Digitized by Google

BIBL. NAZ.
Vitt. Emanuele III
165
H
3
NAPOLI

DECISIONVM NOVISSIMARVM

Diuerſorum Sacri Palatii Apoſtolici Auditorum,

VOLVMEN III.

OPVS SANÈ PERQVAM VTILE, ET IN FORO verſantibus ſumme neceſſarium.

HIS ACCESSIT PRACTICA QVÆDAM NOTAbilium quorundam eiuſdem Rotæ perpetuo quidem memoriæ commendanda.

CVM SVMMARIIS ET INDICE LOCVPLETISSIMIS.

Omnia nunc recens in lucem edita.

Ex libris Jo: Bapt. Sacchini

CVRA ET STVDIO
Collegii Muſarum Nouenarum Paltheniani,
Quod eſt
IN NOBILI FRANCOFVRTO.
M. D. C I.

AD LECTOREM IN OPERIS COMmendationem Hendecaſyllabum.

QVÆ fert officium Rotę verendum
Cauſsis iudicia, hęc habet Senatus
Romanus ſapientiora cunctis,
Et ſummus rata Pontifex reſeruat:
Quin omnis quoq; iure conſulentum
Suffragatur eis vbique cœtus.
Ut namque inclyta bellicę reliquit
Virtutis documenta magna Roma,
Sic hos illa dedit modos quietis
Seruandę in populis, volens tueri
Cuique iudiciis ſuum ferendis.
Qui cauſſarum igitur forum petẽtum
Vult diſcrimina rite iudicare
Et decidere iure ſcire lites,
Proponat ſibi comparetque libros
Plenos iudiciis Rotę virorum
Romanę, genere hoc ſatis probatos,
Sic exempla fori iſta ſi applicabit
Cauſsis, iuſtitię decus ſequetur.

IOSEPHI CASTALIONIS
JVRISCONSVLTI.

BISSENI gaudete viri, quos Roma per omnem
Diiudicandis præfecit litibus orbem.
Nam quæcunque olim per vos ſententia lata eſt,
Nunc miris excuſſa notis in publica prodit
Commoda, perque omnes terrarum diditur oras.
Veſtra quidem potuere graues decidere lites
Verba ſemel; Seros ſed veſtra volumina in annos
Proſpiciunt, ac res iterumque iterumque ſecabunt.
Quodnam concilium in terris auguſtius vllis
Eſſe poteſt? vos ipſe pater Romanus in omnes
Mortales conceſſa a Deo eſt cui ſumma poteſtas,
Legit, & ingentes iuſsit cognoſcere cauſſas.
Ergo quæ regio, vel qui tam barbarus orbis
Angulus, ardenti non veſtra oracula plauſu
Excipiat, proprios & non conuertat in vſus,
Nec ſecet exemplo ſexcenta negotia veſtro.
Fœlices, quibus & viuis dat magna laborum
Præmia ferre liber, famamque in ſæcla ſepultis
Poſtera protendit victurus, iura valebunt
Dum res Romanas, externaque regna tueri.

JOAN. BAPTISTÆ TIRABOSCHI J.V.D.
in Operis laudes Hexaſtichon.

COnſeſſus Decreta virum ter quattuor, audit
Quique graues ſummo, lites ſub Præſule ſoluit
Ecce tibi nunc iura colens, legiſque miniſter.
Vtitor hiſce velut Sanctis, iam dirige vota
Hiſque tua, & culta hæc gaudens ſic munera ſume:
Aurea, nam veluti, gemmata & dogmata pandunt.

DECI-

NOVISSIMARVM.

DECISIONVM DIVERSORVM ROTAE ROMANAE AVDITORVM,

PARTIS TERTIAE

Tribus Libris Diſtinctæ.

LIBER PRIMVS.

PEREGRINI FAB.

De alimentis in vna Romana de Lenis. 19. Nouembris. 1547.

SVMMARIA.

1 *Religio fratrum Prædicatorum præſuppoſito quod in particulari Fratribus ſuis alimenta ex obligatione no præſtet, an etiam ad ſumtus litium iiſdem in foro iudiciario agentibus, teneatur.*

2 *Huius affirmatiua Dominorum conſenſu Auditorum ex ſententia deciſoria Biſig. fuit approbata.*

3 *Et quod in ſimili caſu alias a Dominis Rota Auditoribus fuerit deciſum.*

DECISIO I.

1 IN vna Romana de Lenis Dominus Fabius proponens, dubitauit, † præſuppoſito, quod religio Fratrum Prędicatorum non teneatur, neque conſu[illegible]it dare alimenta Fratribus eiuſdem ordinis negotia propria tractantibus, *nunquid [illegible] tenentur Fratri Thomæ in cauſa, de qua agitur ſumtus li[illegible] alimentali [illegible] hic [illegible] multa contra Fratrem Thomam, & [illegible] a Generali opponerentur, tamen præſuppo[illegible] [illegible] tatibus, & in iure ſolú [illegible] hoc dubitatum [illegible] Omnes [illegible]

2 mini † dixerunt, quod [illegible] amplecti deciſio Biſig. [illegible]

3 *dic. quem ſequitur A[illegible] deciſio. 10.* Et † ita [illegible] pluries, Rotam reſolui[illegible] in prima inſtan. non obſtante dicto Paul. Caſtren. *in l. Si [illegible] ff. de inoffic. teſtamen.*

FABII.

De appel. & mandatis in vna Salamantina, 10. Ianuarii. 1547.

SVMMARIA.

1 *Ad cauſſarum deuolutionem appellationis intimatio, ut de iure requiritur pari modo, & procuratori (quam [illegible] appellationis dicunt Doctores) intimatio eſſe [illegible]*

2 *[illegible] vide ex Clementina cauſſam de electionum. [illegible] Quæ loquens de appellationis interpoſitione [illegible] præſente procuratore ipſius appellati, docet appellationis intimationem nullatenus tali caſu requiri.*

3 *Per inſertum de procuratorio mandato appell. intiis ſi conſtiterit, an legitima fiat probatio.*

4 *Inſertum an præſumtionem aliquam indicis facere poſſit, cum opinione multorum indicia pariat, & probationes ſaltem ſemiplenas inducat.*

5 *Procurator alicuius qui præſumitur penes quem cauſſæ inſtrumenta reperiuntur, & iura [illegible].*

6 *Intimatione nullatenus [illegible] cauſſa in præiudicium appellantis ex appellati voluntate deuoluitur.*

DECISIO II.

1 IN vna Salamantina coram Domino Fabio fuit dictum, † quod ſicut ad deuoluendam [illegible] requiritur intimatio appellationis, ita [illegible] requiritur intimatio procuratoris, quod dicitur eſſe pars appellationis, *Ægid. deciſio. 58. in primo. Stephal. de [illegible] cauſſa [illegible] lio 34. [illegible] cum contingat. de reſcript.* Contrarium † dice-

2 bam, quia prædicta procedunt in terminis Clemen. *cauſſam, de elect.* quæ loquitur de appellatione interpoſita præſente procuratore appellati, quo caſu ſicut non requiritur intimatio appellationis, *Cardinal. in d. clement. cauſſam. quæſtio. 14.* Ita pari ratione non requiritur intimatio procuratoris, quia pars, quæ erat præſens, ſi non poteſt, debet ſibi imputari, *argumen. not. per Ias. poſt alios quos allegat [illegible] l. ſi e uniuerſa, colum. prima Cod. de precibus. Imperat. offeren.* Vnde in caſu iſto dicebam ſufficere quandocunque appareret illum, qui appell[illegible] eſſe legitimum procuratorem, prout præſupponitur in caſu iſto conſtare. & poſt dies mandatum ori[illegible]ale fuiſſe †

3 productum. Et licet per inſertum conſtaret [illegible] de mandato procuratoris appellantis, tamen [illegible] omnes Domini ſufficere, cum inſertum [illegible]. In quo adhuc dicebam contrarium, quia ſicut dicit Cardinalis *in dicta clementina cauſſam quæſtio. 26.* quod non requiritur in caſu huius probatio concludens, ſed ſufficit præſumtiua, ita debebat ſufficere, quod de mandato præſumtiuo conſtaret. Vnde † videbatur eſſe dubium in- 4

ſertum, inducere præſumtionem, cum ſecundum multos in authen. *ſi quis in aliquo,* inducat & faciat ſemiplenam probationem, & non poterat negari, † præſumi debere hunc eſſe procuratorem, cum haberet iura princi- 5

palis in manibus, ſiue inſtrumentum quoddam poſſeſſionis, *ad not. per Felyn. in capitul. coram, de offic. deleg.* maxime parte nihil dicente pro prædic a appellatione. Fuit etiam tunc dubitatum, an ſaltem quoad appellationem cauſſa eſſet deuoluta? Et fuit dictum quod non, *ad notat. per Boniſac. de Vital. in dicta clemen. cauſſam, quæſtio. 6.* Et licet vnus ex Dominis defenderet contrarium per dicta per eundem Boniſac. *6. quæſtio per Ægid. deci-*
6 *ſio. 272.* & † multos alios, qui dicunt quod non facta intimatione deuoluitur cauſſa in præiudicium appellantis, tamen per Dominos reſpondebatur, id debere intelligi appellato volente, de qua voluntate non conſtabat in caſu iſto, in quo verſamur, imo potius de contraria.

FABII.

In eadem Salamant. portionis. Die 19. Ianuarii. 1547.

SVMMARIA

1 *Inducta in fauorem in odium nequaquam de iure veniunt retorquenda.*

2 *Appellato tacente an actio ipſius ſaltem contemplatione, ad alium iudicem, quam coram quo in præſens agitur deuoluatur.*

3 *Cauſſa commiſſione facta, & habita conceſſione per obtentum de decernendo citationem, prius quam cauſſæ exſecutio [illegible], ratione committentis in pendenti eſſe dicitur, & beneficium in actoris præiudicium habetur pro lit[illegible].*

4 *Forma appellationis neglecta aut non obſeruata, appellatio penitus nulla e[illegible] [illegible] villatenus inuito appellato parit deuolutionem.*

IN eadem Salamantina portionis, eodem Domino Fabio proponente dubitatum fuit, vtrum non ſeruata forma clemen. *cauſſam, de elect.* cauſſa eſſet deuoluta, ſaltem quoad appellantem: & quod de voluntate appellati non conſtaret, dubium erat nonnullis, qui licet extremo iudicialiter appellauerat, formam non ſeruauerit, tamen ſi appellatus volebat proſequi cauſſam appella-
1 tionis etiam inuito appellante, quod poterat, † quia clementinæ cauſſam, qu[illegible] fauore appellati erat inducta, non debet in eius odium retorqueri, *l. quod fauore. ff. de leg. & ita ibi Gloſſ. & Doctor omnes & Rota 38. in nouis, cum mul-*
2 *tis allegabantur.* Sed † dubium erat appellato nihil dicente, an cauſſa ſaltem quoad illum eſſet deuoluta? Et dicebam ego quod ſic, quia Ægid. *deciſ. 273.* dicit ſimpliciter, quod in præiudicium appellantis cauſſa eſſet deuoluta, & ideo videtur velle Boniſ. in dicta clemen. cauſſam. *§. ſi intimationi, quæſt. 6.* Et mouebar
3 Secundo, quia † ex eo quod dicitur, ſicut quando quis committit cauſſam, & obtinet decerni citationem, & antequam exſequatur cauſſa, quoad ipſum committentem dicitur pendere, & beneficium in eius præiudicium eſſe effectum litigioſum, *Rota deciſion ſexta, verbo pendent. in nouis, alias 75. in antiquis, 477.* eodem modo dicitur cauſſa deuoluta, ſine voluntate appellati in præiudicium appellantis. Hanc eandem opinionem tenebat Dominus Puteus, addens deciſionem, quam ſumebat ex præallegata *deciſio 38. in nouis,* cum ante diſpoſitionem dictæ clementinæ, dantis cauſſam, ſine dubio cauſſa eſſet deuoluta. Ergo & poſt clement. quæ non venit propter aliud, niſi vt faueret appellato, cauſſa debet dici deuoluta remoto præiudicio appellati. Proſper dubitabat & promiſit votum, poſtquam melius cogitaſſet. Alii erant in contrarium, & intelligebant omnia prædicta ſemper interueniente voluntate appellati. Et hanc opinionem dicebant tenere Boniſac. *in loco præallegato, in ſeptima opi-*
4 *nion. in ſecundo memb. ſubdiſtinctions.* Et † dicebatur, quod non obſeruata forma, appellatio ex toto nulla erat, nec cauſſam deuoluebat, niſi appellato volente, cuius fauore clementina erat facta, vel [illegible] Papa voluiſſet contra illum cauſſam committi, iuxta Gloſſ. in dicta clemen. Sed fuit mandatum informari ſuper iſto puncto, & die 28. Ianuarii, 1547. fuit cōcluſum, cauſſam non eſſe deuolutam Domino Poteo, videlicet, & me pro Fabio in contrarium rationibus ſupra deductis. Quibus bonum reſponſum non videtur accommodari.

FAB. CORAMBONI.

In vna Oxonienſ. beneficii exſpectatiua. 16. Nouembris. 1548.

SVMMARIVM.

1 *Acceptans beneficium eccleſiaſticum vigore exſpectatiuæ, quod acceptare non poterat, gratiæ conſumptionem ſibi parit, nec per ſententiam cauſſæ deciſionem exſpectare tenetur, ſed poſſeſſionis facere ceſſionem.*

DECISIO III.

COnſilio Roman. 329. obſeruatur in Rota, videlicet, quod † quotieſcumque quis acceptat beneficium 1
vigore exſpectatiuæ, quod non poterat acceptare, conſumit g[illegible]tiam, quod ſi ſciuit beneficium non cadere, quia fuit in mora admittendi illud: Vnde non debet exſpectare ſententiam, ſed ſciens debet ſtatim cedere poſſeſſionē, al[illegible]as ſi inſiſtit, adhuc conſumitur gratia, nec incumbit onus probandi [illegible]duerſario, ſed acceptanti, quod ſtatim dimiſit poſſe[illegible]e. Et ita fuit cōcluſum in vna Oxonen. coram Domino Fabio Corambono.

ANTON. AVGVSTINI.

De alternatiois, In vn[illegible] [illegible] Decē. Nouemb.

SVMMARIA.

1 *Papa ſi concedat alicui E[illegible]po collationem beneficiorum ſuæ Diœceſis in menſibus alternatiuis, verum ordinaria eidem remaneat Epiſcopo in reliquis collatio.*

2 *Summus Pontifex facta conceſſione talium menſium alternatiuorum, ex coniecturata mente præſumitur ſibi reliquorum collationem, ex regula octo menſium reſeruaſſe.*

3 *Exſpectatiua ſuo in vigore perſiſtente reuocatio ſit Regulæ octo menſium in cauſſa collationis præbendarum.*

4 *Ordinarius conceſſa ſibi per ſummum P[illegible]ti[illegible]cem alternatiua, an vigore iuris communis non [illegible] reſeruatione expreſſe vel tacite, beneficia in reliquis menſibus poſſit conferre.*

DECISIO IIII.

FVit cont[illegible]m in vna Cordu[illegible]u coram Domino
Antonio A[illegible]no, † quod [illegible]cet Papa, qui conceſſe- 1
rat E[illegible]copo Cordubēn. quod libere conferret in Februario, A[illegible], & ſic [illegible] ex menſibus alternatiuis, non reſeruaſſet ſ[illegible]onem in aliis [illegible] menſibus, quæ reſeruatio non de[illegible] præſumi: & propterea tanquam ca[illegible] omiſſus debeat [illegible] in diſpoſitione iuris communis, adeo quod in [illegible] menſibus debebat ex facultate ordinaria iure co[illegible]muni ſibi conceſſa poſſe conferre in illis ſex menſib[illegible] dabat de nouo, ſed ſolum remouebantur obſtacula, prout de indultis Cardinalibus conceſſis, dicit Caſſador. *13. de priuileg.* Pro quo allegabatur, quod dicit Staphil. *in literis grat. & Inſt. 4. & 5.* proprie loquens de alternatiuis. Dixerunt Domini contrarium
† ex coniecturata mente Pontificis concedendo alter- 2
natiuam, qui illam conceſſerat ſub hac præfatione, quod dudum remanſerant ſibi alii ſex, quia remanebant reſeruati per regulam octo menſium, de qua in præfatione fecerat mentionem. Et præſupponebatur, quod in iſto caſu tempore, quo vacabat beneficium, eſſet regula octo menſium, qua [illegible] obſtante adhuc dubitabatur, quia hoc vacauerat in menſe Martii
qui

qui non erat de octo menſibus, tamen dixerunt contrarium, propter verba Pontificis, qui dando ſex, videlicet alios ſibi reſeruaſſe, maxime, quia in alternatiua hac Epiſcopo concesſa dicebatur: ſtatuentes quod facultate per nos conceſſa Prælatis, & aliis perſonis eccleſiaſticis, in certis tunc expreſſis menſibus per conſtitutionem noſtram nō vtaris. Quod intelligebatur de quatuor menſibus ordinariis reſeruatis tempore exſpectatiuarum. Vnde ſicut dando illi collationem in aliis ſex alternatiuis menſibus, voluit, quod vteretur facultate ſibi conceſſa per Regulam quatuor menſium, eodem modo, ne in aliis menſibus vlra illos ſex, per regulam reſeruatoriam octo menſium. Ex omnibus d. Proponens colli-
3 gebat rationem, *ad not. per Staphil. in loco prealleg.* † quod quia durantibus exſpectatiuis, vt loquitur Staphil. reuo-
4 catur regula octo menſium, poterit † ordinarius habens alternatiuam conferre, etiam in aliis menſibus de iure communi, cum non eſſet exſpectans, nec eſſet qui literas expediuiſſet, ex quo non reperitur reſeruatio facta expreſſe per Papam in aliis ſex menſibus, neque tacite non exſiſtente aliqua regula reſeruatoria. Et idem dixit dictis reuocatis exſpectatiuis, antequam fieret regula octo menſium, quia poterit ordinarius libere conferre in ſex menſibus alternatiuis, in aliis autem licet non ita libere, poterat beneficia tamen non reſeruata conferre.

MOHEDANI.

De clauſula anteferri in cauſſa Leodien. Decanatus, 8. Februarii, 1547.

SVMMARIVM.

1 *Diaconus illegitimo thoro procreatus habens clauſulam anteferri, prærogatiua vtrum ſiue debeat ratione ſacerdotis presbyteri licet legitime pregnati.*

DECISIO V.

IN cauſſa Leodien. Decanatus coram Domino Mohe-
1 dano fuit dictum, † quod habens clauſulam anteferri illegitimus Diaconus, deberet tamen præferri etiam non habilitatus, legitimo licet & presbytero, cum non ſint qualitates conſideratæ, neque a iure, neque a regula Cancellariæ de concurrentibus ſuper beneficio iuxta qualitates.

MOHEDANI.

De mandat. de prouiden. Barchion. Prioratus, 9. Maii, 1547.

SVMMARIA.

1 *Exſpectatiuis literis impetratis & mandato de prouidendo pariter obtento, beneficii acceptatio an fieri poſſit literis nondum per archiuii ſcribas expeditis.*

2 *Clauſula reſeruationis octo menſium ſublata vi regularum exſpectatiuarum, neutiquam dicitur interempta, niſi fulminatis proceſſibus ſuper iiſdem gratiis exſpectatiuis.*

3 *Mandatum de prouidendo ipſis exſpectatiuis, præſtantius & pinguius habetur.*

4 *Exſpectatiuis generaliter reuocatis etiam in generali, amiſſionem priſtini omnino vigoris perpetiuntur.*

5 *Regula ſemel in deſuetudinem abeuntes, cum reuiuiſcere denuo nequeant, veteri vigore deſtituuntur.*

6 *Rotæ iudicium quid in mandatis de prouidendo, & beneficiorum acceptatione per vſus obſeruationem induxerit.*

DECISIO VI.

IN cauſſa Barchionen. Prioratus, coram Reuerend. P.
1 Dom. Epiſcopo Mohedano, fuit dictum, † quod licet de menſe Aprilis, 1545. fuiſſent conceſſæ exſpectatiuæ, & de menſe Auguſti eiuſdem anni, conceſſum mandatum de prouidendo Hieronymo de Agata, tamen potuit acceptare etiam ante expeditionem literarum gratiæ ſuæ, non obſtante Regula, quæ habet, quod nullus vigore gratiæ exſpectatiuæ, ſeu ſpecialis reſeruationis poſſit acceptare literis non expeditis, quia regula illa cum aliis propter exſpectatiuas factis, non habet locum, neque effectum aliquem ante fulminationem proceſſuum ſuper gratiis exſpectatiuis, quæ non fuit facta, niſi de anno ſequenti, ſcilicet 1546. 4. Februar. Et pro hoc adducebatur in contrarium, quod S. N. D. per Datarium ſignificauerat Rotæ, † quod clauſula reſeruatoria octo menſi- 2
um, quæ per regulas exſpectatiuas tollitur, non erat intentionis ſuæ, quod intelligeretur ſublata, niſi fulminatis proceſſibus ſuper gratiis exſpectatiuis, quaſi illæ regulæ effectum non ſortiantur, non impediunt quominus habens mandatum de prouidendo poſſit acceptare literis non confectis, nulla alia ex lege prohibetur: imo de ſola ſignatura ſupplicationis gratia dicatur perfecta. *Caſſad. deciſio 8. de reſtitut. ſpol. in.* Et quia dicebatur, quod regulæ nouæ exſpectatiuarum conceſſarum per Paulum obſtabant, † quia mandatum de prouidendo dicitur pin- 3
guius exſpectatiuis, ideo regulæ, quæ debent reſeruari durantibus exſpectatiuis, habent etiam locum in mandato de prouidendo, quo ſtatim conceſſo regula illa de non acceptando, niſi literis expeditis intrat, tamen etiam fuit dictum illas non obſtare, quia cum fuerint factæ pro exſpectatiuis generaliter conceſſis, & illis durantibus debent obſeruari, vt dicitur in procemio dictarum regularum, † ſtatim quod exſpectatiuæ illæ generales fuerunt 4
reuocatæ, illæ generaliter ſuum amiſerunt vigorem. Et licet poſtmodum aliquæ ſpeciales reſeruationes, vel prorogationes exſpectatiuæ concedantur, tamen † illæ regu- 5
læ, quæ ſemel deſierunt eſſe in obſeruantia, non poſſunt reuiuiſcere, & ex diſpoſitione iuris communis valebit acceptatio literis non expeditis: Et ita fuit dictum per omnes vno excepto, licet Dom. Paulus diceret ſe ſemper vidiſſe † in Rota hoc dictum fuiſſe obſeruatum, quod 6
habens mandatum de prouidendo non poteſt acceptare, niſi literis expeditis, de qua obſeruatione alii non meminerunt, & quia materia exemplaris eſt, iterum ſuper hoc dubitabitur.

MOHEDANI.

In eadem. Barch. Priorat. 9. Maii, 1547.

SVMMARIA.

1 *Conceſſio ſi facta fuerit mandati de prouidendo, beneficii acceptatio, etiam literarū expeditione nondum ſecuta fieri poterit, cum ex ſola ſupplicatione ſine literis gratia dicatur adimpleta.*

2 *Proceſſibus nondum fulminatis Regula de non acceptando robore ſolito deſtituta, faciunt exſpectantes beneficii poſſeſſionem acceptare non poſſe.*

3 *Clauſula regularum exſpectatiuarum a Paulo Tertio cōceſſarum, de particularibus etiā reſeruationibus prout ſunt mandata de prouidedo, quæ pinguis etiam exſpectatiua vocitantur, intelligi debent.*

DECISIO VII.

PRoponente iterum Reuerend. P. Dom. Ouellen. in eadem cauſſa Barchionen. Prioratus Virginum ſuper eodem dubio fuit dictum, quod Hieronymus † conceſſo 1
ſibi mandato de prouidendo, potuit acceptare Prioratum literis non confectis, quia ex ſola ſupplicatione, ſiue literis gratia eſt perfecta. Et licet daretur Regula de nō acceptando literis non expeditis, tamen dicebatur regulam illam non habere locum, niſi in exſpectatiuis, non vltra, *vt in procemio dictarum Regularum patet.* Et licet diceretur, quod ante mandatum de prouidendo, exſpectatiuæ erant conceſſæ & publicatæ regulæ, tamen dicebatur, & ita fuit tentum, † quod ex quo proceſſus nondum 2
erant fulminati, Regulæ illæ nullius momenti erant, nec exſpectantes interim poſſunt acceptare, & propterea ex parte Sanctiſſ. D. N. venit Datarius ad nos congregatos in loco conſueto, & dixit, quod Regula, octo menſium quæ tollitur per regulas exſpectatiuas, non erat mentis

Papæ, quod tollerentur niſi fulminatis proceſſibus,
quo lata ratione non potuit eſſe, quam qui. ſicut exſpe-
ctatiuæ non habeat vim, ita neque Regulæ propter ex-
ſpectatiuas: ſed in hac cauſſa, quod ſaltem regulæ editæ
anno primo Pauli Tertii, quando iterum conceſſit ex-
5 ſpectatiuas obſtare, † quia clauſulæ illæ loquuntur, ne-
dum de exſpectatiuis, ſed etiam de particularibus reſer-
uationibus, quæ particulares reſeruationes, prout ſunt
mandata de prouidendo, dicebantur pingues exſpecta-
tiuæ. Sed ad hæc Domini dixerunt, nec iſtas aliquid ob-
ſtare, cum eſſent reuocatæ exſpectatiuis: & dum loque-
bantur de reſeruationibus particularibus conceſſis, de-
bebant intelligi de his, quæ durantibus exſpectatiuis con-
cedũtur, prout ſolet communiter fieri, quia poſt aliquos
annos, quibus durarunt exſpectatiuæ, ſolebat ſummus
Pontifex concedere mandata de prouidendo, prout iam
nunc cœpit facere, etiam durantibus exſpectatiuis, & die
26. Maii fuit tertio firmata iſta reſolutio ſubuliter infor-
mante de Caſtello.

MARISCANI.

De Præſcriptionibus. 27. Aprilis, 1541.

SVMMARIA.

1 *Iuramentum ex quo vim litis conteſtationis naneiſci-
tur, præſcriptionis interruptionem indubitanter pro-
ducit.*

2 *Præſcriptio interrupta interpoſitione vigore iuramenti, vim
ſtatutorum an efficaciter eludat.*

3 *Diſpoſitio aliqua generalibus verbis prolata, vtrum et-
iam ad iurata extendi poſſit.*

4 *Statuto ſi vis probatoria inſtrumento adimatur, nullam
vt fidem facere poſſit, nulliuſq; ſit in futurum momen-
ti, tali inſtrumento probatio nulla de interpoſitione iu-
ramenti habita fieri poteſt.*

5 *Præſuppoſito per inſtrumentum fidem de iuramento fieri
nequaquam, conſequens eſt, præſcriptionem ſtatuti pro-
cedere non obſtante inſtrumento iurato.*

6 *Statutum quæ ſit efficere poſſit, & an debitum tollere queat vi
præſcriptionis, & per ipſam probatio inſtrumenti au-
feratur.*

7 *Interpellatio quæ induci videtur per iuramentum ſi ficta
fuerit, ſtatutum quod dicitur in caſu proprio intelligi
& vero, ad illam nequaquam extendi poteſt.*

8 *Statutum aliquando interpellationem in iudicio facien-
dam & extra, legitime licet probatam excipere dici-
tur.*

DECISIO VIII.

DVbitatio illa fuit diſputata inter Dominos in vna
Romana domus inter Capuanos, & illos de Theo-
bolis, coram Domino Mariſcano. In qua dicebatur. Pri-
1 mum, † quod ex quo iuramentum habet vim litis con-
teſtationis, *vt per Angel. Rom. & Iaſon l. nam & poſte. 1. §.
ſi is qui temporal. ff. de iur. & litis conteſtat.* interrumpit
præſcriptionem, *vt eſt textus in l. nec bona fid. C. de præſcri-
ptio. long. temp. & not. in d. § ſi is qui, & per Doct. in l. ſi. ff. de
2 vſucap.* Ergo † cum præſcriptio fuit interrupta per iura-
mentum, concludendum videbatur, ſtatutum non habe-
3 re locum in inſtrumento iurato. Item quia † diſpoſitio
generaliter loquens non extenditur ad iurat. prout no-
tabiliter *in l. conſtitutionem, de reſcript. & in authentic. ſacra-
menta puberum C. de ſi aduerſus venditionem*, omnes ta-
men Domini vno excepto, qui fuit Dom. Raynaldus Pe-
4 trucius, tenuerunt contrarium, mota quia, ex quo ſtatu-
tum procedit vlterius auferendo vim probatoriam ab in-
ſtrumento, ſtatuendo [illegible] facere fidem, & eſſe nulli-
us momenti, quod tale inſtrumentum non poterat pro-
bare iuramentum interueniſſe, *vt per Paul. de Caſtr. conſ.
61. incipiente notandum eſt primo. in 2. volum. Alexand.
conſ. [illegible] volum. Soc. conſ. [illegible]* Vnde † cum
5 de iuramento non faciat inſtrumentum, ſequitur
præſcriptionem ſtatutorum procedere, non obſtante in-
ſtrumẽto iurato, cui R. P. D. Epiſcopus addidit au[illegible]
tem. *Soc. conſ. 120. colum. 2. verſicu. ſ. princip. [illegible] lib.* [illegible]
conſiderat † ſtatutum duo facere. Primo tollit debitum 6
per præſcriptionem. Secundo aufert probationem in-
ſtrumenti, & tunc videtur præſcripta probatio idealis
ſpecies probatorias, *vt per Specul. tit. de inſtrum. edit. §. re-
ſtat. verſ. ſed & ſi ante. & Abb. & Modern. in c. 2. de cen-
ſibus* & alia allegata per Socin. *in d. conſ.* Quo caſu, cum
ſpecies probationis iſta per inſtrumentum ſit ſublata,
præſcriptio ſtatuti inuitat, & conſequenter capit etiam
& inſtrumenta iurata. Allegabant etiam aliqui ex Domi-
nis conſil. Rom. *83. & Soc. conſ. 18.* Et quia † interpellatio, 7
quæ videbatur induci per iuramentum, *iuxta alleg. in d. §.
ſi is qui temporali*, eſt ficta, ſtatutum, quod dicitur intelli-
gi in caſu proprio & vero, non extenditur ad illam, *iuxta
tex. in l. 3. §. hæc verba, ff. de neg. geſt.* Dicebatur etiam non
obſtare dictum fundamentum de interpellatione cauſſa
iuramenti, † quia ſtatutum excipit interpellationem iu- 8
dicialem & extraiudicialem legitime probatam: vnde vi-
debatur ſe referre ad omnes alias interpellationes vltra
factas, per iuramentum inductas.

MOHEDANI.

De dilationibus, In vna Barchion. Die 4. Maii, 1547.

SVMMARIA.

1 *Iuri patronatus an aliquando etiam quidpiam derogari
poſſit per recentem prouiſionem.*

2 *Dilationum conceſſio an aliquando denegari poſſit pe-
tenti.*

3 *Condemnatio ratione expenſarum per reuocatoriam nõ
ſemper facienda eſt in præiudicium eius, pro cuius par-
tibus ſtant iura.*

DECISIO IX.

IN vna Barchion. de priui. coram R. P. Do. Mohedano
Epiſcopo Rauellen. In qua quoddam ius fuerat per du-
as ſententias canonizatum, & demum in tertio demon-
ſtratum, quod illud ius non erat bonum, quia ſuit proba-
tum beneficiũ eſſe de iure patronatus, † & ſicut fuit pro- 1
ducta alia noua prouiſio, in qua iuri patronatus deroga-
batur, & quia procurator petebat dilationem ad conſu-
lendum principalem ſuum, fuit dictum, quod ex quo e-
rat inſtructa & termini ſeruati, ſi in termino ad dicẽdum
contra iſta iura producta, non fuerunt petitæ † dilationes, 2
non debebant amplius concedi: nam alias concederẽtur,
ſi infra terminum ad articulandum petuntur. Et fuit di-
ctum, quod illud ius nouiter productum debebat cano-
nizari, † nec debet condemnari in iſta reuocatione in ex- 3
penſis ille, pro quo erant iura, ſi terminus ad articulandũ
erat per reiterationem ſeruatus, alias cum male eſſet ſer-
uatus, vt communiter fit, non præiudicat, & poterãt peti
dilationes, & fuit allegatus Dec. *in c. 1. in fine, de except.*

FABIL.

Ligurienſ. Canonicatus. Die 27. Aprilis.

SVMMARIA.

1 *Dilationes ad partes an ſint dandæ, & terminus ſeruan-
dus ad videndum admitti, aduerſario inſtante de ſuo-
rum admiſſione articulorum.*

2 *Conceſſis dilationibus iudicis officium neceſſario quie-
ſcit.*

DECISIO X.

DIe 27. Aprilis Peregrinus Fabius proponens in vna
Ligurien. Canonicatus ſine dubio dato, quæſiuit a
Dominis, † *an eſſent dandæ dilationes ad partes, ſimul &* 1
ſeruandus terminus ad videndum admitti? Ille enim, qui ex
ceſſione nouiter ad cauſſam venerat, concedebat ad-
uerſario dandas eſſe dilationes, ſed ſimul volebat ſuos
articulos admitti, & examinari teſtes: Quod dixerunt
Domini non poſſe fieri, † quia ex quo erant dandæ dila- 2
tiones, etiam officium iudicis debebat conquieſcere,
qui

qui Peregrinus credebat, quod erat ratio, quod ille, qui petebat dilationem, volebat informationem de partibus, vt magis inſtructus poſſet facere interrogatoria.

FABII.

De confirmatione vtili vel inutili Calagurit. Abbatiæ. Die 27. Aprilis. 1547.

SVMMARIA.

1 *Electio Abbatiſſæ etiam concordi volũtate facta, incapacis ratione ætatis, ſecuta prouiſione noua per ſubreptionem obtenta & confirmatione, an ſit penitus nulla.*

2 *Noua prouiſio de quibus fructibus percipiendis, aut perceptis facta intelligi debeat.*

3 *Confirmationis prætextu habita, pœna non raro legibus irrogatæ remouentur.*

4 *Locum tamen non habet idipſum nullitate ex defectu iuriſdictionis cauſſata.*

5 *Noua prouiſio vbi gratioſa non fuerit, ſed mandatum ſolum de prouidendo non auxiliatur petenti.*

6 *Properans nimium ſe ingerendo importune, ius ſi quod habet amittit.*

DECISIO XI.

IN vna Calagurit. Abbatiæ fuit dubitatum per Peregrinum Fabium proponentem, an amiſerit ius propter *c.*
1 *auaritia*, vel eius † noua prouiſio ſit ſubreptitia. Ioanna enim illa fuerat electa a Monialibus concorditer, & confirmata per ſuperiorem ſuum; quia tamen erat incapax propter ætatem, quia erat in 15. anno, confirmatio erat inutilis, propterea obtinuerat a Papa nouam prouiſionẽ, quæ prætendebatur ſubreptitia, cum in ea narretur adeptam fuiſſe poſſeſſionem ante nouam prouiſionem; nullos tamen fructus percepiſſe ante nouam prouiſionem: ſed poſtea non habuerunt Domini nouam prouiſionem pro ſubreptitia, licet aliquo modo conſtaret fructus ſaltẽ ſpirituales percepiſſe adminiſtrando Abbatiſſatum: quia
2 dixerunt, † quod noua prouiſio, ſeu narrata in ea intelligantur de talibus fructibus, ſeu temporalibus, propter quos ſolui ſolet Compoſitio datario. Dixerunt tamen, quod inciderat in *c. auaritiæ, Decr. in 6.* quia facta electione eſt confirmata. Ex quo nulla erat confirmatio ex defectu iuris confirmantis adhuc habebat locum illud cap. Et licet exemplo allegaretur Mil. *in repert. in verſic. pœna decretalis*
3 *auaritiæ*, dicendum, † quod confirmatio etiam excuſat a
4 pœna d. cap. Tamen dixerunt Domini hoc † non habere locum, quando nullitas prouenit ex defectu iuriſdictionis, *vt diſtinguit Gloſſ. in verſ. quamuis, in c. fin. de elect. in 6. & ibi Franciſc.* Et contrarium eius quod dicit Mil. voluit Cardinalis *conſ. 31. Rom. in conſ. 330 alias 130.* Et licet diceretur, quod ipſe vigore confirmationis non adminiſtrauerat, nec fructus perceperat, ſed tamẽ vigore nouæ prouiſionis tantum, ſaltem de adminiſtratione Abbatiſſatus
5 in ſpiritualibus, conſtabat nouam prouiſionem, † nec noua prouiſio ei ſuffragabatur, quia nõ erat gratioſa prouiſio, ſed mandatum de prouidendo: mandauerat enim Papa cuidam, vt ſi illam idoneam inueniret, prouideret il-
6 li de Abbatiſſatu, quod factum eſſe non conſtabat. † imo ſtatim habita noua prouiſione ſe ingeſſerat in adminiſtrationem Abbatiſſatus perceptione fructuũ, propterea tanquam nimis properans ius ſuum amiſerat, & ſic in *ca. auaritiæ*, inciderat.

FABII.

Chrochien. Portionis prima Aprilis, 1544.

SVMMARIA.

1 *Proteſtatio facta & intimatio procuratori ſpeciali a poſtmodum condemnato portionario, an releuet eundem in reſtitutione perceptorum.*

2 *Proteſtatio in cauſſa iudiciaria cui, an procuratori vel principali fieri debeat.*

3 *Tutus ſi non acceſſus detur remedium iudicis implorandum venit, faciendaque citatio exſecutorialiumque intimatio.*

DECISIO XII.

FVit Dub. Chrochien. Portionis de Belmonte coram R.P.D. Peregrino Fabio; vtrum ſufficeret proteſta- 1
tum fuiſſe, & intimatum procuratori ſpeciali, quod quis intenderat, & inſeruire, ad effectum, vt poſtmodum condemnatus portionarius, ſeu canonicus teneretur etiam ad id, quod ex diſtributionibus quotidianis percepiſſet, attento maxime quod ad locum, vbi erat portio non patebat tutus acceſſus. Et Domini dixerunt, quod non, † 2
quia debet fieri proteſtatio principali ad effectum, vt admittat poſſeſſionem. † Et licet non pateret tutus acceſſus, 3
erat ſibi ſuccurſum remedio iudicis intimando per edictum prout iam fecerat, citando illum ad cauſſam, & intimando exſecutoriales.

PVTEI.

De ſolutionibus, Ianonen. pecunia. 11. Februarii. 1547.

SVMMARIA.

1 *Debitum ſi contractum fuerit cauſſa neceſſariis vſibus in perſonam collati, an per ſucceſſorem veniat diſſoluendum.*

Et quid in ſalario aduocati pro elocatione operarum ſtatuenaum in pari negotio, nu. 2.

DECISIO XIII.

COram R.P. Dom. Iacobo Puteo Decano, in vna Ianonen. pecunia. In qua quidam Doctor præſtiterat patrocinium ipſi carcerato ei dando pecunias, & pro eius neceſſitatibus expenderat, fuit dictum ſucceſſorem teneri ad omnia: † quia cum iſta fuerint debita contra- 1
cta pro neceſſitate perſonæ Epiſcopi ſucceſſor tenetur, *vt not. Abb. in c. ex præſentium, verſic. ex hoc, de pignor. & in cap. per tuas. 2 nota. de donat.* † & ſalarium etiam aduocati 2
propter præſentiam & operam præſtitam ipſi Prælato, *ad not. per Abb. in c. relatum, 2. coln. de teſtam. & Iaſ. conſ. 222. verſic. ſimiliter tenetur, lib. 2.*

FAB. ACCORAMBONI.

De fide inſtrum. Salamant. Portionis; Die 4. Februarii, 1574.

SVMMARIA.

1 *Liber non deputatus ad ſcribendum, ſed memoriæ cauſſa iuuanda ſaltem comparatus, in iudicio fidem nullatenus facit.*

2 *Regiſtrum commiſſionis in proceſſu in partibus celebrato ſi ex defectu iuriſdictionis nullus eſt, ad probationem etiam dicitur inſufficiens, nec vllam facere fidem in iudicio.*

3 *Inſtrumentum originale inhibitionis vna cum inſerta commiſſione non probatus vllatenus inſertus, nullum obtinet vigorem.*

4 *Sententia exſecutorialibus literis inſerta fidem omnino facit. quod an locum habeat in caſu, vbi de præbenda commiſſione agitur eo fine, vt beneficium reddatur litigioſum, nu. 5.*

DECISIO XIV.

IN cauſſa Salamantina Portionis coram R.P. Dom. Fabio Accorambono, dubitatur, *nunquid conſtaret de quadam commiſſione, quæ prætendebatur præſentata d. Simoneta in cauſſa appellationis exſequi interpoſita in partibus, & commiſſio originalis erat deperdita, nec reperiebatur regiſtrata coram d. Simoneta in hac cauſſa, quia regiſtrum non erat completum confectum, ſed reperiebatur in libro Bachodi aduotata commiſſio cauſſa Salaman. Portionis de anno 1530. inter Bertrandum Robles & Didacum Flores, inter quos erat in partibus litigatũ de diſtributa Simoneta.*
Dixerunt Domini die 4. Februarii, 1547. † librum Ba- 1
chodi non facere fidem, quia non erat deputatus ad ſcribendum, ſed pro ſua memoria librum tenebat, & eſſet

in poteſtate vnius Copiſtæ, qui ſcriberet ſuper illo libro,
apponere diſtributam eſſe commiſſionem, vltra id, quod
ex dicto libro non apparebat, quod eſſet commiſſio ap-
1 pellationis, prout requirebatur, † item etiam commiſſio
reperiebatur regiſtrata in proceſſu de partibus, vbi cœpe-
rat lis ſuper iſta portione in quadam inhibitione emana-
ta a Simoneta vigore illius commiſſionis, quod etiam fu-
it dictum non ſufficere: quia proceſſus ille de partibus e-
rat nullus, ex defectu iuriſdictionis, & ideo regiſtrata in
eo non faciebant fidem tanquam non regiſtrata: apud a-
cta etiam reperiebatur iſta commiſſio in quadam cauſſa
ſpolii vertente, inter Thomam de las caſas, & Didacum
præſatum inſerta in quadam commiſſione emanata vi-
gore iſtius commiſſionis a D. Simoneta, & Creſcentio co-
3 gnitoribus iſtius cauſſæ, † & exſtabat inſtrumentum ori-
ginale iſtius inhibitionis, in quo erat inſerta commiſſio,
quod etiam dixerunt non ſufficere, quia inſerta nõ pro-
bant, *Auth. ſi quis in aliquo. C. de eden. cum ibi no. per Doct.*
4 Quod mihi durum videbatur, quia † ſententia inſerta in
exſequntorialibus facit fidem. Ad dec. Rotæ *57. dec. 32. in*
5 *antiq.* † non procedere in terminis noſtris, vbi tractaba-
tur de probanda commiſſione ad effectum faciendi be-
neficium litigioſum, quod valde odioſum erat. Reperie-
batur etiam in manuali notarii coram Do. Simoneta de-
cretam eſſe citationem, & ſingula deberent non prodeſſe,
nec omnia ſimul coadunata coadiuuabant, quod mihi
durum admodum viſum eſt.

MOHEDANI.

Cordubenſis præſtimonii, 3. Februarii. 1547.

SVMMARIA.

1 *Notarii relationi ex auctoritate Bal. in rub. C. de fid. inſtrum. an ſemper ſit credendum, & id quomodo intelligatur.*

2 *Acta iudicis fidem faciunt etiam ſine teſtibus deſcriptis a tabellione publico.*

3 *Declaratoria aliquando ſine vlteriori citatione lata, an ſit de iure nulla.*

DECISIO XV.

IN vna Cordub. en. præſtimonii coram D. Mohedano 4.
Februarii, 1547. fuit dictum, quod exſequutio citatio-
nis facta in partibus, de qua notarius faciebat fidem per
inſtrumentum celebratum coram tribus teſtibus, quorũ
duo voluerunt dare nomina ſua, non erat legitime facta,
quia inſtrumentum non faciebat fidem, quia ſi pars vo-
1 luiſſet approbare teſtes non potuiſſet. Et licet dicerent
credendum eſſe relationi notarii, *ad no. per Bal. in rub. C.
de fide inſtr.* tamen dicebatur illud eſſe verum in nuntio &
curſore ad hoc deputato, cuius officium eſt talia facere,
non tenetur propterea apponere teſtes, & alia requiſita
*Go. in l. generaliter. C. de tabellio. & Felyn. in c. 1. col. 3. nu. 2.
2 de fide inſtrum.* Et licet † acta iudicis faciant fidem ſine te-
ſtibus deſcriptis a notario, *ad c. p. quoniam contra, de pro-
ba.* tamen hoc erat extraiudicialiter factum, & in eadem-
met cauſſa fuerant decretæ literæ exſequutoriales a Do.
Mohedano de intimato, & poſt intimationem fuerunt
coram A. C. ſeruati quatuor termini ſubſtantiales, ad do-
3 cendum ſe paruiſſe, † poſt quos fuerat lata declaratoria
ab A. C. ſine alia citatione. Et fuit dictum, quod talis de-
claratoria erat nulliter lata, quia licet coram eodem A.
C qui decreuerat exſequutoriales, iam intimatas, potuiſ-
ſet procedere ſine alia citatione, ſi Auditor Cameræ vo-
lebat ita procedere, & erat opus citatione, vt atteſtaba-
tur D. Puteus, tempore ſuo Rotamata voluiſſe quod ſer-
uaretur, poſtquam cognouit talem declaratiuam eſſe
nullam.

FABII

De ſequeſt. poſ. & fruct. Tolet. penſ. 7 Ianuarii. 1547.

SVMMARIA.

1 *Reuocari ſequeſtra eo quod odioſa ſint, nec de iure in penſionibus beneficiorum apponenda.*

2 *Sequeſtrum ob cauſſam cum cautione data relaxari poteſt.*

DECISIO XVI.

COram Peregrino Fabio in vna Toletana penſionis,
ſeu pecuniaria † inſtabatur pro reuocatione ſequeſtri 1
per A. C. appoſiti, ex quo ſequeſtra ſunt odioſa, nec de iu-
re apponenda in his caſibus, & quia A. C. habuerat iuriſ-
dictionem ſequeſtrandi, citius ſine commiſſione feciſſet:
Et ita fuit cõcluſum, ex quo nullus iſtorum, nec creditor,
nec debitor erat curialis, quod potuiſſet beneficia ad in-
ſtantiam creditoris ſi eſſet curialis, † & hoc videretur ſe- 2
queſtrum propter cauſſas cum cautione relaxandum, ta-
men ſimpliciter fuit dictum, quod relaxaretur.

PVTEI.

De ſenten. & re iudica. Hiſpal. portionis. 24. Martii. 1547.

SVMMARIVM.

1 *Filii vel nepotes hæreticorum aut eorum qui per reconciliationem rediere, per ſtatutum antea inhabilium, an contineantur ſub ſtatuto, ſi ſponte regreſſi fuerint aut reconciliati eorum parentes.*

DECISIO XVII.

IN vna Hiſpalen. portionis coram Peregrino Fabio fu-
it per eum dubitatum, † *An ſtante ſententia de qua ap-* 1
*ponitur ſtatutum inhabilitans filios vel nepotes hæreticorum,
aut reconciliatorum, comprehenderet nepotem ex recõcilia-
to ſponte in tempus, quod comprehenditur in ſtatuto?* Et quia
iſta ſententia non erat in forma probanti, nec erat legiti-
me probata, quod iſti, qui [illegible] in [illegible] Iohannem
Aluarum [illegible] defendebat cauſſam [illegible] ſe tendere a reconci-
liatis, mandauit dari remiſſoriam ad hoc probandum, &
pro adducendo iura in forma probanti.

FABII.

De reſtit. in integ. Calaguritana Archidiac. 20 Maii. 1547.

SVMMARIA.

1 *Reſtitutio in integrum ablata poſſeſſionis vigore rei iudicatæ inſtituta gratia ex actis non apparente, an fieri poſſit.*

2 *Commiſſio ſuper reſtitutione impetrata alicuius præbendæ vigore trium conformium ſententiarum alicui ablatæ, eius integrum reſtitutio fieri non poſſit, niſi in conſequentiam gratia partis aduerſa canonizata.*

3 *Et quid in ſimili reſpondeatur ad doct. Bar. in l. ab hoſtibus. § ſed quod ſimpliciter. ff. ex quibus cau. man. in vltima quæſt.*

4 *Legitimo primario modo pro recuperanda poſſeſſione vtrum agi [illegible] interdicto recuperandæ.*

5 *Poſſeſſio conſiderabilis licet ſit, & [illegible] reſtitutio in integ. aliquando tamen eius conſideratio nulla habetur, niſi gratia canonizata.*

DECISIO XVIII.

IN cauſſa Calaguritana Archidiaconatus per Peregri-
num Fabium proponentem fuit dubitatum, † poſito 1
ſine veri præiudicio, quod ex actis non appareat fuiſſe in-
ſtitutam gratiam quondam Ioannis de Auguſtino, *An
Martinus ſit reſtituendus, in poſſeſſione, quæ fuit ſibi abla-
ta vigore rei iudicatæ. Et quod ipſe non oſtendat ſuam gra-
tiam, nec doceat de bono iure ſuo.* Et dixerunt domini non
eſſe reſtituendum, † quia commiſſio impetrata eſt ſuper 2
reſtitutione beneficii ſibi per tres conformes ablati, per
quas gratia aduerſarii fuit canonizata: vnde non ſeruit
pro reſtitutione beneficii poſſeſſionis, niſi in conſequen-
tiam, quia de plena reſtitutione ad beneficium conſequi-
tur poſſeſſionem fructus, & ea quæ per ſententiam ami-
ſit, quod non obtinebat, niſi iuſtificata gratia ſua. † Et hoc 3
modo reſpondebatur ad doctr. Bart. *in l. ab hoſtibus. § ſed*

quod ſimpliciter, ff. ex quib. cau. man. in q. vltima, de qua per Iaſ. in § rurſus, nu. 26. Inſti. de actio. & per Abb. in c. tam ex literis, colum. fin. in prin. de in integ. reſt. Et dixerunt etiam,
4 † quod ſi ad iſtam poſſeſſionem hoc modo amiſſam ageretur interdicto recuperandæ, quod non poteſt obtinere, ex quo rite ille priuatus fuit licet non certe, *vt Iaſ. poſt*
5 *alios declarat in l. iuſte poſſidet. de acquir. poſ. ff.* † Nam licet poſſeſſio ſit conſiderabilis, & veniat in reſtitutione in integrum, tamen non conſtituenda venit hoc caſu, niſi canonizat a gratia ſua, & conſtituto quoad ius beneficii.

MOHEDANI.

De citatione Sorretran. 14. Maii. 1547.

SVMMARIVM.

1 *Citatio de aliquo facta parochiano non perſonaliter apprehenſo, etiam diligentia non apparente inquiſitionis factæ, valida eſt.*

DECISIO XIX.

IN vna Sorretran. coram D. Mohedano epiſcopo Tra-
1 nallen. fuit dictum, quod † citatio facta in cathedrali, & in parochiali, cum ageretur de parochiali, erat bona, licet citatus non fuerit perſonaliter apprehenſus, nec conſtat de aliqua diligentia pro eo requirendo, licet ex forma citationis viderent, quod deberet perquiri. Ex quo de iure tenetur reſidere in parochiali præſumitur, quod ſciuerit, & habuerit notitiam de citatione.

FABII.

De ſent. & re inter alios acta Dertuſenſis Sacriſtiæ, 1547.

SVMMARIA.

1 *Gratia alicuius cõtra intruſum, an canonizari poſſit tertio quodam admiſſo pro intereſſe iura ſua producente.*

2 *Iure tertii iuſtificato probabiliter, gratia licet alteri ſit conceſſa contra intruſum eidem tertio in præiudicium non cedit.*

DECISIO XX.

FVit dubitatum in vna Dertuſen. Sacriſtiæ coram Pe-
1 regrino Fabio, † *vtrum gratia Guhelmi poteſt canonizari contra intruſum, qui nihil habebat, non obſtante, quod Ioannes de Milla venit ad cauſſam, & fuit admiſſus pro intereſſe, & ius ſuum produxit: ius enim Ioannis de Milla erat melius iure Guhelmi, & probatis habilitatibus Ioannis, ius illius veniret canonizandum:* tamen Domini di-
2 xerunt pro maiori parte, † quod poterat ferri ſententia contra intruſum, & quod poſtquam erit bene iuſtificatum ius Ioannis, quod tunc poterit, etiam ferri ſententia pro Ioan. cui iſta ſententia contra intruſum lata nihil præiudicabat.

FABII.

De fide inſtrum. Annen. Abbatiæ, 18. Martii, 1547.

SVMMARIVM.

1 *Cauſſæ etiam ſine regiſtro expediri poſſunt, actis originalibus perluſtratis, præſumptione exorta non apparere regiſtrum culpa retardantis proceſſus expeditionem.*

DECISIO XXI.

PRoponente D. Peregrino Fabio in vna Annen. Abbatiæ, die 18. Martii. 1547. fuit per eum dubitatum, *an fuerit veritas inter Cardinalem, & Alphonſum ſubrogatum, & agens pro Ioanne Solano vellet informare ſine re-*
1 *giſtro deperdito.* Dixerunt domini, quod † expediretur cauſſa ſine regiſtro viſis actis in manuali, attento, quod eramus in tertia ex eiſdem, & oriebatur quædam præſumptio, regiſtrum non apparere culpa retardantis expeditionem, & cauſſa ſatis calumnioſe defendebatur, prout alias ante feſta mandarunt, quod etiam eadem expediretur viſis originalibus.

FABII.

De præſcrip. & inhibitio. in cauſſa Toletana matrimonii. 14. Martii, 1543.

SVMMARIA.

1 *Iudex, cui inhibitum eſt virtute commiſſionis habentis ſignaturam, conſtito de aſſertis, debet ſuperſedere.*

2 *Teſtium examinatio facta licet inhibitione, an fieri poſſit.*

3 *Inhibitione facta de iure nihil fieri vlterius debet, commiſſionis reformatione nondum obtenta.*

DECISIO XXII.

QVia † fuerat inhibitum per Aud. Cameræ, & per 1
Gubernatorem, quod non procederetur in cauſſa ciuili pendente criminali, & ſignaturã dederat conſtito de aſſertis, dubitabatur propterea in cauſſa Toletana ma-
trimonii † nunquid non obſtante tali inhibitione poſ- 2
ſent examinari teſtes, quos inſtabat Comes examinari. Et die 14. Martii, 1543. proponente R. P. D. Peregrino Fabio dixerunt domini, quod licet ſtante ſignatura commiſſionis conditionali, conſtito de aſſertis, nõ debuiſſent
iudices inhibere ſine cauſſæ cognitione, † tamen ex quo 3
erat inhibitum, nihil fieri debebat, maxime quia erat facile Comiti reformare commiſſionem, & obtinere, quod procederetur ad examen, non obſtante inhibitione, vel quod mandaretur inhibitio.

FABII.

Legionen. parochialis, 10. Iunii, 1547.

SVMMARIVM.

1 *Sententia lata per vnum Auditorem poteſt per alium in vim generalis commiſſionis, ſubrogatum ſubſcribi.*

DECISIO XXIII.

IN vna Legionen. parochialis coram Domino Peregrino Fabio fuerat eidem D. Fabio præſentatum regiſtrum cauſſæ, in qua bon. mem. Thomas de Fanis pronũ-
tiauerat, † vt ſubſcriberet ſententiam, quod petitum fue- 1
rat a Dominis, an poſſet ſubſcribi ex commiſſione generali, ſiue ſpeciali. Et dixerunt, quod ſic.

FABII.

Cæſarauguſtana parochialis, 19. Nouemb. 1548.

SVMMARIVM.

1 *Termini non poſſunt in tantum omitti etiam ſi commiſſio dicat terminis non ſeruatis, & terminus ad contraria iura producta factus ſeruit pro termino ad dicendum contra producta.*

DECISIO XXIIII.

FVit dictum in vna Cæſarauguſtana parochiali, de cõmenda coram R. P. D. Peregrino Fabio, die 19. No-
uembris, 1548. † quod licet commiſſiones det, quod au- 1
ditor procedat ſine aliqua obſeruatione terminorũ, tamen termini ſubſtantiales ſunt ſeruandi, quia vigore illius commiſſionis iudex tantum poteſt abbreuiare, *vt in deci. 33. in no. & 488. in antiq.* non autem ex toto omittere. Et licet Caſſad. *dec. 2. de iud.* dicat, quod ſi omittatur terminus ad dicendum contra producta, tamen ſuſtinetur ſententia, ſi, quãdo iura fuerunt producta, fuit citatus ad dicendum contra: ſecus eſt in caſu huius quæſtionis, vbi omnes termini erant in totum omiſſi.

FABII.

Quando ciuilis actio criminali præiudicet. Tolet. matrim. 1. Aprilis, 1547.

SVMMARIA.

1 *Ciuili cauſſa vtrum per criminalem præiudicetur, quominus in ea procedi poſſit in iudicio.*

2 *Cauſſæ ciuiles, & criminales ſi ita ſe habeãt in incompatibilitate, quod criminalis abſorbeat ciuilem, an vna alteri præiudicet ex Doctorum quorundam opinione.*

DECISIO XXV.

PRoponente R. P. D. Peregrino Fabio in vna Toleta-
na matrim. ... it per eum dubitatum, † *vtrũ cauſ-* 1
ſa criminalis, ... ebatur præiudicaret ciuili, & in ea procedi non po... ... multa hinc inde dicerentur, tamen procur... qui comparuerat in cauſſa criminali pro D. Beatrice & eius filio, non habebat ſufficiens mandatum. Cauſſa dicebatur ... criminalis inter ſilicum & Anas Comitem, ... inter D. Beatricem, & filium ex vna, & Comitem Anas ex altera. Propterea, an

eſſent iſtæ cauſſæ inter diuerſas perſonas, vna non poterat aliam impedire, *l. cæcum annora. actio la 3. ff. de actio. rer. amo.* Ita ſumuntur ſecundum ſecundam lecturam, *& ibi per Bal. & Salyc. in l. 1. col. 2. in 10. oppoſ. C. quando con. act. tenet Bart. in d. l. rer. amot. verſ. vel alter, quæ eſt ſecunda lect.* iudicatur iſtam opinionem limitare, quam ſequitur
2 Salyc. & alii, *in d. l. 1.* † quando ſunt inuicem incompatibiles, ita quod criminalis abſorberet ciuilem, quod tamé iudicatum fuit non eſſe in huiuſmodi cauſſa.

PVTEI.

De conſtit. I. cod. cuſtodiæ, 14. Ianuarii.

SVMMARIA.

1 *Regula dicitur ſufficienter derogatum, ſi fuit derogatum vni loquenti in illo propoſito addita clauſula, & aliis clauſulis contrariis, & præſertim ſi conſtabat de mente Papæ, quod pariter derogaſſet.*

2 *De Principis voluntate ſatis conſtare videtur ſi in vna regula voluerit derogatum, ſimiliter, & in alia ſi eius memoriam habuiſſet.*

DECISIO XXVI.

DIctum fuit in vna Leodien. cuſtodiæ coram D. Iaco-
1 bo Puteo Decano, † quod licet alias requiratur ſpecialis derogatio Regularum Cancellariæ, imo indiuidua videlicet talis regulæ, *vt per Sarnen. q. 8. in princ.* tamen ex quo in derogatione erat expreſſe derogatum nonnullis regulis, & vni maxime de eadem materia loquenti, de qua dubitabatur, & poſtmodum dictum eſt, & aliis conſtitutionibus apoſtolicis, & quod aliis regulis intelliga-
2 tur derogatum, † quia de voluntate Principis dicebatur ſatis conſtare, quod ſicut derogauit alii ita in ſpecie, ita & hic ſi de ea recordatus fuiſſet derogaſſet, *per ea quæ communiter dicunt Doct. in l. ſi quis in princ. de leg. 3. per canon. in c. nonnullis maxime, Felin. de reſcrip.* Et maxime, quia in caſu iſto erat illa quorum tenores, *iuxta no. per Anton. de Butr. in vulga. conſil. 2.* Et maxime, quia gratia iſta erat facta ad inſtantiam maximi Ducis de Auſtria, dulciſſimi Principis, a quo fuiſſet, petitum derogari huic regulæ vtique fuiſſet, *ad glo. in l. tale pactum, C. de pactis.*

PVTEI.

De iureiurando Meſſanenſis Baroniæ, 9. Martii, 1547.

SVMMARIVM.

1 *Iuramentum perhorreſcentiæ, licet in vim bullæ Innocentian. poſſit præſtari in quacunque parte litis, & conualidentur acta in curia, non tamen validantur geſta in partibus, quia tales bulla non ſeruit, niſi quo ad geſta coram auditoribus Rotæ.*

DECISIO XXVII.

IN vna Meſſanen. Baroniæ coram R. P. D. Iacobo Puteo Decano die 9. Martii, 1547. fuit dictum, licet per Innocen. iuramentum perhorreſcentiæ poſſit præſtari in quacunq; parte iudicii, hoc tamen habebat locum quantum ad hoc, vt poſſit procedi in curia, non autem quo ad hoc, vt retro acta in partibus non eſſent nulla præſtito iuramento perhorreſcentiæ.

PVTEI.

De iure patronatus Bonon. beneficii, 9. Maii, 1547.

SVMMARIA.

1 *Impetratio facta cum expreſſione, quod beneficium eſt de iure patronatus forſan ex fundatione, vel dotatione debet iuſtificari, quia verbum forſan non tollit præſumtionem, de qua in deciſ. Caſſad. 7. de iure patron.*

2 *Generi per ſpeciem nequaquam debet derog[illegible]*

DECISIO XXVIII.

1 FVit dictum † in vna Bononien. ſancti Thomę de Brauia coram R. P. Dom. Iacobo Puteo Decano, quod Nicolaus Viegeus, qui dixerat beneficium eſſe de iure patro. laicorum forſan ex fundatione vel dotatione, dicebatur confiteri beneficium eſſe de iure patronatus, ex qua cõfeſſione facta ex diſpoſitione iuris requirebatur, quod eſſet ex fundatione, & dotatione, *addita per Caſſad. dec. 4. de præben. & 7. de iure patron.* Et licet diceretur, quod per illa verba, forſan ex fundatione, videbatur receſſum ab alia confeſſione generali per magis ſpecificam expreſſionem, *ad no. per glo. & Bald. in l. quæſitum, §. ſi quis fundum, ff. de fide inſtrum.* & inſtrumentum legis: tamen dixerunt domini, quod iſta verba, *forſan ex fundatione*, erant poſita augmentatiue, non autem reſtrictiue, & ideo genus remanebat, † nec generi per ſpeciem derogatur, 2
per ea quæ no. Aym. in reg. generi per ſpeciem, in 3. caſu. Et maxime, quia in caſu iſto non eramus in dubio, ſed magis in claro, quod augmentatiue erant poſita illa verba, & de intentione ſatis conſtabat, quia noluit habere beneficiũ a Papa, nedũ ſi eſſet de iure patronatus ſimpliciter, ſed etiã ex fundatione, & dotatione. Ex verba illa, *ex fundatione, & dotatione*, non negabant beneficiũ eſſe de iure patronatus, ſed vltra, q eſſet de iure patronatus, dubitabat, ne forſan etiã eſſet ex fundatione, vel dotatione.

SANCTÆ CRVCII.

De regreſſu in cauſſa Maioricenſi, 22. Octob. 1546.

SVMMARIVM.

1 *An in regreſſibus procedat concilium Lateranenſe conceſſis Cardinalibus poſt concilium, ad beneficia minoris valoris ducatorum, 200.*

DECISIO XXIX.

FVit dubitatum in vna Maioricen. coram R. P. D Proſpero de ſancta Cruce, † *an in regreſſibus Cardinalium*, 1
circa beneficia minoris valoris, quam 200. ducat. requireretur derogatio concilii Lateranen. Fuit dictum, quod omiſſo hoc dubio prius videretur de origine regreſſus, tamen die 22. Octobris, 1546. fuit dictum, quod conſilium præſeruans regreſſus, ſi quis haberet, intelligitur de præſentibus, non de futuris, non obſtante doctr. Bald. *in l. ſi debitor, de contrahen. emt.* quia de mente concilii apparebat. Fuit etiam dictum, quod concilium nedum prohibebat ad beneficia ſtatim admittẽda, quod patet ex verbis cõcilii facientis eos habiles ad beneficia familiarium, cum hoc, quod infra ſex menſes dimittant, per duos tantum ſint votata, aliis nihil dicentibus, ex quo cauſſa erat per aliud dubium terminandum.

FABII.

De iure emphyt. Mediol. bonorum, 26. Maii, 1547.

SVMMARIA.

1 *Emphyteuta poteſt propria auctoritate expelli ob canonis non factam ſolutionem per biennii, aut triennii moram.*

2 *Limitatur idipſum in domino, vt ibid. nu. ſeq.*

DECISIO XXX.

FVit dictum in vna Mediolan. bonorum proponente D. Fabio Accorambono d. † emphyteutam, qui ceſ- 1
ſauerat per biennium, vel triennium a ſolutione canonis, ita quod ceciderit propria auctoritate poſſe expelli, *per no. per glo. in l. 2. C. de iure emphy* tanquam magis communiter approbatam, *vt patet per late deducta, per Iaſ. ibidem, & per canon. in c. potuit, de loca. & conduct.* vbi de hoc maxime per Inno. & per Dec. *in c. 246. col. 3. ver. capio ſecundum dubium.* Et quia cauſſa hæc habebat aliquod dubium in facto, fuit dictum d. Ponenti, quod ex ſe id firmaret. Et licet ex capite lineæ finitæ, & alienationis factæ iure quæſito domino, res eſſet deuoluta, & ipſo iure, *vt voluit glo. communiter approbata, in l. 3. §. fi. C. de iure emphy.* † tamen fuit dictum, quod non ſequebatur. Ergo 2
propria auctoritate dominus potuit ingredi, *ad dec. de Afflict. 97. nu. 2. & ſeq.* adde *conſ. vulg. 2. in fi.*

FABII.

De offic. Vicarii Oueten. canonicat. 20. Maii, 1547.

SVMMARIVM.

1 *Subſtitutus a Vicario Epiſcopi habente facultatem ſubſtituendi poteſt exſequi commiſſa Vicario ſubſtituenti, & incepta per ſubſtitutum poſſunt perfici per ſubſtituentem, & ſi poſtea dubitaretur de iuriſdictione, &*

non

non fuiſſet oppoſitum in partibus, nec in curia, quod procedi n[illegible] poteſt, ſecus ſi fuiſſet oppoſitum.

Decisio XXXI.

1 DVbitauit R.P.D. Peregrinus Fabius in vna Oueten. canonicatus & præben. † *An geſta per Vicarium ſubſtitutum valeant*, & quod poſſunt, legitime conſtitutus cum facultate conſtituendi, quoties ipſi abeſſe contigerit per epiſcopum, qui poſtmodum loco ſui ſubſtituerat alium in officio, cui litteræ domino Romano erant præſentatæ, & ei per [illegible] proceſſ. & coram eo iurauerant teſtes, deinde ſuperuenerat conſtituens, & coram eo perfectus erat proceſſus. Fuit dictum, quod ex quo liquidatio erat conceſſa ſub nomine officii, non autem proprio, quod ſubſtitutus erat eadem perſona in iuriſdictione, & propterea potuit Camera delegatam exſequi, *vt per Card. in c. quoniam Abb. extra de offi. delega. Abb. ibidem col. 3. nu. 10. ver. item eccleſia prædicta.* Eo maxime, quia non fuerat ſuffectus in locum mortui, ſed in officio viuentis abſentis, *per no. per Doct. in d. c. quoniam Abb.* Quia autem dubitatur aliquo modo, an fuiſſet epiſcopus ille, qui eum Vicarium fecerat cum facultate ſubſtituendi, dubitabat dominus Peregrinus, ex quo in partibus nihil fuit oppoſitum, quia nemo comparuerat pro eo, an geſta per eum valerent, & cum diceretur valere, *ad deciſ. Dec. 47. in nou. repoſitum: etiam in antiq. 497.* Et dixerunt domini, quod ex quo ſtatim transportato examine hic in curia fuit appellatum ab iſto examine, & oppoſitum de iuriſdictione iudicis, quod iſta contradictio ſufficiebat, & pars tenetur oſtendere hunc eſſe Vicarium conſtitutum ab epiſcopo. Vide *q. 33.*

FABII.

Bononien. parochialis, 29. Ianuarii, 1547.

Summarium.

1 Licet facultates legatorum fuerint reuocatæ, & moderatæ, nihilominus ſi legati vſi ſunt ſuis prioribus facultatibus, prout vtebantur ante reuocationem ſpatio decem annor. valent geſta per eos, & etiam abſque tanto tempore, ſi aliquando reuocatio non fuiſſet recepta.

Decisio XXXII.

IN vna Bononien. parochialis ſancti Andreæ, coram D. Peregrino Fabio dicebatur, quod licet facultates Cardinalis Cibo, in quibus continebatur, quod legato poſſent derogare regulæ, de 20. diebus, eſſent limitatæ, & ſublatæ, tamen ex quo per teſtes probatur, quod tam ipſe legatus Cardinalis Cibo, quã alii legati poſt ipſum derogauerunt huic regulæ, quod illis limitationibus nõ obſtantibus, tanquam vſu non receptis, quia illis obſeruatis
1 per decem annos & vltra prouiſio de iſta parochiali facta cum derogatione iſtius regulæ valebat, *per no. per Fel. in c. 1. de treug. & pace.* Nam aut prouiſio facta per Principem non recipitur a ſciente, & patiente Principe illi contrauenitur, & tunc per duos, vel tres caſus contrarios illi cenſetur eſſe derogatum, ſine aliquo curſu temporis, aut ab omnibus ſunt recepta, & ſufficiunt decem anni, *Felyn. in loco proxime allegato.*

FABII.

Cenetenſis Canonic. die 22. Iunii, 1547.

Summarium.

1 Vicarii geſta poſt reſignationem eccleſiæ, an valeant.

Decisio XXXIII.

IN vna Ceneten. Canonicatus, & præben. dubitauit R. P.D. Peregrinus Fabius proponens, *an Vicarius deputatus ab epiſcopo cum facultate ſubſtituendi alium loco ſui in caſu abſentiæ, potuerit poſt reſignationem epiſcopi, in ma-*
1 *nibus Papæ de dicto epiſcopatu ante aduentum ſucceſſoris, & notitiam reſignantis, non ſolum officium exercere, ſed adueniente caſu abſentiæ, etiam alium loco ſui ſubſtituere, vigore dictæ deputationis?* Et domini non reſoluerunt materiam, licet inclinarent, quod ſic, *per no. per Fel. in c. Abb ſane, de reſcri.* qui vult, quod Vicarius habens facultatem conferendi beneficia poſſit conferre etiam poſt renuntiationẽ ignoratã. In contrarium tamen allegabatur conſ. Calde. *in 11. de re iud.* vbi vult, quod ſententia lata per Vicarium poſt translationem epiſcopi ſit nulla, quia ceſſat facultas, & quod ignoraret translationem, quod conſilium domini non viderant, ideo dubium reſolutum non fuit.

SANTÆ CRVCII.

De pactis in cauſſa Placentina, 27. Maii, 1547.

Summarium.

1 Pactum quod de contractu fiat inſtrumentum, dicitur perfectum etiam ſi ſcriptura non fiat, & reprobatur doctr. Paul. de Caſt.

Decisio XXXIIII.

IN vna Placentina coram Domino Proſpero, de ſancta Cruce, ſatis dixerunt dominĩ, quod non eſt verum dictum Paul. de Caſt. *in l. in res, C. de proba. col. 1.* volentis, quod † quando partes agunt, quod de contractu fiat in- 1
ſtrumentum, quod contractus non dicitur perfectus, niſi facta ſcriptura, qui & idem dixerit, *in l. contractus, col. 4. C. de ſide inſtr. quem multi ſequuntur, de quib. per Doct. conſ. l. 11. col. 1. verſ. 4. comprobatur hoc efficaciter, & in conſ. 159. col. pen. prope ſi. verſ. prædicta concluſio corroboratur.* Hanc opinionem dixit Iaſ. *in conſ. 251. 1. vol.* bene intelligi, & declarari ex dictis per Iaſ. *conſ. 260. col. 3. in fi. verſ.* in contrarium fortiter facit cõmunis practica. Et quod iſta ſit cõmunis opinio atteſtatur Dec. *conſ. 140. col. 2. verſ. 5. & vlt. Gram. conſ. 107. col. 2. verſ. reſpondetur, vol. 1. & dictum Paul. de Caſt. improbat Soc. conſ. 22. col. 2. in fi. cum ſeq. vol. 3. verſ. neque eſt curandum, & Dec. in conſ. 340.* Et fuit additum, quod idem voluit idem Dec. *in l. quibus idem*, vbi etiam Aret. *de verb. oblig.* Et ſic fuit dictum, communem opinionem eſſe contra Paul. de Caſtr. qui, vt bene loquatur, debet intelligi, quando per partes fuit dictum, quod non valeat conuentio, niſi in ſcriptis dirigatur, *vt per Dec. in l. Penum, quod bona ſide, col. 2. verſ. ex hoc refert, C. de pact. Grat. conſ. præalleg. 107. col. 1.*

AVGVSTINI.

De procuratoribus, & clauſula transferendi in Compoſtellano parochiali, 28. Iunii, 1547.

Summarium.

1 Vigore mandati ad conſentiendum penſionis reſeruationi non poteſt præſtari conſenſus ſuper ſupplicatione, in qua ſit facultas transferendi, licet conſentire poſſit aliis clauſulis ſupplicationis per Papam conceſſis.

Decisio XXXV.

FVit dictum in vna Compoſtellana parochialis de Aldea, coram R.P.D. Antonio Auguſtino, quod licet Alphonſus, dediſſet mandatum ampliſſimum ad conſentiendum reſeruationi penſionis 60. ducat. in fauorem Petri, qui reſignauerat parochialem, tamen illud mandatum non erat ſufficiens, ad conſentiendum facultati translationis penſionis, prout continebatur in ſupplica- 1
tione, noluit aliter, neque alio modo reſignare, cum iſtud transferre eſſet munus inſolitum, & præiudiciale. Et fuit per vnum ex dominis conſideratum, quod clauſula mandati, quantumcunque generalis non poterat ad hoc extendi, quia mandatum erat ad conſentiendum reſeruationi penſionis in fauorem Petri ſoluendæ eidem Petro, donec vixerit. Vnde conſentire translationi penſionis non poterat, quia eſſet hoc conſentire penſionem in fauorem alterius, quam Petri, ad quod mandatum nullo modo extendebatur, & clauſulæ omnes intelligebantur reſpectu penſionis reſeruandæ Petro.

THOLOMÆI.

Clauſulæ ex cuiuſcunque perſona, in vna Abulen. 20. Nouembris, 1545.

Summarium.

1 Clauſula, ex cuiuſcunque perſona capit beneficium, vacãs ex perſona alterius, quoniam gratia non eſt ſurreptitia, vt hic, quod fuit narratum alias ſibi prouiſum per

obitum enim & dubitabatur de iuribus illius penſionis, & propoſito, Papa concedebat cum iſta clauſula, & ſic noua prouiſio ſit nulla.

DECISIO XXXVI.

FVit concluſum in vna Abulen. villa capo coram R. P. D. Paulo Tholomeo, quod clauſula ex cuiuſcunque perſona vacet, quæ ſolet apponi in nouis prouiſionibus,
1 † capit beneficium, etiam ſi non vacet ex perſona eius,
cuius narratur vacare, & etiam ſi non vacaret tempore, quo prima prouiſio fuit facta, prout obuenit in caſu illo, in quo quis impetrauerat beneficium a Papa per obitum acolyti per cuius obitum fuerat prouiſum, alteri ab epiſcopo habente indultum. Vnde ſtante indulto prouiſio Apoſtolica, non valebat Prouiſus a Papa impetrauit nouam prouiſionem ſtatim 6. menſibus, infra quos prouiſus ab ordinario tenebatur impetrare nouam prouiſionem, & expediri literas iuxta formam indulti. & ſic miſerat beneficium, quod tunc temporis ex perſona eius, cui ab epiſcopo fuerit prouiſum. Nam fuit dictum, quod licet non vacaret ex perſona ipſius temporis primæ penſionis, tamen ex quo Papæ omnia narrata erant, & ſic gratia non poterat dici ſubreptitia, noua prouiſio per illam clauſulam capiebat beneficium, quia clauſula loquitur per verba præſentis temporis, ex cuiuſcunque perſona vacet, non eſſet talis vacatio: quia tamen fuit dubitatum, vtrum ex tali vacatione collatio de nouo ſpectaret ad epiſcopum vigore indulti, propterea fuit dubitatum iterum informari in hac cauſſa ſuper hoc dubio.

SANCTÆ CRVCII.

De literis non expeditis, in quâdam Aquenſi præceptoriæ, 7. Februarii, 1547.

SVMMARIVM.

1 *Decedente aliquo qui non expediuit literas beneficii dicitur vacare per obitum.*

DECISIO XXXVII.

COram R. P. D. Proſpero de ſancta Cruce, fuit dictum in vna Aquen. Præceptoriæ. quod ſi alicui ſit prouiſio
1 de beneficio per ſolam ſupplicationem, qui ante confectionem literarum obierit, beneficium dicitur vacare
per eius obitum, *Caſſad. deciſ. 8. nu. 5. de reſtitu. ſpoliato.* licet Ægid. *deciſ. 600. & 644.* dicat contrarium, ſed non ſeruatur in Rota, vt in Cancellaria.

FABII.

De erectione nouæ dignitatis Ilacenſis Cantoriæ, 11. Februarii, 1554.

SVMMARIVM.

1 *Gratia erectionis nouæ dignitatis non dicitur ſurreptitia, licet non ſit facta mentio de manſionariis Eccleſiæ, ſed tantum de capitulo.*

DECISIO XXXVIII.

PRoponente Domino Proſpero in vna Ilaeen. Canto-
1 riæ fuit dictum, quod † licet in creatione ipſius digni-
tatis non fuit facta mentio de manſionariis, de quorum præiudicio tractabatur, tamen gratia non erat ſurreptitia, quia ſi Papæ illud dictum fuiſſet, non minus conſenſiſſet, tamen attenta paruitate præiudicii, tum quia non ſolet fieri mentio, niſi de capitulo, & cuius conſenſus ſolus ſufficit, tanquam quod de aliis, qui nô habent vocem, non ſit habenda ratio. Papa enim erigendo nouam dignitatem, quia vult de diſtributionibus quotidianis participare, intelligitur hoc non poſſe fieri ſine præiudicio aliorum, ideo nô eſt ſurreptitia gratia, *ſicut quod no. Abb. Ant. & alii, in c. dudum, de primi. & Caſſad. deciſ. 1. eo. tit.*

FABII.

De indulto, & ceſſ. Tullenſ. paroch. 14. Febr. 1547.

SVMMARIVM.

1 *Comenſis Cardinalis habes indultum Pap. cum clauſula, præterquam per reſignationem in manib. Papæ factam non poteſt conferre beneficium ceſſante vnione, vel cõmenda facta ex reſignatione in manibus Papæ.*

DECISIO XXXIX.

DVbitauit R. P. D. Peregrinus Faleius in vna Tullen.
parochialis ſancti Pauli coram eo pendente, † verû 1
prouiſio Ioannis valeat de cõſenſu Cardinalis: alias enim fuerat reſignatio iſta parochialis in manibus Papæ in fauorem Vualdini, & Papa per reſignationem vniuit alteri parochiali, per Dom. Vualdinum obtẽtæ ad vitam, mortuo D. Vualdino Pap. de eadem prouidit D. Ioanni, dicebatur prouiſionem hanc non valere ſtante indulto Cardinalis Lotharingiæ. Et cum diceretur, indultum non habet locum in beneficio vacante per reſignationem in manibus Papæ factam, & an diſſoluta vnione beneficium diceretur vacaſſe, vt prius valet per reſignationẽ Pap. potuit prouidere non obſtante indulto: ſed replicabatur, quod intelligebat de prima vice, quod beneficium fuerat reſignatum. Vnde diſſoluta vnione, licet diceretur adhuc vacaſſe per reſignationem, tamen in hac ſecunda vice, ſaltem de conſenſu Cardinalis debebat fieri prouiſio, alias non valeret, tamen domini dixerunt cõtrarium per Caſſad. *deciſ. 5. de priuileg.* vbi interim deciditur iſta cauſſa, & *in deciſ. 2. de vnion.*

FABII.

De vnione in cauſſa beneficiali, 14. Maii, 1546.

SVMMARIVM.

1 *Collatio de beneficio alterius Diœceſani, quod fuit vnitũ ad aliud beneficium in ea Diœceſ. ſpectat ad collationem meam, neque teneor requirere conſenſum illius alterius epiſcopi alterius Diœceſ. licet forte ſecus, ſi eſſent vnita inuicem, vel æquè principaliter.*

DECISIO XL.

FVit dictum, quod † quando vniuntur duo benefi- 1
cia in diuerſis Diœceſ. conſiſtentia, & vnitum taliter, quod accedit alteri, & aliud, cui fit vnio, eſt principale, quod vacante iſto beneficio, licet vnio intelligitur fieri ſine præiudicio Diœceſani, *cap. 2. de relig. dom.* tamẽ cum beneficium vnitum eſt, eo ipſo dicitur fieri præiudicium, quo ad hoc ipſi in conferendo beneficium conſenſus illius non exſpectabatur. Et concluſerunt Dec. Ioan. And. Ægid. Fab. *in dicto cap. & clarius alii* vbi hoc expreſſe volunt, vt in caſu iſto, & Caccialup. *in tract. in 8. ar. ien. princip. verſic. 26. quaro in contrarium ſolum allegabatur Petr. de Peruſ. in tract. de vnio. ecc. 10. cap. in fi.* Sed fuit dictum, quod poterat ſaluare in vnione transfuſa, prout concludit Fab. *in d. cap. 2.* licet Ægid. diceret contrarium, alias male loquebatur, & nihil allegabat, & deinde loquitur dubitatiue per verbum videtur. Et ita fuit concluſum in prima parte, in vna Vrbinaten. & foro Sempronien. vnionis coram R. P. D. Thôma de Zanis.

EPISCOPI MARSICANI.

De gratia ſurreptitia Belliccn. prioratus, 29. Aprilis, 1541.

SVMMARIVM.

1 *Perceptio fructuum minimæ quãtitatis facit gratiam ſurreptitiam, ſi in eadem de illis non fiat mentio.*

DECISIO XLI.

BEllicen. Prioratus coram R. P. D. Epiſcopo Marſi-
ean. fuit dubitatum, † *an perceptio fructuum minimæ* 1
quantitatis faciat gratiam ſurreptitium, ſi de illis in ea non fiat mentio? Et maior pars dominorum tenuit, videlicet ſeptem ex eis, quod eſſet ſurreptitia, & mouebantur, quia ex quo ſumus in gratioſis, in quibus ſurreptitia vitiat etiam in minimo, *vt in capitu. ſi proponente, de reſcrip. & capitu. ſi motu proprio. de praben. in 6.* Ita etiam maxime, quia ſumus in delictis, quæ etiam in minimo committuntur, *§. Gallinarum, Inſtit. de rer. diuiſ.* & in modica re proponit prælatus, *capitu. per tuas, de ſimo.* Item propterea, quia videbatur tenuiſſe in fraudem cancellariæ Apoſtolicæ, cum teneretur componere, *vt per Felynum in c. in noſtra, de ſecundo correl. & in cap. poſtulaſti, in fi. de reſcrip.* Et licet ſit nimirum male perceptum, datur

occaſio

ocaſione componendi ſuper toto beneficio. Allegabatur ſtylus Datariæ, & Cancellariæ, quia volunt componere, & ſi beneficium excedat ducatos 24. [illegible] in minima ſumma ſoluit annata. Tres alii ex dominis fuerunt in contrario voto dicendo, quod illa tantum ſurreptio [illegible] tiat, quæ poterat retrahi per Papam a concedendo gratiam, vel quod ſaltem ea narrata difficilius conceſſiſſet, *per re* [illegible] *vulg.* Vnde ſi fuiſſet narratū d[illegible] il [illegible] minima fr[illegible]um perceptione, vtiq[illegible] n[illegible] retraxiſſet, nec d[illegible] cilius conceſſiſſet, cum tamen [illegible] s non [illegible] eratione apud ſtatum Princip[illegible], [illegible] m & n[illegible] æquiparati[illegible], *c. licet cauſſam*, [illegible] *prob. &* [illegible] *ad l. Falc.* [illegible] adeo quo[illegible] on [illegible] ur [illegible], *& quod ibi per dd.* *ff. de re* [illegible] *l.* [illegible] *ſciendum*, [illegible] *princip. col.* 3. [illegible] *d.* [illegible]. Et maxime, quia per [illegible] las nec tpint[illegible] [illegible] *iuxta* [illegible] *in ver. conſideran* [illegible] *in 6* [illegible] *non pr*[illegible] *lericis pauperibus, co*[illegible] L[illegible] oc fortius [illegible] improbatur, quia talis expreſſio [illegible] um perceptorum non requiritur de iure communi, ſed ſolum per obſeruantiam, & pro intereſſe Ca[illegible] [illegible] Apoſto[illegible], *iuxta no. in* [illegible] *ad omnes, per Felyn. col. 9. verſic. nona collatio, de reſcript. & in cap. ſuper literis*, [illegible] *& per Dec.* [illegible] *col. 3.* Et tanto magis hoc ſuadetur, q[illegible] huiuſmodi ipſa perceptione poteſt inquiri per ordinarium, *vt per Caſſad. deciſ. 6. de praeben. in 6.* Ex q[illegible] od talis [illegible] or [illegible] p[illegible] nter[illegible] contra iur[illegible] d[illegible] tamen [illegible] r pars dominorum tenuit contra[illegible]

ACCORAMBONI.

[illegible] in [illegible] Bon[illegible]n. heredit. 20 [illegible] ruarii, 1547.

SVMMARIVM.

1 [illegible] *per* [illegible] *ionem 40. annorum datur* [illegible] [illegible] *ignorantia* [illegible] *d proce*[illegible] [illegible] *po*[illegible] *40. annos* [illegible] *quadriennium.*

DECISIO XLII.

C[illegible] Domino Ioanne Fabio Accorambono, in [illegible] [illegible] hereditatis de Papazombu[illegible]
1 quod [illegible] m 40. annorum datur r[illegible] ex cap[illegible] ſi [illegible] loquamur in [illegible] priuato, vt [illegible] magis communis concluſio, pro [illegible] ſta[illegible] *in* [illegible] *de* [illegible] *in 4. par. q. 29.* Et [illegible] fuit [illegible] hanc [illegible] in [illegible] pro communi in concilio Neapolitano, [illegible] Affl[illegible] *incip. pro tenn*, vbi [illegible] net contrarium po[illegible] tiones. Et [illegible] etiam di[illegible] um conſtare [illegible] orantia in caſu [illegible], ex quo contra heredem ſubſtitutum curreret præſcriptio. *Et tenet* [illegible] *Affl.* [illegible] *prealleg. 329. & ibi de legatario tenet Bald. in d. q.* Et licet poſt 40. annos eſſet lapſum quadriennium, quod datur ad petendum reſtitutionem, tamen ex quo concurrit contra ignorantem, non releuat, quia tempus illud eſt vt [illegible] ab initio nec ignoranti concurrit, ac etiam poſt centum annos ignorans poſſet petere reſtitutionem in integrum, *vt tenet Bald.* [illegible] *predicta q. 29. ante fin.* Et quod cum in hac [illegible] em cauſa dubitaretur, nunquid [illegible] oncurr[illegible] aduerſ[illegible] e, ex cuius iure ven[illegible] bat Papazodus, dixerunt [illegible] ani, quod ſic, *per c. de quarta, &* [illegible] *de preſ*[illegible] ex quo conſtabat, de initio temporis ſucceſſiue, d[illegible] edum tempus præſumi, vt continuatio [illegible] 40. annor. licet all[illegible] contrariu[illegible] *in not* [illegible] *quem* [illegible] *Bolan* [illegible] *inferius de* [illegible] [illegible] ita dixerūt alias in aliis cauſſis fuiſſe [illegible] Et [illegible] dictum incid[illegible] quia Papazonus dicc[illegible], quod q[illegible] hoſpitale non erat opus reſtitutione.

IACOBI PVTEI.

De præſcriptionibus in vna Toletana decimarum, 16. Nouembris, 1545.

SVMMARIVM.

1 *Gratia conce*[illegible] *a reg. de mot. propr. & gratis expedita cum aliqua, tamen expenſa præſumitur accepta per* [illegible]*pſum.*

DECISIO XLIII.

IN vna Toletana Decimarum coram Domino Iacobo Puteo fuit dictum, quod licet non conſtaret Regem Hiſpaniarum accep[illegible] gratiam † ſibi a Pontifice motuque proprio factam, [illegible] ab vſu pa[illegible] famil. præſumebatur, maxim[illegible] per impen[illegible] fac[illegible] am in expeditione gratiæ, quia licet eſſet expedita [illegible] s, tamē non erat ita modica, quod non præſumeretur geſta de m[illegible]ndato, *iuxta no. per Dec. in l. cum* [illegible] *de* [illegible] *borum obl*[illegible] vbi [illegible] et aliqui dicant, quod [illegible] no[illegible] præſ[illegible] matur mandatum, ſi alia non concurrunt, tamen fuit dictum, quod illa opinio, [illegible] am atteſ[illegible] atur Sarn[illegible] n. *in* [illegible] *eg. de trien. quaſt. 3a.* [illegible] od [illegible] diſtinguatur inter modicam & magnam imp[illegible] ſeruabatur in not... licet communis opinio ſit *in cap.* [illegible] *de mdi.* quod eti[illegible] ex impenſa [illegible] circa [illegible] tionem, quæ mod[illegible] eſt, præſumatur facta de ſc[illegible] ntia, & ma[illegible] dato principal[illegible] uam opinionem tenet Dec. Neapo, *in non in* [illegible] *dub.* tamen his non obſtantibus præualuit ſententia, quod in cau[illegible] eſſet dat[illegible] remiſſoria ad probandum, quod reg[illegible] n fuit no. hæc gratia. Nam hæc dicebā[illegible] r ad faciendam gratiam ſurrep[illegible] m.

FABII.

De fide inſtrum[illegible] ntorum [illegible] pe[illegible] in Tudertina bonorum, 20 [illegible], 1574.

SVMMARIVM.

1 *Bulla Archiuii contra notarios* [illegible] *ptos in Archiuio non procedit, quando quis fuit rogatus tempore magna pe*[illegible].

DECISIO XLIIII.

I[illegible] vna Tuder[illegible] bonorum [illegible] am R. P. D. Peregrino Fabio [illegible] pi copo V[illegible] no fuit di[illegible] um quod b[illegible] in Archiu[illegible] uæ vult notario non matriculatos in Archiuio non p[illegible] c[illegible] nficere, † inſtrumēta, imo pro falſariis poſſe 1
cond[illegible] non habet locum [illegible] otario non deſcripto conficiente inſtrumentum tempo[illegible] m[illegible] næ p[illegible] multa, quæ [illegible] nc in information[illegible] s fueru[illegible] allegata. Vide eadem [illegible] me titulo [illegible] teſtibus.

ACCORAMBONI.

De priuilegiis Calagurit. canonic. 14. Ianuarii, 1547.

SVMMARIVM.

1 *Priuilegia ſ*[illegible] *ptorum dum loquuntur de beneficiis reſeruatis, intell*[illegible] *de regulari bene*[illegible] *intum.*

DECISIO XLV.

DVbitabatur in vna Calagurîtana cano[illegible] s, & præbendatus d[illegible] ongione coram Domino Fabio Accor[illegible] bono, † *an priuile*[illegible] *ſcriptorum Apoſtol*[illegible] 1
rum haberet [illegible] *od* [illegible] *um ex* [illegible] *ſent acceptare unum* [illegible] *ulare, vel* [illegible] *ulare eo*[illegible] *um non eſ* [illegible] *tum in menſibus ordinarii* [illegible] *conceſſis.* Nam d[illegible] ſ[illegible] nul[illegible]um erat d[illegible] bi[illegible], & quantumcunque priuilegia [illegible] ba[illegible] clara [illegible] tur, ſiue regulare, ſiue ſæculare eſſet [illegible] poſſet acceptare, & ſi non eſſet reſeruatum, [illegible] placuit Rotæ, quod intelligerentur [illegible] d[illegible] regulari, quia [illegible] quod *priuilegiorum* [illegible] q[illegible] o[illegible] debat dubita[illegible], quod incipieba[illegible] *ipſo* [illegible] fuc[illegible] tio de regulari ben[illegible] tamen [illegible] pr[illegible] ſurreſeruatum, & q[illegible] m. Vnde [illegible] æ [illegible] equebatur, *in cap. ſuis, equenti, inci. quodque* [illegible] *ores*, in quo cadebat dubita[illegible]: dice[illegible] atur vnum ex [illegible] ecularibus, aut regularibus b[illegible] is huiuſmodi, etiamſi, vt præfertur reſeruatu[illegible] ſeu eſſe[illegible] m[illegible] al[illegible] q[illegible] lite[illegible] qualificatum, vel [illegible], ne[illegible] ruorum, [illegible] Et propterea iungend[illegible] llud, *c. cum præcedens* & [illegible] dum illud intelligendo, ſicut in præcedenti loquebatur, vt

præfertur qualificatum, & ſic ad præcedentia videbatur haberi relatio.

FABIL.

De indultis coadiut. canonic. Toletan. 20. Octobris, 1547.

SVMMARIVM.

1 *Derogatio indulti Cardinalium, non requiritur in coadiutoria cum futura ſucceſſione.*

DECISIO XLVI.

FVit dubitatum in cauſſa Toletana coadiutoriç Canonicatus, & præbendæ coram R. P. D. Peregrino Fa-
1 bio, die 20. Octobris, 1547. *Vtrum in coadiutoria cum futura ſucceſſione eſſet neceſſarium derogare, indulto Cardinalium Toletan.* Et quatuor ex ſeptem dominis fuerunt in opinione, quod non, videlicet Rom. Proſper Puteus, & Fabius, tres autem alii, videlicet Anton. Auguſtinus Mohed. & Thom. erant in contraria opinione, quia res erat exemplaris, & non carens difficultate. Fuit iterum die 25. Octobris, 1547. idem dubium propoſitum, & fuit dictum, quod alias coram D. Ioanne Paulo fuerit deciſum, quod ſic, de menſe Febr. 1544. In vna Tolletan. Archipr. ... de Madrid. oſtendente, deciſ. ſcript. a tergo informationis, in qua fuiſſe ita deciſum nemine diſcrepante dicebatur. Sed Dom. Puteus referebat ſe eodem anno, 3. Martii annotaſſe Rotam inclinaſſe in hanc partem ... qua eſt concluſum hodie coram eodem Domino Peregrino, & ... ultra deciſ. Caſſad. vniſ. *de paci.* quæ allegabatur, *& 4. de prǣb.* vbi arguitur de concordatis ob indulta & ideo ſecuta concordia comprehenditur ... licet non ... vt in d. dec. Ita etiam in indultis ... debebat. Fuit dictum, quod pro ... parte faciebat, quia in indultis ... piebantur beneficia reſignata, & ideo ... coadiutoria ... propter ... rua- tum, & ... od ... de conſ... indultum illam capiebat, niſi illud ... ur. Et ita fuit concluſum: tres tamen primi auditores ... entibus in contraria opinione, quia magna erat differentia inter concordata emanata ob pub... vtilitatem, & indulta, quæ mere vtilitatem priuatam reſpiciebant.

MOHEDANI.

Leodien. Decanat. 14. Ianuarii, 1547.

SVMMARIVM.

1 *Illegitimo non ſufficit probare, quod inceſſit in habitu,*
2 *ſed debet probare ſe diſpenſatum ad clericatum per literas, vide ... ſertiam, infra in cap. Hiſpal. canonicatus ... vel vlterius habentis præ... contra ... probatur etiam ex communi opinione.*

DECISIO XLVII.

1 FVit ... concluſum, quod etiam licet alias ex communi reputatio... probatur clericum, quia probare debent ... habet præſcripti ... Beſig. *deciſ. 3. de probat. & maxime Antiq. 84.* Et maxime in illegitimo Gom. in ... quæſt. ... tamen in vna Leodien. Decanatus ... R. P. D. Mohedano, die 14. Ianuarii, 1547. concurr... ... iuris fuit ... quod probaretur ex communi ... ne.

FABIL.

De fide inſtrum. Segobien. canon. 11. Febr. 1547.

SVMMARIVM.

1 *Litera ſi reperiantur expedita ſub plumbo, concedentes menſes alternatiuos, & aliæ per breue, concedentes collationem in omnibus menſibus de eadem data, ſtandum eſt literis ſub plumbo per rationes hic poſitas.*

DECISIO XLVIII.

IN vna Segobien. Canonicatus, & præbendæ coram Domino Peregrino Fabio idem dubitauit, *vtrum Cardinalis Camerarius, pro et vigore primi indulti conferret in omnibus menſibus, vel alternatiua, prout in aliis literis fuerat, etiam vigore literarum in forma breuis conceſſum & indultum Camerario conferendi beneficia in Diœc. Segobien. accedente conſenſu.* Quo accedente etiam erat conceſſa alternatiua, neque de conſenſu Camerarii † ex-
1 peditorum literarum ſub plumbo dubitabatur, quæ literæ eſſent attendendæ per prædicta. De rigore iuris res poſſet aliquo modo reuocari in dubium. Primo quia de conſenſu Epiſcopi, & Camerarii aliquo modo conſtabat, & propter veriſimilitudinem, & quia literæ ſub plumbo magis ſunt, & ab vſu patrisfamil. Nam quotidie iſta fiunt, & hoc modo conceditur alicui Cardinali indultum, conferendi beneficia in aliqua Diœceſ. in omnibus menſibus, & datur etiam ad reſeruata: deinde ... illud indulti, tum per alias literas, & conceditur alternatiua Epiſcopo, ex qua epiſcopus nedum lucratur duos ... ſed etiam quod in alternatiuis menſibus ſibi conceſſis poſſit conferre reſeruata: quod non habuiſſet ex ſimplici alternatiua, quæ non ſolet dari ad reſeruata, dixerunt domines dd. Camerarium ſolum alternatiuam poſſe conferre.

FABIL.

Non admiſſionis in militem in cauſſa Valentina, 28. Iunii, 1547.

SVMMARIVM.

1 *Copiæ ſtandum eſt, quando ipſi ori... ſunt penes aduerſarium, ſi ipſe recuſet oſtendere originalia ipſa, vel non permittit, quod ſormaliter ex... abantur.*

DECISIO XLIX.

DVbitauit Dom. Peregrinus Fabius in vna V... non admiſſionis in militem, ... *vtrum ... producta ... ſint tal... quibus in hoc caſu ... ſi ... non fuerit admiſ...* Contra ... nem, & magnum magiſtrum Hier... fuerat producta ſententia lata per m... ... quædam ſtabilimenta, & quædam ... erant ſimplicis copiæ extractæ ex libris R... quibus ... fidem adhibendam, dicebatur per iura ... in contrarium inter alia, quæ videbantur ... Alle...abatur de- ciſ. ... art. in l publi... C. de te... quem ... in authen. ſi quis in ali... ... C. de ... Dec. ... t. ... ... ſi ſegat, ... qu... ... ginal eſt pen... aduer... ... producere eo caſu, quod dicat copiam ab eo ... & alii ad... non obſtante, dixe... debet habere compulſori... & ... probanti: quod ſi non poſſ... tunc dabunt fidem copiis, niſi ... catur. Et contrarium euitat ... non obſtabat, quod originalia ... eorum, quem tum cunque ille, qui dederat ... xiſſe ex libris conſiliorum ... & eſſet cognita manus illius, qui eſſet ſecretarius.

FABIL.

De probatio. in cauſſ. Barchinon. penſionis, 3. Decembris, 1547.

SVMMARIVM.

1 *Vera probatio per literas clericatus, in quibus apparet, quod quis fuit ordinatus, poſt aſſignatam ſibi penſionem præfertur putatiuæ, quod tempore aſſignationis habeatur pro clerico.*

DECISIO L.

PRoponente R. P. Dom. Peregrino Fabio, in cauſſa Barchionen. penſionis fuit dictum per dominos, quod † ex quo poſt obtentam penſionem apparebat,
1 quod penſionarius fecerat ... characterem inſigniri, & per eius ... ... literæ clericatus, quod per ... probare..., quod fuerat habitus, & reputatus pro clerico, quod illud non ſufficiebat, quia vera probatio præualet illi probationi per reputationem.

FABII

FABII.

Burgen. beneficii, 25. Octob. 1547.

SVMMARIVM.

1 *Probatio ſuper ſtylo alicuius loci facta in alia cauſſa inter diuer. [illegible] perſon. ſufficit.*

DECISIO LI.

1 IN cauſſa Burgen. beneficii de Cantorio pro paupere cleri [illegible] in cauſſa erat proceſſus de partibus productus, qui dicebatur nullus eſſe ob defectum citationis. Nam non [illegible] t, [illegible] nica citati in principio proceſſus, & [illegible] non [illegible] tur [illegible] m citationem ſufficere, quia ita e[illegible] o in Diœce. Burgen. Fuit dictum, quod ſi produce[illegible] t [illegible] aminati in alia cauſſa, probantes talem ſtylum in [illegible] Diœc. Burgen. quod illa probatio ſufficer[illegible] licet inter alios facta. Et ita proponente Domino Peregrino Fabio domini remanſerunt firmi.

FABII.

Spolium Iacen. 14. Februarii, [illegible]

SVMMARIVM.

1 *An[n]exio non probatur per duos te[illegible], etiam ad [illegible] endum [ſ]uper ſpolio nomi[illegible], cui dicuntur beneſi[illegible] anne[illegible], neque con[illegible] Decani, & duorum [illegible] em præiudicat cap. [illegible]*

DECISIO [illegible]

PRop[illegible] te Domino P[er]egri[illegible] o in vna Iacen. [illegible] rgo pro Domino [Th]oma Foit, in qua [illegible] ntr[illegible], [illegible] p[illegible] nd[illegible] at D. [illegible] ho[illegible] m, [illegible] eccl[illegible] ſiam ſuam quibuſdam [illegible] li per Capellanum Ia[illegible] n. & agebatur [illegible] a ſatis b[illegible] ne [illegible] eſſe, [illegible] pro-

1 [illegible] e annexione non co[n]ſ[t]abat, niſi per [illegible] voce & fama, dixerunt domini, qu[illegible] probare annexionem, nec curatum [illegible] nomine capitulu ſcriben[illegible] diui Tho[illegible] annexionem, & etiam ſpolium fateri, neque [illegible] les d[illegible] nerent, quod duo Canonici nomine [illegible] D. Thomam, quod vellet conſen[illegible] mbrationi horum annexorum, vt incorpora[illegible] capitulo, quia dixerunt, quod iſti poterant prædicare [illegible] ulo.

FABII.

A[ſt]oricen. beneficii, 26. Aprilis, 1547.

SVMMARIVM.

1 *[illegible] bili[illegible] probantur per Diaconum, etiam q[illegible] n[illegible] t promotus per proprium epiſcopum, [illegible] per[illegible] m dic[illegible] atem habere licentiam a proprio epiſcopo.*

DECISIO LIII.

DVbitatum fuit per R.P. Dom. Peregrinum Fabium, in cauſſa Aſtoricen. parochialis ſancti Brixiani, *vtrum [illegible] pateret de clericatu Antonii, & quod eſſet Abbas Abbatia, cui venit beneficium, de quo agitur.* Nam de clericatu ſtabat per teſtes examinatos deponentes de communi reputatione. Et fama dicebatur non ſufficere, quia erat illegitimus, vnde vltra hoc produxerat literas Diaconatus, ſed dicebatur hoc non ſufficere, quia non conſtabat, quod ille, qui dederat ordinem, eſſet epiſcopus, neque quod haberet [illegible] m ab epiſcopo Burgen. in cuius a[illegible] ſentia ordinauerat: Tamen domini habue-

1 runt has acceptationes pro friuolis, & dixerunt † ſatis eſſe probatum. Similiter ad probandum, quod eſſet Abbas [illegible] ant productæ literæ prouiſio[nis], quibus dicebatur non eſſe ſtandum, quia eſſent ſubreptitiæ, & multæ ſurreptiones dabantur. Quibus non obſtantibus domini dixerunt ſatis ſufficere quo ad effectum, de quo agebatur, quia nunc non tractabatur, an prouiſio Abbatiæ eſſet bona, ſed an eſſet Abbas, quod etiam notorium eſt.

FABII.

Abulen. parochial. 9. Maii, 1547.

SVMMARIVM.

1 *Familiaritas probatur per te[illegible] d cente, quod dabantur pecuniæ pro victu, prout [illegible] familiaribus, qui comedebant in tinello.*

DECISIO LIIII.

IN vna Abulen. parochialis de Conteneros pro Domino Peregrino Fabio proponente fuit dubitatum, † præſuppoſito, quod teſtes dicant Alphonſum Maldonado, fuiſſe vnum ex conſiliariis Cardin[al]is, ex quo ei dabantur pecuniæ annatim pro victu, vt aliis familiaribus conſiliariis, qui non comedebant in tinello & cauſſa ſcientiæ, quia vidit, & ſcit & [illegible] pul[illegible] vo[illegible], & fama, verum & per hoc probetur familiaritas ad effectum, de quo agitur. Vltra id, quod continetur in puncto, lecti fuerunt teſtes a principio vſque ad finem, & domini fuerunt in hac opinione, quod teſtes optime probarent, & quod melius probari non poſſit familiaritas, quam ſi quis fuerit continuo commenſalis, & ſic, quod non tenuit collatio Papæ non ſeruatis, de quibus de reg. *de in[illegible] benef. vac. per obitum famil. Card.* — 1

THOMÆ DE ZANIS.

Valentin. Canonicatus, 11. Octob. 1546.

SVMMARIVM.

1 *Licet mandatum reuocaretur per mortem naturalem, & ciuilem, vi[illegible] p[illegible] ſ[illegible] onem beneſi[illegible] fiat [illegible] ſio post litem conteſtatam, tenet ſenten[illegible] quo ad expenſas, & fructus, præſertim ſi cedens remanſit in detentatione, vt hic.*

DECISIO LV.

FVit ſententia in vna Valentina canonicatus, & præbendæ coram R.P. Dom. Thoma de Zanis, quod eſt, † ſi — 1 per [illegible] nem reuocetur mandatum ad litigandum beneficio datum; ſicut per mortem Rot. *deciſ. 28. de procur. alias 386. in no. Sarnen. in reg. de annal. quæſt. 62. in princip.* tamen ex quo poſt litem motam ceſſit ſententia lata contra iſtum procuratorem, poterat ſuſtineri quo ad expenſas & fructus, maxime in cauſſa [illegible] a, in qua in ceſſione reſeruauerat ſibi fructus, & in facto dic[e]batur reſignantem remanſiſſe in detentione, & propter intereſſe, quod ad huc prætendebat procurator, ſi proſecutus eſſet, litem non erat reuocaturus: ideo ſententia eo citato lata, poterat ſuſtineri.

ACCORAMBONI.

Salamantina po[rt]ionis, d[ie] [illegible] Decembris, 1546.

SVMMARIVM.

1 *Licet ad intimandum appellationem [illegible] requiritur ſpeciale mandatum, [illegible] non requiritur indiuiduum, & ſufficit mandatum ad ac[cept]andum beneficia in illa Diœc. & pro illis appellandum.*

DECISIO LVI.

IN vna Salamantina portionis coram R.P. Dom Fabio Accorambono fuit conclusum, quod licet clem. *cauſſam, de electio.* velit, quod ad hoc, vt procurator appellan- — 1 tis poſſit per extraiudicialem citationem deuoluere, requirebatur ſpeciale mandatum, tamen in hac cauſſa, in qua erat datum mandatum ad acceptandum beneficia vigore exſpectatiuæ in Diœceſ. Salamantina vacantia, & pro his ad appellandum a quocunque grauamine tam illato, quam inferendo, quod illud erat ſpeciale mãdatum, licet non erat indiuiduum ad appellandum.

IACOBI PVTEI.

Placentina bonorum, 16. Martii, 1547.

SVMMARIVM.

1 *Mandatum ad omnes & ſingulas cauſſas, comprehendit etiam futuras, licet conſtituens cauſſas ac præſentis haberet, cum diſtinctione tamen.*

DECISIO LVII.

COram R.P. Domino Iacobo Decano pendebat cauſſa Placentina bonorum de Palauicinis. Fuit per do-

1 minos concluſum, quod † mãdatum generale ad omnes, & ſingulas cauſſas comprehendat etiam futuras, licet cõſtituens procuratorem, & de præſenti tempore conſtitutionis cauſſas haberet, per id, quod dicitur *in deciſ. Rotæ 413. in non* quæ indi[illegible] incte loquitur. Et iſta eſt communis opinio, *vt atteſtatur Alexander, in l. apoſtil. ad Bart. in l. damno infecto, §. ſi is qui, verſicu. futuras cauſſas, de damno infecto.* Et licet Alexander ibi videatur diſtinguere, non tamen diſtinguit communem opinionem, ſed dicit, quo[illegible] poſito, quod opinio Barto. quæ contrariatur communi, eſſet vera, ita diſtinguenda eſſet. [illegible]gabatur etiam M[illegible] *[illegible]epert. [illegible] verſicu. propterea generaliter conſtituimus.* Et licet Rota *in dec[illegible]. 10* [illegible]deatur d[illegible]nguere, tamen dixerunt [illegible] in fu[illegible] opinionem compilatoris in additione, quæ etiam ſ[illegible] dubio loqui[illegible]r. Et licet Auguſtinus, C[illegible]. & Imola *in [illegible], qui*, videretur innuere contrarium, tamen di[illegible] Domini eo[illegible] dicta intelligenda, quantum ad hoc, vt poſſit procurator cogi, non autem quantum ad hoc, vt habens etiam futura poſſet compelli.

F A B I I.

Peruſina ciuitatis Caſtelli, prima Aprilis, 1547.

S V M M A R I V M.

1 *Procura[illegible] mando [illegible] non [illegible] acceptaſſe[illegible] [illegible] ad mi[illegible] [illegible] coram P[illegible] Fabio tem[illegible] quare [illegible] procuratorem [illegible] in hab[illegible] r[illegible] [illegible] non accept[illegible].*

D E C I S I O LVIII.

PEruſina Ci[illegible] C[illegible] du[illegible] prima A[illegible] 1547. [illegible] R. P. [illegible] P[illegible] in Fabium [illegible]
1 poſita [illegible] *vtrum* [illegible] *debere fieri condemnat[illegible] in exp[illegible].* [illegible]erat omnibus [illegible]ſuo nomine G[illegible] Statia, & Curius Bealuis obtinuerat nomine pr[illegible]rio [illegible] commi[illegible]ſſationem, & inhibitionem, [illegible]erat, omnes nomine proprio. Q[illegible] p[illegible]s aduerſa dederat commiſſionem cauſſæ [illegible], [illegible] d. Curius eſſerat. Poſtmodum [illegible] ratificatione geſtorum, & obtin[illegible] ad partes, citato Domino [illegible]bio M[illegible], [illegible] licet eſſet conſtitutus procurator, tam[illegible] mandatum, licet in hac cauſſa com[illegible]nando. Dixerunt domini in totum proc[illegible] nullum, neque ratificari poſſe, cum non [illegible] eſſent. Et licet allegaretur p[illegible] ſaluand[illegible] proceſſu error Notarii, tamen dixerunt [illegible] ſtarti, [illegible] non bene inſpexerat, quid [illegible] Notarius. Et licet etiam allegaretur d[illegible] Ctr. Bart *in l. prim., §. nuntiatio, verſicu. fatetur tamen, in tertia [illegible], de noui operis nuntiatio.* Et de anno 1561. coram [illegible] Caputaquen. in vna Balneoregien. prod. Gal[illegible] contra Dominum Epiſcopum Balneoregien. dixerunt, ext[illegible] cum ſine mandato admitti ad informandum, & inſtare pro ſubſcriptione ſententiæ, quia illi ſunt actus iudici[illegible]s: tamen dixerunt non facere ad propoſitum, vt clare patet cuilibet intuenti: nec p[illegible] hoc, quod compareat informando, videtur acceptare mandatum, cum iam alius procurator acceptaſſet, & videmus quotidie informantes non eſſe procuratores.

F A B I I.

Valentin. parochialis, prima Aprilis, 1547.

S V M M A R I V M.

1 *Procurator qui accept[illegible] ad [illegible] ſubſtituendi, tantum non poteſt examinari in [illegible], neque debet poni ad partem.*

D E C I S I O LIX.

IN vna Valentina parochialis de conſentanea, coram R.P.D. Peregrino Fabio, die 1. April. 1547. fuit dubitatum, *vtrum † procurator, qui acceptauerat ad effectum ſubſtituendi tantum, poſſet examinari in cauſſa?* Dixerunt 1 domini, quod non, quia ex quo ad illum tranſmiſſum erat mandatum vltra hoc, quod cenſebatur accept[illegible]ſſe, & eſſe procurator, *vt e[illegible] no. in clemen. de procur[illegible]*, tunc præſumebatur ſcire ſecreta cauſſæ, & propterea [illegible] non erat, quod examinaretur quantumcunque pars inſiſteret, debere examinari ſaluis exceptionibus, & poni ad partem.

F A B I I.

Corochen. beneficii, 4. [illegible] 1547.

S V M M A R I V M.

1 *Procurator licet commiſſa cau[illegible] contra dominum ſuum in R[illegible], & eo monito coram [illegible] Auditore Cameræ dede[illegible] coram eo[illegible] Auditore Camer[illegible] cum [illegible] actor citari [illegible] procedi in R[illegible] per [illegible] tradictas non [illegible].*

D E C I S I O [illegible].

POſtquam R.P. Dom. Pere[illegible] in cauſſa Corochen. [illegible] de [illegible] erat pronuntiatu[illegible] d[illegible], q[illegible] 1
promitt[illegible] parte [illegible] id, qu[illegible] tentia, att[illegible] in Ro[illegible] uerſa[illegible] præ[illegible] [illegible] ſuit ex eo, q[illegible] tentat probare [illegible] Fabium, & fecit cit[illegible] bat procurator[illegible] eſſe procura[illegible] deret p[illegible] Vnde deb[illegible] tentiam[illegible] & dict[illegible] ceſſum[illegible] ſe reticien[illegible], poſtquam cep[illegible] A[illegible] Cameræ. Tamen domini [illegible] ſe bendum, p[illegible]m princip[illegible] citatus ad comparendum cora[illegible] . P[illegible]no Fabio, n[illegible] poterat dici e[illegible] tentatum, [illegible] cauſſa eidem D[illegible] Fabio fuerat commiſſa[illegible] diuerſa erat cauſſ[illegible] Aud. Cameræ p[illegible].

F A B I I.

Bracch[illegible] ſpolii prioratus, [illegible] Iunii, 1547.

S V M M A R I V M.

1 *Ratificatio fa[illegible] per minorem in [illegible] concernit eius fauorem, [illegible] etiam quo[illegible].*

D E C I S I O L[illegible]I.

COram R. P. D. Peregrino Fabio [illegible] vna Braccharen. ſp[illegible] Priora[illegible] cuidam, qui non [illegible] procurator, præſent[illegible] commiſſionem, & fecerat dece[illegible] proceſſum per [illegible]duerſarium, qui fec[illegible] minarit [illegible] per non tuto acceſſ[illegible], deinde fuerat conſtitutus [illegible] rator per principa[illegible], qui erat mi[illegible] 14. annorum [illegible] curatore cum ratificatione geſ[illegible]m. Vnde videbatur, quod ratificatio non valeret. Tamen dixerunt domini, quod ex quo tenebat in f[illegible]uorem pupilli, [illegible] ratificatio eſſet bona, & in eadem met cauſſa, cum co[illegible] 1
mo Archiepiſcopum [illegible] Archi[illegible] terat condemn[illegible] in fructibus per cu[illegible] p[illegible] cepti, & inde Camera in ſpolio, quia vlti[illegible] loco ſpoliati [illegible] ita fuit factum.

F A B I I.

Toletani matrim. 2. Octobr. 1542.

SVMMARIVM.

1 *Mandatum procuratoris ſubſtituentis in prima inſtantia generaliter in cauſſis, & cauſis vertentibus inter talem, & talem, poſitis in locum ſubſtituentis, vt poſſit omnia facere, quæ ipſe poſſet, eſt ſufficiens ad appellandum, ſed etiam ad appellationem proſequendam.*

DECISIO LXII.

1 IN cauſſa Toletana matrimonii coram me fuit concluſum, quod † mandatum procuratoris ſubſtituti in prima inſtantia generaliter in cauſſa, & cauſſis, quæ vertebantur inter talem, & talem, & poſiti in locum ſubſtituentis, vt poſſet omnia facere, quæ poteſt ipſe ſubſtitutus vigore ſui mandati, cum omnimoda poteſtate, & ſufficiente non ſolum ad appellandum, ſed etiam ad appellationem proſequendam, licet in tali mandato ſubſtitutionis ſit verbum huiuſmodi *cauſſis*, quæ dictio huiuſmodi non reſtrictiua ſolum eſt ad cauſſas primæ inſtantiæ, *arg. l. denique, de pignor.* Et ad hoc, vt mandatum extendatur ad proſequendam appellationem, debet eſſe generale ad cauſſas motas, & mouendas, *Bart. Anguſt. Ange. Alexan. & alii, in l. initiis, C. de procurat. per canon. in capit. non iniuſti, eodem titu.* Tamen ſecundum maiorem partem dominorum in mandato procuratoris conſtituti, non autem in ſubſtituto hæc procedunt. Cum enim non ſit transfuſa poteſtas appellandi, & appellationem proſequendi in procuratore conſtituto, & ipſe ponat ſubſtitutum in locum ſuum, dans omnimodam poteſtatem vigore ſui [illegible] quæ ſunt in ſuo mandato, erat hæc poteſtas [illegible] appellationem, ita videtur, transfuſa in ſu[illegible] *argumento, l. aſſe toto, de hered. inſtitu.* Et quia in [illegible] one dicebatur in cauſſis, & cauſſis huiuſmodi vnde [illegible] d verbum, *cauſſis*, poſitum in plurali poterit veri[illegible] cauſſa primæ inſtantiæ, & in cauſſa ſecundæ inſtantiæ, & verbum, *huiuſmodi*, poterit ſtare ſimilitudi[illegible] non reſtrictiue, *cap. 1. & 2. de foro compet. in 6. & d. l. denique.* Et maxime, quia verba impropriantur vt actus ſuſtineatur, *Bald. in l. omnium & poſtea, §. etiam ſi iurauero. de iniur.* Propterea in tali ſubſtitutione dicebatur tam coram R. P. D. Ioanne [illegible] ulo, quam coram [illegible] io Auditore, ſiue Iudicibus & commiſſariis, quę verba non poſſunt verificari ſolum in prima inſtantia, quia diceretur, quod coram ſubrogato vel ſuffecto. Propterea etiam, quod talia verba reſtringerentur ad cauſſam primæ inſtantiæ: tamen [illegible] um procurator ſubſtitutus in ea habuerat facultatem appellandi, & appellationem proſequendi, & ſubſtitutus cauſſam haber [illegible] het, & maxime de ſtylo notariorum, hic in curia ſubſtitutiones nõ ſunt aliter: vnde multæ ſententiæ corruerent, ſi ſecus decíſum fuiſſet.

FABII.

De clericis in duello pugn. Dertuſ. ſacriſt. 10. Decembris, 1547.

SVMMARIVM.

1 *Cap. primum, de cler. pugn. in duello, reddit inhabilem etiam laicum ad obtinenda beneficia.*

DECISIO LXIII.

DVbitauit R. P. D. Peregrinus Fabius in cauſſa Dertuſen. ſacriſtiæ. Præſuppoſito, quod Ioannes de Milla pugnauerit in duello, vt cum fuerit factus inhabilis ad beneficia obtinenda. Et domini pro maiori parte dixe-
1 runt, quod ſic, quia licet [illegible] *cap. primum, de clericis pug. in duello.* loquatur de clericis, & non eſſet probatum, quod Ioannes de Milla eſſet clericus, tamen ex quo, licet eſſet laicus propter pugnam, erat factus criminoſus, erat ipſo iure inhabilis ad beneficia obtinenda, vigore gratiæ ſuæ, reſeruantis ſibi beneficia, *per not. per Do. quos refert & ſequitur Felyn. in c. 2. col. 2. verſic. limita etiam omnia prædicta, de reſcript.*

FABII.

In eadem cauſſa Dertuſ. ſacriſt.

SVMMARIVM.

1 *Pugnans in duello etiam debilitatus oculo, ſi mors non ſequatur, neque mutilatio membri, non efficitur inhabilis, omiſſa diſtinctione quando prouocauerit.*

DECISIO LXIIII.

IN eadem Dertuſen. fuit dubitatum, præſuppoſito, quod aliqui teſtes deponunt, audiuiſſe a Ioanne de Milla, & aliqui de publica voce & fama deponunt in † duello Ioannem de Milla fuiſſe vulneratum in oculo. 1
An ex hoc reſultet, quod crimen ſit enorme, & fuerit factus inhabilis ad beneficia obtinenda? Superioribus enim concluſum fuerat ex ſolo duello facto per Ioannem de Milla, quem tunc temporis non conſtabat eſſe clericum, non eſſe factum illum inhabilem, quia hoc crimen non erat ita enorme, prout videtur requiri, *& per not. per Felyn. in c. 2. de reſcript. alias alleg.* Nunc augebat difficultatem vulnus ſibi illatum in oculo, quaſi quod ex pugna illa ſubſequuta fuiſſet mutilatio membri, *ad cap. 1. & 2. de cler. pug. in duel.* Tamen die 11. Febr. anni, 1547. proponente eodem Peregrino Fabio omnes Domini fuerunt in opinione, quod hoc non argueret tale delictum, quod eſſet factus inhabilis ad obtinendum beneficia, quia debilitatio membri nõ inducit irregularitatem, ſed abſciſſio, *Abb. & ceteri, in c. 1 de cler. pug. in duello. Abb. in cap. 2 qui cler. vel vou. Felyn. in c. ex tenore, col. 1. de homi.* Et licet in exemplum allegabatur, *c. 1. de cler. pug.* vbi eſt, pugnantes in duello, quos pugiles appellat, ve[illegible] homicidæ ſunt, *vt dicit tex.* tamen dixerunt Domini [illegible] non accipiendũ ſimpliciter, ſed ſolũ, quãdo ex duello [illegible] quitur, vel mors, vel mutilatio mẽbri, *vt per Abb. in d. c. 1. & per Hoſt. in ſum.*

PVTEI.

Qui fil. ſint legit. In cauſſa Agnanina Caſtri Seruallæ. 2. Maii, 1547.

SVMMARIVM.

1 *Legitimantur filii per ſubſequens matrimonium etiam ſine inſtrumentis dotalibus non exſtantibus legitimis, & quamuis etiam iure canonico non requirantur dotalia, etiam in terris Imperii, tamen quoad ſucceſſionẽ ſeruatur ius ciuile.*

DECISIO LXV.

OMnes Domini in cauſſa Agnanina Caſtri Seruallæ, coram D. Iacobo Puteo Decano, tenuerũt, quod † diſpoſitio iuris ciuilis habens, quod filii per ſubſequens 1
matrimonium non legitimentur, niſi confectis dotalib. inſtrumentis, non habeat locum, quando nulli filii legitimi ſunt, *§. ſi vero vt, Auth. quib. mo. d. nat. eff. legi. & Bal. per illum text. in l. cum mulier. C. de donat. ante nup. Ang. in l. contrahitur, de pignor. Iaſ. conſ. 108. col. 2. verſ. tertio nota, 4. vol. Hipp. ſing. 250. Pariſ. conſ. 13. num. 49. vol. 2.* Firmata fuit etiam alia concluſio tanquam magis cõmunis, quod licet Ang. *in conſ. 29. & 150. Curt. iun. conſ. 150. nu. 10. Soc. conſ. 162. num. 1. vol. & Ruin. conſ. 211. 1 vol.* videatũr velle, quod licet, quoad legitimationem filiorum ſeruetur ius canonicum, & propterea dotalia inſtrumenta non requirantur, *vt dicit Arg. in præalleg. conſ.* etiam in terris Imperii, tamen quoad ſucceſſionem ſeruatur ius ciuile, per ea, quę latius in informationibus dicuntur, & cum de nouo in ſequenti audientia fuiſſet dubitatum, ſuper veritate primæ concluſionis, omnes nemine diſcrepante eandem concluſionem firmarunt.

MOHEDANI.

De ſponſ. & matri. In cauſſa Parmenſ. 9. Maii, 1547.

SVMMARIVM.

1 *Matrimonium præſumptum inducitur etiam ſine tractu decem annorum.*

DECISIO LXVI.

PRoponente R. P. D. Ioanne Mohedano Epiſcopo Rauellen. cauſſa Parmen. bonorum de caſalibus, fuit dictum, per conſ. Soc. *39. nu. 1. vol.* concludentis, plura

1 copulatiue requiri † ad probandum matrimonium præſumtum, non erat tenendum: volebat requiri mutuum tractatum per decem annos, quia Doct. communiter *in c. illud, de præſumtio.* ſi bene numerentur & ponderentur, tenebant contrarium ibi, requiſita non requiri, & maxime in caſu, de quo agebatur, vbi principaliter non requirebatur de matrimonio, ſed de legitimatione filiorum ad effectum ſucceſſionis, *vt late proſequitur Pariſ. conſ. 57. num. 45. & 46. vol. 4.* Vbi reſpondet omnibus adductis per Socin.

ACCORAMBONI.

De acquir. & repudian. hereditate. Bonon. heredit. 24. Ianuarii, 1547.

SVMMARIVM.

1 *Non requiritur ſolemnitas in ſucceſſione hereditatis nondum aditæ, neque in conceſſione inducitur aditio.*

DECISIO LXVII.

IN vna Bononien. hereditatis de Papazonibus, coram
1 Domino Iacobo Accorambono dubitabatur, † ex quo heredes hoſpitalis ſanctæ Mariæ de Monte ceſſerant iura ſua, quę habebant in illa hereditate, D. Antonio Mariæ de Papazonibus ſine ſolēnitatibus requiſitis per Paulinam, *An valeret iſta ceſſio?* Et dicebatur quod ſic, quia ſicut prælatus in quærendis poteſt præiudicare eccl ſiæ, & nolle acquirere, *vt per Iaſ. poſt alios communiter, in l. legatum, de leg. 1.* ita & hoſpitalarii, de quibus idem iudicatur, quod de prælatis, *vt per Felyn. in c. de quarta, de præſcript.* Sed replicabatur, quod hoſpitalarii cedendo acquirebant & adibant hereditatem tanquam neceſſarium antecedens, non enim potuiſſent cedere, niſi prius ſaltem ordine intellectus intelligerentur adiuiſſe, *allegebat conſ. Ruin. 170. vol. 1. col. 2.* Sed replicabatur, quod licet cedendo viderentur acquirere hoſpitalarii, tamen ex quo iſta ceſſio non erat ordinata ad acquirendum & cedendum principaliter, ſed potius ad renuntiandum, quod illa acquiſitio momentanea, quæ fit, non erat in conſideratione. Et allegatur fere in terminis Soc. *conſil. 3. in 4. vol.* Et ita Rota amplexa eſt iſtud conſ. quod videtur procedere in terminis proprie, in quibus loquitur, quando ex actu, qui fit ad renuntiādum, ſequitur acquiſitio; ſecus ſi fuiſſent facti duo actus ſeparati, licet in continenti vnus poſt alium, puta ſi hoſpitalarii prius adiuiſſent, quia forte ſecus eſſet, *vt late adducit Socin. conſ. 25.* licet non omnino in iſtis terminis.

ACCORAMBONI.

De actio. & obligat. Florentina pecuniaria, 11. Februarii, 1547.

SVMMARIVM.

1 *Ceſſio actionis facta ſuo creditori non eſt bona, licet aliàs conſtet alium eſſe ſuum creditorem, quam per ceſſionem cedentis.*

DECISIO LXVIII.

COram Domino Fabio Accorambono in vna Florentina Pecuniaria, inter Franciſcum Soderinum &
1 Aloyſium de Rodulphis fuit dictum, quod † quando debitor cedit creditori, niſi conſtet, quod ſit debitor, ceſſio præſumitur ſimulata, *ex communi doct. Bal. & aliorum, in l. per diuerſas. C. man. d.* dum vult, legem illam loquētem in venditione, habere locum in quacunque ceſſione facta ex cauſſa onerosa. Et illam eſſe communem opinionem, dicit & ſequitur Ro. 177. *col. fin. verſic. ſed iſta inueſtigatio.* Tamen fuit dictum, quod illud conſ. Aret. 136. nō erat tenendū, quia loquebatur alia ratione, niſi quod eramus in caſu permiſſo, *in l. per diuerſas, verſic. exceptis,* quia vbi dicitur, ꝙ debitor poteſt cedere creditori, neque præſumitur ſimulata, & propterea ſine alia probatione debet ſtari ſimplici dicto creditoris. Sed fuit dictum, quod lege præſumebatur conſtare de debito cedētis, quo caſu ceſſio valet. Et eodē modo reſpondebatur, *ad l. 2. C. ſi cert. petat.* quia prima facie videtur etiam probare contrarium die 14. Maii, 1547. in eadem cauſſa. Coram Domino Fabio fuit firmata deciſio ſuperius ſcripta, quod quando creditor cedit debitum creditori ſuo, niſi [illegible] de debito ceſſo, præſumitur ſimulata ceſſio. E[illegible] a Dominis additum hæc tenuiſſe Iac. de ſancto Georg. *in l. prima,* exponendo textum, *in l. per diuerſ. C. man.* [illegible] *verſic. & hic.* Et fuit etiam dictum, quod licet ille eſſet caſus exceptus, non propterea ſequebatur, quod non deberet conſtare de debito, quia exceptio nō ex[illegible] in hoc, vt in caſibus exceptis ſtetur confeſſioni cedentis, *vt dicebat Aret. conſ. 136.* ſed ſtat in hoc. Et licet, quando per venditionem ceditur actio, præſumitur ſimulata, nec teneat pro concurrenti quantitate pretii ſoluti, hoc non habet locum, quando ceſſio fit in caſibus ibi enumeratis, puta quando creditor accepit in ſolidum nomine debitoris, quia etiam pro modico dato tenet ceſſio in totum. Et ita Gloſ. ibi intelligit, & Bald. ibi *in 4. col. in princ.* dum vult, quod vbicunque fit ceſſio ex neceſſitate, habeat locum ille verſic. *ex his,* quia poteſt fieri ceſſio etiam modico dato. Et Bal. met poſt gloſ. exponens tex. *in d. verſic. ex his,* habet caſum nuntii pro excepto caſu, & tamen vult, & expreſſe ſentit, quod debeat conſtare de debito, quod ceditur. Vnde dicit, quod ſi poneres, quod debitum fingeretur, vbi non eſt, quod tunc non ſolum non valeret, imo ius, quod habet, amitteret, *vt in l. ab Anaſtaſio, eod. tit.* Et ex hac conſideratione corruunt omnia, quę ex aduerſo adducebantur, & firma remanet hæc deciſio, in qua opinione Rota ſemper fuit ter poſita cauſſa, licet D. Proſper, non tamen ſe reſolueret, & potius teneret cōtrarium, & Mohed. & D. [illegible] ab. proponens.

FABII.

Galaſquenſ. Præceptoriæ, 23. Martii, 1547.

SVMMARIVM.

1 *Capacitas conſiderari debet tempore reſignationis, adeo quod licet reſignatarius, poſtea efficiatur capax, reſignatio facta cum clauſula, & non alias, aliter nec alio modo, non conualeſcit.*

DECISIO LXIX.

IN vna Galaſquen. ſeu Glaſquen. Præceptoriæ coram D. Per[illegible] Fabio fuit dictum † & ſi ibi præſtat con- 1
ſenſum ſu[illegible]cationi a tergo ipſius, in qua reſignauerat beneficium in fauorem certæ perſonæ, & non alias, quod ſi tempore reſignationis reſignatarius erat incapax, [illegible] poſtea efficiatur capax, tamen reſignatio [illegible] tenet, nec reſignatarius debet habere beneficium [illegible] requirebatur nouus conſenſus & noua Papæ prouiſio, [illegible] prius facta tempore incapacitatis proderat.

FABII.

De renuntia. Tullenſ. parochial. 3. Iunii, 1547.

SVMMARIVM.

1 *Reſignatio facta de beneficio reſeruata ſibi valide penſione, cum clauſula, & non alias aliter, non conualidatur, etiam ſi reſignans acceptet poſtea penſionem & illam extinguet.*

DECISIO LXX.

IN vna Tullen parochialis ſancti Pauli dubitauit Dominus Peregrinus Fabius, † *vtrum reſignatio Deſiderii in Beltramum valeret,* non obſtante, quod penſio ſibi reſeruata fuerat nulla, cum de facto illam acceptauerit & extinxerit, reſignationem nullam non dixerit: Hic enim Deſiderius reſignauerat reſ[illegible] ſibi valide pēſione ſuper hac parochiali reſignata, [illegible] non alias aliter [illegible] nec alio modo. Dixerunt Domini r[illegible]ſignationem ab initio nō valuiſſe, licet præſupponebatur penſionem fuiſſe nullā reſeruatam. Vnde licet reſignans [illegible] acceptauerit & [illegible] ſtinxerit, tamen quod nul[illegible], non poteſt conualidari, & quia ius remanſit in reſignat[illegible], quod ab ipſo abdicari non potuit, ſine facto Papæ, *ad Abb. in c. cum olim, col. 7. de re iu. & habetur in [illegible] admonet, & in c. quod in dubiis, de renun.* Vnde eſt, ꝙ Deſiderius expreſſe voluiſſet reſignationem tenere

te[illegible] & a[illegible] re ius a ſe non potuiſſet ſine facto ſuperioris per præ[illegible]a. Et ad ea, quæ ex aduerſo allegabãtur, reſpon. quod loquebatur in prophanis, & in caſu, in quo non tra[illegible]tur de transferendo iure, de vna perſona ad aliam, *prout in deciſ 4. de...* quæ pro exemplo allegabatur, & dicta per Sarnen. *in reg. de annal q. 49. num...*

SANCTÆ CRVCII.

De appel. In vna Hiſpalenſi.

SVMMARIVM.

1 *Clauſula, appellatione remota operatur in reſcriptis per contradi[illegible]as, & ſimilibus, quæ non emanant ex certa ſcientia.*

DECISIO LXXI.

1 LIcet † clauſula appellatione remota ſecundum omnes Doct. *in c. paſtoralis, & in c. vt debitus, de appell. vbi Abb.* non impediat exſecutionem, & appellatione remota, tamen [illegible]a opinio reprehenditur in ſcripto emanato ab [illegible] cio con[illegible]radictarum per viam conqueſtus, ex quo i[illegible] la[illegible]ſula paſſim in omnibus commiſſionibus per il[illegible]um conceditur, ſine aliqua cauſſæ cognitione. Er[illegible] opt[illegible] debebat ſeruari opinio illorum, qui dicebant de con[illegible]uetudine contrarium obſeruari, quod ſi in ſi[illegible]ura Papæ diſcuſſo negotio committeretur cauſſa ap[illegible]t[illegible]e remota, tunc ſeruaretur communis con[illegible]ua ſupra. Et ita fuit tantum per omnes Domi[illegible] Hiſpalen. Bonadii coram R.P.D. Proſpero de ſan[illegible] Cruce.

FABII.

D[illegible]rritan. Salamant. præſtimonii,

3. Martii, 1547.

SVMMARIVM.

1 *Decretum [illegible]itum indulto, [illegible] non ſuper certo corpore, non tribu[illegible]ionem, ne[illegible]*

DECISIO LXXII.

IN [illegible]lamantina præſtimonii de Legiono, coram R.P.D. P[illegible]no Fabio fuit decretum, quod decretum [illegible]oſitum in indulto Cardinalis ſanctæ Cru[illegible]n[illegible]t, neque titulum, neque poſſeſſionem p[illegible]rdinario, ex quo indultum nõ erat ſuper certo corp[illegible]i, neque erat notorium, *ad deciſ. Caſſad. 1. & [illegible] cum ibi allegatis.*

FABII.

De verb. ſignific. Maioricen. Canonic.

14. Martii, 1547.

SVMMARIVM.

1 *Verba ad[illegible]preſſo con[illegible] accedente, intelliguntur quod[illegible]*

DECISIO LXXIII.

IN vna Maioricen. canon[illegible] præben. coram Reueren. [illegible] D. Peregrino Fabio fuit dictum de voto Ab- 1 br[illegible]a[illegible]orum, quod [illegible] verba, quæ in bu[illegible]ol[illegible]t apponi ad id accedente expreſſo conſenſu, ſtant di[illegible]tiue non cond[illegible]liter, hoc eſt, quia acceſſit conſenſus, nec bullæ c[illegible] verbis expedirentur, vt niſi viſo conſenſu, illam abb[illegible]tores, quando conſenſus non interuenit, quia de[illegible]ruen[illegible]e, dicunt duinmodo [illegible] id conſenſus expre[illegible]ce[illegible]dat, li[illegible]t d[illegible]uris verbum illud expr[illegible]e, i[illegible]t ſ[illegible] & [illegible] conſenſum, tam[illegible] ſtylo verbum illud ſemper apponitur.

FABII.

De fide inſtrum. temp. peſtis. Tudertina bonorum,

1[illegible]. Maii, 1547.

SVMMARIVM.

[illegible] *Bulla [illegible] contra [illegible] non deſcriptos in archiuio, non procedit, quando quis fuit rogatus tempore magnæ [illegible]*

DECISIO LXXIIII.

IN vna Tudertina bonorum coram R.P.D. Peregrino 1 Fabio, fuit dictum, quod † bulla archiuii, quæ vult, notarios non matriculatos in archiuio non poſſe conficere inſtrumenta, imo pro falſis poſſe condemnari, non habere locum in notario non archiui[illegible] conficiente inſtrumentum tempore magnæ peſtis, per multa, quæ tũc in informationibus fuerunt legitime allegata.

HIERONYMI VERALLI.

De titulo colorato. Cartagin. bonorum,

9. Ianuarii, 1541.

SVMMARIA.

1 *Titulus coloratus datur per gratiam reuocatam.*

2 *Coloratus titulus ab eo concedi dicitur, qui eum cõferendi habet auctoritatem.*

3 *Decretum irritans inficit titulum & poſſeſſionem, idque per ſe ſolum.*

4 *Regula reuocatoria facultatis expreſſe inficit factas collationes.*

5 *Clauſula reuocatoria exſpectatiuarum, de ſpolio agenti non officit, & conſequenter tribuit vim tituli colorati.*

DECISIO LXXV.

FVit dubitatum coram R.P.D. Hieronymo Verallo, Epiſcopo Britonorien. in vna Cartaginen. bonorum pro Alphonſo Diez, contra Ioannem Tranſyluanum, & Ioannẽ Amor in prima inſtantia, † vtrum gratia reuocata 1 daret titulum coloratum in ſpolio? in quo factum ſic ſe habebat, videlicet Didacus Valdez, reſignauit in articulo mortis vigore facultatis in fauorem Ioannis Valdes eius fratris, & deinde obiit, per cuius obitum ordinarius contulit Ioanni Tranſyluano, & Ioanni Amor, qui ceperunt poſſeſſionem ſpoliando Ioannem Valdes. Poſtea Dominus Ioannes ceſſit Alphonſo, qui habuit etiã proſequutionem quoad ſpolium, & agebant ſpolio contra prædictos Ioannem Tranſyluanum, & Ioannem Amor, qui contra Alphonſum ſpolio agentem obiecerũt, quod non habebat titulum coloratum, ex eo, quia facultas reſignandi, cuius vigore Didacus ceſſit Ioanni Valdes eius fratri, fuerat per biennium ante reſignationem prædictam reuocata, per regulam generalem Clementis Septimi, lectam in Cancellaria de anno 1536. die 22. Septembris, anno eius ſeptimo. Ideo dubitatum, *vtrum Alphonſus haberet titulum coloratum?* Et cõtra Alphonſum multa dicebantur. Et primo, † quia coloratus titulus dicitur 2 datus ab eo, qui habet auctoritatem concedendi, vel in quo .... non eſt inductu ipſo iure & facto a Ioanne, vel ab homine, *ad not. per Abb. in c. literas, in vlt. not. & in cap. in noſtris, ad fin. de conceſ. præben. & per [illegible]ap. alleg. 30. & alleg. 116. & per Felin. in cap. in noſtra, in 2. & 36. corrolar. de reſcript.* Sed h[illegible] per iſtam reuocationem facultatis, quæ habet decretum irritans, collationes ſunt nullius roboris vel momenti, & nullius effectus, *ad not. in c. vt noſtrum, de appell. & in clem. 1. in verbo, pro infe[illegible]s, vbi etiam per Card. & alios, de [illegible] eccle. & per Card. in c. ad petitionem, 4. colum. [illegible] 5. oppo. de accuſ.* Ergo talis titulus nullo modo poteſt dici coloratus. Secundo, † quia decretum ir- 3 ritans inficit titulum & poſſeſſionem de per ſe ſolum, *vt per Rot. dec. 3. de reſt. ſpol. in nou. & deciſ. 2. & 11. eod. tit. in antiq.* Igitur hoc magis ſuccedere debet in caſu noſtro, † vbi regula reuocatoria facultatis inficit exp eſſe colla- 4 tiones, & per alia verba, *& inde ſequuta quæcunque inficit poſſeſſionem.* Merito poteſt dici titulus coloratus, quod maxime procedere debet, quod alias per Rot. illa verba, *inde ſequuta quæcunque,* pro poſſeſſione ſæpius interpretata ſunt. Refert R.P.D. Epiſcopus Sarnen. coadiutor ſuper reg. *de annali, quæſt. 8.* & cauetur expreſſe, *in c. ſi eo tempore, de elect. in 6.* & declaratur per Soc. & Abb. Domi. & alios contra Aret. *in l. rem quæ nobis, colum. 14. & in quæſt. 9. de acquir. poſſ.* Tertio, quia in d. regula reuocatoria fuit ſublata poteſtas, aliter iudicandi in fauorem dictarum facultatum, ex quo ex illis coloratus titulus conſiderari non poteſt, *vt prob. not. per Cald. in cap. quia diligentia, in 3. quæſt. de electio. & per Gundiſ. de Villa Diego.*

in tract. de leg. q. 7. Illis tamen & ... tunc late adductis ad non. non obſtan. maior pars Dominorum conſuluit pro Alphonſo, & ſic pro colore tituli. Et potiſſimũ mouebatur, quia alias fuit tentum & reſolutum inter ipſos Docto. de Epiſcopo Britononen. & Abulen. quod
5 † clauſula reuocatoria exſpectatiuarum non obſtabat agenti ſpolio, & per cõſequens dabat titulum coloratum, quia licet decretum irritans inficiat titulum & poſſeſſionem, *vt ſupra dictum eſt, & eſt deciſ. Caſſad. ſuper reg.* tamen non impedit reſtitutionem in ſpolio, niſi ſit ſpeciale poſitum ſuper certo corpore beneficii, vel clauſulæ votorum in corpore iuris cauſum, *iuxta d. deciſ. de reſt. ſpol. in non. & per C... ſad. deciſ. 2. in prin. eo. tit.* Vnde quia multoties exſpectatiuæ reuocantur ignorantibus & inuitis exſpectantibus, conueniens fuit in ... ſpoliatum dari, nõ obſtan. reuocatione colorati tit. ... *q. 20.* quia pariformiter militare pot... reuocatoriæ facultatis reſignandi, merito idem iudicandum. ... is reſolutio facta fuit die 19. Ianuarii, 15... vbi tantum aderant Auditores quatuor, quorum ... am ... colore, & quidam contra colorem, videlicet R.P.D. Epiſcopus Aquen. Maceraten. Epiſcopus Mariſcan ... D. Marcus Antonius Mariſcotus, & Ioan. Paulus Thomarus pro colore, & R.P.D. Epiſcopus Sarnen. & Iacobus Puteus, & Thomas de Zanis contra colorem. Et deinde fuit per eundem Dominũ Epiſcopum Britonorien. deuentum ad alia dubia. In cauſa fuerunt & alia multa conſiderata circa int... dictæ regulæ reuocatoriæ facultatis, quæ conſulto omiſſa, qui totus erat circa prædictas conſiderationes.

ACCORAMBONI.

De cauſ. poſſ. & propriet. In cauſſa Bonon. Caſtril. 20. Nouembris, 1545.

SVMMARIVM.

1 *Petitorium ſemper potest ſuſpendi vſque ad concluſionem in cauſſa, etiam quod ... petiiſſet diſcuti petitorium, & obtinuerit ... quod ſuper vtroque procedatur, & licet quando conſtet de bono iure ſpoliantis notorie, non poſſit ſuſpendi, tamen non dicitur conſtare de bono iure, niſi poſt concluſionem.*

DECISIO LXXVI.

Fvit reſolutum in vna Bononien. Caſtril... coram D. Fabio Accorambono, quod licet ... prætendebat ... pot... fuerit diſcuti p... nec non ... dedit ... concluſionem ... quod ſuper vtroque procedatur, tamen pot... quod ſuper ſpolio deberet procedi, ... que ante concluſionem in cauſa ... *paſtoralis, de cauſ. poſſ. & propriet.* ... potest ſuſpenſo petitorio reuerti ad poſſeſſionem, *Rot. in nou. deciſ. 3* ... quam etiam in mat... *Socin. conſ.* ... *vol. 4. verſi. 8. dic.* ... *text. cum ...* Et licet in contrarium ... *in cap. vbi Abbas in verſic. not. qu...* ... *Alex. in l. nihil commune, 2. col.* ... tamen fuit dictum, quod non ... prætendi ... quia loquitur, quando ita fuit pro... in petit... quod de bono iure ſpoliantis con... non ſuſpenditur petitorium, ſed non dicitur ... conſtare, niſi poſtquam fuit concluſum in cauſa, ... probationibus, *glo. in d. c. ſignificauit, de ...*

FABII.

De ſequeſt. poſſ. & fruc. Fulginaten. Priorat. 10. Maii, 154...

SVMMARIVM.

1 *Sequeſtr... dari pote... cunda inſtantia ad inſtantiam rei, non eius procur... nominauerit in prima, ex quo perſonam non habebat.*

DECISIO LXXVII.

IN vna Fulginaten. Prioratus, cum lata ſententia contra poſſeſſorem fuiſſet datum ſequeſtrum, duo ſequeſtratores ad inſtantiam actoris, cum procurator rei ... & datum neſciret, quem deberet nominare ex parte ſua, niſi prius cõſulto principali, poſtea in ſecunda coram D. Peregrino Fabio proponente, fuit præſentata com... vt ar... atrio ſuo deputaret ſequeſtratorem ad inſtantiam rei, & cum pro parte actoris hoc negaretur debere fieri, attento quod duo homines probi iam deputati fuerunt, quibus initia fierent dato illis conſocio: Dixerunt Domini non debere negari reo, cum etiã ipſe nominaret, & ad eius inſtantiam opponeretur etiã nouus ſequeſtrator.

SANCTÆ CRVCII.

De adoptio. Bononien. adoptionis, 10. Decembris, 1546.

SVMMARIVM.

1 *Pater adoptiuus extraneus, qui non habet filium adoptiuum in poteſtate non ſuccedit.*

DECISIO LXXVIII.

IN vna Bononien. adoptionis coram R.P.D. Proſpero de ſancta Cruce, fuit concluſum, *per tex. in l. ... in adoptione, ... ſed ne articulum, C. de adopt. & §. ſed h... de ..., Inſtu. de hered. ... ab inteſ. de feud.* in quibus taxatiue dixit text. † adoptionem imo in hoc prodeſſe filio, vt patri adoptiuo ab inteſtato ſuccedat, e conuerſo autem filius eſt. Nec Corrol. opponat... cum in his terminis ſecus ſit, cum ponamus patrem naturalem viuere, quod non erat in caſu iſto, vtique ſine dubio pater adoptiuus filio non ſuccedit, ſed pater naturalis, & tamen filius patri adoptiuo ſuccedit, vt notiſſimum eſt. 1

PVTEI.

De ſimonia. Corduben. Capellaniæ, ... 154...

SVMMARIVM.

1 *Simonia non inducit ... cum ... ſuo ... re ... ne ... ſignandi in manibus Papæ ...*

DECISIO LXXIX.

IN cauſſa Corduben. Capellaniæ coram R.P.D. Iacobo Puteo, Decano, quidam reſignare volens ſuum beneficium con... procuratorem per hæc verba, *videlicet: Ad ... voluntate decreuit ... cum reſignare ad fauorem dicti clerici, & ide... proc... nomine reſignandi libere in manibus S.D.N. Papæ, ſeu alterius ad id pote... habentis, ſeu Reuerendiſs. Legati, & dictam ... nationem, & ... nationem ... fauorem Ioannis Bapt...* Fuit tentum per Dominos, quod reſignatio vigore dicti mandati cum his verbis facta non erat ſimoniaca, ex quo mandatum erat ad reſignandum libere, & potuiſſet ille, in cuius manibus fiebat reſignatio, libere conferre cuicunque. 1

SANCTÆ CRVCII.

Toletana Parochialis, 20. Nouemb. 1545.

SVMMARIVM.

1 *Notarius rogatus de inſtrumento ſimoniaco, non poteſt opponere de ſimonia.*

DECISIO LXXX.

CVm dubitaretur in vna Toletana parochialis de Alpedrete per R.P.D. Proſperum de ſancta Cruce, † an notarius rogatus de inſtrumento ... opponere de ſimonia. Et fuit concluſum per omnes Dominos, die 20. Nouemb. 1545. quod ... poſſet contra ſimoniam opponere vigore ... inſtrumenti ſimoniaci per eum facti, & faceret ... quod ſimoniaca priuaretur ſuo beneficio, & notarius haberet, ex quo ... notarius detegebat ſuam turpitudinem, nec poterat ſe hoc inſtrumento iuuare, & quod hoc caſu habebat locum text. *c. ibi no. in cap.* 1

[illegible] literis, de [illegible] [illegible]. Quod licet loquatur in mediatore, tamen om[illegible]no habet locum quam in notario.

FABII.

C[illegible]agurit. portionis. 28 Ianuarii, 1547.

SVMMARIVM.

Simoni[illegible] [illegible] propter mandata correſpectiua eodē die fa[illegible]a de [illegible] & regreſſu.

DECISIO LXXXI.

IN vna Cal[illegible]uritana integræ portionis, in qua eadem die c[illegible] eiſdem notario & teſtibus fuerat vnum datum [illegible] tam ad conſentiendum regreſſui, & ſemper iidem [illegible] procuratores erant conſtituti, fuit dictum die 28. Ianuarii 1547. proponente R. P. Dom. Peregrino Fa-
1 bi[illegible] pron[illegible] reſpectiuitatem illius reſignationis fuiſſ[illegible] & nulla, *ad not. pe[illegible] Bald. in l. pen. Cod. ſi [illegible] ſoluto mat[illegible]mon. & per Felyn. in cap. paſtoralis, colum. 4 [illegible]*, [illegible] quod ſi vnus, ex quo in ſupplicatione nulla [illegible] fuerit mentio de hoc facto. Et licet alias Rota n[illegible] ſolitat [illegible] nihil [illegible] iudicare, quia rigor dictat, [illegible] pra. & [illegible] do talia committens excuſatione digna videtur, Rot[illegible] fuit cauſſam concordari: tamen quia [illegible] nans videbatur feciſſe, vt concluder[illegible] reſeru[illegible]tum, & valide vni, qui ceſſerat h[illegible] portion[illegible] hunc reſignantem, propter ea Ro[illegible] pro[illegible] reſignationem hanc fuiſſ[illegible] penes reſignātem, adeo quod [illegible] vacauerat portio, & habuerat effectum, [illegible]

SANCTÆ CRVCII.

O[illegible] canonic. ſimonia. 7. Februarii. 1587.

SVMMARIVM.

1 *Sim[illegible] tur reſignatio facta in vim mandatorum c[illegible] eorum eadem die factorum.*

DECISIO LXXXII.

FVit d[illegible] in vna Oſcen. canonicatus proponente R.
1 P. D[illegible] pro de ſancta C[illegible]uce, † quod ex manda[illegible] eadem die coram eodem notario & teſtibus quo [illegible] propter correſpe[illegible] uit item ſine dubio erat facta ſimonia, non obſtante, quod in omnibus mandatis eſſet di[illegible] um [illegible] b[illegible] ſummi Pontificis, quæ reſignatio [illegible], ni obtineatur beneplacitum, n[illegible] in omnibus ipſi Ponti[illegible]n ſupplicatione. Item tam[illegible] monia [illegible] pot[illegible], excuſanda propter m[illegible] idem [illegible]. Nam [illegible] e omnia mand[illegible] qu[illegible] de [illegible] reſignandum, ſimoniaca ſunt. Ideo ne [illegible] lites [illegible] fitentur, excuſantur, pro[illegible]inde ſi [illegible] Domini & illam excuſare.

Canonicat. & præben. [illegible]2. Iunii 1544.

SVMMARIVM.

1 *Simoniam [illegible] nalem committe efficitur incapax ad [illegible] obtined., licet Epiſcopus cum eo diſpe[illegible].*

DECISIO LXXXIII.

IN [illegible] ndree cano[illegible] & prebend. fuit pro-
1 [illegible] præſuppo[illegible] Georgius comm[illegible] conu[illegible] *An ex hoc eſſet in[illegible]* reſolutum quod ſic, & [illegible] *reper.* [illegible] *m[illegible]* in benefici[illegible] cept[illegible] ha[illegible] aliud, *po[illegible] Ant[illegible] n. [illegible] colum. 1. [illegible] l. ad ſecundum*, dum di[illegible] [illegible] ut [illegible] obtineat, & hc [illegible] non poſſe tenere. Et [illegible] opus diſpen[illegible] ob[illegible] non poteſt, & que[illegible] conuentualem & realem, imo commi[illegible] r promittendo, pro-

ut dando, *ca. fin. d[illegible] ſimon.* Non obſt. quod Caſſad *deciſion. 5. de conſtit.* [illegible] differentiam inter [illegible] oniam cōuentualem & realem, quia illud procedi[illegible] [illegible] do ad plenam priuationis, de qua in extrauagan. Paul. Et ideo niſi daretur differentia inter vtranque ſimoniam, in caſu noſtro dicebatur, quod tenenda erat deciſ. Doct. *in d. c. penul. colum. 1. verſic. ad [illegible]cundum.*

MOHEDANI.

Parmenſis bonorum. 20 Maii. 1547.

SVMMARIVM.

1 *Teſtes examinantur ſuper interrogatoriis p[illegible], quando fuerunt examinati ſine illis, & dubitabatur de validitate, licet realiter Domini velint quod inducatur per reum.*

DECISIO LXXXIIII.

IN vna Parmen. bonorum de caſalibus coram D. Iacobo Puteo Decano erant in vltimis audientiis examinati teſtes, quod examen in ſecūda coram Domino Mohedano Epiſcopo Rauellen. dicebatur nullum. Ex multis tamen Domini inſtiterunt, quod in vltimis non ſeruarēt ordinem. Eſt ordo maxime, † quia ipſi teſtes erant exa- 1
minati ſuper legitimatione perſonarum, & erant legales, fide digni, & omni exceptione maiores, & deponebant de[illegible] not[illegible]ri[illegible], vel ſaltem veriſſima: quia tamen fuerunt examinati ſine interrogatoriis partis aduerſæ caſalium, dixerunt Domini 20. Maii, 1547. quod ex quo teſtes erāt præſentes in curia, quod liceret illi teſtes repetere datis ſuis interrogatoriis.

ACCORAMBONI.

In vna Parmenſi. 20. Maii. 1547.

SVMMARIVM.

1 *Fallentia Soci. in regula 403. tenetur in Rota.*

DECISIO LXXXV.

PRoponente R. P. D. Fabio Accorambono in vna Parmen. Vallium, † fuit tenta fallentia Soc. *in regula 403.* 1
in 3. fallen. dum limitat *c. 1. fraternitatis, cum ſimil. de teſtib.* quam opinionem dicit in practic[illegible] ſeruari, deci[illegible]. Neapol. *216. nu. 4. in antiq.* Et retulit Do. Iacobus Petrus ita etiam alias fuiſſe ſeruatum in alia cauſſa.

FABII.

Dertuſ. ſacriſt. 2. Ianuarii, 1547.

SVMMARIVM.

1 *Iudex pote[illegible] ex officio teſtes interrogare.*

DECISIO LXXXVI.

QVia in probatione legitimitatis Ioannes de Milla dixerūt, nedum illam reputati communiter clericum, ſed etiam quod viderunt literas clericatus: pars aduerſa, quæ habebat publicationem teſtium, petebat, poſſe interrogari teſtes, in cuius manu viderant literas R. P. D. Fabii Peregrini in vna Dertuſ. ſacriſtię, die 24. Ianuarii, 1547. Dubitarunt Domini an hoc permittendum eſſet? Et licet non dubitauerint ſuper hoc, tamen vtraque pars verb. informauit. Et di[illegible]runt Domini † quod abſque eo, quod 1
allegaretur, quod idem D. Fabius deberet ex officio illius interrogare, facit cap. *cum clamor. de teſtib.*

FABII.

In eadem Dertuſ. ſacriſtiæ. 14. Februarii. 1547.

SVMMARIVM.

1 *Teſtibus ſemel examinatis non poſſunt iidem teſtes contra eundem examinari ſuper eiſdem articulis vel aliis ſimilibus reformatis forte ſic contra [illegible]lium.*

DECISIO LXXXVII.

IN eadem Dertuſen. ſacriſtiæ coram eodem Domino Fabio, quia fuerunt de nouo dati articuli ſuper duello Ioannis de Milla, quod licet eſſent magis diſtincti, tamen in effectu idem continebant, & † volebant aduer- 1
ſarii examinare eoſdemmet teſtes, & pars reclinabat, dicens eſſe timorem ſubornationis, propterea Reuerend. P. Dominus Peregrinus Fabius cōſuluit, Dominos, quid

agendum eſſet. Et dixerunt alios teſtes examinari poſſe, ſed non eoſdem, niſi qui [illegible] fuerent interrogati, poterãt ex officio interrogari, ſed cum prius fuiſſent examinati contra intruſum, ſi inuicem inſtaurarentur, & examinarẽtur contra Ioannem de Milla, qui ad cauſſam pro ſuo intereſſe venerat, forte non poterit negari cum forte examinarentur.

FABII.

In cauſſa Abbatiæ Salamantinæ. 13 Nouembris. 1547.

SVMMARIVM.

1 *Lis non dicitur pendere cum reſignatario, qui non fuit ſurrogatus quoad litem, etiam quod procurator generalis comparuerit ad cauſſam, ad hoc vt reſignatarius dicatur collitigans.*

DECISIO LXXXVIII.

1 LIcet † inter duos fuerit lis, vnus ceſſerat in fauorem alterius, durante lite eius procurator generalis reſignatarii dederat mandatum in actis ad effectum ſubſtituendi tantum, & ſubſtituerat. Fuit dictum in vna Salamantina Abbatię, coram R. P. Domino Fabio Peregrino die 13. Nouembris, 1547. quod ex ſola productione mandati, dicebatur eſſe lis inter ceſſionarium & alium, qui prius litigabat cum cedente, quia neceſſarium eſt, quod veniens ad litem, cauſſam proſequatur, & faciat citare, *clemen. prim. s. vbi Docto. vt lit. penden.* Alia ratione fuit dictum in huiuſmodi cauſſa non eſſe litem, quia commiſſio cauſſæ inter illos duos tantum erat, & non alios, nec erat clauſula apponi ſolita, *omneſque alios, &c.* Nam vltra mãdatum requiritur citatio, quæ licet in caſu iſto facta fuiſſet de primo procuratore ſubſtituto, qui fuerat citatus ad videndum inhiberi iuxta formam commiſſionis cum clauſula, ex quo poſt primum ſubſtitutum ſequenti die alius erat ſubſtitutus, primus intelligebatur reuocatus. *l. ſi quis cum procuratorio. §. finali. ff. de procurator. Rot. deciſio. 121. in nouis.* & ceſſionarius non erat ſubrogatus in omni iure, & ad omne ius cedentis, & ad litem.

FABII.

Cæſarauguſtanæ parochialis.

SVMMARIVM.

1 *Pacificus dici non poteſt, qui commiſit cauſſam contra vnum tanquam intruſum qui non erat, licet errauerit in nominatione perſonæ, quia error non dicitur ſibi ſuffragari, ex quo habebat animum committendi quoad ipſum.*

DECISIO LXXXIX.

LIcet ex ſola commiſſione cauſſæ cum decreto citationis non exſecutæ beneficiũ dicatur [illegible] gio [illegible] quantum ad obtinentem, *deciſ. 6. [illegible] penden. in nou. alias 75. in antiq. deciſ. 4. vt lit. penden. ali. [illegible] 4 [illegible] deciſio. 6.*
1 *ſuper reg. in princ.* tamen in cauſſa huius quæſtionis, † ex quo per errorem erat nomin[illegible] ione, & citatus vnus tanquam in[illegible] non erat, & non conſtabat, quod voluit c[illegible] itti re cauſſam contra alium, quẽ citare fecit, & cauſſam con[illegible] quutus fuit, quod propter [illegible] onem & decretum [illegible] tionis beneficium non [illegible] tatur litigioſum, & maxime in caſu iſto, de quo conſtabat. Quia citatio erat decreta ad partes, & nominatus erat præſens in curia, ex quo perpẽdebatur [illegible] error, quia nominauerat vnum pro alio. Nam falſa demonſtratio non debebat nocere. *l. [illegible] ſa demonſtratio, de conditio. & demonſtrat.* Dicebatur tamẽ, quod & qui talem commiſſionem, & citation[illegible] decretum impetrauerat, non poterat dici pacificus poſſeſſor. Et ita fuit reſolutum in vna Cæſarauguſtan. parochialis de Toralua coram R. P. D Peregrino Fabio.

FABII.

In vna Hiſpalen. dimidiæ portionis. 22. Octobris. 1546.

SVMMARIVM.

1 *Commiſſio impetrata literis non expeditis facit beneficium litigioſum quoad committentem.*

DECISIO XC.

FVit reſolutum, † quod licet commiſſio cauſſę literis 1
non expeditis non faciat beneficium litigioſum quoad illum, contra quem committitur: tamen contra committentem, & in odium illius beneficium efficitur litigioſum, *alleg. deciſion. Caſſad. 2. ſuper regul. Cancellariæ, & Gom. in tract. vtriuſque ſignaturæ, fol. 84. num. 64.* & nemine diſcrepante fuit dictum die 22. Octobris, 1546 in vna Hiſpalenſi dimidiæ portionis coram R. P. Dom. Iacobo Puteo.

FABII.

Gerund. camerariæ. 31. Ianuarii. 1549.

SVMMARIVM.

1 *Quando procurator generalis attentauit ſciens, ſtatim debet renunciare.*

DECISIO XCI.

DOmini dixerunt in vna Gerunden. camerariæ coram R. P. Dom. Fabio, quod † ſi procurator meus li- 1
te pendente acceperit poſſeſſionem beneficii, ſuper qua l[illegible] batur, ſi ſtatim habita notitia ego renuntio illi poſſeſſionem, nec illam ratam habeo, quod non propter hoc debeat retardari proceſſus cauſſæ: ſecus ſi hoc cognito ſuſtinuiſſem litem ſuper attentatis, & ſic ratificaſſem poſſeſſionem: quod tunc licet poſtmo[illegible] n ceſſiſſem poſſeſſioni, non propter hoc ſuper negotio principali poteſt procedi, niſi poſtquam cum effectu purgata eſſent attentata, & r[illegible] tituta poſſeſſio illi, qui lite pendente ſpoliatus eſt, *Dec. in termi. Ægid. 551.*

MOHEDANI.

In cauſſa beneficiali.

SVMMARIVM.

1 *Quando conſtat de bono iure attentantis, non reuocantur attentata, quod tamen non procedit ſine diſtinctione.*

DECISIO XCII.

FVit dictum eadem die coram Domino Mohedano Epiſcopo Rauellen. quod quando ex actis conſtat 1
de bono iure attentãtis, attentata non veniunt reuocanda in beneficialibus. Eſt deciſi. Rot. 384 & 65. in antiq. & 5 in nou idem eſt etiam in profanis, *Bart. in l. prima. §. ſi is cui. ff. de iureiurand. Iaſ. in l. patre furioſo. ff. de his qui ſunt ſui. vel alieni iur. Abba. & Dec. in cap. cum contingat, de iureiur.*

FABII.

In cauſſa Pampilonen. parochialis 14. Martii. 1547.

SVMMARIVM.

1 *Poſſeſſio capta virtute exſecutorialium, licet regulariter dicatur attentata, tamen quando aduerſarius non cõtradixit, non poteſt dare de attentatis.*

DECISIO XCIII.

IN cauſſa Pampilonen. parochialis de Alicenda, in qua 1
† vigore exſecutorialium ſine vlteriori proceſſu propria authoritate fuit capta poſſeſſio beneficii, & poſt longum tempus petebat poſſeſſionem illam tanquam attentatam debere reuocari, *iuxta tradita per Caſſad. deciſi. 1. de cauſſ. poſſeſ. & propriet. ante finem. Sarnen. in regula de annali, quæſt. 44. num. 7 & 8.* tunc fuit dictum coram Domino Peregrino Fabio, quod non erat attentata, quia quando vigore exſecutorialium quis ingreditur poſſeſſionem vacuam, vel plen[illegible] in ſine contradictione, & violentia, tunc [illegible] ha[illegible] ur voluntas ex curſu tam longi temporis. Fluxerũt enim [illegible] o anni Nam ſicuti poſſeſſio decem annorũ, ius quod Petrus & eius ſucceſſores habent, in hac tamen nihil aliud erat factum, niſi quod Io[illegible] danus commiſerat cauſſam, & obtinuerat decerni citationem, quæ fuerat exſequuta, ſed tamen nunquam reproducta, quæ citatio circumducta, & pro non facta habetur.

habetur. Ideo neque præſcriptionem interrumpit. *leg. & po[illegible]edi[illegible] .4. primo, de iudic. & ibi Bald. cum aliis, de quibus per [illegible]lyn. in cap. illud, colum. 4. in princip. de præſcrip.* quæ deciſio notanda eſt ad limitationem aliarum deciſionũ, quæ quotidie allegantur, quod lis non finitur, niſi per ſententiam, quæ in rem iudicatam tranſiuit, *deciſio. 10. vt lit. penden. ex not. per Doct. communiter in c. fin. & ibi per gl. in verbo, limita. & latius Franc. vt lit. pend.*

FABII.

Salamantin. Abbatiæ. 7. Februarii. 1547.

SVMMARIVM.

1 *Poſſeſſio capta alio etiam poſſidente tribuit ius, & electio fu[illegible] a pe[illegible] [illegible]apitulum [illegible]inter quod & alios lis erat, venit ad inſtantiam aduerſariorum capituli, & illius, qui apprehendit poſſeſſionem, reuocanda, qui debet ſaltem illi renunciare.*

DECISIO XCVI.

VTrum ſit procedendum in negotio principali reie[illegible] attentatis in cauſſa Salaman. Abbatiæ, die 7. Febru[illegible] 154[illegible] coram R. P. Domino Fabio fuit dubitatum. Et di[illegible]nt Domini prius eſſe reuocanda attentata, *cap.* 1 *non* [illegible]*lum* [illegible]*e appell. in 6. Rot. 56. in non.* Et † licet diceretur, non eſſe reuoc[illegible]nda quoad poſſeſſionem captam lite pẽdente per Alp[illegible]nſum de Maior. quia i[illegible]la poſſeſſio fuerat mo[illegible], & conſtat, quod Didacus Ruga poſſidebat: qua[illegible]n ſtante electio Abbatis, quod erat aliud at[illegible]n[illegible]ebatur debere reuocari, quia poſtquam [illegible]ione ſua, nihil videbatur ſua intereſſ[illegible]um, neque quoad aliud intereſſe. Vod[illegible] vi[illegible] audiendus *deciſ. 411. in non.* Tamen firmarunt o[illegible] Domini contrarium, [illegible]uia i[illegible]o poterat ſua intereſ[illegible] al[illegible] tempore hanc poſſ[illegible]io[illegible] captam non eſſe. Et poſtquam Alphonſus non po[illegible]debat, minus ſua non int[illegible]rat renuntiare illi poſſeſſioni, prout & electi[illegible] de[illegible] quia licet in electione ipſe non attentauerat, ſed col[illegible]egiata, quæ ipſum eligebat pendente lite inte[illegible]m & capitulum: minus tamen recuſando renun[illegible]re[illegible]d[illegible]batur attentatæ, & propterea prius & ante omnia er[illegible]t reuocanda.

FABII.

Salamant[illegible] portionis 26. Nouembris 1546.

SVMMARIA.

1 *Si re[illegible]nan[illegible]gnationem ſpolietur, & demum atten[illegible] and[illegible]num ſpoliato e[illegible]m, & demum reſignatarium [illegible]e, non dicitur attentare, ſed eſſ[illegible]tur pacificus po[illegible]r, adeo quod poſt eius mortem erat locus alle[illegible] Lapi.*

2 *Succeſſ[illegible] poſſ[illegible]dentis per octennium pacifice & abſque aliqua [illegible]ntrouerſia, vtrum ſe iuuare poſſit regula de [illegible]enn[illegible]ali.*

3 *Po[illegible]eſſi[illegible]tioſa & attentata ad quemcunque tranſierit, cum vitio ipſo dicitur tranſire.*

4 *In lite non exiſtens nec poſſeſſionem alicuius beneficii habens ab aliquo litigante, ſed per ſe non dicitur attentaſſe, neque vitium aliquod tali poſſeſſioni ineſſe poteſt.*

5 *Re[illegible]gnation[illegible] facta [illegible]igore omnis amittitur poſſ[illegible]io, ideoque ſi ſpolium ſuperueniat, detentatio ſ[illegible]lum dicitur amitti.*

6 *Amiſſa omni poſſeſſione litigantis alicuius in cauſſa beneficiali, non tamen parti aduerſa acquiritur animo non exiſtente eidem acquirendi.*

DECISIO XCVII.

1 DIdacus † reſignauerat portionem in Petrum, & [illegible]oſt reſ[illegible]onem apprehenſa poſſeſſione Pet[illegible], Didacus fuit [illegible]atus a Thoma, & commiſſa cauſſa pro intereſſe, [illegible]miſſus fuerat quidam Beltrand[illegible]s, & decreto mandato e[illegible]uo in [illegible]auorem Didaci contra Thomã, quod præſupponebatur male decr[illegible]m ex pluribus. Et ideo cũ vigore illius Didacus reſignans apprehendiſſet poſſeſſionem, quæ præſumta fuit vitioſa attentata, & Petrus poſtea poſt paucos dies ſuæ reſignationis apprehendit poſſeſſionem a capitulo, fuit dubitatum, † *vtrum ſucceſſor poſſidentis per octo annos abſque aliqua controuerſia poſſet ſe iuuare regula de triennali, & an allegationi Lapi locus eſſet?* 2
Et fuit multum dubitatum, & ſæpiſſime informatum per excellent[illegible]imos Aduocatos. Ideo dubitatum fuit, quia † 3 cum poſſeſſio capta per Didacum eſſet vitioſa, & attentata, ad quemcunque tranſit cum ſuo vitio, *cap. ex parte, vbi Innocen. de teſt. ibi refert, & ſequitur Franc. in c. bona, in verſicul. 3. concluſio. de appell. cum multis allegatis in contrarium,* tamen allegabatur, quod dicit Sarnen. *in quæſt. 41. in regula de triennal.* qui loquitur in fortioribus terminis. Quod dictum licet per aliquos fuerit dictum eſſe dubiũ, & non verum: tamen fuit dictum, ſucceſſorem Petri iuuari regula de triennali, & alleg. Lap. quia Petrus † nunquam fuit in lite, neque accepit poſſeſſionem ab aliquo ex collitigantibus, ſed ex ſe vigore ſui primi tituli. Ideo ipſe non poteſt dici attentaſſe, nec aliquod vitium eſt in poſſeſſione ſua: ſicut nec ille, qui poſſeſſionem vacantem, vel ab eo, qui non erat in lite, accepit. Et ſunt multæ deciſ. Rotæ clariſſimæ hoc dicentes, quæ allegabantur & præſupponebantur in hac cauſſa, † quod ex quo Didacus reſignando amiſerat omnem poſſeſſionem, cum poſtmodum fuerit ſpoliatus, ſolam detentationem amiſerat, quã etiam recuperauit, & non amiſit poſſeſſionem. Vnde poſſeſſio apprehenſa per Petrum erat vacans, quia Thomas pe[illegible] apprehenſionem Didaci omnem poſſeſſionem amiſerat: tamen non fuit acquiſita Didaco, quia non habuit animum acquirendi, cum cœperit contra Thomam ſolum ad eff[illegible]um recuperandi. Et Petrus poſſeſſionem apprehendere potuit prout apprehendit poſt octo vel decem di[illegible]s. Et ad attentata in cõtrarium dicebatur, quod concludebatur & Thomam & Didacum, qui fuerant in lite ſuper poſſeſſione, potuiſſe agere contra Petrum ad recuperandam poſſeſſionem. Sed alii, qui non fuerant in lite, nec ſubrogati quoad perſequutionem litis ſuper poſſeſſione, nec poterunt agere, nec contra Petrum, nec cõtra ſucceſſorem, & venientem ex iure Petri. Fuit & per aliquos conſideratum & ponderatum, quod Petrus antequam eſſet lis, habebat titulũ in beneficio, quia reſignationem acceptauerat. Tamen pe[illegible] maiorem partem fuit dictum, quod iſtud non erat conſiderabile, his omnibus multum reclamante Decano Ioan. Paulo: qui tamen requieuit. Et ita fuit concluſum in vna Salamantina portionis, coram R. P. Do. Fabio Accorambono die 26. Nouembris, 1546.

4 5 6

SANCTÆ CRVCII.

Mutinen. parochialis. 16. Maii. 1547.

SVMMARIVM.

1 *Reg. de annali ſeu tempus illius non currit, quando quis e[illegible] impeditus fa[illegible]o aduerſarii.*

DECISIO XCVIII.

FVit dictum in [illegible]na Mutinen. parochialis de Saltu coram Proſpero de Sancta Cruce, quod ſi † quis non ſeruauerit regulam de annali, puta quod infra annum non fecerat illam terminari, ſi hoc fecerit culpa aduerſarii, vt fecerat in caſu il[illegible]o, quia commiſerat cauſſam attentatorum, licet potuerit tali impedimento facile prouidere faciendo prorogare terminum anni, vel obtinendo commi[illegible]ionem, quod præfigeretur terminus aduerſario ad docendum de prætenſis atteſtatis: tamen ex quo hoc facto aduerſarii veniebat, non tenebatur facere iſtas diligentias, ſed & ſolum a regula excuſabatur, & maxime in caſu i[illegible]lo, quo compertum fuerat, aſſerta atteſtata fuiſſe calumnioſa. 1

FABII.

Parochialis Sancti Ægidii ciuit. Caſtellæ. 14. Martii. 1547.

Svmmarivm.

1 *Regula de annali beneficiis vacantibus per obitum familiarium Cardinalium non tollit quin poſſit agi ſuper ſpolio.*

Decisio XCIX.

DVm cauſſa ciuitatis Caſtelli parochialis ſancti Ægidii, coram R.P.Do. Proſpero Fabio pendebat, id[illegible]m 1 dubitabat, † verum poſſeſſio Domini Anaſtaſii eſſet reſtituibilis? Fuerat enim commiſſa cauſſa ſuper iſta parochiali, & demum ſuſpenſum petitorium, & procedebatur ſuper ſpolio, & erant probata extrema neceſſaria. Sed dicebatur poſſeſſionem iſtam nō eſſe reſtituibilem, quia vacauerat beneficium per obitum familiaris Cardinalis, & erat datum de regula habente decretum irritans, quod Inficit nedum titulum ſed etiam poſſeſſionem, *Rot. 16. in nouis in prin.* Omnes Domini dixerunt contrarium, quia illud intelligitur d[illegible] reſeruatione, non autem ... Item in caſu iſto, in quo poteſt eſſe dubium, an ſit familiaris, & non conſtaret vt declaratur in deciſio. præal[illegible]gata. Item in caſu iſto non conſtabat de familiaritate, niſi poſt ſuſpenſum petitorium. Quo caſu etiam poſſeſſio [illegible] reſtituibilis, *vt dicitur in d. deciſio. 16.* Imo pr[illegible]terea dici nullo modo conſtare, quia erant examin[illegible]ti teſtes ſaluis exceptionibus, & mandatum quod pon[illegible]rent[illegible] ad [illegible]rtem, quia pars ſpoliata negabat poſſe [illegible]xamin[illegible]ari teſtes, cum nō tales eſſent, quibus adhiberetur fides. Vt in hac eadem die fuit pronuntiatum.

FABII.

Veronen. parochial. 22. Aprilis. 15[illegible].

Svmmarivm.

1 *Beneficium commendatum Epiſcopo, & per eum tenendum donec duxerit illud conferre alicui alte[illegible] [illegible]ubiacebit huic regulæ de infirmis, quia commenda e[illegible] perpetua, & non temporalis.*

Decisio C.

DVbitauit Do. Peregrinus Fabius proponens in ca[illegible]ſa Veronen. paro[illegible]hiali de [illegible]olo, v[illegible]m 1 menda, † de qua agitur, ſubiacebat [illegible] d[illegible]. Hanc enim parochialem Veronen. [illegible] p[illegible] opus [illegible]rat ſibi commendari vigore indu[illegible] ab [illegible] quoad ipſum, alicui per ſe n[illegible] benem[illegible] cui duxerit conferēdam, & interim po[illegible] d[illegible]ponere de [illegible]ctibus, perinde ac ſ[illegible] in ti[illegible] lum obtin[illegible] [illegible]uit co[illegible]men dæ ceſſerat Epiſcopus per paucos di[illegible] o[illegible]tem [illegible]s. Vnde dubitabatur *an ſub[illegible] eres huic re[illegible] tan[illegible] commenda eſſet tempo[illegible] non p[illegible] pe[illegible] [illegible] rr [illegible]nen. in 3. quæ ſuper eadem re[illegible] ula.* Ta[illegible] n D[illegible]on[illegible] [illegible]uerunt talem commendam pro perp[illegible]tua, & pe[illegible] conſ[illegible]ques ex dictis per eundem Sarnen. [illegible] regulæ ſ[illegible]bi[illegible] [illegible]. Ponderarunt etiam ... regulæ ſ[illegible]cer loqu[illegible]ntis, & dicentis, ſi quis in i[illegible]firmi[illegible] t[illegible] co[illegible] tus re[illegible] gnauerit aliquod beneficium, adeo quod h[illegible]b[illegible]erunt pro conſtanti hanc ceſſionem ſubi[illegible] ere [illegible] r[illegible]læ.

FABII.

Columbrien. canonicatu 23. [illegible]bris. 1547.

Svmmarivm.

1 *Regula, quod [illegible] di[illegible] [illegible], non ſuffragantur literis non expeditis, qu[illegible] [illegible] [illegible]p[illegible] data ſuper prouiſ[illegible] one, cenſentur expedita ſuper diſpenſatione poſita in eadem ſupplicatione.*

Decisio CI.

PRoponente eodem R. P. Dom. Peregrino Fabio in vna Columbrien. canonicatu & p[illegible] bend. fuit dubi- 1 tatum, *an † diſpen[illegible] [illegible]t[illegible] [illegible]pplicati[illegible] [illegible] ſufficiat in caſu, de quo agitur.* Et fuit dict[illegible]m, q[illegible]o[illegible] ſufficiebat, nec tenebatur expedire literas diſpenſ[illegible] o[illegible]s. Nam ex quo in eadem ſupplicatione erat ſibi reſeruata penſio, & regreſſus, ſuper quibus erant expeditæ literæ, ſatis erat quod de diſpenſatione co[illegible] [illegible]ret per ſupplicationem. Nec habebat locum regula, quod diſpenſationes non ſuffragentur literis non expeditis, *per deciſio. Caſſad. ſuper reg.*

MOHEDANI.

Lucanæ præpoſituræ. 13. Martii. 1547.

Svmmarivm.

1 *Menſis exprimi debet tam in vacatione iuris, quam facti.*

Limita & declara potius. vt nu. 2.

Decisio CII.

IN cauſſa Lucana præpoſituræ coram R. P. Dom. Mohedano Ep[illegible]copo Rauellen. fuit di[illegible]m, quod † regu- 1 la de menſe exprimendo habet locum, quando petitur pronuntiari in beneficio vacanti in menſe reſeruato, dico *vacante de iure, & de facto*, ſed etiam de iure tantum, puta ſi moriatur, quando habet locum ius alio exſiſtente in poſſeſſione, cum regula loquatur ſimpliciter, & vera vacatio eſt, quæ ſit per mortem illius, qui habebat ius, *Millan. ver. obtinere, & Bellan. tract. de char. ſubſid. quæſt. 121.* Nam etiam beneficia, quæ vacant de facto, comprehenduntur in regula *deciſio. Rot. 8. de elect. in antiqu. & in alleg.* tamen quatenus verum ius non ſit apud aliquem, *Bellon. in tract. quæſt. 122. Caſſad. deciſ. 1[illegible]. de conſtit.*

NEOMANI.

Segobien. beneficii. [illegible] Maii. 1547.

Svmmaria.

1 *Declaratoria iſtius regulæ, quod tempus currat a die reſignationis, & non conſenſus, non habet locum, quando præſtatur conſenſus poſt mortem. Ideo hodie eſt facta re[illegible]ula.*

2 *R[illegible]nati[illegible] non e[illegible] perfecta, niſi [illegible] reſignantis conſenſus [illegible]erit [illegible] [illegible]nato obtentus.*

3 *R[illegible] [illegible]a an aliquando [illegible] fieri poſſit.*

4 *O[illegible] contra iur[illegible] communis diſpoſitionem [illegible] [illegible] enim[illegible] [illegible]nda.*

D[illegible] CIII.

PR[illegible] Do[illegible] N[illegible]omano in vna Segobi[illegible] [illegible] V[illegible] [illegible] re[illegible]olutum per maio- 1 [illegible] ter[illegible] om nonim, regulam D. Pauli declaran[illegible] [illegible] publican. reſi[illegible] vt tempora currant a die [illegible] n[illegible] de præſtiti cōſenſus, non habere lo[illegible] in r[illegible] [illegible]nationibus, in quibus vigore Alexandrinæ pla[illegible] [illegible]onſenſus poſt obitum reſignantis, de qua per Caſſad. deci[illegible] *de renunt.* ſed tantum in reſignationibus, in quibus p[illegible]x[illegible] atur conſenſus viuente reſignante, vt tunc t[illegible]mp[illegible] [illegible]urrat [illegible] die reſignationis, non autem a die præ- 2 ſt[illegible] [illegible] conſenſus. Et ratio potiſſima, [illegible] quia ante præſtitum conſe[illegible]ſum reſignatio non eſt perfecta: ideo de illa regula no[illegible] debet intelligi, ſed de reſignatione perfecta. Et cum ex adu[illegible]ſo prætendentes contrarium replicarent, quod 3 † poterat fieri fraus regulæ & declarationi, ſentētia voluit variare. Fuit dictū, quod hoc non erat conſiderandum, 4 quia † odioſa & contra diſpoſitionem iuris communis, & propterea ſtricte debebat intel[illegible]igi, & ad literam, prout iacebat. Et ita per Dominos fuit firmata concluſio.

FABII.

In vn[illegible] Padu[illegible]na Cuſtodiæ. prima Aprilis. 1547.

Svmmarivm.

1 *Regula Protono[illegible] [illegible]um reſeruat etiam beneficia Pro[illegible]tar[illegible] rum, qui [illegible] familiares Cardinalium, intelligitur [illegible]amen in veris familiaribus.*

Decisio CIIII.

IN vna Pad[illegible]na cuſtodiæ coram Domino Peregrino 1 Fa[illegible] Dom[illegible]nus dubitauit, *† an regula Pauli reſeruans ben[illegible] illorum, qui ſunt Protonotarii, & familiares Cardina[illegible]?* Et Domini dixerunt, quod ſic per illud, quod dicit Caſſad. *deciſio. 9. de pr[illegible]bend., equitur Sarnen. in regula de benef. vacan. per obitum f[illegible]miliaris, Cardin. quæſt. 15.* Et licet ex aduerſo diceretur dicta eorum procedere in veris familiaribus: ſecus in i[illegible]is, qui ſunt ficti per regulam familiares: tamen dixerunt Domini, quod & iſti ſunt veri

familia-

familiares, quia in regula Papæ ita dicit illos eſſe veros, & non fictos familiares, cum maius lumen offuſcet minus, *vt dicitur in locis prææallegat.* ſolum. . . . . familiares Papæ & non Cardinalium. Et ita non eſt caſus nullus, vt poſſit dici non comprehendi ſub regula [illegible] ente de [illegible]implicibus ad legem, ſi ita ſcrip. *de liber* [illegible] *de verb. obligat.* ſed ſim[illegible] quia tamen eſt familiaris Papæ.

IOANNIS PAVLI.

Vale[illegible]tina Parochi[illegible] Nouembr[illegible] .1546.

SVMMARIVM.

1 *Beneficia Protonotariorum ſunt reſeruata etiam antequam a[illegible] inſignia protonota[illegible], & præſtetur iuramentum fidelitat[illegible].*

DECISIO CV.

IN vna Valen[illegible] coram R[illegible] P. Domino I[illegible] Paul[illegible] No[illegible] 154[illegible]

1 dictum [illegible] q[illegible] ficia P[illegible] rota[illegible] io [illegible] tata, etiam [illegible] P[illegible] ton[illegible] & præ[illegible] ur iur[illegible] del[illegible] ione [illegible] hoc [illegible] gratia [illegible] [illegible]

FABII.

[illegible]

1 [illegible]

IN vna [illegible]

1 [illegible] abatur [illegible] otonota[illegible] [illegible]

ad [illegible] *p.l.* [illegible] *alias alle[illegible]* [illegible] *qu.* [illegible] *.13.* [illegible] *quæſito.*

[illegible] B I [illegible]

In vna V[illegible]

SVMMARIVM.

1 *Fatalia quando in p[illegible] anno* [illegible] *cundum annum,* [illegible] *ſiue qu*[illegible] *ſententia tranſeat* [illegible] *de tempor*[illegible]

D[illegible]

FVit reſolutum in vna [illegible] cha[illegible] proponente Reue[illegible] bo, quod [illegible] cet de [illegible] ylocum [illegible] ſolet dari biennium in cauſi[illegible]

1 cau[illegible] tame[illegible] ex hoc, quod [illegible] prorogari fatalia, non pro[illegible] hoc [illegible] actus tenden[illegible] proſeq[illegible] uiritur. [illegible] erati[illegible] eſt, cum in [illegible] prorogati[illegible] em pol[illegible] me[illegible]ſum, per [illegible] tuor [illegible] ab [illegible] ſam pro[illegible] ta[illegible] anda [illegible] ei[illegible] d[illegible] rog[illegible] m a[illegible] dum fa[illegible] m, vt biennium [illegible]

tiare beneficio iuris [illegible] ſequendo aliam viam prorogationum. Et ita fuit concluſum co[illegible] ma[illegible]ime, quia ca[illegible]ſa illa male olebat, cum iam eſſent [illegible] duæ conformes, & n[illegible]quam aliquid [illegible] erat produ[illegible]m, quod releuaret & tertia inſtantia iam per [illegible] annos du[illegible] [illegible] mper prorogando [illegible] fine ali[illegible] on[illegible] arium. [illegible] tur [illegible] m, vt nunqu[illegible] beneficii [illegible] ſineret eſſe [illegible]oſum.

FABII.

Valentina be[illegible] ii [illegible] obris.1547

SVMMARIVM.

Cauſſa d[illegible] [illegible]

DECISIO [illegible]II.

I[illegible] rum co[illegible] D.P[illegible] no[illegible] a bene[illegible] t commiſ-

1 [illegible] ret [illegible] m [illegible] lia, quo[illegible] in cauſis deciſ[illegible] deſerta, p[illegible] ea quæ dicit [illegible] & ſi n[illegible] fec[illegible] in ter[illegible] nis & [illegible] tur potius [illegible] [illegible]

AVGVSTINI.

[illegible] Lii.1547

SVMMARIVM.

[illegible]

DECISIO CIX.

C[illegible] Augu[illegible] in vna [illegible] Ca[illegible]

1 [illegible]

[illegible] ſic [illegible] er du[illegible] comm[illegible] [illegible] ſſi[illegible] g[illegible] tit-tel[illegible] vt[illegible] ter-ti[illegible] u[illegible] c[illegible] tu[illegible] b[illegible] m h[illegible] ,di-xerunt [illegible] us, qui venerat ad cauſſam, & co[illegible] m in [illegible] et non citaſſ[illegible] ex q[illegible] cior[illegible] [illegible] n[illegible] interiſſum, & u[illegible] gioſi per citationē t[illegible] in [illegible] cauſſa dixerit, ſi quis [illegible] ſuo intereſſe, [illegible] od conſtet de in[illegible] cet ad [illegible] end[illegible] ars non ſit citata [illegible] non debet [illegible] re parte citata, & [illegible] cog[illegible] ta: ſed ſatis eſt, quod conſtet quomodocunque ex pro[illegible]

A[illegible] G[illegible] S T I[illegible]

Hiſpalen. c[illegible] & p[illegible] 6. Maii.154[illegible]

SVMMARIVM.

1 *L*[illegible] *quamqu*[illegible] *non fuit propo*[illegible] *tem*[illegible]

ſi ius productum non erat bonum, vt ordinarij cõtinuo remaneant impediti.

DECISIO CX.

PRoponẽte R.P. Domino Antonio Auguſtino in vna Hiſpalen. canonicatus, & præben. 16. Maii, 154[illegible]. fuit
1 per plures informationes concluſum, † quod ſi [illegible]nus vel ad litem motam admiſſus fuiſſet pro intereſſe, & [illegible]ſſam proſequutus fuiſſet, quod ſi iſtud ius, quod erat productum, non erat bonum, quod præſumebatur non proſequutus fuiſſe litem, ne calumniaret, [illegible] ideo habuiſſet illam pro derelicta, [illegible]nium ad hoc, vt ordinarius poſſet poſtmodum vacans beneſici[illegible] conf[illegible]rre. Nec obſtat quod ſolet dici, quod lis n[illegible] [illegible]ſt[illegible]uitur, niſi per ſententiam, & notarius non poteſt [illegible] re litigioſa. Et ſi in caſu iſto fuit firmata deci[illegible]o. 5. [illegible]ad. *vt li*[illegible] & in caſu iſto non ſolum 10. ann[illegible], ſed etiam [illegible] currunt.

[illegible]PUTEI.

Parmen[illegible] [illegible]allium. 11. O[illegible]is

SUMMAR[illegible]

1 *Sententia debet ex[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]mentis liquidari non po[illegible] pro re[illegible], & alias vide præ[illegible] [illegible] runt ſchedulam banch.*[illegible].

2 *Data retentione pro meliorami*[illegible] [illegible] *poſſeſſio uſi ipſis effectualiter ſolu*[illegible].

3 *Melioramentorum facta liquidatio*[illegible] *a p*[illegible] *nente auditur.*

DECISIO [illegible]

FVit dubitatum in vna Parmen. V[illegible] Domino Iacobo Puteo Decan[illegible]
1 † *deberet d*[illegible] *e*[illegible] *quutio ſententi*[illegible] *lis præſti*[illegible] *ne de ſoluen*[illegible] *tunc liq*[illegible] fuit dictu[illegible] pe[illegible] norum, quod eſſet exſecu[illegible] fac[illegible] *4. ait prætor. ff. de re iud.* qui[illegible] tibus per id, q[illegible]od di[illegible] de[illegible] cap[illegible] opin[illegible]o computa[illegible]
2 *lum. i.* qui[illegible] od[illegible] ex [illegible]io da[illegible] lio [illegible]ment[illegible] ſolu[illegible] [illegible]a d[illegible] ſtabat & co[illegible]
3 non plane D[illegible] qui[illegible] re, quod [illegible] præſbita prou[illegible] pet[illegible], & [illegible] e[illegible]tia[illegible] iterum firmata[illegible] [illegible]rolq[illegible] lutum meliorame[illegible] m[illegible] [illegible]bari.

A[illegible]

In Peruſina [illegible]bris. 1546.

SUM[illegible]A.

1 *Licet ſentent[illegible] a prim*[illegible] *lato ante exſe*[illegible]*tionem, tamen ſ*[illegible] *per ſpoliãtem, et exequen*[illegible] *propter* [illegible] *concurrentibus tame*[illegible] *pluribus,*[illegible] *ibus in h*[illegible]*c ca*[illegible]*a.*

2 *Appellare partis, vbi de iniquitate* [illegible]*ntentiæ conſtat, an ſit licitum.*

3 *Lata vna ſententia pro reo* [illegible]*modum alia* [illegible] *priorem* [illegible] *ator pro act*[illegible] *e non ponitur ſeque*[illegible]*n*[illegible]

4 *Ægidiana* [illegible]*titutio etiam in quolibet poſſeſſorio* [illegible] *lationem fieri vetat.*

5 *Temporum diuer*[illegible]*tas & rationum, diuerſam etiam producunt* [illegible] *ncam* [illegible] *m deciſionem.*

6 *Statutum* [illegible] *lationem* [illegible] *ionem faciens, ordinem rerum & temporum reſp*[illegible] *debitur*

7 *E*[illegible] *q*[illegible] *id intelligendum* [illegible] *ſententiis, & an in interlocutoriis, an vero d*[illegible]*tiuis.*

8 *Extenſio* [illegible] *non recepta per P*[illegible] *licitum in vſum deduci potes*[illegible].

DECISIO CXII.

JN vna Vrbeuetana ſiue Peruſina ſpolii caſtrorum, proponente Domino die 22. Octob. 1546. dum dubitaretur, quia ante receptionem Ægidianæ erat lata ſententia 1
in fauorem rei, & q[illegible] fuerat appellatum, & factæ probationes, [illegible] quibus c[illegible]t, quod ſententia lata erat iniqua. D[illegible]nde hi[illegible] Romæ, & [illegible] toto dominio eccleſiaſtico fuerat [illegible]ecepta Ægidiana, prohibens appellationem in quolibet poſſeſſorio, & fuerat poſtea lata ſententia pro actore. Fuit dictum, quod licet nunc non poſſet peti, primam ſententiam mandari exſequutioni, hoc eſt, quod † 2
non liceret appellare, quia iam de illius iniquitate conſtabat, & propterea ex decretis illiuſmet Ægidianæ poterat appellari, tamen maius erat dubium, an ex aduerſo liceret appellare. Et ratio dubitationis era[illegible] [illegible]ia ſi vna ſenten- 3
[illegible]t[illegible] ta pro reo, ſi deinde feratur [illegible]ntentia reuocato[illegible] ac[illegible], non poni[illegible]r ſeque[illegible] *clemen. vna* [illegible] *er Doct. de ſeq. poſſ. & fruct.* [illegible] *mar. verſ. ſed* [illegible]*, clemen. præfatam*, quia [illegible] Ægidiana dice[illegible] od [illegible]poſitio illa traheretur [illegible] ad negotia pen[illegible] tamen non intelli[illegible]ebatur ad pendentia per ap[illegible] in antiq. *cum de appellat. in principio*, tamẽ [illegible]minorum [illegible]uit [illegible]o [illegible]trarium, quod non [illegible]lar propter [illegible] quæ prohibet ap- 4
[illegible]ibet poſſeſſori[illegible] [illegible]ſtat ſim[illegible] c deſe[illegible] [illegible]erſitas tem[illegible] & rat[illegible] dane di- 5
[illegible] te[illegible], q[illegible] [illegible]ta prima ſenten[illegible] [illegible]llar, & appel[illegible] [illegible] Et [illegible] ſententia [illegible], ideo ſe[illegible] [illegible]nti, x[illegible]io a [illegible]m [illegible] ratio mihi [illegible] p[illegible]cipalit[illegible] du[illegible] Q[illegible]od [illegible] [illegible]equell[illegible]o, ad ſ[illegible] con[illegible] [illegible]io. i proced[illegible] deciſo[illegible] [illegible]pellatio, & † ſtatutum 6
[illegible]t ordinem [illegible] *per Alexan.* [illegible] *Fr*[illegible] *an c. ſi* [illegible] *im. col.* [illegible] quo[illegible] [illegible]atur, quã[illegible] [illegible]cutoria, ſ[illegible] tua vt [illegible] *in* [illegible] *n. col.* [illegible] *nſi* [illegible]e, tamen [illegible]po[illegible]r, q[illegible] [illegible], & vole[illegible] præ[illegible] [illegible]bereſo- 7
[illegible]ria, quand[illegible] remedium erat ir[illegible] r[illegible] n[illegible] d[illegible]n[illegible] remedium eſt re[illegible] p[illegible] lor[illegible] [illegible]r. para[illegible] in pe[illegible] t[illegible] præte[illegible] a[illegible] [illegible]. Et be[illegible] decre[illegible] tu[illegible] r[illegible] [illegible] reparabil[illegible] hoc iudi[illegible] c[illegible] t quod [illegible] poſſet repara[illegible] a or[illegible]inaria. Re[illegible] [illegible]ta in alio [illegible] *n loco p*[illegible] [illegible]o. quod [illegible] dere[illegible] con[illegible]titutione noua: ſecus [illegible], pe[illegible], quæ vltra, quod fuerat [illegible]nen [illegible]oſtea fuerat recepta, & [illegible] n ecc[illegible] [illegible]icum & ante pri[illegible] [illegible] † extenſio illa vſu recepta non 8
[illegible] tr[illegible], & ſic recepta fuit ſta[illegible] [illegible] n[illegible] domino Fabio dicenti, & Do[illegible] [illegible] [illegible]mni[illegible] [illegible]ua erat conſtitutio hic Ro[illegible] [illegible] x quo p[illegible] [illegible]ta non fuerat, & hic cum multis variet[illegible] ub[illegible] [illegible]rocc[illegible] [illegible] hæc deciſio, adeo quod d[illegible]bitauit propon[illegible]n[illegible], ni[illegible]quid [illegible]eberet illam pro reſoluta dare, & dd. dixerunt, quod [illegible]c, attentis quibuſdam in facto.

ACCORAMBONI.

In vna [illegible]omana ſpol[illegible], 7. Februarii, 1547.

SUMMARIUM.

1 *Ægi*-

1 *Ægidiana non procedit in ſecunda inſtantia, vel in cauſſa appellationis.*

D E C I S I O CXIII.

IN cauſſa Romana ſpolii erant latæ duæ ſententiæ conformes, & cum inſtaretur pro tertia ſententia, fuit dictum illas duas facere rem iudicatam. Tamen ex ſtatutis vrbis, ſuper quibus nihil fuit dictum ab vna parte in ſuis informationibus, quia dicebant alias fuiſſe reſolutum, ſtatuta Vrbis non vindicare ſibi locum inter iſtas perſo-
1 nas, propterea ſuper ſtatuto non valuit. Sed † quia etiam præſupponebatur, ſtandum Ægidianæ, ſententiam ſecundam feciſſe rem iudicatam, reprobatur, quod tempore, quo fuit lata ſententia Ægidiana, nondum vſu erat recepta, & propterea licuit appellare. Et cum replicaretur, Ægidianam reſpicere præterita, dum in eo dicitur, quod habebat locum etiam in cauſſis pendentibus, prætendebatur non procedere in cauſſis pendentibus ante Ægidianam. Nam ſi nunc ferretur ſententia ſuper poſſeſſorio, vtique ab illa propter Ægidianam appellare non poſſet, ſed poſtquam iam pendet per appellationem ante illam interpoſitam, ad hanc cauſſam extenditur Ægidiana. Et allegabatur gloſſ. *in clemen. ſuſpendioſum in gloſſ. ſina. de iudi. & capitu. licet canonic. in gloſſ. de elect. in 6. Abbas in penul. colum. 2. de iud. cum ſint. ver. nod. Felyn. in capitul. in. colum. 10. verſicul. hinc ſi dicen. limit. de conſtit.* Tamen ad [illegible] in cauſſa Ægidiana non debet extendi, niſi expreſſe dictum fuiſſet, locum eſſe in cauſſis pendentibus per appellationem, *vt præalleg. gloſſ. in l. [illegible] omnes, C. de ſacro [illegible]* cum ſemel fuit ſententia finita, quoad hoc non di[illegible] lterius pendere lite pendente per appellationem. Et iſte eſt vnus caſus, in quo ſententia per appellationem, nec ſuſpenditur, nec extinguitur *vt declarat in d. [illegible] col. 4. verſi notandum.* Et ita eſt, & ita prætranſiuerunt omnes, licet Dominus Puteus, & Fabius dicerent ſuperioribus diebus fuiſſe tentum contrarium, videlicet 22. Octobris, *vt ſupra annotatum eſt*, tamen ille caſus eſt multum diuerſus, & propterea, quia erat diuerſitas in ta[illegible]o fuit firmata alia deciſio, in quantum huic videtur contraria. Hæc autem facta ſuadet ita debere dici. Quare ſi non permitteretur appellat. ſententiarum, quæ ſunt, in quo tranſitum feciſſet in rem iudicatam [illegible] forte propter illas deciſiones contrarias cauſſa iterum ponetur & iſta videtur de iure melior, cum alia multos habuerit altercatores, hæc autem ſine altercatione proceſſerit. [illegible] ita dictum fuit 7. Febru[illegible] ii, 1543. proponente, R. P. D. Fabio Accoram[illegible]bono.

M O H E D A N I.

Vaſionen. Canonic. & præbend. 23 Martii. 1547.

S V M M A R I V M.

1 *Res iudicata cenſetur renuntiatum patiendo, quod poſt illam producuntur iura, & dantur articuli, licet fuit dictum generalis contra, quia debuit appellare ab vlteriori proceſſu.*

D E C I S I O CXIIII.

FVit reſolutum in vna Vaſionen. Canonicatus, & præben. coram R. P. Do. Mohedano Epiſcopo Rauell. n.
1 die 23. Martii 1547. quod † ex quo poſt rem iudicatam erant producta iura, dati articuli, & mille alia facta, per iſtum proceſſum cenſeatur renuntiatum rei iudicatæ, ex quo non fuerat appellatum, ſed tantum dictum generalia contra. Et hoc per Doc. commun. & vulga. *in cap. quoniam contra de probat. & in cap. inanter monaſterium de re iudica.*

F A B I I.

Calagurit. Abbatiſſat. 20. Martii. 1547.

S V M M A R I V M.

1 *Exceptio ſurreptionis gratia poſt rem iudicatam non admittitur ad effectum impediendi exſequutionem.*

D E C I S I O CXV.

DVbitatum fuit per R. P. Domin. Peregrinum Fabium die 20. Martii, 1547. in vna Calaguritan. Abbatiſſatus de . . . . . † *An poſt ſententiam & rem iudicatam, & literas exſequutoriale parti aduerſæ intimatas poſſit opponi de ſurreptione gratia canonizata ad effectum impediendi exſequutionem.* Et dicebatur, quod non, *ad not. per Barto. in l. 4. §. condemnatum. de re iudicata.* Et licet opponeretur de not. per Felyn. *in capitu. inter ceteros. colum. 2. verſicul. 8 declara, & in verſicu. 4. declaratio, de re iudic.* tamen dixerunt domini, quod non erat ad propoſitum noſter caſus, cum iſta ſurreptio, de qua opponebatur, non erat clara. Et licet fuerit diſputatum pro ſurreptione, tamen dixerunt domini, quod non debuit diſputari, ſed exſequi ſententia. Et ſumma ratio in hac reſolutione fuit, ex quo iſta aduerſaria Leonoræ, videlicet Ioanna, contra quam erat lata ſententia, quæ in rem iudicatam tranſiuerat, fuerat tunc contumax, nec vnquam voluerit parere literis Apoſtolicis, & poſt tres ſententias in ſpolio, quibus ſententiis conatus fuerat renuntiare, & mandato concilii Regii, quod pro iſto ſententia eſſet exſequenda, & quia erat commiſſa cauſſa, eſt Antonius in integrum aduocatus rem iudicatam, & dicebatur, quod ſuper hoc . . . . videatur, niſi quo ad expenſas. Fuit dictum, quod ſi quis vellet ſuper hoc mandatum, quod dubium.

F A B I I.

Vicentin. matrimonii prima Iulii. 1547.

S V M M A R I V M.

1 *Sententia [illegible] et nulla, confirmatur tamen quando de eius iuſtitia conſtat.*

D E C I S I O CXVI.

PEndente cauſſa Vicentin. matrimonii in Rota coram Reuerend. P. Domino Peregrino Fabio fuit dubitatum prima Iulii 1547. *1 trium expenſæ factæ in partibus veteranis reficiendæ Domino Antonio Nicolao vel contra Dom. Lucretia, prout in ſententia domini Fabii Accorambonii prætendebatur, expenſas eſſe reficiendas Antonio † ex* 1
quo proceſſus de partibus prætendebatur nullus, & etiam ſententia. Sed de proceſſu nullum erat dubium, quod erat validus, & ſuper eius validitate ſatis fuerat in ſecundo diſputatum coram Domino Fabio Accorambono, & habitus pro bono: ſed remanebat de ſententia lata in partibus, quia poſt reuocationem iudicis lata, & dicebatur alias in Rota fuiſſe reſolutum pro nullitate illius *per conſil. Alexand. 67. in 6. volum. & ſecundum Alex. and. in l. ſi finita in principio, num. 8. in fine, ff. de dam. infect. Gramma. in cap. dilecta, quæſtio. 47. de appellat.* Sed per illos Doctor., alias domini, & hodie dixerunt, ſententiam, ex quo erat iuſta, poſſe confirmari, etiam quod eſſet nulla, & propterea eius nullitas non eſſet conſideranda, & ſic mandarunt confirmari ſimpliciter ſententiam Domini Fabii Accorambonii.

P V T E I.

Maſſanenſ. bonorum, 20. Martii.

S V M M A R I A.

1 *Diſpenſatio, in qua narratum eſt, quod erant coniuncti in ſecundo, & non fuit dictum, quod erat in duplici 2. eſt ſurreptitia licet ſit ſecus in indulto conceſſo ad diſpenſandum.*

2 *Diſpenſationem vbi conſtiterit per obreptionem obtentam cum odioſa ſit, nullius penitus eſſe momenti.*

3 *Caſus mixtus ſub ſimplici nequaquam continetur.*

D E C I S I O CXVII.

PRoponente Domino Iacobo Puteo Decano in vna Maſſanenſ. bonorum die 20. Martii fuit firmata concluſio, de qua per Dominos, *in l. 2. in principio de verbo. obligatio. maxime per Claud. in dicta leg. 2. colum. 2. in principio verſicul. ſed circa perimentia. per Abban capitul. ai ſi*

clerici.§.de adulteriis.colum.5.verſicul.certe ſeruanda, & 1 *faciunt not.per Oldrad.conſil.247.*videlicet,† quod quando petitur ab aliquo diſpenſari ſecum, vt poſſit remanere in matrimonio coniuncto, non obſtat, quod ſit in ſecundo gradu coniunctus: quod ſi reperiatur in duplici ſecundo, quod diſpenſatio eſt ſurreptitia, & non valet, 2 quia diſpenſatio hæc eſt odioſa, nec † caſus mixtus comprehenditur ſub ſimplici: ſecus vero ſi conſideratur alicui puta Epiſcopo, quod poſſunt diſpenſare cum coniunctis in ſecundo, quia tunc cum non ſit beneficium principis, latiſſime eſt interpretandum. Poterit etiam cum coniunctis duplici ſecundo diſpenſari, etiam quod eſſet illi conceſſum reſpectu certarum perſonarum, dummodo non ad petitionem illarum, cum quibus diſpenſatur. Et hoc eſt, quod voluit Cald.*dict.conſilio de conſang.& affin.*

FABII.

Penſionis Granatenſis translatæ, 16. Februarii. 1547.

SVMMARIA.

1 *Penſionis translatio licet facta ſit de menſe Septembris tamen integra paga currens in feſto natiuitatis debetur translatori.*

2 *Differunt inter ſe penſionis neceſſaria, & voluntaria translatio.*

3 *Ex translationis forma in penſionibus mens transferentis colligi facile poteſt ad fundandam intentionem translatarii.*

DECISIO CXVIII.

PRoparte, Reuerend. P. Dom. Peregrini Fabii Epi-1 ſcopi Veſtani de vna Granaten.† penſione is inter Reuerend. Cardinalem Polum, & heredes Ioannis Matthei Epiſcopi Veronenſis, qui de menſe S[illegible]tembris translerat penſionem in prædictum Reuerendiſſimum, fuit dubitatum, *nunquid penſio, ſeu terminus eluendus in feſto Natiuitatis domini deberetur tota pro [illegible] Cardinali, an pro rata tempor[illegible] deberet inter ipſum [illegible] heredes diuidendi ſicut diuidend[illegible] fuiſſet, ſi per mortem extincta penſio fuiſſet*? Q[illegible]a her[illegible]des mortui debuiſſent conſequi penſionem pro rat[illegible] curſ[illegible], ſicuti de v[illegible]fr[illegible]ctuario dicitur.*l.ſi defuncta.ff.de [illegible]* & in penſ[illegible]onario vol[illegible] Cacci[illegible]a *in tract.* [illegible] Gi[illegible] [illegible]. D[illegible] unt d[illegible] pro maiori parte die 16. [illegible]br[illegible] [illegible] 15[illegible]. quod totus terminus 2 Reuerend[illegible]imo Cardinal[illegible] [illegible]batur † faciendo differentiam inter neceſſ[illegible] translatio[illegible]nem penſionis, & voluntariam, vt in hoc ca[illegible] [illegible] tot[illegible] debe[illegible]r, *per do[illegible]. Barro.in l.fina.de iure [illegible]um.[illegible] de lege. defuncta, & ſequitur Roman.conſil.[illegible] & A[illegible]xand.conſil.12.vol. 2.in fine*, tamen i[illegible]ud fundamentum multis fuit non bene tentum, quia Ba[illegible]to po[illegible] mod[illegible] m opponendo contra hoc latius diſtinguit, ex cuius di[illegible]nctione potius videtur dicendum cont[illegible]arium in caſu noſtro. Vnde alia ratione 3 mouebantur, quæ magis potuit, videlicet † ex forma translationis, ex q[illegible] [illegible]batur co[illegible]gi mens tråſferentis, qui voluit totum [illegible]lum [illegible]minum transferre in translatarium, & præiudicare her[illegible]dibus: Nam titularis liberatur a ſolutione tra[illegible]ſfere[illegible] [illegible]ienda, vt ſieret translatio pro dimidia i[illegible] feſto Nati[illegible]atis Domini, & alia in feſto ſancti Ioannis, & quod vi[illegible]batur in[illegible]tentio transferentis, vt integra tr[illegible]nſlatio ſolueretur. Et ita remanſerunt domini duobus dubitantibus, ſ[illegible]licet R. P. Dom. Mohedano, & Neomano.

ACCORAMBONI.

Calagurit. penſionis, 14. Februarii. 1547.

SVMMARIVM.

1 *Papa non cenſetur velle derogare priuilegiis in vim contractus etiam iurati conceſſis, quantumcunq; derogatio fuerit ampliſſima.*

DECISIO CXIX.

IN vna Calaguritan. penſionis coram R. P. Dom. Fabio 1 Accoramboni fuit dictum, quod † Papa derogando indultis, & priuilegiis Cardinali Vulterano cõceſſis, quātumcunque derogatio eſſet ampliſſima, non intelligebatur tamen voluiſſe derogare priuilegiis eidem conceſſis, & poſt in contractum iuratum deductis. Et licet informaretur ſuper eo, quod Papa nõ potuiſſet ſine cauſa, & ſine iuramento, tamen ex hoc capite, non diſcuſſis aliis, reſoluerunt difficultatem, ſcilicet Papam non voluiſſe.

MOHEDANI.

Leodienſ. Decanatus, 14. Februarii. 1547.

SVMMARIA.

1 *De prima diſpenſatione non eſt facienda mentio, quando ambo tendunt ad diuerſos effectus.*

2 *Diſpenſatio vtraq;, & prima, & ſecunda ſi per ſubreptionem fuerint obtenta nullam vim habent.*

DECISIO CXX.

IN vna Leodien. Decanatus coram R. P. Domin. Fabio Mohedano Epiſcopo Rauellenſi, fuit dictum, quod iſtud, quod † dicitur in ſecunda diſpenſatione, deberet 1 fieri de prima, alias ſecunda non valeat tanquam ſurreptitia, & ideo, quod ſi Papa ſciuiſſet ſemel diſpenſaſſe, fortaſſis iterum non diſpenſaſſet, *cap.2.de [illegible]l. presbyt.nume.6.* Quod intelligitur, quando iſta di[illegible]penſatione fuiſſent obtectæ propter diuerſa, ſecus ſi ad vnum, & eundem finem, quia tunc de prima non eſt neceſſaria facere mentionem, cum vna ſufficiat: † non autem valet prima & ſecunda 2 quantumc[illegible] [illegible]rreptitia, & d[illegible] ea non eſt neceſſe facere mentionem. Et volunt hoc communiter, *in l.[illegible] nume. 6.& eſt deciſio Rotæ 280.in anti[illegible]n aliàs, & ſilius presbyt.*

FABII.

Caurienſ. Abbatiæ, [illegible] Ap[illegible]is. 1547.

SVMMARIA.

1 *Regula de impetrando certo modo non comprehendit eos qui impetrauerunt prius, & an comprehendat ceſſionarium illius, qui impe[illegible] [illegible]certo modo, quando ceſſionarius habuit [illegible]*

2 *Regula de impetrando ce[illegible] mod[illegible] an ante [illegible]ſ[illegible]lam ipſius [illegible] curia pu[illegible] [illegible]ationem po[illegible] [illegible] [illegible]rem ad obtentionem beneficii [illegible]abilit[illegible]re.*

DECISIO CXXI.

DVbitatum fuit per Reuer[illegible]nd. P. Dom. Peregrinum [illegible]bium proponentem in vna Caurien. Abbatiæ, † 1 *vtrum Alphonſus de Fonſeca ſit inhabilis ad obtinendum [illegible] beneficium, de quo agitur propter regulam [illegible] loco pro parte aduerſa pr[illegible]* [illegible]ameH[illegible] [illegible]nim Alphonſus habuerat multa iura [illegible] [illegible]rum perſonarum per illarum c[illegible]ſſionẽ, inter quæ erat ius Stephani de Ramiro, qui habebat impetrationem certo modo, propter quod ex regula Paulina erat omnino inhabdis ad obtinendum iſtud beneficium, & nedum Stephanus, ſed etiam Alphonſus eius ceſſionarius erat [illegible]tus inhabili, vt cantant verba regulæ Pauli editæ de an[illegible] 1540. Vnde [illegible] hoc prætendebatur Alphonſum penitus inhabilem, quia conſtabat in facto reſignationem factam fuiſſe in Alphonſum ante publicationem regulæ, & regula loquitur per verbum de cetero, & ſic [illegible]ſpicit tantum futura. Dixerunt Domini † re- 2 gulam non inhabilitare Alphonſum, & ita pronuntiari poſſe.

MOHEDANI.

Lucenſ. præpoſituræ, 23 Martii. 1547.

SVMMARIVM.

1 *Menſis exprimi non debet in beneficiis reſeruatis.*

DECISIO CXXII.

PRoponente R. Reueren. P. Dom. Ioanne Mohedano Epiſcopo Rau[illegible]lenſi, in vna Lucen. præpoſituræ die 23. Martii, 154[illegible] Fuit concl[illegible]ſum, quod † ex quo erat alias 1 reſeruata i[illegible] præpo[illegible]itura p[illegible]r[illegible] [illegible] reſ[illegible]ionibus, in eius impetratione non erat facienda mentio de menſe, in quo iſtu[illegible] ben[illegible]ium vacauerat, quia regula octo. menſium ſ[illegible]n qua cauetur debere fieri mentionem de

menſe

menſe, non loquitur de beneficiis alias reſeruatis, ſed de his, de quibus ordinarii prouidere poſſunt, cuiuſmodi nō ſunt reſerua[illegible]

THANI.

Commenſ. parochial [illegible] Ianuarii. 1547.

SVMMARIA.

1 *Vero v[illegible] ren[illegible] expr[illegible] ſſo per reſignatarium in reſignatione [illegible] Papam admiſſa ius vacat ex ipſius reſignatarii per[illegible] na [illegible] nſupplic[illegible] ione [illegible] expreſſus verus valor, [illegible] qui [illegible] cum augmento, [illegible] ſolet dari, aſcenderet [illegible] rum [illegible] alorem, & probaretur, quod litera eſſent [illegible] ex internal[illegible].*

2 *In litteris [illegible] ne, non expreſſo beneficii legitimo valore [illegible] ſubſequitur vacatio.*

DECISIO CXXIII.

IN vna C[illegible] h[illegible] n parochialis de Azeberon coram Do. [illegible] de [illegible] ſuſ[illegible] die 27. Ianuarii 1547. quod [illegible] reſ[illegible] facta in manibu Papæ in fauorem certæ per[illegible] expreſſ[illegible] male valorem, qu[illegible] a principio eſt [illegible] propter [illegible] do vero valore in[illegible], & ſic ap[illegible] nul[illegible] ſignatario quæſitum, per conſequens [illegible] abdicatum, *per ext. in l. ne* [illegible] *maior.* ex quo erat [illegible] rionæ. Quod intel[illegible] domini, niſi [illegible] reſignat[illegible] expreſſus [illegible] valor [illegible] pedire, ſecundum verum valorem fu[illegible] & poſtea expe[illegible] ndo litera [illegible] ex perſona ip[illegible] quod v[illegible] an in ſupplica io[illegible] valor velta[illegible] cum augmento, [illegible] verum valo[illegible] &[illegible] eſſet [illegible].

FABI.

V[illegible] Maii. 1547.

S[illegible] ARIVM.

1 *Regula [illegible] ſtur iuxta formam commu[illegible] ne quando litera [illegible] canoni [illegible] expedi[illegible] ſi datum [illegible] expedienda [illegible]*

[illegible] XXIV.

F[illegible] Dom. [illegible] Ve[illegible] tis [illegible] non poterant [illegible] pro [illegible] ne [illegible] non eſſent [illegible] iudicando [illegible] abſolutione, quia literæ non ſtant ex [illegible] tum per [illegible] tempus congruu[illegible] expe[illegible]

PVTEI.

Promiſſionis [illegible] prioratus Fulgin. 11. Febru[illegible] 4.

SVMMARIA.

1 *Non [illegible] valoris propter ſchedu[illegible] rum, [illegible] concurrere [illegible] nibus*

2 *Ius al[illegible] quæſitum fuerit [illegible] reſtitui nō [illegible] nullus.*

DECISIO CXXV.

1 IMpetrans † [illegible] prioratus [illegible] a Papa [illegible] exp[illegible] rum [illegible] alorem, & [illegible] ſchedulas [illegible] decimas, [illegible] bus fuit [illegible] onem Dom. [illegible] Put[illegible] Decano die 11 [illegible] ibidem, quia [illegible]

damenta Barto. excuſant, vtique verum valorem probat, niſi concurrat [illegible] aut præcede[illegible] prouiſiones. Alias autem ſi ex libris Cameræ [illegible] Cancellariæ valorem expreſſiſſent, potuiſſet excuſari [illegible] *de deciſ. 20* [illegible] *Sarnen.* [illegible] *de valo. in eadem cauſa,* qui male valorem expreſſerat, peteret ſe re[illegible] in int[illegible] um, quia minor. Fuit dictum, quod non debebat reſtitui, quoniam † in ſpirituali[illegible] poſt ius alteri quæſitum quis non reſtituitur, *c. ex parte. vbi gloſ.* [illegible] *Abba. colum. 1. num. 5. & 28. verſ. nunc concludo, & verſ. vlt. ſi autem benef.* [illegible] *de reſtitutio. ſpoliatorum. vbi etiam ceteri* [illegible] *dem tenent.* 2

FABII.

Aborenſis Archiepiſcopatus.

SVMMARIA.

1 *Acceptatio adminiſtrationis etiam coram notario publico Archiuii ſ[illegible] forma & modo conſueto, non obſtat, quin fraudis ſuſpicio ſubſiſtere poſſe.*

2 *Rota Romana vtrum opinionum ſuarum aliquando mutationem fieri patiatur.*

3 *Inſtrumenta acceptationum non regiſtrata in libris, ſed ſolum extenſa, facile occultantur in præiudicium partis.*

4 *Dictio alibi quam vim habeat, & quod determinet hoc caſu.*

DECISIO CXXVI.

IN cauſa Alboren. Archi[illegible] natus dubitaui, vtrum ex ini[illegible] uentis duarum acceptationum in ſpecie quo ad Dioc. [illegible] cum ſubſequentibus, prout iacent in facultate conc[illegible] quod poſſ[illegible] nt exprimere Dioceſ. in literis, v[illegible] libi [illegible] enter releuatur, quod dominatio Dioc. ſ. fuerit [illegible] ante pro[illegible] ionem ſingulorum ſaltem, vt [illegible] nſferatur onus p[illegible] andi in actorem dicentem contrarium. Supra cr[illegible] hac cauſſa fuerat reſolutum, non conſtare de tali erectione Dioceſ. quantumcunque in vno i[illegible] ſtrumento acceptationis in ſpecie fuiſſ[illegible] ominatæ Dioceſ. Quia † cum talis acceptatio fuiſſet facta, vt ſolet fieri coram vno notario Archiuii [illegible] men ex hoc non tollebatur ſuſpicio fraudis, d[illegible] ſupra in hac eadem cauſſa, qu[illegible] accept[illegible] pot[illegible] facere coram alius [illegible] ribus No[illegible] Dioc. ſ. & ita e[illegible] pedire vacatinnem alicuius benefi[illegible] guis in quacunque Dioceſ. [illegible] Vnde tunc præſuppone- 1 bat, Rotam nun[illegible] mutaturam opi[illegible] ionem, ex quo ne[illegible] du[illegible] erat inſtrumentum, ſed di[illegible], & deinde plures acceptationes in genere, & in multis dicebatur, *vt ſupra.* Tamen Domi[illegible] pro maiori parte fuerant in eadem opinione eadem ratione, quia non plus mouebatur ex illa multitudine accep[illegible] m, qua[illegible] vna, quia ſi omnibus militabat eadem ratio, quia [illegible] potuiſſent hæ plures acceptationes fieri in diuerſis Dioceſ. coram diuerſis not[illegible] ius. [illegible] ideo cum [illegible] non eligerit Dioceſ. in Canc[illegible] vel e[illegible] tra [illegible] in Notario & teſtibus, ſemper fraus præſum[illegible]: Duo tamen ex dominis dicebant, h[illegible] c[illegible] communem placere ſi talia † inſtrumenta, & 3 acceptationes [illegible] ſuiſſent in folio, quod de facili potu[illegible] nt oc[illegible] ltari [illegible] ſi in libro, in quo & aliæ eſſent ac[illegible] tion[illegible] ſcriptæ. Vnde decreui quod in Rota vi[illegible] datur originale, ex quo res melius poſſet decidi, & conſiderari [illegible] ita fuit factum, ſed [illegible] ad hoc voluerunt ad[illegible] b[illegible] pra. Ficbat et[illegible] fu[illegible] t[illegible] m, q[illegible] in ſupplicatione Dioc[illegible] ex[illegible] du[illegible] v[illegible] alibi, ex quo pretendel[illegible] dictionem a- 4 libi poſſe vbique acc[illegible] ptare, e[illegible] dom[illegible] in opinione omnes, quod di[illegible] io, alibi, non determinatet verbum *exprimendum,* [illegible] verbum, quod immediate [illegible] ſubſequebatur, ſcilicet *conferendi*. Sed tamen hoc verbum fuit modici præiudicii, quod referretur ad vnum, [illegible] ad [illegible], [illegible] in [illegible] ne habetur gra[illegible] quod[illegible] alibi

quam [illegible] Diœceſ. exprimi Sed, [illegible] ſupræ dixe [illegible] debebat intelli [illegible] in loco co [illegible] hienti, & [illegible] modo, quo fraus [illegible] ſaret, [illegible] quentia [illegible] oſtendi librum, cui q [illegible] ad hoc [illegible] lu [illegible] runt adhibere fidem aliquam, & perſtiterunt in eodẽ voto, & concurrerunt.

FABII.

Pampilonenſis Prioratus.

SVMMARIA.

1 *Regula octo menſium reuocatoria, an durantibus exſpectatiuis locum habere poſſit, [illegible] ſi exſtiterint exſpectantes.*

2 *Verbum interim in exſpectatiuis denotat temporalem habendam gratiam ex [illegible].*

3 *Finis exſpectatiuarum præcipuus [illegible], per eas pauperum difficultati [illegible] bene meritorum commodo conſulitur.*

4 *Et quid in iis de ſtylo Cancellariæ Apoſtolicæ obſeruetur.*

5 *Ordinarii prouiſio, quando per Papæ prouiſionem tanquam anteriorem non [illegible] ingatur.*

DECISIO CXXVII.

IN cauſſa Pampilonen. Prioratus de Villala dubitaui iterum, † vtrum regula reuocatoria octo menſium habeat locum tempore [illegible] ſpectatiuarum, vbi exſpectantes non ſunt. Et dubium faciebat, quia illa regula [illegible] propter [illegible] ſpectatiuas conceſſas fauore exſpectantium vt in illis menſibus poſſint acceptare, [illegible] qu [illegible] ſunt [illegible] ſeruat. Vnde vbi non ſunt exſpectantes [illegible] reſeruatio debet durare, quia ceſſat dicta ratio. In contrarium tamen fuerunt omnes, quia clauſula [illegible] facta eſt, vt interim donec generalis [illegible] rum fiat, Papa prouideret pauperibus, & [illegible] bene meritis, vt cantant verba regulæ, † quæ demonſtrant illam eſſe temporalem, propter illa verba, *interim & donec con*ce[illegible] *ſpectatiuis* [illegible], quia tempus . . . quo reſeruatio [illegible]. Ceſſat etiam ratio, quia [illegible] per exſpectatiuas [illegible] pauperibus, & aliis bene meritis, cum non eſt [illegible] uatio propter hoc. Et propterea videmus [illegible] in [illegible] o Cancellariæ, quod [illegible] exſpectatiuæ [illegible] conceſſæ, nunquam in [illegible] tali [illegible] one, prout fit, quando non ſunt exſpectatiuæ. Et hanc opi [illegible] allegabant tenuiſſe Cardinal. Pariſi.

gulſ. [illegible] *num 4.* [illegible] *lum . . .* Sim [illegible] *de int. grat &* [illegible] *el. 5.* [illegible] *infert* [illegible] *ex quibus* [illegible]. Et [illegible] concluſum prouiſionem Ordinarii eſſe bonam, & præualere prouiſioni Papæ, quia anterior. 5

FABII.

Segobienſis de Villa Caſtri [illegible] gnatio per procurat. mandat.

SVMMARIA.

1 *Valetudine grau* [illegible] *p* [illegible] *mandatum procuratorium* [illegible] *em* [illegible] *um* [illegible] *per* [illegible] *episto* [illegible] *onem* [illegible] *uocatione mandati* [illegible] *aper* [illegible]

2 *Reſignatio* [illegible] *porrecto* [illegible] *placito* [illegible] *duci* [illegible] *ates* [illegible]

3 *Contrarium decidit C* [illegible] *decis. prima, de re* [illegible]

DECISIO CXXVIII.

IN cauſſa Segobien. de Villa Caſtri dubitaui præſuppoſito, quod [illegible] baretur, quod [illegible] Alpho [illegible] po[illegible] 1 [illegible] conſtitui [illegible] procuratoris ad reſignandum dixerat, ſuæ intentio [illegible], quod eius nepos poſt eius obitum haberet beneficia, & quod poſt præſentationem mandati [illegible] m de [illegible] rmitate, qua laborabat, [illegible] bus [illegible], quod con [illegible] rat, & quod [illegible] ſignatione nihil facerent, niſi de nouo eius [illegible] ſare, vtrum [illegible] ſignatio de qua agitur [illegible] valida. De prima parte [illegible] dubitarunt, quia licet ante mandatum illud [illegible] datum libere videtur recedere ab eo, [illegible] us dixerat. Sed de ſecundo dubitarunt, q [illegible] præſupponatur, tanquam quod [illegible] mand [illegible] non peruenisſent ad manus procurat [illegible] tam [illegible], reſignantem, etiam [illegible] p [illegible] em ſupplicationis ſignandæ poſſe pœnitere. E [illegible] dix [illegible] m in multis cauſſis, [illegible] con [illegible] ſeruare Caſſad. *deciſio pri*- 2 *ma, de re* [illegible] runt [illegible] ex quo ſcripſerat dñs m n [illegible] d [illegible] n, eſſe indicta pœnitentia ex m [illegible]. Et poſito, quod ſic, an requiratur in [illegible] procuratoribus ad effectum, quod [illegible] præſtare conſenſum, prout in illa cauſſa [illegible] erat. 3

Libri Primi Tertiæ Partis Deciſionum Rotæ Romanæ, Finis.

LIBER SECVNDVS.

FABII.

Palent. beneſic. 20 O [illegible] 545.

SVMMARIVM.

1 *Stylus curiæ obſeruat, facien* [illegible] *aliquid* [illegible] *fra annum con*cedi *biennium ca* [illegible] *appellat* [illegible] *bientis tamen intra annum fatalem, non habebit locum conceſſio biennii.*

DECISIO I.

IN vna Palent. [illegible] Michaelis [illegible] propon [illegible] 26. Octobris [illegible] 545. [illegible] conc [illegible] um, quod licet † 1 [illegible] ſtylo [illegible] iæ faciens aliquid intra annum ſoleat dari biennium cauſſa appe[illegible] onis ſine aliqua cauſa, tamen hoc, quod quis obtinuit infra [illegible] prorogari [illegible], non propter hoc [illegible] biennium, q [illegible] tendẽs ad proſecutionem cauſæ, qualis [illegible] in facto diebus tribus. Et ideo [illegible] in cauſſa illa obtinuiſſet primã prorogationem poſt lapſum ex men [illegible] quatuor dies habuerat cauſſam pro deſerta, & mandarunt decerni executoriales, qui prætendendo prærogatiuam, non videtur, [illegible] cere [illegible] habeat, ſed potius renunciare beneficio iuris, ſequendo aliam viam prorogationis. Concluſit Rota [illegible].

PVTEI.

Simonia Corduben. Capellaniæ.

SVMMARIVM.

1 *Reſignatio beneficii vigore mandati facta mandato exſiſte*te *ad libere re*[illegible]*gnandum, an Simoniaca dici poſſit.*

DECISIO II.

IN vna Corduben. Capellaniæ proponente Do. Puteo fuit [illegible] per om [illegible] ſolutum, quod [illegible] tio vigore mandati, cuius verba ſequuntur, non erat Simoniaca, 1 ex quo mandatum erat ad reſignandum libere, & potuiſſet [illegible] in cuius fauorem fiebat reſign [illegible] conferre cuicunque voluerit, quod [illegible] libere [illegible]

bene-

beneficium reſignare in fauorem Domini Elici, & ideo conſtituit procuratores ad eius nomine renunciandum in manibus ſanctiſſimi, ſeu alterius ad id poteſtatem habentis ſeu Reuerend. legati, & dictam reſignationem admittit, petendo fauorem ſupradictorum.

FABII.

Appell Hiſpalenſ. donat.

SVMMARIVM.

1 *Clauſula appellatione remota in reſcriptis commiſſionis cauſſæ, licet exſecutionem non impediat, tamen non habet locum in reſcripto emanato per viam conqueſtus.*

DECISIO III.

IN vna Hiſpalen. donat. fuit me proponẽte reſolutum,
1 quod † clauſula appellatione remota in reſcriptis commiſſionis cauſſæ, licet ſecundum concluſiones, de quibus *in c. vt debitæ, vbi Abb. de appell.* non impediat exſecutionem, etiam appellatione interpoſita, nec talis exſecutio poſt appellationem veniat per viam attentati reuocanda, tamen iſta opinio non debebat recipi in reſcripto emanato ab officio per viam conqueſtus, ex quo illa clauſula paſſim in omnibus commiſſionibus, per illud officium conceditur ſine aliqua cauſſæ cognitione. Et propterea debebat ſeruari opinio illorum, qui dicebant de conſuetudine ſeruari contrarium, vt ſi a Papa diſcuſſo negotio appellationis cauſſa committeretur, remota tunc ſeruaretur commiſſionis concluſio, de qua ſupra. Et ita cõcluſum fuit [illegible]bus tamen ex dominis, qui tunc erant decem, volentibus contrarium etiam in caſu iſto.

FABII.

Vt lit. pend. Salamantina Abbatiæ.

SVMMARIA.

1 *Sola mandati procuratorii productione litis conteſtatio non præſumitur inter partes.*

2 *Citatio vltra mandatum procuratorii partium omnino requiritur.*

DECISIO IV.

IN vna Salamantin. Abbatiæ de Medina del Campo fuit per me datum dub. *an eſſet lis?* Et fuit reſolutum fere per omnes, quod licet inter Dominos fuerat lis, quorum vnus ceſſerat Abbatiam in fauorem Cardinalis Toletan. durante lite, vt ius Cardin. Procurat. generalis dederat in actis mandatum ad officium ſubſtituendi tantum, & ſub-
1 ſtituerat, quod † ex ſola productione mandati non dicebatur eſſe lis inter Cardinalem Cæſarinum, & alium, qui prius litigabat cum cedente, quia neceſſarium eſt, quod veniens admittens proſequatur, vel faciat citare vel alias, *clem. 1. & ibi Doct. vt lit. pend.* Alia etiam ratione fuit dictum in cauſſa illa non eſſe litem, quia commiſſio cauſſæ erat inter illos dominos tantum & nõ alios, nec erat clau-
2 ſula ſolita apponi, omneſque alios. Nam † vltra mandatũ requiritur citatio, quæ licet in caſu noſtro facta fuiſſet de primo procuratore, ſubſtitutus primo intelligebatur reuocatus. *l. ſi quis cum procuratore. §. fi. ff. mand. Rota deciſio. 135. in no.* Et in cauſſa iſta ceſſio erat ſimpliciter facta de abbatia, non autem erat ſurrogatus in omni iure, & ad omne ius cedentis, nec ad litem, quamuis in clauſulis ſupplicationis, quæ ſola erat producta, cum literas eſſe expeditas non conſtaret, etiam eſſent clauſulæ, quod literæ poſſent expediri per viam ſurrogationis.

MOHEDANI.

Iuriſpatronatus in cauſſa Elnenſ.

SVMMARIVM.

1 *Doctrina Ant. But. in c. dilectus, de off. del. intelligitur habere locum in magnis dominis, in quibus præſumitur patronatus iuſ potius vſurpatum quam quod ex dotatione habeant, vel fundatione.*

DECISIO V.

IN vna Elnen. fuit reſolutum D. Mohedano proponẽ-
1 te, quod † doctrina Ant. de But. *in c. dilectus col. pen. verquæro a ver. q. 11. de offic. del.* habebat locum in magnis dominis, vt præſumatur potius patronatus eorum ex vſurpatione quam ex dotatione ſeu fundatione, & quod Rota conſueuit ſemper dicere, & limitare, quod dicit Caſſad. *deciſ. 4. de prob. & in deciſ. fi. de iure patr.* & quod præſumitur patronatus ex fundatione, & dotatione.

FABII.

De conceſ. præben. Oxonienſ. parochial.

SVMMARIVM.

1 *Acceptans beneficium vigore exſpectatiuæ, quod non poterat acceptare, gratiam conſumit ſi ſtatim quod ſciuit fuit in mora.*

DECISIO VI.

IN vna Oxonen. parochialis de cauexro coram Do. Fabio fuit dictum, quod conſilium Romani 320. ſeruabatur in Rota videlicet, quod quotieſcunque, † quis ac- 1
ceptat beneficium vigore exſpectatiuæ, quod nõ poterat acceptare, gratiam conſumit, ſi ſtatim, quod ſciuit, fuit in mora dimittendo. Vnde non debet exſpectare ſententiã, ſi ante ſciuit, & reſignauit poſt ſententias tres cõformes, debet ſtatim dimittere poſſeſſionem: alias ſi inſtat adhuc, conſumitur gratia, nec incumbit onus probandi aduerſario, ſed acceptanti, qui ſtatim dimiſit poſſeſſionem, ex quo conſtat, etiam ſemel poſſediſſe.

PVTEI.

De præſumtionibus in Toletana decimarum.

SVMMARIA.

1 *Gratia conceſſa a Sanctiſſimo Regi Hiſpaniarum motu proprio, quamuis non conſtet eam acceptatam, ratione tamen expenſarum in expeditione factarum acceptata præſumitur.*

2 *Impenſa in expediendis literis facta, an præſumere faciant præceſſiſſe mandatum ex doct. Sarn. licet alia concurrant.*

3 *Diſtinctio quæ fit inter magnas, & modicas expenſas ex doct. eiuſdem Sarnen. contra communem ſeruatur a Rota.*

DECISIO VII.

IN vna Toletan. decimarum pro Duce de Alua coram
Puteo fuit reſolutum, quod † licet non conſtaret Re- 1
gem Hiſpaniarum acceptaſſe gratiam ſibi a Papa motu proprio factam, tamen attento vſu patris familias præſumitur maxime propter impenſam factam in expeditione gratiæ, quæ licet eſſet expedita gratis, tamen non erat immodica, quod non præſumeretur facta de mandato, *vt in*
lege cum ſeruus. ff. de ver. ob. Vnde licet aliqui † dicãt, quod 2
ex impenſa non præſumitur mandatum, ſi alia non concurrant, tamen fuit dictum, quod illa opinio. quam atte-
ſtabatur Sarn. *in reg. de annali. q. 32.* Quod † diſtinguebatur 3
inter modicam, & magnam impenſam, ſeruabat Rota, licet communis opinio ſit in contrarium, *in c. illud*, quod ex impenſa facta circa citationem, quæ modica eſt, non præſumatur citatio facta de ſcientia, & mandato principalis, quam opinionem tenuit Lap. *deci. 4. in 5. dub.* Tamẽ his non obſtantibus fuit pronuntiatum, quod eſſet danda remiſſoria ad probandum, quod Rex non fuerit vſus hac gratia: nam hæc dicebantur ad faciendam gratiam ſurrepititiam.

FABII.

De iudiciis, & terminis Cæſarauguſt. paroch.

SVMMARIVM.

1 *Commiſſio ſi fiat iudici, vel auditori, vt in cauſſa ventilatione, vel deciſione procedat ſine aliqua terminorum obſeruatione, ſic ita intelligendum eſt, vt tamẽ termini ſubſtantiales obſeruentur.*

DECISIO VIII.

IN vna Cæſarauguſt. paroch. de Conſuegra fuit dictũ,
quod † licet commiſſio detur, quod auditor procedat 1
ſine aliqua terminorum obſeruatione, tamen termini ſubſtantiales ſunt ſeruandi, quia virtute illius commiſſio-

nis iudex poteſt abbreuiare, *ut in deciſ. 33. in nou. & 47. in antiq. in auth. non autem in totum admittere licet Caſſad. dec. 2. de iud.* di at, quod ſi commutatur terminus dicendo contra producta, tamen ſuſtinetur ſententia, ſi, quando iura fuerant producta, fuit citatus ad dicendum contra: tamen ſecus eſt in cauſſa huiuſmodi, vbi nonnulli termini erant in totum omiſſi.

FABII.

De reſti. ſpol. in cauſſa Bnnonien.

SVMMARIA.

1 *Petitorium ante con ſionem aliquando ſuſpenditur, & poteſt fieri eo ſuſpenſo ad poſſeſſorium regreſſus.*

2 *Petitorium quando de bono iure ſpoliantis conſtiterit, an ſuſpendi po .*

3 *Conſtare de iure partium non dicitur, niſi in cauſſa ſit concluſum aut p obationibus adductis renunciatum.*

DECISIO IX.

IN vna Bonon. Caſtro Liuiani Do. Fabio proponente fuit reſolutum, quod licet pars, quæ prætendebat ſe ſpo-
1 liatam, paſſa fuerit petitorium, imo in actis dedit commiſſionem, quod ſup r troque procedatur, tamen opponebat, quod ſuper ſpolio deberet procedi: quia poteſt quandocunque ante concluſionem in cauſſa ſuſpendi petitorium, *c. paſtoralis, de cau. poſſ. & propr.* & ſæpius poteſt ſuſpenſo petitorio reuerti ad poſſeſſorium. *Rota 282.* quam etiam ſententiam profanam allegat Gozad. *conſ. 10. col. 4. ver. 8. dato, et l tex. cũ glo. in c. ſignificauerunt. de teſt.* Et licet in contrarium allegaretur tex. *in c. 1. vbi Abb. in verb. quod, ſi per teſtes, de reſt. ſpol. & Alex. in c. nihil commune. col. 17. ver. 14. fallit tamen aliquando*: Fuit di um, quod eſſet
2 ad propoſitũ, quia loquitur, † quando ita fuit proceſſum in petitorio, quod de bono iure ſpoliantis cõſtet, & tunc
3 non ſuſpenditur petitorium, † ſed non dicitur vnquam conſtare, niſi fuerit concluſum in cauſſa, vel renuntiatũ probationibus *gl. in d. c. ſignificarant.*

IOANNIS PAVLI.

De præbend. & reſcrip. Abulenſis beneficii.

SVMMARIA.

1 *Clauſula ex cuiuſcunque perſona in nouis prouiſionibus quando dicatur vacare.*

2 *Ordinario loci habente indultum de conferendo, Apoſtolica prouiſio an ceſſet.*

3 *Epiſcopus qui infra ſemeſtre nouam prouiſionem non impetrauit ratione collationis beneficiorum, an ex hoc præiudicium aliquod generetur.*

DECISIO X.

IN vna Abulen. beneficii de Viglareal coram D. Io. Pau-
1 lo fuit concluſum, quod † ſi clauſula ex cuiuſcunq; perſona vacet, quæ ſolet apponi in nouis prouiſionibus, capit beneficium, etiam ſi non vacet ex perſona eius, ex quo narratur vacare etiam ſi non vacaret tempore, quo prima prouiſio fuit facta, prout erat in caſu illo, in quo impetrauerat à P pa per obitum accolyti, per cuius obitum fuerat
2 prouiſum alteri ab epiſcopo habente indultum: † Vnde ſtante indulto, quod prouiſio Apoſtolica non valet, & proui us à Papa impetrauit nouam prouiſionem tempo-
3 re, quo prouiſus ab † epiſcopo, qui infra ſex menſes non impetrauit nouam prouiſionem, amiſerat beneficium, quod tunc temporis vacabat ex perſona eius, cui ab epiſcopo fue at prouiſum. Nam fuit dictum, quod licet non vacaret ex perſona ipſius tempore prædictæ prouiſionis, tamen ex quo Papæ omnia narrata erant, & ſic gratia non poterat dici ſurreptitia, & noua prouiſio per illã clauſulã capiebat beneficiũ, quia clauſula loquitur per verba præſentis temporis ex quacunq; perſona vacat de præſenti. Vnde ſufficit, licet tẽpore primæ prouiſionis nõ fuerit talis vacatio, quia tamẽ fuit dubitatũ, vtrum ex tali vacatione collatio de nouo ſpectaret ad epiſcopum vigore indulti, propterea fuit mãdatũ iterũ in formam ſupra hoc dubio.

PAVLI.

Præben. parochial. de torrente.

SVMMARIVM.

1 *Gratia ſi pura extiterit ſub aliqua conditione non venit reſoluenda.*

DECISIO XI.

IN vna parochiali de torrente eodem proponente fuit † reſolutum, beneficia Protonotariorum apoſtolicorũ, 1
etiam antequã aſſumerent inſignia protonotariatus, non obſtante, quando in gratia, quod antequam inſignia reciperent, notarius iuramentum fidelitatis ſuſciperet, quia Papæ hoc non eſt notum, cum gratia ſit pura, nec eſt reſoluenda ſub conditione, & per aduocatum dicebatur *iuxta l. 2. ff. de adiectio.* Nam illud tantum opponitur, quantum ad præſtationem inſignium, & quod antequam exerceret, debebat præſtare iuramentum, non eſt pura, & ſtatim efficitur protonotarius Apoſtolicus.

FABII.

Vt lit. pend. Cæſarenſ. parochialis.

SVMMARIA.

1 *Beneficium litigioſum an dicatur, ſi commiſſio fiat cauſſæ cum decreto cit tionis non executione aliqua ſecuta.*

2 *Falſa demonſtratio in qua vnum pro alio demonſtratur vitium noceat demonſtranti.*

3 *Commiſſio per citationis decretum impetrata ab aliquo non præſuppon t ob id in facto pacificam poſſeſſionem.*

DECISIO XII.

IN vna Cæſarenſ. parochialis de Coriana fuit dictum, quod licet † ex commiſſione cauſſæ cum decreto citationis non executæ beneficium dicatur litigioſum quã-
tum ad obtinendum, *deciſ. 12. vt lit. pend.* † *in no. alias 23.* 1
& in antiq. 4. vt lit. pend. alias. 426. Caſſad. deciſ. 6. ſuper reg. in pri io, tamen in caſu huiuſmodi, vbi per errorem erat nominatus vnus ex commiſſione & citatione tanquam intruſ s & non erat, & conſtabat, quod noluit committere contra i um, ſed contra alium, quem citari fecit, & contra lum proſecutus fuit, quod propter illam commiſſionem, & decretum citationis beneficium non dicebatur litigioſum. Et maxime hic, de quo conſtabat, quia citatio erat decreta ad partes, & nominatus in commiſſione, & citatus erat præſens in Curia: ex quo perpendebatur manifeſte error, quia demonſtrauerat vnum pro
alio. Vnde † falſa demonſtratio non debebat nocere. *l. fal-* 2
ſa demonſtratio, de con. & demon. Dicebatur, tamẽ, † quod 3
ille, qui lem commiſſionem per citationis decretum impetrauerat, non dicitur poſſeſſor pacificus.

SANCTÆ CRVCII

De excep. de ſimonia Toletanæ Parochial.

SVMMARIVM.

1 *Notarius de inſtrumento ſimoniaco rogatus non poteſt opponere contra ſimoniam vigore illius inſtrumenti, nec cogitur turpitudinis propriæ eſſe detector.*

DECISIO XIII.

IN vna Tolet. parochialis del Prætetta proponente Do.
Proſpero fuit reſolutum, quod † notarius, qui fuerat 1
rogatus de inſtrumento ſimoniaco, non opponere poterat contra ſimoniam vigore illius inſtrumenti, & facere, quod priuaret r ſuo beneficio & notarius illud habet, ex quo ipſe notarius detegebat turpitudinem ſuam, nec poterat ſe hnc inſtrumento iuuare, & quod hoc caſu habebat locum text. cum ibi not. *in cap. literis, de tranſact.* licet loquatur in mediatore, tamen ideo habet etiam locum in notario.

FABII.

De regula de annal. & alleg tione Lapi Salaman. portionis.

SVMMARIA.

1 *Succeſſor poſſidentis pacifice per octennium, an poſſit iuuari regula de triennali ex allegatione Lapi.*

2 *Poſſeſ-*

2 *Poſſeſſio adepta ab aliquo quæ vitioſa eſt, cum ſuo ſemper vitio tranſitum facit ad quemcunque peruenire contigerit.*

3 *Contrarium decidit Sarn. in 14. q. in regula de triennali.*

4 *Reſignationis medio, an omnis poſſeſſio amittatur.*

5 *Animum acquirendi non habentis nulla fit unito acquiſitio.*

DECISIO XIIII.

IN vna Salamantin. portion. coram D. Fabio, in qua Didacus reſignauerat portionem in Petrum, & poſt reſignationem ante apprehenſionem poſſeſſionis per prædictum Didacum erat ſpoliatus a Thoma, & commiſſa cauſſa per Didacum contra Thomam ſuper ſpolio, ad quam pro intereſſe admiſſus fuerat quidam Beltrandus, & decreto mandato exſequutiuo in fauorē Didaci contra Thomam, quod præſupponebat male eſſe decretum ex pluribus, & ideo cum vigore illius Didacus reſignans cepiſſet poſſeſſionem, quæ præſuppoſita fuit vitioſa, & attentata, & Petrus poſtea vigore ſuæ reſignationis cepiſ-
1 ſet poſſeſſionem a capitulo, fuit dubitatum, † *vtrum ſucceſſor Petri, cum Petrus poſſidebat per octo annos, abſque cōtrouerſia poſſet ſe iuuare regula de triennali, & allegatione Lapi?* Et fuit multum dubitatum, & ſæpiſſime informatum per excellentiſſimos aduocatos. Ratio dubitandi,
2 quia † cum poſſeſſio capta per Didacum eſſet vitioſa, ad quemcunque tranſit cum ſuo vitio, *c. ex parte, de reſt. ſequitur hinc quæ c. bona, in ver. ſi. tertia concluſio, cum multis*
3 *aliis alleg.* In † contrarium tamen allegabatur, quod dixit Sarn. *in q. 14. in reg. de triennali*, quia loquitur in fortioribus terminis, quod dictum, licet per alios eſſet dictum eſſe falſum, & non verum, tamen fuit dictum, ſucceſſorem Petri iuuari regula, & allegatione Lapi, quia Petrus nunquam fuit in lite, nec accepit poſſeſſionem ab aliquo ex colitigantibus, ſed ex ſe, vigore ſui primi tituli. Ideo non poteſt dici attentaſſe, nec ſcinit lite, qui poſſeſſionē vacantem vel ab eo, qui non erat in lite, accepit, vt ſunt multæ deciſiones noſtræ clariſſime hoc dicentes, quæ colligebātur. Præſupponebatur enim in hac cauſſa, quod
4 ex quo Didacus † reſignando amiſerit omnem poſſeſſionem, & poſtmodum fuerit ſpoliatus ſolam detentationē
5 amittendo, non fuit acquiſita Didaco, qui † non habuit animum acquirendi, cum ageret contra Thomam ſolum ad effectum recuperandi vt Petrus poſſet apprehendere prout apprehendit poſt octo, vel decem dies. Et articulata in contrarium dicebatur, quod cōcludebant, & Thomam, & Beltrandum, & etiam Didacum, qui fuerūt in lite, nec ſurrogari ad proſecutionem ſuper poſſeſſione nō poſſe, nec contra Petrum, nec contra ſucceſſorem... & venientem pro iure Petri. Fuit etiam per aliquos multum ponderatum, quod Petrus, antequam eſſet lis, habebat titulum in beneficio, quia reſignationem acceptauerat, tamen per maiorem partem fuit dictum, quod iſtud non erat conſiderabile ex omnibus multum reclamante Decano, qui tamen acquieuit.

THOMÆ.

De præben. & vnion. Vrbeuet. Foroſempronien.

SVMMARIA.

1 *Vnio in cauſſa beneficiali diuerſarum Diœceſium quomodo fieri debeat, & quomodo ſine præiudicio aliquo ſuum ſortiatur effectum.*

2 *Et quid in vnione transfuſiua hoc caſu ſtatuendum.*

3 *Verbum videtur dicitur eſſe dubitatiuum.*

DECISIO XV.

IN vna Vrbeuetan. Foroſempronien. Vnion. D. Thoma proponente fuit concluſum, quod quando vniun-
1 tur duo beneficia in diuerſis Diœceſibus conſiſtentia, & vniuntur taliter, quod vnum accedit alteri, & illud, cui fieret vnio, eſt principale, quod vacante iſto beneficio, vnio intelligatur fieri ſine præiudicio Diœceſ. *c. 1. de leg. dom.* tamen cum beneficium vnitum eo ipſo dicitur fieri, quo ad hoc ipſum duorum: ideo in conferendo beneficio cōſenſus illius non expoſtulatur, *vt concludunt Dec. Ioan. And. Ægid. & Lamb. in d. c. 2.* clarius aliis Zabarel. ibi † hoc expreſſe volens, quando vnio eſt transfuſiua, vt in 2
caſu iſto, *& Caccialup. in tract. ſuo 8. art. princ. verſ. 16. 420.* in contrarium ſolum allegabat Pet. de Peruſ. *in tracta. de vnio. eccle. 10. cap. 16.* Fuit dictum, quod poterat ſaluari in vnione non transfuſiua, *prout concludit Zabarel. in d. c.* licet Ægid. dicere videatur contrarium, alias male loquatur, & nihil allegabat, & deinde loquitur † dubitatiue, per 3
verbum, *videre.*

FABII.

De re iud. & melioramen. in cauſſa Parmenſi Vallium.

SVMMARIA.

1 *Sententia exſecutio vtrum fieri debeat pro poſſeſſione adipiſcenda poſt datam de refundendis melioramentis cautionem, vel ſatiſdationem.*

2 *Poſſeſſio danda eſt ex opinione Ruini melioramentis effectualiter ſolutis.*

3 *Pars quæ melioramenta fecit, ſi ea liquidare ſit parata auditur.*

DECISIO XVI.

IN vna Parmen. Vallium, inter Illuſt. D. Corrigia, & Comitem de Salta fuit dubitatum, † *vtrum deberet dari* 1
exſecutio ſententia, quoad poſſeſſionem Vallium præſtita cautione de ſoluendis melioramentis, cum eſſent liquida? Et fuit dictum per maiorem partem, quod exſecutio eſſet facienda, *per no. per Doc. in l. 4. §. prætor, ff. de re iud.* quibuſdam tamen contradicentibus, *per id quod dicit dec. Neap. in no. 27.* Quæ fuit opinio Compil. quam opinionem etiam tenuit Ruin. *conſ. 34. 1. vol.* qui voluit, quod ex quo datur 2
retentio pro melioramentis, non ſit danda poſſeſſio, niſi illis effectualiter ſolutis: quia tamen in cauſſa iſta de melioramentis conſtabat, & conſti quantitas, & qualitas probata erat, licet non plene, voluerūt domini, quod † ſi Co- 3
mes de Sala, qui fecerat melioramenta, eſſet paratus ea liquidare, quod audiretur, nec exſequeretur præſtita cautione, prout petebat Corrigien. Et in ſequenti audientia fuit iterum firmata iſta deciſio, poſtquam fuit reſolutum melioramentorum quantitatem non probari.

THOMÆ ZANI.

Procur. in Palentin. Canonic. & præben.

SVMMARIA.

1 *Ceſſio vbi facta fuerit a parte, mandati ad litigandum dati fit reuocatio in cauſſis beneficialibus.*

2 *Reſignans vbi detentator remanſit, & de intereſſe adhuc cauſſæ prætendit, non videtur procuratorem reuocaſſet vnde ſententia lata, & citatio facta ſubſiſtere poſſunt.*

DECISIO XVII.

IN vna Palent. Cannnicatus, & præben. coram D. Thoma de Zanis fuit dictum, quod etiam † ſi per ceſſionem 1
reuocatur mandatum ad litigandū ſuper beneficio datur per mortē... *Rota dec. 18 de præc. Sarn. in reg. de annali 61. in prin.* tamen ex quo poſt litem motam ceſſit ſententia lata contra ipſum procuratorem, poterit ſuſtineri, quo ad expenſas & fructus, maxime in cauſſa iſta, in qua ipſe in ceſſione reſeruauerat ſibi fructus: & in facto dicebatur, † re- 4
ſignantem remanſiſſe detētatorem. Vnde & propter detentationem, & propter intereſſe, quod adhuc prætendebat, procurator, qui proſecutus erat litem, non erat reuocatus. Ideo ſententia, & citatio lata poterit ſuſtineri.

PVTEI.

Vt lit. pend. Hiſpalen. dimidiæ portionis.

SVMMARIVM.

1 *Commiſſio ante literarum expeditionem non facit beneficium litigioſum reſpectu illius, cōtra quem cōmittitur.*

DECISIO XVIII.

IN vna Hiſpal. dimidiæ portionis coram D. Puteo fuit dictum, quod licet † commiſſio literis non expeditis, 1

non faciat beneficium litigioſum quo ad illum, contra
quem committitur, tamen contra committentem, &
in odium illius beneficium efficitur litigioſum, *additur
dec. Caſſad. ſuper reg. & Gomeſ. in tract. vtriuſque ſignatu-
re, fol. 34. nu. 64.* Et ita nemine diſcrepante fuit dictum.

MOHEDANI.

De cauſ. poſſ. de re iud. & de Ægidiana in cau. Vrbeuet. ſpolii.

SVMMARIA.

1 *Ægidiana conſtitutio in omni poſſeſſorio vetat fieri appellationem.*
2 *Limitatur niſi notorie ſententia lata fuerit iniqua.*
3 *Reus ſi habuerit in fauorem ſententiam, & ſequatur reuocatoria ex parte actoris, nulla fit ſequeſtratio.*
4 *Temporum diuerſitas parit & diuerſitatem deciſionum.*
5 *Statutum loquens de appellatione locum habet in ordinatoriis, non deciſoriis.*
6 *Ægidiana conſtitutio, an in interlocutoria, vel diffinitiua ſententia habeat locum.*
7 *Et quid ſi daretur aliquod remedium reparabilis praeiudicii.*
8 *Extenſio inuſitata per decretum Principis vim perfectam adipiſcitur, ita vt pro vſitata iampridem omnino habeatur.*

DECISIO XIX.

IN vna Vrbeuet. & Peruſin. ſpolii caſtrorum, proponẽte
D. Mohedano, dum dubitaretur, quia ante receptionẽ
Ægidianæ erat lata ſententia in fauorem rei, a quo fuerat
appellatum, & factæ probationes, ex quibus conſtabat,
quod ſententia lata erat iniqua: deinde hic Romæ, & in
1 toto dominio eccleſiaſtico erat † recepta Ægidiana pro-
hibens appellationem in quolibet poſſeſſorio, & fuerat
poſtea ſententia lata, pro actore fuit dictum, quod licet
non poſſet peti primam ſententiam exſequutioni demã-
2 dari, hoc eſt, vt dixi, quod non licet appellare, † quia ta-
men de illius iniquitate conſtabat, & propterea ex textu
illiuſmet Ægidianæ poterat appellare, tamen maius erat
dubium, *an a ſecunda liceret appellare?* Et ratio dubitatio-
3 nis erat, quia † ſicut lata vna ſententia pro reo, ſi deinde
feratur ſententia reuocatoria pro actore, non ponitur ſe-
queſtrum, *cle. 1. cum ibi no. per Doct. de ſequeſt. poſſeſſionis,
& fructuum, & Ioan. And. qui rationem aſſignat in add. ad
Spe. de tranſ. in tit. de ſequeſt. poſſeſſioni. in add. magna. ver.
ſed propter Clementinam praedictam.* Item quia licet Ægi-
diana diceret, quod diſpoſitio illa traheretur etiã ad ne-
gotia pendentia, tamen non intelligebatur ad pendentia
per appellationem, *in auth. [illegible] um de appellatione co-
gno. in prin.* Tamen pars dominorum firmauit contrariũ,
quod nõ liceret appellare propter Ægidianam, quæ pro-
hibet in quolibet poſſeſſorio appellationem. Nec obſtat
4 ſimile de ſequeſ. † quia diuerſitas temporum cauſſat di-
uerſam Dec. Nam tempore, quo fuit lata prima ſenten-
tia, non vigebat Ægidiana. Ideo licuit appellare, & appel-
latum eſt tempore, quo vigebat. Ideo lex ſeruari debet et-
iam in ſequeſtro ratione... quia in ſequeſtrum ab vtraque
ſententia appellatur. Vnde nullam habet hanc præſum-
tionem. Ideo ſequeſtrum non opponitur, ſed in caſu, ex
quo a ſententia ſecunda non eſt licitum appellare, reſul-
tat præſumtio, quæ ex re iudicata naſcitur. Quæ ratio mi-
hi non videbatur bona, quia hoc erat, de quo principali-
ter dubitabatur, *vtrum liceret appellare.* Quod ſi dicere-
mus, quod ſi quæramus in pari ratione cum ſequeſtro: ad
ſecundam rationem reſpondebatur, quod prætendebat
in deciſoriis: ſecus in ordinatoriis, prout eſt appellatio, &
5 † ſtatutum loquens de appellatione reſpicit ordinatoria,
vt per Alex. in l. 1. col. fi. de leg. 2. per Fel. in . fi. de conſt. col. 5.
6 Et licet replicaretur, † quod prędicta loquerentur, quan-
do appellaretur ab interloquutoria, ſecus ſi a diffinitiua,
*vt declarat Dec. in c. eccleſia ſancta Mariæ, de conſti. col. 28.
ver. ex prædicta concluſione,* tamen reſpondebatur, quod
idem Dec. ibidem loquebatur, & volebat prędicta locum
habere in interlocutoria, † quoniam remedium erat ir- 7
reparabile. Vnde etiam in diffinitiua ſi remedium erat
reparabile prout in poſſeſſorio, ꝙ eſt reparabile in peti-
torio, videbantur prędicta habere locum. Et licet ego di-
cerẽ, quod præiudicium eſſet irreparabile in hoc iudicio,
tamen fuit dictum, quod poſſet reparari in petitorio via
ordinaria. Reſpondebatur etiam alio modo, ex not. per
Fel. *in loco praal. in 3. limi.* qui dicit, prædicta procedere in
conſtitutione noua: ſecus ſi non eſſet omnino noua, pro-
ut iſta, quę fuit multo ante in Marchia, tamen poſtea fue-
rat recepta, & extenſa ad omne dominium eccleſiaſticum,
& ante primã ſentẽtiam, † ſed in illa extenſione vſu rece- 8
pta nõ fuerat. Paulus Tertius voluit recipi, & ſic recepta
fuit, tamen hæc non placuit, niſi D. Fabio dicenti vni a-
lio videlicet D. Thomæ, quia omnino erat noua conſti-
tutio hic Romæ, ex quo per prius recepta non fuerat, &
ſic ex multis varietatibus proceſſit hæc deciſ. adeo quod
dubitauit proponens, nunquid deberet illam pro reſo-
luta dare. Et domini dixerunt quod ſic, attentis quibuſ-
dam in facto.

FABII PROSPERI.

De præben. & de diſpen. Maioricen. prioratus.

SVMMARIA.

1 *Prorogatio in regreſſibus Cardinalium circa minoris valoris beneficium, quam ducentorum ducatorum Concilii Lateran. an requiratur.*
2 *Et quomodo id ſit intelligendum, an præteritorum, an vero futurorum ratione.*
3 *Quod tempus Illuſt. Cardin. a Concilio Lateran. ſit ſtatutum in huiuſmodi regreſſibus de futuro.*

DECISIO XX.

IN cauſſa Maioricen. prioratus proponente D. Fabio
Proſpero, † *an in regreſſibus Cardinalium circa minoris* 1
*valoris beneficia, quam ducentorum ducat. requireretur de-
rogatio Concilii Lateran.* Fuit dictum, quod omiſſo hoc
dubio videretur de origine regreſſus. Tamẽ † fuit dictũ, 2
quod Concilium præſeruans regreſſus, ſi quos habebant,
intelligebatur de præteritis, & non de futuris, non obſtã-
te doctrina Bar. *in l. ſi debitori, de contrah. emt.* quia de mẽ-
te conſ[illegible] apparebat. Fuit etiã dictum, quod Concilium
nedum prohibet commẽd. Cardinalium, ne poſſent re-
ſeruare, † ſed etiam eos inhabilitabat ad beneficia ſtatim 3
dimittenda. Quod patet ex verbis Concilii faciens illos
habiles ad beneficia familiarium, cum hoc, quod infra
ſex menſes dimittantur. Per duos tamen fuit cauſſa vo-
tata, aliis nihil dicentibus, ex quo cauſſa per aliud du-
bium erat terminanda.

ANTONII AVGVSTINI.

Conceſ. præben. Corduben. penſion.

SVMMARIA.

1 *Papa concedens alicui ordinario collationem in menſibus alternatiuis, an videatur ſibi in reliquis collationem beneficiorum reſeruaſſe.*
2 *Caſus omiſſus remanet in diſpoſitione iuris communis.*
3 *In huiuſmodi cõceſſione ſi addatur dictio clauſularis, libere conferre, quid operetur.*
4 *Ex ſ[illegible] alicui ordinario in ſua Diœceſi conceſſis vtrum indulto de alternatiuis habito in reliquis menſibus beneficiorum collationem facere poſſit.*
5 *Reſeruationem ſummum Pontificem conceſſa in alternatiuis collatione cuidam Epiſcopo ſibi retinuiſſe, ex coniecturata mente eiuſdem Pontificis præſumitur.*
6 *Regula quatuor menſium quos pariat effectus.*

DECISIO XXI.

IN vna Corduben. penſion. proponente D. Antonio
Auguſtino fuit reſolutum, & concluſum, quod † licet 1
Papa, qui conceſſerat Epiſcopo Corduben. quod poſſet
libere conferre in Februario, Aprili, & ſic in 6. alternati-
uis menſibus non reſeruaſſet ſibi collationem in aliis ſex
menſibus,

[illegible] ſtatuto debet præſumi, & propterea [illegible] omiſſa [illegible] bat [illegible] in [illegible] poſitio- [illegible] nis, adeo, quod in aliis [illegible] menſibus de- [illegible] ex facul. [illegible] te ordinaria a iure commun. ſibi [illegible] maxime, † quia Papa conce- [illegible] poſſet conferre in illis ſex menſibus, [illegible] ouo, non ſolū remouebat obſtacula, prout [illegible] C [illegible] concesſ. dicit Caſſa. decis. [illegible] *pro quo allegabatur, quod dicit Staphil. in tract.* [illegible] *vel in [illegible]* *fin.* loquens de ex- [illegible] qui [illegible] con [illegible] in ali- qua Diœc. [illegible] poterat ordin [illegible] ius habens alternatiuam, [illegible] in aliis [illegible] bus iure ordinario. Tamen [illegible] bio, & Mohedano, qui non [illegible] conjecturata Pontificis [illegible] quia illam conceſſerat ſub hac [illegible] ſeruauerat ſibi collationem [illegible] od, concedendo in [illegible] alternatiuus epi- [illegible] ſibi alios ſex men- [illegible] regulæ octo men- [illegible] in præ [illegible] tatione [illegible] erat mentionem. Præſup- [illegible] in [illegible] lo, tempore quo vacabat be- [illegible] a octo menſium. Quo non ſtante [illegible] hoc vacauerat de [illegible] de o [illegible] menſibus, tamen dixe- [illegible] Pontificis, [illegible] ſeruaſſe [illegible] ic epiſcopo conceſſa dicebatur, ita [illegible] e per nos [illegible] & aliis [illegible], in certis tunc expreſſis menſibus, [illegible] noſtram non variis. Quod in- [illegible] ius ordinarius reſeruatis [illegible] rum. Vnde ſicut dando [illegible] colla- [illegible] reſeruatis [illegible] per regu- [illegible] dem modo [illegible] in aliis menſi- [illegible] octo [illegible] ham reſponſionem, ad [illegible] poterat [illegible] de iure [illegible] leſſent [illegible] reperitur ſententia fa- [illegible] non exſi- [illegible] reuoca- [illegible] octo [illegible] [illegible] libere, quia beneficia [illegible]

PROSPERI.

[illegible] de [illegible] Bonon. [illegible]

SVMMARIVM.

[illegible] *habens ſi [illegible] in poteſtate* [illegible]

DECISIO XXII.

I[illegible] ad [illegible] nis proponente D. Proſpero, [illegible] primus extr [illegible] [illegible] late [illegible] non ſuc- [illegible] *optionum*, [illegible] *Inſtrum.* [illegible] in [illegible] cor- [illegible] Sac- [illegible] n vetere, [illegible] dubio [illegible] ius [illegible] non [illegible] bus, [illegible] on illius patri ado- ptiu [illegible]

[illegible] portionis.

SVMMARIVM.

1 *Speciale mandatum, an requiratur ad hoc, vt procurator appellantis pe[illegible] extraiudicialem appellationem poſſit negotium deuoluere.*

DECISIO XXIII.

IN vna Salaman. portio[illegible] oram Fabio fuit cōcluſum, q licet Clementina cauſſam, *de elect.* velit, quod † ad hoc, 1 vt procurator ap[illegible] ſs poſſit extra iudicialem appel- [illegible] nem deuoluere negotium, requiratur ſpeciale man- datum, tamē in cauſſa, [illegible] datū [illegible] tum ad ac- ceptādum beneficia vigore exſpectatiuæ, in Diœc. Sala- man. vacantia, & pro illis appellādum [illegible] quocunq; graua- mine, tam in lato, quam in ferendo, quod i[illegible] ud erat ſpe- ciale mandatū, licet non erat indi[illegible] um ad appellandū, in cauſſa Salamantinæ portionis, pro informationibus.

FABII.

Appellation. in eadem cauſſa [illegible]

SVMMARIA.

1 *Ad deuolutionem cauſſarum in beneficialibus, vt appel- lationis intimatio requiritur, ita etiam procuratori, quæ pars dicitur appellationis.*

2 *Et quomodo hæc ſint intelligenda, quibusue in cauſſis pro- cedant, & an parte præſente vel abſente.*

3 *Appellatione interpoſita præſente procuratore, non re- quiritur intimatio appellationis.*

4 *Inſertum quamuis non probet plene, inducit tamen præ- ſumtionem probatoriam, & ſemiplenam etiam ali- quando probationem inducit.*

5 *Procurator is præſumitur, penes quem iura principalia re- periuntur.*

6 *Intimatione non facta cauſſa in præiudicium appellantis deuoluitur, appellati tamen de conſenſu.*

DECISIO XXIIII.

IN eadem cauſſa fuit di[illegible] um, quod licet ad † deuoluen- 1 dum requiritur intimatio appellationis, ita etiam re- quiritur intimatio procuratori, quæ dicitur eſſe pars appellationis, *Ægid.* [illegible] *in princ.* [illegible] *dub. 25. Baſi. 20. Fely. in c. cum contingat* [illegible] *conſ.* [illegible]. Ego ſolum di- cebam cōtrarium, quia prædicta procedunt & loquun- 2 tur in terminis Clementinæ, [illegible] *de elect.* qua loqui- tur in appellatione interpoſita parte abſcente, In caſu au- 3 tem huiusqu[illegible] præſupponebatur appellationem interpoſitam eſſe præſente procuratore appellante, quo caſu non requiritur intimatio appellationis, *Card-nalis, in d. Clem.* 4. In per[illegible] one non requiritur intimatio procuratori, quia [illegible] erat præſens, debet imputari, ſi non petit, [illegible] *per In. pos. alios quos allegat, in* [illegible] *ſcripſ.* [illegible] *1. C. de precib. Imper. offer.* Vnde in caſu [illegible] ſemper [illegible] quandocunque appareret illum, qui appellauit, eſſe vltimum procuratorem, prout præſupponebatur in caſu iſto, & poſt triginta dies man- datum [illegible] fuiſſe productum. Et licet per inſtru- mentum conſtaret de mandato procuratoris appellan- tis, tamen dicebant omnes Domini non ſufficere, cum [illegible] non probet, in quo adhuc dicebatur contra- 4 [illegible] qui ſicut dicit Card. *in d. Clemen. cau[illegible], in* [illegible] *q.* quod non requiritur in caſu huius Clementinæ proba- tio concludens, ſed ſufficit præſump[illegible], [illegible] debebat ſuffi- [illegible], de ma[illegible] [illegible] Vnde non vi- d[illegible] in ind[illegible] præſumtionem, cui ſec. indum [illegible] *ſi quis in ali-* [illegible], & non poterat n[illegible] umi debe[illegible] hun[illegible] procurato- 5 [illegible], cum h[illegible] principalis in manibus per inſtru- mentum [illegible] *per Felyn. de off. deleg.* maxi- me parte [illegible]. Et prædicta fuit tūc dubitatum, *an [illegible]* [illegible] *cauſſa [illegible]*. Et fuit di- [illegible], q[illegible] *adnot. per Bonif. de* [illegible] *in d. Clemen.* [illegible] Et erat vnus ex Dominis acute diceret [illegible] per eundem [illegible] *parte, & deciſ.*

Ægid. 277. & multos alios, qui dicunt, quod [illegible] non facta intimatione d[illegible] ſoluitur [illegible] in præiudicium appellantis, [illegible] per Dominos [illegible] pendebat, [illegible] intelligi [illegible] ato volente, & d[illegible] luntate non conſtabat in caſu iſto, imo potius de contraria.

FABII.

Priuil. Calaguritan. Canonicat.

SVMMARIVM.

1 *Exſpe[illegible] ratiarum vigore gratiarum an priuilegia [illegible] Apoſtolicorum dicantur extendi ad ac[illegible] nem beneficiorum, tam ſecularium, quam regularium.*

DECISIO XXV.

IN vna Calagurit. Canonicatus de Logroño, coram
1 Domino Fabio dubitabatur an † priuilegia [illegible] rum Apoſtolicorum inte[illegible] ceantur quo[illegible] ratiarum exſpe[illegible] tiuarum [illegible] beneficium ſecularem vel regulare, etiam non reſeruatum [illegible] ordinarius collatoribus concede[illegible]. Non de[illegible] ſeruatis [illegible] erat dubium, & quant[illegible] cunque verba priuilegia clara viderentur ut [illegible] culare, [illegible] regulare eſſet, tamen poſſet acceptare, & [illegible] non eſſet reſeruatum. [illegible] placuit Rotæ, quod int[illegible] etur tantum de [illegible] ularibus, [illegible] quod ſum priuilegio procedente, ſuper [illegible] adebat du[illegible] tio [illegible] quod incipiebat, ipſi [illegible] riptores fecerant m[illegible] nem de[illegible] ctio, [illegible] vt præ[illegible] turr[illegible] tum & qualificatum. Vnde cauſ[illegible], quæ ſequ[illegible] batur, *in c. ſubſ quenti incipiente quodque [illegible] ulli ſcripti ores, &c.* in quo cadebat dubitatio, dicebatur vnum ex ſecularibus non regularibus beneficiis huiu[illegible], etiam ſi vt pr[illegible] tum ſeu obtentum [illegible] propterea iungendo illud cap. cum præcedenti loquebatur, de regulari tantum reſeruato, qua[illegible] unque [illegible] to. [illegible] etiam [illegible] de [illegible] gi. Nam ibi dicebatur, [illegible] refertur qualificatum, & [illegible] ad præcedentia videbatur [illegible].

RAVENNENSI.

De p[illegible]

SVMMARIVM.

1 *Clericatus licet ex [illegible] repu[illegible] non [illegible] ur vbi eius [illegible] prob[illegible] tamen contra ſe præſumtionem.*

DECISIO XXVI.

1 EA[illegible] die coram Domino Rau[illegible] con[illegible] m, quod licet [illegible] muni[illegible] probar[illegible] ha[illegible] præſumtionem [illegible] & maxime in il[illegible] gitim[illegible] tamen in vna Leod[illegible] co[illegible] rus, [illegible] quod [illegible] repu[illegible] one pro[illegible]

[illegible] E I.

[illegible] ogatione,

[illegible]

1 *R[illegible] Apoſtol[illegible] derogatio fiat ali[illegible] etiam individua producatur*

[illegible] derogationis [illegible] in alia parte modo c[illegible] incipe ex ſtat

DECISIO XXVII.

IN vna L[illegible] rum Canc[illegible] ariæ, [illegible] ex [illegible] tur [illegible] tæ, qua[illegible] voluntate Princi-

p[illegible] batur con[illegible] ſtare, quod ſicut aliis derogauit in ſpe[illegible] fuiſſet, *per e[illegible] que co[illegible] de re[illegible] ff. de leg. 3. per [illegible] de reſ[illegible] p.* & maxime, q[illegible] erat [illegible] quorum tenore, [illegible] *per* [illegible] gratia erat fa[illegible] ad inſtantiam [illegible] d. Au[illegible] dilect[illegible] Principes, a qua ſi [illegible] huic regulæ, vtiq; fuiſſet conceſſum, [illegible]

FABII.

De appel. & deuolutione Salaman. portionis 18. Ianuarii.

SVMMARIVM.

1 *Fauore partis appellantis introducta in eiuſdem odium nequaquam ſunt retorquenda.*

2 *Committens cauſſam & obti[illegible] decerni citationem, etiam ante quam a pro[illegible] ecutionem reſ[illegible] committentis dicitur pendere, ac [illegible] quoad eius [illegible] habetur pro [illegible]*

3 *C[illegible] quando dicitur deuoluta inuito appellato in præiudicium appellantis.*

4 *Fo[illegible] ma appellationis non [illegible] penitus redditur nulla.*

DECISIO XXVIII.

IN [illegible] Salaman. portion. dubitatur, vtrum obſeruata [illegible] forma [illegible] deuoluta, [illegible] quoad appellantem, [illegible] appellatio [illegible] N[illegible] dubium erat, [illegible] extrajudicialiter appellau[illegible] & forma [illegible] tamen ſi appellans [illegible] appellationis, & nulla appellan[illegible] quæ † fauor app[illegible] a non debebant in 1 eius od[illegible] ibi [illegible] decis. 38 [illegible] Sed [illegible] cum [illegible] clauſula talem [illegible] & [illegible] ego, qui [illegible] Ægid. dec. [illegible] ſimpli[illegible] cauſa eſt deuoluta. [illegible] cauſſam, §. intimatio, [illegible] moueat [illegible] quod in ſi[illegible] quod † [illegible] cauſſam, & [illegible] 2 tenuit [illegible] proſeq[illegible] tur cauſſ[illegible] ipſum [illegible] dicitur [illegible] dere, & [illegible] in eius præiudicium dicitur [illegible] *Rot. deciſ. 6. vt lit. pend. alias num [illegible] antiq.* Eodem modo † cauſſa dicitur deuol[illegible] 3 inuitat appellati in præiudicium appellantis. Hanc opinionem tenebat Puteus, addens rationem, quam ſumebat ex præal[illegible] *deciſ. 8. in nou.* Nam ante [illegible] poſitionem dictæ Clem. dantis formam ſine dubio cauſſa ſuiſſet deuoluta. Ergo etiam poſt C[illegible] non [illegible] obeludi niſi vt fauceret appellato, [illegible] remoto præiudicio Apoſt[illegible] decret. Do[illegible] dubitabat, & prom[illegible] dare votum [illegible] cogitaſſet. Al[illegible] rant in contrarium, & intelligebant omnia [illegible] di[illegible] interueniente voluntate appellati. Et hanc opinionem [illegible] ceban[illegible] *in loco præællegato, oppoſ. in 6. memb.* [illegible] Et dicebant [illegible] quod non ſerua[illegible] 4 ma [illegible] in totum [illegible] cauſſa deuolu[illegible] appell[illegible] Clem. Facta erat, [illegible] illud [illegible] ſſam committi [illegible] mand[illegible] cauſſam in or[illegible] ſuper[illegible] & [illegible] Ianuarii, huius anni fuit concluſum [illegible] no Puteo exiſtent[illegible] præ[illegible] s, quibus [illegible] videtur [illegible] modar[illegible]

PROSPERI.

De P[illegible] ſ. Andreæ.

SVMMARIVM.

1 *Facu[illegible] Cardinalibus Legat[illegible] regula de [illegible] an per con-*

ſuetudi-

[illegible] *dinem in contrarium decennio obſeruatam* [illegible] *tur.*

2 *Et* [illegible] *de P*[illegible] *Principis, an & huic per con*[illegible] *em* [illegible] *p*[illegible] *etiam ſpatio, vel decennii,* [illegible] *ni orum.*

D[illegible] I S I O XXIX.

1 IN [illegible] na parochialis [illegible] Andreæ coram Proſpero di[illegible] tur, quod licet faculta[illegible] Cardinalis Cibo, in qua con[illegible] b[illegible] quod [illegible] poſſent derogare regulę de vi[illegible] t[illegible] unitat[illegible] lata, tamen [illegible] uo per teſtes pr[illegible] bat[illegible] r, quando iam ipſe Legatus Card. Cibo, quam alii Legati post ipſum derogauerunt huic regulæ, quod il[illegible] [illegible] tationibus non obſtantibus, tanquam receptis, imo contra [illegible] obſeruatum per decem annos. Et vltra [illegible] io de[illegible] a parochi[illegible] facta cum derogatione illius [illegible] valebat, *per not. per* [illegible] *in cap. 1. de* [illegible] *& pace.*
2 [illegible] ui[illegible] oni per Principem factæ ex ſcientia & patien[illegible] is [illegible] contraſit, & tunc per duos vel tres c[illegible] trari[illegible] actus illi cenſetur eſſe derogatum, aliquo [illegible] mporis, aut ab initio fuit recepta, & tunc ad illi[illegible] dum [illegible] uir[illegible] tur, non obſeruatio per quadraginta [illegible] uq[illegible] am fuit recepta & ſufficiant decem anni, [illegible] *eco præalle* [illegible] *ato.*

F A B I I.

[illegible] ec[illegible] æ Bononien. de Papazon.

S V M M A R I A.

1 [illegible] *ta*[illegible] *hereditate, idque ſine ſolemnita*[illegible] *Paulinam, vtrum alicuius talis ſit* [illegible] *aloris.*

2 *P*[illegible] *acquirere poteſt, in rem ſuā facere in* [illegible] *poteſt*

3 [illegible] *c*[illegible] *aſtico in quærendis æquiparatur.*

4 [illegible] *ria acquiſita nemo poteſt, niſi adi*[illegible] *ue.*

5 [illegible] *iuriſtum non eſt in conſideratione.*

D[illegible] C I S I O XXX.

1 IN [illegible] B[illegible] [illegible] d. Papazonibus coram Domino Fa[illegible] [illegible] quo[illegible] homines hoſpitalis ſanctæ M[illegible] ſu[illegible], qui habebant in ipſa hereditate, D[illegible] A[illegible] nio Maria d[illegible] Papazonibus, & [illegible] ne ſo[illegible] [illegible] is per Paulinam valeret iſta ceſſio.
2 [illegible] q[illegible] quia [illegible] Prælatus in quærendis po[illegible] [illegible] i[illegible], & nolle acquire[illegible] [illegible] *er Iaſ.*
3 [illegible] *n*[illegible] *de le*[illegible] *ac. 1.* ita [illegible] hoſpi[illegible] [illegible] quod d[illegible] ælaro, *per Fe*[illegible] *in.* [illegible] *a*[illegible] pt Sed[illegible] plicare[illegible] ir, quod [illegible] hoſpital[illegible] endo acqui[illegible] bant & [illegible] an[illegible] hereditatem,
4 [illegible] nec [illegible] d[illegible] ns: non † enim potuiſ[illegible] ſ[illegible] rius [illegible] ordi[illegible] in[illegible] lectus inclu[illegible] gere[illegible] r[illegible] uſſa. Arricu[illegible] batur Rum. *con* [illegible] *o. e l. 2. vo*[illegible] *lum.* S[illegible] iebatur quod licet cedendo v[illegible] d[illegible] rentur ac[illegible] talarii, ta[illegible] ex quo ill[illegible] c[illegible] ion[illegible] n erat o[illegible] utrend[illegible] & aden[illegible] im p[illegible] n[illegible] paliter,
5 ſe[illegible] is dr[illegible] nuntia[illegible] [illegible], quod [illegible] quiſi[illegible] mo[illegible] m[illegible] n[illegible] a, [illegible] ebat, n[illegible] m[illegible] n conſideratione. Et ar[illegible] [illegible] u[illegible] n tera[illegible] *3. in 4. vol.* Et ita R[illegible] illud conſi[illegible] um [illegible] od videtur proce[illegible] m[illegible] mi[illegible] propriis, in qu[illegible] is [illegible] uitur, quando ex actu, [illegible] t ad renunciandum, ſ[illegible] uitur a[illegible] uiſitio: ſecus [illegible] ſ[illegible] m duo a[illegible] us ſ[illegible] et incon[illegible] n[illegible] po[illegible] ta[illegible] um, pu[illegible] ſe adiuiſſe[illegible] t h[illegible] d inde[illegible] etiam in eod[illegible] ſtrumen[illegible] to[illegible] it[illegible] ferre[illegible] us eſſet, *vt late deducit Goza. conſ. 25.* [illegible] onu[illegible] termi[illegible] is.

F A B I I.

S[illegible] noſtra Calag[illegible] integræ portionis.

S V M M A R I A.

1 *Man*[illegible] *tum procuratorium d*[illegible] *tum, de reſ*[illegible] *nando portionem* [illegible] *alem re*[illegible] *regr*[illegible] *ſſu, vtrum* [illegible] *niacum inducat contra*[illegible] *um.*

2 *Et pe*[illegible] *quem hoc caſu ius beneficii reſideat, an apud reſignantem, an reſignatarium.*

D E C I S I O XXXI.

IN vna Calagurit. integræ portionis inter Petrum Ramires, & Iulianum X[illegible] nes, in qua eadem die, coram eodē notario, & teſtibus fuerat per vnum datum mā- 1
datum ad reſignandum portionem per reſignatarium ſimiliter dato mandato ad retrocedendum, reſeruato regreſſu, vt per primum cedentem datum eidem mandatum, videlicet ad conſentiendum regreſſui, & ſuper indemnitate procuratores erant conſtituti, fuit dictum propter correſpectiuitatem, *ad not. per Bar. in l. penu. § ſi vir, ff. ſoluto matrim. per Felyn. in c. pacto, col. 1 verſ. ecus etiam.* Quod ſi vnus illas reſignationes eſſe ſimoniacas & nullas dicat, ex quo in ſupplicatione, non ſolum in ſimilibus Rota iudicaret, quia rigor dictat. Vnde cum ſuper talib. multitudo excuſatione digna videatur, ſed mandari materiam concordari, tamen in hoc caſu videbatur pars reſignans feciſſe talia, vt eliderer vnum regreſſum reſeruatum, & valere vni, qui ceſſerat hanc portionem in hunc reſignantem, propterea mandauit pronuntiari reſignationem hanc fuiſſe ſimoniacam, & † ius remanſiſſe penes 2
reſignantem, adeo vt per eius obitum vacauerat portio, & habuerat effectum primus regreſſus.

A V G V S T I N I.

Penſionis Compoſtellanæ parochialis.

S V M M A R I A.

1 *Mandatum de ſeruanda penſione in parochialis beneficii tranſlatione, an ſuum poſſit ſ*[illegible] *rtiri effectum*

2 *Mandatarius* [illegible] *ſum tranſlationi penſionis conſentiens ſibi præiudicet.*

D E C I S I O XXXII.

IN vna Compoſtel. parochialis [illegible] e Aldea noua, coram Domino Antonio Auguſtino, inter Petrum de Caſtiglia, & Alphonſum de Maragnon. fuit dictum, quod licet Alphonſus † dedi[illegible] t mandatum ampliſſ[illegible] num ad cō- 1
ſentiendum reſeruationi penſionis 160 ducat. in fauorē Petri, qui reſignauerat illam parochialem, tamen illud mandatum non erat ſufficiens ad conſentiendum facultati translationis penſionis, prout continebatur in ſupplicatione, quia Petrus voluit aliter nec alio modo reſignare, cum iſtud transferre eſſet minus ſolitum & præiudiciale. Et fuit per vnum ex Dominis conſideratū, quod clauſulæ mandati quantumcunque prægnantes, non poterant hoc oſtendere, [illegible] m[illegible] ndatum erat ad conſentiendum reſeruationi penſionis in fauorem Petri ſoluē- tis eidem Petro, donec vixerit. Vnde cōſentire transla- 2
tioni penſionis non pot[illegible] rat, quia hoc eſſet conſentire penſioni[illegible] n fauor[illegible] n alterius, quam Pet[illegible] i, ad quod ma[illegible] datum nullo modo oſtendebatur, & clauſulæ omnes intelligebantur reſpectu penſionis reſeruatæ Petro.

F A B I I.

V[illegible] lite pendent[illegible] Gerundenſis Camerariæ.

S V M M A R I V M.

1 *Renuntiatio licet fiat poſſeſſio*[illegible] *bene*[illegible] *i per mandatum procuratorium, hoc tamen non obſtante impeditur li*[illegible]*, nec retardatur proc*[illegible] *ſſus.*

D E C I S I O XXXIII.

IN vna Gerunden. C[illegible] merariæ de Sammirano, coram Domino Fabio fuit di[illegible] tum, quod procurator pendent[illegible] lite, ſi acce[illegible] pit poſſeſſionem b[illegible] cii, ſuper quo litigabatur, ſi ſtante eo, habita noti[illegible] a, [illegible] renunti[illegible] 1
li poſſeſſionem, nec illam talem habe[illegible] non propter hoc [illegible] ebet retardari proceſſus clauſulæ: ſecus [illegible] hoc cog[illegible] o ſuſtinuiſſe [illegible] ſuper attentatis, & ratificaſſem [illegible] oſſeſſionem, non propter hoc ſumto negot[illegible] principali poſſit procedi, niſi poſtquam cum eſſ[illegible] u[illegible] ta eſſ[illegible] nt attentata [illegible] inſtituta [illegible] & capta poſſ[illegible] ſſio pe[illegible] im, qui l[illegible] e pende[illegible] e ſi erat ſpoliatus, eſt deciſ. *in* [illegible] *Ægid. 512.*

MOHEDANI.

Vt lite pendente. In eadem cauſſa.

SVMMARIVM.

1 *Conſtito ex actis de ſubſiſtentia boni iuris in beneficialibus attentata non veniunt reuocanda.*

DECISIO XXXIIII.

EAdem die coram Domino Mohedano fuit dictum,
1 quod † quando ex actis conſtat de bono iure, attentata non veniunt reuocanda in beneficialibus, *ex deciſ. Rota 348. & 625. in antiq. & 55. in nou.* Et idem etiam in prædictis Bart. *in l. 1. §. ſi is qui. ff. de noui oper. nuntia. & in l. ſi duos procuratores, §. idem Iulia. de iureiur. Iaſ. in l. procur. fame[illegible] ff. de his qui ſunt ſui, vel alien. iur. Abb. & Doct. in c. cum contingat, de iureiur.*

FABII.

De fide inſtrumentorum Salamant. portionis.

SVMMARIA.

1 *Liber copiſtæ memoriæ cauſſa innande conſcriptus, in iudicio fidem non facit, cum non ſit ad ſcribendum authentice & effectualiter deputatus.*

2 *Proceſſus iudiciarius in cauſſa portionis in partibus habitus, nō ſtante legitima iuriſdictione, eſt penitus nullus, ideoque regiſtrata in eodem proceſſu facere fidem Curiæ nullo modo poſſunt.*

3 *Inſerta ſi fuerit inhibitio ipſi commiſſioni in partibus facta an probet, ſtante eo, quod ſententia exſecutorialibus ipſis inſerta faciat fidem.*

DECISIO XXXV.

IN cauſſa Salamantin. portionis, coram Domino Fabio dubitabatur, nunquid conſt[illegible] de quadam commiſſione, quæ prætendebatur Simon[illegible]ttæ præſ[illegible]nt[illegible]ta in cauſſa appellationis extraiudicialis, [illegible] in partibus, & originalis commiſſio erat deperdita, nec reperiebatur regiſtrata coram Simonetta in hac cauſſa, quia [illegible]giſtrum non erat confectum, ſed reperiebatur in libro Baccodi annotata commiſſio in cauſſa Salamantinę portionis, de anno 1530. inter Beltrandum de Rouules & [illegible]idaeum Flores, inter quos fuerat in partibus litigatum,
1 diſtributa Domino Simonettæ Et dixerunt Domini, librum Baccodi non facere fidem, qui[illegible] non erat deputatus ad ſcribendum hoc, ſed pro ſua memori[illegible] librum tenebat, & in poteſtate vnius Copiſtæ, qui ſc[illegible]eret ſuper illo libro, apponere diſtributam eſſe [illegible]ommiſſionem: vltra id, quod ex i[illegible] libro non apparebat, quod eſſet commiſſio appellationis, prout [illegible] ur iſta commiſſio, & reponebatur r[illegible]trata in p[illegible]eſſu de partibus, vbi cœperat lis ſuper iſta portione in quadam commiſſione emanata a Simonetta vigore [illegible]us cōmiſſionis: Quod fuit
2 etiam dic[illegible] non ſufficere, quia † proceſſus ille de partibus dicitur null[illegible]s ex defectu iuriſdictionis, & ideo regiſtrata in eo non faciebant fidem, tanquam regiſtrata apud acta. Reperi[illegible]r etiam iſta commiſſio regiſtrata apud acta in cauſſ[illegible] ſuper iſta portione vertente inter Thomam de las caſa[illegible], & Didacum prædictum, in cauſſa in[illegible]rta in quadam inhibitione emanata vigore iſtius cōmiſſionis a Simonetta Creſcentio agnitore iſtius cauſſæ, & ſtabat inſtrumentum originale iſtius inhibitionis, in quo erat [illegible]erta commiſſio, quod etiam dixerunt non
3 ſufficere, quia inſerta non probant, *auth. ſi quis in aliquo, cum ibi not. per Doct. C. de eden.* Quod mihi durum videbatur, quia ſententia inſerta in exſecutorialibus facit fidem, *ad deciſ. 57. de reſcript. alias 732. in antiq.* tamen dixerunt iſtud non procedere in terminis noſtris. Vnde tractabatur de probanda commiſſione ad effectum faciendi beneficium litigioſum, quod eſt valde odioſum, vt reperiebatur etiam in Manuali Notarii coram Domino Simonetta, decretam eſſe citationem, & cum ſingula dicerentur non prodeſſe, nec omnia ſimul, & quod adunata adiuuabant, quod mihi admodum durum fuit.

MOHEDANI.

De fide inſtrum. Corduben. præſtimonii.

SVMMARIA.

1 *Citationis exſecutio in partibus facta probata inſtrumento tabellionis habito in præſentia trium teſtium, quorum duo nomina dare recuſarunt, an fidem faciat.*

2 *Limitatur idipſum nu. ſequenti in curſore publico non notario intelligendum*

3 *Auditor Cameræ Apoſtolicæ iudiciarie in cauſſa procedens, nō præmiſſa partis citatione, licet declaratoriam det alteri partium, ea penitus eſt nulla.*

DECISIO XXXVI.

IN vna Corduben. præſtimonii coram Domino Mohedano fuit dictum, quod † exſecutio citationis factæ 1
in partibus, de qua notarius faciebat fidem per inſtrumētum celebratum coram tribus teſtibus, quorum duo noluerunt dare nomina ſua, nō faciat fidem: quia ſi præſens voluiſſet reprobare teſtes, non potuiſſet, & licet diceretur credendum eſſe celeritati, *ad not. per Bald. in rub. C. de fide inſtrumen.* † tamen dicebatur eſſe verum in 2
nuncio & curſore ad hoc deputato, cuius officium eſt talia, facere non in notario, qui requiritur de illo actu, vt conficiat inſtrumentum, propterea debet apponere teſtes & alia requiſita, *ad glo. in l. generaliter, C. de inbel Felyn. in cap. primo, col. 3. num. 12. de fide inſtrum.* Et licet acta iudicis faciant fidem ſine teſtibus deſcripta a notario, *ad capitu. quoniam, de probat.* contra tamen intimata, & poſt intimationem fuerunt coram Aud. Cameræ ſeruati [illegible]uattuor termini ſubſtantiales ad dicendum ſe paruiſſe, poſt quos fuerat data declarat[illegible] ab Auditore Cameræ ſine alia citatione. Et fuit dictum, quod talis declaratoria erat nul[illegible] in eodem Auditor[illegible], qui decr[illegible]uerat exſe[illegible]utorial[illegible] iam intimatas, potuiſſet procedi ſine alia ci[illegible]tione, † tamen ſi Auditor 3
Cameræ volebat in re procedere[illegible] erat opus citatione, vt atteſtabatur Puteus, tempore ſuo ita voluiſſe, quod obſeruaretur, poſtquam agnouit talem declarationem eſſe nullam.

FABII.

De re iudicata, Romana ſpolii.

SVMMARIA.

1 *Sententiæ duæ conformiter latæ vim obtinent rei iudicatæ, nec tertia ob id requiritur, nec impedimentum aliquod Ægidiana conſtitutio producere poteſt.*

2 *Vigore Ægidianæ conſtitutionis, vtrum de poſſ[illegible]orio fieri poſſit appellatio.*

3 *Caſus in quo ſententia per appellationem nō ſuſpenditur.*

4 *Appellatione remota an: non permiſſa, ſententia etiam iniqua tranſeunt in rem iudicatam.*

DECISIO XXXVII.

IN cauſſa Romana ſpolii † erant latæ duæ ſententiæ cō- 1
formes, & cum inſtaretur pro ſententia tertia, fuit dictum, illas ſententias facere rem iudicatam: tamen ex ſtatutis Vrbis, ſuper quibus nihil fuit e[illegible] altera parte informatum, quia dicebatur iam alias fuiſſe reſolutum, ſtatuta Vrbis non habere locum inter iſtas perſonas, propterea ſuper ſtatutis non fuit notatum. Sed quia præſupponebatur ſtante Ægidiana, ſecundam ſententiā fuiſſe rem iudicatam, reſpondebatur, quod tempore quo fuit lata ſententia Ægidiana, nondum erat vſu recepta, & propterea licuit appellare. Ex cum replicaretur, Ægidianam reſpicere prędicta, dum in ea dicitur, quod habeat locum etiam in pendentibus cauſſis, prætendebatur, in cauſſis pendentibus per appellationem interpoſitam ante Ægidianam: nam ſi nunc non ferretur vna ſentētia ſuper poſſeſſorio, † vtique ab ipſo propter Ægidianam appellari nō 2
poſſet: ſed poſtquam iam pendet per appellationem ante illam interpoſitam, ad hanc cauſſam non ſe extendit Ægidiana. Et allegabatur [illegible]lo. *in clem. diſpendioſa, de iud. & in cap. licet canon. in gloſſ. de cetero, [illegible] de [illegible]. lib. 6.*

lib. 6. Abb. in c. pen. col. 2. de iud. in fine, col. 20. verſi. hanc fallentiam limit. de conſtit. V[illegible]d ad talem cauſſam Ægid. nõ debet extendit, cum expreſſe in ea dictum fuiſſet, quod haberet locum etiam in cauſſis pendentibus per appellationem, *vt per alleg. glo. & ex glo. in l. ſancimus, C. de ſacroſ. eccleſ.* quia cum ea [illegible] per [illegible] ſententiam fuerunt ſimul tradita, quo ad hoc non dicitur, licet pendeat per appel-
3 lationem. † Et iſte eſt vnus caſus, in quo ſententia per appellationem non ſuſpenditur, *vt declarat Dec. in d. c. fina. col. 4. verſic. notandum eſt.* Et ita pertranſierunt omnes, licet Dominus proponens, qui erat Fabius, diceret, in ſuperioribus fuiſſe tentum contrarium, videlicet 22. Octobris. Annotatum eſt tamen, quod ille caſus eſt multum diuerſus, propterea quia erat erratum in facto. Fuit firmata illa deciſ. in quantum huic videtur contra-
4 ria. Hic autem factum ſuadet, ita debere dici, † quia ſi non permitteretur appellatio, ſententiæ, quæ ſunt iniquæ, tranſitum feciſſent in iudicatum. Sed fort[illegible] propter iſtas deciſiones etiam poneretur & iſta, quæ videtur de iure verior, cum alia multa haberent altercationes: hæc autem contra proceſſit.

MOHEDANI.

De conceſſ. præben. Leodien. Decanatus.

SVMMARIVM.

1 *Clauſula [illegible] aſſenſionis obtenta ab vna partium parit præ[illegible] etiam illegitimo, ſtante legitimitate partis aduer[illegible].*

[illegible] XXXVIII.

1 IN ca[illegible] Decanatus coram Domino Mohedano, fuit [illegible], quod habens clauſulam gratificationis, [illegible] præferri non habenti licet ille ſit legitimus & p[illegible]ter, habens autem ſit illegitimus, & Diaconus tantum, quia non ſunt qualitates conſideratę a iure, nec a regula canonizatoria de concurrentibus ſuper beneficio per iſtas qualitates.

FABII.

De reſt. in integ. & præb. Bonon. de Papazonibus.

SVMMARIA.

1 *Præ[illegible]ptio annorum quadraginta non impedit in inte[illegible] reſtitutionem ſtante ignorantia, idque tam in reb. eccleſ. quam priuatorum locum habere dignoſcitur.*

2 *Præſcriptione annorum quadraginta completa, adhuc quadriennium datur ad petendum reſtitutionem in integrum ſubſiſtente ignorantia.*

3 *R[illegible] in integrum etiam poſt lapſum centum annorum ignoranti datur ex ſententia Bal.*

DECISIO XXXIX.

1 COram Domino Fabio in vna Bononien. de Papazonibus [illegible] dictum, quod aduerſus præſcriptionem 40. annorum datur reſtitutio, de capitulo ignorantiæ, ſiue [illegible] quamur in eccleſia, ſiue in priuata. Et eſt magis cõmunis concluſio Doctorum, prout atteſtatur Bald. *in tract. præſcript. & in 4. parte, quæſt. 24.* Et ita fuiſſe hanc opinionem tentam, per communem in Conſilio Neapolitano, refert Afflict. *deciſ. 37. & 329.* licet Dec. *in conſ. 29. incipiente, pro tenui,* teneat contrarium poſt alios, quos allegat. Et fuit etiam dictum ſatis conſtare de ignorantia in caſu iſto, ex quo contra heredes ſubſtituti cucurrerat præſcriptio, *vt tenet Afflict. prælleg. deciſ. 329. &*
2 *idem de legat. tenet Bald. in prælleg. quæſt.* Et licet † poſt quadraginta annos eſſet lapſum quadriẽnium quod datur ad petendum reſtitutionem, tamen ex quo currit cõtra ignorantem, non releuat, quia tempus eſt ab initio
3 inutile, nec ignoranti currere poteſt. Vnde † poſt centum annos ignorãs poteſt petere reſtitutionem in integrum, *vt tenet Bal. in prælleg. [illegible] 9. ante fin.* Et cum in hac eadem cauſſa dubitaretur, nunquid præſcriptio cucurriſſet aduerſus hoſpitale, ex cuius veniebat iure Papazonius, dixerunt Domini, quod ſuper annis de quadraginta, *& c. illum, de præſcript.* ex quo conſtat de multo tempore & fine, dixerunt medium præſumendum, vt continuata præſumeretur poſſeſſio quadraginta annorum, licet allegaretur Afflict. tenuiſſe contrarium, *in ſingulari 219. quem refert & ſequitur Bal. in l. Celſus, nu. 30. verſi. ex quo infertur, ff. de vſur.* Et ita dixerunt alias in aliis cauſſis fuiſſe tentum. Et hoc fuit dictum conſtanter, quia Papazonio quoad hoſpitale non erat opus reſtitutione.

PROSPERI.

Præben. Glaſcuen. præceptoriæ.

SVMMARIA.

1 *Beneficii collatione vigore ſupplicis libelli obtenta, ſi ante literarum expeditionem vita functus fuerit ſupplicans, beneficium habetur pro vacante.*

2 *Contrarium ex aliquorum opinione dicitur in Cancellaria Apoſtolica teneri.*

DECISIO XL.

COram Proſpero in vna Glaſcuen. præceptoriæ, quod † ſi alicui de beneficio prouiſum fuerit per ſolã ſupplicationem, qui ante confectionem literarum obierit, dictum fuit beneficium dici vacare per eius obitum, *Caſſad. dec. 8. de reſt. ſpol.* † licet Ægi. *in dec. 609. & 644.* dicat contrarium, quod non ſeruatur, niſi in Cancellaria. 1 2

FABII.

De Ceſſione actionis Florentina pecuniaria.

SVMMARIA.

1 *Creditori vero ſi per debitorem ceſſio fiat, non ea ſimulata præſumitur.*

2 *Lex per diuerſas, C. mandati, loquens in venditione, habere locum etiam dicitur in qualibet ceſſione facta ex cauſſa oneroſa.*

3 *Conſilium Doctoris quod contrariatur opinioni communi, ex ſententia Cottæ non eſt tenendum.*

4 *Debitum cedentis creditori, ſi ſit liquidum & certũ, valet ceſſio, alias eſt inutilis & arguit poteſt de ſimulatione.*

DECISIO XLI.

COram Fabio eadem die in vna Florent. pecuniaria inter Franciſcum Soderinum, & Aloyſium de Rodulphis, fuit tentum, † quod quando creditori cedit debitor, ſi non conſtet, quod ſit creditor, ceſſio præſumitur ſimulata, *per Bar. & alios, in l. per diuerſas, C. mandati,* dum vult, quod lex illa loquens in venditione, habet locum in quacunque ceſſione facta ex cauſſa oneroſa. Et iſtam communem dicit & ſequitur Rota, *deciſ. 127. col. fi. verſ. deinde quæro, in nou.* Et licet ex aduerſo allegaretur in contrarium Aret. *136. col. 1. in ſ. verſ. ſed iſta inueſtigatio.* † tamen fuit dictum, quod iſtud conſilium Aret. non erat tenendum, quia loquebatur contra communem, nec allegat aliam rationem, niſi quod eramus in caſu permiſſo alleg. *per diuerſ. verſ. exceptio.* vbi dicitur, quod debitor poteſt cedere creditori, nec præſumitur ſimulata, & propterea ſine alia probatione ſtari ſimplici dicto cedentis. Sed fuit dictum, quod text. † præſupponebat de debito cedentis conſtare, quo caſu ceſſio valet, & eodem modo reſpondebatur, *ad l. 2. C. ſi cert. pet.* quæ prima facit non probari contrarium. 1 2 3 4

PVTEI.

Regula de valore Fulginaten.

SVMMARIA.

1 *Impetrarit ſi quis beneficium, & in impetratione verum taxam ſubticuerit, licet in excuſatione adducat, quæ dubium parere poſſint, an veniat poſt priuationem reſtituendus.*

2 *Iure alteri quæſito in ſpiritualibus, non procedit reſtitutio petentis.*

DECISIO XLII.

COram Puteo in vna Fulginaten. in qua quis in impetratione non † expreſſerat verum valorem, & volebat ſe excuſare propter quaſdam ſchedulas recipientium decimas, quibus fuit dictum, nullam eſſe adhibendam fidem, quia poterant minus debito percepiſſe, ſicut nec 1

arrendamenta excuſant, nec verum valorem probant, niſi concurrat fama & præcedentes prouiſiones: alias autem, ſi ex libris Cameræ vel Cancellariæ valorem expreſſiſſet, potuiſſet excuſari, *Caſſad. deciſ. 520. ſuper regu. Cancellariæ, Sarn ſuper regula de exprimen. valore, quæſt. penultim. 2.* Et cum in eadem cauſſa, quod male valeret, expreſſerat ſe reſtitui in integrum, quia maior, fuit di[illegible]um,
2 quod non deberet reſti[illegible], † quia in ſpiritualibus po[illegible]ius alteri quæſitum q[illegible]is non r[illegible]ituitur, *cap. ex parte, vbi [illegible]. & Abb. colum. 4. in 5 & 18. verſic. vnde concludo, &* [illegible] *ſic. ſi autem beneficium, de reſtitutio. ſpoliat.* vbi etiam ceteri Doctores.

PVTEI.

De ſolutionibus Zamorenſ pecuniaria.

SVMMARIVM.

1 *Debita contracta pro neceſſ[illegible]te pe[illegible] [illegible]leſi[illegible]ſtica in digni[illegible]te conſtituta, an re[illegible] [illegible] ob[illegible] in ſucceſſorem.*

DECISIO [illegible].

CORam cod[illegible] [illegible]a Zamoren[illegible] qua qu[illegible]dam Do[illegible] [illegible] [illegible]po carce[illegible]ato, & [illegible] num[illegible] [illegible] rat [illegible] [illegible] ſitatibus expenderat, f[illegible] [illegible] ten[illegible] ad
1 om[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] *pra[illegible] [illegible], ver[illegible] ex [illegible] & in c. ip. per t[illegible] 2. [illegible] de d[illegible].* & ad [illegible] ram pr[illegible]terat [illegible] *ad nos per[illegible] tum, c[illegible] de [illegible] p[illegible] [illegible] nerte[illegible], co[illegible].*

PROSPERI.

[illegible]

SVMMARIVM.

1 *Gratia impetra[illegible] [illegible] illorum men[illegible] [illegible] ſtante [illegible] [illegible] habeant in capitulo, tanquam manſionarij.*

DECISIO XLIIII.

IN vna Mutinen. C[illegible] [illegible]am Dom[illegible] Proſpero fuit obi[illegible] [illegible] non ſuffi[illegible] [illegible]enti[illegible] [illegible] rum pr[illegible] [illegible]bat[illegible] [illegible]tia [illegible] ſurreptitia, q[illegible] [illegible] ddi[illegible] [illegible] nus con[illegible] [illegible]
1 non [illegible]et [illegible] ment[illegible] [illegible] ſolu[illegible] in quod [illegible] non [illegible] digi[illegible] tem [illegible] [illegible] quibus q[illegible] parti[illegible] hoc [illegible] [illegible]orum, i con[illegible] *[illegible] quod no[illegible] Abb. Aret. & [illegible] dec[illegible] cod tit.*

PROSPERI.

D[illegible] Si[illegible] [illegible].

SVMMARIA.

1 *Mandata c[illegible] m. d[illegible] fecta coram notario, & teſtib. in tran[illegible] [illegible] non plene informato Ponti[illegible] cuius [illegible] beneplac[illegible] reſeruatio, propter ſpeciem ſimoniæ.*

2 *Quæ tamen ſimonia propter re[illegible] incidentium in [illegible] tolera[illegible] [illegible] excuſanda [illegible].*

DECISIO XLV.

IN vna Oſcien. [illegible] coram Domino Proſpero
1 fuit dictum, quod [illegible] man[illegible] con[illegible] odem die, coram notario & teſtibus, pr[illegible] [illegible] pectiu ta[illegible] ne dubio [illegible] te, quod in o[illegible] [illegible] effet di[illegible] beneplacito ſummi Pontificis, quæ r[illegible] niſi obti[illegible] beneplacitum, [illegible] ipſi Papæ in ſup[illegible]licatio[illegible] [illegible] quantum poteſt, excuſanda eſt propter m[illegible] dinem incidentium.

Nam fere omnia mandata, quæ ex partibus [illegible] reſignandum, ſimoniaca ſunt, ideo [illegible] infinita [illegible] neantur, excuſanda eſt, prout [illegible] duxerunt Domini ipſam excuſare.

FABII.

De priuileg. Calagu[illegible] penſion.

SVMMARIVM.

1 *Priuilegiis a Ponti[illegible] conce[illegible], [illegible] ſuper derogationem etiam in forma ampl[illegible] produ[illegible] [illegible] de [illegible], non [illegible] men ſe extenditur ad illa priuilegia, vel indulta, quæ in contrarium iuramento firmatum proce[illegible].*

DECISIO XLVI.

IN vna Calaguritan. [illegible] nſionis coram Domino Fabio
fuit [illegible]um, quod [illegible] Papa deroga[illegible] [illegible] is, & in 1
d[illegible] Cardin[illegible] V[illegible] con[illegible] [illegible] qu[illegible] [illegible]gatio eſſet [illegible] non int[illegible] batur [illegible] de[illegible] [illegible] priuileg[illegible] de [illegible] ceſſ. ei po[illegible] in cont[illegible] iuratu[illegible] [illegible] licet [illegible] in form[illegible] tur [illegible] quod Papa non pot[illegible] cauſſa, & ſtan[illegible] [illegible] non [illegible] dit[illegible]tem. Vnde [illegible] Papam [illegible] [illegible].

MOHEDANI.

De di[illegible] [illegible]odienſ De[illegible] [illegible]us.

SVMMARIVM.

1 *Diſpenſati[illegible] a Principe ob[illegible] de [illegible] ſecunda agatur obtine[illegible] [illegible] fuci[illegible] v[illegible] non [illegible], quod [illegible] & [illegible].*

DECISIO [illegible].

IN [illegible] Leo[illegible] D[illegible] V[illegible]he[illegible]
d[illegible] [illegible] cun[illegible] 1
[illegible] [illegible] propter [illegible] Non [illegible] [illegible] on [illegible] ſt [illegible] Et hoc vel[illegible] Doc[illegible], *in d. c. 2. [illegible] & eſt deciſ. 180. in an[illegible].*

FABII.

Penſion. Granatenſis.

SVMMARIA.

1 *Penſio tranſlata in alt[illegible] decedente tranſlatore per obitum [illegible] penſionarij [illegible] tantum pro rata temporis debeatur, v[illegible] diuiſio inter heredes [illegible] aduerſ[illegible] ſi [illegible].*

2 *Penſio [illegible] voluntaria.*

3 *T[illegible] [illegible]rma mentem [illegible] indicans ſub[illegible] dubia [illegible].*

4 *Titulus habitus liberat titularem a ſolutione.*

DECISIO XLVIII.

IN [illegible] Gran[illegible] penſion[illegible] inter Reuerendiſſimum Po[illegible]um Cardin[illegible] h[illegible] Matthæi Epiſcopi V[illegible] [illegible] menſibus tranſtulera penſion[illegible] [illegible]ndi[illegible]
b[illegible]tum, [illegible] *per[illegible] [illegible]en-* 1
dem [illegible] Nu[illegible], [illegible] Reuerend[illegible] Cardinalis, [illegible] temporis [illegible] inter [illegible] & heredes deneds, [illegible] [illegible] ſo ex[illegible] q[illegible] [illegible] mo[illegible] d[illegible] ſequi[illegible] [illegible] pars dec[illegible] *etiam Caccialup. in [illegible] penſionario [illegible]*

per

[illegible] *quaſtio. 183.* Et dixerunt Domini pro [illegible] tus terminus Reuerendiſſimo de- [illegible] translationem penſio- [illegible] in hoc caſu, quia totum debetur, *per* [illegible] *Bar.* [illegible] *ff. de iure fiſci*, dum oppo- [illegible] *Roman. conſil. 10. & Ale-* [illegible] tamen iſtud fundamen [illegible] tentum, quia Bart. poſt- [illegible] hoc latius diſtinguit, ex cu- [illegible] dicendum contr. [illegible] uebantur, quæ magis [illegible] lationis, ex vna de- [illegible] rentis, quod voluerit totum il- [illegible] translatarium, & præiudica- [illegible] titulus liberet a ſolutione facien- [illegible] vt fieret translatio pro dimidia in fe- [illegible] Domini, & pro alia [illegible] dicti Ioan- [illegible] translatarentis, vt [illegible] tario. Et ita remanſerunt Do- [illegible] ſcilicet Mohedano & Neo- mano.

MOHEDANI.

De [illegible] tio. & iudi. In cauſſa Barchinon.

SVMMARIVM.

1 D[illegible] *infra terminum ad articulandum propoſi-* [illegible] *amplius non conceduntur.*

DECISIO XLIX.

C[illegible] in vna Barchinonen. de Prao, in [illegible] per ſecundas [illegible] nonizatū fuit, fue- [illegible] m in tertia illud ius non eſſe bo- [illegible] batum beneficium eſſe de iure patro- [illegible] batur, & quia procurator petebat d[illegible] dum. Fuit dictum quod† [illegible] quo cauſ- [illegible] ati, ſi in termino ad di- [illegible] ta non fuerunt petitæ di[illegible] [illegible] plius concedi. nam omnino [illegible] terminum ad articulandum p[illegible] [illegible] diu noui [illegible] pro- [illegible] prout in prima, & illæ duæ [illegible] ſententia canonizatoria [illegible] non tamen in tanti illo, [illegible] reuocari, & deinde no- [illegible] condemnari in iſta reuo- [illegible] quo [illegible] latæ. Fuit in ſe- [illegible] quod pra [illegible] erant vera, ſi [illegible] lum erat conra reiter[illegible] nō [illegible] malè ſtruatus, vt communiter fit, [illegible] tur & poterant p[illegible] dilationes. Et fuit [illegible] allad. *in ſi. de except.*

FABII.

Ceſſione actionis. Firmatur deciſ. 41. Florent. pecuniaria.

SVMMARIA.

1 *Creditor* [illegible] *ceſſio a debitore, ni liquide conſtet de de-* [illegible] *tionem eſſe ſimulatam.*

2 [illegible] *ans ſtare debeat confeſſioni iſtius, qui* [illegible]

3 [illegible] *tur in totum pro modico dato.*

DECISIO L.

IN vna [illegible] pecuniaria decisio ſupradi- [illegible] tum creditori [illegible] pra[illegible] ur ſimulata. [illegible] tenuit Iacobum de [illegible] *pet len* [illegible] *exponen-* [illegible] *nda.* [illegible] *hu* Etſi [illegible] ſis exceptus, non propterea [illegible] bere [illegible] ex cep tis iſtur [illegible] cebatur *per Aret 136. ſi.* ſed in hoc [illegible] nditionem cedatur, actio præſumatur

ſimulata, nec teneat, niſi pro concurrenti quātitate pre- tii ſoluti, tamen hoc non habet locum, quando ceſſio fit in caſibus ibi enu[illegible], puta, quando cr[illegible] ditor accepit in [illegible] tum nomino debitoris, quia etiam † pro modico 3 dato, tenet ceſſio in totum. Et dicta gloſ. ibi intelligi ita d[illegible] et, & Bart. ibidem, *in 4. colum. in princip.* dum vult, quod [illegible] icunque ſit ceſſio, e[illegible] neceſſitate habet locum il- le [illegible] *ex his*, quia pot[illegible] fieri ceſſio, etiam modico dato. Et Barto.m[illegible] poſt glo. exponens tex. ibi, *in d. verſi. ex his*, habet caſum noſtrum pr[illegible] caſu excepto, & ta- men vult, & expreſſe ſentit, quod debeat conſtare de de- bito, quod ceditur. Vnde dicitur, quod ſi poneres, quod debitum ſingeretur, vnde tamen eſt, quod hic non ſolum valet ceſſio, imo cedēs ius, quod habet amitter[illegible]t, *vt in l. ab Anaſtaſio, eo. ti.* Et ex hac conſideratione occurrunt omnia, quæ ex aduerſo adducebantur, & firma remanet exſecu- tio, in qua opinione Rota fuit, licet Dom. Proſper, non bene [illegible] ſolueret, & potius teneret contrarium etiam Dominus Mohedanus, ac Dominus Fabius.

FABII.

Vt lit. penden. Pampilonen. parochial.

SVMMARIA.

1 *Poſſeſſio propria auctoritate initi alicuius beneficii, an tanquam attentata renocari poſſit.*

2 *Exſecutorialium literarum vigore, ſi quis poſſeſſionem capiat, tam vacuam, quam plenam, nemine contradi- cente, ſineque vllo actu violento, attentata dicitur ne- quaquam, ſed iuſta.*

3 *Voluntas ex longi temporis concurſu, & conſenſus præſu- ſumitur.*

DECISIO LI.

IN vna Pampi[illegible] nen. parochialis de [illegible] icenda, in qua vi- gore [illegible] fine [illegible] eriori, proceſſu propria 1 au[illegible] fuerat c[illegible] ta poſſ[illegible] io beneficii, & poſt lon- gum [illegible] poſſ[illegible] nem iſtam, tanquam at- tent[illegible] reuo[illegible] ri, *iuxta tradit. per Caſſa. deciſ. 6. de cauſ. po[illegible] propri[illegible] non in re[illegible] de annali. quaſt. 44. num. 7.* [illegible] *8.* Tamen [illegible] un, quo[illegible] non erat attentata, † quia 2 quando [illegible] executorialium ingreditur poſſeſ- ſionem vacuam & [illegible] num ſine cont[illegible] dictione & to- [illegible] non eſt [illegible] ttentata, imo iuſta. Caſſad. *d.* [illegible]. Et [illegible] non conſtabat de aliqua vio[illegible] ontr[illegible], imo præſume- 3 batur vol[illegible] poris, videlicet 2[illegible]. an- norum, & præ[illegible] o derelicta, *l. peregre, in princip. ff. de acqu[illegible] po[illegible] 10. Iaſ. in l. clam poſſidere, ſi quis ad nundi[illegible] 3. eodem titulo*, ita in caſu iſto præſumebatur capta [illegible] ente, & non contradicente poſ- [illegible] *Sarnen. in reg. de non tollen. iure quaſito, quaſtio. 5. in fine.*

FABII.

De [illegible] rum. in Lucana præpoſ.

SVMMARIVM.

1 *Regula de m[illegible] vacatione beneficiorum qualiter, & quando l[illegible] um.*

DECISIO LII.

IN vna Lucana præpoſituræ fuit dictum, quod † regu- la de menſibus habeat locum non ſolum, quando petitur prouiſ[illegible] beneficio vacante in menſe reſignato va- cante de iure & de facto, ſi beneficium vacat de iure, tamen [illegible] moriatur, qui habet ius bonum, alio exiſtente [illegible] ſſione [illegible] regula loquatur ſimpliciter & vera [illegible] mortem illius, qui habet ius, *Mil- le.* [illegible] *tracta. de caria. ſubſid. quaſtio. 121* Nam beneficia quæ vacant, de facto compre- henduntur in regula, *Rota deciſ. 8. de actio. in antiq.* in- [illegible] ligendo tamen, quatenus verum ius non ſit, *Valen. in d[illegible] tractatu, quaſtio. 127. Caſſad. deciſio. 2. de con- ſtitutio.*

MOHEDANI.

Regula de Menſibus. In eadem.

SVMMARIA.

1 *Reſeruatio beneficii eccleſiaſtici, ſi fiat pluribus reſeruationibus non requiritur in eius impetratione, vt fiat mentio de menſe, quo beneficium cœpit vacare.*

2 *Regula octo menſium non extenditur ad reſeruata beneficia, ſed ad ea quorum ſpectat collatio ad ordinarium.*

DECISIO LIIII.

1 IN vna Lucana præpoſituræ coram Mohedano, fuit reſolutum, quod ex quo erat † alias reſeruata iſta præpoſitura pluribus reſeruationibus, in eius impetratione nõ erat facienda mentio de menſe, de quo beneficium iſtud
2 vacans erat, quia † regula octo menſium, in qua cauetur Menſionarius, non loquitur de beneficiis alias reſeruatis, ſed de his, quibus ordinarius prouidere poteſt, cuiuſmodi non ſunt reſeruata.

MOHEDANI.

De re iudicata Bononienſis Canonicatus.

SVMMARIVM.

1 *Iura producta post rem iudicatam, & dati articuli præſupponunt res iudicatæ renuntiatum.*

DECISIO LV.

1 IN vna Bononienſis canonicatus & præben. coram eodem Mohedano fuit reſolutum, quod, ex † quo poſt rem iudicatam, erãt producta iura dati articuli, & multa alia facta per iſtum proceſſum, cenſeatur renuntiatum rei iudicatæ, ex quo nihil fuerat appellatum, ſed tantum dictum generalia contra. Et hoc per doctrinam communem & vulgarem, *in cap. quoniam contra, de probat. & in c. inter monaſterium, extra de re iudic.*

FABII.

De Decreto irritando & reſeruation. Salamantin. præſtimonii.

SVMMARIVM.

1 *Decretum irritans, appoſito indulto, non inficit, neque titulum, neque poſſeſſionem po[illegible]dent[illegible], ex [illegible] tione Epiſcopi, ex quo non contingebat certum corpus beneficii, neque erat notorium.*

DECISIO LVI.

1 IN vna Salamantin. præſtimonii de La[illegible]one fuit cõcluſum, quod † dec[illegible]um irritans appo[illegible] in indulto Cardinalis ſanctæ Crucis, non in[illegible]t, nec titulum, nec poſſeſſionem prouiſi ab ordinario, ex quo non erat ſuper certo corpore beneficii, n[illegible] notorium, *per deciſ. [illegible] aſſad. 1. & [illegible] de re [illegible] ſpol. cum ibi [illegible].*

FABII.

Renuntiat. G[illegible]ſcuen. Præceptoriæ.

SVMMARIVM.

1 *Reſignatarius tempore reſignationis, non exſiſtens capax, licet poſtea capax fiat, non habebit benefic. niſi nouus Pontificis conſenſ[illegible] a[illegible]edat.*

DECISIO LVII.

IN vna Glaſcuen. præceptoriæ fuit dic[illegible]m, quod ſi aliquis præſter conſenſum ſupplica[illegible]onis a tergo ipſius, in qua r[illegible]ignauerat beneficium in fauorem certæ perſonæ,
1 & non alias, &c. Quod, † ſi tempore reſignationis, reſignatarius erat incapax, licet poſtea efficeretur capax, tamen reſignatio non tenet, nec reſignatarius habere debet beneficium, quia requirebatur nouus conſen[illegible]s, & noua Papæ prouiſio, nec tunc facta temp[illegible]re incapacitatis prodcrat.

FABII.

Locatio M[illegible]diolan. [illegible]

SVMMARI[illegible]

1 *Emphyteuta propria auctoritate [illegible] an[illegible]ellere id, quod ceſſauit [illegible]t a [illegible]lutione canonis domino debiti biennio ant[illegible] atio.*

2 *Res ad dominum directum, ſi ob retardatum canonis ſolutionem peruenit [illegible], non tamen [illegible], vt propria auctoritate p[illegible] nem ingredi [illegible]t.*

DECISIO [illegible]VIII.

IN vna Mediolan[illegible]nſi beneficiorum, coram Domino Fabio fuit tentum [illegible] propria au[illegible]oritat[illegible] poſſe expel- 1
lere emphyt[illegible]itam, [illegible]auerat a ſolu[illegible]ne canonis per triennium, vel bienn[illegible]um, ita vt recederet, *per not. per gl[illegible] in lege 2. C. de iure emph[illegible]t.* tanq[illegible] a[illegible] gis co[illegible]muniter reprobatam, *vt patet ex late dedu[illegible], per Iaſ. & per Canoniſtas, in capit. potuit, de l[illegible]a. maxime Imo. & Dec. conſ. 10 146. colum[illegible] verſic. [illegible] ſecun[illegible] dubium.* Et quia circa hoc erat aliquod dubium in f[illegible]o, fuit dictum Domino ponenti, quod ſe informaret. Et licet ex capite lineæ ſini[illegible] & all[illegible]tionis factæ, irrequiſito
† Domino, res eſſet reſoluta ipſo iure, *et d[illegible] gloſ. com-* 2
muniter approbata, in l. 6. § fin. C. de noui oper. nuntia. tamẽ fuit dictum, quod non ſequebatur. I[illegible] propria auctoritate potuit ingredi Dominus, *per deci[illegible] Afflict. in deciſ. Neapolitana, q. 7. nu. 2. & ſeq.*

MOHEDANI.

De conceſſ. præben. Barchin. Priorat.

SVMMARIA.

1 *Exſpectatiuis conceſſis, & mandato pariter de prouidendo obtento, vtrum ante literas expeditas poſſit beneficium acceptari, regula id vetante non obſeruata.*

2 *Sola ſignatura ſupplicis libelli gratiæ adimpletionem demonſtrat.*

3 *Mandatum de prouidendo pinguis dicitur exſpectatiua.*

4 *Regulæ quæ debent ſeruari mediantibus exſpectatiuis, etiam habent locum in mandatis de prouidendo.*

5 *Regulæ quæ in deſuetudinem ſemel abiere, amplius reuiuiſcere non poſſunt.*

6 *Rota Romana per obſeruationem obtinet, vt non niſi expeditis literis habens mandatum de prouidendo, beneficii poſſeſſionem acceptare poſſit.*

DECISIO LIX.

IN vna Barchinonen. Prioratus Virginum coram Mohedano fuit dictum, † quod licet de menſe Aprilis, 1
1545. fuiſſent conceſſæ exſpectatiuæ, & de menſe Auguſti eiuſdem anni conceſſum mandatum de prouidendo, Domino Hieronymo de Niza, potuit acceptare etiã ante expeditionem literarum gratiæ ſuæ, non obſt[illegible] regula, quæ habet, quod vigore gratiæ exſpectatiuæ, [illegible] ſpecialis reſignationis, poſſit acceptare, literis non expeditis, quia regula iſta cum aliis propter exſpectatiuas facta non habet locum, nec effectum aliqu[illegible]m ante f[illegible]nationem proceſſus ſuper gratiis exſpectatiuis, quæ non fuit facta, niſi anno ſequenti, videlicet 1546. 4. Februarii. Et hoc adducebatur in argumentum, quod Papa, ex quo per literas exſpe[illegible]tiuarum tollitur non erat in[illegible]is ſuæ, quod intel[illegible]eretur ſublata, n[illegible] fu[illegible]atis proceſſibus ſuper gratiis exſpectatiuis, quaſi illæ clauſulæ non ſortiantur effectum antea. Vnde, ſi [illegible]nte effec[illegible]um non ſortiantur, quin imo habens mand[illegible]m de prouidendo poſſet acceptare literis non [illegible], cum nulla alia leg[illegible] proh[illegible]at[illegible]r, imo [illegible] ex [illegible] ſi[illegible] ſi ppl[illegible]- 2
tionis gratia dic[illegible]r perfecta [illegible] *el de [illegible] 10. 8. de reſtitut. ſpoliat.* Et quia dicebatur, [illegible]od regulæ nouæ exſpe[illegible]atiuarum conc[illegible]arum, de anno 1545. non obeſſent per rationem prædictam, tamen regulæ primarum exſpectatiuarum [illegible]onceſſa[illegible] per Paulum ob[illegible]bant, [illegible]ia
† mandatum [illegible] prouiden[illegible] d[illegible] r[illegible] exſ[illegible]- 3
ua. Ide[illegible] u[illegible] æ de[illegible] ſ[illegible]u[illegible] us e[illegible]- 4
ſpectati[illegible] is [illegible] ha[illegible] n[illegible] ti[illegible] omin[illegible] p[illegible] dendo [illegible] non [illegible] la[illegible]
[illegible] n[illegible] e pedit[illegible] lit[illegible] is [illegible] tr[illegible] tamen [illegible]
i[illegible] las non [illegible] ſta[illegible] c[illegible], [illegible] ta[illegible] um fue[illegible] t [illegible] propter exſpectatiuas gen[illegible] er cõceſſas, [illegible] durant[illegible] us,

debet

debet obſeruari, vt dicitur in illarum procemio regula-
rum, ſtatim quod exſpectatiuæ generales fuerunt reuo-
catæ, ſtatim illæ regulæ amiſerunt ſuum vigorem, vt licet
poſtmodum aliquæ ſpeciales reſeruationes, vel pingues
exſpectatiuæ concedantur, tamen ex diſpoſitione iuris
communis, valet acceptatio literis non expeditis, quia
5 † regulæ illæ, quæ ſemel deſierunt eſſe in obſeruantia, nõ
poſſunt reuiuiſcere. Et fuit dictum per omnes, vno ex-
6 cepto, licet Dominus proponens diceret, ſe vidiſſe † in
Rota, ſemper hoc dictum obſeruatum fuiſſe, quod ha-
bens mandatum de prouidendo, non poſſet acceptari,
niſi literis expeditis, de qua obſeruatione alii non memi-
nerunt, & quia materia eſt exemplaris, fortaſſis ſuper hoc
etiam dubitabatur.

FABIL.

Qui filii ſint legitimi. In cauſſa Anayna.

SVMMARIA.

1 *Diſpoſitio iuris ciuilis, qua ſtatutum eſt, filios per ſubſe-quens matrimonium legitimari confectis dotalibus in-ſtrumentis, multis exſiſtentibus filiis legitimis & na-turalibus, locum non habet.*

2 *Legitimatio filiorum, ſi ſecundum iura Canonica fiat, non requiruntur dotalia inſtrumenta.*

DECISIO LX.

IN cauſſa Anayna Caſtri Scurcale fuit dictum per o-
1 mnes & tenorum, quod diſpoſitio iuris ciuilis habens,
quod ... per ſubſequens matrimonium non legitimen-
tur niſi con... dotalibus inſtrumentis, non habeat
locum, quando multi filii legitimi ſunt, *§. ſi vero, Authen.
quibus mo. nat. effic. legit. Bart. per illum text. in l. ſi mulier,
C. de don. ante nuptias, Angel. in l. contractus, ff. de pignor.
Iaſ. con... 1... colum. 6. verſi. 6. not. 4. volum. ... Hippol. ſing.
ſuo 5. Pariſ. con... l. 13. num. 49. volum. 2.* Firmata etiam fuit
alia concluſio, tanquam magis communis, quod licet
*Ang. l. conſil. 29. in §. ſed etiam aliud, Authen. quib. mod.
nat. effic. le... idem ſequitur Hippol. in cautel. 250. Curt. iu-
nior conſi... 136. numero decimo, Socin. iunior, conſilio
32. volumine primo, Ruin. conſilio 211.* videatur velle,
3 quod † in legitimatione filiorum ſeruatur ius canoni-
cum, & propterea dotalia inſtrumenta non requiruntur,
vt dicit Angel. per præallegata, contra etiam in terris Im-
perii tamen quo ad ſucceſſorem ſeruatur ius ciuile, *per
ea, quæ l... iſſime in informationibus dicuntur.* Et cum de
nouo in ſequenti audientia dubitatum fuiſſet, ſuper ve-
ritate primæ, omnes concluſiue, nemine diſcrepante,
contra fuerunt & firmarunt.

PVTEL.

De iudiciis Meſſanenſis Baroniæ

SVMMARIVM.

1 *Innocentianæ conſtitutionis vigore cum in qualibet par-te iudicii iuramentum perhorreſcentiæ præſtari poſſit, habet locum in eo, vt procedatur in curia, non in par-tibus a curia longe remotis.*

DECISIO LXI.

COram Puteo in vna Meſſanen. Baroniæ fuit di-
1 ctum † quod licet per Innocentianam iuramen-
tum perhorreſcentiæ poſſit præſtari in quacunque
parte iudicii, hoc tamen habet locum, quantum ad
hoc, vt poſſit procedi in curia, non autem quantum ad
hoc, vt retro acta in partibus eſſent nulla, præſtito iura-
mento.

MOHEDANI.

De ſponſalibus Parmenſis bonorum.

SVMMARIVM.

1 *Conſilium Socini 36. primo volumine, concludens plura copulatiua requiri deberé ad probationem faciendam, de præſumptione in cauſſa matrimoniali, & legitimitatis a Curia Rotali eſt improbatum.*

DECISIO LXII.

COram Mohedano in cauſſa Parmen. bonorum Ca-
ſalibus fuit dictum, quòd † conſilium Soc. 36. primo 1
volum. concludendo plura copulatiua requiri ad pro-
bandum præſumptum non eſſe tenendum, dum volebat
requiri mutuum tractatum per decem annos, quia Do-
ctores communiter, *in cap. illud, de præſumpt.* ſi bene nu-
merentur & ponderentur, teneant contrarium, & omnia
ibi requiſita non requirunt, maxime in caſu, de quo age-
batur, vbi principaliter non quærebatur de matrimonio,
ſed de legitimitate filiorum, *vt late proſequitur Pariſ. con-
ſil. 57. num. 45. & 46. volum. 4. ibi reſpondet omnibus addu-
ctis per Socin.*

MOHEDANI.

De acceptatione Barchinonen. prioratus.

SVMMARIA.

1 *Mandato de prouidendo conceſſo, an beneficium acceptari poſſit literis nondum expeditis.*

2 *Proceſſibus nondum fulminatis regulæ exſpectatiuæ lo-cum non habent.*

3 *Regula octo mẽſium tollitur per regulas exſpect. viuidarum, ſtante primo eo quod fulminati ſint proceſſus.*

4 *Exſpectatiuæ ſi ſuo effectu deſtituãtur, ita & regulæ pro-pter exſpectatiuas ſuis viribus priuantur.*

5 *Regula Pauli Tertii Pontif. conceſſa pro exſpectatiuis, nõ ſolum de ipſis loquuntur exſpectatiuis, ſed etiam de a-liis particularibus reſeruationibus, quemadmodum ſunt mandata de prouidendo, quæ etiam pingues ex-ſpectatiuæ dicuntur.*

6 *Et id quomodo ſit latius, & de quibus exſpectatiuis intel-ligendum.*

DECISIO LXIII.

COram eodem in cauſſa Barchinon. prioratus virgi-
num, inter Bernardinum della Croce, & Hierony-
mum de Oſſe, fuit dictum, † quod Hieronymus conceſſo 1
ſibi mandato de prouidendo, potuit acceptare prioratũ,
literis non expeditis, quia ex ſola ſupplicatione ſine lite-
ris gratia eſt perfecta. Et licet daretur de non acceptando,
literis non expeditis, tamen dicebatur, regulam illam nõ
habere locum, niſi durantibus exſpectatiuis, cum inter
literas exſpectatiuarum ſit poſita, quæ durantibus exſpe-
ctatiuis durat, & non vltra: ex procemio illarum regula-
rum patet. Et licet diceretur, quod ante mandatũ de pro-
uidendo exſpectatiuæ erant conceſſæ, & publicatæ regu-
læ, tamẽ dicebatur, & ita fuit tentum, † quod ex quo pro- 2
ceſſus nõ erant fulminati, regulæ illæ nullius momenti e-
rant, cum nec exſpectantes illi interim poſſint acceptare.
Et propterea ex parte Papę venit Datarius ad nos cõgre-
gatos, & dixit, † quod dum regula octo menſium tollitur 3
per regulas exſpectatiuarum, nõ erat mentis Papæ, quod
tolleretur, niſi fulminatis proceſſibus. Quod ratione alia
non potuit eſſe, † quam quia ſicut exſpectatiuæ effectum 4
non habebant, ita nec regulæ, propter exſpectatiuas edi-
tæ. Sed in hoc caſu dicebatur, quod ſaltem † regula edita 5
pro anno Pauli Tertii, qui iterum conceſſerat exſpecta-
tiuas, obſtabat, quia regula illa loquitur nedum in exſpe-
ctatiuis, ſed etiã de particularib. reſeruationib. quę parti-
culares reſeruationes, prout ſunt mãdata de prouidẽdo,
dicebatur pingues exſpectatiuę. Sed adhuc Domini dixe-
runt, nec illas aliquid obſtare, cum eſſent promulgatæ re-
uocatis exſpectatiuis, † & dum loquebantur, de reſerua- 6
tionibus particularibus conceſſis, debebant intelligi de
his, quæ durantibus exſpectatiuis cõceduntur, prout ſo-
let fieri communiter, quia per aliquot dies, quibus dura-
uerunt exſpectatiuæ, ſoleat ſummus Pontifex concedere
mandata de prouidendo, prout nunc cœpit facere du-
rantibus exſpectatiuis. Et ideo 20. Maii, fuit tertio firma-
ta iſta concluſio ſubtiliter informante Caſtello.

PVTEL.

De iure patronatus Bononienſis paroch.

SVMMARIA.

1 *Ius patronatus ex dotatione, vel fundatione in beneficialibus, an ortum præſupponatur.*

2 *Dictio forſan quam vim habeat, & an eliſa generalitate inducit quid ſpecificum magis, & expreſſum.*

3 *Iſta verba forte de iure patronatus augmentatiue, non reſtrictiue hoc caſu poſita dignoſcuntur.*

DECISIO LXIIII.

PVico proponente in vna Bonon. ſancti Thomæ de Brauia fuit dictum, quod Nicolaus Vergilii, qui dixe-
1 rat, Papæ beneficium eſſe de iure patronatus forſan laicorum, eo quod confeſſione facta ex diſpoſitione iuris ſequebatur, quod eſſent ex fundatione vel dotatione: dicebatur confiteri, eſſe de iure patronatus, eo quod ex fundatione, vel dotatione eſſet, *per dict. per Caſſad. in deciſ. 4. de proba. & 7. de iure patronatus.* Et licet diceretur,
2 quod per illa † verba, *f... n de iure patronatus*, videbatur receſſum ab illa confeſſione generali, per magis ſpecificam expreſſionem, *ad no. per Iaſ. & glo. in l. quaſitum, § ſi quis fundum, de fund. inſtruct.* tamen dixerunt Domini,
3 quod † illa verba forte de iure patronatus, erant augmẽtatiue, non autem reſtrictiue intelligenda, & ideo genus derogabat ſpeciei in tertio caſu. Eo maxime, quia in caſu iſto nõ eramus in dubio, ſed magis in claro, quia augmẽtatiue erãt appoſita illa verba, & de intentione ſatis conſtabat: quia voluit habere beneficium a Papa, nedum ſi eſſet de iure patronatus ſimpliciter, ſed etiam ex fundatione & dotatione, etiam illa verba forſan ex fundatione & dotatione non negabant, beneficium eſſe iuriſpatronatus, ſed vltra dubitabatur, ne forſan ex fundatione vel dotatione eſſent.

PVTEI.

De procuratoribus Placentina bonorum.

SVMMARIVM.

1 *Mandatum generale datum ad omnes & ſingulas cauſſas, non præteritas modo & præſentes complectitur, ſed ad futuras etiam protendi dignoſcitur.*

DECISIO LXV.

IN cauſſa Placentin. bonorum de Pallauicinis, coram
1 Puteo fuit concluſum, † quod mandatum generale ad omnes & ſingulas cauſſas comprehendebat etiam futuras, licet conſ... tunc cauſſas habe..., *per deciſ. Rotæ 413. in nouis*, quæ diſtincte loquitur. Et ita eſt communis opinio, *vt atteſtabatur Alexan. in additio. ad Bart. in l. damno infecto, § ...s qui, in verbo, futuras cauſſas, ff. de damno inf...o.* Et licet Alexan. ibi videatur diſtinguere, nõ tamen diſtinguit communem opinionem, ſed dicit, poſito, quod opini... Bart. quæ contrariatur communi opinioni eſſet vera, ... diſtinguenda eſſet. Articulabatur etiam Mil. *in reper. in verbo, procurator generalis conſtitutus.* Et licet Rota, *in deci. 19.* videatur diſtinguere, tamen dixerunt Domini eo ... dicta intelligenda quantum ad hoc, vt etiam futuras poſſet ... omplecti.

PROSPERI.

Regula de annali Mutinen. parochial.

SVMMARIVM.

1 *Regula de annali non ſeruata, vtrum præiudicet parti in cauſſa beneficiali, conſtito, quod aſſerta attentata fuerint calumnioſa.*

DECISIO LXVI.

IN vna Mutinen. parochia S... coram Proſpero fuit
1 dictum, quod † ſi quis non ſeruauerit regulam de annali, puta quod infra ... nnũ, tum ante fuerit, cauſſam ter... nari, ſi hoc fuit culpa aduerſarii, vt puta fuerit in Ca... o quia commiſerat cauſſam attentatorum, licet po... t de facili prouidere, talis impedimẽto faciendo pro... erminum anni, vel obtinendo commiſſionem, ... præ... terminus adue... io ad docendum, ... attentatis ... mẽ ex quo hoc fa... o aduerſarii veniebat, tenebatur ... ſtas diligentias. Sed eo ſolo a regula excuſabatur, eo maxime in caſu iſto, quo compertum fuerat, aſſerta attentata fuiſſe calumnioſa.

FABII.

De fide inſtrumentorum Tudertina bonorum.

SVMMARIVM.

1 *Archiuii bulla inhibens notariis non deſcriptis in matricula archiuii eiuſdem, cõficere inſtrumenta, ſtatuenſque pro falſariis habendos, ne archiuiſtas notarios inſtrumenta conficientes, non debet intelligi in inſtrumentis a notario non archiuiſta conſcriptis, graſſante contagio peſtilentiæ.*

DECISIO LXVII.

IN vna Tudertin. bonorum fuit dictum, quod † bulla 1
archiuii, quæ vult, notarios non matriculatos in archiuio nõ poſſe conficere inſtrumẽta, imo pro falſariis poſſe condemnari, non habere locum in notario, non archiuiſta conficiente inſtrumenta tempore magnæ peſtis, per multa in informationibus latiſſime deducta.

PVTEI.

De teſtibus Parmenſis bonorum.

SVMMARIVM.

1 *Teſtium qualitates ex legalitate fideque, & de notoriis depoſitione prouenientes, faciunt eos omni exceptione maiores.*

DECISIO LXVIII.

IN cauſſa Parmen. bonorum de Caſalibus erant, in vltimis audientiis coram Puteo examinati teſtes, quod examen in ſecunda coram Mohedano dicebatur nullum, ex multis tamen etiam ſuſtinuerunt illud, quia in vltimis non ſeruare ordinem, eſt ordo: maxime quia illi
† teſtes erant examinati, ſuper legitimatione perſona- 1
rum, & erant legales, fide digni, & omni exceptione maiores, & deponebant de re notoria, vel ſaltem veriſſima, quia tunc fuerunt examinati, ſine interrogatoriis partis aduerſæ Caſalium. Dixerunt, quod ex quo erant præſentes in Curia, quod liceret illos teſtes repetere datis ſuis interrogatoriis.

FABII.

Fallentia Parmenſis Vallium.

SVMMARIVM.

1 *Fallentia Socini quæ limitat cap. fraternitatis, de teſtib. eſt practicabilis in Curia Romana.*

DECISIO LXIX.

IN cauſſa Parmen. Vallium coram Fabio fuit tenta † fal- 1
lentia Soc. *403. alias 498. in tertia fallen.* dum limitat capitulum fraternitatis de teſtibus, quam opinionem dicit in practica obſeruari, *deciſ. Neapol. 216. num. 4. in antiq.* Et retulit Dominus Decanus ita fuiſſe alias ſeruatum in alia cauſſa.

PVTEI.

De diſpenſationibus Meſſanen. Baroniæ.

SVMMARIA.

1 *Diſpenſatio in cauſſa matrimoniali, quando habeatur pro ſubreptitia.*

2 *Caſus mixtus vtrum ſub ſimplici contineatur.*

3 *Beneficium Principis latiſſime eſt interpretandum.*

DECISIO LXX.

IN cauſſa Meſſanen. Baroniæ coram Puteo fuit firmata concluſio, de qua per Doctores, *in l. 2. in princip. ff. de verbor. oblig. maxime per Claud. ibi, col. 2. verſ. ſed circa quæſt. pertinentem per Abbatem, in §. de adulteris, col. 6. certe ſeruanda, & no. Oldra. conſ. 297.* videlicet, quando ab aliquo petitur diſpenſari, vt poſſit remanere in matrimonio contracto, non obſtante, quod ... in ſecundo gra-
du coniunctus, † quod ſi reperitur in duplici ſecun. quod 1
diſpenſatio eſt ſurreptitia. Et valet, quia diſpenſatio eſt
odioſa, nec caſus mixtus comprehenditur ſub ſimpli- 2
ci: ſecus ſi concedatur alicui puta epiſcopo, quod poſ-
ſit diſpenſare cum coniunctis *in 2.* quia tunc † cum ſit 3
benefi-

benefi[illegible]um Principis, latiſſime eſt interpretandum, quod
pot[illegible] diſpenſare cum coniunctis in duplici ſecundo, et-
iam quod hoc eſſet illis conceſſum reſpectu certarum
perſonarum, dummodo non ad petitionem illarum, cum
quibus diſpenſatur. Et hoc eſt, quod voluit Cald. *conſ. 2. de
conſan. & affin.*

AVGVSTINI.

De iudicis Hiſpalen. Canonicat.

SVMMARIA.

1 *Lite inter duos exiſtente in cauſſa beneficiali interueni-
ente tertio ratione ſui intereſſe per vim commiſſionis e-
[illegible] citato tantum actore, vtrum lis etiam exſiſtat
reſpectu rei non citati.*

2 *Tertius de intereſſe ſuo prætendens licet non ſit nomina-
tus in commiſſione, dicitur tamen eſſe in lite.*

3 *Tertius [illegible] etiam reo intruſo non citato habens ius pro ſe
validum, non eſt obſtaculo quin reus permaneat in li-
te mota.*

4 *Iudex ſi admittat tertium petentem ſe admitti ad cauſ-
ſam ratione ſui intereſſe, tr. inſertur ad ipſam litem.*

DECISIO LXXI.

IN cauſſa Hiſpalen. Canonicatus inter canonicum Ca-
norien. & Ioannem de Brauia coram Domino Anto-
1 nio Aug[illegible]o fuit dubitatum, quod † ſi inter duos ſit lis
ſuper [illegible]cio, & tertius veniat pro ſuo intereſſe vigore
e[illegible] m commi[illegible]ionis, citato tantum actore, an ſit lis re-
[illegible] non citati? Et domini fuerunt varii, dicentibus
[illegible] quod ſic, *per deciſ. 103. in nou.* quę videtur vel-
[illegible] pro intereſſe ſuo, ſecus ſit, tan-
quam ſi [illegible] interſit inter actorem & duos reos nulla
eſt [illegible], niſi [illegible] uo per aliam commiſſionem detur iuriſ-
di[illegible] ius veniens ad cauſſam habet litem cum
omnibu[illegible] ecus eſt ſi differentia ſit inter duos iſtos
[illegible] di[illegible] tibus, quod illa deciſ. debebat intelligi vi-
2 [illegible] nominationis: Et [illegible] licet ille tertius non
[illegible] in commiſſione, tamẽ in lite eſſet, quod
tam[illegible] cunt, quod caſus iſte eſſet indubitatus, & a-
3 [illegible] tum habet iſta deciſio: Dixerunt tamen †
[illegible] to tertio, qui venerat ad cauſſam, & citauerat
[illegible] habentẽ bonum ius, licet non citaſſet reum in-
t[illegible] men ex quo actor ceſſerat iuri & liti in fauo-
rem intruſi, remanebat lis inter iſtum & reum, in quem
tranſierat ius actoris litigioſum per citationem tertii,
4 [illegible] ven[illegible]t ad cauſſam. Et in eadem cauſſa dixerunt, †
q[illegible] ſi qui pet[illegible] et ſe admitti ad cauſſam pro ſuo inter-
e[illegible], & iudex admiſit, conſlito de intereſſe, licet diceretur,
q[illegible] d ad[illegible] d pars non ſit citata, quia de intereſſe non de-
be[illegible] tare parte citata, & ſic cauſſa cognita. Sed ſatis eſt,
qu[illegible] conſtet quandocunque ex productis, & admiſſio ad
cau[illegible] facit litem.

FABII.

De pactis in quadam Placentina.

SVMMARIVM.

1 *Partibus volentibus de contractu inter ſe celebrato fieri
p[illegible] inſtrumentum ſit, [illegible] eo modo adimpleto, aut
non [illegible] facta ſcriptura, contractus non habeatur per-
fectus.*

DECISIO LXXII.

COram [illegible] in cauſſa Placentin[illegible] dixerunt domini,
di[illegible] Caſtr. *in l. cum r[illegible] colum. pen. Cod. de*
1 *pr[illegible]*entis. quod quando partes agunt, quod de con-
tr[illegible] mentum, quod contractus non dicitur
perfectus, n[illegible] ſcriptura, quia i[illegible] m dic[illegible] *in l. contra-
ctum [illegible] 4. [illegible] de idem frumentor. quem [illegible] ſequuntur
de [illegible] per D[illegible] colum. 1 verſic. 4. compro-
b[illegible] [illegible] in conſil. [illegible]. colum. 2. prope finem
verſic. [illegible] cuius opinionem d[illegible] communi[illegible]
[illegible] de-
c[illegible] [illegible] conſ. [illegible] in con-
trarium [illegible] communis practica.* Et quod ita eſt
communis opinio, *vt atteſtatur Dec. conſil. 340. colum. 1.
verſi. 5. & vltimo. Grat. etiam dicit communem conſilio 107.
col. 1. ver. reſpondetur. volum. 1. & dictum Caſtren. reprobat
Soc. conſi. 22. col. 2. in fi. cum ſeq. idem voluit Claud. de San-
tillo. in l. quibus idem. & ibi etiam Aret. ff. de verborum ob-
lig.* Et ſic fuit dictum communem opinionem eſſe con-
tra Paulum de Caſtro, qui, vt bene loquatur, debet intel-
ligi, quod per partes ſit iſtud, quod non valeat, niſi con-
uentio ſiat per ſcripturam, & dicatur, *vt declarat Dec. in l.
pactum, quod bona fide, ver. ex quo. . . . . C. de pact. Grat. d.
conſil. 107. col. 1. vol. 1.*

FABII.

Regula de publican. & eius declaratoria Sego-
bienſ. beneficii.

SVMMARIA.

1 *Regula Pauli Tertii declaratoria regulæ de publicand.
vt tempora currant a die reſignationis, non autem a
die præſtiti conſenſus, non habet locum in reſignationi-
bus, in quibus præſtatur conſenſus poſt obitum reſi-
gnantis.*

2 *Rationem huius vide num. ſeq. eo quia nondum præſtito
conſenſu reſignatio adhuc ſit imperfecta.*

3 *Regula hæc cum ſit odioſa, & contra diſpoſitionem iuris
communis, ſtricte venit intelligenda.*

DECISIO LXXIII.

IN vna Segobien. beneficii de Villa Caſlin. fuit reſolu-
tum, † regulam Pauli Tertii declaratoriam regulæ de 1
publican. vt tempora currant a die reſignationis, non a
die præſtiti conſenſus, non habere locum in reſignatio-
nibus, in quibus præſtatur conſenſus poſt obitũ reſignan-
tis, *de qua per Caſſad. dec. 1. de renunt.* . . . tantum in reſi-
gnationibus, in quibus præſtatur conſenſus viuente reſi-
gnante, & tunc temporis currunt a die reſignationis, non
autem a die præſtiti conſenſus. † Et ratio potiſſima, quia 2
ante præſtitum conſenſum reſignatio non eſt perfecta. I-
deo de iure illa regula non debet intelligi, ſed de reſigna-
tione perfecta. Et cum ex aduerſo per prætendentes con-
trarium replicaretur, quod potuit fieri fraus regulę, & de-
clarationi, cui Papa in declaratione voluit obuiare, fuit di-
ctum, quod † erat conſiderandum, quod regula eſt odio- 3
ſa, & contra diſpoſitionem iuris communis, & propterea
ſtricte debet intelligi, & ad literam prout iacebat. Et ita
fuit firmatum coram Romano.

PVTEI.

Vt lit. penden. Bononien. location.

SVMMARIVM.

1 *Sententia lata poſt inhibitionem emanatam vigore com-
miſſionis aduocatoria. & ſubreptitia, neq. habentis iu-
riſdictionem de iure eſt attentata, & ex ſtylo curiæ te-
netur, quamuis de iure ſperni poſſit.*

DECISIO LXXIIII.

COram Puteo in cauſſa Bononien. location. fuit con-
cluſum, quod ſententia lata etiam poſt inhibitionem 1
emanatam vigore commiſſionis aduocatoriæ, & ſubre-
ptitia, & non habentis iuriſdictionem de iure eſt attẽn-
tata, quia de ſtylu Dominorum tenenda eſt: licet de iure
poſſit ſperni. Et dictum fuit, quod clauſula, *quam & quas*
de qua in commiſſione appellationis habuit iuriſdictio-
nem, etiam quod non conſtet de ſententia, & appellatio-
ne, vt quotidie practicatur, & fertur ſententia, vt in
prima, & etiam in audientia ſequenti firmata fuit eadem
deciſio.

MOHEDANI.

De dolo & contumacia Ferretin. parochial.

SVMMARIVM.

1 *Citatus ſi non perſonaliter apprehendatur ſtante com-
miſſione per citationem, vt id fieret, ex quo de iure ad
reſidentiam citatus tenetur, valida eſt citatio etiam
forma eiuſdem non obſeru.*

Decisio LXXV.

IN vna Ferretin. parochialis coram Mohedano fuit ci-
tatio facta in parochiali, & cathedrali. Cũ ageretur de
parochiali erat bona, licet citatus non fuerit perſona-
1 liter apprehenſus, nec conſtaret de aliqua diligentia pro
eo reperiendo, licet forma citationis videretur, quod de-
beret perquiri; & ex quò de iure tenetur reſidere in paro-
chiali, præſumitur quod ibi fuerit, & habuerit notitiam
citationis.

AVGVSTINI.

De iudiciis Hiſpalen. canonicat.

Svmmaria.

1 *Admiſſus ad litem pro ſuo intereſſe ſi producat iura, & tandem decennio ſuperſedeat, an poſtmodum ſtante illo beneficio ad ordinarium collatio deuoluatur.*

2 *Lis niſi per ſententiam latam extingui poteſt.*

Decisio LXXVI.

IN vna Hiſpan. Canonicat. & præben. coram Domino
Antonio Auguſtino inter Ioannem de Vrbino, & ca-
nonicum Cananen poſt plures informationes fuit con-
1 cluſum, † quod ſi vnus ad litem motam admiſſus fuiſſet
pro intereſſe, & produxiſſet iura ſua, & deinde per decen-
nium iam tacuiſſet, & non proſecutus fuiſſet, quod ſi il-
lud ius, quod erat productum, calumniaretur, & ideo ha-
buiſſet illam pro derelicta, quantum ad hoc, vt ordinarius
poſſet poſtmodum vacante beneficio illud conferre .....
2 Nec obſtat, quod ſolet dici, † quod lis non extinguitur,
niſi per ſententiam: & quod ordinarius non poſſit con-
ferre, niſi litigioſe. Et ſic in caſu iſto fuit firmata *deciſ. Caſ-
ſad. 5. vt lit. pend.* Sed in caſu iſto non ſolum decem anni,
ſed ſexdecim cucurrerunt.

FABII.

De præſum. & re iud. Bracharen. parochial.

Svmmaria.

1 *Declaratoria an relaxari poſſit aliquando ob non paritionem exſecutorialium.*

2 *Procuratorem conſtituens, ex veriſimili præſupponitur litis notitiam habuiſſe.*

3 *Notarius ſi dixerit, talis iurauit dextera ſua tactis ſcripturis, an ſufficiat ad probationem facti iuramenti per teſtes.*

4 *Emphatica vis quæ ſit in clauſula tactis ſcripturis.*

5 *Iuramentum vt vim habeat in cauſſa per teſtes præſtandum partis citatio neceſſario requiritur.*

6 *Sententia ſine probationibus prolata de iure nulla cenſetur, iniuſta, & nequaquam exſecutioni mandanda.*

7 *Aduerſa partis de calumnia ſi conſtet, quæ litem fauoribus protelauit longo temporis tractu contra partem ob inopiam imbecillem declaratoriæ relaxatio fieri poteſt, vt in hoc caſu.*

8 *Iudex non raro aliis rationibus quam teſtium dictis ad litem decidendam moueri poteſt.*

Decisio LXXVII.

IN cauſſa Bracharen. parochialis ſancti Saluatoris de
1 Beltrandis dubitabatur, † *vtrum declaratoria eſſet rela-
xanda?* Nam declarauerant moniales ob non paritionem
exſecutorialium ..... Dicebatur, quod cauſſa, quare erant
exſecutoriales decretæ, erat nulla, & iniuſta, & ideo nulli-
tas cauſſabat, vt ex defectu mandati, quod erat conditio-
nale, ſi cauſſa ad curiam legitime citato eo, in caſu, in quo
de iure deberent citari ad effectum, vt poſſent procura-
torem conſtituere, & de citatione aliqua non apparebat.
2 Fuit tamen viſum dominis, quod † ex quo moniales cõ-
ſtituerant procuratorem, veriſimiliter habuerant noti-
tiam de lite, quia erant decretæ exſecutoriales ad partes,
quæ erant exſecutæ citatis partibus, & poſt intimationem
exſecutorialium poſt multos menſes procurator iſte ve-
nerat ad cauſſam, quod iſte veriſimiliter inſtruxerat, qui
per multos annos ſuſtinuerat cauſſam: & adhuc ſuſtine-
bat. Sententia poterat ſuſtineri, nec eſſet nulla, ſupra ex
multis deducebatur, quæ ad duo reſtringebantur: Primo
quia teſtes examinati ad probandum intentionem illius,
qui impetrauerat ſentẽtiam, non iurauerant. Nam de iu-
re, non apparebat, † niſi per atteſtationem notarii dicen- 3
tis, talis iurauit dextera ſua tactis ſcripturis, quod videba-
tur maiori parti non ſufficere, *ad not. in l. ſecundum. ff. de
verb. ſignific.* licet aliqui tenerent contrarium, † quia no- 4
tarius dicebat tactis ſcripturis. Item & fortius, quod pars
† non erat citata ad videndum iurare teſtes. Et licet nun- 5
tius bis fuiſſet admonitus, & dediſſet copiam citationis
protonotario, vt oſtenderet abbatiſſæ, nec abbatiſſa per-
miſiſſet ſe citare, tamen dixerunt, quod non ſuſtine-
batur. Vnde † ſententia iſta tanquam ſine probationibus 6
lata eſſet iniuſta, & propterea non exſequenda. Quia ta-
men in Rota iſta cauſſa, quæ per 14. annos forte durauerat,
apparebat † de calumnia monialium, quæ per tot an- 7
nos magnis fauoribus protelauerunt litem iſtam contra
pauperem hominem, mandarunt mihi, quod relaxarẽ
declaratoriam, & ſi procurator monialium incontinenti
oſtenderet de bono iure monialium, ex quo ſententia
tranſiuerat in iudicatum per multos annos antea, nec
conſtiterat per prædicta de iniquitate ſententiæ, quod † 8
iudex potuit eſſe motus aliis rationibus, quam dictis te-
ſtium.

FABII.

De reſtit. in integ. Hiſpalen. canonic.

Svmmaria.

1 *Offerens fructuum perceptorum ceſſionem, & omnium ſuorum beneficiorum, reſeruato tamen ne egeat, & parere rei iudicatæ tribus ſententiis antea condemnatus, an debeat vigore capituli peruenit in integrum reſtitui.*

2 *Rei iudicatæ parendo condemnatus ad aliqualem reſtitut. admittitur habito reſpectu perſonæ, & loci.*

Decisio LXXVIII.

IN cauſſa Hiſpalen. canonicatus, & ſancti Saluatoris du-
bitaueram, † an condemnatus per tres ſententias, qui 1
petierat in integrum reſtitui, deberet admitti ad benefi-
cium vigore capituli peruenit, propter expenſas, & fru-
ctus, cum paruiſſet rei iudicatæ quoad poſſeſſionem, &
offerret cedere fructus omnium beneficiorum ſuorum,
reſeruato ſibi ne egeret. Pars aduerſa reclamabat, & nole-
bat eum admitti, ex quo non erat probatum, condemna-
tum eſſe pauperem, & pro pauperibus diſpenſatio illius
capituli videbatur facta: Tamen † dixerunt, quod debe- 2
rem illum admittere, parito rei iudicatæ, quantum in eo
erat, & ceſſis fructibus omnium bonorum, & voluerunt,
quod per dicta petendo beneficium dicti capituli perue-
nit reſeruarentur triginta aurei. licet pars multo plus pe-
teret propter conditionem perſonæ petẽtis, & locum, in
quo erat, in quo victus erat valde carus.

FABII.

De reſtit. ſpolia. Conimbricen. Cantoriæ.

Svmmaria.

1 *Poſſeſſio non capta capitulariter a parte, an reſtituibilis ſit.*

2 *Inſtrumento poſſeſſionis ſi fuerit probatum Decanum vna cum ſeptem canonicis ingreſſum domum capitularem celebrato capitulo, tamen ob id non obtinetur de iure poſſeſſio.*

3 *Et quid in huiuſmodi caſibus valeat longo vſu obſeruata conſuetudo.*

4 *Iure ſpoliati exſiſtente legitimo, & valido, ſententia in eius fauorem deciſoria proferenda eſt contra partem ſpoliantem.*

Decisio LXXIX.

IN cauſſa Conimbricen. Cantoriæ fuit dubitatum, † v- 1
trum poſſeſſio Franciſci ſit reſtituibilis? Dubium facie-
bat, quia poſſeſſio non erat capitulariter capta, *ad deciſio.
Caſſad. 8. de can. poſſeſ. & propriet. & 17. de reſtit. ſpol. in nou.*

† licet

3 licet Decanus cum ſeptem canonicis ingre[illegible] in domum capitularem, & capitulum faciebant, vt docebat inſtrumentum poſſeſſionis, tamen dixerunt Domini, quod poſſeſſio de vigore iuris non erat reſtituendâ, quia capitularis non erat, quia in inſtrumento nullum verbum erat, ex quo conſtaret, quod capitulariter votata fuiſſet: Quia tamen per vnum teſtem probaretur cõſuetudo † in [illegible] la eccleſia, quod daretur poſſ[illegible]io ſine conuocatione capituli, & quod illi, qui reperiebantur in loco cõgregati ad diuina, ingreſſi locum capituli, dabant poſſeſſionem, & alii etiam probabant in Regno Portugalliæ, in quibus conſuetudo eadem conſeruabatur. Item quia in proceſſu multa erant per capitulũ facta, in quibus nunquam dicebatur, quod canonici erant capitulariter congregati, nec vocati. Item quia dies, qua poſſeſſio erat tradita, erat dies capitularis, licet hora videretur minus tempeſtiua, dixerunt, quod deberem videre, † an ius ſpoliati eſſet bonum, & ſpoliatus aliquod ius haberet, quo cõpleto deberẽ dare ſententiam in ſpolio, quod agebatur pro ſpoliato habente bonum ius.

4

FABII.

De teſtibus, & exceptionibus Dertuſenſ. ſacriſtiæ.

SVMMARIVM.

1 *T[illegible]ibus ſimpliciter deponentibus de auditu concurrente [illegible] & [illegible] publica habitum a parte litigante duellum, an fides ſit adhibenda.*

DECISIO LXXX.

1 IN vn[illegible]rtuſen. Sacriſtiæ fuit dubitatum, præ[illegible]ppo[illegible] teſtes ſimpliciter deponunt audiuiſſe Ioanne de [illegible], eũdẽ pugnaſſe in duello, & quinque a[illegible] deponebant de publica voce & fama ſuper eodem [illegible] *probent Ioannem de Miglia certaſſe in duello* [illegible] La[illegible]me[illegible] informatum per Aduocatos Hieronymum [illegible] & Alphonſum Balaſci pro negatiua A[illegible] & Gabrielem. Et quia cauſa agebatur inter A[illegible] Oli[illegible]r & Guglielmum, poſſeſſor dabat de [illegible], præd[illegible] Ioannis de Miglia, & opponebatur [illegible] ad quod Ioannes de Miglia erat incapax, quia pu[illegible] in duello. Fuit per omnes concluſum, quod ex [illegible] dicebatur de iure [illegible] illud debebat eſſe [illegible] rum & nitidum, *per not. per B[illegible] & alios in l. 2. ff. de excep.* [illegible] *per Sarnenſem regula de non iudican. iuxta formam* [illegible] *publicationis. quæ 7. 1 colum.* [illegible] *post prin. & in regula de pu*[illegible] *n. quaſt.* [illegible]. Vnde probatio ſufficiens erat quan[illegible]d offu[illegible] andum ius tertii, ſentientis pro [illegible] alori par[illegible] quod proba[illegible] ad alium effectum plena non eſſet ex [illegible] tis in informationibus. Tamen ſuper hoc non fuerat informatum pro parte Domini Obuierii, qui informauerat ſuper dubio ſimp[illegible] Ideo pro audientia ſequenti ded[illegible] dubium 18[illegible] per confeſſionem extraiudicialem non probat[illegible], quantum ad effectum pœnæ ordinariæ, & q[illegible] priuationem beneficii, licet aliud ſit quo ad [illegible].

FABII.

Super eadem Dertuſenſis Sacriſtiæ.

SVMMARIA.

1 *Teſtes deponentes de duello alicuius vtrum probent quantum ad [illegible] ſt[illegible] bum iuris [illegible] affirmatiue.*

2 *Probans non tamen perf[illegible] e non pote[illegible] ius tertii alterius obfuſcare.*

3 *Et quomodo hæc procedant nu. ſeq.*

4 *Habilitates probare per teſtes de auditu & reputatiue, licet plene [illegible], probant tamen in habilitate ali[illegible].*

DECISIO LXXX[I].

1 IN eadem cau[illegible] Der[illegible]. Sacriſtiæ fuit dubitatum, [illegible] trum teſtes deponentes ſuper du[illegible] Ioannis de Miglia probent quan[illegible] offu[illegible] andum ius tertii, de quo dictum [illegible] mes dic[illegible] quo[illegible], prout in præcedenti dubio [illegible] erunt. Nec obſtabant adduc[illegible] in contrarium, in quibus videbatur probari, quod ill[illegible] † qui non perfecte probat, non offuſcat ius alterius, *Dec. conſil. 3 [illegible] in colum. fin. ver. incul. igitur probatio partis aduerſæ in tertio [illegible] lumine cum multis aliis.* Q[illegible] tũc allegabantur, quia t[illegible] dictum, quod omnia procedant, quando probatio contra[illegible] fuiſſe plena, quod non erat in caſu, quia † probat [illegible] abilitates Ioannis de Miglia ſolum per teſt[illegible] de auditu de reputatione quæ probationes li[illegible] non ſint plen[illegible] tamen admitti in probandis habilitatibus, & quia [illegible] tio ſuper habil[illegible] ate Ioannis de Miglia erat gene[illegible] hæ autem duelli erat particularis, in quibus terminis non loquebatur conſilium Soc. nec alia allegata in contrarium, ſed non erãt probationes ſimiles.

2

3

4

FABII.

De priuileg. Toletan. Canonicat & præben.

SVMMARIVM.

1 *In adiutoria cum ſpe futuræ ſucceſſionis, an ſit neceſſe indultis derogare.*

DECISIO LXXXII.

IN cauſſa Toletan. Canonicatus & præben. fuit dubitatum, † *vtrum in adiutoria cum futura ſucceſſione eſſet neceſſarium derogare indulto Cardinal. Toletan.* Quatuor ex ſeptem dominis fuerunt in Rota pro hac parte, alii tres erant in contraria opinione, & quia etiam eſt exemplaris, & non caret difficultate, propoſui iterum ſuper eiſdem. 1

FABII.

De probat. teſtibus, & fide inſtrumeni Bruxen. beneſic.

SVMMARIA.

1 *Proceſſus ſi in eo deficiat ſolemnitas citationum, an ſit de iure nullus, & an vnica citatio in ipſius principio facta ſit ſufficiens, quod ſic.*

2 *Idq; ratione ſtyli in loco obſeruari ſoliti, in quo agitatus fuit proceſſus, nu. ſeq.*

DECISIO LXXXIII.

IN cauſſ[illegible] Bruxen. beneficii de Latero pro paupere clerico in cauſſa erat † proceſſus de partibus, qui dicebatur eſſe nullus defectu citationis. Nam non apparebat, niſi vnica citatio in principio proceſſus, & præſupponebatur illam citationem ſufficere, quia † erat de ſtylo in Diœceſi Bruxen. Fuit dictum quod ſi producerentur teſtes examinati in aliqua [illegible] illa probantes talem ſtylum in eadem Diœceſi Bruxen. quod illa probatio ſufficeret, licet inter alios facta. 1 2

FABII.

De priuileg. & indultis.

SVMMARIA.

1 *In coadiutoriis, vt ſupra deciſ. 82. ratione ſpe futuræ ſucceſſionis derogatio indulti eſt neceſſaria.*

2 *Rota differentiam ponit inter concordata emanata ad publicam vtilitate, & indulta, quæ priuatorum commodis accommodantur.*

DECISIO LXXXIV.

IN cauſſa Toletan. coadiutoriæ dubitatum iterum pro[illegible] ut [illegible] ſuperius, † *an in coadiutoriis requiratur derogatio indulti?* Et fuit dictum, quod alias coram Domino Ioanne Paulo fuit deciſum, quod [illegible]ic, de anno 44. menſe Februarii in vna Toletan. Archipreſbyteratus de Madrid, oſtendente Domino Mohedano deci[illegible] ſcriptam a tergo informationis, in qua dicebatur, ita fuiſſe deciſum nemine diſcrepãte. Sed Puteus referebat de eodem anno tertia Martii Rotam iudicaſſ[illegible] in hanc partem, pro qua etiam concluſit hodie coram me, & vltra dec. Caſſad. vnicam de pactis, quæ allegabatur & quartam de priuil. vbi arguit de concordatis ad indulta. Et ideo ſicuti concordata comprehendunt coadiutorias, licet non regreſſus, *in dicta dec. vnica*, ita & in indultis eſſe debebat. Fuit dictũ, quod pro parte illa faciebat, quod [illegible] continebantur 1

beneficia reſignata, & ideo cum coadiutori non ſit propria reſignatio, etiam quod ſit de conſenſu, [illegible] illud capiebat, niſi illi derogaretur. Et ita fuit concluſum

2 primo tribus exiſtentibus in contraria opinione, † quia magna erat differentia inter concordat. emanata ad publicam vtilitatem, & indulta, quæ vtilitatem priuatam reſpiciebant.

FABII.

Regula quod diſpenſatio non ſuffragetur Calumbrien. Canonicat. & præben.

SVMMARIA.

1 *Diſpenſatione [illegible] vigore [illegible] non neceſſario requiri [illegible] expeditio [illegible] comprobari [illegible].*

2 *Regula quatenus [illegible] diſpenſationes non [illegible] eiuſdem non expeditis non ſemper [illegible] dicatur habere, & deciſ. [illegible].*

DECISIO LXXXV.

IN cauſſa Calumbrien. Canonicatus & præben. & Can-

1 toriæ dubitaui, an † in diſpenſatione [illegible], de qua conſtat per ſupplicationem, ſufficiat de caſu, de quo agitur. Et fuit dictum, quod ſufficiebat, nec tenebatur expedire literas diſpenſationis. Nam ex quo in eadem ſupplicatione erat ſibi reſeruata penſio, & regreſſus, ſuper quibus erant expeditæ literæ, ſatis erat, quod de diſpenſatione con-

2 ſtaret per ſupplicationem, † nec habebat locum regula, quia diſpenſationes non ſuffragantur literis non expeditis, & deciſ. Caſſad. 35. ſuper regul. Cancellariæ.

FABII.

De exception. in vna Mantuana dotis, & legatorum.

SVMMARIA.

1 *Heredibus mariti [illegible] num exceptio adulterij commiſſi ab vxore competat ad id, vt dotem non reſtituere tenea-tur heredibus vxoris dotem repetentibus.*

2 *Et quid [si] heredes fuerint ignorantes de commiſſo adulterio, nu. ſeq.*

DECISIO LXXXVI.

IN cauſſa Mantuana dotis, & legatorum fuit dubi-

1 tatum, vtrum heredibus mariti competat exceptio adulterij ad [illegible] [illegible] heredibus vxoris repetentibus dotem: Præ[illegible] [illegible] vere nihil dictum fuit: nam hic [illegible] præ[illegible] rat vxori, quem ignarum ad [illegible] opponebat nihil dixerat contra vxorem, [illegible] autem [illegible] heredes [illegible] heredibus [illegible] adulterio. Et ita fuit dictum, [illegible] contra vxorem [illegible] defendere, nihil dixerat [illegible] idem quæritur. C. de reſp. [illegible] Et licet in [illegible] legatur Alexand. [illegible] heredis, [illegible] matrim. Tamen nihil efficit, [illegible] in quo heredes mariti agebant, ſeu op[illegible]

2 ea Aret. [illegible] loquebatur in heredibus ignorantibus, hic autem heredes ſaltem præſumuntur viuente vxore ſciuiſſe adulterium quia ipſi [illegible] fuerant, & erat probatum fuiſſe famam publicam [illegible]. Vnde ita præſupponebatur, per not. per Bart. [illegible] colum. 12. ff. de acquiren. hered. cum ſimil. multis [illegible] ita maior pars dominorum firmauit.

FABII.

De iud. & excep Dertuſen. Sacriſtiæ.

SVMMARIA.

1 *Gratia partis, an poſſit canonizari contra intruſum, tertio [illegible] cedente, [illegible] haber [illegible] admiſſus pro ſuo intereſſe.*

2 *Sententia lata contra intruſum [illegible] parte tertia probatoria [illegible] aliter ad [illegible] iam alia ſententia ferri poteſt non obſiſtente prima, aut aliquod impedimentum adſerente.*

DECISIO LXXXVII.

IN cauſſa Dertuſen. Sacriſtiæ fuit dubitatum, † vtrum 1 gratia Gulielmi poſſet canonizari contra intruſum, qui nihil habebat, non obſtãte, quod Ioannes del Miglia venerat ad cauſam, & fuerat admiſſus pro intereſſe, & ius ſuum produceret. Ius enim Ioannis de Miglia erat melius iure Gulielmi & probatis habilitatibus Ioannis ius illius veniret canonizandum, tamen domini dixerunt pro maiori parte, quod poterat fieri, quod † ſententia contra in- 2 truſum [illegible] quod poſtquam erat bene iuſtificatum ius, [illegible] poterit etiam ferri ſententia pro Ioanne, cui ſententia contra intruſum lata nihil nocebat.

FABII.

Priuilegij Toletan. Canonicat. & præben.

SVMMARIA.

1 *Nominis in [illegible] ecte, vel indiuiduo habentis indultum ex conceſſione ſummi Pontific. ſi in ſupplici porrecto libello non ſiat mentio, an per id ſufficienter indulto derogetur.*

2 *Bulla ſummi Pontificis, an ſucceſſorum ſuorum in præiudicium quippiam ſtatuere poſſit, ita vt eorum facta comprehendat.*

3 *Formaliter conſtitutum an æquipollẽter expediri poſſit.*

4 *Clauſula, non obſtante, & quorum tenore, ita ſunt potentes, vt illorum vigore alijs conſtitutionibus derogari poſſit.*

DECISIO LXXXVIII.

IN cauſſa Toletan. Canonicatus, & præben fuit dubita- 1 tum, vtrum ſufficienter derogatum indulto Cardinalis [illegible] Bulla Leonis, ex quo in ſupplicatione non eſt [illegible] Cardinalis, quia [illegible] Archi[illegible]po Toletani et [illegible] Cardinalatus honore fungen. & [illegible] nominis [illegible] mentio, expe[illegible] bulla [illegible] perinde valeat [illegible] qua indi[illegible] dua nomin[illegible] mentio. Sed [illegible] non ſufficere, ex quo [illegible] non erat facta, & Leonina requirebat in ſu[illegible] de his mentionem [illegible], quo caſu re[illegible] [illegible] literis. Et quia Leo de [illegible] habebat in [illegible] 2 [illegible], an Bulla Leonis reſpiceret, & comprehenderet [illegible] ſucceſſorum Pontificum, eorum tempore, ſuper qua [illegible] me aduocati informarunt, qui pro maiori parte [illegible], quod ad ſucceſſores non extenderetur. [illegible] Bullæ [illegible] loquuntur in prima perſona, [illegible] Pontificis loquentis [illegible] demonſtrant, licet primus, qui erat Dominus Fabius, & vltimus, qui erat Dominus Reomanus, ſentirent contrarium. Ex alio tamen capite fuerunt, quod [illegible] bene derogatum, quia licet nominis, & tituli non eſſet facta mentio, tamen expreſſio erat talis quæ ſufficiebat, cum [illegible] ne ad dubium indiuiduum poterat referri [illegible] ſecunda, de liberis. & poſthum. & ibi nota per Doctores. Et [illegible] ur eſſe datum pro 3 forma, & non poſſe adimpleri [illegible] æquipollens, tamen ex quo erat ſatis factum menti Pontificis, qui volebat illum excludere ne ſub generalitate, [illegible] ſpeciali nota digni, concluderetur, & [illegible] obſeruatio formæ, dic [illegible] ſufficere [illegible] gabant notata, per Modernos in §. & quæ ſi tantum. [illegible] Paul. Caſtren. in l. vniuerſa. C. de preci. Imperator. offeren. Et [illegible] maxime, † quia 4 clauſulæ non obſtante [illegible] pugnantes cum clauſula quorum tenore, quod [illegible] vigore illarum derogari expreſſe [illegible]. Et ita poſtea intelligitur, in [illegible] fuiſſe Bullam [illegible] tam cum derogatione parte contradicente.

FABII.

De præſumt. Colimbrien. Cantoriæ.

SVMMARIA.

1 *Regreſſus partis, præſuppoſito, quod non conſtet de formalitate*

[illegible] ſtate conſenſiſſe [illegible] alias an validus habeatur.

3 *Bulla Adriani Sexti omnes regreſſus in beneficialibus, præterquam ex cauſa bonis iuris emanatos effectualiter [illegible] reuocauit.*

Leo Decimus item omnes voluit regreſſus reuocatos, qui non ex cauſa onerosa ortum traxiſſent.

4 *Ac[illegible] ſ ceſſionem [illegible] ut conſentiens penſioni, [illegible] conſenſu præſumitur pariter [illegible] omnibus & ceſſioni, cum videatur [illegible] relinquis omnibus qualitatibus concurrentibus acceptaſſe.*

In ſuis bonis [illegible] a parte ſit ſpoliati, etiam eo non expreſſo [illegible] capitulari, reſtitutionem eidem parti in integrum.

Deciſio LXXXIX.

IN [illegible] Colimbrien. Cantoriæ du[illegible] tani, † *an regreſſus [illegible] non conſtet de conſenſu formali indi[illegible] validus ad e[illegible] lum, de quo agi[illegible]* aſſignauerat in Didacum de Senzar, & Di[illegible] Ludouicum: qui Franciſcus etiam habens im[illegible] certo modo ſeruauerat iuſiurand. ceſſ[illegible] [illegible] quo dubitabatur, *an talis et pro[illegible], qui reuocauerat omnes gratias re[illegible] ex cauſa onero[illegible], ni[illegible] de con[illegible]* tempore erat re[illegible] huius[illegible] [illegible] ſine conſenſu. Et quia in eadem [illegible] prædicta erant facta, & Ludouicus [illegible] dictum, quod præſumebatur [illegible] io manibus & omnia vi[illegible] [illegible] erat ceſſionem Franciſci, & cō[illegible] penſionis quinquaginta ducatorum in [illegible] conſenſu conſtabat, præſumebatur, [illegible] regreſſui [illegible] ac[illegible], quia videbatur [illegible] cum omnibus aliis qualita[illegible] videretur alias ceſſiſſe, *ſi autem, [illegible] lationes ferendus, cum [illegible] r.* Sed [illegible] conſenſus Ludouici expreſſus, [illegible] quia negabatur conſtare de ceſ[illegible] abſens, & in ſeptimo, vt narra[illegible] tum extenſus conſenſus eius, ex[illegible] regreſſus [illegible] Ludouico, [illegible] ex [illegible] apetebat. [illegible] n, Franciſcum re[illegible] in [illegible] ſciat, [illegible] omnino non eſſet [illegible] de bono iure: quare [illegible] limi[illegible] d[illegible].

Fabii.

De iudic[illegible] Roman. hereditatis de Lei[illegible].

Svmmarivm.

1 *Fr[illegible] præ[illegible] m alimenta, de conſuetudine non [illegible] ſis [illegible] in propria [illegible] ſatr[illegible] aut [illegible] [illegible] endis [illegible] ar ſecularis teneantur? [illegible] tenuta Ro[illegible] ſſe [illegible] eq.*

Deciſio XC.

IN [illegible] R[illegible] h[illegible] L[illegible] it [illegible] p[illegible], quod [illegible] Pr[illegible] rum [illegible] in [illegible] r, & [illegible] & [illegible] G[illegible] R[illegible] [illegible] *io [illegible] nen.*

Fabii.

De præſumtio Barchinon. penſion.

Svmmarivm.

1 *Teſtes ſi probent aliquem pro clerico reputatum, non eſt id ſufficiens, cum [illegible] probatio [illegible] præferenda illi, quæ fit per reputationem.*

Deciſio XCI.

FVit mihi dictum in vna B[illegible]ch[illegible]onen. penſion. quod ex quo poſt obtentam penſionem apparebat, quod penſionarius fecerat ſe clericali charactere inſigniri, & per eius ad[illegible] fuerunt productæ literæ clericatus, [illegible] 1
quod licet per teſtes probaretur, quod fuerit reputatus pro clerico, quod illud non ſufficiebat, quia vera probatio præſtat illi probationi per reputationem.

Fabii.

De pactis & tr[illegible] ſaction. Mutin[illegible] eſ. hereditatis.

Svmmaria

1 *Alienatione facta contra prohibitionem d[illegible] teſtatoris ſtante pacto de non alienando bona mobilia, vel etiam hypothecando, vtrum id in præiudicium creditorum fieri poſſit, qui crediti ſui ratione prætendunt hereditatis excuſſionem.*

2 *Heredes, pacto de non alienando, nec hypothecando contrauenientes, eo amplius iuuari non poſſunt.*

3 *Alienatione [illegible] contra [illegible] luntatem vltimam teſtatoris excidunt heredes a commodo contractus, nec poſſunt quod amiſerunt, per redemtionem re[illegible] perare.*

4 *Cen[illegible] ſualem do[illegible] quis fecerit, cam [illegible] dubie f[illegible] o[illegible] tum.*

5 *Aut[illegible] en. res quæ. C. communia de le[illegible] an locum habeat in contractu alienationis ex cauſa dotali.*

6 *Pœna appoſita in contractu contrauenienti [illegible] infligitur an ſit ſufficiens, aut præter conuentionalem etiam legalis veniat infligenda.*

7 *Periurium, vtrum ſi admittatur in contractibus, faciat delinquentem decidere ab omni commodo contra[illegible].*

8 *Pœna conuentionalis non facit ceſſare pœnam localem.*

Deciſio XCII.

IN cauſſa Romana ſeu Mutinen. here[illegible]itatis dubitaui, *vtrum creditores Federici excludantur, [illegible] Bernar-* 1
[illegible] vigore pacti inter Federicum & fratres facti, attento, quod contra prohibitionem patris Bern[illegible] a[illegible] contra[illegible] Nam pactum erat inter eos, quod [illegible] bo[illegible] non poſſunt alienari, [illegible] hyp[illegible], propter quod heredes Bernardini, qui etiam erant here[illegible] ci habere [illegible] expreſſum [illegible] ot[illegible] cam cum obligatione in form[illegible] Cameræ. Sed replicabant creditores, quod ex quo Bernardinus con[illegible] uerat, ce[illegible]ſum ſuper vna dem[illegible] alie[illegible] re, nec h[illegible] ecar[illegible] poterat. Et ſi contro[illegible] qui [illegible] pac[illegible] o, quod 2
[illegible] pote[illegible] t[illegible] uari pacto de non hyp[illegible] hecando in code [illegible] co[illegible] tu appoſito. Sed replic[illegible] h[illegible], quod cenſus erat redemtus: quod non adm[illegible] domi[illegible] tum quad rede[illegible] tione in actis non conſtabat, † tum quia 3
ſtatim facta alienatione excid[illegible] rat [illegible] com[illegible] odo contractus, i[illegible] o per r[illegible] emtionem quod amiſerat non recuperabat. Dicebat enim quo[illegible] conſ[illegible] ituiſſet, tameo domus penes [illegible] um [illegible] r[illegible] manere [illegible] obligatum negari non poteſt, [illegible] conſtituendi cen- 4
ſum ſuper domo illam obl[illegible] et[illegible] atur et[illegible] od Bern[illegible] do conſ[illegible] ſerat Carol[illegible] [illegible] cu[illegible] x[illegible] ibus alienaſſent, [illegible] icunt non poſſe[illegible] *per not per A[illegible] xa[illegible] d. l. duo ex tribus de reiu[illegible]* S[illegible] a pac[illegible] obſtabant, cum expr[illegible] us conſ[illegible] re[illegible]. Dic[illegible] b[illegible] ex[illegible] quod, [illegible] p[illegible] obat[illegible] tum, quod [illegible] put[illegible] retur [illegible] *ca res quæ. C[illegible]* 5
[illegible] o[illegible] batur [illegible] tota erat d[illegible]

6 a commodo rei donatæ, quia debebat applicari † non alienant quod erat appoſita pœna, quia debebat ſufficere, & non duplici pœna puniri, & ſic etiam a commodo contractus caderet contra, *l. ſanctio legum, cum ibi not.* De penſione tamen omnes domini fuerunt in contrarium, quod cum pœna conuentionali appoſita a partibus po-
7 terat conuenire pœna legalis, *leg. ſi quis maior,* † & propter periurium caderet ab omni commodo contractus. Nam ibi eſt caſus pro iſta dec. Nam dicit tex. quod reſtituta pœna, quæ pactis probatur inſerta, quomodo contractus carere debebat, allegabatur etiam in ſimili, quod no. gl. *in l. 2. C. de iure emphy. in verb. compellere,* commu-
8 niter approbata, ex qua habetur, quod † pœna conuentionalis non facit ceſſare pœnam legalem, ſed concurrũt.

FABII.

De teſtamen. prohibitione, alienatione, & fideicommiſ. in cauſſa Ianuenſis domus.

SVMMARIA.

1 *Teſtator ſi alienationem prohibeat alicuius domus in hereditate relicta, ea per heredem facta, in cauſſa eſt, vt ad proximiores ipſius teſtatoris res alienata deuoluatur.*

2 *Maioritas & proximitas reſpectu teſtantis venit conſideranda, vbi agitur de re a teſtatore relicta contra ſuam vltimam voluntatem & decretum alienata.*

3 *Teſtator pari effectu dilectionis præſupponitur proſequi grauatum heredem non alienantem, quo heredis heredem, ſimilique modo pari odio alienantem & heredem cum ſuo etiam herede.*

4 *Feudatarius habens vaſallum alienantem ipſum feudum directo domino irrequiſito, aut ignorante de conſuetudine feudo conceſſo priuari poteſt, ſi domini ad id voluntas acceſſerit.*

5 *Feudum cum ex diuiſione vulgata Doctorum aliud ſit antiquũ aliud nouum, ex paterna prouiſione filiis heredibus acquiri poteſt.*

6 *Et hæc differentia ex opinione Auditorum parum in præſenti caſu releuat. nu. ſeq.*

DECISIO XCIII.

IN vna Ianuen. domus fuit dubitatum, *an ſtante prohibitione teſtatoris deberet admitti Ioannes maior natu inter proximiores teſtatoris, excluſis filiis Hieronymi alienantis, exiſtentibus in pari gradu cum Ioanne?* Nam per teſta-
1 torem erat prohibita alienatio eiuſdem domus. Et caſu quo alienaretur veniret in proximiorem & deſcendentes ipſius teſtatoris, & ſi plures in eodem gradu eſſent, maior haberet domum: illa erat alienata in quoſdam fratres Ioan. qui erat maior natu inter proximiores teſtatoris petebat domum a fratribus, qui replicabant, quod ſibi non competebat, ſed filiis Hieronymi alienantis exiſtentibus in pari gradu cum Ioanne: & maior natu inter illos debebat domum obtinere, quia poſtquam deuenerat ad Hieronymum Pl. eius lineam, & proximitas debebat reſpectu illius conſiderari, & tanquam proximior deberet attendi: non autem proximior teſtatoris, *per not. per Soc. in l. ſi cognati. ff. de reb. dubiis cuius dictum magis communiter ſequuntur Doctores, quod enumerat Marianus Socinus conſil. 78. colum. . vo m. hanc communem dicit eſſe Goz. ad conſi. 4. colum. penultima, verſic. aduerte, & Pariſ. conſil. 23. nume. 263.* ..., *el Dominus Fabius dicebat communem eſſe in contrarium, & enumerabat Doctores, & allegabatur I... conſi. 50. 4. volum. & deciſi. 146.* Tamen o... domini, præſuppoſita etiam prima opi-
2 nione p... muni in caſu, de quo quæritur, † attendi debere ... imitatem, & maioritatem reſpectu teſtatoris ... conſtabat de voluntate teſtatoris in pluribus locis ...enti, quod volebat proximiorem ſuum: non ... ta prædicta opinio procedit in ſucceſſione, ſecus in pro... tione alienationis, quia ſi debet res alienata ire ad proximiorem, debet attendi proximitas reſpectu teſtatoris, *per not. in l. filiusfamil. §. dum num. 161. verſicul. 4. quæritur in ſortioribus terminis.* Nam ceſſat ratio præcedentis concluſionis. † Nam qua ratione teſtator prædi- 3
lexit grauatum in eius portione, eadem cenſetur in eius ſucceſſore dilexiſſe. *l. cum quis, de conditio. & demonſtrat.* Sic & in alienante, ſicut odio habuit illum facientem contra prohibitionem, eodem modo, & eius filios: ſicut
† dicimus in alienante feudum irrequiſito Domino, *An-* 4
dreas Siculus, & alii in cap. 1 §. fina. quæ fuit prima cauſſa beneficii amittendi, tradit Curt. iun. in tract. feud. in 5. parte princip. colum. 1. Et licet aduerſarius conaretur ad hoc
reſpondere, † tamen faciendo differentiam inter feu- 5
dum antiquum, & nouum, acquiritur ex paterna prouiſione, tamen fuit dictum, † quod iſta non erat differen- 6
tia bona, *per not. per eundem Curt. in loco ſuperius allegato.* Et ſic ex his fuit pronuntiatum in hac cauſſa in tertia inſtantia. Nam in prima fuerant diſputata multa alia dubia, quæ oriebantur ex illo teſtamento.

FABII.

De Pugnan. in duello in vna Dertuſenſi.

SVMMARIA.

1 *Pugnans in duello vtrum ad eccleſiaſtica beneficia inhabilis reddatur, decidit Rota in partem affirmatiuam.*

2 *Limitatur, vt intelligi debeat in clerico in ſacris conſtituto.*

3 *Laycus propter duelli certamen cum efficiatur criminoſus ipſo iure redditur ad beneficia inhabilis, non obſtante gratia beneficia reſeruanti.*

DECISIO XCIV.

IN cauſſa Dertuſen. fuit dubitatum præſuppoſito, quod
Ioannis de Miglia pugnauerat in Duello, † *vtrum fuerit factus inhabilis ad obtinendum beneficia?* Et domini di- 1
xerunt pro maiori parte, quod ſic: quia licet capitulum 2
primum de clerico pugnante in duello loquatur de clerico, & non eſſet probatũ, Ioannem eſſe clericum, † ta- 3
men ex quo, licet eſſet laicus, propter pugnam erat factus criminoſus, erat ipſo iure inhabilis ad obtinenda beneficia vigore gratiæ ſuæ reſeruanti ſibi beneficia, *per not. per Doct. quos refert Felyn. in c. 2. col. 2. verſ. limita etiam omnia prædicta, de reſcriptis.*

FABII.

De iudiciis in vna Toletana.

SVMMARIA.

1 *Partes, vtrum datis articulis contra ſententiam poſſint eiuſdem ſubſcriptionem impedire, aſſerendo ſe alias ius velle audiri.*

2 *Articuli calumnioſe dati vtpote alias propoſiti, & ſuper iiſdem teſtium habita depoſitione per examinatorem iudicis ſtante nullitate commiſſionis, an impedire poſſint ſententiæ ſubſcriptionem.*

DECISIO XCV.

IN cauſſa Toletan. pronuntiaueram die 10. & quia pars dederat articulos contra, quibus non obſtantibus pronuntiaueram, pars cõquerebatur & impediebat ſub- 1
ſcriptionem ſententiæ, dicens velle vlterius audiri: ego poſui cauſſam, *an ſententia eſſet ſubſcribenda?* Et dixerunt domini, quod ex quo † articuli erant calumnioſe dati, 2
quia iam alias etiam dati fuerant, & ſuper his examinati teſtes, cum quibus Rota fuerat reſoluta, & commiſſio etiam fuerat nullius momenti, quia continebat, quod bulla perinde valeret quæ erat producta, remitteretur ad corrigendum arbitrio auditoris, & ſuper illa Bulla nullum fuerat factum fundamentum, quia ſine illa fuerat reſolutum, quod ex verbis erat ſatisfactum Bullæ: ideo domini mandarunt, quod ſubſcriberem ſententiam, & ita fuit factum.

FABII

De Iudiciis Conimbrien. Cantoriæ.

SVM-

SVMMARIA.

1 [illegible] *ubi nulla exſtiterit, exſecutoriales literæ nul-* [illegible] *relaxandæ.*

2 [illegible] *ate perſonaliter citata, cum perſona non vera,* [illegible] *utrum vigore commiſſionis contra eam* [illegible] *procedi.*

3 *Quo limitatur ex eo quod indefinite ſint verba prola-* [illegible]

DECISIO XCVI.

Q [illegible] in cauſa Conimbricen. Cantoriæ ſuperioribus [illegible] nullum pronunciatum fuit contra Marti- [illegible] ria, ſed etiam contra vniuerſitatem [illegible] ſuper canonicatu, & præbend. & eccle- [illegible] contra quam perſonaliter citatis fue- [illegible] contradictas, & ſenten [illegible] in iudicatum [illegible] erant exſecutoriales in relaxatio- [illegible] um. Procurator Martini dicebat [illegible] ſen- [illegible] propterea exſecutoriales non relaxan- [illegible] commiſſ. cauſſa, in qua dicebatur Marti- [illegible] d. Silua, & [illegible] alios in executione [illegible] perturbare forſan, & ſpoliare. Ideo [illegible] commiſſi, & verba commiſſionis ita [illegible] *dictum Martinum, quam* [illegible] *omne, que ali predictos* [illegible] *inquietatores cuiuſcunque digni-* [illegible] *exiſtunt* [illegible] *m-* [illegible] *decreto, vel ex-* [illegible] *nominandi* [illegible] Dicebatur [illegible] vniuerſitas citata [illegible] perſonaliter, ta- [illegible] huius commiſſionis [illegible] *omne, ne alii* [illegible] autem [illegible] citata, *De-* [illegible] *deprehend* [illegible] *6. vbi etiam* [illegible] *multis aliis* [illegible] verba [illegible] determinationem [illegible] la po[illegible] modum dicebatur [illegible] *perturbatores cuiuſcunque nomi-* [illegible] ta, & nullo modo reſtricta [illegible] *non debere priuari ob non ſo-* [illegible] inſtruxerat cauſſam coram me [illegible] & probauerat, & dederat lite- [illegible] quod conſtit [illegible] euidentia [illegible] & ſubſcripſeram ſen- [illegible] quantum [illegible] appoſito quod [illegible] concordiam, quod de [illegible] qui cum non adimple- [illegible] & [illegible] in [illegible] vtrum [illegible] berem [illegible] attenti [illegible] dubitarunt, quia per eo [illegible] duæ primæ veni[illegible] ant re[illegible] prima ſentencia [illegible] proterui [illegible] [illegible] concordia [illegible] [illegible] ſimp [illegible] præ[illegible] abſ[illegible] [illegible] [illegible] excuſandum potius [illegible] quia benignitate [illegible] volebant [illegible] tam [illegible] um

FABII.

De foro competen. Tholetan. penſion.

SVMMARIA.

1 *Sequeſtra cum odioſa ſint, frequenter veniunt reuo-* *canda.*

2 *Auditoris Cameræ Apoſtolicæ vtrum iuriſdictio eo vſq; protendatur vt ſequeſtrare poſſit.*

DECISIO XCVII.

IN vna Tholetan. penſion. ſiue pecuniaria inſtabatur 1
pro reuocatione ſequeſtri per Auditorem Cameræ ap-
poſitum, ex quo ſequeſtra ſunt odioſa, nec de iure appo-
nenda in his cauſſis. Et quia Auditor Cameræ nullam 2
habebat iuriſdictionem ſequeſtrandi, cum ſine commiſ-
ſione fuiſſet. Et ita fuit concluſum, ex quo nulli ipſorum
nec creditor, nec debitor erat curialis, quod potuiſſet fa-
cere ad inſtantiam creditoris, & curialis [illegible] licet cauſſæ vi-
derentur ſucceſſæ propter eas [illegible] cautione, licet
cauſſam viderentur ſuc[illegible] propter eas [illegible]
cautione eſſet relaxandum, tamē [illegible] fuit [illegible],
quod relaxaretur.

FABII.

De probat. & diſpenſat. Dertuſenſ. Sa-
cr[illegible]ſtiæ.

SVMMARIA.

1 *Inhabilitas ad beneficia obtinenda vtrum ex prouoca-* *tione ad pugnam oriri poſſit.*

2 *Confeſſio per vnius teſtis depoſitionem non poteſt ſuffici-* *enter probari.*

3 *Fama per vnum deponentem de ea, vel de prob[illegible] non* *poteſt, etiam ad ſemiplenam probationem inducendam* *in criminalibus, & [illegible] indicii.*

4 *Probatio famæ publicæ coadiuuat teſtem vnum de viſu* *deponentem in [illegible].*

5 *Criminoſus, & inhabilis ad beneficia redditur non ſim-* *pliciter accipi debet, ſed pro eo qui enormi crimine. vt* *homicidio, & ſimilibus eſt notatus non pugna per duellū* *prouocatorum commiſſa,* [illegible]

6 *Crimen de[illegible] non eſt* *pugna per duellum commiſſa.*

7 *Inhabilitas non poteſt aliquem* [illegible] *non inquiſitum* *de crimine neque condemnatum.*

DECISIO XCVIII.

IN cauſſa Dertuſenſ. Sacriſtiæ dubitatum, *vtrum, ex quo* *non conſtat aliter* [illegible] *ſponte pugnare,* [illegible] *quod vnus teſtis* [illegible] *od prouo-* *caret ad* [illegible] *recuſantem.* [illegible] *publi-* *ce,* & *fama* [illegible] *d* 1 [illegible] poſito, quod [illegible] *tantum per pro[illegible] ſibi factam de S[illegible] dum* [illegible] *quod* non probatur per hoc ſponte pugnaſſe, quia vnus te- 2 ſtis non [illegible] ad probandum conf[illegible] *ex not. per* *Abbatem. cap.* [illegible] *de ſuc* [illegible] *ſimi[illegible]*, & quia ſingularis, *ad not. per Fe[illegible]n. in cap.* [illegible] [illegible] nec coad [illegible] probante de fama [illegible] per vnum 3 ne [illegible] fama probaretur, non facit ſemiplenam probatio- nem in criminalibus, & in [illegible] *M* [illegible] *de minore. §. plurium. de* [illegible] [illegible] pro- bata eſſet fama [illegible] 4 deponentem de [illegible] in hoc etiam te- [illegible] contrarium [illegible] ſponte, tamen [illegible] *pugnam* [illegible] quia [illegible] [illegible] dicebant al[illegible] quod pr[illegible] nus probandi [illegible] tamen [illegible] quod nulla [illegible] [illegible] quod eſt cum not[illegible] 5 bilis, ex not. per D[illegible] maxime F[illegible] *cap. 2. de reſcrip.*

Calderinum quem allegat in conſil. 2. de prebend. quia loquitur in crim[illegible]o, & homicida, & qui [illegible] graue crimen commiſerat, & huiuſmodi non videtur eſſe [illegible] lum in [illegible]co, cum videatur [illegible] omnium conſuetudine, qui[illegible] homines generoſos, & [illegible] honoris geloſos prouocare iniuriates: Vnd[illegible] col[illegible] acta de criminoſi inualida eſt. *[illegible] in capitu. d[illegible] a colum. 3. verſicul ed potius tenet part[illegible] contrar[illegible]iam*, quod ex[illegible] [illegible] *cap. 2. colum. 21.* [illegible] *contr[illegible]*. Contrariam tamen opi[illegible] [illegible]

6 [illegible] caſum [illegible]

7 [illegible] endo, qu[illegible] [illegible] add[illegible]

TABI[illegible]

De pro[illegible] & [illegible]

SVMMARIVM.

[illegible]

DECISIO C.

IN [illegible]

mari, *Ba[illegible] in l ſi procur. ſtorē reuocatū non tenebat* Tamen Ioannes tenebatur r[illegible]tuer expenſas [illegible] quam veniret [illegible]us [illegible] culpa aduerſarii, q[illegible] m[illegible]er accu[illegible] a pro[illegible] d[illegible] & [illegible]ar[illegible]on[illegible] iam [illegible]am tam[illegible] 4
Ioannes has e[illegible] debe[illegible] nullita[illegible] [illegible] tempore habuiſſ[illegible] [illegible] ruo[illegible] A[illegible] ho[illegible] [illegible] facta per [illegible] p[illegible]uod [illegible] habeb[illegible] P[illegible] at[illegible] Petr[illegible] [illegible] rato: Nam [illegible] la ratio [illegible] 5
[illegible]

TABVLA.

De [illegible] Sa[illegible]

SVMMARIVM.

1 [illegible]
2 A[illegible]
3 C[illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 C[illegible] cauſam [illegible]
8 [illegible] nequaquam [illegible]
9 C[illegible] non parendo [illegible]
10 A[illegible]
11 In[illegible]

DECISIO CI.

IN [illegible]

appellationum, & nullitatum cum negotio principali, & [illegible] tenus [illegible] us [illegible] reſtitutione in integrũ. Quibus ſtan- [illegible] licet [illegible] non potuiſſet procedi ad viteriorem exſecu- [illegible] em [illegible] noua commiſſione, tamen iudex proceſſit ad [illegible] am [illegible] omnes cenſuras, ſimiliter ad brachii [illegible] n, quod lic [illegible] per Abbatem nouum pro- [illegible] ſ cutiuum, Didac. autem negare præ- [illegible] n [illegible] puncto non conſtare de exſecutione bra- [illegible] omnia præſupponebantur nulla, tan- [illegible] p [illegible] t [illegible] ac noua commiſſione procedere [illegible] itionem. Et ita Rota dixit, propter
4 [illegible] batur [illegible] tem non fuiſſe finitam iam ſtãte nul- [illegible] s. Et licet per partem aduerſam dicere-
5 [illegible] erat deſerta, ſicut etiam in cauſſa [illegible] vna & eadem commiſſione vtraq; [illegible] et, ex ſententia Iaſ. *in l. contra maiores* [illegible] *eſtamen.* Tamen per dominos dice-
b [illegible] Al [illegible] anen. coram Aquenſ. ſeptima [illegible] 4 † fuit [illegible] olutum, quod in tali commiſ- [illegible] a, [illegible] p [illegible] ionis, quam nullitatis, [illegible] ,& non incidenter, ita quod de- [illegible] non [illegible] nſ [illegible] deſerta cauſſa [illegible] *tenenti [illegible] onclusio. in capit.* [illegible] bi relatis opinionibus te [illegible]

[illegible]

cap. 1. eodem titulo lib. 6. & Rota deciſio [illegible] *in non.* Et ſuper hoc pars Didaci prætendens litem durare, non faciebat fundamentum, [illegible] ntum in nullitatibus.

FABII

De regreſſu Lucenſis Decanatus.

SVMMARIA.

1 *Regreſſus in beneficio per Pontificis prouiſionem collato,* [illegible] *per obitum* [illegible] *vacante, partis ſibi regreſſum antea vigore* [illegible] *reſeruantis, an validus ſit.*

2 *Ius partis, quæ prætendit de reſeruatione regreſſus ſi bonum non ſit, vtrum impediat acceſſum quo minus validetur.*

3 *Supplex libellus de reſeruatione regr*[illegible]*us nullam faciẽs penitus mentionem ſtante iure, ſiue bono ſiue malo, an proſit parti,* [illegible] *habeatur conſideratione ad conſequendum intentum.*

DECISIO CII.

IN cauſſa Lucenſi. Decanatus dubitaui, præſuppoſito, q[illegible] de [illegible] Cardinalis Cibo conſtet, ſaltem, *an † e-* 1 *ius re*[illegible] *validus?* In cauſſa iſta fuerat prou[illegible] de iſto Decanatu cuidam Paraſrenario Papæ L[illegible] per [illegible] Cardin[illegible] Cibo, qui vigore cuiuſdam [illegible] præſuppo[illegible] bat, ſe acceptaſſe iſtum Decanatum, [illegible] um. Palafren[illegible] mortuus [illegible], per cuius [illegible] tum Papa prouidera[illegible]: Cardina[illegible] petebat contra prouiſum regreſſum, [illegible] acceſſum [illegible] nonizari, & quia nec in 2 in- 2 ſtan[illegible] [illegible] de acceptatione Cardinalis, ſed neque [illegible] lata ſententia duæ in fauorem prio[illegible]. In te[illegible] præſupponebatur c[illegible] Nam [illegible] gra[illegible] reſeruæ conſtab[illegible] de acc[illegible] vigore gratiæ te[illegible] n batur acc[illegible] N[illegible] conſtabat plene, ſed petebatur [illegible], tamen præſuppoſit[illegible] quod conſ[illegible] Cardinalis nõ [illegible] multa dicebantur. Vnde dubitaui, vt ſupra, & do[illegible] quantumcunque ius no[illegible] bonum, [illegible] rat, qu[illegible] a- l[illegible] bonum, [illegible], cum illud t[illegible], qu[illegible] conſ[illegible] ſum præſtitiſſet acceſſum. [illegible] præſupponebatur, *deci*[illegible] *dep*[illegible]. Et idem [illegible] domini, eadem [illegible] Canonicatus & præbend. [illegible] Puteo [illegible] quando in ſuppoſitione acceſſus 3 re[illegible] reſeruatio nihil debet p[illegible] bono, vel mali iuris ſit reſeruatum. Sed quando aliqua narrantur, quæ n[illegible] Pontifex præſumitur motus ad [illegible] propter narrata, propterea omn[illegible] anda [illegible] in facto [illegible] tis, [illegible] iure [illegible], habetur de hoc aliqua [illegible] o.

FABII

De fide inſtru[illegible] Parcl[illegible] penſion.

S[illegible].

1 *Te*[illegible] *dep*[illegible] *par*[illegible] *vtrum etiã adminiculo ſint ad fund*[illegible] *tionem, licet à par*[illegible] *producatur* [illegible] *mentum pro annullatione intenta.*

2 [illegible] *ribentamen & ſi*[illegible] *teſtibus, a-* [illegible] *tamen pra*[illegible] *certam* [illegible] *an probet.*

3 *Vi*[illegible] *alieno per ſ*[illegible] *ſtitutum ſuum lic*[illegible] *expedi*[illegible] *nus fuit.*

4 *C*[illegible] *ordinariis ſine ſub*[illegible] *pr*[illegible] *dacti* [illegible] *actus,* [illegible]

Decisio CIII.

1 IN vna Barchinonen. penſioo. oo. ducatorum dubitaui, † ſtantibus depoſitionibus teſtium pro parte Michaelis examinatorum, *an noc ac eius inſtrumentum, quod ex aduerſo productum fuerat, reſ[illegible] penſionem Michaeli tanquam clerico, qui per duo [illegible] de communi [illegible] tatione diſpenſatus etiam [illegible] ltra probabant, ſ. fuiſſe clericum tempore reſi[illegible] penſionis. Ex aduerſo producebantur quædam [illegible] vicarii vrbis [illegible] reſeruationem penſionis, & [illegible] in quibus Vic[illegible] atteſtabatur illum aſſumſiſſe primam [illegible] tonſuram, per quendam ali[illegible] piſcopum [illegible] ſubſcriptam manu [illegible] ipſius V[illegible]

2 ſigillo notarii, ſed [illegible] bus, nec atte[illegible] notarius de illo actu, ſe fuiſ[illegible] nec in [illegible] factum. Et dicebatur h[illegible] teris [illegible] quam certam probationem affer[illegible] ntibus ſtan[illegible] potius [illegible] reputatione deponentibus, [illegible] non eſt plena & recta probatio. *Sarn.q.ſoan [illegible] de annali*, vbi [illegible] lta allegabat. Dix[illegible] domi[illegible] quod licet [illegible] teſtimonijs dubus ordinari[illegible] ſuffic[illegible] *poſt ceſſionem. de* [illegible] *num.3. verſ. 2. conclu*[illegible] Tamen iſtud non [illegible] rum [illegible] legibus, [illegible] [illegible] probatione maximus [illegible] tur effectus [illegible] apud m[illegible] dubium, quia [illegible] iſtud amplia[illegible]

3 mendi[illegible] erunt, quo [illegible] quo V[illegible] factoalieno, quod ei cr dendum non erat. N[illegible] non ipſi, ſed eius ſubſtitutus ordinem dederat. Et ex d[illegible] *in loco prædllegato in* [illegible] *prima concl*[illegible]

4 batur expreſ[illegible] Fuit tunc a[illegible] probar[illegible] conſuetudo, quod t[illegible] adhib[illegible] ur, al[illegible] eſſet. *per Fel.* [illegible] *ter.* Nam qui prod[illegible] conſuetudinem probat[illegible] rum

FABII.

De conſtituti[illegible] portion.

SVMMARIA.

1 *Filii* [illegible] *nepotes de* [illegible] *H.ſpalen.* [illegible]

2 *Sponte* [illegible] *reconciliati* [illegible]

3 *Fili* [illegible] *ſanguine* [illegible]

4 E[illegible] *quen.*

Decisio CIV.

IN vna Hiſpalen [illegible] Harum Moram, & [illegible] trum [illegible] varietas [illegible]

1 [illegible] in ecclesia Hiſ[illegible] quibus con[illegible] nepotem reconc[illegible] non erant in forma pr[illegible] petebat [illegible] tam ad probandum, quod [illegible] Et dic[illegible] ur [illegible] od

3 ex eo quod [illegible] quia ex quo [illegible] ſponte ven[illegible] d no[illegible] cad[illegible] neab vna [illegible] ſpecial[illegible] *ſub* [illegible] od ex [illegible] ſtatutum *de hæred.* [illegible] *ſexto*, loquit[illegible] nepotibus hæretico-

rum, vtique [illegible] cum haberet etiam in nepotibus [illegible] mortem [illegible] propter eius qualitate[illegible] ill[illegible] *vt dicunt Do* [illegible] ex i[illegible] ſanguine, qu[illegible] ratio etiam n[illegible] tus [illegible] in hæreſin [illegible] preh[illegible] in dicto cap[illegible] ſtatutum. [illegible] dic[illegible] quod non, quod [illegible] non ſcitur [illegible] *deinteruit* [illegible]

FABII.

In eadem Hiſpalenſis portionis.

SVMMARIVM.

1 *Hæreſim propr*[illegible] *oluntate & ſic* [illegible] *conf*[illegible] *habens bene*[illegible] *tuto filios hæreticorum admitti nemtiquam ad* [illegible] *cia debere, cum non reco*[illegible] *in numero* [illegible] *bendus, ed pœnitentium.*

Decisio CV.

IN cauſa Hiſpalen. portion. inter [illegible] luarum Moran [illegible] trum Guli[illegible] dubitaui [illegible] *poſt hæ reconcili*[illegible] *conde*[illegible] d[illegible] runt quod non [illegible] & cond[illegible] runt [illegible] & quor[illegible] ſ[illegible] niam ec[illegible] Sanben[illegible] cupa[illegible] benefici[illegible] le dede[illegible] od non [illegible] ſponte ad pœni[illegible] tiam venerunt.

FABII.

De [illegible] Arbo[illegible] nonic.

SVMMARIVM.

1 *Sententia* [illegible] *contradi* [illegible]

2 *Scien*[illegible]

Decisio CVI.

IN vna Arboren. Canonicatus & [illegible] m fue [illegible] dubitati [illegible] 1 *contradi* [illegible] *fuerat* [illegible] ficut per Innocent[illegible] on[illegible] Aud. [illegible] poſt ut proced[illegible] modo [illegible] 2 rat [illegible] dem[illegible] men[illegible] tio, ne [illegible] bueri[illegible] ea debuit alter[illegible]

D[illegible] bus D[illegible]

SVMMARIVM.

1 *Teſtibus de*[illegible]

DE-

Decisio CVII.

IN cauſſ. Dertuſen. ſacriſtiæ, quia in probatione habi- 1 [illegible] tatus [illegible] annes d[illegible] M[illegible]glia teſtes dixerant, nedum illum rep[illegible]are [illegible] communiter clericum, ſed etiam quod viderant fit[illegible] tus: Pa[illegible] quæ viderat publicationẽ [illegible] p[illegible] at poſſe [illegible] rrogare teſtes in manibus cu[illegible] ras. Dubitatum Dominis, an non per[illegible] dum eſſet. Et licet non dederim dubium ſuper hoc, vtra[illegible] pars verba [illegible] formaret, & dixerunt Domini abſ[illegible] retur, quod ego deberem ex [illegible] um interrogare.

FABII.

De nullitatis [illegible] Salaman. Abbatiæ.

SVMMARIA.

1 *Commiſſione facta ratione cauſſæ appellationis & nulli[illegible] ne [illegible] ne cenſetur principaliter commiſſa, [illegible] m [illegible] ſa appellationis inſtantia nullitatis adhuc in [illegible] reperſiſtat.*

2 *[illegible] tur probari debet habito termino & de[illegible] am ad vlteriorem exſecutionem in cauſſa [illegible]*

3 *[illegible] præſentatio cum ſignatura, vbi de aſſertis [illegible] on antea tamen facta fide, nil ad nullitatũ adiumenti adferre poteſt.*

4 *B[illegible] lare [illegible] imploretur non alia impetrata com[illegible] tionis termini, efficit proceſſum eſſe nul[illegible]*

5 *[illegible] cauſſas frequentiſſime committit & [illegible] ſuper eadem nullitate non pronun[illegible] tur bene vel male appellatum.*

Decisio CVIII.

IN [illegible] n. Abbatiæ dubitatul, *vtrum poſt exſe[illegible] proceſſum vſque ad de[illegible] pendentibus commiſſionibus* [illegible] dixerunt Domini ita [illegible] ſtante tamen reſolu[illegible] ſuper in eadem cauſ[illegible] tur cauſſa appella[illegible] tur æque principaliter [illegible] adhuc durat in [illegible] reſolutione [illegible] videretur minus [illegible] dignum. Quo ſtante, [illegible] habeat ſine præiudi[illegible] pars non fuit [illegible] quia [illegible] a quo [illegible] fuerat [illegible] exſequendum foret, [illegible] Quia clauſula nõ [illegible]
3 [illegible] procedi ad vlter[illegible] [illegible] Domini ad docẽdum de [illegible] commiſſionis. Etiam hoc [illegible] P[illegible] Reuerendiſſ. Simonetta. In hac [illegible] præſentata commiſſio [illegible] ſigna[illegible] de quibus cum al[illegible] non con[illegible] conferebat. Et po[illegible] bas [illegible] com[illegible] declaratoria, a qua fuerat appella[illegible] commiſſione non ob[illegible]
4 [illegible] ret exſecutionem [illegible] commiſ[illegible] proceſſum [illegible] Cameræ vigo[illegible] termin[illegible] n termin[illegible] fa[illegible] d[illegible] Ex qu[illegible] acceſ[illegible] ſori[illegible] etiam [illegible] appella[illegible] ata, *Bald[illegible] expre[illegible] ff. de [illegible] pell. & [illegible] contra maiora. [illegible] de inoffic. teſtament.*

Tamen tenendo opinionem, de qua ſupra, dixerunt Domini non potuiſſe facere iudicem ſine commiſſione. Et cum aduerſus hoc replicaretur, quod ſi hoc eſſet verum, deſtruerentur omnes proceſſus noſtri, † quia ſemper cõ- 5 mittitur cauſſa appellationis & nullitatis, & nunquã pronunciatur ſuper nullitatibus, ſed ſimpliciter bene vel male appellatum. Vnde non exiſtente commiſſione præfixionis termini ſuper nullitatibus, eſſet dicendum attentatum in cauſſa, quia ſententia & proceſſus eſſent nulli, tamen reſpondebatur, & bene, quod ex quo in cauſſa appellationis obſeruabantur termini, illa ſola ſufficiebat, nec requirebatur præfixio termini, prout requirebatur in exſecutione, vbi multa talia ſeruantur, & ideo ſententia illa perficiebatur, nec dum cauſſa appellationis, ſed etiam nullitatis, quia poterat imputari parti quare non deduxiſſet nullitatem.

FABII.

De præſumtio. Gadicenſ. penſion.

SVMMARIA.

1 *Penſio tranſlata a prælato in familiares in articulo mortis præſuppo[illegible] de inhabilitate prælati, per obtentam diſpenſationem ſubreptitiam [illegible] confirmari poſſit.*

2 *Prælatus habilis reputatus, nedum ad penſiones obtinendas, ſed ad qualibet beneficia licet ſuper obiecta inhabilitate [illegible] reptitiam dicatur habere diſpenſationem, præſumitur tamen legitime alterius vigore indulti diſpenſatus.*

Decisio CIX.

IN cauſſa Gadicen. penſion. inter Epiſcopum Gadicen. & quoſdam penſionarios dubitatũ, an ex actis conſtet de tali conditione, quæ concludit probationem alterius partis, quod Epiſcopo Scalen. fuerat reſeruata penſio ſuper fructibus eccleſiæ Gadicen. quam in articulo mortis 1 vigore facultatis, quam habebat, tranſtulerat in duos ſeruitores ſuos: quãuis Epiſcopus Gadicen. denegabat ſoluere dicens illam nullam propter inhabilitatem Epiſcopi Scalen qui fuerat filius Combuſti & ſuperiſta inhabilitate fuerant [illegible] duæ ſententiæ ſuper nullitate iſtius penſionis, vna per Pichinum tunc locumtenentem Auditoris Cameræ, quæ fuerat confirmata in Rota per Mohed. & ſuper prætextu, quod licet cum Epiſcopo Scalen [illegible] diſpenſ. tum Romæ, diſpenſatio fuiſſet ſubreptitia, prout fuerat [illegible] in Rota in quadam cauſſa Hiſpalen. portionis cœpta per Epiſcopum Scalen. ſed poſt eius mortem habita non fuerat oſtenſa extra acta Dominus Auditoribus prædicta diſpenſatio. Sed cum ad me in tertia inſtantia deueniſſet & vellem ex eiſdem expedire cauſſam, noluerunt Domini, quod facerem aliquid ſuper illa diſpenſatione non producta, & tunc penſionarii examinarunt plures teſtes, quia te[illegible] labantur tempore Iulii Secundi agnouiſſe Epiſcopum Scalen. † tunc 2 i[illegible] nominibus & ſemper [illegible] ſque ad eius obitum reputaſſe illum hab[illegible] em & vi[illegible] ab [illegible] is reputari ad obtinendum nedum penſiones, ſed etiam quæcunque beneficia. Qua probatio [illegible] fuerunt bis Domini quod Epiſcopus præſumebatur diſpenſatus, non obſtante illa diſpenſatione ſubreptitia: qua tamen non apparente præſumebatur [illegible] habuiſſe [illegible] m ex aduerſo diceretur han[illegible] tionem non [illegible], quia apparebat & co[illegible] Epiſcopum non fuiſſe reputatum tam in quadam cauſſa [illegible] contra ipſum fuerat mota ſuper Archid. [illegible] Hiſpalenſ. de qua ſuperius fuerat articulatum [illegible] probatum, cum eſſe filium Combuſti & propter [illegible] contradictionem dubitabatur, ſi illa communis reputatio probata, vt ſupra, ſuffragaretur. Et hoc qui [illegible] contradictio fuerat particularis & ſuperuenerat poſt triginta annos, & ſic poſt præſcriptionem finitam ſuper communi reputatione, ex qua præſumebatur diſpenſatus. [illegible] in hac o[illegible] one etiam hodie perſtiterunt.

FABII.

Vt lite pendente Compoſtellan. Canonicatus & præben.

SVMMARIA.

1 *Lis per lapſum triginta annorum non proſecuta, non etiã ſuper ea literis expeditis habetur pro derelicta, ita vt pars aduerſa dicatur eſſe in pacifica poſſeſſione.*

2 *Citatio exſecuta nunquam tamen producta vbi circunducta fuerit, pro non facta habetur, nec arctat titulum minimeque proſecutionem interrumpit.*

3 *Lis an per ſententiam finiatur, quæ tranſiuit in rem iudicatam.*

DECISIO CX.

IN cauſſa Compoſtellan. Canonic. & præbend. dubita-
ui præſuppoſita lite inter Giordanum & Petrum, ex
quo Giordanus ceſſit in fauorem cum facultate litem
proſequendi, quam Lapus nec literas expediuit, nec litem
2 proſequutus fuit, & vixit vltra triginta annos, † lis dica-
tur vel habeatur pro derelicta taliter, quod Petrus vel
eius ſucceſſores dici poſſint pacifici poſſeſſores. Et dixe-
runt Domini, prout etiam alias in hac cauſſa, quod ex
tanti temporis curſu præſumebatur, habita pro dereli-
cta, & Petrus poterat dici pacificus poſſeſſor, adeo quod
ſucceſſores ſui non tenentur iuſtificare titulum præde-
ceſſoris, & iuuarentur allegatione Lapi. Et hoc dixerunt
etiam quod præſuppoſuerint, quod di[...] talit[...] Alphonſus,
qui nunc erat in lite, qui erat ſurrogatus in ius Lapi, &
per conſequens etiam Giordani poſſet habere melius ius
quoad Petrum & eius ſucceſſores, in illa tamen lite nihil
aliud factum fuerat, niſi quod Giordanus obtinuerat
committi cauſſam, & decerni citationem, quæ fuerat ex-
2 ſecuta, ſed nunquam producta, † quæ citatio videbatur
circumducta, & pro non facta haberi. Ideo nec arctat ci-
tatum nec proſecutionem interrumpit [...] po[...] *edictum.*
§. primo. ff de iudic. & ibi Bald. cum aliis. de quibus per Fely.
in c. illud, colum. 4. in prin. de p[...]ript. qua deci. notanda
eſt ad imitationem aliarum deciſio. quæ quotidie arti[...]-
3 lantur, † quod lis non finitur per ſententiam, quæ tranſie-
rit in rem iudicatam, *deci[...] vt lite pendente alias num. 412.*
in non. Caſſad deciſ. 5. vt lit. pend. [...] not. per Doctores com-
muniter in cap. fin. & ibi per gloſſam, in verbo, limit. & late
Francus vt lite pendente.

FABII.

De re iudicata & appel. Zamoren. parochial.

SVMMARIA.

1 *Tutus acceſſus ſi denegetur alicui, an citato poſſeſſore brachium ſeculare imploratum ſit relaxandum vſque ad nouam commiſſionem ex executorialium.*

2 *Appellans vehementer contumax an priuari poſſit per brachium ſeculare, etiam tempore vacantium vel feriarum.*

3 *Appellans licet contumax, audiri tamen debet a die habita notitia, non aliter.*

4 *Scientiam rei iudicatæ vbi non habuerit pars, ſed tantummodo litis, non poteſt argui etiam de ſcientia ſententiæ.*

5 *Decendium quod de iure datur ad appellandum quando currere incipiat vtrum a die intimationis ſententiæ, an vero a die notitiæ.*

DECISIO CXI.

IN cauſſa Zamoren. parochialis de Caſa ſola, dubita-
1 ui, † *vtrum brachium ſeculare eſſet relaxandum?* In hoc
caſu, citato poſſeſſore per edictum, conſtito de non tuto
acceſſu, erat proceſſum per contradictas, & tuleram ſen-
tentiam, & decreueram executoriales, quæ per edictum
ſimiliter erant intimatæ, ob quarum non paritionem de-
claraueram intruſum, qui poſt declaratoriam miſerat
procuratorem ad curiam, qui appellauerat a die notitiæ
& cauſſam commiſer[...]. Deinde per actorem fuerat præ-
ſentata commiſſio, vt præfigeretur terminus ad docen-
dum de legitima appellatione, quo elapſo procederetur
ad brachium ſeculare omiſſis aliis cenſuris ad ſecundam,
a qua præfixione & eius breuitate fuerat appellatum [...]
ego repoſueram cum intimatione, quæ intimatio non e-
rat facta. Et † cum tempore feriarum eſſet præſentata 2
commiſſio vt non obſtantibus feriis attenta præfixio-
ne termini decerneretur brachium ſeculare, in maxi[...]
appellantis contumaciam habuit [...] pro ſeruato.
Et [...] verbo in Rota Domini dixerunt, non eſſe rela-
xandum brachium ſeculare, † quia attento, quod d[...] erat 3
fac[...]us contumax, quandocunque appellando a di[...] noti-
tiæ debebat audiri, *ad deciſio. Rotæ 364.* In contrarium ad-
duc[...]bat[...], quod conſtabat illum ſciuiſſe, quod poſt exſe-
cutorialium intimationem in Ciuitate Salaman. vbi ille
reus erat ſcholaris cõ[...]itu[...] rat pro[...]ratorem, adeo quod
tunc temporis tanquam habens notitiam ſententiæ per
intimationem exſec[...]orialium, debet appellare coram
honeſtis perſonis, ſed ad hoc fuit di[...] mn, quod [...] quo 4
in actis mandatorum non conſtabat, quod habuerit ſci-
entiam rei iudicatæ, ſed tantummodo litis non ar[...]
tur notitia ſententiæ. Adducebatur etiam ſententi[...]
lyn *poſt Bald. quem allegat in capit. quoad conſultationem,*
colum. 13. num 33. [...] *ubi conſidera duos caſus, de re[...]*
Qui dicit, quod quando quis per ed[...] uni[...]ſt citatus vel
ad domum. Vel in loco beneficii ad ſententiam audien-
dam, & eo modo [...]ſſet intimata ſententia, † quod decen- 5
dium appellationis, incipiat currere a die intimationis
ſententiæ, ſiue a die notitiæ, quaſi tunc præſumatur ha-
bere notitiam, Quod dictum non placuit Dominis ſi[...]m-
pliciter, quia multum reſtringeret prædicta, ſed pro tunc
intellexerunt in caſu ſuo articulari, in quo loquitur. Non
obſtat etiam præfixio termini, [...] ex quo appellatum
fuerat & facta requiſitio, terminus no[...] [...], & non
eſſet facta intimatio, tamen hoc non releuabat, quia di-
xerunt Domini, quod illa die potuiſſet fieri [...] intima-
tio. Secundo, & notabiliter dictum fuit, quod ex quo [...]
ſtat de legitima appe[...] facta per affixione[...]
rat verifica[...] m [...]nd, ad quod [...]at præfixus t[...]
& ita conſeruarentur termini in cauſſa appel[...]
communi iure ordinario expedirentur in ſe[...] in-
ſtantia.

FABII.

Calaguritan. Archid.

SVMMARIA.

1 *Sententiæ tres conformes latæ contra aliquem parentem rei iudicatæ per dimiſſionem poſſeſſionis, an impediant in integrum reſtitutionem.*

2 *Habens commiſſionem reſtitutoriam, in qua narratum fuit de iure competenti, vt valorem beneficii exprimat eſt neceſſe.*

DECISIO XCII.

IN cauſſa Calaguritan. Archidiaconatus inter Marti-
num [...]ernandum & Franciſcum de M[...]n[...], Marti-
nus [...] habu[...] conformes contra & pa[...]rat rei iu- 1
dicatæ dimittendo poſſeſſionem & mod[...] [...]bat per
viam reſtitutionis in integrum. Dubitaui, *an [...]*
tri ipſius Martini in ſumma quadringentorum eſſet verifi-
cata? Nam is Ma[...]inus [...] iure ceſſo habebat acceptatio-
nem eiuſdem beneficii vigore exſpectatiuæ, in ſumma
duc[...]ntorum, & habebat gratiam ſi neutri, vt in dubio.
Quibus non obſtantibus canonizata fuerat gratia Fran-
ciſci de Miranda [...] expreſſione d[...], cui [...]erat pro-
uiſum per obitum Martini de An[...]ano cum ſurrogatio-
ne etiam ad ius illius, & ad proſecutionem litis in eiuſ-
dem ſtatu & terminis, quam litem inceperat Angianus
ex iure per eum ceſſo in [...]arſiam, qui impetrauerat be-
neficium cum expreſſione 150. Et dixerunt Domini,
quod in iſto iudicio Martinus erat actor, & [...] quia in cõ- 2
miſſione reſtitutoria narrauerat ius ſibi competere, erat
neceſſe

[illegible] beneficium ducentorum, non [illegible] pectatiuam beneficium [illegible] t beneficium excedere ſum[illegible] hoc, vt excluderet ius Franciſci [illegible] Angiani, & ex confeſ[illegible] præiudicio, quod vlti[illegible] affe ex confeſſionibus [illegible] n tecerat in probando va[illegible] d. I Corral, cõtra quem [illegible] articulauerat medio iu[illegible] non [illegible] ad valorem 400. Alia in [illegible] ſummam 260. ſed repe[illegible] Et ita ſecuti ſunt Domini, [illegible] præiudicare dicto Frã[illegible] iure Angiani, ſed ex proprio, [illegible] obitum Angiani.

FABII.

[illegible] n. Salamantin. Abbatiæ.

SVMMARIVM.

[illegible] *pendente facta reuocari recepta & at[illegible] quod poſſ[illegible] fuerit ſolum momenta-*

DECISIO CXIII.

[illegible] dubitaui, *vtrum proceden[illegible]* Et dixerunt Domini, po[illegible] attentata, *c. non ſolum, de appellat. in 6.* [illegible] diceretur non eſſe reuocanda, [illegible] captam lite pendente per Abba[illegible] quia illa poſſeſſio fuerat momenta[illegible] quod Didacus aduerſarius poſſidebat, [illegible] Abbatis, quod erat [illegible] videbatur reuo[illegible] debere: quia [illegible] videtur ſua inter[illegible] Vnde non vide[illegible] *non.* Tamen tenuerunt [illegible] poterat ſua inter[illegible] non eſſe captam: [illegible] magis ſua intererat [illegible] o factæ: [illegible] ſed collegiata, [illegible] & capitulum, [illegible] do videbatur attentare, & [illegible] omnia attentata erãt reuocanda.

FABII.

[illegible] bus & ſide inſtrumentorum.

[illegible] Segobien.

SVMMARIVM.

1 *Indu[illegible] do con[illegible] alicui prælato in cauſ[illegible] ad omnes menſes, [illegible]*

DECISIO CXIIII.

IN [illegible] *an Reuerendiſſimus Ca[illegible]* Tu autem [illegible] breui [illegible] indultum [illegible] in dioc[illegible] Segobien. [illegible] & eadem die, per literas [illegible] Et [illegible] Epi[illegible] alternatiua, nec de [illegible] expeditione literarum, ſub [illegible] *attendenda, & per [illegible] modo reuocari in dub.* [illegible] & Camerarii aliquo [illegible] quia li[illegible] & ab vi[illegible] pa[illegible] hoc modo conc. di[illegible] indultum conſe[illegible] beneficia, in aliqua dioc. in omnibus, & datur etiam

conſeruata: poſtea dimittitur illud indultum per alias literas, & conceditur alternatiua Epiſcopo, ex qua nedum Epiſcopus inter duos menſes, ſed etiam, quod in quatuor menſibus ſibi conce[illegible], poſſit conferre reſeruatis, quod non habuiſſet ex ſimplici alternatiua, quæ non ſolet dari ad reſeruata.

FABII.

De pugnante in duello.

SVMMARIA.

1 *Teſtibus deponentibus in duello, pugnatum ex auditu cõcurrente publica voce & fama, an ex hoc reſultet pugnantem ad beneficia eccleſiaſtica inhabilem, præſuppoſito, quod crimen non ſit enorme in laico, ſecus in clerico.*

2 *Debilitatio membri non inducit irregularitatem, ſed mutilatio & abſciſſio.*

DECISIO CXV.

IN cauſſa Dertuſen. ſacriſtiæ præſuppoſito, † quod alii qui teſtes deponat, audiuiſſe a Ioanne de Miglia, & alii de publica voce & fama, Ioannem in duello pugnaſſe, & vulneratum eſſe in oculo, an ex hoc reſultet, vt crimen ſit enorme, vt fuerit inhabilis. Superius enim fuit concluſum ex duello, non eſſe inhabilem, cum non conſtaret tunc temporis de clericatu, quia non erat crimen enorme, prout etiam requiritur, *ad Fel. in c. 2. de reſcript. alias alleg.* Nunc vrgebat difficultatem vulnus ſibi illatum in oculo, quaſi ſic ita fuerit mutilatio membri, *ad c. 1. & 2. de cler. pug. in duel.* Dixerunt Domini, quod hoc non aggrauaret de[illegible]um, quod eſſet factus inhabilis ad beneficia, quia debilitas membri non inducit irregu- 2 laritatem, ſed abſciſſio, *Abb. & alii, in d. c. 1. qui cler. vel vouentes, Felyn. in c. ap. petitio, col. 1. de homicid.* Et licet ex aduerſo allegaretur, *c. 2. de cler. pugn. in duel.* vbi vti prin. in duello, quos pugiles appellat, vtrum homicidæ ſunt, dixit text. [illegible] Domini dixerunt, illud non ſimpliciter verum eſſe, ſed ſolum, quando ex duello ſequitur, vel mors, vel mutilatio membri, *vt per Abbatem, in d. cap. 1. & Hoſt. in ſumma.*

FABII.

De priui[illegible] Toletan. parochial.

SVMMARIVM.

1 *Indultum habitum per prælatum de conferendo, an prætendi[illegible] Pontifici, ſi conferat beneficium, etiam perſiſt[illegible] adhuc [illegible] indulto.*

DECISIO CXVI.

IN cauſſa Toletan. parochialis de ſancto Paulo dubitaui, [illegible] prouiſio [illegible] valeat ſine conſenſu Cardinalis, [illegible] parochialis, reſignata in manibus PL. in fauorem Va[illegible] quam Papa per reſignationem illam [illegible] parochiali, per Baldarinum obtentam ad eius [illegible] Mortuo Baldo [illegible] no Papa, de eadem prouidit Domino Ioanni [illegible] Dicebatur † prouiſionem hanc non 1 valere, attento indulto Cardinalis Lotharingi. Et cum diceretur, indultum non habere locum vacante beneficio, per reſignationem [illegible] manibus Papæ factam. Et cum diſſoluta [illegible] mone beneficium diceretur vacaſſe, adhuc per reſignationem, ſaltem de conſenſu Cardinalis, hac vice debebat fieri prouiſio, alias non valeret, tamen Domini dix[illegible] *per deciſ. Caſſad. de priuil.* vbi in terminis deciditur iſte caſus, *& deciſ.* [illegible] *de voione.*

FABII.

Regula de non tollen. iure quæſito Paduana Cuſtodiæ.

SVMMARIVM.

1 *Regula declaratoria an tollat ius quæſitum parti, & præiudicet ordinario habenti indultum.*

DECISIO CXVII.

IN vna Paduana cuſtodiæ dubitaui, † *an per regulam publicatam Bononiæ poſſit tolli ius quæſitum.* Et Domini di- 1 xerũt quod ſic, quia regula illa [illegible] declaratoria, alia-

rum regularum loquentium de protonota [illegible] fuerat per ordinarium prout [illegible] deinde [illegible] lam prouiſionem fuit fact [illegible] la regula Bonon [illegible] de qua dubitatur, per quam Papa declarat ur intell [illegible] protonotariis participantibus. Vnde cum vacaſſ [illegible] beneficium per obitum protonot [illegible] Apoſtolic [illegible] beneficium erat reſeruatum, & prouiſio ordinarii, qui etiam habebat indultum, nihil valet, quantumcunque poſt prouiſionem venerit iſta declaratoria, cum ſit mera declaratoria regularum, *ad not. per* [illegible] *de Caſtren. l. heredes p* [illegible] *ſi quis [illegible] de teſtam. cum aliis alleg. per Sarnen. in q. 13. in reg. de non tollendo iure qu.* [illegible]

FABII.

De teſt [illegible] Dertuſenſis Sacriſtiæ.

SVMMARIVM.

1 *Teſtes ſemel examinati pro depoſitione requiſitorum in cauſſa, vtrum [illegible] ſtante [illegible] a parte repeti de nouo debeant, [illegible] examinari.*

DECISIO CXVIII.

IN cauſſa Dertuſ. [illegible] quia fuerunt de nouo dati articuli, ſuper dictis Ioannis de Migha, qui licet eſſent magis diſtincti, tamen in effectu idem continebant, & 1 volebant aduerſari, examinari eoſdem teſtes, & pars reclamabat dicens eſſe timorem [illegible] bornationis. Propterea conſului Dominos quid agendum foret. Et dixerunt alios teſtes examinari poſſe, ſed non eoſdem, qui ſi in aliquo non fuiſſent ex [illegible], poſſent ex officio eos interrogare, ſed ſi prius fuiſſent examinati [illegible] intrutum, nunc autem inſtaretur contra Ioann [illegible] de Migha, qui ad cauſſam pro ſuo intereſſe [illegible] tamen non poterit negari, quin nomine ex [illegible]

FABII.

De probat. & confeſſ. Lucenſ. parochial.

SVMMARIVM.

1 *Annexio, ſi non conſtet in [illegible] per duorum teſtium depoſitionem, requirit [illegible] probationem.*

DECISIO CIX.

PRopoſui cauſſam L [illegible] Par [illegible] Saui [illegible] pro Domino Thoma For [illegible] in qua [illegible] tradictas, & prætendebat Dominus [illegible] *ſpoliatum ſua eccleſia* [illegible] *per Capitul. Lucen.* [illegible] Et [illegible] 1 tis fortaſſe fuiſſen [illegible] annexione non conſtabat, niſi per di [illegible] publica voce & fama, dixerunt Domini, quod [illegible] annexionem, nec curarunt, quod [illegible] ret Thomæ, & ob [illegible] ſpolium fateri, nec quod [illegible] quod duo Canonici nomine [illegible] quod vellet conſentire [illegible] incorporarentur [illegible] quod [illegible] non poterant præiudi [illegible]

FABII.

Conſtitutio [illegible] Hiſpalen. por [illegible]

SVMMARIA.

1 *Statutum inhabi* [illegible] *nepotes hæreticorum,* [illegible] *reconciliatorum* [illegible] *nepotes eorum, qui ſua ſponte nemine penitus* [illegible] *reconciliati fuere.*

2 *Conſtitio de aſſertis inhibitio iudici de non procedendo nequaquam eſt ſa ienda.*

DECISIO CXX.

IN cauſſa Hiſpal [illegible] 1 *opponitur,* & [illegible] *hæreticorum,* [illegible] *nepotes ex reconc* [illegible] *tione* [illegible] Et D [illegible] tatam graues pœnas im [illegible] tantum inh [illegible] taret

[illegible] os reconciliatos, & quod veniret ſponte in [illegible] quo com [illegible] hæderentur [illegible] Et qui [illegible] non erat in forma probanti, nec [illegible] quod [illegible] qui ius ec [illegible] erat in [illegible] defendebat illam [illegible] defen [illegible] at a recon [illegible] mandarunt Domini dare remiſſoriam, pro pro [illegible] do, & pro adducendo iur [illegible] in forma [illegible]

FABII.

De iudiciis Toletan. [illegible] monii.

SVMMARIVM.

1 *Auditor Cameræ Apoſtolicæ, & Gubernator* [illegible] *acere inhibitionem Auditoribus Rotæ,* [illegible] *procederet in cauſſa ciuili pendente criminali.*

DECISIO CXXI.

IN cauſſa T [illegible] matrimonii, quia fuerat inhi- 1 bitum, per Auditorem Cameræ, & per Gubernatorem, ne procederetur in cauſſa ciuili pendente criminali, & ſignatura dederat tantum conſtituto de aſſertis, dubitatum, *nunquid ſtante tali inhibitione poſſet manda* [illegible] *examinari, quos inſtabat Comes examinari.* Et dixerunt Domini, quod licet probante ſignatura commiſſioni [illegible] ditionalis videlicet, conſtat de aſſertis, non debuiſſ [illegible] iudice ſine cauſæ cognitione inhiberi, ex quo [illegible] hibitio, quod nihil fecerat: eo maxime, quod [illegible] committi reformare commiſſionem, & obtinere [illegible] procederetur ad examen, non obſtante inhibitione, [illegible] quo mandaretur [illegible] bitio.

FABII.

De reſtit. ſpoliat. & vacan. per obit. familiarium Card.

SVMMARIVM.

1 *Decretum irritans inſ* [illegible] *tulum, ſed etiam poſſeſſionem, contra* [illegible] *ſecidit Rota.*

DECISIO CXXII.

IN cauſſa Ciuitatis Caſtel [illegible] parochialis ſancti Georgii, [illegible] itaui, *an po* [illegible] *Domini Antonii* [illegible] Fuerat [illegible] cauſſa ſuper illa parochiali, & [illegible] petitorium, & procedebatur ſuper [illegible] probat [illegible] ne neceſſaria, dice [illegible] poſſeſſionem [illegible] non eſſe reſtituendum, quia [illegible] rat beneficium per obitum familiaris Cardin [illegible] datum de regula, *de impetran. bene. per obitum famil. din. hab* [illegible] decretum irritans [illegible] quod inficit nedum 1 tulum, ſed etiam poſſeſſionem, *Rom. decc.* [illegible] primo omnes Domini dixerunt [illegible] intellectum decreti [illegible] non autem in [illegible] iſto [illegible] potest [illegible] ſtam. & non con [illegible] ret, quia [illegible] & mandatum, quod ponerentur ad parte [illegible] poſſe examinari teſtes, cum [illegible] ades nō adhiberetur. Et ita [illegible] adem [illegible] pronuntiaui.

FABII.

De iudiciis Auren. Abbatiæ.

SVMMARIVM.

1 *Regiſtro non app* [illegible] *ente eo quod* [illegible] *tur, cauſſam* [illegible] *in manu* [illegible] *ptorum e* [illegible] *maxime ſi* [illegible] *in* [illegible] *non appa rere*

DECISIO CXXIII.

IN cauſſa Aurien. Abbatiæ cum d [illegible] an fuerat verë [illegible] rrog. tum, & [illegible] ro, quod 2 [illegible] que [illegible] pediretur [illegible] rtam [illegible] quadam præ [illegible] tio, reg [illegible] non [illegible] retardantis exp [illegible] dem in cauſſa [illegible] defendebatur, prout alias [illegible] mini [illegible] larunt, quod cauſſam expedi [illegible] iuribus originalibus.

FABII

FABII.

[illegible] pro[illegible] paroch[illegible].

SVMMARIA.

1 [illegible] ſuffi[illegible] probari poſſit, per publicam [illegible]

2 [illegible] per [illegible] in iudicio [illegible]

DECISIO CXXIIII.

IN [illegible] Brixiani dubita- [illegible]

[illegible] Decani [illegible] hoc dixe- [illegible] non [illegible] quod ille, qui dederat ordi- [illegible] haberet [illegible] centiam ab E- [illegible] ordinan. erat, tamé Do- [illegible] ones pro [illegible] dixerunt [illegible] ad probandum, quod eſſet [illegible] prouiſionis, quibus dice- [illegible] erant ſubrepti [illegible] multæ [illegible] non ob[illegible] Domi- [illegible] de quo agebatur, [illegible] Abbatiæ eſſet bo- [illegible] quod notorium erat.

FABII.

[illegible] & valore Calagurit. Archi- [illegible] natus.

SVMMARIA.

1 [illegible] fa[illegible] de valore [illegible]

2 [illegible] quem parati eſſe- [illegible]

3 [illegible] per obitum adi- [illegible] quod in bene- [illegible]

4 [illegible] tui am eius, in cuius locum ſubroga- [illegible]

DECISIO CXXV.

[illegible] dubitaui, vtrum [illegible] medio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] poſſeſſione valo- [illegible]

[illegible]

quia tamen lata ſententia pro illo, qui fuerat ſurrogatus Mirandæ, † cum ſurrogatus debeat ſapere naturam eius, 4
in cuius locum ſurrogatur, & multis aliis rationibus, de quibus in informationibus.

FABII.

Vt lite pend[illegible] Salamantin. Abbatiæ.

SVMMARIA.

1 *Poſſeſſio attent[illegible] per ſequeſtrum [illegible] endenda.*

2 *Pars per attenta per [illegible] non au- [illegible]*

[illegible] ex de[illegible] R[illegible] feq.

4 *Teſtes non omni exce[illegible] multas exceptio- ne perpetientes, [illegible]*

DECISIO CXXVI.

IN cauſſa Salaman[t]in. Abbatiæ dubitaui, an poſſeſſio 1
Didaci ſit tanquam at[ten]tata ſeque[str]anda, & poſito quod ſic, *an ad inſtantiam [illegible] petentis, antequã purget ſua attentata, quæ [illegible] & reuocanda reſoluium fuerat, ad eius gratiæ canonizationem poſſet deueniri.* Et
† cum ipſe in[illegible] quod etiam attẽtata per aduerſarium 2
reuoc[a]rentur, dic[ebat]ur, hoc non poſſe petere, quia non hab[ebat] pot[estatem] hoc pe[tendi], a[ntequam] purgaret at- te[ntata. Domini] dix[erunt], † reſ[pon]dẽdo ſecun- 3
dam p[illegible] poterat petere [v]igore commiſ- ſion[illegible] nico [c]ontextu reu[oc]anda erant & po- te[illegible] n[illegible] retur poſſeſſio Di[illegible] teſtes, q[illegible] hoc optime
probarent, [illegible] patiebantur multas exceptio- 4
nes, no[illegible] fidem ad[hi]bere, & dixerunt, quod Al[ph]on[so illegible] probare poſſeſſionem aduerſari[illegible] ndebat adu[e]rſarium cepiſſe poſt [illegible] ſum, & propterea tan[q]uam [illegible] tatam [re]uocandam, & in ſe- q[illegible] [Al]phonſo [illegible] bilis [illegible] attentata [re]uocata. [illegible] prætend[illegible] nunquam ami- [illegible] poſſ[illegible] poſſeſſione, non pot[illegible] cu[m] in articulis po- [illegible] dum v[illegible] ret [illegible] vigore brachii ſecu- laris [illegible] continuaſſe vſq; a[d illegible].

FABII.

De reſt[illegible] Abba- t[iæ].

SVMMARIA.

1 *Procur[illegible] duchi [illegible] non [illegible] iudicialiter*

2 *Se[illegible] pars, tanquam contu- m[illegible] procuratoribus [illegible] benig[illegible] ex ea agi ob cõ- tumac[iam illegible]*

DECISIO CXXVII.

IN [illegible] dubitaui, an De- [illegible] non pari- [illegible] poſſeſſione [illegible] porta- [illegible] per [illegible] quia [illegible] procurato- 1
r[illegible] non ac[illegible] prætant, & ſenten- t[illegible] erant [illegible] termini [illegible] Et licet [illegible] ret diffi- c[illegible] cauſſa reſtitutionis in [illegible] cauſſa reſtitutionis, ex quo [illegible] ut non defenderant cauſ- [illegible] tum, n[illegible] ad o- [illegible] gratia ſi[illegible] accedente conſ[illegible] partis [illegible] quod non erat in

bulla expreſſum, nec de illo conſtabat. Tamen Don ini
a mandarunt, quod † declararetur Ioan. attentaſſe, [illegible] ob
ob eius maximam contumaciam, quia contra [illegible] fue
rant latæ [illegible] ſententiæ conformes in [illegible] polio, & deuen-
tum vſque ad brachium ſeculare, tamen nunquam vo-
luerat parere. Vnde non erat dignum, quod benigne age-
retur cum illa, vt propter non comparitionem procura-
torum deberet tanquam ex iuſta cauſſa [illegible] eſtitui, imo de-
bebat ei imputari, quare talem pr[illegible]curato[illegible] con[illegible] tue-
rat, & quia erat verus contumax, [illegible] debat [illegible] parere iu-
dic[illegible] [illegible] malam [illegible] quæ cum in[illegible]
ret maiori indagine, non deb[illegible] [illegible]
nem rei iudicatæ, tamen noluit eam declarare, ſed audire
procuratorem ſuum.

F A B I I.

De iudicus Conchenſis terrarum.

S V M M A R I A.

1 *Teſtium examina[illegible] [illegible] ſ[illegible] & de ſubſtantia interrogatori[illegible]*
2 *Citatio [illegible] [illegible] habenda, quæ non ad domum [illegible] [illegible] fuerit.*
3 *Citatus habens not[illegible] [illegible] & non comparens, tã- quam [illegible] [illegible]*

D E C I S I O C X X V I I I.

IN cauſſa Conchen. terrarum [illegible] *examinati[illegible]* [illegible]. Et Do
mini dixerun[illegible] [illegible]
1 fratrum, fuiſſe dep[illegible] [illegible]
rogatoriis prot[illegible] [illegible] examin[illegible]
tur, tamen non [illegible] [illegible] notario hic
in Cu[illegible], prout [illegible] Bo-
nonieo. Vnde [illegible]
teſtes fuerint examina[illegible]
illis [illegible] maxime, qu[illegible]
ma, hora 19. ad da[illegible] Vnde [illegible]
comparere & dare [illegible]
2 tumaces benefi[illegible] [illegible]
tionem non eſſ[illegible] [illegible]
men [illegible]
cerat d[illegible]
3 & comm[illegible]
di[illegible] 1. ho[illegible] 19. & [illegible] ta-
meni [illegible] non com-
paruerant, & in[illegible]

F A B I I.

De indic. & prætum. C[illegible] ſſel. Canonic.

S V M M A R I A.

1 *Lis ex lapſu [illegible] debeat pro derelicta.*
2 *Annorum tri[illegible] longum tempus dici non po[illegible] pro derelicta.*

D E C I S I O C X X I X.

1 IN cauſſa C[illegible] Canonic. dubitãn. præſuppo- *ſita lite & bono[illegible]* [illegible] *ex vlti- mo producti* [illegible]
tocurſu tempo[illegible] [illegible] erat
cœpta per Iordanum p[illegible] al[illegible] fa-
cto, & [illegible] L[illegible] &
fuerat [illegible]
f[illegible] & d[illegible] G[illegible]
qui etia nihil [illegible]
2 tamen conc[illegible] perat
di litem h[illegible] ex
cõc ſſion [illegible]
adeo quod [illegible] m,
qu[illegible] anno [illegible] d
poſſet [illegible]
m[illegible]
in[illegible]
[illegible]
[illegible], & in hoc [illegible] bat [illegible] gnum fundamentum, [illegible]

trus ordinauerit iſtam ceſſionem, ſi lis viua remaneret, &
poſtea ſi alius canonicatum ſuum impetraſſet, quia erat
incapax defendi per litis pendentiam tamen hoc fuit iu-
dicatum ſomnium, quia de hoc non conſtabat.

F A B I I.

De præben. & ſurreptione Gratiarum Hi-
ſpalen. portion.

S V M M A R I A.

1 *Statutum aliquem do vt locum non habeat, neceſſario [illegible] [illegible] quirit derogationem.*
2 *Derogatio induli, ſi per ſubreptitias fuerit literas impe- rata non [illegible].*
3 *Mandatum ſi præſumatur doloſum, idque in grauatorium, re [illegible] omnino dicitur [illegible].*
4 *Mandato ex[illegible] dolo, etiam ſi Papa alias [illegible] peti- tum conceſſurus, & narrata etiam veritate factis, ta- men vitio non caret mandatum.*
5 *Papa expreſſe diſpenſans cum ſ[illegible] aut nepote recõcilia- ti vel condemnati de h[illegible] ipſum habilem ad habenda beneficia, etiam in præiudicium ſtatuti & ob id gratia ſubreptitia dici non pote[illegible].*
6 *Gratia ſubreptitia dicitur [illegible] ad eam concedendam P[illegible] inductus per falſas informationes vel relatione*

D E C I S I O C X X X.

IN cauſſa H[illegible] portio[illegible] *an ex ac[illegible]*
quod [illegible] [illegible] *bulla pr[illegible]*
qua in [illegible] Hi[illegible] al. fuerat dero[illegible]
1 Q[illegible] ſtatutum, [illegible] quo in p[illegible] cauſſa agebatur [illegible] 2
quirebat ſpec[illegible] imam [illegible] nem. Erat etiam pro-
du[illegible] grati[illegible] narrabatur to[illegible] &
[illegible] de verb[illegible] der[illegible]
tu[illegible] uod de[illegible]
ſet. Sed [illegible] ebatur [illegible] eſſ[illegible] iam,
[illegible] rec[illegible]
[illegible] publi[illegible], & con-
[illegible] quod præmitteb[illegible]
nitent[illegible] ſſam, cum in[illegible] grau[illegible] 3
præ[illegible] ndam fuiſſ[illegible] doloſum, &
bat [illegible] ptum. [illegible] ter de[illegible] Co[illegible]
[illegible] eandem Inno[illegible] *An. And.*
[illegible] Et tale mandatum vitiabatur [illegible] 4
Papa alias c[illegible] us fu[illegible] & narrata veritate, &
nar[illegible] ion [illegible] poterat negari [illegible]
c[illegible] ncedere [illegible] abatur d[illegible] *ſ. d. 4. de*
Tamen † dixerunt, hanc gratiam n[illegible] ſubreptitiam, 5
ex [illegible] Papa diſpenſabat e[illegible] etiam ſi paren-
tes fui[illegible] reco[illegible] & con[illegible] od verbum,
co[illegible] *In[illegible] modi,* [illegible] at non importare
p[illegible] m pœnitentiam, im[illegible] . Et ſi cappa-
reb[illegible] Papæ, quod [illegible] o han[illegible]
tia [illegible] parebat, li-
cet præſupponant & dicant D[illegible] 6
ſurreptitia, eti[illegible] narrata
verit[illegible] cedendum ex
mendacio, non tam[illegible] expreſſe c[illegible] prima.

F A B I I.

De Regula Protonot. Pad[illegible] ana Cuſtodiæ.

S V M M A R I A.

1 *Regula Paul[illegible] re eruans bene [illegible] Protono[illegible] A- po[illegible] an po[illegible] cedat in [illegible] etiam iam [illegible] ribus [illegible] dinalium.*
2 *Et in qu[illegible] attributa cum alis veri, al[illegible] de- cant[illegible] endem*
3 *Ma[illegible] at minus.*

[illegible] C X X [illegible]

IN cau[illegible] P[illegible] C[illegible] [illegible] re gula 1
Pauli [illegible] *Protonotariorum,* [illegible]
d[illegible] *familiares* [illegible]
Do[illegible] *de præ*
Sarn. ſu regu[illegible] de bene[illegible] acan. per obitum [illegible]

Ex hoc

2 Et licet et aduerſo diceretur, dicta eorum procedere, vt [illegible] tamen dixerunt Domini, quod et- [illegible] quia in regula, Papa ita dicit,
3 illos [illegible] cum maius lumen offuſcet minus, [illegible] ſolum attendere [illegible] non Cardinalium, & iſte eſt caſus [illegible] non comprehendi ſub regula [illegible] *de verb. ob[illegible]g.* ſed ſimplex eſt tan- [illegible]

F A B I I.

De iudiciis & fruct.

S V M M A R I A.

1 [illegible]

D E C I S I O CXXXII.

1 [illegible] n. portion. de Vel [illegible] [illegible]

F A B I I.

[illegible] & [illegible] præiudi et [illegible] matrimonii.

S V M M A R I A.

[illegible]

D [illegible] CXXXIII.

1 [illegible]

F [illegible] I I.

D P [illegible]

S [illegible]

[illegible]

3 *Notarii errores partis ob ſui obliuentiam propriam, non parum prauidicum parti.*

4 *Comparens in iudicio proteſt* [illegible] *non propterea dicitur mandatum de* [illegible]

D E C I S I O CXXXIIII.

1 IN cauſſa Perm[illegible] *proceſſit* [illegible] *rum.* [illegible] nandi [illegible] propo[illegible] nem cauſſa [illegible] dederat man[illegible] nu[illegible] Fab[illegible] Michan[illegible] tamen non accept[illegible] informando. [illegible]
2 ſum eſſe nullum, [illegible] ratificans [illegible] ſaluando proc[illegible] putandum [illegible] non bene [illegible]
3 re notarii [illegible] doctr. B[illegible] dixerunt non fac[illegible] bet intu[illegible] formand[illegible]
4 no[illegible] tes non eſſe pr[illegible]

F A B I I.

De Procur[illegible] V[illegible]

S V M M A R I A.

1 *Procurator* [illegible]

2 [illegible]

D E C I S I O CXXXV.

1 IN cauſſa V[illegible] de C[illegible] xerunt Domi[illegible]
2 [illegible] cel rato. [illegible] ſcire præſum[illegible] deberet exa[illegible]

F A B I I.

D[illegible]

S V M M A R I A.

1 *Obtent*[illegible]

2 *Teſt*[illegible]

3 *T*[illegible]

D E C I S I O C[illegible]

1 IN cauſſa T[illegible]

[illegible]

batur non potuiſſe informari ſine publicatione habita, propter punctum præcedentem, in quo exprimebatur in ſubſtantia, quod teſtes continebant, & ſuper iſta publicatione examinari duos teſtes, quod præſumebatur attentare, quod originalia dicta teſtium fuiſſent per multos alios dies in manu informantis in hac cauſſa: quod quia
2 teſtes non dicebant, † habuit teſtes iſtos Rota pro non
3 publicatis. Et dixerunt Domini, † quod ad impediendum, ne teſtes examinarentur, propter publicationem debebat plene conſtare, dedicta teſtificata, licet curſim & in domo actoris, & quando ſolet fieri, quod fuerint dicta teſtium lecta, & ita habuit teſtes poſt huiuſmodi publicationem, pro examinatis & probantibus, vt in futurum poſſit etiam alios examinare.

FABII.

Vt lit. penden. & inhib. In quadam Lunenſi.

SVMMARIA.

1 *Sententia quæ attentata eſſe præſupponitur propter factas inhibitiones, an veniat reuocanda.*

2 *Pars ſi metuat terminum in cauſſa contra ſe declarari, procedere ad remedium appellationis poteſt.*

DECISIO CXXXVII.

1 IN cauſſa Lunen. Sarſanen. dubitaui, *vtrum † ſententia Auditoris Cameræ ſit, tanquam attentata reuocanda, propter inhibitiones [illegible] hac cauſſa, quæ diu proceſſerunt corã Auditore Cameræ.* Cum pars fuiſſet citata ad ſententiam, iudex remiſit terminum ad domum, quam nunquam declarauerat, imo coram eodem ad [illegible] fuerat pro-
2 ceſſum poſtea. Se[illegible], q[illegible] terminum declarari cõtra ſe ap[illegible] rat ab hac ſen[illegible], & obtinuerat mihi commi[illegible] auſſam appellatio[illegible], & vigore commiſſionis fuerat inhibitum, tam[illegible] vt dixi, poſtmodum proceſſerat coram Auditore Cam[illegible], [illegible] poſtquam iterum fuerat reſolutus, iuſſerat partem cita[illegible] ad ſententiam cõtra ſe ferri, & obtinuerat aliam commiſſionem, præinſerta illa, de qua ſupra, vigore cuius [illegible] apertionem Rotæ fuerat inhibitum parti [illegible] aperta Rota [illegible] Auditoris pronuntiauerat. Dubitaui propt[illegible] Rotæ, qui eſt, quod qualibet inhibitio Rotalis [illegible]nda, & quicquid poſt illam fact[illegible] ſit attentatum, nedum i[illegible] ſentẽtia poſt vnam inhibitionem, ſed duas ſit at[illegible]re, tamẽ Domini hoc caſu voluerunt [illegible] contrarium. Prima enim inhibitio non obſtat, quin [illegible] erat renuntiatum, propter rem præcedentem coram eodem iudice, nec ſecundam voluerunt atten[illegible]nquam minus calumnioſam, ſed dixerunt ſenten[illegible] bon[illegible].

FABII.

De regula de infirmis Veronenſis parochial.

SVMMARIA.

1 *Commenda data ordinario vigore indulti, vtrum per regulam de infirmis [illegible] benemeritam perſonam, aut familiarem don[illegible] trans[illegible] poſſit.*

2 *Commenda alia [illegible]mporalis dicitur, & alia perpetua.*

3 *Perpetua commenda c[illegible]ſetur, quæ ita in ordinarij eſt poteſtate, vt fa[illegible]ltatem habeat liberam eam reſignãdi, vel [illegible].*

DECISIO CXXXVIII.

IN cauſſa Veronenſis parochialis de Inuentiolo dubi-
1 t[illegible] *vtrum commenda, de qua agitur, ſubiaceat regulæ de infirmis reſignantibus?* Hanc enim parochialem Epiſcopus Veronenſis, obtinu[illegible]rat [illegible] commendari vigore indulti, cuius vigore q[illegible] ad ipſum [illegible] perſonæ bene meritæ & ſibi gratæ duxerit conferendam, & interim poſſet diſponere de fructibus, perinde ac ſi in titulum obtineret: huic commendæ ceſſerat Epiſcopus, poſt paucos dies ante eius mortem. Vnde dubitabatur an ſubiaceret regulæ de infirmis reſignantibus, † taquam commenda eſſet temporalis, [illegible] perpetua, *ad not. per Sarnen. in tertiadecima quæſt. ſuper regula eadem.* Tamen
2 Domini habuerunt † hãc commendam pro perpetua, quia erat in facultate Epiſcopi reſignare, vel non, & per conſequens ex dictis per eundem Sarnen. eidem regulæ ſubiacebat. Ponderarunt etiam verba regulæ ſimpliciter loquentis & dicentis, ſi quis in infirmitate conſtitutus reſignauerit aliquod beneficium, adeo quod habuerunt pro conſtante, hanc ceſſionem ſubiacere regulæ huic.

FABII.

De regula de impetran. Certo modo Caurien. Abbatiæ.

SVMMARIVM.

1 *Pars non ſeruans contenta in regula de impetrando certo modo, etiam iura plurium ex ceſſione habens, ex regula Pauli Tertij, omnino redditur inhabilis ad beneficium, de quo controuerſia eſt, obtinendum.*

DECISIO CXXXIX.

IN cauſſa Caurien. Abbatiæ dubitaui, *an Alphonſus de Fonſeca ſit inhabilis † ad obtinendum beneficium, de quo* 1 *agitur, propter regulam vltimo loco pro parte aduerſa productum.* Hic Alphonſus enim habuerat multa iura diuerſarum perſonarum per illorum ceſſionem, inter quæ ius Stephani del Campo, qui habebat impetrationem certo modo, nec ſeruauerat contenta in regula de impetran. certo modo, propter quod, propter regulam Pauli erat omnino inhabilis ad iſtud beneficium obtinendum nedum Stephanus, ſed etiam Alphonſus eius ceſſionarius, vt cantãt verba regulæ Pauli, editæ de anno 1540. Vnde ex hoc præſumebatur Alphonſum inhabilem, quia non in facto conſtabat reſignationem factam in Alphonſum fuiſſe ante publicationem regulæ, & regula loquitur per verbum de cet[illegible], & ſi re[illegible] tanq[illegible] futura. Domini dixerunt regulam non inhabilitare Alphonſum. [illegible] ita pronuntiaui.

FABII.

De electionibus Calagurit. Abbat.

SVMMARIA.

1 *Confirmatio ſubſequens electionem, cõcordi licet voto factam, inutilis eſt, non ſubſiſtente legitima ætate ad illũ gradum requiſita illius, quæ electa & confirmata fuit.*

2 *Fructuum ſpiritualium perceptio conſiſtit in adminiſtratione dignitatis, temporalium vero in reddituum annuorum perceptione verſatur.*

3 *Capitulum auaritiæ habet locum, vbi facta electione & ſubſecuta confirmatione ordinarij, quæ ex defectu iuriſdictionis inualida eſt, perſona electa pertinaciter in adminiſtratione perſiſtit.*

4 *Mandatum de prouidendo & gratioſa prouiſio differunt, & ita ius diuerſum producunt.*

5 *Properans nimium, ius quod habere prætendit amittit, & in capitulum auaritiæ incidit.*

DECISIO CXL.

IN cauſſa Calaguritan. Abbatiatus dubitaui, an Ioanna amiſe[illegible] ius propter caput au[illegible] tiæ v[illegible] noua prouiſio ſit ſubreptitia. Ioanna enim fuerat electa concorditer a Monialibus, & confirmata per ſuperiorem ſu- 1
um, quia tamen erat incapax propter ætatem, quia erat infra 25. annos, & confir[illegible] o[illegible]ret ob id inutilis, propterea obtinuerat a Papa nouam prouiſionem, quæ prætendebatur ſurreptitia, cum in ea narraretur ea adeptam fuiſſe poſſeſſionem, nullos tamen fructus percepiſſe, ſed poſtea propterea habuerunt Domini hanc nouam prouiſionem pro ſurreptitia, licet aliquo modo conſtaret, † fructus ſaltem ſpirituales percepiſſe adminiſtrãdo Ab- 2
batiſſatum, quod dixerunt, quod noua prouiſio, ſeu narrata in ea non int[illegible]ligebantur de talibus fructibus ſed temporalibus, propter quos ſolet ſolui compoſitio Datario. Dixerunt tamen quod inciderat, *in cap. auaritiæ, de elect. in 6.* quia [illegible]cta electione & confirmata, [illegible] quo 3
nulla erat confirmatio ex defectu iuris confirmantis, adhuc habeat locum iſtud capitulum. Et licet ex aduerſo allega-

allegatur Miles, *in verſic. pœna decretalis auaritiæ*, dicen[illegible] licet confirmatio [illegible] let nulla, excuſet a pœna [illegible] dixerunt hoc habere locum, quãdo nullitas pro[illegible] *distri[illegible] in gl. 1. verſic. [illegible] & ibi Franc. contra[illegible] quod M[illegible] Cardinalis in 41. & Rom. conſil. [illegible] alias 30.* etiam licet dicatur, quod illa vigore confirmationis non adminiſtrauerat, n[illegible] fructus perceperat, ſed tantum vigore prouiſionis, ſaltem tamen de adminiſtratione Abbatiſſatus in ſp[illegible] bus conſtabat, ante nouam

4 † prouiſionem, ne[illegible] prouiſio eius ſuffragabatur, quia non erat gratioſa pro[illegible], ſed mandatum de prouidendo, mandauerat enim Papa cuidam, vt ſi illam idoneam inueniret, prouideret illi de Abbatiſſatu, quod factum fuiſſe non conſtabat, ſed ſtatim habita noua prouiſione ſe ing[illegible] rat, in adminiſtratione Abbatiſſatus,

5 & perceptione fructuum; † & propterea tanquam nimis properans ius iuriſd. amiſerat, & ſic in cap. auaritiæ inciderat.

De dilatione & t[illegible] ſtibus Legion. Canonicatus & præben.

SVMMARIA.

1 *Concedens petenti aduerſario dilationes, & interim petens examinari teſtes, ac admitti ſuos articulos, nõ audiatur e[illegible] quod datis di[illegible] ationibus, iudicis de neceſſi[illegible]*

2 *[illegible] a partibus petuntur, vt factis prępa[illegible] & promiſſores ad probandum ius ſuum [illegible] poſſint.*

DECISIO CXLI.

IN vna L[illegible] Canonicatus & præben. ſine dubio d[illegible] Dominus, *an eſſent dandæ dilationes ad partes [illegible] terminus ad videndum admitti, &c.* [illegible] ione nouiter ad cauſſam venerat,

1 † conc[illegible] aduerſario dandas eſſe dilationes, ſed ſimul [illegible] articulo ad [illegible] examinari teſtes, quod Domini dixerunt non po[illegible] ex quo erant dandæ dilationes [illegible] debebat conquieſcere. Credo quod [illegible] quia [illegible] petebat dilationem, volebat info[illegible] de partibus, vt magis inſtructus poſſet [illegible] re[illegible] a.

FABII.

De præben. A[illegible] tione Lapi & Regula de publican. H[illegible] palen portionis.

SVMMARIA.

1 *Statuit derogatio non ſalſificatur tanquam ſurreptitia, ſi de expr[illegible] Pontificis conceſſione conſtet.*

2 *Felyni [illegible] capitulo poſtulaſti, de re[illegible] ptis, quo caſu loquatur, & an huic caſui accommodari poſſit.*

3 *Et qua ratione Lapus ad præſentem caſum veniat intelligen[illegible].*

4 *Poſ[illegible] ex [illegible] roceſſione & reſeruatione, plurimum interſe[illegible] runt.*

DECISIO CXLII.

1 IN cauſſa H[illegible] portionis dubitatum, † *an derogatio [illegible] ſubreptitia,* habeat locum allegatio *Lapi* [illegible] *regula de public.* Et Domini dixerunt, pro[illegible] fuit dictum in hac cauſſa, quod non e[illegible] ptitia, [illegible] eſſe hoc conceſſeraſ, & re[illegible] *ſuperius di[illegible]* Addebatur [illegible] batur videri, & ex hac do[illegible] D[illegible] tum mon[illegible] ſed iu-

2 d[illegible] quia loquitur Fely. [illegible] dicitus, [illegible] bticuit ali[illegible] genera[illegible] dispe[illegible] ſumus in[illegible] in qua [illegible] illud, quod [illegible] Nam de ſola videtur [illegible] & col[illegible] allegata, tamen videtur vera, [illegible] cũ prædicti Doc. loquantur, quando Papa expreſſe conceſſit, vt hic;

Quo ad allegationem Lapi fuit dictum, nullo modo facere ad propoſitum, quia † Lapus loquitur, quando quis 3 ſimpliciter reſignauerat, & ſic amiſerit poſſeſſionem, vnde continuand[illegible] per decem annos in poſſeſſione, & etiam per triennium ſecundum interpretationem Rotæ præſumitur retroceſſio, ſed id Petru[illegible] de Vargas, qui reſignauit in Ioannem, & Ioannes poſtmodum in Alphonſum, qui erat in cauſſa, detinuerat ſibi denominationem poſſeſſionis fructus, & omnia, vnde non [illegible] oterat intrare allegatio Lapi, vt ex continuatione poſſeſſionis præſumeretur retroceſſio, † quia poſſederat non ex retroceſſione, 4 ſed ex [illegible] ſeruatione, quo ſtante, non habet locum reg. de publicandis, *vt declarat Sarn. in reg. publican. in 2. q.* vltra hoc hæc reſignatio fuerat publicata, cum conſtaret a capitulo petitã poſſeſſionem fuiſſe ex reſignatione, & fuiſſe denegatã, imo capitulum contra illũ cauſſam cõmiſerat.

FABII.

De procur. & indic. Conchen. beneficii.

SVMMARIA.

1 *Procurator comparens & appellans, verum inſtare poſſit, ne ſententia lata ſubſcribatur.*

2 *Spoliatus [illegible] probans po[illegible] onem, quæ ſe dicit ſpoliatum, nihil [illegible] re, quod [illegible] ſit, poteſt.*

3 *Principal[illegible] per[illegible] ter citatus [illegible] eius procuratori ad comp[illegible] dum, ſententia ius non comparentibus ſubſcri[illegible].*

DECISIO CXLIII.

IN vna Conchen. beneficii del viglier de Cannas, conſului Dominos meos. Nam in hac cauſſa pronuntiauerã in proceſſu, quod per cotradictas apparuit pro- 1 curator rei, & vltra quod appellauit. Inſtabat etiã ne ſubſcriberetur ſententia, attento quod poſt commiſſionem cauſſæ ſuper iſto beneficio in Rota vigore Eugenianæ, tranſierat in cauſſam, qu[illegible] aduerſarius ag[illegible] bat coram A. C. coram quo procurator prædictus comparuerat, & defender[illegible] principalem ſuum. Et cum ac or coram A. C. mihi poſſet conſ[illegible] qui ex eo, quod poſſeſſionem ſuam, 2 qua ſpoliatus [illegible] non poterat probare, redijt iterum ad me [illegible] & fecit et[illegible] aduerſarium perſonaliter. Vnde dicebat procurator [illegible] aduerſarii, quod iſte, ex quo ſciebat illum procuratorem eſſe, debebat Rota non pati, quod cũ iſtis cal[illegible] m[illegible] is procederet. Et ideo ſ[illegible] ntentiam & proceſſum coram me facta, tanquam attentata eſſe reiiciendã, poſtquam poterat proc[illegible] coram Au[illegible] tore Cameræ. Ta- 3 men di[illegible] [illegible] ſi bſcribendam, poſtqua procur[illegible] perſonaliter citatus, vel principalis ad comparendum coram me. Nec poterat dici calumnia propter hoc, nec attẽtatum, poſtquam mihi primo commiſſa fuerat, & diuerſa erat cauſſa, quæ coram Auditore Cameræ pendebat.

FABII.

Præben. Calagurit. [illegible] batiſſ.

SVMMARIA.

1 *Gratia obtent[illegible] ſi fuerit [illegible] unda nullis facta de prima mẽtione, an de ſubreptione notari poſſit, & ob id inualidi eff[illegible] ctus cen[illegible].*

2 *Lim[illegible] grat[illegible] prima & certis terminis circumſcripta diuerſa, haud [illegible], quæ plenam concedit potenti[illegible].*

3 *Gratia prima [illegible] non cenſetur, vbi per alium obtenta e[illegible] per [illegible] naturam ſtabilita.*

4 *Gratia ob[illegible] p[illegible] concomitantibus tribus literis ex [illegible] libus, & aliis [illegible] ad brachium ſeculare incie[illegible], reliquas omnes [illegible] dicitur abſu[illegible].*

DECISIO CXLIIII.

IN cauſſa C[illegible] Abbatiſſatus de [illegible] an erga 1 *[illegible] ſurrept[illegible]* E[illegible] commiſſa cauſa dubia, qu[illegible] a ratio de ptima gratia ſibi conceſſa limitata de conſenſu meditatis omnium

Monialium. Habuerat enim Leonora duas gratias ſi neutri, vnam priorem, quam produxerat in iudicio poſſeſſorio limitatam, dum aſſerit de conſenſu medietatis Monialium. Aliam ſecundam obtinuerat, ſuper qua literas expediuerat, prouidēs ſibi de Abbatiſſatu ſine aliquo
2 conſenſu Monialium, nec de † prima gratia limitata faciebat mentionem, propter quod dicebatur ſubreptitia, *ex not. per Innoc. in c. veniens, de reſcriptis, vbi etiam Abb. col. 4. verſic. venio ad ſecundum membrum, quod ſequitur etiam latiſſime Fely. col. 1. verſi dum Abbas praeceptor inſtat,* quæ dicta non ſolum habent locum in priuilegiis, ſed etiam in quibuſcunque conceſſionibus, & maxime in gratiis ad beneficia, *vt patet ex dictis ibidem, in colum. 4. verſic. ſed ad primum dictum.* Et licet alias late diſtinctum erat ſuper hac materia, *ex dictis per Felyn. ibidem, colum 3.* & Abbas etiam oſtenderet in caſu, de quo agitur, non tenere, dictam gratiam eſſe ſubreptitiam, non facientem mentionem de prima, tamen Dominis placuit de ... nctio ſua conſiderantibus inter alia, quod ſi Papæ ... t narratum, de prima gratia limitata, hanc ſimpliciter non coo-
3 ceſſiſſet. Dicebatur etiam, nō conſtare † primam gratiam fuiſſe ratificatam per Leonoram, quia per alium erat obtenta gratia per ſolam ſignaturam, & ſic non modica impenſa. Et propterea 2. ſuper qua literæ erant expeditæ, &, cum magna impenſa præſumebatur eſſe de eius voluntate obtenta, Rota *in antiq. deciſ. 13. Caſſad. de procur. cum*
4 *ſimil.* Tamen etiam non placuit, quia ex quo † illa gratia per ſolam ſupplicationem obtenta fuerat in iudicio poſſeſſorio, & eius vigore obtentæ tres conformes literæ executoriales, & alia vſque ad brachium ſeculare incluſiue, illam obſiſcauerat. Dicebatur etiā quod ex qua gratia, ſi neutri, vltimo habebat clauſulam ſtatutum & merita, tunc pro expreſſis habentur, & vigore iſtius clauſulæ poterant omnia exprimi & verificari in hac gratia ex ſtylo Curiæ, *Ant. de But. conſil. 21. deciſ. 38. ſuper regula Cancellariæ,* tamen nec iſtud placuit, quia literæ loquebantur de meritis cauſſæ in petitorio, non in poſſeſſorio, de quo nulla fiebat mentio, tamen quia intelligebatur de ſtatu litis, & meritis cauſſæ, non autem de gratiis in huiuſmodi cauſſa productis.

FABII.

De proba. & regula de benefi. vacan. per obitum fam. Card. Abulen. parochialis.

SVMMARIVM.

1 *Familiaritas vera, an ex diutino conuictu, vel quotidiana conſuetudine, aut ſumptibus ad ſuſtentationem neceſſarius ſubminiſtratis argui poſſit.*

DECISIO CXLV.

IN cauſſa Abulen. parochialis de Bontiberos dubitaui præſuppoſito, quod teſtes dicant, Alphonſum Maldo-
1 nado non † fuiſſe vnum ex familiaribus Cardin. & quod ei dabantur annuatim pecuniæ pro victu, & veſtitu prout aliis conſiliariis, & familiaribus, qui non comedebant in tinello in cauſſa ſcientiæ, quia vidit, & ſcit, & eſt publica vox, & fama, verum ex hoc probetur familiaritas ad effectum, de quo agitur ad id, quod continetur in puncto, *Leſtes a principio vſque in finem.* Et domini fuerunt in hac opinione, vt teſtes optime probarent, & quod melius probari non poſſet familiaritas, & continua commenſalitas, & ſic tenuit collatio Papæ, non ſeruatis his, de quibus in regula de impetrando benefi. vacan. per obitum famil. Card.

FABII.

De Simonia Firmana benefic.

SVMMARIA.

1 *Reſignatio beneficii facta in præſentia epiſcopi, vel ordinario loci, an ipſo de ſimonia argui.*
2 *Et quid de reſignatione facta in fauorem certæ perſonæ in manibus vicarii ſtatuendum.*
3 *Clauſula, & nō alias, aliter vel alio modo, quod in huiuſmodi reſignationib. in fauorē alicuius factis operetur.*
4 *Mandatum non eſt ſimoniacum, ex quo datum eſt ad reſignandum in manibus cuiuſcunque ad id poteſtatem habentis.*

DECISIO CXLVI.

IN cauſſa Firmana beneficiorum dubitaui, *an † reſignatio facta coram ordinario eſſet ſimoniaca.* Et dubium faciebat, quia erat datum mandatum ad reſignandum in manibus vicarii, vel alterius ad id poteſtatem habentis, in fauorem certæ perſonæ in mandato nominatæ, & ad petendum illi prouideri. Et propterea eſt no. *in c. cap. te, el 1. per glo. & Doct. de off. dele.* Dicebant † reſignationem 2 talem in manibus vicarii factam eſſe ſimoniacam. In contrarium allegabatur dec. Caſſad. 2. *de ſimonia,* cum non faceret ad propoſitum. Dixerunt, quod loquitur in reſignante libere, ſed cum ſupplemēto, quod tali certo ... uideretur. Vnde reſignatio nō erat facta in fauorem certæ perſonæ, cum poſſet ordinarius cuicunque prouidere, non obſtante ſupplicatione. Et licet in mandato de quo agebatur non † eſſet clauſula & non alias aliter nec 3 alio modo, tamen domini dixerunt, æquiparari reſignationi in fauorē certæ perſonæ, cum tacite ageretur quod aliter non valeret. Allegabatur etiam Staph. *in tract. literis gratia. fol. 36.* Tamen dictum fuit, non bene loqui in caſu iſto. Et ita omnes fuerūt in voto, quod talis reſignatio non valeret, & quod ius remanſerit penes reſignantem. Duo tamen ex dominis tenuerunt, quod † mandatū non 4 erat ſimoniacum, ex quo erat datum ad reſignandum in manibus cuiuſcunque ad id poteſtatem habentis, vnde poterat intelligi de Papa, in cuius manibus fuit facta reſignatio, etiam in fauorem certæ perſonæ faſtinebatur, *vt dicunt Doct. d. c. ex parte, & Ca. d. de. ſi.* Vnde iſta reſignando in manib. vicarii exceſſit fines mandati, quod non intelligitur datum ad delinquendum, & ſic ad reſignandum ſimoniace. Alii tamen domini contrarium tenuerunt, & bene, quia expreſſe erat dictum in mandato, *ad reſignandum in manibus vicarii,* & ſic fines mandati non exceſſerat.

FABII.

De regula, quod non iudicetur Veron. paroch.

SVMMARIVM.

1 *Literæ in actis productæ, quæ non poſſunt canonizari impediunt abſolutorias, quo ad vſque per tempus congruum literæ expediri poſſint.*

DECISIO CXLVII.

IN cauſſa Veronen. parochialis de Triuentiolo fuit dictum, quod licet in actis eſſent productæ literæ ordi- 1 narii, ex quo tamen illæ non poterant canonizari, & ideo ſtabatur pro canonizatione nouæ prouiſionis licet literæ ſuper noua prouiſione non eſſent expeditæ, & cum eſſet datum de regula, *de non iudican.* & inſtaretur pro abſolutoria, quia literæ non erant expeditæ, fuit per dominos dictum, quod non pronuntiaretur, ſed daretur tempus congruum ad literas expediendas.

FABII.

De ſequeſtro in quadam Fulginaten.

SVMMARIVM.

1 *Iudicis arbitrio nominari, & deputari ſequeſtrator poteſt ad rei inſtantiam, præſuppoſito quod ab actore eſſent ſequeſtratores conſtituti.*

DECISIO CXLVIII.

IN cauſſa Fulginaten. cum lata ſententia contra poſſeſſorem fuiſſet datum ſequeſtrum, & dati duo ſequeſtratores ad inſtantiam actoris, cum procurator actoris neſciret, quē deberet nominare ex parte ſua, niſi prius conſulto principali, poſtea in ſecunda coram me fuit præſentata commiſſio, quod deberet arbitrio meo nominare, 1 ſeu deputare ſequeſtratorem ad inſtantiam rei. Et cum pro parte actoris negaretur, hoc fieri debere attento, quod duo homines probi iam deputati erant, quibus fieret iniuria

dare

dare illis conſocium, Domini dixerunt, non debere negari reo, quin etiam ipſe nominaret, & ad eius inſtantiam apponerentur etiam noui ſequeſtratores.

F A B I I.

De foro competen. Cæſarauguſt. Vicariæ.

S V M M A R I A.

1 *Cenſura a iudice facta ad præiudicium partis etiam contumacis, ſunt ipſo iure nullæ ex iuriſdictionis defectu.*

2 *Auditor Cameræ Apoſtolicæ, an ſine commiſſione ſibi ſpecialiter facta poſſit in cauſis beneficialibus alicui prouidere.*

3 *Auditor Cameræ eſt literarum Apoſtolicarum ordinarius exſecutor.*

4 *Eugeniana conſtitutio fauorabilis eſt, & pro tutela curialium.*

5 *Titulus bonus itemque ius bonum præſumitur ex decem, & octo annorum pacifica poſſeſſione, licet de titulo, & poſſeſſione reſignans nihil probet.*

D E C I S I O CXLIX.

IN cauſſa Cæſarauguſtan. Vicariæ de Cortes dubitaui, *an cenſuræ Auditoris Cameræ ſint nullæ, & an conſtet de bono iure Domini Martini.* Auditor Cameræ cum inſertione Eugenianæ fecerat monitorium Domino Martino, vt deſiſteret a moleſtationibus ſuper iſta vicaria, & in
1 contumaciam illum excommunicauerat. Diccebatur,
2 cenſuras nullas ex defectu iuriſdictionis, quaſi Auditor Cameræ ſine commiſſione non poſſet prouidere in cauſſa beneficiali. Tamen domini ex atteſtatione Pu-
3 tei dixerunt, quod † Auditor Cameræ, qui eſt ordinarius
4 exſecutor literarum Apoſtolicarum vigore † Eugenianæ, quæ [illegible] curiales, prout erat quondam alius Martinus, qui moleſtabatur: & quod hæc etiam habebat locum in priuilegiis, quæ erant ampliſſima, & quotidie hic practicabatur. Et [illegible] dixerunt, quod ſi Martinus volebat audiri, ſolueret expenſas contumaciales. Quantum vero ad ſecundam partem dubii, dixerunt, quod attento, quod in loco de Cortes, erat tantum vna parochialis ſancti Michaelis, de qua fuerat prouiſum Domino Martino, per reſignationem ſibi factam ex cauſſa permutationis, & illius vigore poſſeſſionem apprehenderat cum 18. annis elapſis, licet non conſtaret de aliqua continuatione poſſeſſionis. Ex quo tamen etiam non conſtabat de contrario, nec quod alius fuerit in poſſeſſione tempore, quo
5 Dominus Martinus acceperat poſſeſſionem, † habuerũt Martinum pro eo, qui haberet bonum ius, quia ex tam longa poſſeſſione, quæ præſumebatur continuata, bonus titulus præſumitur, licet non doceret de aliquo titulo, nec de poſſeſſione illius, qui illam reſignauerat.

F A B I I.

De reſtit. in integ. Calagurit. Diaconat.

S V M M A R I A.

1 *Reſtitutio ad poſſeſſionem, an fieri debeat, quo ſit vigore rei iudicatæ aliquo non iuſtificante ſuam gratiam, nec de bono iure ſuo docente.*

2 *Gratia non iuſtificata ad poſſeſſionis reſtitutionem, non poteſt agi interdicto recuperandæ.*

3 *Rite aliquem priuari poſſeſſione & recte, an aliqua ponatur differentia.*

D E C I S I O CL.

IN cauſſa Calagurritan. & Diaconatus dubitaui, poſito, ſine veri præiudicio, quod ex actis apparet, fuiſſe iuſtificatam gratiam Domini Ioannis de Anghiano, *an Mar-*
1 *tinus † ſit reſtituendus ad poſſeſſionem,* quæ fuit ſibi data vigore rei iudicatæ, etiam quod ipſe nõ iuſtificet ſuam gratiam, nec doceat de bono iure ſuo. Et Domini dixerunt non [illegible] impetran. quia commiſſio impetrata ſuper beneficio ſibi per tres conformes ablato, & eius r[illegible]tione, per quas gratia aduerſarii fuit canonizata, vnde non ſeruit pro reſtitutione poſſeſſionis, niſi in cõſequentiam, quia eo plene reſtituto ad beneficium, conſequitur poſſeſſionem fructus, & omnia, quæ amiſit per ſententiam, quod nõ obtinebit, niſi iuſtificata gratia ſua. Et hoc modo reſpondebatur ad doctr. Bart. *in l. ab hoſtibus, § quod ſimpliciter ex aduerſo. ex quibus cauſſis.* Vide Iaſ. *in §. rurſus, num. 75. de act. Inſt. per Abb. in c. cum ex literis, col. fi. in prin. ff. de reſt. in integ.* Et Domini dixerunt etiam, quod ſi
2 ad iſtam poſſeſſionem hoc modo admiſſam, ageretur interdicto recuperan. quod nõ poſſet obtinere, † ex quo
3 illeritc priuatus fuit, licet non recte, *vt notabiliter Iaſ. poſt alios declarat in l. iuſte poſſidet. ff. de acquir. poſſ.* Nam licet poſſeſſio ſit conſiderabilis, & veniat in reſtitutione in integrum, tamen non reſtituenda venit hoc caſu, niſi canonizata gratia ſua, & reſtituto quo ad ius beneficii.

F A B I I.

De offic. delegat. & de exceptio. Ceuten. canonicat. & præbend.

S V M M A R I A.

1 *Geſta per vicarium, qui pro vicario agnoſcitur, an rata habeantur, tanquam per principalem ſubſtituentem ſint geſta.*

2 *Liquidatio commiſſa ſub nomine officii, non autem proprio, an faciat ſubſtitutum eſſe eandem perſonam cum ſubſtituente.*

3 *Epiſcopus an poſſit vicarium ſubſtituere cum facultate, alium adhuc ſubſtituendi.*

D E C I S I O CLI.

IN cauſſa Ceuten. Canonicatus & præben. dubitaui, † *an* 1
geſta per vicarium ſuſtinere valeant, præſuppoſito quod vicarius fuit? Per Dominum Reomanum erat commiſſum examen ſuper liquidatione fructuum, & legitime conſtitutum cum facultate ſubſtituẽdi, quoties illud obeſſe contigerit per ipſum, qui poſtmodum loco ſui ſubſtituerat alium in officio, cui literæ domini Reomani fuerunt præſentatæ, & fuerat proceſſum, & coram me iurauerant teſtes, deinde ſuperauerat ſubſtitutus, & coram
eo perfectus erat proceſſus. Et fuit dictum, ex quo † li- 2
quidatio fuerat commiſſa ſub nomine officii, non autem proprio, quod ſubſtitutus erat eadem perſona, & propterea potuit cauſam delegatam proſequi, *vt per Cardinalem in c. quoniam Abb. ex aduerſo, de off. deleg. Abb. ibidem col. 1. nu. 10. ver. item circa prædicta.* Et maxime, quia non erat ſuffectus in locum mortui, ſed in officium viuentis abſentis, *per not. per Doct. in d. cap. quoniam Abb.*
Quia autem dubitabatur aliquo modo, an fuiſſet † epi- 3
ſcopus ille, qui eum vicarium fecerat cum facultate ſubſtituendi, dubitatum fuit, ex quo in partibus nihil fuit factum, quia nemo comparuerat, *an geſta per illum valerent.* Et videbantur valere, *ad dec. 47. in no. & in antiq. 407.* Dixerunt Domini, quod ex quo ſtatim allegato examine eſt oppoſitum de iuriſdictione iudicis, quod iſta contradictio ſufficiebat, vt pars teneretur oſtendere hũc eſſe conſtitutum vicarium ab epiſcopo.

F A B I I.

De re iudicata, & excep. Calagurit. Abbatiſ.

S V M M A R I V M.

1 *Literis exſecutorialibus parti aduerſæ intimatis poſt ſententiam, & rem iudicatam, vtrum opponi poſſit de ſubreptione gratiæ canonizatæ, ad effectum impediendi exſecutionem.*

D E C I S I O CLII.

IN cauſſa Calagurit. Abbatiſſatus dubitaui, † *an poſt* 1
ſententiam & rem iudicatam, ac literas exſecutoriales parti aduerſæ intimatas, poſſit opponi de ſubreptione gratiæ canonizatæ, ad effectum impediendi exſecutionem? Et dicebatur, quod non, *per not. per Bar. in l. 4. § condemnatum, de re iudic.* licet apponeretur de notat. *per Felyn. in c. inter ceteras, de re iud. in 2. col. ver. 8. declaratur, & 4. col. ver. 4. declaratur.* Tamen dixerunt Domini, quod non erat ad propoſitũ caſus noſtri, cum iſta ſubreptio, quæ opponebatur non eſſet clara. Et licet fuerit diſputata, & re-

ſoluta pro ſubreptione, quod non debuit diſputari, ſed exſequi ſententia, & ſumma ratio in hac reſolutione fuit, quod ex quo iſta aduerſaria Leonoræ, contra quam fuerat lata ſententia, quæ in rem iudicatam tranſierat, fuerat iam contumax, nec vnquam voluerat parere literis Apoſtolicis, etiam poſt tres ſententias in ſpolio, quibus ſentẽtiis coacta fuerat Leonora renuntiare mandato concilii Regii, quod omnino iſta ſententia erat exſequenda, & quia erat cõmiſſa cauſa reſtitutionis in integrũ aduerſus rem iudicatam. Et dicebatur, quod debebat ſuper hoc audiri non parito rei iudicatæ, niſi quo ad expenſas. Fuit di[illegible]ũ, quod ſi quis vellet ſuper hoc audiri, quod daret dubium.

FABII.

De renuntiatione Tollen. parochial.

SVMMARIA.

1 Reſignatio facta ab aliquo de beneficio, cum reſeruatione annua penſionis, quæ de iure eſt nulla, an poſſit ſubſiſtere.

2 Clauſula non aliter, nec alio modo quid operetur.

3 Nullum quod per ſe exſiſtit reualidari non poteſt.

4 Reſignans licet ſit ea mente, vt velit ratam eſſe, & validam a ſe factam in alium reſignationem, & ius quod habet penitus a ſe abdicare, id tamen facere ſine facto ſuperioris non poteſt.

DECISIO CLIII.

1 IN cauſſa Tollen. parochialis ſancti Pauli dubitaui, † *an reſignatio Deſiderii in Beltrucium valuerit, non obſtante, quod penſio ſibi reſeruata fuerit nulla, de iure illam acceptauerit, an exſtinxerit, & reſignationem, & nullam non dixerit.* Hic namque Deſiderius reſignauerat, reſeruata ſibi
2 valida penſione, ſuper hac parochiali reſignata, † & non aliter, nec alio modo. Dixerunt Domini, reſignationem ab initio non valuiſſe, cum præſupponatur penſionem fuiſſe nulliter reſeruatam. Vnde licet reſigna-
3 tarius illam acceptauerit, & exſtinxerit, † tamẽ quod nullum fuit non poteſt conualidari. Et quia ius remanſit in reſignante, quod ab epiſcopo non potuit ſine facto Papæ auſerri, *Abb. in c. cum olim, col. 7. de re iud. & habetur, in c.*
4 *admonet, & in c. & in dubiis, de renun.* † Vnde etiam, quod Deſiderius voluerit reſignationem tenere, & abdicare ius a ſe, non potuiſſet ſine facto ſuperioris, per prædicta. Et ad multa, quæ ex aduerſo allegabãtur, reſpondebatur, quod loquuntur in profanis, & in caſu, de quo non tractatur de transferendo, de vna perſona ad aliam, *prout in deciſ. Caſſa. 4. de hoc contra ex aduerſo allegato, & dicta per Sarnen. in reg. de triennali, q. 49. nu. 11.*

FABII.

De Simonia Toletan. theſaurariæ.

SVMMARIA.

1 Reſignare ſi quis contendit præſtimonium in fauorem alterius in cauſſa beneficiali, haud dubie incidit in contractum ſimoniacum, & eum quidem non realem, ſed conuentionalem.

2 Simoniacus contractus qui realis dicitur, quomodo ſuſpicionem iudici pariat, quod fuerit inductus.

DECISIO CLIIII.

IN cauſſa Toleta. Theſaurariæ dubitaui, *an ex actis conſtaret de ſimonia reali, & conuentionali.* Et nemini fuit
1 dubium, † ſimoniam fuiſſe conuentionalem, cum Ferdinandus promiſerit reſignare præſtimonium in fauorem Didaci, quod pactum ſine dubio eſt ſimoniacum, *c. cum inter portiones, de pac.* Sed magis etiam dubium eſt, *an eſſet realis?* Quod videbatur, quia poſt iſtud pactum erat ſecutus effectus, quia eadem die fuerat prouiſum Ferdinando, de parochiali quadã del petretto: fuerat per reſignationem eiuſdem Ferdinandi prouiſum de prædicto pręſtimonio ipſi Didaco, vt ex effectu pactorum, & conexitate prouiſionum videbatur argui, quod in exſecutione pacti præcedentis omnia fuerant facta, *gloſſ. in clem. 1. & c. cum diuerſorum, eod. tit. & Sarnen. in reg. de triennali,* *quæſt. 12.* & creditur ordinario de reſignatione, quando omnia vnico contextu fuerunt facta, *dicta dec. de proba-tio in nouis. Dec. in c. poſſeſſionem, eodem titu.* Tamen fuit conclusum contrarium, † quod non conſtaret de reali- 2
tate, tum quia nõn conſtabat, quod ad inſtantiam Didaci prouiſio fuiſſet facta Ferdinando, tum etiam quia allegatio procederet inter paciſcentes, inter quos prædicta fuerunt facta, quod non eſt in caſu iſto, quia Archiepiſcopus Toletan. qui venerat in actionibus, prouiderat vtrique, & potuit motus eſſe aliter, quam ex conuentionalibus, tum & maxime, quia non conſtabat, quod hic Didacus acceptauerit prouiſionem ſibi factam in pręſtimonio. Vnde quo ad eum, de cuius inhabilitate tractabatur, quæſtio non erat effectuata, & per conſequens non poterat dici realis.

FABII.

Vt lit. penden. Salamant. Abbatiæ.

SVMMARIA.

1 Poſſeſſio capta a parte lite pendente vitioſa reputatur, tanquam non ratificata, neque per ipſam partem, neque per eius procuratorem.

2 Mandatum ſi detur procuratori ad acceptandam poſſeſſionem, non tamen datur ad delinquendum.

3 Poſſeſſio alicuius rei, ſiue ſecularis, ſiue beneficialis, ſine animo nequaquam acquiritur.

4 Mandatum procuratori factum ad intimandum exſecutoriales, & petendum fructus ſequeſtratos, & demum ad intrandum poſſeſſionem, præſupponunt obtentam debere eſſe ad hæc omnia exſequenda licentiam.

5 Confitens in commiſſione quadam proceſſus ſpolii, & committens cauſſam contra partem aduerſam, & iterato in ſupplicatione nouæ prouiſionis confitens, ex quo tamen reuocatæ fuerint per procuratorem factæ confeſſiones, etiam non habentem ſpeciale mandatum ad reuocandum, non præiudicat parti confitenti.

DECISIO CLV.

IN cauſſa Salamantin. Abbatiæ dubitaui, *vtrum per poſſeſſionem D. Franciſci, de qua in actis, Didacus amiſerit poſſeſſionem ſuam antiquam, vel intercepta fuerit.* Et dixerunt Domini, quod † poſſeſſio Franciſci erat vitioſa, quia 1
capta lite pendente, vt ſupra reſolutum fuit. Vnde quia nec per procuratorem, nec per eum fuerat ratificata, nõ poterat conſiderari aliqua poſſeſſio D. Franciſci. Et licet
dederit † mandatum ad capiendam poſſeſſionem, tamen 2
intelligitur de iuſta, non autem attentata, quia non cenſetur dediſſe mandatum ad delinquendum ſuo procuratori, *& ibi Bart. & alii, ff. de condict. indeb. & per Fel. in c. 1. in 6. colum. verſic. not. reg. vt lit. conteſt.* Nec etiam tanquam poſſeſſio procuratoris, qui voluit ei acquirere, &
† ſine animo poſſeſſio non acquiritur, *l. quemadmodum* 3
ff. de acquiren. p[illegible]. Et licet eſſet † datum mandatum ad 4
intimandum exſecutoriales, & ad petendum fructus ſequeſtratos, & ad intrandum in poſſeſſionem, per quod videbatur dediſſe mandatum vigore exſecutorialium, tamen dixerunt domini, debere intelligi, quatenus eſſet licita, & non attentata. Cum ergo per apprehenſionem nõ fuerit poſſeſſio nedum a Franciſco, ſed nec etiam a procuratore, ſequitur, quod non fuerit intentata poſſeſſio Didaci. Multi & aliis rationibus mouebantur informantes, quæ non fuerant conſideratæ, poſtquam ipſam ſolam dictum fuit ſufficere. Fuit etiam dictum, quod licet Di-
dacus † in commiſſione quadam confeſſus fuerit ſe ſpo- 5
liatum, & cauſſam commiſerit contra dictum Franciſcum, & in ſupplicatione nouæ prouiſionis, id etiam cõfeſſus fuerit, tamen ex quo confeſſiones rite erant reuocatæ per procuratorem, qui non habebat ſpeciale mandatum, ad reuocandum confeſſiones, illæ non obſtabant.

FABII.

De reſtit. in integ. Calaguritan. Abbatiſſ.

SVMMARIA.

1 *Procuratoribus conſtitutis non comparentibus, nec altercantis cauſæ patrocinium, vel defenſionem ſuſcipientibus, vtrum principalis pars veniat poſtea audienda, ita, vt in integrum reſtitui poſſit, ob non paritionem iudicati.*

2 *Iudex per monitorium ſi parti intimet de excommunicatione, neque perſonaliter citet ad audiendam latam excommunicationem, præiudicat parti ob non paritionem de ſtylo Curiæ.*

3 *Verba hæc ad monitionem partis, in monitorio poſita, vt declarent, an velint acceptare, nec ne, potius ſunt de vrbanitate Rotæ, quam de neceſſitate.*

4 *Reſtitui in integrum an debeat pars, ſi dolo ſubſtitutorum procuratorum non fuerit paritum iudicato.*

5 *Contrarium deciſum fuit per Rotam ob malam electionem factam, in perſonas ius ſibi competere prætendentis, num. ſeq.*

DECISIO CLVI.

1 IN cauſſa Calaguritan. Abbatiſſatus dubitaui, † *an ex eo quo procuratores conſtituti non comparuerant, nec cauſſam defenderant, Ioanna ſit audienda in reſtitutione in integrum non parito iudicato.* Ioanna enim rea in hac cauſſa conſtituerat procuratorem ad iſtam cauſſam, qui recedendo a Curia, alios duos ſubſtituerat procuratores, qui moniti ſub pœna excommunicationis infra tres dies, vt comparerent, & acceptarent, vel non, nihil dixerunt, & fuit decretus proceſſus per contradictas, & lata ſententia, quæ tranſiuit in iudicatum, & decretæ executoriales, quæ fuerunt perſonaliter intimatæ. Modo dicebatur, *an Ioanna deberet reſtitui in integrum non parito iudicato, attento, quod proceſſus non fuerit bene decretus, ſed nulliter.* Quia
2 ex eo † iudex elegerat viam monitorii ſub pœna excommunicationis debebant procuratores perſonaliter citari ad videndum ſe excommunicari, quia non paruerant monitorio, non autem ſtatim decerni proceſſus per contradictas, prout de ſtylo ſeruabatur. Sed domini dixerunt, quod in caſu iſto forma illa, & ſtylus debebat ſerua-
3 ri, † quia iſta mentio, quæ fiebat per verbum, vt declarēt, *an vellent acceptare, vel non*, erat potius ex vrbanitate Rotæ, quam ex neceſſitate, ideo ſufficiebat iſta monitio. Eo maxime, quia poſt aliquot menſes fuerat illis intima-
4 tum, qualiter erat decretus proceſſus. † Et dicebatur etiam Ioannam debere reſtitui, quia ſub iſta cauſſa reſtitutionis non comparitionis procuratorum ſubſtitutorum, qui videntur dolo feciſſe, ideo debebat reſtitui, ſed ex ad-
5 uerſo dicebatur † contrarium. Et ita Domini reſoluerunt, eo quod mala electio eſt in culpa, *l. cum qui, §. fi. ff. & ibi gl. ad l. ſeq. & ad deducta in contrarium reſpondetur, ex eo per Caſſad. in deciſ. 5. & 6. de appel.* Et ita pronuntiaui.

FABII.

De iudicus Segobienſ. parochial.

SVMMARIVM.

1 *Iudex in cauſſa ſi pronuntiauit, nō tamen ſubſcripſerit ſententiam, an alius iudex ſub generali vel ſpeciali commiſſione ſubſcribere poſſit.*

DECISIO CLVII.

IN vna Segobien. parochialis fuerat mihi præſentatum
1 regiſtrum, in quo bo. me. † D. Thomas de Thanis pronuntiauerat, & non ſubſcripſerat: petii a Dominis, an poſſem ſubſcribere ex cōmiſſione generali, vel ſpeciali: Et dixerunt, quod ſic.

FABII.

De procur. & reſtit. ſpolia. Bracharen prioratus.

SVMMARIA.

1 *Ratificatio an valida ſit actus, ſi præſentans commiſſionem non ſit primo procurator conſtitutus, & fecerit decerni proceſſum per contradictas, inducta teſtium examinatione ſuper non tuto acceſſu, tandemque per principalem minorem 24. annis procurator conſtituatur; & deciditur in fauorem pupilli affirmatiue.*

2 *Spolians aliquem & vigore breuis poſſeſſionem capiens, condemnatur in fructus perceptos, & tenetur ad reſtitutionem.*

DECISIO CLVIII.

IN cauſſa Bracharen. prioratus quidam, † qui non erat 1
procurator, præſentauerat commiſſionem, & fecerat decerni proceſſum per contradictas, qui fecerat examinari teſtes ſuper non tuto acceſſu, deinde fuerat conſtitutus per principalem, qui erat minor 24. annorum, & ſine curatore cum ratificatione actorum: vnde videbatur, quod ratificatio non valeret: Tamen dixerunt domini, quod ex quo hoc tendebat in fauorem principalis pupilli, quod ratificatio erat bona. Et in eadē cauſſa cum conſtaret, † per Archiepiſcopum Bracharenſem ſpolia- 2
tum, & deinde vigore breuis captam poſſeſſionem nomine Cameræ, dixerunt, quod Archiepiſcopus Bracharen. poterat condemnari in fructibus per eum perceptis, & deinde Cameræ in ſpolio, quia in vltimo loco ſpoliauerat. Et ita fuit factum.

FABII.

De offi. Vicarii Ouetenſ. Canonic. & præben.

SVMMARIA.

1 *Vicarius deputatus ab ordinario, etiā cum facultate ſubſtituendi loco ſui in caſu abſentiæ, ſi ordinarius reſignet epiſcopatum libere in manus Sanctiſſimi, vtrum prius quam veniat ſucceſſor, & ſibi innotuerit de reſignatione facta, non ſolum ſibi deputatum poſſit officium exercere, ſed incidente caſu ſuæ abſentiæ vigore ſibi factæ deputationis ab ordinario qui ceſſit, alium etiam loco ſui ſubſtituere poſſit.*

2 *Vicarius cui facultas collationis beneficiorum data eſt, poteſt conferre etiam poſt renuntiationem factam ab epiſcopo, ſi eam ignoret effectualiter executioni mandatam ex ſententia Felyni, in c. Abbatiſſa, de reſcript.*

3 *Contrarium ſenſit Calderinus, in tit. de re iud. nu. ſeq.*

DECISIO CLIX.

IN cauſſa Oueten. Canonicat. & præben dubitaui, † an 1
Vicarius deputatus ab Epiſcopo cum facultate ſubſtituendi, loco ſui in cauſſa abſentiæ, potuerit poſt reſignationem Epiſcopi, in manibus Papæ de dicto Epiſcopatu, ante aduentum ſucceſſoris, & notitiam reſignationis, nō ſolum officium exercere, ſed adueniente caſu abſentiæ, etiam alium loco ſui ſubrogare vigore dictæ deputationis: Et domini reſoluerunt materiam, licet inclinauerint, quod ſic, *per tex. per Fel. in c. Abbatiſſa, de reſcript.* qui vult, quod † Vicarius habens facultatem conferendi be- 2
neficia, poſſit conferre etiam poſt renuntiationem ignoratam. In † contrarium autem allegabatur cōſilium Cal- 3
de. *in tit. de re iud.* vbi vult, quod ſententia lata per Vicarium poſt trāslationem Epiſcopi ſit nulla, quia ceſſat facultas, etiam quod ignoret translationem: quod quidem conſiliū non videtur domini, ideo res reſoluta non fuit.

FABII.

De fide inſtrum. Valentin. admiſſionis in militem.

SVMMARIA.

1 *Extracta & ſtabilimenta quædam ſimplicia producta, & copiæ ex libris religionis, an probent pro religione.*

2 *Copiæ ſi ſit penes aduerſarium originale ipſum, ex ſententia Bartoli, & Iaſonis fides adhiberi debet.*

DECISIO CLX.

IN cauſſa Valentin admiſſionis in militem dubitaui, *vtrum iura producta ſint talia, quibus in hoc caſu ſit adhibenda fides pro parte illius, qui in militem fuerat admiſſus, contra religionem, & magnum Magiſtrum Hieroſolymitanum non admittentem.* Fuerat producta ſententia lata per magnum Magiſtrum, † quædam ſtabilimenta, & quædam 1
alia, quæ erant ſimplices copiæ extractæ ex libris religionis, quibus non erat adhibenda fides: dicebatur in contrarium inter alia, quæ videbantur, quorum vigore alle-

gabatur deciſ.Bar. *in l.publicat.8.q.c.fi. quem ſequitur Iaſ. in auth.ſi quis in aliquo,col.4. verſic.7.ſallit, C. de eden. & Dec.conſi.33.incipit,& pro tenus,col.2. verſ.non obſtat,* vbi
2 vult, quod † copiæ detur fides, quando originale eſt penes aduerſarium,qui poteſt illud producere, eo quod dicat copiam ab eo diſcordari. Tamen hoc & aliis adductis, non obſtantibus, Domini dixerũt,quod deberet iſte habere compulſoriam, extrahere iura in forma probanti: quod ſi non poterit impedientibus aduerſariis,adhiberetur fides copiis,niſi originale per eos producatur, & contrarium euitarunt, dicendo quod non conſtabat, quod originalia eſſent penes religionem, quantumcunque ille dederat copiam,& diceret illam extraxiſſe ex libris conſiliorum Religionis, & eſſet recognita manus illius, quod eſſet ſecretarius.

FABII.

De exceptio.& pœn. in quadam Salamant. antiq.

SVMMARIA.

1 *Sententia prætenſa, & prætenſi item actus, an obſtent quo minus ſententia dua, in fauorem partis lata veniant confirmandæ.*

2 *Doctoratus honorem adipiſci non poteſt infamis ob condemnationem publicæ fuſtigationis, inſidens aſino ex more Hiſpania.*

3 *Pœna remiſſa, & non exſecuta inducit infamiam iuris non facti.*

4 *Iuramentum ſi præſtetur de implenda conditione,retrotrahitur in fauorem partis,in cauſſa ſtudiorum.*

DECISIO CLXI.

1 IN cauſſa Salamant.antiquitatis dubitaui, † *an prætenſa ſententia, & actus contra Laurentium obſtent,quominus dua ſententia in eius fauorem lata veniant confirmandæ?* Ioannes & Laurentius, tanquam antiquiores in vniuerſitate Salamanti.fuerunt Doctorati, & incorporati cum prælatione cuidam Doctori Aldereti, qui licet eſſe antiquior. Ex quo tamen erat Doctoratus in vniuerſitate Ferrarien.per conſtitutiones Salaman alii veniebãt præferendi,qui Doctorati Salamanticæ. Appellauerat Alderetus,& cauſſam commiſerat in Rota, contra quos erant latæ duæ ſentẽtiæ. Et inſtabatur coram me pro tertia cõ-
2 firmatoria. Opponebatur Ioanni,† quod nõ poterat Doctorari,& præferri, quia contra eum erat lata ſentẽtia, in qua vltra pœnam pecuniariam erat condemnatus, vt fuſtigaretur publice inſidens aſino. Ex qua ſententia, tanquam infamante factus erat inhabilis. Ad quod reſpon-
3 debatur,& ita Rota tenuit,quod non conſtabat,† ex quo contra eum fuiſſet lata ſententia, non poterat cognoſci, an eſſet infamis,vel non. Et licet eſſet impoſita illa pœna, & quia inducebatur ſaltem infamia facti, dicebatur hoc non ſufficere,ex quo non conſtabat de cauſſa,& pœna illa fuerat et remiſſa, nec exſequuta. Contra Laurentium autem opponebatur, quod quando fuerat appoſita conditio,propter quam nõ poſſet Doctorari, niſi infra annũ
4 cum dimidio ſtuduiſſet,† & iuramentũ de ſtudendo præſtitiſſet, niſi infra illud tempus alius voluiſſet Doctorari. Vnde cum Alderetus petiiſſet Doctorari, licet Laurentius ante annum cum dimidio poſſet ſe opponere, licet non ſtuduiſſet, debeat tamen iurare de ſtudendo: quod cum non feciſſet, non potuit præferri Aldereto. Dictum tamen fuit contrarium per dominos, quia licet non iuraſſet, pœna tamen aliqua non erat appoſita vniuerſaliter,quod non poſſet Doctorari. Vnde adhuc hodie dicebatur, quod poſſet iurare, & adimplere conditionem. Et ita confirmaui duas ſententias iam latas.

FABII.

De re iudicata Vincentin.matrimon.

SVMMARIA.

1 *Proceſſu in partibus ſuper cauſſa matrimonii habito, de cuius nullitate prætendebatur, a qua partium expenſæ veniant refundendæ, præſuppoſito eundem proceſſum validum eſſe declaratum.*

2 *Sententia poſt iudicem recuſatum, vtrum pro valida debeat haberi,an penitus adnihilari.*

3 *Sentẽtia ex quo de eius iuſtitia nullum inducatur dubiũ, licet nulla fuerit declarata poteſt confirmari.*

DECISIO CLXII.

IN cauſſa Vicentin.matrimonii dubitaui, † *vtrum expenſæ factæ,prout in ſententia Fabii prætendebatur,veniret reficiendæ Domino Nicolao,vel etiam Domina Lucretia.* 1
Prætendebatur etiam in dicta ſententia, expenſas reficiendas eſſe Nicola.ex quo proceſſus de partibus prætendebatur nullus,& etiam ſentẽtia: ſed de proceſſu nullum erat dubium, quod erat validus, & ſuper eius validitate ſatisfuerat in ſecunda diſputatum coram Dom. Fabio, & habitus propter bonos. Sed remanebat dubitatio
de † ſententia lata in partibus,quia poſt recuſationem iudicis. 2
Et dicebatur in Rota,alias fuiſſe reſolutum pro nullitate illius,per conſ.Alex. *& c.1.in 6.vol* Sed per illudmet
conſ.alias domini,& etiam hodie dixerunt, † ſententiam, 3
ex quo erat iuſta poſſe confirmari, etiam quod eſſet nulla,& propter eius nullitates non eſſe conſiderandas,& ſic mandarunt confirmari ſimpliciter ſententiam Domini Fabii. Et ita fuit factum.

FABII.

De fide inſtrum. Leodien.Canonic.

SVMMARIVM.

1 *Nuntius apoſtolicus, ſi prouideat alicui de beneficio contra alium,cui a Papa fuit de eodem prouiſum, & literas ſuper hoc expediri faciat ſcriptas a notario legali, & fide digno, & omnibus qualitatibus, quæ in legitimo notario requiruntur,valldto, non tamen ad negotium ſpecialiter rogato, an per hoc priori per Papam prouiſo præiudicetur.*

DECISIO CLXIII.

IN cauſſa Leod.Canonic.ſancti Dionyſii dubitaui,† *an litera prouiſionis conceſſa Ioanni Data,per nuncium, præbent contra Remiginum prouiſum a Papa.* 1
Defectus qui prætendebatur erat,quia de illa prouiſione notarius non erat rogatus, literæ tamen habebant teſtes, ſigillum nuntii, ſubſcriptionem notarii, cuius manus recognoſcebatur. Et dicebatur illum eſſe notarium publicum, legalem, & fide dignum. Et quia erat ſecretarius nuntii, ſolitus recipere cõſenſus præſtitos in curia eiuſdẽ nuntii,& alios actus legales, ex quibus domini eos habuerunt pro talibus, quibus fides eſſet adhibenda, licet ille ſubſcribens, non atteſtaretur,de præmiſſis ſe fuiſſe rogatum.

FABII.

De dilat.& reſt.in integ. Zamoren.parochial.

SVMMARIA.

1 *Sententia quæ tranſiit in rem iudicatam, vtrum impediat informationem petitam de nouo ad partes per procuratorem habentem generale mandatum tranſmitti, & ob id dilationes debeant concedi.*

2 *Mandatum procuratoris ſi ſit generale quod habet, etiã datum antequam fuerit citatio exſequuta,poſt cauſſa commiſſionem dilationes concedi petitas impedit.*

DECISIO CLXIIII.

IN vna Zamoren. parochial.dubitaui, *an eſſet danda citatio ad partes.* In hac cauſſa fuerat pronuntiatum, &
proceſſum per contradictas, & † ſententia tranſierat 1
in rem iudicatam: poſtmodum venerat a die notitiæ procurator, produxerat mandatum generale, & inſtabat, vt appellans audiretur. Aduerſarius autẽ inſtabat pro exſequutorialibus,& ſic pro vna habuerunt reſolutionẽ a dominis in alia Zamor.de Caſaſola. Ita & in hac reſolui, cum ex quo ille, qui reportauerat ſententiã contra, erat factus contumax, ꝙ debebat audiri appellatione reſoluta. Pars incipit inſtare pro exſecutione, & expeditione, prout in ſecunda. Pars aduerſa petebat dilationes ad partes, ad cõ-
ſulendum principales, quia † mandatum, quod habebat, 2
erat

erat generale, & datum, antequam eſſet exſecuta citatio
decreta poſt commiſſionem cauſſæ. Vnde non videbatur
poſſe denegari. Tamen dicebatur non eſſe dandas, quia
de facto illas habuerat, cum iam fere annus eſſet lapſus,
quo mandatum erat productũ, ex quo, tamen pars ſemper
inſtitit pro exſecutione rei iudicatæ, & de nouo inceperat,
procedere prout in ſecunda ſuper negotio principali,
fuit viſum dominis, quod procurator veriſimiliter
potuit omiſiſſe conſcribere principali, cum negotium
principale non tractaretur, propterea iudicarunt dandas
eſſe dilationes.

FABII.

De dolo & contu. in quadam Mendionen.

SVMMARIVM.

1 *Intimatio exſecutorialium, niſi fiat coram multitudine exſiſtenti in loco publico ſacro, & inter celebrationem ſacrorum eſt nulla.*

DECISIO CLXV.

IN vna Mendionen in qua fuerat lata ſententia per cõ-
tradictas, quæ tranſierat in iudicatum decretæ ſunt ex-
ſecutoriales, vel intimatæ, & inſtabatur pro declaratoria
Dubitaui, *an intimatio exſecutorialium eſſet bene facta?* Et
domini dixerunt, quod ex quo in locis, in quibus fuerat
facta, & affixum originale, & deinde copia, ſed ſolum, co-
1 pia affixa. † Item quia intimatio non apparebat facta ex-
ſiſtente ibi multitudine gentium, dum diuina celebrarẽ-
tur, quod erat bona. *Fr. à Caſſad. 1. de appella.*

FABII.

De reſtit. ſpol. in vna Zamoren. parochial.

SVMMARIA.

1 *Poſſeſſio canonicatus in ſpolio capta auctoritate propria non eſt reſtituibilis.*

2 *Et quid in poſſeſſione tali in beneficio parochiali non autem canonicatu capta, ſit ſtatuendum, nu. ſeq.*

DECISIO CLXVI.

IN vna Zamoren. parochialis Degutimi Rotanda dubi-
taui, *an poſſeſſio eſſet reſtituibilis?* Conſtabat enim de ſpo-
lio etiam violento: titulus etiam erat coloratus in exſpe-
1 ctatiua, licet reuocata. Sed dicebatur, † poſſeſſionem non
eſſe reſtituibilem captam propria auctoritate, & non pe-
titam ab aliquo exſecutore in proceſſu exſpectatiuę datę:
Tamen domini dixerunt, hoc non impedire, quia poſſeſ-
ſio capta propria auctoritate non eſt reſtituibilis, quando
2 † de canonicatu, vel alio beneficio, cuius poſſeſſionẽ tra-
dere ſpectabat ad capitulum: ſecus autem in parochiali-
bus, & aliis beneficiis alterius generis.

FABII.

De ſententia excommunicationis in quadam Laurienſi præpoſituræ.

SVMMARIA.

1 *Monitorio non parens ſi excommunicetur ob contumaciam, & comparens poſtea abſoluatur, an ob id proceſſus eius nomine factus ſit validus.*

2 *Conditio appoſita contractui nullatenus venit diuidẽda.*

3 *Error notarii in ſcribendo non debet de iure parti præiudicare.*

4 *Pars ſolutionem recipiens ſimpliciter ſine proteſtatione ſibi ipſi præiudicium parit.*

DECISIO CLXVII.

IN cauſſa Laurien. Sard inen. dubitaui, *an Ioan. Anton.*
fuerit bene abſolutus ab excommunicatione ad effectum,
vt proceſſus eius nomine factus ſit validus? Et ſtante rein-
1 truſione poſt abſolutionem factam † Ioan. Anton. fue-
rat excommunicatus ob non paritionem monitorii in
contumaciã; poſtea eo comparente fuit abſolutus. Et di-
2 cebatur, quod non, quia † conditio non poteſt diuidi, i-
deo tenebatur ſatisfacere vſque ad obolum. *l. cui fundus.*
ff. de cond. & demon. Soci. conſ. 107. colum. 7. vol. 4. cum ſimi.
Tamen domini voluerant, contrarium conſiderantes,
3 quod ſoluiſſet totum, ſed † errore notarii fuiſſe minus
ſcriptũ, & quod voluerunt tenere, quo ad obtinendũ ab-
ſolutionem, defeciſſe in illo minimo, ex quo fere totum
ſoluerat. Eo maxime, † quia pars recipiendo pecunias a 4
notario, receperat ſimpliciter, & quietauerat ſine aliqua
proteſtatione, ex quo inducebatur ad credendum, quod
integre fuiſſet ſatisfactum, vel quod ſaltem pars ſibi præ-
iudicaret recipiendo ſimpliciter. Et licet poſtmodum fu-
iſſet iſte reintruſus etiam poſt annum, tamen ex quo pars
appellauerat a reintruſione, & dominus repoſuerat cum
hoc, tamen ex quo vltima appellatio, & repoſitio erat ad
fauorem intruſi, dixerunt, quod reintruſio nihil obſtat,
& ſic firmarunt proceſſum a tali excommunicato, & a tali
abſoluto, repoſito quod eſſet bonus.

FABII.

De gratia ſi neutri Arborenſ. Archipreſbyterat.

SVMMARIA.

1 *Gratia ſi neutri omiſſa nullitate cauſſata ab excommunicatione per non expreſſionem nullitatis in reſignatione beneficii, an ſuo vigore deſtituatur.*

2 *Regula Alex. Sexti, & Leonis Decimi ſummorum Pontificum cumulantes gratias & poſſeſſiones, vtrum locũ habeant non adhuc literis in Curia expeditis, vt beneficium ſine literis fieri poſſit.*

3 *Gratia an notari poſſit tanquam ſurreptitia vbi narratio ſit Principi de familiaritate ad facilius gratiã extorquendam.*

DECISIO CLXVIII.

IN cauſſa Arborẽ. Archipreſbyteratus, † *an gratia Hie-* 1
ronymi Zapatia pro reſignatione ſit adeo nulla, vt non in-
tret gratia, ſi neutri, omiſſa nullitate cauſſata ab excommu-
nicatione, & non expreſſione nullitatis? Et hoc dixerunt vl-
timo loco, & dubium eſt magis reſtrictum, quia in præce-
denti poſitione etiam dixerunt domini pro maiori parte,
quod licet aliqui ſentirent contrarium, quod non erat
nulla ab initio, quia licet † regulæ Alex. & Leonis, de qui- 2
bus in præcedentibus cumularent gratias, & poſſeſſiones,
de quibus in literis, adeo quod gratia ſubſiſtebat, antequã
literæ gratis expedirentur, & propterea ius fuit a Signo-
rino, in cuius facultate erat expedire literas ſuæ penſionis
ſibi reſeruatæ, & illam petere. Et propterea gratia, ſi neu-
tri, poterat intrare, cum inueniret beneficium vacans.
Fiebat etiam aliud fundamentum. † Et dicebatur, quod 3
gratia erat ſurreptitia, quia erat narrata familiaritas ad in-
ducendum Principem ad facilius concedendum gratiam
tam extraordinariam, quæ erat ad duo incompatibilia,
quia pars aduerſa tantum intellexerat motiuum, nec ſu-
per eo informauerat, propterea manderunt informari de
hoc, vt viderent, quid reſponderet aduerſarius.

FABII.

Gratia ſi neutri in cauſſa Arboren. Archidiac.

SVMMARIA.

1 *Gratia multum pinguis veroſimiliter a Principe nõ præſumuntur conceſſæ, niſi per impoſitionem tacita veritate, & narratis non narrandis, & habentur pro ſurreptitiis.*

2 *Pontifex ſummus facilis eſſe ſolet ad gratiarum conceſſionem, per reſignationem obtentarum.*

DECISIO CLXIX.

IN cauſſa Arboren. Archidiaconatus dubitaui, *an gra-*
tia Hieronymi Zapatia ſit ſurreptitia, & nulla de iure cõ-
muni, ad effectum ſi eſſet nulla gratia ſi neutri, ex qua vole-
bat ſe iuuare Zapatia, & intrare? Et † prætẽdebatur, quod 1
eſſet nulla propter gratiam multum pinguem, quam Pa-
pa veriſimiliter non feciſſet, vel difficilius, ſi non fuiſſet
narrata familiaritas. Et propterea non verificata familia-
ritate gratia redditur ſurreptitia, & per conſequens nulla.
ad deciſio. 582. in antiqu. cum multis aliis, de quibus in in-
formatione. Domini non dixerunt contrarium, quia in
gratia nedum erat expreſſa familiaritas, ſed etiam no-
bilitas ex vtroque parente, quæ attenditur in gratiis,

d. *& in capit. multa, de præbend.* Nec eſt verum, quod fami-
liaritas ſit expreſſa taxatiue, quo caſu bene procederent
deciſiones antiquæ, quæ vt plurimum expediuntur ad ef-
fectum expediendi gratis, *vt dicit Caſſad. deciſ. 10. de præ-
bend.* Multum mouebat etiam dominos, quia Hierony-
mus Zapatta habuerat illã gratiã ex reſignatione Hiero-
nymi Signorini, & ex vſu patrisfamilias demonſtrabatur,
2 quia † Papa ſolet eſſe facilis ad concedendum quaſcunq;
gratias per reſignationem, quod ſatis in caſu noſtro ſua-
debatur ex gratia, *ſi neutri*, obtenta de omnibus benefici-
is, de quibus in gratia reſignationis, licet eſſet ad tria, & ad
quatuor incompatibilia.

FABII.

De offi. delegat. Fulginaten. prioratus.

SVMMARIA.

1 *Suppliçans ſi in narratiua, & ſupplici libello narret ſe familiarem alicuius Cardinalis, & falſo, & iſtius vigore prouideatur ſibi per Papam, prouiſio nulla eſt ex regulis Alex. Sexti, & Leonis 10. Pontificum familiarium fictorum impetratas gratias annihilantibus.*

2 *Motus proprius Pontificis, confirmans familiaritatem alicuius, prodeſt ad gratiarum quæ in impetratione beneficiorum requiruntur cõfirmationem, & validitatẽ.*

3 *Ad gratiam gratis expediendam quæ requiran. e ex an atteſtatio Vicecancellarii ſufficiat.*

DECISIO CLXX.

1 IN cauſſa Fulginaten. prioratus dubitaui, † *an ex ſ
ctu conſtet de familiaritate narrata, quantum ſufficit?* A-
lexand. de Oliua fuerat prouiſus de iſto prioratu per Pa-
pam, cum in narratiua, tam in ſuppoſitione, quam in li-
teris, dictum erat, quod eſſet famil. Card. Farneſi, & fami-
liaritatem conatus eſt breui probare per teſtes, qui plene
non probant, & patiebantur aliquem defec um. Produ-
xerat etiam duas Vicecancellarii, qui atteſtabatur, illum
eſſe familiarem ſuum: Sed quia erat datum de regula A-
lexand. & Leonis contra fictos familiares ad annullandas
gratias eorum, qui falſo aſſerebant, ſe eſſe familiares, &
gratias annullabant, ſi gratis expediuerant, dubitabatur,
an illa fides eſſet adhibenda fides. Propterea fuerat vltimo
2 loco productus † motus proprius Papæ, in quo dicebat,
eum eſſe familiarem ſuum, inſiſtendo ſeruitiis Vicecan-
cellarii, & ſic debere iudicari. Contra quod dicebatur,
quod non faciebat ad propoſitum, quia ſi Papa motus fu-
iſſet ad faciendam gratiam hanc, quia erat famil. Vicecã-
cellarii, multo magis, ſi eſſet familiaris ſuus. Vnde gratia
non poterat dici ſurreptitia, quaſi expreſſerit illam fami-
liaritatem falſo, quæ facilius induceret Papam, ad conce-
dendum ſibi gratiam. Et quia dicebatur, quod propter
iſtam familiaritatem non expediuiſſet gratis, niſi oppoſi-
3 ſitum eſſet gratis de mandato: ad hoc dicebatur, quod, †
quantum ad expediendum, gratis ſufficiebat atteſtatio
Vicecancellarii. Opponebatur etiam, quod motus pro-
prius non eſſet ad propoſitum, quia multo tempore præ-
cedebat gratiam, ſuper qua diſputabatur. Vnde ſtante ſi-
mul, quod tempore motus proprii etiam eſſet familiaris,
prout Papa atteſtabatur, tamen tempore gratiæ deſiiſſet
eſſe. Tamen dixerunt domini, quod gratia diceretur. Et
quia aduerſarius confirmabat, contrarium eſſe verum, &
de facili poſſe probari, dixerunt domini, quod deberet
admitti ad probandum.

FABII.

De ſententia excommunicationis in quadam Laurienſi præpoſit.

SVMMARIA.

1 *Priuilegium alicui conceſſum, an extendatur ad perſonas non ſub priuilegio contentas.*

2 *Conſeruatoria, quia odioſa veniunt reſtringenda.*

DECISIO CLXXI.

IN cauſſa Lauren. dubitaui, *an Conſeruatores dati in pri-
uilegio Leonino haberent iuriſdictionem maxime perſo-
nalem, a Sede Apoſtoli* t in effectu eſt dubium alias po-
ſitum, & non reſolutum. Et domini dixerunt, quod iſti
Conſeruatores erant tan m mandati ad conſeruandum
priuilegium conceſſum a Leone, *iuxta tex. cum ibi not. per
Doct. maxime Cromentan cap. 1. an fin. de offic. dele. in 6.* Hic
autem, contra quem proceſſerant Conſeruatores, non
impugnabat priuilegium, ſed conuentus ab aduerſariis
coram iſtis Conſeruatoribus, vt ſolueret iſtas penſiones,
ad quas tenebatur pro iſta præpoſitura, negabat ſe teneri,
quia decimas ſoluerat, quas prætendebat debere compẽ-
ſari cum penſionibus decurſis. Et propterea ex hac ratio-
ne dixerunt, proceſſum factum coram iſtis Cõſeruatori-
bus eſſe nullum, eo maxime, quia erat datum priuilegiũ
congregationi Montiſcaſſini Sancti Benedicti circa be-
neficia ad ſuam congregationem pertinentia Cardinali-
bus & aliis prælatis in commendam a Sede Apoſtolica
conceſſæ. Vnde cum aduerſarius fratrum in hac cauſſa
non eſſet prouiſus a Sede Apoſtolica, ſed ab ipſis fratri-
bus Conſeruatoribus in priuilegiis datis, licet alias habu-
iſſent priuilegium, & iuriſdictionem, tamen non † po- 1
tuerunt habere in perſonas, de quibus priuilegium non
loquebatur: maxime, quia † iſtæ conſeruatoriæ ſunt o- 2
dioſæ, & ideo ſtricte interpretandæ. *in dict. cap. fin. circa
nouum.*

FABII.

De gratia ſi neutri Arborenſ. Archidiaconat.

SVMMARIA.

1 *Gratia conceſſa alicui qui in ſpecie non narrauit defectum ſuum ratione excommunicationis, an ſit ſurreptitia.*

2 *Alexander Sextus, & Leo decim. Pontific. max. per extrauagantem exſecrabilem quandam, annullant gratias obtentas familiaribus prælatorum curia Romana.*

3 *Vera facti narratio ſi fiat Principi, facit vt vel facilius, vel difficilius pro rei, & perſonæ qualitate gratiam petitam, aut concedat, aut abneget.*

4 *Conſtitutiones Alexandrina, & Leonina non ſolum gratiam gratis datam ob cauſſam ex falſa relatione annihilant, ſed etiam excommunicationis vinculo impetrantes innodant, ita quidem, vt non niſi facta ſatisfactione ab ipſo Pontifice poſſit abſolui, idque ſolum in articulo mortis.*

5 *Papa non præſumit velle gratiam concedere excommunicationi ſubiacentibus, & de famoſo crimine notatis, nec cum talibus diſpenſare.*

6 *Excommunicati omnia acta in iudicio producta ſunt ipſo iure nulla, & in ipſius redundant præiudicium.*

DECISIO CLXXII.

IN cauſſa Arborenſ. Archid. dubitaui, † *an gratia con-* 1
*ceſſa Hieronymo Zapatta in ſpecie, ſit ſurreptitia, quia
non narrauit in ſpecie defectum ſuæ primæ gratiæ, ſeu ex
quo titulo erat excommunicatus, quod tacuit?* Nam vt ſu-
pra patet hic Hieronymus ſe falſo familiarem narrauerat
& expediuerat gratis, propter falſo narratam familiarita-
tem, ex quo gratia ſua erat annullata, *per † extrauagantem* 2
exſecrabilem Alexand. & Leonis. de quibus erat datum in
actis. Vnde dicebatur per aduerſarium, quod † ſi narraſ- 3
ſet Papæ, quando obtinuit gratiam, *ſi neutri*, quod proui-
ſio ſua eſſet nulla, propter falſo narratam famil. propter
quod etiam expediuerat gratis, & fraudauerat familiares
Papæ, veriſimiliter vel non conceſſiſſet, vel difficilius.
Ideo eius commiſſio vitiabat, & reddebat eius gratiam
ſurreptitiam, & obreptitiam, *ad not. in cap. ſuper literis, de
reſcrip. vbi Felyn. & alii.* Dicebatur tamen ex aduerſo, &
ita domini, quod ex quo in gratia erat clauſula, quæ com-
muniter ſolet apponi, quod cauſſæ effectiuæ, & annulla-
tiuæ præcedentis gratiæ habeantur pro expreſſis, & in li-
teris poſſint exprimi, ideo aliqua ſurreptio, vel obreptio
conſiderari non poterat. Et † quia conſtitutiones prædi- 4
&æ

ſtæ nedum annullabant gratiam, ſed etiam excommunicabant tales expedientes gratis propter falſam familiaritatem: vt nec a Pontifice poſſint abſolui, niſi poſtquam ſatisfecerint, præterquam in articulo mortis, quod ſi Papa
5 ſcivisset, non conceſſiſſet, quia † excommunicatis, & criminoſis Papa non præſumitur velle facere gratiam, & cum eis diſpenſare, *vt dicit Bal. in l. ſi Barbarius col. 8. verſi. & dicatur. ff. de off. præto. & in l. præſcriptione. col. 5. verſic. verbi gratia. C. ſi contra ius vel vtil. pub.* Ad hoc reſpondebatur multis modis, ſed vnus placuit, videlicet, quod in illis erat abſolutus ad effectum, gratis & communiter apponitur, quia abſolutio non repugnabat conſtitutionib. Alex. & Leonis, volentium poſſe abſolui, & poſſe in cauſſa audiri, & propterea aduerſarius apud acta ſtatim protestatus fuit, quod erat excommunicatus, & quod † omnia
6 per eum iam excommunicatum facta erant nulla, & inſtabat pro abſolutoria, quia erat poſſeſſor.

FABII.

De reſtit. ſpolia. Laurienſ. præpoſituræ.

SVMMARIVM.

1 *Notorie ſi non conſtet de non iure partis ſpoliatæ beneficio, & in alium collato, ob non ſolutionem factam debitæ penſionis, ſi ſubductis calculis, præſuppoſito quod ſit debitor, paratus ſit ſoluere, venit reſtituendus poſſeſſioni priſtinæ.*

DECISIO CLXXIII.

1 IN cauſſa Laurien. præpoſituræ dubitaui, † *vtrum adeo conſtaret de non iure Caroli, vt ſpoliatus non deberet reſtitui.* Præſupponebant enim aduerſarii, & erat dictum, quod Carolus in iudicio erat examinatus medio iuramenti tanquam principalis, & confeſſus fuerat, tanquam teſtis, per multos annos, quod ſoluerat penſionem, quam pro illo beneficio tenebatur ſoluere ſub pœna priuationis, & propter hoc fuerat priuatus, & beneficium alteri collatum, in quem ſpolio agebatur, quia vigore illius promiſſionis intrauerat poſſeſſionem. Vnde ex ſolutione facta, ſi non eſſet priuatus, de nouo poterat priuari, & beneficium alteri conferri, & ſi nullum ius haberet, non erat reſtituendus, *ad deciſ. 429. in antiq. & 55. in non.* Tamen, quia iſta confeſſio non erat ſimplex, ſed habebat ſecum excuſationem, quia dicebat, ſe ſoluiſſe quaſdam decimas, quæ debebant compenſari cum penſionibus ſoluendis, & quod ſi in aliquo reſtabat debitor, quod facto calculo erat paratus ſoluere: dixerunt domini, quod non conſtabat de non iure ſuo notorie, & propterea debebat reſtitui, & multa alia adducebantur in informationibus. Et ita fuit reſolutum.

FABII.

De iure patronat. Bononien. S. Martini.

SVMMARIA.

1 *Præſentatio duabus vicibus facta in beneficio vacanti, an ius patronatus in eo præſupponat.*

2 *Ius patronatus ex fundatione, aut dotatione productum vigore præſentationis alicuius, non habetur in conſideratione, conſtito, quod non habuerit effectum.*

3 *Simplex narratiua, & ea quidem de facto alieno, nihil releuat.*

DECISIO CLXXIV.

IN cauſſa Bononien. Sancti Martini dubitaui, *an ex productis probetur fundatio?* Præſupponebatur, hoc beneficium eſſe de iure patronatus, & in quaſi poſſeſſione præſentandi, qui erat quidam de Canonicis, quod conſtabat,
1 † per duas præſentationes factas duabus vicibus, quibus vltimo loco vacauerat hoc beneficium, ſed quia prouiſus Apoſtolicus habebat derogationem iuris patronatus, quatenus non eſſet ex fundatione, vel dotatione, iſta quaſi
2 poſſeſſio non ſuffragabatur patronis ad probandum † ius patronatus ex fundatione, vel dotatione. Producta erat quædam præſentatio, & inſtitutio facta de anno 1525. de qua domini nullam habuerunt conſiderationem, quia non conſtabat, quod haberet effectum. Produxerat etiã procurator quãdam Bullam Sixti, in qua Papa conferendo iſtud beneficium, narrauerat eſſe de iure patronatus, & pro illa vice ſem. derogabat, quod etiam non fuit conſideratum, quia erat † ſimplex narratiua, & de facto alieno, nec dicebatur eſſe de iure patronatus ex fundatione, vel dotatione, ſed potius præſumebatur, quia Papa non ſolet derogare tali iuri patronatus. 3

FABII.

Regula de mutatione collationis Barchinonen. Canonicat.

SVMMARIVM.

1 *Specifica mentio fieri debet Diœceſis, in qua vacat beneficium, & ad quam exſpectatiua extenditur tam in mutationibus quam in extenſionibus in ſupplicatione.*

DECISIO CLXXV.

IN cauſſa Barchinonen. Canonicatus inter Ioannem Loxdellas, & Ioan. Baptiſtam de Bernaldis, Ioannes Baptiſta obtinuerat gratiam exſpectatiuam, quam iam habuerat mutari ad duas alias collationes, & tertiam extendi ſub ſpecifica expreſſione ad Barchinonen. Gerunden. & Vergellen. alias in literis exprimen. & expediuerat literas extenſionis in Barchinonen. in qua vacauerat iſte Canonicatus. Erat datum de regula, quæ vult, quod † ſicut in mutationibus, ita etiam in extenſionibus, in ſupplicatione ipſa debeat fieri ſpecifica mentio Diœceſis, ad quam exſpectatiua extendebatur, quod præſupponebatur Io. Baptiſtam feciſſe, ex quo ſpecifice illatus nominauerat. Eo maxime, quia in fine mãdati erat dictum, quod Vergellen. dabatur etiam ad reſeruata, & quod Gerunden. etiam in manibus ordinariorum de conſenſu ordinarii. Vnde videbantur iſtæ duæ collationes ſpecificatæ pro permutatione Barchinonen. pro extenſione remanebat, & ſic ſpecificata mentio de illa erat. Tamẽ domini dixerunt contrarium, quia licet tres illæ collationes eſſent ſpecificatæ, tamen non erant ſpecificatæ, in quibus magis de mutatione, quam extenſione loquebatur. Vnde in oſtendendo adhuc remanebat maxime, quia nedum erant ſpecificatæ tres Diœceſes, ſed etiam erat datum, vel ad tres alias in literis exprimendas. Et ſic adhuc maior erat incertitudo, quia potuiſſet acceptare, & expedire extenſionem ad Toletanam, & Hiſpal. nec expreſſio facta in Toletan. qui adhuc haberet poteſtatem acceptandi in non exſpecificatis exprimen. in literis, & ſic habuerunt prouiſionem. 1

FABII.

De probationibus Arborenſ. Archipreſbyt.

SVMMARIA.

1 *Familiarem ſe fingens prælati, vt beneficii collationẽ per gratiam gratis expediat facilius, ſi ſubticeat veritatem, eſt ex Alexandrina, & Leonina excommunicatus, & gratia eſt ſurreptitia.*

2 *Teſtes deponentes in articulis reputari talem, & non eſſe talem, an proſint pro articulante in fauorem, ita vt releuent.*

3 *Literis gratis ſi ſit ſubſcriptum gratis pro familiari, an probetur familiaritas, ita vt obtenta gratia non dicatur ſurreptitia.*

DECISIO CLXXVI.

IN cauſſa Arborenſ. Archipreſbyt. dubitaui, *an ſit probata familiaritas ex parte Io. Zapatta?* Narrauerat eum eſſe familiarem Vicecancellarii, propter quod gratis expreſſerat, propter quod dicebatur, † illum eſſe fictũ familiarem, & non verũ, & propterea excommunicatũ, *per extrauag. Alex. & Leonis contra fictos familiares.* Hic autẽ ex aduerſo præſupponebatur, ſe probaſſe familiaritatẽ. Tum ex teſtib. quos domini habuere pro non probantib. articulandi, & variandi ſe familiarem, & continuum commenſalẽ Papæ, inſiſtendo ſeruitiis Vicecãcellarii. Et in eodem articulo articulauerat, ſe nobilem clericũ, & multas 1

habilitates,& vnus teſtis dicebat articulum verum. † Alii
vero reputari talem, qualem ſe articulauerat. Tamen iſti
teſtes in cauſſa ſcientiæ videbantur potius ſentire de aliis
habilitatibus, quam de familiaritate. Vnde fuit viſum, nõ
probari bene iſtam familiaritatem tam ... per, quam Vice-
cancellarii, cui per ſuam ſchedulam hic atteſtatus fuerat,
3 eſſe familiarem ſuum, & ſe ſubſcripſerat literis † expedi-
tis, in quibus erat narrata familiaritas, & fuerat dictum
gratis pro familiari. Et voluerunt domini, quod iſtud ſuf-
ficeret, quantum ad hoc, vt poſſit expediri gratis, vt non
incideret in exſecutionem irrogatam, *per extrau. ioan. de
quibus ſupra.* Hic autem non fraudauerat. Expediuerat e-
nim ſub fide Cardinalis & gratis expediuerat, & nil per
expeditores fuerat oppoſitum, quod voluit Sarnen. *q. 16.
nu. 6. in regu. de impetran. benefi. vacan. per obitum famil.
Card* dum dicit, quod ad effectum expediendi gratis ſta-
tur fidei Cardinalis, ſi non fuit oppoſitum. Et ita etiam
fuit firmatum ſupra in cauſſa Fulginaten. prioratus.

FABII.

Fulginaten. prioratus.

SVMMARIA.

1 *Articuli licet releuent in cauſſa, tamen ſi ſint obiectiui non obſunt agenti.*

2 *Reſtitutio in integrum non ſemper datur minori.*

DECISIO CLXXVII.

IN cauſſa Fulginaten. prioratus dubitaui, *an articuli
ſint releuantes, & admittendi?* In hac eadem cauſſa fue-
rant dati articuli ad proban. quod Alexan. tanquam fa-
miliaris impetrauerat beneficium, qui non erat familia-
ris quia erat exſecrabilis, quia plura incompatibilia poſſi-
1 debat. † Et nulli fuit dubium, quod eſſent releuantes. Sed
bene dixerunt, quod erant materiæ obiectiuæ, *iuxta tra-
ditum per Oldrad. conſ. 170.* Et his probatis nulli in re ſ... lia-
bat ius ordinario, ſed tamen co... bat de non iure Ale-
xandri, & ideo poſt terminum ad articul... dum non de-
2 bebat admitti, † nec minori dabatur reſtitutio, vt poſſit
hæc obiecta probare, *iuxta deci. ... 607. in antiq.* Vnde fuit
producta gratia, *ſi neutri*, quæ his probatis ... rabat, & ſi
articuli non erãt amplius obiectiui. Et propterea admit-
tendi nullum ius.

FABII.

De reſtitutio. ſpoliat Laurienſ. præpoſituræ.

SVMMARIA.

1 *Collatio ſi non ſit ſimplex & libera, impedit quominus ſententia reſtitutoria impetrare poſſit, & dubium parit de ſufficienti titulo.*

2 *Prælatura ſi ſit membrum alicuius monaſterii, facit, vt prouiſo potius titulus conueniat adminiſtratoris, quam titularis poſſeſſoris.*

3 *Conceſſio facta ad vitam concedentis facit, vt ſucceſſor pro ratificatione prædeceſſoris, qui conceſſionem fecit, non teneatur, niſi de proprio conſenſu.*

4 *Spoliatus antequam in cauſſa procedatur, ad omnia venit reſtituendus.*

DECISIO CLXXVIII.

1 IN cauſſa Laurien. Præpoſituræ dubitaui, *an Carolus
habeat ſufficientem titulum ad obtinendam ſententiam
reſtitutoriam?* Et dicebatur, quod non, quia collatio ... i-
dens præpoſituræ non eſt ſimplex, & libera, ſed ſ... um
quædam conceſſio, quæ de ſimplicibus beneficiis facta ſo-
let appellari firma, *prout in clementina prima, §. quidam
etiam articulas. vbi glo. in verſiculo ad menſ. de exceſ. præ-
latorum.* Vnde in collatione, qu... fuit fac a de iſta præpo-
ſitura ipſi Carolo, dicitur, quod eſt membrum monaſte-
2 rii Caſſinienſis. Et propterea † ille debet dici potius ad-
miniſtrator Abbatiæ, quã titularis poſſeſſor, & propterea
potuit admitti, *cap. ad monaſterium. § ... & ſentit gl. in c.
1. de ſtat. monach.* Imo etiam, quod fuiſſet conceſſa ad vi-
3 tam, dicebatur, quod † modernus Abbas non tenetur ſta-
re conceſſioni, *iuxta gloſſ. in cap. vltimo, ne prælat. & bene-
ficia. in ver. quæ ſunt inſ... ita, & contra ſolutum collationis
libera in ſimplicibus de beneficiis.* Ex quo videbatur ſequi,
quod nullum habeat titulum, ex quo ... ſpoliatus deberet 4
reſtitui. Domini fuerunt in contrarium, quia ex verbis
expreſſis collationis iam factæ Carolo, quam Petro noui-
ter prouiſo, & qui ſpoliauerat, euidenter apparebat, quod
erat collata in titulum beneficii. Et propterea omnia al-
legata ex aduerſo erant extra propoſitum. Nam etiam ſi
vacationis conſideraretur, & quantum cunque eſſent a-
liæ cauſſæ inſolitæ, hoc tamen non immutabat collatio-
nem beneficii, maxime, quia collatio erat dictata a nota-
rio minus practico talium collationum. Et ita nemine
diſcrepante fuit concluſum.

FABII.

De gratia ſi neutri Fulginat. prioratus.

SVMMARIA.

1 *Gratia ſi neutri conceſſa, per Papam Paulum tertium, quam vim habeat in ſupplicationibus.*

2 *Gratia ſi neutri ſemel conceſſa ſi eiuſdem ſpeciei ſuperueniat ſecunda, annihilatur per primam.*

3 *Gratia ſi neutri vbi canonizari non poteſt, ſed ſolum ob id producitur, ne articuli tanquam mere obiectiui r... antur, ſupplicatio facta ſufficit, neque neceſſaria eſt ... rarum expeditio.*

DECISIO CLXXIX.

IN cauſſa Fulginaten. prioratus dubitaui, † *an prætextu* 1
*ſolius ſupplicationis gratia ſi neutri per Papam Paulum
producta admitti debeat, aut articuli mere obiectiui præſer-
tim cum ſit datum de regula de non iudicando iuxta formã
ſupplicationis, & ipſa gratia ſit impetrata poſt reiterationem
terminorum.* Qui... cunda pars dubii caſſata, † qui... fuit 2
producta alia gratia *ſi neutri*, multo ante erat impetrata:
Fuerat enim dictum in præcedenti, quod articuli non
poterant dici mere obiectiui. Eſt autem gratia, *ſi neutri*,
quod ex quo ſola ſupplicatio erat producta, dubitaui,
quia admitti non debebat ad probandum, niſi literis ex-
peditis, quia erat neceſſarium cognoſcere, an gratia, *ſi
neutri* intraret, vel non, quia ius neutri competeret. Et
poſtquam eſſet dictum, nec etiam ius patronatus Paulo
competere, erat neceſſarium canonizare grati... *ſi neu-
tri*, ne ſtaret in poſſeſſione beneficii ſine titulo. Tamen
domini dixerunt contrarium, quod ex † quo iſte ... po- 3
terat gratiam ſuam canonizare, ſed illam tantum ad ... ũ
effectum producebat, ne articuli tanquam mere obie-
ctiui reiicerentur, quia non erat neceſſarium literas ex-
pedire, ſed ſufficiebat ſupplicatio, & quod ſi vnquam
propter gratiam, *ſi neutri*, poſſet canonizari, tunc expe-
diret literas.

FABII.

De probationibus Biton... ſ. præpoſituræ.

SVMMARIVM.

1 *Prouiſio ſi ſiat de beneficio per priuationem, quem titulum producat, & an prouiſo cedat in vtilitatem prouiſi.*

DECISIO CLXXX.

IN cauſſa Bitonien. præpoſituræ, in qua agebatur de
ſpolio per Carolum, & pro colorando titulo, produxe-
rat prouiſionem ſuam, quæ nunquam erat recognita.
Vnde dicebatur, quod non debebat reſtitui, quia cum
aduerſarius in prouiſione narrauerit ſe prouiſum per 1
priuationem Caroli, dixerunt domini ex iſta confeſſio-
ne, ſat... conſtare de titulo ad effectum, quod poſſet reſti-
tui, maxime, quia ſi ... prouiſum fuerat per ſupplicationẽ
ſuam ante l... m. Vnde ſatis difficilis erat hic in vrbe re-
cognitio prouiſionis ſuæ factæ illo tempore in ciuitate
Neapolitana.

FABII.

De appel. & Ægidiana Parmen. iuriſdict.

SVMMARIA.

1 *Fatalia*

1 *Fatalia verum lapſa dicantur poſt lapſum ſeſquianni po[...] am appellationem, & commiſſionem parte e[...] tam.*

2 *De[...] appellatio dicitur ex eo, quod infra anni ſpatium cau[...] de qua controuerſia eſt non expeditur mandatur, non conſtito de aliquo legitimo impedimento.*

3 *Rota tamen contrarium de ſtylo Curiæ obſeruat, & concedit triennium nu.ſeq.*

4 *[...] ſtatutio nondum promulgata in toto domini[...] ſtatu eccleſiaſtici non impedit appellationem.*

5 *Parma [...] immediate ſubiectæ ſunt iuriſdi[...] Eccleſiæ Romanæ.*

6 *Statuta quæ prohibent appellationem in iis caſibus, in quibus de iure ciuili non e[...] licitum appellare, an veniant ſeruanda in Curia Romana.*

7 *[...] ſtitutio quæ prohibet appellationem in p[...] in Curia Romana in certis caſibus ſeruatur.*

DECISIO CLXXXI.

I[...] cen. iur[...] villarum, in qua pro[...] contradi[...] dubitaui, *an cauſſa eſſet ap[...] ſito,* quod ſic, *an eſſent lapſa fatalia?* Fue[...] Fabium pronuntiatum ſuper ſpolio, [...] appe[...]tum, & cauſſa appellationis commiſ[...] erant [...] lapſi 18. menſes, & [...] eſſe lapſa fatalia, & †appellationem [...] annum cauſſa non erat expedita, [...] impedimento conſtabat iuribus vulgari[...] domini [...] contrarium, ex quo de [...] triennium, quãdo aliquid poſt [...] fuit, *ut dicit Faſtolus dub. 3. [...] de appell.* Fuerat ante fa[...] & ſic remanſit reſoluta prima pars [...] cauſſam eſſe appellabilem non [...] per Rotam. Declaratum erat item nõ [...] mediate ſubiectis Eccleſiæ, prout [...] & Placentiæ, inter quas litigabatur [...] fuerat in cauſſa pro[...] pore ſententiæ Ægidiana locum non h[...] poris non erat extenſa ad [...] diate [...] Eccleſiæ, prout per [...] ſed tantum habebat locum in Marchia [...] producta ſtatuta Parmæ, & Placentiæ, quæ prohib[...] appellationem in caſibus, in quibus [...] non erat licitum appellare, qualis eſt ca[...] domini, quod ex quo articulus, an cauſa [...] vel non, reſpicit ordinatoria, *prout [...] de foro competen. Perus. in cap. [...] Deciſ. in cap. Eccleſia ſancta Mariæ [...] conſtitutio.* debent attendi iura, & [...] agitur. Vide ius canonicum, [...] Et quod [...] ruatur in terris Eccleſiæ, [...] etiam in poſſeſſorio Tamen [...] concludens, quia ſi debeant [...] loriis ſtatuta loci, in quo fit iudicium: [...] intrat, quæ prohibet appellationem, & [...] ruatur hic Romæ: Tamen quia in cauſ[...] contradictor, poterat pronuntiari ex eiſdem [...] primæ ſententiæ, quæ nulla pronocatio[...] tranſiit in iudicium, & ideo ſine aliqua dif[...] P[...] habebant intentatam cauſſam, in quo[...] prædicta ſententia fuit lata.

FABII.

De penſionibus Abucenſ. pecuniariæ.

SVMMARIA.

1 *Cum ſi pecuniaria penſionis annuæ controuerſia Cardinalium duorum [...] ab vna parte prætendatur, nullitas ſententiæ verum a Rota ad ſignaturam Cardinalium referri poſſit.*

2 *Petitio [...] in commiſſione nedum cauſſam commuttit appellationis, ſed etiam penſionis, probabitis nullitatis cauſſa, intelligitur tam de nullitate ſententiæ, quam penſionis.*

3 *Clauſula ſine retardatione quam vim habeat, & quos producat effectus.*

DECISIO CLXXXII.

In vna Abucenſ. pecuniaria inter Cardinalem de Carpo, & Cardinalem Annibalem dubitaui, *an teſtes ſint examinandi.* [...] ſtante commiſſione, de qua vltimo loco in actis legebatur. Namque illa penſio, quæ fuerat Cardinali del Carpo reſeruata, & ei in poſſeſſionem cauſſa percipiendi erat data viuente prædeceſſore, prædeceſſor aduerſarii, qui non volebat illam ſoluere, prætendens illam nulliter reſeruatam, ex qua fine confeſſu Regis Franciæ, ſtantibus concordatis. Et cum cauſſa penderet coram Antonio Auguſtino, Cardinalis Carpen. obtinuerat commiſſionem, vt procederetur ſine retardatione ſolutionis penſionis, virtute cuius Auditor declarauerat contra Cardinalem de Annibalis, a qua declaratione fuerat appellatum, & petitum, cauſſam appellationis, & appellationum, & nullitatis tam ſententiæ, quam penſionis, committi Cardinalibus, & ſignaturæ. Fecerat ſecundam partem, in qua dicebatur, vel ſi magis placet cauſſa appellationis nullitatis & attentatorum, committatur alicui alteri ex auditoribus Rotæ, cum clauſula ſine retardatione legitimæ exſecutionis. Et Papa ſignauerat, placet de ſecunda parte. Vnde dicebat appellans, † quod ex quo petitum eſt in commiſſione, nedum cõmitti cauſſam appellationis, ſed etiam penſionis, ſignatura, quæ firmat ſecundam partem, & committit cauſſam nullitatis, debet intelligi tam de nullitate ſententiæ, quam penſionis. Quo ſi iure videtur ſublata clauſula ſine præiudicio, quæ in caſu noſtro non poterat dici legitima, ex quo prætendebatur nulla penſio. Et ad hoc tendebat examen teſtium, de quo dubitabatur. Et pro hoc faciebat, quod licet non eſſet præinſerta commiſſio prima, quæ data fuerat retardatione erat, tamen in iſta ſecund. commiſſione appellationis narrata ad longum. Tamen domini bene cõſiderata vltima commiſſione, & lecta, & perlecta fuerunt pro maiori parte in contrarium, quod ſolum fuiſſet commiſſa nullitatis ſententiæ, nõ cauſſa appellationis, & quod nullo modo fuerat mentio ſignaturæ bene committere cauſſam nullitatis penſionis, quod arguebatur ex verbis illius ſecundæ partis. Quo † ſtante remanebat adhuc clauſula ſine retardatione, de qua in prima commiſſione, nec poterat procedi ad aliquod examen teſtium reſpiciens nullitatem penſionis ante ſolutionem. Et iſta commiſſio ſecunda ſtabat ſine præiudicio legitimæ exſecutionis, vt cognoſcitur de iuſtitia ſententiæ, & eius nullitate ſine retardatione legitimæ exſecutionis.

1 2 3

FABII.

De alimentis Vincentia. Matrimonii.

SVMMARIA.

1 *Mala fama mulieris vtrum eam excludat ab alimẽtis, quæ prætendit in bonis mariti prædefuncti.*

2 *Probatione [...] de mala fama mulieris, non impediunt alimenta ſibi miniſtrari ex bonis mariti ſtante quod ſuper iis probationibus nondum fuerit iudicatum.*

3 *Teſtamentum in quo filius communis non eſt inſtitutus heres [...] nominatim exheredatus ſine cauſſa, de iure communi non [...] alet.*

DECISIO CLXXXIII.

In cauſſa Vincen. matrimonii dubitaui, † *an probationes ſuper mala fama Lucretiæ facta per Dominum Marcum in cauſa prodeſſent Domino Antonio Nicolao, ad excludendum dictam Lucretiam, ab alimentis, quæ petebat in bonis mariti?* Et poſito, quod non, quod interim quod probatur mala fama eius. Nam dicebant aduerſarii Lucretiæ, quod ſi non erat ſufficienter probatum, volebãt probare. Et licet hincinde multa dicerẽtur, tamẽ 1

Domini vnica ratione [illegible] ferunt moti ad dicen [illegible]
2 † alimenta deberent [illegible] d'ctæ Lucretiæ, qui [illegible] probationes eſſent factæ, tamen ſuper [illegible] non [illegible] iudicatum. Et dico, [illegible] pronuntiare [illegible] quod prætendebatur probatum per probationes, quæ non faci[illegible] notorium, allegabatur, [illegible] Et poterat Lucretia probare contrarium. Vnde [illegible] interim non poterant negari alimenta, [illegible] quia licet Antonius eſſet inſtitutus her[illegible] pter quod prætendebatur [illegible] nunquam [illegible]
3 probationes factas per [illegible] dicatum [illegible] & M[illegible] tum [illegible] mento non erat inſiſtendum [illegible] nomine [illegible] ſecundum regulam [illegible] & Antonius N[illegible] Et [illegible] de [illegible] non poſſe [illegible] Domini, quod in iſto in[illegible] alimenta Lucretiæ denegari non poterant.

FABII.

De regula de exprimendo valore in quadam Panormit.

SVMMARIVM.

1 *Valor verus beneficialium redituum per tria probatur, primo per expreſſionem præ[illegible] orum, ſecundo per arrendamenta, [illegible] vocem & famam.*

2 *Libri annatarum [illegible] probent de recepto per [illegible] ſummam ſolutam, non probant beneficij valorem [illegible] cum acceſſu temporis accretio valoris facile fieri poſſit.*

3 *Beneficij valor verus in eo con[illegible] penſione detracta, quod reliquum e[illegible] rationes [illegible] ductum [illegible] legitimi valoris [illegible]*

4 *Gratia conceſſionis [illegible] beneficij, debet eundem valorem exprimi, non [illegible] penſione cum Papa non prætendat dare bene[illegible]*

Decisio CLXX[illegible]

IN cauſſa Panor[illegible] Ludouici [illegible] & [illegible] uectrum Suonum dubita[illegible] *excuſandus Epi[illegible] valore.* [illegible] pi, qui [illegible] beneficium [illegible] tur 250. Epiſcopu[illegible] fariis, o mul[illegible] & [illegible]
1 re, quia dixerunt [illegible] requirunturad [illegible] *nem prædeceſſorum*, [illegible] *publicat* [illegible] ſio aduerſarii tantum, & variatio, qui [illegible] valorem, non ita [illegible]
2 volebat excuſ[illegible] 1495. & 1511. [illegible] nunquam [illegible] runt Do[illegible] terat [illegible] licet alias taxa[illegible] Camera [illegible] Cancellaria [illegible] ſolut[illegible]
3 Epiſcopus, quod [illegible] ratim poſita antiqua [illegible] detrahi, & e [illegible] valor. [illegible] hoc adducebat [illegible] *Gig.* [illegible] ſuffrag[illegible] in on[illegible] Nam illa d[illegible] ad hoc, vt [illegible] annata non deb[illegible]
4 deducta penſione, ſecus [illegible] valoris ad obtinendum gratiam [illegible] tunc penſio non deduci-

[illegible] Sarnan [illegible] valore, q. [illegible]

FABII.

De [illegible] Parm[illegible]

SVMMA[illegible]

1 *Æ[illegible] locum.*

2 *Æ[illegible] immediate ub[illegible] eccleſiæ Romanæ.*

Decisio CLXXXV.

IN cauſſa Parmen. Vallium [illegible] dubitaui[illegible] *conſtitutio, quod [illegible] ordinatorii* [illegible] Do[illegible] xerunt, quod non, qui[illegible] tur, [illegible] *alias allegatis*, tamen Ægidi[illegible] tum in Vrbis Romæ, ideo per extenſionem, q[illegible] non [illegible] eccleſiæ etiam quod i[illegible] Romæ tractarentur & [illegible] Vrbis tra[illegible] prout [illegible] hoc [illegible] cauſ[illegible] tur.

PROSPERI.

De ſententia [illegible] & nul[illegible] Giennen. Sch[illegible]

SVMMA[illegible]A.

1 *Sententia quæ [illegible] in rem iudic[illegible] [illegible]*

2 *Par[illegible] imponatur ad [illegible] ad confirmationem [illegible]*

3 *Sent[illegible]*

4 *P[illegible] probandus [illegible]*

5 *Ca[illegible] index [illegible] terminorum antea [illegible] veteri [illegible]*

Decisio CLXXXVI.

IN cauſſa Giennen. S. [illegible] dubita[illegible] *tent[illegible]* [illegible] contra Domin[illegible] & de [illegible] dictum, & cau[illegible] quo † vi[illegible] ſu[illegible] terminus [illegible] lapſo & non do[illegible] deber[illegible] ad cu[illegible] nihil fuerat [illegible] pro[illegible] non fuerat præſentat[illegible] mau[illegible] per Domi[illegible] I. Po[illegible] ſent[illegible] ann[illegible] Paul[illegible] fuerat, [illegible] parti[illegible] Sententia [illegible] nulla eſſe, quia ſuper nullitatibus no[illegible] pron[illegible]

nuata

[illegible] Sed [illegible] pon[illegible] [illegible] pronuntia- [illegible] & nihil in [illegible] quod illud [illegible] [illegible] caula [illegible] bat h[illegible] [illegible] at, vt po[illegible] tali [illegible] com [illegible] [illegible] atur pro- [illegible] fa[illegible]mus.

T A B [illegible].

[illegible] toll[illegible] quæſito. Fulginat.

Prio[illegible].

S V M M A R I A.

[illegible]

D [illegible] CLXXX[illegible]I.

[illegible]

T A B [illegible].

[illegible] conceſſion. præben. Er[illegible] [illegible] & præbendæ.

S V M M A R I A.

[illegible]

1 *Acceptati bene* [illegible] *vacantium licet fieri poſſit, non* [illegible] *ni limitatione & diſpenſatione.*

D [illegible] CLXXXV[illegible]II.

IN ca[illegible] be[illegible] C[illegible] onc[illegible] & præbend. dubitaui, [illegible] *po[illegible]* [illegible] *lantes de quibus agitur.* 1 [illegible] *edit & etiam poſt pro* [illegible] *ritatis, quæ non detur de iure tertii,* [illegible] *prouiſione &* [illegible] *umentis acceptatio-* [illegible] *ationem* [illegible] *am po[illegible] prouiſionem* [illegible] *m* [illegible] *conferendi omni* [illegible] *& post* [illegible] nim dicta man- [illegible] ndo quibus [illegible] clauſula in ſuppli- cati[illegible] ntac [illegible] & in [illegible] quod nomin[illegible] ſuper gra- tia, q[illegible] at [illegible] ea data, [illegible] ratex e- [illegible] præ[illegible] gratiæ, in [illegible] [illegible] aurat [illegible] breuia [illegible] bu[illegible] in Hierony- [illegible] mi, qui [illegible] Zapatta pro- [illegible] poſtoli [illegible] ce- 2 [illegible] ne exc fa[illegible] quo erat [illegible] & [illegible] bat [illegible] da- 3 tam, ex no[illegible] ante- [illegible] ex quo [illegible] can- cellata [illegible] de bul- Pa[illegible] dicit Cyno [illegible] *verſic. item quare* [illegible] Acto autem di- cebat [illegible] ad ple- [illegible] trans- [illegible] m [illegible] nom[illegible] ed quod [illegible] non [illegible] multo [illegible] re 4 [illegible] Vn- [illegible] od nomina [illegible] facta in [illegible] ſitæ in [illegible] li- [illegible] nebat in [illegible] les [illegible] gratia [illegible] dem ve- [illegible] Vn- [illegible] ran- [illegible] ram, 5 [illegible] di- [illegible] de [illegible] ac- 6 [illegible] pe- [illegible] poſt- [illegible] De [illegible] [illegible] ac- [illegible] us ante [illegible] norini & [illegible] co- [illegible] diœceſi- [illegible] deo [illegible] fieri. Ve[illegible] pot[illegible] quod [illegible] data conſi[illegible] tion[illegible] nam [illegible] a- tione [illegible] o ha- [illegible]

bebat datam [illegible] bat ex hac [illegible] pro[illegible] quo [illegible] quod [illegible] breuitt [illegible] ex re[illegible] tia iſtoru [illegible] nominat [illegible] nominatam [illegible] dum fraudi [illegible] an [illegible] pretium [illegible] quod [illegible] p[illegible] ntam [illegible] ceſſ[illegible]

[illegible] B [illegible]

Det[illegible] C-

S[illegible] A.

1 *[illegible]*

2 *Pe[illegible] le[illegible] grat[illegible] [illegible]*

D[illegible] XIX.

IN caſu [illegible] doſſil dubita *[illegible] dedu.* [illegible] q[illegible] & [illegible] produ[illegible] cau[illegible] m, [illegible]

2 [illegible] pa[illegible] N [illegible]

3 [illegible] po[illegible] h[illegible] vide[illegible] vert[illegible] ri parte [illegible] rius [illegible] na [illegible] nd [illegible] nus pro[illegible]

[illegible] I [illegible]

R[illegible]

[illegible]

1 *D[illegible]*

2 *P[illegible]*

3 *Clauſu[illegible]*

4 *D[illegible] modo poteſt.*

5 *[illegible] ſtra probans [illegible] gra-[illegible]*

[illegible]

IN [illegible] *lite pen[illegible]*

[illegible] no[illegible] d[illegible] g[illegible]

[illegible] A [illegible]

[illegible]

[illegible] D[illegible]

I[illegible] 1

[illegible] tum [illegible] ex pr[illegible] *leg ſin.* [illegible] nore [illegible]

debere intelligi de omnibus ſtatutis. Nam expreſſe dicit, quod omnia ſtatuta tam facta, quam facienda nihil valeant, nec deb[illegible]nt obſeruari, niſi ſint illa prius viſa, recognita, & expreſſa, & ſingulariter approbata per rectoré prouinciæ, vel ſuos iudices, quibus ipſe duxerit cómmitten. de qua probatione conſtet per publicum inſtrumentum, & verba, de quibus in præfatione, habuerunt domini pro cauſſa impulſiua, non autem fina.

FABII.

De Iudici. reſcript. ſentch. & re Iud. Giennen. Scholaſticæ.

SVMMARIA.

1 *Commiſſio ſpecialis tribuens iuriſdictionem iudici ad procedendum in cauſſa ad ſententia confirmationem vel infirmationem prædeceſſoris iudicis valida eſt.*

2 *Commiſſio præfigens terminum de nullitate ſententiæ, quã viım habe[illegible] illa non probata per partem.*

DECISIO CXCII.

IN cauſſa Giennen. Scholaſticæ dubitaui, *an per ſententiam domini Proſperi confirmationis ſententiæ domini Ro[illegible] c[illegible]ſerentur reiecta prætenſæ nullitates ſententia, & [illegible]roce[illegible] bo. me. Ioannis Pauli ſtante commiſſione præ[illegible]ionis termini, & an ſententia domini Proſperi ſubſiſtat?* Et [illegible] hoc idem met dubium virtualiter fuit datum prima eiuſdem, *vt ſupra patet.* Et quantum ad validitatem ſententiæ domini Proſperi, domini fuerunt in voto eodem,
1 quo[illegible] eſſet valida: Quia † ſtante commiſſione ſpeciali, dante ſibi iuriſdictionem procedendi ad confirmationem vel infirmationem ſententiæ Roſſanen. in qua erat narratum, quod coram eo pendebat cauſſa appellationis [illegible]ntentia Ioannis Pauli, potuerat Proſper procedere prout proceſſit. Sed quantum ad hoc vt cenſerentur rectæ nullitates mutarunt opinionem, & dixerunt, quod non cenſebantur reiectæ, quia licet eſſet
2 di[illegible] commiſſio præfixionis termini, ad docendum de nu[illegible]tatibus, & [illegible] vigore terminus præfixus, quia tamen [illegible]ommiſſio dabat, quod ſi infra terminum præfixum de nullitate nón doceretur, procederetur ad confirmationem vel infirmationem ſententiæ Ioan: Pauli. Si proceſſiſſet ad confirmationem ſententiæ eiuſdem Ioannis Pauli, [illegible]tque cenſeretur reieciſſe nullitates, ſecundum quod di[illegible]at commiſſio. Sed ex quo confirmauerat aliam ſententiam, nihil de nullitatibus erat dictum. Et licet in commiſſione ſubderetur, poſt verba, *de quibus ſupra,* quod cauſſam huiuſmodi decidat & terminet, propter quod videbatur, quod poſſet terminare idem, reiiciendo nullitates, & non confirmando vel infirmando ſententiam Ioannis Pauli: tamen dixerunt Domini, quod illa verba, *cauſſam huiuſmodi*, intelligebantur de cauſſa appellationis a ſententia Ioannis Pauli, nõ autem de iſta, in qua erat canonizata gratia exſpectatiua ſolum, prout fuerat etiam canonizata per Roſſanen. quæ erat diuerſa ab alia, in qua Ioannes Paulus canonizauerat illud ius productum a Solanó.

FABII.

De dilationibus Hiſpalenſis portionis.

SVMMARIA.

1 *Dilatio petita pro informatione habenda ex partibus, an concedi debeat agenti in cauſſa contra reum.*

2 *Noua commiſſione conceſſa vel impetrata non poteſt petentibus dilationem ea denegari.*

DECISIO CXCIII.

IN cauſſa Hiſpalenſi. portion. Franciſcus de Peſquera commiſerat cauſſam pro ſuo intereſſe, contra quoſdam, omneſque alios ſua communiter vel diuiſim intereſſe putante[illegible], Gaſpar del Rio venerat ad cauſſam pro
1 ſuo intereſſe, & dederat commiſſionem ſpecialem. † Franciſcus petebat dilationem ad partes, quæ dicebatur non debere dari, quia erat actor, & commiſerat cauſſam contra omnes ſua intereſſe putantes, vigore illius commiſſionis. Gaſpar inuitus agebat, & negabat, dilationem eſſe dandam. Contrarium dixerunt Domini, quia ſi volebat dilationem dare, non debebat dare nouam commiſſionem, 2
† qua data, non poterat denegari dilatio Peſqueræ quantumcunque actori.

FABII.

De dolo & contumacia in quadam Lunenſi.

SVMMARIA.

1 *Monitorium bene intimatum ſi fuerit parti, & nõ paruerit, habet locum declaratoria in ſui præiudicium.*

2 *Clementina cauſſ.im, de electionibus, requirit omnimodo vt parti, cuius intereſt tenor citationis prælegatur, vel porrigatur ſcriptura authẽtica, vel copia eiuſdem ſi fuerit petita.*

DECISIO CXCIV.

IN cauſſa Lunenſ. Sarſanenſ. † *an monitorium fuerit be-* 1
ne intimatum ad effectum, vt declaratoria ob non paritionem monitorii lata innotuerit, vel non, & ſic proceſſus a tali declarato factus teneat, vel non? Nam tenebatur pro parte declarare, monitorium non fuiſſe bene exſecutiuum, quia non erat lectum nec data copia, *iuxta Clemen. cauſſ.im, de elect.* Sed Domini dixerunt contrarium, et- 2
iam declarato tántum informante. † Quia Clemen. vult, quod tenor citationis prælegatur vel porrigatur ſcriptura authentica, vel copia ſi petita fuerit. Hic autem licet non lecta, data tamen copia fuiſſet: tamen, ex quo obtulerat copiam ſe daturum, etiam quod non petita fuerat, debebat imputari ſibi, ſi non lectum fuerit monitorium, nec data copia. Maxime, quia ſpecialiter & expreſſe illum monuerat, vt deſiſteret ab occupatione, & detentione, & fructus perceptione, parochialis, ſuper qua erat lis. Et ſic non poterat excuſari, quo minus habuiſſet notitiam eius, quod in monitorio continebatur. Vnde debet comparere coram aliis, coram quibus fuit excommunicatus, *ad not. in d. Clemen.* vbi principaliter conſideratur notitia.

FABII.

De rerum permut. & iure patronat. Salamantina Abbatiæ.

SVMMARIA.

1 *Beneficio exſiſtente de iure patronatus, ſi fiat permutatio de ea lem, ſine conſenſu interuenientũ patronorũ, an ſubſiſtat permutatio facta vt non infringatur.*

2 *Papa tacitum ipſi veritate de beneficio iurispatronatus ſi confert, præſumtio eſt, conceſſionem ab eo factam eſſe ſubreptitiam, cum præſumatur nihil in præiudicium patronorum concedere velle.*

3 *Sciens & tacens præſumitur actui conſentire, cum non videatur contradicere.*

4 *Appellatio a decreto exſecutorialium & commiſſio nullitatis, an in ſuſpenſo tenere poſſint ipſam exſecutionem.*

DECISIO CXCV.

IN vna Salamantin. Abbatiæ dubitaui, † *an permutatio* 1
facta de iſta capellania inter Ioannem & Antonium tenuerit? Prætendebatur enim non tenuiſſe. Quia illud beneficium erat de iurepatronatus, & in hac permutatione conſenſus patronorum non interuenerat. Vnde prætendebatur non valere, *ad not. per Felyn. in tract. de iure patro.* Dicebatur etiam non valuiſſe hanc reſignationem tanquam ſubreptitiam, † quia ſi Papa ſciuiſſet de iure patro- 2
natus fuiſſe, vel non admiſiſſet, vel difficilius ſaltem ſine conſenſu patronorum, *ad cap. ſuper literis, & capitulum poſtulaſti, de reſcrip.* Dixerunt, quod ex quo patroni nunquam declarauerant † ſcientes & patientes, imo præſen- 3
tarunt per obitum reſignatarii, tacite videbantur conceſſiſſe etiam prædicta, quod permutationes & reſignationes ſine conſenſu patronorum non valeant, debebat intelligi patronis conſentientibus, *vt per Felyn. in loco ſuperius alleg. in vlt. col. in 10. limita. actionis ſine exceptionis;*

preponitur, ad not. per Doctores in l. 4. §. condemnatum. ff. de re iud. & deciſ. 780. in non. Vnde mandarunt informari, an
4 † appellatio a decreto exſecutorialium ſuſpenderet exſecutionem. Nam prætendebatur ex vna parte quod non, tanquam friuola, & non admittenda, vel ſaltem commiſſio nullitatis ſuſpenderet, quia ſi ſuſpenderet, nunquam proceſſus ſine alia commiſſione tenebat. Sin autem ſuſpendebat, proceſſus erat nullus, nec potuiſſet iudex ſine commiſſione præfixionis termini.

FABIL

De probat. & conceſſ. præbendar. Arborenſ. Archipreſbyterat.

SVMMARIA.

1 *Inſtrumentum fidem faciens de duplici acceptatione in ſpecie quoad Diœceſes an releuanter probet de facta nominatione ante prouiſionem.*

2 *Acceptatio facta in præſentia notarii archiuiani licet fiat ex ſolita conſuetudine, non tamen tollit omnino fraudis latentis ſuſpicionem.*

3 *Ratio vbi eadem militat pluralitas & ſingularitas rei tractata non venit in conſiderationem.*

4 *Inſtrumenta acceptationum, & nominationum extenſa in folio, neque libro commiſſa, ſuſpicionem fraudis faciunt, & fides plurimum cenſentur requiſita derogare, idq; ob id vel maxime, quod habilia ſint admodũ ad occultandum.*

DECISIO CXCVI.

1 IN cauſſa Arboren. Archipreſbyteratus dubitaui, † *an ex inſtrumentis duarum acceptationum in ſpecie quoad diœceſes cum ſubſequentibus proui iacent, & facultate conceſſa in gratia, quod poſſet exprimere diœceſes in literis, vel alibi, colligatur releuanter quod nominatio diœceſis fuerit facta ante prouiſionem Signorini, ſaltem vt transferatur onus probandi in actorem dicentem contrarium?* Supra in hac cauſſa fuerat reſolutum, non conſtare de tali electione diœceſis, quantumcunque in vno noſtro inſtrumento acceptationis in ſpecie fuiſſent nominatæ diœc. Quia
2 cum † talis acceptatio fuiſſet facta, vt ſolet fieri corã vno notario archiuii, tamen ex hoc non tollebatur ſuſpicio fraudis, de qua alias ſupra in hac eadem cauſſa, quia talem acceptationem potuiſſent facere coram pluribus notariis in aliis diœceſibus, & ita exſpectare vacationem alicuius beneficii pinguis in quacunque diœceſi. Vnde nunc ſuſpicabatur Rotam mutaturam opinionem, ex quo nondum erat vnum inſtrumentum, ſed duo, & deinde plures acceptationes in genere, & in multis diœceſibus, *vt ſupra*. Tamen Domini pro maiori parte fuerunt in eadem opinione, eadem ratione, quia non plus mouebantur ex pluribus multitudinibus acceptationum, quã
3 vna. † Quia in omnibus militabat eadem ratio; quia, & ſimiliter potuiſſent plures acceptationes in diuerſis diœceſibus, & coram diuerſis notariis fieri: Et ideo cum iſte non elegerit diœceſin in Camera vel Cancellaria, coram notario & teſtibus, ſemper fraus præſumebatur. Tamen duo ex Dominis dicebant, hanc opinionem ſibi placere,
4 ſi † talia inſtrumenta & acceptationes factæ fuiſſent in folio, quod de facili potuiſſent occultari. Secus ſi in aliquo libro, in quo etiam alias acceptationes factæ fuiſſent deſcriptæ. Vnde decreui, vt in Rota videatur originale, ex quo res melius poſſet decidi, & conſiderari. Et ita fuit factum. Sed fidem voluerunt adhibere, *vt ſupra*. Fiebat etiam aliud fundamentum, quia in ſupplicatione dicebatur in diœc. in literis exprimendis vel alibi, ex quo in ſupplicatione habebant gratiam, quod poſſent exprimere literis non confectis. Ergo alibi quam in literis poterãt diœceſes exprimi, literis nõ confectis, ſed vt ſupra, quod debebãt intelligi in loco conuenienti .... & eo modo, quo Franciſcus ceſſaret. Et ſequẽti audientia oſtendi librum, cui quantum ad hoc voluerunt adhiberi aliquã fidem. & ſteterunt in eodem voto, eadem die, & alia concurrent.

FABIL

De appellat. ſenten. & de iudic. Salamant. Abbatiæ.

SVMMARIA.

1 *Appellatio a decreto exſecutorialium ſi friuola non fuerit, ſed iuſta, ex ipſa nullitate ſententia ſuſpendit negotium exſecutiuum.*

2 *Appellatione facta iuſta & legitima omnia poſt ipſam etiam iudicialiter acta in caſſum geſta dignoſcantur.*

3 *Appellatio ſi non proſecuta fuerit ab appellante facit ſententiam ſecundam tranſire in rem iudicatam.*

4 *Statuta non raro derogant iuri communi.*

DECISIO CXCVII.

IN cauſſa Salamantina Abbatiæ dubitaui, † *an appellatio a decreto exſecutorialium, ſeu nullitate commiſſionis ſuſpendat negotium exſecutiuum?* Et Domini dixerunt, quod appellatio a decreto exſecutorialium, quia non erat friuola, ſed iuſta, quia iniuſte fuerat grauatus, ſuſpendebat negotium exſecutiuum, *ad c. vt deb. de appel. & c. cordi eod. tit. in 6.* † Vnde quidquid factum fuit, poſt dictam appellationem fuit nullum, *ad deciſ. 357. & 340. verſic. ſed quid ſi tale, in antiq. Fel. in c. ſuper, verſ. eius ergo, de offic. de leg. & Franc. in c. non ſolum. §. 1. in 4. not. de appel. in 6.* Prætendebatur namque ſecund. ſent. † in hac cauſſa latã tranſiuiſſe in rem iudicatam, ob non proſecutionem appellationis, & erat data commiſſio iudici de ſeq. Et quantũcunque fuiſſet dictum de nullitate, tamen iuxta formam commiſſionis fuerat præfixus terminus, in quo nihil dicebatur releuans. Iudex decreuerat exſecutoriales, ante tamen quam iſtæ fierent, fuerat data commiſſio, in qua narrabatur, quod cauſſa appellationis fuerat in tempore commiſſa, tamen † propter ſtatutum Vrbis, quod poſt paucos dies superuenerat. Vnde committebatur, quod conſtito de hoc, audiretur in cauſſa appellationis. Et licet eſſet producta partita ex libro Bachodi pro probando, qui nihil faciebat, tamen erant dati articuli ad hoc probandum per teſtes. & fuerant admiſſi eadem die, qua fuerant decretæ exſecutoriales. Propterea dixerunt Domini, quod fuit iuſta cauſſa appellationis a decreto exſecutorialium, quia idem iudex fuerat, qui admiſerat articulos & decreuerat exſecutoriales, videlicet Borſius, fingeretur vice duarum perſonarum, quia coram nullo concedebatur in negotio exſecutiuo tanquam ſubrogato Dominus Simonetta, qui tulerat ſecundam ſententiam in negotio appellationis tanquam ſubrogatus Staphil. coram quo agitabatur id negotium. 1 2 3 4

FABIL

De regreſſ. & iure patro. Salaman. Capellaniæ.

SVMMARIA.

1 *Regreſſus ſibi reſeruatus in permutatione beneficii, quod de iure patronatus eſſe dicitur ignorante patrono, an validus ſit habendus.*

2 *Patronus ignorans de reſeruato regreſſu, & permutatione, & ob id expreſſe, nec tacite conſenſum præbens cum de re occulta diuinare non poſſe dicatur, poſtea validare ipſa tamen poteſt.*

DECISIO CXCVIII.

IN cauſſa Salamantin. capellaniæ, † *an ex quo Ioannes permutauerat cum Antonio beneficium, quod erat de iure patronatus, reſeruato ſibi regreſſu ſine conſenſu patronorum reſignationis, iſte ex regreſſu valuerit ad effectum, vt eius a Ioanne abdicetur, vel non, attento quod patroni nunquam reclamarunt, imo per obitum, &c.* Quantum ad hoc dubium in effectu eſt idem cum eo, quod in hac eadem cauſſa fuit propoſitum decimaoctaua eiuſdem, quod hic additur reſeruatio regreſſus, quæ fuit facta per Ioannem Baptiſtam reſignatarium ex cauſſa permutationis, de quo nõ fuit habita cõſideratio in alio dubio. Propterea dicebatur, quod † regreſſus iſte, quem omnino patroni ignorarent, nec ad illum tacite vel expreſſe 1 2

conſen-

con[illegible] on [illegible] nt diuinari, ſicut de [illegible] m vi erint mutare [illegible] ti, [illegible] eto [illegible] ane, q [illegible] [illegible] on [illegible]

F V [illegible]

[illegible] Romana [illegible]

S V [illegible]

[illegible] cum ſe [illegible] præbeatur [illegible] quod præ-

[illegible]

I [illegible] C [illegible] V [illegible] Do [illegible] eo [illegible]

ta ſuper diſſolutione matrimonii, ſub prætextu, quod e-rat impedimentum publicæ honeſtatis, cauſſatum ex alio matrimonio, [illegible] contraxerat Marchioniſſa cum con[illegible] to in [illegible] ,cum Marchione ſecundo ma-[illegible] atres Marc[illegible] ſſæ dubitantes d[illegible] colluſione in-[illegible] ebat [illegible] ad cau[illegible] pro defenſione [illegible] uereſſe. Et d[illegible] batur, *an poſ-*[illegible] non, quia [illegible] conuen[illegible] non ad- 2 [illegible] m[illegible] lo[illegible] [illegible] ad eandem [illegible] 3 [illegible] *dmitti* [illegible] *num.* [illegible] *ma* [illegible] *uero* [illegible] d p [illegible] ont [illegible] enti us, [illegible] in locis [illegible] & [illegible] ntium con ug[illegible] con-[illegible]

F A B I I.

D Ægi[illegible] & [illegible] batio. Romana con-[illegible]

S V M M A R [illegible]

1 Ce[illegible] *pellabi-* [illegible] *one qua* [illegible]

2 R[illegible] *in* [illegible] *ntentia.* [illegible] Æ *diana* [illegible]

4 [illegible] *um* [illegible] *in m.tum po-* [illegible] *nſis.* [illegible] *q.*

D [illegible]

I [illegible] a R[illegible] fuit [illegible] t[illegible] ſententi[illegible] nod[illegible] erat a [illegible] d [illegible] *3. &* [illegible] Don[illegible] Æ 2 [illegible] a. S[illegible] ous, [illegible] up[illegible] res [illegible] er [illegible] d. [illegible] m [illegible] ua [illegible] tu-tr, licet [illegible] po[illegible] ium 3 [illegible] ap [illegible] ne, *ad* [illegible] is [illegible] tum [illegible] ne nar-[illegible] *uptione.* [illegible] tum [illegible] vim [illegible] 4 [illegible] *commu* [illegible]

rum ut Fel. & Salyc. in l. 1. C. ſi de momentanea poſſ. vt declarat Ang. dicens eſſe communem in l. creditor. §. iuſſu, col. penult. verſic. quaritur, in d. l. 1. de appellat. Tamen dixerunt Do-
5 mini † hoc non poſſe procedere in caſu noſtro, quia prædicta procedunt, quando intentatur interdictum, [illegible] vi, ad effectum, vt quis condemnaretur, non ad r[illegible] tionem poſſeſſionis per vim tantum occu[illegible], vt [illegible] noſtro, ſed ad effectum, vt declaret[illegible] facientis vim.

FABI[illegible]

De fide inſtrum. [illegible] Canonicat.

SVMMARIA.

Supplicationibus extractis ex [illegible] ita multo minus [illegible] de latere eruuntur

Limit [illegible] manu quam [illegible]

DECISIO C[illegible]

2 IN ca[illegible] Cano[illegible] Late[illegible] [illegible] tur, quo [illegible] tur de ca[illegible] nizandis [illegible] bat [illegible] men D[illegible]
3 † imo [illegible] hiben[illegible] tectum per [illegible] nard [illegible] erat [illegible] man [illegible] oneappar [illegible] nus an[illegible], & pe[illegible] gatur quod di[illegible] t In [illegible] *cap* [illegible] deci[illegible] ones ſu[illegible] ra [illegible] tx [illegible] non [illegible] u, qui [illegible] ex [illegible] hi [illegible] es, & [illegible] dix [illegible] m & [illegible] nus [illegible] u [illegible] ita deſtruerentur.

[illegible]

Def[illegible] ten[illegible] & [illegible] C[illegible] icæ.

S[illegible]

1 *Sentent[illegible] ſunt [illegible]*
2 *[illegible] no, nõ tamen b[illegible] p[illegible] eodem [illegible] ſi nem [illegible] arum.*
3 *R[illegible] p[illegible], dum non- [illegible] m [illegible] e uſio fact[illegible] um*

[illegible] C.CIII.

1 IN [illegible] ſſ. C[illegible] tau, † *an eſſent re- l[illegible] en[illegible] Solano, lata ſen- [illegible] M[illegible] n poſſe orem [illegible] ati-nem [illegible] lium tran[illegible] um[illegible] alinus [illegible]* quod hab[illegible] or[illegible] t[illegible] V[illegible] dic bat [illegible] Ioannis So[illegible] ano, [illegible] andas exſe[illegible] ut [illegible], tan[illegible] m eius non [illegible] amus d[illegible] ixeru[illegible]
2 tan[illegible] D[illegible] x[illegible] ndas [illegible] us [illegible] eſſe [illegible] nonerat [illegible] o, quamuis [illegible] ex [illegible] m [illegible] is [illegible]
3 uerat [illegible] penſion [illegible] cum r[illegible] ſus, c[illegible] us t[illegible] aduene[illegible] ratio-

ne expenſarum tanquam [illegible] in eſſe relaxandos, non [illegible] fa[illegible] ſcholaſtica.

FABI[illegible]

De cauſ poſt c[illegible]

SVM[illegible]

1 *[illegible] entum in quo e [illegible] m [illegible] ulum [illegible]*
2 *[illegible] er [illegible] m [illegible] R[illegible]*
3 *[illegible] me [illegible] n [illegible] nam [illegible] ma [illegible] a, cuius [illegible] nu*

[illegible]

I[illegible] ... D[illegible] here [illegible] ... [illegible] *ad. C[illegible] en* [illegible]

FABII

De [illegible] bus Abricen. p[illegible]

S[illegible] MMA[illegible]

1 *Te[illegible] m exa[illegible] inati[illegible] an com [illegible] ab[illegible] indi[illegible] e ten[illegible] um.*
2 *I[illegible] numero, [illegible] uenti ex Dec[illegible] one Rota [illegible] in anti[illegible] uis.*

DECISIO C[illegible]V

IN [illegible] Abricen. [illegible] non [illegible] per [illegible] tes Cardina[illegible] Am[illegible] C[illegible] nali de Carpo, abſuto [illegible] C[illegible] an[illegible] & pol[illegible] ca Italiæ, p[illegible] me n[illegible] pe[illegible] *[illegible] equenter [illegible] on [illegible] nte, ta [illegible]* 3. Mai, [illegible]

I A-

[illegible] A B I I.

[illegible] Romana de Gradis.

[illegible] A R I A.

[illegible] quæ minus ali- [illegible]

[illegible]

Decisio CCI.

[illegible] quidam [illegible]

[illegible]

[illegible] decr[illegible] iuxta [illegible]

[illegible] B I [illegible]

[illegible]

Decisio CCVII.

[illegible] de [illegible]

[illegible]

ſio, & commiſerunt cauſſam reſtitutionis in integrum, reſeruatis fructibus & expenſis in fine litis, docto de paupertate, quam nunquam potuerunt probare, & petierũt remiſſoriam ad illam probandam, quam Rota conceſſe[illegible] dummodo curarent, quod poſſeſſio reſtitueretur ad[illegible]rſario, quod pro[illegible], & [illegible] fecerunt. Sed narrato Papæ, [illegible] r, & maxime dicto Petro, [illegible] nuerat a Papa per literas in [illegible] itteret iudici cuidam in [illegible]bus, qu[illegible] ocatis [illegible] ocandis ad bene[illegible]m, *cap. Eduard* [illegible] uere [illegible] buſcunque [illegible] ſuris, qu[illegible] [illegible] ns in [illegible] p[illegible] n [illegible] & fecerat [illegible] tarum, cum [illegible] eccleſias. [illegible] ta R[illegible] ras [illegible] à [illegible] cont[illegible] atas [illegible] m, d[illegible] tarum [illegible] tam, & [illegible] pau[illegible] is [illegible] at in C[illegible]ri, n[illegible] vlla erit a [illegible] u[illegible] uian [illegible] tus [illegible] reſi [illegible] C[illegible] ndeati [illegible] terdi[illegible]. E [illegible] ſent[illegible] ntiæ, quæ [illegible] oram m[illegible], vt in prin[illegible] hu[illegible] patet [illegible] a ſententiæ [illegible] it [illegible] itu [illegible] miſſionis, non potui aliquomo[illegible]

[illegible] A B I I.

De app[illegible] ta Sal man[illegible] n.

A[illegible] æ.

S V [illegible] R [illegible]

1 *D[illegible] etum [illegible]*

2 [illegible] *quod*

3 [illegible]

4 [illegible]

5 *M[illegible]*

6 [illegible] *debent, vel* [illegible]

DECISIO CCVIII.

IN cauſa S[illegible] *exſecut* [illegible] *ab* [illegible] d [illegible] *borum* [illegible] ur, di[illegible] xerunt [illegible] oc ha[illegible] rem [illegible] n [illegible] tend [illegible] n [illegible] & [illegible] io [illegible] qui [illegible] ata comm[illegible] de com[illegible] oc [illegible] quam

ſurrogatus Simonettæ; tamen [illegible] nt Domini, quod cum haberet vtramque iuriſdictionem [illegible] onditionaliter decernendo exſecutoriales, videbatur [illegible] tiam tacite pro-
2 nuntiare, non conſtare de proſecutione [illegible] a [illegible] llati [illegible] a quaſi non fui [illegible] t appel [illegible] lud negocium, [illegible] pterea [illegible] nitis [illegible] propterea appella [illegible] endebat [illegible] Ideo iuſta fu [illegible] die, qua decreuerat exſ [illegible] ſurrogatus Sta [illegible] bilei [illegible]
3 p [illegible]

[illegible]

TABVLA [illegible]

SVMMARIA.

[illegible]

DECISIO [illegible]

[illegible]

TABVLA.

[illegible]

SVMMARIA.

[illegible]

DECISIO [illegible]

[illegible]

bus agitur, eſſent monaſterii, & per ipſum monaſterium mediante monaſterio hoſpitum, qui ab ipſo monaſterio hoſpitiũ huiuſmodi conducebant, poſſiderentur, & in erectione huiuſmodi [illegible] fuerit diſmembrata pars bonorũ monaſterii, & applicata præpoſituræ, an per ea, quæ deponunt teſtes, & parte præpoſiti probetur ſufficienter primum extremum præpoſiti pri-
1 *uatiue ad poſſe[illegible]ionem monaſterii, † taliter quod præſenſa [illegible] ſit reſtituibilis, maxime ſtantibus eorum dictis, monaſterii, & inſtrumentis locationis per monaſterium produ[illegible]*. Præpoſi[illegible]s agebat ſpolio contra monaſterium, & a[illegible]it reſolutum, optime probari tam primum, quam ſecundum extremum ex parte Præpoſiti, quia tamen alias omnia iſta bona, tam poſſidebantur per Præpoſitum, quam per mona[illegible]um, erat monaſterii, & quod tunc vnquam pa[illegible]s fu[illegible]rit diſmembrata a monaſterio, & applicata præpoſituræ, in eius erectione, tamen non conſtabat, de quo eſſent iſta bona. Nec obſtabat de aliquo initio poſſe[illegible]ionis illius præpoſituræ. Vnde dicebatur pro
2 parte monaſterii, quod licet † teſtes præpoſiti probarent ali[illegible]os actus poſſe[illegible]ſorios per agentes Præpoſiti, & per m[illegible]um temporis, prout erat, quod incidentes ligna, & paſcentes beſtias in locis, de quibus agebatur, ſoluiſſent pr[illegible]aſcuis & lignis, agentibus pro Cardinale, tamen pro hoc [illegible]n erat acquiſita poſſeſſio ipſi Præpoſito, cum licet
3 [illegible] quod † eſſent agentes pro Cardinali in illis lo[illegible] [illegible]n tamen habebat mandatum ad acquirẽdum poſſ[illegible]od requirebatur, *l. procurator, §. procurator, [illegible] poſſeſſ.* Vnde monaſterium non dicebatur [illegible] po[illegible]iaſſe [illegible] ſuam antiquam poſſeſſionem continuaſſe,
4 & [illegible]ctus po[illegible]orii, de quibus ſupra, facti ex parte Præpo[illegible], non potuerint priuare monaſterium poſſeſſione ſua, [illegible] monaſterii ſcientia non conſtaret. Et erant
5 [illegible]iam actus facti in locis ſyluestribus, & ſatis remotis a monaſterio, vnde de facili poterat monaſterium prætendere ignorantiam, qua ſtante poſſeſſionem ſuam non p[illegible]tere, *l. clam poſſidere, §. qui ad nundinas, ff. de [illegible]*. Sed ex aduerſo dicebatur, quod ex quo Car[illegible]rienſ. antiquitus ante erectionem præpoſituræ, habebat hoc monaſterium in commendam, & id [illegible]ebat, & facta erectione præpoſituræ, ipſe etiam fuit [illegible]us Præpoſitus, & bona aſſignata præpoſituræ poſſedit, & continuauit illam poſſeſſionem, quam prius habebat mutato ſibi titulo, nec noua acquiſitio acquirebatur, imo ille actus poſſeſſorii facti per agentes, profunt a[illegible] continuan[illegible] illam poſſeſſionem ſuam. Et ideo bene dicebatur probatum in inſtrumento locationis ex aduerſo producto, quia non conſtabat, quod habuerint effect[illegible]m, nec proderat ignorantia monaſterii allegata, quia dat[illegible] poſſeſſionis continuatio vltra decennium, tollebat difficultatem. Et ita omnes Domini reſoluerunt.

FABII.

De conceſſ. præbeu. ſenten. & re iud. Hiſpalen. portionis.

SVMMARIA.

1 *Sententiæ tres, etiam conformes latæ in petitorio contra coadiutores, non adimunt ius vni coadiutorum, qui non [illegible], & ob id ignorans dici & haberi debet.*

2 *Ratio huius [illegible] ſequentis, ob pœnitentiam ſcilicet ip[illegible]us, quam potuiſſet feciſſe in ipſo negotio, de quo controuerſia fuit.*

DECISIO CCXI.

1 IN cauſſa Hiſpalen. portion. dubitaui, *an tres confor[illegible] in petitorio contra Ioannem Martinez, noceant G[illegible] Rio, qui ſucceſſit in ius Ioannis per viam coadiu[illegible]*. Et omnes Domini dixerunt, abſque aliqua dubitatione, quod ex quo Gaſ[illegible]ar ius habebat propter ſuam coadiutoriam, ridiculum erat dicere, quod per ſententias con[illegible] coadiutores latas reo non citato, & inſcio eſ[illegible]
2 ſet ius [illegible]. Quia † potuit Ioannes, qui conſenſerat coadiutoriæ [illegible]œnituiſſe, & propterea promiſiſſe contra ſe per ſententiam, & colluſiſſe cum aduerſario. Vnde omnino erat audiendus. Quia tamen aduerſarius non contentus iſta reſolutione petebat iterum audiri, alia vice dubitatum fuit, & dicebatur inferius, ſi quid noui deductum fuerat.

FABII.

De remiſſoriis & teſtibus Toletani matrimonii.

SVMMARIA.

1 *Teſtes de longinquo vocati, & in curia examinati, tum criminaliter inquiſiti, cum non modicum aggrauent ſuſpicionem, fidem facere non dicuntur.*

2 *Teſtes ſi careant omni ſuſpicione non eſt veriſimile, famas contrarias per eos poſſe probari.*

Et quid ſi agatur de quodam præiudicio irreparabili, nu. ſequen.

4 *Teſtes ad curiam adduci debent, quando timetur de ſubornatione vel calumnia.*

5 *Index pœnam poteſt parti comminari, quæ etiam ipſo facto incurratur in euentum non probationis.*

6 *Præſumtio calumniæ ſi fuerit, an ob id veniat deneganda facultas probandi.*

7 *Probatio non denegatur ſæpe, ſed bene modus probandi.*

DECISIO CCXII.

IN cauſſa Toletan. matrimonii dubitaui, *an ſtante probatione famarum matrimonii & colluſionis, de qua in actis, vtrum veriſimiliter poſſent famæ contraria concubinatus validare ſententiam, & libertas per Ioannis Baptiſta probata per teſtes numero plures, vel ſaltem veriſimiliores, vt dicta probatio tollatur præſuppoſitis famis releuantibus, ſuper quo dubio infinita hinc inde deducta fuere.* Et maxime conſiderarunt Domini, quod materia illa tota teſtibus terminabatur, & non deerant multæ ſuſpiciones ex parte.... & Comitis ſenioris, qui tempore aliarum remiſſoriarum viuebat, & non † modicum aggrauabant ſuſpi- 1
ciones teſtes in curia examinati, & criminaliter inquiſiti, quibus nullam fidem adhibendam Domini pronuntiarunt.....Gundiſalui a ſubornationibus abſoluiſſent. Nam ſi alias † teſtes ex parte..... eſſent omni ſuſpicione caren- 2
tes, non erat veriſimile, famas contrarias poſſe probari, & ideo denegandam remiſſoriam, tamen prædictis non attentis videbatur dicendum contrarium. Et maxime, cum † ageretur de præiudicio irreparabili. Sed tamen, 3
quia ex aduerſo contra minorem, & eius matrem, & contra agentes deducebantur, quæ non minus reddebant illos ſuſpectos, viſum fuit ſatis periculoſum, hanc remiſſoriam concedere, & fuit etiam per aliquos conſideratum, quod ex variis articulis datis ex parte minoris non modica oriebatur ſuſpicio. Nam ſi ſolum niſi fuiſſent in probandis famis, de quibus in dubio, vtiq; veriſimile foret has deduxiſſe, credentes illas habita remiſſoria poſſe probari, cum aliqui adhuc viuerent tempore contracti matrimonii cum Ioanne Baptiſta, quandoq; cum Ioanna habuerat rem cum fratre Ioannis Baptiſtæ, & nunc alia intendunt, adeo quod nõ remiſſoria, quia de iure ſuo certo confidens, ſed ſaltem pro materia dilatanda, & pro probãdo eo, ꝙ non eſt verum, adeo quod fuerunt in hac opi. Domini pro maiori parte, ꝙ agentes pro minori adducerent teſtes ad curiã, & ſi non in ſufficientia ad minus duodecim, a quib. poſſet haberi aliqua notitia veritatis. Pro qua probatione ſupplenda poterit poſtea dari remiſſoria, & ad hoc in informationib. pro parte Domini Ariedatis, † quod teſtes ad curiam adducẽdi eſſent, quando eſt 4
timor ſubornationis vel calumniæ. Allegabatur Hoſt. *in Sum. de teſtib.* quia allegabatur ex aduerſo, *ibidem refert & ſequitur Iac. de ſancto Georg. in l. de die, §. autor, col. 2. verſi. not. ad vlterius ſecundum Ang. ff. qui ſatiſd. cog. & per Ioa. And. in c. præſentium, col. 3. verſ. [illegible] Archid. quod videtur dubitari. de teſtib. lib. 6. & ibi Anch. & Fran.* tenentes † ꝙ 5
poteſt etiã index cõminari certam pœnã, quæ ipſo facto incurratur in euentum non probationis, ꝙ autem firmat

& commendat Alex. *in l.1 in prin. colum.fin.ver. & quod ſi*
ſuſcipiatur, & Iaſ.col.pen.ff. ſi quis ius dic.non obtemp. et ad
6 allegata per partem aduerſam, † quod propter præſum-
tionem calumniæ non ſit denegata facultas probandi, *vt*
per Bart.in l.1.col.pen.verſi.fin.& verſi. verſimiliter ego di-
7 *co, C.qui accuſ.non poſſ. Afflict.deciſ.351.*cum alus.† Dice-
batur, probationem non denegari, ſed modum proban-
di, quod eſt arbitrarium, reſtringi, & aliqui teſtes ad cu-
riam adducantur, quod facile erat minori, qui Comitatũ
tanti reditus poſſidebat. Et famæ iſtæ, quæ prætendeban-
tur, erant veriſimiliter potius probandæ per habitantes
in loco de Torreſon, vbi famæ debent viguiſſe, & ſic per
vaſallos, & ſubditos minoris, qui de facili, vt obediant do-
mino ſuo libentiſſime ad curiam deuenirent.

F A B I I.

De remiſſoria Zamoren. parochial.

SVMMARIVM.

1 *Remiſſoria, an dari poſſit illi, qui etiam duas conformes contra ſe reportauit ſententias.*

DECISIO CCXIII.

1 IN cauſſa Samoren. paroch. de Cauagnas dubitaui, *an eſſet danda remiſſoria ſtante ſumma, de qua in actis?* Et dixerunt domini dandam eſſe Franciſco, qui duas ſententias conformes contra ſe reportauerat eo, quia habebat ſufficientem ſummam, tam ex fide notarii atteſtantis medietatem fructuum fuiſſe arrendatam tanti, quod aſcendebant ad ſummam quadraginta ducatorum. Contra quam fidem pro euitando, quod non faceret ſummam, licet multa dicerentur: Tamen domini perſtiterunt, & quia erant examinati duo teſtes, qui atteſtabantur vidiſſe vnam literam miſſiuam de partibus, in qua de valore iſto, qui prætendebatur, quidam ſcribebant, quod faceret ſummam, confirmarunt domini. Ideo dixerunt dandam eſſe remiſſoriam.

F A B I I.

De iure patronatus in quadam Lunenſi.

SVMMARIA.

1 *Inſtrumenta antiqua, noniter tamen producta, an ſint in forma probanti, & vtrum tollant probationes alias factas, ſine inſtrumento.*

2 *Ius patronatus præſentandi, an per tempus, cuius non extat memoria in contrarium probari poſſit.*

3 *Inſtrumenta, licet valde antiqua, non præſupponunt tamẽ tempus immemorabile.*

4 *Præſentatio, ſi facta dicatur ab immemorabili tempore; vtrum ius patronatus præſupponat.*

DECISIO CCXIIII.

IN cauſſa Lunen. Sarzanen. dubitaui, *poſito pro nunc,*
1 † *quod inſtrumenta antiqua noniter producta ſint in for-*
ma probãti, vtrum tollant probationem, per dicta ad hæc
alias facta, vel aliquando illam elidant? Probauerat enim
2 ad hanc, qui † probauerat ius patronatus, ſpectare ad il-
lum, tanquam dominum loci, vbi erat beneficium, quod
ab immemorabili tempore citra ſemper domini illius lo-
ci præſentauerãt tanquam patroni. Ad elidendum iſtam
rationem erant producta tria inſtrumenta antiquiſſima.
Vnum inſtrumentum antiquiſſimum, de anno 1514. in
quibus inſtrumentis continebatur, quod monaſterium
illud, ſuper cuius iure patronatus erat lis, quod haberet
Abbatem, & monachos, & eſſet electiuum, & quod plus
eſt, quod abeſſet dominus loci. Ideo ex iſtis prætendeba-
tur elidi, ſeu ſaltem dubitari de probationibus, per dictũ
3 ad hanc factis. Sed dixerunt domini, quod iſta † inſtru-
menta erant adeo antiqua, quod non percutiebant tem-
pus immemorabile probatum, & ideo, quod ſtabant iſta
ſimul, quod tempore iſtorum inſtrumentorum, non eſ-
ſet monaſteriũ iuris patronatus, ſed ex poſt, & ſicut iſtud
Caſtrum cœpit habere dominos, ita potuerunt acquiſi-
4 uiſſe ius patronatus iſti domini, modificando illud, † &
quod ab immemorabili tempore, vt teſtes deponebant,
domini [illegible] præſentauerant. Et per hoc allegabatur Aym. *de*
ant. temp. [illegible] part. [illegible] n. 321. verſic. plene. qui alle-
gat [illegible] 142. col. 3. ad fin. lib. [illegible]. Et facit, quod in
ſimili [illegible] *in dec. 245. in fine, iuncto princip.* Et ita
etiam alias tenuerũt domini coram me, in vna Barchino-
nen. parochialis della Roccha. Vbi quidam probabant ſe
dominos, & iuris patronatus ad eos ſpectare ab immemo-
rabili. Ex aduerſo autem probabatur, multo ante cen-
tum annos ſpectaſſe ius patronatus ad alios, quod dixe-
runt domini nihil obſtare.

F A B I I.

De confirmat. & penſio Toletana.

SVMMARIA.

1 *Nullitas penſionis, an poſſit cauſſari ex eo, quod in confirmatione non dicantur narrata, quæ veniebant narranda.*

2 *Papa aliquando motus exemplo prædeceſſoris non ea concedit, quæ alioquin poterant impetrari, & concedi.*

3 *Signatura gratiæ idem imitari ſolet concedendo, vel denegando.*

4 *Gratiæ licet ante ſæpius denegatæ in Curia non raro conceduntur, etiam non facta mentione caſſationis, nec denegationis.*

DECISIO CCXV.

IN cauſſa Toletan. penſion. 500. ducatorum inter Re-
uerendiſſimum de Coria, & don Ioannem de Chigno-
nus dubitaui, † *an penſio ſit nulla ex eo, quod in confirma-* 1
tione concordiæ facta per Paulum, non fuerit narratum, a-
lias per elementem fuiſſe negatam? Nam prætendebat Don
Ioannes, penſionem iſtam ſibi deberi vigore cuiuſdam
concordiæ, alias initæ inter Cardinalem Caurien. tunc in
minoribus, quæ concordia in capitulo tangente iſtam
penſionem fuerat caſſata, & denegata per Clementem,
nunc autem per Paulum fuerat confirmata, & fuerat nar-
ratum, ſibi tacite non fuiſſe cõfirmatam, ſed nec dictum,
quod fuiſſet denegata, potuerat intellexiſſe Paulũ, quod
non fuerat confirmata, quod ſibi narrabatur, quod for-
te non erat petitum. Non autem conſtabat, quod intel-
lexiſſet denegatam, quia tunc † forte non confirmaſſet, 2
motus exemplo prædeceſſoris, quæ ratio placuit quibuſ-
dam dd. quia videmus ſæpiſſime † ſignaturam moueri ex- 3
emplo ad aliquid denegandum, vel concedendum, ta-
men finaliter domini remanſerunt in iſta reſolutione,
quod eſſet videndum, an poſt denegationem Cardinalis
Caurien. perſeueraſſet in eadem voluntate, puta, quia de
iure cenſetur durare, vel non, aut quod forſan aſſe de vno
conceſſiſſet, prout dicebatur pro parte Ioannis. Nam o-
ſtendebatur quoddam mandatum datum poſt iſtam caſ-
ſaturam, ad conſentiendum huic penſioni in fauorem
perſonæ nominandæ per Cardinalẽ ſanctæ Crucis, quod
adhuc non erat productum: quia ſi conſtaret de perſe-
uerantione voluntatis, vel de noua, dicebant, quod non
erat neceſſarium facere mentionem de caſſatione, quia
† quotidie videmus, quod concedantur gratiæ, ſæpius 4
nedum ſemel denegatæ, nec ſit mentio caſſationis, nec
denegationis. Nec eſt neceſſarium ſtante voluntate par-
tium ſupplicantium, quod ſi de tali voluntate non con-
ſtaret aliud eſſet. Quia tunc, nedum ex tunc intellecta
caſſatione, ſed etiam ex effectu voluntatis ſurreptitia
fuiſſe confirmatio.

F A B I I.

De conſuetud. & fide inſtrum. In quadam cauſſa matrimo.

SVMMARIA.

1 *Conſuetudo non omnis ſeruanda eſt, & præſertim ea, quæ irrationabilis eſſe dignoſcitur, & ea eſt, per quam fides inſtrumentis ſine interuentu teſtium datur.*

2 *Teſtis vnus de viſu, & multi alii de auditu & fama, deponentes de obſeruatione conſuetudinis, tanquam coadiuuantes probationem, legitime atteſtantur.*

TABUL.

SUMMARIA

TABUL.

DECISIO CCXVIII.

tari, q[illegible] & ideo mandarunt [illegible] ora ſecundum commiſſionem.

[illegible] A B [illegible] I.

De remiſſ. & te[illegible]bus Toleta[illegible]on.

S[illegible] M M A R I A.

1 [illegible] fieri aliquando po[illegible] p[illegible] teſtium ad curiam produ[illegible] etiam [illegible].

2 Par[illegible] teſtes in lon[illegible] quo po[illegible] rint, perſuaderi p[illegible], vt teſtes ad Cu[illegible] patiatur non autem ad id pe[illegible] vim [illegible].

3 Teſte[illegible] extra prouinciam etiam in magnis [illegible] cau[illegible] ſiſque criminalibus ſtantibus [illegible], ex co[illegible] munis Do[illegible] orum ſententia ad d[illegible] cogi non poſſunt, [illegible] ad illos producendos.

4 Conſuetudo aliquando [illegible] valida e[illegible] vim [illegible] obtineat.

D E [illegible] I O CCXIX.

IN cauſſa [illegible] dubitaui[illegible] præſuppoſito, quod materia [illegible] releuantes producta per [illegible] minorem 2[illegible] annorum, [illegible] produc[illegible]

1 fuerunt, deinde te[illegible] pro remiſſoria tantum [illegible] ad [illegible] cend[illegible] teſtes ad Curi[illegible] [illegible] gatas. Dixerunt domi[illegible], q[illegible] non er[illegible] [illegible] ctum ir[illegible] ctum ſuum timor[illegible] gore literarum Apo[illegible] aliqui[illegible] ſoria dixe[illegible] ptereà de[illegible]crabant dom[illegible], quod [illegible] adducerentur ad cur[illegible] decen[illegible] cum pars minor[illegible] nueret om[illegible] bi[illegible]tum [illegible] upra. Et [illegible]

2 quod bene [illegible] poterat p[illegible] de[illegible] ſed quod an p[illegible] terat cogi. [illegible]

3 tulum variarent, [illegible] extra Cu[illegible] m[illegible] ſis, etiam [illegible] es ex [illegible] ciam n[illegible] Et [illegible] es no[illegible] cogi, ita nec [illegible] a [illegible] ducen[illegible] per glo. & [illegible] E[illegible] p[illegible] [illegible] ſen. quo [illegible] noan [illegible] & recte in p[illegible] ant c[illegible] de [illegible] Imm. pen. [illegible] & alii in Ant[illegible] um, C[illegible]

4 † maxim[illegible] adri[illegible] Curiæ, [illegible] qu[illegible] umc[illegible] nque [illegible] s folet dari [illegible] gabatur p[illegible] Fel[illegible] am, co[illegible] pe[illegible] vem [illegible] Paulin[illegible] amus [illegible] ſtes f[illegible] pro[illegible] ria, Io. And. Anc[illegible] bente, de [illegible] compa[illegible] mationibus pro parte min[illegible]r.

[illegible] A B I [illegible]

De iure patron[illegible] L[illegible]

S[illegible] M [illegible] A R I [illegible]

1 Teſtes vbi dep[illegible] unt [illegible] & a[illegible] d[illegible] b[illegible] tro[illegible] ad [illegible] na[illegible]

2 In[illegible] pon[illegible] de [illegible] ann[illegible]

[illegible]

3 P[illegible] p[illegible] p[illegible] p[illegible] potu[illegible] norum cum ob[illegible]

4 I[illegible] menti pro[illegible] [illegible] rur[illegible]

5 Te[illegible] [illegible] non omn[illegible] [illegible]

6 [illegible]

7 [illegible] p[illegible] ab [illegible] pro[illegible] vim [illegible] cun[illegible] ne etiam [illegible] tuinum, [illegible]

8 P[illegible] er uni[illegible] rorum p[illegible] de [illegible] præ[illegible] tendi[illegible]

9 [illegible], an e[illegible] leſia ſemel [illegible] erit libera, [illegible]

D E [illegible] CCXX.

IN [illegible] S[illegible] en[illegible] natus [illegible] L[illegible] Marc[illegible] bu[illegible] d[illegible] M[illegible] Iurament[illegible] Flo[illegible] iuramentum [illegible] patr[illegible] ex dep[illegible] e dom[illegible] ex p[illegible] de v[illegible] p[illegible] ium [illegible] nat[illegible] per[illegible] Cu[illegible] ure [illegible] em [illegible] moſu[illegible] m. [illegible] & [illegible] a [illegible] patro[illegible] es obti[illegible] turis [illegible] mand[illegible]

[illegible]

[illegible]s ex aduerſo dicebatur corruptos, † & nebulones, et vaſallos, nec omni exceptione maiores. Ad Cardina[illegible] in d. cle. plures, per conſequens reſpondebatur, quod [illegible]m eſt, quod † quando conſtat de eccleſia, quod ſemel libera, non præſcribitur ius patronatus cum aliquo [illegible]lo, niſi habeat a Papa, prout loquitur Cardinalis, [illegible]ando quis habet immemorabilem, tunc ille habet [illegible] cuiuſcunque priuilegii etiam Papalis, quia poteſt il[illegible] qui talem poſſeſſionem habet, allegare, quemcunque [illegible]lum voluerit, vt ſunt iura, & doctrinæ vulgatæ, & pro[illegible]terea, cum [illegible] centenaria poſſeſſio habeat vim priuile[illegible] poteſt dicere, Papa conceſſit mihi ius patronatus, et [illegible]n ſolaui, & reddificaui, & ita ceſſat dictum Card. Con[illegible]derabant, tamen quod in ſi. q dicit, quando † ſumus in [illegible]bio, an eccleſia ſemel fuerit libera, non poteſt allegari [illegible]ntenaria præſcriptio: ergo a contrario ſenſu, vt volunt [illegible]expreſ[illegible] alii ſupradicti, quod quando conſtat de initio, [illegible] centenaria preſcriptione, tamen hoc videtur eſſe con[illegible]raid, quod quotidie in materia iuris patronatus, & aliis [illegible]tur in Rota de centenaria & immemorabili poſſeſ[illegible]ione [illegible] quæ vim habet priuilegii cuiuſcunque, & poteſt all[illegible]ari, quicquid fecerit ad propoſitum centenarii poſſeſſoris.

F A B I I.

De remiſſoria Hiſpalen. matrimonii.

S V M M A R I A.

1 C[illegible] in [illegible] vertente per remiſſoriam fieri poteſt, vt [illegible] calumnia in partibus deferatur.

2 Te[illegible] [illegible] deponere poſſunt, vel coram iudice [illegible], aut notario ad eum effectum a iudice m[illegible].

Idem [illegible] ſtribus perſonis ſi ſunt in loco, in quo cauſſa [illegible].

3 Articuli in curia non in partibus dandi ſunt, in quibus praci[illegible] cauſſa fundamenta conſiſtunt.

D E C I S I O CCXXI.

IN c[illegible]uſſa Hiſpalen. matrimonii, in qua data fuerat re[illegible]oria Marchioni de Tar[illegible], & iam concordatum de [illegible]bus, & loco loci erat preſentata commiſſio pro par[illegible] Do[illegible] Marchionis, *in qua petebatur, † vt dictis fratri[illegible] Marchioniſſa, qui venerant ad cauſſam, deferretur iuramentum c[illegible] miſſa in partibus per iudices remiſſoria.* Qui[illegible] etiam dabatur facultas † pro teſtibus ſenibus, & vale[illegible]dinariis, & impeditis: item Illuſtribus Marchionibus, [illegible]ibus, & Comitibus, nec non eorum vxoribus, filiis, & fratribus, poſſe mittere iudices in eorum domos no[illegible]rios, qui [illegible]llorum depoſitiones, & iuramenta ſuſciperẽt. Item petebãt dari ſibi facultatem dandi articulos in par[illegible]tibus, & ſignatura remiſerat omnia arbitrio auditoris, V[illegible]de, vt poſſent regulare arbitrium ſecundũ votum do[illegible]m[illegible]um, omnia ad eorum notitiam deduxi, qui reſpõ[illegible]int, quod quantum ad iuramentum calumniæ erat [illegible]um, quod deferretur quantum ad impeditos, & va[illegible]dina debebat mitti notarius. Quantum vero ad Illu[illegible], [illegible] alios, de quibus ſupra, ſi erant in loco, poterant [illegible] ire ad eorum domos, & propterea non erat, con[illegible]cedendum, quod mitteretur notarius, ſi vero extra locum erant teſtes Illuſtres, poſſent mittere notarium, cum bono [illegible]terprete ad recipiendum iuramentum talium teſtium, & eorum depoſitiones. † Quantum vero ad dandum articulos, nullo modo erat concedendum, ſed dandi erant hic in Curia.

F A B I I.

De regula. & cauſ. poſſeſ.

S V M M A R I A.

1 Commendatarius ſi poſſideat omnia bona, beneficii, vel monaſterii, cuius eſt commendatarius facta diſmembratione ratione præpoſituræ nouiter erectæ, an continuetur poſſeſſio, prout prius.

[illegible] Commendatarius ſi æquiparetur abbati, & Abbas non ſolus poſſideat, ſed vna cum fratribus, vtrum, & cõmendatarius inſimul cum fratribus dicatur poſſidere.

3 Æquiparatio Abbatis, & commendatarii procedit in eo, quod fructus alienare poſſunt, ſed non bona monaſterii.

D E C I S I O CCXXII.

IN cauſſa Elomachen. tentum, quod alias dictum fuerat, quod Card. antiquus Ferrarien. erat ante electionem præpoſituræ commendatarius huius monaſterii, & tanquam commẽdatarius poſſederat omnia bona dicti monaſterii † ante diſmembrationem, & erectionem 1
præpoſituræ, & propterea facta diſmembratione reſpectu bonorum apoſtolicorum præpoſituræ, cuius ipſe remanſerat præpoſitus, continuaſſe poterat ſuam primam poſſeſſionem cum iſto titulo nouo. Et quia tunc non cõſtabat, quod contra erectioem præpoſituræ eſſet commendatarius, fuit pro parte Cardinalis moderni productum inſtrumentum commendæ, ex quo orta erat difficultas. Vtrum ex eo conſtet talem commendatarium ſolum omnia bona monaſterii poſſidere. Et difficultatem faciebat, quia non cõnſtabat diuiſum a Tamenſa Capituli monachorum, quo caſu fatebantur aduerſarii, quod tunc ſicut Abbas poſſediſſet ſolus bona ad eum ſpectantia, ita commẽdatarius omnia poſſideret. Sed dato, quod omnia bona eſſent in communi, nec haberet Abb. menſam ſeparatam a monachis, tunc ſicut Abbas non diceretur poſſidere omnia bona, ſed ſimul cum monachis ad ſimilitudinem Abbatis. Et hoc videbatur ſuaderi ex verbis commendæ, dum in ea dicitur videlicet, *illius, & dilectorum filiorum conuentus huiuſmodi debitis ſupportatis oneribus, de reſiduis illius fructib. redditibus, prouentib. diſponere, & ordinare libere, & licite valeas, prout ipſius monaſterii Abbates, qui pro tempore fuerint de illis diſponere, ſeu ordinare potuerunt, ſeu debuerunt.* Cum † ergo com- 2
mendatarius æquiparetur Abbati, ſicut Abbas nõ ſolum poſſidet, ita nec commendatarius. Tamen domini dixerunt contrarium, quia hoc modo cõmendatarius non erat conuentus, ſed tantum vult Papa, quod ad minus deberent eſſe ibi duodecim monachi, qui inſeruirent diuinis, quorum victui & neceſſariis commendatarius prouideat, & monachi debent eſſent, ne cultus diuinus minuatur. Et propterea commiſſarius, non dicitur poſſediſſe cum monachis, adeo † quod illa æquiparatio pro- 3
cedit non reſpectu poſſeſſionis, vt ſicuti Abbas pro tempore debitis ſupportatis oneribus poſſet diſponere de fructibus, dummodo non alienaret bona monaſterii, eodem modo poſſet facere commendatarius, vt expreſſe cantat commenda. Et ita habita hac reſolutione expediui cauſſam.

F A B I I.

De re iud. Toletan. parochialis.

S V M M A R I A.

1 Spoliatus an poſt tres ſententias conformes latas in petitorio, veniat audiendus de iure reſeruatis fructibus, & expenſis vſque ad finem litis.

2 Spolio exſiſtente doloſo, vbi ſpolians de iure non conuenit beneficium, auditur ſpoliatus etiam latis tribus conformibus ſententiis.

3 Spolians licet ſciat ſpoliatum non habere ius in beneficio, non tamen debet ſibi propria auctoritate ius dicere.

4 Ordinarii mandato ſpolians ſi fuerit admiſſus ad poſſeſſionem, vtrum id mandatum ipſum a commiſſo ſpolio excuſet.

D E C I S I O CCXXIII.

IN cauſſa Toletan. parochial. de Varaſcias, & canonicatus de Tallaucda dubitabatur, † *an poſt tres confor-* 1
mes in ſpolio, ſpoliatus de iure deberet audiri in petitorio reſeruatis fructibus, & expenſis in fine litis? Et fuit dictum, quod alias in Rota in vna Arboren. cum maxima diffi-

cultate fuit concluſum, † quod vbi eſſet ſpolium doloſum, & ſpolianti de iure hoc beneficium non competeret, deciſ. eſt apud Decanum, & capitulum in libro meo, & doloſum fuiſſe ſpolium in cauſſa, de qua agebatur. Viſum eſt dominis, quod iſte, qui reprobauerat, ſciuerat beneficia, ex quibus adducebantur nonnulla. Ex quibus dicebatur, ſpoliantem debere excuſari a dolo quolibet, etiam ſi iuſta cauſſa excuſet a dolo, & duo in effectu erant. Primum, quod ſpoliatus ſciuerat ius non competere ſpo-
3 liato, quod non placuit dominis, quia † debebat etiam ſcire, quod non habebat ſibi ius propria auctoritate dicere, & probare poſſeſſionem ſuam. Vnde ſecundo ſe ex-
4 cuſabat, quia de † mandato ordinarii erat in poſſeſſione canonicatus. Vnde auctoritas illius, qui poterat conferre beneficiū debebat illum excuſare, licet iuridice non proceſſiſſet, *ad no. per Doct. in l. iuſte poſſidet. ff. de acquir. poſſeſſio.* Quod nec placuit dominis eadem ratione. Et maxime, quia iſti ſpoliantes, qui erant duo, erant ſeruitores epiſcopi, quibus voluit fauere, & alium ſpoliare.

FABII.

De iudiciis Egitanenſis parochial.

SVMMARIA.

1 *Sententia ſi per monitorium fuerit proceſſum, & compareat negans monitorium, an ſit valida, vel de iure annulletur.*

2 *Stylus Curiæ eſt, vt vbi ad declaratoriam eſt procedendum, ſi per viā monitorii in cauſſa ſit proceſſum, eiuſdem monitorii reintegratio fiat.*

3 *Mandatum ſi fiat ſub pœna excommunicationis, vtrum ſit neceſſe ſemper apponere clauſulam, ſi ſenſeris te grauatum.*

4 *Intruſus poteſt moneri ſub pœna excommunicationis, vt legitimum poſſeſſorem admittat ad ſibi iure debitam poſſeſſionem.*

DECISIO CCXXIIII.

IN vna Egitanen. parochialis de Monſtro, in qua in vltima audientia prædicta, pronuntiaueram, fuit dictum
1 Domino Achille proponente, † quod ſententia eſſet nulla, quia fuerat proceſſum per viam monitorii, & comparuerat, & negauerat monitorium, & ego ſeruatis quatuor terminis abſque reintegratione monitorii proceſſeram
2 † ad declaratoriam. Vnde dicebatur, quod quia de ſtylo erat, quod reintegraretur monitorium alium cum clauſula & ſenſerit tunc, parte comparente & negante, monitorium debet de ſtylo reintegrari. Sed præcedente cauſſæ cognitione fit aliquando monitorium, & mandatum aliquod ſub pœna excommunicationis in euētum, quod
3 pareat ex tunc, prout ex nunc excommunicatur, nec † ſolet apponi clauſula, ſi ſenſeris te grauatum, & quia nunc eſt neceſſarium reintegrare monitorium, ſed poteſt procedi ad declaratoriam ſine alia reintegratione, prout fuerat proprie in iſto caſu, in quo tractabatur de beneficio vacante in Curia, & ſignatura commiſerat, quod conſti-
4 to ſummarie, & extraiudicialiter † moneret intruſum, de hoc admittendo ad poſſeſſionem ſub pœna excommunicationis, qua non dimiſſa ex nunc, prout ex tunc, incurrat pœnam excommunicationis.

FABII.

De reſcrip. reb. eccl. ſ. & regula de iure quæſito in quadam Romana.

SVMMARIA.

1 *Clauſula, & alias prout iuſtum fuerit procedatur, quam vim habeat, & an reſtringat omnia præcedentia.*

2 *Domus conceſſa eccleſiæ in emphyteuſin mortuo cōcedente, ſi conductor non faciat per ſedem Apoſtolicam locationem confirmari, ſucceſſor facto mandato de euacuanda domo, ius illi videtur quæſitum.*

3 *Locatio domus, quæ cedit in euidentem vtilitatem eccleſiæ, etiam ſine confirmatione Sedis Apoſtolicæ de vigore iuris communis valet, & rata ſemper habenda eſt, non obſtante Paulina conſtitutione.*

4 *Locatio etiam ſine ſolemnitatibus, alias a iure, vel conſuetudine fieri ſolitis facta, valida eſt, ſi cedit in vtilitatem eius, in cuius fauorem ſolemnitates introductæ ſunt.*

DECISIO CCXXV.

IN vna Romana euidenter dubitaui, *an eſſet locus regulæ de non tollen. iure quæſito, &* † *an illa verba, & alias prout iuſtum fuerit procedā, de qua in commiſſione reſtringat omnia præcedentia.* Et ſecunda pars dubii fuit omiſſa in ea dubitatione. Quia duo in commiſſione erant expreſſa, poſtmodum fuerat dictum, & alias prout. Vnde dixerunt domini, quod illa clauſula nō debebat referri ad omnia, ſed quod in aliis præterquam in expreſſis eſſet procedendum, prout de iure, *l. cum prætor, de leg. præſtan. cum ſimil.* Sed prima pars dubii habet difficultatem, † quod fuerat 2
conceſſa domus eccleſiæ in emphyteuſin, quo mortuo, quia conductor nunquam per ſedem Apoſtolicam fecerat locationem confirmari, ſucceſſor fecerat fieri mandatum conductori de euacuanda domo, per quod mandatum ius fuerat illi quæſitum. Conductor vero obtinuerat a ſede Apoſtolica, quod conſtito, quod locatio eſſet in euidentem vtilitatem eccleſiæ, quod confirmaretur, quia autem non fuerat facta mentio de lite introducta per mandatum de euacuando, pars aduerſa obtinuerat commiſſionem illam reduci ad viam iuris, deinde & tertio fuerat obtentum, quod non obſtante lite, & commiſſione reductiua, dummodo conſtat, quod eſſet in euidentem vtilitatem, confirmaretur, fuerat oppoſitum de regula de non tollen. iure quæſito, cui in cōmiſſione non erat derogatum. Sed dicebatur non obſtare,
† quia iſta locatio ſi erat in euidentem vtil. eccl. valebat 3
de iure communi, abſque aliqua confirmatione Apoſtolica, licet per Paulinam, quæ quondam Paulus induxit, confirmatio & licentia ſedis Apoſtolicæ requireretur, *ad not. per Sarnen. in d. reg. quæſt. 16.* Sed hoc non placuit dominis, quia imo Paulina fecit ius commune, & occiditur a primo iure communi, quod erat cōtra Paulinam.
Secundo dicebatur etiam † non obſtare, quia etiam de 4
iure non ſeruatis ſolemnitatibus valet, ſi eſt in vtilitatem illius, in cuius fauorem ſolemnitates ſunt introductæ, *gl. in l. cum hi, §. cauſſa, de tranſa. & in terminis Fab. de Arre. in tract. de emt. & vend. 5. quæſt. princ. colum. fin. verſ. 2. ſi alienatio, & latius per Dec. in cap. quæ in eccleſiarum, colum. 3. de conſt. Capol. conſi. ciuili. 2. colum.* ſicut etiam de minore prohibito vendere ſine certa ſolemnitate, *vt tenet Bald. in l. contra iuris, in ſi princ. de pactis, & in l. neque, per illum textum, C. de contrahen. ſtipul.* Sed aliter hoc eſſe reſponderunt domini, quod intelligebatur, eccleſiam vel minorem volentem actum valere, ſed quod contra voluntatem illius, in cuius fauorem ſolemnitas eſt introducta, quod valeat hoc non dicunt prædicti. Et ita concluſum fuit, huic confirmationi, quo minus poſſet fieri, obſtare dictam regulam, *de non tollen. iure quæſito.*

FABII.

De iudiciis Abricen. penſionis.

SVMMARIA.

1 *Iudex habita commiſſione de reali exſecutione facienda, vtrum habeat iuriſdictionem de nullitate ſententiæ cognoſcendi.*

2 *Iudicium extenſiuum omnia alia iudicia tenet in ſuſpenſo, ita vt nulliter in illis hoc non exſecuto agatur.*

3 *Cognitio nullitatis aliquando non eſt præiudicialis rationе exſecutiuæ, cum per eam non retardetur.*

DECISIO CCXXVI.

IN cauſſa Abricen. penſion. dubitatur, † *vtrum ſtante* 1
commiſſione vltimo producta cum præinſertis iudex habeat iuriſdictionem cognoſcendi de nullitate ſententiæ Ferratini, tanquam realis exſecutio facta fuerit. Et poſito,

[illegible] *au ſententia Ferratin.eſſet nulla.* Et dice [illegible] non poſſe, quin habita iuriſdi[illegible]tione iu[illegible] [illegible] ſed quod [illegible] non p[illegible] cbat ex actis, donec [illegible] m eff[illegible] effe tu. Nam Cardinalis de Anniba[illegible] excommunicatus per ſententiam Antonii Au[illegible] latam poſt ſententiam Ferr[illegible], & vſque ad bra[illegible] culare incluſiue contra [illegible] proceſſum. Vnde [illegible] tur pro parte Cardinalis del Carpo aduerſarii, [illegible] non debebat audiri, niſi reali ſatisfa[illegible]one. Primo, [illegible] am per ſententiam fuerat ſibi conceſſum, [illegible] procedere [illegible] executiue. Per † hoc iudicium exſe[illegible] eum, erant omnia iudicis ſuſpenſa, propterea non [illegible] rat ſuper nullitate ſententiæ, quæ erat ſuper petito[illegible] poſſ[illegible], & [illegible] executione diuerſis argumen[illegible] uod [illegible] de petitorio, & poſſeſſorio, tamen o[illegible] mnes dixerunt contrarium, quia illud erat ſpecia[illegible] torio, nec de iure cautum reperiebatur in [illegible] quo nec [illegible]ognitio nul[illegible] tatis erat præiudicialis [illegible] onis, & propterea procedi ſuper vtroque, & ſic ſu[illegible] executione, [illegible] erardari debebat propter illud [illegible] nullitatis, niſi forte in hoc caſu executione [illegible] facta pars dub[illegible] fuit omiſſa.

FABII.

Vt lite penden. Conchen. Capellaniæ.

SVMMARIA.

1 [illegible] *attentata, vtrum reſtituibilis ſit, an veniat ſeque* [illegible]

2 [illegible] *de iure patronatus, debetur po*[illegible] *pro*[illegible] *ximo* [illegible] *inſtituendus, quam exti* [illegible] *patro*[illegible] *tuus, & heredibus, idque ex pr*[illegible] *ſumpta* [illegible] *fundatoris, vel donatoris.*

3 [illegible] *oppoſitio litis introductionem pro*[illegible] *porte* [illegible] *per procuratorem, etiam prætenſum in aſſentia* [illegible]*alis.*

4 [illegible] *to, per comparitionem procuratoris, & op*[illegible] [illegible] *dubie dicitur incepta,* [illegible] *iudicialis inchoata.*

[illegible] *ab inte*[illegible] *locutoria non ſuſpendit, ne impedit* [illegible] *minus procedi ad vlteriora non acce*[illegible]

6 *Limit*[illegible] *cedere in articulis, ſuper quibus non e* [illegible]

[illegible] *per* [illegible] *dinarium non citat*[illegible] *parte aduerſa,* [illegible] *curatore* [illegible] *nulla, & venit* [illegible] *caſu* [illegible]*da.*

DECISIO CCXXVII.

IN cauſſa Conchen. Capellaniæ de Belmonte [illegible] *an po*[illegible] *Hieronymi ſit attent*[illegible] *ſtante oppo*[illegible] *morti, & per conſequens non r*[illegible] *ſed eque*[illegible] *Hieronymo, vacante iſta capellania quæ erat de* [illegible] Et dicebatur, quod [illegible] natione [illegible] proximioris petiit ab ordin[illegible] in[illegible] Ordinarius propoſuerat edictum, & in [illegible] comparuerat procurator Petri, [illegible] pu[illegible] [illegible] trum [illegible] proximiorem, & [illegible] Curia pet[illegible] ad certioran[illegible] [illegible] q[illegible] od [illegible] non concedere [illegible] appel[illegible] bat non [illegible] ſequi[illegible] dic, qui erat v[illegible] [illegible] rat [illegible] Hi[illegible] [illegible] me [illegible] derat, q[illegible] [illegible] tuib[illegible], quia † ex appellatione, & oppoſitione [illegible] introducta cum Hieronymo, quia erant [illegible] *ad*

4 [illegible] *de verb. ſi.n.* E[illegible] † propoſito [illegible] per [illegible] tionem, & oppoſitionem erat [illegible] proceſſ[illegible] iudicialis, [illegible] *dicit Lamber. in tract. iuris* [illegible] *natus, 2 par*[illegible] *ticuli q.4.* [illegible] quo[illegible] bat[illegible], qui opp[illegible] o non ob[illegible] t, quo minus po[illegible] vlterior proc[illegible] *vt d*[illegible] *in hoc, in cap. ad di*[illegible] *dum, extra de ſponſal.* Sed reſpondebatur, quod in hoc

Inn. erat reprobatus communiter, *vt per Felyn. poſt Ant. & Abb. & Imo. c. dudum, col. 5. ver*[illegible] *de præſumt. & in col.* [illegible] *generaliter.* Dicebat[illegible] iam appellatio[illegible] nem [illegible] obitar[illegible], quia erat ab int[illegible]locutoria, quæ non 5 ſu[illegible] endit, nec impedit iudicem, niſi facta inhibitione, *ad c. non ſolum, §.1. de appell. in 6.* Sed etiam adhuc prætende[illegible] batur, quod † illud procedit, & intelligitur, vt iudex poſſit 6 procedere ſuper quo nō fuerat appellatum, ſed ſuper ne[illegible] gotio appellationis non poteſt procedere, etiam ſine in[illegible] hibitione. Et fuit allegatus Ant. de But. *in c. dilectis, col. 2. de* [illegible] *er. de quo meminit & ſequitur Alex. con. 89. 1. volum.* † Præterea dictum fuit inſtitutionem factam per ordina- 7 rium fuiſſe nullam, quia ſine citatione partis, poſtquam procurator Petri ſe oppoſuerat, debuerat illum citari fa[illegible] cere iudex, quando procedit ad vlteriora, poſtquam erat lis introducta. Et ſic dixerunt poſſeſſionem Hieronymi non reſtituibilem, ſed ſequeſtrandam.

FABII.

De proba. Arborenſis Archipresbyteratus.

SVMMARIA.

1 *Acceptatio vbi facta fuerit, ahenius beneficii præſuppo*[illegible] *nendum e*[illegible]*, nominationem Diœceſis, in qua eſt bene*[illegible] *ficium ipſum prace*[illegible] *ſſe.*

2 *Cum*[illegible] *cauſſa, vtrum* [illegible] *minalis præiudicet, ita vt vna al*[illegible] *teram ſuſpendat, & vice* [illegible]

3 *Acceptationes, quæ apud nota*[illegible] *ium publicum archiui ſunt, regiſtrata, patent omnibus & publicæ ſunt, earumque copia petentibus omnibus datur, modo aliquod inter*[illegible] *ſe prætendant.*

DECISIO CCXXVIII.

IN cauſſa Arb[illegible] Ar[illegible] presb[illegible]tus, & aliorum be[illegible] neficiorum dubitaui præſuppo[illegible] pro veris, & validis [illegible] ſtrumentis duarum ac[illegible]eptationum in ſpecie, quo ad Diœ[illegible] F[illegible] [illegible]itate cōceſſa, quod Diœceſes exprimat in literis, & poſſit acceptare literis non confectis coll[illegible] batur, [illegible] uod nominatio Diœceſ[illegible] fu[illegible] rit facta ante nouam pr[illegible] onem Signorini, ſaltem vt transferatur onus pro[illegible] b[illegible] in actorem dice[illegible] tem con[illegible]m. Hic pun[illegible] [illegible] t virtualiter examinatus ſu[illegible] t reſolutum quod no[illegible] Tamen hodie votum mut[illegible] nt, & dixerunt, quod ſi per iudicem criminalem, coram quo cauſſa pendebat, [illegible] udi[illegible]tum, [illegible] inſtrumenta vera & valida eſſe, & eis [illegible] ad[illegible]ibendam, prout præſupponebatur in dubio. [illegible] chat quomodo poſſet dici nominationem tunc fa[illegible] [illegible] non eſſe, quia ex [illegible] ptatione [illegible] a in Diœc. Ca- 1 [illegible] gur[illegible] & Arboren. ſequebatur neceſſ[illegible] rio nomina[illegible] o [illegible] cc. & ſic ante pr[illegible] [illegible] m Sign[illegible] rin[illegible] dub[illegible] m, qu[illegible] alias habuerat de [illegible] ſtrum[illegible] n[illegible] s to[illegible] batur per præſu[illegible] p[illegible] ſitum & pe[illegible] [illegible] tiam ſi feratur [illegible] 2 [illegible] iſta, ac eo, quod [illegible] non cau[illegible] erat præ[illegible] iudicialis, criminalis, p[illegible] p[illegible] rea in ea debebat ſuperſede[illegible] [illegible] Nec ob[illegible] tabat, [illegible] quod [illegible] ac[illegible] ceptationes & nomina[illegible] potuiſſent de facili occul[illegible] tari, & lac[illegible] ri, & hoc n[illegible] t [illegible] mendum, ne ſe[illegible] c[illegible] ta erat iſta nominatio [illegible] tabilis, ſi erat pro[illegible] batum illud, qu[illegible] præſumebatur [illegible] probatum, videli[illegible] [illegible] t, quod † iſtæ [illegible] ptationes [illegible] nt apud notarium 3 arch[illegible] ui ſun[illegible] c, & paten[illegible] us, & earum datur copia petentibus, dummodo [illegible] reſſ[illegible] V[illegible] tan[illegible] quo ſi[illegible] [illegible] obaretur, [illegible] [illegible] nos [illegible] ſui C[illegible] n[illegible] cariæ; tan[illegible] m oc[illegible] o, & quæ ma[illegible] pat[illegible] omnib. vbi [illegible] ſcriberetur [illegible] ris, oſtendun[illegible] bus, quod tū [illegible] eſſet alt[illegible] tuis, & primæ opin[illegible] is.

FABII.

De reſtitu. integ V[illegible] enſ. Capellaniæ

SVMMARIA.

1 *Ius beneficii haben*[illegible] *nerit, an* [illegible] *in integrū re*[illegible] *ſtituendus, cū in beneficiis* [illegible] *bonum non debeat perire.*

2 *Noua cauſſa dici ſolet, dum nouæ ad cauſſam confirmandam probationes adferuntur.*

3 *Limita & intellige, vt nu. ſeq.*

D E C I S I O CCXXIX.

IN cauſſa Viucenen Capellaniæ dubitaui, *an eſſet reſtituendum in integrum.* Et inclinabant domini, quod ſic, quia in beneficialibus ius bonum non poterat perire, & propterea ſemper, quod de bono iure poteſt conſtare, & ſæpius in integrum reſtitutio cōcedenda eſt, maxime ſuperuenientibus nouis probationibus, *ad l. fina. ibi Bart. & Doct. C. ſi ſæpius in integrum reſtitutio. poſt.* Et ita maior pars tenebat, quia tamen fuit dictum, quod alias in vna Romana domus pro Philippo R[illegible]ino, coram Domino Proſpero 12. Decembris, 1547. fuerat dictum, quod licet ex noua cauſſa reſtitutio iterum petita d[illegible]ri [illegible]beret, *l. fina. C. ſi ſæpius in integrum,* [illegible]

1 Et dicitur [illegible] cauſſa noua, quando nouis pro[illegible]bationibus

2 pet[illegible]r, vt declarat Bart. [illegible] *od. tit.* Tamen, illu[illegible]nt [illegible]ligitur ex nouis probationibus [illegible]per ætate, non [illegible] ſuper læſione, *prout in terminis declarat Ange. in l. 1. C. ſi ſæpius in integrum, reſtitutio. poſt l. Bart. Bald. & Ange. in l. fin. [illegible] ſi minor maiorem ſe dixerit,* vbi adducit rationem differentiæ.

F A B I I.

De reſcrip. in quadam [illegible]unenſi.

S V M M A R I A.

1 *Exſecutor ante literarum commiſſorialium expeditionem non habet iuriſdi[illegible]ione in habitu, non in [illegible]n, qui [illegible]gnata ſupplicatione dicitur collata gratia informis, quæ per expeditionem literarum formam [illegible]equiſitam dicitur accipere.*

2 *Contrarium, vel potius limitationem eius, vide late numero immediate ſequenti.*

3 *Patronus exſiſtens in poſſeſſione conferendi, & iuris patronatus, licet vere non [illegible]it, & realiter patronus, [illegible]men ab eo factæ præſentationes validæ ſunt, nec de iure [illegible] ſari poſſunt.*

4 *Facultas conceſſa alicui canonico per Papam [illegible] beneficia, exſiſtente illo in quaſi p[illegible] [illegible]tati, an de ea facul[illegible]ate nec[illegible] [illegible] præſumatur, quod palam, publice & per multos annos exercuerit hanc facu[illegible]tem.*

D E C I S I O CCXXX.

IN vna Lunen. Sar[illegible] dubitaui, *an Hieronymus literis non confectis conf[illegible] ep[illegible] bene[illegible], ſtante [illegible] gnatura, in qua Papa mot[illegible] pr[illegible] creauerat [illegible] [illegible], quia Epiſcopus ex [illegible] erat impeditus adminiſtrare, cui amplıſſimam au[illegible]atem conſ[illegible]ebat ad [illegible] cia, [illegible] erat [illegible] ex [illegible]era, tempore quo prouiſ[illegible] [illegible] ar[illegible]* [illegible] dubitabatur, *an prouiſio [illegible]ale[illegible].* [illegible] dicebatur,

1 [illegible], quia ante expeditionem literarum exſequutor [illegible]on [illegible] habuit non [illegible] habebat, quia ſum[illegible] [illegible] quæ per expeditionem [illegible], *Sarnen q. nu. 9. [illegible] in [illegible] reg. de non iudican. literis non confectis, & [illegible] dec. præceden. in nou.* Tamen [illegible] [illegible]runt contrarium, quia prædictæ dec. [illegible], quando [illegible] Papa [illegible]pplicatio [illegible] exſequen[illegible], in qua ſup[illegible] [illegible] non [illegible]nt[illegible]r, ſed poſt modum [illegible] in caſu [illegible], in quo Pa[illegible] [illegible] motu pro[illegible] [illegible], nominando, & gra[illegible] [illegible] nihil aliud continebat, quam [illegible] quia erat [illegible] poſt [illegible] [illegible], hoc eſt, conferendi beneficia [illegible] patrono exiſti[illegible] [illegible] [illegible] & [illegible]natus, [illegible] non eſſet [illegible] præſentationes valeant, *[illegible] ex conſulta[illegible] epatr. & dec. 575. in antiq. [illegible] 298. in nou. [illegible], &*

22. nu. 4. in antiq. Bo[illegible]gn. Et licet [illegible] diceretur requiri ſcientiam facultatis, de qua non conſtabat, tamen dixerunt præſumi, ex quo palam, & publice, & per multos annos exercuerat hanc facultatem, & maxime, quia licet [illegible] probat pro prouiſione poſt factam per Papam, de his parochialibus eſſe expeditum breue ſuper motu proprio Hieronymi, tamen non inferebatur neceſſario, quod aliud breue ſuper hoc expeditum non fuerit. 4

F A B I I.

De ſenten. excommun. Abulenſis penſionis.

S V M M A R I A.

1 *Sententia ſi contineat hæc duo, partem a diuinis eſſe ſuſpenſam, [illegible] & reintegrandum monitorium, vtrum contraria contineat.*

2 *Nullitas iuriſdictionis, vtrū præſumatur ex hoc, quod ſententia tempore feriarum fuerit lata ſine commiſſione.*

3 *In poſſeſſorio etiam ſine commiſſione ſtantibus feriis procedi pote[illegible].*

4 *Declaratio ſuſpenſionis in diuinis, ob non paritionem monitoris habet vim executiua, & ideo non poteſt procedi, huiuſmodi facta declaratione tempore feriarum.*

5 *C[illegible] generalis complectens omnes actus, qui in ca[illegible] pr[illegible]cutione de iure requiruntur, etiam ſi ad omnes [illegible] non ſpecifice fiat deductio, & enumeratio, valet, & rata habenda e[illegible].*

D E C I S I O CCXXXI.

IN cauſſa Abulen. penſion. dubitaui, *an ſententia Fer[illegible] fuerit nulla.* Et ſententia tria continebat, primo, *C[illegible]lem de [illegible]po re[illegible]endum ad ſuam poſſeſſionem,* ſecundo, *[illegible] a diuinis, &* [illegible] [illegible] In cuius [illegible] parte dictum [illegible] quia contin[illegible] b[illegible]t † repugnantiam, 1

[illegible] quia non pa[illegible] [illegible] partes oppone[illegible] [illegible] [illegible], quia erat lata 2

[illegible] ſine [illegible] Cu[illegible] re[illegible]pondebatur [illegible] non erat g[illegible] & [illegible] prætendebat etiam [illegible] quia dicebatur [illegible] & [illegible] hui[illegible] [illegible] quod [illegible] ſolum [illegible] de cau[illegible] [illegible] fuit dictum pro [illegible] Card. de Carpo, † quod etiam ſine commiſſione [illegible] 3

non obſtantibus, poterat procedere [illegible] *[illegible] 665. & de[illegible] in antiq. & [illegible] in nou.* Vnde [illegible] modo poterat ſaluari ſententia [illegible] poſſeſſorio, [illegible] reſpectu † declarationis ſuſpenſionis a diuinis [illegible] 4

[illegible] monitorii, [illegible] nunquam eſſet executiua. Vn[illegible] [illegible]gore commiſſionis non potuit proc[illegible] tempor[illegible] fe[illegible], licet forte illud non eſſet procedere [illegible] [illegible] batur etiam defectus citationis, ex parte Cardinalis de 1 Carpo, [illegible] citatio erat ad videndum [illegible] iterari [illegible] neceſſario ad concludendum, ad audiendum ſententiam declaratoriam, ſiue principalem [illegible] nis, quia non paruerat monitorio, & [illegible] ſorii [illegible] Sed [illegible] adu[illegible]ſarii [illegible], quia eadem die fuit per eundem [illegible], pronuntiatum in fauorem Cardinalis de Ann[illegible] & 5

[illegible] Abricen. nullitatem penſion. & [illegible] illa [illegible] poterat compr[illegible]ndi illud poſſeſſ[illegible] Sed dicebatur ex [illegible] & ita fu[illegible] [illegible] illa [illegible]tio erat particularis, ad videndum reuoc[illegible], & declarari [illegible] proceſſum Aud. Cameræ, cum non poſſit [illegible] per notarius atteſtab[illegible]ur [illegible] contu[illegible] partis. Vnde [illegible] quod [illegible] non poſſet, ſed alia qui volebant [illegible].

F A B I I.

De ſententiæ excommunic. In eadem Abricen. penſionis.

S[illegible]

SVMMARIA.

[illegible] contra p[illegible] tem ob non p[illegible]ſitionem monito[illegible] [illegible] endatur ab e[illegible] uni ne diminutorum, utrũ [illegible] citationi annulletur ex eo, quod dicatur [illegible] ſua.

[illegible] renatiua dicitur verbi gratia, ſi fiat ad audien[illegible] ſententiam declaratoriam, & ue principalem ſuum [illegible] adimitur, quia nō paruit monitorio tanquam [illegible].

[illegible] incertus admittitur in iudicio, quando nulla ſit [illegible] par[illegible] aduer[illegible] ſtante eo, quæ incertitudo [illegible] [illegible] luntate belllanti.

4 [illegible] al[illegible] ernatiue in ratione ponitur, [illegible] [illegible] mentaliue, ut hoc ipſu. [illegible] [illegible] ncip[illegible] em [illegible] pendi a[illegible] debere, an [illegible] de [illegible] debeat, vel ſi[illegible] em de[illegible] ar [illegible] pen[illegible].

[illegible] aliquando, tamen ex def[illegible] iuriſdictionis, quam [illegible] nulla di[illegible] poteſt.

D[illegible] CCXXXI.

In [illegible] a Abricen. penſion. dubitatur, utrum [illegible] in quantum dec[illegible] penſione di[illegible] tionem m[illegible] nulla ex de[illegible] adubitationis fuit, quia citatio erat al[illegible] ad audi[illegible] ſententiam declarato[illegible] [illegible] m ſuum ſuſpendi [illegible] non [illegible] Vnde propter [illegible] videba[illegible] ſup[illegible] illa videbatur poſſe ſententiam [illegible] per pluribus. Tamen d[illegible] fuerunt [illegible] tacita ſu[illegible] erta in omn[illegible] us, [illegible], quod pendebat a [illegible] iudicis, ſuper [illegible]. † ſicut dicitur in libello incer[illegible] [illegible] rte non opponi[illegible], quando inc[illegible] [illegible] to, & voluntat[illegible] bel[illegible] [illegible] ad finem, & ibi A[illegible] [illegible] de appellat[illegible]. [illegible] in ca[illegible] [illegible] [illegible] ſ[illegible] [illegible] to[illegible] us co[illegible] [illegible] de ter[illegible] [illegible] a, & maior dubitatio, eu[illegible] [illegible] [illegible] ndi, [illegible] lara[illegible] [illegible] & [illegible] od [illegible] olent ad[illegible] [illegible] [illegible] alt [illegible] fu[illegible] or [illegible] [illegible] n[illegible] [illegible] n [illegible], quam

FABI[illegible].

[illegible] integrum Ou[illegible] ten C[illegible] arum.

SVMMARIA.

R[illegible] integrum aduerſus rem iudicatam, an ſæpius [illegible].

[illegible] quod de iure dari [illegible] aduer[illegible] rem [illegible] [illegible] ſtitutionis in inte[illegible] um eam eſt [illegible] etiam conſtito de bono iure ex prob[illegible] [illegible].

R[illegible] lapſum quadriennii non datur ite[illegible] aduer[illegible] rem iudicatam, cum æquipara[illegible] [illegible] quadriennis cum ali[illegible] cauſ[illegible] [illegible] luditur.

4 [illegible], an etiam poſt lap[illegible] um quadrien[illegible] [illegible] rum [illegible].

DECISIO CCXXXII.

[illegible] Moran. [illegible] erum reſtituen[illegible] aduer[illegible] [illegible] in integrum latam. [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] a, tamen hodie de[illegible] Barto. non pa[illegible] cuit, quia videmus eſſe contrarium opinio[illegible] o. cum qua alii tranſeunt, in l. [illegible] C. [illegible] ſæpius, in integrum reſti[illegible] tut. poſtu[illegible] quæ ind[illegible] te conc[illegible] udit, dandam eſſe ſæpius in integr[illegible] m reſtitutionem. Et de hoc dicto Barto. tuſ[illegible] fatur Paul de Caſt. in di[illegible] l. 1 colum. 2. verſicu. contra[illegible] ſtam, l. opponitur, & lati[illegible] me in dicta l. fina colum. [illegible] vbi dicit, quod di[illegible] um Barto. non habet in ſe rationem di[illegible] uerſitatis. E[illegible] [illegible] lum[illegible] in [illegible], vbi expr[illegible] [illegible] teſtibus falſis ex [illegible] en [illegible] erunt in [illegible] ione, quod in caſu [illegible] [illegible] de nou[illegible] danda [illegible] neſſe [illegible] quia [illegible] demus, & quod [illegible] [illegible] [illegible] tur, etiam [illegible] conſtito de [illegible] ex probatione [illegible] us de nouo reper[illegible] tis, [illegible] De[illegible] de re[illegible] in in[illegible] um. Et hoc te[illegible] n[illegible] Rotæ [illegible] me in cauſa vna Nea[illegible] p[illegible] coram Domino [illegible] coram Domino Prof[illegible] ro. †Sicut [illegible] lapſum quadriennii on 3 d[illegible] runt [illegible] ſtitutio, ita nec du[illegible] m iudicatam, in [illegible] a reſtitutionis, & faciunt no. per Do[illegible] in capitu. fin[illegible] in integrum, bi æquiparant lapſum qua[illegible] driennii aliis [illegible], ex quibus reſtitutio excluditur. [illegible] o ſtante non obſt[illegible] not. in dicta l. [illegible] ſæpius, in integrum re[illegible] utio. poſtu. quia loq[illegible] † in minore, 4 & [illegible] uilegiatis, quibus de iure d[illegible] betur reſtit. in inte[illegible] [illegible], cuiuſmodi non eſt Alphonſus Moran. qui in caſu [illegible] o reſ[illegible] tu petit & ex benig[illegible] te ſig[illegible] a concedit re[illegible] ſtitutionem in integrum, conſtito de bono iure, quod non debet concedi, aduerſus rem iudicatã in cauſa reſti[illegible] tutionis. Vnde [illegible] in caſu noſtro commiſſio eſſet ſignata, prout de iure clarum remanet, quia ſecunda reſtitutió non [illegible] mpetit, licet poſſet dici [illegible] bono iure conſtare ex t[illegible] bus nouiter r[illegible] p[illegible].

FABIL.

De ſenten. & eiuſdc. Segobien. penſion.

SVMMARIA.

Comparente procuratore [illegible] ante [illegible] ionem con[illegible] ſtitut[illegible] [illegible] pr[illegible] ceda[illegible] canonizatio[illegible] nem re[illegible] [illegible] tam pen[illegible] em abſque ali[illegible] qua [illegible] ante Bu[illegible] intimati[illegible] nem [illegible].

2 [illegible] ad [illegible] nis def[illegible] lut a pr[illegible] edit, [illegible] in ben[illegible] [illegible] de priuatione bene[illegible], nullo mod[illegible] principali procedi p[illegible].

3 Ca[illegible] [illegible] etur, nec a[illegible] ur de priuatione [illegible] cedi in cau[illegible] non [illegible] tato principali, mod[illegible] comp[illegible] procurator.

4 Lim[illegible] nem [illegible] de ex eo, quod canonizatio regreſſus in e[illegible] r[illegible] contineat in ſe beneficii priuationem, num. [illegible] quen.

DECISIO CCXXXIII.

I[illegible] Segobien. penſion. dubitatum, an † comparen- 1 [illegible] gener[illegible] ante commi[illegible] onem conſtituto poſ[illegible] [illegible] ulo p[illegible] cedi ad canonizati[illegible] nem reg[illegible] ſſus, ob non ſo[illegible] [illegible] n abſque aliqua citatione principalis [illegible] [illegible] m[illegible] pe[illegible] nal[illegible]. Franc. de M[illegible] oza [illegible] as viginti ducatorum in[illegible] Miranda, & demum poſt mul[illegible] tos [illegible] on[illegible] t[illegible] m, & ſpecialem ad v[illegible] n[illegible] uam alia, quæ ſpe[illegible] atu[illegible] duos [illegible] on[illegible] [illegible] ille [illegible], & [illegible] poſſus ob no[illegible] ob qua[illegible] r[illegible] [illegible], & [illegible] re. Poſt modum [illegible] nulla ca[illegible] & [illegible] gel[illegible] à

rum, dicebant [illegible] nulla ex [illegible] onis, quia vbi agitur de [illegible] uatione beneficii [illegible] pro-cedi, niſi citato principali, de cuius citatio [illegible] mo-
3 do conſtabat, *ad [illegible] 356 in non & 37. in [illegible]* † Repli-cabatur hic non agi de pri [illegible] ne, ſed canonizatione re-greſſus, ideo poteſt procedi cum procuratore, tamen do-
4 mini dixerunt [illegible] contrarium, quia in effectu canoni [illegible] regreſſus habet [illegible] uationem. Et ita [illegible] uerunt non ob [illegible] nte, quod hic procurator eſſe nepos [illegible] fratre, & veriſimiliter potuit eſſe accuſatus, ex qu [illegible] produxi [illegible] datum poſt ſex menſes, a die decretæ citationis.

F A B [illegible] I.

De fide inſtrum. in quadam S. Agathæ benef.

S V M M A R I A.

1 *Noua prouiſio obten [illegible] one benef. [illegible], an ſu [illegible] rogetur prouiſo, [illegible] tenere p [illegible] ionem.*
2 *Re [illegible] gnatio inualida [illegible] per prouiſionem nouam vigorem [illegible] red latur.*
3 *Pecunia [illegible] in ban [illegible] o poſita [illegible] ad [illegible] es immobiles emtio-nem, [illegible] nuert [illegible] unt.*
4 *Partita in l [illegible] me [illegible] rum de [illegible] plenam fidem fa-ciunt, [illegible] probant.*
5 *Monachus deponens, vel mutuans pecuniam, actionem ſibi pr [illegible] acquir [illegible], monaſterio, eamque remittere pote [illegible].*

D E C I S [illegible] CCXXXV.

IN cauſſa Sanctæ A [illegible] hæ [illegible] eficiorum [illegible] bitaui [illegible] *an ſatis conſtaret de re [illegible] gnatione a [illegible] um [illegible] noua proui ſio poſſet ſuſ [illegible] ageri* [illegible] rat fac [illegible] a reſignat [illegible]
1 neſi [illegible] Et [illegible] dubitabatur de validit [illegible] erat ob tenta noua prouiſio, qu [illegible] tur non ſuff [illegible] de reſignatione non conſtabat: [illegible] concurrentibus dixerunt contrarium [illegible] iſta reſignatio in manibus cuiuſdam canon [illegible] ſtat m habentis, propter facul [illegible] ti. Vnde licet ex illis non ſatis conſtaret [illegible] gillo reſignantis erant ſignatæ [illegible] gnatarius conſtituerat [illegible] torem, ad arrendandum fructus [illegible] &c. Tamen noua prouiſio tunc [illegible] gnatio [illegible] agari, quæ ad [illegible]
2 ſtante inualid [illegible] ate reſig [illegible] ſio, & nullum fecerunt fund [illegible] ſtrumento producto, in qu [illegible] notari [illegible] rat rogatus, ato [illegible] ſe præſentem huic [illegible] ationi, &c [illegible] mini dixerunt, qu [illegible] neceſſitate [illegible] ribus, po [illegible] ctorum præcept [illegible] & [illegible] de quibus in [illegible] anno p [illegible] tuerat [illegible] ad [illegible] nt [illegible] præten [illegible] rat prædi m [illegible] n poterat [illegible] ſitæ, ni [illegible] pa [illegible] onſt [illegible] nus præcept [illegible] poſſe [illegible] prædium, alia [illegible] ntum [illegible] luerunt, [illegible] prou [illegible] quod [illegible] amou [illegible] batur, quo [illegible] [illegible] *adnot [illegible] r laſ. in [illegible] admonendis, in 42. 2. colum. verſic.* [illegible]

princ ipaliter videndum eſſe, [illegible] dem. Licet replicaretur [illegible] rum ſcriptu ad [illegible] des [illegible] quod [illegible] erat v [illegible] rum [illegible] uo [illegible] palit r continebat, vi [illegible] et, q [illegible] Barth [illegible] non [illegible] q [illegible] tet [illegible] b [illegible] r. Dix [illegible] unt [illegible] act [illegible] p [illegible] inii præceptoriæ [illegible] tamen p [illegible] eund [illegible] recept [illegible] rem, [illegible] ti, [illegible] quod [illegible] ſu [illegible] mutaue [illegible] do pec [illegible] nias [illegible] n [illegible] ta [illegible] *con [illegible] B [illegible] lus, in [illegible] de* [illegible] eu [illegible] m. [illegible] od nunc [illegible] atur [illegible] ti [illegible] iudi [illegible] L [illegible], po [illegible] vt in l [illegible] quod [illegible] diar [illegible], [illegible] alias de [illegible] *adm andon* [illegible] *eratum de lega [illegible] primo.* Nam, ex quo [illegible] fuerat reſoluta, [illegible] modernus præceptor [illegible] ſe [illegible] ger [illegible] me [illegible], q [illegible] du [illegible] que eo, quod inue [illegible] ur potius, quam [illegible] ad [illegible] ditionem prædi [illegible] en [illegible] contra Bartholomæum [illegible] torem.

F A B I I.

De reſt [illegible] pol T [illegible] letan. parochial.

S V M M A R I A.

1 *Pet [illegible] ſtante [illegible] commi [illegible] ne præſentat [illegible], in conſtat [illegible] venium admittendi [illegible]*
2 [illegible] *in petitorio, ver [illegible]*
3 *R [illegible] ur* [illegible] *& titulum,* [illegible]

D E C I S I O CCX[illegible].

IN cauſſa [illegible] dubita- 1 [illegible] ſuſp [illegible] ne vt [illegible] o [illegible] *admittend.* [illegible] *quo* [illegible] ſo peti [illegible] 2 [illegible] b [illegible] b [illegible] ctum, prop [illegible] committo, in [illegible] pet [illegible] N [illegible] dubitabat, [illegible] pro [illegible] extr [illegible] ur [illegible] pre [illegible] quod [illegible] ad [illegible] *in* [illegible] bus [illegible] quod [illegible] m, quod [illegible] ſt [illegible] e [illegible]

[illegible] erat arbitrio iudicis. Quia ſecun[illegible] regu[illegible] nduum [illegible], *id not. per Fel. in c.* [illegible] *nu. 30.* [illegible] *c. 1.* [illegible] *nu 19.* [illegible] *Bar.* [illegible] *videbitur cum nulla* [illegible] non [illegible] attendi, nec etiam iu[illegible] adi [illegible].

FABII.

[illegible] Toletan. matrimonii.

SVMMARIA.

[illegible] *propter* [illegible] *teſtibus de vero* [illegible] *ſeruari deponentibus, virum probe* [illegible]

[illegible] *re etiam maxime authentic* [illegible] [illegible] *contra* [illegible] *inducta.* [illegible] *umenta non* [illegible] *adducuntur* [illegible] *legitima teſtium dep* [illegible] [illegible] *entiores* [illegible] *uper eodem negoti* [illegible] [illegible] *quam conſuetudinis approbationem in-* [illegible]

[illegible] CCXLI.

[illegible] Meten. matrimonii dubitatur, *an* [illegible] *pro* [illegible] *Ioannete produ* [illegible] *te-* [illegible] *ulum verum, &* [illegible] *ita vide* [illegible] *obſeruari* [illegible] *etude, de qua* [illegible] [illegible], vt in dubio d[illegible]tur, [illegible] debat [illegible] quibus [illegible] Seu [illegible] [illegible] u nentium Dixi[illegible] re, quia [illegible] pus [illegible] nfe[illegible] in[illegible] m nti, decu[illegible] [illegible] q[illegible] item, quia † ex [illegible] teſt p[illegible]bari [illegible] onſuetud[illegible] ntrar[illegible] *per Abbatem conſu* [illegible] *column* [illegible] [illegible] reſponderunt domi[illegible], q[illegible] [illegible] inſtrumenta produ[illegible] erentur, ſed [illegible] nta cum du[illegible] teſ[illegible] bus, [illegible] [illegible] us præ[illegible] rit tempus con[illegible] in[illegible] [illegible] nt etiam pro[illegible] ſtru[illegible] [illegible] ntraria, qui[illegible] [illegible] ondu[illegible] m[illegible] m. Vn[illegible] [illegible] videtur in [illegible] *ecunda, in fin in prin* [illegible] *quid* [illegible] *rimon. quem ſe* [illegible] *ur* [illegible] Sed [illegible] d [illegible] n [illegible] [illegible] ſtraqu[illegible] n [illegible] [illegible] oc[illegible] on vocati [illegible] [illegible] o de qu[illegible] ag[illegible] tur. E[illegible] [illegible] non potes[illegible] co[illegible] *per* [illegible] qui [illegible] adi[illegible] hoc [illegible] domini, quod n[illegible] bus [illegible] [illegible] entum, de quo ag[illegible]tur & n[illegible] p[illegible] ibi [illegible] ant[illegible] uetudinem [illegible] od de [illegible] o potuiſſet elidi, non autem in curia [illegible] oppon.

FABII.

[illegible] cen. [illegible] In [illegible] uadam Sanctæ Agathæ be[illegible] ne[illegible] um.

SVMMARIA.

1. [illegible] *innate de, quoad ordinarium dicitur ius, quod* [illegible] *abdi* [illegible] *cat bene* [illegible] *um, adeo, vt col-* [illegible] *ad* [illegible] *inarium deuoluatur.*
2. [illegible] *bene* [illegible] *etiam* [illegible] *nationem inualidam* [illegible] *n pr* [illegible] *tur.*
3. [illegible] *ne* [illegible] *ationem* [illegible] *m, de que* [illegible] *benefici* [illegible] *nd* [illegible] *er nouam prouiſionem titu* [illegible] *quirt*

DECISIO CCXLII.

[illegible] [illegible] an[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] n[illegible] un eſt dubium, quia verba reuocationis, *in principi*, *in proœmio*, & in [illegible] poſitione erant clara, quod reuocabant grat[illegible] as, & conceſſiones fa[illegible] tas cu[illegible], eorumque ſubſtitutis, & quibuſcunque aliis. Sed ſolum videbatur difficultas, *in deci* [illegible] *tia, de renuntiatione* [illegible] *Bi* [illegible] qui vult, quod † reſignans inualide, quoad ordinari[illegible], dic[illegible]r abdicare ius a ſe, & dicatur vacar[illegible] t ord[illegible] ius p[illegible] it conferre, tamen quoad inſtrumentum dici[illegible] vacare, & poteſt contra [illegible] lum agi 1

Si † erg[illegible] benefi[illegible] um per r[illegible] ſig[illegible] ationem inualidum vacat, 2
c[illegible] n [illegible] prom[illegible] o n[illegible] n [illegible] agatur. S[illegible] domini dixe[illegible], uo[illegible] [illegible] P[illegible] [illegible] ſign[illegible] tionem 3
fact[illegible] m, & de [illegible] ius viribus d[illegible] ba[illegible] [illegible] onſ[illegible] rt beneficium, [illegible], qua admiſſ[illegible] [illegible] no[illegible] [illegible] ulum, *vt vult* [illegible] *gnetius deci* [illegible] *eodem titu de renunt* quem ſemper [illegible] quitur Rota.

FABII.

De [illegible] enunt & Simonia Carthagi[illegible] bene[illegible] icii.

SVMMARIA.

1. *Re roce* [illegible] *nato* [illegible] *bi acceſſu, & regreſſu* [illegible] [illegible] *ont* [illegible] *um S* [illegible] *ro pr* [illegible] *uppon* [illegible].
2. *M* [illegible] *data co* [illegible] *inter* [illegible] *al ent pacta in re-* *troc* [illegible] *ne penſionis, in beneficiali-* *bu* [illegible] *imoni* [illegible]
3. *Re* [illegible] *natio* [illegible] *longo ante tempore quam fiat reſerua-* *tio non p* [illegible] *pp* [illegible] *qua Simon* [illegible] *m inducunt.*

DECISIO CCXLIII.

IN cauſſa Car[illegible]n. beneficii de cler. dubitaui, † *an re-* 1
troce [illegible] *ruato ſibi acceſſu, & re* [illegible] *reſſu eſſet Simo-* *niace.* [illegible] ucr[illegible] r Adam r[illegible] ignatum beneficium de menſe [illegible] ul[illegible] in [illegible] m & de menſe Aug. eiuſdem anni [illegible] tpc[illegible] nat[illegible] d[illegible] m ma datum ad [illegible] trocedend[illegible] in A[illegible] m [illegible] ſeru[illegible] regreſſu r[illegible] ſignatario, & Adam [illegible] ram [illegible] dem notat[illegible] bus per coſ[illegible] de[illegible] rat [illegible] conſ[illegible] tiendum regr[illegible] ſſu in e[illegible] ue[illegible] m [illegible] od [illegible] m[illegible] S[illegible] d coram di[illegible] [illegible] [illegible] oc[illegible], dicebat[illegible] [illegible] ſtimâ- 2
d[illegible] tae [illegible] nt co[illegible] propter hoc haberet m[illegible] pa[illegible] q[illegible] e in[illegible] [illegible] ucunt [illegible] monia, *cap cum* *pri* [illegible] *m* [illegible] L[illegible] [illegible] [illegible] ad licet [illegible] as domini [illegible] [illegible] [illegible] vigore talis regreſſus c[illegible] [illegible] dimitt[illegible] et cauſſam concorda[illegible] [illegible] bens [illegible] ſſum agebat ad c[illegible] on [illegible] ntra potid[illegible] tunc in caſ[illegible] lo [illegible] dicaun[illegible] nt regreſſum, & alias in vna Ca[illegible] [illegible] R[illegible] in [illegible] em Petri tenuiſſe cona[illegible] [illegible] n[illegible] m[illegible] domini di[illegible] erunt nn[illegible] r[illegible] im, [illegible] g[illegible] procedunt quando eodem [illegible] ra[illegible] [illegible] um mandatum ad r[illegible] ocedendi n[illegible] Sed in caſu iſto vbi 3
[illegible] ant[illegible] an[illegible] ſt: Vnde ret o[illegible] ce[illegible] on[illegible] [illegible] ut[illegible] m ad[illegible] ud. [illegible] [illegible] men nullam inducebant p[illegible] q[illegible] [illegible] intendebat retrocedere, nu[illegible] rel[illegible] [illegible] talias fier non poterant omni[illegible] iuitatem, nec iuuabant d[illegible] pe[illegible] [illegible] *nam illa verba ff. & per* [illegible] *in* [illegible] *ver ſitas, quod ſi vnus* *cont* [illegible]

FABII.

[illegible]

SVMMARIA.

1. *Comm* [illegible] *non* [illegible] *ſucceſ-* [illegible] *umid* [illegible] *nod prede-* [illegible]

DECISIO CCXLVI.

IN [illegible] [illegible] dubitaui, *an* *no* [illegible] *poſt eam conſenſu* [illegible] *ſupplicatione, ius* *qua erat caſatu* [illegible] *abeuntium*

duraturas, quo ad denega[illegible] tempore confirmationis [illegible] anli, eſtud dubium in eſſe. In fuerat poſitum & reſolutum pro ca[illegible] ſatione voluntatis 21. Octobris anni proximi? Sed cauſſa præſentis dubitationis fuerat, quia conſenſus ibi præ[illegible] erant, & extendebantur ad conſenſum non ad denegata cum denegatis, quæ nihil erant, non poterat dici præ[illegible] tus conſenſus ad non conceſſa contra intentionem conſentientis. Vnde ad omnia conſenſus debent [illegible] ad quæ ſe exten[illegible] voluntas conſentientis [illegible] maſſent, & voluntent ſtare concordiæ, [illegible] non fuiſſet cum munita. [illegible] dia erat facta falſo beneplacito ſedis Apoſt[illegible]

1 cet † Clemens den[illegible] potuit tamen Papa [illegible] dete, ex quo non erat ſub [illegible] proprio, [illegible] dignitatis, *ad not. in c. quoniam Abb. de [illegible] & in c. ſi gratioſe, de reſcrip.* [illegible] ſed illu[illegible] tex. & in [illegible] rent, niſi Clemens den[illegible] iſſet, ſed ſecuta denegat[illegible] exſpectatur amplius benep[illegible] *c. ſi gratioſe,* quia hoc modo [illegible] loquebatur. Et ita domini non mutarunt opinionem.

FABII

De renunt. & præbend. Agathen beneficii 29. Martii 1550.

SVMMARIA.

1 *Reſignatione facta in manibus ipſius, qui prætenditur habere facultatem admittendi reſignationes, incontinenti ſi prouideatur de eodem beneficio reſignato familiari reſignantis, cum vicinitas ad illum appareat, arguit pacta interceſſiſſe, & ob id præſupponitur Symoniaca hæc reſignatio.*

2 *Decretum irritans promulgatum iuſſu Sanctiſſimi, aut ſuperioris ad id poteſtatem habentis, non extenditur ad nouas prouiſiones, cum tantum referatur ad præteritas, non autem futura.*

DECISIO CCXLVII.

IN cauſſa Agathen. beneficiorũ dubitatum, *an reſignatio, de qua agitur, cenſeatur [illegible] re[illegible] uocata cum decreto irritanti, & an nona [illegible] ſtat?* Prætendebatur enim reſignationem de [illegible] factam eſſe ſimoniacam, eo quia [illegible] reſi gnatione in manibus [illegible] habere facultatem admittendi reſignationes, ſtatim [illegible] uiſum vni familiari reſignantis. Vnde dicebatur [illegible] ex iſta vicinitate a[illegible] quæ præſumitur [illegible] pactione, *c. ſic* [illegible] *argumento not. per gl. in* [illegible] *tmi, in verſ. incontinenti, de elect.* Quod parum [illegible] Domini, quia gloſ. loquitur in aliis terminis [illegible] mnes [illegible] hoc [illegible] Nec mouit Dominos quod fuerit prouiſum fam[illegible] re ſignantis. Ex [illegible] etiam fiebat difficultas, quia fuerat fa-

1 cta † reſignatio in manibus habentis facultatem, quæ facultas [illegible] ſuppone batur reuocata [illegible] lementem, pet [illegible] ſuam, in qua decretum irritans nedum annul [illegible] reuocationes factas po[illegible] reuocationem [illegible] ſed etiam omnia inde [illegible] Vnde ex [illegible] prouiſionem nouam non [illegible] propter [illegible] tans, & maxime, qu[illegible] intellexit [illegible] non [illegible] ſet, aut difficilius [illegible] hoc [illegible] unt

2 nouam prouiſionem [illegible] non ſe poteſt extend[illegible] cum [illegible] lem non reſpiciat ex[illegible] præterita, & p[illegible] et nou[illegible] pro[illegible] cuius præiu[illegible] t actaretur [illegible] non[illegible] quem [illegible] patereturâ

FABII.

De renun[illegible] Maioricenſis Parochialis.

SVMMARIA.

1 *Præſumta calumnia in tertia inſtan[illegible] dati dationem remiſſoriarum.*

2 *Actore non probante reus nullo modo conſtringi poteſt, vel ad minimam etiam probationem inducendam.*

DECISIO CCXLVIII.

IN cauſſa Maioricen. pa[illegible] Nicolai du[illegible] an e[illegible] danda remiſſoria. Et potiſſimè [illegible] atur erat [illegible] non, q[illegible] tia erat in [illegible] ſumta calumnia [illegible] pars adu[illegible] data in prima, potera & ipſe [illegible] [illegible] ſſe, & feciſſe probationes ſuas, quod [illegible] non [illegible] calumnia. [illegible] aduerſe dicebatur quod [illegible] actor mihi prol[illegible] cum non eſſet a-

2 ſtrictum ad aliquam probationem. *qui accuſ. C. de eden.* Domini [illegible] unt inſpicienda eſſe duo, & probationem actoris, an valida eſſet petentis remiſſoriam, & tunc perpenditur calumnia vel non calumnia ad dandam remiſſoriam.

FABII.

De reſtit. ſpol. in quadam Toletana.

SVMMARIVM.

1 *Petitorio cauſſa opponi non poteſt, niſi plene & in totum ante [illegible] olium admiſſum, it purgatum.*

DECISIO CCXLIX.

IN cauſſa Toletan. de Gallapagar Ioannes Poſ[illegible] tus, ag[illegible] retur ſpo[illegible] contra illum per Aloyſium de H[illegible] dia[illegible] ſpo[illegible] io, & cum vellet proſequi cauſam 1 pet[illegible] opponebatur non poſſe niſi in totum pu[illegible] ſpo[illegible] Domini ſupe[illegible] ſedendum, nec pot[illegible] ad pa[illegible] pro poſſ[illegible] & rediiſſet ad Curiam, & videretur, *ut in eſſe* [illegible] *onem haberet, & etiam donec fructus liquidati eſſent &* [illegible], non ob[illegible] ante, quod idem Ioannes Po[illegible] depoſitum vnius [illegible] pro expenſis & fru[illegible] liquidandis.

FABII.

De ſe[illegible] ten. & re iudic. Romana Caſ[illegible]is.

SVMMARIA.

1 *Actor [illegible] plures [illegible] mouerit, ſed termini non [illegible] atione omnium aut reiterati omnium nomine [illegible] nulla reddatur.*

2 *In [illegible] antibus non neceſſario in actu proceſſus habetur [illegible] nominum propriorum, cum aliter [illegible] ſufficienter ſubſeruire poſſint.*

DECISIO CCL.

IN [illegible] Romana Caſalis dubita[illegible] † *an ſententia* 1 [illegible] *contra omnes capellanos non fuerunt* [illegible] *nomine omnium reiterati, vel ſaltem po*[illegible] Fuerat commiſſa cauſa [illegible] per Mich[illegible] contra aſſertos capellanos [illegible] tianæ, & fuerunt ſeruati termini contra [illegible] ex [illegible] lanis, [illegible] principalem & procuratorem, qui [illegible] procurator. Deinde [illegible] ti termin[illegible] procuratorem conſtitutum a[illegible] lin[illegible] & q[illegible] erant deind[illegible] lata ſente[illegible] cando [illegible] pellans: Vnde [illegible] [illegible] nullum, [illegible] non erant [illegible] rati per om[illegible] capellanos, *ad C* [illegible] fuerunt [illegible] opinione quia [illegible] co[illegible] capellanos, & capel[illegible] nominatos [illegible]

2 † autem nomine prop[illegible] 6. E[illegible] in fauorem capellæ, & capellanorum, [illegible] ſed etiam vnus [illegible] per eos, qua habentur per Doctores in capalum de[illegible]. Multo magis in ca[illegible] iſ[illegible] re[illegible] quo ſtante non [illegible] confirmand[illegible] nem [illegible] dæ p[illegible] du[illegible] quo [illegible] non p[illegible] [illegible] dim[illegible] *l. [illegible] famil.* [illegible] *gl.* [illegible]

FA

FABII.

... præben. in quadam Epiſc. opi Scalenſis.

SVMMARIA.

1 ... conce... Sa... mo ordinario, ſi fuerit, an ante literarum expeditionem validet, & vacantia beneficia po... conferre.

2 ... ter illum applicem libellum Papa oblatum ... rigorem adipiſcatur, libello etiam informi ...ente.

3 ...aculum ... octo menſium per conceſſionem al... ternatiuæ ... vbi ordinarius habet ius in omnibus men... vacant. præbendis conferendis ex ſpeciali ...

DECISIO CCLI.

A D ... Scalen. quæſiui, an Epiſcopo ... cui ... erat conceſſa alternatiua po... erre, qua vacauerunt ante expeditionem ... um faciebat. quod habetur in deciſio. ... præcedentibus non tamen Domini di... quia † ex ſola ſupplicatione gratia ... dicatur informis, & non poſſit canoniza... ... Cancellariæ Secundo, quia, ex quo ... conceſſa ordinario collatori, qui de iure ... erendi in omnibus menſibus, per ... cō... ... folum obſtaculum, regulæ octo me... ... adducta in contrarium, quæ loquun...

FABII.

... præben. ... rritan. Canonicatus & præben.

SVMMARIA.

1 ... vtrum gratiam conſumat facta antea de ... beneficio ... erit ... auorem.

2 ... & cedentis ... ſed ſua ... rem nouæ poſſeſſionis ſibi haud dubie ... parit.

DECISIO CCLII.

I ... rritan. canonicatus & præben. dubitaui, an ... conſumtione ... fauorem Antonij, ſicque ... ante canonicatum, de quo agitur ... alia bene... vnum e... ... Vnde dubitabatur ... ex illa ac... ... gratia, ... tantum beneficium eſſet gratia in dic... ... acceptatione conſtabat ex narratiua ... prouiſione? Idem tale beneficium ... & de conſenſu ſuo ſuper hoc conſenſum ... d dixerunt Domini rem eſſe claram, ... ibus in noua prouiſione, & accepta... ... ſpectatiuæ. Tamen dixerunt Do... ... cunque commodum nu... ... ex quo † acceptauerat & ceſſerat ... ... uorem poſſeſſoris ibi præiudi... ... ceptatio fuiſſet de beneficio ... ... non erat in caſu iſto, quia erat ibi ... Romani comp. ... Andr. in cap. cum ...

FABII.

... Cæſarauguſt. ... taria.

SVMMARIA.

1 A... altera non recognita, ... per eam ... probari ... requiritur.

2 ... non in ... ex ea fundamentum ...

3 ... rem iudicatam, & claſum ... non poteſt.

Limitatur & intelligitur in debito non liquido, ſecus in liquido, nu. ſeq.

DECISIO CCLIII.

I N cauſſa Cæſarauguſtana pecuniaria dubitaui, an Poliçæ, de quibus in actis ſit ... quod de eis poſſit opponi in hac cauſſa, in qua iam ... etiam brachium ſeculare? Et pun... fuit reſtrictus ad vnam Poliçam ... alia alt... 1
non erat recognita, fuerat reſtric... ad med... Quia Matthæus Paſqual, cuius manus erat recognita, erat ſubſecutus cum alio in iſta ſumma pro medietate, quod ſufficiebat quia continebat in ... & Matthæus habebat brachium ſeculare ... per ... Et quia ſtabat confeſſio Matthæi coram Gubernato... in carceribus facti, quod pro illis pecuniis pro co ſolutis dederat in arrendam Archidiaconatum ſuum Ioanni Zapatæ aduerſario, & ſibi ſatisfecerat de illis pecuniis pro co ſolutis, vt ex ſtabant Poliçæ. Ideo dixerunt Domini quod res non habebat diffi... tatem, tamen, quia iſta † confeſſio 2
non erat producta in iudicio, colloquebatur de ... arrendam ... o, vt poſtea ... aduerti, in hoc non potuit fieri fund... mentum. Sed ... actis Domini fue... in hac opi... quod illa Poliza poterat opponi, quia erat debitum liquidum, adeo quod poterat de ea opponi. l. 2. C. de compenſ. ... licet ex aduerſo all... ... iam fuerat adducta dato ſimili puncto, quod † poſt rem iudi- 3
catam & elapſum terminum datum, ad iudicatum non poterat opponi exceptio compenſationis. Bar. ... An... qui compenſationem ... l. quibus ſup. de iure ... tamen † ... Domini ... intelligendum de de- 4
bito non liquido. Ideo ... ſium eſſe, quid opponeretur huic ſchedulæ, quod debitum remaneret liquidum vtique compenſ... tur.

FABII.

De cauſ. poſſ. ... in quadam Romana de Gaddis.

SVMMARIA.

1 Caſtrum tutorio nomine ſuſceptum ... vigore inſtrumenti dotalis prop... po... recepit ad poſſeſſionem nomine proprio ... heredem.

2 Animus prob... & voluntas poſſidendi tanquam heredis, nec conſtet de voluntate ... mutanda, ratione creditoris quid operetur.

DECISIO CCLIV.

I N cauſſa Romana de Gaddis propoſui, præſuppoſito, quod ... poſt ſuſceptam tutel. ... Riani tutorio nomine, ... proprio nomine vigore inſtrumenti dot... regrediendi propria ... quandoque recipere poſſe ... contra heredem, ... not. per Bart. in l. cred... pignor. ... Et licet ... parte Archiepiſcopi, quod fe... ad iudicar... ſolu... pro concur- 1
renti quanti... & ſeptem ... ducatorum, in quo ... habebat hypothecam anteriorem Claudiæ, ... quod poſt ... ficationem cœperit poſſidere ... tor, non ... quam heres, quo caſu contra ... cauſſam a patre ſuo, qui dederat licent... non poterat Claudia illum ſpoliando ... incipere poſſidere vigore ... Domini, quod † ex 2
quo ... ſuo, quod voluerit poſ... ſibi voluerit mut... pro creditore, ... conſideratione, ... hoc oſtenderetur.

FABII.

De ... diment... patrimonii.

SVMMARIA.

1 Inſtrumentum vnum ... de quo ſufficit ... ſupponat alia conſequenter ab eo facta etiam de falſo notari poſſe.

ſurrogatus Simonettæ: tamen dixerunt Domini, quod cum haberet vtramque iuriſdictionem conditionaliter decernendo exſecutoriales, videbatur etiam tacite re-
2 nuntiare, non conſtare de proſecutione † appellationis, a qua ſi non fuit [illegible] illud negotium [illegible] propterea a [illegible] pendebat [illegible] Ideo iuſta F[illegible], & [illegible] die quadam [illegible] ſurrogatis Stap[illegible]
3 [illegible]is. [illegible] ſecu[illegible]

[illegible]

CAPIT. I

D[illegible]

S V M M A R I A.

DECISIO CCIX.

DECISIO CCX.

bus agitur, eſſent monaſterii, & per ipſum monaſterium mediante miniſterio hoſpitum, qui ab ipſo monaſterio hoſpitiũ huiuſmodi conducebant, poſſiderentur, & in erectione huiuſmodi fuerit diſmembrata pars bonorũ monaſterii, & applicata præpoſituræ, an per ea, quæ deponunt teſtes, ex parte præpoſiti probetur ſufficienter primum extremum præpoſiti pri-
1 *uatiue ad poſſeſſionem monaſterii, † taliter quod prætenſa poſſeſſio ſit reſtituibilis, maxime ſtantibus eorum dictis, monaſterii, & inſtrumentis locationis per monaſterium producti.* Præpoſitus agebat ſpolio contra monaſterium, & alias fuit reſolutum, optime probari tam primum, quam ſecundum extremum ex parte Præpoſiti, quia tamen alias omnia iſta bona, tam poſſidebantur per Præpoſitum, quam per monaſterium, erat monaſterii, & quod tunc vnquam pars fuerit diſmembrata a monaſterio, & applicata præpoſituræ, in eius erectione, tamen non conſtabat, de quo eſſent iſta bona. Nec obſtabat de aliquo initio poſſeſſionis illius præpoſituræ. Vnde dicebatur pro
2 parte monaſterii, quod licet † teſtes præpoſiti probarent aliquos actus poſſeſſorios per agentes Præpoſiti, & per m... temporis, prout erat, quod incidentes ligna, & paſcentes beſtias in locis, de quibus agebatur, ſoluiſſent pro paſcuis & lignis, agentibus pro Cardinale, tamen pro hoc non erat acquiſita poſſeſſio ipſi Præpoſito, cum licet ... t, quod † eſſent agentes pro Cardinali in illis locis, non tamen habebat mandatum ad acquirẽdum poſſeſſionem, ... od requirebatur, *l. procurator, §. procurator, ff. de acquiren. poſſeſ.* Vnde monaſterium non dicebatur ſpoliaſſe, ſed ſuam antiquam poſſeſſionem continuaſſe,
4 & ... actus poſſeſſorii, de quibus ſupra, facti ex parte Præpoſiti, non potuerunt priuare monaſterium poſſeſſione ſua, cum de monaſterii ſcientia non conſtaret. Et erant
5 ... m actus facti in locis ſylueſtribus, & ſatis remotis a monaſterio, vnde de facili poterat monaſterium prætendere ignorantiam, qua ſtante poſſeſſionem ſuam non poterat amittere, *l. clam poſſidere, §. qui ad nundinas, ff. de acquir. poſ.* Sed ex aduerſo dicebatur, quod ex quo Cardinalis Ferrarienſ. antiquitus ante erectionem præpoſituræ, habebat hoc monaſterium in commendam, & id poſſidebat, & facta erectione præpoſituræ, ipſe etiam fuit factus Præpoſitus, & bona aſſignata præpoſituræ poſſedit, & continuauit illam poſſeſſionem, quam prius habebat mutato ſibi titulo, nec noua acquiſitio acquirebatur, imo ille actus poſſeſſorii facti per agentes, proſunt ad continuandam illam poſſeſſionem ſuam. Et ideo bene dicebatur probatum in inſtrumento locationis ex aduerſo producto, quia non conſtabat, quod habuerint effectum, nec proderat ignorantia monaſterii allegata, quia dat. poſſeſſionis continuatio vltra decennium, tollebat difficultatem. Et ita omnes Domini reſoluerunt.

FABII.

De conceſſ. præben. ſenten. & re iud. Hiſpalen. portionis.

SVMMARIA.

1 *Sententiæ tres, etiam conformes latæ in petitorio contra coadiutores, non adimunt ius vni coadiutorum, qui non fuit citatus, & ob id ignorans dici & haberi debet.*

2 *Ratio huius eſt numer. ſequentis, ob pœnitentiam ſcilicet ipſius, quam potuiſſe i feciſſe in ipſo negotio, de quo controuerſia fuit.*

DECISIO CCXI.

1 IN cauſſa Hiſpalen. portion. dubitaui, † *an tres conformes lat. in petitorio contra Ioannem Martinez, noceant G... de Rio, qui ſucceſſit in ius Ioannis per viam coadiutoriæ.* Et omnes Domini dixerunt, abſque aliqua dubitatione, quod ex quo G. ſpi... habebat propter ſuam coadiutoriam, ridiculum erat dicere, quod per ſententias contra coadiutores latas reo non citato, & inſcio eſ-
2 ſet ius ſublatum. Quia potuit Ioannes, qui conſenſerat coadiutoriæ pœnituiſſe, & propterea promiſiſſe contra ſe per ſententiam, & colluſiſſe cum aduerſario. Vnde omnino erat audiendus. Quia tamen aduerſarius non contentus iſta reſolutione petebat iterum audiri, alia vice dubitatum fuit, & dicebatur inferius, ſi quid noui deductum fuerat.

FABII.

De remiſſoriis & teſtibus Toletani matrimonii.

SVMMARIA.

1 *Teſtes de longinquo vocati, & in curia examinati, tum criminaliter inquiſiti, cum non modicum aggrauent ſuſpicionem, fidem facere non dicuntur.*

2 *Teſtes ſi careant omni ſuſpicione non eſt veriſimile, famas contrarias per eos poſſe probari.*

Et quid ſi agatur de quodam præiudicio irreparabili, nu. ſequen.

4 *Teſtes ad curiam adduci debent, quando timetur de ſubornatione vel calumnia.*

5 *Index pœnam poteſt parti comminari, quæ etiam ipſo facto incurratur in euentum non probationis.*

6 *Præſumtio calumniæ ſi fuerit, an ob id veniat deneganda facultas probandi.*

7 *Probatio non denegatur ſæpe, ſed bene modus probandi.*

DECISIO CCXII.

IN cauſſa Toletan. matrimonii dubitaui, *an ſtante probatione famarum matrimonii & colluſionis, de qua in actis, vtrum veriſimiliter poſſent fama contraria concubinatus validare ſententiam, & libertas per Ioannem Baptiſtæ probata per teſtes numero plures, vel ſaltem veriſimiliores, vt dicta probatio tollatur præſuppoſitis famis releuantibus, ſuper quo dubio inſinua binemde deducta fuere.* Et maxime conſiderarunt Domini, quod materia iſta tota teſtibus terminabatur, & non deerant multæ ſuſpiciones ex parte.... & Comitis ſenioris, qui tempore aliarum remiſſoriarum viuebat, & non † modicum aggrauabant ſuſpi- 1
ciones teſtes in curia examinati, & criminaliter inquiſiti, quibus nullam fidem adhibendam Domini pronuntiarunt..... Gundiſalui a ſubornationibus abſoluiſſent. Nam ſi alias † teſtes ex parte..... eſſent omni ſuſpicione caren- 2
tes, non erat veriſimile, famas contrarias poſſe probari, & ideo denegandam remiſſoriam, tamen prædictis non attentis videbatur dicendum contrarium. Et maxime, cum † ageretur de præiudicio irreparabili. Sed tamen, 3
quia ex aduerſo contra minorem, & eius matrem, & contra agentes deducebantur, quæ non minus reddebant illos ſuſpectos, viſum fuit ſatis periculoſum, hanc remiſſoriam concedere, & fuit etiam per aliquos conſideratum, quod ex variis articulis datis ex parte minoris non modica oriebatur ſuſpicio. Nam ſi ſolum niſi fuiſſent in probandis famis, de quibus in dubio, vtiq; veriſimile foret has deduxiſſe, credentes illas habita remiſſoria poſſe probari, cum aliqui adhuc viuerent tempore contracti matrimonii cum Ioanne Baptiſta, quandoq; cum Ioanna habuerat rem cum fratre Ioannis Baptiſtæ, & nunc alia intendunt, adeo quod nõ remiſſoria, quia de iure ſuo certo confidens, ſed ſaltem pro materia dilatanda, & pro probãdo eo, ꝙ non eſt verum, adeo quod fuerunt in hac opi. Domini pro maiori parte, ꝙ agentes pro minori adducerent teſtes ad curiã, & ſi non in ſufficientia ad minus duodecim, a quib. poſſet haberi aliqua notitia veritatis. Pro qua probatione ſupplenda poterit poſtea dari remiſſoria, & ad hoc in informationib. pro parte Domini Ariedatis, † quod teſtes ad curiam adducẽdi eſſent, quando eſt 4
timor ſubornationis vel calumniæ. Allegabatur Hoſt. *in Sum. de teſtib.* quia allegabatur ex aduerſo *ibidem refert & ſequitur Iac. de ſancto Georgio in l. de die, §. inter, col. 2. verſi. not. ad vlterius ſecundum Ang. ff. qui ſatiſd. cog. & per Ioan. And. in c. præſentium, col. 3. verſ. dicit Archid. quod videtur dubitari. de teſtib. lib. 6. & ibi Anch. & Fran.* tenentes † ꝙ 5
poteſt etiã index cõminari certam pœnã, quæ ipſo facto incurratur in euentum non probationis, ꝙ autem firmat

& commendat Alex. *in l.1. in prin. colum. fin. ver. & quid ſi ſuſcipiatur, & l.1. ſ. col. pen. ff. ſi quis ius dic. non obtemp.* Et ad
6 allegata per partem aduerſam, † quod propter præſumtiooem calumniæ non ſit denegata facultas probandi, *vt per Bart. in l.1. col. pen. verſi. fin. & verſi. veriſimiliter ego dico, C. qui accuſa. non poſſ. Afflict. deciſ. 351.* cum aliis. † Dice-
7 batur, probationem non denegari, ſed modum probandi, quod eſt arbitrarium, reſtringi, & aliqui teſtes ad curiam adducantur, quod facile erat minori, qui Comitatũ tanti reditus poſſidebat. Et famæ iſtæ, quæ prætendebantur, erant veriſimiliter potius probandæ per habitantes in loco de Torreſon, vbi famæ debent viguiſſe, & ſic per vaſallos, & ſubditos mioorís, qui de facili, vt obediant domino ſuo libentiſſime ad curiam deuenirent.

F A B I I.

De remiſſoria Zamoren. parochial.

S V M M A R I V M.

1 *Remiſſoria, an dari poſſit illi, qui etiam duas conformes contra ſe reportauit ſententias.*

D E C I S I O CCXIII.

1 IN cauſſa Samoren. paroch. de Cauagnas dubitaui, *an eſſet danda remiſſoria ſtante ſumma, de qua in actu?* Et dixerunt domini dandam eſſe Franciſco, qui duas ſententias conformes contra ſe reportauerat eo, quia habebat ſufficientem ſummam, tam ex fide notarii atteſtantis medietatem fructuum fuiſſe arrendatam tanti, quod aſcendebant ad ſummam quadraginta ducatorum. Contra quam fidem pro euitando, quod non faceret ſummam, licet multa dicerentur: Tamen domini perſtiterunt, & quia erant examinati duo teſtes, qui atteſtabantur vidiſſe vnam literam miſſiuam de partibus, in qua de valore iſto, qui prætendebatur, quidam ſcribebant, quod faceret ſummam, confirmarunt domini. Ideo dixerunt dandam eſſe remiſſoriam.

F A B I I.

De iure patronatus in quadam Lunenſi.

S V M M A R I A.

1 *Inſtrumenta antiqua, nouiter tamen producta, an ſint in forma probanti, & vtrum tollant probationes alias factas, ſine inſtrumenta.*

2 *Ius patronatus præſentandi, an per tempus, cuius non extat memoria in contrarium probari poſſit.*

3 *Inſtrumenta, licet valde antiqua, non præſupponunt tamẽ tempus immemorabile.*

4 *Præſentatio, ſi facta dicatur ab immemorabili tempore, vtrum ius patronatus præſupponat.*

D E C I S I O CCXIIII.

IN cauſſa Lunen. Sarzanen. dubitaui, *poſito pro nunc,*
1 *† quod inſtrumenta antiqua nouiter producta ſint in forma probãti, vtrum tollant probationem, per dicta ad hæc alias facta, vel aliquando illam elidant?* Probauerat enim
2 ad hanc, qui † probauerat ius patronatus, ſpectare ad illum, tanquam dominum loci, vbi erat beneficium, quod ab immemorabili tempore citra ſemper domini illius loci præſentauerãt tanquam patroni. Ad elidendum iſtam rationem erant producta tria inſtrumenta antiquiſſima. Vnum inſtrumentum antiquiſſimum, de anno 1514. in quibus inſtrumentis continebatur, quod monaſterium iſtud, ſuper cuius iure patronatus erat lis, quod haberet Abbatem, & monachos, & eſſet electiuum, & quod plus eſt, quod abeſſet dominus loci, ideo ex iſtis prætendebatur elidi, ſeu ſaltem dubitari de probationibus, per dictũ
3 ad hanc factis. Sed dixerunt domini, quod iſta † inſtrumenta erant adeo antiqua, quod non percutiebant tempus immemorabile probatum, & ideo, quod ſtabant iſta ſimul, quod tempore iſtorum inſtrumentorum, non eſſet monaſteriũ iuris patronatus, ſed ex poſt, & ſicut iſtud Caſtrum cœpit habere dominos, ita potuerunt acquiſi-
4 uiſſe ius patronatus iſti domini, modificando illud, † & quod ab immemorabili tempore, vt teſtes deponebant, domini non [illegible] præſentauerant. Et per hoc allegabatur Aym. *de an[illegible] parte, num. 21. verſic. pleue, qui allegat [illegible] 42. col. [illegible] ad fin. lib. 3.* Et facit, quod in ſimili [illegible] *in dec. 245. in fine, iuncto princip.* Et ita etiam alias tenuerũt domini coram me, in vna Barchinonen. parochiali de illa Recclia. Vbi quidam probabant ſe dominos, & iuriſpatronatus ad eos ſpectare ab immemorabili. Ex aduerſo autem probabatur, multo ante centum annos ſpectaſſe ius patronatus ad alios, quod dixerunt domini nihil obſtare.

F A B I I.

De confirmat. & penſio Toletana.

S V M M A R I A.

1 *Nullitas penſionis, an poſſit cauſſari ex eo, quod in confirmatione non dicantur narrata, quæ veniebant narranda.*

2 *Papa aliquando motus exemplo prædeceſſoris non ea concedit, quæ alioquin poterant impetrari, & concedi.*

3 *Signatura gratia idem imitari ſolet concedendo, vel denegando.*

4 *Gratia licet ante ſæpius denegata in Curia non raro conceduntur, etiam non facta mentione caſſationis, nec denegationis.*

D E C I S I O CCXV.

IN cauſſa Toletan. penſion. 500. ducatorum inter Reuerendiſſimum de Coria, & don Ioannem de Chigno-
nus dubitaui, † *an penſio ſit nulla ex eo, quod in confirma-* 1
tione concordiæ facta per Paulum, non fuerit narratum, alias per Clementem fuiſſe negatam? Nam prætendebat Don Ioannes, penſionem iſtam ſibi deberi vigore cuiuſdam concordiæ, alias initæ inter Cardinalem Caurien. tunc in minoribus, quæ concordia in capitulo tangente iſtam penſionem fuerat caſſata, & denegata per Clementem, nunc autem per Paulum fuerat confirmata, & fuerat narratum, ſibi tacite non fuiſſe cõfirmatam, ſed nec dictum, quod fuiſſet denegata, potuerat intellexiſſe Paulũ, quod non fuerat confirmata, quod ſibi narrabatur, quod forte non erat petitum. Non autem conſtabat, quod intel-
lexiſſet denegatam, quia tunc † forte non confirmaſſet, 2
motus exemplo prædeceſſoris, quæ ratio placuit quibuſ-
dam dd. quia videmus ſępiſſime † ſignaturam moueri ex- 3
emplo ad aliquid denegandum, vel concedendum, tamen finaliter domini remanſerunt in iſta reſolutione, quod eſſet videndum, an poſt denegationem Cardinalis Caurien. perſeueraſſet in eadem voluntate, puta, quia de iure cenſetur durare, vel non, aut quod fortaſſe de nouo conceſſiſſet, prout dicebatur pro parte Ioannis. Nam oſtendebatur quoddam mandatum datum poſt iſtam caſſaturam, ad conſentiendum huic penſioni in fauorem perſonæ nominandæ per Cardinalẽ ſanctæ Crucis, quod adhuc non erat productum: quia ſi conſtaret de perſeueratione voluntatis, vel de noua, dicebant, quod non erat neceſſarium facere mentionem de caſſatione, quia
† quotidie videmus, quod concedantur gratiæ, ſæpius 4
nedum ſemel denegatæ, nec ſit mentio caſſationis, nec denegationis. Nec eſt neceſſarium ſtante voluntate partium ſupplicantium, quod ſi de tali voluntate non conſtaret aliud eſſet. Quia tunc, nedum ex tunc intellecta caſſatione, ſed etiam ex effectu voluntatis ſurreptitia fuiſſe confirmatio.

F A B I I.

De conſuetud. & fide inſtrum. Io quadam cauſſa matrimo.

S V M M A R I A.

1 *Conſuetudo nonomnis ſeruanda eſt, & præſertim ea, quæ irrationabilis eſſe dignoſcitur, & ea eſt, per quam fides inſtrumentis ſine interuentu teſtium datur.*

2 *Teſtis vnus de viſu, & multi alii de auditu & fama, deponentes de obſeruatione conſuetudinis, tanquam coadiuuantes probationem, legitime atteſtantur.*

D E C I-

Deciſio CCXV

[illegible]

in fine pe[illegible] am dedu- dupu[illegible] [illegible] & [illegible] etiam ſi [illegible] retur m[illegible] [illegible] m ſemp[illegible] Et in [illegible] uſſa, [illegible] iudex a quo, in prin[illegible] [illegible] am iud[illegible] [illegible] non [illegible] t proprie [illegible] in ca- 4 [illegible] hoc iter [illegible] 45. in ſuo [illegible]

[illegible]

Deciſio CCXVII.

[illegible]

cari, quoniam procurator fu[illegible] & ideo mandarunt domini procedi ad [illegible] ſecundum commiſſionem.

FABI[illegible]

De remiſ & t[illegible]bus [illegible]

SVMMARIA.

1 *Con[illegible], utrum fieri aliquando po[illegible] per teſtium ad curiam produ[illegible]ionem, etiam [illegible]*

2 *Parti lit[illegible] teſtes in [illegible] perſuaderi p[illegible], ut teſtes ad C[illegible] patiatur non autem ad id per [illegible]*

3 *Teſte[illegible] extra prouinciam etiam in magnis, [illegible] cau[illegible] usque criminali[illegible] etiam [illegible] ex co[illegible] munis D[illegible]orum [illegible] ad dep[illegible] cogi non poſſunt, [illegible] par non p[illegible] cogi ad illos producendos.*

4 *Conſuetudo aliquando [illegible] valida eſt, ut vim [illegible] obtineat.*

5 *[illegible]*

6 *[illegible]*

Titulus [illegible] ab [illegible]

8 *P[illegible] in per eu[illegible]*

[illegible] eiuſdem [illegible] nerit libera, con[illegible]

DECISIO CCXIX.

IN cauſſa Tolet[illegible] bitaui, *præſuppoſito, quod materia [illegible] clementi[illegible] producta pe[illegible] notem [illegible] annorum, [illegible] fuerunt, deinde teſtes [illegible] pro remiſſoria [illegible] ad ducendos teſtes ad Cur[illegible]* gatas. Dixerunt domini [illegible] non erat [illegible] ctum in illis [illegible] ctum ſuum timore [illegible] gore literarum Apo[illegible] aliqui [illegible] ſoria dixerat [illegible] qui tanquam [illegible] pterea de[illegible] rabant domini, quod [illegible] ad ducerentur ad curiam decem, vel [illegible] cum pa[illegible] bitatum, *[illegible]*. Et do[illegible]

2 quod bene poterat p[illegible] ſed quod an poterat cogi [illegible]

3 [illegible] extra Curi[illegible] ſis, etiam [illegible] cia n[illegible] cogi, ita [illegible] *per glo.* [illegible]

4 † maxime [illegible] quantum [illegible]

FABI[illegible]

De [illegible]

SVMMARIA.

1 *[illegible]*

2 *[illegible]*

DECISIO CCXX.

IN [illegible] natus inte[illegible] Marc[illegible]bus [illegible] *Flor[illegible]* [illegible] inde [illegible] bene [illegible] Nam [illegible] erat verbum [illegible] patroni [illegible]

5 quos ex aduerſo dicebatur corruptos, † & nebulones, et-
iam vaſallos, nec omni exceptione maiores. Ad Cardina-
lem in d. cle. plures, per conſequens reſpondebatur, quod
6 verum eſt, quod † quando conſtat de eccleſia, quod ſemel
fuit libera, non præſcribitur ius patronatus cum aliquo
titulo, niſi habeat a Papa, prout loquitur Cardinalis,
7 † quando quis habet immemorabilem, tunc ille habet
vim cuiuſcunque priuilegii etiam Papalis, quia poteſt il-
le, qui talem poſſeſſionem habet, allegare, quemcunque
titulum voluerit. vt ſunt iura, & doctrinæ vulgatæ, & pro-
8 pterea, cum † centenaria poſſeſſio habeat vim priuile-
gii, poteſt dicere, Papa conceſſit mihi ius patronatus, et-
iam fundaui, & reddificaui, & ita ceſſat dictum Card. Con-
9 ſiderabant, tamen quod in ſi. q. dicit, quando † ſumus in
dubio, an eccleſia ſemel fuerit libera, non poteſt allegari
centenaria præſcriptio: ergo a contrario ſenſu, vt volunt
expreſſe alii ſupradicti, quod quando conſtat de initio,
& centenaria præſcriptione, tamen hoc videtur eſſe con-
tra id, quod quotidie in materia iuris patronatus, & aliis
dicitur in Rota de centenaria & immemorabili poſſeſ-
ſione, quæ vim habet priuilegii cuiuſcunque, & poteſt
allegari quicquid fecerit ad propoſitum centenarii poſ-
ſeſſionis.

FABII.

De remiſſoria Hiſpalen. matrimonii.

SVMMARIA.

1 *Cauſa in ... vertente per remiſſoriam fieri poteſt, vt ... calumnia in partibus deiferatur.*
2 *Teſtes ..., & valetudinarii deponere poſſunt, vel coram iudice domi, aut notario ad eum effectum a iudice ...*
Idem in Illuſtribus perſonis ſi ſunt in loco, in quo cauſſa ... a.
3 *Articuli in curia non in partibus dandi ſunt, in quibus præcipua cauſſa fundamenta conſiſtunt.*

DECISIO CCXXI.

IN cauſſa Hiſpalen. matrimonii, in qua data fuerat re-
miſſoria Marchioni de Tarifa, & iam concordatum de
iudicibus, & loco loci erat præſentata commiſſio pro par-
te Domini Marchionis, *in qua petebatur, † vt dictis fratri-
bus Marchioniſſa, qui venerant ad cauſſam, deferretur iu-
ramentum calumniæ in partibus per iudices remiſſoria.* Qui-
bus etiam dabatur facultas † pro teſtibus ſenibus, & vale-
tudinariis, & impeditis: item Illuſtribus Marchionibus,
Ducibus, & Comitibus, nec non eorum vxoribus, filiis,
& ... bus poſſe mittere iudices in eorum domos no-
tarios, qui illorum depoſitiones, & iuramenta ſuſciperẽt.
Item petebãt dari ſibi facultatem dandi articulos in par-
tibus, & ſignatura remiſerat omnia arbitrio auditoris,
Vnde, vt poſſent regulare arbitrium ſecundũ votum do-
minorum, omnia ad eorum notitiam deduxi, qui reſpõ-
derunt, quod quantum ad iuramentum calumniæ erat
æquum, quod deferretur quantum ad impeditos, & va-
letudina. debebat mitti notarius. Quantum vero ad Illu-
ſtres & alios, de quibus ſupra, ſi erant in loco, poterant
iudices ire ad eorum domos, & propterea non erat, con-
cedẽdum, quod mitteretur notarius, ſi vero extra locum
erant teſtes Illuſtres, poſſent mittere notarium, cum bo-
no interprete ad recipiendum iuramentum talium te-
3 ſtium, & eorum depoſitiones. † Quantum vero ad dan-
dum articulos, nullo modo erat concedendum, ſed dan-
di erant hic in Curia.

FABII.

De regula. & cauſ. poſſeſ.

SVMMARIA.

1 *Commendatarius ſi poſſideat omnia bona, beneficii, vel monaſterii, cuius eſt commendatarius facta diſmembratione ratione præpoſituræ noniter erecta, an conſeruetur poſſeſſio, prout prius.*
2 *Commendatarius ſi æquiparetur abbati, & Abbas non ſolus poſſideat, ſed vna cum fratribus, vtrum, & commendatarius inſimul cum fratribus dicatur poſſidere.*
3 *Æquiparatio Abbatis, & commendatarii procedit in eo, quod fructus alienare poſſunt, ſed non bona monaſterii.*

DECISIO CCXXII.

IN cauſſa Elomacben. tentum, quod alias dictum fue-
rat, quod Card. antiquus Ferrarien. erat ante electio-
nem præpoſituræ commendatarius huius monaſterii,
& tanquam commẽdatarius poſſederat omnia bona di-
cti monaſterii † ante diſmembrationem, & erectionem 1
præpoſituræ, & propterea facta diſmembratione reſpe-
ctu bonorum apoſtolicorum præpoſituræ, cuius ipſe re-
manſerat præpoſitus, continuaſſe poterat ſuam primam
poſſeſſionem cum iſto titulo nouo. Et quia tunc non cõ-
ſtabat, quod contra erectionem præpoſituræ eſſet com-
mendatarius, fuit pro parte Cardinalis moderni produ-
ctum inſtrumentum commendæ, ex quo orta erat diffi-
cultas. Vtrum ex eo conſtet talem commendatarium ſo-
lum omnia bona monaſterii poſſidere. Et difficultatem
faciebat, quia non cõſtabat diuiſum a menſa Capitu-
li monachorum, quo caſu fatebantur aduerſarii, quod
tunc ſicut Abbas poſſediſſet ſolus bona ad eum ſpectan-
tia, ita commẽdatarius omnia poſſideret. Sed dato, quod
omnia bona eſſent in communi, nec haberet Abb. men-
ſam ſeparatam a monachis, tunc ſicut Abbas non dicere-
tur poſſidere omnia bona, ſed ſimul cum monachis ad ſi-
militudinem Abbatis. Et hoc videbatur ſuaderi ex ver-
bis commendæ, dum in ea dicitur videlicet, *illius, & dile-
ctorum filiorum conuentus huiuſmodi debitis ſupportatis o-
neribus, de reſiduis illius fructib. redditibus, prouentib. diſ-
ponere, & ordinare libere, & licite valeas, prout ipſius mo-
naſterii Abbates, qui pro tempore fuerint de illis diſponere,
ſeu ordinare potuerunt, ſeu debuerunt.* Cum † ergo com- 2
mendatarius æquiparetur Abbati, ſicut Abbas nõ ſolum
poſſidet, ita nec commendatarius. Tamen domini dixe-
runt contrarium, quia hoc modo cõmendatarius non e-
rat conuentus, ſed tantum vult Papa, quod ad minus de-
berent eſſe ibi duodecim monachi, qui inſeruirent diui-
nis, quorum victui & neceſſariis commendatarius pro-
uideat, & monachi debent eſſent, ne cultus diuinus mi-
nuatur. Et propterea commiſſarius, non dicitur poſſe-
diſſe cum monachis, adeo † quod illa æquiparatio pro- 3
cedit non reſpectu poſſeſſionis, vt ſicuti Abbas pro tem-
pore debitis ſupportatis oneribus poſſet diſponere de
fructibus, dummodo non alienaret bona monaſterii, eo-
dem modo poſſet facere commendatarius, vt expreſſe
cantat commenda. Et ita habita hac reſolutione expedi-
ui cauſſam.

FABII.

De re iud. Toletan. parochialis.

SVMMARIA.

1 *Spoliatus an poſt tres ſententias conformes latas in petitorio, veniat audiendus de iure reſeruatis fructibus, & expenſis vſque ad finem litis.*
2 *Spolio exſiſtente doloſo, vbi ſpolians de iure non conuenit beneficium, auditur ſpoliatus etiam latis tribus conformibus ſententiis.*
3 *Spolians licet ſciat ſpoliatum non habere ius in beneficio, non tamen debet ſibi propria auctoritate ius dicere.*
4 *Ordinarii mandato ſpolians ſi fuerit admiſſus ad poſſeſſionem, vtrum id mandatum ipſum a commiſſo ſpolio excuſet.*

DECISIO CCXXIII.

IN cauſſa Toletan. parochial. de Varaſcias, & canoni-
catus de Tallaueria dubitabatur, † *an poſt tres confor-* 1
*mes in ſpolio, ſpoliatus de iure deberet audiri in petitorio
reſeruatis fructibus, & expenſis in fine litis?* Et fuit dictum,
quod alias in Rota in vna Arboren. cum maxima diffi-

cultate fuit concluſum, † quod vbi eſſet ſpolium doloſum, & ſpolianti de iure hoc beneficium non competeret, deciſ. eſt apud Decanum, & capitulum in libro meo, & doloſum fuiſſe ſpolium in cauſſa, de qua agebatur. Viſum eſt dominis, quod iſte, qui reprobauerat, ſciuerat beneficia, ex quibus adducebantur nonnulla. Ex quibus dicebatur, ſpoliantem debere excuſari a dolo quolibet, etiam ſi iuſta cauſſa excuſet a dolo, & duo in effectu erant. Primum, quod ſpoliatus ſciuerat ius non competere ſpo-
3 liato, quod non placuit dominis, quia † debebat etiam ſcire, quod non habebat ſibi ius propria auctoritate dicere, & probare poſſeſſionem ſuam. Vnde ſecundo ſe ex-
4 cuſabat, quia de † mandato ordinarii erat in poſſeſſione canonicatus. Vnde auctoritas illius, qui poterat conferre beneficiũ debebat illum excuſare, licet iuridice non proceſſiſſet, *ad no. per Doct. in l. iuſte poſſidet. ff. de acquir. poſſeſſio.* Quod nec placuit dominis eadem ratione. Et maxime, quia iſti ſpoliantes, qui erant duo, erant ſeruitores epiſcopi, quibus voluit fauere, & alium ſpoliare.

F A B I L.

De iudiciis Egitanenſis parochial.

S V M M A R I A.

1 *Sententia ſi per monitorium fuerit proceſſum, & compareat negans monitorium, an ſit valida, vel de iure annulletur.*

2 *Stylus Curiæ eſt, vt vbi ad declaratoriam eſt procedendum, ſi per viã monitorii in cauſſa ſit proceſſum, eiuſdem monitorii reintegratio fiat.*

3 *Mandatum ſi fiat ſub pœna excommunicationis, vtrum ſit neceſſe ſemper apponere clauſulam, ſi ſenſeris te grauatum.*

4 *Intruſus poteſt moneri ſub pœna excommunicationis, vt legitimum poſſeſſorem admittat ad ſibi iure debitam poſſeſſionem.*

D E C I S I O CCXXIIII.

IN vna Egitanen. parochialis de Monſtro, in qua in vltima audientia prædicta, pronuntiaueram, fuit dictum
1 Domino Achille proponente, † quod ſententia eſſet nulla, quia fuerat proceſſum per viam monitorii, & comparuerat, & negauerat monitorium, & ego ſeruatis quatuor terminis abſque reintegratione monitorii proceſſeram
2 † ad declaratoriam. Vnde dicebatur, quod quia de ſtylo erat, quod reintegraretur monitorium alicui cum clauſula & ſenſerit tunc, parte comparente & negante, monitorium debet de ſtylo reintegrari. Sed præcedente cauſſæ cognitione fit aliquando monitorium, & mandatum aliquod ſub pœna excommunicationis in euentum, quod
3 pareat ex tunc, prout ex nunc excommunicatur, nec † ſolet apponi clauſula, ſi ſenſeris te grauatum, & quia nunc eſt neceſſarium reintegrare monitorium, ſed poteſt procedi ad declaratoriam ſine alia reintegratione, prout fuerat proprie in iſto caſu, in quo tractabatur de beneficio vacante in Curia, & ſignatura commiſerat, quod conſti-
4 to ſummarie, & extraiudicialiter † moneret intruſum, de hoc admittendo ad poſſeſſionem ſub pœna excommunicationis, qua non dimiſſa ex nunc, prout ex tunc, incurrat pœnam excommunicationis.

F A B I L.

De reſcrip. reb. eccl. ſ & regula de iure quæſito in quadam Romana.

S V M M A R I A.

1 *Clauſula, & alias prout iuſtum fuerit procedatur, quam vim habeat, & an reſtringat omnia præcedentia.*

2 *Domus conceſſa eccleſiæ in emphyteuſim mortuo cõcedente, ſi conductor non faciat per ſedem Apoſtolicam locationem confirmari, ſucceſſor facto mandato de euacuanda domo, ius illi videtur quæſitum.*

3 *Locatio domus qua cedit in euidentem vtilitatem eccleſiæ, etiam ſine confirmatione Sedis Apoſtolicæ de vigore iuris communis valet, & rata ſemper habenda eſt, non obſtante Paulina conſtitutione.*

4 *Locatio etiam ſine ſolemnitatibus, alias a iure, vel conſuetudine fieri ſolitis facta, valida eſt, ſi cedit in vtilitatem eius, in cuius fauorem ſolemnitates introductæ ſunt.*

D E C I S I O CCXXV.

IN vna Romana euidenter dubitaui, *an eſſet locus regulæ de non tollen. iure quæſito,* & † *an illa verba, & alias p-* 1
ut iuſtum fuerit procedatur, de qua in commiſſione reſtringat omnia præcedentia. Et ſecunda pars dubii fuit omiſſa in dubitatione. Quia duo in commiſſione erant expreſſa, & poſtmodum fuerat dictum, & alias prout. Vnde dixerunt domini, quod illa clauſula nõ debebat referri ad omnia, ſed quod in aliis præterquam in expreſſis eſſet procedendum, prout de iure, *l. cum prætor, de leg. præſtan. cum ſimil.*
Sed prima pars dubii habet difficultatem, † quod fuerat 2
conceſſa domus eccleſiæ in emphyteuſin, quo mortuo, quia conductor nunquam per ſedem Apoſtolicam fecerat locationem confirmari, ſucceſſor fecerat fieri mandatum conductori de euacuanda domo, per quod mandatum ius fuerat illi quæſitum. Conductor vero obtinuerat a ſede Apoſtolica, quod conſtito, quod locatio eſſet in euidentem vtilitatem eccleſiæ, quod confirmaretur, quia autem non fuerat facta mentio de lite introducta per mandatum de euacuando, pars aduerſa obtinuerat commiſſionem illam reduci ad viam iuris, deinde & tertio fuerat obtentum, quod non obſtante lite, & commiſſione reductiua, dummodo conſtat, quod eſſet in euidentem vtilitatem, confirmaretur, fuerat oppoſitum de regula de non tollen. iure quæſito, cui in cõmiſſione non erat derogatum. Sed dicebatur non obſtare,
† quia iſta locatio ſi erat in euidentem vtil. eccl. valebat 3
de iure communi, abſque aliqua confirmatione Apoſtolica, licet per Paulinam, quæ quondam Paulus induxit, confirmatio & licentia ſedis Apoſtolicæ requireretur, *ad not. per Sarnen. in d. reg. quæſt. 16.* Sed hoc non placuit dominis, quia imo Paulina fecit ius commune, & occiditur a primo iure communi, quod erat cõtra Paulinam.
Secundo dicebatur etiam † non obſtare, quia etiam de 4
iure non ſeruatis ſolemnitatibus valet, ſi eſt in vtilitatem illius, in cuius fauorem ſolemnitates ſunt introductæ, *gl. in l. cum his, §. cauſſa, de tranſa.* & *in terminis Fab. de Arre, in tracta. de emt.* & *vend. 5. quæſt. princ. colum. fin. verſ. 2. ſi alienatio, & latius per Dec. in cap. que in eccleſiarum, colum. 3. de conſt. Capol. conſi. cauſ. 2. colum.* ſicut etiam de minore prohibito vendere ſine certa ſolemnitate, *vt tenet Bald. in l. contra iuris, in ſi. princ. de pactis, & in l. neque, per illum textum, C. de contrahen. ſtipul.* Sed aliter hoc eſſe reſponderunt domini, quod intelligebatur, eccleſiam vel minorem volentem actum valere, ſed quod contra voluntatem illius, in cuius fauorem ſolemnitas eſt introducta, quod valeat hoc non dicunt prædicti. Et ita concluſum fuit, huic confirmationi, quo minus poſſet fieri, obſtare dictam regulam, *de non tollen. iure quæſito.*

F A B I L.

De iudiciis Abricen. penſionis.

S V M M A R I A.

1 *Iudex habita commiſſione de reali executione facienda, vtrum habeat iuriſdictionem de nullitate ſententiæ cognoſcendi.*

2 *Iudicium executiuum omnia alia iudicia tenet in ſuſpenſo, ita vt nulliter in illis hoc non executo agatur.*

3 *Cognitio nullitatis aliquando non eſt præiudicialis rationi executiuæ, cum per eam non retardetur.*

D E C I S I O CCXXVI.

IN cauſſa Abricen. penſion. dubitatur, † *vtrum ſtante* 1
commiſſione vltimo producta cum præinſertis iudex habeat iuriſdictionem cognoſcendi de nullitate ſententiæ Ferratini, antequam realis executio facta fuerit. Et

poſito,

[illegible] *an ſententia Ferratin. eſſet nulla.* Et dicebatur negando non poſſe [illegible] habita iuriſdictione iu[illegible] haberet, ſed quod illam non p[illegible]bat ex actis, donec [illegible] m eſſ[illegible] effe[illegible]u. Nam Cardinalis de Annibalis [illegible] excommunicatus per ſententiam Antonii Au[illegible] poſt ſententiam Ferratini, & vſque ad brachium ſeculare incluſiue contra illum proceſſum. Vnde dicebatur pro parte Cardinalis del Carpo aduerſarii, [illegible] n debebat audiri, niſi reali ſatisfactione. Primo, qu[illegible] iam per ſententiam fuerat ſibi conceſſum, [illegible] procederetur exſecutione. Per [illegible] hoc iudicium exſecutiuum, erant omnia iudicia ſuſpenſa, propterea non po[illegible] ſententiæ, quæ erat ſuper pe[illegible] & [illegible] & aliis exſecutione diuerſis argumentis, [illegible] de petitorio, & poſſeſſorio, tamẽ domini [illegible] nes dixerunt contrarium, quia illud erat ſpecia[illegible] ore, [illegible] de iure cautum rep[illegible]batur in caſu [illegible] o, in quo nec cognitio nullitatis erat præiudicialis [illegible] oni, & propterea procedi ſuper vtroque, & ſic ſi[illegible] exſecutio [illegible] nõ retardari debebat propter iſtud [illegible] ni[illegible], niſi forte in hoc caſu exſecutione vltimam [illegible] acta pars dubii fuit omiſſa.

FABII.

V[illegible] ite penden. Conchen. Capellaniæ.

SVMMARIA.

1 *P[illegible] entiam, vtrum reſtituibilis ſit, an veniat ſeque[illegible]*

2 *[illegible] de iure patronatus, debetur p[illegible] proximi[illegible] aito inſtrumentis, quam ext[illegible] ſtate p[illegible] tatum [illegible] hereditate, idque ex præſumta mente [illegible] fundatoris, vel donatarii.*

3 *[illegible] & oppoſitio litis in[illegible] ductionem pr[illegible] ent [illegible] per procuratorem, etiam præiudicium in[illegible] [illegible] alis.*

4 *[illegible] onio, per comparitionem procuratoris, & op[illegible] m[illegible] actam, li[illegible] haud dubie dicitur incepta, & [illegible] iudicialis inchoatus.*

5 *[illegible] ab interlocutoria non ſuſpendit, nec impedit [illegible] m quo minus procedat ad vlteriora non accedente [illegible] ne iuridica.*

6 *[illegible] procedere in articulis, ſuper quibus non eſt [illegible] aliàs ecus.*

7 *[illegible] per ordinarium non citata parte aduerſa, vel [illegible] ratore, qua[illegible] oppoſuit, eſt nulla, & venit data p[illegible] hoc caſu ſequeſtrandam.*

[illegible] CCXXVII.

IN cauſſa [illegible] hen. Capellaniæ de Belmonte dubitauit, [illegible] *Hieronymus [illegible] attentata ſtante oppoſitione [illegible] er conſequens non reſtituibilis, ſed ſeque[illegible] mo, vacante iſta Capellania, quæ [illegible] at de [illegible]* L[illegible] dicebatur, quod vnus de a[illegible] natione [illegible] mortis petit ab ordin[illegible] in[illegible] Ordinarius propoſuerat edi[illegible] & [illegible] no[illegible] paru[illegible] at procurator Petri, & [illegible] pus fu[illegible] t, di[illegible] trum [illegible] proximiorem, & idoneiorem. [illegible] qui [illegible] Curia pe[illegible] mum ad certi[illegible] randum P[illegible] [illegible] q[illegible] non concedere[illegible] app[illegible] bat non [illegible] ſtante iſta oppoſitione, & appellatione [illegible] procuratore [illegible] ex ſequ[illegible] qui erat vl[illegible] mus poſ[illegible] edi[illegible] ad inſtitutionem Hieronymi, & [illegible] poſſ[illegible], quæ dicebatur attentata, & [illegible] quia [illegible] ex appellatione, & oppoſitione erat lis introducta cum Hieronymo, quia erant tr[illegible] perſonæ, *ad [illegible] pulum forus, de verb. ſign.* Et † propoſito c[illegible] [illegible] ritionem & oppoſitionem erat i[illegible] proceſſ[illegible] iudicialis, *vt dicit Lamber. in tract. iuris patronatus [illegible] par[illegible] ulo 9.[illegible]* aduc[illegible] o dicebatur [illegible] u, q[illegible] opp[illegible] non obſ[illegible] bat, quo minus p[illegible] vlterius procedere, *vt dicitur in hoc, in cap. ad audiendum, extra de ſponſal.* Sed reſpondebatur, quod in hoc Inn. erat reprobatus communiter, *per Felyn. poſt Ant. & Abb. & Imo. c. dudum, col. 5. ver. 1 conclu. de præſumt. &* [illegible] *generaliter.* Dicebat etiam appellationem non † obſ[illegible], quia erat ab interlocutoria, quæ non 5 ſuſpendit, nec impedit iudicem niſi facta inhibitione, *ad c. non ſolum, §. 1. de appell. in 6.* Sed etiam adhuc prætendebatur, quod illud procedit, & intelligitur, vt iudex poſſit 6 procedere ſuper quo [illegible] fuerat appellatum, ſed ſuper negotio appellationis non poteſt procedere, etiam ſine inhibitione. Et fuit allegatus Ant. de But. *in c. dilecti, col. 2. de reſcr. de quo meminit & ſequitur Alex. conſ. 89. 1. volum.* † Præterea dictum fuit in[illegible]tionem factam per ordina- 7 rium fuiſſe nullam, quia ſine citatione partis, poſtquam procurator Petri ſe oppoſuerat, debuerat i[illegible]um citari facere iudex, quando procedit ad vlteriora, poſtquam erat lis introducta. Et ſic dixerunt poſſeſſionem Hieronymi non reſtituibilem, ſed ſequeſtrandam.

FABII.

De proba. Arborenſis Archipresbyteratus.

SVMMARIA.

1 *Acceptatio vbi facta fuerit, alicuius beneficii præſupponendum eſt, nominationem Diœceſis, in qua eſt beneficium ipſum præceſſiſſe.*

2 *Ciuilis cauſ[illegible] trum [illegible] minali præiudicet, ita vt vna alteram ſuſpendat, & [illegible] ce verſa.*

3 *Acceptationes, quæ apud nota[illegible] ium publicũ archiui ſunt, regiſtrata patent omnibus & publica ſunt, earumque copia petentibus omnibus datur, modo aliquod intereſſe prætendant.*

DECISIO CCXXVIII.

IN cauſſa Arbor[illegible]n. Archipresbyteratus, & aliorum beneficiorum d[illegible] itaui præ[illegible] ppoſitis [illegible] ro veris, & validis in[illegible] mentis duarum a[illegible] tati[illegible] nu[illegible] in ſpecie, quo ad Diœceſes. E[illegible] acu[illegible] ceſſa, quod Diœceſes exprimat in literis, & poſſit acceptare literis non confectis colligebatur [illegible] uod nominatio Diœceſ. fuerit facta ante nouam pr[illegible] nem Si[illegible] orini, ſaltem vt transferatur onus probati in actorem dicentem con[illegible] m. Hic pun[illegible] s fuit virtualiter examinatus ſup[illegible] [illegible] reſolutum quod non. Tamen hodie votum mutarunt, & di[illegible] runt, quod ſi per iudicem criminalem, coram quo cauſſa pendebat, fu[illegible] iudicatum, iſta inſtrumenta vera, & valida eſſe, & eis fidem adhibendam, prout præſupponebatur in dubio. Neſ[illegible] bat quomodo poſſet dici nominationem tunc factam non eſſe, † quia ex acceptatione facta in Diœc. Ca- 1 laguri[illegible] n. & Arboren. ſequebatur nece[illegible] nominatio illa Diœc. & ſic ante pro[illegible] nem Signorin. [illegible] dubium; quod alias habuerat de i[illegible] Inſtrumentis tollebatur per præſuppo[illegible] m, & per [illegible] ntiam ſi [illegible] ratur [illegible] in crimi- 2 [illegible] li ca[illegible] ſſa, adeo, quomodo in cauſſa ciuili erat præiudicialis, criminalis, propterea in ea debebat ſuperſedere. Nec obſtabat, quod a[illegible] mouera[illegible] quod [illegible] ſtæ acceptationes, & nominationes potuiſſent de facili occultari, & lacerari, & hoc non e[illegible] præſumendum, nec ſecreta erat iſta nominatio [illegible] de fa[illegible] anabilis, ſi erat probatum illud, [illegible] præſumebatur eſſe probatum, videlicet, quod † i[illegible] acceptationes, quæ ſunt apud notarium 3 archiui ſunt [illegible] ce, & patent [illegible] bus, & earum datur [illegible] petent[illegible] us, dummodo habeant intereſſe. V[illegible] n[illegible] [illegible] ex [illegible] rſo probaretu[illegible] [illegible] quod [illegible] nominationes n[illegible] m [illegible] fieri coram [illegible] in Came[illegible] Cance[illegible] tanquam [illegible] quæ ma[illegible] pa[illegible] omnib. vbi [illegible] eret [illegible] ris, oſt[illegible] d[illegible] omnibus, quod tũc [illegible] alterius, & primæ opinionis.

FABII.

De reſtit. in int[illegible] g Vicentinæ Capellaniæ.

SVMMARIA.

1 *Ius beneficii habens [illegible] fuerit, an veniat in integrũ reſtituendus, cũ in beneficialibus [illegible] non debeat perire.*

2 *Noua cauſſa dici ſolet, dum noua ad cauſſam confirmandam probationes adducuntur.*

3 *Limita & intellige, vt nu. ſeq.*

DECISIO CCXXIX.

IN cauſſa Vincentin Capellaniæ dubitatum, *an eſſet reſtituendum in integrum.* Et inclinabant domini, quod ſic, quia in beneficialibus ius bonum non poterat perire, & propterea ſemper, quod de bono iure poteſt conſtare, & ſæpius in integrum reſtitutio cõcedenda [illegible] maxime ſuperuenientibus nouis probationibus, *ad l. fina. ibi Bart. & Doct. C. ſi ſæpius in integrum reſtitutio. poſt.* Et ita maior pars tenebat, quia tamen fuit dictum, quod alias in vna Romana domus pro Phi[illegible]po Riſino coram Domino Proſpero 12. Decembris, 1547. fuerat dictum, quod licet ex noua cauſſa reſtitutio iterum petita dari [illegible]beret, *l. [illegible]ua. C. ſi ſæpius in integrum, [illegible] poſt nl. fue[illegible].*
1 E[illegible] dicitur [illegible] cauſſa noua, quando nouis p[illegible]ationibus
2 petit[illegible], vt declarat Bart. [illegible], *eod. tit.* Tamen [illegible] illud intelligitur ex nouis probationibus [illegible] per ætate, non autem ſuper læſione, *prout in terminis declarat Ange. in l. 1. C. ſi ſæpius in integrum, reſtitu. io. poſt nl. Bart. Bald. & Ange. in l. ſin. [illegible]. ſi minor maiorem ſe dixerit*, vbi adducit rationem d[illegible]ereutiæ.

FABII.

De reſcrip. in quadam Lunenſi.

SVMMARIA.

1 *Executor ante literarum commiſſorialium expeditionem non habet iuriſdictionem in habitu, non in a[illegible]u, quia ſignata ſupplicatione dicitur collata gratia informis, quæ per expeditionem literarum formam requiſitam dicitur accipere.*

2 *Contrarium, vel potius limitationem eius, vide late numero immediate ſequenti.*

3 *Patronus exiſtens in poſſeſſione conferendi, [illegible] iuris patronatus, licet vere non ſit, & [illegible] realiter patronus, tamen ab eo factæ præſentationes validæ ſunt, nec de iure caſſari poſſunt.*

4 *Facultas conceſſa ali[illegible] canonico per Papam conferendi beneficia, exiſtente [illegible] illo in qua[illegible] po[illegible] [illegible] facultatis, an de ea facultate [illegible] [illegible] præſumatur, quod palam, publice & per multos annos exercuerit hanc facul[illegible]em.*

DECISIO CCXXX.

IN vna Lunen. Sarzanen [illegible], *an Hieronymus literarum confectus conferre po[illegible] beneficium, ſtante ſola ſigna[illegible] in qu[illegible] Papa m[illegible] [illegible] creauerat Hieronymum [illegible] opus ex [illegible] [illegible] impeditus admini[illegible]ſtrare, cui ampliſſimam au[illegible]tatem conf[illegible]rebat ad beneficia, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] expedita l[illegible] [illegible] tempore quo prouid[illegible] de [illegible] parochiali.*
Vide[illegible] dubitabatur, *an prouiſio valeret.* Et dic[illegible]bat[illegible],
1 [illegible] expeditionem literarum [illegible] executor [illegible] non habebat, quia ſu[illegible] [illegible] [illegible], quæ per expeditionem [illegible] [illegible] etiam, *S[illegible] q. un. 9. & in [illegible] reg. de non iudic. an. [illegible] non conf[illegible], & al[illegible] cum dec. præceden. in nou.* Tamen [illegible] [illegible] contrarium, quia prædicta de[illegible] [illegible] quando [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] exſ[illegible] qua ſup[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible], [illegible] poſt modum [illegible] in caſu [illegible] quo Papa [illegible] pro [illegible] nominando, & gra[illegible] [illegible] nihil aliud continebat, quam [illegible] [illegible] [illegible] ſi poſt [illegible] hoc [illegible] conf[illegible] do ben[illegible] [illegible] poſſ[illegible] & iuris patronatus [illegible] non eſſet [illegible] valent, *cap. [illegible] conſulta[illegible] [illegible] & dec. [illegible] in antiq. [illegible] in nouis,*
22. nu. 4. in antiq. Biſ[illegible]n. Et [illegible] requiri ſcien- 4
tiam facultatis, de qua non conſtabat, tamen dixerunt præſumi, ex quo palam, & publice, & per multos annos exercuerat hanc [illegible]atem, & maxime, quia licet [illegible] probata pro prouiſione poſt factam per Papam, d[illegible] his parochialibus eſſe expeditum breue ſuper [illegible] proprio Hiero[illegible]mi, tamen non inferebatur neceſſario, quod aliud breue ſuper hoc expeditum non fuerit.

FABII.

De ſenten. excommun. Abulenſis penſionis.

SVMMARIA.

1 *Sententia ſi contineat [illegible] partem a diuinis eſſe ſuſpenſam, [illegible] reintegrandum monitorium, vtrum contraria contineat.*

2 *Nu[illegible] iuriſdictionis, vtrũ præſupponatur ex hoc, quod ſententia tempor[illegible] feriarum fuerit la[illegible] ſine commiſſione.*

3 *In po[illegible] etiam ſine commiſſione ſtantibus feriis procedi pote[illegible].*

4 *Declaratio [illegible] ſuſpenſionis in diuinis, ob non paritionem monitorii habet [illegible] executiua, & ideo non poteſt procedi, [illegible] huiuſmodi facta declaratione tempore feriarum.*

5 *C[illegible] generalis complectens omnes actus, qui in cauſſa p[illegible] executione de iure requiruntur, etiam ſi ad omne [illegible] non ſpecifice fiat deductio, & enumeratio, valet, & rata habend[illegible].*

DECISIO CCXXXI.

IN cauſſa Abulen. penſion. dubitat[illegible], *an ſententia Ferratini [illegible] nulla.* E[illegible] ſententia tria continebat, pri[illegible], *[illegible] Cardinalem de Carpo r[illegible] ſtituendum ad ſuam poſ[illegible]ionem, ſecundo, Card. [illegible] a diuinis [illegible] reintegrandum [illegible] monitorium.* In [illegible] vltima parte dictum [illegible] poſſe ſaluari, [illegible] continebat repugnantiam, 1
reintegrari m[illegible] [illegible] [illegible] quia non pa[illegible] [illegible]. Mu[illegible] [illegible] partes oppone-
bantur [illegible] [illegible], prim[illegible] [illegible], q[illegible] lata 2
t[illegible] feriarum [illegible] [illegible]. C[illegible] reſpondebat [illegible] quo[illegible] non erat generalis [illegible] comprehendebat etiam [illegible], qui [illegible] [illegible], & cau[illegible] huius[illegible] [illegible] [illegible] dictum, quod commiſſ[illegible] ſolum log[illegible] [illegible] de [illegible] [illegible]cuta. Tamen [illegible] fuit dictum pro [illegible] Card. de Carpo, quod [illegible] ſine commiſſion[illegible] 3
non obſtantibus [illegible], poterat proc[illegible] [illegible] per V[illegible] [illegible]nzi. 665. & d[illegible] [illegible] in antiq. [illegible] in nou. Vnde [illegible] [illegible]modo poterat ſaluari ſententia [illegible] poſſ[illegible] [illegible] etiam
reſpectu [illegible] declarationis ſuſpenſionis [illegible] [illegible] non pa- 4
ritione [illegible] monitorii, [illegible] [illegible] executiua. V[illegible] rigore commiſſionis non potuit proce[illegible] tempor[illegible] [illegible] licet forte illud non eſſet proc[illegible] executi[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]batur etiam defect[illegible] citationis [illegible] ex parte Ca[illegible] [illegible] Carpo, quia citatio erat ad videndum re[illegible] [illegible] neceſſario ad concludendum, ad audien[illegible] ſententiam declaratoriam, ſiue principalem ſuum [illegible] [illegible] [illegible], quia non paruerat monitorio, & [illegible] reſpectu poſſeſſorii nulla erat ci[illegible]tio. Sed di[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fuiſſe [illegible]re, q[illegible] eadem die fuit [illegible] [illegible] licem,
pronunti[illegible] in fauorem Cardi[illegible] de Ann[illegible]alis, & 5
[illegible] ita [illegible] titulata Abricen. [illegible] penſion & [illegible] [illegible] iſt[illegible] citation[illegible] poterat compr[illegible]endi illud poſſeſſ[illegible]. Sed dicebatur ex [illegible] ſo, & ita fuit [illegible] [illegible] d[illegible] [illegible] citatio erat parti, [illegible] ad videndum re[illegible], & de[illegible] [illegible] Aud. Ca[illegible], cum non poſſet hui[illegible] negotio, [illegible] ſemper notarius a[illegible] teſtabatur [illegible] contu[illegible] partis. Vnde videbatur, q[illegible] ſententia lata [illegible] non poſſet, ſed ali[illegible] qu[illegible] [illegible]bant [illegible].

FABII.

De ſententiæ excommun[illegible]. In eadem Abricen. penſionis.

S[illegible]

SVMMARIA.

1 [illegible] *ontra pa* [illegible] *n partitionem monito-* [illegible] *endat* [illegible] *ne diuino* [illegible] *um, vtrū* [illegible] *itutionis* [illegible] *nullietur ex eo, quod dicatur* [illegible] *ma.*

2 [illegible] *tina dicitur verbi gratia, ſi fiat ad audien* [illegible] *declaratoriam, ſine p* [illegible] *incipalem* [illegible] *diuinis, quia no paruit monitorio tanquam*

3 [illegible] *tus admittitur in iudicio, quando nulla ſit* [illegible] *a parte aduer* [illegible] *ſtante eo, quod incertitudo* [illegible] *voluntate* [illegible]

4 [illegible] *rdo a* [illegible] *ernat* [illegible] *ne in oratione ponitur,* [illegible] *ue, vel augmentat* [illegible] *ne, vt hoc caſu.* [illegible] *incipalem* [illegible] *ſenat* [illegible] *debere, an* [illegible] *debeat, vel* [illegible] *m declara* [illegible] *ſuſpen-*

5 [illegible] *quando, t* [illegible] *m ex defe* [illegible] *u iuriſdictionis, quam* [illegible] *potest.*

D E C I S I O CCXXXII.

1 [illegible] a Abricen. penſion [illegible] † *vtrum* [illegible] *erratinis, in quantum declarat ſuſpen* [illegible] *non* [illegible] *nem m* [illegible] *it nulla ex de* [illegible] a dubitatio [illegible] ad audien [illegible] ſententiam declarato- [illegible] n ſuum ſuſpendi diuinis, q[illegible] non [illegible] Vnde propter incertitudine [illegible] videba- [illegible] ec ſupe [illegible] videbatur [illegible] ſententiam [illegible] per [illegible] Tam [illegible] fuerunt [illegible] cum [illegible] citat [illegible] fuerit [illegible] erta in omnibus, [illegible] quod pendebat [illegible] iudicis, ſuper [illegible] tiar † ſicut d[illegible]citur in libello incer- [illegible] rte non opponente, quando incer- [illegible] ebat ex [illegible] & voluntate libellantis. [illegible] *ſumparitis, ad finem, & ibi A-* [illegible] *aduerte, de appellatio.* [illegible] in ca- [illegible] non ſtat [illegible] ſed potius co- [illegible] *notan* [illegible] *de ter-* [illegible] atio, [illegible] princip[illegible] m ſuum ſuſpendi a [illegible] declara- [illegible] pot[illegible] non [illegible] & quod [illegible] it ad- [illegible] Vnde [illegible] [illegible] ur, [illegible] ſententia in [illegible] m ex [illegible] iuriſ[illegible]onis, quam [illegible]

F A B I I.

[illegible] integrum Oueten Capellaniarum.

SVMMARIA.

R[illegible] *integrum aduerſus rem iudicatam, an ſepius* [illegible]

2 [illegible] *lap* [illegible] *d de iure dari* [illegible] *let aduerſum rem* [illegible] *m* [illegible] *atione reſtitutionis in integrum* [illegible] *iam conſtito de bono iure ex pr* [illegible] *ba* [illegible] *repe* [illegible]

3 [illegible] *duer* [illegible] *lapſum quadriennii non datur* [illegible] *aduerſus* [illegible] *em iudicatam,* [illegible] *m æquipara-* [illegible] *quadriennii cum aliis cau-* [illegible] *uditur.*

4 [illegible] *an etiam post* [illegible] *pſum quadrien-* [illegible]

D E C I S I O CCXXXIII.

1 I[illegible] Capellaniarum d[illegible] † *vtrum* [illegible] *ran.* [illegible] *iterum reſtituendus aduerſus* [illegible] *in cau* [illegible] *in integrum latam* [illegible] *an princi* [illegible] *quod intel* [illegible] *In el.* [illegible] Quod fuit [illegible] *uſſa*, [illegible] hodie dic[illegible]um Barto. non pla- cuit, quia videtur eſſe contrarium opinio. cum [illegible] cum qua alii tranſeunt, *in l.* [illegible] *na. C.* [illegible] *pius, in integrum reſti- tut. poſtu.* quæ indi[illegible]te concludit, dandam eſſe ſæpius in integrum reſtitutionem. Et de hoc dicto Barto. tuſ- ſ[illegible]r Paul. de Caſt. *in di* [illegible] *l.* [illegible] *colum. 2. verſicu. contra i- ſtam, l. opponitur, & lat* [illegible] *ime in di* [illegible] *l. fina colum. 2.* vbi dicit, quod dictum Barto. non habet [illegible] ſe rationem di- uerſita[illegible] [illegible] *in di* [illegible] *olum.* [illegible] *ne*, vbi expr[illegible] [illegible] et teſtibus falſis ex a[illegible] [illegible] in caſu il[illegible] [illegible] danda [illegible] eſſet † quia videmus, 2 [illegible] in reſtitu[illegible]on datur, etiam conſ[illegible] [illegible] e ex probation[illegible] de nouo reper- tis, *ap* [illegible] *de reſtitutio. in integrum.* Et hoc te- n[illegible] Rota [illegible] maxime in cauſſa [illegible] Nea- p[illegible] coram Domino Th[illegible] [illegible] coram Domino Proſpero [illegible] aduerſus lapſum quad[illegible] non 3 d[illegible] [illegible] ita [illegible] iudicatam, in c[illegible] reſtitutionis, *& faciunt no. per D.* [illegible] *in* [illegible] *apitu. fina.* [illegible] *in integrum*, bi æquiparan[illegible] quad[illegible] alis cauſ[illegible]s, ex quibus reſtitutio excluditur. Quo ſtante non obſtant not. *in d[illegible] l.* [illegible] *ap.* [illegible] *ſæpius, in integrum* [illegible] *poſtu.* q[illegible] loqu[illegible] † in minore, 4 & [illegible] [illegible] quibus de iure debetur reſtit. in inte- grum, [illegible] Alphonſus Moran. qui in caſu illo reſ[illegible] petit, & ex benignitate ſignatura concedit re- [illegible] in integrum, conſtito de bono iure, quod non debet concedi, aduerſus rem iudicatā in cauſſa reſti- t[illegible]onis. Vnde [illegible] m in caſu noſtro cōm[illegible]ſſio eſt [illegible] ſignata, prout de iure clarum remanet, [illegible] ſecunda reſtitutio non [illegible] pètit, li[illegible]et poſſet dici de bono iure conſtare ex teſtibus nouiter repertis.

F A B I I.

De ſenten. & re iudic. Segobien. penſion.

SVMMARIA.

1 *Comparente pr*[illegible] *tore generali ante cōmiſſionem con- ſtitut*[illegible] *cum ill*[illegible] *procedi ad* [illegible] *anonizatio- nem re*[illegible] *non* [illegible] *lutam penſion*[illegible] *absque ali- qua* [illegible] *ipali, cui ante* [illegible] *intimati nem* [illegible] *nalis* [illegible]

2 [illegible] *ex* [illegible] *nis defectu ita procedi* [illegible] *vt in ben*[illegible] *alibus* [illegible] *agitur de priuatione bene*[illegible] *nullo mod*[illegible] *ne principali procedi po*[illegible]*it.*

3 *Can*[illegible] *petatur, nec agatur de priuatione ben*[illegible] *procedi in cauſſa non citato principali, modo compar*[illegible] *procurator*

4 *Limitationem vide ex eo, quod canonizatio regreſſus in* [illegible] *contineat in ſe beneficii priuationem, num ſe- quen.*

D E C I S I O CCXXXIIII.

INc uſſ[illegible] [illegible] penſion dubitaui, *an* † *comparen-* 1 *te p*[illegible] *curat*[illegible] *generali ante commi*[illegible] *onem conſtituto poſ-* [illegible] *um illo p*[illegible] *cedi ad canonizationem regreſſus, ob non ſo-* [illegible] *ne p*[illegible] *absque aliqua citatione principali* [illegible] *fue-* [illegible] *intimata* [illegible] Franc. de Mendozā [illegible] penſionis vigi[illegible]ti ducatorum in fa[illegible] Miranda, & demum poſt mul- tos annos con[illegible] procuratorem, & ſpecialem ad v- nam [illegible] omnia etiam alia, quæ ſpe[illegible] ma[illegible] datu[illegible] [illegible] e poſt [illegible] duos ann[illegible] [illegible] cauſſa [illegible] contra [illegible] ci- [illegible] em [illegible] [illegible] ille [illegible] m[illegible] &c [illegible] ob [illegible] b qua- ru[illegible] & [illegible] modum [illegible] cau[illegible] & [illegible] gel[illegible] 2

rum, di[illegible] nulla ex defectu citationis, quia vbi a[illegible] beneficii non poteſt procedi, niſi c[illegible], de cuius citation[illegible] modo
3 do conſtabat, [illegible] *in non & 3* [illegible]. † Replicabatur [illegible] non agi [illegible] priuatione, ſed canonizatione regreſſus, ideo poteſt procedi [illegible] procuratore, tamen [illegible]
4 mini dixe[illegible]nt † contrarium, quia in effectu [illegible] nonizatio regreſſu habet [illegible] priuati[illegible]nem. Et ita tenuerunt non ob[illegible] quod hic procurator eſſet nep[illegible] ex fratre [illegible] veriſimi[illegible] potui[illegible] eſſe ac[illegible] uſatus, ex quo produxit [illegible]datum poſt ſex menſes, a die dect[illegible] citationis.

F A B [illegible] I.

De fide inſtrum. in quadam S. Agathæ be[illegible] ef.

S V M M A R I A.

1 *Noua proui[illegible] obten[illegible] in re[illegible] ne bene[illegible], an ſuffraget[illegible] promiſſo, ita [illegible] ionem.*
2 *Reſignatio inualida a[illegible] te[illegible] proui[illegible] onem nouam vigorem adip[illegible] va[illegible] [illegible] itur.*
3 *Pecunia ſi in ban[illegible] o poſita [illegible] id [illegible] rei immobil[illegible] s emtionem, a[illegible] n v[illegible] nu[illegible] [illegible] poſſunt.*
4 *Partita in [illegible] bri me[illegible] um de[illegible] pt. plenam fidem faciunt, & valid[illegible] obant.*
5 *Monachus deponens, [illegible] el mutuans pecuniam, a[illegible]ionem ſibi pro[illegible] acquirit, [illegible] monaſterio, eamque remittere pote[illegible].*

D E C I [illegible] CCXXXV.

IN cauſſa Sanctæ Ag[illegible]thæ b[illegible]eficiorum dubi[illegible] *an ſatis con[illegible] aret de re[illegible] ne ad e[illegible] clum, [illegible] noua proui ſio po[illegible] et ſuf[illegible] aga[illegible]* [illegible] am[illegible] t fac[illegible] reſigna[illegible] ſtorum
1 neficiorum. Et quia du[illegible] tur de val[illegible] erat obtenta noua prouiſio, q[illegible] dicel[illegible] ſuff[illegible] de reſig[illegible] ne non con[illegible] abat, [illegible] men d[illegible] concurrentibus dixerunt contrarium [illegible] iſta reſignatio in manibus [illegible] canon[illegible] ſtatem habentis, propter fac[illegible] ii. Vnde licet ex [illegible] non fati[illegible] gillo reſignantis erant ſig[illegible] gnatarius con[illegible] erat reſignan[illegible] torem, ad arrendand[illegible] &c. Tamen noua prouiſio [illegible] gnatio ſuff[illegible] ad h[illegible]
2 ſtante inua[illegible] reſi[illegible] & nul[illegible] ſtrumento produ[illegible] rat ro[illegible] tus, att[illegible] abat[illegible] ſe p[illegible] nt[illegible] mini dixerunt, quod [illegible] neceſſit[illegible] te præcep[illegible] ribus, pot[illegible] eodem [illegible] ctorum p[illegible] de quibus in[illegible] anno prædi[illegible] tu[illegible] ad[illegible] præ[illegible] præcep[illegible] ræ pr[illegible]
3 non [illegible] litæ, n[illegible] partita conſt[illegible] nus præcep[illegible] præ[illegible] dum, [illegible] luerent, tamen [illegible] quod pec[illegible] amo[illegible] bat [illegible] quod [illegible] lent [illegible] pe[illegible] nou[illegible] ter, a[illegible] natu[illegible] ren[illegible] plena[illegible] *ad not. per l. ſ. in l. admonendi, in 42. 2. colum. verſicu. 2.*

principaliter videndum eſſe, de iureiuran[illegible] dem. Et licet [illegible] retur, quod [illegible] rum ſæpius adh[illegible] ratu[illegible] les, ta[illegible] n d[illegible] quod illud erat ve[illegible] uo[illegible] palit r conti[illegible] Bartholomæo, not[illegible] tet pr[illegible] nu[illegible] ab[illegible]. D[illegible] a[illegible] pe[illegible] unus præcep[illegible] tamen p[illegible] ti. Ergo [illegible] quod dic[illegible] ſu[illegible] t, [illegible] ita erit pe[illegible] do pe[illegible] ne [illegible] *con[illegible] has [illegible] in[illegible]* L p[illegible] tur[illegible] quod n[illegible] bat[illegible], quod prælatus tu[illegible] p[illegible] a[illegible] fa, po[illegible] qu[illegible] ſita vt in l[illegible] quod poteſt præl[illegible] diar[illegible] *alle[illegible] per l[illegible] onem [illegible] atum [illegible] de le[illegible]* N[illegible], ex [illegible] p[illegible] ſ[illegible] ideo mode[illegible] præc[illegible] poti[illegible] que[illegible] ad ditionem prædi vend[illegible] contra Bartholomæum [illegible] torem.

F A B I L.

De reſ[illegible] po[illegible] T[illegible] tan. parochial.

S V M M A R I A.

Pet[illegible] ruſtante [illegible] & [illegible] mmi[illegible] ione præſent[illegible] nomi artic[illegible] [illegible] admittendi ratione [illegible]
2 *A[illegible] [illegible]*
3 *Re[illegible] [illegible] dec[illegible] ſtans [illegible], & titulum, [illegible] nem.*

D E C I [illegible] CXI.

IN cauſa T[illegible] ta[illegible] de Ga[illegible] 1
[illegible] *du[illegible] admittendi* [illegible] *am, qua po[illegible]* [illegible] 2 [illegible] capellaniam [illegible] in qua pet[illegible] Nam ſpectatio [illegible] cauſſi[illegible], quod in[illegible] one. opp[illegible] prop[illegible] ſo dicebatur [illegible] rant admittendi ad [illegible] argumen[illegible] nes ad pr[illegible] colore [illegible] *per* [illegible] Et in [illegible] batin [illegible] ſigna[illegible] 3 [illegible]

[illegible] t arbitrio iudicis Quia ſecun-[illegible] regulandum [illegible], *id not. per Fel. inc.* [illegible] *nu. 36.* [illegible] *20. nu. 19.* [illegible] *Bar.* [illegible] *r. ſcul. videbitur cum nulla ſint.* [illegible] antadmittendi, nec etiam ad-mitten los.

F A B I I.

[illegible] m. Toletan matrimonii.

S V M M A R I A.

[illegible] *pro parte,* [illegible] *teſtibus de vero ti-* [illegible] *deponentibus, virum probe-* [illegible]

[illegible] *re etiam maxime aut* [illegible] *corum* [illegible] *probari p* [illegible] *contra* [illegible] *umenta non* [illegible] *adducuntur* [illegible] *legi* [illegible] *teſtium dep* [illegible] *super eodem negotio p* [illegible] *quam conjunctim approbationem* [illegible]

D E C I S I O CCXLI.

[illegible] Meten. matrimonii [illegible] bitatur, † *an* [illegible] *parte Joannetæ productis,* [illegible] *verum,* [illegible] *de quo agitur* [illegible] ubus [illegible] Sed hoc [illegible] entum. Dixi [illegible] re, quia [illegible] tempus [illegible] inſtrument [illegible] poteſt [illegible] conſuetudo cont[illegible] *per Abbatem* [illegible] *lum 3.* [illegible] reſponder[illegible] t d[illegible], quod [illegible] iuſtrumenta cum [illegible] teſtibus, tunc [illegible] ſtant [illegible] tempus [illegible] erit tempus conſ[illegible] [illegible] tate non videtur in [illegible] *ecunda, in fin in princ* [illegible] *ed quid* [illegible] Sed [illegible] inſtrument [illegible] vocat [illegible] non poteſt [illegible] quia [illegible] etiam [illegible] quod [illegible] agitur [illegible] bant [illegible] tudinem [illegible] uod de [illegible] et [illegible], non ai te[illegible] cu [illegible] oni.

F A B I I.

[illegible] enunt in quadam Sanctæ Agathæ be-neficiorum.

S V M M A R I A.

[illegible] *nalide quod ordinarium dicitur ius quod* [illegible] *cat bene* [illegible] *cium, adeo, vt col-* [illegible] *ad* [illegible] *narium devolvatur.*

[illegible] *etiam per* [illegible] *gnationem invalidam* [illegible]

[illegible] *gnationem* [illegible] *am, deque* [illegible] *confe* [illegible] *ber* [illegible] *tum,* [illegible] *pronunciationem* [illegible]

D E C I S I O CCXLII.

[illegible] reſi [illegible] haberet [illegible] nunciat [illegible] Quo [illegible] nullum eſt dubium, quia verba revocationis, *in principio, in proœmio*, & in diſpoſitione erant clara, [illegible] revocabant grat [illegible], & conceſſiones factas cum [illegible], eorumque ſubſtitutis, & quibuſcunque aliis. Sed ſolum videbatur difficultas, *in decis* [illegible] *de* [illegible] *antiq.* [illegible] quod † reſignat in-validē, quoad ordinar[illegible] dicat [illegible] ius a ſe, & dicatur vacare, vt ordin[illegible] conferre, tamen quoad [illegible] contra illum agi. [illegible] 2 [illegible] Sed domini dixe-[illegible] Papa [illegible] ſignationem 3 [illegible] beneficium, [illegible] non, [illegible] admiſ-[illegible] dat titulum, *vt vult* [illegible] *nt* [illegible] *de renunt* quem ſemper [illegible] Rota.

F A B I I.

De renunt & Simon in Carthagin. beneficii.

S V M M A R I A.

1 *Re* [illegible] *acceſſu, & regreſſu virum* [illegible] *ponat.*

2 *M* [illegible] *inter,* [illegible] *pacta mre-* [illegible] *penſionis, in beneficiali-* [illegible]

3 *Re* [illegible] *tempore quam fiat reſerva-tio non* [illegible] *que Simoniam inducunt.*

D E C I S I O CCXLIII.

IN cauſa Carthagin. beneficii d[illegible] cler. dubitatum, † *an re-* 1 *ſervat* [illegible] *ſibi acceſſu, & regreſſu eſſet Simo-* [illegible] tum beneficium de menſe [illegible] & de menſe Aug. eiuſdem anni [illegible] datum ad retroce-dend [illegible] regreſſu [illegible] tario, & A-[illegible] notari [illegible] bus per coſ-[illegible] conſentientem regreſſu in e-[illegible] Sed com[illegible] dicebat, quod † iſta mā- 2 [illegible] & propter hoc habere in ſ. pa [illegible] ducunt Simoniam, *ap cum* [illegible] quod licet alias domini [illegible] hoc [illegible] poſſeſſum vigore talis regreſſus [illegible] mandarunt cauſam concor-[illegible] do habens [illegible] ceſſum agebat ad [illegible] contra poſſid [illegible] tunc in caſu [illegible] in vna Ca-[illegible] Petri [illegible] in omn[illegible] procedunt, quando [illegible] dem [illegible] mandatum ad [illegible] regreſſu. Sed in caſu [illegible], vbi † 3 [illegible] de re [illegible] tatem ad [illegible] Et licet mā-[illegible] tamen nullam inducebant [illegible] intendebat retrocedere, [illegible] mandata alias fieri non pote-rant omn[illegible] quitatem, nec iuuabant [illegible] *nam illa verba ff.* & *per* [illegible] *ver ſcum, quod ſi vnus* [illegible]

F A B I I.

[illegible]

S V M M A R I A.

1 *Comm* [illegible] *non aſtri* [illegible] *ſucceſ-* [illegible] *id quod prade-* [illegible]

D E C I S I O CCXLIV.

IN [illegible] dubitatum, *an* [illegible] *post eam conſen-* [illegible] *ſuper ſupplicatione, ius quæ erat caſatura* [illegible] *contrahentium*

FABII.

[illegible] q[illegible]am Epiſcopi Scalenſis.

SVMMARIA.

[illegible] *a a Sa[illegible] mo ordinario, ſi fuerit,* [illegible] *expeditionem validet, & vacantia* [illegible] *conferre.*

[illegible] *olum upp[illegible] libellum Papa oblatum* [illegible] *orem adipiſcatur, libello etiam informi* [illegible] *ente.*

[illegible] *menſium per conceſſionem al-* [illegible] *ordinarius habet ius in o-* [illegible] *vacantes præbendas conferendi ex* [illegible]

DECISIO CCLI.

A Domi[illegible] Epiſcop' Scalen. quæſiui, † *an Epiſco-* [illegible] *erat conceſſa alternatiua po-* [illegible] *conferre, quæ v*[illegible] *ante expeditionem* [illegible] tacit[illegible] quod habetur in deciſio. [illegible] m du[illegible] bus præcedentib *in noua*, tamen Domini di- [illegible] quia, ex ſola ſupplicatione gratia [illegible] informis, & non poſſit canoniza- [illegible] regula Cancellariæ Secundo, quia, ex quo [illegible] conceſſa ordinario collatori qui de iure [illegible] ferendi in omnibus menſibus, per illam cō- [illegible] ſolum [illegible] *regula octo me-* [illegible] adducta in contrarium, quæ loquun- [illegible]

FABII.

[illegible] præb[illegible] urritan. Canonicatus & præben.

SVMMARIA.

[illegible] *virum gratiam conſumat: facta antea ac-* [illegible] *de beneficio ceſſo* [illegible]

[illegible] *cedens nullo nec*[illegible] *tate cogente ſed ſua* [illegible] *nona poſſe*[illegible] *haud dubie* [illegible]

DECISIO CCLII.

I[illegible] Turritan. canonicatus & præben. dubitaui, *an* [illegible] *conſumptione* [illegible] *uxorem Artenn, ſicque* [illegible] *ante canonicatum, de quo agitur* [illegible] *a beneficio* [illegible] Vnde dubitabatur [illegible] *in ex illa ac* [illegible] *poſſe habere canonica-* [illegible] *num tantum bene,* [illegible] *eſſet gratia in dicta* [illegible] *de tali acceptatione* [illegible] *ex narratis* [illegible] Idem tale beneficium [illegible] & de conſenſu ſuo ſuper hoc conſenſum [illegible] quod dixerunt Domini [illegible] eſſe claram, [illegible] noua prouiſione, & accepta- [illegible] ſpectatiuæ. Tamen dixerunt Do- [illegible] commodum [illegible] quo † acceptauerit & ceſſ[illegible] nulla [illegible] in [illegible] uxorem poſſeſſoris ſibi [illegible] acceptatio fuiſſet de beneficio ſib[illegible] non erat in caſu iſto, quia [illegible] *Romani conſi* [illegible] *Andr. in cap. cum* [illegible]

FABII.

[illegible] Cæſarauguſt. pecuniaria.

SVMMARIA.

1 *A[illegible] altera non recognita, v-* [illegible] *per eam* [illegible] *probari* [illegible]

2 [illegible] *non* [illegible] *ex eo fundamentum ſolutum,* [illegible]

3 [illegible] *rem iudicatam, & eiuſdem* *terminum* [illegible] *non pote*[illegible]

Limitatur & intelligitur in debito non liquido, ſecus in liquido, nu. ſeq.

DECISIO CCLIII.

IN cauſſa Cæſarauguſtana pecuniaria dubitaui, *an Po-* [illegible] *de quibus in* [illegible] *quod de eo poſſit opponi in hac cauſſa, in qua tam* [illegible] *brachium ſeculare?* Et punctus fuit reſtrictus ad vnam † Poliſſam quia alia 1 non erat recognita, fuerat reſtricta ad medietatem Quia Matthæus Paſqual, [illegible] manus [illegible] recognita, erat ſubſecutus cum alio in iſta ſumma pro medietate, quod ſuffi[illegible] quia continebat in totum [illegible] & Matthæus habebat [illegible] brachium ſeculare ſaltem per 1200 Et quia ſtabat confeſſio Matthæi coram Gub[illegible] in carceribus facta, quod pro illis pecuniis pro eo ſolutis dederat in arrend[illegible] Archidiaconatum ſuum Ioanni Zapattæ aduerſario, & ſibi ſatisfecerat de illis pecuniis pro ſe ſolutis, *vt exſtabant Poliſſæ*. Ideo dixerunt Domini, quod res non habebat difficultatem, tamen, quia iſta † confeſſio 2 non erat product[illegible] colloquebatur de alio arrendamento, vt poſtea animaduerti in h[illegible] non potuit fieri fundamentum Sed ex actis Domini ſ[illegible] in hac opinion[illegible] quod illa Poliza poterat opponi, quia erat debitum liquidum, adeo quod poterat de[illegible] opponi. *l. 2. C. de compenſ.* licet [illegible] al[illegible] quæ etiam fuerant adducta, dato ſimili puncto, [illegible] poſtrem iudicatam & lapſum terminum datum, ad iudi[illegible] non 3 poterat opponi exceptio compenſationis. *Bartol. in Auth. ſ. qui compenſationem ff. cum ſimil. l. quibus ſup. de re iu*[illegible] tamen † dixerunt Dom[illegible] eſſe intelligendum de de- 4 bito non liquido Ideo videndum eſſe, quid opponeretur huic ſchedulæ, quia ſi debitum remaneret liquidum vtique compenſaretur.

FABII.

De cauſ. poſſeſſ. in quadam Romana de Gaddis.

SVMMARIA.

1 *Caſtrum tutorio nomine ſuſceptum* [illegible] *rum vigore inſtrumenti auto. à ſiue prop*[illegible] *autoritate poſſit recipi ad poſſeſſionem nomine pr*[illegible] *contra hæredem.*

2 *Animus ſi prob*[illegible] *voluntas po*[illegible] *tanquā heredu, nec* [illegible] *de voluntate p*[illegible] *mutanda, ratione cred*[illegible] *toris quid operetur.*

DECISIO CCLIV.

IN cauſſa Romana de Gaddis propoſui, præſuppoſito, quod Claudi[illegible] tutel. [illegible] Riani tutorio nomine, *vi*[illegible] *proprio nomine* [illegible] *inſtrumenti d*[illegible] *regrediendi propria au*[illegible] *recipere poſſ*[illegible] *contra heredem, per not. per Bart. in l. credi*[illegible] *Cod.* [illegible] *pignor. cum mult. aliis.* Et licet ex aduerſo diceretur [illegible] Archiepiſcopi, quod fecerat [illegible] pro concurrentia quantitate decem & ſeptem millium ducatorum, in quibus erat cr[illegible] & hab[illegible] hypothecam anteriorem Claudiæ, qu[illegible] adiudicationem cœperit poſſidere ta[illegible] non tanquam heres, quo caſu contra [illegible] ſumma a patre ſuo, qui dederat [illegible] non poterat Claudia illum ſp[illegible] incipere poſſidere vigore [illegible] Domini, quod † ex 2 qu[illegible] ſuo, quod voluerit poſſ[illegible] ſibi volue- rit mut[illegible] creditoro [illegible] conſideratione, niſi hoc oſtenderet[illegible]

FABII.

D[illegible] Inſtrument[illegible] Toc[illegible] matrimonii.

SVMMARIA.

1 *Inſtrumentum* [illegible] *de quo ſufficiet* [illegible] *ſupponat alia conſequenter ab eo facta etiam de falſo notari poſſe.*

2 *Suſpectam eſſe aliquem in conſcriptione inſtrumenti, aut publicæ ſcripturæ aliud eſt, quam eſſe falſarium.*

3 *Notarius poſtquam fuit ſuſpectus tandem ſi inquiratur officio iudicis præiudicat parti, ſecus ſi non fuerit inquiſitus, ſed ſola ſuſpi[illegible] notarius.*

DECISIO CCLV.

IN cauſſa Tolen. Meten. matrimonij dubitaui, præſuppoſito, quod ſit manus Arnulphi cognita, quod non fuerat de contractu illo em[illegible] rogatus, ſed interuenerat tanquam vnus de iuratis deputatis ad inueſtiendum, & extenſa per Ioannem, cum additum ſit nedum nomen vxoris, ſed & geſta ab vxore in impoſitione, acquiſitione reſolutione pretij, ſit falſitas talis, ex quo oriatur ſuſpicio contra teſtamentum Philippi ab iſtis rogati. Et dixerunt Domini prout alias, quod non. Moti ca ratione, quia omnia legata per aduocatos præſupponentes [illegible] ſuſ-
1 picionem loquebantur † in notario, qui condemnatus fuerat, aut alias inquiſitus ſuper eo, quod inſtrumenta falſificauerat. Nam tunc verum erat dicere, quod omnia inſtrumenta per eum poſtea facta erant ſuſpecta. Sed in caſu iſto non erat ſic, quia in [illegible] oppoſitione faciebat
2 Arnulphum † ſuſpectum, ſed non falſarium, & nullibi cautum reperiebatur, nec aliquis dicebat, quod orta ſuſpicione contra vnum notarium, ex aliqua cauſa in aliquo inſtrumento, quod eſſet ſuſpectus, quod omnia inſtrumenta per eum poſtea facta, ex quo tractabatur pro intereſſe partis recurrentis ad illam, quia erat reputatus fidelis & fide dignus, pateretur damnum, quod [illegible] tis ab
3 illo fides adhibenda non eſſet, quod erat ſecus † quando iam fuiſſet condemnatus vel inquiſitus, quia tunc imputandum eſſet illis, qui a tali notario non obtinuiſſent.

FABII.

De conſtit. & acquir. poſſ. Romana de Gadis.
6. Iunij. 155[illegible]

SVMMARIA.

1 *Pactum in inſtrumento dotali appoſitum vt virum [illegible] ſui & eius heredes, ad quos poſt mortem deferun[illegible] ſeſſio hereditatis.*

2 *Conſtituens ſe nomine mulieris poſſidere in euentum reſtitutionis dotis, euenienté caſu mortis [illegible] enuiſſet poſt ipſum caſum mortis.*

Limita hoc & intellige vt latius, nu. 4.

4 *Tacita ratificatio eſt quando de iure pi[illegible] non autem de poſſe[illegible] one reſpectu conſtituti [illegible] debet.*

5 *Cauſſa poſſeſſionis an mutari po[illegible] ex aliqua ratione, quam ſi dimittatur ex prima cau[illegible] heredit[illegible].*

DECISIO CCLVI.

IN cauſſa Romana de Gadis, præſuppoſito, quod [illegible] ſententiam latam ſuper credito, A[illegible] pu[illegible] declarauerit ſe velle poſſidere [illegible] heredi[illegible], *an [illegible] licuerit Claudiæ ſpoliare Archiepiſcopum ſua medietate?* Et dicebatur pro parte heredum Claudiæ quod ſic, pro-
1 pter † pactum inſtrumenti, quod [illegible] appoſitum in inſtrumento dotali, quod ſicut [illegible] Aloyſi[illegible] rum, eodem modo [illegible] mort[illegible] Aloyſij patris ſui, nomine Claudiæ pro [illegible] illud [illegible] tenebantur. Quo ſtante, quando po[illegible] fuit [illegible] per cre[illegible] non potui[illegible] in præiudicium Claudiæ incipere poſſidere [illegible] *inter a[illegible] ctum. §. alienum ff. de [illegible] quir. poſ.* [illegible] ſpondebatur quod ad hoc conſtitutum [illegible] mortem Al[illegible] perabatur aliquem effectum [illegible] latū poſt mor-
2 tem. Dicebatur eo, quod † [illegible] baſe nomine Claudiæ poſſidere in eu[illegible] tum [illegible] tutionis dotis. Vnde cum eueniet caſus mortis [illegible] effectum poſt mortem. Vnde n[illegible] quem eff[illegible] *Ang Lan l. quam [illegible] Alexab, colum. 2. [illegible] ſtrumu. [illegible] col. pen. verſic. confirmatur [illegible]*

[illegible] Et hoc pl[illegible] nis, tamen vnus [illegible] od † [illegible] do con[illegible] expreſſe collatum [illegible] ſecus quando [illegible] ment dotal [illegible] uentum reſti[illegible] *per Bar. in l. prima. C. de [illegible] & Bal. nouel in tra[illegible] de [illegible] conſ. 42. [illegible] qui pro emtore, num. [illegible] nouam impre[illegible] de [illegible] ſucap. [illegible] aquel. in tra[illegible] de conſtitut. pr[illegible] n. 13. limit.* Quare non [illegible] non [illegible] peruenerunt, & *Tiraquel omnes [illegible] in d[illegible]* *limit.* [illegible] tamen placet Dominis [illegible] Soci[illegible] de acquir. poſſ. [illegible] nulla difficultas de [illegible] Sed repl[illegible] d ante ſententiam latam, & [illegible] Archiepiſcopus incipiet poſſidere pro creditore, Claudia in iudicio diſcuſſionis, etiam pro credito ſuo produxerat inſtrumentum dotale. Vnde dicebatur, *omnia contenta in eo ratificaſſe.* Sed Do-
mini dixerunt, quod iſta erat tacita ratificatio, quæ debebat intelligi tantum de iure pignoris, non autem de 4
poſſeſſione reſpectu conſtituti, cum poſtea Claudia declarauerit, ſe velle poſſidere tu orio nomine, vt fuit alias reſolutum. Vnde [illegible] reſolutum dubium, quod nō liceret Claudiæ ſpoliare Archiepiſcopum cauſſae [illegible] poſſidentem. Et licet vlterius diceretur, quod non liceret Archiepiſcopo mutare ſibi cauſſam poſſeſſionis, nam il- 5
lam [illegible] cauſſa hereditaria, & de nouo tanquam creditor inceperit poſſidere *l. quibona. §. fin. & [illegible] Cuman. & P[illegible] de Caſtro, ff. de acquir. poſſ. Aret. [illegible] de [illegible]* tamen [illegible] ſpōdebatur & bene, quod [illegible] opinio non eſſet vera, & contrarium tenent communiter Scribentes, *per [illegible] & in d. l. § ſi ex pluribus, in ſecunda [illegible]* Et hanc opinionem [illegible] per R[illegible] alias dixerit Sarn. [illegible] Archiepiſcopus non mutauit ſibi cauſſam po[illegible] ſed cauſſam cauſſæ cumulabat, quod erat [illegible] licet di[illegible] *a l. 3. §. ſi ex pluribus, Fel. in c. an noſtri, in tit. de reſcrip. Caſtrenſ. in d. l. quis bona § fin. Ca[illegible] d. deci. 4 in [illegible] de reſt. ſpol.*

FABII

De excep. compen. ſenten. & re iudic. Romana de Pichis.

SVMMARIA.

1 *Exceptio dolo [illegible] cum petie quod ſtatim et vigore pacti reſtitueretur, vtrum impedimento ſit, quo minus fiat exſecutio.*

2 *Depoſitum mi[illegible] excommunicat. cris fulminat. & c[illegible] [illegible] an veniat relax. iudum.*

3 *Sententia quæ ob lap[illegible] fatalium [illegible] in rem iudicatam vtrum poſſit exſecutioni mandari.*

4 *Exceptio compenſationis & doli [illegible] concurrunt aliquando, & mutuo ſe confundunt.*

5 *Compenſatio hanc vim habet vt rei iudicatæ exſecutionem habere non poſſit.*

6 *Inſtrumento quando ad mutui petitionem agitur exceptione damnum, & ſic debitum minus eſſe liquidum arguitur.*

DECISIO CCLVII.

IN vna Romana de Pichis d[illegible] tan[illegible], *an exſecutio poſſet* 1
impediri prætextu exceptionis, dolo [illegible] vel compenſationis aduerſo appo[illegible] Hieronymus de Pichis mutuo ne-
rat 18. ducat. [illegible] Georgio de Caſarinis reſtituendos poſt certum tempus. [illegible] ipſo egerat contra Marcum Caſſalium & alios [illegible] uſſores, & obtinuerat [illegible] debitum, & eos ex[illegible] qui meum cenſ[illegible] fecerat depo[illegible] quod [illegible] Hi[illegible] 10. Deinde [illegible] ſideiu[illegible] ant cauſſam n[illegible] tatis [illegible] ſententiarum, & [illegible] Dom[illegible] Cardin. Anconitan. [illegible] pronu[illegible] auerat ſententias † [illegible] & reſtituen.

reſtituen. depoſitum. Sententia tandem ob lapſum fata-
lium tranſierat in iudicatum, & petebatur eius exſecutio,
qui Hieronymus Modernus dicebat, dolo feciſſe peten-
do, quod ſtatim reſtituturus eſſet. Quia ex contractu mu-
4 tui tantundem reſtituturus erat, & in totum teneri. Et †
ſic iſta exceptione non obſtante, ſaltem exceptio com-
penſationis, quæ contra exſecutionem rei iudicatæ pote-
rat opponi, quæ concurrit cum exceptione dolo facis, &
inuicem confunduntur, *ſecundum Bald. in l. eam, in fine.
Cod. de compenſa. tradit Felyn. in cap. ſuborta, colum. 2. de re
iudic.* Sed ex aduerſo dicebatur, quod placuit Dominis,
quod ex quo iſti tanquam principales, arguunt ad nulli-
tatem contractus & repetitionis depoſiti, conueniunt
autem tanquam fideiuſſores, non poteſt contra illos op-
poni exceptio dolo facis, *per Aret. in l. ex duobus, Lap. colu.
1. verſicul. & iſta ad treſ. ff. de duobus reis.* Et ſimiliter non
poteſt opponi exceptio compenſationis, quia eneruat
rem iudicatam *l. 2. C. de compenſ. in princip. vbi omnes.* Et
hac ratione non poteſt opponi exceptio dolo facis, quod
non dicendum eſt, quod ad idem tendit, & confunditur
5 cum compenſatione. Nam quid eſſet dicere, † *compenſa-
mus*, niſi, quod ipſa res iudicata non habeat exſecutio-
nem. Nam propter illius etiam inſtrumen. fuerat fideiuſ-
ſoris, ſ[illegible]berat & factum depoſitum, quod fuit per rem iu-
dicatam mandatum reſtitui, & declaratum ſententias nul-
6 las. Dicebatur etiam, quod † quando agitur inſtrumento
ad p[illegible]onem mutui, dabantur exceptiones, & ſic debi-
tum [illegible]quidum. Vnde de eo non poteſt opponi
compenſatio, *ar. vulgar.*

FABII.

De fide. inſtrum. & dolo & contum. Calaguritan.
decimarum.

SVMMARIA.

1 *Citatio partis ad valuas Curiæ vel eccleſiarum, non fa-
cta alia intimatione, vtrum impediat validitatem
proceſſus.*

2 *Pars ſcire non tenetur, quæ apud acta ſunt, ne ſibi præ-
iudi[illegible] inde aliquod generetur.*

3 *Pars vt conſtituat procuratores citata, non vlterius in-
qui[illegible]ere debet apud acta de illis conſtitutis.*

4 *Cit[illegible]o vnica facta per negligentiam vnius, & non per
duos, pro repertione principalis, non releuat etiam ſub-
ſe[illegible]uta affixione ad valuas.*

5 *Procuratore non habente mandatum ad acceptandum
vtrum proceſſus ob id nullus dicatur.*

DECISIO CCLVIII.

IN vna Calaguritan. decimarum dubitaui, *an ſtante ci-
tatione ad conſtituendos procuratores pro exſecutione ex-
1 ſecutorialium ad certum terminum cum proteſtatione,* †
*quod alias pars citabatur ad valuas per affixione, an ſi con-
ſtitutio fa[illegible] poſt terminum, & partis non intimata valeat
proceſſus per aff[illegible]onem ad valuas.* Et præſuppoſitum fuit,
quod relaxatio inſtrumenti fuerat facta poſt conſtitutio-
nem procuratoris, vt conſtabat ex libro notarii. Et du-
bitabatur per dictum Caſtren. *in l. prima, de ſatiſdat.* qui
2 vult, † quod illa, quæ ſunt apud acta, pars teneatur ſcire.
Et ideo, quando voluit extrahere inſtrumen. compulſo-
rialium debuit perquirere, an eſſent conſtituti procura-
tores. Et licet diceretur, quod Abb. *in cap. mandat. in ſi. de
procur.* diceret, quod contra Paulum eſt communis opi-
nio, tamen dubitatum fuit, quod iſtud non eſt verum,
3 ſed quod dictum Pauli erat reprobatum. Tamen Domi-
ni tenuerunt contrarium in caſu iſto, quia ex quo † pars
erat citata ad conſtituendum procuratores pro certa ho-
ra, non debuit amplius perquirere apud acta, an eſſent
poſtea conſtituti, ſed pars tenebatur intimare. Et hoc ca-
ſu non loquitur Paul. ſed B[illegible] *in l. eos [illegible] appellos. C. de ap-
4 pel.* Vnde [illegible]icitur iſte caſu[illegible]. Diceb[illegible]tur etiã, quod ex † quo
c[illegible]t facta diligẽtia per vnum, & nõ p[illegible]r duos de reperien-
do principalem, quod non releuabat citatio per affixio-
nem. Sed Domini hoc non curarunt, quia hoc eſt de ſty-
lo Curiæ. Opponebatur etiam, quod † procurator non 5
habebat mandatum ad acceptandum. Ideo dicebatur,
quod proceſſus erat nullus, tamen ad euitandum alleg.
Hoc etiam non placuit Dominis, quod habebat manda-
tum ſpeciale, ad id, quod fecerat, quo caſu non valet op-
poſitio, *ad deciſ. 223. in nou.* Et fuit dictum, quod alias fuit
dubitatum in vna Toletan. & nihil reſolutum, & dictum,
quod alias ſuper hoc agitur.

FABII.

De conſtit. & regreſſ. in quadam Hiſpalenſi.

SVMMARIA.

1 *Filii & deſcendentes tam ex linea paterna quam materna
vſque ad tertium gradum, ab hæreticis vel reconci-
liatis, ſi per ſtatutum canonicatus acceptare, vel per
prebendas in quadam eccleſia non poſſint, an etiam a
reſerua penſionis ob id excludantur.*

2 *Prohibitum ſi ſit obtinere beneficium, etiam cenſetur
prohibitum ea adipiſci, quæ ad id perducere dignoſcũ-
tur, & ſic principali prohibito, & eius acceſſorium pro-
hibitum cenſetur.*

3 *Cauſſa de futuro, ſi eſt ſeparata ab illa, quæ fuit de præteri-
to, vtrum ſtatutum vtramque comprehendat.*

4 *Statutum comprehendens deſcendentes ex linea mater-
na, & per quod alter alterius odio pergrauatur odio-
ſum eſt, & ob id reſtringendum.*

5 *Conſtitutio exorbitans & odioſa loquens de iuris acquiſi-
tione in beneficio nequaquam venit extendenda.*

6 *Statutum annullans donationes, vt non comprehendit
donationes ob cauſſam, ita etiam ſtatutum de reſerua-
tionibus non extenditur ad reſeruationem factam ob
cauſſam.*

DECISIO CCLIX.

IN cauſſa Hiſpalen. dubitaui, *an Epiſcopus Scalen. qui
ante ſtatutum Clementis obtinebat huiuſmodi portionem,
fuerit impeditus per dictum ſtatutum reſignare reſeruato
ſibi regreſſu & fructibus?* Et Dominus Paulus dixit pun-
ctum [illegible]um fuiſſe alias reſolutum coram Creſc. in cauſſa
Hiſpalen. portion. inter Epiſcopum Scalen. ex vna, & Io-
annem de Moriglias ex alia. Fuit dubitatum coram Do-
mino Marſicano de menſe Februarii, 1542. *an ſtatutum
eccleſiæ Hiſpalen. quo cauebatur, quod † filii & deſcenden-* 1
*tes per lineam paternam vel mat. vſque ad tertium gradum
ex hæreticis ſeu reconciliatis non poſſent de cetero obtinere
cano. & preben. [illegible] aliquod acquirere, comprehende-
ret regreſſ. quod propter dictum ſtatutũ Epiſcopus ex cauſſa
reſignationis de dicta portione facta obtinuerat reſeruari.*
Et pro affirmatiua dicebatur, quod † ſi tales erant pro- 2
hibiti obtinere beneficia, ergo erant prohibiti id, quod
perducit ad illa. *leg. omnino. ff. de ſponſal. l. ſecunda, & ibi
Barto. ff. de iuriſdict. omnium iudic. cap. cum quid, de regul.
iur. in 6.* vbi per regreſſum ad beneficium. . . . Ergo
licet regreſſus habeat curſum retro, & eſſet conceſſus ex
cauſſa de præterito, tamen quia † cauſſa de futuro erat 3
ſeparata a cauſſa de præterito. Ideo etiam ſtatutum
deberet illud comprehendere, *per Felyn. in cap. fin. colum.
2. verſicul. ſed declaratio huius fallen. de conſtitut.* Tamen
iſtis non obſtan. fuit deciſum contrarium, quia licet tale
ſtatutum ſit in fauorem fidei & eccleſi. vt purgarentur
ſuſpecti & infecti, huiuſmodi tamen † in quantum com- 4
prehendebat deſcendentes ex linea materna vſque ad
tertium gradum erat exorbitans a iure, *vt patet in capit.
primo, de hæret. in 6.* Item in quantum alter alterius odio
prægrauatur, eſt odioſum, *per Bart. in lib. 1. colum. 2. circa
princip. ff. de verb. ſignifi. & l. quiſquis. Cod. ad l. Iul. maieſt.*
Eſt odioſum odio irrationabili. Cum † ergo conſtitutio 5
ſit exorbitans & odioſa, & loquatur in acquiren. ius in
beneficio, non debebat extendi ad continuandum ius
ſuum. Nam per hunc regreſſum dicebatur, quod ammo-
do ius ſuum continuaretur, *argum. l. quicquid. ff. de ſolut.*

Et non videbatur eadem ratio in vtroque caſu, cum ſtatutum non inhabilitet quoad acquiſitionem, *per Felyn. in cap. fin. verſicul. hanc fallen. limita. de conſtitut.* Et ſi conſtitutio non inhabilitat, quoad ius, facilius erat, Epiſcopum tolerare in ſuo regreſſu, quam quod actu aliter in iure quæſito perſeueraſſet. Et ideo ius illud non dependens ex cauſſa de præterito non videtur conſtitutionem extendere argumento eorum, quę dicit Caſſad. *in prima deciſio. de pact.* item quia regreſſus eſt ob cauſſam, & ex one-
6 roſa reſignatione. Vnde † ſicut ſtatutum annullans donationes non comprehenderet donationem ob cauſſam, *ad not. in l. 1. de dona.* Ita & ſtatutum illud. Et ita reſolutum fuit.

FABIL.

De dolo & contumacia & fide inſtrumentorum Cartagmen. decimarum.

SVMMARIA.

1 *Citatio facta contra partem ex exſecutione compulſorialium generalium per affixionem, non dimiſſa copia, an valeat.*

2 *Citatio quæ fit ad cauſſam, vbi facta fuerit, alia quæ poſtmodum fiunt per contradictas, etiam non comparente citato, potius iſta fiunt citationes ex vrbanitate quam neceſſitate.*

3 *Citationes quæ fiunt in partibus poſt primam citationem, ſimiles dicuntur illis, quæ fiunt in Curia per contradictas.*

4 *Iudicis mandato ſi fieri debeat diligentia, de inquirendo principali vel eius procuratore per citationem, ea facta & iis non comparentibus affixio ad valuas eccleſiæ cathedralis fieri debet.*

5 *Forma in citatione ſeruari ſolita, vbi obſeruata fuerit, non neceſſario requiritur copiæ dimiſſio, præſuppoſito quod iure cautum non reperiatur copiam dimitti debere.*

DECISIO CCLX.

1 IN cauſſa Carthagin. decimarum dubitaui, † *an citatio facta contra Petrum ex exſecutione compulſorialium generalium per affixionem non dimiſſa copia valeret?* Et dixerunt Domini, quod ſic, quia poſtquam quis eſt citatus,
2 primo ad cauſſam, † aliæ citationes, quæ fiunt poſtmodũ per contradictas non comparente citato, potius faciunt ex vrbanitate, quam ex neceſſitate, *per Milletan verſic. ci-*
3 *tatio, in ſuo repertorio,* tum † videtur, quod citationes, quę fiunt in partibus poſt primam citationem, dicuntur ſimiles eſſe illis, quæ fiunt in Curia, per contradictas per Caſtren. *in l. & peremtoriam, in fine. ff. de iudi. quem ſequitur Felyn. in cap. quoniam. §. porro, 4. colu. in fine, vt lite non conteſt.* Et propterea ſicut facta per contradictas dicuntur fieri, ita & illæ, quæ fiunt ex voluntate in partibus in exſecutione compulſorialium, & remiſſoria, maxime cũ in Curia fiat intimatio, quod in partibus in tali loco fiat exſecutio. Eo maxime hæc opinio placuit, quia quando in Curia fit actio ad conſtituẽdum procuratores, qui interſint exactioni iurium, dicitur alias poſſidere per affixionem, prout fuit factum in cauſſa iſta, nec dicatur dimiſſa copia. Ideo ſatis eſt. quod ſit ſeruatum, quod conti-
4 nebat proteſtatio: † & iudex in partibus mandat fieri diligentiam de reperiendo principalem vel procuratorem ſuum ad citandum, alias citetur per affixionem ad valuas
5 cathedralis. Ideo † cum ſit ſeruata forma data a iudice, citatio debet valere, licet non ſit dimiſſa copia. cum iure cautum non reperiatur, quod in iſtis citationibus copia debeat dimitti. Et licet pro iſta parte allegaretur, *deciſ. decima, in nou. in addi. 225.* dixerunt Domini, quod non faciebat ad propoſitum, quia loquebatur in citatione per edictum.

FABIL.

De appel. Caſſalenſ. Canonic.

SVMMARIA.

1 *Reuerentiales dantur actori, vbi appellanti eo termino ab eo a iudice propoſito ad reſpondendum cauſſa apoſtolorum non fuerint obſeruati.*

2 *Reuerentiales ex deciſione Rotali non arctant ad tempus decem dierum, & ideo ipſarum cauſſa exſecutoriales non veniunt decernendæ.*

DECISIO CCLXI.

IN vna Caſſalen. canonic. erat lata ſententia, a qua erat appellatum, & auditor dederat terminum iuris? Deinde eodem reuerſo pro apoſtolis dederat alium terminũ iuris: Poſtmodum pars, pro qua erat lata ſententia, fecit citare appellantem ad videndum ſibi reſponderi de apo-
ſtolis, & eo non comparente, Auditor dederat reuerenti- 1
ales, quod appellans poſt reſponſionem de apoſtolis nõ commiſerat cauſſam infra decem dies. Ex aduerſo obiecta erat commiſſio exſecutorialis, & petebatur decerni exſecutoriales, & taxari expenſas, dubitaui, *an eſſent decernenda?* Et Domini dixerunt, quod non deberent decerni exſecutoriales, & quod appellans non tenebatur reſpondere pro apoſtolis, & a iure habebat annum ad committendam cauſſam, licet propterea pars ſciens ſibi ſaluum eſſe ius ſuum fuit contumax, nec voluit comparere cita-
ta. Vnde † licet domini dederint reuerentiales, tamen nõ 2
arctabatur cauſſa infra decem dies, & propterea exſecutoriales non erant decernendæ.

FABIL.

De citatione in quadam Lunenſi iuris patronat.

SVMMARIA.

1 *Inquiſitio diligens per vnum vel alterum diem, ſi fiat a curſoribus pro procuratore partis reperiendo, & dicatur abeſſe ab vrbe, fiet citatio ad valuas domus habitationis ſi certa fuerit, ſin minus, per contradictas in Campo Floræ affixas erit citandus.*

2 *Curſores ſi referant vel vnica vice procuratorem reperiri non poſſe, per id abſentia eius de ſtylo Curiæ ſatis ſufficienter que eſt probata.*

DECISIO CCLXII.

IN cauſſa Lunen. Sarſanen. iurispat. † erat facta diligen- 1
tia per vnum & per duos dies de reperiendo procuratorem, & curſores retulerant, audiuiſſe in domo eius, quomodo erat abſens ab Vrbe, quæſiui, *quomodo eſſet decernendus proceſſus?* Et dixerũt Dd. per affixionem ad valuas domus ſi habeat. Et quia dicebatur domum non habere in vrbe, ſed quod curſores dicebant, illum non inuenire, licet perquirerent in domo cuiuſdam Cardinalis, fuit dictum debere citari per contradictas in Campo
Flore, & † ex prima relatione curſorum ſatis probatam 2
eſſe abſentiam.

FABIL.

De probationibus Caſſanenſis Confidentiæ.

SVMMARIA.

1 *Teſtes deponentes de confidentia & conualeſcentia an eã ſufficienter probent, ſi ſint ex auditu.*

2 *Reſignatio in confidentia facta & conualeſcentia, cum ſub ſpecie pactorum fiat, argui poteſt de ſimonia.*

3 *Teſtes duo atteſtantes ſe ab vna partium audiuiſſe de cõfidentia, quibus duo alii accedunt de publica voce & fama, ſatis ſufficienterq; eam probare dicuntur.*

4 *Monitorium ſi fiat a parte partis de reſtitutione beneficiorum, quæ aufugit a Curia, euidenter ſatis probat anteà factam reſignationem in confidentiam.*

5 *Medici deponentes non in totum conualuiſſe ægrum ſed egredi domo, tractare negotia ſua, & ſimiles actus ſanorum exercere probant reconualeſcentiam, quamuis in totum non dicatur patientem conualuiſſe.*

6 *Reſignatio facta in confidentiam mortuo reſignatario, non reuocatis iis in perſona, in quam reſignarat antea, ſtantibus, venit in conſiderationem iſta taciturnitas, & ſi non proſit, ſaltem non obeſſe dicitur parti cuius reſignatio facta fuit.*

DECISIO CCLXIII.

1 IN vna Caſſonen. confidentiæ dubitaui, † *an ex dictis teſtium pr... etur confidentia conualeſcentiæ quantum...* ...? Petrus r... ...uerat beneficia ſua, cum eſſet infirmus, ... Torres in confidentiam, quod ſi conual... ret ex ... infirmitate, quod reſtitueret ſibi ... la beneficia & ſi mor... retur, eſſent ſua, & nepotibus ſuis deberet beneficere. P... ponebatur Petrum conualuiſſe, & a H... beneficia ſua repetiiſſe, qui negauerat reſtituere. ... Petrus erat mortuus ex alia infirmitate, & Papa T... Fort. per obitum Petri prouiderat.

2 Cum petere ... ... icia, † fuit oppoſitum de reſignatione: Fuit dic... ... ſimoniacam, & nihil valuiſſe. Et Papa motu proprio m ... erat Auditori Cameræ conſtito ſummarie & extraiudicialiter, quantum ſufficeret de confidentia, cogeret Hieronymum & quoſcunque alios ab eo cauſſam habentes ad retradendum ead... a benef... eidem Thomæ. Et cum A.C. proce... t vſque ad brachium ſeculare contra Hieronymum, cauſſa iterum commi... fuit eidem Auditori adiuncto domino Puteo, vt ... o de confidentia declaret beneficia vacaſſe per obitum, & non per reſignationem. Et ita d... larauerat.

Et per appellationem cauſſa deuenerat ad Rotam, & ine
3 prapon... dixerunt domini, ... ſatis conſtare de confidentia ... enim duo teſtes conteſtes, qui deponebant ... a domino Hieronymo, & vnus alius ... qui ... voce & fama deponebat, & alius etiam, adeo ... m dd ſatis conſtare, eo maxime, quia
4 Petrus ... uc † fecerat fieri monitorium Hieronymo, ... benefi... q... aufugerat a Curia. Vnde cum ... conſpar... arguebatur confidentia. Et q... tione præſupponebatur ... um fuiſſe, quo ... ex in... mitate, dicebatur non probari conua... centiam. Tamen Dd. habuerunt hoc pro
5 ſatis ... quia ... dici deponerent, non in totū conual... ta... n aperte, ... atur per m... dicum quod ... bat ... o, & ... rab... petebat beneficia ſi reſ... ... ilti ... re, h... totum non ... Att. ſtabatur ... medici ex ... ita... teo ... a tamen dicebatur, quod idem Petrus, licet con... non erat ad ... mentis, & inſtigatio... or... m prandia f... & deinde pridie, quam m... dixiſſe, quod moriebatur contentus, quia de ... ciis diſp... ſuiſſet, & D. Hieronymum ... quem fuiſſe ... ent ex executorem reliquerat in prima in... mitate, ... uocauerat, viſum fuit cauſſam aliquid dubitationi ... bere, propterea veniebat conſideranda denuo, & iterum examinanda propoſita fuit.

FABII.

De iudiciis Gebennenſ. Parochialis.

SVMMARIA.

1 *Inhibitio parti agenti vtrum extra Curiam contra reum dari poſſit, idque per vim commiſſionis.*

2 *Pars aduerſa contra quam inhibitio ad partes, vel extra Curiam petitur, ſi præ... ns ſit in Curia, ibi communicanda eſt, & inhibitio illa extra Curiam decerni petita denegatur.*

DECISIO CCLXIV.

1 IN cauſſa Gebennen. parochialis conſului dominos, † an protonotario Incolæ eſſet danda inhibitio extra Curiam vigore commiſſionis Guid. bo. eius aduerſarii, qui contra illum cauſſam commiſerat ſuper lactationibus. Et licet ordinarie ſolent concedi, nec vnquam denegari tam vigore vnius, quam alterius commiſſionis, tamen propter ſupplicationem, ne cum ... inhibitione ... id machinaretur, in partibus poſtquam Guid. poſt ... mes cont... actorem ſuum multis laboribus, & ... in Rota ... pendente reſignauerat in eius fauo... & poſſeſſionem adeptus fuerat cum decreto parlamenti Regii confirmante ſententiam Rotalem, denegarunt iſtam inhibitionem domini, & dixerunt, quod †
2 poſtquam Guido erat præſens, in Curia illum conueniret, & illi tunc inhiberetur. Et ita alias hoc anno me proponente fuit reſolutum.

FABII.

Regul. de Muta. collat. Briton Canonic. & præben.

SVMMARIA.

1 *Mutatio ſi fiat ſimul & ſemel in eadem ſupplicatione cū extenſione, vtrum locus ſit regulæ de fraudibus obuiandis.*

2 *Ca... mixtus vtrum ſub duplicibus contineatur in regula, quæ exorbitantes ſunt & odioſæ.*

3 *Gratia dua, ſi in vno & eodem ſupplici libello comprehendantur, mutationis vna, extenſionis alia, non ob id tamen dicitur mixta vtraque gratia, ſed ſimplex. Et eadem eſt ratio in pluribus gratiis eadem ſupplicatione obtentis.*

4 *Scriptoris Apoſtolici manus in bullis Apoſtolicis non raro fidem fac... de tempore expeditionis e... ... dem.*

DECISIO CCLXV.

IN cauſſa Britonien. Canonic. & præben dubitaui, † an 1 quando ... it mutatio ſimul & ſemel in eadem ſupplicatione cum extenſione, ſit locus regulæ, de qua in actis? Alias ... in hac cauſſa prima pars dubii propoſita, & reſolutum, videlicet non eſſe ſatisfactum regulæ; ſed nunc dicebatur prædictam reſolutionem non habere locum, quādo ſimul, & ſemel in eadem ſupplicatione fieret mutatio, & extenſio, † quia ſub duplicibus comprehende- 2 batur caſus mixtus, in reg. quæ ſunt exorbitantes, & odioſæ, & ... liter ... num fuit iuriſtus vulg. ſecundū fundamentum vltimo ... ctum. Ex aduerſo dixerunt Dd. nihil valere, quia non eramus in mixtis, vt dicunt Doct. ſed ſimplicibus, qu... in vna & eadem ſupplicatione eſſent duæ 3 gratiæ, vna mutationis, alia extenſionis, tamen vtraque gratia erat ſimplex, etiam ſi in ead. ſupplicatione decem gratiæ co... inerentur, vt quandoq; contingit, nō propter hoc dicebatur ſupplicatio continere aliquid mixtum, & propterea ſatis eſſe, quod militaret vtroq; caſu ratio regulæ, quæ erat obuiare fraudibus, quia d. facili poterāt fi... Et licet non cō laret literas extenſionis eſſe expeditas poſt vacationem beneficii, quia tamen erat impoſſibile probare non expeditionem. Q... ia Ioannes, qui n... n e... ped... uerat, erat ſcriptor Apoſtolicus, † & in bullis 4 ſi... non ... app... ſita manus reſcribendarii, ex quo ſolet ... ndo probari tempus expeditionis, voluerunt domini, quod exp... din ... ndo literas, deberent hoc probare. Et licet eſſet Rotæ oſtēſu faſciculus ſupplicationū, in quo non aliter expediebātur collationes, mutationes, & extenſiones, niſi prout ... tamen dixerunt domini, quod erat neceſſ... ... xcludere fraudē, & demonſtrare quod ceſſaret ... nihil ſatisfiebat regulę. Q... o ad ſecūdam partem dubii ... fuit ficta difficultas, quia fuit viſum ... riculum, ne cauſſa illa de ... in qua noſter Dec. Fab habebat intereſſe, quod aliquid faciebat. In corpore ſupplicationis ... data gratia ad vacan. in menſibus ordinariis ... non mirum ſi poſtmodum in generali derogatione regularum erat dictum, quod intelligebatur derogatum menſibus ordinariorum.

FABII.

Reg. ... R... nunt. Spoletani beneficii.

SVMMARIA.

1 *Clauſ. Et quouis modo, ... extendatur ad beneficia vacantia in Curia per obitum, non facta mentione eiuſdē in ſpecie, contra ... eneralem reſeruationum.*

DECISIO CCLXVI.

IN cauſſa Spolet. Penſ... ii dubitaui, † an clauſula quo- 1 uis modo capiat bene... vacans in Curia per obitum, de quo non fuit facta mentio, ſtante regula quamcunque generalem reſeruationem importan. &c. ... uit reſignatum beneficium, & quia reſignatio patiebatur mul-

tas difficultates, fuit dictum, quod ex quo tempore reſignationis vacabat per obitũ, quod clauſula quouis modo capiebat beneficium, quod ex quo vacabat per obitum in Curia, de quo non fuerat facta mentio, non capiebat, *vt dicunt Gem. & Franc. in c. 2. de præben. in 6. in penul. & vltima col. 202. & deciſ. 202. 537. in antiq.* Sed an hec replicabatur, quod per clauſulas in ſupplicatione videlicet, *veriſque, & vltimus, &c.* vſque pro expreſſis, erat perinde, ac ſi obitus in Curia fuiſſet expreſſus, & in literis potuiſſet exprimi. Et fuit allegat. per vnum ex dominis Æneas de Falco *in tract. 14. queſt principali.* Et licet in contrarium allegaretur conſil. Gemi. *12. in fi.* dixerunt D. Gemi. non loqui in caſu ſimili, quando iam latæ clauſulæ in gratia erant in alio caſu penitus diuerſo.

FABII.

De Teſtibus, in quadam de Gadis.

SVMMARIA.

1 *Conſanguinei etiam in arctiſſimo gradu conſanguinitatis probant aliquando pro cõſanguineis, cum ſunt perſonæ Illuſtres, quia habetur ratio qualitatis perſonarum.*

2 *Teſtis ſi deponat ſe ſtatim quidpiam feciſſe, & pars aduerſa probet poſt triduum factum, non ob id teſtis arguitur de falſo, cum modicum diſtans nihil diſtare videatur.*

DECISIO CCLXVII.

IN cauſſa de Gaddiis leg. duo teſtes examinatos pro parte procuratoris videlicet Illuſtris domina Iacoba, & Ermelaus de Bentiuolis, qui deponebãt, *Claudiam ſtatim ab obitu Aloyſii dixiſſe ſe tenere, & poſſidere Caſtrum*
1 *nomine Rians pro dote ſua?* Et † licet eſſent conſanguinei in ſatis ſtricto gradu, quia domina Iacoba erat ſoror matris dominæ Claudiæ. Item licet † domina Iacoba diceret, quod ſtatim poſt mortem Aloyſii iuerit ad ſe condolendum cum domina Claudia, & heres dixerit quod iuerit poſt duos vel tres dies, tamen habuerunt illos pro conteſtibus, & dixerunt fidem eſſe adhibendam, non obſtante conſanguinitate, propter qualitatem perſonarum.

FABII.

De conſtituto, in eadem Romana de Gadis.

SVMMARIA.

1 *Dotis nomine caſtrum ſi dicatur eſſe poſſeſſum vigore conſtituti, de quo per inſtrumentum dotale apparet, & fiant poſtmodum actus nomine tutorio, vtrum proprio nomine capta poſſeſſio dici poſſit.*

2 *Poſſidens non proprio nomine, ſed alieno vtpote prædeceſſi, mutare ſibi cauſſam poſſeſſionis non poteſt.*

3 *Poſſidere, ſi quis ſe dicat non ex hoc ſolo probatur poſſeſſio, ſtante eo, quod actibus contrarium demonſtret, vt ſi pro tutela actus geſti in facto appareant, qui propriam infringunt poſſeſſionem.*

DECISIO CCLXVIII.

IN cauſſa Romana de Gaddis dubitaui, *vtrum præſup-*
1 *poſito † quod probetur Dom. Claudiam tenere Caſtrum Rians, & poſſidere dixit pro dote ſua. Et nihilominus conſtat eam feciſſe actus tutorio nomine, de quo in actis, & apparebat Epiſcopum poſſediſſe vigore ſui crediti partem, an hoc ſtãte Claudia cenſeatur proprio nomine poſſediſſe, ita vt*
Epiſcopus ad ſuam partem veniret reſtituendus? Fundamẽtum Dom. Claudiæ erat, quod ex quo Claudia dixerat ſe ſtatim poſſidere pro dote ſua, videbatur ſtatum habuiſſe conſtitutum, de quo in inſtrumento dotali, & propterea
2 ſtatim cœperit ciuiliter, & naturaliter poſſidere, & † Archiepiſcopus heres non poſſidere poterat nomine proprio, ſed nomine alterius, vnde non potuerat ſibi mutare cauſſam poſſeſſionis, & poſſidere iure crediti: & propterea non veniebat reſtituendus, quia Do. Claudia non illum ſpoliauerat, ſed ſuam poſſeſſionem cœperat, & continuauerat, & poſt mortem Aloyſii potuerat propria auctoritate ſine vitio ſpolii occupare Caſtrum vigore ſui inſtrumenti, vt alias dictũ fuit. Tamen Dd. fuerunt in contrario voto, quod Archiepiſcopus veniret reſtituendus, quia ex eo, quod Claudia dixiſſet ſe poſſidere Caſtrum Riani, non inſerebatur ad conſtitutum, & teſtes interrogati dixerunt, ſe de conſtituto nihil audiuiſſe. Vnde † ex hoc 3
ſolo quod Claudia dixiſſet ſe poſſidere, non acquirebatur poſſeſſio proprio nomine, cum poſtmodum factis declarauerit contrarium, faciendo illos actus, quos fecerat tutorio nomine, vnde Archiepiſcopus poſſidere potuit tutorio nomine, & poſt modum, & tanquam venditor non licebat illum ſpoliare: propterea veniebat reſtituendus. Vnde ex omnibus iſtis fuit reſolutum in fauorem Archiepiſcopi.

FABII.

De ſenten. & re iudic. Oueten. Archidiaconatus.

SVMMARIA.

1 *Sententia in cuius promulgatione non conſtat de rogitu notarii eſt ipſo iure nulla.*

2 *Regiſtrum ſi monſtret latam eſſe ſententiam poſt multas comparitiones, & habita fuerit a partibus pro bona, & de ea ſatis conſtet quoad negotium principale, firma, & rata habenda eſt.*

3 *Auditor datus licet non ſit ſacerdos, ſi tamen eſt in ætate habili ad ſacerdotium, ita vt ſtatim potuerit ordinari, ſufficit.*

DECISIO CCLXIX.

IN cauſſa Oueten. Archidiaconatus de Villa noua dubitaui, *an ſententia Veraldi eſſet nulla*, quia ipſe de manu partis pronuntiando acceperat ſchedulam, nec dederat notario, ſed penes ſe retinuerat, & poſt multum tempus dederat notario ſchedulam, vt annotaret terminum, qui ita proprie annotauit, *vt dictum eſt.* Et dixerunt domini ſententiam eſſe nullam, quia notarius de ea non 1
erat rogatus, & ſi aliud feciſſet, & fuiſſet pro nullitate tãquam legitime non conſtitiſſet de ſententia, *ea quoniam, de probat.* Quia † tamen ex multis, iis in regiſtro conſta- 2
bat ſententiam eſſe latam poſt multas comparitiones factas, & quod partes affirmantes ſententiam latam habuerint eam pro bona, & quod de ea ſatis conſtaret quoad negotium principale, dixerunt, † quod licet ille, qui datus 3
erat auditor, non eſſet ſacerdos, tamen ſi erat in ætate in qua potuerit ſtatim ordinari, quod ſufficiebat, *ad* [illegible] *Ioannem And. in c. ſi de cler. ægrotant.* Quantum ad [illegible] dubium, quod habet de reg. de annali habuerunt pro dubio conſiderabili, & mandarunt ad Calendas.

FABII.

De Teſtibus in quadam Romana.

SVMMARIA.

1 *Penſionem recipiens ſine præuia aliqua proteſtatione, ſcientiam litis præſupponit, & ius in ea quæſitum remiſiſſe.*

2 *Probatio ſcientiæ, quæ actus eſt neceſſarius teſtes ſingulares alias non admitti ſolitos admittit. Ita vt fidem in ea facere poſſint.*

DECISIO CCLXX.

IN cauſſa Romana ſecundum euidentem leg. teſtes quos dictum eſt probare ſcientiam Franciſci noui rectoris, vnde † poſt ſcientiam litis receperat penſionem 1
domus ſine aliqua proteſtatione, videtur ius ſibi quæſitum, in illa lite remiſiſſe, quo ſtante cum ſententia eſſet in euidenti, & ſibi ipſi præiudicaſſet Rector, remanebat bona ſententia lata. Et ita illam confirmaui: ſolum pars Rectoris dicebat, partes non probare, ex quo erant ſingulares teſtes: domini dixerunt, quod hoc non conſtabat, † quia ad probandum ſcientiam, quia eſt actus ne- 2
ceſſarius ſufficiunt teſtes ſingulares, *& allegarunt Curtiun. con. 164.*

FABII.

De Penſione in quadam Ilardenſi. 1. Octobr. 1550.

Svm-

SVMMARIA.

1 *Penſione annullata vtrum teneatur pars quæ recipit ſolutionem ad earundem reſtitutionem.*

2 *Penſionarius titularis, & qui ſolo nomine eſt penſionarius nudos fructus percipiendo annullata penſione de a-qui[illegible]ate in ni[illegible]ilum plane tenetur.*

DECISIO CCLXXI.

DVbitaui 24. eiuſdem in vna Ilardenſis penſionis, inter Hieronymum Rimoni, & Thomam Fortum, du-
1 bitando [illegible] an Thomas teneretur reſtituere penſiones ſolutas [illegible] omnino annullata penſione, pro [illegible] Thomas fecerat quittantias, licet in veritate illas non perceperit, & Thomas tantum ſeruiebat de † nomine: dixerũt [illegible] quod non erat æquum, quod Thomas, qui ſeruiebat de nomine, teneretur illas ſoluere, ſed quo ad actiones, quas habebat contra D. Iulianum, cederet illas [illegible] Hieronymo: & quia prætendebatur Thomam [illegible] te ſuo quandam aliam penſionem Iuliani, [illegible] penſiones reciperet, & non ſolueret domino [illegible] nec fuiſſet ſatisfactũ Hierony. & Thom. pro[illegible] facere.

FABII.

De Præbenda & regula octo Menſium Pampilonenſis Prioratus.

SVMMARIA.

1 *Regula reſeruatoria octo menſium vtrum locum habeat [illegible] tempore exſpectatiuarum, vbi nulli adfuerint ex-[illegible]*

2 *[illegible] menſium in exſpectatiuis huuc in finem facta [illegible], vt per eam donec generalis expeditio [illegible] iuarum fieri poſſit a Sanctiſſimo, pauperibus & [illegible] meritis prouideatur.*

3 *[illegible] tiuis conceſſis ex ſtylo Cancellariæ, nunquam fit mentio [illegible] regula reſeruatoria octo menſium in bullis [illegible].*

4 *P[illegible] o ordinariis cum prior eſt tẽpore vigore exſpectatiuarum, [illegible] regulæ reſeruatoriæ octo menſium, præualet etiam pro[illegible] Papali tanquam poſteriori.*

DECISIO CCLXXII.

DIe 21. eiuſdem in cauſſa Pampilonen. Prioratus de [illegible] dubitaui, † *an regula reſeruatoria octo menſium [illegible] tempore exſpectatiuarum, vbi exſpectantes non [illegible]*. Et dubium faciebat, quia [illegible] ceſſat propter [illegible] conceſſas fauore exſpectantium, vt in [illegible] fiut reſeruare, poſtquam alii quatuor ordinariis [illegible] nantur. Vnde vbi non ſunt exſpectantes, re[illegible] debet durare. In contrarium fuerunt omnes, [illegible] illa facta eſt interim, donec generalis expeditio [illegible] tatiuarum fieri poſſit, & Papa valeat prouidere [illegible] bus, & aliis bene meritis, vt cantãt verba regulæ, vnde conceſſis exſpectatiuis ceſſat, quia tempus [illegible] quo reſeruatio facta fuerat. Propterea videmus ſemper quod finitis exſpectatiuis renouatur iſta regula,
3 quod [illegible] ſtrat illam ceſſaſſe. † Vnde videmus etiam ex ſtylo Cancellariæ, quod quando exſpectatiuæ ſunt conceſſæ, nunquam in bullis fit mentio de tali reſeruatione, *per [illegible] 14.4. vol. Staphil. in tract. de lit. grat. & Inſt. [illegible] ex prædi[illegible] inferius, & Sarn. in tract. exſpectatiuarum [illegible] nu. 2.* Et ideo concluſum fuit, prouiſionem or[illegible] eſſe bonam, & præualere prouiſioni Papæ, quia anterior.

FABII.

De emtione, in quadam Romana ſpolii.

SVMMARIA.

1 *Emtio domus facta ex pecunia clerici defuncti per quendam tanquam procuratorem, vtrum cenſeatur in fauorem Cameræ [illegible], an vero heredum clerici prædicti.*

2 *Bulla Leonis Decimi bona ſtabilia clericorum, vel Curialium concedit heredibus eorum, in fiſci Apoſtolici præiudicium.*

3 *Papa ſi donet pecunias defuncti clericalis cuipiã, an dicatur hoc facto quid fieri in fraudem Apoſtolici fiſci.*

4 *Alienatio facta bonorũ ab aliquo, qui crimen ſtatuit perpetrare, ne confiſcentur, in fraudem [illegible] facere dicitur, & contractus [illegible] omnino nullus, ſicq; ad [illegible] cum reuertantur, cuius in præiudicium alienata fuerant.*

5 *Fiſcus in bonis curialis nullo crimine notati ſpem probabilem non habet, ideo alienatio bonorum ab eo facta aut donatio rata eſt habenda.*

DECISIO CCLXXIII.

EAdem die Romana Spolii inter Rochum Blancalana, & Nicolaum Facolinum, dubitaui, † *vtrum emtio* 1
Domus facta per Rochum cenſeatur in fauorem Cameræ fa[illegible]a? Rochus, tanquam procurator Ioannis Franciſci de Ferrariis pecunias quaſdam numero 500. duc. numeratorum conuerterat in emtionem domus paulo ante mortem Ioannis Franciſci, ex quo ſequebatur, quod ſi dictæ pecuniæ, nõ fuiſſent conuerſæ in emtionem dom. quia ſpolia Ioannis Franciſci clerici acquiſita ex beneficiis fuiſſent debita Cameræ. Stante autem emtione dom.
propter bullam † Leonis, quæ vult, quod ſtabilia Curia- 2
lium tranſeant ad heredes, & fiſco non acquirantur, nec domus fuiſſet acquiſita Rocho hered. Franciſci, qui ſtatim obierat facta emtione, dubitabatur, *an iſta emtio, tãquam facta ad inſtantiam Cameræ valeret, & perinde eſſet*
ac ſi non eſſet emta, & pecuniæ deberentur † Nicolao, cui 3
Papa has pecunias donauerat? Et dubium faciebant no[illegible] per Bart. *in l. poſt contractum. ff. de donat. & tex. in cap. 2. de renunt.* Tamen dixerunt, quod licet iſtud poſſet dici factum in fraudem fiſci, tamen iſta fraus non erat conſiderabilis ad annullandum contractum. Nec obſtant not.
in l. poſt contractum, quia illa † habent locum in odium 4
delinquentis, quia ali[illegible]nauerat bona, ne facto delicto c[illegible]ſ[illegible]arentur: hic autem ceſſat ratio, quia nullum commiſſum eſt delictum. Nec etiam obſtat tex. in d. ca. 2. qui loquitur in i[illegible]lis terminis, & ibi exſpectans primam præbendam vacaturam habebat ius in ſpe, ſaltem quod erat conſiderabile. Vnde liquet dimittendi præbendam tenu-
ẽti hoc facere in fraudem illius, hic autem fiſcus nul- 5
lam ſpem probabilem, in pecuniis habebat, ex quibus emta domus fuerat, cum illæ ſemper vſque ad mortem fuerint in diſpoſitione patroni, vt poſſit illas donare, aut proiic[illegible]re in mare, & in emtionem ſtabilium conuertere. Et ita omnes firmarunt, ſed pro iſta deciſio. allegata, allegabatur Sal. *in l. pen. col. 4. verſ. non obſt. quod can. C. de bon. praſc[illegible]ip.*

FABII.

De renunt. & reſt. ſpol. Imol. Canon. & præbend.

SVMMARIA.

1 *Reſignatione ſtante vtrum reſignatarius poſſit iure proprio proſequi iudicio ſpolii emitum per reſignationem, & reportare ſententiam ſuper ſpolio in [illegible]em contra intruſum lite pendente.*

2 *Supplic[illegible] continet indultum gratioſæ conceſſionis nõ per id [illegible] cetur conceſſa ſurrogatio ad actionem admiſſa po[illegible]onis.*

DECISIO CCLXXV.

IN cauſſa Imolenſis Canonicatus, & præbenda dubita-
ui, † *vtrum ſtante reſignatione in actis potuerit reſigna-* 1
tarius iure proprio proſequi iudicio ſpolii emitum per reſignationem, & reportare ſententiam ſuper ſpolio in fauorem contra intruſum lite pendente. Et dixerunt Domini, quod non, nec in ſupplicatione, nec in literis fit mentio de lite ſuper ſpolio, nec eſt aliqua ſurrogatio quoad litem. Vnde actio ſpolii, & iudicium [illegible]d, non potuit tranſire in reſignatarium. Et licet in ſupplicatione, & in clauſulis fuit facta mentio de lite ſuper beneficio in e-
uentum, quod beneficium eſſet litigioſum. Et † licet 2
diceretur cum gratioſa ſurrogatione, vt per hoc nõ eſſet

ſurrogatum ad actionem, quam habebat ad poſſeſſionem admiſſam: Sed mens concedentis fuerat ſurrogare quo ad poſſeſſionem ſi quam habebat; & dixerunt, quod ſi iſte reſignatarius prætenderet eſſet ſurrogatum etiã quoad ſpolium, quod faceret expedire literas, quæ nondum erant expeditæ, & illis expeditis, quod tunc aliter iudicaretur.

FABII.

De fide Inſtrumentorum Cæſaraguſtana pecuniaria.

SVMMARIA.

1 *Annexa & partitæ ſi fuerint inſeparabilia, non poſſunt pro parte acceptari, & pro parte repudiari.*

2 *Partita debiti, & crediti plures ſi fuerint, debent in totum acceptari ad fidem faciendam, aliter non releuat.*

3 *Computationes redactæ in eandem partem ſcripturæ ſeu inſtrumenti, non poſſunt in parte acceptari, & in parte repudiari.*

4 *Liber rationum non probat in parte contra ſcribentes, & in parte illorum derogare poteſt probationi, ſed aut omnino probat aut improbat in totum.*

DECISIO CCLXXVI.

IN cauſſa Cæſaraguſtana pecuniaria dubitatum, an Doctor Paſqualius teneatur acceptare partitas, & computata in totum, vt fidem ei facerent: & aduocati vtriuſque
1 partis conueniebant in hoc, quod † partitæ erant annexæ, & inſeparabiles quod non poterant pro parte acceptari, *per Bartan l. quadam. §. nummularios. ff. de eden. Bal. in conſ. 156. lib. 3. & conſ. 357. lib. 1. Alex. 133. colum. 5. lib. 1. Doctores omnes in l. admonendi, de iure iuran. in 6. limita. cum multis aliis* Vnde in facto iſto erat videndum an iſtæ partitæ productæ eſſent, & concesſæ vt intrarent prædictæ doctrinæ, & † quia erant plures partitæ, tam crediti, quã
2 debiti, quæ oriebantur ex eodem facto, dixerunt illas cõnexas eſſe, & deberi in totum acceptari, alias fidem non facerent; *Argumento tex. in l. 1. C. ſi vnus ex pluribus Bal. in l. ampliores in prin. colum. 1. verſic. ſed quæro, de appel. Ripa in l. admonendi, colum. 24. num. 124. verſic. illud 3. & Abb. in c. 130. & 2. de poſtul. prælat. colum. ſi. dum eſſ ond e ad eandem olim, de cenſibus. & Iaſ. in l. admonendi, colum. 51. verſ.*
3 *quid tenendum, & alia ratione*, licet diceretur, † quod iſta computa non poterant in parte acceptari, & in parte non, ex quo ſunt in eadem ſcriptura computorum, quod alias ponderatur ad propoſitum deciſ. 313. & 51. col. 2. Et in effectum illa computa ſunt vnum totum, *vt dicit Mohed. notab. 79.* Et idem dicebat Cuma. *con. 137. col. 2. verſi.*
4 *ſed hic non erat*, quod † liber rationum non probat cõtra ſcribentes, niſi computatis his quæ verſa vice continentur pro eo. Et propterea dicebat *Iaſ. in l. admonendi, in e. pete. colu. 56. circa medium*, quod ſicut recipiens computa non videtur acceptare prout alias, *iuxta l. ſi iuſſu familia. ff. ad Maced.* quæ in hoc limitatur, quæ cenſetur recipere ad deliberandum, ita nec deberet inducere confeſſionem quo ad [illegible] tem, niſi omnibus acceptatis.

FABII.

De fide Inſtru. Romana de Piebis.

SVMMARIA.

1 *Recognitio inſtrumenti, vel regiſtri, an fieri debeat per teſtes deponentes de viſu, quod ſi fuerint præſentes, & viderint inſcriptum extendi.*

Limita & diſtingue locum habere id in apocha non in aliis inſtrumentis, in quibus viſus non requiritur, ſed notitia manus ſcribentis, vel comparitio ſcripturæ quæ ſufficienter probat. nu. eq.

DECISIO CCLXXVII.

IN cauſſa Romana de Pichis dubitatũ, *vtrum regiſtrum in quo prætenditur conſtare de ſententia, ſit iudicata ſufficienter ſit recognitum?* Hoc dubium fuit alias propoſitum 14. Aprilis, & reſolutum, non bene recognitum: nunc erant duo alii teſtes examinati, quorum vnus deponebat bene cognoſcere manum ſcribentis, & propter-

ea domini remanſerunt in eadem opinione, quia [illegible] licet 1
requiratur quod recognoſcens viderit [illegible] *vt Alecon. [illegible] 3. ver. [illegible] e col. 2. lib. 1. Felyn c. 240 [illegible] ver. [illegible] ed limita de p. d. [illegible] Aſ. [illegible] Sirn. Pa* [illegible]
19. nu. 43. lib. 1. tantum [illegible] procedit in apocha [illegible] 2
al. licet [illegible] non viderint [illegible] ſi bene habent notam [illegible] ſcribentis, vel per comparitionem cognoſcunt, ſufficit Bar. Ang. Thian Paul. C. [illegible] *in l. [illegible] ratio, [illegible] de d [illegible] P [illegible] & Soc [illegible] dec [illegible] dem. [illegible] opinio per Ru [illegible] ſed [illegible]* in recognitione [illegible] in quo [illegible] ſuſpic [illegible] ratis [illegible] in apocha, [illegible] *S [illegible] compa [illegible] col. [illegible] non omnino, fide inſt. Socin formæ terminorum, con. 41. colu. 1. [illegible] d ad hoc reſpondetur lib. 3.*

FABII.

De [illegible] de Inſtrumentorum, in eadem cauſſa Romana pecuniaria. 7. Iunii 1551.

SVMMARIA

1 *Depoſitum factum pecuniæ, de quo ſit acceptatio per notarium non ſit [illegible] la apocha, aut ea non coparente, vtrum ſufficienter probetur.*

2 *N [illegible] cõſignaſſe pecunias, de quibus conſ [illegible] tur depoſitas coram ſociis, a [illegible] hæc propo [illegible] ſtrumento [illegible] & plene probat.*

3 *A [illegible] depoſitum factum idone apud acta, liberatur, ita vt pars aduerſa omnis contra eam a [illegible] adimatur.*

DECISIO CCLXXXVIII.

IN cauſſa [illegible] omana pecuniaria de Pichis erat [illegible] factum 1
depoſ [illegible] n, & notarius atteſtabatur, & pars citauerat [illegible] ndum ibi con [illegible] ari, & n [illegible] arius [illegible] ſtab [illegible] d [illegible] ſit in co [illegible] um, & compoſuiſſe quitta [illegible] qu [illegible] tam [illegible] non apparebat, ſed in regiſtro erat rel [illegible] in ſ [illegible] & repete [illegible] illæ ab H [illegible] ronymo de Pi [illegible] herede ipſius [illegible] e [illegible] pecunias, & ne [illegible] non [illegible] n [illegible] recepiſſe, ex q [illegible] non r [illegible] batur q [illegible] ttan [illegible] a, nec [illegible] erat notario, poſtquam pecunias receperat. Dixerunt domini, quod ſi [illegible] otarius 2
dicebat [illegible] e conſignaſ [illegible] pecunias depoſitas præſen [illegible] bus ſociis, qu [illegible] d illud [illegible] at inſtrumentum publicum, co [illegible] m t [illegible] bus fa [illegible] d [illegible] bant [illegible] lenam fidem ad [illegible].
D [illegible] batur etiam, quod † ille, qui deponit ſ [illegible] o 3
fact [illegible] apud acta, liberatus eſt; Vnde aduerſarius [illegible] con [illegible] m habebat actionẽ: nam notarius ho [illegible] in in [illegible] con [illegible] bus confeſſus e [illegible] t: Et dixerunt do [illegible] conſtar [illegible] pecunias fuiſſe conſignatas Hieronymo, & h [illegible] rede [illegible] ſu [illegible] m Hieronymum Iuniorem, qui tunc erat in cauſſa, teneri ad illas.

FABII.

De Teſtamentis Maioricenſis patrimonii.

SVMMARIA.

1 *Inſtrumentum [illegible] onis celebratum, legitimum heredem [illegible] rum [illegible] de herede dubium ſubo [illegible] fuer [illegible] demonſ [illegible].*

2 *M [illegible] duorum [illegible] per editionem euenien pra ſuppoſuit ſeniorem primo [illegible] iuniorem ad fin [illegible] nem in mari pereuntium obi [illegible] ſe.*

3 *Inofficioſum dicitur teſtamentum a matre vno [illegible] ſolidum inſtituto aliis in vita exiſ [illegible] entibus tacite præteritis.*

Limita pro validitate teſtamenti talis cum rumpi p [illegible] ſſit per querelam, nu. ſeq.

4 *Teſtator ſi decreuerit hereditatem ſuam deferri ad agnatos [illegible] agnominis [illegible] [illegible] haud dubio cenſetur [illegible].*

DECISIO CCLXXIX.

IN cauſſa Maio [illegible] cenſis Patri [illegible] dub [illegible] *Mattheus ſit heres in [illegible] pro parte Ioannis de* [illegible]

[illegible] debatur, quod non: quia Ioannes duos heredes [illegible] erat Gulielmum & Berengarium: Golielmus [illegible] Matthæi reliquerat duas filias, Iſabellam matrem Matthæi & Ioannetam: qua mortua Iſabella pro 3/4. & [illegible] mater pro 1/4. ſucceſſerant, vt † ex inſtrumento diuiſionis conſtabat. In 1/4. parte non erat heres [Mat]thæus, quamuis diceret, quod ſucceſſerat auiæ ſuæ [Ber]nardinæ: tamen dicebatur, hoc non conſtare, cum [illegible] alios, & duas ſorores habuiſſet. Tamen [illegible] publicationis teſtamenti Iſabellæ conſtabat, † quod co[illegible] Bernardina & Iſabella mortuæ fuerunt, [illegible] quadam ſ[illegible] Maioricæ facta. Vnde præ[illegible] prius obiiſſe Bernardinam Seniorem [illegible] ſuperſtitem: ſicut dicitur de his, qui in ma[illegible]: vnde tota hered. fuerat acquiſita Iſabellæ, quæ [illegible] em heredem ſuum reliquerat Matthæum. Et † [illegible] diceretur teſtamentum Iſabellæ fuiſſe inofficioſum, quia ſolum Matthæum heredem inſtituerat cum alios fi-

4 lios haberet: tamen reſpondebatur † quod teſtamentum valeret, poſito quod poſſet per querelam rumpi, quod nunquam erat factum: vltra id, quod omnes filii & filiæ [illegible] erant mortui, conſtabat in teſtamento [illegible] hæi, qui poſt vxorem deceſſerat, ex quo de aliis [illegible] non fuerat mentionem, quod veriſimiliter non feciſſet ſi viui [illegible] & adeo quod cõſtabat etiam perueniſſe partem B[illegible]ni, qui in ſuo teſtamento inſtituerat primogenitum [illegible] qui erat Matthæus. Sed dicebatur, quod non pot[illegible] heres, quia iniunxerat teſtator, quod he[illegible]tur cognomine ſuo, & arma eius d[illegible] fer-

5 re [illegible] faciebat Matthæus, qui vocabatur Caſone [illegible] Rangone, quod non erat cognomen teſtatoris [illegible]tur etiam ex aduerſo ſufficere, quod ſatis erat ſuſce[illegible] teſtatoris, nec cogebatur ſuũ relinquere, & [illegible] ex dominis allegauit Gulielmum, *in c. Raynut. nu. 44 de [illegible]* De hoc [illegible] ſpecie dicebatur etiã, quod [illegible] portaret arma teſtatoris, ſed Matthæus oſtendit ſi[illegible]um, in quo de contrario conſtabat, & maxime [illegible] qui hoc opponebant, debebant hoc pro[illegible]. Vnde fuit concluſum ſatis conſtare Matthæum eſſe [her]edem Ioannis in totum.

FABII.

De ſenten & re iudica. & reſtit. ſpol. Imolenſis Canonicat. & præbendæ.

SVMMARIA.

1 *[S]ententia lata in poſſeſſorio quæ tranſiuit in rem iudicatam an ex ſurrogatione poſt ſententiam producta poſ[illegible]neri.*

2 *[C]eſſionarius non habens ius in ſpolio ſi de eo agatur & non producens actionem ceſſionis efficit ſententiã reddi nullam.*

3 *Spoliatum ſe prætendens a nouo poſſeſſore de nouo ſpolio agere debet, non veterem actionem, quæ in ipſum trãſlata non fuit, innouare.*

4 *Ius [ſur]rogationis prætendens, debet contra poſſeſſorem nouiter [illegible] illud opponere, vt videatur ex collatione quodnam melius, & præſtantius ſit ad cauſſæ executionem.*

DECISIO CCLXXX.

IN cauſſa Imolenſis Canonicatus, & præbendæ dubita-

1 ui, *an ex ſurrogatione p[oſt ſ]ententiam productam poſſet ſuſtineri ſententia lata in [poſſeſ]ſorio, quæ tranſiuit in iudicatum.* Fuerant latæ duæ ſententiæ ſuper ſpolio, poſt quas, qui habuerat ſententiam in [ſuum] fauorem, ceſſerat omne ius ſuum in fauorem tertii, etiam quoad poſſeſſione: & ceſſionarius venerat ad cauſſam, & reportauerat ſententiã tertiam ſuper ſpolio, & intimatis executorialibus ob nõ paritionem fuerat poſſeſſor declaratus aggrauatus, & reaggrauatus, & cum inuocaretur pro brachio ſeculari, cõparuit procurator poſſ. & dixit de nullitate huius ſentẽtiæ, quia

2 † ille ceſſionarius nullum habebat ius in ſpolio, ex quo actio ceſſa non reperiebatur. Et ita fuit reſolutum duodecima Nouembris. Nunc autem, quia [illegible], contra quẽ fuerant latæ duæ ſententiæ, erat mortuus ante tertiam ſentẽtiã, & iſte ceſſionarius [illegible] ſurrogationẽ in omne ius defuncti, etiam quo ad poſſeſſionem & proſecutionẽ litis, & fuerat proceſſum per contradictas cõtra eum, qui ſua intereſſe prætendebat, putam ſententiam, quæ prius iudicata fuerat, nulla poſſe ſuſtineri, ſed [illegible] iſta ſurroga-

3 tione nihil poſſe [illegible], & qui ſe prætendit ſpoliatum ab [illegible] nouo poſſeſſore, agit [illegible] non [illegible] & non vtatur [illegible], quæ [illegible] fuit. Et Rota fuit in opinione, ex hac ſurrogatione non poſſe iuuari ad [illegible] ſententiam [illegible], qui ſicut in poſſeſſorem [illegible] erat tranſlata actio ſpolii eod. modo per illam ſurrogationem, quia actio non erat penes illum, qui habebat ius ſurrogationis. Et licet penes

4 † iſtum eſſent iura vtriuſq; partis, tamen debebat de nouo opponere de iure ſuo contra poſſeſſorem, qui forte oſtendit ſe melius ius habere, quam iſle qui ius per ceſſionem habebat, & per ſurrogationem ius [illegible] habere credebat. Potuit enim fieri, vt per ſurrogationem nullum ius acquiſiuerit, cum prius eſſet penes illum poſſeſſorem vltimum.

FABII.

De fide inſtrument[o]rum Cæſarauguſtana pecuniaria.

SVMMARIVM.

1 *Lucra cenſualia ſi non conſtet, an temporalia ſint, vel perpetua, vel ad quantum tempus, acceptatio eorum non debet fieri præciſe.*

DECISIO CCLXXXI.

IN cauſſa Cæſarauguſtana pecuniaria, *vtrum Doctor teneatur accipere partitam, in qua dicitur. quod tenetur luere cenſualiter, tanquam omnino connexa cum aliis, quas acceptat?* Et licet multa hincinde dicerentur, tamen domini his non obſt[antibus] allegatis ita reſoluerunt. Nam erant octo partitæ, in quibus Ioannes creauerat Doctorẽ creditorem in 14. libris acceptatis, & vna ſubſequens alia pagina, in qua illæ octo partitæ erant in vnum redactæ; inter quas erat vna, quæ creauerat creditorem in ſeptem eorundem cenſuum, tamen Dd. dixerunt reſpectu cauſſæ in prima contentæ illi eſſe connexum. Et propterea tenet

1 † Doctorem acceptare non præciſe, vt teneretur ad lucra cenſu[alia], quæ omnino non conſtabant, an eſſent tẽporalia vel perpetua, vel ad quantum tempus ſe teneri ad ſoluendum pro cenſibus in forma debita, & relinquente in demonſtratione Ioan. ab iſta cenſuum ſolutione, cuius quantitas deberet ſolui per aliquem, quoniam fuit poſtmodum reuocatum. *vt patet infra.*

FABII.

De Præſumtionibus, Toletanæ penſionis.

SVMMARIA.

1 *Scientia facta reſignationis ſupra ſupponitur ex vtraque parte per exhibitionem ſupplicationum libellorum, qui dari non præſupponuntur niſi de effectu eorundem conſtare dicatur.*

2 *Concordia facta inter partes de extinctione penſionis ab vna [et] reſignationis in fauorem certarum perſonarũ, ſine [li]centia pontificis, an ſit ſimoniaca.*

3 *Concordia inita inter partes ratione reſignationis & pẽſionis extinguenda, ſi non expreſſe innuat conſenſum Papæ, ſaltem tacite illum interueniſſe præſupponitur vertente negotio inter Illuſtriſſimas perſonas.*

DECISIO CCLXXXII.

IN cauſſa Toletana penſion. 500. ducatorum dubitaui,

1 *an ex deductis conſtet de ſcientia vtriuſque Reuerendiſſimi quo ad conſ[illegible]rem concordiæ, vt ex porrectione ſupplicationis pro [illegible] ad reſignandum beneficia de conſenſu Reuerendiſſimi Sanctæ Crucis?* Nam de ſcientia Cardinalis de Mendoza non dubitabatur, quoni-

am ipſe fatebatur, & produxerat ſupplicationem confirmationis ſecundum concordiam, & dixerunt Dd. quod ex porrectione ſupplicationis præſumebatur & ſcientia Reuerendiſſimi Sanctæ Crucis, cum eſſet præſens in Curia, & confirmatio, & ſupplicatio conſtiterat eius fauore facta, & quod præſumebatur ſcientia. Quia nemo eſt qui ſoleat porrigere ſupplicationem, quod non quærat an ſignata fuit & aliquid additum, vel diminutum. In prorogationibus autem domini nullum fecerunt fundamentum, quia tam in prima 2. quam 3 concordia, cauebatur, quod Cardinalis de Mendoza teneretur infra ſex menſes reſignare certa beneficia, ſub certis conditionibus, & modis, & in prorogationibus erat dictum, quod prorogatiu inciperet a die, quo prima concordia erat finita, propterea ex illis nullo modo poterat intelligi
2 confirmatio ſecundæ concordiæ. † Quia tamen Cardinalis de Mendoza reſignauerat beneficia contenta in ſecunda concordia, & Cardinalis Sanctæ Crucis contuliſſet ferat, & loco beneficiorum reſignatorum in fauorem certarum perſonarum conſenſerat extinctioni penſionis, alias ſibi reſeruatæ iuxta formam concordiæ in qua cauebatur, quod extinqueretur tantum penſionum, quantum eſſet valor beneficiorum reſignatorum, non prout erat cantum in prima, quod teneatur reſignare beneficia valoris 3000 & tandem penſiones tantundem attingentes extinguerent. Et dixerunt domini aliqui ſententiam confirmationis ſecundam alias effectuatam, illa ſecunda concordia fuiſſet ſimoniaca, & inualida, quod non eſſet dicendum inter tales viros. Tamen dixerunt domini vtrumque eſſe falſum, quia omnia præſcripta erant illicita in beneficialibus citra conſenſum &
3 ſcientiam Papæ, iuribus vulg. Et † licet expreſſe in ſecunda concordia non eſſet reſeruatus conſenſus Papæ, prout in prima explicite, tamen implicite erat reſeruatus ex verbis vltimi capituli ſecundæ concordiæ, in quo hæc verba erant poſita. In reliquis autem voluerunt primam concordiam, & omnia in ea contenta firma, valida, & in ſuo robore permanere. Ex quibus etiam beneplacitum intelligitur reſeruatum prout in prima.

FABII.

De Decretis, In quadam Arborenſi.

SVMMARIA.

1 *Clauſulæ retrotractiua, & annullatiua ex nunc. prout ex tunc, quid operetur in decretis irritatiuis ratione prouiſionis beneficiorum.*

2 *Papa aliquando annullat gratias etiam per ſe factas, & in poſterum faciendas per decretum.*

Limita & intellige vt latius, nu. ſeq.

DECISIO CCLXXXIII.

IN cauſſa Arborenſi etiam dubitaui, *an ſtante decreto irritante cum clauſulis retrotractiuis, & menſis appoſitione, & expreſſione collationis, de qua in actis, prouiſio Signorini, qui non habet ſuſpenſionem mandatorum ſit canonizanda: Et fiebat vis in decreto irritante habente clau-*
1 *ſulas † retrotractiuas, annullatiuas ex nunc prout ex tunc &c.* Quod beneficia, de quibus in hoc dubio tractabatur, non eſſent nulla, ea ratione, quia tempore gratiæ conceſſæ familiaribus, in qua erat decretum, de
2 quo in dubio, non erant nominatæ diœceſ. & † tamen Papa annullat omnes gratias etiam, per ſe tam factas quam faciendas: Ergo prouiſio Signorini videtur nulla: tamen domini dixerunt decretum hoc minime ob-
3 ſtare, quia † debet intelligi de beneficio vacaturo, & diœceſi nominata. Et propterea cum non appareat in beneficiis, de quibus agitur, nominatas fuiſſe diœceſ. in gratia Signorini, propterea decretum non obſtabat, & nominatio expreſſionis diœceſ. & expectationes in ſpecie, &c.

FABII.

De fide Inſtrumen. Maioricenſis pecuniaria.

SVMMARIA.

1 *Abbreuiatura reperta in prothocollo notarii, qui dicitur eſſe rogatus ſine teſtibus, & ſine anno facit vt dicatur non eſſe factum in forma probanti.*

2 *Notarius non poteſt die, teſtibus & anno in prothocollo, cum ea memoria tenere non poſſit, ea bene apponit in extenſo.*

3 *Tempus ſeptuaginta annorum & quinque reputatur a Rota in teſtibus antiquum, & in tali tempori decurſu non mirum eſt manum non cognoſci.*

4 *Tempus antiquum in inſtrumentis ſeptuaginta quinque & centum & vltra annorum reputatur.*

DECISIO CCLXXXV.

IN cauſſa Maioricenſ pecuniaria dubitaui, *an quittantia, pro parte Magni Magiſtri, & conuentus producta ſit in forma probanti. Et poſito quod ſic, an releuet etiam magnum Magiſtrum, & conuentum pro ſumma in eo contenta. Prætendebat magnus Magiſter actor, quod deberet conſequi 13900 ducator.* Quam dicebant non eſſe
in forma probanti, quia † apparebat quædam abbre- 1
uiatura ſine anno, & ſine teſtibus reperta in protocollo notarii, qui dicebatur eſſe rogatus. Reperiebatur poſtmodum inſtrumen. quittantiæ in libro alio expreſſum, eiuſdem notarii cum anno & teſtibus, & omnibus requiſitis. Vnde dicebatur non † adhibendam fidem propter illam abbreuiaturam, a qua extractum erat oſtenſum, licet ad eodem notario factum, licet ſtylus ſit, quod in notis ſolent apponi nomina teſtium, quæ non erant in iſta. Quo non obſtante etiam dixerunt quia po-
tuit notarius memoria tenere, & incontinenti in ex- 2
tenſo ponere. Dicebatur etiam hanc quittantiam, non eſſe in forma probanti, quia non recognoſcebatur: Tamen hoc non obſtante concluſerunt, quia tam tum erat
† tempus 75 annorum, quod in teſtibus Rota ſolet re- 3
putare antiquum, & propterea non erat mirum, ſi teſtes non recognoſcerent manum. Fuit etiam dictum ſufficere, quod omnes dicerent legalem fuiſſe, & fidelem, & quod ſuis in inſtrumentis dicebatur fides, & ſic quoad primam partem dubii remanſit reſolutum quittantiam eſſe in forma probanti. Quoad ſecundam partem [illegible] eſt difficilius quia [illegible] enunciatum in quittantia videtur præiudicium [illegible] quo dicamus in tempore 75. annorum quicquid dixerit Bald. *in leg. 2. Cod. ſi ex fal. inſtrumen. contra quem multi tenent quos cumulat Aymo. in tract. de antiqu. temp. 2. parte num. 33 verſicul. contrariam opinionem refert Caſſad. ſua deciſ. in tit. de procurat. deciſ. 3. Bartol. de-ciſ. 28. numer. vt concludunt Dec. ad quod refert Aymon. in loco præalleg. [illegible] Caſſad. & Bart. vbi ſupra numer. 17.* Tamen domini tenuerunt contrarium: quia opinio Bald. *in tract. præſcript. in prima parte 5 part. quæſt. 10. nume. 28. & Lanfranc. conſil. 20.* Nec obſtat quod mandatum eſſet enunciatum; quia tunc licet verum eſſet, quando eſſemus in antiquo tempore, quod
non erat in caſu noſtro, quia in inſtrumentis tempus 4
antiquum ſunt 100. anni, & vltra. Et in hoc loquuntur præalleg. doctrinæ. Nec deciſio Caſſad. facit ad propoſitum: Tamen ratio videbatur vrgere, quod ſi ſolemnitas extrinſeca præſumatur ſpatio 30 vel 40. annorum: Vnde etiam quod non eſſemus in antiquiſſimis, videtur hoc procedere; tamen fuit dictum per vnum ex dominis, & aliis placuit quod illud procedebat, quando renuntiatio veniſſet ad notitiam partis, cui præiudicabat, *per Aym. in ſupradictis.* Et ita reſoluerunt domini hanc quittantiam non præiudicare. Dixerunt tamen hoc intelligi procedendo ſimpliciter de quittantia. Quod ſi aliter aliqua clauſula, cum multa adducerentur, tunc forte aliud dicerent.

F A-

FABII.

De [illegible] Præbend. Hiſpalenſis portionis.

SVMMARIA.

1 *Bullæ Apoſtolicæ [illegible] diſcordent a ſupplici libello, non propter ea remittendæ debent ad corrigendum, cum illa correctio nihil releuet*

2 *Coadiutoria [illegible] ſuum non naneiſcitur, neque exerceri poteſt, antequam coadiutor ingrediatur poſſeſſionem.*

3 *Coadiutoria etiam de præſenti ſubſiſtit, ante ingreſſum coadiutoris in poſſeſſionem, cum ſpes ſuperſit eam in futurum adipiſci poſſe.*

DECISIO CCLXXXV.

IN cauſſa Hiſpalen. portionis dubitaui, † *vtrum Bullæ diſcordent a ſupplicatione, ita ſint remittendæ ad corrigendum* Hoc dubium fuit bis propoſitum, & nunquam reſolutum, & prima Nouembris fuit propoſitio prima, de qua ſupra, vbi ponitur cauſſa dubitationis, & in qua prætendebatur Bulla diſcordare a ſupplicatione, & tandem Rota reſoluit Bullas diſcordare a ſupplicatione, ſed non propter hoc erant remittendæ ad corrigendum, quia correctio [illegible] non releuat, ex quo ſucceſſ. futura omnino intrabat. Nam coadiutoria erat data non poſſidenti: hoc [illegible] Papa, quæ licet non poſſit habere effectum, nec [illegible] [illegible] coadiutor ingrediatur poſſeſſionem, & [illegible] illum videretur vali-

3 dus, tamen coadiutoria ſubſiſtebat etiam de præſenti, [illegible], quia poſſeſſionem poſſet adipiſci, & ideo, cum [illegible] non euenerit, ſed mortuus fuerit ante ade[illegible] [illegible] ſucceſſor potuit habere locum. Et di[illegible] fuiſſe de mente, quia in ſupplicatione in[illegible] expreſſerat, ſe velle dare portionem co[illegible] etiam ſi actu tunc vacaret, cum tamen tunc tem[illegible] iutor non eſſet in poſſeſſione, nec indigeret co[illegible] tore. Et fuit dictum alias ita fuiſſe reſolutum in R[illegible] de anno 44. coram D. Ioan. Paulo in cauſſa Toletana [illegible] dia[illegible] onatus de Madril, in qua fuerat datus coadiuto[illegible] m futura ſucceſſione, & coadiutor ſtatim [illegible] etiam antequam ad notitiam coadiutoris peruenit, & ſic antequam incepit eſſe coadiuuatio, & tamen R[illegible] tenuit ſucceſſorem intrare, quia coadiutoria hab[illegible] ntiam, & potuit ſuperuiuere, & indigere coadiutore.

FABII.

De probat. & fide inſtrument. Maioricen. pecuniaria.

SVMMARIA.

1 *Q[illegible] cedula per notarium legalem, accedentibus teſtibus nobilibus, & fide dignis, ſtante etiam quod procurator [illegible] aſſerebatur receptam a ſe quantitatem, erat [illegible] clara ſint adminicula, tamen non plene probant [illegible] numerationem, cum non ſint adminicula extra rem, qualia ex Doctorum opinione requiruntur.*

2 *Con[illegible] depoſitum factum pecuniarum præſumentes, [illegible] ex bullis Pontificis ſubortæ, cum ſimplici copia [illegible] nec in publicam formam redactæ, aut in a[illegible] parum aut nihil proſunt ad faciendum probationem.*

DECISIO CCLXXXVI.

1 IN cauſſa Maioricen. pecuniaria dubitaui, † *an quittantia, [illegible] ſtatem, de qua in ea fuiſſe ſolutam [illegible]* Et dubium faciebat, quod licet de per ſe probaret, vt ſupra reſolutum fuit, quia tamen iuncta cum adminiculis poterat probari, *vt* [illegible] *deciſ. 12. Aſſlict. num. 2.* [illegible] *Sen. conſ.* [illegible] *colum. 4.* In caſu tamen [illegible] dominicerunt, non probare, quia adminicula non erant ſufficientia. Nam plura dabantur, quæ memoſicus continebantur in quittantia, quod eſſent facta per notarium legalem, & in quo teſtes in ea poſiti erant Nobiles, fidedigni, &c. Et quod procurator, qui confitebatur, ſe recepiſſe, erat campſor, qui falſum non dixiſſet: quæ dixerunt non eſſe conſiderabilia, quia loquuntur Doctores de adminiculis extra rem, & propterea cũ reliqua nõ facerent ad propoſitum, nec deciſiones in cõtrarium aliquid faciebant: quia coniecturæ erant alterius qualitatis, & vrgentiores, adducebantur etiam aliæ coniecturæ ex quadam Bulla Sixti, & quadam concordia, ſed quia ſunt ſimplices copiæ, nec in actis productæ, dixerũt de illis nullam habendam mentionem. 2

FABII.

De appell. Segobrienſis beneficii.

SVMMARIA.

1 *Mandatum de ſuperſedendo ſi fuerit obtentum, vtrum per id deſerta appellatio, & cur ſiu fatalium excuſentur.*

2 *Mandatum factum parti de ſuperſedendo propter abſentiam, ea ceſſante per reditum, eliditur & vis mandati, ex vulgata regula, ceſſante cauſſa ceſſat effectus.*

3 *Scientia de reditu partis aduerſæ ſubſiſtentiæ, fatalia prorogari debent, quod ſi non fiat, ſciens ſibi imputare debet, ſi ea labantur in ſui præiudicium.*

DECISIO CCLXXXVII.

IN cauſſa Segobrien. beneficii de Villa Caſtri dubitaui, *vtrum mandatum de ſuperſedendo conceſſum Andreæ, ea [illegible] concedente & comparente in actu, an vero poſt annum lapſum ſaltem, [illegible] excuſaretur aduerſarius a proſecutione ſuæ appellationis.* And. Vela obtinuerat hoc mãdatum, cum eſſet in curia Imperatoris, poſtquam obtinuerat ſententiam contra Bernardum de Chiros, qui appellauerat, & non fuerat illam proſecutus, nec prorogauerat fatalia, adeo quod non connumerando tempus ab eo, quo Andreas redierat, & comparuerat in actis, iam lapſa erant fatalia, & tranſierat in iudicatum. Vnde dubitabatur, an ſaltem ex illo mandato excuſaretur ad impediendum curſum fatalium † dixerunt domini, quod ſi † probaretur [illegible] entia Bernardi de reditu, quod tempore reditus conceſſ[illegible] ſſet mandatum. quia mandatum erat 2 datum propter abſentiam, qua ceſſante ceſſabat. † Ideo 3 Bernardus ſciens eum rediiſſe, debebat prorogare fatalia, alias ſibi erat imputandum. Quod ſi non probaretur ſcientia, tunc annus erat computandus, quia Andreas debuit ſibi intimare reditum, ſi volebat fatalia currere: nec ſufficiebat comparitio facta in actis proteſtans nihil fieri, niſi ipſo citato, quia Bernardus potuit illam comparitionem ignorare: nec tenebatur illam in actis perquirere *argumento eorum, quæ dicit Bald. in l. eos, § appellatios, C. de app.*

FABII.

De fide inſtrum. Hiſpalen. beneficii.

SVMMARIA.

1 *Procurator ſubſtitutus, de cuius mandato non conſtat, ſi faciat inſtrumentum, in cuius principio non ponat in[illegible] nem, & reliquas [illegible] tes, an per id minus probatorium dicatur inſtrumentum.*

2 *Locus loci in inſtrumento non po[illegible] & rogitu teſtium nec ſtud [illegible] neque ſigno notarii, non adimunt vim probatoriam inſtrumento, modo conſtet de rogitu notarii.*

3 *Notarius ſubſcribens ita & ego Dominicus Notarius, cũ non ſuerit rogatus [illegible] tamen facit non vt publicum inſtrumentum, ſed vt priuata ſcriptura.*

DECISIO CCLXXXVIII.

IN cauſſa Hiſpalen. beneficii de Cuenca, dubitaui, *an ſit datum mandatum de manutenendo dominum Alphonſum Aluar[illegible]* In actis conſtabat de poſſeſſione Alphonſi per inſtrumentum. Sed † quia erat ſcriptum per 1 procuratorem ſubſtitutum, de cuius mandato non conſtabat: nam [illegible] fuerat facta in pede mandati procuratoris, in vulgari Hiſpano, in quo non erat poſitũ in nomine Domini, nec Indictio, quæ non mouerũt do-

minor, quia eius ſolemnitas, cuius omiſſio non vitiat, *in-*
2 *rib.vulg.* Et † licet etiam deficeret locus loci, & rogatus te-
ſtium, nec eſſet ſignum Notarii, non curarunt ... Sed
magis faciebant difficultatem, quia non con... at, quod
notarius eſſet rogatus, vt ſolet fieri. Dicebatur per not
dicta Doct. hæc eſſe communia, ex quo te...tus præſu-
3 mebatur, ex eo ſolum, quod not...rius † ſe ſubſcribendo
dixit, ita eſt, ego Dominicus Not. Et propterea dixerunt,
non eſſe adhibendam fidem, tanquam pub...ico inſtru-
mento. Sed quia non erat tantum ſubſcriptio procurato-
ris facientis actum ſubſtitutionis: propter... dixerunt
domini, quod ſufficiebat, & faciebat fidem, tanquam ſcri-
ptura priuata, nõ mandatum, quod per ...lam epi...olam
da... poteſt, ſicut alii contractus fieri poſſunt, qui ſolo cõ-
ſenſu celebrantur, *Inſt. de oblig. & contrac...um ſimul*

FABII.

De probat. & conſtit. Romana de Piclus.

SVMMARIA.

1 *Venditio plurium rerum cum pacto conſtituti, an probet cenſus factam re...ationem.*

2 *Clauſula vendidit, ... ceſſit poſita a notario in inſtrumento, an præſupponat vere venditionem præceſſiſſe.*

3 *Clauſula domum, vendidit, ce... tradidit, & ...poſt multarum rerum venditionem po...ta, tanquam generalis ad omnia, ſcilicet res, & bona eum refer...atur, omnibus etiam accommodari debet*

4 *Diuerſitate rerum venditarum ſubſiſtente, de vna ad aliam inferri poteſt.*

5 *Negatiua a proponente comprobari debet.*

DECISIO CCLXXXIX.

IN cauſſa Romana de Picchis dubitaui, *an ex inſtrumẽtis conſtet, quod cenſus fuiſſet reſignatus.* Et dixerunt do-
1 mini, quod ſic, pluribus rationibus. Primo, quia in eo-
dem inſtrumento erant venditæ plures res, & primo quę-
dam domus, cum pacto conſtituti. Poſtmodum ...que-
batur conditio cenſus ſub eadem forma verborum, quæ
hic, & inſuper eiſdem modo, & forma, quibus ſupra ven-
didit & cetera. Vnde ex illis verbis videbatur repetitum
con ...ltitutum, ex quo requiritur acquiſitio poſſeſſionis, *l.
quod meo, in prin. vbi Do...l. de acq. po...ſ.* & ſic cenſus ac-
quiſitio: Quia primum inſtrumentum erat factum, & in illo no-
2 tarius extenderat † clauſulam venditionis, & dixerat ven-
didit, ceſſit, & cetera, propter quod verbum, dixerunt do-
mini, conſtare de vendi...one conceſſa in corporalibus,
quæ vigore traditionis ſuccedit iur. vulg. vt inferius in
eodem inſtrumento, poſt venditionem diuerſarum re-
rum ſequebatur clauſula, quæ veſtes erant venditæ, de
quibus veſtibus, rebus, & omnibus cõfeſſus fuit ...
3 Gregorius ſe recepiſſe, ... cum eſſet poſt mul
tarum rerum venditionem poſita, debebat ad omnia re-
ferri, propter generalitatem illorum verborum ſcilicet
res, & bona, adeo, quod ex hoc reſultabat confeſſio, quod
receperit, & ſic nihil probatio poteſt eſſe. Et licet eſſet vẽ-
ditum Granum, quod & non fuiſſet traditum. Fuerat ta-
men demonſtratum, etſi conf...o videbatur fa...a ſub
4 ſpe futuræ ... tamen † ex quo
erant diuerſæ res, non poterat in... na ad aliam, et
ſic. Vnde in hac cauſſa fuit reſ...etum; & propterea di-
xerunt ... probationem ſaltem ..., vt transfer-
5 ret onus probandi in dicentem contrarium. Et ideo † ne-
gatiuam debebat probare de grano ... Et ...
idem tentu... fuit coram domino Antonio Auguſtino,
coram quo pendebat cauſſa in ſecunda inſtantia.

FABII.

De Appell. Eugubinæ præpoſituræ.

SVMMARIA.

1 *Appellatio ... coram notario extraneo, non autem cauſ-... ... poniturque eſſe clan-...*

2 *Executoriales vigere commiſſionis impetratæ, interim dum ... pendet appellationis, nulla ...*

3 *Pars appellans ..., et doceat de facta appellatione, & de le... eius proſecutione, ... terminis ſeruatis ... imputandum.*

4 *Appellans ... ... faciendo, nec cauſſam appellationis committendo de ſtylo Curiæ Rotalis, & iure etiam communis facit appellationem eſſe deſertam.*

DECISIO CCXC.

IN cauſſa Eugubin. præpoſituræ, dubitaui, *an appellatio per parte Galeacii interpoſita, a ſententia per Præteum lata ſit valida, & impediat executoriales deinde decretas, de quibus in actis, & quatenus ſit valida, & impediat, an hodie ſit deſerta.* Fuerat † lata ſententia, & in tempore fue-
rat procurator Galeacii ad domum Aud. Et eo non re-
perto appellauerat a ſententia, itaque coram notario, &
teſtibus, qui dederat ſibi teſtimoniales, & ideo cum ne-
dum is eſſet notarius cauſſæ, ſed nec auditor, imo nec Ro-
ta, & ſic omnia clandeſtine facta, vt non deuenirent ad
notitiam partis: Propterea non intimauerat illam, nec in
actis poſuerat, ſed ſecretum tenuit vltra annum. Elapſo
termino ad appellandum, pars quæ reportauerat ſenten-
tiam in fauorem, dederat commiſſionem executoria-
lium auditori, & coram eo ſeruatis terminis ſeruari ſoli-
tis, obtinuerat decerni executoriales citato per contra-
dictas Galeacio in eius abſentia qui, receſſerat, reuocan-
do prius omnes procuratores factos ſuos. Et quia dicebat
Galeacius, † executoriales eſſe nullas, quia pendente 2
cauſa appellationis impetratas, dubitabatur de validita-
te appellationis, quo ad impediendum executoriales
pluribus modis, & rationibus: maxime, quia cum † ipſe 3
Galeacius eſſet citatus ad docend. de appellatione, & de
legitima eius proſecutione, & ſeruatis terminis, ſolitis ſi
non docuit de illa, erat ſibi imputandum: alias ſibi decer-
nerentur executoriales validæ factæ tali appellatione
clauſula diſtricta: & eſſet in facultate appellantis hoc mo-
do excludere, & iudicem, & partem. Qua reſolutione ſtã-
te, non fuit neceſſum deuenire ad ſecund. partem dubii,
quæ & ipſa erat clara, quia ſi permiſerat labi tempus an-
ni & ... fecerat, ſed nec ipſam appellationis cauſſam 4
commiſerat, de ſtylo Rotæ, & etiam de iure communi ap-
pellatio erat deſerta, & eramus in loco, vbi de nouo eſ-
ſent decernendæ executoriales.

FABII.

De præſcr. procur. Maioricenſ. pecuniaria.

SVMMARIA.

Contractus, ſi celebretur etiam cum procuratore aſſerto, non admittit contrahentis bonam fidem, maxime ſi aſſide dignis poſſit iuſtificari.

2 *Notarius rogatus aſſerens vidiſſe mandatum abolitum, ſub certa die ſcriptum per notarium rogatum, licet ſit error ratione abolitionis, cauſſat tamen bonam fidem.*

3 *Aſſertus procurator, & theſaurarius, cum non ſint nobiles ..., & egregia deponentes de ſ...lo, an cauſſent nihilominus bonam fidem.*

DECISIO CCXCI.

IN cauſſa Maioricen. pecuniaria dubitaui, *an ex quittantia reſultet bona fides religionis pro ſumma in ea contenta.* Iam nota eſt quittantia ex ſuperioribus dubiis, cui
non debatur fides de mandato procuratoris qui confite-
batur ſe recepiſſe pecunias. Sed dicebatur cauſſare bo-
nam fidem in rel... ... quia † contrahens cum aſſerto 1
procuratore eſt ... bona fide, & habet conditionem, *vt
per Imol. & Al...um, in l. cum v...r, ff. de v. ſuſcep. ſequitur
Bartol. ... de præſcript. in 3. parte principali, 2. partis,
in 1. col. num. ... 6. & Boer. deciſ. 282. in ... ima colum.
verſ. non obſtat,* & maxime, ſi a fide dignis poſſit iuſtifica- 6
ri, *ſecundum Bartol. in l. qui fundum, §. fina. ff. pro emtore.*

Et

2 Et iſtam opinionem ſecuti ſunt domini, quia † notarius rogatus de hac cauſſa, atteſtabatur ſe vidiſſe mandatum abolitum, rogatum per talem notarium, ſub tali die: qui error cauſſat bonam fidem, *glo. & Doctores, in l. Celſus, ff.* 3 *de vſucap.* † Addebatur quod nec aſſertus procurator, nec Theſaurarius religionis, a quo dicebatur recepiſſe, erant perſonæ nobiles, & egregiæ, quæ cauſſabant bonam fidem: Allegabatur in contrarium illius deciſionis doctrina Bart. *in l. cum vir, colum. fin. verſic. præterea hic non poteſt dici, Imo. in dicta l. qui fundum, §. procurator, ff. de vſucap. Alexand. in d. l. qui aliena, in princip. colum. 3. ff. de acq. poſſ. Bart. in l. [illegible] n. §. procurator, ff. de vſucap. pro emtore, & in d. §. procur.* quia tamen dubitabatur, an religio haberet ſcientiam huius quittantiæ, nec plene ſuper hoc fuerat informatum.....

FABII.

De ſpoliat. Burgenſis præſtimonii.

SVMMARIA.

1 *Commiſſio de ſubreptione ſurrogationis non facta mentione de regreſſu, an dari poſſit præſuppoſito quod de iure [illegible]us non agatur.*

2 *[illegible]uid in ſpolio ſtatuendum ratione ſurrogationis, nu. quen.*

3 *[illegible]io re[illegible]ſu, ſi non fiat in ſurrogatione opponi poteſt d[illegible]tu[illegible]rate.*

4 *R[illegible]tio[illegible]tis conſtare dicitur ex eo, quod non obſtan[illegible]e[illegible]ius, in reſignatio in fauorem tertii.*

DECISIO CCXCII.

1 IN [illegible]n. præſtimonii dubitaui, † *an dari poſſit [illegible]urrogationis ob non factam mentionem de r[illegible] Ouetenſis.* Et dixerunt domini, hoc dubi[illegible]um fuiſſe ſæpius coram domino Fabio, & re[illegible], quod poterat dari de ſubreptione ſurrogationis, quia hoc non erat de iure tertii, vt ex aduerſo præ-2 tend[illegible]b[illegible]t[illegible], & declaratur, quod non † poterat dari in ſpolio [illegible]cu: ad excludendum ſpolium opponebatur de 3 ſurro[illegible]tion[illegible], ita & † contra ſurrogationem poterat oppo[illegible]lle[illegible]te, ob non factam mentionem regreſſus Epiſ[illegible] Oueten. Et licet diceretur alias fuiſſe reſolu[illegible]m [illegible]od oportebat conſtare, quod Epiſcopus Oueten. h[illegible]t rat[illegible]m, & gratum: ad hoc tamen fuit reſponſum, 4 quod [illegible]at[illegible]m, ſatis conſtare de ratihabitione, q[illegible]n[illegible]te regreſſu, conceſſerat in reſignatione in f[illegible]o[illegible]Epiſcopi Segobienſis.

FABII.

De [illegible]t. & [illegible]ſumt. Maioricen. pecuniaria.

SVMMARIA.

1 *Dubitat[illegible] aborta de notitia partis circa apocham pecuniariam [illegible]at[illegible]per coniecturas adimi poteſt.*

2 *Ad e[illegible]e[illegible]endam malam fidem de ſcientia ſcripturæ ſit p[illegible]bati[illegible] ex præſumtione.*

3 *[illegible]cripturæ penes dominum reperiantur, an miſſæ per procurat[illegible]em ad eum præſumi poſſint.*

4 *Dominus aliquando etiam præſumitur facta a ſuo procuratore ignorare, niſi ſubſit præſumtio de quadam, vt d[illegible] le[illegible] excuſatione.*

5 *Pr[illegible]l[illegible]x ſtatutis ſuæ religion[illegible], ſi obligatus ſit dare in co[illegible]mputum priori, præſumtio de eo eſt, quod apud eum reperiantur [illegible]riptura cotractuum in cauſſis religione[illegible]actorum.*

DECISIO CCXCIII.

IN cauſſa Maioricen. pecuniaria dubitaui, *an religio habuerit notitiam quittantiæ 5500. ſcutorum quantum ſufficiat, ad e[illegible]e[illegible]um, de quo agitur, & quantumcunque informante pr[illegible] Matthæo contra Religionem reuocarent in dubium illud, de quo ſupra reſolutum fuit de præſumtione annorum 14. tamen de hoc non fuit habita ratio, quia erant extra punctum.* Sed ad hunc punctum dixerunt domini, quod licet vera eſſet conclusio pro recipiente bona fide, 1 ſicut mala, † ſufficerent coniecturæ, *per Doctores, in c. ſicut diligentis, vbi Felyn. colum. 3. de præſcrip. & alii in l. Celſus, de vſucap. Abb. in cap. Eccleſiaſtica doti[illegible]. de cauſſ. poſſ. & propriet.* Et ideo dicebat Felynus, *poſt Bald. quem allegat.* quod etiam † ad excludendum malam fidem probatur 2 ſcientia præſumtiue alicuius ſcripturæ, *per Dec. conſi. 303.* tamen dixerunt, quod præſumtiones, & coniecturæ, quæ allegabantur pro Religione, non erant vrgentes: primo enim dicebatur, quod præceptor qui ſoluerat, præſumebatur miſiſſe religioni in facto, tam graui, *allegando Abbatem, conſil. 18. colum. 3. verſic. dictum ſecundo volum. & Ayni. conſi. 4. num. 1. volum. 3.* Quia dixerunt dd. quod non er[illegible]t ad propoſitum, quia prædicti Doctores loquebantur, quando † ſcripturæ reperiebantur penes domi- 3 num, tunc præſumebantur miſſæ per procuratorem: ſed in caſu noſtro quittantia reperiebatur penes religionem: nec conſilium Romani. 48. quod ſæpe ſolet allegari, & in hac materia dominus † præſumitur ignorare fa- 4 cta a procuratore ſuo, *l. quod vulgo. [illegible]. de emtione, Bald. in l. Celſus, num. 38. ff. de vſucap.* quod eſſe non poſſet, ſi eſſet præſumtio, quod dominus fuiſſet aduiſatus. Sumebant etiam coniecturam ex ſtabilimentis religionis, quia hoc præcipiunt: ergo fuit fa[illegible]um, maxime in caſu iſto, & etiã illa ſtabilimenta retorquebantur: & dicebatur vnum, quod ex ſtabilimentis allegatis præcipiebatur, quod præceptores in Concilio tenerentur dare computum priori, 5 qui deberet facere duplicatum, & vnum tranſmittere religioni, & aliud penes ſe retinere. Si ergo ſtabilimenta ſeruantur, & adimplentur, & quittantia deberet reperiri in prioratu ſancti Ægidii, ſub quo fuit facta iſta ſolutio. Et tamen veriſimiliter non reperiebatur, quod extraxiſſet partitam, ſiue computum, ſiue quittantiam ex illis libris, prout extraxerunt Auinioni ex ſcripturis notarii mortui repertis per quandam mulierẽ, vt aſſerebat Matthæus: quod ſi talia reperirentur in illo prioratu, quod careret ſuſpicione, quia erat parat[illegible] ceder[illegible] liti, reſpectu ſummæ contentæ in dicta quittantia. Et ita reſoluerant pro non veriſimili ſcientia, quia aliæ coniecturæ, quæ dabantur, erant ſatis friuolæ.

FABII.

De Iudic. procurat. & appellat.

SVMMARIA.

1 *Iudice recuſato ob ſuſpicionem electis arbitris, ſi nihilominus his non obſtantibus ad vlteriora procedat, & ſic appellatio fiat, a lata ſententia omnia nulliter acta dignoſcuntur.*

2 *Procurator non habens mandatum, faciens actus iudiciarios coram iudice, an præiudicet parti, cuius dicitur eſſe procurator.*

3 *Pars procuratorem ad agendum conſtituens in iudicio, præſumitur geſta per procuratorem eius nomine ratificaſſe.*

4 *Procurator conſtitutus a parte ad proſecutionem cauſſæ, præſupponit ratificationem geſtorum factam a conſtituente.*

DECISIO CCXCIV.

IN cauſſa Aſten. recuperationis ſedis, dubitaui, *an ex quo Decanus Aſten. proceſſit in cauſſa, poſtquam fuit recuſatus tãquam ſuſpectus, pro parte præpoſiti, & poſt electionem arbitrorum per eundem propoſitum factus proceſſus, & † deinde lata ſententia fuit nulla, quia poſtquam Iudex recu-* 1 *ſatur vt ſuſpectus, & arbitri eliguntur, & non obſtantib. his iudex procedit, & ab eius proceſſu appellatur, prout erat in caſu iſto, omnia facta videntur nulla, Bar. in l. qui. poterat, vbi late Alex. col. 4. circa fi. ff. ad Trebell. Anch. & Gem. in c. iudex, per illum tex. de off. deleg. in 6. Abb. in c. cum ſpeciale, de app. [illegible] conſ. 175.* Domini tamen tenuerunt contrariũ, quia † procur. q recuſauerat iudicẽ, & elegerat ar- 2 bitros, nec nõ appellauerat, licet eſſet D. præpoſiti, qui omnia hęc feciſſet, tñ in veritate nõ habebat mandatũ niſi a Capitulo, & propterea nõ procederet in hac cã q erat per-

petua, & diuerſa ab illa, quam tractabat Archidiac. *cum*
3 *capitulo.* Et † licet præpoſitum poſtmodum con[illegible]
procuratorem conſtituiſſe, & propte[illegible] diceretur, quod
videretur ratificaſſe geſta per eum eius nomine, *per text. in l. Iulia, ff. qui ſatiſda. cogan.* Tamen dixerunt domini, quod ille textus intelligitur, quod i[illegible] qui p[illegible]
4 uerat cauſſam, erat † cōſtitutus procurator ad proſequē-dum cauſſam illam. Nam nunc ex iſta conſtitutione vi[illegible] tur ratificata geſta procuratorio nomine con[illegible]tuentis: ed in caſu huius conſtituti erat mandatum ſimplex ad tractandum iſtam cauſſam, nec præſupponebatur in e[illegible] cite, vel expreſſe eſſe aliquid actum nomine [illegible] præpoſiti, & allegaſſe iudicem ſuſpectum, & arbitros e[illegible] iſſe.

FABII.

De iudic. ſenten. & re iud.

SVMMARIA.

1 *Ceſſio fructuum continens, [illegible] poſt monitorij exſecutione obtentis procuratorio nomine [illegible] , an validam reddat ſententiam latam cordemn[illegible].*

2 *Ius ſuperueniens de nouo [illegible] conteſtat[illegible] an eludatur per ſententiam diffinitiuam tam latam.*

DECISIO CCXCVI.

1 IN vna Romana dubitatum, *an † ex quo ſecunda ceſſio, qua continet fructus, [illegible] facta poſt exſecutione monitorij obtēti, pcedente procuratorio nomine [illegible], valuerit ſententia etiam condemnatoria ſi[illegible] [illegible]?* Nam fuerat facta ceſſio prima domorum, poſtea fuerat factum monitorium de euacuandis domibus, & reſtituendis fructibus, cum tamen facta non reperiretur ceſſio tunc temporis, & poſt fuerit facta ceſſio etiam fructuum. Qua non obſtante cum fuiſſet facta poſt exſecutionem monitorii, dicebatur non valuiſſe ſententiam condemnato[illegible].
2 Et licet allegando, *dect. [illegible] 6 in nouis,* diceretur, quod [illegible] ſuperueniens etiā poſt litem conteſtatam poterat in [illegible] tentiā diffinitiuam tranſire, tamen reſpondebatur, [illegible] od illa deciſio procedebat, quoniam petitio primo fa[illegible] erat generalis, & comprehendebat etiam illud ius ſuperueniens. quod non erat in ca[illegible] no[illegible] ro, quia erant [illegible] domus, nec aliquid erat, quod [illegible] comprehendere poſſet: & in monitorio [illegible] narrabatur, *vt clare Stephanus ſuo tract. de literis gratia [illegible] fol. 174 in prima impreſſione, & fol. 128 in ſecunda, m[illegible] non datur, & ibi [illegible] in verſ. ex quo inferretur,* tamen [illegible] mini ſuſtinuerunt ſententiam ex quadam commiſſione, in qua narrabatur etiam ſecunda ceſſio, & fructus poſitos [illegible], & dicebant iudicem ad exſecutionem [illegible] procedere debere.

FABII.

De probatio. [illegible] ſpal. portionis.

SVMMARIA.

1 *Coadiutoria [illegible] concedenda [illegible] in beneficio, qua & qualis, atas requiratur cuiq[illegible] probatio incumbat.*

2 *Clauſula in inſtrumentis [illegible] appon[illegible] ſolita, locum habet quando adue[illegible] pars [illegible] gratia ſuper coadiutoria impetrata, dicit eſſe [illegible] breptitiam.*

3 *Narratum ſi ratificata non fuerit [illegible] prout de iure requiritur gratia nequaquam [illegible] canonizanda.*

DECISIO CCXCVII.

IN cauſſa Hiſpalen. portionis dubitatum [illegible] in ſtantibus teſtibus examinatis, & decreto in [illegible] coadiutoria, quod litera non poſſint impugnari [illegible] vitio nullitatis, ſubreptionis, obreptionis [illegible] intentionis [illegible], *ſit ſatis probata ætas Ioannis Martinez, [illegible] gratia Gaſpars ſubſiſtat, an ſaltem transferatur onus probandi contrarium in Alexandrum aduerſarium Ioannis, qui [illegible] autem*
3 † *coadiutorem, & in ſupplicatione expre[illegible] in 62. ſua ætatis anno vel ci[illegible].* Et erant p[illegible] teſtes [illegible] minati, quorum ali[illegible] iud[illegible] ſuo d[illegible] ponebant, quod tempore coadiutoriæ factæ poterat eſſe 66. annorum. Vnde ſecūdum Bart. *in l. de ætate, ff.* Imo nihil concludebant, quia aſcenſiue, & deſcenſiue requiratur exceſſus 10. annor. *per Bar. & alios,* late diſponendo intellexerat Rota in vna O[illegible] [illegible] ſi[illegible] ex illa vitioſa, in qua etiam tra[illegible] coadiutoria vitius, qui ſimiliter erat 60. ann. [illegible] interpretati ſunt, quod ſaltem debebat probari eſſe 60 annor. [illegible] dimidio. Sed iſtam probationem nō volebat Gaſpar coadiuuare ex clauſulis, de quibus in coadiutoria, maxime ex illa, de qua in dubio, ſi teneretur probare ætatem [illegible] plene: q̄ſia ſic notarētur [illegible] ſubreptionis contra illos, quia dicebat Pāpa [illegible] ter per quoſcunq, iudices poſſe iudi[illegible]. Sed quidam ex dominis, qui defendebant contrariū, dicebant, quod [illegible] clauſula [illegible] habebat locum, quando ad- 2
u[illegible] dicere vellet de ſubreptione gratiæ, quod non dic[illegible] hic, ſed ſolum dicebatur hanc gratiā non poſſe canonizari: [illegible] non erant rati[illegible] narrata, prout 3
tenebantur, ſubiungēs quod ſi contraria eſſent vera, fruſtr[illegible] bantur partes quotidie ad probandum narrata, maxime in coadiutoriis, vbi illa clauſula ſemper debet app[illegible]. Vnde in iſto conflictu fuerunt conformes, quod daretur iſta commiſſio in actis, & poſtea videretur, cui incumberet onus probandi ætatem coadiuti.

FABII.

De iudiciis Segobienſis de Villa Caſtri.

SVMMARIVM.

1 *Mandatum factum de ſuperſedendo in cauſſa, non interueniente citatione partis aduerſæ ad contradicendum, vtrum curſum fatalium impedire poſſit.*

DECISIO CCXCVII.

IN cauſſa Segobien. de Villa caſtri dubitatū, † *an fatalia* 1
currerent contra Bernardum, non obſtante mandato de ſuperſedendo in actis producto, ex quo quod Andreas non citauit dictum Bernardum ad dicendum, contra dictum mandatum, nec aliter eo vſus fuerit. Hic punctus declaratus [illegible], qui fuerunt dicta ſupra in eadem cauſſa, 23 Februarii: tamen domini ſe reſoluerunt concorditer, quod Bernardus, ſicut mandatum eſſet in actis, licet non fuerit citatus, ad dicēdum con[illegible] tamen ex ſola prouiſione Andreas viſus eſt voluiſſe vti, propterea fatalia contrà Bernardum non currebant.

FABII.

De dolo, & contuma. Oueten. Canonic.

SVMMARIVM.

1 *Citatio facta in Cathedrali eccleſia cum affixione copia, & ad domum non inuenta perſona alter[illegible], [illegible] in eccleſia, non autem ante domum cum aff[illegible] copia, & originalis loco lectionis, qua omnimodo re[illegible] ſufficedat, valida de iure cenſetur, & liga[illegible].*

DECISIO CCXCVIII.

IN cauſſa Oueten. Canonicatus ſine partium informatione, dubitaui de exſecutione citationis, *an † eſſet bene facta exſecutio, quia citatio erat [illegible] in Cathedrali, in qua erant Canonici, & aliis domi fa[illegible] prius diligentiis de reperiendo citandum perſonaliter, non erat le[illegible] ante domum, [illegible] ſolum in cathedrali, vtroque tamen loco erat affixa copia, & originale.* Et dixerunt domini, quod [illegible] opus eſſet lectura citationis in vtroque loco, tamen affixio non erat neceſſaria, quam ſuccedere dixerunt loco lectionis, *allegantes Caſſad. deciſ. 1. de appell.*

FABII.

De iudic. ſenten. & re iudicata Fulginatenſ. prioratus.

SVMMARIA.

1 *Declaratoria ob non paritionem exſecutorialium poſita, quod inhibitio [illegible] erit per alium iudicem, virium efficacior parti [illegible] poſſit.*

2 *Cauſa diuerſa [illegible] appareant, criminalis tamen ciuili praiudicare poſſit.*

3 *Facul[illegible] inhibendi d[illegible] in commiſſione quamuis nō fuerit [illegible] praediito, in ipſum talem inhibendi dicitur tribuere facultatem.*

Deci-

Decisio CCXCIX.

1 IN cauſſa Fulginaten. prioratus dubitaui, cum peteretur a me declaratoria ob non paritionem exſecutorialium, & eſſet inhibitum ab Aud. Cameræ, coram quo pendebat cauſſa criminalis inter quoſdam teſtes examinatos in hac cauſſa, qui erant carcerati, & prætendebantur, falſum dixiſſe ſubornatos ab Ale. & Marchiſio de Selmis, & iſti ſimiliter eſſent in cauſſa contra Franciſcum vigore ſpecialis commiſſionis, dicebatur pro Alex. quod non obſtante hac inhibitione, poterat procedere ad declaratoriã, quia iſta erat diuerſa cauſſa. Et quia in cõmiſſione dicebatur cum poteſtate inhibendi in cauſſa ciuili:
2 quia [illegible] et eſſent diuerſæ cauſſæ, tamen criminalis poterat præiudicare ciuili, quia ſi teſtes declararentur falſi, non
3 [illegible] neret forte probata intentio Alex. Et † licet in commiſſione non eſſet data facultas inhibendi, tamen ius ipſum dabat hanc facultatem ſtante poſſibili præiudicio. Imo ſi non fuiſſet inhibitum, debuiſſet propter hoc ſuperſederi, *ad no per Bart. in l. 1. C. ſi ex falſis inſtrumentis, & per Bart. in l. fin. eod. tit.*

Fabii.

De regula de valore Arboren. Archipresbyteratus.

Svmmaria.

1 *Gratia non exprimens verum beneficii valorem in ſupplicatione oblata, facta reſignatione, an de nullitate notari poſſit.*

2 *Gratia non impediuntur, quo minus effectus ſuos conſequantur, etiam ſi ſub falſa relatione valoris litera gratiarum fuerint expedita.*

3 *Regula auctionis ad quam quantitatem ipſas auctiones, in beneficialibus extendat.*

Decisio CCC.

IN cauſſa Arboren. Archipresbyteratus, & beneficiorũ dubitaui, † *an gratia Signorini, qui non expreſſit verum* 1
valorem, & reſignanti, & abſq; eo vteretur facultate augendi ſibi conceſſa, ſit a principio nulla, quamuis reſignatarius haberet facultatem augendi, qui expediuerat ſub falſo valore. Et dubitabatur, *an gratia eſſet nulla?* Et domini dixerunt, quod † gratia, & literę expediuntur ſub falſo valore, 2
& interim gratia ſtetit in ſuſpẽſo, adeo quod prouiſiones interim medio tempore factæ non valebant, *c. ſi tibi, de præb. in 6.* Et licet præſupponeretur, quod beneficia valerent, licet plene hoc probatum non eſſet, & propterea diceretur, quod gratia ab initio eſſet nulla, quia † propter 3
regulam non poterant augeri, niſi vſque ad tertiam partem, *vt diſponit reg. Cancellariæ*, de qua erat datũ, & propterea ſtante tam exceſſiuo valore, non poterat ſeruire regula, & propterea gratia fuit nulla: tamen domini idem dixerunt, quod regula prædicta loquitur de regula augendi ſimpliciter, non autem vſque ad verum valorem, quia illa verba, quæ ſolent per referẽdarios, & Datarium caſſari, nihil operarentur, ſi adhuc militaret regula reſtringens facultatem augendi, ad tertiam.

Libri ſecundi tertiæ Partis Deciſionum Rotæ Romanæ, Finis.

LIBRI TERTII, SECT. I.

CONTINENS DECISIONES FABII.

Decisio I.

Barchionenſis parochialis Sancti Saluatoris, 11. Octobris, 1549.

Svmmaria.

1 *Declaratoria ob non paritionem exſecutorialium, vbi de nullitate ſententiæ ex defectu mandati agitur, an veniat relaxanda.*

2 *Procuratorem a parte ad agendum, vel defendendum cõſtitutum de litis ingreſſu, habere ſcientiam huius actus [illegible] arguì poteſt.*

3 *Teſtes examinati ad probandam intentionem illius, qui ſententiam in ſui fauorem obtinuit, neceſſario debent eſſe iurati, & vtrum ſufficiat atteſtatio notarii de depoſitione teſtium cum iuramento facta.*

4 *Partis citatio de neceſſitate requiritur ad id, vt quando teſtes deponere debent cum iuramento, videant eos iurare.*

5 *Sententia ſi prolata fuerit minus legitimis probationibus fulta, de iniuſtitia, & iniquitate merito notatur, & ideo neutiquam venit exſecutioni mandanda.*

6 *Pars calumnioſe litem magnis fauoribus protrahens, in præiudicium pauperis aduerſarii, declaratoriam eliciet, non probato per procuratorem incontinenti, de ſuo bono iure.*

7 *Iudex aliquando ad ſententiæ prolationem aliis rationibus, quam ex dictis teſtium in cauſſæ ventilatione prolatis moueri poteſt.*

1 IN cauſſa Barchionenſis parochialis Sancti Saluatoris, dubitaui, *vtrum declaratoria eſſet relaxanda?* Nam rauerant moniales, ob non paritionem exſecutorialium contumaciter [illegible] batur, quod ſententia, cuius vigore erant decretæ exſecutoriales, erat nulla, & iniuſta: nullitatis cauſſa ſtante ex defectu mandati, data conditionali, ſi cauſſa ad Curiam legitime eſſet deuoluta, & ſi principales eſſent etiam citati, caſu quo deberent de iure citari, ad effectum, vt poſſent procuratorem conſtituere. Nec de citatione aliqua apparebat. Fuit tamen viſum dominis merito, quod † ex quo 2
moniales, quæ conſtituerant procuratorem, veriſimiliter habuerunt notitiam de lite, quia erant decreta compulſoriales ad partes, & exſecutæ, citatis etiam procuratoribus, & poſt intimationem exſecutorialium poſt multos annos procuratores illi venerant ad cauſſam, quo ad memoratos veriſimiliter procuratores, qui per multos annos cauſſam ſuſtinuerant, & adhuc ſuſtinebant, ſententia poſſet [illegible], quod eſſet nulla, & iniuſta. Ex multis adducebatur, quæ ad duo reſtringerentur. Primo, quia † teſtes examinati ad probandum intentionem illius, 3
qui reportauerat ſententiam, erant iurati, cum de eorum iuramento non conſtaret, & niſi per atteſtationem notarii dicentis, talis iuratus tactis ſcripturis dextera manu: quod videbatur maiori parti non ſufficere, *vt not. per Do. lo. in l. ſi tendum, ff. de verborum obligationibus*, licet aliqui teneant cõtrarium, quia notarius dixerat manu tactis ſcripturis. † Item & fortius, quia pars non erat 4
citata ad vidẽdum iuraſſe teſtes. Et licet nuntius iuiſſet ad monaſterium, & dediſſet copiam citationis portionariæ, vt oſtenderet Abbatiſſæ, nec Abbatiſſa permiſiſſet ſe citari, tamen fuit dictum, quod nõ ſufficiebat. † Vnde ſen- 5
tentia illa, tãquam ſine probationibus lata, videbatur iniuſta & iniqua, & ideo non exſequenda: quia tamẽ in tota iſta cauſſa, quæ per 4. annos forte durauerat † de calu- 6
mnia monialium conſtaret, quæ per tot annos magnis fauoribus protelauerant litem contra pauperem hominem, mãdarunt mihi, vt deberem relaxare declaratoriã, niſi procurator monialiũ incontinenti oſtenderet de ea-

rum bono iure, ex quo iam ſententia tranſierat in iudicatum: per multos annos ante mihi conſtabat de iniquita-
7 te ſententiæ, † quia iudex potuit moueri ad pronuntiandum contra moniales aliis rationibus, quam quod ex dictis teſtium moueretur.

Decisio II.

Hiſpalenſis Canonicat. & præbendæ.

Svmmaria.

1 *Condemnatus per tres conformes ſententias petens ſe in integrum reſtitui, vtrum ad beneficii fruitionem poſſit iterum admitti, idque fructuum, & expenſarum ratione, cum paruerit iudicato, quo ad poſſeſſionem, & obtulerit omnium fructuum, beneficiorum, & bonorum ceſſionem, reſeruato tamen ne egeat.*

2 *Paupertatem allegans eam, haud dubie probare tenetur.*

3 *Reſeruatio aliquando penſionis liberalior facienda eſt cedenti, perſonæ qualitate inſpecta, & loci vbi victualia caro pretio venum proponuntur.*

IN cauſſa Hiſpalen. Canon. & præbendæ ſancti Salua-
1 toris dubitaui, † *an condemnatus per tres ſententias, qui petebat reſtitutionem in integrum deberet admitti ad beneficium, c. peruenit, de fideiuſ. propter expen. & fructus, cum paruiſſet rei iudicatæ quo ad poſſeſſionem, & offerret cedere fructus omnium beneficiorum, & bonorum ſuorum, reſeruato ſibi tamen ne egeret.* Pars aduerſa reclamabat ne
2 admitteretur, ex † quo non eſſet probatum de paupertate, & diſpoſitio illa videbatur facta pro pauperibus. Domini mei dixerunt mihi, quod deberem illum admittere ob paritionem rei iudicatæ, quantum in eo erat, & ceſſis fructibus omnium bonorum, & voluerũt, quod pro parte victus petentis tale beneficium reſeruaretur 30. au-
3 rei, † licet pars multo plus peteret, propter conditionem perſonæ, & loci, in quo victus erat valde carus.

Decisio III.

Conimbricen. Canon. & præbendæ, 5. Octob.

Svmmaria.

1 *Poſſeſſio non capitulariter capta, an ſit reſtituibilis in fauorem ſpoliati, ſtante conſuetudine ſecreta collationis.*

2 *Decanus & aliquot Canonici, licet [illegible] domum capitularem ingreſſi cum in inſtrumento poſſeſſionis non fiat mentio capitulariter traditæ, per ingreſſum illum non probatur poſſeſſio.*

3 *Teſti vnico deponenti de conſuetudine dandi poſſeſſionem ſine conuocatione Capituli concurrentibus aliis probationibus, vtrum fides adhibeatur [illegible].*

4 *Dies traditæ poſſeſſionis, ſi capitularis [illegible] erit eam capitulariter factam arguere poteſt.*

5 *Iure ſpoliati exiſtente probatorio, & bono, deque eius bonitate probato, ſententia in fauorem ſpoliati ferenda eſt.*

DIe 5. Octobris, in cauſſa Conimbricen. Canonicatus
1 & præben. fuit dubitatum, † *vtrum poſſeſſio Franciſci eſſet reſtituibilis?* Dubium faciebat, quia poſſeſſio non erat capitulariter capta, *ad hoc Caſad. [illegible] de can. po[illegible] &*
2 *proprieta. & deciſio. 1[illegible]. de reſti. in ſpol. in nouis.* Nam licet Decanus cum certis Canonicis ingreſſi eſſent domum capitularem, & capitulum feciſſent, vt dicebat inſtrumentum poſſeſſionis, tamen Domini dixerunt, quod illa poſſeſſio de vigore iuris non erat reſtituenda, cum non eſſet Capitulum: quia in inſtrumento nullum verbum erat, ex quo conſtaret, quod capitulariter data fuiſſet:
3 quia † tamen propter vnum teſtem, probabatur conſuetudo in illa Eccleſia dandi poſſeſſionem ſine vocatione Capituli, & quod illi, qui reperiebantur in choro congregati ad diuina, ingreſſi loca Capituli dabant poſſeſſionem, & alii etiam probabant de conſuetudine in aliis Eccleſiis, in eodem Regno Portugalliæ. Item quia in proceſſu multa erant inſtrumenta per Capitulum facta, in quibus nunquam dicebatur, quod C. nomini eſſent ca-
4 pitulariter congregati, aut vocati: † Item quia dies, qua poſſeſſio fuit tradita erat dies capitularis, licet hora videretur nimis intempeſtiua. Dixerunt, quod videre deberem, an † ius ſpoliati eſſet bonum, vel ſi ſpoliatus ali- 5
quod ius haberet, quo comperto, deberem ſententiam ferre in ſpolio, ex quo ageretur pro ſpoliato habente bonum ius.

Decisio IIII.

Dertuſenſis Sacriſtiæ, 3. Octobris.

Svmmaria.

1 *Teſtes ſingulares deponentes de auditu facta pugna, in duello a parte litigante, concurrentibus aliis teſtibus, de publica voce & fama fidem facientibus in eodem facto, an ſufficienter probent.*

2 *Pugnãs in duello etiam ad ſui tutelam prouocatus, vtrum incapax ſit ob id eccleſiaſticorum beneficiorum.*

3 *Ius tertii allegatum in lite, vt iuſtam motiuam faciat, venit clare deducendum.*

4 *Delictum per confeſſionem extraiudicialem, quo ad effectum pœnæ ordinariæ non probatur, licet quo ad alios effectus ſic.*

EAdem die in cauſſa Dertuſenſis Sacriſtiæ fuit dubitatum, præſuppoſito, *quod † teſtes ſingulares deponerent* 1
ſe audiuiſſe a Ioanne de Miglia, eundem pugnaſſe in duello, & quinque alii teſtes deponant de publica voce, & fama ſuper eodem facto, qui etiam probent illum certaſſe in duello. In quo dubio latiſſime fuit informatum per excellentiſſimos Aduocatos Hieronymum de Caſtillo, & Alphonſum Villaſi defendentes negatiuam, & ex aduerſo Aragonio, & Gabriele. Et quia cauſſa agitabatur inter Auguſtinum Oliueri, & Guſielmum Caſſad. & Oliuero poſſeſſor dabat de iure tertii contra Ioannem de Miglia, & ex aduerſo per Caſſad. opponebatur, quod Dom. Ioannes erat
incapax, quia pugnaſſet in duello: fuit per omnes cõcluſum, quod ex quo diſputatur de † iure tertii, ius illud debet 3
eſſe clarum, *ad no. per Bar. & alios, in l. 2. ff. de excep. rei iu[dic.] per Sarnen. in reg. de non iudicando, quæ eſt prima, col. 5. [&] in reg. de publican. q. 7. col. 2.* Et illa probatio eſſet ſufficiens, quantum ad offuſcandum ius tertii, contra ſententiam pro maiori parte. quod probatum ad illum effectum nõ eſſet plene ex deductis in informationibus: quia tamen ſuper hoc non fuerat informatum pro parte O[liueri] qui ſimpliciter informauerat ſuper dubio: Ideo per [illegible] ent[illegible] requeſtem datum eſt dubium particulare ſuper hoc, *vt ſequitur.* Et fuit adiutus allegationibus aduocatorum, *deciſ. 360. in no.* vbi † per confeſſionem extraiudicialem 4
non probatur delictum, quoad effectum pœnæ ordinariæ, licet quoad priuationem beneficiorum, & quoad alios effectus aliud ſit.

Decisio V.

In eadem Dertuſenſ Sacriſtiæ.

Svmmaria.

1 *Teſtes deponentes de iniusta concertatione per duellum, an probent in præiudicium iuris tertii ad eius offuſcationem.*

2 *Iuris tertii deducti ad obfuſcationem, non facit probatio non perfecta.*

3 *Ius tertii non perfecte probatum obfuſcatur, ſi contraria partis probatio plena fuerit, & non generica, ſed ſpecialis.*

FVit dubitatum, † *vtrum teſtes deponentes ſuper duello* 1
Io. de Miglia probent, quoad effectum offuſcandi ius tertii, de quo datum erat. Et fuit per omnes dictum, quod ſic: prout dixerunt in præſenti dubio, nec obſtare deducta in contrarium, in quibus videbatur probari, quod † ille, qui non perfecte probat, non offuſcat ius tertii, *Soc. conſ. 33. viſo teſtamento, colum. fin. verſ. igitur probatio partis aduerſæ 3. volum. cum multis aliis,* quæ tunc allegabantur: quia fuit dictum † quod procedebant, quã- 2
do probatio contraria fuit plena, quod non erat in caſu noſtro, quia erant probatæ habilitates Io. de Miglia,

& [illegible] ro-

&probatio erat generica, & crimen duelli erat particulare, & in terminis non ſequebatur ad conſil. Socin. & alia, ſed in vera probatione, & [illegible]ibus.

DECISIO VI.

Toletan. Canonicat. & præben.

SVMMARIVM.

1 *Coadiutor: [illegible] futuram [illegible] ceſſionem continet conceſſa per [illegible] ur, an derogationem aliquando indulti ad[illegible]*

EAdem [illegible] in cauſſa Toletan. Cano & præben. fuit dubita[illegible] *[illegible] coadiutoria cum futura ſucceſſione erat nece[illegible] derogare indulto Cardinal. Toletan.* Et quatuor ex [illegible] [illegible]nis fuerunt pro nega[illegible]tiua, videlicet Proſp. [illegible] Fab vna mecum, tres alii [illegible] Thomas, & Mohedanus erant in opinione contraria & quia res erat exemplaris, & non caret difficultate, propoſui ſuper his iterum dubitare.

DECISIO VII.

Toletanæ Theſaurariæ Sancti Leonardi.

SVMMARIA.

1 *Teſtis deponens de prouiſione f[illegible] a aliquoties ab Archi[illegible] cono contradicente [illegible] Archiepiſcopo, ita vt pac[illegible], qu[illegible] poſſeſſio probari ſufficienter non potuerit, requi[illegible] ſcientia, & patientia Archiepiſcopi, non probat de [illegible] Archidi[illegible] conis.*

2 *T[illegible] ponens de auditu, in quaſi poſſeſſione collationis [illegible] nihil prob[illegible]*

3 *T[illegible] teſtes deponentes, tam alii plus, alii minus aſ[illegible] [illegible] intur, vt inſufficientes.*

PRopoſui cauſam Toletan. Theſaurariæ ſancti Leonardi, & leg. teſtem examinatum in remiſſoria, qui plures [illegible] loquitur, quam alii ſolum, vt videtur, *an bene probaret ur collationem beneficiorum in diſtrictu Archidiaconatus ex [illegible] & vacantium non autem in Archiepiſcopatu [illegible].* † Et domini dixeruot, illum non probare, quia licet deponeret de aliquibus prouiſionibus factis per Ar[illegible] num in dicto menſe, & ex certa ſcientia, qu[illegible] men Archiepiſcopus ſemper contradixerat, nec pac[illegible] in iſta quaſi poſſeſſione, non propterea nõ poſſ[illegible] liquod ius oriri, cum requireretur ſci[illegible] *ad no[illegible] inno[illegible] c. bona. 2. col. de poſtul. prælat.* [illegible] et arce[illegible] retur de multis aliis prouiſionibus, tamen ex quo deponebat de auditu, nihil probabat. Nec conſtabat bene, quod prouiſiones illæ habuiſſent eff[illegible] nam, quia licet de effectu deponeret teſtis, tamen vel [illegible] erat per concordiam, vel nõ conſtabat, qua cauſa prouiſas obtinuiſſet beneficium. Et† licet decem teſtes eſſent examinati, quia ſi ille plus quã alii diceret; nil probabant, nimiũ alii probabant: etiam erat octauuſ, vel nonus teſt[illegible] s, qui aliquid dicebat, ſed non probante primo, remanebat [illegible] lus, nec ille probat, quia eodem morbo laborat: ſunt etiam teſtes examinati in Curia, qui nihil probant, ſed nouem non fuere electi.

DECISIO VIII.

Dertuſenſis Sacriſtiæ.

SVMMARIVM.

1 *Probationes producendæ ad iuris prætenſi alicuius tertii ob[illegible] cationem plenæ eſſe debent ad id, vt illud eliſ[illegible]*

DIe 2[illegible] eiuſdem in cauſſa Dertuſen. in qua erat producta concordia inter Io. de Miglia, & Auguſt. Oliuerium, [illegible] inter alia promittebat Ioan. reſignare finita lite, fuit [illegible] tum, informari debere partes quoad hoc, quod dicebatur ius tertii, non autem partis: de quo non fuerat producta concordia ad effectum: † & non ſufficere probationes, quas dictum erat ſufficere ad effectum offuſcandi ius tertii, quod clarum eſſe dicebatur, quando de eo dabatur.

DECISIO IX.

Burgenſis beneficii.

SVMMARIA.

1 *Proceſſus in partibus habitus [illegible] ſaltem interueniente citatione, an validus [illegible] habend[illegible]*

2 *Probatio etiam inter alios acta de proceſſu vna citatione [illegible] ex ſtylo conſuetudinis partium, probatoria eſt, & effectualiter & validus.*

EAdem die in cauſſa Burgenſis beneficii de Laureno pro p[illegible] clerico, in cauſſa erat [illegible] ceſſus de par- 1 tibus productus, qu[illegible] [illegible] ex defectu citationis, nam non apparebat, niſi d[illegible] vna citatione primi proc[illegible] ſſus, & † præſ[illegible] pponebatur [illegible] qua e- 2 rat de ſtylo Diœceſis Burgenſis. [illegible] quod li producerentur teſtes examinati in alia c[illegible], probantes talem ſtylum in eadem Diœc. Burgen: quod illa probatiõ ſufficeret, licet inter alios acta.

DECISIO X.

Toletan. Coadiutoriæ.

SVMMARIA.

1 *Derogatio indulti in coadiutoria c[illegible] ſucceſſionis, an requiratur.*

2 *Concordata coadiutorias comprehendunt, non autem re[illegible] ſignationes.*

3 *Coadiutoria bene[illegible] iorum non poteſt proprie dici reſigna[illegible] [illegible]*

4 *Differunt conc[illegible] ob pub[illegible] [illegible] vtilitatem, & indulta, quæ vtilitates [illegible]*

EAdem die in cauſſa T[illegible] n. coadiu[illegible] ex dubitari iterum propter alias, an in coadiutoriis re[illegible] quireretur de- 1 rogatio indulti. Et † [illegible] ura, quod al[illegible] coram Domino Ioan. Paulo fuerat dec[illegible] um, quod ſic, de anno 1544. & menſe Februarii in vna Toletan. Archipreſbyt. ratus de Madril, oſtendente Domi[illegible] Mol[illegible] lano dici. ſcriptam a tergo informationis, in qua dicebat ita fuiſſe deciſum. Sed Puteus referebat ſe de eodem anno 3. menſes annotaſſe, & Rotã inclinaſſe in hanc partem, pro qua fuit etiam concluſum hodie coram me, quod in coadiutoriis derogatum requiratur indultis Cardinalium, *per deciſio. 5. Caſſad. 8. de paſtis, quæ allegabatur, & 4. de priuil.* vbi arguit de concordia ad indulta, & † ideo concordata com- 2 prehendant coadiutorias, licet non re[illegible] ſſus, *in d. deciſio. 8.* ita vt in indulto eſſe debeat: fuit dictum, quod pro iſta parte faciebat, quia in indultis excipiebantur beneficia [illegible] ideo cum coadiutoria non ſit propria 3 reſignatio, etiam quod ſi de conſenſu indulti illa capi[illegible] t, niſi illi derogaretur. Et ita fuit concluſum tribus Auditoribus primis exiſtentibus in contraria opinione. † Quia magna erat differentia inter concordata emana- 4 ta ob publicam vtilitatem; & indulta, quæ vtilitatem priuatam reſpiciebant.

DECISIO XI.

Conimbricen. Cannnicat. & præben.

SVMMARIA.

1 *Diſpenſatio obtenta vigore ſupplicationis valida eſt, etiam non expeditis literis de diſpenſatione fidem facientibus.*

2 *Regula decens diſpenſationes non ſuffragari diſpenſato ante expeditionem literarum diſpenſatorialium non habet locum, vbi aliàs de ipſa diſpenſatione conſtiterit, ex deciſione Caſſad. ſuper regulis Cancellariæ.*

EAdem die in cauſſa Conimbricen. Canonicatus, & præben. & Cantoriæ, an † diſpenſatio Frãciſci, de qua 1 conſtabat per ſupplicationem ſufficiat in caſu, de quo agitur. Et fuit dictum, quod ſic, nec tenebatur expedire literas diſpenſationis, nam ex quo in eadem ſupplicatione erat ſibi reſeruata penſio, & regreſſus, ſuper quibus erant expeditæ literæ, ſatis erat, quod de diſpenſatione conſtaret [illegible] er ſupplica[illegible] onem: nec [illegible] habebat locum re- 2 gula, quod diſpenſationes non ſuffragarentur literis non expeditis, *per deciſio. 5. Caſſad. 33. ſuper regulis Cancellariæ.*

Decisio XII.

Segobien. Canonic. & præben. 29. Octob. 1546.

Summaria.

1 *Alternatiua conceſſa ordinario per indultum, an per ſtatutum ſpeciale eccleſiæ, in qua alternatiua conceſſa eſt, poſſit eneruari per contrariam collationem.*

2 *Canonicatus eccleſiæ Segobien. an includantur in alternatiua, aut ſint de reſeruatis, & cadant ſub ſtatutum, de quo in cauſſa.*

3 *Beneficia coniunctim, & diuiſim ſpectantia ad collationẽ ordinarii & Capituli, ad ſe trahunt cõceſſionem alternatiuæ, & regulam reſeruatoriam eneruant.*

DIe 20 Octob. 1546. in cauſſa Segobien. Canonic. & præben. fuit dubitatum præſuppoſita alternatiua, & ſtatutis eccleſiæ Segobien. *vtrum collatio Capituli ſit bona.* Nam epiſcopus habebat alternatiuam cum Reuerend.
1 Camerario, quod alternatis menſibus cõferrent. In † eccleſia Segobien. erat ſtatutum, quod epiſcopus, & Capitulum per triennium eligerent perſonas, quibus Cãnonicat. & præben. conferrent nedum in quatuor menſib. ordinariis collatoribus reſeruatis, ſed etiam ſi vigore alternatiuæ cuiuslibet conferrent. Et dicebatur, quod collatio non erat bona, quia alternatiua conceſſa intelligebatur ſolum de ſpectantibus ad collationem epiſcopi:
2 † huiuſmodi non erant canonicatus. Vnde per regulam octo menſium canonicatus ille, qui vacauerat in menſe Octob. erat reſeruatus: propterea collatio capituli, tanquam de reſeruato, non erat bona: omnes tamen domini dixerunt contrarium, quia alternatiua erat conceſſa in beneficiis ſpectantibus, tam coniunctim, quam diuiſim:
3 † propterea cum canonicatus ſpectarent coniunctim ad capitulum, & epiſcopum, regula reſeruatoria erat ſublata, & intrabat alternatiua: quia tamẽ ex forma ſtatuti collatio ſpectabat ad capitulum, & epiſcopum, collatio ſolius capituli non erat bona. Et quia reperiebatur in actis, quod capitulum requiſierat prouiſorem epiſcopi, quatenus illum conferret, dictum fuit, quod daretur dubium, *an illa requiſitio ſufficeret ad hoc, vt ſolum capitulum potuerit conferre.*

Decisio XIII.

Mutinenſis dotis, & legati, 25. Octobris.

Summaria.

1 *Heredibus mariti prædefuncti pro dote restituenda reſtitutione a relictæ viduæ heredibus repetita, vtrum exceptio commiſſi adulterii competere poſſit, ſtãte eo, quod maritus criminis ignarus, de vxore nunquam fuerit conqueſtus.*

2 *Exceptio commiſſi adulterii poſt mortem vtriuſque coniugati inualide proponitur nil obiecto in vita, cum mortui obiecta diluere non poſſint, viui ſe tueri viribus, & rationibus in contrarium allatis haud dubie valeant, & ideo pro dote non reſtituenda inanis eſt iſta exceptio.*

3 *Scientia heredum mariti adhuc viua vxore de adulterio commiſſo, non appoſita exceptione, ea adhuc ſuperſtite, facit, vt poſtmodum conuenti inaniter illam exceptionem opponant.*

IN cauſſa Mutin. dotis & legati, die 25. eiuſdẽ dubitatum
1 fuit, † *vtrum heredibus mariti competeret exceptio adulterii ad euitandum reſtitutionem dotis contra heredes vxoris petentis dotem præſuppoſito, quod contra vxorem nil dictum fuerit.* Nam hic maritus, qui præmortuus fuit vxori, quem ignarum adulterii præſupponebatur, nil dixerat cõtra vxorem. Heredes ipſius ab heredibus mariti, imo ab heredibus heredum dotem repetebant, qui ex-
2 cipiebant de adulterio. † Et fuit dictum, quod non poterant id excipiendo proponere, ex quo contra vxorem viuentem, quæ fortaſſe potuiſſet ſe defendere, nil dixere, *per doctr. Abb. in l. conſenſiss, colum. 2. verſicu. Item quærit Odofred. de repet.* Et licet in contrarium allegaretur Aret. *in l. rei iudicatæ, §. hered. in fi. ff. ſolut. matrimon.* tamen nihil facit, quia loquitur in caſu, quo heredes mariti agebant, ſeu opponebant contra vxorem. Propterea ibi Aretin. loquitur in heredibus ignorantibus, hic † autem 3
heredes ſaltem præſumtiue viuente vxore ſciuerant adulterium, quia ipſi articulauerant, vt erat probatum, fuiſſe famam publicam de adulterio: vnde ſcire præſumebãtur, *per no. per Bald. in l. is poteſt, col. 2. ff. de acquiren. heredita. cum multis ſimilibus.* Et ita maior pars dominorum firmauit.

Decisio XIIII.

Dertuſenſis Sacriſtiæ, 25. Octob.

Summaria.

1 *Iura meliora adducens, niſi inhabilitate impediatur iuris ſui, tanquam potioris in aduerſæ partis præiudicium canonizationem meretur.*

2 *Sententia lata contra intruſum, non impedit aliam ferri in fauorem illius, cui potentius ius patrocinatur.*

EAdem die in cauſſa Dertuſenſis Sacriſtiæ fuit dubitatum, *vtrum gratia Gulielmi poſſet canonizari contra intruſum*, qui nihil debebat, ex quo non obſtante, quod Ioan. de Miglia venerat ad cauſſam, & fuit admiſſus pro intereſſe, & ius ſuum produxerit. † Ius enim Ioan. de Mi- 1
glia erat melius iure Gulielmi, & probatis habilitatibus Ioannis, ius illius veniret canonizandum: tamen domini dixerunt pro maiori parte, quod poterat ferri ſenten- 2
tia contra intruſum, & quod poſtquam erat bene iuſtificatum ius Ioan. quod tunc poſſet etiam ferri ſententia pro Ioanne, cui iſta ſententia contra intruſum lata nil præiudicabat.

Decisio XV.

Toletan Canonic. & præben. 29. Octob.

Summaria.

1 *Bulla Leonis Decimi, quæ vult in ſupplicibus libellis in ſpecie, vel indiuiduo, tam nominum, quam cognominum ſupplicantium fieri mentionem, an deroget indulto conceſſo, in quo non obſeruata fuerit Leonina hæc conſtitutio.*

2 *Leonina Bulla de qua ſupra, comprehendit etiam facta Pontificum ſucceſſorum.*

3 *Nominis & tituli licet non fiat mentio in indulto, ſi tamẽ perſona notorie ſit illuſtris, vt hoc caſu, ſufficit.*

4 *Formam ad vnguem ſi requiratur non præſumi facta per æquipollens, quod formæ omnino requiſita videtur æquipollere.*

DIe 29. eiuſdem in cauſſa Toletan. Canonicat. & præben. fuit dubitatum, † *vtrum ſit ſufficienter derogatum indulto Card. ſtante Bulla Leonina, ex quo in ſupplicatione non eſt indiuidua mentio, & nominis, & tituli Cardi.* 1
In ſupplicatione etiam dicebatur non obſtantibus priuilegiis, & indultis etiam Archiepiſcopo Tolet etiam Cardin. honore fungente: & ſic nominis proprii, & etiam tituli non fiebat mentio. Expediuerat autem Bullam perinde valere, in qua indiuidua nominum mentio fiebat. Sed dicebatur, quod non ſufficiebat, ex quo in ſupplicatione non erat facta, & requirebatur in ſupplicatione faciendam de his mentionem caſu, quo reperiretur, alias in literis. Et quia hoc dubium habebat in ſe aliud dubiũ, videlicet, † *an dicta Bulla Leonis reſpiceret, & comprehenderet facta tempore ſummorum Pontificum ſucceſſorum.* Su- 2
per quo latiſſime informarunt domini: pro parte maiori inclinarunt, quod quo ad ſucceſſores extenderetur. Nam verba Bullæ ſemper loquũtur in prima perſona, & Pontifices loquentes hoc demonſtrant. Et licet allegaretur in multis cauſſis deciſum contrarium, tamen nullus dominorum de tali deciſione recordabatur. Et licet ex alio capite fuerit, quod eſſet bene derogatum, † quia licet nomi- 3
nis, & tituli non eſſet facta mentio, tamen expreſſio erat talis, quæ ſufficiebat cum non ſolum ad vnum modum poterat referri, *l. 2. de lib. & poſth. cum ibi no. per Doct.* Et licet diceretur † eſſe datũ pro forma, & nõ poſſe adimpleri per 4
æquipol-

æquipollens: tamen ex quo erat ſatisfactum menti Pontificis, qui volebat ſolum... excludere, ne ſub generalitate Cardinales, qui ſunt ſpeciali nota digni, includerentur: & modicum referebat obſeruatio formæ. Dicebant illud ſufficere, *allegabantur no. per Moderan.... §. & quid ſi tantum, & Paul. de Caſtro in l. vniuerſa, C. de precibus Imper. offeren.* licet Leonina requirat derogationem fieri ex magna cauſſa, tamen dicebatur adiutoriam regulæ cauſſam ſufficientem, quia erat neceſſaria, cum canonicatus ſeruiri non poſſit aliqua de cauſſa, & eo maxime, quia iſta oppoſitio placebat, quia regulę non obſtant, nec erant ita prægnantes cum clauſula, quorum tenore, quod etiam potuiſſent vigore illarum, derogari expreſſe conſtitutioni Leoninæ. Et ita intellexi poſtea, quod pars dubitans de ſolutione huius puncti parte contradicente.... obſtat in parte expedire Bullam vigore illius impoſitionis, in qua expreſſe derogabatur conſtitutioni Leoninæ.

Decisio XVI.

Conimbricen. Cantoriæ, 29. Octobris.

Summaria.

1 *Formalis conſenſus ſi non ſit manifeſtus ratione ipſius prouiſi, regreſſus an validetur in perſona prouidentis.*

2 *Bulla Adriani Sexti reuocatoria regreſſuum omnes voluit regreſſus reuocatos, præter quam eos, de quorum bono iure conſtat, & habito conſenſu partis prouiſa.*

3 *Ceſſione notoria exſiſtente inſimul cum penſionis reſeruatione ſit præſumtio, coniectum de regreſſu antea interueniſſe.*

4 *Ius bonum ſpoliati ſi apparet, reſtituendus eſt priſtinæ poſſeſſioni, etiam eo non exſiſtente capitulari.*

EAdem die in ea Conimbricen. Cantoriæ dubitaui,
1 *an regreſſus Franciſci licet non conſtet de conſenſu formali ipſius Ludouici cui prouidetur, ſit validus ad effectum, de quo a...* Ioan. quidam reſignauerat in Didacum de Salazari, & Di. laeus in Ludouicum, qui Franciſcus etiam, qui habebat impetrationem certo modo ceſſerat in Ludouicum reſeruato ſibi regreſſu, de quo dubitabatur, *an*
2 *valeret propter † Bullam Adriani Sexti, qui reuocauerat omnes regreſſus, præterquam ex cauſſa boni iuris, niſi eſſent de conſenſu.* Et ideo etiam tunc temporis omnes regreſſus conceſſi reuocarentur, qui non erant ex cauſſa oneroſa, & ſic ſine conſenſu, & quia in eadem ſupplicatione omnia præfata erant facta, & Ludouicus erat præſcus in Curia, fuit dictum, quod præſumebatur habuiſſe ſupplicationem in manibus, & dicta vidiſſe. † Vnde ſicut conſtabat de ceſſione Franciſci, & conſenſerat reſeruationi penſionis 50. ducatorum in eius fauorem, de quo conſenſu conſtabat, præſumebatur etiam conſenſiſſe regreſſui, ſiue acceſſui, cum videbatur acceptaſſe ceſſionem, cum omnibus qualitatibus, nec cedere videretur, *ad l. ſin autem, & ibi Bald. ff. de pact. & l. non eſt ferendus cum vulg.* Sed eadem die fuit inuentus conſenſus Ludouici expreſſus, qui nedum penſioni, ſed etiam regreſſui conſenſerat, & quia negabatur conſtare de ceſſione Franciſci, qui erat abſens, & in ſeptennio, vt narrabatur vltimo, quod fuit excluſus conſenſus eius, expediuerat in ſpecie ſupplicationem ratione regreſſus, & reſeruationis penſionis, in qua confitebatur ſe ceſſiſſe ius ſuum Ludouico, quod ta-
4 mẽ ex impetratione certo modo non petebat. Et ita † reſoluta cauſſa, fuit pronuntiatum Franciſcum reſtituendum ad poſſeſſionem, qua fuerat ſpoliatus, licet non eſſet capitularis, ex quo conſtabat de bono iure illius, quæ eſt limitatio conſilii Caſſad.

Decisio XVII.

Romana hereditatis de Lenis, 29. Octobris.

Summaria.

1 *Prædicatorum religio, quæ non conſueuit ex particulari fratribus ſuis alimoniam præſtare, an ad ſumtus litigantis in particulari pro ſui iuris tutela, ad litis impenſam obligetur.*

EAdem die in vna Romana hereditatis de Lenis dubitaui præſuppoſito, † quod religio ordinis fratrũ Præ- 1
dicatorum non teneatur, nec conſueuerit dare alimenta fratribus eiuſdem ordinis negotia propria tractantibus, nunquid deberentur fratri Thomæ in cauſſa, de qua agitur, ac ſumtus litis. Et licet multa contra fratrem Thomã, & facultatem ſibi datam a generali opponerentur, tamen præſuppoſui omnia legitima, & in iure ſolum, de quo dubitatur. Et omnes dixere quod ſic, amplexi deciſ. 2. *de re iud. in antiquior. Biſign. quam ſequuta eſt deciſ. Neap. 11. in antiq.* Et ita fuit dictum pluries Rotam decreuiſſe, & in prima inſtantia, non obſtante Pau. de Caſt. *in l. ſi inſtitutus, §. de off. ff. de ſolu. de inoffi. teſtam.*

Decisio XVIII.

Toletani matrimonii, 14. die Octob.

Summaria.

1 *Spolium, ſi prætendatur ex incidenti, acto principaliter de matrimonii inualiditate, vtrum de ſpolio ſit agendum ſuſpẽſa cauſſa matrimoniali ex eo, quod omnis ſpoliatus ante omnia de iure veniat reſtituendus.*

2 *Mulier petens & obtinens reuocare ſequeſtrum factum in bonis mariti dotis ſuæ ratione, & filiorum tanquam heredum etiam coram iudice laico, non ob id dicitur quidpiam attentaſſe, pendente lite ſuper matrimonio & hereditate, coram iudice eccleſiaſtico.*

3 *Aduerſarius litis olim poſſidens caſtrum cum nunc ab altera parte poſſideatur, teſtibus deponentibus de poſſeſſione in præſens poſſidentis, an dici ob id poſſit fuiſſe ſpoliatus.*

4 *Principale primum poſt acceſſorium in actionem tanquam incidens deducendum eſt, ita quidem vt agere volens contra filios, primo cauſſam tractet matrimonialem, & qua abſoluta alia facile terminari poteſt.*

DIe 14. in cauſſa Tolet. Meten. matrimonii dubitaui,
† *an ſit procedendum ſuper matrimonio omiſſo ſpolio, & 1
attentatis in cauſſa: cum iſta erat præſentata cõmiſſio ex parte, quod ſuper iſtis arbitrio Aud. procederetur?* Et fuit concluſum eſſe procedendum ſuper matrimonio, quia non poterat dici ſpolium, nec attentata mulieris, quæ dicebat ſe contraxiſſe matrimonium cum defuncto, de cuius bonis agebatur. Nam cum per viam monitorii fuerat introducta coram ordinario loci, non erat monita mulier, ne ſe iactaret vxorem eiuſdem Philippi mortui, nec prolem ex eo ſuſceptam eſſe legitimam, nec hereditatem ad eam ſpectare, cuius vigore comparuerat, & dederat mandatum nomine ſuo tantum, & cauſſa proſecuta ſuper matrimonio: licet aduerſarius fecerat mouere, articulaſſe hereditatem Philippi mortui ad ſe ſpectare. Et licet pendente iſta lite ipſa mulier, tam nomine ſuo pro dote, quã nomine filiorum tãquam heredum petiiſſet, & obtinuiſſet reuocari ſequeſtrum bonorum mortui per iudicẽ lai-
cum, propter quod prætendebatur attentaſſe: † tamẽ fuit 2
dictum, quod iſtud non erat attentatum, ex quo cauſſa cum filiis non pendebat ſuper hereditate, & ipſa pro dote & credito intentauerat, ſuper quo nulla erat lis, ſed ſuper
matrimonio, & hereditate, licet etiã † probaretur aduer- 3
ſarium olim poſſediſſe quoddam Caſtrum, quod fuerat Philippi, & nunc ipſam poſſidere, ex quo prætendebatur ſpolium, tamẽ fuit dictum, quod teſtes dicebant filios, & eius matrem eſſe in poſſeſſione, non per hoc probatur ſecundum extremum, contra mulierem, quæ in Caſtro erat cum filiis iure familiaritatis, & iure proprio: nam filii erant inſtituti heredes a patre mortuo, & tanquam heredes præſupponebantur eſſe in poſſeſſione bonorum, &
Caſtri. † Vnde ſi volebat agere contra filios mortui, erat 4
antea contra matrem agendum, cum qua erat lis ſuper matrimonio, quæ debebat terminari. Nam ex ea cauſſa omnia remanebant reſoluta.

Decisio XIX.

Salamantina Abbatiæ, 14. die Octob.

SVMMARIVM.

1 *Electio & poſſeſſio, quæ non prætenduntur non facta capitulariter, an tanquam attentata veniant reuocanda.*

1 EAdem die in Cauſa Salamantinæ Abbatiæ dubitaui, † *vtrum electio Archiepiſcopi, & poſſeſſio eius vigore, quod non capitulariter facta eſſent, tanquam attentata reuocanda, antequam ad canonizationem ſuæ nouæ prouiſionis deueniretur?* Et quia plures erant literæ, quarum vigore iſta poterant dici fuiſſe attentata, fuit reſolutum punctum debere diuidi, & par.....

DECISIO XX.

Barchionen. Penſionis, die 3. Decemb.

SVMMARIVM.

1 *Penſionarius obtenta penſione in beneficio non ordinatus antea clericali ordine, ſed poſt habitam penſionem, cuius probatio facta fuit vera, eliſa reputatione de clericatu, facit vt penſio non ſit rata habenda.*

1 DIe 3. Decembris fuit mihi dictum per dominos in vna Barchionen. penſion. † quod ex quo poſt obtentam penſionem apparebat, quod penſionarius fecerat ſe clericali charactere inſigniri, & per eius aduerſarium erant productæ literæ clericatus, quod licet per teſtes probaretur, quod per annum fuerat habitus, & reputatus pro clerico, quod nõ ſufficiebat, quia vera probatio præualebat illi probationi per reputationem. Hoc iterum late fuit dubitatum, 27. April. 1547.

DECISIO XXI.

In quadam Romana, 3. Decemb.

SVMMARIA.

1 *Alienans contra pactum factum a teſtatore rem aliquam, cadit a commodo contractus.*

2 *Cenſum conſtituens ſuper domo prohibita alienari ex pacto facto per teſtatorem, an cenſeatur ob id domum alienaſſe.*

3 *Cenſus ſuper domo impoſitus, ſi redemtus fuerit, de eo in actis conſtare debet, & an ob id contra pacta quid fuerit attentatum, quæ alienationem vetabant.*

4 *Dominium domus, & proprietas, an permaneat apud eũ, qui eam alteri fecit cenſualem.*

5 *Multitudo errantium an patrocinetur errori, ita vt duobus contra pacta facta per contractum alienantibus rem vetitam alienari, pœnæ relaxationem mereantur.*

6 *Dotis cauſſa ſi dicatur alienatum aliàs prohibitum per teſtatorem alienari, an id actus releuet a pœna in contractu appoſita, cum res ſit fauorabilis ipſa dos.*

7 *Pactum ſi fuerit factum, vt alienans rem donatam cadat a commodo rei donatæ, applicanda non alienanti, cum iſta pœna conuentionalis ſit, vtrum ſufficiat, vt alienans, non etiam incurrat pœnam legalem.*

8 *Pœna conuentionalis a partibus appoſita in contractu non elidit pœnam legalem, ſed mutuo aliquando concurrunt.*

EAdem die in cauſſa Romana dubitaui, † *vtrum creditores Martini excludantur a filiis Bernardini vigore pacti inter Federicum, & fratres factum, aſſerto, quod contra prohibitionem pa... Bernardus alienauit?* Nam pactum erat inter eos, quod bona immobilia non poſſent alienari, nec hypothecari: propter quod heredes Bernardini, quod etiam erant heredes, recuſabant ſoluere creditoribus Federici habentibus expreſſam hypothecam in obligatione in forma Cameræ: ſed replicauerant credito-

2 res, quod † ex quo Bernardus conſtituerat cenſum, ſuper vna domo prohibita alienari, & ſic pacto cõtrauenerat, quod non poterat iuuari pacto de non hypothecando in eodem contractu appoſito. Sed replicabant here-

3 des, quod cenſus † erat redemtus, quod non admiſerunt domini: tamen quia de reductione in actis non conſtabat, tum quia ſtatim facta alienatione ceciderant a pacto medio contractus: adeo quod ex redemtione, id quod amiſerant, non recuperabant. Dicebatur etiam, quod licet ita conſtituiſſent, dicebant tamen, † quod domus do- 4
minium penes illum remanſerat, ideo, & cet. Sed dicebatur, quod nedum erat prohibita tranſlatio dominii, ſed etiam quælibet alienatio, & obligatio, & negari non poterat, quin conſtituendo cenſum ſuper domo illam obligaſſent. Dicebant etiam, quod Bernardinus conceſſerat fratribus Caroli. † Ideo cum duo ex tribus alie- 5
naſſent, debuit poſſe fieri ſine pœna, *per not. per Alex. in l. duo ex tribus, de re iud.* Sed verba pacti hoc tollebant, cum expreſſe omnium conſenſus requirebatur, etiam quod † fuerat facta alienatio ex cauſſa dotis. Quod quia 6
non probabatur, dixerunt quod facta probatione diſputaretur, *in authen. res quæ, de legat.* quæ habet locum in contractibus. Vltimo, † quod quia erat in pacto dictum, 7
quod facta alienatione alienans caderet a commodo rei donatæ, quam debebat applicare non alienanti. quia erat appoſita pœna, quæ debebat ſufficere, & non duplici pœna puniri, & ſic etiam a commodo contractus caderet, *iuxta l. Sanctio legum, cum ibi not. de pœn.* tamen omnes domini fuerunt in contrarium, quod in pœna cõ- 8
uentionali appoſita a partibus potuerit concurrere pœna legum, *l. ſi quis maior, C. de tranſact.* Et propterea propter pactum cadere deberet ab omni commodo contractus. Allegabatur etiam in ſumma, quod glo. *in l. 1. quis, C. de iur. emphyt. cum verſic. repellere contra approbata.* Ex qua patet, quod pœna conuentionalis non facit ceſſare pœnam legalem, ſed concurrunt.

DECISIO XXII.

In cauſſa Ianuenſis domus, 3. Decemb.

SVMMARIA.

1 *Alienatione prohibita domus per teſtatorem, & caſu, quo alienaretur, deueniat in proximiorem ſuum, concurrente graduum paritate, quis admittatur ad poſſeſſionem domus, ea contra voluntatem teſtatoris alienata.*

Proximitas hæc quomodo, & de quibus veniat intelligenda hoc caſu, an de grauati proximis, an vero teſtatoris, num ſeq.

3 *Voluntas teſtatoris, ſi notoria ſit proximitas in ſuo potius venit conſideranda, quam in grauato, ex communi.*

4 *Teſtator qualiter diligit grauatum, eo modo & heredes grauati cenſetur diligere, parique modo quo odio proſequitur alienantem, eodem & heredes eius proſequi arguendum eſt.*

5 *Differentia eſt inter feudum antiquum, & nouum ex paterna prouiſione acquiſitum.*

EAdem die in cauſſa Ianuenſis Domus, fuit dubitatũ, *vtrum ſtante prohibitione teſtatoris debeat admitti Io. Baptiſta maior natu inter proximiores teſtatoris excluſis filiis Hieronymi alienantis exſiſtentibus in pari gradu cum Io. Baptiſta.* † Nam per teſtatorem erat prohibita aliena- 1
tio eiuſdem domus, & caſu quo alienaretur, deueniret in proximiorem ex teſtamento ipſius teſtatoris, & cum eſſent plures in eodem gradu, maiores natu proximiores dicti teſtatoris haberent domum iſtam. Hæc domus erat alienata in quoſdam fratres D. Ioannis Baptiſtæ, qui erat inter proximiores maior natu, & petebat domum a fratribus. Replicabatur quatenus ſibi non competebat, ſed filius Hieronymi alienantis, qui erant in pari gradu, & maior natu inter illos debebat domum obtinere: † quia 2
poſtquam deuenerat ad Hieronymum proximitas, debebat reſpectu illius conſiderari, tanquam proximior grauati deberet attendi, non autem proximior teſtatoris, *per not. per Socinum l. ſi cognatis, ff. de reb. dub. cuius dictum magis commune ſequuntur D. Io. inter quos eſt Marian. Soc. in conſ. 267. 6. & 9. colum. volum. 1. & hanc etiam communem dicit Gozadin. conſil. 4. colum pen. verſ. ad tex. & Parſ.*

& Pariſ. conſi. 23 nu. 263. in fi. vol. 1. & conſ. 21. num. 22. cum conſ. 23. col. pen. in princip. nu. 2. vol. . Dominus Fabius dicebat communem eſſe in contrarium, & connumerabat Doctores, & allegabat Iaſonis locum dicentem, *conſ. 159. volum. 4. & Dec. conſil. 540. in fi.* Tamen omnes domini præſuppoſita etiam prima opinione, pro communi dice-
3 bant in caſu, de quo quæritur, † attendi debere proximitatem, & maioritatem reſpectu teſtatoris, quia conſtabat de voluntate teſtatoris in pluribus locis teſtamenti, quod vocauerat proximiorem ſuum tãtum: & quia prædicta opinio loquitur in ſucceſſione, ſecus in prohibitione alienationis, qua prohibita res alienata debet ad proximiorem venire, attendenda eſt proximitas reſpectu teſtatoris; Et Proſper monens quæſtionem dicebat, *ex l. filiusfamilias. §. diui, cum ibi not. verſ. 4. quæritur in fortioribus*
4 *terminis*, quia ceſſat ratio præcedẽti contraria. Nam † qua occaſione teſtator prædilexit grauatum in eius portione, eadem ratione cẽſetur eius deſcendentes dilexiſſe, *l. cum auus, ff. de cond. & demon.* Sed in alienante ſicut habuit odio illum facientem contra prohibitionem, eodem modo & eius filios, ſicut dicimus de alienante feudum irrequiſito domino, *Ioan. Andreæ, & alii in c. 1. §. in. qua fuit prima cauſa benef. amit. tenet & tradit Curt. in tract. feud. prima parte princ. col. 1.* Et licet aduerſarius conaretur ad
5 hoc reſpondere, faciendo † differentiam inter feudum antiquum & nouum acquiſitum ex paterna prouiſione, tamen fuit dictum, quod iſta non erat bona inſtantia ex nota. per eundem Curtium in loco prælleg. to. Et ſic ex his fuit pronuntiatum in cauſſa in tertia inſtantia, nam in prima fuerunt diſputata multa alia dubia, quæ oriebantur ex illo teſtamento.

DECISIO XXIII.

Dertuſenſis Sacriſtiæ, 10. Decemb.

SVMMARIA.

1 *Inhabilitas ad beneficia eccleſiaſtica obtinenda an argui poſſit, ex pugna in duello commiſſa.*

2 *Et an in clerico veniat intelligenda, vel laico nondum clericalis charactere inſignito, nu. ſeq.*

3 *Laicus an ex pugna duelli criminoſus dicatur effici, & ob id ad beneficia inhabilis ipſo iure.*

DIe 10. eiuſdem in cauſſa Dertuſenſis Sacriſtiæ dubitaui præſuppoſito, quod Ioan. de Miglia pugnauit in
1 duello, † *vtrum fuerat factus inhabilis ad obtinendum beneficia?* Et domini dixere pro maiori parte, quod ſic, li-
2 cet c. 20. de clericis pugnantibus in duello, loquatur † de clerico, & non eſſet probatum Ioan. de Miglia eſſe cleri-
3 cum, tamen † ex quo licet eſſet laicus, propter pugnam erat factus criminoſus, & ipſo iure inhabilis ad beneficia obtinenda, vigore gratiæ ſuæ reſeruantis ſibi beneficia, *per not. per Dec. quem refert, & ſequitur Felyn. in c. 2. col. 1. verſ. 1. limita etiam omnia præfata, de reſcriptis.* Sed poſtmodum Domini ſecundo iam mutarunt opinionem, vt patet ſupra.

DECISIO XXIIII.

Toletana Coadiutoriæ, 2. Decembris.

SVMMARIA.

1 *Sententia an impediri, vel ſuſpendi poſſit per partem aduerſam prætendentem alia articulare, & petentem ob id vlterius audiri.*

2 *Articuli calumnioſe dari dicuntur, ſi in cauſſa ſemel producti antea, reproducuntur ad cauſſæ protelationem eidem iterato.*

DIe 2. in cauſſa Toletan. coadiutoriæ pronuntiaui die 10. & quia pars dederat articulos, & produxerat cõmiſſionem, quibus non obſtantibus pronuntiaueram:
1 † conquerebatur, & impediebat ſubſcriptionem ſententiæ, dicens velle vlterius audiri. Ego propoſui, *an ſententia eſſet ſubſcribenda.* Dixerunt domini, quod † ex quo ar-
2 ticuli erãt calumnioſe dati, quia iam alias eidem dati fuerant, & ſuper eis examinati teſtes, cum quibus Rota fuerat reſoluta, & ſupplicatio etiam erat nullius momenti, quia continebat, quod bulla perinde valeret, quæ erat producta, ſed remitteretur ad corrigendum arbitrio Auditoris, & ſuper illa bulla nullum erat factum fundamentum, quia ſine illa erat reſolutum, quod ex verbis ſupplicationis erat ſatisfactum bullæ Leoninæ. Ideo domini dixerunt, quod ſubſcriberẽ ſententiam. Et ita fuit factum.

DECISIO XXV.

Conimbricen. Cantoriæ, 2. Decemb.

SVMMARIA.

1 *Procurator partis ſententiam latam de nullitate taxante, vtrum exſecutoriales veniant ſuſpendendæ, vel, non relaxandæ.*

2 *Clauſula omneſque alios, in citatione poſita, an extendi poſſit ad vniuerſitatem, quæ perſonaliter citari, tanquã perſona non vera, ſed ficta, & repræſentata non poteſt.*

Et quomodo vocula, alios, veniat accipiẽda quibuſue applicanda, vide nu. ſeq.

4 *Ius ſpoliati beneficio ſi euideter deductum in proceſſu appareat, efficit in eius fauorem datas antea exſecutoriales relaxari.*

EAdem die, quia ſuperioribus dieb. in cauſſa Conimbricenſis Cantoriæ, nedum pronuntiatum erat contra intruſum ſuper Cantoria, ſed etiam contra Vniuerſitatem ſtudii illius Ciuitatis ſuper Canonicatu, & præbenda in Eccleſiæ Conimbricenſi, contra quam partem citatam fuerat proceſſum per contradictas, & ſententia tranſierat in iudicatum, & decretæ erant, & relaxatæ ex-
ſecutoriales: † Procurator Martini dicebat ſententiam 1
eſſe nullam, & propterea exſecutoriales non eſſe relaxãdas. Nam erat commiſſa cauſſa, in qua dicebatur Martinum, & Ioan. de Silua, & forſan alios, in exſecutione citationis nominandos, turbare, & forſan ſpoliare Ioan. qui petebat cauſſam committi. Et verba concluſionis, ita ſe habebant: tam aduerſus dictum intruſum, quam contra ordines, omneſque alios præfatos factores, moleſtatores, & inquietatores, cuiuſcunq; nominis, dignitatis, auctoritatis, & præeminentiæ exiſtentes, ſua communiter vel diuiſim intereſſe putantes, ac in decreto, vel in exſecutione citationis præſentium vigore nominan. Dicebat, quod licet eſſet Vniuerſitas citata perſonaliter, tamen nõ potuit vigore iuris, & commiſſionis contra illam procce-
di, quia † verbum, omneſque alios, & cet. intelligebatur 2
de perſona vera, non ficta vel repræſentata, *per Dec. in c. inſiſtentes, §. 1. in fi. de præben. in 6 de hoc etiam Franc. & Fely. in c. ſi viet, de reſcript. in 6. & limita. & ex multis aliis.* Tamen
Domini dixerunt contrarium: quia † verba *alios*, &c. ha- 3
bent ſuam determinationem per alios præfatos. Quando poſtmodum dicebatur, *factores, & perturbatores cuiuſcunque nominis.* Hæc verba indefinite, & nullo modo reſtricte comprehẽdebant etiam moleſtantem, & ſpolian-
tem. Eo maxime, & quia † de bono iure ſpoliati conſta- 4
bat. Et ita relaxaui exſecutoriales.

DECISIO XXVI.

Romanæ Penſionis, 2. Decembris.

SVMMARIA.

1 *Regreſſus ob non factam debitæ penſionis ſolutionem, an parti aduerſæ dari debeat, conſtito de violatione ſequeſtri.*

2 *Partibus concordi voto conſentientibus in ſententiæ ſubſcriptionem, non adimpleta ea concordia contra pactum ſub ea factum ab vna partium, an debeat in fauorem alterius ſententia ſubſcribi.*

3 *Rigor iuris omni ſubtracta benignitate erga indignum, & proteruum maxima notitium exerceri merito debet.*

EAdem die in vna Romana penſionis, pro Bernardo Merloto, contra Io. Bapt. Auiternum, in qua alias per Audit. Cameræ, & ſecundo loco per Fabium fuerat
† pronunciatum, eſſe locum regreſſui ob non ſolutio- 1

nem penſionis. Merlotus traxerat cauſſam coram me, ſu-
per violatione ſequeſtri, & probauerat, & dederat in lite-
ris, quibus committebatur, in quo non conſtito de viola-
tione ſequeſtri, inſtituerem Merlotum in beneficio. In
vltima audientia anni præcedentis pronuntiâueram, &
nunquam adimpleueram ſententiam, vt partes concor-
2 darent, † quæ tamen concordatæ fuerunt pacto appoſito
expreſſo, quod niſi Ioan. Bapt. adimpleret concordiam,
quod deberem ſubſcribere ſententiam: qui cum non ad-
impleuiſſet, & per duos menſes vltra contēta diſtuliſſem
in ſubſcriptione ſententiæ, dubitabam, *vtrum deberem
ſubſcribere, prout in prima, vel prout in tertia attentis dua-
bus atteſtatis a duabus partibus.* Et domini dixere, quod iā
per reſolutionem factam coram me, illæ primæ veniebāt
reuocandæ, & tertia prout prima reficienda ex capite vio-
lationis ſequeſtri, quia tamen maxima proteruia Io. Bapt.
allegabatur ex non ſolutione penſionis, & non obſerua-
tione concordiæ, mādarunt, quod ego deberem ſubſcri-
bere tertiam confirmatoriam ſimpliciter in vim duarum
primarum, abſq; aliqua mentione violationis ſequeſtri:
quia fuerat reſolutum illum eſſe priuandum, nec excu-
3 ſandum de benignitate, ſed potius de rigore, † quia beni-
gnitatem non volebant exercere contra tam indignum.

Decisio XXVII.

Hippotin Abbatiæ, 2. Decemb. 1542.

Svmmarivm.

1 Remiſſoria data vtraque part a iudice cogi poteſt vnica, vt ſtet promulgationi ſententia.

1 EAdem † die in vna Hippotin. Abbatiæ, inter Lapum
Gallum, pro quo erat ſententi[a] lata, & Ioan. Simonis
in 2. dedi remiſſoriam vtrique parti, & obligando ſtando
vnicæ ſententiæ.

Decisio XXVIII.

In quadam Parochiali de Caſaloto, 7. Ianuarii, 1543.

Svmmarivm.

1 Sententia per cōtradictas promulgata, vbi de ſcientia partis condemnatæ non conſtat, appellans etiam per procuratorem a die habita notitia admittitur ad petita, & audientia eidem conceditur.

DIe 7. Ianuarii 1543. in vna parochiali de Caſaloto, in
1 † qua per contradictas pronuntiaueram contra v-
num, qui per edictum, conſtito de non tuto acceſſu,
fuerat citatus, & ſententia tranſierat in iudicatum. De-
creueram exſecutoriales per edictum etiam intimatas,
ob quarum non paritionem declaraueram, non compa-
rentem excommunicatum, & cum vigore commiſſionis
inſtaretur pro decreto brachii ſecularis, omi[ſſ]is aliis ve-
nit procurator appellantis, & appellauit a die notitiæ, &
commiſit cauſſam mihi, & cum inſtaretur, quod deberet
parere rei iudicatæ, antequam audiretur, fuit dictum,
quod ex quo in mandato non conſtabat, quod habuiſſet
notitiam ſententiæ, tum quia in partibus coram honeſtis
perſonis debuiſſet appellare, propterea eius appellatio e-
rat bona, & debebat audiri.

Decisio XXIX.

Toletana Penſionis, 7. Ianuarii, 1543.

Svmmaria.

1 Sequeſtrum ſi fiat a iudice, qui non habet auctoritatem ſequeſtrandi, cum odioſa ſit ſequeſtratio, veniunt reuocanda.

2 Cauſſa ſubſiſtente propter quam debeat fieri relaxatio ſequeſtri, cum cautione etiam ſimpliciter, nam data cautione fieri relaxatio aliquando poteſt.

EAdem die in vna Toletana penſionis, ſiue pecunia-
1 ria, † inſtabatur pro reuocatione ſequeſtri per aduer-
ſarium appoſiti, ex quo ſequeſtra ſunt odioſa, nec de
iure apponenda in his actibus, & quia A. C. nullam ha-
bebat iuriſdictionem ſequeſtrandi, *an ſine commiſſio-
ne fuiſſet.* Et ita fuit concluſum ex multis, eſto quod
creditor, nec debitor erat curialis, quod potuiſſet face-
re ad inſtantiam conditionis curialis. Et licet etiam vide-
retur † ſubeſſe cauſſa, propter quam ſaltem cum cautio- 2
ne eſſet relaxandum, tamen ſimpliciter fuit dictum,
quod relaxaretur.

Decisio XXX.

Dertuſenſis Sacriſtiæ.

Svmmaria.

1 Conflictus prouocatorius ad duellum, vt inhabilitatem pariat ad eccleſiaſtica beneficia, debet fieri ab eo, qui eſt in ordine clericatus.

2 Laicus ex duello facto non redditur ad beneficia eccleſiaſtica inhabilis.

3 Criminoſus ad quodcunque beneficium ex notoriis criminibus inhabilis efficitur.

4 Duellum in Laico non eſt crimen, quod inhabilitatem pariat, cū non ſit crimen graue, vt homicidiū, & ſimilia.

5 Collatio beneficii facta criminoſo, non enormi crimine notato, valida eſt, & tenet etiam cum non ſit inhabilis ob crimen leue.

6 Criminoſus etiam notorius non inquiſitus, nec condemnatus iudicialiter, non dicitur inhabilis ad habenda beneficia, ſecus in inquiſito, & condemnato.

IN cauſſa Dertuſenſis Sacriſtiæ dubitaui, *vtrum ex quo
non conſtat, aliter Io. de Miglia ſponte pugnaſſe, niſi quod
vnus teſtis dicit ſe audiuiſſe ab ipſo, quod prouocauerat ad-
uerſarium recuſantem ad duellum, qui † loquitur in clerico,* 1
& non conſtat tempore duelli Ioan. fuiſſe clericum. Quod ſi
conſtaret dicebant aliqui, quod præfata probatio licet
non eſſet concludens, ſufficeret tamen ad transferen-
dum onus probandi in Ioannem, cum non conſtet illum
clericum. Reſtabat, quod † nullibi tentum reperitur, ex 2
duello laicum effici inhabilem, nec conſtat, quod prout
in iſta cauſſa alias dictum fuit, quod † eſt criminoſus, & 3
ideo inhabi[li]s, *ex not. per Doct. maxime Fel. in 2. c. de reſcr.
poſt Calder. quem allegat, in conſ. 2. de præben.* quia loqui-
tur in criminoſo, prout ſunt homicidæ, & qui alias crimē
graue commiſi[ſſe]nt, huiuſmodi non videtur eſſe † duel- 4
lum in laico, quod videatur excuſari ex cauſ[a c]onſuetu-
dinis, quia videmus homines generoſos, & ſui honoris
zeloſos prouocare aliquem aduerſariū ad duellum. † Vn- 5
de collatio facta criminoſo non enormi valida eſt, *Felyn.
in c. dilecta, colum. 3. ver. [a]d 3. partem contrariam, de ex-
cept.* qui licet loquatur in electione, tamen fundamenta
ſua reſpiciunt etiam caſum noſtrum, *vt patet ex dictis
per eundem in d. cap. 2. colum 2. verſ. [c]ontrarium firmat, de
reſcript.* Contrariam tamen opin[ion]em tenebat vnus ex
dominis, *per c. 1, quæ dicit Gom. in Commentario vtriuſ-
que ſignaturæ, in tit. de comun 1. ſuper verb. inhabilis,*
dum diſtinguit nomina, præſupponendo caſum no-
ſtrum eſſe, *in 2. [c]apit.* & merito eſſe dignum ſuſpenſio-
ne, vel degradatione, huiuſmodi tamen non videtur eſ-
ſe duellum. Et ſic domini receſſ[e]runt ab eo, quod iam
alias videbantur concluſiſſe: addentes † quod ex quo 6
Ioan. non erat, nec inquiſitus, nec condemnatus, mi-
nus poterat eſſe inhabilis, *prout videntur loqui Doct. in
loco præallegato, & prout Rebuff. in conſil. concordatis, in
tit. de pacifica. poſſeſſione, num. 222. verſi. quod ego intelli-
gerem.* Quantum autem ad ſecundam partem dubii, nil
vel parum fuit dictum, tanquam non neceſſarium, & vi-
ſum fuit, non eſſe indifficili in libro præſlito, propter
cōflictum opinionum, quæ adducebantur hincinde per
Aduocatos.

Decisio XXXI.

Vicentini Matrimonii, 14. Ianuarii, 1543.

Svmmaria.

1 Terminus datus ad præſtanda alimenta mulieri lite pendente poteſt præueniri a iudice propter paupertatem, & de nouo alimenta decerni, in eadem qua primo decreta fuerūt quātitate, vel etiam maiori quo ad ſumtus litis pendentis ſufficere poſſit.

Die

DIe 14. eiuſdem in cauſſa Vicentini Matrimonii inter Lucretiam Fermoſam, & Anto. Nicolaum vtraque parte informante, fuit per Rotam determinatum, quod 1 † licet eſſet datus terminus quo alimenta erant decreta d. Lucretiæ, tamen quod de nouo deberent ſibi decerni, & in eadem quantitate, qua primo fuerant decretæ, licet pars ipſius inſtaret, quod deberent augeri, idque attenta paupertate mulieris, quæ aliter cauſſam ſuam in Curia proſequi non poſſet.

Deciſio XXXII.

Concheuſis Canonicatus, & præb. 14. Ianuarii. 1543.

Svmmaria.

1 *Refuſio ſumtuum in lite factorum ſi debeat fieri, per aliquam partium, an procurator, qui litem ſuſcepit defendendam ad eas parti, cuius patrocinium ſuſcepit, teneatur.*

2 *Exſecutorialium ſuſpenſio, & excommunicationis, ne intimentur ſit per ſumtuum ſolutionem, vel expenſarum in litis proceſſu factarum.*

3 *Mandatum procuratorium per ceſſionem iurium factã reuocatur, & reddit ſententias nullas.*

4 *Procurator ſi ob cauſſam a parte, qua eum antea conſtituerat, reuocatur, proceſſus interim factus redditur nullus.*

5 *Ignorantia de litis ingreſſu, & prolatione ſententiarum non debet officere ignoranti parti, nec cedere in præiudicium ſui iuris.*

6 *Contumacia ſi fiat de viciſſitudinaria, aut iterata citatione ſi pars eam non facit per negligentiam, ſibi præiudicium parit.*

7 *Procurator partis, ſi legitime citetur, tantum valet, ac ſi principalis perſonaliter citetur, & rata citatio habenda eſt in præiudicium citati, ſi non vel in perſona, vel per procuratorem conſtitutum compareat.*

8 *Procuratore cauſſante per taciturnitatem ignorantiam litis, & ſententia lata principali ſuo abſenti, tenetur ad litis expenſas.*

EAdem die 10 cauſſa Conchenſis Canonicatus, & Præbendæ inter Petrum de Medina, & Ioannem de Ver-
1 gara dubitatum fuit, † *vtrum Ioan. de Vergara debebat reſtituere expenſas ſibi ſolutas, & alios ſumtus factos reſtituere, ſeu reficere, & in euentum, quod teneatur, an procurator, qui cauſſam defendit, ſibi teneatur?* Ioan. de Vergara commiſerat cauſſam contra Petrum de Medina ſuper canonicatu, quem iam Petrus reſignauerat, per multos menſes ante nedum cauſſam admiſſam, ſed etiam prouiſionem Ioannis, & citauerat procuratorem habentem ſpeciale mandatum iam ante reſignationem conſtitutum, quod mandatum erat in actis in alia cauſſa inter eaſdem perſonas, & alias, quo procuratore citato habue-
2 rat tres conformes contra Petrum, & † erant decretæ literæ exſecutoriales. Quæ cum veniſſet Petrus ad Curiam, & habuiſſet notitiam earum, ne intimarentur, & earum vigore excommunicaretur, ſoluit expenſas litis, cum aduertiſſet iam multo ante (*vt dixi*) cauſſam commiſſam reſignaſſe, remanſit cauſſa nullitatis ſententiarum, & reſtitutionis expenſarum contra dictum Ioan. Et Rota re-
3 ſoluit ſententias eſſe nullas, quia per ceſſionem mandatum erat reuocatum, *ad clemen. fin. cum ibi not. per Caſſad. 149. de procurat. & Roman. deciſ. 28. eod. tit. in nouell.* Et talis reuocatio, quæ allegaretur, non debet intimari *Bar. in l. procuratorem ff. de procur. Curt. in c. mandato, eod. titulo.*
4 Ideo licet † proceſſus factus cum procuratore reuocato, non tenebat: tamen Ioan. tenebatur reſtituere expenſas ſibi ſolutas, tanquam qui veniret excuſandus ex culpa aduerſarii, qui veriſimiliter aduiſatus, ſiue a procuratore, debet cedere, & notificare ceſſionem iam factam: Tamen Rota reſoluit Ioan. has expenſas debere reſtituere ſtante nullitate ſententiarum, & omnium, nec eſſet, quod
5 poſſet imputari Petro, quem † non conſtabat vllo vnquã tempore habuiſſe ſcientiam huius litis, nec ſententiarum. Ad hoc etiam quidam mouebantur ex cognitione cauſſarum facta per Ioan. contra Petrum, in qua narrato prius, quod Petrus habuerat procuratorem, qui in actis produxerat mandatum, & petiit cauſſam committi contra Petrum eo legitime citato. Nam † dicebant, quod vi- 6
gore huius commiſſionis debebat de nouo citare Petrum, quod cum non feciſſet, quia tamen procuratorem citauerat, erat quod ſibi poſſet imputari, quia tunc Petrus deduxiſſet ſibi reſignationem, ideo debet expenſas reſtituere. Tamen iſta ratio non placuit maiori parti dominorum, qui dicebant, quod Petrus † dicebatur legiti- 7
me citatus, citato eius procuratore, ſi non fuiſſet reuocatus. Dicebant tamen, quod † procurator Petri teneba- 8
tur reſtituere has expenſas Ioan. quia ipſe erat in maxima culpa, cum debuiſſet notificare litem principali ſuo, a quo habuiſſet ſcientiam reſignationis, & ceſſiſſet, nec Ioannem litibus vexaſſet.

Deciſio XXXIII.

Salamantinæ Abbatiæ. 14. Ianuarii. 1543.

Svmmaria.

1 *Sententia etiam in fauorem partis lata ex non proſecuta appellatione tranſit in iudicatum.*

2 *Commiſſio appellationis, & nullitatis ſententiarum, an cum negotio principali aliquando concurrere poſſint.*

3 *Iudex non habita noua commiſſione, an ex allegatis, & probatis ad vlteriora progredi poſſit, & decernere exſecutionem.*

4 *Nullitate exſecutionis in ſuo robore permanente, lis non poteſt dici finem ſuum adepta.*

5 *Nullitatis cauſſa, ſi deſerta fuerit, an & appellationis deſerta dicatur, cum in eadem fuerint commiſſione coniuncta.*

6 *Cauſſa tam appellationis quam nullitatis, aliquando æque principaliter, & non incidenter in cauſſa commiſſione conſiderantur.*

7 *Clauſula dico ſententiam nullam, & ſi qua eſt, appello, quam vim habeat.*

8 *Copula, &, cum æque principaliter membra orationis copulat, quos producat effectus.*

9 *Nullitatis cauſſa non deſerta, lis non dicitur extincta.*

10 *Sententia nondum exſecutioni mandata lis adhuc dicitur perdurare, & nequaquam penitus extincta, & infra nu. 14.*

11 *Sententia quæ tranſiuit in iudicatum dicitur litem extinguere in fauore actoris, cum rei contumacia actori præiudicium parere non poſſit.*

12 *Alienatio rei, quæ litigioſa prætenditur poſt rem iudicatam, tanquam facta ab actore de re non amplius litigioſa valida eſt.*

13 *Actor apprehendens poſſeſſionem rei etiam per ſententiam ſibi adiudicatæ, non obtentis ſuper ea exſecutorialibus, dicitur attentare.*

15 *Quadriennii lapſus poſt cauſſæ commiſſionem in integrum reſtitutionis inſtantiam impedit, ita vt non amplius peti poſſit.*

EAdem die in cauſſa Salamantinæ Abbatiæ, dubitaui, *an lis inter Franc. de Mendoza, & Didacum aduerſarium eſſet finita, vel adhuc duraret.* Et ad hunc effectum videndi, an eſſent reuocata quædam, quæ prætendebantur attentata eſſe per Abbatem electum, per obitum Franciſci, & conſtabat in actis latas fuiſſe duas ſententias in fauorem Franciſci, quarum † ſecunda ob non proſecu- 1
tionem appellationis tranſiuerat in iudicatum. Et licet cauſſa nullitatis eſſet commiſſa præfixo termino vigore ſpecialis commiſſionis, ea nil releuante, fuerunt datæ literæ exſecutoriales, & ſic res iudicata remanſit firma: A decreto tamen exſecutorialium fuerat appellatum, & cõmiſſa cauſſa appellationis, & nullitatis cum negotio principali,

2 *Litera vel inſtrumenta a publico notario ſcripta vel ſubſcripta, & ſigillo vicarii munita, non tamẽ teſtibus interuenientibus, nec ad actum rogato notario, an probent, & iis potius, quam teſtibus de reputatione deponentibus ſit fides adhibenda.*

3 *Teſtium depoſitio vbi quem communi opinione reputari, & haberi pro clerico non eſt plena, nec validiori interueniente probatione probat.*

4 *Ordinarii literis teſtimonialibus ſine teſtiũ ſubſcriptione licet non credatur, hoc tamen venit intelligendum in grauibus, cum ſecus ſit in leuioribus negotiis, in quibus probant.*

5 *Vicarii literæ teſtimoniales de facto alieno videlicet ſubſtituti ſui atteſtantes, non probant.*

Limita niſi conſuetudine ſit confirmatum talibus literis credi: qua ſtante, illa conſuetudo eſt probanda, nu. ſeq.

1 EAdem die in vna Barchionen. Penſion. 70. ducatorum, dubitaui, † *vtrum ſtante depoſitione teſtium pro parte Michaelis examinatorum, noceat & inſtrumentum ex aduerſo productum?* Fuerat reſeruata penſio huic Michaeli tanquam clerico, qui per duos teſtes de communi reputatione dicebatur clericus: tamen etiam aliquid vltra probabat ſe fuiſſe clericum tempore reſeruatæ penſionis: Ex aduerſo producebantur quædam literæ Vicarii vrbis, multo poſt reſeruationem penſionis emanatę, in quibus Vicarius atteſtabatur illum ſumſiſſe primam clericalem tonſuram, per quendam alium Epiſcopum ab eo ad huiuſmodi actum ſubſtitutum, ſubſcriptæ 2 manu propria notarii actuarii ipſius Vicarii cum ſigillo ipſius Vicarii ſine teſtibus Nec atteſtabatur notarius de illo actu ſe fuiſſe rogatum, nec in eius præſentia actũ. Et dicebatur his literis, tanquam certam probationem continentibus ſtandum eſſe potius, quam teſtibus de re3putatione deponentibus, quæ non eſt arctior, & † plena probatio. *Sarnen. q. 56. in regula de annali, vbi multa ad4uert.* Dixerunt domini † quod licet literis teſtimonialibus ordinarii ſine ſubſcriptione teſtium non credatur, *Felyn. in c. poſt ceſſionem, de probat. col. 3. verſ. 2. conſtitutus.* Tamẽ illud non habet locum in leuibus, *Felyn. ibidem in 5. limitatione in proœmio*, habebant probare primam tonſuram clericalem. Vnde ex approbatione maximus, & grauior ſequeretur effectus: quia apud me eſſet dubium, quia Fel. ibi dictum ſuum exemplificat, & aliter videbatur ſentire. 5 In caſu tamen propoſito dixere domini, quod ex quo † Vicarius atteſtabatur de facto alieno, quod ei credendum non erat: nam non ipſe, ſed eius ſubſtitutus ordinem dederat, *vt not. ex dictis per Felyn. in loco præallegato in prima applica. prima concluſio collegebatur.* Fuit tamen 6 dictum, quod † ſi probaretur conſuetudo, quod talibus literis fides adhiberetur, illud eſſet conſiderãdum, *vt per Fel. ibidem in 2. limit. einſdem cõcluſ. vol. 2.* Nam qui produxerat iſtas literas, offerebat ſe talem conſuetudinem velle probare.

Deciſio XXXVI.

Arborenſ. Canonic. & benefic. 19. Ianuarii. 1543.

Svmmaria.

1 *Citatus perſonaliter tantum vigore compulſorialium in iurium extractione, nec citatus ad cauſſam vtrum procedi contra talem poſſit per contradictas, & contra eum ferri ſententia.*

2 *Innocentiana cõſtitutione decretum fuit Auditores Rotæ procedere poſſe contra citatum, citatione etiam nulliter exſecuta, modo conſtiterit citationis notitiam ad citatum perueniſſe.*

3 *Citatus ad iurium extractionem tantum, nec vlterius citatus ad cauſſam, condemnari nõ poteſt de iure, præſuppoſito, quod licet habeat notitiam de iurium extractione, potuit tamen ignorare cauſſam cõtra ſe tractari: ideo vlterior citatio requiritur ad id, vt per ſententiam condemnari poſſit.*

EAdem die in vna Arboren. Canonicatus, & beneficiorum, ſine informatione, dubitaui, † *vtrum poſſet* 1 *procedi per contradictas cauſſæ, & ferri ſententia contra vnum, qui nunquam fuerat citatus ad cauſſam, ſed tantum reperiebatur perſonaliter citatus in extractione iurium vigore compulſorialium ad cauſſam illam facientium?* Ex cauſſa dubitationis fuit, quia, † ſicut per Innocentianam 2 conſtitutionem Auditores Rotæ poſſunt procedere vigore citationis nulliter exſecutæ, ſi conſtat citatum habuiſſe notitiam de citatione. Eodem modo in caſu iſto dicebatur, quod ex quo iſte ſciebat cauſſam tractari, debebat mittere procuratorem ad defendendum cauſſam ſuam, quam ſciebat in Curia tractari; tamen domini dixerunt, quod non ſufficiebat talis citatio, nec eius vigo- 3 re poterat condemnari, quia licet habuit notitiam de extractione iurium, tamen non habebat notitiam cauſſam tractari contra ſe, & agitari, & propterea debuerat alias citari.

Deciſio XXXVII.

Dertuſenſis Sacriſtiæ. 24. Ianuarii. 1543.

Svmmarivm.

1 *Teſtibus de habilitate ad beneficia, & clericatu deponẽtibus in caſu duelli, an fides veniat adhibenda poſito, quod de reputatione deponant, & de viſu literarum clericatus ordinem atteſtantium.*

DIe 24. Ianuarii in cauſſa Dertuſenſis Sacriſtiæ, quia in probatione habilitatis † Ioannis de Miglia teſtes 1 dixerunt, nedum illum reputari communiter clericum, ſed etiam, quod viderint literas, dubitaui, *an hoc permittendum eſſet?* Licet dubium eſſet ſuper hoc, tamen vtraque pars verbo informauit. Et dixerunt domini abſq; eo, quod aliquid allegarem, quod ego ex officio deberẽ illum interrogare.

Deciſio XXXVIII.

Hiſpalenſis portionis 24. Ianuarii. 1543.

Svmmaria.

1 *Statutum eccleſiæ ſi non admittat reconciliatorum natos, aut hæreticorum ad beneficia, an valeat in præiudicium talium reconciliatorum, ita vt ob id incapaces reddantur.*

2 *Hæreſin ſponte abiurans, & confitens, non dicitur hæreticus, nec reconciliatus, & ob id non comprehenditur ſub ſtatuto vetans dari beneficia filiis recõciliatorum, aut hæreticorum eccleſia Hiſpalenſis.*

3 *Nepos poſt deceſſum aui natus, an proprie nepos dici poſſit.*

4 *Statutum loquens de filiis, & nepotibus hæreticorum an ob ſui generalitatem complectatur, & filios, & nepotes poſt mortem auorum prognatos.*

Rationes iſtius generalitatis, vide nu. ſeq.

6 *Filius natus antequam pater labatur in hæreſin, an dicatur ex ſanguine infecto procreatus, & ideo notetur per ſtatutum Hiſpalenſe, & inhabilis ad beneficia reddatur.*

EAdem die in cauſſa Hiſpalenſis Portionis, inter Aluarum Moram, & Petrum de Palatios, dubitaui, ſumta neceſſitate ſcripturarum, de quibus in actis, an remiſſoria ſit releuãs † ſtatutum Hiſpalenſe, quod diſ- 1 ponit vna cum confirmatione clericatus, *quod filii, & nepotes hæreticorum, & reconciliatorum, non poſſint obtinere beneficia in eccleſia Hiſpalenſi?* Et erãt producta quædam, ex quibus conſtabat actorem Aluarum fuiſſe nepotem reconciliati. Sed quia ſcripturæ præfatæ erant in forma probanti, probat Petrus remiſſoriam ad probandum, quod eſſet nepos illius reconcilliati. Et dicebatur, quod dato, quod illud probaretur, non eſſet releuans, quod ex † quo ille ſponte venerat ad abiurandum hæreſin, quod 2 non comprehendebatur in ſtatuto. Sed quia plene non erat ab vtraque parte informatum, mandarunt domini, vt ſpecialiter dubitarem, *an filius reconciliati, &c. compre-*

hendere:ur ſub ſtatuto. Fiebat etiam aliud fundamentum,
3 quod † ex quo iſte nepos erat natus poſt mortē aui, quod
proprie no: dicebatur nepos. Et allegabatur Dec. in ter-
minis, de quibus in informatione, quæ tamen non pla-
cuerunt dominis poſſe ad cauſſam iſtam applicari. Nam
4 *c. † ſtatutum. de anth. in 6.* quod loquitur de filiis, & nepo-
tibus hæreticorum, vtique locum habet etiam in nepoti-
bus natis poſt mortem auorum propter eius generalita-
5 tem, † tum quia rationes illius textus, & Doctores ibi di-
cunt, quod procedunt ex infecto ſanguine, quę ratio mi-
litat etiam in nato poſt mortem, aui, & magis probabilis
6 eſt, dubitatio † *an filius natus, antequam labatur pater in
hæreſin,* eſſet de comprehenſis in dicto ſtatuto. Et licet vi-
deretur dicendum, quod non, quia ex ſanguine infecto
non naſcitur, tamen Doctores magis communiter tenēt
contrarium, *vt atteſtatur Claud. de Seiſel. in l. ſi ibidem. ff.
de iuriſd. omn. iudic.*

DECISIO XXXIX.

Conchenſis Canonicatus, & Præbendæ. 26.
Ianuarii. 1543.

SVMMARIVM.

1 *Litis expenſæ ſi veniant refundendæ parti, an procura-
tor partis, cui non intimauit proceſſum, abeſſe a Cu-
ria contra ſe inſtitutum, & ob id ignoranti, ad ſum-
tuum refuſionem tanquam dominus litis effectus te-
neatur.*

1 DIe 26 eiuſdem in cauſſa Conchenſis Canonicatus, &
Præbendæ prout in præcedenti, dubitaui, † de ex-
penſarum reſtitutione, inter Ioannem de Vergara, & Pe-
trum de Medina. Ita hodie inter eundem Ioannem, &
Petrum, & procuratorem Petri de Medina, videlicet
poſtquam Dom. Ioan. teneatur reſtituere expenſas Do.
Petro de Medina viciſſim Do. Petri procurator teneatur
ipſi D. Ioāni. Et omnes domini dixerūt, prout alias, quod
teneatur D. Ioāni. Ita relaxaui eadem die mādatum con-
tra Petrum.

DECISIO XL.

Tullenſ. Matrimonii. 26. Ianuarii. 1543.

SVMMARIA.

1 *Inſtrumētum fidem faciens de deſponſatione duorum cō-
tinens atteſtationem religioſi, & confeſſionē vnius par-
tis, etiam ſi non ſit productum, an probet.*

2 *Inſtrumentum non continens diem & horam, quibus fuit
celebratum, non eſt probatorium, poſito eo quod etiam
non interuenerint teſtes, nec conſtet qua ratione fuerit
confectum.*

3 *Stylus loci vbi inſtrumentum fit, ſi facit fidem fieri in-
ſtrumento ſine teſtibus, die, & hora confecto, eſt pro-
bandus.*

4 *Recognitio manus per teſtes approbata eorum, qui ſub-
ſcripſerunt, non conſtito de iuramento teſtium, non re-
leuat, ita vt inſtrumentum ob id validum dicatur.*

EAdem die in cauſſa Tullen. Meten. matrimonii, du-
bitaui, *vtrum inſtrumentum, de quo ad præſens agitur,*
1 *ſit in forma probanti?* Nam † erat quoddam inſtrumen-
tum, in quo quidam religioſus confitebatur Philippum
de Mora deſponſaſſe Ioannettam, & in eo etiam Philip-
pus eadem confitebatur. Et quia Curatores rogati atte-
ſtabantur per duos iuratos, qui erant ſubſcripti, quod
tales iurati confecerant aliud inſtrumētum · fuit dictum,
2 † quod non faciebant fidem, niſi inſtrumentum, de quo
illi erant rogati, produceretur: eo maxime, quia non con-
ſtabat de die, ac de hora, in qua illud inſtrumentum fuit
factum Nec qua ratione, & quibus teſtibus. Et licet alle-
3 garetur, † ita eſſe de ſtylo, tamen dicebatur non conſtare;
nec obſtabant inſtrumenta producta per partem aduer-
ſam eodem modo facta, quia licet probarentur, tanquam
ſimplices copiæ contra producentem, tamen illis non e-
rat [illegible] dum quantum ad probandum ſtylum. Et licet
[illegible] Curatorum ſubſcriptorum eſſent recognitæ per
multos teſtes, aduerſarius dicebat † recognitionem non 4
eſſe bonam, quia non conſtabat de iuramento teſtium,
licet notarius in examine diceret, talis teſtis iuratus, & ſu-
per his notarius atteſtaretur, commiſſionem proceſſiſſe
ad iuramentum teſtiū, ex quo de formali iuramento non
conſtabat, prout in illis partibus ſolent iurare teſtes, *vt ex
proceſſu de partib. conſtat.*

DECISIO XLI.

Hiſpalenſis portionis.

SVMMARIA.

1 *Reconciliati ſponte confeſſi hæreſin vel errorem promiſ-
ſa ſibi venia, non proprie dicuntur reconciliati, ſed
pœnitentes, quibus non pœna ſed pœnitentia impon
ſolet.*

2 *Samboniti qui apud Hiſpanos Hiſpalenſes dicantur, &
qua pœna plectantur aut eis pœnitentia iniungatur.*

IN cauſſa Hiſpalenſis Portionis inter dominum Ioan
nem Morahum, & Petrum Ramirez, dubitaui, an ſta
tutum loquens de nepotibus condemnatorum, ſeu re
conciliatorum, haberet locum † in reconciliato ſponte 1
confeſſo promiſſa ſibi venia. Et omnes dixere, quod non
Quia iſti non proprie reconciliati dicuntur, ſed pœni-
tentes, quibus pœnitentia, non pœna imponitur, *vt per
Archidiaconum, & alios, in c. vt commiſſ. de hæret. in 6. per
Hoſtien. in ſumma, in tit. de hæret. §. qualiter.* Et ſtatutum
debet intelligi de illis, qui condemnati fuere, licet recon-
ciliati, & quorum inſignia in Eccleſia ſolent poni, qui 2
vulgo Samboniti ſolent vocari, quorum nepotes non li-
cet eſſe in eccleſiis beneficiatos, qualis non eſt Didacus,
qui eſt de iſtis, qui ſponte ad pœnitentiam venerunt.

DECISIO XLII.

Salamantinæ Abbatiæ. 31. Ianuarii. 1543.

SVMMARIA.

1 *Cauſſa appellationis quando committitur & nullitatis,
vtraque cenſetur æque principaliter commiſſa.*

2 *Inſtantia appellationis ex decurſu temporis lapſa, an ad-
huc duret inſtantia nullitatis.*

3 *Iudex a quo, non poteſt ad vlteriorem exſecutionem pro-
gredi ſine termini præfixione.*

DIe vltima eiuſdem, in cauſſa Salamantin. Abbatiæ,
dubitaui, *vtrum poſt exſecutoriales fuerit valide vel
nulliter proceſſum, vſque ad decretum brachii ſecularis in-
cluſiue, ſtantibus commiſſionibus ex aduerſo productis.* Et
ſicut omnes domini dixere, ita & nunc, non eſſe validum
proceſſum ſtante tamen reſolutione alias facta per Ro-
tam, de qua ſupra in hac eadem cauſſa, videlicet quod † 1
quando committitur cauſſa appellationis & nullitatis,
vtraque cenſetur æque principaliter commiſſa, & lapſa
† inſtantia appellationis adhuc durat inſtantia nullitatis, 2
ſuper qua tamen reſolutione fuit multum tumultuatum
hodie, cum videretur multis eſſe nimis rigoroſa, & tribu-
nali noſtro non digna. Quo ſtante, licet prima commiſſio
in hac cauſſa habeatur, ſine præiudicio legitimæ exſecu-
tionis, tamen ea pars non fuit vſa: quia ſic remanſiſſet ex-
ſecutio penes iudicem a quo, & data fuerat alia, in qua
habebatur, quod ſi quid exſequendum fuerit, prius, &
ante omnia exſequatur. Qua clauſula non obſtāte, adhuc
dixere domini † non potuiſſe procedere ad vlteriorem 3
exſecutionem ſine præfixione termini, ac docto de nul-
litatibus vigore ſpecialis commiſſionis. Et hoc dicebat
dominus Puteus habuiſſe a domino Simonetta.

DECISIO XLIII.

In eadem Salamantina Abbatiæ. 31. Ianua-
rii. 1543.

SVMMARIA.

1 *Iudex procedens ad vlteriora etiam vſque ad ſeculare
brachium non præfixo termino parti, nulliter iudicat,
& facta reſcinduntur.*

2 *Appellans ſi friuola ab eo appellatio interponatur proceſ-
ſus, non auditur.*

3 Cauſſa

3 *Cauſſa appellationis deſerta, & cauſſa nullitatis, & cenſurarum videntur deſertæ.*
4 *Appellationis cauſſa & nullitatis, licet per Rotam ſæpe committantur in vna eademq; commiſſione, pronunciatio tamen ſuper nullitate frequenter ſubiicetur, nec ob id annihilatur proceſſus*

IN hac etiam cauſſa fuerat præſentata ſententia commiſſionis cum ſignatura, conſtito de attentatis, de quibus cum aliter non conſtitiſſet, nil ad nullitatem inferebatur, & poſt tres commiſſiones, fuerat data declaratoria, a qua fuerat appellatum, & de nullitate dictum, qua cō-
1 m[illegible]ione non obſtante, † cum fuiſſet proceſſum ad vlteriorem exſecutionem, & vſque ad brachium ſeculare ſine alia prælixione termini commiſſionis, vt ſupra, dixerunt etiam proceſſum eſſe nullum. Et licet domini Auditori diceretur etiam vigore illius commiſſionis partem velle [illegible] ruare terminum, noluit admittere ad [illegible]ſer-
[illegible] termini niſi facto verbo in Rota, & poſtea ad
2 [illegible] exſecutionem procedendo † viſum fuit reii-
cere [illegible] lationem tanquam friuolam, *ad de[illegible]ſio. 42. in nouis, [illegible] producente, C. de dilat.* Ex quo proceſſu videba[illegible] ueniſſe nullitates ac cenſuras dedu[illegible]s ap-
3 pellan[illegible] quia etiam deſerta cauſſa appellationis prout hic [illegible]ntur ſublatæ, *ſecundum Bald. in l. ſi expreſſum, ff. de appe[illegible] a[illegible] in l. contra maiorem, C. de inoffic. teſt.* tamen t[illegible] ndo [illegible]tam opinionem, de qua ſupra, dixere domini, non potuiſſe hoc facere ſidein ſine commiſſione: & cum pars aduerſa replicaret. Quod ſi eſſet verum,
4 quod [illegible] ruerentur omnes proceſſus noſtri, quia † ſæpe committitur cauſſa appellationis, & nullitatis, & nunquam pronunciatur ſuper nullitatibus, ſed ſimpliciter eſſe male appellatum. Vnde non ſtante commiſſione p[illegible]ionis termini ſuper nullitatibus, eſſet dicendum attentis ſuprad[illegible]is, quod proceſſus eſſent nulli, reſpondebatur, & bene, quod, ex quo in caſu appellationis ſeruaba[illegible]r t[illegible]rminus, ille ſufficiebat, nec requirebatur præfixio termini vigore commiſſionis, prout requirebatur in exſecutione vbi nullitas ſeruetur, & ideo ſententia illa perficiebat nedum cauſſam appellationis, ſed etiam nullitatis, quia poterat imputari parti, quare non deduxiſſet nullitates, quas prætendebat.

Deciſio XLIII.

Gadicenſ. Penſionis. 3. Ianuarii. 1543

SVMMARIA.

1 *Nullitas penſionis arguitur ex eo, quod penſionarius non ſit ad eam habendam, vel transferendam habilis, ex qualitatibus illam inhabilitatem inducentibus.*
2 *[illegible]penſatio obtenta licet fuerit a parte, ſi tamen probatum fuerit ab aduerſa parte per ſurreptionē impetratam, nulla eſt, & nihil prodeſt diſpenſato.*
3 *[illegible]ſtes de habilitate alicuius ad beneficia ex communi reputatione deponentes, an probent in fauorem partis, pro qua producuntur.*
4 *[illegible] cn[illegible] tione etiam ſurreptitia, licet non probata, non præiudicatur parti diſpenſatæ, & præſumitur ſtante nullitate probationum bonum ius habere.*
5 *Fi[illegible]s [illegible]ombuſti non eſt habilis ad beneficia obtinēda ſtā[illegible]c[illegible]atuto loci, in quo eſt beneficium.*
6 *Probatio inhabilitatis, aut diſpenſationis nulla, poſt lapſum triginta annorum in cauſſa nil releuat, nec præiudicare poteſt parti diſpenſatæ, quæ de inhabilitate notatur.*

EAdem die in cauſſa Gadicenſ. penſionis inter Epiſcopum Gadicen. & quoſdam penſionarios, dubitaui, *an ex actis conſtet, quod excluderet probationem alterum pa[illegible]tis Epiſcopo Scalenſi?* Fuit alias reſeruata penſio ſupe[illegible] fructibus Eccleſiæ Gadicenſis, quam in articulo mortis vigore facultatis, quam habebat, tranſtulerat in d[illegible]os ſeruitores ſuos, quibus Epiſcopus Gadicen. dene-
1 gabat ſoluere, † dicens illam eſſe nullam, propter inhabilitatem Epiſcopi Scalenſ. qui fuerat filius combuſti: & propter iſtam inhabilitatem fuere latæ duæ ſententiæ ſuper nullitate huius penſionis, per dominum Sebaſtianum Pighinum, tunc Locumtenentem Auditoris Cameræ, tunc Rotæ Auditoris, quæ fuerat reformata in Rota per dominum Mohedanum ſub eo prætextu, † quod, 2
licet Epiſcopus Scalen. fuiſſet diſpenſatus, tamen diſpenſatio fuerat ſubreptitia, prout fuerat reſolutum in Rota in quadam Hiſpalenſi penſione per Epiſcopum Scalenſ. ſed poſt eius mortem finita non fuerat, obtenta ex actis dominis Auditoribus prędicta diſpenſatio: ſed cum cauſſa ad me in tertia inſtantia deueniſſe[illegible], & vellem exinde expedire cauſſam, noluere domini, quia fecerant aliud fundamentum ſuper dicta diſpenſatione non producta: & tunc penſionarius examinauerat plures teſtes, † qui 3
atteſtabantur a tempore Iulii Secundi recognouiſſe Epiſcopum Scalenſem tunc in minoribus conſtitutum, & tunc, & ſemper vſque ad eius obitum reputaſſe illum habilem, & vidiſſe ab aliis reputari, ad obtinendum nedum penſionem, ſed etiam quæcunque beneficia, qua probatione ſtante bis reſoluerunt domini mei, quod † Epiſco- 4
pus præſumebatur diſpenſatus, non obſtante diſpenſatione ſurreptitia, qua non apparente, præſumebatur bonum ius habuiſſe. Et cum ex aduerſo diceretur hanc reputationem non ſuffragari, quia apparebat & conſtabat Epiſcopum non fuiſſe reputatum habilem, cum in quadam cauſſa, quæ contra eum fuerat mota ſuper Archidiaconatu de Neula, & in alia Hiſpalenſis portionis, in qua ſupra † fuerat articulatum, & probatum eſſe filium 5
combuſti, & propter iſtam conditionem, non ſuffragabatur illa communis reputatio. Et hoc dubium etiam anno præterito fuerat propoſitum, & reſolutum contra Epiſcopum Gadicen. quia iſta conditio fuerat particularis, & ſuperuenerat † poſt 30. annum, & ſic poſt pun- 6
ctum productum finitum, ſuper communi reputatione, in qua præſumebatur diſpenſatio. Et in hac opinione perſtiterunt.

Deciſio XLIV.

Compoſtellan. Canonicatus & præben. 31. Ianuarii. 1543.

SVMMARIA.

1 *Cedens beneficium litigioſum cum facultate litem proſequendi ſi[illegible], cui ce[illegible] [illegible] fuit, neglexit literas expedire, nec litem pro[illegible]qui, idque 40. annorum ſpatio, ex tanti temporis lapſ[illegible] [illegible]pr[illegible]ſumitur extincta, & habetur pro derelicta, ita vt pars aduer[illegible] dici poſſit eſſe in pacifica poſſeſſione, neque ſucceſſores eius ad tituli probationem tenentur prædeceſſoris.*
2 *Pars comm[illegible] cauſſam, ſi obtineat decerni citationem, quæ fuerit exſecutioni mandata, ſed tamen nunquam reprodu[illegible]a, cum circumducta videatur, & pro non facta habeatur, non arctat vllo modo citatum, nec interrumpit præ[illegible]ptionem.*
3 *Finis litium ex hoc [illegible]pparet, quod lata ſit ſententia, quæ tranſiit in rem iudicatam.*

IN cauſſa Compoſtellan. Canonicatus, & præbend. eadem die, dubitaui, præſuppoſita lite inter Iordanum, & Petrum, ex quo Iordanus ceſſit in fauorem Lupi 1
cum facultate litem proſequendi, qui Lupus, nec literas expediuerat, nec proſecutus fuit, & vixit quadraginta annos, an l[illegible] dicatur extincta, & habita pro dere-
li[illegible] t[illegible]liter quod Petrus, & deinde ſucceſſores poſſunt proſequi. Et dixerunt domini, prout alias dixerunt in hac cauſſa, quod ex tanti temporis curſu præſumebatur habita pro der[illegible] [illegible] Petrus poterat dici pacificus poſſeſſor, adeo quod ſucceſſores ſui non tenentur iuſtificare titulum ſui prædeceſſoris: & iuuarentur allegatione Lupi. Et hoc dixer[illegible] etiam, quod præſuppoſuerim, quod data lite Alphonſus, qui nunocrat in cauſſa, & quoniā erat ſurroga[illegible]tus in ius Lupi, & per conſequens etiam Iordanus

poſſet habere melius ius, quam Petrus & [illegible] ucceſſores. In hac tamen cauſſa nil erat fa[illegible]um, ni[illegible] q[illegible] o[illegible] Iordanus 2 † commiſerat cauſſam, & obt[illegible]uerat [illegible]cern[illegible]tationē, quæ fuerat exſecuta, ſ[illegible] d[illegible]nen nunquam re[illegible]oducta, quæ citatio videtur circum[illegible]ucta, & pro non fa[illegible]a habe-ri, ita nec arctat citatum, nec præſcripti[illegible] m[illegible] m ini rrum-pit. *l. & poſt edi[illegible]tum. §. 1[illegible] de iudi. & ibi Ba[illegible] ñ[illegible], de qui-bus per Felyn. in c. illud, c[illegible] 4. in princip. de reſcrip.* quæ deciſi. limitatio eſt aliarum deciſionum, quæ quotidie allegan-3 tur, † quod lis non finitur niſi per ſententiam, quæ tran-ſierat io rem iudicatam. *deciſ. 10. vt lit. penden. Rota nu. 411. in nouis. Gozad. deciſ. 5. vt lit. penden. & [illegible] per Doctores cō-muniter, in c. [illegible] & ibi per gloſ. in verb. finita, & latius Franc. vt lit. penden.*

Decisio XLV.

Zamorenſis parochialis. 4. Februarii. 1547.

Svmmaria.

1 *Citatus per edi[illegible]tum poſſeſſor, vbi conſtat de non tuto ac-ceſſu, an brachium ſeculare decretum ſit relaxan-dum.*

2 *Termini præfixio data a iudice parti ad docendum de le-gitimitate appell[illegible]tionis factæ ſi elapſ. fuerit, nec de ea ſufficienter doc[illegible]tum [illegible] ſcit procedi citra aliarum irro-gationem cenſura[illegible]um ad decretum brachii ſecularis poteſt.*

3 *Feriarum tempore etiam parti terminus præfigi poteſt a iudice, quo doceat legitimam eſſe appellationem quam fecit, quo non probato, procedi poteſt ad ſecularis bra-chii decretum ob maximam partis contumaciam.*

4 *Contumace parte exſiſtente non tamen impeditur quin a die habita notitia appellando debeat audiri.*

5 *Pars licet abſens etiam longinque, habens notitiam ſente-tiæ per intimationem exſecutorialium contra ſe lata, appellare coram honeſtis perſonis debet, ne ſibi ex taci-turnitate præiudicium pariat.*

6 *Citatus per edi[illegible]tum, v[illegible]l ad domum vel ad locum, in quo cauſſa ventilatur, ad ſententiam audiendam, [illegible] ſu[illegible] a intimatione, incipit curre[illegible] termin[illegible] ap[illegible]ellationis a die intimationis ſ[illegible]ntentiæ, non ſcientia habita.*

7 *Legitima appellatio [illegible] contumacis ſi non ſit notoria in-dici, ſufficit illud ratificare ad [illegible]uod præ[illegible]xus eſt termi-nus, & cauſſa vigore iuris ordinar[illegible] ob[illegible]eruari ſolitis, expediri poteſt.*

1 Die 4. Februarii 154[illegible]. in cauſſa Zamore[illegible]ſis parochia-lis de Caſſa[illegible]ola, dubitaui, *[illegible]trum br[illegible] m[illegible] ul[illegible]e eſſet relaxandum in hac cauſſa citato po[illegible]r edi[illegible]um, conſtito de non tuto acceſſu?* Er[illegible] proc[illegible] [illegible]on[illegible]adi-ctas, & tulerant ſententiam, & decreuerant [illegible] ſecu[illegible]a-les, quæ per edictum ſimiliter erant intim[illegible]æ, ob q[illegible]-rum non paritionem decr[illegible]uerant. [illegible] intru[illegible] poſt declaratoriam miſerat procurato[illegible]m ad Curi[illegible]m, qui appellauerat a die [illegible]tiæ, & cauſ[illegible]am [illegible]ommi[illegible]t, 2 deinde per actorem fuerat præſentata commiſſio, [illegible] vt præfigerem termi[illegible]um ad docendum de legi[illegible]a[illegible] ap-pellatione, quo elapſo & [illegible] c[illegible]cto, procederetur ad d[illegible]cre-tum brach[illegible] ſ[illegible]cularis, on[illegible] l[illegible] aiiis [illegible]uris, fu[illegible] præfi-xus terminus ad ſ[illegible]ndam[illegible] qua pr[illegible]fixione [illegible]m ter-min[illegible] fuer[illegible] appell[illegible]um, [illegible] poſi[illegible] tam cum in[illegible]o-ne, quæ intimatio non fuerat fac[illegible] t[illegible]men [illegible]ore 3 feriarum eſſet producta commi[illegible]o, & non [illegible]o[illegible]nt[illegible]us feriis attenta præfixione, tamen decerneretur b[illegible] ſeculare, in maximam, qui app[illegible]lauit c[illegible]ac[illegible]am: ha-buit terminum præſeruato[illegible] cum ſæpius eſſet citatus ad videndum decerni brachium ſec[illegible] q[illegible] nunq[illegible]am voluerit declarare, nec b[illegible]achium ſ[illegible]are, n[illegible]i[illegible]cto [illegible]r-bo in Rota. Et domini dix[illegible]re, non eſſ[illegible] r[illegible] ax[illegible]um, quia 4 † attento, quod iſt[illegible]rat factus contumax, quandocun-que appellando a die notitiæ debebat audi[illegible], *ad deciſio. Rota 3[illegible] in nouis*, & præſumitur a die not[illegible]iæ appellaſſe *Rota deciſio. 326. in nouis.* Hinc concludebatur, quod con-ſtabat illum prius paruiſſe, quia poſt intimationem exſe-cutorialium in Ciuita[illegible] Sal[illegible]mantina, v[illegible] reus erat ſ[illegible] ho-laris, con[illegible]tituerat procuratorem [illegible] adeo, quod nunc [illegible]m 5 po[illegible]ſtanquam hab[illegible] noti[illegible] m [illegible]ntentiæ, per[illegible]à-t[illegible]nem e[illegible]ſecutorialium, de[illegible] appell[illegible] re coram p[illegible]o-nis hone[illegible]. S[illegible] a[illegible] [illegible] quod e[illegible] quo m[illegible] an-daton[illegible]n conſtabat, quod hab[illegible]cr[illegible] cut nriam [illegible]. Adducebatur etiam d[illegible]um Fe[illegible]yn. per Bald. q[illegible] [illegible]gat *in c. ap. quoad con[illegible] tationem, c. lum. 2. num. e.* [illegible] *conſidero duo c[illegible] de [illegible]* [illegible] 6 do quis per [illegible] n eſt citatu[illegible], vel ad [illegible]omu[illegible], v[illegible] locum, ad [illegible]nte[illegible] m aud[illegible], vbi ei[illegible] ſt[illegible] n[illegible] mata, quo ad decendium terminus appellationi[illegible] incipit cur[illegible] ere a die intim[illegible]tionis ſent[illegible]tiæ, non a die notitiæ, quia ſ[illegible] tunc præſum[illegible]retur habere notitiam. [illegible] quod dictum non placuit dominis ſimpliciter, qu[illegible] mul-tum reſtrinxer[illegible] prædicta, ſed pro tunc intelli[illegible]ret in ca-ſu ſuo particulari[illegible] in quo loquitur, non obſtante [illegible]am præfixione t[illegible]rmini, quia ex quo appellatum fuit, & facta depoſi[illegible] tio termi[illegible]us non curreret. Et licet non c[illegible] fa-cta intimatio, tamen hoc non releuabat, quia d[illegible] re[illegible] quod [illegible] die potuiſſ[illegible] [illegible]timatio. Secu[illegible]n-7 do, & notabi[illegible]us dictum fuit, quod † [illegible] quo non conſta-bat de legitima appellation[illegible] facta a ficto contum[illegible], ſatis erat ratificare i[illegible]ud, ad quod erat præfixus t[illegible]r[illegible]. Et di[illegible]i ita[illegible] quo[illegible] ſeruarentur termini in cauſſa appella-tionis, & cauſſa iure ordinario expediretur in ſecunda inſtantia facta.

Decisio XLVI.

Calag[illegible]itana Archidiaconatus.

Svmmaria.

1 *Sententiæ tres c[illegible]nformes cont[illegible] partem lata vbi [illegible] ſi paret ut rei iudicatæ, dimittendo p[illegible]ſſeſſionem, an poſſit per [illegible] in re[illegible]titution[illegible] in in[illegible]e[illegible]rum innuari.*

2 *Narrans de bono iure ſuo i[illegible] [illegible]m[illegible]ione, vt i[illegible] [illegible]terius part[illegible] ex[illegible] lu[illegible]at, illud prob[illegible] bet, deduc[illegible] etiam va-lore bei[illegible]*

3 *Valor [illegible] [illegible]axatio b[illegible]ici, an poſſit probari ex con[illegible]one p[illegible] deceſſoris [illegible]lud ben[illegible]ficium quondā poſſi-dent[illegible].*

4 *Iuramentum [illegible] [illegible]terponatur in probatione valoris fru-[illegible]uum beneficiis, an releuet, & robur addat probationi requi[illegible].*

5 *C[illegible] pro præde[illegible]eſſoris non præiudicat illi, qui non ex ipſius i[illegible]e venit ad cauſſam ſed proprio iure nititur, cum ipſi fuerit per obitum de ben[illegible] [illegible] prouiſum.*

In cauſſa Calagurritana Arc[illegible]idiacona[illegible]s, inter Marti-num Simonem, & Franciſcum de Miranda, [illegible] in qua 1 ha[illegible]uerat Martinus tres conformes contra, & paruerat rei iudicatæ dimittendo poſſeſſionem, & omnia [illegible]enien-do per viam reſtitutionis in integrum, dubitaui, *a[illegible] [illegible]ratis ſi neutri Do. Martini in ſumma 400. ducatorum e[illegible] [illegible]e[illegible]i-ficata?* Nam hic Martinus ex iure ceſſo habebat ac[illegible]eptationem huius beneficii vigore exſpe[illegible]tiuæ in ſ[illegible]mma 200. & habebat etiam [illegible]rati[illegible]m ſi neutri, [illegible] d[illegible]bio, qui-bus non obſtantibus fuerat canonizata, gratia ſi neutri Franciſci de Miranda, cum e[illegible] ſpe[illegible]one ad 3[illegible]o quia fuerat prouiſum per obitum Martini de An[illegible]iano cum ſurro[illegible]tione etiam in ius [illegible]us, & ad proſ[illegible]m litis in eiſdem ſtatu, & terminis, que[illegible] l[illegible]m inc[illegible] Angu-ianus, ex iure ſibi ceſſo per Garſiam d[illegible] Garcſ[illegible] qui im-petrauerat beneficiū ſub expre[illegible]ne 28[illegible]. Et [illegible]xere do-mini, quod in iſto iudicio M[illegible] act[illegible], [illegible] in 2 commiſſione re[illegible]itutoria nar[illegible]erat bonu[illegible] [illegible]ō-petere, erat neceſſ[illegible], vel quod probet, q[illegible] excederet ſummā 25[illegible] ad hoc vt exclud[illegible]t ius Franciſci veni[illegible] [illegible]r obi-tum Angui[illegible] ex conſequenti vitier[illegible] [illegible] ſi neutri, quod [illegible] mu[illegible] præt[illegible]debatur Martinus [illegible]ro[illegible]e † ex c[illegible]ngu[illegible]ani [illegible] videlicet quo[illegible] 3 probando v[illegible]rem fructuum cōtra Petrum Vil[illegible]anam

conti

contra quem habuerat rem iudicatam, in qua articulauerat medio iuramento, fructus aſcendere ad valorem 400 ducatorum, quo reſpondebatur articulis datis per Martinum, qui confeſſus fuerat beneficium excedere [illegible] ſed replicabatur pro parte Franciſci, & ita 5 [illegible] dominis quod illię confeſſion[illegible] non poterant pr[illegible] c[illegible] eo, qui non veniebat ex iure Angu[illegible] ſed ex iure proprio, quia fuerat ei prouiſum per ob[illegible] Anguiani.

Decisio XLVII.

In cauſa Tullenſ. Matrim.

Svmmarivm.

1 *Teſtes examinari poſſunt ſuper materiis, ſuper quibus iam ante alii fuerunt examinati, etiam primorum teſtium facta publicatione, reſpectu tam nouarum materiarum, quam antiquarum, ſtante eo quod nulliter erunt priores teſtes examinati, & ob id fidem nullam [illegible]*

In cauſa Tullenſ. Matrimon. dubitaui, † *an remiſſoria [illegible] poſſunt examinari teſtes ſuper ma[illegible] [illegible] erunt examinati, non obſtante publica[illegible]* [illegible] reſolutum, quod ſic, nedum reſpectu ma[illegible] [illegible]um, ſed etiam reſpectu antiquarum, quia [illegible] ex[illegible] [illegible] & [illegible]liter, quod non a[illegible] *[illegible] Andr. in Clemen, 2. de probat. & ibi 6 glo. n[illegible] er & Doctor. in cap. cum cauſſam, in vlti. 6 [illegible] co[illegible] n. & etiam Deciſio. Rotæ 163. & 391. in nouis*

Decisio XLVIII.

Salamantinæ Abbatiæ.

Svmmaria.

1 *Attent[illegible] non remotis, non ſit progreſſus ad negotium [illegible] de iure.*

2 *P[illegible] tempore litis pendentia ſi momentanea fuer[illegible] [illegible] des, nec habetur in illa conſideratione.*

3 *Non[illegible] poſſeſſioni renuntiare non poteſt, cum ſua nu[illegible] er inter[illegible]*

Eadem [illegible] in cauſa Salamantinæ Abbatiæ dubitaui, [illegible] † procedendum ad negotium principale [illegible] attentata? Et dixerunt domini, prius eſſe re[illegible] *cap. non [illegible], de appellat. in 6. Rota* [illegible] licet diceretur non eſſe remouen[illegible] poſſeſſionem captam lite pend[illegible] per Ab[illegible] Ant[illegible] Mari. quia illa poſſe[illegible] fuerat momen[illegible] & conſtabat, quod Didacus ad[illegible] p[illegible] e[illegible] ſua poſſeſſione ſtante, electio etiam Abbatis quod [illegible] ad attentatum, non videbatur debere reuocari, [illegible]uam ille erat in poſſeſſione, nec videbatur ſua in [illegible] e, nec quo ad vnum, nec quo ad aliud: Tamen non v[illegible] tur audiendus. *ad deciſio. 412.* in nouis tamen fo[illegible] nt omnes domini contrarium, quia imo poterat [illegible] reſſe aliquo tempore hanc poſſeſſionem captam [illegible] Et poſtquam Alphonſus non poſſidebat, mi[illegible] nter r[illegible] renuntiare illi poſſeſſioni prout & ele[illegible] facta; quia licet in electione non ipſe atten[illegible] ta[illegible] d Collegiata quæ illum elegerat pendente [illegible] [illegible] & Capit[illegible] n maius, tamen recuſando vide[illegible] ba[illegible] re, & propterea prius, & ante omnia erant [illegible]anda.

Decisio XLIX.

Dertuſenſis Penſionis.

Svmmaria.

1 *Pa[illegible] offerat ſe probare velle, in omnibus decurſis termi[illegible] n[illegible] ſolutionem debitam parti aduerſæ depoſuiſſe, [illegible] [illegible] e per aduerſarium, quo minus receperit, cum non ſint omnia in forma probata, non eſt immunis a decreto executoriali brachii ſecularis.*

2 *Solutionem penſionis, aut depoſitionem eiuſdem ſi parti in Curia procuratori partis aduerſæ, habenti ſpeciale ad id mandatum ſe facturam offeras, debet eam facere oblatione, cum proteſtatione damnorum, & intereſſe, ad effectum, vt poſſit abſolui, nec fiat progreſſus vſque ad brachium ſeculare.*

Eadem die in cauſſa Dertuſenſis penſionis inter Fräc. Oliuera, & Franciſcum Burgoam, declarauerā Franciſcum Burgoam ob non ſolutionem penſionis, & cōtra eum etiam declarauerã, [illegible] decreueram brachium ſeculare, & antequam relaxaueram, applicuit ad Vrbem, & offerebat, † ſe probare velle fere in omnibus terminis de- 1 curſis depoſuiſſe in partibus. Vnde debebat fieri ſolutio penſion. & per ipſum aduerſari[illegible] ſtetiſſe quo minus acceperit. Quia tamen non conſtabat de omnibus depoſitis, nec etiam omnia erant in probanti forma, dubitaui, an brachium ſeculare eſſet relaxandum. Et † quia Franci- 2 ſcus Burgoa offerebat ſe in Curia, vel ſoluere procuratori Franciſci Oliuera, ſi habebat mandatum, vel deponere: dixerunt domini, quod debebat deponere proteſtando de damnis, expenſis, & intereſſe, & quod ego admitterem proſecutionem, ſi, & in quantum, ad effectum ſi conſtabat omnia depoſita fuiſſe facta in partibus, & per penſionarium ſtetiſſe quo minus acceperit, quod poſſit repetere, quo facto illum abſoluerem.

Decisio L.

Segobienſis Canonicatus. 11 Febr.

Svmmaria.

1 *Indultum conceſſum Camerario de conferendo beneficia in Diœceſi alicuius ordinarii in omnibus meſibus, vel alternatim, non bene conſtitè de conſenſu vtriuſque, an ſit validum habendum.*

2 *Literæ ſub plumbo expeditæ fidem facientes de alternatiua collatione [illegible]merarii, & ordinarii, ſtante indulto Camerarii de collatione in omnibus menſibus facienda, ſi eadem die emanarint, quibus ſtandum, an literis, vel indulto.*

3 *Literæ Apoſtolicæ ſub plumbo expeditæ, magis authenticæ habentur quam indulta, aut literæ, quæ in forma Breuium conceduntur.*

Die 11. eiuſdem in [illegible] Segobienſis Canonicatus dubitaui, *vtrum Reuerendiſſimus Camerarius poſſit vi- 1 gore præfati indulti conferre in omnibus menſibus, vel alternatim?* Fuerat vigore literarum in forma Breuis conceſſ[illegible] indul[illegible] Came[illegible] rio [illegible]onferendi beneficia in Diœc. S[illegible]bien. [illegible] dente conſenſu Epiſcopi: & † eadem die 2 p[illegible] ras ſub [illegible] bo conceſſa collatio alternatiue Camerarii & [illegible] op[illegible]. Et quia videbatur non bene conſtare, n[illegible] de [illegible]on[illegible] Ep[illegible] qu[illegible] a[illegible] edente etiã erat conceſſa al[illegible]natiua, nec de conſenſu Camerarii expedi[illegible] literarum ſub plumbo, dubitaui quę literę eſſent attend[illegible] dæ, & propter[illegible] præfata de rigore iuris res poſſit ali[illegible] q[illegible] reuoc[illegible] in dubiu[illegible] tamen quia de conſenſu E[illegible] p[illegible] & Camerarii aliquo modo conſtabat de veriſi[illegible] [illegible]tudine, & [illegible] cum literæ ſub plumbo magis authenticę 3 ſunt, & ab [illegible]ſu patrisfamilias quotidie iſta fiunt, & hæc n[illegible]n conce[illegible] [illegible] p[illegible] alic[illegible] i Cardinali multum dilecto indultum con[illegible] endi beneficia in aliqua Diœceſi in omnibus menſibus & datur [illegible]tiam ad reſeruata; poſtea diuiditur illud in [illegible]m per alias literas, & cõceditur alternatiua E[illegible] ex [illegible]uo Epiſcopus nedum lucratur dues men[illegible] quod in alternatis menſibus ſibi conceſſis poſſet c[illegible] re reſeruata, quod non habuiſſet ex ſimplici alterna[illegible], quo[illegible] ſolet d[illegible] reſeruata. dixerunt omnes do[illegible] contrarium, ſolum alternatiuã poſſe conferre.

Decisio LI.

Dertuſenſis Sacriſtiæ, 11. Februarii.

Svmmaria.

1 *Teſtes deponentes de auditu in conflictu duelli ex relatione partis vulneratæ, an probent.*

2 *Vulneratus in oculo in pugna duelli, an ſit inhabilis ad*

[illegible] nati [illegible] conciliati, dubitatum fuit, an [illegible] cerentur in ſtatuto. Lett [illegible] fuit dictum de eo, [illegible]

Decisio LVI.

Dertuſen. Sacriſtiæ, 6. Februarii.

SVMMARIVM.

Te[illegible] ſi de eorum ſubornatione timor ortus ſit, an repeti debeant, aut [illegible] examinari.

EAdem di[illegible] cauſa Dertuſen. Sacriſtiæ, quia fuerunt de n[illegible] odati arti[illegible] ſup[illegible] duo lo Ioan. de Mi[illegible] mag[illegible] diſtin[illegible], tamen in[illegible] de[illegible] & nolebant vti adu[illegible] [illegible] nis, p[illegible] con[illegible] nnos [illegible] Et [illegible] examinari, [illegible] qui, ſi in aliquo non fui[illegible] rrogati [illegible] terrore [illegible] Sed [illegible] contra intruſum, non autem [illegible] ſtaretur, quod [illegible] contra Ioan. de Migha, [illegible] forte n[illegible] poterat negari quin hu[illegible] [illegible]

Decisio LVII.

[illegible] parochialis, 6. Februarii.

SVMMARIA.

D[illegible] unt q[illegible] poſſit de[illegible] probationibus legitimis in iudicio [illegible]

[illegible] ſint, qua poſtea tum ſe dicit aliquis, [illegible] non [illegible] La probare [illegible] deponentes, [illegible]

1 *[illegible] nomine Capituli parti [illegible] alle[illegible] rum paro[illegible] hoc [illegible] ſuo Capitulo, [illegible] probatur.*

E[illegible] Parochialis de S[illegible] [illegible] & licet [illegible] [illegible] Do[illegible] quod eſſet [illegible] dif[illegible] verum, [illegible] quod nō potuerunt [illegible]

Decisio LVIII.

[illegible] portionis.

SVMMARIA.

Accu[illegible] condemnatio etiam [illegible] reconciliatus, vel heret[illegible] ad beneficia [illegible] non com[illegible] neque non accuſatores neque [illegible]

2 *[illegible] conciliatus, vel eorum [illegible] formaprobanti [illegible]*

3 *Remi[illegible] aliquando ad priuationem [illegible] probanti.*

IN [illegible] non dul[illegible] inhabilitant [illegible] comprehend[illegible] ponte [illegible] absque accuſ[illegible] &

inquiſitione Et dominis fuit viſum, quod ſen[illegible] quæ tam gr[illegible] pœnas [illegible] & tam [illegible] ſtos [illegible] conuenirent ponte in [illegible] tempus grat[illegible] comprehend[illegible] rentur in ſta[illegible] & † 2 qui [illegible] forma probanti [illegible] erat [illegible] probat[illegible] ceſſerat in Alphonſum Moro[illegible] deret ex [illegible] runt [illegible] hoc pro- 3 bando, [illegible] probanti.

Decisio LIX.

[illegible]

SVMMARIA.

1 *An [illegible] nator [illegible] dependente C[illegible]*

2 *Et [illegible] teſtes ad inſtantiam partis [illegible] examinari [illegible]*

3 *In[illegible] pendente [illegible] non debet [illegible] cauſ[illegible]*

IN [illegible] monitica [illegible] quia † fuerat 1 [illegible] & Gubernatorem, [illegible] p[illegible] nd[illegible] nalis, & [illegible] dubitabam, *nunquid, ſi obſtante [illegible] mand[illegible] examinar[illegible]* 2 Et [illegible] de naturæ [illegible] non debuit [illegible] 3 [illegible] cognitione: [illegible] ex quo erat in [illegible] fieret, maxime, qua erat facile com[illegible] ommiſſionem, & obtinere, quod pro[illegible] obſtante inhibitione, vel quod [illegible]

Decisio LX.

In quadam Romana pecuniaria.

SVMMARIVM.

1 *Obligatio, quæ fit in forma Cameræ, propr[illegible] contro[illegible] per Auditor Cameræ, de ea iudicatur [illegible]*

IN cauſa Romana [illegible] ſeu cenſus, eadem die, [illegible] cauſa [illegible] remi[illegible] ad Audit. Ca[illegible] articuli [illegible] & [illegible] domi[illegible] [illegible] Io. Baj[illegible] † 1 [illegible] proprie eſt [illegible]

Decisio LXI.

[illegible] Sancti Georgii.

SVMMARIA.

1 *Poſſe [illegible] quæ vacauit per obitum [illegible] Cardinalis ex regul[illegible] de impetrando.*

2 *[illegible] irritante [illegible]*

3 *[illegible] ſuſpenſum, [illegible]*

4 *[illegible] quibus arguitur fidem non adhibendam [illegible] ad inſtantiam examinandi.*

IN [illegible] Ciuitat[illegible] Sancti Georgii, [illegible] Antonii eſſ[illegible] [illegible] cauſa ſuper iſta parochiali, & [illegible] batti ſuper [illegible] ebatur poſſeſſionem [illegible] quia vaca- 1 uerat illud [illegible] Cardin. & [illegible] vacant[illegible] per obi[illegible] habente [illegible] 2 [illegible] m. *Ro[illegible] de reſ[illegible]* [illegible] omnes domini dixerunt contrarium:

quia illud intelligitur [illegible] notoria, non auté in caſu iſto, in quo [illegible] familiaris, & non conſtare in declara[illegible] Item in
3 caſu iſto non conſtabat de [illegible] poſt ſuſpenſum pet[illegible]torium, quo caſu etiam poſſ[illegible] ſtruibilis, [illegible] modo conſtar[illegible], quia examinati erant teſtes ſaluis [illegible]bus, & fuit mandatum, quod ponerentur ad partem: quia
4 pars ſpoliata † negabat poſſe examinari teſtes, [illegible] & tales eſſent, quibus nō adhiberetur fides. Et ita hoc eodem die pronuntiaui.

DECISIO LXII.

Auricen. Abbatiæ, 28. Februarii.

SVMMARIA.

1 *Actor utrum informare ſ[illegible] manualis deperdit[illegible] ſtro, aut non [illegible]*

2 *Iudici orta ſuſpicione, [illegible] non apparitionem regiſtr[illegible] idem iudex mand[illegible] ne in[illegible] rium [illegible]*

Die [illegible] 8. [illegible] in cauſa Au[illegible] bbatiæ cum du[illegible] [illegible] um
1 *[illegible] & [illegible] regiſtr[illegible]* [illegible] runt domini, quod expedire[illegible] cauſam [illegible] actis in manuali,
3 attento, quod crimus [illegible] batur præſumtio cont[illegible] ad[illegible] cauſſ[illegible] ſatis [illegible] darunt, quod etiam cauſſam expedirem, [illegible] originalibus.

DECISIO LXIII.

Aſtoricenſis parochialis Sancti Bri[illegible] 28. Febr.

SVMMARIA.

1 *Clericatus ex teſtium relatione de [illegible] & re[illegible] probatus, an [illegible] intentum [illegible] quendum.*

2 *Liter[illegible] de Diaconatu fidem [illegible] non pro[illegible] cienter, non conſt[illegible] qui dedit ordin[illegible] Epiſcopus, aut quod [illegible] licentiam conferendi ab Epiſcopo habe[illegible].*

Limita & intell[illegible] exceptiones, [illegible] ſint renciendæ, nu. [illegible]

4 *Prouiſionis hieræ pro[illegible] fuerint non probant.*

Eadem die in cauſa A[illegible] parochialis Sancti Bri-
1 xini dubitaui, *an [illegible] Antonius, & quod eſſet Abbas Abba[illegible] de ſuo [illegible]tur*. Nam d[illegible] non la[illegible] per teſt[illegible] deponentes de [illegible]
2 tabatur non [illegible] Vnde vltra hoc prod[illegible] erat litera [illegible] Diaconatus, [illegible] batur has nō ſufficere, quia non con[illegible] ordines eſſe [illegible] Epiſcopus [illegible] etiam ab Epiſcopo Burg[illegible] tamen domi-
3 ni habuere [illegible] & dixere ſatis eſſe probat[illegible] ſſe [illegible] bas,
4 erant [illegible] ducæ [illegible] bus dic[illegible] eſſ [illegible] tractabatur, *an prou[illegible] Abb[illegible] et bona, ſed an eſſet Abbas*, quod etiam notor[illegible]

DECISIO LXIV

Caguritan. Ar[illegible] 28. Febr.

SVMMARIA.

1 *Succe[illegible] non pote[illegible] etiam medio iureiurando interpo[illegible]*

2 *Gr[illegible] ſi non vere exprimatur valor [illegible] non valet*

3 *Dicens ſe credere tantum [illegible] beneficii, [illegible] fuit [illegible] in vno.*

4 *Prouiſionem habens per obitum prede[illegible] ſucceſſor cum in beneſi[illegible] do detur*

5 *Surrogatus ad ius defuncti, & ad ius profectu[illegible] & terminus eſt, in quibus era[illegible]*

6 *Pred[illegible] o que obſtruere etiam [illegible] edunt ſu[illegible] erro[illegible] pere naturam debeat e[illegible]*

IN cauſa Caguritan. Ar[illegible] de Anguiano medio [illegible] me[illegible] per eccleſia[illegible] Angui[illegible] ſuccent [illegible] eo [illegible] indiacon[illegible] pediuerat [illegible] valoris, in 20. [illegible] Martino [illegible] habebat gratiam [illegible] expreſſ[illegible] in 260. an [illegible] illud excederet [illegible] ſummam. [illegible] reſpondit ſe cre[illegible] quod excederet, ex [illegible] inferebat Martinus, quod [illegible] [illegible] valoris non [illegible] non expreſſionem valoris non [illegible] grat[illegible] quam poſſ[illegible] erat 40 [illegible] ad[illegible] vno modo præcipue, pr[illegible] dominis [illegible] in voto, quod conſt[illegible] io non prau[illegible] qu[illegible] *quod credebat excedere ſumm[illegible]* 3 poterat [illegible] etiam in vno, & ſic quod valeret ex quo [illegible] quod ge[illegible] ſine expreſſione. [illegible] quia erat modicus exceſſus, cum v[illegible] ſum ſo[illegible] Rota pr[illegible] ſuſtinenda gratia concede[illegible] quod addatur 6 pars, quæ eſſet vltra 40. & ſic [illegible] prou[illegible] quia ta[illegible] en ali[illegible] ac eadem [illegible] diſcre[illegible] non [illegible] di[illegible] Franciſcus de M[illegible] qui [illegible] per 4 Au[illegible] [illegible] onem [illegible] Anguiano pot[illegible] die [illegible] in be[illegible] non datur [illegible] & titulum habebat [illegible], & [illegible] Anguiano non poterat [illegible] [illegible] rico[illegible] prouiſione Mi[illegible] rogat [illegible] ius Anguia- 5 [illegible] & termin[illegible] [illegible] Ang. [illegible] [illegible] Mi[illegible] [illegible] num erat, deb[illegible] [illegible] 6 [illegible] ſapere naturam [illegible] in [illegible] de quibus late in [illegible] nibus.

DECISIO LXV.

Salamantin. Abbatiæ [illegible] Februarii.

SVMMARIA.

1 *To[illegible] partis, quæ attentata dicuntur utrum poſſint [illegible] poſſe[illegible] ad petitionem partis adue[illegible] quæ etiam attenta[illegible]*

2 *Pars [illegible] non poſſ[illegible] iudice ut attenta[illegible] nis propria [illegible] ner par[illegible]*

Limitationem huius, & co[illegible] ſer.

4 *E[illegible] pluri[illegible] patienti eſt fides non habetur, nec probare deſider[illegible] dep[illegible] pote[illegible]*

5 *Po[illegible] petens quod [illegible] quiratur*

Eadem die in cauſa [illegible] Abbatiæ dub[illegible] [illegible] [illegible] hoc pe[illegible] [illegible] parte [illegible] poſſet deuenir[illegible] ſtar[illegible] quod at[illegible] per aduerſarium reuocar[illegible] dice-

diccbatur, hoc non poſſe petere, quia non habebat pote-
3 ſtatem hoc petendi, antequam purgaret ſira: tamen † do-
mini dixere reſoluen. ſecundam partem dubii, quod imo
petere poterat, vigore eiuſdem conſtitutionis, & vnico
contextu erat reuocanda: cum tamen prætenderetur in-
de, quod probaretur poſſ. Didaci, ſi eſſent duo teſtes, qui
4 optime hoc probarent, ſed † quia patiebantur multas ex-
ceptiones, noluere domini illis dare fidé, & dixere, quod
Alphonſus deberet melius probare poſſ. aduerſarii, quá
ipſe prætendebat acceſſiſſe poſt apprehenſam poſſeſſio-
nem per ipſum: Et propterea vltimo loco attétata reuo-
5 canda, & in ſequeſtro ponenda, cũ † ipſo Alphonſo non
eſſet reſtituibilis, ex quo ſua poſſeſſio, non fuerat hoc an-
no, & propterea iudicari attentata: & licet Didaeus non
prætenderet illum nunquam dimiſiſſe poſſeſſionem, ta-
men de illa prima poſſeſſione, non poterat aduerſarius
intelligere, cum in articulis primis Mendoza dum viue-
ret aduerſus Didacum cepiſſet poſſeſſionem virtute bra-
chii ſecularis obtenti contra Didacum, & illam obtinuiſ-
ſe vſque ad eius obitum.

DECISIO LXVI.

In eadem Salamantina Abbatiæ, 13. Febr.

SVMMARIVM.

1 *Teſtibus examinatis in partibus vigore remiſſoria vtrũ fides debeat adhiberi.*

1 DIe 23. eiuſdem in hac cauſſ: dubitaui, † *an ſit danda fi-
des teſtib. pro parte Reuerendiſſ. Præpoſiti in partibus
vigore remiſſoria examinatis?* Et quia Domini fuere varii
& diuerſi, [illegible] de nouo informari ſuper eiſdem in audi-
entia ſequenti.

DECISIO LXVII.

In cauſſa Calaguritana Abbatiſſatus monialium.

SVMMARIA.

1 *Recedente procuratore, qui cauſſam defendit, & relinquente duos ſubſtitutos, qui moniti non acceptant, præiudicant parti, & impediunt in integrum petitam reſtitutionem.*

2 *Cauſſa reſtitutionis in integrum, an ex hoc iuſte petatur, quod per abſentiam procuratoris, & ſubſtitutorũ negligentiam in non defendendo cauſſam, ſententia contra partem fuerit lata.*

3 *Bulla apoſtolica impetrata cum patẽter diſcordat a ſupplici dato libello, ius canonizatum non videtur admodum bonum, non expreſſis omnibus in Bulla requiſitis ratione conſenſus partis.*

4 *Conformis triplex ſententia lata in ſpolio, & brachii ſecularis decreta exſecutio, vbi fuerit contra partem nunquam parere volentem, & ſumme contumacem, omnem iudici adimit benignitatem, & iuris ſuadet rigorem exerceri.*

5 *Procuratorem conſtituens non ſuffragantem cauſſa, & officium ſuum etiam monitum non exſequentem, ſibi imputare debet, nec reſtitutionem in integrũ meretur.*

EAdem die in cauſſa Abbatiſſatus monialium Calagu-
rit. dubitaui, *an D. Ioanna veniret declaranda, ſeu au-
dienda . . . . non parito iudicato.* Iſta Ioanna Abbatiſſa
exſiſtente in poſſeſſione, reportauerat ſententiam contra
1 per contradictas, quia † procurator ſuus receſſerat reli-
ctis duobus ſubſtitutis, qui moniti, non acceptauerant,
& fuerat proceſſum per contradictas, & ſententia tran-
ſierat in iudicatum, & fuerant decretæ exſecutoriales, &
intimatæ parti, & ſeruatis quatuor terminis inſtabatur
pro declaratoria. Et licet cauſſa haberet difficultatẽ, quia
2 etiam pendebat cauſſa reſtitutionis in integrum, & † iu-
ſta videbatur cauſſa reſtitutionis, ex quo procurator re-
3 ceſſerat. & ſubſtituti non defenderant cauſſam, & † ius
canonizatum non videbatur admodum bonum, ex quo
patenter Bulla diſcordauerat a ſupplicatione, in qua ob-
tinuerat gratiam ſi neutri accedente conſenſu maioris
partis monialium, quod non erat expreſſum in Bulla,
nec de illo conſtabat: tamen domini mandarunt, quod
declararetur. . . . . attenta eius maxima contumacia. † 4
Contra illam fuerant latæ tres ſententiæ conformes in
ſpolio, & decretum vſque ad brachium ſeculare, nec huc
vſque voluerat parere. Vnde indigna eſt, quod benigne
ageretur cum ea, nec propter non comparitionem pro-
curatoris deberet tanquam ex iuſta cauſſa reſtitui, imo † 5
ſibi debebat imputare, quia talem procuratorem conſti-
tuerat: & quia erat de iure contumax, debebat prius pa-
rere iudicatis, non obſtante mala expeditione bullæ, quæ
cum eſſet res requirens altiorem indaginem, non debe-
bat expediri exſecutio rei iudicatæ, nolui illam declarare,
ſed iterum eius procuratores audiui.

DECISIO LXIIX.

In quadam cauſſa Fratrum. 27. Febr.

SVMMARIA.

1 *Teſtibus examini ſubiectis vtrum fidẽ ſine factis interrogatoriis adhibere debeat iudex.*

2 *Pars citata pro exhibitione interrogatoriorum nõ cõparens habens notitiam citationis contumax eſt, & iudex bene facit eam contumacem declarando.*

3 *Citatio non facta ad domum habitationis citandi, an valida ſit, & obiicit citatum.*

4 *Citatio facta de decreto iudicis, & cum diligentia, licet non ad domum habitationis, valet, & rata habenda eſt.*

5 *Habens notitiam citationis, & tamen tempore aſſignato non comparens ſibi præiudicat.*

DIe 27. eiuſdem dubitaui, † *an etiam teſtibus examina-* 1
tis ſine interrogatoriis debeat fides adhiberi? Et domini
dixere, quod ſic, quia licet conſtaret ex parte Fratrum fu-
iſſe præſentatum examinatorem in interrogatoriis, pro-
teſtando non examinare ſine illis, tamen non conſtabat,
quod fuiſſet data notario, neque hic in Curia, prout alias
fieri ſolet, nec in Ciuitate Bono. Vnde illi debet imputa-
ri ſi ſine interrogatoriis fuerunt examinati, ſi examinator
ſuus receſſit cum illis: & maxime, † quia fuerũt citati pro 2
21. hora ad dandum interrogatoria. Vnde debebant com-
parere, & dare, & iudex qui declarauit illos contumaces
recte fecit. Et licet ex aduerſo diceretur † citationem nõ 3
eſſe bonam, quia non facta ad domum, tamen fuit deci-
ſum, quod erat † bona, quia iudex refert feciſſe diligen- 4
tiam, & ſic citatio erat facta iuxta decretum iudicis: præ-
terea citatio erat facta pro 20. & 16. hora, comparuit hora
10. & † ſic habuit notitiam citationis: Vnde imputandum 5
erat illi, quod non comparuiſſet, & in contumaciam in-
cidiſſet.

DECISIO LXIX.

Compoſtellan. Canonicat. 27. Febr.

SVMMARIA.

1 *Temporis decurſus annorum plus minus 40. in non proſecutione litis, facit rem habitam pro derelicta.*

2 *Surrogans alium ad litem proſequendam, an præſupponatur, ob id totaliter etiam beneficium ipſi litigioſum ceſſiſſe.*

3 *Lapſus 30. annorum non ſolum litem pro derelicta habitã arguit, ſed etiam omnes actiones ceſſas eneruat ita, vt plane præſcribantur, & penitus etiam exſtinguantur.*

4 *Inſtrumentorum multiplicis ceſſionis coadunatio, & productio, vtrum liti vigorem reſtituat, habita ex curſu temporis pro derelicta, & eam faciat reuiuiſcere.*

EAdem die in cauſſa Compoſtellan. Canonicatus du-
bitaui, præſuppoſita lite, & bono iure Io. pro nunc, v-
trum ex vltimo productis infraſcriptam litem iudican-
dum ſit habitam pro derelicta, † attento curſu temporis 1
tam lõgo. Nam de anno 1503. lis fuit cœpta per Iordanũ,
per ſolam citationem alio non facto, & ſemper dormie-
rat vſque ad annum 1541. & licet de anno 1508. Iordanus
† ceſſerit in Lupum, & fuerit Lupus ſurrogatus etiam ad 2
proſecutionẽ litis, qui nil fecerat, & deinde de anno 1509.
Lupus ceſſerat in Gometium, qui etiam nil fecerat, & cũ

hæc ceſſio de nouo producta erat, tamen adhuc currerãt
3 † 30. anni, adeo vt nedum poterat dici litem habitam pro
derelicta, ſed etiam actiones ceſſæ Gometio erãt præſcri-
ptæ, & extinctæ, adeo vt Gometius, qui hodie ceſſerat in
Alphonſum, qui litem cœperat de anno 1540. nil habe-
bat, quod poſſet cedere, & licet in ceſſione, quam Lupus
fecerat in Gometium, intrauerat Petrus, contra quẽ Ior-
danus cœperat litem conſentiens penſioni 5. ducatorum
in fauorem Lupi cedẽtis, & hoc erat etiam de nouo pro-
4 ductum, & † in hoc magnum fiebat fundamẽtum, quaſi
Petrus adunaret inſtrumenta ceſſionum, & lis viua rema-
neret, & poſſet ſic præter alium canonicatum ſuum im-
petrare, quia tamen erat incapax defendi per litis pẽden-
tiam, tamen hoc fuit iudicatum abſurdum, quia de hoc
omnino non conſtaret.

Decisio LXX.

Hiſpalenſis portionis, 27. Februarii.

Svmmaria.

1 *Bulla prouiſionis ſpecialiter facta derogare vtrum ſtatuto dicatur eccleſiæ in qua beneficii prouiſio facta eſt.*

2 *Gratia conceſſa per Principem in ſpecie vim adimeõ ſtatuto, dubium omne adimit, quod de ſtatuti validitate poteſt oriri.*

Et quid ſi derogationis gratia de obreptione notetur, ex falſa narratione, aut tacita veritate, nu. ſeq.

4 *Princeps narrato negotio, vt ſe habet in rei veritate, facilior redditur, aut difficilior ad concedenda, vel neganda petita, pro rei, & perſonæ ſupplicantis qualitate.*

5 *Papa expreſſe diſpenſans cum aliquo, qui notatur de inhabilitate, facit gratiam impetratam valere ad commodum ſupplicantis.*

6 *Condemnatio in caſu, de quo hic, non publicã ſolum pœnitentiã, ſed etiam combuſtionem denotat, & ideo verbum, etiã condemnati, in literis gratiæ poſitum, pleniſſimi roboris conceſſam indicat diſpenſationem, & ideo non ligatur impetrans ſtatuto, de quo in præſenti.*

IN cauſſa Hiſpalen. portion. eadem die, dubitaui, an ex
1 actis conſtaret, quod eſſet derogatum ſtatuto. † Exſta-
bat Bulla prouiſionis, in qua in ſpecie ſtatutis Eccleſiæ
fuerat derogatum: & quia ſtatutum, de quo in præſenti
cauſſa agebatur, requirebat ſpecialem derogationem, erat
2 etiam producta † gratia, perinde valere, in qua narraba-
tur totum ſtatutum de verbo ad verbum: & illi in ſpecie
derogabatur, adeo quod negari non poſſet, quin eſſet
3 derogatum. Sed opponebatur, † derogationem eſſe ſur-
reptitiam, quia narrabatur progenitores prouiſi fuiſſe i-
nitiatos, nulla illis impoſita pœnitentia publica, & con-
ſtabat ſeu per remiſſionem conſtitutum publicabatur,
pœnitentiam publicam fuiſſe iniunctam ..... tum in gra-
tiis id mandatum præſumebatur doloſum, *vt per Imolam c. ſuper literis, & Cur. iun. & Io. And. in c. ſi. de iud. ſal.* Et ta-
4 le mandatum allegabatur, quod † alias Princeps non fu-
iſſet conceſſurus, etiam narrata veritate, quia hoc narrato
non poſſet negari, quin difficilius conceſſiſſet. *Ægid. 11. & no. Doct. in c. ſuper literis, & c. poſtulaſti.* Tamen domini
5 dixerunt † hanc gratiam non eſſe ſurreptitiam, ex quo
Papa diſpenſabat expreſſe cum eo: etiam fuerit filius vel
6 nepos pœnitentis, ſeu etiam reconciliati, & † condemna-
ti etiam, quod verbum condemnati in ſimilibus, non
poterat non importare publicam pœnitentiam, imo
combuſtionem, & ſic apparebat de mente Papæ, quod
vellet omnino hanc gratiam facere, in contrariis autem
de hoc non apparebat, licet præſupponant, & dicant Do-
ctores, quod gratia ſit ſurreptitia, licet Papa facilius con-
ceſſurus ex mandato, non tamen expreſſe conferat, vt
hic.

Decisio LXXI.

Paduanæ cuſtodiæ prima Aprilis. 1547.

Svmmaria.

1 *Clauſula reſeruatoria beneficiorum prothonotariorum ſedis Apoſtolicæ an extendatur ad prothonotarios etiã familiares Cardinalium.*

2 *Familiares veri alii ſunt ab illis, qui dicuntur per reſignationem.*

3 *Obfuſcatio luminis minoris fit per lumen maius, & ex hoc familiares Papæ excludunt a clauſula reſeruatoria familiares Cardinalium.*

DIe prima Aprilis. 1547. in cauſſa Paduana cuſtodiæ
dubitaui, † *vtrum clauſula reſeruatoria beneficiorum* 1
prothonotariorum intelligatur reſeruatiue beneficiorum illorum,
qui ſunt prothonotarii etiam familiares Cardinalium? Et
domini dixere, quod ſic, per id, quod dicit Caſſad. *deciſio*
nona de præbend. Sarnen. in regula de vnione, Petr. Ferrer.
quæſt. 15. Et licet ex aduerſo diceretur dicta eorum præ-
cedere † in veris familiaribus, ſecus in iſtis, qui per reſi- 2
gnationem ſunt: Tamen domini dixerunt, quod iſti
ſunt veri familiares, quia in regula Papa ita dicit illos eſſe
veros. Et cum † maius lumen offuſcet minus, vt dicitur 3
in locis præallegatis, tamen ſolum reſeruantur familia-
ribus Papæ, non autem Cardinalium, & ita non eſt iſte
caſus mixtus, vt poſſet non comprehendi ſub regula lo-
quen. de ſimplicibus, *ad leg. ſi ita ſcriptum, de liber. &*
poſthum. cum not. in leg. ſecunda, ff. de verborum obliga-
tionibus, licet ſimplex. . . . . quia ſunt tantum familia-
res Papæ.

Decisio LXXII.

Conchenſis penſionis, 1. Aprilis. 1547.

Svmmarivm.

1 *Speciali procuratori ſi fiat proteſtatio a parte agẽte, & intimatio, non autem principali ipſi ad effectum, vt dimittat poſſeſſionem, an releuet actorem.*

EAdem die in cauſſa Conchenſis penſionis, dubitaui,
† *vtrum ſufficiat proteſtatum fuiſſe, & intimatum pro-* 1
curatori ſpeciali, quod quis intendebat ire ſeruitum Ec-
cleſia ad effectum, vt poſtmodum condemnatus Penſio-
narius teneatur ad id, quod ex diſtributionibus quotidia-
nis proceſſit, attento maxime quo ad locum, vbi erat poſitio,
non patebat tutus acceſſus? Et domini dixere, quod non,
quia debet fieri proteſtatio, & intimatio principali ad
effectum, vt dimitteret poſſeſſionem, & licet non pate-
ret tutus acceſſus, erat ſibi ſuccurſum, prout iam fece-
rat, incitando illum ad cauſſam ex intimatione exſecu-
torialium.

Decisio LXXIII.

Burgenſis beneficii. 1. Aprilis. 1547.

Svmmarivm.

1 *Nuntius Apoſtolicus beneficia conferens quorum collatio ad eum per indultum Apoſtolicum ſpectat, ab eo facta, tamen inualida eſt, etiam facultate ſibi conceſſa notoria exſiſtente, niſi producatur, & hoc non facto, cauſſæ controuertentes ſuper tali beneficio ſuſpenduntur, neque exſecutioni poſſunt vllatenus mandari.*

EAdem die in vna Burgenſis beneficii, dixere domini,
† quod ex quo non erant productæ facultates nuntii, 1
qui prouiderat de hoc beneficio, licet eſſent notoriæ, &
in pluribus cauſſis productæ, tamen cauſſa non poterat
expediri, & ita ſuſpendi.

Decisio LXXIV.

In quadam Toletana matrimonii.

Svmmaria.

1 *Ciuilis cauſſa impediri aliquando poteſt per criminalem, ita, vt ea ſuſpenſa non vlterius, niſi illa prius expedita procedi poſſit.*

2 *Sufficiens mandatum ſi procurator agens nõ habeat impeditur proceſſus in cauſſa, & quod agitur nullum eſt, ob defectum plenioris mandati.*

3 *Mutua cauſſarum inter ſe concurrentium connexio actionem vnius ſuſpendit, & alteram ſuo curſu terminari efficit.*

4 Com-

4 *Compatibiles inter ſe, vbi ſint cauſſæ, tam ciuiles, quam criminales, ita vt vna alteram impediat, criminalis ciuili præiudicat.*

DVbitaui in vna Toletan. eadem die, *vtrum cauſſa cri-*
1 *minalis, de qua agebatur,* † *præiudicaret ciuili, vt in ea*
procedi non poſſet. Et licet multa hincinde dicerentur, ta-
2 men ex † quo procurator, qui comparuerat in cauſſa cri-
minali pro Domina Beatrice, & eius filio non habebat
mandatum ſufficiens, cauſſa criminalis dicebatur agi in-
ter fiſcum, & Comitem Arias: ciuilis autem inter Beatri-
cem, & filium ex vna, & Comitem Arias ex alia. Propter-
3 ea, † cum illæ cauſſæ inter diuerſas perſonas inuicem ſe
impediant, *vt l. rer. amotarum actio. ff. rerum amot.* quæ ita
reſeruatur ſecundum literam primam, *vt ibi per Bald. &*
alios, & Salyce. in l. 1. colum. 2. oppo. 10. C. quando criminalis
actio præiudicet ciuili: licet Barto. *in l. rerum amotarum,*
videtur velle aliter, quem Felyn. ſequens hic videtur
iſtam opinionem limitare, quem etiam ſequitur Sa-
4 lyce. & alii, *in dicta l.* † quando ſunt inuicem compatibi-
les, ita quod criminalis abſorbeat ciuilem, quod non eſſe
in caſu noſtro fuit iudicatum.

DECISIO LXXV.

Calagurit. Abbatiſſatus, 20. April. 1547.

SVMMARIVM.

1 *Sententia lata in fauorem partis, quæ tranſiuit in rem iudicatam, & conceſſis exſecutorialibus, iiſdemque pro declaratoria intimatis, ob non comparitionem, ſi ſententia arguatur de notoria iniquitate, an actus iuridici præcedentes vna cum dicta ſententia annulletur.*

IN cauſſa Calaguritana Abbatiſſatus, die 20. Aprilis,
1 1547. dubitaui, † *an ſententia Leonoræ ſit notorie iniqua.*
Lata enim fuerat ſententia in fauorem Leonoræ, quæ
tranſiuerat in iudicatum. Erãt datæ exſecutoriales, & in-
timatæ pro declaratoria, ob non comparitionem. Oppo-
nebatur de notoria iniuſtitia ſententiæ. Ideo dubita-
ui, *vt ſupra.* Et quia multa hinc inde adducebantur, tam
pro ſaluanda, quam pro impugnanda ſententia, domini
dixerunt materiam diuidi debere.

DECISIO LXXVI.

In quadam Peruſ. ſeu ciuitatis Caſtelli, 20. Apr. 1547.

SVMMARIA.

1 *Obtinens nomine proprio decretum exſecutorialium cum inhibitione, aliosque actus iuridicos exercens ſecuta ceſſione, mandatoque de geſtorum ratificatione proceſſus, an ex obiecto aduerſarii ob factam ceſſione dici poſſit nullus, & ob id debeat condemnatio fieri in expenſas.*

2 *Remiſſoria obtenta decerni ad partes, citatione facta in perſonam procuratoris conſtituti, non tamen acceptantis, comparentis licet in cauſſa ad informandum, proceſſus totus eſt nullus, nec ratificari poteſt actu non geſto nomine ratificantis.*

3 *Error nominis admiſſus in proceſſu talis, vt annullet proceſſum non admittit nullitatem, ſed imputatur in curia partis, quæ diligentius, quod in rem ſuam fore vtile iudicabat, inſpicere debebat.*

4 *Comparens ad informandum non ſemper ob id mandatum de procura dicitur acceptare, ſtante, quod alius iam nominatus acceptarit, & non neceſſario in omni informãte procuratorio acceptata requiritur ex quotidiano ſtylo Curiæ.*

EAdem die in cauſſa Peruſina, ſeu Ciuitatis Caſtelli
dubitaui, *vtrum proceſſus ſit nullus, & deberet fieri con-*
demnatio expenſarum. Fuerat enim commiſſa cauſſa no-
1 mine Martini de la Staffa, & † huius beneficio obtenta
erat nomine proprio decerni citatio, & inhibitio, & ſic
multos actus fecerat nomine proprio, quibus factis, pars
aduerſa dederat commiſſionem cauſſæ nullitatis, & do-
minus ceſſerat, & poſtmodum dederat mandatum cum
2 ratificatione geſtorum, & obtinuerat decerni † remiſſo-
riam ad partes, citato Fabio, qui licet eſſet conſtitutus
procurator, tamen non acceptauerat. Licet in hac cauſ-
ſa comparuiſſet informando. Et dixerũt domini totum
proceſſum eſſe nullum, nec potuiſſe ratificari, cum actus
non fuiſſet geſtus nomine ratificantis. Et † licet allegare- 3
tur pro ſaluando proceſſu error nominis, tamen dixerũt
domini id imputandum parti, quæ non bene inſpexerat,
quod ſit verus notarius. Et licet ẽt allegaretur Bar. *in l. 1. §.*
nunciatio, verſ. fatendum, in 2. col. ff. de noui oper. nunt. ta-
men dixerunt Do. nõ facere ad propoſitum, vt clare patet
cuilibet intuenti, nec † ex quo quis compareat informan- 4
do, dicitur acceptaſſe mandatum, cum iam alius nomi-
natus acceptaſſet, cum videamus multos informantes
non eſſe procuratores.

DECISIO LXXVII.

Valentina parochial. 20. April. 1547.

SVMMARIVM.

1 *Subſtituendi ad effectum tantum, ſi procurator acceptet cauſſa defenſionem, non poteſt examinari cum præſupponatur ſcire ſecreta partis, idque in principalis ſui præiudicium etiam vrgentibus inſtanter aduerſariis, cum ſit plane iniquum cauſſæ defenſionem tali facto adimi ipſi principali.*

EAdem die in cauſſa Valentina parochialis dubitaui,
† *vtrum procurator, qui acceptauerat ad effectum ſub-* 1
ſtituendi tantum, poſſet examinari in cauſſa. Et dixerunt
domini, quod non: quia ex quo ad id tantum tranſmiſ-
ſum erat mandatum, vltra id, quod ex quo cenſebatur eſ-
ſe procurator, & acceptaſſe, notorium eſt, *clem. 1. de procu.*
tamen cum præſumebatur ſcire ſecreta cauſſæ, propter-
ea æquum non erat, vt examinaretur. Et ita mandatum
fuit non examinari, quantumcunque pars aduerſa inſta-
ret, quod examinaretur.

DECISIO LXXVIII.

Troiana teſtamenti, 23. April. 1547.

SVMMARIA.

1 *Copia data de teſtium publicatione ante annos 20. facta, ſi non apparet teſtium publicatio, an realiter facta præſupponatur, ad effectum, vt de nouo poſſint vel debeãt, vel non poſſint alii teſtes examinari.*

2 *Publicationem teſtium, de qua controuerſia eſt ob non cõparitionem copia fidem de publicatione habita facientis, ex eo potiſſimum argui poteſt, quod conſtet de informatione ſuper dictis teſtium, quæ ſine publicatione eorundem fieri non poteſt.*

3 *Originalia de teſtiũ publicatione habita, ſi per plures dies fuerint in manibus informantis, arguunt de attentatis, & faciunt informantem ſuſpectum.*

DIe 23. eiuſdem Troiana teſtamenti dubitaui, † *vtrum* 1
conſtet de publicatione teſtium taliter, quod non po-
tuerint, nec in futurum poſſint examinari teſtes in hac
cauſſa. Iam per 20. annos antea fuerat petita, & obtenta
publicatio teſtium, ſed quod fuiſſet data copia teſtium,
non conſtabat: vnde ex hoc non inferebatur habita pu-
blicatio, quæ ſæpiſſime petitur decerni, non tamen acce-
ptatio. Ex † alio etiam capite præſumebatur publicatio, 2
quia erat informatũ ſuper dictis teſtibus, quod ſine pu-
blicatione fieri non potuiſſet. Sed quia reperiebatur pri-
mo punctus datus, præſuppoſito, quod teſtes ita decerne-
rent: vnde licet poſtea fuiſſet datus punctus ſimpliciter,
an teſtes probent, tamen ex hoc non inferebatur, non
potuiſſe informari ſine publicatione habita, propter pa-
ctum præcedens, in quo continebatur ſubſtantia, quid
teſtes contineant. Erãt enim ſuper iſta publicatione exa-
minati duos teſtes, per quos † præſumebatur attentari, 3
quod originalia data teſtium fuiſſent per plures dies in
manu informantis in hac cauſſa: quod quia teſtes nõ di-
cebant, habuit Rota hos teſtes pro non publicatis: & di-
xere domini, quod ad impediendum ne teſtes examina-
rentur propter publicationẽ, deberet plene cõſtare de re

teſtificata, non autem ſolum in domo Auditoris, vt quando non ſolent fieri, fuerunt dicta teſtium lecta, & ita habui teſtes poſt huiuſmodi publicationem examinatos pro probantibus, & in futurum poſſe alios teſtes examinari.

Decisio LXXIX.

In quadam cauſſa alias coram Aud. Cameræ agitata.

Svmmaria.

1 *Cameræ Apoſtolicæ Auditor iudex in cauſſa conſtitutus, non poteſt impedire ſi appelletur ad conceſſum Rotalem, quin ad illud tribunal cauſſa decidenda deuolui poſſit, cum ſententia ab eo lata poſſit a Rota reuocari, ſi fuerit ſuborta ſuſpicio de attentatis.*

2 *Rotale tribunal hunc ſtylum habet, vt quicquid in ea per inhibitionem fiat, emendetur, omniaque poſt inhibitionem promulgatam geſta, pro attentatis habeantur.*

1 DVbitaui, † *an ſententia Auditoris Cameræ ſit iuſte reuocanda, an attentata propter inhibitionem?* In hac enim cauſſa, quæ dicitur pependiſſe coram Auditore Cameræ, cum pars fuiſſet citata ad ſententiam, iudex remiſit ad dominum iudicem, qui declarauerat, imo coram eodem ad plures actus poſtea fuerat proceſſum. Sed pars, quæ timebat terminum declarari contra illum, appellauerat, & obtinuerat mihi committi cauſſam appellationis, & vigore commiſſionis fuerat inhibitum, tamen, vt dixi, poſtmodum proceſſerat coram eodem iudice, qui poſtmodum iterum fuerat reſtitutus, & iuſſerat partem citandam ad ſententiam. Qua tamen ſententia contra ſe lata, obtinuit aliam commiſſionem, præmiſſa tamen illa, de qua ſupra, vigore cuius ante apertionem Rotæ fuerat inhibitum parti. Aperta Rota Locumtenens Auditoris
2 Cameræ pronuntiauerat. Dubitaueram propter † ſtylum Rotæ, quæ eſt, quod quælibet inhibitio Rotalis ſit emendanda, & quicquid poſt illam factum fuerit, ſit attentatũ. In iſta ſentẽtia nedum poſt vnam inhibitionem, ſed poſt duas eſſet attẽtata. Tamẽ domini hoc caſu voluere cõtrarium. Prima enim inhibitio non obſtabat, quia illi fuerat renuntiatum per partem procedere coram eodem iudice, nec ſecundam voluere oſtendere, tanquam nimis calumnioſam. Et ita domini dixere ſententiam bonam.

Decisio LXXX.

Veronenſis parochialis, 23. Aprilis, 1547.

Svmmaria.

1 *Commenda parochialis obtenta per indultum ante obitum paucis diebus reſignari poteſt, in perſonam benemeritam, & gratam, vt in indulto, ſubiacetque regulæ de infirmis, cum non pro temporali, ſed perpetua ipſa commenda habeatur.*

2 *Commenda per indultum habita cum libera collatione, cui placuerit, & diſpoſitione de fructibus, ac ſi in titulum obtinuiſſet, ſubiacet regulæ de infirmis, & eius ceſſio valida eſt in commodum ceſſionarii.*

EAdem die in cauſſa Veronen. parochialis dubitaui,
1 † vtrum commenda, de qua agitur, ſubiacebat regulæ de infirmis reſignan. Hanc enim parochialem Epiſcopus Veronenſis obtinuerat ſibi commendari vigo-
2 re indulti ſui ſub eius Vicario, † quoad ipſam alicui perſonæ benemeritæ, & gratæ duxerit conferendum, & deinde poſſit diſponere de fructibus, perinde ac ſi in titulum obtinuiſſet. Huic commendæ ceſſerat Epiſcopus poſt paucos dies ante eius obitum. Vnde dubitabatur, an ſubiaceret regulæ de infirmis reſignantibus, tanquam commenda eſſet temporalis, non perpetua, *ad not. per Sarnen. quæſt. 13. eiuſdem regulæ.* Tamen domini habuere hanc commendam pro perpetua, & per conſequens ex dictis eiuſdem Sarnen. ſubiacere regulæ. Ponderarunt etiam verba ſimpliciter loquentia, & dicentia, ſi quis in infirmitate conſtitutus reſignauit aliquod beneficium, adeo quod habuerit pro conſtanti hanc ceſſionem ſubiacere regulæ.

Decisio LXXXI.

Toletani matrimonii, 23. Aprilis, 1547.

Svmmarivm.

1 *Cauſſa ciuilis ex incidenti materias diffamatorias, vtpote ex concubinatu maritatæ prodeuntes, an recipere poſſit.*

EAdem die in cauſſa Toletan. matrimonii dubitaui, † *an materiæ diffamatoriæ Dominæ Beatricis ſint reiiciendæ in cauſſa ciuili.* Anno etiam elapſo mẽſe Martio in hac eadem cauſſa erant dati articuli, inter quos erat vnus continens concubinatum D. Beatricis, & Gabrielis, D. Franciſci ſeu Ferdinandi, alias examinatus in remiſſoria huius cauſſæ, & poſt longam diſcuſſionem domini anno præterito iudicarunt, admittendas eſſe has materias, nunc etiam iterum ſuper hoc inſtiterũt. Et domini idem dixere, teſtes ſuper hoc recipiendos eſſe. 1

Decisio LXXXII.

De inhabilitate ad beneficia, 27. April. 1547.

Svmmaria.

1 *Cedens iura ſua, quæ habere dicitur in beneficio per impetrationem, non ſeruatis contentis in regula de impetrãdo, inhabilis redditur ad obtinendum beneficium.*

2 *Regula de certo modo impetrando beneficia Pauli Tertii Pont. Max. refertur ad futuram beneficiorum collationem, cum per dictionem de cetero loquatur, non ad præteritum ante regulæ promulgationem.*

DIe 27. eiuſdem dubitaui, *vtrum Alphonſus de Fonſeca ſit inhabilis ad obtinendum beneficium, de quo agitur, propter regulam vltimo loco per Petrum aduerſarium productam.* Hic enim Alphonſus habuerat multa iura diuerſarum perſonarum per illorum † ceſſionem, inter quæ 1
erant iura Stephani del Campo, qui habebat impetrationem certo modo, nec ſeruauerat contenta in regula, de impetrando certo modo propter quod ex regula Pauli erat omnino inhabilis ad obtinendum idem beneficium, & nedum ipſe Stephanus, ſed etiam Alphonſus eius ceſſionarius erat factus inhabilis, vt cantant verba regulæ Pauli editæ de anno 1540. Vnde ex hoc prætendebatur Alphonſum fuiſſe ante publicationem regulæ, & 2
regula loquitur per verbum de cetero, & ſic capiunt tantum facta. Et dixere domini regulam non inhabilitare Alphonſum. Et ita pronuntiaui.

Decisio LXXXIII.

Calaguritana Abbatiſſatus, 27. Aprilis, 1547.

Svmmaria.

1 *Superior confirmans electionem Abbatiſſæ, non capacis gradus, aut dignitatis ob minorennem ætatem, inualide confert confirmationem, etiam non obſtante, quod a maiori parte monialium concorditer fuerit electio facta.*

2 *Prouiſio noniter obtenta narrato nullos fructus perceptos ſubſecuta confeſſione, poſtmodum in articulis datis contraria, vtrum ob id ſit ſurreptitia.*

3 *Confitens art. celando ſe fructuum perceptione vſum quidem, non tamen ante nouam prouiſionem, prouiſio non poteſt dici ſurreptitia.*

4 *Spirituales fructus percipi ab aliquo dicuntur, qui adminiſtrationem officii, vel dignitatis exercet, temporales verò, qui prouentus annuos in ſua commoda conuertit.*

5 *Fructuum temporalium ratione Datariæ compoſitio ſolui ſolet, non ſpiritualium in exercitatione officii conſiſtentium.*

6 *Electione facta ad dignitatem ſubſecutaque confirmatione, licet nulliter facta ob defectum iuriſdictionis confirmantis, ſi fructus temporales percipiantur locum habet cap. auaritiæ, de elect. in 6.*

7 *Confirmatio obtenta, licet nulla ex defectu iuriſdictionis eius, a quo emanauit, an excuſet a pœna, de qua in c. auaritiæ, de elect. in 6. Limita & intellige, vt ibi.*

8 *Prouiſio etiam recenter facta, tanquam noua emanata* cum

cum non eſt gratioſa, utpote, quod eſt mandatum, ſi & quatenus idoneus reperiatur, qui capit ubi prouiſum, [illegible] *effectu non prode* [illegible] *prouiſo, & ex ipſo* [illegible] *plane* [illegible] *conditionalis.*

4 [illegible] *bitis noua prouiſione adminiſtratio-* [illegible] *in pœnam Capi* [illegible] *ferem al* [illegible] *properan-* [illegible] *quod* [illegible]

E [illegible] in cauſa Calagurritana Abbatiſſatus dubi- [illegible] rum Ioanna ami [illegible] capite auaritiæ, vel

1 [illegible] ſit in epiſtola. Ioanna non fuerat [illegible] monialibus, & confirm. ta per ſupe [illegible] incapa [illegible] ptra tam, quia [illegible] at ad annum [illegible] C [illegible]

2 [illegible] bitu erat nouam prouiſio [illegible] ceptæ [illegible] narratur [illegible] fructus perceptos [illegible] ta [illegible] uebat [illegible] fructus p [illegible] a-

3 quis [illegible] non [illegible] non [illegible]

4 [illegible] ſed poſt [illegible] ad [illegible] in-

5 [illegible] ſed [illegible] mpol [illegible] dine [illegible] ap [illegible] ntia,

6 [illegible] ſed nul [illegible] confirmantis adhuc habe- [illegible] us de [illegible] Franc. [illegible] Roma [illegible] perceptos [illegible] non era [illegible] Mi [illegible] dam, [illegible] prouid [illegible] bati- [illegible] onſtabat, in [illegible] ha- [illegible] geſſerat [illegible] propterea [illegible] & ſic, [illegible] in

Decisio LXXXIV

Segobien. Canonicatus & præbendæ,
29. Aprilis, 154 [illegible].

Svmmaria.

1 *Prouiſa litera vel Bulla concedente alternatiuam* [illegible] *ad formam commiſſionem* [illegible] *correctionem admi-*

2 [illegible] *literæ ſub plumbo emanatæ alternatiuam* [illegible] *Cardinali concedentibus quam ſub forma* [illegible] *dentibus indultum prouiſionis be* [illegible] *menſes concedentibus* [illegible] *erarum exped* [illegible] *alternatiua &* [illegible] *bentarum* [illegible]

4 [illegible] *ademtenor* [illegible] *præ* [illegible]

5 [illegible] *ad omnes menſes in ben* [illegible] *præponitur alternatiua* [illegible] *rabili* [illegible] *peditio* [illegible] *pers* [illegible]

7 *Remiſſio literarum non conſtito de conſenſu partium, an fieri ad expeditores earundem poſſit?*

DIe 29. eiuſdem in cauſſa Segobienſis Canonicatus, & præbendæ di [illegible] m, [illegible] *utrum literæ ſint remittendæ* 1
ad corrigendum, iuxta formam commiſſionis in omni cau-
ſa. C [illegible] alias fuiſſet [illegible] utum [illegible] ari debere literis plumbatis [illegible] dantibus alternatiuam Cardinali, non autem li- 2
teris in forma breuis [illegible] cedentibus indultum Cardinali ad omnes menſes [illegible] ag [illegible] pro Cardinali, & [illegible] commiſſionem, vt præfixo termino agenti pro Capitulo a [illegible] ndum de legitimo [illegible] peditæ fuiſſent, quo [illegible] ad expedito- [illegible] Breue expeditum, & [illegible] peditus. Quæ contine- 3
bat [illegible] Epiſcopi Segobien. conſenſe- [illegible] ipta breuis, ac [illegible] aliarum literarum [illegible] reperiebatur. Vnde dice- [illegible] quod non ſeruiebat literis 4
[illegible] alternatiua, ſed tantum [illegible] literarum e ſpectationi ſi- [illegible] erat [illegible] e, non autem diſ- [illegible] Et [illegible] tem dicebatur, quod imo iſte con [illegible] erat [illegible] Quia, ſic [illegible] ſum fuit indul- 5
to ad omnes menſes, multo magis conſenſum fuiſſe exi- ſtimari poteſt [illegible] quæ erat Epiſcopo fauorabi- li. In hanc partem [illegible] maior pars dominorum duo- bus [illegible] nentibus contrarium finaliter fuit reſolutum,
quod deb [illegible] m conſulere duos peritos, † videbatur e- 6
nim peri [illegible] mittere ad expeditores, cum & Car- dinalis, & [illegible] uebant [illegible] m, nec Cardinalis cur [illegible] bat, quod [illegible] umbatæ ſeru [illegible] tur, [illegible] tunc hab [illegible] at [illegible] part [illegible] atiuam coram Cap [illegible] on- ſ [illegible] Bar [illegible] ngum, qui habuit ſemper dubi [illegible] fuit opi- nionis, quod teneret, & [illegible] genia fuit in opinione, q [illegible] t male expeditæ, & vtraque viſo [illegible] di-
x [illegible] opi [illegible] ſuam, adeo quod domini fuere opi- 7
nionis, quod [illegible] entur, ni [illegible] quentibus conſta- ret de tacito con [illegible] u, tam Cardinalis quam Epiſcopi.

Decisio LXXXV.

A [illegible] parochialis, 29. Aprilis, 1547.

Svmmaria.

1 *Apoſtolica prouiſio de beneficio curam animarum haben-* [illegible] *aliqua* [illegible] *cum prouiſione legati de libere concur-* [illegible] *a præualeat non apparentibus teſtibus de* *intidenatione.*

3 [illegible] *um a pr* [illegible] *ex bona & legitima depoſitione ſit,* *improb* [illegible] *e cont* [illegible] *a ex defectu* [illegible]

EAdem di [illegible] a Aſtoricenſi parochialis dubitaui, *utrum ex* [illegible] *examinatis,* [illegible] *allegabantur, ceſſaſſet* [illegible] *ante dat* [illegible] C [illegible] curre [illegible] prouiſus a Legato 1
[illegible] cu [illegible] o Apoſtolico, & prouiſus a Legato h [illegible] bat [illegible] n, die 13 Nouembris, quæ non erat bona, & [illegible] Apoſtolicus [illegible] ebat datam 24. D [illegible] bri [illegible] nni, & dubitabatur de antido- nat one [illegible] bus, & ſuper hoc fuerant exa- minati [illegible] plur [illegible] orum vn [illegible] fuerat abbreuiator [illegible] g [illegible] neb [illegible] llum habuerunt p [illegible] nil, a [illegible] cebant, pro- p [illegible] ſua probatione, dixereq; quod [illegible] us pro [illegible]

Decisio LXXXVI.

Nep [illegible] n Canonicat. & præben. 29.
Aprilis, 154 [illegible].

Svmmarivm.

1 *Veni* [illegible] *s ex cau* [illegible] *noniter ad cauſſam, & conce-* [illegible] *adne* [illegible] *dilationes conditionalis* [illegible] *ſi & quate-* *nus* [illegible] *interim articulos ſuos proponere, teſteſq;*

examinare, fruſtra id & concedit, & pet[illegible] nm di a-tionum conce[illegible] ſecum proc[illegible] di[illegible] en o-nem de neceſſitate trahat, & ut di[illegible] om[illegible] officium conquieſcat.

EAdem die in [illegible] iſta Nepiſen. Canon. [illegible] ſine dubio quæſiui a dominis, *an e[illegible] partes, & ſimul ſeruandus terminus [illegible],*
2 *& communis.* [illegible] enim, qui ex e[illegible] ſam venerat, concedebat aduerſario [illegible] nes, ſed ſimul volebat ſuos articulos [illegible] nari teſtes. Ad quod dixere domini, [illegible] ex quo erant dandæ [illegible] tiones, [illegible] debet conquieſcere.

DECISIO LXXXVII.

Hiſp[illegible] penſionis, [illegible] Maii, 15[illegible]

SVMMARIVM.

1 *Statuti derogatio per Pont[illegible] em [illegible] inſtantiam part[illegible] quæ [illegible] pareat expreſſe [illegible] voluntate Pont[illegible] valet, nec poteſt notari tanquam [illegible] borda.*

2 *Narrat[illegible] in ſupplicatione omnes de[illegible] nullis [illegible] Papa diſpenſet etiam per verba generali[illegible] ſati[illegible]. Sed [illegible] narrans per d[illegible] expr[illegible] tis, vitiat gratiam, & reſcriptum nullius roboris & valoris, licet fuerit Ap[illegible] ſtolica [illegible] gnitate obtentum.*

3 *Simpliciter re[illegible] nans, & [illegible] non vlterius p[illegible] idens legitime continuans in poſſeſſione decennio, vel quadri[illegible] nio retroce[illegible] pr[illegible] ſumitur.*

4 *Poſſidens ex retrac[illegible] one, [illegible] non ex [illegible] etroc[illegible] ne [illegible] te illa retractione ſibi facta, non habet locum [illegible] gula de publicando.*

DIe [illegible] Maii, 154[illegible]. in cauſſa Hiſpal[illegible] du[illegible] ta
1 [illegible] an derogatio ſtatuti Hiſpale[illegible] *habeat locum allegatio Lapi* [illegible] *el Regula de pu*[illegible]*. domini dixere, prout ali[illegible] quo[illegible] ſurreptiti[illegible], q[illegible] Papa ex[illegible] e id[illegible] debatur ad contrar[illegible] *iam ſupra* [illegible] *batur pr*[illegible] *ra præfat*[illegible] *batur om*[illegible] *de*[illegible] *re*[illegible] *rs.* H[illegible] qui ex dominis [illegible] tum, [illegible] tacit ad p[illegible]
2 loquitur in eo, [illegible] ticuerit aliquos, & P[illegible] verba diſpenſaui[illegible] hic autem ſimul in ca[illegible] preſſit id, quod erat [illegible] ſio, & vitiat gratiam, [illegible] *vt dicit Innocen in d*[illegible] ra videtur deciſio, cum [illegible] D[illegible] non [illegible] do Papa expreſſe com[illegible] Q[illegible] Lapi fuit dictum [illegible]
3 Lap. loquitur [illegible] ſic ans [illegible] nos in p[illegible] Sed [illegible] l[illegible] narra[illegible] d[illegible] erat [illegible] de n[illegible] in p[illegible], & [illegible] V[illegible] non pote[illegible]
4 tione [illegible] et non ex re[illegible] ceſſione [illegible] eadem retr[illegible] ion[illegible], non [illegible] pub[illegible] cando, *vt decla*[illegible] *ima* H[illegible] poſſeſſion in petit[illegible] roga[illegible] one, uno [illegible] con[illegible] miſerat.

DECISIO L[illegible]

In[illegible] Tolet. matri[illegible] 154[illegible]

SVMMARIVM.

[illegible]

EAdem [illegible] ſpontè [illegible] concubin[illegible] [illegible] Fran[illegible] & [illegible]

DECISIO LXXXIX.

In[illegible] ad in[illegible] Tol[illegible] matrimonii,

[illegible] Maii [illegible]

SVMMARIVM.

1 *T*[illegible] *aut ſibi in deponen*[illegible]

DIe 4. [illegible] eadem d[illegible] ad notitia[illegible] do[illegible] rum, *qu*[illegible] *depo*[illegible] Ioannem Port[illegible] contra [illegible] tem hic peten[illegible] [illegible] rma [illegible]

DECISIO [illegible]

[illegible] 154[illegible]

SVMMARIA.

1 [illegible] *per E*[illegible] *conſti*[illegible] *ad Aud. Cameræ. poſſeſſ*[illegible]

2 [illegible] *ſſicienter* [illegible]

3 [illegible] *habens de re*[illegible] *ſententia*[illegible] *reuocanda.*

4 [illegible] *quod* [illegible] *em, nu*[illegible]

EAdem d[illegible] Conchenſis beneficii de V[illegible] dac[illegible] s. Nam in hac cauſſa [illegible] proceſſu[illegible] or[illegible] & [illegible] ſententia[illegible] in [illegible] C[illegible] principal[illegible] Aud. C[illegible] non poſſe [illegible] & fecit [illegible] aduerſario [illegible] procurator diuerſam, quod [illegible] debeat [illegible] quod [illegible]

p[illegible] am

[illegible] procedere coram Auditore Cameræ, [illegible] ere, ſententiam eſſe ſubſcribendam, [illegible] is fuerat perſonaliter citatus ad com- [illegible] am me, nec poterat di[illegible] i calumnioſa, pro [illegible] attentata, poſtquam mihi cauſſa commiſſa [illegible] & diu[illegible] er t cauſſa, quæ coram Aud. Cameræ [illegible] ndit.

Decisio XCI.

Calagurit. Abbatiſſatus, [illegible] Maii, 1547.

Summaria.

1 [illegible] *ſupplica, ſi gratia ſecundario fuerit impetrata, quæ* [illegible] *at* [illegible] *noni*[illegible] *in tacito de prima gratia limitata, an vi*[illegible] *um* [illegible] *ubreptionis ineſſe poſſit.*

2 [illegible] *tatis* [illegible] *ia* [illegible] *citur ea, quæ ſub conditione conceditur cum* [illegible] *ili.a, ſi* [illegible] *quatenus conſenſus accedat ma*[illegible] *p* [illegible] *hoc caſu.*

3 [illegible] *unda* [illegible] *ac'a mentione de prima, ſur*[illegible] *xtendatur talis ubreptio, non ſolum ad* [illegible] *eti*[illegible] *m ad quã cunque conceſſione, &* [illegible] *ad* [illegible] *itias bene* [illegible] *um.*

4 [illegible] *er narr ionem ſupplicant primam* [illegible] *im* [illegible] *limitatam, haud dubie ecun*[illegible] *e non fuiſſet conceſſum.*

5 [illegible] *tre per modicas dicuntur* [illegible] *arum expe* [illegible] *ationem* [illegible] *runt experta, & ideo e partium* [illegible] *tur, cum nemo ſuum* [illegible] *are præſumatur.*

6 [illegible] *e impetr* [illegible] *ſi produ*[illegible] *fueri in* [illegible] *ntum.*

E [illegible] Abb[illegible] dubi- [illegible] prima gratia [illegible] uan [illegible] alias [illegible]

[illegible] ac fuerit d[illegible] ibidem, colum. 4. & [illegible] tur, notat Doctore[illegible] facient [illegible] narratu[illegible] once [illegible] on [illegible] & um [illegible] cum h[illegible] ra- [illegible] a in [illegible] obt[illegible] nfor- [illegible] alia, [illegible] d bra- [illegible] uſiue [illegible] ceauerat. Dicebatur

etiam, quod, in qu[illegible] gratia ſi neutri, ſtatus & merita cauſſæ pro expreſſis hab[illegible], vigore huius clauſulæ poterant omnia exprimi, & [illegible] arrari in hac gratia ex ſtylo Curiæ, *Anto. de Butr con*[illegible] *ad. deci 38. ſuper Regulis Cancellariæ.* Sed nec i[illegible] d pl[illegible] uit, tum qu[illegible] eræ loquebantur de me[illegible] itis cauſſæ, [illegible] petitorio, non poſſeſſorio, de quo nulla fiebat mentio, tamen quia intelligebatur de ſtatu li[illegible] & me[illegible], non aut[illegible] in de gratiis in huiuſmodi cau[illegible] is producendis.

Decisio XCII.

Salamantinæ Abbatiæ [illegible] M[illegible], 1547.

Summaria.

1 *Abbatis lis moueatur ratione A*[illegible] *, & contra eum* [illegible] *ententia ab aduer* [illegible] *ia, & ſuper eadem Abbatia* [illegible] *per inductum* [illegible] *um, obtenta etiam* [illegible] *indica* [illegible] *vna cum exſecutor* [illegible] *bus,* [illegible] *reliquis re*[illegible] *, c* [illegible] *iterum po*[illegible] *Abbatem ſpoliatum, hac dicuntur haud* [illegible] *iten*[illegible] *m.*

2 *Inſtrument* [illegible] *o notarii* [illegible] *non plene probent p*[illegible] *ionem* [illegible] *ne*[illegible] *cum vnus dep*[illegible] *dep*[illegible] *ter*[illegible] *implici*[illegible] *non co*[illegible] *ſ* [illegible] *de* [illegible] *ne,* [illegible] *in ſpoliatam* [illegible] *veterem, ne*[illegible] *quam po*[illegible] *uptionem in*[illegible] *e.*

3 *Dicens* [illegible] *nomine poſſidere,* [illegible] *poſſeſſionẽ* [illegible] *ſi de* [illegible] *mandato non conſtiterit inualida eſt* [illegible] *, & nullo modo propter hanc inhabilitatem p*[illegible].

EA de [illegible] S[illegible] lamantinæ Abbatiæ, dubitaui, *vtrum p*[illegible] *dac* [illegible] Did[illegible] cus enim de [illegible] 13[illegible] habu[illegible] huius Abbatiæ, cont[illegible] F[illegible] mot[illegible] cum de 1 M[illegible] & [illegible] Abbatiæ [illegible] ſequeſtrati [illegible] iudicata, [illegible] rotales, & q[illegible] tamen præ[illegible] batur [illegible] eſſe poſſ[illegible] vi- [illegible] & cum eſſet re- [illegible] n poſſi[illegible] primã [illegible] poterat [illegible] inuaſſe [illegible] interru- [illegible] quia non bene conſtabat [illegible] poſſeſſione Franci- 2 [illegible] quædam inſtrumenta, qu[illegible] quodam par- [illegible] Clerici, nõ proba[illegible] bant poſſeſſionẽ, [illegible] tiam proba[illegible], quia vnus tantum [illegible] de publica voce & fama [illegible] tertius de auditu [illegible] quamplurimis, & ſic p[illegible] timper- [illegible] & [illegible] la non att[illegible] ſta- [illegible] de [illegible] quo [illegible] 3 [illegible] poſſ[illegible] ſſionem [illegible] & [illegible] nouaſſe, [illegible] bat. Et propter[illegible] dixere nul- [illegible] poſſ[illegible] & propterea [illegible] poſſeſſione [illegible] interruptam.

Decisio XCIII.

Ful[illegible] Prioratus, 9. Maii, 1547.

Summarium.

1 *Dat* [illegible] *mandat* [illegible] *ſtando* [illegible] *ſententiæ, & te*[illegible] *bus ex* [illegible] *ntinoque etiam dato, an emiſſoria concedi p*[illegible].

Die 9. Mai[illegible] cau[illegible] Fu[illegible] nten. Prioratus dubitaui, [illegible] cauſam in 1 f[illegible] mandatum in actus de ſtando [illegible] & [illegible] tibus [illegible] matis, in prima erat [illegible] tus terminus. Et dixere domini dandam eſſe remiſſoriam.

henderetur ſub ſtatuto. Fiebat etiam aliud fundamentum,
3 quod † ex quo iſte nepos erat natus poſt mortẽ aui, quod proprie non dicebatur nepos. Et allegabatur Dec. in terminis, de quibus in informatione, quæ tamen non placuerunt dominis poſſe ad cauſſam iſtam applicari. Nam
4 *c. † ſtatutum. de hæret. in 6.* quod loquitur de filiis, & nepotibus hæreticorum, vtique locum habet etiam in nepotibus natis poſt mortem auorum propter eius generalitatem,
5 † tum quia rationes illius textus, & Doctores ibi dicunt, quod procedunt ex infecto ſanguine, quę ratio militat etiam in nato poſt mortem aui, & magis probabilis
6 eſt, dubitatio † *an filius natus, antequam labatur pater in hæreſin,* eſſet de comprehenſis in dicto ſtatuto. Et licet videretur dicendum, quod non, quia ex ſanguine infecto non naſcitur, tamen Doctores magis communiter tenẽt contrarium, *vt atteſtatur Claud. de Seiſel. in l. ſi ibidem. ff. de iuriſd. omn. iudic.*

Deciſio XXXIX.

Conchenſis Canonicatus, & Præbendæ. 26. Ianuarii. 1543.

Summarium.

1 *Litis expenſæ ſi veniant refundendæ parti, an procuratorpartis, qui non intimauit proceſſum abeſſet a Curia contra ſe inſtitutum, & ob id ignoranti, ad ſummtuum refuſionem tanquam dominus litis effectus teneatur.*

1 DIe 26. eiuſdem in cauſſa Conchenſis Canonicatus, & Præbendæ, prout in præcedenti, dubitaui, † de expenſarum reſtitutione, inter Ioannem de Vergara, & Petrum de Medina. Ita hodie inter eundem Ioannem, & Petrum, & procuratorem Petri de Medina, videlicet poſtquam Dom. Ioan. teneatur reſtituere expenſas Do. Petro de Medina viciſſim Do. Petri procurator teneatur ipſi D. Ioãni. Et omnes domini dixerũt, prout alias, quod teneatur D. Ioãni. Ita relaxaui eadem die mãdatum contra Petrum.

Deciſio XL.

Tullenſ. Matrimonii. 26. Ianuarii. 1543.

Summaria.

1 *Inſtrumẽtum fidem faciens de deſponſatione duorum cõtinens atteſtationem religioſi, & confeſſionẽ vnius partis, etiam ſi non ſit productum, an probet.*

2 *Inſtrumentum non continens diem & horam, quibus fuit celebratum, non eſt probatorium, poſito eo quod etiam non interuenerint teſtes, nec conſtet qua ratione fuerit confectum.*

3 *Stylus loci vbi inſtrumentum fit, ſi facit fidem fieri inſtrumento ſine teſtibus, die, & hora confecto, eſt probandus.*

4 *Recognitio manus per teſtes approbata eorum, qui ſubſcripſerunt, non conſtito de iuramento teſtium, non releuat, ita vt inſtrumentum ob id validum dicatur.*

EAdem die in cauſſa Tullen. Meten. matrimonii, dubitaui, *vtrum inſtrumentum, de quo ad præſens agitur,*
1 *ſit in forma probanti?* Nam † erat quoddam inſtrumentum, in quo quidam religioſus confitebatur Philippum de Mora deſponſaſſe Ioannettam, & in eo etiam Philippus eadem confitebatur. Et quia Curatores rogati atteſtabantur per duos iuratos, qui erant ſubſcripti, quod tales iurati confecerant aliud inſtrumẽtum fuit dictum,
2 † quod non faciebant fidem, niſi inſtrumentum, de quo illi erant rogati, produceretur: eo maxime, quia non conſtabat de die, ac de hora, in qua illud inſtrumentum fuit factum. Nec qua ratione, & quibus teſtibus. Et licet alle-
3 garetur, † ita eſſe de ſtylo, tamen dicebatur non conſtare; nec obſtabant inſtrumenta producta per partem aduerſam eodem modo facta, quia licet probarentur, tanquam ſimplices copiæ contra producentem, tamen illis non erat [illegible] dum quantum ad probandum ſtylum. Et licet [illegible] manus Curatorum ſubſcriptorum eſſent recognitæ per multos teſtes, aduerſarius dicebat † recognitionem non 4 eſſe bonam, quia non conſtabat de iuramento teſtium, licet notarius in examine diceret, talis teſtis iuratus, & ſuper his notarius atteſtaretur, commiſſionem proceſſiſſe ad iuramentum teſtiũ, ex quo de formali iuramento non conſtabat, prout in illis partibus ſolent iurare teſtes, *vt ex proceſſu de partib. conſtat.*

Deciſio XLI.

Hiſpalenſis portionis.

Summaria.

1 *Reconciliati ſponte confeſſi hæreſin vel errorem promiſſa ſibi venia, non proprie dicuntur reconciliati, ſed pœnitentes, quibus non pœna ſed pœnitentia imponi ſolet.*

2 *Samboniti qui apud Hiſpanos Hiſpalenſes dicantur, & qua pœna plectantur aut eis pœnitentia iniungatur.*

IN cauſſa Hiſpalenſis Portionis inter dominum Ioannem Moranum, & Petrum Ramirez, dubitaui, an ſtatutum loquens de nepotibus condemnatorum, ſeu reconciliatorum, haberet locum † in reconciliato ſponte 1 confeſſo promiſſa ſibi venia. Et omnes dixere, quod non. Quia iſti non proprie reconciliati dicuntur, ſed pœnitentes, quibus pœnitentia, non pœna imponitur, *vt per Archidiaconum, & alios, in c. vt commiſſ. de hæret. in 6. per Hoſtien. in ſumma, in tit. de hæret. §. qualiter.* Et ſtatutum debet intelligi de illis, qui condemnati fuere, licet reconciliati, & quorum inſignia in Eccleſia ſolent poni, qui † 2 vulgo Sanboniti ſolent vocari, quorum nepotes non licet eſſe in eccleſiis beneficiatos, qualis non eſt Didacus, qui eſt de iſtis, qui ſponte ad pœnitentiam venerunt.

Deciſio XLII.

Salamantinæ Abbatiæ. 31. Ianuarii. 1543.

Summaria.

1 *Cauſſa appellationis quando committitur & nullitatis, vtraque cenſetur æque principaliter commiſſa.*

2 *Inſtantia appellationis ex decurſu temporis lapſa, an adhuc duret inſtantia nullitatis.*

3 *Iudex a quo, non poteſt ad vlteriorem exſecutionem progredi ſine termini præfixione.*

DIe vltima eiuſdem, in cauſſa Salamantin. Abbatiæ, dubitaui, *vtrum poſt exſecutoriales fuerit valide vel nulliter proceſſum, vſque ad decretum brachii ſecularis incluſiue, ſtantibus commiſſionibus ex aduerſo productis?* Et ſicut omnes domini dixere, ita & nunc, non eſſe validum proceſſum ſtante tamen reſolutione alias facta per Rotam, de qua ſupra in hac eadem cauſſa, videlicet quod † 1 quando committitur cauſſa appellationis & nullitatis, vtraque cenſetur æque principaliter commiſſa, & lapſa † inſtantia appellationis adhuc durat inſtantia nullitatis, 2 ſuper qua tamen reſolutione fuit multum tumultuatum hodie, cum videretur multis eſſe nimis rigoroſa, & tribunali noſtro non digna. Quo ſtante, licet prima commiſſio in hac cauſſa habeatur, ſine præiudicio legitimæ exſecutionis, tamen ea pars non fuit vſa: quia ſic remanſiſſet exſecutio penes iudicem a quo, & data fuerat alia, in qua habebatur, quod ſi quid exſequendum fuerit, prius, & ante omnia exſequatur. Qua clauſula non obſtãte, adhuc dixere domini † non potuiſſe procedere ad vlteriorem 3 exſecutionem ſine præfixione termini, ac docto de nullitatibus vigore ſpecialis commiſſionis. Et hoc dicebat dominus Puteus habuiſſe a domino Simonetta.

Deciſio XLII.

In eadem Salamantina Abbatiæ. 31. Ianuarii. 1543.

Summaria.

1 *Iudex procedens ad vlteriora etiam vſque ad ſeculare brachium non præfixo termino parti, nulliter iudicat, & facta reſcindantur.*

2 *Appellans ſi friuola ab eo appellatio interponatur proceſſus, non auditur.*

3 Cauſſa

3 *Cauſſa appellationis deſerta, & cauſſa nullitatis, & cenſurarum videntur deſerta.*

4 *Appellationis cauſſa & nullitatis, licet per Rotam ſæpe committantur in vna eademq; commiſſione, pronunciatio tamen ſuper nullitate frequenter ſubticetur, nec nihil ad annihilationem proceſſus*

IN hac etiam cauſſa fuerat præſentata ſententia com-
miſſionis cum ſignatura, conſtito de attentatis, de qui-
bus eum aliter non conſtitiſſet, nil ad nullitatem infere-
batur, & poſt tres commiſſiones, fuerat data declaratoria,
a qua fuerat appellatum, & de nullitate dictum, qua cõ-
1 miſſione non obſtante, † cum fuiſſet proceſſum ad vl-
teriorem exſecutionem, & vſque ad brachium ſeculare
ſine alia præfixione termini commiſſionis, vt ſupra, di-
xerunt etiam proceſſum eſſe nullum. Et licet domini
Auditori diceretur etiam vigore illius commiſſionis par-
tem velle [illegible]ruare terminum, noluit admittere ad ob er-
uationem termini niſi facto verbo in Rota, & poſtea ad
2 vlteriorem exſecutionem procedendo † viſum fuit reii-
cere app[illegible]tionem tanquam friuolam, *ad deciſio. 42. in
non: & l. producente, C. de dilat.* Ex quo proceſſu vide-
bat[illegible] [illegible]ueriſſe nullitates ac cenſuras deduc[illegible]s ap-
3 pell[illegible]do [illegible]uia etiam deſerta cauſſa appellationis prout
hic [illegible]utur ſublatæ, *ſecundum Bald. in l. ſi expreſſum,
ff. de appel. & Iaſ. in l. contra maiorem, C. de inoffic. teſt.* ta-
men t[illegible]ndo aliam opinionem, de qua ſupra, dixere do-
mini, non potuiſſe hoc facere ſidem ſine commiſſione:
& cum pars aduerſa replicaret. Quod ſi eſſet verum,
4 quod deſtruerentur omnes proceſſus noſtri, quia † ſæpe
committitur cauſſa appellationis, & nullitatis, & nun-
quam pronunti[illegible]tur ſuper nullitatibus, ſed ſimpliciter
eſſe male appellatum. Vnde non ſtante commiſſione
præfixionis termini ſuper nullitatibus, eſſet dicendum
attentis ſupradictis, quod proceſſus eſſent nulli, reſpon-
de[illegible]atur, & bene, quod, ex quo in caſu appellationis ſ[illegible]r-
uabatur terminus, ille ſufficiebat, nec requirebatur præ-
fixio termini vigore commiſſionis, prout requirebatur in
exſecutione vbi nullitas ſeruetur, & ideo ſententia illa
perficiebat nedum cauſſam appellationis, ſed etiam nul-
litatis, quia poterat imputari parti, quare non deduxiſſet
nullitates, quas prætendebat.

DECISIO XLIII.

Gadicenſ. Penſionis. 3. Ianuarii. 1543

SVMMARIA.

1 *Nullitas penſionis arguitur ex eo, quod penſionarius non ſit ad eam habendam, vel transferendam habilis, ex qualitatibus illam inhabilitatem inducentibus.*

2 *Diſpenſatio obtenta licet fuerit a parte, ſi tamen probatum fuerit ab aduerſa parte per ſurreptione impetratam, nulla eſt, & nihil prodeſt diſpenſato.*

3 *Teſtes de habilitate alicuius ad beneficia ex communi reputatione deponentes, an probent in fauorem partis, pro qua producuntur.*

4 *D[illegible]enſ[illegible]tione etiam ſurreptitia, licet non probata, non praiudicatur parti diſpenſatæ, & præſumitur ſtante nulli[illegible]te probationum bonum ius habere.*

5 *Fi[illegible]us combuſti non eſt habilis ad beneficia obtinẽda ſtã-t[illegible]ic ſtatuto loci, in quo eſt beneficium.*

6 *Probatio inhabilitatis, aut diſpenſationis nulla, poſt lapſum triginta annorum in cauſſa nil releuat, nec præiudicare poteſt parti diſpenſatæ, quæ de inhabilitate notatur.*

EAdem die in cauſſa Gadicenſ. penſionis inter Epi-
ſcopum Gadicen. & quoſdam penſionarios, dubita-
ui, *an ex actis conſtet, quod excluderet probationem alterius partis Epiſcopo Scalenſi?* Fuit alias reſeruata penſio
ſuper fructibus Eccleſiæ Gadicenſis, quam in articulo
mortis vigore facultatis, quam habebat, transtulerat in
duos ſeruitores ſuos, quibus Epiſcopus Gadicen. dene-
1 gabat ſoluere, † dicens illam eſſe nullam, propter inha-
bilitatem Epiſcopi Scalenſ. qui fuerat filius combuſti:
& propter iſtam inhabilitatem fuere latæ duæ ſententiæ
ſuper nullitate huius penſionis, per dominum Sebaſtia-
num Pighinum, tunc Locumtenentem Auditoris Ca-
meræ, tunc Rotæ Auditoris, quæ fu[illegible]rat reformata in Ro-
ta per dominum Mohedanum ſub eo prætextu, † quod, 2
licet Epiſcopus Scalen. fuiſſet diſpenſatus, tamen diſpen-
ſatio fuerat ſubreptitia, prout fuerat reſolutum in Rota
in quadam Hiſpalenſi penſione per Epiſcopum Scalenſ.
ſed poſt eius mortem finita non fuerat, obtenta ex actis
dominis Auditoribus prædicta diſpenſatio: ſed cum cauſ-
ſa ad me in tertia inſtantia deueniſſet, & vellem exinde
expedire cauſſam, noluere domini, quia fecerant aliud
fundamentum ſuper dicta diſpenſatione non producta:
& tunc penſionarius examinauerat plures teſtes, † qui 3
atteſtabantur a tempore Iulii Secundi recognouiſſe E-
piſcopum Scalenſem tunc in minoribus conſtitutum, &
tunc, & ſemper vſque ad eius obitum reputaſſe illum ha-
bilem, & vidiſſe ab aliis reputari, ad obtinendum nedum
penſionem, ſed etiam quæcunque beneficia, qua proba-
tione ſtante bis reſoluerunt domini mei, quod † Epiſco- 4
pus præſumebatur diſpenſatus, non obſtante diſpenſa-
tione ſurreptitia, qua non apparente, præſumebatur bo-
num ius habuiſſe. Et cum ex aduerſo diceretur hanc re-
putationem non ſuffragari, quia apparebat & conſtabat
Epiſcopum non fuiſſe reputatum habilem, cum in qua-
dam cauſſa, quæ contra eum fuerat mota ſuper Archi-
diaconatu de Neula, & in alia Hiſpalenſis portionis, in
qua ſupra † fuerat articulatum, & probatum eſſe filium 5
combuſti, & propter iſtam conditionem, non ſuffraga-
batur illa communis reputatio. Et hoc dubium etiam
anno præterito fuerat propoſitum, & reſolutum contra
Epiſcopum Gadicen. quia illa conditio fuerat particu-
laris, & ſuperuenerat † poſt 30. annum, & ſic poſt pun- 6
ctum productum finitum, ſuper communi reputatione,
in qua præſumebatur diſpenſatio. Et in hac opinione
perſtiterunt.

DECISIO XLIV.

Compoſtellan. Canonicatus & præben. 31. Ianuarii. 1543.

SVMMARIA.

1 *Cedens beneficium litigioſum cum facultate litem proſequendi, ſi [illegible] ceſſa[illegible] [illegible] lexit literas expedire, nec litem proſe[illegible]us, idque 40. annorum ſpatio, ex tanti temporis lapſu lis præſumitur extincta, & habetur pro derelicta, [illegible] pars aduerſa [illegible] poſſit eſſe in pacifica poſſeſſione, neque ſucceſſores eius ad [illegible] probationem tenentur prædeceſſoris.*

2 *Pars comm[illegible] ſ[illegible]m, ſi obtineat decerni citationem, quæ fuerit exſecutioni mandata, ſed tamen unquam reproducta, cum circumducta videatur, & pro non facta habeatur, non arctat vllo modo citatum, nec interrumpit præſcriptionem.*

3 *Finis litium ex hoc apparet, quod lata ſit ſententia, quæ tranſiit in rem iudicatam.*

IN cauſſa Compoſtellan. Canonicatus, & præbend. ea-
dem die, dubitaui, præſuppoſita lite inter Iordanum,
& Petrum † ex quo Iordanus ceſſit in fauorem Lupi 1
cum facultate litem proſequendi, qui Lupus, nec li-
teras expediuerat, nec proſecutus fuit, & vixit quadra-
ginta annos, an lis dicatur extincta, & habita pro dere-
licta [illegible]liter [illegible]od Petrus, & deinde ſucceſſores poſſunt
proſequi. Et dixerunt domini, prout alias dixerunt in
hac cauſſa, quod ex tanti temporis curſu præſumebatur
habita pro d[illegible], & Petrus poterat dici pacificus poſ-
ſeſſor, adeo quod ſucceſſores ſui non tenentur iuſtificare
titulum ſui prædeceſſoris: & iuuarentur allegatione Lu-
pi. Et hoc dixere etiam, quod præſuppoſuerim, quod da-
ta lite Alphonſus, qui nunc erat in cauſſa, & quoniã erat
ſurrogatus in ius Lupi, & per conſequens etiam Iordanus

poſſet habere melius ius, quam Petrus, & [illegible] ſucceſſores. In hac tamen cauſſa [illegible] erat factum, [illegible] Iordannus
2 † commiſerat cauſſam, & obtinuerat [illegible] citationē, quæ fuerat exſecuta, ſed tamen nunquam [illegible] producta, quæ citatio videtur [illegible] ad habe- ri, ita nec arctat citatum, [illegible] præſcriptionem [illegible] pit. *l. & poſt edictum. §. 1.* [illegible] *de qui- bus per Fel.* [illegible] *in princip. de reſcrip.* quæ deciſi. limitatio [illegible] harum deciſionum, quæ quotidie allegan-
3 tur, † quod lis non finitur niſi per ſententiam, quæ tran- ſierat in rem iudicatam. *deciſ. 10. vt lit. penden. alias nu. 411. in nouis. Gozad. deciſ. 5. vt lit. penden* [illegible] *per Doctores cō- muniter, in c. ſi. & ibi per gloſ. in verb. ſuitas, & latius Franc. vt lit. penden.*

Deciſio XLV.

Zamorenſis parochialis. 4. Februarii 1547.

Svmmaria.

1 *Citatus per edictum poſſeſſor, vbi conſtat de non tuto ac- ceſſu, an brachium ſeculare decretum ſit relaxan- dum.*

2 *Termini præfixio data a iudice partis ad docendum de le- gitimitate appellationis, [illegible] elapſa fuerit, nec de ea ſufficienter docuerint, [illegible] procedi citra aliarum [illegible] gationem cenſurarum ad decretum brachii ſecularis poteſt.*

3 *Feriarum tempore etiam parti terminus præfigi poteſt a iudice, quo doceat legitimam eſſe appellationem quam fecit, quo non probato, procedi poteſt ad ſecular. bra- chii decretum ob maximam partis contumaciam.*

4 *Contumace parte exſiſtente non tamen impeditur quin a die habita notitia appellando debeat audiri.*

5 *Pars licet abſens etiam longinque, habens notitiam ſente- tiæ per intimationem ex executorialium contra ſe latæ, appellare coram honeſtis perſonis debet, ne ſibi ex taci- turnitate præiudicium pariat.*

6 *Citatus per edictum, [illegible] ad domum vel ad locum, in quo cauſſa ventilatur, ad ſententiam audiendam, [illegible] a intimatione, incipit currere terminus [illegible] appellationis a die intimationis ſententiæ, non [illegible] habita.*

7 *Legitima appellatio [illegible] contumaciæ non ſit notoria iu- dici, ſufficit illud ratiſicare ad quod præfixus eſt termi- nus, & cauſſa vigore iuris ordinarie [illegible] ſolitis, expediri poteſt.*

1 Die 4. Februarii 1547. in cauſſa Zamoren. [illegible] parochia- lis de Caſſ[illegible], dubitaui, *vtrum* [illegible] *eſſet relaxandum, in hac cauſſa citato* [illegible] *edictum, conſtito de non tuto acceſſu?* Erat [illegible] *ont* [illegible] ctas, & tulerant ſententiam, [illegible] decreuerant [illegible] les, quæ per edictum ſimiliter erant intim[illegible] rum non paritionem [illegible] ueram [illegible] intru[illegible] poſt declaratoriam miſerat procuratorem ad Curiam, qui appellauerat a die notitiæ, & cauſſam commiſerat,
2 deinde per actorem fuerat præſentata commiſſio, [illegible] vt præfigerem terminum ad docendum de l[illegible] appel- latione, quo elapſo, & [illegible] procederetur ad de- cretum brachii ſecularis, o[illegible] aliis [illegible] iuris, fuerat p[illegible] xus terminus ad [illegible] appell[illegible] cum intimatio- ne [illegible] intimatio non fuerat fa[illegible]
3 feriarum eſſet producta commi[illegible], & non [illegible] ferius attenta præfixione, tamen decreueram [illegible] ſeculare, in maximam, [illegible] contumaciam; ha- buit terminum præſeruato, cum ſæpius [illegible] citatus ad videndum decerni brachium ſec[illegible] quod nunq. am vo[illegible] declarare, nec brachium [illegible] are, nihil [illegible] & ver- bo in Rota. Et domini dixere, non eſſe relaxandum, quia
4 † attento, quod iſte erat factus contumax, quandocun- que appellando a die notitiæ debebat audiri, *ad. de. [illegible] Rota. 3.* [illegible] *in nouis*, & præſumitur a die no[illegible] appell[illegible] *Rota deciſio. 3. 26 in nouis.* Hinc concludebatur, quod con-

ſtabat illum prius paruiſſe, quia poſt intimationem [illegible] ſe- cutorialium in Ciuitate Salmantina, vbi [illegible] lari, conſtituerat procuratorem [illegible] deo, quod tunc tem-
5 poris tanquam habens notitiam [illegible] per [illegible] nem [illegible] fecuta [illegible] alium, [illegible] appellare coram [illegible] nis honeſtis. Sed [illegible] ex quo in [illegible] datonon conſtabat, [illegible] habere [illegible]. Adducebat [illegible] per Bald. [illegible] gat *in cap. quoad con[illegible]* [illegible] *con[illegible]* [illegible] do quis per [illegible] vel ad domum, [illegible] ad
6 locum ad [illegible] vbi [illegible] mata, quo ad decidendum term[illegible] appellationis [illegible] pit currere a die intimationis ſententiæ, non a die notitiæ, quia tunc præſumeretur habere notitiam. [illegible] quod dictum non placuit dominis ſimpliciter, quia mul- tum reſtrinxerat prædicta, ſed pro tunc intelligeret in ca- ſu ſuo particulari, in quo loquitur, non obſtante etiam præfixione termini, quia ex quo appellatum fuit, & facta depoſitio, terminus non currit. Et licet non eſſet [illegible] intimatio, tamen hoc non releuabat, quia dicere, quo [illegible] intimatio. Sed no- do, & notabilius dictum fuit, quod [illegible] ex quo non con[illegible]
7 bat de legitima appellatione facta a ficto contumace [illegible] ſibus erat ratificare illud, ad quod erat præfixus termi[illegible] Et dixi ita, quod ſeruarentur termini in cauſſa appella- tionis, & cauſſa iure ordinario expediretur in ſecunda inſtantia facta.

Deciſio XLVI.

Calaguritana Archidiaconatus.

Svmmaria.

1 *Sententiæ tres conformes contra partem latæ vbi* [illegible] *ſi pareat rei iudicatæ, dimittendo poſſeſſionem, an poſſit per* [illegible] *in integrum* [illegible]

2 *Narrans de bono iure* [illegible] *alterius partis excludat, illud probare debet, deducto etiam va- lore bene*

3 *Valor fructuum & taxatio be[illegible] an poſſit probari ex con[illegible] ione prædeceſſoris illud beneficium quondam poſſi- dentis.*

4 *Iuramentum* [illegible] *interponatur in probatione valoris* [illegible] *num beneficium, an releuet, & robur addat prob[illegible]*

5 *C[illegible] o prædeceſſoris non præiudicat illi, qui non ex* [illegible] *ſed* [illegible] *ad cauſſam ſed proprio iure nititur, cum ipſe* [illegible] *per obitum de bene[illegible] prouiſum.*

IN cauſſa Calaguritana Archidiaconatus, inter Martinum Simonem, & Franciſcum de Miranda, [illegible] in quat habuerat Martinus tres conformes cont. a, & paruerat rei iudicatæ dimittendo poſſeſſionem, & omnia venien- do per viam reſtitutionis in integrum, dubitaui, *an* [illegible] *ſi nextri Do. Martini in ſumma 400. ducatorum* [illegible] *peam?* Nam hic Martinus ex iure ceſſi habebat ac[illegible] ptationem huius beneficii vigore exſpectatiuæ in [illegible] 200. & habebat etiam gratiam ſi neutri, [illegible] qui- bus non obſtantibus fuerat canonizat. [illegible] gratia ſi neutri Franciſci de Miranda, cum exſ[illegible] quia fuerat prouiſum per obitum Marti[illegible] Angu[illegible] ſurrogatione etiam in ius illius, & ad prof[illegible] in iiſdem ſtatu, & termini[illegible] incepera. Angu- ianus, ex iure ſibi ceſſo per Garſiam [illegible] petrauerat beneficiū ſub e[illegible] 18. Et [illegible] mini, quod in iſtin[illegible] o M[illegible] cratactor, [illegible]
1 commiſſione reſtitutoria narrauerat bonum [illegible] petere erat neceſſe, vel quod probet, & excederet ſummā 250. ad hoc [illegible] excluderet ius Franciſci veni[illegible] ob- tum Angu[illegible] & ex conſequenti [illegible] neutri, quod [illegible] tendebatur M[illegible]
3 † ex co[illegible] ngu[illegible] videlicet quod [illegible] probando val[illegible] fructuum cōtra Petrum V[illegible] anam contra

[illegible]tra quem habuerat rem iudicatam, in qua articula[illegible] medio iuramento, fructus aſcendere ad valorem 400. ducatorum, quo reſpondebatur articulis datis per Martinu[illegible], qui con[illegible]eſſus fuerat beneficium excedere ſummam [illegible] ſed replicabatur pro parte Franciſci, & ita
5 ſecuti ſunt domini, quod [illegible]llę conf[illegible]ſſion[illegible] [illegible]on poterant pra[illegible] [illegible]c [illegible]. Franciſco, qui non veniebat ex iure Angu[illegible] ſed ex iure proprio, quia fuerat ei prouiſum per obitum Anguiani.

Deciſio XLVII.

In cauſſa Tullenſ. Matrim.

Summarium.

1 *Teſtes examinari poſſunt ſuper materiis, ſuper quibus iam ante alii fuerunt examinati, etiam primorum teſtium facta publicatione, reſpectu tam nouarum materiarum, quam antiquarum, ſtante eo quod nulliter [illegible]uerint priores teſtes examinati, & ob id fidem nullam fecerint.*

IN cauſſa Tullenſ. Matrimon. dubitaui, † *an remiſſoria* [illegible]*cedendi* [illegible] *poſſint examinari teſtes ſuper materiis,* [illegible] *fuerunt examinati, non obſtante publica-*[illegible] reſolutum, quod ſic, nedum reſpectu ma[illegible] [illegible] [illegible]um, ſed etiam reſpectu antiquarum: quia te[illegible] [illegible]ite[illegible] examinati, & taliter, quod non fa[illegible] [illegible] *Andr. in C. cmen, 2. de probat. & ibi* [illegible] *o inter. & Doctor. in cap. cum cauſſam* [illegible] *n ulti.* [illegible] *in* [illegible] *coi* [illegible] *& etiam Deciſio. Rotæ 163. & 391. in non*[illegible]

Deciſio XLVIII.

Salamantinæ Abbatiæ.

Summaria.

1 *Attent*[illegible] *non remotis, non fit progreſſus ad negotium* [illegible] *ipale de iure.*

2 *P*[illegible] *tempore litis pendentiæ ſi momentanea fueri*[illegible] *non valet, nec habetur in vlla conſideratione.*

3 [illegible] *idens poſſ*[illegible]*ioni renuntiare non poteſt, cum ſua nulliter interſ*[illegible]

EAdem d[illegible] in cau[illegible]. Salamantinæ Abbatiæ dubitaui, [illegible]m ſit [illegible] procedend[illegible]m ad negoti[illegible]m principale [illegible] is attentatis? Et di[illegible]erunt domin[illegible], prius eſſe re[illegible]c[illegible] da attent[illegible]ta, *cap. non* [illegible]*lum, de appellat. in 6. Rota* [illegible]*6. in nou. 5.* [illegible]cet diceretur non c[illegible] [illegible]emouen[illegible] [illegible]d poſſeſſionem captam lite pe[illegible] [illegible]per Ab[illegible] An[illegible]on de Mar. quia illa poſſeſſio fuerat momen[illegible]ca, & con[illegible]ſtabat, quod Didacus ad[illegible]erſarius [illegible]ſſide[illegible] [illegible]ua poſſeſſione ſtante, electio etiam Abbatis, quod [illegible] [illegible]ud attentatum, non videbatur debere reuocari, [illegible]am ille erat in poſſeſſione, nec videbatur ſua in[illegible] [illegible]e, nec quo ad vnum, nec quo ad aliud. Tamen non [illegible]tur audiendus, *ad deciſio. 412.* in nouis tamen ſor[illegible]m[illegible] [illegible]t omnes domini contrarium, quia imo poterat [illegible] reſſe aliquo tempore hanc poſſ[illegible]ionem captam [illegible] † Et poſtquam Alphonſus non poſſidebat, mi[illegible] inte[illegible]erat renuntiare illi poſſeſſioni prout & ele[illegible] [illegible]tæ, quia licet in electione non ipſe att[illegible] [illegible] [illegible]o[illegible]legiata quæ i[illegible]lum elegerat pendente lite [illegible], & Capitul[illegible]m maius, tamen recuſando vide[illegible] [illegible]tare, & propterea prius, & ante omnia erant [illegible]cu[illegible]da.

Deciſio XLIX.

Dertuſenſi Penſionis.

Summaria.

1 *Pa*[illegible] *o*[illegible]*erat ſe probare velle, in omnibus decurſis termi*[illegible]*n*[illegible] [illegible]*tionem debitam parti aduerſæ depoſui*[illegible]*e, & ſte*[illegible] [illegible]*e per aduerſarium, quo minus receperit, cũ non ſint omnia in forma probata, nõ eſt immunis a decreto executorialis brachii ſe*[illegible]*ularis.*

2 *Sol*[illegible] *tionem penſionis, aut depoſitionem eiuſdem ſi parti in Curia procuratori partis aduerſæ, habenti ſpeciale ad id mandatum ſe facturum offerat, debet eam facere oblationẽ, cum proteſtatione damnorum & intereſſe, ad effectum, vt poſſit abſolui, nec fiat progreſſus vſq; ad brachium ſeculare.*

EAdem die in cauſſa Dertuſenſis penſionis inter Frãc. Oliuera, & Franciſcum Burgoam, declarauerã Franciſcum Burgoam ob non ſ[illegible]lut[illegible]onem penſionis, & cõtra eum etiam declarauerã, [illegible] decreueram brachium ſeculare, & antequam [illegible]laxau[illegible]ram, applicuit ad Vrbem, & offerebat, † ſe probare velle fere in omnibus terminis de- 1
curſis depoſuiſſe in partibus. Vnde debebat fieri ſolutio penſion. & per ipſum aduerſari[illegible]m ſ[illegible]tiſſe quo minus acceperit. Quia tamen non conſtabat de [illegible]mnibus depoſitis, nec etiam omnia erant in probanti forma, dubitaui, an brachium ſeculare eſſet relaxandum. Et † quia Franci- 2
ſcus Burgoa offerebat ſe in Curi[illegible], vel [illegible]oluere procuratori Franciſci Oliuera, ſi habebat mandatum, vel deponere: dixerunt domini, quod debebat deponere proteſtando de damnis, expenſis, & intereſſe, & quod ego admitterem proſecutionem, ſi, & in quantum, ad effectum ſi conſtabat omnia depoſita fuiſſe facta in partibus, & per penſionariu[illegible] [illegible]ſtetiſſe quo minus acceperit, quod poſſit repetere, quo facto illum abſoluerem.

Deciſio L.

Segobienſis Canonicatus. 11 Febr.

Summaria.

1 *Indultum conceſſum Camerario de conferendo beneficia in Diœceſi alicuius ordinarii in omnibus meſibus, vel alternatim, non bene conſtitẽ de conſenſu vtriuſque, an ſit validum habendum.*

2 *Literæ ſub plumbo expeditæ* [illegible]*dem facientes de alternatiua collatione Camerarii, & ordinarii, ſtante indulto Camerarii de collatione in omnibus menſibus facienda, ſi eadem die emanarint, quibus ſtãdum, an literis, vel indulto.*

3 *Literæ Apoſtolicæ ſub plumbo expeditæ, magis authenticæ habentur quam indulta, aut literæ, quæ in formã Breuium conceduntur.*

DIe 11 eiuſdem in cauſſa Segobienſis Canonicatus dubitaui, † *vtrum Reuerendi*[illegible]*imus Camerarius poſſit vi-* 1
gore præfati indulti conferre in omnibus menſibus, vel alternatim? Fuerat [illegible] [illegible] literarum in forma Breuis conceſſum indult[illegible] [illegible] C[illegible]nerario conferendi beneficia in Diœc. Segobien[illegible] [illegible]nte conſenſu Epiſcopi: & † eadem die 2
per [illegible]ras ſub p[illegible]bo conceſſa collatio alternatiue Camer[illegible]o, & Epi[illegible]po. [illegible]uia vi[illegible]ba[illegible]ur non bene conſtare, nec de conſenſu Epi[illegible]opi, quo accedente etiã erat conceſſa alternatiua, nec de conſenſu Camerarii expeditioni literarum ſub plumbo, dubitaui qu[illegible] literę eſſent attend[illegible]æ, & propter præfata de rigore iuris res poſſit aliquando reuocari in dubium: tamen quia de conſenſu Epiſcopi, & Camerarii aliquo modo conſtabat de veriſimi[illegible]udine, & † quia literæ ſub plumbo magis authenticę 3
ſunt, & ab vſu pa[illegible] [illegible]milias quotidie [illegible]ſta fiunt, & hæc non; conceditur enim p[illegible]imo alicui Cardinali multum dilecto indultum c[illegible]nferendi beneficia in aliqua Diœceſi in o[illegible]bus menſibus & datur etiam ad reſeruata; poſtea diuid[illegible]r illi[illegible] [illegible]nd[illegible]tum per al[illegible]s literas, & conceditur alternatiua E[illegible]co[illegible], ex quo Epiſcopus nedum lucratur duos menſe[illegible] [illegible]d [illegible]m quod in alternatis menſibus ſibi conc[illegible]ſſis poſſet con[illegible]rere [illegible]ata, [illegible]uod non habuiſſet ex ſimplici[illegible] [illegible]r[illegible] quod ſolet dici ad reſerua[illegible]: dixeru[illegible] omnes domini contrarium, ſolum alternatiuã poſſe conferre.

Deciſio LI.

Dertuſenſis Sacriſtiæ, 11. Februarii.

Summaria.

1 *Teſtes deponentes de auditu in conflictu duelli ex relatione partis vulneratæ, an probent.*

2 *Vulneratus in oculo in pugna duelli, an ſit inhabilis ad*

fue[illegible] condemnati i[illegible] reconciliati, dubitatum fuit, an comprehenderentur in ſtatut[illegible]. Licet fuit dictum de eo, de [illegible]has

D E [illegible] I S I O LVI.

Dertuſen[illegible]is Sacri[illegible]æ, 6 Februarii.

S V M M A R I V M.

Te[illegible] ſi de eorum ſubornatione [illegible] mor ortus ſit, an repeti debeant, aut [illegible] ab iis examinari.

EAdem die [illegible] iſta Der[illegible]ſis Sacriſtiæ, quia [illegible] runt de nouo dati ar[illegible] ſuper duello Ioan. de Mi[illegible] [illegible] magis di[illegible] tamen in effectu [illegible] [illegible] & [illegible] vt adu[illegible] [illegible] te[illegible] rece[illegible] dic[illegible] eſſe [illegible] propter [illegible] nos [illegible] ſet Et [illegible] teſtes de [illegible] examinari, ſed non [illegible]dem, qui, ſi in aliquo non fuiſſent interrogati, poterant [illegible] Sed [illegible] prius [illegible] contra [illegible], non autem [illegible] quod [illegible] contra Ioan. de Migita, qui ad cauſſam [illegible] [illegible] forte non poterat negari quin firmiter [illegible]nare.

D E C I S I O LVII.

[illegible] paroch[illegible], 6. Februarii.

S V M M A R I A.

1 *D[illegible] batum inte[illegible] de [illegible] probationibus legitimis in iudicio clare de[illegible]*

2 *A[illegible] ſui, qua ſpoliatum ſe dicit aliquis, [illegible] nonſ[illegible] depen[illegible]*

3 *Can[illegible] nomine Capituli parti[illegible] allegant [illegible] paro[illegible] Capitulo, [illegible] probatur.*

EAdem [illegible] Parochialis de Sa[illegible] [illegible]

D E C I S I O LVIII.

Hiſpalenſis portionis.

S V M M A R I A.

1 *Accuſatio & inquiſitio, tum condemnatio etiam [illegible] reconciliatum, vel hæreti[illegible] beneficia [illegible] ideo non com[illegible] neque non accu[illegible] neque [illegible]*

2 *[illegible] reconciliatos, vel eorum [illegible] debet eſſe in forma probanti, alioquin non [illegible]*

3 *Rem[illegible] ad probationem [illegible]*

IN [illegible] portion. dub[illegible] [illegible] abſque accuſ[illegible]

inquiſitione? Et domini [illegible] quod ſententiæ quæ tam graues [illegible] in [illegible] [illegible] pontei [illegible] corpus [illegible] in ſtatuto. & [illegible] 2 qui [illegible] in forma probanti, [illegible] erat [illegible] probat[illegible] ceſſerat in Alph[illegible] [illegible] pro hoc pro- 3 ban[illegible] probanti.

D E C I S I O LIX.

[illegible]

S V M M A R I A.

1 *A[illegible] Camer[illegible] [illegible] nator [illegible], an [illegible] dependente [illegible]*

2 *F[illegible] inſtantiam partis [illegible] examinari [illegible]*

3 *In[illegible] pendente [illegible] debet [illegible] cauſ[illegible]*

IN cauſa [illegible] cadem die, quia † fuerat 1 [illegible] Cameræ, & Gubernatoris, [illegible] criminali, & ſi[illegible] erat [illegible] dubitabam, *[illegible] quid, [illegible] obſtant[illegible] mand[illegible] ex-* 2 [illegible] Et domini [illegible] quod [illegible] ſi naturæ [illegible] † non d[illegible] ent iudi- 3 [illegible] cognitione. tamen ex quo erat [illegible] commiſſionem, & obtinere, quod [illegible] obſtan[illegible] hibitione, vel quod [illegible]

D E C I S I O LX.

In quadam [illegible] mana pecuniaria.

S V M M A R I V M.

1 *Obligatio, qua fit in forma Cameræ pro[illegible] in contro[illegible] per Auditor[illegible] Cameræ, de ea iudicatur [illegible] ordinario iudice.*

IN [illegible] Romana p[illegible], cadem di[illegible] [illegible] Aud. Ca[illegible] articulis datis ex aduerſ[illegible] & [illegible] [illegible] domi[illegible] Io. Bap. [illegible] erat [illegible] [illegible] iu[illegible]

D E C I S I O LXI.

In [illegible] Ca[illegible] Sancti Georgii.

S V M M A R I A.

1 *Poſſe[illegible] vacauit per [illegible] Caraialis ex regula de impetrando.*

2 *[illegible] ex decreto irritante inſi[illegible]*

3 *[illegible] nſi poſt petitorium ſuſpenſum, [illegible] nihilis.*

4 *[illegible] quibus [illegible] fidem non adhi[illegible] inſtantiam exami[illegible]*

IN [illegible] Ciuitati[illegible] Sancti Georgii, [illegible] Antonii eſſe [illegible] cauſam per iſta [illegible] debatur ſuper [illegible] 1 poſſeſſionem [illegible] quia vaca- 1 [illegible] Cardin. & [illegible] habente [illegible] 2 [illegible] ſed etiam poſſeſſio[illegible]n. *Ro[illegible] in princip. Caſſad. de [illegible] de reſt. [illegible]* domini dixerunt contrarium:

quia [illegible] intelligitur de reſeruatione notoria, non autē in caſu iſto, in quo poteſt eſſe dubium, an [illegible] amiliaris, & non conſtare in declaratoria, vt m d [illegible] tis hīc in
5 caſu [illegible] on con [illegible] abat de familiaritate [illegible] poſt ſuſpenſum petitorium, quo caſu etiam poſſeſſi [illegible] ſtitui bilis, [illegible] decetur in d[illegible] s decr. Imo poterat di [illegible] nodo conſtare, quia examinati erant teſtes ſaluis exceptionibus, & fuit mandatum, quod ponerentur ad partem: quia
4 pars ſpoliata [illegible] negabat poſſ [illegible] examinari teſtes, cum & ta[illegible] ſſent, [illegible] ibus nō adhiberetur fides. Et ita hoc eodem die pronuntiaui.

DECISIO LXII.

Auricen. Abbatiæ, 28. Februarii.

SVMMARIA.

1 *Actor virū informare [illegible] lum ex inſpec[illegible] ne manualis deperdito regiſtro, aut eo non ap[illegible] arente poſſit*

2 *Iudici orta ſuſpicione, cauſſ[illegible] m [illegible] minuſe agi ob non apparitionem regiſt [illegible] ita ob [illegible] iſtionem [illegible] poteſt idem inde e mand re, vt cauſſa ex m pe[illegible] one iurium ori[illegible] inalium e pe[illegible] atur.*

DIE 28. [illegible] tem in cauſa Auricen. Abbatiæ cum du bit [illegible] m, an [illegible] to a [illegible] d. & Alphon ſum
1 *ſurro[illegible] atum, [illegible] ex cui [illegible] edet inforimare ine regiſtro, quo [illegible] deperditum* Di[illegible] runt domi [illegible], quod expeditum cauſſam fini [illegible], iſis actis in manuali,
2 atte nto, quod erat iuſus in [illegible] & ex et dem, q[illegible] batur præſumtio con [illegible] ta [illegible] n expedi n [illegible] tem & e uſſa ſtatus calumn [illegible] defend b[illegible] tur, prout [illegible] a [illegible] mādarunt, quod [illegible] cauſſam expedirent, [illegible] ſuis originalibus.

DECISIO LXIII.

Aſtoricenſis parochial. Sancti B[illegible] 28. Febr.

SVMMARIA.

1 *Clericatus ex teſtium relatione de [illegible] mmuni fam [illegible] reputatione probatus, an [illegible] roſit ip[illegible] lerico ad intentum aſſequendum.*

2 *Litera de Diaconatu ſidem [illegible] ientes non probant ſufficienter, non conſti [illegible] ille, qui dedi ordines [illegible] Epiſcopus, [illegible] ius quod [illegible] licentiam conferendi ab Epiſcopo habe[illegible].*

Limita & intellige qu[illegible] ites [illegible] exceptiones, [illegible] friuola ſint reiiciendæ, n[illegible]

4 *Proui ſionis literæ produ[illegible] bi ſurrept[illegible] ſuerint non prob[illegible]*

EAdem die in cauſa A[illegible] parochialis Sancti Bri[illegible]
1 xini dubitaui, an [illegible] dec [illegible] Antonius, *& quod eſſet Abbas Abbatiæ [illegible] ur* Nam d[illegible] ponente de [illegible] & [illegible]
2 tabatur [illegible] dederat ordi[illegible] Vnde vltra hoc produ [illegible] rat literas [illegible] ſuffi[illegible] ancte n [illegible] dederat ordines eſſet Ep[illegible] licentiam ab Epiſco [illegible] Burgen [illegible] tamen domi
3 n habuer [illegible] ſe probat [illegible] quod [illegible] bas.
4 erant [illegible] produ [illegible] eſſ[illegible] tur [illegible] non tractabatur [illegible] *prout* [illegible] *Abbas*, quod etiam noto [illegible]

DECISIO LXV.

C[illegible] aguritan. Archi[illegible] 28. Febr.

SVMMARIA.

1 *Succe[illegible] non pote[illegible] præiudicium [illegible] rari ex conf ſſione pi[illegible] tiam mediis iureiurando interp[illegible]*

2 *Gr[illegible] ce[illegible] non vere [illegible] primatur valor beneficii, non valet*

3 *Dicens ſe credere tantum eſſe valorem beneficii, an [illegible] ficari poſſ[illegible] etiam in vno.*

4 *Proui[illegible] nem [illegible] per obitum prædece[illegible] dec[illegible] acce[illegible] beneficia [illegible] de detur.*

5 *Surrogatus ad ius defuncti & ad litem proſecu[illegible] eodem ſtatu, & terminus [illegible] ſurro[illegible] atus.*

6 *Prædi[illegible] obſuerent etiam impediunt ſurro[illegible] m[illegible] rroga[illegible] per [illegible] debeat e[illegible] ſurrogatur.*

IN cauſa Calaguritan. Archidiaconatus, [illegible] de [illegible] bi[illegible] rum con[illegible] de [illegible] medio [illegible] t
meta [illegible] per eccleſia [illegible] ia
[illegible] ſuit verſicu[illegible] Na[illegible] guſt[illegible]
ſtis Archidiaconatu expeditur eat [illegible] in expreſſione valoris, in 20. in [illegible] atus M[illegible]
ſi[illegible] habebat, ratian [illegible] xpreſſ[illegible]
[illegible] excederet, ſummam. 260. [illegible]
quod excederet, ex [illegible] inferebat Martinu[illegible] quod [illegible] 2
tiam [illegible] ob non expreſſionem valoris [illegible]
grat[illegible] qui poſuer[illegible] 40 [illegible]
a[illegible] ſpondebat [illegible] no modo præcipu[illegible] ec
domini [illegible] voto, quod confe[illegible] o [illegible]
quia [illegible] quod credebat excedere [illegible]
poterat [illegible] tiam in vno & ſic quod [illegible]
q[illegible] inferebatur quod gratia ſine expreſſ[illegible]
eſſe[illegible] modicus exceſſus, cum vltra [illegible]
ſu[illegible] Rota pr[illegible] ſui inenda [illegible] ratia conc[illegible] quod
[illegible] 6. pars [illegible] eſſet vltra 40. & [illegible]
pro[illegible] erat [illegible] debat quia tamen [illegible] lias, vt ſupra
[illegible] in hac eadem cauſſa di[illegible] e con[illegible] m n[illegible]
d[illegible] re, [illegible] Franciſcus de Miranda, qui erat [illegible] 4
An[illegible] ex[illegible] ne habuer[illegible] nem p[illegible] n
A[illegible] at dic[illegible]
h[illegible] at [illegible] ſſio [illegible] be [illegible]
re[illegible] A[illegible] m no[illegible] poterat [illegible]
rect[illegible] ſutum [illegible] eronita ne
Mi[illegible] a quo [illegible] rogat [illegible] tus Angula 5
[illegible] proſecuti [illegible] & terminis,
[illegible] Ang[illegible]
[illegible] prout erat, quia [illegible] lata ſuerit pro
co p[illegible] Miranda. Eodem modo, & id quod con
[illegible] num [illegible] debebat obeſſ Miranda [illegible] ogat
[illegible] pere natm [illegible] mei [illegible] in cui [illegible] 6
[illegible] atur, & multis aliis rationibus, de quibus late
[illegible] ibus

DECISIO LXV.

Salamantin. Abbatiæ, 28. Februarii.

SVMMARIA.

1 *P[illegible] partis, [illegible] tentata dicitur verum ponis [illegible] m poſſ [illegible] id [illegible] petitionem parte aduc[illegible] quæ etiam attenta dicebatur.*

2 *P[illegible] ſi etiam in ne[illegible] tentauit non poteſt [illegible] attent [illegible] propriis prius attent[illegible] enter par[illegible]*

Limi[illegible] ationem huius, & c[illegible] rium vide [illegible] num. ſeq.

4 *Exceptiones plurimas patentes teſti de non [illegible] etur nec proba[illegible] der[illegible] [illegible] onem [illegible] pote[illegible]*

5 *P[illegible] ex tituli[illegible] petens quo[illegible] pin [illegible] equiratur*

EAdem die in cauſa Salamantin. Abbatiæ dubi[illegible]
[illegible] trum pe[illegible] at [illegible] taca ſeque 1
ſtitu da, [illegible] hoc pe[illegible] u
dendus [illegible] eſſe [illegible] tur atte[illegible] ſe N[illegible]
[illegible] tum, A[illegible]
& [illegible] an[illegible]
ex canonizatione poſſet deuenir[illegible] 2
ſtaret, quæ attentata per aduerſarium reuocar[illegible]

dicebat-

dicebatur, hoc non poſſe petere, quia non habebat pote-
3 ſtatem hoc petendi, antequam purgaret ſua: tamen † domini dixere reſoluen. ſecundam partem dubii, quod imo petere poterat, vigore eiuſdem conſtitutionis, & vnico contextu erat reuocanda: cum tamen prætenderetur inde, quod probaretur poſſ. Didaci, ſi eſſent duo teſtes, qui
4 optime hoc probarent, ſed † quia patiebantur multas exceptiones, noluere domini illis dare fidẽ, & dixere, quod Alphonſus deberet melius probare poſſ. aduerſarii, quã ipſe prætendebat acceſſiſſe poſt apprehenſam poſſeſſionem per ipſum: Et propterea vltimo loco attẽtata reuocanda, & in ſequeſtro ponenda, cũ † ipſo Alphonſo non eſſet reſtituibilis, ex quo ſua poſſeſſio, non fuerat hoc anno, & propterea iudicari attentata: & licet Didacus non prætenderet illum nunquam dimiſiſſe poſſeſſionem, tamen de illa prima poſſeſſione, non poterat aduerſarius intelligere, cum in articulis primis Mendoza dum viueret aduerſus Didacum cepiſſet poſſeſſionem virtute brachii ſecularis obtenti contra Didacum, & illam obtinuiſſe vſque ad eius obitum.

DECISIO LXVI.

In eadem Salamantina Abbatiæ, 23. Febr.

SVMMARIVM.

1 *Teſtibus examinatis in partibus vigore remiſſoriæ vtrũ fides debeat adhiberi.*

1 DIe 23. eiuſdem in hac cauſſa dubitaui, † *an ſit danda fides teſtibus pro parte Reuerendiſſ. Prapoſiti in partibus vigore remiſſoria examinatis?* Et quia Domini fuere varii & diuerſi, iuſſi de nouo informari ſuper eiſdem in audientia ſequenti.

DECISIO LXVII.

In cauſſa Calaguritana Abbatiſſatus monialium.

SVMMARIA.

1 *Recedente procuratore, qui cauſſam defendit; & relinquente duos ſubſtitutos, qui monitis non acceperant, præiudicant parti, & impediunt in integrum petitam reſtitutionem.*

2 *Cauſſa reſtitutionis in integrum, an ex hoc iuſte petatur, quod per abſentiam procuratoris, & ſubſtitutorũ negligentiam in non defendendo cauſſam, ſententia contra partem fuerit lata.*

3 *Bulla apoſtolica impetrata cum patẽter diſcordat a ſupplici dato libello, ius canonizatum non videtur admodum bonum, non expreſſis omnibus in Bulla requiſitis ratione conſenſus partis.*

4 *Conformis triplex ſententia lata in ſpolio, & brachii ſecularis decreti exſecutio, vbi fuerit contra partem nunquam parere volentem, & ſumme contumacem, omnem iudici adimit benignitatem, & iuris ſuadet rigorem exerceri.*

5 *Procuratorem conſtituens non ſuffragantem cauſſæ, & officium ſuum etiam monitum non exſequentem, ſibi imputare debet, nec reſtitutionem in integrũ meretur.*

EAdem die in cauſſa Abbatiſſatus monialium Calagurit. dubitaui, *an D. Ioanna veniret declaranda, ſeu audienda. . . . non parito iudicato.* Iſta Ioanna Abbatiſſa exſiſtente in poſſeſſione, reportauerat ſententiam contra
1 per contradictas, quia † procurator ſuus receſſerat relictis duobus ſubſtitutis, qui moniti, non acceptauerant, & fuerat proceſſum per contradictas, & ſententia tranſierat in iudicatum, & fuerant decretæ exſecutoriales, & intimatæ parti, & ſeruatis quatuor terminis inſtabatur pro declaratoria. Et licet cauſſa haberet difficultatẽ, quia
2 etiam pendebat cauſſa reſtitutionis in integrum, & † iuſta videbatur cauſſa reſtitutionis, ex quo procurator re-
3 ceſſerat, & ſubſtituti non defenderant cauſſam, & † ius canonizatum non videbatur admodum bonum, ex quo patenter Bulla diſcordauerat a ſupplicatione, in qua obtinuerat gratiam ſi neutri, accedente conſenſu maioris partis monialium, quod non erat expreſſum in Bulla, nec de illo conſtabat: tamen domini mandarunt, quod declararetur. . . . attenta eius maxima contumacia. † 4
Contra illam fuerant latæ tres ſententiæ conformes in ſpolio, & decretum vſque ad brachium ſeculare, nec huc vſque voluerat parere. Vnde indigna eſt, quod benigne ageretur cum ea, nec propter non comparitionem procuratoris deberet tanquam ex iuſta cauſſa reſtitui, imo † 5
ſibi debebat imputare, quia talem procuratorem conſtituerat: & quia erat de iure contumax, debebat prius parere iudicatis, non obſtante mala expeditione bullæ, quæ cum eſſet res requirens altiorem indaginem, non debebat expediri exſecutio rei iudicatæ, nolui illam declarare, ſed iterum eius procuratores audiui.

DECISIO LXIIX.

In quadam cauſſa Fratrum. 27. Febr.

SVMMARIA.

1 *Teſtibus examini ſubiectis vtrum fidẽ ſine factis interrogatoriis adhibere debeat iudex.*

2 *Pars citata pro exhibitione interrogatoriorum nõ cõparens habens notitiam citationis contumax eſt, & iudex bene facit eam contumacem declarando.*

3 *Citatio non facta ad domum habitationis citandi, an valida ſit, & obliget citatum.*

4 *Citatio facta decreto iudicis, & cum diligentia, licet non ad domum habitationis, valet, & rata habenda eſt.*

5 *Habens notitiam citationis, & tamen tempore aſſignato non comparens ſibi præiudicat.*

DIe 27. eiuſdem dubitaui, † *an etiam teſtibus examinatis ſine interrogatoriis debeat fides adhiberi?* Et domini 1
dixere, quod ſic, quia licet conſtaret ex parte Fratrum fuiſſe præſentatum examinatorem in interrogatoriis, proteſtando non examinare ſine illis, tamen non conſtabat, quod fuiſſet data notario, neque hic in Curia, prout alias fieri ſolet, nec in Ciuitate Bono. Vnde illi debet imputari ſi ſine interrogatoriis fuerunt examinati, ſi examinator ſuus receſſit cum illis: & maxime, † quia fuerũt citati pro 2
21. hora ad dandum interrogatoria. Vnde debebant comparere, & dare, & iudex qui declarauit illos contumaces recte fecit. Et licet ex aduerſo diceretur † citationem nõ 3
eſſe bonam, quia non facta ad domum, tamen fuit deciſum, quod erat † bona, quia iudex refert feciſſe diligen- 4
tiam, & ſic citatio erat facta iuxta decretum iudicis: præterea citatio erat facta pro 20. & 16. hora, comparuit hora
10. & † ſic habuit notitiam citationis: Vnde imputandum 5
erat illi, quod non comparuiſſet, & in contumaciam incidiſſet.

DECISIO LXIX.

Compoſtellan. Canonicat. 27. Febr.

SVMMARIA.

1 *Temporis decurſus annorum plus minus 40. in non proſecutione litis, facit rem habitam pro derelicta.*

2 *Surrogatis aliquis ad litem proſequendam, an præſupponatur, ob id totaliter etiam beneficium ipſi litigioſum ceſſiſſe.*

3 *Lapſus 30. annorum non ſolum litem pro derelicta habitã arguit, ſed etiam omnes actiones ceſſas eneruat ita, vt plane præſcribantur, & penitus etiam exſtinguantur.*

4 *Inſtrumentorum multiplicis ceſſionis coadunatio, & productio, vtrum litis vigorem reſtituat, habita ex curſu temporis pro derelicta, & eam faciat reuiuiſcere.*

EAdem die in cauſſa Compoſtellan. Canonicatus dubitaui, præſuppoſita lite, & bono iure Io. pro nunc, vtrum ex vltimo productis infraſcriptam litem iudicandum ſit habitam pro derelicta, † attento curſu temporis 1
tam lõgo. Nam de anno 1503. lis fuit cœpta per Iordanũ, per ſolam citationem alio non facto, & ſemper dormierat vſque ad annum 1541. & licet de anno 1508. Iordanus
† ceſſerit in Lupum, & fuerit Lupus ſurrogatus etiam ad 2
proſecutionẽ litis, qui nil fecerat, & deinde de anno 1509. Lupus ceſſerat in Gometium, qui etiam nil fecerat, & cũ

hæc ceſſio de nouo producta erat, tamen adhuc currerāt
3 † 30. anni, adeo vt nedum poterat dici litem habitam pro derelicta, ſed etiam actiones ceſſæ Gometio erāt præſcriptæ, & extinctæ, adeo vt Gometius, qui hodie ceſſerat in Alphonſum, qui litem cœperat de anno 1540. nil habebat, quod poſſet cedere, & licet in ceſſione, quam Lupus fecerat in Gometium, intrauerat Petrus, contra quē Iordanus cœperat litem conſentiens penſioni 5. ducatorum in fauorem Lupi cedētis, & hoc erat etiam de nouo pro-
4 ductum, & † in hoc magnum fiebat fundamētum, quaſi Petrus adunaret inſtrumenta ceſſionum, & lis viua remaneret, & poſſet ſic præter alium canonicatum ſuum impetrare, quia tamen erat incapax defendi per litis pēdentiam, tamen hoc fuit iudicatum abſurdum, quia de hoc omnino non conſtaret.

DECISIO LXX.

Hiſpalenſis portionis, 27. Februarii.

SVMMARIA.

1 *Bulla prouiſionis ſpecialiter facta derogare vtrum ſtatuto dicatur eccleſiæ in qua beneficii prouiſio facta eſt.*

2 *Gratia concesſa per Principem in ſpecie vim adimēs ſtatuto, dubium omne adimit, quod de ſtatuti validitate poteſt oriri.*

Et quid ſi derogationis gratia de obreptione notetur, ex falſa narratione, aut tacita veritate, nu. ſeq.

4 *Princeps narrato negotio, vt ſe habet in rei veritate, facilior redditur, aut difficilior ad concedenda, vel neganda petita, pro rei, & perſonæ ſupplicantis qualitate.*

5 *Papa expreſſe diſpenſans cum aliquo, qui notatur de inhabilitate, facit gratiam impetratam valere ad commodum ſupplicantis.*

6 *Condemnatio in caſu, de quo hic, non publicā ſolum pœnitentiā, ſed etiam combuſtionem denotat, & ideo verbum, etiā condemnati, in literis gratiæ poſitum, pleniſſimi roboris conceſſam indicat diſpenſationem, & ideo non ligatur impetrans ſtatuto, de quo in præſenti.*

IN cauſſa Hiſpalen. portion. eadem die, dubitaui, an ex
1 actis conſtaret, quod eſſet derogatum ſtatuto. † Exſtabat Bulla prouiſionis, in qua in ſpecie ſtatutis Eccleſiæ fuerat derogatum: & quia ſtatutum, de quo in præſenti cauſſa agebatur, requirebat ſpecialem derogationem, erat
2 etiam producta † gratia, perinde valere, in qua narrabatur totum ſtatutum de verbo ad verbum: & illi in ſpecie derogabatur, adeo quod negari non poſſet, quin eſſet
3 derogatum. Sed opponebatur, † derogationem eſſe ſurreptitiam, quia narrabatur progenitores prouiſi fuiſſe initiatos, nulla illis impoſita pœnitentia publica, & conſtabat ſeu per remiſſionem conſtitutum publicabatur, pœnitentiam publicam fuiſſe iniunctam .... tum in gratiis id mandatum præſumebatur doloſum, *vt per Imol. in c. ſuper literis, & Cur. iun. & Io. And. in c.* . *de iud. fal.* Et ta-
4 le mandatum allegabatur, quod † alias Princeps non fuiſſet conceſſurus, etiam narrata veritate, quia hoc narrato non poſſet negari, quia difficilius conceſſiſſet. *Ægid. ii. & no. Doct. in c. ſuper literis, & c. poſtulaſti.* Tamen domini
5 dixerunt † hanc gratiam non eſſe ſurreptitiam, ex quo Papa diſpenſabat expreſſe cum eo: etiam fuerit filius vel
6 nepos pœnitentis, ſeu etiam reconciliati, & † condemnati etiam, quod verbum condemnati in ſimilibus, non poterat non importare publicam pœnitentiam, imo combuſtionem, & hoc apparebat de mente Papæ, quod vellet omnino hanc gratiam valere, in contrarius autem de hoc non apparebat, licet præſupponant, & dicant Doctores, quod gratia ſit ſurreptitia, licet Papa facilius conceſſurus ex mandato, non tamen expreſſe conferat, vt hic.

DECISIO LXXI

Paduana cuſtodiæ prima Aprilis. 1547.

SVMMARIA.

1 *Clauſula reſeruatoria beneficiorum prothonotariorum ſedis Apoſtolicæ an extendatur ad prothonotarios etiā familiares Cardinalium.*

2 *Familiares veri alii ſunt ab illis, qui dicuntur per reſignationem.*

3 *Obfuſcatio luminis minoris fit per lumen maius, & ex hoc familiares Papæ excludunt a clauſula reſeruatoria familiares Cardinalium.*

DIe prima Aprilis. 1547. in cauſſa Paduana cuſtodiæ dubitaui, † *vtrum clauſula reſeruatoria beneficiorum* 1 *prothonotariorum intelligatur reſeruans beneficia illorum, qui ſunt prothonotarii etiam familiares Cardinalium?* Et domini dixere, quod ſic, per id, quod dicit Caſſad. *deciſione nona de præbend. Sarnen. in regula de vnione, Petr. Ferrer. quæſt. 15.* Et licet ex aduerſo diceretur dicta eorum præcedere † in veris familiaribus, ſecus in iſtis, qui per reſi- 2
gnationem ſunt: Tamen domini dixerunt, quod illi ſunt veri familiares, quia in regula Papa ita dicit illos eſſe veros. Et cum † maius lumen offuſcet minus, vt dicitur 3
in locis præallegatis, tamen ſolum reſeruantur familiaribus Papæ, non autem Cardinalium, & ita non eſt iſte caſus mixtus, vt poſſet non comprehendi ſub regula loquen. de ſimplicibus, *ad leg. ſi ita ſcriptum, de liber. & poſthum. cum not. in leg. ſecunda. ff. de verborum obligationibus*, licet ſimplex . . . . quia ſunt tantum familiares Papæ.

DECISIO LXXII.

Conchenſis penſionis, 1. Aprilis. 1547.

SVMMARIVM.

1 *Speciali procuratori ſi fiat proteſtatio a parte agēte, & intimatio, non autem principali ipſi ad effectum, vt dimittat poſſeſſionem, an releuet actorem.*

EAdem die in cauſſa Conchenſis penſionis, dubitaui, † *vtrum ſufficiat proteſtatum fuiſſe, & intimatum pro-* 1 *curatori ſpeciali, quod quis intendebat ire ſeruien Eccleſia ad effectum, vt poſtmodum condemnatus Penſionarius teneatur ad id, quod ex diſtributionibus quotidianis proceſſit, attento maxime quo ad locum, vbi erat portio, non patebat tutus acceſſus?* Et domini dixere, quod non, quia debet fieri proteſtatio, & intimatio principali ad effectum, vt dimitteret poſſeſſionem, & licet non pateret tutus acceſſus, erat ſibi ſuccurſum, prout iam fecerat, incitando illum ad cauſſam ex intimatione exſecutorialium.

DECISIO LXXIII.

Burgenſis beneficii. 1. Aprilis 1547.

SVMMARIVM.

1 *Nuntius Apoſtolicus beneficia conferens quorum collatio ad eum per indultum Apoſtolicum ſpectat, ab eo facta, tamen inualida eſt, etiam facultate ſibi conceſſa notoria exſiſtente, niſi producatur, & hoc non facto, cauſſæ controuertentes ſuper tali beneficio ſuſpenduntur, neq; exſecutioni poſſunt vllatenus mandari.*

EAdem die in vna Burgenſis beneficii, dixere domini, † quod ex quo non erant productæ facultates nuntii, 1
qui prouiderat de hoc beneficio, licet eſſent notoriæ, & in pluribus cauſſis productæ, tamen cauſſa non poterat expediri, & ita ſuſpendi.

DECISIO LXXIV.

In quadam Toletana matrimonii.

SVMMARIA.

1 *Ciuilis cauſſa impediri aliquando poteſt per criminalem, ita, vt ea ſuſpenſa non vlterius, niſi illa prius expedita procedi poſſit.*

2 *Sufficiens mandatum ſi procurator agens nō habeat impeditur proceſſus in cauſſis, & quod agitur nullum eſt, ob defectum plenioris mandati.*

3 *Mutua cauſſarum inter ſe concurrentium connexio actionem vnius ſuſpendit, & alteram ſuo curſu terminari efficit.*

4 Com-

4 *Compatibiles inter ſe, vbi ſint cauſſæ, tam ciuiles, quam criminales, ita vt vna alteram impediat, criminalis ciuili præiudicat.*

DVbitaui in vna Toletan. eadem die, *vtrum cauſſa cri-*
1 *minalis, de qua agebatur, † præiudicaret ciuili, vt in ea*
procedi non poſſit. Et licet multa hincinde dicerentur, ta-
2 men ex † quo procurator, qui comparuerat in cauſſa cri-
minali pro Domina Beatrice, & eius filio non habebat
mandatum ſufficiens, cauſſa criminalis dicebatur agi in-
ter fiſcum, & Comitem Arias: ciuilis autem inter Beatri-
cem, & filium ex vna, & Comitem Arias ex alia. Propter-
3 ea, † cum illæ cauſſæ inter diuerſas perſonas inuicem ſe
impediant, *vt l. rer. amotarum actio. ff. rerum amot.* quæ ita
reſeruatur ſecundum literam primam, *vt ibi per Bald. &*
alios, & Salyce. in l. 1. colum. 2. oppo. 10. C. quando criminalis
actio præiudicet ciuili: licet Barto. *in l. rerum amotarum,*
videtur velle aliter, quem Felyn. ſequens hic videtur
iſtam opinionem limitare, quem etiam ſequitur Sa-
4 lyce. & alii, *in dicta l.* † quando ſunt inuicem compatibi-
les, ita quod criminalis abſorbeat ciuilem, quod non eſſe
in caſu noſtro fuit iudicatum.

Decisio LXXV.

Calagurit. Abbatiſſatus, 20. April. 1547.

Svmmarivm.

1 *Sententia lata in fauorem partis, quæ tranſiuit in rem iudicatam, & conceſſis exſecutorialibus, iiſdemque pro declaratoria intimatis, ob non comparitionem, ſi ſententia arguatur de notoria iniquitate, an actus iuridici præcedentes vna cum dicta ſententia annulletur.*

IN cauſſa Calaguritana Abbatiſſatus, die 20. Aprilis,
1 1547. dubitaui, † *an ſententia Leonoræ ſit notorie iniqua.*
Lata enim fuerat ſententia in fauorem Leonoræ, quæ
tranſiuerat in iudicatum. Erãt datæ exſecutoriales, & in-
timatæ pro declaratoria, ob non comparitionem. Oppo-
nebatur de notoria iniuſtitia ſententiæ. Ideo dubita-
ui, *vt ſupra.* Et quia multa hinc inde adducebantur, tam
pro ſaluanda, quam pro impugnanda ſententia, domini
dixerunt materiam diuidi debere.

Decisio LXXVI.

In quadam Peruſ. ſeu ciuitatis Caſtelli, 20. Apr. 1547.

Svmmaria.

1 *Obtinens nomine proprio decretum exſecutorialium cum inhibitione, aliosque actus iuridicos exercens ſecuta ceſſione, mandatoque de geſtorum ratificatione proceſſus, an ex obiecto aduerſarii ob factam ceſſione dici poſſit nullus, & ob id debeat condemnatio fieri in expenſas.*

2 *Remiſſoria obtenta decerni ad partes, citatione facta in perſonam procuratoris conſtituti, non tamen acceptãtis, comparentis licet in cauſſa ad informandum, proceſſus totus eſt nullus, nec ratificari poteſt actu non geſto nomine ratificantis.*

3 *Error nominis admiſſus in proceſſu talis, vt annullet proceſſum non adimit nullitatem, ſed imputatur in curia partis, quæ diligentius, quod in rem ſuam fore vtile iudicabat, inſpicere debebat.*

4 *Comparens ad informandum non ſemper ob id mandatum de procura dicitur acceptare, ſtante, quod alius iam nominatus acceptarit, & non neceſſario in omni informante procuratorio acceptata requiritur ex quotidiano ſtylo Curiæ.*

EAdem die in cauſſa Peruſina, ſeu Ciuitatis Caſtelli
dubitaui, *vtrum proceſſus ſit nullus, & deberet fieri con-*
demnatio expenſarum. Fuerat enim commiſſa cauſſa no-
1 mine Martini de la Staffa, & † huius beneficio obtenta
erat nomine proprio decerni citatio, & inhibitio, & ſic
multos actus fecerat nomine proprio, quibus factis, pars
aduerſa dederat cõmiſſionem cauſſæ nullitatis, & do-
minus ceſſerat, & poſtmodum dederat mandatum cum
2 ratificatione geſtorum, & obtinuerat decerni † remiſſo-
riam ad partes, citato Fabio, qui licet eſſet conſtitutus
procurator, tamen non acceptauerat. Licet in hac cauſ-
ſa comparuiſſet informando. Et dixerũt domini totum
proceſſum eſſe nullum, nec potuiſſe ratificari, cum actus
non fuiſſet geſtus nomine ratificantis. Et † licet allegare- 3
tur pro ſaluando proceſſu error nominis, tamen dixerũt
domini id imputandum parti, quæ non bene inſpexerat,
quod ſit verus notarius. Et licet ẽt allegaretur Bar. *in l. 1. §.*
nunciatio, verſ. fatendum, in 2. col. ff. de noui oper. nunt. ta-
men dixerunt Do. nõ facere ad propoſitum, vt clare patet
cuilibet intuenti, nec † ex quo quis compareat informan- 4
do, dicitur acceptaſſe mandatum, cum iam alius nomi-
natus acceptaſſet, cum videamus multos informantes
non eſſe procuratores.

Decisio LXXVII.

Valentina parochial. 20. April. 1547.

Svmmarivm.

1 *Subſtituendi ad effectum tantum, ſi procurator acceptet cauſſæ defenſionem, non poteſt examinari cum præſupponatur ſcire ſecreta partis, idque in principalis ſui præiudicium etiam vrgentibus inſtanter aduerſariis, cum ſit plane iniquum cauſſæ defenſionem tali facto adimi ipſi principali.*

EAdem die in cauſſa Valentina parochialis dubitaui,
† *vtrum procurator, qui acceptauerat ad effectum ſub-* 1
ſtituendi tantum, poſſet examinari in cauſſa. Et dixerunt
domini, quod non: quia ex quo ad id tantum tranſmiſ-
ſum erat mandatum, vltra id, quod ex quo cenſebatur eſ-
ſe procurator, & acceptaſſe, notorium eſt, *clem. 1. de procu.*
tamen eum præſumebatur ſcire ſecreta cauſſæ, propter-
ea æquum non erat, vt examinaretur. Et ita mandatum
fuit non examinari, quantumcunque pars aduerſa inſta-
ret, quod examinaretur.

Decisio LXXVIII.

Troiana teſtamenti, 23. April. 1547.

Svmmaria.

1 *Copia data de teſtium publicatione ante annos 20. facta, ſi non apparet teſtium publicatio, an realiter facta præſupponatur, ad effectum, vt de nouo poſſint vel debeãt, vel non poſſint alii teſtes examinari.*

2 *Publicationem teſtium, de qua controuerſia eſt ob non cõparitionem copia fidem de publicatione habita facientis, ex eo potiſſimum argui poteſt, quod conſtet de informatione ſuper dictis teſtium, quæ ſine publicatione eorundem fieri non poteſt.*

3 *Originalia de teſtiũ publicatione habita, ſi per plures dies fuerint in manibus informantis, arguunt de attentatis, & faciunt informantem ſuſpectum.*

DIe 23. eiuſdem Troiana teſtamenti dubitaui, † *vtrum* 1
conſtet de publicatione teſtium taliter, quod non po-
tuerint, nec in futurum poſſint examinari teſtes in hac
cauſſa. Iam per 20. annos antea fuerat petita, & obtenta
publicatio teſtium, ſed quod fuiſſet data copia teſtium,
non conſtabat: vnde ex hoc non inferebatur habita pu-
blicatio, quæ ſæpiſſime petitur decerni, non tamen acce-
ptatio. Ex † alio etiam capite præſumebatur publicatio, 2
quia erat informatũ ſuper dictis teſtibus, quod ſine pu-
blicatione fieri non potuiſſet. Sed quia reperiebatur pri-
mo punctus datus, præſuppoſito, quod teſtes ita decerne-
rent: vnde licet poſtea fuiſſet datus punctus ſimpliciter,
an teſtes probent, tamen ex hoc non inferebatur, non
potuiſſe informari ſine publicatione habita, propter pa-
ctum præcedens, in quo continebatur ſubſtantia, quid
teſtes contineant. Erãt enim ſuper illa publicatione exa-
minati duos teſtes, per quos † præſumebatur attentari, 3
quod originalia data teſtium fuiſſent per plures dies in
manu informantis in hac cauſſa: quod quia teſtes nõ di-
cebant, habuit Rota hos teſtes pro non publicatis: & di-
xere domini, quod ad impediendum ne teſtes examina-
rentur propter publicationẽ, deberet plene cõſtare de re

teſtificata, non autem ſolum in domo Auditoris, vt quando non ſolent fieri, fuerunt dicta teſtium lecta, & ita habui teſtes poſt huiuſmodi publicationem examinatos pro probantibus, & in futurum poſſe alios teſtes examinari.

Decisio LXXIX.

In quadam cauſſa alias coram Aud. Cameræ agitata.

Summaria.

1 *Cameræ Apoſtolicæ Auditor iudex in cauſſa conſtitutus, non poteſt impedire ſi appelletur ad conceſſum Rotalem, quin ad illud tribunal cauſſa decidenda deuolui poſſit, cum ſententia ab eo lata poſſit a Rota reuocari, ſi fuerit suborta ſuſpicio de attentatis.*

2 *Rotale tribunal hunc ſtylum habet, vt quicquid in ea per inhibitionem fiat, emendetur, omniaque poſt inhibitionem promulgatam geſta, pro attentatis habeantur.*

1 DVbitaui, † *an ſententia Auditoris Cameræ ſit iuſte reuocanda, an attentata propter inhibitionem?* In hac enim cauſſa, quæ dicitur pependiſſe coram Auditore Cameræ, cum pars fuiſſet citata ad ſententiam, iudex remiſit ad dominum iudicem, qui declarauerat, imo coram eodem ad plures actus poſtea fuerat proceſſum. Sed pars, quæ timebat terminum declarari contra illum, appellauerat, & obtinuerat mihi committi cauſſam appellationis, & vigore commiſſionis fuerat inhibitum, tamen, vt dixi, poſtmodum proceſſerat coram eodem iudice, qui poſtmodum iterum fuerat reſtitutus, & iuſſerat partem citandam ad ſententiam. Qua tamen ſententia contra ſe lata, obtinuit aliam commiſſionem, præmiſſa tamen illa, de qua ſupra, vigore cuius ante apertionem Rotæ fuerat inhibitum parti. Aperta Rota Locumtenens Auditoris
2 Cameræ pronuntiauerat. Dubitaueram propter † ſtylum Rotæ, quæ eſt, quod quælibet inhibitio Rotalis ſit emendanda, & quicquid poſt illam factum fuerit, ſit attentatũ. In iſta ſentẽtia nedum poſt vnam inhibitionem, ſed poſt duas eſſet attẽtata. Tamẽ domini hoc caſu voluere cõtrarium. Prima enim inhibitio non obſtabat, quia illi fuerat renuntiatum per partem procedere coram eodem iudice, nec ſecundam voluere oſtendere, tanquam nimis calumnioſam. Et ita domini dixere ſententiam bonam.

Decisio LXXX.

Veronenſis parochialis, 23 Aprilis, 1547.

Summaria.

1 *Commenda parochialis obtenta per indultum ante obitum paucis diebus reſignari poteſt, in perſonam benemeritam, & gratam, vt in indulto, ſubiacetque regulæ de infirmis, cum non pro temporali, ſed perpetua ipſa commenda habeatur.*

2 *Commenda per indultum habita cum libera collatione, cui placuerit, & diſpoſitione de fructibus, ac ſi in titulum obtinuiſſet, ſubiacet regulæ de infirmis, & eius ceſſio valida eſt in commodum reſignatarii.*

EAdem die in cauſſa Veronen. parochialis dubitaui,
1 † vtrum commenda, de qua agitur, ſubiacebat regulæ de infirmis reſignan. Hanc enim parochialem Epiſcopus Veronenſis obtinuerat ſibi commendari vigo-
2 re indulti ſui ſub eius Vicario, † quoad ipſam alicui perſonæ benemeritæ, & gratæ duxerit conferendum, & deinde poſſit diſponere de fructibus, perinde ac ſi in titulum obtinuiſſet. Huic commendæ ceſſerat Epiſcopus poſt paucos dies ante eius obitum. Vnde dubitabatur, an ſubiaceret regulæ de infirmis reſignantibus, tanquam commenda eſſet temporalis, non perpetua, *ad not. per Sarnen. quaſt. 13. eiuſdem regulæ.* Tamen domini habuere hanc commendam pro perpetua, & per conſequens ex dictis eiuſdem Sarnen. ſubiacere regulæ. Ponderarunt etiam verba ſimpliciter loquentia, & dicentia, ſi quis in infirmitate conſtitutus reſignauit aliquod beneficium, adeo quod habuerit pro conſtanti hanc ceſſionem ſubiacere regulæ.

Decisio LXXXI.

Toletani matrimonii, 23. Aprilis, 1547.

Summarium.

1 *Cauſſa ciuilis ex incidenti materias diffamatorias, vtpote ex concubinatu maritata producentes, an recipere poſſit.*

EAdem die in cauſſa Toletan. matrimonii dubitaui,
† *an materia diffamatoria Dominæ Beatricis ſint recipiendæ in cauſſa ciuili.* Anno etiam elapſo meſe Martio in hac eadem cauſſa erant dati articuli, inter quos erat vnus continens concubinatum D. Beatricis, & Gabrielis, D. Franciſci ſeu Ferdinandi, alias examinatus in remiſſoria huius cauſſæ, & poſt longam diſcuſſionem domini anno præterito iudicarunt, admittendas eſſe has materias, nunc etiam iterum ſuper hoc inſtiterũt. Et domini idem dixere, teſtes ſuper hoc recipiendos eſſe. 1

Decisio LXXXII.

De inhabilitate ad beneficia, 27. April. 1547.

Summaria.

1 *Cedens iura ſua, quæ habere dicitur in beneficio per impetrationem, non ſeruatis contentis in regula de impetrãdis inhabilis redditur ad obtinendum beneficium.*

2 *Regula de certo modo impetrando beneficia Pauli Tertii Pont. Max. refertur ad futuram beneficiorum collationem, cum per dictionem de cetero loquatur, non ad præteritum ante regulæ promulgationem.*

DIe 27. eiuſdem dubitaui, *vtrum Alphonſus de Fonſeca ſit inhabilis ad obtinendum beneficium, de quo agitur, propter regulam vltimo loco per Petrum aduerſarium productam.* Hic enim Alphonſus habuerat multa iura diuerſarum perſonarum per illorum † ceſſionem, inter quæ 1 erant iura Stephani del Campo, qui habebat impetrationem certo modo, nec ſeruauerat contenta in regula, de impetrando certo modo propter quod ex regula Pauli erat omnino inhabilis ad obtinendum idem beneficium, & nedum ipſe Stephanus, ſed etiam Alphonſus eius ceſſionarius erat factus inhabilis, vt cantant verba regulæ Pauli editæ de anno 1540. Vnde ex hoc prætendebatur Alphonſum fuiſſe ante publicationem regulæ, † & 2 regula loquitur per verbum de cetero, & ſic capiunt tantum facta. Et dixere domini regulam non inhabilitare Alphonſum. Et ita pronuntiaui.

Decisio LXXXIII.

Calaguritana Abbatiſſatus, 27. Aprilis, 1547.

Summaria.

1 *Superior confirmans electionem Abbatiſſæ, non capacis gradus, aut dignitatis ob minorennem ætatem, inualide confert confirmationem, etiam non obſtante, quod a maiori parte monialium concorditer fuerit electio facta.*

2 *Prouiſio nouiter obtenta narrato nullos fructus perceptos ſubſecuta confeſſione, poſtmodum in articulis datis contraria, vtrum ob id ſit ſurreptitia.*

3 *Confitens articulando ſe fructuum perceptione vſum quidem, non tamen ante nouam prouiſionem, prouiſio non poteſt dici ſurreptitia.*

4 *Spirituales fructus percipi ab aliquo dicuntur, qui adminiſtrationem officii, vel dignitatis exercet, temporales verò, qui prouentus annuos in ſua commoda conuertit.*

5 *Fructuum temporalium ratione Datario compoſitio ſolui ſolet, non ſpiritualium in exercitatione officii conſiſtentium.*

6 *Electione facta ad dignitatem ſubſecutaque confirmatione, licet nulliter facta ob defectum iuriſdictionis confirmantis, ſi fructus temporales percipiantur locum habet, c. ſp. auaritia, de elect. in 6.*

7 *Confirmatio obtenta, licet nulla ex defectu iuriſdictionis eius, a quo emanauit, an excuſet a pœna, de qua in c. auaritia, de elect. in 6. Limita & intellige, vt ibi.*

8 *Prouiſio etiam recenter facta, tanquam noua emanata*

cum

cum non eſſet gratioſa, utpote, quod [illegible] mandatum, ſi & quatenus idoneus reperiatur, qui cupit ſibi provideri, [illegible] nullo effectu non prod[illegible] promiſſo, & eſt ipſo [illegible] planè [illegible].

9 *Ingeſ[illegible] habitu [illegible] adminiſtratio[illegible] excipitur [illegible] pœnam [illegible] celerem [illegible] properanter [illegible] quod habebat per [illegible].*

E Adem die in cauſſa Calagurit. na Abbatiſſatus dubi[illegible] Ioannam [illegible]
1 [illegible] epiſtola. † Iſtuc enim [illegible] erat [illegible] a monialibus, & confirm[illegible] ca[illegible] quia [illegible] Confirmati [illegible]
2 [illegible]
[illegible]
4 [illegible]
5 [illegible] bus. [illegible]
6 [illegible] confirm [illegible]
7 [illegible] pœna [illegible]
[illegible] prouiſ[illegible] non erat [illegible] manda[illegible] onſtabat [illegible] ratio[illegible] & ſic [illegible] in[illegible]t.

Deciſio LXXXIV.

Segobien. Canonicatus & præbendæ, 29 Aprilis, 1547.

SVMMARIA.

1 *[illegible] Bulla concedentes [illegible] alternatiuam [illegible] forma commiſſionem [illegible] admi[illegible].*
2 *[illegible] literis ſub plumbo emanat [illegible] alternatiuam [illegible] Cardinali concedentibus [illegible] ſub forma [illegible] indultum [illegible] menſes concedentibus [illegible]*
3 *[illegible] literarum expedi[illegible] alternatiua [illegible]*
4 *[illegible]*
5 *[illegible] ad omnes menſes in beneficiis [illegible] alternatiua [illegible]*
6 *[illegible]*
7 *[illegible]*

7 *Remiſſio literarum non conſiſtit de conſenſu partium, an [illegible] ad expediendas earundem poſſit?*

D Ie 29. eiuſdem [illegible] cauſſa Segobien. Canonicatus, & præbendæ dubitabatur, † utrum literæ ſint remittendæ 1 ad corrigendum, [illegible] formam commiſſionis in omni cauſſa [illegible]. Cum [illegible] illas fuiſſe reſolutum [illegible] literis plum- 2 [illegible] Cardinali, non autem literis [illegible] concedentibus [illegible] Cardinali [illegible] pro Cardinali, & [illegible] erant commi[illegible], ut præfixo [illegible] pro Cardinali [illegible] expediti fuerunt, quo [illegible] caret pro[illegible] ad expedito[illegible] remitte[illegible] expeditæ illæ literæ [illegible] conſenſu, quo [illegible] expeditum, & [illegible] ſtatus. Quæ contine- 3 bant, quod [illegible] tores Epiſcopi [illegible] conſenſe[illegible] in forma reſcripta breuis, ac [illegible] aliarum literarum expedi[illegible] reperiebatur. Vnde dice[illegible] Cardinalis, † quod non ſcribebat literis 4 [illegible] ſed tantum [illegible] quam [illegible] expectationi ſi[illegible] non autem diſ[illegible] autem dicebatur, quod imo iſte [illegible] Quia [illegible] conſenſum fuit indul- 5 [illegible] omnes menſes [illegible] conſenſum fuiſſe exi[illegible] poteſt [illegible] quæ erat Epiſcopo fauorabi[illegible] hanc partem [illegible] maior pars dominorum duobus [illegible] fuit reſolutum, quod [illegible] duos peritos, † videbatur e- 6 [illegible] cum & Car[illegible] nec Cardinalis [illegible] quia tunc [illegible] parte alternatiua [illegible] coram [illegible] habuit [illegible] per dubia. [illegible] opi[illegible] fuit in opinione, [illegible] male expeditæ, & utroque viſo regiſtro di- xere [illegible] adeo quod domini fuere opi- 7 [illegible] quod re[illegible] ntur, niſi [illegible] ſtaret de tacito conſenſu, tam Cardinalis, quam Epiſcopi.

Deciſio LXXXV.

A[illegible] Parochialis, 29. Aprilis, 1547.

SVMMARIA.

1 *[illegible] de beneficio curam animarum haben[illegible] prouiſione legitima literæ contur[illegible] præualeat non apparentibus teſtibus de [illegible].*
2 *[illegible] ex bona & legitima depoſitione fit, [illegible] contra ex defectu oſtitate.*

E Adem die [illegible] Aſtoricen. Parochialis dubitaui, utrum ex teſtibus examinatis, qui allegabantur, ceſſaſſet [illegible] concurr[illegible] prouiſus à Legato 1 [illegible] & prouiſus à Legato h[illegible] Nouembr[illegible] quia non erat bona [illegible] Apoſtolicum [illegible] ebat datam 24. D[illegible] dubitabatur de antido[illegible] ſuper hoc fuerant exa[illegible] abbreuiator le[illegible] habuerunt [illegible] bant, pro[illegible] probationis, dixereque quod [illegible].

Deciſio LXXXVI.

N[illegible] Canonicat. & præben. 19. Aprilis, 1547.

SVMMARIVM.

1 *[illegible] ex cauſa [illegible] ad cauſſam, & conce[illegible] partes di[illegible] conditionali [illegible] & quatenus [illegible] articulos [illegible] proponere, teſteſq;*

[illegible] ceperat procedere coram Auditore Cameræ,
4 [illegible] ini † dixere, ſent[illegible]ntiam eſſe ſubſcribendam, [illegible] principalis fuerat perſonaliter citatus ad comparendum coram me, nec poterat dici calumnioſa, pro [illegible] hoc [illegible]ec attentata, poſtquam mihi ca[illegible] c[illegible]m[illegible]iſſa fuerat & diu [illegible]r[illegible]a erat cauſſa, quæ coram Aud. Cameræ pependit.

Decisio XC[illegible].

Calaguri Abbatiſſatus, [illegible] Maii, 1547.

Summaria.

1 [illegible]llo ſupplici, ſi gratia ſecundari[illegible] fuerit impetrata, quæ erat [illegible]nomi[illegible]ata tacite de prima gratia limitatum, anvi[illegible]tium ſubreptionis ineſſe poſſit.

2 [illegible]mita[illegible] [illegible]a dicitur ea, quæ ſub conditione conceditur cum clauſula, ſi & quatenus cōſenſus accedat ma[illegible]r[illegible] p[illegible]rt[illegible] [illegible] hoc ca[illegible].

3 [illegible]tent[illegible] [illegible]unda [illegible] [illegible] mentione de prima, ſur[illegible] [illegible] extend[illegible] ſurreptio, non ſ[illegible]lum ad [illegible] etiam ad quacunque conceſſione & [illegible] ben[illegible] [illegible]um.

4 [illegible] ſupplicant[illegible] primam [illegible]am[illegible], haud dubie [illegible] [illegible] non [illegible] conce[illegible] [illegible].

5 [illegible] per modicas dicuntur [illegible] [illegible]rum exp[illegible] [illegible]nem [illegible] [illegible] & ideo de partium [illegible]tur, cum nemo ſuum [illegible]e præſumatur.

6 [illegible] ſi produ[illegible] [illegible]erit in [illegible] [illegible] [illegible]ales [illegible] [illegible] [illegible] in omne [illegible] [illegible]dum.

1 E[illegible] a Ab[illegible]ſſ[illegible] [illegible] [illegible]epta, quia [illegible] prima gratia [illegible] [illegible] erat [illegible]nim [illegible]

[illegible]

[illegible] Abb. præ[illegible]ept[illegible] [illegible] maxime in grat[illegible] ad b[illegible] [illegible] ex [illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] & oſte[illegible] [illegible] [illegible] nota [illegible] Doctore [illegible] ſurre[illegible] [illegible] mention[illegible] [illegible] od [illegible]
4 [illegible] narrat [illegible] [illegible] [illegible] od non [illegible] ono[illegible] [illegible] [illegible] erat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ... [illegible] ... [illegible] [illegible] [illegible] inerat. Dicebatur etiam, quod, in quo gratia ſi neutri, ſtatus & merita cauſſæ pro expreſſis habeant, vigore huius clauſulæ poterant omnia exprimi, & [illegible]arrari in hac gratia ex ſtylo Curiæ, *Ant. de Butr. conſ.* [illegible] *decis. 38. super Regulis Cancellari*[illegible]. Sed nec iſtud pl[illegible]it, tum qui[illegible] [illegible] loquebantur de meritis cauſſæ in petitorio, non poſſeſſorio, de quo null[illegible] [illegible]ebat mentio, tam[illegible]n quia intelligebatur de ſtatu liti[illegible] & meri[illegible]is cauſſæ, non aut[illegible] [illegible] gratiis in huiuſmodi cauſſis producendis.

Decisio XCII.

Salaman[illegible]næ Abbatiæ, [illegible] Maii, 1547.

S[illegible]mmari[illegible].

1 *Abbas ſi lis moueatur ratione [illegible] & contra eum ſententia ab[illegible] [illegible], & ſuper eadem Abbatia [illegible] [illegible] [illegible] obtenta etiam [illegible] [illegible] reliquis re[illegible] [illegible] [illegible] Abbatem ſpoliatum, hæc dicuntur haud [illegible] [illegible].*

2 *Inſtrumenta [illegible] non plene probent [illegible] [illegible] cum vnus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non cō[illegible] [illegible] ſpoliatam [illegible] veterem, ne[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]uptionem in[illegible] [illegible].*

3 *Dicens [illegible] nomine poſſidere, [illegible] poſſeſſionē cepiſſe, [illegible] mand[illegible]to non conſtiterit inualida eſt [illegible] nullo modo propter hanc inhabilitatem [illegible].*

E Ad[illegible] Salamantinæ Abbatiæ, dubitani, [illegible] dacus enim [illegible] ha[illegible] Abba-
1 [illegible] fu[illegible]rat mot[illegible] p[illegible] ſcum de M[illegible] [illegible] dem, Abb[illegible] [illegible] ſequeſtrat[illegible] [illegible] certā, [illegible] & q[illegible] [illegible]cet proceſſu[illegible] [illegible] in hac cau[illegible] [illegible] us, [illegible]men præ[illegible] [illegible] poſ[illegible]em vi[illegible] [illegible] & cum [illegible] re[illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible]ur poſſ. [illegible] p[illegible]r primā [illegible] pote[illegible] [illegible] [illegible]nuaſſe [illegible] [illegible]ter interru[illegible] quia non bene con[illegible]abat [illegible] poſſeſſione Franci-
2 [illegible] [illegible]n inſtrumenta, [illegible] in quodam par[illegible] [illegible] Io. Clerici, nō pro[illegible] poſſeſſionē, [illegible] per [illegible] [illegible]m probar[illegible]r, quia vnus tantum [illegible] alius [illegible] publica voc[illegible] & fama [illegible] tertius de auditu [illegible] quamplurimi, & ſic [illegible]obatio erat imper[illegible] [illegible] [illegible]la non atte[illegible]ſta-
3 [illegible] ſed de q[illegible]dam qui no[illegible] [illegible] poſſeſſionem [illegible]e, & cōtinuaſſe, de[illegible] conſ[illegible]bat. Et pr[illegible] [illegible]ea dixere nul[illegible] mo[illegible]o [illegible] one F[illegible], & propterea [illegible] poſſeſſionem [illegible] interruptam.

[illegible]isio XC[illegible]II.

Fu[illegible] Pri[illegible]atus, [illegible] Maii. [illegible]547.

Summarium.

1 *Dato mand[illegible] [illegible] & teſtibus examinat[illegible] [illegible] nunoque etiam dato, an remiſſoria [illegible].*

D[illegible]e 9. Maii in ca[illegible] Ful[illegible]naten. Prioratus de [illegible], [illegible] H[illegible] in cauſſam in
1 ſecunda inſtantia, erat [illegible] mandat[illegible] [illegible]s deſtando [illegible] & [illegible] teſtibus examinatis, in prima erat [illegible]tus terminus. Et dixere domini dandam eſſe remiſſoriam.

Decisio XCIIII.

Valentini matrimonii, 9. Maii, 1547.

Summaria.

1 *Curſus annorum 18. & ſic diuturnus, articulos non raro alias propoſitos efficere dicitur reprobatorios in cauſſa matrimoniali, nec vacare calumnia proponentes iudicantur.*

2 *Articuli calumnioſe dati animo differendi litem, & cauſſam protelandi, & repetiti bis terue, reprobatorii ſunt, & non admittuntur in cauſſa matrimoniali.*

3 *Nouum articulum de nouo matrimonio inducens poſt lapſum 18. annorum, quo de primo matrimonio agitatur, tanquam ſomnians reiicitur ... nentiquam calumnia vacare di...ur.*

EAdem di... in cauſſa Va... matrim... dubitaui,
1 † *vtrum articul... d... ſ...ut... eud in ... 18. annos, quibus cauſſa ſuper ... matrimonii pende...*, tamē in partibus in Curia ſue... ... ſuper quibus in Rota ... erat ... tat... in ſecunda inſtantia ... in tertia iam erat dat... ſuper mat... & nunquam aſſirmatum per ... contr... matrim... pronuntiaui, vt exc... ſubſcribendum ſententiam, poſtquam ve... & ... articulos, imo poſtquam ... continen... nedum mat... nouas, verum antiquas, & tertio reprobat... s,
2 † quos articulos adeo calumnio... datos ... eſt, animo exſpectationem differendi, ... non ad... ndos eſſe ... ſerunt. Bis enim alias fuerant ... articuli reprobatorii ... & quam pluri... teſtes examinati, adeo quod v... fuit
3 non poſſ... aliqui vltra probari: ideo calumni... articu... labatur etiam ... quod ... nuum & antiquum ... nium, ad inſtandum primum, quod & ... apparet, vt poſt 18. annos, quo cauſſa pend... ſomniarunt, & erat ter... contrar... pro... t quo, ad... quod fuit vnum dominis artic... reiicere.

Decisio XCV.

Parochialis de Antiueros, 11. Maii, 1547.

Summaria.

1 *Victum & veſtitum ſubminiſtr... ... licens, ſi teſtes probent, an per ... cienter que pr... bata dicatur ... audiui ... publicam ... talem a ... Car... nale ... nia innatum ...*

2 *Collatio Papæ ... familiari C... ... ... eſt, pro... ... ne ... gula ...*

EAdem di... in ... de Antiueros ...
1 p... to, quod ... A... M... do ... vnum ... C... d... alus C... ... tinel... ca o... ma... *ume.* ... *tum* ... *gitur*, vltr... le... principi... ad ... h... b... ...
2 & † ſic quod ... de quibus ... de ... bus per obitum ... Ca...

Decisio XCVI.

De reſignatione ... in quadam ... 11. Maii, 1547.

Summaria.

1 *Mandato emanante ad ... ndum in manibus Vicarii, vel alterius ad ... ſtatem h... ntis ... in mandato nominata, ſi illa reſignatio fac... vigo*re, talis mandati, an tanquam ſimoniaca ſuſpecta ſit habenda.

2 *Reſignatio libere facta Ordinario vel eius Vicario, non in fauorem certæ perſonæ, non poteſt dici ſimoniaca.*

3 *Vi... ... non aliter, nec alio modo in reſignatione, qu... qual... e dicitur.*

4 *Facta reſignatione ab aliquo in fauorem certæ perſonæ, ... pr... ... on fiat in eam, præſupponitur non ratificaſſe re...ationem, nec aliter velle vacare.*

5 *Mandatum ſi contineat reſignationem fieri debere in manibus cuiuſcunque ad id poteſtatem habentis, et in fauorem cer... perſonæ, non eſt ſimoniacum, ... que ... tione primi membri, ad id poteſtatem habentis.*

6 *Finis mandati ... excedat ut fruſtratorium eſt mandatum, cum id delictum contineat, quod non poteſt vel debet cadere in mandatum.*

DIe 13. eiuſdem dubitaui ... *um reſignatio facta coram ordinario ... ſimoniaca.* Et ... um faciebat,
† quia erat dat... mandatum ad reſignandum ... 2
manibus Vicarii vel alterius ad id poteſtatem habentis in fauorem c... perſonæ in mandato nominatæ, & ... petendum i... p... de ... Et propterea *ex not in c. ex parte ... primo, per ... & D... de off. del...* dicebatur reſ... ti... v... mandati in manibus Vicarii facta e... ... contrarium al... b...r, *deciſ...* de ſim... mi... dixere n... facere ad propoſitum qui... lo... r... in... ſignante li...ere. Sed ſi ppoſito, q... 3
cert... perſona ... vnde reſ... natio non erat ... cta ... fauor... certæ perſonæ, cum p... rdi... ... non obſtante ſu... ... ne. F... ... agebatur, non eſt ... ... n... al... ... men domini dixer... 4
parar... ... tion... in fau... certæ perſonæ, ... tur, quod ... non ... *in tract. de ... p... 60.* ... non be... loqui ... in ... retur. Et ita ... quod talis reſig... tio non valeret, & ... penes reſignat... m. Duo tamen ... ainis ... quod ... mandatum non erat ſimo- 5
... datum ad reſignandum in manibus ... ad id poteſtatem habentis, & in fauorem cer... vnde poterat intelligi de Papa, ... reſignatio, & in fauorem certæ per... ... Verdun ... Docto. *in d. ... ex p...* C... Vnde talis reſignatio in manibus Vicarii,
† ... mandati, quod non intelligitur datum 6
ad ... ad reſignandum ſimoniace ... expreſſe erat ... mandato ... reſignandum in manibus Vicarii, & ſic fines ma... excedi...at.

Decisio XCVII.

Conchenſis terrarum, 13. Maii, 1547.

Summaria.

1 *Teſtes deponentes de actibus pe... quales ſunt ſcindere ligna, paſſcolare pecora in terris, de quibus ... ne ... quæ prætendit de poſſeſſione de quorum tamen ... non conſtat, ... minus de ... tione prædeceſſoris, non probant poſſeſſionem.*

2 *... teſtium inualida eſt, qua dic... de iure lignandi ... partium, in cuius ... orem deponit non fac... ... rem ... parti aduerſ...*

EAdem ... tuli do... qui deponerent teſtes in ... Concheu... terrarum ... examinati pro parte C... ... prætendebat ſpoli... tum, & ... ſex... mi... quos ... duabus ... non b... pr... ... tes de actibus ſorus dixer... vidi... ſcindere ligna, & paſcere in terris de quibus

quibus agebatur, ſoluiſſe agentibus pro Cardinale, quos
nominabant, de quorum tamen mandato nõ conſtabat,
nec de ratificatione Cardinalis antiqui, quam nitebantur
probare, quod poſſederat, & ideo Cardinalem poſſediſſe
non probant. Secunda ratio, quia iſti teſtes non deponebant,
niſi de poſſeſſione iuris lignandi, & paſcendi, quod
quidem erat in poſſeſſorio iuris incorporatum, & pro-
2 pterea † requirebatur ſcientia aduerſariorum, quia antiquitus
ante erectionem præpoſituræ, ad quam prætendebantur
ſpectare iſta terrena, quib. Cardinalis erat præpoſitus
in poſſeſſione iſtorum bonorum, vnde ad probandum
de tali poſſeſſione, ſcientia eorum requirebatur.

Decisio XCVIII.

Toletani Matrimonii, 13. Maii, 1547.

Svmmarivm.

1 *Nulliter examinati teſtes, vtpote alias in remiſſoria producti, & ſibi cõtrarii, probationem etiam faciunt nullam, ex communi ſemel malus ſemper præſumitur malus, niſi aliud appareat.*

EAdem die in cauſſa Toletani matrimonii deduxi ad
notitiam Dominorum, qualiter pro parte Beatricis
& filii erant producti, de nouo alii duo teſtes in partibus
examinati, qui de publica voce & fama deponebant
Concubinatus, validitatis ſententiarum, libertatis
Io. Baptiſtæ malæ vitæ, bonæ & optimæ Beatricem, quibus
& aliis hactenus lectis, de quibus ſupra informatum
pro parte Comitis, nedum vllam fidem eſſe adhibẽdam,
1 qui nulliter examinati, nec etiam fumum, nec aliquid relictum
in animo fuit, quod Dominis poſſet excitare fidẽ,
quia ex multis apparebat eos falſos, & præcipue, cum
duo ex his alias in remiſſoria examinati, latiſſime ſibi in
multis contradixerint: & notarius de hoc, vt examinarentur
rogatus, datis aliis...... Tum tribus annis ſuſpectus,
in exſecutione cuiuſdam proceſſus extracti ex actis,
& inſtrumentis in conſilio Regio, & in hac cauſſa
productis.....

Decisio XCIX.

In quadam Cremonenſi, 13. Maii, 1547.

Svmmarivm.

1 *Canonizatio nouæ prouiſionis ad id, vt parti commodum afferat, expedienda eſt per literas, ſuper huiuſmodi prouiſione, vt eſt de ſtylo Curiæ expediri ſolitas.*

IN cauſſa Cremonen. ſiue Veronen. eadem die de Triuentiolo,
fuit dictum, quod licet in actis fuiſſent productæ
literæ aduerſarii, ex quo tamen illæ non poterant
1 canonizari, ſed † inſtabatur pro canonizatione nouæ
prouiſionis, literæ ſuper noua prouiſione erant expediendæ.
Et cum eſſet dictum de Regula de non iudicando,
& etiam inſtaretur pro abſolutione, quia literæ non erant
expeditæ, fuit per dominos dictum, quod non pronuntiaretur,
ſed daretur tempus congruum ad literas
expediendas.

Decisio C.

Fulginaten. Prioratus, 13. Maii, 1547.

Svmmarivm.

1 *Sententia lata contra poſſeſſorem, ſi ſequeſtrum fiat ab actore, & eius nomine dati duo ſequeſtratores, eadem conditio reo offerenda eſt, vt & ipſe nominet ſequeſtratores, ne cauſſa ſua patrocinus defraudetur, qui iudicis arbitrio etiam inuito actore poſſunt conſtitui.*

1 IN cauſſa Fulginatenſis Prioratus eadem die, cum † lata
ſententia contra poſſeſſorem, fuiſſet datum ſequeſtrum,
& duo ſequeſtratores ad inſtantiam actoris, cum
procurator Romæ neſciret, quem deberet nominare ex
parte ſua, niſi prius conſilio ſuper hoc, & conſulto principali,
poſtea in ſecundo coram me fuit præſentata commiſſio,
vt arbitrio meo deberem deputare ſequeſtratores
ad inſtantiam rei; & cum pro parte actoris negaretur,
hoc debere fieri, attento, quod duo homines probi iam
deputati fuerant, quibus nimia eſſet danda fides, dixerunt
domini, non debere negari reo, quin ipſe nominaret,
vt ad eius inſtantiam apponeretur etiam nouus ſequeſtrator.

Decisio CI.

Valentina denegationis admiſſionis militem.

Svmmaria.

1 *Priuilegiis ſtantibus, & indultis de cognitione cauſſarum per ſe, an incidente litigio veniat negotium vigore priuilegiorum & indultorum, ſuper hoc habitorum remittendum, an non obſtantibus eis in Romana Curia cognoſci de eo, vt etiam determinari poſſit.*

2 *Religio Sacra Hieroſolymitana militia obtinuit priuilegium a Sede Apoſtolica, quod de omnib. querelis, quæſtionibus, litibus, & cauſſis, tam ſuper beneficiis, quam aliis debeat cognoſci per Magnum Religionis Magiſtrum, & Conuentum, idque in omni inſtantia.*

3 *Commiſſionis vigore, ſi conceſſis antea priuilegiis, etiam quibuſcunque in ſpecie derogetur, de litium determinatione, per Religionem Hieroſolymitanam faciendis, adiecta clauſula, quorum tenore, non obſtant priuilegia, quin cauſſa ventilatio, eiuſdemq; deciſio ad Curiã Romanam, & Rotale tribunal deuolui poſſit.*

4 *Hieroſolymitana Religio habens priuilegium determinãdi cauſſas incidentes inter ſuos milites, litigans cum Religione, ſi non ſit eius miles, vel ſubditus, tamen ſi ſe voluntarie ſubiecit Religioni, ab eaque fuerit acceptatus, an ab ea ad curiam appellare poſſit.*

5 *Conceſſio priuilegii de non recurrendo ad Curiã in cauſſa ventilationis, excludit appellationem ad eam, conditionaliter tamen, ſi & quatenus iuſtitia parti petenti ab habente priuilegium deciſionis cauſſarum adminiſtretur, qua denegata infringitur vis priuilegii, & cauſſa per appellationem ad Curiam deuoluitur.*

6 *Grauaminis continuatio, & prioris iuris adminiſtratio ſubtracta, cauſſas ex priuilegio indultis inappellabiles, & ad maius tribunal a priori abſtractionem deducit.*

7 *Nemo iudex in propria cauſſa determinatione eſſe debet, ex trita legum & vulgata iuris determinatione.*

IN cauſſa Valentina denegationis admiſſionis, in mili-
tem, dubitaui, *vtrum † cauſſa ſit remittenda, vel non, ob-* 1
ſtantibus priuilegiis productis, poſſit in Curia Romana cognoſci.
† Sacra enim Religio Hieroſolymitana habet pri- 2
uilegium, quod de omnibus querelis, quæſtionibus, litibus,
& cauſſis, tam ſuper beneficiis, quam aliis, debeat
cognoſci per Magnum Magiſtrum, & conuentum in omni
inſtantia. Vnus petierat ſe admitti in militem, &
probauerat ſecundum eius incumbentiam, fuit admiſſus,
ſed noluere ſibi dare habitum, niſi melius probaret:
ab hac ſententia Magni Magiſtri, & Conuentus petebat
cauſſam remitti. Domini dixere, † quod ex quo in cõmiſ- 3
ſione erat derogatum omnibus priuilegiis, cum clauſula,
quorum tenores, & ſic de verbo ad verbum, quod propterea
hæc priuilegia nõ obſtant, quominus hic in curia cauſſa
cognoſceretur, *ad dicta per Anto. de Butr. in conſ. 2. &
late tradit Felyn. in c. nonnullis, col. 6. verſ. ad dimiſ. primo. de
reſcript.* Et † quia priuilegium loquitur de cauſſis inter 4
milites, dubitabatur nunquid appellatio comprehenderetur,
quia non eſſet nec miles, nec ſubditus; & domini
inclinarunt in id, quod comprehenderetur in priuilegio.
Quia vltro ſe obtulerat Religioni, & illi ſe ſubiecerat, quæ
& illum acceptauerat. licet ei fuerit mandatum, quod
melius probaret incumbentia in priuilegio, & † excipi- 5
tur, quod omnes cauſſæ, præterquam, ſi appellaret propter
abnegatam iuſtitiam, & ab illa perperam, & continua
grauamina imponerentur. Et Domini inclinarunt,
quod hic ſaltem guſtandum eſſet, an in vero eſſet † dene- 6
gata iuſtitia, & illarum grauamen, vt ſciretur, an eſſet re-
mittend., vel non. ſicbat etiam alia difficultas, quia cauſſa 7
erat cõmiſſa hic, & contra Magnum Magiſtrum, vnde nõ
videtur iuridicum, quod ad Magnum Magiſtrum aduera

ſarium remitteretur. Sed etiam in hoc domini inclinabant, quod eſſet committenda, cum cauſſa illa non tangeret Magnum Magiſtrum principaliter, tamen ex quo commiſſio erat ita ampla, vt impediret remiſſionem, alia capita non plene diſcuſſa fuere.

Decisio CII.

Cæſarauguſtanæ Vicariæ de Cortes.

Svmmaria.

1 *Cenſuras & excommunicationes tonare nõ poteſt in cauſſis beneficialibus, ſine commiſſione ſpeciali Cameræ Apoſtolicæ Auditor, & ideo monitorio facto parti de non moleſtando, & non parentem tanquam contumacem, ſi flagello excommunicationis feriat, cenſuræ ex defectu iuriſdictionis nullæ ſunt, nec obſunt parti cenſuris moleſtatæ.*

2 *Apoſtolicarum exſecutor literarum ordinarius eſt Cameræ Auditor, & ideo vi Conſtitutionis Eugenianæ, quæ Curiales tuetur, poteſt etiam ſine ſpeciali commiſſione litigantes coram ſe excommunicationis vinculo ſtante contumacia innodare.*

3 *Priuilegia Auditoris Cameræ Apoſtolicæ, ampliſſima ſunt ratione cẽſurarum, inhibitionum, correctionum, & ſimilium, & quotidiano vſu in Curia per praxin exercentur.*

4 *Intruſus de contumacia non paritionis monitorialium notatus & conuictus, abſoluitur, nequaquam, niſi refuſis expenſis contumacialibus.*

5 *Pars habens prouiſionem beneficii parochialis, per reſignationem ſibi factam, & ex cauſſa permutationis, cuius vigore poſſeſſionem pariter apprehẽdit, iam ab annis plus minus decem & octo non conſtito, licet de continuatione poſſeſſionis, ex quo tamen non apparet de contradictorio, nec quod alius fuerit in poſſeſſione, ex tam longo temporis decurſu præſumitur bonum ius, & longa poſſeſſionis continuatio, vnde etiam bonus titulus habitus arguitur.*

IN cauſſa Cæſarauguſtanæ Vicariæ de Cortes, eadem
die, dubitaui, *an cenſura A. C. ſint nullæ, & an conſtet de*
bono iure domini Martini de Artaſia A. C. cum inſertione
Eugenianæ fecerat monitorium domino Martino, vt deſi-
ſteret a moleſtationibus ſuper iſta Vicaria, & in contuma-
1 *ciam illum excommunicauerat?* Dicebatur, cenſuras eſſe
malas, ex defectu iuriſdictionis, quia A. Cameræ nõ poſ-
ſit ſine commiſſione procedere in cauſſa beneficiali. Ta-
2 men Domini ex atteſtatione Puteí dixere, quod † A. C.
qui eſt ordinarius exſecutor literarum Apoſtolicarum,
potuit vigore Eugenianæ, quæ tuetur Curiales, prout e-
rat quidam alius intruſus, qui moleſtabat, monere pote-
3 rat moleſtantem: & † quod hoc etiam habet in priuilegiis,
quæ erant ampliſſima, & quotidie practicabantur. Et id-
4 eo dixere, quod † ſi intruſus volebat abſolui, ſolueret ex-
penſas contumaciales; Quantum vero ad ſecundam par-
tem dubii, præſuppoſito, quod in loco de Cortes eſſet tã-
tum vna parochialis Sancti Michaelis, de qua erat proui-
5 ſum domino Martino, † per reſignationem ſibi factam ex
cauſſa permutationis, & illius vigore poſſeſſionem ap-
prehenderat iam 18. annis elapſis, licet non conſtaret de
aliqua cõtinuatione poſſeſſionis, ex quo tamen non cõ-
ſtabat de contradictorio, nec quod alius fuerat in poſſeſ-
ſione tempore, quo intruſus inuaſerat poſſeſſionem, di-
xerunt, dominum Martinum habere bonum ius: quia ex
tam longa poſſeſſione, quæ præſumebatur continuata,
inducebatur bonus titulus præſumtus, licet non doceret
de aliquo alio titulo, vel de poſſeſſione.

Decisio CIII.

Toletani Matrimonii, 29. Maii, 1547.

Svmmarivm.

1 *Teſtes dicentes aliter a notario ſcriptum, quam ipſi depoſuerint, & omiſſa fuiſſe ſcribi, quæ dicta fuerant, an ſuſpicio ex hoc indici ſubornari poſſit eſſe ſubornatos.*

DIe 20. eiuſdem in cauſſa Toletani Matrimonii legi,
proceſſum productum, pro parte Ioannis Arias, fa-
ctum vigore literarũ in forma ſignatarum, ex quo multi
teſtes, qui examinati fuerunt pro Beatrice & eius filio, ſu-
per concubinatu inter Ioan. & Ioan. Bapt. contractum.
† Dicentes aliter fuiſſe ſcriptum, quam ipſi dixerunt, & 1
omiſſa fuiſſe ſcribi, quæ dixerunt, & multi etiam de co-
dem dicunt, de attentatis, & ſubornatione teſtium exa-
minatorum, alias in remiſſoria.

Decisio CIIII.

Calaguritana Archidiaconatus.

Svmmaria.

1 *Gratia reſtitutionis in integrum plene deduci debet, & iuſtificari a parte, cui per tres conformes ſententias fuit ablatum beneficium, antequam ad poſſeſſionem reſtituatur medio in integrum reſtitutionis.*

2 *Reſtitutus plene ad beneficium in conſequentiam, adipiſcitur & poſſeſſionem fructuum, & omnium, quæ per ſententiam eidem fuerant paulo ante adempta, eo tamẽ poſito, quod ſuam prius gratiam iuſtificet.*

3 *Amiſſam poſſeſſionem alicuius beneficii vigore trium cõformium ſententiarum, contra beneficiatum aliquem prolatarum, & ſic rei iudicatæ, ſi recuperare conetur is, qui eo beneficio antea fruebatur, interdicto recuperandæ nil poteſt obtinere, ex quo rite illa fuit priuatus, licet non recte.*

4 *Naturalis poſſeſſio eſt de iure conſiderabilis, & venit in reſtitutionem in integrum, non tamen ſine gratia canonizatione ſuper hoc impetrata.*

IN cauſſa Calaguritana Archidiaconatus, dubitaui, po-
ſito ſine veri præiudicio, quod ex actis non appareat
fuiſſe iuſtificatam gratiam q. Ioan. de Angiano, † *an d.* 1
Martinus ſit reſtituendus ad poſſeſſionem, quæ ſibi fuit abla-
ta vigore rei iudicatæ, etiam quod ipſe non iuſtificet ſuam
gratiã, nec doceat de bono iure ſuo? Et dixere domini, non
eſſe reſtituendum, quia commiſſio impetrata eſt ſibi ſu-
per reſtitutione beneficii, ſibi per tres conformes ablati,
per quas gratia aduerſarii fuit canonizata. Vnde non ſen-
tit de reſtitut. poſſ. niſi in conſequentiam, † quia plene eo 2
reſtituto ad beneficium conſequitur poſſeſſ. fructuum &
omnia, quæ per ſententiam amiſit: quod non obtinebit
niſi iuſtificata gratia ſua. Et hoc modo reſpondebatur ad
doctrinam Bar. *in apoſtilla, ſed quod ſimpliciter, ff. ex quib.*
cauſſ. mai. quæſt. vlti. de qua per Iaſ. in § rurſus, nu. 76. Inſtit.
de actionib. per Abb. in c. ex literis, col. fina. in princ. ff. de re-
ſtit. in integrum. Et † dixere etiam, quod ſi ad iſtam poſ- 3
ſeſſionem hoc modo amiſſam ageret interdicto recupe-
randæ, quod non poſſet obtinere, ex quo rite illa priua-
tus fuit, licet non recte, *vt Iaſon inter alios declarat, in l.*
iuſte poſſidet, ff. de acqu. poſſ. Naturalis † enim poſſeſſio eſt 4
conſiderabilis, & venit in reſtitutione in integrum, ta-
men non reſtituenda venit hoc caſu, niſi canonizata gra-
tia, & reſtituto, quoad ius beneficii.

Decisio CV.

Toletanæ Theſaurariæ, 23. Maii, 1547.

Svmmarivm.

1 *Prouiſio in quam ſubintrat ſimoniacus aliquis contractus, inhabilem reddit prouiſum, & eſt de iure nulla.*

DIe 23. eiuſdem in cauſſa Toletan. Theſaurariæ, dubi-
taui, *vtrum* † *ex deductis conſtet de inhabilitate Di-* 1
daci Maldonado, miſter quod prouiſio facta de hac theſau-
raria non valeret. Et dicebatur, quod ſic per ſimoniacam
pactionem commiſſam ad extrauagantẽ Pauli. Multis ta-
men fundamentis videtur contrarium: tamen viſum eſt
dominis materiam diſtinguendam, vt melius informare-
tur, & cauſſa decideretur.

Decisio CVI.

Canetenſ. Canonic. & præben. 23. Maii, 1547.

Svm-

SVMMARIA.

1 *Liquidationis fructuum examen ſi Vicario per iudicem committatur, qui habet etiam facultatem ſibi in caſu abſentiæ ſubſtituendi, ſi per Vicarii eiuſdem ſubſtitutum fiat, an releuet, & proceſſus validetur.*

2 *Commiſſio conceſſa nomine officii, non autem proprio, facit iuris tamen fictione ſubſtitutum ſubſtituti eandem eſſe perſonam cum principali, & primario ſubſtituto, ita, vt cauſſam effectualiter ſibi delegatam expedire poſſit.*

Quod tamen locum habet, ſi ſubſtitutus ſecundario ſufficiatur loco viuentis, adhuc primarii ſubſtituti abſentis, non autem demortui in officium ſubrogati, num. ſequen.

4 *Proceſſu in partibus inſtituto ab actore, ſi nil opponitur, quia nemo comparent pro rei defenſione, an geſta valeant dubitatur.*

EAdem die in cauſſa Canetenſ. Canonicatus, & præbendæ, dubitaui, *an geſta per Vicarium ſubſtitutum*
1 *valeant, † & præfatum Vicarium, cui per Neomanum erat*
commiſſum examen ſuper liquidatione fructuum, eſſe legitime conſtitutum, cum facultate quoties illum abeſſe contingeret, &c. Et per Epiſcopum, qui poſtmodum in locum
eius ſubſtituerat alium in officio, cui cum literæ domini
Neomani erant præſentatæ, acceperat proceſſum, & coram eo iurauerant teſtes, quod deinde ſuperuenerat ſubſtitutus, & coram eo perfectus erat proceſſus. Et fuit di-
2 ctum, quod ex quo erat † conceſſa commiſſio, ſed nomine officii, non autem proprio: quod ſubſtitutus erat eadem perſona iuris fictione, & propterea potuit cauſſam
delegatam exſequi, *vt per Card. in c. quoniam, Abb. de off. deleg. Abb. ibidem col. 3. num. 10. verſic. licet cauſſa præfata.*
3 Eo maxime, † quia non erat ſuffectus in locum mortui,
ſed in officium viuentis abſentis, *per not. per Docto. in d. c. quoniam Abb.* quia autem dubitabatur aliquo modo, an
fuiſſet Epiſcopus ille, qui eum Vicarium fecerat cum facultate ſubſtituendi: dubitaui, ex quo in partibus nil fuit
oppoſitum, quia nemo cōparuerat pro reo, an geſta per
illum valerent, cum dicerentur valere, *ad deciſ. 49. in nouis, & repetitur etiam in antiq. 297.* Et dixere domini,
quod ex quo ſtatim allegato examine hic in Curia, fuit
oppoſitum ab iſto de non iuriſdictione iudicis, quod in
ea conditio ſufficiebat, vt pars teneatur oſtendere, hunc
eſſe Vicarium conſtitutum ab Epiſcopo.

DECISIO CVII.

Mantuana Zucharorum pecun. 23. Maii, 1547.

SVMMARIVM.

1 *Sententia ſi retardaretur contra vnam partium ferenda in cauſſa crediti, & pecuniaria, per decretionem exſeſecutorialium, an eo caſu ſint concedendæ petitu exſecutoriales.*

1 EAdem die in cauſſa Mantuana Zucarorum, dubitaui,
† *vtrum danda eſſent exſecutoriales Vincentio cōtra Piperarios, non obſtante, quod retardaretur ſententia contra Minuatos.* Et fuit dictum dari exſecutoriales Vincentio,
ex ſententia Piperarii contra Minuatos.

DECISIO CVIII.

Barchinonenſis penſionis, 27. Maii, 1547.

SVMMARIA.

1 *Tonſura clericulis prima, ſi a Penſionario, in quem in articulo mortis tranſlata fuit penſio beneficii, poſt acceptationem penſionis ſumatur, idque per teſtium verum probationem conſtet, reddit penſionem nullam, tanquam habitam a non clerico, quod eſt contra Canonicas conſtitutiones.*

2 *Teſtis qui aſſociauit aliquem ad actum præiudicialem, ipſi eo quem aſſociauit, & vidit fuitque præſens validiſſime probat, & videtur omni exceptione maior cōcurrentibus tribus potentiſſimis qualitatibus.*

DIe 27. eiuſdem in cauſſa Barchinonen. penſion. 70.
ducatorum, legi teſtes vltimo examinatos ad probandum, † quod Michael Angelus ſumſerat primam tonſu- 1
ram hic in Vrbe, & ſic poſt translationem penſionis, ex
quo reſultabat nullitas penſionis, tanquam facta non
Clerico, quorum teſtium duo deponebant audiuiſſe ab
eodem Angelo, qualiter non erat Clericus, & rogauerat
illos, vt procurarent illum effici Clericum, & ita vnus ex
† iſtis aſſociauit illum, & vidit, & fuit præſens, quando 2
Clericalis tonſura fuit ſibi data; Alius deponebat, quod
dum vellet illum aſſociare ad hunc actum, vocatus ab alio ſeruitore, nō iuit, nec vidit, ſed ſtatim reuerſus eſt domum, quia inſimul in eadem domo, tanquam ſeruitor
habitabat cum domino Michaele Angelo, & audiuit ab
eodem, qualiter dictam Clericalem tonſuram ſumſerat,
& quibus iunxit etiam viſas a ſe literas Vicarii atteſtantes
idipſum. Viſum fuit dominis, hos bene probare, & ad oculum conſtare de veritate teſtium. Ne tamen iſte pauper Michael penſione iſta in totum fraudaretur, quam
in eum in articulo mortis transtulerat bonæ memoriæ,
Ludouicus Gomezius Epiſcopus Sarnenſis, & Rotæ Auditor, Domini mandarunt, quod viderem, ſi poteram
concordare materiam.

DECISIO XCIX.

Salamant. Abbatiſſ. 27. Maii, 1547.

SVMMARIA.

1 *Teſtes non omni exceptione maiores, ſed aliquo modo ſuſpecti, non in totum, ſed aliqualiter illis fides aliquando haberi ſolet.*

2 *Inuentus in eccleſia, in qua eſt beneficium, de cuius controuerſia ratione poſſeſſionis vertitur, expellere molīēs aduerſarium, an per hunc actum concurrente aliqua notorietate poſſeſſionis iſtius violenti, probetur ſufficienter poſſeſſio.*

3 *Publica voce & fama, ſi probetur poſſeſſio per depoſitionem vnius teſtis, alio accedente de viſu, & tertio pariter interueniente de auditu, ſtante continuatione facta per partis prætendentis procuratorem, concurrente Regio mandato facto de egreſſu a poſſeſſione, & aliis multis ſimul iunctis, non inualide vera dicitur probari poſſeſſio.*

EAdem die in cauſſa Salamantina Abbatiſſatus, dubitaui, *vtrum conſtaret in actis de poſſeſſione Didaci, quæ*
per teſtes erat bene probata. Sed quia † teſtes non erant o- 1
mni exceptione maiores, ſed aliquomodo ſuſpecti, licet
noluerint adhibere fidem in totum, tamen quia in regi-
ſtro conſtabat, quod † Didacus contra poſſeſſorem fue- 2
rat inuentus in eccleſia, & voluit illum expellere, ex multis datis per Didacum ipſis iunctis dictis teſtium, dixere
ſatis conſtare de poſſeſſione Didaci, quæ etiam apud omnes habentes notitiam de hac lite erat notoria. Simili-
ter de poſſeſſione anteriori Domini Franciſci † conſta- 3
bat per teſtes, quorum vnus deponebat de viſu, alius de
publica voce, & fama, alius de auditu. Et hoc de cōtinuatione facta per eius procuratorem de eius mandato, de
quo conſtabat in actis, non de apprehenſione: non tamē
de ea dubitabatur, cum apprehenſio eſſet in actis, ſed tātum de continuatione, de qua teſtes deponebant, mandatum etiam ſibi factum, per Martinum de Villota ex
parte Regis, quod deberet exire, & quædam alia, quæ erant in actis, fecere dominos in hanc opinionem venire,
quod etiam poſſeſſio, & cōtinuatio per dominum Franciſcum eſſet optime probata.

DECISIO CX.

Calaguritana Abbatiſſatus.

SVMMARIA.

1 *Expeditis exſecutorialib. literis, poſt latam ſententiam, & rem iudicatā, earumq; exſecutorialium parti aduerſæ facta intimatione, non poteſt opponi de gratia tam Canonizata obreptione, ita vt exſecutio impediri poſſit.*

2 *Surreptio literarum Apoſtolicarum gratiam canonizatam confirmantium clara eſſe debet, ſi opponatur, alioquin nil prodeſt earum exceptio opponenti.*

3 *Contumacia partis ſi notoria ſit, adeo vt non parito, vnquam Apoſtolicis literis, etiam tribus ſententiis de ſpolio in cõtrarium habitis cogatur ex mãdato principis ſecularis, tanquã brachii exſecutorialis parere iudicato, ſit ſententia exſecutio, non diſputatio, litera in fauorem partis aduerſæ impetrata, ſurreptitia ſint nec ne.*

4 *Reſtitutione in integrum commiſſa aduerſus rem iudicatam, etiam non parito rei iudicatæ, an ſuper hoc pars debeat audiri, præter quam ad expenſas litis.*

1 EAdem die in cauſſa Calagurit. Abbatiſſ. dubitaui, † an poſt ſententiam & rem iudicatam, ac literas exſecutoriales parti aduerſæ intimatas, poſſit opponi de ſurreptione gratiæ canonizatæ, ad effectum impediendi exſecutionem. Et dicebatur, quod non, *per no. per Bar. in l. 4. §. condemnati, ff. de re iud.* Et licet opponeretur de not. per Fel. *in c. inter ceteras, de re iud. in 2. col. verſ. declaratur*, tamen dixere domini, quod non erat ad propoſitum caſus 2 noſtri, cum iſta † ſurreptio, de qua opponebatur, non erat clara. Et licet fuerit diſputatum & reſolutum pro ſurre-3 ptione, tamẽ domini dixere, quod † non debuit diſputari, ſed exſequi ſententia. Et in ſumma ratio in hac reſolutione fuit, quod ex quo iſta Aduerſaria Leonora, contra quã erat lata ſententia, quę in rem iudicatam tranſierat, fuerat tam contumax, nec vnquam voluerat parere literis Apoſtolicis, ac poſt tres ſententias in ſpolio, quibus ſententiis coacta fuerat Leonora, renuntiare de mandato Conſilii Regii, quod omnino iſta ſententia eſſet exſe-4 quenda, & quia iam erat etiam commiſſa, † reſtitutio in integrum aduerſus rem iudicatam. Et dicebatur, quod debebat ſuper hoc audiri, non niſi parito rei iudicatæ: quoad expẽſas, fuit dictum, quod ſi pars vellet ſuper hoc audiri, quod daretur dubium.

DECISIO CXI.

Toletani matrimonii, 2. Iulii, 1547.

SVMMARIVM.

1 *Informatio datorum articulorũ, ſi fieri debeat in proceſſu probationum veriſimilitudinum contingentium pro remiſſoria, etiam parte non inſtante, an fieri debeat retractatio, & ad aliorum punctorum, & reſolutorum examinationem procedi.*

1 DIe 2. Iulii in cauſſa Toletana matrimonii, † cum iuſſiſſem, vt informaretur ſuper puncto veriſimilitudinis probationis ſuper ſummis articulis, per remiſſoriam, & pars non inſtaret propter multa, quæ dicebantur in informationibus Aduerſariorum, quod retractaretur punctus, & informaretur ſuper quibuſdam punctis alias reſolutis, & etiam decideretur hic punctus, alias datus, fuit reſolutum informari ſuper puncto alias dato, nec debere diuidi.

DECISIO CXII.

Tullenſ. Parochialis.

SVMMARIA.

1 *Reſignatio penſionis, vbi de nullitate eiuſdem per ſententiam eſt decretum, idque vigore iuris, ſi de facto acceptet is, in quem reſignatio facta eſt, nullius eſt valoris.*

2 *Clauſula in reſignando appoſita non alias, & nõ alio modo, niſi cum reſerua talis penſionis, &c. nihil prodeſt reſignanti ſtante nullitate penſionis, reſignatario licet acceptante, quia talis etiam acceptatio adnihilatur.*

3 *Nullum quod eſt primario, & per ſe, ſeu de ſui natura, reualidationem non admittit, cum de non ente ad ens, naturaliter in iure non fiat progreſſus.*

4 *Ius remanet apud reſignantem, qui vult reſignare, cum penſio eſt inualida, quod a ſe ſine facto Papa abdicari non poteſt.*

5 *Ius quod aliquis habet in re, cedi in aliũ poteſt, & a ſe abdicari ſine aſſenſu, & ſcientia ſuperioris in profanis, ſecus in beneficialibus.*

IN cauſſa Tullenſis Parochialis, dubitaui, *vtrum † reſignatio Deſiderii in vltimum valeret, non obſtante, quod penſio ſibi reſeruata fuiſſet nulla de iure, cum de facto illam acceptauerit, & extinxerit, & hanc reſignationem nullam non dixerit.* 1 Hic enim Deſiderius † reſignauerat, reſeruata ſibi penſione valida ſuper hac Parochiali reſignata, & 2 non alias aliter, nec alio modo: dixere domini reſignationem † ab initio non valuiſſe: cauſſa præſupponebatur, 3 penſionem eſſe nulliter reſeruatam: vnde licet reſignationem illam acceptauerit, & extinxerit, tamen quod nullum fuit, non poteſt reualidari: & quia † ius remanſit 4 in reſignante, quod ab ipſo abdicari non potuit ſine facto Papæ, *Abb. in c. cum cauſſam, col. 7. de re iudic. & habetur in c. in aliis dubiis, de renun. & in c. admones, eodem tit.* Vnde etiam, quod Deſiderius expreſſe voluiſſet reſignationem tenere, & abdicare ius a ſe, non potuiſſet ſine facto ſuperioris, per præfata. Ad multa quæ ex aduerſo allegabantur † reſpondebatur, quod loquebantur in profa- 5 nis, & in caſu, in quo non tractatur de transferendo iure, de vna perſona in aliam, *vt in deciſ. Caſſad. 4. de locat. quæ ex aduerſo allegabantur, & dicta per Sarn. in regula de triennali, q. 49. num. 2.*

DECISIO CXIII.

Toletanæ Theſaurariæ, 2. Iulii, 1547.

SVMMARIA.

1 *Pars vna litigantium ſi agat, vt in euentum, quo ſibi promiſſum fuerit de beneficio æqualis valoris cum præſtimonio, de quo litigium eſt, admittat reſignationem, contrahit ſimoniace, idque conuentionaliter, & ideo ob id, tanquam ſimoniaca poteſt puniri.*

Et huiuſmodi reſignatio realis, an vero conuentionalis ſit habenda, num. ſeq.

3 *Parochialis cura, ſi per prouiſionem vnius in alium transferatur, & aliter in transferentem eadem die vnius ſimul transtulerit præſtimonium, ita vt clare conſtet, de effectu pactorum inter ſe ante habitorum, per iſtam connexitatem prouiſionum realitas contractus ſimoniaci latere amplius non poteſt.*

4 *Ordinarius, ſi vtrique prouideat de parochiali vno, alteri de præſtimonio, qui dicuntur pacta ſimoniaca iniiſſe, an per Ordinarii prouiſionem debeant excuſari.*

5 *Pars ſi arguitur de pacto inito ſimoniaco, ſi non acceptauit prouiſionem, quæ in illam dicitur facta, & habeatur pro inhabili, non poteſt dici facta ſimonia, vt nec conuentionalis, ita nec realis.*

IN cauſſa Toletanæ Theſaurariæ eadem die, dubitaui, *vtrum ex actis conſtaret de ſimonia reali, vel conuentionali.* Et nemini fuit dubium fuiſſe ſimoniam conuentionalem, cum Ferdinandus promiſiſſet, & extabat inſtrumentum, quod in euentum, in quem ad inſtantiam 1 Didaci, cum quo litigabat, ſibi prouideretur de beneficio æqualis valoris cum præſtimonio, ſuper quo litigabatur, quod Ferdinandus deberet reſignare præſtimonium in fauorem Didaci, quod pactum ſine dubio eſt ſimoniacum, *cap. cum pendente, c. pactiones, de pact.* Sed maius dubium fuit, † *an eſſet realis*, quod videbatur, quia poſt 2 illud pactum fuerat ſecutus effectus, quia † eadem die, 3 qua fuerat prouiſum Ferdinando de parochiali, quadam del Barratto, fuerat per reſignationem eiuſdem Ferdinãdi prouiſum de præfato præſtimonio ipſi Didaco. Vnde ex effectuatione pactorum, & connexitate prouiſionum, videbatur argui, quod in exſecutione pacti præcedentis, omnia fuere facta, *gl. in Clem. 1. de rer. permut. Anchar. & Imo. in c. quæſ. tum, & cap. cauſſa vniuerſorum, eodem tit. per Sarnenſem, in regula de triennali, q. 22.* & creditur aduerſario de reſignatione, quãdo omnia vnico actu ſunt facta, *Rota deciſ. 1. de præbendis. Imo Decio in c. poſſeſſ. eod.*

[illegible] concluſum contra [illegible] non conſta- [illegible] en quia non conſ[illegible] at, quo[illegible] [illegible] facta Ferdinando, tamen [illegible] [illegible]

4 [illegible] o, quia [illegible]

5 [illegible] uoad eum, de [illegible] non erat effect[illegible] non poterat [illegible]

DECISIO CXIIII.

C[illegible] Monaſ[illegible] 1547.

SVMMARIVM.

1 *Mand. to [illegible] teſtes exami[illegible] bus [illegible] ſit probandum [illegible] non obſtante.*

2 *M[illegible] pars, [illegible] bona vita, tum d[illegible] [illegible] nunc [illegible]*

1 F[illegible] de [illegible]

2 [illegible] præ [illegible]

DECISIO CXV.

1 [illegible]

2 [illegible]

3 *Mandatum datum pro [illegible] datum [illegible] debet [illegible]*

4 *P[illegible] non [illegible] agente, & tra- [illegible] opponitur.*

[illegible] non poteſt, niſi [illegible]

[illegible] quia [illegible] partis prin [illegible]

[illegible] in ſuo [illegible] mandatum non habentem ad [illegible]

[illegible] andum, ſtante generali, in [illegible] ſibi non [illegible]

IN cauſa [illegible] dubitaui, an [illegible] de qua in [illegible], Didacus [illegible] 1

[illegible] quia ca- [illegible] Vnde quia [illegible] 2

3

4

5

6

[illegible] D. Franciſcu, 7 [illegible] etiam conſt- [illegible] ret mandatum ſpe- [illegible] men quia ſufficie- bant [illegible] non obſtant.

DECISIO CXVI.

[illegible] 1547.

SVMMARIVM.

1 *Inde[illegible] de bene [illegible]*

2 *[illegible] conce- [illegible] per ob- [illegible]*

F[illegible] de Antiucros, [illegible] 1 [illegible] Abulen. [illegible] pers[illegible] um fami- [illegible] valere huiuſmodi [illegible] & omni [illegible] & Car- [illegible] obitum [illegible] do bene- [illegible] quia in [illegible] quod poſ- [illegible] Card de [illegible] 2 [illegible] pars [illegible]

DECISIO CXVII.

Ca[illegible]

SVMMARIA.

1 *Conſtituti procuratores ad cauſſas, [illegible] in Curia, [illegible] non compareat [illegible] monito- rium, etiam ſub pœna cenſur. [illegible] excom- municationis [illegible] neque [illegible] defendant,*

an præiudicium parianı pars in principali, in reſtitutione in integrum petita per eum, licet non habuerit res iudicata.

2 *Index procedens per cenſuras eccleſiaſticas, non parito per procuratores monitorio mandato indicis emanato, de ſtylo Curiæ debet citare procuratores iterato, ad videndum ſe ſubiici cenſuris, & excommunicari, aliàs quæ facta ſunt omnia irritantur.*

Forma tamen eſt ſtylus iſte hoc caſu, de quo agitur, non ſeruatur, poſito quod monitio cui non paritum fuit, non ſit de eſſentia actus, ſed fiat ex vrbanitate, potius quam neceſſitate, nu. ſeq.

4 *Comparitio procuratorum ſubſtitutorum ne lecta, aut per dolum non facta, vel fraudem, po habitum monitorium de accipiando can ... tutelam, an po ... it ca... ſare in fauorem partis principalis, reſtitutionem in integrum petitam.*

5 *Electio illegitime facta, & ſic mala, penitusque de iure nulla, etiam non ... comparenti moniti procuratore ſubſtituti, ad cauſſam d... fendendam impedit in integrum reſtitutionem a parte petitam.*

DIe 10. eiuſdem in cauſſa Calagurritana Abbatiſſatus, 1 dubitaui, † *vtrum ex eo, quod procurat. rei co... ſtituti non comparuerint, nec cauſam defenderint, Ioanna ſit audienda in reſtitutione in integrum non parito iudicato?* Ioanna enim quendam in hac cauſſa conſ... tuerat procuratorem, qui recedens a Curia, tres alios procuratores ſubſtituerat, qui moniti ſub pœna excommunicationis, vt infra tres dies comparerent, & acceptarent, vel refutarēt, nil dixere. Et fuit decretus proceſſus pro aduerſario, lata ſententia, quæ transierat in rem iudicatam, & decretæ executoriales, quæ fuerant parti ... modo declaratur Ioannam debere reſtitui in integrum, non parito iudicato, attento, quod proceſſus non fuerat bene decre-
2 tus, ſed nulliter: quia ex quo elegerat, † Iudex progredi per monitorium, & mandauit ſub pœna excom... tionis, debebant procuratores iterum citari, ad videndum ſe excommunicari, quia non paruerant m... non tamē ſtatim ſine alia citatione debebat decerni proceſſus pro Aduerſario, prout d... ll... lo ... eruatur Sed ... omi
3 ni dixere, † quod in caſu iſto forma i... la, & ſtylus non debebat ſeruari, quia illa monitio, quæ ... iebat procuratoribus, an vellent acceptare, vel non, fiebat po... us ex vrbanitate Rotæ, quam ex neceſſitate. ... eo ſuff... iebat iſta monitio, eo maxime, quia poſt aliquot menſes fuerat illis de nouo intimatum, qualiter ... rat ... decretus proceſſus, & quod ... enirent ad auſlam de... endendam, ſi vel-
4 lent. Dicebāt etiam Ioannam debere ... itui quia ſubeſſet cauſſ... re ... btut ... oni ... f ... t non comp... procuratorum ſu... ſtituto ... ns, ... t ... id ... ntur, id d... le ... ſe, ideo debe... at reſtitu... Sed ... ad ... terio dice... atur contra-
5 rium, & ita domini d... r ... quia mala electio eſt in culpa, ... *ibi ... in* ... *quæ* ... *fin cum l. ſequenti, ff. quem do,* ... *quando ind. ll.* ... *a. in ... procuratores, fol. 15. col. 3.* ... *d. n.* Et ad di... a in contrarium reſpondebatur ... *C. ad. deciſ.* ... *& 6. de appell.* Et ita pronuntiau...

D E C I S I O CXVIII.

Segobien. Parochial 2. Iulii, 1547.

S V M M A R I V M.

1 *Sententia prolata ab vno Auditore in Rota ab alio poteſt ... ita ... ſubſcribi ex commiſſione etiam generaliter facta ſine noua interueniente commiſſione.*

1 EAdem die † in cauſſa Segobien. parochialis, in qua bonæ memoriæ ... Veronen. ... laucrat, vt ... ſubſcriberem ſententiam P... ominis petii, ... erat ... ſcribere ex commiſſione generali. ... dixer... uod ſic.

D E C I S I O CXIX.

Veronenſis Parochialis, 2. Iulii, 1547.

S V M M A R I A.

1 *Cauſſa expedita, an in fauorem vnius pa... non expedita bullis a parte aduerſa, & an ... ſpectanda ea expeditio.*

2 *Aduerſarius pauper, ſi expenſis pro literis, vel bu... diendis nil ipſi fuerint commodi allatura, non ... pro illarum expeditione moleſtari, ne ... an vanum ... ret, & fru... ra faciat expenſas.*

EAdem die in cauſſa Veronen. parochialis inter ... in Dominos ... m, † *an debe... em expedire ... in fauorem Cardinalis ... ne ... vel exſpectare A... ſarium, vt bullam expediret?* Dicebat Cardinalis, quod non debebat exſpectari, attento, quod nil habeb... t in literis expe... tis, t... ne di... t, quod dederam pun... hoc, & informantes pro Cardinali nolle inſ... dixit Rota, quod examinarentur te... es, di... cu... ne ... duerſarius, qui eſt pauper, cogeretur fru... r... lit... ras, & facere ... pe... ſas, quæ po... modo ... prodeſſent.

D E C I S I O CXX.

Vicentini matrimonii, 2. Iulii, 1547.

S V M M A R I A.

1 *Articuli alias in cauſſa tanquam calumni... ſi reie... debent iterato in cauſſa tentilatione proponi.*

2 *Calumnia, an adimatur ob id, ... de ſi... extra matrimonium natis pars, quæ ad in præiudicium famæ mul... aſſeriſ per iuramentum deponere velit.*

3 *Mulier in hono... is, in præiudicium non debet e... neque aſſi matime neque etiam negatiue depone... mentum, ex alio ... licet, quā marito tempore ... m... matrimonii prolem ... iuſ ... e.*

IN cauſſa V... ntini matrimonii eadem die, pro parte ... petii ... domi ... is, nunquid iterum d... cer... m proponere, *an quidam articuli vltimo loco p... du... ... u be... rent admitti ... um: ... m alias fu... ... tum, ... m alumna ... reis tendis ...* ... ht dixer... domini, quod non, quibus ... lic ... , quod erat vnu... ... iculus, quod ... cr... ia al ... h... b... rat, quæ vt Aduerſario iurare, q... d ... on ... res, pet... batur, & dicebatur non de... ... mitti aut ... in ... irent aduerſ... ... iurare erat ... quo... at ve... ex quo vide... batur to... alumnia ... dixer... domini ... eruin eſſe, tam... attendendum ... caſum conclu... ret. Nam ſi non ... ... ebat, cui ſet ... are ... qu... od habuerit ... os ... os ... ex ... lis, & ta... ve... um eſſe. N... laum eſſe filium Lucretiæ, & ... colat ... & propterea non erat cog... nda Luc... randum negatiue vel affirmatiue, depon... nd... in p... dicium honoris ſui.

D E C I S I O CXXI.

Bracharenſis ſpolii Prioratus, 2. Iulii, 1547.

S V M M A R I A.

1 *Commiſſio præſentata per non procuratorem, cum teſtium examinatione ſuper non tuto acce... n, qui poſtmo... n conſtitutus procurat... per p... incipalem cum rati... atione eorum, ... a ... ſte ... i, idque e... idente principali anni ... 4 ... maio ... e ... ine ... n ... turæ, tamen ... lei, e ... que ten... dit in ... rorem pupilli ratificatio, & ... eſta per illum non ſunt nulla.*

2 *Perſona etiam in archiepi... copali di... ... tie conſtituta ... lum committens in pupillum, & ſub prætextu Camera ... igore breuis fructus percipiens, ad e... tum to... m reſti ... ionem tenetur, ... ſimul pro ... m ... ... ſione ... nitur, ſtante, quod cauſſa pupillorum de iure ... rabilis.*

EAdem die in cauſſa Bracharen ſpolii Prioratus, ... dam, qui non ... rat procurator eo ... onem p... ſentau... rat ... ecerat examin... t ... s ſuper no... ro acc... ... d ... d ... F ... tu, procurator pe... cipa... cum ... at ... cat ... ge... rum, qui ... at ... anoorum, & ſine curatore: vnde videbatur, quo...

[illegible] tamen dixere domini, quod ex quo té- [illegible] in [illegible] pupilli, quod ratificatio eſſet bona: [illegible] cauſſa cum conſtaret primo Archie- [illegible] Bracharenſem ſpoliaſſe, & deinde vigore Bre- [illegible] poſſeſſionem nomine Cameræ, dixere domi- [illegible] hiepiſcopus debebat condemnari in fructi- [illegible] perceptis, & deinde ob cauſſam in ſpolio, [illegible] oloco ſpoliauerat, & ita fuit factum.

Decisio CXXII.

[illegible] nſis Canonicatus, & præben. 22. Iulii. 1547.

Summaria.

[illegible] copus deputans Vicarium cum facultate vt aliũ ſur- [illegible] et, ſi abeſſe contingat, & interim epiſcopatum reſi- [illegible] in manibus Papæ, ante aduentum noui Epiſcopi [illegible] ſibi de facta reſignatione, poteſt officium [illegible] um exercere, & alium loco ſui ſubſtituere, vt prius.

[illegible] conferendi ſi habeat Vicarius facultatem, poteſt [illegible] etiam ſi ſuus Ordinarius reſignet in manus Summi Pontificis, poſito quod ignoret factam reſigna- [illegible] nem, & talis collatio tenet, ex ſententia Felini.

[illegible] entit Calderinus conſ. [illegible] de re iudi. qui [illegible], nullam eſſe latam a Vicario ſententiam poſt reſi- [illegible] nem ſui Ordinarii, & illo ignorante factam, nu- [illegible].

1 D[illegible] eiuſdem in cauſſa Cannaten. Canonicat. & [illegible] idæ, dubitaui, † *an Vicarius deputatus ab E- [illegible] um facultate ſubſtituendi alium loco ſui in [illegible] potuiſſet poſt reſignationem Epiſcopi in ma- nibus [illegible] Epiſcopatu ante aduentum ſucceſſoris, [illegible] ionis, non ſolum officium exercere, ſed [illegible] entis alium loco ſui ſubſtituere, vigore* [illegible] Et domini non reſoluer [illegible] materiam, [illegible] quod ſic, *prout per Felin. in c. [illegible] Abbate, de* 2 [illegible] t, quod Vicarius habens facultatem cõ- [illegible], poſſit conferre etiam poſt renuntiatio- [illegible] m contrarium, tamen allegatur conſi. [illegible] um *tit. de re iudi.* Vbi vult, quod ſententia [illegible] um poſt tranſlationem epiſcopi, ſit nulla, [illegible] et data facultas, etiam quod ignoraret [illegible], quod conſilium nõ viderat Felynus. Ideo [illegible]

Decisio CXXIII.

Vicentina matrimonii. 22. Iulii. 1547.

Summarium.

[illegible] per teſtium depoſitionem in muneris fauorem [illegible] betur, etiam multis per aduerſarios obiectis [illegible] dubium facere poſſet. [illegible] conatus ad- [illegible] riorum pro [illegible] de teſtium [illegible] canda.

I[illegible] a Vincentini matrimonii, eadem die fuit du- [illegible], *[illegible] rum † eſſet ſufficienter probat [illegible] tio Nico-* [illegible] o non reſoluere, quod ſic, quia 10. forſan vel [illegible] hoc optime probabant, non ob[illegible] quod [illegible] multa obiece[illegible] nt propter quæ [illegible] bus de [illegible] eſſet ad [illegible] bendi fid[illegible], [illegible] ibus fuit [illegible] domini fuere in iſta opinione, quod bene [illegible] nt

Decisio CXXIV.

[illegible] na non admiſſionis in militem Hie- roſo[illegible] num.

Summaria.

[illegible] copi. [illegible] originali inſtru- [illegible] adver[illegible] am partem ex [illegible] entibus verũ [illegible] adhibenda [illegible].

[illegible] e aduerſa parte ne originalia producantur in iu- [illegible] alter [illegible] copia [illegible] ex [illegible].

V[illegible] in non [illegible] ionis [illegible] adhibenda [illegible] pro partibus qui in *militem non fuerat admiſſus, contra Religionem, & Ma- gnum Magiſtrum Hieroſolymitanum non admittentem?* † Fuerat producta ſententia lata per Magnum Magi- 1 ſtrum, & quoddam ſtabilimentum, & quædam alia iura, quæ erant ſimplices copiæ extractæ ex libris Religionis, quibus non eſſe fidem adhibendam dicebatur, *per iura vul[illegible]*. In contrarium quod videbantur iura valere, alle- gabatur doctrina Bald. *in l. publicati, 8. quæſt. C. de teſtibus, quem ſequitur Iaſon in authent. ſi quis in aliquo, colum. 4. ver- ſi. [illegible] fallit, C. de eden. Dec. conſil. 36. incip. & pro tenui, col. 2. verſi. non obſtant allegata*, vbi not. Quod † copiæ datur fi- 2 des quando originale eſt penes Aduerſarium, qui poteſt illud producere, eo caſu quo viderit copiam ab eo diſcor- dare: tamen hoc & aliis adiectis non obſtantibus dixere domini, quod deberent iſtæ literæ o[illegible]di, & exiberi iura in forma probanti, quod ſi non poterit impedientibus 3 aduerſariis, tunc daretur fides copiis, niſi originalia pro eo producantur. Et contrarium euitabant, dicendo, quod non obſtabat, quod originalia eſſent penes Reli- gionem, quantumcunque ille, qui dederat copiam, de- derit illam expreſſe extractam ex libris conſiliorum Re- ligionis, & eſſet recognita manus illius, quod eſſet ſe- cretarius.

Decisio CXXV.

Salamantina antiquitatis, & præcedentiæ. 23. Iulii. 1547

Summaria.

1 *Antiquior Doctor nõ ſemper præfertur ratione creationis, ſed ratione loci habetur cõſideratio, vt hoc caſu, de quo agitur Salmantini Doctores Ferrarienſibus præferun- tur etiam antiquioribus.*

2 *Sententia lata contra aliquem continẽs pœnam pecunia- riam, & vltra eam fuſtigationem publicam cum in- ſeſſione aſini, quæ infamiam irrogat, an reddat inhabi- lem ad gradum Doctoratus conſequendum, cum ſit di- gnitas ipſe Doctoratus.*

3 *Prolata ſententia aduerſus aliquem mul[illegible] tam continen- tem pecuniariam, & irrogantem ſimul infamiam, nõ conſtito de cauſa lata ſententia, de infamia conſtare non poteſt.*

4 *Remiſſa pœna non ſubſecuta exſecutione non reddit in- [illegible] m, qui [illegible] infamia notabatur, non conſtito de [illegible] cauſa.*

5 *Licentiato an poſſit conditio præfigi de ſtudendo ſeſquian- no adhuc [illegible] quam Doctoretur, & ſuper eo recipi ab eodem iuiurandi interpoſitio.*

6 *Iuramento ſi pœna non apponatur quo quis confirmat ſe velle parere conditioni iſtis non impletis tempore con- ſtituto adhuc poſſunt ab eo impleri.*

IN cauſſa Salamantina antiquitatis, eadem die, dubita- ui, *an prætenſa ſententia Ioannis, & actus Aldreti obſtent, quo minus duæ ſententiæ in eius fauorem latæ veniant con- firmandæ*. Ioan. & Laurentius tanquam antiquiores in vniuerſitate Salamantina fuerunt Doctorati, & incor- porati cum prælatione eidem Doctori Aldreto, qui [illegible] li- 1 cet eſſet antiquior, ex quo tamen erat Doctoratus in V- niuerſitate Ferrarien. per conſtitutionem Salamanti- nam [illegible] li veniebant præferendi, quia Doctoratus Sala- manticæ non dicebatur Aldretus, qui cauſſam in Rota co[illegible] uſerat, [illegible] quem erant la[illegible] d[illegible] æ ſenten[illegible], & inſtabatur coram [illegible] pro tertia confirmatoria: Oppone- batur contra, quod [illegible] non poterat Doctorari, & præferri 2 qui contra eum fuerat lata ſententi[illegible], [illegible] vltra pœ- nam pecuniariam [illegible] condemnatus ve[illegible] tur pu- blice [illegible] ns in aſino, a qua ſententia tanquam infaman- t[illegible] inhab[illegible]. Et domini reſoluerunt, & ita Ro- t[illegible], [illegible] † ex quo non conſtabat [illegible] quæ cauſſa, fu- 5 i[illegible] ta [illegible] ra eum, t[illegible] ſententia non poterat cogno- [illegible] an [illegible] infamis, vel non, & licet eſſet impoſita illa pœ- na irrogans infamiam facti, tamen diceba[illegible] r hoc non

hæc ceſſio de nouo producta erat, tamen adhuc currerāt
3 † 30. anni, adeo vt nedum poterat dici litem habitam pro derelicta, ſed etiam actiones ceſſæ Gometio erāt præſcriptæ, & extinctæ, adeo vt Gometius, qui hodie ceſſerat in Alphonſum, qui litem cœperat de anno 1540. nil habebat, quod poſſet cedere, & licet in ceſſione, quam Lupus fecerat in Gometium, intrauerat Petrus, contra quē Iordanus cœperat litem conſentiens penſioni 5. ducatorum in fauorem Lupi cedētis, & hoc erat etiam de nouo pro-
4 ductum, & † in hoc magnum fiebat fundamētum, quaſi Petrus adunaret inſtrumenta ceſſionum, & lis viua remaneret, & poſſet ſic præter alium canonicatum ſuum impetrare, quia tamen erat incapax defendi per litis pēdentiam, tamen hoc fuit iudicatum abſurdum, quia de hoc omnino non conſtaret.

Decisio LXX.

Hiſpalenſis portionis, 27. Februarii.

Summaria.

1 *Bulla prouiſionis ſpecialiter facta derogare vtrum ſtatuto dicatur eccleſiæ in qua beneficii prouiſio facta eſt.*

2 *Gratia conceſſa per Principem in ſpecie vim adimes ſtatuto, dubium omne adimit, quod de ſtatuti validitate poteſt oriri.*

Et quid ſi derogationis gratia de obreptione notetur, ex falſa narratione, aut tacita veritate, nu. ſeq.

4 *Princeps narrato negotio, vt ſe habet in rei veritate, facilior redditur, aut difficilior ad concedenda, vel neganda petita, pro rei, & perſonæ ſupplicantis qualitate.*

5 *Papa expreſſe diſpenſans cum aliquo, qui notatur de inhabilitate, facit gratiam impetratam valere ad commodum ſupplicantis.*

6 *Condemnatio in caſu, de quo hic, non publicā ſolum pœnitentiā, ſed etiam combuſtionem denotat, & ideo verbum, etiā condemnati, in literis gratiæ poſitum, pleniſſimi roboris conceſſam indicat diſpenſationem, & ideo non ligatur impetrans ſtatuto, de quo in præſenti.*

IN cauſſa Hiſpalen. portion. eadem die, dubitaui, an ex
1 actis conſtaret, quod eſſet derogatum ſtatuto. † Exſtabat Bulla prouiſionis, in qua in ſpecie ſtatutis Eccleſiæ fuerat derogatum: & quia ſtatutum, de quo in præſenti cauſſa agebatur, requirebat ſpecialem derogationem, erat
2 etiam producta † gratia, perinde valere, in qua narrabatur totum ſtatutum de verbo ad verbum: & illi in ſpecie derogabatur, adeo quod negari non poſſet, quin eſſet
3 derogatum. Sed opponebatur, † derogationem eſſe ſurreptitiam, quia narrabatur progenitores prouiſi fuiſſe initiatos, nulla illis impoſita pœnitentia publica, & conſtabat ſeu per remiſſionem conſtitutum publicabatur, pœnitentiam publicam fuiſſe iniunctam ..... tum in gratiis id mandatum præſumebatur doloſum, *vt per Imolam c. ſuper literis, & Cur. iun. & Io. And. in c. ſi. de iud. ſal.* Et tale
4 mandatum allegabatur, quod † alias Princeps non fuiſſet conceſſurus, etiam narrata veritate, quia hoc narrato non poſſet negari, quia difficilius conceſſiſſet. *Ægid. 11. & no. Doct. in c. ſuper literis, & c. poſtulaſti.* Tamen domini
5 dixerunt † hanc gratiam non eſſe ſurreptitiam, ex quo Papa diſpenſabat expreſſe cum eo: etiam fuerit filius vel
6 nepos pœnitentis, ſeu etiam reconciliati, & † condemnati etiam, quod verbum condemnati in ſimilibus, non poterat non importare publicam pœnitentiam, imo combuſtionem, & ſic apparebat de mente Papæ, quod vellet omnino hanc gratiam facere, in contrariis autem de hoc non apparebat, licet præſupponant, & dicant Doctores, quod gratia ſit ſurreptitia, licet Papa facilius conceſſurus ex mandato, non tamen expreſſe conferat, vt hic.

Decisio LXXI.

Paduan. cuſtodiæ prima Aprilis. 1547.

Summaria.

1 *Clauſula reſeruatoria beneficiorum prothonotariorum ſedis Apoſtolicæ an extendatur ad prothonotarios etiā familiares Cardinalium.*

2 *Familiares veri alii ſunt ab illis, qui dicuntur per reſignationem.*

3 *Obfuſcatio luminis minoris fit per lumen maius, & ex hoc familiares Papæ excludunt a clauſula reſeruatoria familiares Cardinalium.*

DIe prima Aprilis. 1547. in cauſſa Paduana cuſtodiæ dubitaui, † *vtrum clauſula reſeruatoria beneficiorum* 1
prothonotariorum intelligatur reſeruatiue bene[...] ...ilorum, qui ſunt prothonotarii etiam familiares Cardinalium? Et domini dixere, quod ſic, per id, quod dicit Caſſad. *deciſio nona de præbend. Sarnen. in regula de vnione, Petr. Ferrer. quæſt. 15.* Et licet ex aduerſo diceretur dicta eorum præcedere † in veris familiaribus, ſecus in iſtis, qui per reſi- 2
gnationem ſunt: Tamen domini dixerunt, quod iſti ſunt veri familiares, quia in regula Papa ita dicit illos eſſe veros. Et cum † maius lumen offuſcet minus, vt dicitur 3
in locis præallegatis, tamen ſolum reſeruantur familiaribus Papæ, non autem Cardinalium, & ita non eſt iſte caſus mixtus, vt poſſet non comprehendi ſub regula loquen. de ſimplicibus, *ad leg. ſi ita ſcriptum, de liber. & poſthum. cum not. in leg. ſecunda. ff. de verborum obligationibus,* licet ſimplex. . . . . quia ſunt tantum familiares Papæ.

Decisio LXXII.

Conchenſis penſionis, 1. Aprilis. 1547.

Summarium.

1 *Speciali procuratori ſi fiat proteſtatio a parte agēte, & intimatio, non autem principali ipſi ad effectum, vt dimittat poſſeſſionem, an releuet actorem.*

EAdem die in cauſſa Conchenſis penſionis, dubitaui, † *vtrum ſufficiat proteſtatum fuiſſe, & intimatum pro-* 1
curatori ſpeciali, quod quis intendebat ire ſeruien Eccleſiæ ad effectum, vt poſtmodum condemnatus Penſionarius teneatur ad id, quod ex diſtributionibus quotidianis proceſſit, attento maxime quo ad locum, vbi erat portio, non patebat tutus acceſſus? Et domini dixere, quod non, quia debet fieri proteſtatio, & intimatio principali ad effectum, vt dimitteret poſſeſſionem, & licet non pateret tutus acceſſus, erat ſibi ſuccurſum, prout iam fecerat, incitando illum ad cauſſam ex intimatione exſecutorialium.

Decisio LXXIII.

Burgenſis beneficii. 1. Aprilis 1547.

Summarium.

1 *Nuntius Apoſtolicus beneficia conferens quorum collatio ad eum per indultum Apoſtolicum ſpectat, ab eo facta, tamen inualida eſt, etiam facultate ſibi conceſſa notoria exſiſtente, niſi producatur, & hoc non facto, cauſſæ controuertentes ſuper tali beneficio ſuſpenduntur, neq; exſecutioni poſſunt vllatenus mandari.*

EAdem die in vna Burgenſis beneficii, dixere domini, † quod ex quo non erant productæ facultates nuntii, 1
qui prouiderat de hoc beneficio, licet eſſent notoriæ, & in pluribus cauſſis productæ, tamen cauſſa non poterat expediri, & ita ſuſpendi.

Decisio LXXIV.

In quadam Toletana matrimonii.

Summaria.

1 *Ciuilis cauſſa impediri aliquando poteſt per criminalem, ita, vt ea ſuſpenſa non vlterius, niſi illa prius expedita procedi poſſit.*

2 *Sufficiens mandatum ſi procurator agens nō habeat impeditur proceſſus in cauſſa, & quod agitur nullum eſt, ob defectum plenioris mandati.*

3 *Mutua cauſſarum inter ſe concurrentium connexio actionem vnius ſuſpendit, & alteram ſuo curſu terminari efficit.*

4 Com-

e

4 *Compatibiles inter ſe, vbi ſint cauſſæ, tam ciuiles, quam criminales, ita vt vna alteram impediat, criminalis ciuili præiudicat.*

DVbitaui in vna Toletan. eadem die, *vtrum cauſſa cri-*
1 *minalis, de qua agebatur,* † *præiudicaret ciuili, vt in ea*
procedi non poſſit. Et licet multa hincinde dicerentur, ta-
2 men ex † quo procurator, qui comparuerat in cauſſa cri-
minali pro Domina Beatrice, & eius filio non habebat
mandatum ſufficiens, cauſſa criminalis dicebatur agi in-
ter fiſcum, & Comitem Arias: ciuilis autem inter Beatri-
cem, & filium ex vna, & Comitem Arias ex alia. Propter-
3 ea, † cum illæ cauſſæ inter diuerſas perſonas inuicem ſe
impediant, *vt l. rer. amotarum actio. ff. rerum amot.* quæ ita
reſeruatur ſecundum literam primam, *vt ibi per Bald. &*
alios, & Salycet in l. 1. colum. 2. oppo. 10. C. quando criminalis
actio præiudicet ciuili: licet Barto. *in l. rerum amotarum,*
videtur velle aliter, quem Felyn. ſequens hic videtur
iſtam opinionem limitare, quem etiam ſequitur Sa-
4 lycet. & alii, *in dicta l.* † quando ſunt inuicem compatibi-
les, ita quod criminalis abſorbeat ciuilem, quod non eſſe
in caſu noſtro fuit iudicatum.

Decisio LXXV.

Calagurit. Abbatiſſatus, 20. April. 1547.

Svmmarivm.

1 *Sententia lata in fauorem partis, quæ tranſiuit in rem iudicatam, & conceſſis exſecutorialibus, iiſdemque pro declaratoria intimatis, ob non comparitionem, ſi ſententia arguatur de notoria iniquitate, an actus iuridici præcedētes vna cum dicta ſententia annulletur.*

IN cauſſa Calaguritana Abbatiſſatus, die 20. Aprilis,
1 1547. dubitaui, † *an ſententia Leonoræ ſit notorie iniqua.*
Lata enim fuerat ſententia in fauorem Leonoræ, quæ
tranſiuerat in iudicatum. Erāt datæ exſecutoriales, & in-
timatæ pro declaratoria, ob non comparitionem. Oppo-
nebatur de notoria iniuſtitia ſententiæ. Ideo dubita-
ui, *vt ſupra.* Et quia multa hinc inde adducebantur, tam
pro ſaluanda, quam pro impugnanda ſententia, domini
dixerunt materiam diuidi debere.

Decisio LXXVI.

In quadam Peruſ. ſeu ciuitatis Caſtelli, 20. Apr. 1547.

Svmmaria.

1 *Obtinens nomine proprio decretum exſecutorialium cum inhibitione, aliosque actus iuridicos exercens ſecuta ceſſione, mandatoque de geſtorum ratificatione proceſſus, an ex obiecto aduerſarii ob factam ceſſione dici poſſit nullus, & ob id debeat condemnatio fieri in expenſas.*

2 *Remiſſoria obtenta decerni ad partes, citatione facta in perſonam procuratoris conſtituti, non tamen acceptātis, comparentis licet in cauſſa ad informandum, proceſſus totus eſt nullus, nec ratificari poteſt actu non geſto nomine ratificantis.*

3 *Error nominis admiſſus in proceſſu talis, vt annullet proceſſum non adimit nullitatem, ſed imputatur in curia partis, quæ diligentius, quod in rem ſuam fore vtile iudicabat, inſpicere debebat.*

4 *Comparens ad informandum non ſemper ob id mandatum de procura dicitur acceptare, ſtante, quod alius iam nominatim acceptarit, & non neceſſario in omni informāte procuratorio acceptatio requiritur ex quotidiano ſtylo Curiæ.*

EAdem die in cauſſa Peruſina, ſeu Ciuitatis Caſtelli
dubitaui, *vtrum proceſſus ſit nullus, & deberet fieri con-*
demnatio expenſarum. Fuerat enim commiſſa cauſſa no-
1 mine Martini de la Staffa, & † huius beneficio obtenta
erat nomine proprio decerni citatio, & inhibitio, & ſic
multos actus fecerat nomine proprio, quibus factis, pars
aduerſa dederat commiſſionem cauſſæ nullitatis, & do-
minus ceſſerat, & poſtmodum dederat mandatum cum
2 ratificatione geſtorum, & obtinuerat decerni † remiſſo-
riam ad partes, citato Fabio, qui licet eſſet conſtitutus
procurator, tamen non acceptauerat. Licet in hac cauſ-
ſa comparuiſſet informando. Et dixerūt domini totum
proceſſum eſſe nullum, nec potuiſſe ratificari, cum actus
non fuiſſet geſtus nomine ratificantis. Et † licet allegare- 3
tur pro ſaluando proceſſu error nominis, tamen dixerūt
domini id imputandum parti, quæ non bene inſpexerat,
quod ſit verus notarius. Et licet ēt allegaretur Bar. *in l. 1. §.*
nuntiatio, verſ. fatendum, in 2. col. ff. de noui oper. nunt. ta-
men dixerunt Do. nō facere ad propoſitum, vt clare patet
cuilibet intuenti, nec † ex quo quis comparet informan- 4
do, dicitur acceptaſſe mandatum, cum iam alius nomi-
natus acceptaſſet, cum videamus multos informantes
non eſſe procuratores.

Decisio LXXVII.

Valentina parochial. 20. April. 1547.

Svmmarivm.

1 *Subſtituendi ad effectum tantum, ſi procurator acceptet cauſſæ defenſionem, non poteſt examinari cum præſupponatur ſcire ſecreta partis, idque in principalis ſui præiudicium etiam vrgentibus inſtanter aduerſariis, cum ſit plane iniquum cauſſæ defenſionem tali facto adimi ipſi principali.*

EAdem die in cauſſa Valentina parochialis dubitaui,
† *vtrum procurator, qui acceptauerat ad effectum ſub-* 1
ſtituendi tantum, poſſet examinari in cauſſa. Et dixerunt
domini, quod non: quia ex quo ad id tantum tranſmiſ-
ſum erat mandatum, vltra id, quod ex quo cenſebatur eſ-
ſe procurator, & acceptaſſe, notorium eſt, *clem. 1. de procu.*
tamen eum præſumebatur ſcire ſecreta cauſſæ, propter-
ea æquum non erat, vt examinaretur. Et ita mandatum
fuit non examinari, quantumcunque pars aduerſa inſta-
ret, quod examinaretur.

Decisio LXXVIII.

Troiana teſtamenti, 23. April. 1547.

Svmmaria.

1 *Copia data de teſtium publicatione ante annos 20. facta, ſi non apparet teſtium publicatio, an realiter facta præſupponatur, ad effectum, vt de nouo poſſint vel debeāt, vel non poſſint alii teſtes examinari.*

2 *Publicationem teſtium, de qua controuerſia eſt ob non cōparitionem copia fidem de publicatione habita facientis, ex eo potiſſimum argui poteſt, quod conſtet de informatione ſuper dictis teſtium, quæ ſine publicatione eorundem fieri non poteſt.*

3 *Originalia de teſtiū publicatione habita, ſi per plures dies fuerint in manibus informantis, arguunt de attentatis, & faciunt informantem ſuſpectum.*

DIe 23. eiuſdem Troiana teſtamenti dubitaui, † *vtrum* 1
conſtet de publicatione teſtium taliter, quod non po-
tuerint, nec in futurum poſſint examinari teſtes in hac
cauſſa. Iam per 20. annos antea fuerat petita, & obtenta
publicatio teſtium, ſed quod fuiſſet data copia teſtium,
non conſtabat: vnde ex hoc non inferebatur habita pu-
blicatio, quæ ſæpiſſime petitur decerni, non tamen acce-
ptatio. Ex † alio etiam capite præſumebatur publicatio, 2
quia erat informatū ſuper dictis teſtibus, quod ſine pu-
blicatione fieri non potuiſſet. Sed quia reperiebatur pri-
mo punctus datus, præſuppoſito, quod teſtes ita decerne-
rent: vnde licet poſtea fuiſſet datus punctus ſimpliciter,
an teſtes probent, tamen ex hoc non inferebatur, non
potuiſſe informari ſine publicatione habita, propter pa-
ctum præcedens, in quo continebatur ſubſtantia, quid
teſtes contineant. Erāt enim ſuper illa publicatione exa-
minati duos teſtes, per quos † præſumebatur attentari, 3
quod originalia data teſtium fuiſſent per plures dies in
manu informantis in hac cauſſa: quod quia teſtes nō di-
cebant, habuit Rota hos teſtes pro non publicatis: & di-
xere domini, quod ad impediendum ne teſtes examina-
rentur propter publicationē, deberet plene cōſtare de re

teſtificata, non autem ſolum in domo Auditoris, vt quando non ſolent fieri, fuerunt dicta teſtium lecta, & ita habui teſtes poſt huiuſmodi publicationem examinatos pro probantibus, & in futurum poſſe alios teſtes examinari.

Decisio LXXIX.

In quadam cauſſa alias coram Aud. Cameræ agitata.

Svmmaria.

1 *Camera Apoſtolica Auditor iudex in cauſſa conſtitutus, non poteſt impedire ſi appelletur ad conceſſum Rotalem, quin ad illud tribunal cauſſa decidenda deuolui poſſit, cum ſententia ab eo lata poſſit a Rota reuocari, ſi fuerit ſuborta ſuſpicio de attentatis.*

2 *Rotale tribunal hunc ſtylum habet, vt quicquid in ea per inhibitionem fiat, emendetur, omniaque poſt inhibitionem promulgatum geſta, pro attentatis habeantur.*

1 DVbitaui, † *an ſententia Auditoris Cameræ ſit iuſte reuocanda, an attentata propter inhibitionem?* In hac enim cauſſa, quæ dicitur pependiſſe coram Auditore Cameræ, cum pars fuiſſet citata ad ſententiam, iudex remiſit ad dominum iudicem, qui declarauerat, imo coram eodem ad plures actus poſtea fuerat proceſſum. Sed pars, quæ timebat terminum declarari contra illum, appellauerat, & obtinuerat mihi committi cauſſam appellationis, & vigore commiſſionis fuerat inhibitum, tamen, vt dixi, poſtmodum proceſſerat coram eodem iudice, qui poſtmodum iterum fuerat reſtitutus, & iuſſerat partem citandam ad ſententiam. Qua tamen ſententia contra ſe lata, obtinuit aliam commiſſionem, prætermiſſa tamen illa, de qua ſupra, vigore cuius ante apertionem Rotæ fuerat inhibitum parti. Aperta Rota Locumtenens Auditoris
2 Cameræ pronuntiauerat. Dubitaueram propter † ſtylum Rotæ, quæ eſt, quod qualibet inhibitio Rotalis ſit emendanda, & quicquid poſt illam factum fuerit, ſit attentatū. In iſta ſentētia nedum poſt vnam inhibitionem, ſed poſt duas eſſet attētata. Tamē domini hoc caſu voluere cōtrarium. Prima enim inhibitio non obſtabat, quia illi fuerat renuntiatum per partem procedere coram eodem iudice, nec ſecundam voluere oſtendere, tanquam nimis calumnioſam. Et ita domini dixere ſententiam bonam.

Decisio LXXX.

Veronenſis parochialis, 23 Aprilis, 1547.

Svmmaria.

1 *Commenda parochialis obtenta per indultum ante obitum paucis diebus reſignari poteſt, in perſonam benemeritam, & gratam, vt in indulto, ſubiacetque regulæ de infirmis, cum non pro temporali, ſed perpetua ipſa commenda habeatur.*

2 *Commenda per indultum habita cum libera collatione, cui placuerit, & diſpoſitione de fructibus, ac ſi in titulum obtinuiſſet, ſubiacet regulæ de infirmis, & eius ceſſio valida eſt in commodum ceſſionarii.*

EAdem die in cauſſa Veronen. parochialis dubitaui,
1 † vtrum commenda, de qua agitur, ſubiacebat regulæ de infirmis reſignan. Hanc enim parochialem Epiſcopus Veronenſis obtinuerat ſibi commendari vigo-
2 re indulti ſui ſub eius Vicario, † quoad ipſam alicui perſonæ benemeritæ, & gratæ duxerit conferendum, & deinde poſſit diſponere de fructibus, [illegible] ac ſi in titulum obtinuiſſet. Huic commendæ ceſſerat Epiſcopus poſt paucos dies ante eius obitum. Vnde dubitabatur, an ſubiaceret regulæ de infirmis reſignantibus, tanquam commenda eſſet temporalis, non perpetua, *ad not. per Sarnen. quæſt. 13. eiuſdem regulæ.* Tamen domini habuere hanc commendam pro perpetua, & per conſequens ex dictis eiuſdem Sarnen. ſubiacere regulæ. Ponderarunt etiam verba ſimpliciter loquentia, & dicentia, ſi quis in infirmitate conſtitutus reſignauit aliquod beneficium, adeo quod habuerit pro conſtanti hanc ceſſionem ſubiacere regulæ.

Decisio LXXXI.

Toletani matrimonii, 23. Aprilis, 1547.

Svmmarivm.

1 *Cauſſa ciuilis ex incidenti materias diffamatorias, vtpote ex cōcubinatu maritata prodeuntes, an recipere poſſit.*

EAdem die in cauſſa Toletan. matrimonii dubitaui, † *an materia diffamatoria Dominæ Beatricis ſint recipiendæ in cauſſa ciuili.* Anno etiam elapſo mēſe Martio in hac eadem cauſſa erant dati articuli, inter quos erat vnus continens concubinatum D. Beatricis, & Gabrielis, D. Franciſci ſeu Ferdinandi, alias examinatus in remiſſoria huius cauſſæ, & poſt longam diſcuſſionem domini anno præterito iudicarunt, admittendas eſſe has materias, nunc etiam iterum ſuper hoc inſtiterūt. Et domini idem dixere, teſtes ſuper hoc recipiendos eſſe. 1

Decisio LXXXII.

De inhabilitate ad beneficia, 27. April. 1547.

Svmmaria.

1 *Cedens iura ſua, quæ habere dicitur in beneficio per impetrationem, non ſeruatis contentis in regula de impetrādis inhabilis redditur ad obtinendum beneficium.*

2 *Regula de certo modo impetrando beneficia Pauli Tertii Pont. Max. refertur ad futuram beneficiorum collationem, cum per dictionem de cetero loquatur, non ad præteritum ante regulæ promulgationem.*

DIe 27. eiuſdem dubitaui, *vtrum Alphonſus de Fonſeca ſit inhabilis ad obtinendum beneficium, de quo agitur, propter regulam vltimo loco per Petrum aduerſarium productam.* Hic enim Alphonſus habuerat multa iura diuerſarum perſonarum per illorum † ceſſionem, inter quæ 1
erant iura Stephani del Campo, qui habebat impetrationem certo modo, nec ſeruauerat contenta in regula, de impetrando certo modo: propter quod ex regula Pauli erat omnino inhabilis ad obtinendum idem beneficium, & nedum ipſe Stephanus, ſed etiam Alphonſus eius ceſſionarius erat factus inhabilis, vt cantant verba regulæ Pauli editæ de anno 1540. Vnde ex hoc prætendebatur Alphonſum fuiſſe ante publicationem regulæ, † & 2
regula loquitur per verbum de cetero, & ſic capiunt tantum facta. Et dixere domini regulam non inhabilitare Alphonſum. Et ita pronuntiaui.

Decisio LXXXIII.

Calaguritana Abbatiſſatus, 27. Aprilis, 1547.

Svmmaria.

1 *Superior confirmans electionem Abbatiſſæ, non capacis gradus, aut dignitatis ob minorennem ætatem, nulliter confert confirmationem, etiam non obſtante, quod a maiori parte monialium concorditer fuerit electio facta.*

2 *Prouiſio noniter obtenta narrato nullos fructus perceptos ſubſecuta confeſſione, poſtmodum in articulis datis contraria, vtrum ob id ſit ſurreptitia.*

3 *Confitens articulando ſe fructuum perceptione vſum quidem, non tamen ante nouam prouiſionem, prouiſio non poteſt dici ſurreptitia.*

4 *Spirituales fructus percipi ab aliquo dicuntur, qui adminiſtrationem officii, vel dignitatis exercet, temporales verò, qui prouentus annuos in ſua commoda conuertit.*

5 *Fructuum temporalium ratione Datario compoſitio ſolui ſolet, non ſpiritualium in exercitatione officii conſiſtentium.*

6 *Electione facta ad dignitatem ſubſecutaque confirmatione, licet nulliter facta ob defectum iuriſdictionis confirmantis, ſi fructus temporales percipiantur locum habet cap. auaritiæ, de elect. in 6.*

7 *Confirmatio obtenta, licet nulla ex defectu iuriſdictionis eius, a quo emanauit, an excuſet a pœna, de qua in c. auaritiæ, de elect. in 6. Limita & intellige, vt ibi.*

8 *Prouiſio etiam recenter facta, tanquam noua emanata* cum

cum non eſt gratioſa, vtpote, quod [illegible] mandatum, ſi & quatenus idoneus reperiatur, qui cupit ſibi prouideri, non [illegible] effe [illegible] non prod[illegible] prouiſo & eſt ipſo [illegible] plane [illegible] nditiona[illegible]s.

9 *[illegible] habuit noua prouiſione adminiſtrat[illegible]us, cum [illegible] per ceptione incid[illegible] in pœnam Capituli [illegible], & obnimis [illegible] elerem a[illegible]um, & properanter [illegible] quod habebat, per[illegible].*

E[illegible] di[illegible] in ca[illegible]ſſa C[illegible]aguritana A[illegible] atiſſatus d[illegible] bi[illegible], [illegible] *nm Ioanna am[illegible] e[illegible] ex capite auaritia* [illegible]
1 [illegible] *rom[illegible] ep[illegible]* [illegible] Ioanna enim fuerat con[illegible] onialibus, & confirmata per ſup[illegible] [illegible] incapa. [illegible] op[illegible] r[illegible] n[illegible] at ad [illegible] 3. C[illegible] mat[illegible] [illegible]
2 [illegible] btinu[illegible] at nouam pr[illegible], quæ [illegible] narratur, [illegible] poſt [illegible] ta[illegible] m[illegible] fructus p[illegible] pſi[illegible] Ia[illegible] qui[illegible] s non [illegible] nt [illegible] m [illegible] poſt, do[illegible] vere [illegible] ptum, h[illegible] quo [illegible] a[illegible]
4 [illegible] percepiſſe, adm[illegible] [illegible] n [illegible] tubus [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
[illegible] non era[illegible] la prouiſio [illegible] do M[illegible] Papa [illegible] t, prouid[illegible] d[illegible] nſtabat, in[illegible] ha[illegible] geſſerat [illegible] tio[illegible] pro[illegible] rea[illegible] is [illegible] & [illegible] *in ap. [illegible]*, in [illegible] at

DECISIO LXXXIV.

Seg[illegible]bien. Canonicatus & præbendæ,

29. Aprilis, 1547.

SVMMARIA.

[illegible]umba el[illegible]era, vel Bu[illegible]a [illegible] dentes alternatiuam [illegible] ex forma commiſſionem & [illegible] admittunt.

[illegible] lit[illegible] ſub plumbo emanat[illegible] alternatiuam cu[illegible] Cardinalis concedentibus, quam ſub forma breui prodeuntibus indultum prouiſionis bene[illegible] concedentibus adhibein[illegible].

[illegible] expedi[illegible] alternatiua & [illegible] brentarum [illegible], & qual[illegible] requiratur.

4 *[illegible] ſub [illegible] pro[illegible] demiten[illegible] ſub plumbo ſit expedit[illegible], an & [illegible] præſupponi poſſ[illegible].*

[illegible] omnes menſes in bene[illegible] ſupra apponitur altern[illegible]

[illegible] fauorabilior ſit prouiſ[illegible]

[illegible] literarum [illegible] editione pr[illegible] alium, [illegible], non [illegible] cum id [illegible] per [illegible]es.

7 *Remiſſio literarum non conſtito de conſenſu partium, an fieri ad expeditores earundem poſſit?*

Die 29. eiuſd[illegible] cauſſa Segobienſis Canonicatus, & præbendæ [illegible], † *vtrum [illegible] ſint remittendæ* 1
ad co[illegible] endum, [illegible] formam commiſſionis in omni cauſſa. C[illegible] altas fuiſſet [illegible] tum † dari debere literis plum- 2
[illegible] lantibus alternatiuam Cardinali, non autem literis in forma breui [illegible] tibus indultum Cardinali ad o[illegible] prouidendi. [illegible] pro Cardinali, & pri[illegible] tus ab eo obtinuerant co[illegible] m[illegible] m, vt præfixo termino agenti [illegible] Capitul[illegible] ndum de legitimo [illegible], [illegible] vigo[illegible] literæ plum[illegible] expeditæ fuerunt, [illegible] do, & n[illegible] re[illegible] pro[illegible] ad expeditor[illegible] in re[illegible] rante [illegible] ditæ iſtæ literæ cum[illegible] m conſenſu, quo[illegible] Breue expeditum, & a c[illegible] go c[illegible] expe[illegible]tus. Quæ contine- 3
ba[illegible], quod p[illegible] tores Epiſcopi Segobien. conſ[illegible]ſe[illegible] [illegible] forma [illegible] ſcripta breuis, ac a[illegible] qu[illegible] aliarum literarum expedi[illegible] pertinebatur. Vnde dice- b[illegible] quod non ſeruieb at literis 4
plumb[illegible], in [illegible] tua, [illegible] tantum p[illegible] que li[illegible] exſpectationi ſi[illegible] n[illegible] eius erat [illegible], non autem diſ[illegible] L[illegible] autem dicebatur, quod imo iſte [illegible] ſus erat [illegible]: Quia, † [illegible] conſenſum fuit indul- 5
[illegible] omnes ment[illegible] o magis con[illegible] fuiſſe exiſtimari poteſt alternatiuæ, quæ erat Epiſcopo fauorabilis [illegible] in hanc partem [illegible] maior pars dominorum duobus [illegible] entibus con[illegible] arium finaliter fuit reſolutum, 6
quod [illegible] conſ[illegible] duos pe[illegible]tos, † videbatur e[illegible] p[illegible] um [illegible] re ad exp[illegible] ditores, cum & Cardi[illegible], & E[illegible] bantur [illegible] m, nec Cardinalis [illegible] at quo[illegible] mbatæ ſer[illegible] uia tunc ha[illegible] at[illegible] parte alt[illegible] atiuam coram Capitul[illegible] con- ſi[illegible] um, qui habuit [illegible] du[illegible]. Et fuit opi- n[illegible], [illegible] od teneret, & Arragonia fuit in opi[illegible]one, qu[illegible] male expeditæ, & [illegible] terque viſo regi[illegible] di[illegible] opinion[illegible], adeo quod domini fuere opi- 7
n[illegible], [illegible] od [illegible] rentur, n[illegible] a ſequentibus conſta[illegible] de tacito co[illegible]nſenſu, tam Card[illegible], quam Epiſcopi.

DECISIO LXXXV.

A[illegible] parochialis, 29. Aprilis, 1547.

SVMMARIA.

1 *Ap[illegible] ſt[illegible] ca prou[illegible] o de bene[illegible] io curam animarum haben[illegible], ali[illegible] and[illegible] nm prouiſione legati de libere concurrit, & [illegible] præualeat non apparentibus teſtibus de ant[illegible] nat[illegible]ne.*

3 *[illegible] app[illegible] obatio ex bona & legitima depoſitione [illegible], [illegible] contra ex defectu [illegible].*

Eadem [illegible] in ca[illegible]ſſa Aſtoricenſi parochialis dubitaui, *[illegible] ex [illegible] examinati, qui allegabantur, ceſſaſſet [illegible] dat[illegible].* Concurrebat [illegible] prouiſus a legato 1
d[illegible] cum [illegible] Apoſt[illegible]ico, & prouiſus a Legato h[illegible] bebat pro[illegible] di[illegible] Nouembris, quæ non erat bona, & [illegible] 4. [illegible] m A[illegible] olicus h[illegible] bebat datam [illegible] Dec[illegible]br[illegible], & d[illegible] bita[illegible] tur de antido- n[illegible] tion[illegible] bus, & ſuper hoc fuerant exa- n[illegible] orum [illegible] abbreuiator [illegible] g[illegible] nebat, & [illegible] on[illegible] am habuerunt p[illegible] nil, aut p[illegible] dicebant, pro- [illegible] tua prob[illegible] n, dixereq; quod n[illegible] pro[illegible] r

DECISIO LXXXVI.

Nep[illegible] Canon[illegible] & præben. 29. Aprilis, 1547.

SVMMARIA.

1 *Ven[illegible] ex [illegible] nouiter ad cauſſam, & conce[illegible] tur [illegible] ationes condit[illegible] ter, ſi & quatenus p[illegible] cat interim articulos ſuos proponere, teſteſq;*

[illegible] cœperat procedere coram Auditore Cameræ,
4 [illegible] domini † dixere, ſententiam eſſe ſubſ[illegible]endam, poſtquam p[illegible]incipali fuerat perſonaliter citat[illegible] ad comparen[illegible] um [illegible] r im me, nec poterat di[illegible] calumnioſa, pro[illegible] hoc n[illegible] attentata, poſtquam mihi cauſſa commiſſa fu[illegible]t & diu[illegible] a erat cauſſa, quæ coram Aud. Cameræ pependit.

DECISIO XCI.

Calagurit. Abbatiſſatus. Maii, 1547.

SVMMARIA.

1 [illegible] *ſupplici, ſi gratia ſecundario fuerit impetrata, qua* [illegible] *at* [illegible] *nom*[illegible] *tacito de prima gratia limitata, an vi*[illegible] *ubreptionis* [illegible] *poſſit.*

[illegible] *Limitata* [illegible] *dicuntur ea, quæ ſub conditione concedu*[illegible] *lau*[illegible] *ſi & quatenus cōſenſus accedat ma*[illegible]

[illegible]

[illegible] *haud dubie ecun*[illegible]

[illegible]

[illegible] *ur, cum nemo ſuum* [illegible] *are præſumatur.*

[illegible]

E[illegible] Abbatiſſ[illegible] [illegible] Hab[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] is, & maxime [illegible] lben[illegible] [illegible] colum. 4 [illegible] ate fuerit di[illegible] [illegible] ibidem, colum. 4. & [illegible] ur, notat Doctor [illegible]

[illegible]

[illegible] ob [illegible] for- [illegible] bra- [illegible] uc [illegible] ncauerat. Dicebatur

etiam, quod, in quo [illegible]ratia ſi neutri, ſtatus & merita cauſſæ pro expreſſis hab[illegible]nt, vigore huius clauſulæ poterant omnia exprimi, & narrari in ha[illegible] gratia ex ſtylo Curiæ, *Ant. de Butr.* con[illegible] *ad. de* [illegible] *ſuper Regulis Cancellar.* Sed nec il[illegible]ud p[illegible] tum qu[illegible] loquebantur de meritis cauſſæ in petitorio, n[illegible]n poſſeſſorio, de quo nulla habebat mention[illegible], tam[illegible]n quia intelligebatur de ſtatu lit[illegible] meritis c[illegible]a, non autem d[illegible] gratiis in huiuſmodi cauſis producen[illegible]s.

DECISIO XCII.

Salamantinæ Abbatiæ [illegible] M[illegible] ii, 1547.

SVMMARI[illegible].

1 *Abbat[illegible] ſi lis moueatur ratione* [illegible] *& contra eum ſententia ſbadu*[illegible] *& ſuper eadem* [illegible] *obtentu etiam* [illegible] *reliqui*[illegible] *Abbatem ſpoliatum, hæc ar*[illegible]

- *In ſtrumen*[illegible] *non plene probent* [illegible] *ita ut non cō*[illegible] [illegible]

3 *Dicens* [illegible] *nomine poſſider*[illegible] *poſſeſſionē cep*[illegible] *fide* [illegible] *mand* [illegible] *non conſtiterit mu*[illegible] *eſt* [illegible] *propter hunc inhabilitatem* [illegible]

EAd[illegible] uſſ[illegible] S[illegible]mantinæ [illegible] bbatiæ, dubitaui, [illegible] D d. [illegible] D[illegible]dacus enim [illegible] Abba[illegible] cum de 1 [illegible] indicatā, [illegible] tam inpræ[illegible]

[illegible]

[illegible] inſtrumenta, qu[illegible] dam par- 2 [illegible]o. Clerici, nō pr[illegible] poſſeſſionē, [illegible] publica voce & fama, [illegible] rtius de auditu [illegible] probatio erat imper[illegible] adminicula non at[illegible] [illegible] de quo[illegible] quino- 3 [illegible] poſſeſſionem c[illegible]piſſe, & cōtinuaſſe, [illegible] Et propterea dixere nu[illegible] [illegible] poſſeſſione [illegible] interruptam.

[illegible] ISIO XCIII.

[illegible] Pri[illegible]tus, 9. Maii. 1547.

SVMMARIVM.

1 *D[illegible] mandat* [illegible] *de ſtando* [illegible] *ſententiæ & te*[illegible] *an remiſ*[illegible] *concedi*[illegible]

DIe 9. Mai in [illegible] 1 [illegible] Prio[illegible] dubitaui, [illegible] cauſſam in 1 [illegible] mandatum in actis de ſtando [illegible] in prima erat [illegible] terminus. Et dixere domini dandam eſſe remiſſoriam.

Decisio XCIIII.

Valentini matrimonii, 9. Maii, 1547.

Summaria.

1 *Curſus annorum* [illegible] *& ſic diuturnus, articulos non raro alias propoſitos efficere dicitur reprobatorios in cauſſa matrimoniali, nec vacare calumniis proponentes iudicantur.*

2 *Articuli calumnioſe dati animo differendi litem, & cauſſam protelandi, & repetiti bis terue, reprobati* [illegible] *ſunt, & non admittuntur in cauſſa matrimoniali.*

3 *Nouum articulum de nouo matrimonio* [illegible] *inducens poſt lapſum 18. annorum, quo de primo matrimonio agitatur tanquam ſomnians reiicitur,* [illegible] *nequaquam calumnia vacare di*[illegible]*ur.*

1 EAdem die in cauſſa Va[illegible] matrimonii [illegible] dubitaui, † vtrum articuli dati [illegible] ſint admittendi in Curia [illegible] 18. annos, quibus cauſſa ſuper [illegible] matrimonii [illegible], tamen in partibus in Curia [illegible] um, ſuper quibus in Rota [illegible] erat [illegible]. In ſecunda in [illegible] erat datus punctus ſuper materia antiquis, & nunquam affirmatum per [illegible] contra [illegible] pronuntiaui, vt ex [illegible] rem [illegible] ad inſtantiam ad dum, [illegible] ferendum ſententiam, poſtquam [illegible] & de [illegible] articulos, imo poſtquam [illegible] continent [illegible] nedum mat[illegible] nouas, verum antiquas, & certe reprobat[illegible], † quos articulos adeo calumnioſe datos v[illegible] eſt, animo expectationem differendi [illegible] non admittendos eſſe conclu-
2
ſerunt. Bis enim alias fuerant dati articuli reprobatorii & quam plurimi [illegible] teſtes examinati, adeo quod vi[illegible] fuit non poſſe [illegible] quid vltra probari: ideo calum[illegible] labatur etiam quoddam nouum & antiquum matrimonium, ad in[illegible]andandum primum, qu[illegible] apparet, vt poſt 18. annos, quo cauſſa pend[illegible], nunc hoc ſomniaret, & [illegible] ſcont ar[illegible] in [illegible] quo, adeo quod fuit v[illegible] dominis articulos ex toto reiicere.
3

Decisio XCV.

Parochialis de Antiueros, 11. Maii, 1547.

Summaria.

1 *Victum & ve*[illegible]*um ſubminiſtrat* [illegible] *Cardi*[illegible] [illegible] *teſtes probent, an per* [illegible] *cienterque* [illegible] *dicatur* [illegible] *quod* [illegible] *audiui* [illegible] *publicam vocem* [illegible] *talem a* [illegible] *aliquos* [illegible] *annuatim* [illegible] *re.*

2 *Con*[illegible] *Pap*[illegible] *vacantibus per* [illegible] *familiari Ca*[illegible] *commenſ*[illegible] [illegible] *regula co*[illegible]

1 EAdem die in cauſſa Parochiali de Antiu[illegible], quod [illegible] A[illegible] do [illegible] vnum [illegible] fam[illegible] C[illegible] dabatur p[illegible] annuatim pr[illegible] alis C[illegible] familiari [illegible] tin [illegible] ca vox & fama, [illegible] *dum, de* [illegible] *ur*, vl[illegible] legit [illegible] principio [illegible] hac opinione, [illegible], & [illegible] b[illegible] non poſſet [illegible] tas. & [illegible],
2 & ſic quod non [illegible], de quibus in r[illegible] de [illegible] b[illegible] vacanti bus per obitum familiaris Ca[illegible].

Decisio XCVI.

De reſignatione in qua d[illegible], [illegible] Maii [illegible].

Summaria.

1 *Mandato emanante ad* [illegible] *dum in manibus Vicarii, vel alteri* [illegible] *tem* [illegible] *in* [illegible] *perſona in mandato nominata, talis reſignatio facta vigore, talis mandati,* [illegible] *tanquam ſimoniaca ſuſpecta ſit habenda.*

2 *Re*[illegible]*natio liber* [illegible] *facta Ordinario vel eius Vicario, non in fauorem certae perſonae, non poteſt dici ſimoniaca.*

3 *Vis iſtius c*[illegible] *non aliter, nec alio modo in reſignatione,* [illegible] *qualis eſſe dicatur.*

4 *Facta reſignatione ab aliquo in fauorem certae perſonae* [illegible] *pr*[illegible] *non fiat in eam, praeſupponitur non ratam caſſe reſignationem, nec aliter velle* [illegible]*ere.*

5 *Mandatum* [illegible] *continet reſignationem fieri debere in manibus cuiuſcunque ad id poteſtatem habentis, etiam in fauorem certae perſonae, non eſt ſimoniacum,* [illegible] *quo ratione primi membri, ad id poteſtatem habentis.*

6 *Finis mandati* [illegible] *excedatur fruſtratorium eſt mandatum, cum id delictum contineat, quod non poteſt vel debet cadere in mandatum.*

DIe 13 eiuſdem dubitaui [illegible] *reſignatio facta coram ordinario* [illegible] *ſimoniaca?* Et d[illegible] fac[illegible]
2 † quia erat d[illegible] mandatum ad reſignand[illegible] in manibus Vicarii [illegible] alterius ad id poteſtatem haben[illegible] in fauorem certae perſonae in mandato nominatae, & [illegible] petendum [illegible] ri. Et propterea *ex not in c. ex parte el primo, per* [illegible] *de off. deleg.* dicebatur reſ[illegible] [illegible] in manibus Vicarii [illegible] eſſe [illegible] rarium all[illegible] batur, *deci. 2.* [illegible] *de* [illegible] m do[illegible] xerc non f[illegible] ere ad propoſi[illegible]
3 qu[illegible] [illegible] ere. Sed ſuppoſito, q[illegible] certae [illegible] onae prouiſ[illegible], vnde reſignatio non [illegible] cta in fauorem certae perſonae, cum po[illegible] ordinariu[illegible] [illegible] ere, non obſtante ſuppli[illegible] ne. [illegible] [illegible] non eſſ[illegible]
4 [illegible] r, [illegible] do, tamen domini dix[illegible] para[illegible] in fauorem [illegible] perſonae, [illegible] [illegible] quod [illegible] allegabat, & dicte [illegible] *int. act. de* [illegible] *66.* [illegible] m, non bene loq[illegible] [illegible] etur. [illegible] omnes d[illegible], quo[illegible] reſignatio non valeret, & [illegible] m. Duo tamen
5 e[illegible] non erat ſimo-[illegible] erat [illegible] ad reſignandum in ma[illegible] entis, & in f[illegible] re[illegible] poterat [illegible] de Papa, in [illegible] reſignatio, [illegible] orem certae [illegible] V[illegible] dicebat D[illegible] *c. ex p*[illegible] [illegible] reſignare in manibus Vicarii,
6 † [illegible] gitur dat[illegible] ad [illegible] & ſic ad reſignandum ſimoniac[illegible] A[illegible] [illegible] quia expreſſe erat id ma[illegible] reſign[illegible] in manibus Vicarii, & ſi [illegible] mandatum non excedebat.

Decisio XCVII.

Conchenſis terrarum, 13. Maii, 154[illegible].

Summaria.

1 *Te*[illegible] *deponentes de a*[illegible] *bus p*[illegible]*us, quales ſunt* [illegible] *dere* [illegible] *pecora in te*[illegible]*, de* [illegible] [illegible] *enti p*[illegible] [illegible] *orum tamen* [illegible] *dato non* [illegible]*, nec minus de* [illegible] *catione praedece*[illegible]*oris, non probant poſſeſſionem.*

2 *D*[illegible] *teſtium inualida eſt quae* [illegible] *de iure l*[illegible] [illegible] *partis, in cuius* [illegible] *deponit non f*[illegible] [illegible] *aduerſa.*

EAdem die [illegible] dubitaui, q[illegible] deponerent teſtes in cauſſa Conchenſis terrarum, examinati pro parte [illegible] qui praetendebat [illegible] poſſeſſionem, [illegible] plures teſtes examinati [illegible] quos [illegible] duab[illegible] p[illegible] v[illegible] qui [illegible] deponentes de a[illegible] p[illegible] forius dixer[illegible] vidiſſe [illegible] indere ligna, & paſcere in [illegible], de quibus

quibus agebatur, ſoluiſſe agentibus pro Cardinale, quos nominabant, de quorum tamen mandato nõ conſtabat, nec de ratificatione Cardinalis antiqui, quam nitebantur probare, quod poſſederat, & ideo Cardinalem poſſediſſe non probant. Secunda ratio, quia illi teſtes non deponebant, niſi de poſſeſſione iuris lignandi, & paſcendi, quod quidem erat in poſſeſſorio iuris incorporatum, & pro-
2 pterea † requirebatur ſcientia aduerſariorum, quia antiquitus ante erectionem prępoſituræ, ad quam prætendebantur ſpectare iſta terrena, quib. Cardinalis erat præpoſitus in poſſeſſione iſtorum bonorum, vnde ad probandum de tali poſſeſſione, ſcientia eorum requirebatur.

Deciſio XCVIII.

Toletani Matrimonii, 13. Maii, 1547.

Summarium.

1 *Nulliter examinati teſtes, vtpote alias in remiſſoria producti, & ſibi cõtrarii, probationem etiam faciunt nullam, ex communi ſemel malus ſemper præſumitur malus, niſi aliud appareat.*

EAdem die in cauſſa Toletani matrimonii deduxi ad notitiam Dominorum, qualiter pro parte Beatricis & filii erant producti, de nouo alii duo teſtes in partibus examinati, qui de publica voce & fama deponebant Concubinatus, validitatis ſententiarum, libertatis Io. Baptiſtæ malæ vitæ, bonæ & optimæ Beatricem, quibus & aliis hactenus lectis, de quibus ſupra informatum pro parte Comitis, nedum vllam fidem eſſe adhibẽdam,
1 qui nulliter examinati, nec etiam fumum, nec aliquid relictum in animo fuit, quod Dominis poſſet excitare fidẽ, quia ex multis apparebat eos falſos, & præcipue, cum duo ex his alias in remiſſoria examinati, latiſſime ſibi in multis contradixeriot: & notarius de hoc, vt examinarentur rogatus, datis aliis...... Tum tribus annis ſuſpectus, in executione cuiuſdam proceſſus extracti ex actis, & inſtrumentis in conſilio Regio, & in hac cauſſa productis.....

Deciſio XCIX.

In quadam Cremonenſi, 13. Maii, 1547.

Summarium.

1 *Canonizatio nouæ prouiſionis ad id, vt parti commodum afferat, expedienda eſt per literas, ſuper huiuſmodi prouiſionibus de ſtylo Curiæ expediri ſolitis.*

IN cauſſa Cremonen. ſiue Veronen. eadem die de Triuentiolo, fuit dictum, quod licet in actis fuiſſent productæ literæ aduerſarii, ex quo tamen illæ non poterant
1 canonizari, ſed † inſtabatur pro canonizatione nouæ prouiſionis, literæ ſuper noua prouiſione erant expediendæ. Et cum eſſet dictum de Regula de non iudicando, & etiam inſtaretur pro abſolutione, quia literæ non erant expeditæ, fuit per dominos dictum, quod non pronuntiaretur, ſed daretur tempus congruum ad literas expediendas.

Deciſio C.

Fulginaten. Prioratus, 13. Maii, 1547.

Summarium.

1 *Sententia lata contra poſſeſſorem, ſi ſequeſtrum fiat ab actore, & eius nomine dati duo ſequeſtratores, eadem conditio reo offerenda eſt, vt & ipſe nominet ſequeſtratores, ne cauſſa ſua patrocinius defraudetur, qui iudicis arbitrio etiam inuito actore poſſunt conſtitui.*

1 IN cauſſa Fulginatenſis Prioratus eadem die, cum † lata ſententia contra poſſeſſorem, fuiſſet datum ſequeſtrum, & duo ſequeſtratores ad inſtantiam actoris, cum procurator Romæ neſciret, quem deberet nominare ex parte ſua, niſi prius conſlito ſuper hoc, & conſulto principali, poſtea in ſecundo coram me fuit præſentata commiſſio, vt arbitrio meo deberem deputare ſequeſtratores ad inſtantiam rei; & cum pro parte actoris negaretur, hoc debere fieri, attento, quod duo homines probi iam deputati fuerant, quibus nimia eſſet danda fides, dixerunt domini, non deberẽ negari reo, quin ipſe nominaret, vt ad eius inſtantiam apponeretur etiam nouus ſequeſtrator.

Deciſio CI.

Valentina denegationis admiſſionis militem.

Summaria.

1 *Priuilegiis ſtantibus, & indultis de cognitione cauſſarum per ſe, an incidente litigio veniat negotium vigore priuilegiorum & indultorum, ſuper hoc habitorum remittendum, an non obſtantibus iis in Romana Curia cognoſci de eo, vt etiam determinari poſſit.*

2 *Religio Sacra Hieroſolymitana multis obtinuit priuilegium a Sede Apoſtolica, quod de omnib. querelis, quæſtionibus, litibus, & cauſſis, tam ſuper beneficiis, quam aliis debeat cognoſci per Magnum Religionis Magiſtrum, & Conuentum, idque in omni inſtantia.*

3 *Commiſſionis vigore, ſi conceſſis contra priuilegiis, etiam quibuſcunque in ſpecie derogetur, de litium determinatione, per Religionem Hieroſolymitanam faciendo, adiecta clauſula, quorum tenore, non obſtant priuilegiis, quin cauſſa ventilatio, eiuſdemq. deciſio ad Curiã Romanam, & Rotale tribunal deuolui poſſit.*

4 *Hieroſolymitana Religio habens priuilegium determinãdi cauſſas incidentes inter ſuos milites, litigans cum Religione, ſi non ſit eius miles, vel ſubditus, tamen ſi ſe voluntarie ſubiecit Religioni, ab eaque fuerit acceptatus, an ab ea ad curiam appellare poſſit.*

5 *Conceſſio priuilegii de non recurrendo ad Curiã in cauſſæ ventilationibus, excludit appellationem ad eam, conditionaliter tamen, ſi æqua tenus iuſtitia parti petenti ab habente priuilegium deciſionis cauſſarum adminiſtretur, qua denegata infringuntur priuilegii, & cauſſa per appellationem ad Curiam deuoluitur.*

6 *Grauaminis continuatio, & præcise iuris adminiſtratio ſubtracta, cauſſas ex priuilegio indultis inappellabiles, & ad maius tribunal a priori abſtractum deducit.*

7 *Nemo iudex in propria cauſſa determinatione eſſe debet, ex triia legum & vulgata iuris determinatione.*

IN cauſſa Valentina denegationis admiſſionis, in mili-
tem, dubitaui, *vtrum* † *cauſſa ſit remittenda, vel non, ob-* 1
ſtantibus priuilegiis productis, poſſit in Curia Romana co-
gnoſci. Sacra enim Religio Hieroſolymitana habet pri- 2
uilegium, quod de omnibus querelis, quæſtionibus, litibus, & cauſſis, tam ſuper beneficiis, quam aliis, debeat cognoſci per Magnum Magiſtrum, & conuentum in omni inſtantia. Vnus petierat ſe admitti in militem, & probauerat ſecundum eius incumbentiam, fuit admiſſus, ſed noluere ſibi dare habitum, niſi melius probaret: ab hac ſententia Magni Magiſtri, & Conuentus petebat
cauſſam remitti. Domini dixere, † quod ex quo in cõmiſ- 3
ſione erat derogatum omnibus priuilegiis, cum clauſula, *quorum tenores*, & ſic de verbo ad verbum, quod propterea hęc priuilegia nõ obſtant, quominus hic in curia cauſſa cognoſceretur, *ad dicta per Ant. de Butr. in conſ. 2. & late tradit Felyn. in c. nonnulli, col. 6. verſ. ad diuiſ. primo. de*
reſcript. Et † quia priuilegium loquitur de cauſſis inter 4
milites, dubitabatur nunquid appellatio comprehenderetur, quia non eſſet nec miles, nec ſubditus; & domini inclinarunt in id, quod comprehenderetur in priuilegio. Quia vltro ſe obtulerat Religioni, & illi ſe ſubiecerat, quę & illum acceptauerat, licet ei fuerit mandatum, quod
melius probaret incumbentia in priuilegio, & † excipi- 5
tur, quod omnes cauſſæ, præterquam, ſi appellaret propter abnegatam iuſtitiam, & ab illa perperam, & continua grauamina imponerentur. Et Domini inclinarunt,
quod hic ſaltem guſtandum eſſet, an in vero eſſet † dene- 6
gata iuſtitia, & illatum grauamen, vt ſciretur, an eſſet re-
mittenda, vel non. ſtabat etiam alia difficultas, quia cauſſa 7
erat cõmiſſa hic, & contra Magnum Magiſtrum, vnde nõ videtur iuridicum, quod ad Magnum Magiſtrum aduera

ſarium remitteretur. Sed etiam in hoc domini inclinabant, quod eſſet committenda, cum cauſſa illa non tangeret Magnum Magiſtrum principaliter, tamen ex quo commiſſio erat ita ampla, vt impediret remiſſionem, alia capita non plene diſcuſſa fuere.

Decisio CII.

Cæſarauguſtanæ Vicariæ de Cortes.

Svmmaria.

1 *Cenſuras & excommunicationes tonare nõ poteſt in cauſſis beneficialibus, ſine commiſſione ſpeciali Cameræ Apoſtolicæ Auditor, & ideo monitorio facto parti de non moleſtando, & non parentem tanquam contumacem, ſi flagello excommunicationis feriat, cenſuræ ex defectu iuriſdictionis nullæ ſunt, nec obſunt parti cenſuris moleſtatæ.*

2 *Apoſtolicarum exſecutor literarum ordinarius eſt Cameræ Auditor, & ideo vi Conſtitutionis Eugenianæ, quæ Curiales tuetur, poteſt etiam ſine ſpeciali commiſſione litigantes coram ſe excommunicationis vinculo ſtante contumacia innodare.*

3 *Priuilegia Auditoris Cameræ Apoſtolicæ, ampliſſima ſunt ratione cẽſurarum, inhibitionum, correctionum, & ſimilium, & quotidiano vſu in Curia per praxin exercentur.*

4 *Intruſus de contumacia non paritionis monitorialium notatus & conuictus, abſoluitur, nequaquam, niſi refuſis expenſis contumacialibus.*

5 *Pars habens prouiſionem beneficii parochialis, per reſignationem ſibi factam, & ex cauſſa permutationis, cuius vigore poſſeſſionem pariter apprehedit, iam ab annis plus minus decem & octo non conſtito, licet de continuatione poſſeſſionis, ex quo tamen non apparet de contradictorio, nec quod alius fuerit in poſſeſſione, ex tam longo temporis decurſu præſumitur bonum ius, & longa poſſeſſionis continuatio, vnde etiam bonus titulus habitus arguitur.*

IN cauſſa Cæſarauguſtanæ Vicariæ de Cortes, eadem
die, dubitaui, *an cenſuræ A. C. ſint nullæ, & an conſtet de*
bono iure domini Martini de Artama A. C. cum inſertione
Eugenianæ fecerat monitorium domino Martino, vt deſi-
ſteret a moleſtationibus ſuper iſta Vicaria, & in contuma-
1 *ciam illum excommunicauerat?* Dicebatur, cenſuras eſſe
malas, ex defectu iuriſdictionis, quia A. Cameræ nõ poſ-
ſit ſine commiſſione procedere in cauſſa beneficiali. Ta-
2 men Domini ex atteſtatione Puteidixere, quod † A.C.
qui eſt ordinarius exſecutor literarum Apoſtolicarum,
potuit vigore Eugenianæ, quæ tuetur Curiales, prout e-
rat quidam alius intruſus, qui moleſtabat, monere pote-
3 rat moleſtantem: & † quod hoc etiam habet in priuilegiis,
quæ erant ampliſſima, & quotidie practicabantur. Et id-
4 eo dixere, quod † ſi intruſus volebat abſolui, ſolueret ex-
penſas contumaciales; Quantum vero ad ſecundam par-
tem dubii, præſuppoſito, quod in loco de Cortes eſſet tã-
tum vna parochialis Sancti Michaelis, de qua erat proui-
5 ſum domino Martino, † per reſignationem ſibi factam ex
cauſſa permutationis, & illius vigore poſſeſſionem ap-
prehenderat iam 18. annis elapſis, licet non conſtaret de
aliqua cõtinuatione poſſeſſionis, ex quo tamen non cõ-
ſtabat de contradictorio, nec quod alius fuerat in poſſeſ-
ſione tempore, quo intruſus inuaſerat poſſeſſionem, di-
xerunt, dominum Martinum habere bonum ius: quia ex
tam longa poſſeſſione, quam præſumebatur continuata,
inducebatur bonus titulus præſumtus, licet non doceret
de aliquo alio titulo, vel de poſſeſſione.

Decisio CIII.

Toletani Matrimonii, 29. Maii, 1547.

Svmmarivm.

1 *Teſtes dicentes aliter a notario ſcriptum, quam ipſi depoſuerint, & omiſſa fuiſſe ſcribi, quæ dicta fuerant, an ſuſpicio ex hoc iudici ſuboriri poſſit eſſe ſubornatos.*

DIe 20. eiuſdem in cauſſa Toletani Matrimonii legi,
proceſſum productum, pro parte Ioannis Arias, fa-
ctum vigore literarũ in forma ſignatarum, ex quo multi
teſtes, qui examinati fuerunt pro Beatrice & eius filio, ſu-
per concubinatu inter Ioan. & Ioan. Bapt. contractum.
† Dicentes aliter fuiſſe ſcriptum, quam ipſi dixerunt, & 1
omiſſa fuiſſe ſcribi, quæ dixerunt, & multi etiam de eo-
dem dicunt, de attentatis, & ſubornatione teſtium exa-
minatorum, alias in remiſſoria.

Decisio CIIII.

Calaguritana Archidiaconatus.

Svmmaria.

1 *Gratia reſtitutionis in integrum plene deduci debet, & iuſtificari a parte, cui per tres conformes ſententias fuit ablatum beneficium, antequam ad poſſeſſionem reſtituatur medio in integrum reſtitutionis.*

2 *Reſtitutus plene ad beneficium in conſequentiam, adipiſcitur & poſſeſſionem fructuum, & omnium, quæ per ſententiam eidem fuerant paulo ante adempta, eo tamẽ poſito, quod ſuam prius gratiam iuſtificet.*

3 *Amiſſam poſſeſſionem alicuius beneficii vigore trium cõformium ſententiarum, contra beneficiatum aliquem prolatarum, & ſic rei iudicatæ, ſi recuperare conetur is, qui eo beneficio antea fruebatur, interdicto recuperandæ nil poteſt obtinere, ex quo rite illa fuit priuatus, licet non recte.*

4 *Naturalis poſſeſſio eſt de iure conſiderabilis, & venit in reſtitutionem in integrum, non tamen ſine gratia canonizatione ſuper hoc impetrata.*

IN cauſſa Calaguritana Archidiaconatus, dubitaui, po-
ſito ſine veri præiudicio, quod ex actis non appareat
fuiſſe iuſtificatam gratiam q. Ioan. de Angiano, † *an d.* 1
Martinus ſit reſtituendus ad poſſeſſionem, quæ ſibi fuit abla-
ta vigore rei iudicatæ, etiam quod ipſe non iuſtificet ſuam
gratiã, nec doceat de bono iure ſuo? Et dixere domini, non
eſſe reſtituendum, quia commiſſio impetrata eſt ſibi ſu-
per reſtitutione beneficii, ſibi per tres conformes ablati,
per quas gratia aduerſarũ fuit canonizata. Vnde non ſen-
tit de reſtitut. poſſ. niſi in conſequentiam, † quia plene eo 2
reſtituto ad beneficium conſequitur poſſeſſ. fructuum &
omnia, quæ per ſententiam amiſit: quod non obtinebit
niſi iuſtificata gratia ſua. Et hoc modo reſpondebatur ad
doctrinam Bar. *in apoſtillã, ſed quod ſimpliciter, ff. ex quib.*
cauſſ. ma. quæſt. vlt. de qua per Iaſ. in §. rurſus, nu. 76. Inſtit.
de actionib. per Abb. in c. ex literis, col. fina. in princ ff. de re-
ſtit. in integrum. Et † dixere etiam, quod ſi ad iſtam poſ- 3
ſeſſionem hoc modo amiſſam ageret interdicto recupe-
randæ, quod non poſſet obtinere, ex quo rite illa priua-
tus fuit, licet non recte, *vt Iaſon inter alios declarat, in l.*
iuſte poſſidet, ff. de acqu. poſſ. Naturalis † enim poſſeſſio eſt 4
conſiderabilis, & venit in reſtitutione in integrum, ta-
men non reſtituenda venit hoc caſu, niſi canonizata gra-
tia, & reſtituto, quoad ius beneficii.

Decisio CV.

Toletanæ Theſaurariæ, 23. Maii, 1547.

Svmmarivm.

1 *Prouiſio in quam ſubintrat ſimoniacus aliquis contractus, inhabilem reddit prouiſum, & eſt de iure nulla.*

DIe 23. eiuſdem in cauſſa Toletan. Theſaurariæ, dubi-
taui, *vtrum* † *ex deductis conſtet de inhabilitate Di-* 1
daci Maldonado, taliter quod prouiſio facta de hac theſau-
raria non valeret. Et dicebatur, quod ſic per ſimoniacam
pactionem commiſſam ad extrauagantẽ Pauli. Multis ta-
men fundamentis videtur contrarium: tamen viſum eſt
dominis materiam diſtinguendam, vt melius informare-
tur, & cauſſa decideretur.

Decisio CVI.

Canetenſ. Canonic. & præben. 13. Maii, 1547.

SVMMARIA.

1 *Liquidationis fructuum examen ſi Vicario per iudicem committatur, qui habet etiam facultatem ſibi in caſu abſentiæ ſubſtituendi, ſi per Vicarii eiuſdem ſubſtitutum fiat, an valeat, & proceſſus validetur.*

2 *Commiſſio conceſſa nomine officii, non autem proprio, facit iuris tamen fictione ſubſtitutum ſubſtituti eandem eſſe perſonam cum principali, & primario ſubſtituto, ita, vt cauſſam effectualiter ſibi delegatam expedire poſſit.*

Quod tamen locum habet, ſi ſubſtitutus ſecundario ſufficiatur loco viuentis, adhuc primarii ſubſtituti abſentis, non autem demortui in officium ſubrogati, num. ſequen.

3 *Proceſſu in partibus inſtituto ab actore, ſi nil opponatur, quia nemo compareat pro rei defenſione, an geſta valeant dubitatur.*

EAdem die in cauſſa Caneten. Canonicatus, & præbendæ, dubitaui, *an geſta per Vicarium ſubſtitutum* 1 *valeant, † & præfatum Vicarium, cui per Neomannum erat commiſſum examen ſuper liquidatione fructuum, eſſe legitime conſtitutum, cum facultate quoties illum abeſſe contingeret &c.* Et per Epiſcopum, qui poſtmodum in locum eius ſubſtituerat alium in officio, cui cum literæ domini Neomanni erant præſentatæ, acceperat proceſſum, & coram eo [illegible]auerant teſtes, quod deinde ſuperuenerat ſubſtitutus, & coram eo perfectus erat proceſſus. Et fuit di- 2 ctum, quod ex quo erat † conceſſa commiſſio, ſed nomine officii, non autem proprio: quod ſubſtitutus erat eadem perſona iuris fictione, & propterea potuit cauſſam delegatam exſequi, *vt per Cardin. in c. quoniam, Abb. de off. deleg. Abb. ibidem col. 3. num. 10. verſic. licet cauſſa præfata.* 3 Eo maxi[illegible], quia non erat ſuffectus in locum mortui, ſed in officium viuentis abſentis, *per not. per Docto. in d. c. quoniam Abb.* quia autem dubitabatur aliquo modo, an fuiſſet Epi[illegible]opus ille, qui eum Vicarium fecerat cum facultate ſubſtituendi: dubitaui, ex quo in partibus nil fuit oppoſitum, quia nemo cōparuerat pro reo, an geſta per illum valerent, cum dicerentur valere, *ad deciſ. 49. in nouis, & reperitur etiam in antiq. 297.* Et dixere domini, quod ex qu[illegible] ſ[illegible]tim allegato examine hic in Curia, fuit oppoſitum ab i[illegible]to de non iuriſdictione iudicis, quod in ea conditio ſufficiebat, vt pars teneatur oſtendere, hunc eſſe Vicarium conſtitutum ab Epiſcopo.

DECISIO CVII.

Mantuana Zucharorum pecun. 23. Maii, 1547.

SVMMARIVM.

1 *Sententia ſi retardaretur contra vnam partium ferenda in cauſſa crediti, & pecuniaria, per decretionem exſeſecutorialium, an eo caſu ſint concedendæ petita exſecutoriales.*

EAdem die in cauſſa Mantuana Zucarorum, dubitaui, 1 † *vtrum danda eſſent exſecutoriales Vincentio cōtra Piperarios, non obſtante, quod retardaretur ſententia contra Minuatos.* Et fuit dictum dari exſecutoriales Vincentio, ex ſententia Piperarii contra Minuatos.

DECISIO CVIII.

Barchinonenſis penſionis, 27. Maii, 1547.

SVMMARIA.

1 *Tonſura clericalis prima, [illegible]a Penſionario, in quem in articulo mortis tranſlata fuit penſio beneficii, poſt acceptationem penſionis ſumatur, idque per teſtium veram probationem conſtet, reddit penſionem nullam, tanquam habitam a non clerico, quod eſt contra Canonica[illegible] conſtitutiones.*

2 *Teſtis [illegible] aſſociauit aliquem ad actum præiudicialem, ipſi[illegible] eo quem aſſociauit, & vidit fuitque præſens validiſſime probat, & videtur omni exceptione maior cōcurrentibus tribus potentiſſimis qualitatibus.*

DIe 27. eiuſdem in cauſſa Barchinonen. penſion. 70. ducatorum, legi teſtes vltimo examinatos ad probandum, † quod Michael Angelus ſumſerat primam tonſuram hic in Vrbe, & ſic poſt tranſlationem penſionis, ex quo reſultabat nullitas penſionis, tanquam facta non Clerico, quorum teſtium duo deponebant audiuiſſe ab eodem Angelo, qualiter non erat Clericus, & rogauerat illos, vt procurarent illum effici Clericum, & ita vnus ex † iſtis aſſociauit illum, & vidit, & fuit præſens, quando Clericalis tonſura fuit ſibi data; Alius depōnebat, quod dum vellet illum aſſociare ad hunc ac[illegible]m, vocatus ab alio ſeruitore, nō iuit, nec vidit, ſed ſtatim reuerſus eſt domum, quia infimus in eadem domo, tanquam ſeruitor habitabat cum domino Michaele Angelo, & audiuit ab eodem, qualiter dictam Cleri[c]alem tonſuram ſumſerat, & quibus iunxit etiam viſas a ſe literas Vicarii atteſtantes idipſum. Viſum fuit dominis, hos bene probare, & ad oculum conſtare de veritate teſtium. Ne tamen iſte pauper Michael penſione iſta in totum fraudaretur, quam in eum in articulo mortis tranſtulerat bonæ memoriæ, Ludouicus Gomezius Epiſcopus Sarnenſis, & Rotæ Auditor, Domini mandarunt, quod viderem, ſi poteram concordare materiam.

DECISIO XCIX.

Salamant. Abbatiſſ. 27. Maii, 1547.

SVMMARIA.

1 *Teſtes non omni exceptione maiores, ſed aliquo modo ſuſpecti, non in totum, ſed aliqualiter illis fides aliquando haberi ſolet.*

2 *Inuentus in eccl[eſi]a, in qua ei[us] beneficium, de cuius controuerſi[a] ratione po[ſſe]ſſionis vertitur, expellere molēs aduerſarium, an per hunc actum concurrente aliqua notorietate po[ſſe]ſſionis [illegible] vis violentæ, probetur ſufficienter poſſeſſio.*

3 *Publica voce & fama, ſi probetur poſſeſſio per depoſitionem vnius teſtis, alio accedente de viſu, & tertio pariter interueniente de auditu, ſtante continuatione facta per partis prætendentis procuratorem, concurrente Regio mandato facto de egreſſu a poſſeſſione, & aliis multis ſimul iunctis, non inualide veru dicitur probari poſſeſſio.*

EAdem die in cauſſa Salamantina Abbatiſſatus, dubitaui, *vtrum conſtaret in actis de poſſeſſione Didaci, quæ per teſtes erat bene probata.* Sed quia † teſtes non erant omni exceptione maiores, ſed aliquomodo ſuſpecti, licet noluerint adhibere fidem in totum, tamen quia in regiſtro conſtabat, quod † Didacus contra poſſeſſorem fuerat inuentus in eccleſia, & voluit illum expellere, ex multis datis per Didacum ipſis iunctis dictis teſtium, dixere ſatis conſtare de poſſeſſione Didaci, quæ etiam apud omnes habentes notitiam de hac lite erat notoria. Similiter de poſſeſſione anteriori Domini Franciſci † conſtabat per teſtes, quorum vnus deponebat de viſu, alius de publica voce, & fama, alius de auditu. Et hoc de cōtinuatione facta per eiu[s] procuratorem de eius mandato, de quo conſtabat in actis, non de apprehenſione. non tamē de ea dubitabatur, cum apprehenſio eſſet in actis, ſed tātum de continuatione, de qua teſtes deponebant, mandatum etiam ſibi f[actu]m, per Martinum de Villota ex parte Regis, quod deberet exire, & quædam alia, quæ erant in actis, fecere dominos in hanc opinionem venire, quod etiam poſſeſſio, & cōtinuatio per dominum Franciſcum eſſet optime probata.

DECISIO CX.

Calaguritana Abbatiſſatus.

SVMMARIA.

1 *Expeditis exſecutorialibus literis, poſt latam ſententiam, & rem iudicatā, earumq; exſecutorialium partis aduerſæ facta intimatione, non poteſt opponi de gratia iam Canonizata obreptione, ita vt exſecutio impediri poſſit.*

2 *Surreptio literarum Apoſtolicarum gratiam canonizatam confirmantium clara eſſe debet, ſi opponatur, alioquin nil prodeſt earum exceptio opponenti.*

3 *Contumacia partis ſi notoria ſit, adeo vt non parito, vnquam Apoſtolicis literis, etiam tribus ſententiis de ſpolio in contrarium habitis cogatur ex mãdato principis ſecularis, tanquã brachii exſecutorialis parere iudicato, ſit ſententia exſecutio, non diſputatio, literæ in fauorem partis aduerſæ impetratæ, ſurreptitiæ ſint nec ne.*

4 *Reſtitutione in integrum commiſſa aduerſus rem iudicatam, etiam non parito rei iudicatæ, an ſuper hoc pars debeat audiri, præter quam ad expenſas litis.*

1 EAdem die in cauſſa Calagurit. Abbatiſſ. dubitaui,† an
poſt ſententiam & rem iudicatam, ac literas exſecutoriales parti aduerſæ intimatas, poſſit opponi de ſurreptione gratiæ canonizatæ, ad effectum impediendi exſecutionem. Et dicebatur, quod non, *per no. per Bar. in l. 4. §. condemnati, ff. de re iud.* Et licet opponeretur de not. per Fel. *in c. inter ceteras, de re iud. in 2. col. verſ. declaratur*, tamen dixere domini, quod non erat ad propoſitum caſus
2 noſtri, cum iſta † ſurreptio, de qua opponebatur, non erat clara. Et licet fuerit diſputatum & reſolutum pro ſurre-
3 ptione, tamẽ domini dixere, quod † non debuit diſputari, ſed exſequi ſententia. Et in ſumma ratio in hac reſolutione fuit, quod ex quo iſta Aduerſaria Leonora, contra quã erat lata ſententia, quę in rem iudicatam tranſierat, fuerat tam contumax, nec vnquam voluerat parere literis Apoſtolicis, ac poſt tres ſententias in ſpolio, quibus ſententiis coacta fuerat Leonora, renuntiare de mandato Conſilii Regii, quod omnino iſta ſententia eſſet exſe-
4 quenda, & quia iam erat etiam commiſſa, † reſtitutio in integrum aduerſus rem iudicatam. Et dicebatur, quod debebat ſuper hoc audiri, non niſi parito rei iudicatæ: quoad expẽſas, fuit dictum, quod ſi pars vellet ſuper hoc audiri, quod daretur dubium.

DECISIO CXI.

Toletani matrimonii, 2. Iulii, 1547.

SVMMARIVM.

1 *Informatio datorum articulorũ, ſi fieri debeat in proceſſu probationum veriſimilitudinum contingentium pro remiſſoria, etiam parte non inſtante, an fieri debeat retractatio, & ad aliorum punctorum, & reſolutorum examinationem procedi.*

1 DIe 2. Iulii in cauſſa Toletana matrimonii, † cum iuſſiſſem, vt informaretur ſuper puncto veriſimilitudinis probationis ſuper ſummis articulis, per remiſſoriam, & pars non inſtaret propter multa, quæ dicebantur in informationibus Aduerſariorum, quod retractaretur punctus, & informaretur ſuper quibuſdam punctis alias reſolutis, & etiam decideretur hic punctus, alias datus, fuit reſolutum informari ſuper puncto alias dato, nec debere diuidi.

DECISIO CXII.

Tullenſ. Parochialis.

SVMMARIA.

1 *Reſignatio penſionis, vbi de nullitate eiuſdem per ſententiam eſt decretum, idque vigore eius, ſi de facto acceptetur, in quem reſignatio facta eſt, nullius eſt valoris.*

2 *Clauſula in reſignando appoſita non alias, & nõ alio modo, niſi cum reſerua talis penſionis, &c. nihil prodeſt reſignãti ſtante nullitate penſionis, reſignatario licet acceptante, quia talis etiam acceptatio adnihilatur.*

3 *Nullum quod eſt primario, & per ſe, ſeu de ſui natura, reualidationem non admittit, cum de non ente ad ens, naturaliter in iure non fiat progreſſus.*

4 *Ius remanet apud reſignantem, qui vult reſignare, cum penſio eſt inualida, quod a ſe ſine facto Papæ abdicari non poteſt.*

5 *Ius quod aliquis habet in re, cedi in aliũ poteſt, & a ſe abdicari ſine aſſenſu, & ſcientia ſuperioris in profanis, ſecus in beneficialibus.*

IN cauſſa Tullenſis Parochialis, dubitaui, *vtrum* † *reſignatio Deſiderii in vltimum valeret, non obſtante, quod penſio ſibi reſeruata fuiſſet nulla de iure, cum de facto illam acceptauerit, & exſtinxerit, & hanc reſignationem nullam non dixerit.* Hic enim Deſiderius † reſignauerat, reſerua- 2
ta ſibi penſione valida ſuper hac Parochiali reſignat[illegible] &
non alias aliter, nec alio modo. dixere domini reſigna-
tionem † ab initio non valuiſſe: cauſſa præſupponebatur, 3
penſionem eſſe nulliter reſeruatam: vnde licet reſignationem illam acceptauerit, & exſtinxerit, tamen quod
nullum fuit, non poteſt reualidari: & quia † ius remanſit 4
in reſignante, quod ab ipſo abdicari non potuit ſine facto Papæ, *Abb. in c. cum cauſſam, col. 7 de re iudic. & l. iubetur in c. in aliis dubiis, de renun. & in c. admonet, eodem tit.* Vnde etiam, quod Deſiderius expreſſe voluiſſet reſignationem tenere, & abdicare ius a ſe, non potuiſſet ſine facto ſuperioris, per præfata. Ad multa quæ ex aduerſo alle-
gabantur † reſpondebatur, quod loquebantur in profa- 5
nis, & in caſu, in quo non tractatur de transferendo iure, de vna perſona in aliam, *vt in deciſ. Caſſad. 4. de locat. quæ ex aduerſo allegabatur, & dicta per Sarn. in regula de triennali, q. 49. num. 2.*

DECISIO CXIII.

Toletanæ Theſaurariæ, 2. Iulii, 1547.

SVMMARIA.

1 *Pars vna litigantium ſi agat, vt in euentum, quo ſibi prouiſum fuerit de beneficio æqualis valoris cum præſtimonio, de quo litigium eſt, admittat reſignationem, contrahit ſimoniaco, idque conuentionaliter, & ideo ob id, tanquam ſimoniaca poteſt puniri.*

Et huiuſmodi reſignatio realis, an vero conuentionalis ſit habenda, num. ſeq.

3 *Parochialis cura, ſi per prouiſionem vnius in alium transferatur, & alter in transferentem eadem die vicißim tranſtulerit præſtimonium, ita vt clare conſtet, de effectu pa[illegible]um inter ſe ante habitorum, per iſtam connexitatem prouiſionum realitas contractus ſimoniaci latere amplius non poteſt.*

4 *Ordinarius, ſi vtrique prouideat de parochiali vno, alteri de præſtimonio, qui dicuntur pacta ſimoniaca iniiſſe, an per Ordinarii prouiſionem debeant excuſari.*

5 *Pars ſi arguitur de pacto inito ſimoniaco, ſi non acceptauit prouiſionem, quæ in illam dicitur facta, & habeatur pro inhabili, non poteſt dici facta ſimonia, vt nec conuentionalis, ita nec realis.*

IN cauſſa Toletanæ Theſaurariæ eadem die, dubitaui, *vtrum ex actis conſtaret de ſimonia reali, vel conuentionali.* Et nemini fuit dubium fuiſſe ſimoniam conuentionalem, cum Ferdinandus promiſiſſet, & extabat in-
ſtrumentum, quod in euentum, in quem ad inſtantiam 1
Didaci, cum quo litigabat, ſibi prouideretur de beneficio æqualis valoris cum præſtimonio, ſuper quo litigabatur, quod Ferdinandus deberet reſignare præſtimonium in fauorem Didaci, quod pactum ſine dubio eſt ſimoniacum, *cap. cum pendente, c. pactiones, de pact.* Sed ma-
ius dubium fuit, † *an eſſet realis*, quod videbatur, quia poſt 2
illud pactum fuerat ſecutus effectus, quia † eadem die, 3
qua fuerat prouiſum Ferdinando de parochiali, quadam del Barratto, fuerat per reſignationem eiuſdem Ferdinãdi prouiſum de præfato præſtimonio ipſi Didaco. Vnde ex effectuatione pactorum, & connexitate prouiſionum, videbatur argui, quod in exſecutione pacti præcedentis, omnia fuere facta, *gl. in Clem. 1. de rer. permut. Anchar. & Imo. in c. quæſitum, & cap. cauſſa vniuerſorum, eodem tit. per Sarnenſem, in regula de triennali, q. 22.* & creditur aduerſario de reſignatione, quãdo omnia vnico actu ſunt facta, *Rota deciſ. 1. de præbendis. Imo Doct. in c. poſſeſſ. eod.*

... m ... ntra, ... on ...

... ſpe- ... quæ ſufficie ... non obſtant.

... en dixere domini, quod e... q... od rati... ca... let bene. Et ... cum conſtar... p... o Archie... ſpoliaſſe, & d... e Br... em nomin... C... debebat condemn... & decide... h... ſpo... uerat, & ita fuit ſ... tum.

DECISIO CXXII.

... tus, & præ... n. 22. Iun. 1547.

SVMMARIA

... *ſcatum cum facultate* ... *ant. aduentum non* ... *natione* ... *fententiam p* ... *din* ... *& illo ignorante factum, nu.*

D... m in caſu C... n. ... nicat & ..., ſubit ... *an I... rius deputatus ab E* ... *cul* ... *ueudi alium lo o ſui in* ... *gn* ... *ationem* ... *pi in ma-* ... *op... mante aduentum* ... *non* ... *um officium* ... tiam, ... nus hab... tem ... po... tr... ..., ... et d... ... nus Ideo

DECISIO CXXIII.

SVMMARIA

... *um* ... *rem* ...

Vi... nti ... bene

DECISIO CXXIV.

... *mil* ... *em non fuerat admiſſus, contra Rel... nem,* ... *M*a*gnum Magiſtrum Hier... tanum non admittentem?*
1 fuerat pro... a ... ria lata per Magnum Magiſtrum, & ... quaedam ..., & quædam alia iura, quæ ... ſimpli... ex ... Religionis, quibus no... ... debatur, *per iura* ... nturiura valere, allegatur ... *quæſt. C. de teſtibus.* ... *in alio, col.* ... *cum.* 4. *ver.* ... *de eden.* ... tenuit, col 2 ... non ob ſtant ... opiæ datur ſi- 2
... do origina... ... qui ... teſt ... produc... ... ab eo ... ordar... ... n ... & ... ex ... iura
... 3 ... alia pro ... die nd... ... penes R... ... opiam, de ... in Re... quod eſſet ſe...

DECISIO CXXV.

... & ... dentiæ. 3.

SVMMARIA

1 *Antiquio* ... *mper præfertur ratione creationis,* ... *derato,* ... *hoc caſu, de quo* ... *Ferrarienſibus præfe... tu etiam in* ...
2 *Sententi* ... *nem contin... pœnam pecunia-* ... *publicam cum* ... *habi-* ... *iuendum, cum ſit de-* ...
3 ... *tem mu... ntinen-* ... *ntia* ...
4 *Rem* ... *non* ... *non cum* ... *de* ...
5 ... *ſtu* ... *quian-* ... *nper co... eptab* ...
6 ... *quo qu... con... ſe* ... *non implet* ... *tempore con-* ... *imp eri.*

In ... antiquitati ... cadem... dubita... *obſtent,* ... res in ... & ... 1 ... at Doctorati in V... Salamantu... ... Doctoratu Salam... ... cauſam in R... a ... & 2 ... pœ ... & Ro... 3 ... ion

...m erat dubium, quod erat validus, & ſuper eius vali... latiſſime fuerat deductum, in ſecunda diſputatio... coram Do. Fabio, & habitus pro bono, remanebat ta-
2 men dubitatio, † de ſententia lata in partibus, quia poſt recuſationẽ iudicis lata fuerat. Et dicebatur alias in Rota fuiſſe reſolutum pro nullitate ipſius, *per conſ. Alex. 67. in 6 vol.* ſed per illudmet conſilium alias domini, & etiã hodie dixere, ex quo ſententia erat iuſta, poſſet confirmari, etiam quod eſſet nulla: Et propterea eius nullitatem non eſſe conſiderandam, & ſic mandarunt etiam confirmari ſimpliciter ſententiam D. Fabii. Et ita fuit factum.

Deciſio CXXXI.

Salamantinæ Abbatiæ, 29. Iulii. 1547.

Svmmarivm.

1 *Partes in iudicio litigantes ſuper poſſeſſione Abbatiæ ſi vtrinque attentauit, pendet ab arbitrio iudicis, cuius negotium primo veniat diſcutiendum.*

1 IN cauſſa Salamantin. Abbatiæ, eadem die dubitaui, † *vtrum ſit diſputandum ſuper attentatis Alphonſi antequam ... ſuper attentatis Didaci?* Iam enim erat reſolutum multis ante diebus, Alphonſum attentaſſe reuo... do, ſed prætendebatur etiam Didacum attentaſſe, de quibus ... plene reſolutum non erat, an eſſent attẽtata, ... non. Et voluerunt domini omnia reſoluere ad Calendas Octobris, vt tunc plene diſcuſſis omnibus pronu...retur, & interim cauſſa, ſi poſſibile fuiſſet, prout tracta... concordaretur.

Deciſio CXXXII.

Tullenſis parochialis. 23. Iulii. 1547.

EAdem di... in cauſſa Tullenſi. parochial. dubitaui in cauſſa V...ponenſis penſionis, & in cauſſa Barchinon... bene ficii Sancti Petri. Et domini noluere reſpondere, dicendo eſſe remittendas.

Deciſio CXXXIII.

Leodienſis Canonicatus. 8. Iulii. 1547.

Svmmaria.

1 *Conceſſio præbendæ facta a Nuntio Apoſtolico extra Curiam, ſi concurrat cum Papali in aliam perſonam facta in Curia vtra ſit rata habenda.*

2 *Rogitus notarii ſi literæ habeant teſtes legaliter deponentes de ... literis contento, ſigillum Apoſtolici Nuntii, ipſiusq. ſubſcriptionem, tum notarii quoque habiti pro fideli, probo, & legali, aliaſque qualitates requiſitas, non eſt neceſſarius, quia fides iſtis literis adhibetur, etiam ſi rogitus non ſit factus recognita manu eiuſdem notarii.*

DIe 8. Iulii in cauſſa Leodienſis Canonicatus S. Dio-
1 nyſii dubitaui, † *an literæ prouiſionis conceſſ. Ioan. Doro. per Nuntium probent contra Remigium prouiſum a Papa, qui prætendebat?* Dubium erat, quia de il-
2 la prouiſione † notarius non erat rogatus, literæ tamen habebant teſtes, & ſigillum Nuntii, ſubſcriptionem ipſius & ſubſcriptionem Franciſci de Prado de Calderon, cuius manus recognoſcebatur, & dicebatur illum eſſe notarium publicum, fidelem, & legalem, & quod erat ſecretarius Nuntii ſolitus recipere conſenſus præſtitos in ... eiuſdem Nuntii, & alios actus legales, ex quibus domini habuere literas pro talibus, quibus eſſet fides adhibenda, licet ille ſubſcribens non atteſtaretur de præmiſſis ſe fuiſſe rogatum.

Deciſio CXXXIV.

Segobienſis Canonicatus. 8. Iulii. 1547.

Svmmaria.

1 *Ordinarius & Capitulum ſi diſſentiant de collatione vacantis beneficii, cuius veniat ius canonizandum, Ordinarii an Capituli, ſtante, quod prouiſio ad ordinariũ, ... ad Capitulum ſpectet.*

2 *Mortuus qui habebat beneficium nunc per eius obitum vacans, quod reſignauerat a Capitulo, cuius ſit eiuſdẽ collatio.*

3 *Diſcordia de conferendo inter ordinarium, & Capitulum nondum ſopita ordinario habente ius prouidendi, Capitulum ſurrogandi, canonizabuntur literæ non facta mentione, nec prouiſionis, nec ſurrogationis.*

IN cauſſa Segobienſis Canonicatus & præbendæ pronuntiaui pro Iacobo Bacea, cuius aduerſarius fuerat mortuus, habuerat ſurrogationem, & procedebatur citatis intereſſe putantibus ſe habere. Sed dubitaui coram dominis, † quid eſſet canonizandum, vel prouiſio Iacobi 1
habẽs ortum a prouiſione Cardinalis Camerarii, an ſurrogationem Capituli. Capitulum enim Segobienſe erat in cauſſa, & prætendebat collationem ad ſe ſpectare, & quia
† mortuus erat mediante reſignatione prouiſi, a Capitu- 2
lo, adeo, quod fuiſſet canonizata prouiſio Iacobi: videtur fieri præiudicium. Sin autem ſurrogatio daretur, videbatur concludi collationem ſpectare ad Capitulum, quod non erat adhuc diſcuſſum. Vnde † dixere, quod deberem 3
canonizare literas abſque eo, quod darem, nec prouiſionem, nec ſurrogationem. Poſtmodum fuit relatum Capitulum cõcordaſſe cum Camerario, quod ſi erit verum, conſenſum vtriuſque partis interueniſſe, forte poterit alio modo firmari ſententia.

Deciſio CXXXV.

In cauſſa Zamorenſis parochialis. 8. Iulii. 1547.

Svmmaria.

1 *Dilationes dantur ad partes pro inſtructione principalis procuratore eius in curia exiſtente, non habente ſpeciale mandatum ad omnia, ſed tantum generale.*

2 *Sententiam, ſi vult contumax ſicitus, auditur appellans.*

3 *Procurator generali habito mandato, quod ante executionem decreti citationis fuit datum, poſt commiſſionem cauſſæ ſi petat dilationem ad partes pro informatione principalis debet audiri.*

EAdem die in cauſſa Zamorenſis parochialis, dubitaui, † *an fuerint dandæ dilationes ad partes?* In hac cauſſa 1
fuerat pronuntiatum, & proceſſum per contradictas, & ſententia tranſierat in rem iudicatam, poſtmodum venerat pars, & appellauerat a die notitiæ, procurator produxerat mandatum generale, & inſtabat, vt appellans audiretur, aduerſarius autem, qui habebat rem iudicatam, inſtabat pro exſecutorialibus. Et pro vna habueram reſolutionem a dominis in vna Zamoren. parochialis de Caſſaſola It. & in hac reſolui, quod † ex quo ille, qui re- 2
portauerat ſententiam, qui erat ...tus contumax, quod debebat audiri appellans, quo reſoluto pars incepit inſtare pro reſolutione cauſſæ, in ſecunda procurator petebat dilationes ad partes ... ad conſulendum principalem,
quia mandatum, quod habebat, erat generale, & datum 3
antequam exſecuta fuiſſet citatio decreta poſt commiſſionem cauſſæ. Vnde non videbatur poſſe denegari. Dicebatur tamen non eſſe dandas, quia de facto illas habuerat, cum iam fere lapſus fuerat annus, quo mãdatum fuerat productum, ex quo, tamen pars ſemper inſtiterat ſuper exſecutione rei iudicatæ, & de nouo inceperat procedere, prout in ſecunda ſuper negotio principali, fuit viſum dominis, quod procurator veriſimiliter potuit præmiſiſſe, & conſulere principalem, cum negotium principale non tractaretur, propterea iudicaui dandas eſſe dilationes ad partes.

Deciſio CXXXVI.

In quadam Mindionenſi.

Svmmarivm.

1 *Lata ſententia per contradictas, quæ trãſiit in iudicatum decretis etiam exſecutorialibus ... intimatis, ex quo affixa fuit copia vna cum originali, non tamen facta intimatione in loco, vbi conſiſtit multitudo tempore celebrationis ſacrorum, exſecutorialium intimatio fieri non debet.*

IN vna Mindionen. † in qua fuerat lata ſententia per 1
contradictas, quæ tranſierat in rem iudicatam, & de-

cretæ exſecutoriales, & intimatæ, & inſtabatur pro declaratoria dubitaui, an intimatio exſecutorialium eſſet facienda? Et domini dixere, quod non, ex quo in locis, in quibus fuerat facta, non erat affixum originale; & deinde copia affixa, & quia intimatio non apparebat facta exſiſtente ibi multitudine gentium, dum diuina celebrarentur.

Decisio CXXXVII
Oxonienſis parochialis.

Svmmaria.

1 *Poſſeſſio vbi de ſpolio eſt manifeſtum, & eo quidem per violentiam in ſpoliatum admiſſo, tamen capta propria auctoritate non petita exſecutione, an ſit reſtituibilis.*

2 *Exſpectatiua, quæ eſt reuocata, titulum parit non verum, ſed talem, qui dici poteſt coloratus.*

3 *Poſſeſſio capta propria auctoritate a ſpoliato reſtituibilis non eſt, quando agitur de Canonicatu, cuius traditio poſſeſſionis ſpectat ad Capitulum: ſecus eſt in parochialibus, & alijs beneficijs alterius generis.*

EAdem die in cauſſa Oxonienſis parochialis Quinta-
1 ria Rotunda, dubitaui, † *vtrum poſſeſſio eſſet reſtitui-*
2 *bilis?* Conſtabat enim de ſpolio etiam vio[lento]: † ti-
tulus etiam erat coloratus, videlicet exſpectatiua, licet re-
uocata: Sed dicebatur, poſſeſſionem non eſſe reſtituibilē,
quia capta propria auctoritate, & nō petita ab aliquo ex-
ſecutione in proceſſus explicatione: quo dato, tamen do-
mini dixere, hoc non impedire a poſſeſſione capta pro-
3 pria auctoritate, † quia non eſt reſtituibilis, quando de
canonicatu, vel alio beneficio, cuius poſſeſſio[n]em trade-
re, ſpectat ad Capitulum agitur: ſecus autem in parochia-
libus, & alijs beneficijs alterius generis. Dicebatur etiam
poſſeſſionem non eſſe reſtituibilem, quia non conſtabat
de diligentiis, & erat datum de regula: non enim acceptauerat, quod ei conſtabat fuiſſe prouiſum ab exſecutione: & cum non eſſet ſeruata regula, decretum illius inficiebat, & titulum, & poſſeſſionem, ideo non erat reſtituibilis. Tamen dixere domini, quod hoc reſpiciebat petitorium, poſſibile enim erat, quod feciſſet diligentias, ex quo non conſtabat de contrario. Vnde reſtituta poſſeſſione, ſi de hoc opponeretur, poterat oſtendere prouiſionem ſuam, alias beneficium ab eo auferretur.

Decisio CXXXVIII.
Conimbricenſis parochialis. 17. Aprilis. 1548.

Svmmaria.

1 *Tertius ad cauſſam veniens non citatus, & petens abſolutionem reus voluntarius dicitur.*

2 *Venienti ad cauſſam, & litem ſuſtinenti abſolutoria debetur.*

DIe 17 Aprilis, 1548. eadem die in vna Conimbricen.
parochialis Sancti Petri, in qua cauſſa erat commiſſa
inſtationis & moleſtationis contra certum nominatum,
omneſque alios in exſecutione, & citatione nominan-
1 dos, & † venerat quidam tertius ad cauſſam, qui non erat
citatus, nec conſtabat eſſe citatum, qui petebat abſolu-
tionem, ex quo qui commiſerat cauſſam [non] probabat:
ex aduerſo committens cauſſam ſuper [inſt]atione erat
2 loco rei, *l. diffamari, cum iam cap. de in[tegrum reſtituti]one*. Et di-
cebat ſibi abſolutionem competere, etiam quod non [in]ter
ad cauſſam non citatus erat [reu]s voluntarius qui loco actoris erat. Et licet committens cauſſam non probaſſet ſe poſſeſſorem, nec de hoc, nec de aliquo iure ſuo conſtaret, tamen dixere domini, quod illi potius, quam reo debebatur abſolutoria: quia eo ipſo, quod ad cauſſam veniebat, & litem ſuſtinebat, turbabat illam. Propterea illi abſolutoria debebatur.

Decisio CXXXIX
Barchinonenſis penſionis. 17. Aprilis. 1548.

Svmmaria.

1 *Penſionis tranſlatio in eum, qui communi opinione in acceptatione penſionis reputabatur pro clerico, cū ex aduerſo probatum fuerat lōge poſt clericum ordinatum, non valet, & de iure exſtinguitur.*

Quod limita, & intellige, niſi eſſet detectum non eſſe clericum, quo caſu non poteſt in eum transferri penſio clerico enim putatiuo, de cuius clericatu non conſtat, niſi per communem reputationem poteſt penſio dari. & beneficium, & pro obtinendo beneficio ſufficit communis reputatio, licet vere clericum non eſſe appareat, nu. ſeq.

EAdem die in cauſſa Barchinonen. penſion. 70. duca-
torum, † *an valuerat tranſlatio penſionis, ex quo tem-* 1
pore quo facta fuit Michaeli, in quem tranſlata fuerat, re-
putabatur communiter clericus, licet poſt probatum fu-
i[ſſ]et illum effectum clericum poſt tranſlationem factam?
Et dixere domini, quod non, *per not. per Felyn. in cap cum adeo, ver. de deſtinato, & verſi. ſequenti, de reſcrip. per Gigant. in tract. penſion q. 22. per Ioan. de Sylua in tract. benefi. 6. 4. 3. p.* Et licet Rota, *in deciſ. 264. in antiq.* dicat verum
eſſe contrarium de æquitate. Et idem ſimpliciter dicit,
deciſ. 312 in antiq. Tamen domini dixere, poſſe † proce- 2
dere niſi eſſet detectum, quod non eſſet clericus, vt in ca-
ſu iſto. Nam clerico putatiuo, de cuius clericatu non con-
ſtabat niſi per communem reputationem, poteſt dari penſio, & beneficium, & pro obtinendo beneficio ſufficit communis reputatio: licet vere clericum eſſe non appareat, *dicta deciſ.*

Decisio CXL.
Toletana penſionis. 4. Maii. 1548.

Svmmaria.

1 *Narratiua gratia, ſi per ſurreptionem habita fuerit, aut facta, penſionem conſecutam facit in nihilum redigi ob vitium illud ſurreptionis.*

2 *Punctus iam ſemel deductus in cauſſa ventilatione, & in fauorem partis reſolutus, non debet iterum proponi, vt ſuper eo informatio denuo inſtituatur.*

DIe 4. Maii in cauſſa Toletan. penſionis, 500 ducato-
rum, quia anno elapſo dubitatum fuit, † *an ex nar-* 1
*ratiua gratia reſultet ſurreptio, quæ faciat penſionem eſſe
nullam?* Et quia dominis viſum fuit pactum eſſe nimis
generale, & plurima comprehendere, propterea noluere
dare vota, ſed mandarunt, quod mandatum diſtingueretur. Et hoc fuit die 17. Maii. Poſtmodum 10. Iulii dubita-
ui particularius, *vtrum ſit verificata narratiua Bullæ re-*
ſeruationis penſionis, & nil fuit factum. Vnde † nuper da- 2
bam eundem punctum, ſuper quo renuebat informare
Cardinalis, quia iam iſte punctus fuerat reſolutus in eius fauorem, proponente Dom. Mohedano, & oſtendebat reſolutionem manu eius ſcriptam. Vnde conſului dominos, quid mihi agendum eſſet. Et dixere quemadmodum eſſet, quod dicebatur pro parte Cardinal. tum quia cauſſa poſtmodum exſiſtente Dom. Thanis fuit iſte punctus denuo examinatus, & multi mutarunt votum, & fuere varii: fuit mihi dictum, quod iterum proponerem dubium.

Decisio CXLI
Comaden. terrarum. 4. Maii. 1548.

Svmmaria.

1 *Solutio aliquibus facta nomine alicuius prælati, an dicatur tanquam negotiorum geſtoribus, & factoribus facta fuiſſe, an ſimpliciter.*

2 *Teſtes de facto deponentes controuerſo, ſi dicti ſui rationes probabiles non reddant, inutiles ſunt, & nil probant.*

EAdem die in cauſſa Comaden. terrarum, legi duos te-
ſtes examinatos hic in Curia, ad probandum, quod † 1
illi, quibus dicebatur eſſe ſolutum, erant negotiorum ge-
ſtores, & factores Card. prout teſtes remiſſoriæ dicebant.
Et domini dixere, quod † teſtes non probabant, quia ra- 2
tiones dicti ſui bonas non reddebant.

De-

Decisio CXLII.

Aſtoricenſis Sancti Greſini. 4. Maii. 1548.

Svmmaria.

1 *Legatus vel Nuntius Apoſtolicus deſtinatus ad Principē, cui ſubſunt diuerſæ prouinciæ cum poteſtate conferēdi, ad quæ loca declinare contigerit, an poterit in omnibus prouinciis iſti Principi ſubiectis conferre.*

2 *Regula Pauli Tertii Pont. Max. non comprehendit Illuſtr. Card. propter excellentiam perſonarum, cum de illis debeat ſpecialis fieri mētio, & in iſtis nō ſit reſtrictio collationū, & poteſtatis in legatione prout Nūtiis ipſis.*

3 *Papæ eſt intentio, & mens, non ita coarctare poteſtatem Cardinalium Illuſtriſſimorum, dum legatione funguntur, vt aliorum prælatorum extra Curiā in alias prouincias ablegatorum.*

4 *Barchinonæ exſiſtens Nuntius Sedis Apoſtolicæ facultatē ex ſpeciali indulto Pont. Max. habet, & in aliis Regnis Hiſpaniarum cōferre cū poteſtate legati de latere.*

EAdem die in cauſſa Aſtoricen. Sancti Greſini dubita-
ui, *vtrum legatus de latere potuerit prouidere de paro-
chiali, de qua agitur?* Et ſuper iſto dubio generali fierent
multa fundamenta. Pro reſolutione de vno tātum, quod
1 † erat legatus iſte exſiſtens apud Barchinonem, potuit
prouidere de iſto beneficio in diuerſo Regno. Erat pro-
docta regula Pauli, io qua diſpooitur, *quod Nuntii etiam
habentes facultates legati de latere, non poſſent prouidere, niſi
in loco, ad quem declinare contigerit, cum eſſent Nuntii ad
vnum Principem, qui plurima regna haberet, & ſi ſub vno
nomine omnia Regna appellarentur.* Dixere tamen domi-
2 ni, quod iſta regula † non obſtabat, quia non comprehē-
debat Card. de quib. debet fieri ſpecialis mentio, propter
eorum excellentiam, vt dictum eſt. Imo dixere, quod iſta
3 regula probat contra producentem, quia † ſicuti Papa
reſtrinxit, & declarauit facultatem quoad Nuntios, tamē
aliud demonſtrauit eſſe mentis ſuæ in Cardinalibus Le-
gatis de latere, de quibus facile fuiſſet facere mentionem,
& propterea Papam eis concedere priuilegia ampliſſima:
4 † tamen concluſum fuit per omnes Nuntium exſiſtentē
Barchinonæ potuiſſe conferre etiam in alio Regno Hi-
ſpaniarum, vnde dubitaui iterum ſuper eiſdē, ad effectū,
vt aliæ difficultates diſſoluerentur.

Decisio CXLIII.

Hiſpalen. parochialis. 7. Maii. 1548.

Svmmarivm.

1 *Procurator agens per annum, & vltra, ſine obſeruatione productioneq; mandati debet condemnari ſuo principali ad expenſas, ſi & inquantum fuerit damnum paſſus, & hoc ratione ſui intereſſe.*

DIe 7. eiuſdem in cauſſa Hiſpal. parochialis de Brixia,
1 in qua inſtabatur pro abſolutoria, & † condēnatione
expenſarum contra agentem, qui per annum, & vltra ſu-
ſtinuerat litem agendo, & nunquam produxerat māda-
tum: legi quaſdam literas pro nunc productas, quibus au-
ditis dixerunt domini ſufficere pro mādato, ſi recogno-
ſcerentur, ſed nondum erant recognitæ.

Decisio CXLIV.

Romana hereditatis de Lenis. 7. Maii. 1548.

Svmmarivm.

1 *Alimentis per iudicem decretis perſonæ in religionis voto conſtitutæ, etiam earundem ſumma venit taxanda, vt quid, & quantum annuatim ad eam prouenire poſſit, & debeat manifeſtum reddatur.*

1 EAdē die in cauſſa Romana hereditatis de Lenis, in †
qua decreuerā alimenta Fratri Thomæ petii a domi-
nis, ad quā ſummā deberent taxari. Quia auditis teſtib. qui
legi ſuper valore redditus bonorū, de quib. agebatur, qui
non bene probabant, eorum arbitrio decreuerat ſummā
alimentorū taxari debere ad 50. ſcuta auri quolibet anno.

Decisio CXLV.

Toletanæ Theſaurariæ. 14. Maii, 1548.

Svmmarivm.

1 *Simonia admiſſa ratione beneficii litigioſi ab vna partiū, an ob id ad alia etiam beneficia reddatur inhabilis.*

DIe 14. eioſdē in cauſſa Toletanæ Theſaurariæ † dubi-
taui, *vtrū ex ſimonia quis efficiatur etiā quoad alia be-* 1
*neficia inhabilis, & vna partium, quæ prætendebat aduerſa-
rium eſſe inhabilē propter talē Simoniā, nil aliud allegabat,
niſi quod ita alias fuiſſet deciſum coram Do. Puteo in vna S.
Andreæ de Straboccol?* Et ita atteſtatus eſt D. Puteus, tamē
multi ex dominis, qui viderunt informationes alterius
partis ſentiebant contraueniendum, propterea manda-
runt, quod oon obſtante reſolutione alias facta, deberem
iterum mandare, quod informaretur. Et ita mandaui.

Decisio CXLVI.

In quadam cauſſa matrimoniali, & ſolutionis expen-
ſarum, 14. Maii. 1548.

Svmmaria.

1 *Expenſa ratione proceſſus in partibus facti, ſi nō ſoluta fuerint, an ob id adhuc lis dicatur in ſuo robore permanere, ita vt alimenta alias decreta lite pendente debeantur, an vero nihilo minus dicatur extincta.*

2 *Baldi opinione lis adhuc perdurare dicitur, quo ad vſque exſecutionis decreta effectus in totum, & plene fuerit adimpletus.*

3 *Lite ſuper matrimonio pendēte decernuntur mulieri alimenta, vt commodius litis expenſas tolerare poſſit.*

4 *Expenſarum ratione mota lis alia eſt ad eam, quæ eſt matrimonialis, licet ad eam tanquam principalem ſit ſubſecuta, & ideo aliam requirit diffinitiuam ſententiam.*

5 *Sententiā habens in contrariū, omnes ſoluit expenſas tam intra, quā extra Curiā in litigio factas, & pars actoris, quæ alimenta petit, nulla amplius habere debet, ſed quieſcere.*

EAdē die dubitaui, † *nunquid propter expenſas factas in* 1
partibus nedum ſolutas, dicatur durare lis, vt alimenta
alias decreta durante lite debeantur. Nā erat dubiū nun-
quid illud, quod erat ſolutū hic in curia pro alimētis eſſet
refundendum, & etiam erat in caſu reliquarum expenſa-
rum. Et propterea inſtruxi dubium ad expenſas factas in
partibus, quas ex aduerſo nō poterat prætēdi aliquo mo-
do eſſe ſolutas. Et licet lis dicatur durare, donec exſecotio 2
fuerit plenarie facta, *ſecundum Bal. in l. 2. verſ. quæro nun-
quid C. de re iud. Sarn. in regula de annali. q. 44.* nihilo mi-
nus multi ex dominis inclinabant in partem contrariam,
quia fuerunt decreta alimenta durante lite, & appoſitum
tempus, infra quod deberet expediri. Vnde † dicebatur, 3
quod decretum Rotæ intelligitur durare lite ſuper ma-
trimonio, quia finita erat per tres conformes, & nullā aliā
exſecutionem requirebat: Et licet partes litigarent ſuper
expenſis, an deberentur, nec ne, tamen † noua lis erat, & 4
non illa, propter quam erant decreta alimenta. Alii dice-
bant contrarium, vnde mandarunt, quod ille, † qui habe- 5
bat ſententiam contra, deberet ſoluere omnes expenſas
iam factas, tam in Curia, quam in partibus, & pars aduer-
ſa, quæ habebat ſententiam in fauorem, deberet acquie-
ſcere, & uon amplius iſta alimenta petere.

Decisio CXLVII.

Arborenſis Archipreſbyteratus. 8. Maii. 1548.

Svmmarivm.

1 *Narrās in Bulla gratiæ ſe eſſe familiarem alicuius prælati, quibus ex indulto ſit collatio beneficiorum, non ſufficit probare familiaritatem ex atteſtatione literarū prælati ſubſcriptarum, & ſigillatarum, ſed requiritur neceſſario & concludenter, vt probet ſaltem ad minus quadrimeſtre comedisse in tinello eiuſdem prælati.*

DIe 8. eiuſdem in cauſſa Arboren. Archipreſbytera-
tus, & aliorum beneficiorum petii a dominis, *an † ex* 1
*quo Hieronymus Zapata in Bulla ſua gratia narrauerat
ſe eſſe familiarem Vicecancellarii, ſufficeret probare per fi-
dem eiuſdem Vicecancellarii atteſtantis per literas manu
ſua ſubſcriptam, & eius ſigillo ſigillatam ita eſſe?* Et dixere,
quod non. Imo requirebatur, quod probaret conclu-
denter, ſe ſaltem per quatuor menſes comediſſe in

tinello eiuſdem Cardinalis,per regulam primam Alexā-
dri Sexti perpetuum contra expreſſe diſtabat.

Decisio CXLVIII.

Aſtoricen.parochialis.8.Maii.1548.

Summaria.

1 *Parochialis vel alterius beneficii proniſio per Legatū fieri non poteſt vbi eius iuriſdictio,non vlterius protedstur, ſed exſpirauit.*

2 *Beneficium vacās in menſe pontificio ſi a Legato Apoſtolico confertur,id conferre dicitur non tanquam ordinarius,ſed vt delegatus.*

EAdem die in cauſſa Aſtoricen.parochialis Sancti Gri-
ſoboni dubitaui, *vtrum Legatus potuerit prouidere de*
parochiali,de qua agitur? Et multa opponebantur,de qui-
bus in informatione,quæ omitto,quia friuola: ſolū fuit
1 factum vnum ſuper eo,quod quia Legatus † primo pro-
uiderat,& nulliter,videbatur, quod etiam ſecunda pro-
uiſio incontinenti,tanquam exſpiraſſet iuriſdictio ſua,&
amplius nō poſſet ſe intromittere *per gl.in l.ſi compromiſſ.*
2 *in verb.eligat,de electionibus in 6.* Nam † cum beneficium
iſtud ſit reſeruatum, quia vacauerat in menſe Octobris
reſeruato Papæ,dicebatur legatus conſerre tanquam de-
legatus,non tanquam ordinarius: quo poſito pro vero,
quia dicebatur etiam contrarium,tamen domini dixere,
quod gl.illa non concludenter procedit in iudic. *ſecun-*
dum Bald.in l.ſi vt proponis,colum.7.C.quomodo,& quando iudices,& Doctor. loquuntur poſt gloſſ. in d.c.ſi compromiſerunt in collatione beneficiorum,in qua gloſſ.& Doct.ibi non loquuntur.

Decisio CXLIX.

Toletan.penſionis 8.Maii.1548.

Summaria.

1 *Bulla narratiuam continens conſenſuum,& contractus in trāſlatione penſionis in fauorem perſonæ alicuius inter conſentientes nominatæ,vel nominandæ debet eſſe legitima,& valida,nullamq́; perpeti caſſationem.*

2 *Permutatione facta Epiſcopatus ex indulto Sedis Apoſtolicæ,vtrū alicui prælato penſio ſtatui poſſit transferenda in tertium,ſiquam perſonam aliquam benemeritam iuxta beneplacitum.*

3 *Pactum initum inter prælatos de mutua penſionum tranſlatione per ipſos facienda,non ſolum non approbatur, ſed etiam de ſupplicatione caſſatur.*

4 *Bulla Apoſtolica expedita in alicuius fauorem debet intelligi de valida, non autem caſſata, quæ eſt penitus nulla,cum caſſatio actuum adnullationem inducat.*

5 *Ignorantia,quæ prætenditur per tertium ratione caſſationis Bullæ paulo ante conceſſæ,an releuet.*

6 *Pars de lucro habendo tractans,& non de damno vitādo tenetur,quæ facti ſui ſunt in Bullarum confirmationē, vel caſſatione perquirere.*

7 *Concordia,& conſenſu valido exſiſtente quorum intereſt ratione tranſlationis penſionum,an ſit opus derogatione regulæ de præſtandis conſenſibus.*

EAdem die in cauſſa Toletan.penſion.600. ducatorū,
1 † *vtrum ſit verificata narratiua Bullæ in quantum facit mentionem de concordia,& tractatibus?* Et fuit reſolu-
tum per omnes vno excepto,qui etiam dubitatiue locu-
tus fuit,quod non: nam alias inter Cardinalem de ſancta
2 Cruce mortuum, & Epiſcopum Canrienſem fuerat †
ſtante beneplacito Sedis Apoſtolicæ conuentum quoad
600.ducat.reſeruati Card.Sanctę Crucis,in permutatio-
ne facta de Epiſcopatu Caurienſi loco penſionis, quod
quotieſcunque Card. conſentiret caſſationi penſionis,
quod Epiſcopus teneretur conſentire in fauorem perſo-
næ nominandæ per Card.aliam ſimilem penſionem, qua
perſona defuncta, Cardinale viuente. Item teneretur E-
piſcopus conſentire in aliam perſonam nominandam, &
3 ſic deinceps durante vita Cardin. † cui pacto nedum Pa-
pa conſenſum præſtitit, imo de ſupplicatione fuit caſſa-
tum. Et propterea dicebant domini, quod ex quo nulla
alia conuentio,nec tractatus interuenerat, quod caſſatā
Bulla,faciens fidem de concordiis,& tractatibus,non po-
terat verificari in illis,quia † Bulla debet intelligi de vali- 4
da, *argum.l.4.§.condemnatum.ff. de re iudic.Fely.in c.ex tenore.col.3.de reſcri.* Et multo minus poteſt intelligi de re-
probata,quod ſi Papa intellexiſſet ſine dubio gratiam nō
cōceſſiſſet,nec accuſabatur Ioannes orator,quod ex quo
erat tertius,† poterat prætendere ignorantiam huius caſ- 5
ſationis, *ad no.per Abb. in c.a.ſuper literis,& alios ibi,de reſcriptis.* Quia dixere domini,quod † ex quo Ioannes tra- 6
ctabat de lucro,& volebat habere gratiam a ſummo Pon-
tifice,tenebatur perquirere: Et quia dicebatur ex parte
Ioannis,quod imo non poterat intelligi, niſi de concor-
dia,in qua facta quantumcunque nō eſſet ſecutus bene-
placitus Papæ,& ſic defeciſſet conditio,& effectus ceſſaſ-
ſet,factum tamen remanebat iſtud pactum,& potuit fie-
ri inter partes in permutatione quam fecerant, *ad not per Abb.& alios in c.vniuerſorum,in 2.no.de rerum permut. & in c.quæſitum,ver.ſed quæro,eo.tit.iuxta no.per Doct.in rubrica.de cond.& demon.per Bar.& Bal.in l.lecta.ff.ſi cer.petat.* Nam † ſi concordia fuiſſet valida, ex qua Epiſcopus 7
Caurienſis fuiſſet obligatus conſentire penſioni in per-
ſonam nominandam per Card.de ſancta Cruce,vti in re-
ſeruatione penſionis fac. Ioanni, non fuiſſet opus dero-
gare regulæ de præſtandis conſenſibus,prout fuit factum
in Bulla,de qua agitur. Ad hoc reſpondebatur,quod imo
adhuc erat neceſſarium derogare dictæ regulæ: Nam in
Bulla narrabatur penſionem fuiſſe reſeruatam Alphon-
ſo,qui illam caſſabat,ad effectum, vt ſimilis reſeruaretur
Ioanni,vnde contradicebatur de mutanda perſona pen-
ſionatū,quod non dicebatur poſſe fieri, niſi de conſenſu
ſoluere debentis.

Decisio CL.

Toletana Theſaurariæ.14. Maii.1548.

DIe 14.eiuſdem in cauſſa Toletan. Theſaurariæ dubi-
taui,prout ſupra,& nil fuit reſolutum, ſed pro deciſ.
alias facta vnus ex dominis allegabat Syluan. *in tract. de benefi.q.ſi.237.& Rebuff.in tract.de pacifica poſſeſ.ver. quia Simonia fol.34.* tenentes,tamen contrariū faciebant fun-
damentum, *in not.per Doct.in c.cum in noſtra de conceſſione preben.& per Fel.in c.antimatum,de Simo.& in c.querela,de iureiuran.* ponderabant etiam multum not. per In-
nocen. *in c.inter dilectos,in prin.de conceſ.preben.* qui iudi-
cio meo loquitur de obtinente. Quare domini mandarūt
iterum informari.

Decisio CLI.

In cauſſa Romana hereditatis. 5. Nouembris. 1548.

Summaria.

1 *Iura non recognita ante ſententiam fidem faciunt ſi pars nihil opponat.*

2 *Sententia lata ſi oſtendatur inſtrumentum,quod ratione intereſſe partis continens additionem,ex ſtylo notariorum debet extendi,vbi notarius,qui ad id rogatus fuit ſuperſtes eſt,neceſſario debet extendi.*

DIe 5. Nouembris, 1548. in vna Romana hereditatis
conſului dominos, *an ad poſtulatam ſententiam poſſint recognoſci iura producta ante ſententiam?* Et
dixerunt,quod ſic,imo non erat neceſſarium recogno-
ſcere, quia † iura non recognita faciebant fidem parte 1
non opponente: Et quia in hac cauſſa erat productum
quoddam inſtrumentum, conſului nunquid † poſt ſen- 2
tentiam ſufficeret,quod extenderetur. Oſtendebatur mi-
hi de ſtylo notariorum eſſe,quod illa additio interpreta-
retur,& extēderetur,vt parti neceſſarium erat. Et dixere,
quod ſic,ſi notarius rogatus viueret,quia tunc neceſſari-
um eſſet,quod ille extenderet.

DE

Decisio CLII.

Vicentini matrimonii.

Summarium.

1 *Exſecutoriales quæ relaxanda veniunt ſub certa forma non debent facere mentionem de tertio, qui non fuit in cauſſa, niſi in quantum de eo antea facta mentio fuit in ſententia.*

1 IN cauſſa Vicentin. matrimonii dubitaui, † *vtrum relaxanda eſſent exſecutoriales ſub ea forma, qua notata erat?* Et fuit dictum, quod non, ſed ex quo Nicolaus filius Lucretiæ, nunquam fuerat in cauſſa, exſecutoriales de eo mentionem facere non debebant, niſi ſub his verbis, *de quibus in eo erat facta mentio in ſententia.* Et ideo ſufficere debere illa verba de exſecutorialibus, in quibus mandabatur Ant. Nicol. ſub cenſur. & pœn. &c. quod Nicolaum deberent tractare tanquam filium Marciæ, tam quoad parentelam, quam quoad bona paterna.

Decisio CLIII.

Salamantinæ Abbatiæ. 7. Nouemb. 1548.

Summarium.

1 *Regii Conſilii mandato eiectus de poſſeſſione, an teneatur eam ratificare captam in perſona alterius, & profit illi, in quem noviter fuerit translata.*

DIe 7. eiuſdem in cauſſa Salamãtinæ Abbatiæ de Medina, legi teſtes examinatos ad effectum probandi, quod Fráciſcus de Mendoza habuerit ratam & gratam poſſeſſionem captam per Petrum Ruiz Coronado.
1 Et dixerunt domini, q † non probatur ratificatio antequã eiectus eſſet Petrus de poſſeſſione de mandato Conſilii Regii. An aũt probarent de ratificatione per electionem Petri non determinarant: q ſi prodeſſe poſſet talis ratificatio, facta etiam poſt eiectionem, quod videndum erat, tunc melius conſideratis teſtibus determinaretur.

Decisio CLIV.

Larinenſis præpoſituræ. 7. Nouemb. 1548.

EAdem die in cauſſa Larinenſis præpoſituræ dubitaui, *vtrum proceſſ. fact. Neapoli pateretur defectum iuriſdictionis?* Et domini fuerunt varii. Et fuit dictum, quod iterum informaretur.

Decisio CLV.

In quadam Lunen. Zarzan. 4. Nouem. 1548.

Summaria.

1 *Excommunicatus ob non paritionem monitorii tanquã contumax, ſi compareat poſtea, & ſatiſfaciat expenſas, abſoluitur a cenſura irrogata, ſtante eo, quod integre ſoluat, cum conditio diuiſionem perpeti non poſſit.*

2 *Notarii error in ſcribendo non debet præiudicare parti, quæ ex præſumtione habetur pro obſequenti conditionibus datis.*

3 *Pars recipiens pecunias pro litis expenſis a parte aduerſa ſoluenda, ſi non in totũ dicantur ſoluta, vbi tamen ſimpliciter recepit facta quittatione ſine proteſtatione ſibi præiudicat.*

DIe 4. eiuſdem in cauſſa Lunen. Sarzanen. dubitaui, *vtrum Ioan. Antonius abſolutus ſit ab excommunicatione ad effectum, vt proceſſus eius nomine factus vale-*
1 *ret rei extruſione poſt abſolutionem facta?* Io. Ant † fuerat excommunicatus ob non paritionem monitorii in contumaciam, poſtmodum eo comparente, fuit abſolutus, ſatisfacto de expenſis, quibus ſatisfecerat, ſed non integre, quia deerat vnus Iulius. Vnde dubitabatur, *an eſſet abſolutus.* Et dicebatur, quod non, quia cõditio non poteſt diuidi, imo tenebatur ſatisfacere etiam vſq; ad obulum, *l. cum fratus. ff. de condit. & demonſtr. Socin conſil. 170. colum. 7. volum. 4. cum ſim.* Domini, tamen voluere con-
2 trarium, † conſiderantes, quod ſoluiſſet totum, ſed errore notarii minus fuiſſet ſcriptum, eo quia noluere credere, quod ad conſequendam abſolutionem defeciſſet in illo minimo, ex quo fere totum ſoluerat, eo maxime, qa
3 pars, † quæ receperat pecunias ſolutas a Notario, receperat ſimpliciter, & quittauerat ſine aliqua proteſtatione: ex quo inducebatur ad credendum, quod integre fuiſſet ſatisfactũ, vel quod ſaltem pars ſibi præiudicauerit, recipiens ſimpliciter. Et licet poſtmodum fuiſſet intimatus iſte proceſſus, & poſt annum, tamen ex quo pars appellauerat a reintruſione, & dominus præpoſuerat, & licet appellaſſet dominus repoſuerat, cum ex quo vltima appellatio, & repoſitio erat in fauorem: Dixerunt, quod intruſio nil obſtabat, & ſic firmarunt proceſſum a tali excommunicato abſolutoq; eſſe bonum.

Decisio CLVI.

Aſtoricenſis Sancti Brixini.

Summarium.

1 *Multiplicitas ſupplicationum ſi dubium faciat in negotio controuerſo, an pariat etiam difficultatem antedationis, ſtante diſcordia teſtium, ita vt repeti denuo debeat ad faciendam recognitionem ſupplicationum in actis productorum.*

IN cauſſa Aſtoricenſis Sancti Brixini dubitaui, præſuppoſito, † quod teſtes dicant ſe vidiſſe duas ſupplicatio- 1
nes ſignatas de tempore, quo literæ ſunt expeditæ, quæ ſupplicationes nunc poſt examen teſtium ſunt productæ in actis, *an ex hoc tollatur ſuſpicio de antedatione.* Omiſſa pro nunc contrarietate, & diſcordantia teſtium, & literarum, ac ſupplicatione etiam, Domini dixere, quod ex quo teſtes examinati ſunt in Curia, repeterentur, & videretur, an recognoſcant ſupplicationes in actis productas, an eſſent illæ, de quibus deponebant, & tolleretur dubium, quod per partem fiebat, an eſſent illæ, vel aliæ, & vt tollerentur difficultates multiplicitatis.

Decisio CLVII.

Salamantinæ Abbatiæ. 16. Nouemb. 1548.

Summaria.

1 *Ratificatio vtrum legitime probetur regreſſus, per literas viſas per teſtem deponentem de mandato procuratorio capiendæ poſſeſſionis partis prætendentis de ea.*

2 *Exſilium ſubſecutum in perſonam prætendentem de beneficii poſſeſſione ob eius inuaſionem, & non factam dimiſſionem, ſi de poſſeſſione habita ſit pro nunc controuerſia, & probatum per depoſitionem teſtium de publica voce, & fama, fidem facit de eadem poſſeſſione, licet violenter capta.*

3 *Probatio non plena in totum, tamen ſufficiens in parte, facit deferri iuramentum in ſupplementum talis ſemiplenæ probationis.*

DIe 16. in cauſſa Salamantinæ Abbatiæ de Medina, dubitaui, † *vtrum teſtes, quos legi, probent ratificatio-* 1
nem dicti Franciſci ſaltem poſt regreſſum Villota. qui quidem regreſſus Villotæ non fuit conſiderandus, quia iam ille ante poſſeſſionem dicti Franciſci erat per ſequeſtrationem deputatus in adminiſtratione huius Abbatiæ? Et dixerunt domini, quod teſtimonium Didaci Rubini, erat optimum, qui deponebat ſe habuiſſe literas a Domino Franciſco, qui committebat ſibi, quod procuraret Villotam declarari ob non paritionem literarum exſecutorialium, quia nolebat dimittere adminiſtrationem Abbatiæ, nec fructus reſtituere. Et ſic præſupponebatur, quod poſſeſſionis captæ per ſuum procuratorem habuiſſet notitiam. Erant † etiam plures teſtes de publica voce, & fa- 2
ma, quod Dominus Franciſcus erat factus exſul, quia poſſeſſionem captam noluerat dimittere, † vnde habuere iſtam probationem, & ſi non concludentem, ſaltem 3
pro ſufficienti, vt poſſet deferri iuramentum in ſupplementum.

Decisio CLVIII.

Arborenſis Archipreſbyteratus. 16. Nouembris. 1548.

Summarium.

1 *Gratia ſi neutri habita de beneficiis, per reſignationem*

ratione familiaritatis Viceeancellarii, vtrum valida ſit, familiaritate dicta non ſufficienter ſatis comprobata.

IN cauſſa Arborenſis Archipreſbyteratus eadem die
1 dubitaui, præſuppoſito, † quod non conſtet de familiaritate narrata per Hieronymum in eius gratia ſi neutri intret: Hieronymus Zapatta, petebat canonizari gratiam, quam habebat de iſtis beneficiis, per reſignationem Hieronymi Signorini, & quia in ſupplicatione & literis expreſſerat ſe familiarem Cardinalis Farneſii, & gratis expediuerat, & præſupponebatur non eſſe probatam familiaritatem. Dicebatur eius gratiam non valere, *per regulam Alexandri Sexti & Leonis Decimi, de quibus erat dubium.* V[illegible] gendum iſtam difficultatem, [illegible] in qua familiaritas non [illegible] expre[illegible]. Sed quia dicebatur, ſi neutri non poſſe intrare, fuit datum dubium, ſuper quo plura principalia fundamenta fiebant, tamen domini nil reſoluerunt, ſed [illegible] runt particularius dubitari debere.

Decisio CLIX.

In quadam cauſſa Toletana beneficii. 19. Nouembris. 1548.

DIE 26 iuſdem in cauſſa Toletana b[illegible]ne[illegible] de Ocagna, dubitaui, *vtrum Ioan. de Trax[illegible] it abſoluendus.* Et domini dixerunt, quod ſi, ex his, quæ in informatione dicebantur, vt in cauſſa.

Decisio CLX.

Arborenſis Archipreſbyteratus. 19. Nouembris. 1548.

Svmmaria.

1 *Pars nolens ſe iuuare gratia ſi neutri, in qua non erat de dicta familiaritas prelati, ſeu Viceeancellarii, an ſibi præiudicet.*

2 *Gratias multum pingues non præſumitur Papa facere, niſi reſpectiue conſiderata qualitate gratiam petentis, ratione familiaritatis alicuius Cardinalis.*

3 *Taxatio beneficii [illegible] contineat gratiam ſi neutri & poſtmodum in ſupplicatione non verificetur, [illegible] ſubreptitia, & in conſequentiam nulla.*

4 *Nobilitas perſonæ, & familiaritas alicuius magni prolati, vt est Cardinalis, qua multum attenditur in [illegible] aliqua [illegible] exprimuntur in ſupplicatione, hoc fine, vt gratiſe [illegible] peditio fiat.*

5 *Summus Pontifex facilior multo eſſe ſolet ad gratiarum conceſſionem per reſignationem factarum quam aliarum quarumcunque.*

EAdem die in vna Arborenſis Archipreſbyteratus, & beneficiorum dubitaui, *an gratia Hieronymi Zapata ſit ſubreptitia, & nulla de iure communi, ad effectum, quod*
1 *ſi eſſet nulla gratia ſi neutri, ex quo † nolebat ſe iuuare Zapata, non intraret?* Et prætendebatur eſſe nulla propter gra-
2 tiam multum pinguem, quam † Papa veriſimiliter non feciſſet ſeu difficilius, ſi non fuiſſet narrata familiaritas,
3 Viceeancellarii *per deciſionem 727. in antiquis,* & † quia in taxatione erat expreſſa familiaritas. Et propterea non verificata familiaritate gratia redditur ſubreptitia, & per conſequens nulla, *ad deci. 2. & 3. in antiq. cum multis aliis de quibus in informatione.* Domini tamen dixere contra-
4 rium, quia in gratia † nedum erat expreſſa familiaritas, ſed etiam nobilitas, ex vtroque parente, quæ attenditur in gratiis, *ad dictum cap. de multa, de præbendis.* Nec eſt verum, quod familiaritas ſit expreſſa in taxatione, quo caſu bene procederent deciſ. præallegatæ. Sed exprimitur ad effectum expediendi gratis, *vt dicit Caſſad. dec. 10. 20. de præbend.* Multum mouebat Dominos, quia Hieronymus Zapata habebat iſtam gratiam ex reſignatione Signorini, & ex vſu patri familias demonſtrabatur validi-
5 tas gratiæ: quia † Papa ſolet eſſe facilis ad concedendum quaſcunque gratias per reſignationem. Quod ſatis in caſu noſtro ſuadebatur ex gratia, *ſi neutri,* obtenta de [illegible] bus beneficiis, de quibus in gratia reſignationis, [illegible] ſet ad tria, vel quatuor incompatibilia.

Decisio CLXI.

Fulginatenſis prioratus. 19. Nouemb.

Svmmaria.

1 *Teſtes aſſertam familiaritatem deponentes eſſe legi[illegible] ſi defectum patiantur aliquem, ita vt plene non [illegible] bent, & adducantur fides duo prolati atteſtantis de [illegible] miliaritate in ſupplementum probationis, an proſi[illegible] ducentis.*

2 *Alexander Sextus, & Leo Decimus regula ſua promulgata annullarunt gratias eorum, qui [illegible] familiares prelatorum, ad hoc, vt gratis expedi[illegible] ſupplicationes, & bullas Apoſtolicas ratione [illegible] rum conceſſas.*

3 *Conceſſio motus proprii ad faciendam fidem familia[illegible] tatis non ſemper prodeſt illi, qui illū motum proprium Papa impetrauit.*

4 *Pontifex ſi motus dicatur ad gratia conceſſionem f[illegible] endam ob familiaritatem Cardinalis, etiam Vi[illegible] cellarii multo magis dicetur, & facilius ad id [illegible] ci cum proprius ſit familiaris ſuo ſanctitatis ſupp[illegible] ob gratiam prædictam, ex quo conſequitur gr[illegible] non poſſe culpari tanquam per ſubreptionem fuer[illegible] obtenta.*

5 *Probata familiaritate alicuius Cardinalis ab eo qui gratiam conatur impetrare, imo ipſius Pontifi[illegible] n[illegible] ob id ſit gratis Bullarum expeditio, aut etiam d[illegible] arum gratiarum, niſi apponatur gratis, de [illegible] dato.*

6 *Motus proprius, ſi multo ante tempore procedat gratiam de qua dubium eſt, ſubortum in proce[illegible], parum a[illegible] nihil dicitur releuare.*

IN cauſſa Fulginatenſis prioratus, eadem die dubitaui, *vtrum ex de[illegible] denouo, conſtet, de familiaritate [illegible] num ſufficiat?* Alexandro fuerat prouiſum de illo prioratu per Papam cum narratiua, tam in ſupplicatione, quam in literis, quod eſſet familiaris Cardinalis Farneſii Viceeancellarii, † & familiaritatem c[illegible] 1
tus fuerat probare per teſtes, qui plene non probabāt, & patiebantur aliquem defectum, produxerat etiam duas fides Viceeancellarii, qui atteſtabatur illum eſſe familiarem ſuum: ſed quia erat datum de regula Alexandri, & 2
Leonis, contra fictos familiares annullante gratias eorum, qui falſo appellant ſe eſſe familiares, & gratias annullauerant, ſi gratis expedirentur, dubitabatur, *an [illegible] danda eſſet fides propterea.* Vltimo † loco erat productus 3
motus proprius Papæ, in quo dicebat ſe eſſe familiarem inſiſtendo ſeruitiis Viceeancellarii, & ſic debere iud[illegible]cari. Contra quod dicebatur, quod non faciebat ad propoſitum, quia, ſi † Papa motus fuit ad gratiam hanc, q[illegible]ia 4
erat familiaris Viceeancellarii, multo magis, ſi eſſet [illegible] miliaris ſuus. Vnde gratia non pot[illegible] d[illegible] ſurrep[illegible] quaſi expreſſerit illam familiaritatem falſo, vt facilius induceret Papam ad concedend[illegible] g[illegible]atiam. Ex q[illegible] dicebatur, quod p[illegible] ter illam fa[illegible]il[illegible]aritatem non expe-
diuiſſet gratis, † [illegible] ſitum gratis de mand[illegible] 5
ad hoc dicebatur, quod q[illegible]tum ad expediendum [illegible] tis ſufficiebat atteſtatio V[illegible]. Opponeba[illegible] etiam, quod † motus proprius non valet ad propoſitu[illegible] quia multo tempor[illegible] præceſſerat gratiam, ſuper q[illegible] bitabatur. Vnd[illegible] ſin[illegible] quod tempore motu[illegible] prii eſſet familiar[illegible], prout Papa att[illegible]ſtabatur, & ta[illegible] tempore gratiæ dece[illegible], & d[illegible] teſti[illegible] confirmaretur, ſed d[illegible] runt Domini, quo[illegible] præſumebatur d[illegible] & quia ad[illegible] ari[illegible] contrarium eſſ[illegible] cru[illegible], & de[illegible] hoc [illegible] pro[illegible] xerunt, quod deberet admitti ad probandum.

Da

DECISIO CCCXII [illegible]

[illegible]

SVMMARIA.

[illegible] quod non conſtet de [illegible]

[illegible] a moliaria noi [illegible] manu [illegible] mentis non [illegible]

[illegible] nu dub [illegible] p aſſuppo- [illegible] dene [illegible] nim [illegible] lao [illegible] q [illegible] ma- [illegible] necſ [illegible] erb [illegible] ita cux- [illegible] lam [illegible]

DECISIO CCCXV [illegible]

[illegible] Nou [illegible]

SVMMARIA.

[illegible]

DECISIO CCCXVI [illegible]

[illegible]

[illegible] an. C [illegible] mini [illegible]

DECISIO CCCXVI [illegible]

A [illegible] 9. N [illegible] 1548.

SVMMARIA.

1 N [illegible] ma [illegible] facta ſi in ſpecie non fiat, red- [illegible] am [illegible] tam inualidam [illegible] cauſſa [illegible] ſpra [illegible] ponitur [illegible] certa veritate [illegible] ato de [illegible] excommunica- [illegible]

2 [illegible] atiue [illegible] nen [illegible] narratione [illegible] Car [illegible] reddi [illegible] tiam [illegible] inam Le [illegible] nam [illegible]

3 P [illegible] m [illegible] obten- [illegible] de- [illegible] certo [illegible] ex eoque bene [illegible] equitur [illegible]

4 [illegible] iſta claũ- [illegible] annullati- [illegible] ita [illegible] lite- [illegible]

5 [illegible] in ſuppl [illegible] ione, [illegible] Alexandri [illegible] Leo- [illegible] apa [illegible]

6 Pa [illegible] qui impoſturis [illegible] electiam [illegible] non pra [illegible] etiam [illegible]

7 [illegible] omnia [illegible]

[illegible]

[illegible] quod [illegible] cum [illegible] non repug[illegible] tio- [illegible] & Leominæ nolentes [illegible] niſi [illegible] dixerunt, quod [illegible] non [illegible] tantum ad effectum [illegible] us, & te[illegible]batur [illegible] in cauſſa [illegible] udiri. Et [illegible] ad-
7 uerſarius ſtatim apud acta proteſtatus fuit, [illegible] d[illegible] bere audiri, qui erat excommunicatus, & [illegible] omnia per eum iam excommunicatum facta e[illegible], & inſtabat pro abſolutione, quia erat [illegible]

Decisio CLXV[illegible]

Sarnenſis præpoſituræ. 19. M[illegible] 15[illegible]8.

Summaria.

1 *Spoliatum ſe prætendens [illegible] non [illegible] conſtat, an [illegible] reſtituendus [illegible]*

2 *Pen[illegible] hoc ſtante [illegible] endus.*

3 *Conſe[illegible] quod [illegible] pen[illegible] debere*

E[illegible] cauſa Sarnenſi [illegible]
1 [illegible] adeo [illegible] Car[illegible] tus non debere [illegible] ri, & erat verum [illegible] mitti [illegible] & m[illegible] co[illegible] fouerat penſionem [illegible] ſol[illegible] ere ſub pœn[illegible] uatus, & ben[illegible] agebatur [illegible] vigor[illegible]
2 [illegible] tus, [illegible]
3 [illegible] natus [illegible] de non [illegible] fui[illegible]

Decisio CLXVIII.

V[illegible] 15[illegible]8.

Summaria.

1 *[illegible] edem, bonorumque [illegible]*

D[illegible] in cauſſa V[illegible]
1 [illegible]

Decisio CLX[illegible]

B[illegible]

Summaria.

1 *Duæ pr[illegible] prætendunt [illegible] an [illegible] eſſe de iure patronatus*

2 *Papa ſi [illegible] beneficio [illegible] iur patron[illegible] clauſula [illegible] tur [illegible] fundatione [illegible] quiprætendun[illegible] non [illegible]*

3 *[illegible] patronat[illegible] anno [illegible]*

4 *P[illegible] Bu[illegible] Papa [illegible] vel [illegible]*

5 *P[illegible] non [illegible] fundatione, e dotatione [illegible]*

E[illegible] cauſſ. Bononi[illegible] S[illegible] d[illegible] rant [illegible] natu.

D[illegible] CLX[illegible]

Barch[illegible]

Summaria.

1 *Habens [illegible] ad [illegible] tiu [illegible]*

2 *[illegible]*

3 *[illegible] tur*

4 *[illegible]*

E[illegible]
In a[illegible] tunc [illegible]

habuerat, ad duas alias collationes, & ad tertiam extendi
ſub expreſſione ſpecifica ad Barchinonen. Gerunden. &
Vercellen. ad tres alias, vt in literis exprimendis, & exſpe-
ctauerat literas extenſionis ad Barchinon. in qua vaca-
2 uerat ille Canonicatus. Erat datum † de regula, quæ vult,
quod ſicut in mutationibus ita in extenſionibus in ſup-
plicatione ipſa debebat fieri ſpecifica mentio diœceſis, ad
quam exſpectabat, & extendebatur, quod præſuppone-
bat Ioan. Bapt. ſeciſſe, ex quo ſpecifice illos tres nomina-
uerat, eo quia in fine mandati erat dictum, quoad Ver-
3 cellenſem. Dabat † enim ad reſeruata, & quoad Gerun-
den. etiam in menſibus ordinariorum de conſenſu ordi-
narii. Vnde videbatur, iſtas duas collationes ſpecificare
permutatione, Barchinonen. vero pro extenſione rema-
nebat, & ſic ſpecificata mentio de iſta erat: tamen domi-
ni [illegible] xere contrarium, quia licet illæ tres collationes fuiſ-
ſent ſpecificatæ, tamen non erat ſpecificatum, in quibus
4 mentio, vel extenſio fieri deberet. Nec † verba poſita in
fine ſupplicationis magis de mutatione, quam de exten-
ſione loquebantur. Vnde incertitudo adhuc remanebat,
maxime, quia nedum reſtant ſpecificatæ tres illę diœce-
ſes, [illegible] erat etiam additum, vt ad tres alias in literis ex-
primendas, & ſic adhuc maior erat incertitudo, quia po-
tuit [illegible] acceptare, & exprimere extenſionem Toletani, &
Hiſpalenſis, nec expreſſio facta in fine tollebat, quia ad-
huc habuerat facultatem acceptandi in non ſpecificatis
exprimendis in literis, & ſic habuerat prouiſionem pro
non bona.

Decisio CLXXI.

In cauſſa Toletan. 10. Maii. 1548.

SVMMARIVM.

1 *Intruſio vt probetur non eſt ſufficiens atteſtatio facta per literas ex partibus allatas, de quarum viſu deponunt teſtes, nec ſimul viſus inſtrumenti poſſeſſionis illius, qui dicebatur intruſus; ſed requiritur iſtius productio in actis, & eiuſdem recognitio ad hoc, vt intruſio perfecte probetur.*

DEcima eius die dubitaui in vna Toletan, quę per cō-
1 tradictas expediebatur, † *an etiam probata intruſio
per teſtes, qui deponebant ſolum per literas, quas de par-
tibus habuerant?* Et dicebant ſe vidiſſe inſtrumentum
poſſeſſionis illius, qui dicebatur, intruſus, & domini di-
xerunt, quod non, ſed quod illud inſtrumentum poſſeſ-
ſionis deberet produci in actis, & recognoſci, quia tunc
[illegible] probata intruſio.

Decisio CLXXII.

Hiſpalenſis Canonicatus, & præb. 10. Maii, 1548.

SVMMARIA.

1 *Confirmatorias tres habens cum literis executorialibus, quoad poſſeſſionem, fructibus perceptis ab alio, ſi non ad id beneficium, de quo litigatur, peruenit alterum fructuum ratione & victus, beneficium aduerſarii vna cum honeſta pecunia ad eum transferri debet.*

2 *Tertii cauſſa alicuius in fauorem ſi fiat reſignatio, & inſtet pro declaratoria, an debeat concedi, in cautio dari quadrimeſtri ſpatio fructuum futuram traditionem huic cui ob id intereſſe poteſt.*

3 *Commiſſio impetrata qua petitur de nouo admiſſio ad in integrum reſtitutionem, cum reſeruatione fructuum, & expenſarum vſque in finem litis, idque ratione paupertatis an ſit ſurreptitia & calumnioſa.*

EAdem die in cauſſa Hiſpalenſis Canonicatus, & prę-
1 bendæ inter Quintanellam, & Auilam † in qua Gi-
neſius habuerat tres confirmatorias, & literas exe-
cutoriales, quarum vigore fuerat factum, quoad poſſeſ-
ſionem, ſed reſpectu fructuum, & expenſarum Melchior
[illegible] t ad.niſſus, ad beneficium, cum hoc, quod aſſigna-
[illegible] n [illegible] ficium, quod poſſidebat D. Gineſius reſeruato
[illegible] uta pro vi [illegible] tu, quod beneficium † idem Mel-
[illegible] odum reſignauerat in fauorem tertii, & cum
inſtaretur pro declaratoria contra illum per iſtam reſi-
gnationē, Rota de menſe Iulii prædicto reſoluerat, quod
non declaretur, ſed infra quatuor menſes præſtaret cau-
tionem, quam offerebat ſe præſtiturum, quod fructus
iſtius beneficii quantumcunq; reſignati, peruenissent ad
manus Gineſii. Hinc inde Melchior ſtantibus omnibus
ſupradictis † obtinuerat commiſſionem, in qua petebat 3
de nouo, & admitti ad reſtitutionem in integrum reſer-
uatis fructibus, & expenſis in fine litis, attenta pauperta-
te, quam aſſerebat ſe probaturum, & dabat articulos. Et
Domini dixerunt, iſtam commiſſionem eſſe ſurreptitiā,
& calumnioſe iſta dari, & propterea debere illū declara-
ri. Et ita fuit firmatum in ſequenti audientia, cum iterum
cauſſam propoſuiſſem.

Decisio CLXXIII.

Salamantinæ Abbatiæ. 10. Maii. 1548.

SVMMARIA.

1 *Iuriſdictio cognoſcendi de attentatis vnius partis, an dari poſſit, ſi ab alia ſua attentata nondum fuerint purgata.*

2 *Iuriſdictione non exſiſtente valida vtrum omnia geſta ſint nulla, etiam producta pro attentatis iuſtificandis.*

3 *Suſpenſionis ſchedula petitorii data ad effectum, vt ſuper attentatis procedatur, & cognoſceretur, an iuriſdictio per huiuſmodi actum comprobari poſſit.*

4 *Diuiſim & coniunctim tam ſuper attentatorum cognitionem, & proceſſum, quam ſuper negotii principalis determinationem ſi commiſſio detur, an per id probata ſufficienter ſit iuriſdictio.*

5 *Commiſſio, an ſurreptitia dici poſſit, & ob id annullanda, quod in ea quorundam articulorum narratio dicatur fuiſſe prætermiſſa.*

EAdem die in cauſſa Salamantinæ Abbatiæ † dubita- 1
ui vtrum ex commiſſionibus, de quibus in actis, ſit
data iuriſdictio cognoſcendi de attentatis Didaci,
antequam ſit purgata attentata Alphonſi, & ex conſe-
quenti † non exſiſtente iuriſdictione fuerunt nulla o- 2
mnia, etiā facta per Alphonſum, maxime illa quæ fecerat,
& produxerat pro iuſtificandis attentatis Didaci, & præ-
ſupponebatur ex parte Didaci, quod non, quia erat data
commiſſio per eum, in qua mandabatur in primis, & an-
te omnia cognoſci, & reuocari attentata Alphonſi † Et 3
erat data ſchedula ſuſpenſionis & petitorium ad effectū,
vt ſuper attentatis procederetur, quia tamen iſta com-
miſſio erat præinſerta, & ſignata noua prouiſio, quæ præ-
cipiebat, quod cognoſceretur de attentatis Didaci, &
quod † coniunctim vel diuiſim etiam ſuper negotio prin- 4
cipali procederetur. Dixerunt domini iuriſdictionem
eſſe manifeſtam. Et licet diceretur † commiſſionem eſſe 5
ſurreptitiam, quia erat omiſſa narratio quorundam, ta-
men domini non habuerunt pro ſurreptitia, maxime q͂a
quantumcunque eſſet ſurreptitia, ex quo non erat aduo-
catoria tribuerat iuriſdictionem.

Decisio CLXXIV.

Aſtoricenſis Sancti Brixini. 4. Maii. 1548.

SVMMARIVM.

1 *Supplicationes in actis productæ, de quibus dubitatur, an veræ ſint, ad teſtium præſentiam deferuntur & recognitio earum fiat, illæ ne ſint quæ requirebantur, an aliæ ab illis.*

DIe 4. eiuſdem in cauſſa Aſtoricenſis ſancti Brixini,
cum alias examinati fuiſſent teſtes in hac cauſa, quæ
erat prouiſio Card. Vicentini legati ſine teſtibus,
quibus † fuerant oſtenſæ quædam ſupplicationes, & re- 1
cognouerant, demum iſtę ſupplicationes fuerant in actis
productæ, & dicebant eſſe aliæ, non illę, q̃ teſtib' fuerant
oſtenſæ, ad oſtendendū indemnitatē fuerant examinati,
& teſtes aperte recognouerāt eſſe eaſdē met. Et ita retuli.

Decisio CLXXV.

Arboricenſis Preſbyteratus. 4. Maii. 1548.

SVMMARIA.

1 *Aſſerens ſe familiarẽ Vicecancellarii hoc fine, vt gratis gratias expediat, cum fictus nõ verus ſit familiaris, incidit in pœnam extrauagantis Alexandrinæ & Leoninæ, & eſt de facto excommunicatus.*

2 *Teſtium vnus ſi in articulis deponat de familiaritate in eſſe, & alius de reputatione familiaritatis, vt diuerſi ſunt, ita diuerſos producunt effectus.*

3 *Fides facta de familiaritate alicuius per ſchedulam Vicecancellarii ſubſcriptam cum formalitate verborum Gratis, pro familiari in expeditione literarum appoſita, non ſufficiens eſt ad veram familiaritatem, de qua agitur, & quæ requiritur in gratia ſi neutri probandam, ad hoc ne incidat in cenſuras extrauagantis Alex. & Leon. &c.*

4 *Expeditioni literarum gratis ex regula de impetrando beneficio vacante per obitum famil. Card. ſufficit fides de familiaritate facta per Cardinalem caſu, quod per expeditores nihil opponatur, quæ omnium ſuperiorum eſt limitatio.*

EAdem die Arborenſis Preſbyteratus, dubitaui, *vtrũ ſit probata familiaritas narrata ex parte Hieronymi*
1 *Zapatæ?* Narrauerat † enim ſe familiarem Vicecancellarii, propter quod gratis expediuerat. Et dicebatur illum fictum familiarem, & non verum, & propterea excommunicatũ, ex extrauaganti Alexandri, & Leonis cõtra fictos familiares. Hic autem ex aduerſo prætendebat ſe probaſſe familiaritatem, tamen ex teſtibus, licet habitis pro non probantibus, articulauit ſe, & familiarem, & continuum commenſalem Papæ, inſiſtendo ſeruitiis Vicecancellarii. Et in eodem articulo articulauerat ſe no-
2 bilẽ Clericũ, & multas habere alias habilitates: & † vnus teſtium dicebat articulum verum. Alii vero illum reputari talem, qualem ſeſe articulatus fuerat, tamen iſte teſtis in cauſſa ſcientiæ videbatur potius putare, & ſentire de aliis habilitatibus, quã de familiaritate. Vnde fuit viſum
3 non bene probare iſtam familiaritatem: tamen † ex fide Vicecancellarii, qui per ſuam ſchedulam atteſtatus fuerat ſe eſſe familiarem ſuum, & ſe ſubſcripſerat literis expeditis, in quibus erat narrata familiaritas, & erat dictum gratis pro familiari, & noluerunt Domini, quod illa ſufficerent ad hoc, vt poſſit expedire gratis, ne incideret in excommunicationem irrogatam per extrauagantem, de qua ſupra: hic enim non fraudauerat expeditores, cum ſub fide Cardinalis gratis expediuiſſet, & nil per expeditores fuiſſet oppoſitum. Et hoc eſt, quod voluit Sarnẽſis, *q.13 limo 6. regula de impetran. ben. vacan. per obit. famil.*
4 *Card.* dum † dicit, quod ad effectum expediendi gratis, ſtatur fidei Cardinalis, ſi non fuerit oppoſitum. Et ita etiam fuit firmatũ ſupra in cauſſa Fulginatenſis Prioratus.

DECISIO CLXXVI.

Fulginatenſis Prioratus. 4. Maii. 1548.

SVMMARIA.

1 *Incompatibilia plura poſſidens beneficia non familiaris, ſed exſecrabilis dicitur, & articulatio cõtra talem facta, tanquam indignum ad gratiam ſi neutri eſt releuatoria, & probat contra eundem.*

2 *Articuli mere obiectiui, licet probent contra illum, contra quem articulantur, nullum tamen ex illis ius reſultat articulanti aduerſario.*

3 *Conſtito de non bono iure, qui impetrauit ſub prætextu familiar. Cardin. gratiam ſi neutri, ſi poſt terminum articulos defenſorios proponat, nõ auditur, ita quidem, vt etiam ne minori quidem ad obiectorum dilutionem reſtitutio concedatur.*

EAdem die in cauſſa Fulginatenſis Prioratus, dubitaui, *vtrum articuli ſint releuantes, & admittendi?* In hac enim cauſſa erant dati articuli ad probandum, quod Alexander, qui tanquam familiaris impetrauerat benefi-
1 cium, non erat familiaris, † ſed quod erat exſecrabilis, qa plura incompatabilia poſſidebat; & nulli fuit dubium, quin eſſent releuantes. Sed bene dixerũt domini, quod erant mere obiectiui, *iuxt tradita per Oldrad. conſ. 116.* quia his probatis, nullum reſultabat ius Aduerſario 2
ſed † tantum conſtabat de nõ iure Alexandri, & ideo poſt terminum ad articulandum non debebat admitti, nec 3
minori dabatur reſtitutio, vt poſſit obiecta hæc probare, *iuxta deciſ. 617. in antiq.* Vnde fuit producta gratia ſi neutri, quæ his probatis intrabat, & ſi articuli non erant amplius obiectiui, propterea petebat admitti.

DECISIO CLXXVII.

Narnienſis Præpoſituræ. 4. Maii. 1548.

SVMMARIA.

1 *Collatio præpoſituræ vel Abbatiæ, quæ membrum eſt ſeu grati monaſterii, & congregationis Caſſinenſis promiſſo titulum adminiſtratoris potius dat, quam titularis veri poſſeſſoris, ita vt ad nutum poſſit amoueri.*

2 *Beneficium conceſſum ad vitam prælati alicui per defunctum abbatem, non tenetur ratificare ſucceſſor, niſi ad beneplacitum, idq. locum habet in adminiſtratore non titulari poſſeſſore, vt hoc caſu.*

3 *Clauſulæ quantumcunq; inſolitæ appoſitæ a notario minus practico in inſtrumento literarum prouiſionis factæ, non dicuntur naturam beneficii immutare.*

EAdem die in cauſſa Narnienſis Præpoſituræ dubitaui, *an Carolus habeat ſufficientem titulum ad petendum ſuam reſtitutoriam?* Et dicebatur, quod non, quia collatio iſtius Præpoſituræ non eſt ſimplex collatio, & libera, ſed potius quædam conceſſio, quæ de ſimilibus beneficiis facta ſolet fieri appellabilis, *prout habetur in Clem. 1. §. & quidem etiam Eccleſias, & ibi gloſ. ſuper verbo ad habendũ, de exceſ. Prælat.* Vnde in † collatione, quæ fuit 1
facta de iſta Præpoſitura illi Carolo, dicitur, quod eſt mẽbrum ſeu gratia monaſterii Caſſinenſis. Et propterea iſte potius dici debet adminiſtrator pro Abbate, quam titularis poſſeſſor. Et propterea potuit ad nutum amoueri *iux. c. cum ad monaſterium, § tales & ſentit gloſ. in c. 1 de capel. monach. in 6.* vbi † etiam ſi fuiſſet conceſſum tale be- 2
neficium ad vitam, dicebatur, quod Modernus Abbas non teneretur ſtare conceſſioni, *iuxt gl. in c. vlt. ne prælat in verſic. 3.* Quod etiam dicebatur ſuaderi ex multis clauſulis in dicta collatione appoſitis, libere, & ſimpliciter de beneficiis: ex quo videbatur ſequi, quod nullum ius ceretius, ex quo ſpoliatus deberet reſtitui: Domini tamen fuere in contrarium, quia ex verbis expreſſis collationis factæ, tam Carolo, quam Petro nouiter prouiſo, qui ſpoliauerat, euidenter apparebat, quod erat collata in vltimum beneficiatum, & propterea ex aduerſo allegata erãt etiam extra propoſitum. Nam in euentũ vacationis confitebatur, † & quantumcunque eſſent aliquæ clauſulæ 3
inſolitæ, hoc tamen non immutabat naturam beneficii: quia collatio erat notata a Notario minus practico collationum, & ita nemine diſcrepante fuit reſolutum.

DECISIO CLXXVIII.

Salamantinæ Abbatiæ. 4. Maii. 1548.

SVMMARIVM.

1 *Antiquo poſſeſſore habente poſſeſſionem ante litem motã & parte aduerſa poſſidente tempore litis pendentis, an poſſeſſionem, quam pro nunc habere dicitur ille antiquus poſſeſſor, attentatum liceat appellare.*

EAdem die in cauſſa Salamantinæ Abbatiæ, dubitaui, † *ſtante poſſeſſione antiqua Didaci ante litem, nec non poſſeſſione D. Franciſci, & Alphonſi durante lite, prout in actis, vtrum poſſeſſio, quã nunc etiam habet Didacus potuit dici attentata?* Et propter defectum temporis non fuit, nec propoſitum, nec notatum.

DECISIO CLXXIX.

Fulginatenſis Prioratus. 4. Maii. 1548.

SVMMARIA.

1 *Prætextu ſolius ſupplicationis gratiæ, ſi neutri a parte produc-*

producta, vtrum articulantes mere obiectiue veniant admittendi, ſtante eo, quod datum fuerit de regula de non iudicando.

2 *Suſpicio ſola ſuborta de articulis productis in gratia, ſi neutri, quod non ſint mere obiectiui, non admittitur pars aduerſa ad eorum probationem, niſi poſt factam literarum expeditionem.*

3 *Comperto de non competentia iuris vtriq; parti de beneficio litiganti, nihilo minus gratia ſi neutri Canonizatur, ac poſſeſſor pro tunc reſtat in poſſeſſione ſaltem prætenſa vel attentata, ſine aliquo titulo.*

Contrarium iſtius, & limitationem vide numero immediate ſubſequenti.

EAdem die in cauſſa Fulginatenſis Prioratus, dubitatur, † *an ſolius ſupplicationis gratia ſi neutri prætextu per*
1 *Petrum Paulum produ la admitti debeant articulantes mere obiectiue, proſertim cum ſit datum de regula, de non iudicando, iuxta formam ſupplicationis, & literarum, & iſta gratia ſit impetrata poſt reiterationem termini?* Quę ſecunda pars dubii ceſſauit, quia fuit ꝓducta alia gratia, ſi neutri multo tempore ante impetrata. Fuerat enim dictum in præcedenti, quod articuli non poterant dici mere ob-
2 i[illegible] ſtante gratia, ſi neutri. † Et quia ſola ſuſpicio erat prod[illegible]a, dicebatur, quod Aduerſarius non debebat admitti ad probandos articulos, niſi literis expeditis: quia erat neceſſarium cognoſcere, an gratia ſi neutri intraret,
3 ve no[illegible]. quia [illegible] ſi ius neutri competeret, & poſtquã eſſet diſ[illegible]n, nec etiã Petro-Paulo ius competere erat neceſſarium canonizare gratiam, ſi neutri, ac ſtaret in poſ-
4 ſeſſione beneficii ſine titulo, † tamen dixere Domini cõtrarium, quod ex quo iſte non petebat gratiam ſuam canonizari, ſed illam tãtum ad hunc effectum producebat, ne articuli tanquam mere obiectiui reiicerentur, quod nõ erat neceſſarium literas expedire, ſed ſufficiebat ſupplicatio, quod, ſi nunquam peteret gratiam, ſi neutri, canonizari, tunc expediret literas.

DECISIO CLXXX.

Vicentini matrimonii, 4. Maii, 1548.

SVMMARIVM.

1 *Examinatio teſtium facta, in partibus de mala vita & fama mulieris, non eliditur per deponentes mulieres de contraria pro muliere, de qua agitur, cum facile decipi, vt fœmina potuerint, & factum ignorare.*

EAdem die in cauſſa Vicentini Matrimonii legi teſtes, alias examinatos in partibus ſuper mala & bona fama, Lucretiæ, & antequam perfeciſſem lecturam omnium
1 de mala fama † deponentium, Domini habuerunt pro probata mala fama non obſtante, quod quatuor mulieres examinatæ pro parte Lucretiæ, deponerent de bona & honeſta vita & conuerſatione, quia ſtante ſimul, quod male, & inhoneſte vixerit, & tamen illæ mulieres in eius fauorem examinatæ hoc ignorarent, & deponerent rite de eius bona vita.

DECISIO CLXXXI.

Larinenſis Præpoſituræ, 14. Ianuarii, 1549.

SVMMARIA.

1 *Prouiſio de beneficio, nunquam recognito, inducit titulũ coloratum, & impedit reſtitutionem in integrum.*

2 *Prouiſionis facta de beneficio manifeſta confeſſio facit notorium titulum, & reſtitutionem promouet, prouiſione facta ex longo decurſu annorum.*

DIe 14. Ianuarii, in cauſſa Larinenſis Præpoſituræ, in
1 qua agebatur ſpolio per Carolum, † & pro colorando titulum produxerãt prouiſionem ſuam, quæ nunquã fuerat recognita. Vnde dicebatur, quod non debebat reſtitui: quia tamen Aduerſarius narrauerat ſibi prouiſum
2 per prouiſionem Caroli. Dixere Domini, † quod ex iſta confeſſione ſatis conſtabat de titulo ad effectum, vt poſſet reſtitui, maxime, quia ſibi prouiſum fuerat iam per 50. annos ante motam litẽ. Vnde ſatis difficile erat cognoſcere hic in vrbe, prouiſionem ſuam factam alio tempore in ciuitate Neapolitana.

DECISIO CLXXXII.

Parmenſis iuriſdictionis villarum, 18. Ianuarij,

SVMMARIA.

1 *Cauſſa litigioſa iuriſdictionis, in qua proceſſum fuit per contradictas, an appellabilis ſit, & in ea lapſa dicantur fatalia, ſtante pronuntiatione ſuper ſpolio facta, a qua fuit appellatum, & omnibus iuridicis actibus cum inhibitione, & 14. annorum decurſu intraueuientibus.*

2 *Lapſus annorum quatuor & decem, & vltra, concurrẽte appellationis deſertione, ex quo infra annum cauſſa non eſt expedita, non conſtito de legitimo impedimento, præſupponit lapſum fatalium.*

Rotale tamen tribunal de ſtylo obſeruat contra iura vulgaria, biennium concedi, antequam fatalia labantur, num. ſeq.

4 *Terra mediate ſubiecta Eccleſia Romana, prout ſunt ciuitates Parma & Placentia, non admittunt Ægidianam conſtitutionem vetantem in poſſeſſorio appellationem.*

5 *Ægidiana, vt locum habere poſſit, & tempus cœpti iudicii, & lata pariter ſententia venit conſiderandum, ipſiuſq; tandem extenſio conſtitutionis, ad loca eccleſia Romana mediate ſubiecta.*

6 *Statutum Parmæ & Placentiæ, vetat appellari in caſibus, in quibus & ius commune adimit commodum appellandi.*

7 *Canones, qui in terris Eccleſia pro lege ſeruantur, etiam appellationem in poſſeſſorio admittunt contra conſtitu. Ægidianam.*

8 *Loci ſtatuta, in quo eſt controuerſia in ordinariis, veniunt ſeruanda.*

DIe 18. eiuſdem in vna Parmẽſi iuriſdictionis Villarũ, † in qua ꝓcedebatur per contradictas, dubitaui, *vtrũ* 1
cauſſa eſſet appellabilis. Et poſito, ꝙ ſic, *an eſſent lapſa fatalia?* Fuerat enim per D. Fabium pronuntiatũ ſuper ſpolio, a quo fuerat appellatum, & cauſſa appellationis commiſſa, citata parte ad dicendum contra cõmiſſionem, & videndum inhiberi, & fuerat inhibitũ. Poſtmodũ † erant 2
lapſi 14. anni, & vltra. Vnde dicebantur eſſe lapſa fatalia, & appellationem deſertã, ex quo infra annũ cauſſa non erat expedita, nec de aliquo impedimento cõſtabat iur. vulgaribus: Dñi † tamen dixerunt contrarium, ex quo de ſtylo 3
Rotæ ſemper datur bienniũ, quando aliquid poſt cõmiſſam cauſſam factum eſt, *vt dicit Fab. dub. 37. cauſſa 27. & Caſſad. deciſ. circa ſi. de appel.* fuerat ante factum alio, ꝙ vt ſupra, & ſic remanſit reſoluta prima pars dubii. Dixerunt etiam cauſſam eſſe appellabilem non obſtante Ægidiana, 4
ꝗ per Rotam erat iam declaratum non habere locum in terris mediate ſubiectis Eccleſię, prout erãt ciuitates Parmæ & Placentiæ, inter quas litigabatur poſt mutationem ſtatus, poſtquam fuerat in cauſſa pronũtiatum. Vnde attento tempore ſententiæ Ægidiana locum non poterat habere. † Si autem attenderemus tempus cœpti iudicii, 5
quo tempore iſtæ ciuitates erant mediate ſubiectæ, adhuc Ægidiana nõ poterat locum habere, quia tunc temporis non erat extenſa ad omnia loca mediate ſubiecta Eccleſiæ, prout hodie per Paulum III. ſed tamen habebat locum in mobilib. † Et licet eſſent producta ſtatuta 6
Parmæ, & Placentiæ, quæ prohibebant appellationem in caſibus, in quibus de iure ciuili non erat licitum appellare, vt eſt caſus noſter. Dixerunt Domini, quod ex quo hic articulus in cauſſa ſit appellabilis, nec reſpicit ordinatoria, *prout per Aret. in c. pro clericis, de foro competenti, in c. vt debitus, de appellat. tradit Dec. in c. Eccleſia Sanctæ Mariæ, num. 43. de conſtit.* Debent attendi ſtatuta, & iura loci, in quibus iudicium ſortitur. † Vnde ius Canonicum, ꝙ 6
ſertur in terris Eccleſię, & permittit appellationem etiam

in poſſeſſorio: tamen illa ratio mihi non fuit viſa conclu-
8 dens, quia ſi debent ſeruari in ordinariis ſtatuta loci, in quo fit iudicium. Ergo Ægidiana intrat, quæ prohibet appellationem, & habet locum, & etiam ſeruatur hic Romæ: tamen quia in cauſſa non erat contradictor, poterat pronuntiari ſecundo ex eiſdem, & confirmari prima ſententia, quæ nulla probatione ſuſpenſa tranſiuit in rem iudicatam, & omnino ſine difficultate Parmenſes habebant intentionem, cum in eorum fauorem prima ſententia fuerit lāta.

Abricenſis Penſionis, 18. Ianuarii, 1549.

SVMMARIA.

1 *Commiſſione ſubſiſtente, de qua in articulis, an veniant teſtes examinandi.*

2 *Penſio Cardinali reſeruata, exiſtente in poſſeſſione percipiendi viuente prædeceſſore iſtius, cui collatum eſt beneficium, ſuper quo fuit facta reſeruatio, an ob id nulla dici poſſit, quod Regius non interuenerit conſenſus, & ob id ſolutio poſſit denegari.*

3 *Commiſſione obtēta ab vna partium, vt ſine retardatione penſionis procedatur, ſi intercedat appellatio aduerſarii, cauſſa nullitatis ſententiæ & penſionis, an ſuper vtroque membro veniat pronuntiandum.*

4 *Nullitatis cauſſa ſententiæ & penſionis commiſſa, an fertur clauſula a iudice priori in commiſſione appoſita, quod procedatur ſine retardatione ſolutionis penſionis, cum alia, quæ dicebat procedendum ſine præiudicio legitimæ exſecutionis.*

5 *Commiſſio ſecunda appellationis non habens præinſertam primam, quæ continebat clauſulam ſine retardatione penſionis, non impedit eius vigorem, ita vt ſolum de ſententiæ nullitate non penſionis veniat decernendum.*

6 *Litigio pendente de ſolutione penſionis facienda a parte, & ſuper eius nullitate, teſtes ſuper ea nullitate examinari non poſſunt, niſi prius ea penſione, quæ retardatur iſtius prætextu nullitatis, & in controuerſia poſita eſt, ex toto penſionario, qui ante poſſederat, & fructus penſionis ab anteceſſore perceperat, diſſoluta.*

DECISIO CLXXXIII.

IN cauſſa Abricenſis Penſionis inter Cardinalem del
1 Carpo, & Cardinalem de Anibault, dubitatum, † *vtrum teſtes ſint examinandi ſtante commiſſione, de qua vltimo loco in articulis?* Litigabatur, *an iſta penſio inter Cardinales, quæ*
2 *fuerat Cardinali del Carpo reſeruata, & fuerat in poſſeſſione percipiendi viuente prædeceſſore Aduerſarii ſui, qui ſemper renuebat illam ſoluere prætendens illam nulliter reſeruatam, ex quo ſine conſenſu Regis Franciæ fuerat data, ſtantibus concordatis?* Et cum cauſſa penderet coram D. Anto-
3 nio Auguſtino Carpen. † obtinuerat commiſſionem, vt in cauſſa iſta procederetur ſine retardatione penſionis, vigore cuius Auditor declarauerat cōtra Cardinalem de Anibault, ex qua declaratione fuerat appellatum, & petitum cauſſam appellationis, & appellationum, nullitatis, & nullitatum, tam ſententiæ, quam penſionis committi Cardinalibus, & ſignatura fecerat ſecundam partem dubii, in qua dicebatur, vel ſi magis placet, cauſſa appellationis, nullitatis, & attentatorum committatur alicui alteri ex dominis Auditoribus Rotæ cum clauſula ſine præiudicio legitimæ exſecutionis, & Papa ſignauerat, placet, de ſecunda parte: vnde dicebat appellans, ex quo petitum eſt in commiſſione committi cauſſam nedum nullitatis, ſed etiam penſionis. Signatura, quæ refecerat ſecundam
4 partem, & commiſerat cauſſam nullitatis, debet intelligi, tam de ſententia, quam de penſione, quo ſtante videtur ſublata clauſula, quæ erat in commiſſione coram præfato Auditore, quod pcederetur ſine retardatione ſolutionis pēſionis, & d. noua clauſula, quod procederetur ſine præiudicio legitimæ exſecutionis, quia in caſu noſtro nō poterat dici legitima exſecutio, cum prætendebatur nulla penſio. Et ad hoc tendebat examen t[illegible] dubitabatur, & pro hoc faciebat, † quia licet no[illegible] inſerta commiſſio, prima, quæ dabat ſine retardatio[illegible] rat tamen in iſta ſecunda commiſſione appellation[illegible] rata ad longum. Tamen domini bene conſiderata, [illegible] pra commiſſione, & lecta, & prælecta, fuere pro ma[illegible] parte in contraria opinione, quod ſolum eſſet con[illegible] cauſſa nullitatis ſententiæ, ſicuti cauſſa appellationis a ſententia. Et quod nullo pacto fuerat intentio ſignaturæ velle committere cauſſam nullitatis penſionis, quod arguebant ex verbis illius ſecundæ partis. Quo ſtante, r[illegible] manebat adhuc clauſula ſine retardatione exſecutionis, de qua in prima commiſſione. Nec † poterat procedi ad 6
aliquod examen teſtium reſpiciēs nullitatem penſionis, ante ſolutionem, & illa cōmiſſio ſecunda ſtabat ſine præiudicio legitimæ exſecutionis, & cognoſceretur de iniuſtitia ſententiæ, & eius nullitate, ſine retardatione legitimæ exſecutionis.

Vicentini Matrimonii, 18. Ianuarii, 1549.

SVMMARIA.

1 *Probationes facta a tertio ſuper mala fama mulieris prætendentis alimenta in bonis defuncti contra heredem mariti, an proſint ipſi heredi, ita vt ad petita alimenta præſtanda non obligetur.*

2 *Aduerſarii mulieris alimenta in bonis coniugis demortui ſibi exhiberi poſtulantis non [illegible] mala vita & fama di[illegible] la mulieris, ſi [illegible] turos, non adhuc probata plene ponuntur, an ſit audiendi, & interim alimenta petita ex parte mulieris ſuſpendi, vel concedi debeant fuit dat[illegible] alimenta deberi etiam factis probationibus, ſtante eo quod ſuper illis non fuerit iudi[illegible]tum.*

3 *Pronuntiatum, ſi non [illegible] in fauorem partis prætendentis de nullitate alimentorum, quæ petuntur, probationibus notoriis non exiſtentibus, interim alimenta mulieri non ſunt deneganda.*

4 *Iudicatum ſi [illegible] nati [illegible] ex defuncto, & muliere petente alimenta inſtituto alio herede non nominatim exheredato, nec inſtituto puero ſecūdum regulas iuris teſtamentum eſt nullum, nec dicitur heres, qui eſt in tali vltima voluntate inſtitutus, & licet prætendat de iure poſſe teſtamentum ſubſiſtere, interim illa ſtante probatione alimenta mulieri debent præſtari.*

DECISIO CLXXXIIII.

EAdem die in cauſſa Vincentini matrimonii, dubitatum fui, † *an probationes ſuper mala fama Lucretiæ fa[illegible] per Dominum Marcum in cauſſa matrimonii prodeſſent Domino Antonio Nicolao ad excludendam Dominam Lucretiam ab alimentis, quæ prætendebat in bonis mariti.* Et poſito, quod non, nunquid probaretur mala vita eius. N[illegible]m dicebant † Aduerſarii Lucretiæ, quod ſi non erat [illegible] ter probatum, volebant probare. Et licet multa d[illegible] tur hinc inde in informationibus, tamē Domini vn[illegible]ra tione fuerunt moti ad dicendum, quod alimenta de[illegible] rentur D. Lucretiæ: quia licet illæ probationes [illegible] ctæ, tamen ſuper illis non erat iudicatum: [illegible] quam pronuntiarēt eſſe verum illud quod præt[illegible]nd probationes illæ non faciebant notorium. All. [illegible] conſil Federi. *de Senis 126.* & poterat Lucretia [illegible] rium allegare. Vnde iſti interim non poterant abn[illegible] alimenta, eo maxime, quia licet Antonius Nicolaus [illegible] inſtitutus a Marco, propter quod prætendebat ſibi, tanquam heredi prodeſſe probationes [illegible]ctas per Marcum, † tamen ex quo erat iudicatum ex Lucretia, & Marco n[illegible] 4
tum filium, qui in teſtamento non erat inſti[illegible] nec nominatim exheredatus ſecundum regulas iuris, teſtamentum non valebat, & Anton. Nicolaus non erat heres [illegible] licet prætenderet teſtamentum de iure poſſe ſu[illegible] Tamen dixere Domini, quod iſti interim alimenta Lucretiæ denegari non debebant.

Spoletana

[illegible] CLXXXV.

[illegible] 13. Ianuarii 1549.

S V M M A R I A.

[illegible]

D[illegible] CLXXXVI.

[illegible] Archipresbyteratus [illegible]

S V M M A R I V M.

1 *Mand[illegible] expedita [illegible] ti nem bene[illegible] rum [illegible] utrum [illegible] erant omni[illegible] pr[illegible] andi [illegible]*

E[illegible] m dicimus [illegible] ſis Archipreſbyteratus, & [illegible] *rume [illegible]* 1 *ſaltem [illegible] Auer[illegible] m, [illegible] mandata de[illegible] vac[illegible] nem bene[illegible]* [illegible] tantum p[illegible] quo[illegible] d du [illegible] Aluer[illegible] exp[illegible] a[illegible] puni[illegible] on[illegible] ret d[illegible] mot[illegible] partis, non b[illegible] ndarunt iterum propoſiti[illegible] res [illegible]

[illegible] CLXXXVII.

Pa[illegible] 28 Ianuarii, 1549.

S V M M A R I A.

1 *[illegible] extendi ad iura or[illegible] eddat irritam.*

2 *[illegible] Roma, [illegible] quam Rot[illegible] interpretatae [illegible] immediate ſubiecta Eccleſiae Romanae.*

D[illegible] in cauſſa Parmenſi [illegible]arum, iterum d[illegible] *ſuppoſito quod [illegible]* 1 [illegible] uerunt in codé [illegible] non: quia lic[illegible] in ordinariis [illegible] bus dici[illegible] agitur [illegible] 2 [illegible] erpretata [illegible] R[illegible]

[illegible] CLXXXVIII.

[illegible]

S V M M A R I A.

1 *[illegible] em, & ad [illegible] namcunq; p[illegible] nam, [illegible] cedit ad [illegible]*

2 *[illegible] dicitur, & amittit nomen, & na[illegible]*

3 *[illegible] Ma[illegible]*

[illegible] Romae [illegible] Cam[illegible] 1 [illegible] 2 [illegible]

[illegible] ſion [illegible] ad. [illegible]
3 dere [illegible] dixerunt tamen [illegible] intimatio non [illegible] ex pluribus cau[illegible] in 13. p[illegible]ſonis, quæ [illegible] quia Vi[illegible] ingr[illegible] arent v[illegible] ales ſe [illegible] aſſ[illegible] hanc facultatem ad lites.

D[illegible] LXXIX.

Tu[illegible] M[illegible] 49.

S[illegible]

Depo[illegible] [illegible]

2 *Te[illegible] me[illegible] rum [illegible] nan[illegible] [illegible]*

Te[illegible] adue[illegible] obat, poſt [illegible] ſalit[illegible]

EA[illegible] cauſa [illegible]
1 [illegible] ponent [illegible]
2 [illegible] rentur [illegible] & quo [illegible] hanc [illegible] Pa[illegible] da, & [illegible] tione [illegible] & [illegible] & et [illegible] tra[illegible] P[illegible] E[illegible] A[illegible] [illegible]

[illegible] C[illegible] C.

S[illegible] A.

[illegible]

D[illegible]

[illegible] Anton[illegible]

[illegible]

S[illegible]

1 Pr[illegible]

3 [illegible]

E[illegible]

[illegible]

[illegible]

S[illegible]

[illegible]

[illegible] beneficii [illegible] vacauerat, ſtante, quod Papa lite pendente de [illegible] intentionis ſui [illegible], conferre petentis beneficium, poſito, quod defunctus fuerit accolytus.

2 *Regula de non tollendo iure quæſito, an Papæ declarationem, & beneficii collationem eneruare poſſit, & an etiam ad reſeruationes, tam ſpeciales, quam generales extendatur.*

D[illegible] 4 in cauſſa Fulginaten. Prioratus dubitaui, † *an [dec]laratio D. N. Papæ ſuper accolytatu, & famil. A[illegible] tanquam lite pendente facta, vel tanquam tollas [illegible] Vincentu?* Opponebatur † contra gratiam [illegible] andi de Elnis, quod eſſet ſubreptitia, quia in ea nõ [illegible] ntio, quod ille, per cuius obitum vacauerat, [illegible] tus, & Papa lite pendente declarauerat in[illegible] fui[illegible], dare ſibi beneficiũ. Eſto, quod mor[illegible] accolytus, & erat datũ de Regula de non tol[illegible] quæſito: Vnde dubitabatur, *an iſta declaratio [illegible] ſtante d. Regula & lite.* Et ex quo erat pro[illegible] de hoc beneficio vacanti in Curia, & in corpore ſup[illegible] tionis dicebatur, quod debebatur ſibi iſtud be[illegible] nam ſi ſpe[cia]liter vel generaliter, quacunque etiam [reſe]ruatione reſeruatum eſſet, vltra, quod in clau[illegible] n erat clauſula quacunque reſeruatione, quod [illegible] poterant habere aliquam dubitationem, an re[illegible] o accolytatus veniret, Papa hoc dubium decl[ar]an[illegible] iam vera vis verborum, quæ declarat, non [illegible] toll[illegible] quæſitum, *iuxta declarationem [illegible] 9. primo volumine, cum multis [illegible] in d. [R]egula, de non tollendo iure qu[æſito] [illegible] 23.* Super familiaritate autem, quia erat ma[illegible] [diſ]ſeruit Domini, quod iterum, & melius inf[illegible] u.

DECISIO CXCIII.

Arbor[en]ſis Canonicatus & Præbendæ.

SVMMARIA.

1 *B[illegible] an accept[illegible] poſt factam prouiſionem poſſit, [illegible] iam instrumenti & literæ [illegible] per [illegible] erint expe[di]t.*

2 *[illegible] rum, ſi contineat mandata de prouidendo, [illegible] cum cl. uſu'a, quod poſſint acceptare liter[is] non expeditis, [&] in diœceſi per eos eligenda, non nominata diœceſi, an acceptatio ſit valida habenda.*

3 *Actori ſemper incumbit onus probandi nominationem diœce[ſ]is factam poſt prouiſionem, quando illa nominatio præiudicaret prouiſo etiam Apoſtolico.*

4 *Supplicatio, ſi non incontinenti ad re[gi]ſtrum mittatur, [illegible] d. ſtylo Curiæ ſit, breuia non conferri, niſi re[gi]ſtrata [ſu]pplicatione, [illegible] [incerti]tudinem [illegible] ratione nominat[illegible] de quibus in h[illegible] ca[illegible].*

5 *A[illegible] habens [illegible] cum certa data [illegible] gratia [illegible] partis habeat in [illegible], præſumitur anterior [illegible] ratione certitudinis.*

6 *A[ccepta]tiones beneficiorum vacantium ex conſuetu[dine] Curiæ ſole[nt] [fieri] in genere non expreſſis, nec di[œceſibus], nec nominibus beneficiorum, quæ poſtmodum etiam poſt decem annorum decurſum deduci poſſunt ad ſpeciem, & Notarii dant etiam inſtrumentum in ſpecie.*

7 *In[ſtrumentum acceptationis], in quo mandata[rius] acceptat beneficia vacantia & vacatura in diœceſibus nominatis, an ſint authentica, ita, vt proſint acceptanti.*

8 *[P]rouiſio noua habens datam poſteriorem, non nocet ob [illegible] ante[rior] prouiſio.*

Eodem die in cauſſa Arborenſis Canonicatus, & præbendæ, dubitaui, *præſ[up]poſito pro nunc quod † Canonicatus, & præbendæ de quibus agitur, potuiſſent acceptari [illegible] non expeditis, & etiam pro nunc ſine præiudicio veritatis, quod non detur de iure tertii, vtrum ſtante noua prouiſione, & inſtrumentis acceptationis, conſtet nominatim fuiſſe fa[ct]am poſt propoſitionem Hieronymi Signorini factam ad effectum transferendi onus probandi in reum & poſſeſſorem.* Erant enim † data mandata de prouidẽdo quibuſdam cum clauſula in ſupplicatione, quod poſſent acceptare literis non repetitis, & in diœceſibus per eos eligendis, nec alicubi conſtabat, quod nominaſſet diœceſin, niſi in breui expedito ſuper gratia, quod erat expediendum ſub ea data, ſub qua, vt dixi, diœceſes non erant expreſſæ. Vnde dicebatur, quod doloſe iſti mandatarii, vt expiſcarent pinguiora beneficia, exſpectauerant vacationem beneficiorum, & tunc expediuerant breuia ſua, in quibus diœceſes expreſſerant in fraudem Hieronymi Signorini, qui ceſſerat in Hieronymum Zapatam prouiſum Apoſtolicum. † Et quia Zapata erat a[ct]or, dicebatur illi incumbere onus probandi nominationem diœceſium factam poſt prouiſionem Hieronymi, qui ex quo erat actor & reus, habebat intentionem ſuam fundatã ex nominatione facta ex breui ſub data multo anteriori, ex quo breuia erant producta non abolita, nec cancellata, *vt inquit Dec. conſil. 1[illegible] num. 6. per id, quod de bulla Papæ dicit Cyn. in l. præſcriptionem, colum. fin. verſ. item quæro, C. ſi contra ius vel vtil. publ.* prout actor dicebat ſe probaſſe: quod ſi non ſufficeret ad plenam probationem, ſufficiebat ſaltem ad transferendum onus probandi in Aduerſarium: conſtabat enim diœceſes non fuiſſe nominatas in ſupplicatione. † Item, quod ſupplicatio non erat miſſa ad [r]eg[iſt]rum, niſi poſt menſem, & erat probatum de ſt[y]lo eſſe, quod breuia non conficiebantur, niſi regiſtrata ſupplicatione. Vnde inferebatur ex hoc, quod nominatio diœceſium facta in breui, non poterat eſſe facta tempore datæ appoſitæ in breui, ſed multo poſt, ſcilicet poſt regiſtrationem ſupplicationis, vnde remanebat incertum, quando illæ diœceſes eſſent nominatæ. Quo ſtante, † ac[t]or dicebat, quod gratia ſua habebat certam datam, incerta autem ſecundum veritatem erat data gratiæ Aduerſariæ, & nominati[o]n. Vnde ſequebatur, quod certa data præſumitur ant[e]rior, prout dicimus. Vnde gratia habens certam moram, & præſumitur ante iur. Felynus *in capitulo paſtoralis, colum. 3. de reſcriptis in capitulo ſane, de [o]ffic. delegat. Iaſon in l. 1. colum. 2. ff. ſolut. matrimon.* Et licet ex aduerſo diceretur, quod ex inſtrumentis acceptationis cõſtaret de nominatione ante vacationem beneficii, & ante prouiſionem Signorini, tamen dicebatur non referre, quia acceptationes in Curia ſolent fieri in genere, non expreſſis, nec diœceſibus, nec nominibus beneficiorum, quæ poſtmodum etiam poſt decem annos deduci poſſunt [a]d ſpeciem, & Notarii dant inſtrumentum in ſpecie. Producebatur etiam quoddam † inſtrumentum acceptationis, in quo acceptauerat quidam ex his mandatariis beneficia vacantia, & vacatura in diœceſi Arborenſi, & Calaguritana, & erat iſta acceptatio in his diœceſibus ante vacationem beneficiorum, & prouiſionem Signorini, & ſic ex i[l]lo prætendebatur conſtare d[e] nominatione diœceſis ante. Sed dixere Domini, quod non referebat hoc, quia ſicut coram illo notario nominatim acc[epta]uerant in illis diœceſibus, ita coram aliis potuiſſent acceptare in aliis, & coram aliis in aliis, adeo quod fraus, de qua ſupra poterat [illegible]. Vnde neceſſarium erat, quod vel in literis, de quarum data con[ſ]taret, eſſent nominatæ diœceſes, vel cora[m] Notario, & teſtibus ad hoc ad[h]ibitis, & propterea ex parte [illegible] cebatur, quod conſtabat de nominatione i[n] literis nouæ prouiſionis: & bonam illam eſſe nominationem dixere Domini, † ſed qui[a] noua prouiſio habebat datam poſt prouiſionem Signorini, ei no[n] nocebat: Ex hac tamen noua prouiſione tollebatur [v]num, quod dicebat actor, quod ex libro Milleti expeditoris breuium volebat arguere, quod certo tempore in libro expreſſe diœceſes

x

3

4

5

6

7

8

erant nominatæ, quia tunc temporis breuia iſtorum mandatariorum dicebantur expreſſa, tamen, quia ex iſta noua prouiſione multo tempore antea expedita, apparebat diœceſes nominatas ante expeditionem breuiũ annotatam in libro Milleti: Vnde dixere Domini, quod ad obuiandum fraudibus exſpectation.... *a iuxta c. ſed & ſi eius tenore, de reſcript.* debebat ſuccumbere reus, ſi non ꝓbaret nominationem diœceſium factam ante vacationẽ beneficiorum, de quibus agebatur, vel ſaltem prouiſionẽ Signorini, per quam illi erat ius quæſitum, quod non debebat illis poſſe transferri per fraudulentam & malitioſam diœceſium nominationem.

Decisio CXCIIII.

Conimbricenſis Parochialis, 3. Februarii, 1549.

Svmmaria.

1 *Supplicatio per partem oblata, continens beneficii prouiſionem ad iuris ſui oſtenſionem, vtrum abſolutoriam extorquere poſſit.*

2 *Prouiſio facti nominato vigore clauſulæ generalis a nuntio Apoſtolico in Portugallia, ſub titulo, quod beneficium ſit iuris patronatus, idque ad patroni præſentationem, ſi oſtendat ibi ius competere eidem nominato, cui hæc prouiſio facta eſt, & indebite ſe moleſtari a poſſeſſore, impeditur aduerſæ parti abſolutoriæ conceſſio.*

3 *Euentualiter, & non effectiue in ſupplici porrecto libello, vbi mentio facta fuerit de iure patronatus, non arguit confeſſionem factam, quod beneficium ſit tale.*

1 DIe . Februarii, in cauſſa Conimbricenſis Parochialis de Sandono, dubitaui, *an † ex deductis poſſit dari abſolutoria Petro Mercado?* Petrus iſte commiſerat cauſſam contra quoſdam, omneſque alios ſuper iactatione, & moleſtatione, & produxerat ſupplicationem ſuæ prouiſionis, vt oſtenderet ſe habere aliquod ius, & indebite
2 moleſtari: Quidam nominatus vigore clauſulæ generalis venerat ad cauſſam, & produxerat prouiſionem ſibi factam a nuntio Portugalliæ de hac parochiali, tanquam exſiſtenti de iure patronatus ad præſentationem patroni. Et quia volebat oſtendere ſe ius habere, & debite moleſtare poſſeſſorem, & propter hoc poſſeſſori non poſſe dari abſolutoriam; Replicabatur de iure patronatus non conſtare, niſi ex narratiua prouidentis, quæ non ſufficiebat. Et licet diceretur ex aduerſo, quod etiam conſtabat ex confeſſione ipſiuſmet, qui in ſupplicatione gratiæ ſuæ
3 hoc videbatur fateri: † tamen dicebat Petrus, quod hoc non erat verum, quia non faciebat mentionem affirmatiue, ſed euentualiter hoc modo, & eſſet beneficium de iure patronatus, poſſet exprimi, & an eſſet præſentatus a maiori parte patronorum: Vnde dixerũt Domini, quod poterat dari abſolutoria Petro, nõ obſtante, quod aduerſarius diceret, quod licet prædicta nõ ſufficerent pro plena probatione, ſufficere tamen debebãt, ne transferretur onus probandi in Petrum.

Decisio CXCV.

Fulginatenſis Prioratus, 3. Februarii, 1549.

Svmmaria.

1 *Papa ſuper familiaritate atteſtans tempore litis pendentia, vtrum ius tertio iam quæſitum eneruare poſſit.*

2 *Expreſſio falſi in narratiua vel ſupplicatione, illa ſubreptitiam reddit ſupplicationem.*

3 *Papa ante factam prouiſionem, ſi atteſtetur de familiaritate, & declaret eam non fictam, ſed veram, non admittitur pars in contrarium aliquid adferre volens.*

4 *Papa per declaratiuam narrante aliquem fuiſſe & eſſe verum familiarem, & de cetero habendum, reputandum, & iudicandum pro tali, intelligitur velle illum fuiſſe, & eſſe talem ante tempus beneficii vacantis, de quo controuerſia mouetur.*

5 *De cetero clauſula adiecta in declaratione Papæ modo, ſupplicantem fuiſſe, & eſſe familiarem, & de cetero habendum & iudicandum pro tali, non extenditur ad futura, ſed ad præterita, cum hæc v que fuerit vſque ad prouiſionem talis, non quod in futurum erit familiaris talis ſtante incertitudine, & mobilitate eorum, quæ futura ſunt.*

6 *Declarationi Papali de familiaritate ſupplicantis, vtrum regula de non tollendo iure quæſito derogare poſſit, & ſic obeſſe parti aduerſæ ſtante, quod lite pendente fuerit facta.*

7 *Declaratoria mera verborum dubiorum non infringitur, lite pendente per regulam de non tollendo iure quæſito.*

8 *Mera declaratoria a mera gratia differt.*

EAdem die in cauſſa Fulginatenſis Prioratus, dubitaui, *an † narratiua Papæ ſuper familiaritate Alexan-* 1
dri, vel tanquam, lite pendente facta, vel tanquam tollens ius quæſitum ïnnaretur? Alias † fuit oppoſitum contra 2
gratiam Alexandri, quod eſſet ſubreptitia, & nulla propter illam expreſſionem familiaritatis Vicecancellarii. Et licet fuiſſet reſolutum, ſatis de familiaritate conſtare ex deductis, tamen pars aduerſa volebat probare contrarium. Dicebat enim, ſe poſſe probare contrarium, quia † alias Papa ante prouiſionem factam Alexandro de hoc beneficio per literas ſuas declarauerat, hunc fuiſſe & eſſe verum familiarem, inſiſtendo ſeruitiis Vicecancellarii, & ita pro vero, & non ficto familiari, tam tempore datarum literarum, quam poſt, & de cetero a quibuſcunque iudicibus, & perſonis haberi, reputari, nominari, & iudicari debere, & propterea ſtante hac declaratione Papæ, non debere admitti ad probandum contrarium. † Re- 4
ſpondetur, quod licet Papa tunc temporis narraſſet illum fuiſſe, & eſſe verum familiarem, & de cetero debere iudicari, & reputari, tamen hæc declaratio reſpiciebat tempus ante prouiſionem beneficii, de quo agebatur, & tempus ipſius declarationis factæ. Et † vel de cetero non debebat intelligi, quod ſic in futurum vellet illum eſſe familiarem; ſed de cetero ſemper haberi, iudicari, & reputari tunc fuiſſe familiarem, inſiſtendo ſeruitiis Vicecancellarii. Et propterea nouiter pẽdente iſta lite, imo poſtquam cœperat de hoc dubitari, obiiciebat appellans, quod declararat, quod tunc tẽporis, quando dixit de cetero, etiam voluit intelligere eſſe mentis ſuæ, quod eſſet etiam in futurum familiaris, & continuus commenſalis ſuus, & Vicecancellarii, & quod ita debebat iudicari. Sed † contra iſtam declarationem fuerat datum de regula de nõ tollendo iure quæſito, & quod ex quo lite pendente facta erat facta declaratio, non debebat obeſſe Paulo aduerſario ipſius Alexandri. Sed replicabatur, quod iſta † erat mera declaratoria verborum dubiorum, quæ erant in mera declaratoria, ideo nec lis, nec regula obſtabat, *ad not. per Sarnen in 13. quæſt. ſuper d. Regula*, vt in alio dubio huius cauſſæ pendentis dictum fuit. Sed Domini pro maiori parte ſenſere, quod non eſſet mera declaratoria, & quod propterea obſtaret & lis, & regula. Moti duabus rationibus Primo, quia in prima declaratione dixerat eſſe familiarem ſuum, inſiſtendo ſeruitiis Vicecancellarii, id eſt, donec inſiſteret. Vnde, ſi volebat probare, quod inſiſteret, debebat admitti, & declaratoria, quæ Paulo conferebat, hoc tollebat ſibi ius quæſitum. Et non erat mere declaratoria, ſed mera gratia, cui obſtabat regula. Secunda ratio erat, quia illa verba per declarationem, & ita de cetero a quibuſcunque iudicibus, erant data, quod tunc voluit in futurum illum debere reputari & iudicari, ſcilicet fuiſſe familiarem tempore illius gratiæ. Vnde noua declaratio, quæ fiebat cum non eſſet mera declaratoria, ſed noua gratia faciens eum tunc familiarem & declarans eſſe & fuiſſe tam familiarem ſuum, quam Cardinalis Vicecancellarii, cum

mata-

ma tamen fuiſſet familiaris, non poterat Paulo præiudicare, obſtante d. regula de non tollendo iure quæſito.

Decisio CXCVI.

Tullenſ. matrimonii, 10. Febr. 1549.

Svmmaria.

1 *Matrimonii confirmandi cauſſa, quod in dubium vertitur, ſi teſtis ample deponat, & quidem de viſu, iteratoq́; examinatus, ſi in ſecundo examine latius deponat, quam antea, non ob id dicitur ſecum pugnare, ita, vt fides ipſius vacillare propterea dici poſſit.*

2 *Latius in ſecundo examine, quam in primo, ſi teſtis deponat, vbi tamen ſecundo adducta, implicite in primis adductis continentur, non dicitur a ſeipſo teſtis diſſidere.*

3 *Deſponſationem factam ante miſſam per verba de futuro deponens teſtis in vno interrogatorio, in alio ante Euangelium per ea, quæ de futuro ſunt, cum parua ſit temporis intercapedo, an ob id contrarius ſibi dici teſtis debeat, ita, vt dictis ipſius veniat derogandum.*

4 *Religioſa perſona, ſi affirmet vigore ſchedulæ deſponſaſſe quoſdam ſine ſolemnitate deponente teſte oblatum vtrique conſo buccellas panis vino intinctas, non ob id ſibi aduerſantur, cum ſolenitates iſta datis panis intinctis non ſint in conſideratione, ſed intelligatur de iſtis ſolennitatibus, quæ ſpon alia concomitari plerumq; ſolet, ſcilicet de triplici edicto, conuocatione amicorum, & conſanguineorum ad nuptias, & ...miſſibus.*

1 DIe decima eiuſdem in cauſſa Tullenſ. Metên. matrimonii, dubitaui, † *vtrum dictum Thomaſini diminuatur ex aduerſo deductis, vel eius fides integra remaneat?* Hic teſtis deponebat de hoc matrimonio ſatis ample, & de viſu, & quia fuerat bis examinatus, & latius in ſecundo examine deponebat, quam in primo, dicebatur ex aduerſo fidem eius propter hoc diminui, tanquam ſubornatus primo depoſuerat, ad tex. *in l. eos, ff. de ...ſ...uſ. ſi ..., & varia, ff. de teſtam.* tamen lecto vtroque d... o viſum fuit Dominis, † nil plus in ſecundo, quã in primo dicere, quia licet in ſecundo latius dixiſſet, omnia tamen implicite in primo cõtinebantur. Id tamen fuit ponderatum ab aliquibus ex Dominis, quibus viſum fuit diminuere eius fidem. † Nam in ſecundo examine p...us in vno interrogatorio dixerat, ante miſſam hos ...ſſe deſponſatos per verba de futuro, poſtea ante Euangelium erant per verba præſenti, & ...c in eius dicto erat contrarietas. Sed maiori parti viſum fuit hoc debere haberi in conſideratione, tanquam ad ...em ipſam, de qua ...batur, modicum referret. Aliud etiam deponebatur contra hunc teſtem: nam opponebatur quondam fratrẽ Petrum hos deſponſaſſe Et tamen videtur contrariũ dictu... ipſius te...is. † Nam frater Petrus in quadã ſua ſchedul... atteſtabatur hos deſpõ...aſſe ſine aliqua ſolemnitate, e... hs autẽ dicebat in cõtrahendo hoc matrimonio fuiſſe datas vtrique coniugi ...uccellas panis intinctas vino, quod nullius conſiderationis videbatur. Et dixere Domini, quia frater videbatur intellexiſſe de ſolemnitate, quæ ſolet fieri proponendo edictã, & vocando ad nuptias conſanguineos, & amicos, non autem excludit ceremoniam illam, quæ in actu deſponſationis fuit facta de illo pane intincto vino.

Decisio CXCVII.

Firmana hereditatis, 10 Febr. 1549.

Svmmaria.

1 *Conſtitutio prouinciæ non approbans ſtatutum ſpeciale alicuius Caſtri, facit ut id non ſortiri ſuum effectum, & hoc ſtante non debet obſeruari.*

2 *Conſtitutio prouinciæ, ſi vetet ſeruari ſtatutum ſpeciale Caſtri ſibi ſubiecti, debet intelligi de ſtatuto, quod ...ditum e... contra libertatem eccleſiaſticam, & quietum ſtatum prouinciæ ac ciuitatum, & ita de ſtatutis pugnantibus cum iure, & æquitate.*

3 *Conſtitutio prouinciæ ſi dicat, quod omnia ſtatuta, tam facta, quam facienda non valeant, niſi ſint viſa cognita, & approbata per Rectorem Prouinciæ, & vt inſtrumento publico conſtet de illa approbatione nullo excluſo, omnia ſtatuta comprehendit, tam iuſta, quam iniuſta.*

EAdem die in cauſſa Firmana hereditatis, dubitaui, † *vtrum ſtatutum Caſtri valeat, & debeat obſeruari nõ obſtante conſtitutione Marchiæ ex aduerſo producta?* 1 Et Domini dixere, quod ex quo non conſtabat de approbatione huius ſtatuti, vt prædicta conſtitutio requirit, q. iſtud ſtatutum non debebat obſeruari. † Et licet ex ad- 2 uerſo prætenderetur hanc conſtitutionem non debere generaliter intelligi de omnibus ſtatutis, ſed tantum de ſtatutis contra libertatem eccleſiaſticam, & quietum ſtatum prouinciæ ac ciuitatum, ac de ſtatutis iniuſtis etiam ratione pactionis factis, vt ex procemio colligitur, ex quo debet elici ratio finalis, *ad §. fin. de hered. inſtit.* tamen domini le...o & perlecto tenore conſtitutionis, & bene cõſiderata diſpoſitione illius, omnes nemine diſcrepante dixerunt, † illam debere intelligi de omnibus ſtatutis: nã 3 expreſſe dicit, quod omnia ſtatuta, tam facta, quam facienda, nil valeant, & non debeant obſeruari, niſi ſint illa primo viſa, cognita, & inſpecta, & expreſſe, & ſimpliciter approbata per Rectorem ꝓuinciæ, vel ſuos iudices, quibus ipſe duxerit committendum, de qua approbatione conſtet per publicum inſtrumentum: Et verba, de quibus in perfectione, habuere Domini pro cauſſa impulſiua, non autem finali.

Decisio CXCVIII.

Salamantinæ Abbatiæ, 10. Februarii, 1549.

EAdem die in cauſſa Salamantinæ Abbatiæ dubitaui, *vtrum a declaratoria excluſiue, vſque ad brachium ſecularem incluſiue ſit inualide proceſſum, ad inſtantiam Domini Frãciſci, præſuppoſito pro nunc ſine veri præiudicio valide proceſſum antea?* Et Domini dixerunt, quod ſic, quæ tamen deciſio huius dubii pendeta præcedente proceſſu, ſcilicet a decreto executorialium vſque ad declarationẽ, & deinde vſque ad brachium ſeculare, & vt ex præcedentibus apparet, patet alias de anno 1547. fuiſſe reſolutum pro validitate proceſſus, propterea decretum fuit, vt darem dubium ſuper toto proceſſu, ideo nõ curaui hic annotari rationes, quibus hoc dubium reſolutum fuit, cum omnia tunc decernerentur.

Decisio CXCIX.

Giennenſis Scholaſtriæ. 25. Februarii, 1549.

Svmmaria.

1 *Sententia lata a iudice habente commiſſionem ſpecialem, per quam ei data fuit iuriſdictio, valida eſt, non obſtante, quod de nullitate prioris non fuerit ab eo pronunciatum.*

2 *Præfixo termini facta parti, ad docendum de nullitate ſententiæ, ſi terminus ab ea non fuerit ſeruatus, nec interea illum doctum de nullitate, ſibi, vt imputet, eſt neceſſe.*

3 *Concluſio commiſſionis, ſi hac verba contineat, cauſſam huiuſmodi decidat, & terminet, an poſſit iudex huiuſmodi cauſſam terminare, reiiciendo nullitates, & non confirmando vel infirmando ſententiam antea ab alio iudice latam.*

DIe 25. Februarii in cauſſa Giennen. Scholaſtriæ, dubitaui, *an per ſententiam D. Proſperi confirmatoriam ſententiæ Roſſauenſis cenſeantur reiect... præten...a nullitates ſententiæ, & proceſſus Io. Pauli ſtante c...mmi...ione præfixionis termini, & an ſententia D. P...oſperi ſub...ſtat, necne?* Idem met dubium virtualiter fuit datum, & deciſum prima eiuſdem, vt ſupra, quantum ad validitatem ſenten- 1 tiæ D. P...oſperi, Don... ...re in eodem voto, quod ſententia eſſet valida: quia ſtante com...iſſione ſpecialiter

dante ſibi iuriſdictionem procedendi ad confirmationẽ vel infirmationem ſententię Dom. Roſſanen. in qua erat na... m, & coram eo pendebat cauſſa appellationis à ſententia Io. Paul. potuit Dom. Proſper procedere prout proc...ſit, licet quãtum ad hoc, vt cenſeatur reiicere nullitates mutauere opinionem. Et dixere, quod non cenſe-
2 rẽtur reiectæ. † Quia licet eſſet data cõmiſſio præfixionis termini ad docendũ de nullitatib. & eius vigore terminus præfixus, quia tñ commiſſio dicebat, quod infra terminũ præ...ixum, ſi de nullitate non docerent, procederetur ad confirmationem vel infirmationem ſententiæ Io. Pauli, ſi proceſſiſſet ad cõfirmationem, vtique cenſeretur reieciſſe nullitates, ſecundum quod dicta commiſſio dictabat videtur, ex quo confirmauerat aliam ſententiam, nil
3 de nullitatibus erat actum. Et licet in † concluſione diceretur poſt verba, de quibus ſupra, cauſſam huiuſmodi decidat, & terminet, propterquod videbatur, quod poſſet terminare cauſſam huiuſmodi, reiiciẽdo nullitates, & nõ confirmando, nec infirmando ſententiam Io. Pauli, tamẽ Domini dixere, quod iſta verba, cauſſam huiuſmodi, intelligebantur de cauſſa ampla ſententiæ Io. Pauli; nõ autem de iſta, in qua erat conceſſa gratia exſpectatiua ſolũ, prout fuerat canonizata per Do. Roſſanen. quæ non erat in cauſſa diuerſa ab alia, in qua Io. Paulus canonizauerat aliud ius productum Solano.

DECISIO CC.

In quadam Romani Horti, 25 Febr. 1549.

SVMMARIA.

1 *Citatio ſi fiat communitati cũ dam, aut eius nomine Maſſario vel Vicario, qui non ſint tales, nec habent facultatem a communi: ad lites aut negotia gerenda, tanquam non bene fa... a non obligat communitatem.*

2 *Mandatum procuratorum, licet non appareat in actis, ſi tamen aliunde cõſtet, ſufficit ad cauſſæ tractationem, & qua fiunt, ratificari poſſunt.*

3 *Communitas ſciens, vel veroſimiliter timens aduerſarii litem intimaturum, ſi ante intimationem eiuſdam conſtituat procuratorem ad comparendum facta intimatione, præſumitur omnia rata ab eo facta & facienda habere.*

IN cauſſa Romana Horti eadem die, qua ſupra, mihi
1 dictum erat per Dominos, † quod citatio facta cõmunitati Fiani non erat bene executa, neque ligabat communitatem, quia erat facta coram duob. Maſſariis & Vicario, quos non conſtabat eſſe tales, nec quod haberent facultatem hanc, & de communitate non erant præſentes, niſi tredecim homines: Dubitaui, *an ſufficeret, quod poſt illam citationem comparuerat procurator communitatis ſemel.*
2 † Et licet non dederit mandatum in actis, tamẽ de eius mandato, quia in veritate non erat procurator, conſtabat in actis coram Gubernatore in eadem cauſſa: Et dixere Dñi, quod ſatis erat, quia ex hoc cõſtabat communitatem habuiſſe notitiam, licet hoc mandatum eſſet datum illi procuratori ante intimationẽ, de qua in actis, ex quo fiebat mentio in illo mandato de iſta intimatione facienda. Nam cum eſſet mota pro Camillo de Ruſticis, cui pro Com'te Fiani ſiliani pro horto, de quo in cauſſa fi-
3 deiuſſerat d. Communitas † Fiani ſciens, vel hoc veriſimiliter timens, nec Camillus litem iſtam intimaret, ante intimationem conſtituerat procuratorem ad comparendum, facta iſta intimatione, vnde habuere omnia pro bene facta.

DECISIO CCI.

Hiſpalenſis portionis. 8. Febr. 1549.

SVMMARIA.

1 *Pars ſi cauſſam committi faciat contra quoſdam nominatos, omneſque alios ſua communiter, vel diuiſim intereſſe putantes accedente aliquo, & prætendente de intereſſe ſuo, & dante commiſſionem ſpecialem, an poſſit pars ad partes petere ... intereſſet, non iter ad cauſſam pertinente cauſſa ſi ... dari dilationes, præſuppoſito, quod pro actore in negotio ſe gerat.*

2 *Pars aduerſa nolens dari dilationes, actori non debet dari nouam commiſſionem cum ea data, denegari dilationes, non poſſint etiam ipſa aduerſa parte exiſtente actrice.*

DIe 8. eiuſdem in cauſſa Hiſpalenſis portionis Franciſcus Peſquera † commiſerat cauſſam contra quoſ- 1 dam nominatos, omneſque alios ſua communiter vel diuiſim intereſſe pntantes. Gaſpar del Rio venerat ad cauſſam pro ſuo intereſſe, & dederat commiſſionem ſpecialem, Franciſcus petebat dilationes, ad partes ex aduerſo dicebatur non debere dari. Quia erat actor, & commiſerat cauſſam contra omnes ſe intereſſe habere putan- 2 tes, vnde vigore illius commiſſionis Gaſpar irritatus, negabat dilationes debere dari: cõtrarium dixere Dñi, quia ſi nolebat dilationes dari, nõ debebat dare nouam commiſſionem, qua data, non poterant negari dilationes Peſqueræ quantumcunque actori.

DECISIO CCII.

In quadam Lunenſ. Zarzan. 8. Febr. 1549.

SVMMARIA.

1 *Intimatio monitorii, an ex eo dicatur non eſſe legitime facta, quod non fuerit lectum & affixum monitorium ad valuas eccleſia, aut loci publici, neque copia obtenta dimiſ...*

2 *Lecta ſi copia monitorii non fuerit, nec data parti aduerſa a parte actrice, oblatio autem fi... de legenda & relinquenda, imputare ſibi debet pars rea, ſi non legatur vel dimittatur apud e... m, nec ſe excuſare pote... ſpecialiter, ... monita ... ab occupatione, ... detentione, ... nec beneficii lite ... ad ſe notitiam monitorii non p... neniſſe, ideo non comparens in contumaciam excommunicari poteſt.*

EAdem die in cauſſa Lunenſ. Zarzanen. dubitaui, *... trum ... acet bene inti... atum, ad eff... m, vt declararetur ... par... monitorii ... riſ, vel non?* Nam ... tenebatur pro parte declarati 1 monitorium non ... bene executum, quia non erat lectum, nec data copia ... in Clemen. cauſſa..., ſuprincip. ... Sed Domini dixere contrarium ... tantum in ſorma ... Quia Clemen. vult, quod tenor citationis perlegatur vel porrigatur ſcriptura authentica, & copia ſi petita fuerat data: † hic autem licet non lecta, 2 nec data copia fuiſſet, tamen ex quo obtulerat ſe lecturum, & copiam daturum, etiam, quod non petitum fuerit, debebat imputari ſibi, ſi nec lectum fuerat monitorium, nec data copia, maxime, quia ſpecialiter, & expreſſe illũ monuerat, quod deſiſteret ab occupatione hac, & detentione, & fructuum perceptione parochialis ſuper qua erat lis, & ſic non poterat ſe excuſare, quo minus habuiſſet notitiam eius, quod in monitorio continebatur, vnde debuit comparere, alias in contumaciam bene fuit excommunicatus, *ad not. in d. Clem. vbi principalis conſideratur notitia, &c.*

DECISIO CCIII.

Salamantina Capellaniæ, 8 Februarii, 1549.

SVMMARIA.

1 *Permutatio beneficii, quod iuris eſt patronatus, vbi inter duos celebratur, inualida eſt, ... non interueniente conſenſu patronorum eius præſentandi in eo habentium.*

2 *Mentio iuriſpatronatus ſi non fiat a permutante beneficium, quod eſt tale, non valet talis permutatio.*

3 *Inualida eſt reſignatio, quæ fit de beneficio, quod eſt iuriſpatronatus cum ſubiicitur hoc Pontifi... qui præſumitur non velle derogare iuri patronorum.*

4 *Patroni non reclamant... ientes & patientes, imo præſentantes per obitum ... natarum, ... videntur mandaſſe.*

† Permu-

5 *Permutationes & reſignationes, ſine conſenſu patronorũ non valere, intelligi debet illis reclamantibus.*

DIe eadem in vna Salamantina Capellaniæ, dubitaui,
1 † *vtrum permutatio facta de iſtis Capellaniam inter Ioannem & Antonium tenuerit?* Prætendebatur enim non
tenuiſſe, quia iſtud beneficium erat de iure patronatus.
Et in hac permutatione conſenſus patronorum non interuenerat, vnde prætendebatur non valere, *ad d. per Felyn in tract. iur. patronat. in vltima colum. & in toto titulo*
2 *de iure patronat.* Et quia † permutans reſignauerat in a-
3 lium, non facta mentione iuris patronat. Dicebatur † etiam non valuiſſe hanc tanquã ſurreptitiam, quia, ſi Papa
ſciuiſſet de iure patronatus fuiſſe, vtique vel non conceſſiſſet, vel difficilius ſaltem, ſine conſenſu patrono-
4 rum, *ad cap. ſuper literis, & cap. poſtulaſti, de reſcript.* † Dixere Domini, quod ex quo Patroni nunquam reclamauerant, ſcientes & patientes, imo præſentauerant per
5 obitum reſignatarii, tacite videbantur mandaſſe. † Et
propterea, quod permutationes & reſignationes ſine
conſenſu patronorum non valerent, debent intelligi patronis reclamantibus, *per Felyn. in loco preallegato, in vlt. colum. 10. limita.*

DECISIO CCIIII.

Salamantina Abbatiæ. 8. Februarii, 1549.

SVMMARIA.

1 *Nullitatis cauſſa, & appellationis cõmiſſa, & vigore ſpecialis commiſſionis præfixo termino ad docendum de nullitate, qua nõ docta, ſi iudex ad vlteriora procedat, an geſta per eum valida ſint habenda.*

2 *Appellatio a decreto exſecutorialium, aliquando in ſuſpenſo detinet exſecutionem ipſam.*

EAdem die in cauſſa Salamantinæ Abbatiæ dubitaui,
vtrum poſt exſecutoriales ſit valide proceſſum, vſque ad brachium ſeculare incluſiue inter Dominum Franciſcum & Didacum. Et licet alias de anno 1547. & menſe Iunii fuiſ-
1 ſet bis reſolutum, † non eſſet valide proceſſum ea ſola
ratione, quia ex quo erat commiſſa cauſſa nullitatis vltra
appellationem a decreto exſecutorialium, non poterat
iudex procedere ad vlteriorem exſecutionem, abſq; eo,
quod vigore ſpecialis commiſſionis eſſet præfixus terminus ad dicendum de nullitate, & docendum de præmiſſis nullitatibus, quo elapſo, vt quotidie practicatur.....
tamen hodie valde dubitarunt de illis reſolutionibus,
quia cauſſa nullitatis non impedit exſecutionem, ſiue
perſonaliter per modum actionis, ſiue exceptionis proponatur, *ad not. per Doctores, in l. 4. §. condemnatum. ff. de re iudic. & deciſ. 280. in nou.* Vnde mandarunt, vt informa-
2 rem, † an appellatio a decreto exſecutorialium ſuſpenderet exſecutionem: Nam prætendebatur ex vna parte,
quod non tanquam friuola, & non admittenda, vel ſaltem commiſſio nullitatis ſuſpenderet, quia ſi non ſuſpendebat, vtique proceſſus ſine alia commiſſione tenebat: ſin autem ſuſpendebat, proceſſus fuiſſet nullus, nec
potuiſſet iudex procedere ſine commiſſione præfixionis
termini.

DECISIO CCV.

Arborenſis Archipresbyteratus, 20. Febr. 1549.

SVMMARIA.

1 *Gratia conceſſa de nominatione, intelligi debet de tali, quæ fit ante factam prouiſionem de beneficio vacante.*

2 *Acceptatio etiam facta cauſſa nominationis diœceſeos coram Archiuii notario, prout fit de conſuetudine, non adimit fraudis, quæ nihilominus cõmitti poteſt ſuſpicionem.*

3 *Nominationis gratiam habens, ſi non faciat electionem diœceſis, in qua futura eſt nominatio in Camera, & Cancellaria Apoſtolica coram notario & teſtibus, non caret fraudis ſuſpicione.*

4 *Inſtrumenta acceptationum debent non in folio extendi, quia facile occultari poſſunt, ſed in libro, in quo aliæ acceptationes deſcribi ſolent, ita, vt fraus omnis & dolus repellatur.*

5 *Supplici in libello, ſi contineantur hæc verba nominandũ ſcilicet, facere poſſe nominantem in diœceſibus in literis exprimendis, vel alibi, quomodo iſta dictio alibi veniat intelligenda.*

DIe 20. eiuſdem in cauſſa Arborenſis Archipreſbyteratus, dubitaui, ex inſtrumentis duorum acceptationum in ſpecie, quo ad diœceſes conſequendas; prout
deductum fuit, & facultate conceſſa † in gratia, quod poſ- 1
ſet exprimere diœceſes in literis, vel aliter colligatur releuanter, quod nominatio diœceſis fuit facta ante prouiſionem Signorini, ſaltem, vt transferatur onus probandi
in actorem dicẽtem contrarium. Supra in hac cauſſa fuerat reſolutum non conſtare de tali electione diœceſis,
quantumcunque in vno inſtrumento acceptationis in 2
ſpecie fuiſſent nominatæ diœceſes: † quia, cum talis acceptatio fuiſſet facta, vt ſolet fieri coram notario Archiuii, tamen ex hoc non tollebatur ſuſpicio fraudis, de qua
alias ſupra in hac eadem cauſſa, quia talem acceptationẽ
potuiſſet facere coram aliis pluribus notariis in aliis diœceſibus, & ita exſpectare vacationem alicuius beneficii in
quacunque diœceſi. Vnum nunc præſupponebatur per
Rotam, vt matura opinio, ex quo nondum erat vnum
inſtrumentum, ſed duo erant, & deinde ſunt plures acceptationes, quæ poſſunt fieri in diuerſis diœceſibus, & 3
etiam coram diuerſis notariis. † Et ideo cum iſtic non
elegerit diœceſin in Camera & Cancellaria, coram notario, & teſtibus, ſemper fraus præſumebatur. Domini
tamen duo dicebant, ſibi placere hanc opinionem, ſi † ta- 4
lia inſtrumenta, & acceptationes factæ fuiſſent in folio,
quod de facili potuiſſet occultari: ſecus ſi in libro, in quo
aliæ etiam acceptationes fuiſſent deſcriptæ. Vnde decretum fuit, quod in Rota videatur originale, ex quo res
melius poſſet decidi, & conſiderari, & ita fuit factum.
Sed fidem quoad hoc noluerunt adhibere, vt infra. Fiebat etiam aliud fundamentum, † quia in ſupplicatione 5
dicebatur in diœceſibus in literis exprimendis, vel alibi,
ex quo prætendebatur propter dictum, quod alibi poſſet vbique acceptare, ſed omnes Domini fuere in opinione, quod dictio alibi, non determinat verbum, exprimendis, ſed aliud verbum, quod immediate ſequitur, idem cõtinens: Tamen hoc viſum fuit modici momenti,
quia referuntur ad vnum vel ad aliud, ex quo in ſupplicatione habebant gratiam, quod poſſent exprimere literis
non confectis, ergo alibi, quam in literis continebatur,
poterunt diœceſes exprimere: ſed Domini, vt ſupra dixere, quod debebat intelligi in loco conuenienti & aperto, & eo modo, quo fraus ceſſaret, & in ſequenti audientia oſtendi librum, cui, quantum ad hoc noluerunt adhibere aliquam fidem, ideo reſtarunt in eodem voto, &
alia concurrebant.

DECISIO CCVI.

Paruiſinæ Penſionis, 20. Februarii, 1549.

SVMMARIVM.

1 *Lis oborta de penſione, ſi adhuc pendet, & idonea præſtita cautio in forma depoſiti pro quantitate arbitrio Rotæ, de ſoluendis attentatis iam liquidatis facta fuerit, procedi ad vlteriora poteſt ſine vlla retardatione ſolutionis penſionis.*

EAdem die in cauſſa Taruiſinæ penſionis, legi commiſſionem conceſſam Do. Camillo de Rubeis contra Card. Piſanum, in qua committebatur præciſe, † quod 1
præſtita idonea cautione in forma depoſiti, pro quantitate arbitrio Rotæ de ſoluendis attentatis, determinanda, poſtquam liquidata fuerint, procedatur ſine retardatione ſolutionis penſionis.

DECISIO CCVII.

Tullen. Meten. matrimonii, 20. Febr. 1549.

S V M M A R I A.

1 *Dubium de matrimonio contracto ſubortum, an per ratificationem vnius partis præſentis altera abſente, & atteſtationem perſonæ religioſæ ſufficienter tolli poſſit.*

2 *Præſentia mulieris, ſi non probetur, quæ dicitur contraxiſſe tempore atteſtationis, de qua deponitur, nõ videtur matrimonium contractum probari.*

EAdem die in vna Tullen. Meten. matrimonii dubitaui,
1 † *vtrum recognitio fratris Petri coram iuratis facta præſente Philippo & Ioannetta probet matrimonium præſuppoſito pro nunc, quod eſt in forma probati?* Domini pro maiori parte dixerunt, quod illa atteſtatio fratris nõ erat facta præſente Ioannetta, quia quamuis in illa atteſtarētur iurati, Ioannettam petiiſſe ſibi fieri inſtrumentum de tali fide, non tamen conſtabat, quod tunc tempore atteſtationis fuerit præſens, quia potuit alio tempore petiiſſe,
2 prout potius verba videbantur ſonare. † Vnde pro comperto habuerunt, quod non exiſtente præſente Ioannetta, non probatur matrimonium. Quod ſi fuiſſet præſens, aliud dictũ erat, quaſi etiã tunc potuiſſet eſſe cõtractum matrimonium, eſto, quod contra non probaretur contractum: habuere tamen pro maxima cõſideratione ad probationem matrimonii, quod Philippus eſſet præſens huic atteſtationi, & illam acceptaſſet.

D E C I S I O CCVIII.

Salamantinæ Abbatiæ, 20. Febr. 1549.

S V M M A R I A.

1 *Appellatio a decreto exſecutorialium, ſeu cauſſa nullitatis commiſſa, an in ſuſpenſo teneri poſſit ipſam exſecutionem.*

2 *Iuſta ſi fuerit appellatio a decreto exſecutorialium, vtpote facta ab eo, qui vere fuit grauatus, omnimodo ſuſpendit negotium exſecutiuum.*

3 *Geſta poſt appellationem iniuſte grauati, omnia reſcinduntur ex cauſſa ex cauſſa nullitatis, cum friuola talis appellatio dici non poſſit.*

4 *Sententia, vbi in iudicatum tranſiuit ob non proſecutam appellationem, vtrum parti appellanti obeſſe poſſit.*

5 *Commiſſione iudici facta de exequendo, licet dictum fuerit de nullitate, vbi tamen præfixus fuerit terminus ad illam probandam, & non probetur, procedi poteſt ad vlteriora.*

6 *Commiſſio data, in qua narratur cauſſam appellationis fuiſſe opportuno tempore commiſſam ſi fuerit ex ſuperueniente caſu fortuito amiſſa, de ea tamen facta conſtet, audiri debet appellans.*

EAdem die in cauſſa Salamantinæ Abbatiæ, dubitaui,
1 † *vtrum appellatio a decreto exſecutorialium ſeu cauſſa nullitatis commiſſa, ſuſpenderet negotium executorialium?*
2 Et Domini dixere, quod † appellatio a decreto exſecutorialium, quia non fuerat friuola, ſed iuſta, quia iniuſte fuerat grauatus, ſuſpendebat negotiũ exſecutiuum, *c. vt*
3 *debitum, de appell. & c. Card. eo. ti. in 6.* † Vnde quicquid factũ fuit poſt dictam appellationem fuit nullum, *ad deciſ. 357. & 540. ver. ſed quid ſi tale. Felyn. in c. non ſolum, §. 1. in 4. no.*
4 *de appell. in 6.* † Prætendebant contra, quo ad tum ad ſententiam in hac cauſſa latam, quæ dicebatur tranſiuiſſe in rem iudicatam ob non proſecutionem appellationis. Et
5 erat data † commiſſio iudici de exſequendo, & quantumcunque fuiſſet dictum de nullitate, tamen iuxta formam commiſſionis fuerat præfixus terminus, in quo nihil releuanter docto iudex decreuerat exſecutoriales, ante ta-
6 men, quam iſta fierent, † fuit data commiſſio, in qua narrabatur, quod cauſſa appellationis fuerat in tempore cõmiſſa, tamen propter ſtatutum vrbis, quod poſt paucos dies ſuperuenerat, erat deperdita, vnde committebatur, quod cõſtito de hoc audiretur in cauſſa appellationis. Et licet eſſet porrecta partita ex libro Baccodi pro hoc probando, quæ nil faciebat: tamen erant dati articuli ad probandum hoc per teſtes, & fuerant per iudicem admiſſi ea die, qua fuere decretæ exſecutoriales. Propterea dixere Domini, quod fuit nulla cauſſa appellationis a decreto exſecutorialium, maxime, quia ille iudex fuerat ille, qui admiſerat articulos, & decreuerat exſecutoriales, D. Boerius, licet fungeretur vice duarum perſonarum. Quia corã illo procedebatur in negotio exſecutionis tanquam ſubrogato, D. Simonettæ, qui tulerat ſecundam ſententiam, & in negotio principali, tanquam ſubrogato Stapbilæi coram quo agitabatur aliud negotium.

D E C I S I O CCIX.

Salamantinæ Capellaniæ, 27. Febr. 1549.

S V M M A R I A.

1 *Beneficium permutatũ cum alio reſeruato regreſſu, exſiſtens de iure patronatus, ſi fiat illa permutatio, & reſerua regreſſus ſine conſenſu patronorum, vtrum, quod factum eſt, validum & ſtabile eſſe poſſit, an tanquam nullum veniat reſcindendum.*

2 *Reclamantibus nequaquam patronis in permutatione beneficii, quod eſt iuris patronatus imo præſentantibus beneficiandum, præſupponitur ratam habere permutationem, vel reſignationem talis beneficii, in quo habent ius patronatus, ita, vt ius ſit abdicatum a permutante, vel reſignatario.*

3 *Regreſſus reſeruatio facta in beneficio, quod iuris eſt patronatus, ignorantibus patronis, nec tacite, vel expreſſo conſentientibus, cum de eo diuinare patronis non licuerit, an vt valida ſit habenda?*

4 *Conditio in permutatione beneficii cum reſerua regreſſus appoſita non adimpleta, facit ius permutantis eſſe integrum, ita, vt non poſſit dici ab eo abdicatum.*

5 *Patroni nõ impugnantes reſeruam regreſſus in beneficio de iure patron. exſiſtente, ſi tamen potuerint impugnare in nullo ſibi præiudicant.*

6 *Regreſſus reſerua in permutatione beneficii, quod eſt iuris patr. non aſſentientib. patronis, ſiue non valeat, ſiue in ſuſpenſo hæreat, ſemper validari præſumitur ex patientia patronorum, quaſi in tacito conſenſu.*

DIe 27. eiuſdem in cauſſa Salamantinę Capellaniæ, dubitaui, *vtrum,* † *ex quo Io. permutauit cum Ant. beneficium, quod erat de iure patronatus reſeruato ſibi regreſſu ſine conſenſu patronorum, reſignationes iſta, & regreſſus valuerint, ad effectum, vt ius a Io. abdicatum ſit, vel non,* † *attento, quod patroni nunquam reclamarunt, imo prout dictũ fuit alias, vltimo præſentarunt?* Hoc dubium in effectu eſt idem cum eo, quod in hac eadem cauſſa fuit propoſitum, 18. eiuſdem, niſi quod additur reſeruato regreſſu, quę fuit facta per Ioan. Petrum reſignatarium, ex cauſſa permutationis, de qua non fuit habita conſideratio in alio dubio. 1 2
† Propterea dicebatur, quod regreſſus iſte, quoniam patroni de eo ignorauerant, nec ad illum tacite, nec expreſſe conſenſerant, cum de illo non potuerint diuinare, ſicut de reſignatione, & permutatione poſſeſſionis non erant valide reſeruatæ, neq; ex poſt facto validatus regreſſus tacito conſenſu Ioannis, qui in permutatione conſenſerat reſeruato ſibi valido regreſſu. † Et ſic conditione hac non adimpleta, ius nõ erat abdicatum a Io. ſed penes illum remanſerat. Et † licet patroni ignorantes non impugnauerant illum, tamen ſatis erat, quod potuiſſent illum impugnare, *ad tradita late per Abbatem in d. c. ſo. auge clericus, per Carrer. in clem. iur. emphy. col. 8. de ſupplen. negligentia prælator. & per Felyn. in c. cum Bertoldus col. 3. ver. inſtitutio facta, de re iud. per Dec. conſil. 126. in cauſſa D. Franc. colum. fin. ver. 3. allegatione.* In contrarium tamen Domini hoc non obſtante perſtiterunt in prima opinione contraria, quia, † quamcunque opinionem teneamus, ſiue quod talia ab initio non valeant, ſine conſenſu patronorum, ſiue quod ſtent in ſuſpenſo, ſemper validãtur ex patientia patronorum, quaſi ex tacito eorum conſenſu, *iuxta deciſ. 307. in nou. cum aliis multis,* quę in informatione allegabantur. 3 4 5 6

Deci-

Decisio CCX.

Romana Horti, 27. Februarii, 1549.

Svmmaria.

1 *Eui&ctio ſi fiat ob contumaciam partis, quæ ob id prætendit de intereſſe ſuo, an fideiuſſor intereſſato contumaci teneatur.*

2 *Communitas, vbi ex forma obligationis tenebatur litem in ſe ſuſcipere, & facere conſentire quamcunq; perſonam, & ſi de hoc fiat communitati intimatio, quæ peccet in forma, non poteſt ad declarationem decreti in præiudicium eius deueniri.*

1 EAdem die in cauſſa Romana Horti, in qua per † con-
tradictas procedebatur contra communitatem Fia-
ni, tanquam fideiuſſorem Comitis Periliani, qui vendi-
derat hortum quondam Dom. Camillo de Ruſticis, a
quo in eius contumaciam euictus fuerat per Dom. Hele-
nam Vrſinam, per eius euictionem Dom. Camillus fece-
rat intimari litem communitati, & quod faceret conſen-
tire quamcunque perſonam ius habentem, prout tene-
2 batur ex forma obligationis: & cũ vigore ſpecialis com-
miſſionis, in hac cauſſa proceſſiſſet ad confeſſionem de-
biti, & deinde excommunicationem, niſi intra tres: &
demum declaraſſet communitatem, niſi per totam, quia
pars petebat, quod in declaratione exprimeretur, quod
erat declaratus pro ſumma 500. ducatorum, quod erat
pretium horti, & propter damna, & intereſſe, quæ paſſus
erat Dominus Camillus ob talem euictionem: Dixere
Domini, quod ex quo hortus erat euictus propter con-
tumaciam Dom. Camilli, non poterat communitas de-
clarari propter prædicta, ſed tantum, quia non venerat
ad ſuſcipiendum litem in ſe, & faciendum conſentire,
quamcunque perſonam, prout tenebatur & intimauerat,
quod faceret, quia tamen intimatio non erat formaliter
facta communitati, vt ſupra dictum fuit, nec etiam Pro-
curator communitatis vnquam comparuerat, vt ſupra,
ſed falſo præſuppoſitum fuit, propterea nec ad declara-
tionem prædicti decreti eo modo, quo dictum fuit, non
poſſet deueniri.

Decisio CCXI.

Salamantinæ Abbatiæ, 27. Febr. 1549.

Svmmarivm.

1 *Exſecutorialium a decreto appellatio commiſſa, an impediat negotium exſecutiuum.*

1 IN cauſſa Salamantinæ Abbatiæ dubitaui, † *vtrum ap-
pellatio a decreto exſecutorialium commiſſa impediret ne-
gotium exſecutiuum in caſu noſtro?* Et quia Domini fuere
varii in hac, pro reſolutione fuit ordinatum, vt iterum
ſuper eiſdem informaretur.

Decisio CCXII.

Hiſpalenſis matrimonii, 11. Febr. 1549.

Svmmaria.

1 *Matrimonii litigio pendẽte facta ſeparatione inter virũ & vxorem, an vxoris fratres, tanquam ex hoc intereſſe prætendentes ad cauſſam debeant tuendam admitti, ſtante ſuſpicione colluſionis inter vxoratos.*

2 *Coniunctus non venit admittendus pro coniuncto, licet prætendat intereſſe, quando habet procuratorem in actis conſtitutum ad cauſſæ tutelam ſuſcipiendam.*

Limita. & contrarium ex Rotæ opinione, vide num. ſeq.

DIe 11. eiuſdem in cauſſa Hiſpalenſis matrimonii, du-
1 bitaui, *an † fratres Marchioniſſæ ſint admittendi ad
cauſſam propter eorum prætenſum intereſſe?* Marchioniſſa
mouerat litem contra Marchionem maritum, a quo erat
ſeparata ſuper diſſolutione matrimonii ſub eo prætextu,
quod eſſet impedimẽtum publicæ honeſtatis cauſſatum
ex alio matrimonio, quod contraxerat Marchioniſſa
cum coniuncta in tertio gradu cum Marchione ſecundo
marito: fratres Marchioniſſæ dubitantes de colluſione
inter iſtos, probant ſe admitti ad cauſſam pro defenſione
matrimonii pro eorum intereſſe: Et dubitabatur, *an poſ-
ſint.* † Et dicebatur, quod non, quia coniunctus non ad- 2
mittitur pro coniuncto ad cauſſam, quando coniunctus
habet procuratorem in actis conſtitutum ad cauſſam de-
fendendam, *l. cum prætor, & ibi no. Angel. ff. de iudic. Spe-
cul. in tit. de coniunct. perſonis, verſ. item agitur, cum multis
aliis,* † tamen Domini dixere contrarium ex dicto Hoſti. 3
*in ſumma, in titu. qui admitti ad cauſſ. poſſeſſ. matrim. &
Abb. in cap. tenor, num. 2. de re iudic. & Specul. in titu. qui
matrimon. accuſ. poſſ. verſic. ſi vero etiam.* Et licet dicere-
tur ex aduerſo, quod prædicta procedunt, quando con-
iuges non defendunt: tamen Domini decreuere, imo
etiam coniugibus agendo, & defendendo, cum dicatur
in locis præallegatis etiam inuitis coniugibus admitti
coniunctos.

Decisio CCXIII.

Fulginatenſis Prioratus, 15. Febr. 1549.

Svmmaria.

1 *Impetrationis tempore, ſi abſens fuerit impetrans beneficium, an ipſi talis abſentia obeſſe poſſit, & ob id deſinat familiaritas, vel ſit interrupta, quæ requirebatur continua in talis beneficii impetratione, poſſitq; gratia iſtius cauſſa, tanquam ſubreptitia notari.*

2 *Abſentia a Curia, ſi in dubium ponatur impetrantis beneficium, ex eo facile diſſolui poteſt, quod gratis facta fuerit expeditio, quæ haud dubie præſentiam arguere poteſt, cum pro abſentibus nunquam detur gratis pro familiari.*

3 *Abſens non ex cauſſa vrgenti & neceſſaria, non poteſt frui priuilegio eorum, qui neceſſario dicuntur abeſſe, ad hoc, vt familiaritas non interrumpatur.*

4 *Abſentia biennii, vel triennii interpolata, cum aliquando comparuerit abſens in Curia ex depoſitione teſtium probata non præſumi facit animum non reuertendi, & ſic non ademit priſtinam familiaritatem.*

5 *Reuerſus antea abſens, ſi hoſpitetur in hoſpitio, & non in domo Cardinalis, cuius ſe dicit familiarem, an ob id dicatur adempta familiaritas, poſito tamen, quod partem ab eodem habeat Cardinali more conſueto.*

DIe 15. eiuſdem in cauſſa Folginatenſis Prioratus fuit
dubitatum, *vtrum † conſtet, quod Alexander tempo-
re impetrationis fuerit abſens?* Et poſito, quod ſic, *an deſi- 1
rit eſſe familiaris, & vt gratia ſua, in qua narrat ſe familia-
rem, fuerit ſubreptitia, & non ſuffragetur?* Et ad primam
partem dubii ex inſpectione teſtium, tam in prima, quam
in ſecunda coram me examinatorum fuit dictum, non
probari, quod † tempore impetrationis eſſet abſens a
Curia, maxime, quia erat præſumtio, quod eſſet præſens, 2
cum gratis expediuerat, quia pro abſentibus nunquam
datur gratis pro familiari; quod patet, quia paucis diebus
ante expediuerat gratiam perinde valere, in qua erat ab-
ſens, quam habuerat, & gratis expediuerat, tamen facile
fuiſſet habere fidem familiaritatis, qua ſtante ſecunda
parte dubii non indigemus: tamen fuit dictum, quod
Franc. *in cap. fin. de verbor. ſignifica.* dictum erat pulcrum.
Tamen dixit vnus ex Dominis, quod non bene poterat
adaptari ad caſum noſtrum, quia ibi erat datum priuile-
gium Capellæ, vt gauderet fructibus beneficiorum in ab-
ſentia inſeruiendo. Vnde, † ſi erat abſens, nec ex cauſſa,
propter quam fingeretur præſens, non debet habere pri- 3
uilegium, & quod deſierit habere animum reuertendi, vt
ceſſet familiaritas, quod etiam procederet in caſu no-
ſtro, non cauſſatur, niſi ex longa abſentia, prout proprie
dicit Franciſc. quod non videbatur eſſe in caſu noſtro,
cum † teſtes a die impetrationis deponerent tantummo-
modo de duob. annis, vel tribus, & deponebat etiã, quod 4
aliquando eum viderant: Vnde non videbatur colligi a-
nimus non redeundi, & ita res remanſit clara pro Ale-
xandro, licet † teſtes dicerent, quod hoſpitatus fuerat in 5
hoſpitio, non in domo Cardinalis, quod tamen non con-

cludebat, nec teſtes affirmabant, quod non habuerit partem a Cardinali.

DECISIO CCXIIII.

Romana ſeu Volterrana confinium, 15. Febr. 1549.

SVMMARIA.

1 *Sententia prima lata, vbi appellatio ab ea interceſſit, quia non fuit oppoſitum de conſtitutione Ægidiana, & feratur ſecunda, a qua etiam appellatur, & opponatur de Ægidiana, an in prima & ſecunda inſtantia appellatio ſit vna habenda, ita, vt cauſſa ſemel appellabilis, ſemper pro tali ſit habenda.*

2 *Stylus Rotæ ſemper fuit, quod poſſit dari de Ægidiana, tam in prima, quam in ſecunda inſtantia cauſſa.*

3 *Sententia quatenus reſpicit poſſeſſorium, propter Ægidianam ſit inappellabilis.*

4 *Actio finium regundorum, vtrum ſeparata ſit ab ea, qua eſt poſſeſſoris, an in idem conueniant in hoc caſu, de quo agitur, eoq; ſtante cauſſa appellationis cohæreat cauſſa proprietatis principalis, & ob id efficiatur appellabilis, excludatq; Ægidianam.*

EAdem die in vna Romana ſeu Volterrana confiniũ,
fuit dubitatum, *vtrum eſſet locus Ægidianæ?* Fuerat
1 † enim lata prima ſententia, a qua fuerat appellatum, &
quia non erat oppoſitum de Ægidiana, iudex appellationis
tulerat ſecundam ſententiam, a qua cum appellaretur,
fuerat datum de Ægidiana, & dictum eam non eſſe
appellabilem. Et licet diceretur, quod cauſſa ſemel facta
appellabilis, ſemper remanet appellabilis, *ad not. l. pater, §.
u. ff. de leg. 3. & l. peto, §. patro, ff. de lega. 2.* Tamen dixere
2 Domini † ſemper fuiſſe tentum in Rota, quod poterat
dari de Ægidiana, tam in prima, quam in ſecunda inſtantia.
Quod erat in ſecũda cauſſa aliud erat, quia erat commiſſa
cauſſa ſuper confinibus, & ſpolio certę partis cuiuſdam
tenutæ, & ſimiliter ſeparatim fuerat lata ſententia
ſuper confinibus ſuper ſpolio tamen cum tot dicerentur
3 ſententiæ, quot ſunt capita ver... vulgar, quatenus † etiam
ſententia concernebat poſſeſſionem, erat propter
Ægidianam inappellabilis. Ex aduerſo tamen dicebatur,
4 quod principaliter erat intenta † actio finium regundorum,
& quia vltra fines eorum occaſione vſurpata erat tenuta,
hęc non erat actio ſeparata, ſed tantum vnica, *iuxta
legem ſi emtione, ff. fin. regund.* Et ſic appellationi cohærebat
cauſſæ proprietatis principalis, ideo erat cauſſa appellabilis,
quia non agitur de momentanea poſſeſſione, *ad
text. in l. 3. colum. fin.* Et hæc opinio placuit Dominis, quia
inſpectis, & bene ponderatis verbis commiſſionis ſpoliũ
erat acceſſorium ad cauſſam finium, vſurpata erat pars illiuſmet
tenutæ, & ſic eramus proprie in caſu legis, ſi emtione.
Dicebatur etiam, quia erat articulatum per eum
prædicta eſſe facta, & ideo intentatum interdictum vnde
vi, & videbatur, quod ideo dabatur appellatio, vt fuit ſingularis
deciſ. Pauli de Leazar. *clem. 1. de ſequeſt. poſ. & fruc.*
quam eſſe cõmunem canoniſtarum dixere Felyn. & Saly.
in l. 1. de appel. tamen dixerunt Domini, hoc nõ procedere,
quando intentaretur interdictum, vnde vi, ad effectũ,
vt quis condemnaretur non ad reſtitutionem poſſeſſionis
tantum per vim occupatæ, vt in caſu noſtro, ſed vt
declaretur incidiſſe in pœnam facientis vim.

DECISIO CCV.

Romana hereditatis de Gadis, 15. Febr. 1549.

SVMMARIA.

1 *Teſtes fidem facientes a morte teſtatoris litigantes partes de hereditate Caſtri ſtetiſſe, iuiſſe, & rediiſſe inſimul ad Caſtrum, & quod pars, pro qua principaliter deponũt, quæ pretendebat ſe ſpoliatam fecerit gratias, & pœnas inflixerit vaſallis, ſecuta vaſallorum obedientia, & ſimiles actus poſſeſſorios exercuerit, an ob id probent poſſeſſionem.*

2 *Teſtes deponentes vnam partiũ ſc. ſpoliantem, ab omnib. communiter reputatam poſt deceſſum teſtatoris vnicã dominam & patronam Caſtri controuerſi, & quod Vicarios poſuerit in dicto loco, fructus perceperit, & quod tenuerit & poſſederit dictum Caſtrum, vtrum iſtis omnibus ſtantibus, & probatis, ſufficienter pro partis commodo poſſeſſio aſſerta fuerit deducta.*

3 *Inſtrumentum dotis arguens Caſtrum datum pro dote, cum facultate ingreſſus propria auctoritate, appoſito pacto conſtituti, & huius vigore ſi non admittat do... na, partem prætendentem de hereditate Caſtri, quæ dicit ſe ſpoliatam, cum videatur continuata poſ[illegible]io pro Domina, vtrum confirmet legitimam poſſeſſionem.*

4 *Actus poſſeſſorii, vt facere gratias tanquam d. minus, pœnam infligere contumacibus, terminos finium ſtatuere, & ſimiles, cum iure familiaritatis aliquando fieri & exerceri poſſint, non ſtati[illegible] de poſſeſſione hab... fidem facere ſolent.*

5 *Inſtrumentum dotale continens in ſe pactum conſtituti, ſi nullum reputetur, & ſit, & pactũ conſtituti in eo contentum, etiam nullum ſit. neceſſe eſt, ex regula, acceſſorium ſequitur naturam ſui principalis.*

6 *Titulum habens poſſeſſionis, in ea præferendus eſt, titulũ non habenti, ita, vt actus poſſeſſorios exercens ſine tituli adeptione, dicatur potius iure familiaritatis id facere, quam aduerſa pars titulum habens.*

7 *Aſſertio teſtis deponentis ſe Vicarium deputatum a parte principali ſpoliata, pro qua deponit in adminiſtratione Caſtri, ſuper quo eſt litigium, & ſibi in hac commiſſione adminiſtrationis factam ſubſcriptionem patentium literarum ab vtraq; parte, & ſpoliante, & ſpoliata, probatoria eſt, pro poſſeſſione confirmanda illius partis, quæ illi Vicariam commiſit, contra ſpoliantem.*

8 *Teſtis deponens pro ſpoliato, quod in finium poſitione cõceſſerit quandam petiam terræ vicinis caſtrenſib. cum ſignum illud ſit dominii, valide probat pro iuuanda intentione principalis de ſpolio conquerentis.*

DIe eadem in cauſſa Romana hereditatis de Gadis fuit
dubitatum, *præſuppoſito, quod teſtes dicãt ex parte Archiepiſcopi,
quod a morte Aloiſii, tam Archiepiſcopus, qui
Alexander, quam Claudia, ſteterunt, iuerunt, & redierunt
ad Caſtrũ Riani, & quod Archiepiſcopus fecerat gratias, vt
Dominus, & inflixerat pœnas vaſallis, & quod vaſalli omnes
obedierunt, & quod Archiepiſcopus poſuit confines inter Caſtrum
Riani, & Caſtrum nouum.* Et ex parte Claudiæ dicebatur,
quod Claudia ab omnibus communiter poſt mor- 2
*tem Aloyſii fuit reputata vnica Domina, & patrona dicti
Caſtri, & quod Vicarios poſuerit in dicto loco, & fructus
perceperit & tenuerit, & poſſederit dictum Caſtrum, vtrum
pro parte Archiepiſcopi agentis ſpolio ſit probatum: primum
extremum* Archiepiſcopus erat heres Aloyſii pro medietate,
Alexandri pro alia medietate, poſt mortem Alexandri,
idque ex ſubſtitutione per Aloyſium facta, prætendebat
Archiepiſcopus eſſe heres pro alia med[illegible]
bat interdicto recuperandæ, pro ſua medietat[illegible] alia
vero adipiſcendæ, quia poſt mortem Alexandri, Do[illegible] 3
Claudia vxor Aloyſii, ex inſtrumento ſuæ dotis [illegible]
ſpecialiter arguebatur ſibi Caſtrum Riani datum [illegible]
te, & dabatur facultas ingreſſus propri[illegible] auctoritate [illegible]
Caſtrum: Et erat appoſitum in eo pactum conſtituti, &
vigore huius inſtrumenti dicebat Claudia ſe poſſediſſe
ab initio a tempore mortis Aloyſii, & nunc cu[illegible]
mittat Archiepiſcopum ad Caſtrum, non dicitur ſpoliare,
ſed continuare ſuam poſſeſſionem. Et † actus poſſeſ- 4
ſorii, qui probantur, per Archiepiſcopum fuere [illegible]
tollerari iure familiaritatis: Vnde intrat dubium, quia agentes
pro parte Archiepiſcopi dicebant, nõ debere [illegible]
fundamentum ſuper inſtrumento dotali, & volebãt particulare
dubium dari, ſuper illo, prætendentes † illud in- 5
ſtrumentum eſſe nullum, & propterea omnia ex eo ſecuta,
& in eo contenta, & ſic etiam conſtitutum eſſe nullum,

lum, ad uos per Bald. in l. ex teſtamento. C. de fideicommiſ. & A exan. in l. 1. §. 1. ver. [illegible] num 6. & in l. quod in eo, in princ. de ac. po. per Dom. in l. contract. u. ff. de reg. iur. cum multis a-
6 *li*. Dixere domini, quod quia Archiepiſcopus † habebat
titulum, & D. Claudia erat ſine titulo, quod poſſeſſio Ar-
chiepiſcopi ponderabatur, & Claudia iure familiaritatis
dicebatur poſſidere, *per ea, quæ dicit Paul. de Caſtr. quem ceteri ſequuntur, in l. iure familiaritatis ff. de acquir. poſ.* Et
ita fuere admiſſa multa, quæ legitime inde adducebun-
7 tur, non omitto pro memoria mea, quod inter † teſtes
Archiepiſcopi primus dicebat ſe fuiſſe deputatum Vica-
rium ab Archiepiſcopo, qui ſimul cum D. Claudia ſibi
8 ſubſcripſerat patētes literas, & † alius teſtis dicebat, quod
in ponendis confinibus Archiepiſcopus, vt confinia di-
ngerentur, cōceſſerat quandam petiam terræ, de terre-
no Riani, illis de Caſtro nouo, quod eſt ſignum dominii,
& poſſeſſionis.

Decisio CCXVI.

Fulginatenſis prioratus. 18. Februarii. 1549.

Summaria.

1 *Teſtes petito termino ad probandum tam de familiaritate, quam exſecrabilitate, ſi non probent proceſſus fieri poteſt ad cauſſæ expeditionem.*

2 *Pars petens ad probandum concludenter antea deducta, ſpacium dierum aliquot, puta octo vel decem, cum antea non probauit, habitis etiam aliquot ſecundo indultis diebus, ſibi imputare debet petita non ſibi concedi.*

Die 18. eiuſdem in cauſſa Fulginatenſis prioratus de-
1 duxi ad notitiam Dominorum, qualiter † nondum
teſtes examinati ſuper noua familiaritate non pro-
bant, vt in præcedenti dictum fuit, ſed nec examinati ſup
exſecrabilitate, quia cauſſa erat reſoluta, vt nullā vltra ha-
beret difficultatem. Vnde petii, *an cauſſa deberet expedi-*
2 *ri*, quia † pars prætendens exſecrabilitatem petebat ter-
minum octo, vel decem dierum ad illam concludenter
probandā. Et domini pro maiori parte dixere, quod de-
berem eam expedire, quia iſti habuerant vltra vndecim
dies ad faciendum iſtas probationes, & quod illis impu-
tandum eſſet ſi non probauerant, maxime, quia tracta-
batur velle dictum probare, & ita cauſſam expedire.

Decisio CCXVII.

Lunen. Sarzanen. 18. Februarii. 1549.

Summaria.

1 *Commiſſio data pro facienda abſolutoria ſi integre fuerit ſatisfactum, vel ad beneplacitum auditoris, ſecuta ſolutione, non poteſt abſolutoria impediri.*

2 *Teſtes ſi examinari debeant, etiam cum interrogatoriis partis aduerſæ, nulliter examinantur, ſi ſiat examinatio ad inſtantiam excommunicati.*

3 *Examinatio teſtium ſine interrogatoriis facta, parte licet citata ad dandum interrogatoria, cum ſine illis fieri examinatio nō poſſit, fidem nullam facit, cum ſit contra æquitatem & ius.*

4 *Interrogatoria non dantur cum notoriū eſt fieri examen teſtium ad inſtantiam cenſuris eccleſiaſticis innodati.*

1 Eadem die in cauſſa Lunen. Sarzanen. † quia erat da-
ta commiſſio quod ſatisfacto integre, & quantum
arbitrio meo videbatur ſatisfaciendo, abſoluerem, illum
abſolui: ſed quia commiſſio vlterius procedebat dicen-
do, quod adhiberem fidem teſtibus, prout iuſtum fuerit,
2 qui † nulliter examinati prætendebantur ab excommu-
nicato. volui conſulere dominos, *an eſſet iuſtum, quod fides illis adhiberetur*. Et dixerunt, quod ſi fuerunt exami-
nati cum interrogatoriis partis aduerſæ, iuſtum eſſe fidē
3 adhibere. † ſed quia præſuppoſui aliōs extra examinatos
ſine interrogatoriis quantumcunq; parte citata ad dan-
dum interrogatoria, dixere, q̄ ſine illis non poterant ex-
aminari, cum nō eſſet iuſtum adhibere fidē, quia ſemper
4 pars poſſet docere, † non dedi interrogatoria, quia ſcie-
bam nulliter examinari ad inſtantiam excommunicati.

Decisio CCXVIII.

Salamantinæ Abbatiæ 18. Febr. 1549.

Summaria.

1 *Interpoſita appellatio ex iuſta cauſſa a decreto exſecutorialium, retardat negotium exſecutiuum.*

2 *Iudex habens iuriſdictionem in negotio exſecutiuo tanquam ſurrogatus, & ſimiliter in negotio appellationis in alterius locum ſubſtitutus, ſi eadem die qua decreuit exſecutoriales etiam admittat articulos ad probandum exſecutionem appellationis, multum dicitur partem grauare.*

3 *Iudex deponens aliquem prætendere ſe grauatum per aliquam interlocutoriam, ſi id ſimpliciter fiat, abſq; eo, q̄ dicatur cum intimatione, an requiratur intimatio.*

4 *Terminus ad aliquid probandum parti præfixus etiam iuxta formam commiſſionis ſi nimis ſit breuis, & anguſte coarctatus, ab eo poteſt appellari, & appellans debet audiri.*

5 *Appellatio a decreto exſecutorialium quamuis ſit interlocutoria, vbi tamen vim habet diffinitiuæ, ſuſpendit negotium exſecutiuum, licet alias mere interlocutoria non ſuſpendat.*

Eadem die in cauſſa Salamant. Abbatiæ, dubitaui, † *an* 1
appellatio a decreto exſecutorialium commiſſa, ſuſpendat negotium exſecutiuum in caſu noſtro, in quo prætendebatur fuiſſe interpoſitam appellationem, ex iuſta cauſſa?
Quia † iudex, qui habebat iuriſdictionem in negotio ex- 2
ſecutiuo, tanquam ſubrogatus Simonettæ, & in negotio
appellationis tamquam ſubrogatus Staphilei, eadem die
decreuerat exſecutoriales, & admiſerat articulos ad pro-
bandum exſecutionē appellationis. Vnde multum gra-
uauerat. Et Domini poſt longas diſputationes, & maxi-
me ſuper eo, † ſi quando iudex deponit aliquem, quod ſe 3
prætenderat grauatum, per aliquam interlocutoriam, &
deponit ſimpliciter, abſque eo, quod dicat cum intima-
tione, an requiratur intimatio, maxime in caſu, de quo
agebatur, in quo erat iuxta formam commiſſionis præfi-
xus terminus ad ſecundam, † a qua præfixione termini, 4
& eius breuitate fuerat appellatum, Domini repoſue-
rant, cum intimatione. Et ſic facta intimatione, rurſus
terminus ſtabat in ſuſpenſo: deinde poſt ad eius inſtan-
tiā fuerat p̄fixus terminus, appellauerat a dicta reſpōſio-
ne, & domini repoſuerant ſimpliciter: fuit valde diſpu-
tatum, *an per repoſitionem terminus currere ſſet?* tamen
fuere concordes, † quod ex quo iſta appellatio a decreto 5
exſecutorialium, licet eſſet interlocutoria, ex quo tamen
habebat vim diffinitiuæ ſuſpendebat, licet alias mere in-
terlocutoria non ſuſpenderet, *ad cap. non ſolum, de appell. in ſexto.* Vnde fuit dictum, quod deberem dubitare, an
eſſet verum, quod haberet vim diffinitiuæ, & quod ſuſ-
pendebat. Et ita factum fuit.

Decisio CCXIX.

Tarraconenſis Canonicatus. 18. Febr. 1549.

Summaria.

1 *Extracta ex regiſtro legati Apoſtolici etiam de latere ſupplicationes, an ſint authenticæ, ita vt fidem in iudicio facere poſſint.*

2 *Supplicationibus extractis ex regiſtro Papæ vt non creditur, ita multo minus iis, quæ ex regiſtro Cardinalis etiam Legati Apoſtolici extrahuntur fides adhibenda eſt ex deciſione Rotali.*

Quod qualiter veniat intelligendum, & latius limitandum vide nu. immediate ſeq.

4 *Fides ſupplicationibus extractis ex regiſtro Pōtificis adhibetur indubitata, vbi regiſtrum eſt in manibus Curialis ſcriptoris Archiuii fide digni, bene noti, & honorati, alias minime.*

5 *Deciſiones duæ Rotales in antiquis, aſſerentes fidem extractis ſupplicationibus ex regiſtro Summi Pontificis no adhiberi, in deſuetudine abiere, quia quotidie con-*

trarium in tribunali Rotæ, & tota Curia Romana obſeruatur per praxim iuridicam iudicum, & cauſſidicorum.

EAdem die in cauſſa Tarraconen. Canonicatus, du-
1 bitaui, † *vtrum ſupplicationi extractæ ex regiſtro Legati de latere ſtandum ſit?* Producebantur quædam
ſupplicationes extractæ ex regiſtro Legati Cardinalis Vi-
2 ſæi, dum eſſet Legatus ad Cæſarem in Hiſpaniam, † qui-
bus dicebatur non eſſe fidem adhibendam, ſicut nec ſup-
plicationibus extractis ex regiſtro Papæ per deciſionem
3 *621. in antiq. & 681.* Et † licet diceretur, quod illæ deci-
ſiones procedere poſſent, quando tractaretur de cano-
nizatione gratiarum, ſiue de canonizandis gratiis in illis
contentis, tamen fuit dictum, quod etiam loquebantur,
quantum ad ſimplicem probationem de cōtentis in gra-
tia. Et ſic intellexit Staphil. *in tractat ſuo, fol. 140.* tamen
4 Domini dixere contrarium, † imo fidem eſſe adhiben-
dam in cauſſa, quo regiſtrum eſſet tentum per perſonam
fide dignam, & in caſu iſto per Gerardum, qui etiam in-
ſcripſerat negotium, alia tamen manu ſcriptum aſſere-
batur, & bene tenebatur, vt ex inſpectione apparebat, quia
Gerardus erat ſcriptor Archiuii Romani bonus, Curia-
lis, & perſona bene nota: & per hoc allegabatur, quod
5 dicit Innoc. *c. 1. de procur.* Nec † obſtant deciſiones, ſupra
allegatæ, quia dixere domini, quod non ſunt in vſu, quia
quotidie videmus ex regiſtro Papæ extrahi ſupplicatio-
nes, & eis fidem adhiberi, quod ſi teneremus cōtrarium,
infiniti haud dubie deſtruerentur proceſſus.

Decisio CCXX.

Giennenſis Scholaſtriæ. 18. Febr. 1549.

Summaria.

1 *Ceſſio beneficii alias facta, an poſſit extorquere relaxationem exſecutorialium in fauorem partis cedentis.*

2 *Cedentis beneficium, & ius, quod in eo habet in fauorem tertii, non debent licet inſtes in fauorem ipſius relaxari exſecutoriales, cum poſt iuris ſui abdicationem ſua nihil intereſſe videatur.*

Oppoſitum huius vide & limitationem, cum adhuc eius intereſſe poſſit ratione expenſarum in lite factarum, & reſeruata penſionis nu. ſeq.

EAdem die in cauſſa Giennēſis Scholaſtriæ, dubitaui,
1 vtrum † eſſent relaxandæ exſecutoriales in fauorem
Ioannis Solano, non obſtante ceſſione alias facta de dicta
Scholaſtria, fuerat in fauorem Ioannis Solano lata ſentē-
tia contra Dominicum della Cocua non poſſeſſorem,
quæ ob non proſecutionem, & non prorogationem fa-
talium trāſiuerat in rem iudicatā, ante tamen lapſum fa-
2 talium: † Ioan. Solano ceſſiſſe præſupponebatur ius, quod
habebat in fauorem tertii. Vnde ex aduerſo dicebatur in
Ioan. Solano fauorem non eſſe relaxandas exſecutoria-
les, tanquam eius non intereſſet, poſtquam ius a ſe abdi-
3 cauerat. Dixere † tamen domini eſſe relaxandas, quia e-
ius intererat ſaltem reſpectu expenſarum factarum in li-
te, quare non erat facta ceſſio, licet etiam Ioannes Sola-
no ex multis aliis prætenderet intereſſe, quia reſeruaue-
rat ſibi penſionem 300. ſuper fructibus Scholaſtriæ cum
regreſſu, cuius tempus nunc aduenerat, tamen ſola ex-
penſarum ratione, tanquam ſufficienti, dixere domini
eſſe relaxandas exſecutoriales.

Decisio CCXXI.

Romana hereditatis de Gadis. 18. Febr. 1549.

Summaria.

1 *Inſtrumentum dotis, in quo eſt pactū conſtituti, vtrum probet verum titulum legitimæ poſſeſſionis in Caſtro, vel hereditate prætenſa.*

2 *Depoſitum factum nomine mulieris, idque in cauſſam dotis non præſupponitur depoſitum pro ſoluendis creditis hereditariis mariti prædefuncti, ſed creditrix earum ipſa mulier dicenda, & habenda eſt.*

3 *Inſtrumentum dotis confeſſatæ, & non numeratæ non probat titulum poſſeſſionis prætenſæ in hac cauſſa.*

Limitationem iſtius collige ex nu. ſeq.

IN cauſſa Romana hereditatis de Gadis, eadem die du-
bitaui, † vtrum inſtrumentum dotis, in quo eſt pactum 1
conſtituti præſtet iuſtum titulum Dominæ Claudiæ ad
poſſidendum. Et ratio dubitandi erat, quia in inſtrumē-
to confeſſa fuerat, & vltra, quod eſſet confeſſata, conſta-
bat, quod reſpectu 9000. duc. non erat numerata, quia
in inſtrumento habebatur relatio ad quoddam † depoſi- 2
tum factum ſuper beneficio illorum della caſa, quod fue-
rat factum ſub nomine Claudiæ, & illę pecuniæ ſemper
ſteterant ſub illius nomine, & ſub illius nomine omnes
fuerant leuatæ. Et licet ex aduerſo diceretur eſſe leuatas
ad vtilitatem Aloiſii mariti, qui dotem confeſſus fuerat,
& deinde poſt eius obitum in ſatisfaciendis creditoribus
hereditariis, tamen dicebatur, quod propter hoc pecu-
niæ illæ non erant numeratæ in caſum dotis, ſed quod
Claudia erat creditrix illarum pecuniarum. Reſoluerunt
Domini, quod quantumcunq; erat reſpectu duc. 9000.
quod † inſtrumentum illud dotis confeſſatæ, & non nu-
meratæ non probat titulum, *eſt textus cum ibi notatis per Doct. in l. ſi exſecutori. C. de non num pecun. & per Caſtrenſem in l. mulier. §. ſi vir. verſ. quod intellige ff. ſol. matr.* † quia 3
tamen inſtrumentum erat duc. 9000. dixerunt, quod re-
ſpectu 9000. duc. & etiam minimæ ſummæ poterat dare
titulum ſufficientem ad propoſitum, de quo agebatur, &
præſtare hoc ad excludendum poſſeſſione Archiepiſco-
pum aduerſarium D. Claudię.

Decisio CCXXII.

Arborenſis penſionis. 18. Febr. 1549.

Summaria.

1 *Abſentis Cardinalis agentes, ſi inſtiterint pro examinatione Cardinalis aſſictuarii, iam ad profectionem parati cauſſa captandi aeris ſalubrioris ratione valetudinis curandæ, & iuriſdictio dicatur auditoris ad tale examen non extendi, vtrum hoc non obſtante ad examen procedi poſſit.*

2 *Examen ſuper nullitate penſionis etiam non obſiſtente iuriſdictionis defectu aliquādo ex ſtylo Rotali per Auditorem fieri poteſt.*

EAdem die in cauſſa Arborenſis penſionis, cum inſta-
retur coram me per agentes Cardinalis Annibalis,
quod † examinaretur Cardinalis de Aminiaco aſſictua- 1
rius, & iturus eſſet Viterbium ſanctum Caſſianum, & de-
inde Pauiam, & poſt vagaturum tota æſtate per loca Ita-
lię vbi magis ſanitati ſuæ videretur expedire. Et ex aduer-
ſo diceretur me non poſſe committere examen, quia ha-
bebam tantum iuriſdictionem ſuper nullitate ſententia-
rum Ferratini, & Antonii Auguſtini, petebatur † tamen 2
examinari ſuper nullitate penſionis, conſului dominos,
qui dixere, quod non obſtante defectu iuriſdictionis op-
poſito, poteram per id, quod habetur *deciſ. 59. in antiq.*
dixere tamen, quod Cardinalis non poterat dici teſtis
adfuturus taliter, quod poſſet examinari eo, quod non
erat adfuturus, vtpote in longinquas partes profectus, &
mora erat diuturna, & nihil allegarunt, quod mihi fuit
viſum inauditum, & contra notata per Abb. *in c. quoniam frequenter in principio. vt lit. non conteſtat.* Et hoc fuit 13.
Maii, 1549.

Decisio CCXXIII.

Toletan. matrimonii. 27. Maii. 1549.

DIe 27. eiuſdem in cauſſa Toletan. matrimonii licet
dederim dubium alias ſępiſſime datum ſuper veriſi-
militudine probationum famarum contrariarū, ta-
men in illo non accepi vota dominorum, ſed ſolum re-
cenſui totam cauſſam, & omiſſa, quæ per me in hac cau-
ſa fuere propoſita, & reſoluta. Et fuit dictum hoc du-
bium reſtringendum, vt apparet 235.

Deci-

Decisio CCXXIV.

Hiſpalenſis Matrimonii. 27. Maii. 1549.

Svmmaria.

1 *Fatuitas partis allegata ab illis, qui prætendunt intereſſe in cauſſa matrimoniali, an impediat remiſſoriam prætenſam a procuratore partis, quæ de fatuitate notatur, non conſtito notorie de fatuitate, nec ea probata, negatiue.*

2 *Coniuncta perſona, vt fratres fatuitatem ſororis probare ſe offerentes, & hunc in finem remiſſoriam petentes in fauorem matrimonii, de quo quæſtio eſt poſt factum diuortium, vtrum debeant exaudiri, & remiſſoria concedi.*

3 *Partes vtraque de matrimonio diſſentientes quarum vna ſuper nullitate eiuſdem remiſſoriam petit, altera ſuper eius validitate ſimiliter remiſſoriam dari poſtulat, quæ illarum illam debeat impetrare.*

4 *Procurator partis, nec offerens cautionem de rato duorũ millium ducatorum petens pro nullitate matrimonii remiſſoriam cum nõ habeat mandatum ad illam cauſſam non auditur.*

Eadem die in cauſſa Hiſpalen. matrimonii dubitaui, *an remiſſoria decreta in fauorem fratrum Marchioniſſa, qui venerant ad cauſſam pro ſuo intereſſe, & commiſerant cauſſam nullitatis mandati, a Marchioniſſa, quia dicebant*
1 *eſſe fatuam?* Vnde † hoc prætextu prætendebant poſſe impediri remiſſoriam, quæ prætendebatur a procuratore Marchioniſſæ, tamen dixere domini, non poſſe impediri, quia de facultate non cõſtabat, licet aliquam famam
2 dediſſet, & petebant † fratres remiſſoriam ad probandũ fatuitatem, quia in hoc negotio tractabatur materia peccati, quia erant ſeparati, & quam citiſſime poſſet deberet negotium expediri ſtante eo, quod cauſſa matrimonialis breuiorem requirit expeditionem, *ad not. per Doct. in c. ad querelam. de procur.* Similiter † & Marchio, qui com-
3 paruerat ad cauſſam citatus a Marchioniſſa, qui commiſerat cauſſam connexam ſuper nullitate matrimonii, pro tuitione eiuſdem, poſtquã viderat fratres Marchioniſſæ veniſſe ad cauſſam pro tuitione matrimonii, & ea expreſſe ſuper hoc commiſſa, petebat remiſſoriam pro impungando matrimonio, ſed illa fuit denegata non ob-
4 ſtante, quod † offerret eius procurator cautionem de rato 2000. duc *iuxta deciſ. 713. in antiq.* quia dixere domini, quod nullum penitus mandatum habebat ad illam cauſſam, & hoc clarum erat nec etiam dubitabatur de eo, *ad no. per Doct. in l. 1. ff. de procur.* Et licet eſſet producta quædam litera miſſiua Marchioniſſæ, ex qua prætendebatur elici mandatum, tamen dixere domini, quod nil faciebat, quia in ea non conſtabat, quod de hac cauſſa, & negotio loqueretur, maxime cum fratribus.

Decisio CCXXV.

Romana de Gadis. 20. Maii. 1549.

Svmmaria.

1 *Procuratore domino litis effecto per obitum partis principalis cuius nomine conſtitutus fuerat procurator, cõtra eum an in cauſſa procedi poſſit.*

2 *Confirmatio tutorum a prædefuncto filiabus pupillis datorum, an impediri poſſit a parte aduerſa prætendente ſuper hereditate matris ipſius prædefunctæ.*

3 *Pars aduerſa ſe ſpoliatam aſſerens, volens procedere ad teſtium examinationem, & iurium productionem, citando procuratorem partis contrariæ principalis iam defunctæ, iam dominum litis effectum, qui diffugiat litem, adducta excuſatione de impedimentis nõ habitæ pecuniæ, nec copia inſtrumentorum ob nondum confirmatos tutores, non debet audiri, niſi ſublatis impedimentis præſuppoſito, quod ipſa fuerit in cauſſa, quo minus confirmarentur dati tutores in teſtamento.*

4 *Facto aduerſarii impeditus procurator iam dominus litis effectus, quo minus procedi poſſit in cauſſa eum: paſſus nõ fuerit confirmari tutores, non tenetur comparere, & iudicium ſuſpendi debet, cum quodlibet iuſtum impedimentum faciat ſuſpendi iudicium iam cœptũ.*

5 *Carentia pecuniæ iuſtum imo iuſtiſſimum eſt impedimentum ad ſuperſedendum in lite iam cœpta.*

6 *Litis dominus effectus iã procurator, ſi ulterius in cauſſa procedi nolit ob allegata impedimenta defectus pecuniarum, & inſtrumentorum, quæ pro nũc haberi nõ poterant ob non confirmatam, vel decretam adhuc tutelam illa impedimenta probare debet, alioquin fit progreſſus ad vlteriora.*

Die 20. eiuſdem in cauſſa Romana de Gadiis dubitaui, † *vtrum ſit procedendum contra procuratorem Do-* 1
minum litis effectum in caſu, de quo agitur. Mortua erat D. Claudia vxor quondam Aloiſii de Gadis, inſtitutis filiabus pupillis, quib⁹ multos tutores dederat, † quo- 2
rum confirmationi ſe oppoſuerant agentes pro Archiepiſcopo Conſentienſi pro aduerſario in hac cauſſa, † in 3
qua prætendebat ſpolium, & volentes procedere ad examen quorundam teſtium, & iurium productorum citabant procuratorem olim D. Claudiæ dominum litis effectum: procurator diffugiebat litem, dicens, quod non poterat defendere cauſſam, quia non habebat pecunias, nec habere poterat, ex quo nondum erat decreta tutela, nec poterat habere ſcripturas, quibus cauſſam defenderet, & propterea dicebatur, q † licet procurator Do- 4
minus litis effectus poſſet conueniri, tamen ex quo erat impeditus proſequi cauſſam facto aduerſarii, qui impediebat, quo minus tutores in teſtamento dati confirmarentur, quod propter hoc in iudicio debebat ſuperſederi, quia quodlibet iuſtum impedimentum facit cauſſam ſuſpendi in iudicio cœptam, *ad leg. 2. §. ſed ſi non. ff. ſi quis caut. in c. querela, de procur.* & † iuſtum eſt impedimẽ- 5
tum carere pecuniis, *ad gl. in c. non iuſte, de proc. per Franc. in c. ex ratione, col. 3. de appel.* tamen pro nunc non conſtabat de his, quæ opponebantur, & agentes pro Archiepiſcopo petebant adduci iura nouiter producenda, & articulos in quib⁹ procurator ex aduerſo, vt melius ſe opponeret ad defendẽdum litem, non indigebat pecuniis, nec ſcripturis: dixerunt domini etiam eſſe admittendos, & teſtes ſuper articulos examinandos, ſi † poſtmodum vl- 6
terius procedi nollet procurator d. litis effectus, habebat neceſſe probare impedimenta, quibus probatis, ſuperſederetur, alias contra ipſum procederetur, *iuxta regulam legis nulla dubitatio. C. de procur.*

Decisio CCXXVI.

In quadam Bracharenſi. 20. Maii. 1549.

Svmmaria.

1 *Pars ſpolians ſi pareat iudicato in hoc, quod reſtitutionẽ in integrum comitat, an ſeruare fructuum & expenſarum reſtitutionem vſque in finem litis poſſit, poſito, quod prætendatur paupertas non tamen probata.*

2 *Remiſſoria ad probandam paupertatem petita a parte eam aſſerente Rotale tribunal facile concedere ſolet, poſito, quod reſtitutio poſſeſſionis fiat parti aduerſæ.*

3 *Literæ impetratæ in Curia, ſi non contineant relationem cenſurarum in Curia latarum per Rotam non valent, & ſunt ſubreptitiæ.*

4 *Abſolutio facta partis aduerſæ per ſubreptitias literas, vtpote, in quibus narrata non fuere narranda, non citato cuius intererat, eſt ſupernacua.*

5 *Oppoſitio nullitatis ſententiarum antea latarum ſi fiat a parte ſpoliante cum fuerit in prioribus proceſſibus diſcuſſa, non habetur in conſideratione.*

Eadem die dubitaui in cauſſa Braccharen. de Bricinandos, *vtrum reſolutio facta a partibus ſit declaranda ſubreptitia, & procedendum ad vlteriora iuxta formam cõmiſſionis.* Petrus Perez obtinuerat rem iudicatam, exſecutoriales, & omnia vſq; ad interdictum in locis viciniorıbus contra Abbatiſſam, & moniales ſanctæ Annæ † quæ 1

etiam paruerat quoad commiſſionem, & commiſerat
cauſſam reſtitutionis in integrum, ſeruatis fructibus, &
expenſis in fioem litis, docto de paupertate, quam nun-
a quam poterant probare; † & petierant remiſſoriam ad
illam probandam, quam Rota cooceſſerat, dummodo o-
perarētur, quòd poſſeſſio reſtitueretur aduerſario, quod
promiſerant, & nihil fecerant, ſed narrato Papæ, quod
multis tenebantur, & maxime prædicto Petro, & nō po-
tueraot ſoluere, obtinuerant a Papa per literas in forma
Breuis, vt committeretur cuidam iudici in partibus, qui
illas admitteret vocatis vocandis ad beneficium, c. per-
uenit, ſiue Duardus, & illos abſolueret a quibuſuis cen-
ſuris, quibus propter præmiſſa debita innodatæ fuiſſent,
& iudex delegatus citato Petro, qui erat in Curia per affi-
xionem ad Valuas eccleſiæ, illas abſolnerat; & Petrus hic
in Curia impetrarat literas Apoſtolicas io forma breuis,
& fecerat mihi committi ſubreptionem dictarum litera-
rum cum facultate extendeodi interdictum ad alias duas
3 eccleſias. Et ita Rota † dixit literas ſubreptitias, quia non
erat narratum cenſuras latas in curia per Rotam, ideo nō
propter ſubreptionē literarum exſecutorialium decre-
tarum poſt rem iudicatam, & articulus proprietatis pen-
4 debat in Curia, † & nulla erat abſolutio, quia non erat ci-
tatus Petrus reſidens io Curia, *iuxta formam literarum*.
Et conſenſere domini, quod iuxta formam commiſſio-
5 nis extenderetur interdictum. Et † licet opponeretur de
nullitate ſententiarum, quæ tranſierat in rem iudicatam;
quia tum alias in principio huius libri patet, nullitates &
iniuſtitiam ſeotentiæ fuere diſcuſſam, noluerunt hoc at-
tendere, ſed quia hodie mihi fuit inhibitum vigore ſpe-
cialis commiſſionis, potui alio modo procedere.

Decisio CCXXVII.

Vicentini matrimonii. 20. Maii. 1549.

Svmmarivm.

1 *Taxatio alimentorum mulieri præſtandorum in bonis mariti prædefuncti, fieri debent ſecundum liquidationem, & poſſibilitatem bonorum hereditariorum.*

EAdem die in cauſſa Viceotini matrimonii dubitaui,
1 † *ad quam ſummam ſint taxanda alimenta pro Nicolao.* Et Domini omnibus conſideratis taxarunt ad ſummam 100. ſcutorum ſalua facultate augendi & minuendi taxationes, prout melius liquidabāt bona, de quibus noo bene conſtabat partibus inter ſe diſcordantibus.

Decisio CCXXVIII.

Salamantinæ Abbatiæ. 20. Maii. 1549.

Svmmaria.

1 *Decretum exſecutorialium an vim obtineat diffinitiua, ita vt appellatio ab huiuſmodi decreto interpoſita in ſuſpenſo ipſam tenere poſſit exſecutionem.*

2 *Iudex vtramq; habens iuriſdictionem, licèt ſubrogatus in locū alterius iudicis, decernendo exſecutoriales tacite videtur pronuntiare de nō proſecuta appellatione.*

3 *Iuſta appellatio videtur ſi pars grauatum ſe oſtendit ex eo, quod iudex eadem die, qua decreuit exſecutoriales, etiam admiſit articulos in cauſſa appellationis.*

4 *Pendente cauſſa appellationis, an poſſit fieri progreſſus ad vlteriora abſq; eo, quod commiſſionis vigore terminus præfigatur ad finiendam cauſſam appellationis.*

5 *Commiſſio ſi clauſulam continet cum facultate ſi quid exſequendum fuerit, auditor exſequatur, ita debet intelligi, vt non eneruet auxilium appellationis, quod omnino tenet in ſuſpenſo ipſam exſecutionem.*

EAdem die in cauſſa Salamantinæ Abbatiæ, dubita-
1 ui, † *vtrum decretum exſecutorialium habeat vim diffinitiuæ, ita vt appellatio ab eo interpoſita ſuſpendat exſecutionem?* Et poſito quod ſic, *vtrum potuerit deueniri ad declarationem vſq; ad cōmiſſionem propoſitionis termini?* Et licet Fel. *in c. quoad conſultationem, col. 1. verſ. ex pronuntiatione, de re iud. &* Dd. maxime Aret. *in l. ſtipul. alien. ſolum. 3. ff. de verb. obl.* dicant, quod oon, tamen in caſu, de
quo agatur, dixere omnes nemine diſcrepante, decretum
hoc habere vim diffinitiuæ. Nam pars vna prætendebat
rem iudicatam, & porrexerat cōmiſſionem exſecutoria-
lium Simonettæ: alteram etiam cōnſtabat commiſiſſe, &
proſecutam fuiſſe cauſſam appellationis in tempore, &
hæc cauſſa fuerat commiſſa Staphileo, & ſic duplex cauſſa
pendebat, quæ agitabatur coram Borſio ſurrogato v-
triuſq;, quo ſtante, ad inſtantiam illius, qui prætendebat
rem iudicatam, fuerat pręſentata cōmiſſio Borſio & par-
ti aduerſæ præfixerat terminum, infra quem ſi de cōmiſ-
ſione, & proſecutione appellationis non doceret proce-
deret in cauſſa appellationis, tanquam ſubrogatus Simo-
nettæ. Vnde † dixere domini, quod cum haberet vtram- 2
que iuriſdictionem conditionaliter decernendo exſecu-
toriales, videbatur etiam tacite pronuntiare, nec coſta-
re de proſecutione appellationis, a qua ſi non fuiſſet ap-
pellatum, pronuntiatum remaoſiſſet illud negotium, &
propterea vim diffinitiuę habebat. Et ideo appellatio ſuſ-
pendebat. Et maxime grauabat, † & ideo iuſta fuit appel- 3
latio, & maxime, quia iudex eadē die, qua decreuerat ex-
ſecutoriales: admiſerat articulos in cauſſa appellationis,
& proſecutionis, quo ſtante, ſequitur etiam reſolutio ſe-
cundæ partis dubii: quia † ſi cauſſa appellationis peode- 4
bat, non potuerat ad vlteriorem exſecutionem procede-
re, abſq; eo, quod vigore commiſſionis præfigeretur ter-
minus ad finiendū cauſſam appellationis. Et licet in eadē
cōmiſſiooe diceretur † cum facultate, ſi quid exſequendū 5
fuerit, auditor exſequatur, ſuper quo pars aduerſa facie-
bat fundamentū: tamen dixere domini, quod nihil faciebat,
quia commiſſio loquitur conditionaliter, & ſtante, quod
appellatio ſuſpendebat, aliquid exſequendum non erat.

Decisio CCXXIX.

Toletan. matrimonii. 24. Maii. 1549.

Svmmaria.

1 *Fama contraria, & inter ſe pugnantes ratione concubinatus, an probari ſufficienter poſſint ex veriſimilitudinibus indiciorum iudici propoſitorum.*

2 *Subornatio teſtium ſi metuatur, & conſtet de metu illato teſtibus per potentiam partis, non ſatis probari poteſt veriſimilitudo indiciorum ad famarum contrariarū comprobationem ratione concubinatus ſubortarum.*

DIe 24. eiuſdem io cauſſa Toletana matrimonii, dubi-
taui, *ſtante probatione famarum matrimonii, & colluſione, de quibus in actis,* † *vtrum veriſimiliter poſſint famæ* 1
contraria, concubinatus, validitatis ſententiarum & libertatis Io. Baptiſta probari ſūcta veriſimilitudine ex his, quæ dicuntur de † *ſubornatione, & terroribus & minis factis teſtib.* 2
per Comitem Seniorem, & propter id quod habetur in proceſſu facto Vallis oleti in alia cauſſa, & multa hinc inde fuere deducta, de quib. in informationibus. Et domini fuere in opin. ex hoc ſolo non cauſſari veriſimilitudinem iſtā, oec ex eo dādam eſſe remiſſoriā, licet in eorum animis aliqd ſuſpicionis remaneret, maxime in proceſſu vallis oleti.

Decisio CCXXX.

In quadam cauſſa oullitatis proceſſus. 24. Maii. 1549.

Svmmaria.

1 *Procedi expenſis non ex integro ſolutis, non poteſt ad vlteriora ſtante ſic commiſſione, & ideo earum neceſſaria taxa eſt primario facienda, nec valet depoſitum de ſoluendo, ſed effectualis ſolutio expenſarum fieri debet, antequam procedatur.*

2 *Cupiens procedi in cauſſa, in qua vigore commiſſionis ad vlteriora progredi nō licet, niſi effectualiter ſolutis expenſis, debet facere taxam expenſarum, & illas ſoluere, non ille, cui ſunt reficiendæ expenſæ.*

EAdem die, quia in quadam cauſſa erat adducta nul-
litas proceſſus per cōmiſſionem, erat commiſſum iu-
dici, † quod refectis expenſis procederetur ad vlteriora, 1
& quia expenſæ non erant taxatæ, qui obtinuerat com-
miſſionem, volebat facere depoſitum voius Iulii, & pro-
cedere;

cedere, niſi effectualiter ſolutis expenſis, poſtquam com-
2 miſſio ita dictabat, † & quod debebat ille, qui volebat
procedere, facere taxationem expenſarum, & ſoluere,
non autem hoc onus ſpectabat ad illum cui reficiendæ
erant, alias ad illum ſpectaret.

Deciſio CCXXXI.

Vicentini matrimonii. 27. Maii. 1549.

Svmmaria.

1 *Taxatione alimentorum facta, antequam ad illorum ſolutionem procedatur, citanda eſt pars quæ ea conferre debet, ad relaxandum exſecutoriales alias decretas, & ad videndum alimenta decerni.*

2 *Taxatio alimentorum vbi facta fuerit ſi tamen nondum de iis decretum fuerit promulgatum, pro nunc adhuc non dicuntur deberi, ſtante etiam reſolutione facta illa deberi.*

Die 27. eiuſdem in cauſſa Vicentini matrimonii pete-
1 batur a me † poſtquam erant taxata alimenta ad cẽ-
tum aureos pro Nicolao, qui deberet procedere in
adhibere, ſoluere a die, quo anno elapſo illam non poſſe
denegare, reſolutumq; fuerat factum in plena audientia,
& illo die fuerat citata pars ad relaxandum exſecutoriales
alias decretas, & ad videndum decerni alimenta pro Ni-
colao, & Lucretia, pro qua tamen non erat reſolutum
poſſe decerni, & notarius more ſolito vltimarum audiẽ-
tiarum acceperat ſchedulam, deinde annotauerat hoc
modo, quod declarauerat exſecutoriales quantum ad a-
2 li... enta, dixi vlterius velle conſulere Rotam. Vnde † di-
xere Domini, quod quoad decretum alimentorum ni-
hil fuerat factum, & propterea non poterant ex nunc a-
liquo modo deberi, licet etiam reſolutum eſſet deberi, &
hoc etiam ſtante licet pars a decreto alimẽtorum appel-
lauerit, & cauſſam appellationis commiſerit, quia hoc
non faciebat, quod decretum eſſet factum, licet illi debi-
tores ne per... extenderetur poſtquam notarius acce-
perat ſchedulam, appellauerat, & cauſſam commiſerat.

Deciſio CCXXXII.

Pampilonenſis beneficii. 27. Maii. 1549.

Svmmaria.

1 *Mota quæſtione partis ſuper intruſione, & ſpolio beneficii ſi compareat prætenſus ſpoliator, & cedat in fauorem aduerſarii poſſeſſionem, neque vlterius compareat, niſi cum proteſtatione aduerſarium cui ceſſit nihil prætendere in iſtius beneficii poſſeſſione poſſe, & ob id ſe non debere moleſtari, ſi nihilominus iudex contra ipſum procedat condemnando in fructus, & vſque ad brachium ſeculare ſententia eſt iniqua ex eo, quod vocatus in ius paruerit iudicato, & incontinenti ceſſerit, neq; fructus vllos percepit.*

2 *Habens procuratorem in partibus ad accipiẽdum quæcunq; beneficia cadentia ſub ſuam exſpectatiuam, non poteſt acceptare ea quæ ante impetrationem exſpectatiuæ vacantia fuere.*

3 *Nemo ad ſpolium admittendum licet conſtitutus ſit procurator præſumitur habere mandatum cum id delictum contineat cuius exſecutio nullo mandato contineri poteſt.*

4 *Geſta per procuratorem aſſeriũ etiam ſub nomine principalis, non nocent ipſi principali ex quo incontinenti a die initæ vocationis omne ius ſi quod habebat in beneficii poſſeſſione in fauorem aduerſarii ceſſerit, tamen cum proteſtatione.*

5 *Soluens fructus in quos fuit condemnatus timore brachii ſecularis ex parte, exempli gratia, aureos centum cũ proteſtatione ſui iuris conſeruandi illo docto ad reſtitutionem eorum aduerſarius venit condemnandus.*

In vna Pampilonen. beneficii deſos dubitaui, *an Alphonſus eſſet bene condemnatus in fructibus?* Contra il-
1 lum † mota fuerat quæſtio ſuper intruſione, & ſpolio
huius beneficii, & ille comparuerat, & ceſſerat poſſeſſio-
nem ad fauorem illum in ius vocantis, & nunquam poſt-
modum comparuerat, niſi repetita proteſtatione, quod
in hoc beneficio aduerſarius nihil poterat prætendere,
& quod non debuerat moleſtari, nihilominus iudex con-
tra illum decreuerat ſententiam, & condemnauerat in
fructibus, quæ ſentẽtia tranſierat in rem iudicatam, quia
non fuerat appellatum, & fuerant decretæ exſecutoria-
les, & deuentum vſque ad brachium ſeculare contra iſtũ,
& fuit cõmiſſa liquidatio fructuum in partibus, ad quod
comparuerat iſte, & concordauerat de iudice, & conſti-
tuerat procuratorem in partibus, qui intenderet liqui-
dationi faciendæ, ſed tamen in omni comparitione pro-
teſtatus fuerat non recedere a prima proteſtatione, &
propterea domini dixere, quod ex quo incontinenti ceſ-
ſerat, & non conſtabat, quod aliquos fructus percepiſſet,
quod male & inique erat condemnatus. Et † licet iſte ha- 2
beret procuratorem in partibus ad accipiendum quæ-
cunq; beneficia cadentia ſub ſua exſpectatiua, & eorum
capiendã poſſeſſionem, & vigore huius mandati poſſeſ-
ſionem accepiſſet, & in partibus fere per duos annos li-
tigaſſet, ſuper conſeruatione huius poſſeſſionis, & pro-
pterea contra principalem ſuum eſſet commiſſa cauſſa
in Curia ſuper ſpolio, tamen ex quo mandatum non ſe
extendebat ad hoc beneficium cum non caderet ſub ſua
exſpectatiua, quia iam per multos menſes ante exſpecta-
tiuam eõceſſam vacauerat, vt planum erat. Et eſto, quod
eſſet comprehenſum non † habebat mandatum ad ſpo- 3
liandum, & ſic ad delinquendum, quod ea quæ erant fa-
cta per ſuum † aſſertum procuratorem eius nomine, ſibi 4
non nocebant, cum ſtatim, quod vocatus fuerat in iudi-
cium ceſſerat poſſeſſionem ſi quam habebat in fauorem
aduerſarii. Et † quia iſte de fructibus, de quibus erat con- 5
demnatus ſoluerat timore brachii ſecularis centum au-
reos, & obtinuerat commiſſionem, quod in hunc euen-
tum ſibi deberent reſtitui, & terminos ſeruauerat, dixe-
runt domini me debere condemnare aduerſarium ad il-
los ſibi reſtituendos.

Deciſio CCXXXIII.

Senenſis prædii. 27. Maii. 1549.

Svmmaria.

1 *Actio partis quæſita, an remitti poſſit ſine ſolemnitatibus a iure requiſitis in alienatione rei eccleſiaſticæ immobilis.*

2 *Venditio medietatis prædii ſi fiat recepti ſolutione in parte, an pactum, quod reliqua ſolutione nondum facta non debeat transferri dominium in ementem, ſit obligatorium, ita vt ſeruari debeat.*

3 *Soluens reliquum vigore pacti in venditione propoſiti actionem ſibi quærit, ita vt domini translatio amplius retardari non poſſit.*

4 *Prædium habitum ex cauſſa venditionis, vel res aliqua immobilis a prælato, vel eccleſia, vt non poteſt ſine ſolemnitatibus requiſitis alienari, ita & actio ad iſtud competens eodem modo ab eodem prælato prætermiſſis debitis ſolemnitatibus cedi non poteſt in præiudicium eccleſiæ, limitationem eius vide infra nu. 9.*

5 *Iudicium idem de actione ad rem competente, quod de re ipſa habetur.*

6 *Præiudicare poteſt in rebus quærendis ipſe prælatus ſuæ eccleſiæ quantumcunq; ipſi eſſet quæſita actio, ſecus in iam quæſitis.*

7. *Repudiare poteſt etiam ea prælatus in præiudiciũ ſuæ eccleſiæ ad quæ ſibi iam actio fuit quæſita ex opinione Iaſonis.*

8 *Vendens partem prædii, & non tradens, accepta ſolutione ad eam tenetur, aut ad reſtitutionem integram pretii tempore contractus ſoluti.*

9 *Pecunia Religionis depoſita in banchũ eo fine, vt in ſtabilium emtionem conuertantur, non poſſunt ad alios effectus expendi, nec reſtitui emtori, ſed illud ſtabile remanere emtum penes emtorem pro religione.*

EAdem die in vna cauſſa Senenſis prædii fuit dubita-
1 tum, † *vtrum actio quæſita præceptori potuerit remitti*
ſine ſolemnitatibus, alias de iure requiſitis in alienatione rei
eccleſiæ immobilis? Quidam enim vendiderat prædium di-
midiũ præceptori S. Ioan. Hieroſolymitani ementis pro
ſe, & nomine præceptoriæ, pro certo pretio, cuius pars
2 tunc fuerat ſoluta ad 100. † quod reliquum infra trien-
nium ſolueretur, & interim donec pretium ſolueretur,
3 non transferretur dominium. Vnde † alias fuerat dictũ, a-
ctionem ex hoc contractu fuiſſe quæſitam præceptori, vt
poſſet, ſoluẽdo reliquum pretii agere ex vendito ad par-
tem fundi ſibi venditi, qui præceptor non ſolum ſoluerat
reſiduum pretii. Imo pretium, quod tempore venditio-
nis numerauerat, erat ſibi ſolutum. Ex quo dicebatur, id
4 non potuiſſe fieri, † quia ſicuti prædium, ſi habuiſſet non
potuiſſet alienare ſine ſolemnitatibus, eodem modo nec
5 actionem ad illud competentem, cum † iudicetur de a-
ctione prout de re ad quã competit, *vt per gl. Bar. & Ang.*
in auth. de non alienandis aut permutand. rebus Eccleſiæ, in
prin. & per Bar. in l. poteſt, de auctor. tutor. per Abb. in c. nul-
li, de reb. eccleſiæ non alien. Domini tamen dixere contra-
6 rium, † quia in quærendis prælatus poteſt præiudicare ec-
cleſiæ ſuæ, *per no. per gl. in c. ſi. q. 6. per Imol. in c. paternitatis,*
de donat per Abb. in c. verum, de cond. appoſit. Et ẽt verum
eſt quantumcunque prælato eſſet quæſita actio, *vt latiſſi-*
me per Iaſ. qui dixit hanc communem in l. hoc legati. ff. de leg.
7 *1.* Nam † vult, prælatum poſſe repudiare, ad quod ſine du-
bio erat quæſita actio..... in caſu noſtro eſſet euentualis
ſi infra triennium ſoluiſſet. Et domini maxime pondera-
runt, quod ſucceſſor in beneficio petierat partem dicti
prædii in ciuitate Senarum, in qua contractus fuerat ce-
8 lebratus, † & fuerat iudicatum venditionem tenere ad
traditionem prædii, vel ad reſtitutionem integram pretii
tempore contractus ſoluti, & ſententia tranſierat in rem
iudicatam, & fuerat exſecuta: quia tamen aliquo modo
9 conſtabat, licet nõ plene, quod † pecuniæ ſolutæ pro iſto
prædio erant præceptoriæ, & depoſitæ in banco cum hoc,
quod non poſſent moueri, niſi conuerterentur in em-
tionem alicuius prædii. Quod, ſi de hoc plene conſtaret,
pecuniæ eſſent male reſtitutæ, & ſolutæ, & poſſent repeti,
non autem prædium. Dicebant etiam, quod pars pecu-
niarum reſtitutarum emtori erat pro maiori parte expo-
ſita in emtione alterius prædii, quod etiam nunc poſſide-
batur per præceptorem Modernum, qui litigabat, quod
tunc quoad illam partem prædii res eſſet ſine aliqua dif-
ficultate, quia tamen hoc etiam plene non conſtabat,
non fuit facta vis ſuper hoc.

DECISIO CCXXXIV.

Tullen. Meten. matrimonii. 27. Maii. 1549.

SVMMARIVM.

1 *Conſuetudo in inſtrumentis matrimonialium, ſi diuerſa ſit pro locorum diuerſitate probanda eſt ab illo, qui eam allegat.*

IN cauſſa Tullen. Meten. matrimonii fuerat eadem die
1 dubitatum, † *vtrum conſuetudo perficiendi inſtrumentũ,*
de quo agitur eſſet ſeruanda, & quod probaretur. Et prius
fuerat dubitatum, *vtrum probaretur conſuetudo?* Tamen,
quia hæc cauſſa multas habebat difficultates, nec poterat,
ante ferias expediri, fuit dictũ, quod erat bonum in cauſ-
ſa ſuperſedere, & ita dubia non fuere propoſita.

DECISIO CCXXXV.

Deſertionis appellationis, vltima Maii. 1549.

SVMMARIA.

1 *Commiſſio & decretum exſecutorialium, an extinguãt litem ſuper cauſſa deſertionis, vel non deſertionis appellationis.*

2 *Decretum exſecutorialium, cum per illud videatur pronuntiatum ſuper cauſſa appellationis, & ita negotium diffinitum, habet vim diffinitiuæ.*

3 *Commiſſio, ſi ſit conditionalis dans iuriſdictionem ſuper vna cauſſa, vel ſuper alia, propter illam dictionem, vel, non poteſt extendi ad vtramque.*

4 *Iudex decernens exſecutoriales non docto a parte de proſecutione appellationis intra terminum præfixum ſibi, tacite videtur innuere appellationem eſſe deſertam, & ſic firma manet ſententia tanquam diffinitiua.*

5 *Iudex dans exſecutoriales, & eadem die admittens articulos ad probandum proſecutionem appellationis, an hoc facto nullitas actorum argui poſſit.*

6 *Commiſſione duplici facta iudici, quarum vna decretũ exſecutorialium continet, altera præfixionem termini parti ad docendum de proſecuta appellatione, non poteſt decernere exſecutoriales, niſi prius de deſerta conſtiterit appellatione.*

DIe vltima Maii dubitaui prout ſupra addendo ad pe-
titionem partis, † *an per commiſſionem, & decretum* 1
exſecutorialium fuerit extincta lis inter Franciſcum,
& Didacum ſuper cauſſa deſertionis, vel non deſertionis ap-
pellationis? Nam in alia audientia dixere domini, quod 2
per † decretũ exſecutorialium iudex videbatur pronun-
tiaſſe ſuper cauſſa appellationis, & ita negotium illud dif-
finierat, propter quod tale decretum habebat vim diffi-
nitiuæ, quod nunc reuocabatur in dubium: quia cum eſ-
ſent duæ cauſſæ, licet eſſent decretæ exſecutoriales, tamẽ
alia ſuper deſertione appellationis manebat. Sed ego di-
cebam, † quod cum commiſſio, de qua nunc agitur, eſſet cõ- 3
ditionalis dando iuriſdictionem ſuper vna cauſſa vel alia,
non aũt ſimul ſuper vtraque. Nam ita cantabat commiſ-
ſio, quod præfigeretur terminus, intra quem ſi doceretur
de vltima proſecutione appellationis, tanquã ſubroga-
tus Simonettæ, † aut quod volebamus dicere, quod de- 4
cernendo exſecutoriales, & ſic procedendo in negotio
exſecutiuo, pronũtiauerat tacite appellationem eſſe de-
ſertam, & nihil legitime docto de proſecutione, ſicut in
veritate nõ erat doctum, & ſic ſtabat deciſio firma ſuper-
ius facta: aut volebamus dicere, quod remanebat adhuc
negotium appellationis, prout etiã videbatur iudex vel-
le, quod remaneret, † quia eadem die, qua dederat exſe- 5
cutoriales, admiſerat articulos ad probandum proſecu-
tionem appellationis, & tunc decretum exſecutorialium
erat nulliter factum, cum ad vnum tantum vel alterum
haberet iuriſdictionem, vel procedẽdi, vel ſaltem omnia,
quæ poſtmodum ſubſecuta fuere, erant nulla, † quia de- 6
bebat vigore, vel primæ, vel alterius commiſſionis præfi-
gere terminum ad effectũ, vt finiretur negotium deſer-
tionis appellationis, antequam procederet ad exſecutio-
nem vlteriorem, & iſtud placuit omnibus dominis.

DECISIO CCXXXVI.

Toletani matrimonii, vltima Maii. 1549.

SVMMARIA.

1 *Teſtium multitudo noniter producendorum iuxta depoſitione teſtium in antiqua remiſſoria examinatorum, an probet veriſimilitudinarie famam concubinatus ſubortam.*

2 *Fama colluſionis, etiam per teſtes quamplures probata onerauitur per famã de matrimonio, quæ pluribus multo teſtibus fuit aſſerta ad fauorem mulieris, & bonæ fidei eiuſdem ac prolis etiam legitimationem.*

3 *Specialiter quæ articulari debent, ſi non eo modo, quo requiritur, fuerint deducta non proſunt articulanti.*

4 *Remiſſoria propter damnum irreparabile debet eo modo concedi, illaque forma, vt omnem penitus nociuam diluat ſuſpicionem.*

EAdem die in cauſſa Toletani matrimonii dubitaui,
præſuppoſito, quod fama concubinatus validitatis ſen-
tentiarum, & libertatis Io. Bap. per Ioannem minorem
articulata ſint eleuaniet, & no fuerint aliæ ſ[illegible] ſic e produ-
cta ad articulandum, nulla vnquam fuit fama matrimonii
inter Io. Baptiſtam, & Ioannem, quod fuerit fama publica de
ſententiis:

1 *ſententiis, † vtrum ſit veriſimile famas publicas poſſe probari, nedum ex deductis in proximo præcedenti dubio, ſed etiam ſumta veriſimilitudine ex multitudine teſtium, quos Dominus Ioannes minor examinare intendit ſtante etiam, quod aliqui teſtes quos referam in remiſſoria antiqua fecerant mentionem de fama concubinatus, & quod forſan 20. teſtibus in partibus nulliter examinatis, etiam pro fama ſuper dictis famis productis.* Et domini nulla habita conſideratione de fumo de quo in puncto ex rationibus de quibus alias, tunc ſuper illis fuit dubitatum inclinare pro remiſſoria ea ratione, quia etiam data prioritate oppidi Terroſon 300. vicinorum, & ex aduerſo præſup-
2 ponebatur, & præſuppoſito, quod fama † colluſionis etiam eſſet probata per 25. teſtes, quamuis qoindecim tantum inter teſtes Comitis inuenerim, & 6. item teſtes licet de populo non ſe reſtrinxerant ad famam colluſionis tanquam ad illam, quæ ſibi nocebat, quia fama matrimonij per multo plures erat probata, non poterat nocere quominus Beatria eſſet in bona fide, & ſic proles eſſet legitima propter ſententias latas contra matrimonium, vnde erat neceſſe, qood conſtaret fama colluſionis ſententiarum ad cauſſandom malam fidem, tamen erat poſſibile, quod multo plures exſtarent, tamen propter loca multa circumuicina, quæ in die nundinarum concurrebant ad locum de Terroſon, & data poſſibilitate, etiam erat veriſimile propter ſuſpicionem examinatorum, pro parte Comitis, de quibus alias fuit di-
3 ctum, vt ex præſuppoſito ſecundo, † quia iſta validitas ſententiarum contra colluſionem probatam non erat ſpecialiter articolata, ex quo etiam reſultabat qualis eſſet læſio in minore, licet alias ex hoc eſſet ſpecialiter in-
4 formatum, & dictum contra, eo maxime † inclinabant pro remiſſoria, propter damnum irreparabile, quæ etiam deberet dari modo, & forma, quæ omnem penitus ſuſpicionem dilueret. Dixere etiam ſe deſiderare, quod ad Curiam dedocerentur aliqui teſtes ex parte petentis remiſſoriam pro fumo.

Decisio. CCXXXVII.

Aſtoricenſis Sancti Brixini. 3. Iunij. 1549.

Svmmarivm.

1 *Teſtes de antedatione deponentes ſi non ſint vnanimes in depoſitione determinata diei non releuant.*

Idem ſi non concordent in poſitione oppidi in quo gratia dicuntur expedita, num. ſeq.

Die tertia Iunij Aſtoricenſis Sancti Brixini, dubitaui, an teſtibus examinatis, qui legentur, eſſet ſuſpicio antedationis, & quia altera pars, quæ opponebat de antedatione, habuit publicationem, & informando non nocebat, quod in dubium reuocaretur vtrum teſtes probarent, vel non, fuit neceſſarium pro-
1 cedere, † ſolum opponebantur quædam, ex quibus teſtium depoſitiones videbãtur ſuſpectæ prout erat, quod pars teſtiom videbatur dicere, qood Cardinalis Viſeo Legatus qui prouiderat eis… in ſecundo interrogatorio dicebant, quod Cardinalis ingreſſus fuerat Barchinonem 14. Nouembris, cum tamen vna ex duabus ſupplicationibus, quæ erat data, erat die 13. menſis, & ſic eorum depoſitio præualeret, tamen hoc dictum aliquid
2 ſuſpicionis generabat. Opponebatur † etiam, quod ſecundus, ſeatus & octauus teſtis dicebant gratias fuiſſe expeditas in oppido de Monchada, eum tamen gratia cãtaret Barchinonen. prout ſæpiſſime datæ partitæ fuere alias datæ, item legi Dominis depoſitionem Cardinalis mei exemplatam, qua atteſtabatur ſupplicationes ſignatas, & expeditas Barchinonẽ, adeo quod materia viſa fuit ſuſpecta, & mandarunt cauſſam concordari, alia etiam adducebantur.

Decisio CCXXXVIII.

Clomacenſ. bonorum. 3. Iunij. 1549.

Svmmaria.

1 *Locatio facta ante erectionem præpoſituræ, vel diſmembrationem à monaſterio certis hoſpitibus, an probet iam erecta præpoſitura, cui certa bona attributa fuere, poſſeſſionem pro monaſterio.*

2 *Bona omnia ante erectionem præpoſituræ ſi fuerunt monaſterij tamen quæ nũc propoſitus poſſidet, quam quæ monaſterium, ſecuta poſtmodum diſmembratione à monaſterio quædam fuerint in erectione præpoſituræ illi applicata, non tamen in ſpecie conſtat, vel indiuiduo, quæ ea ſint, qualiter veniat probanda poſſeſſio illorum à nouo titulari.*

3 *Actus poſſeſſoris, vt ſolutio pro incisione lignorum facta, & paſcuis pecorum ſi fiant agentibus prælati prætendentis poſſeſſionem locorum, in quibus tales actus exerciti fuere, an probent poſſeſſionem.*

4 *Agentes in locis exercentes actus poſſeſſorios pro ſuo principali, de quibus eſt controuerſia, vbi non conſtiterit de eorum mandato ad poſſeſſionem acquirendam transmiſſo cum id neceſſario requiratur, non acquirunt poſſeſſionem iſtorum locorum ſuo principali.*

5 *Poſſeſſoris actus geſti per prælatum in locis, de quibus lis mouetur ratione poſſeſſionis non obſunt monaſterio, nec illud ſua poſſeſſione priuare non conſtito de ſcientia monaſterij eo magis ſi facti tales actus fuerint in locis longe diſſitis à monaſterio, & ſyluestribus, ex quo non difficulter prætendi ignorantia à monaſterio poteſt.*

6 *Monaſterium ignorantiam prætendens actuum poſſeſſoriorũ à parte aduerſa vtpote in locis remotis longe à monaſterio exercitorum, ſuam poſſeſſionem amittere non poteſt.*

7 *Cardinalis habens monaſterium in commendam ante erectionem præpoſituræ, & illud poſſidens qui facta erectione fiat præpoſitus, continuans quo ad bona præpoſituræ aſſignata prius habitam poſſeſſionem, ex mutatione tituli facta vtpote cum ex commẽdatario factus fuerit propoſitus, non requiritur noua acquiſitio poſſeſſionis.*

Eadem die in vna Clomacen. honorum dubitaui, *cum ante erectionem præpoſituræ factã de anno 1492. omnia bona, de quibus agitur, eſſent monaſterii, & per ipſum † monaſteriũ ſtante monaſterio hoſpitium locatum, 1
qui ab ipſo Monaſterio hoſpitium huiuſmodi conducebant, poſſideretur etiam in erectione huiuſmodi ſiue diſmembratione pars bonorum Monaſterij, & applicata præpoſituræ, vt propterea quia Præpoſiti ex parte teſtes deponunt probent ſufficienter primum extremum præpoſit. priuati etiam ad poſſeſſionem Monaſterij, & aliter quod prætenſa poſſeſſio ſit reſtituibilis, maxime ſtantibus eorum dictis, & inſtrumentis locationis per Monaſterium productis præpoſitus agebat ſpolio contra Monaſterium.* Et alias fuit reſolutum optime probari, tam primum quam ſecundum extremum ea parte præpoſiti, quia tamen alias † omnia 2
iſta bona tam quę poſſidebantur per Præpoſitum, quam per Monaſterium, erant huius Monaſterij etiam quantumcunqoe pars eſſet diſmembrata à Monaſterio, & applicata præpoſituræ, in eius erectione tamen non conſtabat quæ ſint iſta bona, neque conſtabat de aliquo indicio poſſeſſionis ipſius præpoſiti. Vnde dicebatur ex parte Monaſterij, quod † licet teſtes præpoſiti proba- 3
rent aliquos actus poſſeſſorios peractos per agẽtes præpoſiti, & per multum tempus proot erant quod incidentes ligna, & paſcentes beſtias, in locis de quibus agebatur ſoluiſſent pro paſcuis, & lignis agentibus pro Cardinale, tum per hoc non erat quæſita poſſeſſio ipſi præpoſito † cum etiam conſtaret, quod eſſent agentes pro 4
Cardinale in illis locis, non tamen habebant mandatum ad acquirendam poſſeſſionem, qoi requirebatur,

l. 3. §. per procuratorem. ff. de acq. poſſ. Vnde Monaſterium non dicebatur ſpoliaſſe, ſed ſuam antiquam poſſeſſio-
5 nem continuaſſe, † & actus poſſeſſorij, de quibus ſupra, facti ex parte præpoſiti non potuerunt priuare Monaſterium poſſeſſione ſua, cum de Monaſterij ſcientia non conſtaret, & erat etiam in actis, f[...]tos huiuſmodi actus poſſeſſorios in locis ſylueſtribus, [...]tis remotis a
6 Monaſterio, † vnde de facili poterat Monaſterium prætendere ignorantiam poſſeſſionem ſuam amittere. *leg. clam poſſidere, §. quia ad nundinas. ff. de acquir. poſſeſſ.* Sed
7 ex aduerſo dicebatur, quod ex † quo Cardinalis Ferrarienſis antiquus ante erectionem præpoſituræ habebat hoc Monaſterium in Commenda, & illud poſſidebat, & facta erectione præpoſituræ ipſe etiam fuit factus præpoſitus, quoad bona aſſignata præpoſituræ, continuauit illam poſſeſſionem quam prius habebat, mutato ſibi titulo, nec noua acquiſitio requirebatur, ideo illi actus poſſeſſorij facti per agentes ſuos proſunt ad continuandam illam poſſeſſionem ſuam, & ideo bene dicitur probatum eſſe primum extremum. Et de ſecundo nō dubitatur, ideo reſtituendus erat non obſtante inſtrumento locationis ex aduerſo producto, quia non conſtabat q̄ habuiſſet effectum, nec proderat ignorantia Monaſterij allegata, quia dato initio poſſeſſionis, continuatio vltra decennium non tollebat difficultatem. Et ita omnes domini reſoluere.

DECISIO CCXXXIX.

Hiſpalenſis portionis. 3. Iulij. 1549.

SVMMARIA.

1 *Succedens in ius alterius per vim coadiutoria, contra quem tres conformes ſententia antea fuerunt prolata vtrum ex hoc aliquod capiat nocumentum.*

2 *Sententia lata tres etiam conformes contra primam coadiutorem in cuius ius ſucceſſit alter, nō eneruant ius ſecundi, eo non citato & inſcio cum potuerit primus pœnituiſſe, & colluſiſſe cum aduerſario, & ideo permiſiſſe contra ſe ferri ſententias.*

1 EAdem die in cauſſa Hiſpalen. portionis, † dubitaui, *an tres conformes lata contra Ioannem Martinum nocerent Gaſpari del Rio, qui ſucceſſit in ius Ioannis per viam coadiutoria.* Et omnes domini dixere abſque a-
2 liqua contradictione, quod † ex quo Gaſpar ius habebat propter ſuam coadiutoriam ridiculum erat dicere, quod per ſententias latas contra per coadiutorem primum eo non citato, & inſcio illud ius eſſet ſublatū, quia potuit Ioan. Martinez coadiutorem pœnituiſſe, & propter hoc permiſiſſe contra ſe ferri ſententias, & colluſiſſe cum aduerſario, vnde omnino erat audiēdus: quia tamen aduerſarius non contentus iſta reſolutione petebat iterum audiri, alia vice dubitaui, & dicetur vlterius ſi quid noui deductum fuerit.

DECISIO CCXL.

Toletani Matrimonij. 7. Iunij. 1549.

SVMMARIA.

1 *Colluſione probata in cauſſa matrimoniali fama contraria an probari poſſint per multitudinem teſtium, vel per teſtes ſaltem, qui pro veriſimilibus habentur.*

2 *Colluſio prætenſa, & allegata in matrimonio, & fama pariter contraria ſolum teſtibus poſſunt comprobari.*

3 *Teſtes in Curia examinati ſi criminaliter inquiſiti fuere, fidem non faciunt, cum non ſint omni exceptione maiores.*

4 *Remiſſoria non facile cōcedi debet a iudice in caſu quo agitur de præiudicio irreparabili incidente in rem alicuius mulieris, vel pupilli.*

5 *Articuli dati ſi pariant nō modicam ſuſpicionem fraudis, non eliciunt remiſſoriam.*

6 *Teſtes ad Curiam etiam ex remotis partibus adducendi ſunt aliquando, & ſi non quamplures, ſaltem aliquot, ex quorū depoſitione veritas elici poſſit de famis contrariis controuerſis, in quo eorum depoſitione mutila pro ſuppletione remiſſoria poteſt concedi.*

7 *Curia Romana teſtes etiam ex longe diſſitis prouinciis acciri Romam iubet, vbi timor ſubortus eſt ſubornationis, vel etiam ſuſpicio facta calumnia.*

8 *Pœna certa comminatio fieri poteſt parti, qua ſe probaturam obtulit articulos, de quib. quæſtio eſt ſuborta a iudice, qua ipſo facto incurratur in euentum non facta probationis.*

9 *Facultas probandi, an ob præſumtam calumniam alicui partium in iudicio conſtituta denegari poſſit.*

10 *Probatio articulorum controuerſorum nulli partium vnquam denegatur a iudice, ſed modus probandi frequenter, & improbatur, & denegatur.*

11 *Teſtes ad formarum probationem faciendā ex locis deducendi ſunt vbi veriſimiliter fama, de qua agitur potuit vigere etiam longo a Curia remotis ſtanto poſſibilitato & amplis redditibus pro cuius fauore futura eſt depoſitio, præſertim cum ex veriſimilibus talis probatio fieri debeat.*

DIe ſeptimo eiuſdem in cauſſa Toletani Matrimo-
nij, dubitaui, *ſtante † probatione famarum matrimonii a colluſione, de qua in actis, vtrū veriſimiliter poſſent fama contraria concubinatus, validitatis ſentētiarum, & libertatis Ioannis Baptiſta probari per teſtes perplures, vel ſaltem veriſimiliores, vt dicta probatio tollatur, præſuppoſitis famis pro releuantibus, ſuper quo dubio inſinita hinc inde deducta fuere.* Et maxime conſiderarunt domini, 1
qnod † materia iſta tota teſtibus terminabatur, & non 2
deerant multæ ſuſpiciones ex parte Annæ Gundiſaluæ, & Comitis ſenioris qui tempore aliarum remiſſoriarum viuebat, & non modicum aggrauabant ſuſpicionem teſtes † in Curia examinati, & criminaliter inquiſiti quibus nullam fidem adhibendam Dominus Decanus noſter procurauerat, licet Annam Gundiſalitam ſubornatione abſoluiſſet: Nam ſi alias teſtes ex parte Annæ eſſent etiam omni exceptione maiores, non eſſet veriſimile famas contrarias poſſe probari, & ideo denegandam remiſſoriam: tamen prædictis non attentis videbatur dicendum † contrarium, & maxime cum tractaretur de præiudicio irreparabili minoris, ſed tamen ex aduerſo infinita contra minorem, & eius matrem & eorum agentes adducebantur, quæ non minus reddebāt illos ſuſpectos, viſum fuit ſatis periculoſum huic remiſſoriam concedere. Et † fuit eriā per aliquos conſideratū, quod ex variis articulis datis ex parte minoris non modica oriebatur ſuſpicio: nam ſi ſolum innixi fuiſſent probandis famis de quibus in dubio, vtique veriſimile foret has deduxiſſe, credētes illas addita remiſſoria poſſe probari: ſed multo plum articularunt, & quando voluerunt probare Ioannam prius contraxiſſe cū alio, qui adhuc viuebat tempore contracti matrimonij cum Io. Baptiſta, quandoquidē Io. prius habuerat rem cum fratre Io. Baptiſtæ, & nunc alia intendunt, adeo quod non quærunt remiſſoriam, quia de iure ſuo certo confidunt, ſed ſolum pro materia dilatanda, & pro probando eo quod non eſt verum, adeo quod fuere in hac opinione domini pro maiori parte, † quod agentes pro minore 6
adducerent teſtes ad Curiam, & ſi non ad ſufficientiam, ad minus duodecim, ex quibus poſſit haberi aliqua notitia veritatis, pro quorum probatione ſupplenda, poterit dari poſtmodum remiſſoria, & ad hoc in informationibus pro parte Didaci datis, † quod teſtes ſint ad Co- 7
riam adducendi, quandō eſt timor ſubornationis. vel calumniæ, *allegabatur Hoſtien. in ſumma de teſtibus, quod allegat Azo etiam ibidem. & refert, & ſequitur Dom. de S. Georgia in l. dedit, §. tutor, colum. 2. verſic. & vltimus, ſecundum Angel. ff. qui ſatiſdare cogantur, not. per Ioannem Andream, in c. præſentium, col. 3. verſic. dicit Arch. quod*

vidis

*vidit dubitari, de teſtibus libro tertio, & facile not. per gloſſ.
penultimam, in fine, in capit. de ſtatutis pro offerendo, de re-
ſcript. in ſexto*, & ibi Ancharan. poſt Franc. tenet, quod
8 poteſt † etiam iudex comminari certam pœnam, quam
ipſo facto incurrant, in euentum nõ probationis. Quod
etiam firmat Alexander *in leg. prima, in princip. colum. fi-
nal. verſic. & quod ſi reſpiciatur, & Iaſ. colum. penult. ff. ſi
quis ius dicen. non obtemper.* Et ad articulata per partem
9 aduerſam, † quod per præſumtam calumniam non ſit
deneganda facultas probandi, *vt per Bartol. in leg. pri-
ma, colum. penult. vel fin. verſic. final. ergo dico, & qui a-
ctus non poſſ. Afflict. deciſ. 312. cum aliis.* Dicebatur
10 probationem non denegari, ſed modum probandi,
quod eſt arbitrium reſtringi, vt aliqui teſtes ad Cu-
11 riam adducantur, quod † facile erat minori qui comi-
tatum tanti reditus poſſidebat, & famæ iſtæ quæ præ-
tendebantur erant veriſimiliter potius probandæ per
habitantes in loco de Torrezon. vbi fama deberet vi-
guiſſe, & ſic per vaſallos, & ſubditos minoris, qui de fa-
cili, vt obediant domino ſuo etiam libentiſſime ad Cu-
riam venirent.

Decisio CCXLI.

Hiſpalenſis portionis. 12. Iunij. 1549.

Svmmaria.

1 *Coadiutor non debet admitti ad coadiutoriam litigio-
ſam, niſi viſis primo eius iuribus productis an releuã-
tia ſint, ſtante ſuſpicione calumniæ.*

2 *Iudicialiter venit audiẽdus coadiutor qui arguitur ca-
lumniari, conſtito de contrario, ex eo vel maxime,
quod offerat ſe ſtare velle vnica promulgationi ſen-
tentiæ, ſi hoc idem ſe facturos polliceantur aduerſarii.*

DIe 12. eiuſdem iterum propoſui dubium in cauſſa
Hiſpalenſis portionis, quia agentes pro Alexandro
Romer qui nitebantur ſententiis, quæ alias contra quo-
ad vitium datæ erant, prætendentes coadiutorem non
debere audiri, & ſtantibus tribus conformibus: cuius
contrarium ſuperius reſoluerunt domini: nunc autem
1 dicebant ſaltem Rotam † antequam admitteret coad-
iutorem Ioannem Aloyſij, debere inſpici, an iura, quæ
producebantur, eſſent releuantia? quia calumnioſe con-
tra tres conformes nitebantur, & Alexandrum poſſeſſo-
2 rem moleſtabãt: & domini perſtiterunt † coadiutorem
eſſe iudicialiter audiendum, vt coadiutoriam defende-
ret, maxime quia non videbatur calumniari; eo quia of-
ferebat ſe velle ſtare vnicæ ſententię ſi aduerſarij hoc fa-
cerent, vel ſaltem ſi vellent ſtare duabus, cum ipſe eſſet
paratus ſtare vnicæ.

Decisio CCXLII.

Zamorenſis parochialis. 12. Iunij. 1549.

Svmmarivm.

1 *Remiſſoria dari poteſt parti, quæ duas ſententias con-
formes reportauit, & medietatem fructuum percepit
atteſtante notario.*

IN cauſſa Zamoren. parochialis de Cauagnas, dubita-
1 ui, † *vtrum eſſet danda remiſſoria ſtante fumo, de quo in
actis?* Et dixere domini dandam eſſe Frãciſco, qui duas
ſentẽtias conformes reportauerat, & quia habebat ſuf-
ficienter fumum ex fide notarij atteſtantis medietatem
fructuum arrendatam fuiſſe tantum, quæ aſcendebat,
ad ſummam 40. duc. contra quam fidem pro euitando,
quod non faceret fumum, firmarunt domini, ideo dixe-
runt dandam eſſe remiſſoriam.

Decisio CCXLIII.

Lunenſ. Sarzanenſ. Iuriſpatron. 12. Iunij. 1549.

Svmmaria.

1 *Iuſpatronatus in beneficio tanquam dominus loci præ-
tendens ex immemorabili tempore præſentationis fa-
cta a dominis iſtius loci, in quo eſt beneficium, an in-
fringere poſſit ſententiam latam in forma probãtis iu-
repatronatus probato.*

2 *Inſtrumenta producta in fauorem Monaſterii aſſe-
rentia Abbatem eſſe dominum loci, non ob id confir-
mant iuspatronatus beneficij in eo loco ſiti, ſtãte quod
adeo antiqua ſint, vt & probationem domini aſſeren-
tis præſentationem factam a ſe a tempore immemora-
bili infringere non poſſint.*

3 *Iuſpatronatus in dubium vocatum aſſertum a patrono
a tempore immemorabili actuum præſentandi ex no-
na reædificatione, & dotatione vt re acquiri, ita pro-
bari poteſt.*

4 *Patroni aſſerentes ius ſibi competere præſentandi a tem-
pore immemorabili vbi ab annis centum alios ab illis
dominos ius præſentandi illud habuiſſe inſtrumento
probetur an id illis ita probatum obeſſe poſſit.*

EAdem die in cauſſa Luneuſ. Sarzanenſ. iuriſpatrò-
natus, dubitaui, *poſito pro nunc,* † *quod ſententia anti- 1
qua noniter producta ſit in forma probantis, vtrum tol-
lat probationem per Adam, qui prætendebat iuſpatronatus
ſpectare ad ipſum, tanquam Dominum loci illius vbi erat
beneficium, quod ab immemorabili tempore citra, ſemper
domini illius loci præſentarunt tanquam Patroni.* Adeli-
dendam iſtã probationem † erant producta quędam an- 2
tiqua inſtrumenta quorum vnum erat celebratum de
anno 1514. in quibus inſtrumentis continebatur quod
monaſterium iſtud, ſuper cuius iure patronatus erat
lis, quod haberet Abbatiam & Monachos, & eſſet ele-
ctum, & quod plus eſt quod Abbas eſſet dominus loci,
& iſtis prætendebatur elidi ſeu ſaltem debilitari proba-
tionem per Adam factam. Sed dixere domini, quod iſta
inſtrumenta erant adeo antiqua quod percutiebãt tem-
pus immemorabile probatum, & adeo, quod ſtabant iſta
ſimul quod de tempore iſtorum inſtrumentorum non
eſſent iſta ſimul Monaſterium iuriſpatronatus, ſed ex
poſt ſicut iſtud Caſtrum cœpit habere dominos: Nam
potuerunt acquiſiuiſſe iuſpatronatus iſti domini reæ- 3
dificando & dotando iſtud, & quando, & quod ab im-
memorabili tempore, vt teſtes deponebãt, domini prę-
ſentauerint. Et pro affirmatiua allegabatur Aymo. *in
tractat. de antiq. tempor. in prima parte, numer. 320. verſi.
plane, qui alleg. Corn. conſi. 142. colum. 3. ad fin. libr. & fa-
cit quod in ſimili dicit Afflict. in deciſ. 255. in fi. colum. an-
tepen.* Et ita etiam alias tenuere domini in vna Barchi-
nonen. parochialis della Rocca, vbi quidam probabant
ſe dominos & patronatus ad ipſos ſpectare ius ab imme-
morabili tempore † ex aduerſo autem prætendebatur 4
multo ante 100. annos ſpectaſſe iuſpatronatus ad alios,
quod dixere domini nil obſtare.

Decisio CCXLIIII.

Toletana penſionis. 12. Iunij. 1549.

Svmmaria.

1 *Penſionis nullitas an ex eo probari poſſit, quod in con-
firmatione concordiæ talis penſionis cauſſa inita inter
partes principales, derogationis prædeceſſoris Pontifi-
cis mentio nulla facta fuerit.*

2 *Pontifex ex narratis aut confirmat vel denegat ſæpiſſi-
me inſiſtens veſtigiis prædeceſſorum Pontificum.*

3 *Signatura gratiæ non raro monetur exemplo Superio-
rum, vel prædeceſſorum officialium ad aliquid conce-
dendum, vel denegandum.*

4 *Mandatum productum ad conſentiendũ vtrum prio-
rem voluntatem arguat principalis in tertii fauorem
nominandi per alium prælatum concordia antea ini-
ta collegam, idque poſt factam caſſationem.*

5 *Caſſatione facta concordia prælatorum de transfe-
rendo penſionem in fauorem perſonæ nominandæ, ſi
noua ſuperueniat voluntas conſenſus, aut ratifica-
tio antiqui, an dicatur caſſatio obſtare placitis inno-
uatis.*

6 *Praxis quotidiana obſeruat concedi gratias ſæpius antea denegatas nulla facta mentione vel denegationis, vel caſſationis, conſtito de voluntate, & aſſenſu gratiam concedentis.*

7 *Voluntas & conſenſus innouatus poſt gratiæ caſſationem ſi non eſt notorius, aut non probari poſſit etiam gratia obtenta ſurreptitia ea haud dubie habenda eſt.*

EAdem die in cauſſa Toletana penſionis 500. duca-
torum inter Reuerendiſſimum de Coria, & Domi-
1 num Ioannē de Chignones, dubitaui, *vtrum † pen-
ſio ſit nulla ex eo, quia in confirmatione concordia facta per
Paulum non fuiſſet declaratum alias per Clementem ſepti-
mum fuiſſe derogatum?* Nam prætendebat Dom. Ioan-
nes penſionem iſtam ſibi deberi vigore cuiuſdam con-
cordiæ alias initæ inter Cardinalem tituli Sanctæ Cru-
cis patronum ſuum, & Cardinalem Coriam tunc in mi-
noribus. quæ concordia in capite tangente iſtam pen-
ſionem fuerat caſſata, & denegata per Clementem Se-
ptimum, nunc autem per Paulum Tertium confirma-
ta fuerat: & fuerat narratum ſibi tantum non fuiſſe con-
firmatam, ſed dictum quod fuiſſet denegata, & potuerat
2 intellexiſſe Paulus quod non fuerat confirmata, † vt ſibi
narrabatur, quia forte non erat petita, non autem con-
ſtabat quod intellexiſſet denegatam, quia tunc forte
non confirmaſſet, motus exemplo prædeceſſoris, quæ
3 ratio placuit quibuſdam ex dominis, quia † videmus ſæ-
piſſime ſignaturam moueri exemplo ad aliquid dene-
gandum vel concedendum: tamen finaliter domini re-
manſerunt in iſta reſolutione, quod eſſet videndum, an
poſt denegationem Cardinalis Caurienſis, quod perſe-
ueraſſet in eadem voluntate producta, quia de iure cen-
ſeretur durare, vel non, aut quod fortaſſe de nouo con-
4 ceſſiſſet, prout dicebatur ex parte Ioannis. Nam † oſten-
debatur, quoddam mandatum datum poſt illam caſſa-
tionem ad conſentiendum huic penſioni, in fauorem
perſonæ nominandæ per Cardinalem Sanctæ Crucis,
5 quod ad hoc non erat productum. Quod † ſi conſtaret
de per ſe de ratificatione voluntatis, vel de noua, dice-
batur, quod non erat neceſſarium facere mentionem
6 de caſſatione, † quia quotidie videmus quod conce-
duntur gratiæ ſæpius, nedum ſemel denegatæ, nec fit
mentio caſſationis, ſeu denegationis, nec eſt neceſſa-
7 rium ſtante certitudine voluntatis. Si aūt † non conſta-
ret de voluntate aliud eſſet, quia tunc nedum intellecta
caſſatione, ſed etiam ex defectu voluntatis, ſurreptitia
fuiſſet confirmatio.

Decisio CCXLV.

Tullenſ. Meten. Matrimonij. 14. Iunij. 1549.

Summaria.

1 *Conſuetudo irrationabilis etiam in actu probata ita ſe habere, qua ſcilicet fides inſtrumentis ſine teſtibus loco & die adhibeatur an ſit ſeruanda.*

2 *Fides aliquando adhibetur inſtrumentis ſine die, loco & teſtibus celebratis, ita obtinente conſuetudine quamuis videatur hæc conſuetudo irrationabilis vbi caſus inſtrumento comprehenſus eſt fauorabilis, vt matrimonii impugnati approbatio, & filiorum pariter legitimitatis deductio.*

3 *Probationes coadiunata per teſtem de viſu & multos alios de auditu & fama, accedente inſtrumento, matrimonium in fauorem legitimationis filiorum probant.*

4 *Diem celebrationis actus eſſe poſitum in inſtrumento aliud eſt ab eo quod dies mentio facta ſit relationis de actu celebrato.*

5 *Caſus vbi multum præiudicialis non eſt imo fauorabilis. conſuetudo ſeruari debet, licet de irrationabilitate notetur.*

DIe 14. Iunij in cauſſa Tullenſ. Meten. matrimonij
dubitaui, † *vtrum conſuetudo, de qua agitur, eſto* 1
quod probaretur, ſit ſeruanda? Nam prætendeba-
tur, pro parte illius contra quem allegabatur conſuetu-
do, quod tanquam irrationabilis non eſſet ſeruanda,
quia per illam dabatur fides inſtrumentis ſine teſtibus,
& ſine loco, & ſine die: *allegabatur de die deciſ. 400. ſeu
440. in antiquis. & Biſigni. de conſtitut. dub. 7.* † tamen 2
domini in materia, de qua agitur, dixerūt fidem eſſe ad-
hibendam inſtrumentis factis ſecundū iſtam conſuetu-
dinem ſic ſeruandam in hac cauſſa, in qua in materia e-
ramus fauorabili, quia tractabatur de legitimatione fi-
liorū, & † habemus alias probationes ſuper iſto matri- 3
monio, nam erat vnus teſtis de viſu, & multi alij de au-
ditu & fama, coadiuuantes, & in hac cōſuetudine mul-
ta etiam adducebantur vltra ius commune, & locus non
omnino omittebatur, quia conſtabat ex conſuetudi-
ne iſta quantumcunque nō exprimeretur locus, in quo
inſtrumentum celebrabatur, quia erat in Ponte al Cur-
zon. & erat etiam appoſita dies. Licet ex aduerſo dice-
retur, † quod non erat dies celebrati actus, ſed tantum 4
relationis de actu celebrato. Et ad deciſ. ex aduerſo al-
legatas dicebatur quod erant dubiæ, & quod ex his du-
bitarant, & contrarium tenuerat Felyn. *in cap. 1. colum.
3. verſ. item requiritur, de fide inſtrumentorum, vbi etiam
Dec. ponitur ſuſtinere deciſ. Rotæ, & tandem etiam ipſe
dubitat, & Barbat. in rub. ff. eod. & Alexand. in l. de pu-
pillo, §. qui nunciat. ff. de operis noui nunciat.* Vnde † ſtan- 5
te tali dubitatione dixere domini in caſu iſto conſuetu-
dinem eſſe ſeruandam, non obſtantibus ex aduerſo de-
ductis, quæ loquebantur in caſibus multum diuerſis, &
magis præiudicialibus.

Decisio CCXLVI.

Giennenſ. Scolaſteriæ. 14. Iunij. 1549.

Summaria.

1 *Pars præſentans iudici commiſſionem ad procedendum in ſententia confirmatione vnius iudicis, alia alterius omiſſa, an dicatur induxiſſe mutationem iudicis, ita vt teneatur ad expenſas eo vſque factas.*

2 *Titulum alium ſi petat canonizari pars, & aliam inſtantiam vtpote recedens ab inſtantia cauſſa & appellationis ſecundi iudicis, haud dubie expenſas tanquā mutationem iudicis inducens refundere tenetur.*

3 *Summarie in beneficialibus cum iuxta formas commiſſionis fit proceſſus, ſemper omnem iuris deductionem ad cauſſæ tutelam facientem factam præſumitur, ita vt inconueniens non ſit alium titulum a deducto canonizari poſſe ſine iudicis vlla mutatione.*

4 *Canonizatio gratiarum ſi neutri, in fauorem familiarium prælatorum emanatarum non raro fiunt non replicatis, vel etiam penitus omiſſis omnibus antea deductis & diſputatis.*

5 *Mutatio inſtantiæ non ſemper de neceſſitate diuerſitatem cauſſæ producit.*

6 *Iudex a quo, & iudex ad quem in non paucis dicuntur aliquando conuenire.*

EAdem die in cauſſa Giennen. Scolaſteriæ dubitaui,
vtrum † Ioannes Solano præſentando commiſſionem 1
*domino Proſpero, vt procedat ad confirmationem ſen-
tentiæ Veraldi, omiſſa ſententia Ioannis Pauli, dicatur mu-
taſſe iudiciū, ita vt teneretur ad expenſas illuc vſque factas.*
Prætendebatur ex parte Dominici de la Cueua contra
Ioannem Solanum propter illam commiſſionem muta-
tum eſſe iudicium, & Ioan. teneri ad expenſas factas vſq;
ad mutationem iudicii. *l. ſancimus. C. de iud. l. edita. in fi.
vbi glo. & Bart. col. penul. verſ. quod vult dicere. C. de eden.*
Et † maxime, quia in caſu, de quo agebatur, erat facta 2
mutatio, nedum tituli, quia petebat Canonizari alium
titulum quam qui fuerat Canonizatus per Io. Paulum
ſed etiam

ſed etiam inſtantiam, quia receſſerat ab inſtantia cauſſæ,
& appellationis ſententiæ Ioannis Pauli, quo caſu ſine
dubio expenſæ veniunt reficiendæ, *vt in leg. prædicta, vbi*
Iacobus, col. fin. verſ. ſed aduerte. tamen domini fuerunt
3 in contrario voto, † quia in beneficialibus in quibus iu-
xta formam commiſſionis etiam ſummarie proceditur,
ſemper conſtat omne ius eſſe deductum, & ideo non eſt
inconueniens, quod in fine petatur canonizari alius ti-
4 tulus, quam deductus, & deputatus illuc vſque, & † pro-
pterea ſæpiſſime canonizantur gratiæ ſi neutri omiſſis
omnibus deductis, & diſputatis, licet ex hoc etiam ſe-
5 queretur † mutatio inſtantiæ, quia in hoc non erat di-
uerſitas, cum ſemper eſſet eadem cauſſa, & poſſet tam iu-
dex a quo, in prima inſtantia, quam iudex ad quem, o-
mittendo ius canonizatum per iudicem a quo, etiam a-
liud canonizari, vt prope fit in caſu noſtro, quia nulla eſt
differentia in hoc inter iudicem a quo, & iudicem ad
6 quem, & † ideo ſicut iudex a quo, poteſt hoc ſine dubio
facere, *vt per Bellamerã. deciſ. 662. & per Staphil. fol. 148.*
in tractatu ſuo de literis gratiæ & iuſtitiæ, ita etiam iudex
ad quem.

Decisio CCXLVII.

Hiſpalenſ. Matrimo. 17. Iunij. 1549.

Summarium.

1 *Litteræ procuratori miſſa a ſuo principali, an poſſint eſſe talés, vt ex illis poſſit elici mãdatum ad petendum remiſſoriam.*

Die 17. eiuſdem in cauſſa Hiſpalen. Matrimonij † le-
gi quatuor litteras Marchionis directas procurato-
ri ſuo ad effectum videndi, *an ex illis eliceretur mãdatum*
ad petendum remiſſoriam ad probandum contra Mar-
chioniſſam, non autem ad impugnandum matrimonium.
Et domini dixere literas eſſe ſufficientes ad hoc.

Decisio CCXLVIII.

Bracharenſis nullitatis ſententiæ. 17. Iunij. 1549.

Summaria.

1 *Sententia vigore commiſſionis lata exſiſtente clauſula in commiſſione contra talem Monialem Abbatiſſam, omneſque alios, an ſit nulla ex iuriſdictionis defectu, ex eo quod clauſula pars, omneſque alios, non ſit apta comprehendere moniales, tanquam facientes conuentum & vniuerſitatem.*

2 *Cauſſa in commiſſione ſi committatur contra Abbatiſſam ſuper re concernente Conuentum, vel Monaſterium, haud dubie etiam complectitur negotium ceterarum monialium eiuſdem loci.*

3 *Commiſſio ſi dicat parte legitime citata, nec conſtet de vlla facta citatione parti, procurator tamen generalis multo ante commiſſionem conſtitutus compareat, an valeat quod agitur.*

4 *Temporis longinquitas ex quo procurator litẽ ſuſtinuit, & compulſorialibus ad partes decretis cõparuit, præſupponit ſatis inſtructum, & ſpeciale mandatum habuiſſe ad agendum, & ideo de nullitate geſta cum eo notari non poſſunt.*

Eadem die in cauſſa Bracharen. de Briſiandos, dubi-
1 taui, † *an ſententia eſſet nulla ex defectu iuriſdictionis:*
Dominus Proſper tulerat ſententiam contra Ab-
batiſſam, & Moniales, cum tamen in commiſſione eſſet
commiſſa cauſſa contra talem Monialem, Abbatiſſam,
omneſque alios, &c. & propterea dicebatur hanc com-
miſſionem non dare iuriſdictionem contra Moniales,
cum clauſula, *omneſque alios, &c.* non eſſet apta Com-
prehendere Moniales, tanquam facientes conuentum,
& quandam Vniuerſitatem, ſeu Collegium, *ad not. per*
Ioan. Andr. in ca. cum de illis, de præben. in 6. verſ. item ver-
bum odioſum. col. vlt. Bart. & Bald. in l. omnes populi ff. de
2 *iuſt. & iure*, quia † tamen in commiſſione committeba-
tur cauſſa contra Abbatiſſam ſuper re ſpectanti ad Mo-
naſterium, dixere etiam Moniales comprehendi, *per not.*
in cap. edoceri. de reſcript. Sed omnem difficultatem tol-
lebat alia commiſſio, quæ expreſſe dabat iuriſdictionem
contra Moniales: ſed tunc aliæ oriebantur difficultates.
Nam † in illa ſecunda commiſſione dicebatur, *parte le-* 3
gitime citata, & tamen non conſtabat quod Moniales a-
liquo tempore citatæ fuiſſent. Et licet reſponderetur
præſumi hoc, quia comparuerat procurator, tamen re-
plicabatur hunc eſſe procuratorem generalem multo
tempore ante iſtam commiſſionẽ, imo ante commiſſam
cauſſam conſtitutam, & ſub duplici commiſſione videli-
cet in cauſſis, tunc ad Curiam deuolutis, & illis aduiſatis
ad effectum vt illum bene inſtruere poſſent: tamen ad
hoc reſpondebant domini, prout alias quando ante de-
clarationem datam in cauſſa iſta fuit dubitatum de vali-
ditate huius ſententiæ ex defectu mãdati, quod ex † quo 4
procurator Monialium tanto tempore litem ſuſtinue-
rit, & decretis compulſorialibus ad partes pro iſtis com-
paruerat ad illarum executionem procurator ſpecialis,
& vltimo loco poſt decretum brachij ſecularis conſti-
tuerant Moniales procuratorem ſpecialem ad ceden-
dum poſſeſsioni, volentes parere ſententiæ, quod aper-
tiſſime conſtabat de lite ſcientiam habuiſſe, & propterea
cauſſam eſſe legitime deuolutam, nec poſſe dici, quin
procurator bene fuerit inſtitutus, & ideo mandarunt
domini procedi ad vlteriora, iuxta commiſſionem.

Decisio CCXLIX.

Arborenſis Archipresbyteratus. 17. Iunij. 1549.

Summaria.

1 *Inſtrumenta etiam penes notarios Archiuii detenta ſi multas habeant ſuſpiciones, an poſſint in controuerſiam vocari.*

2 *Inſtrumenti vigore non canonizati, an poſſit inhiberi Auditori Rotali ab Auditore Cameræ Apoſtolicæ, vt pendente cauſſa criminali ſuperſedeat in cauſſa ciuili vna ex altera dependente.*

3 *Præiudiciali non exiſtente criminali cauſſa ipſi ciuili, poteſt moderari inhibitio facta de procedendo a maiori iudice, & nihilominus procedi in ciuili, non obſtante dicta inhibitione.*

4 *Acceptatio & nominatio ſub certo die facta Diœceſeos comprobata inſtrumento, quod authenticum præſupponitur, non ſufficiens eſt ad intentum aſſequendum; ex quo coram alio notario talia poſſint fieri inſtrumenta pro beneplacito exſpectantis vacantiis pinguibus, & ſic fraus committi, in præiudicium gratiarum per alios in ſimili caſu nominationis expeditarum.*

5 *Inſtrumenta acceptationum & nominationum deducta in folio non correſpondenti qualitatibus libri talibus inſtrumentis deputati, ſuſpitionem fraudis pariunt propter additionem & diminutionem quæ ad nutum nominati fieri poteſt, & irritam faciunt nominationem.*

Eadem die in cauſſa Arborenſis Archipresbytera-
tus, & aliorum, dubitaui, præſuppoſito valide, *vtrum*
cauſſa aliunde expediri poſſit. Erat enim, vt alias di-
ctum fuit, factum inſtrumẽtum acceptationis cum no-
minatione Diœceſ. & hoc inſtrumentum erat in Ar-
chiuio coram Didaco de Auila notario Archiuij, † quod 1
inſtrumentum licet multas haberet ſuſpiciones, & pro-
pterea ſuper illo erat commiſſa cauſſa per Hieronymum
Comprat. qui illud produxerat Auditori Cameræ cri-
minaliter citato fiſco, & Hieronymo Zapata aduerſa-
rio in cauſſa ciuili, ad effectum, vt illud inſtrumentũ ca-
nonizaretur, † & vigore illius inſtrumenti fecerat inhi- 2
beri ne in cauſſa ciuili procederem: quæ commiſſio fue-
rat reformata, & commiſſum mihi, quod † cõſtito quod 3
cauſſa criminalis non eſſet præiudicialis ciuili, & quod
cauſſa aliunde inhiberi poſſet, moderarẽ inhibitionem,
& in cauſſa ciuili procederem, propterea dubium ſupra-

dictum emanauerat, in quo domini dixere, prout alias, quod eſto quod illud inſtrumentum eſſet verum, quod
4 tali † die fuiſſet facta acceptatio, & nominatio Diœceſ. tamen iſta nominatio non erat ſufficiens, quia poterat variare nominatus, & coram alio archiuiſta alias nominare, prout ſibi bene viſum fuiſſet, & ſic fraudem committere, exſpectando vacationem aliquorum beneficiorum pinguiorum, & tunc variare coram alio Archiuiſta, & cum eſſent vltra centum numero, non poterat de facili certificari & eo maxime, quia in caſu, in quo apparebat † illud inſtrumentum eſſe factum, erat in quodam fol. ligato poſito in medio vnius quinterni, & poſitum in illo libro, qui producebatur, non erat folium magis paruum, quam aliud etiam alterius ſigni. Vnde apparebat additum, & de facili potuiſſet occultari, & lacerari, ſi non bene viſum eſſet acceptanti illud, in locum venire. Et ita, prout alias bis fuerat factum, domini reiecerunt iſtam nominationem.

Decisio CCL.

Romana de Gadis. 17. Iunij. 1549.

Svmmarivm.

1 *Poſſeſſio proprio nomine adepta non vigore inſtrumenti dotalis vtrum partis aduerſæ reſtitui poſtulantis, & de ſpolio prætendentis petita adnullet.*

EAdem die in cauſſa Romana de Gadis, dubitaui, *vtrum Claudia poſſederit Caſtrum Riani titulo, vel nomine proprio vigore cōtractus dotalis.* Et poſito, quod
1 proprio † nomine, *vtrum poſſeſſio Archiepiſcopi ſit taliter probata, quod Archiepiſcopus veniat reſtituendus?* ſuper quo longe & late factæ fuerunt interpretationes, & viſum fuit dominis multo plura quā probata eſſent hoc dub. continere, & propterea mandarunt debere diuidi, & particularius ſuper deductis informari.

Decisio CCLI.

Toletani Matrimonij. 21. Iunij. 1549.

Svmmaria.

1 *Minor 20. annis an cogi poſſit ad teſtes producendos ad Curiam ob ſubortas ſuſpitiones falſitatis & calumniæ vel admoneri, & ei perſuaderi de eorum productione pro veritatis indagatione.*

2 *Cenſurarum Apoſtolicarum tenore litterarum emanatarum timore, ſi reuocent antea a ſe in iudicio depoſita teſtes, de ſubornatione non dubiam inducunt ſuſpicionem.*

3 *Curia Romana ex inueterato vſu conſuetudine approbata confirmato in cauſſis quantumcunque grauibus ſolet remiſſorias concedere.*

1 DIe 21. eiuſdem, in cauſſa Toletana matrimonij, præſuppoſita, quod materiæ non ſint releuantes productæ per Ioannem Minorem 20. ann. & pro illorum fumo producti teſtes 22. qui nulliter in partibus examinati fuerunt, *an pro remiſſoria habenda minor ſit exhortandus ad adducendos teſtes ad Curiam propter ſupplicationes ex aduerſo alleg.* Dixerunt domini, quod fumus, qui dabatur, non erat ſufficiens imo ſuſpectus, pro-
2 ut alias fuerat dictum de illis 22. teſtibus, † quorum aliqui reuocarunt dictum ſuum timore cenſurarum publicatarum in partibus vigore literarum Apoſtolicarum in forma ſignificari, & aliqui ſibi ipſis contradicebant in his, quæ alias in remiſſoria dixerant, & alij, tanquam falſi inſtigati. Et propterea deſiderabant domini pro dando fumo perducerentur ad Curiam 10. vel 12. teſtes, quod cum pars minoris renueret omnino velle facere, fuit dubitatum, vt ſupra, & domini venere in opinionem, quod parti poſſit ſuaderi, quod hoc faceret, ſed non poterat cogi ad illos adducendos, *per notata, per gloſſ. & Doct. in §. & quoniam. in verſ. abundantiam. in authen. de teſtibus.* Et ita procedunt not. per Ioannem Andream & Hoſt. quos allegat Imol. *in leg. 2. §. fin. ff. quemadmodum teſtamenta aperiantur, & diſtinguit late in propoſito Abb. in cap. cum cauſſam, colum. penult, in fi. verſ. & cauſſa, de teſtibus Aret. conſil. 82. incipiente factum ſuper quo penult. colum. verſi. circa quartum, eſt breuiter, & idem in effectu conſul. Bald. & alij, in authen. apud eloquentiſſ. C. de fide inſtrum.* maxime † ſtante conſuetudi- 3
ne Curiæ, in qua in cauſſis quantumcunque grauibus ſolet dari remiſſoria, *& allegatum dictum c. cum cauſſam, col. penult. verſ. .... fallit tertio infertur ibi, & quamuis Io. Andr. Archid. & Ioan. Monachus in c. Romana. §. præſenses, de foro competenti in ſexto, cum multis alijs in informationibus pro parte minoris datis.*

Decisio CCLII.

Romana de Gadis. 26. Iunij. 1549.

Svmmarivm.

1 *Inſtrumentum dotale mulieris ducatorum auri de Camera mille an probet iuſtum titulum mulieris prætendentis ex eo de poſſeſſione caſtri.*

DIe 26. eiuſdem in cauſſa Romana de Gadis, dubitaui, † *an inſtrumentum dotis dominæ Claudiæ pro ſumma mille ducatorum probauerit iuſtum titulum Dominæ Claudiæ ad poſſeſſionem Caſtri Riani?* Et quia multa hincinde dicebantur, viſum fuit cauſſam remittendam ad Calendas Iulij, quia erat difficilis cauſſa, & non modicæ importantiæ. 1

Decisio CCLIII.

Toletana penſionis. 26. Iunij. 1549.

EAdem die in cauſſa Tholetan. penſionis 500. ducatorum inter Reuerendiſſimum Curienſem, & Ioannem de Chignones, fuit dubitatum, *an poſt canonizationem clauſſula in ſupplicatione apparente, durauerit voluntas Cardinalis Caurienſis circa facultatem caſſandi, & nominationem faciendi per Cardinalem Sanctæ Crucis, maxime ſtante mandato nuper in actis producto.* Et ex eadem cauſſa, quia materia eſt difficilis, & grauis, fuit remiſſa ad Calendas Iulij.

Decisio CCLIIII.

Lunenſ. & Zarzan. iuris patron. Iunij. 1549.

Svmmaria.

1 *Ius patronatus prætenſum ex depoſitione teſtiū de præſentatione facta a tēpore immemorabili deductū ex viſu, auditu, & relatione maiorum vtrum ſufficienter comprobetur.*

2 *Patroni ſi per decurſum annorum 40. non præſentarunt in benefic. quod eſt de iure patronatus, an ex hoc ſibi præiudicent.*

3 *Seruitium beneficio per præſcriptionem longi temporis vtrum induci poſſit.*

4 *Probationes teſtium ſubſiſtere dicuntur, & bene procedere, quando optime deponunt.*

5 *Prouiſio Pontificis de beneficio aliud eſt a diſpenſatione qua habilitat ad habendam prouiſionem in beneficio quod eſt iurispatronatus.*

6 *Sententia cum brachii ſecularis decretione vtrum teſtium publicationem requirat.*

7 *Allegata derogatio iuris patronatus eſt deducenda & probanda, alias non releuat.*

8 *Corrupti teſtes vaſalliq; eius, p quo teſtificantur nec omni exceptione maiores nō ſunt habiles ad teſtificandum.*

9 *Contra libertatem Eccleſia ſemel adeptam, in qua prætendebatur ius patronatus non præſcribitur, niſi ſpeciali indulto Papa alicui conferat in ea ius patronatus cum titulo.*

10 *Titulus immemorabilis habitus ab aliquo æquiparatur omni priuilegio etiam Papali quantumcunq; amplo.*

11 *Libera ſit eccleſia nec ne, quando dubitatur, allegari poteſt centenaria præſcriptio, quæ omnem tollit dubietatem ſi fuerit probata.*

12 *Centenaria & immemorabilis poſſeſſio habere dicitur cuiuſcunque priuilegii vim ex deciſione Rotali.*

Eadem

EAdem die in cauſſa Lunen. Sarzanen. iuris patronatus inter dominum Centurionem, & Lepidam ex Marchionibus de Malaſpina, dubitaui, *an ſtandum ſit inſtrumentis antiquis, ac etiam literis Apoſtolicis commendaruns factis Alexandro, & Floramonti cum brachio ſeculari poſt tres ſententias per Floramontem contra Federicum ob-*
1 *tentas, † prætenſum ius patronatus poſſit ſuſtineri ex depoſitionibus teſtium pro parte aduerſa examinatorum?* Erant enim multi teſtes ex parte Adæ, qui in prima inſtantia erant lecti in Rota, & conclusum, quod probabant immemorabilitatem, quia deponebant de viſu per 40. annos, & ab inde ſupra, audiuiſſe a maioribus ſuis quod iſtud beneficium erat de iure patronatus Dominorum Caſtri in quo erat ſitum: ſed quia per inſtrumenta antiqua conſtabat ſemel beneficium fuiſſe liberum, & præ-
2 tendebatur probari ex deductis in puncto † quod patroni per quadraginta annos non præſentauerant, dicebatur quod iunctis iſtis extremis, falſum depoſuerunt te-
3 ſtes, nec poterat aliqua † præſcriptione inductum eſſe iſtud beneficium in ſeruitutem, *ad not. per Cardinalem in clem. plures, in quinta quæſtione de iure patronatus, quem ſequitur Felyn. etiam per allegata in c. cauſſam, col. 3. verſi. puto ſuſtentabilem, de præſcriptionibus, & pariter exclamat eſſe notabile, & aduertendum Lambert. in tract. iuris patronatus fol. 94. articulo 1. q. 10. principali 1. libri, num. 41.* qui-
4 bus non obſtantibus, Domini fuere in contrarium, † videlicet probationes teſtiũ ſubſiſtere, & procedere, quia optime deponebant. Nam in prima inſtantia erat ſententia, & eius vigore brachium ſeculare, ſed tamen in actis fuerant ſententiæ, quarum vigore brachium ſeculare...... & fuerat pronuntiatum ſatis conſtare de iure
5 patronatus ex dictis teſtium. Nam † prouiſio Apoſtolica Alexandri de anno 1506. nil faciebat, quia ſolum erat diſpenſatio Alexandri, & Iulii...... prouiſi allegato, qui poterat eſſe prouiſus ad præſentationem patronorum. Et dicebant teſtes, & vnus in ſpecie de iſta præſentatione
6 Alexandri ſimiliter † quod ſententia cum brachio ſeculari non habebat publicationem teſtium, quia in illis nullum erat verbum de iure patronatus. Vnde poterat Floram. obtinuiſſe contra Federicum præſentatum a patronis ex alio capite, quæ quia beneficium non erat de iure patronatus Alexandri, quia ex parte circumfereba-
7 tur † derogatio iuris patronatus in totum, quæ cum non eſſet producta, voluerunt domini ad tollendam omnem ſuſpicionem, quod in notis daretur, & etiam inclinarunt produci inſtrumentum penſionis Adæ, in qua Caſtrum cum iure patronatus emebat, ad effectum, vt aliquo mo-
8 do conſtaret de iure patron. præterquam per † teſtes, quos ex aduerſo dicebatur eſſe corruptos, & nebulones, & vaſallos non omni exceptione maiores ad dictum Cardinalis *in d. Clem. plures, cum ſequen.* quam reſpon-
9 detur, quod verum eſt, quia quando † conſtat quod quando Eccleſia ſemel fuit libera, non præſcribitur niſi ab habente Papa ius patronatus cum aliquo titulo pro-
10 ut loquitur Cardinalis, ſed quando quis † habet immemorabile, tunc illa habet cum cuiuſcunque priuilegii etiam Papalis, quia poteſt ille, qui talem poſſeſſionem habebat, allegare quemcunque titulum voluerit, vt ſunt iura, & doctrinæ vulgatæ, & propterea cum centenaria poſſeſſio habeat vim priuilegii, poteſt dicere Papa mihi conceſſit ius patronatus, item ego dotaui & reædificaui, quo caſu ceſſat dictum Cardinalis. Conſiderabatur tamen, quod in fine quæſtionis dicit Cardinalis, *quod*
11 *quando † ſumus in dubio, an Eccleſia ſemel eſſet libera, vel non, poteſt allegari centenaria præſcriptio.* Ergo a contrario ſenſu, quod voluere alii ſuper allegato, quod quando de initio conſtat, etiam centenaria præſcriptio non ſufficit, nec poſſeſſio, tamen hoc videtur contra id, quod communiter in materia iuris patronatus dicitur,
12 in Rota de † centenaria, & immemorabili poſſeſſione, quæ habet vim priuilegii cuiuſcunque, & poteſt allegari quicquid facit ad propoſitum centenarii poſſeſſoris.

Decisio CCLV.

Tholetani matrimonii. 28. Iunii. 1549.

Svmmaria.

1 *Remiſſoria an ex alio quam prætenſo fumo dari poſſit non obſtante ſuſpicione partis aduerſæ de non bene deductis quæ probatione requirebantur.*

DIe 28. eiuſdem in cauſſa Tholetan. matrimonii, dubitaui, *an eſſet † danda remiſſoria Io. Andr. abſq; alio fumo, quam prætenſo, de quo in actis, non obſtante ſuſpicione ex aduerſo proxime adducta?* Et quamuis domini, qui viderant informationes, dicerent ſe inclinare pro remiſſoria non obſtantibus quibuſcunq;, tamen quia materia eſt grauis, & maximæ importantiæ, nec omnes poterant videre, fuit dictum remittendam eſſe diſcuſſionem, vt melius conſiderari poſſet.

Decisio CCLVI.

Hiſpalen. matrim. 5. Iulii. 1549.

Svmmaria.

1 *Coniunctis perſonis ad cauſſæ tutelam adminiſtratione ſui intereſſe prætenſi pro coniuncta perſona, an debeat iuramentum calumniæ offerri, idq; in partibus extra Curiam ſtante remiſſoria conceſſione ad iudices partium facta.*

2 *Valetudinarii teſtes requiſiti ad deponendum & iurandum iudicis mandato domi ad hoc miſſis officialibus iuris conſtitutioni ſatisfacere poſſunt, quod idem in illuſtribus perſonis, & aliis impeditis graui impedimento locum habet.*

3 *Signatura Gratiæ facultatem dandi articulos in partibus, in cauſſa alias in Curia agitata concedere poteſt, idque Auditoris libero arbitrio etiam attribuere.*

4 *Impeditis, & valetudinariis ad hoc vt iurent, & de quæſitis deponant mittitur notarius ad domum, Illuſtribus vero perſonis examinandis mittitur ipſe iudex ex decreto tribunalis Rotalis, ſi fuerint in loco præſentes, ſi vero abſentes, & notarius mitti aſſolet idq; iuncto bono interprete.*

DIe 5. Iulii in cauſſa Hiſpalen. Matrimonii, in qua data fuerat remiſſoria Marchioni de Tariffa, & iam concordarum de iudicibus, & loco loci, erat præſentata commiſſio pro parte Marchioniſſæ † in qua petebatur, 1
quod fratribus Marchioniſſæ, qui venerant ad cauſſam deferretur iuramentum calumniæ in partibus per iudicem remiſſoriæ, quibus etiam daretur facultas quod pro
† teſtibus valetudinariis impeditis, item pro illuſtribus 2
videlicet Ducibus, Marchionibus, Comitibus, & eorum filiis, fratribus & vxoribus, poſſunt mittere iudices in eorum domos, qui eorum iuramenta, & depoſitiones
acciperent. Item † petebant ſibi dari facultatem dandi 3
articulos in partibus, & Signatura remiſerat omnia arbitrio Auditoris, vnde vt poſſem regulare arbitrium ſecundum verba dominorum, omnia ad eorum notitiam deduxi, qui mihi dixere quod quantum ad iuramentum
calumniæ, erat æquum quod differretur quantum † ad 4
impeditos, & valetudinarios, & debere ad hoc etiã mitti Notarios, quantum autem ad Illuſtres, & alios de quibus ſupra ſi erãt in loco, poterant iudices ire ad eorũ domos, & propterea nõ erat concedendũ quod mitteretur Notarius: ſi vero extra locũ eſſent tales Illuſtres, tunc poteſt mitti Notarius cum bono interprete ad recipiẽdum iuramenta talium teſtiũ, & eorum depoſitiones nullo modo erant concedendæ, ſed dandæ erant hic in Curia.

Decisio CCLVII.

Clomachen. terrarum 5. Iulii. 1549.

Svmmaria.

1 *Commendatarius prælatus Illuſtriſſima perſona vt Cardinalis, an omnia bona monaſterii quod in Commendam habet poſſideat? & nu. 3.*

1 *Diſmembratio facta a Monaſterio, & præpoſitura noua facta erectio in fauorem Commendatarii, qui remanet præpoſitus, non adimit poſſeſſionis prioris confirmationem, nec adimit titulum prius obtentum.*

3 *Abbas Monaſterii vbi menſam non habeat ſeparatam a menſa Capituli & Monachorum vbi ſucceſſerit erectio Commendæ ratione illius monaſterii, an & commendatarius ea conditione viuere debeat, & ob id bona habere communia cum monaſterio.*

4 *Papa monaſterium concedens in commendam ea ratione, vt ibi duodecim monachi alantur a Commendatario ad peragendum cultum diuinum, haud dubie omnium bonorum monaſterii liberam adminiſtrationem tribuit Commendatario.*

5 *Abbatis & Commendatarii non ratione poſſeſſionis bonorum monaſterii fit comparatio, ſed perceptionis fructuum, & in eo, quod vterq; alienare non poſſit proprietatem.*

EAdem dic in cauſſa Clomachen. terrarum, quia alias
dictum fuerat, quod Cardinalis antiquus Ferrarieo.
1 fuerat ante erectionem præpoſituræ † Commendatarius Monaſterii, & tanquam Commendatarius poſſederat omnia bona buius Mooaſterii, ante diſmembratio-
2 nem & erectionem præpoſituræ, & † propterea facta diſmembratione reſpectu bonorum applicatorum præpoſituræ, cuius ipſe remaoſerat præpoſitus, eontiouare poterat ſuam priorem poſſeſſionem cum ſuo priori titulo .... Et quod tune non conſtabat quod aote erectionem præpoſituræ fuit pro parte Cardinalis moderni producta ſupra .... dicta commenda ex quo orta erat
3 difficultas, an ex ea conſtet Cardinalem † tanquam Commendatarium ſolum poſſediſſe omnia bona Monaſterii: & difficultatem faciebat, quia non eonſtabat, quod Abbas huius Monaſterii haberet menſam diuiſam, & bona diuiſa a menſa Capituli & Monachorum, quo eaſu fatebantur Aduerſarii, quod tune ſicut Abbas poſſediſſet ſolus bona ad eum ſpectantia, ita vt Commeodatarius omnia poſſederit. Sed dato, quod omoia bona eſſeot in eommuni, nec haberet Abbas menſam ſeparatam a Monachis, tune ſicut Abbas non dicitur poſſidere ſolus booa, ſed ſimul cum Monachis, eodem modo Commendatarius non dicitur poſſidere eius booa ſolus, ſed ſimul cum Monachis, ad ſimilitudinem Abbatis. Et hoc videbatur ſuaderi ex verbis Commeodæ, dum in ea dicitur, ſed illius & dilectorum filiorum conuentus eius de debitis ſupportatis oneribus, de reſiduis illius fructibus reditibus & prouentibus diſponere, & ordinare libere & licite valeat, prout ipſius Monaſterii Præpoſiti, & Abbates, qui pro tempore fuere de illis diſponere, & ordinarc potuerant, ſeu etiam debuerint. Cum ergo commendatarius æquiparetur Abbati, ſicut Abbas non ſolus poſſidet, ita nec Commendatarius, ta-
4 men domini dixere contrarium, quia in † hoc Monaſterium Commeodatum non erat conuentus, ſed tantum vult Papa quod ad minus debereot ibi eſſc duodecim Monachi, qui ſeruiant diuinis quorum victui, & neceſſitatibus debebat prouidere Commendatarius, & Monaehi debent eſſe ne cultus Diuinus minuatur. Et propterca non poteſt dici Commendatarius poſſediſſe cum Monachis, adeo quod illa æquiparatio procedit nõ reſpectu
5 poſſeſſionis, ſed aliorum, vt ſicut † Abbas pro tempore debitis ſupportatis oneribus, poſſit diſpooere de fructibus dummodo nõ alienet bona Monaſterii, eodem modo potuit facere Commendatarius, *vt expreſſe cantat Commenda.* Et ita habita reſolutione expediui cauſſam.

DECISIO CCCLVIII.

Luncnſ. Sarzan. 5. Iulii. 1549.

SVMMARIA.

1 *Remiſſoria an dari debeat ad probãdum libertatem eccleſia, poſito quod probatum ſic eam eſſe de iure patronatus.*

EAdem dic in cauſſa Luncn. Sarzanen. dubitaui, *an eſſet danda remiſſoria Lepido ad probandũ libertatem eccleſia quam eſſe de iure patronatus erat per Adam aduerſarium.* Et licet pro parte aduerſa adducerentur multa, ex quibus videbatur dandam oon eſſe, tamen domini fuere pro remiſſoria, & ita illam decrcuerunt.

. DECTSTO CCLIX.

Abricenſis Peoſionis. 5. Iulii. 1549.

SVMMARTA.

1 *Commiſſio præſentata vbi in ſuſpicionem venit ſubreptionis impedit cognitionem validitatis vel inualiditatis iam latarum antea ſententiarum.*

2 *Iuriſdictionem concedens commiſſio cognitionis nullitatis ſententia, cum duabus præinſertis, ſi earum non fiat mentio inſertarum de nullitate arguitur, & eſt ſurreptitia.*

3 *Commiſſio in qua narratur quod omnes commiſſiones tam partis aduerſæ quam actricis ita fuerint producta, vt ſtarent, ac ſi eſſent ſignatæ ſine præiudicio legitimæ exſecutionis, ſi tamen de eo non conſtet Pontifici non releuatur ab ſubreptione.*

4 *Sententia tempore feriarum lata, qua exceſſit negotium exſecutiuum nulla eſt, cum huius reſpectu feriis ipſis derogatur, quod ſine ſpeciali commiſſione fieri non debet.*

5 *Index ferens ſententiam circa ea, ſuper quibus non habet iuriſdictionem pronuntiandi idq; ſtantibus feriis nulliter pronuntiat.*

6 *Excommunicatus per ſententiam iniuſte, & præter æquitatem, ſub prætextu non paritionis monitorii abſolui poteſt cum expenſæ refici poſſint ab eo, & ita reddit inualidam ipſam ſententiam, & penitus nullam.*

EAdem dieio cauſſa Abriceoſis penſionis, dubitaui,
† *vtrum commiſſio vltimo loco præſentata pro par-* 1
te Cardinalis Annibalis eſſet ſurreptitia taliter quod non poſſet cognoſci de validitate vel inualiditate ſententia Ferratini. Et poſito quod non, *vtrum ſententia Ferratini*
ſit nulla. Fuerat data commiſſio habens duas præinſertas, 2
io qua expreſſe eoocedebatur iuriſdictio, vt poſſet cognoſcere de nullitate prædictæ ſententiæ. Contra illam oppooebatur quod erat ſurreptitia, quia non faciebat meotiooem, nec per inſerta, per quam omnes commiſſiones pro vtraq; parte erant productæ vt ſtarent ac ſi eſſent ſignatæ ſine præiudicio legitimæ exſecutionis: &
hac de cauſſa domini inclinarunt, illam ſurreptitiam, † & 3
quantumcunq; eſſet præinſerta quædam commiſſio in qua narrabatur quod omnes commiſſiones Aduerſarii erant reductæ, vt ſtarent, *vt ſupra*, tamen dixere domini hoc oon ſufficere, ex quo non conſtabat Papæ, quod omnes commiſſiones ex vtraq; parte eſſent ita productæ: qua reſolutione ſtante, ſecunda pars dubii oon habet
neceſſariam reſolutiooem. Et † tamen domini diſcur- 4
rendo dixerunt, videri oullam ſentẽtiam Ferratini quia tempore feriarum lata, exceſſerat negotium exſecuti-
uum, ideo huius reſpectu erat feriis derogatum. † Nam 5
ſenteotiam tulerat nedum exſecutiuam, ſed etiam circa materiam reſtitutoriam, in qua ſtantibus feriis nullam haberet iuriſdictionem pronuntiandi. Notarunt etiam
alium defectum in ſeotentia, qui talis erat, oam † excom- 6
municauerant Cardinalem Aonibalem, quia non paruerat monitorio, quod optime potuerat fieri, quia nunquam erat negatum Monaſterium, quod repugnantiam continere videbatur, & ſic mala, & quia *(vt dixi)* monitorium ooo crat negatum, dixere etiam, quod cenſuræ per iſtam ſententiam illatæ propter contumaciam non parentis monitorio, refectis expenſis potuiſſent tolli, & ab illis abſolui Cardinalem, licet poſtmodum innodatus permanſerit etiam per ſententiam Antonii Auguſtini, qui illum poſtmodum exeommunicauerat. Sed hic oon pateficri tunc partibus, quia ſtante reſolutione primæ

partis

partis dubii, ad hoc non videbatur dari ingreſſus, licet quandoque poſſet Cardinalis de Annibalis petere ſe abſolui a cenſuris litis in contrarium, refectis expenſis generalibus, *vt dictum eſt.*

Decisio CCLX.

Tholetana Parochialis & Canonic. 4. Octob. 1549.

SVMMARIA.

1 *Spolians an audiri poſt tres latas debeat in petitorio reſeruatis fructibus, & expenſis in finem litis.*

2 *Spolio exſiſtente doloſo poſt tres conformes latas non auditur ſpolians in petitione dilationis expenſarum vſq; ad finem litis.*

3 *Doloſum exſiſtere ſpolium admiſſum in cauſſis beneficialibus, ex quo probari poſſit.*

4 *Spoliantes an a dolo excuſari poſſint, ex quo qualibet iuſta cauſſa talem producat excuſationem.*

5 *Spolians ſciens ſibi ius competere contra ſpoliatum, etiam ſcire debet; quod ius propria ſibi auctoritate dicere non debeat, nec poſſidentem ſua priuare poſſeſſione.*

6 *Excuſatio ſpoliantis, quod ordinarius mandato ceperit poſſeſſionem non valet, ſed iuridice ea capienda eſt.*

7 *Ordinarius licet poteſtatem habeat conferendi beneficium, non tamen poteſt ſpoliare poſſidentem ſine iuridico proceſſu per ſuos ſeruitores cum ſinuero illius praeſupponatur in praeiudicium ſpoliati.*

DIe 4. Octobris in cauſſa Tholetan. Parochialis, &
Canonicatus de Bagnos, & de Tallauera, reſpecti-
1 ue, dubitabatur, † *an poſt tres in ſpolio ſpolians de iure debe-*
ret audiri in petitorio, reſeruatis fructibus, & expenſis in fine
litis. Et fuit dictum, quod alias Rota in vna Arboren.
2 cum maxima maturitate concluſit, quod † vbi ſpolium
eſſet doloſum, ſpolianti de iure beneficiũ audientię non
competere. Deciſ. erat apud Decanum, & tranſumta in
3 libro meo, & † doloſum fuiſſe ſpolium in cauſſa, de qua
agebatur: viſum fuit dominis, quod iſte ſpoliauerat be-
neficia, de quibus agebatur ...... fuiſſe per alios poſſeſſa:
4 ſed tamen pro parte ſpoliantis adducebantur † nonnulla
ex quib. dicebatur ſpoliantes debere excuſari a dolo, cũ
quælibet etiam iuſta cauſſa a dolo excuſet, & duo in effe-
5 ctu erant: primum quod † ſpolians ſciebat ius ſibi com-
petere, & non ſpoliato, quod non placuit dominis, quia
debebat etiã ſcire quod nõ debebat propria auctoritate
ius ſibi dicere, & priuare poſſidẽtem poſſeſſione ſua. Se-
6 cundo † ſe excuſabat, quia de mandato ordinarii fuerat
miſſus in poſſeſſionem Canonicatus, vnde auctoritas
Ordinarii illius, qui poterat conferre beneficium, debe-
bat illum excuſare, licet iuridice non poſſediſſet, *ad not.*
per Doct. in l. iuſto poſſidet. ff. de acquir. poſſ. quod nec etiam
7 placuit eademmet ratione, † quia iſti ſpoliatores, qui
erant duo, erant ſeruitores Epiſcopi, quibus voluit fa-
uere, & alium ſpoliare.

Decisio CCLXI.

Egitanenſis Parochialis. 4. Octob. 1549.

SVMMARIA.

1 *Monitorii reintegratio ſi non fiat poſt quatuor terminorum obſeruationem, an ſententia ſit ob id nulla dicenda poſito quod proceſſum fuerit ad declaratoriam.*

2 *Stylus Curiæ Romanæ eſt, vt antequam procedatur ad declaratoriam monitorii fiat reintegratio.*

Intellige & limita ſi clauſula apponatur vbi ſe ſenſerit grauatum comparens & negans. num. ſeq.

4 *Monitorium factum pendente cauſſa cognitione vna cum mandato ſub pœna excommunic. non appoſita clauſula, ſi ſenſerit ſe grauatum, fieri ad declaratoriam procedi ſine vlla monitorii reintegratione.*

5 *Conſtito de beneficiis vacantia in Curia intruſus a prætendente ius in illo ſummario, & extraiudicialiter moneri poteſt ſub pœna excommun. ad dimittendam poſſeſſionem: alioquin non parens, excommunicari de facto po. ſ.*

EAdem die in cauſſa Egitanen. parochialis, in qua in
vltima audientia præterita pronunciatum fuit Do.
Achille proponente, quod † ſententia erat nulla, quia 1
fuerat proceſſum per viam monitorii, & ego ſeruatis
quatuor terminis abſq; reintegratione monitorii, pro-
ceſſeram ad declaratoriam. Vnde dicebatur, quod quia 2
de ſtylo erat quod integraretur monitorium parte com-
parente, & negante, propterea ſententia erat nulla: ta-
men domini dixere contrarium diſtinguentes, † quod 3
quando fit ſic monitorium alicui vt ſoluat, ſeu aliud ali-
quid faciat & ſi ſenſerit ſe grauatum compareat, quod
tunc parte comparente, & negante, monitorium debe-
ret de ſtylo reintegrari, alias ſententia eſſet nulla: ſed † ali- 4
quando, ſit monitorium pendente cauſſæ cognitione, &
mandatum aliquod ſub pœna excommunicationis, & in
euentum quod non pariatur ex nunc prout ex tunc, nec
ſolet apponi clauſula, ſi ſenſerit ſe grauatum, quod tunc
non eſt neceſſarium reintegrari monitorium, ſed poteſt
procedi ad declarationem, ſine alia reintegratione, &
quæ ſic fuerat proprie in caſu noſtro, quia † tractabatur
de beneficio vacante in Curia, & ſignatura commiſerat,
quod conſtito ſummarie & extraiudicialiter de hoc, mo-
neret intruſum ad dimittendam poſſeſſionem ſub pœna
excommunicationis, qua non dimiſſa, ex nunc prout ex
tunc incurreret pœnam excommunicationis.

Decisio CCLXII.

In quadam Romana de non tollendo iure quæſito 4. Octob. 1549.

SVMMARIA.

1 *Commiſſio verba continens, procedatur prout alias iuſtum fuerit, an ſit talis, vt per ea verba omnia præcedentia reſtringantur.*

2 *Domus Eccleſiæ conceſſa in emphyteuſim per rectorem prædefunctum ſi conductor non fecerit per ſedem Apoſtolicam locationem confirmari, cadit a locatione.*

3 *Succeſſor rectoris mortui conductori domus Eccleſiæ faciens mandatum de euacuanda, ius ſibi iſtius vigore mandati acquirit.*

4 *Locatio domus quæ oſtenditur in euidentem cedere Eccleſiæ vtilitatem a ſede Apoſtolica facile confirmatur, non obſtante mandato facto de euacuanda per poſſeſſorem prædefuncti rectoris.*

5 *Regulæ de non tollendo iure quæſito ſi non fuit derogatum in commiſſione, an impediat Apoſtolicam confirmationem locationis factæ in præiudicium rectoris ſuccedentis de mortuo, qui fecit locationem.*

6 *Paulina conſtitutio an contra ius commune ſpecialem inducat modum confirmationis locationis etiam ſtante euidenti vtilitate Eccleſiæ.*

7 *Euidens vtilitas eccleſiæ ſi appareat ex continuatione locationis domus factæ conductori non requiruntur ſolemnitates alias neceſſariæ, præſuppoſito, quod vtilitas cedat illi cuius in gratiã ſolemnitates ſunt introductæ.*

8 *Minori facta prohibitione venditionis ſine ſolemnitatibus eam tamen facere poteſt illis non obſeruatis ſi inde euidens illi emergat vtilitas, nec infringi poteſt eo inuito.*

9 *Venditio facta a minore, & locatio ab Eccleſia, etiam non obſeruatis ſolemnitatibus, ex voluntate vtriusq; ratificantur, alias ſecus ſi ea voluntas non concurrat.*

EAdem die in vna Romana ſi in euidentem, dubitaui,
vtrum eſſet locus regulæ de non tollendo iure quæſito, † *&* 1
an illa verba, & prout alias iuſtum fuerit procedas, de qua
in commiſſione reſtringant omnia præcedentia. Secunda
pars dubii fuit viſa ſine dubitatione, quia duo in com-
miſſione fuerant expreſſa, & poſtmodum dictum fue-
rat, *& alias prout, &c.* Vnde dixere domini, quod illa
clauſula non debebat referri ad omnia, ſed quod in aliis
præterquam in expreſſis erit proceden. prout de iure. *l.*
cum prope, de legatis præſtandis, cum ſimilib. Sed quia pars
dubii habuerat difficultatem, quia fuerat conceſſa † do-

mus Eccleſiæ in emphyteuſin per rectorem quo mor-
tuo, quia conductor nunquam per ſedem Apoſtolicam
3 fecerat locationem confirmare, † ſucceſſor fecerat fieri
mandatum Cooductori de euacuanda domo, per quod
mandatum ius illi fuerat acquiſitum: Conductor vero
obtinuerat a ſede Apoſtolica, quod conſtito, quod lo-
4 catio † eſſet in euidentem vtilitatem Eccleſiæ confirma-
retur: & quia non erat facta mentio de lite introducta
per mandatum de vacuanda domo, pars aduerſa obti-
nuerat commiſſionem illam reduci ad viam iuris: dein-
de & tertio fuerat obtentum, quod non obſtante lite, &
commiſſione reductiua, dummodo conſtaret quod eſſet
in euideotem vtilitatem Eccleſiæ confirmaretur. Fuerat
5 † oppoſitum de regula de non tollendo iure quæſito cui
in commiſſione nō erat derogatum, ſed dicebatur noo
obſtare, quia iſta locatio ſi erat in euidentem vtilitatem,
valebat de iure communi abſq; aliqua Apoſtolica con-
6 firmatione, licet per † Paulinam, quæ quoddam ius ſpe-
ciale induxit, confirmatio ſeu conceſſio ſedis Apoſtolicæ
requiratur, *ad not. per Sarnen. in d. regula q. 16.* ſed hoc
non placuit dominis, quia imo Paulina facit ius commu-
ne, & receditur a iure proprio communi quod erat ante
Paulinam. Secundo dicebatur, regulam nō obſtare, quia
7 † etiam de iure communi non ſeruatis ſolemnitatibus
valet, ſi eſt in vtilitatem illius io cuius fauorem ſolemni-
tates ſunt introductæ: *allegabatur glo. tum ſimile. §. cauſ-
ſam, de tranſact. & in terminis Faber. tract. de penſ. & ven-
dic. 1. q. principali. col. fi. verſi. 2. ſi alienatio. & latius per Dec.
in c. qua in Eccleſiarum, col. 3. de conſtit. Cephal. conſil. 104,
8 col. 2.* ſicut † etiam dicitur de minore prohibito vendere
ſine certa ſolemnitate, *vt tenet Bal. in l. contra iuris. in fin.
princ. de pact. & in l. neq; per illum. C. de contrahen. ſtip.* Sed
9 ad hoc etiam dixerunt domini, quod † intelligebantur
de Eccleſia, & minore volente actum valere, ſed quando
contra voluntatem illius in cuius fauorem ſolemnitas
eſt introducta fiat venditio, vel locatio, quod valeat, hoc
non dicunt prædicti Doctores. Et ita concluſum fuit,
confirmationem, quo minus poſſet fieri, obſtare dictam
regulam de oon tollendo iure quæſito.

Decisio CCLXII.

Abricenſis penſionis. 4. Octob. 1549.

Svmmaria.

1 *Iudex an habeat iuriſdictionem de nullitate ſententiæ antea lata cognoſcendi, ſtante commiſſione cum præinſertis antequam realis fuerit facta exſecutio.*

2 *Iuriſdictionem habens cognoſcendi quod ſententia prius lata ſit nulla, non tamen eam poteſt exercere niſi cum effectu prius paritum fuerit rei iud.*

3 *Excommunicatus ob non ſolutionem penſionis non auditur niſi prius effectualiter, & ad plenum decurſas iam diſſoluat penſiones.*

4 *Commiſſio nullitatis ſententiæ, ſi non præiudicet exſecutioni, an omnia acta a ſuſpenſione retardentur: ita vt procedi ad exſecutionem non poſſit.*

EAdem die in cauſſa Abricenſis penſionis, dubitaui,
1 † an ſtante commiſſiooe vltimo præſentata cum pre-
inſertis, iudex haberet iuriſdictiooem non cognoſcen-
di de nullitate ſententiæ Ferratini, antequam realis ex-
ſequutio facta fuerit, & poſito quod ſic, an ſententia Fer-
2 ratini eſſet nulla. Et dicebatur † negari non poſſe quin
haberet iuriſdictionem, ſed illam non poterat exercere
donec paritum eſſet cum effectu iudicato, cum Cardi-
nalis de Annibalis fuerat excommunicatus per ſenten-
tiam Antooii Auguſtini latam poſt ſententiam Ferrati-
3 ni, & vſq; ad brachium ſeculare incluſiue contra illum
fuerat proceſſum. Vnde † dicebatur pro parte Cardina-
lis de Carpo aduerſarii, quod non poterat audiri niſi rea-
liter fuerit ſatisfactum antea, quia poſtquam per ſigna-
turam fuerat ſibi commiſſum quod procederet exſecu-
tiue, per hoc iudicium exſequutiuum erant omnia indi-
ſtincte ſuſpenſa, & ideo procedi non poterat ſuper nulli-
tate ſententiæ Ferratini, quæ erat ſuper petitorio & poſ-
ſeſſorio, & aliis ab exſequutione diuerſis, argumento
eius quod dicitur de pet. poſſ. Itē omnes domini dixere
contrarium, quia illud erat ſpeciale in petitorio, nec de
iure cautum reperiebatur in caſu noſtro, in quo † nec 4
commiſſio nullitatis erat præiudicialis exſequutioni ſic-
uti nec poſſeſſorio & petitorio. *ad not. per Bart. in l. nihil
commune,* & propterea poterit procedi ſuper vtraque, &
ſic ſuper exſequutione, quę non retardari debet propter
iſtud iudicium oullitatis, niſi forte in hoc caſu ex com-
miſſione vltima eſſet retardatus proceſſus, in qua dice-
batur ſalua remanente exſecutione iam facta. Vltima
pars dubii fuit ōmiſſa.

Decisio CCLXIII.

Ouetenſis Cappellaniarum. 16. Octob. 1549.

Svmmaria.

1. *Iterato admitti ad in integrum reſtitutionem in cauſſa beneficiali an poſſit in contrarium ſi reportauerit rem iudicatam, conſtito de eius bono iure.*

2 *Iuſta de cauſſa petens ſe admitti ad reſtitutionem in integrum ſi fuerit probata, admittitur per titulum ſi ſæpius in integr. reſt. poſtul.*

DIe 16. Octobris in cauſſa Oueten. Cappellaniarum,
dubitaui, † *an in cauſſa beneficii ſemel admiſſus ad be-* 1
*neficium reſtitutionis in integrum, ſi contra ſe reportauerat
rem iudicatam, iterum poſſet admitti de iure, conſtito de bo-
no iure, vt ſolet dici in commiſſionibus?* Et dixere, † quod 2
ex cauſſa poterat admitri, iuxta titulum ſi ſæpius in in-
tegrum reſtitutio poſtulata fuerit, &c. Vnde erat infor-
mandum, & audiendum, qua de cauſſa peteretur re-
ſtitutio.

Decisio CCLXIV.

Segobienſis penſionis. 16. Octob. 1549.

Svmmaria.

1 *Citatio in cauſſa priuationis ſi prima fuerit incipere debet a principali.*

2 *Priuatione antecedente fit ex neceſſitate vt canonizatio impediatur eamq; penitus interimit.*

EAdem die in vna Segobienſi penſionis, quæſiui, *v-
trum, cum in partibus deciſione noſtra caueretur,* † *quod* 1
*in cauſſa priuationis prima citatio deberet incipere a princi-
pali, vnde illa deciſ. haberet locum in caſu quo tractaretur, ne
canonizaretur regreſſ. poſt non ſolutionem penſionis:* Et du-
bium faciebā, quia in hoc caſu non agitur de priuatio-
ne, ſed de canonizatione regreſſus, & in ſententia nulla
fit meatio de priuatione, & priuatio non fit per ſenten-
tiam, ſed in literis reſeruationis penſionis. Tamen do-
mioi dixere contrarium, quia † in effectu priuatio, tan- 2
quam neceſſarium antecedens interimit, & licet fiat in
literis, tum per Iudicem ſuper canonizatione regreſſ. ve-
nit declaran. cum ſimus in caſu, in quo per literas eſt im-
poſita pœna priuationis, & inducta priuatio, ideo eadem
ratione prima citatio debet incipere a præſenti.

Decisio CCLXV.

Conchenſis Cappellaniæ. 16. Octob. 1549.

Svmmaria.

1 *Poſſeſſio an ſtante oppoſitione appellationis procuratoris partis aduerſæ ſit attentata & per conſequens non reſtituibilis, ſed per ſequeſtrum ſuſpendenda.*

2 *Ordinarius vtrum inſtituere poſſit aliquem in beneficio iuris patronatus, quod vni debetur ex agnatione fundatoris proximiori in gradu, qui non ſit taliter qualificatus.*

3 *Terminus negatus procuratori pro informando principalem, ſi negetur & procedat ad vlteriora iudex, tradendo poſſeſſionem, dicitur attentata poſſeſſio.*

4 *Procurator ſi opponat cauſſa non conceſſionis termini pro auiſatione abſentis principalis, dicitur litem conteſtari.*

5 *Oppoſitio appellationis ob non conceſſum terminum facta per pro-*

per procuratorem an impediat iudicem procedere ad vlteriora.

6 *Appellatio non habens concomitantem inhibitionem non eſt impeditoria iudicis, nec illud ſuſpendit.*

7 *Inſtitutio facta per ordinarium in beneficio, quod eſt de iure patronatus non citata parte eſt nulla.*

8 *Iudex ſi ad vlteriora progreditur non citato procuratore, partis aduerſa poſtquam lis eſt introducta nulliter procedit, & ideo poſſeſſio capta a parte non eſt reſtituibilis, ſed ſequeſtranda.*

EAdem die in cauſſa Conchen. Cappellaniæ de Bel-
1 monte, dubitaui, *vtrum † poſſeſſio Hieronymi ſit attentata ſtante oppoſitione appellationis procuratoris Petri, & per conſequens non reſtituibilis, ſed ſequeſtranda.* Hie-
2 ronymus † vacante iſta Cappellania, quæ erat de iure patronatus, & debebatur vni ex agnatione fundatoris proximiori, petierat ab Ordinario vt illum inſtitueret. Aduerſarius propoſuerat edictum & infra terminum edicti comparuerat procurator Petri, & ſe oppoſuerat dicens Petrum eſſe proximiorem & idoneum, & quia erat in
3 Curia, petebat terminum ad auiſandum Petrum, & talem quod poſſet venire, quod ſi non concederetur appellabat, non obſtante iſta appellatione, & oppoſitione procuratoris Petri, iudex ſequenti die, qui erat vltimus poſitus in edicto, proceſſerat ad inſtitutionem Hieronymi, & ſibi poſſeſſionem tradiderat, quæ dicebatur atten-
4 tata, & non reſtituibilis, quia † ex oppoſitione, & appellatione erat lis introducta cum Hieronymo, qui erant tres perſonæ, *ad capitulum forus, de verb. ſignif.* Et propoſito edicto per iſtam comparitionem, & oppoſitionem erat inceptus proceſſus iudicialis, *vt dicit Lambert. in tract. iurispatr. 2. parte, articulo 9. q. 4. principali.* Ex aduerſo
5 dicebatur contrarium, † quia oppoſitio non obſtabat, quominus iudex ad vlteriora poſſet procedere, *vt dicit in hoc in c. ad diſſoluendum, extra de ſponſalibus.* Sed reſpondebatur, quod in hoc erat reprobatus ab omnibus communiter, *vt per Felyn. poſt Ant. Abb. & Imol. in d. c. dudum, col. 7. verſi. 2. concluſio de præſumt. & in col. 7. verſic.*
6 *fallit quinto generaliter.* Dicebatur † etiam pro appellatione non obſtare, quia erat quæ non ſuſpendit, neque impedit iudicium niſi facta inhibitione ad capitulum *non ſolum. §. 1. de appell. in 6.* Sed etiam ad hoc reſpondebatur, quod hoc procedit, & intelligitur, vt iudex ſuper eo, ſuper quo non fuerat appellatum, ſed ſuper negotio appellationis non poteſt procedere, etiam ſine inhibitione. Et fuit allegatus Ant. de Butr. *in c. dilecti. el 2. de reſcript. de quo meminit, & loquitur Alex. conſi. 86. vol. 5.*
7 Propterea † dictum fuit inſtitutionem factam per ordinariũ fuiſſe nullam, quia ſine citatione partis, quia poſt-
8 quam procurator Petri † ſe oppoſuerat, debebat illum citari facere iudex, quando proceſſerat ad vlteriora, poſtquã lis fuerat introducta, & ſic dixere domini poſſeſſionem Hieronymi non reſtituibilem, ſed ſequeſtrandam.

Decisio CCLXVII.

Archipresbyteratus Arborenſis. 16. Octob. 1549.

Svmmaria.

1 *Inſtrumenta acceptationum nominationum Diœceſinum, an ſint valida literis nondum expeditis.*

2 *Cauſſa ciuilis exſiſtens præiudicialis criminali facit negotium ſuſpendi, ita vt debeat in ea ſuperſederi vſq; ad magis vrgentis expeditionem.*

3 *Publica ſunt omnibusq; patent acceptationes quæ fiunt apud notarios Archiuii, copiaq; earum petentibus vbi intereſſe prætendunt earum datur, præualentq; illis quæ apud alios notarios fiunt.*

EAdem die in cauſſa Arborenſis Archipresbyteratus & aliorum, dubitaui, *præſuppoſitis pro veris, & validis*
1 *inſtrumentis duarum acceptationũ in ſpecie, † quoad Diœc. quod exprimantur in literis, & poſſint acceptari literis non confectis, & colligitur quod nominatio Diœc. fuerit facta ante prouiſionem Signorini, ſaltem vt transferant onus probandi in alterem dicentem contrarium:* Hic punctus virtualiter fuit extenſus ſupra 17. Iunii, & reſolutum quod non: tamen hodie domini mutarunt votum, & dixere, quod ſi per iudicem criminalem, coram quo cauſſa pendebat, fuerit iudicatum iſta inſtrumenta vera, & valida, & his fidem adhibendam, vt præſupponebatur, in dubio neſciebat quomodo poſſet dici nominationem, tunc nõ eſſe factã, quia ex nominatione facta in Diœc. Calaguritana, & Arborẽſi ſequebatur neceſſario nominatio illarum Diœc. & ſic ante prouiſionem Signorini. Et dubium quod alias habebatur de iſtis inſtrumentis tollebatur per ſupradictum, & per ſententiam ſi ferretur in
criminali cauſſa, † adeo quod omnino cauſſa iſta ciuilis 2
præiudicialis erat criminali, propterea debebat in ea ſuperſederi. Nec obſtat quod alias illos mouerat, quod videlicet iſtæ acceptationes, & nominationes de facili occultari, & lacerari poſſent, quia hoc non erat reſeruandum, nec ſecuta iſta nominatio erat, nec de facili variabilis, ſi erat probatum illud, quod præſupponebatur eſſe
probatum, videlicet quod iſtæ † acceptationes, quæ fiunt 3
apud notarios Archiuii, ſunt publicæ, & patent omnibus, & earum datur copia petẽtibus dummodo habeant intereſſe. Verum tamen eſt, quod ſi ex aduerſo probaretur, *vt alias dictum fuit*, eſſe verum, quod iſtę nominationes nunquam ſolent fieri coram iſtis notariis, ſed in Camera vel Cancellaria tanquam locis magis publicis, & in quibus magis patent omnibus, quæ ſcribuntur in libris, qui oſtenduntur omnibus, quod tunc eſſent.......

Decisio CCLXVIII.

In cauſſa Vrgellenſis ſpolii. 27. Octob. 1549.

Svmmaria.

1 *Spolium vtrum ex relatione teſtium, qui literas ex partibus ſe vidiſſe atteſtantur ipſius ſpoliantis principalis, ſatis ſufficienterq; probetur.*

2 *Semiplena probatio requiſita ad depoſitionem teſtium ſi defuerit depoſitio teſtium vt inutilis, non eſt in conſideratione.*

DIe 21. Octob. in cauſſa Vrgellen. in qua ſuper ſpolio
procedebatur per contradictas, *an eſſet † probatum* 1
ſufficienter ſecundum extremum, ex duobus teſtibus deponentibus per id quod intellexerant per literas de partibus, & vnum teſtem, quia nedum deponebat de publica voce & fama, ſed etiam de auditu a ſpoliante? Et dixerunt quod
non, quia † hic nulla adeſt ſemiplena probatio, quæ ſal- 2
tem requiritur ad probationem ſecundi extremi, maxime quia procedebatur per contradictas, nam conſiderabile erat in lite, quod litem ſuſtinuiſſet.

Decisio CCLXIX.

Hiſpalen. Canonicat. 27. Octob. 1549.

Svmmaria.

1 *Lata ſententia, a qua fuit appellatũ per datam ſchedulam intra decem & quinq; dies, non poteſt ſuccurri appellanti ob lapſum decendii.*

2 *Schedulam appellatoriam lapſo termino præfixo exhibens, ſibi imputare debet, ſibiq; ob moram præiudicat.*

EAdem die in cauſſa Hiſpalen. Canonicatus, feci et-
iam verbum, *an vellent domini ſuccurrere. Nam † con-* 1
tra quem erat lata ſententia, & appellauerat, prout in ſchedula quam dare promiſerat, & illam poſtmodum dederat die 15. & ſic quia infra decendium, ſententia tranſiuit in iudi-
catum. Et dixerunt, quod non poterat ſuccurri, & † de- 2
bebat imputari ſibi, qui ſchedulam in tempore non dederat, nec aliud poterat facere, & maxime, quia contra quem ſententia tranſierat in iudicatum, nil habebat in ea.

Decisio CCLXX.

In cauſſa Tholetanæ penſionis. 27. Octob. 1549.

Svmmaria.

1 *Clauſula caſſationis conſenſus apparens ex ſupplicatione*

nominationis alicuius perſona, an arguat perdurationem priſtina voluntatis.

2 *Concordia de tranſlatione penſionum cum conſenſu ſedis Apoſtolica inita legitima eſt, & in effectum deducenda.*

3 *Reſeruatio penſionis vigore concordia inita vtriuſq; prælati requirit præſuppoſite quod prætendans de intereſſe conſenſum.*

EAdem die in cauſſa Tholetan. penſionis 500. ducato-
1 rum, dubitaui, *an † caſſaturam clauſula in ſupplicatio-
ne apparente durauerit voluntas Cardinalis Caurienſis cir-
ca facultatem caſſandi, & nominandi perſonam per Card. S.
Crucis, maxime ſtante mandato nouiter in actis producto.*
Quod dubium pendebat ab his, quæ ſupra dicta fuere in
dubio data 22. Iunii, hoc anno in eadem cauſſa, in qua
2 fuerat facta quædam † concordia, vt ſupra dictum fuit,
ſuper beneplacito ſedis Apoſtolicæ, & cum fuiſſet ſup-
plicatio data ad reſignandum, fuerat caſſatum vnum ca-
put, in quo concedebat ſanctæ Crucis, vt de penſione ſi-
bi reſeruata poſſet caſſari vſq; ad 60. ducatos, & in illam
Cardinalis Caurien. teneretur conſentire in fauorem al-
3 terius perſonæ nominandæ per S. Crucis. Poſt † modum
reſeruauerat hanc penſionem nominandam per S. Cru-
cis, ſine alio conſenſu Cardinalis Caurienſis, & prætcn-
debat valere, quia durauit volũtas Caurienſis etiam poſt
caſſaturam. Ex aduerſo prætendebatur contrarium, &
latiſſime fuit informatum per vtramq; partem, tandem
Rota reſoluit, quod ex hoc huius ſupplicationis cauſſa
illa caſſatura Caurien. præſtiterat conſenſum expreſſe, &
Cardinalis S. Crucis tacite conſequendo alia contenta
in concordia, & percipiendo penſionẽ vſq; ad mortem,
quod videbatur vtrũq; ratum habuiſſe illud, quod erat
factum, nec amplius cogitaſſe de illo capite caſſato, & per
conſequens, voluntatem non duraſſe, nec aliquod fun-
damentum fecerat in mandato de nouo producto, quod
Cardinalis conceſſerat ad conſentiendum caſſationi, &
reſeruationi de nouo 700. ducatorum ſuper fructib. E-
piſcopatus Caurienſ. in fauorem perſonæ nominandæ
per Cardinalem S. Crucis, & in totum ſub eadem forma,
prout erat caput caſſatum volentes arguere agentes pro
penſionario contra Cardinalem Caurien. quod ex illa
caſſatione non erat mutata voluntas, quaſi non appare-
ret, gratiã obtinere poſſe a ſummo Pontifice, quia tunc
illud mandatum ſimilis penſionis nõ dediſſet, quia non
dicebant domini, prout fortaſſe informantes dicebant,
quod ceſſauerit poſſe obtinere gratiam a ſummo ponti-
fice, ſed quia illi caſſationi præſtando conſenſum acqui-
euerunt, nec videbatur amplius cogitaſſe de obtinendo
Capitulum caſſatum a Papa, & hoc mandatum, de quo in
dubio, erat penitus diuerſum, & ſeparatum a primo, quia
primum erat de 200. ducatis reſeruatis ſuper Archidia-
conatu Tolenſi, ad quem fuerat nominatus Io. de Ci-
gnone nepos Cardinalis, mandatum autem erat datum
ad 700. reſeruatum ſuper fructibus eccleſiæ Caurien. &
fuerat nominatus Cardinalis Grimaldus.

DECISIO CCLXXI.

Lunenſis Sarzan. 25. Octob. 1549.

SVMMARIA.

1 *Facultas concedi, an poſſit per remiſſoriam examinandi mulieres, & honeſtas perſonas, ſenes, & firmes in partibus.*

2 *Teſtes in loco ſuſpecto vbi tutus acceſſus non datur, an poſſint examinari in præiudicium partis.*

3 *Iudex & notarius poſſunt accedere loca ex commiſſionis vi, vbi ſunt ſenes, & mulieres ad eos examinandos, & quoſcunq; impeditos de iure & facto.*

4 *Senes non valetudinarii non ſunt ex illis teſtibus qui ſunt impediti de iure, & de facto, & ideo ad eos examinandos non requiritur acceſſus iudicis, & notarii.*

DIe 25. Octobris in cauſſa Lunen. Sarnen. iuriſpatro-
1 natus dubitaui, *vtrum † ſit concedenda facultas exa-
minandi, ſenes ſeu infirmos & honeſtas perſonas, ac mulieres
iuxta formam commiſſionis alibiq; in loco remiſſoria.* Liti-
gabatur ſuper iſto iure patronatus inter Adam Centu-
rionem, & Lepidum de Marchionibus de Malaſpina, &
erat conceſſa remiſſoria Lepido, qui extra locum prædi-
ctum volebat examinare teſtes, de quibus in dubio † ne- 2
gabatur ex aduerſo debere concedi hanc licentiam pro-
pter ſuſpicionem de non tuto acceſſu ad quædam loca
ibi vicina ſuo dominio de Malaſpina, & Ducis Floren-
tini, cuius iſte Lepidus erat ſeruitor, & familiaris. Decre-
uere Domini, quod in loco de Malaſpina nullo modo
eſſet concedenda licentia, ſed in locis ſubiectis Ducis
Florentiæ, quia non obſtantibus his, quæ dicebantur,
ex aduerſo noluere cogitare, quod non eſſet tutus ac-
ceſſus, & quod timor alicuius Ducis &c. Et ideo, † quod 3
in illis, & aliis locis vicinis conceſſerant poſſe ad ire iudi-
cem & notarium pro examinandis impeditis de iure, &
de facto † cuiuſmodi non ſunt ſenes, qui non ſunt vale- 4
tudinarii.

DECISIO CCLXXII.

Outenſ. Cappellaniarum. 15. Octob. 1549.

SVMMARIA.

1 *Reſtitutio in integrum etiam poſt iudicatum ſit ſæpius in beneficialibus iure bono exſiſtente a parte illius qui illam petit.*

2 *Nouis probationibus ſuperuenientibus conceditur in integrum reſtitutio in cauſſa beneficiali.*

EAdem die in vna Oueten. Cappellaniarum dubitaui
† *vtrum eſſet reſtituendus in integrum Alphonſus Mo-* 1
*ran. aduerſus rem iudicatam in reſtitutione in inte-
grum?* Et inclinabant domini, quod ſic, quia in benefi-
cialibus ius bonũ nõ poteſt nocere, & propterea ſemper
quod de bono iure poteſt conſtare, etiam ſæpius in inte-
grum reſtitutio concedenda eſt, maxime † ſuperuenien- 2
tibus nouis probationibus, *ad not. in l. ſi. vbi Bar. & Doct.
C. ſi ſæpius in integrum reſt. pet.* Et ita maior pars tenebat:
quia tamen fuit dictum, quod alias in vna Romana do-
mus pro quodam Ioan. coram D. Proſpero 26. Decemb.
1547. fuerat dictum, quod licet ex noua cauſſa reſtitutio
iterum petita deberet dari. *l. fin. C. ſi ſæpius in integrum re-
ſtitutio pet. vt declarat Bal. in l. 2. eo. tit.* tamen illud intelli-
gitur ex nouis probationib. ſuper ætate, non autem ſu-
per læſione, *prout in terminis declarat Angel. in l. 1. C. ſi mi-
nor ſe maior. dixerit.* vbi reddit rationem differentiæ: fuit
dictum, quod partes conſiderata dictæ deciſ. & allegatis
in ea deberent iterum informari. Et ita fuit factum.

DECISIO CCLXXIII.

Lunenſis Sarzan. parochialis. 25. Octob. 1549.

SVMMARIA.

1 *Sola ſignatura ſtante vtrum œconomus impedito Epiſcopo ordinario loci ratione delictorum poſſit beneficia collata confirmare literis non expeditis.*

2 *Iuriſdictionem ordinariam, vel œconomus non habent ante expeditionem literarum conceſſionis in actu, ſed ſolum in habitu.*

3 *Gratia informis eſt ſupplicatio ſignata, quæ literarum expeditione ſecuta formam accipit.*

4 *Papa ex certa ſcientia, & motu proprio ſi œconomum deputauit ad beneficiorum collationem, poteſt conferre ſine literarum gratia expeditione.*

5 *Patronus exſiſtens in poſſeſſione iuris patronatus licet non ſit patronus, eius tamen præſentationes ſunt bona.*

6 *Publice & palam exercens facultatem conferendi beneficia præſumitur eam legitime adeptus.*

IN vna Lunen. Saraanen. parochialis dubitaui, † *vtrum* 1
*œconomus literis non expeditis, poſſit confirmare benefi-
cia ſtante ſola ſignatura?* In hoc epiſcopatu Papa mo-
tu proprio creauerat quendam in œconomum, quia
Epiſcopus in delictis erat impeditus adminiſtrare, cui
ampliſſimam facultatem conceſſerat etiam conferendi
benefi-

beneficia, & ſolum ſignata erat ſupplicatio, nec ſuper ea
erant expeditæ literæ tempore quo prouiderat de dictis
parochialibus. Vnde dubitabatur, an prouiſio valeret, &
2 dicebatur quod non: quia † ante expeditionem literarũ
exſecutor habet iuriſdictionem in habitu, non in actu:
3 quia † ſupplicatio ſignata eſt gratia informis, quæ per ex-
peditionem literarum accipit formam, *Sarn. in prin. q. nu.
9. & in 10. q. ſuper regula de non iudicando literis non expe-
ditis, & allegabatur deciſ. 459. cum deciſ. præcedenti in no-
uis.* Tamen domini dixere contrarium, quia prædictæ
deciſ. loquuntur in aliis terminis, quando gratiam facit
Papa in ſupplicatione exſequenda, in qua ſupplicatione
exſequutores non fuerunt nominati, ſed poſtmodum in
literis nominantur, tunc licet pars poſſit allegare, exſecu-
tores, tamen nullam habent iuriſdictionem, literis non
4 expeditis, ſed † ſecus erat in caſu iſto, in quo Papa motu
proprio, & ex certa ſcientia œconomum deputauerat il-
lum nominando in gratia, & quia in ſupplicatione nihilo
minus continebatur, vt quod deputatio huiuſmodi œco-
nomi, qui erat in quaſi poſſeſſione exercendi officium,
5 hoc eſt conferendi beneficia prout in ſimili dicitur † de
patrono exiſtente in poſſeſſione iuris patronatus, & cõ-
ferendi licet bene non eſſet patronus, & eius præſenta-
tiones valerent. *cap. conſultationibus, de iure pat. vel deciſ.
255. in antiq. & 268. in non. & dec. 22. num. 4. in antiq. Biſi-
6 gna.* Et † licet diceretur requiri ſcientiam facultatis de
qua non conſtabat, tamen dixere præſumi, ex quo pa-
lam, & publice per multos annos exercuerat hanc facul-
tatem, & maxime hæc reſolutio placuit, licet eſſet proba-
tum poſt prouiſionem factam per Papam de his paro-
chialibus eſſe expeditum breue ſuper motu proprio hu-
iuſmodi Canonicatus, tamen non inferebatur neceſſa-
rio, quod aliud breue ſeu aliæ literæ ſuper hoc eſſent antea
expeditæ.

Decisio CCLXXIV.

Abricenſis penſionis. 25. Octobr. 1549.

Summaria.

1 *Suſpenſio a diuinis irrogari poteſt monitorio non parenti etiam Cardinali.*

2 *Monitorium reintegrare, & ſuſpenſum eſſe a diuinis ob non paritionem monitorii ſibi mutuo repugnãt, & ideo coincidere non poſſunt.*

3 *Nullitas iuriſdictionis ex eo argui poteſt quia tempore feriarum cum lata ſit ſententia ſine commiſſione non lædit partem.*

4 *Commiſſio generalis eſt, quãdo in eam cadit clauſula, in cauſſa & cauſſis, &c.*

5 *Iuris communis vigore vtrum in cauſſis poſſeſſoriis procedi poſſit tempore feriarum ſine commiſſione.*

6 *Citatio ad vidẽdum, & audiendum ſententiam declaratoriam ſiue principalem ſuſpẽdi a diuinis ob non paritionem monitorii cum incerta ſit, nulla eſſe dicitur.*

7 *Citatio particularis ad videndum reuocari & declarari proceſſum nullum, an ſit inualida.*

8 *Sententia in partis præſentia lata ſupplet vim ipſius citationis in iudicio requiſitæ.*

9 *Sententia lata in contumaciãm partis non præſupponit partis præſentiam, cum præſens contumax dici non poſſit.*

10 *Citationis ex defectu haud dubie ſententia nulla dici debet, vtpote quæ ignorantia aduerſarii præſuppoſita elidat proceſſum.*

EAdem die in cauſſa Abricen. penſion. dubitaui, *vtrum
ſententia Ferratini eſſet nulla, & ſententia, quæ contine-
bat Cardinalem de Carpo reſtituendum ad ſuam poſſeſſio-
1 nem percipiendi penſionem.* Secundum † declarabat Car-
dinalem de Annibalis ſuſpenſum a diuinis eo, quia non
paruerat monitorio: Tertium reintegrandum eſſe, in
qua vltima parte dictum fuit, non poſſe ſaluari, quia con-
2 tinebat † repugnantiam, reintegrare monitorium, &
ſuſpenſum eſſe, quia non paruit monitorio: multa etiam
alia partes opponebant, quoad † nullitatem primæ iu- 3
riſdictionis, quia erat lata ſententia tempore feriarum,
ſine commiſſione, quia commiſſio dabat ſolum de pro-
ceſſu in cauſſa declarationis exſequutiua. Cui cum re-
ſponderetur, quod imo erat generalis, & comprehende-
bat etiam alias cauſſas, quia † dicebat in cauſſa, & cauſſis 4
huiuſmodi, quia lecta, & conſiderata bene tota commiſ-
ſione, fuit dictum, quod ſolum loquebatur de cauſſa ex-
ſecutiua. Fuit dictum pro parte Cardinalis de Carpo,
quod † etiam ſine commiſſione de iure communi feriis 5
non obſtantibus poterat procedi in poſſeſſorio. Et alle-
gabatur deciſ. Beleneti. *65. alias 66. in addi. deciſ. 95. in an-
tiq. & 14. in nou.* Vnde hoc modo poterat ſaluari ſenten-
tia reſpectu poſſeſſionis, & etiam reſpectu declarationis
ſuſpenſionis a diuinis, ob non paritionẽ monitorii tan-
quam eſſet exſecutiua: Vnde vigore commiſſionis potuit
procedere tempore feriato, licet per quoſdam diceretur,
& forte melius, quod illud non erat procedere exſecuti-
ue: opponebatur etiam alius defectus vigore citationis.
Nam † citatio ex parte Cardinalis de Carpo erat ad vi- 6
dendum, & audiendum ſententiam declaratoriam, ſiue
principalem ſuum ſuſpendi, quia non paruit monitorio,
ſiue reintegrari monitorium, & ſic reſpectu poſſeſſoris
nulla erat citatio: Sed reſpondebatur citationem aduer-
ſarii ſufficere, quia eadem die fuit per eundem iudicem
pronuntiatum in fauorem Cardinalis Annibalis, & cita-
tio erat intitulata Abricen. nullitatis pẽſion. & ſic ſub iſta
citatione poterat comprehendi illud petitorium: ſed † di- 7
cebatur ex aduerſo. Et ita fuit viſum dominis, quod illa
citatio erat particularis, ad videndum reuocari, & decla-
rari proceſſum nullum Aud. Cameræ. Vnde non poterat
huic deſeruire negotio. Videbantur etiam euitare ſub eo
prætextu, quod † ſententia lata eſt præſente parte, vnde 8
præſentia ſupplet citationem: Tamen de hoc nõ conſta-
bat, imo de contrario, quia licet eadem die pro ambobus
Card. eſſent latæ duæ ſententiæ diuerſæ, tamen atteſtaba-
tur, ſemper eſſe † latas in contumaciam partis. Vnde vi- 9
debatur, quod iſta ſententia in totum ſuſtineri non poſ-
ſet: ſed aliqui volebant ſaluare in aliqua parte. Et tunc fu-
it orta dubitatio, ex quo citatio cantabat de alternatiua
ſententia, quæ tria capita continebat, poterat in vno ſal-
uari ſtante alternatiua, & incerta citatione. Et ita amplius
proceſſum non fuit, ſed iterum dubitatum, an † ex defe- 10
ctu citationis eſſet nulla ſententia.

Decisio CCLXXV.

In eadem Abricenſis penſionis vltima, Octob. 1549.

Summaria.

1 *Sententia declaratoria ſuſpenſionis diuinorum ex citationis defectu nulla eſt, licet ob non obſecutionem monitorii fuerit lata.*

2 *Alternatiua dicitur citatio, quæ enarrato membro vno aliud ſubinfert per voculã, ve, aut ſine exempli cauſſa ad audiendum ſententiam, vel aut ſine ſuſpendendi a diuinis, &c.*

3 *Incerta citatio non poteſt legitima cenſeri, nec arctat citatum tanquam alternatiua neque ſuper ea ferri poteſt vlla ſententia.*

Contrarium & qualiter limitari hoc intelligique debeat vide num. immediate ſeq.

5 *Incertus libellus in iudicio admittitur vbi incertitudo non dependet ex facto, & voluntate libellum offerentis, & pars nihil in contrarium opponat.*

6 *Seu, dictio non ſemper alternatiue ſumitur, ſed aliquãdo etiam ponitur copulatiue vel augmentatiue, vt in præſenti caſu.*

7 *Citatio dicens ſiue principalem ſuſpendi a diuinis, facit ipſo facto aliquem ſuſpendi debere, nõ autem declarari ſuſpenſum alioquin inutilis eſt.*

8 *Iuriſdictionis aque ex defectu ac citationis ſententia incidit in vitium nullitatis.*

VLtima Octobris in cauſſa Abrieen. penſion. dubita-
1 ui,† *vtrum ſententia Ferratini, in quantum declarat*
ſuſpenſionem a diuinis ob non paritionem monitorii, ſit nulla
2 *ex defectu citationis?* Dictum fuit, quia † citatio erat al-
ternatiua, videlicet ad audiendam ſententiam declara-
toriam, ſiue principalem ſuſpendi a diuinis, qoia non
3 paruit monitorio, ſiue reintegrari monitorium. Vnde †
propter incertitudinem videbatur non valere, ſeu non
arctare, nec ſuper citatione alternatiua videbatur fieri
4 poſſe ſententia copulatiue ſuper pluribus: tamen † do-
mini fuere in contraria opinione, quod iſta citatio fuit
certa in omnibus, præterquam in eo quod pendebat a
facto iudicis, videlicet ſuper quo vellet pronuntiare: ſicut
5 dicimus de † libello incerto, qui admittitur parte non
opponente, quando incertitudo non procedebat a fa-
cto, & voluntate libellantis, *& faciunt ad hoc notata per*
Curt. in cap. cum parati, ad finem, & ibi Alexand. colum. 6.
6 *verſicul. vnde aduerte, de appellat.* Et in caſu iſto † dictio,
ſeu, non ſtat alternatiue, ſed potius copulatiue, ſeu aug-
mẽtatiue, *vt not. in l. ſi quis ita, de verbo. ob.* Alia etiam ma-
7 ior dubitatio erat, quia † citatio dicebat, ſiue principalem
ſuum ſuſpendi a diuinis, vigore cuius debuit ſuſpendi,
non autem declarari ſuſpenſum: & ſic, quod potuit, no-
luit, quod voluit, adimplere nequiuit iudex. Sed quidam
dicebant, quod citatio inquantum dicebat ad audiendũ
ſententiam declaratoriam, ſeruiebat etiam pro ſententia
declaratoria ſuſpenſionis, aliis ex aduerſo dicentibus,
quod ex quo prius debebat iudex ſuſpendere ante quam
declararet, nec poterat declarare non facta prius ſuſpen-
ſione, citatio non debebat intelligi, niſi de eo quod pote-
rat fieri, videlicet declarari, quia non paruerat literis A-
poſtolicis, in quibus erat reſeruata penſio. Vnde in iſta al-
ternatiua fuit ordinatum, quod ſimul & ſemel dubitare-
8 tur, an † ſententia in bac parte eſſet nulla, tam ex defectu
venditionis, quam citationis.

DECISIO CCLXXVI.

Ouctenſis Capellaniarum. 1549.

SVMMARIA.

1 *Reſtitutio in integrum poſt iudicatum, an competat non minori neque priuilegiato, vt hoc caſu.*

2 *Gloſſa in l. fina. C. ſi ſepius in integrum reſt. poſt. indiſtincte concludit ſæpius cõcedendam in integrum reſtitut.*

3 *Quadriennii curſu lapſo conceſſo reſtitui cupientibus, reſtitutio in vanum poſtulatur, licet etiam de bono iure fides fiat iudici.*

4 *Ratione eadem qua poſt lapſum quadriennii iterum non datur reſtitutio, nec aduerſus rem iudicatam.*

5 *Capitulum finale de reſt. in integrum, lapſum quadriennii æquiparat aliis cauſſis ex quibus reſtitutio excluditur.*

6 *Minori & priuilegiatis perſonis reſtitutio in integrum etiam poſt lapſum quadriennii conceditur.*

7 *Signatura gratiæ lapſo tempore reſtitutionis, vel poſt iudicatum ex benignitate aliquando concedit reſti. non quod ad id præſtandum de iure teneatur, poſito quod de iure bono conſtet.*

1 IN cauſſa Ouctenſis Capellaniarum dubitaoi, † *vtrum*
Alphonſus Moran. veniat reſtituendus aduerſus rem iu-
dicatam in cauſſa reſtitutionis in integrum? Lata eſt cauſſa,
quare iterum fuit dubitatum, propter dictum Angeli, *in*
l. ſ. an t. ver. quod intelligo. C. ſi ſæpius in integ. reſt. & Ang.
vbi etiam Bar. in l. fi. C. ſi minor ſe maior. dixerit, quod fue-
rat tentum in alia cauſſa, tamen hodie hoc dictum Bart.
2 non placuit, quia videtur eſſe contra communem opi-
nionem † gl. cum qua omnes communiter tranſeunt, *in l.*
fi. C. ſi ſæpius in integ. reſt. quæ indiſtincte concludit dandã
ſæpius reſtitutionem in integ. & de hoc dicto Bar. truffa-
tur Caſtren. *in l. 1. col. 2. ver. contra iſtam l. opponitur.* Et la-
tiſſime *in d. l. fina. col. 1. in fi.* vbi æquiparat ætatem aliis, vi-
delicet teſtibus falſis, & aliis: tamen domini fuerunt in o-
pinione, quod in caſu iſto de nouo reſtitutio danda non
eſſet, quia † videmus, quod poſt lapſum quadriennii non 3
datur reſtitutio, etiam conſtito de bono iure, & probatio-
nibus de nouo repertis. *c. 1. vbi Doc. de reſt. in integ.* Et hoc
tenuit Rota in pluribus cauſſis, maxime in vna Compo-
ſtellan. coram Domino Thanis, & in alia coram Proſpe-
ro, ſicut † aduerſus lapſum quadriennii non datur iterum 4
reſtitutio pari ratione, nec aduerſus rem iudicatã in cauſ-
ſa reſtitutionis, & faciunt no. *in c. fi. de reſt. in integ.* vbi † æ- 5
quiparat lapſum quadriennii aliis cauſſis ex quibus reſti-
tutio excluditur: quo caſu non obſtant no. *in d. l. fi. ſi ſæpi-*
us reſt. quia loquitur † in minori, & priuilegiatis perſo- 6
nis, quibus de iure debetur reſtitutio in integ. huiuſmodi
non eſt Alphonſus Moran. qui in caſu iſto reſtitutionem
petiit, ex † benignitate ſignatura concedit reſtitutionem 7
in integrum conſtito de bono iure, quod non debet con-
cedi poſt rem iudicatam in cauſſa reſtitutionis. Vnde cũ
in caſu noſtro commiſſio eſſet ſignata, prout de iure cla-
rum eſt, quod reſtitutio ſecunda non competit, licet poſ-
ſit de bono iure conſtare ex teſtibus repertis.

DECISIO CCLXXVII.

Segobienſis penſionis. 4. Nouem. 1549.

SVMMARIA.

1 *Geſta cum procuratore habẽte generale mandatum qui tamen conſtitutus fuit ante cauſſæ commiſſionem, an ſint valida.*

2 *Executorialibus decretis, & intimatis principali ob nõ ſolutionem penſionis, iis ſi obſecundatum non fuerit poterit ad declaratoriam procedi vſque ad auxilium brachii ſecularis.*

3 *Citationis ex defectu omnia acta redduntur nulla præſertim vbi de priuatione beneficii agitur in quo actu neceſſario venit principalis citandus.*

4 *Priuatio beneficii ipſo facto contingit, & iuris vigore, vbi penſionis ſolutio vltra terminum conſtitutum fuerit prorogata.*

5 *Canonizatio regreſſus in effectu in ſe priuationem non continet prætermiſſa numeratione penſionis.*

6 *Clauſula in literis appoſita, quod poſſit propria auctoritate apprehendi poſſeſſio a principali alio ceſſante in ſolutione penſionis, vtrum proſit principali.*

DIe 4. Nouembr. In cauſſa Segobien. penſion. dubi-
taui, † *vtrum comparente procuratore generali ante* 1
commiſſionem conſtituto, poſſit cum illo procedi ad canoni-
zationem regreſſus, ob non ſolutionem penſionis abſque ali-
qua citatione principalis, cum antea bullæ perſonaliter inti-
matæ fuerant? Franciſcus de Mendoza conſenſerat re-
ſeruationi penſionis 200. ducatorum in fauorem Fran-
ciſci de Miranda, & demum poſt multos annos conſti-
tuerat procuratorem, & ſpecialem ad vnam cauſſam, &
generalem ad omnia, etiam talia, quæ ſpeciale manda-
tum requirerent: deinde poſt fere duos annos, Miranda
commiſerat cauſſam contra Dom. Franciſcum ſuper ca-
nonizatione regreſſus, ob non ſolutionem penſionis, &
fecerat decerni citationem, per cuius citationis decre-
tum vltra ſex menſes comparuerat procurator genera-
lis ſponte, & dederat mandatum, & cum eo fuerat pro-
ceſſum ad canonizationem regreſſus ob oon ſolutio-
nem penſionis, & † fuerant decretæ executoriales, & in- 2
timatæ principali ob quarum non paritionem fuerat de-
claratum, & contra eum proceſſum vſque ad brachium
ſeculare incluſiue, poſtmodum commiſſa cauſſa nullita-
tis, & omnium geſtorum, dicebatur † omnia eſſe nulla 3
ex defectu citationis, quia vbi agitur de priuatione bene-
ficii, non poteſt procedi, niſi citato principali de cuius
citatione nullo modo apparebat. *ad deciſion. 770. & 771.*
in antiqu. replicabatur hic non agi de priuatione, ſed
de canonizatione regreſſus. Nam priuatio † erat ipſo 4
facto,

facto, & de iure ſtatim, quòd ceſſauit vltra tempus debi-
tum, vt cantant literæ: ideo potuit procedi cum procura-
5 tore. Domini dixere contrarium, quia † in effectu cano-
nizatio regreſſus habet in ſe priuationem, & ita tenuerũt,
non obſtãte, quod hic procurator eſſet nepos ex patruo:
& veriſimiliter potuiſſet eſſe aduiſatus, ex quo produxit
6 mandatum poſt ſex menſes a die decretæ citationis, & †
quod io literis eſſet illa clauſula, quòd propria auctorita-
te poſſet apprehendere poſſeſſionẽ beneficii, alio ceſſan-
te in ſolutione, & quod penſio eſſet ſoluenda in Curia, &
multis aliis, quæ ex aduerſo allegabantur.

Deciſio CCLXXVIII.

Agatenſis beneficiorum. 4. Nouembr. 1549.

Summaria.

1 *Reſignatio ſi non ſit notoria ita, vt de validitate eius dubium ſuboriri poſſit, noua prouiſionis commiſſio ſuffragari prouiſio non poteſt.*

2 *Canonicus ſi propter conceſſam facultatem reſignanti habeat poteſtatem acceptandi reſignationes idque per literas collationis conſtet, ſatis notoria eſſe dicitur reſignatio.*

3 *Litera collationis ſigillo reſignantis ſignata aliis concurrẽtibus ſatis fidem de facta reſignatione facere dicũtur.*

4 *Facultate reuocata antea cõceſſa cuidam, vt in manibus ipſius fieret reſignatio, inualida eſt reſignatio ob iuriſdictionis defectum.*

5 *Inſtrumentum reſignationis ſi multorum diſtet intercapedine annorum a data literarum collationis, prætenditur eſſe falſum.*

EAdem die in cauſſa Agaten. beneficiorum dubitaui,
1 *vtrum ſatis † conſtaret de reſignatione ad effectum, vt
noua prouiſio poſſet ſuffragari?* Nam erat facta reſi-
gnatio iſtorum beneficiorum, de quibus agebatur, &
quia dubitabatur de validitate, erat obtenta commiſſio,
quæ non dicebatur ſuffragari, quia de reſignatione non
2 conſtabat. Tamen domini dixere contrarium. Erat † e-
nim facta iſta reſignatio in manibus cuiuſdam canonici
habentis poteſtatem ad id, propter facultatem conceſ-
ſam reſignanti, qui in literis collationis atteſtabatur reſi-
gnationem in manibus eius factam, & per eum erat ſub-
ſcripta, & per notarium quendam qui præſupponebatur
rogatus, ſed tamen non ſubſcribebat ſe vt rogatus, ne-
que aderant teſtes. Vnde licet ex iſtis non ſatis conſtaret,
3 tamen † quia ſigillo reſignantis erant ſignatæ iſtæ literæ,
& poſtea reſignatarii conſtituerant reſignantem præſen-
tem per procuratorem ſuum ad arrendandum, & colli-
gendum fructus iſtorum beneficiorum, habuere iſtis tri-
bus concurrentibus pro perfecte probata reſignatione,
4 quæ licet eſſet inualida, quia † prætendebatur d. faculta-
tem in manibus reſignãtis cuiuſcunque eſſe reuocatam;
& noua prouiſio tunc intrabat, & propterea reſignatario
quo ad hunc effectum erat impetrata. Et ſtante validita-
te reſignationis, intrat noua prouiſio, & nullum fecerunt
fundamentum in quodam producto inſtrumento, in
quo notarius, qui ſe ſubſcripſerat collationi rogatus, at-
teſtabatur ſe cum teſtibus quibuſdam fuiſſe præſentem
5 huic reſignationi, & collationi, † quia inſtrumentum e-
rat confectum de anno 1529. & literæ collationis erant
ſub data 1538. Vnde de alia reſignatione rogabatur nota-
rius, quod inſtrumentum ex aduerſo prætendebatur fal-
ſum. Domini dixere, quod ſi iſte fabricaſſet falſum fuiſſet
ſine aliqua neceſſitate.

Deciſio CCLXXIX.

Gerundenſis beneficii. 4. Nouemb. 1549.

Summaria.

1 *Poſſeſſor pacificus beneficii plurium annorum, an poſſit ſe tueri per regulam de triennali.*

2 *Declaratoria cum denuntiatione non probant factam excommunicationem ad infringendam teſtium depoſitionem.*

3 *Identitas beneficii in controuerſiam vocata, an per teſtes de publica voce & fama deponentes probari poſſit.*

4 *Poſſeſſor ante commiſſionem cauſſa beneficialis triennalis, ex eo quod committit cauſſam ſuper beneficio illudque ob id litigioſum efficit, beneficium regula de triennali amittit.*

EAdem die in cauſſa Gerundenſis beneficii, dubitaui,
† an regula de triennali tueretur Sebaſtianum qui per 1
*plures annos poſſederat, & dabat de regula de triennali, cui
opponebatur de quadam lite?* Sed replicabatur, quod illa lis
erat introducta ſuper beneficio S. Geneſii non ſuper be-
neficio S. Anaſtaſiæ: ſtipulabatur vnum & idem benefici-
um eſſe, & probabatur per tres teſtes, ſed † contra duos 2
opponebatur, quod erant excommunicati, & produce-
batur declaratoria cum denuntiatione; ad quod dicieba-
tur, & ita domini tenuerunt, quod denuntiatio non pro-
babat excommunicationem, *dec. 252. in nou.* cui etiã alia
conſimilis in antiq. de excep. & legi teſtes hincinde ſuper
identitate beneficii, quorum tres, *vt dixi hoc expreſſe probabant.* Ex aduerſo autem erant duo loquutes, de hoc,
qui nihil aut parum dicebant. Nam vnus qui plus dice- 3
bat, probabat de publica voce & fama. Sed ex alio Domi-
ni fuere in hac opinione, quod regula de triennali minus
poſſet iuuare Sebaſtianum, quia idem Sebaſtianus de an-
no 44. commiſerat cauſſam ſuper iſto beneficio S. Ana-
ſtaſiæ contra Gerardum aduerſarium omneſq; alios tam
intruſos quam introducendos. Vnde † licet ante cõmiſ- 4
ſionem huius cauſſæ fuiſſet triennalis poſſeſſor, tamen
committendo cauſſam ſuper beneficio, & faciendo illud
litigioſum amiſerat illud beneficium triennalitatis: Et al-
legabatur pro parte Gerardi pro hoc, *deciſ. Caſſad. 5. nu. 6. de reſt. ſpol. & Sarn. q. 66. nu. 4. ver. prius tamen non obſtan. ſuper regula de triennali, qui tamen loquitur in aliis terminis.* Sed Rota ita firmauit nihil aliud pro tunc allegãs, tan-
quam hoc notorium ſit.

Deciſio CCLXXX.

In eadem cauſſa Gerundenſis beneficii. 8. April. 1549.

Summaria.

1 *Committens cauſſam ſuper beneficio cuius triennii curſu extitit pacificus poſſeſſor, regula de triennali beneficium amittit, ſtante eo quod impedire abſolutoriam tenetur.*

2 *Imputari debet pacificus poſſeſſor triennalis ſibiipſi, quod committendo cauſſam effecerit beneficium litigioſum, & hoc facto beneficio regula de triennali ſemetipſum priuarit.*

DIe 8. Aprilis in eadem cauſſa, quia dicebatur, *quod cõ-
mittens cauſſam ſuper beneficio, quod triennio pacifice
poſſederat, amittebat beneficium regula:* Reſpondebatur
pro parte eius qui commiſerat cauſſam, quod † illud erat 1
verum ſi committens cauſſam vellet impedire abſoluto-
riam dando de regula, ſecus ſi reus vellet titulum ſuũ ca-
nonizari: vel reus effectus actor prout erat; in actu in iſta
cauſſa, poterat contra eum qui alias commiſerat cauſſam
titulum ſuum canonizare: quia tunc regula ſibi ſuffraga-
retur, & poſſet de ea dare, tamen domini dixere, † idẽ eſſe 2
omni caſu, quia huic cõmittenti debebat imputari, quia
beneficium per triennium poſſeſſum fuiſſet litigioſum;
eadem ratio militat in iſto caſu.

Deciſio CCLXXXI.

Abricenſis penſionis. 8. Aprilis. 1550.

Summaria.

1 *Nullitas ſententiæ, vt ex citationis defectu ita etiam iuriſdictionis dependet.*

2 *In cauſſa, & cauſſis hæc clauſula inſerta commiſſioni haud dubio iuriſdictionẽ tribuit cui directa eſt commiſſio.*

3 *Et appellationis cauſſa ad eos terminos perducitur in quibus erat ante litem conteſtatam.*

1 EAdem die in cauſſa Abricen. penſionis, dubitaui, † *vtrum ſententia Ferratini eſſet nulla ex defectu citatio-nis & iuriſdictionis, in quantum declarat ſuſpenſionem a diuinis ob non paritionem monitorij?* Et quantum ad effe-ctum citationis, domini fuere contrarii, tribus dicenti-bus contrarium, per rationes de quibus ſupra, ſed quo
2 ad effectum iuriſdictionis omnes fuerunt, quod † com-miſſio daret iuriſdictionem, & in cauſſa iſta ſuſpenſionis, quia dicebatur in diſpoſitiua, & in cauſſa, & cauſſis: & li-cet diceretur attenta materia exſecutiua, propter quod alias dictum fuit, quod tantum videbatur reſpicere cauſ-ſam non paritionis literarum Apoſtolicarum, tamen di-cebatur, quod etiam proceſſus per vim monitorii, quan-do monitorium non erat negatum exſecutiue, licet eſſet ordinarius negato monitorio. . . . Et licet in caſu iſto videretur negatum, quia erat appellatũ a toto proceſſu
3 A.C. nunc fuit dictum hoc non ſufficere, quia † appella-tio reducebat cauſſam ad terminos, in quibus erat ante litem conteſtatam.

Decisio CCLXXXII.

Romana pecuniaria. 11. Martii. 1550.

Summaria.

1 *Teſtes vtrum ſine interrogatoriis præmiſſis examini poſ-ſint ſubiici.*

2 *Repeti teſtes ſi petat expenſis ſuis pars cum interrogato-riis aduerſarii, an debeat concedi.*

DIe 11. Martii poſt mortem Pauli Quarti in cauſſa Ro-mana pecuniaria de pactis, erat recognitum quoddã
1 regiſtrum in hac cauſſa productum, per † tres teſtes exa-minatos ſine interrogatoriis de pactis, cum tamen eſſent citati ad videndum iurare teſtes, & ad dandum interro-gatoria, & fuerant contumaces, excuſabant tamen ſe di-cendo, quod alias fuerunt data interrogatoria in prima inſtantia pro eodemmet examine, quæ fuerat tranſporta-
2 ta in ſecunda inſtantia, vnde † petebatur, quod ſaltem te-ſtes deberent repeti expẽſis ſuis, cum interrogatoriis ad-uerſarii negabat hoc debere fieri, conſului dominos, qui dixere, quod deberent repeti cum interrogatoriis, & ex-penſis illorum de Pichis.

Decisio CCLXXXIII.

Hiſpalenſis matrimonii. 11. Martii. 1550.

Summaria.

1 *Remiſſoria impetrata, & per decretum conceſſa in cauſſa matrimoniali a coniunctis perſonis de intereſſe præten-dentibus ſi non fuerit per ipſas coniunctas perſonas ex-pedita, an releuet.*

2 *Bimeſtre præfixum pro termino expeditionis remiſſoriæ ſi lapſum fuerit imo trimeſtre ſuſpicionem ingerit ca-lumniæ, & protelandi negotii cauſſa moram inter-poni.*

3 *Pars vtraque pro diſſolutione matrimonii laborans, & contendens, licet ſint ſibi aduerſantes paribus paſſibus ambulare debẽt, & pro vna reputari perſona, ideo vna non magis altera prærogatiuam in numero iudicum habere debet.*

EAdem die in cauſſa Hiſpalen. matrimonii, dubitaui, *an eſſet danda remiſſoria Petro Garzia, & his conſorti-bus?* Et dubium faciebat, quia iam 8. vel decem men-ſibus elapſis fuerat cõceſſa remiſſoria Marchioni, & Mar-chioniſſæ, & his quibus in dubio intererat: fratres Mar-chioniſſæ per procuratorem ſuum petebant, tunc tem-
1 poris † remiſſoriã, & fuerat pro illis decreta, ſed nunquã illam expediuerant, & de menſe Auguſt. ad inſtantiam
2 Marchionis, vigore ſpecialis commiſſionis fuerat † præ-fixus terminus peremtorius duorum menſium ad illam expediendam, & non expedierũt, nec quidem infra tres, vnde calumnioſe videbatur peti, gratia differendi nego-tium. Sed reſpondebatur, quod ex quo improprie fuerat conceſſa prorogatio quatuor menſium pro expedienda remiſſoria, quod iſto medio tempore potuerũt etiam ex-pedire remiſſoriam iſtorum nunc petentium. Vnde do-mini fuere contenti, quod remiſſoriam relaxarent, abſq; retardatione proceſſus, adeo quod ſi ſuperueniret remiſ-ſoria Marchioni, & Marchioniſſæ in cauſa procederetur, quia licet prorogatio iſta quatuor menſium eſſet data, ac prouenerat culpa iſtorum minime petentium remiſſori-am, quia in partibus expediuerant expeditionem, vt cõ-ſtabat ex authentico inſtrumento in cauſſa nuperrime producto, & quia procurator iſtorum petebat, quod tot † darentur ſibi iudices pro expeditione ipſius remiſſoriæ, 3
quot Marchioni, & Marchioniſſæ, quia debebant reputa-ri pro vna perſona, ex quo vterque tendebat ad diſſolu-tionem matrimonii, quantumcunque eſſent aduerſarii, domini hoc non admiſerunt, & ordinarunt, ipſis tot iu-dices eſſe dandos quot vni prædictorum.

Decisio CCLXXXIV.

Senenſis prædii. 11. Martii. 1550.

Summaria.

1 *Actio eccleſiæ quæſita a præceptore, an poſſit amitti in præ-iudicium ſucceſſorum in beneficio, & nu. 6.*

2 *Pecuniæ depoſitæ in bancho ad inueſtiendum in re immo-bili non poſſunt alio fine impendi.*

3 *Partita ſi non faciat mentionem pecuniarum ſcilicet, quod non poſſint amoueri ex bancho, niſi inueſtiantur in re immobili, ſi fuerint alio ſine impenſa repeti non poſſunt.*

4 *Libris mercatorum ratione partitarum, & extractorum, quod adhibeatur fides qualiter ſit intelligendum.*

5 *Notario fides in his adhibetur in quibus a partibus eſt ro-gatus, non in illis quæ incidenter eueniunt.*

7 *Monachus retrocipiendo pecunias mutuatas, actionem quæſitam monaſterio remittere poteſt.*

8 *Præceptor vel prælatus in actione quæſita eccleſiæ non po-teſt præiudicare, ſecus in acquirenda.*

9 *Legatum eccleſiæ ſuæ factum a teſtatore poteſt prælatus repudiare.*

Limita & intellige, vt nu. ſeq. ſcilicet quando per eundem remittitur actio, vel legatum per quem etiam fuit fa-cta conquiſitio.

11 *Pecunia non poteſt dici inueſtita ſi non perduret inueſti-tura eiuſdem ex temporis & actus modicitate.*

IN cauſſa Senen. prædii, dubitaui, *an actio quæſita eccle-ſia a Lucio præceptore, & eius in præceptoria ſucceſſoribus,* 1
potuerit ab eodem Lucio admitti in præiudicium dictorum præceptorum, & ſucceſſorum, ſtantibus partitis, de quibus in actis? Iſtud dubium fuit alias reſolutum anno præteri-to, 17. Maii contra præceptorem, videlicet, quod potue-rat actio remitti ſine aliqua ſolemnitate: nunc autem ad-debatur ſtantibus partitis, de quibus in actis, per quas prætendebat præceptor conſtare pecunias † quibus præ- 2
dium fuerat emtum, fuiſſe pecunias præceptoriæ, quas præceptor non poterat ex bancho leuare, in quo erant depoſitæ, niſi inueſtirentur in aliqua re immobili, & quemadmodum partita cantabat. Vnde latius præce-ptor prædeceſſor huiuſmodi præceptoris non poterat remittere actionem quæſitam ex pecuniis præceptoriæ, niſi de nouo illas in aliqua re immobili inueſtiret: Vnde modernus præceptor prætendebat poſſe adhuc vti iſta actione, & petere prædium alias emtum: dictis tamen contrarium reſoluerunt prout alias, quia in † partita non 3
dicebatur, quod pecuniæ eſſent præceptoriæ, nec quod eã non poſſent a bancho amoueri, niſi inueſtirentur, ſed ſolum in partita dicebatur, quod erant pecuniæ præce-ptoris, & eius etiam ſucceſſoribus, qui emerant prædi-um de iſtis pecuniis, & quod pecuniæ fuerant ſolutæ de licentia Vicarii, non autem quod non poſſent amoueri, niſi inueſtirentur: præterea dicebatur illas partitas non facere fidem plenam, *ad not. per Iaſon. in dict. a lege admo-nendi. 4 2. colum. verſicul. 2. principaliter eſt verum de iure-iur.* Poſt hoc videndum, & licet replicaretur, quod † imo 4
libris

libris mercatorum fides adhibeatur, vt erat articulatum
per partem aduerſam, tamen dixere domini, quod illud
erat verum, quoad illud, quod partita principaliter cantabat,
ſed quod pecuniæ fuiſſent ſolutæ Bartholomæo
creditori, non autem quo ad illud, quod incidenter enũ-
5 tiabatur: ſicut dicimus in † notario, cui creditur in eo, in
quo a partibus rogatur, non autem quod incidenter per
6 illum enuntiatur: dixerunt tamen domini, quod † licet
actio ex pecuniis præceptoriæ fuiſſet quæſita, potuiſſet
tamen per eundem preceptorem qui acquiſierat remitti,
7 argumento eius, quod dicitur † de monacho, qui cõmodat,
vel mutuat pecuniam, qui poteſt retrocedendo pecunias,
actionem quæſitam monaſterio remittere. Vnde
concludit Bar. *in l. ſi. C. de pac.* Et per hoc tollebatur vnum
8 quod dicebatur, quod † præceptor non poterat præiudicare
eccleſiæ in actione quæſita, & acceptata, *vt tenet Fed.
de Sen. conſ. 9. in fi.* licet alias in quærendis poſſit præiudi-
9 care eccleſiæ etiam poſtquàm quæſita eſt actio, vt † in legato
ſacto eccleſiæ, quod poteſt prælatus repudiare, vt alias
dicebatur, *allegando no. per Iaſ. in l. legatum, de leg. 1.* Nã
10 illud procederet, quando † per eundem remitteretur actio,
per quem fuit quæſita. Fuit etiam dictum, quod caſu,
quod eſſet verum, quod pecuniæ debuiſſent inueſtiri
in re immobili, nec poſſe, niſi inueſtirentur amoueri a
bancho, quia Benedictus venditor fuerat factus creditor,
deinde ad paucos dies reſoluitur contracta, vnde huius
emtor fuerat de nouo factus creditor, quod mercator nõ
debuerat iſtas pecunias d. re Lucio, niſi inueſtirẽtur, quia
remanſerant in bancho, ſub eadem conditione, ex qua
11 prima emtio fuerat reſoluta: Nec † poterat dici pecunia
inueſtita, ex quo non durauerat inueſtitura facta Ioanni,
Modernus præceptor potius poſſet agere contra mercatorem,
quia ſoluerat pecunias abſq; eo, quod inueſtirentur
potius, quàm ageret ad traditionem prædii venditi,
contra Benedictum venditorem.

Decisio CCLXXXV.

Ciuitatenſis decimarum. 11. Martii. 1550.

Summaria.

1 *Conſuetudo ſi dicatur eſſe, quod decimæ ſint perſonales, illa per teſtes venit probanda.*

2 *Regula eſt iuris, vni teſti affirmãti maiorem fidẽ adhiberi quàm mille per negatiuam deponentibus.*

IN cauſſa Ciuitatenſ. decimarum, eadem die, dubitaui,
1 † *præſuppoſito, quod omnes teſtes ab vtraque parte examinati
deponunt conſuetudinem eſſe, quod decimæ ſint perſonales?*
Etiam ex parte Capituli, quidam teſtes deponũt,
quod hæc conſuetudo tantum ſeruetur inter clericos ſeculares
S. P. tri, ex parte autẽ Abbatis, & non conuentus
quidam teſtes deponebant, quod illã viderunt obſeruari
inter fratres & monachos ac clericos regulares, quæ probatio
præualet: erant teſtes Abbatis, & conuentus numero
pauciores, & dubium faciebat, quia teſtes examinati ꝓ
parte Capituli, licet eſſent plures, tamen videbantur de-
2 ponere ſuper negatiua. Vnde † ſuccedit regula, quod magis
creditur vni affirmatiue deponenti, quam mille negantis.
ad gl. in l. diem proferre. § ſi plures. ff. de arb. Tamẽ videbatur,
quod imo affirmabant, quod decimæ ſoluebantur,
pro eo quod in eius territorio erant prædia non autẽ
monachis miniſtrantibus, ſacramenta prout affirmatiue
deponebat, ſecundus teſtis examinatus pro parte Capituli:
tertius autem non ita reſpondebat. Vnde dixere aduertendum
eſſe, quomodo teſtes deponerent, quia, ſi ex parte
capituli plures eſſent teſtes, qui affirmatiue deponerẽt,
prout ſecundus, quod tunc præualeret eorum depoſitio
teſtibus conuentus numero paucioribus.

Decisio CCLXXXVI.

Toletana parochialis. 14. Martii. 1550.

Summaria.

1 *Actor ſpoliatus vbi fuerit ſuſpenſo petitorio, an de ſpolio agi poſſit, & peti in integrum reſtitutio.*

2 *Exſpectatiua vtrum tantum procedat in petitorio omiſſa cauſſa poſſeſſorii.*

3 *Reſtitui ante omnia venit ſpoliatus, & maxime antequam articuli ad valorem beneficii probandum admittantur.*

4 *Valor beneficii excedens quantitatem, aut attingens ſummam quingentorum ducatorum exſpectatiuam excludit.*

5 *Irritans decretum habens reſeruatio, inficit & titulum, & poſſeſſionem.*

6 *Mandato ad prouidendũ conceſſo in exſpectatiua ad certum tempus, ſi fiat acceptatio poſt illud tempus, non præſtat titulum coloratum illud mandatum.*

7 *Probationes vbi de iure non veniunt admittendæ, nec eas iudex debet admittere.*

DIe 14. eiuſdẽ in cauſſa Toletana parochialis de Gallapazar,
dubitaui, *an ſtante ſuſpenſione petitorii, & com- 1
miſſione vltimo loco præſentata, articuli producti veniant
admittendi?* Agebatur ad iſtam parochialẽ vigore exſpectatiuæ,
quæ producta erat, & quia actor ſpoliatus erat
ſuſpenſo petitorio intendebatur ſpolium, & petebat ſe
reſtitui. Ex aduerſo prætendebatur exſpectatiuam, non
capere beneficium propter valorem, & erat præſentata
commiſſio, in qua petebatur, quod cõſtito de valore 500.
duc. Nam † exſpectatiua tantum in eo procederet in pe- 2
titorio omiſſa cauſſa poſſeſſorii, & ſignatura dicebat, ꝙ
iudex arbitrio ſuo procederet, erant dati articuli ad probandum
valorem expreſſum in commiſſione. Opponebatur
pro parte agentis ſpolio, quod non erant admittẽdi,
quia concernebant petitorium, & † ſpoliatus ante õ- 3
mnia debebat reſtitui, & ex quo etiam probantur, ſed ex
aduerſo dicebatur eſſe admittendos, quia diſcolorabantur.
Nam ſi † probaretur, quod beneficiũ valuiſſet 500. 4
ducatos, vtique non caderet ſub exſpectatiuã, & ſic titulus
in totum remaneret diſcoloratus: & quod iſti articuli
eſſent admittendi ad diſcolorandum, probabant argumento
eius, quod dicitur, quod admittantur probationes,
ad probandum reſeruationem beneficii, & titulus
diſcoloraretur, *iuxta deciſ. 16. in non. & per Caſſad. prima
de reſt. ſpolia.* Et ita anno præterito fuerat dictum in cauſſa
Cæſarauguſtan. de Viglen. in qua conſtabat, iam in actis
de reſeruatione, quia erat facta reſignatio in manibus
Papæ, & † quia reſeruatio habet decretum irritans, ꝙ 5
inficit nedum titulum, ſed etiam poſſeſſionem, quod nõ
erat in caſu illo: ſecundo, pro hoc allegabatur, quod alias de
anno 1543. in vna Aſtoricen. parochialium fuerat tẽtum,
quod ſi in exſpectatiua ſua mandatum, de prouidendo
prout erat in caſu illo, erat † conceſſum ad certum tẽpus, 6
quod ſi poſt illud tẽpus erat facta acceptatio, quod mandatum
non præſtabat titulum coloratum: ex quo ex veritate
apparebat, quod ille titulus non erat bonus: *argumento
no. per Bal. in l. & parui. §. quod vt autem.* Sed reſpondebatur,
quod hoc non erat in caſu noſtro, quia in veritatẽ
non apparebat de malo titulo, ſed erant faciendæ probationes,
quæ non debebant admitti ſtante ſuſpenſionẽ
petitorii, quia fortaſſe ſecus fuiſſet ſi cauſſa conſtitiſſet in
actis, id quod probare volebat, nec quod commiſſio aliquid
operaretur, quia tota erat reſtricta arbitrio iudicis,
quod ſecundum depoſitum iuris communis regula eſt,
*ad not. per Felyn. in cap. Canonum ſtatuta, colum. 17. numer.
86. & colum. 19. num. 99. & 100. Bart. in extrauagan. ad reprimendum,
in verſi. videbitur cum mille ſimilibus.* Vnde, † 7
ſi de iure non veniunt admittendæ, nec eas iudex admittere
debet.

Decisio CCLXXXVII.

Tullenſ. Metenſ. matrimonii. 14. Martii. 1550.

Summaria.

1 *Teſtes de ſcientia deponentes ad probationem conſuetudinis ex obſeruatione communi, & ſua item particulari, vtrum probent?*

2 *Inſtrumenta tempus extenſionis non denotantia in actu controuerſo diſcutiendo parum aut nihil proſunt.*

3 *Conſuetudo contra iuris ordinem introducta inſtrumẽtorum vigore non probatur in extraiudiciali actu, & num.5.*

Quod verum eſt, niſi ad fidem factam per inſtrumenta concurrat depoſitio teſtium, alias ſecus, nu. ſeq.

5 *Solis ex inſtrumentis non fit comprobatio introducta conſuetudinis, ſed etiam ex teſtibus.*

6 *Inſtrumenta etiam ſecundum ius commune confecta, ſi tamen non ſint recognita, non ſunt probatoria.*

EAdem die in cauſſa Tulen. Meten. matrimonii dubi-
taui, *vtrum ſtantibus inſtrumentis pro parte Ioannetta*
1 *productis, & † teſtibus deponentibus articulum verum, &*
in cauſſa ſcientia dicentibus, ita vidiſſe obſeruatum, & ita il-
los obſeruaſſe, ſit ſatis probata conſuetudo, de qua agitur. Te-
ſtes deponebant concludenter, vt in dubio dicebatur, ſed
dicebatur teſtes non eſſe tales, quibus eſſet fides adhi-
benda, ſed hoc extra dubium, cum pro nunc præſuppo-
2 nantur habiles admiſſi ad diſputandum, alias † ad inſtru-
menta dicebatur nihil facere, quia non percutiebant tẽ-
pus confecti inſtrumenti, de cuius validitate in hac cauſ-
3 ſa quærebatur. Item † quia ex inſtrumentis non poteſt
probari conſuetudo contra ius in extraiudicialibus, *vt de-*
cit Abb. in conſ.53. in 1. li. 2. & apertius in conſ.73. col.3. nu.1.
4 *eo. li.* Sed reſpondendum, quod † poſſet eſſe verum ſi ſola
inſtrumenta ſine dictis teſtium adferantur, tunc ceſſant
prædicta, quia tunc teſtes percutiunt tempus inſtrumẽti
confecti de quo agitur, & ex inſtrumẽtis colligitur, quod
conſuetudo eſt ab antiquo continuata vſque hodie, nec
5 † ex ſolis inſtrumentis, vt dixi, probatur conſuetudo, ſed
ex teſtibus, etiam vnde ceſſant dicta Abbatis. Erant etiam
producta inſtrumenta pro parte contraria, quæ de iure
communi erant confecta non ſecundum iſtam cõſuetu-
dinem, vnde ſtante tali diuerſitate, non videtur inducta
aliqua conſuetudo, *vt dicit Bart. in l.2. in fi. princip. ver. ſed*
quod in ciuitate. ff. ſol. mat. quem ſequitur dec.129. col.1. in 1.
verſ. hac conſuetudo. Sed ad hoc reſpondebatur, quod hæc
6 † inſtrumenta vltima non erãt recognita, confecta a no-
tariis publicis, non autem a iuratis illius loci, inter quos
prætenditur ſeruari conſuetudo, cum ſit inter diuerſos
notarios non inter eaſdem perſonas, *vt loquitur Bal. ſuper*
alleg. maxime, vt iam licet extra hoc dubium põderabant
domini, quod in partibus fuerat productum inſtrumen-
tum de quo nunc agitur, & nihil contra illud fuerat op-
poſitum, quia ſciebat conſuetudinem, & de facili iſta opi-
nio potuiſſet elidi, nunc autem in Curia calumnioſe vi-
detur opponere.

DECISIO CCLXXXVIII.

Reſignatio inualida Agatenſ. beneficii. 20. Martii. 1550.

SVMMARIA.

1 *Facultate reuocata, quæ collata prius fuerat in acceptatione reſignationum ſi nihilo minus fiat admiſſio reſignationis, an ob id inualida ſit.*

2 *Superueniente reſignationi facta etiam inualida noua prouiſione, vtrum per illam reualidetur.*

3 *Vacare non poteſt dici beneficium, quod per inualidam reſignationem ceſſum eſt, adeoq; prouiſio noua ſuccedes non eſt releuatoria.*

4 *Papa poſtquam innoteſcat reſignatio facta beneficii, licet inualida ſit de illius viribus dubitatur, & conferens beneficium facit actu vacare, & admittit reſignationem ſucceditque prouiſio noua cuius vigore titulus confertur.*

1 DIe 20. eiuſdem in cauſſa S. Agathæ dubitaui, † *vtrum*
ille, in cuius manibus fuit facta reſignatio habuerit fa-
cultatem admittendi reſignationem, ſtante reuocatione, de
qua in actis, & ſuffragatur noua prouiſio? Quantum ad pri-
mam partem dubii res nullam difficultatem habet, quia
verba reuocationis, & in prin. & in proœmio, & in diſpo-
ſitiua erant clara, quod reuocabat gratias, & conceſſiones
factas cum clauſulis quorumq; ſubſiſtit, & quibuſcunque
aliis: Sed † noua prouiſio videbatur validare inualitudinẽ 2
reſignationis, qua ca narrabatur, & ita concluſerunt
domini nemine diſcrepante, ſolum videbatur facere dif-
ficultatem Biſig. *deciſ.3. de renunt. in antiq.* quæ vult, quod
reſignatio inualida licet quo ad ordinarium dicatur abdi-
care ius a ſe, & dicatur vacare, vt ordinarius poſſit confer-
re, tamen quo ad intruſionem non dicitur vacare, & po-
teſt contra illum agi. Si † ergo beneficium per reſignatio- 3
nem inualidam non vacat, ergo noua prouiſio nõ ſuffra-
gatur, quia narraretur Papæ beneficium vacare, & ita Pa-
pa præſupponit: ſed domini dixere, quod ſtatim quod Pa-
pa † intellexit reſignationem factam de illius viribus du- 4
bitari, & conferens beneficium facit illud vacare, & ad-
mittit reſignationem, qua admiſſa beneficium vacat, &
noua prouiſio dat titulum. Et vult idem Biſign. *in deciſo-*
eiuſdem tituli de renunt. quam ſequitur ſemper Rota.

DECISIO CCLXXXIX.

Cartaginen. beneficii. 20 Martii. 1550.

SVMMARIA.

1 *Acceſſu & regreſſu reſeruato ſi fiat retroceſſio beneficii, an de Simoniaco contractu ſuſpitio ſuboriri poſſit.*

2 *Mandata correſpectiua in ſe pacta continentia in retroceſſionibus, & reſeruationibus haud dubie ſunt Simoniaca.*

3 *Reſignatio & retroceſſio, cum pactis intercedentibus eodem die & loco facta, an arguant Simoniacum contractum.*

4 *Correſpectiuitas nulla in retroceſſione ſi appareat, interueniſſe actus Simoniacos dici non poteſt, ſtante quod nulla etiam acceſſerit pactio.*

IN cauſſa Cartaginen. beneficii de Eliæ, dubitaui, † *v-* 1
trum retroceſſio facta reſeruato ſibi acceſſu, & regreſſu eſ-
ſet ſimoniaca? Fuerat per Adam reſignatum hoc benefici-
um de menſe Iunii in nepotem ſuum, poſtmodũ de mẽſe
Auguſti eiuſdem anni fuit per reſignationem datũ man-
datum ad retrocedendum in Adam, reſeruato regreſſu
reſignatario, & ad Adam, eadem die coram eodem nota-
rio, eodemmet procuratores dederat ad conſentiendum
regreſſui in euẽtum, quod in illum fieret retroceſſio, ſed
coram diuerſis teſtibus, & in alio loco. Dicebatur † quod 2
iſta mandata videbantur correſpectiua, & propterea ha-
bere in ſe pacta, quæ in beneficialibus inducerent Simo-
niam. *c. cum pridem, cum ſimilibus.* Et dicebatur, quod li-
cet alias domini propterea noluere poſſeſſorem vigore
talis regreſſus expellere a poſſeſſione, ſed mandarunt
cauſſam concordare, quando habens talem regreſſum a-
gebat ad canonizationem contra poſſidentem, vt in caſu
illo, tunc inducitur contra talem regreſſum. . . . . vt a-
lias in cauſſa Calaguritan. in fauorem Petri Remirez cõ-
tra Iulianum Ximenez: tamen omnes domini dixere cõ-
trarium, quia deciſiones allegatæ procedebant, quando † 3
eodem die, quo erat facta reſignatio, erat datum tum ad
retrouendendum reſeruato regreſſu, tum propter reſer-
uationem promiſſam, & tunc regreſſus in retroceſſione
reſeruatus erat Simoniacus: Secus in caſu iſto vbi reſi-
gnatio tanto tempore præceſſerat: Vnde † retroceſſio 4
nullam habet correſpectiuitatem ad illam. Et licet eſſent
mandata facta eadem die, tamen nullam inducebant pa-
ctionem, quia ſi iſte non aliter intendebat retrocedere,
niſi reſeruato ſibi regreſſu mandata aliter fieri non pote-
rant, niſi euentualiter eo maxime hoc firmarunt domini;
quia non eſſent facta coram eiſdem teſtibus, & eodem lo-
co, ideo non poterat omnino argui ad correſpectiuitatẽ,
nec intrabant dicta per Bar. *in l. penul. §. ſi vir, verſic. 1. alias*
quinto, nam illa verba. ff. ſolut. matrim. & per Fely. in ca. paſ-
toralis, in 2. col. 4. nu. 25. verſi. ſcias, & quod ſi vnus contra-
ctus, de reſcriptis.

De-

DECISIO CCXC.

Toletana penſionis, 20. Martii, 1550.

SVMMARIA.

1 *Probari conſenſus dici non poteſt ad ea, quæ ſunt denegata cum priuationem præſupponant, & ſint nulla.*

2 *Concordia facta ſub vmbra beneplaciti ſedis Apoſtolicæ id efficit, vt denegata ab vno Pontifice, ab alio ſucceſſore eius poſſint concedi, cum non poſſit ſucceſſoris poteſtas ligari decretis anteceſſoris.*

IN cauſſa Toletana penſionis, 500. ducatorum, dubitaui, *vtrum non obſtante denegatione Clementis, & poſtea in conceſſionibus ab vtraque parte præſcriptis ſuper ſupplicatione, in qua erat caſſata concordia, & voluntas contrahentium durauerat, quo ad denegata tempore confirmationis Pauli iſtud dubium in effectu fuerat poſitum.* Et reſolutum pro caſſatione voluntatis, die 21. Octobris anni proximè præteriti. Sed cum præſens dubitatio eſſet, quia conſenſus illi præſtiti erant, & extendebãtur ad conceſſa,
1 & ad denegata, † cum denegatis, quia nil erant, non poteſt dici præſtitus hic conſenſus ad conceſſa contra intentionem concedentis, cum habeat extendi ad denegata, cui per Dominos reſpondebatur, quod conſenſus erant præſtiti ſuper ſupplicatione, in qua erant conceſſa, & denegata, vnde ad omnia conſenſus debet extendi, & eſt ſecundum intentionem conſentientis, qui alias reclamaſſet, & noluiſſet ſtare concordiæ, etiam cum denegatis nõ
2 fuiſſent contenti: & licet diceretur, quod concordia † erat facta ſub beneplacito ſedis Apoſtolicæ, vnde licet Clemens denegaſſet, poterat tamen Paul. concedere, ex quo non erat ſub nomine proprio, ſed ſub nomine dignitatis, *ad not. in c. quoniam Abb. de offic. delega. & in capitu. ſi gratioſe. de reſcript. in ſexto*, quæ particulariter inducebatur, ſed illum textum non retorquebant, niſi Clemens denegaſſet: tunc enim ſucceſſores potuiſſent, ſed ſequuta denegatione conditio defuit, vnde non exſpectatur amplius beneplacitum ſucceſſoris, ſicut *in dicto capit. ſi gratioſe*, quod non retorquebatur. Et ita domini non mutarunt votum.

DECISIO CCXCI.

Tolen. Meten. matrimonii, 29. Martii, 1550.

SVMMARIA.

1 *Teſtamentum in quo teſtator vocat vxorem, an iuuet teſtium depoſitiones atteſtantes de matrimonio, quod per aduerſarios negatur contractum.*

2 *Dubitari de matrimonio non debet, vbi teſtes adſunt de viſu, & auditu, & confeſſio partis accedat, ad effectum, vt proles fiat, & habeatur pro legitima.*

3 *Confeſſio mariti defuncti, qui adhuc viuens atteſtatus fuerat, ſe matrimonium cum muliere contraxiſſe, quæ nunc ob id in ius vocatur, ſufficit ad id probandum.*

DIe 29. eiuſdem in cauſſa Tolen. Meten. matrimonii,
1 dubitaui, † *vtrum teſtamentum Philippi adiuuet dictum Thomaſini, & relationem fratris Petri acceptatam per Philippum, ita vt probetur matrimonium, in hoc enim teſtamento* Philippus maritus vocauerat Ioannettam ſæpiſſime vxorem ſuam, & ex ea natos in eis inſtituerat heredes, tanquam filios legitimos, & ex legitimo matrimonio natos, vnde ſi ponamus hoc teſtamentum cum d. Thomaſino teſtes formiter examinatos, & de viſu deponentes de iſto matrimonio, & relationem fratris Petri dicentis ſe deſponſaſſe Philippum cum Ioannetta, & hæc relatio fuit facta præſente Dom. Philippo, & acceptante ſe deſponſaſſe Ioannettam, vbi inſerebatur frater Petrus,
2 † vtique dubitari non poſſe, quin pleniſſime ſit probatum hoc matrimonium, ad effectum, vt ex eo nati filii legitimi ſint. Nam pro defenſione matrimonii agebatur,
3 cum iam Philippus eſſet mortuus, † nam ſola confeſſio mariti videretur ſufficere, *ex dictis per Pariſ. conſ. 10. nu. 15. & 25. nu. 2.* quãto magis tot concurrentib. ex aduerſo nil allegabatur releuans, ſed fundamẽtum eorum erat ſuper exceptionibus datis teſtibus, ſed fuit facta reſolutio reſeruata exceptione.

DECISIO CCXCII.

Romana pecuniaria, 29. Martii, 1550.

SVMMARIA.

1 *Inſtrumentum venditionis, ſi non contineat rei venditæ traditionem, vtrum per illud probari poſſit ex integro dicta venditio.*

2 *Confitens ſe recepiſſe ſchedulam pro quittantia quingentorum ſolutorum pro rata mille, nõ ſibi in reliqua ſummæ præiudicat adhuc ſoluendæ pro reſtanti.*

EAdem die in cauſſa Romana pecuniaria de Pichis, dubitaui, *vtrum ex apocha, de qua in actis, conſtet frumẽtum non fuiſſe traditum.* Erant enim multa vendita per Hieronymum de Pichis, Ioan. Georgio Cæſarino, prout conſtabat ex inſtrumento, † in quo Io. Georgius confite- 1
batur ſe omnia recepiſſe, & quia erat venditum granum inter alia, dicebat hoc non fuiſſe traditum, & ad id probandum, inducebatur quædam ſchedula Io. Georgii, in qua confitebatur Hieronymum de Pichis ſoluiſſe 500. ſcuta ex mille, quæ ſibi debebantur. Vnde inferebatur, ꝙ ſi Hieronymus granum tradidiſſet, quod erat venditum pro mille, vtique dici non potuiſſet Hieronymus debitor mille, quod dicebatur propter granum, & hanc ſchedulam condemnabat alia ſchedula Hieronymi, † in qua 2
cõfitebatur recepiſſe illam ſchedulam pro quittãtia 500. ſolutorum, & promittebat illam non producere, niſi in euentum, quod ſumma prædicta eſſet ſoluta, quæ de nouo peteretur: & licet iſtæ ſchedulæ non probarent plene iſtam non traditionem grani, quia ſi non tradidiſſet granum, vtiq; non diceretur fuiſſe debitorem mille, quod erat pretium grani, ſed in grano ipſo, tamẽ domini voluere videre alia adminicula, quæ prætendebantur adiuuare iſtam probationem, & ſic nihil ſuper hoc reſoluere.

DECISIO CCXCIII.

In cauſſa S. Agathæ beneficiorum, 29. Martii, 1550.

SVMMARIA.

1 *Reſignatione facta in manibus habentis facultatem acceptandi reſignationem, ſi ſtatim prouiderit vni ex familiarib. reſignantis, an dicatur ob id committi ſimonia.*

2 *Vacatio ne diuturna detur facta reſignatione, vbi ſtatim ſuccedit prouiſio, facit non præſumi de ſimonia commiſſa.*

3 *Familiari reſignantis prouiſum ſi fuerit non arguit ob id contractum ſimoniacum interceſſiſſe, ſtante eo maxime, quod ſit idoneus adminiſtrationi beneficii, & benemerita perſona.*

4 *Facultatem habens a Pontifice acceptandi reſignationes, ſi illa fuerit reuocata, & tamen nihilominus acceptet, & prouideat, vtrum ſimoniacum ſit, quod fuerit geſtum.*

5 *Decreto irritante interpoſito in reuocatione facultatis acceptandi reſignationes, noua prouiſio non tenet.*

Limitationem huius & pleniorem intellectum habes, nu. ſequen.

7 *Prouiſio noua prodeſt, & conualidatur ex cõceſſione Pontif. vbi non vergit in præiudicium alterius.*

IN cauſſa Sanctę Agathæ beneficiorum, dubitaui, *an reſignatio, de qua agitur, cenſeatur ſimoniaca, ex quo dicitur facta vigore facultatis reuocata, cum decreto irritante, vt noua penſio ſubſiſtat.* † Prætendebatur enim reſignatio- 1
nem ex his beneficiis Franc. eſſe ſimoniacam ex eo, quod in continenti facta reſignatione in manibus illius, qui prætendebat habere facultatem admittendi reſignationem, ſtatim prouideretur vni familiari reſignantis, vnde dicebatur ex iſta vicinitate actuum præſumi facta mediante pactione, & ſic ſimoniaca, *vt Arg. no. per glo. in capit. officii, verſ. incontinenti, de elect.* Quod tamen parui penderunt domini, quia glo. loquitur in aliis terminis, & quaſi omnes reſignationes infringerentur, ſi hoc proce-

deret, cum ſtatim facta reſignatione præſumitur alteri
2 prouiſum, *ut docet experientia*, & non ſine cauſſa, ne de-
tur diuturna vacatio, nec mouit dominos, quod proui-
ſum fuerit familiari reſignantis, quia ex tam modica præ-
ſumtione noluere induci ſimoniam, maxime quia po-
3 tuit familiaris † eſſe idoneus, & benemeritus. Ex alio et-
iam fuerat difficultas, quia fuerat facta reſignatio in ma-
nibus habentis poteſtatem conceſſam a Iulio ſecundo,
4 quæ † facultas præſupponebatur reuocata per Clemen-
tem ſeptimum per regulam ſuam, iu qua erat decretum
irritans, nedum annullans reſignationes factas, poſt re-
uocationem facultatis, ſed etiam omnia inde ſecuta, vn-
5 de † ex hoc inferebatur nouam prouiſionem non tene-
re, propter decretum irritans. Et maxime, quia ſi Papa
hoc intellexiſſet, non conceſſiſſet, aut difficilius nouam
prouiſionem: tamen † hoc etiam non obſtante, domini
6 dixerunt, nouam prouiſionem bonam, quia decretum
irritans non ſe poteſt extendere ad narratam prouiſio-
nem, cum illa non reſpiciat ex parte interuenientium,
7 ſed tantum præterita. Et hoc Papa intellecto, † etiam
conceſſiſſet nouam prouiſionem, vbi de alterius præiu-
dicio non tractaretur: & intellexit ſaltem in genere irri-
tan. non ſubſiſtere reſignationem, quantumcunque ta-
lem defectum pateretur.

Decisio CCXCIIII.

Maioricenſis parochialis, 29. Martii, 1550.

Svmmaria.

1 *Calumnia præſumta, an poſſit petitam a parte remiſſoriam ad partes, in ſuſpenſo tenere, aut penitus impedire.*

2 *Actore nihil probante, nō poteſt conſtringi ad aliqualem, etiam vel minimam probationem reus, imo ex trita iuris regula venit abſoluendus.*

1 EAdem die in cauſſa Maioricenſis parochialis Sancti
Nicolai, dubitaui, *an eſſet danda remiſſoria*. Et potiſ-
ſima ratio, quæ adducebatur, quare non eſſet danda,
cauſſa eſſemus in tertia inſtantia erat in præſumta calu-
mnia, quæ cum parti aduerſæ eſſet data, in prima poterat
iſte, qui erat reus expediuiſſe & feciſſe probationes duas,
2 quod cauſſa non fecerit, videbatur calumnia. † Ex aduer-
ſo dicebatur, cum actor nihil probaſſet, reum non eſſe
adſtrictum ad aliquam probationem, *l. qui recuſare, C. de
eden.* Domini dixere inſpicienda eſſe duo, & probatio-
nem actoris, quæ valida eſſet, & inſtantiam petentis re-
miſſoriam, quibus bene viſis & conſideratis, prætende-
batur calumnia, & daretur, vel denegaretur remiſſoria.

Decisio CCXCV.

Cæſarauguſtana pecuniaria, 2. Martii, 1550.

Svmmarivm.

1 *Excommunicatus ob non factam ſolutionem, & ex certis cauſſis abſolutus, an poſſit ad petitionem partis aduerſa, denuo cenſuris eccleſiaſticis innodari.*

EAdem die in cauſſa Cæſarauguſtana pecuniaria, du-
bitaui, *vtrum Io. Cepero veniat reſtituendus, fuerat e-*
1 *nim abſolutus ad beneplacitū.* † Nunc Matthæus Paſquali-
nus aduocatus petebat reintrudi, & licet multa, ex quib.
deberet reintrudi allegauerit, tamen quia ex aduerſo di-
cebatur debitum, propter quod Io. Cepero fuerat ex-
communicatus conſtare, quod iam erat ſolutum, vel ſal-
tem debebat compenſari, cum maiori debito liquido:
Rota mandauit, quod videretur, nunquid ſatis conſta-
ret ex actis ante, quando determinaret, quod abſoluen-
dus eſſet.

Decisio CCXCVI.

In quadam Toletana de Gallapagar, 14. Apr. 1550.

Svmmarivm.

1 *Spolio non purgato non poteſt in cauſſa ipſius ad vlteriora fieri progreſſus, niſi liquidatis & fructibus, & expenſis.*

DIe 14. Aprilis in cauſſa Toletana de Gallapagar Ioan.
Pogeus Papæ theſaurarius, cum ageret ſpolio contra
Epiſcop. per Aloiſium de Heredia, ceſſerat ſpolio, & cum
vellet proſequi cauſſam ſpolii petiti. † Opponebatur nō 1
poſſe, niſi prius in totum purgato ſpolio. Et ita dixere do-
mini ſuperſedendum eſſe, donec veniſſet ad partes pro
poſſeſſione a Curia, vt videretur, an in defectu poſſeſſio-
nem.... & etiam donec fructus liquidati eſſent, & ſoluti,
non obſtante, quod idem Pogius feciſſet depoſitum v-
nius Iulii pro expenſis, & fructibus liquidandis.

Decisio CCXCVII.

Romana pecuniaria, 14. April. 1550.

Svmmaria.

1 *Regiſtrum vetus productum, cuius non apparet manuale, quod ex ſacco Vrbis dicitur deperditum, vtrum probatoriè fidem facere poſſit, ſtante illo fortuito caſu furia militaris.*

2 *Recognitio regiſtri, cuius non apparet manuale poteſt per teſtium fieri depoſitione, ita, ut vim probatoriam poſſit nanciſci.*

3 *Teſtis deponens ſibi videri regiſtrum eſſe de manu, talis notarii licet ſubſtituti, cum alio, qui affirmatiue dicit eſſe eiuſdem, probant pro regiſtro.*

EAdem die in cauſſa Romana pecuniaria de Pichis, e-
rat † productum quoddam regiſtrum vetus, non ha- 1
bitum in domo alicuius notarii, ſed pars illud in partibus
produxerat, nec apparebat aliquod manuale, quod dice-
batur deperditum tempore Sacchi, † ſuper recognitione 2
iſtius regiſtri, erant examinati quatuor teſtes, qui dice-
bant, quod rubricatura regiſtri videbatur eſſe de manu
cuiuſdam Io. Hieronymi, qui dicebatur notarius ſubſti-
tutus Card. Anconitani, coram quo cauſſa erat tractata,
& lata erat ſententia, quæ tranſierat in iudicatum. † Duo 3
alii teſtes dicebant, vnus, quod expreſſe illi videbatur eſ-
ſe manus cuiuſdam Io. quia pluries viderat, alius autem
affirmatiue dicebat, quod erat manus illius. Dixere do-
mini, quod regiſtrum erat ſatis recognitum. Conſtabat
enim Io. familiarem fuiſſe dicti Cardinalis.

Decisio CCXCVIII.

Cæſarauguſtana pecuniaria, 14. April. 1550.

Svmmaria.

1 *Compenſatio poſt rem iudicatam, aliquando non admittitur.*

2 *Compenſatio licet aliquando non admittatur, exceptio tamen ſolutionis venit admittenda.*

EAdem die in cauſſa Cæſarauguſt. pecun. dubitaui, *v-
trum iura per Io. Ceppero in aliis cauſſis per eundem pro-
ducta, & in iſta cauſſa compenſationis per eum repetita, de-
beant nunc deſcribi, vt impediant executionem rei iudica-
tæ contra ipſum?* Multa hincinde adducebantur ad de-
monſtrandum, quod in caſu iſto † compenſatio poſt rem 1
iudicatam admitti non debet: quibus ex aduerſo reſpon-
debatur, ſed dixere domini, quod in caſu iſto nedum col-
ligebatur compenſatio, ſed etiam ſolutio, & poſito, quod
† compenſatio non deberet admitti, tamen negari non 2
poteſt, quod exceptio ſolutionis deberet admitti, ideo
mandarunt, quod videretur, an de ſolutione conſtaret.

Decisio CCXCIX.

Tullenſ. Meten. matrimonii, 14. April. 1550.

Svmmaria.

1 *Obiecta contra teſtamentum, & notarios ſuper eo rogatos, vtrum probationem ex eo reſultantem diminuere dicantur.*

2 *Allegatio contra perſonas iuratas, quæ teſtamento ſubſcripſerunt, reddere videtur teſtamentum de falſo ſuſpectum, & ideo multum eſt ponderanda.*

IN cauſſa Tullen. Meten. matrimonii, eadem die, dubi-
taui, † *vtrum obiecta contra teſtamentum, & notarios ſu-* 1
per eo rogatos, diminuant probationem ex eo reſultantem?
Fuerat enim diebus elapſis dictum, quod ex teſtamento,
in quo Ioannetta appellabatur vxor, & filii ex ea nati, tā-
quam legitimi intitulabantur heredes, iuncto dicto fra-

tris

tris Petri, & Thomaſini, probaretur contractum matri-
monium per Philippum, cum Ioannetta ad effectum, vt
filii legitimi eſſent, nunc dubitabatur particulariter ſu-
2 per teſtamento contra quod allegabant, † primo contra
perſonas iuratorum, qui ſubſcripſerant ſe teſtamento,
quæ videbantur Dominis multum ponderanda aliqui-
bus dicentibus, quod ex his teſtamentum reddebat ſu-
ſpectum, & quia non bene viſum fuit eſſe informatum,
mandaui iterum informari ſuper eiſdem, quantum con-
cernebat perſonas.

Deciſio CCC.

Arborenſis Archipresbyteratus, 18. April. 1550.

Svmmaria.

1 *Anterioritatis ſuſpicio an tolli poſſit per acceptationes, & nominationes in ſpecie factas, quo ad beneficia acceptata per alios mandatarios.*

2 *Acceptatio in genere, & in ſpecie ſimul, an coram eiſdem notario & teſtibus de vacantiis eodem die fieri poſſit.*

3 *Loci diſtantia facile ex veriſimili habitam vacationum notitiam parere poteſt.*

4 *Certitudo diei in prouiſione adnotata prævalere facit prærogatiuam incertitudini nominationis ſine die factæ.*

5 *Decretum irritans poſitum in mandato prouiſionis, & factum in nominatione, vtrum promotioni Papali obſiſtat.*

6 *Irritans decretum ad ſpecificatas ſolum, non ad genericas nominationes, ita vt proſit extenditur.*

DIe 14. eiuſdem in cauſſa Arboren. Archipresbytera-
1 tus, & aliter dubitaui, † *an acceptantes in ſpecie, cum
nominatione Diœc. facta per Ioa. Baptiſtam tollant ſuſpicio-
nem anterioritatis, quo ad beneficia acceptata per alios mã-
datarios, & quantum ad acceptationes factas ſine ſpecie, quæ
erant productæ.* Dicebatur, quod nihil faciebant, quia e-
rant deductæ de genere ad ſpeciem, & ad hoc verifican-
dum erant productæ acceptationes in genere extractis
apparentibus, quæ eiſdem & notario, & die, & teſtibus,
ſub quibus erant acceptationes in ſpecie factæ aſſereban-
tur, quæ & ſi maxime mouerunt animos dominorum ad
credendum rem ita ſe habere, tamen dixere hanc non eſ-
2 ſe concludentem probationem, quia † potuiſſent eadem
die coram eiſdem notario, & teſtibus acceptaſſe in gene-
re, & in ſpecie habita notitia vacationis beneficiorũ, quæ
dicebantur vacaſſe 21. Iulii, & acceptationes erãt 26. eiuſ-
3 dem, nam non potuit † veriſimiliter venire notitia vaca-
tionis die 26. ex Sardinia, quod ſi vacaſſet die 25. vt ex ad-
uerſo prætendebatur, tunc domini dixere eſſe in alia opi-
nione. Quantum autem ad nominationem Diœc. factam
per Io. Baptiſtam, dixere, quod non tollit præſumtionem
anterioritatis, quo ad alios, quia poterat Io. Baptiſta no-
minaſſe Diœc. ante prouiſionem Signorini, poterant &
alii nominaſſe, ſed poterant & non nominaſſe, vnde data
poſſibilitate, non tamen erat certum, quod ante proui-
ſionem Signorini fuiſſet facta, vnde remanebat reſolutio
4 antiqua, † ex quo prouiſio Signorini habebat diem cer-
tum, dies autem nominationis eſſet incerta, præſumebat
anterior dies certa, & ſic denominatio Diœc. facta per Io.
Baptiſtam non proderat aliis mandatariis: fiebat etiam a-
5 liud fundamentum, quod † ex quo in mandato de proui-
dendo dato Ioan. Baptiſtæ, erat decretum irritans factum
in nominatione per illũ omnia beneficia, & in illis Diœc.
nominationes erant factæ, donec fuerunt ſpecificata be-
neficia per illum, nec etiam Papa potuerat prouidere. Et
propterea prouiſio Signorini, & ſic diligentia Io. Bapti-
ſtæ in nominanda Diœ. proderat aliis mandatariis, & eo-
rum prouiſiones aduerſus prouiſionem Signorini, præ-
ualebant propter decretum irritans: tamen domini dixe-
6 re, quod † decretum irritans operabatur, quo ad benefi-
cia ſpecificata per Io. Baptiſtam, nõ autem quo ad omnia
beneficia. Et ideo non proderat aliis mandatariis, agen-
tes enim pro Hieronymo comparuerant, contra quem
veniebat huiuſmodi reſolutio: dixere motiua eorum non
eſſe bene percepta per Rotam, propterea ſuper hoc du-
bio vltimo dari particulare dubium dicebant.

Deciſio CCCI.

Romanæ hereditatis de Gadis, 18. April. 1550.

Svmmaria.

1 *Tutorio nomine poſſidens quædam bona mariti pacifice, an ex eo deduci poſſit, & Caſtrum eo nomine, de quo eſt controuerſia, poſſediſſe, an nomine proprio pro ſua dote.*

2 *Adminiſtrationis bonorum modus, & forma facile oſtendit, an tutorio nomine bona, an proprio poſſideantur.*

3 *Venditio mobilium, & locatio immobilium facta a prætendente poſſeſſionem, & alia quæuis conuentio, licet non ſubſequatur effectus, animi tamen ſunt haud occulti indices.*

4 *Deputatus ad negotia nomine partium cum ſubſcriptione vtriuſque, cuius deputationis non adeſt originale, ſed extractum, aut ſolum copia, an ex ea fides fieri poſſit aliis iunctis probationibus.*

IN cauſſa Romana hereditatis de Gadis, dubitaui, † *præ- 1
ſuppoſito, quod Claudia nomine tutorio cetera bona, quæ
tenuit poſſideat, an ex deductis ſimul tutorio nomine cenſea-
tur poſſediſſe totum Caſtrum Riani cum territorio, an no-
mine proprio pro ſua dote.* Tamen domini dixerunt ex de-
ductis, quæ multa erant, prout in informatione apertiſ-
ſime probari, quod † tutorio nomine poſſederat, maxi- 2
me moti ſunt ex adminiſtratione tutelæ, & bonorum
ſumta: & licet ex aduerſo diceretur cepiſſe adminiſtra-
tionem cum proteſtatione, quam faciebat ſine præiudi-
cio ſui iuris: tamen lectis & conſideratis verbis proteſta-
tionis, fuit indicatum, quod alio tendebat dicta prote-
ſtatio, ſcilicet ad ſoluendum ius competens ſibi in teſta-
mento, in quo admiſſio ſibi concedebatur; † moti etiam 3
fuere, ex quadam conuẽtione de vendendis Vaccis, &
locando: nam prædia Riani, quæ licet non habuit effe-
ctum, collegerunt tamen animum Claudiæ, quæ illi ſe
ſubſcripſerat, tanquam tutrix; non modicum fundamẽ-
tum fuit etiam factum in geſtis per Dominum Lactan-
tium, quæ erant multæ, & ſucceſſiuis temporibus facta
nomine, tam Claudiæ tutricis quam Archiepiſcopi, † li- 4
cet de deputatione ſubſcripta manu Claudiæ, tanquam
tutricis non apparebat originaliter, ſed ex ſola copia,
quia licet alias ex ſola copia non probaret, tamen iunctis
aliis inducebat animum dominorum ad ita firmiter te-
nendum, cum hac tamen conſideratione, ſi de poſſeſſio-
ne Caſtri Riani per Claudiam tenta, ante petitam admi-
niſtrationem, vt ex aduerſo prætendebatur proprio no-
mine non conſtaret, quia tunc forte aliter eſſet dicen-
dum.

Deciſio CCCII.

Toletanæ penſionis, 21. April. 1550.

Svmmarivm.

1 *Caſſatura gratiæ ſeu indulti, ſemper præſupponit ſignaturam factam a Sanctiſſimo preceſſiſſe.*

VIgeſimaprima in cauſſa Toletana penſionis, dubita-
ui, *an ſit præſumendum caſſaturam, de qua in ſupplica-
tione originali, fuiſſe factam a Clemente, aut de eius manda-
to, & an onus probandi incumberet Card. Caurien.* Quod
enim eſſet iſta caſſatura iam notum eſt ex præcedentibus,
& domini ſine aliqua diſcuſſione dixere caſſaturam iſtam
eſſe factam a Clemente, vel aliquo eius officiali, & quod
aliter dicere eſſet grauiſſimum delictum. Cardinalis Cau-
rien. † cum non potuerit eſſe factum, niſi poſt ſignaturã 1
Papæ, & ideo ſi dominus Ioannes Aduerſarius prætende-
ret contrarium criminaliter perquireret q. coram Audit.
Cam. quia hoc ipſi præſumere non valebant; & per alle-
gata in contrarium, ex hoc inſtabat reſponſio, quia pro-
cedebat, quando non eſſet aliqua præſumtio pro produ-
cente inſtrumentum caſſatum.

Decisio CCCIII.
Romana Caſalis, 21. April. 1550.

Summaria.

1 *Terminis non ſeruatis contra omnes, qui prætendunt intereſſe, nec etiam eiſdem reiteratis, an ob id ſententia dicatur nulla, & nu. 3.*

2 *Obſeruatio terminorum facta contra vnum Capellanum, tanquam principalem ex multis & procuratorem, qui tamen non erat procurator, vtrum ſit releuatoria pro obſeruante.*

4 *Sententia lata pro Capella, & Capellanis, & nomine Capellæ, licet non facta fuerit proprio nomine, tenet.*

1 EAdem die in cauſſa Romana Caſalis, dubitaui, † *an*
ſententia ſit nulla, vbi contra omnes Capellanos non fue-
re ſeruati termini, nec nomine eorum reiterati, vel ſaltem
poſſet, pro parte ſuſtineri. Fuerat cauſſa iactationis com-
miſſa pro Michaele, contra aſſertos Capellanos, Ca-
2 pellæ Innocentii, & † fuerunt ſeruati quatuor termini,
contra vnum ex Capellanis, tanquam principalem, &
procuratorem, qui tamen non fuerat vnquam procura-
tor, deinde fuerant iterati termini per procuratorem cō-
ſtitutum, a tribus Capellanis ex quatuor, qui erant, de-
inde fuerat lata ſententia adiudicando Caſale Capellæ,
3 & Capellanis, vnde † dicebatur ſententia nulla, quia nō
eſſent ſeruati termini, nec reiterati per omnes Capella-
nos, ad dicta per Caſſad. *octauo de reſcript.* Domini ta-
men fuere in contraria opinione, quia omnia erant facta
contra Capellanum, & Capellanos non autem pro-
prio nomine, quia nunquam fuerant nominati, ſed ſem-
4 per ſub hoc nomine Capellanorum, & † ſimiliter ſen-
tentia, vt dixi in fauorem Capellæ, & Capellanorum.
Vnde nedum tres, ſed potuit vnus omnia facere, per ea,
quæ habentur *in capit. cum olim, de teſtibus*, multo magis
in caſu iſto, in quo tres fuerunt in iudicio, quo ſtante, nō
fuit neceſſarium deuenire ad diſcuſſionem ſecundæ par-
tis dubii, in quo tamen domini ſentiebant, quod ſenten-
tia non potuiſſet pro parte valere, quantumcunque eſſet
ſuper re diuidua, in hoc iudicio, *ff. famil. erciſc. vbi glo. pri-
ma, & Doct. maxime Abb. in ſolutione contrarii, d. l. ſi filio,
§. familiæ, eodem tit.*

Decisio CCCIIII.
Tullenſ. Meten. matrim. 21. April. 1550.

Summaria.

1 *Notarii appellantes in inſtrumento, teſtamento, apoſtillis, & ſimilibus ſcripturis pro defuncto confectis vxorem, quæ non prætenditur eſſe vxor, an ex hoc approbetur matrimonium.*

2 *Pluralitas inſtrumentorum, & diuerſitas notariorum vxorem prædefuncti nominantium, tollit fraudis ſuſpicionem ratione præſenſi matrimonii.*

3 *Apoſtilla facta a notario, & recognita pro legitime extenſa, & quidem a rogato, probat etiam non facta ſubſcriptione ab eodem notario rogato.*

4 *Teſtium vnus de loco inſtrumenti confecti deponens, vt ſuperiori, contrariatur illi, qui aſſerit in inferiori Camera confectum, & ideo reprobatarii ſunt huiuſmodi teſtes.*

5 *Teſtes ſubornatos deponentes, ob non modicam iis datam pecuniam, ſi ſingulares ſint & varient, inualide probant.*

EAdem die in cauſſa Tullen. Meten. matrimonii, du-
bitaui, *vtrum obiecta contra Notarios rogatos, in teſta-
mento diminuant probationem ex eo reſultantem?* Hoc
dubium magis late in præcedenti fuit declaratum, & ma-
gis aucta ſuſpicio, quæ adducebatur contra hos Nota-
1 rios, † erat quædam apoſtilla addita per vnum ex dictis,
& maxime cuiuſdam alterius inſtrumenti venditionis,
quæ dicebat, & pro Ioannetta eius vxore, quæ dicebatur
addita, vt probaretur, quod Ioannetta eſſet vxor: tamen,
2 † quia in inſtrumento erant quatuor alia inſtrumenta, in
quibus eodem modo vxor appellabatur, rogata per alios
Notarios, quia carebat omni ſuſpicione, viſum fuit do-
minis, vniformiter tolli omnem ſuſpicionem falſitatis,
quia iam non indigebant illa apoſtilla, & propterea non
erat præſumendum, quod falſitatem voluerint notarii
fabricare in re, quæ non indigebat, ſed potius erat præſu-
mendum, quod de voluntate partium addita fuerint il-
la verba, maxime, quia † ille, cuius manu erat facta apo- 3
ſtilla, quam Domini habuere pro bene recognita, erat ro-
gatus de illo inſtrumento, quantumcunque in illo non
eſſet ſubſcriptus. Et licet allegarentur duo teſtes, qui di-
cebant fuiſſe præſentes, & nunquam de Ioannetta factam
fuiſſe mentionem, tamen domini de illis non curarunt,
quia erant contrarii, † cum vnus diceret inſtrumentum 4
factum in Camera ſuperiori, alius in inferiori. Alia e-
tiam contra teſtes opponebantur, quæ non fuerunt habi-
ta in conſideratione. † Quod autem opponebatur teſtes 5
fuiſſe ſubornatos, & datam illis non modicam pecuni-
am, non bene probabatur, quia teſtes erant ſingulares, &
varie deponebant. Et ita fuit reſolutum, fidem teſtamen-
ti integram eſſe.

Decisio CCCV.
Spoletana beneficiorum, 2. April. 1550.

Summaria.

1 *Vacatio per obitum, & prouiſio per reſignationem, an comprehendantur ſub clauſula, quouis modo, & cuiuſcunque perſona.*

2 *Reſignatio facta a poſſeſſore, & in beneficio ius habentis per aliam reſignationem valida eſt, licet iuris adeptio in ſecunda reſignatione, non fuerit publicata.*

3 *Reſignans habens priuilegium de non publicando, ſi illud non producat tenetur ad publicationem.*

4 *Prouiſione duorum de eodem beneficio facta vacante per obitum, ſi reus concludenter probet, de anterioritate incumbit actori probatio ad ſui defenſionem.*

EAdem die in cauſſa Spoletana beneficiorum, ſine ali-
qua informatione, quia Petrus Gerardi actor † facie- 1
bat difficultatem, nunquid ſub clauſula, quouis mo-
do, & cuiuſcunque perſonæ vacet, comprehenderetur
vacatio per obitum in prouiſione facta per reſignationē,
cum tempore datæ reſignationis vacaret per obitum fe-
ci verbum ſuper hoc, cum dominis, qui dixere, hoc eſſe
in difficultate, & cauſſam comprehendi, maxime, quia il-
le, qui † reſignabat erat poſſeſſor, & ius in beneficio habe- 2
bat ex alterius reſignatione, & ita pronūtiaui ex iſto, quia
dubitabatur, an ex reſignatione eſſet ius quæſitum reſi-
gnanti. ſecundo loco, cum reſignationem non publicaſ-
ſet: & licet diceretur, † quod iſte, qui reſignauerat habe- 3
ret priuilegium, quod non teneretur ad publicationē; ta-
men priuilegia non erant producta. Dicebatur etiam, quod
ſecundus reſignatarius, vt in caſu iſto non tenebatur pu-
blicare. Sed dixere domini hoc forte habere locum, quā-
do prius publicaſſet, antequam tamen ſubſcriberent ſen-
tentiam, voluerunt de nouo conſiderare teſtes examina-
tos per Petrum ſuper obitu Iacobi, qui reſignauerat pri-
mo in dominum Ioannem, per cuius obitum veniebat
etiam Petrus, & nil etiam viſum fuit, quod non conclu-
denter probaretur obitus Iacobi, ante reſignationem fa-
ctam per Ioannem, propterea noluerūt ſubſcribere ſen-
tentiam pro reo canonizatoriam, ſed ſubſcripſerunt, tā-
quam ſimplicem abſolutoriam confirmando ſententiam
domini Putei. Nam cum in actis † eſſet producta proui- 4
ſio vtriuſque per obitum eiuſdem, & prouiſio rei eſſet
anterior, concludenter actor debebat probare obitum,
& de quo die, & menſe obiiſſet, vt cognoſceretur, an pro-
uiſio actoris eſſet melior.

Decisio CCCVI.
Alternatiua Feltrenſis ordinarii, 23. Aprilis, 1550.

Summaria.

1 *Ordinario conceſſa alternatiua a Sanctiſſimo, an tribus poſſ-ea*

poteſtatem validè conferendi beneficia nondum literis ſuper hac poteſtate expeditis.

2 *Gratia conceſſio impetrata per ſupplicem libellum, an ex ſola ipſius exhibitione perficiatur, licet informis dicatur.*

DIe 23. eiuſdem ad inſtantiam Epiſcopi Feltren. quæ-
1 ſitum, *an Epiſcopus, † cui a Papa erat conceſſa alterna-
tiua, potuerit validè conferre beneficia, quæ vacarunt ante
expeditionem literarum?* Et dubium faciebant, quod ha-
bebat *in deciſ. 402. cum duabus præcedentibus.* In hoc ta-
men domini dixerunt contrarium, quia, vt ootatum eſt,
2 † ex ſola ſupplicatione gratia perficitur, licet dicatur in-
formis, & noo poſſit canonizari obſtante clauſula cano-
nizatoria, quia ex quo iſta alternatiua eſt conceſſa ordi-
nario collatori, eo quidem iure habet ius conferendi in
omnibus menſibus per illam conceſſionem, remouetur
ſolum obſtaculum regulæ de octo menſibus, & nihil
de nouo conceditur, *vt dixit ſæpiſſime Caſſad.* Nec ob-
ſtant adducta in contrarium, quia loquuntur in aliis ter-
minis.

Deciſio CCCVII.

Romana horti, 23. Aprilis, 1550.

Svmmaria.

1 *Commiſſiones dantur aliquando in Curia, quæ auocant a quibuſcunque iudicibus cauſſas concernentes certas hypothecas ad tribunal Auditoris Cameræ Apoſtolicæ.*

2 *Debiti confeſſio non ſtatim facit, vt procedi ad vlteriora liceat, ſtante eo, quod nulliter, & male fuerit proceſſum.*

EAdem die in cauſſa Romana horti ſine partium in-
formatione legi commiſſionem pro Camillo de Ru-
ſticis præſentata, cum præinſerta Comitis Ioannis
1 Franciſci, io † qua omnes cauſſæ concernentes certam
hypothecam erant auocatæ a quibuſcunque iudicibus,
& commiſſæ Auditori Cameræ, inter quas erat vna,
quæ pendebat coram me, contra Communitatem Fiani,
per dictam commiſſionem dubitaui, *an cõmiſſio eſſet ſub-
reptitia,* quia in ea narrabatur, quod ad confeſſionem e-
rat proceſſum, & propterea commiſſio dabat, quod ad
2 vlteriorem exſecutiooem procederetur. † Nam licet eſ-
ſet proceſſum ad confeſſionem debiti, tamen oulliter &
male erat proceſſum: & dixere domini, quod propter hoc
non erat ſubreptitia, quia etiam ſi hoc narratum fuiſſet,
tamen ſignatura dediſſet, quod cauſſa ad me reuertere-
tur, vnde cauſſa debebat redire ad Rotam.

Deciſio CCCVIII.

Arborenſis Archipresbyteratus, 23. April. 1550.

Svmmaria.

1 *Exprimentes collationes ante vacationem beneficiorum, ſi poſt obitum exiſtentibus vacantia in ſpecie non acceptent, an per alium prouiſum præueniantur.*

2 *Papa contra collationes factas iis, qui ſpecifice non expreſſerunt Diœceſes, an poſſit alios prouidere etiam vacantia per obitum exiſtente.*

EAdem die in cauſſa Arborenſis Archipresbyteratus,
1 dubitaui, *ſtante quod Io. Baptiſta & Dauid † ante va-
cationem beneficii expreſſerint collationes ſuas in Arbo-
renſi & Calaguritana, & deinde per obitum Lofredi vacaue-
rint quinque beneficia, de quibus agitur, & Hieronymus Si-
gnorinus, antequam dicti in ſpecie acceptaſſent, obtinuerit ſibi
prouideri per obitum de omnibus beneficiis, & poſt prouiſio-
nem Signorini, exſpectantes acceptauerint in ſpecie tria be-
neficia, an prouiſio Signorini ſit ab initio nulla in omnibus
beneficiis, tam in Arborenſi, quam Calaguritana per obitum
dicti Lofredi vacantibus.* Et Rota conſiſtebat in decreto
quodam irritãti, quod erat in gratia prædictorum, quod
2 habebat verba prægnantia, etiam per nos, &c. † Et pro-
pterea dicebatur Papam non potuiſſe prouidere Signo-
rino, antequam illi ſpecificaſſent beneficia, & quod illud
decretum afficiebat omnia beneficia, *& allegabatur de-
ciſ. Caſſad. 3 an. 10. de præben. & ſup. de conceſſ. præben. eiuſ-
dem in contrarium allegabatur deciſ. 4. eiuſdem de decretis
in reſeruatione appoſitis,* quam materiam decreti Domini
noluerunt intrare, quia dixere, quod ex quo iſti gratiati
poſt nominationem Diœc. acceptauerant ſaltem in ge-
nere ante prouiſionem Signorini, licet poſt penſionem
Signorini ſpecificauerint, vnde quia illa ſpecificatio erat
ſub data generalis acceptationis, decretum non poterat
afficere omnia beneficia in illis Diœceſ. vacantia, ſed tan-
tum illa, quæ tunc fuerunt acceptata.

Deciſio CCCIX.

Tullenſ. Metenſ. matrimonii, 11. Maii, 1550.

Svmmaria.

1 *Fides teſtamento an adhiberi poſſit, ſi ad narrata in eo accedunt aliarum apocharum & ſcripturarum probationes, ſtante, quod in ſuſpicionem venerit falſitatis, ratione Notariorum.*

2 *Inſtrumenta per partis confeſſionem roborata ratione matrimonii cõtracti, an fidem faciant etiam præſente parte aduerſa, & patiente vxorem in illis dici, quam eſſe negabat.*

3 *Notarius licet fidem non faciat de partis præſentia, ob id non eſt dicenda abſens fuiſſe.*

DIe 11. Maii in cauſſa Tullenſ. Metenſ. dubitaui, † *v-* 1
*trum obiecta contra teſtamentum, & Notarios de eo ro-
gatos, diminuere poſſint fidem eius.* Et propoſui ſolum ſu-
per prætenſa ſuſpicione Notariorum cogerentur dicere,
quod alia inſtrumenta noo debebant tollere ſuſpicio-
nem, ex quo fere erant rogata per eoſdem Notarios, &
ſigillatim ab eodemmet: tamen domini perſtitere in ea-
dem opinione, quia ſatis erat ad tollendum ſuſpicionem
apoſtillæ, quæ erat in inſtrumento, *ex* aduerſo allegata,
non habentes pro nunc in conſideratione, † quod ex illis 2
inſtrumentis eliceretur probatio matrimonii, propter
confeſſionem Philippi, præſente etiam Renato aduerſa-
rio, & patiendo ita illam appellari, prout in primo inſtru-
mento appellabatur ex aduerſo allegato: habuere † tamẽ 3
dubium hoc pro reſoluto, quod omnibus illis inſtrumẽ-
tis Philippus eſſet præſens, quantumcunque Notarius
non atteſtaretur de præſentia.

Deciſio CCCX.

Romana hereditatis, 11. Maii, 1550.

Svmmaria.

1 *Teſtes de poſſeſſoriis actibus multorum de poſſeſſione contendentium deponentes, quomodo, & pro quo probent.*

2 *Mulier Vicarium conſtituens in Caſtro, an ob id dicatur id proprio, an tutorio nomine filiorum, vel heredum poſſidere.*

3 *Poſſeſſio licet probata ſit ex actibus poſſeſſoriis; non tamen ob id ſequitur, quod ſit probatum certitudinaliter, quo nomine capta aut habita ſit poſſeſſio.*

4 *Coniectura quæ capitur ex confeſſione fructus perceptos fuiſſe in familiam alendam conuerſos, an doceat tutorio nomine perceptos.*

5 *Teſtes deponentes de reputatione ſcilicet, quod fuerit reputata domina vnica Caſtri, & patrona, &c. non faciunt fidem de poſſeſſione abſoluti dominii, ſed de quadam præeminentia.*

6 *Dictio, poſt, tempus immediatum an ſignificet, vt ſi dicatur Titius, poſt Sempronium poſſidet nullo medio indicet captam poſſeſſionem.*

EAdem die in cauſſa Romana hereditatis de Gadis,
dubitaui, *præſuppoſitis his, de quibus in puncto, vtrum
probetur poſſeſſio?* Iam alias in hac cauſſa fuerat datum
dubium tale, præſuppoſito † quod teſtes dicant, quod 1
a morte Aloyſii, tam Archiepiſcopus, quam Alexander,
& fratres quam Claudia ſteterint, iuerint, & redierint ad
Caſtrum Riani, atque Archiepiſcopus fecerit gratias;

& minuerat pœnas vaſallis, & quod vaſalli omnibus obedierunt, & quod Archiepiſcopus poſuerit confines inter Caſtrum Riani, & Caſtrum Nouum. Et ex parte Claudię dicitur, quod Claudia ab omnibus fuit communiter habita poſt obitum Aloyſii vnica domina & patrona dicti Caſtri, & quod Vicarium in illo Caſtro poſuerit, & ex eo fructus perceperit, tenuit, & poſſederit dictum Caſtrum,
2 dubitabatur † ergo, *an ex prædictis per teſtes ipſos probaretur, quod Claudia illo medio tempore, quod fuerat vnius menſis, poſſederit proprio nomine.* Et domini dixere, quod
3 non, quia † licet per illos probetur poſſeſſio Claudiæ, nō tamen certitudinaliter probabant, & dicebant, quod proprio nomine poſſederit, vnde potius erat dicendum,
4 ꝙ tutorio nomine: & addebatur alia coniectura, † quia confitebatur ſe fructus Caſtri Riani conuertiſſe in alendam familiam, ergo illos percepetat tutorio nomine: quia ſi proprio, non conuertiſſet in alendam familiam, quam alere non tenebatur, cum eſſent filii, & filiæ Aloyſii. Item quia vt alias reſolutum fuit, licet proprio nomine potuiſſet poſſidere, propter dotem mille ſcutorū, tamen videtur voluiſſe cum pecunia ad hoc deſtinata in banco ſteterit ſemper ſub nomine Claudiæ, & illas poſt mortem Aloyſii exegerit, tanquam proprias, non autem tanquam dotales, licet ſuper his coniecturis nullum fie-
5 ret fundamentum, non obſtante, quod † teſtes dicant, ꝙ fuit reputata vnica domina & patrona, & ſic non tutorio nomine, quia tunc non in totum potuiſſet: quia dixere, quod iſta reputatio non tāgebat poſſeſſionem, nec actus poſſeſſorios, ſed quādam præeminentiam, prout fuerat ſibi in teſtamento relictum. Non obſtat, quod dicant, quod illa percepit fructus omnes, quia conuertit, vt dictum eſt, in alendis filiis, vt tutrix. Præterea teſtes non percutiebant tempus, nedum inter tutelam ſuſceptam & mortem Aloyſii, potuit enim percepiſſe poſt tutelam, & de his intelligere teſtes, etiam quantumcunque dicant,
6 † quod dictio, poſt, denotat tempus immediatum allegando Gomez. *in q. 2. in prin. in 11. not. de reſt. ſpol. in 6.* tamen fuit dictum, quod illud Gomez. non dicit, ſed bene vult, quod ſi teſtis dicat, quod Titius poſſidet poſt Sempronium, quod intelligebatur immediate, hoc eſt, quod nullus inter iſtos medio tempore poſſederit, ſed quod incontinenti poſt Titium incepit poſſidere Sempronius, hoc non dicit Gomez. & quod poſſit aliquo medio tempore intelligi, ſiue dicat a morte: fuit allegatus Baldus, *in l. Celſus, de vſuris,* dum loquitur de eo, qui dicitur poſſediſſe ante decem annos, & ex omnibus iſtis colligitur, quod tutorio nomine poſſederit.

Decisio CCCXI.

Turritana Canonicatus, 5. Maii, 1550.

Svmmaria.

1 *Habens gratiam acceptandi, ſi acceptatum beneficium ceſſit alteri, vtrum de nouo poſſit acceptare, aut conſumta ſit gratia.*

2 *Cedens beneficio ſine reſerua penſionis, tamen ex hoc non conſtare dicitur id factum, ad conſumendam gratiam acceptationis, & exſpectatiuæ.*

3 *Commodum ex ceſſione nullum reportans, ſi ceſſerit nulla neceſſitate cogente in fauorem poſſeſſoris ſibi imputare debet.*

DIe 5. eiuſdem in cauſſa Turritana Canonicatus & Præbendæ, dubitaui, *an ex deductis in huiuſmodi*
1 *cauſſa, † conſtet de conſumtione gratiæ, & exſpectatiuæ D. Georgii, quod vacet, qui ceſſit in fauorem Antonii Sequera.* Gregorius ceperat vltra Canonicatum, de quo agitur vigore exſpectatiuæ, duo alia beneficia, quorum vnum erat in Turritan. Diœc. Vnde dubitabatur, *an ex illa acceptatione eſſet conſumta gratia, ita vt non poſſit acceptare Canonicatum, cum ad vnum tantum beneficium eſſet gratia in Diœceſ. Turritana, & de tali acceptatione conſtaret ex narratiu per eā in noua prouiſione.* Item tale beneficium ceſſerat in alium, vt ex cōſenſu ſuo ſuper hoc præſtito cōſtabat, adeo quod dicerent domini rem eſſe claram. Et li- 2
cet ipſe diceret, quod ex quo ceſſerat huic beneficio ſine aliqua penſione, & vtilitate propria, conſtabat, quod noluerit cedere animo conſumendi gratiam ſuam, & quia ex clauſulis, de quibus in noua prouiſione potuerat capere beneficium, aliunde, quam ex prouiſione, & acceptio- 1
ne facta vigore exſpectatiuæ: tamen † domini voluere di- 3
cere, quod quantumcunq; nullum cōmodum reportaſſet, tamen acceptauerat, & ceſſerat nulla neceſſitate cogente, in fauorem poſſeſſoris ſibi præiudicauerat, dato ꝙ beneficium fuiſſet de beneficio ſibi non debito ꝙ tamen non erat in caſu iſto, quia erat ſibi debitum, & ſic gratia erat conſumta, *ex dictis per Rom. conſ. 729. nu. 8. verſ. cæterum, poſt Io. Andr. in c. cum in multis. de reſcript. in 6.*

Decisio CCCXII.

Romana de Pichis, 5. Maii, 1550.

Svmmaria.

1 *Copia, & inſtrumenta, & acta, an probationem inducant de non traditione rerum in controuerſia poſitarum.*

2 *Inſtrumenti vigore facta confeſſio de recepto, non tamen facta traditione, idque ſub ſpe futuræ traditionis, an obſit confitenti.*

3 *Mora & retardatio facta in traditione grani, efficit iſtum eſſe debitorem, cuius cauſſa talis mora interceſſit.*

EAdem die in cauſſa Romana de Pichis, dubitaui, † *v-* 1
trum ex copia, & aliis deductis in actis conſtet, granum non fuiſſe traditum, de anno 1516. Hieronymus de Pichis ſenex vendiderat 5000. rubr. grani pro pretio mille ducatorum, & multas alias res Georgio Caſarino, qui † in inſtru- 2
mento confeſſus fuerat ſe granum, & alia recepiſſe, & promiſerat ſoluere pretium infra triennium: deinde omnes res emptas vendicabat Fabricio, & conſtituerat ſe illas illius nomine poſſidere, adeo quod ex his Inſtrumentis oriebatur confeſſio, quod omnes res venditæ eſſent traditæ. Et licet diceretur confeſſionem fuiſſe factam ſub nomine futuræ traditionis, tamen Rota reſoluerat coram D. Antonio Auguſtino, qui cauſſam ſonerat in primo, quod omnes probationes incumbebant venienti ex iure Georgii. Vnde dubitabatur, *an ex quibuſdam apochis, & multis aliis, quæ adducebantur, eſſet probata iſta non traditio, nec vt alia, quia omnia iſta præſupponebant Hieronymum de Pichis eſſe debitorem Io. Georgio, in ſumma mille ducatorum occaſione grani, quod ex illis inſtrumentis, quod non erat, imo Io. Georgius erat debitor pecuniarum D. Hieronymo 500. rubr. grani.* Et propterea videbatur dicendum, quod omnia illa loquerentur de alia ſumma pecuniarum, quam grani: tamē dixere Domini contrarium, ex tot ſimul iunctis, quia cum Ioannes Georgius deberet conſequi granum venditum, & non tenebatur ſoluere pretium, niſi poſt
triennium, ſtatim quod Hieronymus fuit † in mora non 3
tradendi granum, cœpit eſſe debitor pecuniarum, quia fortaſſe poſt moram intererat Io. Georgio, potius habere pecunias, quam granum, quod ſorte diminutum erat in pretio, ideo inter illos cœpit eſſe controuerſia, tanquam eſſet debitor mille ducatorum occaſione grani, ſoluerat 500. ducatos ex iſta ſumma, non erant duæ pollitæ, quæ a principio allegabantur, & alia multa adducta, & poſtmodum reſtantibus 500. ſoluerat de reſtantibus 100. adeo, quod ex iſta cōtinuatione, & idem dictat perſonarum, & ſummarum...... venerant domini in iſtam interpretationem, vt conſtaret granum non eſſe traditum, ſed de ſumma mille ducatorum ſolutos fuiſſe 250. quod cederet ad vtilitatem Hieronymi Pichi iunioris, qui cauſſam agebat, & quia prætendebatur ex aduerſo, ſicut non obſtante confeſſione per inſtrumentum facta, granum nō fuiſſe traditum, ita etiam tolleretur probatio, quo ad alias res, & ſufficeret hæc probaſſe, elidendo illam confeſſionem. Tamen domini dixere ex hoc non inferri contra traditionem aliarum rerum, ſicut fuit factum de grano.

Deci-

Deciſio CCCXIII.

Fauentina hereditatis, 24. Maii, 1550.

Summaria.

1 *Hereditas adita ab ea, quæ non eſt inſtituta, obtenta gratia ſubrogationis per ſacram pœnitentiariam non facta mentione aditionis, an ſit ſubreptitia cauſſa iſtius taciturnitatis.*

2 *Facti narratione veraciter facta ſacra pœnitentiaria potiùs a principio, vel non concedit, vel difficilius, ſaltem, ne præiudicet ſocietati & pio loco.*

3 *Confeſſio facta a procuratore nomine partis in iudicio, ſi incontinenti reuocetur releuat, ſecus ſi per diutinum interuallum fiat reuocatio.*

4 *Aditio hereditatis, ſi de iure nulla ſit in gratia impetratione, non eſt neceſſe eius vel vlla vt mentio fiat.*

DIe 24. Maii in cauſſa Fauentina hereditatis, dubitaui, † *an ex aditione hereditatis, de qua in actis poſſit induci ſurreptionem gratiæ per Catharinam obtentæ?* Pater iſtius Catharinæ inſtituerat heredem vniuerſalem ſuorum bonorum, quandam ſocietatem exſiſtentem in ciuitate Fauentina, grauando illam de reſtituendo omnes reditus hereditatis in ſuos vſus, & hereditatem adierat Catharina filia, & obtinuerat a ſacra pœnitētiaria ſe ſubrogari in locum ſocietatis, cum eodem onere, nec in ea fecerat mentionem de aditione hereditatis: dubitabatur,
2 an per iſtam taciturnitatem gratia eſſet ſubreptitia: † maior enim pœnitentiaria non conceſſiſſet, vel difficilius, ſi hoc intellexiſſet. Dabantur multa ad ſuſtinendam gratiam: Primo, quod licet non eſſet narratum, tamen maior Pœnitentiarius hoc intellexerat, quia informando ſignaturam hoc fuerat expreſſum, vt eadem ſocietas in articulis ſuis fatebatur: quæ ratio mouit dominos: tamen,
3 quia † iſta confeſſio erat procuratoris, poterat reuocari, prout ſtatim poſt fuit reuocata, ideo in hoc non fuit facta
4 vis. Secundo † dicebatur, quod aditio fuerat nulla, ideo de aditione nulla debuit fieri mentio, *Fel. in c. ſuper literarum num. 15. & in c. ceterum, col. 3. 16. q. 13. limit. de reſcript.* Quod fundamentum placuit dominis, ideo mandatum fuit, vt melius informaretur.

Deciſio CCCXIIII.

Cæſaraugustana pecuniaria, 24. Maii, 1550.

Summaria.

1 *Confeſſio in carceribus coram Gubernatore facta de ſolutione pecuniarum facienda, aut fideiuſſorem dando, ſi non ſit producta in iudicio, an proſit.*

2 *Debito liquido exſtante vigore apodiſſæ opponi poteſt de eodem in præiudicium debentis.*

IN cauſſa Cæſaraugustana pecuniaria eadem die, dubitaui, *vtrum poſita, de quibus in actis, ſint talia, quod termini poſſint opponi in hac cauſſa, in qua iam erat decretum brachium ſeculare.* Et punctus fuit reſtrictus ad vnum, quia alia non erant recognita, ex quo ad recognitionem reſtricta fuit ad medietatem, quia Matthæus Paſqualius, cuius manus cognoſcebatur, erat ſubſcriptus cum alio, & ita iſta ſumma pro medietate ſufficiebat, quia continebat in totum 250. & Matthæus habebat brachium ſeculare
1 ſolum pro 120. † & quia inſtabat confeſſio Matthæi in carceribus coram Gubernatore facta, quod pro iſtis pecuniis pro eo ſolutis dederat in arrendam Archid. ſuum Ioan. Cepero aduerſario, vt ſibi ſatisfaceret de his pecuniis pro eo ſolutis, vt cantabat inſtrumentum: ideo dixere domini, quod res non habebat difficultatem. Tamen quia iſta confeſſio non erat producta in iudicio, & loquebatur de alio arrendamēto, & poſtea animaduerti, de hoc non potuit fieri fundamentum. Sed ex alio Domini fuere
2 re in eadem opinione, ſcilicet, quod † ex illa apodiſſa poſſet opponi, quia erat debitū liquidum, ideo de eo potuit opponi. *l. 2. de compenſ. allegando Bar. in l. inſertur, §. qui compenſationem de iure fiſci, cum ſimil. de quib. ſup.* Tamen dixere domini, illa eſſe intelligenda de debito non liquido, ideo videndū, quid deponeretur huic ſchedulæ: quod ſi eſſet aliquid, quod altiorem indaginem requireret, tūc non eſſet impedienda exſecutio Io. Cepero: quod ſi debitum remaneret liquidum, vtique compenſaretur.

Deciſio CCCXV.

Romana de Gadiis, 24. Maii, 1550.

Summaria.

1 *Nomine tutorio poſſidens mulier, an poſtea proprio etiam nomine vigore dotalis inſtrumenti fructus percipere, & ſtabilia poſſidere poſſit.*

2 *Adiudicatio in ſolutum obtenta per partem, quæ habet hypothecam anteriorem, facit illam, non tanquam heredem poſſidere, ſed tanquam creditorem.*

3 *Poſſidere pro herede differt ab illo, quod eſt pro creditore poſſidere, quorum vnum ſaltem a prætendente de poſſeſſione venit declarandum.*

EAdem die in cauſſa Romana de Gadiis, dubitaui, *præſuppoſito, quod Claudia poſt ſuſceptam tutelam cenſeatur poſſediſſe Caſtrum Riant † tutorio nomine, vtrum poſt- 1
ea ei licuerit proprio nomine vigore inſtrumenti dotalis propria auctoritate percipere, & poſſidere.* Et dixere domini, quod ex quo conſtabat, quod Archiepiſcopus aduerſarius Claudiæ poſſederat, tanquam heres, poſſet Claudia vigore inſtrumenti dotalis dantis licentiam ingredi propria auctoritate, & Caſtrum retinere, quantumcunque cœperit poſſidere proprio nomine contra heredem, *per not. per Bart. in l. creditores, C. de pignor. & cum multis aliis, quæ in informatione adducebantur.* Et licet ex aduerſo diceretur pro parte Archiepiſcopi, qui fecerat ſibi adiudi- 2
care in ſolutum dictum Caſtrum, pro concurrente quātitate 17. ducatorum, in quibus erat creditor, & habuerat hypothecam anteriorem Claudiæ, & quod poſt illam adiudicationem cœperat poſſidere, tanquam creditor, non tanquam heres: quo caſu contra illum nō habente cauſſam a Patre ſuo, qui dederat licentiam Claudiæ, non poterat Claudia illum ſpoliando, incipere poſſidere vigore inſtrumenti; & tamen dixere domini, quod ex † quo, ex 3
aliquibus conſtabat de animo ſuo, quod noluerat poſſidere tanquam heres, nec conſtabat, quod noluerat ſibi mutare cauſſam poſſeſſionis, & poſſidere pro creditore, quod hoc non debebat haberi in conſideratione, niſi oſtenderetur.

Deciſio CCCXVI.

Cartagin. pecuniaria, 21. Maii, 1550.

Summarium.

1 *Teſtes deponentes de poſſeſſione aduerſæ partis, quod ſit attentata, ſi non probent, inualide & nulliter deponunt.*

DIe 21. Maii, in cauſſa Cartagin. pecuniaria, quia prætendebatur, ex parte Franciſci de Mendozia eſſe probatum † per teſtes examinatos hic in Curia, poſſeſ- 1
ſionem aduerſariam eſſe attentatam, legi teſtes. Et dixere domini non probare.

Deciſio CCCXVII.

Toletana matrimonii, 21. Maii, 1550.

Summarium.

1 *Relatio facta ultorum pro dandis punctis repeti debent puncta ante diſcuſſa, ex eo, quod nouiter ingreſſi auditores, quibus de antedictis non poteſt conſtare, poſſint informari.*

EAdem die in cauſſa Toletana matrimonii † retuli o- 1
mnia pro dandis punctis. Et mandarunt danda ad votum domini Comitis hic præſentis, quantumcunque repeterentur puncta alias data, ex quo erant tres auditores noui, qui reſoluta non intelligerent.

Deciſio CCCXVIII.

Arboren. Archipresbyteratus, 21. Maii, 1550.

Summaria.

1 *Archiuiſtarum relationi ſtat Rotale tribunal, vt in aliis multis, ita in iis, quæ aſſeuerationes beneficiorum*

EAdem die in cauſſa Arborenſis Archipresbyteratus,
ſuper acceptatione extracta ex Archiuio Rotali, do-
1 mini mihi dixere, quod Archiuiſtæ. Et dixerant ſufficere
cum his, de quib. in actis ad probandum, quod accepta-
tiones in ſpecie in actis productæ erant ex genere extra-
ctæ, & ad ſpeciem deductæ.

DECISIO CCCXIX.

Tullen. Meten. matrim. 21. Maii, 1550.

SVMMARIA.

1 *Apoſtilla ſeu additio facta teſtamento, vel potius contra-ctui ab eo, qui de tali contractu nõ fuit rogatus, vtrum probet in iudicio nec ne.*

2 *Scripta per notarium, qui de falſitate arguitur non poſſunt dici eſſe talia, niſi fuerit de falſitate alias commiſſa inquiſitus, conuictus, & condemnatus.*

3 *Notarium de falſitate ſuſpectum aliud eſt ab eo, quod ſit reipſa falſarius, vtpote inquiſitus de commiſſa falſitate.*

IN cauſſa Tullenſ. Metenſ. matrimonii, dubitaui, *præ-*
1 *ſuppoſito, † quod Apoſtilla ſit manu Arnulphi addita, quod
non fuerat de contractu illo emtionis rogatus, ſed interuene-
rat tanquam vnus de iuratis deputatus ad inueſtiendum, &
expenſa ſuper Ioannem cum additum ſit nedum nomen v-
xoris, ſed adducta vxor in emtione, acquiſitione, & ſolutio-
ne prædictis, & falſitas ſi qua oriatur ſcripto contra teſta-
mentum Philippi ab iſtis rogatus.* Et dixere domini, prout
alias dixi, quod non, quia omnia allegata per aduocatos
2 præſupponentes oriri ſupplicationem loquebantur † in
Notario, qui condemnatus, vel alias inquiſitus fuerat ſu-
per eo, quod inſtrumentum falſum feciſſet: nam tunc ve-
rum erat dicere, quod omnia inſtrumenta poſtea per
eum rogata erant ſuſpecta: ſed in caſu noſtro non ſic,
3 quia † additio illius apoſtillæ faciebat Arnulphum ſuſpe-
ctum, ſed non falſum, & nullibi contra reperiebatur,
nec aliquis dicebat, quod orta ſuſpicione contra vnum
Notarium ex aliqua cauſſa in aliquo inſtrumento, quod
eſſet ſuſpectus, quæ omnia poſtea per ipſum facta, imo
ex quo tractabatur de intereſſe partis recurrentis ad il-
lum pro rogitu, erat dicendum, quod tales partes erant
fideles, & illum fidelem reputabant, paterentur hoc da-
mni, & illi in actis fides adhibenda non eſſet, quod fe-
cuſerat, quando iam fuiſſet accuſatus, vel inquiſitus,
quia tunc imputandum erit ei, qui a tali Notario non ab-
ſtinuiſſet.

DECISIO CCCXX.

Romana de Gadis, 21. Maii, 1550.

SVMMARIA.

1 *Conſtitutum appoſitum inſtrumento dotali, vtrum poſt mortem mariti aliquid in fauorem mulieris operari poſſit.*

2 *Abſente parte, ſi proponatur conſtitutum coniunctum dotalibus inſtrumentis, an ius acquirat eidem, ac ſi præſens fuiſſet, vel requiratur ſubſequens ratificatio ſtipulatio, licet per Notarium eius nomine interuenerit.*

3 *Poſſeſſionis acquiſitio fieri nullo modo poteſt, niſi accedat conſenſus animi & voluntatis, & ideo vt de animo hoc conſtet ratificatio omnimodo eſt neceſſaria.*

4 *Iure crediti poſſidentem non licet ſpoliare, aut de tali prætendentem, niſi eo ſatis ſufficienterque conſtito.*

IN cauſſa Romana de Gadis, dubitaui, *præſuppoſito quod
poſt ſententiam latam ſuper credito Archiepiſcopus de-
clarauerit velle poſſidere etiam tanquam creditor, an tunc
licuerit domina Claudia ſpoliare Archiepiſcopum ſua me-
diate?* Et pro parte heredum Claudiæ, quod ſic, pro-
pter pactum conſtituti, quod erat appoſitum in inſtru-
mento dotali per Aloyſium, dicitur detinere rationem
Claudiæ, propter illud pactum tenebatur per eos, non
obſtante, quod poſtmodum fuit lata ſententia ſuper cre-
dito, non potuit Archiepiſcopus in præiudicium Clau-
diæ incipere poſſidere, tanquam creditor, *l. interdum, §.
aliter, ff. de acquiren. poſſeſſ.* Sed ad hoc reſpondebatur,
quod † conſtitutum poſt mortem Aloyſii non operaba- 1
tur aliquem effectum, tanquam collatum poſt mortem.
Dicebatur, quod conſtituebat ſe nomine Claudiæ poſ-
ſidere in omnem euentum reſtitutionis dotis, vnde cum
non eueniſſet caſus mortis, erat ac ſi eſſet collatum poſt
mortem, cum ante non operabatur aliquem effectum,
*not. Angel. in l. quamuis, §. ſi conductor, verſic. ex dicto hoc,
& ibi Cuma. verſic. pro hoc dixit Angel. & Alexan. ibi, co-
lum. 2. in verſic. per illum textum, Iaſon in l. 1. colum. penul.
verſic. confirmat, quia etiam, de acquiren. poſſeſſ. cum aliis
allegatis.* Et hoc placuit multis ex dominis, tamen vnus
dixit, quod iſta loquebantur, quando conſtitutum erat
expreſſe collatum in euentum reſtitutionis dotis, *& alle-
gabatur Baldus, in l. 1. C. de commun. ſeru. manu. & Bald.
nouell. in tractatu de dote. Goz. ad conſil. 42. Curtius in l. ſi is,
qui pro emtore ſecundum vnam interpretationem, ff. de v-
ſur. Tiraquel. in tract. de iure conſtituti. in 3. par. 3. limita-
tione,* quæ cum non fuiſſent viſa a dominis, ſubſtiterunt.
Sed reſpondebatur ſecundo, quod ex quo † conſtitutum 2
fuerat poſitum abſente Claudia ei ius non acquirebatur,
niſi ſecuta ratificatione, quantumcunque Notarius ſti-
pulatus eſſet pro ea, *ſecundum Alexand. in l. quod meo, co-
lum. 6. verſic. inter iſtud, quod dicitur, de acquiren. poſſeſſ.
& in conſil. 153. colum. 1. verſicu. propterea ſi bene, volum. 6.
Decius in l. conſtitutus, num. 160. de regulis iuris, lateſſime
Tiraquel. qui omnes cumulat in dicto tract. 3. parte, 3. limi-
tatione.* Et licet eſſet aliqua diſcrepantia, tamen placuit o-
mnibus diſtinctio Socin. *in l. 1. §. ſi iuſſerim, de acquiren.
poſſeſſ.* quæ dicit, quod quo ad poſſeſſionem acquiren-
dam nulla eſſet difficultas, † cum non acquireretur niſi 3
de animo, ideo neceſſaria erat ratificatio, vt de animo
conſtet. Sed replicabatur, quod ante ſententiam latam, &
ſic antequam Archiepiſcopus poſſederat cœperit poſſi-
dere pro creditore, & Claudia etiam in iudicio diſcuſſio-
nis pro credito ſuo produxit inſtrumentum dotale. Vn-
de videbatur omnino in eo contenta ratificare. Sed di-
xere domini, quod iſta erat tacita replicatio, quæ debe-
bat intelligi tantum de iure pignoris, non autem de poſ-
ſeſſione reſpectu conſtituti, cum poſtea Claudia decla-
rauerit, ſe velle poſſidere tutorio nomine, vt alias reſolu-
tum fuerit, vnde remanſit reſolutum dubium, quod † nõ 4
licuerit Claudiæ ſpoliare Archiepiſcopum iure cred. poſ-
ſidentem, & licet vlterius diceretur, quod non licuit Ar-
chiepiſcopum mutare ſibi cauſſam poſſeſſionis niſi illam
dimitteret, ex quo cauſſa hereditaria, & de nouo tanquã
creditor inceperit poſſidere, *l. qui bona, §. fin. & ibi Paul.
Caſtr. ff. de acquiren. poſſeſſ.* Et hanc opinionem ſequitur
ſemper Rota quicquid alias dixerit, propterea hic Ar-
chiepiſcopus non mutauit ſibi cauſſam poſſeſſionis, ſed
cauſſam cauſſæ cumulabat ...... quod ſine difficultate,
*d. l. 3. §. ex pluribus, Felyn. in cap. in noſtra, verſicu. titulus,
de reſcript. in dicta l. qui bona, §. fin. Caſſad. deciſ. 4. in ſi. de
reſtit. ſpol.*

DECISIO CCCXXI.

Arboren. Archipresbyteratus, 9. Maii, 1550.

SVMMARIVM.

1 *Partes non raro informare in voce poſſunt, quamuis dubium nullum in iudicio proponant.*

DIe 9. eiuſdem in cauſſa Arboren. Archipresbyteratus
& aliorum, † vtraque parte informante in voce, li- 1
cet non dato dubio, iterum quæſiui a dominis id, de quo
alias 21. Maii præſentis anni. Et domini permanſerunt in
eadem opinione.

DECISIO CCCXXII.

Tullen. Meten. matrimonii, 9. Maii, 1550.

SVMMARIVM.

1 *Remiſſoria, ſi calumnioſe petitur ad cauſſæ protelationem non venit concedenda, præſertim cum prope finem ſit cauſſa, & inſtet tempus expeditionis.*

Eadem

1 EAdem die in cauſſa Tullenſ. Metenſ. matrimonii, dubitaui, *vtrum Renato † eſſet danda remiſſoria.* Et quia cauſſa diu diſputata fuerat in Rota, & eramus iam in fine, calumnioſe videbatur peti ad diffugiendum expeditionem: ideo dixere, quod ſi Renatus contentabatur dari ſententiam contra illum remiſſoriã inſimul & ſemel, alias de cauſſa habebat aliam difficultatem, videretur etiam pro iuſtitia, & expediretur poſtmodum, & in ſecunda inſtantia videretur, *an eſſet danda remiſſoria.*

Deciſio CCCXXIII.

Romana domus locationis, 9. Maii, 1550.

Svmmaria.

1 *Ius acquiri dicitur per viam monitorii intimati parti prætendenti, de confirmatione locationis ipſi intimanti.*

2 *Nullus renuntiare iuri cenſetur, quod ſibi neſcit competere.*

IN cauſſa Romana, ſi in euidentem, eadem die, dubitaui, *an ex deductis conſtaret, quod Rectores percipientes canonem, ſciuiſſent litem motam, vt propter caducitatem dici poſſet illud remiſiſſe propter tales receptiones, nõ facta iſta locatione in tertiam generationem ſalvo beneplacito ſedis Apoſtolicæ, quod nunquam per multos annos fuerat expeditum, imo mota lite per viam monitorii de euacuanda domo*
1 *locata, per † quam litem alias dictum fuerat eſſe quæſitum ius Rectoribus, vt quandocunque pro expeditionibus beneplacitum eſſet in forma, ſi in euidentem, propterea tamen, vt dictum fuit alias in hac cauſſa nõ fuerat ſublatum iſtud ius, ſed illud remanſiſſe.* Et dixere domini, quod non, quia nullo modo conſtabat, quod Rectores nullo modo percepiſſent
2 ſimpliciter, ſi ſciuiſſent motam litem, vnde † iuri quod quis ignorat ſibi competere, non cenſetur renuntiare, iuribus vulgatis, imo cognita lite, non reperiebatur, quod aliquis ex rectoribus acceperit Canonem, niſi cum proteſtatione, id eſt, ſaluis iuribus, &c.

Deciſio CCCXXIIII.

Romana de Pichis, 9. Maii, 1550.

Svmmaria.

1 *Clauſula, dolo facis qui petis, quod ſtatim reſtituturus es, vel compenſationis, an impedire poſſint exſecutionem rei iudicatæ.*

2 *Fideiuſſores principalis, ſi metu excommunicationis, vel aliarum cenſurarum depoſitum ſumma petita a creditore fecerũt, an repetere poſſint per cõmiſſionem datam de nullitate cenſurarum latarum.*

3 *Sententia ob fatalium lapſum tranſiens in iudicatum, an poſſit peti exſequi.*

4 *Compenſationis exceptio, poteſt opponi exceptioni rei iudicatæ, poſito quod concurrat, vt plurimum cum exceptione dolo facis, ex doctrina Baldi.*

5 *Fideiuſſoribus agentibus tanquam principali, an poſſit opponi exceptio compenſationis, quæ eneruat rem iudicatam.*

6 *Dolo facis exceptio ad idem tendit cum compenſatione, & ius cum compenſatione confundit.*

7 *Agens ex inſtrumento ad mutui petitionem, ſi opponantur exceptiones, & ſic debitum non eſt liquidum, opponi exceptio non poteſt.*

IN cauſſa Romana de Pichis, eadem die, dubitaui, *v-*
1 *trum † exſecutio rei iudicatæ poſſit impediri per clauſulam dolo facis, vel compenſationis ex aduerſo oppoſita.* Hieronymus de Pichis mutuauerat 1800. ducatos Io. Georgio de Cæſarinis reſtituendos poſt certum tempus, quo elapſo, agebat contra Marcum Caſalium, & alios fideiuſſores, & obtinuerat confiteri debitum, & eos excom-
2 municari, † qui metu cenſurarum fecerant depoſitum, quod fuerat relaxatum Hieronymo prædicto, iſti fideiuſſores commiſerunt cauſſam nullitatis iſtarum cenſurarum, & repetitionis depoſiti, coram Cardinali Anconitano, qui pronuntiauerat cenſuras nullas, & reſtituendum depoſitum: quæ tamen ob † lapſum fatalium tranſ- 3
ierat in rem iudicatam, cuius ſententiæ petebat exſequutio, ad quę dictus Hieronymus dicebat dolo facis, qui ſtatim reſtituturus es, quia ex contractu mutui tantum teneris mihi, & ſi iſta exceptio non obſtat, ſaltem † exceptio 4
compenſationis, quæ contra exceptionem rei iudicatæ poteſt opponi, quæ concurrit cum exceptione dolo facis, & vt plurimum confunduntur, *ſecundum Bald. in l. eius. in fi. C. de compenſ. tradit Felyn. in c. ſuborta, col. 2. de re iudic.* Sed ex aduerſo dicebatur, quod placuit dominis, quod ex quo iſti, tanquam principales agant ad nullitatem cenſurarum, & repetitionem depoſiti, conueniunt ex inſtrumento, tanquam fideiuſſores, non poteſt opponi contra illos exceptio, dolo facis, *vt in terminis dicit Aretin. in l. ex duobus, prima, col. fin. verſ. & ita ades, ff. de duobus reis.* † Et ſimiliter non poteſt opponi exceptio com- 5
pẽſationis, quia eneruaret rem iudicatam, *l. 2. vbi eſt tex. in primo reſponſo, C. de compenſat. vbi omnes not.* Et hac ratione etiam nõ poteſt opponi exceptio † dolo facis, quæ, 6
vt dictum eſt, ad idem tendit, & confundit ius cum compenſatione; nam quid eſſet dicere compenſemus, niſi quod iſta res iudicata non haberet exſecutionem, quam propter illud met iuſtum fuerat fideiuſſoris cenſurati, & factum depoſitum, quod fuit per rem iudicatam mandatum reſtitui, & declaratum cenſuras nullas. Dicebatur † etiam, quod quando agebatur ex inſtrumento ad peti- 7
tionem mutui, dabantur exceptiones, & ſic debitum non eſt liquidum. Vnde de eo non poteſt opponi compenſatio, iuribus vulgaribus.

Deciſio CCCXXV.

Carthaginen. pecuniaria, 13. Maii, 1550.

Svmmaria.

1 *Citatione facta ad conſtituendum procuratores pro exſecutione compulſorialium non intimato proceſſu principali, an valeat proceſſus.*

2 *Scientia requiritur illorum, quæ apud acta fiunt principali parti, ideo in extractione compulſorialium inquiſitio de procuratorum conſtitutione eſt facienda.*

3 *Citata parte, ſi fuerit ad conſtituendos procuratores pro certa hora, non amplius venit inquirendum apud acta, an ſint conſtituti, nec ne*

4 *Facta diligentia de principali inueniendo ſolum per vnum, & non per duos, an valeat citatio.*

5 *Mandato non habito a procuratore ad agendum, an quod geritur validum ſit, an vero veniat reſcindendum.*

6 *Citationis originali affixo ad valuas non dimiſſa copia, neque prælecta citato, an vrgeat citatum.*

DIe 13. in cauſſa Carthagi. pecuniaria, dubitaui, † *ſi an-* 1
te citatione ad conſtituendum procuratores pro exſecutione compulſorialium ad certum terminum, cum proteſtatione, quod alias principalis citabitur ad valuas per affixionem, an ſi conſtitutio facta fuerit poſt terminum, & parte non intimata valeat proceſſus factus per affixionem ad valuas. Et præſuppoſitum fuit, quod elargitio inſtrumenti fuerit facta poſt depoſitionem pecuniarum. Nam de ea conſtabat per librum notarii, qui poſtea menſaturam ſoluerat pro iſto. Et dubium faciebat dictum Paul. de Caſtr. *in l. prima, C. qui ſatiſd. cogan.* qui vult, † quod illa, 2
quæ fiunt apud acta, pars tenetur ſcire. Et ideo quando voluit extrahere inſtrumentum compulſorialium, debet perquirere, an eſſent conſtituti procuratores. Et licet diceretur, quod Abb. *in cap. mandati, in verſ. de procur.* diceret, quod contra Paulum eſt communis opinio, tamen fuit dictum, quod iſtud non erat verum, & illud fuerat ſecuta Rota: tamen domini tenuerũt contrarium in caſu iſto, quia † ex quo pars fuerat citata ad cõſtituen- 3
dum procuratorem pro certa hora, non debuit amplius perquiri apud acta, an eſſent poſtea conſtituti, vel non, ſed pars tenebatur intimare. Et ita hoc caſu non loquitur Caſtren. ſed Bald. *in l. eos, §. Apoſtolos, C. de appella-*

tionibus, ex cuius dictis deciditur iſte caſus. Dicebatur
4 etiam, quod ex † quo fuerat facta diligentia, tantum per
vnum & non per duos de reperiendo principalem, quod
non valebat citatio, per affixionem, ſed domini hoc non
curarunt, quia hoc eſt de ſtylo in Curia: Sed non reperi-
5 tur iure cautum. † Opponebatur etiã, quod procurator
non habebat mandatum ad agendum, ideo dicebatur,
quod proceſſus erat nullus, & attentatus, idque ad eui-
tandum: tamen hoc etiam non placuit, quia habebat mã-
datum ſpeciale. Ad id quod fuerat vltimo propoſitum
6 dicebatur, quod proceſſus erat nullus, † quia citatio erat
originalis, & affixa ad valuas, ſed non dimiſſa copia, nec
erat lecta citatio, quæ non valet, *ad deciſ. 223. in nouis.* Et
tamen dicebatur ex aduerſo, quod imo debebat valere, &
quia materia eſt exemplaris, fuit dictum, quod ſuper hos
particulariter informaretur.

Decisio CCCXXVI.

Romana de Gadis, 13. Maii, 1550.

Svmmaria.

1 *Actus tutorio nomine faciens matrona non dicatur poſſidere vi conſtituti, etiam eo per ratificationem approbato.*

2 *Subſequens actus animum poſſidere prætendentis facile demonſtrat, an tutorio nomine, vel alio ſit geſtus.*

3 *Teſtamentum penes ſe detinens præſumitur omnium in teſtamento illo contentorum notitiam habere, eaque approbaſſe.*

4 *Notitiam habens contentorum omnium in teſtamento, etiam omnia approbans, non tamẽ tenetur eis vti, quæ ſibi præiudicium adferre poſſunt.*

5 *Tutorios actus faciens nomine filiorum, & ſic ex officii neceſſitate, ſibi tamen præiudicare non tenetur in ſuo iure.*

EAdem die in cauſſa Romana de Gadis, dubitaui, *v-*
trum ex productione inſtrumenti dotalis cum his, quæ
1 *dicuntur in ſententia,* † *Claudia taliter dicatur ratificaſſe*
conſtitutum, vt ex actis ſubſequentibus factis tutorio nomi-
ne, vna cum Archiepiſcopo, non cenſeatur vigore conſtituti
poſſediſſe, & an teſtibus poſſit ad propoſitum conſtare, quan-
tum ſufficiat, quod Archiepiſcopus iure crediti noluerit poſ-
ſidere. Et quo ad prædictum dubiũ dixere domini, quod
Claudia non cenſebatur voluiſſe ex conſtituto poſſidere,
2 per actus ſubſequentes, quos tutorio nomine fecit, qui
demonſtrant eius animum. Vnde ex verbis ſententiæ nõ
agitur, quod domina Claudia voluerit vigore conſtituti
poſſidere, & propterea conuolabant ad aliud fundamen-
3 tum, dicentes, quod ex † quo Claudia fecerat releuare te-
ſtamentum, & penes ſe detinuerat, habebat notitiam de
omnibus in eo contentis, & omnia probauerat, tamen
dixere domini, quod licet de omnib. habuerit notitiam,
4 & omnia approbauerit, † tamen non voluit vti conſtitu-
to, vt apparet ex productione, quæ erat facta ad effectum
demonſtrandi creditum, vt ex actis factis tutorio nomi-
5 ne. Et licet replicaretur, quod Claudia fecerat † illos actus
tutorio nomine, & ſic ex neceſſitate officii ſui, vnde nõ
debebant præiudicare ſibi, tamen dicebatur, quod nul-
la erat neceſſitas, eo quod proprio nomine poſſediſſet,
velle poſſidere tutorio nomine, & illos actus illo nomine
facere, & ſimul cum Archiepiſcopo, quia cum ea fecerat
illos actus. Quo ad ſecundam partem dubii nulla fuit dif-
ficultas, quia ſolum allegabatur doctr. Bart. *in l. fi. C. de e-*
dicto diui Adriani tollendo, quæ nihil faciebat ad propo-
ſitum, de quo dictum fuit ſupra, in eadem hac cauſſa.

Decisso CCCXXVII.

Toletana teſtamenti, 16. Maii, 1550.

Svmmarsa.

1 *Sufficiens mandatum, vt habeat procurator neceſſe eſt ad aperitionem teſtamenti, præſertim, vbi prouiſum eſt, per teſtatoris munificentiam loco pio.*

2 *Rogitus notarii facit ſufficiens eſſe mandatum, etiamſi datum ſit ex narratiua per congregationem pro vſu ſtyli partium.*

3 *Geſta pro ſe, & nomine abſentium, quos non conſtat eſſe vocatos, ſi non ſit in arduis ratificantur, non obſtante, quod non ſint abſentes illi vocati.*

DIe 16 eiuſdem in cauſſa Toletana teſtamenti, ſeu he-
reditatis, dubitaui, *vtrum mandatum pro parte ad-*
miniſtratorum hoſpitalis exhibitum ſit ſufficiens hoſpitali
miſericordiæ in ciuitate Toletana exiſten. Prætendebat id
hoſpitale ſe eſſe inſtitutum heredem a quodam, qui hic
in Curia deceſſerat, & petebat aperiri quoddam teſta-
mentum clauſum: † Opponebatur, quod procurator 1
non habebat mandatum ſufficiens, quia non conſtabat,
quod adminiſtratores hoſpitalis congregati, dediſſent
mandatum, niſi ex narratiua eiuſdem Capituli, dicentis,
nouerint vniuerſi, &c. Sed dixere domini, quod ex † quo 2
Notarius erat rogatus, de hoc mandato illa erat aſſertio
huius mandati, vt ſolet fieri de ſtylo illarum partium, &
tollebatur etiam alia difficultas, quæ fiebat, quod illi fe-
cerant pro ſe, & nomine abſentium, quos vocatos eſſe nõ
conſtabat: ſed dictum † fuit, quod non eramus in arduis 3
in quibus deberent vocari, & ita ſine alia difficultate mã-
datum fuit habitum pro bono.

Decisio CCCXXVIII.

Hiſpalenſis portionis, 16. Maii, 1550.

Svmmaria.

1 *Statutum quod vetat acceptationem, & iuris acquiſitionem in beneficio fieri per filios & nepotes reconciliatorum, an liget Epiſcopum, qui obtinuit diſpenſationem, licet fuerit filius combuſti.*

2 *Prohibitum vbi eſt aliquid obtinere, cenſetur & illud prohibitum per quod ad id peruenire poteſt.*

3 *Regreſſu obtento ad beneficium dicitur conceſſum id, per quod ad beneficium aſſequendum peruenire ſolet.*

4 *Statutum etiam in fauorem Eccleſiæ factum, ſi tamen ſit exorbitans a iure, non eſt ſeruandum, vt odioſum odio irrationabili.*

5 *Exorbitans a iure conſtitutio loquens in acquirentibus beneficia, non debet extendi ad ius ſuum iam quæſitum continuantes.*

6 *Statutum articulans de donatione, non comprehendit donationem ob cauſſam.*

EAdem die in cauſſa Hiſpalenſis portionis, dubitaui,
an † Epiſcopus Scalenſis, qui ante ſtatutum Clementis 1
obtinuerit, huiuſmodi portionem, fuerit impeditus dictum
ſtatutum reſignare reſeruatis ſibi regreſſu & fructibus. Do-
minus Puteus dixit punctum iſtum fuiſſe, alias reſolu-
tum coram Creſcentio, & coram domino Marſicano, de
menſe Februarii, 1542. an ſtatutum Eccleſiæ Hiſpalen.
quo cauetur, quod filii, & deſcendentes per lineam ma-
ſculinam, vel fœmininam, vſque ad ſecundum gradum
ex hæreticis, ſeu reconciliatis, non poſſent de cetero Ca-
nonicatum, & præbendam, aut aſſequi, aut ius aliquod in
eis acquirere, comprehenderet regreſſum, quem poſtea
præſtitit Epiſcopus prædictus, qui ex cauſſa reſignatio-
nis de dicta poteſtate facta, obtinuerat reſeruari: & pro
parte affirmatiua dicebatur, † quod ſi tales erant prohi- 2
biti obtinere, & id per quod peruenitur ad illud, *l. nam. ff. de*
ſponſal. l. 2. & ibi Bart. de iuriſd. omn. iud. c. cum quis, de reg.
iur. in 6. † per regreſſ. peruenitur ad beneficium: ergo lic. 3
regreſſus haberet oculos retro, & eſſet cõceſſum ex cauſ-
ſa de præterito, & ſtatutum deberet aliud comprehende-
re, *vt per Fel. in c. fin. col. 22. verſ. ſed declaratio huius fallen-*
tia, extra de conſtitutionibus, tamen iſtis non obſtantibus,
fuit deciſum contrarium, per maiorem partem, quia † li- 4
cet tale ſtatutum ſit in fauorem fidei, & Eccleſiæ, vt pur-
garetur viris ſuſpectis in huiuſmodi cauſſa, in quantum
tamen comprehendebat deſcendentes ex linea maſculi-
na, vſque ad ſecundum gradum, erat exorbitans a iure, *vt*
dicit Bal. in l. 1. col. 2. circa prin. ff. de verb. ſig. per l. quiſquis,

C. ad

5 *C. ad l. Iul. maieſt.* eſt odioſa odio irrationabili. † Cum er-
go conſtitutio eſſet exorbitans, & loqueretur in acqui-
rentibus beneficium, nõ debebat extendi ad continuan-
tes ius ſuũ, nam per hunc regreſſum dicebatur, quodam-
modo ius ſuum continuare, *arg. l. quæ ſic. ff. de ſolut.* Et nõ
videbatur eadem ratio in vtroque caſu, cum ſtatutum nõ
debilitaret, quo ad ius de præterito, facilius erat Epiſco-
pum tolerare in ſuo regreſſu, quam qood actualiter in
iure quæſito perſeueraſſet: Item quia regreſſum habet,
item quia cauſſam de præterito, & imo ad illud ius depen-
dens, non videtur cõſtitutio extendi, argumento eorum,
vt dicit Caſſad. decis. 1. de pac. Item quia regreſſus ob cauſ-
6 ſam, & ex titulo onero ſo reſignationis. Vnde † ſicut ſtatu-
tum articulans donationem, non comprehendit dona-
tionem ob cauſſam, *vt notatur in l. 1.* Ita & ſtatutum iſtud,
& ita reſolutum fuit tunc, & nune.

Deciſio CCCXXIX.

Toletani matrimonii, 16. Maii, 1550.

Svmmaria.

1 *Articulanda fama & probantes, an veriſimiles dici poſſint ob partis vnius emanatum confeſſionem.*

2 *Colluſio ſi facta fuit de qua fama eſt, an validitatem ſententiæ prolatæ infringat.*

1 IN cauſſa Toletani matrimonii viſum fuit, † *vtrum fa-
ma articulata, & probantes, quas alias fuit reſolutum eſſe
releuantes, ſint veriſimiles propter confeſſionem Ioannis fa-
ctam in mandato procuratoris facti, tollendumen vim man-
dati, & ſententia ad huiuſmodi confeſſionem latã, & con-
feſſionem Ioan. Baptiſtæ in articulo mortis, & publicitatem
matrimonii inter Io. & Beatricem, & diſparitatem inter Io.
Baptiſtam, & Ioannam, & impudicitiam Ioannæ, & eius
ingreſſus in religionem.* Et domini pro duabus partibus
fuere in opinione, quod famæ eſſent veriſimiles, propter
præteritas rationes, quibus datis fuit veriſimile, qood
tunc orta fuerit fama Ioannam non fuiſſe coniugem, ſed
concubinam, & validam fuiſſe ſententiam, aliis in con-
trariũ exſiſtentibus, quia dato, prout in facto præſuppo-
2 nitur, quod ſtatim orta fuerit fama, omnia illa per † col-
luſionem facta fuiſſe, non potuit eſſe fama validitatis ſen-
tentiæ: tamen præualuit alia opinio, quia potuit eſſe cõ-
trarium, & veriſimile fuit, licet & hoc probatum non ſit.

Deciſio CCCXXX.

Tullenſ. Metenſ. matrimonii, 16. Maii, 1550.

Svmmarivm.

1 *Nubiles filiæ, in quarum fauore lata eſt ſententia proteſtans earum legitimationem facilius matrimonio olocantur, nec indigent remiſſoria.*

EAdem die in cauſſa Tullenſ. Meten. matrimonii, quia
Renatus obligauerat ſe de ſtando vnicę ſententiæ Pe-
tri, an vellent dare remiſſoriam ſine aliqua ſententia, &
1 dixere, quod non, † quia Renati nihil intererat habere
remiſſoriam, in ſecunda, inſtabat autem habere ſenten-
tiam propter filias nubiles, quas habebat, quę habita ſen-
tentia ſuper legitimitate propter præſumtionem ſenten-
tiæ, facilius nuptui traderentur.

Deciſio CCCXXXI.

Cæſaraugustanæ confidentiæ, 76. Maii, 1550.

Svmmarivm.

1 *Conſenſus ſolum reſignantis, an proſit reſignatariæ, ſi productus ſit, & probatum, quod libere & pure factus fuerit.*

EAdem die in cauſſa Cæſaraugustana confidentiæ in-
ter Thomam Fort, & Hieronymum Cortis in ſecun-
1 da vel tertia fere ex eiſdem, quia † ſolum erat produ-
ctus conſenſus Petri Valero reſignantis, qui cõnſenſe-
rat reſignationi pure, & libere: ſed de hoc non fuit habi-
ta ratio, quod poſtquam per teſtes conſtare præſuppo-
nebatur de confidentia, & quia iſta confidentia fuit ſe-
creta, & in conſenſibus, non declarata tamen licet eſſet
ex eiſdem, quia pars Hieronymi petebat audiri in Rota,
& aliæ ſententiæ modo fuerant late in Rota, licet Inter-
ueniente D. Puteo reſoluere domini dari dubium & in-
formari.

Deciſio CCCXXXII.

Cæſaraugustana Decimarum, 16. Maii, 1550.

Svmmaria.

1 *Valuis eccleſiarum affixa citatio pro exſecutione intimanda compulſorialium nõ dimiſſa copia, vtrũ ſit valida.*

2 *Citatus primo ad cauſſam, ſi deinde non comparens citetur per contradictas id vrbanitatis eſt, & voluntatis non neceſſitatis.*

3 *Curiales citationes quæ dicuntur fieri per contradictas, habent ſimilitudinem cum illis, quæ in partibus fiunt poſt primam citationem factam.*

4 *Citationib. in illis, quæ per contradictas fiunt, vt non relinquitur copia affixa in Curia, ita in ... ſecundis, quæ in partibus fiunt, cum Curialibus per contradictas aſſimilentur.*

5 *Forma in citatione ſeruata a iudice in perquirendo reo principali, vel eius procuratore etiam non dimiſſa copia valet citatio, & obeſt citatis non comparentibus.*

EAdem die in cauſſa Cæſaraugustana decimarum, du-
bitaui, † *an citatio facta contra dominum Petrum in* 1
*exſecutionem compulſorialium generalium per affixionem
non dimiſſa copia valuerit.* Et dixere domini, quod va-
luit, quia † poſtquam quis eſt citatus primo ad cauſſam, 2
aliæ citationes quæ fiunt poſtmodum per contradictas,
non comparente citato, fiunt potius ex voluntate, quam
ex neceſſitate, *vt dicit Miles. in reper. ſuo, in verb. citatio,*
tamen vnde citationes † quæ fiunt in partibus poſt pri- 3
mam citationem dicuntur ſimiles in illis, quæ fiunt in
Curia per contradictas, *vt dixit Caſtren. in l. ad perem. in
fi. ff. de iud. quem refert, & ſequitur Felyn. in cap. quoniam,
§. porro, colum. 4. in fin. vt lite conteſt.* Et propterea ſicut
facta in contradictis dicuntur fieri ex vrbanitate, non ex
neceſſitate, ita & illæ, quæ fiunt in partibus in exſecutio-
ne compulſorialium, & remiſſoriæ maxime cum in Cu-
ria fiat intimatio, quod in partibus in tali loco fiat exſe-
cutio, † & ſicut videmus, quod in contradictis non re- 4
linquuntur copiæ, ita nec in illis, quæ fiunt in partibus,
cum ſint ſimiles, vt dictum eſt, eo maxime hæc opin. pla-
cuit, quia quoniam in Curia fit citatio ad conſtituendum
procuratorem, qui interſit extractioni iurium, dicitur, a-
lias procedetur per affixionem, prout fuit factum in ca-
ſu iſto, nec dicitur dimiſſa copia, ideo ſatis eſt, quod ſic
ſeruatur illud, quod continet proteſtatio, & iudex in par-
tibus mandat fieri diligentiam de reperiendo principa-
lem, vel procuratorem ſuum per affixionem ad valuas
Cathedralis, † ideo cum ſit ſeruata forma tradita a iudice, 5
citatio debet valere, licet nõ dimiſſa copia, cum iure cau-
tum non ſit, quod in iſtis citationibus copia debeat di-
mitti. Et licet pro iſta parte allegaretur *deciſ. prima, in
non. & addi. ad deciſ. 278. & Barto. in extrauag. ad repri-
men. in verſic. publice, cum aliis,* tamen dixere domini,
quod non faciebat ad propoſitum, quia loquebatur in
citatione per edictum.

Deciſio CCCXXXIII.

Hiſpalenſis matrimonii, 16. Maii, 1550.

Svmmaria.

1 *Depoſitio teſtium de reputatione articulantiũ, an probet in cauſſa matrimoniali conſanguinitatem.*

2 *Teſtes conſanguinei & conuerſati in domibus eorum, qui matrimonium contraxerunt, de quo eſt controuerſia ratione conſanguinitatis deponentes reſpectiue de publica voce & fama, cum aliis concurrentibus de auditu, an probent cõſanguinitatem ad impediendum matrimonium.*

EAdem die in cauſſa Hiſpalenſis matrimonii, dubita-
ui, *præſuppoſito, quod † vnus teſtis dicat cognouiſſe omnes
articulantes propter ſuſpicionem, & articulantes veros,*

quia conuerſatus fuit in eorum domibus, & ita ab omnibus 2 *reputari articulatur, & † ſunt duo vel plures teſtes, qui tanquam conſanguinei & conuerſati in eorum domibus reſpectiue deponunt de publica voce & fama, quod ſint conſanguinei in tertio gradu connumerando perſonas, quarum aliquas cognouere, & ſunt multi, qui deponunt de auditu ſimplici, & de publica voce & fama, quod ſunt conſanguinei, & neſciunt in quo gradu, an ex his probetur conſanguinitas impediens contractum matrimonii, maxime ſtante ſumto remiſſorio.* Et in hoc dubio multa fuere dicta, & domini, qui viderant ſe reſoluerunt, pro nō probatione rationes, quibus mouebantur non curarunt ponere.

Deciſio CCCXXXIIII.

Caſalium Canonicatus, 23. Maii, 1550.

Svmmaria.

1 *Index termino* [illegible] *toturis appellanti, poteſt alium terminum, etiam largiri pro apoſtolis.*

2 *Citatio facta reo ad videndum reſponderi de Apoſtolis, non comparente eodem, fit progreſſus ad reuerentiales.*

3 *Annum habens ad committendam cauſſam, licet citatus non compareat, ſibi in nihilo officit cum ius ſuum ſaluum ſibi remaneat, ideo non eum arctant reuerentiales data.*

1 DIe 23. eiuſdem in cauſſa Caſalium Canonicatus, erat lata ſententia, a qua erat appellatum, ac † Auditor dederat terminum iuris, deinde eodem reuerſo pro A- 2 poſtolis, dederat alium terminum iuris, † poſtmodum pars, pro qua erat lata ſententia fecerat citari appellatum, ad videndum ſibi reſponderi de Apoſtolis, & eo nō comparente, Auditor dederat reuerentiales, & ex quo appellans poſt reſponſionem de Apoſtolis, non commiſerat cauſſam infra decem dies, ex aduerſo erat obtenta commiſſio exſecutorialis, & petebatur decerni exſecutoriales, & taxari expenſas, vnde dubitaui, *an eſſent decernenda.* Qui reſponderunt, quod non, quia ex quo appellans non tenebatur amplius redire pro Apoſtolis, & 3 iure † habebat annum ad committendum cauſſam, propterea ſciens ſaluum eſſe ius ſuum, fuit contumax, & noluit comparere citatus. Vnde licet dominus Auditor dederit reuerentiales, tamen non arctabatur ad committendum cauſſam infra decem dies, & propterea exſecutoriales non erant decernendæ, quæ reſolutio mihi non placuit pro nunc.

Deciſio CCCXXXV.

Lunenſi Sarzan. iuris patronatus, 23. Maii, 1550.

Svmmaria.

1 *Curſores Apoſtolici facta diligentia de reperiendo procuratore, eo non reperto, citationis copiam poſſunt affigere eius adibus, quam ſi non habet fit citatio per contradictas in acie Campi Floræ.*

2 *Prima relatio Curſorum de abſentia procuratoris diligenter inquiſiti eius eſt vigoris, vt de abſentia ſatis conſtare dicatur.*

EAdem die in cauſſa Lunen. Sarzanen. iuris patrona- 1 tus, erat facta diligentia per † vnum, deinde per duos de reperiendo procuratorem, & Curſores retulere in domo eius audiuiſſe, quomodo erat abſens ab vrbe. Et dixere domini per affixionē ad valuas domus, ſi habebat, & quia dicebatur illum non habere domum, licet quæſiuerint in domo cuiuſdam Cardinalis, fuit dictum debere 2 citari per cōtradictas, & in acie Campi Floræ, & † ex prima relatione Curſorum dixere ſatis conſtare & probari illum eſſe abſentem, & vno vel aliis modis poſſe decerni proceſſum, vel citationem.

Deciſio CCCXXXVI.

Toletana matrimonii, 23. Maii, 1550.

Svmmaria.

1 *Teſtes & eorum depoſitiones pro fama probanda in matrimonio, quomodo veriſimiles, vel non probentur.*

2 *Teſtium aliqui reuocantes dicta ſua alias prolata, aliiſ ſibi contrarii non probant concluſionem, de qua agitur, & omnes habentur pro ſuſpectis.*

IN cauſſa Toletana matrimonii eadem die, dubitaui, *an ex † deductis in puncto dato, in proxima audientia, &* 1 *maxime ex confeſſione Ioanna, & eius curatoris, & ſententia, & ex omnibus aliis, quæ citra contenta ſunt in proceſſibus criminalibus, & de Curia ſint deducta in actis, pro probando fumo, & eo impugnando, videlicet teſtibus in partibus, & etiam in Curia coram Auditore Camera examinatis literis fratris Petri de Alanol. & citationibus in partibus factis, quod teſtes Comitis in partibus examinati, & eorum dicta reuocarentur iuribus, ex quibus prætenditur fuiſſe falſos duos fratres in Curia examinatos, atteſtantes rectam depoſitionem in vim ſignificauit, de ſurrogatione, & alius fama validitatis ſententiarum, & libertatis Io. Baptiſtæ reddantur veriſimiles vel inueriſimiles.* Et ſuper hoc puncto varia, & multa, hinc inde fuere deducta: fuere tamen domini omnes pro veriſimilitudine ex aliis dictis, & quia cum in partibus fuerint examinati viginti teſtes, de quib. in dubio, licet ex 12. prædictis quinque, vel ſex per literas in forma ſignificauit, † reuocarunt eorum dicta, & duo ex 2 aliis decem fuiſſent ſibiipſi contrarii his, quæ alias depoſuerint, nam reſtabant adhuc decem vel duodecim, contra quos non opponebatur aliquid, propter quod reſultabat veriſimiliter fama validitatis ſententiæ, cum concluſio non reperiretur probata, plus quam per 25. teſtes, alias tamen cum fuiſſet ſuper his teſtibus particulare dubium datum, domini habuere omnes pro ſuſpectis, & pro talibus, qui nullum darent fumum.

Deciſio CCCXXXVII.

Cæſarauguſtana confidentiæ, 23. Maii, 1550.

Svmmaria.

1 *Reſignans beneficia in infirmitate in confidentiam, vt reconualeſcens eadem ad ſe regrediantur, an dicantur committere actum ſimoniacum.*

2 *Prouiſio Pontificis de beneficiis alicui facta ipſius, qui antea reſignauerat in confidentiam exiſtens infirmus, ſed reconualeſcens, & tandem ex alia infirmitate decedens, an ſit bona contra reſignatarium.*

3 *Confidentia probata aut ſaltem, ſi de ea conſtiterit de reſtitutione beneficiorum in confidentiam reſignatorum recuperata ſanitate, ſi oppetierit mortem confidens vacant per obitum eius beneficia, & non per reſignationem, & ideo valet prouiſio Papæ contra reſignatarium ex confidentia poſſidentem.*

4 *Teſtes duo conteſtes deponentes de confidentia, ex audita relatione poſſidentis per reſignationem confidentes, & aliis de publica voce & fama, ſatis probare confidentiam dicuntur.*

5 *Archiatri quamuis atteſtentur non ex toto conualuiſſe, ſi tamen domo egrediatur reconualeſcens, & munia publica exerceat, dicitur reconualuiſſe ex toto, & pro ſano habetur.*

6 *Reconualeſcens non ſanæ mentis habitus, ex quibus indiciis imbecillitate laborare probari indiciis poſſit.*

7 *Exſecutorem dicens teſtamenti ſe relinquere, cui in confidentiam beneficia reſignarat, & poſtmodum repetierat, an ex hoc non ſanæ mentis arguatur.*

IN cauſſa Cæſarauguſtana confidentiæ eadem die, dubitaui, *vtrum ex deductis probetur confidentia, & conualeſcentia quantum ſufficit.* † Petrus Valero, vt dicebatur, reſignauerat beneficia ſua, cum eſſet infirmus Hie- 1 ronymo Cortes, in confidentiam, vt ſi conualeſceret ex illa infirmitate, ſibi illa beneficia reſtitueret, & ſi morietur eſſent ſua, & Nepotibus ſuis deberet benefacere præſupponebatur Petrum conualuiſſe, & a Hieronymo beneficia ſua petiiſſe, qui negauerat reſtituere, demum † Pe- 2 trus erat mortuus ex alia infirmitate, & Papa Thomæ Forte per obitum Petri prouiderat, cum peterentur

benefi-

beneficia fuit oppoſitum de reſignatione, dictum fuit
fuiſſe ſimoniacam, & nil valuiſſe, & Papa motu proprio
mandauerat Aud. Cam. vt conſtito ſummarie, & extraiu-
dicialiter quantum ſufficeret, cogeret Hieronymum, &
alios quoſcunque ab eo cauſſam habentes, ad retrocedē-
dum dicta beneficia eidem Thomæ, & cum Auditor Ca-
meræ proceſſiſſet vſque ad brachium ſeculare contra
Hieronymum cauſſa iterum poſita, & coram eodem Au-
3 ditore ac coram Dom. Puteo † vt conſtito de confiden-
tia, declararetur beneficia vacaſſe per obitum, & non per
reſignationem, & ita declarauerat, & per appellationem
cauſſa venerat ad Rotam, & me proponente Domini di-
4 xere ſatis conſtare de confidentia. Erant † enim duo te-
ſtes conteſtes, qui deponebant hoc audiuiſſe, a Hierony-
mo & vnus alius ſingularis, qui de publica voce & fama
deponebat, adeo quod fuit viſum dominis ſatis conſta-
re, & quia in reſignatione præſupponebatur, quòd ſi cō-
ualeſceret ex infirmitate reſtitueret, dicebatur non pro-
bari conualeſcentia: tamen domini habuere hoc pro ſa-
5 tis probato, quia † licet medici deponerent non in totum
conualuiſſe, tamen aperte probabatur, quod modicum
laborabat & exibat extra domum, & practicabat, & pe-
tebat beneficia ſibi reſtitui. Vnde hoc viſum fuit ſuffice-
re, licet ex toto non conualuiſſet, atteſtabantur eum obi-
iſſe ex alia infirmitate: quia tamen dicebatur, quod idem
6 Petrus licet conualuiſſet † tamen non erat admodum ſa-
næ mentis, & inſtigatione aliorum prædicta feciſſe, & in-
de pridie quàm moreretur dixiſſe, quod moriebatur cō-
tētus, quia de beneficiis ſuis, vt vellet diſpoſuerat, & Hie-
7 ronymum quem ſibi † executorem reliquerat teſtamē-
ti, in prædicta infirmitate factum non reuocarat, viſum
fuit cauſſam habere aliquid dubitationis, propterea cauſ-
ſam de nouo opponendam.

DECISIO CCCXXXVIII.

Gehennen. Parochialis. 23. Maii. 1550.

SVMMARIA.

1 *Inhibitio petenti procuratori an extra Curiam debeat concedi, vel denegari vigore Commiſſionis cauſſa attentationis, quam ex ordinario Curiæ ſtylo non ſoleat denegari.*

2 *Inhibitione ſi aliquid in partibus machinari poſſe procuratorem ſit ſuborta ſuſpitio, quamuis ſit præter morem, & ſolitum Curiæ ſtylum, denegari poteſt.*

3 *Præſens pars aduerſa ſi fuerit in Curia debet ibidem conueniri eidemq; fieri inhibitio per procuratorem non in partibus prout fuerat petitum.*

1 EAdem die in cauſſa Gehennen. parochialis conſului
dominos, † *an procuratori Incolæ eſſet danda inhibitio
extra Curiam vigore commiſſionis cauſſæ attentationis, vel
ſaltem vigore commiſſionis, cauſſam commiſerat ſuper ad-
citatione?* Et licet ordinarie ſoleant concedi, & nunquam
denegari, tam vigore vnius, quam alterius commiſſionis,
2 tamen propter ſuſpitionem in cauſſa † ne iſta inhibitio-
ne aliquid machinaretur in partibus, poſtquam Domi-
nus Guido poſt tres conformes contra actorem ſuum
multis laboribus, & expenſis in Rota obtinuerat, & lite
pendente reſignauerat in eius fauorem cum decreto par-
lamenti Regii Pariſienſis confirmati in fauorem, & poſ-
ſeſſorem adeptus fuerat cum decreto parlamenti Regii
confirmante ſententias Rotales denegarunt iſtam inhi-
3 bitionem. Et dixere, quod † poſtquam Guido erat præ-
ſens illum conueniret, & illi inhiberet, & ita alias hoc an-
no etiam me proponente fuit reſolutum.

DECISIO CCCXXXIX.

Romana de Gadiis. 23. Maii. 1550.

SVMMARIA.

1 *Partis vnius procuratore informāte iudicem, vel auditorem recuſante, fieri poteſt propoſitio cum informatione partis aduerſæ.*

2 *Teſtis, qui quadriennio neque confeſſus fuit, vel communicauit, vt ſuſpectus reiicitur.*

3 *Matrona nobilis regens familiam prædefuncti mariti administrans, & colligens fructus, & parti aduerſæ poſtea ſubminiſtrans ſub computo factoris non propterea cum actus hi poſſeſſorii videantur dicitur poſſidere.*

4 *Actus poſſeſſorii ab vtraque parte litigante de poſſeſſione fieri poſſunt, licet vna illarum tutorio ſolum nomine poſſideat.*

IN cauſſa Romana de Gadiis, eadem die, dubitaui, *an ex
iuribus productis, & teſtibus vltimo loco examinatis con-
ſtet Dominam Claudiam a morte Aloyſii vſque ad ſenten-
tiam vigore conſtituti poſſidere ſtantibus actibus poſſeſſoriis,
an & poſt ſententiam tutorio nomine per eam ſimul cum
Archiepiſcopo pro ſua parte interueniente facta?* Et fuit
pro parte Aushelmi † procuratoris punctus acceptatus, 1
tamen noluit poſtmodum informare. Vnde propoſui
cum ſola informatione Archiepiſcopi, & primo ex teſti-
bus nihil probabatur, quia ex tribus † qui erant exami- 2
nati primus de illis qui deponebat, non fuerat per qua-
tuor annos, nec confeſſus, nec communicatus: Secun-
dus nihil dicebat: tertius quo ad hoc nihil dicebat, & i-
deo Rota nullum fecerat fundamentum in eis, cum tunc
erant ſuſpecti propter quaſdam adiectiones factas manu
alterius, & de alio atramento, tunc quia in illis iuribus
non continebatur, niſi annotatio quarundam rerum cō-
meſtibilium datarum Archiepiſcopo in Caſtro Riani,
quod dixerant domini nihil facere. quia † cum Claudia 3
regeret familiam quondam Aloyſii, fructus ex dicto Ca-
ſtro collectos adminiſtrabat, & diſpenſabat. Vnde cum
Archiepiſcopus ibat ad Caſtrum Riani, committebat fa-
ctori, vt daret quicquid ipſe Archiepiſcopus vellet, & cō-
putum teneret, & iſtæ erant quædam liſtæ ſeu computa
præterita, quarum vna manu Archiepiſcopi erat ſubſcri-
pta, tanquam acceptata, quod omnia repererat: vnde do-
mini dixere, quod † iſta potuerunt fieri quantumcunque 4
Archiepiſcopus partem poſſideret, & aliā domina Clau-
dia tutorio nomine, nec contrarium ex hoc neceſſarium
ferebatur.

DECISIO CCCXL.

Barchinonenſ. Canonicat. & præbend. 23. Maii. 1550.

SVMMARIA.

1 *Supplex libellus admittens mutationem ſimul & ſemel cum extenſione, an faciat locum regulæ octo menſium.*

2 *Regulæ exorbitantes & odioſæ non comprehendunt in ſimplicibus caſus mixtos.*

3 *Supplex libellus duas gratias continens vnam mutationis, aliam extenſionis, vtraque gratia poteſt eſſe ſimplex & non mixta.*

4 *Generalis derogatio regularum Cancellariæ, etiam regulæ octo menſium tanquam ſub generalibus contenta, dicitur haud dubie derogare.*

IN cauſſa Barchinonen. Canonicat. & præbend. eadem
die dubitaui, † *an quando ſit mutatio ſimul & ſemel in* 1
*eadem ſupplicatione cum extenſione ſit locus regulæ, de qua
in actu, & an illi ſit ſufficienter derogatum?* Alias in ea-
dem cauſſa fuit prima pars dubii propoſita, & reſolutum
ſatisfactum regulæ de mutatione collationis: ſed nunc
dicebatur prædicta non habere locum quando ſimul &
ſemel in eadem ſupplicatione fieret mutatio, & exten-
ſio, quia † ſub ſimplicibus non comprehenditur caſus 2
mixtus in regulis, quæ ſunt exorbitantes, & odioſæ: & ad
fundamentum aduerſariorum dixere nihil valere, quia
non eramus in mixtis, ſed in ſimplicibus, quia † licet in 3
vna & eadem ſupplicatione eſſent duæ gratiæ vna muta-
tion. & alia extenſionis, tamen vtraq; gratia erat ſimplex,
& ſi in eadem ſupplicatione decem gratiæ continerentur,

ideo infamis, tamen de homicidio non conſtabat, niſi per ſententiam latam in contumaciam, & fuit etiam extraiudicialiter poſtea oſtenſum per fidem Aud. Cameræ qualiter comparuerat poſtmodum, & fuerat abſolutus & receptus in gratiam tam a Paulo III. quam a Iulio III. Domini habuere illam diſpenſationem pro bona.

Deciſio CCCXLIV.

In eadem Romana de Gadis. 4. Iulii. 1550.

Svmmaria.

1 *Teſtes conſanguinei etiam in arcto conſanguinitatis gradu quo caſu deponant veraciter.*

2 *Conſanguinea teſtis deponens ſtatim poſt obitum mariti conſanguineã acceſſiſſe ad condolendum, alio deponente poſt tres dies, ob modicum interuallum temporis dicuntur conteſtes.*

3 *Teſtibus conſanguineis ratione qualitatis perſonarum fides indubia adhibetur.*

EAdem die in eadem cauſſa legi duos teſtes examinatos pro parte procuratoris, qui deponebant Claudiam ſtatim ab obitu Aloyſii dixiſſe ſe tenere, & poſſidere
1 Caſtrum Riani pro dote ſua, & † licet eſſent conſanguinei in ſatis ſtricto gradu, quia Domin. Iacoba erat ſoror
2 matris Domin. Claudiæ. Item † licet Dom. Iacoba diceret, quod ſtatim poſt mortem Aloyſii iuerat ad ſecum condolendum cum Dom. Claudia, & teſtis Hermes diceret, quod iuerat poſt duos, vel tres dies, tamen ha-
3 buerunt illos pro conteſtibus, & † dixere fidem eſſe adhibendam non obſtante conſanguinitate, propter qualitatem perſonarum, & propter iſtam reſolutionem dubitaui, vt infra.

Deciſio CCCXLV.

In eadem Romana de Gadis. 4. Iulii. 1550.

Svmmaria.

1 *Pars aſſerens ſe poſſidere, & tenere Caſtrũ pro dote cum tamẽ actus exercuerit poſſeſſorios tutorio nomine, qualis hæc dicenda ſit poſſeſſio.*

2 *Statim ſe poſſediſſe atteſtans a morte mariti, an & naturaliter, & ciuiliter poſſeſſionem adepta probari poſſit.*

3 *Nomine proprio poſſidens vtrũ cauſſam poſſeſſionis mutare poſſit ita, vt iure crediti poſſidere valeat.*

4 *Poſſeſſionem ſuam confirmans vigore conſtituti non dicitur alium qui prætendit de ea ſpoliare.*

5 *Dicens ſe tenere, & poſſidere non ob id infert ad conſtitutum dotale, nec ex hoc acquiritur poſſeſſio propria, apparente de contrario per actus ſubſecutiuos, vtpote tutorios.*

6 *Poſſidere quis poteſt tanquam heres, & ſucceſſiue etiam tanquam creditor, nec ſpoliari poteſt ſine cauſſa.*

7 *Fides in totum adhiberi non debet teſtibus non omni exceptione maioribus, & iis præſertim qui deponere agnoſcuntur ex affectu.*

1 DIe 9. in cauſſa Romana de Gadis, dubitaui, † *præſuppoſito quod probetur, quod Domin. Claudia dixerit ſe tenere & poſſidere Caſtrum Riani pro dote ſua, & nihilominus conſtet eam feciſſe actus tutorio nomine, de quibus in actis, & vlterius appareat Archiepiſcopum poſſediſſe vigore ſui crediti partem, an præmiſſis ſtantibus, Claudia cenſeatur proprio nomine poſſidere, ita vt Archiepiſcopus ad ſuam partem non veniat reſtituendus?* Fundamentum here-
2 dum Domin. Claudiæ erat, quod † ex quo Claudia dixerat ſtatim ſe poſſidere pro dote ſua, videatur ratum fuiſſe conſtitutũ, de quo in inſtrumento dotali, & propterea ſtatim cœperat poſſidere, & ciuiliter, & naturaliter, & Archiepiſcopus heres Aloyſii poſſidere non potuit nomi-
3 ne proprio, ſed nomine Claudiæ. Vnde † non poterat ſibi mutare cauſſam poſſeſſionis, & poſſidere iure crediti, propterea non veniebat reſtituendus, quia Claudia
4 non illum ſpoliauerat, ſed † ſuam poſſeſſionem continuauerat, & etiam poſt mortem Aloyſii poterat propria auctoritate ſine vitio ſpolii occupare Caſtrum Riani, vigore ſui conſtituti: tamen domini fuere in contrarium, videlicet, quod Archiepiſcopus veniret reſtituẽdus, quia ex eo quod Claudia dixerit ſe tenere, & poſſidere Caſtrũ 5
Riani, non inferebatur ad conſtitutum, vnde teſtes interrogati, qui dixerunt, quod poſſideret vigore conſtituti, dixerunt ſe de conſtituto nihil audiuiſſe, vnde ex hoc ſolo, quod Claudia dixerit ſe poſſidere, non acquirebatur poſſeſſio proprio nomine, cum poſtmodum facto declaraſſet contrarium, faciendo illos actus quos fecerat tutorio nomine. Vnde † Archiepiſcopus poſſidere po- 6
tuit tanquam heres, & poſtmodum tanquam creditor, & non licuit eum ſpoliare, propterea veniebat reſtituendus, & maxime placuit iſta opinio, quia licet † alias dixiſſent 7
domini his teſtibus adhibendam fidem, tamen non omnino erat adhibenda, cum non eſſent omni exceptione maiores, & ſatis affectionati, & etiam videantur ſingulares, cum Domin. Iacoba diceret, quod ſtatim poſt mortem Aloyſii iuerat de more, fuerat illo vel ſequenti die obitus Aloyſii: Hermes autem diceret poſt duos vel tres dies, & ſic non ſatis conſtabat de conteſtualitate, vnde ex omnibus iſtis fuit reſolutum in fauorem Archiepiſcopi, & data mihi licentia, quod pronuntiarem, & ita pronuntiaui.

Deciſio CCCXLVI.

Romana Vineæ, & Palatiorum montis Quirinalis. 9. Iulii. 1550.

Svmmaria.

1 *Appellatione ſubſiſtente ob ſententiam latam an ſuperſedendum in cauſſæ expeditione veniat, poſſitq; impediri ratione tertii de intereſſe prætendentis.*

2 *Commendatarius Abbas cuiuſdam monaſterii etiam eſt in numero prælatorum Curiæ Romanæ.*

EAdem die in cauſſa Romana Vineæ, & Palatiorum
montis Caualli, dubitaui, † *an, ſtante appellatione in-* 1
terpoſita pro parte domini Vincentii, a ſententia lata contra tertium ex deductis per Romulum, debeat ſuperſederi in expedienda cauſſa, & poſſit cauſſa impediri tanquam tertio veniente pro ſuo intereſſe & Ferdinandi, quod prætendebat Vincentius, erat propter bullam Alexandri in tertia inſtantia productã, in qua confirmabat donationem Clementis Cardinal. factam de hac vinea, & palatio, reſeruando habitationem Prælatis deſcendentibus ex linea donatariorum
cuiuſlibet, eſt iſte Vincentius, qui † erat Abbas commen- 2
datarius cuiuſdam monaſterii, & tanquam prælatus petebat, quod declararetur habitationem ſibi competere, & propter hoc impedire confirmationem duarum conformium, quod nullo modo placuit dominis, quia iſtud intereſſe nullo modo concernebat duas ſententias conformes, quæ erant adiudicatoriæ medietatis vineæ, & palatiorum prædicto Ferdinando, quod nihil cauſſæ habebat cum habitatione, quam prætendebat iſte Vincentius, qui nouiter venerat ad impediendum? Et ita pronuntiaui, confirmando ſententias, nihil tamen de iure vel intereſſe huius Vincentii.

Deciſio CCCXLVII.

Ouetenſ. Archidiaconatus. 9. Iulii. 1550.

Svmmaria.

1 *Schedula accepta a iudice tempore promulgationis ſententiæ ab vna partium, nec immediate data ad regiſtrandum notario, an reddat ſententiam nullam.*

2 *Notarius ſi non rogatus fuerit ad extenſionem, & promulgationem ſententiæ, an reddatur ob id nulla tanquam de ea non legitime conſtiterit.*

3 *Auditor datus ſi non ſit ſacerdos cum id videatur requiri inhabilis tamẽ ætate ad ſacerdotium, ita vt ſtatim promoueri poſſit, nil obſtare videtur de non habito ſacerdotii gradu requiſito.*

4 *Reſignatio facta poſtquam aduerſarius fuit beneficii annalis poſſeſſor, an teneat, & veniat talis poſſeſſio annalis ponderanda.*

EAdem die in cauſſa Oueten. Archidiaconatus, dubi-
1 taui, † *an ſententia domini Veraldi eſſet nulla, quia ipſe de manu partis pronuntiando acceperat ſchedulam, nec dederat notario, ſed penes ſe retinuerat, & poſt multum temporis dederat notario ſchedulam, vt annotaret terminum, qui ita proprie annotauit, vt dictum eſt?* Et dixere domini
2 ſententiam eſſe nullam, quia † notarius de ea rogatus non erat, & niſi aliud fuiſſet, ſtetiſſet pro nullitate, tanquam non legitime conſtitiſſet de ſententia, *ad capitulum, gratia, extra de proba.* quia tamen ex multis aliis in regiſtro cōſtabat ſententiam eſſe latam per multas comparitiones factas per partes, affirmantes ſententiam latam habere pro bona, & quod de eā ſatis conſtaret quan-
3 tum ad negotium principale dixere, quod † ille qui datus erat Auditor non eſſet ſacerdos, tamen erat in ea ætate in qua potuit ſtatim effici, quod ſufficiebat, *ad not. per Ioan. Andr. in cap. fin. de cler. ægrot.* Quantum ad illud du-
4 bium; quod † ſcilicet fuiſſet facta reſignatio poſtquam aduerſarius fuiſſet annalis poſſeſſor, habuere pro dubio conſiderabili, & mandarunt reſeruari ad Calendas, vt informaretur caſu quo in actis conſtaret de annali poſſeſſione.

DECISIO CCCXLVIII.

Fulginaten. prioratus. 9. Iulii. 1550.

SVMMARIVM.

1 *Exſecutorialium intentio vtrum legitime facta ſit quomodo conſtare poſſit.*

1 EAdem die in cauſſa Fulginaten. prioratus, legi † intentionem exſecutorialium, *an eſſent bene facta & ſufficerent?* Erat enim præſentata commiſſio ſuper illis quæ dabatur arbitrio: & domini dixere bene factas, & ſufficienter.

DECISIO CCCXLIX.

Romana ſi in euidenti. 9. Iulii. 1550.

SVMMARIA.

1 *Rector omiſſa proteſtatione recipiens domus penſionem poſt ſcientiam litis ius ſibi quæſitum remittere videtur.*

2 *Scientia in probanda qua actus eſt ſucceſſiuus, teſtes ſingulares ſufficientes eſſe dicuntur.*

EAdem die in cauſſa Romana ſi in euidentem, legi tres teſtes, quos dominis fuit viſum probare ſententiam Domini Franciſci noui Rectoris, & per conſequens, ex
1 quo poſt † ſcientiam litis receperat penſiones domus ſine aliqua proteſtatione, videbatur remiſiſſe ius ſibi quæſitum ex illa lite, quo ſtante cum decretum eſſet in euidentem, & ſibi ipſi præiudicauerat rector, quo ad litem, remanebat bona ſententia lata per Vicarium. Et ita illam confirmaui, ſolum pars Rectoris dicebat teſtes non probare, ex quo erant ſingulares, tamē domini dixere, quod hoc non obſtabat, quia † ad probandum ſcientiam, quæ 2
eſt actus ſucceſſiuus, ſufficiunt teſtes ſingulares, *& allegarunt in terminis conſ. Curt. iunioris. 64.*

DECISIO CCCL.

Arborenſis Canonicatus. 9. Iulii. 1550.

SVMMARIA.

1 *Clericatus non probatur ex reputatione teſtibus deponentibus non de reputatione per publicam vocem, & famam, ſed de propria reputatione.*

2 *Controuerſia de ratione, & Diœceſi ſuborta identitatem aſſerens eam probare debet.*

EAdem die in cauſſa Arboren. Canonicatus legi teſtes ad † videndum, *an eſſet probatus Clericatus?* Et dixere, 1
quod non, ex quo deponebant non de communi reputatione, & fama, ſed de ſua tantum, & licet eſſent productæ literæ, tamen dicebatur de quodam Io. Nicolao Eccleſ. Diœc. & hic de quo tractabatur in literis ſuę prouiſionis, appellatur Nicolaus Calagut. Diœc. & † licet pars dice- 2
ret idem eſſe ex quibuſdam de quibus non conſtabat, domini dixere, quod debebant probare.

DECISIO CCCLI.

Toletana teſtamenti. 9. Iulii. 1550.

SVMMARIA.

1 *Teſtamentum aliquando etiam non obſeruatis iuris ſolemnitatibus aperiri poteſt.*

2 *Publicatio teſtamenti, & eiuſdem apertio non in idem recidunt, imo inter ea non modica conſtituitur differentia.*

IN cauſſa Toletana teſtamenti, eadem die, dubitaui, † 1
an teſtamentum, de quo agebatur, poſſet reperiri, non ſeruatis ſolemnitatibus iuris? Et dd. dixere quod poterat aperiri, iuxta tradita per Alex. *in l. publicati. C. de teſt.* Et ad ea, quæ ex aduerſo allegabantur, dixere reſponderi poſſe, quod
† loquebantur de publicatione, inter quæ erat maxima 2
differentia, vt allegato loco.

DECISIO CCCLII.

Toletana matrimonii. 9. Iulii. 1550.

EADē die in cauſſa Toletana matrimonii retuli omnes reſolutiones hincinde factas ſuper fumo, vel non fumo remiſſoriæ, ad effectum, vt mihi ordinaretur quid agerem, & fuit mihi per vnum ex dominis dictum vnum, quod mirabiliter omnibus placuit.

DECISIO CCCLIII.

Hiſpalenſis matrimonii. 9. Iulii. 1550.

EAdem die in cauſſa Hiſpalenſis matrimonii, ex voto dominorum propter impedimenta Marchioni. in expeditione remiſſoriæ decerni, quid faciendum eſſet pro expeditione prout in actis qui vigore commiſſionis etiam poſtmodum reſeruatæ per aduerſarios dabat arbitrio.

SECTIO II. LIB. III. CONTINENS DECISIONES PALEOTI.

DECISIO CCCLIV.

Carthaginen. Archidiaconatus, die 26. Maii. 1556.

SVMMARIA.

1 *Reſignatio Archidiaconatus vacantis per obitum facta, an ex hoc ſurreptitia dici poſſit, quod cum Archidiaconus talis in Capitulo vocem habeat, nulla de hoc in reſignatione fuerit facta mentio.*

2 *Dubio ſtante, an Archidiaconus habeat vocem in Capitulo, vtrum illud per productum mandatum, & teſtium depoſitione probari poſſit.*

IMpetrauerat Gaſpar Archidiaconatum Carthaginen. vti vacantem per obitum † impugnabatque re- 1
ſignationem alias factam Ægidio iuniori tanquam ſubreptitiā, eo quod hic Archidiaconatus haberet vocem in Capitulo, nullam dicebat de eo mentionem factam fuiſſe in reſignatione. Dubitaui † *an conſtaret Archidiaconum habere* 2
vocem, & quia hoc probare conabatur Gaſpar ex mandato quo-

to quodam, & teſtibus noluit Rota quicquã tunc firma-
re, cum etiam eis ego legerem verba mandati & teſtium:
ſed mandauit, vt vnicuique auditorum copia daretur, &
ſinguli accuratius deliberarent.

Decisio CCCLV.

In ead. Carthaginen. Archidiaconatus, die 5. Aprilis. 1556.

Svmmaria.

1 *Inſtrumentum reſignationis Archidiaconatus in quo ſæpius mentio fit vocis, & loci in Capitulo & ſtalli in choro competenti Archidiacono, an probet priuilegium vocis.*

2 *Archidiaconus ſenior dicens in inſtrumento reſignationis reſeruare ſibi vocem in Capitulo & Stallum in choro cum conditionaliter addici poſſit non probat ob id vocis prærogatiuam, de qua agitur.*

RVrſus eandem cauſſam propoſui data cópia inſtru-
menti, & teſtium. In inſtrumento Ægidius ſenior
conſtituebat procuratorem N. ad reſignationem Archi-
1 diaconatus in fauorem Ægidii minoris, & † in eo ſæpius
fiebat mentio de voce & loco in capitulo, ac ſtallo in cho-
ro competenti Archidiacono, hinc concluſum fuit ver-
2 ba inſtrumenti nihil probare. Quia † licet Ægidius ſeni-
or dicat ſe reſeruare ſibi vocem & ſtallum, &c. in his ta-
men verbis intelligitur tantum quædam conditio, qua-
tenus ſcilicet hæc ad Archidiaconum ſpectent, & præſer-
tim, quia ait, quomodolibet competentia, &c. quæ verba
non ſunt affirmatiua, quod teſtes dixerunt primo non
probari, quia aiunt ſic inſtrumẽta cum potuerint illa eſſe
non authentica, Dec. *conſ. 82. num. 2. in fi. & ſeq.* & quia re-
fert ſeipſum ad inſtrumenta quoad ſecundum eſt de au-
ditu, quoad tertium non probat neceſſario, quia dicit ſe
vidiſſe de mandato Epiſcopi ad quem non ſpectat actus
capitularis, & cum hæc videantur materiæ obiectiuæ, a-
gaturque de probanda gratia ſubreptitia, viſa eſt neceſſa-
ria eſſe clarior probatio.

Decisio CCCLVI.

Regien. Canonicatus. 10. Maii. 1556.

Svmmaria.

1 *Summus Pontifex vacantis beneficii ab ordinario alicui collati capiens per breue nomine Cameræ poſſeſſionem ſine vitio ſpolii tanquam reſeruati, alii conferre poteſt.*

2 *Protonotariorum beneficia per obitum vacantia ſedi Apoſtolicæ reſeruata ordinario vim adimunt ea conferendi.*

3 *Articuli ad probandam legitimam poſſeſſionem beneficii, an in ſpolio veniant admittendi, non purgato ante ſpolio.*

4 *Spoliatus ante omnia eſt reſtituendus ad euitandam dilationem diutius in ſpolio perſiſtendi.*

5 *Poſſeſſione beneficii capta medio breui Apoſtolici fiſci articulos admitte alias ob prætenſum ſpolium denegatos.*

6 *Cameræ Apoſtolicæ nomine fere nunquam capi poteſt poſſeſſio in beneficio ſine ſpolii vitio.*

VAcauerat Canonicatus Eccleſię Regien. ex obitu cu-
iuſdam, qui dicebatur eſſe protonotarius Apoſtoli-
cus, ordinarius contulit Proſpero Arelotto, qui poſſeſ-
1 ſionem eius nomine Capituli aſſequutus fecit † poſtea
Iulius PP. tertius per breue cœpit poſſeſſionem eiuſdem
nomine Camerę Apoſtolicæ ſine vitio ſpolii, tãquam re-
ſeruati, eoque nomine Comes Annibal de Zagliano re-
periebatur tunc in poſſeſſione, etiam excluſo Arelotto,
2 Arelottus agebat ſpolio contra Comitem † comes autẽ,
vt oſtenderet prædeceſſorem fuiſſe protonotarium, &
conſequenter Canonicatum reſeruatum, producere vo-
3 lebat † coram me articulos quoſdam, Arelottus negabat
articulos eſſe admittendos, quoniam in cauſſa ſpolii non
recipiuntur, *Rota in nou. 16. num. 5. & exſtat Deciſ. Io. Pau-*
li 116. Dicebatur econtra † ſpoliatum in primis eſſe reſti- 4
tuendum, ne alicui detur dilatio, vt quis diu in ſpolio ſe
foueat. *Caſſad. de dec. 2.* & præſertim quia hoc non poterat
dici reſeruatio notoria, quæ inficeret poſſeſſionẽ. *Caſſad.*
1. de reſt. ſpoli. in 6. Ideo ego dubium propoſui, *an articuli*
eſſent admittendi. Et omnium votis vno excepto firmatũ
fuit omnino eſſe † admittẽdos, quoniam poſſeſſio capta 5
erat vigore breuis, quod tribuit hoc ius ſine vitio ſpolii.
Felin. c. poſtulaſti, de reſeruation. nu. 73. aliud enim eſt, cum
quis auctoritate propria aliũ ſpoliauit, & opponit deinde
ei aliquod crimen, veluti execrabilis Simonia aut ſimili-
ter, &c. vt ita illi impediat reſtitutionẽ, & tũc qui poſſunt
admitti. . . . quia materia mere obiectiua eſt, *vt apud Io.*
Pau. in d. deciſ. 116. aliud eſt, cum quis vult excuſare teſtẽ
ſuum, quod ſcilicet non ſpoliauerit, nec ideo tamẽ arguit
aduerſarium alicuius criminis, hoc enim tunc permitti-
tur, *prout in caſu noſtro Rot. in nou. 27. nu. 2.* aliter † nunquã 6
fere poteſt capi poſſeſſio nomine Cameræ ſine vitio ſpo-
lii, ſi non concederetur, vt interim potuerit probare be-
neficium fuiſſe reſeruatum, cũ ſemper reperiatur aliquis
prius eſſe in illa poſſeſſione, quæ nomine Cameræ capiẽ-
da eſt. Accedat quod probatio erat facienda in Curia, &
teſtes hic examinandi, quo caſu in ſpolio ſolent admitti
articuli vbi probatio ſtatim peracta eſt. *Rot. in antiq. 274.*
præſertim ad excuſandum ſpolium *Caſſad. de dola.* quãdo
autem Arelottus replicabat non conſtare Comitem in-
greſſum fuiſſe poſſeſſionem, nomine Cameræ fuit reſpõ-
ſum ſatis ei eſſe, quod vigore breuis eiiciatur a poſſeſſio-
ne, nihil enim quo ad eum refert, an Comes, an alius poſ-
ſideat, quis enim poteſt excipere quoad ſi liberas ędes ha-
beo, & cum de breui conſtet, & deinde comes reperiatur
in poſſeſſione, præſumitur id ex eo præcedenti titulo fa-
ctum eſſe, *iuxta gl. in l. quadam. ff. de rei vind.*

Decisio CCCLVII.

Carthagin. Archidiacon. die 17. Maii. 1556.

Svmmaria.

1 *Verba clauſulæ quomodolibet competentia ſunt aſſertiua.*

2 *Inſtrumentum probans Archidiaconum interueniſſe actus capitulari vna cum canonicis nõ ob id probat vocem habere in Capitulo, cum ex eo ſolo actu nõ acquiratur quaſi poſſeſſio dandi votum.*

3 *Eſſe in quaſi poſſeſſione votandi, & habere votum, non ſunt identica, ſed plurimum differunt ſicut aliud eſt eſſe patronum, & ius habere præſentandi.*

4 *Aſſiſtere quis poteſt Capitulo, vt vocem det conſultiuam, nec ob id dicitur votandi habere ius.*

IN hac cauſſa Carthaginen. pars, quæ impugnabat reſi-
gnationem produxit quoddam aliud inſtrumentum,
& teſtes alios examinauit rogauitque, vt rurſus cauſſam
proponerem, *an ex his, iunctis aliis, de quibus ſupra pro-*
baretur Archidiaconatum habere vocem, Domini au-
tem reſponderunt hoc non ſufficere. Nam primum in-
ſtrumentum alias productum, licet duobus ex Doctori-
bus videretur eſſe ſatis efficax, eo quod † verba illa quo- 1
modolibet competentia ſunt aſſertiua, *iuxta doctr. Iaſ. in*
l. Stichum qui meus, de leg. 1. Et illa ſit confeſſio propriæ
vocis, cum in eo mandato aſſerit Archidiaconum habe-
re vocem, cui omnino ſtãdum ſit, cum præferatur. *c. cum*
venerabilis, de excep. ceteris omnibus contrarium placu-
it, & perſtiterunt in ſententia alias firmata, die 15. Aprilis,
vt ſupra, omnia verba ea intelligantur ſub tacita condi-
tione quatenus illa competunt Archidiacono aliud etiã
† inſtrumentum, in quo notabatur Archidiaconum Ca- 2
pitulo interueniſſe cum canonicis, ad quendam actum
celebrandum, nõ viſum eſt neceſſario, hoc probare, quia
ex eo ſolo actu non quæritur quaſi poſſeſſio dandi vo-
tum, quia non concurrentibus aliis ſex, *de quibus Cald.*
conſil. 12. de iur. patron. cap. cum eccleſia, de cauſ. poſſeſ. num.
9. Et deinde ex eo concluderetur † illum eſſe in quaſi 3

poſſeſſione votandi, non autem habere votum, cum hæc
inter ſe differãt, ſicut aliud eſt eſſe patronum, & aliud ha-
bere ius præſentandi, *Franc. in c. vnde, col. 2. de iur. patro. in
6. Caſſ. d. 2. de prob. nu. 3.* vel ſequeretur etiam, cum eſſet in
quaſi poſſeſſione votandi, tamen in illo actu ac ſimili, nõ
autem in ceteris omnibus, cum ex vno ad aliud non infe-
ratur, *vt per Fely. in c. audito. de præſcript. nu. 2.* Et propterea
in cauſſa Burgen. iuris mutandi fuit deciſum coram Do-
mino Quiroga die 5. Aprilis, & 7. Maii, 1557. Hæc probat
etiam quidam teſtis, qui ait ſe vidiſſe Archidiaconum in-
gredi capitulum, nec ex eo ſequitur, ideo eum habere vo-
cem cum poſſet quis intrare Capitulum variis de cauſſis,
vt petat aliquid de canonicis, vt exponat aliquod eius ne-
gotium, vt rationem reddat geſtorum, & ſimilia. Et quidã
4 † admitti ſolent in Capitulo tantum, vt dent Cõſilium,
non votum, qui dicuntur habere vocem conſultiuam.
*Abb. in c. cum eccleſia, de cau. poſſ. & propriet. nu. 3. & c. Cu-
mana de elect. nu. 7.* Atq; hæc pars eo maxime firmata fuit,
quoniam hic agitur de ſucceſſione, probataq; eſt materia
veluti obiectiua; quæ liquido admodum probanda eſt.
Pariſ. conſ. 104. nu. 4.

DECISIO CCCLVIII.

Salamantina beneficii de los Santos. 22. Maii. 1556.

SVMMARIA.

1 *Gratia ob commendam ſublata cum clauſula gratifica-
tionis, an poſſit reualidari per conſenſum prelati.*
2 *Gratia duæ ſi concurrant, quarum vna pinguior eſt, alia
tenuior, vtra earum debeat precedere.*
3 *Cardinalis gratia obtenta ius ſuũ a ſe ſine conſenſu Papæ
abdicare non poteſt.*

PEr obitum cuiuſdam Cepadæ vacauerat beneficium,
qui erat familiaris Cardinalis de Saluiatis, Alphonſus
Horanda impetrauit a Papa cum clauſula accedente cõ-
ſenſu Cardinalis, qui tunc erat abſens, & eadem die idem
beneficium commendatum fuit ipſi Cardinali cum
clauſula gratificationis: poſtea Didacus Vaſquel id etiam
ipſe impetrauit. Inde cum Cardinalis conceſſiſſet in fa-
uorem Alphonſi, orta fuit lis inter ipſum, & Didacum,
1 quæ gratia potior eſſet. Nam † Didacus negabat poſſe ex
conſenſu Cardinalis validari gratiam Alphonſi, quæ iam
erat ſublata ob commendam Cardinalis, cum clauſula
gratificationis. Rota noluit tũc quicquam firmare. Nam
quidam ex dominis aſſerebant, alias coram Decano in
fauorem Alphonſi fuiſſe conſenſum. Alii in diuerſum
tunc dubium propoſitum fuiſſe dicebant. Qui pro Al-
phonſo ſtabant, mouebantur maxime, quia ſicuti potu-
iſſet Cardinalis non vti gratia ſua, nec etiam conſentire
in fauorem Alphonſi, quo caſu gratia Didaci tunc poti-
or ſurrexiſſet; quæ etiam debet licite conſentire gratiæ
Alphonſi, & ſententiam ipſius comprimere, ſiue obice-
re. Non enim eſt ratio, cur gratia Cardinalis debeat ma-
gis nocere gratiæ Alphonſi, quam gratiæ Didaci, ſi qui-
2 dem præualet vtique, & præſertim † quia hic agitur de
concurſu duarum gratiarum, quarum altera eſt pinguior,
altera tenuior: quamuis igitur gratia Alphonſi ſit debili-
or gratia Cardinalis, non tamen ſtatim irrita eſt cenſen-
da, cum Cardinalis ita voluerit, vt nota. *in capitu. ex iure,
de his quæ fiunt a prælatis. Socin. conſi. 115. in tertio.* Alii
3 conſentiebant. Nam † Cardinalis non poteſt ius ſuum a
ſe abdicare ſine conſenſu Papæ, nec gratiæ Alphonſi iam
extinctæ ob clauſulam gratificationis amplius excitari,
*Rebuff. de pacific. poſſeſſ. numer. 295. & nota. in capitu. ſi tibi
de præbend. in ſexto.* Dictum eſt itaque vt factum inſpi-
ciatur recte, an Cardinalis antea conſenſerit gratiæ Al-
phonſi, quam ipſe non acceptauerit, ac literas expediue-
rit, an gratia ſua eſſet particularis quoad beneficium,
an vero generaliter omnia beneficia illius Cepodæ, vt
familiares eſſent ei commendata, & tunc caſus propo-
netur.

DECISIO CCCLIX.

Romana iuris piſcandi. 13. Maii. 1556.

SVMMARIA.

1 *Informationibus non datis omnibus Auditoribus ſæpe ſu-
perſedetur in cauſſæ concluſione.*
2 *Prætendentes ratione Breuis apoſtolici ius aliquod in re,
de qua controuertitur poſſidente eam alio, ius illud, vt
probent neceſſe eſt.*
3 *Poſſidens in præſenti non propterea præſumitur ante actis
temporibus poſſediſſe.*

HÆc cauſſa pendebat coram Vicario Vrbis, qui me
rogauit, vt intelligerem ſententiam dominorum, *an
reuocata cenſeatur illa prout propoſitũ in dubio, ſed nihil con-
cluſum fuit?* Nam † non fuerunt datæ omnibus informa- 1
tiones. Quidam tamen ſentire videbantur nõ eſſe reuo-
catam pilam, quam nunc poſſidet Iulianus, eo quod re-
uocatio tantum eſſet in breui pila olim conceſſa eccleſiæ,
ſcilicet Sanctæ Mariæ Transtiberinæ. Cum autem hæc
non appareat, neceſſario ex illis eſt, quæ ad eccleſiam per-
tinebant. Quinimo conſtat nunc eam poſſideri a Iuliano,
merito † fratres ſancti Saluatoris, quibus conceſſum fuit, 2
bene debent ad condemnationem Iuliani, aliunde ius
ſuum probare: alii contra. Nam tempore breuis Sixti, fra-
tres Sancti Saluatoris dicunt habere intentionem fun-
datam ex breui, quod concedit eis omnes pilas anti-
quas olim ſpectantes ad eccleſiam Transtiberinam: Iu-
lianus ergo debet contrarium docere, videlicet hanc non
eſſe ex illis pilis. Nam † quamuis hodie eam poſſideat, 3
non ideo conſtat Iulianum poſſediſſe hanc pilam. Igi-
tur referendo nos ad tempus illius breuis, ſemper præ-
ſumitur poſſediſſe, hucuſque tolletur ratio contra de-
ducta.

DECISIO CCCLX.

Carthaginenſis Archidiaconatus. 31. Maii. 1556.

SVMMARIA.

1 *Remiſſoria ſub conditione ſi profutura ſit ad infringen-
dam reſignationẽ, de qua agitur, peti poteſt, ne ſumtus
ſuperuacanei in remiſſoria exſequenda fiant.*
2 *Ius vocis in Capitulo ſi quis habere aliquem prætendat,
de ipſo in ſupplicatione Pontificis mentio fieri debet ne-
ceſſario.*
3 *Papa non præſumitur velle priuare Eccleſiam aliquam
priuilegio vocis, cum ex tali priuatione non leue perpe-
ti damnum eadem Eccleſia dicatur.*
4 *Literæ expeditæ non facta mentione vocis in Capitulo
prætenſæ, potius nullæ, quam ſubreptitiæ ſunt di-
cendæ.*

PEtebatur a Gaſparo † remiſſoria ſub conditione tan- 1
tum, ſi ei eſſet profutura: cum enim vellet proba-
re Archidiaconum habere vocem in Capitulo, dubita-
bant tum non nihil, *an hoc ei ſatis eſſet profuturum ad
infringendam reſignationem Ægidii*, quod in ea mentio
vocis nulla eſſet facta, ideo antequam ſumtus expendat
in exſequenda remiſſoria, petebat hoc dubium reſolui,
quia alias a remiſſoria ſe abſtinuiſſet. Altera autem pars
voluit informare, quia dixit ſe velle proponere, niſi id,
quod eſt, non id quod erit, aut non erit. Quare domi-
ni dixerunt poſſe remiſſoriam habere ad docendum
id, quod prætendit: *An autem id omnino ſit futurum
releuans ad probandum ſubreptionem gratiæ?* Viſum eſt
potius ſatis eſſe hanc, cum de iure Archidiaconatus non
habeat vocem in capitulo. *Ioan. ſilius de benefic. ſecun-
da part. quæſtio. decimaſexta, numero decimoſeptimo*,
Hic autem, de quo agitur, habebat, vt Gaſpar prætendit,
neceſſario † ergo de eo erat mentio facienda Papæ. *Fe-* 2
lyn. in capitul. poſtulaſti, numero 50. & 51. de reſcript. Ta-
men quia hæc qualitas conſiſtit in facto. *Felyn. in capitul.
in noſtra, volumi. quarta, de reſcript.* Tum † quia Papa 3
non voluiſſet priuare Eccleſiam hac voce, cum in-
de dicatur damnum pati. *gloſſ. clement. ſecunda, verſicul.
in eiſ.*

in eiſdem. de elect. & quali. Attamen in caſu noſtro non videbantur hæ rationes facile applicari, quamuis veræ ſint, nam cum mandatum Ægidii ſenioris ſit conditionale, & reſignet cum illis qualitatibus, videlicet reſerua-
4 ta ſibi voce ſtallorũ. † Nam ſi expeditæ ſint literæ Ægidii minoris nulla facta mentione vocis, hæ literæ videntur potius nullæ, quã ſubreptitiæ, cum ſint expeditæ propter formam mandati: dubitauerunt etiam aliqui circa ſubreptionem. Nam cum Ægidius ſenior reſeruauerit ſibi vocem in capitulo, non erat neceſſe illius facere mentionem in literis Ægidii minoris, ad quem vox, *interim*, non pertinebat, ſed replicabatur accidere potuiſſe illum ſeniorem mori antequam minor ad legitimandum ætatem perueniſſet: hæc tamen obiter ita a quibuſdam fuerunt dicta, & nihil a quoquam adhuc vere firmatum.

Deciſio CCCLXI.

Salamantina beneficii de los Santos. 14. Iunii. 1556.

Svmmaria.

1 *Beneficium commendatum prælatus cõcedens familiari, præſumitur commendam ſibi de eo factam ceſſiſſe.*

2 *Ius plenum competere in beneficiis ſciens prælatus, an poſſit ſine Simonia ſuſpicione familiaribus ſuis in huiuſmodi beneficio penſiones reſeruare.*

CVm fuiſſet hoc beneficium collatum Alphonſo accedeote conſenſu Cardinalis, & idem ad hoc beneficium commendatum eidem Cardinali, qui erat abſens
ſpatio trium dierum, cum clauſula gratificationis poſtea
1 Cardinalis conſenſiſſet in fauorem Alphonſi. † Dubitabatur, *an præſumeretur Cardinalem ceſſiſſe commendam ſibi factam tempore quo conceſſit?* Et concluſum fuit præſumi, tum quia noo eſt veriſimile alium impetraſſe Commendam nomine illius ignorantis, & nunquam id illi ſignificaſſe cum interceſſerint plures menſes antequam
2 conſenſum adhibuerit Cardinalis, tum etiam, † quia cum voluerit Cardinalis quando conſenſit penſionem reſeruare quibuſdam familiaribus ſuis, cum fuiſſet Simoniaca reſeruatio, niſi ſciuiſſet Cardinalis ſibi ius plenum in his beneficiis competere, præſertim cum ſatis ſciret, quod omnibus eſt notiſſimum paſſim concedi Cardinalibus huiuſmodi cõmendas ex die obitus familiarium ſuorum in Curia decedentium, & ſi cauſſam petiiſſet ſibi denegandam non fuiſſe. Nec obſtat, quod poſtea Cardinalis expedierit gratiam ſuam, & litem ſit proſecutus nomine ſuo, nam poſt ius quæſitum Alphonſo id ei non licuit, *c. mutare. de reg. iur. in 6.*

Deciſio CCCLXII.

Romana ſequeſtri. 4. Iunii. 1556.

Svmmarivm.

1 *Creditum antiquum eſt præferendum credito nouo.*

PRopoſita a me hac cauſſa reperi deinde hoc dubium, 8. Maii corã Domino Reomano fuiſſe deciſum, quia cõfirmationem alias pro Ioanne Iacobo de Ceſis datam, nunc quoque coram me paucis additis fuiſſe repetitam, contra quam nunc Rota concluſit prout etiam alias, non enim potuit Index mandare illud exſequi contra Martinum fideiuſſorem cum illius obligatio intelligatur quoad iudicatum, tamen cum præiudicio, & non cum pacifi-
1 ca † & maxime, quia dicebatur creditum Penorũ eſſe antiquius credito Ioannis Iacobi de Ceſis, atque ita res nullam habuit difficultatem.

Deciſio CCCLXIII.

Cauallicen. pecuniaria. 14. Iunii. 1556.

Svmmaria.

1 *Promittens aut fideiubens pro Oeconomo, cui fructuum adminiſtratio Epiſcopatus commiſſa eſt in triennium, an lapſo triennio teneatur.*

2 *Contractus compatibiles eius ſunt naturæ, vt ex ſecundo non tollatur primus.*

3 *Oeconomus decretus habet facultatem locandi bona, tam aliis, quam ſibi, modo dolus malus non interueniat.*

4 *Nouatio facta non præſumitur, niſi fuerit expreſſa.*

FVerat coostitutus quidam Oeconomus fructuum Epiſcopatus Cauallicenſis, cum Epiſcopus imploraſſet
beneficium capit. Odoardus † & Dom. Paulus Stime- 1
thius pro Oeconomo fideiuſſerat, deinde eidem Oeconomo locati fuerunt fructus Epiſcopatus vſque ad trienniom. Quærebatur an lapſo triennio teneretur Oeconomus aut Stimethius fideiuſſor ſoluere creditoribus, quibus promiſerat in obligatione Oeconomus ſe ſoluturum ex fructibus adminiſtratis, & cum ille negaret eo, quod per arrendamentum eſſet ſublata Oeconomia atque ita duo ex dominis conſentirent, ceteri tamen cootra ſteterunt. Nam † contractus hi ſunt compatibiles, nec ex ſe- 2
cundo tollitur primus, ſiquidem tanquam conductor tenetur ad pretium, tanquam Oeconomus ad exigendũ hoc pretium conſiderandum, aut diſtribuendum inter
creditores: quinimo † cum decernitur aliquis Oecono- 3
mus, intelligitur ei data facultas locandi bona, tam aliis, q̃ ſibimet ſi dolus abſit. *Gloſſ. & Caſtr. in authent. quibuſcunque. C. de ſacroſanct. eccleſ. Rip. in l. 1. § fuit quæſitum, ad Trebellian. num. 9. Tiraquel. de offic. delegat. commun. part. 180. num. 120.* cum igitur facultas locandi contineatur ſub Oeconomia, non poteſt dici actus contrarius cum alter inſit alteri, vt ſpecies generi huicque ceſſat, quod dicebatur contractum renouatum, nullus enim hic eſt actus nouus, ſed comprehenditur locatio ſub priori Oecono-
mia, præſertim vero cum † nouatio nunquam præſuma- 4
tur, niſi expreſſum ſit, *l. final. C. de nouat. Alexand. conſil. 22. in colum. 6. num. 8.* cetera ad factum pertinent, an fuerit facta intimatio, an creditores omnes conſenſerint, de quibus alias agetur, ſi quidem opus erit: ego enim adiunctus fui in hac cauſſa Domino Auditori Cameræ.

Deciſio CCCLXIV.

Hieroſolymitaua pecuniaria. 28. Iunii. 1556.

ADiunctus fui etiam in hac cauſſa Domino Auditori Cameræ, prout in præcedenti. Et quoniam dubium fuit generaliter propoſitum, *an conſtaret ex actu*, &c. voluit Rota, vt magis reſtringeretur, aut ad ſortem principalem, aut ad fructum, & ſeorſum omnia excutiantur.

Deciſio CCCLXV.

Carthaginenſis Archidiaconatus. 21. Iunii. 1556.

QVoniam dubium ponebatur ex verbis ſupplicationis ac mandati, atque illorum copia ſingulis Auditoribus data non fuit: ideo quinque ſtatuere voluerunt, & cauſſam prorogare ad calendas.

Deciſio CCCLXVI.

Salamantina beneficii de los Santos. 20. Iunii. 1556.

Svmmaria.

1 *Collatione beneficii facta, & adhuc iure acceptandi pendente, an irrita ſit penſio ita, vt ne partium etiam conſenſu poſſit validari.*

2 *Gratia duplex ſuper vno & eodem beneficio eodem temporis tractu cadere ita vt vtraque valeat non poteſt, ſed præualet ea, quæ eſt magis valida.*

3 *Validiorem gratiam habens ſi ea vti renuat admittitur is cui imbecillior gratia fuit conceſſa.*

4 *Gratia conceſſa priuatorum fauorem ſpectantes illi conceſſa dicuntur, qui ea vti volet.*

5 *Collatio beneficii, quod de iure patronatus eſt, rata validaque eſt, poſito, quod patronus ſuum præbeat aſſenſum.*

6 *Raro aut nunquam in iure accidit, vt actus reſpiciens commodum alicuius alium infringat ſi pars id non declaret ac eo vtatur.*

QVamuis hoc ipſum fere dubium bis iam dominis
propoſuerim, vt ſupra, die 21. Maii, & 4. Iunii, adhuc
tamen nō potui certum dicere ſuper ea Rota decretum.
1 Quidam enim dicebant, † poſtquam ſemel collatum fuit
beneficiū, donec penderet ius acceptādi, irritam prorſus
reddi quamcunque penſionem aliam, nec conſenſu
partium validari poſſe, *cap. ſi tibi. cum gloſ. & Franc. num.
4. de preben. in 6. colum. 1. verſic. quid ſi prelatus, & Gemin.*
2 *num. 7. & Franc. in fin.* duæ † enim gratiæ non poſſunt eodem
tempore ſuper eodem beneficio cadere, ita vt vtraque
valeat, *Caſſad. deciſio. 19. de conceſ. num. 4.* ſed quæ validior
eſt ſtatim inficit aliam nec patitur eam a futuro euentu
pendere, *vt Caſſad. deciſio. 24. de conceſſio. preben. in
ſexto, Sarnen. in reg. de public. 417. num. 6. & 7. & de ſubro-*
3 *gat. queſt. 17.* alii contra, quoniam † qui habet validiorem
gratiam poteſt ea non vti, & tunc habens debiliorem admittitur.
Deinde quia hic agitur de concurſu gratiarum
in quibus non ſeruatur hic rigor, vt quę potior eſt omnino
eneruet aliam, ſed tunc tantum quando ſerio vult
certare: itaque gratia debilior quoad debiliorem quidem
nulla eſt, ſed ſuapte natura, & vbi ea non concurrit
aliqua eſt, & vires habet, & viget in terminis. *Rota in antiqu.
858. num. ſeptimo. Sarnen. in regula, de publica. queſt.*
4 *18.* Poſtremo † omnes hæ gratiæ cum reſpiciunt fauorem
priuatū, intelliguntur conceſſæ illi, qui his vti voluit, Sequet.
cap. cum ex officiis, de preſ. & maxime hæc pars mouebatur
conſil. 50. & conſil. 115. num. 3. vnus ex dominis
putabat tribus caſibus gratiam Didaci contra Alphonſum
eſſe proferendam. Primus, ſi gratia Cardin. habet
clauſulam extinctiuam aliarum gratiarum: ſecundus ſi
conſtaret Cardinalem acceptaſſe gratiam ſuam antequā
præberet conſenſum Alphonſo: tertius, ſi gratia Card.
fuerit anterior in data eadem die. Sed tamen nonnulli in
omnibus prorſus diſſentiebant, quoniam hæc omnia intelliguntur
volente eo vti gratia, qui validiorem habet,
5 prout † valet collatio beneficii iuriſpatronatus ſi patronus
conſentiat alioquin reuocatur, & ſi perpendantur
rationes *Soci. conſil. 115.* videntur tres caſus ſupra computari
poſſe, *ad text. in cap. ſi tibi, de prebend. in 6. cum gloſſ.*
quod eſt potiſſimum fundamentum contra eum, debet
propterea de quibus Socin. *dicto conſil. 115.* aliud eſſe cum
ſubſtantia collationis conditionalis eſt, quæ nulla eſt, *dicto
capitul. ſi tibi*, aliud cum effectus collationis habet tacitam
conditionem ob concurſum perſonarum, prout
6 in caſu noſtro, *Rum. conſil. 93. num. 8. & 309. in 3.* Raro † enim
aut nunquam in iure accidit, vt actus reſpiciens cōmodum
alicuius alium infringat, ſi pars id non declaret
ac cocitato, *l. vniuerſa, vbi Bald. Iaſ. C. de precibus Imperat.
offeren.* nihil fuit firmatum.

DECISIO CCCLXVII.

Oſcen. parochialis de Alberuela. 25. Iunii. 1556.

SVMMARIA.

1 *Temporis anterioritatem* [illegible] *prȩferendus eſt poſteriori per regulam de non tollendo iure queſito.*

2 *Probatio tendens contra Papæ atteſtationem non eſt vllo modo admittenda.*

3 *Anterior Pontificis voluntas per ſubſcriptionem videtur immutata.*

PEtrus Nauario probare volebat Martinum Sala non
fuiſſe tempore actuarii, quo vacabat beneficium in
menſe Maii inter deſcriptos antiquos & familiares: id-
1 eoque ſe † illi præferendum eſſe regul. de non tollendo
iuris quæſit. Martinus oſtendebat Bullam, quæ habebat
menſis Maii, in qua Iulius Tertius mandabat omnes ibi
deſcriptos familiares, & priuilegiatos, & aliter numerari
non debere, inter quos etiam Martinus erat nominatus:
& quamuis aliquo poſt tempore illa Bulla fuerit expedita,
dixit tamen Rota ad datam illius eſſe inſpiciendum,
2 nec † admittendam probationem Petri, quæ tendebat
contra atteſtationem Papæ, *vt in Clement. literis, de proba.*
quod ſi idem ſtatuit in hac cauſſa coram Domino Chiſſanen.
die prima Februarii, 1557. vt nuper Paulus Papa
Quartus in ſignatura ſua reiecit quandam ſupplicationem
iſtius ſuper hac & eadem re, in qua aduerſarius petebat,
vt admitteretur ad probandum, non fuiſſe tunc temporis
Martinum familiarem: voluit enim Papa vt ſtaremus
datæ illius Bullæ. Quare concluſum fuit, non eſſe locum
in iſto caſu reg. *de non toll. iure queſ.* non enim Papa
potuit ius quæſitum alteri ita declarare, quamuis ea declarato
non fuerit expedita: quid enim obſtat † deinde, 3
licet Papa id antea voluiſſet, cum tamen nunc adſit ſubſcriptio
illius, videtur poſt mutaſſe voluntatem coram
Chiſſanen. eadem die 25. Maii. 1557.

DECISIO CCCLXVIII.

Hieroſolymitana pecuniaria. 25. Iunii. 1556.

SVMMARIVM.

1 *Stabilimentis Religionis, an per breuia dicatur aliquando derogari.*

CVm in cauſſa hac religionis Hieroſolymitanæ varia
oriantur dubia, voluit Rota, vt prius ab ea parte inci-
peremus, an ſcilicet ex † breui montis fidei dicatur ſuffi- 1
cienter derogatum ſtabilimentis religionis, atque quoad
hoc caput punctum reſtringi.

DECISIO CCCLXIX.

Eugubina prioratus. 28. Iunii. 1556.

SVMMARIA.

1 *Beneficii capiens poſſeſſionem vigore regreſſus, habita tantum ſupplicatione ſine literarū expeditione, an incidat in pœnam extrauagantis Iulii Tertii.*

2 *Extrauagans Iulii Tertii de qua hic, odioſa eſt nimis, & ideo reſtringenda.*

3 *Poſſeſſio capi tam ex priori titulo, quam ex ſupplicatione regreſſus aliquando poteſt.*

OBiiciebatur Petro Matthæo, quod † cepiſſet poſſeſ- 1
ſionem beneficii vigore regreſſus, ſuper quo literas
non expedierat, ſed habebat tantum ſupplicationem, dicebantque
eum incidiſſe in pœnam extrauagantis Iulii
Tertii, addebant; quod in eadem ſupplicatione ſignata
cancellauerat clauſulam abſque literarum conficiendarum
expeditione, quaſi inde euidentius conſtaret neceſſarias
literas fuiſſe expeditas ad poſſeſſionem apprehendendam.
Rota tamen contrarium concluſit, non ſolum
quia † illa extrauagans eſt maxime odioſa, & reſtringen- 2
da, ſed etiam quia Petrus Matthæus non cepit poſſeſſionem
vigore poſſeſſionis, ſed prioris ſui tituli. Quamuis
facultas vtendi prioribus illis literis ibi petebat ex hac tantum
ſupplicatione vbi conceditur regreſſus ad priorem
titulum, tamen illa extrauagans intelligitur quoad ſupplicationes
futuras, non præteritas, quæ ſcilicet pendent
ab anteriore titulo expedito, & ad dicta reſpiciunt, vt patet
in d. extrauagan. in fi. ibiq; quæ de cetero ſupplicationes
tum ſecus eſſet, ſi ſola extaret ſupplicatio abſque adminiculo
illius tituli expediti, tunc enim neceſſario diceretur
capta ea poſſeſſio, ex ſupplicatione, & in caſu noſtro
dicitur capta ex literis illius ſupplicationis, id igitur tantum
hic eſſet videndum, † an vere poſſeſſio capta fuerit 3
ex priori titulo, an ex ſola ſupplicatione regreſſus, non
obtinente clauſulam cancellatam in poſſeſſione, quia intelligitur
tantum quoad reſeruationem futuram, vt patet
ex ſupplicatione.

DECISIO CCCLXX.

Romana ſequeſtri. 28. Iunii. 1556.

SVMMARIA.

1 *Exceptio rei iudicatæ, vbi nulla eſt, obſiſtere non poteſt, re iudicata nulla exiſtente.*

2 *Iniquitas decreti vbi notoria eſt, licet exſecuti, locus eſt repetitioni pecuniæ tanquam indebite exactæ, & ſolutæ.*

Ex

EX reſolutione habita, die quarta Iunii in hac eadem
cauſſa, licet fere amplius nihil dubii reliquum videre-
tur, voluit tamen pars etiã vt dubitaretur, an obſtaret ex-
ceptio rei iudicatæ in hoc caſu: & domini omnes reſpon-
1 derunt † non obſtare, quia nulla fuit res iudicata contra
Marium fideiuſſorem aut Penoriam, ſed tamen contra
Ægidiom, id eſt, ſententiam non potuit illis efficere, de-
cretum etiam exſecutiuum contra Marium non poteſt
dici tranſiſſe in iudicatum, tum quia non potuit exſe-
qui id iudex contra Marium, vt Rota ſupra cõcluſit, tum
etiam quia quando exſecutum fuit decretum, data fuit
2 cautio de reſtituendo in caſu ſuccumbentiæ: cum † igi-
tur nunc conſtaret de iniquitate decreti exſecuti, vt Ro-
ta decreuit, locus erit repetitioni pecuniæ, tanquam in-
debite exactæ, & ſolutæ.

DECISIO CCCLXXI.

Hieroſolymitana pecuniaria. 28. Iunii. 1556.

SVMMARIA.

1. *Hieroſolymitana Religio bona decedentium militum applicat Religioni.*
2 *Clauſula, quorum tenores, ne obeſſe poſſit, poteſt eius rei cautio exigi.*

MOrtuo N. milite Hieroſolymitano Religio petebat
ab eius herede diuerſa bona, & inter cetera quaſdã
pecunias collocatas apud montem fidei: heres negabat
ſe teneri, quoniam ex priuilegiis eius montis illæ pecu-
niæ ad heredes ſpectabant legitime, & nõ ad religionem,
hic mihi primum dubium viſum fuit, an priuilegia mon-
1 tis ſatis derogent ſtabilimentis religionis, quæ † applica-
bant omnia bona militum decedentium religioni, vtri-
uſque igitur verbis collatis, ſtatuit Rota ſatis eſſe deroga-
tum cum in priuilegio montis adſit clauſula, *quorum te-
nores*, &c. *conſil. Bart. 2. Aym. conſil. 126.* cum aliis clauſulis
late patentibus, quæ derogant omnibus modis, & formis
alias notoriis, & ſpecialiter Papa in ea faciat mentionem
de militibus Hieroſolymitanis; vnde apparet euidens
Papæ mens etiam ex ea clauſula, *quorum tenores*, &c. ita
paſſim Rota iudicare ſolet, vt alias deciſum fuit coram
Domino Veſtano in cauſſa Cæſarauguſtana, atteſtatuſ-
que fuit mihi dominum Chiſſanen. dum peterem eius
2 votum, ſe olim quæſiuiſſe in Rota † cautionem aliquam
ne clauſula illa, *quoad tenores*, poſſet aliquando nocere
ſuæ gratiæ exſpectatiuæ, & non fuiſſe repertam: ceteri
affirmarunt hanc clauſulam quinimo tollendam, niſi in
quibuſdam caſibus, vt in derogan. reg. veriſimili, & con-
ciliis, & ſimilibus, his enim caſibus magis opus eſt ſpecia-
liter apparere mentem Papæ, vt per Sarnen. *in proœm. reg.
pag. pen. & in fin. quæſt. 6.* & in caſu noſtro, quia erant no-
minati milites Hieroſolymitani, nulla ſuper fuit præter-
ea dubitatio.

DECISIO CCCLXXII.

Parmen. Sanctæ Ceciliæ. 5. Iulii. 1556.

SVMMARIVM.

1 *Ius patronatus aliud eccleſiaſticum eſt, aliud ſeculare.*

ORiebantur variæ difficultates in hac cauſſa, an obla-
tio illi facta in teſtamento fuerit reuocabilis, an mi-
1 nus, † & an hoc ius patronatus cenſeatur eccleſiaſticum,
aut ſeculare, au oblatio illa prima quamuis libere facta
fuerit, quia tamen coram Vicario facta fuerit, induxerit
ius patronatus, & quoniam inſtabant feriæ, cauſſa fuit in
Calendas dilata.

DECISIO CCCLXXIII.

Senen. Canonicatus, & præbendæ. 5. Iulii. 1556.

SVMMARIVM.

1 *Beneficia vacantia per obitum protonotarii, qui neſcit ſe eſſe protonotarium, tamen dicuntur reſeruata, cum illud ius protonotariatus etiam acquiratur ignoranti.*

DVbitatur, an ex quo N. abſens fuerat creatus proto-
notarius, non conſtabat tum cum acceptaſſe id
priuilegium, & ſe geſſiſſe pro protonotario, beneficia va-
cantia per eius obitum dicerentur reſeruata. † Rota re- 1
ſpondit eſſe reſeruata, quia id ius acquiritur etiam igno-
ranti. *Rota in nou. 12.* & ita alias deciſum fuit coram Dom.
Chiſſanen. & ait *Creſcen. in 15. deciſ.*

DECISIO CCCLXXIV.

Bononien. Sanctæ Chriſtinæ. 9. Iulii in vltima audientia. 1556.

SVMMARIA.

1 *Duobus de poſſeſſione beneficii contendentibus & vtroque petente mandatum de manutenendo, an probans anterioritatem in poſſeſſione veniat alteri præferendus.*
2 *Conſtituens Capellanum principalis qui ſuo nomine poſſideat, curamque animarum exerceat, hoc actu beneficii acquirit poſſeſſionem potiorem, propter poſſeſſionis continuationem.*
3 *Fructus percipiens, prædia elocans, & ſimiles actus poſſeſſorios exercens in beneficio parochiali, non ex hoc veram probare poſſeſſionem poteſt, quæ potius ex actibus continuatis ſolet probari, quale eſt Curæ exercitium.*
4 *Actus poſſeſſorios exercens poſt motam litem, & factam inhibitionem in cauſſa beneficiali ſibi præiudicium facit.*

ERat lis inter Ludouicum de Bartholis, & Hierony-
mum de Bobus, † ſuper poſſeſſione beneficii, quo- 1
rum vterque prætendebat ſe poſſidere, & vterque
petebat mandatum de manutenen. tres erant eccleſiæ ſi-
mul vnitæ, & Ludouicus probabat ſe eſſe anteriorem in
poſſeſſione duarum: Tertia autem quæ caput erat cete-
rarum, non clare conſtabat a quo primum fuiſſet appre-
henſa, ſed tamen quia docuit Ludouicus ſe in omnibus
iis conſtituiſſe † Capellanum, qui nomine eius poſſide- 2
ret, & curam exerceret, prout in præſenti exercet: dixe-
runt domini ex huiuſmodi actu acquiri poſſeſſionem po-
tiorem propter continuationem, quamuis etiam Hiero.
alias probaret † ſe fructus, & penſiones aliquas percepiſſe, 3
prædia locaſſe, & ſimilia egiſſe. Nam nec inde probatur
vera poſſeſſio, ſed magis ex actibus quibuſdam continua-
tis, prout eſt exercitium Curæ, & in ſimilibus per Sarnen.
reg. de annali. 947. col. fin. in caſu autem noſtro eo minor
fuit dubitatio, quia Hieron. eos † actus omnes geſſit iam 4
mota lite, & poſt inhibitionem præterea conſtabat, Lu-
douicum etiam fructus collegiſſe, colonos conſtituiſſe,
ab illiſq; vti rectorem agnitum fuiſſe, ideo mandauit mi-
bi Rota, vt darem mandatum de manutenendo Ludoui-
co, & non Hieronymo, atque ita feci.

DECISIO CCCLXXV.

Romana domus. 9. Iulii. 1556.

SVMMARIA.

1 *Poſſeſſio probata per vnum teſtem de viſu, aliquando elicit mandatum de manutenendo.*
2 *Lenioribus in poſſeſſionibus mandatum quod fit, poteſt iuuari ex præſumptionibus ſine adminiculo teſtium.*

TEnui terminum in hac cauſſa pro dando decreto de
manutenen. poſtea quia cauſſa erat inter ſorores, &
nepotes, curaui cauſſam amice componendam, & facto
iam compromiſſo nihil tamẽ perfici potuit, ſemper ter-
giuerſante Margarita: cum igitur res eſſet a me de iure
decidenda, conſului priuatim aliquos ex dominis, † an 1
dandum eſſet mandatum de manutenẽdo Lucretiæ quo
probabat poſſeſſionem ſuam, ex dicto tamen vnius teſtis
eundemque inquiſiui: & reſponderunt in huiuſmodi
decreto Rotam admittere, dictum tantum vnius teſtis de
viſu, & ita declaratum ac concordatum per doctrin. *Bar.
in l. 1. C. quorum bonorum, & l. admonendi, de iureiur.* atque
ita ſeruarunt: alii etiam addiderunt, ſufficere præſum-
tiones, quia † hoc mandatum eſt ex lenioribus poſſeſſio- 2
nibus, & diſtinctum ab aliis, *vt per Caſtrenſ. conſil. 3. in 2.
Sarnen. de annal. quæſt. 46. rap. deciſ. 55. & 13.* itaque man-

datum in fauorem Lucretiæ dimiſi auditis prius hincinde partibus in iure, & facto.

Decisio CCCLXXVI.

Aſculana parochialis. 9. Iulii. 1556.

Svmmaria.

1 *Inſtitutiones continuatæ ſpatio 141. ab ordinario ad præſentationem patronorum non productis, licet præſentationibus probãt legitime iuris patronatus poſſeſſionem, concurrente, quod in literis Ordinarius eos vocet patronos.*

2 *Literis Ordinarii, quando & quare credatur cum agitur de probatione iuris patronatus.*

3 *Reſignans beneficium, & non amplius ſe illud poſſidere aſſerens, litem tamen ſi ſuſtineat, condemnationi iure ſubiiſ ſententiam.*

1 OStendebantur † continuatæ inſtitutiones Rectorum huius eccleſiæ factæ ab ordinario per annos 141. ad præſentationem patronorum, ipſæ tamen præſentationes non erant productæ, ſed Ordinarius tantum in his literis ſuis patronos nominabat, narrabatque ſe ad eorum præſentationem talem inſtituiſſe: dixerunt domini ſuffi-
2 cere ad probandum ius patronatus † literis enim Ordinarii hac in re creditur, cum agatur de præiudicio ac diminuenda ſua iuriſdictione, *vt per Rotam deciſ. 11. in nou. de iure patron.* quod etiam nonnullis teſtibus deponentibus de publica fama huius patronatus probatur. Cum
3 autem † aduerſarius iam pridem reſignaſſet iſtud beneficium, ac ſe amplius non poſſidere atteſtaretur, attamen quia litem ſemper ſuſtinuit, dictum eſt, eum certe condemnari poſſe, atque ita condemnaui.

Decisio CCCLXXVII.

Eugubina prioratus. 9. Iulii. 1556.

Svmmarivm.

1 *Actus poſſeſſorius, vt ſuſtineatur, qui in controuerſiam deducitur, præſumitur iuris fictione mors præceſſiſſe.*

CApta erat poſſeſſio beneficii die 28. & probatur de obitu Rectoris ante diem ſextam, non autem præciſe ante diem tertiam; quærebatur an hoc ſufficeret, vt poſſeſſio ideo ſemper capta dicatur, cum potuerit ille mortuus eſſe die quarta, aut quinta, non autem reſpon-
1 ſum eſt ſufficere, cum † mors præſumatur præceſſiſſe poſſeſſionem, aut actus ſuſtineatur, *Caſſad. 21. de præbend. & faciunt trad. à Rota ſuper reg. deciſ. 3. & 5. num. 4.*

Decisio CCCLXXVIII.

Salamantina beneficii de los Santos. 6. Octobris, in prima audientia. 1556.

Svmmarivm.

1 *Familiaritas Cardinalis non probatur ex eo, quod teſtiũ vnus dicat habuiſſe aliquem camerã in palatio Card. & expenſas victus, alter fuiſſe præfectum ſtabuli, quod temporis certitudinem affirmatorie non adducant, cũ quadrimeſtre ad hoc tempus requiratur continuæ cohabitationis cum prælato, idque ad minimum.*

DIdacus Vaſquez, qui impetrauerat hoc beneficium ꝑ obitũ ſimpliciter, cum aduerſarius ſecus impetraſſet per obitum familiaris Card. de Saluiatis accedente conſenſu Card. nunc obiiciebat non eſſe defunctum familia-
1 rem Card. & cum aduerſarius produceret † duos teſtes, quorum primus diceret, eum ſtetiſſe in ſeruitiis Cardinalis, & habuiſſe Cameram, & expenſas in palatio illius, alter diceret, eum vidiſſe in ſeruitio Cardinalis, commorando cum eo pro magiſtro Stalli. Domini dixerunt per hoc non probatam familiaritatem, quia non affirmant teſtes per quod tempus fuit in ſeruitio Cardinalis cum requiratur ſaltem ſpatium quatuor menſium ad effectum, de quo agitur.

Decisio CCCLXXIX.

Carthaginen. Archidiaconatus. 13. Octobr. 1556.

Svmmaria.

1 *Reſignans cum clauſula non aliter, nec alio modo reſeruanſque ſibi fructus regreſſum, &c. licet per triennium maneat in poſſeſſione reſignatarius, non ſibi præiudicat per regulam de triennali.*

2 *Producta reſignatio ſimplex literis expeditis abſque literis reſeruationis, an validam reddat reſignationem, nec ne.*

3 *Literarum expeditionis fides ex præſumtione datur; niſi probatio aſſeratur in contrarium.*

4 *Reſignatio facta ſub conditione ne reſignatarius poſſit ingredi poſſeſſ. ſine conſenſu reſignantis, non acquirit poſſeſſionem vllam reſignatarius, quæ titulum coloratum tribuat.*

1 IN ſupplicatione reſignationis Ægidius † ſenior reſignans cum clauſula, *nec aliter, nec alio modo*, reſeruabat ſibi fructus regreſſus, & cetera omnia, ita vt etiam ſi reſignatarius remaneret in poſſeſſione per triennium, non tamen haberet locum reg. *de trien.* aut allegatio Lapi niſi de mandato, ac licentia ipſius reſignatoris: erat deinde in actis mandati reſignatarii ad conſentiendum iſti reſeruationi, nulla tamen facta mentione illius regulæ de triennali, ſed tantum in fine mandati dicebatur, *iuxta formam ſupplicationis*, &c, Fuerat præterea producta ſim-
2 plex reſignatio † literis expeditis abſque literis reſeruationis: propoſui dubium, *an reſignatio valida eſſet eo caſu, quod in mandato reſignatarii, non eſſet clauſula illa de triennali, atque ita non reſponderet formæ ſupplicationis reſignantis, quæ aliter videlicet non valeat, niſi omnia ſeruata eſſent?* Placuit dominis ſubſiſtere reſignationem, de qua
3 conſtat † ex literis expeditis, iuxta quas ſemper præſumi ſolet, & iudicari donec contrarium probetur, nec obſtat ea ſupplicatio, nam cum literæ ſimpliciter expeditæ potius ex illa ſimplici ſupplicatione hæc enim impedit quo minus potuerit alia ſupplicatio obtineri. Vnde antequã doceatur ſtandum eſt literis expeditis, ideoque præfigi terminus quandoque ſolet ad docendum ex iure aliam ſupplicationem aut mandatum, *Caſſad. ſuper reg. 5.* dicebant propterea neceſſariam non fuiſſe clauſulam illam de reg. de triennal. ne mandatum tollatur reſignatarii.
4 Nam † cum reſignatio eſſet ſub hac conditione, ne poſſet reſignatarius ingredi poſſeſſionem niſi de mandato, & licentia reſignantis, vtique non potuit acquirere poſſeſſionem vllam quæ præberet illi titulum coloratum, quoad clauſulam de triennal. *q. 33. in fin. & q. 22. in fin. Iaſ. conſ. 86. in 2. nu. 15. & conſil. 161. in 2. num. 5.* Vnde aut non potuit acquiri illa colorata poſſeſſio ſine conſenſu reſignantis, aut ſi potuit cum illius conſenſu, potuit etiam tunc illi prohibere effectum illius reſignatoriæ, vel potius nullo pacto ei concedere poſſeſſionem, *vt apud Io. Paul. deciſ. 45.* tantum ſi qua erat mentio neceſſaria ſatis fuerit impleta ex illis verbis, *iuxta formam*, &c. quæ referri poſſunt ad omnia præcedentia *Dec. conſ. 62. nu. 6. & in l. reſquiris, de appellat.* & etiam ex aliis verbis, *in mandato in omnes, & quoſcunque euentus*, &c. quæ comprehendunt hunc caſum reg. de triennali, igitur &c.

Decisio CCCLXXX.

Benen. ſpoliorum. 22. Octobr. 1556.

Svmmaria.

1 *Conquiſita a clerico præſumtionem faciunt de bonis eccleſiaſticis fuiſſe comparata.*

2 *Camera Apoſtolica vigore cuiuſdã Extrauagantis Pauli Tertii in ſpoliis habet ius ſuccedendi.*

3 *Pecunia propria nõ autem aliena prout ſunt clericorum tranſeunt ad heredes poſt mortem.*

4 *Papam Eccleſiæ non præſumitur tam grauiter velle præiudicare, vt ipſius bona ad extraneos heredes per vltimas voluntates clericorum transferri concederet.*

5 *Vocula, alios, eſt ſimilium repetitiua.*

6 *Clerici de bonis Eccleſiæ ſine licentia teſtari non poſſunt.*

7 *Dubitatio in priuilegio nulla eſſe poteſt vbi ampla in ipſo poſita*

poſita ſunt verba,& clara, neque clauſula etiam nulla ſupernacantes.

8 *Fauoris publici cauſſa Papa in beneficiis pleniſſimo iure vti ſolet.*

ROgitus fui,vt ꝓponerem hanc cauſſam,quę pendebat cum theſaurario,quod libenter feci,tum quia illis gratificarer, qui id a me petebant, tum quia agebatur coram me cauſſa Hieroſolymitana in qua ſimile dubium erat diſcutiendum. Quæſtio in eo erat an ex priuilegio montis Iulii Anconæ poſſent heredes ab inteſtato conſequi pecunias depoſitas ſuper eo monte a quodam clerico
1 beneficiato. Nam † cum quæſita a clerico præſumatur
de bonis eccleſiæ comparata, *gl. autben. licentia, C. de epiſc. & cler. Abb. in cap. 1. de teſtam. in 4. notab.* volebat Camera iure ſpoliorum has pecunias occupare mortuo domino,
2 *Rot. in antiquis. 855.* † quoniam ex quadam extrauaganti
Pauli Tertii in ſpoliis ſuccedit Camera, heredes autem defendebant ſe ex priuilegiis illius montis contra, quod replicabat Camera in tantum ibi concedi vt poſſit vnuſquiſque ex pecuniis depoſitis fructus licite conſequi abſque vllo conſcientiæ ſcrupulo, quæ aliquando vſura fuiſ-
3 ſet, verum id intelligi † de pecuniis propriis miſſis, non de
alienis, prout ſunt clericorum, quæ poſt mortem eorum non tranſeunt ad heredes, *gloſ. in c. præſente, de offic. ordin.*
4 *in 6.* † nec enim veriſimile eſt voluiſſe Papam, tam gratuiter præiudicare iuri eccleſiæ, & quaſi occaſionem dare clericis expellendi bona eccleſiarum, vt ea conuertantur in hos annuos reditus montium, & tranſmittantur ad heredes, ſed quoniam intelligendum hoc priuilegium in pecuniis tantum propriis videbatur, deinde ſuperueniendus titulus, ſed ſi inteſtati, &c. ..... certas pecunias proprias heredibus acquiri, reſpondebat Camera id ita expreſſum fuiſſe, quoniam alias dubitari poterat ne exemplo aliorum officiorum curiæ venalium, quæ omittuntur morte ſic pecuniæ iſtæ extinguerentur, ideo dictum ibi fuiſſe adinſtar aliorum bonorum patrimonia-
5 lium. Nam † verbum, *alios*, cum repetat ſimilia, ibi ſentit
de bonis propriis non eccleſiaſticis, quod & probat *in verſic. conſtuo*, quod proprie non refertur ad clauſulam,
6 *arg. l. 1. de ſuis & legit.* cum † illi de bonis eccleſiæ abſque
licentia non poſſunt teſtari, *vt in c. relatum, c. cum in officio. de teſtam.* .... Rota autem contrarium omnino con-
7 cluſit, idque variis rationibus, ſed præcipue, quia † verba
priuilegii ſunt adeo ampla, vt omnem tollant dubitationem, & nullæ clauſulæ in eo cenſeantur ſuperuacuæ, niſi id ita intelligatur, velut illa loquens *de clericis religioſis*, &c. & ea etiam, *quæ ſunt Romani Pontificis licentia*, &c. maxime autem admonebat, quod expreſſe id ſtatuit, vt bona confiſcata ſeu confiſcanda, & quorum ius iam eſt quęſitum beneficium, tamen ob id priuilegium tranſeat ad heredes, quo ergo magis id aſſirmandum eſt in pecuniis dictorum, quæ interim non ſunt acquiſitæ, ſed acquirendæ Cameræ poſt mortem eorum, & hac confiſcatione ceſſabant fere adducta, ſi quidem apparet euidenter Cameram voluiſſe ſibi præiudicare in bonis ſibi acquiſitis, & confiſcatis, nedum acquirendis. Vnde vnus ex dominis eo magis in quæſtione propoſita hanc ſententiam probabat, quia res erat inter Cameram, & heredes clerici. Ideo dicebant Cameram excludendam, quia ipſamet fauore huius montis excluditur veluti in bonis confiſcatis, cum concedentem priuilegium ſit tale interpretandum, quod ſi ageretur inter ſucceſſorem beneficii, & heredes clerici defuncti, tum nō nihil dubitabat, quod potuit quidem Camera præiudicare iuri ſuo, non autem iuri eccleſiæ, & ſucceſſorum in beneficio, ſed tamen ceteri omnes generaliter contrarium ſtatuerunt ob verba ampliſſima priuilegii, quoniam hic non agitur de excludenda eccleſia, & re propria acquiſita, ſed tantum ab his pecuniis quas potuiſſet viuens clericus in alios vſus conuertere, & conſumere, quo circa graue præiudicium quo minus in re acquirenda poſſit iuri eccleſiaſtico derogari
fauore † publico, a Papa, qui in beneficiis pleniſſimo iu- 8
re vtitur: ſic igitur ab omnibus firmatum fuit duobus exceptis, quorum alter prorſus diſſentiebat, alter dubitabat tantum in caſu, de quo ſupra, aliorum vota, quæ fuerunt octo affirmatiua facta mature omnibus conſideratis. Cum enim dubium propoſuiſſem, voluerunt vt rurſus, & tertio proponerem, ideo quæ res erat magni exempli, poſt tertiam conſultationem fuit in hanc ſententiam concluſum.

DECISIO CCCLXXXI.

Exſecutio ſententiæ. Die 9. Nouemb. 1556.

SVMMARIA.

1 *Curiæ ſtylus eſt non exſequi ſententias in partibus latas niſi cognita re iudicata.*

2 *Decimæ an in fructibus ſolui debeant vel pecunia numerata, & vtrum de illis fiat tranſactio.*

3 *Appellans non proſequens appellationem ſibi præiudicat.*

4 *Iuris præſumtionem contra ſe habens, debet ius ſuum clare probare, quod prætendit.*

5 *Litem eſſe ſuper decimis aliud eſt ab eo, quod lis ſit ſuper modo decimarum.*

6 *Confitens debitum decimarum cum qualitate, ſcilicet ſoluendi in pecunia, cum eadem qualitate eadem confeſſio a decimāte acceptari debet, & ob id decimas fructuum de iure petere non poteſt.*

PRocedebatur in hac cauſſa per contradictas, & quia erat mihi commiſſa vt conſtito mihi, quod monitorium alias decretum in partibus tranſiuiſſet in rem iudicatam, darem illi exſecutionem, ergo nolui vnquam decernere exſecutionem, niſi mihi conſtaret etiam de bono iure: quia ita ſciebam eſſe ſtylum dominorum. † Vt 1
non exſequerentur ſententię latæ in partibus niſi cognita re iudicata. In præſenti autem cauſſa, quia id non ſatis mihi conſtabat, nolui vnquam præiudicare, tamen petiit pars Rotam informari, & dubium proponi. Decanus
enim agebat contra incolam de Benuattalos vt ſibi ſol- 2
uerent † decimas in fructibus, incolæ fatebantur ſe teneri ad decimas tantum in pecunia non autem in fructibus ob tranſactionem quandam alias inter eos initam, quæ tamen non exſtabat. Officialis Valentinus monuit incolas, ſub pœnis, & cenſuris, vt ſoluerent in fructibus, quod monitorium prætendebat decimas tranſiuiſſe in rem iu-
dicatam, quia incolæ † ab eo quidem appellauerant, ſed 3
non fuerunt deinde legitime proſecuti appellationem; idcirco petebat inde exſecutionem contra incolas ad decimas in fructibus. Domini dixerunt, ex his non conſtare de bono iure Decani, cum de iure communi decimæ ad eum non ſpectent, ſed ad Rectorem, vel Ordina-
rium. Igitur cum is † habeat iuris præſumtionem contra 4
ſe, debet ius ſuum clare probare. Nec obſtat, quod inco-
læ fateantur ſe debere decimas in pecunia, & quod † in 5
partibus non eſſet lis ſuper decimis: ſed ſuper modo decimarum. Nam ſi Decanus vult ſe fundare in confeſſione incolarum, & habet præſumtionem contra, non poteſt eam confeſſionem ſtringere, ſed eam debet acce-
ptare cum ſua qualitate, illi autem fatentur ſe debere de- 6
cimas in pecunia, & has parati ſint ſoluere, ergo non poſſunt ex eorum ſimplici confeſſione condemnari in decimis in fructibus, *Bart. in l. Aurelius. §. idem quæſiuit. de lib. leg.* Minus obſtat, quod monitorium id decretum fuit a Vicario Archiepiſcopi, & publicatum a Rectore. Nam cum ille ſit iudex ordinarius non poteſt excuſare, quin requiſitus a Decano, qui prętendit ius in decimis, moneat incolas, & quoslibet alios, vt doceant de eorum iure, id enim fuit de officii ſui neceſſitate, non quia ipſe conſentiat decimas deberi Decano, nec enim ex eo actu præiudicatur iuribus Ordinarii, aut Rectoris ad quos pertinent decimæ. Dicebant propterea monitorium non

poſſe dici tranſiuiſſe in rem iudicatam. Nam cum indictum fuit, ſtatim reſolutum fuit vi dictæ citationis, *Pariſ. conſ. 113. in 4.* doceat igitur alius de decimis ius ſuum, & tunc obtinebit ſententiam.

Decisio CCCLXXXII.

Vercellen. executionis mandati. 9. Nouemb. 1556.

Svmmaria.

1 *Statuta in forma probanti eſſe dicuntur quando originalia ſubſcripta ſunt a Notario, & habent faciem antiquitatis, licet manus notarii ob nimiam antiquitatem non recognoſcatur.*

2 *Statuta antiqua multum ex teſtium confirmatione validantur per depoſitionem viridis obſeruantiæ.*

1 PRopoſui dubium, *an † ſtatuta de quibus allegabatur, eſſent in forma probanti?* Domini reſponderunt eſſe,
quoniam erant originalia ſubſcripta a Notario & habebant ſignum & faciem multam antiquitatis, & quamuis
non fuerit recognita manus Notarii, quia tamen ſunt valde antiqua vltra centum, & quædam etiam trecentos
annos, dixerunt ſufficere pro quomodolibet adminiculo. Id autem hoc erat, quia teſtes duo deponebant ea eſſe
2 † ſtatuta eccleſiæ Vercellen. & eſſe in viridi obſeruantia,
quo depoſito, prodeſt quoad oſtendendum & adiuuandum id eſſe in forma probanti. Si autem ageretur, an vere eſſent in viridi obſeruantia, tunc alia eſſet quæſtio, & poſſent teſtes ſuper hoc repeti, & diligentius interrogari: nunc non agitur.

Decisio CCCLXXXIII.

Salamantina beneficii de los ſantos. 15. Nouemb. 1556.

Svmmaria.

1 *Tempore familiaritatis ſi ea præſupponatur an obtinuerit beneficium defunctus vt veniat probandum.*

2 *Præter teſtes de acceptatione beneficii facta ſi appareat prouiſio, ea venit ad maiore probationem inſpicienda.*

DVbitaui, *an ex teſtibus, quorum copia data fuit, probatur, Didacum defunctum, ex cuius obitu vacauit beneficium fuiſſe familiarem Cardinalis de Saluiatis.* Item
2 †, *an tempore familiaritatis obtineret id beneficium, ſi quidem conſtabat eum tempore mortis ſuæ non fuiſſe familiarem Domini Cardinalis?* Domini concluſerunt probari ex teſtibus familiaritatem, idque etiam alias in Rota ſuiſſe deciſum: quod vero eo tẽpore obtinuerit beneficium id dixerunt nõ probari: quoniam autem Alphõ-
2 ſus Mararactos dicebat † exſtare præter teſtes quandam
prouiſionem ſuper illo beneficio, quæ clare probat competiiſſe eo tempore ius dicendi, in eo domini mandauerunt, vt eam inſpicerem, & ſi res exigeret, eam coniungerem cum dictis teſtium, ac rurſus proponerem, quoniam in acceptationibus, & circa dicta ac perſonas teſtium aliqui etiam dubitabant.

Decisio CCCLXXXIV.

Neapolitana Fraudum. 19. Nouemb.

Svmmaria.

1 *Fratres religioſi ſuccedentes in hereditatem, qui alicuius tertii bona 15. annorũ ſpacio cum inſigni damno principalis adminiſtrauit, an teneantur id damnum reſarcire eo probato per præſtationem iuramenti intereſſati.*

2 *Sententia Cameræ Apoſtolicæ Auditoris improbata certis caſſibus, nec firmari, nec infirmari poteſt.*

3 *Conſtito ſententiam eſſe conditionalem, ſed non appareat conditionem eſſe ſecutam, ex ea ſententia nihil poteſt acquiri.*

4 *Confeſſio matris habens adiunctã declarationem ſe poſſediſſe, ſcilicet nomine filii in totum, aut accipienda eſt, aut repudianda.*

5 *Poſſeſſio ſubſecuta non completa conditione nihil prodeſt.*

REligio fratrum ſancti Anelli in ciuitate Neapolita-
1 na† ſucceſſerat, tanquam heres in teſtamento ſui bonis cuiuſdam Gabrielis Capuani: ei litem mouit D. Io. Vincentius Stambonus prætendens Capuanum fuiſſe negotiorum geſtorem, ac adminiſtratorem bonorum ſuorum ſpacio annorum 15. ſeque ab eo fraudatum grauiter, vnde præſtito iuramento in litem coram Auditore Cameræ obtinuerat ſententiam contra fratres in ſummam trium millium ſcutorum: fratres varie excipiebant, inter cetera, quod bona adminiſtrata a Capuano non erant ipſius Stamboni, ſed dominæ Sarræ eius matris: præterea negabatur etiam illum adminiſtraſſe, ſed Sarram dicebant dominam, & adminiſtratricem fuiſſe: ſumma dubii propoſiti in eo vertebatur, *an ſententia Auditoris Cameræ, eſſet confirmanda, hac in re?* Quod dubium concluſerunt domini ex his, quæ deducerent † ſententiam 2
Auditoris nec firmari poſſe, nec infirmari. Deducta enim licet non concludant neceſſario Sarram fuiſſe dominam, aut adminiſtratricem, adferunt tamen aliquam dubitationem. Vnde ex his ſententia pendere nõ poteſt, ſed ex aliis ſi qua aliunde deducantur: quoad quæſita vero dubia, *an Sarra fuerit effecta domina illorum bonorum,* reſponſum fuit id non probari, an ſententia de qua agebatur erat conditionalis videlicet ſecuta etiam, & † cum 3
non cõſtet conditionem ſecutam, nec ſimul in antiquis, ex ea ſententia nihil acquiri poteſt, *l. fi. C. de contrah. emt. Alex. conſil. 9. in 5. num. 4.* Non obſtat confeſſio Sarræ, de qua in inſtrumento, quoniam cum inſtrumentum id ſit productum pro compulſo in parte, & partibus, etiam nõ noceet *Io. Vincentio. Rot. 3. de fide inſtr.* † Deinde cum in ea 4
confeſſione coniuncta eſſet declaratio eiuſdem Sarræ, quæ ait ſe poſſediſſe nomine Ioan. Vincentii filii, vnde in totum eſt accipiendum aut reſpuendum, *Bar. in l. Aurelius. §. 1. de lib. leg.* non nocet propterea quoad dominium,
quia † poſſeſſio illa ſubſecuta ante impletam conditio- 5
nem nil prodeſt, *Alex. d. conſ. 9. nu. 4.* minus quoad adminiſtrationem, quia hoc inde non agitur, cum multi teſtes ſint examinati pro Io. Vincentio, qui aliter deponunt, de quibus alias erit agendum.

Decisio CCCLXXXV.

Cæſarauguſtana parochialis. 24. Nouemb. 1556.

Svmmarivm.

1 *Subrogatus ille qui de ſpolio agebat an actionem tanquã tranſmiſſam de ſpolio continuare poſſit.*

AGebatur cauſſa ſpolii petebaturque dubium alias propoſitum in Rota rurſus diſcuti, an ſcilicet Io. de Aldon † ſurrogato competeret actio ſpolii: Reſponſum fuit aduerſarium Io. rurſus audiendum eſſe eo, quod coram me tertia verteretur inſtantia, nam ſi quid noui adduceret viderẽt domini an ad rem pertinebat, ſin minus, id quod alias concluſum fuit firmaretur.

Decisio CCCLXXXVI.

Vercellen. attentatorum, ſeu manutenentionis. 3. Decembr. 1556.

Svmmaria.

1 *Forma in declaratione non ſeruata vtrum efficiatur iniuſtam eſſe declarationem, & ob id omnia ex eo ſecuta reuocanda tanquam nulla.*

2 *Cenſuræ poſt interpoſitam appellationem lata vtrum valide dici poſſint.*

3 *Cautio ab eo qui in poſſeſſione non eſt an fruſtratorie exigatur, & præſtetur.*

4 *Decretum Rotale volens præſtari pro fructibus poſſeſſionum cautionem, non poteſt ligare non poſſidentem.*

5 *Conceſſo quod cenſuræ non fuerint attentata, tamen vbi cautio nulla eſt, & ipſæ cenſuræ nullæ ſunt.*

6 *Iudex habens facultatem manutenendi, ſi procedat ad condemnatoriam quo ad præteritorum fructuum reſtitutionem, modum dicitur excedere præſcriptum.*

ALexander Ceruola vnus ex canonicis Capituli Vercellen. † prætendebat *ſe iniuſte declaratum, eo quod non* 1
eſſet forma ſeruata decreti Rotalis, ideoque contendebat omnia ſecuta eſſe nulla, & ob id petebat, an ſententiam

reuocare

renocare placuerit Dominis: Hæc pars eo, quod decre-
tum Rotale exigebat cautionem pro fructibus ac poſſeſ-
ſione, cautio autem fuit præſtita pro fructibus tantum.
2 † Vnde cum appellatum fuerit, non poſſunt cēſuræ poſt-
ea latæ validæ eſſe, ac ſubſiſtere: quoniam autem duo ob-
3 iiciebantur contra. *Primum, quod Cernola non erat † in*
poſſeſſione, ideo quoad eum cautio non fuit idonea, cum ab eo
fructus tantum peterentur non poſſeſſio, præſertim cum de-
cretum Rotale formam non contineret indiuiduam. Secun-
dum, *quod appellatio non erat intra legitimum tempus in-*
terpoſita, vnde cautio vtrinque data viſa eſt a Capitulo, &
ab ipſo Cernola, qui in poſſeſſione non fuiſſet adhuc, tamen
4 *cautionem nullam datam eſſe, quia † decretum Rotæ vult*
cautionem præſtari pro fructibus poſſeſſorum etiam, quia in
renunciatione attenditur, an iſte vel ille ſit in poſſeſſione, nec
an fructus, & poſſeſſio, ſint magis penes Cernolam, quam a-
lium, hoc enim non conſideratur, ſed tamen, datur idonea
cautio ab omnibus quicunque poſſident, aut fructum ha-
bent; Et hæc, *ſiue ſit forma nullitatis, aut alia, ſatis eſt requi-*
ri in decreto, vt pro illis omnibus caueatur: Duo tamen ex
Dominis in hoc dubitauerunt, & potius diſſentiebant,
quando licet conſtaret Cernolam non fuiſſe in poſſeſſio-
ne, quod quidem dixi me diligentius ex facto intellectu-
rum. Quoad ſecundum, cum appellatio fuerit ab inter-
locutoria, potuit & eo tempore fieri, & præſertim, quia
aſſerunt de abſentia illius delegati obſcurum, nō potue-
runt intra decem dies coram eo appellare, & quia etiam
5 ſi concedatur † cenſuras non eſſe attentatas; fuerunt
tamen nullæ, quia cautio nulla: ſed id videtur tollere o-
mnem difficultatem, quia † Iudex exceſſit modum in ex-
ſequendo, cum non haberet facultatem, niſi manute-
nendi, non autem condemnandi, quoad reſtitutionem
fructuum præteritorum, cum hoc diuerſum ſit. *Caſtrenſ.*
conſil. 3. num. 2. Ideo ex hoc ſolo capite videntur cenſuræ,
& inde ſecuta certa renocari poſſe, *c. Piſanus, de reſtit. ſpol.*
cum ſimilibus.

DECISIO CCCLXXXVII.

Cæſaraugustana parochialis, 3. Decemb. 1556.

SVMMARIA.

1 *Litis verificatione non facta ſurrogatus, an ad ſpolii a-ctionem antea intentatam a principali admitti poſſit.*

2 *Surrogatio ſpolii alias clauſulas requirit, alias ſurroga-tio ad litem.*

3 *Clauſula litis expreſſiua poſita in inſtrumento ſupplica-tionis omnia præcedentia intelligitur declarare.*

1 QVæſtio erat, *an Io. Aldion, † admittendus eſſet ad a-*
ctionem ſpolii ex ſurrogatione impetrata? abſque alia
verificatione litis concluſum admittendum eſſe, & quod
illæ regulæ gratiæ quatenus litigioſum etiam addunt, &
2 ampliant gratiam, non reſtringunt. † Vnde alia eſt clau-
ſula, quoad ſurrogationem in ſpolio, aliud eſt quoad ſur-
rogationem in litem, nec vtraque adeo ſimul coniuncta
eſt, quo minus altera poteſt conſiſtere, quin attenti ſint
Domini Auditores, idemque referendarii, qui tunc ad-
erant, quoties concedunt huiuſmodi ſupplicationes ſub
ea formula poſſe tunc impetrantes expedire ex ſingulis
clauſulis ſingulas literas ſeparatas: quæ autem in contra-
3 rium adducuntur habent locū, † vbi in inſtrumento ſup-
plicationis extaret clauſula exprimens litem, quę intelli-
gitur declarare omnia præcedentia, vt dicantur conceſſa
ſi tum adſit lis, & in caſu noſtro mentio litis facta eſt in
corpore, & ſeparatim a ceteris clauſulis, ergo ita deciſio-
nem alias habitam in huiuſmodi cauſſa coram D. Aldo-
brandino, die 9. Decemb. 1556. etiam in præſenti Domi-
ni firmarunt, & in die 17. Octobr. 1558.

DECISIO CCCLXXXVIII.

Parmen. Sanctæ Cæciliæ, 10. Decemb. 1556.

SVMMARIA.

1 *Ius patronatus etiam ex ſola dotis collatione acquiri po-teſt.*

2 *Aſſignatio dotis eccleſiæ in teſtamento facta, an ſequatur naturam vltimæ voluntatis.*

DVbitaui, *an aſſignatio bonorū facta Capellaniæ, de qua*
agitur cum reſeruatione iurispatronatus familiæ de ro-
bore? Et concluſum fuit tantum † acquiſitum fuiſſe iuſ-
patronatus ex illa aſſignatione dotis, & erectione conſor-
tii, de qua in bulla, *Rota de iur. patron. verſic. & donauit, q.*
1. & 2. Ceterum, an hoc ius patronatus fuerit acquiſi-
tum irreuocabiliter illi cōſortio, eo quod illa aſſignatio-
ne cenſeatur actus inter viuos, ita, vt nō conſentiente cō-
ſortio non potuerit priuari amplius illa dote, de hoc alias
erit agendum: dubitatum enim fuit, † *an huiuſmodi aſſi-* 2
gnatio dotis ſequatur naturam vltimæ voluntatis, cum facta
ſit in teſtamento, ac actus inter viuos, quia facta præſente Vi-
cario, & cum his verbis, de quibus in bulla, & facta cauſſa,
&c. pro hoc igitur alias erit agendum.

DECISIO CCCLXXXIX.

Hieroſolymitan. pecuniaria. 12. Decemb. 1556.

SVMMARIA.

1 *Deponens pecuniam conſtitutus in militia ordinis Hie-roſolymitani apud montem, reſeruatis ſibi fructibus eo fine, vt filio naturali cedat proprietas eo defuncto non Religionis Hieroſolymitanæ erunt pecuniæ, ſed filii naturalis.*

2 *Fructus, vt plurimum dominum ſuum inſequuntur.*

3 *Mandatum factum procuratori ad exigendum pecunias depoſitas nomine filii, excludit ab earum vendicatione partem aduerſam, vt hoc caſu religionem ordinis Hieroſolymitani.*

4 *Spurius filius ob illegitimitatem non debet impediri, quo minus in commodum ipſius a patre ſtatuta integre conſequatur.*

5 *Inteſtatus decedere an dicatur, de cuius conſtet diſpoſitione in fauorem filii multo ante obitum facta.*

FRater Ioan. Antonius ordinis Hieroſolymit. cum ha-
beret filium naturalem Ioan. Paulum, depoſuit quaſ-
dam pecunias apud montem fidei nomine Io. Pauli, qua-
rum proprietas præſupponebatur acquiſita fuiſſe ſibi Io.
Paulo ob priuilegium illius montis, aut perceptus † ex illo 1
monte fuerunt depoſiti apud Borgianos mercatores,
qui Io. ante reſeruauerat ſibi expreſſe diſpoſitionem illa-
rum pecuniarum, ac fructuū: deinde collocauerat apud
Borgianos nomine Ioannis, præſeruata tamē ſibi eadem
diſponendi facultate, vt ſupra Mortuo Fratre Fratre Io.
Antonio. *Querebatur, an iſti fructus pertinerent ad reli-*
gionem, an ad Io. Paulum? Dixerunt Domini omnes ſpe-
ctare ad Ioan. Paulum, eo, quia † fructus ſequūtur domi- 2
num, *l. fructus, de rei vind.* cum proprietas montis eius eſ-
ſet vtique, & fructus cedēdi præſertim, quia libri Borgia-
norum referunt nomen Io. Pauli, non autem Io. Antonij
nihil ex his in fauorem religionis probari, *l. ad probatio-*
nem, vbi bulla, C. de prob. Fely in c. 2. n. 82. & 83. de fide inſtr.
Quoniam autem dicebat Religio Fratrem Ioannem nō
ſimpliciter depoſuiſſe pecunias nomine filii apud Bor-
gianos, ſed reſeruaſſe ſibi omnimodo earum diſpoſitio-
nem, quæ diſpoſitio ex nonnullis facta oſtendebatur, re-
ſpōſum fuit imo nulla ex re conſtare voluiſſe Io. Antoniū
quidquam de iis pecuniis ſtatuere in præiudicium filii: nā
primo † mandatum ab ipſo Borgiis ad exigendum eas 3
pecunias apparet factum fuiſſe ad commodum ipſius Io.
Pauli, & ſi dicatur non potuiſſe patrem id facere admini-
ſtratoris nomine, quia Io. † Paulus erat ſpurius, reſpon- 4
detur ſaltem conſtare de animo patris, qui noluit nocere
filio in eo actu, ſed potius ei prodeſſe, quare inde non po-
teſt probatio alicuius diſpoſitionis in damnum filii, quia
mens repugnat. minus obſtant verba in libris Borgiano-
rum: nam ibi repetita ſunt eadem verba, quæ in mandato
continebantur, videlicet ab ordine, & diſpoſitione etiam,
quę probant eum non ſumſiſſe illum lectū, tanq̄ diſpoſi-
tionem, ſed tanq̄ facultatem diſponēdi, quam voluit ſibi

reſeruare ſi forte placeret, & eas pecunias in alium filium
5 conferret. Non obſtat, q; idem frater Io. Antonius † inte-
ſtatus deceſſerit, quaſi videatur ea tacite, *arg. l. conficiun-*
tur, de iure dot. Nam id non ſufficit tamen pecuniæ, & fa-
cultates fuiſſent Io. Pauli: requiritur enim factum aliquod
Io. Antonii in contrarium, nec ſatis eſt non factum, ex
quibus concluditur pecunias, & fructus fuiſſ. Ioan. Pauli,
quamuis reſoluendos ſub ordinatione, ſi frater Io. Anto-
nius aliter diſponeret, quod ex prædictis factum fuiſſe nõ
conſtat: an vero ex aliis actibus, & contradictione earum
pecuniarum dicatur ille frater Io. Antonius diſponere, a-
lias proponeretur.

Decisio CCCXC.

Cæſaraugustana parochialis, 17. Decembris.

Summaria.

1 *Surrogatio aliquãdo ius dat in ſtatu, & terminis defun-*
cti principalis, ita, vt actio ſpolii competens defuncto, et-
iam ad ſurrogatum transferatur.

2 *Defunctus, ſi nunquam declarauit ſe fuiſſe ſpoliatum,*
an ſucceſſor ob id videatur ius agendi de ſpolio amiſ-
ſiſſe.

3 *Ius tranſmittendi declarationem ſpolii aliud eſt a iure*
tranſmiſſionis actionis de ſpolio.

4 *Spolium etiam aliquando bona fide fieri an poſſit.*

5 *Spolio probato fit condemnatio ſemper a die intruſionis.*

QVamuis in hac cauſſa alias ſupra concluſum fuiſſet,
competere actionem ſpolii Io. Aldon ſurrogato, &
Bernardinum condemnandum eſſe a die intruſionis, ad-
huc tamen placuit cauſſam proponere, vt diluerentur
nonnullæ obiectiones, quæ obſtare videbantur. Domi-
1 ni autem primam deciſionem firmauerunt, quæ † ſurro-
gatio, de qua agitur, dat ius expreſſe in iiſdem ſtatu & ter-
minis quibus erat defunctus, vnde cum competeret a-
ctio ſpolii defuncto, competit etiam ſurrogato. Non
2 obſtat prima ratio, quod defunctus, † nunquam decla-
uerit ſe ſpoliatum fuiſſe, ideo videatur hoc ius amiſiſſe:
nam aut loquimur de declaratione facta in iudicio, & iam
deciſum fuit ſurrogationem valere, quamuis nulla lis
cum defuncto fuerit: aut loquimur de declaratione ex-
tra ius ad id competens, quod competebat defuncto quo
ad actionem ſpolii, nec obſtat, quod ius declarandum nõ
3 tranſeat ad heredes, quia † hic non agitur de tranſmiſſio-
ne iuris declarandi, ſed de tranſmiſſione actionis ſpolii,
& in ſimili not. Rip. in l. ſi vnquam, C. de reuocand. donat. q.
42. in fin. nu. 104. cum ſeq. id procederet, ſi ageretur nunc
actione ſpolii criminaliter, & inde agitur ciuiliter, igitur
actio ſicut in heredem tranſit, ita, & in ſurrogatum, *l. 1.*
4 *C. de actio. emt.* Non obſtat, † quod ſpolium fuerit bona
fide actum, ideo condemnandum, niſi a die motæ litis,
vt per Rot. in non. 4. de reſtit. ſpol. Nam reſpondetur, ſem-
5 per † probatu ſpolio fieri condemnationem a die intru-
ſionis, & hoc ſeruare Rot. *vt in antiq. de reſtit. ſpol. 15.* for-
te, quia præſumtio eſt eum non aliquid ſciuiſſe ſi alienam
poſſeſſionem occupaſſet, vnde ab illo tempore fit conde-
mnatio, Rot. *in non. 411. circa medium.* Quoad tertium,
quod conſtet, de non iure in petitorio falſum eſt in fa-
cto in deductis & informationibus.

Decisio CCCXCI.

Romana compromiſſi. 10. Ianuarii, 1558.

Summaria.

1 *Laudum ab arbitris duobus ferendum, an poſſit vno de-*
functo ab altero ferri, qui ſuperſtes eſt ex conuentione
facultate attributa.

2 *Tempus prolationis laudi, quando inſpiciatur, & quando*
ſubſcriptionis.

3 *Appellari poteſt aliquando ad cautelam, etiam ſi pars*
nondum ſciat pro certo ſe grauatam, idq; in futurum
euentum.

4 *Extrema habilia eſſe debent, ad quæ referenda eſt ſub-*
ſcriptio in laudo.

5 *Facultas vtique competens in laudo ferendo in ſolidum,*
facit, vt vnus vicem duorum ſupplere poſſit.

6 *Cauſſa ſatis cœpta dicitur cum iam in ea lata eſt ſen-*
tentia.

HÆc cauſſa non pendet coram me, ſed fuerat com-
promiſſa in D. Finettum Senen. qui rogauit me, vt
eam proponerẽ: duo autem vertebantur dubia. Primum,
an eſſent attendenda ipſius probatio laudi, an vero ſubſcri-
ptionis? alter † ex arbitris iam mortuus fuerat, & ex vna 1
conuentione tota facultas ſuperſtiti fuerat attributa. Se-
cundo, *an eſſet ſubducenda de medio tempore vacantis ſedis*
Iulii Tertii, & Marcelli II. aut vt de iure communi, aut
vigore motus proprii Pauli Quarti, ita, vt dici non poſſet to-
tum quadriennium ad petendam reſtitutionem in integrum?
Quoad primum omnes vnanimes conſenſerunt. † Vnde 2
tantum reſpicit tempus prolationis non ſubſcriptionis,
Iaſ. l. ſi ita ſtipulas. §. Cryſogonus, num. 15. de verb. oblig. Et
hunc in Curia paſſim eſſe ſtylum, & allegata fuit deciſio
in cauſſa Mediolanen. coram Domino Quiroga, die 26.
Maii, & 9. Iunii, 1557. hincque videmus † ſemper appel- 3
lari quatenus contra, idque ad cautelam, licet pars non-
dum certo ſciat ſe grauatam fuiſſe, debuit tamen cogita-
re eundem caſum poſſe euenire, *l. ſi quis domum, §. idem*
quæſit. ff. loc. Nec obſtat, quod in laudo non videtur cara-
tio, ac in aliis iudiciis, quoad hoc, tamen regulariter in
omnibus æquiparantur, *l. 1. de arbit.* tum præcipue quo ad
lapſum fatalium, & deſertiones appellationum, ac ſimi-
lia. *Bald. conſil. 355. in 5. neg. de compromiſ. in 10 q. principa-*
li, num. 27. Minus obſtat, quod in caſu † præſuppoſito ex- 4
trema non eſſent habilia, ad quem referenda ſit ſubſcri-
ptio, eo, quod mortuus iam alter ex arbitris, *vt per Alex.*
c. præterea, C. de appel. num. 7. Dec. num. 4. Pariſ. conſil. 22.
num. 29. in prin. cum fuerit ſententia lata nondum tamen
ſubſcripta ſit nulla, *vt ait Creſc. deciſ. 1.* Nam ex cõuentio-
ne partium, quia id potuerunt, tributa eſt eadem facultas.
† Nam competebat vtrique, & vnus refert vicem duo- 5
rum, ac ſi ſuperſtites eſſent, vt apparet ex eorum conuen-
tione, & maxime, quia ſubſcriptio videtur potius perti-
nere ad probationem, quæ facilius induci poteſt, etiam
poſt mortem ex conſenſu partium arguitur, *d. eorum, quæ*
tradit Caſſad. l. de renunt. nu. 4. quoad ſecundum, quicquid
dicant Bart. Bald. & Salyc. in l. fin. C. de temp. in integr. reſti.
Bald. de reſcript. pag. 122. nu. 28. dixit vnus ex Dominis re-
ſeruari opinionem Canoniſtarum, vt tempora illa quan-
docunque acciderint de medio ſubducantur, *iuxta clem.*
1. in glo. de reſtit. in integr. propterea motus proprius clare
adimit omnem difficultatem, quæ ob has ipſas, & ſimiles
cauſſas proſequi poſſit, hæc autem, de qua agitur, nondũ
eſſet incepta, quaſi ſit differentia inter cauſſas inceptas,
& alias, vt ex motu proprio detur proſecutio earum cœ-
ptarum non aliarum, tamen reſponſum fuit † cauſſam i- 6
pſam ſatis cœptã eſſe, quia iã lata erat ſententia: & quam-
uis caput reſtitutionis nondũ eſſet petitum, tamen cauſſa
ipſa, & lis inter partes pendebat, deinde motus ꝓprius al-
loquitur iudices etiam non partes, & ita omnia ceſſant:
ſicuti etiam diceretur oportere conſtare de impedimento,
q; fuerit in cauſſa, ne reſtitutio petita ſit, *iux. Dec. Iaſ. l. 4.*
§. quod dicimus ſi quid cant. Aym. conſ. 152 n. 22. & conſ. 179.
num. 9. nec motus proprius concedit reſtitutionem arbi-
trio, & Rota ſemper complectitur æquitatem, niſi cõſtet
clare de malitia, vt & alias deciſum fuit in cauſſa Regien.
coram Caputaquen. 18. Ianuarii, 1557.

Decisio CCCXCII.

Segobien. parochialis de val ſecca, 19. Ianuarii, 1557.

Summarium.

1 *Actor ſuper ſpolio agens, ſi nihil probet, an ſibi remiſſo-*
riam petenti, ea debeat ad partes concedi.

CAuſſa pendebat corã me in tertia inſtãtia † ſuper ſpo- 1
lio, & actor nihil prorſus probauerat, quare petebat
ſibi dari remiſſoriam in ciuitate Neapolitana ſpatio 20.
dierum,

dicrum, examinaueratq; de eos teſtes pro ſummo. Quoniam
autem pars aduerſa dicebat eum nullum habere titulum
ſaltem coloratum, & vna obiiciebat contra eos teſtes:
Domini dixerunt, vt de vtraque re clarius recognoſce-
rem, & poſtea referrem.

Decisio CCCXCIIII.

Hieroſolymitana pecuniaria. Die 24. Ian. 1557.

Summaria.

1 *Verba in mandato inducentia diſpoſitionem, alia ſunt ab iis, quæ inducunt facultatem diſponendi.*

2 *Verba mercatorũ, vbi non ſunt veriſimilia, nõ probant contra tertiũ, licet in ſuis libris reperiantur conſcripta.*

QVoniam frater Ioan. Antonius emens portionem
montis fidei, nomine Ioan. Pauli filii ſui, reſeruaue-
rat ſibi diſpoſitionem fructuum, inde percipiendorum,
mandatumque dederat Borgianis mercatoribus ad eos
exigendum cum eadem reſeruatione, & deinde deſcri-
ptum in eorum rationibus ab ordine diſpenſationis ea-
rum perſonarum, vt amplius dici non poſſent eſſe Ioan.
Pauli, niſi aliud ex parte religionis oſtendatur. Nec ob-
ſtant illa verba, de quibus in puncto, quãdo probata ſunt
eodem modo, prout etiam concepta fuerant in manda-
1 to, & in emtione montis: in quibus tamen Domini † a-
lias reſoluerunt nõ induci diſpoſitionem, ſed facultatem
diſponendi, ꝓpterea ea verba intelligenda ſunt de diſpo-
ſitione vera & effectuali, veluti, quia eas pecunias frater
Ioan. Antonius alteri donaſſet, & in alios vſus expediuiſ-
ſet nulla habita ratione Ioan. Pauli: ſecus hic eſt, vbi tota
permutatio, & depoſitio pecuniarum eſt ad commodum
Ioan. Pauli, iterumque rationes ſemper referunt nomen
illius, vnde eius eſſe præſumantur. *Barto. in l. ſi patronus cauſſa, vt in* ..... *& Alexand. conſil. 139. in 5.* Non ob-
ſtat ceſſio facta a fratre Ioan. Baptiſta, quoniam iſte nul-
lum ius habuit in his pecuniis, vt ipſemet in ceſſione cõ-
2 fitetur, † & verba illa mercatorum, *ita conſcripta*, nec hæc
probant, nec ſunt veriſimilia, non enim probant contra
tertium, quia hæc non pertinent ad mercatorem, *Iaſ. l. admonendi, de iureiur. nu. 81.* præſertim cum fuerint pro-
ducti ab ipſa religione, non etiam continent veriſimilia,
quia cum extitit mandatum ipſius fratris Ioannis Anto-
nii, & inſtrumentum emtionis, vbi reſeruat ſibi ipſi to-
tam facultatem diſponendi, veriſimile non videtur eum
plus mandaſſe mercatori, vt deſcriberet in libro ſuo, præ-
terquam, quod dubitari poſſet, an mortuo fratre Io. An-
tonio potuerit frater Ioan. Baptiſta vti ea commiſſione,
hæc ita ſtatuta fuerunt circumſcripto d. teſtis Bart. quod
adhuc, cum legerem, non in puncto propoſueram.

Decisio CCCXCV.

Inhibitionis die 18. Ianuarii, 1557.

Summarium.

1 *Mandatum de manutenendo decretum, ſed nondum relaxatum, vbi fuerit, an inhibitio fieri poſſit.*

1 PEtebatur inhibitio iuxta formam commiſſionis, † &
quoniam mandatum de manutenendo a iudice, a
quo iampridem fuerat decretum, ſed nondum relaxa-
tum, pars in cuius fauorem lata fuere ſententia, vole-
bat dari inhibitionem, prout ſemper conceditur iuxta
formam commiſſionis, & decretum ſuſpenſum fuiſſe a
iudice, prout moris eſt, & quia deinde in ſententia cõpre-
hendi dicãtur, quę per appellationẽ poſtea ſunt ſuſpenſa.

Decisio CCCXCVI.

Ferrarienſ. paratæ, 18. Ianuarii, 1557.

Summaria.

1 *Parata in flumine, an noua ſit vel antiqua refecta & fulcita, quomodo deducatur.*

2 *Parata conſtructa in flumine neſciente illo, vel illa, cuius eſt ius fluminis, non poteſt obeſſe neſcienti.*

PLura a me fuerunt præſuppoſita in puncto, quæ col-
legeram in diſpoſitionibus teſtium, & vt res Dominis
clarius pateret, fuit mandatum ſingulis dari deſignatio-
nem filiis, & parenti, de qua agebatur: quoniam autem
nunc primum cauſſam proponebam, & ſatis videbam ex
capitis multiplicatione, quæ oriebatur, non poſſe elici
certam totius negotii diffinitionem, petii a Dominis, vt
ſaltem inde curſum aperirem, cui poſt hac inſiſtere debe-
rem. Illi autem materia inter ſe diſcuſſa, viſi ſunt hæc ca-
pita, vt potiora eligere, quæ poſtea ſigillatim certe eſſent
intelligenda. Primo, † *an parata, de qua agitur, fuerit no-* 1
ua, an vero dicatur potius refecta fuiſſe, vetus & fulcita. Se-
cundo, *an Do. Virginia ſit omnino Domina fluminis, ita, vt
abſq; eius conſenſu priuatus nõ poſſit aliquid immittere in flu-
men, vt per Bart. Caſt. l. fluuiũ, de dam. infect.* Tertio, *an ex
eo, q Chriſtophorus habet ius deducedi aquã, ac in illo flumi-
ne fuerunt olim duæ paratæ, licuerit et hanc nouã conſtituere
ſponte.* Quarto, *ex quo mediante hac noua parata vſus ſuo
molendino, & fuit in quaſi poſſeſſione, inde cũ agitur poſſeſſo-
rio, ipſe ante omnia ſit reſtituendus, & reliqua reſeruare in pe-
titorio.* Interim etiã obiter dixerunt eſſe ꝓſuppoſitum in
dubio ſcriptũ, videlicet, † paratam per menſem vnũ man- 2
ſiſſe conſtructam, nihil nocere illi D. Virginię. Nam cum
ipſa ꝓcul abſens eſſet, nec inde argui poſſet ſciẽtia ſua, aut
conſenſus, licet etiã miniſtri ipſius id vidiſſent, & paſſi eſ-
ſent, qua de re tamen alias, ſi opus fuerit, dubitabitur.

Decisio CCCXCVII.

Romana fideicommiſſi de Gracchis, vlt. Ianuarii, 1557.

Summarium.

1 *Dubitationes a partibus propoſita, ſi ita deducantur, vt in iis non conueniant ipſæ partes, reſolutio dubitationũ nulla fieri poteſt.*

FVi ſubrogatus de conſenſu partiũ in hac cauſſa, ꝓpter
abſentiã R. P. D. Epiſcopi Alyſani, P. Antonii Auguſti
nuntio a Sanctiſſ. D. N. ad Regem Romanorum. † Nihil 1
aũt in primo dub. a me ꝓpoſito fuit cõcluſum, quoniam
partes non cõueniebant in dubitationib. de quibus age-
batur: Dñi autem mandarent mihi nonnulla, quæ ſingu-
latim ꝓponerẽ, prout tunc in informationib. ad mei me-
moriam adnotaui, idem autem fere dubium, de quo nũc
ego agebam, fuerat etiam propoſitum a D. Antonio Au-
guſtino die 1. Decemb. & nihil concluſum.

Decisio CCCXCVIII.

Vercellen. attentatorum, vltima Ianuarii, 1557.

Summarium.

1 *Cenſura & attentata renouari poſſunt, niſi aliquid a parte aduerſa in contrarium adferatur.*

NIhil etiã in hac cauſſa fuit terminatũ, quoniam par-
tes extra dubium vagabantur, ſed mandarunt Dñi,
vt in primis † attentata, & cenſuras latas contra Ceruolã 1
reuocarem, niſi quid in cõtrarium oſtenderetur, nec am-
plius dilationibus aduerſarii locum darem.

Decisio CCCXCIX.

Calaguritana vnionis, 17. Februarii, 1557.

Summaria.

1 *Sententia lata ſine iuriſdictione eſt re ipſa nulla.*

2 *Clauſula q̃, & quas latiſſime patet, & omnia fere cõplectitur.*

3 *Appellatio cõmiſſa ab interlocutoria, vel diffinitiua lata ſuper aliquo incidenti facit, vt negotium principale ſit omnino diuerſum a cauſſa appellationis.*

4 *Iudicis iuriſdictio, ſi nõ extendatur ad cauſſã appellationis, an etiã eo caſu non attingat negotium principale.*

5 *Iudex ſententiam, quando fert ex ſecunda inſtantia, id patet ex verbis ipſius ſententiæ.*

PRopoſueram et hanc cauſſã die 24. menſ. ꝑcedentis, &
quoniã erat hora tarda, & q̃ſtio grauis videbatur, rur-
ſus cauſſã paucis in puncto mutatis ꝓpoſui. Agebatur ſu-
per diſſolutione vnionis, fueratq; lata ſententia a partib.
in fauorẽ vnionis pro Capitulo & beneficiatis de Nauar-
rete, q̃ ob non ꝓſecutionẽ appellationis Dñi Chiſſanen.
qui non obſtante deſertione tulerat ſententiam reuoca-
toriam, primo † vnde nunc dicebatur hæc ſentẽtia nulla, 1
q̃ lata ſine iuriſdictione, *iux. clem. ſi appellationẽ, de appel.*

Guido Papa, conſil. 10. num. 3. & conſil. 30. Francx. ex ratione, de appel. colum. 20. Mohed. 239. Paul. 41. Capello. gloſ. 24. 4. contra tamen reſpondebatur, eo, quod fuerat commiſſa cauſſæ appellationis cum clauſula, nec nõ totius negotii principalis, vnde quamuis alias forte ſententia ſuper negotio principali...... *vt eſt in term. conſil. Rim. 114. &*
2 *facit Rota in antiq. 390.* Et quia aderat † etiam clauſula, *quam, & quas, &c.* quæ late patet, & omnia fere complectitur, *vt per Sarken. de infer. reſig. in antiq. 34. num. 4.* Et tamen, quia aduerſarius coram hoc iudice appellationis comparuerat, paſſusque fuerat coram eo agi de meritis cauſſæ, *iuxta Felyn. in cap. cum inter monaſterium, in 8. limitatione, de re iudica. & facit Ægid. 45. 54.* Verum replicatio, quoad primam rationem *ad conſil. vni. 114.* id
3 procedere, † vbi commiſſa eſſet appellatio ab interlocutoria, vel a diffinitiua lata ſuper aliquo incidenti, quibus caſibus negotium principale eſt omnino diuerſum a cauſſa appellationis, ideo iudex tunc certe procedere poteſt ſuper negotio principali, ac in caſu noſtro negotium continet idem, quod appellatio. *Ægid. 236. in fin.* reuer-
4 titur, ideo † ſicut in caſu appellationis nulla eſt iuriſdictio, ita & in negotio principali, ac in caſu noſtro negotium continet idem, quod appellatio, *Ægid. 236. in fin.* reuertitur ideo, & ſicut in caſu appellationis nulla iuriſdictio, ita & in negotio principali. *Mohed. 293.* codemq; fere modo, & ad alia reſpõdebatur, quoniam re vera hoc negotium principale nihil differt ab eo, quod in cauſſa appellationis continetur, quæ omnia maxime confirma-
5 bantur eo, quod † iudex tulerat ſententiam, tanquam in ſecunda inſtãtia, vt ex verbis eius latis clare patebat. Et ad limit. *fol. 28. in d. c.* interdicebatur cum producere, vbi iudex cognoſcit de negotio principali, quod iam trãſiuit in rem iudicatam, tunc enim poteſt cognoſcere conſtituentibus partibus, ſecus in cauſſa appellationis, quia deſinit iuriſdictio, & repugnat expreſſe diſpoſitio dictæ Clemen. *ſi appellationem, cum gloſſ. & Pital. conſil. 3.* vbi igitur iudex adeatur, tãquam ſuper negotio principali, tum poteſt forte admitti limitatio, ac vbi aditur, tanquam ſuper appellatione, quemadmodum in caſu noſtro videbatur facta, nunc mere prodeſt conſors partium d. Clemen. *ſi appellationem, vt tradit Mohed. d. deciſ. 293. in fine,* quoniam autem hic ſumus in vigore, Dominis videbatur ſententiam Chiſſan. hoc ſolo capite eſſe reuocandum mandarunt mihi, vt partibus ſuaderem, vt de meritis tamen cõmiſſa nullitate ageretur alioquin temperamentum aliquod in re propoſita adhiberi debeat. Eadẽ cauſſa fuit etiam propoſita corã D. Auguſtino die 29. Nouemb. 1557. in cuius locum ob eius obſeruantiam ipſe de conſenſu partium fui ſubrogatus.

Decisio CD.

Romana fideicommiſſi de Gracchis, 14. Februarii, 1557.

Svmmaria.

1 *Heredes vocati in teſtamento intelliguntur de filiis, quãuis in vniuerſum non ſuccedant.*

2 *Lata in teſtamentis facienda eſt interpretatio in fauorem heredum inſtitutorum.*

3 *Heredis appellatione non venit particulariter inſtitutus, niſi id ex præſumpta mente teſtatoris proficiſcatur.*

4 *Mens teſtatoris ex hoc ſolo non conſtat, quod heredis facta ſit mentio in teſtamento.*

5 *Particulariter inſtitutum non eſſe heredem ex verborũ proprietate multi Doctores concluſere.*

6 *Verbum heres pro filiis capitur etiam ſi non ſuccedentibus ex ſententia Speculatoris.*

TRes oriebantur difficultates in præſenti cauſſa. Nam dubitabatur, *an Lucretia heres particulariter inſtituta poſſet admitti ad fideicommiſſum Andreæ de Gracchis, qui vocauit heredes Antoniæ cum ipſa Antonia & duos filios maſculos heredes vniuerſales reliquiſſet, & Lucretiam filiam particularem heredem. Prima igitur ratio in fauorem Lucretiæ firmabatur ex doctr. Specu. in lib. de teſt. in §. 1. num. 9.* quæ videtur crebrius eſſe recepta, & in terminis rem decidere, *vt per Bald. l. liberaſti, num. 30. C. de oppo. liber. Alex. in l. quæſdam, §. nihil intereſt, num. 6. de edend. & conſil. 192. num. 2. Guid. Pap. d. conſil. 58. Oldrad. conſ. 13. Ruin. conſil. 158. num. 12. in 3. Quæſ. Ren. c. ip reiun... ver. ſi eodem teſtamento relinquebas, num. 259. & ſequen.* Secundo, *quia tempore quo factus eſt locus ſubſtitutioni Lucretia ſola in filiis Antoniæ reperiebatur,* vnde videbatur locus eſſe doctr. Bald. *l. in teſtamento, in 6. quæſt. num. 12. C. de teſtamen. milit. & Salyc. num. 22. & declarat Aret. poſt Angel. in l. Lucius, colum. 7. verſic. hac tamen dicta limit. de vulgar. & pupil.* Tertio, *quia † heredes vocati in teſtamento intelliguntur de filiis, quamuis non ſuccedant in vniuerſum, ideo comprehenditur etiam Lucretia, Iaſ. in §. etiam ſi parente, num. 28. Alexan. in conſil. 139. num. 1. in 6. Abb. c. in præſentia, num. 25. circa fin. de probat.* Contrarium tamẽ, 1
quo ad duas primas rationes Rota concluſit. Nam, quoad primam ex doctr. Specul. nititur duabus rationibus, quos ipſe refert: altera eſt, † quia in teſtamento, debet 2
fieri lata interpretatio, quam quidem referunt omnes ſcribentes *in d. l. Lucius, de vulga. & ibi Iaſ. num. 24. Corn. l. quoties, de verbor. propriet.* quæ inſtitutos in re incerta non admittit por heredibus paſſim omnes, Aymon. *in l. ex facto, de hered. inſtit. & l. quoties, C. eodem. Afflict. deciſ. 38. Aym. conſil. 186. colum. 2. Socinus in conſil. 134. in princip. Pariſ. conſil. 2. num. 23. 28. & conſil. 16. num. 14. in princip. Bologn. conſil. 25. columna penultima. Paulus Caſtren. l. fin. num. 3. ad Trebell.* hoc enim regulariter eſt, † appel- 3
latione heredis non veniat particulariter inſtitutus, niſi id proficiſcatur ex præſumpta mente teſtatoris *Ayn. conſil. 13. num.... Socin. conſil. 80. num. 9. in ſecundo. Curt. conſil. 62. num. 9. in 6.* Quæ quidem † mens ex eo ſolo non 4
conſtat, quod heredis facta ſit mentio in teſtamento, vti lata ſit interpretatio: nam ita ſequeretur ſemper heredem haberi inſtitutum in re certa, cum hæc conſtitutio non fiat niſi in teſtamento, *l. non codicillum, C. de teſtam.* deinde Docto. ſupra allegati loquuntur etiam ipſi in teſtamento, & tamen communiter concludunt, † ex verbo- 5
rum proprietate particulariter inſtitutum non eſſe heredem. Altera eſt ratio Speculatoris, quia † verbum, *heres,* 6
accipitur pro filiis, quamuis non ſuccedant. Hanc autem rationem, quæ & ſupra relata fuit. Tertio loco noluit Rota in præſenti attingere; ſed in alium diem reiecit, itaque in præſenti non omnino damnauit opinionem Specul. ſed tantum reiecit alteram ex eius rationibus. Quoad ſecundum argumentum, de quo ſupra in fauorẽ Lucretiæ reſpõſum fuit hic non procedere, cũ tempore, quo locus factus eſt ſubſtitutioni, eſſet adita iam hereditas Antoniæ a filiis eius maſculis: deinde id habeat locũ, vbi inſtitutio, & ſubſtitutio facta ab Andrea, inſtitutio autem ab Antonia, quæ diuerſa ſunt, *vt apud Aretin. d. l. Lucius, col. pen.* quoad tertiam Domini mandarunt, vt id alia die ſeparatim proponerem.

Decisio CDI.

Caualicen. pecuniaria, 13. Februarii, 1557.

Svmmaria.

1 *Agens tanquam ceſſionarius Epiſcopi, an ſit audiendus, ex quo alias agitatum inter eos iudicium coram Vicario vrbis exſtet, ex quo fatetur creditum retroceſſiſſe ipſe Ceſſionarius.*

2 *Ceſſio crediti facta, vtrum etiam contingat ipſum fideiuſſorem.*

NOn potuit in hac cauſſa elici certa concluſio, quæ negotium terminaret, ſi quidem dubitabatur, † *an* 1
Dominus Antonius agens tanquam ceſſionarius Epiſcopi Prulletti eſſet audiendus? Ex quo exſtabat iudicium quoddam, alias inter eos coram Vicario vrbis agitatum, in quo in articulis Antonius affirmabat ſe retroceſſo credito Epiſcopi

piſcopi Prullettæ: Rota reſpondit nihil dubitãdum, quin
probetur retroceſſio facta contra Antonium, cum ipſe-
met Antonius id fateatur in articulis: verum id dubium
reliqui, an illa confeſſio facta in his articulis præiudicet,
nunc Antonio agenti contra Dominum Paulum, ex quo
facta fuit a parte impugnata, ſic quoque dubitari poſſe,
2 an† ceſſio crediti facta cõtra Epiſcopum Caualicen com-
prehendat etiam fideiuſſorem illius Domini Pauli, vt D.
Antonius contra eum agere poſſit, *iuxta trad. Bald. in l. ſi vero, & in l. dotalem, ſolut. matrim.* de his igitur poſtea e-
rit agendum.

Deciſio CDII.

Bononien. Monaſterii, vltima Febr. 1557.

Svmmaria.

1 *Regreſſus locum habet, tum demum, vbi beneficium con-
fertur illi, in cuius fauorem fuit reſignatum.*

2 *Reſignatio facta in fauorem, nõ refert, an ſimpliciter fiat,
vel cum clauſula, nec aliter, nec alio modo, cum vtraq;
ſit conditionalis.*

3 *Reſignatio, vbi fit in fauorem certæ perſonæ, regreſſus pro-
pter ceſſum nunquam intrat.*

DVbitabam, *an ſtante regreſſu Bruſchi per ceſſum vel
deceſſum Franciſci Felicis, & ſtante ceſſione ipſius Fran-
ciſci in fauorem Felicis Cærulæ, prout in actu fuerit ex ceſſio-
ne factus locus regreſſui, ita, vt actio ſpolii aduerſus Bruſchũ
non admittatur?* Et Domini reſponderunt, non eſſe fa-
ctum locum regreſſo eo, quod reſignatio Franciſci fuit
1 in fauorem Felicis. † Vnde videtur conditionalis, tunc
demum locum habet, vbi beneficium cõfertur illi, in cu-
ius fauorem fuit reſignatum, cum & Papa ipſe non intel-
ligitur aliter admittere dictam reſignationem, *Io. Paulus
2 deciſ. 102. Caſſad. 3. de renunt. num. 1.* † Nec quicquam re-
fert, an reſignatio ſit in fauorem Felicis ſimpliciter, an
cum clauſula, nec aliter, nec alio modo, quoniam vtroq;
modo eſt conditionalis, *vt apud Ioan. Paul. ſupra,* & Do-
mini dixerunt hoc ſatis tritum in Rota. Regreſſus autem
3 propter ceſſum nunquam intrat, vbi reſignatio fit in fa-
uorem certæ perſonæ; ſed tunc tantum ei fit locus, vbi
ſimpliciter fit pura reſignatio in manibus Papę, vel Ordi-
narii, *Mohed. 341. Put. 6. de renunt.* quod ſi in caſu noſtro
Felix non tantum accept. reſignationem, ſed etiam acce-
ptaſſet poſſeſſionem, etiam id, ſi tempore ſpolii fuiſſet,
tunc dici poteſt nullam actionem Ioan. Franciſci aduer-
ſarius Bruſcum competere, cum Franciſcus amplius in
poſſeſſione eſſet: erit igitur in hac parte facti videndum,
quomodo ſe habeat, & tunc poterit dubitari.

Deciſio CDIII.

Corduben. Cantoriæ vltima Februarii, 1557.

Svmmaria.

1 *Terminis in articulando ſeruatis non dantur dilationes
ad partes.*

2 *Proteſtatio facta, ſi a iudice fuerit reiecta, non eſt rele-
uatoria.*

3 *Malitia petentis dilationem, vbi notoria eſt, conceden-
da eſt nequaquam dilatio.*

1 NOluerunt Domini, †vt darẽtur dilationes ad partes,
quoniam fuerat ſeruatus bene terminus ad articu-
landum, *iuxta deciſ. 2. Caſſad. de dilat.* Et quamuis pars
exponeret, quod inter dies ſex citationis ad articulan-
dum proteſtata eſſet, eum non audire, niſi docto de in-
2 tereſſe, quia tamen† iudex reiecerat hanc proteſtationẽ,
& ille non appellauerat, & poſteaquam fuerat ſeruatus
terminus in tempore, & deinde etiã repetitus, viſum fuit,
3 †non concedendam eſſe dilationem, præſertim, quia
nonnihil conſtabat de malitia petentis eam: Dixerunt
tamen, vt de facto cõcederem ei ſpatium aliquod ad con-
ſulendum iuribus ſuis, quod quidem pollicitus fui omni-
no me facturum.

Deciſio CDIIII.

Neapolitana fraudum, 4. Martii, 1557.

Svmmaria.

1 *Fides teſtis integerrima eſſe debet, quando de probanda
fraude agitur, quæ occulto committitur.*

2 *Lis de filiatione ſuborta hominis ſtatum concernit.*

HÆc cauſſa tota nitebatur depoſitionibus teſtium
contra Gabrielem Capuanum cui ſucceſſerant fra-
tres in hereditate, ideo aduerſus hos teſtes varias exce-
ptiones adferebant, quas dubitaui, *an eſſent admittendæ?*
Quo ad primum, quod ius aliqui exiſtimarent teſtem nõ
omnino repellendum, ſed tantum †de eius fide minuen- 1
dum, eo, quod hic agatur de probanda fraude, quæ oc-
culto committitur....... criminis admittitur in teſtem,
cum aliunde vix veritas probari poſſit, *vt per Alb. c. fin. de
teſt. reg. Aret. conſil. 61. num. 3. Alexan. conſil. 65. in 6. n. 16.*
Et præſertim, quia hic agitur ciuiliter, *vt per Iaſ. in l. fin. §.
4. de condi. ob turpem cauſſam*, tamen maior pars contra-
rium cõcluſit. Nam ſi ea de re conſtat teſtem falſas ratio-
nes deſcripſiſſe, vt obſequeretur parti, æque veriſimile eſt
eum eſſe falſum, & falſum teſtem dicturum alterius cauſ-
ſa, nec enim excuſatur niſi paterno, de quo in dubio, quo-
niam in delictis non admittitur ea excuſatio, *l. ſecus, de a-
ctio. & oblig. Bartol. l. non ſolum nu. 6. de iniuriis.* accedit de-
inde lis, quę ei intercedit cum monitorio† ſupra cauſſam 2
filiationis, & ſic ſuper ſtatu ſuo, dicitur grauis, *Bartol. l.
3. ſeſt. glo. authen. de teſta. §. ſi vero, in verſ. quæſtiones.* Quo-
ad ſecundam exceptionem, ſatis dubitatum fuit, quia &
teſtis videtur particeps fraudis, ac conſcius fuiſſe ſaltem
illius actus, quem videbat tendere in fraudem Ioan. Vin-
centii, cuius erat domus; ſed quoniam reſpondebatur,
non ideo hoc ſibi nocere debere eum inquilinis, ita pa-
ciſcendo rem ſuam agat, & non ſit is copulandus, q[illegible]
mercedem conuentam ſoluit quoduis, deinde locator
velit, vel plus vel minus in ſuis rationibus ſcribat. Quia
tamen res non bene olet, & videtur vterque tam locator,
quam inquilinus non ſcripſiſſe in fraudem Ioan. Vin-
centii, mandarunt Domini, vt teſtimonium hoc ita repo-
nerem. Quoad tertium dixerunt, non eſſe validam acce-
ptationem, cum illi tres teſtes deponunt de vſuris obi-
ter, & ad nihil pertineat ad cauſſam fraudum. *Alexand.
conſil. 41. num. 6. in 4. Felyn. c. inſuper, colum. fin. de teſt.* reli-
quæ exceptiones fuerunt reſeruatæ in alium diem, quo-
niam erat hora tarda.

Deciſio CDV.

Hieroſolymitana pecuniaria. 4. Martii, 1557.

Svmmaria.

1 *Nomen inſcriptum libris mercatorum ipſius filii natu-
ralis, cuius in fauorem pecunia fuit depoſita, an ſuffi-
ciat, vt ius ad illas pecunias prætendere poſſit.*

2 *Religio Hieroſolymitana, an fratris ſui, qui pecunias de-
poſuit in fauorem filii naturalis, tanquam in fraudem
facto depoſito tali, eas ſibi vendicare poſſit.*

ITem fuit firmata omnino certa concluſio, eo, quod ad
horam tardam tempus nõ patiebatur ſingulos Domi-
nos de more votum ferre, & etiam non fuerant ſingulis
datę informationes, tamen primi reſponſales aperte ſen-
tiebant non competere ius Io. Paulo in libris Borgiano-
rum, præterquam in pecuniis ex priuilegiis montium, vt
alias deciſum fuit, † nec enim ſatis iuuat, quod eius nomẽ
ſit inſcriptum, & nomen Religionis in corpore rationem
eorũdem, q̃ cum referant nomen Io. Antonii idem eſt ac
religionis, quæ ei ſucceſſit: deinde id ꝓcederet, ſi lis tantũ
eſſet inter Io. Paulum, & mercatorem, tum enim inſcri-
ptio libri prodeſſet. *Bart. l. ſi patronus, C. com. vtr. iud. nu. 6.*
† At hic concurrit etiam religio, quæ petit eas pecunias, 2
tanquam in fraudem traditas a fratre Io. Antonio in fa-
uorem filii, quod ei non licuit. *Bart. l. 1. C. de non. vbi A-
lexan. Iaſ. l. 6. de vulg. Deci. conſil. 311.* & ſententia hæc ſatis
videbatur aliis placere.

Decisio CDVI.

Romana fideicommiſſi, 9. Martij, 1557.

Svmmaria.

1 *Heredes in teſtamento nominati, aliquando ſoli filii dicuntur, aliquando & alii etiam extranei.*

2 *Mentione facta filiorum in inſtitutione, in ſubſtitutione verbum heredibus, de filiis venit intelligendum.*

3 *Teſtatorem voluiſſe antep̄onere per teſtamentum in inſtitutione heredes extraneos ſuis non eſt veroſimile.*

Reliqua pars dubii, quæ omiſſa fuit die 14. Februar. in
1 hac cauſſa hodie a me fuit propoſita, videlicet, † *an
heredes Antonia vocati in teſtamento, intelligeretur tantum
de filiis nulla habita ratione, quomodo ſuccederent, an vero
de heredibus, qui omnino ſuccederent, an vero de heredibus in caſu noſtro?* Atque ita Lucretiam inſtitutam in re
certa eſſe admittere circumſcripto, tamen concurſu
perſonarum aliarum, ſi quæ ſorte adeſſent, ratio præci-
2 pua ea fuit, de qua Bart. Caſtren. Socin. & Iaſ. *in §. etiam ſi
parente, nu. 29.* quod ſupra, † vbi in inſtitutione facta eſt
mentio de filiis, tunc in ſubſtitutione etiam verbū here-
dibus intelligitur de filiis, ne videatur teſtatorem prætu-
liſſe extraneos heredes ſubſtitutis extraneis heredibus
filiis, *& ſequitur Cœpol. l. hac edi. appellatione, de verb. ſignific. num 3. verſ. item ponit, & declarat optim. Caſtren. d. §. etiam ſi parente.* Quidam dubitauerunt eo, quod in quæ-
ſtione noſtra fuit ſubſtituta Antonia, ac eius heres, quæ
3 cauſſa videtur eſſe de ſimili exemplo Doctorum, ſed ta-
men omnino eſt eadem ratio, ſi quidem † non eſt veriſi-
mile Andream teſtatorem anteponere heredis extra-
neos Antoniæ heredibus extraneis filii ſui. Igitur dicen-
dum eſt, eum fuiſſe de filiis tantum Antoniæ, & quia re-
plicabatur ergo, ſi filii Antoniæ præmortui eſſent, aut il-
la eos exheredaſſet, hæc ſubſtantia eueniſſet: Reſponſum
fuit hunc caſum non accidiſſe, ideo in eo nobis non eſſe
laborandum.

Decisio CDVII.

Hiſpalen. beneficiorum, 9. Martii, 1557.

Svmmaria.

1 *Papa poteſt Comiti concedere priuilegium durante vita præſentandi ad certa beneficia, ac ſi eſſet fundator vel dotator.*

Et an hoc priuilegium extendatur ad beneficia vacantia in menſib. reſeruatis ex regula reſeruatoria octo menſium, num. ſeq.

2 *Iuris fictione Papa concedens priuilegium Comiti præſentandi ad beneficia, tributum videtur iuſpatronatus.*

1 Conceſſum fuerat Comiti de...... Priuilegium † à
Papa valde amplum, vt durante eius vita haberet ius
præſentandi ad certa beneficia, proinde ac ſi eſſet ex fun-
datione, & dotatione cum aliis clauſulis ampliſſimis, eoq;
Comes dicebatur expoſuiſſe 250000. ſcutor. in erectio-
ne eccleſiarum hoſpitalium, & quotidie etiam exponere
2 † cum vero poſtea audiuiſſet caſus vacationis vnius ex
beneficiis in menſe reſeruatum, & Comes vnum præſen-
taſſet, alteri prouidiſſet, Papa dubitatum fuit, an eſſet lo-
cus priuilegio ob regulam reſeruatoriam octo menſium
Pauli Quarti: vix autem a me propoſita cauſſa in Rota,
Domini aliquot dixerunt, hunc caſum in terminis alias
concluſum fuiſſe in fauorem priuilegii Comitis, *vt apud
Mohed. 350. Put. 3. in 2. lib. & in addit. Sarnen. ad regu. de
annal. quæſt. 27.* mandatumque mihi, vt deciſiones illas
colligerem animaduerteremque, an ad rem facerent, ac
parti oſtenderent, poſtea, ſi quod dubium ſupereſſet, pro-
ponerem rurſus: interim vero omnes inclinare videban-
tur in fauorem priuilegii, vt ſecundam regulam nō com-
prehendat, cum ad eum non ſpectent, quæ ſunt iuris pa-
3 tronatus. *Rot. in num. 332. Lap. alleg. 96. Curt. de nou. patro. verſ. competens, q. 24.* & quamuis † videretur hoc tantum,
niſi in priuilegio, tamen id fingi a Papa, ac ſi eſſet ex fun-
datione, quod & probauit, *& facit conſil. Socin. primum, num. 10. cum ſequen. in 1. Ruin. conſ. 86. num. 14. in 3.* ſed hæc
obiter tantum dicta fuerunt.

Decisio CDVIII.

Neapolitan. pecuniaria, 9. Martii, 1557.

Svmmaria.

1 *Fides teſtium licet diminuta ſit, non tamen omnino facit ob id teſtem repelli a teſtimonio.*

2 *Teſtes in cauſſa ſe habentes, vt fautores ſunt plurimum ſuſpecti, & ex hoc illorum teſtimonium labefactatur.*

Quoniam exceptiones circa perſonas teſtium alias a
me propoſita, die 4. ſuper eodem incluſæ nō potue-
runt tunc omnes a Dominis diſcuti, ſed tres reliquæ fue-
runt poſtea agendæ, hodie cum eſſet Rota inculcata in
materia recens in animos dominorum illos ꝓpoſui, qui
reſponderunt quoad quartum, iuxta ordinem alias pro-
poſitum, eam nihil obſtare, quia ſuperueniens in haben-
tes nō repellit teſtem, qui iam pro teſtimonio dixit Dec.
conſil. 163. eodem modo circa quintam ſtatuerunt, ex quo
non debet teſtis ſane reiici. *Roman. conſil. 186. num. 8.* quo-
ad ſextā aūt quamuis aliqui ſentirent, multū ea ca† dimi- 1
nui de fide teſtium, non tamen prorſus eos repellendos,
Felyn. c. cum nobis, de teſt. Rot. in nou. 152. de appel. tamen,
quia aduerſarius dicebat, † teſtes nominatos in hac exce- 2
ptione ſe geſſiſſe, vt fautores in cauſſa remiſſoriæ, cum ab
eis remiſſio vigeret, viſum eſt hinc colligi perſpicuum
indicium ſummæ affectionis eorum erga cauſſam, quæ
labeſactat prorſus eorum teſtimonium: hoc ergo tamen
maturius ex facto ipſo intelligā, & ſi ita res ſe habeat, ad-
mittam omnino vltimam exceptionem, & teſtes hos vl-
mos repellam.

Decisio CDIX.

Salamantina beneficiorum de los ſantos, 14. Martii, 1557.

Svmmaria.

1 *Regula, de impetrandis beneficiis familiarium, an habeat locum in beneficio litigioſo.*

2 *Beneficia vacantia in Curia comprehenduntur ſub regula de impetrandis beneficiis familiarium prælatorū.*

3 *Beneficium litigioſum, an dicatur reſeruatū, poſito, quod Papa conferens tale beneficium tollat litigium.*

Dubium in eo præcipue vertebatur, † *an regula de im- 1
petrandis beneficiis familiarium habeat locum in bene-
ficio litigioſo. ſi quidem cōſtabat Didacum Capoda tempore,
quo erat familiaris, habuiſſe literas exſecutoriales ſuper hu-
iuſmodi beneficio, ſed quoniam deceſſerat, deinde a familia-
ritate, antequam moreretur, non videbatur probari neceſſa-
rio eum obtinuiſſe, hoc beneficium tempore familiaritatis, li-
cet tempore mortis eſſet in poſſeſſione illius.* Concluſum fuit
regulam comprehendere beneficia litigioſa duplici præ-
cipue ratione. Primo quia, *vt refert Sarnen. in d. regul. q. 8.*
excipitur tantum caſus ſubrogationis, in quo conſenſus
Cardinalis non requiritur, ſed collitigans admittitur iu-
re ſubrogationis, ob rationem particularem, de qua ibi
Sarnen. quia etiam ſentit tunc collitigantem non admit-
ti, vbi ſurrogationis auxilio non vteretur, itaque in aliis
caſibus non admittitur regula generaliter, quæ inſtituta
fuit in prærogatiuam Cardinalium, ac fauorem illorum.
Altera eſt ratio, † quia regula procedit etiam in beneficiis 2
vacantibus in Curia, quia nulla datur maior reſeruatio,
qua ex re apparet præualere hoc caſu priuilegium Cardi-
nalium reſeruatione Papæ, quæ ad hunc caſum non ex-
tenditur, *vt per Sarnen d. reg. 4. q. 15.* Non obſtat, ꝙ † be- 3
neficium cum ſit litigioſum, dicatur reſeruatum: nam, vt
modo dicebam, hæc ratio hic non attenditur, deinde et-
iam in terminis huius regulę, vbi familiaris moritur Car-
dinalis conſentit tantum in fauorem alicuius, ceterum
Papa ipſe confert beneficium, ex quo collatione facta, a
Papa tollitur vitium litigioſi, cum per appoſitionem ma-
nus Papæ vitium purgetur.

Deci-

Deciſio CDX.

Cauallicen. Roman. pecuniaria. 14. Martii. 1557.

Svmmaria.

1 *Ceſſio aduerſus debitorem facta non comprehendit fideiuſſorem eius qui diuerſa perſona eſt a principali.*

2 *Obligare ſe pro aliquo qui non eſt ſoluendo nemo ex veroſimili coniectura velle præſumitur.*

CVm Epiſcopus Ponzetta ceſſiſſet D. Antonio credi-
tum, quod ſibi competebat aduerſus Cauallicen. &
ceſſiſſet bonis, fuiſſetque Oeconomus, quidam conſtitu-
tus, qui inter creditores bona diſtribueret, & pro eo fide-
iuſſiſſet D. Paulus Stenichius, dubitatum fuit a me in vi-
gore ceſſionis ſibi factæ, an poſſet Antonius agere con-
1 tra Paulum fideiuſſorē Rota reſpondit, non poſſe, † quo-
niam ceſſio aduerſus debitorem facta non comprehen-
dat eius fideiuſſorem, qui diuerſa perſona eſt, *Bal. Innoc.
& Alex l. ſi vero. ſolut. matr. Alber. l. venditor actionis, de he-
red. vel act. Specul. de ceſſio. art. 29. vbi Ioan. Andr. & Alb. de
rub. C. de hered. vel act. col. pen. Cuman. 183. Iaſ. in l. non quo-
modocunque. §. qui cauſſam. de leg. 1. Iac. de Aren. in tractat.
de ceſſ. art.* .... Quæ opinio non communis, & proce-
dit, quando creditor credit ſpecialiter certum debitum
aduerſus aliquem, multo magis admittendum eſt in caſu
noſtro, vbi Paulus non fideiuſſit ſpecialiter pro debito
competenti in fauorem Ponzettæ, ſed generaliter pro
omnibus fructibus adminiſtrandis in œconomia: aliqui-
bus dubium mouebatur id, quod tempore ceſſionis fa-
ctæ Epiſcopus Cauallicen. iam erat admiſſus in capitulo
2 Odoardus, † vnde veriſimile non eſt Antonium voluiſſe
ſuſcipere obligationem aduerſus Cauallicen. quem vide-
bant non eſſe ſoluendo, ſed reſponſum fuit verba inſtru-
menti eſſe clara, quæ tantum referunt, ſed ad dictum Ca-
uallicen. ideo ceſſio ad alios nō eſt extendenda, & quam-
uis ita cogitaret, hoc tamen non ſufficit, nec debet aliis
præiudicare dictum fuit, etiam factum fuiſſe retroceſſio-
nem, ſed quoniam hoc erat extra punctum, nihil in hoc
fuit firmatum, ſed tamen ex priori ratione concluſum
non competere Antonio actionem aduerſus D. Paulum
fideiuſſorem.

Deciſio CDXI.

Pampilon. beneficii de villa franca. 18. Martii. 1557.

Svmmaria.

1 *Simonia realis commiſſa, & obiecta an reſcindat ſententiam iam latam.*

2 *Realis ſimonia admiſſa per aliquem parit inhabilitatem ad beneficia obtinenda non tamen ad iam obtenta, in quibus non fuit admiſſa ſimonia.*

3 *Simoniaca fraus alicui obiecta qui de ea antequā obiiceretur abſolutus fuit a Papa, non impedit rata eſſe quæ ab eo geſta fuerunt.*

LAta iam fuerat ſententia ab alio Iudice, & nūc coram
1 me obiiciebatur de † reali ſimonia cōmiſſa, ob quam
reſcindere tentabant ſententiam, ideo dubitaui, an ex a-
ctis conſtaret de tali ſimonia, quæ obiicitur, quæ nō fuit
commiſſa ſuper hoc beneficio, de quo agitur, verum ſu-
per alio, & ante litem cœptam, quæ inde vertitur, ideo
2 quamuis † ex ea dici poſſet, eum inhabilem effectū quo-
ad beneficia obtinenda, non tamen aliis beneficiis idem
obtentis, ſuper quibus non fuit verſata ſimonia. Et ita
procedit extrauag. *cum deteſtabile, vt per Felyn. in c. de ſi-
mon. in d. verſic. ſimoniacus. Pariſ. conſil. 29. in 4.* Secun-
do quoniam antequam ei obiecta fuit hæc ſimonia, pro-
3 ut inde opponitur † ille impetrauit iam abſolutionem
a Papa de qua in actis, vnde geſta ab eo ſubſiſtere recte
potuerūt, *vt in c. pia, de excep. in 6.* nec dicatur nō valuiſſe
reſeruationem ab eo tanq̄ ab excommunicato impetra-
tam, *vt in c. 1. de reſcrip. circa princ. de offic. deleg.* videlicet,
vt concedatur, etiam id forte procedere, vbi opponitur
& exceptio, tamē cum in caſu noſtro fuerit iam impetra-
ta abſolutio, dubia prorſus ceſſant. *Creſcen. 223.*

Deciſio CDXII.

Vercellen. moderat. inhibit. 18. Martii. 1557.

Svmmaria.

1 *Cautione præſtita a parte venient inhibitiones moderandæ, maxime cum illa præſtita ſit in vim commiſſionis aduerſariorum.*

2 *Commiſſio ita ordinari a parte poteſt, vt habita cautione cetera firma perſiſteret ſine præiudicio legitimæ exſecutionis.*

3 *Rota nō ſolet decernere exſecutionem niſi habita cognitione iuſtitiæ cauſſæ.*

PRopoſui dubium, quod ſummatim complectebatur
totam fere ſeriem cauſſæ, vt ſcirem, *an eſſent moderan-
dæ inhibitiones in fauorē Rainerii ad dandum mandatum
de manutenendo, aut his omnibus diſcutiendum negotium
principale:* Domini reſponderunt vnanimes moderan-
das eſſe inhibitiones variis de cauſſis, † ſed præcipue, quia 1
Rainerius reperitur nūc cautionem præſtitiſſe iuxta cō-
miſſionem impetratam ab eius aduerſariis, cui cum ipſi
acquieuerunt, non poſſunt obiicere prima attentata, quæ
prætenduntur ab illo commiſſa, quoniam ea nō tantum
fuerunt ab auditore reiecta, verum etiam ea ipſa negle-
xiſſe videntur, cum paſſi ſunt † ea commiſſione concedi
illi, vt præſtita cautione cetera ſtarent ſine præiudicio le- 2
gitimæ exſecutionis: & quoniam dicebatur dominum
Raynerium ſibi præiudicaſſe in vltimis commiſſionibus,
vbi tranſtulit exſecutionem in Rotam, cum † Rota nun- 3
quam decernere exſecutionem ſoleat niſi habita cogni-
tione iuſtitiæ cauſſæ, reſponſum fuit illas commiſſiones
non transferre exſecutionem niſi quatenus cautio, de
qua tūc agebatur, fuiſſet legitime præſtita, quo caſu man-
datur, vt procedat prout in his: verum cū cautio illa ha-
betur, & Raynerius ea non vtitur, nec vti poſſet, ſicque
exſecutio facienda a Rota, reſpiciebat tātum illud emer-
gens quod poſtea aliter cecidit. Ex his itaque ſtatuerunt
domini melius eſſe partes moderari tātum inhibitiones,
exſecutionē autem relinquere faciendam iudici ad quem
ſpectat, nec debere eam diuidere aut adiudicare fructus,
aut ſimilia, quoniam hæc omnia ſpectant ad A. C. qui vi-
debit quomodo, & qua parte hæc ſunt exſequenda iuxta
decretum ab eo alias factum.

Deciſio CDXIII.

Pampiloten. matrimonii, ſeu profeſſionis. 23. Maii 1557.

Svmmaria.

1 *Per contradictas proceditur, vbi ſæpe monitus principalis etiam per literas poſt lapſum aliquot menſium non comparet, vel non reſpondet.*

2 *Matrimonii validitas vel non cum in arduum cadat, & maxime conſiderabile plerunque ex teſtium depoſitione dependet.*

QVoniam † procedebatur per contradictas, eo quod 1
procuratores conſtituti non voluerunt acceptare,
& iam fuerunt elapſi plures menſes, & principales potue-
runt etiam admoneri ab agentibus eorum, & familiarib.
in Curia. Quinimo retulerunt mihi iidem ſe iam ſæpius
ad principales ſcripſiſſe, & ſibi nihil vnquam reſponſum
fuiſſe, idcircoque ſe nolle in hac cauſſa immiſcere, ſtatui
cum altera pars maxime vrgeret, & iam lapſi eſſent tres
mēſes, proponere cauſſam circa caput validitatis profeſ-
ſionis, † & quoniam res eſt maxime ardua, & pendet a de- 2
poſitionibus teſtium, quod deinde a me factum fuit, qui-
bus auditis dixerunt, aliunde probari iam & meum, ne-
que poſſe ſuper hoc capite præiudicare reſeruata diſcuſ-
ſione validitatis matrimonii in aliud tempus.

Deciſio CDXIIII.

Cauallicen. decimarum. 23. Maii. 1557.

Svmmarivm.

1 *Laudū in decimarum comprobatione an ſuffragetur vel obſiſtat.*

1 MAgis inclinabant domini, † laudum nihil obſtare Celeſtinis. Et ita dixerunt aliqui ſenſiſſe etiam Rotam die 16. Nouembris, 1556. coram D. Anto. Auguſtino, ob cuius obſeruantiam ego ſubrogatus fui. Attamen nihil fuit firmatum, quoniam cũ non remiſſoria Inſulanorum adiuiſſet, iuſſum fuit commodius eſſe, vt ea inſpiciatur an aliquid probet, aut ſi forte ex diſpoſitionibus illis laudum hoc declarari poſſit, aut alias circa laudum tantum dubium proponatur, quoniam multipliciter Celeſtini id prætendunt impugnari poſſe.

DECISIO CDXV.

Hiſpalen. beneficiorum. 23. Maii. 1557.

SVMMARIVM.

1 *Regula reſeruatoria octo menſium, an habeat locũ contra Papale priuilegium conceſſum, de præſentando in vim patroni.*

QVoniam verba priuilegii non erant data omnibus dominis, noluerũt quicquam firmare. Non dubita-
1 bãt autem cum † regula reſeruatiua nõ haberet locum in priuilegio ſimplici, ideo de hoc quærendum non eſſe dixerunt, ſed vt poſt hac proponerem dubium huiuſmodi videlicet, *an regula reſeruatoria octo menſium Pauli Quarti comprehendat beneficium, de quo agitur, & detur copia priuilegii Comitis.*

DECISIO CDXVI.

Salamantini beneficii de Babilla fonte. 28. Martii, 1557.

SVMMARIA.

1 *Familiarem eſſe alicuius prælati per depoſitionẽ teſtium, an ſufficienter probetur.*

2 *Cardinalium familiares deſcripti in matricula. ſi inter eos non reperiatur deſcriptus, qui ſe dicit familiarem, an ob id non ſit habendus pro familiari.*

DVbitabatur *an teſtes probarent familiaritatem Garſiæ de Aluaro?* Et data copia depoſitionum, domini di-
1 xerunt, † ſatis probari præſertim ex primo, 4. & 5. & aliis etiam, & in hoc nulla fuit difficultas. Intellexerũt autem hoc circumſcripto Rotulo, de quo obiiciebatur, quoni-
2 am de hoc alias ageretur, ſi quidem † prætendit Vicarius omnes familiares Card. ibi reperiri deſcriptos, & hũc non nominari inter eos. Item etiam circumſcripto tempore, quo permanſit familiaris. Dixerunt etiam mihi, vt diligẽter inſpicerem, quomodo ſe haberet interrogatorium 18 & an tempus quatuor menſium eſſet recte articulatũ. Nam licet in examine videantur recte deponere, quia tamen referunt ſe ad tempus, de quo in articulo ſine interrogatorio, ideo hæc ſunt conſideranda.

DECISIO CDXVII.

Barchinonenſis anniuerſariorum. 28. Martii, 1557.

SVMMARIA.

1 *Nullitates obiecta contra compulſorialium proceſſum ſi friuolæ ſint merito reiiciuntur, vt inutiles a iudice.*

2 *Vicarius, qui compulſoriales concedit, legitimam debet habere poteſtatem eas concedendi.*

3 *Regularis Canonicus ſine licentia ſpeciali ſui ſuperioris non poteſt idoneus eſſe, vt concedat compulſoriales.*

1 FVerant propoſitæ † variæ nullitates contra quendam proceſſum compulſorialium ad impugnandum eius fidem. Omnes autem fuerunt reiectæ tanquam friuolæ duabus exceptis, de quibus dixerunt ſeorſum agendum eſſe. Altera eſt, *an ſcriptura extracta ex illo archiuio . . . . & Notario plura inſtrumenta in hac eadem cauſſa ſumſerint, & alia concurrant, quæ ſimul in dubio alias proponendo colligam.* † Altera eſt circa perſonã Vicarii compulſoris, *an*
2
fuerit legitima cum & coram domino Rcomano. Domini
3 dixerunt † Canonicum regularem abſque licentia ſuperioris non videri idoneum compulſorem, nũc vero cum productum fuerit inſtrumentum quo conſtat hũc compulſorem iam fuiſſe electum Vicarium generalem, & tũc temporis Vicarium eſſe videndum erit, *an hoc ſufficiat*, ceteræ nullitates committuntur ex vniuerſalibus, de quibus in informationibus.

DECISIO CDXVIII.

Vercellen. Canonicatus. 18. April. 1557.

SVMMARIA.

1 *Attentata facta in partibus ob non idoneam præſtitam cautionem, an ſint nulla. & ob id cenſura etiam illata.*

2 *Pars ſi in ſuſpicionem venit cauſſam protelare, vt defatiget aduerſarium in petitis non eſt audienda.*

CVm ſuperioribus diebus mandaſſet Rota, vt mandarem inhibitiones in fauorem Raynerii atque ita eas 1
eſſe moderatas: petebat nunc capitulum primo, vt reuocarem, & vt declararem † attentata ac nonnulla alia acta, quæ fuerunt facta in partib. de anno 1555. ob cautionem non legitime præſtitam, & conſequenter declaratã cenſuras eſſe nullas, quæ tunc fuerũt latæ contra Ceruolam, vt alias coram me deciſum fuit in hac eadem cauſſa, *die 9. Octobr. 1557.* Secundo petebat, vt poſt moderatas iam a me inhibitiones inciperent, nunc cognoſcere ſuper negotio principali, prout etiam alias concluſum fuit poſſe cognoſci coram Dom. Rcomano in hac eadem cauſſa, *die 21. Octobr. 1555. & deciſ. Aſſlict. 131.* Raynerius reſpõdebat, nihil omnino agendum eſſe donec capitulum pareret mandato de manutenendo, quia hic actionibus quærebat eum vexare inique. Propoſui cauſſam in prima 2
audientia poſt alios. Et quamuis ſtricto iure rationes capituli viderentur admitti poſſe, tamen quia magna erat ſuſpicio, hæc omnia requiri a Capitulo, vt diutius fatigaret Raynerium, nec ſineret eum ad mandatum, de manutenendo peruenire, mandauit mihi ne capitulum his in rebus audirem, donec omnino paruiſſet cum ſcirem de decretis Rotalibus, & amplius non indulgerem vllis capituli propoſitionibus, niſi ab eo omnia prius ex decreto Rotæ eſſent impleta.

DECISIO CDXIX.

Hieroſolymitan. pecuniaria. 20. April. 1557.

SVMMARIA.

1 *Pecuniæ regiſtrata in libris mercatorum cuius eſſe præſumantur, an patris, vel filii qui erat pupillus, & nequaquam induſtrioſus.*

2 *Caualleriatus quomodo probetur ex filii pecuniis nõ patris emtus fuiſſe.*

QVærebam, *an pecuniæ, de quibus in libris mercatorum præſumerentur fuiſſe † fratris Ioan. Anto. an vero Ioan.* 1
Pauli filii eiuſdem. & tunc pupilli. & præſertim partita quadam caualleriatus venditi pro ſcutis 825. prout in ea reſponſum fuit, pecunias de quibus in partitis præſumi fuiſſe profectas a Patre Io. Ant non ſolum, quia filius tunc erat pupillus, & non induſtrioſus iuxta gloſ. & Doct. in l. cum oportet. C. de bonis quæ lib. Corn. conſ. 247. in 3. Sarn. conſil. 81. in 4. verum etiã, quia ex libris ipſis mercatorũ in nonnullis partitis apparebat varias pecunias depoſitas fuiſſe a Patre ipſo ſcribendas. Tamen nomine filii: quoad † Caualleriatum dicebatur, 2
ipſam pecuniarũ receptionem prouiniſſe ex re filii, quoniam officium quod venditum fuit erat ipſius filii, ideo ceſſat hæc præſumtio de pecuniis patris, aut aliunde. Hæc eſt alia quæſtio, & aliqui ſentiebãt, teneri religionem clarius probare intentionem ſuam, qua potuit hoc officium ei eſſe donatum a Papa. Imo ſupplicatio ipſa officiũ titulo donationis eſt concepta, ſed plures contra, quoniam a communiter accidentib. emuntur officia, quo caſu præſumitur, & hoc ipſum emtum pecunia paterna *iuxta dictam legem cum oportet.* Dixerunt ergo diligenter perquirendum eſſe in libris datarii, indeque apparebat, an fuerit vere venditus, an emtus, & a quo.

DECISIO CDXX.

Turuiſina matrimonii. 20. Aprilis. 1557.

SVM-

SVMMARIA.

1 *Matrimonium negatum eſſe contractum per verba de preſenti ex parte mulieris, an poſſit per teſtium depoſitiones probari.*

2 *Teſtium depoſitiones formiter Rota Auditoribus in cauſſis matrimonialibus tradi debent.*

ERat lis inter Ioan. de Caluis, & Margaritã, quoniam
aſſerebat Ioannes contractum fuiſſe matrimonium
inter eos per verba de pręſenti, & cum lata fuiſſet ſenten-
tia Venetiis in fauorem Margaritæ, pendebat inde ap-
pellationis cauſſa coram me, quare primum dubitaui,
1 † an ex teſtibus probaretur matrimonium inter eos con-
tractum ſaluis exceptionibus: nihil autem fuit conclu-
ſum, quoniam res continere videbatur aliquid difficul-
2 tatis, *in not. in c. ex parte, de ſponſ.* † Vnde voluerunt Domi-
ni, vt eis formiter traderentur verba omnia teſtium cir-
ca hoc caput, & ſi quid aliud huc pertinet, quod obtuli
me in alia audientia accurate facturum.

DECISIO CDXXI.

Cauallicen. diſſolutionis vnionis, 27. Aprilis, 1557.

SVMMARIA.

1 *Compoſitio in controuerſia mota fieri non poteſt vna partium nõ habente a ſuo principali mandatum ad id faciendum.*

2 *De ſententia reuocatione, quando agitur pars, ſi audiri velit, de iure eſt audienda.*

CVm fuiſſet a me ſuperius bis aut ter dubitatum, *an ſententia Dom. Cheſſanen. poſſet defendi ex capite iuriſdictionis, cum ei obſtaret clem. ſi appellationem, de appell.* Et
Domini mãdaſſent, vt ſi fieri poſſet, cauſſam compone-
1 rem, † retuliſſemq; rem non potuiſſe componi eo, quod
altera pars ad ea mãdatum non habebat, quæ in hoc per-
agendo non erant neceſſaria, dixerunt, vt dubium in eo
concluderem, an in caſu, de quo agitur cauſſa appellatio-
nis, & negotium principale ſit idem, quod quidem a me
factum fuit, & cum bis tractaſſet pars inculpatorum, vt in-
formarem ſuper hoc dubio, tandem id propoſui altero
etiam informãte, & res Dominis viſa fuit ſatis clara, vide-
licet, idem cenſeri negotium ad effectum, de quo agitur
2 *Ægid. 236. in fin. & 117.* † quia tamen agitur de reuocatio-
ne ſententiæ auditorum, ſi pars vult audiri, ſuper aliquo
capite audiatur.

DECISIO CDXXII.

Salamanti. beneficii de los Santos, 27. April. 1557.

SVMMARIA.

1 *Gratia an ſubreptitia dicatur nõ facta mẽtione in ea eorum, quæ ad id videntur requiri.*

2 *Papa egre concedit gratias vergentes in præiudicium alicuius Cardinalis.*

3 *Clauſula, dummodo Cardinalis conſentiat, preſeruat ius Cardinalis.*

4 *Clauſula gratificationis poſita in gratia alicuius Cardinalis iuris fictione facit illam anteriorem aliis impetratis.*

5 *Concurrentibus gratiis duabus, quæ validior eſt præualet, extincta imbecilliori.*

6 *Pura gratia non dicitur ea, quæ a conſenſu alicuius prælati, vt Cardinalis, vel alterius dependet.*

7 *Commenda acceptata vigore gratiæ a Cardinale, cum ius in ea iam habeat quæſitum perfecte, non poteſt a ſe abdicare ſine conſenſu ſuperioris.*

QVoniam hæc cauſſa fuerat, a me præteritis menſi-
bus ſæpius propoſita, & nihil vnquam certi ſuper
hoc capite firmatũ, ſtatui nunc diſtinctius de ea Domi-
nos conſulere, vt ſcirem omnino, *an gratia Alphonſi poſſet canonizari ſtante commenda Card. facta eadem die, cum clauſula gratificationis, & aliis, de quibus in dubio: pro cuius clariore deciſione viſum fuit Dominis, rem in 4. capita di-*
1 *ſtinguere?* Primum fuit, † *an gratia Alphonſi dicatur ſubreptitia, quia in ea non eſt facta mentio de gratia Cardin. ſed potius preſeruat cauſſam, cum ſit conceſſa accedẽte illius conſenſu, quo caſu non dicitur ſurreptitia Ægid. 729 ver. quod dicendum, Beroal. c. ſuper literis, de reſcript. in 1. lectura, nu.*
47. † Verum etiam, quia æque conceſſurus erat Papa hãc 2
gratiam, facta, aut non facta mentione commendæ Car-
din. ex quo ſecundum eius conſenſum vult neceſſarium
in hac gratia Alphonſi, vnde excluditur ſurreptitio. *Lap. alleg. 89. num. 6. & ſeq. Felyn. in c. ſuper literis. de reſcript. nu. 13. Pariſ. conſil. 82. in 4. num. 35.* Secundum eſt, *an c. ſi tibi, de preben. in 6. obſiſtat gratiæ Alphonſi?* Et reſponſum fuit
non obſtare, & præcipue ob illam † clauſulam dummo- 3
do Cardinalis conſentiat, quę præſeruat ius Card. & nihil
vere tribuit Alphonſo nolente Cardin. Nec etiam pro-
bibet illud tex. quominus facta prouiſione pura in fauo-
rem alterius ſub modo aut conditione, præſertim quan-
do hic modus pendet a voluntate primi prouiſi, & Doct.
quia aliter videntur ſentire loquuntur, aut in ſecũda gra-
tia pure facta, aut id affirmant ratione ſubreptionis, *vt per Franciſ. d. c. ſi tibi, num. 10. 14.* quæ ſubreptio ceſſat in
caſu noſtro: addebatur & alia ratio, quod hic non cõſtat
gratiam Card. fuiſſe anteriorem, vnde non eſt locus, *d. c. ſi tibi.* Item quod ille text. non habet locum in Papa, *vt ſentit Abb. c. accedens, de preben. num. 3. & in cap. pen. de poſtul. prælat. in fin. ver. ex quo, &c. refertur, & in terminis firmat. Guid. Pap. conſil. 48.* ſed quoniam nonnulli diſſentiebãt
† quoniam in gratia Cardin. adeſt clauſula gratificationis, 4
quæ fingit eam anteriorem, dictum fuit collectarum, *in c. eccleſiæ, de ſortileg. num. 6.* velle cum text. loqui etiam in
Papa, vnde prior ratio magis fuit probata. Tertium eſt,
† *an ex quo concurrit gratia Alphonſi cum gratia Card. quæ* 5
eſt validior, & habet clauſulã gratificationis dicatur gratia Alphonſi vſque ab initio eſſe extincta, ita vt etiam conſentiente poſtea Cardin. non poſſit excitari, quod caput etiam aliàs bis aut ter in hac cauſſa fuit propoſitum. Et cum multa
adducerentur pro inualiditate gratię, de quibus in infor-
mationibus, & præſertim ex dec. *Rot. 422. in antiq. Ioan. And. c. ſtatutum, de preb. in 6. col. 1. vbi Gemin. nu. 6. & Sarnen. reg. de preb. q. 17. num. 6. & reg. de ſubrog. num. 17. & Biſignet. 23. de prob.* tamen concluſum fuit pro validitate,
† quoniam gratia Alphonſi non eſt ſimpliciter pura, ſed 6
pendet a conſenſu Card. vnde non concurrit, nec certat
cum gratia Cardin. ſed potius ei ſubmittitur, ideo valere
poteſt, *Rot. in antiq. 958. num. 7. & Sarnen. reg. de public. reſig. q. 18. ver. non obſtat ſi dicatur:* Contraria autem loquũ-
tur in duabus gratiis puris, & hæc Alphonſi non eſt o-
mnino pura, & pendet ab eo, qui habet gratiam pinguio-
rem, cum igitur non valeat. Idemque colligitur ex dicta
deciſ. 422. in antiq. facit, & pro hac parte conſil. Socin. 115. in 3. Inn. c. ex ore, de his, quæ fiunt a prælatis. cum aliis allegatis.
Quartum caput, *an Card. acceptauerit gratiam ſuam ante conſenſum præſtitum in fauorem Alphonſi, in quo nihil eſt firmatum.* Nam literæ reperiuntur quidẽ expeditæ Card.
ſub eodem die, ſed tamẽ dicunt expeditionem poſt mul-
tos menſes factam vere fuiſſe, quamuis ex ſtylo ponatur
ſub eadem dię: quoniam erat abſens. Dicerunt igitur, vt
dubium circa hoc reſtringam, an conſtet Cardi. prius ac-
ceptaſſe ſuam commendam, quam conſenſerit Alphon-
ſo, vel econtra. † Nam ſi Cardin. acceptauit prius, tunc 7
quia ſibi ius erat perfecte quæſitum, non potuiſſet id a ſe
abdicare ſine conſenſu ſuperioris, alias contra.

DECISIO CDXXIII.

Roman. attentatorum, 4. Maii, 1557.

SVMMARIA.

1 *Commiſſio ſi dicat, ſi quid ſit exſequendum, ante omnia exſequatur, & attentata reuocentur ſi quæ ſint, vtrum prius de exſecutione, an attentatorum cognitione veniat inchoandum.*

2 *Oliuarum plantatio ſubrogata in locum vitium, & frumenti, an faciat ad priores, & ſolitas decimas Religioſis obligari incolas loci.*

3 *Laudum nõ impedit ſolutionem decimarum, cum quo-
tam fructuum reſpicit, non ſpeciem eorundem.*
4 *Incolæ a decimarum præſtatione Fratribus Celeſtinis
debitarum, non liberantur ob id, quod in laudo in ſpe-
cie illarum mentio non ſit facta.*
5 *Subrogatio fructuum alterius generis, vel ſpeciei a prio-
ribus non prabent liberationem ſolutionis decima-
rum.*
6 *Incolæ ad ſolutionem decimarum non tenentur Religio-
ſis quando in quaſi poſſeſſione ſint non ſolutionis, idque
a tempore immemorabili.*

1 FVeram adiunctus datus vni ex clericis Cameræ in hac
cauſſa, † & commiſſio dicebat, *vt ſi quid exſequendum
eſſet in primis, & an omnia exſequerëtur, & attentata ſi qua
eſſent reuocarentur?* ideo quæſiui in Rota, *an primo mihi
incipiendum eſſet a cognitione negotii quoad exſecutionem,
an vero ab attentatis eſſe cognoſcendum, & ita ſemper Rotam
ſeruare non obſtantibus illis verbis in commiſſione, quoniam
intelliguntur prout de iure c. cauſſam quæ. de reſcript.* Et de-
inde etiam quoad verba commiſſionis rem ita ſe habere,
quoniam cum mandet in primis, & ante omnia nos exſe-
qui ſi quid ſit exſequendum, vtique ſatis cognoſci diſpo-
ſitionem, cognitionem, & exſequutionem aliarũ rerum,
2 peruenerunt inſulani qui conueniebantur † a fratribus
Celeſtinis ad ſolutionem decimæ oliuarum ſubrogata-
rum in locum vitium, & frumenti, negabant ſe teneri ob
laudum quoddam olim firmatum inter eos, & præpoſi-
tum villæ inſulæ. Ideo dubitatum fuit, *an hoc obſtaret pe-
titioni fructuum*, Rota reſpondit nihil obſtare. Prima ra-
3 tio fuit, quoniam † laudum id reſpicit quotam fructu-
um non autem ſpeciem fructuum, vt apparet ex petitio-
ne Rectoriæ, & reſponſione inſularum, & ex ſerie ipſius
laudi. Nam petitio eſt teneri eos ad integram decimam i
reſponſum fuit eos non teneri, niſi ad rationem 25 & pro
aliis ad nihilum, & ſimul, laudum vero continet eos tene-
ri in quibuſdam ad rationem 25. in aliis aliter, & prout in
eo. Nec obſtat, quod in dicto laudo dicatur omnes præ-
ſtationes decimarum ibi concludendas, & ſubrogandas
in illa compoſitione quaſi non teneantur inſulani, niſi
ad decimas rerum ibi expreſſarum: Quoniam primo re-
4 ſpondetur, † quamuis nihil in laudo de decima oliuarum
ſoluenda dicatur, non tamen intelligendum eſſe ideo in-
ſulanos ab eo liberatos eſſe *Bar. Bal. in l. 1. C. ſi aduer. rem
iud. Abb cap. cum inter, de re iud. num. 23.* Et quamuis vi-
deatur voluiſſe ibi omnia complecti, id tamen reſpicit
quotam fructuum, an laudum ſit cõforme petitioni, *Ca-
ſtrenſ. conſil. 370. Aym. 183 in princ.* quod clariſſime conſtat
in eodem laudo, *in verſicul. & quod tantum ſuper ordinata,
&c. vbi de aliis fructibus ibi non expreſſit, vel decimã ſolui
ad rationem 25.* Alia fuit ratio etiam conſiderata pro Ce-
leſtinis quoniam ipſi petunt decimas de oliuis, de vino &
5 grano, in cuius locum fuerunt ſubrogatæ aliæ † non
poſſint ſe excuſare ab huiuſmodi oliuis, ſicuti nec excu-
ſantur a decima vini, cũ hæ duæ ſint ſubrogatæ in locum
vini, iuxta *cap. cum in tua, vbi Abb. de decim. q. 14. num. 25.
& 26.* ſed quoniam ratio hæc non videbatur admodum
6 tuta, quoniam alias concluſum fuit † tunc non teneri in-
ſulanos ad oliuas ſubrogatas, quod non eſſent in quaſi
poſſeſſione immemorabili eas non ſoluendi, ob quam
cauſſam fuerit decreta eius remiſſoria eodem modo, vt
prodeſſet eis hoc laudum ſi ex eo quod eſſent abſoluti a
proteſtatione decimæ oliuarum: Alii autem replicabant
non poſſe laudum ſuffragari, cum eo tempore hic caſus
non accidiſſet. Tandem omnes cõcluſerunt tum ex pri-
ma ratione, tum ex aliis obiter relatis hoc laudum nihil
prodeſſe Inſulanis, ſed cum habeant hic remiſſoriam, vi-
dendum eſſe an probent articulatam conſuetudinem, &
cætera omnia omittenda.

DECISIO CDXXIIII.

Egitauien. parochialis. 4. Maii. 1557.

SVMMARIA.

1 *Mandatum an ſufficiens dicatur ex eo quod ſolũ ad de-
fendendum datum ſit non ad agendum.*
2 *Clauſula in mandato poſita, & quaſcunq; res ſuo nomi-
ne facere ſufficiens reddit mandatum tam ad agẽdum
quam defendendum.*
3 *Clauſula ad lites mãdato procuratorio inſerta ipſius per-
fectionem producit.*

OBiiciebãtur duo præcipue in hac cauſſa. Primo † *mã- 1
datum Aluari non fuiſſe ſufficiens, cum fuiſſet ad de-
fendendum tantum non ad agendum.* Secundo in dubium
vocabatur, *an ex regula Iulii Tertii, de qua datum erat in
actis, eſſet reuocata facultas iudicis Portugalliæ?* Nam ſi erat
reuocata vtiq; prouiſio Antonii nulla erat, cum ipſe ob-
tinuiſſet 11. menſes, poſt reuocationem: quoad primam
partem dictum fuit mandatum eſſe ſufficiens iuncta iu-
rium productione ſi quidem ex actis, quæ, veriſimile eſt,
ſibi a principali tranſmiſſa fuiſſe qua ex re iuuatur præ-
ſumtio mandati, *Felyn. c. coram. de off. delegat. Caſſad. 3. de
procurat.* Quoad igitur verba iſta mandati multi dubita-
bant ei non ſufficere, quoniam videretur pertinere ad
cauſſam defendendi non agendi: alii, tamen contra, præ-
ſertim † ex clauſula quadam in fin. ibi, *& quaſcunque res* 2
*ſuo nomine facere requirere, defendere & exponere, prout i-
pſe præſens poſſet.* Sed omnes dixerunt eam ceſſare dubita-
tionem ſi apparerent hæc inſtrumenta poſtea fuiſſe pro-
ducta, qui dixerunt, vt ego diligenter inſpicerem, quo-
niam etiam obiiciebatur mandatum Antonii non com-
prehendere hanc litem contra Aluarum. Fuit reſponſum
vnio. completam, cum mandatum ſit ad hanc cauſſam a-
gendi, & defendendi cum † clauſula ad lites in forma. 3
Quoad ſecundam partem dixerunt reuocata fuiſſe ex illa
regula facultas... cum illa ..... cõſtitutionem, die 26. Febr.
lata. Et ita ſæpe fuiſſe deciſum.

DECISIO CDXXV.

Samacen. parochialis S. Pelagii. 13. Maii. 1557.

SVMMARIA.

1 *Reſignans in fauorem alterius, qui poſtmodum etiam re-
ſignauit nondum intercedete conſenſu prioris reſigna-
tarii, vtrum valida ſit ſecunda reſignatio.*
2 *Reſignatarius ſecundus reſignans tertio eo tempore quo
ex non præbito adhuc conſenſu ius nondum habuit in
beneficio inualide reſignat.*
3 *Reſignatio facta a reſignante nõdum plenum ius adepto
an ſit nulla, vel potius ſubreptitia?*
4 *Gratia ſupplicationis ſignata per Papã perfecta eſt con-
ditionaliter accedente conſenſu in reſignatione requi-
ſito principalis reſignantis.*
5 *Conſenſus trahitur retro ſemper ad diem data ſupplica-
tionis, vel gratia in reſignatione beneficiorum.*
6 *Re nõ integra exſiſtente in reſignatione beneficii, an con-
ſenſus retrotrahi poſſit, poſito quod de alienius præiudi-
cio non agatur.*
7 *Formalis & expreſſus cõſenſus eſt in reſignatione neceſ-
ſarius principalis reſignantis.*
*Et an conſenſus tacitus taliter proſit, vt poſſit prodeſſe re-
ſignatario. nn. ſeq.*

PEtrus reſignauit † in fauorem Ferdinandi nondum 1
præſtito conſenſu. Ferdinãdus reſignauit in fauorem
Gaſparis. Poſtea Petrus præſtitit conſenſum in fauorem
Ferdinandi, & Ferdinandus in fauorẽ Ferdinandi an eſ-
ſet valida, & quod † tempore ſuæ reſignationis nullum 2
adhuc ius habebat, cum reſignatio in eius fauorem facta
careret conſenſu Petri. Idem obiiciebatur Petrum deceſ-
ſiſſe in poſſeſſione beneficii, ideo obſtare regulam de pu-
blic. Nec prouiſio Gaſparis effectum ſortiatur dubio a
me propoſito, Rota concluſit ex his, quæ deducantur ni-
hil opponi, quod canonizationem gratiæ Gaſparis im-
pediat: non enim obſtat regula de publican. cum Petrus
referr-

reſeruauerit ſibi fructus adminiſtrationem, & quo caſu
reſignatarius non aſtringatur regula, *vt ſæpius concluſit
Rota coram Domino Oradino in cauſa Forolıuien. 24. Iu-*
3 *lij, 1557. Pariſ. conſil. 59. in 4.* Non obſtat, quod † reſigna-
tio Ferdinandi dicatur nulla aut ſubreptitia, quia tem-
pore, quo reſignat, nullum ius habebat, cum Petrus nul-
lum conſenſum præſtitiſſet: imo reſpondetur, eum ius a-
4 liquod habuiſſe, † cum gratia ipſa ex ſupplicatione ſigna-
ta a Papa ſit perfecta, ſed tamen reuocabiliter donec con-
ſenſus præſtetur: conſenſus igitur producit tantum ad ex-
itum gratiam ipſam, quæ tamen antea erat valida, hinc-
5 que † conſenſus ipſe ſemper retrotrahitur ad diem datæ
perinde ac ſi tunc conſenſiſſet. *Caſſa. 1. & 2. de renunc. Io.*
6 *Paul. 30.* Nec dicetur hic non poſſe † retrotrahi conſen-
ſum, cum res non ſit integra, ex quo iam Ferdinandus re-
ſignauit tempore conſenſus Petri. Nam reſpondetur i-
mo retrotrahi, cũ hic non agatur de præiudicio alicuius,
imo hoc pacto confirmatur & ſecunda reſignatio, quod
etiam videtur ſentire ſaltem a cõtrario ſenſu Mohed. 85.
quamuis prima facie videatur imminere contra. Idemq;
dicendum eſt, licet prima reſignatio eſſet Cardin. cum
7 reſeruatione fructuum, & † neceſſarius eſſet expreſſus
conſenſus ac formalis: nam eodem modo valet reſigna-
tio Ferdinandi, cum ille formalis conſenſus, qui requiri-
tur in prima reſignatione Petri non impediat, quominus
Ferdinandus interim ius aliquod ſaltem ipſe habebat,
quia cum deinde Petrus conſenſit eo ipſo, ſit veriſimile,
8 eum porrexiſſe ſupplicationem, & ita † conſenſum taci-
tum vſque ab initio abfuiſſe, vel quicquid opponatur, ea-
dem erit ratio, quoad reſignationem Ferdinandi, cũ con-
ſenſus Petri præcedebat conſenſum Ferdinandi ideo re-
ferendo, vt aiunt, ſingula ſingulis oportet pari antepen-
ſari, & defenditur etiam reſignatio Petri, cum reperian-
tur literæ hodie expeditæ ſub data ſupplicatione. Vnde
ſecundum Creſcen. videndum eſt, & vſque tunc dicitur
gratia valuiſſe, & ſic Ferdinandus tempore reſignationis
ſuæ validum habuiſſe.

Decisio CDXXVI.

Neapolitan. fraudum, 13. Maii, 1557.

Summaria.

1 *Mandatum procuratorium etiam literis, & alijs modis
fieri poteſt.*

2 *Gubernator tempore adminiſtrationis incepta habens
bona ſi deponant teſtes de eius paupertate, an probent.*

3 *Diues quis, & pauper diuerſo reſpectu dici poteſt.*

CAuſſa iſta tota nitebatur depoſitionibus teſtium. Id-
eo alias dubitatũ fuit circa exceptiones, quo ad per-
ſonas teſtium. Inde quæſiui de exceptionibus, quoad di-
cta eorum, quoniam varie opponebantur. Rota tamen
concluſit, eas nihil obſtare, & quoad primam, quoniam
productum erat mãdatum de anno 1538. prout in inſtru-
mento mandati. Verum reſponſum fuit, non ideo teſtes
conuinci, cum potuerint illi etiã ante id tempus, tanquã
adminiſtratores eius res gerere. † Mandatum enim etiam
literis perficitur ac alijs modis, ideo potuit aliud extare
mandatum, & teſtes ipſiuſmet Religionis, dicunt illum
ab anno 17. in curia fuiſſe procuratorem, & agentem Io.
Vincentii. Vnde apparet eum ad nos, 38. omnia admini-
ſtraſſe, quod eo magis placuit, quia hic non agitur de in-
ducendo mandatum, ſed tantum, ſi obiectiones tendunt
ad reprobationem teſtium, ideo dixerunt, non ſufficere
hanc ſolam præſumtionem. Quoad ſecundam, quod in
2 veriſimilitudine locationis fieri † a gubernatore nomine
illius præſente Io. Vincentio. Quoad tertiam, quod nulli
dantur teſtes, reſponſum fuit, non eſſe neceſſe, cum ſi-
mus in antiquis, & adſit ſimilitudo, vt patet ex teſtibus et-
iam religionis. Quoad quartam non eſt veriſimile, illum
publice fraudes commiſiſſe in negotiis Io. Vincentii, &
illum ſemper toleraſſe, reſpõſum id intelligi, quoad ipſos
teſtes: ſi tamen ita deponunt, quod quidem ego ex facto
iubebo. Quoad quintam, † quod gubernator tempore 2
inceptæ adminiſtrationis haberet bona, & tamen teſtes
deponunt, eum valde pauperem, reſponſum eſt, inſtru-
menta, quæ opponuntur, non eſſe magni momenti, † & 3
habita ratione diuitiarum, quas poſtea acquiſiuit, potuit
tunc dici pauper: Nec enim teſtes in depoſitione omni-
no contradicunt articulo, aliqui tamen dixerunt, ex hoc
aliquid fidei detrahi poſſe, quod cõſiderabatur in dubio
proponendo circa ſcripturas, & tunc conſiderabitur,
quanta fides ſit omnino adhibenda omnibus.

Decisio CDXXVII.

Calaguritan. diſſolutionis vnionis, 16. Martii, 1557.

Summaria.

1 *Appellationis cauſſa cum negotio principali non raro co-
incidit, ita, vt vnum & idem eſſe dicantur.*

2 *Sententia, quæ notorie iniuſta eſt, non poteſt tranſire in
rem iudicatam.*

REpetii idem dubium, quod etiam a me propoſitum
fuit, die 17. Febr. 1558. nec tamen omnino firmatum.
Verum quoniam deinde, 17. April. concluſum fuit † cauſ- 1
ſam appellationis, & negotium principale eſſe vnum ac
idem, *ex deciſ. Ægid. 176. in fin. & 117.* res nunc nullam ha-
buit difficultatem, dixeruntque Domini nullam eſſe ob
lapſa tempora appellationis... ſi appellationem de ap-
pellat. *vbi Vital. col. 2. & nu. 24. Guid. Papa conſil. 31.* & ad
allegata in contrarium reſponſum fuit, prout alias die 17.
Febr. procedunt enim ea omnino, vel vbi cauſſa appella-
tionis diuerſa eſt a negotio principali cõmiſſo in appel-
tione, *iuxta conſil. Ruin. 114. in 4.* cuius contrarium eſt in
caſu noſtro, & cum iam deciſum fuerit, idem eſſe hoc ne-
gotium principale, & cauſſam appellationis. *Ægid. 236.
in fin. & 117.* vel ea procedunt, vbi iudex adiretur princi-
paliter ſuper negotio principali nulla habita ratione ap-
pellationis, cuius contrarium apparet etiam in caſu no-
ſtro, cum & commiſſio ipſa, & ſentẽtia apertiſſime oſten-
dat pronuntiatum hic fuiſſe, tãquam ſuper cauſſa appel-
lationis, non tanq̃ ſuper negotio principali, *Mohed. 239.
Io. Paul. 41.* nõ tamen firmatum fuit circumſcripto capi-
te † notoriæ iniuſtitiæ primæ ſententiæ: nam ſi de ea con- 2
ſtet, tunc non poteſt tranſire in rem iudicatam, & ita locũ
fuiſſe appellationi: vidẽdum igitur erit, an conſtet de hac
notoria iniuſtitia.

Decisio CDXXVIII.

Ferentin Paratæ, 16. Martij, 1557.

Summaria.

1 *Teſtibus contrariis exſiſtentibus in cauſſa, quæ quaſi tota
ex teſtium depoſitione dependet, quid ſit agendum.*

2 *Quod omnibus notiſſimum eſt, in dubium reuocari non
debet.*

3 *Negotium arduum decidendum ſi offeratur iudici, &
teſtiũ pugna intercedat ocularis inſpectio per iudicem
fieri poteſt, interimq; ſuſpendi dilatorie ipſa deciſio.*

TEſtes examinati in hac cauſſa † adeo erant contrarii, 1
vt videre nunc non poſſem me ſatis tuto alterutri
parti fidere, & cũ dubium, quod petebatur proponi, to-
tum pendet ab eorum depoſitionib. & cõtrouerſia nunc
præcipue verteretur, *an olim fuiſſet parata in loco detto la
Rottura?* quod quidem teſtes D. Virgineæ omnino nega-
bant, & teſtes D. Chriſtophori intrepide affirmabant, id-
eo, quod Chriſtophorus recuſabat ſuper hoc informare,
dicens, † id nolle in dubium reuocare, quod eſſet omnib. 2
notiſſimum & clariſſimum: quare petii a Dominis, vt vel-
let aliquem mittere in rem præſentem, qui oculis rem in-
ſpiceret, & a vicinis omnia, quomodo ſe habuiſſent, intel-
ligeret, tum circa actoris paratæ conſtructionem, quam
nouæ, & ſi damnum inde vicinis poterat peruenire, & c.
quæ ad cauſſam decidendam ſunt neceſſaria: placuit hoc
Rotæ, & mandauit mihi huius cauſſæ cognitionem, † vt 3
in locum me cõferrem, & coram diligenter exquirerem,
& quoniam nunc negotia Rotæ inſtabant, dixerunt, vt

tam nunc decernerem, hanc differrem vſque in menſem
Decembris proximum.

Decisio CDXXIX.

Salamantin. beneficii de Babilla fonte, 16. Martij, 1557.

Summaria.

1 *Examen teſtium committere notario in partibus an licebat, cū plures teſtes præſentes ſint in curia, qui examinari poſſint.*

2 *Stylus ſi ſit de conſuetudine examinare teſtes in partibus per vim remiſſoriæ debet obſeruari.*

3 *Extra terras eccleſiæ non admittitur, niſi ægre, vt notarii teſtes examinent, vbi in Curia copia teſtium dari poſſit, quamuis in terris vicinis aliquando id fuerit obſeruatum.*

PArs obtinuit commiſſionem ſignatam arbitrio, & cō-
mitterem notario examen teſtium in ciuitate Nea-
polis: datis interrogatoriis partis aduerſæ Garzias, qui e-
1 rat aduerſarius, † dicebat, nō eſſe hoc cōcedendum, cum
adſint in Curia teſtes plurimi optime de re inſtructi, qui
poſſent examinari: Rota decreuit, quoniam commiſſio
erat ſignata arbitrio, nec hoc examen vllo pacto cōmit-
terem, quamuis etiam peteretur ſine retardatione proceſ-
2 ſus, & quod adſit † ſtylus cōſuetus examinādi teſtes in par-
3 tib. vigore remiſſoriæ vti quotidie vtimur: hæc † aūt ratio
committēdi examina teſtium Notario quamuis aliquan-
do in locis vicinis ſit ſeruata, tamen extra terras eccleſiæ
nunquam eſſe permiſſum etiam lucagi poſſit de præiudi-
cio partis, ideo non debere nos veterem morem mittere
ac iure probatum procedendi, ſcilicet obtēta remiſſoria.

Decisio CCCCXXX.

Florentina cambii 16. Martii. 1557.

Summaria.

1 *Computis nō bene declaratis mercatores partis ad declaranda verba apocharum, an veniant adhibendi.*

2 *Cauſſa cognita a Rota computus ratione, vel cambii æquum non videtur, vt electio fiat mercatorum ad declarationem calculationis.*

Limitationem vide iſtius, & intellectum nu. ſeq.

ITem etiā quod ſuper hac cauſſa domini reſponderūt,
nam cum lis verteretur cum quibuſdam literis, *an in il-
lis mādatum eſſet, vt pecunia darentur econtra aut aliter et-
iam fuiſſent examinati amplius, q̄ 18. teſtes*, & cauſſa ſæpius
propoſita corā Caputaquen. Rota ſtatuiſſet in fauorem
1 Pauli. † Nunc aduerſarii obtiouerunt, vt eligerētur mer-
catores periti, qui verba ea exponerent quomodo ea eſ-
ſent accipienda, ſed quoniam cōmiſſio erat ſignata arbi-
trio, nō placuit Rotæ hæc electio, cum cauſſam iā cogno-
2 uerit diligēter, † nec æquū videatur, vt Rota cogatur ac-
3 quieſcere relationi illorum: dixerunt quidē me † debere
perſonaliter exquirere opinionem quorūdam mercato-
rū qui probi ſint, ac periti, vt ita rectius in cauſſa pronun-
tiare poſſim. Sed hanc rationē eligendi peritos quorum
iudicio neceſſario ſtare debemus, noluerunt admittere.

Decisio CCCCXXXI.

Aruiſin. matrimonii. 20. Maii. 1557.

Summaria.

1 *Schedula conſcripta ab vno præſenſorum coniugum, an probet matrimonium contractum.*

2 *Confeſſio extraiudicialis mulieris duobus teſtibus probata, an matrimonii validitatem declaret necne.*

3 *Multorum teſtium ſingularium depoſitiones ſeparatim facta non ſufficiunt ad matrimonii validitatem comprobandam.*

4 *Schedula mulieris manu conſcripta, an matrimonio probando ſufficienter recognoſci debet.*

QVærebant an ex depoſitionib. teſtium quorum co-
pia erat data, probaretur matrimonium cōtractum
inter Margaritam, & Ioannē de Caluis, quoniam autem
inter eos deſcripta erat † ſchedula quædam quæ præten-
debatur manu ipſius Margaritæ conſcripta, domini circa
hanc ſchedulam nihil in præſenti firmare voluerunt: vi-
ſum eſt enim neceſſarium eſſe particulare dubium circa
hoc proponere, ſcilicet certe cognita ſit, vt fidē faciat: quo-
ad cetera autem, de quibus in dubio omiſſa hac ſchedula,
an ſcilicet ex aliis probetur matrimonium, variæ fuerūt ſen-
tentiæ Nam multi inclinabant potius pro validitate ma-
trimonii coniungendo ſibi plura adminicula, veluti *de-
poſitionem Apolloniæ, quæ eſt de viſu, & pleniſſima*: Secun-
do, *depoſitionem Ioan. Annibalis in multis, vbi eſt conteſtis
Apolloniæ, quæ eſt de viſu, & pleniſſima.* † Tertio *confeſſio- 2
nem extraiudicialem ipſius Margaritæ probatam duob. te-
ſtibus.* Quarto *cognitionem ſchedulæ taliter qualiter.* Quin-
to *adminicula alia quatenus Margarita in poſitionibus ne-
gauit, & poſtea conuincitur de mendacio a pluribus teſtibus.*
Aliis tamen nō videbatur ſufficere hæc cauſſa matrimo-
nii, quæ eſt grauis † cum ſingulis per ſe non ſufficiant, & 3
quia illa fama publica potuit habere originē ex alia ſche-
dula, vnde nihil prodeſſet, etſi data validitate ſchedulæ
concluſum fuit primo ad euadendas has difficultates, vt
proponerem dubium, an † ſchedula eſſet ſufficienter re- 4
cognita, videbantur omnes circumſtantiæ probatæ, & ex
ea poſtea eſſe matrimonium, quod dixi me facturum. &
alia exſtent in actis ad hoc negotium pertinentia, quæ o-
mnia ſimul coniungentur.

Decisio CDXXXII.

Carthaginen. Oriolen. iuriſdictionis. 25. Maii. 1557.

Summaria.

1 *Probationes deſumptæ ex teſtib. nulliter facta ſecuta ſententia, an eam reddant nullam, & nu. 9.*

2 *Teſtes non recte examinati ſi tamen ea quæ deponunt aliter defendi poſſint de iure cōmuni, depoſita habentur in conſideratione.*

3 *Iuris communis vigore præpoſito competit facultas corrigendi leui ſaltem correctione ſubditos clericos ſuæ eccleſiæ.*

4 *Præpoſitus ſuccedit aliquando in locum Archidiaconi, & eius vtitur prærogatiuis.*

5 *Iuriſdictionem leniter corrigēdi clericos ſibi ſubiectos habet præpoſitus beneficio prælaturæ.*

6 *Ius multādi nō venientes ad horas canonicas perſoluendas vtrum præpoſito vltra punctatorem conueniat.*

7 *Bene vel male quis fuerit pūctatus iudicium ſpectat ad præpoſitum.*

8 *Negotium quod in iure non verſatur, ſed in facto, an de iure communi defendi poſſit.*

10 *Limitari vnico verbo, Bulla iuriſdictionē præpoſiti durum eſt, & contrarius communi, & naturum talis dignitatis.*

CVm eſſet quæſtio inter præpoſitū, & Canonicos fuit
olim lata ſententia in partibus pro Præpoſito, & alte-
ra pro Canonicis cum cauſſa eſſet deinde ad Rotā deuo-
luta: Dominus Caputaquen. eius auditor ſententiam in
fauorem Præpoſiti cōfirmauit, † ſed quoniam in ea mul- 1
ta tribuebantur propoſito, quæ dicebant Canonici ſum-
ta eſſe ex quibuſdam probationibus teſtium nulliter fa-
ctis. Itemque ſententiam ſuper his fundatam non ſubſi-
ſtere. Et replicabat Præpoſitus imo omnia ibi expreſſa ſi-
bi competere vigore cuiuſdam Bullæ Benedicti, idcirco
propoſui dubium, *an ſtantib. prædictis ſententiæ eſſent con-
firmandæ*: Rota reſpondit eſſe cōfirmandas, niſi aliud op-
ponatur, cum ea, quæ in his tribuuntur Præpoſito, † licet 2
non probentur ex teſtibus, qui dicuntur non recte exa-
minati, tamen defendi poſſunt de iure communi, tamen
ex verbis Bullæ in dubio. † Nam de iure communi cer- 3
tū eſt Præpoſito competere ius leuis correctionis in cle-
ricos eccleſiæ ſubditos, *vt per Abb. c. cum contingat, de fo-
ro compet. num. 28. 29. Innoc. Io. And. Hoſt. c. ad hoc. de offic.
Arch.* † ſiue quia Præpoſitus ſuccedat in locis Archidia- 4
coni, *ne. in 4. de cleri. & 442.* ſiue quia ſit prælatus, & præ-
feratur collegio, *Rot. de preben. 8. in antiqu. & 173. in nou.*

Et

5 Et † propterea iuriſdictionem huiuſmodi conſequatur *gloſ. Abb. nu 9 c. cum ab eccleſiarum, de offic. ord.* Ita autem quæ narrantur in ſententia ſunt propria huiuſmodi, quæ non ad pœnas graues intelligendas, ſed potius ad moderandos mores, & clericos in officio continendos ſpectãt. Vnde non obſtat, quod opponebatur, quod iuriſdictio etiam in ſententia videatur minus ampla cum cauſſa ſit limitata ad ceteros actus. Nam dicitur, eos intelligi ſecundum ius commune videlicet in caſibus præmiſſis. Mi-
6 nus obſtat, quod dicebatur non competere ei † ius mulctandi non venientes ad horas eo, quod ad punctatorem hoc ſpectat. Nam reſpondetur, præpoſitum cognoſcere,
7 † *an quis bene vel inique fuerit punctatus.* Et hæc omnia competunt in omnes clericos, qui ſubditi ſunt eccleſiæ,
8 *vt per Abb. d. c. tuas conting. &.* Ad alia † quæ obiiciebantur non verſari in iure, ſed in facto, ideo non poſſe defendi de iure communi, reſponſum fuit iudicem in partibus, aliunde animum ſuum mouere ex ſcriptis, & confeſſione
9 aduerſariorũ, & quamuis † etiam iudex motus fuiſſet ex illis teſtibus nulliter examinatis, non ideo tamen ſententia poteſt dici nulla, cum etiam ſine ꝓbationibus, *vt Alc. Bertrand. conſil. 3. num. 7. in 1.* nec dici poteſt ideo notorie iniuſtitia, imo potius præbent præſumtionem iniuſtitiæ quamuis acta non rite, & ſolemniter fuerint: omnia confirmabantur ex verbis Bullæ, quibus non obſtat id verb. tantum, quod intelligitur ratione ſuæ eccleſiæ, nõ autem quod ex illa dictione reſtringatur natura ſuæ dignitatis.
10 Durum † enim nimis eſſet, vt eo vnico verbo, eſſet iuriſdictio Præpoſiti limitata, & contra ius commune, & contra naturam eius dignitatis, *arg. l. ſi quando. C. de inoff. teſt.* & multa ex his alias etiam mutata fuerunt coram domino Caputaquen. die 21. Iunii. 1557.

Deciſio CDXXXIII.

Barchinonen. anniuerſariorum. 25. Maii. 1557.

Svmmaria.

1 *Inſtrumenta noua literarum compulſorialium, an non legitime extracta ex eo probētur, quod monachus Abbatis cuiuſdam Vicarius extiterit compulſor.*

2 *Compulſor non neceſſario requirit dignitatem, & ideo poteſt tale cadere officium in monachum non autem clauſtralem.*

3 *Vicarius omnia poteſt quæ Abbas qui eum cum ſua poteſtate ſubſtituit.*

INter canonicos eccleſiæ Barchinonen. & beneficiatos verſabatur lis ſuper anniuerſariis, cumque Canonici
1 noua † inſtrumenta literis compulſorialibus produxiſſent, obiiciebantur ea nunc legitime non extracta, quoniam conſtitutus erat compulſor Monachus quidam Vicarius Abbatis, quem beneficiati dicebant inhabilem ad id munus, ideo data copia facultatis Vicariatus dubitari, an fuerit ille idoneus compulſor. Ideo dixerunt domini in ea non requiri illa, de quibus *in c. ſtatutum, de reſc. in 6.*
2 quoniam † cum ſit compulſor, tamen non eſt neceſſaria in eo dignitas, *vt in addit. ad Rot. 30. in nou. de reſcri. & 98. in antiq.* Cum igitur conſtaret tantum illum eſſe monachum non autem clauſtralem, omnes omnino ſentiebãt contrarium, quia repugnant inſtrumenta, regula caret propria voluntate, & non poteſt, niſi ea, quæ ſpectant ad vtilitatẽ monaſterii ..... & ſi principalis ibi incol. *& Card. de reſcript. Dec. conſil. 128. num. 3.* in primis alii tamen, quia id nondum eſt monaſterium, quod mandatur etiam clericis tabellionibus, & fere quibuſcunque, verum etiam & facultate ſibi conceſſa in Vicariatu, quę ampla etiam hęc,
3 igitur Abbas ipſe hoc potuiſſet, vt † Vicarius eius qui cum refert in omnibus, vt patet ex verbis Vicariatus. Ad contraria reſpondebant ea forte procedere in mendicantibus non in Canonicis regularibus prout hic eſt, poterit tamen circa hoc iterum dubitari.

Deciſio CDXXXIV.

Hiſpalen. beneficiorum. 25. Maii. 1557.

Svmmaria.

1 *Dilationes etiã aliquando dantur actori inuſitato more.*

2 *Bulla Papalis etiam priuilegiis conceſſis per ſedem Apoſtolicam derogare poteſt.*

COncluſum fuit dilationes ſaltem forte eſſe cõcedendas, ex quo ius hoc, quod deducitur quamuis non ſit omnino, videtur tamen inuſitato quodam more impetrando † vnde & actori dantur dilationes *Put. 10 de dilat.* 1
Pars enim Melchioris nunquam eſtimauit poſſe gratiam Pinellii ita extendi in Bulla de expreſſo, vt deroget priuilegio Comiti, cum etiam videat Rotam de hoc dubitare, cum † itaque nunc ſit producta Bulla expedita cum 2
derogatione priuilegii ampliſſima, iuſta videtur cauſſa cui ſaltem de facto concedatur collatio ad deliberãdum *Creſc. 46.* quæ dixerunt, vt vſque ad vacantias ſuſpenderem has cauſſas.

Deciſio CDXXXV.

Calaguritan. de Branteuilla. 27. Maii. 1557.

Svmmaria.

1 *Sententiæ latæ in partibus in fauorem beneficiati a maiore parte Capituli, reuocantur ſi non fuerit admiſſus ab ordinario iuxta formam ſtatutorum.*

2 *Minus habilis etiam aliquando admittitur, & magis habilis præfertur, præſertim cum ſit beneficium ſimplex & non curatum.*

ALphonſus fuerat præſentatus a maiori parte, Epiſcopus tamen admiſerat Ioannem tanquam habilem, & in eius fauorem latæ fuerant ſententiæ Vicariam ſibi conceſſam ante vacationem beneficii deſeruiendi in capellaniam, inde literas promotionis ordinarii ad preſbyteratum, & vltimo examinauit quatuor teſtes deponentes de eius habilitate in omnibus tempore vacationis beneficii, quod quidem erat ſimplex, & ex his dubitaui, an † ſententiæ latæ in partibus ſint confirmandæ, vel re- 1
uocandæ: concluſum fuit ex deductis eſſe reuocandas, quoniam cum Alphonſus eſſet præſentatus a maiori parte, debuit admitti ab epiſcopo iuxta formam ſtatutorum, cum eodem tempore appareret eum eſſe idoneum † quã- 2
uis Ioannes eſſet habilior, non enim hoc ſufficit ad eum repellendum, *vt per Abb. Dec. cap. conſtitutus, de appellat. num 12 conſil. 129. num 2. Lambert. de iur. patronat. articul. 3. 10. quæſt. principali. fol. 255 num. 23.* præſertim vero cum beneficium non ſit curatum, ſed ſimplex, *vt per Fely. cap. cum venerabilis, de excep.....* quoniam tamen non informauit, dictum fuit ſi aliquid retinens adducat poſſe cauſſam rurſus dubio præpoſito audiri.

Deciſio CDXXXVI.

Hieroſolymitana pecuniaria. 1. Iunii. 1557.

Svmmaria.

1 *Deſcriptio facta in libris mercatorum iuſſu patris pecuniarum ſub nomine filii, an eas probet ob id ad filium pertinere.*

2 *Hieroſolymitani fratres tria ſubſtantialia profitentur, vt ceteri Religioſi, ideo pecunias ſi quas habent in filios naturales transferre non poſſunt.*

3 *Stabilimento quodam religionis Hieroſolymitanæ conceditur ſuis fratribus, vt bona per ipſos acquiſita vita durante poſſideant.*

Limita hoc, & intellige, vt numero immediate ſeq.

5 *Liberum & immune eſſe acquiſitum a religioſis Hieroſolymitanis equitibus, an debeat intelligi a cenſu, & oneribus etiam, quod alienare poſſint inconſultis Religionis ordinibus.*

6 *Bona patrimonialia poſſunt in filium naturalem transferri a patre equite Hieroſolymitano ante religionis ingreſſum.*

7 *Vſus & obſeruantia obtinuit, vt fratres Hieroſolymitani bona patrimonialia ſua ſibi reſeruent, & de iis arbitrio ſuo diſponant.*

8 *Miles religionis, qui non iuxta[m] fuit Hieroſolymitana eius priuilegiis in ſui commodum frui non poteſt.*

9 *Donare nemo poteſt, quod ſuum non eſt, & eo maxime Religioni aſtrictus.*

IN libris Borgianorum mercatorũ repericbantur plu-
1 res partitæ, in quibus † fratrem Ioannem Antonium
pecunias conſtabat tranſtuliſſe in filium ſuum Ioannem
Paulum, quoniam fecerat eas deſcribi ſub nomine Ioan.
Pauli, vt alias concluſum fuit, ideo nunc dubitaui, an præ-
ſuppoſito, quod pecuniæ, de quibus agitur, fuerunt Ioan.
Anton. licuerit & eas transferre in Ioan. Paulum ſtanti-
bus ſtabilimentis religionis quorum nonnulla hincinde
deducebantur ex legitimatione ipſius Ioan. Pauli. Rota
reſpondit fratrem Io. Antonium non potuiſſe transfer-
re pecunias, de quibus agitur, in Ioan. Paulum : tamen de
iure communi, quia religioſi profitentur tria ſubſtan-
tialia, quales etiam ſunt iſti fratres ſancti ordinis Hiero-
2 ſolymitan. *Abb cap Monachi. Mohed. 169.* † & quicquid
acquirunt religioni acquirunt *authen. ingreſſi. C. de ſacro-
ſanct. eccleſ. Cald. conſil. 1. de reg.* tum etiam vigore ſtabili-
mentorum religionis quibus omnia pertinet ad religio-
nem, nec ipſi quicquam poſſunt alienare in alios, *vt in*
3 *ſtabilimento primo. 7. 10 & 7.* nec obſtat † ſtabilimentum ſe-
cundum ſub titulo 15. quod permittit, vt bona acquiſita
poſſint vita ipſorum durante poſſidere & tenere, vnde vi-
dentur etiam poſſe facere fructus ſuos, cũ ille effectus ſit
poſſeſſionis, *Bart. l. Sermeu in princ. de peric. & commo. rei
vendit. & in l. tertia. §. e contra, de acqu poſſeſ.* Nam reſpon-
4 detur ad intelligendum, † vt poſſideant tantum in vſum
ſtatutum eis permiſſum, circa eorum cõmoditatem, ſed
tantum circa propriam, & videmus hanc interpretatio-
nem conformem eſſe aliis etiam ſtabilimentis, & quam-
uis ſtabilimentum ſubdat, quod ab illis acquiſitum ſit li-
5 berum, & immune, tamen id accipiendum eſt, vt † ſit li-
berum a cenſu, & oneribus, non quoad facultatem alie-
nandi. Non obſtat ſi dicatur fratrem Ioannem Anto-
nium habuiſſe bona patrimonialia, vt probatur ex teſti-
bus, & potuiſſe illum ex his acquirere has pecunias. Nam
6 reſpondetur ſi hæ pecuniæ † eſſent translatæ in filium
antequam ille ingreſſus eſſet religionem, tunc poſſe ca-
dere in dubitationem. Verum id, quod fuit translatum
in filium, fuit poſt ingreſſum religionis fratris Ioan. An-
tonii, vnde bona patrimonialia ipſius Io. Antonii per in-
greſſum religionis fuerũt acquiſita religioni: hoc tamen
7 domini firmarunt circumſcripto † vſu & obſeruantia,
quæ prætenditur a Ioan. Paulo, quod ſcilicet iſti fratres
Hieroſolymitani retineant ſemper bona ſua patrimo-
nialia, & de his arbitrio tuo diſponant. Nam ſi hoc ve-
rum eſt in facto aliquid poſſet reſponderi : non obſtabat
8 priuilegium militum Pauli emtum ipſi Io. Paulo : † nam
cum militia nunquam fuerit fratris Ioan. Antonii non
poteſt ille gaudere his priuilegiis ex quo ipſo non eſt
miles, alias ſequeretur ex eadem militia...... quod ab-
ſurdum eſt : quoad legitimationem nihil dictum fuit.
Nam cum pecuniæ pertineant ad religionem, fruſtra
quæritur de capacitate ipſius Ioannis Pauli, † cum fra-
ter Ioannes Antonius non potuerit donare, quod ſuum
non erat.

Decisio CDXXXVII.

Illerden. parochialis. 1. Iunii. 1557.

Summaria.

1 *Procuratore conſtituto ad acceptandum beneficia vigore gratia exſpectatiua ſimulq; ad capiendam poſſeſſionem, reuocata exſpectatiua, an poſſit dici verus poſſeſſor iſte principalis ob iſtam reuocationem.*

2 *Mandato procuratorio generali exſiſtente ad omnia beneficia non reſtringi poteſt ſolum ad beneficia acceptata vigore exſpectatiua.*

3 *Poſſeſſio beneficii capta per procuratorem nomine principalis ex vi mandati generalis ratificari debet per principalem alias eſt nulla.*

4 *Ratificatio ante annum facta probari debet a principali poſſeſſione acceptata, vt annalis dici poſſit poſſeſſio.*

FVerat conſtitutus procurator ad acceptandum bene-
ficia vigore gratiæ exſpectatiuæ, † nec non ad capien- 1
dam poſſeſſionem Berengarii conſtituentis, poſtea fue-
runt reuocatæ exſpectatiuæ, & deinde procurator acce-
pit poſſeſſionem cuiuſdam beneficii collati, ante ordina-
tionem in fauorem Berengarii, tanquã id poſſediſſet per
Hieronymum, & alter quidam Antonius Campo illud
impetrauit tanquam vacans ex ceſſione cuiuſdam Anni-
balis: Berengarius obiiciebat de regula de annali. Vnde
ortum fuit dubium pro parte Antonii, negabatur Beren-
garium fuiſſe annalem pacificum poſſeſſorem, quia poſ-
ſeſſio capta fuerat poſt reuocationem exſpectatiuarum,
quæ ideo nulla fuit, *Roman. conſi. 266. in princ. & fuit alias
deciſum in vna Silnen. Scoliſtica coram Domino Caputa-
quenſ.* Berengarius reſpondebat † mandatum ſuum fuiſ- 2
ſe generale ad capiendam poſſeſſionem quamcunq; be-
neficiorum, nec reſtringi ad beneficia acceptata vigore
gratiæ exſpectatiuæ, cum ab illa ſit diuerſa regula: ad id
allegabat *deciſ. Creſcen. 100.* Vnde domini mandarunt mi-
hi, vt dec. perquirentẽ, & poſtea eos conſulerem, interim
nihil firmare voluerunt. Aliud † etiam fundamentum p 3
Berengario adducebatur, quod ſi ipſe poſſeſſionem rati-
ficaſſet, *iuxta deciſ. 150. in non.* ratificationem autem pro-
babat ex confeſſione aduerſarii, qui eum appellabat in
prouiſione ſua intruſum, cum ſufficiat quoad regulam
de annali quælibet detentio, *Sarnen. in d. reg. quæſt. 57. cir-
ca finem.* Verum hæc ratio non placuit, quoniam in illa
prouiſione non commemorabat eum ſimpliciter intru-
ſum, ſed intruſum citra annum tantum, ideò dictum fuit
hanc confeſſionem, aut omnino acceptandam cum hac
qualitate, aut reiiciendam, *Bart. l. Aurelius. §. idem quæſi-
uit, de lib. leg. Tiraquel. de retract. in fin. num. 4. Mohed. 37.*
† ratificationemq; hanc probari debere factam ante an- 4
num, vt poſſit dici annalis poſſeſſio, *Abb. c. cum veniſſent.
num 6. de reſtit. ſpol. Sarnen. reg. de annal. q. 49. ann. conſil. 5.
num. 17. Aym. conſ. 365. nu. 5.*

Decisio CDXXXVIII.

Florentina Cambii. 2. Iunii. 1557.

Summaria.

1 *Cambii in negotio verba ſi reperiantur ancipitis intellectus, an conſuli debeant de iis periti mercatores.*

2 *Verba in literis Cambii contenta, con poſſibili vantagi, qualiter ſint intelligenda, & quam vim habeant.*

3 *Electio peritorum non eſt facienda vbi non eſt caſus talis in quo neceſſario requiratur artis peritia.*

4 *Examinati teſtes in caſu Cambii, qui ſunt mercatores callidi, periti, & magna experientia, ſi nihil probarunt fruſtranea eſt aliorum opinionem inquirere.*

Poteſt tamen extraiudicialiter Auditor pro meliori informatione negotii mercatorum placita in huiuſmodi negotio requirere nu. ſeq.

CVm alias in hac cauſſa obiter conſuluiſſem dominos,
an † eſſent eligendi periti? Et reſpondiſſent non eſſe 1
locum electioni, vt die 16. Maii ſupra, tamen rogatus a
partibus propoſui dubium vtroq; informante. Dubita-
tio autem oriebatur, quando cauſſa erat inter mercato-
res, & controuertebatur ſuper interpretatione quorun-
dam verborum in literis miſſiuis, quæ dicebant farctici
valere † *con poſſibili vantagi*, an ſcilicet ex verbis iſtis eſ- 2
ſet data poteſtas faciendi Cambium ad vſum, vel ad con-
tare ei. Cum alias Rota dixiſſet videndum eſſe quomo-
do ſtylus in hac re haberet vnde pars impetrauerat com-
miſſionem, quæ tamen fuit ſignata arbitrio: Rota autem
conclusit † non eſſe eligendos peritos, quoniam non ſu- 3
mus in caſu proprio in quo ſit neceſſaria petitio artis. Et
maxime

maxime, quia ſi periti eſſent eligendi eſſet eorum relationi ſtandum, & cum examinati iam fuerint 16. & amplius teſtes, qui viſi ſunt non legitime probare concludenter. Ideo æquum non eſt nunc acquieſcere relationi iſtorum qui forte contrarium cenſebant, præſertim cum in actis examinati ſint pro parte illorum de Oriualdis etiam mul-
4 ti, qui deponunt de ſtylo contra Pantiaticum. Item † teſtes examinati ꝑ Pantiatico omnes ſunt mercatores experti, qui ſi nihil probarunt in ſua teſtificatione, minus veriſimile eſt probare debere. Dixerunt tamen me de-
5 bere † extraiudicialiter exquirere opinionem aliquorum qui ſunt probi, & periti mercatores, & tunc referam in Rota, quod ab his acceperim.

Decisio CDXXXIX.

Romana aſſecurationis aluminum. 12. Iunii. 1557.

Summaria.

1 *Procurator partis aduerſæ non appellans infra decendiũ facit locum parti colligãti ad ſententiæ exſecutionem petendam.*

2 *Reſtitutio procuratori decreta ob paupertatem impedit exſecutionem ſententiæ.*

3 *Contrarium vide nu. ſeq. idq; ob neglectum appellationis proſequendæ.*

4 *Simplex negligentia in non appellando intra decendium ſuffragatur aliquando procuratori, non item dolus malus.*

5 *Maioribus reſtitutio etiam læſis non datur, niſi de bono iure docto.*

1 PEtebatur a Grimaldis † exſecutio ſententiæ eo, quod procurator partis aduerſæ non appellauerat infra decem dies, ex aduerſo fuerat impetrata commiſſio reſtitutionis prout de iure, & examinati teſtes ad probandum paupertatem procuratoris, ex qua prætendebant ſibi reſtitutionem competere, *Mohed. 78. in 2. part. Rot in nou.*
2 *155. in fin. Staphil. pag. 173.* quæ † reſtitutio impedit exſecutionem, *Afflict. 356. num. 3.* Verum domini contrarium
3 concluſerunt: † negligentia enim procuratoria in nõ appellando non probat iuſtam cauſſam reſtitutionis, cum imputandum ſit domino, qui debuit diligentiorem procuratorem eligere, *Rota 27. de appel. in antiq. Ægid. 655.*
4 *colum. final. & ita ſeruari tradit Caſſad. 5. de appel.* † Contraria autem forte procederent, quãdo argueretur dolus procuratoris, non autem vbi adeſt ſimplex negligentia in omittendo, *Bald. autem hodie. numero tertio, cap. de appel. Abb. c. enim veniſſent, colum. 5. de in integrum reſtitut. & in capitul. cum olim. colum. 3. de cauſ. poſſeſ. & propriet. Aym. conſil. 132. numero quinto.* Et tradit Creſcent. *in 2. libro, de-*
5 *ciſ. incipien.* procuratorem negligentem: cum † igitur maioribus non detur reſtitutio, niſi doceant de bono iure debere me cauſſæ exſecutionem dare, & quod exſecutiua effecta fuerit appellabilis ob ſententias hincinde latas, nihil fere fuit dictum, quod inde non agebatur de obligatione principali: dicebatur tamen conſentire cauſſam effectum appellabilem eſſe ex rationibus prout in informationibus.

Decisio CDXL.

Roman. dotis, ſiue 3000. 6. Iunii. 1557.

Summaria.

1 *Dos an numerata fuerit quomodo debeat probari?*

2 *Solutio dotis confeſſa ante tempus in conuentione poſitum an releuet in probatione dotis numeratæ, vel noſcet colluſionem.*

IN hac cauſſa nihil fuit concluſum. Nam dubium erat ſatis generale, parteſque in facto non conueniebant in omnibus, & multa inuoluebantur quæ domini putãt diſtinguenda: circa tamen caput principale numerationis
1 dotis † fuerunt variæ opiniones: aliquibus videbatur cõſtare de numeratione ex præſuppoſitis in puncto. Alii contra quoniam veriſimile non videtur ſolutam fuiſſe dotem ſcut. 3000. & de ſolutione nihil apparere niſi in illa ſchedula ſcut. 250. & maxime, quia illa † ſolutio eſt ante 2
tempus præfixum in conuentione, quod etiam probat colluſionis ſuſpicionem. Dixerunt igitur, vt ſeparatim proponam dubium, an conſtet de deductis de vera numeratione dotis, ideo videbitur poſito quod conſtet, an ideo præiudicet cum credito illorum de Altouitis.

Decisio CDXLI.

Florentina ſancti Pancratii. 6. Iunii. 1557.

Summaria.

1 *Pars ad declaratoriam procedens contra aduerſarium ſi non conſtat notorie de ipſius iure, an releuet.*

2 *Intruſi lite pendente obtenta re iudicata per partem aduerſam, & exſecutoriales de iure cogi poſſunt, vt pareant iudicato.*

3 *Beneficium reſeruatum ratione protonotariatus vtrum inducat notorium nõ iuris. partis, qua tale beneficium obtinuit, ita vt impediat exſecutionem obtentam contra aduerſarium per iudicatum, & exſecutoriales.*

4 *Iuris patronatus ſi ſit beneficium non poteſt dici reſeruatum, nec per exſpectatiuam acceptari.*

5 *Poſſeſſio beneficii ceſſa a parte in manus Rotæ non tradita cauſſa non eſt releuatoria maxime, ſi non fuerit exſecutorialium forma obſeruata.*

6 *Inobedientibus iudici pœna per declaratoriam irrogari poteſt, potiſſimum ſi compoſitionem a iudice propoſitã reſpuere temerario auſu perſeuerent.*

ORta fuerat quædam lis inter Spinellum, & Archiepiſcopum Piſanum qua pendente deceſſit Archiepiſcopus, Spinellus autem obtenta ſubrogatione proſecutus fuerat litem contra intereſſe, putantes vſq; ad ſequeſtrum, & exſecutoriales, interim vero quidam de Caualcantibus per obitum Archiepiſcopi fuerat prouiſus, & poſſeſſionem acceperat Spinellus: nunc petebat procedi contra eum ad declaratoriam, quoniam non reſtituebat
ſibi poſſeſſionem; ille reſpondebat, † conſtare de notorio 1
non iure Spinelli, ſeque non teneri. Rota concluſit procedendum eſſe ad declaratoriam contra Caualcantes, ſi non reſtituant poſſeſſionem Spinello prout debent: ratio eſt, quoniam cum obtinuerit Spinellus rem iudicatã,
& exſecutoriales, & Caualcantes † intruſi lite pendente, 2
nulla eſt ratio cur parere non debeant, ac poſſeſſionem Spinello tradere prout in commiſſione exſecutorialium continetur. Nec obſtat, quod illi aiunt conſtare de noto-
rio non iure Spinelli, quia † beneficium erat reſeruatum 3
ex protonotariatu, idcoque impediendam exſecutionẽ, quoniam præter multas reſponſiones quas affert Spinellus, quibus conatur probare ius ſuum, & non bonum aduerſariorum ius Caualcantium, quoniam cum ipſi aiunt
beneficium fuiſſe de iure † patronatus, vt conſtat ex vlti- 4
mo ſtatu beneficii. Ideoque non dici reſeruatum, & dum Caualcantes replicant ſi eſt de iure patronatus, ergo non capitur ab exſpectatiua: Spinellus reſpondet reſeruatum fuiſſe Archiepiſcopum, qui cum eſſet inhabilis, quia tũc eſſet excommunicatus, & incapax, quia Archiepiſcopus, ideo factum hic eſſe locum ſuæ gratiæ, *Rota in deciſ. 4. in nou. de iure patr. Abb. c. cum vos. nu. 4. de mo. ord. Rebuff. in pract. ti. deuolu. nu. 14.* Vnde ex his negari non poteſt cum res ſit controuerſa ac indigeat diſcuſſione, & propterea exceptio Caualcantium dum aiunt conſtare de notorio non iure Spinelli non eſt valida, nec admittẽda ad impediendum exſecutionem, vt in ſimilibus alias deciſum fuit in cauſſa Verſana coram domino Quiroga, die 24. Nouemb. 1557. Verum quia reperio in actis Spinellum mortuo Archiepiſcopo proſecutum fuiſſe litem contra intereſſe habere putantes, & obtinuiſſe rem iudicatam cuius vigore decretum fuit ſequeſtrum contra intereſſe habere putantes, reperio etiã Caualcantes ceſſiſſe poſſeſſionem in manib. Rotæ. Et dicunt non poſſe procedi cõtra eos ad declaratoriam, quia non poſſident, nec habent, ꝙ
reſtituatur, quibus reſpondet Spinellus † nõ ſufficere eos 5

dimiſiſſe poſſeſſioné penes Rotam, niſi cauſſam ſibi tra-
dant iuxta formam exſecutorialium. Idcirco dixerűt do-
mini, vt videam eos ita componere, vt ego tradam poſ-
ſeſſionem Spinello, quæ nunc eſt apud Rotam, & omit-
tam declaratoriam, & omittam declarationem contra
Caualcantes præſertim cum illi non ſint condemnati in
ſententia in expenſis, & fructus nullos perceperűt, quod
ſi Spinellus rennat, videam diligentius factum, & ſi re-
6 periam Caualcantes † non obedire procedam ad decla-
ratoriam, vt moris eſt.

Decisio CDXLII.

Vrbeuetan. Capellaniæ. 10. Iunii. 1557.

Summaria.

1 *Lapſus ſex annorum in beneficio iuris patronatus poſt eius erectionem, ſi eo tempore nullus fiat præſentatio a patrono, an faciat, vt conferendi poteſtas ad Papam deuoluatur.*

2 *Inſtrumentis ſi probari poteſt ſuper iure patronatus confectis reſeruatum patrono ius conferendi durãte vita, non releuat prouiſio Papalis in contrarium facta cum non præſumatur Papa patroni iuri præiudicare velle.*

3 *Patronus reſeruans ſibi vſumfructum omnium aſſignatorum beneficio durante vita, poteſt interim aſſignari ex omnibus ſibi reſeruatis Rectori inſtituto pro ſuſtentatione.*

4 *Sororis filius, qui non eſt de agnatione patroni, an poſſit habere collationem beneficii ex præſentatione patroni ſtante conditione, quod debeat eſſe de agnatione præſentandus, & habilis ætatis ad celebrandum ipſo habili non exſiſtente ob minorennem ætatem.*

5 *Capellanus ad celebrandum poteſt ſubſtitui prouiſo nõdum habili ob ætatis defectum ſi ita in fundatione fuerit conſtitutum.*

ERectum fuerat ius patronatus a Vincentio Ballon-
cinis in quodam altari monialium cum quibuſdam
conditionibus, quorum copia data fuit poſtea la-
pſis 7. aut 8. annis, idem Vincentius præſentauit in recto-
rem Antonium Torellum nepotem ex ſorore natum an-
nis 19. & vltra eius præſentatio admiſſa fuit, & ſecuta in-
ſtitutio ac poſſeſſio. Quidam Ioan. Maria paucis poſt die-
bus eãdem capellaniam impetrauit a Papa vti certo mo-
1 do vacantē † prætendens ob lapſum 6. annorum poſt e-
rectionem iuris patronatus, intra quod tempus nullus
præſentatus fuit, beneficium deuolutum ad Papam eſſe,
& alia nonnulla aduerſus præſentationem Torelli obii-
ciebat. Rota tamen concluſit contra prouiſionem Ioan.
2 Mariæ, ſi quidem ex † inſtrumento iuris patronatus ap-
paret reſeruatum fuiſſe ipſi Vincentio fundatori ius præ-
ſentandi durante ipſius vita, item vſumfructű omnium
bonorum in dotem aſſignatorum. Vnde non dubium eſt
potuiſſe eum in erectione iuris opponere haſce condi-
tiones, quæ conſeruãdæ ſunt prout fundator ipſe voluit,
Felyn. de tractat. 4. lit. apoſt. num. 2. & 5. cum præſertim hic
fuerit auctoritas Vincentii, ex cuius conſenſu dubium
non eſt poſſe reſeruari in ipſa fundatione huiuſmodi cő-
ditiones licet reſpicerent actum ſpiritualem, *Card. conſil.
8. Roch. de iur patron. pro eo quod, q. 12. num. 24. & ſeq. Fely.
de tract. 6. num. 4.* Non obſtat, quod non appareret de fa-
cultate Vicarii in reſeruando iure patronatus, *iuxta not.
in cap. fin. de offic. Vicar. in 6.* Nam ſi Vicarius hanc facul-
tatem non habuit ergo Capellanus potuit erigi in titu-
lum beneficii, & conſequenter nulla erit prouiſio. Ioan.
Mariæ, qui hanc impetrauit tanquam beneficium, quod
nullum. Non obſtat, quod lapſi ſunt quatuor menſes ad
præſentandum poteſt reſeruationem iuris patronatus.
Vnde beneficium erat deuolutum ad Papam, *in cap. quo-
niam de iure patronat. Dec. conſil. 135. nu. 3. Staphil. pag. 57.
verſic. hinc eſt,* quoniam ſecus eſt in caſu noſtro, vbi Vin-
centius reſeruauit ſibi ius præſentandi durante eius vita,
& interim voluit eſſe vſufructuarius omnium bonorum.
Vnde nő poteſt, & interim .... tempus † cum expreſſe diſ- 3
poſuerit rectorem eligendum debere ſuſtentari ex fru-
ctibus dictæ dotis, & tamen eius fructus donec ipſe vi-
uit voluerit ad ſe tantum pertinere, vel in quemcunque
caſum non eſſe deuolutum ad Papam beneficium, ſed ad
moniales, vt eſt expreſſum in verſic. ac etiam voluit. Non
† obſtat, quod non fuerit ſeruata forma tradita in reſer- 4
uatione Iuris patronatus, tunc quia Torellus præſenta-
tus non eſt de agnatione fundatoris cum ille vocaretur
de Bolottinis, tum quia non eſt idoneæ ætatis ad celebrã-
dum prout requiritur in fundatione. Nam reſpondetur
imo in ea excipi omnes præſentandos etiam de agnatio-
ne, & parentela ipſius Vincentii, qui admitti poſſunt,
dummodo ſint proximi ad ætatem qua poſſint celebra-
re, quæ omnia in caſu noſtro ſunt ſeruata, † cum exactis 5
conſtet Torellum eſſe de cognatione fundatoris, & in
ætate 19. annorum, & vltra, & interim conſtitutus ſit
Capellanus de conſenſu Monialium, qui loco illius in-
terim celebraret prout cauetur in fundatione, hæc au-
tem omnino magis probata ſunt, quia conueniunt men-
ti fundatoris, & non alias, qui tamen ſe beneficos egerűt
erga eccleſias, retrotrahatur ab eorum fundatione ac do-
tatione, *gloſ. in c. cum dilectus de iure patron. Felyn. in d. tra-
ctat. colum. 1. & 2.*

Decisio CDXLIII.

Carthaginen. ſeu Oriolen. iuriſdictionis.

10. Iunii. 1557.

Summaria.

1 *Præpoſitus litem habens cum Capitulo, & cum aliquibus Canonicis in particulari ſi ſententia feratur in eius fauorem cui contra Capitulum lata dici debeat, vel contra Capitulares.*

2 *Auditor geſtos actus in vnum colligere ex mandato Rotæ iubetur ad faciliorem inducendam cognitionem cauſſæ, & deciſionem.*

FVerat lata ſententia a Dom. Caputaq. contra Cano-
nicos in fauorem Præpoſiti, & dubitabantur, *an eſſet
prima, vel ſecunda, contra capitulum ſi quidem alia ante et-
iam fuerat lata in partibus, & quia lis erat Præpoſito cum
Capitulo, & nonnullis Canonicis particularibus:* Ipſi præ-
tendebant fuiſſe † iudicatű contra capitulares, non con- 1
tra capitulum: ideo etiam capitulum petebat remiſſoriã.
Quoad primam partem dixerunt domini, vt colligerem
ſingulos † actus, qui fuerunt geſti a principio litis vſque 2
ad finem cum ſententia, & illos poſtea referrem in Rota,
& tunc rectius iudicabunt, an ſententia domini Caput-
aquen. fuerit lata contra capitulum, aut contra particu-
lares: quoad remiſſoriam, an ſit danda videatur deciſio
a canonicis allegata coram R. P. D. Antonio Auguſtino.
Nam tunc ego nondum eram receptus inter auditores,
alii autem domini non habent in præſenti illius memo-
riam.

Decisio CDXLIV.

Taruiſina matrimoni. 13. Iunii. 1557.

Summaria.

1 *Apocha ſeu ſchedula quæ ſcripta dicitur a muliere ea id negante, ſi ſit ſatis recognita, an ex hoc ſufficienter actu matrimonium probetur, poſito, quod præcipuum probationis fundamentum in illa recognitione ſit collocata. & num. 3.*

2 *Exacta probatio vbi non videtur requiri Rota legitimis coniecturis acquieſcere ſolet.*

ALias propoſueram dubium, *an ex teſtibus & aliis de-
ductis in puncto probaretur matrimonium inter Ioan.
de Caluis, & Margaritam?* Et quamuis domini tunc ſa-
tis inclinarent pro probatione matrimonii, † quia tunc 1
præcipuum fundamentum nitebatur recognitioni cu-
iuſdam ſchedulæ, quam Ioan. aſſerebat ſcriptam fuiſſe a
Margarita, illa autem negabat, propterea domini volue-
runt, vt de hoc particulariter quæreretur, an ſchedula eſ-
ſet legi-

ſet legitime recognita ita vt ex ea probetur matrimoniū:
data igitur copia depoſitionis teſtium concluſum fuit a
dominis nemine diſcrepante, recognitam aliunde eſſe
ſchedulam ex depoſitionibus teſtium de quib⁹ in dubio,
nec enim requiritur exacta illa probatio, *de qua Dd. in l.*
2 *comparentes. C. de fide inſtr.* Cum † Rota acquieſcat legiti-
mis tantum coniecturis alias .... hic in Curia poſſent re-
cognoſci, & ſimilia *Alex. conſ. 14. nu. 10.* præterea id forte
procederet ſi tota hæc probatio niteretur tantum dictis
illorum duorum, aut trium teſtium, verum hic concur-
runt plura alia adminicula, rem ita ſe habuiſſe, de quibus
in alio dubio ante a me propoſito, *& facit conſil. Dec. 163.*
Alex. 123. nu. 1. & quoad particulas acceptas vbi adeſt con-
ſenſus in matrimonio de pſenti id probetur, *Put. de ſponſ.*
3 *5.* recognita † autem ſchedula domini nihil dubitarunt,
quin ex ea probaretur matrimonium, tum ex verbis illius
claris tum ex aliis adminiculis, veluti ex cōfeſſione ipſius
Margaritæ teſtibus de publica voce, depoſitione aliorum
teſtium, ac ceteris, de quibus in dubio alias propoſito.

DECISIO CDXLV.

Peruſin. Sanctæ Crucis. 13. Iunii. 1557.

SVMMARIVM.

1 *Poſſeſſio beneficii etiam litis pendentia adhuc in vigore exiſtente capi poteſt vbi reſignatio ante litem facta fuerit.*

NIhil autem fuit in hac cauſſa concluſum quoniam
factum erat non ſatis recognitum, & varia erant vo-
ta, nonnullique ex antiquioribus atteſtabantur, alias de-
1 ciſum fuiſſe † poſſeſſionem capi poſſe etiam lite penden-
te vbi reſignatio facta eſt ante litem, vt in cauſſa Gebilio-
nen. coram D. Anton. Auguſt. die 27. Octobr. 1553. & in qui-
buſdam aliis deciſ. quas mandarunt mihi, vt diligenter
inſpicerem, ac poſtea ſi opus eſſet rurſus dubitarem.

DECISIO CDXLVI.

Cæſarauguſtan. Archipreſbyteratus. 18. Iunii. 1557.

SVMMARIA.

1 *Incedens in publica proceſſione, vt Archipreſbyter, & faciens ſequeſtrum in loco Archipreſbyteratus vtrum horum actuum medio dici debeat Archipreſbyter.*

2 *Verba laudi, an Simoniam, & confidentiam declarare poſſint interceſſiſſe.*

AGebatur tertia inſtantia, & petebatur remiſſoria, id-
eo cauſſa propoſita concluſum fuit eam dandam eſ-
ſe ex variis capitibus, ex quib⁹ defuncto, & de releuantia.
1 Primo, quia dicitur ille † inceſſiſſe in proceſſione vti ar-
chipreſbyter in loco dignitatis interpoſitū ſequeſtrum,
vt patet ex inſtrumento alias producto ac ſi non probat,
præbet tamen magnum firmum, & materia eſt maxime
releuans Ægid. 429. Secundo, quia dicitur locaſſe domū
preſbyteralem, & horrea vltra triennium atque ita inci-
diſſe in Paulinam, quam etiam probare volunt vſu rece-
2 ptam in illis partibus. Tertio, volunt † probare Simo-
niam cuius fumus datur ex verbis laudi vti condemnan-
do ad ſoluendum expenſas pro expeditione regreſſus:
item probare confidentiam oſtendit confeſſio eorum
quamuis reuocata. Accedit quod etiam dicitur poſt ſe-
queſtrum proſecutum eſſe cognitionem cauſſæ ſibi de-
legatæ, vt archipreſbyter, & quare ille ſe excuſabat cauſ-
ſam ante ſequeſtrum fuiſſe inceptam, & quia obiicieban-
tur hæc omnia tendere ad probandum delictum, ideoq;
remiſſoria non laudum, reſponſum fuit hic non agi de
imponenda pœna animati, deinde dari etiam hoc caſu v-
bi adeſt magnus fumus *Creſcen. 130. Sarnen ſuper reg. 325.*
& ita fuit ſeruatum in cauſſa Lucan. canonicatus coram
D. Chiſſanen. ex his concluſum pro remiſſoria.

DECISIO CDXLVII.

Ferentin. paratæ. 18. Iunii. 1557.

SVMMARIA.

1 *Contrarietas teſtium deponentium ex vna parte de parata facta in alueo fluminis certo loco ex altera negantium, nec de loco paratæ conuenientium, vt conc... debeat ad ... probationem.*

2 *Flumine publico exiſtente vbi parata noua fuit ab vna partium conſtructa non tamen nauigabili non poteſt ea in præiudicium alterius partis aduerſa veterem paratam demoliri propria auctoritate.*

3 *Fluminis publici, & non nauigabilis alia conditiones, ſunt a flumine nauigabili, & priuato.*

4 *Parata extructa a parte aduerſa in flumine, qua non impedit vſum publicum per dominam habentem iuriſdictionem ibidem, an poſſit demoliri ad ... paratarum nouiter erect... rum protectionem.*

5 *Priuatum vbi fuerit flumen videndum eſt cuius ſit terrenum circa quod parata eſt conſtructa, vt conſtare poſſit, an propria poſſit auctoritate demoliri tales paratas.*

HÆc cauſſa plurimū pendebat a facto, ſiquidem erant
examinati teſtes, multi ex vtraque parte † inter ſe o- 1
mnino contrarii, quoniam aliqui aſſerebant olim para-
tam in certo loco extructam fuiſſe, alii negabant, repu-
gnabant etiam circa locum paratæ nouæ, & alueum flu-
minis, & præiudicium, quod inde oriri dicebatur, & alia
multa, quibus ex cauſſis ſtatuerunt domini, vt ego menſe
Septembris proximo in rem præſentem accedam, & lo-
cum ipſum diligenter inſpiciam, atque a vicinis, & inco-
lis ibi inſtructionem accipiam quomodo res ſe habuerit:
interim vero quoniam Dom. Virginia prætendit licuiſ-
ſe ſibi paratam deuaſtare, quamuis omnia etiam in facto
reperiantur, prout præſupponit pars aduerſa, idcirco ne
ſuperuacaneus eſſet labor huius itineris, & inſpectionis
loci, propoſiti dubium iuxta omnia fere præſuppoſita
Dom. Chriſtophori. Rota autem concluſit ſub hac di-
ſtinctione, *quod † ſi flumen vbi parata noua fuit conſtructa* 2
*eſt publicum non nauigabile, tunc non licuit Dom Virginia
eam propria auctoritate deuaſtari, cum fluminis vſus ſit pu-
blicus, Capol. ſeru ruſt. præd. in tit. de flum. num. 7.* nec obſtat
doctr. *Paul. de Caſtr. in l. flumen. de dam. infect.* nam com-
munis opinio eſt contra illum *Angel. in d. l. flumen. in 3. li-
nea, numero 3. Alexan. d. conſil. 194. num. 2. in ſecundo Bart.
l. quo minus. de flumin in ſecunda quæſt. Imo. ibi in primo not.
tab. & numero 45. Ripa ibi numero 42. Dec. conſil. 244 nu-
mero quarto, & Capol. ſupra in dicto titul. de flumin.* alia au-
tem adducta pro obiectione Paul. de Caſtr. non ſequun-
tur in hoc caſu. Nam Bald. *in l. ſi plus ... de cond. inſtru.*
loquitur † de flumine nauigabili, aut in flumine priuato; 3
qui ſunt diuerſi caſus, *vt per Bald. in rub. de rerum diuiſ.
numero 7. & 8. & in l. item lapilli, eodem titul. numero quar-
to & quinto, Dec. conſil. 221. Barbat. conſil. 28. & 4.* quapro-
pter ſola fere auctoritas Pauli Caſtrenſ. *in d. l. flumen,*
qui etiam videtur vti ratione non bona, ſi quidem alius
fluuius eſt publicus *de iur. quaſi. ſicut & flumen. l. adeo §.
inſula. de acquirend. rerum domin. fac. l. prima, § ſimilique
modo, de flumin. & §. iterum Inſtit. de rerum diuiſ. & ita
aut in terminis Bartol. in tract. de alueo in §. nouus, verſic.
enim, & ipſum flumen Bald. in rubric. de rerum diuiſ. nu-
mero 27. Capol. in dict. tract. de aqua, & in titul. de alueo,
numero 1. & 2.* Quæ tamen eatenus intelliguntur, quate-
nus hac † parata non impediebatur vſus publicus alio- 4
rum, quoniam tunc erit videndum an Dom. Virginia,
quæ habet iuriſdictionem in illo ... torio pote...
deuaſtare iure cuiuſdam protectionis aliorum, quæ ad
eam ſpectant, *vt per Bartol. in l. prima. §. per hanc, & l. ſecun-
do, de rei vend. Bald. in d. rubr. de rer. diuiſ. numero 8. verſic.
ſed nouem alueus. Rum. conſil. 96. in 4.* & ita procedunt
multa etiam in contrarium allegata quotieſcunque pa-
rata impediret vſum publicum aliorum. Aliud caput di-
ſtinctionis fuit, quod ſi flumen, † de quo agitur, eſt priua- 5
tum, tunc videndum erit cuius eſt terrenum, circa quod
parata eſt conſtructa, vt intelligamus licuerit eam pro-
pria auctoritate deuaſtare, *iuxta leg. quemadmodum. ad l.
Aquil. Capol. in d. tractat. in tit. de flumin. priua. Bald. in l.*

item lapill.de rer.diuiſ.col.1.Rui.conſil.95.96.97.in quo ita,
Aym.d.conſil.124.cum ſimil.

Decisio CDXLVIII.

Cameracen. Canonicatus. 20. Iunii. 1557.

Svmmaria.

1 *Reuocatoria regula facultatum conceſſarum legatis, & Nuntiis Apoſtolicis habens verba generalia quid operetur.*

2 *Pontifex maximus reuocatis Nuntiis Apoſtolicis a prædeceſſoribus ablegatis cenſetur & facultates illis conceſſas reuocare.*

3 *Nuntii ad Imperatoriam Maieſt. iam mitti ſolent vltra quadraginta annos a Sede Apoſtolica.*

4 *Papa obnimis amplas facultates a prædeceſſoribus conceſſas Legatis vel Nuntiis ſæpe reuocatoria vti conſueuit.*

COram D. Antonio Auguſtino pendebat cauſſa, qui
propoſuit hoc fere dubium, & nihil tunc concluſum
fuit, quamuis inclinarent magis domini non eſſe reuo-
catas facultates, eum deinde ego propter eius obſeruan-
tiam eſſem ſurrogatus, rurſus propoſui dubium paucis
tamen mutatis. Quapropter re diligentius perſpecta cō-
1 cluſum fuit hoc pacto. Nam cum † vltima reg. reuocato-
ria habeat verba generalia, & deinde exceptiones quaſdā
veluti, quia reuocat generaliter omnes legatos de latere,
& Cardinales, & Nuntios, exceptis tamen legatis, ſeu in-
dicibus in Anglia Hibernia, & aliis locis ibi ..... ante an-
nos 40. ſoliti ſunt a Papa legati mitti, ſeu nuntii, ideo di-
ctum fuit, quoad regularitatem regulæ ſatis dici reuoca-
tas facultates Archiepiſcopi ..... Nam cū ille fuiſſet nun-
tius miſſus a Iulio Tertio, poſtea Marcellus reuocauit o-
mnes ſuas facultates, & idem fecit Paulus Quartus initio
citationis, ſed quia tamen illa fuit reuocatio earum facul-
tatum, ille permanſit ſemper Nuntius, licet eſſet mortuus
Iulius Tertius, quoniam Archiepiſcopus erat Nuntius
Sedis Apoſtolicæ, *c. ſi gratioſa, de reſcript. in ſexto.* Deinde
Paulus Quartus reuocauit illas facultates, & vltimo de-
2 mum ſecuta eſt regula de qua nos agimus, † in qua ille ex-
preſſe reuocat omnes nuntios a prædeceſſoribus ſuis cō-
ſtitutos, inter quos dubium nō eſt ex vi verborum com-
prehendi Archiepiſcopum cum ille fuerit creatus a Iulio
Tertio, igitur reuocato Nuntio ſunt etiam reuocatæ fa-
cultates, *l. ſemper. §. negotiatores. § fin. Bart. Bal. Salyc. Caſtr.*
l. ſeruiamus. C. de teſt. milit. præterquam, quod hic propter
reuocationem iudicii eſt reuocatio facultatum expreſſa,
& ita in hoc capite res nullam videtur habere difficulta-
tem, ſed quia deinde adſunt exptiones in regula reuoca-
toria, de quibus ſupra viſum eſt dominis proprie eadere
3 ſub exceptione. Nam † nuntii ad Imperatorem iam ſo-
liti ſunt mitti vltra 40. annos, & hoc dixerunt adeo no-
tum eſſe, vt alia probatione non indigeat, in eo atteſtati
ſunt aliqui ex dominis ſe certo ſcire eum fuiſſe eo tem-
pore cum negotia componerentur, & Papam ad eam e-
4 dendam † motum eſſe ob nimium amplas facultates con-
ceſſas a Iulio Tertio legato Portugalliæ, quas cum volue-
rit reuocare expreſſe, & iudicialiter, ne illi iniuriam face-
re videretur, voluit vti hac verborum generalitate, vt vi-
deretur regula eſſe communis, eum tamen ille nollet re-
uocare alios ſuos iudices ſolitos, & ideo adiectas fuiſſe il-
las exceptiones. Ob hanc cauſſam, & hanc affirmauerunt
mentem omnino ſanctiſſimi fuiſſe.

Decisio CDXLIX.

Barchionen. anniuerſariorum. 28. Iunii. 1557.

Svmmaria.

1 *Monachus clauſtralis Vicarius Abbatis exſiſtens vtrum beneficiatus eſſe poſſit.*

2 *Impugnati articuli aliquando a parte conceduntur vt celerior cauſſæ expeditio ſequatur.*

3 *Compulſor vt quis eſſe poſſit de ſubſtantia officii non eſt, vt ſit in dignitate conſtitutus.*

4 *Prior clauſtralis ſubeſt Abbati, & tantum clauſtri curam gerit.*

5 *Abbatis aut prioris conuentualis maior & potior eſt licentia conceſſa Vicario Compulſori, quam clauſtralis prioris.*

CVm in eadem cauſſa ſupra 25. Maii concluſum fuiſſet
extractionem iurium factam a Vicario ..... Canonico
regulari validior fuiſſe nihil probaretur hūc fuiſſe † Mo- 1
nachum clauſtralem nunc beneficiatum, articulos pro-
duxerunt contra capitulum, vt oſtendat Vicarium hunc
fuiſſe omnino clauſtralem: agentes autem pro capitulo
quamuis hos articulos impugnarent, † tamen vt celerius 2
cauſſa expediretur, voluerunt ea omnino admittere, quę
in his continentur, & adhuc aſſerebant Vicarium illum
fuiſſe legitimum compulſorem ex rationibus alias tradi-
tis † prȩſertim cum in compulſore non requiritur digni- 3
tas, *de qua in c. ſtatutū, de reſeruat. in 6. & per Rotam de re-*
ſcri. in non. 30. cum ad ..... ad Boniſ. Clem. & ſi principalis. de
reſcri. nu. 20. & 42. quam rationem nunc & probauit Ro-
ta. Quoad obiectiones autem, & allegationes beneficia-
torum reſponſum fuiſſe, ea forte potuiſſe procedere ſi
probaſſent hunc priorem, qui dedit licentiam Vicario
fuiſſe priorem clauſtralem. Nam † cum prior clauſtralis 4
habeat abbatem ſuperiorem, & ipſe curam gerat tantum
clauſtri, *c. cum ad monaſterium. §. prior autem, & §. Abbas*
vero, de ſtat. monach. & ait gl in d. Cle. & ſi principalis. verſ.
clauſtra, potuiſſet forte dici hāc ſententiam nullam eſſe,
quia prior clauſtralis tantū ea debet curare, quæ ad clau-
ſtrum ſpectant, & ita procedit *Rota in d. Clem. & ſi princi-*
palis, vbi Anch. nu. 9. Bart. nu. 22. 29. Imol. nu. 3. & 5. & alia
adducta a beneficiatis, ſecus vero eſt vbi licentia † conce- 5
ditur ab Abbate aut Priore conuentuali, qui hoc poteſt
Card. Clem. religioſus, de procur. 3 not. facit Clem. ne in agro.
§. ceterum, verſ. conuentualis. de ſtatu monach. 478. Staphil.
pag. 58. prout accidit in caſu noſtro, ſicut cōſtat in inſtru-
mento producto, allegatum etiam fuit pro Canonicis *Fe-*
lyn. c. decernimus, de iud. ..... col. penult. & Purpur. rubr. de of-
ficio eius, col. fin. qui atteſtatur de communi.

Decisio CDL.

Neapolitan. pecuniaria. 28. Iunii. 1557.

Svmmaria.

1 *Intentio partis agentis an poſſit probari ſi teſtes quidam de adminiſtratione ſuorum bonorum per quendam tertium facta 15. annorum ſpacio alii 20. alii vero 25. deponant.*

2 *Matrona poſſidere poteſt curamq; rerum gerere, quamuis per alium eiuſdem bona adminiſtrentur.*

3 *Probatio hæc an indefinita ſit, ſ. probare quendam tertiū bona ſua adminiſtraſſe, ſi non addatur omnia.*

4 *Teſtes deponentes quantum fieri poteſt a mendacio, & contrarietate, defendi debent.*

5 *Condemnatio an fieri poſſit in certam quantitatem ratione adminiſtrationis non perfecte conſtito de reditibus bonorum adminiſtratorum.*

QVoniam dubium propoſitum erat ſatis amplum, ſi
quas continebat probationes domini Vincentii, &
quæ aduerſo a religione opponuntur, continebat dein-
de an ſententiæ ſuper his latæ ſunt confirmandæ: in qui-
bus quidem ſententiis duo comprehenduntur; alterum
eſt, quod religio condemnetur in ſcutis 3000. alterum
eſt, quod condemnetur ad ccdendum rationem admini-
ſtrationis Capuani: Rota voluit hæc omnia nunc capita
decidere, ſed primum tantum firmauit circa adminiſtra-
tionem † concluſitque intentionem D. Ioan. Vincentii 1
ex deductis clare eſſe probatam, nec iam ebdi, & offuſca-
ri ex his quæ obiiciuntur a Religione. Nam pro parte D.
Vincentii probatur Capuanum adminiſtraſſe illius bo-
na, ac reditus perquam plures annos, & aliqui deponunt
de 15. annis, alii de 20. alii de 25. & ſimul, & teſtes de his
deponentes reddunt etiam congruam rationem ſenten-
tiæ, &

tiæ, & circa probationem adminiſtrationis nihil dubita-
tum ſit, quin ex eis pars probetur: pro parte vero religio-
nis, quæ adducuntur non elidunt nec minuunt, ſi Ca-
puanus adminiſtrauerit, cum poſſit quidem Sarra poſ-
2 ſidere, & rerum curam gerere, & tamen Capuanum illa
adminiſtrare, vt quotidie videmus in nobilibus viris, & a-
liis dominis rerum accidere, quoniam ipſi quidem poſſi-
dent, ſed habent deinde agentes, & famulos qui ea ad-
3 miniſtrant, deinde † probatio D. Ioan. Vincentii eſt in-
definita, videlicet, quod Capuanus adminiſtrabat ei⁹ bo-
na, ſed non dicit omnia prout in eius articulo. Idemque
aiunt omnes teſtes, quapropter licet Sarra adminiſtraret
etiam aliqua bona, nō ideo excluditur depoſitio teſtium
in aliis bonis. Tertio, cum probatio Io. Vincentii com-
prehendat longius tempus, non repugnat adminiſtra-
tioni Sarræ, quæ fuit tantum poſt diſceſſum Io. Vincen-
tii, quæ omnia eo magis ſunt adnotanda, quod agitur de
4 defendendo † teſtes, a mendacio, & repugnantia, *iuxta c.
cum tu, de teſtib.* & ex his reſpondetur ad alia omnia pro
parte religioſis, quoniam neceſſario non concludunt,
imo multa ſunt, quæ potius firmant probationem Ioan.
Vincentii, vt eſt tertium inſtrumentum, & quamplures
literæ Sarræ, quæ oſtendunt Capuanum adminiſtraſſe, &
Sarram ſolitum ei omnia concedere: quoad alia duo ca-
5 pita præſertim quoad condemnationem † in ſcut. 3000.
nihil fuit firmatum, quoniam Dd. prius voluerunt intel-
ligere clare, qui eſſent reditus omnium bonorum D. Io.
Vincētii, & in qua ſumma dicatur fraudatus, ita vt intel-
ligāt an ſit veriſimile cū hac in ſumma potuiſſe fraudari.

DECISIO CDLI.

Piſana parochialis ſancti Iacobi. 28. Iunii. 1557.

SVMMARIA.

1 *Ius patronatus aliquando patronis competit, vt vniuer-
ſitati, & collegio, aliquando vt particularibus.*

2 *Patronus an bis iuramentum præſtitum variare poſſit.*

CAuſſa vertebatur ſuper iure patronatus, &c. ex præ-
ſentatis potius habendus eſſet. Quoniam autē multæ
oriebātur difficultates, fuit reiecta ad Calendas. Dubita-
1 batur enim primo, † *an ius patronatus competat his patro-
nis, tanquam vniuerſitati, & collegio, an vt particularibus;*
2 *deinde, † an potuit bis variare poſtea iuramentum, obſtetq;
in re?* Contrarii fere ſunt inter ſe *Alexan. conſil. 16. & 3. Et
Lambert. in tract. fol. 307. verſ. an potuerit.* ita abſolui a iu-
ramento non citata parte & ſimiliter.

DECISIO CDLII.

Mediolanen. Capellaniæ de Caſtillone. 1. Iulii. 1557.

SVMMARIA.

1 *Conſtito nondum de acceptatione principalis mandatum
tamen procuratoris ad acceptandum licet generale
ſufficit, & ad capiendam poſſeſſionem beneficii collati
principali.*

2 *Principalis dans mandatum procuratori ad poſſeſſionem
capiendam beneficiorum ſibi conferendorum dat etiā
facultatem vt collatione facta ſtatim id exſequatur
nomine beneficii licet non expreſſe.*

3 *Poſſeſſorio vbi agitur, ſufficit coloratus titulus ex ſupe-
rioris auctoritate.*

4 *Mandatum ſi ſit expreſſe apprehēdendi quæcunque be-
neficia, & dicitur mandatum apprehendendi poſſeſſio
nem & beneficia item acceptandi.*

5 *Verbum apprehendendi in mandato procuratorio poſi-
tum potiſſimum refertur ad poſſeſſionem beneficii ca-
piendam.*

QVamuis hoc idem fere dubium in eadem cauſſa an-
no præcedenti, coram domino Chiſſanen. fuiſſet de-
ciſum, tum cum in ſecunda inſtantia lis coram me agere-
tur, non potui deeſſe ſupplicationi partis, quin rurſus cauſ-
ſam proponerem nonnullis adiectis: Domini autē prior.
1 deciſ. intrepide firmarunt, videlicet, † mandatum id fuiſ-
ſe ſufficiens ad poſſeſſionem capiendam beneficii collati
Cluſiano quamuis de eius acceptatione nondum con-
ſtaret, idque ex text. in ter. *in c. ſi tibi abſenti, Abbas, c. acce-
dens. de præb. in 2. oppoſ. & c. cum noſtris. de conceſſ. præb.* Qui
† igitur dat mandatum procuratori ad capiendam poſ-
ſeſſionem beneficiorum ſibi conferendorum, dat etiam
facultatem, vt ſtatim collatione facta id exſequatur, licet
beneficii nominationem non exprimat, *Beſig. 4. de pro-
cur. Caſſ. 2. num. 6. de conceſſ. præb. coniunctis dictis per Abb.
d. c. cum noſtris. num. 6. 8. 22.* maxime quando nunc agitur
† poſſeſſorio, in quo ſufficit coloratus titulus *ex auctori-* 3
*tate ſuperioris, vt 393. 422. & facit conſ. Bertrand. 22. 4. nu.
19. cum. 3. addebant*, quod † mandatum Cluſiani erat ex- 4
preſſe etiam ad apprehendendum quæcunque beneficia,
quibus verbis contineri dicebant ius apprehēdendi poſ-
ſeſſiones, & acceptandum beneficia: verum hæc ratio nō
ſatis tuta viſa fuit, quoniam † id verbum apprehendendi 5
potius ad poſſeſſionem ſpectat, itaq; priores magis pro-
batæ fuerunt.

DECISIO CDLIII.

Romana. 2000. 1. Iunii. 1557.

SVMMARIVM.

1 *Cauſſa longa diſcuſſione indigentes ob maturiorem deli-
berationem a Rota in tempus opportunum magis reiici
ſolent.*

CAuſſa fuit † reiecta ad cal. quoniam non potuerunt 1
abſolui ea vnica propoſitione, & indigebat longiori
excuſſione.

DECISIO CDLIV.

Nolana ſequeſtri in vltima audientia. 15. Iulii. 1557.

SVMMARIA.

1 *Sententia lata contra prælatum ſuper ſpolii reuocatione
non citata parte ad videndum decerni ſequeſtrum v-
trum ſit valida.*

2 *Sequeſtrum cuius rei cauſſa potiſſimum veniat parti pe-
tenti concedendum, vel non.*

LAta fuerat ſententia a Iulio † contra Cardinalem ſu- 1
per reuocatione ſpolii penſionis non rite factæ, & quia
pars non citauerat Cardinalem, & ad videndum decerni
ſequeſtrum, D. Iulius tulit ſententiam tantum, nec ſen-
tentiam appoſuit: poſtea cum appellationis cauſſa coram
me penderet, petiit pars ſequeſtrū apponi vigore inno-
uationis: Cardinalis negabat eſſe locum ſequeſtro ex *de-
ciſ. Ægid. 54.* verum Rota mandauit mihi vt diſcernerē
illud ex officio, *iu. vt. deciſ. Caſſ. ad. 3. in fin. de reſt. ſpol.* † non 2
enim conceditur ſequeſtrum vigore Clemen. ad compe-
ſcendos, quo caſu procedit *d. deciſ. 54.* ſed potius hoc to-
rum ſit ex officiis, vt ſupra per Caſſ. dicebant etiam aliqui,
ſi ſpolium non fuiſſet ſuper tota cauſſa, forte non debuiſ-
ſet decerni ſequeſtrum, ſed ſecus erat in caſu noſtro.

DECISIO CDLV.

Romana de infeſſuris. 17. Octobris. 1557.

SVMMARIA.

1 *Vendens domum, & promittens de euictione lite motā
ipſius domus cauſſa ad defenſionem tenetur emtori.*

2 *Excludere volens aduerſarium ad excluſionem neceſ-
ſario requiritur, vt adferat probationes eſt neceſſe.*

3 *Dominiū domus ad ſe pertinere probare volens audien
dus eſt, eoq; non probato iudicium fertur pro poſſeſſore.*

MArius de infeſſuris agebat rei vindicatione domus
cuiuſdam, contra Branchadorum, & quia † quidam 1
de Amodeis vendiderunt hanc domum Branchadoro,
& promiſerant, ideo hi nunc ſuſceperant litem, & cauſ-
ſam proſequebantur: Marius iam obtinuerat ſententiam
a domino Decano contra Amodeos, poſtea dominus
Chiſſanen. eam reuocauerat, ea deinde deuoluta fuit ad
dominum Antonium Auguſtinum, & coram eo multis
dubiis propoſitis cōcluſum fuerat nihil † probari ex par- 2
te Amodeorum, quod Marium excluderent, ſi quidem
prætendebant ipſi hanc domū fuiſſe cauſſam reſtitutio-
nis dotis aſſignatam Felicitæ de Amodeis, nunq; ad eam

peruenıſſe. Hoc tamen quia non probarunt, dixit Rota
3 Marium audiendum eſſe † ſi vellit probare dominium domus ad ſe ſpectare, alioquin Amodeos abſoluendos eſſe cum poſſideant. Quoniam vero pro parte Marii alias nonnulla deducta fuerāt, & cum eſſent propoſita in Rota coram domino Chiſſanen. oſtenſum fuit ea non ſufficere, ſtatim ego, qui fueram ſurrogatus in locum Domini Antonii Auguſtini omnia vndiq; colligere, quę ius ſuum probarent, tamen propoſui dubium ſatis amplum, vt ſi fieri poſſet, vnica propoſitione eam terminarem, quæ inter ...... pauperes ſub titulo pauperum litigantium, dixerunt retentis iiſdem informationibus, iterum dubitari poſſe ſub aliquo certo capite, de quo in puncto, & ſi placeret proponerem, hoc videlicet an ex deductis cōnſtet de titulo, & præſcriptione Ioan. Pauli ad effectum de quo agitur.

Decisio CDLVI.

Peruſi[illegible] parochialis S. Crucis. 17. Octob. 1557.

Svmmaria.

1 *Attentata un dici poſſit poſſeſſio tempore litis pendentia capta.*
2 *Gratioſa ſurrogatio in beneficio tribuit etiam ius quoad capiendam poſſeſſionem.*
3 *Surrogatio alia gratioſa eſt, alia rigoroſa, vt alia quoad litem.*
4 *Surrogatus etiam gratioſe, & poſſeſſionem capiens poſt multum temporis adhuc lite pendente, an dicatur attentare.*
5 *Poſſeſſio capta ex ceſſione intruſi alicuius in beneficio, vtiq. dicitur attentata.*

MArius Rodianus commiſerat cauſſam contra Robertum rectorem, & poſſeſſorem beneficii de...... citationis obtinuit, ſed nondum fuerat exſecuta citatio: Robertus deinde reſignauit in fauorem Fuſcherii, qui literas expediuit cum gratioſa ſurrogatione etiam quoad poſſeſſionem poſt reſignationem; Marius exſecutus citationem contra Robertum, Robertus deinde ſuſtinens litem, & permanēs in poſſeſſione mortuus eſt infra quatuor menſes. Marius proſecutus eſt litem contra intereſſe habere putantes, & obtenta ſententia ac exſecutorialibus eas intimare fecit cuidam Guidoni intruſo post obitum Roberti, Fuſcherius mouit litem cōtra Guidonem intruſum, poſtea Guido ceſſit ei poſſeſſionem, atque ita
1 Fuſcherius ingreſſus eſt poſſeſſionem, † Marius iu de dicebat cauſſam attentatam eſſe, quia cœpta lite pendente, & exſecutoriales impetratas ipſum afficere: Fuſcherius
2 ſe tuebatur gratioſa ſurrogatione, † quæ ei etiam tribuit ius quoad poſſeſſionem, & nonnulla alia deducebat, & quando reſpondebat Marius ſurrogatus non prodeſſe, quia tunc non aderat lis, & ſurrogatio habet clauſulam
3 quatenus beneficium eſſet litigioſum: Reſponſum † fuit id forte procedere in ſurrogatione rigoroſa, *iuxta Rot. in nou. 411.* hic locum eſſe cum contingat duplicem ſurrogationem, alteram quoad poſſeſſionem, alteram quoad litem, quod etiam alias firmatum fuit corā D. Aldobrandino in cauſſa Cęſarauguſtana parochialis die 1. Decem-
4 bris, 1557. vbi viſum fuit dictum, quod † ſurrogatus gratioſe ſi capiat poſſeſſionem, poſt multum tempus etiam pendente lite dicitur attentare. Verum domini in aliis dubitabant, videlicet, an poſſeſſio Fuſcherii ſit attentata, eo quod capta fuit poſt mortem Roberti, & poſt ſententiam latam contra intereſſe putantes ei captā ex conceſ-
5 ſione, † & de manu Guidonis intruſi, dixeruntq; dubium eſſe ad hæc capita redigen.

Decisio CDLVII.

Romana fideicommiſſi de Grachis. 21. Octob. 1557.

Svmmaria.

1 *Lite pendente cauſſa locationis domus facta a iam defuncto dicitur extincta locatio.*
2 *Conductore perſiſtente in domo locata, a defuncto ſi fiat recognitio locationis nomine heredum, vtrum vigore iſtius recognitionis in poſſeſſionem veniant mittendi.*
3 *Colonus aut inquilinus eſſe deſinens per obitum locatoris, ſed ſimplex detentor, non poteſt per actum fictum transferre in alium poſſeſſionem.*
4 *Poſſidente nemine, & iacente hereditate, & dum vacua eſt poſſeſſio, ille qui deſiit eſſe Colonus, rei inſiſtendo transferre poteſt poſſeſſionem.*
5 *Creditum aureorum centum non eſt huiuſmodi, vt eius cauſſa poſſeſſio domus in creditore debeat trāsferri, quæ multo maioris valoris eſt.*

MIchael Angelus locauerat quoddam Caſale Virgilio ad 12. annos, & Virgilius ſublocauerat Mario: Mortuo poſtea Michaele Angelo, orta fuit lis inter Vincentium de Rubeis, & duas ſorores Michaelis Angeli ſuper eius hereditate, & præſertim hoc caſale, † quia lite pēdente finita eſt locatio Marii, ipſe tamen adhuc inſiſtebat 1
in caſali: placuit deinde Mario, dū ita inſiſteret recognoſcere in duas illas ſorores, & conſtituit ſe nomine illarum poſſidere. Dubitaui ego, † *an hac recognitio ſufficeret, ita* 2
vt illæ eſſent mittēda in poſſeſſionem, & preponi Vincentio in poſſeſſorio? Plurima pars dominorum ſentiebat hanc recognitionem nihil prodeſſe, eo quod cum iam finita eſſet locatio Marii, & ipſe † amplius non eſſet colonus, ſed 3
detentor ſimplex, non potuit per actum fictum transferre in alium poſſeſſionem, *Bal. rub. C. de contrah. emt. q. 16. Alexan. l. quod nemo, nu. 26. de acquir. poſſeſ.* cum ita tamen inter veterem poſſeſſionem per quos poſſidemus, vt ſeruus, procurator, colonus, vel inquilinus, non autem ille qui nullum ius habet, *Bart. l. peregre. §. quibus. verſ. quæro, quæ eſt ratio, & l. ſi id quod. § primo, de acquir. poſſeſſ. & nota in l fin. C. eodem.* Quidam tamen diſſentiebant, quoniam poſſeſſio † eſſet vacans, & iacente hereditate nemine poſ- 4
ſidente, ille qui deſiit colonus eſſe inſiſtendo rei potuit transferre poſſeſſionem, cum poſſeſſio illa ciuilia, quæ a nemine occupata eſt, accedat illi detētioni, *Claud. l. quod in eo de acq. poſſ. Tiraq. de conſtit. in 3. part. 14. limit. num. 5.* In hac igitur difficultate nihil fuit firmatum, ſed dixerūt domini, vt dubium reſtringeretur. Quo ad alia vero de quibus in puncto de credito Marii in eo caſali nulla fuit altercatio, † cum ratione tantum centum aureorum, ad 5
quam ſummam aſcendebat eius creditum, non poſſit trāsferre poſſeſſionem Caſſalis multo maioris æſtimationis, *l. vt nemo plus. de reg. iur.*

Decisio CDLVIII.

Compoſtellan. Archidicaconatus. 21. Octob. 1557.

Svmmaria.

1 *Conſenſus in reſignatione antea præſtitus, & poſtea reuocatus coram Notario, ſi a parte reſignataria extendatur, non citato reſignante, an ſit validus.*
2 *Conſenſus præſtitus ad beneficii reſignationem reuocari poteſt cum proteſtatione, & ſic reſignatio eſt nulla.*
3 *Regula eſt Cancellariæ, quæ prohibet reſignationes expedire, niſi prius expreſſus conſenſus fuerit præſtitus in Cancellaria.*
4 *Pontifex ſummus nullā reſignationem admittit niſi conſtet de mente ipſius reſignantis, vt patet in eius ſignatura, quæ tacitam habet cōditionem, quatenus ſupplicātes in eadem voluntate perſiſtant.*
5 *Papa gratias in beneficiorum reſignatione concedit non Datarius.*
6 *Stylus Curiæ obſeruat, vt etiam poſt adeptam poſſeſſionē & ſolutam compoſitionem Datario, adhuc ante extenſum conſenſum reſignans poſſit variare.*
7 *Regula pſtationis conſenſus oſtendit Papam extenſionem denegare poſt dies quindecim a tēpore miſſæ ſupplicationis ad regiſtrum propter fraudes quæ admitti ſolent.*
8 *Conſenſus præſtitus ſemel an poſſit reuocari.*
9 *Res adhuc integra dicitur, quæ variationem patitur, & admittit voluntatis mutationem.*

10 Renū-

10 *Reuocatus conſenſus non poteſt extendi, vtpote cum nullus ſit, cum ad nulla fieri non poſſit extenſio.*
11 *Papa defectum conſenſus in reſignatione requiſiti ſupplere non poteſt.*

GOmezius Vaſquez reſignauerat Archidiaconatum in
fauorem Ludouici de Torres clerici Cameræ, & con-
ceſſerat ſuper parua data tantum: poſtea antequam par-
ua data extenderetur, reuocauit coram Notario eodem
dict. paru. cõſenſum, & proteſtatus fuit ne inde extende-
retur, deinde ad mandatum R. Iulii de Sacchis alterius
1 clerici Cameræ fuit † extenſus ille conſenſus non citato
aliter Gomezio, & nõ obſtante eius proteſtatione: nunc
quia Ludouicus de Torres expeditis literis petebat cano-
nizatoriam, propoſui dubium, *an eſſet danda, & an reſi-
gnatio ſubſiſteret?* Domini vnanimes reſponderunt, rem
2 eſſe minime dubiam, & ſæpius deciſam, videlicet † con-
ſenſum parum reuocari potuiſſe, & reſignationem eſſe
nullam. Et alias concluſum fuit coram Domino Quiro-
ga, & in cauſſa Cameracen. canonicatus, & præbendæ, die
8. Octobris, 1556. & coram Capizucco in cauſſa Gerun-
den. beneficiorum 1557. Rationes ſunt multiplices. Pri-
3 mo, ob † regulam Cancellariæ 43. quæ prohibet reſigna-
tiones expediri niſi prius expreſſus conſenſus fuerit præ-
ſtitus in Cancellaria, vnde cum paruus conſenſus nõ ad-
hibeatur in Cancellaria, conſtat tamen non ſufficere, ar-
gumento Sarnen. *in regul. de ſurroga. collit. quaſt. 10. & de
4 inſt. reſig. q. 31. & in reg. de publ. reſig. q. 7. num. 4. & 2.* † quia
Papa non admittit reſignationem niſi conſtet de mente
reſignantis, *c. admonet. c. ſuper hac. de renunt.* quinimo eius
ſignatura habet tacitam conditionem, quatenus ſuppli-
cantes in eadem voluntate perſiſtant, *Abb. c. ſuper eo, nu.
8. de cond. appoſ.* & ob id gratia trahitur ad diem datæ par-
uæ, *Caſſad. 1. & 2. de renunt.* Vnde cum in caſu noſtro ante
diem gratia ſuperuenerit, pœnitentia non poteſt retro-
trahi, quia extrema nõ ſunt babilia, *l. bonorum. ff. rem rat.
hab. Dec. l. contractus, nu. 23. de reg. iur.* quæ fuit ratio *Abb.
5 d. c. ad fin. de cond. appoſ.* Tertio † cum Papa concedat gra-
tias, & non Datarius conſenſus ſuper parua data nullum
ius tribuit, & res adhuc dicitur integra, & locus eſt pœni-
tentiæ, *l. ſi pecunia, de condi. ob cauſſam. l. fin. vbi Dec. in 4.
not. C. de pact.* ſicut & donat. facta abſenti reuocata ante
acceptationem factam ab eo qui debet acceptare, non
obſtante ſtipulatione Notarii. *Dec. l. contractus, num. 22.
de reg. iur. Tiraquel. de conſtit. limit. 30. nu. 8. & ſeq.* Quarto
hoc comprobat ſtylus Curiæ quoad videmus hos paruos
conſenſus vt plurium permanere apud ipſas partes, nec
tradi Notario, & interim licere vnicuiq; res arbitrio ſuo
tractare, quod non concederetur ſi hic paruus conſenſus
eſſet reuocabilis, *iuxta not. in cap. quoniam graue, de crim.
6 falſ. Afflict. 253. num. 4.* idemque † ſtylus obſeruat, vt et-
iam poſt porrectam poſſeſſionem, & ſolutam compoſi-
tionem Datario adhuc ante extenſum conſenſum poſſit
reſignans variare, *Put. 29. de renunt. Decani. 48. Mohed.
7 189.* Quinto facit regula de præſt. conſen. vbi † Papa de-
negat extenſionem poſt quindecim dies a tempore miſ-
ſæ ſupplicationis ad regiſtrandum propter fraudes quæ
fiebant, dum differebatur extenſio conſenſus, cum inte-
rim ſtatus beneficiorum eſſet in certo, quod idcirco con-
tingebat, quia interim in arbitrio cedentis erat valere
commiſſionem a ſe factam a reſignante vel eius procu-
ratore renuntiatio ſumtorum dicitur perfecta. *Caſſad.
prima, de renunt. Sarnen. de infir. reſign. quaſt. 31.* quoniam
in caſu noſtro Gomezius conſenſit tantum ſuper parua
data, non autem ſuper ſupplicatione, nec cauſſam porre-
xit, imo expreſſe conſtat de contrario eius conſenſu ex
reuocatione, & proteſtatione, alias aliquis poſſet fingere
ſupplicationem, & ſurripere beneficium, *vt apud Sarnen.
8 de reg. collitig. quaſt. 10.* Non obſtat, quod † conſenſus ſe-
mel præſtitus non debeat poſſe reuocari, *iuxta reg. c. quod
ſemel, de regul. iur. in 6.* nam non dicitur præſtitus, *l. non
videtur, de acquir. poſſeſſ. & late Tiraquel. l. ſi vnquam, ver-
bo, ſuſceperit, num. 16.* cum enim fuerit adhibitus tan-
tum ſuper parua data, & ſic ſuper .... informis † res di- 9
citur adhuc integra, quæ patitur variationem, *l. fin. vbi
Iaſ. in prima limit. de pact. Alexand. l. ſi pecuniam, de condit.
ob cauſſam.* Non obſtat, quod conſenſus hic fuerit exten-
ſus mandato Pauli clerici, quoniam cum præſupponeba-
mus † conſenſum fuiſſe reuocatum, vtique non potuit 10
extendi id quod non erat, *l. ſi manente. l. dies. in princip. de
dam. infect.* præterquam quod Camera non habet hanc
facultatem, cum † nec etiam Papa poſſit ſupplere defectũ 11
conſenſus; *Sarnen. in compen. vtri ſignat. nu. 71. verſic. idem
eſt in conſenſu, cum ſimilib.*

Deciſio CDLIX.

Romana domus. 12. Nouembris. 1557.

SVMMARIA.

1 *Titulus aliqualis probatus ex diuiſione fratrum an fidem faciat de dominio domus quondã fratris prædefuncti.*
2 *Teſtis patronus ipſius pro quo deponit, non eſt omni exceptione maior, poteſt tamen in probatione dominii admitti.*

FVerant examinati varii teſtes ad probandum domi-
nium domus detentum ab Amodeis, quia Marius de
infeſſuria prætendebat fuiſſe Io. Pauli fratris ſui, & ad ſe
ſpectare, quia dubitaui, *an ex deductis conſtaret de titulo
Io. Pauli, & ſufficienter eius poſſeſſio eſſet probata quoad effe-
ctum de quo agebatur?* Rota † concluſit, probari quen- 1
dam titulum ex diuiſione facta inter Ioan. Paul. & fra-
trem eius *Caſtrenſ. prima coram vtri. num. Dec. conſil. 29.
in 3. Bart. Caſtren. l. cum ſolus, num.....* Hęc igitur prouiſio
probatur ex primo & ſecundo teſte clare, tamẽ aliis mul-
tis adminiculis concurrentibus. Item poſſeſſio Ioan. Pau-
li probatur ex omnibus fere teſtibus: tempus autem poſ-
ſeſſionis, videlicet poſt diuiſionem hoc non probatur.
Nam tertius teſtis probat quædam, ſed alii non, quod fu-
erit poſt diuiſionem. Et quamuis alias teſtes præſuman-
tur conteſtes, *Aym. 28. in fin.* tamen in caſu iſto, quia † ille 2
tertius teſtis eſt patronus Marii, & ita non eſt maior ex-
ceptione, & quia hic agitur de probando dominio, Rota
voluit hoc admittere, dixeruntque vt alias particulariter
agatur an probetur poſſeſſio ſufficiens poſt diuiſionem,
vel videatur an ſufficiat Marii titulus pro herede Ioan.
Pauli, nam tunc poſſeſſio eidem ſufficeret, & omnia con-
traria tenerent.

Deciſio CDLX.

Caurien. Archidiac. 12. Nouemb. 1557.

SVMMARIA.

1 *Impetrari poteſt declaratoria contra non parentem exſecutorialibus.*
2 *Ceſſione facta in tertium beneficii ſi quis fuerit ſpoliatus, an acta tanquam attentata veniant purganda.*
3 *Conſtito de bono iure ex actis iſtius qui rem iudicatam obtinuit, non veniunt conſideranda attentata.*

GVtterius duas conformes, ac exſecutoriales obtinu-
erat contra Didacum, poſtea ceſſit ius ſuum in Pe-
trum, & Petrus in Alphonſum cum ſurrogatione etiam
quoad proſecutionem exſecutorialium, quia Alphonſus
tunc agebat † ad declaratoriam contra Didacum non pa- 1
rentem exſecutorialibus: Didacus excipiebat ſe fuiſſe a
Gutterio ſpoliatum poſt ceſſionem factam in Petrum, † 2
ideoque hæc attentata prius eſſe purganda. Domini di-
xerunt duos caſus. Primus eſt, ſi Petrus acceptauit ceſſio-
nem antequam Gutterius ſpoliaret Didacum, & tunc
clarum, & poſſe procedi ad inſtantiam Alphonſi contra
Didacum ad declaratoriam, eo quod Gutterius qui eum
ſpoliauit, eſt iure, tertius, quia non poteſt impedire ius
Alphonſi, *Rot. 3. de cauſſ. poſſ. & propr. & 438. in nou. Bi-
ſig. 4. de iudi. Tholoſ. 493. Mil. verſic. poſſeſſorio recuperandi
agens. 35.* eſt caſus vbi Gutterius ſpoliaſſet, antequam Pe-
trus acceptauerit, & tunc quoniam Petrus acceſſorie ſuc-

cedit in Vitall. qui deinde transfert in Alphonſum, qui
nunc igitur videtur et obſtare hoc, & ſi vult agere, vide-
tur prius cogen. purgare attentata. *Fran. c. bona, colum. 3.*
3 *de appell.* ſecus ſi nollet agere, vt quidam dicebant. † Alii
etiam dicebant, quod ſi conſtat mihi in actis de bono iu-
re Didac. qui obtinuit rem iudicatam, tunc hæc atten-
tata non eſſe conſideranda, *Rot. in nou. de reſtit. ſpol.* alii ta-
men diſſentiebãt ob priuilegium attentaturum. Viden-
dum erit quo tempore fuerit facta hæc acceptatio.

Decisio CDLXI.

Romanæ dotis de Iuuenalibus. 14. Nouemb. 1557.

Svmmaria.

1 *Cauſſæ maxime dotales commiſſa in publica audientia Rotali poſſunt etiam committi, vt priuatim domi ab Auditore ponderentur ſine Rota participatione & cognoſcantur.*

2 *Dotis cauſſa a re iudicata etiam appellari poteſt maxime ſi in ſententia dotis mentio facta non fuerit.*

3 *Pars volens excludere aduerſarium a bonis in qua dotem petit, oportet vt oſtendat ſe, & non illam ad bona etiam dotis nomine ius vllum habere, alias exſecutio inſtrumento dotali danda eſt.*

4 *Statutum vrbis omnes reiicit exceptiones præter falſitatis & ſolutionis.*

QVamuis hæc cauſſa fuiſſet mihi commiſſa in audien-
1 tia publica iuxta Rotam, & deinde † in ſacro conſi-
lio rurſus mihi conceſſa, vt ſolus domi ſine participatio-
ne Rotæ eam cognoſcerem, tamen quia dubium coram
variis tribunalibus fuerat agitatum, & nunquam deci-
ſum, & quam plura acta, & inſtrumenta, & regiſtra erant
deperdita, & etiam vt parti petenti ſatisfacerem propo-
2 ſui in Rota, vt intelligerem, † *an Hieronyma, quæ petebat
dotem a Concordia appellare poſſet, ex quadam re iudicata
Mareſcotti, cuius ſententia non exſtabat, nec acta, nec arti-
culi, nec quicquid aliud?* Cum itaque Hieronyma oſten-
deret inſtrumentum ſuum dotale, & bona ſibi in eo aſſi-
gnata nunc detineri a Concordia: replicabat Concor-
dia ius Hieronymæ in illis nõ competere, quoniam Ma-
reſcottus eam excluſerat: data igitur copia commiſſio-
nis, & ſine Rota concluſi rem iudicatam nõ obſtare Hie-
ronymæ petenti dotem fuiſſe aſſignatam in bonis rite, &
quia ſententia Mareſcotti adiudicet Concordiæ tantum
3 bona omnia rite, neceſſe eſt, † vt Concordia ſi vult exclu-
dere Hieronymam ſuper dote, quæ petitur, oſtendat il-
lam non comprehendi in bonis rite: dixerunt autem hoc
debere oſtendi ſtatim alias dandam eſſe exſecutionem
4 inſtrumento dotali Hieronymæ, præſertim † ob ſtatu-
tum vrbis, quod reiicit omnes exceptiones præter duas
falſitates, ſecundum eſt ſolutionis: tenetur igitur Con-
cordia docere ſtatim, & clare de iure ſuo, alioquin man-
dauit mihi Rota, vt exſequar inſtrumentũ maxime cum
habeam validas, & vrgentes commiſſiones ex ſacro con-
ſilio ſuper hoc, & ſit pauper vidua, quæ dotem petit, &
non conſtet mihi fuiſſe coram Mareſcotto productum
inſtrumentum dotale, aut cum cognitione de meritis
iſtius dotis, cum inſtrumenta, & acta non reperiantur, &
ſententia nihil de dote exprimat.

Decisio CDLXII.

Illerden. parochialis. 16. Nouemb. 1557.

Svmmaria.

1 *Clauſula realem & actualem acceptandi poſſeſſionem in mandato procuratorio ad acceptandum beneficia poſita, quid operetur.*

Quæ clauſula nec nõ realem, & actualẽ, &c. æque principaliter non acceſſorie debet intelligi, nu. ſeq.

3 *Mandatum cum clauſula, nec non, generale eſt, & ideo intelligitur indefinite ad omnia beneficia acceptanda.*

4 *Reus quando eſt poſſeſſor, poteſt inſtare pro abſolutoria.*

5 *Mandati procuratorii contextus docere poteſt de mente conſtituentis, & an ſint in eo poſita clauſulæ acceſſoria, vel æque principales.*

6 *Verba beneficiorum, & iurium eorundem in mandato procuratorio poſita præcedentia reſpiciunt, & ſic gratiam exſpectatiuam, ſi de illa principaliter fuerit datum mandatum.*

ERat conſtitutus procurator ad proſequendum literas
gratiæ exſpectatiuæ ad acceptandum quæcunque be-
neficia, deinde † aderat clauſula, nec nõ realem, & actua- 1
lem poſſeſſionem beneficii, ſeu beneficiorum.... & perti-
nentiarum eorundẽ capiendi poſſeſſionem eccleſiæ pa-
rochialis, de qua agitur, collatam prouiſione Ordinarii:
Duo ex dominis ſentiebant mandatum fuiſſe idoneum,
primo ob illam † clauſulam, *nec non*, quæ intelligitur æ- 2
que principaliter non acceſſorie, *Ægid. 558. Rut. 114. nu.
4. & 5. in 4 Sarnen de inſtr. reſig. q. 34. nu. 4.* Secundo, quia
in prima parte mandati fit mentio de beneficiis vigore
gratiæ exſpectatiuæ, in ſecunda autem parte nihil de his
exprimitur, ſed generaliter tantum. Tertio, quia in for-
mulariis, vbi referunt mandata ad gratias exſpectatiuas,
dici ſolet beneficiorum huiuſmodi aut beneficiorũ præ-
dictorum, aut quid ſimile, hic autem nihil tale dicitur,
ergo non eſt ſimpliciter ad gratiam exſpect. Quarto, quia
mandatum † in hoc, *in verſ. nec non.* loquitur generaliter, 3
vnde intelligendum eſt indefinite in omnibus beneficiis,
vt eſt terminus *deciſ. Creſcent. 99. c.* quia hic qui nititur
mandato eſt † reus & poſſeſſor, & agit pro abſolutoria, 4
& vnde pro eo in dubio eſt reſpondendum, *l. fauorabilio-
res, de reg. iur.* his tamen non obſtantibus reliqui domini,
qui erant quinque cõtrarium firmarunt, primo quia hęc
videtur eſſe mens conſtituentis procuratorem, cum in
prima parte, vbi loquitur de gratia exſpectiua, dixerunt
vnum vel plura. Deinde in ſecunda parte *in verſ. nec non,*
ait beneficii vel beneficiorum quaſi....... idem † quod ſu- 5
pra. Secundo, quia ex ipſo contextu mandati apparebat
illam clauſulam, *nec non*, eſſe acceſſoriam ad præceden. &
ideo intelligendum in iiſdem terminis. Tertio, quia ſi
conſtituens intellexiſſet de omnibus beneficiis potuiſſet
dare mandatum generale abſque alia mentione exſpe-
ctatiuæ. Quarto, quia ſi ſenſiſſet de aliis beneficiis, dediſ-
ſet aliud mandatum ad petendum collationem ab Ordi-
nario, prout fieri ſolet in his mandatis. Quinto, ex ſerie
ipſius mandati conſtat procuratorem conſtitutum eſſe,
primo ad proſequendas literas gratiæ exſpectatiuæ, dein-
de ad acceptandum beneficia, poſtea ad capiendam poſ-
ſeſſionem, quæ omnia prout continuata ſunt, ita etiam
pendent ab eadem cauſſa, & ex his reſponſum fuit in cõ-
trarium. Nam hic conſtat de mente conſtituentis, & ad
deciſ. Creſcen. 99. dicebatur, eum loqui vbi eſt facta men-
tio de lite indefinite: hic vero *in verſ. nec non*, dicitur be-
neficiorum, & iurium eorundem, quod verbum eorun- 6
dem, repetit præcedentia, & pertinet ad gratiam exſpe-
ctatiuam, vt idem concludebat.

Decisio CDLXIII.

Romana fideicommiſſi de Gracchis. 16. Nouemb. 1557.

Svmmaria.

1 *Conductor finita locatione perſeuerans tamen in caſali, tanquã conductor, ſi recognoſcat dominam proprietatis, an ex hoc actu recognitionis acquirat poſſeſſionem.*

2 *Detentor nudus non poteſt per conſtitutionem, aut aliud factum transferre poſſeſſionem.*

3 *Iacente hereditate non dicitur vacans poſſeſſio.*

4 *Poſſeſſio naturalis licet aliquando ad ſe transferat ciuilem, tamen in detentione, quæ eſt meri facti, non videtur idem poſſe operari.*

5 *Præſuppoſito quod hereditas ſit iacens, ac vacãs poſſeſſio, poteſt conductor, qui in ea perſeuerat eam occupare, & in alium transferre.*

6 *Abſens animo acquiri poteſt per amicum, ſubſequente acquiſitionis ratificatione.*

7 *Colonus mortuo domino transfert poſſeſſionem in alium per conſtitutum.*

8 *Contrarietas opinionum inter Doctores adhibita diſtinctione ſaluatur.*

9 *Detentor ignorans vacare poſſeſſionem, non poteſt habere animum eam acquirendi.*

HÆc cauſſa fuerat a me propoſita die 21. Octobris, ſed
1 difficultas nunc in eo verſabatur: † *An Marius cuius finita erat locatio, & tamen detinebat caſale recognoſcendo, deinde in Dominam Lucretiam acquiſierit poſſeſſionem vacantem ſaltem in ipſo actu recognitionis, ita vt caſale transtulerit in eam?* Cauſſa fuit accurate diſputata, & ea quæ dubium faciebant pro parte negatiua hæc videbantur. Pri-
2 mo, quia † nudus detentor prout erat Marius non poteſt per conſtitutionem, aut aliud factum transferre poſſeſſionem, *Bald. rub. C. de contrah. emt. q. 17. Alex. l. quod meo,*
3 *num. 26. eodem titulo.* Secundo, quia † iacente hereditate poſſeſſio non dicitur vacans, *Dec. in term. conſil. 140. nu. 6. Bald. in fin. nu. 1. C. de edict. Diui Adrian.* Vnde Marius detentor non potuit cauſſam hoc modo transferre. Tertio
4 † licet, quod naturalis poſſeſſio quandoq; ad ſe transferat ciuilem, &c. contra *Bart. l. 1. col. 3. de acquir. poſſ. Iaſ. l. 3. § ex contrario, num. 67. eo tit.* tamen in detentione, quæ eſt meri facti, nõ videtur idem poſſe operari, *l. Celſus in prin. ad exhiben. Iaſ. l. clam poſſidere, § qui ad nundinas, nu. 71. de acqui. poſſ. vnde Bar. Alex. & alii in d. l. quod meo,* loquuntur tantum in colono, & ſimilibus, non autẽ in mero detentore. Quarto, quia in caſu noſtro non eſt ſimplex cõſtitutum nec effectuale, & factum a Mario tanquam a colono, cum tamen non eſſet: & erga mulieres illas, tanquã fideicommiſſarius, quod tamen illis non licebat, *l. nõ dubium. C. de leg.* His tamen nõ obſtãt. Rota quoad id caput, de quo in informationibus præcipue agebatur, contrarium firmauit, varios tamen caſus conſiderando; ac pri-
5 mo dixit, cum præſupponamus † hereditatem iacentem ſe poſſeſſionem vacantem, ideo potuiſſe eam Marium certe occupare, & in alium transferre, *Bart. deciſ. l. fin. nu.*
6 *4. C. de edict. Diu. Adri. & Vbert. nu. 11.* ſicut & † amico abſenti acquirere poſſeſſionem, videlicet eo ratificante, *Rota in nou. 150.* & facit in materia noſtra *conſ. Rum. 158. in 1. col. penult.* Adducebatur & a quibuſdam *l. interdum, in princip. de acquir. poſſ. cum ſummario Bart. ibi. & Aret.* ſed tamen hæc non multum vrgere videbantur, quoniam vbi rogans precario poſſidebat, & dum rogabat alium, & ibus conſentit, ille alius acquirit poſſeſſionem quam rogans habebat, ſecus in caſu noſtro. Verum ratio præcipua huius opinionis ea viſa fuit, quod cum poſſeſſio eſſet vacans, potuit eam Marius acquirere, & in alium transferre, vt ſupra. Non obſtat primum argumentum, quia regula quidem ea eſt de detentore, quod per cõſtitutum non poſſit transferre poſſeſſionem, *Bald. d. q. 14.* ſed limi-
7 tatio eſt, vt locũ non habeat quando poſſeſſio vacat, † ſicuti & colonus mortuo domino per cõſtitutum transfert, quod antea licebat, *Alex. dicta l. quod meo, num. 25. Butr. c. cum veniſſet. col. pen. de reſtit. ſpolia.* & ratio quia detentioni illi in actu ipſo conſtitutæ accedit vera poſſeſſio, quæ vacabat, *Claud. d. l. quod meo, col. vlt. verſ. ſucceſſiue quæritur. Tiraq. de conſtit. in 1. quæſt. num. 26 poſt Aret. in l. certi condictio. § depoſitum m. nu. 37. ſi cert. pet. & idem Tiraquel. in 14. limit. num. 3.* Non obſtat ſecundum, quia hereditas iacens non dicitur poſſideri, *l. 1. § Scæuola, ſi quis teſtamento. lib. ......* ſecus niſi quoad percipien. vſucapionẽ, & quibuſdam caſibus qui ſunt exceptiones *l. ſi vnquã. § vacuum, de vſucap. Paul. de Caſtr. l. cœpium. ff. eod.* Non obſtat tertium, quia licet Doctores loquantur in colono, tamen eadem eſt ratio etiam in detentore, quando poſſeſſio vacat, & in hoc domini conſenſerunt, illas doctrinas procedere etiam hoc caſu, quoniam rationes a Doctoribus
8 adductæ hoc idem atteſtantur: & ſi quando † viderentur inter ſe contrarii, adhibita hac diſtinctione ſaluantur: nam & *Iaſ. in d. § qui ad nundinas. nu. 71.* loquitur † in 9
detentore qui ignorabat vacantem, & ita non habebat animum eam acquirendi, ſecus eſt in caſu noſtro, vbi Marius ſciuit, & voluit acquirere, prout conſtat ex eius recognitione, de qua tamẽ alias particulariter agetur. Non obſtat quartum, quia in hoc reſtricta fuit concluſio dominorum, ſcilicet videatur an doctrina illa Doctorum, *in dict. l. quod meo,* applicetur huic caſui noſtro, & ita poſt hoc dubitetur circa ea capita, de quibus in argumento contrario.

DECISIO CDLXIV.

Romana hereditatis de Comitibus. 21. Nouembris, 1557.

SVMMARIA.

1 *Remedium l. fi. C. de edict. Diu. Adr. toll. competit etiam procuratori agenti ad inſtantiam heredis inſtituti in teſtamento, in quo mater fuit præterita.*

2 *Præſuppoſito de nullitate teſtamenti ratione præteritionis matris, quomodo hereditas peti debeat an ex edicto D. Adriani; an vero ex clauſula Codicillari.*

3 *Sententia in fauorem inſtituti heredis lata cum reſeruatione legitimæ minori, & heredibus eius, an valeat.*

4 *Difficultates multiplices in cauſa graui emergentes & dubia poſſunt aliquando reſtringi.*

5 *Ignorantia iuris ſui deducendi ex abſentia, & militiæ functionibus prætenſa, vtrum ſemper excuſet.*

6 *Lex finalis, C. de codicillis, quæ docet agentem ab initio modum agendi declarare debere, vtrum de iure Canonico procedat.*

ILluſtris dominus Torquatus de Comitibus fuerat inſtitutus heres a domino Aldo de Comitibus, & in teſtamento erat præterita mater, procurator domini Torquati cœpit † agere remedio *l. fi. C. de edict. Diui Adriani,* 1
ad eius inſtantiam vti instituti heredis in teſtamento cõtra fratres eiuſdem Aldi, qui occupauerant bona ab inteſtato. Aduerſarii prætendebant eum male egiſſe, *iuxta l. fin. C. de codicill.* Nam † cum teſtamentum eſſet nullum 2
præteritione matris, debuit hereditatem petere, & fideicommiſſum ob clauſulam codicillarem, nõ iure directo † ipſe replicabat, ſe id ignoraſſe, præſertim cum miles eſſet abſens a patria. Aduerſarii reſpondebant in actis ab initio conſtitiſſe matrem fuiſſe ſuperſtitem, & deinde fuiſſe ratificata a Torquato omnia geſta a procuratore ſuo, cumque Aud. Cameræ iudex cauſſæ terminum ad ſententiam reſoluiſſet, & in interlocutoria D. Torquatus obtinuit a Sacro Conſilio reſcriptum, vt iudex reiecta attenta mente teſtatoris pronuntiaret, nulla habita ratione quis modus agendi eſſet intentatus. Quapropter Auditor † Cameræ ſententiam tulit in fauorem D. Torqua- 3
ti heredis inſtituti relicta tamen legitima minori, & heredibus eius: deinde ſacrum Concilium eandem cauſſam mihi commiſit extra Rotam, appellatione remota: ego tamen quia cauſſã erat grauis, volui dominos ſuper ea conſulere, & dubium quoddam generale ſuper tota cauſſa propoſui: † domini videntes multiplices difficul- 4
tates oriri, mandarunt mihi, vt dubium reſtringerem, quoad vltimum reſcriptum ſacri Concilii, *an ſcilicet ex eo defendatur ſententia lata:* quoad alia autem de multis dubitabant; & quoad primam commiſſionem, videbantur inclinare eam non ſuffragari domino Torquato, tum quia agens debet initio declarare modum agendi, *iuxta l. fin. C. de codicil.* Quo † ad aliud caput *an Dominus Torquatus excuſetur ab iſta ignorantia, vt quia miles,* nihil firmauit Rota, quia obiiciebatur quædam ratificatio ab eo facta quæ indigebat particulari diſcuſſione, ideo ad decidendam cauſſam ex re eſſe exordiri ab illo vltimo reſcripto, quoniam inde forte ceſſabunt omnes difficultates: dixerunt & aliqui fortaſſe illam *l. fin. de codicil.* non procedere de iure Canonico *contra c. Abbatem, de reſcrid. in 6.* hæc obiter.

Decisio CDLXV.

Romana reſtitutionis officii. 28. Nouemb. 1557.

Svmmaria.

1 *Debitor creditori officium hypothecare poteſt cum pacto redimendi.*

2 *Pactum factum de remiſſione rationum, & computi, oppoſitum creditoribus per debitorem, an releuet in eo, vt alijs conuentis ante remiſſionem ſtare non teneatur. & num. 5.*

3 *Reſtitutio an fieri debeat rerum, & conuentorum obſeruatio preſtari antequam debitor audiatur vlterius, in fauorem creditorum.*

4 *Iudicio pendente ſuper remiſſione computorum vtrum teneatur debitor ad reſtitutionem officii, poſito quod non ſit debitor in tanta ſumma quantus eſt valor dationis in ſolutum.*

ORta controuerſia inter mercatores de Spartis, & D. Alexand. Ruffinum ſuper quibuſdam creditis, & debitis inter eos: celebrauerunt primum inſtrumentum 1 in quo Ruffinus dedit non ſolum mercatoribus † officium extraordinariatus, tanquā debitor in ſumma duorum millium ducatorum, cum pacto tamen de redimendo inter eos comput. Poſt aliquot dies fit ſecundum inſtrumētum, & compertum eſt præfatum Ruffinum permanere verum debitorem in ſumma tantum 1850. ſcut. pro qua ſumma Mercatores locant officium Ruffino ad triennium proximum pro penſione 185. quolibet anno, cum pacto quod finita locatione teneatur Ruffinus officium libere reſtituere, vt in vera forma Cameræ ſe obligauit cum iuramento: elapſo triennio Ruffinus non ſoluit amplius penſionem, nec reſtituebat officium, aſſerēs 2 in ſecundo illo inſtrumento factum fuiſſe † pactum inter eoſdem reuidere prorſus computum, atque examinauerat nonnullos teſtes, vnde negabat ſe teneri, antequam rationes inter eos certæ eſſent computatæ. Merca- 3 tores † reſpondebant eum nō eſſe audiendum, niſi prius reſtitutio, deinde computa fuiſſent ſæpius reuiſa, prout conſtat ex relatione peritorum in actis A. C. coram quo ipſi ſententiam obtinuerant, nunc coram me lis verteretur, & mercatores petitorium ſuſpendiſſent, & commutionem vltimo impetraſſent, vt poſſim procedere in- 4 ſtar A. Cameræ, propoſui dubium in Rota, † *an pendente iudicio ſuper remiſſione computorum Ruffinus teneatur ad reſtitutionem officii, quoniam tunc circa primum, quam ſecundum inſtrumentum videbatur oriri aliqua difficultas, eo quod datio illa in ſolutum apparebat facta pro maiori ſumma quam reuera Ruffinus eſſet debitor, & conſequenter nulla. Bart. l. ſi non for. §. 21. gloſſ prima, num. 23.* Idcirco domini omiſſo hoc capite ſuper quo voluerunt diſputare, item omiſſo ſecundo inſtrumento, cum ſupererant etiam nonnulla excutienda, dixerunt ſatis ex tertio inſtru- 5 mento rem decidi poſſe. Nam † cum locatum ſit officium Ruffino, & elapſus ſit terminus, nulla eſt ratio, quin is in primis teneatur ad reſtitutionem officii, prout ſe obligauit in forma Cameræ, *l. ſi conditionis. C. locati. Socin. conſil. 287. in primo. Aym. conſil. 15.* Facit *Caſſad. prima de mutuo petit. 2 nu.* Non obſtant, quæ in contrarium pro Ruffino deducuntur: Nam procedūt in petitorio, quod non ſuſpenſum eſt, tenetur igitur ad reſtitutionem, niſi quid aliud oſtendat.

Decisio CDLXVI.

Hiſpalen. beneficii de Moran. 28. Nouemb. 1557.

Svmmaria.

1 *Papa mens non videtur eſſe derogare priuilegio tāquam iuris patronatus laico viro ob bene merita conceſſo, licet alius ſuper tali beneficio literas impetrarit, quæ ob id non rite dicuntur expedita.*

2 *Rota ab expeditoribus literarum Cameræ, quid in correctione earundem de illegitimitate vel ſurreptione notatarum ſit faciendum, expiſcari ſolet.*

CVm hanc cauſſam propoſuiſſem ante vacantias, & nihil fuiſſet concluſum, & Thomas Pinellus impetrauit per obitum, & curauit literas ſuas expediri, & in eis derogare expreſſe priuilegio Comitis, & ita produxerat nunc coram me literas expeditas, & petebat canonizatoriam: Melchior † Aduerſarius præſentatus a Comite 1 excipiebat literas non eſſe recte expeditas, nec mentem fuiſſe Papæ derogare priuilegio illi conceſſo ex cauſſa onerosa, quapropter dubitam, *an literæ eſſent remittenda ad corrigendum?* Rota voluit nunc libere ſtatuere literas corrigendas; ſed mandauit mihi, vt intelligerem † ab ex- 2 peditoribus Cameræ quid ipſi ſentiant, & pars vtraque eos informet, quoniam Rota magnam quidem ſuſpicionem habet eas recte eſſe expeditas, ſed tamen vult prius intelligere, ſi quę fortaſſe ſit ratio, quæ mouerit eos ad ita expediendum, quæ expeditio facta fuit in Camera.

Decisio CDLXVII.

Romana fideicommiſſi de Gracchis. 2. Decemb. 1557.

Svmmaria.

1 *Conductor mortuo locatore recognoſcens heredes in dominos, cum illa recognitio proprietatem reſpiciat non poſſeſſionem, nō per illam recognitionem parit recognito poſſeſſionis tranſlationem.*

2 *Aſſerens ſe bona ſtabilia tenere nomine depoſiti, non acquirit poſſeſſionem iis quorum nomine depoſitum confitetur, illis non habita vnquam antea rei ipſius ſtabilis poſſeſſione.*

3 *Poſſeſſio ex depoſito alterius nomine acquiritur, quando antea ille alter poſſidebat, aut quando aliquis contractus præceſſit ex quo poteſt fingi facta tranſlatio poſſeſſionis.*

4 *Voluntas enixa prodeſſe cupientis quibus fauet quid in poſſeſſionis tranſlatione per confeſſionem recognitionis in dominum operetur.*

5 *Doctrina etiam approbati Doctoris repugnans regulis iuris communis ſtricte venit intelligenda.*

6 *Recognoſcens aliquem in dominum, vt affictuarius locatione iam finita an profit cognito, vt in eum transferatur poſſeſſio rerum antea locatarum.*

7 *Clauſula omnibusq; melioribus modis, quā vim in tranſlatione poſſeſſionis habere dignoſcatur.*

8 *Recognitio dominii conditionalis eſt, ſi fiat promiſſio a conductore reſtitutionem datorum facere ad omne iudicis mandatum.*

9 *Immitti in poſſeſſionem rerum ſtabilium nemo debet ſine mandato Superiorum, & ante cauſſa cognitionem.*

QVoniam die 16. Nouembris concluſum fuiſſet Marium potuiſſe conferre poſſeſſionem vacātem in ſorores, quæſiui nunc, *an ex recognitione quadam, cuius copia data fuit, dicatur eam tranſtuliſſe ſtante præſertim quodam precepto Vicarii Vrbis prout in actis.* Et domini diligenter conſideratis verbis recognitionis concluſerunt, non eſſe translatam poſſeſſionem, eo quod non ſit conſtitutum, *iux. doctr. Bart. & Alex. in l. quod meo, de acquir. poſſ.* quia firmata fuit præcedens Rotæ concluſio, nec habet aliud quod omnino ſufficiat, vnde materiam hanc in duo capita diſtinguebant. Primum erat, an ex recognitione ſit tranſlata poſſeſſio, in qua firmabant non eſſe, eo quod, cum † Marius confitetur, & cognoſcit illas in do- 1 minas, hoc reſpicit proprietatem, non autem poſſeſſionem, *iuxta § nihil commune, de acquir. poſſeſſ.* † hic quoq; 2 dum ait tenere in depoſitum nomine illarum, non probat tranſlatam poſſeſſionem, & quod non conſtat illas vnquam poſſediſſe, ſiquidem tunc † ex depoſito acqui- 3 ritur poſſeſſio nomine alterius, quando ille antea poſſidebat: & ita loquitur *Alex. in l. ſi vniuerſ. §. 1. de acq. poſſeſ.* aut quando alius contractus præcedit ex quo fingi poteſt factam tranſlationem, *arg. l. ſingularia. ſi cert. pet.* Secus eſt hic, vbi priores in quam poſſederunt, ſi quæ ad alias doctrinas pro ſororibus adductas reſpondebant, eas lo-

eas loqui in diuerſis terminis, vt ex illis patet: & ex hac
primum caput omnes firmabant, vno excepto, qui valde
dubitabat, conſiderando totam ſeriem recognitionis, ex
4 † qua conſtat de enixa voluntate Marii, qui voluit mulie-
ribus quoquo modo prodeſſe. Idem tamen dubitabat,
5 eo † quod doctrina *Bart. & Alex. in d. l. quod meo.* vide-
tur repugnare regulis iuris, & ideo intelligenda eſt ſtricte
in conſtituto, non autem in recognitione; hoc ſecūdum
erat caput in quo dubitabatur, præſuppoſito actu reco-
gnitionis valide ad transferendum, an in hoc de quo agi-
mus obſtarent quæ ab Aduerſario opponebantur: alte-
6 rum erat, quia † Marius recognouerat tātum vt affictua-
rius, & tamen locatio erat finita; Verum reſponſum fuit,
hic adeſſe clauſulam, *omnibusque melioribus modis:*
7 † Nam illa poſita, & applicata, complectitur, & alia etiam
non expreſſa, *l. ea tamen. de lega. 3. Dec. conſil. 14. Felyn. d. c.
cum ſuper. de offic. deleg. Caſſad. 7. de appell. nu. 7.* Et ita dixe-
runt nonnulli ex dominis, ſemper vidiſſe diſtingui hic in
Rota, dum dubitabatur, *an hæc clauſula extendat oratio-
nem vltra narrata, vt videlicet attendatur an adſit copula-
tiua dictio, aut minus.* Alterum quod obiiciebatur erat
8 † hanc recognitionem fuiſſe cōditionalem, quia Marius
promiſit reſtituere bona ad omne mandatum iudicis: v-
nus ex dominis dicebat recognitionem ſimplicem eſſe,
ſed obligationē ad reſtituendū fructum ſub conditione
eſſe conceptam. Alii tamen omnes contra, quoniam ap-
parebat eam fuiſſe mentem Marii, vt vellet eſſe depoſita-
rius, & obligatus bona tradere ſororibus tunc tantum,
9 ſcilicet cum iudex mandaſſet. † Dicebant igitur non pri-
us eas immittendas eſſe in poſſeſſionem quā Rota man-
darit hoc, quod quidem non niſi præcedente cauſſæ co-
gnitione faciendum eſt. Nec obſtat id quod de mandato
Vicarii dicitur, quoniam id dicebant fuiſſe attentatum,
propterea effectum ſortitum non eſſe: ideo non conſi-
derandum, *gloſſ. fin. cap. complures, de offic. deleg. in 6. Sar-
nen. reg. de annuli. quæſt. 45. & 47.* ex quibus concludebant
agēdum eſſe bono iure partium, & meritis negotii prin-
cipalis.

Deciſio CDLXVIII.

Romana hereditatis de Comitibus. 2. De-
cembris, 1557.

Summaria

1 *Litem pendere ſuper reſtitutione bonorum aliud eſt, &
aliud ſuper iure directo controuerſiam moueri.*
2 *Fratrem ſe & attinentem nominās in reſcripto cum non
ſit, an ſibi præiudicet.*
3 *Termino fratrem in reſcripto ſi iungatur vocula, & at-
tinentem, facile docetur non eſſe fratrem, neque vteri-
num vel patruelem, cum in teſtimonium beneuolentiæ
ſæpius eo termino in reſcriptis vtamur.*
4 *Stylus Curiæ obſeruat, vt in tractatu litigioſo expenſa-
rum, depoſitio vnius Iulii fiat.*
5 *Mentio ſi non fiat in reſcripto, quod fuerit concluſum in
cauſſa, an officere poſſit illi qui illud impetrauit.*
6 *Concluſio in cauſſa ſatis cenſetur reuocata ex eo, quod
iudex reſoluit terminum in interlocutoria ſententia
cum mandato ad vlteriora procedendi.*
7 *Quotidiani quæ ſunt vſus, nulla videntur indigere diſpen-
ſatione.*

DVbium huius cauſſæ quæ fuit propoſita ſupra die 25.
Nouembr. redactum fuit circa vltimum reſcriptum
ſacri Concilii, *an eſſet obreptitiū aut ſurreptitium.* Et quin-
1 que obiiciebantur. Primo, † quod narratum fuerat litem
pendere ſuper reſtitutione bonorum, & tamen lis erat
ſuper iure directo. Reſponſum fuit, quamuis lis eſſet ſu-
per hereditate, & bonis, directo tamen ad cōſequentiam
eorum, prout illegitime ſunt occupata. *Bar. Paul. de Ca-
ſtro, l. licet minimum, de pet. her. Iaſ. Alex. l. 1. ff. de eden.* de-
inde dicebatur fuiſſe narrata in reſcripto totam ſeriem
litis, ex qua apparebat non actum fuiſſe iure aliquo ad re-
ſtitutionem, alioquin non erat neceſſarium huiuſmodi
reſcriptum. † Secūdo obiiciebatur, quod dominus Tor- 2
quatus vocauerat ſe fratrem, & attinentem, cum tamen
non eſſet. Reſponſum fuit ex ſerie narrata ſatis conſtare
eum non fuiſſe fratrem, quia non accidiſſet hæc lis, † idq; 3
nomē fratris ibi appoſitum eſſe quodam teſtimonio be-
neuolentiæ cum adiungatur, & attinentem, quod neceſ-
ſe non eſt ſi frater fuiſſet, propterea Principem non mo-
ueri ea cauſſa ad id concedendū, ſed ex aliis narratis, pro-
ut aperte cōſtat. Tertio obiiciebatur quod expreſſe non
fuerat in ipſa volente, vt apud *Curtium l. edita nu. 237. C.
de edendo. & Bald. nu. 56.* Reſponſum fuit, cum eſſent li-
quid. ſufficere oblationem factam cum obligatione, *Ale-
xand. conſil. 221. num. 16. in 7. Alexand. Iaſ. l. 4. §. prætor ait.
de recud. Dec. d. l. edita. nu. 49.* deinde † dictum fuit ex ſty- 4
lo Rotæ ſufficere in his expenſis depoſitionem menſis
Iulii, prout hic factum fuit, & quotidie in aliis cauſſis ſer-
uatur. Quarto obiiciebatur, † quod in reſcripto non erat 5
facta mentio de concluſione in cauſſa; *Ægid. 338.* re-
ſponſum fuit cum iudex reſoluiſſet terminum in inter-
locutoria, & mandaſſet ad vlteriora proced, † ſatis ex hoc 6
reuocatam fuiſſe concluſionem, idque in Rota ſeruatur.
*Rot. 1. deciſ. in non de teſt. Ægid. §. Rot. in antiq. 357. & 358.
& in non. 5. in addit.* & quia † quotidie hoc vtimur, vt poſt 7
huiuſmodi reuocationē producantur iura, non indiguit
res diſpenſatione. Quinto obiiciebatur, *de reg. non tollen.
iure quaſit.* & quoniam hoc caput longiori diſcuſſione in-
digebat, reſeruatum fuit in alium diem, &c.

Deciſio CDLXIX.

Nolan. Abbatiæ Regalis Vallis. 9. Decemb. 1557.

Summaria.

1 *Prælatus vigore breuis Cameralis, & impetrata ſubro-
gationis mortuo, qui habebat beneficium ſuper quo e-
rat reſerua regreſſus, non facta mentione reſeruationis,
nec litis mota, vbi poſſeſſionem apprehendit ſibi præiu-
dicat. Et dicitur attentare.*
2 *Rota etiam contra Cardinalem attentantem ſuper Ab-
batia reſignata in tertium cum reſerua regreſſus ponit
ſequeſtrum.*
3 *Inique appoſitum ſequeſtrum venit ſtatim reuocādum,
præſertim vna tantum ſententia lata ſuper attentatis,
quæ proprie diffinitiua dici non debet.*
4 *Sequeſtrum ante prolationem diffinitiuæ, ex iudicis offi-
cio apponi poteſt.*
5 *Iuris communis vigore non poteſt ſequeſtrum fieri ante
ſententiam diffinitiuam, & adiudicantem ſecus ſecun-
dum ſtylum Curiæ.*
6 *Poſſeſſio non vacantis beneficii, vt a prælato attentata non
poteſt apprehendi, ita neque apud eundem remanere
nequit, neque tradi aduerſario, ideoque bene poteſt ſe-
queſtrari.*
7 *Sequeſtrum ob contemtum iudicis non ſolum fit, ſed et-
iam ob animæ periculum, & publicam eccleſiæ vti-
litatem, ideo talibus caſibus non exſpectatur prolatio
diffinitiuæ.*
8 *Sententia petitorium reſpiciens in fauorem lata alia
eſt ab ea quæ in contrariū lata eſt ratione attentato-
rum in vna eademque perſona nomine diuerſorum ef-
fectuum.*

IO. Michael Geſualdus ceſſerat Abbatiam, de qua agi-
tur in fauorē Hieronymi, reſeruato ſibi acceſſu, & re-
greſſu, poſtea exſiſtentes in proceſſione Hieronym. Car-
dinalis Saracenus impetrauit certo modo vacantē, & litē
mouit Hieron. contra quē obtinuit primā ſententiam;
Io. Michael ab ea appellauit, & cauſſam commiſit domi- 2
no Iulio cum inhibitione, poſtea mortuus eſt Hierony-
mus, † vnde Cardinalis ſtatim poſſeſſionem, tanquam
vacantem apprehendit, vigore tamen breuis Cameralis,
& ſubrogationis impetratæ per obitum Hieronymi, nul-
la tamen facta mentione, nec litis, nec regreſſus alteri

) competenti, Ioa. Michael cauſſam attentatorum contra
2 Cardinalem commiſit, & † Rota pronuntiauit contra
Cardinalem, videlicet eum attẽtaſſe, vnde & ſequeſtrum
in Abbatia appoſuit: nunc Cardinalis ſequeſtrũ hoc ini-
3 que appoſitum fuiſſe aſſerebat, † ideoq; petebat illud o-
mnino reuocari, eo quod cum lata ſit tantũ vna ſenten-
tia ſuper attentatis, quæ proprie non dicitur deſinitiua,
Rot. in anth. 1. de offic. iudicis, & quod non adiudicat alteri
proprietatem, aut poſſeſſionem, non potuit vigore illius
apponi ſequeſtrum, *gloſſ. in clem. de ſeq. poſſ. in verbo, con-
tra poſſeſſionem, vbi Cardinalis in 6. quæſt. prout eſt in termi-*
4 *nis deciſio. Ægid. 54. & prout prima. de ſequeſt. poſſeſ.* † &
quoniam pro parte Geſualdi dicebatur ſequeſtrum ap-
poni potuiſſe ex officio iudicis, *iuxta deciſ. 3. Caſſad. de re-
ſtit. ſpol. in fin. Rot. in nou. 10. vt lit. pend. num. 4.* reſponde-
batur pro parte Cardinalis ea procedere, vbi late eſſent
tres ſententiæ in attentatis, cum cauſſa ſuper his pendeat;
Ego cum cauſſa ſuper attentatis penderet coram me, in
ſecunda inſtantia propoſui hoc primum dubium, *an ſe-
queſtrum eſſet reuocandum.* Et domini concluſerunt ita
5 diſtinguendo, † quod ſi loquimur ſecũdum ius commu-
ne, ſequeſtrum hoc non potuit apponi, eo quod illa lo-
quitur in ſententia quæ adiudicat, & definit, hęc autem
ſuper attẽtatis nihil huiuſmodi facit, nec fertur ſuper be-
neficio, vnde diuerſa eſt, & ita loquitur *Ægidius, 54. &
Put. prima, de ſeq poſſeſ.* Et quamuis aliqui dicerent *Innoc.
d. clement. 1.* procedere etiam in ſententia ſuper attenta-
tis, vt ex eius verbis patet, tamen alij contra: Aut vero lo-
quimur ſecundũ conſilium, aut ſecundum ſtylum domi-
norũ, tunc videtur quidem ex officio iudicis certe, & be-
ne fuiſſe appoſitum. *Rot in nou. 10. vt lit pend. in 2. dubio,
& in anthent. 2, vt lit. pend. Caſſad. 3. & in fin. de reſtitu. ſpol.
Mohed 329. A. A. lib. 1. num. 9.* Et ratio eſt, maxime in
6 caſu noſtro, quia † cum poſſeſſio non eſſet vacans, vtique
non potuit apprehendi a Cardinale, vnde nec debet apud
eum retineri, nec tradi aduerſario, ſed omoioo ſeque-
ſtranda eſt, nec enim aliud remedium apparet. *Caſſad. d.
deciſio. 3. in fin.* Non obſtat quod hæc non ſit tertia ſen-
tentia in attentatis, ſufficit enim prima cum officium iu-
dicis ſurrogetur, aut procedat æque contra diſpoſitiones
d. clement. & facit Abb. in cap dilectus. num. 17. de ſequeſt.
7 *poſſ.* † Et quia hoc ſequeſtrum fit non tantum ob con-
temtum iudicis, ſed etiam ob periculum animæ, & vtili-
tatem eccleſiæ publicam, *Rot. in ant. 5. in fin. vt lit penden.*
ideo nõ exſpectandæ ſunt vlteriores ſententiæ. Non ob-
ſtat *deciſ. Ægid. 54.* quia loquitur quoad diſpoſitionem
Clemen. primæ, nos autem ex officio iudicis, vel illa loqui-
tur, quoad pœnam violationis ſequeſtri tantum, vt tradit
Sarnen. lib 1. deciſ. 37. Mohed. 329. vel illa non procedit
quando eſt attentatum ſuper tota poſſeſſione *A. Augu-*
8 *ſtinus, lib. 1. num 9.* † Non obſtat, quod prima ſententia
fuerat lata in fauorem Cardinalis, quia illa reſpicit peti-
torium, hæc autem attẽtata, & ſic quid diuerſum, *Caſſad.
2. de ſeq. poſſ. & fruct.*

DECISIO CDLXX.

Carthaginenſis parochialis de Almoraldis,
9. Decemb. 1557.

SVMMARIA.

1 *Cedens beneficium in alium cuius ius eſt nullum, & in-
efficax ex defectu incidentis in ſuam exſpectatiuam et-
iam nulliter cedit.*
2 *Prætendens gratiam anteriorem prouiſione aduerſarij,
cui ceſſio fuerat facta, licet nulla, vtrum debeat obti-
nere.*
3 *Generalib. ex clauſulis in ceſſione quæ nulla eſſe præſup-
ponitur poſitis, an capi beneficium vacans per obitum
poſſit non facta mentione de menſe.*

GVlielmus poſſeſſor beneficii vigore gratiæ exſpecta-
tiuæ eeſſerat illud Franciſco, qui etiam apprehende-
rat poſſeſſionem diu, dum Melchior impetrauit idem be-
neficiom, & quia † ius Gulielmi, qui ceſſit in Franciſcum 1
erat nullum, & inefficax, quoniam exſpectatiua ſua iam
fuerat...... idcirco nũc Franciſcus tuebatur ſe ex clau-
ſulis generalibus appoſitis in illa ceſſione, prætendebatq;
† cum eſſet gratia ſua anterior prouiſione Melchioris ſi- 2
bi deberi beneficium ex clauſulis generalibus, tanquam
impetratis per obitum cuiuſdam Ioannis vltimi poſſeſſo-
ris defuncti. Melchior excipiebat obſtare prouiſionem
Franciſci, & regulam de exprimẽdo menſe: ideo propo-
ſui dubium, † *an ex clauſulis generalibus poſſit capi benefi-* 3
cium, tanquã vacans per obitũ, nõ facta mentione de menſe?
& quia cauſſa erat exemplaris, & variæ hinc adducebãtur
rationes, prout in informationibus, propterea placuit
dominis nihil tunc ſtatuere, ſed vt alia die proponerem,
& ipſi diligentius conſiderarent, prout propoſui infra.

DECISIO CDLXXI.

Caualicen. decimarum. 24. Decembris.

SVMMARIA.

1 *Decimarum ſolutionem abnegans ex immemorabili cõ-
ſuetudine eam probare tenetur.*
2 *Exceptiones propoſita a teſtibus, ſi eos reddant valde ſuſ-
pectos ad iteratum examen ſeorſum ſeponendi ſunt.*
3 *Depoſitio teſtium de ætate mendax, & varia, reddit ſu-
ſpectos eos, idque in probatione longæ cõſuetudinis an-
te cuius probationem, ætatis vt præcedat probatio eſt
neceſſe.*

CVm litigaſſent fratres Celeſtini contra Inſulanos a
quibus exigebant decimas oliuarum, tandem Inſula-
ni obtinuerunt † remiſſoriam ad probandum immemo- 1
rabilem conſuetudinem non ſoluendi huiuſmodi deci-
mas, quam etiam produxiſſent coram me: Fratres Cele-
ſtini oppoſuerunt varias exceptiones, de quibus in pun-
cto fuit ita valide cõſultatũ, vt teſtes illi nõ ſint admittẽ-
di: domini concluſerunt † eos ſeorſum ponendos eſſe, eo 2
quod habebant illos valde pro ſuſpectis ex exceptionib.
propoſitis, & ex ea præſertim, quod cum Inſulani velint
probare immemorabilem conſuetudinem non ſoluen-
di decimas, in qua certũ tempus requiritur de ſubſtan-
tia, & certa in teſtibus, *vt per Franc. c. 1. de reſcript, in 6. Bal.
in tract. præſcrip. l. Celſus in 4 par. 2. principalis num. 14.* iſti
teſtes dum depon†t † de ætate ſua reperiuntur mẽdaces, 3
cũ in examine alio facto iam annis 5. dixerunt ſe eſſe cer-
tę ætatis, & nunc deponunt ſe eſſe longe maioris, & inſi-
gnis ſit differentia, ideoque valde ſuſpecta eſt talis depo-
ſitio, quia cum ipſi velint probare certum tempus cõſue-
tudinis, debebant prius de tempore ætatis ſuæ nihil vari-
um teſtificari: alia etiam deinde multa eis obſtant, vnde
domini voluerunt eos nunc omnino reiicere, qui forte
numerus aliorum poteſt etiam illos defendere, & tueri,
contra probationem: ſed dixerunt, vt dicta aliorum diſ-
cutiantur, & interim iſtæ ſeorſum relinquantur rationes,
aut quare ſinguli teſtes particulariter fuerunt reproba-
ti, habeo ego deſcriptos in informationib. ex voto duo-
rum primorum reſponſalium.

DECISIO CDLXXII.

Peruſin. parochialis S. Crucis. 24. Decembr. 1557.

SVMMARIA.

1 *Capta poſſeſſio per ſurrogatum poſt mortem illius, qui
mortuus eſt in poſſeſſione, & poſt ſententiam lata in ra-
tione intereſſe prætendentium, & intimationem exſe-
cutorialium factarum intruſo, an dici debeat atten-
tata.*
2 *Surrogatio tollit impedimenta attentationis, taliter ac ſi
poſſeſſio fuiſſet a prædeceſſore continuata in ſurroga-
tum.*
3 *Intruſus in poſſeſſionem ante ſurrogatum a defuncto non
poteſt diminuere ius quæſitum ſurrogato cum intruſio
ſit contra decretum, & ideo careat omni effectu iuriſ-
dictionis, nec ob id habeatur in conſideratione.*

Litera

4 *Literæ ſurrogati expedita poſt mortem ſurrogantis, non minuunt ius in beneficio iam tranſlatum, cum illud a die datæ veniat conſiderandum, & ſemper vigeat in perſona ſurrogati.*

5 *Legitimo facta modo ſurrogatio naturalem denotat continuationem, non nouam acquiſitionem.*

6 *Mandatum de ſurrogando, differt ab ipſa gratioſa ſubrogatione, cum non poſſit adhuc dici ſubrogatio, tanquam non in effectum deducta, & ideo nulla.*

IVxta deciſionem in hac cauſſa factam ſupra die 13. O-
1 ctob dubitaui, an † *poſſeſſio Domini Fuſcherii eſſet attentata, quia capta poſt mortem Roberti mortui in poſſeſſione, & poſt ſententiam latam contra intereſſe habere putantes, & poſt executorialis intimatas Guidonis intruſo?* Et cum quibuſdam in aliis præſuppoſitis, Rota firmauit præceden-
2 tem deciſionem videlicet, non eſſe poſſeſſionem: † nam
ſurrogatio tollit omnia impedimenta, perinde, ac ſi
poſſeſſio fuerit a prædeceſſore continuata in Fuſcherium. *Mohedan. 327. 292. 42.* Et fuit deciſum coram A. A. in cauſſa Gehennen. parochialis, die 27. Februarii, 1553. vbi eadem fere omnia præſupponebantur,
quæ & hic. Et facit quod ait Rip. *2. lib. Reſpon. 2. reſpon. in*
3 *prime... 22. Rot. in non. 440.* † Non obſtat, quod tertius
videlicet, ille Guido intruſerit ſe in poſſeſſionem ante
Fuſcherium, quoniam illa intruſio, cum ſit contra decretum, caret omni iuriſdictionis effectu, nec vllatenus conſideratur. *Rot. in ant. de reſt. ſpol. 17. Sarnon. 23. q. de ... 9.*
4 *Rot. in non. in 2. add. Bart. l. non dubium, in 2. C. de leg.* † Non
obſtat, quod literæ Fuſcherii fuerint expeditæ poſt obitũ
Roberti. Nam effectus ſurrogationis incipit a die datæ,
& ſemper viget in perſona ſubrogati. *Caſſad. 1. vt lit. pend. Sarnen. q. 20 de ann.* Non obſtat, quod ſurrogatio profuit,
quoad ciuilem, non autem quoad naturalem continua-
5 tionem. Nam reſpondebatur † hanc eſſe continuationẽ
naturalem, non autem nouam acquiſitionem. *Abb. cap. cum ve. ſent. num. 7. de reſt. ſpol.* cum transferatur l. ſine
principis miniſterio. *Rip. l. 1. num. 36. de acquir. poſſeſſ. & in ... num. 22.* Cetera quæ in contrarium adducebantur, nihil etiam obſtant, veluti Rot. *in non. 411. & Biſig. 1.*
6 ... *poſſ. cum ſimil.* quando ibi non erat † ſurrogatio
gratioſa, ſed mandatum tantum de ſubrogando, aut nulla ſubrogatio.

Decisio CDLXXIII.

Abulen. S. Martini, 16. Decembr. 1557.

Svmmaria.

1 *Spolians non auditur, niſi ſpolio purgato cum reſtitutione poſſeſſionis, fructuum, expenſarum, damnorum, & intereſſe: vſque ad vltimum quadrantem.*

2 *Spoliatus, ſi ſub certis conditionibus conuenit cum ſpoliante, vtrum ad earum obſeruationem de iure teneatur.*

3 *Petitorio ſpoliator agere poteſt, etiam non purgato ſpolio, & reſtitutionem in integrum ratione inita conuentionis, eo tamen modo, quo hoc permitti ſolet.*

4 *Spoliator non poteſt agere ſpolio, niſi prius eo purgato.*

5 *Communis regula eſt, petitorium nihil habere commune cum poſſeſſorio.*

FRanciſcus, qui fuerat ſpoliatus a Luca de Guerinis, poſtea conuenit cum illo, vt poſſit agere, tam petitorio, quam reſtitutione in integrum reſeruatis fructibus in fine litis in euentum ſuccumbẽtiæ, & cum quibuſdam aliis clauſulis, quarum copia data fuit: nunc Lucas agebat poſſeſſorio, & produxerat quædam inſtrumenta, Franci-
1 ſcus excipiebat † eum nõ eſſe audiendum, niſi prius purgato ſpolio, cum reſtitutione poſſeſſionis fructuum, expenſarum, damnorum, & intereſſe, vſque ad vltimum quadrantem Rot. *in non. 319. Pariſ. conſil. 1. num. 14. in*
2 *princ. Aym. 140. num. 3. Staphyl. fol. 162. in fin. c. pag.* † Lucas explicabat obſtare Franciſco conuentionem factam, hincque ortum fuit dubium. Domini reſponderunt, & conſiderauerunt tres caſus. Primus eſt, ſi Lucas velit age-
re † petitorio, & tunc dixerunt hoc ſibi licere etiam non 3
purgato ſpolio: quare verba conuentionis ſunt clara. Secundus eſt, ſi petat reſtitutionem in integrum, & tunc dixerunt etiam hoc ei licere ex cõuentione, eo tamen modo, quo hoc permitti ſolet Ioan. Paul † Tertius eſt, ſi velit 4
agere ſpolio, qui proprie eſt caſus noſter, & tunc dixerũt ei hoc non licere, niſi purgato ſpolio, cum hoc in cõuentione non ſit comprehenſum. Nec obſtat, quod Lucas dicebat id, quod fuit expreſſum in petitorio, cum petitorium complectatur in actione poſſeſſorii. Nam reſponſum fuit partes in hac conuentione pro eadem re ſumpſiſſe petitorium principale, vt patet clare ex eius verbis, vnde ſatis excluditur poſſeſſorium, cum illud nihil pertinet ad negotium principale, præterea regula potius in contrarium eſt, † petitorium nihil habere commune cũ poſ- 5
ſeſſorio, *vt in § nihil commune, 90.*

Decisio CDLXXIIII.

Romana hereditatis de Comitibus, 19. Decembris, 1557.

Svmmaria.

1 *Verbum, heres, large accipitur, aliquando pro fideicommiſſario, non tamen ita debet accipi in conficiendo libello, & actione inſtituenda.*

2 *Teſtamentum, in quo mater fuit præterita, non ob id eſt nullum, cum id ipſa non declarauerit nullum.*

3 *Hereditatem prætendens ſi incompetenti agat actione, & incongruis remediis attentaſſe ius dicitur aduerſariis quæſitum.*

ILlud vltimum caput, ad quod mandauerat Rota ſupra die 2. Decembris, vt redigerem cauſſam, propoſui hac die nonnullis aliis circa factum adiectis, vt clarius tota ſeries negotii huius perciperetur, attamen nihil cõcluſum fuit, quoad deciſionem dubii: nam tres ex Dominis non potuerant videre cauſſam, reliqui, quamuis ſentire videretur non eſſe locum regulæ de non tollendo iure quæſito, tamen mouebantur variis rationibus ſinguli, ſuper quibus partes nõ informauerant, ideoque viſum fuit nihil interim ſtatuere. Dixerunt quidem omnes ſe non probare rationem adductam in fauorem Domini Torquati, quod ſcilicet illa verba procuratoris ſui agentis ad eius inſtantiam, vti heredis ex teſtamento cum beneficio legis intelligitur idem fideicommiſſi relicti in codicillis.
† Nam licet forte quandoque verbum heres accipiatur 1
large pro fideicommiſſario, tamen id procedit in aliis materiis non in conficiendo libello, & inſtituenda actione, prout hic: deinde ſequeretur ita locum nunquam eſſe illi *l. fin. C. de codicill.* Nam licet forte, quia ſemper quiſquam qui egiſſet, tanquam heres diceret id ſumendum eſſe pro fideicommiſſario. Et ſic in terminis tradit Bartol. *in d. l. fin. circa princip.* poſtea mandarunt, vt dubium reſtringerem ad certum aliquod caput, cum ex eo conſtet non eſſe locum prædictæ regulæ, vt † præſertim 2
circa id, quod teſtamentum non erat nullum, cum mater id non declarauerit, ideo Do. Torquatus non male egit, & conſequenter nullum eſt ius quæſitum aduerſariis: aut ſi quod aliud ſimile caput eſt, ex quo dubitari poſſit, non eſſe locum diſpoſitioni *d. l. fin.* id particulariter proponam, ſicuti videbantur affirmare, † ſi verum eſſet eum 3
male egiſſe, & incongruum remedium attentaſſe, tunc eſſe ſtatim ius quæſitum aduerſariis, *iuxta conſ. Rum. 125. Guid. 60. Rainutius, verſ teſtamentum, num. 371. Iaſ. d. l. fin. circa princip.*

Decisio CDLXXV.

Parochialis Carthaginen. de Amoraldi, 19. Decembr. 1557.

Svmmaria.

1 *Exemplaria vbi ſunt cauſſæ, & matura indigentes deliberatione, non niſi ſæpius ventilata a Rota deciduntur.*

2 *Regula octo menſium non obſeruata, facile quilibet compoſitis ſupplicationibus ex alicuius reſignatione, qui nullum ius habebat, & per generales clauſulas beneficia vacantia per obitum piſcaretur, non ſine fraude, quod fieri non debet.*

3 *Reſignante bonum ius habente, non requiruntur clauſulæ acceſſoriæ in literis reſignationis, qualis eſt clauſula quouis modo, &c.*

4 *Vacationem beneficii per obitum exprimi diſpoſitiue eſt impoſſibile.*

5 *Verba regulæ de exprimendo menſe, modum vacationis reſpiciunt, non modum narrationis.*

6 *Vacatio vbi diſpoſitiue narratur, regula octo menſium, vel de exprimendo menſe locum habet.*

7 *Clauſulæ quouis modo, & ſimiles, apponi ſolitæ in acceptatione beneficii vacantis per obitum, tunc demum operantur in commodum acceptantis, cum vacat beneficium non in menſibus reſeruatis, ſed Ordinarii.*

IAm bis propoſui hanc cauſſam ſuper iiſdem, & tamen adhuc nullam potui firmam elicere deciſionem. Nam cum primo eam propoſuiſſem ſupra, die 9. Decemb. domini potius tunc inclinare videbantur, obſtare regulam
1 de menſe, † tamē nihil firmare voluerunt, eo quod cauſſa eſſet exemplaris, & accuratiori indigeat deliberatione: nunc autem eodem dubio rurſus propoſito, pleriq; contrarium potius ſentiebant, alii priorem ſententiam ſequebantur, qui dicebant locum eſſe regulæ de exprim. menſe: mouebantur præcipue, quia alias facile illa regu-
2 la.... † cum ſemper vnuſquiſque componeret ſupplicationes ex reſignatione alicuius, qui nullū ius habebat, & deinde clauſulis generalibus piſcaretur beneficium hoc vacans per obitum alterius. Verum alii reſpondebant, hoc vacaſſe per reſignationem; vt narratum fuit ſaltem de facto, cum ille, qui reſignauit eſſet in poſſeſſione, iuxta
3 Ægid. 116. † alioquin clauſulæ acceſſoriæ, quæ apponuntur nihil prodeſſent, ſi neceſſarium eſſet, vt reſignans haberet bonum ius, prout dicitur de clauſula quouismodo, & ſimilibus. *Caſſad. 5. de preben. prope fin.* & ita nunquam ex ſupplicatione per reſignationem poteſt capi
4 beneficium vacans ea clauſulis generalibus, cum † impoſſibile ſit vacationem per obitum exprimi expoſitiue in reſignatione. Secundo dicebatur in noua prouiſione neceſſariam eſſe mentionem de menſe. *Mohed. 75. Sarn. de ann. q. 28.* & quod ait *Caſſad. ſuper regul. 29. num. 2. & 9.* ſed reſpondebatur ea procedere, ſecus ſi acceſſorie, prout in caſu noſtro. *Sarnen. de non ind. quæſt. 27. num. 7. & de veriſimil no. quæſt. 3. num. 2. Caſſad. ſuper reg. 35. colum. fi.*
5 *& 35. nu. 3.* Tertio dicebant † verba regulæ de exprimendo menſe reſpicere modum vacationis, non autem modum narrationis. Ideoque cum beneficium vacauerit vere per obitum, nō eſſe attendendum, quid partes narrauerint: ſed reſpondebatur primo hoc beneficium vacaſſe ſaltem per reſignationem de facto, vt ſupra. Secundo hoc forte poſſe procedere ſi colligeretur fraudem commiſſam fuiſſe in exprimendo potius hoc modo vacationis, quam illo. Tertio retorquebant argumentum, cum dicerent imo regulam expreſſe reſpicere corpus ſupplicationis prout expreſſum eſt, quod aſſertiue in ea narra-
6 tum fuit, † vt ſcilicet regula tunc locum habeat, vbi vacatio narratur diſpoſitiue, quod ſecus eſt in caſu noſtro cū in reſignatione vacatio narratur potius in euentū quendam: ponderabant verba regulæ, ibi, in verbo, *& voluit,* quæ repetant præcedentia cum iiſdem qualitatibus, *arg. §. cap. 3. inſtrumentum ad legem Aquil.* item notabant illa verba, *alias fiat mentio diſpoſitiua, &c.* Quarto adducebantur nonnullæ deciſiones Reueren. Putei, ſed reſpondebatur ea procedere in diuerſis terminis, & in contrarium aſſerebatur *deciſ. Mohed. 109. & coram Fabio Decano, in cauſſa Cæſaraugust. ſancti Anton. 1546. & coram Iunio in cauſſa Olyſipponen. de Alberginis, die 22. Iunii, 1556.* & ad confirmandam hanc vnionem, dicebatur has clauſulas generales nihil profuturas, ſi neceſſaria eſſet in ea expreſſio menſis. Quidam † tamen reſpondebant tunc 7
clauſulas has poſſe operari, quoniam beneficium vacaret non in menſe reſeruato, ſed in menſe ordinarii iuxta ..... 118. ex his nihil fuit firmatum, ſed mandarunt mihi, vt diligenter inſpiciam teſtes, & reliqua acta, an aliunde poſſit colligi aliqua fraus Franciſci, qui curauerit ſupplicationem concipi potius eo modo, quam per obitum, & an eo tempore ipſe ſciret Melchiorem aduerſarium iam impetraſſe beneficium per obitum, & an verum ſit eum, qui reſignauit in fauorem Franciſci fuiſſe tunc in poſſeſſione beneficiū, & ſimilia, quoad factum pertinent.

DECISIO CDLXXVI.

Corduben. penſionis & acceſſus. 23. Decemb. 1557.

SVMMARIA.

1 *Regreſſus an poſſit peti canonizari ſi non fuerit ſoluta penſio annua ab ipſo penſionario principali.*

2 *Penſio ſtatuta in beneficio ſine mandato augeri non poteſt.*

3 *Prorogatione iterato conceſſa quadrimeſtris ad productionem mandati auctæ penſionis, ſi adhuc non producatur, an poſſit regreſſus petitus canonizari.*

4 *Oblatio ſchedulæ cambii pro ſolutione penſionum decurſarum facta a reo pēſionanti elicere poteſt tertiam dilationem ad productionem mandati cōcurrente raritate tabellariorū ex partibus ad Curiam accedere ſolitorum.*

ACtum fuerat ad † canonizationem regreſſus propter 1
non ſolutionem penſionis, & Rota iam ſtatuerat, vt
penſio, quæ primo erat ducat. 16. † augeretur vſq; ad 44. 2
& quia in hac re neceſſarium erat mandatum principale, Rota conceſſerat dilationem 4. menſium, vt mandatum
exhiberetur, † qui rurſus prorogatus fuerat ad alios 4. 3
menſes: nunc elapſo eo termino cum mandatum adhuc non adueniſſet, & pars vrgeret pro canonizatione regreſſus, pars aduerſa ſchedulam bancariam depoſiti nomine Nicolai Doria mihi tradidit pro ſumma ſcut. 126. de ca-
mera ſoluen. aduerſario pro penſionibus decurſis, † quæ 4
ad hāc ſummam aſcendit: oblata igitur hac ſchedula ſub die 21. Decembris, 1557. & ſubſcripta ab eodem Nicolao Doria, placuit dominis, vt rurſus alia dilatio cōcederetur, donec mandatum offeratur, præſertim cum iamdudum tabellarii nulli ex Cordula huc Romam venerint.

DECISIO CDLXXVII.

Lugdunen. parochialis. 23. Decemb. 1557.

SVMMARIA.

1 *Originale prioris ſententiæ ſi non exſtet vtpote ſubtractum notario parte petente declaratoriam exſecutorialium exſecutarum in partibus, vtrum poſſit procedi in cauſſa.*

2 *Sententia inſerta exſecutorialib. fidem faciente, & exactis, de rei veritate apparente poteſt ab Auditore dubitante de ſubſcribenda, ſecure ſubſcribi.*

ORiginale ſententiæ latæ olim, a Reuerend. Reomano fuerat ſubtractum Notario, & cum nunc reproducerentur exſecutoriales exſecutæ in partibus, & pars
peteret declaratoriam: † Notarius dubitabat ne poſſet 1
procedi, cum nō exſtaret originale prioris ſententiæ: Reuerend. etiam Reomanus nunc nolebat amplius ſubſcribere eandem ſentētiam, niſi de voto dominorum petiiſſet quid eſſet agendum: cum ego ſuffectus eſſem D. Reo-
mano, dixerunt ſententiam † inſertam in exſecutorialib. 2
fidem facere, & ea reliquis actis regiſtratis de rei veritate apparet, ideo certe poſſe a do. Reomano ſubſcribi. Creſcent. 134. Iaſ. 3. A. A. 3.--. A. A. 173. Put. 28. de fid. inſtrum. Rot. in ant. 731. alias 56. de reſcrip.

DECISIO CDLXXVIII.

Aquen. Sancti Quiritii. 23. Decembr. 1557.

SVMMARIVM.

1 *Teſtes ſi ſuſpecti ſint, qui deponunt de habilitate ratione ætatis ad beneficia, * ſi præſens in Curia, qui petit beneficium, debet oculis Auditorum in perſona ſubiici, vt ex inſpectione de ætate ferre iudicium poſſint.*

PEtebatur remiſſoria ad probandum ętatem pro habilitate obtinẽda beneficia, & pro fumo examinati † fuerant quidam teſtes, cõtra quos nonnihil ſuſpicionis erat de facto: Dominis placuit, antequam decernerent danda ne eſſet remiſſoria, aut deneganda, vt principalis, qui erat in Curia, deduceretur præſens coram ſingulis auditorib. vt Domini ex aſpectu corporis poſſent ætatem illius iudicare, *iuxta deciſ. 14. de except. in antiq.* ſiquidem aduerſarius aſſerebat, illum eſſe longe minoris ætatis.

DECISIO DCLXXIX.

Virdunen. monaſterii, 13. Ianuarii, 1559.

SVMMARIA.

1 *Reſignans cum clauſula non aliter, nec alio modo prætendens ſe reſignaſſe, cum condit. reſeruata penſionis, & regreſſu, ſi notarius faciat inſtrumentum de pura reſign. an obſit, qui dicit ſe reſignaſſe cum conditione.*

2 *Reſignatarius expeditis literis, & capta poſſeſſione, an poſſit ſe tueri, ex impugnato inſtrumento contra reſignantem, qui agit ſpolio, quod aſſerit ſe no pure, ſed ſub conditione reſignaſſe reſeruatis penſione & regreſſu per reſignatarium denegatis.*

3 *Paulus Quartus Pontif. Max. prohibuit ſupplicationes regreſſus, & penſionum ſuper alienis beneficiis expediri.*

4 *Calumnia petentis remiſſoriam ex eo maxime patet, quod diu agitato in partib. negotio ſuper vno articulo, etiam in Curia ſuper eodem controuerſia mouetur.*

5 *Spolio ſi agatur, & petatur remiſſoria ſuſpicio eſt, ne ad prolongationem remiſſoria petatur, quo diutius ſpoliũ ſuum teneatur ſpoliator.*

6 *Inſtrumenta duo ſi ſint, quorum alterum alterius contemplatione eſt factum, ſicq. correſpectiuum, ſi ſecundum expediri non poteſt, neq. primum valet.*

IOſeph reſignauerat monaſterium in fauorem Ioan. &
prætendebat ſe reſignaſſe cum conditione, videlicet,
1 reſeruata penſione 40 & regreſſu, & † non aliter, nec alio
modo: Notarius autem dedit inſtrum. .... reſignationis
ſimplicis, vbi Ioſeph. conſtituebat procuratores ad reſi-
2 gnandum pure in fauorem Ioan. præterea quod Io. † ex-
pediuerat literas, & poſſeſſionem ceperat monaſterii: Io-
ſeph. nunc agebat ſpolio, & examinatis teſtib. inſtrumen-
tariis, & ex aliis multis dicebat reſignationem a ſe factam
eſſe ſub conditione, & non pure, & idcirco in partib. ob-
tinuerat primam reſtitutoriam; & deinde ſecundã in Ro-
ta coram D. Oradino, & nunc tertiam petebat coram me:
Io. contra ſibi petebat dari remiſſoriam, & pro fumo vte-
batur primo inſtrumento, quamuis impugnato a teſtib.
iuxta glo. in l. 2. de fide inſtru. Gemin. conſ. 100. num. 3. dein-
de producebat duos teſtes extraiudicialiter in partibus
examinatos poſt primam ſentẽtiam, ex quibus ſe proba-
turum aſſerebat primum inſtrumẽtum reſignationis fa-
ctum fuiſſe, quo ipſe conſentiebat reſeruationi 40. & fi-
dem quandam produxerat Datarii atteſtantis ſupplica-
tionem in hoc ſecundo inſtrumento eſſe in falſa quadam
3 ... eo, quod priuſquam. N. † Paulus Quartus, 4. Decemb.
1555 prohibuerat huiuſmodi ſupplicationes regreſſuum
& penſionum ſuper alienis beneficiis expediri: ego du-
bium propoſui, *an eſſet danda remiſſoria?* & Domini quo
ad fumum nihil dubitabant de eo ſatis conſtare, tam ex
eo inſtrumento, quam ex teſtibus extraiudicialiter exa-
minatis. *Caſſad. 3. de dilat.* Verum dubitabant, ne hæc re-
miſſoria eſſet calumnioſa, & etiam non releuans calu-
mniam: colligebãt primo, quod cauſſa in partib. per plu-
res menſes fuit agitata ſuper hoc ipſo capite, de quo nunc
4 controuertitur, † & potuit ille tunc teſtes examinare, &
neglexit. *Afflict. 137. num. 4.* Secundo, quia teſtes inſtru-
mentarii, qui deponunt cõtra inſtrumentum, nihil pro-
bant. *Alex. conſil. 127. in 2. Inno. Abb. Fel. c. cum Ioannes, de
fide inſtru.* Tertio, quia agitur cauſſa † ſpolii, & ſuſpicio 5
eſt, ne ſpoliator remiſſoriam petat, vt diutius ſpoliũ ſuũ
teneatur. *Caſſad. 2. & 3. de dilat.* Quarto, quia dicebatur i-
pſummet Io. in quibuſdam exceptionibus ſuis, de quibus
tamen mihi non conſtabat affirmaſſe: quod autem non
eſſet releuans, dicebant aliqui inde probari, quia † licet 6
fuerint duo inſtrumenta, quoniam tamen alterum vide-
tur factum contemplatione alterius, & ſic correſpectiuũ,
ſi ſecundum expediri non poteſt, vtique nec primum va-
lebit, vt alias deciſum fuit in cauſſa Auguſtana prępoſitu-
ræ coram Domino Capiſucco: & ex his mandarunt mi-
hi, vt rurſus dubitem, an conſtet de calumnia, vel non
ſint releuantia quoad impediendam remiſſoriam, & i-
terum videam, an ſint alii teſtes præter inſtrumentarios,
qui interfuerint, quo tempore celebratum fuit inſtru-
mentum. Deinde etiam perquiram in actis, an verum ſit
Io. exceptionibus ſiue poſitionibus id affirmaſſe, quod
aduerſarii præſupponunt.

DECISIO DCLXXX.

Romana domus, 13. Ianuarii, 1559.

SVMMARIA.

1 *Præſcribi poteſt poſſeſſio titulo diuiſionis, vel titulo pro herede.*

2 *Non conſtito, quo tempore facta ſit diuiſio, vel quamdiu poſt diuiſionem durauerit poſſeſſio, quoad titulum diuiſionis, non poteſt conſtare de ſufficienti poſſeſſione.*

3 *Teſtis, qui dicit ſe non recordari de tempore celebratæ diuiſionis, non probat poſſeſſionem ex titulo diuiſionis.*

4 *Teſtis probans de poſſeſſione illius, pro quo deponit etiam diuturna, videlicet quindecim annorum cum ſit patronus, & ideo ſuſpectus non probat.*

5 *Præſcriptio, quod fieri debeat præſentibus illis, contra quos præſcribitur, communis eſt Doctorum opinio, limitatur tamen in diuerſis domiciliis diuerſarum prouinciarum.*

6 *Plures teſtes de poſſeſſione deponentes, & ſic habiti pro conteſtibus, ex præſumtione ſunt tales ro vera, ſi omnino ſint integri, & omni exceptione maiores.*

7 *Præſumi teſtes omnes eſſe conteſtes in præſcriptione non proceditur, niſi omnino de certo tempore exponant.*

8 *Titulus pro herede, vt probetur in teſtium copia, relatio omnium fieri debet, quæ ad id de iure requiruntur, ad præſcribendum hoc titulo.*

SEquendo dubium alias propoſitum ſupra vndecimã
Nouemb. 1558. in hac eadem cauſſa, dubitaui, *an ſtan-
tibus teſtibus, quorum copia datur, conſtet de ſufficienti poſ-
ſeſſione Ioan. Pauli † præſcribendo titulo diuiſionis, vel ſal- 1
tem titulo pro herede?* Domini omnes concluſerunt, quo-
ad titulum diuiſionis non conſtare de ſufficienti poſſeſ-
ſione, eo, quod † non conſtat, quo tempore facta ſit di- 2
uiſio, vel quamdiu poſt diuiſionem durauerit poſſeſſio, ſi
quidem primus teſtis examinatus in iudicio petitorio nõ
deponit, Ioan. Paulum poſſediſſe poſt diuiſionem. Se-
cundus † teſtis non recordatur præciſe de tempore. Ter- 3
tius licet probet poſſeſſionem 15. annorum poſt diuiſio-
nem, tamen non ſufficit, quia plura ei obſtant. † Primo, 4
quod eſt patronus Marii. Secundo, non conſtat de præ-
ſentia eorum, contra quos præſcribitur, vt communiter
tenent Docto. *Bald. in prima part. 4. part. principali, in 3.
quæſt. an primus, fol. 53.* quamuis hoc omnino firmum non
ſit, quia aliqui limitant, niſi † vterque non haberet do- 5
micilium in eadem prouincia, *vt Bald. ibid. num. 4.* Tertio
obſtat huic teſti, quod eſt ſingularis, nec quicquam facit,
† quod alii teſtes deponant de longa poſſeſſione: & ſic 6

præſumantur conteſtes, quia id forte procederet ſi teſtis
omnino eſſet integer. Nam ex eius dicto poſſent alii ad-
iuuari: verum cum ſit patronus Marii, hoc argumeotum
7 ceſſat; deinde † in præſcriptione non procedit id, vt te-
ſtes præſumantur conteſtes, niſi deponant omnino de
certo tempore, *Bal. in l. Celſus. in 4. par. in 2. in princip. 9.
par. nu. 2. fol. 185. in parua. Alex. conſ. 118. num. 17.* Secundo,
non obſtant teſtes examinati in poſſeſſorio, quia cauſſa
eorum depoſitio fuerit In alio iudicio ſuper alia re, ad ali-
um finem, nihil probat. *Ægid. 360. . . . . Alexan. conſ. 212.*
8 *num 15. in 6.* † Quoad titulum vero pro herede nihil con-
cluſum fuit: nam cum pars aduerſa negaret adeſſe requi-
ſita omnia, & in copia teſtium, non ait ſingula eſſe relata,
verum dominium, & poſſeſſiooem Bar. de Palochiis auiæ
Marii, & heredis Stephani, & poſtea ſucceſſio. Ioan. Paul.
cum aliis, quæ neceſſaria ſunt ad præſcribendum hoc ti-
tulo, *vt per Aſſlict. 25. Rot. 42. num 15, Bal. in l. Celſus. in fi.
de vſucapio.* Ideo dictum fuit poſſe rurſus ſuper hoc ca-
pite dubitari relatis dictis teſtium circa hanc ſucceſſio-
nem Stephani, Bartholomæi & Ioan. Paul. & ſi pars etiam
velit aliquid allegare ſuper teſtibus examinatis in iudicio
poſſeſſorii, quos ait repertos fuiſſe ab ordinario in hac
inſtantia poterit audiri.

DECISIO CDLXXXI.

Florentin. Sancti Pancratii. 16. Ianuarii, 1559.

SVMMARIA.

1 *Iuſpatronatus non probatur ex publica voce, & fama,
cum non ſumus in antiquis.*

2 *Pars aduerſa ſi nondum informauit volens ad ſua cauſ-
ſa vtilitatem aliquid adſerre validum, eſt audienda.*

DVbitaueram, *an ex propoſitis a me in puncto conſtaret
de iurepatronatus?* Domini reſponderunt rem nul-
1 lam habere difficultatem † eo quod cum non ſimus in
antiquis, non probatur patronatus ex publica voce, & fa-
ma. *Caſſad. 2. de probat.* minuſque ex aliis aduerſis, quan-
do nihil neceſſario concludunt, dixeruntque hoc ſæpius
in pluribus caſibus fuiſſe deciſum, & præſertim coram d.
Cantuccio in cauſſa Burgen. S. Dorotheæ, quia tamen al-
2 tera pars quamuis a me exſpectata non † informauit di-
xerunt eſſe, ſi quid validum afferre velit, audiendam, aut
ſuper hoc aut aliis dubiis.

DECISIO CDLXXXII.

Spoletan. parochialis Villæ Caporum. 16. Ian. 1559.

SVMMARIA.

1 *Spoliatus in cauſſa mandatum de manutenendo ſpoliator
an petere iure poſſit interim, dum cauſſa diſcutiatur.*

2 *Mandatum de manutenendo ſpoliatori, an etiam poſſit
concedi, ſi poſſidet, notorieq; hoc conſtet, idque, quoad
cauſſa fuerit deciſa.*

COmmiſſa erat cauſſa ſpolii ab Angelo Veglia contra
Ioannem de Benedictis, & tota cauſſa iam erat fere
1 inſtructa. Ioan. de Benedictis petebat † mandatum de
manutenendo, interim dum cauſſa diſcuteretur: & quo-
niam pars aduerſa negabat concedendum attẽtata cauſ-
ſa ſpolii fore inſtructa, quæſiui a Dominis, quid mihi eſ-
2 ſet agendum: illi reſponderunt † nihil dubitandum eſſe,
quin dandum ſit mandatum Io. ſi conſtat eum poſſidere,
prout mihi conſtabat: cum enim interim pendeat cauſſa
ſupra ſpolio, & procedendum ſit per tres conformes, ha-
ctenus non poteſt dici de eo liquere, *iuxta glo. in c. ſignifi-
carunt, de teſta.* ita vt non conſideranda ſit illius poſſeſſio
in eo ſtatu, in quo reperitur, & hoc dixerunt ſe ſemper ſo-
lere obſeruare.

DECISIO CDLXXXIII.

Romana hereditatis de Comitib. 16. Ianuar. 1559.

SVMMARIA.

1 *Mater præterita a filio in teſtamento, an ob id nullum
reddatur teſtamentum, attento, quod nunquam impu-
gnauerit teſtamentum.*

*Et quod ſit nullum etiam matre non declarante ex opi-
nione omnium paſſim Doctorum recepta, vide nume-
ro ſequen.*

3 *Doctores vbi loquuntur in caſu teſtamenti, vbi filius eſt
præteritus, aliud eſt ab eo, quod eſt in teſtamento, vbi
filius præterit matrem.*

4 *Mater, vbi diu ſuperuixit, & nõ impugnauit teſtamen-
tum filii, in quo fuit præterita, an ſibi præiudicet.*

5 *Filius matrem præteriens in teſtamento condito, in quo
extraneum inſtituit heredem, niſi ſtatim, & inconti-
nenti impugnet teſtamentum tale, ex quorundam Do-
ctorum opinione ſibi officit, nec adnullat teſtamentum
filii.*

6 *Lex conſtituens nullum eſſe teſtamentum filii, quo ma-
trem præterit debet intelligi petente matre, vt annul-
letur, alias valet.*

7 *Neceſſarium non eſt in actu nullo ex ſui natura ſemper
adeſſe debere partis declarationem, quãdo lex vlterius
procedit declarando.*

IN vltima propoſitione huius cauſſæ, quæ fuit 19. De-
cembr. 155. cum nihil eſſet concluſum, dubitaui nunc
ſuper alio capite videlicet, *an † teſtamentum D. Aldi, in* 1
*quo præterit matrem, dicatur nullum fuiſſe, ita, vt dici poſſit
ius quæſitũ Federico, ex quo, quod procurator Domini Tor-
quati heredis egerit prout in actis, attento, quod mater Dom.
Aldi nunquam illud teſtamentum impugnauit?* Rota vna-
nimiter † cõcluſit, teſtamentum illud fuiſſe ipſo iure nul- 2
lum, quamuis & mater non declarauerit, ſecundum o-
mnes opiniones paſſim a Doctorib. receptas, *per text. in §.
fine igitur, & §. ſin autem, auth. vt cum de appell. cognoſcitur,
ita Calder. conſil. 5. de teſtib. Boer. q. 96. num. 10. Iaſ. num. 18.
Guilm. Benedict. in d. c. Raynut. verſic. in eodem teſtamento
relinquens, num. 100. & 252. Corn. auth. ex cauſſa, C. de libe.
præt. num. 102. in fin.* qui ait iſtam opinionem communem
eſſe, & in practica ſeruari. *Sarnen. Io. de elect. Aret. teſt. tit.
3. auth. 1. Corn. conſil. 84. num. 70. in 4. Boer. q. 96. in fin. Bal.
conſil. 229. in 4. & conſil. 340. num. 4.* reſponſum fuit mul-
tipliciter, vel quod Doctores loquuntur in caſu, vbi filius 3
præteritus vult approbare teſtamentum, & quærunt, an
illi inſtituti poſſint illud impugnare, & tunc ſentire vide-
tur diuerſum eſſe in matre præterita a filio præterito, *vt
Bal. d. conſil. 191. & Boer. d. q. 96. in fin. volum.* loquuntur,
vbi † mater diu ſuperuixit, & nunquam impugnauit, *vbi* 4
Bal. conſil. 340. & 229. in 4. vel loquuntur, vbi inſerta fuit
cauſſa præteritionis in teſtamento, quæ tamen poſtea nõ
probatur. nam tunc diuerſum ius eſt. *Guil. Benedict. in d.
verſ. in eodem teſtamento, num. 93. & ſeq.* quæ eſt commu-
nis diſtinctio in hac materia, *Bart. auth. ex cauſſa, num. 21,
Fulg. num. 12. Boer. d. q. 96. num. 1. & 3.* & quamuis Igneus
auth. ex cauſſa, num. 24. & Vigl. in rub. de inoffi. teſt. † aſſe- 5
runt imo teſtamentum validum eſſe, niſi nunc illud im-
pugnet, & declaret nullum, motum tamen vi verb. *in d. §.
fine igitur, & §. ſine autem, in auth. vt cum de appel. cog.* quod
latius in auth. reſponſum fuit, videlicet reuocato, & re-
ſciſſo teſtamento, quæ verba præſupponunt teſtamen-
tum ante ſubſiſtere, tum etiam, quia † lex conſtituens te- 6
ſtamentum eſſe nullum, intelligitur, ſi pars id petat & de-
claret nullum, *Iaſ. l. vniuerſa, C. de prec. Imper. late Tira-
quell. l. ſi vnquam . . . .* conuertatur non enim. Attamen hæ
rationes ſunt omnioo contra communem opinionem,
nec ius verb. gratiæ, illud ita exacte probat, vt ipſe tradit,
nec verum eſt † in actu nullo ſemper neceſſariam eſſe de- 7
clarationem partis, quando lex procedit vlterius declarã-
do, *l. 2. c. quando cum patrono. Igne. d. auth. num. 117. Tiraq.
in verb. reuertatur, num. 11. in fin.* & hęc ſententia eo magis
in caſu noſtro probata fuit, quod non conſtabat matri
vnquam id teſtamentum factum fuiſſe.

DECISIO CDLXXXIIII.

Grenonen. Cantoriæ, 23. Ianuarii, 1559.

SVMMARIA.

1 *Indultum confirmationis beneficiorum Cardinali conceſ-
ſum.*

ſum ſi præſuppenatur reuocatum vigore regularum reuocatoriarum, an faciat impetrantis petitionem canoniżari.

2 *Regula reuocatoria indultorũ confirmandi beneficia Ordinarius conceſſorum in fauorem exſpectantium ad electionem inferiorum emanauit.*

3 *Ordinarii confirmatio non eſt ius liberum ex eo quod ab alterius electione dependet.*

4 *Verba ordinarii, & non ordinarii poſita in regula reuocatoria indultorum quomodo ſint intelligenda?*

5 *Reuocatoria regula Indultorum ordinariis conceſſorum triplici membro diſtinguitur, & limitat coarctatq́; facultatem Ordinariorum etiam Cardinalium.*

6 *Papa an præſumatur per reuocatorias regulas Indultorum Cardinalibus Ordinariis velle auferre ius cõfirmandi in beneficiis.*

7 *Ius confirmandi æſtimari nõ adeo magni ſolet ex eo quod ab electione ipſa prauia dependet.*

8 *Reuocari ius beneficia conferendi aliud eſt, aliud vero eadem confirmandi.*

9 *Verbum conferendi in beneficialibus aliquando comprehendit & confirmandi facultatem.*

10 *Beneficia aliqua electiua repertuntur quorũ confirmatio non ad Ordinarium ſpectat loci, ſed præpoſitum, vel Archiepiſcopum, idque ex conſuetudine.*

11 *Raro euenientia eius ſunt naturæ, vt ſub regulis non cadant, vt hoc caſu præſenti.*

HÆc cauſſa fuit ſæpius propoſita à bo. me. domino Iunio to cuius locum ego fui ſubrogatus de conſenſu
1 partium. Et quamuis Rota ſemper inclinaſſet † reuocatum eſſe indultum Card. ſtylum eſſe contrarium, quod idem atteſtabatur Reuerend. Puteus, ideo placuit, vt rurſus de ea dubitarem: prius autem conſului Reuerend. Puteum, quid ſuper hac re ſentiret, qui mihi reſpondit in caſu propoſito non eſſe reuocatum indultum Card. de Cęſis, & it[illegible]os, qui condiderunt regulam, cum eam conderent omnino cauſſam ſciuiſſe. Cum igitur quæſtio hæc eſſet, *an Io. Petrus de Cornis vigore ſuæ exſpectatiuæ potuiſſet acceptare Cantoriam in eccleſia Cremonen. cuius electio iure communi ſpectabat ad Capitulum, & confirmatio ad Card. ordinarium eccleſiæ Cremonen.* propoſui dubium hoc pacto: videlicet præſuppoſito, quod electio Cantoriæ de qua agitur, ſpectet ad Capitulum, & confirmatio ad epiſcopum, ſtante prima regula reuocatoria indultorum, & ſecundo altera moderatoria eadem die publicatis, quarum copia datur, *an indultum, quod preſeruat ius confirmandi Card. tanquam Ordinario dicatur ita eſſe per d[illegible]as regulas reuocatum, vt exſpectatiua Dom. Ioan. Petri per[illegible]at, & ſit canoniżanda:* nihil autem fuit in præſenti omnino firmatum, ſed maior quædam pars contra Card. ſentire videbatur, idque duabus præcipue rationibus, ex
2 ratione reuocatum, & eius etiam verbis. Nam † cum illa regula edita fuerit ſolum in fauorem exſpectantium ad el[illegible]nem inferiorum, vtique ſi diceremus ius confirm[illegible]ndi, quod competit Card. in illis electinis non eſſe re[illegible]catum, ſequeretur electionem inferiorum, & in menſibus reſeruatis eſſe præſeruatam, quod eſſet contra exſpectat. præualere inferioribus collatoribus in menſibus [illegible]ruatis. & quamuis hoc modo intelligendo regulam, [illegible]ideatur tolli ius confirmandi competens Card tan[illegible]m Ordinario, dicebant aliqui hoc nihil exiſtimari
3 [illegible]um in fauorem exſpectatiuarum, cum confirmatio † O[illegible]arii non ſit ius quoddam liberum, ſed quod pendet a præcedenti alterius electione. *Rebuff. in concord. rub. de collat. § præfatique Ordinarii, in verbo, diſpoſitionem ſuaac. 1.* Et hoc dicebatur ex verbis eiuſdem regulæ, quæ in pr[illegible]na parte reuocat indulta Cardinalium non Ordinariorum, in alienis Diœceſ. deinde in ver. *necnon*, loquitur etiam de Cardinalibus Ordinariis, & non Ordi-
4 nariis: quæ † verba ne ſint ſuperuacanea ac repetant idem quod ſupra dictum fuerat, videntur intelligenda eſſe, ita vt reuocentur indulta conceſſa Cardinalibus Ordinariis quoad ius confirmandi inſtituendique in beneficiis ſpectantibus ad inferiores in ſua tamen Diœceſi, & deinde id verbum, *non Ordinarius*, intelligi[illegible]ur quoad ea beneficia, quæ quamuis ſint in Diœceſ. Cardin. tamen quoad ea nullum prorſus ius Card. habet nec conferendi, nec confirmandi, nec quicquam aliud faciendi perinde ac ſi (quo ad illa) non eſſet Ordinarius: ſicque † triplex erit diſtin- 5
ctio in d. regula. Prima enim reuocat indulta Card. beneficia conferendi in aliena Diœceſ. ſecunda reuocat indulta inſtituendi, ſeu confirmandi beneficia ſpectantia ad electionem inferiorum etiam in propria Diœceſ. in menſibus reſeruatis: tertia reuocat indulta conferendi beneficia ſpectantia ad inferiores, in quibus ipſi Card. nullum ius habent, quod ius fuit in propria Diœceſi: Quoniam autem pro parte Card. tria præcipue dicebantur, primo, quia † non creditur Papam voluiſſe illis auferre ius con- 6
firmandi competens eis Ordinariis. *Caſſad. 3. 5. de priuileg.* reſponſum fuit ad hoc, vt ſupra, quod † hoc ius con- 7
firmandi æſtimatur parui, tum quia neceſſario ſequitur electionem, tum vt exſpectantes facilius exſpectatiuarũ gratia frui poſſint. Secundo, pro parte Cardin. dicebatur
reuocari in regula indulta † conferendi tantum benefi- 8
cia; verum hoc ius, quod nunc producit Cardin. non eſſe pro conferendo beneficio, ſed confirmando, quod diuerſum eſt, *vt eſt c. cum gl. de offi. Vic. in ſexto.* Ideoque hunc caſum commiſſum a regula eſſe verum: reſponſum fuit † verbum, *conferendi*, comprehendere etiam confirma- 9
tionẽ *Franc. c. 1. col. 1. de elect. in 6.* & præſertim hic ex mẽte regulæ, vt ſupra. Tertio Card. adducebatur Creſcen. 195. & Simon. 29. ſed reſpondebatur illas ad hunc caſum non pertinere, nec quicquam facere, quod † nonnulla 10
beneficia electiua reperirentur, quorum confirmatio ad præpoſitum, aut ad Archiepiſcopum pertinent ex conſuetudine, vel priuilegio, non autem ad ordinarium in quibus exſpectantes ius ſuum exercere poſſunt. Nam reſpondebatur † hoc accidere raro, propterea verba regulæ 11
declarata, vt ſupra, minime conuenire. Ex his igitur maior pars ſentiebat cõtra Cardinalem, ſed quia ego mẽtem Reueren. Putei retuleram in diuerſum eſſe, qui interfuit dum regula conderetur, ideo omnes domini ſubſtiterunt in his, nihil affirmando, mandatumque fuit vt Card. referrem earum dubitationem; iſque curet mentem hanc Reueren. Putei ſi eiuſmodi eſt, in ſcriptis redigi, & poſtea ſuper ea diligentius conſiderabitur. Dixerunt etiam quia in informatione Card. dicitur de triplici indulto, quod concedi ſolet Cardinalibus, quorum aliud permaniet, aut videantur indulta Cardinalis cuiuſmodi ſint, & ſuper illis ſi opus erit dubitetur.

DECISIO CDLXXXV.

Roman. dotis. 2000. de Cæſis. 23. Ianuarii. 1559.

SVMMARIA.

1 *Numeratio dotis non probatur per confeſſionem mariti de recepta, factà tempore matrimonii conſtantis, imo præſupponitur fraus, vel potius donatio.*

2 *Confeſſio de recepta ratione dotis a marito conſtante matrimonio emanata, conſtat e debet notorie.*

3 *Temporis diuerſitas allata per teſtes in probatione ſchedulæ cõfeſſionis mariti de recepta dote, de qua agitur, reddit ſuſpectum depoſitionem.*

4 *Confeſſio dotis receptæ continens anticipatam ſolutionem quæ non præſumitur, ſuſpicionem fraudis parit, præſertim ſi agatur de magna quantitate.*

5 *Cõſtito de promiſſione dotis ante matrimoniũ tunc confeſſio dotis receptæ conſtante matrimonio emanata, non præſumitur fraudulenta in præiudicium creditorum.*

6 *Fraus in confeſſione dotis receptæ in præiudicium creditorum ex coniecturis argui poteſt.*

2 *moderandæ?* Res autem ſic ſe habebat † nam Aud. Cameræ in prima ſententia condemnauerat eos in ſcuta 3000. Et ad reddendam adminiſtrationem rationis, poſtea Dominus Decanus in ſecunda inſtantia eam confirmauit. Ego deinde in 3. variis dubiis propoſitis duas præcedentes confirmaui, cum modificatione tamen, vt ſumma redigeretur ad 500. & ex nouiter deductis abſolui eos a reddenda ratione adminiſtrationis in nulla inſtantia teneri. Rota rem omnem diſiunxit in tria capita. Primum fuit, *an ſententiæ eſſent conformes.* In quo reſpondit, omnino eſſe.
3 Nam † cum agatur inter eaſdem perſonas de eadem re, eadem actione, & ſententia altera alteram confirmat: dubium non eſt, eas eſſe conformes, quoad minorem ſummam, quæ in maiori continetur. *l. inter pares, in fine, de re iud. l. diem proferre, vbi gloſſ. Bart. & Bald. de recep. arbit. Aſſlict. 362.* Nec obſtat quod dicebant fratres,
4 eas non eſſe conformes in cauſſa, quia † tertia inſtantia abſoluit eos ab adminiſtratione, in qua fuerunt condemnati in duabus præcedentibus. Nam reſpondetur,
5 quod tertia inſtantia † condemnat eos pro facto, & fraude, ſicuti prima & ſecunda, quamuis abſoluat ab adminiſtratione: id intelligitur præter quam, quod ad caput fraudum, in quo expreſſe eos condemnat. Secundum caput fuit, *an hæ ſententiæ eſſent exſequendæ.* Nam fratres
6 † obtinuerant commiſſionem ſuper nullitate, & reſtitutione in integrum, dicebantque prius eſſe de nullitate recognoſcendum. Verum & in hoc Rota contrarium re-
7 ſpondit, quoniam † commiſſio erat directa alteri iudici cum clauſula ſine præiudicio legitimæ exſecutionis non eſſe ſuperſedendum: ſecus fuiſſet ſi appoſita fuiſſet clauſula, ſi quid exſequendo . . . . . Et hic eſt ſtylus Signaturæ, paſſimque in vſu, propterea que mandarunt mihi
8 expreſſe, vt ferrem † declaratoriam contra fratres, qui hactenus variis artibus, & ſub prætextu ineundæ concordiæ, quam tamen reuera recuſant, ſolutionem diſtulerāt. Tertium caput fuit, *quod expenſa eſſent moderanda.* In quo reſponſum fuit, fratres, qui ad duas priores ſententias in omnibus teneri, quoad tertiam autem non teneri, quoad ea, quæ reſpiciunt adminiſtrationem, quia ſententia eos abſoluit, ſed non ideo tamen mereri abſolutionē quoad hanc partem in aliis inſtantiis, tamen quia hæc abſolutio ex nouiter deductis conceſſa eſt, tum quia ſufficit eos in alio capite non habuiſſe iuſtam cauſſam litigandi, vt alias firmatum fuit in cauſſa Gerunden. pecuniaria coram. D. Cantuccio.

Deciſio CDLXXXVIII.

Hiſpalen. beneficii de Moron. 1559.

Svmmaria.

1 *Legitime literarum expeditiones factas ex Summiſtarū relatione iudici conſtare poteſt.*

2 *Expenſa ſi nulla pro literarum expeditione fuerint facta, merum præſumitur priuilegium interueniſſe.*

RETuli in Rota, quod mihi mandauerat ſupra in hac
1 eadem cauſſa, dixique d. † Summiſtam mihi reſpondiſſe, literas recte eſſe expeditas, tum ex eorum ſtylo, tum quia ſuper hoc tempore beneficii, de quo agebatur nihil
2 vnquam fuerat a Comite † expenſum, vnde ſequebatur hoc merum eſſe priuilegium conceſſum a Papa quoad hoc beneficium, quoniam vero pars aduerſa reclamabat, Rota ſtatuit, vt dubium proponerem, an literæ ſint mittendæ ad corrigendum?

Deciſio CDLXXXIX.

Roman. dotis de Iuuenalibus. 30. Ianua. 1559.

Svmmaria.

1 *Probatio ordinaria non ſufficit vbi agitur de dotis numeratione, quæ in dubium venit.*

2 *Res inter alios acta nobis præiudicare non debet.*

3 *Inſtrumentis probationis incendio combuſtis, difficilis redditur probatio.*

SEquendo vltimam deciſionem huius cauſſæ, ſupra die 14. Nouembris. 1558. dubitaui, *an conſtaret datam fuiſſe dotem de bonis rite ex quodam ſequeſtro product. cum aliis quibuſdam prout in puncto?* Rota reſpondit quoad † 1
probationem ordinariam hæc non ſufficere, quia illa verba in dicto ſequeſtro ſunt enunciatiua, & inter alios
† probata, & in alio iudicio, & ad alium finem, quæ nihil 2
nocere poſſunt in præſenti iudicio Dom. Hieronymæ, quoniam tamen pro parte Concordiæ dicebatur deperdita eſſe, & combuſta incendio multa regiſtra in hac
cauſſa, ideoque † non ſibi facilem eſſe huius rei proba- 3
tionem, ob lapſum temporis, & incendio ſubſequuta, & ſatis ex hoc ſequeſtro apparere dotem fuiſſe de bonis rite, ex quo ita ſibi exprimitur: dixerunt domini, vt videat Concordia, ſi poſſet aliquod adminiculum adferre ſine ſequeſtro, quod probat quoddam argumentum probabile in eius fauorem, ſed tamen non ita concludit, vt ipſa ſit abſoluenda a dote petita.

Deciſio CDXC.

Tiraſonen. decimarum de Vierlas.

Svmmaria.

1 *Præfixo termino de nullitate docenda, ea non docta non amplius pars auditur.*

2 *Cauſſa reſtitutionis in integrū ex lapſu temporis deſerta nulliter petitur.*

3 *Succumbenti in cauſſa nullitatis tēpus quadriennii reſtitutionis in integrum incipit a die latæ ſententiæ.*

4 *Probabilē cauſſam nullitatis committendæ ſi habeat pars & ſuccumbat excuſatur a lapſu fatalium.*

5 *Parte quæ de nullitate prætendit nihil adferente ad vlteriora fit progreſſus.*

LAta fuerat ſententia contra Dominum Antonium die 22. Iunii. 1548. & eodem anno fuerant ei exſecutoriales perſonaliter intimatæ: poſtea de anno 1551. idem commiſit cauſſam nullitatis, & reſtitutionis in integrum, & pars aduerſa aliam commiſſionem obtinuit
præfixo termino, inter † quem Domin. Antonius nihil 1
docuit, cumque nunc pars aduerſa prætenderet cauſſam reſtitutionis quidem, atque ideo cum eſſe adhuc audiendum, *iuxta l. contra maiores, vbi Caſtren. q. 6 de inoffic. teſt.*
Ego dubitaui, *an † hæc cauſſa reſtitutionis in integrū eſſet* 2
deſerta ad effectum, vt ei eſſet deneganda remiſſoria, quam petebat, & . . . . a quibus fuerat abſolutus ad beneplacitum. Rot. reſpondit, ſolere obſeruari diſtinctionē. *Franc. in cap. dilectis. quæſt. 6. de appell* vbi concludit, quando quis
† ſuccubuit in cauſſa nullitatis, tunc tempus quadriennii 3
in cauſſa reſtitutionis incipere labi a die latæ ſententiæ. *cap. 1. de in integ. reſt. Lib. 6. Dec. cap. ex ratione, numer. 10. & Felyn. num. 4. de appell. Rota in non. de appel. 13. & in antiq. 79. Sarnen. reg. de annal. quæſt. 14. numer. 7.* Hoc enim caſu ille qui ſuccubuit, oſtendit ſe tenere cauſſam nullitatis
commiſſiue, ſicut in ſimili dicitur de eo, qui committit 2
cauſſam attentatorū, & nihil probat. Rota alias concluſit coram Dom. Caputaquenſi in cauſſa Giennen. prioratus de Villa noua: aliqui ex dominis dubitabant, ſi † Do. 4
Anton. habuiſſet forte probabilem cauſſam committēdi negotium nullitatis, tunc licet ſuccubuiſſet, eſſe tamē excuſandum a lapſu fatalium, vt ſentit *Franc. in dict. cap. dilecto. quæſtio 6.* verum quia in caſu propoſito. D. Anto-
nius nihil † adduxit vnquam, quod dubium faceret, ideo 5
viſum fuit contra illum ad vlteriora eſſe procedendum, nec quicquam facere quod obiiciebatur, de exſecutorialibus intimatis contra incolas, & vniuerſitatem loci de Vierlas, quæ fuerunt declaratæ nullæ, quoniam nulla diuerſa cauſſa eſt, nec commune quicquam habet cum Anton. de quo quærimus.

Deciſio CDCI.

Parmenſis Caſtri, & bonorum. 10. Febr. 1559.

Svmmaria.

1 *Lata ſententia in fauorem a qua ſi eſt appellatum, vbi*

*men reperitur non prorogata fatalia, & lapſus ſit diu-
turnus multorum annorum curſus, proceditur ad ex-
ſecutionem vigore commiſſionis non docto in termino
de proſecum appellatione.*

2 *Exſecutoriales elicxuntur nihil conſtito productum eſſe a
reo ad ſui defenſionem in actis.*

LAta fuerat ſententia de anno 1546. a Reuerendiſſ.
Puteo in fauorem Dom. Franciſci de Caſalibus, a
1 qua † cum fuiſſet appellatum, quia tamen non reperie-
bantur prorogata fatalia, & tot anni iam erant elapſi,
ideo Dominus Michael heres obtinuit commiſſionem,
vt præfixo termino ad docendum de proſequutione ap-
pellationis, procederem ad exſecutionem. Itaque præfi-
xo termino, & lapſis deinde etiam duobus mẽſibus cum
aduerſarii prorſus nihil docerent, & verbo tantum pro-
cederent, cauſſam olim fuiſſe aduocatã in partibus, con-
ſului dominos bis, quid eſſet agendum? qui reſponde-
2 runt, vt † poſtquam nihil mihi in actis conſtaret de auo-
catione, & pars fuerit ſatis experta, vt procederem ad ex-
ſecutoriales.

DECISIO CDXCII.

Monaſterien. Canonicatus. 13. Febr. 1559.

SVMMARIA.

1 *Monaſterienſis eccleſia Cathedralis in Weſtphalia vi-
gore ſtatuti non admittit in Canonicos niſi nobiles, &
eos quidem equeſtres.*

2 *Papa derogat aliquando expreſſe ſtatuto confirmato cum
clauſulis derogatoriis a prædeceſſoribus ſuis.*

3 *Derogans priuilegio Pontifex non facta ſibi in ſupplica-
tione mentione regulæ de non tollendo iure quæſito, an
valida ſit talis derogatio?*

4 *Vacante præbenda quæritur ius incontinenti nobilitati
equeſtri in ea vigore ſtatuti priuilegio Apoſtolico con-
firmati in hoc caſu.*

5 *Papa expreſſe derogans ſtatuto per clauſulam quorum te-
nores, facit gratiam ſuam canonizari.*

6 *Statutum contrarium iuri, & idcirco nullum eſt, non de-
bere recipi in Canonicos niſi ex ordine nobilitatis e-
queſtri niſi per Papam approbetur.*

7 *Conſuetudo aſſerta ex temporis immemorabilitate per aſ-
ſerentem probanda eſt.*

8 *Regula, de non tollendo iure quæſito, nõ procedit vbi iuris
effectus ſuſpenditur, ſecus vbi ius omnino tollitur.*

*Ius quæſitum vbi eſt mere ſpeciale, non habet locum re-
gula de non tollendo, &c.*

*Quæ etiam regula, vt locum habeat neceſſarium eſt, vt
ius quæſitum etiam ſit vere cum effectu, nu. ſeq.*

11 *Iuramentum præſtitum a Canonicis de non caſſando ſta-
tuto a ſe facto non ligat gratia expreſſa Papa ſuperue-
niente derogatoria ſtatuti.*

1 ECcleſia Monaſterien. habebat † ſtatutum, *vt nemo in
Canonicum recipi poſſet, niſi ex nobili genere eſſet, & mi-
litari, & cum quibuſdam aliis qualitatibus expreſſis.* Quod
ſtatutum fuerat confirmatum a Iulio ſecundo cum clau-
ſulis derogatoriis futurarum prouiſionum, quæ ſtatuto
illi aduerſarentur, nunc vacante Canonicatu Papa illum
contulerat Ioan. Schenckinck, qui probabat ſe nobilem
quidem ex vtroque parente, non tamen ex militari or-
2 dine. Papa † autem in eius gratiam expreſſe derogauerat
prædicto ſtatuto cum clauſula, *quorum tenores.* Quapro-
pter nunc Capitulum denegabat poſſeſſionem tradere
Ioan. prætendens ſibi ius quæſitum ex dicto priuilegio,
3 cui Papa non derogauit, cum † nulla ſit facta mentio de
regula de non tollendo iure. Item Canonici, qui ſunt a-
ſtricti iuramento ſeruare illud ſtatutum, nec Papa eos in
gratiam Ioan. diſpenſat ab illius obſeruatione, *vt Pariſ.
conſi. 40. num. 8. in 4. fol. c. nonnulli. ver. ſeptima concluſio, de
4 reſt.* Et † etiam quia cum primum vacauit Canonicatus
ſtatim quæſitum fuit ius vigore ſtatuti ordini militari. *ca.
cum eccleſia, cum gloſſ. in fi. de præb. in 6.* idcirco non ſuffi-
cit derogatum fuiſſe ſtatuto, niſi & de regula ſit facta mẽ-
tio. *Sarnen. reg. de non tollen. iur. 15. q. num. 7. Rom. conſi. 327.*
His non obſtantibus, cum dubium propoſuiſſem adiun-
ctis depoſitionibus teſtium, & nonnullis aliis, Rota con-
cluſit gratiam Ioan. eſſe canonizãdam, & Capitulum co-
gendum illi tradere poſſeſſionem: ratio præcipua fuit,
quia Papa in prouiſione ſua expreſſe, & in ſpecie deroga-
uit huic ſtatuto cum † clauſula, *quorum tenores*, quæ de- 5
rogauit omnibus contrariis, *vt eſt Stylus Rotæ. Anton. de
But. conſil. 7. Caſſad. 10.* Cum igitur de voluntate Papæ ap-
pareat, nihil dubitandum eſt de præſente, præſertim cum
† huiuſmodi ſtatutum ſit contrarium iuri; & conſequen- 6
ter nullum, niſi Papa id approbet, & in terminis, *vt Abb.
c. venerabilis, de .... Curt. cap. fin. de conſuet. num. 475.* Al-
tera fuit ratio, quando confirmato. *12.* de qua ſupra niti-
tur quadam immemorabili conſuetudine, quam † aſſe- 7
rebat exſtare in eccleſia Monaſterien. quæ tamen a Ca-
nonicis non probatur, ideo non videtur obſtare gratiæ
Ioan. non obſt. regula de non tollendo iure, quoniã mul-
tipliciter reſponſum fuit, primo, eam nõ procedere quã-
do ex eius derogatione non derogatur iuri cõmuni, *Curt.
iun. conſi. 1. nu. 22. Caſſad. conſi. 66. nu. 63. Sarnen. dicta reg.
q. 19. & 18.* Secundo † procedit ea regula, vbi prorſus tol- 8
litur ius, ſecus vbi tantum effectus eius ſuſpenditur. *Abb.
c. 1. nu. 10. de reſcrip. Caſſad. dec. fi. nu. 2. de conceſſ. præb. Rot.
de præb. in non. 17. Pariſi. conſi. 119. nu. 7. in 4.* Tertio † non 9
procedit, vbi ius quæſitum eſt mere ſpeciale. *Sarnen. de
reg. q. 6.* alias requireretur, omnes prouiſiones apoſtolicas
ſemper eſſe irritas, cum in illis derogetur ſtatutis, & pri-
uilegiis eccleſiarum, & tamen nunquam fiat mentio de
huiuſmodi regula, quia ſi aliquod ius eſſet quæſitum no-
bilibus militaribus, in quorum fauorem ſtatutum fuit
conditum, non autem ipſis canonicis, ideo ipſi nihil poſ-
ſunt obiicere. Quarta, quia opus eſt, vt † ius quæſitum ſit 10
vere & cum effectu, ita vt regula procedat, prout in caſu
noſtro *Sarn. q. 15.* ſecus eſt vbi prætenditur ius ex ſtatuto.
Nam ſufficit tunc tantum derogatio ſtatuti. *Put. 4. de iur.
quæſit. Sarn. ſuper reg. 26. Rot. in Ant. 42. de conc. præb. & in
non. primo eo tit.* Non obſtat, quod Canonic. non fuerint
habilitati. Nam non in iuramento ſemper intelligitur
Papæ auctoritas. *c. veniens. de iureiur. Rot. in non. prima de
iureiur.* deinde quia Papa in Bulla dat exſecutores gratiæ.
Vnde † Canonici ſatis excuſantur a periurio. Et poſtre- 11
mo, quia Papa concedens huiuſmodi gratiam Ioan. cum
omnibus illis clauſulis, ſoluit & Canonicos omni vincu-
lo obſeruandi ſtatuti quoad perſonam ipſius Ioan. *l. 2. de
iuriſd. omn. iud. Curt. conſi. 1. nu. 22. Alex. l. quidam conſule-
bant, de re iud.*

DECISIO CDXCIII.

Roman. hereditatis de Comitibus. 17. Febr. 1559.

SVMMARIA.

1 *Ratificatio inualida eſt, quando non eſt facta iuxta teno-
rem earum rerum, quas ratificauit principalis.*

2 *Ignorantia earum, quæ antea fuere geſta, an impediat ra-
tificationem, & nu. 3.*

4 *Ratificatio facta apud acta, quæ notorium parit inter
partes, erroriſque ſuſpicionem tollit, reuocari non po-
teſt.*

5 *Deliberatus conſenſus interceſſiſſe actui arguitur ex iu-
ramenti interpoſitione, facitque ratificationem impu-
gnari nullatenus poſſe.*

6 *Ratificatio facta cum iuramento antea conſenſu interce-
dente ſimiliter cum iuramento cum ignorantia prætẽ-
di nulla amplius veriſimilitudine poſſit, non releuat.*

7 *Ratificatio vbi ea tantũ continet, quæ geſta ſunt ante con-
ſtitutionem procuratoris non eſt plene perfecta.*

DVbitaui, *an ratificatio Domini Torquati huiuſmodi
fuerat, vt dicatur aduerſario ius quæſitum ex actis
antea a procuratore ſuo factis, ſtante præſertim declara-
tione cum inſtrumento eiuſdem Domini Torquati poſtea
ſequuta?*

1 *ſequnti:* Dicebat † enim Torquatus ratificationem factā
eſſe nullam, quia ſi non fuit ſecus tenorem earum rerum
quas ratificauit, *vt per Paul. de Caſt. conſil. 382. in 2. Aym.*
conſi. 192. nume. 14. Pariſ. conſil. 47. nume. 97. in princip. de-
2 inde quia Incola † proprie declarauit, ſe ignoraſſe ea, quę
antea geſta erant, quod ſufficere videtur, *gloſſ. §. ſed iſte,*
Inſtitut. de aliena. capit. paſtoralis, de except. Pariſ. conſil.
95. num. 46. in 1. Verum domini omnes concluſerunt va-
lidam eſſe ratificationem. *cap. fina. de iureiur. in 6. Rota in*
3 *non. de procurat. 39.* Nec † reuocari poteſt prætextu igno-
rantiæ, tum quia habet clauſulam ex certa ſcientia quæ
ſufficit. *Iaſ. l. ſi dari, de verb. obliga. numer. 5. Caſtren. conſil.*
4 *216. num. 5. in 1. Bald. l. mater. num. 5. C. de rei vind.* Tum †
quia facta eſt apud acta, quæ reddūt notorium inter par-
tes, tolluntque erroris ſuſpicionem. *Caſtren. l. 1. Cod. de ſa-*
5 *tiſdat. num. 2. Capi. deciſio. 4. num. 28.* quibus accedit † iu-
ramentum in eadem ratificatione, quod arguit delibera-
tum conſenſum. *Alexand. conſil. 62. numer. 4. in 5. Bald. l.*
6 *prima, cap. commodo, Dec. conſil. 345. nume. 4.* Non † obſt.
reuocatio poſtea facta etiam cum iuramento, quoniam
cum ignorantia amplius non ſit veriſimilis, prodeſt ni-
hil iuramentum, præſertim cum non ſit præſtitum a iu-
dice. *Rot. in non. 444. Roman. conſi. 481. colum. fina. Felyn.*
etiam in materia. 18. concluſion. de reſcript. Tiraquell. in
7 *predict. l. ſi vnquam. nume. 39.* Dixerunt † etiam hanc ra-
tificationem comprehendere ea tantum, quæ geſta ſunt
ante conſtitutionem procuratoris, vt clare apparet ex
verbis ratificationis. Ceterum autem, an hæc geſta eiuſ-
modi ſunt, vt ex his poſſit dici ius quæſitum aduerſariis a-
lias agetur.

Deciſio CCCCXCIV.

Cæſarauguſtana Archidiacon. de Rocca. 17. Febr. 1559.

Svmmaria.

1 *Iudicibus per vim remiſſoriæ in partibus aſſignatis, an noui articuli produci poſſint.*

Vide negatiuam numero ſequen. ſcilicet in Curia articulos deducendos eſſe, & deinde ad partes tranſmittendos.

3 *Sequeſtrator deputatus, vbi de eo fuerit orta ſuſpicio ſiniſtra, remouendus eſt.*

DEcreta remiſſoria cum examinarentur teſtes in par-
tibus pars obtinuit commiſſionem ſignatā arbitrio,
1 vt † coram iudicibus aſſignatis in partibus poſſint noui
articuli produci. Ideo cum quærerem, *an liceret mihi hoc*
2 *mandare iiſdem iudicibus*, reſponſum † fuit, articulos in
Curia tantum eſſe admittendos, & eos ad partes deinde
tranſmittendos, vt ita ſtylum obſeruarem, quoniam etiā
oriebantur nonnullæ expenſæ factæ a primo ſequeſtra-
3 tore † deputato, quem deinde pars obtinuit, vt ſuſpec.
amoueri, mandarunt mihi, vt ſi liqueret de expenſis fa-
ctis iuberem ſecunda ſequeſtratione eos ſolui ex fructi-
bus ſequeſtratis primo ſequeſtratorio.

Deciſio CCCCXCV.

Poſnanen. Canonicat. & præbend. 22. Febru. 1559.

Svmmaria.

1 *Lite pendente ſuper beneficio eccleſiaſtico pars an poſſit ſuſpendere petitorium.*

2 *Pars tantum appellans a poſſeſſorio vtrum ſententia in iudicatum tranſire poſſit ratione petitorii.*

3 *Appellans in vno non dici poteſt appellare in alio ratione petitorii, & poſſeſſorii, quæ re ipſa differre dignoſcuntur.*

4 *Mitiorem ſententiæ ratione Rota determinauit appellantē in poſſeſſorio ſimul & in petitorio appellare poſita clauſula rebuſque aliis, &c.*

5 *Dubitatiua in cauſſa pro opponente iudicare potius conuenit.*

PEndente lite ſuper Canonicatu † pars ſuſpendit pe- 1
titorium. Aduocatus obtinuit commiſſionem, cuius
cōpia data fuit, prętendebatque D. Oradinum recte pro-
nunciaſſe, tam in petitorio, quam in poſſeſſorio, vigore
illius commiſſionis. Imo dicebat eius ſententiam tranſi-
uiſſe in rem iudicatam quoad caput petitorii, quoniam
† pars appellauerat tantum a poſſeſſorio, quod diuerſum 2
eſt a petitorio. Vnde † appellans in vno, non dicitur ap- 3
pellare in alio. *Pariſ. conſ. 66. num. 5. in 1. Pau. de Caſt. conſi.*
270. nu. 2. Ego circa hoc dubium propoſui, & cum in cō-
miſſione variæ eſſent ſententiæ, an ex ea tributa eſſet fa-
cultas pronuntiandi etiam in petitorio, *iuxta Rot. in non.*
de cauſſa poſſeſ. & propriet. 9... Caſſad. 6. de reſcrip. in fi. ta-
men omnes concluſerunt † hoc pacto mitiorem partem 4
ſequentes, videlicet validam non fuiſſe ſententiam ſuper
vtroq; capite, cum in ea adeſſet clauſula, rebuſque aliis in
actis cauſſæ, & cauſſarum, quo referunt ſe ad omnia in a-
ctis deducta, *iuxta Pariſ. conſ. 39. nu. 20. in 1.* Quod quidē
eo magis probatum fuit, nō tantum, quia † in dubio pro 5
oppoſitio. iudicādum, *Caſt. l. 1. ſi quis cant. Caſſad. de appell.*
4. Verum etiam, qui pars petebat ſententiā ex capite nul-
litatis reuocari, cōtenta & ſibi appellationem datam eſſe.

Deciſio CCCCXCVI.

Peruſin. ſanctæ Crucis. 22. Febr. 1559.

Svmmaria.

1 *Bulla Clementis Papæ an habeat locum tam in obtentis beneficiis quam in poſterum obtinendis.*

2 *Bulla vt probet in iudicio integra illius verba veniunt referenda.*

3 *Acceptans beneficium religionis vtrum omnibus legibus religionis ſe cenſeatur obligare.*

4 *Factæ probationes contra intereſſe prætendentes vtrum reſignatario obeſſe poſſint.*

5 *Negatiua aſſerta Equitem Hieroſolimitanū non geſtaſſe habitum, nec crucem, probari per negantem debet.*

DVbium propoſui in hac cauſſa, cum dictis teſtium, in
quo nihil fuit concluſum. Sed dictum illud diſtinxe-
runt in varia capita, ſigillatim diſcutiendo. Primum eſt,
an † *Bulla Clementis habeat locum, tantum in obtinendis* 1
tunc beneficiis, an vero etiam in his, quæ in poſterum ob-
tinebunt, in † quo capite danda erant integra verba Bullæ. 2
Secundum eſt inter alia ſtabilimenta religionis, *an Rober-*
tus hoc beneficium † acceptando religionis cenſetur ſe obli- 3
gaſſe omnibus legibus religionis iuxta tradita ab Anton. in
l. ſi duo, de acquirend. hered. Tertium † eſt, *an probationes* 4
factæ contra intereſſe putantes afficiant. Dom. Fuſcherium
reſignatarium, iuxta Rot. in non. de dol. & contuma. 12. nu-
mero 3. Quartum eſt, *an † teſtes probent negatiuam, quæ de-* 5
ducitur videlicet Robertum non geſtaſſe habitum, &
crucem. Quintum eſt, *an probetur deuolutio prout in im-*
petratione Marii, & ſcientia religionis, &c. quæ ad hæc ſpe-
ctant.

Deciſio CCCCXCVII.

Hiſpalen. beneficii de Moron. 11. Febr. 1559.

Svmmaria.

1 *Expeditis legitimo ordine, & modo literis, petere poteſt pars, vt ſententia iuxta earum tenorem feratur.*

2 *Votum Summiſtæ de literarum legitima expeditione, an ſufficiens ſit ad ſententiam promulgandam, an vero requiratur totius Cameræ iudicium.*

3 *Sententia antequam feratur iuxta tenorem literarum a Summiſta approbatarum, & Camera Apoſtolica dubium earum cauſſa in Rota venit proponēdum, idq; ex opinione quorundam Rotæ auditorum, licet alii contrarium ſenſerint.*

4 *Camera ſi raro congregetur ipſius votum exſpectari non debet in ſententiæ prolatione, quæ inſtantia partiū vrgetur, vt ad tenorem literarum proferatur, & hoc caſu ſufficit approbatio per Summiſtam facta.*

1 CVm alias retuliſſem Summiſtam reſpondiſſe literas
in hac cauſſa † recte expeditas, nunc pars vrgebat,
vt ſententiam ferrem iuxta earum tenorem. Aduocatus
2 autem reſeruabat, qui dicebat, non ſufficere ſolum † vo-
tum Summiſtæ, ſed neceſſariam eſſe ſententiam totius
Cameræ, ideoque non eſſe pronuntiandum, antequam
certe ſtatuatur, an literæ ſint corrigendæ. Conſului do-
minos quid mihi eſſet agendum, & exquiſiui vota ſingu-
lorum, qui erant ſex. Duo ex illis reſponderunt, dubium
3 † eſſe in Rota proponendum, antequam ſententia fera-
tur, alii quatuor contra. Nam cum literæ expeditæ repe-
riantur, & Summiſta ita retulerit, non videtur retardan-
4 da ſententia parti, cum † Camera iiſdem temporibus, nõ
niſi raro congregari ſoleat, quod quidem non poteſt
differri in plures menſes. Mandarunt igitur mihi, vt pri-
mam ſententiam ferrem iuxta tenorem literarum, poſt-
ea vero in ſecunda inſtantia commodius diſputabitur, an
ſit corrigenda, & tota Camera pro tunc conſuli poterit,
præſertim cum hæc prima inſtantia iam fere integro tri-
ennio ſit agitata.

DECISIO CDXCVIII.

Cremonen. præpoſituræ. 27. Febr. 1559.

SVMMARIA.

1 *Actor fundamentum ſuum plene, & neceſſario probare debet, qui beneficium dicit vacaſſe in menſe reſeruato, nec coniectura veriſimiles ſufficiunt.*

2 *Res inter alios acta, an quo ad condemnatum ſint probabiles.*

3 *Rota ſententiis latis in partibus non multum tribuere ſolet niſi in proceſſu Curiali iuſtificentur.*

4 *Cadauere mortui reperto, an ſufficiat probatio per publicam vocem & famam de interfectore.*

DVbitaui, *an probetur obitus de menſe Nouemb. ad effectum reſeruationis ex multis præſuppoſitis in puncto, quorum aliqua etiam fuerunt præſuppoſita a Domino Oradino, coram quo quæſtio iam pendebat in prima inſtantia, alia coram me de nouo producta, & adducta?* Domini au-
tem perſtiterunt in deciſione alias firmata, vt ſcilicet non
1 probetur obitus in eo menſe reſeruato † eo, quod cum
hoc ſit fundamentum actoris, debet ab eo plene & ne-
ceſſario probari, ita vt nec veriſimiles coniecturæ ſuffi-
ciant. *Rot. in ant. 885. Felyn. in cap. in præſentia, numer. 22. de præbend.* Non ſufficit autem narratiua breuis Papæ,
quod obtinuit de menſe Nouembris, ex quo Papa non
narrat factum proprium, nec factum coram ſe, *Rota in ant. 197. Felyn. cap. cum cauſſam, numer. 2. de reſtitut.* præ-
ſertim quoad effectum adiudicationis. *Ægid. quæſtio. 42. numer. 6. & de trien. quæſtio. 39. nume. 2.* Teſtes etiam
deponentes de publica fama nihil probant, *Beluez. Decans ſubſi. quæſtio. 112.* minus etiam probat ſententia vlti-
mo producta, primo quando verba illa narratiue in
proœmio ſententiæ fidem non faciant maxime in præ-
iudicium tertii. *Capol. Tholoſ. quæſt. 28. Bart. clemen. literas,*
2 *num. 5. de probat.* Secundo, quia eſt res inter † alios acta,
quæ videlicet poſſint probari quoad condemnatum et-
iam in alio iudicio. *Rota in antiqu. de regul. iur. 4. Barto. l.*
3 *ſententia de appell.* Tertio, † quia ſententiis latis in parti-
bus Rota non multum tribuere ſolet, niſi in conſeſſu iſto
iuſtificentur. Cetera quę in contrarium obiiciebantur fa-
cile ablata fuerant iiſdem rationibus deductis coram D.
Oradino. Dixerunt autem reſtringi poſt hoc dubiũ poſſe
4 ad duo. Primum † eſt, *vt præſuppoſita qualitate mortui cadaueris reperti, ſumus in tali caſu, vt ſufficiat probatio per publicam vocem, coniunctis illis, de quibus in præſenti dubio.* Secundum eſt, *an ſententia cum illius narratiua iuſtificetur ex proceſſu, ita vt conſtet de obitu fratris Marii in menſe Nouembris.*

DECISIO CDXCIX.

Florentin. Cambii. 27. Maii. 1559.

SVMMARIA.

1 *Cambium an factum dicatur per nullos melius probari poteſt quam illorum teſtificatione qui rem ipſam tractauerunt.*

2 *Concurrentibus multis in cauſſa cambii, libro ſcilicet ſignorum, teſtimonium eius qui ſoluit proxenetæ, & confeſſio procuratoris partis aduerſæ, ſatis videtur cambium probatum.*

DAta copia nonnullorum teſtium, quærebam, *an †* 1
cambium, de quo agebatur, decernetur factum fuiſſe a Cantore? Et quoniam hæc cauſſa alias ſæpius coram variis auditoribus fuerat propoſita, & fere ſemper ſuper iiſdẽ, ideo res nullam habuit dubitationem, omnes vnanimes concluſerunt, ſatis probari cambium fuiſſe factum a Cã-
tore, & rationibus alias traditis, & præcipue in materia hac, de qua agitur, nulla videtur eſſe aptior, quam illorũ teſtificatio, qui rem tractarunt. Cum enim in permutandis his pecuniis aliæ perſonæ non ſint adhibitæ, non eſt, cur dubitetur, quod iiſdem etiam decerni poſſit id, quod actum fuit, quorum manibus res fuit confecta. Hic enim
† plura concurrunt, liber ſignorum, teſtimonium, & eius 2
qui ſoluit proxenetæ qui interceſſit, & confeſſio procuratoris partis aduerſæ, quæ omnia cum ſimul conſentiant reddunt rem minime dubiam, præſertim cum non aliis teſtibus huiuſmodi negotia ſoleant probari poſſe. Et ita alias firmatum fuit coram Puteo, coram Capizucco, & coram Caputaquenſi, quorum omnes deciſiones in præſenti cauſſa habui deſcriptas, & inſertas in informationibus.

DECISIO D.

Hiſpalenſis beneficii de Moron. 27. Februarii. 1559.

SVMMARIVM.

1 *Partium altera conquerente de non plena audientia ab expeditoribus literarum ſuper earundem correctione, ante approbatione ad dies aliquot negotium differri poteſt, & ſuſpendi expeditio.*

QVoniam altera pars conquerebatur, ſe † non fuiſſe 1
plene ab expeditoribus auditam ſuper correctione literarum, Rota mandauit mihi, vt differam expeditionem cauſſæ ad octo, vel decem dies, vt interim poſſit conſuli Summiſta, & Datarius, & Barengus, qui tres, ſi cõſenſerint, literas eſſe recte expeditas, tunc iuxta earum tenorem pronuntiem, & ſi quid erit plenius diſcutiendũ in plena Camera, illud reſeruetur agendum in ſecunda inſtantia.

DECISIO DI.

Nolana monaſterii Regalis Vallis. 3. Martii. 1559.

SVMMARIA.

1 *Prelatus vigore ſubrogationis in locum defuncti, & medio breuis de obtinenda poſſeſſione cauſſam apprehendens, an ſine vitio ſpolii dicatur acceptare litigioſo exſiſtente beneficio, & reſeruationem habente regreſſus.*

2 *Regreſſus ab vna partium allegatus, vtrum inualidus dici debeat ex eo quod pars aduerſa auctoritate Pontificis cœperit poſſeſſionem, ita vt non poſſit dici quidpiam attentaſſe, cum Papa nunquam dicatur attentare.*

3 *Inualidum aſſerens regreſſum ſubrogatus verificare tenetur ad hoc, vt eluat quod dicitur attentaſſe, & ex maxime, quod pars gratiæ ſit dictæ ſubrogationis.*

4 *Agens de attentatis ad probationem validitatis ſui regreſſus vtrum teneatur ſuum terminum iuſtificare.*

5 *Monaſterium licet ſit conſiſtoriale de eo tamen non conſiſtorialiter prouideri poteſt.*

6 *Regreſſus validitas cum negotium principale reſpiciat, quod ſuſpenſum fuit, vtrũ deduci debeat relicta probatione attentatorum.*

7 *Proprietatis exceptio, vt cum ſpolio eſt coniuncta, ita regreſſus nullitas cum attentatis.*

Age-

AGebatur cauſſa attẽtatorum inter Proſperum Geſ-
ualdum, & Cardinalem Saracenum. Nam cum Car-
dinalis lite incoata cum Hieronymo, obtinuit deinde
per obitum illius ſe in illius locum ſubrogari, & vigore e-
ius ſubrogationis obtinuiſſet breue de capienda poſſeſ-
ſione ſine vitio ſpolii, atque ita cauſſam apprehendiſſet.
1 † Nunc Proſper dicebat, eam poſſeſſionem nullam eſſe,
ac attentatam, eo, quod ſi per obitum Hieronymi antea
erat reſeruatus regreſſus, vnde & adhuc eo viuente ad
cauſſam Proſper venerat ratione huius regreſſus. Verum
2 Card. reſpondebat, † regreſſum illum inualidum eſſe, ſe-
que non attentaſſe, cum auctoritate Papæ poſſeſſionem
cœperit, quia Papa non attentat, *Ægid. 749. in ſ. Rota in
nou. 310. num. 3. Dec. conſil. 461. num. 19.* Ex his igitur du-
bitaui ego, *an conſtaret de inualiditate ingreſſus ad effe-*
3 *ctum attentatorum* Rota reſpondit † in primis, Cardina-
lem teneri ad dandum regreſſum Proſperi eſſe inualidũ,
tum quia ita Cardinalis ipſe in ſubrogatione ſua narra-
uit, videlicet, regreſſum illum nullum eſſe, quã ob cauſ-
ſam tenetur verificare hoc, quod narrauit, cum ſit pars
gratiæ, *Felyn. cap. constitutus, de reſcript. Boer. deciſ. 344.*
4 *num. 8.* tum etiam, quia † hic agendo de attentatis, Pro-
ſper non tenetur iuſtificare ſuum terminum, *Rota 1. de
reſtitutio. ſpoliato. in antiq. & 2. eodem titulo, in nou. Caſſad.
3. num. 1. & 2. eodem titulo.* An autem Cardinalis ſatis di-
catur ex deductis iuſtificaſſe nullitatem regreſſus, ita vt
notorius appareat non titulus Proſperi, quo caſu etiam
in attentatis debet ſuccumbere hoc in præſenti domini
non firmarunt. Dicebat enim Cardinalis, ſatis ſe id pro-
5 baſſe, † dicendo, monaſterium eſſe conſiſtoriale, & ta-
men de eo non prouiſum fuiſſe conſiſtorialiter, ſed quo-
niam hæc nulla circa hoc in facto non ita loquebantur,
fuit hæc pars in alium diem reſeruata. Nec obſtat quod
diceret Proſper non eſſe nunc quærendum de validitate
6 † regreſſus, cum id reſpiciat negotium principale, quod
fuit ſuſpenſum, nunquam agere de attentatis tantum.
Sed reſponſum fuit alias Rotam concluſiſſe hanc cauſ-
ſam attentatorum totam pendere a validitate regreſſus,
vt ſi ille ſit inualidus, nulla ſint attentata, vtpote quæ
pendeant a cognitione negotii principalis, neceſſario de
7 eo videndum eſt, *vt apud Capi. 72. in fine,* ſicuti cum † ex-
ceptio proprietatis coniuncta eſt cum ſpolio, *Socin. l. rem
quæ nobis, quæſtio. 9. §. nihil commune, Gemin. conſil. 24.
num. 2.*

Decisio DII.

Regien. Canonic. & præben. 3. Martii, 1559.

Svmmaria.

1 *Commiſſio ſuper nullitate trium conformium latarum cũ reſtitutione in integrum inſtante aduerſario pro declaratoria dari poteſt.*

2 *Commiſſio ſignata cum clauſula quoad de iure, &c. quem producat effectum.*

3 *Nullitas allegata, quæ trium conformium ſententiarum vim infringere poſſit, vt clara ita vt nullatenus reuocabilis ſit neceſſe eſt.*

4 *Conſtito de bono iure etiam poſt promulgationem trium conformium, vtrum ad declarationem ſit procedendum.*

5 *Votis Auditorum ad æqualitatem tendentibus de concordia inter partes ineunda conſultatio ſolet de conſuetudine proponi.*

1 CVm fuiſſent latæ tres ſententiæ † contra Comitem
Annibalem ſuper ſpolio, & aduerſarius vrgeret pro
declaratoria, Comes obtinuit commiſſionem ſuper nul-
2 litate ſententiarum, & reſtitutionis in integrum: quia † ta-
men fuit ſignata prout de iure, idcirco, quoad ius aduer-
ſarius dicebat illi obſtare, *clem. 1. de re iudic.* & ſententias
3 ſuas in primis eſſe exſequendas, cum † nullitas, quæ im-
pedit exſecutionem trium conformium debeat eſſe cla-
ra, & non reuocabilis, & dubioſa, *Fel. in c. inter ceteros, col.
5. de re iud.* in caſu autem iſto, licet in facto omnia lique-
rent, tamen dubio iuris plurima excitari poſſe, ex quibus
exſecutionem eſſe differendam, *Franc. c. de dilect. nu. 52,
Corn. conſ. 10. nu. 3. in 4. Curt. iun. conſ. 28 nu. 8.* Cum autem
ex aduerſo Comes diceret, poſt ſententias contra ſe fuiſ-
ſe deciſum in ſimili cauſſa coram Dom. Chiſſanen. ex qua
deciſ. † conſtaret, ſe bonum ius fouere in hac eadem cauſ- 4
ſa, & propterea non eſſe procedẽdum ad declarationem.
Domini autem animaduertentes, multa hincinde ſatis
probabiliter deduci, nihil firmarunt, † votaque fuerunt 5
æqualia. Dixerunt autem, vt partes, ſi fieri poteſt ad con-
cordiam reducantur, alioquin proponatur dubium, *an
præſuppoſitis veris his, quæ in facto coram Chiſſan. in pun-
cto fuerunt deducta, ſit impedienda ſit exſecutio contra Co-
mitem Annibalem in hac cauſſa, iuxta l. dum quæritur, de
except. rei iud.* Alii contra. Nam cum factum ſit ſimile,
probationes ſimiles, &c. omnia rata, veritatem potius ſe-
qui debet, *43..... iuris ſubtilitates.*

Decisio DIII.

Virdunen. Monaſterii, 16. Martii, 1559.

Svmmaria.

1 *Reſignans in fauorem alterius pure, & ſimpliciter in manus notarii præſentibus teſtibus, non committit ſimoniam.*

2 *Reſignatarius eadem die qua facta ſibi fuit reſignatio eodem loco, & loco etiam loci coram eodem notario, & teſtib. conſtituens procuratores ad conſentiendum reſeruationi regreſſus, & penſionis, facit mandatum eſſe correſpectiuum.*

3 *Contextu eodem ſecuta actuum vicinitas arguit partes inter ſe antea conueniſſe, & contractus ſimoniaci inducit ſuſpicionem.*

4 *Actus ſi oſtendit vnum eſſe conſtitutum procuratorem, & a reſignante, & reſignatario, vt certiores eſſent de conuentis, non caret ſuſpicione ſimoniæ.*

5 *Incontinenti actus facti ſemper correſpectiui cenſentur, & ob id in cauſſa beneficiali plurimum ſuſpecti.*

6 *Mandatum vbi ſit ad reſignandum libere, & ſimpliciter, & tamen actus ſubſecutus oſtendat regreſſum, & penſionis reſeruationem, potius factum, quam dictum attendi debet.*

7 *Permutatio beneficiorum in aliud membrum incidit ab eo, quod concernit regreſſum, & penſionis reſeruationem.*

QVærebam præſuppoſito ſine veri præiudicio, quod 1
Ioſeph die 12. Septem. 1555. in monaſterio S. Michae-
lis de S. Michaele Virdunen. Diœc. in manib. Sebaſt. No-
tarii, & in præſentia teſtium conſtituerit procuratores ad
pure, & ſimpliciter reſignandum ſuum monaſterium S.
Angeli in fauorem Io. † in eadem die Ioan. in eiſdem lo- 2
co, & loco loci in manibus eiuſdem Notarii, ac in corun-
dem teſtium præſentia. Io. conſtituerit eoſdemmet pro-
curatores ad conſentiendum reſeruationi regreſſus, &
penſionis in fauorem eiuſdem Ioſeph reſignãtis: Domi-
ni reſponderũt, mandata eſſe correſpectiua, & conſequẽ-
ter remiſſoria releuantia. † Ex hac enim in vicinitate a- 3
ctuum eodẽ contextu ſecuta præſumitur inter partes an-
tea præceſſiſſe conuentionem de retinenda poſſeſſione,
cum non ſoleat quis gratis cedere alteri beneficium, *ad
ea quæ Ægid. 12. Vital. cle. 1. de rer. permu. nu. 88. Card. An-
char. nu. 6. Pariſ. conſ. 143. nu. 15. in 4.* Et † actus ipſe oſten- 4
dit vnum procuratorem conſtitutum fuiſſe ab vtroque,
vt ita certiores eſſent, illud implendum eſſe, de quo ſimul
conuenerant, & huc pertinent multa, quæ dici ſolent de
† actibus incontinenti factis, qui ſemper correſpectiui 5
cenſentur, *Rip. l. ventri, §. ſi. de priuil. cred. Socin. conſ. 273.
nu. 4. in 2. Curt. ſenior. 54. nu. 4. & ſeq. Dec. l. petens in 2. no-
tab. C. de pact.* Et ita ſæpius deciſum fuiſſe dixerunt in plu-
ribus ſimilibus, *Creſcen. 78. Mohed. 124. Sarnen. 4. in t.
Put. 1. de ſimonia freq. 81. 82.* Et coram Dom. Chiſſanen.

in cauſſa Veronen. monaſterii, & coram Capiſucco in
cauſſa Auguſten. præpoſituræ. Non obſtat, quod in pri-
6 mo mãdatum primum fuerit ad reſignandũ libere † ſim-
pliciter, quoniam cum hæc materia ſit ſuſpecta, inſpici-
mus potius quoad actum, quam quoad dictum, *vt Dec.*
l. ſi donatione, C. de coll. nu. 24. & conſ. 63. Aym. conſ. 156. nu.
18. Idem fere in terminis ait Rota, *in c. 1. nu. 5. de rer. per-*
mu. in 6. Non obſtat, quod ait *Caſſad. 2. de ſimon.* quæ lo-
quitur de reſigoatione coram Oradino, hic ſecus eſt. Nõ
obſt. conſilium hoc *168. in 2. col. 2.* quoniam loquitur in
7 † permutatione, & alius ille eſt caſus: quoniam autem pro
parte Ioan. dicebatur, Ioſephum poſt reſignationem fa-
ctam ſimpliciter illi acquiſiuiſſe, & cum variis actibus ra-
tificaſſe, circa hæc nihil firmatum fuit, cum prius in facto
hæc ſint iuſtificanda.

DECISIO DIIII.

Roman. pecuniaria releuationis indemnitatis,
6. Martii, 1559.

SVMMARIA.

1 *Præſcriptio ſtatutaria ex lapſu annorum decem, & ſex, an proſit præſcribenti.*
2 *Perſonalibus in actibus præſcriptio currit de iure communi ſpacio annorum triginta, vel quadraginta.*
3 *Præſcribi contra pupillum nullo modo poteſt.*
4 *Statutaria præſcriptio annorum decem & ſex, non lædit pupillum tutum, contra omnem præſcriptionem ex iure communi.*
5 *Præſcriptio ſtatutaria non dicitur ſurrogata loco præſcriptionis triginta annorum, niſi id expreſſe per ſtatutum caueatur.*
6 *Rubrica facile denotare dicitur, quæ mens fuerit vel intentio ſtatuentium in ſtatuto ſeruanda ratione præſcriptionis.*
7 *Præſcriptio decurſa contra defunctum currit, etiam aduerſus minorem ſuccedentem in hereditate.*
8 *Conuentionalis præſcriptio, aut longi temporis decurſa cõtra defunctum obeſt etiam minori.*
9 *Dormit præſcriptio per ſurrogationem illius, quæ eſt triginta annorum, vi ſtatuti inducta in caſu pupillaris ætatis.*
10 *Statutum vires inſtrumentorum, & fidem probationum tollere poteſt, debitum autem nequaquam.*
11 *Inſtrumentorum vis, & robur, tum probationum fides ex diuturnitate temporis, & lapſu multorum annorum debilitatur.*
12 *Statutum de annorum decem & ſex præſcriptione, ſurrogatorium eſſe poteſt præſcriptionis vigore iuris communis approbatæ, ſcilicet 30. annorum, quæ tamen non currit contra pupillum.*
13 *Ius commune, non tollit actionem, & debitum pupillo licet currere poſſit aliquando præſcriptio.*

QVærebam, præſuppoſito, quod de anno 1557. repe-
titur præſcriptio contra Hieronymum de Venturis
maiorem, qui poſt annum deceſſit relicto Bandino eius
filio anniculo, qui obiit de anno 1533. & quod D. Virgioia
mater, de anno 1556. contra D. Ioannem Petrum de Caſ-
farellis litem mouit. Et in iudicio huiuſmodi certum in-
ſtrumentum in forma Cameræ produxit, ao in actu, de
3 quo agitur Io. † Petrus iuuari poſſit præſcriptione ſtatu-
taria 16. annorum, ita vt Ioannes Petrus ea ſe tueri poſſit.
Nam cum de anno 1532. quo cœpit currere vſque ad an-
num 1558. quo fuit interrupta, interceſſerunt tãtum an-
oi 26. ea quibus deducendi ſunt anni 13. pupillaris ætatis
Bandini, qui erat anniculus de anno 1533. quando obiit
eius pater, vtique ſequitur nondum lapſos 16. annos re-
quiſitos a ſtatuto. Et pro huius rei deciſione tres conclu-
2 ſiones ab omnibus firmabantur. Prima, quod † de iure
communi io actionibus perſonalibus currit præſcriptio
tantum 30. vel 40. annorum, *Lomna. l. ſicut, C. de præſcrip.*
3 *30. annorum.* Secunda, quod præſcriptio, † non currit
contra pupillum, *l. ſicut, in fin. vbi glo. & Bald. num. 6. Bar.*
Salic. Caſtr. in d. l. fin. C. in quibus cauſſis in integ. reſt. Ter-
tia concluſio, quod † in præſcriptione ſtatutaria ſubro- 4
gata in locum præſcriptionis huius iodulto a iure com-
muni, ſimiliter tempore pupillaris præſcriptio oon cur-
rit, quæ concluſio commuois eſt, *Tiraquel. de retract. con-*
ſang. §. primo, glo. 10. num. 79. Bald. de præſcript. in 1. parte 6.
par. principalis, in 23. caſu, num. 43. Claud. l. naturaliter, co-
lum. fi. de vſucap. Et dicebant domini, quæſtionem iſtam
pertinere ad hanc tertiam concluſionem, & quod illi ob-
ſtarent tria, quæ in contrarium adducebantur. Primo vi-
delicet, quod hæc † præſcriptio ſtatutaria, oon alias dica- 5
tur ſurrogata eſſe loco præſcriptioois 30. annorum, niſi
id ſtatuto expreſſum ſit, *vt per Iacob. de ſancto Georg. l. fin.*
C. in quibus cauſſis in integ. reſt. num. 32. Roman. conſ. 58. in
fin. Claud. l. naturaliter, de vſucap. nu. 46. † Nam reſpon- 6
ſum fuit in caſo noſtro ſatis conſtare de mente ſtatoti ex
rubro, & nigro cum rubrica loquatur de præſcriptione
perſooalium actionum, & nigrum, ex quo loquatur de
negligéotibus petere debitum. Quę vero tam de iure cõ-
muni nou poſſunt referri ad præſcriptionem 30. annor.
inceptum eſt dubitari, an de ea ſtatutum cenſeat, & ita,
quod conſiderandus ſit mos ſtatuti, de qua præſcriptio-
ne cenſeat, & in cuius locum ſurrogauerit, tradit Bald. *de*
præſcript. pag. 124. nu. 42. circa fin. Secundo obiiciebatur,
hanc præſcriptionem fuiſſe cum defuncto, ideoque cur- 7
rere aduerſus minorem, vt ſaltem indigeat in integrum
reſtitutiooe, *Balb. conſ. 423. eos. Afflic. 370. nu. 4. Caſtren. in*
l. vnica, C. ſi aduerſus vſucap. Sed reſponſum fuit, hoc po-
teſt procedere † io præſcriptione conuentionali, aut in 8
præſcriptione longi temporis, aut agatur coutra in-
dultum non eorum pupillorum: ſecus eſt io caſu noſtro,
vbi loquimur de præſcriptione † ſurrogata in locum 30. 9
annorum, & cootra pupillum. Nam certum eſt eam con-
tra pupillum dormire, *vt in terminis ait Guid. Pape 3. n. 4.*
Tertio aliqui ex dominis dubitabant, quod cum † ſtatutũ 10
hoc iu ſecuoda parte tollat tantum vires inſtrumẽti, & fi-
dem probationom, nõ autem tollat debitum, *Alex. conſ.*
170. in 7. Soc. conſ. 97. in fi. in primo. Caſtren. conſ. 101. in 2. V-
tique ſequitur, hanc præſcriptionem non poſſe dici ſur-
rogatam illius 30. annor. de iure communi, † cum inſtru- 11
menta ea lapſu temporis non admittant robur proba-
tionis. Verum pars maior dominorum coutrarium ſen-
tire videbatur, quando effectus idem eſt, nec aliud voluit
ſtatutum, niſi vt ab aonis id appareret, quod alias erat ne-
ceſſarium ſpatio 30. annor. quo caſo ex extenſione paſſiua
interpretatio, in vtraq; præſcriptione eſt admittenda, *l. 1.*
§. ed. lex Falcidia, vbi Alex. d. l. Falcid. argumentabantur
hoc pacto: nonnulli autem † ſtatutum hoc dicebant eſſe 12
ſurrogatum loco præſcriptionis ano. 30. & tunc non cur-
rit aduerſus pupillum: aut nõ eſt ſurrogatum de iure cõ-
muni. Verum hic replicabatur, quod debitum quidem i-
pſum, † & actio ſalua permanet, & in hac oon tollitur ius 13
cõmune, verum probatio debiti per inſtrumentum peri-
mitur a ſtatoto, & inefficax redditur. Super hoc igitur vl-
timo capite, ſi videbitur poterit alias dubitari.

DECISIO DV.

Romana duorom millium, 10. Martii, 1559.

SVMMARIA.

1 *Numeratio dotis conſtare debet aſſertæ, ne præiudicium generetur creditoribus.*
2 *Fraus ex coniecturis, quod ſubſit vel non ſubſit patere ſolet.*
3 *Cogitare nemo poteſt aliquem poſt biennium moriturum, & ſe heredem relicturum cum mors certiſſima ſit, hora autem incerta.*
4 *Creditum ſecutum ſine facto heredis, poſtea inſtitutũ liberat eum a ſuſpicione fraudis.*
5 *Apocha ſeu ſchedula non poteſt dici facta in fraudem illius rei, quæ non exſiſtit in rerum natura.*

PRæpoſui dubium, quod complectebatur totum, cum
varijs coniecturis hinc inde, & quærebam, *an ex præ-
ſuppoſitis conſtaret de numeratione dotis citra fraudem in
præiudicium crediti dominorum de Altoitis.* Domini di-
1 ſtinxerunt rem in tria capita: † Primum, *an probetur nu-
meratio.* Secundum, *an citra fraudem.* Tertium, *an ob-
ſtent coniectura, quæ in contrarium adducuntur pro Altoi-
2 tis.* Quoad duo extrema capita omnes affirmarunt, † ceſ-
ſare ſuſpicionem fraudis pro parte D. Iſabellæ, ſiue eius
matre, non obſtantibus coniecturis Altoitorum, & præ-
cipue rationem de anno 1532. quo fuit confecta illa ſche-
dula reſidui dotis, non dũ aſtricti erant creditores. Quin-
imo d. Octauius adhuc viuebat, vt veriſimile eſt, quod D.
3 Ioan. Iacobus debuerit † cogitare Octauium poſt bienniũ
moriturum, & cum heredem relicturum, pręſertim cum
Ioan. Iacobus haberet in bonis valorem plus 15. mil. ſcut.
& domus hæc ſupra ipſius non hereditariis Octauii fra-
4 tris, quia † propter illud creditum Altoitorum, quod ſe-
quutum deinde fuit abſq; facto ſuo, nulla eſt ratio. Ant
5 poſſumus ſuſpicari, † ſchedulam illam confectam fuiſſe
in fraudem illius rei, quæ nondum erat in rerum natura,
nec veriſimile ſic putari debeat. Quoad primum caput,
*an ſcilicet ex illis ſchedulis, & inſtrumento probetur nume-
ratio, ſaltem quoad ſummam decurſam vſque ad annum
1532.* hoc alias particulariter agendum reſeruarunt.

Decisio DVI.

Romana hereditatis de Comitib. 10. Martii, 1559.

Svmmaria.

1 *Directus heres, quomodo quis probari poſſit, & quomodo fideicommiſſarius.*

2 *Fideicommiſſario ante reſtitutionem fideicommiſſi, non competit remed. C. de edict. Dini Adr. tol.*

3 *Fideicommiſſarius heres ante reſtitutionem nullum ius habet in bonis.*

4 *Citatio facta ad inſtantiam heredis cum beneficio legis, & inuentarii oſtendit, non eſſe heredem fideicommiſſarium.*

5 *Verbum heres licet proprie non intelligatur de fideicommiſſario, lata tamen interpretatione & fideicommiſſarium complectitur, & maxime, vbi agitur de ſuſtinenda validitate conditi teſtamenti, vel cuiuſlibet alterius actus.*

6 *Via certa in exordiis litis deligenda eſt, a qua amplius deinceps non eſt licitum facere diſceſſum, etiam ante litem conteſtatam.*

DVbium propoſitum habebat duas partes. Prima e-
rat, *an ex commiſſione, cuius copia data fuit, cenſeretur
electa via, an ex teſtamento. Altera an præſuppoſito, quod ex
teſtamento liceret amplius D. Torquato proſequi viam fidei-
commiſſi?* Quoad primum reſponſum fuit, *electam fuiſſe
viam ex teſtamento, cum in principio commiſſionis dicatur
cum velit, & intendat vigore teſtamenti in poſſeſſionem bo-
1 norum.* Nam ex his verbis ipſe velit proſequi † remedium,
C. de edict. Dini Adria. tollen. Vnde ſatis apparet directam
hereditatem prætendere, non fideicommiſſariam, cum
2 † fideicommiſſario ante reſtitutionem non competat
3 id remedium, nec aliud poſſeſſorium, quia † nullum ius
habet in bonis ante reſtitutionem, *Rub. Alex. conſi. 64. in
princip. & in §. nihil commune, nu. 266. Huber l. fin. C. de e-
4 dict. Dini Adria. num. 165. 174.* Clarius hoc deinde † con-
ſtat ex citatione facta ad inſtan. D. Torquati heredis cum
beneficio *l. & inuentarii*, quæ verba non poſſunt com-
petere fideicommiſſario. Sed & manifeſtiſſime idem cõ-
ſtat ex ratificatione eiuſdem, in qua ait, ſe ignoraſſe, quod
mater tunc viueret. Igitur non potuit tunc agere, vt fi-
deicommiſſarius, cum exiſtimaret teſtamẽtum validum
eſſe. Non obſtat, quod in commiſſione poſt remedium
dicat, *ſupplicat igitur*, &c. & ibi *ſeu quocunque alio reme-
dio, &c.* Nam id intelligo pro remedio, prout in præce-
denti, cum ipſe id in citatione, & ratificatione declara-
uerit, cum verba generalia libelli declarentur exſequuti
actu, *l. licet, C. de iud.* † Non obſtat, quod verbum heres 5
capiatur pro fideicommiſſario, vt verba libelli debeant
late ſumi, & improprie ad ſuſtinendum actum. Nam hęc
in aliis materiis poſſunt procedere, ſecus quoad l. fi. quæ
alias nunquam haberet locum, ideoque neceſſarium eſt,
vt explicite agatur, *Boer. deciſ. 33. nu. 11. & ſeq.* Quoad ſe-
cundam partem domini dixerunt, quod aut Torquatus
habuit probabilem ignorantiam mortis matris teſta. &
tantum poteſt nunc proſequi ex fideicommiſſo, vt o-
mnes concludunt, *d. l. fin. C. de codicill.* aut non ignora-
uit, & tunc ſecus, quia † in ipſis exordiis litis debet quis 6
eligere certam viam, a qua amplius deinde non licet diſ-
cedere, etiam ante litem conteſtatam, *Boer. d. deciſ. num.
14. & nu. 15. Rom. conſ. 125. cum ſimil.*

Decisio DVII.

Salaman. de Babilla fonte, 13. Martii, 1559.

Svmmaria.

1 *Reſignatio quamuis nulla, facta per procuratorem conſtitutum, facit tamen vt per eam dicatur abdicatio facta a poſſeſſione, ſtante quod paſſus fuerit reſignatarium poſſidere cum fructuum perceptione.*

2 *Poſſeſſio ſolo animo dicitur amitti, idq; locum tam in nanaturali, quam ciuili habet.*

3 *Reſignator permittens reſignatarium poſſidere ex eo, quod patet valere reſignationem, ea detecta eſſe nullam, eius patientia, vtpote ex falſa cauſſa non ſibi præiudicat.*

4 *Spolio agere poteſt reſignans contra reſignatarium, qui vbi nulliter facta eſt reſignatio, non tamen reſtituit poſſeſſionem reſignanti.*

5 *Nullitate reſignationis non obſtante, ſi reſignans patitur frui poſſeſſione reſignatarium, non poteſt de præſuppoſito ſpolio agere, nec ſuper eo venit audiendus.*

TOtum fere factum ſummatim propoſui in puncto
cum deciſionibus, alias firmatis in hac eadem cauſ-
ſa, & quia res multa capita complectebatur, nihil in
pręſenti fuit concluſum. Difficultas autem in eo verti vi-
debatur, quod cum Garzias agat ſpolio, tanquam reſi-
gnatio a procuratore ſuo facta nulla fuerit, reſpondet
Antonius † ex reſignatione illa, quamuis nulla, tamẽ ab- 1
dicatam fuiſſe poſſeſſionem a Garzia, cum paſſus fuerit
poſt reſignationem Antonium poſſidere, & fructus per-
cipere, vnde poſſeſſionem dicitur amiſiſſe, † quæ ſola a- 2
nimo perditur, *l. 3. §. in admitten. de acquir. poſſ. c. ſuper hoc,
de renun.* Et cum ſuper hac re Antonius oſtendebat, quã-
dam inclinationem dominorum die 7. Iulii, 1555. in hanc
fere ſententiam, quæ reperiebatur ſtatim apud d. Deca-
num, nec apud vllum alium ex auditoribus, idcirco mul-
ti dubitabant maxime de huiuſmodi ratione præſertim,
quia † & ſi Garzias permiſiſſet Antonium poſſidere, id 3
permiſiſſet exiſtimando reſignationem valere, quæ cum
denique detecta fuerit nulla, non potuit hæc illius pa-
tientia, quæ manauit ex falſa cauſſa, ei nocere, *Pariſ. conſ.
12 nu. 101. in 2*, Quod quidem, & effectus ſubſecutus de-
clarauit, cum Garzias re bene intellecta cœpit agere
† ſpolio: cumq; multa alia in controuerſia ponerentur, 4
quæ habeo annotata inter informationes ex voto vnius
auditoris. Mandauit Rota D. Quirogæ, & mihi, vt ſi fieri
poſſet cauſſam componeremus, ſin minus reſtringerem
dubium, an aliquid ex his capitibus, videlicet an Anto-
nius teneatur probare Garziam facto ſuo cecidiſſe a poſ-
ſeſſione. Et poſito, quod tenebatur, *an deductis ſufficien-
ter docuerit, vel an conſtet, quod † Garzias paſſus fuerit ad- 5
uerſarium poſſidere.* Non obſtant nullitates reſignatio-
nis ad hoc, vt non ſit audiendus in ſpolio præſuppoſito,
quod Garziæ incumbat onus probandi, ſe percepiſſe fru-
ctus poſt reſignationem, *an ex deductis ſatis probauerit
ſtantib. deductis in actis, cui incumbat onus probandi, Gar-
ziam percepiſſe non fructus beneficii poſt reſignationem.*

DECISIO DVIII.

Florentina Cambii.

SVMMARIA.

1 *Fines mandati qui exceſſit habens pecunias a principali ſuo, vel ſocio, vtrum ad totalem reſtitutionem earundem pecuniarum ſit obligatus.*

2 *Mercatorum ex conſuetudine, qualiter vſus pecuniarum rebus ſit applicandus, ſtante mandato iſtius tenoris clauſulam habente, farete valere con il poſſibile vantagio, &c.*

3 *Stylus mercatorum in actibus Cambii intercedente mandato, non neceſſario requirit teſtium depoſitionem de actibus ſingulis in ſpecie.*

Mercatorum huiuſmodi ſtylus, & conſuetudo, non probatur niſi expreſſo actu, & tempore, & vnde iſte ſtylus ortus ſit, nu. ſeq.

5 *Teſtes non vt iudicent deponere debent, neq; reſpondere, vt periti, ſed fideliter ad interrogata, vt teſtes.*

6 *Copia teſtium productorum in ſecunda inſtantia, ſi copioſiori depoſitione abundet iis, qui prima inſtantia de facto teſtati ſunt, dubium aliquando iudici facere poteſt.*

7 *Bona fides maxime inter mercatores exerceri debet, cum ea præcipue inter eos attendatur.*

CVm hæc cauſſa in prima inſtantia ſæpius fuiſſet pro-
poſita, & concluſum, non obſtare de illa fraude
Pauli, nimiſque eum exceſſiſſe fines mandat. In hac dein-
de ſecunda inſtantia Bartholomæus aduerſarius nonnul-
los teſtes coram me examinauit, ex quorum dictis con-
iunctis aliis, de quibus in prima inſtantia dubitaui, *an*
1 *Paulus † exceſſiſſet fines mandati, ita vt teneretur ad reſti-*
tutionem ſentorum 400. ſibi per Bartholomeum tranſmiſſo-
rum. Quo iure dubium maxime faciebat, quod ait Dec.
2 *conſ. 430. nu. 5.* cum teſtes ſatis appoſite viderent † de mer-
catorum conſuetudine, vt ſub illis verbis, *farete valere*
con il poſſibile vantagio, non poſſit ille, cui mandatur pe-
cuniam dare a contare, ſed tantum ad vſum, cum his ſe-
cus non ſit contra ius commune, *iuxta d. conſ. Dec. 430.*
3 Dicebant, non requiri † ad probandum hunc ſtylum, vt
teſtes neceſſario deponant de actibus ſingulis ſpecialiter,
Ægid. 65. & 461. Verum tamen domini perſtiterunt in
deciſionibus, idque ex rationibus alias traditis, & præci-
pue coram Caputaquenſi die 29. Nouembris 1557. dein-
4 de dicebant ex teſtibus non probari † ſtylum, & conſue-
tudinem, cum non exprimant actus, & tempus vnde hic
5 ſtylus ortus ſit, potiusque iudicent, & reſpondeant, † vt
periti, non autem vt teſtes, *Ægyd. 64. Aym. 134. nu. 17. &*
ſeq. in prin. cum multis aliis deciſionibus in hac eadem cauſ-
ſa, quas omnes inſertas habeo inter informationes. Vnus tan-
6 tum ex dominis dubitauit, quoniam † copia teſtium, quæ
nunc tradita fuerat multo plura continet, quam alia, quę
alias in his deciſionibus ſupradictis oſtendebantur. Ve-
rum reliqui omnes in contraria ſententia fuerunt, licet
iis referrem me priuatim adhibuiſſe conſilium plurium
mercatorum, qui affirmant, mihi eum eſſe ſtylum vere in
hac materia, prout teſtes deponebant. Reſponderunt e-
nim mihi, hoc non ſufficere ad probandum ſtylum, præ-
7 ſertim cum appareat, † Paulum bona fide egiſſe, quæ præ-
cipue inter mercatores attendi debet.

DECISIO DIX.

Carthagi. de Almoraldis, 5. April. 1559.

SVMMARIVM.

1 *Legitime reſpondetur propoſitionibus per verbum doce legitime. &c.*

QVæſitum eſt in hac Carthagin. de Almoraldis, *an*
1 † *eſſet recte reſponſum propoſitionibus per verbum do-*
ce legitime, alias non creditur, vt ponitur. Et domini
reſponderunt congruam eſſe reſponſionem.

DECISIO DX.

Illerden. parochialis de Coxigar. 7. April. 1559.

SVMMARIA.

1 *Beneficium vacans poſt conceſſas exſpectatiuas, non tamē adhuc publicatas, an acceptari poſſit vigore iſtius gratia exſpectatiua.*

2 *Acceptatio beneficiorum per procuratorem facta includit etiam capturam poſſeſſionis, & omnium iurium, & præeminentiarum.*

3 *Iulius Tertius decreuit per ſignaturā, vt regula octo menſium duraret vſq; ad fulminationem proceſſuum.*

4 *Vacantia beneficiorum incidentium in menſem Aprilis ſunt Apoſtolica, & tam in Curia, quam extra eam a Sanctiſſimo, vel eius datar. o conſeruntur.*

5 *Decretum regula octo menſium inficit titulum poſſeſſionis, ita vt vigore exſpectatiua gratia, neque per ſe, neque per procuratorem principalis acquirere poſſit eo perſiſtente.*

6 *Declaratio Papa ſimplex differt a noua diſpoſitione, qua tranſit in vim exſpectatiua.*

7. *Reſeruatio aufertur per nouam prouiſionem, & vitium pariter exſpectatiua per eandem emendatur.*

8 *Acceptatio beneficii an vere cadat ſub exſpectatiuam, vel non, cum non quæritur poſſeſſio, tamen non ob id impeditur.*

VAcauit beneficium de menſe Aprilis 1552. poſt † ex- 1
ſpectatiuas conceſſas a Iulio Tertio, ſed nondum
fulminatis proceſſibus, deinde 30. Maii eiuſdem anni Be-
rengarius Tuſco obtinuit nouam prouiſionem, in qua
expreſſit ſibi de dicta parochiali vigore gratiæ exſpecta-
tiuæ; ſed ordinaria auctoritate prouiſum, ſeu prouidere
conceſſum fuiſſe, & quod ſucceſſiue die 6. Iunii, ſubſe-
quente gratiam exſpectatiuam, † necnon ad capiendam 2
poſſeſſionem, nimirum & præeminentiarum omnium
eorundem, qui procurator deinde 6. Auguſti. poſſeſſio-
nem dictæ parochialis, etiam vigore gratiæ exſpectatiuæ
D. Berengario conceſſæ adeptus fuit. Hinc dubitaui ego,
an ſtante clauſula D. Lomellini, de qua in actis atteſtatus Iu-
lium Tertium in ſignatura, die 22. Iunii 1556. declaraſſe,
velle ſe vti † regula reſeruatoria octo menſium, duraret vſ- 3
que ad fulminationem proceſſuum, dicatur procurator præ-
dictus acquiſiuiſſe poſſeſſionem Berengario, d. die ſexto Au-
guſti 1552. ad effectum regula de ann. Domini diſtinxerunt
dubium in duas partes: prima eſt, an beneficium, de quo
agitur, tunc temporis eſſet reſeruatum? Nam cum vaca-
uerit de † menſe Aprilis, qui regulariter eſt Apoſtolicus, 4
vtique ſi regula reuocatoria octo menſium tunc vige-
bat, non potuit capi poſſeſſio illius a Berengario, quia
† decretum regulæ octo menſium inficit titulum poſſeſ- 5
ſionis, ante omnia igitur hoc prius videndum eſt, an du-
ret regula reuocatoria? nam de iure cōmuni videtur po-
tius non durare, cum beneficia vacantia in octo menſibus
Apoſtolicis interdicta exſpectatiuarum, & fulminatio-
nē proceſſuum poſſit Ordinarius cōferre, *vt apud Staph.*
pag. 3. in fi. & ſeq. E contra autem exſtat in actis attenta-
tio illa D. Lomellini, de qua ſupra, quæ etiam confirmata
fuit a D. Fabio Decano, qui dixit ſe idem ab Epiſcopo i-
pſo Iulio Tertio viua voce audiuiſſe. Et propterea dubi-
tari hic poſſe Domini dixerunt, an hæc attentatio men-
ſis Papæ, quæ a domino Lomellino fit, & a D. Decano,
fidem faciat hoc caſu, ita vt ei ſtandum ſit, ex quo ius cō-
mune etiam videtur repugnare. Deinde præſuppoſito
etiam, quod eorum fides ſufficeret, dubitari adhuc poſ-
ſet, *an hac ſit ſimplex † declaratio Papa, an autem noua diſ-* 6
poſitio cum exſpectatiua fuerint conceſſa, de anno 1552. &
atteſtatio Papa facta ſit de anno 1556. Quo caſu merito
dubitari poſſit, an ſit attendendum in præiudicium iu-
ris quæſiti, *iuxta trad. ad Sarnen. quaſt. 13. de non tollendo*
iure quæſito. Secunda pars fuit, *an præſuppoſito etiam,*
quod beneficium eſſet reſeruatum ex regula, poſſeſſio tamen
capta a Berengario fuerit valida ex duplici capite. Primo,
quia † reſeruatio fuit ſublata per nouam prouiſionem, & 7
vitium

vitiam exſpectatiuæ ab ea fuit reſeruatum, *iuxta Rot. de
conceſſ. præb. 241. Ægid. 116. Sarnen. de ann. quæſt. 27. & de
ſurroga. quæſt. 19.* Secundo, quia reſeruatio, quæ præſup-
ponitur fuiſſe, iuuatur ex declaratione poſteriore Papæ,
vnde poſſeſſio ante apprehenſa a Berengario bona fide,
cum crederet beneficium ſibi debitum ex gratia exſpe-
ctatiua non poteſt deinde immutari, & infringi ex atte-
ſtatione Papæ, cum illa poſſeſſio meri facti ſit, & hic aga-
tur...... de apprehenſione illius, vt maxime, quod hic
8 non quæritur, † an vere caderet, vel non ſub gratia ex-
ſpectatiua, ſed tantum cum Berengarius ipſe conſtitues,
non autem ex mera ipſius rei veritate, *vt per Imol. & Ca-
ſtren. in l. qui loco, §. primo, de hered. inſtit. Iaſ. l. ſeruo manu-
miſſo, in 2. notab. de cond. indeb.* quia tamen aliqui vide-
bant hoc vltimum argumentum procedere tantum in
vltima voluntate, non autem in materia ſtricta mandati,
prout eſt noſtra. Dixerunt domini non eſſe reſtringen-
dũ ad aliquod caput ex ſupradictis, & præſertim ad iſtud,
videlicet præſuppoſito ſine veri præiudicio, quod regu-
la reuocatoria duret vſque ad fulminationem. Et præ-
ſuppoſita noua prouiſione, cuius copia datur, & manda-
to dato poſt, an procurator habuerit mandatum ſuffi-
ciens ad capiendam poſſeſſionem, vt intret regula de an-
nali.

Decisio DXI.

Fanentina inimicitiarum, 7. April. 1559.

Svmmaria.

1 *Pars recuſans iudicem ſimulq; ab eius proceſſu appellans
legitima ſubſiſtente cauſſa, ſi vlterius iudex progre-
diatur grauari dicitur.*

2 *Pars, quæ recuſauit iudicem, & poſtea comparuit coram
eodem, an videatur in eum ſaltem tacite conſenſiſſe.*

3 *Arbitri intra quod tempus ſint nominandi, vt eligendi eo
caſu, quo iudex ſiniſtre de electoribus ſuſpicatur, quo
caſu ipſe eligere poteſt.*

4 *Proteſtatio ab vna partium fieri poteſt, ne examinentur
teſtes prius ſuper articulis, quam ſuper interrogatoriis
vtrum releuet.*

5 *Pars ex quo recuſauit iudicem, & ab eo appellauit non re-
quiritur alia intimatio, imo magis pars grauatur, quo
ſæpius intimatio repetitur.*

PRopoſui dubium infraſcriptum videlicet, præſuppo-
ſita appellatione in Curia interpoſita a ſubdelegatio-
ne Iudicum de partibus, ac repoſitione cum intimatio-
ne, quæ non fuit facta, ac ſimplici allegatione iudicis de
partibus ex capite inimicitiarum, & petitione electionis
arbitrorum, ſine tamen nominatione ad inimicitias co-
gnoſcendas, pro parte domini Antonii de Scapitis, ac de-
creto iudicis prædicti, quod non obſtantibus illis, tan-
quam non veris, & ſaluis ſemper iuribus ratione cogno-
ſcendi per R. D. Auditorem eſſet procedendum ad vlte-
riora, & appellatione ab eo interpoſita per D. Antonium,
& continua compoſitione dictæ proteſtationis, ac peti-
tione copiarum iurium, & D. Cæſaris cum termino, ad
opponendum tamen ante dictam allegationem, & ap-
pellationem poſt, vſque ad finem proceſſus, & datione
interrogatorum cum proteſtatione tamen, quod nõ in-
tendit recedere a promiſſis, nec iniuriis dictione conſen-
tire, quodq; teſtes D. Cæſaris ſint prius examinati ſuper
articulis, quam ſuper interrogatoriis d. domini Antonii,
an ſit habenda fides iuribus d. Cæſaris productis, & teſti-
bus examinatis. Super hoc dubio domini concluſerunt,
1 proceſſum hunc nullum eſſe, quia vbi pars † recuſat iudi-
cem, & ſimul appellat ab eius proceſſu exprimendo cauſ-
ſam excuſationis, quę legitima eſſet, ſi probaretur, quam-
uis tunc cauſam non probet, tunc iudex vlterius proce-
dendo dicitur grauare partem, & iuſtificare illius appel-
lationem, *Innocen. c. cum ſpeciale, de appell. quem ſequitur
Fran. d. c. ſpeciali, col. pen. ante fi. verſ. poſtremo aduertendum
vſque ad finem, vbi latius deducit.* Et hoc dictum Innoc.
quod ſcilicet ſufficiat in recuſatione iudicis, & appella-
tione talem cauſſam exprimere, quæ poſtea ſi probetur
ſit iuſta, quamuis tunc temporis non probetur, ſemper
ſequuta eſt Rota in variis cauſſis coram Fabio Decano, in
cauſſa Meleuitan. iuriſdictionis, 2. Nouemb. 1552. & co-
ram Caurien. in cauſſa Burgen. iuris notan. 4. & 21. No-
uembris 1552. & coram Chiſſanen. in cauſſa Placenti. de-
cimarum, 16. Decemb. 1558 In caſu autem noſtro dubitã-
tion eſt, cauſſam idoneam expreſſam fuiſſe cum allegatæ
fuerint inimicitiæ notoriæ, *Lanfranc c. quoniam contra,
verſ. recuſantur, nu. 12. & per omnes l. apertiſſimi, C. de iud.*
Non obſt. quod pars, † quæ recuſauit poſtea comparue- 2
rit coram eodem iudice, quaſi videatur tacite conſenſiſ-
ſe in iuriſdictionem, *vt per Fely. c. gratum, col. 3. de off. de-
leg. Ægid. 137. Guid. Pap. 464.* Nam cum ſemper compa-
ruerit vocatus, & repetita proteſtatione prout in puncto,
non dicitur renuntiaſſe recuſationi, *Fran. d. c. cum ſpecia-
li, col. antepen. ad fin verſ. 2. eſſet vera opinio Mohed. 44. &
141.* Non obſtat, † quod non fuerint nominati arbitri, 3
nec electi intra triduum, quia cum directa fuerit a iudice
recuſatio, non erat neceſſe eos nominare, ſed iudex ipſe,
quia cauſſa ſuſpicionis ſpreta, veluti ex capite ſuo vult
procedere, reddit actum & proceſſum nullum, *Pract. Pa-
pien. in forma declar. iuris verb. iudicem ſuſpectum, num. 2.
Dec. conſ. 175. nu. 2. Gemi. c. iudex. num 12. de offi. deleg. in 6.*
His accedit, vt † proteſtatio facta a parte, ne teſtes exa- 4
minarentur prius ſuper articulis, quam ſuper interroga-
toriis, quæ tamen ſeruata non fuerunt, *vt apud Fab. De-
canum, deciſ. 49.* Non obſt. quod intimatio facta nõ fue-
rit, quando iudex expoſuit, *vt per Io. Paulum 121.* Nam
ex † quo pars recuſauit iudicem, & ab eo appellauit, non 5
eſt neceſſaria ſibi alia intimatio, imo iudex quo magis re-
quiritur intimatio, eo magis dicitur partem grauare.

Decisio DXII.

10. April. Olyſipponen. beneficii de Alfange.

Svmmaria.

1 *Beneficium reſignatum in manibus Papæ per conſequen-
tiam dicitur de iis, quæ vocantur reſeruata.*

2 *Reſeruatio titulum inficiens, & poſſeſſionem durat, do-
nec prouiſus a Papa apprehendat poſſeſſionem, aut
ante poſſeſſionem moriatur, vel alteri beneficium re-
ſignet.*

3 *Ceſſat reſeruatio & inutilis eſt per prouiſionem factam a
Papa.*

4 *Poſſeſſio re ipſa quid dicitur eſſe ſeparatum a titulo ipſo,
iure beneficii.*

5 *Reſeruatione adhuc in ſuo robore perſiſtente Ordinarius
illud beneficium reſeruatum conferre an poſſit.*

6 *Prouiſus a Papa non debet morari per longum tempus, an-
tequam capiat poſſeſſionem, ne bona fide occupantium
poſſeſſionem inficiat.*

PEtrus Roderici anno 1551. conſtituit procuratorem
in Curia ad reſignandum in fauorem Ioannis: Idem
Petrus poſtea alium conſtituit procuratorem in parti-
bus, ad reſignandum beneficium in manibus Nuncii li-
bere: Nuntius contulit Iordano, qui etiam cœpit poſſeſ-
ſionem. Poſt tres aut quatuor annos ſuperuenit Ioannes
ille prouiſus in Curia, & expulit de poſſeſſione Iordanũ.
Quare nunc Iordanus agebat ſpolio, cui reſpondebat Io-
annes, nullam fuiſſe poſſeſſionem Iordani † ex eo, quod 1
beneficium fuerat reſignatum prius in manibus Papæ, &
conſequenter effectum de reſeruatis, *cap. 2. de praben. in
6.* quæ reſeruatio inficit titulum, & poſſeſſionem alio-
rum, *Caſſ. d. 1. & 2. de reſt. ſpol.* † duratque donec proui- 2
ſus a Papa apprehendat poſſeſſionem, aut ante poſſeſſio-
nem moriatur, vel reſignet beneficium alteri. Alias enim
ſi diceretur ceſſare reſeruatio ex ſola prouiſione Papæ,
ante ſequutam poſſeſſionẽ, poſſent Ordinarii poſt proui-
ſionẽ Papæ ſtatim, & ipſi conferre, & immittere alios in
poſſeſſionem in præiudiciũ beneficiorum reſeruatorum.

Verum his non obſtantibus, Rota contrarium probauit,
3 videlicet ceſſare † reſeruationem ex ſola prouiſione Pa-
pæ, ideo locum eſſe ſpolio in caſu noſtro, *Rota in antiq.*
24. de preb. & 17 in nou. Sarnen. de trienn. q. 30. Gemin. c. 2.
ad fin. de preb. in 6. Lap. alleg. 127. Et in terminis eſt deciſ.
Simonettæ *54. Caſſad. 4. nu. 4. de cauſſ. poſſ. & propriet.* Ea
autem, quæ contra adducta fuerunt, nõ probantur. Imo
Rot. *24. de preb. in ant.* adfert rationem generalem, quæ
4 decidit caſum noſtrum, videlicet, quod † poſſeſſio eſt
quid ſeparatum a titulo ipſo, & iure beneficii. Quod &
probatur, quia alias facta collatione a Papa inualida, Or-
5 dinarius † non poſſet illud beneficium conferre, quia
adhuc duraret reſeruatio, quod tamen eſt falſum, *Sarn. q.*
30. de trienn. Qui vero dicebant dari hoc pacto occaſio-
nem Ordinariis alios intruden. nihil nocet, quoniã ſi ve-
re intruſi fuerint, condemnabantur in fructibus, expen-
ſis, & reſtitutione poſſeſſionis. Magis autem abſurdum
foret; ſi diceremus non ceſſare reſeruationem, niſi poſt
6 apprehenſam poſſeſſionem, quia † prouiſus a Papa poteſt
morari per longum tempus, antequam caperet poſſeſſio-
nem, & ſemper aliorum poſſeſſionem bona fide eam oc-
cupantium inficeret.

Decisio DXIII.

Piſana de Caſſaregio, 14. April. 1559.

Svmmaria.

1 *Præſentandi ius competens aliquibus tanquam vniuerſi-*
tati ſi præſentarint, & ratum habuerint interueniente
iuramento, an poſſint variare poſtmodum, idque col-
legialiter congregati.

2 *Laici patroni in præſentatione cum iuramento facta, va-*
riare poſſunt congregati collegialiter in fauorem alte-
rius, etiam ſi ſint periuri.

3 *Superior variationem patronorum laicorum, non obſtan-*
te iuramento præſtito in priori præſentatione admittẽs
abſoluere a iuramento eos videtur.

4 *Forma iuramenti præſtiti in variatione præſentantium*
patronorum, vt aliquando faciliorem, ita non raro
difficiliorem variationem facit.

5 *Patroni accumulatiue, an variare poſſint ex forma iura-*
menti præſtiti facile dignoſci poteſt, & etiam an ve-
niant a iuramento abſoluendi.

Dubium hoc erat, *an ſtante priori electione vnanimi*
iuramento firmata cum aliis, de quibus in ea, licitum
1 *fuerit hominibus de Caſſaregio, quibus competit † ius præ-*
ſentandi, tanquam vniuerſitati, poſtea collegialiter variare
in fauorem ipſius Bochini ...... lata veniat confirmanda, ac-
cedente maxime abſolutione a iuramento ante vltimam e-
lectionem per Vicarium datam, prout in actis? nihil firma-
tum fuit præciſe ſuper hoc dubio. Nam cum quæſtio
principalis eſſet, an patroni laici, qui ſemel aliquem præ-
ſentarunt cum iuramento, poſſint deinde variare cumu-
2 latiue: domini quidem ſentire videbantur † hoc eis lice-
re, quamuis etiam periuri eſſent, *iuxta conſ. Alex. 16. vol.*
3. Roch. de iur. patr. verb. honorificum, q. 12. Nec ſatis pro-
batur opinio Lamberti, *de iur. patr. 15. articulo, nu. 45. fol.*
319. ſiue 307. quia nulla firma ratione, aut auctoritate mo-
3 uetur. Et dicebant conſ. Paul. de Caſtr. *361 in prin.* † quia
ſuperior admiſit variationem patronorum, quinimo ab-
ſoluit eos a iuramento, quod ſecus in caſu Pauli de Caſtr.
prout rationes eius...... Quia tamen dicebant Domini,
4 † ne forma iuramenti præſtiti in prima reſeruatione dif-
ficiliorem redderet variationem, ita vt non poſſet abſol-
ui a iuramento, ſaltem non citata parte. Idcirco Domi-
ni in præſenti cauſſa nihil firmare voluerunt, ſed man-
darunt mihi, vt rurſus aliud dubium proponerẽ, videli-
cet, an ſtante iuramento ſub tali forma, cuius copia da-
5 tur, potuerint patroni † variare accumulatiue, præſer-
tim non citata parte ad obtinendam abſolutionem a iu-
ramento.

Decisio DXIIII.

Carthaginen. de Almoraldis, 14. April. 1559.

Svmmaria.

1 *Vna & altera ſupplicatione non derogante omnibus neceſ-*
ſariis poteſt exhiberi tertia, ad effectus deſideratos adi-
piſcendos.

2 *Fructus exprimi in literis valoris beneficii, qui & quales*
debeant, & a quo data anterioritate gratiarum, & po-
ſterioritate cum iure priori quæſito.

3 *Stylus Curiæ non obſeruat, vt quis non capiat duas aut*
plures datas eadem die, & deinde vnam hoc die expe-
diat, aliam alio tempore pinguiorem.

4 *Supplicatio vna & eadem numero admittit diuerſas lite-*
rarum expeditiones diuerſis temporibus, & formis
conceptas.

5 *Iure nouam expediendi ſupplicationem pendente, certum*
eſt alium in gratia præferri non poſſe ipſi, qui tale ius,
tanquam ſibi iam quaſi quæſitum nactus videtur.

6 *Prima ſupplicatio nulla, & inualida, vnius partis præ-*
ſentatione exhibita, non propterea prætendit ab alia
iam præſentatam eſſe expeditam.

7 *Expeditio ſupplicationis vltima facta ſub forma clauſula*
cui prius, diuerſitatem in tempore ratione expeditio-
nis, haud dubie demonſtrat.

8 *Supplicatio iuris fictione ſub ea data fingitur expedita,*
ſub cuius data tempore reperitur fuiſſe conceſſa.

Cum vacaſſet beneficium de menſe Nouemb. 1555.
& Melchior 30. Februarii 1556. habuiſſet paruam da-
tam & expediuiſſet ſupplicationem non exprimẽdo fru-
ctus, niſi vſque ad 80. & non derogando regulæ de idio-
mate, atque aliis quibuſdam neceſſariis. Poſtea Franci-
ſcus Spuchl die 14. Martii ex reſignatione cuiuſdam Gu-
lielmi, qui vigore gratiæ exſpectatiuæ reuocatæ accepe-
rat poſſeſſionem huius beneficii: illud impetrauit poſt a-
liquod menſes Melchior, qui expediuit aliam ſupplica-
tionem in forma, cui prius, ſublata priori, & rurſus,
quia nec hæc ſecũda ſupplicatio derogabat omnibus ne-
ceſſariis, † expediuit tertiam de menſe Iulii 1557. vbi o- 1
mnia neceſſaria erãt expreſſa. Nam quoniam Franciſcus
hanc multiplicem expeditionem probare volebat, dice-
batque, non potuiſſe Melchiorem † fructus exprimere in 2
literis vſq; ad valorem contentum in tertia ſupplicatio-
ne, eo, quia ſua gratia erat anterior, & ſibi antea ius quæſi-
tum, idcirco dubitaui, *an articuli Franciſci, qui nec conti-*
nebantur, eſſent releuantes? Poſito quod probarentur: Do-
mini concluſerunt non eſſe releuantes, quoniam cum
hæ ſupplicationes ſunt expeditæ, ſub priori data anterio-
re ſupplicationem admiſiſſent: Dixerunt domini, † ſty- 3
lum hoc ſeruare, vt tantum quis non capiat duas aut plu-
res datas eadem die: & deinde vnam hoc die expediat, a-
liam alio tempore pinguiorem. Verum, ſi quis vnam tan-
tum paruam datam habuerit, poterit eam ſæpius exten-
di facere augendo vel minuendo aliquid, prout obtinere
poſſit a Datario, & tamen ſemper eadem erit gratia di-
uerſo tempore conceſſa, ſicuti † ex eadem ſupplicatione, 4
licet plures literas expedire diuerſis temporibus diuerſis
formis conceptas, vt alias concluſum fuit coram domino
Quiroga, die 17 Maii, 1557. in cauſſa Corduben. Canto-
riæ, † donec igitur pendeat hoc ius expediendi nouam 5
ſupplicationem, vtiq; certum eſt alium illi in gratia præ-
ferri non poſſe, *ex not. in c. ſi tibi abſenti, de præbendis in 6.*
& exſtat deciſ. Put. in cauſſa Elborenſis Archipreſbytera-
tus, facit Ægid. 746. colum. 3. verſi. nec facio differentiam,
Caſſad. ſuper reg. deciſ. 33. num. 2. Nec obſtat, quod Fran-
ciſcus dicebat ſibi medio tempore ius eſſe quæſitũ, † qui 6
cum viderit primam ſupplicationem Melchioris nullam,
& inualidam, non debuit dici .... gratiam expediuiſſe,
Rot. in nou. 25. de reſeru. Et maxime cum vltima ſuppli-
catio Melchioris ſit expedita † ſub forma, cui prius, quæ 7
oſtẽdit diuerſum tempus expeditionis. Nam reſponſum
fuit

fuit, gratiam Melchioris in ſola parua data ex ſola ſupplicatione ſemper pendere, donec is, qui eam obtinuit, illam perfecte expediat: Nam dubitandum non eſt, quin
8 quoties † reperitur ſupplicatio ſub eadem data, fingatur etiam tunc temporis conceſſa imo articuli, qui contrarium probare non eſſent admittendi, quoniam arguerent daturam falſ. Et ita ſtylus ſeruat.

Deciſio DXV.

Romana duorum millium, 14. April. 1559.

Svmmaria.

1 *Apocha cuiuſdam confeſſionis recepta ſeu numerata ſibi dotis, vna cum teſtium depoſitione, vtrum probet confeſſionem, de recepto ad præiudicium creditorum.*

2 *Apocha ſeu ſchedula confeſſoria de recepto non requirit neceſſario trium teſtium ſubſcriptionem, idque eo, vel maxime, vbi ſcriptura priuata conuenit cum inſtrumento publico.*

3 *Iurium recognitio vulgaris, & conſueta non ſufficit, vbi de præiudicio tertii agitur, ſed requiritur loci appoſitio, & data, pro maiori cautela.*

4 *Creditum aſſertum mercatorum, an ex libris eorundem, vel inſtrumento publico debeat probari.*

1 QVærebam in hac, an † apocha d. Io. Iacobi de anno 1531. iunctis dictis teſtium, qui deponunt prout in in actis, probent cõfeſſionem, quæ habeat vim numerationis dotis ad effectum, de quo agitur, circumſcriptis pro nunc aliis apochis, & inſtrumento de l 1538 nihil fuit concluſum hoc die, quoniam hoc dubium continebat varia capita, & domini inter ſe fuerunt varii. Et multi quidem conſentire videbantur non requiri neceſſario
2 in hac ſchedula ſubſcriptionem trium teſtium, *iuxta l. ſcripturæ, C. qui potio. in pign. hab.* Quod tamen procedit, quando ſcriptura priuata vult conuenire cum inſtrumẽto publico, quod ſecus hic eſt, *vt etiam alias dictum fuit in hac eadem cauſſa coram domino Antonio Auguſtino.* Verum in aliis multum dubitabant, dixeruntq́; vt dubium reſtringam quoad primum, *an ſchedula ſit legitime recognita.*
3 † quoniam cum hic agatur de præiudicio tertii, nõ videtur aliquibus ſufficere vulgaris illa & conſueta recognitio iurium, prout in aliis inſtrumentis. Vnde videtur etiam, *an fuerit neceſſaria appoſitio loci in hac ſchedula, aut ſaltem, vt ex teſtibus probetur locus poſtea, & diſcutiantur dicta inſtrumenta, an adiuuent, vel potius deſtruant ſchedulam, & an ita ſint contraria, vt defendi non poſ-*
4 *ſint, & tandem creditum † Altouitorum conſtet ex rationibus librorum, an ex inſtrumento, & eo quidem publico.*

Deciſio DXVI.

Britonorien. hoſpitalis, 17. April. 1559.

Svmmaria.

1 *Narrans in ſupplici libello ſe clericum cum ſit laicus, an per reſignationem beneficium eccleſiaſticum habere poſſit.*

2 *Reſignans in fratrem nulliter ex defectu clericatus, ſi obtentum ſit per præſentationem patronorum etiam prætenſorum illud beneficium, & capta poſſeſſione per tertium, an is poſſit dici ſpoliator primi reſignantis licet nulliter, redeuntis ad cauſſas ex nullitate reſignationis.*

3 *Hoſpitale in titulum vel commendam etiam laico dari poteſt, idque ex conſuetudine cuius memoria non extat.*

4 *Papa facilius & frequenter magis clerico, quia laico beneficia concedere ſolet, licet etiam a beneficiorum collatione laicos non penitus excludat, vt hoc caſu.*

5 *Narrans in ſupplicatione ſe laicum cum ſit clericus hac falſitate narrationis non excluditur a beneficii impetrati confirmatione.*

6 *Spolio agere poteſt contra intruſum, qui nulliter reſignauit, maxime, vbi in reſignatione fuerit clauſula, non aliter, nec alio modo, illis conſtitutionibus ſuo effectu priuatis.*

COmes Guido reſignauerat hoſpitale in fauorem fratris Galeotti, qui † in ſupplicatione narrabat ſe clericum, cum tamen eſſet laicus. Poſtea idem comes commi- 1
ſit homicidium, vnde præſentatus fuit ad d. hoſpitale Timotheus a quibuſdam prætenſis patronis, & cepit poſſeſſionem, Galeottus commiſit cauſſam contra Timotheum coram domino Quiroga, quia dicebat, hoc hoſpitale ſolitum eſſe conferre laicis, & forte id probabat Timotheus, tum obtinuit abſolutoriam, quia Galeottus non probauit ſe clericum, prout narrabat. Nunc
iterum Comes Guido venit ad cauſſam, & agebat ſpo- 2
lio, eo quod reſignatio illius non habuerat effectum in perſonam Galeotti. Ego dubitaui, *an reſignatio Comitis Guidonis in fratrem ſuum fuerit inualida.* Et poſito, quod ... Comes Guido veniat reſtituendus ſtante ſententia priuatoria cum excommunicatione, & alia ſententia abſolutoria, prout in actis, quoad primam partem dubii concluſerunt domini reſignationem inualidam eſſe, cum Galeottus narrauerit ſe clericum, & fuerit laicus: nec ob-
ſtat, quod † hoſpitale detur in titulum, vel commendam, 3
prout datum fuit Galeotto, quia in re deceptus fuit Papa, cum ille clericum ſe narrauerit. Et propter hanc ra-
tionem dubium non eſt Papam facilius concedere be- 4
neficium clerico, quam ſi ille † narraſſet, ſe laicum, & 5
fuiſſet clericus ... hoc non nocuiſſet, *Rot. in antiq. 23. de reſcript.* Cum autem reſignatio nulla fuerit, † & Co- 6
mes noluerit ... iter, nec alio modo, niſi in fauorem ... ius, ſequitur eam ... & agere poſſe ſpolio cum careat poſſeſſione, & ſæpius firmatum fuit. Quoad ſecundam partem dubii, nihil concluſum fuit, & domini voluerunt, videre facultates generalibus verbis, & quomodo fuerit ea ſententia lata, & alia poſtea abſolutoria in eius fauorem.

Deciſio DXVII.

Lucana Capellaniæ, 17. April. 1559.

Svmmaria.

1 *Deducta in informationibus ab vno partium eo modo, vt inuoluatur materia, quæ aliter ſe in facto habet, quid ſit agendum.*

2 *Partium compoſitio ita fieri poteſt, vt canonizatoria vni detur, alteri abſolutio ab expenſis concedatur.*

FActum huius cauſſæ, & rationes principales dubitandi latius retuli in alio libro. Nunc quærebam, *an ſtante ceſſione litis ac aliis deductis d. Matthæus ſit audien-*
dus in expenſis. † Et cum in informationibus multa ex 1
parte Matthæi deducta eſſent ad inuoluendum materiam, quæ aliter in facto ſe habebat, dixerunt domini, vt
partes, † ita componerem, vt Matthæum abſoluam ab 2
expenſis, & Rocho dem canonizationem, ſi videatur mihi illum verificaſſe ſibi incumbentia, alioquin ſi Rochus condemnat Matthæum in expenſis condemnari...... rurſus proponam dubium magis diſtricte circa id, an beneficium vacauerit per obitum, & Rocho ſit danda canonizatoria.

Deciſio DXVIII.

Brixien Canonic. & præben. 17. April. 1559.

Svmmarivm.

1 *Dubio generali propoſito in cauſſa, nunquam antea deducta in Rota, per quod partes litigantes multum inuoluuntur, tale dubium venit reſtringendum.*

CVm hæc cauſſa nondum eſſet in Rota propoſita; &
poſitum eſſet quoddam † dubium generale, in quo 1
partes multum inuoluebantur, placuit dominis, vt id reſtringeretur, ac prius videretur, *an quædam electiones decerentur recte factæ, vt dicantur actus Capitulares.* Poſtea quærat, *an ex his dicatur quaſita quaſi poſſeſſio, quoad effectum probandi primum extremum, de quo agebatur.*

Deciſio DXIX.

Florentin. Sancti Pancratii, 21. April. 1559.

SVMMARIA.

1 *Eccleſiam ſi vna partium dicat eſſe de iurepatronatus, alia liberam, cui incumbat probatio, cum ſemper pro libertate potius veniat præſumendum.*

2 *Reſeruatio non concludenter deduci poteſt ex priuilegio, conſuetudine, vel præſcriptione ad eſſe iuris libertatis eccleſiæ probandum quæ dicitur eſſe iurispatronatus.*

3 *Bina inſtitutio in beneficio, tanquam in vim iuris patronatus facta, an ſufficiens ſit ad probationem certam iſtiuſmodi prætenſi iuris.*

4 *Beneficium de iure patronatus eſſe poteſt variis de cauſis, vtpote vel ex vſurpatione, præſcriptione, aut priuilegio.*

5 *Agens & obtinens, vt procurator alicuius non prohibetur nomine proprio contra idem ius, & contra eandem perſonam agere.*

TOtum factum huius cauſſæ continebatur in dubio præſuppoſito in informationibus, cuius ſententia
1 hæc † erat, *an Spinello incumberet onus probandi eccleſiam eſſe patronatum, an vero Nicolao eccleſiam eſſe liberam?* Domini concluſerunt, Spinellum teneri probare beneficium eſſe iuris patronatus Nam cum Nicolaus probauerit, beneficium eſſe probatum, Guiducius, qui obiit patronatus, & conclauiſta. Nunc ſi Spinellus vult oſtendere illud non comprehēdi ſub reſeruatione, quia ſi reſeruatum, debet hanc exceptionem concludenter docere. Nec ſatis eſt, quod Nicolaus confeſſus fuerit eſſe illud pa-
2 tronatus, quia poteſt intelligi ex priuilegio, conſuetudine, præſcriptione, ex quibus non concluditur reſeruatio: Debet igitur Spinellus præcipue oſtendere patronatum ex fundatione, & dotatione alias nihil agit, *Aym. conſ. 5. n. 9. facit, quod au Mohe. 57. & Ægid. 450.* Non obſtat, quod
3 Nicolaus † bis fuerit iuſtitutus...... beneficio tanquam de iurepatronatus, quia eodem modo fuit ſibi collatum tanquam liberum, nec vnquam firmauit pedes in illo, tanquam de iure ſeruatum: vel etiam potuit eſſe, quod
4 † beneficium eſſet de iure patronatus ex priuilegio, vſurpatione, vel præſcriptione, quod non impedit reſeruationem: vel quia, qui vti procurator patris ſui, quia eodem modo reſpondetur, quod non impedit reſerua-
5 tionem. Vel quia, † qui vt procurator alicuius egit, & obtinuit, non prohibetur nomine proprio contra idem ius, & contra eandem perſonam agere, *Ro. 415. alias 34 de procur. in non.*

DECISIO DXX.

Ciuitatis Caſtelli, 21. April. 1559.

SVMMARIA.

1 *Caput illud deductum in cauſa, quod ſententia non ſit conformis libello fragile eſt, & nullius momenti.*

2 *Temporis lapſus, an in aliquem liberet a præſcriptione.*

DVbium erat generale, *an ſtante inſtrumento concordiæ, & ſententia A. C. de qua re copia datur perfecta ſententia ſit confirmanda?* Domini mandarunt dubium
1 reſtringi: Nam id caput, quod † ſententia non ſit conformis libello videbatur nihil agi, & nullius momenti, cum petita ſint obſeruari omnia petita in inſtrumento: vnde dubitandum erit poſt hac, an conditiones illæ in inſtrumento hodie ſint implendæ, & nunquid Io. Baptiſta potuerit ita ab A. C. condemnari cum pro parte Nicolai non conſtet, ea impleta fuiſſe, quæ ad illud ſpectabant. I-
2 tem erit videndum, *an † ex lapſu temporis poſt dictum inſtrumentum Io. Bap. iſta ſit liberatus præſcriptione, & ſi qua alia ſunt conſideranda.*

DECISIO DXXI.

Regien. Canonicatus, 24. April. 1559.

SVMMARIVM.

1 *Variantibus votis & dubitantibus dominis acta diligentius inſpici & ſtari ad deductionem certiorem eorum, de quibus eſt controuerſia.*

PRopoſui dubium ſuper iiſdem, de quibus die tertia Martii, & domini poſt variam diſpoſitionem, † cum 1
nihil certi ex eorum votis elicere poſſem, vt varii varia ſentirent, prout adnotatum habeo in informationibus: tandem mandarunt mihi, vt acta diligenter repetam, referamque ipſis, an ex deductis verificatus ſit protonotarius, ex quo tempore, & ante proteſtationes Arlotti.

DECISIO DXXII.

Firmanæ ſeu nullius præpoſituræ, 24. April. 1559.

SVMMARIA.

1 *Gratia clerici impetrantis beneficium ſolitum regi per ſeculares, & non regulares, an ſit valida.*

2 *Statum vltimum probare ſufficit, vbi non agitur de mutatione ſtatus beneficii, ſed ſolum de vſus mutatione.*

CVm hora eſſet tarda, nihil firmatum fuit, ſed videbatur ſatis dubitari † de gratia Brancadori, qui impe- 1
trauerat beneficium ſolitum regi per ſeculares, ſecundum formam *c. cum de beneficio. de præben. in 6.* ſufficit quod probet illum certum fuiſſe per decem annos in eodem ſtatu, quo ipſe impetrauit, niſi ex aduerſo probetur quod per 40. annos fuit gubernatum, vt regulare, & ad id adducebatur ſummarium, *deciſ. 49. alias 57. de reſc. in antiq.* Dicebant etiam, quod † vbi non agitur de mutatio- 2
ne ſtatus beneficii, ſed ſolum de mutatione vſus, prout hic, tunc ſufficit probare vltimum ſtatum, & ſine decennio, niſi ex aduerſo probetur alius ſtatus præſcriptus, ex quibus in tenore, quod in caſu, *c. ep. beneficio de præben. in 6.* ſufficit probare præſertim ſtatum, vt beneficium dicatur regi per ſeculares vel regulares, quia agatur de mutatione vſus tantum, & non ſtatus, *ita Ioan. de Silua in tract. de beneficio*, debet probari plene alias, quam per ſummum præb. *in d. c. cum beneficio noſtro, 16. verſ. pro parte negatiua. de præben. in 6*

DECISIO DXXIII.

Die 28. April. Romana domus de inſeſſuris.

SVMMARIA.

1 *Titulus pro herede, an probetur per teſtes examinatos in petitorio, & reproductos in poſſeſſorio ad confirmandam poſſeſſionis comprobationem & ſucceſſionem.*

2 *Probatio tituli pro herede requirit etiam filiationis probationem illius, qui dicitur poſſediſſe pro herede, immo quod etiam ſuiſſe teneri dicatur*

3 *Filiatio non probatur per depoſitionem vnius teſtis in petitorio aſſerentis ſe vidiſſe eum poſſedi domum patris prædefuncti.*

4 *Requiruntur multa in præſcriptione, & vſucapione pro herede, & inter cetera, quod præſcribens non ſit ſuus heres, & habeat teſtamenti factionem ſaltem paſſiuam.*

5 *Res, de cuius præſcriptione agitur, debet eſſe præſcriptibilis & reperiri in hereditate.*

6 *Præſcriptio in titulo pro herede fieri non poteſt legitime, niſi prædefuncto eo de cuius agitur hereditate, concurrente bona fide præſcribentis.*

7 *Præſcribere pro herede non poteſt dici, qui eo tempore, quo poſſidet matrem adhuc habet ſuperſtitem.*

DVbium erat, *an teſtes, quorum copia data fuit examinati in petitorio, & in poſſeſſorio, retroducti tamen per Arnoldos in parte, & partibus in præſenti iudicio, & accepti pro parte Marii probent poſſeſſionem Bartholomæi, & ſucceſſionem Ioan. Pauli eius filii, ad hoc vt dicatur ei* 1
competere titulus pro herede? Concluſum fuit, non probatam eſſe poſſeſſionem quæ ſufficiat, quoad hunc effectum, ex rationibus infra dictis, quæ fuerant collectæ a duobus reſponſalibus, & ceteri eos ſequuti ſunt. Alter enim mouebatur eo, quod ad hoc, vt compe- 2
tat titulus pro herede requiritur, quod probetur filiatio illius, qui dicitur poſſediſſe pro herede. Præterea,
quod

quod ille, cui ſuccedit poſſederit tempore mortis, *Boer.*
42. num. 15. Teſtes examinati in poſſeſſorio probant
vidiſſe Ioan. Paulum poſſediſſe domum, ſed quod poſſe-
derit tempore mortis non probatur, ſed alii examinati in
petitorio probant de poſſeſſione Bartholomęi, nec Ioan.
Pauli tempore mortis, & ſic ſuccedit dictum Boer. *in d.*
3 *deciſ. 42.* † Nec probata eſt filiatio Ioan. Pauli. niſi quod
vnus teſtis ſecundus in petitorio deponit, vidiſſe Io. Pau-
lum filium Bartholomæi poſſediſſe domum. Super ter-
tio articulo alii nihil deponunt de filiatione Ioan. Pauli,
4 quæ requiritur ſecundum Afflict. *deciſ. 25. num. 2.* † Alter
vero mouebatur eo, quod in præſcriptione vel vſucapio-
ne pro herede multa requiruntur. Primo quod præſcri-
bens non ſit ſuus heres, *l. 2. §. filium, ff. pro herede, l. 1. &*
l. nihil, eod. titulo, Mar. Soc. conſil. 22. num. 6. lib. 2. Secun-
do, quod præſcribens habeat teſtamenti factionem paſ-
ſiuam, id eſt, quod poſſit heres inſtitui, *l. fin. ff. de hered. in-*
5 *ſtit.* † Tertio, quod res de cuius præſcriptione agitur ſit
præſcriptibilis, & reperiatur in hereditate, & quod præ-
ſcribens ſit factus heres, & titulum præceſſerit in vitium
vſucapionis, *l. fin. C. de vſucap. pro hered. Hoſtien. in ſum-*
6 *ma, eod. titu.* † Item quod ille, de cuius hereditate agitur
ſit mortuus, *l. prima, pro herede.* Item requiritur bona fi-
des, *l. 2. §. qui vulga. eod. tit.* Modo ad propoſitum, aut quę-
7 ritur, *an Paulus* † *præſcripſerit pro herede.* Et dicendum
eſt, quod non, quia tempore quo poſſidebat, viuebat
eius mater, vt deponit ſecundus teſtis in ordine copiæ
ſuper ſecundo. Item non conſtat, quod fuerit res in he-
reditate matris, nec quod poſſederit per legitimum tem-
pus: aut quæritur de præſcriptione Marii. Et idem dicen-
dum eſt iiſdem rationibus, & quia non conſtat, quod ſit
emancipatus.

DECISIO DXIIII.

Romana domus de Vendariis, 24. April. 1559.

SVMMARIA.

1 *Inſtrumentum donationis ſeu diuiſionis factum a patre, quo aſſignat filiis ex prima vxore certa bona, & naſcituris ex alia ſecunda omnia reliqua bona præſentia & futura, an ſit validum pro nato filio ex ſecundo matrimonio, ita vt eiectus a fratribus e domo in qua natus eſt, veniat reſtituendus agens de ſpolio.*

2 *Infans ſi paternam donationem non acceptauit, an id in ſui præiudicium vergat ſpoliatus a fratrib. primi matrimonii, quibus non eſt vterinus?*

3 *Infans filius an poſſit etiam dici in infantili ætate aliquem ſtatum acquirere, qui poſſit venire in cõſiderationem, cum ſtatus eius ſimilis ſit ei, qui rem dormiens petierit.*

4 *Status etiam talis qualis in infante eſt conſiderabilis ex ſententia Aſinii.*

FRanciſcus ex prima vxore procreauerat Lactantium
1 & Honoratum. Poſtea mortua prima vxore † fecit in-
ſtrumentum donationis, ſeu diuiſionis bonorum ſuo-
rum, & aſſignauit filiis ſuis ex prima vxore omnia bona,
quæ habebat in ciuitate Tiburtina. Quod ſi aliquam v-
xorem duceret, filioſque ſuſciperet ex ea, aſſignauit his
naſcituris omnia bona præſentia & futura: itaque cum ex
ſecunda vxore ſuſcepiſſet Iulium infantem in domo, quã
Franciſcus poſſidebat, vbi etiam poſt mortem patris per-
manſit, dum eſſet ętatis trium annorum, poſtquam a La-
ctantio & Honorato hic Iulius infans eiectus fuiſſet, ſub
prætextu, quod domus ſibi eſſet pro quibuſdam domi-
bus hypothecata; Dubitaui ego, an ſtante inſtrumento
donationis, quod nunc præſupponitur validum, quoad
ſolemnitates, & ſtatuta, & quod Lactantius, & Honora-
tus poſſederunt bona in Ciuitate Tiburtina, ante & poſt
mortem patris. Et præſuppoſito, quod Franciſcus pater
ex Laura ſecunda vxore ſuſceperit Iulium filium in do-
mo, de qua agitur, & ibi ſteterit vſque ad mortem patris,
& poſt mortem patris ſpatio trium annorum vel circa, *an*
idem Iulius agens nunc ſpolio, vt quia ſuſpendit petitorium
ſit reſtituendus? Non obſtat, quod aduerſarius allegat quaſ-
dam hypothecas dotales, quod † Iulius infans non acce- 2
ptauit paternam donationem: domini nihil firmarunt.
Nam omnes quidem præſupponunt vnumquemque re-
ſtituendum eſſe non tantum ad poſſeſſionem, ſed etiam
ad ſtatum, *cap. querelam, de elect. Pariſ. conſil. 105. num. 3.*
Verum in eo dubitatum fuit, † *an Iulius, qui infans erat,* 3
dici poſſit eo tempore acquiſiuiſſe aliquem ſtatum, qui ſit cõ-
ſiderabilis. Et multi negabant, quia ſtatus eius eſt, velu-
ti ſi quis rem dormiens petierit, *l. prima, §. adipiſcimur,*
l. quamuis, §. infans, erat omnino acquirendus & ſtatus, &
non conſtat eum habuiſſe tutorem, & teſtamentum do-
nationis paternæ non habebat clauſulam conſtituti, nec
adſit alia ratificatio, *iuxta tradita ad Dec. conſil. 96. num.*
4. & conſil. 226. num. 5. & ſequen. Idcirco aliquibus vi-
debatur Iulium non eſſe reſtituendum, aliqui contra,
quia † ſtatus talis, qualis etiam (*vt ait. Aſinius*) eſt con- 4
ſiderabilis, niſi etiam deficit animus eum acquirendi, &
infanti fauore illius ætatis, ad magis affirmandum di-
ctum fuit, vt reſtringatur dubium, an ex quibuſdam præ-
ſuppoſitis, quæ in facto colligam, dicatur, Iulium ac-
quiſiuiſſe aliquem ſtatum, ita vt ad eum ſit reſtituendus.

DECISIO DXXV.

Regien. Canonicatus & præbendæ, 24. Aprilis, 1559.

SVMMARIA.

1 *Proceſſum ad declaratoriam fieri poteſt, non obſtantibus exceptionibus partis, ſi antea in variis inſtantiis fuerunt reiectæ.*

2 *Aſſerens aliquem protonotarium habitum, & reputatum pro tali ei incumbit eius aſſerti probatio.*

HOdie domini firmarunt concluſionem in hac cau-
ſa, quam hactenus imperfectam reliquerunt, videli-
cet, † procedendum eſſe ad declaratoriam contra Comi- 1
tem Annibalem, non obſtantibus exceptionibus ab eo
allegatis, quæ in variis audientiis fuerunt diſcuſſæ, & va-
riis rationibus reiectæ, atque eo præſertim, quod comes
Annibal ex teſtibus ab eo examinatis non verificabat,
Petrum † bonum eſſe habitum publice, & reputatum 2
protonotarium, & ex aliis etiam capitibus, *vt latius re-*
tuli in alio lib. mandatumque fuit, vt omnino procede-
rem ad declaratoriam.

DECISIO DXXVI.

Romana dotis de Iuuenalibus, 24. April. 1559.

SVMMARIA.

1 *Mulier ex vi ſui inſtrumenti dotalis, non debet excludi a petitione ſua per ſententiam latam pro parte aduerſa, in qua non fuit vlla facta mentio iſtius inſtrumenti.*

2 *Sequeſtrum, commiſſiones, & ſententia contra partem aliquam decreta, poſſunt verba obtinere partis aduerſæ, quæ eadem nequaquam notaant, vt enuntiatiue prolata.*

3 *Condemnari pars in fructibus poteſt, & tanquam agens ratione ſucceſſionis ſalua ſibi remanente, licet dotis ſua actione, vt hoc præſenti caſu, cum diuerſa ſuper bonorum hereditariorum petitione ſit actio, quæ de dote eſt.*

4 *Maritus fructuum dotalium dominus in iis tantum venit per ſententiam cõdemnatus, quæ domina eſt ipſius*
6 *proprietatis ſuper quam nullo modo prætendere maritus poteſt.*

5 *Obiectiua materia ſi deducantur coram iudice ab aliqua partium, ea debent concludenter, vt proſint, probari.*

6 *Regiſtra & acta ſi producãtur, quæ cauſæ probationi debent inſeruire diuinnitæ partium, & etiam dicantur ex parte conſumpta, nihil ex iſtis certo probari poteſt.*

7 *Pars, quæ aſſerit ſe non clare poſſe ius ſuum, quod præter*

dit deducere ex eo, quod caſu fortuito ſuperueniente incēdio acta fuerint combuſta, hoc probato meretur, & conſequi debet a iudice, vt lenius mitiusque tractetur, quam iuris rigor poſtulat.

IN hac cauſſa proſequendo deciſiones prædictas, dubitaui, *an ſtante ſequeſtro, cuius copia datur*, de quo alias
domini cognouerunt, & ſtante appellatione, & commiſ-
ſione, & exceptionibus pro parte Concordiæ, & aliis, de
quibus in actis tranſportatis in Rota hic conſtet, quod
Hieronymæ fuerit aſſignata ſuper bonis rite, ita vt ſen-
tentia Mariſcotti eam excludat, & detur copia iurium in
1 clericis neceſſariis. Concluſum fuit ex deductis † non ex-
cludi petitionem Hieronymæ, quæ nititur inſtrumento
ſuo dotali claro, & cui ſtatuta dant exſecutionem abſque
exceptione, quæ vero opponit Concordia, non ita clara
2 ſunt, vt omnino concludat. Nam in † ſequeſtro, commiſ-
ſionibus, & ſententia ſunt verba partis aduerſæ, quæ non
nocent Hieronymę, & verba ſunt etiam enuntiatiue pro-
lata. Non obſtat, quod Matthæus ſit cōdemnatus in ſen-
tentia Mariſcotti, & ei impoſitum perpetuum ſilentium,
quaſi hæc non poſſint dici alia de cauſſa, quam ratione
dotis, quoniam ter reſponſum fuit. Primo, quod poſſit i-
pſe in ſententia nominari, tanquam maritus, & admini-
ſtrator rerū Hieronymæ vxoris, quæ litigabat ſuper ſuc-
ceſſione rite, non autem ſuper dote: ſecundo, quod ſit ibi
3 condemnatus Matthæus & Hieronyma † in fructibus,
idem apparebat, non actum fuiſſe de dote: quia cum ma-
ritus ſit dominus fructuum dotalium, *l. dote, C. de rei ven.*
4 † debuiſſet ipſe tantum condemnari, non autem Hiero-
nyma: Ergo hinc probabitur potius, actum fuiſſe ſuper
alia re, quam ſuper dote. Tertio, quia cum ex parte Con-
5 cordiæ † materia hæc ſit obiectiua, debet concludenter
probari ab eo. Vnde cum poſſit alia de cauſſa Matthæus
intereſſe in eo iudicio, quam dotis, non excluditur Hie-
ronyma hoc ſolo fundamento. Dixerunt tamē mihi do-
mini, vt perquiram ego in manuali Notarii, an ex his a-
ctis conſtet, Matthæum hac ſola de cauſſa, vel alia veniſſe
6 ad hoc iudicium, quoniam † cum regiſtra, quæ produ-
cuntur, ſunt valde diminuta, & conſumta, nihil omnino
certi ex illis dici poteſt. Dixerunt etiam, vt perquiram, an
7 verum ſit, ſi id quod prætendit Concordia, † ſe non poſ-
ſe clare probare ius ſuum, eo, quod acta multa fuerint in-
cendio combuſta. Nam ſi hoc verum eſſet, mitius cum
ea ſane foret agendum.

DECISIO DXXVII.

Romana duorum millium, 24. April. 1559.

SVMMARIA.

1 *Locus loci, vtrum in recognitione apochæ confeſſoria de recepto in caſu dotis requiratur, vt ſit probatoria ad effectum, de quo agitur.*

2 *Ius commune in recognitione ſchedulæ, aut apochæ priuatæ requirit teſtes, qui præſentes fuerint tempore, quo dicta apocha fuit conſcripta.*

3 *Notarius aut ſcribens apocham priuatam in eius recognitione omnino de iure communi requiritur.*

4 *Comparatio literarum, & agnitio manus ſcribentis apocham, non ſufficiunt in recognitione ſchedulæ priuatæ.*

5 *Statuta vrbis in recognoſcenda manu, & apochis priuatis requirunt tres teſtes recognoſcentes, aliud eſt de ſtylo Curiæ.*

6 *Contrarii teſtes dicuntur, ſi vnus deponat ſchedulam ſcriptam in ciuitate manu certi cuiuſdam ſcribentis, alius allatum fuiſſe folium album tantum, & ideo reprobantur, nec valent in recognitione apocharum priuatarum requiſita.*

7 *Expreſſio loci in ſcriptura priuata, quando, & qualis requiratur ex doct. Bar. in l. qui tabernam, §. idem quæſiit, de pignor.*

8 *Probari validum eſſe ſi debeat inſtrumentum publicum, non locus tantum, ſed locus loci apponi debet, qua tali caſu appoſitio a Rota omnino requiritur, maxime, vbi teſtes continuo inter ſe non conuenerunt circa locum ipſum, de quo eſt controuerſia.*

9 *Examinatio teſtium facta ſine interrogatoriis contra proteſtationem partis prætendentis de intereſſe ſuo, an ſit releuans.*

QVærebam, *an ex dictis teſtium, quorum copia datur ſchedula 1332. ſit ſufficienter recognita ad effectum, de
quo agitur, & † an loci expreſſio fuerit in ea neceſſaria, aut* 1
ſaltem probetur ſatis ex teſtib. productis: Domini conclu-
ſerunt, quoad primam partem dubii, ſchedulam non eſ-
ſe ſufficienter recognitam: Nam ſi loquamur † de iure 2
communi, certum eſt in recognitione apochæ priuatæ,
neceſſarios eſſe teſtes, qui præſentes fuerint tempore,
quo dicta apocha fuit ſcripta, † & recognoſcatur manus 3
ſcribentis, *Affl. dec. 181. num. 8. Alex. conſil. 23. num. 3. in pri-
mo, & 76. nu. 4. in 3. Deci. conſ. 615. num. 3. Iaſ. l. admonendi,
nu. 88. de iureiu. Fely. c. 2. n. 14. de fid. inſt. Pariſ. conſ. 19. nu.
43. & ſequen. lib. 3. Ruin. conſ. 29. in 4. Put. 1. de fid. inſtrum.
Arch. 2. de fide inſtr.* Quæ autem ex aduerſo allegantur, vt
ſcilicet † ſufficiat comparationē literarum habere notam 4
manum ſcribentis, non procedunt in ſchedulis priuatis,
prout modo loquimur, *vt per Ruin. conſil. 70. in 4. Pereg.
num. 282. de fid. inſtrum. lib. 2.* Quod ſi etiam loquimur ſe-
cundum † ſtatuta vrbis, de quo in nouis informationi- 5
bus, *c. 29.* & tunc requiruntur tres teſtes recognoſcentes,
qui hic non adſunt. Sin autem loquamur tantum de ſty-
lo, tunc quia eſt quid facti, nec Caietanus in actis proba-
tur, non poteſt quiſque ſuper eo firmari aduerſus ius
commune; Quæ opinio eo magis placuit, quod duo te-
ſtes, qui deponunt de hac ſubſcriptione, videntur inter
ſe contrarii, † cum alter dicat, ſchedulam fuiſſe confe- 6
ctam in ciuitate.... manu Iacobi tunc præſentis, & alter
dicat, allatum fuiſſe folium album tantum. Vnde rei ve-
ritas omnino non deducitur. Quoad ſecundam partem
dubii dixerunt, quamuis † in ſcriptura priuata non re- 7
quiratur loci expreſſio, *vt per Barto. l. cum tabernam, §.
idem quæſiit, de pignor. Boer. decif. 172. num. 1. Pariſ. conſ. 78.
nu. 22. in 3.* tamen id verum eſt, vbi agitur tantum de præ-
iudicio tertii, *prout in caſu noſtro Abb. c. 2. num. 10. de fide
inſtrum. Dec. cap. 1. num. 9. eodem titulo*, prout etiam, cum
loquimur † de inſtrumento publico, Rota requirere ſo- 8
let non tantum locum, ſed etiam locum loci, *Rota in an-
tiq. 5. de fide inſtrum.* Dominus Fabius Decanus, *decif. 4.*
maxime, vbi teſtes non continuo inter ſe conuenerunt
circa locum, *auth. quib. mod. nat. l..... §. illud quoque, ver-
ſic. quantum vero, & c. quoties cordis 1. q. 7.* Hæc quoad du-
bium propoſitum.: Nam dicebant etiam Altouiti, non
recognitam fuiſſe manum Thomæ de Narnia, qui ſub-
ſcripſit ſchedulam, ſed Thomæ Suncino, qui diuerſus eſt,
item † examinatos fuiſſe teſtes abſque interrogatoriis, 9
contra eorum proteſtationes, de quibus poſtea viden-
dum erit, an ſubſiſtant, ſicut, & illud de ſtatuto vrbis,
an omnino hoc caſu requiratur recognitio trium te-
ſtium.

DECISIO DXXVIII.

Vincentin. parochialis de papinos, 12. Maii, 1559.

SVMMARIA.

1 *Sententia lata in fauorem partis per contradictas pars aduerſa non debet per obtentionem reſtitutionis in integrum, cum clauſula, prout de iure, audiri.*

2 *Indicato ſi pars non paruerit an debeat audiri, in reſtitutione in integrum petita, ſi aſſerat ſe concordiam iniuiſſe cum parte aduerſa, & quantum per ſe fieri poterat requiſita a ſe implem, fuiſſe deceptum tamen a ſuo procuratore, qui colluſit cum aduerſario.*

3 *Pars tanquam periura, & colludens cum procuratore aduerſarii a iudicio eſt omnino repellenda.*

4 *Colluſio fraus, & periurium, an ex hoc probentur, quod*
prom-

procuratores partium ſimul in eadem domo cohabitent, ſimulque eadem menſa communi fruantur.

Et an ex hac ſententia obtenta per contradictas obſit parti, quo minus audiatur ſuper bono iure ſuo, ſi quod habet etiam non parito iudicato, ibid.

5 *Colluſio non poteſt probari ex perſona ipſius, qui tempore latæ ſententiæ non erat procurator, licet poſtea procuratorium habuerit mandatum.*

6 *Prætendens ſe ab aliquo deceptum, qui nondum erat procurator alterius, cum cauſſa dicit ſe deceptum, contra deceptorem agere poteſt, ſine præiudicio principalis, cuius poſtea factus eſt procurator.*

7 *Iuſtam cauſſam habens & honeſtam, ſi non paruit iudicato, eo tamen non obſtante audiri debet in petitis.*

8 *Concordia inita cum parte, & ad hoc mandatum tranſmiſſum, licet deceptio interuenerit ex parte procuratoris partis, ſatis iuſta cauſſa eſt, quod quis non dicatur paruiſſe iudicato, ita vt non debeat audientia denegari.*

1 CVm ego tuliſſem ſententiam † in fauorem Franciſci per contradictas contra Georgium, nunc Georgius obtinuerat reſtitutionem in integrum, cum clauſula, prout de iure: mihique eandem commiſerat. Franci-
2 ſcus etiam obiiciebat, † non eſſe audiendum, non parito iudicato. Georgius respondebat ſe iam pridem iniuiſſe concordiam cum Franciſco, ſeque ex parte ſua eam impleuiſſe. Deceptum tamen fuiſſe a procuratore ſuo, quia colluſit cum Franciſco, ſuper qua re examinauerat
3 nonnullos teſtes. Dicebaturque † Franciſcum a iudicio eſſe repellendum, tanquam periurum, & colluſorem ſaltem ex perſona procuratoris ſui, qui doloſe in hac re verſatus erat, & procuratorem Georgii malis artibus corruperat. Ideo propoſui dubium huiuſmodi ſtante concordia cum clauſulis, prout in ea, quod Georgius intra quatuor menſes conſtituerat procuratorem Martinum ad conſentiendum, & pecunias, & mandata tranſmiſerit. Et quod probetur, quod Antonius, & Martinus ſimul habitabant, & comedebant. Imo teſtes dicunt prout in copia, quæ datur, & ſtantibus etiam literis commendati-
4 tiis ad Martinum, de quibus in actis, † an ex his conſtet de colluſione, aut fraude, aut periurio, ita vt ſententia obtenta ab Antonio per contradictas non præiudicet Georgio, quo minus audiatur ſuper bono iure ſuo, ſi quod habet, etiam non parito iudicato, & etiam Antonius tanquam periurus, aut colluſor ſit a iudicio expellendus, &
5 antea facta fuerunt nulla. Domini † concluſerunt, non conſtare de colluſione, nec de periurio, quia Martinus tempore latæ ſententiæ non erat procurator, nec teſtes probant concludenter illum tunc fuiſſe procuratorem Antonii. Ergo Franciſci procurator Georgii: quod ſi Georgius prætendit ſe fuiſſe deceptum a Martino agat
6 contra illum. Nam commiſſum a Martino, non debet principali nocere, quia tamen Franciſcus prætendit, Georgium non eſſe audiendum, niſi parito iudicato Domini concluſerunt in hoc, imo audiendum eſſe de bono iure vtrinſque, etiam non parito iudicato, quod dictum Sta-
7 phi non procedit, † vbi quis habuit aliquam iuſtam cauſſam & honeſtam. Quare ita contra eum ſit proceſſum,
8 *Caſſad. 5. in fin. de appellat.* In caſu autem noſtro ſatis eſt honeſta cauſſa ob concordiam tractatam, ob mandatum miſſum Martino, & alia ex quibus conſtat, nec contumacem, nec negligentem fuiſſe, *Staphil. pag. 163. verſic. ſi vero non iudicatur.* Igitur de bono iure ſimpliciter eſt agendum.

Deciſio DXXIX.

Romana releuationis indemnitatis, 12. Maii, 1559.

Svmmarivm.

1 *Priuati libri cuiuſdam, an probent depoſitam pecuniam variaſque ſummas apud alium.*

DVbium diuidatur in duas partes: Primo agatur de *ſecunda parte ſtatuti ſimul in ceſſione, quæ prætenditur facta D. Virginia de anno 1558. & an hoc illa excludatur, ſeu quia ſtatutum in ſecunda parte intellectum, quod prætendit Caſſarellus, excludat pupillum?* Quò ad hanc cauſſam, ſeu quia ipſa agat ex ceſſione, non ex iure pupilli. deinde agatur ſecundo loco, an pecuniæ ſint ſolutæ ex pecuniis Ioan.
Petri Caſſarelli, an D. Hieronymi, † maxime quia Io. Pe- 1
trus oſtendit quoſdam libros ſuos priuatos, quibus ait, conſtare ſe depoſuiſſe plures pecunias variaſq; ſummas, apud ipſum Hieronymum de Vecturis.

Deciſio DXXX.

Cæſarauguſtana erectionis Capellæ, 12. Maii, 1559.

Svmmaria.

1 *Ædificans ex priuilegio contra alios priuilegiatos, recentius priuilegium, & clauſulis validioribus magiſque prægnantibus munitum, præualere debet.*

2 *Inhibitio de non ædificando prope monaſterium ad ſpatium cannarum 300. an valida ſit contra priuilegiatos prægnantibus priuilegiis, & recentioribus.*

3 *Inhibitio de non moleſtando contraria priori inhibitioni de non ædificando, quid operetur in fauorem recentet priuilegiatorum contra antiquitus priuilegiatos.*

4 *Attentaſſe partem aſſerentis, & ſuper eo cauſſam committentis cum inhibitione, opponi poteſt commiſſio alia ad docendum de attentatis prætenſis.*

5 *Proceſſus ſi non ſit in forma probanti, nec vigore compulſorialium legitime deductus, nullus an dici poſſit.*

6 *Teſtis deponens de publica voce & fama non percutiens tempus neceſſarium, nec locum, neque alia requiſita de iure nihil probat.*

7 *Cauſſa attentatorum prætenſa, & principale negotium purgat haud dubie, & coadiuuat priuilegii vigor & præſtantia noviter conceſſi, ita vt ius deductum optime ex eo dicatur probari.*

COllegium Societatis Ieſu cœperat ædificare eccle-
ſiam diſtantem ſpacio † 200. cannarum, vel circa ab 1
eccleſia fratrum S. Auguſtini. Illi fratres prætendentes habere priuilegium Clementis Quarti, ne cui liceat religioſo ædificare intra ſpacium 300. cannarum, aliquam
eccleſiam prope eorum monaſterium, † Inhibuerunt il- 2
lis coram aſſerto ſuo conſeruatore, ne ædificarent: Ex aduerſo Societas, quæ & ipſa prætendebat habere ſuum conſeruatorem in partibus, fecit & inhiberi fratribus S.
Auguſtini, † vt ceſſarent a moleſtiis, ex qua occaſione ſe- 3
quutæ fuerunt hinc inde cenſuræ, & plures aliæ controuerſiæ. Tamen Societas commiſit cauſſam iactationum hic in curia, poſtquam præfati fratres Sancti Auguſtini, prætendentes in partibus ſocietatem attentaſſe, commiſerunt cauſſam attentatorum, cum inhibitione coram domino Chiſſanen. in cuius locum ego ſurrogatus fui.
Societas autem vigore alterius commiſſionis, † obtinuit 4
illi præfigi terminum ad docendum de attentatis. Vnde fratres produxerunt quendam proceſſum de partibus, & examinarunt nonnullos teſtes, & oſtenderunt, ſocietatem attentaſſe non tantum poſt inhibitionem decretam in Rota a domino Chiſſanen. Cum autem coram me ſæpius priuatim eſſet informatum, & ſocietas oſtenderet varis rationibus nullam fuiſſe, & inualidam inhibitio-
nem ſibi factam in partibus, ne ædificaret, tum † animad- 5
uerti totum proceſſum productum, non eſſe in forma probanti, nec extractum vigore compulſorialium, & multis aliis nullitatibus ſubiacere. Quo autem ad teſtes hic examinatos proſpexi, nec ex his quicquam concluden-
ter probari. Nam vnus erat, † qui deponebat de publi- 6
ca voce, & fama, ſed non percutiebat, nec tempus neceſſarium, nec locum, nec quicquam aliud. Præterea, quod videbatur adimere omnem difficultatem illud erat,
quod † Societas produxerat priuilegium ſuum ſibi con- 7
ceſſum a Paulo Tertio, cum tot clauſulis, adeo Apoſto-

DECISIO DXXXIV.

Aprutina beneficii S. Ægidii. 17 Martii 1559.

SVMMARIA.

1 *Remiſſoria decreta, ſi elapſo iam triennio, & aliquot menſibus contra petentem pronuncietur, nunquid ille regreſſo nunc docto de iuſto impedimento recenter adueniente idque per iudices remiſſoriales, per ſignaturā reſtitutionem obtineat in integrum.*

Et an talis abſens ſaltem ad inſtantiam partis aduerſa teneatur ad [illegible] earum in eius ſu proceſſus deductis expenſarum reſtitutionem, nu. ſeq.

Negatiuam vide ex deciſione Rotali nu. ſeq. id q; ratione iuſti impedimenti ſufficienter per literas iudicum remiſſorialium probati.

1 CVm alias decreuiſſem † remiſſoriam, & elapſo triennio per aliquot menſes pronunciaſſem contra eum, qui petierat remiſſoriam, & nunquam amplius redierat, nunc ille aduenit, factaque fide de iuſto impedimento per iudices remiſſoriales allato, obtinuit a ſignatura reſti-
2 tutionem prout de iure. Pars † aduerſa dicebat, eum te-
3 neri ſaltem ad reficiendas expenſas. Domini † dixerunt, ex quo habuit iuſtum impedimentum, debere me illi terminum remiſſoriæ prorogare, abſque alia expēſarum refectione, & ſequeſtrum a me alias in decreto remiſſoriæ appoſitum non eſſe diminuendum, ſed ita prout antea relinquendum.

DECISIO DXXXV.

Peruſina Plebis de confinio. Die 17. Maii 1559.

SVMMARIA.

1 *Adminiſtrans per eoſdem agentes per quos prius adminiſtrauit plebaniam quam tamen reſignauit fructuſq; in ea percipiens, an ob id dicatur habere ius adhuc in dicta plebania.*

2 *Subrogatus in beneficio ante litigioſo, quod adhuc poſt obitum primi ſubrogantis adhuc eſt litigioſum ex eo, quod ius in eo tertius prætendat, qui etiam ad aliquot dies poſſedit pacifice, & tātum ſpoliatum ſe dicat, cum & ſpoliator ſpolium in ſe antea comm[illegible]um prætendat, quid iuris prætendere poſſit, & quod ſpolium, an primū, vel vltimum veni[at] purgandum.*

3 *Antiquior poſſe[ſſo]r ratione ſuæ poſſe[ſſi]onis tanquam meliori iure nixus eſt reſtituibilis, & ſpolium ſecundo admiſſum eſt purgandum.*

4 *Decedes in poſſeſſione qui dicitur ceſſiſſe in alium, an præiudicet ceſſionario ſuo, cum nulla dicatur illa ceſſio ex non ſubſecuta tranſlatione poſſeſſionis.*

5 *Præſuppoſita in facto falſo a parte aduerſa deducta, non obe[ſſ]e debent ceſſionario in iure ſuo.*

6 *Po[ſſeſſi]o ex decreto irritanti promanans, an reſtituibilis ſit necne.*

7 *Videndum eſt quis tempore mortis r[e]ſignans duorum litigantium [illegible] mutuo [illegible] ſe afficientium poſſideat, eo fine, vt de [illegible] tima poſſ[eſſ]ione [co]nſtare poſſit.*

8 *Dicitur [illegible] p[oſſeſſ]ione dece[illegible] e non obſtante re[ſi]gnatione, & ce[ſſio]ne [illegible] a in alium, qui non reuocauit in ceſſione procu[r]ator[es] & factores ſuos ad fructuum perceptionē ante c[illegible] itutos.*

9 *[S]implex re[ſi]gnatio nullam p[illegible] ponit amplius in reſi[gna]n[te] [r]eſeruationem [illegible] po[illegible] nis vtpote omnibus [illegible] naſar [illegible].*

10 *Re[ſig]nare ſimpliciter non [illegible] cum [illegible] procuratores pe[rſeu]erant ſ[ecun]dum morem in [illegible] num perceptione, & priſtina ſi[bi] commiſſa rerum omnium adminiſtratione vſque ad mortem reſignantis, cum is etiam dicatur in poſſeſſione perſeuerare.*

11 *Ceſſione præmiſſa, an dicatur ſemper reuocatum mandatum factoribus de fructuum perceptione factum.*

12 *Ius inſimul cum titulo in beneficialibus dicitur penitus amitti per ceſſionem factam in alium, maxime vbi illa ceſſio fuerit ſimplex, & non ex conditione.*

13 *Dominus cedens bona alicui, retinere an poſſit naturalē poſſeſſionem per Colonum, niſi [illegible] e exercitatur.*

14 *Facta reſignatio beneficii cum clauſula, & clauſulis non aliter nec alio modo, vtrum ſimplex veniat dicenda, vel conditionalis.*

15 *Reſignās naturali poſſeſſione an priuetur poſtea quā ſortitus ſua reſignatio effectum conſecuta.*

16 *Examinatis in concurſu teſtibus, præualet depoſitio illorum qui & numero, & probationibus præualēt, & minores patiuntur exceptiones.*

CVm ſæpius fuiſſet hæc cauſſa propoſita coram domino Caputaquen. ego in hac ſecunda inſtantia primo dubitaui hoc modo, ſtante reſi[g]natione Balthaſaris in manibus Papæ facta in fauorem Laurentii de anno 1541. & ſecu[ta] publicatione non conſtat, ac ſtante probatione 18. teſtium Deutrelli deponentium eundem Balthaſarem
† poſt reſignationem videlicet de anno 1541. 1542. & 1
1546. vſque ad eius obitum per eoſdem agentes, & miniſtros, quibus prius vtebatur, ſemper poſſ[e]diſſe hanc plebaniam, de qua agitur, eiuſque fructi[bus] per[ce]piſſe, necnon eum ſemper per omne id tempus publice, & palam vſque ad eius obitum ab hominibus habitum, & reputatum fuiſſe pro domino, & R[ect]ore dictæ plebaniæ ad obtinendum in caſu, de quo agitur. Non obſtantibus dictis teſtium pro parte Laurentii examinatorum. Hoc dubium ita a[ute]m fuerat propoſitum, quoniam cum Balthaſar reſignaſſet hoc beneficium de annō 1541. in fauorem Laurētii cum ſubrogatione & poſtea de anno 1545. de menſe Decembris Balthaſar deceſſiſſet, quidam Ioſephus, qui † ant[ea] prætendebat ius in hoc beneficio, & li- 2
tiganerat cum Baltha[ſ]are, quæ lis adhuc durabat, ſicut per mortem Balthaſaris etiam pro[u]ius, & ſubrogatus etiam ex parte Balthaſari[s] eſſet ingreſſus poſſ[e]ſſionem, & in ea perſtitiſſet per decem & octo di[es] pacifice. Fuit deinde ſpoliatus a Laurentio ceſſion[a]rio Balthaſaris, qui Laurentius prætendebat, ſe prius fuiſſe ſpoliatum a Do. Ioſepho, qui poſt ceſſionem Balthaſaris ipſe fuerat in poſſeſſione. Cum autem Ioſeph [r]eſponderet, vltimum ſuum ſpolium eſſe purgandum, quo ipſe eiectus fuerat a Laure[nt]io, propoſitum fuit dubium coram Caputaquen. die quarta Nouembris, 1558. *an po[ſſeſſi]o Ioſephi e[ſſet re]ſtituibi[li]s*, in qu[o], domini concl[uſe]runt eſſe re[ſtitu]ibil[e]m. 3
Verum quia tunc præſ[u]ppoſit[um] [illegible], Balthaſar[e]m [non] de- 4
ceſſiſſe in po[ſſe]ſſi[on]e, & conſe[quen]ter [e]ius ceſſion[e]m in Laurentium, cum ſubrogation[e] [illegible] nullam: niſ[i] Laurentius diceba[t] [illegible] d præ[ſu]ppoſitu[m] in facto fuiſſe fal- 5
ſum, quoniam tempore mortis Ba[ltha]ſ[a]ri[s] non poſſidebat Balthaſar cum decreto irritanti non potu[i]t Ioſephus apprehendere poſſeſſionem, quia infecta fuit [i]lla poſſeſſio, videli[cet] poſtea reiect[a] [illegible] a Laurentio, non tamen ea † poſſ[eſſi]o eſt reſtitui[bili]s ob decretum irri- 6
tans. *Caſſad. [illegible] 2. de reſtitut. [ſp]ol.* Hac igitur occaſione ego propoſui dubi[um], de quo [illegible] vt videremus quis † 7
tempore mo[rtis] po[ſſi]deret an ipſe B[a]lthaſar, an vero Laurentius. Domini autem ita concluſerunt, quod ſi Balthaſar in re[ſign]atione reſerua[ſſe]t ſibi aliquid veluti fructus, aut re[illegible] m. [t]unc quia per ceſſionem non intelligitur reu[ocatos] procuratores, aut factores ſuos, cum ille ratione interi[e]ſſe Balthaſaris perſtiterit in poſſeſſione, *iuxta deciſio. Cre[ſ]centii. 71.* Idcirco † hinc ſequebatur, 8
Balthaſarem ipſum deceſſiſſe in poſſeſſionem, *prout probant 18 teſtes, prout ſupra in præſuppoſito dubio.* Quod ſi † 9.
re[ſig]natio B[alt]haſaris fuerit ſimplex, tunc domini nihil omnino firmarunt, ſed tamen nonnulli ſ[e]ntire videbantur, etiam hoc caſu dictum Balthaſarem deceſſiſſe † in 10
poſſeſſionem, cum illi agentes perciperent fructus vſque ad eius mortem. Nec obſt[at], q[u]od † per ceſſio- 11
nem intelligatur reuocatum eſſe mandatum, *clement. fin. de procurat. Rot. in nou. 316. Caſſad. deciſ. [illegible] ſuper regula.* Et conſequenter, quod factores Balthaſaris ideo

12 fuerint reuocati, quoniam reſpondebatur per † ceſſio-
nem amitti ius & titulum, non antea etiam, quæ ſunt fa-
cta, quia hac continentur. *Cap. Tholoſ. 347. Put. 14. de pro-
cur.* Et fuit dictum in cauſſa Placentin. coram Oradino
22. Iunii. 1544. adducebatur & dictum Alex. *in l. pereg. §.*
13 *quis in 9. caſu de acquir. poſſ.* vbi † dominus cedens poſſeſ-
ſionem retinet tamen naturalem per colonum, niſi ille
14 eiiciatur. Dicebatur etiam, hanc † reſignationem fuiſſe
conditionalem cum clauſula, & clauſulis, nec alio modo,
ideoque antequam conſtet Laurentium acceptaſſe ceſ-
ſionem, potuit Balthaſar, & eius agentes certe percipere
15 fructus, nec † enim reſignans priuatur poſſeſſione natu-
rali, poſtquam reſignatio fuerit effectum conſequuta.
*Rebuff. in pract. pag. 500. 41. & ſeq. & allegata fuerunt, quæ
notat pupill. in addit. 28. de procurat. in non.* Tamen circa
hanc ſecundam partem nihil fuit firmatum, niſi quod o-
mnes admittebant in fauorem Laurentii examinatos, nō
16 † eſſe conſiderandas in concurſu, cum aliis præualeant,
& numero, & probationibus, & minores patiantur exce-
ptiones.

Decisio DXXXVI.

Roman. fideicommiſſi de Graſſis. 21. Maii. 1559.

Summaria.

1. *Locationis recognitionem factam fuiſſe tempore finita locationis aſſerens, eam probare tenetur.*
2. *Recognitio facta a conducente domum, aut quid ſimile, an prætendat dominii tranſlationem in mulieris, quæ prætenduntur ex aſſertione recognoſcentis domina ſtabilium bonorum antea locatorum.*
3. *Inſtrumenta producta ſub diuerſa data duo, confeſſione aduerſarii accedente qua nominatur affictuarius ille recognoſcens, an probent poſſeſſionem tra[n]ſlatam in matronas recognitas.*
4. *Recognitio affictuarii prætenſi qua agnoſcit dominas ſorores, non eſt ſufficiens ad dominii tranſlationem.*

QVoniam in vltima propoſitione fuerat propoſitum,
1 † *recognitionem fuiſſe factam eo tempore, quo locatio
erat finita?* Nunc cum pars præſupponeret, & prætende-
ret, hoc præſuppoſitum verum non eſſe, ideo totam illam
deciſionem retractandam: Ego vt illis obſequerer rurſus
propoſui dubium, *an ſublocatio Marii tempore recognitio-
2 nis eſſet finita.* Etiā † poſito, quod non ante ex recognitio-
ne fuerit tranſlata poſſeſſio in ſorores, ad effectum, de
quo agitur. Circa primam partem dubii, cum pro parte
3 ſororum † quatuor deducerentur videlicet domino in-
ſtrumenta alterum 9. Nouembris 1542. alterum 18. No-
uembris, 1545. deinde confeſſio Vincentii aduerſarii fa-
cta poſt reſignationem in commiſſione impetrata, vbi
nominat Marium affictuarium, de qua *in actis fol. 338. in
regiſtro magno.* Tamen domini circa hoc nihil firmarunt,
quamuis mult[um] inclinarunt, non iudicari ex his finitam
eſſe locationem, ſuperuacaneam putarent, quoniam ſiue
finita fuerit locatio tunc temporis, ſiue non, nihil refer-
4 re ſtatuerunt, cum † recognitio illa non ſufficiat ad traſ-
ferendam poſſeſſionem ex rationibus aliàs traditis quæ
etiam procedunt licet locatio adhuc duraſſet, *vt patet ſu-
pra die ſecunda Decemb. 1558.* mandaruntque, vt poſt hac
agatur de bono iure in negotio principali, & omittatur
hæc cauſſa poſſeſſorū pro vtraque parte, quæ parit multas
difficultates.

Decisio DXXXVII.

Cremonen. Cantoriæ. 21. Maii. 1559.

Summaria.

1. *Cauſſa vbi exemplaris eſt, & agatur de indulto omnium Cardinalium, quid agendum ſit.*
2. *Regula reuocatoria indultorum Ordinariis, & Cardinalibus coe[te]rorum an perdat [illegible] quod præſeruat ius confirmandi Ordinariis conce[ſſ]um.*
 Eadem regula, quem ob finem potiſſimum fuerit edita. nu. ſeq.
4. *Ius confirmandi competens, vt Ordinario qualiter dicatur reuocatum.*
5. *Minus potentia trahuntur per ea quæ maioris ſunt potentiæ.*
6. *Regula reuocatoria indultorum non ſolum ſpectat ad inferiorem collationem, promotionem, præſentationem, electionem, ſeu quamuis aliam diſpoſitionem, ſed etiā Cardinalium tam Ordinariorum quam non Ordinariorum.*
7. *Duplex vel triplex pro Pontificis beneplacito Cardinalibus ratione iuris confirmandi in beneficiis indultum concedi ſolet.*
8. *Indultum concedens Cardinalibus ius libere diſponēdi de omnibus beneficiis, quæ ad eos iure ordinario ſpectant in ſua Diœceſi, non obſtante regula octo menſium, primarium ius illis dicitur conſeruare, ad regulam reuocatoriam, nihil autem illis de nouo dare.*
 Taleq; ius tanquam fauorabile, & ad præſeruationem iuris Ordinarii per regulam reſeruatoriam nullo modo Papa vult attingi, nu. ſeq.
10. *Exſpectatiua ſuccedunt loco regulæ octo menſium, nihilque iuris adimunt Cardinalibus Ordinariis, ſed eos illæſos dimittant.*
11. *Epiſcopi Ordinarii non impediuntur ab exſpectantibus vti iure ſuo, ergo nec Cardinalibus debet etiam eſſe prohibitum.*
12. *Cardinalibus vt Ordinariis quædam competunt iure proprio, quædam iure alieno, tanquam indulta, quæ liberalitate ſua illis concedit Papa, quis & per regulam reuocatoriam adimit indulta relictis iis quæ iure proprio habent.*
13. *Beneficia quæ & qualia complecti dicantur ſub regula reuocatoria.*
14. *Conferre velle beneficium quēdam Cardinalem vt Ordinarium loci aliud eſt ab eo, quod velle confirmare, vt hoc caſu.*
15. *Regula reuocatoria ſi tantum de iure conferendi, & præſentandi faciat mentionem, non includit ius confirmandi, quod longe diuerſum eſt a iuribus præſentādi, & conferendi.*
16. *Verba ſpectantia ad ius confirmandi in regula reuocatoria indultorum qualiter veniant accipienda, vel ſtricte, vel late idque ex vi verbi ſpectantia, & ex ſubiecta materia.*
17. *Modificatoria regula inſequens regulam reuocatoriam indultorum ius confirmādi retinet illæſum ex vi iuris communis, quod Papa nullatenus ſolet attingere.*
18. *Exſpectantes vigore ſuæ exſpectatiuæ non poſſunt capere, nec beneficia reſeruata, nec ea quæ iuris dicuntur eſſe patronatus, nec alia quæ ſimilis ſunt naturæ ex vi priuilegiorum, vel indultorum.*
19. *Prouiſio beneficiorum licet aliquando ſpectet ad inferiores ius tamen confirmandi ſpectat ad Ordinarium, vel Archidiaconum, Prępoſitum, aut ſimiles prælatos.*
20. *Vbi de præiudicio alicuius agitur derogando iuri cōmuni ſtricta eſt facienda tali caſu interpretatio.*

CVm alias cauſſa hæc fuiſſet propoſita, & coram bo.
me domino Iunio, & coram me, in eius locum ſur-
rogato, viſique fuiſſent domini aliquando inclinare in
fauorem exſpectatiuæ contra Card. nihil tamen vnquam
certi affirmauerint, tamen, quia aliqui diſſentiebant, tum
quia pro parte Card. prætendebatur ſt[yl]um eſſe in con-
trarium, & quia cauſſa † erat exemplaris, agebatur de in- 1
dulto omnium Cardinalium. Idcirco voluerunt, rem
maturius conſiderari, & excuti. Quapropter cum pars
contra Cardinal. ſatis vrgeret pro cauſſæ expeditione,
ego ex mandato Rotæ admonui partem vtramque, vt
diligenter informaret ſuper huiuſmodi, quod propoſui,
videlicet præſuppoſito, quod electio Cantoriæ, de qua a-
gitur, ſpectet ad capitulum, & cōfirmatio ad epiſcopum,
ſtante

2 ſtante † prima regula reuocatoria indultorum, & ſecun-
da altera moderatoria eadem die publicatis, quorum co-
pia datur, *an indultum, quod præſeruat ius confirmandi*
Card. tanquam Ordinario dicatur ita eſſe per dictas regu-
las reuocatum, vt exſpectatiua Ioan. Petri præualeat, & ſit
canonizanda. Pro parte Ioan. Petri tria præcipue adduce-
3 bantur. Primo, *quod † regula reuocatoria edita fuit fauore*
exſpectantium, vt fructum conſequi poſſent ex eorum exſpe-
ctatiuis, vt patet ex illius proœmio. Cum igitur Papa velit,
vt exſpectautes præualeant inferioribus collatoribus in
menſibus reſeruatis, vtique ſi diceremus ius confirman-
di, quod competit Card. non eſſe reuocatum, ſequeretur
collationem inferiorum etiam in menſibus reſeruatis nõ
4 eſſe præſeruatã. Nec videatur abſurdum, quod ius † con-
firmandi cnmpetens Card. vt ordinario, dicatur hoc mo-
do eſſe reuocatum, quoniam cum regula principaliter
reſpiciat commodum exſpectantium, debet fauore ipſo-
5 rum † vti potentiorum, trahere ad ſe etiam ius confir-
mandi competens aliter Ordinario, cum in his, quæ mi-
xta ſunt, quod potentius eſt, trahat ad ſe alterum, *capitu-*
lo cum in dubiis, de conſecrat. eccleſ. cum ſimil. Primum erat
fundatum illius ex verbis dictæ regulæ reuocatoriæ, quæ
in prima parte reuocat indulta Cardinalium, non ordi-
nariorum in alienis, deinde in §. *necnon eiſdem*, loquitur
tam de Card. ordinariis, quam non ordinariis, quæ verba
alias eſſent ſuperflua, niſi ex his intelligerentur reuocata
indulta conceſſa Card. etiam ordinariis, quoad ius con-
firmandi etiam in ſua Diœce. Tertia ratio ex verbis eiuſ-
6 dem § *necnon eiſdem*, vbi reuocat † indulta quoad be-
neficia ſpectantia ad inferiorem collationem, promotio-
nem, præſentationem, electionem, ſeu quamuis aliam diſ-
poſitionem, quæ verba cum ampla ſint, videntur com-
plecti etiam caſum, de quo agitur. Verum his non obſtã-
tibus, domini omnes contrariã partem probauerunt vi-
delicet non eſſe reuocatum ex dicta regula ius confirmã-
di competens Cardinali, vt Ordinario. Præſupponebatur
7 in primis, Cardinalibus † aliquando concedi duplex in-
dultum, aut etiam triplex, prout Papa permittit. Quoddã
eſt, quod illis conceditur tantum ius libere diſponẽdi de
omnibus beneficiis, quæ ad eos iure ordinario ſpectant
8 in ſua Diœceſ. non obſtante regula octo menſium. Et †
hoc indultum nihil dicitur illis de nouo dare, ſed tantum
præſeruat illis ius ſuum primæuum ad regulam reuoca-
toriam. Ideoque dicitur fauorabile. *Caſſad. 3. & 5. de pri-*
uileg. ſimo. 8. aliud eſt indultum, quod ius tribuit diſponẽ-
di de beneficiis in propria Diœceſi, quæ tamen ſpectant
non ad ordinarii collationem, ſed ad aliorum inferiorum
prouiſionem, & in quibus ordinarius nullum prorſus ius
habet. Dicebant igitur ex regula reuocatoria reuocari
tantum ſecundum & tertium indultum, non autem, pri-
9 mum, de quo ſupra, quoniam † cum illud ſit præſeruati-
uum iuris ordinarii, & fauorabile, Papa noluit vllo modo
10 attingere. Idque oſtendebant variis rationibus. Primo †
cum exſpectatiuæ ſuccedant loco regulæ octo menſium,
vt notum eſt de regula octo menſium, nihil iuris adimunt
Cardinalibus ordinariis, ſed eos illæſos dimittunt, *vt di-*
citur in principio dictæ regulæ: abſurdum certe eſſet, ſi ex
regula reuocatoria eſſet ſublatum Cardin. ordinariis ius
conferendi exſpectatiuas, plus præiudicari Cardin. quam
regula octo menſium, cum potius contrarium verum ſit,
vt multis exemplis patet. Secundo ſequeretur Cardin. or-
dinarios deterioris eſſe conditionis, quam alios ordina-
11 rios epiſcopos, cum † epiſcopi non impediantur ab ex-
ſpectantibus vti iure confirmandi. Ergo nec Cardinali-
bus etiam debet eſſe prohibitum. Tertio quod ex dicta
regula reuocatoria, & alia moderatoria apparet commo-
dum exſpectantium, noluiſſe ea tantum Cardinalibus
adimere, quibus fruebantur præter eorum ordinariam
12 fundationem, quoniam † cum illis quædam competunt
iure proprio, vt ordinariis, quædam iure alieno ob indul-
ta, quæ eis concedens ex liberalitate ſua, voluit nunc Pa-
pa illud eis adimere, quod tantum alienum habebãt, non
autem id reuocare, quod iuris proprii, & ordinarii illorũ
eſt. Quarto hoc probãt verba d. regulæ reuocatoriæ cauſ-
ſam conſiderando tripliciter. Primo † quia in prima par- 13
te loquitur tantum de beneficiis in alienis Diœ. ſpectan-
tibus ad collationem ordinariã, quod patet ex variis ver-
bis ibi de ipſorum ordinariorum conſenſu, & ex toto cõ-
textu illius partis, & in hoc non verſantur caſus noſtri: In
ſecunda autem parte in *ver. nec non eiſdem*, loquitur tan-
tum de beneficiis ſpectantibus ad collationem inferiorũ,
ſiue in propria, ſiue in aliena Diœceſ. Et hic non eſt caſus
noſter, cum Cardinalis, † non vult conferre hoc benefi- 14
cium; ſed tantum confirmare, quod quidem a regula non
admittitur. Quod probatur ſecundo loco, quia tum re-
gula reuocat tantum indultum, *quod ius conferendi, præ-*
ſentandi, &c. & nullum verbum facit † de iure confirmã- 15
di, proculdubio confirmatio non comprehenditur, quæ
diuerſa eſt. *c. ſi. de off. Vicar. in 6. cum gl.* quod & tertio ſua-
detur in illo verbo † ſpectantia, duntaxat ſtricte accipiẽ- 16
dum eſt, tam ex vi verbi, quã ex ſubiecta materia. Quinto
hoc confirmabant ex † regula modificatoria ſequente, 17
quæ non relinquat Card. indultum ſuum illæſum, quoad
vnam eccleſiam. Abſurdum nimis eſſet, ſi diceremus ius
confirmandi eſſe reuocatum. Quod competit illis non
tantum ex indulto, ſed de iure communi, quod quidem
Papa nullatenus attingit. Vltimo accedebat etiam atte-
ſtatio Reueren. Card. Putei, & domini Berengarii, qui in
concludendis his regulis ita ſe dicebant ſenſiſſe. . . . .
Multum etiam dominos mouere dicebatur, ſi qua etiam
in verbis regulæ fuiſſet dubitatio, ſed ſunt hæc verba. Et
ideo hanc partem ſatis ſuccederent eo firmius illorum
etiam auctoritate adiungebatur. Non ob. primum fun-
damentum pro contraria parte non ſatis eſt exſpectanti-
bus, quod acceptabant alia beneficia ad collationem in-
feriorum quorum confirmatio non ſpectat ad Ordina-
rium, ſed ad aliud ex priuilegio ſeu præſcriptione, *vt ſæpi-*
us videmus: vel dici poteſt, nullum hoc eſſe abſurdum,
quamuis exſpectantes † nõ poſſent capere reſeruata, nec 18
patronata, nec multa ſimilia, inter quæ non eſt mirum, ſi
& hæc ſunt numeranda. Vel etiam reſponderi poteſt, hoc
non eſſe abſurdum, quia & hoc etiam dicendum fuiſſet
in regula octo menſium, ex qua tamen præſeruatur ius
Cardinalium, *vt ſupra dictum fuit.* Ad ſecundum funda-
mentum ſatis reſponſum fuit ſupra. Ad tertium diceba-
tur, regulam debere intelligi de beneficiis libere, & ſim-
pliciter ſpectantibus ad prouiſionem inferiorum, vel † 19
de his, quorum prouiſio licet ſpectet libere ad inferiores,
ius tamen confirmandi pertinet ad ordinarium, ſeu ad
alium veluti Archipreſbyterum, Præpoſitum, & ſimiles.
Et præſertim, quia † vbi agitur de præiudicio alicuius de 20
rogãdo iuri communi, ſtricta ſit interpretatio. *c. a. quam-*
uis. de reſcr. in 6. c. ſuper eo, de offi. deleg. Hæc autem firma-
batur dominis loquentibus, quoad literas præfatas, ex
quibus non cenſetur reuocatum ius confirmãdi compe-
tens Cardinali Ordinario. Ceterum autem, an alia ratio-
ne hoc ius confirmandi impediatur caſu noſtro, vel quia
electio inferiorum fortaſſe impediatur ab exſpectãtibus,
vel quia Capitulum neminem elegerit, nec alia erit quæ-
ſtio, mandarũt mihi, vt rationes ſupra traditas oſtẽderem
aduerſariis Card. vt videant ſi poſſint, ſe ab his defendere,
& cauſſa legitime decidatur.

Decisio DXXXVIII.

Salamantin. beneficii de los Santos. 29.
Maii. 1559.

Svmmaria.

1 *Prælatus ante præſtitum conſenſum in fauorem tertii an dicatur beneficium ſeu commendam acceptaſſe.*
2 *Cardinalis acceptans beneficium ita vt gratia familiaris non poſſit canonizari cui ex fauore fuit poſtea benefi-*

cium collatum, non nocet per geſta a ſo, ante præſtitum conſenſum dicto familiari.

3 *Curiæ ſtylo obſeruatur literas ſub die obitus qui beneficium iam impetratum obtinuerat expediri.*

4 *Notario fidem facienti de data, ſeu expeditione literarum, vt publicæ perſona, & authentica credendum eſt.*

IN vltima propoſitione huius cauſſæ fuit relictum illud
1 dubium diſcutiendum, *an Cardinalis † ante præſtitum
conſenſum in fauorem Alphonſi acceptauerit beneficium, de
quo agitur.* Quod quidem dubium nunc propoſui qui-
buſdam aliis adiectus, de quibus in puncto. Domini autẽ
rem diuiſerunt in duas partes: Quædam enim apparent
facta a Cardin. poſt conſenſum præſtitum, quædam vero
2 ante. Si igitur quærimus, *an conſtet † Cardinalem accepiſ-
ſe beneficium, ita vt gratia Alphonſi non poſſit canonizari,
iuxta dec. alias firmatam.* Et tunc dicebat, omnia geſta a
Cardinali poſt conſenſum præſtitum nihil nocere Al-
phonſo, quia ſibi iam erat ius quæſitum. Quod ſi quære-
mus, an ex aliis geſtis a Card. ante conſenſum præſtitũ
conſtet Card. acceptaſſe beneficium, & tunc omnes indi-
ſtinctè negabant, & quod tunc actus quidam æquiuoci,
ex quibus neceſſario ius inficitur, *vt per Card. conſ. 2. de
præb. Staphil. literis grati. fol. 95.* Non igitur obſtat, quod
Card. impediuerit derogationem de viginti, quia ſi Card.
volebat gratificari Alphonſo, prout oſtendit, oportebat
eum ita agere. Vnde non infertur, cum idcirco ſibi volu-
iſſe beneficium acquirere. Non obſtat etiam, quod Bulla
3 Card ſit ſub data Auguſti. 1546. quoniam † tamen in Cu-
ria ſemper expediantur literæ ſub die obitus, non proba-
tur hinc Cardin. acceptaſſe beneficium eo tempore, cum
regiſtratum huiuſmodi nocere nõ ſoleat. *Alex. conſi. 124.
4 in 4. ante finem.* præſertim cum † Notarius fidem faciat
Cardin. non expediuiſſe literas, niſi de anno 1548. Non
obſtat, quod non apparet Alphonſum cognitum fuiſſe
Card. niſi octo menſes poſt obitũ Cepadæ, quoniã cõſtat
de contrario. Imo cum Cardinalis præſtiterit conſenſum
in eius fauorem, præſumitur illi pridem notum fuiſſe, &
cum eo egiſſe ſuper hoc beneficio, quamuis hoc in actis
non conſtet. In ſumma omnes ſentiebant in fauorem Al-
phonſi, ſi tamen id certum eſt literas Card. nõn fuiſſe ex-
peditas, niſi poſt præſtitum conſenſum, videndum erit,
quomodo ſe habeant.

DECISIO DXXXIX.

Florentin. beneficiorum. 29. Maii. 1559.

SVMMARIA.

1 *Locatio ſeu cõceſſio terrarum a Commẽdatario in emphyteuſim data pro certa quantitate, vel numero ſtariorũ grani an tranſeat ad ſucceſſores.*

2 *Vi fluminis ſi aliqua pars terrarum in emphyteuſim, vel locationem datarũ, & ea quidem præſtantior demerſa fuerit, an emphyteuta diminuatur quantitas ſoluendorum ſtariorum frumenti, maxime ſi ſucceſſit in locum eius cui primo facta eſt emphyteuſis, vel locatio, & vtrum defalcatio pro rata culturarũ duodecim deperditarum fieri de iure debeat.*

3 *Contractus locationis vbi vi fluminis duodecim culturæ deperdantur, nõ admittit defalcationem in grano promiſſo per conductorem pro rata deperditarum culturarum.*

Et quid ſi hoc caſu fuerit contractus emphyteuticus, num. ſeq.

5 *Teſtes ſi deponant fructus perceptos a conductore, vel emphyteuta, non æquiualere penſioni impoſita propter melioramentã facta a conductore, remiſſio debet fieri pro rata partis terrarum vi fluminis irruentis ablatarum.*

6 *Melioramentorum ratione quæ a conductore percipiuntur, non cenſentur inter fructus rei locatæ.*

7 *Contractus emphyteuticus a contractu locationis quatatione diſcerni poſſit.*

8 *Locatio quamuis facta ad longum tempus, vbi tamẽ fuerit facta pro penſione annua æquiualente fructibus, remiſſionem pro rata patitur caſu fortuito ſuperueniente.*

QVærebam, *an præſuppoſito, quod bo. me. terræ per Al-
phonſum Tornalonus olim Commendatarium Sancti
Iacobi in campo Carbolini Florent. ſeu alios commen-
datarios eſſent ſolitæ locari annis ſingulis pro quantitate ſta-
riorum 240. grani, atque quod poſtmodum ad longum tempus
fuerunt locata, ſeu ei in emphyteuſim conceſſa per Do. Aloy-
ſium Commendatarium præfatum pro ſtariis grani 280.
quondam Bernardo del Vigna, † quæ locatio, ſeu conceſſio* 1
tranſit ad ſucceſſores, atque quod inſertio † Bernardo vi flumi- 2
*nis Pyſæ fuerint ablata 12. cultura ex melioribus, an Dom.
Iacob. del Vigna heres, & ſucceſſor Dom. Bernardini poſſit
petere defalcationem quantitatis ſtariorum 280. pro rata
terrarum deperditarum?* Domini diſtinguebant duos ca-
ſus. Primus eſt, ſi † contractus eſt locationis, tunc dice- 3
bant remiſſionem pro rata eſſe faciendam. *L. ex conducto.
ff. locati. Barto. l. ſi vero § item cum quidam, & l. ſi merces. §.
vis maior, num. 6. ff. eod. Bald. l. licet, num. 4. Theod. Bart. &
Iaſ. l. 1. num. 2. Cod. de iure emphyteu. Bart. conſi. 14. num. 17.
in 2. Alexand. conſil. 12. in 1.* Secundus eſt caſus, ſi contra- 4
ctus eſt emphyteuticus, & tunc qui ex præſuppoſitis in
puncto non poterat ſibi certo conſtituere, an contractus
vere eſſet emphyteuticus. Et ita certam ſuper hac re con-
cluſionem non potuerant adferre. Nihil etiam, quoad
hoc omnino firmare volebant, quoniam tamen ego illis
† referebam ex teſtibus probari fructus, quæ hodie per- 5
cipiuntur ex his terris non æquiualere penſioni, quæ ſol-
uenda eſt propter melioramenta facta a conductore, ſine
quibus melioramentis fructus reliqui, qui percipiuntur
eſſent valde tenues. Domini omnes conſentire videban-
tur, etiam hoc caſu remiſſionem pro rata eſſe faciendam,
cum † ea, quæ percipiuntur ex melioramentis factis a cõ- 6
ductore, non ſunt cenſenda inter fructus rei locatæ, præ-
ſertim cum initio locatio hæc fuerit bona pro penſione
reſpondente fructibus, *vt per Put. conſi. 161. nu. 22. & ſeq.
lib. 1. & conſ. 61. nu. 20.* Nam † & hoc caſu contractus cen- 7
ſetur potius locationis, quam emphyteuticus, & † locatio 8
iſta, quamuis ſit ad longum tempus, tamen, ſi facta eſt pro
penſione æquata fructibus patitur remiſſionem rata de-
ducta. *Iaſ. l. prima. Cod. de iure emphy. numer. 36. Rom. conſ.
509. dec. 302. nu. 21. Rui. d. conſ. 161. Alex. d. conſ. 112.* In hac
tamen nihil vere firmatum fuit, & mandarunt mihi, vt
diligenter videam teſtes, quomodo loquantur circa hanc
perceptionem fructuum.

DECISIO DXL.

Nolan. Regalis Vallis. 2. Iunii. 1559.

SVMMARIA.

1 *Inualiditas regreſſus, an probetur ex verbis poſitis in regreſſu, quod non conſulnerit Conſiſtorialiter diſponi, & num. 3.*

2 *Validitatis, aut inualiditatis regreſſus probatio vtri partium poſſit dici incumbere.*

4 *Taxatio monaſterii ad certam quantitatem factã in Camera Apoſtolica, an arguat prouiſionem de eo cõſiſtorialiter eſſe faciendam ex Concilio Lateranenſi.*

5 *Conſiſtorialiter eſſe conferendum, vel non monaſterium, quæ nam partium probare teneatur.*

6 *Monaſterium eſſe conſiſtoriale aliud, an ſit ab eo ſolere de eo conſiſtorialiter prouideri, maxime vno iſtorum ab alio pendente.*

7 *Vnica prouiſio conſiſtorialiter facta de monaſterio, quæ per Bullam apparet, vtrum conſiſtorialiter talem debere ſemper fieri prouiſionem oſtendat.*

8 *Notorii ſtyli vigore ſi quis pro ſe habeat regulam ad probandum inualiditatem regreſſus, obtinere debet, niſi in contrarium allata exceptione a parte aduerſa probetur.*

PRopoſui dubium huiuſmodi ſtantibus verbis ſubrogationis, & breuis, cuius copia datur, *an ſufficienter di-*
1 *catur conſtare de † inualiditate regreſſus, propter illa verba appoſita in regreſſu, quod non conſuluerit conſiſtorialiter diſponi, ad effectum, de quo agitur.* Cum in hoc dubio a
2 me non quæritur, cui † incumberet onus probandi validitatem, vel inualiditatem regreſſus, ſed ... it ..., quod modo ... proponi videtur, hoc onus ad Cardinalem ſpectaret, eo quod & domini in vltima propoſitione huius cauſſæ ... tanquam firmam ... ſuppon... ... ent. Nunc tamē prod... ... huius dubii ... dicos int... quoad hoc nō m... dio ... iter diſſentire, ſed quando ... marunt præſens d... ... decidi poſſe, quamuis itat ... ud in controuerſi... ... quereretur. Ideo omnes hanc ſententiam fir-
3 marunt, ... conſtare de inualiditate regreſſus ex verbis ... nisi Proſper contrarium doceat:
4 Mou... ... eos præcipue, quod † cum monaſterium hoc ... ... ſummam ... in libris Cameræ dicitur eſſe conſiſtorialiter prouidendum, *vt dicitur in Concilio ... in 9. ſeſſione.* Et notum eſt adeo omnibus in
5 Curia, vt ... non indigeat probatione. Cum † igitur ... dicat hoc mon... ... fuiſſe conſiſtorialiter ... ... dum, & Proſper tenetur probare exceptionem, ... non conſueuit, *vt per Aymon. conſil. 134. ... nu. 4.* Nec iuuat Proſperum, quod
6 ... eſſe conſiſtoriale aliud vero ſo... ... aliter prouideri, cum alterum ab al-
7 te... ... accedit, quod in Bulla Iuan. Franc. ... tunc de mona... rio conſiſtorialiter prouiſum. ... mo cum Proſper ipſe in grati... ſua haberet, ... conſueui... e de hoc monaſterio, niſi conſiſtorialiter ... ... beneficium eſſe conſiſtoriale, quaſi ... conſuetudinem diſponendi conſiſtorialiter neget. I... his omnibus, attento præſertim notorio ſtylo, ... ſunt, Cardinalem habere regulam pro ſe, vt † ... ... dicatur inualidus, niſi Proſper exceptionem in ... doceat. An autem Proſper illa probauerit ex ... prouiſionibus vltimo productis aut aliunde, id ... erit agendum.

DECISIO DXL.

Carthaginen. de Almoraldis. 2. Iunii. 1559.

SVMMARIA.

1 *Impetrans beneficium cum expreſſione valoris multo minoris ... in re ... eſt, appoſita tamen clauſula in ſupplicatione augendo, vel minuendo vſque ad verum valorem, vel ſi poſtmodum ab alio impetrante impediatur, vtrum nō expreſſus verus valor ſibi obſiſtat.*

2 *Gratiam ſuam dicens anteriorem gratia ſui aduerſarii ob ius ibi ... qua ... interim in pendenti fuerit ius eſſe ... aduerſ... ... obſiſt pa... aduerſ...*

3 *Male expreſſo valore beneficii in prima ſupplicatione ſi in ſecunda bene tamen fuerit expr... non poterit aduer... ... beneficium impetrare, vtpote quod non poſſit d... vacare, niſi a die quo litera dicuntur male expeditæ.*

4 *G... ... parte exiſtente nulla, ſubintrat illa, quæ parte ... ſadæ ... ipote, quod nullitatis notari non poſſit.*

5 *Vero valore non expreſſo beneficii in prima gratia ab vna partium, an ob id ad tale beneficium inhabil... dici debeat, ita vt nouā prouiſio ... non po... t.*

6 *Dolo ... mendacium exprimens ... aloris beneficii ad eiuſdem prouiſionem inh... ... itur, etiam nouiter non ... ſione obtenta, ... ſi non fuerit facta talis expreſ... ... do.*

7 *Fra... ... darcitur ... ſi impune ... in porrig... ſupplicationibus verus beneficii valor.*

8 *Secunda litera ſi dependens a primis in ... bus falſus valor expreſſus eſt, gratia per ſecundas impetrata etiam nulla eſt, niſi errore primarum literarum in ea expreſſo.*

9 *Noua prouiſio ſi impetretur, quæ nihil habet commune cū prima gratia, non inficiatur ex errore primæ ob non participatum errorem.*

10 *Inficitur tantum ... atia per regulam de valore non antē perſona, quæ ... inhabilis redditur nequaquā, prout facit regula de annali.*

11 *Noua prouiſio ſeparata penitus a prima, & noua gratia nomine ... donatur.*

12 *Mendacium debet carere omni gratiæ commodo quo ad impetrata, non quo ... d impetranda.*

13 *Noua prouiſio beneficii etiam nouam expeditionem literarum requirit.*

14 *Supplicatio in qua apparet quadam abraſio literarum non caret ſu... ... ictione fraudis ac doli.*

M... ... impetrauit † beneficium exprimendo in 1
ſupplicatione 80. ... clauſula augendo, vel minuendo vſque ad verum valorem. Et quantum opus fuerit, poſt a Franciſcus de Spices impetrauit, & ipſe beneficium cum ampla prouiſione, cumque obiiceret Melchiori de valore non expreſſo in ſuppli atione, Melchior expedi... ras, exprimendo valorem ad 180. ob clauſulam p... ... ta ſupplicatione augendi, vel minuendi, ſtatuit ... expeditis literis nouam prouiſionem impetrauit vſque ad ... & ſuper eas ſecundas literas expediuit: Nunc Franciſc... ... tramque gratiam impugnabat. Et primo ... dem, quoniam de mala expreſſione conſtabat. S... ndam † autem, quoniam dicebat, gratiam ſuam eſſe 2
ill... anteriorem, ſibique antea ius quæſitum, Melchior reſpondebat, gratiam Franciſci prorſus nullam eſſe, quoniam illa fuerat impetrata, interim dum ius ſibi pendebat expediendi certas literas, propter clauſulam augendi, vel minuendi. Quāuis deinde in primis literis male expreſſerit, tamen impediebatur interim ... ius ... beneficium 3
impetrare, cum illud non vacauerit, niſi a die quo fuerūt male expedit... *... Peregr. in cauſſa Albaren. die decima Aprilis ...* Et idem firmatum fuit ... coram Chiſſancan ... cauſſa Sabinat ... die ... Martii. 1558. Cum † igitur gratia 4
il... ius fuerit nulla, dicebat ſubintrare ſuam nouam prouiſionem, ſuper qua literæ ſunt certæ expeditæ. Verum ad hoc replicabat Franc. Melchiorem eſſe ... tum eſſe † inha- 5
bilem, ob non expreſſionem veri valoris in prima gratia, hincque nec nouam prouiſionem ſibi prodeſſe. Quapropter dubitauit ego hoc modo, an Melchior ſit inhabilis ob non expreſſionem veri valoris, in prima gratia taliter, vt noua prouiſio ſuperueniens non capiat vacationē ob non expreſſionem veri valoris in d. prima gratia ſtante maxime dictis teſtium de valore deponentium, quorū copia datur. Pro parte Franc. adducebatur in primis quædam deciſio in cauſſa Olyſipponen. de Zaunes Do. Peregrini, quæ dicebatur ſcripta nomine illius quamuis ego illam intra alias eius deciſiones in ſuis libris non repererim, dicebatur † propterea, quod qui doloſe mendacium 6
exprimit inhabilis efficitur ad rem illam conſequendam, ſuper qua mentitus eſt *Bar. l. 2. n. 7. de rei vind. Pariſ. conſ. 67. n. 3. nu. 125. Rebuſſ. de pacif. poſſeſſ. nu. 203.* Et quia alias ... daretur occaſi... ... andi ... expeditores, ſcilicet poſt fal- 7
ſam expreſſionem valoris obtinere deinde nouam prouiſionem, quæ paſſim conceditur, & ita conſtare omnia ac valorem obtinere. Domini autem contrarium cōcluſerunt, diſtinguendo tamen duos caſus. Primus eſt, quando quis in prima gratia falſum expreſſit, & deinde vigore clauſularum, qua in ea ſint ſecundas literas, expediuit nulla facta mentione de primo errore. Et ... tunc, quia ſe- 8
cundæ literæ pendent a primis, & hæc ſecunda gratia ſuinta eſſe ... primæ, vitioſa ... at. Ideo nec hæc ſecunda valet, niſi in ea nar... ur vitium primæ. Et ita procedit deciſ. Peregr. ſupra allegata, quæ loquitur in gratia

cum hypotheca bonorum ſuorum, vtrum coactus ſoluere poſtea petere poßit exſecutionem in bonis dicti Illuſtris.

3 *Inſtrumentum continens tantum confeſſionem dotis receptæ, non officit tertio, qui prætendit in bonis ratione crediti ſoluti cauſſa fideiuſſionis, ſed requiritur probatio actualis numerationis, ad hoc vt dos in bonis mariti deducatur ante creditorum ſolutionem.*

4 *Libri mercatorum in præiudicium tertii probant nequaquam etiam in fauorem dotis, quæ prætenditur ex iis probari numeratam, cum talis probatio non ſit ſufficiens.*

5 *Mercatores noſtri temporis cum non ſint iurati, nec a publico deputati, vt olim, non eo priuilegio fruuntur, quo veteres, vt ſuis libris contra tertium fides adhibeatur.*

1 DVbium erat huiuſmodi, *an ex partibus extractis † de libro mercatorum, quorum copia datur iuncto inſtrumento de anno 1543. probetur aliqua dos Celiæ, ita vt vigore hypothecæ illius poßit impedire exſecutionem crediti deuentura in bonis Comitis Caroli ſibi obligatis, prout inſtru-*
2 *mento releuationis indemnitatis, cum † Abbas Buſalinus fideiuſſiſſet pro Comite Carolo accepta ab eo obligatione in forma Cameræ de conſeruando illo indemne, & poſtea coactus fuiſſet ſoluere ex cauſſa fideiuſſionis, atque inde peteret exſecutionem in bonis illius.* Obiiciebat Dom. Celia vxor, Dom. Comitis bona illa ſibi ratione dotis ſuæ eſſe hypothecata. Hãc hypothecam ratione dotis traditæ prætendebat probare ex quibuſdam libris mercatorum, & quodam inſtrumento, de quo in dubio Rota concluſit,
3 nemine diſcrepante, nihil inde probari, quoniam † inſtrumentum illud continet tantum confeſſionem dotis receptæ, quæ non ſufficit in præiudicium tertij, niſi præcedat inſtrumentum prouiſionis dotis, *iuxta deciſ. Afflict. 402. & dictum fuit coram me in cauſſa Roman. duorum millium hoc, conſi. 42. num. 16 in 4. Alex. conſi.*
4 *148. in 5.* Minus † probant libri illi mercatorum, cum contra tertium fidem non faciunt, *vt ſæpius in Rota concluſum fuit, præſertim in cauſſa Caputaq. penſionis corã do-*
5 *mino Quiroga.* Eoque magis † in mercatoribus noſtri temporis, qui non ſunt iurati, prout olim, nec a publico deputati: *iuxta l. admonendi, de iureiur. 154. Soc. conſ. 208. in 2. Alex. conſi. 68. num. 3. cum ſim.* Videat igitur aliunde Celia, ſi poteſt probare hypothecam ſuam, alioquin ex his in totum ſcripturis debet ſuccumbere.

DECISIO DXLV.

Peruſina ſanctæ Crucis. 9. Iunij. 1559.

SVMMARIA.

1 *Reſignatarius defuncti capiens poſſeſſionem contra intruſum lite pendente, vtrum ſibi præiudicium pariat.*

2 *Citatio contra intereſſe ſe habere in cauſſa prætendentes non eſt arctatoria, ſed monitoria, ita vt liceat tali modo citato in iudicium venire ſi velit, nec illi non comparenti præiudicium infertur.*

3 *Sententia inter alios lata aliis nõ præiudicat, ſpeciale tamen eſt, vt noceat intruſo etiam lite pendente.*

4 *Reſignatarius intruſus dici non poteſt, nec is, qui gratioſam habet ſubrogationem, & ideo talibus res inter alios acta obeſſe nequit.*

PRoſequendo dubium alias propoſitum ſupra die 20. Februarij quærebam, *an proceſſus & acta habita tam contra Robertum, quam contra intereſſe putantes poſt*
1 *obitum illius lite pendente in poſſeſſione defuncti, † noceat Vicario Fuſcherio reſignatario Dom. Roberti ante motam litem, qui Fuſcherium poſt dimiſſionem poſſeſſionis Guidonis lite pendente intruſi poſſeſſionem intrauit.* Rota con-
2 cluſit acta huiuſmodi non nocere Fuſcherio. Nam † citatio cõtra intereſſe putantes nõ eſt arctatoria, ſed monitoria ita vt liceat vnicuique venire in iudicium ſi velit, quod ſi non velit, non tamen illi præiudicium inferatur. *Rot. 18. num. 3. de dolo & contuma. in nou.* Cum igitur Fuſcherius non venerit in iudicium, non nocet ei proceſſus contra intereſſe putantes. † Præterea ſenten- 3
tia inter alios lata aliis non præiudicat, *toto tit. C. res inter alios acta.* & eſt ſpeciale, vt noceat intruſo lite penden. *Rota de præben. in nou. 14. & 15. Ægid. 509. Creſcen. 142.* Sed Fuſcherius nõ poteſt dici intruſus lite penden. † ta- 4
men quia eſt reſignatarius, tũ quia habet gratioſam ſubrogationem prout alias ſupra concluſum fuit in hac eadem cauſſa. Dixerunt tamen ſuper duobus Marium audiri poſſe. Primo, ſi velit probare Fuſcherium fuiſſe poſt mortem Roberti, & Marium agere contra intereſſe putantes. Secundo, ſi velit docere literas tunc temporis non fuiſſe expeditas, quamuis quod hoc multi oſtendebant, cum hodie reperiantur expeditæ literæ ſub eadem data, ita vt vix videatur amplius cadere poſſe in dubitationem.

DECISIO DXLVI.

Caurien. Archidiaconatus. 9. Iunij. 1559.

SVMMARIA.

1 *Sequeſtro appoſito poſt latam ſententiam accedente cõſenſu iudicis de inhibitione facienda in partibus, an poßit peti declarari inhibitionem illam ſine præiudicio ſequeſtri alias appoſiti.*

2 *Vis inhibitionum cum in partibus plerunque ignorari ſoleat ita, vt plerumq; earũ prætextu ad ea progreſſus fiat quæ minime licent, nouo inſtrumento declaratorio oſtenditur ex placito Dominorum Auditorum.*

LAta ſententia, & appoſito † ſequeſtro in fauorem 1
Hieron. cum aduerſarius coram me appellaſſet, & ego inhibitioni in partibus conſenſiſſem, Hieronymus petebat, vt ego declararem inhibitionem hanc ſine præiudicio ſequeſtri alias appoſiti. Cumque notarius reſponderet hoc ſatis intelligi, & eſſe præter ſtylum, conſului dominos, quid mihi eſſet agendum, qui reſponderunt certe me per inſtrumentum † nouum hoc declara- 2
re poſſe, cum in partibus plerunque ignorari ſoleat vis inhibitionum, & plerunque ad ea illas extendant, quæ non licet, idcirco ad tollendas occaſiones controuerſiarum, placuit vt hoc concederem, cum illa nemini præiudicium faciat.

DECISIO DXLVII.

Piſanen. de Caſſaregio. 9. Iunij. 1559.

SVMMARIA.

1 *Patroni conſtituto procuratore ad præſentandum cum iuramento ratos ſe habituros, quæ per eum geſta fuerint neque reuocaturos mandatum, an poßint his non obſtantib. præſentato iam aliquo a procuratore alium præſentare.*

2 *Abſolutio a iuramento vtrum patronis a Vicario concedi poßit, parte aduerſa non citata. & nu. 7.*

3 *Regula trita eſt, patronos laicos non obſtante iuramento poſſe variare cumulatiue.*

4 *Patroni non reuocando mandatum factum procuratori per ſecundam præſentationem non ſunt periuri, cum non reuocent, vt nec mandatũ, ſic nec præſentationem, ſed adaugent per ſecundam, quod non eſt contra formam iuramenti a ſe præſtiti.*

5 *Diuerſa ſunt inter ſe promittere non reuocare mandatum, & deinde reuocare.*

6 *Patroni ſecundo in actu præſentandi iurantes ſe non variaſſe non ſunt periuri, cum præteritum reſpiciat, non quod fit in præſenti.*

8 *Nullo exſiſtente periurio, conſequenter, & nulla neceſſario requiritur abſolutio.*

SEquendo mandatum dominorum in hac cauſſa ſu- 1
pra decima Aprilis propoſui dubium huiuſmodi, *præſuppoſito, quod patroni conſtituerant procuratorem ad præſentandum, & iurauerint habere ratum, & gratum quic-*

quod per eum factum fuerit, & dictum mandatum non re-
uocare; & q. deinde confirm. uerunt præſentatione factam
cum iuramento, & alijs clauſulis quarum copia datur, an
inſtante præſente confirmatione ac iuramentis præmiſſis pa-
troni exinde potuerunt cumulatiue præſentare Bartholi-
nũ, ita vt ſententia prolata ſit etiam confirmanda. Attenta
2 maxime abſolutione † a iuramento conceſſa per Vica-
rium dictis patronis, non tamen citata parte, vt quod di-
ctam abſolutionem iterum elegerit Dominus Bochi-
nus. Domini concluſerunt in fauorem Bochini vltimo
3 præſentati a patronis ſequentes † regulam tritam, quod
patronis laicis licet cumulatiue variare. *cap. paſtoralis c.*
quod autem. c. cum autem, vbi Abb. de iure patron. Roch.
in tracta. in verb. honorificum. 10. quaſt. non obſtat iura-
mentum, de quo in primo, & ſecundo actu, de quo ſu-
pra in puncto conſuluit. *Paul. de Caſtr. conſil. 361. in pri-*
mo, & 336. eodem, Lapus alleg. 78. Roch. dict. tracta. verb.
honorificum. q. 12. Lambert. de iur. patron. 26 Aret. 79. 2.
par. lib. . . num. 4. fol. 329. Nam reſponſum fuit multipli-
4 citer. Primo, quod in caſu noſtro † nullũ eſt periurium
cum patroni non reuocent mandatum, nec præſenta-
tionem a ſe factam, ſed aliam nouam adiungant, quod
non eſt contra formam iuramenti a ſe præſtiti, ſiquidem
ſi Vicarius inſtituiſſet Bochinum, patroni id habuiſſent
5 ratum, & gratum prout promiſerunt. Eſt enim † longe
diuerſum promittere non reuocare mandatum, & dein-
de reuocare, *prout in conſ. Caſtr. 362.* Aliud eſt in caſu
noſtro, vbi non reuocatur mandatum, nec præſentatio,
ſed noua veluti quædã via proponitur. Nec obſtat, quod
6 in ſecundo † actu patroni iurauerint, ſe nõ variaſſe, nam
id reſpicit præteritũ, nec ideo dici poſſunt periuri, quo-
ad nouam prouiſionem cumulatiue. Secũdo dicebatur,
quod & ſi iuraſſent non variare, adhuc tamen eis liceret,
quamuis ita agendo eſſent periuri in terminis. *Alexan.*
conſ. 16. vol. 3. Fel. c. cum acceſſiſſent. col. 4. de conſtitu. & ra-
eſt. Roch. in verb. honorificum. quaſt. 12. Tertio, reſpon-
debatur hic ceſſare rationes eas, quæ adductæ ſunt Pauli
de Caſtr. *d. conſi. 362. & aliorum ſupra*, quod videlicet
ratione periurij eos ſuperior non admitteret, nec hunc
cumulatiue præſentatum inſtituerat. Nam in caſu no-
ſtro ſecus eſt, cum ſuperior non tantum non curauerit
id periurium, ſed potius eos abſoluerit, quia tamen circa
7 hoc caput † an ſi patroni potuerint ita abſolui a iuramé-
to, non citata parta, erat aliqua inter dominos contro-
8 uerſia, idcirco omnes acquieuerunt † primo fundamen-
to, vt ſcilicet, nullum hic fuerit periurium, & cõſequen-
ter nulla fuerit neceſſaria abſolutio.

DECISIO DXLVIII.

Romana pecuniaria de Brunis. 9. Iunij, 1559.

SVMMARIA.

1 *Anterioris crediti repetitio, an competat de iure con-*
tra heredes, quorum in fauorem latæ fuere ſententiæ,
quæ præſupponuntur nullæ, mulieri iſtius pecunias pro
diſſoluendis creditis numeratis.

2 *Repetitio pecuniarum vtrum de iure concedatur vbi*
bona fide conſumptæ ſunt, maxime vbi agitur ne com-
mercium inter heredes dirimatur.

3 *Apocha ſeu ſchedula ſine die, menſe, & anno, vtrum*
creditum aſſertum probare poſſit.

4 *Creditum perſonale, quod nullam habet annexam hypo-*
thecam iam ſolutum, vtrum repeti poſſit tanquam in-
debitum.

CAuſſa erat iampridem per longa tempora in Rota a-
gitata, nullæ erant ſententiæ latæ in fauorem Mi-
chaelis, & heredum: nunc Eliſabetha quædam pauper
1 mulier, quæ prætẽdebat ſibi competere † repetitionem
quandam pecuniarum ſolutarũ alijs creditoribus, quo-
rum anterior ipſa erat, rogauit me, vt ſi fieri poſſet, eos
ad reſtituendum pecunias condemnarem. Itaque pro-
poſiti dubium de credito Dom. Eliſabethæ de Brunis
priori, & potiori, & ſtante obligatione Locatelli debito-
ris in forma Cameræ, necnon præſuppoſita apocha, quæ
caret die, menſe, & anno. An d. Eliſabeth tãquam prior
& potior poſſit repetere pecunias ſolutas dict. Domino
Michaeli. In hoc dubio, quamuis exſtent variæ auctori-
tates non dari † repetitionem, vbi pecuniæ bona fide 2
conſumptæ ſunt, nec commercium inter heredes diri-
matur. *Afflict. 190. Gram quaſt. 1. cap 78. conſil. 60. in 4.*
tamen informationes, quia non principaliter hoc caput
reſpiciebant, ſed tantum dicebatur per Eliſabetham has
pecunias dolo malo in fraudem illius fuiſſe ſolutas, cum
huius ſolutionis † non exſtet niſi apocha quædam ſine 3
die, menſe, & anno. Idcirco dixerũt domini hoc viden-
dum eſſe, an reuera illæ pecuniæ fuerint ſolutæ ab he-
rede, vigore eius crediti. Hoc autem Michaelis heredes
tripliciter probant, primo, quia apocha fuit producta.
to. Maij 1544. producti fuerunt articuli, & probatum
fuit traditum Michaeli verum ac legitimum, ac vera ſo-
lutio illi facta, prout in apocha. Secundo, dicebant hanc
eandem obiectionem olim factam fuiſſe in Rota ab a-
lijs creditoribus contra Michaelem, & tamen illum tres
ſentẽtias cõtra illos obtinuiſſe. Et ita vt hæc omnia quę
nunc deducuntur iampridem in Rota fuerunt diſcuſſa,
& in fauorem Michaelis iudicata. Vltimo dicebant et-
iam heredes † hoc traditum Eliſabethæ eſſe perſonale, 4
& nullam habere hypothecam, imo pecunias ſolutas
Michaeli: Domini mandarunt mihi, vt viderem in actis,
an probetur vera ſolutio pecuniarum facta Michae-
li. Nam ſi teſtes hoc probant, ſufficiet hoc ne conde-
mnetur Michael, qui bona fide pecunias ſibi debitas
exegit.

DECISIO DXLIX.

Poſnanien. parochialis inſulæ. 9. Iunij. 1559.

SVMMARIA.

1 *Ceſſione ſtante ſeu ſubrogatione non obſtare poſſunt re-*
gulæ de annali, & triennali.

Subrogatio in ius adimit vim regulis ſupradictis, æque
vt ceſſio, & ſubrogatio ſimplex. nu. ſeq.

3 *Subrogatio ſi non conſtet, niſi in quadam narratiua in a-*
ctis deducta, vtrum valida dici poſſit.

4 *Subrogatio quæ per Papam fieri ſolet plerumque fit ſub*
conditione, quatenus beneficium non eſt litigioſum.

QVęrebam a dom. Craſſino † *an obſtaret regula de an-* 1
nali, aut triennali ſtante ceſſione Do. Io. in cuius fauo-
rem ac ſubrogatione in locum ipſius prout in actis, quoniam
partes in facto valde diſſentiebant. Et tota difficultas ad id
redigebatur, an Eraſmus fuerit † ſubrogatus in ius Io. Nã 2
ſi fuit ſubrogatus vtique ceſſat regula de annali & trien-
nali, quod ſi non fuit, tunc ſecus: quapropter dictũ fuit,
vt videatur, an conſtet de ſubrogatione. Nam cõtra eam
Martinus tria opponit. Primo, quia † de ea non conſtat, 3
niſi in quadam narratiua in copia in actis producta. Se-
cundo, quia exſtat tantum ſupplicatio Ioannis abſq; li-
teris, & in commiſſione erat clauſula literis non expedi-
tis nulla intelligatur lis. Tertio, quia † Papa ſubrogat E- 4
raſmum ſub conditione quatenus beneficium non eſſet
litigioſum. De his igitur erit videndum.

DECISIO DLX.

Calagurit. Canonicatus & beneficiorum, 9. Iu-
nij. 1559.

SVMMARIA.

1 *Compulſoriales vtrum dari poſſint ad recognitionẽ ſcri-*
pturarum productarum in actis coram alio iudice
quam Auditore Rotali.

2 *Auditor de ſcripturis, & inſtrumentis eorumq; ſubroga-*
tione proponere non poteſt, iis non exſtantibus.

3 *Scriptura quæ multiplici ratione habita fuit a Rota a-*
lias ſuſpecta de falſo, non indiget recognitione vtpote
fruſtratoria, & inani, cum etiam recognita adhuc la-
boret ſuſpicione falſitatis.

4 *Regulariter non dandas eſſe compulſoriales notum eſt cum agitur ad probandum delictum.*

TEſtamentum erat relatum in informationibus, &
præſertim in eis, quas ſcripſi manu mea. Cum igi-
tur quæritur, *an eſſent danda compulſorialia*, Rota cõclu-
ſit eas eſſe dandas, variis de cauſſis, & præcipue tribus.
1 Primo, quia † hæc ſcriptura ad quam recognoſcendam
petuntur compulſoriales, nõ eſt producta in actis meis,
2 ſed in actis olim coram Gubernatore Vrbis. Ideo † non
poſſum ego dubitare de ſubrogatione illius inſtrumen-
ti, quod non exſtat. Secundo, quia licet etiam hæc ſcri-
ptura producta eſſet, quia tamen alias Rota coram Do.
3 Decano, die 28. Maij. 1557. † concluſit eam multiplici-
ter ſuſpectam eſſe de falſo, ideo nihil prodeſt nunc hu-
iuſmodi recognitio, cum etiam recognita laboret ad-
4 huc ſuſpicione falſitatis. Tertio, † quia regula eſt, non
dari compulſoriales ad probandum delictum, vt notum
eſt. Huic accedũt & aliæ rationes multæ, de quibus in in-
formationibus.

DECISIO DLI.

Hiſpalen. beneficij de Moron. 9. Iunij. 1559.

SVMMARIA.

1 *Monitorium ab Auditore Cameræ impetratum contra intruſos in forma Breuis Cameræ, quod habet clauſulam, & ſi quis, vim habet citationis idque medio dicta clauſula, contrarium vide num. 4.*

2 *Declarandus vtrum ſit aliquis ob non paritionem monitorii alias per iudicem decreti.*

3 *Pars habens in actis Breue ac literas expeditas cum derogatione priuilegii partis aduerſæ, non eſt amplius exſecutio retardanda.*

4 *Clauſula, ſi quis, poſita in monitorio non habet vim citationis, vel potius in eam nõ reſoluitur, vbi monitorium decretum fuit cum cauſſæ cognitione.*

5 *Electa via ordinaria non poteſt procedi via exſecutiua, ſed eadem ordinaria vtendum eſt.*

6 *Rota non ſolet per monitorii viam progredi, cum firmior ſit via ordinaria, quæ ſemper in cauſis decidendis vtitur.*

7 *Recte literas eſſe expeditas, & rite, fidem facere iudici ſolitiſunt Summiſtæ.*

8 *Partium vna variis artibus impedire conanti quo minus altera referat, in alterius fauorem ob detectam fraudem iudicatur, maxime ſi literas habeat in actis expeditas.*

THomas impetrauit beneficia hęc vti reſeruata Bre-
ui de capienda poſſeſſione ſine vitio ſpolij. Obti-
nuit etiam ab A. C. monitorium contra intruſos
1 in forma Breuis Cameræ. Verum, quia † id monitorium
habebat clauſulam (*& ſi quis*) Rota alias concluſit co-
ram Dom. A. Aug. id reſolutum eſſe in vim citationis,
nec poſſe procedi exſecutiue. Vnde Thomas poſtea im-
petrauit commiſſionem, vt idem Dom. Ant. Aug. pro-
cederet iuxta formam breuis ac ſtylum Aud. Cam. Qua-
re cum ipſe ſecundum monitorium decreuiſſet, & man-
daſſet notario, vt in eo amplius non apponeret illã clau-
ſulam, *& ſi quis*, prout idem notariatus etiam nunc fate-
tur, tamen ante errorẽ, aut neſcio, qua ratione repetita
etiam fuit in hoc ſecundo monitorio præfixus .... du-
2 bitaui in Rota, *an Melchior de Scalazar † declarandus
ſit ob non paritionem monitorii, alias per dominũ Ant. Aug.
decreti?* Nam pro parte Thomæ dicebatur, ex quo habet
in actis breue ac literas expeditas cum derogatione pri-
3 uilegij Comitiæ † non retardandam amplius eſſe exſe-
quutionem, cum ea quæ contra obiiciuntur altiorem
requirant indaginem, & ideo non ſunt admittenda in
poſſeſſione adipiſcenda. *Abb. c. in literis nu. 27. & Bero.
nu. 91. de reſt. ſpol. .... d. l. fi. nu. 2. C. de edict. diui Adr.*
4 reſpondebant, quod † clauſula, *& ſi quis*, non reſoluitur in
vim citationis, vbi monitorium decretũ fuit cum cauſ-
ſæ cognitione, prout in caſu noſtro *Rebuf. in 1. par. com-
mentar. in conſi. conſt. reg. in tract. de literis oblig. art. 6. col.
2. num. 6. pag. 134. & ſeq.* Verum pro contraria Melchio-
ris dicebatur hoc monitorium reſolutum eſſe in vim ci-
tationis, vbi Melchior venit ad iudicandũ. *Iaſ. l. ne quic-
quam. §. vbi decretum. num. 6. de offi. procõſ. Ang. Imol.
Iaſ. leg. de pupillis. §. meminiſſe de oper. no. nunc.* Idcirco
procedi † non poſſe via exſecutiua, ſed ordinaria, cum 5
hæc electa fuerit. Rota in hac difficultate quicquam in
præſenti non firmauit, eo maxime, quia † non ſatis pro- 6
batur, vt nos Auditores procedamus hac via monitorij,
cum firmior ſit via ordinaria: quoniam igitur alias man-
dauerat mihi, vt cauſſam expedirem via ordinaria, cum
Thomas habeat ſuas literas expeditas cum derogatione
priuilegij. poſtea autem ad petitionem Melchioris pla-
cuit intelligere votum aliquorum expeditorum, inter
reliquos Barengus bo. me. & d. † Summiſta fidem fece- 7
runt, literas eſſe recte expeditas. & deinde rurſus peten-
te eodem Melchiore contenta, fuit intelligendum vo-
tum etiam illorum, qui in Camera interſunt: vnde cum
intellectum fuerit eundem † Melchiorẽ variis actibus, 8
quominus illi referant impedire, mãdauit mihi, vt pro-
nunciem in fauorem Thomæ iuxta illius literas in actis
expeditas.

DECISIO DLII.

Viſen. parochialis de Papirios. 16. Iunij. 1559.

SVMMARIA.

1 *Committens cauſſam contra aliquem eoque alios intruſos, & intrudendos in exſecutione citationis nominandos ſub iudice promoto ad Cardinalatũ poſtmodum, cui alius ſucceſſit in officio iudicis, an hoc ſtante citatio nulla ſit dicenda tanquã ex defectu iuriſdictionis.*

2 *Citatio quæ fuit exſecuta poſtea quam lata fuit ſententia, an ob id dici debeat, & reuera ſit nulla.*

Et quod ex tali citatione exſecuta poſt latam ſentẽtiam ſubſequi ſoleat inconueniens, vide nu. ſeq.

4 *Iudex alteri decedenti ab officio ſuffectus, vigore cõmiſſionis factæ iudici cui fuit ſubrogatus iuriſdictioni ipſius etiam ſubrogatur, nec promotio prioris iudicis ad Cardinalatum facit iuriſdictionem exſpirare.*

5 *Sententia lata per mortem delegantis non eſt nulla, cum per decretum citationis conſtet manifeſte perpetuari iuriſdictionem etiam non exſecuta eadem citatione.*

6 *Citatio decreta contra intereſſe putantes ſe habere ſi non fuit additum in citatione nominandos, an valeat.*

DE anno 1552. Franciſcus commiſit cauſſam coram
Dom. Reomano contra Odoardum, omneſque a-
lios intruſos, & intrudendos in exſecutione citationis
nominandos, quatenus comparere debeant ad omnes
actus vſque ad definitiuam ſententiam incluſiue exſe-
cura hac citatione contra Odoardum dominus Reoma-
nus die octaua Iulij. 1555. tulit ſententiam contra eum,
quam ſequenti anno Dominus Fabius cõfirmauit, in-
terim igitur mortuo Iulio Papa Tertio Do. Reomanus
promotus fuit ad Cardinalatum, & tandẽ de anno 1556.
Franciſcus fecit exſequi eandem citationẽ in partibus,
contra Georgium, & idcirco † nunc dubitabatur, *an ex* 1
defectu iuriſdictionis huiuſmodi citatio ſubſiſteret. Geor-
gius enim dicebat eam nullam eſſe variis de cauſſis, ſed
præcipue, quãdo hæc † citatio exſequuta fuit poſt latam 2
ſententiam, cum in ea antea nomẽ ſuum fuiſſet expreſ-
ſum, *iuxta Rot. in non 18. de dol. & contum. & in antiq. 9.
eo. tit.* Et † quia ita ſequeretur vigore talium citationem, 3
poſt multa tempora poſſe vnumquemque citari, quod
abſurdum videtur. Verum Rota contrarium determi-
nauit, nullitatem procedere ex perſona iudicis, quaſi
non habuerit iuriſdictionem, & hoc † non eſſe verum, 4
quia eam habuit ex ea commiſſione, & licet fuerit pro-
motus ad Cardinalatum iuriſdictio non exſpiranit, &
applicata eſt ſubrogatio qui cauſſam accipit a commiſ-

ſione non a Card. *iuxta not. in cap. ſi quando, de reſcript.*
aut dicimus procedere nullitatem ex ſtatu conſequi di-
cebatur propter ſententiam, & hoc non eſt verum, quia
iuriſdictio terminatur per ſententiam quo ad Edoar-
dum non quo ad alios intruſos, quia finita cauſſa limita-
5 tur. 21. aut quod † ſententia ſit nulla per mortem dele-
gantis, & hoc eſt falſum, quia per decretũ citationis per-
petuatur iuriſdictio etiam ſi non fuerit exſequuta, *Ca-
pel. Tholoſ. 140.* & ex his tolluntur ea, quæ contra oppo-
nebantur. Nam hinc patet, quod actu fuit perpetuata
iuriſdictio *l. dicere. de arb.* deinde quod ſaltem virtuali-
ter expreſſum fuit nomen Georgij in citatione, cum in
ea dicatur in exſecutione nominandos, &c. Non obſt.
dec. 18. Nam præter ſupradicta illa deciſio dicit multa
augmentãda, nõ decidẽda, & prima opinio ibi relata ſer-
6 uatur, *vt refert Caſſ. 2. de dol. & contu.* † ptereа ibi erat de-
creta citatio contra intereſſe putantes, & nõ fuit additũ
in exſequutione nominãdos, prout hic: quo caſu ſpecies
facilius reducitur a generica, *vt in d. dec. 2.* pars dubij a
me propoſiti reiecta fuit ad Calendas, quoniam conti-
net varia diſcutienda, & videndum, an conſtet de facul-
tatibus Nuntij, & an noua prouiſio ſit tam ſuper paro-
chiali, quam ſuper Canonicatu, & quædam etiam alia, de
quibus poſtea erit agendum.

DECISIO DLIII.

Meſſanen. illegitimitatis. 19. Iunij. 1559.

SVMMARIA.

1 *Illegitimitas prætenſa ratione ſucceſſionis in Baronia ſi per errorem procuratoris appareat cadere in aliam perſonam quam in eam, quæ eius cauſſa inhabilis dicitur ad ſucceſſionem in Baronia officit nequaquam principali.*

2 *Tertia abſolutoria duabus iam antea obtentis, an danda ſit a iudice non conſtito ad quem effectum agatur, nec de meritis negotij principalis.*

3 *Abſolutoria tertia danda eſt parti ſi cõtra eam nil fuerit probatorio ductum, quod vidЕm efficere poſſit.*

4 *Illegitimitas eſt infamia intereſt quæ partis ab illa eiuſq; iudicio liberari.*

5 *Sententia abſolutoria ſuper illegitimitate eo modo pronunttanda eſt, vt reſeruet parti aduerſa ius agendi.*

CVm Andreas Valdina alias cõmiſiſſet cauſſam con-
tra Hieron. Moncata tractationum & moleſtatio-
num ſuper prætenſa illegitimitate ac inhabilitate Dom.
Hieron. ad ſuccedendum in Baronia, quam ipſe Valdi-
na deſtinabat, & prædictus Hieronym. contra eum duas
ſententias abſolutionis ab hoc iudicio illegitimitatis
obtinuiſſet, nunc in tertia coram me Valdina productis
nouis iuribus obtinuit cauſſam committi ſuper illegiti-
mitatem Gaſparis, a quo Hieronym. deſcendebat poſt-
1 ea: † nunc pronunciaui Gaſparem illegitimum, non au-
tem Hieron. prout in prioribus inſtantijs per eius pro-
curatores petitum fuit, qui in nomine Gaſparis errauc-
rant, & contra Hieron. petebat ſibi dari tertiam abſolu-
toriam ſuper hoc iudicio illegitimitatis, in quolibet pro
parte Valdinæ ante eam fuerat probatum, ex quib. ego
dubiũ propoſui hoc modo præſuppoſito ſine veri præ-
iudicio, quod ex actis conſtet, Gaſparem eſſe illegitime
natum ſtante prima & vltima commiſſionib. *an Hieron.*
2 *danda † ſit tertia abſolutoria, an vero ad inſtantiam An-
dreæ debeat declarari Gaſpar illegitimus, non conſtito mihi
aliter ad quem effectum agatur, nec de meritis negotij prin-
cipalis.* Domini concluſerunt ex deductis dandam eſſe
3 omnino † tertiam abſolutoriã Hieron. cum contra eum
nihil probatum fuerit, & deinde eius intereſt ab hoc iu-
4 dicio, ac † diffamatione illegitimationis liberari. Cete-
5 rum dixerunt, † ſententiam hanc ita eſſe pronuntian-
dam, reſeruato tamen iure Andreæ Valdinæ ſuper iure
agendo contra Hieron. contra prætenſam illegitimita-
tem Gaſparis, de quo iure alias poſtea agetur.

DECISIO DLIIII.

Romana officij. 19. Iunii. 1559.

SVMMARIA.

1 *Officium emtum nomine alterius, de quo appareat per inſtrumentum an ſufficienter probetur, quod emtor ea nunquam antea poſſederit, neque in præſens etiã poſſideat.*

2 *Poſſeſſorio an emtor officij teneatur, licet hactenus nec poſſediſſe, neque in præſens poſſidere ſe aſſerat.*

3 *Officium alienum dicens, vtpote filij, an ex eo etiam poſſeſſionem apud filium eſſe probari poſſit.*

4 *Filio ſpurio abſenti vtrum acquiri per patrem poſſit poſſeſſio alicuius officij eo non oſtenſo.*

5 *Locantes officium, & a conductore pecunias in vicẽ penſionis exigentes domini eiuſdem eſſe præſumuntur.*

9 *Conſtituens ſe nomine alterius poſſidere in cõtractu venditionis agnoſcit alij competere proprietatem.*

POſt concluſionem firmatam ſuper hac cauſſa die 28.
Nouembris 1558. dominus Alexãder Ruffinus pro-
duxit † inſtrumentum emtionis officij, in quo appare- 1
bat id officium a ſe emtum fuiſſe nomine Iulij, propter-
ea quod inferebat ſe nunquam poſſediſſe illud officium,
nec in præſenti poſſidere: ideoque ſe cogi non poſſe ad
illius reſtitutionem. Cum autem contrarium prætende-
retur ab illis de Spada: Ego propoſui hoc dubiũ *an ſtan-
te inſtrumento emtionis officij vltimo loco producto, cuius
copia datur, dominus Alexander teneatur in poſſeſſorio ad
effectum, de quo agitur ſtante præſertim alio inſtrumento
dationis in ſolutum, & dictis teſtium vna cum ſolutionibus
penſionum, quorum ſimiliter copia datur.* Rota concluſit
Ruffinum † teneri omnino in poſſeſſorio, *iux. conſi. Soc.* 2
287. n. 1. Aym. 257. Cum enim velit Ruffinus nunc elu-
dere deciſionem alias firmatã, eo quod dicat † officium 3
fuiſſe alienum videlicet filij. & poſſeſſionem etiam apud
illum eſſe debere, ipſe hoc concludenter probat, hoc
autem ſolum non probat, filium fuiſſe in poſſeſſione.
Quinimo † cum fuerit eius filius ſpurius, & abſens non 4
potuit ei acquirere poſſeſſionẽ, niſi illud oſtendat. Præ-
terea conſtat illos de Spada officium hoc poſſediſſe ſibi
traditum a Ruffino primo, quia † illud deinde ei locaue- 5
runt, & ab eo penſiones exegerũt, ex quo oſtẽditur poſ-
ſeſſio quoad conductorem. *Barto. leg. qui vniuerſitas, §.
§. quod per colonum, de acquir. poſſeſſ. Aym. dict. conſi. 157.*
Secundo, idem probãt nonnulli teſtes examinati, quod
officium exercebatur nomine Ruffini. Tertio, quia
ipſe Ruffin. † in contractu vẽditionis conſtituit ſe poſ- 6
ſidere nomine illorum de Spada, nec dicatur ex conſti-
tuto non probari poſſeſſionem vbi alias eſt in poſſeſſio-
ne. *Alexan. l. ſi quis. §. 1. de acquir. poſſeſſ.* Nec ſic in caſu
noſtro nõ probatur, quod alius poſſideret. Deinde con-
ſtituens ſe poſſidere, non poteſt hoc obiicere cõtra con-
ſtitutarium, quamuis fortaſſe poſſit contra tertium. *Ti-
raq. de conſt. 3. par. 1. limit. num. 2. & ſeq.* Et tamen cum
negari non poſſit ſaltem de facto poſſediſſe, eum ad il-
lum ſtatum omnino retinendum.

DECISIO DLV.

Caurien. Archidiaconatus. 19. Iunij. 1559.

SVMMARIA.

1 *Præſens in Curia reſignatarius, an ex illa præſentia præſumatur acceptatio beneficij reſignati ante ſpolium in alium commiſſum.*

2 *Intruſus vtrum per declaratoriam impeti poſſit eo tempore, quo lis de beneficio in quod eſt intruſus adhuc eſt in pendenti.*

3 *Implicata & multiplices ceſſiones facta in beneficio maxima ſolita eſt inducere iudici ſuſpicio de colluſione, ita vt ſuper declaratorijs vndique petitis tali caſu veniat ſuperſedendum.*

4 *Diſcuſſio de bono iure dum ſit in multiplici & intricata*

ceſsione

ceſſione interim ſequeſtrum ad beneficij redditus, & fructus ... apponendum.

SEquendo propoſitionem huius cauſſæ, de qua ſupra
d... .. Nouembris. 1558. dubitaui ego hoc modo,
præſuppoſito ſine veri præiuditio, quod tempore reſi-
1 gnationis Gualterij in Petrum † P...trus fuerit præſens
in curia, *an c...ſtet eum acceptaſſe re...gnationem antequam Gualterius Didacum ſpoliauit, ita quod Didacus ad inſt...*
tiam Alphonſi re...natarius ſit de...larandus, aut potius ſit
danda dec...aratoria contra Antonium ad inſtantiam Di-
daci, cum in hac cauſſa Gualterius, qui obtinuerat rem iu-
dicatam contra Didacum ce...ſſet ius ſuum in Petrum, &
Petrus in Alphonſum, appareretque etiam eundem Gual-
terium ſpoliaſſe, atteſtando, Didacum inde po...ſſ...onem ce-
ſſ...iſſe Antonium, qui nunc poſſidebat, idcirco Didacus, vt
ſpoliatus prætendens etiam habere rem iudicatam ſuper hoc
2 *...polio, peteret Antonium declarari tanquam intruſum li-*
te pendente: e contra autem Alphonſum peteret Didacum
de...larari ſaltē quoad fructum, & expenſas. Et vt multa hinc
3 ind... deducerentur, Rotę placuit † ob tot implicitas ceſ-
ſiones, & alias ambages, ...x quibus maxima ſuſpicio o-
riebatur ...ollu...ionis, vt ſuperſedeatur ſuper declarato-
riis, vndi...ue pet...i & videatur de bono iu...e, præſ...rtim
cum ...x aliquo nō appareat, *an Gualterius ſpoliauerit Di-*
dacum ante acceptationem Petri auctoris Alphonſi vel
poſt? placuit, vt inter has difficultates eligeretur media
4 hac via † diſcutiendi de bono iure non obſtante præ-
tenſis attentatis, prout etiam in præcedenti propoſitio-
ne. Huius rei cauſſa aliquibus ex dominis viſum fuerat,
iuxta R...t. in nou. ... de reſtitut. ſpoliat. . Interim autem
dixerunt, ſequeſtrum apponen. eſſe ſi forte nondum
appoſitum eſt.

DECISIO DLVI.

Romana hereditatis de Comitibus. 19. Iu-
nij. 1559.

SVMMARIA.

1 *Codicilli ſeptem annis poſt teſtamentum conditum pro-*
ducti ſi fuerint, vtrum locus ſit diſpoſitioni l. fin. C. de
iure codicil.

2 *Refectio expenſa an debeant a parte producente tardius*
Codicillos vſque ad diem productionis eorum

3 *Codicilli diuerſo tempore fac...ta teſtamento, faciunt vt*
is qui petit hereditatem iure directo non excludatur a
petitione eiuſdem ex nouis codicillis.

4 *Clauſula codicillaris, quæ fuit poſita in fine teſtamenti ſi*
quis renuntiauit an poſſit petere fideicommiſſum ni-
hilo minus ex codicillis, vtpote dependentibus a teſta-
mento.

5 *Noui codicilli ſi idem continent quod primi, vbi priori-*
bus fuit renuntiatum, & illis etiam nouis dici debet
renuntiatum, vtpote non re, ſed temporis ſolum data
diſcrepantibus.

6 *Diuerſitas ...ripturarū diuerſum ius non producit ſtan-*
te rationis, & rei identitate.

7 *Codicilli noui continentes reuocationem legati, nouam-*
que inſtitutionem, & alia quædam inſolita, ita vt di-
uerſi ſint a primis etiam noua ex eis ſic ordinatis ori-
tur diſpoſitio.

8 *Inſtitutus tempore quo petit hereditatem iure directo, ſi*
tamen ſciuit nouos codicillos eſſe condit...s an ſibi præiu-
dicet hac ...cientia licet non plene probata per partem
aduer...m

9 *Commodum ſi quis capiat ex codicillis, an præſumatur*
de illis habere ob hoc ſententiam. præſertim ſi contra-
rium non probauerit, ſtante etiam quod Notarii id
ſ...lent ſuis partibus notificare.

10 *Teſtis pro parte pr... quæ deponit an poſſit in cauſſa ſcien-*
tiæ contra eam deponere, idq; per verbum credere.

11 *Regulariter præſumitur ignorantia niſi ſcientia fuerit*
probata vel deducta.

12 *Exorbitans & maxime odioſa eſt l. fin. C. de codicillis,*
& ideo reſtringenda eſt.

13 *Sententia ex veris & liquidis conſtare debet, nō ex præ-*
ſumtionibus præſertim cum agatur de renuntiādo iu-
ri ſibi competenti.

14 *Iurantis ſibi non conſtitiſſe de factis codicillis, an ob id fi-*
des debeat adhiberi, maxime probata longa abſentia
iſtius per teſtium depoſitiones, captiuitate, & vita cur-
ſu in militia peracta.

POſt vltimam propoſitionem huius cauſſæ ſupra die
10. Martij. 1559. Dom. Torquatus produxit † quoſ- 1
dam codicillos cōditos a domino Aldo 7. annis poſt te-
ſtamentum. Hincque ego dubitaui, *an ſtantibus codicil-*
l... ...ltimo produ...is, ſit locus diſpoſitioni l. fin. C. de iur. co-
dic. quoad effec...um, vt videatur an ſententia d. A. C. ſit
confirmanda vel non. Et poſito quod ſic, *an hoc intelli-*
gatur etiam † non ref...ctis expenſis dd. Hieronymo, & Fe- 2
derico vſque ad diem productionis facta per dominū Tor-
quatum, de his codicillis. Domini concluſerunt ſenten-
tiam A. C. quoad hoc caput, niſi aliud obſtet confirma-
ri poſſe. Vbi ... enim codicilli ſunt diuerſo tempore fa- 3
cti, tunc regula eſt communiter probata, eum qui petiit
hereditatem iure directo, non excludi quo minus ean-
dem deinde iure alio ex nouis codicillis petat. *gloſſ. d. leg.*
fin. C. de codicil. verb. præcluſiſſe. quam ibi ſequitur Barto.
Iaſ. num. 15. Salyc. num 7. qui autem rationem Roma. leg.
Clodius in fin. de acquir. hered. Guil. Repet. cap. Raynu-
tius, verb. teſtamentum tertio, num. 72. Nec † obſtat, 4
quod etiam in teſtamento adeſſet clauſula codicillaris,
cui dominus Torquatus dicitur renuntiaſſe, *vt alias con-*
cluſum fuit: ideoque ſicuti non poterat ex dicta clauſu-
la codicillari petere fideicommiſſum, ita etiam nec ex
his codicillis poteſt, *iuxta ea, quæ trad. Bald. in d. l. fin. nu.*
5. Fulg. num. 11. Iacobus de Sancto Georgio. num. 17. Corn.
num. 13. & 19. Nam hæc dicta Doctorum, & eorum ra-
tiones videntur in altero ex duobus caſibus procedere.
Primus eſt, vbi noui † codicilli continent idem prorſus 5
ac primi, & tunc ſi renuntiatum eſſet primis, intellige-
retur etiam ſecundis, † quoniā diuerſitas ſcripturarum 6
non inducit diuerſum ius, *l. vnum. C. de teſt.* Verum hic
non videtur caſus noſter, ſi quidem ſi codicili nunc pro-
ducti valde ſunt diuerſi a primis † continent enim reuo- 7
cationem legati, nouam inſtitutionem & alia quædam,
prout ex his patet, vnde redditur noua diſpoſitio. *Aym.*
conſi. 80. num. 1. & 30. Secundus eſt caſus, quando † inſti- 8
tutus tempore, quo petiit hereditatem iure directo ſcie-
bat tamen nouos codicillos eſſe conditos. Verum hic
non eſt caſus noſter: Nec enim probatur hæc ſcientia D.
Torquati, nec coniecturæ adductæ pro contraria parte
ad eliciendam hanc ſcientiam ſatis ſufficiunt. Prima eſt,
quod ... cum agatur de commodo illius, creditur eos ſci- 9
iiſſe, niſi contrarium probetur, *vt in terminis Boer. deciſ.*
33. num. 1... præſ...rtim quia notarij hoc ſolent partib. no-
tificare. *Pau... conſi. ... nu. 27. & conſ 91. nu. 48. in 2.* Ter-
tio, quia vnus teſtis † pro parte domini Torquati dicit 10
ſe credere illum ſciuiſſe, erg... prob...t contra illum Rom.
conſi. 104. Verum, *vt ſupra dixi,* vi... fuit domi...is hæc
non ſufficere, cum † r...gula ſit in contrarium, videlicet 11
ignorantiam præſumi. ... *verbi. de probat.* & tamen † *d. l.* 12
fin. C. de codicil. ſit maxime exorbit...ns, & ...dioſa, *vt per*
Corneum. 161. nu. 15. & 16. videtur eſſ... quia maxime ...e-
ſtringenda probandaque † hæc ſententia vera eſſet & li- 13
quida non ex his præſumtionibus, præſ...rtim cum ...ga-
tur de renuntiando iuri ſibi competenti. Præterhæc au-
t...m reſpōdetur ad illas coni....... Primo hos codicil-
los productos non fuiſſe a domino Torquat..., ſed a t...r-
tio per compulſam. Secundo D. Torquatus reſponden-
do poſiti...n bus iuraſſe, † ſe ant... igno...aſſe hos codicil- 14
los, quod ſufficit. *Aym. d. conſi. 2... nu. ...* ... pro
parte domini Torquati examinati prob... l...gam eius

CV[illegible] voluiſſet i[illegible]formare, ego propoſui
ca[illegible] in [illegible] informatione. Siquidem hoc du-
bium fu[illegible] am[illegible] conceſſum potius in gratiam partis,
quæ [illegible] contumax erat, cum Rota pridem ſatis ſen-
ſiſſet [illegible] Hieronymum mittendum eſſe in poſſeſſionem
C[illegible] ſibi pro dote allegati, prout in inſtrumento.
Q[illegible] d aut[illegible]m & nunc Rota rurſus confirmauit, manda-
ui [illegible] en[illegible] hi omni[illegible], vt darem exſequutionem in in-
[illegible] mento prout latius. &c.

De[illegible]isio DLXI.

Prouiſionis Mon[illegible] ſterii conſiſtorialiter factæ.

3 Iulii. 1559

Svmmaria.

*1 Conſiſtorialiter [illegible] e prouideri de monaſterio vel non v-
trum ex [illegible] abunde probari poſſit.*

*2 Surrogatio an excu[illegible] et præl[illegible] etiam maximæ auctori-
tatis [illegible] Cardina[illegible] m. ab attentatis, ideoq; ſeque[illegible] trum
ſit renocandum non obſtante partis aduerſa inhibi-
tione.*

*3 Regula e[illegible] vt monaſteri[illegible] excedentibus valorem ducato-
rum ducentorum auri de Camera prouiſio conſiſto-
r[illegible] at.*

*4 M[illegible] quaternis vicibus prouiſum non conſiſto-
[illegible] tales nequaquam ad effectum
dedu[illegible]: non arguit poſſe non conſiſtorialiter
de [illegible] roni[illegible].*

*5 [illegible] lis ab attentatis non excuſatur habente eius gra-
[illegible] ſulam, dummodo tempore data præſentium
n[illegible] alteri ius quæſitum. &c.*

*6 I[illegible] regre[illegible] reſeruato, ſi pars reſignet non aliter nec
a[illegible] m do, [illegible] regreſſus ſit nullus, & innalidus, omne
ius permanet penes reſignantem, perinde ac ſi non reſi-
gn[illegible] et.*

*7 Ius [illegible] quæſitum adnullat penitus prætenſum ius aſtius,
qui [illegible] dici[illegible] ſurrogatum, etiam Cardinalatus honore
lice[illegible] natur ex reſtri[illegible] tione clauſula in gratia appoſita
dummodo tempore datæ præſentium non ſit alteri ius
quæſitum.*

*8 Factum omne poſt inhibitionem manantem a parte cui
ius fuit iam quæſitum, dicitur, & eſt omnimodo atten-
tatum.*

DVbium hoc erat an ex quattuor prou[illegible]ſionibus vlti-
mo loco productis ſimul cum fide ſo[illegible]utionum, de
quibus in ac[illegible] i[illegible], di[illegible]ur dominum Proſperum in caſu de
2 quo agitur, ſatis verificaſſe † quod n[illegible] onal[illegible] ium non
[illegible] nſu[illegible] uit conſi[illegible] o[illegible] prouideri[illegible] n obſt. nt au-
[illegible] ori[illegible] e anterioris prouiſionis de qua in [illegible] is facta
[illegible] ſi[illegible] orialiter. Et præſu[illegible] polit[illegible] quod an Illuſtriſſimo
3 [illegible] inali ſuffr[illegible] g[illegible]tur † ſurrogatio, ita vt excuſetur ab
[illegible], & ſeque[illegible] ium [illegible] t r[illegible] uocandum non obſtante
[illegible] one pro parte domi[illegible] Proſperi, de [illegible] ua in actis,
[illegible] tamen [illegible] inatum fuit in illa parte. Verum quoad
[illegible] mam partem dubii omnes ſenti[illegible] videbantur † frega-
[illegible] ſſe in fauorem Cardinalis, vt de monaſte[illegible] is exce-
[illegible] ne bus 200. prouideatur conſiſtorialiter, atq; in Con-
[illegible] Lateranen. decretum tamen eſſe cum decreto irri-
4 [illegible] nti. Non obſtant quat[illegible] or prouiſiones, de quibus in
[illegible]. Nam cum caruerint effectu, non poteſt e[illegible] his vl-
[illegible] m[illegible] certum fundamentum. Nec e[illegible] im ſufficit ita
[illegible] facto accidiſſ[illegible], quoniam ita impetraremus omnia be-
[illegible] & r[illegible] gulæ omnes ſubuerterentur. Quoad ſecun-
5 [illegible] parte[illegible] bant, Cardinalem † non excuſari ab at-
[illegible], q[illegible] us gratia habet clauſulam, dummo-
[illegible] tempor[illegible] ſentium nõ ſit alteri ius quæſitum.
[illegible] m igit[illegible] s Michael reſignauerit Hieronymo
6 [illegible] ſ[illegible] regreſſu, & non aliter, vtique ſi re-
g[illegible] nullus, & inualidus, omne ius permanſit pe-
[illegible] ſi[illegible] Io. Michaelem reſignantem, perinde ac ſi non
[illegible] t, [illegible] uia hæc co[illegible] io fu[illegible] t cõditionalis. *Sarnen.*
de [illegible] *ien. q. 2* [illegible] *in fin. Mohed 183. Rot. in antiq. de conceſ. præ-*
ben. 9. an. Si igitur † ius erat quæſitum Io. Michaeli, ergo 7
ſurroga tio Cardinalis f[illegible] it nulla, quia erat r[illegible] ſtr[illegible] ab il-
la cl[illegible] ſula, *dummodo tempo*[illegible] *data &c.* Et ita † quicquid 8
factum fuit ab eo poſt inhibitionem fuit [illegible] ttentatum, *c.*
non ſ[illegible] lum. §. fin de appell. in 6. Dec. conſil. 103 Dixerunt
ergo domini, vt quoad primam partem videat Proſper
an poſſit quid melius pr[illegible] bare. Quoad ſecundam videat
Cardinalis quid reſpondeat. Nam fundamentum con-
tra eum videtur ſolum, dum interim vero nihil ſta-
tuatur.

De[illegible]isio DLXII.

Legionen. Canonicatus. 1[illegible]. Iulii. 1559.

S[illegible]mmarivm

*1 Excommunicatio an ante conceſſam exſpectatiuam fue-
rit [illegible] ta an vero poſt, ſed ante acceptationem in bene-
[illegible] cialibus, ſolet Rota conſiderare.*

QVoniam nunc primum hæc cauſſa a me propone-
batur, placuit dominis nihil decidere, ſed ad Ca-
l[illegible] n. remittere. Et tunc dixerunt oportere illis dari
copiam Bullæ Cruciatæ, † videndumque *an excommuni-* 1
*catio de qua agitur fuerit ante exſpectatiuam conceſſam, an
vero poſt exſpectatiuam conceſſam, ſed ante acceptationem.*

Decisio DLXIII.

Cæſaraugultana penſionis. 13. Iulii. 1559.

Svmmaria.

*1 Commiſſio in actis cum clauſula ſine retardatione ſolutio-
nis, quid operetur.*

*2 Res iudicata quoad motum proprium in hac cauſſa qua-
lis ſit.*

*3 Motus proprius vi ſcriptura, & eius facultatis poteſt ali-
quando impugnari.*

*4 Gratia Papæ quando mandatur prælato non in ſpecie vel
indiuiduo, ſed vt prælato, an ſit perpetua, vel exſtin-
guatur cum morte ipſius prælati.*

*5 Poſſidere ſi quis dicatur, & fructus percepiſſe tempore re-
ſeruationis penſionis, vtrum ſufficiens id ſit ad vali-
dandum poſſeſſionem.*

*6 Iura vltimo loco producta ſæpe in proceſſibus ſunt conſide-
randa, cum illa vt plurimum diſſoluant difficultates.*

IN hac cauſſa dubitaueram hoc modo, *ſtante motu pro-
prio pro parte Cardinalis product*[illegible]*, & aſſertis iuribus pro
parte* [illegible]*duerſa vltimo loco productis, an conſtet de bono iure
Cardinalis quoad effectum, de quo agitur.* Rota nihil vo-
luit d[illegible] terminare, quoniam nunc primum hæc cauſſa a
me proponebatur. Sed dixerunt, quod multa eſſent
aduertenda, de quibus *in non ad[illegible] poſtea agetur* In-
primis an adſit alia † commiſſio in actis præter illam, 1
cum clauſula ſine retardatione ſolutionis. Nam licet
Cardinalis ſit titularis, tamen commiſſio dat auditori
Iuriſdictionem conditionalem. Quod ſi exſtat alia com-
miſſio ſimplex, tunc ſecus dici poſſet. Deinde dixerunt
videndum eſſe, *an Cardinalis ſit ſurrogatus in ius Io. An-
tonii*, qui dicit ſe h[illegible] bere contra ſe rem iudicatam, & qua-
lis † hæc res ſit iudicata, quoad motum proprium: dice- 2
bant, fundatam videri ex eo intenſionem Cardinalis.
Nam ſcriptura ex aduerſo produ[illegible] a non reducit † mo- 3
tum proprium, ſed dat facultatem tantum impugnan-
di. Et ideo aliqui dubitabant ne hodie etiam amplius
competat facultas prædicta, quoniam mortuus fuit
Cardinalis Sfondratus nec commiſſa fuit r[illegible] latio. Alii
contradicebant, quoniã † gratia Papæ non mittitur per- 4
ſonæ Sfondrati, ideo eſt perpetua, & quandocunq; alius
quis opponit narrata in motu proprio eſſe [illegible] lſa, tenebi-
tur Cardinalis ve[illegible] ificare, prout nunc opponitur: ita du-
bitatum fuit, præſuppoſita etiam legitima priuatione
Matthæi: quia tamen dicitur † poſſediſſe, & fructus per- 5
cepiſſe tempore reſeruationis penſionis, an id ſufficiat
ad validandum poſſeſſionem, *iuxta deciſio. Archid. de
penſio.* Præterea † dixerunt conſideranda eſſe iura 6

& mandati, ſi poſtea ratificentur per vltimum, & ſufficienter plenum mandatum, vtrum poſſit. reualidari.

4 *Ratificatio, de qua in mandato, quomodo probetur comprehendere omnes cauſſas etiam præteritas.*

5 *Ratificatio nullo modo poteſt trahi ad ea, quæ a nobis ignorantur.*

6 *Mandatum referens ſe ad monitorium, in quo tantum continetur cauſſa contra partem aduerſam non ius, vtrum ſit ſufficiens.*

7 *Sententiam iam latam vtrum quis in ſui fauorem ratificare poſſit nec ne.*

8 *Materia turpem præ ſe faciem ferens ob turpitudinem ſæpe mandatur a Rota ad concordiam reduci.*

FRatres de Maſcalonibus agebant contra Alexandrum Cinquinum poſſeſſorem domus ſuæ, vt ipſi
1 prætendebant. Cinquinus excipiebat contra eos † latas
fuiſſe ſententias, quæ tranſiuerant in iudicatum. Fratres
replicabant, ſententias nullas fuiſſe ſaltem contra duos
2 ex illis † ex defectu iuriſdictionis, & mandati, quoniam
ipſi degebant in Flandria, & tertius frater, qui erat hic
Romæ. Marcus Antonius non habebat ſufficiens man-
3 datum ab illis: Cinquinus nunc replicabat, illas † ſententias
fuiſſe ratificatas ex quodam vltimo mandato in
cauſſa producto contra Odeſchalcos, in quibus dubita-
4 ui, † *an ratificatio, de qua in mandato, comprehendat omnes
cauſſas etiam præteritas.* Domini reſponderunt de iuris
5 rigore non comprehendi, quoniam † ratificatio non trahitur
ad ignorata, *Alexan. l. ſecundum, qui ſatis. coga.* Sed
cum ſententiæ, de quibus agitur, iampridem latæ fuerint,
non poteſt ratificatio ad illas referri, niſi conſtet de
earum ſcientia. Deinde verba generalia referuntur tantum
ad ſpecificata. Iaſ. *l. ſi decreta. C. de tranſact.* Cum au-
6 tem mandatum † referat ſe ad monitorium, in quo tantum
cõtinetur cauſſa contra Odeſchalcos, quam ius, deinde
mandatum verbis generalibus vtatur, tamen ea re-
7 ferenda ſunt quoad caſus expreſſos. Præterea † cum poſt
ſententiam latam quis ratificare eam non poſſit in ſui
fauorem, abſurdum eſſet nec veriſimile fratres eam voluiſſe
ratificare in ſui præiudicium, & in eo quod ſibi
noceret, cum ipſi velint recuperare domum, & ſententia
eos repellat: quamuis autem hic de rigore iuris ita vide-
8 retur, tamen Rota nihil firmare voluit, quoniam † hæc
materia turpem faciem præ ſe fert ex parte Marci Antonii,
qui cum tanquam procurator fratrum in illis ſententiis
interuenerit, nunc idem accedat eas impugnare,
eo quod mandatum ad id non habuerit. Ideo dominis
placuit, vt concordia omnino tractaretur, & interim ſtatuatur
nihil, quia ſuſpectam magis habent turpitudinem
ex parte Marci Antonii.

DECISIO DLXVII.

Vlyſſiponen. quartanariæ. 26. Ianuarii. 1560.

SVMMARIA.

1 *Beneficium vacans per reſignationem inualidam an dici poſſit vbi ea fuerit conditionalis, videlicet reſeruata certa penſione ſuper eodem beneficio.*

2 *Beneficium non poſſidens non poteſt valide conſenſum præbere ad penſionem ſuper eodem beneficio conſtituendam.*

3 *Apparente captam poſſeſſionem beneficii ab aliquo non conſtito de anteriori poſſeſſione alterius, præſumitur continuaſſe, & ſpoliatus fuiſſe ab alio.*

4 *Patientia partis prætendentis ſe ſpoliata iuncta cum taciturnitate, & non contradictione aduerſarii, facit opinari iudicem partem carere bono iure.*

5 *Calumnioſe vbi ad partes remiſſoria petitur quibus indiciis, & argumentis conſtare poſſit.*

FActum huius cauſſæ plene relatum eſt in informationibus,
& partes in eo conueniunt, dubitaui, cui eſſet
danda remiſſoria Gundiſaluo, qui prætendebat beneficium
vacaſſe per reſignationem, eamque inualidam 1
fuiſſe, quando fuit conditionalis videlicet reſeruata certa
penſione ſuper eccleſia de Aldea de conſenſu Saluatoris,
dicebatque, † hunc Saluatorem eo tempore non 2
poſſediſſe dictum beneficium, ideoque penſioni valide
conſentire non potuiſſe. Domini dixerunt videre quidem
fumum ſufficere quoad remiſſoriam, quia tamen
de anno 1546. † apparet, Saluatorem cepiſſe poſſeſſio- 3
nem, nec conſtat de anteriori poſſeſſione alterius, imo
quod nec tunc temporis alius poſſideret, præſumitur
continuaſſe, & potius ſpoliatum fuiſſe a Io. Rubello de
anno 1548. ſi tamen ex teſtibus plene illum Rubellum
de anno 1548. poſſediſſe conſtet, & fructus percepiſſe, &
hactenus poſſidere. Domini tunc ſentiunt eliſum eſſe
fumum Gundiſalui, præſertim quia non apparet de anno
1546. fructus percepiſſe, nec continuaſſe, nec conſtat
de iure, ex quo Io. Rubellus ſemper poſſedit poſtea,
& ille nunquam † contradixit, potius credendum eſt ca- 4
rere bono iure. Poſtea die 29. retuli in Rota, quod depoſuerunt
teſtes vtriuſque partis, quos diligenter legeram:
& quia teſtes Ferdinandi probant Ioan. Rubellum
de anno 1548. poſſediſſe, & hactenus poſſidere, & illi
Gundiſalui probant Saluatorem de anno 1546. fructus
percepiſſe, & per aliquod tempus, ſed nihil aiebant de
anno 1548. Concluſum fuit ab † omnibus, calumnioſam 5
eſſe petitionem remiſſoriæ, quia illi teſtes examinati in
partibus ad dandum tantum fumum circa annum 1548.
nihil de eo deponunt. Ergo, &c. Quando autem adeſſet
fumus, tunc domini vellent, vt dubitaretur de releuantia,
quoniam ex parte Ferdinandi multa opponuntur,
quod ſcilicet non potuit conſenſus ille extendi ad ſucceſſores,
prout in reſeruatione penſionis continebatur,
& quod conſtat de bono iure Cardinalis Tranen. & conſequenter
de non iure illius Saluatoris, & ſimilium.

DECISIO DLXVIII.

Barchinonen. Parochialis. 6. Ianuarii. 1560.

SVMMARIA.

1 *Canonicatum habens ſi impetret parochialem exprimendo fructus non legitime, vtrum teneatur ob non verificatos fructus regula de valore.*

2 *Fructus beneficiorum obtentorum etiam ſunt exprimendi ex regula Pauli quarti, cui iuncta eſt clauſula non obſtantibus, &c.*

THomas, qui habebat † Canonicatum, impetrauit 1
hanc parochialem, & expreſſit Canonicatus fructus
ad 24. Modo aduerſarius obiiciebat, quod non verificaſſet
fructus Canonicatus, & ita teneretur regula de
valore, cum tempore Pauli quarti clauſula *non obſtantibus*
ſemper ſit poſita in ſupplicationibus. Vnde † fructus 2
beneficiorum etiam obtentorum erant exprimendi,
prout in regula. Domini dixerunt ſatis eſſe factum locum
regulæ, quæ requirit valorem ſecundum communem
æſtimationem, quam ipſe expreſſit ad 24. cum notum
ſit in Hiſpania ad hanc ſummam exprimi ſolere.
Hæc tamen ita obiter, quia dubium ſuper hoc non erat
poſitum.

DECISIO DLXIX.

Romana fideicommiſſi de Gracchis. 31. Ianuarii. 1560.

SVMMARIA.

1 *Iudicis ſolo nutu & conceſſione obtenta licentia de capienda poſſeſſione non transfertur poſſeſſio.*

2 *Poſſeſſio capta non expulſo colono eſt penitus nulla. & num. 4.*

3 *Locatio valida eſſe debet ex qua transferri debet poſſeſſio.*

QVamuis alias Rota dixiſſet, vt in hac cauſſa videretur
de bono iure, quia tamen Vincentius prætendebat
ſibi competere poſſeſſionem, & nihil de ea adhuc
cognitum eſſet, eidem placuit, vt inſtante Vincentio h...

iuſmodi dubium proponerem, *an ſtante licentia de ca-*
pienda poſſeſſione in fauorem Vincentii, & locatione eiuſdem
facta heredibus quondam Marii, prætendentes tamen de re-
ſignatione Marii erga mulieres, prout in actis, intelligatur
poſſeſſio translata in Vincentium, vel nunc veniat transfe-
renda? Rota nihil certi voluit firmare: omnes tamen vi-
debantur inclinare, quod non, per plures rationes. Pri-
1 ma † quod ſola licentia iudicis de capienda poſſeſſione
2 non transfert eam: ſecunda quod † poſſeſſio capta non
expulſo modo colono nulla eſt. *l. peregre. §. quibus, de ac-*
quir. poſſ. Afflict. 325. nu. 3. Tertia, quod per locationem
transfertur poſſeſſio, *cap. quadam mulier de rei vendicat.*
Alex. l. 1. §. ſi vir. num. 5. de acquir. poſſ. Et hoc videtur eſſe
præcipuum fundamentum Vincentii, cui non obſtat re-
ſignatio facta erga mulieres, quia ea nulla fuit, *vt alias*
Rota declarauit. Magis obſtat ex parte mulierum quod
tempore huius locationis fuiſſet lis non tantum inter il-
las, & ipſum Vincentium, ſed etiam inter ipſos, & here-
des Marii. Quare Rota mihi mandauit, vt videam, an ve-
re conſtet de hac lite. Nam ſi ea fuit tunc poſſeſſio nulla
eſt, & hoc caſu agẽdum eſſet tantum de bono iure: quod
ſi etiam nulla reperiretur lis cum tertio, id eſt cum illis
3 heredibus Marii, tunc videndum erit † *an locatio fuerit*
valida, ex qua potuerit transferri hæc poſſeſſio. Item *an fru-*
4 *ctus vllos ex ea perceperit:* quoniam dicebant aliqui, † ex
ſola locatione, qui eſt actus fictus, non transferri poſſeſ-
ſionem, niſi expulſo colono: alii contra, quando poſſeſ-
ſio eſt vacans. Vnde, & hic videndum eſt de bono iure.

Decisio DLXX.

Barchinonen. Capellaniæ. 31. Ianuarii. 1560.

SVMMARIA.

1 *Cappellania conceſſa per Archiepiſcopum alicui ſi ſit cum ſalario, & emolumentis vbi vergit in damnum Eccleſiæ, poteſt per ſucceſſorem Archiepiſcopum eidem adimi.*

2 *Motus proprius in cauſſa ſpolii vtrum locum habere poſſit non habita copia conceſſionis factæ ipſi ſpoliato.*

3 *Cappellania cum ſalario, & emolumentis an ad vitam promiſſi concedi poſſit.*

1 ARchiepiſcopus præd. functus † conceſſerat Anto-
nio hanc Cappellaniam cum certo ſalario, & emo-
lumentis. Succeſſor Archiepiſcopi Cappellam illi abſtu-
lit ſub prætextu, quod eſſet in damnum eccleſiæ. Cum
Antonius agens ſpolio obtinuiſſet ſententiam contra,
2 coram A.C. nunc dubitaui ego † *an eſſet locus motus pro-*
prio in cauſſa, de qua agitur? Rota nihil firmauit, quo-
niam non erat data copia conceſſionis factæ Antonio ab
Archiepiſcopo, cuius verba omnino conſideranda eſſe
3 dixit. Deinde videndum eſſe, *an mihi † conſtet, hanc Cap-*
pellaniam ante ſolitam eſſe ita concedi ad vitam, & cum eiſ-
dem emolumentis, & iuribus, prout fuit conceſſa Antonio:
an vero aliquid amplius fuerit ab Archiepiſcopo conceſſum:
Præterea conſiderandum, ad hoc ſit vnum officium, in cu-
ius conceſſione non lædatur eccleſia, ſed tantum in longiore
ſalario, ita vt nouus Archiepiſcopus argui poſſit tantum de
exceſſu.

Decisio DLXXI.

Auximan. bonorum. 7. Februarii. 1560.

SVMMARIA.

1 *Matrona donans omnia bona ſua alicui excluſis filiabus, eamq; donationem confirmans, vtrum poſt ea pœnitens coniungendo ſe filiabus ſuis poſſit eandem donationem reuocare & ſimul impugnare.*

2 *Et an ſorores iſtæ per ſe aliquid opponere contra iſtam donationem poſſint ita vt tertia ſententia confirmationem retardare vel impedire poſſint antequam oppoſita diſcutiantur, nu. ſeq.*

3 *Quæ quidem ſorores ſi quid releuans opponere voluerint ex ſua non matris perſona audiendæ ſunt, nu. 3.*

4 *Noua capita in Rota proponi poſſunt ad impugnationem donationis facientia non reuocari in dubium ſemel firmata.*

FAuſtina, quæ † donauerat omnia bona ſua Petro An- 1
tonio excluſis filiabus ſuis, quam donationem dein-
de etiam confirmauerat, poſtea pœnitentia ducta illam
reuocauit. Verum alias coram domino Aldobrandino
concluſum fuit, hanc reuocationem inualidam eſſe, nec
nocere Petro Antonio. Nunc cum Fauſtina coniunxe-
rat ſe cum filiabus pro impugnanda donatione. Dubi-
taui ego, *an † iſtæ ſorores poſſint hodie aliquid opponere con-* 2
tra donationem iſtam, ita vt non procedendum ſit ad confir-
mationem tertiæ ſententiæ, antequam oppoſita diſcutiantur.
Domini dixerunt, mulieres † eſſe audiendas, ſi quid re- 3
leuans voluerint opponere ex perſona ſua, alias ex per-
ſona matris non poſſunt: tamen nec ipſa poſſit, vt alias
concluſum fuit coram domino Aldobrandino, niſi ob
diuerſam rationem. Explicent igitur mulieres † ſi quod 4
habent validum caput nouum pro impugnanda dona-
tione: verum non reuocentur in dubium, quæ ſemel fu-
erunt firmata in Rota.

Decisio DLXXII.

Vicen. de Papigios. 7. Febr. 1560.

SVMMARIA.

1 *Locus vtrum ſit regulæ de triennali reſpectu alicuius tituli colorati.*

2 *Vitium litigioſi an tranſeat in tertium qui habeat cauſſam ab aliquo ex litigantibus, ita vt iuuari non poſſit regula de triennali.*

3 *Contra intruſos etiam procedi ſolet litis pendentia adhuc vigente, quamuis longo tempore fuerint poſſeſſores.*

4 *Verba regulæ de triennali (antiquas lites penitus exſtinguentes) ob variam dominorum interpretationem ex deciſione Rotali negliguntur.*

DVbitaui *an ſit † locus regulæ de triennali tam reſpectu* 1
litis cum Odoarde, quam tituli colorati quoad Geor-
gium. Quoad primam partem Rota nihil voluit firmare.
Namque reperiuntur variæ deciſiones, & auctoritates
Doctorum repugnantes. Quod † enim vitium litigioſi 2
tranſeat in tertium, qui habeat cauſſam ab aliquo ex liti-
gantibus, ita vt iuuari non poſſit regula de triennali, *ſi-*
cut deciſ. 1. Biſig. vt lit. penden. Clemen. 20. eod. tit. Caſſad. 8.
ſuper reg. de triennali. num. 3. Vnde † procedi ſolet con- 3
tra intruſos lite pendente quamuis poſſederint per lon-
gum tempus. Contra autem videtur deciſ. Ioa. Pauli. *59.*
Creſcen. 255. Mohed. 210. alias 240. & atteſtati ſunt aliqui
ex ſenioribus alias in Rota ſæpius diſputatum fuiſſe,
quomodo † verba omnino regulæ de trienn. ibi, *antiquas* 4
lites penitus exſtinguentes, &c. eſſent intelligenda, & ſem-
per eſſe variam Dominorum interpretationem. Dixe-
runt igitur, vt omiſſo hoc capite poſthac videam, an re-
gula de triennali habeat locum in vnione adiuncta in
caſu, de quo agitur.

Decisio DLXXIII.

Exſpectatiuæ plurium. 9. Februari 1560.

SVMMARIA.

1 *Exſpectatiua gratia conceſſa alicui qui poſtea ob fideiuſſionem ab Aud. Cam. fuit excommunicatus, vtrum ob cenſuram illam vitietur, vbi ante acceptationem fuit cenſuratus.*

2 *Abſolutum ſe probans in partibus vigore Bullæ Cruciatæ, vtrum præiudicare poſſit aliis exſpectantibus cum & ipſe ſit exſpectans.*

3 *Abſolutio facta per modum impoſitionis in foro pœnitentiali prodeſt illi, qui fuerat cenſuris innodatus.*

4 *Abſolutio in foro pœnitentiali facta rei dicitur eſſe quæ difficillime probari poteſt.*

5 *Sublata cauſſa excommunicationis, ſcil. ſolutione facta pecuniarum pro quibus aliquis fideiuſſerat, tollitur, & ipſa cenſura ex communis regula, ſublata cauſſa tollitur effectus.*

6 *Apocha*

6 *Apocha ſacerdotis fidem faciens de abſolutione non eſt ſcriptura mere priuata, ſed publica vtpote facta ab officiali ad id deputato.*

1 CVm eſſet lis inter plures exſpectantes, † oppoſitum
fuit, Petrum fuiſſe excommunicatum, antequam
acceptaret beneficium. Conſtabat enim in actis apud A.
C. illud fuiſſe declaratum ex cauſſa cuiuſdam fideiuſſio-
nis, Petrus autem clare oſtendebat, ſe ſatisfeciſſe illi de-
2 bito, & propterea probabat † ſe abſolutum fuiſſe in par-
tibus a quodã presbytero vigore Bullæ Cruciatæ. Nunc
dubitaui *an hæc abſolutio fidem faceret in præiudiciũ alio-
rum exſpectantium, cum videatur eſſe ſchedula priuata,
quæ potuiſſet hoc anno componi, & opponi datum ante vaca-
tionem beneficii.* Verum Rota contrarium probauit, con-
3 cludendo, † quod ſi abſolutio fuit facta per modum im-
poſitionis in foro pœnitentiali, tunc fidem faciat. *Et in*
4 *terminis conſil. Calder. 2. de reſt.* Et ratio eſt, quia † res eſt
difficilis probationis, & creditur illi atteſtationi præſer-
tim, quia concurrunt multa veriſimilia. Primo, quia
parti iam erat ſatisfactum. Secundo conceſſa in actu,
quo volebat celebrare, & poſtea celebrauit. Tertio, quia
5 † ſublata eſt cauſſa excommunicationis, & apparet nunc
atteſtatione hac, quę valde eſt veriſimilis abſolute. Quar-
to † hæc non eſt ſcriptura mere priuata, ſed facta ab of-
ficiali ad id deputato, ſuper re, quæ ſpectat ad officium
ſuum, & eſt ſcriptura ſaltem iuſta, cui in hac re ſtandum
videtur.

Decisio DLXXIIII.

Burgen. Iuriſdictionis. 12. Febr. 1560.

Svmmaria.

1 *Contra inhibitiones an dicatur attentaſſe, qui ſuam probet continuaſſe poſſeſſionem.*

2 *Videndum eſt de bono iure quando cognitio attentatorum omnino dependet a negotio principali.*

3 *Bonum ius quoad merita fouentes attentata in eorum fauorem reuocantur.*

ERat lis inter Epiſcopum Burgen & Canonicos com-
miſſa vſque de anno 1514. & quia Canonici præten-
debant, Epiſcopum contra inhibitiones multas ab ipſis
1 obtentas † attentaſſe. Epiſcopus autem aſſerebat, ſe con-
tinuaſſe poſſeſſionem ſuam veterem, ideo propoſui
nunc dubium generale pro deciſione cauſſæ, *an conſtet
de attentatis.* Et quia multa hinc inde deducebantur, do-
2 mini mandarunt, vt videatur de bono iure quando co-
gnitio attentatorum omnino pendet a negotio princi-
3 pali. Vnde ſi canonici † bonum ius quoad merita foue-
ant, erunt & attentata in eorum fauorem reuocanda,
prout etiam reſponſum fuit in cauſſa Peruſina iuriſdi-
ctionis coram domino Caputaq. quæ huic maxime veri-
ſimilis eſt, *vt exſtat in terminis deciſ. 72.*

Decisio DLXXV.

Corduben. Sancti Michaelis. 12. Febr. 1560.

Svmmaria.

1 *Vacans beneficium in menſibus reſeruatis collatum ab Ordinario cum translatione poſſeſſionis alicui, qui poſtea in Curia reſignauit, illudq; idem per Papæ prouiſionem alteri ſi ſit collatum, vtra prouiſio debeat præualere.*

2 *Votis Auditorum variis exſiſtentibus in re exemplari litigioſa non ita facilis affirmatio dari ab iiſdem ſolet.*

3 *Fraudes ſi ſubſint in prouiſione beneficii vacantis locum habet regula de menſe.*

4 *Clauſula poſita in regula de menſe etiãſi quanis alia generalis reſeruatio, &c. quid operetur, & an per eã conſtet Papam voluiſſe dare beneficium licet reſeruatum.*

5 *Mos Datariorum dubitantium in reſignatione ſubeſſe fraudem in ea detegenda, & eludenda laudabilis.*

6 *Papa non raro decipitur præcipue in collatione beneficiorũ reſeruatorum, quæ ſi ſciret reſeruata; & reſignationes inualidas non conferret.*

VAcauerat beneficium in partibus in Menſe Augu-
ſti † reſeruatum, Io. prouiſus ab Ordinario poſſeſ- 1
ſionem cepit, & poſtea illud in Curia reſignauit in fauo-
rem Galenæ, poſtquam reſignationem Andreas Valla
obtinuit ſibi prouideri a Papa vti vacans per obitum in
menſe reſeruato, & quoniam excipiebat Galena ſe cape-
re hoc beneficium per regulas generales in reſignatione,
replicabat Valla ei obſtare clauſulam de menſe. Qua-
propter nunc dubitaui, *an eſſet locus huic regulæ*, Domini
nihil firmare voluerunt, † quia varia erant vota & res ex- 2
emplaris: ſed multa vtrinq; deducta fuerunt conueni-
entia cum his, quæ alias dicta fuerunt in cauſſa Cartha-
ginen. de Amoraldis, coram me die 19. Decemb. 1558.
Omnes † excipiebant fraudem. Nam ſi de ea conſtaret, 3
locum eſſe regulæ ſentiebant. Verum excluſa fraude ali-
qui volebant, ceſſare regulam, quæ excipit cauſſam reſi-
gnationis, & in literis dicitur, *hodie in manibus matris va-
cet, &c.* & ſi dicatur ita facile illudi poſſe regulam de mẽ-
ſe, reſpondebatur adeſſe ſibi aliam † clauſulam, *etiamſi* 4
quanis alia generalis reſeruatio, &c. Ex qua conſtat, Pa-
pam voluiſſe dare beneficium, licet reſeruatum: alioquin
ſi noluiſſet, aut dubitaſſet de fraude, potuiſſet lædere
hanc clauſulam, & tunc locus fuiſſet factus huic regulæ.
Hinc † ſolent Datarii dubitantes, ne in reſignationibus 5
aliqua fraus committatur, apud ſe per triduum & vltra
retinere, vt interim videant, an alias petat beneficium vt
reſeruatum, & vt vacans per obitum. Alii tamen domini
contradicebant, cum † Papa decipiatur, qui ſi ſciret, re- 6
ſignationem illam inualidam, & beneficium eſſe reſer-
uatum, ei non daret: quoniam vero eſt valida reſignatio,
& facta coram eo, tunc non vult locum eſſe regulæ, quia
ſcit, neminem tunc poſſe alteri de eo prouidere,

Decisio DLXXVI.

Peruſin. Plebis de Confinio. 16. Febr. 1560.

Svmmaria.

1 *Ceſſum habens beneficium lite pendente ſuper eo qui literis ceſſionis non expeditis venit ad cauſſam vigore commiſſionis limitata ſolita clauſula quod donec expediantur literæ non cenſeatur lis, an debeat obtinere.*

2 *Poſſeſſio obtenta vigore ſurrogationis vtrum debeat dici attentata.*

3 *Surrogatio ad litem ſi non fuerit expreſſa an poterit ſuffragari, qui dicit ſe ſurrogatum.*

4 *Lite nulla exſiſtente & ſurrogatio ad litem vt nulla ſit neceſſe eſt.*

5 *Excludere ſeipſum an quis dicat qui literas ceſſionis ſibi factæ ſe non expediuiſſe fatetur.*

6 *Lis licet nulla ſit inter ceſſionarium, & cedentis aduerſarium, durante tamen priori lite generaliter ſubſtitutus dicitur ceſſionarius ad litem cœptam a ſuo cedente.*

7 *Attentaſſe an poſſit quiſpiam dici cum nulla ipſi lis cum aduerſario quopiam interceſſit, cum attentata litem præſupponant.*

8 *Surrogatione an vti poſſit ſurrogant ſi literas non antea expediuit.*

MArtinus olim litigabat cum Balthaſare. Hac pen-
dente lite, Martinus ceſſit in fauorem Ioſephi, qui
† literis ſuper dicta conceſſione non expeditis venit 1
ad cauſſam vigore commiſſionis limitata ſolita clauſu-
la, quod donec expedirentur literæ non cenſeatur lis,
nec regula de ſurrogando. Mortuo poſtea Balthaſare
Ioſeph obtinuit ſurrogationem, narrans ſe illius colli-
tigantem, cum vigore eius poſſeſſionem apprehendiſ-
ſet, & inde obiectum fuiſſet a Laurentio, qui dicebat
eam † poſſeſſionem fuiſſe attentatam, ideo dubitaui, *an* 2
*ſurrogatio Ioſephi per obitum Balthaſaris ſuffragetur in poſ-
ſeſſorio, de quo agitur, ad effectum, vt reſtituatur, ſtante eiuſ-
dem commiſſione, cum regula ſolita, ac ſtante etiam ſurroga-
tione priore Ioſephi ad eandem litem Martini, ſuper qua non
conſtat literas fuiſſe expeditas, nihil firmatum fuit.* Nam

3 Laurentius † negabat Ioſephum fuiſſe ſurrogatum ad
litem Martini, quia eius ſurrogatio expreſſe non ait. Ex
quo præſuppoſito inferebat ſurrogationem Ioſephi in
4 locum Balthaſaris † nullam fuiſſe omnino, quia nulla
erat lis, non ex perſona Ioſephi, quia ipſemet ex ſua con-
5 feſſione cauſſam excluſerat non expediendo literas: non
etiam ex perſona Martini, quia Ioſephus non erat ſur-
rogatus ad eius litem. Alii contradicebant, quooiam li-
6 cet † nulla fuerit lis inter Ioſephum & Balthaſarem pro-
pter illam commiſſionem, durabat tamen prior lis cœ-
pta inter Martinum & Balthaſarem, ad quam generali-
ter Ioſephus fuit ſurrogatus. Et quoniam hic replicaba-
tur eam litem amplius non conſiderari, ideo dixerunt
domini tria præcipue videnda eſſe. Primo *quomodo Lau-*
7 *rentius probet Ioſephum † attentaſſe, ſi nullam vult tunc li-*
tem fuiſſe inter eum, & Ioſephum, aut Martinum, cum at-
tentata neceſſario præſupponant litem. Secundo *pro parte*
Ioſephi videndum erit an dicatur fuiſſe ſurrogatus in litem
Martini. Tertio *præſuppoſito quod fuerit, an commiſſio*
eiuſdem reſignatarii ad litem, cum Balthaſare, & ſurroga-
tio deinde obtenta in locum Balthaſaris, nitatur ſolum lite
qua prætendebatur inter Ioſephum & Balthaſarem, non
autem inter Martinum & Balthaſarem, quoniam etiam
8 *dicebat Laurentius, Ioſephum † vti non poſſe ſurrogatione,*
quia prædeceſſor eius literas non expediuit, vt apud Sar-
nen. regula de annali q. 70. Mohed. 239. Reſponſum fuit,
hæc non obſtare, quoniam is ſurrogatus nihil facit in li-
te, hic ſecus: deinde vbi ius erat quæſitum tertio, quod
hic non fuit.

Decisio DLXXVII.

Nolana Regalis Vallis. 16. Februarii. 1560.

Summaria.

1 *Concilium Lateranenſe in 19. Seſſione cauit prouiſiones monaſteriorum eſſe nullas præter eas, quæ conſiſtorialiter ſunt factæ.*

2 *Arrendamenta maiorum tuentur ex ſolita conſuetudine malam expreſſionem valoris beneficii in ſupplicationibus factam.*

3 *Leuis qualibet cauſſa in excuſationem adferri poteſt ad diluendam ſuſpicionem fraudis, & doli.*

4 *Status præſens monaſterii Conſiſtorialis an proſit ad id vt dicendum & habendum ſit tale, cum alias non fuerit conſiſtoriale.*

5 *Monaſterii collatio ſi facta fuit cum derogatione conſiſtorialitatis, an probetur per id eſſe conſiſtoriale.*

PRoſper ad oſtendendum non ſolere prouideri con-
ſiſtorialiter de Monaſterio, de quo agitur, produxit
quaſdam alias prouiſiones. Hincque ego dubitaui, *an ex*
omnibus deductis pro parte Proſperi conſtet non ſolere pro-
uideri conſiſtorialiter de Monaſterio, vt Proſper excuſetur
a ſurrogatione? Domini nihil etiam hic firmauerunt,
quoniam præcipuum fundamentum Cardinalis nite-
1 batur † Concilio Lateranenſi in ſeſſione 19. vbi dicebat,
caueri nullas eſſe prouiſiones Monaſteriorum alias,
quam per conſiſtorium factas. Quod quidem cum do-
minis non ita clarum videretur, dixerunt, ſuper hoc du-
bitandum potiſſimum eſſe. Nam circumſcripta diſpoſi-
tione huius Concilii, videretur Proſper excuſari poſſe,
cum habeat prouiſiones conſiſtoriales vſque ad tempo-
ra Martini, & deinde alias ab eo productas: cumque hic
agitur tantum de euitanda pœna, & verſemur in mate-
ria poſſeſſorii, & attentati, ipſeque oſtendat compoſitio-
nes ſoluiſſe, videbatur ex omnibus iunctis excuſari poſ-
2 ſe, prout † arrendamenta maiorum ſolent tueri malam
3 expreſſionem, *Caſſad. 19. & 20. ſuper reg.* & † quælibet le-
uis cauſſa excuſat a dolo: tamen alii adhuc dubitabant,
4 quoniam ſtatus Monaſterii † præſens videtur eſſe conſi-
ſtorialis, quamuis antea tempore Martini non fuiſſet.
Quod autem ſit Conſiſtorialis, patet ex prouiſione in
5 fauorem Ioa. Michaelis de anno 1536. vbi † derogatum
fuit conſiſtorialitati. Verum reſpondebatur alias eſſe
poſteriores, quibus nihil de conſiſtorio exprimitur, ex
his nihil fuit concluſum, & ſingulas prouiſiones habeo
adnotatas ioter informationes.

Decisio DLXXVIII.

Calaguritan. Vnionis. 19. Febr. 1560.

Summaria.

1 *Teſtibus cauſſas non ſufficientes probantibus ad reuocationem vnionis dari nequaquam venit reuocanda.*

2 *Beneficiati vnius Eccleſiæ, quæ vnita eſt cum altera, vtrum cogi poſſint ad ſeruitia eccleſiæ vnitæ.*

3 *Cauſſis ex quibus vnio eccleſiarum eſt inſtituta non ceſſantibus vnio ceſſare non debet.*

4 *Detrimentum Eccleſiæ emergens notabile, & cultus diuini diminutio, ſunt cauſſæ vrgentes diſſoluendæ vnionis inſtitutæ inter eccleſias.*

5 *Vnio antiquiſſima eccleſiarum vtpote annorum ducentorum & vltra, præſuponit vtilem fuiſſe, & eſſe, & propterea ſeruanda eſt.*

6 *Vnita eccleſia ſentiens ſe grauari ab ea cui vnita eſt, alia via quam vnionis reſcindendæ agere debet, maxime ſtante antiquitate vnionis ducentorum annorum.*

DVbitaui *an ex teſtibus, quorum copia datur, probetur*
talis cauſſa, quæ ſufficit ad reuocandam, ſeu annullan-
dam vnionem de anno 1556. cum clauſulis quorum copia
datur, circumſcriptis pro nunc aliis omnibus ..... quæ exſtant.
Pro vtraq; parte concluſum fuit ab omnibus nihil pro-
poni, cur vnio ſit reuocanda, † ſiquidem nec teſtes ſatis 1
probant vllas cauſſas ad id ſufficientes: & quamuis etiam
probarent, tamen omnes deponunt id oriri ratione ſer-
uitii in eccleſia, oon autem cauſſa vnitatis. Imo tamen
obſtat, vt hæc proficiſcantur ex vnione, vt imo in ipſa
expreſſe caueatur: nec beneficiati poſſunt cogi ad ſerui- 2
tium alterius eccleſiæ, ooh mirum eſt autem, ſi qua ali-
quando orta fuerunt inter eos iurgia vel diſſenſiones,
nam quotidie hoc videmus etiam accidere in aliis eccle-
ſiis, vbi non ſunt vnionès, vt videmus in cauſſa Cæſarau-
guſtan. præeminentiarum coram domino de Rubeis.
Cauſſæ † etiam, ob quas inſtituta fuit vnio, & quæ in ea 3
expreſſæ ſunt, non ceſſant vllo modo ex depoſitione te-
ſtium. Nam † nec apparet detrimentum eccleſiæ, nec di- 4
minutio cultus diuini, nec quid ſimile, *vt apud Petrum*
de Peruſio in tract. de renoc. vnio. c. 1. cum hæc † vnio anti- 5
quiſſimo tempore fuerit inducta, & etiam per 200. &
amplius annos perdurauit, & in tam longo interuallo
non oſtendatur accidiſſe niſi .... modice. Hinc liquido
colligitur vnionem hanc maxime vtilem, & certam eſſe.
Quod ſi illi beneficiati prætendunt aliqua ſibi grauami-
na † inferri, aut aliquid in vnione inſtitutum non obſer- 6
uari, agant alia via, & compellant eoſdem de Nauarrate
ad ſeruanda ea, quæ debent, non autem quærant omni-
no tollere hanc vnionem, quod oon licet. *Alex. conſil. 81.*
nu. 7. in fin. nu. 4.

Decisio DLXXIX.

Carthaginen. Archidiaconatus. 19. Febr. 1560.

Summaria.

1 *Reſignatio Archidiaconatus in impuberem per procuratorem an fieri poſſit.*

2 *Impubes vtrum in præſentia ſui legitimi curatoris ordinaria autoritate conſtituti, & cum eiuſdem licentia, & autoritatis interuentu, procuratores ad beneficiorum acceptationes conſtituere poſſit.*

3 *Valida vtrum ſit reſignatio cum reſeruatione fructuum in pupillum, non plene conſtito de deputatione curatoris ad acceptandum, & conſentiendum.*

4 *Minor etiam abſq; ſui tutoris conſenſu aut curatoris ſuam poteſt facere conditionem meliorem.*

5 *Reſignans in impuberem debet exprimere in reſignatione quod reſignet in fauorem talis, cum talis reſignatio ſit re vera fauorabilis.*

6 Præten-

6 *Prætendere non impletas conditiones non poteſt reſignans quas ipſe voluit, vbi præſens fuit acceptante reſignatario, & ipſo pariter conſentiente.*

7 *Reſignatio in fauorem abſentis pronepotis minoris facta, aliter reſignare non prætendentis ſine conſenſu ipſius minoris vtrum conſiſtat.*

8 *Opinio multorum eſt minorem annis quatuordecim ſine tutoris auctoritate beneficium reſignare poſſe, tamen cum cauſſa cognitione.*

9 *Læſus minor in reſignatione beneficii ſine conſenſu tutoris facta, in integrum reſtitui poteſt.*

10 *Minor etiam in rebus ſibi vtilibus conſentire non poteſt vbi his aliquod fuerit onus coniunctum.*

11 *Minor in actu acquirendi conſentire poteſt dummodo omnibus computatis ipſe in nullo lædatur.*

12 *Validus conſenſus interceſſiſſe minoris præſumitur in his quæ commodum ipſius concernunt euidens.*

13 *Minor non tenetur in acceptatione reſignati beneficii ſe aſtringere illi formæ quæ ipſi non eſt neceſſaria.*

14 *Ius aliquod ante præſtitum conſenſum in beneficio reſignato an minori competere poſſit.*

1 Ægidius ſenior conſtituerat procuratorem † ad reſignandum Archidiaconatum in fauorem Ægidii
iunioris impuberis, reſeruato tamen ſibi regreſſu, fructibus, & reliquis omnibus. Eadem die Ægidius iunior
conſtituit procuratorem ad acceptandum, & conſentiendum reſeruationibus prædictis. Et in mandato di-
2 cebatur, *quod † cum præſentia, auctoritate, & licentia Petri ſui legitimi curatoris, auctoritate ordinaria deputati*
procuratorem conſtituebat, &c. Hinc dubitaui ſtante man-
3 dato ad conſentiendum cum hac clauſula, † an reſigna-
tio facta cum reſeruatione prout in illa, fuerit valida,
non aliter cõſtito de deputatione Curatoris, ſed tantum
in hoc mandato ad acceptandum, & conſentiendum, vt
ſupra, ea eſſet neceſſaria? Rota concluſit, non eſſe neceſ-
4 ſariam ex generali regula, quod † minor etiam ſine conſenſu tutoris aut curatoris poteſt facere conditionem
ſuam meliorem. *§. primo Inſtitut. de auct. tut. l. 1. C. de auctor. præſtan. l. neq. C. de contrahen. & committen.* Dubium autem non eſt, hic agi de commodo ipſius mino-
ris, cum reſignantes quoad reſignatariũ dicantur fauo-
5 rabiles, & propterea † exprimi ſolet reſignatio in fauorem talis, &c. Deinde ſi Ægidius ſenior reſignans erat
præſens, cum Ægidius iunior conſenſit, & modo vt ille
6 acquieuit, igitur † non poteſt prætendere non impletas
fuiſſe conditiones, quas ipſe voluit in reſignatione. Accedat quod idem reſignans noluit ſtare ſoli conſenſui,
ſed exponi fecit clauſulam cum derogatione regulæ de
7 præſtando conſenſu, attento, quod † reſignatio fit in fauorem minoris abſentis, qui eſt pronepos reſignantis,
aliter reſignare non intendentis. Igitur ſi Papa voluit,
non eſſe neceſſarium conſenſum minoris, vtiq; reſignatio ob hanc cauſſam impugnari non poteſt. Et ita alias
etiam concluſum fuit in cauſſa Acherientina coram do-
8 mino Oradino die 4. Maii 1554. Imo † multi ſentiunt
minorem 14. annis poſſe ſine tutoris vel curatoris auctoritate reſignare beneficium cum cauſſæ cognitione.
9 Mil. in verb. minor 14. annor. quamuis † ſi læſus fuerit
poteſt reſtitui. *Rebuf. in pract. pag. 502. nu. 2. & ſeq.* Non
10 etiam obſtat, quod † in rebus vtilibus minor ille conſentire non poſſit ſi cum his coniunctum ſit aliquod onus,
l. 1. §. ſi minor, de rebus eorum. God. ad conſi. 16. nu. 8. quoniam id procedit vbi ante ius quæſitum eſſet minori, *vt*
11 *apud God. ad d. conſil. 16.* Verum † in actu ipſo acquirendi prout in hoc caſu certe conſentire poteſt, dummodo omnibus computatis ipſe non lædatur. Tertium
autem eſt, quamuis conſentiat reſeruationi fructuum,
regreſſus, & cæterarum omnium rerum, tamen quod
adhuc ageret de lucro ſaltẽ ratione ſolius ſpeciei, quam
veriſimile exſtinguendam fore. Non obſtat etiamſi dicatur, Ægidium ſeniorem non aliter reſignare voluiſſe,
niſi reſignatarius minor valide illis omnibus conſentiat.
Nam reſponſio colligitur ex ſupradictis, & † præſertim 12
quia validus ſatis dicitur hic fuiſſe conſenſus, cum ageretur de commodo ipſius minoris, qui tunc non indigebat tutore. Non obſtat etiam quod partes videantur
hanc viam elegiſſe enuntiando curatorem in inſtrumento, *iuxta conſil. Roman. 446. Iaſ. l. exigendi. num..... Cod. de procurat.* Nam minor † in hæc non potuit ſe illa 13
forma reſtringere, quæ ei non erat neceſſaria, imo, & ſi
vterque voluiſſet, adhuc diceretur ſatisfactum per æquipollens ex quo natura actus huiuſmodi eſt. Et propterea Papa derogauerat regulæ de præſtandis conſenſibus,
vt ſupra. Hæc autem vera niſi † oſtenderetur minori ius 14
aliquod quæſitum fuiſſe in beocficio, ante conſenſum à
ſe præſtitum, quod quidem a pacto pendeat.

DECISIO DLXXX.

Romana domus & viridarii. 14. Martii. 1560.

SVMMARIA.

1 *Filius matris heres an ex perſona ſua ſit reſtituendus ad ſtatum, in quo erat mater tempore eo quo fuit ſpoliata a filiis primi matrimonii.*

2 *Vxor defuncto coniuge permanens in domo, non intelligitur mutare cauſſam poſſeſſionis, niſi ſuam voluntatem declaret.*

Contrarium & limitationem eius vide numero immediate ſequenti, idq; ex opinione Rotæ.

QVærebam *an Iulius † heres matris ſit ex perſona illius* 1
reſtituendus ad ſtatum, in quo erat mater tempore
quo fuit electa? Nihil firmatum fuit, quoniam altera pars
plene non informauerat, ſed ita obiter dictum fuit, 2
quod † vxor, quæ mortuo marito permanet in domo,
non intelligitur mutare cauſſam poſſeſſionis niſi declaret voluntatem, *iuxta conſil. Socin. 131. in primo.* Tamen
quidam dicebant † Rotam tenere contrarium, & non eſ- 3
ſe neceſſariam aliam declarationem voluntatis, *& allegabat conſil. Deci. 400.* Vnde dixerunt dubium reſtringi
poſſe, an mater exſiſtens in domo ſimul cum Iulio acquiſiuerit talem ſtatum, vt Iulius ex eius perſona ſit
nunc reſtituendus. *Viden. eſt deciſ. Creſcen. 167.*

DECISIO DLXXXI.

Placentina Canonicatus. 8. Martii. 1560.

SVMMARIVM.

1 *Abſolutoriam ſi petat vna partium, & altera canonizatoriam, quid ſit agendum.*

PRo introductione huius cauſſæ propoſui dubium
generale, an ſit danda † abſolutoria Alphonſo an Ca- 1
nonizatoria Ferdinando? Domini reſponderunt rem
valde implicitam eſſe, & oportere me proſequi aliquod
caput ex his, quæ priuilegiata ſunt. Inprimis autem videam inter deciſiones dominorum, an verum ſit quod
Ferdinandus ...... aut videlicet alias fuiſſe in Rota deciſum coram Romano de anno 1551. ius Canonice bonum eſſe.

DECISIO DLXXXII.

Conſtantien. bonorum. 18. Martii. 1560.

SVMMARIA.

1 *Mortuo Epiſcopo ſupellex eius an debeatur eccleſiæ, & ſucceſſori, an vero heredibus prædefuncti.*

Et quid ſi heredes doceant bona, & ſupellectilem talem non ex reditibus eccleſiæ, ſed bonis patrimonialibus parata, num. ſeq.

3 *Iudicandum in fauorem eccleſiæ, quæ detinet bona defuncti Epiſcopi heredibus non probantibus parta ex patrimonio defuncti.*

4 *Vaſa argentea cum ſigno eccleſiæ cui ſint attribuenda Epiſcopo mortuo heredibus, an eccleſiæ, idq; an ex teſtium depoſitione elici poſſit.*

5 *Eccleſia dum eſt loco rei, & in poſſeſſione ſupellectilis liti-*

gioſa transfert onus probandi in partem ſibi aduerſantem.

6 *Identitas corporum pratenſa in bonis Epiſcopi poſſeſſis ab eccleſia per heredes aduerſarios probari debet.*

7 *Paupertas eccleſia ſi eſt notoria, & de diuitiis propriis, & bonis epiſcopi ſit fama certa, ſatis ſuſpicari poſſe bona reperta poſt mortem epiſcopi non habentia ſignum eccleſia potius praſumi quaſita ex bonis patrimonialibus quam eccleſia.*

8 *Bona qua praſumuntur apud eccleſiam fuiſſe ante promotionem Epiſcopi iam defuncti, non propterea affirmatiue dicenda ſunt fuiſſe, cum praſumtiones tales eludi poſſint, nec omnis praſumtio facti veritatem praſupponat.*

9 *Repertis bonis multis inter ſupellectilia defuncti Epiſcopi ſignatis ſigno eccleſia aliis etiam multis non ſignatis, ſecundi generis haud dubie non cenſentur ex bonis eccleſia comparata, nec ob id eſſe poſſe de iure ipſius eccleſia.*

10 *Epiſcopus eccleſia pauperis ipſe ex priuato diues patrimonio multis legationibus functus, multiſq; muneribus affectus, relinquens plurima, potius ex ſuo quam eccleſia peculio paraſſe dicitur, ideoq; ad ſuos heredes poteſt transmittere, nec quicquam eccleſia ſibi de iure vendicare.*

11 *Bona reperta apud Epiſcopum mortuum extra eccleſiam litigioſa, cui veniant de iure aſſignanda, eccleſia ne ſua aut heredibus.*

12 *Mos eſt in Germania vt Epiſcopi ſinguli inuentarium bonorum eccleſia ſua nomine habitorum, perſcribi, & confici inſtrumentaliter curent.*

1 MOrtuo Epiſcopo Conſtantien. † eccleſia omnem illius ſupellectilem, & alia omnia bona occupauerat, eaque Modernus epiſcopus nunc tanquam bona
2 eccleſiæ detinebat. Heredes † autem epiſcopi defuncti ea ex bonis patrimonialibus confecta eſſe dicebant, &
3 aſſerebant, hincque orta lite Rota alias iudicauerat † in fauorem eccleſiæ, quia heres nihil probauerat, dederat tamen heredibus remiſſoriam, qua exſequuta, & tunc in actis producta, propoſui dubium quod ſummatim
4 complectebatur dicta teſtium, an † ex his probaretur vaſa argentea, & aliam ſupellectilem, de qua in inuentario confecto Auguſtæ poſt obitum Epiſcopi nullo ſigno quam Eccleſiæ, pertineant ad heredes, ſiue ad eccleſiam. Eccleſia duplici iure ſe præcipue tuebatur primo,
5 quod † erat rea, & in poſſeſſione bonorum, vnde ad aduerſarium ſpectabat onus probandi contrarium concludenter. Secundo, quia aduerſarius tenebatur proba-
6 re † identitatem corporum quæ prætendit fuiſſe in bonis epiſcopi, quod ex teſtibus non probatur. Rota tamen re diligenter conſiderata ex præſuppoſitis in puncto
7 contrarium reſpondit. Nam † cum conſtet de paupertate eccleſiæ, & de bonis, & de diuitiis propriis Epiſcopi prædefuncti, ſemper bona quæ reperta fuerunt non habentia ſignum eccleſiæ, præſumi potius quæſita ex bonis Epiſcopi, quam eccleſiæ. *Abb. c. 3. de pecu. cler. c. cum teſtes. nu. 24. de teſti. Corn. conſi. 314. col. 1. & ſequen. in 3. Boer. deciſ. 20. num. 4. Conarru. c. 1. de teſt. nu. 7. & ſeq.* qui loquuntur etiam, vbi eccleſia reperitur in poſſeſſione. Nam hæ præſuppoſitiones præualent. *Socin. conſil. 91. in 3. Corn. conſil. 79. num. 3. in 4. Roman conſil. 159. in fin. Bar-*
8 *bat. c. 1. num. 1. de pecu. cler.* Non † obſtat quod bona hæc potuerunt eſſe apud eccleſiam ante promotionem eius Epiſcopi, quoniam præſumtiones de quibus ſupra, hoc excluſerunt, deinde cum inter hæc bona reperiantur
9 multa † notata ſigno Eccleſiæ, ſequitur ea, quæ exſtant ſine huiuſmodi ſigno, non cenſeri eſſe eccleſiæ, propter-
10 ea cum † præſupponatur ex reditibus ſuis propriis, & legationibus, & muneribus ſibi oblatis plurima acquiſiuiſſe, & tempore obitus ſui non reperiantur alia bona
ſua niſi quæ in Inuentario erant, neceſſarium eſt, vt dicamus, hæc confecta eſſe ex illis bonis, nec alias omnes alios fructus euanuiſſe. Non obſtat, quod obiiciebatur de identitate, nam hæ præſumtiones, ita ſufficiunt, vt
niſi contrarium doceatur, cenſeantur eſſe eadem † bo- 11
na, præſertim, quia tempore obitus ſui in Auguſta extra eccleſiam ſuam Conſtantien. reperta ſunt apud eum talia bona. *Anchar. conſil. 198. num. 1. & 3.* Præſumtiones autem multæ ſunt, de quibus in puncto, quibus accedit & confectio Inuentarii. *Bald. in authen. licentiam, num. 3. Cod. de epiſc. & cler.* Nec iſta Rota de iure probabat: quia tamen ſemper cupit veritatem quoad eius fieri
poſſit, inuenire, intelligitque † morem eſſe ibi, vt ſin- 12
guli epiſcopi relinquant inuentaria bonorum eccleſiæ: propterea placuit, vt iubeam moderno epiſcopo, vt tranſmittat iſta inuentaria, quo cognoſcere poſſimus, *an bona, de quibus agitur, integre pertineant ad eccleſiam aut minus.*

Deciſio DLXXXIII.

Florentin. Sancti Pancratii. 11. Martii. 1560.

Svmmaria.

1 *Subrogatio licet anterior, an nulla ſit ſubrogato poſteriori oſtendente beneficium dupliciter eſſe reſeruatum.*

2 *Inualida vtrum dicenda veniat ſubrogatio ex eo quod in ea nulla fuerit facta mentio ſpecialis reſeruationis iuxta modum reſeruationum Cancellaria.*

3 *Clauſula ampla in reſeruatione poſita mentionem reſeruationis facientes variis in locis, cum ea pracipue clauſula ſeu quouis alio modo quid operentur.*

4 *Reſeruatio ſapius enunciata, & repetita non poteſt impediri per regulas reſeruatorias Cancellaria.*

5 *Pars probare volens aliter ſe ſtylum habere quam eſt Curia ei concedendum eſt.*

6 *Clauſula in ſubrogatione poſita, vt nomina, qualitates &c. vti ſolent abbreuiatores in extenſione bullarum ad reſeruationes de quibus hoc caſu.*

SPinellus obtinebat ſubrogationem ex obitu Archiepiſcopi Piſani, cum clauſulis ſolitis, *& amplius etiam ſi reſeruatum, deuolutum &c. Et quod vlterius vacationis modus, etiamſi ex illo quauis generaliter reſeruatio preterquam per obitum apud ſedem &c.* Nunc Hieronym. qui impetrauerat per obitum Ioan. Franciſc. primi poſſeſ-
ſoris prætendebat † ſubrogationem Spinelli quamuis 1
anteriorem nullam eſſe, quia beneficium erat dupliciter reſeruatum. Idcirco propoſui dubium, *an ſubrogatio Spinelli capiat beneficium, de quo agitur.* Et cum pro
parte Nicolai diceretur † ſubrogationem inualidam, 2
quia in ea non eſt facta mentio ſpecialis reſeruationis, *iuxta reſignationem Cancellaria. 26. Cald. conſil. 7. de reſcript. Pariſ. 138. num. 8. in 4.* attamen in præſenti caſu
contrarium reſponderunt domini † ob clauſulas am- 3
plas in ſubrogatione, quæ mentionem faciunt reſeruationis variis in locis, cum clauſula ſeu quouis alio modo, quæ ſufficit. *Rota in antiq. 26.* Et maxime, quia excipitur caſus per obitum apud ſedem, vnde in reliquis firmata dicitur regula in contrarium. *Oldr. id. conſil. 136. num. 2.* Nec negari poteſt, quia verba ſubrogationis latiſſima ex propria vi comprehendant hunc caſum, quamuis aliquid ſpeciale in eo eſſet. *Bart. in l. in fraudem. §. fin. de teſt. mil. facit quod ait Felyn. c. in noſtra, de reſcrip. in 6. corol.* Et ita alias idem in terminis deciſum fuit coram Fabio Decano in cauſſa Vlyſipponen. quartanariæ,
die 19. Febr. 1557. Non † obſt. illa regula cum Cancella- 4
riæ. 62. quia non procedit hic, vbi reſeruatio enuntiata fuit, & ſæpius repetita. Deinde dictum fuit ab aliquib. illam regulam non eſſe de dandis, eamque nunquam fere
procedere, niſi in caſu ſuo. Dixerunt tamen † ſi pars vult 5
probare aliter ſtylum ſe habere, hoc ei eſſe concedendū.
Sed vnus ex dominis addidit, quod † in ſubrogatione 6

adeſt clauſula, *vt nomina, qualitates &c.* Ex qua abbreuiatores ſemper extendunt Bullam etiam ad iſtas reſeruationes: poſtea etiam conſidti fuerunt abbreuiatores, qui inclinareq; videbantur ſubrogationem capere beneficium, noluerunt tamen quicquam affirmare, niſi literæ expedirentur.

Decisio DLXXXIIII.

Nolan. Regalis. Vallis. 11. Martii. 1560.

Summaria.

1 *Taxa qualis requiratur annuorum redituum ad hoc, vt monaſterium dicatur collationis conſiſtorialis.*

2 *Epiſcopatus & Abbatiæ ratione taxationis in iure æquiparantur.*

3 *Epiſcopatus cum ſoleant conſiſtorialiter conferri, quia requirunt maturam conſultationem, & æquiparatio in iure fiat epiſcopatuum, & Abbatiarum, an ex hac collatione inferri debeat, & de Abbatiis vacantibus conſiſtorialiter prouideri.*

Limitationem & contrarium a Rota deciſum vide num. ſequen.

5 *Primæuo iure monaſteria omnia natura ſua fuere electiua, eorumq; confirmatio ſpectabat ad ſuperiorem, & num. 7.*

6 *Reperitur in iure nullibi de monaſteriis prouidendum eſſe conſiſtorialiter.*

8 *Stylus Curiæ licet ſit vt monaſteria inſtar Epiſcopatuum matura deliberatione præmiſſa conferantur conſiſtorialiter, tamen videre licet aliquando extra conſiſtorium etiam concedi.*

9 *Pontifex in negotiis maxime arduis vtitur vt plurimum conſilio Cardinalium, nec ſine eis aliquid in huiuſmodi ſtatuit.*

1 DVbitaui † *an de iure, aut ſtylo monaſteria excedentia ſummam 200. duc. dicantur conſiſtorialia, adducebatur. Lap. alleg. 84. num. 11. Sarnen. reg. de infir. q. 14. nu. 2. & ſeq. & etiam Concilium Lateranen. in ſeſſione 9. fol.*
2 *1..* Et adiungebatur ratio, quia † in iure Epiſcopatus, & Abbatiæ æquiparentur. *glo. ne pro defectu. § ſtatuimus. de elect. Io. Sylua. tract. benef. par. 1. q. 2. nu. 49.* Epiſcopatus
3 † autem conſiſtorialiter ſemper prouideri ſolent, qui requirunt maturam conſultationem. *Abbat c. cum in cunctis. col. fin. de elect.* Ergo & idem dicendum in Abbatia, *vt etiam probat extrauag. in cuncta. de elect.* de ſtylo etiam cum adduceretur. *Rebuf. in rub. de reg. ad prælu. § 1. verſi. conſiſtorialiter. pag. 82. Ioan. Monach. c. ſuper eo. de here. in 6. num. 2. & ſeq.* attamen † quoad iuris diſpoſi-
4
5 tionem Rota contrarium probauit, quia † primæuo iure monaſteria ſunt electiua, & confirmatiua ſpectat ad ſuperiorem. *cap. 2. § priore. vbi Abb. nu. 10. de ſtat. reg.*
6 nec † reperitur tantum vſquam in iure, vt de his prouidendum ſit per conſiſtorium. Nec obſt. æquiparatio de qua ſupra, quia non procedit quoad deuolutionem, ſeu
7 quoad electionem, vt † eſt propria natura Abbatiarum. Quoad ſtylum autem cum ſit quid factum, dixerunt domini eum eſſe probandum. Nam licet inter Curiales ſa-
8 tis tritum videatur iſtud, tamē quoniam † vt aliqui aiunt conceduntur, & hæc monaſteria quandoque extra conſiſtorium, ideo probandus eſt hic ſtylus magis explicite quomodo ſe habeat. Non obſt. quod ait Io. Monachus. *cap. ſuper eo.* Nam mouebatur ea ratione, quia † Papa in
9 arduis nihil ſtatuat ſine conſilio Cardinalium, quæ ratio aliorum quæſtionem reſpicit, & iſto caſu non procedit, cum monaſteria propriam naturam habeant quomodo ſint prouidenda, videlicet per electionem, atque ideo opinionem illam expreſſe reprobat. Io. Prob. in additio.

Decisio DLXXXV.

Romana fideicommiſſi de Grachis. 18. Mart. 1560.

Summaria.

1 *Poſſeſſio ex prætenſa locatione capta lite pendente, vtrum ſit conſiderabilis.*

2 *Fructus ratione poſſeſſionis capta peti ſolent, vel prætenſa ſaltem de iure competentis.*

3 *Controuerſia exſiſtente de poſſeſſione iura a partibus pro ſe facientia producenda ſunt, & meliora iura producenti aſſignanda eſt poſſeſſio.*

QVærebatur, *an ex deductis conſtaret de lite inter mulieres, & Marium ſeu eius heredes, ad hoc, vt † poſ-* 1
ſeſſio Vincentii ex prætenſa locatione non ſit conſiderabilis, quia capta lite pendente a 30. qui erat in lite, multis ex dominis reſponderunt ex duabus commiſſionibus, quarum copia data fuit, ſatis conſtare de lite, quæ commiſſiones præcedunt locationem Vincentii, cum inita ſit de menſe Iulii. 1555. Et quamuis hæ commiſſiones videantur oſtendere litem ſuper fructibus, tamen illud eſt ratione poſ-
ſeſſionis, cum † petantur fructus ea ratione, quod mu- 2
lieres dicant ad ſe poſſeſſionem ſpectare. Et præterea in altera ex illis commiſſionibus expreſſa etiam dicitur, quomodocunque rem eſſe ſatis implicitam, ideoque tu-
tius eſſe, vt † videatur de bono iure, & qui melius proba- 3
uerit ille mittatur in poſſeſſionem.

Decisio DLXXXVI.

Carthaginen. Archidiaconatus. 18. Martii. 1560.

Summaria.

1 *Reſignatio per procuratorem facta ſine mandato cum nulla ſit, vtrum per ſubſequens mandatum poſſit validari.*

2 *Subreptitia eſt gratia cum Papa perſuaſum fuerit ſupplicantem habere mandatum cum nullum habuerit, nec habeat in præſens.*

3 *Conſenſus partis in reſignatione inualida ratione non habiti mandati poſt ea præſtitus non ſanat ſubreptionem gratiæ ſub prætextu habiti mandati impetratæ.*

Limita & vide num. ſequen. cum iure non caueatur neq; ſit de ſtylo mandata, & conſenſum datam præcedere debere.

5 *Gerentis actum vbi ſolum de præiudicio agitur nihil intereſſe poteſt, vel referre, an præcedat conſenſus, vel ſubſequatur.*

6 *Abſenti beneficium conferri poteſt, & ſufficiens eſt ipſius ſubſequens ratihabitio.*

7 *Clauſula in mandato poſita iuxta formam ſupplicationis ſignatæ, vel ſignandæ quos pariat effectus.*

8 *Mandare quis procuratori poteſt vel negotiorum geſtori per nuntium, aut literas, vel aliter.*

9 *Curia de ſtylo obſeruat ſignatam gratiam ad inſtantiam procuratoris, de voluntate principalis eſſe ſignatam licet abſentis.*

PRopoſitum erat dubium, *an reſignatio ſit inualida ex eo, quod ſupplicatio fuit data die 20. Septembris, & mandata, quorum vigore fuit præſtitus conſenſus, fuerunt facta videlicet 13. Octobris ſubſequentis cum clauſula iuxta formam, & tenorem ſupplicationis, & cum clauſulis prout in illis contra reſignationem opponebatur, quod a prin-* 1
cipio ſ nulla fuit, cum non adeſſet mandatum: ideo non potuit validari ex mandato ſubſequen. Pariſ. conſi. 153. nu. 30. in 4. Rebuſ. de nominat. quæſt. 4. nu. 28. Et † gratia ipſa di- 2
citur ſubreptitia, cum Papa crediderit ſupplicantem tunc habere mandatum, cum tamen non haberet, attendendumque eſt tempus ipſum datæ. *cap. ſi eo tempore. de reſcrip. in 6.* Vnde † conſenſus partis quia poſtea ſequi- 3
tur non ſanat ſubreptionem, quia actus non pendet a poteſtate partis. *Abb. c. olim. num. 8. de penſ. Mohed. 85.* Verum domini omnes contrarium concluſerunt tum de iure, tum præſertim de ſtylo, ſiquidem † iure non ca- 4
uetur, vt mandata, & conſenſus debeant procedere datam, neque quod inualide fuit per ſupplicationem impetratæ gratiæ, *glo. magna in ſi. c. nonnulli. § ſunt & alii. de reſcrip. vbi Felyn. ver. fallit 1.* Et quoniam vbi † agitur 5
tantum de præiudicio gerentis actum regula eſt nihil referre, an conſenſus præcedat, vel ſubſequatur. *cap. cum de iure patron. Rot. in nou. 5. de rerum. perm.* prout † etiam

*quid per eum factum fuerit, & dictum mandatum non re-
uocare, & q. deinde confirmauerunt præſentationē factam
cum iuramento, & alijs clauſulis quarum copia datur, an
inſtante præſente confirmatione ac iuramentis præmiſſis pa-
troni exinde potuerunt cumulatiue præſentare Bartholo-
nū, ita vt ſententia prolata ſit etiam confirmanda.* Attenta
2 maxime abſolutione † a iuramento conceſſa per Vica-
rium dictis patronis, non tamen citata parte, vt quod di-
ctam abſolutionem iterum elegerit Dominus Bochi-
nus. Domini concluſerunt in fauorem Bochini vltimo
3 præſentati a patronis ſequentes † regulam tritam, quod
patronis laicis licet cumulatiue variare. *cap. paſtoralis. e.
quod autem. c. cum autem, vbi Abb. de iurepatron. Roch.
in tracta. in verb. honorificum. 10. quæſt.* non obſtat iura-
mentum, de quo in primo, & ſecundo actu, de quo ſu-
pra in puncto conſuluit. *Paul. de Caſtr. conſil. 361. in pri-
mo, & 336. eodem, Lapus alleg. 78. Roch. dict. tracta. verb.
honorificum. q. 12. Lambert. de iur. patron. 26 Aret. 79. 2.
par. lib. . . num. 4. fol. 329.* Nam reſponſum fuit multipli-
4 citer. Primo, quod in caſu noſtro † nullū eſt periurium
cum patroni non reuocent mandatum, nec præſenta-
tionem a ſe factam, ſed aliam nouam adiungant, quod
non eſt contra formam iuramenti a ſe præſtiti, ſiquidem
ſi Vicarius inſtituiſſet Bochinum, patroni id habuiſſent
5 ratum, & gratum prout promiſerunt. Eſt enim † longe
diuerſum promittere non reuocare mandatum, & dein-
de reuocare, *prout in conſ. Caſtr. 362.* Aliud eſt in caſu
noſtro, vbi non reuocatur mandatum, nec præſentatio,
ſed noua veluti quædā via proponitur. Nec obſtat, quod
6 in ſecundo † actu patroni iurauerint, ſe nō variaſſe, nam
id reſpicit præteritū, nec ideo dici poſſunt periuri, quo-
ad nouam promiſionem cumulatiue. Secūdo dicebatur,
quod & ſi iuraſſent non variare, adhuc tamen eis liceret,
quamuis ita agendo eſſent periuri in terminis. *Alexan.
conſ. 16. vol. 3. Fel. c. cum acceſſiſſent. col. 4. de conſtitu. & res
eſt. Roch. in verb. honorificum. quæſt. 12.* Tertio, reſpon-
debatur hic ceſſare rationes eas, quæ adductæ ſunt Pauli
de Caſtr. *d. conſ. 362. & aliorum ſupra*, quod videlicet
ratione periurij eos ſuperior non admitteret, nec hunc
cumulatiue præſentatum inſtituerat. Nam in caſu no-
ſtro ſecus eſt, cum ſuperior non tantum non enarrerit
id periurium, ſed potius eos abſoluerit, quia tamen circa
7 hoc caput † an ſi patroni potuerint ita abſolui a iuramē-
to, non citata parta, erat aliqua inter dominos contro-
8 uerſia, idcirco omnes acquieuerunt † primo fundamen-
to, vt ſcilicet, nullum hic fuerit periurium, & cōſequen-
ter nulla fuerit neceſſaria abſolutio.

Decisio DXLVIII.

Romana pecuniaria de Brunis. 9. Iunij, 1559.

Svmmaria.

1 *Anterioris crediti repetitio, an competat de iure con-
tra heredes, quorum in fauorem latæ fuere ſententiæ,
quæ præſupponuntur nullæ, mulieri iſtis pecunijs pro
diſſoluendis creditis numeratis.*

2 *Repetitio pecuniarum vtrum de iure concedatur vbi
bona fide conſumti ſunt, maxime vbi agitur ne com-
mercium inter heredes dirimatur.*

3 *Apocha ſeu ſchedula ſine die, menſe, & anno, vtrum
creditum aſſertum probare poſſit.*

4 *Creditum perſonale, quod nullam habet annexam hypo-
thecam iam ſolutum, vtrum repeti poſſit tanquam in-
debitum.*

CAuſſa erat iampridem per longa tempora in Rota a-
gitata, nullæ erant ſententiæ latæ in fauorem Mi-
chaelis, & heredum: nunc Eliſabetha quædam pauper
1 mulier, quæ prætēdebat ſibi competere † repetitionem
quandam pecuniarum ſolutarū alijs creditoribus, quo-
rum anterior ipſa erat, rogauit me, vt ſi fieri poſſet, eos
ad reſtituendum pecunias condemnarem. Itaque pro-
poſiti dubium de credito Dom. Eliſabethæ de Brunis
priori, & potiori, & ſtante obligatione Locatelli debito-
ris in forma Cameræ, necnon præſuppoſita apocha, quæ
caret die, menſe, & anno. An d. Eliſabeth tāquam prior
& potior poſſit repetere pecunias ſolutas dict. Domino
Michaeli. In hoc dubio, quamuis exſtent variæ auctori-
tates non dari † repetitionem, vbi pecuniæ bona fide 2
conſumptæ ſunt, nec commercium inter heredes diri-
matur. *Afflict. 190. Gram. quæſt. 1. cap 78. conſil. 60. in 4.*
tamen informationes, quia non principaliter hoc caput
reſpiciebant, ſed tantum dicebatur per Eliſabetham has
pecunias dolo malo in fraudem illius fuiſſe ſolutas, cum
huius ſolutionis † non exſter niſi apocha quædam ſine 3
die, menſe, & anno. Idcirco dixerūt domini hoc viden-
dum eſſe, an reuera illæ pecuniæ fuerint ſolutæ ab he-
rede, vigore eius crediti. Hoc autem Michaelis heredes
tripliciter probant, primo, quia apocha fuit producta.
10. Maij 1544. producti fuerunt articuli, & probatum
fuit traditum Michaeli verum ac legitimum, ac vera ſo-
lutio illi facta, prout in apocha. Secundo, dicebant hanc
eandem obiectionem olim factam fuiſſe in Rota ab a-
lijs creditoribus contra Michaelem, & tamen illum tres
ſentētias cōtra illos obtinuiſſe. Et ita vt hæc omnia quę
nunc deducuntur iampridem in Rota fuerunt diſcuſſa,
& in fauorem Michaelis iudicata. Vltimo dicebant et-
iam heredes † hoc traditum Eliſabethæ eſſe perſonale, 4
& nullam habere hypothecam, imo pecunias ſolutas
Michaeli: Domini mandarunt mihi, vt viderem in actis,
an probetur vera ſolutio pecuniarum facta Michae-
li. Nam ſi teſtes hoc probant, ſufficiet hoc ne conde-
mnetur Michael, qui bona fide pecunias ſibi debitas
exegit.

Decisio DXLIX.

Poſnanien. parochialis inſulæ. 9. Iunij. 1559.

Svmmaria.

1 *Ceſſione ſtante ſeu ſubrogatione non obſtare poſſunt re-
gulæ de annali, & triennali.*

*Subrogatio in ius adimit vim regulis ſupradictis, æque
vt ceſſio, & ſubrogatio ſimplex. nu. ſeq.*

3 *Subrogatio ſi non conſtet, niſi in quadam narratiua in a-
ctis deducta, vtrum valida dici poſſit.*

4 *Subrogatio quæ per Papam fieri ſolet plerumque fit ſub
conditione, quatenus beneficium non eſt litigioſum.*

QVærebam a dom. Craſſino † *an obſtaret regula de an- 1
nali, aut triennali ſtante ceſſione Do. Io. in cuius fauo-
rem ac ſubrogatione in locum ipſius prout in actis, quoniam
partes in facto valde diſſentiebant.* Et tota difficultas ad id
redigebatur, an Eraſmus fuerit † ſubrogatus in ius Io. Nā 2
ſi fuit ſubrogatus vtique ceſſat regula de annali & trien-
nali, quod ſi non fuit, tunc ſecus: quapropter dictū fuit,
vt videatur, an conſtet de ſubrogatione. Nam cōtra eam
Martinus tria opponit. Primo, quia † de ea non conſtat, 3
niſi in quadam narratiua in copia in actis producta. Se-
cundo, quia exſtat tantum ſupplicatio Ioannis abſq; li-
teris, & in commiſſione erat clauſula literis non expedi-
tis nulla intelligatur lis. Tertio, quia † Papa ſubrogat E- 4
raſmum ſub conditione quatenus beneficium non eſſet
litigioſum. De his igitur erit videndum.

Decisio DLX.

Calagurit. Canonicatus & beneficiorum. 9. Iu-
nij. 1559.

Svmmaria.

1 *Compulſoriales vtrum dari poſſint ad recognitionē ſcri-
pturarum productarum in actis coram alio iudice
quam Auditore Rotali.*

2 *Auditor de ſcripturis, & inſtrumentis eorumq; ſubroga-
tione proponere non poteſt, ijs non exſtantibus.*

3 *Scripturæ quæ multiplicitatione habita fuit a Rota a-
lias ſuſpecta de falſo, non indiget recognitione vtpotè
fruſtratoria, & inani, cum etiam recognita adhuc la-
boret ſuſpicione falſitatis.*

4 *Regu-*

4 *Regulariter non dandas eſſe compulſoriales notum eſt cum agitur ad probandum delictum.*

TEſtamentum erat relatum in informationibus, &
præſertim in eis, quas ſcripſi manu mea. Cum igi-
tur quæritur, *an eſſent danda compulſoriales*, Rota cõclu-
ſit eas eſſe dandas, variis de cauſſis, & præcipue tribus.
1 Primo, quia † hæc ſcriptura ad quam recognoſcendam
petuntur compulſoriales, nõ eſt producta in actis meis,
2 ſed in actis olim coram Gubernatore Vrbis. Ideo † non
poſſum ego dubitare de ſubrogatione illius inſtrumen-
ti, quod non exſtat. Secundo, quia lic[et] etiam hæc ſcri-
ptura producta eſſet, quia tamen alias Rota coram Do.
3 Decano, die 28. Maij. 1557. † concluſit eam multiplici-
ter ſuſpectam eſſe de falſo, ideo nihil prodeſt nunc hu-
iuſmodi recognitio, cum etiam recognita laboret ad-
4 huc ſuſpicione falſitatis. Tertio, † quia regula eſt, non
dari compulſoriales ad probandum delictum, vt notum
eſt. Huic accedũt & aliæ rationes multæ, de quibus in in-
formationibus.

Decisio DLI.

Hiſpalen. beneficij de Moron. 9. Iunij. 1559.

Svmmaria.

1 *Monitorium ab Auditore Cameræ impetratum contra intruſos in forma Breuis Cameræ, quod habet clauſulam, & ſi quis, vim habet citationis idque medio dicta clauſula, contrarium vide num. 4.*

2 *Declarandus vtrum ſit aliquis ob non paritionem monitorij alias per iudicem decreti.*

3 *Pars habens in actis Breue ac literas expeditas cum derogatione priuilegij partis aduerſæ, non eſt amplius exſecutio retardanda.*

4 *Clauſula, ſi quis, poſita in monitorio non habet vim citationis, vel potius in eam nõ reſoluitur, vbi monitorium decretum fuit cum cauſſa cognitione.*

5 *Electa via ordinaria non poteſt procedi via exſecutiua, ſed eadem ordinaria vtendum eſt.*

6 *Rota non ſolet per monitorij viam progredi, cum firmior ſit via ordinaria, qua ſemper in cauſis decidendis vtitur.*

7 *Recte literas eſſe expeditas, & rite, fidem facere iudici ſoliti ſunt Summiſtæ.*

8 *Partium vna variis artibus impedire conantis quo minus altera referat, in alterius fauorem ob detectam fraudem iudicatur, maxime ſi literas habeat in actis expeditas.*

THomas impetrauit beneficia hæc vti reſeruata Bre-
ui de capienda poſſeſſione ſine vitio ſpolij. Obti-
nuit etiam ab A. C. monitorium contra intruſos
1 in forma Breuis Cameræ. Verum, quia † id monitorium
habebat clauſulam (*& ſi quis*) Rota alias concluſit co-
ram Dom. A. Aug. id reſolutum eſſe in vim citationis,
nec poſſe procedi exſecutiue. Vnde Thomas poſtea im-
petrauit commiſſionem, vt idem Dom. Ant. Aug. pro-
cederet iuxta formam breuis ac ſtylum Aud. Cam. Qua-
re cum ipſe ſecundum monitorium decreuiſſet, & man-
daſſet notario, vt in eo amplius non apponeret illã clau-
ſulam, *& ſi quis*, prout idem notarius etiam nunc fate-
tur, tamen ante errorẽ, aut neſcio, qua ratione repetita
etiam fuit in hoc ſecundo monitorio præfixus .... du-
2 bitaui in Rota, *an Melchior de Scalazar † declarandus
ſit ob non paritionem monitorij, alias per dominũ Ant. Aug.
decreti?* Nam pro parte Thomæ dicebatur, ex quo habet
in actis breue ac literas expeditas cum derogatione pri-
3 uilegij Comitis † non retardandam amplius eſſe exſe-
quutionem, cum ea quæ contra obiiciuntur altiorem
requirant indaginem, & ideo non ſunt admittenda in
poſſeſſione adipiſcenda. *Abb. c. in literis nu. 27. & Bero.
nu. 91. de reſt. ſpol. .... d. l. fi. nu. 2. C. de edict. diui Adr.*
4 reſpondebant, quod † clauſula, *& ſi quis*, non reſoluitur in
vim citationis, vbi monitorium decretũ fuit cum cauſ-
ſæ cognitione, prout in caſu noſtro *Rebuf. in 1. par. com-
mentar in conſi. conſt. reg in tract. de literis oblig. art. 6. col.
2 num. 6. pag. 134. & ſeq.* Verum pro contraria Melchio-
ris dicebatur hoc monitorium reſolutum eſſe in vim ci-
tationis, vbi Melchior venit ad iudicandũ. *Iaſ. l. ne quic-
quam. §. vbi decretum. num. 6 a de offi. procon. Ang. Imol.
Iaſ. leg. de pupillis. §. meminiſſe de oper. no. nunc.* Idcirco
procedi † non poſſe via exſecutiua, ſed ordinaria, cum 5
hæc electa fuerit. Rota in hac difficultate quicquam in
præſenti non firmauit, eo maxime, quia † non ſatis pro- 6
batur, vt nos Auditores procedamus hac via monitorij,
cum firmior ſit via ordinaria: quoniam igitur alias man-
dauerat mihi, vt cauſſam expedirem via ordinaria, cum
Thomas habeat ſuas literas expeditas cum derogatione
priuilegij, poſtea autem ad petitionem Melchioris pla-
cuit intelligere votum aliquorum expeditorum, inter
reliquos Barengus bo. me. & d. † Summiſta fidem fece- 7
runt, literas eſſe recte expeditas. & deinde rurſus peten-
te eodem Melchiore contenta, fuit intelligendum vo-
tum etiam illorum, qui in Camera interſunt: vnde cum
intellectum fuerit eundem † Melchiorẽ variis actibus, 8
quominus illi referant impedire, mãdauit mihi, vt pro-
nunciem in fauorem Thomæ iuxta illius literas in actis
expeditas.

Decisio DLII.

Viſen. parochialis de Papirios. 16. Iunij. 1559.

Svmmaria.

1 *Committens cauſſam contra aliquem eoque alios intruſos, & intrudendos in exſecutione citationis nominandos ſub iudice promoto ad Cardinalatũ poſtmodum, cui alius ſucceſſit in officio iudicis, an hoc ſtante citatio nulla ſit dicenda tanquã ex defectu iuriſdictionis.*

2 *Citatio quæ fuit exſecuta poſtea quam lata fuit ſententia, an ob id dici debeat, & reuera ſit nulla.*

Et quod ex tali citatione exſecuta poſt latam ſentẽtiam ſubſequi ſoleat inconueniens, vide nu. ſeq.

4 *Index alteri decedenti ab officio ſuffectus, vigore cõmiſſionis factæ iudici cui fuit ſubrogatus iuriſdictioni ipſius etiam ſubrogatur, nec promotio prioris iudicis ad Cardinalatum facit iuriſdictionem exſpirare.*

5 *Sententia lata per mortem delegantis non eſt nulla, cum per decretum citationis conſtet manifeſte perpetuari iuriſdictionem etiam non exſecuta eadem citatione.*

6 *Citatio decreta contra intereſſe putantes ſe habere ſi non fuit additum in citatione nominandos, an valeat.*

DE anno 1552. Franciſcus commiſit cauſſam coram
Dom. Reomano contra Odoardum, omneſque a-
lios intruſos, & intrudendos in exſecutione citationis
nominandos, quatenus comparere debeant ad omnes
actus vſque ad definitiuam ſententiam incluſiue exſe-
cuta hac citatione contra Odoardum dominus Reoma-
nus die octaua Iulij. 1555. tulit ſententiam contra eum,
quam ſequenti anno Dominus Fabius cõfirmauit, in-
terim igitur mortuo Iulio Papa Tertio Do. Reomanus
promotus fuit ad Cardinalatum, & tandẽ de anno 1556.
Franciſcus fecit exſequi eandem citationẽ in partibus,
contra Georgium, & idcirco † nunc dubitabatur, *an ex* 1
defectu iuriſdictionis huiuſmodi citatio ſubſiſteret. Geor-
gius enim dicebat eam nullam eſſe variis de cauſſis, ſed
præcipue, quãdo hæc † citatio exſequuta fuit poſt latam 2
ſententiam, cum in ea antea nomẽ ſuum fuiſſet expreſ-
ſum, *iuxta Rot. in nou. 18. de dol. & contum. & in antiq. 9.
eo tit.* Et † quia ita ſequeretur vigore talium citationem, 3
poſt multa tempora poſſe vnumquemque citari, quod
abſurdum videtur. Verum Rota contrarium determi-
nauit, nullitatem procedere ex perſona iudicis, quaſi
non habuerit iuriſdictionem, & hoc † non eſſe verum, 4
quia eam habuit ex ea commiſſione, & licet fuerit pro-
motus ad Cardinalatum iuriſdictio non exſpirauit, &
applicata eſt ſubrogatio qui cauſſam accipit a commiſ-

ſione non a Card. *iuxta not. in cap. ſi quando, de reſcript.*
aut dicimus procedere nullitatem ex ſtatu conſequi di-
cebatur propter ſententiam, & hoc non eſt verum, quia
iuriſdictio terminatur per ſententiam quo ad Edoar-
dum oon quo ad alios iutruſos, quia finita cauſſa limita-
5 tur. 21. aut quod † ſententia ſit nulla per mortem dele-
gantis, & hoc eſt falſum, quia per decretũ citationis per-
petuatur iuriſdictio etiam ſi non fuerit exſequuta, *Ca-
pel. Tholoſ. 140.* & ex his tolluntur ea, quæ contra oppo-
nebantur. Nam hinc patet, quod actu fuit perpetuata
iuriſdictio *l. dicere. de arb.* deinde quod ſaltem virtuali-
ter expreſſum fuit nomen Georgij in citatione, cum in
ea dicatur in exſecutione nominandos, &c. Non obſt.
dec. 18. Nam præter ſupradicta illa deciſio dicit multa
augmentãda, nõ decidẽda, & prima opinio ibi relata ſer-
6 uatur, *vt refert Caſſ. 2. de dol. & contu.* † pterea ibi erat de-
creta citatio contra intereſſe putantes, & nõ fuit additũ
in exſequutione nominãdos, prout hic: quo caſu ſpecies
facilius reducitur a generica, *vt in d. dec. 2.* pars dubij a
me propoſiti reiecta fuit ad Calendas, quoniam conti-
net varia diſcutienda, & videndum, an conſtet de facul-
tatibus Nuntij, & an noua prouiſio ſit tam ſuper paro-
chiali, quam ſuper Canonicatu, & quædam etiam alia, de
quibus poſtea erit agendum.

DECISIO DLIII.

Meſſanen. illegitimitatis. 19. Iunij. 1559.

SVMMARIA.

1 *Illegitimitas prætenſa ratione ſucceſſionis in Baronia ſi per errorem procuratoris appareat cadere in aliam perſonam quam in eam, quæ eius cauſſa inhabilis dicitur ad ſucceſſionem in Baronia officit nequaquam principali.*

2 *Tertia abſolutoria duabus iam antea obtentis, an danda ſit a iudice non conſtito ad quem effectum agatur, nec de meritis negotij principalis.*

3 *Abſolutoria tertia danda eſt parti ſi cõtra eam nil fuerit probatorie ductum, quod eidem efficere poſſit.*

4 *Illegitimitas eſt infamia intereſtque partis ab illa eiuſq; iudicio liberari.*

5 *Sententia abſolutoria ſuper illegitimitate eo modo pronuntianda eſt, vt reſeruet parti aduerſæ ius agendi.*

CVm Andreas Valdina alias cõmiſiſſet cauſſam coo-
tra Hierou. Moncata tractationum & moleſtatio-
num ſuper prætenſa illegitimitate ac inhabilitate Dom.
Hieron. ad ſuccedendum in Baronia, quam ipſe Valdi-
na deſtinabat, & prædictus Hieronym. contra eum duas
ſententias abſolutionis ab hoc iudicio illegitimitatis
obtinuiſſet, nunc in tertia cotam me Valdina productis
nouis iuribus obtinuit cauſſam committi ſuper illegiti-
mitatem Gaſparis, a quo Hieronym. deſcendebat poſt-
1 ea: † nunc pronuntiaui Gaſparem illegitimum, non au-
tem Hieron. prout in prioribus inſtantijs per eius pro-
curatores petitum fuit, qui in nomine Gaſparis errauerant,
& contra Hieron. petebat ſibi dari tertiam abſolu-
toriam ſuper hoc iudicio illegitimitatis, in quolibet pro
parte Valdinæ ante eam fuerat probatum, ex quib. ego
dubiũ propoſui hoc modo præſuppoſito ſine veri præ-
iudicio, quod ex actis conſtet, Gaſparem eſſe illegitime
natum ſtante prima & vltima commiſſionib. *an Hieron.*
2 *danda † ſit tertia abſolutoria, an vero ad inſtantiam An-
dreæ debeat declarari Gaſpar illegitimus, non conſtito mihi
aliter ad quem effectum agatur, nec de meritis negotij prin-
cipalis.* Domini concluſerunt ex deductis dandam eſſe
3 omnino † tertiam abſolutoriã Hieron. cum contra eum
nihil probatum fuerit, & deinde eius intereſſit ab hoc iu-
4 dicio, ac † diffamatione illegitimationis liberari. Cete-
5 rum dixerunt, † ſententiam hanc ita eſſe pronuntian-
dam, reſeruato tamen iure Andreæ Valdinæ ſuper iure
agendo contra Hieron. contra prætenſam illegitimita-
tem Gaſparis, de quo iure alias poſtea agetur.

DECISIO DLIIII.

Romana officij. 19. Iunii. 1559.

SVMMARIA.

1 *Officium emtum nomine alterius, de quo appareat per inſtrumentum an ſufficienter probetur, quod emtor eo nunquam antea poſſederit, neque in præſens etiã poſſideat.*

2 *Poſſeſſorio an emtor officij teneatur, licet hactenus nec poſſediſſe, neque in præſent poſſidere ſe aſſerat.*

3 *Officium alienum dicens, vtpote filij, an ex eo etiam poſſeſſionem apud filium eſſe probari poſſit.*

4 *Filio ſpurio abſenti vtrum acquiri per patrem poſſit poſſeſſio alicuius officij eo non oſtenſo.*

5 *Locantes officium, & a conductore pecunias in vicẽ penſionis exigentes domini eiuſdem eſſe præſumuntur.*

6 *Conſtituens ſe nomine alterius poſſidere in cõtractu venditionis agnoſcit alij competere proprietatem.*

POſt concluſiooem firmatam ſuper hac caoſſa die 28.
Nouembris 1558. dominus Alexãder Ruffinus pro-
duxit † inſtrumentum emtionis officij, in quo appare- 1
bat id officium à ſe emtum fuiſſe oomine Iulij, propter-
ea quod inſerebat ſe nunquam poſſediſſe illud officium,
nec in præſenti poſſidere: ideoque ſe cogi non poſſe ad
illius reſtitutionem. Cum autem contrarium prætende-
rent ab illis de Spada: Ego propoſui hoc dubiũ *an ſtan-
te inſtrumento emtionis officij vltimo loco producto, cuius
copia datur, dominus Alexander teneatur in poſſeſſorio ad
effectum, de quo agitur ſtante præſertim alio inſtrumento
dationis in ſolutum, & dictis teſtium vna cum ſolutionibus
penſionum, quorum ſimiliter copia datur.* Rota concluſit
Ruffinum † teneri omnino in poſſeſſorio, *iux. conſi. Soc.* 2
287. n. 1. Aym. 257. Cum enim velit Ruffinus nunc elu-
dere deciſionem alias firmatã, eo quod dicat † officium 3
fuiſſe alienum videlicet filij, & poſſeſſionem etiam apud
illum eſſe debere, ipſe hoc concludenter probat, hoc
autem ſolum non probat, filium fuiſſe in poſſeſſione.
Quinimo † cum fuerit eius filius ſpurius, & abſens non 4
potuit ei acquirere poſſeſſionẽ, niſi illud oſtendat. Præ-
terea conſtat illos de Spada officium hoc poſſediſſe ſibi
traditum a Ruffioo primo, quia † illud deinde ei locauẽ- 5
runt, & ab eo penſiones exegerũt, ex quo oſtẽditur poſ-
ſeſſio quoad conductorem. *Barto. leg. qui vniuerſitas, §.
§. quod per colonum, de acquir. poſſeſſ. Aym. dict. conſi. 157.*
Secundo, idem probãt nonnulli teſtes examinati, quod
officium exercebatur nomine Ruffini. Tertio, quia
ipſe Ruffin. † in contractu vẽditionis conſtituit ſe poſ- 6
ſidere nomine illorum de Spada, nec dicatur ex conſti-
tuto non probari poſſeſſionem vbi alias eſt in poſſeſſio-
ne. *Alexan. l. ſi quis. §. 1. de acquir. poſſeſſ.* Nec in caſu
noſtro nõ probatur, quod alius poſſideret. Deinde con-
ſtituens ſe poſſidere, non poteſt hoc obiicere cõtra con-
ſtitutarium, quamuis fortaſſe poſſit contra tertium. *Ti-
raq. de conſt. 3. par. 1. limit. num. 2. & ſeq.* Et tamen cum
negari non poſſit ſaltem de facto poſſediſſe, eum ad il-
lum ſtatum omoino retinendum.

DECISIO DLV.

Caurien. Archidiaconatus. 19. Iunij. 1559.

SVMMARIA.

1 *Præſens in Curia reſignatarius, an ex illa præſentia præſumatur acceptatio beneficij reſignati ante ſpolium in alium commiſſum.*

2 *Intruſus vtrum per declaratoriam impeti poſſit eo tempore, quo lis de beneficio in quod eſt intruſus adhuc eſt in pendenti.*

3 *Implicata & multiplices ceſſiones factæ in beneficio maxime ſoluta eſt iudicis ſuſpicio de colluſione, ita vt ſuper declaratorijs vndique petitis tali caſu veniat ſuperſedendum.*

4 *Diſcuſſio de bono iure dum ſit in multiplici & intricata*
ceſſione

ceſſione interim ſequeſtrum ad beneficii reditus, & fructus ... appouendum.

SEquendo propoſitionem huius cauſſæ, de qua ſupra die 12 Nouembris. 1558. dubitaui ego hoc modo, præſuppoſito ſine veri præiudicio, quod tempore reſignationis Gualterii in Petrum Petrus fuerit præſens in curia, *an conſtet eum acceptaſſe reſignationem antequam Gualterius Didacum ſpoliauit, ita quod Didacus ad inſtantiam Alphonſi reſignatarii ſit declarandus aut potius ſit danda declaratoria contra Antonium ad inſtantiam Didaci, cum in hac cauſſa Gualterius, qui obtinuerat rem iudicatam contra Didacum ceſſerit ius ſuum in Petrum, & Petrus in Alphonſum, appareretque etiam eundem Gualterium ſpoliaſſe, atteſtando, Didacum inde poſſeſſionem ceſſiſſe in Antonium, qui nunc poſſidebat, idcirco Didacus, ut ſpoliatus prætendens etiam habere rem iudicatam ſuper hoc ſpolio, peteret Antonium declarari tanquam intruſum lite pendente: e contra autem Alphonſum peteret Didacum declarari ſaltē quoad fructus, & expenſas.* Et vt multa hinc inde deducerentur, Rotę placuit, ob tot implicitas ceſſiones, & alias ambages, ex quibus maxima ſuſpicio oriebatur colluſionis, vt ſuperſedeatur ſuper declaratoriis, vndique petitis, & videatur de bono iure, præſertim cum ex aliquo nō appareat, *an Gualterius ſpoliauerit Didacum ante acceptationem Petri auctoris Alphonſi vel poſt?* placuit, vt inter has difficultates eligeretur media hac via † diſcutiendi de bono iure non obſtante prætenſis attentatis, prout etiam in præcedenti propoſitione. Huius rei cauſa aliquibus ex dominis viſum fuerat, *iuxta Rot. in nou. 8. de reſtitut. ſpoliat.* .. Interim autem dixerunt, ſequeſtrum apponen. eſſe ſi forte nondum appoſitum eſt.

DECISIO DLVI.

Romana hereditatis de Comitibus. 19. Iunij. 1559.

SVMMARIA.

1 *Codicilli ſeptem annis poſt teſtamentum conditum producti fuerunt, vtrum locus ſit diſpoſitioni l. fin. C. de iure codicil.*

2 *Refici expenſæ an debeant a parte producente tardius Codicillos vſque ad diem productionis eorum.*

3 *Codicilli diuerſo tempore facti a teſtamento, faciunt vt is qui petit hereditatem iure directo non excludatur a petitione eiuſdem ex nouis codicillis.*

4 *Clauſula codicillaris, quæ fuit poſita in fine teſtamenti ſi quis renunciauit an poſſit petere fideicommiſſum nihilominus ex codicillis, vtpote dependentibus a teſtamento.*

5 *Noui codicilli ſi idem continent quod primi, vbi prioribus fuit renuntiatum, & illis etiam nouis dici debet renuntiatum, vtpote non re, ſed temporis ſolum data diſcrepantibus.*

6 *Diuerſitas ſcripturarū diuerſum ius non producit ſi ante rationis, & rei identitate.*

7 *Codicilli noui continentes reuocationem legati, nouamque inſtitutionem, & alia quædam ſimilia, ita vt diuerſi ſint a primis etiam noua ex eis ſic ordinatis oritur diſpoſitio*

8 *Inſtitutus tempore quo petit hereditatem iure directo ſi tamen ſciuit nouos codicillos eſſe conditos an ſibi præiudicet hac ſcientia licet non plene probata per partem aduerſam.*

9 *Commodum ſi quis capiat ex codicillis, an præſumatur de illis habere ob hoc ſententiam. præſertim ſi contrarium non probauerit, ſtante etiam quod Notarii id ſoleant partibus notificare.*

10 *Teſtis pro parte pro qua deponit an poſſit in cauſſa ſcientiæ contra eam deponere, idq; per verbum credere.*

11 *Regulariter præſumitur ignorantia niſi ſcientia fuerit probatorie deducta.*

12 *Exorbitans & maxime odioſa eſt l. fin. C. de codicillis, & ideo reſtringenda eſt.*

13 *Sententia ex veris & liquidis conſtare debet, nō ex præſumtionibus præſertim cum agatur de renuntiado iuri ſibi competenti.*

14 *Iuranti ſibi non conſtitiſſe de factis codicillis, an ob id fides debeat adhiberi, maxime probata longa abſentia iſtius per teſtium depoſitiones, captiuitate, & vita curſum in militia peracto.*

POſt vltimam propoſitionem huius cauſſæ ſupra die 10. Martij. 1559. Dom. Torquatus produxit † quoſdam codicillos cōditos a domino Aldo 7. annis poſt teſtamentum. Hincque ego dubitaui, *an ſtantibus codicillis vltimo productis locus diſpoſitioni l. fin. C. de iur. codic.* quoad effectum, vt videatur an ſententia d. A. C. ſit confirmanda vel non. Et poſito quod ſic, *an hoc intelligatur etiam † non refectis expenſis dd. Hieronymo, & Federico vſque ad diem productionis facta per dominū Torquatum, de his codicillis.* Domini concluſerunt ſententiam A. C. quoad hoc caput, niſi aliud obſtet confirmari poſſe. Vbi enim codicilli ſunt diuerſo tempore facti, tunc regula eſt communiter probata, eum qui petiit hereditatem iure directo, non excludi quo minus eandem deinde iure alio ex nouis codicillis petat. *gloſſ. d. leg. fin. C. de codicil. verb. præcluſiſſe, quam ibi ſequitur Bart. Iaſ. num. 15 Salyc. num 7. qui autem rationem Roma. leg. Clodius in fin. de acquir. hered. Guil. Repet. cap. Raynutius, verb. teſtamentum tertio, num. 72.* Nec † obſtat, quod etiam in teſtamento adeſſet clauſula codicillaris, cui dominus Torquatus dicitur renuntiaſſe, *vt alias concluſum fuit:* ideoque ſicuti non poterat ex dicta clauſula codicillari petere fideicommiſſum, ita etiam nec ex his codicillis poteſt, *iuxta ea, quæ trad. Bald. in d. l. fin. nu. 5. Fulg. num. 11. Iacobus de Sancto Georgio. num. 17. Corn. num. 13. & 19.* Nam hæc dicta Doctorum, & eorum rationes videntur in altero ex duobus caſibus procedere. Primus eſt, vbi noui † codicilli continent idem prorſus ac primi, & tunc ſi renuntiatum eſſet primis, intelligeretur etiam ſecundis, † quoniā diuerſitas ſcripturarum non inducit diuerſum ius, *l. vnum. C. de teſt.* Verum hic non videtur caſus noſter, ſi quidem ſi codicili nunc producti valde ſunt diuerſi a primis † continent enim reuocationem legati, nouam inſtitutionem & alia quædam, prout ex his patet, vnde redditur noua diſpoſitio. *Aym. conſi. 80. num. 1. & 30.* Secundus eſt caſus, quando † inſtitutus tempore, quo petiit hereditatem iure directo ſciebat tamen nouos codicillos eſſe conditos. Verum hic non eſt caſus noſter: Nec enim probatur hæc ſcientia D. Torquati, nec coniecturæ adductæ pro contraria parte ad eliciendam hanc ſcientiam ſatis ſufficiunt. Prima eſt, quod † cum agatur de commodo illius, creditur eos ſciuiſſe, niſi contrarium probetur, *vt in terminis Boer. deciſ. 33. num. 12.* præſertim quia notarij hoc ſolent partib. notificare. *Pari. conſi. 72. nu. 27. & conſ. 91. nu. 48 in 2.* Tertio, quia vnus teſtis † pro parte domini Torquati dicit ſe credere illum ſciuiſſe, ergo probat contra illum *Rom. conſi. 104.* Verum, *vt ſupra dixi*, viſum fuit dominis hæc non ſufficere, cum † regula ſit in contrarium, videlicet ignorantiam præſumi. *l. verius. de probat.* & tamen † *d. l. fin. C. de codicil.* ſit maxime exorbitans & odioſa, *vt per Corneum. 161. nu. 15. & 16.* videtur eſſe, quæ maxime reſtringenda probandaque † hæc ſententia vera eſſe & liquida non ex his præſumtionibus, præſertim cum agatur de renuntiando iuri ſibi competenti. Præterhæc autem reſpōdetur ad illas coniecturas: Primo hos codicillos productos non fuiſſe a domino Torquato, ſed a tertio per compulſam. Secundo D. Torquatus reſpondendo poſitionibus iuraſſe, ſe antea ignoraſſe hos codicillos, quod ſufficit. *Aym. d. conſi. 2 nu.* ... teſtes pro parte domini Torquati examinati probant longam eius

CVm [illegible] voluiſſet informare, ego propoſui ca[illegible] in [illegible] informatione. Siquidem hoc du-
1 bium fu[illegible] conceſſum potius in gratiam partis, quæ d[illegible] contumax erat, cum Rota pridem ſatis ſenſit [illegible] Hieronymum mittendum eſſe in poſſeſſionem Ca[illegible]s ſibi pro dote allegati, prout in inſtrumento. Quod autem & nunc Rota rurſus confirmauit, manda[illegible] qu[illegible] n[illegible]hi omnino, vt darem exſequutionem in inſtrumento prout latius, &c.

Deciſio DLXI.

Prouiſionis Monaſterii conſiſtorialiter factæ. 3. Iulii. 1559

Svmmaria.

Conſiſtorialiter [illegible] re prouideri de monaſterio vel non vtrum ex [illegible] aliunde probari poſſit.

Surrogatio an excuſet prælatum etiam maxima auctoritatis [illegible] Cardinalem, ab attentatis, ideoq; ſequeſtrum ſit reuocandum non obſtante partis aduerſæ inhibitione.

Regula eſt vt monaſteriis excedentibus valorem ducatorum ducentorum auri de Camera prouiſio conſiſto[illegible].

4 *M[illegible] quaternis vicibus prouiſum non conſiſto[illegible] nes tales nequaquam ad effectum dedu[illegible] non arguit poſſe non conſiſtorialiter de [illegible] prouideri.*

5 *Car[illegible] ab attentatis non excuſatur habente eius gra[illegible] dummodo tempore datæ præſentium n[illegible] alteri ius quæſitum. &c.*

6 *[illegible] pre, ut reſeruatio, ſi pars re[illegible]gnet non aliter nec alio modo, [illegible] regreſſus ſit nullus, & inualidus, omne ius permanet penes reſignantem, perinde ac ſi non reſignaſſet.*

Ius [illegible] quæſitum adnullat penitus prætenſum ius iſtius, qui dicitur ſurrogatum, etiam Cardinalatus honore [illegible] ex reſtrictione clauſulæ in gratia appoſita dummodo tempore datæ præſentium non ſit alteri ius quæſitum.

8 *Factum omne poſt inhibitionem manantem a parte cui ius fuit iam quæſitum, dicitur, & eſt omnimodo attentatum.*

DVbium hoc [illegible] erat an ex quatuor prouiſionibus vlti[illegible] pro[illegible] ductis ſimulcum fide ſolutionum, de [illegible], d[illegible] dominum Proſperum in caſu de quo agitur, ſatis verificaſſe, qu[illegible] monaſterium non [illegible]nſueuit conſiſt[illegible] prouid[illegible] no[illegible] [illegible] te anterioris prouiſionis, de qua in [illegible] facta [illegible] orialiter. [illegible] præſuppoſito, quod an [illegible] Illuſtriſſimo [illegible] nali ſuffragetur [illegible] ſurrogatio, ita vt excuſetur ab [illegible] tatis, & ſequeſtrum ſit [illegible] uocandum non obſtante [illegible] ne pro par[illegible] domini Proſperi, de qua in actis, [illegible] tamen [illegible] armatum fuit in illa parte. Verum quoad [illegible] imam partem dubii omnes ſen[illegible] re videbantur, † rega[illegible] eſſe in fauorem Cardinalis, [illegible] t de monaſteriis [illegible] [illegible] ibus : co. pr[illegible] uideatur conſiſtorialiter, atq; in Cor[illegible] teranen. decretum tamen eſſe cum decreto irri-
4 [illegible] d. Non obſtant quatuor prouiſiones, de quibus in [illegible] ubio. Nam cum caru[illegible] int effectu, non poteſt ex his vl[illegible] m ſumi certum fundamentum. Nec [illegible] ſufficit ita d[illegible] o accidiſſe, quoniam ita impetraremus omn[illegible] be[illegible] n[illegible] ia, & regulæ omnes ſubuerterentur. Quoad ſecun[illegible] artem dicebant, Cardinalem † non excuſari ab at[illegible] s, q[illegible] us gratia habet clauſulam, dummodo tempo[illegible] præſentium nõ ſit alteri ius quæſitum. [illegible] Michael reſignauerit Hieronymo
6 [illegible] de regreſſu, & non aliter, [illegible] quod ſi re[illegible] gr[illegible] s, & inualidus, omne ius permanſſe pe[illegible] Io. Michaelem reſignantem perinde ac ſi non [illegible] ſſet, [illegible] hæc conceſſio [illegible] cõditione [illegible]. *Sarnen. de [illegible] ten. [illegible] Mohed. 183. Rot. in antiq. de conceſ. præ-*

ben. 9. an. Si igitur † ius erat quæſitum Io. Michaeli, ergo 7
ſurrogatio Cardinalis fuit nulla, quia [illegible] [illegible] la clauſula, *dummodo tempore data &c.* Et [illegible] quicquid 8
f[illegible] fuit ab eo poſt inhibitionem fuit attentatum, *c. nouit [illegible] lum. §. fin. de appell. in 6. Dec. conſil. 203.* Dixerunt ergo domini, vt quoad primam partem videat Proſper an poſſit quid melius probare. Quoad ſecundam videat Cardinalis quid reſpondeat. Nam fundamentum contra eum videtur ſulum, dum interim vero nihil ſtatuatur.

Deciſio DLXII.

Legionen. Canonicatus. 15. Iulii. 1559.

Svmmarivm

1 *Excommunicatio an ante conceſſam exſpectatiuam fuerit [illegible] an vero poſt, ſed ante acceptationem in beneficialibus, ſolet Rota conſiderare.*

QVoniam nunc primum hæc cauſſa a me proponebatur, placuit dominis nihil decidere, ſed ad Calen. remittere. Et tunc dixerunt oportere illis dari copiam Bullæ Cruciatæ, † videndumque *an excommunicatio de qua agitur, fuerit ante exſpectatiuam conceſſam, an vero poſt exſpectatiuam conceſſam, ſed ante acceptationem.* 1

Deciſio DLXIII.

Cæſaraugustana penſionis. 13. Iulii. 1559.

Svmmaria.

1 *Commiſſio in actis cum clauſula ſine retardatione ſolutionis, quid operetur.*

2 *Res iudicata quoad motum proprium in hac cauſſa qualis ſit.*

3 *Motus proprius vi [illegible] riptura, & eius facultatis poteſt aliquando impugnari.*

4 *Gratia Papæ quando mandatur prælato non in ſpecie vel indiuiduo, ſed vt prælato, an ſit perpetua, vel exſtinguatur cum morte ipſius prælati.*

5 *Poſſidere ſi quis dicatur, & fructus percepiſſe tempore reſeruationis penſionis, vtrum ſufficiens id ſit ad validandum poſſeſſionem.*

6 *Iura vltimo loco producta ſæpe in proceſſibus ſunt conſideranda, cum illa vt plurimum di[illegible] luant difficultatem.*

IN hac cauſſa dubitaueram hoc modo, *ſtante motu proprio pro parte Cardinalis producto, & a[illegible] iuribus pro parte aduerſa vltimo loco productis, an conſtet de bono iure Cardinalis quoad e[illegible] et[illegible] um, de quo agitur.* Rota nihil voluit determinare, quoniam nunc primum hæc cauſſa a me proponebatur. Sed dixerunt, quod multa eſſent aduertenda, de quibus *in nou. adie[illegible] poſtea agetur.* Inprimis an adſit alia † commiſſio in actis præter illam, 1
cum clauſula ſine retardatione ſolutionis. Nam licet Cardinalis ſit titularis, tamen commiſſio dat auditori Iuriſdictionem conditionalem. Quod [illegible] exſtat alia commiſſio ſimplex, tunc ſecus dici poſſet. Deinde dixerunt videndum eſſe *an Cardinalis ſit ſurrogatus iuxta Io. Antonii,* qui dicitur habere contra ſe [illegible] em iudicatam, & qualis † hæc res ſit iudicata, quoad motum proprium: dice- 2
bant, fundatam videri ex eo intenſionem Cardinalis. Nam ſcriptura e[illegible] aduerſo produ[illegible] a non reducit † mo- 3
tum proprium, ſed dat facultatem tan[illegible] m impugnandi. Et ideo aliq[illegible] dubitabant ne hodie etiam amplius competat facult[illegible]s prædicta, quoniam mortuus fuit Cardinalis Sfondratus nec commiſſa f[illegible] r[illegible] o. Alii contradicebant, quoniã gratia Papæ non mittitur per- 4
ſonæ Sfondrati, ideo eſt perpetua, & quandocunq; alius quis opponit narrata in motu proprio eſſe falſa, tenebitur Cardinalis verificare, prout nunc opponitur: ita dubitatum fuit, præſuppoſita etiam l[illegible] gitima priuatione Matthæi: quia tamen dicitur † poſſediſſe, & fructus per- 5
cepiſſe tempore reſeruationis penſionis, an id ſufficiat ad validandum poſſeſſionem *iuxta deciſio. Archid. de penſio.* Præterea † dixerunt conſideranda eſſe iura 6

& mandati, ſi poſtea ratificentur per vltimum, & ſufficienter plenum mandatum, vtrum poſſint renalidari.

4 *Ratificatio, de qua in mandato, quomodo probetur comprehendere omnes cauſſas etiam præteritas.*

5 *Ratificatio nullo modo poteſt trahi ad ea, quæ a nobis ignorantur.*

6 *Mandatum referens ſe ad monitorium, in quo tantum continetur cauſſa contra partem aduerſam nonam, vtrum ſit ſufficiens.*

7 *Sententiam iam latam vtrum quis in ſui fauorem ratificare poſſit nec ne.*

8 *Materia turpem præ ſe faciem ferens ob turpitudinem ſæpe mandatur a Rota ad concordiam reduci.*

FRatres de Maſcalonibus agebant contra Alexandrum Cinquinum poſſeſſorem domus ſuæ, vt ipſi
1 prætendebant. Cinquinus excipiebat contra eos † latas fuiſſe ſententias, quæ tranſiuerant in iudicatum. Fratres replicabant, ſententias nullas fuiſſe ſaltem contra duos
2 ex illis † ex defectu iuriſdictionis, & mandati, quoniam ipſi degebant in Flandria, & tertius frater, qui erat hic Romæ. Marcus Antonius non habebat ſufficiens man-
3 datum ab illis: Cinquinus nunc replicabat, illas † ſententias fuiſſe ratificatas ex quodam vltimo mandato in cauſſa producto contra Odeſchalcos, in quibus dubita-
4 uit; † *an ratificatio, de qua in mandato, comprehendat omnes cauſſas etiam præteritas*. Domini reſponderunt de iuris
5 rigore non comprehendi, quoniam † ratificatio non trahitur ad ignorata, *Alexan. l. ſciendum, qui ſatis. coga.* Sed cum ſententiæ, de quibus agitur, iampridem latæ fuerint, non poteſt ratificatio ad illas referri, niſi conſtet de earum ſcientia. Deinde verba generalia referuntur tantum ad ſpecificata. Iaſ. *l. ſi decreta. C. de tranſact.* Cum au-
6 tem mandatum † referat ſe ad monitorium, in quo tantum cõtinetur cauſſa contra Odeſchalcos, quam ius, deinde mandatum verbis generalibus vtatur, tamen ea re-
7 ferenda ſunt quoad caſus expreſſos. Præterea † cum poſt ſententiam latam quis ratificare eam non poſſit in ſui fauorem, abſurdum eſſet nec veriſimile fratres eam voluiſſe ratificare in ſui præiudicium, & in eo quod ſibi noceret, cum ipſi velint recuperare domum, & ſententia eos repellat: quamuis autem hic de rigore iuris ita vide-
8 retur, tamen Rota nihil firmare voluit, quoniam † hæc materia turpem faciem præ ſe fert ex parte Marci Antonii, qui cum tanquam procurator fratrum in illis ſententiis interuenerit, nunc idem accedat eas impugnare, eo quod mandatum ad id non habuerit. Ideo dominis placuit, vt concordia omnino tractaretur, & interim ſtatuatur nihil, quia ſuſpectam magis habent turpitudinem ex parte Marci Antonii.

DECISIO DLXVII.

Vlyſſiponen. quartanariæ. 26. Ianuarii. 1560.

SVMMARIA.

1 *Beneficium vacans per reſignationem inualidam an dici poſſit vbi ea fuerit conditionalis, videlicet reſeruata certa penſione ſuper eodem beneficio.*

2 *Beneficium non poſſidens non poteſt valide conſenſum præbere ad penſionem ſuper eodem beneficio conſtituendam.*

3 *Apparente captam poſſeſſionem beneficii ab aliquo non conſtito de anteriori poſſeſſione alterius, præſumitur continuaſſe, & ſpoliatus fuiſſe ab alio.*

4 *Patientia partis prætendentis ſe ſpoliata iuncta cum taciturnitate, & non contradictione aduerſarii, facit opinari iudicem partem carere bono iure.*

5 *Calumnioſe vbi ad partes remiſſoria petitur quibus inditiis, & argumentis conſtare poſſit.*

FActum huius cauſſæ plene relatum eſt in informationibus, & partes in eo conueniunt, dubitatum, cui eſſet danda remiſſoria Gundiſaluo, qui prætendebat beneficium vacaſſe per reſignationem, eamque inualidam 1
fuiſſe, quando fuit conditionalis videlicet reſeruata certa penſione ſuper eccleſia de Aldea de conſenſu Saluatoris, dicebatque, † huiic Saluatorem eo tempore non 2
poſſediſſe dictum beneficium, ideoque penſioni valide conſentire non potuiſſe. Domini dixerunt videre quidem fumum ſufficere quoad remiſſoriam, quia tamen de anno 1546. † appareat, Saluatorem cepiſſe poſſeſſio- 3
nem, nec conſtat de anteriori poſſeſſione alterius, imo quod nec tunc temporis alius poſſideret, præſumitur continuaſſe, & potius ſpoliatum fuiſſe a Io. Rubello de anno 1548. ſi tamen ex teſtibus plene illum Rubellum de anno 1548. poſſediſſe conſtet, & fructus percepiſſe, & hactenus poſſidere. Domini tunc ſentiunt eliſum eſſe fumum Gundiſalui, præſertim quia non apparet de anno 1546. fructus percepiſſe, nec continuaſſe, nec conſtat de iure, ex quo Io. Rubellus ſemper poſſedit poſtea,
& ille nunquam † contradixit, potius credendum eſt caruiſſe bono iure. Poſtea die 29. retuli in Rota, quod depoſuerunt teſtes vtriuſque partis, quos diligenter legeram: & quia teſtes Ferdinandi probant Ioan. Rubellum de anno 1548. poſſediſſe, & hactenus poſſidere, & illi Gundiſalui probant Saluatorem de anno 1546. fructus percepiſſe, & per aliquod tempus, ſed nihil aiebant de 4
anno 548. Concluſum fuit ab † omnibus, calumnioſam 5
eſſe petitionem remiſſoriæ, quia illi teſtes examinati in partibus ad dandum tantum fumum circa annum 1548. nihil de eo deponunt. Ergo, &c. Quando autem adeſſet fumus, tunc domini vellent, vt dubitaretur de releuantia, quoniam ex parte Ferdinandi multa opponuntur, quod ſcilicet non potuit conſenſus ille extendi ad ſucceſſores, prout in reſeruatione penſionis continebatur, & quod conſtat de bono iure Cardinalis Tranen. & conſequenter de non iure illius Saluatoris, & ſimilium.

DECISIO DLXVIII.

Barchinonen. Parochialis. 6. Ianuarii. 1560.

SVMMARIA.

1 *Canonicatum habens ſi impetret parochialem exprimendo fructus non legitime, vtrum teneatur ob non verificatos fructus regula de valore.*

2 *Fructus beneficiorum obtentorum etiam ſunt exprimendi ex regula Pauli quarti, cui iuncta eſt clauſula non obſtantibus, &c.*

THomas, qui habebat † Canonicatum, impetrauit 1
hanc parochialem, & expreſſit Canonicatus fructus ad 24. Modo aduerſarius obiiciebat, quod non verificaſſet fructus Canonicatus, & ita teneretur regula de valore, cum tempore Pauli quarti clauſula *non obſtantibus* ſemper ſit poſita in ſupplicationibus. Vnde † fructus 2
beneficiorum etiam obtentorum erant exprimendi, prout in regula. Domini dixerunt ſatis eſſe factum locum regulæ, quæ requirit valorem ſecundum communem æſtimationem, quam ipſe expreſſit ad 24. cum notum ſit in Hiſpania ad hanc ſummam exprimi ſolere. Hæc tamen ita obiter, quia dubium ſuper hoc non erat poſitum.

DECISIO DLXIX.

Romana fideicommiſſi de Gracchis. 31. Ianuarii. 1560.

SVMMARIA.

1 *Iudicis ſolo nutu & conceſſione obtenta licentia de capienda poſſeſſione non transfertur poſſeſſio.*

2 *Poſſeſſio capta non expulſo colono eſt penitus nulla. & num. 4.*

3 *Locatio valida eſſe debet ex qua transferri debet poſſeſſio.*

QVamuis alias Rota dixiſſet, vt in hac cauſſa videretur de bono iure, quia tamen Vincentius prætendebat ſibi competere poſſeſſionem, & nihil de ea adhuc cognitum eſſet, eidem placuit, vt inſtante Vincentio h...

iuſmodi dubium proponerem, *an ſtante licentia de ca-
pienda poſſeſſione in fauorem Vincentii, & locatione eiuſdem
facta heredibus quondam Marii, prætendentis tamen de re-
ſignatione Marii erga mulieres, prout in actis, intelligatur
poſſeſſio translata in Vincentium, vel nunc veniat transfe-
renda?* Rota nihil certi voluit firmare: omnes tamen vi-
debantur inclinare, quod non, per plures rationes. Pri-
1 ma † quod ſola licentia iudicis de capienda poſſeſſione
2 non transfert eam: ſecunda quod † poſſeſſio capta non
expulſo modo colono nulla eſt. *l. peregre. §. quibus, de ac-
quir. poſſ. Afflict. 325. nu. 3.* Tertia, quod per locationem
transfertur poſſeſſio, *cap. quadam mulier de rei vendicat.
Alex. l. 1. §. ſi vir. num. 5. de acquir. poſſ.* Et hoc videtur eſſe
præcipuum fundamentum Vincentii, cui non obſtat re-
ſignatio facta erga mulieres, quia ea nulla fuit, *vt alias
Rota declarauit.* Magis obſtat ex parte mulierum quod
tempore huius locationis fuiſſet lis non tantum inter il-
las, & ipſum Vincentium, ſed etiam inter ipſos, & here-
des Marii. Quare Rota mihi mandauit, vt videam, an ve-
re conſtet de hac lite. Nam ſi ea fuit tunc poſſeſſio nulla
eſt, & hoc caſu agẽdum eſſet tantum de bono iure: quod
ſi etiam nulla reperiretur lis cum tertio, id eſt cum illis
3 heredibus Marii, tunc videndum erit † *an locatio fuerit
valida, ex qua potuerit transferri hæc poſſeſſio.* Item *an fru-
4 ctus vllos ex ea perceperit:* quoniam dicebant aliqui, † ex
ſola locatione, qui eſt actus fictus, non transferri poſſeſ-
ſionem, niſi expulſo colono: alii contra, quando poſſeſ-
ſio eſt vacans. Vnde, & hic videndum eſt de bono iure.

Decisio DLXX.

Barchinonen. Capellaniæ. 31. Ianuarii. 1560.

Summaria.

1 *Cappellania conceſſa per Archiepiſcopum alicui ſi ſit cum ſalario, & emolumentis vbi vergit in damnum Eccleſiæ, poteſt per ſucceſſorem Archiepiſcopum eidem adimi.*

2 *Motus proprius in cauſſa ſpolii vtrum locum habere poſſit non habita copia conceſſionis facta ipſi ſpoliato.*

3 *Cappellania cum ſalario, & emolumentis an ad vitam promiſſi concedi poſſit.*

1 ARchiepiſcopus prædefunctus † conceſſerat Anto-
nio hanc Cappellaniam cum certo ſalario, & emo-
lumentis. Succeſſor Archiepiſcopi Cappellam illi abſtu-
lit ſub prætextu, quod eſſet in damnum eccleſiæ. Cum
Antonius agens ſpolio obtinuiſſet ſententiam contra,
2 coram A. C. nunc dubitaui ego † *an eſſet locus motui pro-
prio in cauſſa, de qua agitur?* Rota nihil firmauit, quo-
niam non erat data copia conceſſionis factæ Antonio ab
Archiepiſcopo, cuius verba omnino conſideranda eſſe
3 dixit. Deinde videndum eſſe, *an mihi † conſtet, hanc Cap-
pellaniam antea ſolitam eſſe ita concedi ad vitam, & cum eiſ-
dem emolumentis, & iuribus, prout fuit conceſſa Antonio:
an vero aliquid amplius fuerit ab Archiepiſcopo conceſſum:
Præterea conſiderandum, ad hoc ſit vnum officium, in cu-
ius conceſſione non lædatur eccleſia, ſed tantum in longiore
ſalario, ita vt nouus Archiepiſcopus argui poſſit tantum de
exceſſu.*

Decisio DLXXI.

Auximan. bonorum. 7. Februarii. 1560.

Summaria.

1 *Matrona donans omnia bona ſua alicui excluſis filiabus, eamq; donationem confirmans, vtrum poſt ea pœnitens coniungendo ſe filiabus ſuis poſſit eandem donationem reuocare & ſimul impugnare.*

Et an ſorores iſtæ per ſe aliquid opponere contra iſtam donationem poſſint ita vt tertia ſententia confirmationem retardare vel impedire poſſint antequam oppoſita diſcutiantur, nu. ſeq.

Quæ quidem ſorores ſi quid releuans opponere voluerint ex ſua non matris perſona audiendæ ſunt, nu. 3.

4 *Noua capita in Rota proponi poſſunt ad impugnationem donationis ſententia non reuocari in dubium ſemel firmata.*

FAuſtina, quæ † donauerat omnia bona ſua Petro An- 1
tonio excluſis filiabus ſuis, quam donationem dein-
de etiam confirmauerat, poſtea pœnitentia ducta illam
reuocauit. Verum alias coram domino Aldobrandino
conclusum fuit, hanc reuocationem inualidam eſſe, nec
nocere Petro Antonio. Nunc cum Fauſtina coniunxe-
rat ſe cum filiabus pro impugnanda donatione. Dubi-
taui ego, *an † iſtæ ſorores poſſint hodie aliquid opponere con-* 2
*tra donationem iſtam, ita vt non procedendum ſit ad confir-
mationem tertiæ ſententiæ, antequam oppoſita diſcutiantur.*
Domini dixerunt, mulieres † eſſe audiendas, ſi quid re- 3
leuans voluerint opponere ex perſona ſua, alias ex per-
ſona matris non poſſunt: tamen nec ipſa poſſit, vt alias
concluſum fuit coram domino Aldobrandino, niſi ob
diuerſam rationem. Explicent igitur mulieres † ſi quod 4
habent validum caput nouum pro impugnanda dona-
tione: verum non reuocentur in dubium, quæ ſemel fu-
erunt firmata in Rota.

Decisio DLXXII.

Vicen. de Papigios. 7. Febr. 1560.

Summaria.

1 *Locus vtrum ſit regulæ de triennali reſpectu alicuius tituli colorati.*

2 *Vitium litigioſi an tranſeat in tertium qui habeat cauſſam ab aliquo ex litigantibus, ita vt iuuari non poſſit regula de triennali.*

3 *Contra intruſos etiam procedi ſolet litis pendentia adhuc vigente, quamuis longo tempore fuerint poſſeſſores.*

4 *Verba regulæ de triennali (antiquas lites penitus extinguentes) ob variam dominorum interpretationem ex deciſione Rotali negliguntur.*

DVbitaui *an ſit † locus regulæ de triennali tam reſpectu* 1
*litis cum Odoardo, quam tituli colorati quoad Geor-
gium.* Quoad primam partem Rota nihil voluit firmare.
Namque reperiuntur variæ deciſiones, & auctoritates
Doctorum repugnantes. Quod † enim vitium litigioſi 2
tranſeat in tertium, qui habeat cauſſam ab aliquo ex liti-
gantibus, ita vt iuuari non poſſit regula de triennali, *fa-
cit deciſ. 1. Biſig. vt lit. penden. Clemen. 20. eod. tit. Caſſad. 8.
ſuper reg. de triennali. num. 3.* Vnde † procedi ſolet con- 3
tra intruſos lite pendente quamuis poſſederint per lon-
gum tempus. Contra autem videtur deciſ. Ioa. Pauli. 59.
Creſcen. 255. Mohed. 210. alias 240. & atteſtati ſunt aliqui
ex ſenioribus alias in Rota ſæpius diſputatum fuiſſe,
quomodo † verba omnino regulæ de trien. ibi, *antiquas* 4
lites penitus extinguentes, &c. eſſent intelligenda, & ſem-
per eſſe variam Dominorum interpretationem. Dixe-
runt igitur, vt omiſſo hoc capite poſthac videam, an re-
gula de triennali habeat locum in vnione adiuncta in
caſu, de quo agitur.

Decisio DLXXIII.

Exſpectatiuæ pluriom. 9. Februari 1560.

Summaria.

1 *Exſpectatiua gratia conceſſa alicui qui poſtea ob fideiuſſionem ab Aud. Cam. fuit excommunicatus, vtrum ob cenſuram illam vitietur, vbi ante acceptationem fuit cenſuratus.*

2 *Abſolutum ſe probans in partibus vigore Bullæ Cruciatæ, vtrum præiudicare poſſit aliis exſpectantibus cum & ipſe ſit exſpectans.*

3 *Abſolutio facta per modum impoſitionis in foro pœnitentiali prodeſt illi, qui fuerat cenſuris innodatus.*

4 *Abſolutio in foro pœnitentiali facta res dicitur eſſe quæ difficillime probari poteſt.*

5 *Sublata cauſſa excommunicationis, ſcil. ſolutione facta pecuniarum pro quibus aliquis fideiuſſerat, tollitur, & ipſa cenſura ex communi regula, ſublata cauſſa tollitur effectus.*

6 *Apocha*

6 *Apocha ſacerdotis fidem faciens de abſolutione non eſt ſcriptura mere priuata, ſed publica vtpote facta ab officiali ad id deputato.*

1 CVm eſſet lis inter plures exſpectantes, † oppoſitum
fuit, Petrum fuiſſe excommunicatum, antequam
acceptaret beneficium. Conſtabat enim in actis apud A.
C. illud fuiſſe declaratum ex cauſſa cuiuſdam fideiuſſio-
nis, Petrus autem clare oſtendebat, ſe ſatisfeciſſe illi de-
2 bito, & propterea probabat † ſe abſolutum fuiſſe in par-
tibus a quodã presbytero vigore Bullæ Cruciatæ. Nunc
dubitaui *an hec abſolutio fidem faceret in præiudiciũ alio-*
rum exſpectantium, cum videatur eſſe ſchedula priuata,
que potuiſſet hoc anno componi, & opponi datum ante vaca-
tionem beneficii. Verum Rota contrarium probauit, con-
3 cludendo, † quòd ſi abſolutio fuit facta per modum im-
poſitioois in foro pœnitentiali, tunc fidem faciat. *Et in*
4 *terminis conſil. Calder. 2. de reſt.* Et ratio eſt, quia † res eſt
difficilis probationis, & creditur illi atteſtationi præſer-
tim, quia concurrunt multa veriſimilia. Primo, quia
parti iam erat ſatisfactum. Secundo conceſſa in actu,
quo volebat celebrare, & poſtea celebrauit. Tertio, quia
5 † ſublata eſt cauſſa excommunicationis, & apparet nunc
atteſtatione hac, quę valde eſt veriſimilis abſolute. Quar-
to † hæc non eſt ſcriptura mere priuata, ſed facta ab of-
ficiali ad id deputato, ſuper re, quæ ſpectat ad officium
ſuum, & eſt ſcriptura ſaltem iuſta, cui in hac re ſtandum
videtur.

Decisio DLXXIIII.

Burgen. Iuriſdictionis. 12. Febr. 1560.

Summaria.

1 *Contra inhibitiones an dicatur attentaſſe, qui ſuam probet continuaſſe poſſeſſionem.*

2 *Videndum eſt de bono iure quando cognitio attentatorum omnino dependet a negotio principali.*

3 *Bonum ius quoad merita fouentes attentata in eorum fauorem reuocantur.*

ERat lis inter Epiſcopum Burgen. & Canonicos com-
miſſa vſque de anno 1514. & quia Canonici præten-
debant, Epiſcopum contra inhibitiones multas ab ipſis
1 obtentas † attentaſſe. Epiſcopus autem aſſerebat, ſe con-
tinuaſſe poſſeſſionem ſuam veterem, ideo propoſui
nunc dubium generale pro deciſione cauſſæ, *an conſtet*
de attentatis. Et quia multa hinc inde deducebantur, do-
2 mini mandarunt, vt videatur de bono iure quando co-
gnitio attentatorum omnino pendet a negotio princi-
3 pali. Vnde ſi canonici † bonum ius quoad merita foue-
ant, erunt & attentata in eorum fauorem reuocanda,
prout etiam reſponſum fuit in cauſſa Peruſina iuriſdi-
ctionis coram domioo Caputaq. quæ huic maxime veri-
ſimilis eſt, *vt exſtat in terminis deciſ. 72.*

Decisio DLXXV.

Corduben. Sancti Michaelis. 12. Febr. 1560.

Summaria.

1 *Vacans beneficium in menſibus reſeruatis collatum ab Ordinario cum tranſlatione poſſeſſionis alicui, qui poſtea in Curia reſignauit, illudq; idem per Papæ prouiſionem alteri ſi ſit collatum, vtra prouiſio debeat præualere.*

2 *Votis Auditorum variis exſiſtentibus in re exemplari litigioſa non ita facilis affirmatio dari ab iiſdem ſolet.*

3 *Fraudes ſi ſubſint in prouiſione beneficii vacantis locum habet regula de menſe.*

4 *Clauſula poſita in regula de menſe etiãſi quanis alia generalis reſeruatio, &c. quid operetur, & an per eã conſtet Papam voluiſſe dare beneficium licet reſeruatum.*

5 *Mos Datariorum dubitantium in reſignatione ſubeſſe fraudem in ea detegenda, & eludenda laudabilis.*

6 *Papa non raro decipitur præcipue in collatione beneficiorũ reſeruatorum, quæ ſi ſciret reſeruata, & reſignationes inualidas non conferret.*

VAcanerat beneficium in partibus in Menſe Augu-
ſti † reſeruatum, Io. prouiſus ab Ordinario poſſeſ- 1
ſionem cepit, & poſtea illud in Curia reſignauit in fauo-
rem Galenæ, poſtquam reſignationem Andreas Valla
obtinuit ſibi prouideri a Papa vti vacans per obitum in
menſe reſeruato, & quoniam excipiebat Galena ſe cape-
re hoc beneficium per regulas generales in reſignatione,
replicabat Valla ei obſtare clauſulam de menſe. Qua-
propter nunc dubitaui, *an eſſet locus huic regulæ,* Domini
nihil firmare voluerunt, † quia varia erant vota & res ex- 2
emplaris: ſed multa vtrinq; deducta fuerunt conueni-
entia cum his, quæ alias dicta fuerunt in cauſſa Cartha-
gioen. de Amoraldis, coram me die 19. Decemb. 1558.
Omnes † excipiebant fraudem. Nam ſi de ea conſtaret, 3
locum eſſe regulæ ſentiebant. Verum excluſa fraude ali-
qui volebant, ceſſare regulam, quæ excipit cauſſam reſi-
gnationis, & in literis dicitur, *hodie in manibus matris va-*
cet, &c. & ſi dicatur ita facile illudi poſſe regulam de mẽ-
ſe, reſpondebatur adeſſe ſibi aliam † clauſulam, *etiamſi* 4
quanis alia generalis reſeruatio, &c. Ex qua conſtat, Pa-
pam voluiſſe dare beneficium, licet reſeruatum: alioquin
ſi noluiſſet, aut dubitaſſet de fraude, potuiſſet lædere
hanc clauſulam, & tunc locus fuiſſet factus huic regulæ.
Hinc † ſolent Datarii dubitantes, ne in reſignationibus 5
aliqua fraus committatur, apud ſe per triduum & vltra
retinere, vt interim videant, an alias petat beneficium vt
reſeruatum, & vt vacans per obitum. Alii tamen domini
contradicebant, cum † Papa decipiatur, qui ſi ſciret, re- 6
ſignationem illam inualidam, & beneficium eſſe reſer-
uatum, ei non daret: quoniam vero eſt valida reſignatio,
& facta coram eo, tunc non vult locum eſſe regulæ, quia
ſcit, neminem tunc poſſe alteri de eo prouidere.

Decisio DLXXVI.

Peruſin. Plebis de Confinio. 16. Febr. 1560.

Summaria.

1 *Ceſſionem habens beneficium lite pendente ſuper eo qui literis ceſſionis non expeditis venit ad cauſſam vigore commiſſionis limitata ſolita clauſula quod donec expediantur literæ non cenſeatur lis, an debeat obtinere.*

2 *Poſſeſſio obtenta vigore ſurrogationis vtrum debeat dici attentata.*

3 *Surrogatio ad litem ſi non fuerit expreſſa an poterit ſuffragari, qui dicit ſe ſurrogatum.*

4 *Lite nulla exſiſtente & ſurrogatio ad litem vt nulla ſit neceſſe eſt.*

5 *Excludere ſeipſum an quis dicat qui literas ceſſionis ſibi factæ ſe non expediuiſſe fatetur.*

6 *Lis licet nulla ſit inter ceſſionarium, & cedentis aduerſarium, durante tamen priori lite generaliter ſubſtitutus dicitur ceſſionarius ad litem cœptam a ſuo cedente.*

7 *Attentaſſe an poſſit quiſpiam dici cum nulla ipſi lis cum aduerſario quopiam interceſſit, cum attentata litem præſupponant.*

8 *Surrogatione an vti poſſit ſurrogans ſi literas non antea expediuit.*

MArtinus olim litigabat cum Balthaſare. Hac pen-
dente lite, Martinus ceſſit in fauorem Ioſephi, qui
† literis ſuper dicta conceſſione non expeditis venit 1
ad cauſſam vigore commiſſioois limitata ſolita clauſu-
la, quod donec expedirentur literæ non cenſeatur lis,
nec regula de ſurrogando. Mortuo poſtea Balthaſare
Ioſeph obtinuit ſurrogationem, narrans ſe illius colli-
tigantem, cum vigore eius poſſeſſionem apprehendiſ-
ſet, & inde obiectum fuiſſet a Laurentio, qui dicebat
eam † poſſeſſionem fuiſſe attentatam, ideo dubitaui, *an* 2
ſurrogatio Ioſephi per obitum Balthaſaris ſuffragetur in poſ-
ſeſſorio, de quo agitur, ad effectum, vt reſtituatur ſtante eiuſ-
dem commiſſiono, cum regula ſolita, ac ſtante etiam ſurroga-
tione priore Ioſephi ad eandem litem Martini, ſuper qua non
conſtat literas fuiſſe expeditas, nihil firmatum fuit. Nam

3 Laurentius † negabat Ioſephum fuiſſe ſurrogatum ad
litem Martini, quia eius ſurrogatio expreſſe non ait. Ex
quo præſuppoſito inferebat ſurrogationem Ioſephi in
4 locum Balthaſaris † nullam fuiſſe omnino, quia nulla
erat lis, non ex perſona Ioſephi, quia ipſemet ex ſua con-
5 feſſione cauſſam excluſerat non expediendo literas: non
etiam ex perſona Martini, quia Ioſephus non erat ſur-
rogatus ad eius litem. Alii contradicebant, quoniam li-
6 cet † nulla fuerit lis inter Ioſephum & Balthaſarem pro-
pter illam commiſſionem, durabat tameo prior lis cœ-
pta inter Martinum & Balthaſarem, ad quam generali-
ter Ioſephus fuit ſurrogatus. Et quoniam hic replicaba-
tur eam litem amplius non conſiderari, ideo dixerunt
domini tria præcipue videnda eſſe. Primo *quomodo Lau-*
7 *rentius probet Ioſephum † attentaſſe, ſi nullam vult tunc li-*
tem fuiſſe inter eum, & Ioſephum, aut Martinum, cum at-
tentata neceſſario præſupponant litem. Secundo *pro parte*
Ioſephi videndum erit an dicatur fuiſſe ſurrogatus in litem
Martini. Tertio *præſuppoſito quod fuerit, an commiſſio*
eiuſdem reſignatarii ad litem, cum Balthaſare, & ſurroga-
tio deinde obtenta in locum Balthaſaris, nitatur ſolum lite
quæ prætendebatur inter Ioſephum & Balthaſarem, non
autem inter Martinum & Balthaſarem, quoniam etiam
8 *dicebat Laurentius, Ioſephum † vti non poſſe ſurrogatione,*
quia prædeceſſor eius literas non expediuit, vt apud Sar-
nen. regula de annali q.70. & Mohed.239. Reſponſum fuit,
hæc non obſtare, quoniam is ſurrogatus nihil facit in li-
te, hic ſecus: deinde vbi ius erat quæſitum tertio, quod
hic non fuit.

DECISIO DLXXVII.

Nolana Regalis Vallis. 16. Februarii. 1560.

SVMMARIA.

1 *Concilium Lateranenſe in 19. Seſſione cauit prouiſiones monaſteriorum eſſe nullas præter eas, quæ conſiſtorialiter ſunt factæ.*
2 *Arrendamenta maiorum tuentur ex ſolita conſuetudine malam expreſſionem valoris beneficii in ſupplicationibus factam.*
3 *Leuis quælibet cauſſa in excuſationem adferri poteſt ad diluendam ſuſpicionem fraudis, & doli.*
4 *Status præſens monaſterii Conſiſtorialis an proſit ad id vt dicendum & habendum ſit tale, cum alias non fuerit conſiſtoriale.*
5 *Monaſterii collatio ſi facta fuit cum derogatione conſiſtorialitatis, an probetur per id eſſe conſiſtoriale.*

PRoſper ad oſtendendum non ſolere prouideri con-
ſiſtorialiter de Monaſterio, de quo agitur, produxit
quaſdam alias prouiſiones. Hincque ego dubitaui, *an ex*
omnibus deductis pro parte Proſperi conſtet non ſolere pro-
uideri conſiſtorialiter de Monaſterio, vt Proſper excuſetur
a ſurrogatione? Domini nihil etiam hic firmauerunt,
quoniam præcipuum fundamentum Cardinalis nite-
1 batur † Concilio Lateranenſi in ſeſſione 19. vbi dicebat,
caueri nullas eſſe prouiſiones Monaſteriorum alias,
quam per conſiſtorium factas. Quod quidem cum do-
minis oon ita clarum videretur, dixerunt, ſuper hoc du-
bitandum potiſſimum eſſe. Nam circumſcripta diſpoſi-
tione huius Concilii, videretur Proſper excuſari poſſe,
cum habeat prouiſiones conſiſtoriales vſque ad tempo-
ra Martini, & deinde alias ab eo productas: cumque hic
agitur tantum de euitanda pœna, & verſemur in mate-
ria poſſeſſorii, & attentati, ipſeque oſtendat compoſitio-
nes ſoluiſſe, videbatur ex omnibus iunctis excuſari poſ-
2 ſe, prout † arrendamenta maiorum ſolent tueri malam
3 expreſſionem, *Caſſad.19. & 20. ſuper reg.* & † quælibet le-
uis cauſſa excuſat a dolo: tamen alii adhuc dubitabant,
4 quoniam ſtatus Monaſterii † præſens videtur eſſe conſi-
ſtorialis, quamuis antea tempore Martini non fuiſſet.
Quod autem ſit Conſiſtorialis, patet ex prouiſione in
5 fauorem Ioa. Michaelis de anno 1536. vbi † derogatum
fuit conſiſtorialitati. Verum reſpondebatur alias eſſe
poſteriores, quibus nihil de conſiſtorio exprimitur, ex
his nihil fuit concluſum, & ſingulas prouiſiones habeo
adnotatas inter informationes.

DECISIO DLXXVIII.

Calaguritan. Vnionis. 19. Febr. 1560.

SVMMARIA.

1 *Teſtibus cauſſas non ſufficientes probantibus ad reuocationem vnionis dari nequaquam venit reuocanda.*
2 *Beneficiati vnius Eccleſiæ, quæ vnita eſt cum altera, vtrum cogi poſſint ad ſeruitia eccleſiæ vnitæ.*
3 *Cauſſis ex quibus vnio eccleſiarum eſt inſtituta non ceſſantibus vnio ceſſare non debet.*
4 *Detrimentum Eccleſiæ emergens notabile, & cultus diuini diminutio, ſunt cauſſæ vrgentes diſſoluendæ vnionis inſtitutæ inter eccleſias.*
5 *Vnio antiquiſſima eccleſiarum vtpote annorum ducentorum & vltra, præſupponit vtilem fuiſſe, & eſſe, & propterea ſeruanda eſt.*
6 *Vnita eccleſia ſentiens ſe grauari ab ea cui vnita eſt, alia via quam vnionis reſcindendæ agere debet, maxime ſtante antiquitate vnionis ducentorum annorum.*

DVbitaui *an ex teſtibus, quorum copia datur, probetur*
talis cauſſa, quæ ſufficit ad reuocandam, ſeu annullan-
dam vnionem de anno 1556. cum clauſulis quorum copia
datur, circumſcriptis pro nunc aliis omnibus ..... quæ exſtant.
Pro vtraq; parte concluſum fuit ab omnibus oihil pro-
poni, cur vnio ſit reuocanda, † ſiquidem nec teſtes ſatis 1
probant vllas cauſſas ad id ſufficientes: & quamuis etiam
probarent, tamen omnes deponunt id oriri ratione ſer-
uitii in eccleſia, non autem cauſſa vnitatis. Imo tamen
obſtat, vt hæc proficiſcantur ex vnione, vt imo in ipſa
expreſſe caueatur: nec beneficiati poſſunt cogi ad ſerui- 2
tium alterius eccleſiæ, non mirum eſt autem, ſi qua ali-
quando orta fuerunt inter eos iurgia vel diſſenſiones,
nam quotidie hoc videmus etiam accidere in aliis eccle-
ſiis, vbi non ſunt vniones, vt videmus in cauſſa Cæſarau-
guſtan. præeminentiarum coram domino de Rubeis.
Cauſſæ † etiam, ob quas inſtituta fuit vnio, & quæ in ea 3
expreſſæ ſunt, non ceſſant vllo modo ex depoſitione te-
ſtium. Nam † nec apparet detrimentum eccleſiæ, nec di- 4
minutio cultus diuini, nec quid ſimile, *vt apud Petrum*
de Peruſio in tract. de reuoc. vnio. c.1. cum hæc † vnio anti- 5
quiſſimo tempore fuerit inducta, & etiam per 200. &
amplius aonos perdurauit, & in tam longo interuallo
non oſtendatur accidiſſe niſi .... modice. Hinc liquido
colligitur vuionem hanc maxime vtilem, & certam eſſe.
Quod ſi illi beneficiati prætendunt aliqua ſibi grauami-
na † inſerri, aut aliquid io vniooe inſtitutum non obſer- 6
uari, agant alia via, & compellant eoſdem de Nauarrate
ad ſeruanda ea, quæ debent, non autem quærant omni-
no tollere hanc vnionem, quod non licet. *Alex. conſil. 81.*
nu.7. in fin. nu.4.

DECISIO DLXXIX.

Carthaginen. Archidiaconatus. 19. Febr. 1560.

SVMMARIA.

1 *Reſignatio Archidiaconatus in impuberem per procuratorem an fieri poſſit.*
2 *Impubes vtrum in præſentia ſui legitimi curatoris ordinaria autoritate conſtituti, & cum eiuſdem licentia, & autoritatis interuentu, procuratores ad beneficiorum acceptationes conſtituere poſſit.*
3 *Valida vtrum ſit reſignatio cum reſeruatione fructuum, in pupillum, non plene conſtito de deputatione curatoris ad acceptandum, & conſentiendum.*
4 *Minor etiam abſq; ſui tutoris conſenſu aut curatoris ſuam poteſt facere conditionem meliorem.*
5 *Reſignans in impuberem debet exprimere in reſignatione quod reſignet in fauorem talis, cum talis reſignatio ſit re vera fauorabilis.*

6 *Prætendere non impletas conditiones non poteſt reſignans quas ipſe voluit, vbi præſens fuit acceptante reſignatario, & ipſo pariter conſentiente.*
7 *Reſignatio in fauorem abſentis pronepotis minoris facta, aliter reſignare non prætendentis ſine conſenſu ipſius minoris vtrum conſiſtat.*
8 *Opinio multorum eſt minorem annis quatuordecim ſine tutoris auctoritate beneficium reſignare poſſe, tamen cum cauſſa cognitione.*
9 *Læſus minor in reſignatione beneficii ſine conſenſu tutoris facta, in integrum reſtitui poteſt.*
10 *Minor etiam in rebus ſibi vtilibus conſentire non poteſt vbi his aliquod fuerit onus coniunctum.*
11 *Minor in actu acquirendi conſentire poteſt dummodo omnibus computatis ipſe in nullo lædatur.*
12 *Validus conſenſus interceſſiſſe minoris præſumitur in his quæ commodum ipſius concernunt euidens.*
13 *Minor non tenetur in acceptatione reſignati beneficii ſe aſtringere illi formæ quæ ipſi non eſt neceſſaria.*
14 *Ius aliquod ante præſtitum conſenſum in beneficio reſignato an minori competere poſſit.*

1 Ægidius ſenior conſtituerat procuratorem † ad reſignandum Archidiaconatum in fauorem Ægidii
iunioris impuberis, reſeruato tamen ſibi regreſſu, fructibus, & reliquis omnibus. Eadem die Ægidius iunior
conſtituit procuratorem ad acceptandum, & conſentiendum reſeruationibus prædictis. Et in mandato di-
2 cebatur, *quod † cum præſentia, auctoritate, & licentia Petri ſui legitimi curatoris, auctoritate ordinaria deputati procuratores conſtituebat, &c.* Hinc dubitaui ſtante man-
3 dato ad conſentiendum cum hac clauſula, † an reſignatio facta cum reſeruatione prout in illa, fuerit valida,
non aliter cõſtito de deputatione Curatoris, ſed tantum in hoc mandato ad acceptandum, & conſentiendum, vt ſupra, ea eſſet neceſſaria? Rota concluſit, non eſſe neceſ-
4 ſariam ex generali regula, quod † minor etiam ſine conſenſu tutoris aut curatoris poteſt facere conditionem ſuam meliorem. *§. primo Inſtitut. de auct. tut. l. 1. C. de auctor. præſtan. l. neq. C. de contrahen. & committen.* Dubium autem non eſt, hic agi de commodo ipſius minoris, cum reſignantes quoad reſignatariũ dicantur fauo-
5 rabiles, & propterea † exprimi ſolet reſignatio in fauorem talis, &c. Deinde ſi Ægidius ſenior reſignans erat præſens, cum Ægidius iunior conſenſit, & modo vt ille
6 acquieuit, igitur † non poteſt prætendere non impletas fuiſſe conditiones, quas ipſe voluit in reſignatione. Accedat quod idem reſignans noluit ſtare ſoli conſenſui, ſed exponi fecit clauſulam cum derogatione regulæ de
7 præſtando conſenſu, attento, quod † reſignatio fit in fauorem minoris abſentis, qui eſt pronepos reſignantis, aliter reſignare non intendentis. Igitur ſi Papa voluit, non eſſe neceſſarium conſenſum minoris, vtiq; reſignatio ob hanc cauſſam impugnari non poteſt. Et ita alias etiam concluſum fuit in cauſſa Acherientina coram do-
8 mino Oradino die 4. Maii 1554. Imo † multi ſentiunt minorem 14. annis poſſe ſine tutoris vel curatoris auctoritate reſignare beneficium cum cauſſæ cognitione.
9 Mil. in verb. minor 14. annor. quamuis † ſi læſus fuerit poteſt reſtitui. *Rebuf. in pract. pag. 502. nu. 2. & ſeq.* Non
10 etiam obſtat, quod † in rebus vtilibus minor ille conſentire non poſſit ſi cum his coniunctum ſit aliquod onus, *l. 1. §. ſi minor, de rebus eorum. God. ad conſi. 16. nu. 8.* quoniam id procedit vbi ante ius quæſitum eſſet minori, *vt*
11 *apud God. ad d. conſil. 16.* Verum † in actu ipſo acquirendi prout in hoc caſu certe conſentire poteſt, dummodo omnibus computatis ipſe non lædatur. Tertium autem eſt, quamuis conſentiat reſeruationi fructuum, regreſſus, & cæterarum omnium rerum, tamen quod adhuc ageret de lucro ſaltẽ ratione ſolius ſpeciei, quam veriſimile extinguendam fore. Non obſtat etiamſi dicatur, Ægidium ſeniorem non aliter reſignare voluiſſe, niſi reſignatarius minor valide illis omnibus conſentiat.
Nam reſponſio colligitur ex ſupradictis, & † præſertim 12
quia validus ſatis dicitur hic fuiſſe conſenſus, cum ageretur de commodo ipſius minoris, qui tunc non indigebat tutore. Non obſtat etiam quod partes videantur hanc viam elegiſſe enuntiando curatorem in inſtrumento, *iuxta conſil. Roman. 446. Iaſ. l. exigendi. num..... Cod. de procurat.* Nam minor † in hæc non potuit ſe illa 13
forma reſtringere, quæ ei non erat neceſſaria, imo, & ſi vterque voluiſſet, adhuc diceretur ſatisfactum per æquipollens ex quo natura actus huiuſmodi eſt. Et propterea Papa derogauerat regulæ de præſtandis conſenſibus, *vt ſupra.* Hæc autem vera niſi † oſtenderetur minori ius 14
aliquod quæſitum fuiſſe in beneficio, ante conſenſum à ſe præſtitum, quod quidem a pacto pendeat.

Deciſio DLXXX.

Romana domus & viridarii. 14. Martii. 1560.

SVMMARIA.

1 *Filius matris heres an ex perſona ſua ſit reſtituendus ad ſtatum, in quo erat mater tempore eo quo fuit ſpoliata a filiis primi matrimonii.*
2 *Vxor defuncto coniuge permanens in domo, non intelligitur mutare cauſſam poſſeſſionis, niſi ſuam voluntatem declaret.*
Contrarium & limitationem eius vide numero immediate ſequenti, idq; ex opinione Rotæ.

Quærebam *an Iulius † heres matris ſit ex perſona illius* 1
reſtituendus ad ſtatum, in quo erat mater tempore quo fuit eiecta? Nihil firmatum fuit, quoniam altera pars
plene non informauerat, ſed ita obiter dictum fuit, 2
quod † vxor, quæ mortuo marito permanet in domo, non intelligitur mutare cauſſam poſſeſſionis niſi declaret voluntatem, *iuxta conſil. Socin. 131. in primo.* Tamen
quidam dicebant † Rotam tenere contrarium, & non eſ- 3
ſe neceſſariam aliam declarationem voluntatis, *& allegabat conſil. Deci. 400.* Vnde dixerunt dubium reſtringi poſſe, an mater exiſtens in domo ſimul cum Iulio acquiſiuerit talem ſtatum, vt Iulius ex eius perſona ſit nunc reſtituendus. *Viden. eſt deciſ. Creſcen. 167.*

Deciſio DLXXXI.

Placentina Canonicatus. 8. Martii. 1560.

SVMMARIVM.

1 *Abſolutoriam ſi petat vna partium, & altera canonizatoriam, quid ſit agendum.*

Pro introductione huius cauſſæ propoſui dubium
generale, an ſit danda † abſolutoria Alphonſo an Ca- 1
nonizatoria Ferdinando? Domini reſponderunt rem valde implicitam eſſe, & oportere me proſequi aliquod caput ex his, quæ priuilegiata ſunt. Inprimis autem videam inter deciſiones dominorum, an verum ſit quod Ferdinandus .... aut videlicet alias fuiſſe in Rota deciſum coram Romano de anno 1551. ius Canonice bonum eſſe.

Deciſio DLXXXII.

Conſtantien. bonorum. 18. Martii. 1560.

SVMMARIA.

1 *Mortuo Epiſcopo ſupellex eius an debeatur eccleſiæ, & ſucceſſori, an vero heredibus prædefuncti.*
Et quid ſi heredes doceant bona, & ſupellectilem talem non ex redditibus eccleſiæ, ſed bonis patrimonialibus parata, num. ſeq.
3 *Iudicandum in fauorem eccleſiæ, quæ detinet bona defuncti Epiſcopi heredibus non probantibus parta ex patrimonio defuncti.*
4 *Vaſa argentea cum ſigno eccleſiæ cui ſint attribuenda Epiſcopo mortuo heredibus, an eccleſiæ, idq; an ex teſtium depoſitione elici poſſit.*
5 *Eccleſia dum eſt loco rei, & in poſſeſſione ſupellectilis liti-*

adeſt clauſula, *vt nomina, qualitates &c.* Ex qua abbreuia-
tores ſemper extendunt Bullam etiam ad iſtas reſerua-
tiones: poſtea etiam conſulti fuerunt abbreuiatores, qui
inclinare videbantur ſubrogationem capere benefi-
cium, noluerunt tamen quicquam affirmare, niſi literæ
expedirentur.

Deciſio DLXXXIIII.

Nolan. Regalis, Vallis. 11. Martii. 1560.

Svmmaria.

1 *Taxa qualis requiratur annuorum redituum ad hoc, vt monaſterium dicatur collationis conſiſtorialis.*

2 *Epiſcopatus & Abbatia ratione taxationis in iure æquiparantur.*

3 *Epiſcopatus cum ſoleant conſiſtorialiter conferri, quia requirunt maturam conſultationem, & æquiparatio in iure fiat epiſcopatuum, & Abbatiarum, an ex hac collatione inferri debeat, & de Abbatiis vacantibus conſiſtorialiter prouideri.*

Limitationem & contrarium a Rota deciſum vide num. ſequen.

5 *Primæuo iure monaſteria omnia natura ſua fuere electiua, eorumq; confirmatio ſpectabat ad ſuperiorem, & num. 7.*

6 *Reperitur in iure nullibi de monaſteriis prouidendum eſſe conſiſtorialiter.*

8 *Stylus Curiæ licet ſit vt monaſteria inſtar Epiſcopatuum matura deliberatione præmiſſa conferantur conſiſtorialiter, tamen videre licet aliquando extra conſiſtorium etiam concedi.*

9 *Pontifex in negotiis maxime arduis vtitur vt plurimum conſilio Cardinalium, nec ſine eis aliquid in huiuſmodi ſtatuit.*

1 DVbitaui † *an de iure, aut ſtylo monaſteria excedentia ſummam 200. duc. dicantur conſiſtorialia, adducebatur. Lap. alleg. 84. num. 11. Sarnen. reg. de infir. q. 14. nu. 2. & ſeq. & etiam Concilium Lateranen. in ſeſſione 9. fol.*
2 *127.* Et adiungebatur ratio, quia † in iure Epiſcopatus,
& Abbatiæ æquiparentur. *glo. ne pro defectu. §. ſtatuimus. de elect. Io. Sylua. tract. benef. par. 1. q. 2. nu. 49.* Epiſcopatus
3 † autem conſiſtorialiter ſemper prouideri ſolent, qui re-
quirunt maturam conſultationem. *Abbas c. cum in cunctis. col. fin. de elect.* Ergo & idem dicendum in Abbatia,
vt etiam probat extrauag. in cuncta. de elect. de ſtylo et-
iam cum adduceretur. *Rebuf. in rub. de reg. ad prælat. §. 1. verſi. conſiſtorialiter. pag. 82. Ioan. Monach. c. ſuper eo, de*
4 *hære. in 6. num. 2. & ſeq.* attamen † quoad iuris diſpoſi-
5 tionem Rota contrarium probauit, quia † primæuo iu-
re monaſteria ſunt electiua, & confirmatiua ſpectat
ad ſuperiorem. *cap. 2. §. priore. vbi Abb. nu. 10. de ſtat. reg.*
6 nec † reperitur tantum vſquam in iure, vt de his proui-
dendum ſit per conſiſtorium. Nec obſt. æquiparatio de
qua ſupra, quia non procedit quoad deuolutionem, ſeu
7 quoad electionem, vt † eſt propria natura Abbatiarum.
Quoad ſtylum autem cum ſit quid factum, dixerunt do-
mini eum eſſe probandum. Nam licet inter Curiales ſa-
8 tis tritum videatur iſtud, tamẽ quoniam † vt aliqui aiunt
conceduntur, & hæc monaſteria quandoque extra con-
ſiſtorium, ideo probandus eſt hic ſtylus magis explicite
quomodo ſe habeat. Non obſt. quod ait Io. Monachus.
9 *cap. ſuper eo.* Nam mouebatur ea ratione, quia † Papa in
arduis nihil ſtatuat ſine conſilio Cardinalium, quæ ratio
aliorum quæſtionem reſpicit, & iſto caſu non procedit,
cum monaſteria propriam naturam habeant quomodo
ſint prouidenda, videlicet per electionem, atque ideo
opinionem illam expreſſe reprobat. Io. Prob. in additio.

Deciſio DLXXXV.

Romana fideicommiſſi de Grachis. 18. Mart. 1560.

Svmmaria.

1 *Poſſeſſio ex prætenſa locatione capta lite pendente, vtrum ſit conſiderabilis.*

2 *Fructus ratione poſſeſſionis capta peti ſolent, vel prætenſa ſaltem de iure competentis.*

3 *Controuerſia exſiſtente de poſſeſſione iura a partibus pro ſe facientia producenda ſunt, & meliora iura producenti aſſignanda eſt poſſeſſio.*

QVærebatur, *an ex deductis conſtaret de lite inter mu-*
lieres, & Marium ſeu eius heredes, ad hoc, vt † poſ- 1
ſeſſio Vincentii ex prætenſa locatione non ſit conſiderabilis,
quia capta lite pendente a 30. qui erat in lite, multi ex do-
minis reſponderunt ex duabus commiſſionibus, quarum co-
pia data fuit, ſatis conſtare de lite, quæ commiſſiones præce-
dunt locationem Vincentii, cum inita ſit de menſe Iulii.
1555. Et quamuis hæ commiſſiones videantur oſten-
dere litem ſuper fructibus, tamen illud eſt ratione poſ-
ſeſſionis, cum † petantur fructus ea ratione, quod mu- 2
lieres dicant ad ſe poſſeſſionem ſpectare. Et præterea in
altera ex illis commiſſionibus expreſſa etiam dicitur,
quomodocunque rem eſſe ſatis implicitam, ideoque tu-
tius eſſe, vt † videatur de bono iure, & qui melius proba- 3
uerit ille mittatur in poſſeſſionem.

Deciſio DLXXXVI.

Carthaginen. Archidiaconatus. 18. Martii. 1560.

Svmmaria.

1 *Reſignatio per procuratorem facta ſine mandato cum nulla ſit, vtrum per ſubſequens mandatum poſſit validari.*

2 *Subreptitia eſt gratia cum Papæ perſuaſum fuerit ſupplicantem habere mandatum cum nullum habuerit, nec habeat in præſens.*

3 *Conſenſus partis in reſignatione inualida ratione non habiti mandati poſtea præſtitus non ſanat ſubreptionem gratiæ ſub prætextu habiti mandati impetratæ.*

Limita & vide num. ſequen. cum iure non caueatur neq; ſit de ſtylo mandata, & conſenſum datam præcedere debere.

5 *Gerentis actum vbi ſolum de præiudicio agitur nihil intereſſe poteſt, vel referre, an præcedat conſenſus, vel ſubſequatur.*

6 *Abſenti beneficium conferri poteſt, & ſufficiens eſt ipſius ſubſequens ratihabitio.*

7 *Clauſula in mandato poſita iuxta formam ſupplicationis ſignata, vel ſignanda quot partis eſt ...*

8 *Mandare quis procuratori poteſt, vel negotiorum geſtori per nuntium, aut literas, ...*

9 *Curia de ſtylo obſeruat ſignatam gratiam ad inſtantiam procuratoris, de voluntate principalis eſſe ſignatam licet abſentis.*

PRopoſitum erat dubium, *an reſignatio ſit inualida ex*
eo, quod ſupplicatio fuit data, die 20. Septembris, &
mandata, quorum vigore fuit præſtitus conſenſus, fuerunt
facta videlicet 13. Octobris ſubſequentis cum clauſula iu-
xta formam, & tenorem ſupplicationis, & cum clauſulis
prout in illis contra reſignationem opponebatur, quod a prin- 1
cipio nulla fuit, cum non adeſſet mandatum. ideo non po-
tuit validari ex mandato ſubſequen. Pariſ. conſi. 153. nu. 30.
in 4. Rebuf. de nominat. quæſt. 4. nu. 28. Et † gratia ipſa di- 2
citur ſubreptitia, cum Papa crediderit ſupplicantem
tunc habere mandatum, cum tamen non haberet, atten-
dendumque eſt tempus ipſum datæ. *cap. ſi eo tempore. de*
reſcrip. in 6. Vnde † conſenſus partis quia poſtea ſequi- 3
tur non ſanat ſubreptionem, quia actus non pendet a
poteſtate partis. *Abb. c. olim. num. 8. de penſ. Mohed. 85.*
Verum domini omnes contrarium concluſerunt tum
de iure, tum præſertim de ſtylo, ſiquidem † iure non ca- 4
uetur, vt mandata, & conſenſus debeant procedere da-
tam, neque quod inualide fuit per ſupplicationem im-
petratæ gratiæ, *glo. magna in §. c. nonnulli. §. ſunt & alii. de*
reſcrip. vbi Felyn. ver. fallit 1. Et quoniam vbi † agitur 5
tantum de præiudicio gerentis actum regula eſt nihil re-
ferre, an conſenſus præcedat, vel ſubſequatur. *cap. cum*
de iure patron. Rot. in non. 5. de rerum. perm. prout † etiam

videmus beneficium abſenti cooſerri poſſe, & ſufficere eius ratificationem. *cap. ſi tibi abſenti, de preben. in 6.* His 7 accedit † clauſula in mandato iuxta formam ſupplicationis ſignatæ, & ſignandæ, quæ verba oſtendunt ſupplicationem illam ſignatam fuiſſe tunc temporis voluntate illius, quam voluntatem tunc adfuiſſe hodie in mandato declarat. Nec dicatur non conſtare de aliquo mandato 8 tunc, quia † potuit hoc mandaſſe, aut nuntio, aut literis, aut aliter, ſatisq; eſt cum hodie atteſtari in mandato ſupplicationem ſignatam, tunc ſignatam fuiſſe illius volon- 9 tate: hæc omnia deinde confirmantur † ſtylo notiſſimo, & frequentiſſimo, hic in Curia, vbi expediuntur quotidie ſimiles ſupplicationes, alioquin infinitæ expeditiones ita factæ ſubuerterentur. Et ex his ceſſant ea, quæ in contrarium deducebaotur.

Decisio DLXXXVII.

Carthagioen. iuriſdictionis. 12. Martii. 1560.

SVMMARIVM.

1 *Lata ſententia in partibus, & per Rotale tribunal confirmata vtrum admittat reformationem, vel moderationem.*

PRæpoſitus ſententias latas confirmari petebat, Capitulum excipiebat, multa illis obſtare. Vnde ego dubi- 1 taui, *an † ſententia lata in partibus, & in Rota confirmata hodie ſit reformanda ſeu moderanda & in quibus, an vero ſimpliciter confirmanda ſtante reſponſione Præpoſiti ad 14. poſitionem, & ſtatuto videlicet, & reſolutionibus aliàs in huiuſmodi cauſſa factis, quorum copia datur.* Dictum fuit dubium eſſe reſtringendum quoad illam 14. poſitionem, quæ prima facie videtur multo minus permittere Præpoſito, quando ei ſententia tribuat, cum in ea ipſa fateatur ſe debere horas in defectum Oeconomi, quæ verba non poſſunt ſumi cumulatiue, prout vult Præpoſitus in ſua informatione. Aliqui dicebant, ea verba accipi non quoad ius, ſed quoad exercitium. Sed quoniam alii diſſentiebant, mandarunt mihi, vt rurſus proponerem, ſimulq; videatur, an Præpoſitus illa confirmando potuerit ſuæ eccleſiæ præiudicare.

Decisio DLXXXVIII.

Vrbeoctan. Caſtri Caſtellionis. 22. Martii. 1560.

SVMMARIA.

1 *Iurium prætenſa amiſſio, & actorum inter partes quem effectum operetur.*

2 *Liber Notarii ſcriptus à diuerſis tamen apud eum aſſeruatus, vtrum aliquid contra eum ex illa diuerſitate manuum pariat ſuſpicionem falſitatis.*

3 *Conuentio partium cum notario in præiudicium aduerſariorum litigantium cum graue admodum ſit delictum prima fronte, nec in dubio venit præſumendum.*

4 *Procedendum in cauſſa ante integram actorum exhibitionem à parte, cuius non ſit præcipue fundata intentione partium in actis regiſtratis, quæ ſi audiri velint, ab iis omnino exhibenda ſunt.*

MVlta à me præſupponebantur in puncto, ex quibus dubitabam, *an ſtantibus præmiſſis, quæ ex partibus colligebantur, ſit in culpa reſpectu prætenſæ amiſſionis iu-* 1 *rium, ita † vt illis non repertis, vel non exhibitis, domini Monaldenſes non ſunt audiendi.* Domini reſponderunt quoad primam partem neutram partium dici eſſe in culpa quoad amiſſionem iurium, nam quoad editionem nunquam apparet perueniſſe ad eum dicta regiſtra. Quoad Monalden. Et idem dicendum, quia vt apparet in libro accommodatorum notarii latius coram procuratore tria regiſtra reſtituit. Et quamuis hæc reſtitutio ſit ſcripta diuerſa mano, ex quo tamen ita reſcriptum re- 2 peritur in libro † notarii, qui liber à Notario cuſtoditur, præſumtio in hoc eſt contra notarium, qui permiſerit ibi ita ſcribi, maxime vero, quia cooſtat ootarium dediſſe arrham pro ratificando illo regiſtro. Vnde ſi Monalden. eſſent in culpa, oporteret etiam, vt ita † con- 3 ueniſſent cum Notario, quod quidem in dubio præſumi non debet, cum ſit graue delictum. Quoad ſecundam partem placuit dominis, vt rurſus hoc caput † recte 4 diſcuteretur, an ſit procedendum in cauſſa, antequam integra acta exhibeantur, quod quidem ab eo pendere videtur, quoniam pars fundat intentionem ſuam in actis regiſtri. Nam ad eam id pertinebat curare, vt illa edantur ſi vult audiri.

Decisio DLXXXIX.

Piſtorien. iuriſpatronatus. 22. Martii. 1560.

SVMMARIVM

1 *Controuerſia ſuborta, vel dubio potius de eccleſia, vtrum iuris ſit patronatus, an libera præſumendum eſt pro libertate, niſi in contrarium patronatus probetur non obſtante aliqua facta quondam præſentatione.*

AGebatur de probando † iure patronatus, & quia 1 multa præſupponebantur, & prima pars ſatis clare videbatur pro libertate eccleſiæ, viſum fuit reſtringere dubium quoad illam præſentationem de anno 1517. quia factum in hac parte videbatur ſatis controuerſum.

Decisio DXC.

Spoletan. booorum. 27. Martii. 1560.

SVMMARIA.

3 *Spolium admiſſum antequam vlterior fiat in actu iudiciario progreſſus, omnino purgandum eſt per ſpoliatorem.*

2 *Fructuum perceptorum quantitas & qualitas in caſu ſpolii plurimum venit attendenda.*

3 *Communitas vt ad geſta vel facta teneatur, requiritur neceſſario, vt communicato ciuitatis conſilio, ea quæ facta ſunt feciſſe probetur.*

4 *Delictum ſi venit in actionem, quod habet tractum ſucceſſiuum, tunc Communitas tenetur etiam non communicato conſilio.*

5 *Conſilium communicatum in ſpolio admittendo per ciuitatem, vel communitatem aliquam, an per teſtes de viſu, auditu, credulitate, famam publicam, fructuum perceptionem, & ſimilia probari valide poſſit.*

6 *Inſtrumentum licet aliàs reuocatum, magnum tamen aliquando præbet certis in caſibus ad cauſſam adminiculum, vt hoc præſenti.*

7 *Fructus perceptos à communitate probant teſtes de viſu & auditu publico.*

8 *Spolium, an poſſit turbationis pallio velari ex eo quod ſpoliator dicatur antea poſſediſſe ea quæ per ſpolium ſibi vendicauit.*

9 *Pars quæ prætendit teſtes contra ſe adductos pati exceptiones licet ſpoliatrix ſit, tamen venit ſi petat audienda.*

COmmunitas egerat ſpolio aduerſus hæredes de Balionibus, contra quam heredes exceperunt de vltimo ſpolio per eam commiſſo, quod prius † purgandum 1 contendebant. Hinc dubitaui, *an ex teſtibus, & inſtrumentis conſtet de perceptione † fructuum facta à communi-* 2 *tate, & qualitate, & quantitate illorum ad effectum, de quo agitur.* Rota concluſit ex deductis ſatis probari ſpolium, & præſupponebantur duæ cõcluſiones communes. Prima eſt, ad hoc quod † vt communitas teneatur opus eſt 3 id communicato conſilio ciuitatis factum fuiſſe. *Bart. l. aut facta. § ſi. de pœnis. Iaſ. l. ſi ciuitas. nu. 2. ſi cer. per Fely. c. dilectus. 2. nu. 6. & ſeq. de Simon. Ruin. conſ. ... 10. nu. 4. in 6. Mohed. 126. Io. Paul. 126. Boer. tra. l. de ſeditio. 1. § 7. num. 7. cum ſeq.* Secundo vbi agitur de delicto, quod habet tra- 4 ctum ſucceſſiuum, tunc communitas teneri poteſt, licet non proceſſerit per commune conſilium. *Anch. conſ. 158. nu. 13. Aſſli. 106. Iaſ. conſ. 139. in 4. Pariſ. conſ. 21. n. 33. in 4. Fel. d. c. dilectus. nu. 8. & 9.* Dicebant igitur in caſu noſtro verificari vtrumq;. Nam † de cõſilio communicato per 5 ciui-

ciuitatem probant teſtes coram Aud. Cameræ. Item in
alio examine nonus & decimus, qui probent de fama
publica, & duodecimus teſtis de viſu. Item primus teſtis
Communitatis qui loquitur de auditu publico, & ſecun-
6 dus de credulitate, quibus omnibus accedit † inſtrumen-
7 tum, quod licet alias fuit reuocatum, magnum tamen
præbet præmiſſis omnibus adminiculum: de perceptio-
ne autem fructuum ab hominibus ciuitatis facta, & a
populo, probant de viſu teſtis ſecundus, ſextus, & duo-
decimus, de auditu publico nonus, & decimusnonus, &
omnes fere alii, ex quibus ceſſant omnia in contrarium
adducta. Nam hic multa concurrunt, quæ ibi non ade-
8 rant, & præſertim tamen dicta deciſ. 8. Pauli & Mohed.
Nec dicatur, † hanc fuiſſe turbationem reſpectu Com-
munitatis, quæ antea poſſidebat: quoniam hæc turbatio
habuit effectum, & non mediocrẽ, & dicitur verum ſpo-
9 lium, alias nunquam daretur reſtitutio ſpolii. Si † tamen
Communitas prætendat teſtes coram Aud. Cameræ, aut
alias pati exceptiones, erit audienda, quoniam illis reie-
ctis videbatur aliquibus Communitatem non teneri, *vt
per Corn. 224. in 4.* circa qualitatem fructuum nihil fuit
firmatum. Et ideo alias erit videndum.

Decisio DXCI.

Senen. pecuniaria. 3. Aprilis. 1560.

Svmmaria.

1 *Capitanei heredes qui prætendunt compenſationem a Re-
ge vtrum agere poſſint contra adminiſtratorem Re-
gium etiam Cardinalem pro ea obtinenda, maxime
cum ea opponant ad euitandos circuitus.*

2 *Pecunia propoſita ſi ſint eius qui eas exigit, actio directa ei
quæſita eſt, nec alius poteſt opponere compenſationem.*

3 *Conſequi quod quis poteſt directa actione fruſtratorie, &
inutiliter quærere debet per obliquam.*

Dubium hoc erat, præſuppoſito, quod Capitaneus
Hieron. ſit creditor Regis pro aſſertis pagis, & aliis
expenſis, *an filiæ potuerunt opponere exceptionem contra il-
luſtr. Cardin. ſicut poſſent contra Regem.* Quoniam multa
ex informationibus adducebantur in materia quidem
compenſationis, ſed tamen non propriæ pertinentia ad
caſum, de quo nos agimus, idcirco non viſum fuit ne-
ceſſe reſpondere variis argumentis adductis pro heredi-
bus contra Card. Illa enim procedunt, quando procura-
tor de pecuniis, dicit, aliquid ſolui ſibi, cum datur aliqua
compenſatio, prout etiam alias dictum fuit coram Fabio
Decano in hac eadem cauſſa, die tertia Iuni. 1559. vbi
conſiderati fuerunt tres caſus. Verum in præſenti præ-
ſupponitur pecunias, quæ repetuntur fuiſſe proprias
Cardinalis: quia tamen ille erat adminiſtrator Regis, &
hoc negotium pertinebat ad Regẽ: Idcirco in hoc tan-
1 tum caſu dubitatur, † *an heredes poſſint opponere compenſa-
tionem cõtra Cardinalẽ, cum illa inuenta ſit tantum ad eui-
tandos circuitus, vt per Bal. in l. fi. nu. 9. C. de compenſ. An-
char. tract. de compenſ. 2. artic. nu. 2.* Vnde ſicut Card. exi-
gens nunc pecunias teneretur ſoluere heredibus credi-
tum, quod illis competit, idem dicendum videretur ra-
tione huius circuitus euitandi poſſe ab heredibus oppo-
ni compenſationem contra Card. *Aug. 259. col. vlt. Rum.
conſi. 94. nu. 8. in 1. facit Socin. iun. 27. nu. 2. in 2.* Verum his
non obſtantibus Rota regulam conſtituit in fauorem
2 Card. quia † cum pecuniæ ſunt propriæ ipſius, actio dire-
cta illi acquiſita eſt, & illi ratio reddenda eſt, nec alius
poteſt opponere compenſationem, *Caſtr. & Sal. l. eius. C.
de compenſ. Socin. conſi. 64. nu. 18 lib. 3. Corn. conſil. 274. nu.
4. Angel. l. cum procurator. nu. 3. de procur.* Nec obſt. ratio
euitandi circuitus, ſi nunc Card. has exceptiones repel-
leret, quoniam Card. deinde actionem haberet contra
3 Regem pro pecuniis ſuis repetendis, & † ita quod poſſet
nunc conſequi ab heredibus contra quos habebat ſuam
directam actionem, id deinde eſſet conſecutum a Rege,
quod abſurdum videretur. Fuit etiam allegatum quod-
dam conſilium Manli. *in 3. vol.* in terminis ſcriptum ſu-
per hac cauſſa, ſed ibi præſupponit multa in puncto, quæ
aliter ſe habent.

Decisio DXCII.

Peruſina plebis de confinio. 3. Aprilis. 1560.

Svmmaria.

1 *Litis in continuatione an dicatur ſubrogatus is qui ad be-
neficium illud litigioſum ſubrogatus eſt ſtante, quod in
narratiua litis mentio ſit.*

2 *Narratiua generali exiſtente potius attendenda eſt diſ-
poſitiua.*

3 *Clauſula vniuerſalis ipſumq; in omni iure, & ad omne ius
quod ille quomodolibet competebat, an præſupponat li-
tem ante narratam.*

4 *Iuris verbum cum latiſſimum ſit etiam comprehendit li-
tem ex eo quod in lite actio præſupponatur, quæ in ius
cadit.*

5 *Abbreuiatores periti in negotiis ſupplices libellos concer-
nentibus mandato Rota ab Auditoribus ſæpe conſu-
lantur.*

Quærebatur, *an in † ſubrogatione, cuius copia datur,* 1
*cenſeatur Ioſephum ſubrogatum fuiſſe etiam ad litem,
cum in narratiua fieret quadam mentio litis.* Sed ta-
men in diſpoſitiua erant tantum verba generalia non
autem expreſſa de lite. Pro negatiua parte adducebatur
ratio, quia † attendenda eſt diſpoſitiua, quamuis narrati- 2
ua fuerit generalis. *Abb. c. ex parte, de foro compet. 2. nota.
Roman. conſil. 123.* Et propterea adducebatur Rot. *816.
in antiq. alias 24. de reſcrip.* vbi non intelligatur ſubro-
gatio facta ad litem. Et reſpondebatur aliquibus con-
trariis, ea videlicet procedere tantũ in poſſeſſione, quæ
eſt iuris, ita vt comprehendatur ſub verbis illis genera-
libus. Verum his non obſtantibus Rota contrarium ſta-
tuit, eo quod poſt narrationem litis factam ſequebatur
in diſpoſitiua † clauſula vniuerſalis, ipſumque in omni 3
iure, & ad omne ius, quod illi quomodolibet compete-
bat, ex qua clauſula dixerunt proculdubio comprehen-
di litem ante narratam, *vt eſt deciſ. 351. Rotæ in nou. 64.
& in antiq. 81. de reſcript. Sarnen. q. 3. num. 3. reg. de trien.
& de ſubrog. collat. q. 9. & reg. de trien. q. 11. num. 13. Achil.
prima de ſubrog.* Quæ quidem omnes deciſiones non ni-
tuntur ea ratione tantum, quia poſſeſſio iuris ſit, ſed
quia in aliqua parte gratiæ fuit facta mentio poſſeſſio-
nis, & poſtea ſequuntur illa verba vniuerſalia. Quæ ratio
eadem eſt in caſu noſtro circa litem, quin imo deciſio-
nes illæ volunt, vt comprehendatur etiam ſpolium ſi in
narratiua fuerit nominatum, licet non in diſpoſitiua, *vt
expreſſa eſt deciſ. illa Achil. prima de ſubrog. Sarnen. 9. de
ſubrog.* Quanto ergo magis id dicendum eſt in lite: dein-
de *d. deciſ. 351.* loquens de poſſeſſione vtramque ratio-
nem conſiderat, & quod poſſeſſio erat iuris, & quia de
ea ſatis cogitatum fuit, cum ſit narratiua, quoniam ca-
ſus ille propoſitus ad eam magis corroborandam ita ſua-
debat: ſed tamen non ſequitur quo minus illud, quod
narratum fuit, non ſit iuris, nec debeat contineri ſub
verbis generalibus, cum in ſpolio ita fuerit deciſum, *vt
ſupra in dictis deciſion.* quoniam imo † cum verbum iu- 4
ris ſit latiſſimum, *l. antepenult. de iuſt. & iure,* dici poteſt,
& illis nomen iuris conuenire, cum lis præſupponat
actionem, & actio ſit ius. *§. 1. Inſtit. de actio.* Accedit &
alia potiſſima ratio, quia in dicta ſubrogatione adeſt
clauſula, ſtatu litis. Et ob quam extendi poſſunt omnia
narrata in actis, *vt in terminis ſubrogationis ait Sarnenſis
reg. de trien. quæſt. 14. num. 7. in fi. eiuſdem deciſio.* Ex qui-
bus ceſſant omnia in contrarium adducta. Nec obſtat
illa deciſio *in antiq. 816.* quia ibi nec fuerat narrata lis,
nec aderat huiuſmodi clauſula. Præterea hoc etiam pla-
cuit dominis, vt † intelligerem ab aliquo perito abbre- 5
uiatore, an propter huiuſmodi ſupplicationem expedi-
ri poſſint literæ continentes ſubrogationem ad litem. Et

in eadem ſententia fuit mihi ab abbreuiatore abſque vl-
la difficultate reſponſum.

Decisio DXCIII.

Cremonen. Præpoſituræ. 3. Aprilis. 1560.

Svmmaria.

1 *Pars obitum in reſeruato menſe non probans vtrum ex aliis clauſulis capere beneficium poſſit, ita vt gratia ipſius veniat canonizanda.*

2 *Prouiſionem ſi vnus habeat ab Ordinario, & gratiam a Papa in qua narrauit beneficium vacaſſe menſe reſeruato, & ſic actor alius per collationem a ſuo generali factam, & nouam prouiſionem a Papa, & ſic reus, & poſſeſſor, vter debeat obtinere.*

3 *Narratiua vacationem in menſe reſeruato continens illius narratiua vt expedita litera non pariunt effectum, niſi prius fuerint verificata.*

4 *Reus & poſſeſſor gratias ſuas oſtendendo quas tamen nondum iuſtificauit, non tenetur ad earum iuſtificationem ex eo quod reus ſit & poſſeſſor.*

POſt multa alia dubia propoſita in hac cauſſa, dubita-
ui, *an ſtante collatione facta, a generali in fauorem Feli-
cis, quam tamen Felix non iuſtificaſſe pretenditur iſta noua
prouiſione in fauorem eiuſdem ſub die 27. Decemb. 1554. ſi-*
1 *gnata prout in ea, poſſit Benedictus aduerſarius, qui habuit
gratiam a Papa, obtinere.* Et quia obitum † in menſe re-
ſeruato non probauit, poſſit ex aliis clauſulis capere be-
neficium, ita vt illius gratia ſit canonizanda in præiudi-
cium fratris Felicis, cum ipſe etiam habeat prouiſionem
Ordinarii ſub die 13. Martii, 1559. & habet gratiam ſi
neutri ſub die 3. Maii, 1559. & Benedictus probare de-
bent ſibi incumbentia, & dare copiam prouiſionis Pa-
2 pæ cum aliis neceſſariis. Felix † habebat duas prouiſio-
nes: Prima collationem ſibi factam a Generali, deinde
nouam prouiſionem a Papa, & erat reus, ac poſſeſſor. Be-
nedictus aduerſarius actor habebat gratiam a Papa, in
qua narrauerat beneficium vacaſſe in menſe reſeruato,
deinde habebat prouiſionem Ordinarii, poſtremo gra-
tiam *ſi neutri*. Et quoniam Felix non videbatur mihi
nunc plene iuſtificaſſe gratias ſuas: Idcirco dubitaui, *vt
ſupra in punctis motis ex deciſ. alias habita in cauſſa Corduben. beneficii coram Quiroga die 21. Aprilis. 1559.* Quæ vi-
debatur facere in fauorem Benedicti. Verum Rota con-
3 trarium hic probauit, quia cum Benedictus † vacatio-
nem in menſe reſeruato narrauerit, & ſuper hac narra-
tione expediuit literas, non poteſt obtinere, niſi ante eas
verificet, aut nouas expediat, vt notum eſt. Illa autem de-
ciſio coram Quiroga procedit, quando reus mere eſt in-
truſus, & nullum oſtendit titulum: in caſu autem noſtro
4 Felix † oſtendit ſuas gratias, quas licet nondum iuſtifica-
uerit, tamen non tenetur, cum ſit reus, & poſſeſſor. Alias
ſequeretur, reum teneri iuſtificare gratiam ſuam ex ſola
ratione actoris de menſe reſeruato. Itaque donec Bene-
dictus plene non iuſtificat aliquam ex tribus gratiis ſuis,
Felix qui eſt reus & poſſeſſor, in tuto eſt, nec ad aliud in-
terim tenetur.

Decisio DXCIIII.

Romana hereditatis de Comitibus 26. Aprilis. 1560.

Svmmaria.

1 *Iure directo antequam quis petat hereditatem ſi ſciebat factos codicillos quos nunc produxit agens, an nunc obliqua via agere poſſit.*

2 *Teſtes aliis adminiculis concurrentibus, an probent partem habuiſſe ſcientiam de factis codicillis, quod a parte fuit aduerſa negatum ob abſentiam diutinam in molitia.*

3 *Depoſitio teſtis, qua nihil quo ad rem commodi adfert inanis eſt, & fruſtratoria.*

4 *Teſtes nihil concludentes, vel etiam aliquid concludentes ſi fuerint ſingulares in dicto ſuo probant prorſus nihil.*

5 *Lex finalis C. de codicillis, exorbitans eſt, & rigoroſa, & ideo reſtringenda praſertim, vbi agitur de priuando aliquo iure ſibi competenti, in quo etiam ſtrictius procedi ſolet.*

OPponebatur Dom. Torquato, quod † antequam pe- 1
tiiſſet hereditatem iure directo, ſciebat codicillos,
quos nunc produxit, factos fuiſſe, & ideo nunc eum ali-
quo remedio agere non poſſe ad diſpoſitionem *l. final.
C. de codicil.* de qua ſupra in hac eadem cauſſa ſæpe fuit
diſputatum. Quare nunc dubitaui, *an † ex teſtibus infra- 2
ſcriptis ac aliis adminiculis conſtaret, Dominum Torqua-
tum habuiſſe notitiam iſtorum codicillorum.* Concluſum
ab omnibus fuit, non probare hanc ſcientiam. Nam
primus teſtis pro parte D. Torquati loquitur de auditu.
Et quamuis dicat ſe credere, quod aliàs ſufficere ſolet in
teſte producto, aperte Iaſ. *conſil. 50. num. 60. in 1. Iaſ. rubr.
de iureiur. nu. 9. Aym. conſi. 101. nu. 7.* tamen quia ſubiun-
git deinde rationem ex auditu nihil probaret, etiam
quia pars eum producendo videtur probare eius perſo-
nam, non autem dicta. *Aym. de antiq. tempo. in 1. parte,
num. 107.* Tertius † teſtis nihil deponit quoad rem: quin- 3
tus deponit de publica voce & fama in Caſtro Polo: ſed
non probat Do. Torquatum fuiſſe in Caſtro. Imo pars
aduerſa præſupponit eum fuiſſe in Germania. Vltimus
teſtis, qui eſt primus contra Do. Torquatum, non con-
cludit neceſſario, quia prius loquitur de altero teſta-
mento, & non de codicillis. Et licet deinde in fine videa-
tur dicere aliquid de codicillis, tamen non infert ſe ha-
bere. Quare ex his dictum fuit teſtes nihil concludere.
Secundo dicebatur, † licet etiam concluderent, tamen 4
omnes eſſe in dicto ſuo ſingulares. Vltimo conſideraba-
tur illa † lex final. eſſe exorbitans, & rigoroſa, & reſtrin- 5
genda, *vt per Caſtren. & Corn. 161. num. 5. & 15.* hicque
agitur de priuando iure ſibi competenti, in quo ſtrictius
etiam procedi ſolet. *Rota in antiq. 21. de dolo & contuma.
Felyn. c. quoniam. §. porro, vt lite non conteſta. nu. 19. & ſequen. conſil. 155. num. 4. in 4.* Cetera alia adminicula ni-
hil concludebant, & etiam ſupra in præcedenti propo-
ſitione huius cauſſæ ſub die 23. Iunii. 1559. dictum fuit.

Decisio DXCV.

Romana domus de Infeſſuris. 26. April. 1560.

Svmmaria.

1 *Sententia qua per contradictas tranſiuit in rem iudicatam in ſpolio poteſt reuocari.*

2 *Probans poſſeſſionem patris ſui ſuſpenſo petitorio, vtrum illi obſtent ſententiæ contra illum lata in fauorem partis aduerſæ.*

3 *Executione ſententiarum ſubſecuta per adeptam poſſeſſionem partis aduerſæ, noua commiſſione in poſſeſſorio opus eſt.*

4 *Committens cauſſam in petitorio ſi obtinuit expenſas reſeruare in fine litis attenta paupertate, videtur admiſiſſe rem iudicatam.*

5 *Taxa bonorum controuerſorum in fauorem vnius partis facta a iudice, an probet poſſeſſorium intentatum, & obtentum.*

6 *Poſſeſſio nouiter deducta nouo etiam remedio indiget, & noua commiſſione.*

7 *Spolium ſi ſit duplex, vnum antiquum, aliud nouum, ſi ſententia lata fuerunt ſuper ſecundo ſpolio in fauorem vltimi ſpoliatoris pars primo ſpoliata eſt audienda.*

MArius agens ſpolio contra Amodæos obtinuerat
primum ſententiam coram D. Aud. Cameræ, de-
inde Amodæi obtinuerunt tres ſententias conformes
latas a tribus Cardin. reuocantibus ſententiam Aud. Ca-
meræ, Amodæos reſtituendo in poſſeſſionem, a qua eie-
cti fuerunt † ob illam ſententiam Aud. Cam. quæ per 1
contradictas in rem tranſiuerat iudicatam, & ita deinde
ſemper in poſſeſſionem permanſerunt. Marius poſtea
commiſit cauſſam in petitorio bo. mem. Fabio Decano,
a quo

a quo ſententiam fauorabilem retulit, quæ deinde a Do.
Chiſſanen. fuit reuocata in fauorem Amodæorum.
Nunc pendente cauſſa appellationis coram me, poſt va-
ria dubia propoſita, & deciſa coram Fabin, & Chiſſan.
2 Marius examinauit aliquot teſtes † probantes poſſeſſio-
nem patris ſui (nam ſuſpendit petitorium) Hincq; ego
dubitaui, *an illi obſtarent ſententia lata in poſſeſſorio a Car-
din. Rota?* Concluſi eas illi obſtare, quoniam non agitur
3 †nunc de exſecutione illarum ſententiarum, quia iam
habuerunt exſecutionem, cum Amodæi ſint in poſſeſ-
ſione, & nunc tantum excipiant ante illum. Vnde abſq;
noua commiſſione ſuper hoc iudicio poſſeſſorio non
4 videtur ille audiendus. Præterea † cum ille committen-
do cauſſam in petitorio obtinuerit expenſas reſeruare in
fine litis attenta paupertate, videtur amiſiſſe rem iudica-
5 tam: & quod magis eſt, cum D. Chiſſanen. † taxauerit, ſa-
tis videtur in Rota cognitum fuiſſe de illo poſſeſſorio.
Non obſt. igitur, quod dicebat Marius, ſententias extra
Rotam non conſiderari, niſi appareat de iuſtitia illarum:
quoniam verum id eſt, quoad dandum illis exſecutio-
nem, quæ non petitur, cum Amodæi eam habuerint, &
ſint in poſſeſſione. Secundo non poſſunt dici illæ ſen-
tentiæ tunc iniuſtæ fuiſſe propter teſtes nunc examina-
6 tos a Mario, quia † hæ nouæ ſunt poſſeſſiones, quæ nouo
remedio indigent, & noua commiſſione. Vltimo cum
D. Chiſſanen. taxauerit expenſas, & Marius eas fateatur
in ſua commiſſione, videtur fruſtra nunc experiri velle
hoc remedio: dictum tamen fuit, quod ſi Marius proba-
ret duplex fuiſſe ſpolium, alterum antiquum commiſ-
ſum ab Amodæis contra patrem ſuum, alterum nouum
commiſſum a parte contra Amodæos, & ſententias latas
a Card. in fauorem Amodæorum fuiſſe ſuper ſecundo
ſpolio, non autem ſuper primo, eſſet audiendus. Hacte-
nus tamen Marius hoc non probauit, quin imo ex actis
apparebat ſententias Card. latas fuiſſe ſuper ſpolio, quod
Marius ex perſona partis ſui intentauerat.

Deciſio DXCVI.

Calaguritan. vnionis. 10. Maii. 1560.

Svmmaria.

1 *Teſtes deponentes, quod propter vnionem oriantur multa
ſcandala, & grauamina, & ea ceſſante vigeret pax, &
tranquillitas, an ob id debeat reuocari vnio.*
*Eaq; non ad vnionem reuocanda a longo tempore inſti-
tutam, vide num. ſeq.*
3 *Vnio inſtituta iam a ducentis, & amplius annis non ita
rite obſeruari poteſt, vt tanto temporis ſpacio in ea ali-
quid mutationis, aut ſcandali non oriatur, & ob id non
eſt diſſoluenda.*

IN dubio iam propoſito inter cetera nunc præſuppo-
nebatur, quod præter ea, quæ alias propoſita fuerunt
1 ſub die 19. Febr. teſtes † de Fremaior deponunt, quod
propter vnionem oriuntur multa ſcandala, & grauami-
na, & ceſſante vnione vigeret pax, & tranquillitas, cum
aliis multis, quorum copia data fuit, *an hoc mediante pro-
ueniat ab ipſa vnione, vt ipſa ſit reuocanda?* Nihil conclu-
2 ſum fuit. Nam aliqui ex dominis ſentiebant, hæc † non
ſufficere ad reuocandam vnionem, quoniam licet lex
non permittat, imo prohibeat, cum quomodolibet ex
conuentu hominum videamus oriri ſæpius alteratio-
nes, & diſſidia. Tamen nemo dicit, conuentum illum eſ-
ſe diſſoluendum. His addebam, quod ſententia lata in
partibus ab Auditore in fauorem vnionis, præbet ma-
gnam præſumtionem, cum aduerſarius notos habeat
3 mores diœceſis. Deinde † quia hæc vnio fuit inſtituta
iam vltra annos 200. iuxta quod ſpatium nihil mirum,
ſi tam longo interuallo orta fuiſſent aliquot ſcandala. Et
tamen quia agitur tantum de notoria iuſtitia ſententiæ
latæ per D. Chiſſanen. prout alias concluſum fuit. Ve-
rum alii contra, quia teſtes de Fremaior iuxta præſuppo-
ſita in puncto, clare videntur loqui, dixerunt, dubium
reſtringendum eſſe, an cauſſa vnionis fuerit principali-
ter propter decimas: & quod ſuper his teſtes deponunt,
an ſit conſiderandum in conflictu teſtium vtriuſque pa-
rtis, quæ præualeant.

Deciſio DXCVII.

Spoletan. bonorum. 10. Maii. 1560.

Svmmaria.

1 *Quantitas fructuum perceptorum a ſpoliatore ſi non præ-
ciſe probetur, vtrum ſpoliato iuramentum ſit deferen-
dum in litem, & ſupplementum plenæ probationis.*
2 *Spolio cum agitur abſurdum eſſet recurrere in eo pro fru-
ctuum liquidatione ad iuramentum cum ſit nulla per
teſtes liquido requireretur, qua eſt res mali exempli.*
*Secus eſt in alio caſu quodam fortiori, vt eſt ſubuerſio, in-
cendium, & ſimilis, num. ſeq.*

PRobatum fuerat in actis, communitatem, & homi-
nes Sperelli obtinuiſſe fructus, & ſpoliaſſe heredes de
Balionibus, quia tamen præciſe non probatur, quantitas
† fructuum, dubitaui, *an in caſu, de quo agitur, ſit deferen-* 1
dum iuramentum in litem? Et quamuis de iure multa v-
trinque probabiliter deducerentur, tamen in caſu pro-
poſito, ac de ſtylo placuit dominis non eſſe deferendum
iuramentum in litem: quoniam † cum agatur ſpolio, & 2
quotidie hæc materia nobis ſit præ manibus, abſurdum
eſſet in liquidatione fructuum in cauſſa ſpolii recurrere
ad iuramentum. Item enim nunquam magis neceſſaria
eſſet liquidatio per teſtes, & res mali eſſet exempli: ſecus
† forte dici poſſet in caſu aliquo fortiore, veluti ſubmer- 3
ſione nauis, incendio, & ſimilibus. Mandarunt igitur mi-
hi, vt perquiram aliunde probationem huius rei, & de-
monſtrationem.

Deciſio DXCVIII.

Ciuitatis Caſtelli. 10. Maii. 1560.

Svmmaria.

1 *Copia inſtrumenti non fideliter data concurrente dubio
ſuper re, parum aut nihil concludi poteſt.*
2 *Statutum tollens actionem quo ad petitionem adequa-
tionis, vtrum etiam tollat actionem principalem quo-
ad bona.*
3 *Bona petere filiis adhuc ſuperſtite patre, an liceat de iure,
& honeſtate.*

SVper dubio propoſito nihil fuit concluſum. Nam † 1
copia inſtrumenti non erat fideliter data quoad rem,
& iam dubitabatur, *an liceat ſtatutum tolleret actionem
quoad petendam adæquationem, tamen † ſit etiam ſublata* 2
actio ipſa principalis quoad bona? Aliud enim eſt petere
bona æſtimari ac æqualiter diuidi: aliud eſt petere bona,
quæ futura erant fratrum Venturæ, & Iulii ſi æſtimatio
facta fuiſſet. Videnda etiam eſt petitio fratrum, an ſit
quoad æquationem, an quoad bona vigore concordiæ.
Nam ſi eſt quoad bona, ſtatutum non videtur † obſtare 3
cum ipſi nō potuerint petere bona viuente patre, & non
valenti agere non currit præſcriptio, alias proponetur.

Deciſio DXCIX.

Senen. pecuniaria. 10. Maii. 1560.

Svmmaria.

1 *Res dubia aliquando clareſcit ex ſchedulis, & miſſiuis,
abſq; multis indiciis cui iuncta fuerint veracium te-
ſtium depoſitiones.*
2 *Pecunia numerata a Theſaurario Regis vtrum ob id Re-
gis eſſe præſumantur, vt pecunia a Theſaurario Card.
numerata ipſius Card. dicantur ex præſumtione.*
3 *Pecunia in dubio eius fuiſſe præſumuntur qui eas ſoluit.*

QVoniam in vltima propoſitione huius cauſſæ præ-
ſuppoſitum erat, pecunias fuiſſe Card. nunc dubi-
taui, *an ex deductis conſerentur fuiſſe Regis, aut Card.* Res
viſa † fuit omnibus clara tum ex ſchedula, tum ex litera 1
miſſiua ipſius Card. tum etiam ex teſtib. qui probant ibi
fuiſſe Theſaurariū Regis, qui expendebat pecunias Re-
gis. Pecuniæ † autem, de quib. agimus, fuerunt numeratæ 2

3 à Theſaurario Cardin. Ergo præſumuntur † illius fuiſ-
ſe, quia in dubio cenſentur eſſe illius, qui ſoluit, neque
vſquam probatur, quod pecuniæ Regis peruenerint ad
Theſaurarium Cardinalis, eaſque exegerit a Theſau-
rario Regis. Dixerunt igitur domini, mandatum alias
decretum a Domino Fabio, eſſe relaxandum, & cau-
tionem alias præſtitam a Card. eſſe remittendam, & ab-
ſoluendam.

Decisio. DC.

Vrgellen. parochialis de Agramanti. 17. Maij. 1560.

Summaria.

1 *Colluſio qualis eſſe debeat procuratorum partium liti-
gantium, vt impedire ſententiam poßit in vnius fa-
uorem latam.*

2 *Deducta in actu informationes facile ſuſpicionẽ de col-
luſione iudici parare poſſunt.*

3 *Iura ſi producta fuerint ex quibus probetur ſententiam
non ita fuiſſe proferendam prout fuit, oſtendunt haud
dubie colluſionem interceßiſſe, & ob id talis non man-
dabitur exſecutioni ſententia.*

FVerat olim lata ſententia de anno 1553. cuius nunc
petebatur exſecutio coram me, quia pars prætende-
1 bat per colluſionem. Idcirco dubitaui, *an ex † deductis
conſtet de tali colluſione, quæ impediat exſequutionem ſen-
tentiæ latæ in fauorem Hieron. contra Dominicum.* Hoc
dubio propoſito penſionarij nonnulli prætendentes
agi de intereſſe illorũ, ne detur exſecutio illius ſenten-
tiæ, proteſtati ſunt omnes eſſe audiendum. Et quoniam
2 ex † deductis informationibus magna exſtabat ſoſpicio
colluſionis, idcirco placuit, vt videatur de bono iure, *an
3 illa ſententia ſit recte lata, an vero per colluſionem.* Et † tunc
oſtendendum erit aliqua adeſſe iura, ex quibus non ita
erat ferenda, ſicque non mandabitur exſecutioni: alio-
quin ſi nihil reſpõdebitur, tolletur ſuſpicio colluſionis.

Decisio DCI.

Romana ſpolij domus. 17. Maij. 1560.

Summaria.

1 *Filius eiectus domo paterna vna cum matre a fratribus
primi matrimonii vtrum instrumenti dotalis vigore
debeat reſtitui ad ſtatum in quo erat mater tempore,
quo fuit eiecta, herede matris exiſtente.*

2 *Mater quando ſibi cauſſam poſſeſſionis mutaſſe dica-
tur ob ius ſibi competens ratione ſuæ dotis.*

3 *Animum mutandæ poſſeſſionis non requiritur neceſſa-
rio declarare, niſi noua cauſſa ſuperueniente.*

PRopóſui dubium idem, quod eſt ſupra quarta Mar-
tij. Nam Iulius poſt mortem patris infans cum ma-
1 tre ſua † fuerat eiectus a domo ab aliis fratribus
ſuis ex latere patris. Et cum produxiſſet inſtrumentum
dotis matris ſuæ, quærebam, *an eſſet reſtituendus ad ſta-
tum, in quo erat mater tempore, quo fuit eiecta, cum ipſe il-
lius ſit heres?* Domini diſtinguebãt: quod aut mater per-
manſit in domo poſt mortem mariti ſimul cum Lactan-
tio, & Honorato ſuis filiis, & heredibus patris, & tunc
in eorum præiudicium non videretur mutare ſibi poſ-
ſeſſionem, ſed potius continuaſſe cum his prout antea
videtur iure familiaritatis. Sed hic non eſt caſus noſter,
quia filij ſeorſum habitabant in ciuitate Tiburtina, &
2 mater ſola cum Iulio filio permanſit in domo, & † tunc
videtur ſibi mutaſſe cauſſam poſſeſſionis ob ius dotis ſi-
bi in cauſſa competens. *Dec. conſi. 400. num. 5. Curt. iun.
conſi. 160. num. 35. & ſequen.* Nec eſt neceſſe declarare
3 hoc caſu nimirum † animum mutandæ poſſeſſionis, *iu-
xta conſi. Socini 131. in 1.* Nam id nuper ſeruat Rota, ſed
mutatio præſumitur ſuperueniente noua cauſſa *Dec.
conſi. 400. Creſcen. 169.* Et ita alias deciſum in cauſſa Hi-
ſpalen. præſtimonij, die 22. Apr. 1558. coram Fabio De-
cano, & in terminis Achil. *4. de cauſ. poſſ. & propr.* An au-
tem hoc caſu magiſter Alphonſus moderuus, poſſeſſor
domus, ſi offerat Iulio eandem pecuniam, pro qua præ-
tenditur fuiſſe hypothecata domus matris ſuæ, poſſit il-
lum a reſtitutione liberare? Non fuit quicquam deci-
ſum, quia extra punctum. Sed domini ſentire videban-
tur hoc ſufficere, quod Iulius nõ poteſt prætendere ma-
ius intereſſe quam capiat dos matris.

Decisio DCII.

Aſinaten. ſpolij, & Cluſin. 17. Maij. 1560.

Summaria.

1 *Spoliator qui in contrarium tulit ſententiã ſtatim ce-
dendo vtrum ſibi reſeruare poßit ius in re principali.*

2 *Pars vtrum ad fructuũ liquidationem ſit obligata nul-
la ipſius antea in ſententia facta mentione.*

TVleram ſententiam contra † Andr. Sachetum in 1
ſpolio, qui ſtatim ceſſit reſeruato ſibi iure in nego-
tio principali, & de partium conſenſu fuit iterum
in iuriſdictionem meam concordatum: nunc cum illi de
Vbaldis aduerſarij peterẽt remiſſoriam pro liquidatio-
nibus quibuſdam: Sachetus autem † ad eam non teneri 2
dicat, quia non erat comprehenſa in ſententia, imo in-
ſtat, vt producerẽ in negotio principali: Cõcluſum fuit,
vt daretur Vbaldis remiſſoria pro liquidandis fructibus
& damnis, facta obligatione a Sacheto de ſoluendo id,
quod liquidatum fuerit, quatenus comprehenditur in
ſententia.

Decisio DCIII.

Peruſin: bonorum. 17. Maij. 1560.

Summaria.

1 *Compromiſſum & laudum, an obſtent ſpolio agẽti man-
dato compromittendi via iuris tantum facto, promiſ-
ſo autem iuris, & facti.*

2 *Cauſſa in laudo expreſſa falſa exiſtente, an ob id laudum
annihiletur.*

3 *Compromiſſum factum de rebus eccleſiæ abſque Pontifi-
cis maximi conſenſu, & auctoritate fieri non poteſt,
maxime vbi timetur de futura alienatione.*

4 *Laudo nullo exiſtente ſpoliatus agere contra ſpoliato-
rem poteſt.*

5 *Ratificatio rectoris non poteſt fieri aliqua etiam laudo
intercedente in præiudicium ſucceſſoris.*

6 *Laudum latum ordinarij auctoritate vtrum eccleſiæ
ſuæ præiudicare poſſit, ita vt cadat a ſua poſſeſſione.*

7 *Mandatum ex parte rectoris factum non eccleſiæ, ipſi
eccleſiæ præiudicare non debet, vt nec laudum.*

8 *Cauſſa falſa expreſſa non debet vitiare, niſi ſit expreſſus
etiam error iuris.*

AVguſtinus Cordoa agebat ſpolio nomine eccleſiæ
ratione cuiuſdam manſi, quod olim in fundatione
eccleſiæ illi fuit relictum: Michael Cinelli modernus
poſſeſſor manſi variis rationibus prætendebat eum ex-
cludendum, & inter ceteras, ratione cuiuſdam laudi ſu-
per hoc negotio prolati. Propterea propoſui † dubium, 1
*an compromiſſum, & laudũ obſtant Auguſtino agenti ſpo-
lio.* Pro negatiua, quod laudum non obſtet, adducebatur
primo, quia mandatum ad compromittendum erat via
iuris tantum: compromiſſum autem fuit factum tam de
iure quam de facto. Secundo, † quia cauſſa expreſſa in 2
laudo dicebatur eſſe falſa, & ideo nullum laudum. *glo. &
Bar. l. 15. de acq. hered. l. edita. col. 3 C de eden.* Tertio, quia
compromiſſum † fuit factũ tam de iure, quam de facto 3
ſuper reb. eccleſiæ, quod non poteſt fieri abſque auctori-
tate Papæ, cum inde ſequi poſſit alienatio. *Abb. cap. cum
parte. nu. 18. de reb. ec. non alie. Soc. conſ. 18. nu. 34. & ſeq. in
primo. Ferret. conſ. 102. nu. 15.* Cum igitur † laudũ ſit nul- 4
lum, non obſtat quominus agi poſſit ſpolio. *Abb. c. cum
cauſſa, nu. 4. de offi. deleg. Dec. conſ. 125. col. fi. Aym. conſ. 124.*
Nec † hoc caſu ſufficit ratificatio rectoris in præiudi- 5
cium ſucceſſoris. *Soc. d. conſ. 105. nu. 309. in prin. Mohed.
91.* Verum pro contraria parte dicebatur, has obiectio-
nes procedere in petitorio, nec hic locum eſſe ſpolio. *ea.*

veniens.

veniens.de tranſact.c.1.de ſolut. cũ facto ſuo, & iuſta cauſ-
ſa videlicet ex † laudo lato auctoritate ordinarij eccleſia
eciderit a poſſeſſione ſua. *L.ſp.alleg.52. Alex.conſ.92.nu.
5.in 1.* præſertum cum tranſierit in iudicatũ. *Rot. de ord.
cognit.1. in antiq. Iaſ. §. nihil commune, num. 43. & facit
Ruin.conſi.37.nu.8.in 1* Nam reſpondebatur & particu-
7 lariter primo fundamẽto, id ex facto tolli: quoniã † man-
datum id fuerit ex parte Cinelli, non ex parte eccleſiæ,
qui Cinellus nõ contradixit, imo approbat omnino lau-
dum. Ad ſecundum dicebatur non præſupponi nunc
cauſſas eſſe veras aut falſas, quia hoc pẽdet ab alia cogni-
8 tione, quamuis † hæc falſa cauſſa expreſſa non debet vi-
tiare, niſi ſit expreſſus etiam error iuris. *Rot. in antiq. de
ſequeſt. poſ. & fruct. 1.* Ad vltimum reſpondebatur hoc
procedere in petitorio, & etiam vbi probaretur iniqui-
tas, aut animus vere ſequutus ex hoc laudo: ſed interim
non debet eſſe locus ſpolio. Ex his igitur nihil firmatum
fuit, cum aliqui ex dominis non vidiſſent cauſſam, & ali-
qui nõ eſſent omnino concordes: dictum fuit, vt ſi fieri
poſſet cauſſa cõponeretur: alioquin videretur, an ſtante
laudo, & exactione cenſus ab Auguſtino, ſeu illius pro-
curatore, iuxta prolationem laudi dicatur Auguſtinus
ſibi præiudicare, vt agere poſſit ſpolio.

Decisio DCIV.

Meſſanen. illegitimitatis. 2. Maij. 1560.

Svmmaria.

1 *Coniuncti in ſecũdo & tertio gradu poſſunt cum diſpen-
ſatione matrimonium contrahere.*

*Et an nati ex tali contracto matrimonio dicantur natu-
rales, & legitimi, ita vt ſuccedere poſſint in Baronia.
num. ſeq.*

3 *Diſpenſationem obtentam in matrimonio inter coniun-
ctos contracta ſi negetur, an iſta ex temporis diutur-
nitate, & ſcripturis probari poſſit.*

4 *Tempus quale ſufficiat, & requiratur ad matrimonii
diſpenſationem validam confirmandam.*

5 *Diſpenſatio in matrimonio coniunctorum an concernat
materiam profanam, vel ſpiritualem.*

FVerat contractum matrimonium de anno 1464. in-
1 ter coniunctos † in ſecundo & tertio gradu, exſtabat-
que ſupplicatio ſignata ſuper diſpenſatione huius ma-
trimonij, ſimulque mandatum de diſpẽſando de eodem
anno cõfectum, literis expeditis directis Archiepiſco-
po Panormitano, vt diſpẽſaret, quatenus ita eſſet, prout
2 in eo narrabatur. Nunc † Andreas prætendebat natos
ex illo matrimonio fuiſſe illegitimos, & conſequenter
incapaces cuiuſdam Baroniæ, quia nũquam reperieba-
tur conceſſa diſpenſatio. Contra autem aduerſarij præ-
3 tendebant, tum † ex longinquitate temporis, tum ſcri-
pturis productis Quapropter dubitaui, *an deducta ſuffi-
ciant ad probandum diſpenſationem. an. alitem ex bus ſint
date compulſoriales ſpeciales, ac remiſſoria.* Rota reſpondit
ea non ſufficere, cum duo tantum ſint iura in forma, vi-
delicet ſimplex diſpenſatio. *Rota in antiq. 18. de reſcript.
trad. Pariſ.conſ.57.nu.50. & ſeq in 4. Ægid.609.in fi.* nec
4 ſufficit † tempus 90. annorum, cum omnino requiran-
tur ad minus 200, *Innoc. c. veniens nu 2. de verb. ſignific.
Alex. 245.nu.4. Dec.conſi.322.num.210. Arm. conſil.
146.nu.3. facit c.non debet in fi. de conſangui. & affin. Bar-
ba.conſi. 27.col. fi. in primo.* Quoad ſecundam partem di-
5 ctum fuit dandas eſſe compulſoriales, & † remiſſoriam,
quia materia eſt profana, & articuli releuantes, & fumus
idoneus ex aliis ſcripturis productis, licet nõ ſint in for-
ma probanti.

Decisio DCV.

Roman. de Comitibus. 2. Maij. 1560.

Svmmaria.

1 *Sententia lata, quæ prætenditur nulla, an ex codicillis con-
firmari poterit in fauorem partis codicillos innuentis.*

2 *Sententia licet nulla iuſta, tamen vbi fuerit, confirmari
poteſt.*

3 *Probabili eſſe in ignorãtia, & ignorare re ipſa plurimum
differunt.*

4 *Codicilli confirmantes teſtamentum cui pars dicitur re-
nunciaſſe, an illi prodeſſe poſſint.*

QVærebam ex codicillis vltimo loco productis quo-
rum copia datur, *an competat actio ad fideicommiſ-* 1
ſum, quæ ſufficit in caſu, de quo agitur in hoc dubio: tria
obijciebantur Dom. Torquato. Primo, quod † ex his
codicillis non poteſt confirmari ſententia alias lata ab
Aud. Cameræ, quæ prætendebatur nulla: Verum domi- 2
ni hoc nihil faciebant, quoniam † ſententia nulla ſi ta-
men iuſta, ſolet confirmari. *Pereg.95. Achil. 6. de re iud.*
Secundo, obijciebatur Dom. Torquatum non fuiſſe in
probabili ignorantia: & quamuis ille diceret ſupra fuiſſe
deciſum in eius fauorem non probari illius ſcientiam, 3
tamen domini dicebant, † aliud eſſe, cum quæritur, an
fuerit in probabili ignorantia prout requiritur, & ideo
de hoc aliàs poſſe dubitari. Tertio, opponebatur ex il-
lis codicillis nihil dari Domino Torquato, neque ei tri- 4
buat nouam actionem, † cum iſte confirmet teſtamen-
tum cui ipſe iam cenſetur renuntiaſſe, cumq; agendum
ſit ex confirmatione non ex confirmato, ideo ei nihil iu-
ris competere ex his codicillis: aliqui tamen dicebant
hos eſſe omnino diuerſos. *Arm.conſil.100.num.1. & ſe-
quen.* & ſatis eſſe ex his tolli id impedimentum, vt non
cenſeatur renuntiaſſe huic vltimæ voluntati: nihil fir-
matum fuit: quia materia videbatur ſatis difficilis, & du-
rius expediretur.

Decisio DCVI.

Carthagin. iuriſdictionis. 27. Maij. 1560.

Svmmaria.

1 *Iuriſdictio præpoſiti qualis ſit in punctuãdo abſente Oe-
conomo, & an ea etiam ſimpliciter vti poſſit.*

*Præſertim vbi ei talis facultas dicatur de iure communi
competere. nu. ſeq.*

3 *Faſſus in iudicio, quod ſibi obſiſtere poteſt, vbi tamen ve-
ritas eſt in contrarium ex eo læditur nequaquam.*

CVm Præpoſitus peteret ſententiam latam a Domi-
no Caputaquen. num a me ſimpliciter confirmari
poſſet: Capitulum autem diceret ſententiam fouendam
eo quod ſententia multo plus ei tribueret, quod ipſum
in reſponſione ſua ad 14. poſition. affirmaret. Propterea
dubitaui, *an ſententia eſſet in hac parte confirmanda, ad
quam † Præpoſitus ſe referebat.* Dixerunt ſatis clarum eſ- 1
ſe competere Præpoſito ius manuandi, ſiue punctuan-
di, non ſolum deficiente maiori domo, ſed etiam ſim-
pliciter, & iure proprio, quod ſatis conſtat ex illa decla-
ratione Epiſcopi: tum etiam quia † in hac eadem cauſſa 2
coram Dom. Caputaquen. & coram me firmatum fuit
hanc facultatem competere ipſi Præpoſito de iure com-
muni. Non obſtat, quod Præpoſitus in illa † ſua reſpon- 3
ſione videatur fateri hoc ſibi competere in defectu ma-
ioris domus: nam cum veritas ſit in contrarium, confeſ-
ſio illa nihil nocet. *Ægid.641. in 4. fallen.* Deinde illud
eſt argumentum a contrario ſenſu, quod hic non pro-
cedit, cum de iure communi hoc ius pertineat ad Præ-
poſitum, & ita incluſio vnius non ſit excluſio alterius,
quod competat alio modo, quam expreſſum ſit, *vt per
Dec.conſ.11. in 3 col. & 110.* cui argum. multis alijs modis
reſponderi ſolet, *vt per Doct. in l 1. de o... eius. &c.*

Decisio DCVII.

Vrbeuetan. Caſtri Caſtellionis 27. Maij. 1560.

Svmmaria.

1 *Vtra partium, an actrix, vel rea ſi deperdita acta cauſſæ
præſumantur, ad earum exhibitionem teneatur.*

2 *Nullitatis cauſſam committens pars cum clauſula quam
& quas, ſententia quæ nunc item ex reo... perfecto
probans in caſu deperditionis actorum, an teneatur ad
actorum exhibitionem, vel pars aduerſa.*

3 *Intentionem ſuam ſatis probans ex parte ſua contrarium probare volentem aſtringit ad probationem requiſitam.*

4 *Intentione partis non ſatis fundata ex productione regiſtri vtrum requirant pleniorem actorum coram iudice exhibitionem.*

1 QVærebam, † *quæ ex partibus teneatur exhibere acta, quæ prætenduntur deperdita in caſu, de quo agitur?* V-
nus ex dominis dicebat, hoc pertinere ad Monalden. qui
voluit impugnare ſententiam Mohedani quę habuit ef-
fectum, & eius vigore Dux fuit miſſus in poſſeſſioné. A-
lius dicebat, imo hoc incumbere Duci, quod Monalden.
2 † committant cauſſam nullitatis cum clauſula quam &
quas, & probant nullitatem ſententiæ Mohedani ex re-
3 giſtro coram Nic. de Aret. quod eſt perfectum. Igitur †
cum ipſi ex parte ſua ſatis probent intentionem ſuam,
tenetur Dux, qui vult contrarium probare, ipſi cedere
integra acta ſi prætendit ea eſſe deperdita. Verum alius
4 pro parte Ducis dicebat † intentionem Monaldenſium
non ſatis eſſe fundatam ex actis coram Nicolao, niſi et-
iam edantur acta integra coram Mohedano. Nam cum
omnia acta ſint coniuncta & connexa, non poteſt dici
aliquid probatum, niſi omnia integra oſtendantur, cum
ea, quæ videntur aliquid probare ex actis coram Nico-
lao illis addunt, vel diminuunt. Nihil concluſum fuit,
ſed res reiecta ad Calend.

DECISIO DCVIII.

Auximan. bonorum. 13. Maii. 1560.

SVMMARIVM.

1 *Partibus nequaquam in informationibus conuenientibus nihil poteſt concludi.*

1 NIhil concluſum fuit. Nam † partes in informatio-
nib. non conueniebant, & reſtringendum erat du-
bium, quoad contrauentionem maritorum. Aliqui di-
cebant, non venire bona aſſignata in laudo, prout ſunt
doctrinæ in terminis, *Corn. conſi. 89. nu. 12. in 3. Rui. conſi.
122. nu. 20. in 5.* & aliæ rationes adductæ in informationi-
bus pro hac parte, reliqua extra punctum eſſe.

DECISIO DCIX.

Roman. pecuniaria, ſeu donationis. 27. Maii. 1560.

SVMMARIA.

1 *Vna partium informante in cuius fauorem videtur inclinare Rota propoſitio iterato fieri per auditorem poteſt, cum vtriuſque partis informationibus.*

2 *Reſtitutio in integrum ex contractu, quando competat parti eam prætendenti, vel non.*

3 *Ceſſans in ſolutione ſemeſtre, & eo plus vtrum ſe excuſare poterit nomine moræ tanquam minus diuturnæ.*

4 *Verbalis oblatio pecuniarum etiam non realis non releuat vbi ipſa præſens pecunia requiritur.*

1 PRimo propoſui hanc cauſſam ſupra, 15. Martii † in-
formante tantum parte D. Cæſaris: & quia Rota ſen-
tiebat in fauorem illius, iterum volui eam proponere,
datis vtrinque informationibus. Dubium autem hoc
erat, *an ex contractu, de quo in actis, debeatur in integrum
reſtitutio ſtantibus ſententiis alias latis.* Domini omnes cō-
cluſerunt, non eſſe locum reſtitutioni, & quod contra-
ctus geſtus fuit cum ſocietate, & non cum hoſpitali, vt
expreſſe dicunt verba contractus. Cum igitur hæc ſit
2 ſocietas laicorū quamuis ad vſum hoſpitalis, & † D. Cæ-
ſar vellet contrahere cum illis prout cum ſocietate laico-
rum, dubium non eſt non eſſe locum reſtitutioni, ſicut
nec locus eſt purgationi moræ ob pactum reſolutiuum
in contractu, & iuramentum, prout alias firmatum fuit
coram D. Iunio & D. Chiſſanen. Et quamuis ſocietas di-
ceret modicam moram tantum duorum menſium, &
officiales ſuos non potuiſſe illis præiudicare, tamen ſicut
omnia fuerant alias deciſa cōtra ſocietatem, & ego nunc
rurſus legi teſtes, & attuli mecum in Rotam, conſtabat-
3 que † ſocietatem vere ceſſaſſe in ſolutione in menſe Se-
ptembris 1556. vſque ad diem 24. Aprilis. 1557. quo die
ſocietas facit verum depoſitum, & licet teſtes dicerent.
quod de menſe Decemb. 1556. quidam ex officialibus
obtulerant pecunias duorum menſium præcedentium,
& cœperant tractare concordiam, tamen illa fuit † ver- 4
balis oblatio. Et vnus ex teſtibus dicebat ſtetiſſe per eos
quo minus concordia perficeretur. Et hoc eo magis pla-
cuit dominis, quia cum D. Cæſar ita bene meritus fuit
de hac ſocietate, non debuit ab illa hoc modo vexari:
ideo mandarunt mihi, vt ſententias latas omnino exſe-
querer, &c.

DECISIO DCX.

In cauſſa ſpolii. 5. Iunii. 1560.

SVMMARIA.

1 *Spolio probato vtrum ſpoliator excipere poterit contra ſpoliatum de notorio non iure petentis reſtitui ob non expreſſum verum valorem beneficii.*

2 *Actis continentia tractatum de regula de valore ſi ſpoliatus valorem verum non in literis expreſſerit, an officiant reſtitutioni in integrum per eum petita.*

Et an huiuſmodi regula in ſpolii caſu procedere poſſe dicantur. num. ſeq.

PRobatum erat ſpolium, † ſed ſpoliator excipiebat 1
conſtare notorie de non iure petentis ſe reſtitui, eo
quod in literis expreſſerat valorem ad 14. & tamen ibi-
dem in articulis continebatur valere vltra ducentos:
cumque dediſſent in actis † de regula de valore. Dubita- 2
ui ego, *an hoc impediret reſtitutionem?* Domini conclu-
ſerunt non impedire, quoniam † huiuſmodi regulæ non 3
procedunt in ſpolio, ſicut nec regula de publican. nec
alleg. Lap. Et ſemel & ſæpius in Rota fuit firmatum. Et
ratio eſt etiam, quia hic poteſt exprimere valorem de
nouo per prouiſionem, teſtes nouos, & ſimiles, quibus
gratiam ſuam tuebitur. Vnde interim dici non poteſt,
adeo notorie conſtare de non iure ſuo, vt ſit excluden-
dus &c.

DECISIO DCXI.

Rauennaten. terrarum. 5. Iunii. 1560.

SVMMARIA.

1 *Remiſſoria pro teſtibus examinandis, vt plurimum datur vbi perſonæ examinandæ ſunt Illuſtr. vel ſenes, & valetudinarii.*

2 *Conquerentes per literas, & alia indicia de aduerſariorum potentia, an veniant audiendi.*

3 *Octogenarii teſtes, qui ad curiam adduci non poſſunt ex indulto iudicis poſſunt in locis vbi ſunt examinari.*

4 *Trimeſtre ſuperſedetur aliquando ad partis inſtantiam, quæ probaturam ſe dicit velle obiecta aduerſarii.*

5 *Examen teſtium ſenum, & valetudinariorum remiſſum ad partes ſi improbet aduerſarius. poteſt ipſius nomine adiunctus dari examini aut aduocatus, idq; ipſius ſumtibus.*

FVerat alias decreta † remiſſoria dominis de Raſpo- 1
nibus in ciuitate Rauennæ pro teſtibus ſenibus vale-
tudinariis, quoniam deinde pendente cauſſa coram do-
mino Quiroga, illi de Onus aduerſarii per quaſdam li-
teras † miſſiuas & quædam alia indicia conqueſti fuerant 2
ob potentiam illorum de Raſponibus, qui fugerant in
oſtium vbi erant inducti teſtes, ne amplius examinaren-
tur, ſed adducerentur in curiam ſumtibus illorum de
Onus: nunc pendente cauſſa coram me per ſubrogatio-
nem, cum iſti de Raſponibus † valde conquererentur, ſe 3
non poſſe teſtes ſuos octogenarios deducere in curiam,
& eos interim perire, & propterea dediſſent mihi exa-
men quoddam extraiudiciale, ſeptem aut octo mona-
chorum illius loci, vbi dicebatur fractum fuiſſe oſtium,
qui teſtes clare deponebant rem, quo pacto ſe haberet in
Raſponibus & in hoc nullam fraudem, aut crimen obii-
ci poſſe. Idcirco cum ad inſtātiam † illorum de Onus ſu- 4
perſediſſem forſan per tres menſes cum dicebant ſe iu-
ſtificaturos ea, quæ obiiciebant Raſponibus coram do-
mino

mino Quiroga, & tamen nihil vnquam egiſſent, & in a-
ctis illa legitima cauſſa appareret, ob quam & illi teſtes
ſenes, & valetudinarij eſſe[n]t prohibēdi ibi examinari, &
propoſita in Rot. mandarunt mihi, vt decretum illud D.
Quirogę moderarer, concederemq; teſtes illos ibi poſſe
5 examinari: † ſi tamen illi de Onus vellent ibi aliquē dare
adiunctum, aut aliquem mitti aduocatum qui aſſiſteret
examini, hoc concederem ſumtibus eorum.

Decisio DCXII.

Florentina Sancti Pancratij. 5. Iunij. 1560.

Svmmarivm.

1 *Moserat antiquitus, vt Rota cōſuleret abbreuiatores in vſu ſtyli in clauſularū exaratione obſeruare ſolitis.*

Qvoniam ſupra die 11. Mar. fuerat dictum, ſubroga-
tionem Spinelli capere beneficium iſtud ex verbis,
& clauſulis illius, niſi forte probaretur ſtylum in contra-
1 rium eſſe. Vnde pars aduerſa petiit in † Rota, vt digna-
remur conſulere abbreuiatores (prout olim mos erat)
ſuper huiuſmodi ſtylo, quoniam abbreuiatores aliter de
eo recuſabant reſpondere: placuit hoc Rotæ, cum veri-
tas aliter reperiri non poſſet, mandauitque mihi, vt nar-
rato illi negotio eos conſulerem, & per notarium cauſſæ
deinde quid reſponderint, in Rota referrem.

Decisio. DCXIII.

Cremonen. Præpoſituræ.

Svmmaria.

1 *Difficilis quæ probationis eſſe dicuntur, an per vocem publicam & famam probari poſſint.*

2 *Præſumtiones & coniectura quid in caſu difficilis probationis operentur.*

Dvbium erat, ex quo fuerat repertum cadauer in do-
mo coopertum terra, & letamine, die 31. Decemb.
1555. & antea die 24. Nouembris 1555. in qua erat vnus
frater Marcus citra vſque ad diem 31. Decembr. qui re-
ſpectu eius cadaueris a nemine eſt viſus: & quando re-
pertū fuit, iam erat detecta ſummitas naſi, & pellis plan-
tæ pedum, & clauis illius domus reperta fuit per officia-
les, prout in ſententia condemnatoria, in partibus & ex
1 actis dicatur eſſe in † caſu ita difficilis probationis, quo-
ad tempus mortis, vt ſufficiat probatio per famam iun-
ctis aliis adminiculis, de quibus alias ſub die 9. Maij 1558.
fuit probatum. Domini omnes concludebant nos eſſe
2 in caſu † difficilis probationis, *ex præſup. 8. in puncto*. Pri-
mo, quia cadauer in domo repertum fuit. *Alex. conſ. 64.
nu. 5. in 1.* Secundo, quia coopertum terra, & fimo. *Sal. l.
ſiquidem. C. ſol. mat. nu. 2.* Tertio, quia clauis reperta fuit
eo modo quo ſupra, vnde videtur caſus quaſi improba-
bilis, niſi per coniecturas, & præſumtiones: an vero hæc
ſufficiant ad probandam reſolutionem, de qua agitur?
alij ſufficere ſentiebant, *iuxta tradita Caſſad. per deciſ. vlt.
de dol. & contu. in fi.* Quidam tamen contra, cum hæc et-
iam aliās præſup poſita fuerint coram Oradino, & con-
trarium reſponderit: vnde cū ſententia illius fere ex eiſ-
dem eſſet reuocanda, maturius dicebat eſſe conſideran-
dum, præſertim cum ipſe nunc abſit. Nunc cum coram
me duo tantum teſtes fuerant examinati de publica vo-
ce & fama, alij duo coram eo idem depoſuiſſent, itaque
dixerunt cauſſam ſi fieri poſſet, eſſe concordandam.

Decisio DCXIV.

Romana officij extraordinariatus. 7. Iunij. 1560.

Svmmaria.

1 *Pacta de computis reuidendis ſi interceſſerint, & pars ſoluat non reſtituto officio, de quo agitur in æſtimatione ante remiſſionem, vtrum ratum ſit, quod agitur.*

2 *Terminus ſolutionis ſummæ ſatis honeſta tripartito diuidi per curſum triennis ſolet a Rota.*

3 *Rationibus non in computum adhuc redactis, an poſſit pars obligata ad reſtitutionem cogi.*

4 *Pactum appoſitum contractus pars ipſius non immerito contractus dici debet, & nu. 7.*

5 *Officij Curialis venditio ſine conſenſu ſummi Pontificis non valet maxime ſi fuerit ſimulata.*

6 *Bonæ fidei maxime videtur eſſe conueniens, vt antequam quis diſſoluat id in quo obligatus eſt, primo præmittantur calculationes, & ſubductiones rationum.*

Dvbium fuit, *an ſtantibus inſtrumentis, & pacto ſine* 1
*veri præiudicio incontinenti appoſito de reuidendis
computis, & præſuppoſito etiam ſine veri præiudicio,
quod per teſtes probetur, R. D. Alexandr. tempore loca-
tionis nō poſſediſſe neque hodie poſſidere officium, an ex quo
nihil concluſit, & obligauit ſe in forma Cameræ cum iura-
mento finita locatione illud libere reſtituere, prout in inſtru-
mento locationis, teneatur preciſe ad illius reſtitutionem,
vel ſaltem ad pretium illius ſeu æſtimationem vna cum fru-
ctibus ita quod reſtituendo, vel ſoluendo reſpectiue poſſit ex-
communicari non facta prius computorum reuiſione:* Do-
minis placuit, vt cauſſa omnino componatur, & datum
fuit hoc negotiū Caraton. & mihi, vt iudicaremus Do-
minum Epiſcopum Ruſſinum ſoluere 2000. † ſcuta in 2
tribus terminis, quorum primus nūc incipiat, & ſecun-
dus anno ſequente, & deinde tertius anno ſubſequente:
committantur cetera omnia hinc inde. Quod dubium
aliquibus placebat, † non poſſe cogi epiſcopum ad re- 3
ſtitutionem, niſi rationibus computatis prius. Primo,
quia † hoc pactum fuit appoſitum in contractu, ergo eſt 4
pars illius, & non poſſent illi de Spada agere ex illo, niſi
ex parte ſua impleant, quod debebant. Secundo, † quia 5
illa venditio officij non valuit cum non adfuerit con-
ſenſus Papæ, & fuerit ſimulata cum hodie officia valeant
ſcuta 2700. Tertio, quia hoc videtur conuenire † bo- 6
næ fidei, vt prius ſubducantur rationes antequam quis
ſoluat, cum facile contigere poſſet Dominum Ruſſi-
num eſſe in illa re debitorem. Nec obſtat Socin. *in leg.
pecuniam. num. 10. ſi cert. pet. Barto. in leg. Iulianus. in fin.
de condict. indeb.* Nam nos loquimur † in pacto expreſſo 7
appoſito in contractu, qui eſt pars illius. Alij tamen
contra, quia hæc omnia reſeruāda in poſſeſſorio, & non
impediente nunc exſecutionem in ſpolio, quoniam a-
lias res ſe habet mali exempli tam facile retardari exſe-
cutiones obligatas iuramentis in forma Cameræ. Cauſ-
ſa igitur concordetur.

Decisio DCXV.

Taurien. Præpoſituræ. 7. Iunij. 1560.

Svmmaria.

1 *Dubio ſuborto, an partium vna impedita fuerit facto iudicis, an aduerſarii, quid agendum.*

An in caſu, de quo agitur, ſit locus regulæ de trien-
nali: nihil firmatum, quia domini non bene vide-
rant: dictum fuit, quod poſſit † dubitari, *an Ludoui-* 1
*cus fuerit impeditus facto aduerſarii, aut iudicis, cum per
ipſum non ſteterit, quominus petierit ſententiam, & in-
ſtaret pro ea.* Et videndum in facto quomodo id ſe
habeat.

Decisio DCXVI.

Roman. pecuniaria. 7. Iunij. 1560.

Svmmaria.

1 *Dubiū ſolutis pecuniis cuius fuerint mercatoris ſi vertatur vtrum ex libris eorundem inſpectis id diſſolui poſſit.*

2 *Præſumtiue, an ex ſtylo mercatorum probetur huius, vel illius eſſe pecunias per librorum inſpectionē apparente ſcriptura illius in ipſis pro quo præſumitur.*

3 *Soluentis pecuniæ vt plurimum in caſu dubio eſſe præſumuntur.*

Dvbitatum fuit, † *an pecuniæ ſoluta cenſeantur eſſe de* 1
*pecuniis Domini Ioan. Petri de Caſtarellis, vel Dom.
Hieronymi de Venturis ſtantibus verbis inſtrumenti: nihil
concluſum fuit omnino.* Dubium fuit, vt videātur libri il-
lorū de Venturis, an faciant mentionē de pecunijs illo-

rum de Caſtarellis. Igitur veriſimile eſt ſi; Caſtarellus ei ſoluit aliquod ſcriptum in his libris reperiretur ibi: *quod ſi nihil in his de Caſtarellis inueniretur, videndum erit, an Caſtarellus probet ſtylum mercatorum, qui prætenditur.* Et
2 deinde † ego dubitabo, an ſtylo probato, & aliis conie-
cturis illorum de Caſtarellis tollatur, aut elidatur hæc præſumtio. Nam circumſcriptis libris, ſtylo, & coniecturis domini ſentiunt, pecunias eſſe illorum de Venturis non ſolum, quia in dubio præſumitur eſſe ſoluentis, *Bal. conſi. 137. in 5. libro. & leg. fin. C. de pign. Bar. l. ſi paruum. nu. 4. C. com. vtr. iud.* vbi ſi † dubitatur, tunc præſumitur pecunia ſoluentis, *Mar. iun. conſi. 24. in 2. nu. 2*, ſed etiam quia ad id erat obligatus aduerſarius ex fideiuſſione. *l. fin. C. de al. præſt. &c.*

Decisio DCXVII.

Placentina Canonicatus. 3. Iunij. 1560.

SVMMARIVM.

1 *Dubium pendens a facto requirit actorũ inſpectionem, & examinationem.*

1 DVbium, quod propoſui, totum † pendebat a facto, ideo domini nihil concludere potuerũt, ſed videnda erant nonnulla dubia, quæ ego annotata habeo.

Decisio DCXVIII.

Burgend. Iuriſdictionis.

SVMMARIA.

1 *Bulla Pontificia exſiſtente, quæ iubet Epiſcopum in criminibus clericorum, & canonicorum procedere debere cum cõſenſu Capituli, ſi lis ſit orta inter Epiſcopum, & capitulum a quo proceſſus contra criminis obnoxios canonicos inſtitui debeant.*

2 *Cardinalis ordinarius poſt inhibitionẽ factam lite pendente de non procedendo contra canonicos ſuos, ſi carceribus includat canonicum & alios beneficiatos ſuæ eccleſiæ, an dicatur ob id attentaſſe.*

3 *Bulla, quæ iubet epiſcopum in criminalibus nil ſine conſenſu Capituli ſui ſtatuere in ſuos canonicos, conformis eſt iuri communi.*

4 *Carceratio facta cũ conſenſu Capituli ab ordinario, cum litigent inſimul, non præſumitur, niſi probetur.*

5 *Solemnitas iudiciaria an in carceratione etiam requiri videatur, cum periculum ſit in mora, & metus ſubſit delinquentem fugam capere poſſe.*

6 *Prohibitum ſi ſit ordinario ne ſolus delinquentes clericos corrigat, & omne illud prohibitum cenſetur per quod ad correctionem peruenitur, vt eſt carceratio hoc caſu.*

1 EXſtabat in actis Bulla † Innocẽtij de anno 1549. quæ habebat clauſulam, *vt epiſcopus deberet cum conſenſu Capituli procedere contra Canonicos, & alios clericos*
2 *eccleſiæ ſuper criminibus repetitis.* Orta deinde lite inter Capitulum, & Epiſcopum, & commiſſa cauſſa in † Rota & inhibitum de more, poſt inhibitiones reperiebatur Cardinalem carceraſſe canonicum in caſtello, & quoſdam alios beneficiatos, vnde dubitaui, *an hæc dicerentur attentata?* Rota concluſit, nemine diſcrepante, hæc eſſe attentata, cum commiſſa cauſſa fuerit generalis ſuper iuriſdictione, correctione, rebuſque alijs, & cum poſtea Epiſcopus ſolus proceſſit, dubium non eſt eum contrafeciſſe, & ita attentaſſe. Nec obſtat, quod dicebatur exſtare pro Epiſcopo ius commune, quia eſt potius contra
3 Epiſcopum, & † Bulla videtur, conformis iuri communi, cum non liceat Epiſcopo abſque Capitulo procedere. *c. irrefragabili. de offic. ord. & in c. cum poteſt. de re iud. Rot. in nou. 466. Anchar. Franc. ca. non eſt, de conſuet. in ſexto Hoſtien. & Ioan. Andr. ca. cum primo, de exec. ſ. prælat. & hæc ſeruari a Rota tradit Achill. prima, de Epiſcop.*
4 Non † obſtat, quod potuerit etiam in illa carceratione adeſſe conſenſus Capituli. Nam id non præſumitur niſi
5 probetur. Nõ obſtat, quod bulla reſpiciat ſolemnitatem iudicij, quæ in carceratione non requiritur, cum in criminalibus incipi poſſit a captura ne interim delinquens aufugiat. *Bart. l. ſi longius. §. filius, de iudi.* Nam reſpondetur †. cum prohibeatur Epiſcopo ne ſolus corrigat, pro- 6
hibetur & omne id, ex quo ad hanc carcerationem poteſt perueniri. Hæc autem omnia firmata ſunt circumſcripto capite, ſi Epiſcopus ante Innocentianam fuiſſet in quaſi poſſeſſione procedendi ſine Capitulo: Præterea an ius commune omnino aſſiſtat Epiſcopo aut contra, non fuit plene firmatum, ſed ita obiter dictum.

Decisio DCXIX.

Salamantin. de Babila fonte. 14. Iunij. 1560.

SVMMARIA.

1 *Familiares ſi dicantur Cardinalium, qui reperiũtur deſcripti in libris expenſarum tinelli, vtrum alij in illis non deſcripti non hoc obſtante dici poſſint familiares.*

2 *Litteræ præfecti expẽſarum, aut œconomi familiarium, & domeſticarũ expenſarum iuncta teſtium affirmatione aliquem eſſe familiarẽ Cardinalis, probare poſſunt ſufficienter.*

3 *Propoſitiones aliquando licet non ſint omnino concludentes, vrgentes tamen eſſe poſſunt, & ob id conſiderabiles.*

4 *Iuramentum deſcribentis matriculam familiarem vel non alicuius prælati.*

5 *Libri Calculatoris rationum domeſticarum cum non ſunt integri, vtpote in quibus aliquorum menſiũ rationes, & computa deſiderantur, non obſunt aſſerenti ſe familiarem prælati alicuius ratione reſeruationis prætenſæ in beneficio iure familiaritatis.*

6 *Verus familiaris quiſpiam dici poteſt prælati licet non comedat in tinello & non ſit deſcriptus in libro rationum domus, & expenſarum, & ideo huiuſmodi libri non ſunt de ſubſtantia probationis requiſitæ familiaritatis. & nu. 10.*

Idq; maxime cum error ſcribentis, & multa omittentis in huiuſmodi libris frequenter accidere ſolent. nu. ſeq.

8 *Priuata epiſtola miſſiua nõ probat ordinarie niſi contra ſcribentem.*

9 *Teſtibus negatiuam deponentibus non fiditur vbi affirmatiuam alij teſtes ex aduerſo examinati comprobarunt in facto, & id quidem clare.*

10 *Conuictus & comeſtio in tinello non eſt de ſubſtantia probationis aliquem eſſe familiarem prælati.*

QVoniam Garzias ad oſtendendum reſeruationem beneficij de quo agitur, olim probauerat ex variis teſtibus ſe fuiſſe familiarem Dom. Franciſci Cardinalis Compoſtellani S. Iacobi, nunc Rohanus ad tollendam hanc probationem, multa in actis deduxerat, quæ ego in puncto præſuppoſui, & ita dubitaui. *præſuppoſito per teſtes probari, † quod familiares omnes illorũ Cardinalium* 1
de quibus ipſi deponunt, deſcribantur in libris expenſarum tinelli, & quod Dominus Garzias inter libros, qui reperiuntur Cardinalis Compoſtellani, non reperiatur deſcriptus, licet aliqui ex familiaribus Domini Franciſci Epiſcopi reperiantur ex hoc, & ex vno ex teſtibus dicti Garziæ, vt ex 2
alijs pro parte Antonij examinati, & litteris Michaelis de Meta præfecti expẽſarum domus dicti Cardinalis, quorum copia datur, aut tollatur, aut elidatur pbatio alias facta pro parte Domini Garziæ, ita vt ceſſet reſeruatio in caſu, de quo agitur: Domini omnino nihil firmarunt. Aliqui † dice- 3
bant has propoſitiones Robani, licet non ſint omnino concludentes, tamen multum vrgẽtes præſertim in materia iſta, vbi alias etiã Rota ex variis argumentis ſuſpecta eſt non dicendo fraudẽ in hac reſignatione negari. Non enim poteſt, quin iſto modo deducta multũ mouere debeant animum cuiuſq; iudicis, & præſertim cum ille, qui 4
ſcripſit libros familiarium Cardinalis, iureiurando affirmet per literas ſuas Garziam non fuiſſe in eo numero. Alij autem contra, quoniam Garziæ intentio plene probata eſt ex teſtibus ſuis, quorum probatio non tolli-

tur ex

5 tur ex libris productis, quoniam deficiunt † libri aliquorum mẽſium, & ſic non ſunt integri. Nam de anno 1542. deficit menſis Februarius, & December: deinde hi libri non ſunt de ſubſtantia ad probandam familiaritatem, cũ
6 poſſit quis † eſſe vnus familiaris, licet non comedat in tinello, ſed alibi expenſis Cardinalis. *Sarnen. de impet. per obitum famil. quæſt. 15.* Præterea, quia in ſcribendis libris
7 † potuit eſſe error ſcribentis, qui omiſerat iſta. Sic etiam reſponderunt ad alteram miſſiuam, quod litera illa refe-
8 rat ſe ad libros, & quod † cum ſit epiſtola priuata nõ probat niſi contra ſcribentem. Quoad teſtes etiam dicebãt,
9 eos † non concludere, cum volunt deponere de negatiua, & teſtes contrarii clare probent affirmatiuam. Inter has igitur dubitationes Rota mandauit vt cauſſa omnino componatur, videlicet dando titulum beneficii Garziæ reſeruato regreſſu Rohano, per ceſſum vel deceſſum Domini Garziæ: & dimidia fructuum loco penſionis interim detur Rohano cum dimidia fructuum perceptorum. Quod ſi concordia ſequi non potuerit, tunc volunt vt referam illis teſtes in Rota, examinatos pro parte Garziæ, quoniam ſi dicunt tantum vidiſſe eum comedentem in tinello, dubitabant probationem illius eliſam eſſe: A-
10 lioquin † ſecus, cum tinellus non ſit de ſubſtantia familiaritatis: voluit autem vt conſideretur, an certe perſeuerant tempus 1541. & 1542. ſi quidem mandatum Garziæ ad reſignandum fuit de anno 1542. 28. Decembris. Nec erant conſideranda an his temporibus Garzias fuerit familiaris, &c.

Deciſio DCXX.

Legionen. Canonicatus. 14. Iunii. 1560.

Svmmaria.

1 *Examinatus coram iudice cõpulſore incompetenti cauſſa iuriſdictionis vtpote qui non habeat poteſtatem recipiendi teſtes ſuper negotio principali, ſed tantum ſuper recognitione ſcripturarum, non dicitur formiter examinatus.*

2 *Examinatus etiam parte aduerſa non citata, & ſine articulis fruſtratorie dicitur talis examinis ſubiectus.*

3 *Pœnitentiarius dicens ſe abſoluiſſe a peccatis, ſed non a pœnis, & cenſuris fidem facit aduerſus eum, qui dicit ſe plene abſolutum.*

4 *Abſolutio a pœnitentiario facta quæ apparet extenſa in ſcriptis, non eſt de iis quæ ſunt difficilis probationis.*

5 *Pœnitentiarii approbati vt ſunt illi qui ſunt in pœnitentiaria Apoſtolica præſtantes iuramentum de bene exercendo ſuum officium fidem faciunt etiam ſine præſcriptis & teſtibus.*

6 *Simplex beneficiatus pœnitentiarius peccatoris abſoluti & portionarius eiuſdem eccleſiæ, cuius eſt pœnitens beneficiatus fidem faciens de abſolutione ſuſpectus eſt, ſecus eſt in pœnitentiario Apoſtolico, quia non diliguntur niſi perſonæ egregiæ probatæ vt paulo ante, numero 5.*

Dubitatum fuit, *an abſolutiones, quarum copiæ datur, dicantur factæ in foro pœnitentiali, ita vt ſuffragentur Petro iuxta conſil. Cald. 2. de teſtam.* Placuit dominis ab-
1 ſolutiones non ſuffragari Petro de Villareat. Nam † non fuit formiter examinatus, vt requirit Cald. d. conſi. Nam fuit examinatus coram Iudice compulſore, qui non erat competens, cum haberet poteſtatem ad recipiendum teſtes non ſuper negotio principali, ſed ſuper recogni-
2 tione tantum ſcripturarum. *Rot. 101. in nou.* & fuit † examinatus non citata parte, & ſine articulis, quod non admittitur, *cap. 2. de teſt.* Et ita in terminis quod non procedat conſi. Cald. niſi pœnitentiarius cum iuramento formiter recepto deponat, ait Felyn. *in cap. denique, de excep. num. 3. & 4. & ſeq. & in cap. veniens. primo, de teſt. colum. vltima, verſ. dummodo iuret, & c. veniens, il 2. colu. 8. ad eadem facit tradita ab eodem in c. cum a nobis, eo. tit. Iaſ. in repetit. l. admonendi, nu. 33.* Secundo ſi is, qui abſoluit Pe-
trum † non deponit ſe eum abſoluiſſe a peccatis, ſed a 3
pœnis, & cenſuris, cumque non ipſe dicat, nec nos dicere debemus, imo dictum ipſius contra producentem eſſet interpretandum. *Felyn. c. vltimo, in fin. de teſt.* Tertio quia Cald. loquitur quando quis eſt abſolutus per viam confeſſionis vbi aliter non poteſt conſtare de abſolutione, & tunc probat dictum abſolutionis, quod alias eſſet minus ſufficiens, cum ſimus in his, quæ ſunt difficilis probationis, *c. veniens, 2. de teſtibus. l. non omnes, §. a Barbaris. de re milit.* Secus in caſu noſtro, vbi † abſolutio fuit facta in 4
ſcriptis, & etiam aliter probari poterat, puta per teſtes, quia is qui abſoluit † debet eſſe perſona probata, vt erat 5
pœnitentiarius ſedis Apoſtolicæ de quo Cald. qui præſtiterat iuramentum de bene exercendo officium ſuum, ad quod non admittuntur niſi perſonæ probatæ: ſecus in caſu noſtro vbi Ioannes de Valderas eſt † ſimplex benefi- 6
ciatus & portionarius: non poteſt merito in dicta eccleſia eſſe ſuſpectus parti.

Deciſio DCXXI.

Burgenſ. S. Dorotheæ. 17. Iunii. 1560.

Svmmaria.

1 *Partium litigantium inſtantia importuna faciunt aliquando cauſſam remitti.*

2 *Ius teſtificandi competere prætenditur aliquando vel ex titulo patronatus, fundationis, donationis, aut contractus vel ſimilium.*

3 *Iuſpatronatus prætendens debet de iure ſibi competenti docere per inſtrumenta vel teſtes aut ſimiles probationes.*

4 *Ius teſtificandi competens iure familiaritatis, & cuiuſdam facultatis non facit ex eo eius poſſeſſionem aſſequi.*

Hæc cauſſa dudum in Rota agebatur coram variis Auditoribus: Tandem latis tribus ſententiis in petitorio in fauorem monialium, & tribus in poſſeſſorio in fauorem Petri, cum ageretur deinde de relaxandis exſecutorialibus, & Dominus Caputaquen. varia dubia propoſuiſſet, qui tandem coactus fuit † ob importunitatem partium cauſſam remittere: ego qui in illius locum ſurrogatus fui, ita dubium propoſui, videlicet *ſtantibus ſententiis hinc inde in poſſeſſorio, & in petitorio latis, quorum copia Dominis dantur, an † ius teſtificandi, quod prætendebatur competere, vel ex titulo patronatus, ſiue ex titulo fundationis, conſtitutionis, aut donationis, & contractus, ſit per rem iudicatam in fauorem monialium excluſum?* Domini materia diligenter lateque diſcuſſa, vt finem tandem tot cõ- 2
trouerſiis imponam, mandarunt mihi vt relaxem exſequutoriales in petitorio in fauorem monialium, quoniam in illis nihil eſt dubium aut controuerſum. Quoad exſecutoriales in poſſeſſorio in fauorem Petri eas non relaxarem, vbi † ille clare doceat de iure ſuo aliunde com- 3
petenti ex patronatu, inſtrumentis, aut titulis de quibus in ſententiis, quoniam hæc tria capita expreſſe concluſa ſunt per ſententias clare ex vltima Domini Caputaquen. in illa vltima reſeruatione. Itaque ſi Petrus vellet exſecutoriales, quoad ius ſepeliendi in poſſeſſorio, poterunt decerni, quoniam conſtare dicitur de hoc iure in actis, quod tamen ego videbo: ſed quoad ius teſtificandi non erunt dandæ, niſi oſtendat aliquod ius diuerſum ab illis tribus de quibus ſupra. Hoc ergo magis placuit Dominis, quia hoc ius † teſtificandi videtur illi competiiſſe ratione 4
cuiuſdam facultatis ac familiaritatis, ex qua non acquiritur poſſeſſio.

Deciſio DCXXII.

Barchinonen. Caſtellaniæ.

Svmmaria.

1 *Ordinarius prouidere de Caſtellania an poſſit cuidam ſuo familiari ad vitam in præiudicium ſucceſſoris, maxime concedendo eadem augmenta, & ſalaria non ſoluta concedi.*

2 *Prouiſio facta ab Ordinario de adminiſtratione Caſtellania ad vitam, & Confirmata a Sanctiſſimo ſi ſit detrimentoſa eccleſie ſue, & mali exempli non tenet.*

3 *Anteceſſor Ordinarii bona eccleſie alienare non poteſt ex motu proprio Pauli Quarti, de rebus eccleſie non alienandis, quod fit per conceſſionem officiorum ad vitam, que ratione diuturnitatis alienationi æquiparatur, & nu. 5.*

4 *Bulla Pauli Quarti Pontificis omnes reſcindit, & quaſcunque alienationes & conceſſiones etiam ad vitam vltra triennium factas.*

6 *Conceſſio adminiſtrationis Caſtellania facta ab Ordinario ſine requiſitis ſolemnitatibus, vtpote ſine conſenſu ſui capituli, & eccleſia non valet, maxime ſi fuerit ad vitam.*

7 *Conſenſus capituli in conceſſione ad vitam facta ab Ordinario, & ſic diuturna maxime neceſſarius eſt ob id, quod per talem adminiſtrationis conceſſionem vtile dominium transferatur.*

8 *Res eccleſia vt alienari poſſit, requiritur & commiſſio alius facta fuerit valida & ſolemnis.*

9 *Bulla Pauli Quarti concernens alienationes, & conceſſiones loquitur in rebus que nunquam vacāt, & que immobilia ſunt vel & mobilia, & non extenditur ad prouiſiones officiorum, ſeu beneficiorum, cum ea quotidie vacent.*

10 *Caſtellania ſolita ad vitā concedi non ob id dicitur alienatio licet exiuerit de menſa eccleſie, & nu. 12.*

11 *Vtili dominio prius exiſtente apud alium conferēs Ordinarius & Caſtellaniam ad vitam, non lædit hoc facto eccleſiam, nec inde damnum aliquod dicitur ſentire.*

13 *Surreptionis vitium tollitur quando concedens ſaltem in genere ſcire potuit, quod tacite ineſt.*

14 *Confirmatio adminiſtrationis conceſſa ab Ordinario cū ex certa ſcientia facta dicatur, & non ſub conditione, adimit omnem iuris defectum, & facti.*

15 *Ordinarius ſucceſſor prætendens ex conceſſione prædeceſſoris, que confirmata fuit a Sanctiſſimo nimis magnum fuiſſe ſalarium officiali decretū via ordinaria, & remedio congruo ad diminutionem eius non ſpolio agere vel ab eo incipere debet vtpote nimis duro, & graui ac etiam odioſo.*

VAcante Caſtellania quadam in diœceſi Barchinone.
1 Ordinarius, ad quem † prouiſio eius ſpectabat, deputauit ad illius cuſtodiam Antonium Suarem familiarem ſuum, ea conditione, vt durante eius vita non poſſit per ſucceſſores amoueri, cum augmento ſalarii & multorum regalium, quæ non erant ſolita concedi aliis cu-
2 ſtodibus, & † poſtea obtinuit a Summo Pontifice confirmationem huiuſmodi prouiſionis. Mortuo deinde Epiſcopo eius ſucceſſor volebat Dominum Antonium
3 inde amouere, prætendens † anteceſſorem ſuum non potuiſſe alienare bona eccleſiæ, & ſic aſſerebat factum eſſe locum motui proprio Pauli Quarti de rebus eccleſiæ non alienandis. Quare dubitaui ego, *præſuppoſito, quod teſtes depoſuiſſent de tali conceſſione, an de iure poſſit ſuſtineri?* Pro parte Epiſcopi dicebatur regulam Pauli Quarti
4 habere locum in hoc caſu, primo, quia dicta † Bulla reſcindit omnes, & quaſcunque alienationes & conceſſiones etiam ad vitam vltra triennium, *per Clemen. primam, de rebus eccleſie, & Clemen. 2. eod. titu. vbi in terminis.* Er-
5 go videtur comprehendere caſum noſtrum, quia † cum prouiſio ſit facta ad longum tempus, id eſt, ad vitam, dicitur alienatio. *Bart. in l. prima, §. qui in perpetuum, ff. ſi a-*
6 *ger vectigal. Bald. in rub de iur. emphyteu.* Secundo † quia conceſſio huiuſmodi fuit facta non ſeruatis ſolemnitatibus requiſitis, cum in ea non interuenerit conſenſus Capituli, nec eccleſiæ, *vt in regul. caput. fin. ne prælat. vic. ſuas,*
7 *Afflict. 121. nume.* Qui † conſenſus eo magis erat neceſſarius cum Epiſcopus tranſtulit vtile dominium, *cap. 2. de* *reb. eccleſie.* Tertio quia ad hoc vt † res eccleſiæ poſſit a- 8
lienari, oportet quod commiſſio alias facta fuerit valida, & ſolemnis. *Alexand. conſi. 9. num. 5. in 3. Decio. in c. vt ſupra, de reb. eccleſie.* In caſu autem noſtro non conſtat de aliqua alia conceſſione ſic ad vitam facta. Ergo, &c. Hęc & multa alia pro parte Epiſcopi adducebantur, quibus non obſtantibus, Domini concluſerunt, Bullam Pauli Quarti 9
† non habere locum in caſu noſtro: Nam ea loquitur de alienationibus rerum, quæ nunquam vacant, vt ſunt bona immobilia aut etiam mobilia: Secus eſt in prouiſione officiorum ſeu beneficiorum. Nam hæc vacant quotidie, & tenetur neceſſario Epiſcopus de eis prouidere, & officiis cuſtodes dare, *cap. relatum, cum gloſſ. de præbend.* Non autem de prouiſionibus, & collationibus beneficiorum vel officiorum, quæ inter ſe longe differunt. 10
Non obſtat primum fundamentum. Nam cum † Caſtellania fuerit ſolita concedi ad vitam, probant teſtes, & ex quo ſemel exiuit de menſa eccleſiæ, non dicitur amplius alienatio. *Caſtren. in l. etiam, in princip. colum. 1. in fin, ff. de min. Corn. conſil. 131. numo. 161. in 2. Cald. conſil. 11. de feud.* Non obſtat ſecundum, quia ſolus prælatus nullis ſeruatis ſolemnitatibus poteſt res ſolitas alienari alteri concedere, *cap. fin. de feud. Caſtren. in loco ſupra allegato, vbi Alex.* 11
colum. 3. in 2. limit. Præterea † cum vtile dominium fuit prius penes alium, nunc Epiſcopus Caſtellaniam conferendo & eccleſia nihil damni ſentit, cum antea exiuerit de menſa ſua, vt dictum eſt. *Hoſtien. caput. vt ſupra, circa med. & ibi Ioan. Andr. de reb. eccleſia.* Non obſtat tertium, quia imo ex dictis teſtium conſtat Caſtellaniam ſolitam 12
eſſe concedi ad vitam. Non † obſtat etiam, quod dicebatur de ſurreptione, quia cum narratum fuerit, quod Caſtellania concedebatur ad vitam ſatis narratum fuit eti- 13
am concedi vtile dominium. Vitium † enim ſurreptionis tollitur, quando concedens ſaltem in genere ſcire potuit, quod tacite ineſt. *Aym. conſi. 79. num. 13.* His accedit 14
† confirmatio facta a Papa, quæ cum fuerit facta ex certa ſcientia, & non conditionaliter, tollit omnes defectus iuris & facti, & aliis clauſulis ampliſſimis, quæ in ea reperiuntur? Et hæc eo magis placuerunt, quia huiuſmodi ex- 15
ceptio in cauſa ſpolii non eſt admittenda: Et † ſi prætendit Epiſcopus nimis magnum eſſe ſalarium, quod huic Caſtellano datur, agat remedio cōgruo ad reductionem illius, non autem incipiat a ſpolio, quod nimis durum eſt & graue.

Decisio DCXXIII.

Roman. aſſecutionis aluminum. 21. Iunii. 1560.

SVMMARIA.

1 *Terminus ſolutionis pecuniarū deſtinatus an ab intimationis die ſit computandus, an a die data citationis.*

2 *Aſſecuratores vel fideiuſſores ſibi intimatione facta debens in primis ſoluere, & poſtea litigare contra principales, & debita repetere.*

3 *Cautio ſi præſtari debet eam cōditionem admittit vt probet ius ſuum, qui cautionem ſibi dari petit.*

4 *Litigando & non ſoluendo ſtatim vt conuentum fuit & ex vi pacti iuris ſuo requiritur ſi habuit primam ſententiam in fauorem, an dicatur nihilo minus fuiſſe vel eſſe in mora.*

5 *Tempus aſſecuratori non currit ad ſolutionem nix præſtita ſibi cautione.*

AGebatur quæſtio ſuper quibuſdam capitulis conuentionum initis inter mercatores, & aſſecuratores vigore rei iudicatæ, & mandati exſequutiui, qui cum ſoluiſſent pecunias, quas tenebantur, eas volebant nunc repetere prout ex conuentione. Verum quia mercatores excipiebant, non teneri ad eas reſtituendas niſi intra annum poſt diem intimationis, quod quidem iam multo ante elapſum erat, idcirco nunc propoſui dubium, *an ſtantibus capitulis, quorum copia data fuit, tempus*
† duodecim menſium currat a die intimationis, an a die 2
ſolutionis

Lancelotus Bernardin[illegible] die 15 februarij 1599.

ſolutionis ad effectum, vt aſſecuratores hodie poſſint pecunias repetere. Rota reſpondit tempus non currere, nec a die intimationis, nec a die ſolutionis, ſed a die datæ citatio-
2 nis. Conſiderabant enim domini ex ſerie capitulorum † aſſecuratores facta ſibi intimatione debere imprimis ſoluere, poſtea poſſe litigare contra mercatores, & repetere pecunias ſolutas, & hoc caſu tenentur mercatores dare cautionem de reſtituendo pecunias intra tempus duode-
3 cim menſium. Cum igitur cautio præſtanda ſit in fauorem aſſecuratorum, ſed cum hac conditione, vt probent ius ſuum intra tempus vnius anni, alias cautio nulla ſit. Hinc apparet tempus hoc datum ad repetendas pecunias non a die intimationis, nec etiam a die ſolutionis, ſed tunc tantum cum cautio data fuerit a mercatoribus ad petitionem aſſecuratorum, prout clare oſtendunt verba
4 capitulorum. Non obſtat, quod aſſecuratores † litigando & non ſoluendo ſtatim dicantur in mora, quia non poſſunt dici vere in mora fuiſſe, cum primam ſententiam haberent in fauorem coram A. C. deinde cum in ſententiis Rotæ condemnati fuerint mercatores ad dandam hanc cautionem, ſatis habent aſſecuratores fundatam intentio-
5 nem, vt † non currat illis tempus, niſi poſtquam cautio præſtita fuerit, &c.

Decisio DCXXIV.

Corduben. S. Michaelis. 21. Iunii. 1560.

Summaria.

1 *Regula de menſe non habet locum in beneficiis vacantibus per reſignationem.*

2 *Fraudis ſuſpicionem de ſe nullam relinquit is qui poſt reſignationem beneficii a ſe factam remanet adhuc in poſſeſſione.*

3 *Nec etiam fraudem admittere dicitur ſi procuratorem in cauſſa reſignatarium reſignans principalis conſtituat, nu. ſeq.*

4 *Fraus etiam aliqua de iure reperitur licita præſertim in prouiſionibus ob cauſſam factis.*

5 *Datarius iungere ſolet ſupplicationibus clauſulã præterquam per obitum id operatur, vt quouis modo capi potuiſſe antea etiam per obitum oſtendat.*

6 *Papa vult exprimi menſem eo fine vt ſcire poſſit an beneficium ad ſui collationem ſpectet vel alterius cuiuſdam.*

7 *Reſignans non ideo menſem apponit quod præſupponatur ſemper ſcientia in hoc caſu ipſius Pontificis.*

8 *Ingredi poſſeſſionem beneficii qui vult per generales clauſulas, non amplius capit per reſignationem.*

Alias die 12. Februarii ſupra propoſui hoc idem dubium in hac cauſſa. Et quia tunc nihil firmatum fuit, nunc adduxi tantum quaſdam circumſtantias in facto, vt viderent domini an ex his appareat aliqua fraus. Verum nec nunc etiam quicquam concluſum fuit, cum vo-
1 ta inter ſe diſcreparent. Illi qui † dicebant non eſſe locum regulæ de menſe, mouebantur eo quod regula excipit reſignationes, idque ſiue in Curia, ſiue in partibus, reſpondebantque ad fraudem præſumptam, illam hic ceſſare,
2 quia † fraus non eſt, manere in poſſeſſione poſt reſigna-
3 tionem. *Rot. in non. prima de renuntiat.* Et † licet reſignãs conſtituerit procuratorem reſignatarium in cauſſa, tamen nec ea videtur fraus, cum reſignans fuerit citatus, &
4 noluerit ita ſe defendere: & tandem dicebant, ſi qua eſt † fraus licita, eſt, & ſunt cautelæ iuris prouiſio, cum ob hanc cauſſam, multæ clauſulæ generales apponantur in ſupplicationibus, vt quis pluribus remediis poſſit capere
5 beneficium: Hinc videmus hodie Datarium † huiuſmodi ſupplicationibus adiungere clauſulam, præterquam per obitum: quod oſtendit antea vigore illius ſe quouis modo capere potuiſſe beneficium etiam per obitum: dicebant etiam, quod ille prouiſus ab Ordinario potuiſſet obtinere nouam prouiſionem Ordinarii, cum poſſet & alias etiam habere: alii contra ex rationibus alias ductis. Papa † enim vult exprimi menſem vt ſciatur an 6
beneficium ad ſui vel alterius pertineat prouiſionem,
cum † autem quis reſignat, ideo non apponit menſem, 7
quia Papa ſcit hodie vacare, & † vbi quis vult ingredi per 8
clauſulas generales, tunc non capit amplius per reſignationem, & ita ceſſat ratio, prout etiam tradit Put. 3. De menſe nihil firmatum videtur, an conſtet beneficium vacaſſe de menſe Auguſti vere, & an aduerſarius reſederat.

Decisio DCXXV.

Caputaquen. Penſion. 21. Iunii. 1560.

Summaria.

1 *Pars negligens teſtium examinationem per ſpatium decẽ & nouem menſium vtrum ſibi hæc mora officiat.*

2 *Terminus debet præfigi alicui ad expediendam cauſſam ad id vt lapſus multorum menſium ſibi obeſſe poſſit idq; ex ſtyli ſoliti vſurpatione.*

3 *Dici in mora fuiſſe nõ debet is qui probabiliter credit aduerſarium ſuum nihil probare.*

4 *Pars volens probare contraria omnium eorum quæ ab aduerſario deducuntur, obtinere debet remiſſoria relaxationem, maxime ſi adhuc ſit intra tempus probationis.*

5 *Relaxari remiſſoria ſine retardatione proceſſus debet aduerſario non agente via exſecutiua, ſed ſecus cum retardatione ſi via exſecutiua progrediatur.*

Fuerat enim decreta remiſſoria Domino Proſpero agenti ſpolio, & aduerſario illius Domini Caputaqu. Proſper examinatis teſtibus nũc remiſſoriam ſuam produxerat vrgebatque, vt cauſſa expediretur Domini Caputaquen. excipiebat remiſſoriam ſibi alias decretam eſſe relaxandam, & † quoniam Proſper replicabat elapſos 1
eſſe 19. menſes, intra quos neglexit ille teſtes examinare, idcirco dubium propoſui, an ſententia ſit ferenda, aut remiſſoria relaxanda? Domini de iure reſpondebant, *denegari non poſſe Domino Caputaquen. relaxationem remiſſoria alias decreta.* Nec obſtat lapſus tot menſium, quia † 2
debuit ſibi præfigi terminus ad cauſſam expedien. prout eſt ſtylus Dominorum, *Achil. 2. de remiſſ. facit l. ſi ea, C. qui accuſ. non poſſ. Abb. cap. ex parte, de conceſſ. præbend. nume. 15.* Interea † autem ille non poteſt dici fuiſſe in mora 3
cum probabiliter credere potuerit aduerſarium ſuum nihil probaſſe, *l. ſi quid enim §. fin. Cod. de except. gloſſ. fin. C. de teſt. extrauag. de teſt. Rot. in nou. 30. nume. 4. & ita in terminis exſtat deciſ. Put. 16. de dilat. Vide Ægid. 427. & ex his tolluntur multa in contrarium adducta.* Nam procedunt, vbi quis eſt obligatus ad aliquid facien. intra certum tempus: quod ſecus hic eſt: cetera etiam, quæ contra adducebantur facile ſublata fuerunt. Nam ad ſecundum argumentum dicebatur etiam ad excuſandum ſpolium dari remiſſoriam, *Caſſad. 3. de dilat.* Et hic non agi de decernenda, ſed de relaxanda remiſſoria. Ad tertium, quod imo eſt releuans, & iam fuit decreta vt talis. Ad quartum,
quod imo concernit poſſeſſorium, & † vult probare in 4
omnibus contrarium eorum, quæ Proſper prætendit, cum adhuc ſit intra tempus probationis. Ad quintum, quod ſatis ſumus, cum quilibet præſumatur laicus, & deinde quia vt ſæpius dictum fuit, nunc non agitur de declaranda remiſſoria, quia ſemel fuit decreta, & Dom. Caputaquen. dicit, ſe eſſe in eo ſtatu ac ſi iam fuiſſet ſibi decreta remiſſoria, cum nunquam fuerit ſibi præfixus terminus ad eam expedien. Hæc ita de iure Domini reſpondebant. Placuit tamen, vt eligatur media via, vt ſcilicet † 5
relaxetur remiſſoria ſine retardatione proceſſus ſi Dominus Proſper non agit via exſequutiua: alioquin ſi agit exſequutiua, relaxetur remiſſoria cum retardatione, quia ita iure debetur.

Decisio DCXXVI.

Spoletan. Bonorum. 26. Iunii. 1560.

Summaria.

1 *Communitas quæ ingreſſa bona quæ ab aduerſariis prætendit occupata cum petitione omnium fructuum perceptorum ante ab illis, vtrum ante purgatum ſpolium & refectas expenſas debeat audiri.*

2 *Sententia reſtitutoria lata in fauorem partis quæ ſe prætendit ſpoliatam non obſeruata commiſſionis forma, id eſt, non ſolutis prius fructibus, & expenſis, & non pleno ſpolio purgato, nulla eſt, & ob id reuocanda.*

3 *Reſtitutio in ſpolio ſeu ſpolii purgatio fit quatuor modis quoad poſſeſſionem, quoad expenſas, quoad fructus, & vltimo quoad damna & intereſſe.*

4 *Ceſſio cõditionalis ſcilicet quoad poſſeſſionem ſi qua eſſet, & ſi probaretur poſſidere ſpoliante in caſu reſtitutionis nulla eſt, cum nihil proſit ſpoliato.*

5 *Pars conuicta, & condemnata ad reſtituendam poſſeſſionem, & fructus, & vt reſarciat damna & intereſſe ſi hoc non faciat ſed litem calumnioſe vlterius ſuſtinet, vt contumax puniri debet.*

6 *Pars iudicato non parens, & contumax licet tulerit ſententiam alias in fauorem tamen facit eam, licet etiam iuſtam reuocari præſertim in caſu ſpolii.*

Communitas terræ Spoleti, prætendens multa bona
communitatis alias occupata fuiſſe ab illis de Balio-
nibus, nunc poſſeſſionem illorum fuerat ingreſſa, & pe-
1 tebat omnes fructus perceptos ſibi reſtitui: Illi † de Ba-
lionibus dixerunt vltimum ſpolium in primis eſſe pur-
gandum, ſeque reſtituendos in poſſeſſionem, & fructus
atque expenſas eſſe reficiendas, obtinueruntque com-
miſſionem in primis, vt purgato hoc vltimo ſpolio audi-
tor cauſſæ ad vlteriora procederet: Communitas nunc
ceſſit poſſeſſionem, ſi qua & quatenus apud eam eſſet pro
expenſis, deinde ex fructibus fecit quoddam depoſitum
apud notarium, cum proteſtatione de eo non conſequē-
do niſi mandato domini, adiectis nonnullis aliis, de qui-
2 bus in actis. Dominus † Fabius bonæ memoriæ Decanus
Auditor huius cauſſæ tulit ſententiam reſtitutoriam in
fauorem Communitatis, non tamen ſolutis prius vere
fructibus, & expenſis illis de Balionibus iuxta formam
commiſſionis. Idcirco nunc ego dubitaui, *an ſtante commiſſione pro parte heredum & ceſſione communitatis, cum aliis ſequutis hinc inde prout in actis, ſententia Dom. Fabii ſit tanquam nulla reuocanda, vel exſequenda, aut confirmanda ſi ſit iuſta.* Rota reſpondit ſententiam omnino
eſſe nullam, cum ſeruata non fuerit forma commiſſio-
nis, & purgatum plene non fuerit vltimum ſpolium. *cap. fin. de ordin. cognit. Rota in nou. 185. & de appell. 27. in fin. Creſcen. 158. quod eſt purgan. in omnibus vſque ad obitum. Rota in nou. 314. Aym. conſi. 140. num. 3. Rip. in l. naturaliter.*
3 *§. nihil commune, numer. 50.* Reſtitutio † ſiue purgatio in
quatuor principaliter erat facien. videlicet quoad poſſeſ-
ſionem, quoad expenſas, quoad fructus, quoad damna,
& intereſſe, & tamen in nullo iure facta fuit. Nam quo-
4 ad † poſſeſſionem ceſſio fuit conditionalis, ſi qua eſſet, &
ſi probaretur communitatem poſſidere, quæ ceſſio con-
ditionalis non prodeſt. *Bal. i. l. accepta, colum. 4. C. de vſur. Ruin. conſi. 101. num. 11. an 5. Grat. conſi. 73. nume. 11. in princip.* Præſertim quia Cõmunitas negauit ſemper ſe poſſide-
re, & tamen conuicta deinde fuit & condemnata vti poſ-
5 ſidens: idem etiam † accidit quoad expenſas & fructus, &
damna, quæ nunquam Communitas voluit ſoluere, ſed
ſuſtinuit litem calumnioſe. Nec obſtat depoſitio facta,
quia hoc fuit ratione fructuum, non expenſarum quæ e-
rant taxatæ, aut ſaltem de nouo taxandæ, aut ſoluendæ.
Iaſ. l. ſancimus. nume. 13. Cod. de iud. Non obſtat etiam Mohed. 511. Vbi videtur ſufficere depoſitum quoad fructus
non liquidatos, quia caſus diuerſus, cum non agamus de
ſpolio, & adſit commiſſio dans certam formam, & Com-
munitas ſemper negauit ſe teneri cum per eam non ſte-
terit ne fructus liquidentur, cum ſemper negauerat. Ex
6 quibus rebus † dixerant domini ſententiam omnino eſſe
nullam, & conſequenter reuocandam, quamuis alias e-
tiam iuſta eſſet, & quod agitur cauſſa ſpolii, & ita concur-
runt. Et ita dixerunt mihi alias deciſum fuiſſe coram An-
tonio Auguſtino in cauſſa Bononien. locationis, 20 Maii
1552. & coram Caſa in cauſſa Veliterana, menſis Octob.
anno 1552.

Decisio DCXXVII.

Roman. hereditatis de Comitibus. 26. Iunii. 560.

Svmmaria.

1 *Codicillis vltimo factis an robur tribuant fidei commiſſo. Et an ex ſubſtitutione facta in Codicillis vltimis dicatur inductum fideicommiſſum in fauorem prætendentis in bonis de quibus agitur, nu. ſeq.*

Dubium erat, *an † ex codicillis vltimo productis, quorū* 1
copia datur, competat Domino Torquato actio ad fideicommiſſum, quæ ſufficiat in caſu de quo agitur? Nihil fuit
concluſum, quoniam materia multas habet difficultates,
nec conueniebat æſtiuis caloribus: Dixerunt dubium re-
ſtringendum ad aliquod, & forte ad aliud, de quo in in-
formatione Domini Alciati videlicet, *An † ex ſubſtitu-* 2
tione facta in codicillis vltimis de hoſpitali dicatur inductum fideicommiſſum in fauorem Domini Torquati, ita vt ex his codicillis petere poſſit fideicommiſſum: an autem hoc vel aliud dubium magis congruum ſit, mihi conſiderandum reliquerunt.

Decisio DCXXVIII.

Dertuſen. Bonorum. 26. Iunii. 1560.

Svmmarivm.

1 *Laudum licet validum tamen non poteſt ferri in præiudicium eccleſiæ.*

Nihil autem in hac cauſſa firmatum fuit, quamuis
propoſuiſſem id dubium, quod mandarunt mihi
Domini, 17. Maii, ex quo quidem ſatis conſtare dice-
bant, locum eſſe ſpolio, quia laudum fuit nullum: Et † 1
licet etiam fuiſſet validum, tamen non poſſe præiudicare
eccleſiæ, vt ex aliis rationibus, de quibus ſupra die 17.
Maii.

Decisio. DCXXIX.

Ciuitatis Caſtelli bonorum. 28. Iunii. 1560.

Svmmaria.

1 *Monitorio ſtante, & ſententia an dicatur petita adæquatio tantum, an etiam medietas bonorum.*

2 *Confuſio in proceſſu vbi timetur, eiuſq; materia a diſtinctione eſt inchoandum.*

In hac cauſſa, quia ſupplicationes partium non omni-
no conueniebant, dixerunt Domini poſt hæc dubitan-
dum eſſe, *an ſtante † monitorio, & ſententia dicatur pe-* 2
tita adæquatio tantum, an etiam medietas bonorum. Dein-
de poſito quod adæquatio tantum, *an tunc obſtet præſcriptio ſtatuti.* Videbatur enim Dominis † neceſſario inci- 3
piendum eſſe ab hac diſtinctione, ne materia confunda-
tur, videlicet, *an actum fuerit ad adæquationē, an vero ad medietatem bonorū.* Et tunc quidē aliqui inclinare vide-
bantur, quod ſi actum fuit ad adæquationem, tunc obſta-
re ſtatutum. Si vero ad medietatē bonorum, ſecus: & tunc
videndum, an illi poſſideant, quoniam dicitur ex altera
parte traditam fuiſſe medietatem. Nihil deciſum fuit.

Decisio DCXXX.

Carthaginen. Iuriſdictionis. 28. Iunii. 1560.

Svmmaria.

1 *Præpoſitus Eccleſiæ in omnes clericos ſuos habet tanquam ſuæ iuriſdictioni ſubiectos.*

2 *Maior domus vel œconomus vt præpoſitum punire poſſit abſurdum eſt.*

3 *Præpoſitum ſe in inferiores ſedes in choro velle conſicere veroſimile non eſt.*

4 *Præpoſitus in multis cum punctatore concurrere poteſt.*

5 *Nouale emergens vel ſuperueniens ratione illius quæ*

nūc vertitur, aliam requirit & diuerſam a veteri diſcuſſionem.

QVærebatur, *an ſententia de partibus ſit reformanda vel ſaltem declaranda iuxta ſtatuta 18. 21. & finale, & etiam reſtringenda ad perſonas de Capitulo vel potius ſimpliciter confirmanda?* Domini omnes reſponderunt, ſententiam
1 ſimpliciter confirmandam, cum † Præpoſitus habeat ius
in omnes clericos, vt alias firmatum fuit coram Domino
Capitaq. & coram me in hac eadem cauſſa, abſurdumq;
2 † eſſet, vt maior domus poſſet punire præpoſitum. Nec
repugnat illud ſtatutum. Nam ſtatutum 18. non loquitur
quoad pœnam, niſi impersonaliter. Vnde ſuccedit diſpoſitio iuris communis tanquam in caſu omiſſo a ſtatuto:
vel etiam ſtatutum non comprehendit Præpoſitum in fi-
3 ne, dum loquitur de turbantibus ſedes. Nam † non eſt
veriſimile illum velle ſe conijcere in locum inferiorum:
eodem fere modo reſpondebatur ad ſtatutum 21. quia
4 non negat, quin † præpoſitus poſſit concurrere cum
punctatore. Ad vltimum dicebatur, non comprehendi
ibi præpoſitum, licet loquatur de dignitatibus. Et licet
loquatur de prima dignitate, quam ibi inuenerit, vt clara
ſunt verba ſtatuti. Quoad ſecundam partem, ſententia
non eſt reſtringenda, quia refert ſe ad iuriſdictionem
5 Præpoſiti talem, qualis illi competit, & † tandem ſi qua
videatur verſari repugnantia quoad maiorem domus,
hæc erat noua lis, quæ in præſenti non pertinet ad rem
noſtram.

DECISIO DCXXXI.

Brixienſ. Canonicatus, & Præben. 1. Iulii. 1560.

SVMMARIA.

1 *Sufficientia inſtrumentorum ad probationem extremorum quomodo deducatur.*

2 *Voces data quomodo effectum in electione deſideratum ſortiantur.*

3 *Inſtrumenta non ſufficiunt atteſtantia electionem, cum non clare de vocibus datis appareat.*

QVoniam ſupra die 17. Maii. 1559. fuerat hoc idem
dubium fere propoſitum, ſed non præciſe concluſum, idcirco nunc rurſus dubitaui: *An † duo inſtru-*
1 *menta de quibus in actis, ſufficiant Franciſco ad probandum primum extremum?* Domini dixerunt videndum
2 eſſe de effectu electionis ſequuto, *an † data fuerint duæ
voces & vere habuerint effectum:* Nam ſi oſtenderet vere
electionem habuiſſe effectum mediantibus duabus vocibus, videlicet ennumerata 18. voce illius abſentis: dixerunt, tunc caſum dubium videri, & rurſus proponi
poteſt: quod ſi particulariter hæc non oſtendantur, tunc
3 aſſerebant † hæc inſtrumenta non ſufficere, cum non
appareat clare datas fuiſſe duas voces. Nec obſtat, quod
ſigillatim, quia non concludunt cum poſſent ſe referre ad alios congregatos, qui vocem dederunt; Alia etiam adducebantur, de quibus *ſupra dicta die 17. Maii. 1559.*

DECISIO DCXXXII.

Taurien. Præpoſituræ.

SVMMARIA.

1 *Gratia quæ conditionem continet vt niſi poſt ſex menſes habitū ſuſciperet prouiſus, vacaret præpoſitura, quid operetur.*

2 *Regula de annali vtrum tueri poſſit eum, qui non ſatisfecit conditionibus in gratia ſua appoſitis.*

3 *Regula de annali præcipue in odium impetrantium eſt inducta.*

4 *Prorogationem vel diſpenſationem habuiſſe quis poteſt conditionum, & temporis in gratia appoſitarum, licet pro nunc non appareat.*

5 *Decretum irritans in gratia poſitum an & qualiter officiat beneficiato qui non paruit conditionibus gratiæ inſertis.*

6 *Pontificis voluntas, & intentio, quæ & qualis ſit ratione conditionum, & decreti irritantis in gratia appoſitorum.*

CArolus habuerat commendam, & in † gratia ſua di- 1
cebatur, *quod poſt ſex menſes habitum ſuſcipere teneretur, alias præpoſitura vacaret, &c.* Elapſis multis menſibus cum Carolus nunquam habitum ſuſcepiſſet, quidam Ludouicus impetrauit hanc præpoſituram certo
modo: nunc Carolus ſe tuebatur † regula de annali: Sed 2
reſpondebatur obſtare ei decreta, quæ ſunt in ſua gratia,
ideo dubitaui, *an ſtantibus decretis, poſſit ſe Carolus tueri de annali contra Ludouicum certo modo impetrantem.* Informantes etiam aliqui ex dominis eam ingrediebantur
materiam, an detentio ex illis decretis eſſet infecta, quod
reliqui aſſerebant, *ex deciſ. prima. Biſig. de reſt. ſpol. num. 8. Sarnen. de triem. q. 49. num. 3.* & quia conditio fuit poteſtatiua, Caroluſque in culpa fuit, *& facit Caſſad. 14. ſuper*
† reg. Alii contra, quia regula principaliter inducta eſt in 3
odium impetrantium. *Sarnen. d. reg. quæſt. 51.* Vnde ſufficit detentatio, etiam exſecrabilis, & cauſa, de cuius non
iure videtur conſtare. *Sarnen. quæſt. 58. in fin.* Nam † po- 4
teſt Carolus habuiſſe prorogationem aut diſpenſationē,
licet nunc non appareat. Hincque Sarnen. *quæſtio. 52.* ait
non probari id, quod aſſerit Caſſad. *d. deciſio. 14. ſuper reg.*
Verum vnus ex Dominis recte conſiderabat † decretum 5
irritans non reſpicere hanc partem, videlicet ſi Carolus
non ſuſceperit habitum infra ſex menſes. Nam † Papa 6
vult quidem, vt beneficium vacet, ſed nihil loquitur de
poſſeſſione. Decretum autem irritans reſpicit primam
partem, videlicet, ne quis inferior apponat manum in
huiuſmodi beneficio, quia fruſtra hic dubitabatur, *an regula de annali tollatur a decreto, quoniam ad decretum hoc non pertinet:* Mandarunt igitur mihi vt totam gratiam
diligenter inſpicerem quomodo ſe habeat, vt poſtea referam.

DECISIO DCXXXIII.

Cauallicen. Canonicatus. 7. Octobris. 1560.

SVMMARIA.

1 *Collatio beneficii reſeruati ſi fiat ab Ordinario, & alteri per Vicelegatum vigore facultatum ſibi conceſſarum conferatur, vtra collatio præferenda.*

2 *Prouiſio noua ſufficit etiam ad titulum coloratum, & licet impetrata ſit etiam poſtea quam prouiſus ab Ordinario amiſit poſſeſſionem.*

3 *Poſſeſſio prouiſi ab Ordinario ab initio fuiſſe vitioſa dicitur, & infecta quod in reſeruato beneficio capta fuerit, licet capitulariter.*

4 *Reſtitutio ad poſſeſſionē, quæ ab initio nulla fuit, & a iure reprobata, nulla etiam dari poteſt, & debet.*

5 *Suffragari noua prouiſio non dicitur, quæ ſolum titulum tribuat, non poſſeſſionem.*

6 *Retrotractio non fit in beneficio in præiudicium iuris medio tempore alteri quæſiti.*

7 *Noua prouiſio operatur in futurum, nō autem in præteritum.*

8 *Poſſeſſionis infectæ ſi fiat mentio in prouiſione noua purgatur vitium, & robur eidem additur.*

9 *Papa poſſeſſionem alias legitimam per ſuum decretum inficere poteſt.*

VAcauerat canonicatus in menſe reſeruato, Ordina-
rius tamen eum ſtatim † contulit Bernardo qui et- 1
iam poſſeſſionem Capitulariter cepit: Poſtea Vicelegatus Auinionen vigore facultatum ſuarum contulit Virgilio qui Bernardum de poſſeſſione eiecit: Bernardus nouam prouiſionem obtinuit cum expreſſione menſis:
Nunc quum agebat ſpolio, primam ſententiam tuli in
fauorem Bernardi reſtitutoriam. Vnde cum pars vtraq;
conſenſiſſet in iuriſdictionem meam, placuit hoc dubium proponere, *an ſcilicet eſſet locus reſtitutioni?* In quo
non dubitabam ego, nouam † prouiſionem ſufficere ad 2
pro titulo colorato, licet ea impetrata ſit poſt poſſeſſio-

3 *Mater examinata alias in cauſſa, de qua agitur, haud dubie præſupponit ſcientiam filii de lite, quam ſe ignorare prætendit.*

4 *Confeſſio partis in caſu ſcientiæ cum ignorantiam prætendit, vtrum ſibi præiudicialis exiſtat.*

5 *Actor vt valide agat in iudicio, de legitimitate ipſius perſonæ conſtare debet.*

IN puncto multa erant præſuppoſita, ex quibus dubitabatur, *an conſtet de lite ſuper fideicommiſſo inter partes, inter quas agitur?* Nam cum lis verteretur inter D. Fauſtinam, & D. Valerium, atq; ad excludendam intentionem
1 Domini Valerii actoris, Fauſtina † allegaret quandam litem agitatam, olim ſuper hoc fideicommiſſo, ea quo de... Volebat inferre ſcientiam D. Valerii. Nunc Valerius im... iuris negabat illam vnquam litem ſuper hoc fuiſſe. Hincque ortum fuit præſens dubium, de quo ſupra. Ad
2 quod Domini reſponderunt, ſatis conſtare de tali, † quali lite ſaltem de facto ex variis a me præſuppoſitis, & præſertim ex 5. 6. 9. 13. 14. & 15. Nam hæc omnia oſtendunt controuerſiam iudicialem fuiſſe inter iſtos ſuper hac cauſſa,
3 & præſertim teſtes, de quibus in 14. præſuppoſito † vbi eſt examinata mater ipſius Domini Valerii, & ſimul deciſ. Mohed. 155. ſatis hoc oſtendunt. An vero hæc lis legitima fuerit, aut talis quæ officiat ipſi Valerio, & oſtendat certam illius ſcientiam, hoc in præſenti firmatum non fuerit. Patet autem Dominis, vt poſthac dubitetur aliquid ſimile, videlicet, *an præſuppoſita lite tantum de facto conſtet ex actis, de aliqua ſententia D. Valerii, quæ illi noceat*: vel, *an data lite tantum de facto poſſit nocere D. Valerio, ſcientia*
4 *illius litis in caſu, de quo agitur.* In quibus dubiis † circumſcribi poterit confeſſio facta per D. Valerium in eius cōfirmatione, quia de ea erit ſeparatim agēdum, quia ſi Rota concludit data tantum lite de facto, non poſſe inde oriri aliquem effectum præiudicialem ipſi D. Valerio, tūc poſtea erit videndum, *an conſtet de lite legitima*: qua in re multa dubia erunt neceſſaria. Primo, circa iuriſdictionē competentem motus proprii, *an illa comprehendat etiam*
5 *fideicommiſſum inter iſtas.* Secundo, *an † conſtet de legitima perſona Scipionis actoris ſtante mutilatione, & lapſu tot annorum cum aliis adminiculis.* Tertio, circa confeſſionem Valerii, *an ſibi præiudicauerit ita, quod non potuerit reuocare, & ſimilia.*

DECISIO DCXXXVII.

Romanæ hered. Bubalorum, 14. Octob. 1560.

SVMMARIA.

1 *Statutum vrbis loquens in generali, vtrum etiam bona mobilia complectatur.*

2 *Societas facilius & frequentius in mobilibus, quam in immobilibus contrahi ſolet.*

Et in immobilibus ſolum, quando veniat intelligendum ſtatutum, vide nu. ſeq.

IN hac cauſſa multa verſabantur dubia, ideo in præſenti
1 ti vnum tantum firmatum eſt, ſcilicet, *an † ſtatutum vrbis comprehenderet etiam mobilia, cum generaliter loquatur, & verba illius ſatis ſint clara*, vt per Tiraquel. *in tract. de retract. fol. 43. nu. 101.* & præſertim, quia communio il-
2 la conſiderata a ſtatuto, † & ſocietas contracta facilius & frequentius contingere ſolet in rebus mobilibus, quam immobilibus; Vnde nihil dubitarunt Domini de verbi euidentia ſtatuti, in eo etiam comprehendi res mobiles, & ad ea, quæ in contrarium adducebantur, *ex Boer. ſuper conſuet. Burg. fol. 255. & Afflict. de iure protom. in 3. nota. & Tiraquell. de retract. in præfat. num. 35. cum ſimil.* Reſpon-
3 derunt † ea procedere in illis conſuetudinibus particularib. ſiue conſtitutionibus, quæ expreſſe tantum loquuntur in rebus immobilibus. Poſt hæc autem erit videndū: Primo, *an ſtatutum procedat tantum vbi eſt factum de non diuidendis re intra certum tempus*, & vide verba illius. Secundo, *an habeat locum in retractu*, de quo ibi nullum verbum. Tertio, *an procedat in caſu noſtro, vbi negotium geſtum dicitur in territorio Semone, &c.* Et videndum etiam erit vbi tunc eſſent animalia. Quarto, quia dicitur Dominum Stephanum primo prouocaſſe diuiſionem, & non conſtat de Domini Franciſci venditione, niſi poſt factam diuiſionem, ideo videndum erit, quid de ſtylo huius vrbis, qui dicitur omnia generaliter comprehendere.

DECISIO DCXXXVIII.

Burgen Iuriſdictionis, 16. Octob. 1560.

SVMMARIA.

1 *Attentata a parte, quomodo poſſint conſtare in caſu iuriſdictionis.*

2 *Lite nondum mota, ſi pars fuit in poſſeſſione iurium, de quibus agitur.*

3 *Breue Apoſtolicum eximens Canonicos a iuriſdictione Epiſcopi ſui, quod propter ... attentatorum prætenſorum.*

4 *Lite pendente priuilegium exemtionis, quid operetur a Pontifice parti conceſſum.*

5 *Breue eximens canonicos ab Ordinarii iuriſdictione, an faciat eam deuolui ad ipſum Capitulum.*

6 *Iuriſdictio licet in totum non dicatur deuoluta ad Capitulum, ſi quid fiat, non debet dici attentatum, ſed potius nullum & iniuſtum.*

7 *Breue ſurreptitium vbi prætenditur, vtrum probet iuriſdictionem.*

8 *Titulus ſaltem coloratus præfigi actibus, vtrum poſſit, qui a parte rationibus & iuribus tueri poſſunt.*

CVm alias in hac cauſſa concluſum fuiſſet conſtare de attentatis ex parte Epiſcopi: nunc dubitaui, † *an conſtet de attentatis pro parte capituli, ſtante bulla Innocentii, & priuilegio Leonis & Clementis ſimul cum commiſſione, & præfixione termini, prout in actu?* Domini multa diligenter conſiderarunt, & potius ſentiunt non conſtare de attentatis circumſcriptis aliquibus, prout infra dicam. Primo dixerunt videndum eſſe, *an conſtet † ante litem motam capitulum fuiſſe in quaſi poſſeſſione exercendi omnia iſta?* Nam tunc diceretur non attentaſſe, quia qui continuat non attentat: vnde videndi erunt teſtes, & an vnus ſufficiat accedente publica Bulla Innocentiana. Secundo quia Epiſcopus prætendit canonicos attentaſſe in variis actibus. Canonici autem negant, hos geſtos fuiſſe mandato Capituli, videndum erit, quomodo hæc res ſe habeat. Tertio conſiderandi erunt actus ſinguli in quibus dicuntur, Canonicos eiuſmodi attentaſſe. Nam in quibuſdam poteſt Capitulum de iure communi abſque Epiſcopo procedere, vnde nec hi dicerētur attentaſſe. Quarto præſuppoſito, quod etiam Canonici ab omnibus ſupradictis eſſent excluſi; tamen adhuc videtur Dominis eos non attentaſſe ſtante † Breui Clementis, quod eximit 3
eos a iuriſdictione Epiſcopi. Vnde non obſtant tria, quæ ab Epiſcopo deducuntur. Primo, quod per exemtionem fuerit receſſum a terminis iuris communis ſimul cum præfixione termini. Nam reſpondetur Canonicos prætendere duplicem exemtionem, alteram antiquiſſimam ab immemorabili tempore narratam in Breui Clementis, alteram conceſſam a Clemente durante lite: igitur præfixio termini pertinet, quoad probandum illam antiquiſſimam: † interim autem durante lite, durat etiam 4
exemtio conceſſa a Clemente. Secundo, quod licet Canonici fuerint exemti a iuriſdictione Epiſcopi, non tamen licuit carcerare, excommunicare, conferre canonicatus, & ita exercere iura Epiſcopalia, cum aliud ſit, exemtum eſſe a iuriſdictione Epiſcopi, aliud exercere ea, quæ Epiſcopo, aut Papæ competunt. Nam reſponſum fuit; Primo, Breue Clementis valde generale eſſe, & fortaſſe omnia hæc illis concedere. Secundo, † quod cum 5
per Breue illud Epiſcopus ſit, quodammodo ſublatus de medio, tota iuriſdictio dicitur deuoluta eſſe ad Capitulū, ſicut quando præſcripſit, aut quando eſt conſuetudo,

c.irrefragabili, §.exceſſus, de off. ord. præſertim cum in hia locus ſit iuri accreſcendi. Tertio reſpondetur, quamuis
6 etiam † hæc iuriſdictio in totum non diceretur deuoluta ad capitulũ, tamen ideo non poſſunt dici attentata quoad Epiſcopum, ſed potius diceretur actus nulli, & iniuſti, in quibus non caderet illa conſideratio attentatorum, quinimo videndum eſſet, an ſtante hac præſcriptione canonicorum iuriſdictio horum actuum pertineat ad Papã, an vero ad executores in breui, aut alios. Tertio pro
7 parte Epiſcopi dicebant † breue hoc Clementis eſſe ſurreptitium, & ideo nullam probare iuriſdictionem: Quapropter Domini mandarunt, vt de his vltimis duab. obiectionibus Epiſcopi dubitetur, ſcilicet quoad deuolutionem iuriſdictionis, & quoad ſurreptionem breuis, an
8 ſaltem ex ea † oriatur titulus coloratus, ex quo Canonici poſſint tueri ea, quæ ab illis ſunt geſta. Quoad obiectionem autem Epiſcopi, quod ſicut prout alias concluſum fuit dicitur, eum attentaſſe, quia ſolus proceſſit, ita & nũc de Canonicis debeat iudicari. facilis fuit reſponſio, cum diuerſa ſit ratio. Nam Canonici prætendunt ſe exemtos, & oſtendunt breue Clementis: Epiſcopus autem nititur bulla Innocentii, quæ facit contra illum.

DECISIO DCXXXIX.

Romanæ hereditatis de Comitibus, 21. Octobr. 1560.

SVMMARIA.

1 *Sententia lata in fauorem, vtrum ſit valida non obſtante regula, de non tollendo iure quæſito.*
2 *Iure quæſito, an ſufficienter dicatur derogatum facta in ſpecie derogatione vigore motus proprii.*
3 *Ius quæſitũ via iudiciaria, & de iure ciuili facile poteſt a principe tolli.*
4 *Reſcriptum habens clauſulam, non obſtante regula Cancellariæ, & aliis ſimilibus, quid operetur, præſertim cũ mentem concedentis oſtendat.*
5 *Reſcriptum ex non plenaria relatione narratorum, vtrum ſurreptitium dici debeat, maxime nulla facta mentione ratificationis principalis.*
6 *Reſtitutio ob factum alienum facilius dari ſolet, quam proprium.*
7 *Reſcriptum vtrum ex eo, quod non ſit ſimpliciter gratioſum, ſed ad lites debeat dici ſubreptitium.*

PLacuit in hac cauſſa reuerti ad quoddam dubium, quod alias imperfectum fuerat omiſſum, videlicet,
1 ſtante reſcripto ſacri Conciliĩ, quod Dominis datur, † *an ſententia A.C. in fauorem Domini Torquati fuerit valida, non obſtante regula de non tollendo iure quæſito?* Domini nihil fere firmarunt, ſed tamen potius ſentiebant obſtare ſupradictã regulam. Primo dubitarunt de facultate Cardinalis, qui ſignauit commiſſionem, *an potuerit derogare iuri quæſito cum hoc ſolius Papæ, nec ad alium ſpectet, Felyn. cap. fina. num. 4. in gloſſ. 6.* vnde videndus erit motus proprius, & conſenſus a Papa, aut ſi aliunde conſtet de eius facultate. Secundo dubitarunt præſuppoſita faculta-
2 te Cardinalis, † *an ſufficienter derogatum fuerit iuri quæſito, cum in ſpecie derogatum non ſit reg. de non tollendo iure, vt per Sarnen. in dicta regula, quæſtio. prima, verſi. & iſta omnia, &c.* Qua in re non placuit illis quædam ratio adducta pro parte Domini Torquati, quod ius illud quæſitum ex diſpoſitione, *l. fin. C. de codicill.* eſſet ius quoddam ſpeciale, & extraordinarium, cui poteſt derogari per Sarnen. *quæſt. 6. in dicta regula.* Nam imo dixerunt hoc ius eſſe legitimum & commune, cum oriatur *ex dicta l. fi.*
3 redacta in corpore iuris; de eo potius dubitabant, † quod cum id ius ſit quæſitum via iudiciaria, & de iure ciuili, potuit facile tolli a principe, ſicut dicitur de ſententia & re iudic. *Abb. conſ. 84. in princ. Mohed. 43.* & præſertim, quia
4 in hoc reſcripto adeſt † clauſula, non obſtante regula Cãcellariæ, cum aliis clauſulis ampliſſimis, quæ oſtendunt mentem concedentis, abſque alia derogatione in ſpecie dictæ regulæ, *Ægid. 331. Rebuff. d. reg. num. 11. Pariſ. conſ. 5. nu. 14.* Tertia fuit dubitatio, *an † reſcriptum poſſit dici* 5
ſubreptitium, quia non omnia eſſent plene narrata, cum nihil dictum fuerit de ratificatione principalis cum iuramento. Et licet expoſita fuerint geſta a procuratore, qui potuit præiudicare, tamen multũ refert illud omiſſum fuiſſe, quod proprie pertinebat ad factum principalis, † cum 6
facilius detur reſtitutio ob factum alienum, quam proprium, & maxime cum iuramento, quod erat omnino exprimendum: & ideo Sarnen. verba reſeruantia factum procuratoris ſunt, ſub inuolucro quodam nec ſatis clara. Aliqui tamen dicebant, quoad hoc certe dubitari poſſe, an reſcriptum hoc ſit † ſubreptitium, eo, quod non ſit 7
ſimpliciter gratioſum, ſed potius ad lites. Quarta fuit dubitatio, *an conceſſum fuerit a Cardinali, cum ſignatura illius dicat, D. Auditor procedat, vt petitur, & iuſtitiam faciat.* Nam videtur reſtrinxiſſe deciſionem cauſſæ ad terminos iuris, *Creſcen. 47. Iaſ. l. iuſtitia, de iuſt. & iur.* Dictum fuit videndum eſſe, an ius, quod prætenditur quæſitum fratribus de Comitibus ex diſpoſitione *d. l. fin.* ſubiacet aliquibus limitationibus Doctorum in illa lege: aut videndum de ratificatione Domini Torquati, aut aliquod aliud caput aggrediendum.

DECISIO DCXL.

Auximan. Bonorum, 21. Octob. 1560.

SVMMARIA.

1 *Non poſſidens & actor, vbi de contrauentione non conſtat, vtrum de ea docere debeat, an pars rea.*
2 *Lite ex diuerſis cauſſis orta, cui incumbat laudi, vel contrauentionis probatio.*
3 *Debitor, vbi opponit contra creditorem agens non tenetur ad probationes.*

PEtrus Antonius agebat vigore contractus, vbi donata ſibi fuerant omnia bona a Fauſtina, filiæ excipiebant in donatione non contineri ea, de quibus antea fuerat compromiſſum, & laudum ſubſequutum: Petrus Antonius replicabat laudum id nullum fuiſſe, nec a partib. ſeruatum. Hinc dubitatum ſtante laudo, prout ſtat, *an conſtet de contrauentione maritorum ſiue vxorum?* Domini reſponderunt † non conſtare de contrauentione, niſi Pe- 1
trus Antonius hoc doceat, cui incumbit hoc onus probandi: Ipſe enim non poſſidet & eſt actor, fundatque intentionem ſuam ſuper donatione, filiæ excipiunt de laudo, ipſe replicat de contrauentione; ergo hoc ille probare tenetur per iura vulgaria. Nec obſtant tria a parte Petri Antonii deducta. Et primo ſententia quædam ſuper alimentis lata, contra filias in fauorem Fauſtinæ donantis, nam hæc lis potuit oriri ex diuerſis cauſſis, nec hic re- 2
fertur ad laudi contrauentionem, vel quia ipſa prætendebat propria auctoritate ea percipere, vel quia illi erant in mora ſoluendi, vel aliunde. Non obſtat, quod in laudo non acceptetur illa clauſula, de fructibus communicandis, quoniam, vt dicunt verba laudi, non acceptarunt nec refutarunt: deinde hoc nihil pertinet ad Fauſtinam. Non obſtat tertio, quod † vbi debitor opponit, contra 3
creditorem agens non teneatur probare: nam in hoc argumento præſupponitur Petrum Antonium eſſe creditorem omnium bonorum, & tamen hoc eſt, de quo diſputatur, & vltimo a parte negatur. Niſi igitur Petrus Antonius clare probet contrauentionem, poteſt obtinere, & inhibitio danda erit aduerſariis, iuxta commiſſionem impetratam, niſi aliud in contrarium a Petro Antonio oſtendatur.

DECISIO DCXLI.

Sequeſtri, die 15. Octobris, 1561.

SVMMARIA.

1 *Commiſſio ſignata arbitrio intelligenda eſt, prout de iure, iuxta ſtylum Rotæ.*
2 *Commiſſa cauſſa ſpolii, & attentatorum prius, quam ad nego-*

negotium principale perueniatur, videndum eſt, quomodo ſe habeat ſpolium cum attentatis.

3 *Sententia ſi dicat poſſeſſionem in priſtinum ſtatum reſtituendam intelligitur de ſtatu bono & legitimo.*

4 *Condemnata pars, & quæ ceſſit, non poteſt petere reſtitutionem.*

5 *Docens de ſtatu aliquo poſſeſſionis ſuæ reſtitutibilis ipſi poſſeſſio eſt reſtituenda.*

DVbium propoſui præſuppoſita ceſſione Cardinalis
& reſolutionibus alias factis, *an ſit tradenda poſſeſſio
Petro, vel Archiepiſcopo, vel ſequeſtranda, & interim procedendum
in petitorio ſtante præſertim commiſſione ſignata
arbitro.* Domini circa hoc dubiũ in primis concluſerunt,
1 † commiſſionem ſignatam arbitro intelligendum eſſe,
prout de iure, & ita ſtylum Rotæ in huiuſmodi commiſ-
2 ſionibus obſeruare. Propterea cum hic ſit † cõmiſſa cauſ-
ſa ſpolii, & attentatorum, prius videndum eſſet, quomo-
do hæc ſe habeant, antequam ad negotium principale
perueniatur. Quare dixerunt domini, cum ceſſio Cardi-
3 nalis referat ſe ad ſententiam bonæ mem. Iunii, † & ſen-
tentia dicat poſſeſſionem ad priſtinum ſtatum, de quo in
exſecutione conſtabit, reſtituendam, hunc ſtatum intel-
ligi de ſtatu bono, & legitimo, non autem de facto tãtum,
prout etiam alias coram eodem Iunio die 20. Octobris,
1557. concluſum fuit. Et hanc eãdem deciſionem Domi-
ni omnes confirmarunt. Cui vero poſſeſſio ſit tradenda:
4 dixerunt, Cardinali quid non eſſe reſtituendũ, † qui con-
demnatus fuit & ceſſit: minus etiam Archiepiſcopo, qui
dicitur ſpoliaſſe: de Petro autem nihil firmarunt, ſed di-
xerunt poſt hac particulariter de hoc dubitandum eſſe,
5 † an Petrus doceat de ſtatu aliquo poſſeſſionis ſuæ reſti-
tuibili. Nam ſi docuerit, poſſeſſio vtiq; erit illi reſtituen-
da, ſi minus, erit ad negotium principale veniendum.

Deciſio DCXLII.

Calaguritan. vnionis, 25. Octob. 1561.

Svmmaria.

1 *Vnionem præcipue, & principaliter cauſſa Decimarum factam verba vnionis declarare poſſunt.*

2 *Diſponentis intentio potiſſimum ex cauſſa finali manifeſta apparet.*

3 *Vnio quæ adhuc in vigore eſt non poteſt dici diſſoluta.*

4 *Sententia iuſta re vera exſiſtente, quæ præſupponitur eſſe iniuſta, venit omnimodo confirmanda.*

DAta fuit copia teſtium ab vtraque parte vnionis, in-
de quæſiui, *an vnio fuerit facta principaliter propter
decimas, & teſtes probent ſuper his ortas fuiſſe differentias?*
1 Quoad primam partem concluſum fuit, † vnionem fa-
ctam fuiſſe principaliter propter decimas, vt patet clare
ex verbis ipſius. Et quia hæc cauſſa exprimitur in proce-
mio vnionis, vnde dicitur finalis, *Soc. iun. conſ. 159. nu. 20.*
2 *& 30. Dec. conſ. 164. nu. 13. Aym. conſ. 292. num. 21.* † Cauſ-
ſa enim finalis oſtendit principalem intentionem diſpo-
nentis, *Bal. in prima conſtitutione Cod. §. quibus, verſ. 2. ſu-
mitur, Pariſ. conſ. 72. nu. 53. in 4.* An autem cauſſæ ibi ex-
preſſe eſſent æque principales, aut magis acceſſoriæ, non
fuit firmatum, quia erat extra punctum. Sed tamen ſen-
tire videbantur, quod iſta ob decimas ſit principalis: quã-
3 uis alia ibi expreſſa hodie ceſſarent, tamen † vnionem
non diſſoluendam, cum hodie hæc vigeat, *§. affinitatis,
Inſtit. de nup. Alex. conſ. 64. num. 3. in 7.* Quoad ſecundam
partem ab omnibus reſponſum fuit, ex teſtibus non pro-
bari illam differentiam ſuper decimis, quinimo oriri pa-
cem & concordiam: & ex his mandarunt mihi, vt videam
4 deciſiones antea factas, † quia cum agatur de notoria in-
iuſtitia ſententiæ ordinarii, & hactenus appareat iuſtam
fuiſſe, & vnio ſit antiquiſſima vltra 200. ann. cauſſa dum
pendeat, videtur eſſe expedienda, & ſententia ordinarii
confirmanda.

Deciſio DCXLIII.

Romanæ domus, & Viridarii, 30. Octob. 1561.

Svmmaria.

1 *Regula, dolo facis, in poſſeſſoriis non admittitur, cum ex aliis regulis ſis tutus in iure.*

2 *Reſtitutio in ſpolio violento de iure nunquam impediri poteſt, nec debet.*

3 *Inuito creditore aliud pro alio ſolui non poteſt.*

4 *Inuitus ad pecuniæ receptionem cogitur pro domo, quæ ſubiacet reſtitutioni.*

ALias pronuntiaueram in hac cauſſa in fauorem Iulii
reſtituendum eſſe ad illum ſtatum, in quo erat ma-
ter ſua tempore, quo fuit e domo eiecta. Nam aduerſa-
rius obiiciebat velle ſe illi reſtituere pecunias, quas mater
potuerat prætendere ſuas illius domus ratione, & hypo-
thecæ ſuæ dotis, & ita eam non admittere in domũ. Hinc
dubitaui, *an exſequutio ſententiæ debeat impediri ex obla-
tione huius pecuniæ?* Reſponſum fuit, in primis Iulium re-
ſtituendum eſſe integre ad ſtatum matris ſuæ iuxta teno-
rem ſententiæ, † cum in poſſeſſoriis non admittatur re- 1
gula dolo facis, cum ex aliis rationibus ſit tutus in iure,
*Rom. 15. de reſtit. ſpolia. in nou. Aym. conſ. 140. num. 3. Pariſ.
conſ. 105. in 3.* Nec vnquam † in iure reperitur impediri 2
reſtitutionem, quia præſertim Iulius velit offerre, præſer-
ſertim in ſpolio violento, quale eſt hoc, de quo nos agi-
mus. Præterea cum regula ſit, aliud † pro alio inuito cre- 3
ditore ſolui non poſſe, *l. 2. §. 1. ſi cert. pet.* Nam debet Iulius
inuitus cogi, vt † acceptet pecuniam cum ſibi competat 4
ius reſtitutorium ad domum. Accedit, quod Iulius non
tantum prætendit hanc pecuniam ſibi deberi ratione hy-
pothecæ, ſed etiam donationis propter nuptias, & fru-
ctus decurſos, & expenſas, & alia quæ commodius dedu-
cit, erit etiam in priſtinum ſtatum reſtitutus. Nec ius pa-
titur, vt dum expellitur ille a domo, expulſus taceat. Quę
in contrarium adducebantur, poſſent procedere, ſi a-
ctum fuiſſet actione hypothecaria: ſed hic agitur ſpolio
violento.

Deciſio DCXLIIII.

Cremonen. Prioratus, 30. Octob. 1561.

Svmmaria.

1 *Compulſoriales cum termino dierum aliquot decernũtur ad iurium productionem in forma probanti.*

2 *Formam iudex ex eo, quod nudus miniſter eſt, & limitata iuriſdictionem habeat, partis immutare non poteſt.*

3 *Spatium temporis in compulſorialibus ad iurium productionem app[illegible]tum, non ſolum conceditur partium fauore, ſed etiam notariorum.*

4 *Citatus vt compareat intra decendium primo die comparens ſati[illegible] fecit citationi.*

5 *Pars etiam poſt terminum ſibi aſſignatum poteſt opponere.*

DEcretæ fuerunt literæ † Compulſoriales cum termi- 1
no duodecim dierum ad exhibendum iura in for-
ma: Iudex compulſor reſtrinxit terminum ad ſex dies
conſenſu Notariorum, qui produxerunt iura. Pars ad-
uerſa proteſtata fuit de nullitate iurium extractorum.
Dicebat enim pars hũc terminum 12. dierum reſtitutum
fuiſſe exſequutori pro † forma, quam ipſe immutare non 2
potuit, cum ſit nudus miniſter, & limitatam habeat iu-
riſdictionem, *c. fin. §. 1. de off. deleg. Rot. 10. in nou. Dec. conſ.
604. num. 16.* & maxime, quia hoc † ſpatium temporis vi- 3
detur appoſitum, non tantum fauore Notariorum, ſed
etiam partis, vt poſſit opponere, ſi quid velit contra iu-
ra, vnde ipſe in his, cum ea producuntur, eſt citandus,
*Rota 1. de fid. inſtrum. in non. Guid. Pap. in tract. de lit. com-
pulſ. Rota de la deciſ. 10.* Verum contrarium ab omnibus
probatum fuit, quia tempus illud fauore tantum Nota-
riorum inductum fuit: Ideoq; cum ipſe conſenſerit bre-
uiori tempore, dubium non eſt actum valere, cum fauori
cuilibet poterit renuntiari, *Franc. c. cum ſit Rom. nu. 16. de
appel. Rot. in nou. 37 de appel. num. 3.* ſicuti cum quis cita-
tus eſt, vt compareat intra decẽ dies, † ſi primo die veniat 4

dicitur ſatisfeciſſe. Non obſtat, quod dicatur de fauore
5 partis, quia † etiam poſt lapſum terminum pars poteſt
opponere, imo etiam tunc producuntur in Curia, ſi in
partibus nihil oppoſuit.

DECISIO DCXLV.

Vercellen. ſiue nullius, 30. Octob. 1561.

SVMMARIVM.

1 *Regreſſus canonizari non debet obſtante ætate minorum, clericatu non adepto debito tempore, reſignatione, & violatione ſequeſtri.*

1 MVlta obiiciebantur, ne † regreſſus Alexandri canonizaretur, videlicet, quoad ætatem, clericatum, reſignationem, & violationem ſequeſtri, quę quoniam multum pendebat a facto, placuit vt eam ſeparatim videam, quomodo ſe habeat & expeditam, prout iuris erit.

DECISIO DCXLVI.

Ilcinen. Canonicatus, 8. Nouemb. 1561.

SVMMARIA.

1 *Canonicatus poſſeſſio capta a Camera non capitulariter, an rata ſit habenda.*

2 *Rota mandans deputatis exſecutoribus, vt poſſeſſionem capiat, vtrum capta firma & rata habenda ſit, ac ſi nō capitulariter capta fuerit.*

3 *Duobus tantum Canonicis exiſtentibus, vtrum vni datam fuiſſe poſſeſſionem beneficii vacantis priuatim ſufficiat.*

4 *Capitulum etiam in duobus tantum Canonicis poteſt cōſiſtere, vnde & capitulares actus exercere poſſunt.*

5 *Notarius a tergo breuis dicens poſſeſſionem captam ſeruatis ſeruandis, an ſufficiat id ad fidem faciendam eam capitulariter captum.*

Quæ quidem verba ſcilicet ſeruatis ſeruandis, cum iuris ſint verba prolata a Notario, fidem non faciunt, num. ſequen.

7 *Notario vtrum hæc verba ſeruatis ſeruandis, liceat interpretari ad proprium ſuum ſenſum.*

ALias concluſum fuerat corā Domino Caputaquen.
1 poſſeſſionem captam per exſequutores † nomine
Cameræ huius canonicatus non eſſe conſiderabilem,
quia non capta fuit capitulariter, *iuxta deciſ. Caſſad. 8. de cauſſa poſſ. & propriet.* Nam productis quibuſdam aliis
coram me dubitaui, *an ſtante breui Apoſtolico, de quo in actis, & quod in ciuitate Ilarien. tempore exſecutionis dicti breuis non aderant, niſi duo canonici, quorum vnus erat exſecutor, alter erat exhibitor teſtis in actis.* Item ſtantib. verbis Notarii in exſecutione dicti inſtrumenti, ac fide illius
vltimo producta, quæritur, *an prædicta poſſeſſio dicatur fuiſſe canonizata, ad effectum de quo agitur?* Domini dubium hoc in plures partes diſtinxerunt. Et primo loco
2 quæſitum, *an ex quo † Rota mandauit exſecutoribus deputatis, vt caperent poſſeſſionem nomine Cameræ, ſufficeret poſſeſſio tradita non capitulariter.* Qui in iure licet varias allegarent auctoritates, quia cum hæc exſecutio onde facta ſit, non eſt neceſſaria alia capituli canonizatio, ſed
ſufficit ſeparatim canonicos poſſeſſionē dare, *Fely. c. cum omnes, nu. 26 cum nu. 16. & ſeq. de reſcript. Staphil. pag. 17. in verſ. 9. & vltimo.* Attamen viſa fuit hæc opinio nimium
reſtringere deciſ. *Caſſad. 8. de cauſſ. poſſ. & propriet. & 12. in nou. de reſt. ſpol.* Nam alias daretur caſus raro, in quo neceſſe eſſet, poſſeſſionem capi capitulariter, cum Papa in
ſuis prouiſionibus ſemper det exſecutoriales; Ideo quicquid de iure dici poſſ. t, placuit Dominis, ſtantibus etiam
d. deciſ. 8. Caſſad. cum ille atteſtetur palatium ita obſeruare, prout etiam retuli in alia deciſione. Secundo quęrebatur,
3 *an ex quo † duo canonici tantum tunc aderant, ſufficeret vni illorum priuatim dediſſe poſſeſſionem?* Reſponſum fuit
4 ſine dubitatione id nō ſufficere, cum † Capitulum etiam
poteſt conſiſtere in duobus, *Abb. c. 1. n. 5. de elect. l. ſicut, §. quod cuiuſq; vniuer. no. vbi Bart. & Caſt.* vnde debuit
tradi poſſeſſio capitulariter, non vt a ſingulis, *Ang. conſil. 243. Fel. c. cum te, de reſcr. nu. 24. & ſeq. Corn. conſ. 63. in 4. nu. 4. Fel. in c. cum omnes, nu. 41. de conſt.* Tertio † quia notarius a tergo breuis dicebat, poſſeſſionem captam fuiſſe 5
ſeruatis ſeruandis, dubitaui etiam, *an id ſufficit?* Ad quod
reſponſum fuit, hoc nō ſatis eſſe, cum hæc † ſint verba iuris, quæ prolata a notario fidem nō faciunt, *Old. conſ. 262. nu. 4. Aym. de antiq. temp. 18. in 1. par. nu. vlt. quæſitum fuit, an † liceat notario, ea verba interpretari, aut totum illum actum latius declarare, prout in fide nuper producta?* Et quoad hoc, dictum fuit dubium reſtringi poſſe, niſi prius pars
clarius per teſtium depoſitiones probare velit poſſeſſionem captam capitulariter.

DECISIO DCXLVII.

Legionen. Canonicatus.

SVMMARIA.

1 *Veniens ex ceſſione, & petens ad partes dilationes, vtrum eas debeat obtinere, præſertim, cum ſit perſona noua in iudicio.*

2 *Compulſoriales paſſim dantur, licet non conſtet, an ſint releuantes necne, quando ſunt generales.*

3 *Remiſſoria nunquam concedi ſolet, quin releuans ſit, idq; ne aduerſarius inutilibus grauetur expenſis, idque ex ſtylo curiæ, a quo non eſt tenore recedendum.*

4 *Parti vbi plene ſatisfactum non fuit, non poteſt concedi abſolutio in foro pœnitentiali.*

CHriſtophorus petebat dilationes ad partes cōtra Petrum de Prado, venientem ex ceſſione ſibi nuper facta a Petro de Vitarello: Petrus autem Prado petebat remiſſoriam ad examinandum Io. de Valderas ſine retardatione ſententiæ, quæritur quid iuris? Quoad † dilationes 1
dictum fuit eas denegari non poſſe, cum Petrus de Prado
ſit noua perſona. *Caſſad. 99.* quoad remiſſoriam computatur pro vnico tantum teſte, quia nominatur, & ſine retardatione iudicum aliquibus concedenda eſſe videtur,
Put. 5. de dila. † & non contenditur de releuantia, prout 2
dantur paſſim compulſoriales generales: nec diſcutitur,
an releuent, aut minus. Contrarium tamen fuit firmatū,
quia † remiſſoria nunquā datur, quin ſit releuans, ne pars 3
aduerſa inutili grauetur expenſa, *Boe. 29. 299. nu. 25. Caſſad. 1. & 2. de dilat.* Et ita ſtylus noſter ſeruat, a quo nō eſt
recedendum, *vt fuit deciſum in cauſſa Brix. de qua num. 302.* Circa tria ergo videndum erit, *an releuet.* Primo, quia
Chriſtophorus ait eam gratiam fuiſſe cōſumtam. Secundo, quia ait abſolutionem non factam fuiſſe in foro pœnitentiali. Tertio, quia † ait nondum parti plene ſatisfa- 4
ctum fuiſſe, vnde nec abſolutionem illi concedi potuiſſe.
Dum igitur hæc diſcutientur, poterit Petrus Prado, ſi velit, interim illū examinare coram D. Oradino, *iuxta Rot. 3. de teſtib. in antiq.* poſteaquam videbatur, an ſufficiat.

DECISIO DCXLVIII.

Roma. fideicommiſſi de Valle, 13. Nouemb. 1561.

SVMMARIA.

1 *Fruſtranea eſt diſputatio de reſtitutione in integrum, vbi non probatur a parte de hereditatis aditione, & nu. 3.*

2 *Expenſas reficere, an teneatur pars, aut in integrum reſtitutioni renuntiare, antequam in negotio principali fideicommiſſi procedatur.*

4 *Præſcriptionis exceptio, vtrum litis dici poſſit ingreſſum impedire, an vt ea non diſcuſſa in negotio principali procedi non poſſit, & nu. 7.*

5 *Inuentarii ob non confectionem, vtrum reſtitutio in integrum peti poſſit.*

6 *Quadrienniu lapſus dici non poteſt, niſi poſt habitam ſciētiam læſionis in caſu in integrum reſtitutionis petita.*

CVm vellem proſequi dubium, alias mihi cōſtitutum
a Rota, *an conſtaret de ſcientia Valerii, quo ad effectum reſtitutionis in integrum?* Fuit oppoſitum pro parte aduerſa † fruſtra diſputari de reſtitutione, cum Valerius ad- 1
huc non probauerit in actis aditionem hereditatis. Et
cum iam Valerius reſponderet velle ſe, † vt procedatur 2
in nego-

in negotio principali fideicommiſſi, propterea quęritur,
an poſſit? niſi prius renunciet reſtitutioni in integrum, aut
3 ſaltem in eo reficiat expenſas? Et † ſi vellet procedere in
cauſſa reſtitutionis, *an teneatur prius exhibere aditionem*
hereditatis? Quoad primam partem dubii: Nam cum Va-
lerius, fuit dictum, primo loco egerit ad fideicōmiſſum,
quod eſt negotium principale, cui fuit dupliciter oppo-
ſitum. Primo de præſcriptione, ad quam D. Valerius pe-
tiit reſtitutionem, & ſuper ea produxit ſententiam in ſui
fauorem a Senatore latam, a qua demum fuit appellatū,
4 & cauſſa adhuc pendet. Vnde cum hæc † exceptio præ-
ſcriptionis impediat litis ingreſſum, & ſuper ea cauſſa ſit
adhuc indeciſa non poteſt, donec ea diſcutiatur, cogno-
ſci de negotio principali. Secundo fuit oppoſitum de re-
nuntiatione fideicommiſſi propter diuiſionem factā ab
auctoribus D. Valerii, quibus ipſe ſucceſſit: Cuius occa-
5 ſione D. Valerius petiit † reſtitutionem in integrum, ob
non confectionem inuentarii: contra quam pars repli-
cauit lapſum eſſe quadrienuium, de quo nūc diſputatur,
6 quia Valerius ait, † nondum eſſe lapſum, cum non currat,
niſi a die ſcientiæ læſionis. Donec igitur omnia diſcutiā-
tur, quę pertinent ad hoc caput renuntiationis fideicom-
7 miſſi, non poteſt agi de negotio principalis, cum † hæc
exceptio renūtiationis impediat litis ingreſſum. Quoad
aliam partem dubii, an Valerius teneatur exhibere adi-
tionem hereditatis, & an Valerius in ſuis commiſſioni-
bus, aut exceptionibus fateatur aditam hereditatem, pro
nunc nihil fuit dictum.

DECISIO DCXLIX.

Caputaquen. penſionis, 13. Nouemb.

SVMMARIA.

1 *Exceptio nullitatis ratione non clericatus in euentum literarum, an poſſit referri.*

Talisque exceptio vbi non ex literis, ſed ex actis probatur, quid operetur, nu. ſeq.

3 *Vbi literarum aliquando penſio dicitur poſſe annullari, idque vbi ex literarum ventre literarum oritur, retardatque ſolutionem.*

4 *Literis ſi clauſula inſcripta ſit, poſtquam clericali charactere ex nunc, prout ex tunc, quid operetur.*

5 *Papa non præſupponitur velle penſionis reſeruationem cōcedi debere non clerico.*

DVbium fuit ſtāte commiſſione vltimo loco pro par-
te Epiſcopi impetrata, & pręſentata, ac regula, de qua
in literis, *an ex his, quæ opponuntur pro parte epiſcopi de non*
1 *clericatu dicti Domini Proſperi*, † *obſtet exceptio nullitatis*
in euentum literarum, ita vt concedi non poſſint cum clau-
ſula, ſine ſolutione penſion. exſecutiua. Nihil firmatum fuit:
Quoniam tres tantum auditores aderant, & illi inter ſe
non ſatis conueniebant. Pro diſcuſſione tamen materiæ
2 tres caſus ab aliquibus conſiderabantur. Primus † eſt, v-
bi exceptio, quæ opponitur, non probatur ex literis ipſis,
ſed ex actis productis, & tunc hæc exceptio non dicitur
oriri ex ventre literarum, eo, quod non retardat ſolutio-
3 nem penſionum. Secundus eſt, † vbi in literis annulla-
tur ipſa penſio, vt eſt caſus Caſſad. *10. de reſcript.* & tunc
oritur ea ventre, retardatque ſolutionem. Tertius eſt,
4 † vbi in literis adeſt clauſula, *poſtquam clericali charactere*
ex nunc, prout ex tunc, &c. Et tunc dubium videtur, an
hæ clauſulæ referantur tantum ad exactionem penſio-
num, an etiam ad aſſignationem, & reſeruationem ipſius.
Nam aliqui ſentiunt, neceſſario referendas eſſe ad reſer-
uationem. Nam ſi Papa voluit, pēſionem exigere poteſt,
5 ideo multo magis videtur † voluiſſe, vt illi non ſit reſer-
uata penſio, niſi poſtquam clericus fuit: plus enim eſt, ha-
bilem eſſe ad obtinendum titulum poſſeſſionis, quam il-
lum exigendum. Quare dixerunt, vt dubium reſtringa-
tur, ſtante commiſſione vltimo præſentata, & literis Pro-
ſperi in his verbis, *poſtquam clericali, &c. & ex nunc, pro-*
ut ex tunc, an procedendum ſit cum clauſula ſine retar-
datione ſolutionis, aut ſine dicta clauſula. Prætendebat
etiam iam D. Archiepiſcopus non fuiſſe hoc dubium ne-
ceſſarium, propter reſolutionem vltimo factam in hac
cauſſa, ſcilicet, quoniam commiſſio Proſperi poſt illam
fuit impetrata, dictum fuit, vt curet Archiepiſcopus illam
habere, ſi velit reformare.

DECISIO DCL.

Romana domus, & ordinarii, 13. Nouemb. 1561.

SVMMARIVM.

1 *Probationes in promtu habens ratione melioramentorum factorum in domo ante litem motam, an medietatem ipſius domus debeat obtinere.*

DIctum fuit, quod mittatur Iulius in poſſeſſionē do-
mus pro dimidia; deinde alia dimidia nunc relinqua-
tur D. Alphonſo, qui † habet in promtu probationes ad 1
docendum liquide de melioramentis factis ante motam
litem. Quoad alia probanda non admittantur cum ſint
publicati teſtes, & pro parte Iulii omnia clare probata,
quoad ſpolium, & ſtatum matris, & abſentiam aliorum
fratrum, ac diuiſionem bonorum factam a patre.

DECISIO DCLI.

Hiſpalen. beneficii de Moron. 15. April. 1561.

SVMMARIA.

1 *Canonizatoria obtenta peti poteſt, & declaratoria conceſſio in fauorem partis actricis ob non paritionem monitorii partis aduerſæ.*

2 *Iudex ſemel ſuo functus officio in conceſſione canonizatoria, vtrum ad conceſſionem declaratoria progredi poſſit.*

Et vtrum via exſecutiua progredi poſſit ſuper poſſeſſorio ad declaratoriam, nu. ſeq.

4 *Manifeſte contumax volens nunquam permittere, vt apponatur ſequeſtrum, digniſſimus eſt quouis rigore.*

IN hac cauſſa habebam facultatem proceden. exſecuti-
ue, prout coram Aud. Cameræ etiam pridem fuerat ex-
ſequutum monitorium, & ſeruati omnes termini. Cauſ-
ſa autem in Rota ſæpius propoſita, cum dediſſem † cano- 1
nizatoriam in fauorem Thomæ contra Michaelem, ideo
nunc Thomas petebat, vt darem ei declaratoriam, & o-
mnia exſecutiua ob non paritionem monitorii. Cum-
que agentes Melchioris negarent id fieri poſſe, quia † iam 2
functus fueram officio meo, & elegeram viam proce-
dendi ordinarie: tamen omnes reſpōnderunt, dixerunt-
que certe me procedere, † ad declaratoriam poſſe via ex- 3
ſequutiua ſuper poſſeſſorio, cum cauſſa monitoria a me
dicta reſpiciat petitorium, quod nihil commune, *Ioan.*
And. c. paſtoralis, col. pen. de cau. poſſ. & proprie. vbi Abb. nu.
32. verſ. ad tertiam. Et hoc eo magis, quia † Melchior eſt 4
in manifeſta contumacia, cum nunquam voluerit per-
mittere, vt apponatur ſequeſtrum, & quotidie tenetur
venire ad iudicium noſtrum, vnde digniſſimus eſt quo-
cunque rigore.

DECISIO DCLII.

Cameracen. Canonic. 2. Nouemb. 1561.

SVMMARIA.

1 *Coadiutoria conceſſa cum ſpe futuræ ſucceſſionis, cum clauſulis ampliſſimis, an obiici poſſit quidpiam de ſubreptione.*

2 *Plene non iuſtificans intentionem ſuam, vtrum etiam in tertia inſtantia remiſſoriam petere poſſit.*

3 *Gratia coadiutoria partis, vtrum impediat remiſſoria cōceſſionem a parte aduerſa petitam.*

4 *Commiſſio impugnatoria ipſius gratiæ coadiutoriæ, an dari poſſit.*

5 *Iuſtificata ſatis gratia, & ſufficienter ex teſtibus examinatis deducta, quæ concernit coadiutoriam remiſſoria petita ab aduerſario, non eſt releuans, ſecus ſi non ſatis fuerit iuſtificata.*

CLaudius impetrauerat per obitum Petri Ioſephi,
Ludouicus aduerſarius erat in poſſeſſione, tue-

1 baturque ſe † coadiutoria quadam olim ſibi conceſſa vi-
uente Dom. Petro cum futura ſucceſſione, & aliis clauſu-
lis ampliſſimis, ne ſcilicet obiici poſſet de ſubreptione, &
2 aliter iudicari non debere. † Nam Claudius, quia plene
non iuſtificauerat intentionem ſuam, petebat in tertia
3 inſtantia remiſſoriam: † Ludouicus opponebat eam non
eſſe dandam, quia non releuans, cum ipſe habeat gratiam
ſuæ coadiutoriæ, quam ipſe aliter iuſtificare non tenetur
propter clauſulas in ea appoſitas. Hac de cauſſa Claudius
vltimo impetrauit commiſſionem vltimo ſignatam arbi-
4 bitro, † qua datur illi facultas, vt poſſit dictam coadiuto-
riam impugnare: idcirco nunc Ludouicus aduerſarius
5 reſpondebat ſatis gratiam ſuam eſſe iuſtificatam † ex te-
ſtibus examinatis pro parte aduerſarii, idcirco remiſſoriã
non futuram releuantem: dubium propoſui. Et quam-
uis pars Claudii non informaſſet, tamen Rota concluſit
ea, quæ prætendit, nam teſtes, de quibus in puncto, non
ſufficiunt ad iuſtificandam coadiutoriam Ludouici.

Decisio DCLIII.

Abulen. S. Martini, 2. Nouemb. 1561.

Svmmaria.

*1 Parte non informante, & graui exſiſtente negotio Rota de-
cidere non facile aſſolet.*

*2 Priuilegium Papæ ſi eſt vere alternatiuum ratione regu-
læ octo menſium, an proſit ordinario conferenti, vt ra-
ta ſit eius prouiſio.*

1 IN hac cauſſa † pars Lucæ non informauit, vnde Rota
rem noluit decidere, quia grauis eſt: in materia tamen
hac reſpondebatur tres caſus conſiderari. Nam cum du-
bium propoſitum eſſet, *an decretum, de quo in verſiculo,*
volumus autem, *obſtet prouiſo ab Epiſcopo propter regu-
lam octo menſium.* Dicebatur, quod aut priuilegium con-
2 ceſſum a Papa, † eſt mere alternatiuum, & tunc non ob-
ſtat: Aut eſt mixtum, prout videtur in caſu noſtro, vbi
partiti ſunt menſes, & tunc media via eligenda eſt, & ha-
bet locum quoddam decretum ſcilicet, vt excuſetur pro-
uiſus ab ordinario, vt alias deciſum fuit coram Io. Paulo,
in cauſſa Abulen. die prima Februarii, 1546. & refertur
a Puteo *3. de probat.* cuius verba ſunt corrupta. Quare di-
xerunt, vt videam originale huius deciſionis, & tunc rur-
ſus dubium proponam, an excuſetur Lucas, ſtante priui-
legio cum illo decreto, & vt detur copia priuilegii in par-
te diſpoſiti.

Decisio DCLIIII.

Caputaquen. penſion. 29. Nouemb. 1561.

Svmmaria.

*1 Conditionis appoſitio, an reddere poſſit penſionem nullam
ea non obſeruata.*

*2 Actus iuriſdictionalis non dicitur nullus & inualidus ex
inſtantia conditionali.*

*3 Caſus clarus, & qui diſputatione non indiget, non etiam
de neceſſitate informationem requirit.*

*4 Transferens ſi non habeat facultatem transferendi, niſi
in perſonam eccleſiaſticam eo non obſeruato, vtrum
penſio ſtatuta ob id ſit nulla.*

*5 Valida penſione præſuppoſita quo ad ſe, quid operetur eam
exigendi oppoſita exceptio ratione ſolutionis faciendæ.*

*6 Reſeruatio penſionis, ſiue eius exactio ſi ea conditione fue-
rit conceſſa, vbi de clericatu conſtet impetrantis, ne-
ceſſario requiritur, vt ſe clericum doceat, antequam
ad id, quod prætendit actionem inſtituere poſſit.*

DVbium erat ſtante prouiſione vltimo præſentata, &
literis Proſperi, in illis verbis, *poſtquam clericat.* &c.
etiam *ex nunc, prout ex tunc, an ſit procedendum cum clau-
ſula, ſiue retardatione ſolutionis, aut ſine dicta clauſula.* Ro-
1 ta conſiderauit tres caſus: † Primus eſt, *an penſio dicatur
nulla, eo quod ſit appoſita conditio, de qua in literis.* Et re-
ſponſum fuit, penſionem non ideo dici nullam ſui natu-
ra, quamuis conditionalis ſit, tamen inducit ſaltem ſpem
in creditum iri, *§. ex conditionali, Inſtit. de inutil. ſtipul.*
† Ideo actus iudicialis non dicitur nullus, & inualidus, 2
ſed ſubſiſtit, habetque ius conſiderabile, *Bar. l. poſt eman-
cipationem, §. 1. de leg. Sarnen. regula de non tollen. quaeſt. 4.
colum pen. verſicu. ſecundus caſus.* Et hæc fere ſunt omnia
dicta in informationibus pro parte dicti Dom. Proſperi.
Circa quæ licet Dom. Archiepiſcopus aduerſarius nihil
† informauit, tamen hic caſus viſus eſt ſatis clarus, & non 3
indigere diſputatione. Secundus eſt, *ſi penſio prætendatur
eſſe nulla aliis reſpectibus, veluti † quia transferens haberet* 4
*facultatem transferendi tantum in perſonam eccleſiaſticam,
aut ſi quid aliud intrinſecum ſubeſſet.* Circa hoc nunc ni-
hil fuit firmatum, ſed dixerunt, Archiepiſcopũ ſuper hoc
capite audiendum eſſe ſi velit, quia videtur ſatis obſtare
D. Proſpero. Tertius eſt caſus præſuppoſita † penſione, 5
quoad ſe vndique valida, *an quoad effectum illam exigen-
di, exceptio, quæ opponitur pro parte Epiſcopi, dicatur oriri
ex ventre literarum, ita vt retardet ſolutionem.* Et circa
hoc nihil etiam fuit concluſum, quoniam pars Proſperi
ſuper hoc non informarat: tamen Domini obiter ſentire
videbantur, exceptionem hanc maxime oriri ex ventre,
† quoniam reſeruatio penſion. ſiue ius exigendi, cum 6
non concedatur Proſpero, niſi poſtquam clericus fuit, v-
tique neceſſe eſt, illum docere ante ſe eſſe clericũ, quam
agere poſſit vigore iſtarum literarum, *Dec. conſil. 785. nu.
1. & conſil. 629. num. 2. Pariſ. conſil. 125. nu. 16. in 4. Caſſad.
5. de reſcript. Sarnen. in compen. vtriuſque ſignat: num. 89.
cum ſimil. &c.*

Decisio DCLV.

Romana de Valle, 29. Nouemb. 1561.

Svmmaria.

*1 Exhibitio cauſſæ, cui incumbat in negotio reſtitut. in inte-
grum actori, an reo.*

*2 Aditio hereditatis doceri non poteſt, niſi in actis produ-
catur.*

*3 Commiſſio ſi dicat hereditatem aditam, vt creditur, quem
pariat effectum.*

*4 Pars poteſt liberationem a iudicio petere cõditionali, cum
in cauſſa nolit vexari, niſi prætenſa aditio exhibeatur.*

IVxta concluſionem in hac cauſſa firmatam, propoſui
dubium præſuppoſito, *quod diſcutienda ſit cauſſa reſti-
tutionis in integrum, & in actis non conſtet de aditione he-
reditatis, quis teneatur eam exhibere, an domina Fauſtina,
an D. Valerius?* † Domini omnes reſponderunt, Domi- 1
num Valerium teneri, nam cum ipſe petierit in integrum
reſtitutionem, non debet docere de aditione, *l. minorib.
de in integ. reſt. Caſſad. prima, de reſt. in integrum.* † Non 2
poteſt autem docere de aditione, niſi eam producat, alio-
quin pronuntiaret iudex, fruſtra petitam eſſe reſtitutio-
nem hanc cum præfatione verborum, † videlicet, vt cre- 3
ditur hereditatem aditam, & vt in alia commiſſione, qua-
tenus adita ſit, &c. Nam prima illius commiſſio continet
ad verbum, *vt creditur*, tamen in narratiua, ac diſpoſitiua
omnia ſimpliciter narrantur, & petitur reſtitutio ſimpli-
citer, vt idem in articulis firmatur. Deinde licet omnia
petita eſſent ſub conditione expreſſa, tamen non impe-
diunt quominus Domina † Fauſtina poſſit petere libera- 4
tionem ab hoc iudicio ita conditionali, cum nolit in hac
cauſſa vexari, niſi exhibeatur hæc prætenſa aditio. Non
obſtat, quod Dom. Valerius prætendat ſatis conſtare de
aditione & articulis, & confeſſione Fauſtinæ, nam arti-
culi pertinent, non ad aditionem hereditatis factam vi-
gore ſententiæ Valerii, ſed ab ipſomet Valerio: deinde
hoc reſpicit aliud dubium, *cum in præſenti concludatur
Valerium in hoc iudicio oſtendere aditam fuiſſe heredita-
tem, & quia ipſe ſe læſum dicit, an vero ipſe ſatis doceat ex
confeſſione, & articulis aduerſariorum?* Hæc alia erit quæ-
ſtio ſeorſum agenda, &c.

Decisio DCLVI.

Barchinon. monaſterii, 29. Nouemb. 1561.

Svm-

confir. vtili. Card. conſil. 8. nu. 4. de reſcript. & præſertim ea
quæ Papæ non narrata fuerunt, *Dec. conſil. 541. circa fin.*
verſic. non obſtat. Aym conſil. 68. nu. 7. Creſcen. 206. circa fin.
2 Nam † reſponſum fuit primo, ſatis videri omnia fuiſſe
narrata Papæ ex illa clauſula, *quorum tenores:* deindè ni-
hil re vera contineri in concordia, quod ſit illicitum & in
ſpecie non fuit narratum Papæ: ſiquidem in ſupplica-
tione omnia nominatim referantur, quæ erant in con-
cordia propter illam clauſulam, quod Ioannes vnus ex
permutantibus vult recipere canonicatum litigioſum, vt
ſtet periculo ſuo, & caſu quo in lite ſuccumbat, non poſ-
ſit amplius redire ad beneficia ſua permutata. Nam hæc
clauſula non dicitur eſſe contra ius, ſed potius ſecundum
ius; ſicuti videmus in emtione, vbi quis regulariter te-
3 netur de euictione: ſi tamen † quis emat rem litigioſam
ſcienter, poteſt venditor cum eo conuenire: & permu-
4 tatio rectè fieri poteſt, quando † permutans ſcit benefi-
cium eſſe litigioſum, nam tunc non decipitur is qui rem
litigioſam capit, *Rebuff. de pac. poſſ. q. 1. num 2.* Minus ob-
ſtat clauſula certorum de qua in fine ſupplicationis, quo-
niam illa eſt alternatiua, & poſita in obiectione ipſius Io-
5 annis. Non obſtat etiam, quod in † qualibet confirma-
tione intelligi ſoleat clauſula quatenus petita ſint licita,
& honeſta, vt per Bertrand. *conſil. 76. col 5. Rebuff. de pac.*
poſſ. nu. 256. & alios Doct. de quibus ſupra; nam ea quæ in
6 ſpecie † narrata fuerunt Papæ, non poſſunt amplius dici
illicita: quæ vero implicite tantum narrata fuerunt, non
ſunt contra ius, ſed potius ſecundum ius, aut præter ius,
prout ſupra oſtendimus.

Decisio DCLXXXIII.

Cremonen. Prioratus. 26. Febr. 1562.

Svmmaria.

1 *Agitur vbi de recognitione vetuſti inſtrumenti annorũ*
octuaginta Rota non requirit cognitionem de qua in l.
comparationes, C. de fide inſtrumentorum.

2 *Antiqua eſſe inſtrumenta ex quibus potiſſimum com-*
monſtrari poſſit.

Fverunt producta multa iura de partibus quæ dicebã-
tur non legitime extracta nec in forma probanti; id-
eo dubitaui, *an ſtantibus dictis teſtium, inſtrumẽta de qui-*
bus in proceſſu de partibus, ſint ſufficienter recognita? Do-
1 mini dixerunt, † quod cum agatur de recognoſcendis in-
ſtrumentis vltra 80. annos, Rota non requirit cognitio-
nem, de qua *in l. comparationes C. de fid. inſtr.* Nam id fieri
non poſſet. Sed veniendum eſt ad adminicula. Ea autem
ſunt, vt probetur, illum de quo agitur, fuiſſe notarium,
prout probatum in caſu noſtro. Vnde primum eſt admi-
niculum de duobus teſtibus de publica voce: alterum eſt
adminiculum, quod extent alia inſtrumenta eiuſdẽ No-
tarii, vt apud *Put. in deciſ. 15. de fide inſtru.* Hoc etiam con-
ſtat, quia iſtimet dicunt ſe exemplaſſe alia inſtrumenta
eiuſdem Notarii, & late deponunt de aliis, ex quibus res
2 viſa fuit ſatis clara, *Put. 9. & 13. de fid. inſtru.* & † maxime,
quod hæc inſtrumenta poſſunt dici antiqua, *Alex. conſil.*
4. nu. 28 in 2. & conſ. 287. nu. 5. in 2. Bertrand. conſ. 141. nu. 8.
in 3. Cetera quæ obiiciebantur, non conſtant in facto, &
ex proceſſu ipſo de partibus aliter apparet.

Decisio DCLXXXIV.

Vrbeuetana Caſtri. 26. Febr. 1562.

Svmmaria.

1 *Scripturarum ſubtractio & inſtrumentorum vtrum la-*
tas poſſit antea ſententias eludere Rotales.

2 *Acta etiam deperdita non præſumi poſſunt eſſe pro ſen-*
tentia a qua fuit facta appellatio.

3 *Clauſula quam & quas, inſerta commiſſioni quid opere-*
tur hoc caſu in ſimplici ſpolio.

4 *Pars quæ ſe fundat in nullitate ſententia aut replicatio-*
nis via actis deperditis ad intenti ſui probationem, vt
ea producat neceſſe eſt.

5 *Agat pars ſiue ſpolio ſimplici, ſiue nullitatis & iniuſtitia,*
actis non extantibus vtrum in decurſus veniat ex-
penſis condemnanda prioris iudicis.

Dvbitaui, *an ex deductis videlicet commiſſione prima,*
alia fol. 210. & alia fol. 361. & ex articulis fol. 152. con-
ſtet Dominos Monaldenſes proſecutos fuiſſe cauſſam ſimpli-
cis ſpolii attentati, aut nullitatis ſententiæ Mohedani ad effe-
ctum vt videatur, an ipſi vel illuſtriſſimus Dux fundet ſe in
dictis actis quæ prætenduntur deperdita. Domini nihil fir-
marunt ſed multa fuerũt conſiderata. In primis dice-
bant valde animaduertendum eſſe in hac cauſſa, quid a-
gatur: quoniam res poteſt eſſe mali exempli, quia poſt
latas ſententias partes † ſubtraherent ſcripturas in aliis 1
cauſſis, & ita quærat eludere ſententias Rotales. Aliqui
deinde reſtringebant, quod ſi Monaldenſes appellarunt
a ſententia Mohedani, & adhuc proſequuntur cauſſam
appellationis, tunc non tenentur edere acta, quæ præ-
tenduntur deperdita, quoniam † non præſumitur pro 2
ſententia a qua fuit appellatum: quod ſi non fuit appel-
latum, aut appellatio fuit deſerta, tunc ſecus eſſet, *iuxta*
doctr. Abb. in c. quoniam contra, de prob. In caſu autem no-
ſtro ex actis conſtabat Monaldenſes quidem appellaſſe,
ſed non deinde proſecutos fuiſſe cauſſam appellationis:
nam commiſſiones de quibus in puncto ſunt multo poſt
& nõ ſunt ſuper appellatione, ſed ſuper nullitate aut ſpo-
lio. Alii dicebant, in commiſſionibus, de quibus in pun-
cto, comprehenſas eſſe omnes cauſſas prout apparet ex
verbis ipſis, & maxime † ex clauſula, *quam, & quas,* ex qua 3
licebit etiam hodie agere ſimplici tantum ſpolio, & nihil
aliud deducere: alioquin † ſi fundet ſe principaliter in 4
nullitate aut via replicationis, tunc videtur illis incum-
bere, vt producant omnia acta. Quidam etiam dicebant
actionem ſpolii intentatam a Monaldenſibus ſemper eſ-
ſe conſecutiuam ad cauſſam iniuſtitiæ ex eiſdem actis, &
ideo non poſſe hanc cãm ſimplicis ſpolii ſeparari a cauſſa
iniuſtitiæ, cum & in articulis repetantur omnia etiam in
commiſſionibus deducta. Vnde videntur in ſe ſumſiſſe
onus probandi iniuſtitiã, alioquin ſi volebant agere tan-
tum ſpolio, non erat neceſſe eos loqui de iniuſtitia, alii
contra, quia licet Monaldenſes † quocunque velint mo- 5
do agere. Tamen dubitari poſſet, *an ſint condemnandi in*
expeſis prioris iudicii? Inter has igitur difficultates omni-
bus placuit nemine diſcrepante, vt dubium reſtringatur
in hanc ſententiam, præſuppoſito quod in commiſſioni-
bus deductum ſit omne ius tam nullitatis, quam iniuſti-
tiæ & ſpolii attentati: *an ſtantibus articulis, quid intur poſ-*
ſint hodie Monaldenſes obtinere in ſimplici ſpolio probato tã-
tum vtroque extremo abſque alia actorum productione, quæ
prætenduntur deperdita.

Decisio DCLXXXV.

Tarueſin. Canonicatus. 3 Martii. 1562.

Svmmaria.

1 *Gratiarum diſſimilitudo vtriuſq; partis de beneficii iu-*
re ſibi competenti prætendentis an ex clauſulis inſerti
ſolitis ſufficienter apparere poſſit.

2 *Similitudinem gratiarũ ſufficit in eo probari quæ nego-*
tium principale concernit in aliis, licet ſint diſſimiles.

3 *Clauſulæ ſiue pinguiores, ſiue minus pingues non immu-*
tant vim, & naturam gratiæ, cum intenſio & remiſ-
ſio non pariat differentiam.

4 *Datarius gratiis cur inſerat clauſulam ſine præiudicio*
ſimiles gratias proſequentium.

Dvbium propoſui ſtante, quod gratia Quirini eſt fa-
cta motu proprio, & habeat clauſulam ex certa ſci-
entia, & de plenitudine poteſtatis, & quod non poſſet
dari de defectu intentionis, & quod non admittatur pro-
batio in contrarium, &c. in gratia autem Morengi non
ſunt huiuſmodi clauſulæ, † *an his clauſulis Quirini dica-* 1
tur diſſimilis, aut alia clauſula poſita in fine ſua gratia vide-
licet ſine præiudicio aliorum ſimiles gratias proſequentiũ, &c.
ſibi non noceat aduerſus gratiam Morengi? Concluſum ab

omnibus fuit, gratias dici ſimiles quoad effectum, de quo
2 agetur, cum ſufficiat † ſimilitudo in eo, de quo principa-
liter agitur, *Dec.c.tranſiat. de conſt. Rebuff. de manda.apoſt.
fol.352.* in caſu igitur noſtro principalis ſimilitudo eſt, quia
vtraque gratia eſt creationis in canonicum cum exſpe-
ctatione præbendæ primum vacaturæ. Item vtraque eſt
confirmata a Iulio Tertio cum creatione. Item quod v-
traque eſt in eadem eccleſia Taruiſina. Item quod vtra-
que eſt reſpectu canonicatuum & præbendarum. Ita-
que ſunt hæ variæ ſimilitudines, quæ reſpiciunt ſubſtan-
3 tiam gratiæ. Nam † licet ſint clauſulæ pinguiores aut te-
nuiores, non tamen immutant vim gratiæ, cum plus, &
minus nõ facit differre ſpecie, *l.1.de fund.inſtr.* alias ſi diſ-
ſimilitudo ſpectanda eſſet ex varietate clauſularum, o-
mnes fere gratiæ eſſent diſſimiles. Accedit quia Datarius
in ſignatura gratię ipſius non conſiderauit ſingulas clau-
ſulas, nec voluit hunc laborem conſerendi illas ſimul, &
4 ideo † adiunxit illam clauſulam, ſine præiudicio ſimiles
gratias proſequentium, quia conſiderauit ipſum tantum
corpus & ſubſtantiam gratiæ, non alia: & facit pro deci-
ſione huius quæſtionis *ca.quondam, vbi Gemin. & Franc.
de præb.in 6.* & ita alias deciſum fuit in cauſſa Paduana ca-
nonicatus, coram domino Caputaquen. die 12. Maii, 1553.
Non obſtat *c. duobus, de reſcript.in 6.* Nam procedit, vbi
exſtat motus proprius, *Staphil.de grat. pag.87. & 89.* & idẽ
reſponderunt Domini, dicendum eſſe, licet valor eſſet
diuerſus: nam nihil refert, an ſubſtantia gratiæ ſit ſimilis;
reliqua latius adnotata habeo ex voto vnius ex dominis.

DECISIO CDLXXXVI.

Roman. de Cinquinis. 3. Martii. 1562.

SVMMARIA.

1 *Depoſitarum pecuniarum ad reſtitutionem vtrum is te-
neatur, qui eas habuit ſibi conſignatas ſub pacto, & cõ-
ditione iſtis non adimpletis.*

2 *Obligationem bene legitimeque extinctam ex articulis
deductis vtrum apparere poſſit.*

3 *Partita vna ad aliam relata, illa non exſiſtente, ea qua
ſupereſt, venit attendenda.*

4 *Inſtrumenta ad partitam ſe referentia iuxta tenorem i-
pſius veniunt partita intelligenda.*

5 *Promiſſio nomine proprio facta obligat ſolutioni promit-
tentem aliis licet conſociis creditum diſſoluere neque-
untibus.*

QVærebatur, *an ſtante partita Gulielmi Moſcareni, de
qua in actis, de qua copia datur, dictus Gulielmus fue-
rit vere ſolutus ab obligatione iuxta tenorem dicta partita
ſtantibus inſtrumentis in actis productis, quorum copia dan-
1 tur? Nam in hoc dubio, Moſcarenus † prætendebat ſe non
teneri ad reſtituendas pecunias olim ſibi depoſitas a Ioanne
Monſano, quoniam habuerat illas cum pacto retinendi, do-
nec Monſanus faceret extinguere obligationem contractam
a Moſcareno cũ Hieronymo de Caſina in cauſſa dicti Mon-
2 ſani.* Domini † reſpondere, obligationem videri bene
caſſatam ex his, quæ proponuntur. Quoniam cum ha-
ctenus non exſtet alia origo obligationis, niſi illa de qua
in puncto, igitur hæc attendenda eſt: cum autem hæc
loquatur tantum de Hieronymo, ſola ſufficit, cum obli-
3 gatio illi ſoli facta eſſet. Nec obſtat, quod hæc † partita
videatur referri ad aliam, quoniam cum illa non appare-
at, ſed tantum exſtet illa, de qua in puncto igitur hęc tan-
tum attendenda, quæ loquitur ſolum de Hieronymo,
Dec.conſil.63 num.7. & 8. Non obſtant inſtrumenta, in
4 quibus ſe fundat Moſcarenus, quoniam cum illa † refe-
rant ſe ad partitam ipſam, intelligenda ſunt, prout in il-
la: hoc amplius dicitur, quod ſi obligatio facta eſſet Hie-
ronymo vt inſtitutori, tamen liberatio adhuc bona eſſet,
quia Hieronymus etiam inſtitutorio nomine liberauit
Moſcarenum, vt apparet in inſtrumentis, quod vtique
ei licuit *l.ſin.de inſtit. Pariſ.conſil.93.in princ.* Excipitur ta-
men caſus, ſi hæc liberatio facta eſſet poſt fallimentum,
nam tunc nihil concluſum, ſi quidem aliquibus videtur,
quod ſi † promiſſio facta eſſet nomine proprio Hierony- 5
mi, tunc potuit etiam Hieronymus liberare, quamuis fal-
lita eſſet ratio aliorum. Quod ſi facta fuit etiam a ſocieta-
te, prout ipſe Hieronymus fatetur in inſtrumentis, tunc
poſt fallitam rationem ipſe nõ videtur potuiſſe liberare,
niſi dicatur, quod ſufficiant illa verba enuntiatiua in in-
ſtrumento ad dicẽdum promiſſionem factam fuiſſe a ſo-
cietate, cum aliter verba partitæ oſtendant. Et ideo aliter
erit agendum præſertim cum conſtet de fallimento.

DECISIO CDLXXXVII.

Carthaginen. Archidiaconatus. 3. Mart. 1562.

SVMMARIA.

1 *Symoniam vtrum omnis reſeruatio regreſſus præſuppo-
nere dicatur.*

2 *Remiſſoria ad probandum ſymoniam petita an veniat
concedenda.*

3 *Fumus magnus cum requiratur in probatione delicti ſy-
moniaci, & ſemiplena ſaltem probatio, non conceditur
remiſſoria.*

4 *Apparente ſupplicatione quæ indicat regreſſum factum
conſentiente Summo Pontifice omnis tollitur ſymonia-
ci contractus ſuſpicio.*

5 *Rem nec tempus requiſitum percutiens teſtis per ſuam
depoſitionem nulliter atteſtatur.*

6 *Calumnioſa petitio remiſſoriæ ex eo probatur, quod cum
petitor ipſius reſeruatam ſibi ſuper beneficio penſio-
nem longo tempore multiſque annis perceperit, nunc
aſſerat in beneficio principalem defunctum ius nullum
habuiſſe.*

VAcuerat Archidiaconatus per obitum Alphonſi,
Martinus Gris vigore ſui regreſſus acceperat poſſeſ-
ſionem, & in ea permanebat. Ex aduerſo Doctor Gine-
ſius cum impetrauerat per obitum ſeu per ſymoniam,
aut alio quouis modo vacan. nuncque volens probare, quod
quando Alphonſus prædeceſſor illum obtinuit & † re- 1
ſeruatus fuit regreſſus Martino, fuit contracta certa ſy-
monia, petebat nunc remiſſoriam ad probandum hanc
ſymoniam. Vnde dubitaui † ego, *an eſſet danda remiſſoria?* 2
Concluſum fuit nõ eſſe dandam, principaliter, quia cum
agatur de † probando delicto ſymoniæ, requiritur ma- 3
gnus fumus, & ſaltẽ ſemiplena probatio, quæ in caſu no-
ſtro non adeſt. Nam illa litera Alphonſi producta in actis
potius oſtendit cõtrarium, cum in ea appareat diſceſſum
fuiſſe a primis illis conuentionibus, & laceratam fuiſſe v-
nam apocham & laudum concordatum, prout in ſuppli-
catione, quæ exſtat in actis, ex † qua apparet regreſſum 4
reſeruatum fuiſſe Martino cum conſenſu Papæ. Teſtes
etiam qui examinati ſunt nihil deponunt de Martino, ni-
ſi vnus Petrus Bernardus: cuius tamen dictum cum le-
gerem, Domini in Rota dixerunt † non ſufficere pro fu- 5
mo hoc caſu, cum non percutiat, nec tempus, nec rem
hanc præciſe, de qua agitur. Accedit † quia & calumnio- 6
ſa videtur hæc petitio remiſſoriæ, cum ipſe Gineſius ex-
egerit penſionem ſuam ſibi reſeruatam ſuper hoc Archi-
diaconatu fortaſſe per 14. annos, & nunc poſt obitum Al-
phonſi vult dicere eum nullum ius habuiſſe in hoc Ar-
chidiaconatu. Quapropter concluſum fuit, denegandam
eſſe remiſſoriam, niſi Gineſius det maiorem fumum hic
in Curia, pro ea obtinenda, & tunc deinde videbitur de
releuantia, quoniam domini in ea ſatis dubitant.

DECISIO CDLXXXVIII.

Romana de Comitibus. 10. Martii. 1562.

SVMMARIA.

1 *Teſtamentum in quo nulla facta fuit mentio vel in mi-
nimo a teſtante matris, vtrum faciat intentum aſſequi
heredem inſtitutum in eo vel fideicommiſſarium reli-
ctum ratione prætenſa ignorantiæ aut aſſerta mortis
matris ipſius teſtatoris.*

2 *Lex finalis, C. de codicillis, eiuſque diſpoſitio procedit vbi*

vitium

teneatur exhibere acta, quæ prætendunt deperdita in ca-
ſu de quo agitur. Series autem facti ita ſe habet. Nam cũ
olim de anno 1522. Io. Franc de Sauellis intentaſſet iudi-
cium poſſeſſorium, contra Monaldẽſes ſuper hoc Caſtro
coram Menucio Ripera, obtinuit in eius fauorem ab eo
ſentẽtiã, in qua mãdabat ipſum immitti in poſſeſſioenem
Caſtri: & quoniam eo tempore nondum erat inuenta Æ-
gidiana, Monaldenſes appellarunt a ſententia, & cauſſa
commiſſa Nicolao de Aretio, qua pendente impetrata
fuerunt pro parte Monalden. duo reſcripta, quibus con-
2 tinebatur, vt † ſolutis expenſis, & data cautione pro fru-
ctibus, & ſequeſtrata poſſeſſione Caſtri, auditor procede-
ret in petitorio omiſſo poſſeſſorio. Quare impletis o-
mnibus conditionibus, de quibus in reſcripto prout nũc
prætenditur, inceptum fuit, procedi ſuper negotio prin-
cipali, & ſuper eo dati articuli, & alia geſta. Item poſt ali-
quod tempus Ioan. Franc. commiſit nonnulla delicta, ob
quæ iudicatus fuit rebellis, omniaq; eius bona confiſca-
ta, & certo pretio vendito Monaldenſibus, poſtque Cle-
mens Septimus per Breue ſuum mandauit ſequeſtrari, vt
Caſtrum traderetur Monaldẽſibus, cuius vigore illi poſ-
ſeſſionem ceperunt, & in ea perſtiterunt ab anno 1524.
vſque ad annum 1538. Exortus deinde fuit quidam An-
tonius de Sauellis, vti heres Dom. Franciſci, qui de nouo
cauſſam committi fecit Mohed. qui etiam protulit ſen-
tentiam in illius fauorem, confirmando ſententiam olim
latam a Menucio, dicens, bene fuiſſe pronuntiatum, &
male appellatum, cuius vigore Anton. ſiue Illuſtris Dux
Caſtri, qui habet cauſſam ab illo, ingreſſus fuit poſſeſſio-
3 nem eiectis Monaldenſibus, † cum hoc tempore lata eſ-
ſet Ægidiana, quæ prohibet appellationem in poſſeſſo-
rio: poſtea de anno 1550. rurſus Monaldenſes commiſe-
runt cauſſam, quæ adhuc pendet dicentes ſententiam
4 Mohedani † fuiſſe notorie nullam, & iniuſtam, quia lata
contra reſcripta Leonis Decimi, & petentes ſe reſtitui ad
priſtinam ſuam poſſeſſionem, & quoniam deficiebant
multa, ex quibus Dux prætendebat iuſtificare poſſe ſen-
tentiã Mohedani, ideo alias dubitaui, die 22. Martii 1560.
quæ pars diceretur in culpa, quoad hæc acta deperdita, &
ita reſpondit de neutris conſtare culpam. Et propterea,
nunc proſequendo materiam, dubitaui, prout ẽt volue-
5 runt Domini, *an Monaldenſes de anno 1550. † commiſe-
runt cauſſam nullitatis ſententia Mohedani, an vero cauſ-
ſam ſpolii: & quia commiſſio illa propter cauſſam nullitatis
continebat clauſulam, quam, & quas ſuper præmiſſis, & re-
bus aliis in actis cauſſæ deducendis, &c. & in articulis erat
deductum ſpolium, & cauſſam ſuper hoc pendere, ſuper qua,
quia Dux non informauit, cauſſam audire voluit?* Pro-
6 pterea hoc propoſito reſponderunt Domini † eum te-
neri exhibere acta, ſuper quibus ſe vult fundare, hoc au-
tem non pertinet ad Monaldenſes, ſed potius ad Ducem,
ſiquidem Monalden. clare probant vtrunq; extremum,
& ſatis fundant intentionem ſuam: Dux igitur, quia ex-
cepit de ſententia lata a Mohedano, debet cauſſam plene
7 probare, & iuſtificare, cum in hoc ſit actor: Et † ſi præ-
tendit ex iuribus deperditis cauſſam ſuam poſſe defendi,
debet ille cauſſam ſuam reperire: & quia pro parte Ducis
replicabatur ſatis habere exceptionem pro ſe, ex traditis
a Felyn. *in cap. quoniam contra, num. 6. de probat.* Reſpon-
ſum fuit, hanc præſumtionem tolli ex actis antea geſtis
coram Nicolao, quæ dant certam formam procedendi,
& oſtendunt nullitatem ſententię Mohed. ſubſequutam,
cum aliis Monald. ſatisfit clare ob hanc cauſſam, quia eſt
integra ex ſe, licet fortaſſe aliqua interiora deficerent, vt
Bart. Rub. *de ope. non. nuntiatio. num. 6.* fuitque allegatus
Præpoſ. *in cap. vt debitum, in fine, de appell.* & deciſ. coram
Antonio Auguſtino in cauſſa Anconitana, die 24. Maii,
1546. In hoc tamen pars Ducis erit etiam videnda, quia
nunc tantum concluditur iuxta dubium propoſitum,
quod Monalden. non tenentur exhibere acta, preſertim,
quia alias fuit firmatũ non conſtare ea eſſe deperdita cul-
pa eorum, non autem ſufficiat dici ex ſententia Mohed.
prout nunc repetii: alias poterit dubitari, videndum Si-
monetam *de appell. pag. 3.*

Deciſio DCLXIII.

Vrgellen. parochialis de Agramament. 2. De-
cembris, 1561.

Svmmaria.

1 *Excipiens de collatione pars contra aduerſarium, viden-
dum eſt in actis, de cuius bono iure conſtet.*

2 *Confidentia per exceptionem oppoſita ſufficienter eſt pro-
banda.*

3 *Concordia dignam eſſe cauſſam, maxime conſtare poteſt
ex deductis probationibus, & iuribus vtriusq; partis.*

HIeronymus obtinuerat ſententiam, quæ tranſiuerat
in iudicatum contra Dimam, qui cum inſtaret pro
exſecutorialibus, Dimas excipit de † collatione inter eos 1
inita, ſuper qua exceptione Domini alias dixerunt, vt vi-
deatur, de cuius bono iure conſtet in actis; Et cũ Hiero-
nymi ius omnino potius appareat, rurſum excipit Dimas
de confidentia: Vnde nunc dubitaui, *an ex deductis ſit
† ſufficienter probata confidentia ad effectum, de quo agitur,* 2
*& detur copia literarum, & depoſitionis teſtium, & aliorum,
quæ neceſſaria ſunt?* Dominis † viſa fuit hæc cauſſa maxi- 3
me digna concordia, quoniam ex parte Dimæ dicebatur
aliquid apparere de confidentia ex teſtibus: ex parte au-
tem Hieronymi videbatur, vt Dimas reſtitueret debita
eius nomine ſoluta ab Hieronymo, & Hieronymus reſti-
tueret debita eius nomine ſoluta, a Dima & Hierony-
mus illi reſtitueret beneficium, cauſſa expreſſa, vt Reue-
rend. Epiſcopo Aliphano ſatisfiat, quæ ſi non ſuccedet,
rurſus dubitari poterit, *an conſtet de confidentia, vt poſſit
cauſſam nunc obligare contra Hieronymum, iuxta deciſ.
Mohed. 168.*

Deciſio DCLXIIII.

Rauennaten. terrarum, 2. Decemb. 1561.

Svmmaria.

1 *Teſtes qualificati, vt nobiles, & ſacerdotes non debent ex-
cludi.*

2 *Teſtes, an repetentur, qui ante ritę examinati fuere, ſed
minus recte.*

3 *Examinati teſtes ſine interrogatoriis partis aduerſæ re-
peti debent expenſis eorum, qui procurant examen rei-
terari.*

4 *Pars quæ petiit examinari teſtes vſq; ad num. 40. vtrum
debeat eſſe contenta, ſi ſufficiat numerus 30. maxime ſi
materia arbitraria fuerit.*

PEndente remiſſoria pro parte Raſponorum in ciui-
tate Bononię, multa incidenter vtrinque petebantur.
Et quoniam cauſſa erat grauis, collegi 4. quę vnico dubio
comprehendi poſſunt, quæ ita continebat; *an quatuor
petita pro parte illorum de Raſponibus ſunt contenta.* Pri-
mo, vt teſtes nobiles, ſeu ſacerdotes, poſtquam intraue-
runt, non includantur. Secundo, vt teſtes ſint examinati
pro parte aduerſa coram D. Lancellotto, iuxta formam
commiſſionis. Tertio, vt liceat illis examinare teſtes vſq;
ad numerum 40. vt remittatur arbitris iudicium, qui e-
lecti fuerant pro exſequenda remiſſoria, qui ex qualitate
teſtium ſtatueret, quid ageretur in caſu diſcordiæ, man-
dante illis, † ne teſtes qualificati excludantur, ſed in o- 1
mnibus onerent conſcientiam iudicum. Quoad ſecun-
dum non repetantur teſtes, † qui ante rite fuerunt exa- 2
minati: ſi minus recte, non neceſſe eſt eos repetere: ſi ma-
le, & tunc nihil probabunt pro parte Cauriana, quæ eos
induxit; Excepti tamen fuerunt duo caſus. Primus
eſt, † ſi examinati fuerunt ſine interrogatoriis Raſpono- 3
rum: nam tunc repeti poterunt expenſis illorum. Secun-
dus, ſi Raſponi eos nunc nollent examinare ſuper arti-
culis ſuis. Quoad tertium † non excedatur numerus 30. 4
teſtium, quoniam in his videtur ſufficere in hac cauſſa,

cum materia hic ſit arbitraria de iure cauſſata, *vt in c. cum
cauſſam, de teſt.* & poſtquā perfecta fuit remiſſoria, & de-
poſitio illorum hic ſit aporta, poterit eis concedi; ſi vide-
tur ex cauſſa, & alios etiā poſſint examinare. quoad quar-
tum dentur prorogationes arbitrio, præſertim cum ſit
danda remiſſoria ſine retardatione cauſſæ.

DECISIO DCLXV.

Tiroſonen. Decimarum, 2. Decembris, 1561.

SVMMARIA.

1 *Domini temporales ex indulto, & priuilegio Pontifi-
cis poſſunt decimarum eccleſiaſticarum perceptionē
frui.*

2 *Ordinarius, ſi petat decimas a ſubditis ſuæ diœceſis, an
teneantur ad eas perſoluendas ſtante conceſſione priui-
legii Pontificis, de quo in hac cauſſa.*

3 *Exiſtens in quaſi poſſeſſione non ſoluendi decimas, an
aſtringatur ad probationem qualitatum priuilegii
prætenſi.*

4 *Mandatum de manutenendo pleniorem requirit proba-
tionem, quam vbi agitur de canonizanda gratia.*

5 *Impetrans priuilegium tenetur etiam qualitates eodem
priuilegio expreſſas iuſtificare.*

CLemens Septimus cōceſſit priuilegium Regi Hiſpa-
niarum, & Dominis temporalibus ceterorum loco-
rum, in quibus Mauri habitant, vt expulſis Mauris, aut ad
1 Chriſti fidem cōuerſis, liceat † eiſdem Dominis decimas
poſſeſſionum percipere & retinere eas, quas Mauri ipſi
hucuſque ſoluerunt. Nunc cum epiſcopus Tiroſon. age-
ret iure communi, vt in omni ſua diœceſi Tiraſonen. ſibi
decimæ ſoluerentur, *iuxta c. ſtatuimus, in prin. c. cum con-
2 tingat, c. prohibemus, de decimis.* Domini temporales † ex-
cipiebant de priuilegio Clementis. Ad quod reſponde-
batur pro parte epiſcopi eos teneri probare qualitatem
in eo appoſitam, videlicet Mauros in his locis ante deci-
mas nunquam perſoluiſſe. Cum autem Domini tempo-
3 rales replicarent non teneri eos hoc probare, † cum poſt
priuilegium ſint in quaſi poſſeſſione non ſoluendi deci-
mas Epiſcopo, *c. cum veniſſent, de inſti. vbi Abb. num. 8 &
Butr. num. 10.* Idcirco non dubitaui, *an teneantur probare
qualitatem appoſitam in priuilegio Clementis, ſtante eorum
quaſi poſſeſſ. cum illis reſiſtat ius commune, &c.* Et cum ve-
lint ſe tueri priuilegio, Domini reſponderunt, ꝙ debent
iuſtificare eius qualitatem, *glo. c. ſi forte, de elect. in 6. Pariſ.
conſ. 4. nu. 2. Soc. conſ. 246. col. 1. nu. 2.* cum huiuſmodi qua-
litas intrinſeca ſit, & in ipſius priuilegiis. *Bart. l. 1. de prob.
Felyn. cap. examinata, colum. 4. de iudic. ad text. in d. c. cum
veniſſent, de inſtitu.* Reſpōdetur tripliciter. Primo, quod
ibi concurrebat duplex penſio, prout glo. ibi notat; hic
4 ſecus eſt. Secundo, quod textus ille loquitur † in manda-
to de manutenendo, vbi plenior probatio ſufficit: hic a-
gimus quoad canonizandam gratiam. Tertio, quod vbi
priuilegium deducitur ex confeſſione aduerſarii, vnde &
qualitas illius ab eodem dicitur impugnari, ſi eam negat,
5 qui fatetur priuilegium, allegatur ab eo met, † qui impe-
trauit. Vnde is tenetur etiam qualitates in eo expreſſas
iuſtificare. Et quamuis Abb. & Butr. ibi ſatis generaliter
loquantur, tamen neceſſario intelligendi ſunt iuxta tex.
vnde ea notabilia ſumſerunt: dictumq; fuit idem facere
obiter, quod alias hic in eadem cauſſa deciſum fuiſſet co-
ram Antonio Auguſtino, in menſe Iunii, 1556. Aliqui et-
iam ſubiungebant, ſi hi Domini probarent longæuam
quaſi poſſeſſionem non ſoluendi, tunc ſecus dici poſſet,
iunctis trad. per Aym. *de antiq. temp. 3. part. in princ.* ſed in
hoc nihil firmatum, &c.

DECISIO DCLXVI.

Cremonen. præpoſituræ ſancti Martini, 16. De-
cembris, 1561.

SVMMARIA.

1 *Probatio per famam publicam, an ſufficiat ad probandū
obitum in menſe reſeruato.*

2 *Difficilis probationis, quæ ſunt, an ex fama ſufficienter
probari poſſit.*

*Quæ quidem fama debet hoc caſu plene, & legitime pro-
bari, num. ſeq.*

4 *Fundamentum cauſſæ ſi pendet a fama publica ſuper ea
diligentius eſt cognoſcendum, an ſit rite probata.*

DVbium fuit præſuppoſito hoc, quod alias fuit de
menſe Iunii 1560. concluſum per Dominos, ex qua-
litate facti narrati non eſſe in caſu difficilis probationis,
quoad tempus mortis, *an ad probandum obitum de menſe
Nouembris, quoad effectum reſeruationis, † ſufficiat proba- 1
tio per famam publicam ex quatuor teſtibus, & duobus de
auditu, & literis miſſiuis, ſimul cum ſententia lata in parti-
bus, quæ producta eſt cum proceſſu, & eius copia datur, &
etiam cum aliis adminiculis, quæ dantur?* Reſponſum fuit,
ſufficere, de quibus in dubio: nam cum præſupponatur
† omnes eſſe difficilis probationibus ex multis aliis de- 2
ductis, ſequitur, ex fama ſufficienter concludi, etiam li-
cet alias non eſſet, quādo ageretur de materia ordinaria.
*Dec. cap. 1. de appell. But. c. 1. de ſponſalibus. Salyc. l. ſi quidem,
num. 1. ſolut. matrimo. Abb. c. quoniam, § porro, num. 12. vt
lite non conteſt.* Intelligunt tamen Domini, † dummodo 3
hæc fama ſit plene, & legitime probata, & ante litem
motam, cum non orta ſit vigore inquiſitionis factæ con-
tra illum carceratum, & condemnatum de homicidio,
ſed habet ea requiſita, quæ ſufficiant, qua de re alias erit
agendum, data copia teſtium. Nam quod attinet ad ſen-
tentiam, & adminicula, nō videntur illa multum vrgere,
cum expreſſio dicitur facta in ſententia quoad factum,
non quoad proceſſum de quo agebatur, nec quæſtio ibi
erat de die, aut de menſe obitus, ſed tantum de perſona,
quæ dicebatur homicidium commiſiſſe: non tamen ex
illa, quoad adminicula poterit ſe adiuuare: ſed cum præ-
cipuum † fundamentum ſit a fama publica, ideo ſu- 4
per ea diligentius erit cognoſcendum, an certe ſit pro-
bata, &c.

DECISIO DCLXVII.

Romana de Comitibus, 16. Decemb. 1561.

SVMMARIA.

1 *Homo centum poſſe annis viuere præſumitur, vt pluri-
mum, niſi de morte doceatur.*

2 *Fundamentum partis, quando conſiſtit in ignorantia
partis de morte matris teſtatoris, id probare debet, ſci-
licet ſe ignoraſſe non quod viua, vel mortua fuerit.*

3 *Onerandus vlteriori probatione non eſt, qui regulam
pro ſe habet.*

4 *Succedens ab inteſtato, an teneatur ſcientiam probare
vitæ, vel mortis matris præteritæ.*

5 *Teſtamentum præſumtum perfectum, & ſolemne, vtrum
proſit parti, quæ ignorātiam præſumit de ſcientia mor-
tis, vel vitæ matris præteritæ.*

6 *Præſumi non poteſt filium matrem, ſi eam viuere ſciat,
in teſtamento præteriiſſe.*

7 *Ignorantiam ad eludendam, vel potius ad ſcientiam con-
uincendam de morte, vel vita perſonæ, quæ præterita
infringeret teſtamentum, an ſit ſufficiens coniunctio
ſanguinis.*

DAta fuerunt dicta teſtium huiuſmodi, videlicet præ-
ſuppoſito teſtamento Domini Aldi, in quo mater
fuit præterita, *an Dominus Torquatus tempore ratificatio-
nis a ſe factæ, die 2. Iulii 1559. fuit in probabili ignorantia,
quod anno 1547. quando Dominus Aldus condidit teſta-
mentum, viueret Domina Hippolyta mater dicti Aldi,
quoad effectum, de quo agitur?* Nihil in præſenti fuit con-
cluſum, quoniam quamplura fuerunt in informantibus
congeſta, quæ viſa ſunt indigere particulari conſidera-
tione: ſed tamen nonnulla fuerunt dicta, non in vim de-
ciſionis, ſed quia ita videbantur de iure procedere. Quic-
quid tamen dicant Doctores, an quis † præſumatur 1
viuere

viuere cētum annos, aut minus, regula videtur commu-
nis, vt qui ſe fundat in vita, eam debet probare, & idem
in eo, qui fundat ſe in morte, *Alc. de præſum. reg. 1. præſum.*
10 in fin. Corſet. conſil. 20. in 2. Alexand. conſil. 27. in 7. conſ.
175. in 5. Gozadin. conſil. 58. num. 6. Ioan. Paul. deciſ. 106. A-
ebil. de probat. Primo dictum hoc videtur eſſe extra hunc
caſum, cum hic non agatur de proban. aut præſumen. vi-
ta, aut morte D. Hippolytæ, quoniam probatum eſt, vi-
xiſſe tunc, cum factum fuit teſtamentum a dicto Aldo.
Sed quæſtio noſtra eſt, an Dom. Torquatus præſumatur
2 id ſciuiſſe, vel ignoraſſe tunc. Et ſic, quia † fundamentum
Domin. Torquati conſiſtit in ignorantia, quod Hippo-
lyta tunc viueret, ideoque vnus ex Dominis dicebat,
3 Dom. Torquatum non eſſe † onerandum alia proba-
tione, cum habeat regulam pro ſe, *l. verius, de probat. cap.*
præſumitur, de regul. iur. in 6. Alii dicebant hoc non ſuffi-
cere, cum requiratur probabilis ignorantia, propterea
cum Dom. Torquatus ſemel eam viderit viuam, & cum
ea ſit loquutus, vt deponunt teſtes, inſpiciendi ſunt actus
ſucceſſiſſe an aliquid acciderit, propter quod debuit cre-
dere prædictam Hippolytam eſſe defunctam. Alteri et-
iam ex Dominis placebat, vt particulariter poſthac du-
4 bitaretur, an in caſu *l. 1. C. de codicillis*, teneatur † ſucce-
dens ab inteſtato docere, heredem qui adiit, ſciuiſſe ma-
trem tunc viuere, ita vt requiratur ſcientia heredis, cum
agatur de excludendo iure ſuo. *Rot. in nou. 21. de dolo &*
contum. an vero ſufficiat præſumtio ignorantiæ attenta
diſpoſitione *d. l. verius, de probat.* An vero teneatur idem
etiam heres docere ignorantiam, *vt per Barto. in l. 1. & l.*
final. C. de codicill. in 1. not. Idcirco fuit dictum, vt dubium
iſtud poſthac ita diſtinguatur, vt primo deducantur o-
mnia fundamenta pro parte Domini Torquati ad do-
cendum ſuam ignorantiam, & videbitur, an ea ſufficiant,
5 qualia ſunt iſta videlicet: Primo † teſtamentum perfe-
ctum, quod præſumitur & ſolemne, *l. ſi poſt, vbi Barto.*
6 *Iaſ. & ceteri, de lega. 1.* Secundo, quia † non præſumitur,
quod filius matrem ſuam prætereat ſi viuat. *Alexand.*
conſil. 27. num. 2. Tertio, quia Dom. Torquatus vſque a
iuuentute ſæpius abſens fuit, & miles, & nonnunquam
captiuus, nec multum domi manens. Quarto, quia iura-
uit in actis ſe ignoraſſe eam tunc viuentem, & ſi qua alia
ſint ſimilia fundamenta, poterunt adiungi. Quod ſi du-
bium hoc decideretur in fauorem Dom. Torquati, vt vi-
delicet hæc ſufficiant pro probabili ignorantia, tunc erūt
deducenda in alio dubio fundamenta dicti Aldi ad eli-
dendum ignorantiam, aut potius conuincendum de ſci-
7 entia, quod ſciuit, † videlicet primo, quod D. Torquatus
erat coniunctus. Secundo, quod aliquando cum ea ver-
ſatus fuerit, & locutus. Tertio, quod ratificauit geſta in a-
ctis in quibus erat teſtamentum D. Hippolytæ, & ſi quæ
alia ſunt ſimilia.

Deciſio DCLXVIII.

Caputaquen. penſionis, 16. Decemb. 1561.

Summaria.

1 *Pars pretendens ſe poſſe procedere exſecutiue ex obtenta*
commiſſione, vtrum id poſſit, quamuis pendeat iudiciū
poſſeſſorium.
2 *Agere volenti via exſecutiua remiſſoria data aduerſa-*
rio retardat proceſſum, & num. 4.
Quod limita, & intellige, vt numero immediate ſeq.
5 *Ordinaria via agens, & non exſecutoria non retardat*
proceſſum, vel eum vllo modo ſuſpendit.
6 *Remiſſoriam relaxatam aduerſa parti, vtrum pars nar-*
rare teneatur in commiſſione.
7 *Spolii admiſſi tempus, a quo die incurrere incipiat, & an*
ſuperuenientibus impedimentis currere poſſit.
8 *Inſtrumenta aliquot in actis nondum regiſtrata, vt ea,*
qua dubium parare poſſunt, in cauſſa ſunt, vt Rota in
concludendo negotio ſuperſedeat.

DVbium tale fuit, *an pendente exſecutione remiſſoria ſit*
procedendum in cauſſa ſtante reſolutione ſub die 21. Iu-
nii, 1580. & pro parte Domini Proſperi præſentata. Item, a
quo die incipiat currere tempus ad exſequendam remiſſo-
riam ſtantibus decretis, & inſtrumentis, de quibus in actis?
Quoad primam partem Proſper † prætendebat, ſe poſſe 1
procedere exſecutiue, quoniam poſt illam reſolutionem
ſub die 21. Iunii, cum ipſe obtinuiſſet commiſſionem, de
qua in præſentato, & de qua alias diſputatum eſt: dice-
bat ipſe nouum eſſe iudicium exſecutiuum, ſibi conceſ-
ſum per commiſſionem, quod non impeditur, quamuis
pendeat vlterius iudicium poſſeſſorium, *vt per Pariſ. con-*
ſil. 108. num. 2. in 1. Barto. l. ſine pars, num. 17. C. de iudic. At-
tamen Domini omnes in contraria ſententia fuerunt:
nam eum in dicta reſolutione ſub die 21. clare deciſum
fuit, † quod ſi Proſper agere volebat via exſecutiua, tunc 2
remiſſoria data Domino Archiepiſcopo non retardaret
proceſſum, vtiq; hoc ipſum voluerunt † intelligere Do- 3
mini, ſiue ageretur priore illo iudicio exſecutiuo, ſiue a-
lio nouo quomodocunque: nam hoc parum refert, qui
non poſſit iure dici, Rotam non cogitaſſe de caſu noſtro:
Nam eum dixerint indiſtincte de iudicio exſecutiuo, vti-
que & hoc ipſum comprehendere voluerunt. Quare vi-
dendum eſt in actis, *an Proſper intentauerit viam exſe-*
cutiuam, an vero ordinariam? † Nam ſi exſecutiuam, 4
ſuperſedendum eſt durante remiſſoria; † Si ordinariam, 5
& tunc poterit procedi, & forte etiam ſine retardatione
ſolutionis: & tamen commiſſio ſua hoc ei tribuit: hoc e-
nim diuerſum eſſe poſſet a via exſecutiua, cum procedi
poſſit via ordinaria, ſimulque interim ſoluendo penſio-
nem: ſi tamen, vt dixi, commiſſio det hanc facultatem,
de qua alias diſputatum, *an exceptio nullitatis oriatur ex*
ventre illius? Dictum etiam fuit, quod † debuit Proſper 6
narrare in commiſſione fuiſſe remiſſoriam iam relaxa-
tam Archiepiſcopi, ſed tamen hoc non ſatis tunc firma-
tum fuit. Quoad ſecundam partem dictum fuit † in ſpo- 7
lio currere tempus a die conſignationis fratris Priori,
quod tamen ſolet demum prorogari, ſi qua impedimen-
ta acciderunt. Vnde cum Archiepiſcopus prætendat ſe
non potuiſſe habere exſecutiuum Regium, niſi 4. No-
uembris, 1560. ſine quo exſequi non poterat ſuam re-
miſſoriam, ideo videndum erit in actis, quomodo hæc
ſe habeant, cum oſtendantur † nonnulla inſtrumenta 8
adhuc in actis non regiſtrata, & alia etiam Proſper pro
parte ſua prætendebat: in dubio autem Rota non ſolet
concludere.

Deciſio DCLXIX.

Vliſbonen. quartanariæ. 16. Decembr. 1561.

Summaria.

1 *Reſignatio, vtrum nulla fuerit ex eo, quod penſio non fue-*
rit valide reſeruata.
2 *Teſtes in partibus, quamuis nulliter examinati, qui de-*
ponunt fructus perceptos a parte, pro qua deponunt, an
proſint, non obſtante nullitate examinationis.
3 *Danda, vtrum ſit remiſſoria parti ad iuſtificandū pen-*
ſionem valide reſeruatam.
4 *Diſpenſatum reſignatorem fuiſſe rite ad duas parochia-*
les, vtrum reſignatarius probare teneatur.
5 *Legatus Apoſtolicus, an in partibus ſuper duabus paro-*
chialibus diſpenſare poſſit.

AXias reſignauerat quartanariam in fauorem Gun-
diſalui reſeruata ſibi penſionē 30. ducat. ſuper dicta
quartanaria, nec non parochialibus eccleſiis de Adea de
Ponte, & S. Saluatoris, quas quidem Saluator obtinebat:
Ferdinandus, qui prætendebat ius ſuper hac quartanaria,
præſertim ex ſubrogatione per obitum collitigantis, ob-
iiciebat † reſignationem fuiſſe nullam, quia penſio valide 1
non fuerat reſeruata, ex quo Saluator non poſſidebat illas
parochiales, vt erat diſpenſatus ad eas obtinēdum: Nunc
autem Gundiſaluus petit remiſſoriam ad probandam va-

liditatem penſion. & pro ea probanda produxit exſpecta-
2 tiuam & nouam prouiſionem Saluatoris, ſimulque † te-
ſtes aliquot in partibus, quamuis nulliter examinatis, de-
ponentes Saluatorem fructus percepiſſe certo tempore a
3 dictis parochialibus: idcirco propoſui dubium, † *an ſit
danda remiſſoria Gundiſaluo ad iuſtificandam penſionem
valide reſeruatam, qua tranſeat ad ſucceſſores ſuper benefi-
ciis, de quibus agitur?* Concluſum fuit, dandam eſſe remiſ-
ſoriam ad probandum omnia, quæ prætendit Gundiſal-
uus, vno excepto, de quo particulariter erit agendum, vi-
4 delicet, an neceſſe ſit Gundiſaluo † docere Saluatorem
fuiſſe rite diſpenſatum, quoad obtinendum duas paro-
chiales, ita vt hoc ſit neceſſariũ ad hunc effectum de quo
agimus, videlicet, quoad validitatem penſionis, quæ re-
miſſoria videretur potius non releuans, quia diſpenſatio
non probatur in partibus, ſed tantum in Curia, niſi forte
hic probare vellet ſe in partibus obtinuiſſe diſpenſatinnẽ
5 a legato Apoſtolico, quo caſu videretur indiſtincte dan-
dam, de hoc tamen alias agetur, &c.

Decisio DCLXX.

Lumacen. penſionis, 10. Ianuarii, 1562.

Svmmaria.

1 *Clauſula in mandato procuratorio poſita ad conſentien-
dum reſeruationi penſionis, quid operetur non inter-
ueniente auctoritate ſuperioris, de qua in commiſ-
ſione.*

2 *Mandata, vt plurimum ſtricte ſunt accipienda, ſeruata
tamen forma mandati.*

3 *Reſeruatio penſionis facta cauſſa laborum impenſorum
non tranſit ad ſucceſſores, ſicut quando fit ex cauſſa re-
ſignationis.*

4 *Penſionem pro expenſis factis aſſignare ſuper beneficio,
res eſt prorſus illicita.*

5 *Clauſula in mandato poſita, ſi ſanctitati ſuæ placuerit,
non plene narrato facto Pontifici, efficit eludi intentio-
nem partis, & per conſequens prætenſam penſionem
nullam.*

6 *Principalis, qui mandauit, non eſt neceſſe formam mã-
dati obſeruare, ſed ſubſtituti, cum ab ipſius facultate
alia dicantur dependere.*

FRanciſcus Contigo conſtituit procuratorem Ferdi-
nandum fratrem ſuum cum facultate ſubſtituendi ad
lites, & negotia, & cum facultate, vt poſſet conſentire re-
ſeruationi penſion. ſuper fructibus eccleſiæ Beatæ Mariæ,
quam ipſe Franc. poſſidebat, in fauorem cuiuſcunq; per-
ſonæ ipſi Ferdinando bene viſæ, & ſtatim eodem cõtextu
Ferdinandus ſubſtituit Doctorem Martinum ad cõſen-
tiendum reſeruationi penſion. centum ducatorum in fa-
uorem Melchioris, & hoc ſi ſuæ Sanctitati placeret: atq;
hoc, reſpectu ad laborem, quem habet Dom. Melchior
in negotiandis rebus Franciſci in Rota, qui poſtea Mar-
tinus in poſſeſſione reſignantis ſumta in fauorem Mel-
chioris nullam expreſſit cauſſam laborum, nec aliter, quę
penſio reſeruata fuit, ita, vt tranſiret ad ſucceſſorẽ. Hinc
1 dubitaui † ſtante clauſula cum mandato ad conſentien-
dum reſeruationi penſion. & deinde ſupplicationi cum
literarum expeditione, atque expreſſione cauſſæ, de qua
in dicto mandato, *an reſeruatio penſionis dicatur nulla, aut
ſaltem mandatum ad conſentien. fuiſſe illicitum, non ſuper-
ueniente ſuperiorum auctoritate?* Domini reſponderunt
2 reſeruationem eſſe inualidam, quia cum † mandata ſint
ſtricte accipienda, & mandatum fuit ad conſentien. ex
cauſſa laborum, fruſtra facta, fuit ex cauſſa reſignationis
factæ a tertio, adeo, quod ſeruatur forma mandati, *l. dili-
genter mandati.* differentia autem dupliciter oſtenditur.
3 Primo, ſi † expreſſum fuiſſet Papæ reſeruari hanc penſio-
nem, & ex cauſſa laborum, non permiſiſſet eam tranſire
ad ſucceſſores, ſicut permittit, quando fit ex cauſſa reſi-
gnationis, vt in practica videmus. Secundo, quia voluit
Ferdinandus ideo conſentire huic penſioni, vt remune-
raret labores, & expenſas factas a Melchiore, vnde intereſt
illi multum hunc fuiſſe in poſſeſſione expenſarum, ſed
poteſt hac de cauſſa conueniri in iudicio a dicto Mel-
chiore pro impenſis factis. His accedit, quod cum † hæc 4
cauſſa, quam ipſe in mandato expreſſit, eſſet illicita, cum
voluerit aſſignare penſionem pro impenſis factis, idcirco
eam clauſulã in mandato, † ſi Sanctitati ſuæ placuerit, ex- 5
preſſit, vnde cum hoc Papæ non fuerit narratum, defecit
intentio Ferdinandi, & conſequenter penſio eſt nulla:
Nec dicatur cauſſam illam expreſſam fuiſſe impulſiuam:
Nam imo apparet eſſe finalem, cum exprimat in ſpecie
labores paſſos a Melchiore. *Oldr. conſil. 5. Soc. conſ. 83. col. 2.
& 3. Rom. conſil. 417.* Non obſtat, quod in mãdato † Fran- 6
ciſci principalis hoc non contineatur, quia ſatis eſt, quod
contineatur in mandato Ferdinãdi ſubſtituti, cuius for-
mam debuit Martinus obſeruare, cum ab iſto facultates
ſuæ dependeant. Demum quia hoc mandatum factũ eſt
cum eodem contextu cum principali, ergo omnia in v-
troque cenſentur ineſſe. Nec obſtat, quod poſſit fortaſſe
aliud exſtare mandatum conforme ſupplicationi: Quo-
niam imo facta eſt fides a Notario conceſ. in ſupplicatio-
ne, præſtitum fuiſſe vigore huius mandati; quod tamen
& diligenter ipſe videbo, &c.

Decisio DCLXXI.

Roman hereditatis de Comitib. 13. Ianuar. 1562.

Svmmaria.

1 *Ignorantia alicuius de vita perſona, qua poſſet ſuperſtes
infringere teſtamentum, debet ſaltem niſi rumore mor-
tis, & publica fama.*

2 *Alieno de facto, vbi agitur, non tam graues & ponde-
roſæ requiruntur probationes.*

FVerunt octo propoſita in facto, & ex hoc dubitaui, *an
præſcripta ſufficiant ad docendum probabilem ignoran-
tiam Dom. Torquati in caſu, de quo agitur?* Aliqui ex Do-
minis dubitabant, hæc non ſufficere, eo, quod iſte non ſit
de illis, qui mortem intulerunt, cum aliud reſpiciant: &
quia exempla Doctorum, qui volunt oſtendere proba-
bilem ignorantiam, ſunt valde diuerſa ab iſtis, *vt per Bal.
Corn. & Iaſ. in d. l. fin. C. de codicill. in 1. colum.* tum etiam,
† quia ad hoc eſt, vt quis excuſetur, debet præceſſiſſe ali- 1
quis rumor mortis, & publicus, *l. ſi quis mihi bona, §. plane,
de acquir. hered. c. in præſentia, vbi Abb. num. 4 de ſponſ.
Rebuf. in pract. pag. 343. num. 52.* Verum alii Doctores pro
maiori parte ſentiebant iſta ſufficere, † cum agatur de fa- 2
cto alieno, & iſti non verſarentur ſimul cum conſangui-
neis, nec in funere, nec in nuptiis, & in aliis, de quibus in
puncto præſenti agitur. Quamuis inclinare magis vide-
rentur in hanc partem: nihil tamen omnino firmare po-
tuerunt, ſed dubitationem hanc dandam, vt litigarent,
quouſque viderint etiam illa, quę deducuntur a parte ad-
uerſa Aldi, quod fiet in ſequenti propoſitione huius
cauſſæ, &c.

Decisio DCLXXII.

Romana officii, 3. Ianuarii, 1562.

Svmmaria.

1 *Exceptio de reuidendis computis, an opponi poſſit ante re-
ſtitutionem factam ex vi pacti.*

2 *Triennio elapſo, & non facta ſolutione penſionis, neq; re-
ſtituto officio ex pacto, vrgeri poteſt executio, maxi-
me ſi obligatio interuenerit in forma Cameræ.*

3 *Pactum, quod ineſt inſtrumento, ſcil. reuiſio computorũ
dicitur pars eius, & ab eo diuidi non poteſt.*

4 *Calculum facere differt ab eo, quod computum facere,
& cum in illo præſupponantur veræ rationes dati, &
accepti, licet in computo de rationibus aliquando du-
bitetur.*

5 *Inſtrumenta quibus pacta apponuntur, vt plurimum
conditionalia eſſe dicuntur.*

DVbium fuit, an † *exceptio, quæ opponitur pro parte R.* 1
P. Ruffini de reuidendis computis ex pacto appoſito

inconti-

incontinenti poſt inſtrumentum, ſit admittenda in præſenti
iudicio, vbi agitur ex obligatione in forma Cam. in contra-
ctu locationis, ita quod ea non obſtante, teneatur ad conſtan-
tiam officii vna cum fructibus ſiue ad illius æſtimationem, &
intereſſe? Præſuppoſito ſine veri præiudicio, quod tem-
pore locationis non poſſideret, nec hodie poſſideat offi-
cium, in præſenti tamen pacto præſupponebatur factum
fuiſſe primum inſtrumentum de anno 1551. & teſtes pro-
bare, quod tunc appoſitum fuit pactum de reuidendis
computis: præſupponebatur etiam, quod de anno 1552.
menſe Decemb. fuerunt facta, eadem die repeti, & fuiſſe
illud idem actum de reuidendis computis: & quoniam e-
2 lapſum † iam erat triennium facta locatione officii, & D.
Ruffinus non reſtituebat officium, nec ſoluebat penſio-
nes, idcirco mercatores de Spada agebant ad exſecutio-
nē, ex obligatione in forma Cam. dicebantq; ſibi nō ob-
ſtare pactum de reuidendis computis prout in terminis
per *Soc. in l. pecuniam nu. 10. & ſeq. ſi cer. pet. Bar. l. l. ibanus.*
nu. 38. de cond. indeb. Gram. deciſ. 18. n. 10. Rota tamen ma-
3 gis contrarium probare videbatur, quia in hoc † pactum
dicebatur ineſſe inſtrumento, & dicitur pars illius, & ab
eo diuidi non poteſt: & ad Do. Soc. reſpondebatur cum
4 loqui in † calculo faciendo, nō in computo, cum in clau-
ſulis præſupponant rationes veras dati, & accepti, ſed er-
rorem fuiſſe in calculo. In caſu autem noſtro ſecus eſt, q̄a
dubitabatur de ipſis rationib. quomodo ſe habeant. Se-
cundo dicebatur, Soc. loqui in terminis *l. 2. de in diem ad-*
iect. vbi actus eſt purus, reſolui tamen poteſt ſub cōditio-
5 ne: hic ſecus eſſe, vbi † inſtrumentum totū videtur con-
ditionale ob pactum appoſitum. Concluſerūt igitur eli-
gendam eſſe hanc viam, vt videantur in his computis ea,
in quibus partes conueniunt, & illis ſtandum in exſecu-
tione, in aliis vero in quib. videbatur dubium, deliberan-
dum erit, & in Rota conferendum, an contineant dubia
iuris, an vero ex ſtylo mercatorum decidi poſſint.

Decisio DCLXXIII.

Seguntin. Canonicatus. 15. Ianuarii. 1562.

Svmmaria.

1 *Lite ſuper beneficio, vel canonicatu pendente vtrum ab*
vna partium cum quodā tertio fieri poſſit permutatio.
2 *Et an tali caſu inſtrumentum tale ſubſiſtat de iure abſq;*
alia ſcientia ſummi Pontificis. nu. ſeq.
3 *Pacta inſtrumento appoſita vtrū ſint illicita ex eo, quod*
clauſula interuenit ſaluo beneplacito ſedis Apoſtolicæ,
cum id non interueneris.
4 *Tractatus permutationis cum licentia ſuperioris eſt lici-*
tus in cauſſa beneficiali.
5 *Exſecutaante Pontificis beneplacitum permutatio cum*
illicita ſit, & præſupponatur, oſtendi debet ab aſſertore.

PEndebat lis inter Aluarum ſuper canonicatu, Marti-
1 nus poſſeſſor † iniit quandam permutationem cum
Ioanne ſuper hoc canonicatu, & aliis beneficiis dicti Io.
cum quibuſdam conditionibus, de quibus in ea: vnde
2 dubitaui, *an eſſet contra ius ad effectum, vt videatur,* † *an*
tale inſtrumentum ſubſiſtat de iure abſque alia ſcientia, &
auctoritate Papæ? Domini reſponderunt ſtricte ad pun-
3 ctum, & dixerunt, pacta, † de quibus in inſtrumento, non
eſſe illicita, quia adeſt clauſula, ſaluo beneplacito ſedis
4 Apoſtolicæ, & non aliter, nec alio modo, † vt hic eſt poſi-
tus contractus permutationis, qui eſt licitus, *Dec. conſ. 14.*
in 1. dub. Patet igitur, quod illa quoad ſe non ſunt illicita,
5 niſi Aluarus oſtendat, quod † illa exſecuta fuerunt ante
beneplacitum Papæ, de qua dicit Martinus extare ſup-
plicationem, ne cōplectatur omnia illa pacta, & ſic quod
fuerint omnia bene narrata Papæ.

Decisio DCLXXIV.

Forliuien. bonorum. 24. Ianuarii. 1562.

Svmmaria.

1 *Fideicommiſſum an in dubio ex clauſula codicillari pro-*
bari poſſit.
2 *Bona ſubiecta fideicommiſſo ex clauſula codicillari, an*
irritent relicta legata per filium in teſtamento.
3 *Mulier legataria, an agere poſſit Saluiano interdicto ad*
legata ſibi a marito relicta.
4 *Legatario hypothecaria competit, & vtile Saluianum*
interdictum.
5 *Mulier probans maritum poſſediſſe bona in quibus præ-*
tendit legata, & nunc poſſidere aduerſarium, haud du-
bie poteſt Saluianum interdictum intentare.
6 *Rota cum inter ſuos auditores contraria exſiſtunt vota*
ſæpe mutat opiniones.
7 *Fideicommiſſo ſtante, legare tamen poteſt fideicommiſ-*
ſarius vxori ſuæ, vel ratione ſuæ legitimæ, vel quia re-
nuntiatum fuit fideicommiſſo per diuiſionem, vel præ-
ſcriptionem, ſeu aliis modis.
8 *Interdicto adipiſcendæ exceptio dominii non admitti-*
tur, niſi incontinenti probetur.
9 *Mulier legataria fideicommiſſarii mariti ad legatum*
mittitur ſi cautionem præſtet de eiuſdem legati reſti-
tutione in caſu ſuccumbentiæ in cauſſa petitorii.

HÆc cauſa ſatis antiqua eſt, & ſuper ea habitæ fuerunt
multæ deciſiones, circa illud, † *an ex clauſula codicil-* 1
lari in dubio eſſet fideicommiſſum factum, & ita ſe habebat?
Antonius Vriellus ex vxore ſuſcepit filium Laurentium,
quem heredem in teſtamento inſtituit, indeque inter-
fectus fuit morte violenta: poſt eius mortē Laurentius;
& Sebaſtianus filii diuiſerunt hereditatem paternam, &
diuiſam poſſederunt ſpacio forſan 30. annorum: poſtea
Sebaſt. moritur condito teſtamento, in quo heredem in-
ſtituit Simonem, & legata nonnulla reliquit Camillæ e-
ius vxori; deinde conuenit cum Laurentio fratre olim
Sebaſtiani, & accepta certa portione reliquum heredita-
tis permanſit apud Laurentium; nunc Camilla legata ſi-
bi relicta petebat: & quia contra eam † obiiciebatur, bo- 2
na omnia fuiſſe ſubiecta fideicommiſſo ex clauſula codi-
cillari appoſita in teſtamento Anton. idcirco Sebaſtianū
non potuiſſe talia legata relinquere. Hinc dubitaui præ-
ſuppoſitis reſolutionibus Rotæ ſuper fideicommiſſo
quondam Antonii fratris Laurentii, & Sebaſtiani, quo-
rum copiæ Dominis dantur, & ſtante ſuſpenſione peti-
torii nouiſſime facta pro parte dictæ Camillæ de Caccia-
nemicis, † *an dicta Camilla poſſit agere Saluiano interdicto* 3
contra Simonem heredem Sebaſtiani, ſeu contra Lauren-
tium dictorum bonorum poſſeſſorem pro legatis ſibi relictis in
teſtamento Dom. Sebaſtiani? Domini reſponderunt, Ca-
millam certe agere poſſe, † cum legatario competat hy- 4
pothecaria, & vtile Saluianum interdictum, *Aret. §. item*
Seruiana, nu. 9. Inſtitut. de actio. ſatiſque eſt probare Seba-
ſtianum teſtatorem tempore teſtamenti poſſediſſe, & ad-
uerſarium nunc poſſidere, *Aret. d. §. Seruiana. num. 15. &*
conſil. 112. num. 6. in 4. Caſtren. conſil. 51. in 2. Cum † igitur 5
Camilla verumq; probauerit, & ſuſpenderit petitorium,
quod ei licuit, *Rota in nou. de cauſſ. poſſ. & propri. deciſ. 35.*
num. 6. Oldrad. conſil. 10. nu. 16. non eſt dubium hoc ei re-
medium competere. Non obſtat, quod bona dicantur
ſubiecta fuiſſe fideicommiſſo prout in reſolutionibus
Dominorum. Quoniam in primis negatur, cum imo
ex his appareat contrarias inter eos † fuiſſe ſententias, & 6
nonnullos mutaſſe opinionem, imo & poſtea ſuperue-
nerunt aliæ auctoritates in contrarium, veluti *Socin. con-*
ſil. 1. & 26. in 3. Aym. conſil. 34. colum. 2. Mand. conſil. 133.
colum. prima, in ſecundo, Ioan. Dilect. c. cum autem, nume-
ro quarto, de lib. inſtit. ita vt negari non poſſit, quin mate-
ria ſit ampla. Sed præſuppoſito etiam, quod † inductum 7
eſſet fideicommiſſum, adhuc tamen non ſequitur, Seba-
ſtianum non potuiſſe legare aliquid, ſeu ratione legiti-
mæ, ſeu quia renuntiatum fuit fideicommiſſo per diui-
ſionem, ſeu præſcriptionem, ſeu aliis modis, qui poſſent
deduci, & indigent maiori diſputatione. Quare cum in
† interdicto adipiſcendo exceptio dominii non admit-

tatur, niſi incontinenti probetur, *Secin. ſen. conſil. 7. nu. 3. Anton. de Butr. in cap. 1. num. 8. de leg.* non debet interim prohiberi Camillo, conſequi ſua legata, cum hæc exceptio fideicommiſſi, aut dominii non ſit clara. Placuit ta-
9 men Dominis, vt eligatur hæc media via, † videlicet, vt
illa det cautionem de reſtituendo legata in euentum ſuccumbentiæ in cauſſa petitorii; & tunc videatur, quis poſſideat, an Simon, an Laurentius, & contra poſſeſſorem detur executio.

DECISIO DCLXXV.

Legionen. præſtimonii. 24. Ianuarii. 1562.

SVMMARIA.

1 *Clericali charactere inſignitus ab Epiſcopo non ſuo diœceſano, an ſibi obſit in caſu præſtimonii, ita vt rata ſit diſpenſatio.*

2 *Diſpenſatio non ab ordinario obtenta, ſed alio Epiſcopo non obeſt ſi adſint clauſulæ, quæ ad omnia in diſpenſatione poſita referantur.*

3 *Licentia celebrandi conceſſa videtur fruſtratoria ſi ex literarum oſtenſione ſola penderet promotionis ad ſacerdotium.*

4 *Epiſcopum non velle quid vltra ſuum poſſe concedere in celebrationis licentia concedenda præſumitur.*

5 *Actus vt valeat pro eo in dubio ſemper eſt facienda interpretatio.*

6 *Probans ſe decennio in loco Epiſcopi habitaſſe licet non ſui ordinarii præſumitur ibi habitationem firmam contraxiſſe.*

DAta fuit copia diſpenſationis & demum dubitatum,
1 an † *ſuffragaretur d. Ioan. qui fuit inſignitus ab Epiſcopo non ſuæ diœceſ.* Verba autem ex quibus oriebatur dubium, ea præcipue erant, vt cleritali charactere inſigniri, & ad reliquos ordines etiam presbyteratus promoueri, & illis poſtmodum acceptis, etiam in alterius eccleſiis primam ſolemnem, miſſas cantando, diœceſ. Epiſcopi, vel cuiuſuis alterius licentia deſuper obtenta miniſtrare ac curam exercere libere, & licite valeas &c. Aduerſarius Ioan. dicebat eum non rite fuiſſe inſignitum ab alio Epiſcopo, cum diſpenſatio pronenire debeat a iuriſdictione in ſnbditum. Verum Domini contrarium reſponderunt,
2 videlicet, † hanc diſpenſationem ſuffragari. Primo, quia
illa clauſula in fine refertur æque quoad omnia præcedẽtia, *Dec. cap. 2. requiris. num. 5. de appel. Parſ. conſil. 9. num. 25. in ſecundo conſil. 108. num. 49. in 3.* Secundo, quia alias
3 fuiſſet † ſuperflua hæc licentia celebrandi, cum vnuſquiſ-
que oſtendendo literas ſuæ promotionis potuiſſet hoc facere, *cap. nunc. vbi Abb. de elect.* Tertio, quia licet non conſtet, quod Nuntius haberet in facultatibus ſuis hoc, tamen ei datur licentia celebrandi vbique & pronun-
4 tiandi, † vnde præſumendum eſt, voluiſſe concedere id,
quod poterat. Quarto, quia adeſt verbum, licite valeas, & libere, vt aliquid operetur, accipiendum eſt a quocunque, *l. 1. cum gloſſ. de ſacroſanct. eccleſ.* Quinto, quia tunc temporis hæc licentia promouendi a quocunque paſſim
5 concedebatur. Sexto, qnia † pro validitate actus in du-
bio facienda eſt interpretatio: quoniam tamen aliqui diſſentiebant, dictum fuit vt videat Ioannes ſi poſſet a-
6 gere per aliqnod adminiculum, velnti, ſi probet † ſe ſpa-
cio decem aut plus annorum habitaſſe in loco vbi degebat Epiſcopus, qui eum ordinauit, quo caſu diceretur ibi domicilium contraxiſſe, *capit. cum nullus, de tempor. ordin. in ſexto.* aut ſi non pnteſt, probet ſaltem ſe fuiſſe a motu proprio Epiſcopi habitum, & toleratum tanquam clericum.

DECISIO DCLXXVI.

Tarniſina Canonicatus. 27. Ianuarii. 1562.

SVMMARIA.

1 *Clauſula & ſine præiudicio aliorum, &c. inſerta gratiæ per ſignaturam an totam gratiam ita reſtringat, vt nõ obſit gratiæ aduerſarii.*

2 *Papam nõ præſumitur velle anterioribus gratiis per nouas præiudicare neque prouiſionibus per nouas gratias & prouiſiones.*

3 *Gratia a Pontifice conceſſa ex priuilegio ceteris aliorum gratiis præferuntur.*

4 *Gratia an remittenda ſit ad corrigendum, an intelligenda prout in regiſtro continetur.*

5 *Clauſula, ſine præiudicio aliorum, &c. parum refert ſiue in principio ſiue in fine gratiæ ponatur cum ſatis præſupponatur de ſcientia voluntatis Sanctiſſimi.*

6 *Prout de iure clauſula in ſignatura appoſita gratiæ refertur ad omnia contenta in commiſſione.*

7 *Multæ clauſulæ in corpore gratiarũ reperiuntur ad ſingula membra relatæ quæ cauſſa breuitatis ſæpe a ſignatura omittuntur.*

PRæſuppoſito originalis gratiæ motu proprio conceſ-
ſæ Hieronymo Quirino, quæ habebat in fine † clau- 1
ſulam appoſitam in ſignatura, & ſine præiudicio aliorum ſimiles gratias proſequentium, ex quo Morengus aduerſarius prætendebat totam hanc gratiam reſtringi, ita, vt non noceret gratiæ Morengi anteriori: econtra vero Quirinus produxerat tranſſumtum gratiæ ſiue expeditũ, in quo clauſula erat appoſita circa principium, indeqne putabat non reſtringi ab ea totam gratiam, ſed tantum eam partem, quæ loquitur de menſibus ordinariorum:
cum † Papa in bis noluit præiudicare aliis habentibus an- 2
teriores ſimiles gratias, & prouiſiones factas canonicis.
In aliis autem menſibus reſeruatis velit † Papa priuile- 3
gium facere, quinimo vt eius gratia ceteris præferatur; idcirco ex his dubitaui præſuppoſito, quod ex tranſſumto tam in actis producto, quam in regiſtro ſupplicationum clauſula, ſine præiudio ſimiles gratias proſequentiũ, ſit appoſita prout in eo, cuius copia datur, *an quoad effectum, de quo agitur, ſit facienda differentia in quo loco ſit,*
an † ſit remittenda ad corrigendum, an vero intelligenda, 4
prout in regiſtro? Domini reſponderunt, etiam quoad
primam partem nihil referre, an ſit clauſula appoſita † in 5
principio, an in fine, cum ſatis cõſtet de mente Papæ, qui volnit totã gratiam reſtringi a clauſula ſupradicta. Hinc eſt, vt quoties præſentãtur ſimiles gratiæ cum variis clauſulis contentis in eis, tunc ſignatura addit varias clanſulas, ſecundum quas vult regi totam gratiam, quaſi dicat Papa, fiat quicquid velis, volo concedere ea in hoc modo, videlicet cum his limitationibus, & commiſſionibus
iuſtitiæ. Vbi clauſula appoſita † a ſignatura, prout de iure, 6
refertur ad omnia contenta in cõmiſſione. Et ex his tolluntur ea, quæ in contrarium adducebantur, videlicet, ꝙ in tempore gratiæ reperiuntur multæ aliæ gratiæ, quę videntur contrariæ iſtis: quod videtur abſurdum: nam obiectum procederet, ſi omnes clauſulæ eſſent ſcriptæ, & appoſitæ a parte. Verum concedendũ eſt, quod aliæ ſunt clauſulæ, quas petit pars, in qua ſcriptæ aliæ ſunt, quas tãtum vult Papa concedere, & inter has eſt iſta, de qua nunc loquimur cum tribus aut quatuor aliis adiectis, quæ omnes ſunt ſeparatæ inter ſe, & referuntur ad varia capita
in corpore gratiæ, quamuis † ſignatura ea tunc non de- 7
ducat breuitatis cauſſa; ex his etiam infertur quoad ſecundas literas non eſſe corrigendas, quia recte ſe habent, & ita ſeruat ſtylus expeditionem, qui inſerit deinde hanc clauſulam, vbi poſt narratiuam Papa incipit confirmare pronuntiationem.

DECISIO DCLXXVII.

Mantuani landi, &c. 27. Ianuarii. 1562.

SVMMARIA.

1 *Eccleſiam læſam eſſe ex communi æſtimatione probandũ eſt, non vnius tantum terrulæ, ſed & aliorum fundorum circumiacentium.*

2 *Teſtibus variis, & mendacib. fides nulla adhiberi debet.*

MVlta pręſupponebantur in dnbio, ex quibus quęrebam, *an ex ſupradictis ſcriptis dici poſſit, quod ſufficienter*

ſtatur ſit probata læſio eccleſiæ? Domini ſtricte ad dubium reſponderunt, non eſſe probatam læſionem: quoniam cum quinque teſtes, de quibus in dubio, loquantur tantum de dimidia portione, ex ea inferri non poteſt ad læ-
1 ſionem eccleſiæ, †cum ea ſit probanda ex communi æſtimatione non vnius tantũ terrulæ, ſed aliorum ꝑdiorum, quæ circumuicina ſunt. Quoniam tñ ea ad dubium ptinebant, vt videatur, an illi teſtes deponentes poſſent dici mendaces aut varii ꝑpter præſuppoſita de quib. in puncto. Propterea dixerunt Domini, vt poſt hac dubitem, *an*
2 *ſtantibus ſupradictis teſtes dicantur† ita varii, & mendaces, vt illis fides non ſit habenda?* Poſt quod deinde quæri poterit, *an ex his iunctis aliis conſtet de læſione eccleſiæ?* quod tantum audio decisum fuiſſe coram R.P.D. Romano.

Deciſio DCLXXVIII.

Vlyſbonen. quartanariæ. 31. Ianuarii. 1562.

Svmmaria.

1 *Pars ad duas eccleſias curatas obtinendas, quid debeat docere ratione diſpenſationis prætenſæ.*
2 *Ius in beneficio habere ſufficit licet nõ ſit in poſſeſſione ad validum efficiendum conſenſum cauſſa penſionis.*
3 *Poſſeſſio in beneficialibus non conſideratur ſed legitima & vera inſtitutio eaq; de præſenti.*
4 *Secundi beneficii impetratio elidit robur primi antea impetrati niſi inſequatur gratiæ poſſeſſio quieta, & pacifica.*
5 *Potens habere titulum ad duas parochiales ſolius tituli vigore validum conſenſum præſtare valet penſioni.*
6 *Verificatis verificãdis ab vna partium tenetur pars aduerſa ad verificationem reſignationis in ſuorum fauorem factam.*
7 *Penſionem reſeruatã ſuper duabus parochialibus obtentis ex indulto diſpenſatorio Sedis Apoſtolicæ aſſerens ad probationem talium aſſertorum eſt obligatus.*
8 *Simplex ius habere in duabus parochialibus, & eas indulto Apoſtolico, ſeu per diſpenſationem obtinere diuerſa ſunt.*
9 *Remiſſoria ad verificanda narrata in gratia vtrum debeat concedi.*
10 *Fumo nullo dato pro parte, quæ aſſerit obtẽtam per ſe diſpenſationem duarum parochialium remiſſoria nullatenus venit concedenda.*

IN vltima propoſitione huius cauſſæ, quæ fuit 20. Decembris, reſeruatum fuit hoc caput diſputãdum, quod modo propoſui, videlicet præſuppoſita reſignatione, &c.
1 *An teneatur Gundiſaluus †docere de diſpenſatione ad obtinendas duas parochiales, quoad effectum vt valida fuerit reſigna. penſion. quæ tranſeat ad ſucceſſores, aut ſaltem eidem Gundiſaluo ſit danda remiſſoria, ad iuſtificãdum ſuam gratiam?* Pro parte Gundiſalui dicebatur, cum non teneri
2 docere de diſpenſatione, cum † ad conſentiendum validè penſioni ſufficiat habere ius in beneficio, licet non ſit
3 in poſſeſſione, *Mohed. 166. Put. 2. de penſ.* ſi quidẽ † in beneficialibus non attenditur poſſeſſio, ſed vera inſtitutio de præſenti, *c. 1. de præb. in 6. c. 3. de reg. iur. in 6.* Clarum eſt autem, quod quis poteſt habere ius, & titulum in duabus
4 parochialibus, abſque tamen diſpenſatione, † cum per impetrationem ſecundi beneficii non vacet primum, niſi ſecuta pacifica poſſeſſione gratiæ, *vt per Doct. in c. ſimnlata, de præben. Ægid. 598. Caſſad. 9. de cauſ. poſ. & propriet.*
5 *nu. 2.* Cum igitur quis † potuiſſet habere titulum ad duas parochiales & ex ſolo titulo poſſit conſentire valide penſioni, ſequitur non eſſe neceſſarium Gundiſaluo oſtendere illam diſpenſationem. His non obſtantibus Rota
6 contrarium concluſit. Nam cum Ferdinandus † iuſtificauerit ſibi incumbentia, tenetur etiã Gundiſalnus verificare reſignationem in fauorem ſui factam, in qua nar-
7 retur penſionem eſſe † reſeruatam ſuper duabus parochialibus de conſenſu Saluatoris, quas ille obtinet ex diſpenſatione Apoſtolica. Igitur hæc omnia ſunt verificanda, *Innocent. cap. 1. vt lit. non conteſt. in ſexto. Dec. conſ. 401. num. 17.* Non ſufficit autem probare, quod Saluator habuit ius ad duas parochiales, quia primo hoc ſatis probatum fortaſſe & clare eſt: ſed an ex hoc tacite poſſit conſentire penſioni, quæ tranſit ad ſucceſſores, dubium relinquitur. Secundo, quia ſumus in caſu, in quo Saluator dixerit ſe habere ſimplex tantum ius, ſed narrauit in poſitione ſe ex diſpenſatione Apoſtolica illas parochiales obtinere. Cum igitur ipſemet fateatur ſe illas obtinere
ex † diſpenſatione Apoſtolica, ceſſat quod poterat dici 8
tantum de ſimplici iure illius, & ita reſpõdetur ad omnia contraria. Hinc infertur, eum teneri debere verificare hanc ſuam diſpenſationem, cum ipſemet eam narrauerit in gratia, in qua omnia narrata ſunt verificanda, licet alias non eſſet neceſſarium, *Mohed. 356. ante fin. Fab. 17.* Quoad ſecundam partem dubii facilis fuit deciſio, nam cum gratia non probetur per teſtes, *Rot. in nou. 27. de teſt. Ægid. 746. Afflict. 346. Felyn. rubr. de conteſt. colum. 3.* ſe-
quitur † remiſſoriam ad id dandam non eſſe, *Rot. in antiq.* 9
44. de teſt. Felyn. c. 1. de appel. num. 5. tum etiam principali-
ter, quia nullus datur † fumus pro parte Gundiſalui hu- 10
ius diſpenſationis, igitur remiſſoria non eſt danda, *Caſſad. 2. & 3. de dilat.*

Deciſio DCLXXIX.

Cremonen. præpoſituræ. 7. Februarii. 1562.

Svmmaria.

1 *Sufficienter probata per famam requiruntur in caſibus qui ſunt difficilis probationis.*
Et an per teſtes huiuſmodi fama ſatis dicatur poſſe probari, num. ſeq.
3 *Teſtes varias exceptiones perpetientes vel obiectiones nihil probatorie concludunt, vt hoc caſu in fama.*
Vt nec teſtis qui deponit per verbum creditur, num. ſeq.
5 *Fama quam dicit teſtes originem natam fuiſſe ex miſſoria epiſtola, quia inepta eſt talis origo vtpote non emanata a maiori populi parte, ridicula eſt.*
6 *Teſtis de auditu auditus non eſt releuans.*
7 *Depoſitio per teſtem de literis famæ, & nõ de fama mortis, nihil probat.*
8 *Ex litis principio deductũ poteſt, & teſtium aliquorum vera elici depoſitio.*

PRoſequendo vltimam propoſitionem huius cauſſæ, dubitaui hoc modo, videlicet præſuppoſito, quod ſumus in caſu difficilis probationis quoad diem obitus, &
quod hoc † caſu ſatis ſit probatio facta per ſolam famam, 1
ſi ſufficienter probetur, vt alias Domini reſoluerunt, *an*
† ex teſtibus, qui dantur, dicatur hæc fama ſufficienter pro- 2
batur ad effectum, de quo agitur? Domini concluſerunt, hanc probationem non ſufficere: nam præter vltimum
teſtem, qui eſt tertiuſdecimus, † certe omnes patiuntur 3
varias obiectiones, & non concludunt, nam incipiendo
a primo, iſte loquitur † per verbum credit. Secundo, lo- 4
quitur tantum de auditu. Tertio, non dicit, quando audiuerit hoc dici, & ſic poteſt hoc audiuiſſe lite pendente: Secundus loquitur de anno, ſed neſcit de menſe. Tertius loquitur de partibus, & non dicit publice, nec de tempore. Quartus, ſolum deponit de morte certa, ſed ignorat de tempore. Quintus, non dicit ſe publica fama audiuiſſe ab N. & N. & dicit a paucis diebus citra, & ſic lite pendente. Sextus non dicit publice, & deponit de menſe Februarii, & diſcordat ab omnibus, qui loquuntur de menſe Nouembris, & ſic a teſtibus, & a parte, & non deponit de fama publica, & quod credit fuiſſe famam:
Secundo, quod † fama habuit originem a litera miſſiua, 5
quæ eſt inepta origo, cum non ſit a maiori parte populi; & deponit de commorantibus in vrbe, qui audiuerant
in oppido Cremæ, & ſic † de auditu auditus. Septimus; 6
deponit de Crema, ſed non dicit publice. Octauus, licet de publica voce, non deponit de quo tempore præciſe audiuerit, nec quo tempore fuerit fama. Nonus autem

SVMMARIA.

1 *Appellatio facta cum clauſula, & alias omni meliori modo, quid operetur in caſu attentatorum.*

2 *Poſſeſſio ſequeſtratur non raro, antequam in petitorio fiat progreſſus.*

1 REtuli in Rota me reperiiſſe in actis, † appellationem
Cardin. factam fuiſſe cum clauſula, & alias omni meliori modo, & conſequenter validam, prout alias fuit dictum coram bon. mem. Do. Iunio, item etiam me reperiiſſe, mandatum Petri fuiſſe obtentum ſtatim poſt interpoſitam appellationem, & Cardinalem dictum ante biennium commiſiſſe cauſſam attentatorum, quæ etiam
2 pendet hodie: † Domini mandarunt, vt ſi ita res ſe habeat, iubeam, poſſeſſionem ſequeſtrari, & poſtea procedatur in petitorio.

DECISIO DCLVII.

Oueten. penſion. 29. Nouembris, 1561.

SVMMARIA.

1 *Penſio ex facultate transferendi reſeruari poteſt.*

2 *Error in translatione ſi aperto appareat, quid faciendum ratione penſionis ſoluendæ.*

DAta fuit copia facultatis transferendi, & translationis ſecutæ, ideoque dubitatum, *an Paulus poſſit hodie petere penſionem dicti Archidiaconatus?* dubium orie-
1 batur, *quia † ex facultate trãsferendi poterat reſeruari penſio integra 15. ducat. ſuper Archidiaconatu, & tamen exſecutor in translatione expreſſit, non tantum Archidiaconatum, ſed etiam quatuor alia beneficia ſuper quibus trãſtulit penſionem:* Dñi reſponderunt, quindecim ducat. nõ poſſe peti ſuper Archidiaconatu. & ſuper parochiali eccleſia, & ſuper alia re: & quia ius & forma facultatis transferendi penſionem 15. duca. eſſet conſtituenda tantum ſuper Archidiaconatu, & ex quo exſecutor referat ſe ad formam
2 illarum literarum, ita, vt videatur conſtare † de aperto errore huius translationis, tamen dictum fuit, quod vbi exſecutor refert ſe ad priores literas, deinde recipit facultatem ſibi competentem, quoad transferendum, ſiue exigendum nouam penſionem, & vbi deinde illam exigit, non amplius refert ſe ad literas, ſed ſimpliciter eam conſtituit ſuper diuerſis beneficiis: vel quomodocunque res ſe habeat, ſic cadit regula, quod potui volui, quod volui adimplere nequiui, *c. cum ſuper, de offic. deleg.* Hoc dubium propoſitum fuit vno informante, videlicet Paulo, qui erat pauper, & tamen deciſum fuit contra informantem.

DECISIO DCLVIII.

Auximan. bonorum, 29. Nouembris, 1561.

SVMMARIA.

1 *Inſtrumentum laudi extenſum a notario, ita, vt mater filiarum videatur onerata, & obligata ſub forma Cameræ, quam fidem faciat.*

2 *Conſuetudo & ſolitus vſus notarii in extenſionibus inſtrumentorum non raro venium obſeruanda, cum in his ſtylus ſcribentium vt plurimum attendatur.*

3 *Quibus cum clauſulis inſtrumentum laudi inter matrem & filios celebratum per notarium de iure extendi poſſit.*

4 *Clauſula obligationis in forma Cameræ ſuam ſpecialem habet renuntiationem.*

5 *Renuntiatio non ſemper comprehendit certiorationem, niſi exprimatur.*

6 *Renũtiationem generalem extendens notarius in laudo, ita debet extendere, vt omnes in laudo cõprehenſos contingat: alias non valet, nec caret fraudis ſuſpicione.*

7 *Taliſque extenſioni fides non eſt exhibenda, imo corrigenda eſt iuxta formam originalis ſeu protocolli, num. ſequen.*

8 *Protocollum vtrum ſufficiat adducere in correctione extenſi inſtrumenti laudi, in quo clauſula generalis nõ probe præſupponuntur extenſa.*

FVerat latum quoddam laudum inter Fauſtinam, & filias, & notarius in protocollo ſcripſerat ſimpliciter acceptationem factam a Fauſtina, & a maritis nomine filiarum, & in fine dicebat cum obligatione in forma Cameræ rogantes & renuntiantes, &c. Poſtea notarius dedit hoc inſtrumentum extenſum, & in eo narratur, Fauſtinam renuntiaſſe omnibus legib. ſtatutis, & conſuetudinibus, & prius certioratam fuiſſe a notario cum multis a-
liis clauſulis: hinc dubitaui, † *an huic inſtrumento ſic ex-* 1
tenſo ſit, vel non adhibenda fides, & an in toto, vel in parte?
Domini in primis reſponderunt videndum eſſe, ſi aliun-
de poſſit conſtare † de conſuetudine huius notarii, quo- 2
modo ſit ſolitus extendere talia inſtrumenta: nam in his plurimum attendi debet ſtylus ipſius ſcribentis. Quoniã autem tunc mihi detulerant librum ſeu protocollum eiuſdem, reperta fuerunt obiter tria inſtrumenta diuerſis temporibus facta per varias mulieres, & in ſingulis aderat duplex renuntiatio abbreuiata, altera *circa principium inſtrumenti, quando mulier ſe obligat, & renuntiat:* altera *in fine poſt obligationem in forma Cameræ:* Dixerũt igitur, vt admoneãtur, nũ certius q d poſſit inueniri quoad ſtylũ huius notarii: nam illa tria inſtrumẽta ſunt longe diuerſa ab iſto, cum ibi ſit duplex renũtiatio: hic aũt vnica tantũ
in fine. Circumſcripto hoc capite dixerunt † deinde de 3
iure non potuiſſe inſtrumentum extendi cum illis clauſulis, quæ ſunt ſubſtantiales, ſicuti eſt clauſula certiorationis, *vt per Alex. l. ſciendum, num. 3. Iaſ. num. 31. de verb. oblig. Fel. c. ſi diligenti, num. 14. de foro compet.* ſic & in aliis clauſulis iure non comprehenſis. *Ægid. 15. Fel. c. ex literis, num. 13. de fid. inſtr.* Nec obſtat clauſula renuntiatio. de qua in fine protocolli: quoniam illa refertur tantum
ad obligationem † in forma Cameræ, quæ eſt vtiq; proxi- 4
mior, & habet ſuam ſpecialem renuntiationem, *vt Pereg.*
de oblig. in forma Cam. pag. 3. nu. 4. & etiam quia † ob re- 5
nuntiationem non comprehenditur certioratio, niſi exprimatur, vt ſupra conſideratum fuit: Eſt etiam alia ratio, quia, ſi illa clauſula protocolli intelligeretur de hac gene-
rali † renuntiatione, vtique notarius debuiſſet illam ex- 6
tendere, vt pertineret æque ad Fauſtinam, vt ad filias, de quibus in cõtractu, & ille in extenſo dicit Fauſtinam tantum renuntiaſſe, & de aliis nullum verbum, quod certe præbet non leuem ſuſpicionem. Concluſum igitur fuit
† huiuſmodi extenſioni non dandam eſſe fidem, ſed cor- 7
rigendam ſecundum protocollum, *vt per deciſ. l. ſi librarius, de reg. iur.* cum nec in toto, nec in parte ſubſiſtat, niſi
prout in protocollo. *Guido Papæ, 19. Ægid. 165. An † au-* 8
tem protocollum ipſum ſufficiat in caſu de quo agitur: aut ex quo Fauſtina mortua dicitur, liceat Petro Antonio impugnare extenſum, alias proponetur.

DECISIO DCLIX.

Præſtimonii, die 2. Decembris, 1561.

SVMMARIA.

1 *Præſtimonii vacantis in menſe reſeruato, vtrum per decretum Cameræ poſſeſſio capi ſine vitio ſpolii poſſit.*

2 *Verificatis attentatis coram iudice exſecutore, habente plenam poteſtatem quid agendum.*

3 *Reformatio in caſu præſtimonii conſtare debet, antequã ad vlteriora fiat proceſſus.*

PRætendebatur præſtimonium quoddam † vacaſſe in 1
menſe reſeruato: fuit bene decretum Aud. Cameræ, vt caperet poſſeſſionem nomine Cameræ ſine vitio ſpolii, & attẽtatorum: poſtea cum Aluarus Gallus in his forte eſſet intruſus, obtinuit committi cauſſam ſuper his in Rota, cum inhibitione R. D. Decano facta, ad cuius inſtantiam primum fuit impetratum, qui etiam obtinuit ſecundum breue, vt non obſtante commiſſione, & inhibitione partis, Auditoris Cameræ caperet poſſeſſionem amotis quibuslibet detentoribus ſeu intruſionibus: poſt quod ſecundum breue fuit proceſſum nomine Cameræ
ad quamplures actus coram Auditore Cameræ. † Nunc 2

vitium teſtamenti viſibile eſt ex ipſius inſpectione.

3 *Hæres inſtitutus a teſtatore qui præteriit matrem, quando incidat in pœnam l. fin. C. de codicillis.*

FVit a me poſita ſecunda pars dubii, de qua in præcedente propoſitione, & erat huiuſmodi: ſtantibus præſuppoſitis pro parte Domini Torquati de quibus alias ſub die 13. Ianuarii 1561. *an ex deductis pro parte aduerſa ſufficienter dicatur conſtare de probabili ignorantia Domini Torquati?* Deinde ſequuntur præſuppoſita prout in informationibus. Nihil fuit concluſum, licet maior pars videretur inclinare pro non probabili ignorantia, & præſuppoſitis in puncto. Verum aliquibus videbatur

1 ea omnia tolli ex ſola † facie teſtamenti, in quo cum nullum verbum adſit de Domina Hippolyta matre Domini Aldi teſtatoris, non debuit Dominus Torquatus diu maiore illam poſſe tunc viuere: adductuſque fuit Cyn. *in d.*

2 *l. fin. C. de codicill in 2. col.* qui ait, diſpoſitionem illius legis procedere tunc tantum, vbi vitium teſtamenti viſibile eſt ex ipſius inſpectione, *iuxta l. mater decedens de inoſ. teſtam. & l. ſi poſt, vbi Bald. C. de iur. & facti ignor. Alexan. conſ. 27 col. 2. in 7. Caſſad. 21 de prob. Felyn. c. cum contingat. de reſcrip. col. 3.* Dixerunt igitur dubium ita reſtringi poſſe, præſuppoſito ſine veri præiudicio, quod D. Torquatus ante teſtamentum Domini Aldi ſciuerit viuere, an

3 ſtante deinde teſtamento prout ſtat, excuſetur idem Torquatus vt non dicatur incidiſſe in pœnam *l. fin. C. de codicil.* circa ratificationem etiam de qua in puncto, nihil firmatum fuit, quia erant varia vota: ſed de his poterit particulariter agi.

DECISIO DCLXXXIX.

Forliuien. bonorum. 10. Martii. 1562.

SVMMARIA.

1 *Fructus in interdicto Saluiano non debentur niſi a tempore ex quo quis cœpit mala fide verſari.*

2 *Male litigaſſe aduerſarius vſque ad ſuſpenſi petitorii diem non poteſt dici, cũ tali in iudicio non conſtet eum ſuccubuiſſe.*

3 *Saluianum interdictũ hypothecam reſpiciens non cõpetit pro fructibus præteritis perceptis, & conſumtis.*

4 *Interdictum Saluianum competit contra bona teſtatoris cauſa rei per legatum relicta non ſoluta.*

Idq; ſiue res legata ſit in quantitate, ſiue in certo corpore, ſiue diuiſa in plures præſtationes, num. ſeq.

6 *Fructus aliud ſunt a ſorte principali, & male percepti citra bonam fidem eodem habentur loco, ac ſi adhuc exſtarent.*

CVm Rota alias in hac cauſſa reſpondiſſet, Camillam mittendam eſſe in poſſeſſionem bonorum ratione legatorum ſibi relictorum in teſtamento, nunc dubitatum, *an fructus debeantur a tempore conteſtatæ litis in petitorio, an vero a tempore ſuſpenſi petitorii ex interdicto Saluiano in caſu de quo agitur?* Contra Camillam duo obiiciebantur, videlicet, quod non deberentur niſi a tempore

1 ſuſpenſi petitorii. Primo, quod † fructus in hoc interdicto non debentur, niſi ex quo quis in mala fide fuit, *l. in interdictis, vbi Bart. de interdict.* Cum autem vſq; ad diem

2 † ſuſpenſionis non poſſint dici aduerſarii male litigaſſe, cum in eo primo iudicio non ſuccubuerint. Ergo, &c. Secundo cum fructus, præteriti fuerint iam per heredem recepti & conſumti non poteſt pro illis competere Sal-

3 uianum, † quod reſpicit hypothecam, ſed dabitur actio alia contra heredem, qui percepit tanquã obligatum ex facto ſuo. Verum Rota contrarium concluſit, quoniam hic non agitur proprie de fructibus tanquam acceſſoriis legati, ſed de annua præſtatione, quæ eſt ſors principa-

4 lis, & ipſum, & legatum, *toto titulo de annuis leg.* Cum † igitur ratione rei legatæ quæ nõ ſoluitur, competat hoc interdictum, cõtra bona teſtatoris, quæ adhuc reperiuntur ad hunc effectum vt ſoluantur legata in teſtamento reli-

5 cta, intentandum eſt, ſiue † ſint in quantitate, ſiue in certo corpore, ſiue diuiſa in plures præſtationes, ſiue cõprehenſa vnica tantum a die lecti teſtamẽti; aut ſaltem a die conteſtatæ litis in petitorio, quod habet in ventre poſſeſſorium, *Bar. d. l. in interdictis. Innoc. c. paſtoralis. colum 2 de cau. poſſ. & propr. Rot. 19. de cauſ. poſſ. in nou.* & termini ſeruati in petitorio proſunt etia in poſſeſſorio. Nec obſtat ſecunda ratio, † quoniam iſti non ſunt fructus, ſed ſors 6 principalis, *vt ſupra eſt dictum.* Deinde quamuis etiam eſſent fructus, quia tamẽ mala fide fuerunt percepti, habentur perinde, ac ſi exſtarent, *l. certum, cum gloſſ. C. de rei vend. Bart. l. ex diuerſo, eo tit. Abb. c. grauis, de reſt. ſpol.*

DECISIO DCXC.

Placentin. Canonicatus. 10. Martii. 1562.

SVMMARIVM.

1 *Acceptatio beneficii ex quibus coniecturis, & adminiculis probari poſſit.*

OPponebatur contra Ferdinandum Saua, qui veniebat ex quadam exſpectatiua Franciſci Samaio, quod acceptatio Domini Samaii non fuerat legitima: ideo dubitaui, *an ex deductis ſufficienter conſtet, Samaium valide, & ſpecifice acceptaſſe canonicatum de quo agitur?* Domini dixerunt dubium † reſtringendum eſſe, quoad ſecũdam 1 acceptationem: quoniam in informationibus Alphonſus Eepeda dicebat non conſtare de vlla noua prouiſione obtenta ab ipſo Samaio dum viueret: ego autem in actis reperii primum inſtrumentum acceptationis gratiæ acceptæ a Samaio dum viueret. Licet enim hoc inſtrumentum ſit extractum, & editum in publicam formam poſt mortem Epiſcopi Samaii, tamen continet acceptationem factã ab ipſo dum viueret, vt quotidie Notarii faciunt. Deinde in actis etiam exſtat noua prouiſio eiuſdem Samaii, quæ probatur per vnum teſtem ab eo fuiſſe impetratam, & ipſe teſtis dicit ſe illam regiſtraſſe inſtante D. Samaio, & cognoſcit etiam manũ illius appoſitam a tergo dictæ nouæ prouiſionis, quæ quidem ſufficiunt ad ſpecificam acceptationem, *Io. Paul. 71.*

DECISIO DCXCI.

Lucanen. Sancti Sixti. die 14. Maii. 1562.

SVMMARIVM.

1 *Narrata in noua prouiſione ſatis eſt vt verificentur de facto, ad obtinendam nouam prouiſionem.*

QVidam Zacharias ordinis fratrum minorum narrãs ſe per vim & metum religionis ingreſſum obtinuit a Sacra Pœnitentiaria, vt conſtito de metu declararet illum non teneri ad religionem: iſte Commiſſarius recepto tantum ab eo iuramento de vi & metu dedit ei declaratoriam. Iſte deinde Zacharias poſt aliquot annos prouiſus fuit de parochiali eccleſia, & poſſeſſionem accepit de anno 1530. poſtea de anno 1537. dubitans forte illam declaratoriam ſibi non prodeſſe, narrauit Papæ ſe malo inſtigante ſpiritu ex religione egreſſum, cuperetque ad ordinem canonicorum regularium transferri, atque obtinuit breue a Papa translationis: in quo tamen non fuit facta mentio de parochiali ſibi conceſſa: & poſtea imo in breue Papa conceſſit illi translationem, abſque tamen mentione beneficiorum. Hoc breui obtento poſt dies 15. obtinuit idem Zacharias nouam prouiſionem in parochiali, in qua præfata omnia ſunt narrata. Idcirco dubium fuit, *an narrata in noua prouiſione ſint verificata ita, vt ſufficiant in caſu, de quo agitur?* Rota quoad primam partem dubii reſpondit, ſatis † eſſe verificari de facto, quæ 1 narrantur in noua prouiſione, quia ob hãc cauſſam quæritur noua prouiſio, eo quod non dubitatur de viribus eorum, quæ antea geſta fuerunt, *Æged. 116. & 76. circa fi. Specul. de diſpenſ. §. nunc dicendum, num. 14. Lap. alleg. 89. nu. 16. verſic. 1. quid. Pariſ. conſil. 218. in 4. Rebuf. in pract. in titulo de noua prouiſio. nu. 13. Abb. c. quod circa in 2. notab. de conſang. & affin.* Et ita dixerunt Domini ſolere ſeruari vt narrata in noua prouiſione ſufficiat verificare tantum de facto. Quapropter in caſu noſtro hactenus vi-

dentur omnia conſtare ſaltem de facto proceſſiſſe, niſi pars aduerſa aliquid de nouo in cōtrarium oſtendat. Vnde interim noua prouiſio vid tur valida eſſe. Quoad ſecundam partem dubii nihil conclusum. Nam cum Zacharias Iuliano reſignauerit dictam parochialem reſeruato ſibi regreſſu, nunquamq; vigore dicti regreſſus habuerit ius in beneficio: E contra autem Iulianus aduerſarius velit illud capere per reſignationem ſibi factam ab eo in eius fauorem, dicatq; Zachariam inhabilem eſſe ad illud regreſſum propter a viſendo ex bulla Pauli V. contra apoſtatas item alia reſeruatoria Pii Quarti. Et id etiam conſiderandum quomodo Zacharias obtinuerit nuper declarationem a Vicario vrbis prout ipſe aſſerit, & bene fuerit tranſlatus, & non ſit pro[illegible], cum tam n nunquam legitime probaue it [illegible] tum, *de quo ſupra*. Item con[illegible] deranda alia [illegible].

Deciſio DCXCII.
Romana d. Vall. die 3. Martii. 1562.
Svmmaria.

1 *Inuent[illegible] obat hereditatis aditionem.*
2 *Animo [illegible] in confectione inuentarii.*
3 *Fidei [illegible] in dubio nō intelligitur poſſidere bona [illegible] ſi conſtet de reſtitutione eidem ab herede facta.*

PRo parte Domini Valerii, cuius nomine petita fuit reſtitutio aduerſus aditam hereditatem, nunc productum fuit quoddam inuentarium confectum per tutricem. Vnde dubitaui præſuppoſito fine veri præiudicio, quod domus, & caſale, de quibus in inuentario per tutricem facto, fuerint poſſeſſa per Dominum Laurentium patrem Domini Valerii, dum vixit, *an ex inuentario probetur vel inducatur hereditatis paternæ aditio?* Domini voluerunt inuentarium inſpicere, quomodo ſe habeat. Quo quidem inſpecto, & ab omnibus lecto dixerunt, in
1 eo † non inferri aditionem hereditatis, cum inuentarii confectio ſit actus quidam indifferens, qui poteſt fieri ab eo, qui adit hereditatem, & ab eo, qui vult tantum deliberare, an poſtea debeat adire, interimq; vult in eo inſpicere tam tutelam, quã adminiſtrationem bonorum: ideo ex ſola confectione inuentarii non ſequitur neceſſariam aditam eſſe hereditatem, *Bal. l. Sancimus. §. cum vero nu. 30. C. de iur. delib facit text. in l. Aristo. cum l. ſeq. de acquir. hered. Rum. conſil. [illegible] nu. 9. in 3.* Cum igitur iſte ſit actus
2 æquiuocus, & indifferens, ſolet in primis † ſpectari quo animo ſit confectus, *Rot. in no. n. 432.* Igitur in caſu noſtro dixerunt Domini nihil prorſus apparere de aditione hereditatis Laurentii Stephani: imo nominantur bona ex hereditate quondam Magiſtri Pauli Phyſici tritaui Domini Valerii: ex quo concluſum fuit, matrem, quæ confecit hoc inuentarium, cenſeri potius voluiſſe inſpicere adminiſtrationem bonorum, & tutelam, quam adire hereditatem Laurentii, cum verba id non tantum ſuadeant, ſed potius repugnent. Nec obſtat, quod non potuerint in-
3 telligi hęc bona acceptata iure fideicommiſſi, cum † nondum fuerit facta reſtitutio ab herede, *vt per Alex. conſil. 24. nu. 2.* Nam hæc non procedit, quando fideicommiſſarius reperitur in poſſeſſione: nam tunc non eſt neceſſarium, vt capiat bona de manu heredis, *Angel. l. interdum. de rei. diuiſ. cum ſimilib.*

Deciſio DCXCIII.
Salamantin. de los Santos. die 17. Martii. 1562.
Svmmarivm.

1 *Fides facta per ſubſtitutum non probat, vbi manus principalis requiritur.*

QVia literæ Cardinalis erant expeditæ ſub data de anno 1546. Alphonſus autem dicebat eas vere expeditas fuiſſe de anno 1548. ſuper qua re fecerat fieri fidem a quodam ſubſtituto Summiſtæ. Item a quodam notario Cameræ: ideirco dubium propoſui, *an præfata ſufficerent ad hoc probandum, cum nonnullis aliis, de quibus in proceſſu?* Domini reſponderunt, ex his † nihil probari, cum fides huiuſmodi quæ ex his libris præſumitur, nihil concludat, *Put. 17. de fide inſtrum.* cum ſubſtitutus ille Summiſtæ non ſit deputatus ad hoc, vnde oportebat habere fidem ab ipſo Summiſta, vt deberet examinare teſtes cum interrogatoriis partis aduerſæ ſuper legalitate libri, & tunc poſſet a poterit rurſus dubitari.

Deciſio DCXCIV.
Aretin. de Reginino. die 19. Martii. 1562.
Svmmarivm.

1 *Præſentationis probatio ad ius patronatus [illegible] debet eſſe concludens.*

DVbium fuit, *an ex dicto [illegible] conſtet de bona fide præſentantium hominum de Reginino, & communitatis, ad eſt et dendum [illegible] factam de anno 1465. [illegible] cum bona fide.* Primo, † adducebant quandam dona- 1 tionem erga ſe factam de anno 1299 in qua dicebant, comprehendi hoc ius patronatus. Verum ad hoc reſponſum fuit, Rotam alias die 8. Martii, 1560 concluſiſſe ſe coram D. Oradino in ea donatione non comprehendi hoc ius patronatus, quia non dat, quod non habet, nec conſtat quod tunc aliquod ius competeret in hac eccleſia. Secundo allegabant quendam codicillum factum a Dom. Matthæa de anno 1424 ſed reſponſum fuit eum codicillum reuocatum fuiſſe ab eadem Domina Matthæa de anno 1433. vbi in ſpecie legauit hoc ius patronatus alteri. Deinde quia dicta Domina Matthæa condidit fortaſſe ſeptē aut nouem vel [illegible] inter codicillos & teſtamenta, nō apparet ratio cur communitas debuerit potius ſcire de eo codicillo de anno 1465. Sed reſponſum fuit, hanc eſſe illam, de qua dubitatur, ad quam ſuſtinendam ea ulta ſunt neceſſaria, *vt per C[illegible] d. conſ. 12. de ius patr* & dictum fuit in præcedenti propoſitione huius cauſſæ. Domini præterea in hanc partem conſiderabant non apparere virum ac ū, ex quo vir bonus potuerit colligere hanc bonam fidem, cum omnia de quibus ſupra carerent auctoritate ordinarii. Præterea inter illam donationem & præſentationem de anno 1465 interceſſerant fortaſſe 200. anni, quo tempore nulla vnquam fuit facta præſentatio, quinimo poſt mortem dictæ Matthææ apparet alios præſentaſſe ante annum 1465. & communitatem non contradixiſſe. Et in ſumma cum iam longo tempore non producatur vlla vnquam præſentatio facta, videntur hæc omnia, quæ dicuntur in contrarium proceſſiſſe ex credulitate quadam nimium ſupina, quæ reiicitur, eum agatur de inducenda ſeruitute eccleſiæ, *Aretin conſil. 30. num. 2. Alciat. regul. 3. præſumt. ſau fin.*

Deciſio DCXCV.
Calaguritan. de Tariſſo. die 21. Martii. 1562.
Svmmarivm.

1 *Beneficiatorum in eccleſia admiſſio ad integras an ſit valida vel ne, ex quibus colligatur.*

PRopoſui tamen dubium, *an ex actis probetur, quod hodie recep[illegible] plures integri beneficiati in eccleſia de Tariſſo, qui ibi ſe ſuſtentare valeant ex fructibus dictæ Eccleſiæ?* Nihil fuit conclusum: quoniam reſpondet plurimum a facto. Primo videndum, *an hac eccleſia ſit numerata, an ne?* Nam ſi non numerata, poſſunt recipere quos velint, ſi aliud nō obſtat: veluti quod ſint taxati fructus, qui debeat omnimodo diuidi inter beneficiatos integros. Vnde videndum erit, quæ ſit conſtitutio taxans hos fructus: & an ſit in vſu, & an loquatur in hac eccleſia. Quod ſi probabitur legitima hæc taxatio per conſtitutionem [illegible] videndum erit, an quantitas fructuum, quæ dicitur fuiſſe computata ex omnibus prouentibus huius eccleſiæ, de qua in proceſſu *fol. 144.* dicatur ſufficienter probata. quando autem conſtaret hæc conſtitutio ſiue taxatio, tunc † Domini ſentiebant validam fuiſſe admiſſionem 1 omnium integrorum, de quibus agitur. Primi, quia hæc

hæc eccleſia non eſt numerata. Secundo, quia videmus in ea aliquando modo plures, modo pauciores fuiſſe admiſſos. Tertio, quia ſi habenda eſſet ratio commodæ ſuſtentationis, minueretur potius cultus diuinus. Quarto, quia præter eos fructus, habent obligationes, anniuerſaria, & ſimilia. Et facit in terminis glo. *in c. vnico. de ſtat. reg. in 6. Abb. c. propoſuit. de fil. preſbyt.*

Decisio DCXCVI.

Ticinen. Canonicatus. 24. Martii.

Summaria.

1 *Poſſeſſio capta vigore breuis, vbi alius non reperitur poſſidere, eſt manutenenda.*

2 *Clauſula, ſine vitio ſpolii, in breui poſita, quid operetur.*

DVbium erat tale, *an poſſeſſio capta capitulariter nomine Cameræ vigore breuis, cuius copia datur & decretum in breui appoſitum, obſtent Ioan. Zamperio, qui prætendit ſe ſpoliatũ adeo, vt ſua poſſeſſio continuata per duos menſes vel circa non ſit reſtituibilis?* Nihil fuit concluſum: niſi in ea parte, quod cum verba breuis dicant, conſtito nobis, &c. tamen neceſſe non fuit aliquem citari: & ſatis verificatur breue, dummodo hodie vere conſtet beneficium vacaſſe in menſe ibi expreſſo, vt alias cõcluſum fuit
1 coram me in cauſſa Legionen. præſtimoniorum. Cum igitur † ex teſtibus in hac cauſſa examinatis clariſſime conſtet de huiuſmodi vacatione, ſatis remanet verificatum breue in hac parte: & maxime, quia tunc temporis cum Camera cepit poſſeſſionem, nemo alius poſſidebat: vnde nemo erat qui poſſet citari. Quoad alia nihil fir-
2 matum: ſed † aliqui dicebant, clauſulam in breui, ſine vitio ſpolii, reſpicere poſſeſſores antiquos, non eos qui poſtea cœperint poſſidere. Item diſtinguebant, an Camera habuerit Colonos, & Capellanos. Nam tunc non amiſiſſet poſſeſſionem, licet Ioannes in choro reſediſſet per duos menſes. Nam ſi illam retinuiſſet per Colonos ſiue Capellanos, tunc dicebat conſiderandum, an executores, qui ceperunt poſſeſſionem nomine Cameræ, iidem etiam tradiderint huic Ioan. nam tunc viderentur priuaſſe Cameram, ac tranſtuliſſe in Ioannem. Alii autem reſtringebant dubium, præſuppoſito breui verificato quoad vacationem, *an ex quo Ioannes cepit poſſeſſionem vigore prouiſionis ordinarii, & hodie habet titulum apoſtolicum, taliter firma dicatur ſua poſſeſſio, vt non ſit reſtituibilis.*

Decisio DCXCVII.

Conchen. pecuniaria. 320. ducat. die 18. Aprilis. 1562.

Summaria.

1 *Correſpectiuitas quando, & ex quibus inducta cenſeatur.*

2 *Verba duplicatoria obligationem non inducunt.*

CApitulum Conchen. alias promiſerat Cardinali Cæſarino ſoluere ducatos 3200. nomine capellæ. Nunc heredes Cardinalis petebant hanc ſummam. Et quia capitulum inter cetera reſpondebat, hãc promiſſionem fuiſſe correſpectiuam, videlicet, ſi Cardinalis obtinuiſſet confirmationem quandam, de qua in inſtrumento. Propterea data copia inſtrumenti dubitaui, *an ex illa vltima parte inſtrumenti inducta eſſet aliqua correſpectiuitas, ita vt non cogatur ſoluere præfatam ſummam: niſi heredes Cardinalis oſtendant Cardinalem ex parte ſua etiam impleuiſſe?*
1 Domini reſponderunt, verba † inſtrumenti incipientia ibi, & dicti deputati ſupplicabant, nullam inducere correſpectiuitatem ſiue cõſiderentur per ſe, ſiue etiam cum toto inſtrumento. Primo, quia verba illa ſui natura ſunt
2 duplicatoria, quæ † non inducunt obligationem, *Caſſad. 2. de condic. ob cauſſam.* Secundo, quia deputati pro parte capituli ponunt hæc duo, vt diuerſa, quia ſupra in præcedentibus clauſulis facta eſt mentio de promiſſione, tam ex parte Capituli, quam Cardinalis: in fine vero inſtrumenti vtuntur aliis verbis, *videlicet, quod ſupplicabant, &c.* Tertio, quia cum obtinere hanc confirmationem a Papa pendeat a voluntate ipſius Papæ, non eſt veriſimile, Cardinalem voluiſſe ſe ad id obligare, quod pendet ab alienæ auctoritate. Quarto, quia nec etiam veriſimile videtur nec conuenire dignitati Cardinalis, paciſci hoc modo cum canonicis, & tantam ſummam capere pro obtinenda confirmatione: quod videretur eſſe quid mercenarium. An vero aliunde colligatur correſpectiuitas, alias agetur: & dubitari poterit, an intentio heredum ſit ſufficienter fundata in inſtrumento, de quo agitur, non conſtito aliter de primæua poſſeſſione, nec de alia re ex parte Cardinalis impleta. Item dubitari poterit, *an mandatum capituli hoc caſu fuerit ſufficiens, cum videatur fuiſſe conditionatum, videlicet, ſi Cardinalis voluerit acceptare onus eundi ad curiam, & ſimilia.*

Decisio DCXCVIII.

Ariminen. Beneficiorum, &c. die 27. Martii. 1562.

Summaria.

1 *Priuatus ab omnibus beneficiis non intelligitur priuatus a regreſſu, niſi de eo fiat expreſſa mentio. cum num. 3.*

2 *Regreſſum obtinens dicitur obtinere de petitorio.*

3 *Caſus omiſſus in pœnalibus habetur pro omiſſo.*

4 *Declaratio in his quæ pendent a futuro euentu, eſt neceſſaria ad ea acceptanda.*

5 *Inhabilis nemo dicitur ad beneficium propter infamiã, niſi in ſententia hoc expreſſe dicatur.*

6 *Infamia non infertur, vbi a iudice imponitur pœna mitior ordinaria.*

EPiſcopus Vicentinus reſignauit canonicatum ac parochialem Sanctæ Annæ Ariminen. diœceſ. in fauorem Io. Baptiſtæ Modeſti, reſeruato ſibi regreſſu per ceſſum vel deceſſum: mortuo D. Io. Baptiſta Papa contulit eius beneficia D. Io. de Amatis. Pro cuius parte ad excludendum regreſſum Epiſcopi, fuit producta ſententia A. C. in qua Epiſcopus tanquam falſarius priuabatur omnibus beneficiis quomodolibet obtentis, excepto Epiſcopatu & penſionibus. Vnde ex hoc Io. prætendebat, quod intelligeretur etiam priuatus regreſſu, quem habebat ad
canonicatum, & ad parochialem præfatam. Quare † du- 1
bitatum fuit, *an ſententia priuatoria Domini Epiſcopi, quatenus ſit valida, comprehendat etiam regreſſum, de quo agitur?* Pro parte D. Io. de Amatis dicebatur comprehendere tribus præcipue fundamentis. Primo, quia cum Epiſcopus ſit priuatus omnibus beneficiis quomodolibet obtentis, intelligitur etiam priuatus regreſſu, cum ſit,
quod † qui obtinet regreſſum, dicatur obtinere de peti- 2
torio, *Caſſad. 4. de priuil. & prima de pac. & facit Achil. 3. de regreſſu.* & dictio, *omnibus*, eſt vniuerſalis. Vnde facit etiam venire ea, quæ alias non comprehenderentur, *Dec. l. omnia. ſi cert. pet. & conſ. 76. nu. 2.* Secundo, in ſententia Epiſcopus declaratur falſarius, & per cõſequens incapax ad obtinendum beneficia, *Hoſt. in ſum. de crim. falſ.* Tertio, quia quando iudex ipſum Epiſcopum priuat beneficiis, excipit Epiſcopatum, & penſiones, ex qua exceptione comprehenditur, quod fuit intentio iudicis, vt eum priuaret etiam regreſſu. Contra tamen Rota reſpondit, quia ſumus in pœnalibus, & in ſententia, vbi omnia ſunt
ſtricte ſumenda: & † hic caſus videtur omiſſus cum non 3
ſit expreſſus, *Felyn. c. ceterum de reſcript. & c. inquiſitionis. col. 1. de accuſ.* nec argui poteſt a maioritate rationis vt eſt vulgatum. Nec obſtat primum fundamentũ: nam licet ſit priuatus de obtentis, non tamen de obtinendis, *d. c. inquiſitionis. de accuſ.* & clauſula vniuerſalis reſtringitur ſecundum ſubiectã materiam, & præſertim in pœnalibus: ſi quidem regreſſus licet habeat cauſſam de præterito, pendet tamen etiam a futuro euentu. Vnde non dicitur quis habere beneficium, niſi poſt vacationem ſecutam, vt

4 ſit locus regreſſui: & † tunc etiam requiritur declaratio,
vt quis eo vti velit, *Soc.conſ.115.col.pen in fin.in 3.* aut ſaltē
eſt mixtus, qui cum odioſis nō comprehenditur ſub ſim-
plici. Non obſtat ſecundum fundamentum: Nam Epi-
ſcopus non fuit ſpecifice declaratus inſamis, nec falſarius:
5 nec dicitur quis inhabilis ad obtinendum beneficia pro-
pter infamiam, niſi in ſententia hoc expreſſe dicatur, *Bo-*
6 *ſig.5.de re iud. Abb.c.querelam.de iur.* & † non infertur in-
famia, vbi a iudice imponitur pœna mitior ordinaria, *l.& ſi ſeuerior.C.ex quib.cauſ.infam.* Ad Hoſtienſ. *in tit.de falſ.* reſponderunt, quod illud procedit in falſario literarum apoſtolicarum, & epiſcoporum in diœceſ. Non obſtat tertium, nam exceptio non firmat regulam in caſibus nō comprehenſis in illa: & materia hæc odioſa, & pœnalis admittit exceptionem.

Decisio DCXCIX.

Burgen. Sanctæ Dorotheæ. die 21. Aprilis. 1562.

Svmmaria.

1 *Factum iure familiaritatis non inducit obligationem: niſi conſenſus partis accedat.*

2 *Conſenſus in his, in quibus quis poteſt contradicere, ſemper requiritur.*

IN dubio propoſito multa continebantur, ex quibus quærebam, *an ex illis reſultaret titulus ſufficiens in fauorem Petri?* Domini inclinarūt, *deducta non ſufficere.* Mouebantur præcipue, quia † hæc, quæ facta fuerunt a Petro, fuerūt potius iure facultatis, quam obligationis: imo ſi oriretur aliqua obligatio, eſſet in fauorem monialium, vt ſcilicet illæ cogere poſſint Petrum ad teſtificandum: non autem e conuerſo, vt Petrus poſſit iis inuitis teſtificari, cum ea quæ iure familiaritatis fiunt, non inducunt ſimilem obligationem. Addebant etiam, quod cum Petrus excluſus ſit ab hoc iure tanquam patronus, vt clare per ſententias, nunc iſta, quæ deducuntur ad oſtendendum alium titulum, ſunt nimium remota, nec oſtendunt cauſſam vllam certam, cur competat ei hoc ius teſtificandi: & præſertim omnes ſunt cauſſæ ſucceſſiuis temporibus factæ, ex quibus non poteſt induci vllus titulus, cum certum non habeant principium. Et quoniam ex aduerſo dicebatur præſumi acceſſiſſe conſenſum Epiſcopi, reſponſum fuit, cum in hoc caſu non poſſe præſumi, eo † ꝙ ipſe conſenſus in his tantum videtur requiri, in quibus ipſe tantum poteſt contradicere, ne ſcilicet Petrus donaret his monialibus. Igitur nihil eſt, cur debeat præſumi affuiſſe hic conſenſus Epiſcopi. Quidam tamen contra, quoniam Petrus eſt excluſus tantum a iurepatronatus, & ius in poſſeſſorio poteſt aliunde competere. Igitur hoc diuerſum eſt. Dixerunt igitur, vt poſthac dubitarem, an poſt rem iudicatam in poſſeſſorio ſuper iure teſtificandi, poterit excipi de non titulo, ſtante etiam re iudicata in petitorio excludente ius patronatus, cum reſeruatione tamen prout in ea.

Decisio DCC.

Corduben. Sancti Michaelis. die 23. Aprilis. 1562.

Svmmarivm.

1 *Regula de menſe fuit inuenta ad obuiandas fraudes, quæ infinitæ committerentur.*

HOc idem fere dubium in hac cauſſa alias ſupra propoſueram videlicet, *an in caſu, de quo agitur, obſtet regula de menſe?* Et poſt multa tandem Domini vnanimes reſponderunt, obſtare præfatam regulam, ex rationibus multis alias deductis in cauſſa Catthagineo. de Amoraldi. Et in hac eadem cauſſa Corduben. coram me. Sed ea præcipue fuit, quia alias cōmitterentur infinitæ fraudes, & ſemper fere poſſet eludi prædicta regula, & ita in terminis in reſignatione facta, vt & iſta reperta fuit deciſ. Peregrini ſcripta eius manu. Ego vidi. Idē atteſtatur *Put. 3.reg.de menſe.* Idem etiam affirmarunt ſeniores omnes Referendarii & Abbreuiatores nemine diſcrepante, & aliqui ex noſtris Auditoribus ſeniorib⁹ atteſtati ſunt ſemper vidiſſe in Rota illa obſeruari. Nec obſtat, quod regula excipiat reſignationem, quia intelligitur de valida, & firma, non autem de inutili, prout eſt iſta, vide 499.

Decisio DCCI.

Roman. nullitatis ſiue pecuniaria. die 28. April. 1562.

Svmmarivm.

1 *Locus loci an ſit de neceſſitate ponendus in inſtrumento obligationis cameralis.*

AGebatur de exſecutione cuiuſdam inſtrumenti cōfecti in ciuitate Neapoli, cum obligatione in forma Cameræ: & Federicus, contra quem agebatur, obtinuerat coram Vicario vrbis pronuntiari ſuper nullitate illius inſtrumenti: Franciſcus autem aduerſarius actor impetrauit cōmiſſionem, vt conſtito de validitate inſtrumenti, procederem ad vlteriorem exſecutionem. Propterea nunc dubitaui, *an ſtantibus deductis eſſet procedendum ad vlteriorem exſecutionem?* Rota nihil firmauit, quoniam contra inſtrumentum multa opponebantur. Dixerunt tamen me in primis cognoſcere debere de validitate inſtrumenti, quoniam ita eſt forma commiſſionis. Circa hanc validitatem autem primo erit videndum cum deficiat locus loci in inſtrumento prout de iure requiritur, 1
an probetur ex deductis in actis ſtylus quidam vt nō apponatur in obligationibus locus loci. Secundo, videndū erit de conſtitutione regni incipi. Inſtrumentorum Robur, an hoc caſu neceſſarium fuerit hoc ſeruare, præſertim cum notarius non ſit illius, ſed apoſtolicus, & exſecutio petatur Romæ. Tertio, ex quo inſtrumentum eſt vulneratum per ſententiam A.C. quæ dicitur etiam trāſiſſe in iudicatum an hoc impediat exſecutionem.

Decisio DCCII.

Lucan. Sancti Sixti. die 2. Maii.

Svmmarivm.

1 *Diſpenſatio ad regreſſum ob impedimentum apoſtaſiæ ſatis probata dicitur per verificationem nouæ prouiſionis de facto.*

DVbitatum fuit ſtantibus literis ſacræ pœnitentiariæ, in quibus committitur cuidam iudici vt conſtito ſibi canonice, quod Zacharias per vim & metum religionem ingreſſus fuerit, ipſum abſoluat a ſententia declaratoria poſtmodum ſubſecuta: in qua præfatus iudex aſſerendo ſibi conſtare per iuramentum ipſius Zachariæ de vi & metu prædicti, abſoluit eum ab apoſtaſia ac noua prouiſione vna cum Bulla Pauli Quarti contra apoſtatas & translatos, qui ſine canonica diſpenſatione inſecuta vagabantur, vt ad monaſteria vel alia loca honeſta, quibus exiuerint, reuertantur, *an ſtante ſententia per reuerendiſſ. Vrbis Vicarium in fauorem ipſius Zachariæ lata, cuius ſententiæ copia Dominis detur, præfatus Zacharias dicatur legitime diſpenſatus?* Domini reſponderunt, ſtante reſolutione alias facta, quod ſufficiebat † verificare 1
nouam prouiſionem de facto, Zachariam legitime dici diſpenſatum quoad canonizationē regreſſus: quoniam illa noua prouiſio concedit ei ius retinendi beneficia: nec obſtat Bulla Pii Quarti, quia eſt perinde ac ſi illa Pauli Quarti eſſet aſſignata, prout de iure, aut potius ſi nunquam fuiſſet in rerum natura, aut penitus caſſata prout dictum fuit in cauſſa Romana caſalium coram Domino Oradino. Nec obſtat, quod Bulla hæc Pii Quarti vltra reductionem ad terminos iuris mandet etiam iudicibus, vt videant diſpenſationes: & ſi bene verificatæ fuerint, eos abſoluant: quoniam reſpondatur, Vicarium in ſententia declaraſſe, Zachariam bene translatum. Vnde ſequitur illum non eſſe apoſtatam. Si igitur non eſt apoſtata, poteſt obtinere beneficium vigore nouæ prouiſionis. Et ſi dicatur, quod hæc noua prouiſio non eſt iuſtificata, fuit de facto, vt alias concluſum fuit. Secundo, quod bulla Pii Quarti vult, diſpēſationes verificari quoad apoſtaſiam, & hæc eſt ſatis verificata ex breui Pauli Tertii, & ex ſententia vltimo loco lata a Vicario. Quoad retentionem

nem autem beneficiorum alind ius eſt, ac dinerſum a diſ-
penſatione ab apoſtaſia, de qna nō loquitur bulla Pii IV.
ſed declaratum ex diſpēſatione, pront fuit factnm ex diſ-
penſatione Vicarii. Venit deinde in conſequentiam, vt
poſſit retinere beneficia iuxta gratiam nouę prouiſionis.
An vero hodie iſte dicatur apnſtata, cum non incedat in
habitu: & ſententia Vicarii, vbi narrat, eum translatum
in ordinem canonicorum regularium, ſit iuſtificāda ita,
vt ei ſuffragetur? Erit ſeorſum conſiderandum.

DECISIO DCCIII.

Placentin. Canonicatus.

SVMMARIVM.

1 *Teſti vni deponenti ſuper recognitione manus alicuius ſcribentis, an credatur.*

QVoniam Ferdinandus veniebat ex Iure Franciſci
Laculai, & dicebat eum acceptaſſe canonicatum de
qno agebatur, atque ad id probandū oſtēndebat nouam
prouiſionem impetratam nomine Laurētii ad effectum
de quo agitur, & dentur verba teſtis. Concluſum fuit ſuf-
1 ficienter † nouam prouiſionem impetratam fuiſſe ad in-
ſtantiam Franciſci, quoniam agitur de recognoſcenda
manu illius de ſpacio 25. annorum, & adeſt tanquam vni-
cus teſtis, qui ait ſe pro certo habere. Quæ verba inſpi-
ciunt potius poſſibilitatem, quam certitudinem, *Iaſ. in l.
admonendi. ff. de iureiur. num. 10. in 2. amplia.* Non obſtat,
qnod præſumatur ab ea impetrata, quia erat præſens, &
quia agitur de impenſa: quoniam reſpnndetur, hanc eſ-
ſe modicam impenſam, ex qua id non præſumitur, *Ioan.
Paul. 7.* Non obſtat, quod teſtis ſit officialis publicus, cum
in hoc ſit credendum, *Put. 1. deteſtam.* quoniam creditur
in eo, quatenus ſe regiſtraſſe dicat, ſed nō eo, quod man-
dato alterius fecerit, quoniam hoc eſt officium, *Achil. de
teſt. prima.* Non obſtat, quod credebatur vni teſti in fa-
cto proprio: quoniam id non ſeruat, & deinde iſte non
ponit certitudinem, ſed potius de credulitate, vt ſupra a-
gitur, debet Ferdinandus intentionem ſuam adiuuare
aliis probationibus.

DECISIO DCCIV.

Ciuitatis Caſtelli Sancti. die 1. Maii. 1562.

SVMMARIVM.

1 *Ius omne an intelligatur deductum vel ne in cauſſa appellationis, ex commiſſione, & articulis & aliis actis facile cognoſci poteſt.*

PRoſequendo dubitationem alias propoſitam in hac
cauſſa, quęſiui ſtricte ſtante monitorio, commiſſione,
articulis, & ſententia, *vtrum petita dicatur adæquatio tan-
tum, an etiam medietas bonorum, vt ſupra in ſententia fieri
1 videtur?* Domini dixerunt, ex deductis † clare conſtare,
omne ius deductum fuiſſe, tam in commiſſione, quam
etiam in articulis, nec non petitam eſſe medietatem bo-
norum, & etiam adæquationem vt ſupra eſt declaratnm.
Et quamuis pro parte Dnmini Venturæ diceretur, hanc
medietatem petitam fuiſſe non vigore concordiæ, ſed a-
liunde, videlicet ex officio iuditis, & iudex tanquam bo-
nus vir impertiret: tamen dictum fuit, quod imo vtrum-
que tam medietas quam adæquatio fuerit petita vigore
concordiæ, cum articuli ſemper referant ſe ad concor-
diam, & ex proſecutis conſtet, quod ſemper habita fuit
ratio concordiæ, & non alterius rei. An autem hoc caſu
obſtet præſcriptio, aut ſtattitum, alias agetur.

DECISIO DCCV.

Pharen. Archidiaconatus.

SVMMARIA.

1 *Sententia nondum ſubſcripta non intelligitur tranſiiſſe in rem iudicatam.*

2 *Sententia in ſcriptis eſt pronūtianda, alias nulla dicitur.*

3 *Sententia ſcripta in ſchedula relata per iudicem ſolet ſuſtineri.*

Limita tamen & declara, vt ibi.

4 *Conſuetudo & ſtylus loci ſeruandus eſt.*

IVdex in ciuitate Venetiarum pronūtianit in fanorem
Vincentii prout in ſchedula 15. Iunii, 1558. Nicolaus
autem aduerſarius ſtatim appellauit, cui index dedit ter-
minum iuris. Poſtea Notarius in actis teſtabatur, quod a-
perta fuit, & ſubſcripta dicta ſententia die 20. Septembr.
1558. Nicolaus autem nunquam amplius rediit pro Apo-
ſtolis, niſi poſt termintum finitum. Vnde Notarius hic
dicebat, ſententiam tanſiniſſe in indicatum, quia Nico-
laus non rediit in tempore pro Apoſtolis. Ego dubium
propoſui, *an conſtet de re iudicata?* Rota † reſpondit non 1
tantum non conſtare de re iudicata, ſed potius ſentētiam
eſſe nullam: cum enim Notarius atteſtatus fuerit ſen-
tentiam apertam & ſubſcriptam eſſe tantum die 10. Se-
ptembris, non currunt fatalia, cum nondum ſententia
ſit lata, *l. 1. de temp. appell. l. 50. cum gloſſ. de excuſ. tutor.* nul-
litas autem ex eo apparet, quod cum ſententia in ſcriptis
ſit prnferenda, clarum † eſt hoc caſu iudicem in ſcriptis 2
nihil prnnuntiaſſe. Vnde ſententia eſt nulla, *l. 2. & 3. C. de
ſent. ex breui. recit. c. fin. vbi Franc. in 1. notab. de re iudic. in
6.* Et quamuis alias ſententia † lata prout in ſchedula ſo- 3
leat ſuſtineri, cum iudex ad illam ſe referat, *vt per Bart. in
l. 1. in fine. C. de ſenten. ex breu. rec. Angel. l. 1. de re iud.* In ca-
ſu iſto ſecus eſt, cum expreſſe conſtet, tunc temporis nul-
lam fuiſſe ſcriptam, *prout in terminis declarat Franc. in d. l.
1. num. 5. Rip. l. ait prætor. §. ſi index. colum. 2. de re iud.* non
autem, quod ſtylus noſter in Rota talis eſſe ſoleat vt pro-
nnntietur prout in ſchedula. Nam † primo ſeruanda eſt 4
conſuetudo & ſtylus loci, *Rom. conſ. 367. n. 11. vt ait Franc.
d. l. 1. nu. 6.* Vnde cum hæc ſententia lata fuerit Venetiis,
oportet probare talem ſtylum. Secundo ſtylus noſter ob-
ſeruat, vt quando pronuntiatur prout in ſchedula, Nota-
rius dicat, iudicē eum tunc de facto legiſſe. Tertio quan-
do ſubſcribitur deinde ſententia, Notarius non adnotat
diem ſubſcriptionis, ſed omnia ponit ſub dicta pronun-
tiatione. Quæ qnidē omnia in præſenti cauſſa aliter ſer-
uata fuerunt. Ideo ſententia de iure corruit.

DECISIO DCCVI.

Vlixbonen. quartanariæ. die 9. Maii. 1562.

SVMMARIA.

1 *Penſio an & quando reſeruari poſſit vt tranſeat ad ſucceſſores, vide diſtinctionem.*

QVoniam agebatur tertia inſtantia hnius cauſſæ, vo-
lui inſtante parte præſens dubium proponere, pau-
cis adiectis vltimo dubio a me propoſito, quod erat
tale. Præſuppoſito, quod penſio, nec alias aliter nec alio mo-
do, tranſeat ad ſneceſſores ſuper quartanaris, & parochi-
alibus de Ardea de Ponte, & Sancti Saluatoris de Pega-
nia, & fructibus, & qnod in ſupplicatione reſignatinnis
in fauorem Gundiſalui factam, fuerit dictum, *quod Sal-
uator obtinebat dictas duas parochiales ex diſpenſatione, ſu-
per quarum parochialium fructibus per dictum D. Saluato-
rem in reſignatione prædicta fuit datus conſenſus.* Et præ-
ſuppoſito ſine veri præiudicio, quod tempore dictæ reſi-
gnatinnis Salnator non poſſideret dictam parochialem
de Ardea de Ponte, licet ad illam ius habere prætenderet:
*an nihilominus Gundiſaluus teneretur docere de dicta diſ-
penſatione, ad effectum, vt penſio per Dominum Saluatorem
ſuper dictis parochialibus obtenta ex cauſſa dicta reſignatio-
nis ſit valida, & quod tranſeat ad ſucceſſores, ſtante præſer-
tim ſolutione ſub die 31. Ianuarii, præſentis anni 1562.* Do-
mini † ſecuti fuerunt deciſipn. alias ſeruatam eiſdem fere 1
rationibus in contrarium adductis, quæ forte pnſſent pro-
cedere ſi res ageretur inter reſignātom & reſignatarium,
quia reſignatarius magnifacit ſibi ius reſignatum, & ni-
hil aliud quæritur, *iuxta deciſ. Io. Pauli. 25.* At in caſu no-
ſtro agimus de tertio, qui cōſenſit reſeruationi ſuper be-
neficiis ſuis in fauorem alterius. Igitur hoc eſt verifican-
dum. Deinde ſignatura in beneficio tertii dari non ſolet,
vt penſio tranſeat ad ſucceſſores, ſi ille, qui conſenſit, ha-
bet tantum ius & non poſſeſſionem. Vltimo cum narre-

tur, quod Saluator obtinet duas parochiales, & ſuper eis conſenſit penſioni, neceſſarium eſt, vt doceatur de diſpenſatione, cum negari non poſſit, quin ex hoc facilius Papa inductus fuerit ad admittendam penſionem ſuper beneficio tertii, quæ tranſeat ad ſucceſſores. Reliqua dic, vt in alia deciſione.

DECISIO DCCVII.

Mutin. Capellæ. die 2. Maii. 1562.

SVMMARIA.

1 *Priuatus beneficiis ob hereſim an dicatur priuatus etiam iis, quæ alibi reperiuntur, quam vbi fuit ſententia lata.*

2 *Hæretici beneficia ipſo iure dicuntur vacare poſt commiſſum crimen.*

3 *Beneficia heretici poſſunt tanquam vacantia ante ſententiam declaratoriam impetrari.*

4 *Sententia declaratoria non priuat, nec aliquid addit ſed priuatum declarat.*

DVbium erat tale: *præſuppoſito, quod Boniſacius hæreticus ipſo iure eſſet priuatus beneficiis, eo quod ſententia*
1 *contra ſe lata fuerit in Rom. Cur. quæritur, an beneficia † huiuſmodi dicantur vacaſſe in partibus, vbi hereſim incurrit, vel in curia, vbi ſententia lata fuit, ita quod Cardinalis ordinarius collator de iis prouidere potuerit, iuxta indulti ſui facultatem?* Nihil fuit conclusum, quoniam varia erant vota, & caſus valde exemplaris, nec vnquam memoria auditorum propoſitus. Pro ea parte, quod beneficium
2 vacat in partibus dicebatur, quod hæretici † beneficia ipſo iure dicantur vacare poſt commiſſum crimen, *cap. cum ſecundum. §. bona, vbi Franc. de heret. in 6.* vnde poſ-
3 ſunt tanquam † vacantia ante ſententiam declaratoriam impetrari: probat *c. Alma. nu. 8. de ſent. excom. in 6* quam-
4 uis requiratur deinde ſententia declaratoria, tamen † hæc non priuat, ſed priuatum declarat, & nihil addit, *Rebuff. in princip. 3. part. in pract. de modo amit. benefic. pag. 466. & facit gloſſ. in Clement. 2. vt lite pend. in ver. colla. ta. vbi Caſſad. idem etiam Caſſad. ſuper regul. 4. idem Rebuff. ſuper reg. de impetrat. in gloſſ. 22.* In contrarium autem videbatur, quod hæreticus ante declaratoriam poteſt cognoſcere errorem, & corrigere, vnde nondum dicitur delictum, *Rebuff. d. pract. & pag. 466.* ſolet autem attēdi locus commiſſi delicti, *l. contraxiſſe. de actio. & obliga. Abb. c. vt commiſſa. in fin. de heret. in 6.* Præterea, quia licet hæreticus ſit priuatus, ipſe tamen permanet in poſſeſſione, vnde citari ſolet antequam inde amoueatur, *c. licet. de probat. in 6. & tradit Sarnen. in reg. de trien. quæſt. 7. vbi late de heretico.* Deinde hoc ipſum eſſe hæreticum pendet potius ab animo, nec circumſcribit locum, nec ab aliis certe deprehēditur, niſi poſt ſententiam declaratoriam impetratam: nam idem etiam homicida dici poteſt, qui priuatur tantum per ſententiam. Nec obſtat, quod declarat, & nihil addat, quia illud verum, quoad ius, ſed non quoad poſſeſſionem, quæ non attenditur. *facit Rota 86. in antiq.* Aliqui etiam dicebant, quod regulariter omnia beneficia dicūtur vacare in delicti loco, niſi vbi aliter in iure expreſſum fuiſſet, *cap. 1. de præbend. in 6.* & ideo hic caſus non eſt excludendus.

DECISIO DCCVIII.

Roman. pecuniaria.

SVMMARIVM.

1 *Exceptio compenſationis non poteſt impedire exſecutionem rei iudicatæ, niſi clare doceatur de credito compenſando.*

QVærebam, *an exceptio prætenſæ compenſationis ſit talis, vt debeat impedire exſecutionem trium conformium?*
1 Domini dixerunt, vt detur † exſecutio rei iudicatæ: nec admittatur compenſatio, niſi heredes beneficiati clare doceant de hoc credito ſuo, quod volunt compenſare. Et hoc ita debet eſſe liquidū, prout eſt res iudicata, quod nihil difficile videatur, quia ibi taxata & liquidata ſunt omnia: hic ſecus. Denique iſti heredes non obiiciunt cōpēſationem crediti, ſed veniunt ſucceſſiue, vnde illis obſtare debet ſtatutum vrbis de præſcriptione. Præterea hoc creditum eſt vſq; de anno 1548 & tamen inſtrumentum in fauorem ſacriſtæ, cui Rota dedit exſecutionem, eſt de anno 1549. vt ait pars, & pro deciſ. facit Afflict. 308. *Cap. 187. Galu. de oblig. in forma Cameræ fol. 84.*

DECISIO DCCIX.

Conchen. pecuniaria, die 12. Maii. 1562.

SVMMARIVM.

1 *Inſtrumento referenti creditur, licet de relato non conſtet, quando in referente clare apparet de eo quod quæritur.*

DVbium erat ſtante reſolutione vltimo loco facta, quia in vltimis verbis, poſitis in inſtrumēto, de quo agitur, videlicet, ſupplicarunt, in nulla re videtur correſpectiuitas: *an ex dicto inſtrumēto, cuius copia Dominis dabitur, heredes bon. memor. Cardinalis Cæſarini agere poſſint abſque eo, quod teneantur aliter docere de priori promiſſione, de qua fit mentio in inſtrumento?* Domini † ſtricte ad du- 1
bium reſponderunt, intentionem heredum ſufficienter eſſe fundatam in dicto inſtrumento, quod clarum eſt, & continet promiſſionem certam 3200. vnde cum conſtet de ſubſtantia inſtrumēti, & debito claro, nihil refert. Sed licet appareat prior promiſſio relata, *cap. Abbate ſane. de verb. ſig. Dec. c. 2. de confirma. vtil. Fel. c. inter dilectos. num. 7. de fide inſtru.* in eo tamen aliqui dubitabant, ne deputati a capitulo haberent hanc facultatem promittendi hāc ſummam 3200. cum eo modo potuiſſent promittere 3200. quod abſurdum videtur; quia tamen exſtat vltimus actus ſub die 1. Aprilis, 1541. in quo canonici mandant diſtribui illud, quod fuit collatum Cardinali, & ita videntur recipere promiſſionem factam a deputatis, quæ quidem videtur ſufficiens ratificatio, *iux. deciſ. Creſc. 54.* idcirco dixerunt, vt intelligam a parte, quid huic rationi reſpondent, & poſtea ſi opus erit, dubium proponam.

DECISIO DCCX.

Legionen. Præſtimoniorum.

SVMMARIVM.

1 *Ordinatio facta ab alio quam a ſuo proprio Epiſcopo, valet cum diſpenſatione ſaltem præſumpta.*

CVm alias die 24. Ianuarii, Domini in hac cauſſa reſpondiſſent, conſtare ſufficienter de clericatu: pars aduerſa deinde multis teſtibus examinatis probauerit ſtylum in pœnitentiaria in curia viſum, quod diſpenſatio, de qua in puncto, non intelligatur commiſſa, vt a quocunq; quis potuerit ordinari: item produxerit quaſdam diſpenſationes Nuntii & Legati, & quandam fidem Iacobi Antonii de Loris, ad oſtendendū, Ioannem non potuiſſe ab alio Epiſcopo ordinari. Quapropter omnia in dubio hæc ſupra coniunxi, *prout apparet in informatione:* Rot. autem † ſecuta eſt priorem deciſ. ex rationibus alias 1
adductis, & præcipue, quia ſi eſt ambiguitas, videtur eſſe excuſandus Ioannes, qui bona fide credidit, licentiam ſibi datam fuiſſe, cum illi, qui ſibi eam tradiderunt, ita interpretati ſunt, fuiſſe illam diſpenſationem: & cum deinde ille ſemper pro tali ſe geſſerit, vnde videtur excuſandus, & faciēda interpretatio eſt pro validitate actus. Quæ autem in contrarium fuerunt præſuppoſita, parum faciunt, quia diuerſus eſt ſtylus locorum & perſonarum, nec ex his quicquam certi inferri poteſt.

DECISIO DCCXI.

Minen. Canonicatus.

SVMMARIVM.

1 *Prouiſus veniens ex regreſſu, & prouiſione ordinarii præfertur prouiſo auctoritate apoſtolica.*

BReue apoſtolicum mandati capi poſſeſſionem nomine Cameræ, excluſis omnibus detentoribus præterquā prouiſum auctoritate apoſtolica. Hinc dubitatū, *an Ioannes Temperius dicatur prouiſus apoſtolica auctoritate?*

quia

quia vt non comprehendatur in breui ad effectum, de quo agitur, iſte Ioannes veniebat ex regreſſu Stellini, & etiam ex prouiſione ſibi facta ab ordinario, cum ageret ſpolio cõtra Hieronymum, cui Camera ceſſerat ius tale. Dicebat Hieronymus eum non eſſe audiendum in ſpolio, quia breue dicebat, eos eſſe prouiſos auctoritate Apoſtolica, atque ſe talem eſſe. Vnde Hieronymus ad illa duo præcipue replicabat. Primo, quod Ioãnes tunc temporis, quando Camera cepit poſſeſſionem, non habebat literas Papæ expeditas, nec vltimum titulum Apoſtolicũ ſuper hoc validum. Secundo, quod ille ceperat poſſeſſionem vigore prouiſionis ordinarii, non autem alicuius ti-
1 tuli Apoſtolici. Verum † his non obſtantibus, Rota contrarium concluſit. Et ratio fuit, quia Ioannes venit ex regreſſu Stellini, & fuit ſubrogatus in eius ius ac poſſeſſionem. Vnde negari non poteſt, quin ſit prouiſus Apoſtolicus. Accedit quoad effectum, de quo agitur, ſatis conſtat, breue ei non nocere: Nam aut verba illius reſpiciũt prouiſos Apoſtolicos in futurum. Et tunc ſatis eſt dici prouiſum Apoſtolicum, cum habeat literas expeditas: aut vero breue reſpicit tantum prouiſos Apoſtolicos in præſenti tempore, ſcilicet, quo capitur poſſeſſio, & tunc breue non ſufficit, quia ſi volumus præſupponere, quod vere eſſet prouiſus Apoſtolicus, non potuit poſtea vigore breuis expelli a poſſeſſione de nouo capta. Non obſtat primum fundamentum, quoniam vere potuit tunc dici prorſus Apoſtolicus, cum haberet ſupplicationem ſignatam, licet ſuper ea literę non eſſent expeditæ, cum ſupplicatio reſpiciat gratiam, vt ea impetrata beneficium poſtea vacet per obitum. Non obſtat ſecundum, quoniam tituli poſſent multiplicari: & quamuis inceperit quis primo poſſidere ex titulo minus ſufficienti, poterit tamen continuare poſſeſſionem ex nouo titulo valido abſq; alia declaratione voluntatis. *Archid. ca. 1. de can poſ. & proprie. Caſſad. deciſ. 3. de can. poſ. Caſſan. conſilio 3. nume. 12.* poſthac videri poterit, an prouiſio Papæ ex reſignatione Stellini in fauorem Ioannis de regreſſu ad hunc canonicatum, fuerit reuocata ex ceſſione eiuſdẽ Stellini in manibus ordinarii, quæ dicitur facta fuiſſe biduo poſt ſupplicationem datam, antequam tamen conſenſus eſſet extenſus. Item videndum erit, an tempore quo Camera accepit poſſeſſionem, Ioannes haberet ſupplicationem ſignatam.

D e c i s i o DCCXII.

Roman. de Comitib. die 21. Maii, 1562.

S v m m a r i v m.

1 *Extraneus heres inſtitutus eligens ſibi vnam viam, an poſſit ad aliam redire, vide diſtinctionem.*

DVbium erat ſtante teſtamento D. Didaci, *an D. Andreas Torquatus, qui elegit modum quendam, excuſetur a diſpoſitione l. fin. C. de codicil. remotis aliis coniecturis*
1 *hincinde.* Domini † pro maiori parte inclinarunt excuſati D. Torquatum, & ratio præcipua fuit, quia *d. l. fin. & ibi Corn. num. 14.* præſupponit, quando inſtitutus extraneus ſciebat vtramq; viam ſibi competere, quia vna electa ad alteram non poteſt redire: ſecus ſi ignoraret, prout in eo tanquam de facto alieno præſumitur: vnde facienda eſt interpretatio in eius fauorem, alias durum videretur, quod quando aliquis inſtitutus eſt heres, vtputa ab extraneo ignoto, teneatur iſte perquirere, an teſtator habuerit tũc patrem & matrem. Secunda ratio fuit, quod ſicut in remedio diui Adria. vitium inuiſibile teſtamenti nõ nocet heredi inſtituto, ſed tantum nocet vitium viſibile, *l. 2. vbi omnes, C. de edict. diui Adria. toll. & Curt. in l fin. eod. tit. num. 3.* ſic etiam dicendum eſt in caſu noſtro. Et ita in terminis *d. l. fi. C. de codicill.* concludit ibi Cyn. *col. 2.* vbi diſtinguit inter vitia teſtamenti latentia, prout eſt falſi & inofficioſi, quæ excuſant, & vitia patentia, quæ non excuſant. Tertia ratio, quia quando actus habet debitam formam, præſumitur pro eius validitate, *vt in terminis de teſtamentis eſt tex. in l. ſi. poſt, C de iur. & fact. ignor. vbi Bart. & Bald. & Iaſ. in l maior decedens, poſt med. de inoffic. teſt. l. is ad quem, § fin. de acquir. hered cum glo. Alexand. conſil. 27. in 7. colum. 2. & conſil. 166. num. 10. in 3. Ioa. de Ana in conſil. 16. & ſequen.* Quoniam autem econtrario adducebantur conſil. *Rom. 125. Io. Fab. Inſtit. de leg agn. ſucceſ poſt princ. item Angel. in d. l. fin. num. 1.* dum loquitur de ſubſtitutione compendioſa, ex quibus inferebant, nullam eſſe differentiam inter vitium viſibile & inuiſibile: Reſpõſum fuit, hæc omnia procedere, vbi datur ſcientia heredis inſtituti. Nam tunc nihil intereſt, an tale vitium appareret, vel non appareret, dummodo heres id ſciuerit: ſecus in caſu noſtro, in quo excludimus omnes coniecturas, & loquimur de Dom. Torquato, in quo vti extraneo regulariter præſumitur ignorantia, *l. verius, de proba.* Nec obſtat, quod cum nemo ſine matre naſcatur, debuit D. Torquatus perquirere, an ea tunc viueret. Quoniam reſpondetur, quod cum vna pręſumtio tollat aliam, probabilior fuit pręſumtio exiſtimantis, matrem potius mortuam eſſe, quam viuam, eo quod videbat Aldum filium nullam de ea feciſſe mentionem in teſtamento. *Alexan. conſ. 27. in 7.* Et in hanc ſententiam maior pars Dominorum ex æquitate quadam inclinabat. Verum quia nonnulli dicebant, ius ſcriptum eſſe in contrarium, & durum nimis eſſe reſtringere exempla Doctorum, videlicet Io. Fab. Roman. & Angel. vt loquantur tantum, quando heres is ſciuit vitium teſtamenti, ideo nihil abſolute firmatum fuit. Sed dixerunt, quod poſthac adiungam in dubio pro parte Hieronymi, & nõ diſputetur amplius circa hoc caput, de quo hodie, quoniam ſatis dictum eſt.

D e c i s i o DCCXIII.

Burgen. ſanctæ Dorotheæ.

S v m m a r i a.

1 *Opponi hodie poteſt contra tres conformes latas in poſſeſſorio.*

2 *Poſſeſſorium, an abſorbeatur a petitorio, pulcerrima eſt diſtinctio.*

3 *Incapax alicuius iuris tenetur oſtendere titulum ad obtinendum exſecutoriales in poſſeſſorio.*

4 *Adipiſcenda remedium habet annexam cauſſam proprietatis, & requirit titulum.*

5 *Eccleſia præſumitur libera, niſi contrarium probetur.*

DVbium fuit ſtantibus trib. ſententiis latis in poſſeſſorio, quarum vltima eſt ſub die 18. Iulii, 1555 & aliis tribus latis in petitorio, quarum vltima ſub die 31. Iul. 1555. cum reſeruatione, de qua in vltima D. Caputaquen. *an moniales poſſent hodie imponere ad impedien. expeditionem in poſſeſſorio, quod poſſeſſoriũ non abſorbeatur a petitorio. vt ſi Petrus velit exſecutoriales, teneatur docere de titulo aliũ de veniente, quam ex titulo per ſententiam?* In præſenti dubio tria capita conſiderantur. ❡ Primum eſt, *an hodie poſt tres ſententias in poſſeſſorio poſſet opponi contra earum exſecutionem?* Et † dubium non eſt, opponi poſſe. *Bart.* 1
in l. 1. num. 3. Iaſ. num. 11. C. de iur. & fact. ignoran. Abb. c. de cetero, num. 4. de re iudic. Boer. quæſt. 43. ❡ Secundum caput eſt, *an demum in caſu noſtro poſſeſſorium abſorbeatur a petitorio?* Dubium † faciebat, quia cum in iudicio peti- 2
torio fuerat lata abſolutoria in fauorem monialium, non videtur poſſeſſorium neceſſario abſorbere, *vt per Abb. & per Bald. cap. paſtoralis, colum. fin. de cauſ. poſſ. & proprie. & cap. cum dilectus, colum. pen. eo. tit. Socin. conſil. 9. num. 4.* Contrarium tamen in hoc fuit firmatum, ita diſtinguendo, quod aut poſſeſſorium hoc poſſet oriri ex variis partibus, aut non: Nam ſi loquimur de eo, de quo in ſententiis, & tunc clarum eſt illud abſorberi a petitorio, quoniam ſententiæ expreſſe probant illud, & neceſſario ſuccumbit petitorio: aut vero loquimur de alio poſſeſſorio non expreſſo in ſententiis, & tunc actum ſuper eo abſorberi non poteſt, cum ignoretur vnde veniat: ideo hoc ipſum reſeruatum fuit Petro, ſi aliunde hoc ius competat:

Tertium caput eſt, *an Petrus teneatur docere de aliquo ti-*
tulo non reprobato, ſi velit exſecutoriales in poſſeſſorio? Et hic
3 † etiam concluſum fuit eum teneri oſtendere titulum,
eo quod cum ſit laicus, & incapax huius iuris teſtificandi,
habet iuris præſumtionem contra ſe, nec de iure com-
muni poteſt ſe tueri, *c. ad decimas, de reſtit. ſpoliat. in 6.* Ta-
4 men etiam, quia agitur remedio adipiſcendæ, quod † ha-
bet annexam cauſſam proprietatis, & requirit titulum,
Rot. vt lit. pend. in nou. Sarnen. de reg. de annal. q. 66. num. 2.
l. 2. vbi omnes, C. de edict. diui Adria. tollen. Et maxime,
5 quia agitur de imponẽda ſeruitute in eccleſia, quæ † præ-
ſumitur libera, niſi contrarium oſtendatur, *gl. c. peruenit,*
16 q. 7. ab omnibus concluſum fuit, non eſſe dandas ex-
ſecutoriales Petro quoad ius teſtificandi: niſi oſtendat a-
liquem titulum non exprobatum, qui fortaſſe ſufficeret,
licet non eſſet omnino integer & perfectus. An autem
opponi poſſit de defectu iuriſdictionis, quoad ſententias
latas in petitorio in fauorem monialium, eſt extra præ-
ſens dubium.

Decisio DCCXIIII.

Romana de Valle, die 23. Maii, 1562.

Summaria.

1 *Sententia reſtitutionis in integrum aduerſus præſcriptio-*
nem lata cum conditione, quatenus opus ſit, an valeat,
diſtingue pulcre.

2 *Conditio intrinſeca non vitiat diſpoſitionem, quæ alias*
vitiaretur.

DOminus Valerius, cum re vera eſſet minor, tamen
iurauit ſe maiorem, & conſtituit procuratorem ad
litẽ, qui procurator, poſtquã D. Valerius fuit factus ma-
ior, ſubſtituit alium, qui nomine Valerii petiit reſtitutio-
nem in integrum aduerſus præſcriptionem, quatenus o-
pus ſit, & obtinuit ſententiam in eius fauorem ſub eadem
conditione, quatenus præſcriptio lapſa ſit: quærebatur,
an hæc ſententia lata a Senatore vrbis valida fuerit? Domi-
1 ni † diſtinxerunt dubium in duas partes. Prima eſt, *an*
ſententia ſit nulla lata ſub conditione prædicta? Secunda, *an*
ſit nulla ex defectu mandati? Quoad primam partem re-
ſponſum fuit, ſententiam ſuſtineri, quia reſtitutio peti
poteſt ſub conditione, *c. reſtitutus, de reſt. in integr. Rot. in*
nou. Valida eſt etiam ſententia ſub ea conditione lata, tũ
2 † quia eſt conditio intrinſeca, quæ non vitiat. *Alex. l. a di-*
uo Pio, §. in venditione, num. 16. & 18. de re iud. Felyn. c. quo-
ad conſultationem, num. 2. eod. tit. Soc. fallen. 369. gl. in c. bi-
duum, 2. q. 6. Quoad ſecundam partem maior fuit dubi-
tatio: nam cum Valerius re vera eſſet minor, videtur ele-
giſſe viam incompetentem, vt tãquam maior conſtitue-
ret procuratorem; quod ei non licuit ſine interuentu tu-
toris, *l. ſi curatorem, C. de in integ. reſt. mino. Iaſ. l. neq. tuto-*
res, n. 3. C. de proc. nec ſibi prodeſt, *l. non eo minus, C. de pro-*
cur. eo quod lis fuit inchoata in caſu noſtro eo tempore,
quando ipſe erat vere maior, & ſic etiam finita: ſed in ca-
ſu dictæ legis præſupponitur eo tempore minor. Verum
tamen nihil in hoc concluſum. Vnde reſtringatur dubiũ,
an propter iuramentum præſtitum ille habeatur tanquã
maior, vt ſuſtineatur ſententia.

Decisio DCCXV.

Tiraſonen. decimarum de Verlas.

Summaria.

1 *Intimatio exſecutorialium facta, vniuerſitati ſufficit ſi*
ea, qua potuit diligentia, ſit facta.

2 *Officiales & adminiſtratores vniuerſitatis citari poſſunt*
tanquam perſonæ publicæ, & omnibus notæ.

OLim fuerant intimatæ exſecutoriales vniuerſitati de
Rocha, quæ dixit eas non legitime exſecutas, ex va-
riis capitibus, quę alias fuerunt coram Domino Alphon.
in hac eadem cauſſa, die 15. Ianua. 1557. diſcuſſa: nunc rur-
ſus fuerunt intimatæ aliæ exſecutoriales iuratis ipſius v-
niuerſitatis: quoniam autem iſti iurati reſponderunt no-
tario intimanti ſe amplius non eſſe iuratos, & ceſſare effe-
ctus illarum: notarius autem hoc exſecuto intimauit et-
iam literas in parochiali: Nunc dubitaui, *an hæc intimatio*
exſecutorialium fuerit legitime exſecuta? Domini † re- 1
ſponderunt, intimationem eſſe legitimam factam, quo-
niam pro parte Epiſcopi non potuit adhiberi maior di-
ligentia, quam ea, quæ ſeruata eſt, ſufficitque, quod ad il-
lorum notitiam deuenerit: deinde apparet, omnes illos
defectus, qui alias cõſiderati fuerunt coram D. Alphon-
ſo, nunc in hac intimatione fuiſſe ſopitos: & tãdem, quia
ſatis eſt † citare officiales, & adminiſtratores, qui ſunt per- 2
ſonæ publicæ, & omnibus notæ, *glo. c. ſi capitulum, de con-*
ceſ. præb. in 6. Bart. extrauag. ad reprimen. in verbo, citatum.
Bar. in l. fin. quod cuiuſq. vniuerſ. Bald. auth. ſed cum teſta-
tor, num. 50. ad leg. Falcid. Non obſtat, quod illi negaue-
rint ſe eſſe tales; quia cum notarius referat ſe citaſſe illos,
& iuratos, & officiales, eredendum eſt potius huic nota-
rio, cum referat de perſonis publicis, & omnibus notis.
Mar. de citat. ar. 2. num. 52. Abb. c. bonæ, el ſecondo, num. 19.
de elect. & alias dictum fuit coram Iunio in cauſſa Pampilo-
nen. die 9. Decemb. 1556. Deinde, quia hæc reſponſio vi-
detur doloſe facta, cum appareat, eos alias in prima inti-
matione coram D. Alphõſo receſſiſſe ab eccleſia, ne poſ-
ſent citari. Tertio, quia iſti non negant fuiſſe iurati, ſed
dicunt nunc ceſſare officium illorum, vnde hanc excе-
ptionem iuſtificare tenentur. Poſtremo daretur occaſio
omnibus citatis negandi ſe eſſe tales, & ita deluſerunt o-
mnes intimationes. Dixerunt igitur, me poſſe produce-
re ad declaratoriam contra eos, quod fuerunt nominati
in intimatione.

Decisio DCCXVI.

Conchen. pecuniaria, 3200. die 28. Maii, 1562.

Summarium.

1 *Mandatum ad colloquendum & tractandum, non intel-*
ligitur ad concludendum.

DIcebatur, *an conſtet de ſufficienti facultate deputato-*
rum a Capitulo ad promitten. 3200. accedente præſertim
actu ſub die nona eiuſdem, quorum actorum copia da-
tur? Concluſum † fuit quoad primam partem non videri 1
ſufficiens mandatum, tam illud ſub die 14. Ianuar. quam
etiam aliud mandatum ſub die 15. eiuſdem, & ſunt ad col-
loquendum, & conferendum cum Epiſcopo ſancti An-
geli, non autem ad concludendum & obligandum. quod
etiam clarius apparet in eodem actu, in quo Capitulum
conſentit, vt presbyteri poſſint illi promittere & dare,
quod eis videbatur cauſſa eundi ad curiam. Igitur ſi Capi-
tulum voluiſſet dare eandem facultatem ſuper ſolutione
Capellę, vſum fuiſſet iiſdem verbis, nõ autem prorſus di-
uerſis: & ita alias in eadem cauſſa concluſum fuit coram
Guidobono, die 28. Ian. 1555. Quoad ſecundam partem
dictum fuit ex actibus factis die 25. Ianuarii, 1541. colligi
ſufficientem ratificationem Capituli, cum hi actus fue-
rint facti in exſecutione promiſſionis, eo tantum tem-
pore, quo Canonici diſpenſauerunt diſtributiones pro
ſeruitio Capituli, quas promiſerunt Card. ex quibus ver-
bis inducitur plena ratificatio, quæ æquiparatur manda-
to, *reg. ratihabitionem, de reg. iur. in 6.* Non obſtat, quod
in hoc actu non exprimatur certa ſumma 3200. quoniam
cum iſti referant ſe ad promiſſionem factam pro reſigna-
tione Capellæ, vtique niſi oſtendant aliam promiſſionẽ,
intelligitur de ea, de qua ſub die 25. Ianuar. 1541. cum plu-
ralitas non præſumatur. Et in præcedenti propoſitione
huius cauſſæ concluſum fuerat, ſatis conſtare de certa
quantitate promiſſorum. Non obſtat, quod actus ſub die
9. Aprilis, differat in ſumma & in tempore, cum referat ſe
ad annũ 1541. & promiſſio facta Card. pertineat ad annũ
1542. Nam dicitur, ꝙ hæc eſt alia diſtributio anni 1541.
videlicet ratione ſubſidii, quæ eſt diuerſa a diſtributione
rationis Capellæ factæ de anno 1542. quod apparet dein-
de variis in locis in notula diſtributionum, vbi fit mentio
de hac diſtributione: & tandem ex atteſtatione notarii
in fine

in fine notulæ, quæ clare loquitur de diſtributionib. *fol. 103. qua incip. Ego Chriſtophorus.* Non obſtat proteſtatio, de qua in fol. 98. quia illa non eſt correſpectiua, prout dictum fuit. Nam hæc ſumma pecuniæ promittitur Cardinali, & ideo nõ fundatur actus reſpectiuus, vt alias in hac eadem cauſſa concluſum fuit.

DECISIO DCCXVII.

Aretin. de Reguntino.

SVMMARIA.

1 *Ius præſentandi, quando & ex quibus probatum eſſe dicatur.*

2 *Titulus legitimus ex immemorabili poſſeſſione præſumitur.*

MVlta fuerunt in hoc dubio præſuppoſito, ex quibus quærebam, *an ex prædictis adeo conſtet de iure præſentandi Comitum Montisacuti ad eccleſiam, de qua agitur, vt*
1 *Nicolaus præſentatus ab iiſdem debeat inſtitui?* Pro † nunc omiſſis teſtibus pro contraria parte facientibus, de quib. alias videbitur, concluſum fuit, primum inſtrumentũ de anno 1374. nihil ad rem facere, quia non conſtat, quod illa præſentatio fuerit facta curam ordinario, aut vicario; & quod habuerit effectum ſimplex nominatio facta in alia eccleſia, quæ neceſſario conſtat, aut non habuiſſe effectũ, aut non fuiſſe cõtinuatum, quia in alio actu del 1435. apparet beneficium tunc vacaſſe per obitum alterius, quam illius Pauli, qui fuit nominatus del 1347. Quoad alios autem actus, de quibus in dubio, Domini concluſerunt, ſatis ex his probari ius præſentandi, & quaſi poſſeſſionem
2 immemorabilem Comitum, quæ illis ſufficit, vt † præſumatur legitimus titulus, *iuxta deciſ. 2. Caſſad. de prob. Ang. conſil. 4. de iure patro. incipiente, in ea præſentatione.* Cum de anno 1338. appareat præſentationem habuiſſe effectũ vſq; ad annum 1455. poſtea vero de anno 1461. licet non conſtet de inſtitutione Epiſcopi facta ad inſtantiam Comitum, tamen apparet, quod præſentatus nominatus a Comitibus fuit inſtitutus ab Epiſcopo de anno 1474. & ad eius interrogationem dixit electionem rectoris ſpectaſſe ad Comites. Vnde ex quo iſte ita inſtitutus fuit ab Epiſcopo, negari non poteſt, quin Comites ſaltem renũtiauerint ſuam quaſi poſſeſſionem. In ceteris autem actibus, qui ſequuntur vſq; ad præſentem vacationem, nihil eſt, quod interrumpat eorum poſſeſſionem. Imo potius ex his in ea confirmantur. Ad ea, quæ in contrarium adducuntur, dupliciter reſpondetur. ❡ Primo, quod cum appareat de hac quaſi poſſeſſione immemorabili, præſumuntur omnia habilia acceſſiſſe. Nec hic agitur principaliter de titulo, ſed de quaſi poſſeſſione cum bona fide, quę bona fides ſatis ex omnib. ſupradictis pręſumi oſtenditur. Vnde ſequeſtra habilia adfuiſſe præſumũtur. ❡ Secundo reſpondetur, de his agendum eſſe poſt hac, cum deducentur ea, quę faciunt pro parte, præſertim, an videlicet talia ſint, quæ eneruent aut interrumpãt hanc quaſi poſſeſſionem Comitum, & præſertim videndum erit circa actum de anno 1461. & teſtes vltimo extractos pro parte præſentati.

DECISIO DCCXVIII.

Leodien. canonicatus S. Dionyſii, die 30. Maii, 1562.

SVMMARIVM.

1 *Remiſſoria ſaltem ſine retardatione cauſſæ dari poteſt, dum reperitur noua prouiſio.*

IVlius fuerat prouiſus a Nuntio de Canonicatu S. Dionyſii per reſignationem Pauli: Adrianus autem fuit prouiſus per obitum ab ordinario: cum autem Iulius obtinuiſſet duas ſententias, nunc Adrianus in 3. petebat remiſſoriam ad probandam reſignationem inualidam fuiſſe, ex regula de triennali. Ex aduerſo Iulius reſpondebat, remiſſoriam non eſſe releuantem, eo, quod præter illam reſignationem, habet etiam nouam prouiſionem: Adrianus autem dicebat, illam nouam prouiſionem pati multos defectus. Idcirco dubium propoſui, *an dãda ſit remiſſoria, ſtantibus literis expeditis ſuper noua prouiſione?* Domini † elegerunt hoc tempore iuramentum, vt detur remiſſoria ſine retardatione cauſſæ, ſi apparebit, quod non 1
ſit releuans. Interim autem diſputetur de eius releuãtia: quod plurimũ pendet a validitate nouæ prouiſionis. Nã ſi noua prouiſio eſt valida, vtiq; remiſſoria nihil pręualet: & ideo cauſſa poterit expediri. Hoc erit igitur vidẽdum, an huiuſmodi noui prouiſioni obſtet regula de menſe, aut regula de trimenſe, aut alia, quæ a parte opponitur: & illud etiam, quod aiunt de mala diſpenſatione.

DECISIO DCCXIX.

Salamantin. de los Santos.

SVMMARIVM.

1 *Expeditio literarum ante conſenſum præſtitum; ex quibus probetur. & deciſ. 721.*

DVbium fuit, cui incumbat onus probandi, literas commendæ expeditas fuiſſe ante conſenſum præſtitum per Card. in fauorem Do. Alphonſi. Et dato, quod Alphonſo, *an ex fide Reuerend. Domini Summiſta vltimo* 1
producta, & aliis diligentiis, de quibus in actis, dicatur ſufficienter probatum pro eius parte, aut ſaltem ex his transferatur onus probandi in Didacum? ❡ Quoad primam partem dubii, Domini nihil concluſerunt, quoniam pars Didaci non informauerat. ❡ Quoad ſecundam partem concluſerunt contra Alphonſum informantem. Et in hoc nulla fuit difficultas. Nam hæc fides non dicit, quod omnes Bullæ, quæ per eius officium expediuntur, comprehendantur illis: vnde licet in libris, quos ipſe dicit reuidiſſe, non exſtet talis Bulla, non ſequitur, quod non poſſit eſſe collata in tali libro. Deinde non dicit, quod ipſemet perquiſiuit, ſed quod ſubſtitutus ſuus: & ita refert ſe ad diligentias ſubſtituti, de qua non conſtat, & quæ etiam non ſufficeret, ex rationibus alias dictis in præcedenti propoſitione huius cauſſæ.

DECISIO DCCXX.

Brixien. canonicatus, die 1. Iunii, 1262.

SVMMARIVM.

1 *Originale inſtrumentum in defectum aliarum probationum eſt producendum ad probandum primum extremum in cauſſa ſpolii.*

IN vltima propoſitione huius cauſſæ Rota videbatur ſentire, non ſatis conſtare de primo extremo ex inſtrumentis. Quare ad tollendam illam difficultatem pars tunc produxerat eadem inſtrumenta latius extenſa. Et quoniam Nicolaus aduerſarius negabat ſtandum eſſe illis inſtrumentis alias productis, & reſolutionibus alias factis, dubitatur, *an iſta, quæ de nouo ſunt producta, fidem faciant in omnibus, quæ tantum in his continentur?* Multa vtrinque deducebantur, ſed Domini noluerunt iſtis rationibus moueri. Sed † volunt videre originale inſtrumentum, & tunc iudicabunt, an poterit extendi eo modo, quo ſe habent iſta. Vnde mandarunt, vt dentur compulſoriales Franciſco pro extrahenda hac matrice, prout etiam factum fuit in cauſſa Abulen. coram Domino Caputaquen. Interim vero ſuperſedeant in cauſſa, donec iſta iura veniunt.

DECISIO DCCXXI.

Salamantin. de los Santos.

SVMMARIA.

1 *Onus probandi, literas fuiſſe expeditas ante conſenſum præſtitum, incumbit ei, qui dat de iure tertii, & fundat ſe in data literarum.*

2 *Poſſeſſor non dicitur, qui fundat ſe in iure tertii.*

HOc beneficium vacauerat de anno 1546. die 3. Auguſti, & tunc fuit commendatum Cardinali de Salmatis, & etiam eodem die fuit prouiſum Alphonſo Aluaro cum clauſula, accedente cõſenſu Cardinalis: Ortæ fuerunt deinde variæ lites cũ diuerſis: & cum Alphonſus litigaret contra Didacũ ꝓpter poſſeſſionem, & ꝓpter canonizatoriam, Didacus excipiebat, gratiã Alphonſi nullam

SVMMARIVM.

1 *Conſtitutum vt probet primum extremum in ſpolio, quot requirantur.*

DVbium erat, *an ſtante clauſula conſtituti in venditione appoſita, & conceſſione quadam Auguſtini Nelli, ſit probatum ſufficienter primum extremum pro Domenico contra Michaelem Cinellum poſſeſſorem, qui fuit inſtitutus heres ab Auguſtino, & poſtmodum hereditatem acceptauit cum beneficio legis, & inuentarii, & de dicto inuentario conſtat?* Nihil fuit concluſum. Nam non erat data copia, nec conſtituti, neque inſtrumenti venditionis: tamē
1 quoad primam partem, videlicet de conſtituto, magis tenere videbatur, ex eo non probari primum extremum. Primo, quia collatum fuit per mortem, cum non transferatur aliqua poſſeſſio. *Alex. conſ. 83. in 3. Tiraq. de conſti. in 3. par. in 2. limit.* Secundo, quia oportebat, vt acceptaret per aliquem, alias non transfertur poſſeſſio. *gl. l. illud, C. de ſacroſ. eccl.* Tertio, quia probandum eſſet, quod tunc ipſe conſtituens poſſideret ſecundam partem de conceſſione eo inſtrumento venditionis, prout ſentiebant in ea probari confeſſionem: nam licet ſint verba enuntiatiua, tamen fauore piæ cauſſæ ſatis probant, *iux. l. diſtantib. C. de eſt. vbi Mil. in 1 limit.* ſed an partes ſuper his quid affirmarunt, alias proponetur. Dixerunt etiam animaduertendum eſſe, quod alias fuit a Domino Romano præſuppoſitum prædictum fuiſſe venditum, & aſſignatum loco ſuis: vnde ſi id verum eſſet, verba iſta ceſſarent, videndum eſt in facto.

DECISIO DCCXXVI.

Ciuitatis Caſtelli bonorum, die 13 Ianuarii, 1562.

SVMMARIVM.

1 *Præſcriptio ſtatutaria, quando obſt[illegible] agenti vi inſtrumenti.*

1 DVbium erat, præſuppoſito, quod fuerat petita tam medietas bonorum, q̄ adæquatio vigore cōcordiæ, & ſuper vtroq; pronuntiatum, *an Venturæ, & Iulio obſtet præſcriptio ſtatuti: & cui detur copia concordiæ?* Nihil fuit concluſum, quoniam partes non cōueniebant in informatione. Videndum erit Primo, *an fuerit intentata actio realis, vel perſonalis?* Secūdo, *an fuerit reſeruatus vſusfructus vnius ſororum bonorum, an vero medietatis tantū: & an illa verba, quod bona ſint ſua, intelligantur de vſufructu, an vero aliter?* Tertio, *erit videndum in facto, quod ſi altera pars dicit eſſe datam medietatem, & quod non poteſt peti, niſi quod deeſt reſiduo:* altera negabat ſibi quicquam eſſe datum, an ſi petatur reſiduum ſine integra medietate obſtet ſtatutum, cuius copia erit danda: eſt dicendum quod ſic, quia cum ſtatutum tollat vires inſtrumenti, ceſſant omnia, quæ dicuntur in eo. Et ideo impedimentum, quod ex aduerſo allegatur, non eſt conſiderabile: cum vero in inſtrumento caueatur, vt ſtatim allegentur æſtimationes, videtur ſtatim incipere ſcientia. Videndum etiam erit, a quo tempore incipiat currere præſcriptio, an a morte Io. an Nicolai, an Guidonis, &c.

DECISIO DCCXXVII.

Taurien. Cantoriæ.

SVMMARIVM.

1 *Cantoria an ſit officium manuale, vel dignitatis, ex quibus colligitur.*

DVbitaui ſtantibus ſtatutis vltimo productis cū confirmatione Sixti, *an prouiſio cantoriæ facta a Papa in fauorē Antonii, ſit canonizanda, non obſtāte prouiſione facta a Papa in fauorem Io. Bartholomæi, prout in e.?* Nihil fuit
1 cōcluſū. Videatur, an † cantoria, de qua agitur, ſit officiū manuale, aut dignitatis: & deinde, an reſignatio vltima ac prouiſio Capituli ſi qua eſt, ſit facta a tempore Sixti huc-uſq;, & ſit facta in manib. Papæ, vel ne: & ſi apparet de reſignationib. aliquibus factis coram Papa, nunq. tamen de beneficio ſeu dignitate præfata, tunc vidēdum erit, an ex his dicatur mutatio ſtatus. *Caſſad. 4. de prob. num. 9.*

DECISIO DCCXXVIII.

Mutinen. Capellaniæ ſancti Chriſtophori, die 16. Iunii, 1562.

SVMMARIA.

1 *Beneficium hæretici dicitur ipſo iure vacare in partibus, vbi delictum fuit commiſſum.*

2 *Beneficia non vacantia non conferuntur.*

HÆc cauſſa alias fuerat propoſita, & tunc fere ſuper iiſdem ita dubitani, *an beneficium Bonifacii, qui hæreſim incurrit in partibus, dicatur ibi vacaſſe, an vero in Romana Curia, vbi formatus fuit proceſſus, & contra eum lata ſententia ad effectum, vt ſciatur, ad quem collatio iſtorum beneficiorum pertineat?* Domini omnes † conſenſerunt, 1
beneficia dici vacare in partibus vbi commiſſum fuit delictum: Nam hæreticorum beneficia vacant ipſo iure, & poſſunt impetrari etiam ante ſententiam, & conferri, *gl. c. commiſſa, ver. iuſto, de elect. in 6. Prob. c. aliud, num. 18. de ſent. excom. in 6. Rebuff. in 3. par num. 4. fol. 365. Franc. cap. cum ſecundum, de hæret. in 6. Felyn c. cum non ab homine, de iudic. num. 9.* Vbi tunc conferuntur beneficia, quamuis nondum lata ſit ſententia: hinc apparet, ea tunc vere vacare, quamuis alias nō poſſent conferri. Et ita etiam ſentit Lap. *alleg. 117. colum. antepen. Franc. d. c. ip. commiſſa, §. 1.*
cum † beneficia non vacantia non conferantur, *cap. 1. de* 2
conceſ. præb. cum ſimilib. & Pariſ. in tract. de effi. & poteſt. c. ſede vacan. in verſicu. 4. quoniam loquuntur in his criminibus, in quibus priuatio non fit ipſo iure, ſed neceſſaria eſt ſententia priuatoria, quæ longe diſtat a declaratoria, in qua per ſimplicem criminis declarationem venit ipſo iure priuatio. *Sarnen. de iur. quæſ. non tollen. q. 113.* alioquin nulla eſſet differentia, *an quis ſit priuatus ipſo iure, an per ſententiam?* quod tamen longe differt. *Felyn. cap. Rodulphus, de reſcript. colum. 6.* Non obſtat, quod ante ſententiam hæreticus non poſſit expelli de poſſeſſione. *Sarnen. de annal. q. 82.* Nam imo hæreticus nullam habet nec detentionem in beneficiis conſiderabilem. *Caſſad. 14. ſuper ius facti, c. 1. & 2. 13. q. 7.* & hęc ſententia viſa eſt æquior, quia conſeruat iuriſdictionem ordinarii, ſine tamen prę-iudicio, quia Papa in collatione concurrit cum quocunque ordinario.

DECISIO DCCXXIX.

Romana de Valle.

SVMMARIA.

1 *Sententia etiam in fauorem minoris lata ob defectum legitimationis perſonæ redditur nulla.*

Idque magis ſi ob falſam expreſſionem ætatis.

ALias ſupradicta die 23. Maii, dum proponeretur hoc idem fere dubium, non fuit deciſum: nunc vero ita quærebam, præſuppoſito, quod Dominus Valerius minor habuerit curatorem, & abſque eius interuentu conſtituerit procuratorem tanquam maior, cum decreto iudicis, iurans ſe maiorem, cum poteſtate ſubſtituendi, & quod dictus procurator, poſtquam Valerius effectus fuit maior, ſubſtituerit procuratorem, qui ſubſtitutus petiit coram Domino Senatore reſtitutionem in integrum aduerſus præſcriptionem, & pro ſe ſententiam obtinuerit, *an ſententia prædicta ſubſtineri poſſit, tanquam obtenta a procuratore ſubſtituto.* Domini † reſponderunt, ſententiam eſſe nullam: nam cum Valerius tunc eſſet minor, & 1
haberet curatorem, non poterat abſque eius interuentu procuratorem conſtituere, licet iurauerit ſe maiorem, vt excluderet beneficium reſtitutionis. An vero etiam tollat actus nullitatem, de qua per Pariſ. *de ſubrog. 299. clemen. in ſuis, vbi Zambar. de iureiuran. num. 148. Ioan. And. in addit. ad Specu. §. vt autem, circa princ. Gramm. deciſ. 12. num. 5. Roman. conſil. 12. colum. penultima. Pariſ. conſ. 9. nu. 98. & 66. & ſequen. num. 1. Curt. ſenior conſil. 43. numerō vigeſimonono, Capol. conſilio quarto, & quadrageſimoquinto, Guid. Pap. quæſt. vigeſimaquinta.* Dicitur, quod in caſu ſatis conſtat, cum non poſſe frui priuilegio minoris, cum

ſententia in eius fauorem lata ſit reſtitutoria tanquam maioris: & propterea cum procurator in articulis deduxerit minorem ætatem, in ea ſe fundare videtur, & ideo ſententia eſt nulla. *facit l.3. C.de minor.* Non obſtat *l. non eo minus, C.de procur.* quoniam tempore latæ ſententiæ Dom Valerius erat minor: quo caſu ceſſat illa lex, vt latius circa hoc firmatum fuit in præcedenti propoſitione huius cauſſæ.

Decisio DCCXXX.

Florentina bonorum, ſiue cenſus.

SVMMARIVM.

1 *Remiſſoria an ſit locus in contractu emphyteutico, canonis conditio attendenda eſt.*

DVbium erat ſatis longum, & in eo præſupponebatur totum effectum, ex quo quærebam, *an in caſu, de quo agitur, ſit attendenda facultas ſiue conditio canonis, aut non?* Nihil fuit concluſum, quia materia habebat difficultatẽ.
1 ¶ Prima erat, *an † contractus iſte dicatur locationis, ſiue emphyteuticus, ſiue mixtus ob pactum in eo appoſitum?* ¶ Secunda erat, *an conductor videatur ſuſcepiſſe etiam caſum futurum ex pacto?* ¶ Tertia, *an probetur canon ita magnus, vt ſit locus remiſſoria quicunque ſit contractus?* Et præcipua videtur difficultas, ſuper qua primo dubitari poterit, datis dictis teſtium.

Decisio DCCXXXI.

Cremonen. præpoſituræ ſancti Martini.

SVMMARIVM.

1 *Fama ex quibus, & quot teſtibus probari dicatur.*

DVbium eſt, hoc præſuppoſito, quod ſimus in caſu difficilis probationis, in quo ſatis ſit probatio per ſolam famam, *an dicatur talis fama ſufficienter probata ex quatuor teſtibus vltimo examinatis, iuncto dicto teſtis, quem Domini admiſerunt, & aliis, de quibus 7. Februa. 1561 iunctis etiam aliis adminiculis, de quibus alias?* Concluſum
1 † fuit ab omnibus, famam eſſe ſufficienter probatam ex his teſtibus, qui admodum clare loquuntur, vt ex actis apparet. Quibus accedunt multæ coniecturæ, de quibus alias, quod cum iſte Marcus eſſet perſona nobilis, poſt diem 20. Nouembris, ei ordinarius contulit præpoſituram, antequam reperiretur cadauer, vt ſententia lata in partibus idem clare affirmat. Nec primus teſtis, de quo in puncto, eſt contrarius quoad famam: ſed tantum quoad tempus cadaueris reperti, quod nihil nocet. Teſtes etiam alii, de quibus alias dictum fuit, quod non percutiebant tempus ante litem motam, videntur etiam aliquo modo poſſe defendi ex qualitate facti, cum non potuiſſet haberi fama hic in Vrbe a litigantibus. Ideo ex omnibus ſimul iunctis concluſum fuit, probare obitum in menſe Nouembris.

Decisio DCCXXXII.

Lucana ſancti Sixti, die 23. Iunii, 1562.

SVMMARIVM.

1 *Prouiſio an ſit ſubreptitia, velne ex quibus probetur.*

QVærebam præſuppoſito, quod hodie moretur extra clauſtra, & incedat in habitu non regulari extrinſecus, ſed intriuſecus ferat habitum, quem erat ſubſecutus, neque conſtet de metu per eum allegato, niſi per iuramentũ, *an non prouiſio facta ex licentia ſtandi extra clauſtra, ſimul cum ſententia lata a Vicario Vrbis etiam ſuffragetur: & regreſſus, de quo agitur, ſit canonizandus?* Nihil
1 fuit concluſum. Dixerunt tamen dubium † eſſe reſtringendum, *an prouiſio ſit ſubreptitia?* Quia non fuit facta mentio, quod tunc moraretur extra clauſtra, aut ſi qua alia opponuntur. Et videantur alias deciſa in cauſſa Pampilonen. Nam licentiam habere talem videtur, qualis tamen aliis concedi ſolet: tamen nihil fuit firmatum.

Decisio DCCXXXIII.

Auximan. Bonorum.

SVMMARIVM.

1 *Renunciatio facta in inſtrumento tranſactionis, quem parere effectum dicatur.*

IN hac cauſſa quærebam, *an ceſſio, de qua in inſtrumento, cuius copia datur, intelligatur præiudicare in petitorio Antonio donatario, ita vt poſſit agere contra Catharinã & Pamphilam?* Nihil fuit dictum, quoniam varia erant vota. Domini † aliqui dicebant, renunciationem reſtrictam 1
eſſe tantum ad perſonam, cum qua celebratus fuit contractus, ex rationibus, de quibus in informationibus. Alii cõtra, quia renuntiatio eſt perſonalis, & in inſtrumẽti principio dicitur, vt recedatur a litib. videlicet cum nulla alia lis ſit, niſi iſta, & primo de iſta videtur intelligendum. Facit dictum Fely. *c.1. de pact. col.1.* quod vbi renuntiatur liti, intelligitur quoad omnes, quorũ intereſt, etiam abſentes: tum etiam, quia poteſt aliquis ſoluere debitum alterius, & illi etiam ignoranti prodeſſe, & etiam quia verba ſunt ſatis clara, quod renuntiat iuri ſibi competenti. Dicebant etiã, quod ſi probaretur illas ſorores poſſediſſe pro indiuiſo, tunc facilius defendi poſſet, hanc renuntiationem aliis prodeſſe, eo quod Feliciana voluiſſet ſe reducere vexationi: nihil firmatum.

Decisio DCCXXXIIII.

Salamantin. de los Santos, die 27. Februar. 1562.

SVMMARIA.

1 *Reus & poſſeſſor non ſemper releuatur ab onere probandi in poſſeſſorio.*

2 *Tempus certum habens in data omnino præferendus eſt ſiue ſit actor, ſiue non.*

DVbium erat, præſuppoſita vacatione ſub die 3. Aug. 1546. conſenſu Card. ſuper gratia Alphonſi die 21. Martii, 1547. & quod ſupplicatio commendæ Card. regiſtrata de [illegible] Octob. 1547. & literæ commendæ ſint habitæ eti[illegible] Auguſt. 1546. & eadem etiã die literæ etiã Alphon[illegible] iſta ſupplicationis Alphõſi ſit 28. Mart. cui incumbat onus probandi tempus ſupplicationis literarum cõmendæ, Card. vel Alphonſo, quod poſt dictum cõſenſum, præſtitum ad ſui fauorem: vel Didaco reo, & poſſeſſori, quod ante conſenſum, ſtante præſertim gratia eiuſdẽ Didaci vltimo producta. Nihil fuit concluſum, quoniam res patiebatur difficultatem. Pro † parte autem Didaci 1
duo conſiderabantur. Primo, quod cum ille ſit reus, & poſſeſſor, liberatur ab onere probãdi, licet habeat diuerſum, & certum tempus conſenſus: nam hoc ipſum habere certam vim non prodeſt, quando aduerſarius poſſidet. *Bart. in l. in ambiguis, col.2. de reg. iur. & in c. paſtoralis, col.3. n.5. de reſcr. Rebuff. de ma. poſ. nu. 199.* Item alia dicebant videlicet, quod cum Didacus habeat grauam ſenectutis impetratam poſt obitum Card. ex qua cupit omne ius Card. ipſe opponere gratiæ aduerſarii, quo caſu cum Card. dicat cũ poſſidere ex perſona Didaci poſſeſſoris, vere dicit Card. teneri ad aliquid probandum. Alia in contraria erant opinione. Nam Alphonſus actor omnia plene probauit ſibi incumbentia. Igitur Didacus, qui eſt reus, tenetur & ipſe probare ſuam exceptionem, ex qua ſequitur etiam teneri probare cõcludenter, quod Card. acceptauerit ſuã commendam, anteq̃ præſtauerit conſenſum in fauorem Alphonſi. Ad primam rationem in contrarium adductam reſpõdebant, Rotã indiſtincte ſeruare, quod habens certum 2
tempus omnino præferatur, ſiue ſit aduerſarius, ſiue nõ. *Caſſad. 12. & 20 de præb.* Ad aliam rationem reſpondebãt oportere Didacum probare Card. habere aliquod ius, ſi vult ipſe aliud accipere: alioquin nihil vacat ex perſona Cardin. & hoc tenetur tempore oſtendere ad Rot.

Decisio DCCXXXV.

Roman. 200.

SVMMARIVM.

1 *Conſtitutum non probare poſſeſſionem certi iuris eſt.*

DVbium erat, *an in hoc iudicio poſſeſſorio ſufficienter ſit probata intentio Iſabella ad reſtitutionem domus conſtito inſtrumento 1558. non obſtante exceptione attentatorũ, cum fuit reiecta a Rota?* Verum quoniam multa erant capita diſ-

pita diſcutienda, videbatur res patri difficultatem contra
Dominam Iſabellam, ſtante reſolutione, alias facta ſuper
inſtrumento de anno 1538. vt ſit ſuſpectum, aut non offi-
1 ciat dictis de Altouitis: nam † ex hoc inferur, nec conſti-
tutum appoſitum, nec aliud ex illis quicquam nocere de-
bere. Videndum erit, an hoc inſtrumentum per ſe pro-
bet contra Altouitos, vel ne. Circa quod ſunt videndæ
deciſ. alias factæ.

Decisio DCCXXXVI.

Vergelen. Parochialis de Andrea.

Svmmarivm.

Confeſſio procuratoris non nocet domino ſuper indicio ſpolii.

Dubium erat, *an ex deductis Dom. Ant. probetur pri-
mum extremum, & aduerſum antiquum attentaſſe.*
Verum quoniam in hac cauſſa omnia deducebantur ad
probandum ſpolium, & non erat eorum data copia, Do-
1 mini dixerunt † mihi, vt animaduerterem, *an confeſſio fa-
cta in commiſſione fuerit facta per principalem, aut per pro-
curatorem.* Item, *an fides ſolutionis ſit fides notarii, & quo-
modo ſe habeat.* Præterea, vt videam ſuper manutentio-
ne, & quietatione, & ſi aliqui teſtes ſint excommunicati
pro parte Anton. Nam multa hinc concurrunt, quæ ſatis
ſuadent probationem ſpolii, & præſertim confeſſio prin-
cipalis, & quomodo hæc ſe habeant ſimul cum inſtrumẽ-
to poſſeſſionis captæ a Petro Lap. & deinde a Paulo, &
poſtea ab Ant. qui nunc agit quoad ad attentatũ: & quo-
ad commiſſam cauſſam, & commiſſam citationem ille
adiuit curiam regiam, prout deciſum fuit coram Dom.
Oradino Decano in cauſſa Cęſarauguſtan. iuris eligendi,
17. Febr. 1561. quam deciſ. diaceruut, vt inſpiciam, quia vi-
detur ex ea præſens caſus decidi poſſe.

Decisio DCCXXXVII.

Burgen. iuriſdictionis, die 4. Iulii, 1562.

Svmmarivm.

1 *Bulla Innocentis ſeruanda eſt, vbi eſt contentio de iuriſ-
dictione inter capitulum, & Epiſcopum, donec totum
negotium terminetur, tam in petitorio, quam poſſeſſo-
rio.*

Quia Sanctiſſimus mandauerat nobis, vt in hac cauſ-
ſa eligeretur aliquod temperamentum, & interim
cauſſa de iure terminaretur ad tollendas ſcilicet diſ-
ſenſiones, & ſcandala, quæ quotidie oriuntur inter cano-
nicos, & Epiſcopum. Idcirco curaui, vt partes vtrinque
informarent Dominos ſuper hoc toto negotio. Et poſt-
1 ea † re propoſita in Rota, & ſuper ea longa diſcuſſione ha-
bita, videbatur placere Dom. vt legeretur Bulla Innocen-
tiana de anno 1502. & obſeruaretur inter canonicos, &
Epiſcopum interim, donec cauſſa de iure decidatur, ſine
tamen præiudicio vtriuſq; partis, tam in petitorio, quam
in poſſeſſorio. Nihil tamen omnino fuit firmatum, ſed
dictũ, vt hoc renuntiem partibus, vt ſuper hoc informẽt.
Nam in prima Rota concludetur quid ſit agendum.

Decisio DCCXXXVIII.

Ferrarien. de Ferrimano.

Svmmaria.

1 *Caſus omiſſus a regula de 20. habetur pro omiſſo, & relin-
quitur diſpoſitioni iuris communis.*

2 *Conſenſus præſtitus per procuratorem, quem operetur ef-
fectum.*

Factum huius cauſſę pręſupponebatur in dubio, quod
erat tale. Præſuppoſito, quod Victorius Rector Paro-
chialis, de qua agitur, illam reſignauerit in fauorem Mi-
chaelis nepotis ſui, reſeruata valida penſione 60. duc. in
fauorem Ant. etiam nepotis, nec alias aliter, & quod ſub
die 20. Maii, 1559. præſtitit perſonaliter conſenſum iuxta
formam mandati, & poſtea procurator iuxta formam
ſupplicationis 15. Febr. 1560. præſtitit conſenſum, quo
tempore Victorius ea vulnere infirmus erat, & die 11. e-
iuſdem obiit. In caſu huiuſmodi Raphaeli petenti cano-
nizari reſignationem obſtat regula de 10. dieb. pro nulli-
tate reſignationis adducebatur, quod hæc reſignatio fuit
conditionalis, videlicet reſeruata penſione, &c. Vnde nõ
abdicatur ius a reſignante, niſi poſtquam reſeruata vali-
de penſio fuerit, in qua requiritur Raphaelis conſenſus
ante quem cõſenſum res dicitur integra, *l. qui. §. 1. de acq.
poſſ. Sarn. reg. de infir. q. 31. num. 3.* cum attendatur tempus
conditionis in beneficialib. *c. ſi pro te, de reſcript. in 6. Dec.
conſ. 247.* Cum igitur poſt præſtitum conſenſum per Ra-
phaelem Victorius deceſſerit ante 10. dies, clarum vide-
tur eſſe locum regulæ de infir. Accedit, quód alias facile
fieri poteſt fraus regulę: nam quilibet reſeruaret cum pẽ-
ſione, & pręſtaret conſenſum, ſi reſignatarius deinde dif-
ferret conſenſũ quouſq; reſignans eſſet proximus morti,
& ita eluderetur regula. Verum his non obſtantib. Rota
contrarium concluſit. Ratio prima fuit, quia † regula lo- 1
quitur de conſenſu reſignantis, & reſignatarii: vnde caſus
poteſt dici omiſſus a regula, & ſtandum eſt iuri, vbi nullus
præfixus eſt terminus de acceptan. *c. ſi tibi abſenti. de præb.
in 6. Gem. nu. 3. Fran. nu. 5. & ſeq.* Secunda ratio, quia reſi-
gnãs ex parte ſua omnia impleuit, reſignatarius etiam fe-
cit in ſe quantum erat: quid enim amplius fieri poteſt ab
his, qui longe abſunt a Curia? vtiq; abſurdum eſſet perdi
beneficium, ſi interim reſignans moreretur. Accedit ter-
tia ratio, quia reſignans dicitur omnino conſenſiſſe eo
tempore, quo mandatum dedit ad conſentiendum, quia
tunc declarat voluntatem ſuam, *l. Paulus per procurato-
rem, de acq. hered. Rot. in antiq. 8. de elect. in princ. Creſc. 37.*
Et quamuis deinde † conſenſus neceſſarius ſit pręſtari per 2
procuratorem, ille eſt quoad expeditionem literarum,
Caſſid. 1. & 2. de renun. Sarnen. de reg. de infir. q. 29. in trac.
vnde & ceſſat ſuſpicio fraudis, ex quo reſignatarius ſimul
acceptauit tempore congruo.

Decisio DCCXXXIX.

Bonouien. ſtatuti.

Svmmaria.

1 *Fructus & crediti nomen relatum ad pecunias intelligi-
tur pro commoditate tantum, non autem pro iure for-
mali.*

2 *Maritus in bonis paraphernalibus vxoris ex forma ſta-
tuti non poteſt habere, niſi vſumfructum, & nume-
ro 5.*

3 *Solutio facta vnica numeratione, non differt ab ea, quæ
eſt facta pluribus vicibus.*

4 *Redditus, verbum eſt magis generale, quam verbum,
fructus.*

5 *Præſtationem annalem vxoris datam in bonis parapher-
nalibus maritus ex forma ſtatuti exigere poteſt.*

Sexta Octobris quædam Semiramis fuit relicta vſu-
fructuaria omnium bonorum a primo marito, qui
maritus inſtituit deinde Ludouicum fratrem ſuum here-
dem vniuerſalem. Orta lite inter Semiramidem, vt Lu-
douicum, tandem inter eos fuit facta conuentio, & Lu-
douicus ſolueret ei ſingulis annis ſcuta 200. Deinde iſta
Semiramis ſecundo loco nupſit Gregorio, cum ſupradi-
ctis ſcutis 200. Mortuo poſtea Gregorio, & Semiramide
heredes Semiramidis petierũt ab Vlyſſe herede Gregorii,
omnem hanc quantitatem exactam a Gregorio: Vlyſſes
negat ſe teneri, & dicit Gregorium eam lucratum fuiſſe
vigore ſtatuti Bononiæ, cuius copia datur. Quare dubiũ
fuit huiuſmodi, *an ſcuta 200. exacta a Gregorio ſint reſti-
tuenda heredibus Semiramidis, non obſtante ſtatuto Bonon.*
Pro parte heredum Semiramidis tria pręcipue fundamẽ-
ta adducebantur, ex quibus prætendebant, Vlyſſem tene-
ri ad reſtitutionem harum pecuniarum.

Primo ab interpretatione paſſiua. Nam ſtatuta intel-
ligi debent ſecundum ius commune. Et clarum eſt, quod
ille, ad quem ſpectat vſumfructus pecuniæ, tenetur re-
ſtituere finito vſufructu, *l. 3. & 4. de vſufructu earum rer.*

Secundu nomen † fructus, & crediti relatum ad pe- 1

ennias intelligitur pro commoditate tantum, nō autem pro iure formali, *l. neceſſario, §. ſi. de per. rei vend.* & in terminis ſtatuti ait *Bal. conſ. 163. nu. 1.* vbi maritus habet cōmoditatem fruendi illa pecunia, donec vxor viuit: alias ſequeretur, quod vſusfructus abſumeret proprietatem, & proprietarius haberet ius diminuibile, & extinguibile facto vſufructuarii, quod eſſet abſurdum, & cōtra diffinitionē vſusfructus, vbi debet eſſe ſalua ſubſtantia. Prętereа ſi Semiramis non dediſſet hanc prǽſtationem annalem, niſi per decem annos vigore cōtractus, ſi iſte decem anni elapſi eſſent conſtante matrimonio, valde abſurdū
2 eſſet, quod maritus † illos exegiſſet, & conſumſiſſet, vxor autem ſoluto matrimonio nihil haberet.

Tertio eſt tex. in terminis *in l. vxori noc. de vſufruct. legat.* quem declarat Iaſ. *in l. diuortio, §. ſi cui, num. 4. ſol. matri.* & præſertim in caſu noſtro, vbi hæc præſtatio annua ſubrogata eſt in locum vſusfructus: vnde eodem iure cē-
3 ſeri debet, cum nihil differat, an ſolutio † fiat vnica numeratione, an diuerſis vicibus, *l. generali, §. heredi. de vſufru. leg.* His accedat, quod tripliciter in pecunia conſiderari poteſt vſusfructus.

Primo, vbi eſt certa pecunia, & tunc clarum eſt eam reſtituere in integrum, *l. 1. C. de vſufruct.* & hoc non videtur caſus noſter.

Secundo, vbi pecunia habet certum tempus, & perpetuum, veluti vbi collocata eſt ſuper montibus, qui perpetuo durant: hic etiam non eſt caſus noſter, cum annui reditus, qui inde percipiuntur, habeantur pro re immobili, *l. in bemus nulli. C. de ſacroſan. eccl.*

Tertio, vbi requiritur annua pecunia, aut ad certum tempus, aut donec vixerit: & hic eſt caſus noſter, vbi nullum ſit corpus principale, & cum facile pecunia illa ſiue actio ad petendum deficere poſſit, nō cenſetur inter immobilia, *Anch. in clem. prima, §. cumque. de verb. ſignif. Tiraq. de vtroq. retract. glo. 6. nu. 7. & 8.* Hinc differt hoc legatum ab vſufruct. *l. in ſingulis. de leg.* Aduertendum eſt autem, quod Semiramis haberet dotem ſeparatam ab hac annua præſtatione 200. ſcutorum. Vnde cum de iure bona paraphernalia non ſpectent ad maritum etiam in vita vxoris, *Alex. conſ. 144. nu. 13. in 5.* & tamen ſtatutum vult, maritum ea poſſe habere, intelligendum erit ad communem commoditatem tantum, non autem ad proprietatem ipſorum fructuum, vt ſtatutum minus deroget iuri communi. Pro parte vero Vlyſſis dicebatur, eum non teneri ad reſtitutionem, & quod vigore ſtatuti, de quo ſupra, maritus lucratus fuit omnes fructus, & redditus bonorum paraphernalium. Vnde cum 200. ſcuta fuerunt data in dotem eidem Greg. tunc ipſe eſt tutus de iure cōmuni, quo inſpecto maritus dictæ dotis fructus lucratur, *l. doce ancillam, C. de rei vend. l. fructus, §. ſi vir in fundo. ſol. mat.* Si autem non fuerunt data in dotem, tunc etiam vigore ſtatuti in paraphernalib. fructus ad virum ſpectant. Quod autem 200. ſcuta eſſent in fructu, apparet, quia annuatim exigi poterant, & vnica ſolutione, *d. l. fructus, §. ſi vir in fundo. vbi Bar. in fi. Alex. in prin. & num. 4. idem in l. quadam, §. nihil. de edendo. Soc. conſ. 10. nu. 4.* Et eo magis,
4 cum ſtatutum vtatur, ne dum † verbo, fructuum, ſed etiā reddituum, quod eſt magis generale, *gloſſ. in c. generali. in verb. redditus. de verb. ſig. l. 2. C. de ſacroſa. eccl.* & in terminis eſt tex. *in l. ſi quis ita legauerit, de vſufru.* per quam videtur decidi caſus noſter. Et eo magis, ſtante verbo vniuerſali, quoſcunque, quod capit tam fructus induſtriales,
5 quā naturales. Et quod † maritus lucretur pecunias, quæ aſſignantur ſingulis annis a debitoribus, eſt tex. *in l. vxoris, ff. de vſufru. lega.* & licet legato vſufructu bonorum de pecuniis, quæ tamē exiguntur vnica ſolutione, commoditas remaneat penes proprietarium, & eius heredem, tamen vbi pecunia exigitur ſingulis annis, & renaſcitur, dicitur eſſe in fructu. Et licet actio, quæ debetur vxori, ſit incorporea, tamē ex ea naſcuntur fructus corporei. Cum igitur vigore ſtatuti maritus lucretur fructus, & redditus quorumcunque bonorum etiam paraphernalium vxoris, & appellatione bonorum, & rerum veniant etiam actiones, non eſt dubium, prouentus maxime certos, qui percipiuntur ex dictis iuribus, cōtineri appellatione fructuum pro hac etiam parte, quod annua hæc 200. ſoluebantur loco vſusfructus bonorum legati a primo marito, ſic deducitur, quia ſicut ex contractu dotis, Gregorius ſecundus maritus vigore ſtatuti lucratus fuiſſet vſumfructum omnium bonorum, ſic etiam debet ex hac annua præſtatione, quę eſt loco ipſius vſusfructus. Deinde dicebantur tria diuerſa, videlicet: Primo corpora hereditaria. Secunda, actio. Tertio, pecunia annua, quæ exigitur, vt apud *Pariſ. conſ. 55. num. 55. & ſeq. in 3.* Quare in caſu noſtro tranſactio ipſa vnde oriūtur illa 200. annua, dici poteſt corpus ipſum paraphernale. actio autem ad eum exigendum dicitur vſusfructus rei paraphernalis pro pecunia ipſa exacta: & ideo vigore ſtatuti debet ad maritum pertinere. Non enim pecunia iſta poteſt dici vſusfructus, cum non ſit data cautio, vt ſolet requiri in illis rebus. Deinde, quia pecunia percipiebatur ſingulis annis de manu Ludouici: ergo non eſt vſusfructus, cū illa capiatur ſponte ab vſufructuario, *l. fundi, de vſufr.* Sed aliqui ex Dominis contra. Nam pecunia quæ exigitur, non eſt fructus actionis, ſed eſt aliud. & ipſa bona paraphernalia aliud, q colligitur ex dictis Bal. *Bal. in l. 1. C. de vſufruct. in 4. col. & facit gl. in auth. idem eſt in hac. C. de bon. quæ lib.* vbi loquitur de vſufructu, cum debeat eſſe, ſalua rerum ſubſtantia. Nihil concluſum, ſed poſt hac dubitari poterit, *an iſta 200. ſcuta annua exacta, dicātur fructus actionis quoad effectum, de quo agitur.*

DECISIO DCCXL.

Burgen. iuriſdictionis.

SVMMARIVM.

1 *Poſſeſſorium retinendæ, an prius intentari debeat, quam petitorium, & poſſeſſorium ſimul.*

NOn erat dubium datum in hac cauſſa firmiter per ſchedulam, ſed pro incoatione negotii partes hincinde informarunt. Rota mandauit, vt dubia proponere inciperem ab hoc capite, *an † prius ſit incipiendum a poſſeſ-* 1
ſorio retinendæ, quam a petitorio, & poſſeſſorio ſimul.

DECISIO DCCXLI.

Roman. taleæ de Ceſquinis, 13. Octob. 1562.

SVMMARIVM.

1 *Regiſtra non faciunt plenam fidem, niſi conſtet de originali.*

COmmiſſa fuerat mihi hæc cauſſa ſimul cum Cardinale Puteo extra Rotā, & quia cauſſa erat antiquiſſima, primū dubitare cœpi, *an ex ſcripturis, quæ hodie reperiuntur in actis, dicatur ſufficienter conſtare de obligatione, de qua agitur in prima parte regiſtratn, fol. 15. & ſententia Domini Simonettæ, & depoſitione teſtium, quorū copia datur, & lapſu temporis, poſt excidium vrbis.* Rota † nihil in 1
præſenti firmauit, quoniam pars Romanorū, & litis conſortium negabat, iſta regiſtra fidem plenam facere, cum non adſint originalia, nec conſtet plene de tranſportatione actorum ſingulatim facta ab eo tempore, quando primum commiſſa fuit cauſſa. Et quoniam extabat quatuor, vel quinque regiſtra huius cauſſæ longiſſima, Rota voluit videre illud, vbi eſt inſtrumentum ſententiæ breuiatum, vnde pendet principale fundamentum totius cauſſæ: ſuper quo regiſtro adſcriptum eſt nomen notarii. Quirinus Gallus narrauit mihi, vt proponerem dubium, *an huiuſmodi regiſtrum ſit in forma probanti.*

DECISIO DCCXLII.

Auximana bonorum.

SVMMARIVM.

1 *Renuntiatio facta in inſtrumento tranſactionis, an generaliter præiudicet etiam, vbi conſtet de enormiſſima læſione.*

Hoc

HOc dubium erit re ipſa ſuper eiſdem, de quibus in præcedenti propoſitione, *an ceſſio, de qua in inſtrumento, cuius copia datur, dicatur perſonalis, ita quod comprehendat tantum portionem Feliciani: an vero realis, ut in ea contineantur etiam portiones petitæ per Catharinam, & Pamphilam ſorores Feliciani?* Caſus iſte videbatur ſatis dubius: Tamen omnes fere Domini ſentiebant, vt
1 in hoc † inſtrumento comprehenderentur omnes portiones.

Et hoc primo, ex proœmio inſtrumenti, vt recedatur a litibus.

Secundo, ex diſpoſitione ibi, *pro omne eſſe*, &c.

Tertio, in fine inſtrumēti, vbi renuntiatur enormiſſimæ læſioni, quam aliqui ex Dominis dicebant eſſe in terminis pro hac parte, ad idem Bald. *in l. ſub prætextu, C. de tranſact. col. 2. Tiraquel. l. ſi vnquam, nu. 56. C. de reuoc. don.* Dicebaturque, quod poſſeſſor poteſt dare de iure tertii, & quod tertius poteſt acquirere illi libertatem actionis, licet nemo ſit ſtipulatus. Quidam tamen contra, ex quo nulla aliarum ſororum interuenit in hac tranſactione, *per l. iubemus, C. ad Velleia.* Rota nihil voluit firmare, ſed mandauit, vt primo viderem, *an probetur ex actis, cuius valoris fuerit portio data a Feliciano: & an hæc portio eſſet ex hereditate, an ex aliis bonis.* Et ſecundo, *an tunc temporis eſſent bona diuiſa inter ſorores, an vero indiuiſa:* & tertio deliberabitur, *quid agendum, quoniam etiam Dominus Decanus Oradinus abſtinebat ſe in voto dando, eo, quod alias conſuluit in hac cauſa?* Dictum fuit, ex quo hoc caput, de quo nunc agitur, eſt diuerſum, vt poſt hac libere cum aliis votum ferat.

Decisio DCCXLIII.

Placentin. Canonicat. 17. Octob. 1562.

Summarium.

1 *Coniectura admittuntur in recognitione manus alicuius ſcribentis, quando alias conſtare non poteſt.*

STante depoſitione regiſtrationis, & alterius teſtis ſuper recognitione manus inuentarii, quorum copia detur, dubium erat, *an ex his ſufficienter conſtet, quod ad inſtantiam Laurentii fuit expedita ſupplicatio nouæ prouiſionis?*
1 Reſponſum † fuit, nihil probari, quod ſufficiat, cum hæc materia ſit difficilis probationis, & admittantur coniecturæ: oportet tamen vt illæ concludenter probēt. Primus autem regiſtrator non eſt examinatus formaliter, & ſunt verba incidentia, deinde ratio non concludit, & ait, pro certo credere, &c. Secundus teſtis etiā non concludit, quia ait, quod videtur ſibi, &c. & ſemper diminuit dictum ſuum in depoſitione, & multo magis in repetitione ſeu correctione, dum ait, quod minoribus characteribus. Et cum ſint duo tantum verba, quæ vult pars recognoſci, videtur hoc omnino difficillimum. Dixerunt igitur, vt videatur, an adſint aliquæ coniecturæ, vt omnes ſimul cum dictis teſtium iungi poſſint. Nam illa cōiectura, quod eſſet in Curia præſens, & de impenſa facta, & expedienda ſupplicatione non ſufficiunt, vt conſtat de dicta manu in fine, quam ego latius refero in lib. deciſ.

Decisio DCCXLIIII.

Burgen. iuriſdictionis.

Summarium.

1 *Iudicium retinendæ non impeditur cumulatione in petitorio, quominus probationes fieri poſſint.*

MAndauerat Rota, vt dubium proponerem hoc pacto, ſemotis meritis vtriuſque iudicii, tam in petitorio, quam in poſſeſſorio, *an ſit procedendum ad poſſeſſorium manutentionis tantum, vel ſuper eo & petitorio, ſtante communione vltimo loco præſentata.* Domini mandarunt, vt prius incipiam proponere dubia cauſæ poſſeſſionis manutentionis, reſeruato iure ſibi deliberandi, ſi placebit etiam aliquando, vt componatur in petitorio. Et de iure Domini ſentiebant, hoc iudicium retinendæ nō
1 impediri cumulatione in petitorio, quo minus fieri poſſint probationes in illo: ſed quoad ordinem procedendi non eſt dubium, prius eſſe cognoſcendum ſuper manutentione ſi ita prius petatur, *vt per Barto. §. nihil commune, num. 13.* Quoniam tamen aliqui ex dominis dubitabāt, ne hoc ſit contra ſtylum noſtrū, quia ſemper procedi ſolet in petitorio, licet in commiſſione dicatur etiam ſuper manutentione, ideo voluerunt hoc interim confirmari de iure. Sed elegerunt hanc viam, vt nunc incipiatur in hoc poſſeſſorio, reſeruata tamen facultate Dominis ſi ipſis videbitur, vt diſputetur aliquando ſuper petitorio. Rationes autem cur prius cognoſcendum ſit ſuper negotio manutentionis, latius relatæ ſunt in libro deciſionum.

Decisio DCCXLV.

Placentin. Portion. 20. Octob. 1562.

Summarium.

1 *Nuntii prouiſio de beneficio valoris 24. ducatorum valida eſt.*

NVntius Apoſtolicus habebat in facultatibus ius prouidendi de beneficiis non excedentibus 24. vacat portio, de qua agitur, prouidit de ea cuidam Petro. Franciſcus aduerſarius poſteriori tempore impetrauit eādem a Papa: nunc opponebat, prouiſionem Nuntii eſſe inualidam, quia vltra facultates ſuas: idcirco dubitaui, præſuppoſito, quod portio, de qua agitur, vltra diſtributiones quotidianas, habebat maſſam groſſam, quæ requirit reſidentiam ceteris diebus in toto anno ad illam lucrandam, & quod fructus huius maſſæ groſſæ per ſe excedāt 56. ducat. & cum diſtributiones quotidianæ excedant 180. *an Nuntius vigore ſuarum facultatum potuerit de huiuſmodi portione prouidere.* Reſponſum † fuit, prouiſio- 1
nem Nuntii validam eſſe, quaſi eas facultas vſque ad 24. intelligenda ſit, prout ſolent accipi fructus in regula de valore, in his autem non continentur hi, qui percipiuntur ex maſſa communi, ſed tantum hi, qui ſunt particulares eius beneficii, de quo agitur, *Rot. in non. 8. de præben. Sarnen. reg. de valore, quæſt. 8. Mohed. 82. Boer. 340. num. 4.* & alias dixi *in deciſ. 270. & 276.* & ita ſeruat Rot. Accedit, quod pars aduerſa ipſamet in petitione ſua à Papa exprimit fructus ad 24. ex quo omnis tollitur difficultas.

Decisio DCCXLVI.

Pampilonen. matrimonii.

Summarium.

1 *Gradus primus & ſecundus in linea inæquali, an ſit prohibitus, de iure diuino, vnde pulcram conſiderationem.*

DVbium erat, *an gradus coniunctionis, de quo agitur, inter Ioan. Petrum, & Iſabellam filiam fratris, dicatur prohibitus de iure diuino tantum?* Materia viſa fuit valde ardua, & controuerſa inter doctores: vnde tres articulariter continebantur. Primus eſt ſecundum opinionem Canoniſtarum: & iſti † communiter ſentiunt, hunc 1
gradum primum & ſecundum in linea inæquali prohibitum eſſe a iure diuino in ſpecie, conſequenter inter patruum & neptem, *gloſſ. in cap. literis, de reſtit. ſpoliat. & ibi Ioan. Andreas, colum. fin. & Abb. num. 17. & Imol. nu. 3. & glo. c. pietatem, 3. q. 3. & in c. gaudeamus, de diuor. vbi Hoſtien. & Abb. num. 1. Prapoſ. nu. 3. & idem ait Anchar. conſ. 373. Ægid. conſ. 28. conſ. 68. in 2.* Et iſti Doctores tenent etiam Iudæos ita ſeruare, *vt per Io. Andream in d. c. literis, & Anchar. d. conſ. 373.* vbi etiam ait, quod eccleſia hoc caſu non diſpenſat, *Bal. d. c. literis, num. 13. Pariſ. d. conſi. 68. nu. 102. & Anch. d. conſ. 373.* Secundus articulus eſt ſecundum Theologos, quod gradus non eſt prohibitus de iure diuino. Sanctus Thomas *4. ſent. diſt. 4. in 4. dub. Nicolaus de Gran. ſuper c. 15. Ioſue. Caie. c. 16. venite. Summa Syluestr. num. 16. matrimonium. §. enim in 6. q. Summa Ang. in verbo, diſpenſatio. §. 9. & poſt Petr. de Palude, Duran. affirmat in c. quadam lex Roman. 32. q. 2.* & horum aliqui atto-

ſtantur, Hebræos ſeruare, quia contrahunt paſſim in hoc gradu, *vt per Caiet. in d. c. 16. venito*, quod etiam hodie affirmant Iudæi noſtri. Tertius articulus eſt, quæ rationes præualeant, & cui opinioni ſit ſtandum: nam pro Theologis hæc præcipue videntur facere. Primo, quod hic gradus non ſit prohibitus ſpecialiter de iure diuino. Secundo, quia adſunt multa exempla in teſtamento veteri, vbi talia coniugia fuerunt cōtracta, vt loquitur de Abraham & Ioſue. Pro canoniſtis autē adduci ſolet præcipue dictū *conſ. 28.* cui quidem reſpondent Theologi multipliciter, videlicet, quod eſt diuerſa ratio inter auum, & neptem, & patruum, & nepotem. Secundo, quia hoc caput loquitur de nepote ex linea directa, non autem tranſuerſali. Tertio, quod vſus communis Hebræorum aliter ea verba accipit, & optima, & legitima eſt interpres conſuetudo. Verum his rationibus replicant canoniſtæ vnam eſſe tātum rationem expreſſam. Rot. *deciſ. 28.* quæ informis eſt in omnibus caſibus ibi expreſſis, videlicet, quia caro eſt fratris aut ſororis. Vnde Rot. inter has difficultates nihil in præſenti voluit ſtatuere, ſed maturius deliberandum eſſe reſpondit, an in hac materia magis probanda ſit Canoniſtarum opinio, an vero Theologorum: nam multi cenſent ſtandum eſſe Canoniſtis, quia cauſſæ matrimonii reſpiciunt philoſophiam moralem, *vt per Hoſtien. Abb. & Prapoſ. cap. 2. de conſang. & aff. Dec. cap. ne innitaris, vltimo notab. de conſtit. & late Pariſ. conſ. 67. num. 32. in 4. & conſ. 38. nu. 426. num. 4.* Alii contra, quoniam cum agitur de interpretatione iuris diuini, potius ſtandum eſt Theologis, quam canoniſtis, *vt per Abb. in proœm. diſtin. nu. 16.* de his alias.

DECISIO DCCXLVII.

Roman. de Comitibus, 24. Octob. 1562.

SVMMARIVM.

1 *Vitium teſtamenti quoad effectum diſpenſationis l. fi. C. de codicil. debet conſiderari, an ſit viſibile, vel ne.*

DVbium fuit, *an in caſu noſtro vitium, quod opponitur teſtamento Domini Aldi, dicatur viſibile ita, vt in eo procedat, aut non procedat diſpoſitio l. fin. C. de codicil. ſemotis pro nunc omnibus coniecturis, de quibus alias agetur.* In præſenti dubio duo tantum conſiderata fuerunt. Pri-
2 mum † eſt, *an vitium dicatur viſibile?* Et reſponſum fuit non eſſe, cum corporeis oculis detegi non poteſt, *l. 1. § legi. de his, quæ in teſtam. Bald. l. fina. num. 36. C. de edict. diui Adriani tollen. & ibi Aug. num. 3.* Secundum eſt, *an dicta lex fin. C. de codicil. habeat locum etiam in vitio inuiſibili.* Et reſponſum fuit mihi, habere locum, cum generaliter loquatur, & ſic generaliter omnes caſus comprehendat: & quod magis eſt, procedit etiam in teſtamento ſine ſcriptis, vbi nullum vitium cerni poteſt. Tertium eſt, *an in caſu noſtro remotis reliquis coniecturis procedat diſpoſitio dictæ legis, eo, quod doctores omnes eam limitant, quando quis habet probabilem ignorantiam.* Nam etiam in vitio inuiſibili poteſt eſſe, vt agens habuerit ſcientiam illius, quo caſu tenetur. At in hoc tertio caſu nihil firmatum
3 fuit. Sed dixerunt, vt reſtringatur dubium, *an ſtante teſtamento prout ſtat, de iure D. Torquatus teneatur perquirere, & informare antequam agat, ſi Aldus haberet matrem tempore teſtamenti: an potius dicatur excuſandus, ſi id non fecit, ita vt non intēdat in diſpoſitionem l. fin. C. de codicill.* Semotis pro nunc omnibus coniecturis hinc inde fuit præſuppoſita reſolutio præſentis cauſſæ, prout in alia deciſione.

DECISIO DCCXLVIII.

Salamantin. de los Santos.

SVMMARIVM.

1 *Actore plene probante ſuam gratiam, debet reus etiam plene probare ſuam exceptionem.*

FVit propoſitum hoc dubium ſuper eiſdem, de quibus in præſenti propoſitione huius cauſſæ, & tandem cōcluſum fuit, onus probandi incumbere Didaco. Et ratio fuit, quia conſiderando factum cauſſæ Alphonſus eſt actor, habetque gratiam per obitum cum clauſula, accedente conſenſu Cardinalis. Vnde ipſe ad obtinendum canonicatoriam nihil aliud probare tenetur, quam vacationem per obitum; & præterea oſtendere, quod impleta fuit conditio appoſita in gratia ſua, videlicet conſenſum Cardinalis in fauorem ſuum præſtitum. Cum igitur ipſe hæc omnia effecerit, vt apparet ex actis, dicitur non ſatis probaſſe incumbentia: nunc Didacus aduerſarius excipit, conditionem illam in gratia non eſſe purificatam, & conſenſum Cardinalis acceptatum fuiſſe ante ſuam commendam, idque Didacus vult probare ex literis expeditis. Rota reſpondit, quoniam † actor plene pro- 1
bauit ſuam gratiam, tūc debet & reus probare exceptionem ſuam, quia in ea eſt actor. Sed exceptio hæc Didaci non eſt expediens vel concludens. Igitur plenius eā probare tenetur. Et ratio eſt, quia literæ prouiſionis per obitum, ſemper habent datam a die obitus, & tunc certum eſt de die non eſſe expeditas: igitur hæc ratio non concludit. Accedit, quod Alphonſus habet diem certum, quando præſtitus fuit conſenſus in eius fauorem. Igitur pro eo eſt præſumtio, licet aduerſarius ſit in poſſeſſione, *Caſſad. 20. de præbend. Bald. l. de rebus, C. de donat. ante nup. Rip. l. 1. num. 6. ſolut. matr.* Et ſeruat hoc Rota, vt alias dictum fuit coram Domino Chiſſanen. in vna Lauden. Canonicatus 8. Maii.

DECISIO DCCXLIX.

Caputaquen. penſionis, 28. Octob.

SVMMARIA.

1 *Prouiſionibus crimino ſis pars aduerſa non tenetur reſpondere.*

Item nec iis, ex quibus pars incideret in periurium, numero 3.

2 *Poſitio detegens turpitudinem dicitur crimino ſa.*

PRoductis iam remiſſoriis pro vtraque parte, D. Archiepiſcopus Caputaquen. dedit varias poſitiones, aduerſarius contra eas varie excipiebat: idcirco dedi dubium, *an teneatur Dominus Proſper reſpondere poſitionibus, & an omnibus, aut certis, & quibus, vt detur copia poſitionum?* Domini † reſponderunt, ex his nonnullas eſſe 1
criminoſas, quibus Proſper non tenetur reſpondere. Ægid. 274. & alias dictum coram D. Chiſſanen. in cauſſa Aquen. monaſterii. Et quamuis Dominus Caputaquen. reſpondebat ſe non propoſuiſſe iſtas poſitiones ad hunc effectum, ſed tantum, vt appareat, quod Proſper ſemper geſſerit ſe pro clerico, tamen replicatum fuit, ſatis eſſe ſi hæ ſuapte naturæ eſſent criminoſæ, cum † detegant tur- 2
pitudinem, *c. 1. & 2. de cler. pug. in duel.* Dictum etiam fuit non teneri eum reſpondere his poſitionibus, ex † qui- 3
bus incideret in periurium, videlicet, vbi ipſe articulauit contrarias materias in iuramento, *vt per Spec. in tit. de poſſ. § 5. 7. nu. 1. & 2. & 54.* Et quamuis Dominus Caputaquen. reſpondeat iam detectum eſſe periurium Proſperi, ex quadam confeſſione ſua in literis de anno 1531. replicabatur, quod attenta hac ratione hæ poſitiones dici poſſunt ſuperfluæ. igitur non admittendæ. Item etiam dictū fuit, non eſſe reſpondendum poſitionibus negatiuis, nec petitiuis aut ſimilibus: ceteris omnib. placuit, vt reſpondeatur, dum tamen prius accommodentur, & relegātur, & contineāt petitionem, aut negationem, aut repetitionē, & ſimilia. Nec obſtat, quod prætendat Dominus Proſper ſe non debere reſpondere eis, quæ reſpiciunt nullitatem clericatus, cum ipſe agat executiue. Nam reſpōſum fuit, imo teneri eum reſpondere, cum hæc exceptio oriatur ex ventre literarum ſuarum, quæ dicunt, poſtquam clericali charactere, *vt per Sarn. in compen. vtriuſque ſig. nu. 48.* Similiter etiam placuit, vt teneantur reſpondere articulis, quoniam ex ſtylo noſtro etiam in iudicio ſpolii, & aliis ſummariis hoc admittimus, & præſertim, quia in remiſſoria declarati fuerunt iam admiſſi iſti articuli in pri-

in primis autem mandarunt, vt tractarentur concordialiter a parte.

Decisio DCCL.

Burgen. Iuriſdictionis, 5. Nouemb. 1562.

Svmmarivm.

1 *Exemtio iuriſdictionis ab Epiſcopo, ex quibus probari poſſit.*

DVbium fuit, *an ex infraſcriptis probetur poſſeſſio Decani, & Capituli circa exemtionem a criminalibus ab Epiſcopo, eiuſque officialibus ad effectum manutentionis?* Primo, ex his ſententiis per iudices deputatos a Capitulo latis ab anno 1534. vſque ad annum 1557. de quauis deputatione non conſtat. Secundo, ex commiſſione facta, de anno 1545. Tertio, ex commiſſione pro parte Epiſcopi. Quarto, ex dictis teſtium examinatorum pro parte capi-
1 tuli. Rota in † præſenti propoſitione non firmauit omnia, quæ in puncto continentur, ſed tantum duo capita, videlicet, quod nec in iſtis teſtibus, nec ex cōmiſſione probatur hæc quaſi poſſeſſio. Nam teſtes multi ſunt partes formales, & habent intereſſe ex cauſſa, & ſunt de corpore eccleſiæ, & eſt etiam cauſſa commiſſa ad inſtantiam illorum, nec etiam in dictis ſuis concludunt circa hoc omnino, de quo in præſenti agitur, & ſic patiuntur varias exceptiones. Commiſſio etiā nihil facit, quia in ea nulla exſtat confeſſio, vt pars aduerſa prætendit, ſed potius eſt ad tollendum impedimenta, quæ oriebantur ex inhibitionibus Rotæ. Quoad duo alia capita nihil concluſum fuit: nam circa ſententias dubitabatur eas non prodeſſe, quia ſunt ſine proceſſu, & non conſtat de deputatione iudicum, & hoc non eſt, de quo nunc principaliter agitur. Circa remiſſoriam etiam dubitatū ſatis, quia illa ſolet fieri ad inſtantiam partis, & hæc fit a Vicario. Deinde ille remittit capitulo; & maxime, quia iſte Vicarius erat canonicus, & hæc commiſſio facta fuit, forſan vigore bullæ Alexandrinæ. Dubitatum etiam, quia non conſtat de patientia Cardinalis. Item quia iſti actus oſtendunt iuriſdictionem; non autem exemtionem ab Epiſcopo, cum hæc diuerſa ſunt, *Dec. conſ. 152.* Ad probandum enim exemtionem opus erat deducere, quod Epiſcopus imperauerit aliquid, & canonici non obedierunt, aut alias quod ipſi eſſent in omnimoda libertate. Dixerūt igitur, vt dubium reſtringatur hoc fere modo, *an ex 22. ſententiis prolatis abſque alio proceſſu, aut deputatione iudicum facta, de anno 1548. conſtet ſufficienter de quaſi poſſeſſione reſpectu exercitii, & iuriſdictionis in cauſſis criminalibus ab Epiſcopo eiuſq; officialibus, quoad effectum manutentionis breuis Clemen. de quo alias agetur.*

Decisio DCCLI.

Dertuſen. manſii.

Svmmarivm.

1 *Inuentarium ſe non habere, vel non eſſe allegans non excuſatur ab ipſius confeſſione.*

DVbium erat, *an ex confeſſione quondam Auguſtini Sirelli profeſſoris, de quo in clauſula inſtrumentali probetur ſufficienter extremum ſpolii contra Michaelem poſſeſſorem, qui fuit inſtitutus heres ab Auguſtino, & poſtea acceptauit hereditatem cum beneficio legis, & inuentarii.* Di-
1 ctum † fuit, quod cum de inuentario non conſtet, agendum eſt contra Michaelem heredem & poſſeſſorem, qui cum alleget ſe non teneri ex eo, quod non eſſet inuentarium, non excuſatur, quia debebat ipſe conficere, quo non confecto remanet tamen ſimiliter obligatio, *l. fin. §. ſi vero, C. de iur. deliber.* Quoad ſecundam partem nihil cōcluſum: vnde reſtringitur dubium; *an confeſſio Auguſtini in contractu, de quo agitur, fauore piæ cauſſæ probet contra Auguſtinum plene & ſemiplene, aut nihil.* Et videatur totius tenor inſtrumenti.

Decisio DCCLII.

Roman. fideicommiſſi de Valle; 10. Decemb. 1562.

Svmmarivm.

1 *Abſolutoria non eſt ei deneganda, qui eam petit ſuis expenſis in iudicio præterito: ſecus in futuro.*

DVbium fuit, *an ſtante vnione per Valerium facta, & commiſſione vltimo pro parte Dominæ Fauſtinæ præſentata, quarum copia datur, danda ſit abſolutoria D. Fauſtinæ cum impoſitione perpetui ſilentii, niſi inde Valerius, aut cedat ſimpliciter, aut doceat de aditione hereditatis, cum confectione inuentarii facta intra terminum præfigendum.* Concluſum † fuit, ſi Fauſtina vigore ceſſionis velit ſentē- 1
tiam abſolutoriam in iudicio præterito, contra illam non poſſe denegari, ſi eam vult expenſis ſuis. Creſcen. 32. quod ſi vult abſolutionē a iactantib. ob ſuſpicionē iudicii futuri, tunc videtur dubium. Et prima facie videretur idem etiam hoc caſu reſpondendum, eo, quod cum a principio cenſeatur deductum omne ius pro parte Domini Valerii, non debet Dominæ Fauſtinæ liberatio concedi ab omni iudicio abſq; vlla reſeruatione. Non obſtat ceſſio, de qua in puncto, eo, quod Valerius dicat ſe nolle amplius redire ad reſtitutionem in integrum, ſed vult pro ſe petere, ſi Fauſtina de anno ceſſionis adducat hereditatis aditionem. Quoniam animaduertendum fuit, ceſſionem aliter ſe habere. Referunt enim in ea, quod ſi aliquando apparebit de adita hereditate; quod tunc poſſit petere reſtitutionem: non autem dicit, quod Fauſtina aditionem ſibi reſeruat in quemcunque caſum. Vnde ceſſio videtur quaſi facta ad tempus, quod modo licet. Vbi autem corrigat Valerius hanc ceſſionem, non dabitur abſolutoria Fauſtinæ.

Decisio DCCLIII.

Roman. de Comitibus.

Svmmarivm.

1 *Extraneus heres excuſatur a diſpoſitione l. fin. C. de codic. licet non perquirat vitium teſtamenti viſibile.*

DVbium fuit, *an ſtante teſtamento Domini Aldi, ſine vitio viſibili, debuerit D. Torquatus perquirere & informare antequam ageret; an Dominus Aldus habuerit matrem, vel ne, an potius dicatur excuſandus a diſpoſitione l. fin. C. de codicil.* Remotis pro nunc omnibus aliis cōiecturis hinc inde, præſuppoſita reſolutione, quod *d. l. fin.* poſſit habere locum, tam in vitio viſibili, quam inuiſibi-
li. Concluſum † fuit excuſandum eſſe D. Torquatum a 1
pœna *l. fin.* ſi non perquiſiuit, an mater D. Aldi teſtatoris eſſet ſuperſtes. Et ratio potiſſimum ea fuit, quia cum Aldus non nominauerit matrem ſuam in teſtamento; debuit credere Torquatus illam obiiſſe: aut ſaltem excuſatur, ſi aliam non adhibuit diligentiam. Accedit; quod illa l. dicitur rigoroſa, & exorbitans ex omnibus, & *Bald. ibi, num. 2.* refert tria requiſita, & vltimum eſt, vt ſi error in facto, quod certe in caſu noſtro dici non poteſt: traditque idem aliud exemplum de teſt. quod heres non teneatur perquirere illius qualitates: conſiderabitur etiam; quod cum liceat vnicuique inſtituere quemlibet extraneum penitus ignotum, *l. extraneum, 2. C. de hered. inſtit. §. fin. Inſtit. eod. tit.* abſurdum ſatis videretur; ſi quis ex remotis partibus oriundus; & degens hic Romæ, inſtituit ſibi heredem aliquē Romanum, vt debeat iſte Romanus inquirere, an habeat ille patrem, matrem filios, & ſimiles. Non obſtat ratio *d. l. fin. & l. quis in alterius, de reg. iur.* quæ ſimilis eſt. Nam primo dicitur, quod ea regula multipliciter limitatur, *vt per Card. conſ. 94.* Secundo, quod non procedit, vbi quis habet iuris præſumtionem pro ſe, voluntatem, ſcilicet, teſtatoris, prout in caſu noſtro, vbi mater non fuit nominata a filio teſtante. Tertio; quia ſatis eſt, heredem deliberare circa ea, quę exſtant in teſtamento. Quarto, quod iſta regula non procedat, vbi extraiudicialiter ante petitum eſt id, quod ſibi prætenditur deberi: quoniam hoc caſu culpa rei negantis præponderatur culpæ actoris negligentis, dicta l. tamen vltima reſponſio pendet a facto noſtro.

Decisio DCCLIIII.

Conchen. parochialis Sancti Michaelis de Vallo, 24. Nouembris, 1562.

Summarium.

1 *Regula de menſe ſatisfactum non dicitur per nouam prouiſionem, non facta mentione menſium, quibus alias fuit facta prouiſio licet inualida.*

Didacus de Caſtell. reſignauit beneficium die penult. Octob. 1557. libere in manibus aduerſarii. Aduerſarius die 1. Nouem. de eo prouidit Petru Tiraſa, die 2. Nouemb. Didacus eſt poſtea prouiſus, die 2. Ianua. 1558. Rodericus quidam impetrauit hoc beneficium a Papa, tanquam vacans per obitum, & illud ceſſit in fauorem Andreæ de Burgen. ex altera parte Petrus ſupradictus ceſſit ius ſuum in Ferdinandum de Citina, qui expediuit literas. Nunc lis erat inter Ferdinandum & Andream, nam Ferdinãdus dicebat, nouam prouiſionem Petri auctoris ſui eſſe anteriorem gratia auctoris ipſius Andreę. Aduerſarius replicabat ius nullũ Petro competiiſſe ex reſignatione, & prouiſione ordinarii, ex quo deceſſit intra 20. dies, non etiam ex noua prouiſione, quia in ea non fuit facta mentio de menſe, prout erat neceſſarium. Et cum vacauerit beneficium in menſe Nouemb. reſeruato, propterea propoſitum fuit dubium, ſtante clauſula in noua prouiſione, & literis expeditis, *an ſit ſatisfactum regula de menſe in caſu, de quo agitur, & detur copia clauſularũ.* Do-
1 mini † concluſerunt non eſſe ſatisfactum huic regulæ de menſe in caſu, de quo agitur, & ita potiorem eſſe gratiam Andreæ. Nec Ferdinandus poteſt ſe tueri, eo, quod tam in noua prouiſione, quam in literis facta ſit mentio mẽſis Octob. & menſis Nouemb. Quia tunc reſpondetur, quod Papa deciperetur, cum ei narratum ſit, beneficium vacare per reſignationem, & tamen vacat per obitum: aut vero Ferdinandus prætendit capere beneficium ex clauſulis generalibus in noua prouiſione, & tunc reſpondetur clare, quod illi obſtat regula de menſe, & ita in terminis extſat deciſ. Mohed. 71. & alias hoc idem deciſum fuit in vtroque capite coram D. Chiſſanen. in cauſſa Lucan. Sanctæ Annæ die 17. Octob. 1558.

Decisio DCCLV.

Vrbeueten. Caſtri Caſtilionis.

Summarium.

1 *Commiſſio cauſſæ ſimplicis tantum ſpolii, quando commiſſa dicatur.*

Nihil fuit concluſum in hac cauſſa, quia cum mandaſſem partibus, vt informarẽt ſuper iiſdem vltimo loco datis, ipſi tamen ſuper diuerſis punctis informarunt.
Rota † dixit, vt poſthac dubitarem, *an ex prima commiſ-* 1
ſione pro parte monialium ſit commiſſa cauſſa ſimplicis tantum ſpolii, quoniam pars Ducis non admittit hoc præſuppoſitum, quod alias fieri ſolet in informationibus. Quod ſi non placet hoc Monalden. committam ipſi cauſſam de nouo ſimplicis ſpolii, & ita ſuadentur diſputationes.

SECTIO III. LIBRI TERTII,

CONTINENS DECISIONES THOLOMÆI.

Decisio DCCLVI.

De hered. inſt. de ſecundis nuptiis.

Summaria.

1 *Nouerca plus relictum quam filia, debet ab ipſa amoueri, & filia applicari. Secundum alios tamen dic, vt nu. 2 & ſeq.*

2 *Bona omnia relicta, tam filia, quam nouercæ debent æqualiter inter eas diuidi, ſecundum aliquos.*

3 *Æquius tamen eſt, vt filia habeat duas tertias, & nouerca vnam tantum, nu. 3.*

Maioricenſis cauſſa hereditatis inter Ioannã filiam, & Eulaliam nouercam Ioannæ, vxorem teſtatoris patris Ioannæ coram R. P. D. Ioanne Mohedano, Pater reliquerat filiæ centum: demum omnia eius bona reliquerat nouercæ ipſius teſtatoris vxori. Dicebatur ſecũdum aliquos per text. *in l. hac edictali*, quæ eſt *l. pen. C. de*
1 *ſecun. nupt.* quod † illud, quod eſt relictum nouercæ plus, quam ſit in relicto filiæ, deberet a nouerca amoueri, & filiæ applicari, ita vt nouerca tantum 100. filia vero reliqua omnia relicta nouercæ haberet, vt clare conſuluit ex pluribus, *Corn. conſ. 43. 118. vol. 1. & conſ. 33. eod. vol. & conſ. 71. volum. 4.* Alii adducebant aliam opinionem, de qua per *Bart. in d. l. hac edictali, colum. 5. verſ. amplius circa iſtam,*
2 quod † omnia bona, tam relicta filiæ, quam nouercæ deberent diuidi per medium, & medietas cuique applicari. Adducebatur Bald. qui tenet *in d. l. hac edictali, colum. 3. verſ. amplius, Cyn. ibidem col. 3. & Petr. Bel. colum. penult. in princ. & Iacob. de Rauen. relat per Corn. conſ. 44. primo vol. Bar. in d. l. hac edictali, & in §. optime, in auth. de ſecun. nup. verſ. item quæro.* vbi videtur referre ſe ad glo. *& Io. de Ana. conſ. 37. incip. viſo puncto, & ibi Ludo. Bologn. in addit. Alexan. conſ. 152. colum. 2. & 3. volum. 5. Ange. in l. quoniam prætereto, C. de ſecun. nupt.* vbi refert ſe in facto obtinuiſſe pluries, *Alexan. conſi. 3. volum. 4.* Et in hanc opinionem inclinabant aliqui ex Dominis propter auctoritates præallegatas. Tertia fuit opinio, quod † filia perci- 3
peret ſibi legitimam, & ſic tertiam partem hereditatis, & reliquæ duæ tertiæ diuiderentur inter filiam, & nouercam, ita quod in effectu filia conſequeretur duas tertias: nouerca vero vnam tertiam partem hereditatis. Et hoc per dictum Pauli Caſtr. quod refert & ſequitur Dec. *conſ. 446.* vbi dicunt, temerarium eſſe recedere ab hac opinione. Et hanc opinionem tenet etiam Socin. *conſ. 5. colum. fin. verſ. tertium dubium, volum. 4.* vbi dicit, in iudicando, & conſulendo ab iſta non eſſe recedendum, *Fulgoſ. conſi. 97. colum. 2.* adducebatur *§. optime, in auth. de ſecund. nupt. & ibi glo. in verbo, quippe, Iac. de Bel. in d. l. hac edictali.* Adducebatur etiam *Ang. & Bart. in l. 1. C. de inoff. dot. & Bal. conſ. 2. verſ. addit Bart. hic. & Ange. ibi, & Paul. Caſtren. & Fulg. d. conſ. 97. col. 2. Alex. in apoſt. ad Bart. in d. l. hac edictali.* Et Fulg. dicit, quod duriſſimum eſſet recedere ab hac opinione, *Bald. conſi. 22. in fi. volum. 2. Paul. conſil. 403. vol. 2.* Et quia opinio Cor. videbatur multum conuenire ſupradictis legibus, *hac edictali, & pen. & §. optime*, vbi iura videntur clare dicere, quod filiæ applicetur totum illud plus relictum nouercæ, maior pars Dominorum condeſcendit in hanc opinionem tertiam, vt æquiorem, & quia eſt plurimis auctoritatibus, vt eſt dictum, ſuffulta. Et hoc 10. Decembris 1556. vt filia duas tertias, nouerca vero vnam haberet.

Decisio DCCLVII.

De Remiſſoria primo.
De Articulis ſecundo.
De Probationibus tertio.

Summaria.

1 *Practica noua circa admiſſionem articulorum remiſſoriæ in partibus.*

2 *Auditor cauſſæ, non autem iudex remiſſoriæ debet articulos admittere in partibus.*

In vna

IN vna Cathamen. Illegitimitatis ſuper Marchionatu inter Don Thomaſinum de Funcio, & Don Perucciam de Funcio ex altera, Don Tho. non valebat expedire remiſſoriam, ſed quod articuli darentur in partibus corã iudice remiſſoriæ: Mihi autem cauſſæ Auditori oſtenderent articulos, *an eſſent admiſſibiles, & ſuper hoc habebant commiſſionem arbitrio Auditoris.* Et Rota dixit, quod iſta
1 peſſet practica noua: Et † quod Auditor cauſſæ, non au-
2 tem iudex remiſſoriæ habet admittere articulos; & ſic nõ conſenſit, quod articuli darentur in partibus, ſed coram Auditore ſubrogato.

Decisio DCCLVIII.

De acqui. poſſ. & de exſecu. rei iudi. & lit. penden. & de attentatis.

Svmmaria.

1. *Attentatorum reuocationem petens post biennium non auditur.*
   Declara tamen, vt num. ſeq.
2. *Poſſeſſio capta vigore rei iudicata vel trium conformiũ, post intimationem exſecutorialium, non ſeruatis quatuor terminis, reuocatur, ſaltem per viam nullitatis, ſi non per viam attentatorum, nu. 4.*
3. *Citatio ad actum perſonaliter facta remouet obſtaculum notitia danda.*
5. *Compulſoriales generales poſſunt decerni tempore feriarũ, diebus tamen iuridicis, cum deciſ. ſeq.*

BEllicen. Sancti Nicolai, cum Stephanus habuiſſet ſententiam, quæ tranſiuit in rem iudicatam, citato a principio cauſſæ Ioan. Aduerſario, qui ab intimatione exſecutorialium appellauit a die notitiæ, & cauſſam appellationis commiſit, & appellatio a die notitiæ fuit 21. Aprilis 1532. Poſtmodum commiſit cauſſam attentatorum 1. Maii. 1535. & ſic poſt biennium, & Stephanus non ſeruatis quatuor terminis in negotio declarationis ingreſſus fuit poſſeſſionem, in qua priua erat Ioan. licet
1 † dicatur, quod poſt biennium quis non auditur in negotio attentatorum: Tamen Rota dicit, quod aliter eſt iſto caſu, quia non conſideratur tranſitus in rem iudica-
2 tam: Quia † videmus, quod ille, qui habuit vnicam ſententiam, quæ tranſierat in rem iudicatam: Item, qui habuit tres conformes, ſi poſt intimationem exſecutorialium in poſſeſſionem ingreditur, non ſeruatis quatuor terminis, reuocatur illa poſſeſſio. *Caſſad. deciſio. 6. de cauſſ. poſſeſſ. & propriet.* Ita & iſto caſu fuit dictum, quod appellatio Ioan. non debet conſiderari, quia eſt a die notitiæ,
3 quæ † non releuat, cum fuiſſet perſonaliter citatus. Item dixit vnus ex Dominis, quod ſibi videbatur, quod ſi non
4 † per viam attentatorum, ſaltem per viam nullitatis eſſet reuocanda dicta poſſeſſio, *per not. per Franc. in cap. ſæpe de re iud. in 6.* Et ſic voluerunt Domini, quod poſſeſſio reſti-
5 tueretur Ioanni: & ita ſtatuere † compulſoriales generales, quę poſſunt decerni tempore feriarum, diebus tamen iuridicis.

Decisio DCCLIX.

De Feriis.

PArmen. Capitaniæ Domini dixerunt, quod compulſoriales generales bene poterant decerni tempore feriarum generalium, dummodo diebus iuridicis eſſent decretæ.

Decisio DCCLX.

De expenſ. & fruct.

Svmmarivm.

1 *Expenſarum condemnatio quoad regiſtrum intelligitur de ducatis de Cancellaria, etiam ſi ſit dictum auri: & quoad teſtes, & alia omnia, de ducatis de carolenis.*

COram Domino Mariſcotto Domini dixerunt, quod
1 † condamnatio expenſarum quoad regiſtrum intelligitur de duc. de Cancellaria, etiam ſi ſit dictum auri: Et quoad teſtes, & omnia alia intelligitur de currentibus de carolenis ad 36. quatr. & 37. pro caroleno.

Decisio DCCLXI.

De Iudiciis.

Svmmarivm.

1 *Citatio in partibus exſecuta contra procuratorem appellati cum oblatione copia, eſt bona.*

IN vna Adicen. coram me dum eſſet lata ſententia in partibus, & commiſſa cauſſa appellationis in Curia, & eſſet citatus in partibus procurator appellati, qui dixit ſe nolle copiam citationis, & quod principalis citaretur, quod, ex † quo non refutauit onus cauſſæ, cum eſſet de- 1
uoluta, citatio eſt bona. Nam etiam fuerat facta diligentia ad domum principalis, & reſponſum, quod erat extra Ciuitatem.

Decisio DCCLXII.

De Iudiciis.

Svmmarivm.

1 *Copia citationis etiam non petita eſt offerenda.*
Et debet dari ſumtibus mandantis citari.
Secus tamen in exſecutorialibus.

DOmini tenent, quod quando quis citatur, etiam ſi non petatur copia citationis, & ſi ſimus in prima citatione, quæ deuoluit cauſſam, quod † offerri debet co- 1
pia, etiam ſi non petatur ab illo, qui citatur: & ſi illam voluerit, debet ſibi dari ſumtibus mandantis citari. Sed in exſequutionibus, quando intimantur, non eſt neceſſe, q; offeratur copia: & ſi petatur, debet dari, non ſumtibus mandantis intimari, ſed illius, cui intimetur. Et ratio diuerſitatis eſt, quia prima citatio deuoluit cauſſam, & continet negotium, ſuper quo actor litigare intendit, prout etiam libellus. Ideo, vt reus ſit certus ſuper quo debeat litigare, debet ſibi dari copia ſumtibus actoris, & offerri ſi non petatur, quæ ratio non militat in exſecutorialibus, cum iam ſit certus de lite, & ſuper quo eſt lis, & ſic diuerſificant intellectum *clem. cauſſam. de elect.* inter citationẽ, & intimationem.

Decisio DCCLXIII.

De Iudiciis.

Svmmarivm.

1 *Dies citationis computatur in termino ad articulandum.*

DOmini tenent, quod licet alias dies termini non computetur in termino, quod † tamen computa- 1
tur in termino ad articuland. ad 12. diem. Nam primus dies incipit prima die menſis, & terminus erit ſeruandus ipſa 12. die.

Decisio DCCLXIV.

De Penſionibus.

Svmmarivm.

1 *Penſio medietatis fructuum debet dari habito reſpectu ad maſſam groſſam, non autem ad valorem.*

IN vna coram Domino Sarnen. quæ tamen non pendebat in Rota, ſed ad inſtantiam vnius, qui volebat ſcire, quid ſentiret Rota, euenit, quod vni prouidebatur de canonicatu & præbenda, & dicebatur in prouiſione, cuius fructus 24. ducat. au. val. annui non exceden. quia forte non habebat præbendam, ſed maſſam groſſam: & alteri reſeruabatur medietas dictorum fructuum loco penſionis. Tamen dicta groſſa valebat vltra 200. ducat. au. *An †* 1
penſionarius deberet habere 12. ducat. tantum, quia dicebatur, dictorum fructuum. Ego dixi, quod iſti eſſet reſeruata medietas fructuum, non autem valoris fruct. & ideo vel modicum vel ſatis parum valeant fructus, medietas ſibi debetur. Non enim eſt reſeruatus valor medietatis fructuum, quia tũc magis caderet illa difficultas, cum ſit dictum, quod fructus non excedunt 24. aut tantum 12. ſibi debeantur. Et ita alii tenuerunt.

Decisio DCCLXV.

De Triennali Sarnen. 180. Mohed. in præſen-
ti titulo.

Svmmaria.

1 *Regula de triennali habet etiam locum in perpetua commenda, & nu. 3.*

2 *Commendatarius non poſſidet, nec dicitur habere titulum ad effectum regulæ de triennali.*
Declara tamen, vt nu. ſeq.

3 *Mens regulæ de triennali eſt tueri illum, qui aliquo iuſto colore obtinuit beneficium.*

4 *Regula de triennali tuetur etiam malæfidei poſſeſſorem.*

5 *Commenda perpetua titulus apoſtolicus dici poteſt.*

IN cauſſa Vrgellen. Monaſterii, in qua Commendata-
rius perpetuus, dederat de regula triennali de menſe
Nouembris 1537. coram Domino Epiſcopo Capiſuc-
1 cho: Domini omnes fuerunt in voto, quod † regula ven-
dicaret ſibi locum in perpetua commenda. Et quia erat
regula Clem. Septimi, quæ dicit, ex apoſtolica vel ordina-
ria collatione, aut electione, & electionis eiuſdem con-
firmatione, ſeu præſentatione, ac inſtitutione, ac in fine
regulæ ibi, beneficiis taliter poſſeſſis, erat maius dubium,
quia regula videbatur requirere collationem, & alios ti-
tulos ibi nominatos. Sed commenda non eſt collatio, nec
vnus ex titulis ibi nominatis. Item non conueniunt illa
2 verba, *beneficiis taliter poſſeſſis*. Maxime, quia † Commen-
datarius non poſſidet, nec dicitur habere titulum. Ta-
men iſtis nõ obſtan. Domini tenuerunt, regulam locum
3 habere ex eius mente, quæ eſt † tueri illum, qui iuſto ali-
quo colore obtinuit beneficium, vt tollantur lites. Et ſic
iſta regula, vt remotiua litium, ſit fauorabilis. Item addu-
cebatur inconueniens, quod ſequeretur, ſi ſolummodo
attenderemus verba regulæ, quia, ſi poſtulatus & confir-
matus poſſideret triennio, cum non habeat aliquem ex
titulis nominatis in regula, dicendum eſſet, quod regula
de triennali ſe tueri non poſſet. Nec obſtat, quod dicatur
ſatis eſſe, ſi haberet confirmationem nominatam in re-
gula; quia respondetur, quod illa, de qua in regula, con-
firmatio eſt reſpectu electionis tantum, vt patet ibi, aut
electionis, & electionis huiuſmodi confirmationes. Item
aliqui dicebant, quod regula præfata circa duos caſus in
regula exceptos tueretur illum, qui adeo iuſte obtinuit
beneficium, quod poteſt fructus ſuos facere, vt eſt Com-
4 mendatarius. Sed iſta ratio fuit reiecta, quia † alias Rota
tenuit, quod regula *de triennali* tuetur etiam malæfidei
poſſeſſorem. Item adducebatur aliud incõueniens, quod
ſi quis poſſideret per optionem Cannnicatus triennio, qui
attentis verbis tantum regulæ, non eſſet tutus. Et hoc di-
cebatur de regula Clementis, ſed multo magis in regula
Pauli Tertii, quæ habet ampliora verba, videlicet ex quo-
5 uis titulo Apoſtolico: Nam † commenda perpetua po-
teſt dici titulus Apoſtolicus.

Decisio DCCLXVI.

De Penſionibus.

Svmmarivm.

1 *Cauſſa beneficialis quæ dicatur, & quæ profana ad effectum termini ſubſtantialis ſeruandi.*

ROmana parochialis Valentini coram me in ſecunda
inſtantia Dominus Marcellus Creſcentius agebat ad
canonizationem ſui regreſſus ob non ſolutionem pen-
ſionis, & termini erant ſeruati, prout in beneficialibus.
1 Domini dixerunt, quod † ſatis erat, quia cauſſa erat bene-
ficialis, ex quo agebatur ad canonizationem gratiæ ſui re-
greſſus: ſecus verò ſi ageretur ad priuationem propter
delictum commiſſum ab obtinente beneficium, quia tũc
cauſſa eſſet mera profana, & termini debent ſeruari ad
longum, vt in profanis: niſi commiſſio daret proceſſum
ſummarium.

Decisio DCCLXVII.

De annali.

Svmmarivm.

1 *Regula de annali non habet locum in prouiſo ab ordinario.*

ROman. Sancti Pauli coram Raymundo Petrucio
Domini voluerunt, quod regula † de annali non ha- 1
bet locum in prouiſo ab Ordinario, & hoc, quia regula v-
titur verbo, impetrauerint. Sed ab Ordinario non im-
petratur, ſed prouidetur. Item quia regula eſt odioſa, ideo
ſtricte eſt intelligenda. Item quia ceſſat ratio in Ordina-
rio, quæ viget in Papa; quia Ordinarius præſumitur ha-
bere notitiam vacationis beneficiorum, & quis illa poſſi-
deat, ideo non eſt veriſimile, quod conferat beneficia per
alios poſſeſſa. Hæc præſumtio ſcientiæ non eſt in Papa.
Videbatur etiam Dominos inclinare, quod ſi eſt proui-
ſio Papæ motu proprio, & ſic non ad impetrationem
partis, quod tamen regula haberet locum. Et hoc quia
non militat ratio præfata præſumtæ ſcientiæ: & quia, vt
plurimum in Curia eſt, quod impetrans obtinet ſuppli-
cationem motu proprio, & tamen vere eſt ad impetra-
tionem partis.

Decisio DCCLXVIII.

De infirmis reſignantibus. Sarnen. 39.

Svmmarivm.

1 *Regula de infirmis reſignantibus habet etiam locum in prouiſionibus ordinariorum.*

DOmini tenent, quod † regula de infirmis reſignan- 1
tibus, habeat etiam locum in prouiſione ordinario-
rum, propter fraudes, quæ committi poſſent: & quod eſt
quodammodo dari facultatem teſtandi, ſi in beneficiali-
bus quis in vltimo vitæ conſtitutus poſſet reſignare.

Decisio DCCLXIX.

De regreſſu, vide Rauell. 112. 113. 96.

Svmmaria.

1 *Conſenſus non requiritur in reſeruatione regreſſus ex cauſſa oneroſa.*

2 *Reſignans an poſſit ignorante reſignatario reſeruare regreſſum.*

MOnaſterien. Canonicatus & præben. coram Do. Ca-
piſuccho, vbi reſignata erat ſupplicatio cum reſer-
uatione penſionis, & regreſſus ob non ſolutionem pen-
ſionis in fauorem reſignantis, & conſenſus præſtitus ſu-
per dicta ſupplicatione, non a reſignatario, ſed a tertio,
qui conſenſerat penſioni ſuper ſuis beneficiis: poſtea erat
expedita alia ſupplicatio de regreſſu per ceſſum vel deceſ-
ſum ad dictos Canonicatum vel præbendam reſignatos,
& ſuper ea non fuerat præſtitus conſenſus: dictum fuit,
quod † regreſſus eſſet bonus, quia in reſeruatione regreſ- 1
ſus ex cauſſa oneroſa nec de iure nec ex regul. Cancella-
riæ requiritur conſenſus. Et hãc partem quinque tenue-
runt: tres fuerunt in contrarium. Et ego pro parte hac
adducebam intentionis Papæ defectus, quia in ſupplica-
tione dicitur, vterque ſupplicat. Et licet reſignatarius
ſupplicet pro prouiſione, etiam quod reſignet, tamen
ſupplicat pro regreſſu per ceſſum vel deceſſum: nec hic
apparet eum ſciuiſſe, cum tale impedimentum non vide-
ric. Item quia ſi Papa ſciuiſſet, quod reſignatarius ignora-
ret reſeruationem dicti regreſſus, non forte dediſſet, cum
dictus regreſſus ſit in præiudicium ordinarii; & Papa oc-
currente vacatione non poſſet prouidere. Item, quia ſi
reſignatio fuiſſet libera abſque penſione, forte poſſet di-
ci, quod non requireretur conſenſus, quia veriſimile eſt,
quod reſignatarius vult habere beneficium liberum a
penſione, & ſic de facili & libenter conſentiret regreſſui.
Sed in caſu noſtro reſignatarius habet beneficium ex
cauſſa oneroſa, quia pro eo datur penſio reſignanti, &
quodammodo ſapit ſpeciem permutationis. Et ſic vide-
tur, quod eo ignorante reſignans non potuerit reſeruare 2
regreſſum, cum de facili in tali caſu, ac etiam permuta-
tionis reſignatarius poſſet decipi. Tamen, *vt dixi*, Domi-
ni dixerunt contrarium: aliqui tamen videbantur incli-
nare;

nare, quod opinio huiuſmodi eſſet dubitabilis, ſi reſignatarius in vita reclamaſſet, cum ad eius notitiam reſeruatio regreſſus deueniſſet.

Decisio DCCLXX.
De regreſſu.

Svmmaria.

1 *Impetratio beneficii tanquam vacantis facta antequam ille, in cuius fauorem fuit reſeruatus regreſſus, notitiā habuerit, an valeat, & nu. ſeq. uſq. ad finem.*

2 *Diſpoſitio cap. ſi tibi abſenti de reſigna. quo caſu loquatur.*

IN eadem Monaſterien. inſurrexit aliud dubium, quia ille, in cuius fauorem reſeruatur regreſſus, non fuerat præſens in Curia: & antequam ſolueretur compoſitio, & ſupplicatio mitteretur ad regiſtrum, obiit, & alius impe-
1 trauit medio tempore: an † impetratio valuerit? Quia videtur aliquibus, *per cap. ſi tibi abſenti*, ſtare in pendulo, quouſque ille, in cuius fauorem eſt reſeruatus regreſſus, clarum habeat dictum regreſſum. Ego vero, & alii tres (nam fuit me demto, & proponente medietas illorum qui fuerunt in Rota) tenuimus, quod non ſumus in caſu
2 *cap. ſi tibi abſenti*, quia † ibi confertur beneficium, ſciens collator, eum, cui confertur, ignorare. Et ideo vult, quod exſpectetur, & ſtet in ſuſpenſo, quo vſque ille declaret, an ratum habeat. Sed hic in ſupplicatione dicebatur, quod ille, cui regreſſus reſeruabatur, ſupplicabat; & tamen apparet, quod non ſupplicauit: Imo de contrario cum conſtituerit procuratorem tantum ad reſeruandum ſibi penſionem, & regreſſum ob non ſolutionem, nō autem per ceſſum vel deceſſum. Et ſic erat deceptus Papa, qui credidit illum ſupplicare. Nam ſi crediidiſſet non ſupplicare, non conceſſiſſet motu proprio regreſſum per ceſſum vel deceſſum, quia fuit ad partis ſupplicationem. Sed hoc caſu ille, qui ſibi reſeruabat dictos regreſſus, non dixit per ceſſum, vel deceſſum, & ignorante reſignatario, quia non eſt veriſimile, quod reſignatarius, ſi fuiſſet requiſitus, non conſenſiſſet, vt obtineret beneficium ab eo, qui titulum, ius, & poſſeſſionem habebat, & aliter non reſignaſſet ſuum beneficium: ſed tantum dicebat, quod in regreſſu per ceſſum tantum non requireretur conſenſus: & maior pars Dominorum fuit non valere regreſſum. Sed quia Dom. Marcellus, qui conualuerat, venit in Rota, quia in vna Tollen. Abbatiſſatus de Romarico Monte, dixit ſe notaſſe, quod per tres ſententias ſimiles regreſſus fuerat canonizatus, ideo fuit dictum, quod exſpectaretur, quod alii Domini venirent in Rotam. Et hoc vltima Maii. 1535. Sed quia poſtea fuit dictum, quod vnica erat illo caſu ſupplicatio, & quod ſic vtræque partes poterant videri, ideo Papa conceſſit; & ſic quinque Auditores erant pro vna parte, & quinque pro alia: nam Verallus aberat; ſed poſtea ſex fuerunt contra regreſſum.

Decisio DCCLXXI.
De conceſſio. præben.

Svmmarivm.

1 *Collatio canonicatus & præbendæ in eccleſia numerata non valet, niſi ſit appoſita clauſula, non obſtante numero. contra deciſio. Ægyd. 13. de conceſſio. præben.*

CÆphaluden. Canonicatus, & præbendæ coram Do. Aragonia Domini tenuerunt contra deciſ. 13. Ægid.
1 quod † collatio Canonicatus & præbendæ in Eccleſia numerata ſub illis verbis, *ſi vacat, aut cum vacauerit*, *non teneat*: Sed teneat tantum in caſu gloſſ. *cap. Ioan. de conceſ. præbend. lib. 6.* quando eſt appoſita clauſula, non obſtante numero, quod licet aliqui Doctores teneant, collationem valere, cum apponant illam clauſulam, tamen referunt ſe *ad d. gloſſ.* Et ſic loquuntur ſecundum eius terminos. *& Hoſt. & Innoc. & Ioan. in cap. ex parte. de conceſſ. præb.* qui adducebātur pro parte Ægydii, videntur tenere opi. d. gloſſ.

Decisio DCCLXXII.
De ſenten. & re iud.

Svmmarivm.

1 *Surrogatus quoad ſpolium, & proſequutionem exſequutorialium, poteſt illis de nouo non intimatis procedere ad declarationem, & alias cenſuras.*

AVrien. Monaſterii de Offerra Auctores Reuerendiſſ. de Farneſio intimauerunt exſecutoriales in materia ſpolii Sancti Angeli Deſſibienna Cardinalis Farneſii familiaris alias contra fratrem Sebaſtianum ſpoliatorem, & ipſius Cardinalis prædeceſſoris fauorem, conceſſum fratri Sebaſtiano ſpoliatori. Et Cardinalis de Farneſio fuerat ſurrogatus ad proſequutionem ſpolii, & dicta- 1
rum literarum exſecutorialium: & ſuam ſurrogationem fratri Sebaſtiano perſonaliter non intimauerat, ſed tantum citauerat in Curia procuratorem fratris Sebaſtiani ad dicendum contra literas ſurrogationis: qui dilationem ad partes petierat, & obtinuerat, quod non erat opus intimare perſonaliter dictas literas ſurrogationis fratri Sebaſtiano, ſed quod ſatis fuerat citaſſe procuratorem ſuum, quia non agitur nunc de illaqueando ipſum cenſuris, quia iam eſt illaqueatus, ex quo non dimiſit poſſeſſionem, nec paruit exſecutionibus in termino præfixo: Sed agitur de exſecutione dictarum cenſurarum, in quibus incurrerat, alias declarando, illum dictas cenſuras incurriſſe. Et ex octo Dominis quinque hoc tenebant. Alii in contrarium.

Decisio DCCLXXIII.
De Iudiciis.

Svmmarivm.

1 *Citatio originalis per edictum ſufficit, quod ſit affixa in valuis eccleſiarum, & dimiſſa copia.*

MEdiolanenſis parochialis S. Petri de Tardata Domini, dum cauſſa eſſet coram me, & citatio per edictum non fuiſſet facta tempore diuinorum, vel dum populi multitudo adeſſet, fuerunt in opinione, quod ſuffi-
ceret, quia † in citationibus per edictum licet ſecus ſit in 1
aliis, ſufficit, quod affixa ſit originalis in valuis eccleſiarum, in quibus mandatur exſecutio, & quod ibi per aliquod temporis ſpacium permanſerit, & quod ſit dimiſſa copia collationata.

Decisio DCCLXXIV.
De menſibus ordinariorum.

Svmmaria.

1 *Beneficium vacans quando ob elapſum temporis deuolutum dicatur.*

2 *Deuolutio nouam non inducit vacationem.*

3 *Beneficium an dicatur liberum vel reſeruatum, tempus vacationis inſpicitur, & nu. 10.*

4 *Beneficium ſpectans ad collationem Cardinalis debet conſiderari vt reſeruatum, quod ſolus Papa conferre poſſit.*

5 *Excluſa filia dotata ſtātibus maſculis non habet locum ſi maſculi nolunt, vel non poſſunt ſuccedere.*

6 *Maſculus excludens fœminam vigore ſtatuti ſi non adeat hereditatem, non tranſmittit ad heredem beneficium excludendi fœminam.*

Declara tamen & diſtingue, vt nu. ſeq.

8 *Beneficium reſeruatum quare non deuoluatur ad ordinarium, ſed ad ſolum Papam.*

9 *Regula reſeruationum differt a ſtatuto excludente fœminas.*

TVllen. parochialis de Hebe in Curia datum erat de regula Pauli Tertii reſeruatoria beneficiorum vacatorum in 8. menſibus, ad collationem quorumcunque collegiorum, non tamen Cardinalium ſpectantium. Et caſus noſter erat, quod vacauerat beneficium, dum Cardinalis præeſſet eccleſiæ, tamen Cardinalis infra ſex menſes non contulerat, & ſic beneficium erat deuolutum ad Archiepiſcopum, qui Archiepiſcopus non erat

Cardinalis: dubitabatur, *an beneficium eſſet reſeruatum, quia etiam quod eſſet deuolutum ad Archiepiſcopum, tamē ipſe non potuiſſet conferre, ſed tantum Papa, ſtante reſerua-*
1 *tione*. Et dicebatur ab aliquibus, quod † debuiſſet conſi-
derari, *an menſis, in qua occurrit deuolutio ad Archiepiſcopum, ſit vnus ex octo reſeruatis, quia tunc beneficium conſiderabitur reſeruatum: an vero occurrit in vno de quatuor menſibus ordinariis deputatis, & tunc non ſit reſeruatum, & ſic Archiepiſcopus potuit cōferre*. Fuit replicatum, quod
2 † deuolutio non inducit nouam vacationem; & ideo, quod non poteſt dici, quod deuolutionis tempus debeat
3 conſiderari, vt † beneficium dicatur liberum, vel reſeruatum: ſed tantum tempus vacationis, an vacet in menſe reſeruato, aut non. Item dicebatur, quod illa verba, non tamen Cardinalium, ſunt in fauorem Cardinalium; & ideo cum beneficium deſinat eſſe ad collationem Cardi-
4 nalis, ceſſat fauor: Et † ſic beneficium debet conſiderari vt reſeruatum, vt ſolus Papa conferre poſſit, prout videmus in ſtatuto excludente fœminas propter maſculos: nam ſi poſtea moriatur maſculus, & ſic eſſet ratio excluſionis fœminarum, tamen cum fœmina propter maſculum fuit ſemel excluſa, non vlterius mortuo maſculo admittitur. Replicatur, illud procedere, ſi Cardinalis conferret: Secus ſi conferre omittat, vel ſi nolit vel non po-
5 tuit conferre. Sicut dicitur, quod † excluſio filiæ dotatæ ſtantibus maſculis, ita demum operatur, ſi maſculus ſuccedat, non ſi maſculi vel nolint, vel non potuerint ſuccedere. *Bald. in l. 3. §. ſed & ſi ſint ſui. ff. ad Tertull. Roma. in l. apud Iulian. in fi. ff. ad Trebell. Corn. conſi. 341. colum. 2. vol. 2. & conſi. 226. col. 1. vol. 4. Greg. Nat. in repet. c. a. quamuis. col. 43 & 89. de pact. in 6. facit text. in l. nonnunquam. ff. de leg. præſtan.* vbi tex. loquens de inſtituto, qui volebat admitti beneficio præteriti, dicit: nec enim occaſio emancipationis præteriti debet inſtitutum lucro afficere, licet præteritus iure ſuo non vtatur. Item allegabatur Saly. *in l. 1. col. fi.*
6 *C. de adult.* vbi concludit, quod licet maſculus † excludat fœminam virtute ſtatuti, tamen ſi non adiit hereditatem antequam moriatur, licet non repudiauerit, non tranſmittit ad heredem ſuum beneficium excludendi fœminam, quia beneficium excludendi filiam datum filio ita demum operatur, ſi fuerit per maſculum acceptatum, *l. 1. & l. emancipati. C. qui admit. d. l. nonnunquam. & l. quem in poteſtate. §. ſi ſolus. ff. de leg. præſtan.* & tamen in hereditate attenditur tempus mortis, vt excludatur filia. *Dec. conſi. 559. Anchar. conſ. 300. ſed alias 189.* Ad iſta pro parte aduerſa reſpondebatur, quod Bald. *in d. §. ſed & ſi ſint ſui*, opponendo de *l. filiusfamilias. §. cum quis. ff. de leg. 1.* per quem tex. videbatur dicendum, quod mulieres excludũtur, ſi maſculi poſſunt ſuccedere, licet non ſuccederent, pro ſolutione contrarii remittit ſe *ad not. per eum in l. 1. §. ſi filium. de bono. poſſ. contra tab.* vbi *in colum. 2. verſ. aut non excludit. & colum. ſeq. verſicu. quæro ſi filius.* concludit, eſſe
7 diſtinguendum, quod † aut perſona excluditur, ex quo alia habebat potentius ius, quod eſt in ſtatuto excludente fœminam propter maſculum, & tunc non cenſentur fœminæ excluſæ, niſi maſculo ſuccedente. Aut vero perſona excluditur propter alteram, non vt habentem potentius ius, ſed quia aliter non vocabatur, niſi eo non exiſtente, & tunc non attenditur, an alter ſuccedat vel nō: ſed perſona vna excluſa deficit conditio, ſub qua alia vocabatur, *vt ibi per Bar. per tex. in auth. licet. C. de naturali.*
8 *liber. & in d. l. filiusfamil. §. cum quis. ff. de leg. 2.* Sed † regula non excipit Cardinales vt habentes potentius ius, ſed quia propter reſeruationem, quam facit Papa, non vult facere de beneficiis ad eorum collationem pertinentibus. Et ratio diuerſitatis inter ſtatutum, & caſum noſtrũ
9 allegabatur, quia † ceſſante ſtatuto fœmina habet ius ſuccedendi de iure communi, cuius contrarium eſt in reſeruatione, quia contra regulam. Et ceſſante regula beneficium eſt de iure communi liberum: & ſtatuta cōſiderant etiam ſucceſſionem maſculorum. Regula vero non conſiderat collationem Cardinalis, ſed pertinentia collationis: & ſic ad faciendum beneficium eſſe liberum innitimur iure communi. Præterea regula reſeruationum eſt odioſa, igitur ſtricte intelligenda: alias ſequeretur, quod idem beneficium ex eadem vacatione eſſet vno tempore liberum, videlicet antequam labantur ſex menſes, in quibus poterat Cardinalis conferre; & illis elapſis quando deuoluitur ad Archiepiſcopum, efficeretur reſeruatum. Ego autem dicebam, quod ſi hoc non dicamus, ſequeretur, quod regula non ſemper præſeruaret collationem Cardinali conceſſam: ponamus, quod tempus præceſſerat Epiſcopatum, & beneficium vacauit poſt per duos menſes: moritur Epiſcopus vel renuntiat Epiſcopatum, non deuoluto dicto beneficio: prouidetur de perſona Cardinalis in d. Epiſcopatu, quod Cardinalis non poſſet tale beneficium conferre, quia ſi † conſideramus tempus 10
vacationis, cum vacauerit ſub Epiſcopo beneficium, non erit reſeruatum. Et Domini dixerunt, verum eſſe, quod iſto caſu beneficium non erit reſeruatum, & Cardinalis non poterit conferre. Et ſic ex octo Dominis quinque fuerunt, qui dixerunt, quod ſecundum tempus vacationis conſideretur, an beneficium ſit reſeruatum. Itaque in hac cauſſa voluerunt, beneficium eſſe liberum, & Archiepiſcopum per deuolutionem potuiſſe conferre: alii tres erant in contrarium.

Decisio DCCLXXV.

De expenſ. & fruct.

Summarium.

1 *Expenſæ iurantis paupertatem taxantur ad rigorem, ac ſi non iuraſſet: ſecus in Cardinalibus.*

MAdouin. coram Domino Raynaldo Victor obtinuerat, aduerſarium ſibi condemnari in expenſ. qui iurauerat paupertatem, & volebat in eius fauorem moderari, ac ſi paupertatem non iuraſſet: Domini dixerunt, quod † deberet taxari ad rigorem, ac ſi non iuraſſet pau- 1
pertatem, quia dicunt, quod de iure eſt obligatus notario ſoluere ad rigorem, quum primum ad pinguiorem fortunam deuenerit. Et ita ad rigorem taxabatur: & non ſatis fuerat, ſi paupertatem non iuraſſet, ex quo expen. ſoluit. Sed dixerunt ſecus eſſe in Cardinalibus, qui ex priuilegio perſonali ſunt exemti ad inſtar aliorum ſimilium, qui non ſoluunt ad rigorem; quia non debent taxari ad rigorem, ſed tantum id, quod fuit ſolutum pro parte Cardinalis, quia propter hoc non ſoluunt aliquid vltrà quam debeant ex priuilegio: quod ſecus eſt in iurante paupertatem.

Decisio DCCLXXVI.

De Publicandis.

Summarium.

1 *Regula de publicandis non habet locum in reſignante moriente poſt obitum Clementis.*

TOletan. parochialis de Tunquerra coràm Domino Raynaldo in ſecunda. Nam in prima fuit coram Domino Aragonia. Vnus tempore Clementis pluries in eandem perſonam reſignauerat, vt eueniente caſu euitaret regulam de publican. & poſtea mortuus eſt Clemens viuente reſignante, & poſtea ſuperuenit regula de publicandis reſignationibus Pauli Papæ Tertii, & poſt dictam regulam obiit reſignans in poſſeſſione. Domini dixerunt, quod † reſignatio non ſubiacebat regulis Clemen- 1
tis, quia regula fuit exſtincta morte Clementis, & regula operatur hunc effectum tempore mortis reſignantis, quo tempore dicta regula exſpirauerat. Item non ſubiacebat regulæ Pauli, quia ius non loquitur de reſignationibus ante factis, ſed faciendis; & hoc de menſe Martii. 1538.

Decisio DCCLXXVII.

De Triennali.

Summaria.

1 *Pro-*

1 *Prorogatio regulæ de triennali an proſit alteri.*
2 *Confeſſio facta intuitu perſonæ etiam, quod effectus realis reſultet, non egreditur perſonam.*
3 *Appellatio vnius ex litis conſortibus vt proſit aliis, quod opus ſit.*

TOletan. Abb. della Sierra de menſe Martii. 1538. Pe-
trus della Penna erat triẽnalis poſſeſſor, ſed Epiſco-
pus Solis obtinuerat prorogationem regulę de triennali,
& ita demum Franciſcus Capra, Petrus autem tertius ad-
uerſarius nullam prorogationem obtinuit: Domini vo-
1 luerunt, quod † prorogationes aliorum non prodeſſent
Petro, quia ex quo Epiſcopus Solis ſolus in tempore pro-
rogato egit, nõ potuit facere, quod eum Petrus Quoquus
eſſet excluſ. triennio, licet tẽpore egerit in quadriennio,
quod ius extinctum Petri Quoquo reuiuiſceret. Sed ma-
ior difficultas erat, ꝙ Capra, quia 4. anno, quo Epiſcopus
Solis egit, & ipſe poterat propter ſuã prorogationẽ agere:
& cum etiam beneficium effectum ſit litigioſum tempo-
re, quo Capra poterat agere, & quia inſtantia triennalis
erat ſublata, videbatur quod Capra poſſet agere. Replica-
batur, quo interruptio eſt ex priuilegio Solis, & ſic per-
ſonalis ſibi tantum habet prodeſſe. *allegatur tex. in ſimi-
li in l. Lucius. de ſeruit. ruſt. præd. Io. Fab. in §. quodcunq. er-
2 go. verſ. itẽ. eo. ſi.* vbi confeſſio † facta intuitu perſonæ, etiã
quod effectus realis reſultet, non egreditur perſonã. Item
reſtitutio ad appel. priuilegio ſpeciali non prodeſt aliis, &
maxime, quia nõ apparet, quod Capra ſciuerit, quod Solis
egerit: vt dicimus de appell. vnius ex litis conſortibus, ꝙ
3 † vt proſit aliis, opus eſt, quod communiter cõſtet de ſci-
entia appellationis infra tempus appellationũ, & D. Ray.
Mohed. Sarnẽ. & Mareſcot. erant pro Petro della Penna:
Capiſucchus, Vortius, & Aragona pro Capra, & ibidem
Maceratenſis. Et ſic viſo, quod eſſent quatuor ꝓ qualibet
parte, voluit differre, quouſque alii Auditores infirmi, &
abſentes veniant in Rotam. Ego Thol. proponens.

Decisio DCCLXXVIII.

De reſtit. in integr.

Summarium.

1 *Expenſa ante omnia ſolui non debẽt deſerta appellatione poſt primam ſententiam, commiſſa cauſſa reſtitutionis: ſecus ſi latæ ſunt tres ſententiæ conformes.*

IN cauſſa Toletã. Heremitorii coram me Petrus Ortia
prætendebat quaſdam decimas Eccleſiæ ſuæ deberi, &
Petrus de Vineto eaſdem ſuæ parochiali deberi, qui obti-
nuit, cum eſſet in quaſi poſſeſſione exigendi dictas deci-
mas, abſolutoriam, & Petrũ Ortiz in expen. condemnari,
& ob non proſequutionẽ appellationis ſententia trãſiuit
in rem iudicatã, & Ortiz ratione ſuæ Eccleſiæ habuit cõ-
miſſionem reſtitutoriã aduerſus lapſum fatalium, prout
de iure. Et Domini bis de menſe Maii. 1538. fueruut pro
1 Ortiz, ꝙ † deberet audiri, & etiam ante quam ſolueret ex-
penſas, quia pendente articulo reſtitutionis omnia con-
quieſcunt: ſecus ſi poſt tres ſentẽtias conformes, quia mi-
ſerationis gratia reſtituitur, ſed tunc dato parito iudicato.

Decisio DCCLXXIX.

De Triennali.

Summaria.

1 *Allegatio Lapi in materia poſſeſſionis triennalis procedit etiam ſi poſt obitum primi beneficium fuit pluries reſignatum.*
Et etiam quod Epiſcopus non continuauerit viſitare, n. 2.
Imo etiam ſi de infectione tituli & poſſeſſionis præcedentis appareat, nu. 4.
3 *Regula habens decretum irritans inficit titulum, & poſſeſſionem.*

HIſpalen. Canonicatus, & Præben. inter Petrum San-
ctiglaria, & Didacum Veſga, mortuo Garſia Monda-
gron, qui fuerat triẽnalis pacificus poſſeſſor, ſucceſſit Se-
baſtianus Tapia, & poſſeſſionẽ accepit, deinde reſignauit
in Gomeſium Vallo, & Gomeſius Vallo literis nõ confe-
ctis in Petrum Sanctiglaria. Domini dixerunt, quod Pe-
trus † poterat ſe tueri allegatione Lapi, non obſtante, ꝙ 2
inter Garſiam, & ipſum interceſſerint duo, videlicet Se-
baſtianus & Gomeſius, quia verum eſt dicere, ꝙ vltima
vacatio fuerit per obitum Garſiæ, & Gomeſius Vallo ha-
bet etiam per obitum Garſiæ, & ſic vltimus prædeceſſor
fuit Garſias. Item dicebat, quod nõ poterat ſe tueri, quia
tempore Garſiæ non fuerat facta viſitatio. Et licet hoc nõ
probaretur concludenter, tamẽ Domini dixerunt, quod
ſi probaretur, nõ releuaret, quia allegatio Lapi fundatur
etiam in aliis, quam in viſitationibus: alias raro allegatio
haberet locum, cum raro Epiſcopi viſitarent. Item dice-
batur aliud fortius, quod Garſias fuit prouiſus per ordi-
narium, & poſſeſſionem accepit de menſe Maii reſerua-
to per regulam habentem decretum † irritans, quod in-
ficit nedum titulum, ſed poſſeſſionem. Ergo Garſias non
poteſt dici poſſediſſe, maxime cum titulo, cum appareat
de infectione tituli & poſſeſſionis. Domini 17. Maii. 1538.
fuerunt, quod † præſumatur nouus titulus, & bonus; &
dixerunt, quod ita alias fuit tentum. Et allegabatur deciſ.
Caſſad. *tertia, de renunt.* ſecus in regula de trien. alias 8. in
deciſ. ſuper reg.

Decisio DCCLXXX.

De filiis presbyterorum.

Summarium.

1 *Clericatus illegitimi non probatur per ſolam habitus delationem, ſed per diſpenſationem & per literas.*

HIſpalen. Canonicatus coram me Domini dixerunt,
quod † illegitimo non ſufficit per teſtes probare, ꝙ 1
incedat in habitu clericali, quod ſufficit legitimo: ſed de-
bet probare ſecum diſpenſatum fuiſſe, & vlterius clerica-
tum per literas, non per reputationem.

Decisio DCCLXXXI.

De regreſſ.

Summarium.

1 *Regreſſum habens ex cauſſa ceſſionis iuris, non tenetur docere de ſuo titulo, ſed ſufficit conſtare, quod ceſſionarius notam habuerit ceſſionem.*

CÆſaraugustan. Archipreſbyteratus de Dayola coram
D. Mariſcano fuit tentum, quod regreſſus reſeruatus 1
Cardinalis de Fluſco ex ſua ceſſione, licet non doceatur
de aliquo titulo etiam malo & infecto, teneat: quia illa, in
cuius fauorem ceſſum fuerat, conſenſerat cauſſa ceſſionis
in penſionem 807. & ſic cum magnifecerit ceſſionẽ, ap-
paret quod Cardinalis aliquod ius habebat, & dixerunt
Domini aliqui, quod etiam ſi non conſenſiſſet in penſio-
nem, ſed tãtum acceptaſſet ceſſionem, quod ſatis erat ad
validitatem regreſſus, & quod alias ita fuerat tentum.

Decisio DCCLXXXII.

De conceſſ. præben.

Summarium.

1 *Ceſſionarius poteſt acceptationem ad ſpeciem deducere, licet per cedetem fuerat ante ceſſionem ſub alia die ad ſpeciem deducta.*

TOletan. Abbatiæ de Ocagna coram Do. Mariſcotto,
Alphonſus Villa Real. venerat ad cauſſam, & produ-
xerat ſuam acceptationem deductam ad ſpeciem ex Ar-
chiuio ſub die 25. Aduerſarius vero acceptauerat 25. poſt-
ea Alphonſus ceſſit in Rodericum, reſeruata ſibi penſio-
ne, & Rodericus extraxit ex Archiuio etiã acceptationẽ
Alphonſi ſub eadem die 25. Domini dixerunt, quod † po- 1
terat, quia Alphonſus nõ habebatur pro mortuo, ex quo
reſeruauerat ſibi penſionem de fructibus beneficii. Sed ſi
non reſeruaſſet penſionem, & ante ceſſionem nullam ac-
ceptationẽ ad ſpeciem beneficii iſtius deduxiſſet, & ceſ-
ſionarius vellet deducere ad ſpeciem, vel declarare animũ
Alphonſi, tunc non poſſet: ſed ſi Alphonſus præſens de-
claraſſet, quod volebat tale beneficium, ceſſionarius po-
terat extrahere acceptationem alterius diei, ex quo Al-
phonſus iam declarauit, quod volebat illud beneficium.

Decisio DCCLXXXIII.

De priuil.& indult.

Svmmaria.

1 *Indultum ſimpliciter conceſſum non comprehendit Prælatum habentem vnam tantum vocem in capitulo. & nu.5. & 7.*

2 *Mandatum de prouidendo comprehendit etiam collationem Epiſcopi vt canonici.*

3 *Indultum non dat poteſtatem conferendi, illã non habẽti, ſed tantum tollit impedimenta reſeruationum, & conſeruat quaſi poſſeſſionem in qua quis exiſtit.*

4 *Indultum nihil operatur vbi non præcedit iuris conferendi quaſi poſſeſſio.*

6 *Epiſcopus tanquam canonicus ſi eſt abſens, non eſt vocandus in capitulo.*

8 *Capitulum epiſcopo contradicente habente dimidiã, non poteſt alteri conferre.*

9 *Prælatus habens dimidiam poteſt conuocare capitulũ, & congregare ad electionem.*

TErracinen. Canonicatus, & præben. coram me, præſupponebatur pro parte Matthiæ Louz contra Frãciſcum Robuſter. quod Archiepiſcopus Terracinen. haberet tantum vnam vocem in collationibus Canonicatus, & præben. Dicebat Matthias, quod erat locus indulto Archiepiſcopi Cardinalis, quia indultum dicit, ad tui collationem cõmuniter vel diuiſim quomodolibet ſpectantem de iure vel conſuetudine, &c. & ideo dicebatur, quod licet Archiepiſcopus habeat tantum vnam vocem;
2 † dicitur tamen communiter ad ipſius Epiſcopi, & Capituli collationem ſpectare *c. pen. de appel. lib. 6. c. poſtulaſti. de conceſſ. præb. c. 1. ne ſed. vacan. li. 6.* Et ideo Doct. *in d. cap. penul.* inferunt a mandato de prouidend. ad collationem Epiſcopi, & capituli communiter, vt includant collationem Epiſcopi & Canonici tantum. Et tãto magis hoc dicebant eſſe in caſu noſtro, cum indultum ſit fauorabile,
3 *ad conſ. Auth. 131. Caſſad. deciſ. 7. de priuil.* ex eo quod † indultum non dat poteſtatem conferendi illam non habẽti, ſed tantum tollit impedimenta regularum, & reſeruationum, & conſeruat quaſi poſſeſſionem, in qua quis exiſtit. *Caſſad. deciſ. 3. de priuileg. ad not. in c. a. cum aliquibus. de reſcriptis, lib. 6.* & ſic ſolum ſibi præſeruatur quaſi poſ-
4 ſeſſio conferendi, ita † quod ſi collatio ad eum pertineret de iure vel conſuetudine, & non eſſet in quaſi poſſeſſione, indultum non operaretur. *Caſſad. deciſ. 73. de præb.* Sed in caſu noſtro Epiſcopus non poterat conferre, nec conferebat, ſed capitulum, (in quo ipſe vt Canonicus habet vnam vocem) interueniebat: non poteſt ergo dici, quod vt Archiepiſcopus conferret: & indultũ conſiderat, quod Archiepiſcopus eſſet in poſſeſſione conferendi: ſed hic non vt Archiepiſcopus, ſed vt Canonicus interueniebat in collationibus. Non obſtat *c. pen. de appell. & alia ſupra*
5 *allegata, & ibi Franc. & Gem.* quia † ſi ibi Papa voluit grauare Epiſcopum in mandato de prouidendo, vbi collatio pro dimidia parte ſpectabat ad Archiepiſcopum, multo magis, vbi vnicam tantum vocem habebat vt Canonicus, cum ſibi minus præiudicium inferatur, & quia niſi intelligeremus de Prælato habente vnicam vocem, gratia mandati de prouidendo fruſtraretur, quod eſſe nõ debet, *vt Abb. in c. fi. col. 4 ver. quem. de præb. facit Ægyd. deciſ. 702. & deciſ. fin. de iur. patr.* Itẽ Papa in indulto voluit præſeruare collationem conſiderabilem, quæ non eſt, ſi Archiepiſcopus vt Canonicus cum capitulo conferat, &
6 ſi vt Canonicus interueniat in capitulo. Ergo ſi † eſt abſens, nullam vocem habet, nec eſt vocandus *c. coram. de ele.* Nec refert quod vocis de Capitulo non vocatus poſſet dare de contemtu: quia illud verum eſt, ſi fuiſſet præſens, non ſi abſens. Item in indulto Papa voluit cõſeruare collationẽ, quæ eſſet alicuius effectus: ſed vt vnius Canonici non eſt conſiderabilis effectus, quia ipſe non poteſt conferre, ſed cum capitulo, & vox ſua cum tot vocibus capitularibus non poteſt, vt conſiderabilis effectus, conſiderari. Et ſi dicatur etiam quando habet dimidiam, & capitulum etiam dimidiam, quod Epiſcopus ex ſe non poteſt conferre, cum requiratur alia dimidia vel maior pars capituli: reſpondetur. Nam † iſto caſu dimidia ſibi compe- 7
tit vt Prælato, & Papa non egit conſeruare vocem Canonico in indulto, ſed voluit Prælato collationem conſeruare: ſed quando Prælatus habet vnam vocem vt Canonicus, illa ſibi, vt Canonico competit, non autem vt Prælato, & Papa non egit conſeruare vocem canonicam, ſed collationem Prælato. Item dimidia eſt maxime conſiderabilis, quia † capitulum Epiſcopo contradicẽte, non po- 8
teſt alteri conferre, *ad not. in c. a collatione. de appell. & c. poſtulaſti. de conceſſ. præben.* quod non eſt ſi habet vnicam vocẽ vt Canonicus, quia eo contradicente poteſt capitulum conferre. Et quia † quando competit dimidia Prælato, 9
poteſt conuocare capitulum, & congregare ad electionẽ, *ad not. in d. c. poſtulaſti.*

Decisio DCCLXXXIV.

De priuil.& indult.

Svmmarivm.

1 *Collatio Cardinalis facta vigore indulti de beneficio vacante apud ſedem habet vim conſenſus.*

NOnacten. Prioratus de omni gaudio coram me Domini voluerunt, quod † collatio Cardinalis facta vi- 1
gore indulti de vacantibus apud Sedem haberet vim cõſenſus, cum ſupraueniſſet collatio Papæ, non obſtante forma indulti, quod per procuratorem conſentiat, ſi abſens fuerat, prout erat in caſu noſtro, quia poterat adimplere per æquipollens, cum idem effectus reſultaret, quod inuito Cardinali non conferatur, ſed ille cui Papa voluit.

Decisio DCCLXXXV.

De Iudiciis.

Svmmarivm.

1 *Commiſſio cauſſæ dans proceſſum ſummarium ſi ſit principalis, ſeruit etiam in aliis inſtantiis: ſecus ſi dependens.*

DIcunt nonnulli ex Dominis, quod licet, quando in prima inſtantia commiſſio eſt, quod ſummariæ, &c. eadem commiſſio ſuffragetur, & in aliis inſtantiis etiam ſi in illis terminis ſint male, & cumulatiue ſeruati: Hoc tamen procedit, quando † ex prima commiſſione cauſſæ ſit dans proceſſum ſummarium: Secus ſi fuerit dependens in ſecunda inſtantia, quia ſeruit tantum in illa inſtãtia, in qua præſentatus fuit proceſſus ſummarius quo ad primam inſtantiam tantum, vide Caſſad. deciſ.

Decisio DCCLXXXVI.

De iureiurando.

Svmmarivm.

1 *Abſolutio a iuramẽto non ſuffragatur illi, qui poſt lapſum termini illam impetrauit.*

ROmana pecuniaria inter Ioannem Melen. & Alphonſum Vigil. Domini dixerunt, cum eſſemus in obligatione in forma Cameræ, & quis haberet commiſſionem cum poteſtate abſoluendi a iuramento ad effectum agendi, quod † ex quo elapſus erat terminus an- 1
tequam impetraret commiſſionem, & ſic effectus erat periurus, quod non debebat abſolui vigore dictæ commiſſionis, niſi forte narrando periurium impetraret abſolutionem a pœnitentiaria. Et hoc de menſe Octobris. 1538.

Decisio DCCLXXXVII.

De iureiurando.

Svmmaria.

1 *Abſolutio a iuramento non impedit exſequutionem obligationis cameralis. & deciſ. 799. nu. 1.*

2 *Exceptio non numeratæ pecuniæ poteſt per ſtatutum tolli.*

Romana

ROmana obligationis in forma Cameræ inter Alphō-
ſum Vigil. & Io. Malēdie coram Domino Mariſcot-
1 to fuit tentum, quod † non obſtante relaxatione iura-
menti per pœnitentiariam ab obligato. obtenta, quod
licet ſimus in inſtrumentis guarentigiatis, in quibus ex-
ceptio non numeratæ pecuniæ poteſt opponi, *vt per Bal.
in l.fin. in prin. & in l.in contractib. C. de non nume. pecu. Iaſ.*
2 *in l.quæ pecunia. ff. ſi cer. pet. colum. 1.* tamen † quando adeſt
ſtatutum, vt per Doct. prędictos, quod talis exceptio non
opponatur, opponi non poteſt: ſed in caſu iſto adeſt fa-
cultas Aud. C. quod non obſtante relaxatione iuramenti
procedatur ad exſecutionem: ergo talis facultas data à
Principe cum habeat vim ſtatuti, impedit talē exceptio-
nem ad effectum tollendi exſecutionem, quia obligatio
debet exſequi, & poſtea ſtante abſolutione poterit proce-
di in caſu noſtro.

Decisio DCCLXXXVIII.

De penſionibus.

Svmmarivm.

1 *Excommunicatus ob non ſolutionem penſionis non ab-
ſoluitur ad effectum agendi, niſi pareat.*

ITem fuit dictum in vna alia coram Domino Raynald.
1 quod † a cenſuris latis in curia, vt quia quis non ſoluit
penſionem, & fuit excommunicatus, quod ibidem vigo-
re commiſſionis non abſoluitur, ad effectum agendi, niſi
pareat.

Decisio DCCLXXXIX.

De reſt. ſpol.

Svmmarivm.

1 *Spoliatus a poſſeſſione capta vigore tranſumti ſupplica-
tionis tantum, eſt reſtituendus.*

IN vna Oſcen. ſpolii coram Domino Aquen. de anno
1530. vbi quis vigore tranſumti ſupplicationis tantum
abſque mandato de immittendo in poſſeſſionem, ade-
ptus fuerat poſſeſſionem beneficii, & poſtea fuerat da-
tum de regula, quod tranſumta ſupplicationum non
1 dantur, quæ habet decretum irritans: tamen Domini †
voluerunt, licet ea variis rationibus, quas, quia variæ ſunt,
non referam, quod ſpoliatus eſſet reſtituendus.

Decisio DCCXC.

De appel.

Svmmaria.

1 *Commiſſio appellationis infra decem dies impedit, ſenten-
tiam tranſire in rem iudicatam.*

2 *Tempus quod datur ad proſequendam appellationem, de-
bet incipere intra breue ſpacium.*

OSeen. Vicariæ de Iuuenī coram Dom. Aquen. Do-
1 mini voluerunt, quod † quando commiſſio appel-
lationis eſt infra tempus decem dierum in Bancho Cur-
ſorum, licet non ſit redemta a Curſoribus, quod ſuffici-
at, vt ſententia non tranſeat in rem iudicatam per de-
cendium, quia tempus decem dierum ad proſequendum
appellationem quo ad initium inſpicitur: & ſic ſufficit,
quod inceperit proſequi. Et dubium fatalium, quod vi-
detur contrarium, debet intelligi, quod non ſufficit in-
cipere in medio, vel fine temporis, quod datur ad proſe-
quendam appellationem, vt eſt annus, vel biennium ex
2 cauſſa. Vnde Put. *deciſ. 6. de appell.* dicit, quod † illud mo-
dicum tempus, quod datur, debet redimi a Curſoribus,
& præſentari Auditoribus. Et in dicta *deciſio. in verſicul.
appell.* dicit, quod infra modicum. Et ita declarat. Iſta di-
citur alias non eſſe vera, & eadem die in vna alia coram
me Barchinonen. heremitorii, vbi nulla alia apparebat
diligentia, niſi quod in libro Martini Lupi, qui ſolet por-
tare commiſſiones ad reſignādum, reperiebatur nomen
appellantis: Domini dixerunt, quia non exprimitur, ſu-
per quo appellans appellauit commiſſionem, quia poſſet
eſſe alia, quam appellationis, quod ſibi non ſufficit. Item
quia videtur modica diligentia, & quia commiſſio non
eſt ſignata ſi erat in manibus Martini. Sed primo fun-
damento obſtaret ſecundum, quod mihi non placet,
quia tantum ſupradicta videretur, quod ſatis ſit, quod
inceperit proſequi, quod obſtaret ſi conſtaret, quod de-
diſſet commiſſionem appellationis Martino ad reſi-
gnandum.

Decisio DCCXCI.

De penſionibus.

Svmmaria.

1 *Termini ſeruati ad docendum ſe paruiſſe literis, impe-
diunt excommunicationem, ſed non petitionem pen-
ſionis.*

2 *Termini qui dantur ad docendum ſe paruiſſe literis, ſunt
de ſtylo curiæ.*

MEdiolanen. penſionis Clareuallis inter Epiſcopum
Tudertin. de Caſis, & Epiſcopum ſancti Sepulchri
de Torlanonis poſt intimationem literarum penſionis
ante menſem datam, vt poſt intimationem quis non in-
currat cenſuras, fuerunt ſeruati quatuor termini ad do-
cendum ſe paruiſſe literis pen. & poſt menſem lata per
Aud. Cameræ declaratoria contra Epiſcopum Tudertin.
Domini fuerunt (dum cauſſa erat coram D. Maceraten.)
quod † proceſſus eſſet bonus, non obſtante, quod pen- 1
dente termino nihil eſt innouandum: & quia cum ceſſat,
& veniret dies ſolutionis in die intimationis, licet non
poſſit excommunicari, niſi poſt, tamen ante ſtatim facta
intimatione penſio poterat peti: & ibi termini ſunt prin-
cipales reſpectu penſionis, quia ſunt ad docendum ſe pa-
ruiſſe literis penſionis. Item † quia iſti termini non ſunt 2
de iuris rigore, ſed de ſtylo curiæ, *vt per Felin. c. Rodulphus.
de reſcriptis.* & ordinarius, vt Auditor potuit vnica cita-
tione ad videndum ſe excommunicari, procedere ad ex-
communicationem.

Decisio DCCXCII.

De expen. & fruct.

Svmmarivm.

1 *Intruſus beneficio reſeruato eſt condemnandus in fructi-
bus a die intruſionis.*

SAlamantin. de Porquera Domini dixerunt, quod licet
realiter intruſus in beneficio, ſi ſpolio non agat, con-
demnatur in fructibus beneficii a die motæ litis, non au-
tem a die intruſionis, quando ſumus in ſpolio, & benefi-
cium ſit reſeruatum, quia reſeruatio inficit titulum, &
poſſeſſionem: tamen † etiam tali caſu condemnatur in 1
fructibus a die intruſionis, & in hac cauſſa beneficium e-
rat reſeruatum, quia auctor veniebat vigore regreſſus A-
poſtolici.

Decisio DCCXCIII.

Regula de extenden. conſen.

Svmmaria.

1 *Conceſſio ſuper reſignatione non poteſt extendi poſt tem-
pus regulæ etiam in reſignatione conditionali, & nu-
mero 3.*

2 *Fraus in reſignatione, quando committi poſſit.*

HIſpalen. præſtimonii de Conſtantia, vbi Garſias Gu-
balen. reſignauerat dictum beneficium in fauorem
Gūdiſalui ſui nepotis, & ſupplicatio primo fuerat ſignata
de anno 1530. conſenſus per Garſiam præſtitus a tergo
ſupplicationis 1530. & poſtea de anno 1534. quia Garſias
reſeruauerat ſibi regreſſum, & fructus, Gundiſaluus
conſenſit dictæ reſeruationi, & Paulus de Atteuantis ex-
tendit vtriuſque conſenſum, me tamen proponente: o-
cto Domini fuerunt in opinione, quod † propter regu- 1
lam de exten. conſenſibus conſenſus Garſiæ non potue-
rit extendi: Rodericus, & Mariſcottus fuerunt in con-
trarium. Et moti ſunt octo ex Dominis, quia regula ve-
nit ad obuiandum fraudibus. Et licet Mariſcottus re-
ſponderit, quod in hoc non committeretur fraus, quia
† fraus poteſt committi, quando reſignatio eſt libera: & 2
in facultate reſignantis eſt facere in vltimo vitæ ſpiritu,

quod conſenſus extendatur, vel poſt mortem, & trahatur
ad tempus præſtiti conſenſus: ſed hic non. Ego replica-
bam, quod idem eſt: quia licet requiratur, quod reſigna-
tarius conſentiat reſignanti viuente reſignante, vt reſi-
gnatio ſortiatur effectum, vt regreſſus & reſeruatio in-
ueniat cui acquiratur, tamen reſignatarius poſſet con-
ſentire hora præambula mortis reſignantis, & ſic reſi-
goatio teneret. Nec eſt verum (*vt dicebam*) quod ſubii-
ceretur regulæ de 20. diebus, quia conſenſus reſignantis,
qui retrotrahitur ad diem præſtiti, non autem extenſi cō-
ſeoſus, reperiretur multo ante mortem reſignantis. Item
quod nec reſignatarius, cum adhuc viuat reſignans, po-
tuiſſet reſignare contra reſignantem, cum reſignatio nō
appareret, & obtineret, quod poſt ſententias reſignans
faceret, quod reſignatarius conſentiret. Et ſic cū reſigna-
tio appareret nulla, nulla etiam fuiſſet contentio, & liti-
gans remaneret eluſus, & aliæ ſimiles conſiderabantur
fraudes. Item pro parte reſignatarii dicebant, quod iſta
reſignatio erat quodammodo conditionalis, videlicet ſi
reſignatarius conſentiat reſeruari fructum: & regreſſus,
& regula debet intelligi de pure facta, & non cooditio-
nali reſignatione, & de conſenſibus ſuper perfectis reſi-
gnationibus replicabatur, quod omnes reſignationes, &
3 omnes conſenſus, & † verba erant vniuerſalia, & quod
capiebant etiam actu conditionali: Item quod reſignatio
erat perfecta, quia dominus in traditione ſuæ rei poteſt
apponere pactum, & grauamen, qood vult. Et quia erat
in beneficialibus, Garſias hoc non poterat ex ſe. Et ideo
de hoc regreſſu, & reſeruatione ſupplicauit Papæ, ſigna-
uit ſupplicationem, & ſic ſupplicatio, & reſeruatio erant
perfectæ, & Papa hoc potuit abſque conſenſu reſignata-
rii, & conſenſus requirebatur pro expeditione bullarum.
Et ſi dicatur, imo ſi reſignatarius oon conſentiret, reſi-
gnatio non erat perfecta. Replicabatur, quod etiam in li-
bera, & pura reſignatione requiritur conſenſus, ſeu volū-
tas reſignatarii: & ſi ipſe noo acceptet, reſignatio non te-
net, quando eſt facta in fauorem tertiæ perſonæ, & oon
alias, aliter, nec alio modo: Nam illa vox, *acceptante*, non
tcoet, & non abdicat beneficium a reſignante.

DECISIO DCCXCIV.

De publicaodis.

SVMMARIVM.

1 *Regula de publicandis non procedit in reſignatione facta tempore Clementis decedente reſignante poſt Clementem.*

Diennen. beneficii de Diego coram Do. Aquen. vnus
tempore Clementis reſignauerat, & non fuit paritū
regulæ de publican. Mortuo Clemente mortuus fuit re-
1 ſignans in poſſeſſione. Domini dixerunt, quod † iſta reſi-
gnatio non ſubiacebat regulæ de publican. nec Clemen-
tis, nec Pauli eius ſucceſſoris, qoia ante mortem reſignā-
tis exſpirauerat regula Clementis, quia erat tantum tem-
pore Clementis duratura. Item regula Pauli non capit re-
ſignationes præteritas, cum lex præſeruat futura, & non
præterita, quia prooemium regularum Pauli dicit, ſe velle
dare oormam gerendis negotiis, & ſic in futurum: Sed in
contrarium allegabatur, quod quando actus eſt talis, qui
oon in totum reſoluitur vno tempore, ſed eſt reſpiciens
plura tempora, vt eſt actus, & connexus, *vt per gl. in clem.
prima, in verb. deputatis. de teſtam. per Doct. in c. ſi. de conſt.*
quod etiam reſpicit futura. Sed hic iſta reſignatio habet
duplex tempus, videlicet reſignationis, & mortis reſignā-
tis. Sed replicabatur, quod hic ſtatim, quando mortuus
fuit Clemens, reſignatio non ſubiacebat tempore mor-
tis reſignantis, quia illa pendentia, quod moraretur in
poſſeſſione, fuit ſublata a regula Clemētis, & ſic reſigna-
tio fuit firma, nec alium poſt ſe euentum exſpectabat, in
quo reſolueretur. Et fuit dictum, quod ita fuerat iudica-
tum in vna Deleo. coram Do. Aquen. & in vna Auinio-
nen. coram D. Sarnen.

DECISIO DCCXCV.

De menſibus ordinariorum.

SVMMARIA.

1 *Indultum conceſſum Regi Scotiæ non comprehendit beneficia vacantia in octo menſibus poſtea reſeruatis, etiam ſi ante clauſula cum conditione ampliatiua etiam in menſibus ordinariis conceſſis.*

2 *Reges & Cardinales non ſunt per omnia æquiparati per regulam reſeruatoriam.*

Barchinonen. Vicariæ de Piamico coram me in facul-
tate conceſſa Regi Scotiæ nominandi ad 30. beneficia
habet, & locum in menſibus ordinariis per Papam coo-
ceſſis: & facultas fuit conceſſa tempore, quo exſpirauerat
reſeruatoria octo menſium: & poſtea ſuperuenit regula
renouatoria dictorum menſium octo, & Rex in diſpo-
ſitoria non habebat ad reſeruata. Et quia † fuerat dubium 1
inter Dominos, an haberet ad reſeruata, per regulam,
propter nonnulla verba facultatis, fuerunt examinati
teſtes, qui viderant minutam originalem, quod in illa
dum petebatur ad reſeruata, Cardinalis ſanctorum qua-
tuor deleuerat. Sed replicabatur, quod erat deleta, quia
petebatur ad omnia reſeruata, propter quam ratione fa-
miliaritatis, & vacationis apud ſedem Papa noluit dare ad
alia reſeruata, prout in conſtitutione ad regimen. & quia
in clauſulis non obſtante erat, non obſtantibus generali-
bus, & ſpecialibus reſeruationibos. Sed reſpoodebatur,
quod verba poſita in iſtis clauſulis exſecutiuis, non am-
pliant gratiam. Et ſi diceretur, quod declarant, reſpon-
debatur, quod non poterant declarare de reſeruatis, cum
Papa in diſpoſitione illam exceperit, & quia hoc attento
nō deberet etiam obſtare ſpecialis reſeruatio. Item quod
illa verba poſſunt intelligi, quando eſſet datum indul-
tum aliud, quod in ſua dioeceſ. poſſit nominare. Nec ob-
ſtat, quod dicatur etiam in menſibus reſiduariis, & ſic
implicet octo menſes apoſtolicos: quia reſpondetur, ex
quo clare ſunt in diſpoſitione exceptuata reſeruata, pro-
pter hoc non debemus intelligere contra verba regulæ
expreſſa.

Secundo & clarius, quod bene implicant octo alios
menſes, & ſic tempore conceſſionis facultatis Rex pote-
rat nominare in omnibus duodecim menſibus: ſed cum
poſtea ſuperuenit regula reſeruatoria octo menſium, &
Rex oon haberet ad reſeruata, infertur, quod non poteſt
nominare ad vacantia in dictis octo menſibus. Et ſic ſub-
intrabat aliud dubium, *an regula comprehendat Regem, id
eſt, ſi tollat illos octo menſes.* Et omiſſo, quod Rex compre-
hendatur in regula propter illa verba, *cuiuſcunque facul-
tatis*, & quod Reges, & Cardinales ſint exceptuati in re-
gula, quod † tamen Reges per omnia non ſunt æquipa- 2
rati Cardinalibus. Item quod Cardinales ſunt ordinarii
collatores, quod non eſt Rex. Vnum motiuum adduce-
batur contra facultatē Regis, quia ſequeretur, quod quæ-
cunque beneficia, quæ poſt facultatem Regi conceſſam,
facta ſunt reſeruata, caderent ſub facultate, vt ſi Papa re-
ſeruaret expreſſe certa beneficia, vel fieret regula, vt fecit
Paulus tertius, quod omoes officiales Curiæ dicantur, &
ſint familiares ſuæ ſanctitatis, & ſic eorum beneficia re-
ſeruata, quod ſi vacarent in Scotia talium officialium be-
neficia, quod ad ea Rex poſſet nominare, cum non habe-
at ad reſeruata, & ſua facultas reſpicit vacationes futuras.
Si igitur tempore vacationis beneficia reperiuntur reſer-
uata ex antiqua, vel noua reſeruatione, Rex ad illa non
poterit nominare.

DECISIO DCCXCVI.

De annali.

SVMMARIVM.

1 *Regula de annali non habet locum in beneficiis iuriſpatronatus, ſi accedat conſenſus patronorum.*

Hiſpalen. Capellaniæ ſanctæ Catharinæ coram Domi-
no Mohedano quinque ex Dominis fuerunt, quod

† regula

1 † regula de annali habeat locum in beneficio iuriſpatronatus, quia impetratur a Papa, dummodo accederet conſenſus patronorum. Nam hic erat caſus, quia forte ſecus ſenſiſſet; ſi primo fuiſſet præſentatus, & poſtea inſtituiſſet, quia nun diceretur impetratio, & gratioſa prouiſio Papæ, quia inſtitutio eſt debita, quando perſona idonea eſt præſentata. Sed in hoc caſu, de quo agebatur, erat impetratio, quæ poſt ſe exſpectabat conſenſum patronorũ, & etiam quia in prouiſione facta de beneficio iuriſpatronatus militat. Ratio regulæ, & quia nullum præiudicium infertur patrono, cuius reſpectu ſolet dici, quod generalis ſermo non capit beneficia iuriſpatronatus laicorum; & quia eſt conſonum iuri communi, quod fiat mentio de penſione alterius. *cap. cum in noſtris. de conceſſ. preben.* Et fuerunt in hoc non obſtante conſ. Dec. *224.* alii tres erant in contrarium, & fuit dictum, quod exſpectaretur, quod alii auditores venirent in Rotã, quia cauſſa exemplaris, & ego eram in primis.

Decisio DCCXCVII.

De ſententia & re iudic.

Svmmaria.

1 *Sententia late contra procuratorem qui deſiit eſſe procurator, ſunt nulla.*

2 *Mandatum procura exſpirat per tranſitum ſententie in rem iudicatam.*

Vlisbonen. de feriis fuerant latæ duæ ſententiæ in fauorem Andreæ de Bren. & poſtea in tertia inſtantia ſubſtitutus procurator in cauſſa, & cauſſis huiuſmodi, & demum ob lapſum fatalium ſententia tranſiuerat in rem iudicatã. Poſtea non animaduerſo, ꝙ lapſa eſſent fatalia, fuerunt per duas conformes ſententias reſeruatæ illæ duę
1 primæ. Fuit dictum, quod erant † factæ duæ reuocationes nullæ, quia ille ſubſtitutus in cauſſa appellationis deſiit eſſe procurator: & licet deſiit iuriſdictio, tamen habet iuriſdictionem, quia eſt ad cognoſcendum ſuper deſertione. *Rot. deciſ. 8. 16. 19. 24. de appell. in nou. Ægid. 438.* Et etiam ad confirmandam primam ſententiam, quia operatur confirmatio effectum inualidatiuum ſententiæ
2 tranſitæ in rem iudicatam: tamen non durat † procura, & iuriſdictio ad introducendum nouã litem, vt eſt, quod poſt rem iudicatam reuocetur iſta ſententia in rem iudicatam tranſita.

Decisio DCCXCVIII.

De trienuali.

Svmmarivm.

1 *Regula de triennali non poteſt quis ſe iuuari iure ceſſo per alium qui habebat prorogationem regule.*

Toletan. Abbatiæ S. Vincentii della Sierra coram me Petrus de la Penna excludebat Petrum vigore regulæ de trienuali, ſed Epiſcopus Sulis alter collitigans poterat agere, quia habuerat prorogationem regulæ prædictæ, & ipſe dum eſſet in lite, ceſſit in fauorem Petri. Do-
1 mini dixerunt, quod † Petrus Coquo non poterat experiri vitæ ſuæ effectus inutilis, per regulam de triennali, quod non verificetur propter dictam ceſſionem, nec poterat experiri iure ceſſo Epiſcopo, quia Epiſcopus ſpeciali, & perſonali tantum priuilegio propter prorogationẽ regulæ obtentæ poterat agere. Ergo hoc priuilegium in Petrum Coquo non poterat transferri, quemadmodum ſi Petrus Coquo impetraſſet gratiam, ſi neutri, vel alia noua obſtantia ſibi per regulam nõ poſſet agere: ſed maius dubium, ſi Coquo caderet in Epiſcopum, an Epiſcopus poſſet vti iure Coquo eo inutili, *Sarnen. in hac regula q. 25 in terminis.*

Decisio DCCXCIX.

De regreſſu.

Svmmaria.

1 *Regreſſus ſecundus eſt nullus ſtante primo valido, propter defectum intentionis, & nu. 3.*

2 *Clauſula, præterquam acceſſus & regreſſus, appoſita in reſcripto Papæ, quid operetur.*

Toletan. parochialis Dexet inter Reuerendiſſimum Card. ſanctorum quatuor, & Ioannem de Salmeron, nam ad iſtam parochialem erat reſeruatus regreſſus per deceſſum Gomeſii Card. de Farneſio, poſtea Papæ, qui in aſſumtione ad Pontificatum tranſtulit ſuos regreſſus Cardin. præfato, & Gomeſius ceſſit in fauorem Dom. Ioannis, reſeruato ſibi regreſſu per ceſſum vel deceſſum: *an potuit reſeruare per deceſſum?* Fuit factum dubiũ, dato quod potuiſſet reſeruare per ceſſum, an potuerit reſer-
uare per deceſſum. Et dicitur quod ſic, quia † intellige- 1
batur reſeruatus in euentum, in quem poſſet habere locum, vt actus valeat: Et ſic ſi Cardinalis prædecederet, & ſic ſuus regreſſus eſſet extinctus, quia tali caſu non inferebatur ſibi præiudicium. Et dicebatur, quod non erat etiam defectus intentionis Pontificis, quia Papa in genere, quod ſufficit, intellexit, quod erant alii regreſſus dum ſuſpendit in conceſſione regreſſus reſeruati Gomeſio omnes gratias, præterquam acceſſus, & regreſſus, & de cõſenſu coadiutorias. Sed replicabatur, quod licet Papa faciat mentionem de regreſſibus, tamen propter hoc non arguitur, quod ſciret regreſſus per deceſſum, ſed apponit
illam † clauſulam conſuetam, præterquam acceſſus & re- 2
greſſus, vt tollat gratias præuentiuas, quæ poſſent impedire hanc gratiam, & etiam regreſſus per deceſſum, qui impediret reſignationem in Ioãnem. Nam voluit, quod ſi per ceſſum alteri eſſet reſeruatus regreſſus, quod ille non tolleretur, vt gratia Ioan. haberet effectum: tamen dicebatur, quod per tres conformes in Rota fuerat pronunciatum in vna Placentina Archidiaconatus de Tragillo pro ſecundo regreſſu, quod valeret euentualiter, vt ſupra ſi primus per mortem extingueretur. Ideo Cardinalis, qui ſe fundat in defectu intentionis, fecit examinari Reuerend. P. Dom. Vaſſionen. Epiſcopum, qui alias fuerat Datarius, & etiam Referendarius, & alios, qui di-
cunt, quod † Papa non concedit ſecundum regreſſum, 3
niſi qui habet primum illum ſuſpendat, vel ceſſationi cõſentiat, ne beneficium duobus regreſſibus ſit inuolutum, & ſic quod ſecundus regreſſus non teneat ex defectu intentionis Papæ. Et ita Rota ſe reſoluit.

Decisio DCCC.

De iureiuran.

Svmmaria.

1 *Abſolutus a iuramento poteſt excipere de non numerata pecunia, & onus probandi numerationem in aduerſarium transferre.*

Intellige, & declara, vt nu. 5.

2 *Exceptioni non numeratæ pecuniæ ex facilitate quis renuntiat, quia confitetur ſe recepiſſe.*

3 *Abſolutio a iuramento appoſito in contractu quid operetur, & nu. 6.*

4 *Obligatio cameralis duplex habet iuramentum.*

5 *Exceptione ſola non numeratæ pecuniæ abſolutus a iuramento ſe tueri non poteſt, ſi ipſe vult probare.*

Roman. obligationis in forma Cameræ inter Dominum Fabium Epiſcopum Columna, & Dominam Conſtantiam de Maneriis, Epiſcopus confeſſus fuerat ſe habuiſſe ſcuta 1000. mutuo a dicta Domina Conſtantia, & obligauerat ſe in forma Cameræ. Poſtea antequam eſſet elapſum biennium, obtinuerat a pœnitentiaria ſe abſolui a iuramento ad effectum agendi, excipiendi, & experiendi de iure ſuo, & cauſſam commiſerat. Et dice-
bat, quod ex quo erat † abſolutus, quod poterat exci- 1
pere de non numerata pecunia, & onus probandi numerationem transfundere in aduerſarium. Et allegabatur Corn. *conſilio 298. alias 293. volum. 4.* qui ſatis bene loquitur, quia & ſi quis confitetur ſe recepiſſe, & etiam renunciat exceptioni non numeratæ pecuniæ, tamen illam

poteſt opponere, & transferre onus probandi in aduer-
2 ſarium, quia † qua facultate confitetur ſe recepiſſe, ea-
dem renunciat exceptioni, vt eſt communis opinio: & in
inſtrumento obligationis in forma Cameræ, ideo non
poteſt opponi, quia obſtat iuramentum; ſed cum nunc
habeat abſolutionem, remanet in terminis iuris commu-
nis, quod non obſtante renuntiatione poſſit opponere,
& transferre onus probandi in aduerſarium. Sed reſpon-
3 debatur, quod † abſolutio eſt tantum ad effectum ape-
riendi os, vt poſſit excipere, & agere; quod ſtante iura-
mento non poterat. Et iſtud ſibi conceditur, quia narrat
ſe enormiter læſum. Ergo debet probare iſtam læſionem
ipſe, qui habuit abſolutionem a iuramento, cum iſta fue-
rit cauſſa, quæ mouit pœnitentiariam ad abſoluendum.
Et ſi dicatur, ſatis de læſione conſtare præſumtione iu-
ris, quia in huiuſmodi confeſſionibus lex non præſumit
interueniſſe numerationem, ideo dat exceptionem. Re-
plicabatur, quod iſta præſumtio non probatur, vt ex ſo-
la præſumtione excludatur ius quæſitum parti in con-
tractu, cum fuerit renunciatum exceptioni cum iura-
mento. Nam abſolutio non eſt ad transferendum ali-
quod onus in aduerſariam, ſed tantum, vt aperiatur os
Epiſcopo. Secundo modo reſpondebatur motiuo Epi-
4 ſcopi, quod † obligatio Cameræ habet duplex iuramen-
tum, videlicet ſuper renunciatione exceptionis. Item de
obſeruandis omnibus, &c. & illis non contrauenire & ab-
ſolutio reſpicit iſtud iuramentum de non contrauenien-
do, quod non obſtante tali iuramento poſſit contraue-
nire agendo, & excipiendo. Sed aliud iuramentum re-
nuntiationis exceptionis non relaxatur, & ſic non inua-
tur exceptione, niſi ſumat onus probandi. Mihi tamen
videtur, quod iſto modo poſſet dici, quod etiam non
poſſit iſte probare. Quia ſi eſſet verum, quod ſtaret iura-
mentum ſuper renunciatione, ſtante tali renuntiatione
iurata, tunc non poſſet ſe tueri exceptione, etiam ſi vel-
5 let probare: niſi dicamus, quod † debet intelligi, vt ſolæ
exceptiones tueantur, & transferant onus probandi in
aduerſariam: ſecus ſi ipſe vult probare, quia tunc non
tuetur ſe ſola exceptione, ſed eſt opus probare, quod ſibi
non fuerat numeratum, vt diximus, quod quando eſt
confeſſio de recepto abſque iuramento, quod poſt bien-
nium quis non eſt tutus exceptione ſola, ſed eſt opus,
quod probet ſibi non numeratam pecuniam. Et iſto re-
ſpectu dicitur, quod ſibi non competit exceptio, vel non
eſt exceptio, quia requiritur etiam, quod ipſe probet: ta-
men ſi ſtat iuramentum ſuper exceptione, videtur quod
virtute iuramenti non poſſit opponi. Nihilominus Do-
mini inclinabant, quod Epiſcopus deberet probare: ta-
men ſuper his iterum informabitur, & cauſſa denuo diſ-
cutietur. Verum quia poſtea fuit datum de priuilegio
Aud. Cameræ qui non obſtante abſolutione a iuramen-
to debeat exſequi; & Epiſcopus obtinuit aliam abſolu-
tionem cum inſertione dicti priuilegii, & quod abſolue-
retur a iuramento: tamen Domini † fuerunt, quod dato
de enormi læſione debeat abſolui, ſed non propterea re-
tardari exſecutio, quia ita vult priuilegium And. Came-
ræ, & quod prius fieret exſecutio. Et ſi dicitur, ad quid
proderit abſolutio? dicebatur, quia Epiſcopus iurauerat
omnia & ſingula eſſe vera, vel ſaltem renunciauerat exce-
ptioni pendenti, quia facta exſecutione poterit agere, &
excipere.

Decisio DCCCI.
De teſtamen.

Svmmarivm.

1 *Filiabus excluſis propter maſculos, cenſentur & excluſæ neptes.*

PArmen. bonorum de Garimbertis teſtator habens fi-
lias fœminas, quas dotauit, Antonium Mariam fili-
um ſuum heredem inſtituit, & illi ſubſtituit per hæc ver-
ba formalia videlicet, *Item legamus, & legat, quod ſi conti-
geret, Dominum Antonium Mariam, & alios filios naſci-
turos heredes, vt ſupra inſtitutum, & inſtitutos ſine filiis, &
nullo condito teſtameto decedere, quod tunc & eo caſu Ray-
naldus de Garimbertis filius q. d. Ioan. & filii Gaſparis eius
fratris ſuccedant, & ſuccedere debeant dicto eius filio, vel fi-
liis, & ipſi teſtatori in bonis, & hereditate ſua præfatis pro
medietate, & pro alia dimidia filii maſculi legitimi, & na-
turales dicti Domini Gaſparis de Garimbertis.* Volens ta-
men, *quod non obſtante fideicommiſſo prædicti Dom. Ant.
Maria, & aliis filii eius maſculi, & heredes, vt ſupra inſtitu-
ti, poſſit & poſſint diſponere de bonis, & hereditate ſua præ-
dicta quicquid, & prout voluerit, & voluerint tam inter
viuos, quam in vltima voluntate, vel vltimis voluntatibus.
Et fideicommiſſum habeat tantum locum pro bonis, & in
bonis, quæ Dom. Anton. Maria, & alii filii præfati, & here-
des, vt ſupra inſtituti, in vltimis eorum deſcendentibus, ſine
filiis teſtamento, & vltima voluntate inſtitutis, vt ſupra,
tempore mortis ſua reliquerint, & de eis non diſponere poſ-
ſint, vt ſupra: ita tamen, quod in ipſo teſtamento, vel vltima
voluntate relinquant heredem aliquem, vel aliquos de fa-
milia ſua, videlicet de Garimbertis: & ſic, quod bona ipſa
remaneant in familia de Garimbertis, non aliter de ipſis bo-
nis in vltima voluntate diſponere poſſint, niſi in familia præ-
dicta, & ita voluit, iuſſit, &c.* Et cauſſa erat coram Mari-
ſcano, & Antonius obierat cum filiabus fœminis, & ſine
maſculis, & dictas duas filias heredes inſtituerat: Quære-
batur, *an poterit: an vero ſuccederent ſubſtituti de Garim-
bertis?* Et pro parte ſubſtitutorum dicebatur, quod † ſi te- 6
ſtator excluſit proprias filias, propter maſculos de Ga-
rimbertis, multo magis voluerit excludere proprias ne-
ptes in vlteriori gradu exiſtentes: & ſic quando dixit te-
ſtator, ſi ſine liberis deceſſerit, intelligitur de maſculis. Et
adducebatur Pau. de Caſtr. *conſi. 409. Iaſ. conſi. 140. volum.
2. & conſi. 141. eod. volum. Dec. conſi. 15. & 270. & multa a-
lia conſilia.* Nam plura ſunt conſilia pro vtraque parte. In
contrarium adducebatur Corn. *conſ. 202. volum. 3. & 230.
eodem volum. Bolog. inter conſi. Alexand. 249. volum. 4. Iaſ.
142. Curt. ſenior 64. colum. 11. Socin. 227. colum. fin. Barbat.
in l. generaliter. §. cum autem. C. de inſtit. & ſubſtit.* vbi dicit
iudicatum pro hac parte. *Socin. in l. cum aues. colum. 57. de
cond. & demon. Curt. iunior conſi. 64. colum. 13. & plura alia
conſilia.* Et quod teſtator hoc caſu non omnino conſide-
rauit familiam, quia dedit poteſtatem filio de bonis diſ-
ponendi inter viuos etiam in extraneas perſonas, & ſic diſ-
ponendi de bonis huiuſmodi fideicommiſſo ſubiectis.
Tamen maior pars dominorum fuit pro ſubſtitutis con-
tra neptes, dicendo, quod teſtator conſiderauit familiam
ſuam maſculinam de Garimbertis.

Decisio DCCCII.
De iure patron.

Svmmarivm.

1 *Præſentatus a veris patronis in quaſi poſſeſſione præſen-
tandi exſiſtentibus, præfertur præſentato a patronis
putatiuis, etiam ſi eſſent plura vocis putatiua quam
vera.*

POſtanien. Parochialis de Cambretorio coram me ve-
ri patroni, qui erant in quaſi poſſeſſione præſentan-
di, præſentarunt Lazarum: patroni putatiui, qui etiam e-
rant in quaſi poſſeſſione præſentandi, vt in aliis præſen-
tationibus, præſentauerunt etiam in penultimo ſtatu il-
lum eundem, quem veri præſentarunt, Martinum: quæ-
rebatur *quis deberet præferri?* Et ad hoc allegabatur Roc.
*in verbo, competens. q. 21. & Lamb in 3. q. principali, par. 1. 2.
lib. in 4. artic. fol. 126. & in 6. & in 9. artic. Abb in ca. conſul-
tationibus, de iure patron. in fi. & ibi Butr. & in c. ex literis
eodem titulo, & idem Abb. conſ. 74. Dec. conſi. 126. colum. 2.
in fin. verſicul. ſupereſt reſpondere, & conſil. 127. in princip.
Bald. l. ſecunda, colum. penul. in princip. Cod. de ſerui. & a-
qua, nume. 82.* quod præſentati a veris patronis præferan-
tur. In contrarium Roch. *in verbo, competens, quæſtio.
14. Lamb.*

14. Lamb. vbi ſupra in 6. & 9. art. Dec. conſi. 104. & 134. col. 2. & alia per iſtos relata. Rota tamen tenuit primam opi-
1 nionem, quod † præferatur a veris patronis præſentatus, quia in pari gradu præfertur: proprietas enim abſorbet poſſeſſorium, & veritas debet præferri opinioni. Et hoc etiam ſi eſſent plures voces putatiuæ, quam vere, quia militat ratio, quod petitorium abſorbet poſſeſſorium. Sed inſtabant aliquæ difficultates, quia licet duæ Villæ probarent ſe patronas veras, & aliæ ſeptem Villæ, quæ dicuntur patronæ putatiuæ, non probarent ſe veras patronas, an ſit neceſſe, quod duæ Villæ probent, ſeptem Villas non eſſe veras patronas, an ſeptem Villæ debeant probare ſe veras patronas.

Deciſio DCCCIII.

De reſcriptis.

Svmmarivm.

1 *Gratia: ſi neutri, de beneficio vacante in curia acceptato vigore exſpectatiuæ, non facta mentione de fructibus perceptis, est nulla.*

Conchen. Parochialis S. Michaelis coram me inter Franciſcum de Mendoza, & Ioan. Morillas, Domini
1 fuerunt, quod † ex eo quia beneficium vacauit in Curia, & Ioan. Morillas acceptauerat illud vigore ſuæ gratiæ exſpectatiuæ, & fructus perceperat per annum, & vltra, & gratiam ſi neutri obtinuerat, in qua de fructuum perceptione mentionem non fecerat, quod gratia, *ſi neutri*, ei non ſuffragaretur, quia eius titulus gratiæ exſpectatiuæ diſcoloratur propter vacationem apud ſedem.

Deciſio DCCCIV.

De valore exprimendo.

Svmmarivm.

1 *Gratia non dicitur ſubreptitia valore beneficii in corpore ſupplicationis non expreſſo.*

IN eadem cauſſa, quia in ſupplicatione gratiæ, ſi neutri, valor beneficii non exprimebatur in corpore, ſed in clauſulis, deducebatur, quod verus valor augeri poſſit,
1 non obſtante regula. Domini dixerunt; quod † propter iſta verba, non obſtante regula, quod ex iſto capite gratia non redderetur nulla.

Deciſio DCCCV.

De officio legati.

Svmmarivm.

1 *Nuntius non poteſt conferre canonicatum in cathedralibus vacantem per obitum, licet poſſit per reſignationem.*

GErunden. Canonicatus & præbend. coram Domino
1 Raynaldo dubitabatur de facultate Nuntii, † *an poſſet admittere reſignationes, & facta reſignatione prouidere de canonicatu in cathedrali?* Nam verba facultatis hæc erant videlicet: *Nec non quorumcunque beneficiorum eccleſiaſticorum cum cura, & ſine cura ſecularium, & regularium etiam dictæ ſedis, ex quibuſuis cauſſis, præterquam ratione officialium curiæ actu officia ſua exercentium ſpecialiter, vel generaliter reſeruatorum, reſignationis ſimpliciter, vel ex cauſſa permutationis, aut commendatorum, aut ad tempus vnitorum, ac etiam in Romana Curia litigioſorum, quorum vltimi vacationis modi exprimi, aut pro expreſſis haberi poſſint: aut iuris, litis, & cauſſæ huiuſmodi ceſſionis recipiendi, & admittendi, ac vniones non tamen perpetuas diſſoluendi, ac colligantes in lite cedendi, non propterea ſubrogandi: nec non cauſſas deſuper pendentes de conſenſu partium aduocandi, & lites huiuſmodi penitus extinguendi. dictaque beneficia per reſignationem, ſeu ceſſionem, & tam ſimpliciter, quam ex eadem cauſſa, nec non alia quæcunque, & qualiacunque in dictis regulis, vt præfertur, ac alias in prouincia, in qua præfatum Carolum pro tempore morari contigerit, conſiſtentia, & per obitum vacantia huiuſmodi, etiam ex illorum vacatione in menſibus nobis reſeruatis, dumtaxat reſeruata fuerunt: dummodo reſeruata 24. non reſeruata vero 100. duc. au. ſimilium quotidianis diſtributionibus computatis valorem non excedant: & dignitates, aut in cathedralibus Eccleſiis canonicatus, & præbend. quibuſuis perſonis ſibi bene viſis, etiam quæcunque, & qualiacunque beneficia eccleſiaſtica obtinentes, & exſpectantes conferendi, &c.* Domini voluerunt, quod iſta verba in fine poſita videlicet, *dummodo reſeruata* & ibi, *in cathedralibus Eccleſiis canonicatus, & præbendas*, licet omnia regantur ab vno verbo *conferendi*, tamen non referantur ad omnia ſupradicta, ſed tantum ad ſimilem cauſſam, videlicet ad vacantia per obitum. Et ſic Nuntius, qui habebat huiuſmodi facultatem, non poſſit conferre canonicatus, & præbendas vacantes in cathedrali per obitum, ſed bene poſſit per reſignationem: quia licet clauſula in fine poſita referatur ad omnia ſupradicta, tamen non refertur, quando adeſt ratio diuerſitatis. Et facilius datur, quod prouideatur de vacantibus per reſignationem per obitum, cum in facultate reſignātis videtur facere, quod vacet beneficium.

Deciſio DCCCVI.

De val. exprimen.

Svmmarivm.

1 *Valor verus ex quibus probari debeat.*

GOnden. operariæ falcarum datur de exceſſiuo valo-
re. Et Domini dixerunt, quod † licet probetur valor 1
exceſſiuus, tamen ſi impetrans deducit arrendamenta plura pro ſumma, quā expreſſit in impetratione, & quod vltimus poſſeſſor pro eadem ſumma impetrauerit, & haberet teſtes de publica voce, & fama de valore, de quo in impetratione, & regula de exprimendo vero valore, ſtantibus iſtis tribus, licet ipſe non expreſſerit in impetratione verum valorem. Item quia teſtes non deponunt de publica voce & fama in fauorem impetrantis, Domini dixerunt, prout in alia audientia, quod ſola arrendamenta, & impetrationes non excuſent a non expreſſione veri valoris.

Deciſio DCCCVII.

De ſumma.

Svmmarivm.

1 *Abſolutoria datur actori poſſeſſore re nihil probante.*

GErunden. con[...]triæ coram me vol[u]erunt, quod † 1
actori, quando poſſidet, poſſit dari abſolutoria: ſecus ſi non poſſederit, quando aduerſarius non probat.

Deciſio DCCCVIII.

De reſcriptis.

Svmmaria.

1 *Exſpectans poteſt capere beneficium, quod vacat ceſſante commenda, licet ſit affectum propter appoſitionem manus Papæ.*

2 *Exſpectans non obſtante regulis non poteſt capere beneficia tam generaliter, quam ſpecialiter reſeruata.*

VAlentin. de Piego pro parte Ioan. Baptiſtæ Baldoſini
aduocati, & principalis dicebatur, quod † exſpectans 1
poteſt capere beneficium, quod vacat ceſſante commenda, licet ſit affectum propter appoſitionem manus Papæ; & adducebatur Roman. *conſilio 335. Socin. 52.* Item quia regula Cancellariæ dicit, quod non capiat alia generaliter reſeruata, ſed affecta: ſed iſta affectio non erat generalis ſecundum eum: ergo, &c. Tamen Domini pro maiori parte tenuerunt contrarium. Et primo, quia clarum eſt, quod exſpectans non capit reſeruata. *clemen. ad Roman. Pontific. de præbend. in extrauagan. communi.* Et ſic dicebant Roman. maledicere, & Socin. qui motus eſt. Nam idem Roman. *conſilio 260.* & in aliis voluit, quod exſpectans non caperet reſeruata: ſed ſi ſua ratio eſſet bona, quod executor datus in exſpectatiua prouideret auctoritate Papæ, & ſic Papa dicatur prouidere, poterat idem executor prouidere de reſeruatis, cuius contrarium tenuit idem Roman. *alibi.* Secundo iſtud affectum ceſſante commenda non videtur differre a reſeruato: Nam id Papa reſeruauit, & diſſoluit, niſi vt ipſe proui-

deretur, non obſtante, quod dicitur de clauſula † quia dato, quod regula non obſtaret, quia obſtat ius commune, propterea poſſet dubitari, *an dicantur iſto caſu generaliter reſeruata?* Item regula loquitur de generaliter reſeruatis, tamen exſpectans non capit etiam ſpecialiter reſeruata: Sed mandaui iterum informari propter regulam, quæ dicit, quod exſpectantes non capiunt generaliter reſeruata, ſeu ex generali reſeruatione affecta: Ergo regula a contrario ſenſu noluit, quod huiuſmodi reſeruata, aut affecta capiant. Nam bon. me. Simonetta in quodam ſuo tractatu reſeruationum non impreſſo, vtitur hoc fundamento. Et dicit aduertendum. Ideo mandaui ſuper hoc iterum informari: Tandem Domini (Mohedano excepto) voluerunt, quod † non obſtante regula exſpectans
2 non capiat reſeruata, quia eadem eſt ratio in ſpeciali, quę in generali reſeruatione, & quia argumentum non eſt ſumendum a contrario ſenſu regulæ ad correctionem iuris. Nam volebant, quod de iure ſpecialiter reſeruata non venirent in exſpectatiua, & quod regula etiam operabatur directo propter opinionem Docto. & Roman. *conſilio 385.* Nunquid exſpectans capiat reſeruata, propter priuilegiatos, aut aduocatos Rotæ, quorum priuilegia capiunt reſeruata. Nam ſtante regula ſi non habet illa de rogatione, non capiunt poſtea. vide gloſſ. quæ facit contra Bald. *in clemen. ſi de beneficio. in verſic. ſiue ad nos. de prabend.*

Decisio DCCCIX.

De annali.

Summaria.

1 *Regula de annali annullat etiam ſententiam, & brachium ſeculare. & poſſeſſio illius vigore capta reſtituitur.*

2 *Exceptio nullitatis non excuſat violationem ſequeſtri.*

NVllius Abbatiæ ſancti Saluatoris de Caſtellis, in qua Ioan. Fœlix impetrauerat dictam Abbatiam, & non fecerat infra annum a die citationis cauſſam expediri, & ſic inciderat in regulam de annali: poſtea obtinuit ſententiam, quæ in rem iudicatam tranſiuerat, & demum brachium ſeculare, cuius vigore aduerſarius Petrus Aurelius fuerat expulſus a poſſeſſione, & illa tradita Ioan. Fœlici, & poſtea Petrus dederat de regula de annali: Domini voluerunt (*vt etiam dicebant eſſe alias tentum*) quod
1 † dicta regula annullaret nedum prouiſionem Ioan. Fœlicis, ſed etiam ſententiam, & brachium ſeculare, ita vt Petrus dici poſſit ſpoliatus, cum brachium ſeculare fuerit nullum, quia regula annullat nedum impetrationem, ſed & omnia ſecuta: Et ſic ſententiam, & commiſſionem cauſſæ, & ſequeſtrum, & brachium ſeculare. Et ſic quod Petrus veniat reſtituendus in ſua poſſeſſione priſtina. Sed contra Petrum opponebatur, quod violauerit ſequeſtrum, & ſic quod erat priuatus, *ad clemen. ad compeſcendas.* Et ſic ex quo non habebat ius, quod non veniebat ad eius inſtantiam reuocanda iſta poſſeſſio attentata. Sed replicabatur, quod omiſſo, quod forte nulla poſſet dici his in odium non ſeruantis regulam, ita vt poſſeſſor poſſit dici fuiſſe pacificus, quod etiam Ioan. Fœlici nullum ius competit. Et ideo licet Petro propter violationem ſequeſtri ius non competat, quia tamen fuit ſpoliatus, debet reſtitui. Sed tamen, quia Petrus dixit ſe habere titulũ poſt violationem ſequeſtri, mandauit produci pro colore ſuper ſpolio: licet poſſit dubitari, an iſte color tituli ſuperuenientis ad ſpolium ſufficiat: ſed requirebatur titulus tempore ſpolii. Item dicebatur, quod cum ſententia fuerit nulla, & ſequeſtrum etiam, quod Petrus non potuit violaſſe ſequeſtrum, nullum erat. Sed replicabatur, quod
2 † exceptio nullitatis non excuſat violationem ſequeſtri, *ad dictam clement. ad compeſcend. Biſign. deciſion. 2. de ſequeſt. poſſ. & fruct.* Sed replicabatur, quod iſtud non procedit, vbi ſententia eſt nulla ratione iuriſdictionis, *per glo. ſinam in dicta clemen.* Sed domini non firmarunt hoc, ſed hæſitarunt propter dictam deciſio. ſecundam, quia violator ſequeſtri etiam nulli videtur puniendus. Tamen fuerunt, quod ſententia, & inde ſecuta fuerint nulla: & ſic quod Petrus ſic ſpoliatus veniat reſtituendus, & ex capite nullitatis omnia alia requiſita ſacta venirent reuocanda.

Decisio DCCCX.

De confir. vtili vel inutili.

Summarium.

1 *Confirmatio concordiæ poteſt peti per vnam partem tantum, quando fuit dictum, ſaluo ſedis apoſtolicæ beneplacito.*

SVrrentina nullitatis cenſurarum coram D. Marſicano fuit dictum, quod alias fuit tentum, quod quando duo faciunt concordiam in beneficialibus ſaluo ſedis apoſtolicæ beneplacito, & quod poſſit peti a Papa confirmatio concordiæ, quod † vnus ſolus poteſt petere, quando alius 1
non contradicit: quia alius videtur tacite conſentire, ex quo ſemel conſenſit, quod petatur confirmatio. Et voluntas præſumitur durare, niſi conſtet de illius mutatione. Sed dicebatur, quod pars ex quo iã cœperat agere vigore contractus, non præſumitur velle confirmare. Et citauerat Accurſium procuratorem alterius partis aduerſæ ad dicendum contra inſtrumentum, & videndum excommunicari, qui dixit generalia contra, & quod non poſſit procedi, quia concordia iam erat confirmata. Sed dicebatur, quod ex quo conſtat, principalem Accurſii mutaſſe voluntatem, Accurſius per ſuam reſpõſionem non poterat hoc declarare, cum eſſet tantum procurator ad lites: ideo voluntas principalis adhuc durauit. Et ſic ambo lite pendente poterant impetrare confirmationẽ, non facta mentione de lite, vt vnus alteri dicatur adhuc conſentire, quia non apparet, quod mutauerit voluntatẽ. Sed fuit mandatum, informari ſuper hoc.

Decisio DCCCXI.

De probat.

Summarium.

1 *Familiaritas Papæ narrata in literis eſt probanda, ſi literæ non ſint expeditæ gratis, ſed taxatæ.*

ZAmoren. de ſancto Thomaſio in literis dicebatur: tibi qui familiaris noſter exſiſtis, & probatur familiaritas. Sed ex quo literæ non erant expeditæ gratis, ſed taxatæ, Domini dixerunt, quod † omnino debet docere de 1
familiaritate, propter expeditionem literarum nõ gratis, ſed ad rigorem, & quia Papa facilius mouetur ad prouidendum familiari.

Decisio DCCCXII.

De regreſſu.

Summarium.

1 *Regreſſum habens, & ſciens illi locum factum fuiſſe, & illum non petens, non perdit ius.*

VRbeuetan. Archipreſbyteratus coram me fuit dictum, quod Papa Paulus Tertius tunc Cardinalis ſciuit locum fuiſſe regreſſui in ſui fauorem, tamen non petiit beneficium. Domini omnes voluerũt, etiam quod † longo tempore non petierit, quod tamen non dicatur 1
amiſiſſe ius ſuum, quia per negligentiam quis non amittit ius ſuum, *ad Barto. in l. ſolent. ff. de offic. procon. cum aliis, & ad textum cum gloſſ. in cap. ſi tibi abſenti. de præbend. in 6.* Quod ſi tibi non ſit præfixus terminus ad acceptandum, tibi non præiudicat. Non obſtat, quod amittitur elapſo tempore ius conferendi beneficium vacans, & deuoluitur ad alium, & ius agendi, & præſentandi: quia primum iſtud eſt lege cautum. Secundo, quia amittitur ius eligendi, vel conferendi, aut præſentandi, non autem ius ſuum commodum, concernens ius ſibi in beneficio quęſitum.

Decisio DCCCXIII.

De reſcriptis, & exſpectatiuis.

Sum-

SVMMARIVM.

1 *Acceptatio ſola an ſit ſufficiens conſumere gratiam, ſi ſit facta coram amicis.*

IIlerden. parochialis de altera coram Mariſcano, Antonius Calaſans per ſuum procuratorem acceptauerat, primo dictam parochialem in partibus in tempore, & poſtea ipſe obtinuerat in genere ſibi prouidere in Archiuio Roman. Curia deinde aliam acceptauit, & illam ſecũdam obtinuit, & poſſedit, & volebat reuerti ad primam.
2 Fuit dictum, quod † non poterat, quia licet regula de publicandis acceptationibus velit, quod ſola acceptatio valeat, nec fruſtra conſumatur gratia, tamen hic erat fraus, quia quis poſſet in ſpecie acceptare coram notario, & teſtibus amicis, & nunquam detegere acceptationem, & alia beneficia, ſi ſibi viſum fuit apprehendere. Ego vero (*cum quo tamen erat D. Sarnen. vnde alii fuerunt in contrarium*) dicebam, quod acceptatio ſi veniret ad notitiã, poſſet conſumere gratiam, nec poſſet ab ea recedi. Et ideo pari modo ſi Anton. inuito cogeretur illi ſtare, quod etiam volens debet poſſe ei ſtare. Et quod non obſtat fraus, quia nedum ſi acceptatio ſola, ſed etiam ſi prouiſio eſſet facta in partibus coram amicis, poſſet excogitari fraus iſta, & dandi acceptationem, & prouiſionem, & tamen acceptans, & prouiſus ille habebat. Aliqui dicebant, quod per prouiſionem eſt prouiſo ius quæſitum. Replicabam, quod per hoc non tollitur materia fraudis, quæ mouebat Rotam: & quia etiam acceptatio, vt ſupra, conſumit gratiam: tamen Domini voluerunt, quod ſecundũm, non autem primum beneficium haberet, & eius gratia eſſet conſumta in ſecundo.

DECISIO DCCCXIIII.

De allegatione Lapi, alias de regreſſu.

SVMMARIVM.

1 *Allegationi Lapi eſt locus, vbi quis poſt regreſſum poſſedit per triennium beneficium.*

IN eadem Vrbeuetan. Archipresbyteratus inter Vincentium Epiſcopum Vrbmaten. & Sebaſtianum Gulterium, fuit dictum, dato quod Papa tunc Cardinalis de Farneſio ſciret fuiſſe locum regreſſui in ſui fauorem ad Archipresbyteratum, propter quod Bernardinus fuerat aſſecutus parochialem incompatibilem cum Archipresbyteratu curato abſq; diſpenſatione, & neglexerit Papa ius regreſſus ſui, id eſt, quod beneficium non petierit, quod tamen, vt in antedictis de eis fuit dictum, propter negligentiam ius non amiſerit. Tamen Domini voluerunt,
1 quod, † ex quo, poſtquam fuit locus regreſſui, Bernardinus dictum Archipresbyteratum per triennium pacifice poſſedit, quod ſit locus allegationi Lapi 89. propter quod Papa intelligatur, illud ius quod habebat, in fauorẽ Bernardini ceſſiſſe, ita quod qui venit per obitum Bernardini, nõ tenetur alias docere de titulo Bernardini, ita, quod Cardinalis alter non intelligatur habuiſſe regreſſum, ex quo paſſus eſt, poſtquam fuit locus regreſſui, Bernardinum poſſidere, cum videatur ceſſiſſe ius, quod habebat.

DECISIO DCCCXV.

De annali.

SVMMARIA.

1 *Regula de annali ſeu triennali non habet locum in beneficio litigioſo.*

2 *Fallit, niſi inter alios lis moueatur poſt impetrationem.*

3 *Item niſi cum prædeceſſore impetrantis fuiſſet litigioſum.*

NVllius Abbatiæ ſancti Saluatoris coram me Domini fuerunt, quod ſi erat lis cum prædeceſſore, licet qui impetrauit per obitum, nunquam fuerit in lite, tamen impetrans poſſeſſionem annalem non potuit ſe tueri regula de annali. Et idem de triennali, qui per triennium
1 pacifice poſſidet: Domini tamen † voluerunt, quod ex quo erat lis ſuper beneficio, antequam annalis, ſeu triennalis poſſeſſor impetraret, quod ſit verum dicere, quod non ſit beneficium pacifice poſſeſſum, cum lis non fuerit extincta, & adhuc duret, & annalis, ſeu triennalis poſſeſſor impetrat beneficium litigioſum. Ego tamẽ dicebam contrarium, quia verba dicunt, *quod pacifice poſſedit.* Si ergo annalis, ſeu triennalis poſſeſſor pacifice poſſedit, ſequitur, quod quo ad litem inter alios, cum non dicatur lis, non faciat, quod pacifice annalis non poſſederit, cum non fuerit lis cum eo. Sed Domini dixerunt, quod meus intellectus procederet, ſi poſtquam vnus impetrauit Abbatiam, & fuit factus poſſeſſor, alii inter ſe, & non cum ipſo poſſeſſore mouiſſent litem ſuper Abbatia, quia tunc beneficium litigioſum bene tranſiuit in impetrantem:
ſecus † eſt, quando lis inter alios mouetur poſt ſolam im- 2
petrationem. Tamen Dominus Sarnen. dicebat, quod
† regula de triennali tuetur poſſeſſorem, etiam quod im- 3
petraſſet beneficium, quod cum ſuo prædeceſſore fuiſſet litigioſum, propter verba in fine regulæ, *antiquas lites extinguendo,* quia volebat, quod illa clauſula, *ſtante triennali poſſeſſione*, exſtingueret lites ante impetrationem triennalis poſſeſſionis exortas. Sed iſtud non fuit diſcuſſum, quia caſus meus erat in regula de annali, & ſuper ea Domini tenuerunt, vt ſupra.

DECISIO DCCCXVI.

De penſion.

SVMMARIVM.

1 *Penſio etiam nulla eſt ſoluenda, ſi commiſſio dat ſine retardatione.*

IN vna Florenti. pecuniaria coram D. Mohedano contra Carol. de Rodolphis, & in alia Rodocen. coram D. Sarnen. ſtabat commiſſio cum clauſula, ſine retardatione ſolutionis penſionis. Et tamen dicebatur, quod ex eiſdem actis, & ex deductis conſtabat de nullitate penſionis. Et quia primo erat aſſignata alia penſio ſuper dicto beneficio, de qua non fuerat facta mentio in aſſignatione penſionis, de qua agebatur: Domini voluerunt, quod
† hoc non obſtante deberet ſolui penſio, antequam audi- 1
retur ſuper nullitate penſionis, propter commiſſionem, quæ dabat iuriſdictionem eo modo, ſine retardatione ſolutionis.

DECISIO DCCCXVII.

De regreſſu.

SVMMARIVM.

1 *Regreſſus ſortitus effectum ex vno capite non poteſt ex alio effectum ſortiri.*

IN ſupradicta Vrbeuet. quærebatur, quia (*vt ſupra dixi*) fuit locus regreſſui Papæ, tunc Card. de Farneſio per aſſecutionem alterius incompatibilis per Bernardinum, quia Papa habebat regreſſum, vt ſibi liceret per ceſſum, vel deceſſum, aut aliam quamcunq; dimiſſionẽ, vel amiſſionem, &c. & fuit locus regreſſui per aſſecutionem incompatibilis, *an Papa poſſet dimittere iſtum euentum regreſſus propter priuationem, & exſpectare alium per deceſſum?* Et ad hoc dicebatur per Sebaſt. quod ſic, quia dixit, quod ſibi liceat. Et adducebatur tex. *in l. vbi autem nõ apparet. §. quod illud aut illud, ff. de verb. obli.* Sed † tenuerunt 1
cõtrarium, quod regreſſus ſit verificatus, & conſumtus in primo illius euentu. Adducebatur tex. *in l. cum quærebatur. ff. iud. ſol. Bald. in l. aniuitus, in fin. C. de proc.* Et hoc ideo, quia, ſi fuit locus regreſſui, eſt locus allegationi Lapi 8. *de qua ſupra fuit concluſum* Ergo Papa præſumitur voluiſſe acceptare euentum regreſſus, & cedere in Bernar. quẽ dimiſit, triennalem pacificum poſſeſſorem: niſi dicamus, quod voluit ex illo euentu regreſſus, quod non acceptauit, quod beneficium non vacaret per priuationem Bernardini. Ergo non potuit poſtea, quod beneficium Bernard. qui nullum ius habebat, vacaret per deceſſum. Et ſi dicamus, quod Bernard. acquiſiuit nouum euentum, & ideo vacauerit per eius deceſſum, & ſic quod non potuit

acquiri, niſi a Car. qui habebat regreſſum, & ſic regreſſus caſſus nō fuit, ſi alius habebat ius. Tamen maior pars dominorum erat, quod ius Card. erat extinctum, quia regreſſus erat in primo euentu [illegible]æ priuatiouis effectuatus, & quod Papa dicatur poſtea libere, & pure in Bernardinum ceſſiſſe, *ad allegatio. Lapi 89.* Non obſtat ſi dicatur, quod ſibi licet habere regreſſum, quia reſpōdetur, quod ſi eſt locus regreſſui, eſt in eius facultate, vel beneficium ex regreſſu dimittere, vel illud acceptare, vt in emphyteuta non ſoluente: nōo tamen licet ſibi, ſi fuit locus ex vno euētu regreſſui, dimittere & exſpectare alium euentum, quia non ſemel beneficium dicitur duorum, cum ex primo euentu fuit locus regreſſus: nec ex alio poteſt eſſe locus.

DECISIO DCCCXVIII.

De regreſſu.

SVMMARIA.

1 *Regreſſus ſecundus poſt concilium Lateranenſe habens connexitatem cum primo ante praſatum concilium, valet, & eſt bonus.*

2 *Conſtitutio non trahitur ad futura cum præteritis connexitatem habentia.*

SAlamantio. præſtimonii de Seruada inter Hieronymum Carne, & Franciſcum de Lem, Sanctiſſimus Dominus noſter dum eſſet in minoribus habebat regreſſum per ceſſum, vel deceſſum, aut quamcunq; aliam dimiſſionem Antonii, & fuit contentus, quod Antonius reſignaret in Alexium, & ſibi reſeruaretur regreſſus per ceſſum, vel deceſſum, aut aliam dimiſſionem Alexii, & ceſſaret ius
1 regrediendi in Hieronymū. Dicebatur, quod iſte † regreſſus Papæ non valuerat, quia regreſſus ſibi conceſſus per ceſſum, aut deceſſum Alexii fuit poſt concilium Lateran. quo cauetur, quod beneficia excedentia 200. duc. valorē non commendentur Cardinalibus, quibus in d. concilio dicitur in illis verbis, quo ad beneficia, ad quæ haberent regreſſus, præiudicare non intendimus, & præſtimonium non erat valoris ſcutorum 200. ſed per Hieronymū ceſſionarium replicabatur, quod Papa nō intendit illis præiudicare quo ad beneficia, ad quæ haberent regreſſus. Et præſtimonium non erat quo ad beneficia, ad quæ haberent regreſſus. Sed Papa ante Concilium habebat regreſſum, ergo quo ad iſtud beneficium, quod ille non haberet, noluit ſibi præiudicare, etiam ſi Papa conſenſit caſſationi dicti regreſſus, & obtinuit de nouo regreſſum ex perſona Alexii. Tamen iſtud fundamentum debet intelligi, quod noluit præiudicare ratione regreſſus, quem tūc haberet, non autem ſi aliunde acq[illegible]eret beneficium, ad quod haberet regreſſum, vt puta ſi haberet per deceſſum tantum, & beneficium caderet in eorum fauorem, tūc concilium eos non tueretur. Ideo fuit dictum, quod [illegible]cet regreſſus ex perſona Antonii eſſet ante cōcilium, & poſt concilium extinctus, & conceſſus ex perſona alterius, quod iſte ſecundus regreſſus dependebat a primo, & ha-
2 bet connexitatem. Sed † conſtitutio non trahitur ad futura, quæ habet connexitatem a præteritis, *Felyn. in c. fin. de conſtit. col. 22. verſ. ſecundo declarando.* Item dicebatur (quod non eſt notandum, quia Domini hoc tenuerunt omnes quod in ſupplicatione & literis ſecundi regreſſus dicebatur, quod Papa tunc Cardinalis po[illegible]t regredi, tam vigore præſentium literarum, quam p[illegible]ti regreſſus, ergo Papa concedens regreſſum voluit primum regreſſum durare, licet ſit mutata perſona de Antonio in Alexium & Papa fingit, quodammodo primum [illegible]reſſum durare, quod erat ante concilium. Vltimo dicebatur, quod Papa noluit conſentire caſſationi primi regreſſus niſi valide regreſſus ſecundus ſibi reſeruaretur. Ergo ſi ſecundus nō eſſet bonus, Papa potuiſſet regredi vigore primi. Sed tamen Domini dixerunt, quod ſecundus eſſet bonus, & non ſubiaceret concilio Lateranenſi.

DECISIO DCCCXIX.

De præben. de triennali.

SVMMARIVM.

1 *Regula de triennali ſe tueri non poteſt, qui titulum non habet.*

VIcenti parochialis de Longares coram Domino Sarnen. Ambroſius reſignauerat in Hieronymum reſeruata ſibi penſione 25 libera, & exemta, & non alias, aliter nec alio modo, & Hieronymus ex poſt poſſedit triennio dictam parochialem pacifice, & demum deuenit ad notitiam Ambroſii, quod conſenſus in ſua poſſeſſione non habebat de penſione libera. Domini voluerunt, quod † Hieronymus non poſſit ſe tueri regula 1 de triennali, quia non poterat dici habere titulum, cum titulus, & ius reperiſſet in Ambroſio, qui noluit reſignare, niſi penſio eſſet libera.

DECISIO DCCCXX.

De penſionibus.

SVMMARIA.

1 *Regreſſui non eſt locus ob non ſolutionem penſionis, vbi principalis, vel procurator non reperiatur in loco ſolutionis fienda, licet non ſit factum depoſitum, aut aliqua proteſtatio.*

2 *Bar. in l. item in illo. ff. de conſt. pec. melius loquitur, quam in l. ſi rem. ff. de ſolutio.*

MAioricen. præſtimonii de Villareal contra me fuit tentum pro parte Io. contra Alphonſum Villareal,
1 quod † non fuerit locus regreſſui ob non ſolutionē penſionis, quia Alphonſus, vel eius procurator non reperiebatur Barchinonæ, vbi erat deſtinata ſolutio penſionis tempore ſolutionis fiendæ, licet titularis, qui ſoluere debebat, non depoſuerit, nec proteſtatus fuerit, quod ſolueret ſi adeſſet, qui reciperet. Et ſic † quod dictum Bar. *in* 2
l. ſi rem. ff. de ſolutio. ſit conſilii, non de neceſſitate, & melius loquatur *in l. item in illo, ff. de conſt. pecun. vt per Dec. conſ. 166. Are. conſ. 163. Alex. conſ. 92. vol. 2.*

DECISIO DCCCXXI.

De oblig. in forma Cam. & de iurciur.

SVMMARIA.

1 *Exſequutio obligationis cameral. impediri poteſt per depoſitum, facta ſtatim probatione non numerata pecunia, vel alterius ſimilis exceptionis.*

2 *Confeſſio numerationis pecunia in contractu appoſita debet intelligi facta tempore celebrati contractus, & non ante.*

3 *Exceptio non numerata pecunia opponi non poteſt, vbi eſt cognitio debiti præcedentis.*

Declara tamen, vt ibid.

ROmana pecuniaria coram me inter R. P. D. Epiſcopum de Columna, & inter Comitiſſam de Maneriis: Epiſcopus fuerat confeſſus, ſe eſſe verum debitorem Comitiſſæ in ſumma 2000. ſcutorum occaſione, & cauſſa amicabilis mutui ſibi facti, de quibus ſe bene contentum vocauit, & ſe in ampliori forma Cam. Apoſtolicæ obligauit, renuntians exceptioni non numeratæ pecuniæ medio iuramento. Poſtea obtinuit abſolutionem a pœnitentiaria ad effectum agendi, & excipiendi, & de iure ſuo exponendi, & volebat audiri excipiendo de non numerata pecunia, & etiam ſuſcipiendo in ſe on[illegible]s probandi, pecunias non fuiſſe numeratas. Et Rex dixit, quod non debebat audiri propter priuilegium Leonis ſeu facultatis per eum conceſſæ Auditori Cameræ, quod non obſtante abſolutione a iuramento exſequantur obligationes in forma Cameræ, vſque ad totalem exſecutionem. Hoc videns Epiſcopus obtinuit a pœnitentiaria aliam ſimilem diſpenſationem, in qua narrabatur dicta facultas. Tamē Rota propter dictam facultatem, quæ volebat obligationem exſequi debere, ac ſi abſolutio obtenta non fuiſſet, noluit admittere Epiſcopum ad probandum dictam exceptionem, niſi ſolueret prius. Vnde Epiſcopus fecit,

quod

quod Cardinalis Ghinus, qui fuerat per plures annos Auditor Cameræ, dixit, quod practicauit, quod ſecundum qualitatem perſonarum non cogebat debitorem, vt ſtatim creditores ſolueret, ſed quod faceret actuale depoſitum, & quod probaret, ſi quam exceptionem releuãtem adducebat in tempore. Et ſi in probatione deficiebat, ſeu conabatur probare, quod non poterat, relaxabat depoſitum in fauorem creditoris: & ſi releuanter probabat, abſoluebat debitorem. Et iſtud etiam probauit per teſtes tres Auditoris Cameræ Notarios. Vnde Domini hoc viſo, & conſiderato, quod erat ſatis magna quantitas 3000. vt diceretur, quod Epiſcopus ſolueret, & poſtea repeteret, & quod Comitiſſa etiam nimis liberaliter viuit, & potuit diſſipare, ita quod forte repetitio, ſeu recuperatio fuiſſet difficilis: & etiam quia pro depoſito in vno caſu erat prouiſum Comitiſſæ, videlicet, ſi Epiſcopus in continenti non probaret, depoſitum in fauorem Comi-
1 tiſſæ relaxaretur. Mandarunt, † quod Epiſcopus audiretur facto depoſito, qui dedit ſchedulas bancharias, & ſtatim probauit per tres teſtes, quorum duo erant inſtrumentarii, quod tempore celebrati contractus non interuenit, nec interuenire potuiſſet numeratio, qui licet eſſent eius familiares, vltra quod familiares Prælatorum ſolent admitti in teſtes, tamen Rota voluit, quod ex quo erant inſtrumentarii, & approbati a partibus, quod facerent fidem, & probarent, pecuniam non fuiſſe numeratam. Et quod non iuuaret Comitiſſam, dicẽdo, quod potuiſſet numerare ante contractum, quia Alexander poſt alios, *in l. qui Romæ. in §. Chryſogonus, ff. de verborum obli-*
2 *gatio.* dicit, quod etiam communis eſt opinio, quod † illa verba, confeſſus eſt habuiſſe, & recepiſſe, intelligantur, quod numeratio interuenit tempore celebrati contractus, & non ante: & ſic quod Epiſcopus nõ teneretur ſoluere, quia licet obligatio in forma Cameræ vellet, quod admittatur tantum ſolutionis exceptio, tamẽ in caſu noſtro depoſitum, ſtante dicto ſtylo, habuit vim obligationis. Ideo Epiſcopus ſicuti ſi ſoluiſſet, deberet audiri repetendo, ita & nunc in hoc caſu. Et poſtea fuit facta difficultas, quia Alexa. & Doct. loquuntur in verbo, *confeſſus fuit habuiſſe, & recepiſſe*, nunquid æquipolleant verbis huius contractus, quæ appoſui ſupra in principio, & ſuper hoc mandaui informari? Et Domini fuerunt, quod dicta verba æquipolleant, & ſic non ſumus in caſu *l. ſi aduerſus. in fin. & l. generaliter, in princip. C. de non numera. pec.* videlicet, quod hic ſit agnitio debiti præcedentis, &
3 ſic † nõ poſſit dari de exceptione nõ numeratæ pecuniæ, *vt per Aret. in §. eadem iuris, colum. 23. verſic. ſed ſi quid nunc confiteor, &c. & col. 24. & ſequen. Inſt. de except.* quia iſtud eſt verum, quando in contractu apponeretur cauſſa de præterito, vt quia diceret ratione mutui alias facti, *vt per eundem Aret. eodem tit. §. 1. num. 21. verſi. & prædic. & in §. 2. col. 5. num. 10.* Item quia Epiſcopus ex quo fuit admiſſus ad probandum, & probauit, & ex quo eſt deductum periurium, ſibi ſuffragabatur. *Bald. & Sal. in l. ſi. C. de non numera. pecu.* & quia obtinuit abſolutionem a iuramento, *& vide Dec. & Soc. in l. 1. nu. 8. col. 21. ſol. mat.* tandem cauſſa fuit concordata.

Decisio DCCCXXII.

De ſtatuis, & imaginibus.

Svmmarivm.

1 *Statuæ etiam non affixæ, perpetuo tamen ibi manſuræ, an veniant in venditione domus, vide diſtinctionem.*

ROmana ſtatuarum coram Dñi. Iacobo de Puteo inter Fauſtinam de Valle vxorem Camilli Capella, & Camillum de Ruſticis, & Epiſcopum eius fratrem vertebatur quæſtio. Nam Fauſtina promiſerat vendere illis de Ruſticis domum Card. de Valle pro 8000. ſcutis: dubitabatur, *an ſtatuæ quæ reperiebantur in domo prima ve-*
1 *niant in venditione domus?* Et † Domini omnes erant, quod ſtatuæ affixæ, quia pars ædium ſunt, veniunt. Sed difficultas erat de non affixis, quæ tamen videbantur ibi poſitæ, vt perpetuo tenerentur, vt ſunt illæ, quæ ſunt in cortile domus, vbi ſunt nichi, ſeu cellulæ pro collocandis ſtatuis. Et in hoc adducebantur duo iura, quæ videbantur inter ſe contraria, videlicet *l. cetera, §. hoc ſenatuſconſultum, ff. de leg. 1.* vbi dicit, quod ſtatuæ etiam non affixę, quia ſunt ibi perpetuo manſuræ, ſunt quaſi pars ædium, & illo ſenatuſconſulto comprehenduntur. Et per illum tex. principaliter hanc partem, quod nõ affixæ, vt ibi ſint perpetuo, veniant, tenuerunt duo ex Dominis. Alij octo tenuerunt contrarium, *per l. pen. ff. de verb. ſign.* vbi dicit tex. *ſtatuæ baſibus affixæ ſtructilibus ædium non ſunt.* Et ibi eſt fortior caſus, quia erant affixæ, ſed non erant affixæ parieti, & ſic non erant para domus, dicit Iuriſconſultus, ædium non ſunt, quia, *vt dicit gl.* erant expoſitæ, vel idem & ſi intra parietem domus ad domus ornatum, & vt ſubſiſterent erat ſub eis baſis ſtructibilis, & ſic non erant, quæ non poſſent amoueri ſine deſtructione parietum. Et ad hoc allegabatur *l. vnum. ff. de leg. 3.* vbi quæ ſunt in curia domus, quæ auferri poſſunt, legari poſſunt, & ſic ſtatuæ non affixæ baſi ſeu parieti poſſunt legari. Non obſtat *§. hoc ſenatuſconſultum.* quia debet intelligi de non affixis, quæ ſunt ibi perpetuo ad vſum domus manſuræ, vt multa non affixa, quæ quia ſunt ad vſum, dicuntur para domus, *l. fundi. ff. de actio. empt. & l. quæſitum, ff. de fund. inſtruc.* & maxime tex. *in d. l. fundi. §. habeo, ibi, perpetuis*, vt ſunt ſtatuæ, quæ recolligunt aquã ſub fontibus, quæ non ſunt affixæ, & quæ euacuant aquam ex ore, vel ex mẽbris, & ſimilibus. Non obſtat textus *in dicta l. quæſitum, in §. ſpecularia.* vbi ſtigmata ſunt pars domus, & ſtigmata dicuntur marmorea, vbi geſta in marmoribus ſunt affixa, quia dicitur, quod erant affixa, vel ad tempus detenta, vel quia ille, qui appoſuit marmora continentia facta maiorum, voluit domui ſemper ineſſe illam memoriam maiorum. Non obſt. etiam tex. *in d. §. habeo.* & quod dicunt Doct. *in l. beneficium, de conſt. princip.* quia omnes allegant *d. §. habeo.* qui dicit, perpetui vſus, ideo debent intelligi ſecundum illum *§. videlicet*, quando fuit perpetuo ad vſum.

Decisio DCCCXXIII.

De feudis, & homicidio.

Svmmaria.

1 *Ablatum per legem contemplatione alterius partis, eidem acquiritur.*

2 *Pœna Alexandrina non applicatur parti, in materia feudi.*

IN vna Taruien. feudi Bonifacius vulnerando Petrum de Trapolinis ipſius aduerſarium inciderat in pœnam Alexandrinæ, & Petrus petebat ſibi adiudicari feudum pro parte ſpectante ad dictum Bonifacium, videlicet, quo ad fructus durante vita naturali Bonifacii: Antonius vero frater Bonifacii, qui vna cum Bonifacio erat in lite cũ Petro, dicebat ad eum ſpectare, & perpetuo. Adducebatur *l. Statius florus, §. Cornelio. ff. de iure fiſci, & ibi gl.* quod
† quando lex priuat partem cõtemplatione alterius par- 1
tis, quod tunc debet acquiri parti. Tamen † Domini fue- 2
runt in contrarium, *per no. per Bart. in l. agraria. ff. de ter. amot.* Et quia hoc non procedit in auferendo, quod debetur alteri agnato, *vt late per Alexand. in conſil. 23. volum. 3.* & hoc in feudo. Adducebatur etiam conſilium Signo. *220. Rip. in rubr. de iud.* Sed in aliis bonis Domini forte dubitaſſent, quia non eſt eadem ratio, tamen aliter in Rota fuit reſolutum, quod licet violans ſequeſtrum priuatur ipſo iure, *per clem. 1. de ſeq. poſſ. & fruct.* Quod tamen beneficium non applicatur parti, ſed cui prius impetrauerat.

Decisio DCCCXXIIII.

De reſeruatione alias de exſpectatiuis.

Svmmarivm.

1 *Gratia, ſi neutri, non capit beneficium vacans tempore data ipſius gratiæ.*

ARetin. parochialis de Poſino coram me, cum Dom. Guiterius litigaret cum Donato, impetrauit gratiã, *ſi neutri*, ſed tempore acceptationis Ludouicus Voſius vigore ſuæ gratiæ exſpectatiuæ acceptauit dictam parochialem, & ſic tempore gratiæ, *ſi neutri*, non vacabat: quia tamen poſtea Ludouicus non ſatisfecit regulæ de diligẽtiis elapſis tribus menſibus, euanuit ſua acceptatio, & be-
1 neficium vacauit. Pro Gutterio dicebatur, quod † gratia, *ſi neutri*, caperet beneficium, quod tempore impetrationis, *ſi neutri*, non vacabat, ſed vacauit ex poſt. allegatur *conſil. Rom. 435.* & in terminis in gratia, *ſi neutri*, Gemin. *conſil. 29.* Sed ſimilis caſus fuerat anno præterito coram Domino Mariſcotto. Et Domini primo fuerunt pro conſilio Geminia. quia gratia non poteſt capere beneficium, quod tunc non vacabat, niſi expreſſe diceretur. Sed verba gratiæ videntur ſonare de præſenti, cum dicunt, *beneficium quod adhuc vacare cenſetur.* Nec obſtat, ſi per euentum litis conſtiterit, quia intelligitur, conſiderato tempore impetrationis gratiæ, & ita fuerunt Domini.

DECISIO DCCCXXV.
De mandatis alias, de conceſſio. præben.

SVMMARIVM.

1 *Mandatum de prouidendo etiam cum clauſula, ex nunc, prout ex tunc, ſiue bene, ſiue male omnino eſt exſequendum.*

PLacentin. portion. inter Dom. Gomeſium Ferdinandi, & Alphonſum de Fuonte, & Io. Segobia, Alphonſus habebat gratiam mandati de prouidendo, in qua Papa dirigebat illam certis iudicibus, & mandabat, quod domino Alphonſo prouiderent. Et poſtea ſubiungebat, prout nos ex nunc, prout ex tũc prouidemus. Modo dubitabatur, *an requireretur prouiſio exſequutorum, ex quo Papa dicit, prouidetur nunc, prout ex tunc prouidemus.* Et
1 † Domini fuerunt, quod requireretur prouiſio executoris, ſiue bona, ſiue mala. Et quod illa verba, quæ Papa apponit, *ex nunc, prout ex tunc prouidemus*, operantur ad hoc, quod etiam ſi male, aut nulliter ſit facta prouiſio executoris, procedit: quod tamen non ualidatur, quando tunc Papa prouidet, & ſic, quod omnino requiratur prouiſio exſecutoris. Et ita fuit dictum alias fuiſſe iudicatum *in cauſſa Legionen. parochialis ſancti Marci pro Gabriel Canſio contra Alphonſum de Sona coram Dom. Syluestro, & in alia Terraconen. coram Domino Aragonia, & in alia Patauina canonicatus, & præben. coram eodem Domino Aragonia, & ſecunda coram Dom. Mariſcotto, quæ nunc in tertia pendet coram Dom. Thoma de Thanis.*

DECISIO DCCCXXVI.
De conceſſio. præben.

SVMMARIVM.

1 *Prouiſio facta per exſecutorem Papæ retrotrahitur ad diem data mandati de prouidendo.*

IN eadem pro parte Alphonſi fuit poſtea producta prouiſio facta in ſui fauorem per diem poſt acceptationẽ, & prouiſionem Gouenii: & quia gratia Alphonſi habebat ex nunc prout ex tunc, & e contra, Domini voluerũt,
1 quod † ſecuta dicta prouiſione exſecutoris Papa intelligatur prouidiſſe a die datæ. Nec obſtat, quod acceptatio, & poſſeſſio Gouenii ſit intermedia, videlicet ante prouiſionem, & exſecutionem factam Alphonſo, quia Domini dixerunt, quod licet Gomeſio eſſet ius quæſitum, tamen non erat reuocabiliter quæſitum. Item, quod ſi Alphonſus prouideretur, fugeretur a tempore datæ ſuæ gratiæ prouiſionis, & nullum ius Gomeſio quæſitum eſſet. Hoc tamen mihi videbatur durum, quia ſi Gomeſius per plures annos beneficium obtinuiſſet, ſed nõ eſſet pacificus triennalis, quod ſi ex poſt Alphonſus obtinuerat per exſecutorem ſibi prouidentem, quod tamen Gomeſius, qui prius per plures ann. antea acceptauerat, & poſſederat, nihil haberet. Tamen hoc non obſtante, Domini dixerunt, quod contra meam opinionem pluries fuit tentum: ideoque eſt neceſſe, quod videamus, *an gratia Gomeſii quæ eſt poſterior, ſuſpendat gratiam Alphonſi, vel ſaltem procedant a pari, cum Gomeſium haberet, quod inter obtinentes gratias ſimiles ſit locus diligentiæ, & præuentioni.* E pro hac deciſ. præſenti allegatur *deciſ. 31. de conceſ. præb.* videlicet, quod iſta retrotrahi debet à die datę, poſtquam fuit Alphonſo prouiſum.

DECISIO DCCCXXVII.
De conceſſ. præben. alias de Commendis.

SVMMARIVM.

1 *Commendatarius non capiens poſſeſſionem commendæ, intra annum ex negligentia non amittit ius ſuum.*

Declara tamen & limita, niſi præcedat præfixio termini.

SAlamantin. de palatios Rubros coram Mariſcano, fuit dubitatum, *an quod tempus commenda ad annum a die pacifica poſſeſſionis currat; ut inducatur vacatio ipſo iure, præſuppoſito, quod Commendatarius non fecerit diligentiam de adipiſcenda poſſeſſione infra annum, & ſibi non fuerit præfixus terminus ad diligentiam faciendam.* Fuit deciſum
1 de anno 1540. de menſe Octobris, quod † non dicatur a Commendatarius propter negligentiam perdidiſſe ius ſuum, & quod non fuit commiſſa cauſſa in electione. Et *c. licet Epiſcopus, de præben. in 6. in caſu noſtro* (*ut not. gloſ. ibi, in cap. commiſſa*) non vendicat ſibi locum, niſi præcedente monitione, vt latius in informationibus. Et idem prius fuerat tentum coram me in vna Vrbeuetan. Archipresbyteratus, quod habens regreſſum licet non capiat poſſeſſionem beneficii vacan. tamen propter negligentiam non dicitur amiſiſſe ius ſuum. Et pro parte Ioan. Solani venientis ex iure Epiſcopi opponebatur etiam, quod negligentia noceret, *l. ſi pluris, de condit. inſtitu. Alber. in l. nam poſt tres, ff. ſi quis caut. Hoſt. in ſumma, in rub. de cond. inſt.* vbi dicunt, quod conditiones poteſtatiuæ non habentur pro impletis, ſi ſtat per eum, qui implere debebat. Et allegabatur *c. meum, de reg. iur. in 6.* in contrarium pro Epiſcopo, quod non amiſerit ius ſuum, niſi præcedente præfixione termini, aut ſaltem monitione, *allegatur Innoc. in c. exſtirpandæ, §. quia vero, de præb. Fely. in c. ſi autem, col. 3. de reſcrip. Domi. §. quia, idem Iaſ. & Alex in l. ita ſtipulatus, ff. de verb. obl. q. n. 13. Philip. in c. Apoſtolica, in glo. fin. de re iud. lib. 6.* ibi tamen non reperio, quod glo. *in cap. commiſſa.* dicat, quod debeat in illo tex præcedere monitio. Sed reſpondetur ad illum tex. *in c. licet*, quod illud eſt ibi, quia eſt legitime cautum: ſecus in alio caſu a iure non deciſo, quia propter negligentiam quis non debet priuari iure ſuo. Et quod in illis iuribus non requiratur mẽtio, *fati: c. dicit, §. quod ſi. de elect. in 6.*

DECISIO DCCCXXVIII.
De reſcriptis, de conceſſ. præben. alias de exſpectat.

SVMMARIVM.

1 *Succeſſor in iure alicuius defuncti non poteſt acceptationem generalem ad ſpeciem deducere, etiam ſi conſtet de noua prouiſione.*

IN vna Virdunen. Sancti Victoris coram Domino Sarnen. acceptans erat mortuus, & qui impetrauerat, vt vacans per obitum, volebat acceptationem generalem defuncti factam in Archiuio deducere ad ſpeciem ſuper hac parochiali. Et adducebat coniecturas, quod defunctus declarauerat voluntatẽ ſuam, quia aderat noua prouiſio ſuper dicta parochiali nomine defuncti. Ad quod fuit reſponſum, quod defunctus erat abſens, quando fuit obtenta noua prouiſio ſuper dicta parochiali: & quia ſollicitauit illam, non aſſerebat ſe ſollicitaſſe de mandato defuncti. Item quod fuit per duos annos poſt datam, & ſic quod fuit ſub parua data. Vlterius, quod erat modica impenſa, ita quod non debebat præſumi facta de mandato defuncti. Vlterius erant duo teſtes, vnus de auditu a defuncto, quod volebat venire ad cauſſam ſuper dicta paro-

parochiali pro ſuo intereſſe: alius de auditu ab alio. Ta-
1 men Domini dixerunt, quod non declarauit ſe velle ve-
nire ex iure acceptationis. Nam forte poterat aliunde
ius prætẽdere. Item dicebant, quod ſi viueret defunctus,
& vellet de iſta acceptatione aliud beneficium ſibi acqui-
rere, vnus teſtis, qui dixit, ſe velle venire ad cauſſam pro-
pter parochialem, non tantum excluderetur, quin poſſet
declarare acceptationem ſuper alio beneficio, cum poſ-
ſet dicere, quod ex alio iure, quam acceptationis volebat
venire ad cauſſam. Ergo, &c. Et ſic Domini fuerũt, quod
non obſtantibus dictis coniecturis ſucceſſor non debet
declarare.

Decisio DCCCXXIX.
De valore exprimendo.

Svmmarivm.

1 *Valor beneficii debet probari per eum, qui gratiam obti-
nuit.*

MAioricen. beneficiorum coram me inter Alphon-
ſum Duaret. Didacum Verga, Ioan. Martinus habe-
bat gratiam mandati de prouidendo ad ſummam ſcut.
150. & acceptauerat eadem die plura beneficia, & poſtea
poſſeſſione non habita reſignauerat in Salirias, & Salirias
D. Didacum, & Alphonſus dicebat, quod iſta beneficia,
de quibus agitur, & alia, quæ eadem die acceptauerat Io.
quod prius quam iſte reſignauerat in Salirias, & Salirias
in Didacum excedebant dictum valorem, cum Didacus
in ſuis literis expreſſerit Archipresbyteratum, & Cano-
nicatum, in 150. ſcut. & pro annata ſe obligauerit. Quæ-
rebatur, etiam quod non conſtaret de valore beneficio-
rum in Duennas reſignatorum, *an Io. Martini Ceſſiona-
rius teneretur probare, beneficia eadem die accepta non ex-
cedere valorem ſcut. 150. ex quo Ioan. Martinus nunquam
poſſedit.* Et ſic non eſt locus allegationi Lapi, quod quis
non teneatur iuſtificare titulum ſui prædeceſſoris. Et di-
cebatur, quod non, ſed apparet ad deciſ. *Bellam. 132. &
302. & Biſig. 6. de præben.* Et replicabatur, quod deciſio
Ægyd. procedit, quando non opponitur, & allegabatur
deciſ. *46. de conceſſ. alias 65. alias 800. de præben. in antiq. a-
lias 600. Fel. in c. ad aures, col. 3. verſ. 3. concluſio, & verſ. fal-
lit primo. de reſcript.* Et quod deciſ. 800. loquitur, ne dum
in gratia ſpecialiter, ſed etiam communi, & ſic etiam ſi nõ
ſit ad certum beneficium, prout eſt hic: Non obſtat *deciſ.
6. Biſig.* quia loquitur in gratia in forma pauperum, quæ
eſt in ſui diſpoſitiua ad quodcunq; beneficium. Sed poſt-
ea habet in fine exceptionem nouæ tamen intentionis,
quod non capiat beneficia, niſi tanti valoris. Sed in gra-
tia noſtra valor eſt pars gratiæ, & ideo debet probare, *vt
1 per Felyn. vbi ſupra.* Et † licet aliqui tenerent contrarium,
tamen maior pars fuit, quod Gratiatus teneatur proba-
re, quia ita fuit alias tentum de anno 1538. coram Domi-
no Mariſcano in vna Calaguritan. Archidiaconatus per
D. Ioan. de Angruano, & 1539. in vna Arboren. coram D.
Syluestro, & multo magis hoc eſſet in caſu noſtro, vbi
ſunt aliquę coniecturæ, quod beneficia omnia acceptata
excedant valorem gratiæ, *arg. l. fin. & ibi Bar. C. quod met.
cauſ. & c. primo, vt beneficia. Bellam. deciſ. 421.* quia quan-
do Io. Martini reſignauit in Salinas conſenſit ſuper ſup-
plicatione, vbi Archipresbyteratus, & Canonicatus ex-
primebantur ad ſcut. 150. non excedere.

Decisio DCCCXXX.
De Præbendis.

Svmmarivm.

1 *Collatio facta per obitum, quæ tamen fieri debebat per re-
ſignationem, non poteſt ſuſtineri, licet vacatio per obi-
tum interuenerit.*

BEllican. Prioratus coram Domino Mariſcano, præ-
ſuppoſito, quod ille, qui dictum Prioratum contulit,
haberet etiam facultatem conferendi reſeruatam, etiam
quod vacauerit apud ſedem, & quod Prioratus iſte per
reſignationẽ Stephani in Curia fuerit commẽdatus Gu-
lielmo, & Gulielmus extra Curiam obierit, & fuerit per
talem executorem habentem poteſtatem collatus per
obitum Gulielmi, cum vere de iure non vacaret per obi-
tum Gulielmi, ſed per reſignationem Stephani, cum ceſ-
ſante commenda vacaret eo modo, quo prius, *an talis col-
latio ſuſtineri poſſit, cum ſaltem de facto vacet per obitum
Gulielmi.* Et Domini tenuerunt, quod † non poſſit ſu- 1
ſtineri collatio, & ſex aduocati informabãt, tres pro qua-
libet parte, & pulcerrima fundamenta adducebant, quæ
potuerunt videri in eorum informationibus, & non val-
de longum eſſet ea inſerere.

Decisio DCCCXXXI.
De annali.

Svmmarivm.

1 *Derogatio de regula de annali non poteſt dari poſt pro-
uiſionem factam ab Ordinario, & ius prouiſo quæſi-
tum.*

GAberien. Parochialis Serrauallis coram Puteo Clau-
dius impetrauerat beneficium, quod per annũ Fran-
ciſcus pacifice poſſederat, & incidit in ſecundam partem
regulæ; Poſtea moritur Franciſcus, & Ordinarius proui-
dit de priuata parochiali Serrauallis Iacobo. Et poſtea
Claudius impetrauit ex reſignatione Guidonis, cum de-
rogatione regulæ de annali, quo ad eius ſecundam par-
tem. Et poſtea Iacobus, vt oſtenderet, quod beneficium
non erat litigioſum, & quod Ordinarius ſibi poterat cõ-
ferre, dedit de regula de annali. Sed Claudius replicabat,
quod fictio regulæ non poſſet retrotrahi, cum ipſe prius,
quam eſſet datum de regula, haberet derogationem di-
ctæ regulæ, cum regula loquatur per verba importantia
fictionem, videlicet, *cenſeatur*, &c. habet, &c.

Sed reſpondebatur, quod † talis derogatio venit poſt 1
Ordinarii prouiſionem, & ſic ius quæſitum Iacobo, &
beneficium erat plenum. Nec obſtat, quod non fuiſſet
tunc datum de regula, quia quandocunque producatur,
operatur, ac ſi ab initio fuiſſet producta, quia lex eſt vera
de eo, quod eſt in rerum natura, licet ſit abſcõditum no-
bis, *l. cum quid. §. ſicut & ibi Doctores, ff. de acquir. hered.*
Nam productio regulæ non inducit fictionem, nec facit
deſinere eſſe litigioſum, ſed declarat & detegit, beneficiũ
non fuiſſe litigioſum, *vt Caſſ. ſuper regula dicit.* Et quod
regula annullet gratiam, & inde ſequuta, fuit alias coram
me tentum in vna nullius Abbatiæ, & coram me in vna
Conchen. Sancti Michaelis inter Io. de Morillas, & Fran-
ciſcum de Mendoza.

Decisio DCCCXXXII.
De exſpectatiuis.

Svmmarivm.

1 *Familiaritas Papæ ad effectum validitatis gratiæ ſufficit,
ſaltem ſemiplene probari: ſecus ſi ageretur de reſerua-
tione beneficii vacantis per obitum familiaris.*

BRiocen. Canonicatus & præben. pro Franciſco Gal-
leo in exſpectatiua Fran. dicebatur, *tibi familiari,
& continuo commenſali noſtro.* & Franciſcus alias non di-
cebat de familiaritate, nec probabat ſe deſcriptum in ro-
tulo Cancellariæ, vbi deſcribuntur alii familiares. Et fuit
dictum, quod † illud ſufficit ad effectum validitatis gra- 1
tiæ, quia ideo nominatur in gratia familiarium, vt expe-
diat gratias. Ergo ſecus ſi ageretur de reſeruatione bene-
ficii vacantis per obitum famil. quia tunc deberet aliter
familiaritas probari, vt quod reſeruabat Pap. & hoc co-
ram me fuit tentum.

Decisio DCCCXXXIII.
De conceſſ. præbendæ.

Svmmarivm.

1 *Prouiſio beneficii vacantis per obitum non datur niſi po-
tenti, & magnis precibus.*

SAlamanti de Palatio Rubios per Io. de Solano contra
Petrum Martinez fuit tentum, *quod ſupplicatio impe-
trationis beneficiorum valoris 50. ducat. in fauorem Epi-*

ſcopi Salamantin. fuit obtenta de eius ſcientia, & quod illam notam habuerit, non obſtante, quod eſſet modica impenſa: quia licet hoc oon præſumatur in commiſſionibus cauſſarum, hoc ideo eſt, quia lis poteſt afferre damnum. Item quia paſſim conceditur vti oous prouiſio, & gratia ſi neutri.
1 Sed † prouiſio de vacan. per obitum, vt erat in caſu noſtro, non datur niſi petenti, & maximis precib[illegible]tem dicebatur, quod ſupplicatio fuit ootata poſt fac[illegible] vrbis tempore, quo Papa Clemens detinebatur in Caſtro Sancti Angeli, & in eodem Caſtro erat ipſe Epiſcopus, & multum gratus Pontifici, & tractabatur de perſona ipſius Epiſcopi eo modo: ſecus vero in oouis prouiſionibus, & ſimilibus, quæ paſſim conceduntur. Et ſi forte eſſet damnoſa Epiſcopo, fuit ſibi prouiſum. Et hoc coram Domino Mariſcano.

DECISIO DCCCXXXIIII.

De appellationibus.

SVMMARIA.

1 *Collatio beneficii facta poſt priuationem intra terminum ad appellandum eſt nulla, etiamſi poſtea non fuerit appellatum.*

2 *Priuatio beneficii poteſt reuocari per viam attentati.*

Fallit in priuatione ſeu exſecutione, quæ fit citra factum hominis, nu. 3.

BArchinonen. & Vrgellen. Canonicatus, & præben.
1 coram Mariſcano fuit dubitatum, *an collatio † facta poſt ſententiam priuationis beneficiorum infra decem dies ad appellandum valeat, vel ſaltem conualeſcat, ſi poſtea non*
2 *fuiſſet appellatum?* Et fuit dictum, quod † Papa fundat ſe in facto iudicis, oon in priuatione, quæ veniebat reuocanda per viam attentati, *per Ioann. Andr. cum quo alii tranſeunt, in c. non ſolum, in fi. de appell. in 6. & ibi Gem. in §. illo vero, col. penult. verſ. licet iſta verba ſint diſcuſſa. & ibi Pariſ. colum. pen. verſ. in ea glo.* Nec Inoocen. dicit contrarium, ſi bene percipiatur, licet in cootrarium allegetur, *in c. cum in cunctis. in verſ. vnitum. de conceſſ. præben.* quia videtur loqui, quando ſententia tranſiuit in rem iudicatam. Quod non eſt in caſu noſtro, quia prouiſio fuit facta ante lapſum tempus ad appellandum. Nec obſtant not. *per Imo. in l. qui alienationibus. §. ſi quis incapax. ff. de*
3 *teſtam. verſ. igitur gloſſ.* quia † Imola loquitur in exſecutiooe, quæ fit a iure citra factum hominis, vt in deportatione, & amiſſione ciuitatis, & ſententia excommunicationis, & ſimil. *prout Bart. in l. fin. ff. de his qui not. infam. & Bart. per illum text. in l. qui vltimo. ff. de pœn.* in quibus caſibus ſtatim lata ſentētia lex facit exſecutiooem, omni facto hominis ceſſante: ſecus in ſententia priuatoria beneficii, maxime cum in eius exſequutione requiratur nō modicum factum hominis, *vt in c. licet Epiſcopus. de probat. in 6. Non obſtat Ancbar. conſ. 295.* quia ibi mandatur, quod prouideatur de beneficio, quod homicida obtinuit, cōſtito de homicidio. Sed io caſu ooſtro fuit de beneficio, vt vacan. per priuationem, poſtea fuit adducta concludeos ratio. Nam Papa narrat beneficium vacatum per priuatiooem; & ſic credidit, ſeotentiam tranſiuiſſe in rem iudicatam; non autem, quod eſſet infra tempus ad appellādum; & ſic impetratio eſt ſubreptitia. Et licet Papa poſſit cōferre beneficium, quod nondum vacat, quod verum eſt in homicida, ſi conſtiterit illum homicidium commiſiſſe: ſecus tamen eſt io caſu noſtro, vbi prouidet de beneficio vt vacante, quod tamen oon vacabat, & ſic eſt ſubreptitia impetratio.

DECISIO DCCCXXXV.

De annali.

SVMMARIVM.

1 *Regula de annali procedit, & annullat geſta, illa non ſeruata, etiam ſi non feratur ſententia.*

GEbennen. parochialis Scrauallis coram Puteo fuit
1 dubium, *an verba, † quod beneficium non cenſeatur litigioſum, poſita in fine regula de annali, intelligantur ſolum, cum ei lata ſit ſententia in fauorem poſſeſſoris, an vero referantur ad omnia præcedentia.* Et dicebatur, quod non, quia in primo capite in verbo, *alioquin*, erat impoſita pœna annullationis actorum, quæ quidem pœna referebatur ad præcedentia, & illud verbum, *poſtea*, poſitum in fine, ad ſua proxime præcedentia, quia quælibet oratio erat perfecta. Tamen Domini tenuerunt contrarium, & ſic contra q. 82. Domini Satnen. *in d. regula de annali*, quia voluerunt, quod illa verba in fioe poſita referantur ad omnia præcedentia, adeo, quod etiam ſi ſententia non ſit lata, incidendo in regula de annali, beneficium intelligatur litigioſum: alias ſi vellemus de iure, quod imperator ſit repertus improbus per ſententiam, ſequeretur, quod non eſſet locus regulæ, niſi poſt tres conformes; quia pendente appellatione non poteſt dici improbus, propter ſententiam, cum appellatio ſuſpendat ſententiam. Et ſic voluerunt, quod quomodocunque quis incidat in regulam, etiam ſi ſententia oon ſit lata, beneficium deſinat eſſe litigioſum, ita quod per ordinarium potuerit conferri.

DECISIO DCCCXXXVI.

De conceſſ. præben. & de regula reſeruatoria.

SVMMARIVM.

1 *Gratiam acceptans tenetur probare, licet præſumatur in tempore acceptaſſe.*

PLacentin. Scholaſticæ coram Domino Thoma quis habebat gratiam ad vacaturam in octo menſib. Apoſtolicis. Fuit dubitatum, an teneatur probare, beneficium per ipſum acceptatum, vacaſſe in menſibus Apoſtolicis. Quia dicebatur, quod quis præſumitur acceptaſſe in tempore, *ad deciſ. Ægid. 319. 3. alias 131. & 345. de conceſſ.*
præben. Rot. 13. & 29. in antiq. Tamen † Domini tenue- 1
runt, quod teneretur gratiam probare, licet quis præſumatur acceptaſſe in tempore, quia præſumitur diligens in ſuis negotiis, & ſciens, & ſic quod beneficium vacauerat in menſe Apoſtolico vel ordinario: imo ſi attendimus, in quo ſe fundant Domini, poſſet dici, quod videtur acceptare in menſe ordioario, quia habebat gratiam ad menſes Apoſtolicos, & ſic iſta eſt pars gratiæ. Ergo illam probare tenetur.

DECISIO DCCCXXXVII.

De reb. eccl. non alien.

De emt. & vendit.

SVMMARIA.

1 *Villa ſine vniuerſitate alienari non poteſt inuitis hominibus, & num. 5.*

Secus tamen ſi alienetur cum vniuerſitate, nu. 4. & 6.

Quamuis contrarium dicatur, nu. 2.

Intellige tamen, vt nu. 3.

TErracooen. iuriſdictionis Villæ de Reus. Villa hæc de Reua pertinebat ad Cameram: & quia pendebat quædam lis ratione diſmembrationis de dicta Villa, Camera per Clem. Pap. VII. concordauit cum capitulo Terracooen. quod Villa eſſet capituli, & quod capitulum ſolueret Camerario certam penſiooem, & aliam Philippo eius geoitori, & ſucceſſoribus. Vnde Papa Clemens quando dictam Villam diſmembrauerat a Camerario, & Philippo, eam prædicto capitulo cum omnibus Caſtris, locis, bonis, & redditibus, & mero & mixto imperio conceſſerat. Et quia dubitabatur de virtute dictæ diſmembrationis, & conceſſionis, ideo fuit deuentum ad dictam concordiam inter capitulum, Camerarium, & Philippum. Et Papa Paulus dictam diſmembrationem, & concordiam cum prægnantiſſimis clauſulis approbauit, & dictam Villam, vt ſupra Capitulo conceſſit. Fuit dubitatum, *an*
Villa inuitis hominibus ipſius Villæ potuerit alienari? Et di- 2
ctum, quod non, quia dicebatur, quod text. *in §. ex eadem lege. de le. Corradi, in vſib. feud.* loquebatur in ciuitate Mediolanenſi, vbi eſt talis conſuetudo, & quod ſecus erat, vbi non erat talis conſuetudo, *& allegabatur text. in*

§. pro-

§. præterea, de prob. feud. alien. per Fed. Et dicebatur, quod
2 † etiam procedat ſi fuerit vniuerſalis alienatio. *Hoſt. &*
Felyn. in c. dilectus, colum. 3. verſ. intellige, de maior. & obed.
Abb. conſil. 3. incip. imperfectis iam, & conſil. 22. volum 2. &
Moderu. in c. 1. de prob. & Doct. in §. ex eadem lege, & in §.
præterea ducatus. Aluarot. in §. ſi quis fecerit, col. 2. quo tem-
pore miles. & ibi Alexan. Et quod illud, quod dicitur,
3 quod † poſſunt Vaſalli alienari cum vniuerſitate, non de-
bet intelligi de vniuerſitate, vt eſſet Villa, ſed ſi quis alie-
naret Marchionatum vel ſimilia magna, *vt per Abbatem*
in d. conſil. 22. & conſil. 12. inter conſil. Brun. col. 2. verſi. non
4 *obſtat.* In † contrarium, quod iſta alienatio facta cum v-
niuerſitate illius Villæ, de qua in caſu noſtro, valuerit in-
uitis hominibus ipſius Villæ, *adducebatur Iaſ. in l. ſi non*
ſortem, §. libertus, col. 10. ff. de cond. indeb. & Abbas d. conſ. 12.
inter conſil. Brun. Bal. in d. §. ex eadem lege, de leg. Corrad. &
Iaſ. vbi ſupra allegat Abb. conſil. 110. & conſil. 3. vol. 3. conſ. 12.
verſ. 2. principaliter poteſt dici. Bal. in l. 2. in fin. prin. ff. ſolu.
matr. & ibi Imol. & Alber. quos alii ſequuntur, vt refert
Tho. Parpa. ibid. col. 23. verſ. ex dictis. Alex. conſil. 25. col. 6.
vol. 5. Tamen tenetur contraria ſententia. Et licet *Rip. in*
tract. de peſt. lib. 2. verſ. 25. videretur tenere contrarium,
tamen loquitur, quando dominus vult alienare feudum,
quod erat ipſius Vaſalli, qui non poteſt priuare vaſallum
ſine cauſſa. Et Felyn. *in d. c. dilectus*, non perſiſtit, ſed di-
cit, quod ſi quis alienaret feudalia & allodialia, quod tunc
vaſallis inuitis poſſint transferri. Et Abb. *d. conſil. 12.* non
contradicit; ſed dicit, quando totus comitatus alienare-
tur, quod vaſalli inuiti transferantur. Sed Camerarius a-
lienauit, Papa confirmauit Villam totam cum pertinen-
5 tiis & territoriis: Ergo, &c. Nam † ſi ſolam iuriſdictionē
in ſubditos vellet alienare, retinendo Villam pro ſe, non
poſſet, quia tunc vaſalli non alienarentur cum vniuerſi-
tate. Et pro hac parte affirmatiue adducebatur etiā Ro-
man. *conſil. 26 prope fin. verſ. attendendo iſtud eſt certum,*
quod cum vniuerſitate. Fab. de Mont. in tracta. de emt. &
vend. in 3. q. princ. verſ. 11. quæro an Rex poſſit vendere. Ioan.
Ant. Rubeos Alex. conſil. 96. Guliel. in repet. cap. Raynu-
tius. in verſ. habens duas filias, fol. 20. colum. 2. Curt. in tracta.
de feud. in 4. par. princ. in materia, alien. et. feud. verſ. aggre-
dior primam regulam principalem, vbi dicit iſtam com-
munem opin. ſi alienatio ſit facta in æqualem vel maio-
rem. Et pro hac opinio. eſt *Bal. in l. 2. C. de donat. & tribus*
aliis locis per Alexand. allegat in l. 2. in princ. colum. fin. ff. ſo-
lut. matrim. & ibi Alber. Imol. Anchar. Hier. de Piſa, Lu-
cas, Cran. & Alex. conſil. 25. colum. 6. volum. 5. Abb. d. con-
ſil. 3. colum. 23. ſecundum paruam impreſſionem, verſ. 2. prin-
cipaliter, volum. 2. glo. in verbo, ad aliam, in §. præterea, de
prohib. alien. feud. per Fed. Barb. in cap. quoties, colum. pen.
de rer. permut. Biſig. in commen. conſuetud. Burgun. fol. 216.
colum. 2. Abb. in cap. auditis, colum. 8. verſ. in compoſit. num.
21 de præſumt. Bald. conſil. 97. incip. proponitur, colum. 7. Sed
io cōtrarium pro negatiua eſt idem Bald. & Paul. de Caſt.
in l. debitori, C. de pac. & Salic. cum aliis, de quibus per Barb.
conſil. 5. volum. 3. & conſil. 11. eod. volum. vbi limitat ratio-
ne pacti, & concordiæ, licet contrarium videatur notari
6 *in conſil. 12 colum. 2. inter conſil. Butrii.* Tamen † omnes
Domini fuerunt pro affirmatiua, quod in caſu noſtro te-
neat alienatio, *per d. §. ex eadem, & per Doct. de quibus ſu-*
pra, qui ſunt plures numero, & quia ratio ſuadet, quod
dominus, qui eſt moderator & arbiter in re ſua, non im-
pediatur vendere, & alienare Villam, & Caſtrū, aut Com-
munitatem propter vaſallos, qui dicerent ſe nolle mu-
tare Dominum.

DECISIO DCCCXXXVIII.

De triennali, alias de reſtit. ſpoliat. Sarnen. in hac regula, q. 3.

SVMMARIA.

1 *Reſtitutio in integrum poteſt peti aduerſus ſententiam nulliter latam in petitorio.*

2 *Regula de triennali non tuetur ſpoliantem, licet habue-*
rit ſententiam pro ſe, quin poſſit dari de ſpolio ratione
petitorii.

VLixbonen. beneficii de Turribus Vedras coram Ma-
riſcotto duæ ſententiæ abſolutoriæ fuerunt latæ in
ſpolio, & petitorio pro Andrea contra Georgium, & in
tertia Georgius obtenta remiſſoria probauit ſpolium, &
obtinuit per duas conformes dictas duas contra ſe latas
reuocari, & Andream in ſpolio cōdemnari. Verum, quia
tempore primæ ſententiæ latæ in fauorem Georgii lapſa
erant fatalia, & ſic ſententiæ per Andream tranſierant in
rem iudicatam, fuerunt ſententiæ vt nullæ per Georgiū
reuocatæ, & Georgius quoad petitorium petiit reſtitui
in integrum: Nam ad ſpolium non potuit, cum in ſpolio
non detur reſtitutio, vt valeat ſe iuuare ſuis proba: oni-
bus factis ante lapſum fatalium. Et fuit † dictum, quod 1
poterat, cum cauſſa reſtitutionis in integrum ſit ſucceda-
nea, *vt notatur per Felyn. in cap. cauſſam quæ, in princip. de*
teſt. Sed Andreas dabat de regula de triennali: Georgius,
quod regula non tuetur ipſum ſpoliantem: dubitabatur,
an Georgius poſſet dare de ſpolio, cum ſuper illud haberet
rem iudicatam contra ſe, & ex illo agere non poſſet? Domi-
ni fuerunt, † quod licet non poſſit dari de ſpolio, ratione 2
& cauſſa ſpolii, in quo ipſe non poteſt audiri, quod tamē
poteſt dare de ſpolio ratione petitorii, vt excludat aduer-
ſarium a regula; prout ſi Andreas Titiū ſpoliaſſet, Geor-
gius non poſſet agere ſpolio, quia non eſſet ſpoliatus: ta-
men datur de ſpolio per Andream & Titium, ſi Andreas
contra ipſum Georgium ſe tuere vellet regula de trien-
nali, cum regula non tueatur ſpoliatorem.

DECISIO DCCCXXXIX.

De iudiciis de dilationibus.

SVMMARIVM.

1 *Dilationes non dantur procuratori, quando citatio eſt*
bene exſecuta in partibus.

OXomen. parochialis coram Puteo, quia perſonaliter
non fuit repertus in loco, videlicet in ciuitate & diœ-
ceſ. Oxomen. Nam reſidebat in Legionen. Fuit citatus,
iuxta formam citationis in Cathedrali Oxomen. & in pa-
rochiali præfata, de qua agebatur, & ſuus generalis pro-
curator, qui fuerat inſtitutus ante commiſſionem cauſſę,
produxit mandatum & petiit dilationem ad partes. Fuit
dictum, quod † ſibi non debentur dilationes ad partes,
quando eſt bona exſecutio facta in partibus, quæ etiam,
quod perſonaliter nō ſit exſecuta, tamen afficit citatum.
Ergo non debentur dilationes, quando citatio eſt bene
exſecuta in partibus.

DECISIO DCCCXL.

De priuil. & indultis.

SVMMARIA.

1 *Gratia ad beneficia vacatura intelligitur de vacatione,*
tam in menſibus reſeruatis contingente, quam in ſpe-
ctantibus ad ordinariorum collationem.

2 *Ius extenſum difficilius tollitur, quam comprehenſum.*

VIrdunen. Canonicatus coram Puteo Leo indulſit
capitulo Virdunen. *quod omnia beneficia ad collatio-*
nem, & præſentationem capituli eſſent ſub concordatis Ger-
maniæ, & gauderent eiſdem priuilegiis, & indultis perpetuis
futuris temporibus, ita vt in ſex alternatis menſibus poſſent
conferre, perinde ac ſi exſpectatiuæ mandati non emanaſſent,
& ac ſi in dicta Eccleſia conſiſteret in Germania: & non poſſe
dicto indulto derogare, niſi per tres literas facientes ſpecialem,
& indiuiduam mentionem, &c. Poſtea Papa Paulus ſic
conceſſit reſeruationem Nicolao Venutio ad beneficia
vacatura ſpectantia ad collationem, tam Capitulorum
ſingulorum, quam Canonicorum, & perſonarum, & E-
piſcoporum Tulen. & Virdunen. & Canonicatus, de quo
agitur, vacauit in menſe alternato comprehēſo ſub con-
cordatis Germaniæ. Fuit dubium, *an Nicolaus poſſet illud*

acceptare, & capere ſub ſua gratia. Et fuit dictũ, quod ſic,
1 quia † Papa dedit gratiam ad benefi[illegible] ad co[illegible]ationem Capituli, etiam ſi beneficia vacarẽt in aliquo ex menſibus Papæ reſeruatis, aut ordinariis collatoribus per conſtitutiones, ſeu literas alternatiuas, ſeu alia priuilegia, & indulta quomodolibet conceſſa, & concedenda. Et licet dicatur, ordinariis collatoribus, tamen pote[illegible] intelligi de capitulo, quod Capitulum vt in Virdunen. interdum ex conſuetudine eſt ordinarius collator. Suadetur, quia poſtea inhibet capitulis ne beneficiis vacaturis ſe intromittãt, poſtea ſubiungit, *quibus omnibus, & ſingulis illorum tenores, &c.* Non obſtat, quod dicatur, quod cõcordata habent vim contractus, vt in illis dicitur cum ſede Apoſtolica, & quod Papa nunquam intelligitur illis derogare, niſi de illis faciat expreſſam mẽtionem, vt eſt ſtylus, quia eccleſia Virdunen. non eſt comprehenſiue ſub concordatis, ſed extenſiue: & certi iuris eſt, quod difficilius tol-
2 litur ius † porr[illegible]ctum, quam comprehenſum. *Paul. in l. ſequitur. § Seius. ff. de vſuc. Abb. in c. fin. col. 3. de reſcr.* quia hic non tollitur, ſed ſuſpenditur alternatiue quo ad vacationem vnius benefici. tantum.

Decisio DCCCXLI.
De fideiuſſoribus.

SVMMARIVM.

1 *Beneficium, c. Odoardus. de ſolut. cum ſimilibus non ſuffragatur dol[illegible] ſis.*

ARboren. parochialis de la Caua coram Mariſcotto quidam obtinuerat tres ſententias cum fructuum, & expenſarum condemnatione: Condemnatus petebat ſe admitti ad c. *Odoard de ſolutio.* Fuit dubitatum, *an poſt*
1 *tres conformes quis poſſet admitti ad ceſſionem bonorum per d. c. Odoardus & c. peruenit?* Et Saly *in l. 1. C. qui bo ced. po.* tenuit quod ſic, cum quo tranſibat Puteus, Thomas, Mariſcanus, & Alex. Vaten. Et dicebant, quod ſatis punitur, qui condemnatur in expenſis. Dominus Verallus, & Sarnen. contrarium. Ego vero qui ſecutus ſum Raynald. & Acquien. diſtinguebam per Bald. *in l. 1. verſ. ſed hic requiritur. C. qui bon. ced. poſ. Alex. in l. alia § ele[illegible]auter. nu. 15. ff. ſolut. matr.* Et Sarnen. & Verallus ſic ſimpliciter tenebant, condemnatum non admitti, *vt voluit Angel. & Iaſ. in § fin. Inſtit. de actio pro quibus facit l. ſed hoc ita. §. fin ff. de re iud. & c. Odoardus. ibi, confitentur debitum. &c.* Et plura in ſimili de negante, quod amittat beneficium quod ſibi competebat, adducit Hippol. *in rub. de fideiuſſ. num 322.* Multo magis tenuerunt d[illegible]ſtinctionem alias, cum qua ego etiam, videlicet, quod aut condemnatus habuit iuſtã cauſſam litigandi, & tunc non ſit indignus dictis beneficiis: aut non habuit, & ſit indignus Nec obſtat, quod non puniatur in expenſis: quia verum eſt quoad labores victoris, ſed non quoad veras expenſas. Nec obſtat, quod non potuerit renuntiare priuilegio ſibi competenti: quia fuit dictum, quod dictis priuilegiis, de quibus ſupra, potuit renuntiare, & maxime cum litigandi ſit iuſta cauſſa: & ſic fuerunt vota diuerſa. Tamen, quia in illa cauſſa condemnatus ad ſpolium præſupponit dolum, Domini fuerunt omnes, quod talis eſſet indignus dictis beneficiis, & d. Sarnen. quod indiſtincte eſſet indignus, dixit ita Rotã tenuiſſe *in c. ſignificante, col. fin. ſuper reg. de non iud. iuxta formam ſupplicationis.*

Decisio DCCCXLII.
De iurepatronatus.

SVMMARIVM.

1 *Tempus immemorabile non iuuat familia potenti ad probandum iuſpatronatus, ex fundatione vel dotatione.*

OSeen. parochialis Sancti Vincentii coram Sarnen. fuit tenta opi. Ant. de But. *in c. cum di[illegible] de off deleg.*
1 quod † licet in familia priuata, quæ ab immemoriali tempore præſentauit, iam poſſit allegari iuſpatronatus ex fundatione vel dotatione: Et ita allegando & probando immemoriale tempus, præſumatur, & iudicatur [illegible]neficio vt de iure patronatus ex dotatione v[illegible] fu[illegible]tione: ſecus tamen eſt in vniuerſitate, quia præſumitur ex vſurpatione. Fuit d[illegible]tum idem in infante Regis Hiſpanorum. Nam tunc infans cum vniuerſitate S. Vincentii, prætendebat habere d[illegible]ctum iuſpatronatus. & dicebatur, quod infanti competebat ex fundatione, & dotatione: Et Rex voluit, quod ſi aliter non probaretur, præſumeretur ex vſurpatione. Idem in dominis ſeu fa[illegible]milia potenti, vt dicebant aliqui Domini fuiſſe tentum in familia Vrſinorum, quia militat eadem ratio pote[illegible], quę militat in vniuerſitate, & quod in familia potente pluries fuerit tentum in Rota, Reuerendiſſ. D. Simonetta dum erat Auditor, hoc notauerat.

Decisio DCCCXLIII.
De exſpectatiuis.

SVMMARIA.

1 *Clauſula, ſine præiudicio ſimilia mandata proſequentiũ, non trahitur ad conceſſiones futuras.*

Contrarium tamen eſt verius. nu. 2.

2 *Priuilegium conceſſum alicui non obſtantibus ſtatutis, operatur etiam in ſtatutis, quæ poſt factam conceſſionem interuenerunt.*

4 *Diſpoſitio, quando per verba præſentis temporis ſuum non operatur effectum, trahitur ad futurum.*

VIrdunen. Canonicatus, & præben. coram Puteo Gerardus, qui ceſſerat in fauorem collitigantis Canonicatum, ad quem ius prætendebat, vel verius eius patronus, fuit in Canonicum creatus per Capitulum, quæ quidem creatio fuit confirmata per Clementem Septimum, cum clauſula, *abſque tamen præiudicio exſpectantium Apoſtolicorum, & mandato de prouidendo proſequentium, & ſibi cum dicta clauſula per Clemen. VII. de dicto Canonicatu primo vacaturo prouiſum.* Poſtea Paulus Tertius conceſſit mandatum de prouidendo in eccleſia, & dioc. Virdun. Nicolao Vinteyo. Dicebatur, quod † gratia Nicolai non obſtabat Gerardo, quia dicitur, ſine prę iudicio exſpectantium Apoſtolicorum, & proſequentium mandata, quæ verba ſunt præſentis temporis: & ideo ad futura concedenda trahi non poſſunt. *c. fin. de reſcr. Clem. [illegible] eod. tit. ad c. cum capella. & c. cum in iure. & vtrobiq. Abb. de priuil. Iaſ. in l ſi ſtipulatus fuero, § cum ſtipulemur. col. 2. verſ. 3. lim. & in l. cum ſtipulemur. col. pen. & fi. de verb. obl. Felyn. in c. ad hoc. col. pen. in fin. de reſcr.* & quia debet intelligi de præiudicio de præſenti imminenti, non de fut[illegible]ro, *Rot. 20. in non. de præben. alias 331.* ideo maxime non debet intelligi de gratiis conceſſis per Pau. ſucceſſorem Clemẽtis; quia non eſt veriſimile, quod Clemens in illa clauſula,
ſiue præiudicio, cogitauerit de gratiis per ſucceſſores ſu- 2
os concedendis. Contrarium tamen † tenuit maior pars Dominorum, & fundamentum aduocati illius partis erat, quod cõfirmatio Clementis in ſcriptura redacta ſemper loquitur. *l. Ariam. C. de heret.* ergo loquitur etiam tempore Pauli; & ſic illa clauſula ſine præiudici[illegible] debet attendi quo ad gratias per Paulum conc[illegible]ſſas. Add[illegible]atur quod dicit Bartol. & Socin. *in l ſi mi[illegible], & ibi, §. item*
lex ff. de legat. 1. vbi dicunt, quod [illegible] priuilegium conceſ- 3
ſum alicui, non obſtantibus ſtatutis, operatur etiam in ſtatutis, quæ poſt factam conceſſionem interuenerunt. Sed alia ratio per nos adducebatur, quia præiudicium nõ conſideratur tempore gratiæ conceſſę, quia tunc nõ vertit præiudicium, ſed tẽpore vacationis, pro quo facit dicta *deciſ. 20. in princip.* Sed nunc occurrit vacatio tempore
Pauli; Ergo non debet conſiderari præiudicium exſpe- 4
ctantium: Et dicebatur, quod quando diſpoſitio † per verba pręſentis temporis non tunc effectuatur, vt ſaltem operetur in futurum, refertur etiam ad futurum. *Ang in l. alia ſcriptura. in prin. vbi ratio huius vltimi, & in. 2. ver[illegible] in*

eadem

[illegible] Paul. de Caſtr. & A[illegible] in col. ven. ff. de leg. [illegible] quæ de [illegible] princ. de [illegible] vrb. præd. [illegible] col. fin. vol. 2. Soc. in l. [illegible] cognatis, l. 24. verſic. 4. [illegible] de reb. [illegible] & in conſ. 21. col. 2. Alex. conſ. 26. col. 3. [illegible] conſ. [illegible] 3. [illegible] 4. conſil. 81. col. 2. [illegible] vbi [illegible] communem. Non obſtat, quod eſt gratia Pauli. Quia Cl[illegible]ns non dixit, *ex pectamus, & mandata noſtra,* ſed Ap[illegible]olica ad Clem. *[illegible] de reſcript.* [illegible] etiam f[illegible]cit v[illegible]lum, *pr[illegible] ſequentium*, quia tunc gratiæ proſ[illegible]quuntur, quan[illegible] vacat benefic[illegible]. [illegible] ſic maior pars Dominorũ fuit v[illegible] pro, & quatuor contra.

DECISIO DCCCXLIIII.

De appell. & remiſſor.

SVMMARIA.

1 *Appellari non poteſt a ſententia etiam in ſui fauorem [illegible], ſtante obligatione de ſtando vnicæ ſententiæ contrarium tamen, [illegible] veritas tenetur num. 3.*

2 *Verbum quando poteſt referri ad plures actus, debet referri ad primum, quando primus conſumit effectum.*

3 *[illegible] de ſtando vnicæ ſententiæ, quomodo intelligenda.*

4 *[illegible] vna lata contra poſſeſſorem, ſequeſtratur beneficium [illegible].*

MOnaſ[illegible] Regal[illegible] C[illegible]oni[illegible]atus & præben. coram Puteo Mi[illegible]l, vt l[illegible] t remiſſoriam, obligauit ſe de ſtan[illegible] vnicæ ſententiæ, & illa execuuta reportauit duas conformes ſententias in fauorem: poſtea Martinus aduerſ[illegible] aliam obtinuit, & executa illa ſecunda remiſſoria in ſui fauorem decreta, obtinuit, d[illegible] primo datas reuocari, & ſententiam pro ſe, & contra Michaelem fieri. E[illegible] Michae[illegible] promiſ[illegible] ſtare vnicæ ſententiæ, & non po[illegible] appellare, & quod ſi aduerſarius non obtinuiſſet re[illegible] cum dicta obligatione, ipſ[illegible] Martinus obtinu[illegible] ſui fauorem d[illegible]formes, & ſi Michael ob[illegible] remiſſoriam in [illegible]antia, & ipſe illam ac[illegible], & poſtea probaſſet, prout nunc probauit, & ha[illegible] ſententiam, vt [illegible] confirmatoriam harum [illegible]arum primarum [illegible] Martinus coactus pro[illegible], prout nunc cogitur, cum M[illegible] obtinuerit dua[illegible] & [illegible] neceſſe ſit quod obtineat tr[illegible], ſi M[illegible] non cogitur [illegible] vnicæ ſententiæ, addu[illegible] *l. vel a.* [illegible] *de eden. Ia. in l. qui per [illegible]* quando ſtatutum [illegible] coniunctos ad co[illegible], non intelligitur tantum de primo a[illegible], ſed done[illegible] rit finita. Ita ſententia [illegible] bet inte[illegible] legitima tan[illegible], ſed [illegible] ndaq[illegible] quon[illegible] hac [illegible] *arg. [illegible] ſermone, de verborum ſignifica. de lal q[illegible]* [illegible] Bal. in l.
2 *[illegible] C. de procur.* [illegible] quan[illegible] poteſt referri ad plu[illegible] re[illegible] ad [illegible]mum, quando pri[illegible] conſumit effectum [illegible] intentionem loquen[illegible]. Sed quando non eſt ita, tunc intelligitur et[illegible] ad [illegible] interio[illegible], *per* [illegible] *de conditio. & demon[illegible] 10.* S[illegible] propoſito effectus non erat de ſtando ſententiæ [illegible] in fauorem Michaelis, ergo illa non [illegible] endenda, [illegible] contra [illegible] lata eſt attendenda. Facit conſil. Roman. [illegible] 4. [illegible] & ſic [illegible] non ſa[illegible] quādocun[illegible] tur fac[illegible] re & hoc tenuere quatuor ex Dominis. [illegible] quę contrariu[illegible] erunt, & propo[illegible] erat in hoc voto, & ita [illegible] iudicatum. [illegible] quod promiſ[illegible] ſtare vnicæ ſent[illegible] ſent[illegible] a prima contra [illegible]. N[illegible] prima fuit pro [illegible] & alia poſtea [illegible] adue[illegible] rio, t[illegible] igitur eſſe ber ab e[illegible] promi[illegible] *c. ad [illegible] §. [illegible] ſermone, de verborum ſignif[illegible] a.* & ad plura, quæ in propoſito cu-

mulat Felyn. *in cap. innouamus, de treng. & pac. Facit text. in clem. ad compeſcendas, de ſeque. p[illegible] nal.* Vel vna ſententia † lata contra poſſeſſorem, ſequeſtratur beneficium, quia intelligitur quando fuit [illegible] ma ſententia lata contra poſſeſſorem. Secus ſi prima fuit pro poſſeſſore, & ſecunda contra, quia tunc non datur ſequeſtrum, vt per Cardin. *ibidem num. 49.* Item propter regulam generalem, quod debemus fauore Apoſtolic[illegible]tus, &c. item, quia mens ſ[illegible] obligantis, vt veri[illegible]ter colligi poteſt, facit hoc, quod per remiſſoriam contra eum prima ſententia proferretur, vt illi acquieſcat, ſed actus agentium vltra eorum intentionem non operatur, *l. non omnis, ff. ſi cert. petat.* 4

DECISIO DCCCXLV.

De prileg. & præben.

SVMMARIVM.

1 *Doctoratus cum rigoroſo examine præfertur familiari Papæ non deſcripto.*

VIcen hebdomadariæ Ioan. Codella fuit Doctoratus per Caſſad. hic in vrbe cum rigore examinis concurr[illegible]bat in d[illegible]a, & diligentiis cum Matthæo familiari Papæ poſt occupationem, & non deſcripto Domini fuerunt, † ex quo erat Doctoratus cum rigoroſo examine, 1
quod eſt de comprehenſis in regula prærogatiuarum ibi, ceteri autem Magiſtri, vbi dicitur, quod inter tales Doctores, & familiares, tales ſeruetur ius commune, & quod de iure Doctor tali præfertur tali familiari, *de quo per Felyn. cap. per tuas, colum. 3. de maior. & obedien. Petrus de Anch. in clemen. prima, Magiſtr. Claud. in l. Centurio, colum. 2. de vulgar. & pupilla. Pariſ. de Put. in tractat. de ſynd. num. 43. verſicu. Do[illegible]r.* Non obſtat, quod inquit Barba. *in proœm. Clem.* quia loquitur de Doctoribus factis per verbum, eſto Doctor, non autem cum rigore examinis, ſiecet extra vniuerſitatem, vt iſte eſt, & regula vult, quod inter tales attendatur ius commune, & ita fuit tentum coram Domino Aquen.

DECISIO DCCCXLVI.

De reſtitutione in integrum alias recti ſpolia.

SVMMARIA.

1 *Succeſſor dicitur habere probabilem ignorantiam ſui prædeceſſoris.*

2 *Reſtitutio in integrum in ſpolio etiam in beneficialibus aduerſus tres conformes non datur: ſecus in petitorio.*

S[illegible]endi tamen exſecutionem rei iudicata, ſi excludatur præſumptio calumniæ, num. 3.

TOlet[illegible]an. parochialis coram Domino Britorionen. Di[illegible]dacus obtinuerat tres ſentẽtias ſuper ſpolio contra Ferdinandum [illegible]nquam ſucceſſorem ſpolii Alphonſi prædeceſſ[illegible], & Ferdinandus petebat reſtitutionem in integrum propter inſtrumentum poſſeſſionis Alphonſi ſ[illegible] a deceſſ[illegible], per quod inte[illegible]ebat probare, Alphonſum priũn[illegible] in poſſeſſione, quam Didacum, & dicebat [illegible]mentum nouiter repertum: & † quia erat ſuc- 1
[illegible], habebat probabilem ignorantiam fa[illegible] alieni, *vt per Rot. in ca[illegible] excommunic[illegible] de reſcript. Dec. in regn. cum quis, de re[illegible] e[illegible]to [illegible] ff. pro ſuo, l. mulier, ff. ad V[illegible]* [illegible] ideo ex[illegible] a debet reſtitui. *Bart. [illegible] ad diem, & in l. [illegible] §. [illegible] de verborum obli[illegible] omnibus, v[illegible] A[illegible] and.* ideo propter inſtrumentum nouiter reper[illegible], & clauſulam, *ſi qua mihi iuſta cau[illegible] videbitur, [illegible] l. cum in fine, l. ſed & ſi per p[illegible]or [illegible] ff. ex [illegible] maior. Bart. in l. [illegible] §. ſi quis pro[illegible] pe[illegible] de [illegible] nque p[illegible] in l. 1. de condi[illegible] indeb. Hipp[illegible] de Mar[illegible] in l. [illegible] operatore, de re iudica. Dec[illegible] in cap. [illegible] de [illegible] in integrum. Alex. ind. con[illegible] 69. in [illegible] ſecunda, [illegible] num. 3.* & maxime [illegible] *l. an [illegible] ſtren. [illegible] Parma, colum. 4. [illegible] 4.* [illegible] lii. Tamen † Domini hoc tenuerunt habere locum, et- 2

tam in ben[illegible] in ſpolio non debæ reſtitutio, [illegible] tantum [illegible]orio, & hoc quia [illegible]uando poſt tres con[illegible]mes [illegible]tuti in pentorio in ben[illegible] ſaſibus [illegible]ud procedat ex gratia ſpe[illegible]onſtito de bono iure, quod [illegible]cus[illegible] profanis, vbi regulariter non datur, & in ſpolio, [illegible]n beneficialibus non [illegible]tur hæc gratia, quia dum [illegible] ſpectatore & [illegible]ia poſt pe titorioſi [illegible], & reſtituti [illegible]tur in petitorio propter periculu[illegible] ne obtineat benefi[illegible]um ſine Canonica con[illegible] quæ ratio peccati non militat io ſpolio, [illegible] petit[illegible]um [illegible]d in hoc caſu iſte non v[illegible] quod in [illegible] libus di[illegible]ar[illegible]ſtitutio [illegible] iure co[illegible]uni [illegible] hab[illegible]o cum etiam in pr[illegible] nimirum cu[illegible] mus in ſpolio propter hanc ca[illegible], & in [illegible] de nouo [illegible] tum, quod e[illegible]m din[illegible] iuris co[illegible]munis, [illegible] reſtitui. ¶ Sed[illegible] primo ſ[illegible] dubium, an impeditur [illegible] pediat, & ſuſpendat r[illegible] iudicat[illegible], & videtur [illegible] non, *Lyuuc. C. de [illegible] in integrum. Caſſad. deciſ. prim[illegible] eſtitutio in [illegible]um*, vbi pro vtraque parte allegat Doctores. Tamen Domini tenuerunt, quod executio non impediretur, per [illegible] ex calumniis, & quia ſumus in ſpolio, [illegible] durius agitur cum ſpoliatore. Tam[illegible] Caſſadorus [illegible]gnit, quod ſi adeſt cauſſa, quæ excludat præſumtionem [illegible]umniæ, quod ſic non impeditur reſtitutio. Sed in caſu noſtro in trumentum de nouo repertum excludit præſumtionem calumniæ: ergo poteſt dici, quod præſens determinatio Dominorum meorum Coauditorum non tranſeat ſine difficultate.

Decisio DC[illegible]CXLVII.

De iuriſdictione omnium iudic. de foro competenti.

Summaria.

1 *Auditor Cameræ poteſt procedere [illegible] quo[illegible] etiam non ſubditos eccl[illegible] [illegible] & expenſ[illegible]rum.*

2 *Forum ſortitur ratione contractus [illegible] quaſi poteſt a iudice loci contractus [illegible]*

Vlixbonen. pecuniaria Didacus Antonius pro nonnullis mercatoribus in m[illegible]a hæreticæ prauitatis contra Regem Portugaliæ cauſſam agitauit, & plures Bullas, & breuia obtinuit, & varias pecuniarum ſommas pro eis partibus exiſtentibus, ipſe præſens in Curia expoſuit, & per viam monitorii coram Auditore Cameræ obtinuit procedi contra mercator[illegible] & [illegible] declarari vna cum inuocatione brachii ſecularis, & dabatur de nal[illegible] monitorii, [illegible] cenſurarum, ex[illegible] Aud. Cameræ non haberi iuri[illegible]ionem in nou ſub[illegible] eccleſiæ [illegible] vel immediate. Sed replicabatur de facultate Aud. [illegible]ræ, quod poteſt monere videlicet extra curiam deg[illegible] ſuæ iuriſdictionis ratione ſalarii in ead[illegible] curia dec[illegible], & debiti, vel ex[illegible]ſarum, ſ[illegible] [illegible] tractu in [illegible] dem Curia, & non [illegible] ſi ſciat [illegible] iuriſdict[illegible], hoc eſt, med[illegible] vel immediate ſ[illegible] eccleſiæ, & d in

1 telligitur (& in † hoc fuerunt [illegible] quinque) quod ſint ſuæ iuriſdictionis ratione ſal[illegible] contractus in Curia decreti, & initi, & [illegible]od [illegible], cum qui[illegible] eſt quaſi contractus, conſen[illegible] immediate vel immediate ſubiectæ. Sed n[illegible] an ratione ſalarii, ſeu contractus dicatur de iuriſdictione Aud. Cameræ, ex quo non ſunt in Curi[illegible] *cap.* [illegible] *de foro compet.*

2 dicat, † quod quis ſortitur forum ratione cõtractus, hoc tamen eſt verum, ſi in loco contractus [illegible]perietur, *l. heres abſens, in princip. ff. de iudic.* [illegible] *Angel. Paul. & [illegible] iunior clarius, & hoc probatur per c. ptin. Romana. §. cont. ahentes, de foro compet. in ſexto*, vbi primo dicit, ſi reperitur in loco contractus, ibi poſt poteſt conueniri: ſi vero extra, bene poteſt citari: ſed non poteſt contra cum pro

cedi, niſi qu[illegible] habet bo[illegible] [illegible] tor mittatur in poſſ[illegible] mod[illegible] recto, quod dic do[illegible] vero ſunt [illegible] loci bonorum [illegible] bonorum ex primo decreto [illegible]od non ha[illegible] [illegible]onem in p[illegible] neque po[illegible] excon[illegible] vt dicitur in figuratione caſus, *Innocen. in de* [illegible] *trahentes, vbi Franc.* [illegible] *Anchar. in* [illegible] *not.* Licet etiam fuerit [illegible] iudex loci co[illegible] potuerit citare extra [illegible] *Marian. Socinus* [illegible] *ſil. 11.* tamen Domini ſuerunt, quod tales dicer[illegible] ſe de iuriſdictione iudicis loci contractus, q[illegible] innenirentur, non poſſ[illegible] coram eo co[illegible], & [illegible] locum eſſet, [illegible] *cuius cont*[illegible] *in §. contrahent.* & licet non poſſ[illegible] cogi con[illegible] men citatur, & [illegible] poſſeſſionem, ergo [illegible] dictio, *act quod dicit Abbas in cap. fina. de foro compeſten co lum vigeſimaſecunda, & Saly. in autne* [illegible] *de* [illegible] quod habens domicilium, ſeu originem in aliquo loco domi exiſtat, non poteſt cogi ad comparendum, *l. ple*[illegible] *que*, [illegible] *eodem tua voc* ita abſens a loco contractus non cogitur [illegible] coram iudice contractus. E[illegible] quod pa[illegible] quod iu[illegible] dictio eſt rei habitu propter contractum, [illegible] non fit a[illegible] propter abſentiam, quæ in hac ratione ſ[illegible] quitur. *Felyn. in d. cap. fina. colum. 4.* [illegible] *allegabatur etiam quod ſu*[illegible] *diſpoſitionis text in Lamnem, & ibi Ar*[illegible] *de iudic.* [illegible] ergo facultas datur, quod moneat deg[illegible] tes extra [illegible] iuriſdictionis ratione contrac[illegible], & [illegible] ſit talis, merito Domini vo[illegible]erunt, quod potuiſſet con tra illos procedere. Sed mihi occurrebat, quod iſtud procederet ſi contractus fuiſſet cum alienigena, vel in vrbe, vel dum mercatores alienigenæ fuiſſent in vrbe, quia ſi poſtea fuiſſent abſentes, tamen eſſ[illegible] fuiſſent [illegible] ctionis Aud. Cameræ, mouebar *per text in d.* [illegible] *heres abſens, §. primo, vbi dicit text* quod ita demum quis co[illegible] nitur in locu c[illegible] quaſi (& in caſu no[illegible] ſumus in quaſi contra[illegible] [illegible]ſteritur, in loco domi[illegible] lii non habere domi[illegible]um, ſed tabernas, per gulam, officinas, & ibi cum eo contrahitur, quaſi cum viato[illegible] qui ſic venit, vt ſtatim diſcedat. Et ideo inferebat quod cum iſti mercatores non fol[illegible] itinerando [illegible] nonquam in Curia fuerint, quod Didacus propter ni[illegible] cum eis quaſi contrahendo in Curia fact[illegible], non[illegible] tuiſſet [illegible] eos in Curia conuenire. Tamen Domin[illegible] runt, quod po[illegible] propter Aud. Cameræ facult[illegible], non aliter reſpondendo ad hunc textum, niſi quod [illegible] cul[illegible] as Auditoris Cameræ receperat han[illegible] interpr[illegible]ation[illegible] nem, vt Notarii atteſtabantur, [illegible] ita [illegible] datis [illegible] *cap. cum continent. de foro com*[illegible] *ten.* [illegible] *ibi Abb. inte*[illegible] *notab.* [illegible] *in capitu R* [illegible] *in verbo, conſuetudine de app*[illegible] [illegible] *pote* [illegible] *de tr* [illegible] *cura datis ab* [illegible] *Imol.* [illegible] *Ioan* [illegible] *§. denique ff. de* [illegible]

Decisio DCCCXLVIII.

De [illegible]iuri[illegible]itate, alr[illegible] de R[illegible]miſſ[illegible].

S[illegible]ar[illegible]

1 *Diſpenſatio ad* [illegible] *eo ab* [illegible] *autore* [illegible]

Salamant[illegible] d. Ara[illegible] fuerat data fac[illegible] ſim[illegible] ter po[illegible] perſonæ, & perſona [illegible]um idon[illegible] quotie[illegible] & qualiacunque [illegible] a fauorem Fran[illegible] qui erat diſpen[illegible]tus ad duas par[illegible] h[illegible] & [illegible] tuas obtineb[illegible] batur [illegible] *bona.* & videb[illegible] inferior a Pa[illegible] conferre beneficium c[illegible] obtinen

obtinenti aliud curatum, vt diſpenſatus, & Fráciſcus obtinebat beneficium curatum, & ad illud non erat diſpenſatus: Ergo, &c. *ad cap. ſi ordinarii, §. in ordinandis, ibi Do. & Franc. de offic. ordin. in 6.* Secundo dicebatur, quod dato, quod exſecutor dictę facultatis potuiſſet conferre tertiam parochialem, quod tamẽ in collatiõne debebat fieri mentio, de obtentis beneficiis, *per Franc. ad clem. 2. de offic. ordin.* nec dicatur, quod dicta clem. habeat locum in legato tantum, imo habet locum non ſolum in legato de latere, ſed in quocunq; alio legato, vel exſecutore habente conſerre beneficia eccleſiaſtica auctoritate Apoſtolica, *vt dicit glo. d. clem. 2. in verbo, volumus. Fel. in c. ad aures, in 3. colum. ver. nec vrget. de reſcript.* Nec dicatur, vt hic in facultate conceſſa motu proprio, vt dicamus prout in prouiſione facta motu proprio, vbi nõ eſt neceſſe facere mentionem de beneficiis obtentis. *Gemin. in cap. fin. de offic. deleg. colum. pen. verſic. ſed ne de ſyndic. dict. cap.* Tamen, quia facultas dicit, quod poſſit pro exſecutore conferre quæcunque, qualiacunque, & quotcunque beneficia obtinentibus. Domini fuerunt in voto, quod exſecutor potuerit conferre, nec fuerit opus mentionem facere de beneficiis obtentis propter illam generalitatem verborum, & maxime propter verba qualiacunque, quæ comprehendunt etiam curata, ergo Papa voluit beneficia poſſe conferre obtenta qualiacunque, ergo curata, ideo non fuit opus de illis facere mentionem, & in facultate Papa habuit beneficia reſignantis pro expreſſis, & voluit poſſe conferre obtinentibus qualiacunq; beneficia, & multo magis hoc dicebant procedere, ſi facultas fuiſſet conceſſa reſignatario.

Decisio DCCCXLIX.

De factis famil. & de reſcript.

SVMMARIVM.

1 *Familiares Papæ poſſunt expedire literas gratis de mandato.*

IN eadem Salamantin. Franciſcus ſecundus, quia in prima prouiſione ſibi facta per Clem. nõ fuit facta mentio quod eſſet ſecum diſpenſatum ob defectum natalium, cũ clauſula perinde valere a Clem. in qua narrabatur ſe familiarem Clem. & docuit de familiaritate, & iſtã gratiam perinde valere, expediuit ſub Paulo in forma rationis cõgrui: & in ea Bulla ſe narrauit familiarem Pauli, & tamen non erat, & in pede Bullę eſt poſitum, gratis de mandato.
1 Aliqui † Domini dixerunt ex eo, quod eſſet in pede Bullæ, gratis de mandato, quia etiam, quod quis familiaris ſit, & non expedit literas gratis, quod hoc non iuuabit. Ego replicabam, quod bene familiaris expediuit gratis de mãdato: ſed non dicitur in eorum mandatis ſimpliciter, gratis de mandato, ſed dicitur gratis de mandato familiari; tamen Domini dixerunt, quod gratia non erat Pauli, ſed Clemen. quod etiam ſi expediuiſſet ſub iſta familiaritate Pauli, quod gratia non reddebatur nulla, quia non eſt gratia Pauli. Nec poſſumus dicere, quod in gratia nominauit ſe familiarem Papæ, ſed tãtum in expeditione Bullarum, & ſic tantũ redderetur ſubreptitia expeditio Bullarum. Et ſic ad plus teneretur iterum illas expedire, & ſoluere officialibus. Vltimo (& hoc ſubſtulit difficultatẽ) dicebatur, quod regula de fictis familiaribus, loquitur tantum de familiaribus abbreuiatorum ſcriptorum, & aliorum officialium, non autem de familiaribus fictis Papæ, etiamſi in regula non annullet. Domini voluerunt, quod literæ, perinde valere, etiam quod in illarum expeditione narretur, quod eſt familiaris Papæ, ſibi Franciſco ſecundo ſuffragentur.

Decisio DCCCL.

De ſententia excommunicationis.

SVMMARIVM.

1 *Abſolutio ab excommunicatione, in qua quis ſtetit per triennium, non ſuffragatur ad effectum caſuum regulæ.*

MAguntin. Canonicatus, & præben. ad gradus inter Dominum Aquenſium, & Philippum de Noctelli, qui venerat ex reſignatione Iacobi Abel, qui per quinq; aonos inſorduerat in cenſuris tempore, quo ſibi reſeruauit regreſſum: & ſupplicatio regreſſus habebat, & cũ abſolutione a cenſuris ad effectum etiam in caſibus regulæ. Fuit dictum, quod in vna Rodonen. inter D. Maceraten. & Ioachinum Milium fuit ſimilis caſus, & ego recordor, quod fuit pluries informatus, & maior pars Dominorũ tenuit, quod † abſolutio non ſuffragaretur, quando quis 1
per triennium fuiſſet excommunicatus, quia ſtando per tantum tempus excommunicatus, videtur paruipendere cenſuras, & eſſe ſuſpectus de hæreſi, quæ regula loquitur tantum de inſordeſcen. per annum, & per tres annos: tamen Ioachinus poſtea porrexit plures ſupplicationes, in quibus dicebatur, etiam ſi per plures annos inſordeſcat, ad demonſtrandum, quod Papa eodem modo conceſſiſſet in ſuo caſu, ſi fuiſſet petitum. Tamen tenentes contra Ioachinum dixerunt, quod non ſequitur, ſi fuiſſet dictum, Papa forte conceſſiſſet, ergo habetur pro conceſſo, & tamen, quia iſta deciſio veniebat in fauorem Domini Maceraten. Auditoris, Rota voluit, quod negotium concordaretur. Sed hanc non poteſt concordare D. Aquen.

Decisio DCCCLI.

De exſpectatiuis.

SVMMARIVM.

1 *Proceſſus fulminatorius aliquando permittitur, antequam literæ ſint regiſtratæ.*

FAnen. Canonicatus & præben. inter Do. Dionyſium dicebatur pro parte Dionyſii, quod proceſſus Caroli ſuper exſpectatiua fuerat fulminatus, antequam literæ illius exſpectatiuæ eſſent regiſtratæ, & quod literæ non dãtur, nec oſtenduntur partibus ad effectum fulminandi proceſſum, niſi poſtquam ſunt expeditæ de ſtylo regiſtratorum bullarum, & proceſſus nõ poteſt fulminari in prima expeditione exſpectatiuarum, in qua remiſſoria propter multitudinem exſpectantium, dat, quod proceſſus etiam ſine literis exſpectatiuę poſſint fulminari, niſi exſecutori præſententur literæ gratiæ exſpectatiuæ. Sed exſpectatiua Caroli erat de ſecunda exſpectatione, & ſic nõ comprehenſa in dicta regula. Ergo proceſſus non ſuffragabatur. Tamen, † quia proceſſus habebat notarium de 1
eo rogatum, & teſtes, quia dicebant, quod licet iſte ſit ſtylus ordinarius, tamen quod bullæ interdũ ſolent commodari partibus, antequam regiſtrẽtur ad effectum fulminandi proceſſum. Ideo Domini voluerunt, quod licet proceſſus Caroli eſſet fulminatus, antequam bullæ ſuæ exſpectatiuæ fuiſſent regiſtratæ, quod ſibi ſuffragaretur, non obſtante, quod ſtylus ordinarius eſſet contra eum ex hoc coram D. Thoma de Thanis.

Decisio DCCCLII.

De conceſ. præben. de mandato de prouiden.

SVMMARIVM.

1 *Mandata duo de prouidendo inter ſe paria ſi reperiuntur, præfertur ille, qui maiorem adhibuit diligentiam.*

TOletan. parochialis ſancti Ioannis de Ocanna coram Domino Maceraten. Franciſcus Ortiz veniebat ex iure Franciſci Gomez, qui obtinuerat mandatum de prouidendo, & Rodericus della Camera veniebat ex iure Alphonſi Villaual. qui obtinuerat aliud mandatum de prouidendo: & in mandato Franciſci erat clauſula, *volumus autem, quod infra annum curata, ſeu alias inuicem incompatibilia, niſi ad illa obtinenda ſufficienter diſpenſatum foret, dimittere, & infra ſex menſes a die acceptationis beneficiorum huiuſmodi, quorum ſingulorum valor annuus 23. duc. aur. de Cam. non computando nouam prouiſionem ſuper illis a ſede Apoſtolica impetrare, & literas deſuper in totum expedire, & iura Camera Apoſtolica propterea debita*

perſoluere omnino tenearis: alioquin ſemeſtra huiuſmodi, & anno reſpectiue elapſis, beneficia præfata vacare cenſeantur, & ipſe Alphonſus Villanal habeat in hoc mandato ſimilem clauſulam, præterquam quod non dicebat a die acceptationis, ſed pacificæ poſſeſſionis, & inerat alia clauſula in vtroque mandato, quod inter habentes ſimilia mandata in diligentiis ſit locus præuentioni, & Alphonſus erat prior in data gratiæ, & etiam diligentior in proceſſu, quia prius obtinuerat proceſſum ſuper ſuo mandato fulminato, & Franciſcus fuit diligentior in acceptando, & anterior per duos dies, & quia fuit prior in acceptatione præferebatur: ſed opponebatur ſibi, quod non fecerat alias diligentias, de quibus in clauſula, volumus
1 *autem, &c.* ¶ Quia † infra ſex menſes a die acceptationis non obtinuerat nouam prouiſionem, nec literas expediuerat, &c. quod licet Alphonſus hoc non fecerit, quod non peccauerit, quia ipſe non tenetur a die acceptationis, ſed habitæ pacificæ poſſeſſionis, & quod ideo reſolutam acceptationem Franciſcus habebat propter non factas diligentias, & quod acceptatio & prouiſio Alphonſi ſubintrabat, & ipſe erat poſterior in exſpectantibus, quod ſi exſpectans habens fortius decretum, acceptat, & ſimiliter habens debile decretum acceptat: & habens fortius decretum, qui præferebatur, ſi deficiat in diligentiis, acceptatio debilioris, elapſo tempore diligentiarum non factarum ſubintrat. Sed fuit replicatum, *æquiparationem eſſe bonam, cum iſtud habeat locum inter exſpectantes propter actum, qui hoc dat: ſed tempore dictorum mandatorum non erãt exſpectatiuæ, quia erant reuocatæ, ergo etiam euanuerat gratia data exſpectantibus ſuper dictis diligentiis.* ¶ Secundo, quia exſpectatiuæ dantur ſub vna data: mandata vero ſub diuerſis, quia Papa ex nunc, prout ex tunc prouidet regulariter fulminantibus, proceſſusque fulminantur ſub exſpectatiuis. ¶ Tertio, in exſpectatiuis Magiſtri præfertur, alteri vero non huiuſmodi mandatis præfertur, quia & diligentior in acceptatione. ¶ Quarto, in exſpectante propter non factas diligentias acceptatio habetur pro non facta. In mandatis vero, quæ deficiunt in diligentiis nouæ prouiſionis, & aliarum, de quibus in clauſula, *volumus autem, &c.* non eſt ſua acceptatio pro infecta, ſed Papa decernit beneficia prædicta eo ipſo vacare, & differentia eſt, quod Papa decernat nullam fuiſſe acceptationem & prouiſionem, quia tunc acceptatio ſecundo loco acceptantis, & eſſet in pendiculo, & primus acceptas plene dicitur obtinere beneficium, ſed tamen ſub conditione, ſi diligentias fecerit, & ſi non faciat, euaneſcat conditio, & eius acceptatio, & prouiſio, ac ſi non facta fuiſſet, & nimirum ſubintrat acceptatio ſecundo loco acceptantis, cum primus nõ acceptaſſet: ſed in mandatis ob non obtentam nouam prouiſionem, & alia Papa decreuit beneficia eo ipſo vacare, & ſic præſupponit ius eſſe ante quæſitum primo non autem ſecundo acceptanti, niſi poſtea primus petat infra ſex menſes nouam prouiſionem, quia Papa non fecit ſtare dictas acceptationes in pendente, prout in exſpectante, cum per primum ſit ius quæſitum, non poteſt ſecunda ſubintrare, quia non vacauit ex prima vacatione, prout in exſpectante acceptante, & deficiente in diligentiis, ſed vacauit ex perſona acceptantis, quia non ſeruauit clauſulam, *volumus autem, &c.* Præterea contenta in clauſula, *volumus autem, &c.* non ſunt diligentiæ, ſed quoddam onus, nõ alicuius iuris acquiſitionem, ſed duntaxat, vt prouideatur Cameræ Apoſtolicæ, & illius officialibus. Facit quia interdum ſimilis clauſula ponitur in breuibus, quæ dantur ad capiendam poſſeſſionem ante expeditionem literarum, per quæ breuia nullum ius datur impetranti: & tamen illa clauſula apponitur in fauorem officialium, non autem, quod adimplendo dictam clauſulam; & expediendo literas aliquod ius acquiratur, cum eſſet quæſitum ex prouiſione. Et ſic iſtę non ſunt diligentię ad acquirendum ius perfectum, ſed ius quęſitum perfectum, ſi alias acquiratur, tuendum. Nam licet ius quæſitum poſſit reſolui, non propterea vacat beneficium ex prima vacatione, ſed ex perſona illius, & eius perſona ius quæſitum reſoluitur, vt eſt videre *in c. commiſſ. de elect. in 6. & in c. ſi tibi abſenti, de præben. in 6.* vt in terminis regulæ *de inſinuat. & publicat.* licet regula habeat omnia pro caſſis cum inde ſecutis: prouiſiones tamẽ intermediæ non capiunt beneficium. *Caſſad. deciſ. 24. de reſcrip.* Et etiam videmus, quod in dicto mandato eſt, quod ſi acceptauerit incompatibile, niſi infra annum obtinuerit diſpenſationem, vacet: & tamen propter iſtam vacationem non ſubintrat acceptatio ſecundo loco acceptantis, quia beneficium vacat ex noua vacatione, licet ex perſona acceptantis.

Decisio DCCCLIII.

De reſtitutione in integ.

Svmmarivm.

1 *Reſtitutio in integrum datur etiam poſt quadriennium ex cauſſa, conſtito tamen de bono iure, etiam in beneficialibus.*

Asioricen. Porti coram Domino Mariſcotto inter Ioannem & Garſiam. Io. poſt quadriennium rem iudicatam in fauorem Garſiæ petebat reſtitui in integrũ ratione ſuæ familiaritatis narratæ. Fuit † dubitatum, *an*
1 *poſt quadriennium ei daretur reſtitutio in integrum, etiam in beneficialibus propter cap. primum, de reſtit. in integr. vbi reſtitutio, nec datur poſt quadriennium, niſi ex cauſſa?* Dicebatur per quatuor ex Dominis, quod ſic, quia iſta reſtitutio datur a Principe, cum impetratur per commiſſionem, non autem datur a lege, *vt loquitur cap. 1. de reſtit. in integr.* ſecundo, quia matrimonium carnale, & ſpirituale æquiparantur, ſed in matrimonio carnali ſententia non tranſit in rem iudicatam, ergo. Tertio dato, quod ſententia in ſpiritualibus trãſiret in rem iudicatam, tamen quia vertitur periculum animæ, quod quis obtineat beneficium ſine canonica inſtitutione ſaltẽ debet dari reſtitutio. Item, quia illud non eſt remiſſibile, quia pars non poteſt remittere alteri ius, quod habet in beneficio ſine auctoritate ſuperioris. In contrarium iſtis non obſtantibus fuerunt quinque, Raynaldus, Sarnen. Aquen. Puteus, & ego. Ad primum reſpondebatur, quod præſcriptio reſtitui ſolet etiam in huiuſmodi beneficialibus, prout de iure, & ita etiam intelligi: ſi autem Papa vellet de abſoluta poteſtate poſt quadriennium reſtituere, cum ſit Dominus beneficiorum, non negatur, quod non poſſit. Ad ſecundum, quod ſententia in beneficialibus tranſeat in rem iudicatam, patet, quia alias non eſſet opus reſtitutione in integrum. Ad tertium de periculo animæ dicitur, quod eſt dictum nimis generale. Nam in quacunq; præſcriptione, cum quis præſcribit rem alienam, vertitur periculum animæ. & tamen præſcriptio tenet. Videmus etiam in beneficialibus in regula de annali, & triennali, & in allegatione Lapi 98. vbi ſemper in beneficialibus ſe tuetur. Ad quartum non eſt remiſſibile per partem, quia imo pars poteſt acquirere quo ad ſe, & contra eum currit præſcriptio, licet non contra ſuperiorem, quia poſſet inquirere, *per e Abb. in c. dilectus, num. 5. de reſt. in integ. Ant. in c. ad audientiam, el 2. nu. 20. de reſcrip.* Et quod non detur reſtitutio, bene facit dictum Felyn. *in c. 1. nu. 10. de præſcrip. Caſſad. dec. 2. de reſt. in integr.* Tamen poſtea de conſenſu omniũ fuit iſto caſu data reſtitutio, quia Io. deduxit, ꝙ pendente tractatu cõcordiæ, & quadã reſignatione facta in manib. notarii, fuit elapſum quadriennium, & ſic ſuberat cauſſa, per quam iſto caſu daretur reſtitutio.

Decisio DCCCLIIII.

De procur. & re iudicata.

Svmmaria.

1 *Inſtantia exſpirare dicitur lata ſententia.*

2 *Procurator conſtitutus ad tertiam inſtantiam poteſt citari pro executoribus decernendis.*

Vlixbo-

VLixbonen de Pomar. coram Puteo inter Ludouicũ, & Ioan. Vax, fuit dubitatum, *an procurator habens mandatum vſque ad tertiam inſtantiam potuerit citari ad videndum decerni literas exſecutoriales contra principalem ſuum per tres ſententias condemnatum?* Et dicebatur, quod
1 non, quia mandatum eſt ſtricti iuris: ſed † lata ſententia inſtantia exſpirat, l. properandum. C. de iudic. Alexand. in l. poſtquam lite. in princi. & vbi I. ſi ſ colum. ſecunda, C. de pact. ſed ſi per tertiam ſententiam eſt finita tertia inſtantia, ergo & mandatum, & quod finiatur inſtantia, vt ſupra, eſt gloſ. in c. 1. §. ſi vero. in ver. iudici. de except. lib. 6. vbi Ancha. Gemin. & Franc. notant illam gloſ. Item quia Alexand. in l. properandum. col. 1. C. de iud. quærit, an in exſecutiuis prout in re iudicata, ſit data inſtãtia. Et videtur tenere, quod ſic, ergo non eſt pars primæ inſtantiæ, cum ea ſit finita lata ſententia. Gem. Anchar. & Franc vbi ſupra, & Gemin. colum. 1. verſic. oppono. dixit, quod procurator conſtitutus ad litem ſeu ad inſtantiam, non poteſt ſe opponere ad exſecutionem, Felyn. in c. quoad conſultationem. col. 3. verſic. not. inſuper. num. 12. de iudic. vbi quod procurator conſtitutus ad iudicia non poteſt poſt rem iudicatam ſe op-
2 ponere exſecutioni. Tamen † Domini tenuerunt contrarium, quia poſt tres conformes nõ eſt data alia inſtantia, ſed tantum ſupereſt, ſententias exſecutioni demandare. Nam exſecutio eſt quid annexum ſententiæ, & ideo iudex abſque commiſſione poſſet decernere exſecutoriales, nec commiſſio eſſet de ſtylo ad derogandum regulæ, quod ſub plumbo, &c. Caſſad. deciſ. 3. de reſcript. circa fin. Et quia iſta exſecutio eſt de dependentibus, & connexis ſententiæ, Angel. in l. qui procuratorem. ff. de procur. Et ideo etiam propter neceſſitatem dependentiæ oſtendit mandatum ad id tempus limitatum, vt ibi per Bal. & Pau. de Caſt. & Felyn in cap. tranſlato, colum. 3. de exceptio. Nec obſtat, quod dicit l. properandum, quia loquitur de exſecutiuis, quæ ſunt de per ſe ſine alia inſtantia, & inſtrumẽtis guarentigiatis, vbi aliquid debet cognoſci, quod non eſt per tertiam ſententiam, licet per ſententiam finiatur prima inſtantia.

DECISIO DCCCLV.

De probat. alias de fide inſtrumentorum.

SVMMARIA.

1 *Commiſſio ad aliquem doctorandum debet ad vnguem ſeruari. & nu. 4. in fin.*
Limita tamen & declara, vt nu. 5.
2 *Iudici atteſtanti de iuſtitia ſuæ ſententiæ non ſtatur.*
3 *Narratiua tanquam pars gratiæ debet probari.*
4 *Cauſſa requiſita in aliquo actu debet plene probari: alias aſſerenti non creditur.*
5 *Commiſſio facta iudici in his, quæ de natura actus veniunt vel iuris exſiſtunt, certum ordinem non inducit.*

VIcentin. hebdomadariæ maioris coram Domino Aquen. inter Matthæum Enſes, & Ioan. Cordellas cõtingit dubitari, an ex regula doctoratus probetur proceſſum eſſe rigoroſo examine, & alia ſeruata, quæ continebantur in commiſſione data ad doctorandum Ioan. Cordellas, videlicet, quod adhibiti fuerunt tres Doctores in
1 rigoroſo examine. Et dicebatur, † quod non, quia talis commiſſio, & reſcriptum importat formam, a qua recedere non licet, cap. cum dilecta. de reſcript. & de obſeruatione prædictorum non conſtabat, niſi per aſſertionem bon. mem. Caſſad. doctorantis. Et ſibi non debere ſtari,
2 ſicut † non ſtatur iudici atteſtanti de iuſtitia ſuæ ſententiæ, vt per Bart. in l. ne in arbitris. colum. 2. in fin. ff. de recept. arbit. Felyn. in cap. cum a nobis. colum. 3. verſic. ſecunda conſtitutio. de teſtibus, cum concernat laudem vel vituperati. atteſtantis, quia tunc ei creditur, Anton. in cap. cum a nobis, colum. 4. verſic. ſecundus caſus. Propterea Ioan. impetrando reſcriptum ad Doctorem ſe faciendum narrat, quod legerat in ciuitate Illerden. & Bandunonen. quæ
3 † narratiua tanquam pars gratiæ debuit probari, vt deciſ. 292. in non. & 336. in antiq. Biſig. 6. de præben. Felyn. in cap. ad aures. colum. 4. de reſcript. Et licet Dominus Caſſad. aſſerat hoc coram eo fuiſſe probatum, tamen ei etiam non eſt credendum per ſupraſcripta, ad Alexan. & Dec. in l. ſi donationes. C. de donat. vbi ſi † actus ab aliquo non poteſt 4
fieri, niſi ex aliqua cauſſa, tunc ſuper examinatione illius cauſſæ ei non creditur. Et licet notarius det inſtrumentum publicum ſuper præmiſſis, tamen illud dat tanquam ſuper narratis ab ipſo Caſſad. Item cum non exprimitur nomen illorum Doctorum, vt poſſit cognoſci, an ſint tales quales aſſeruntur, ſicut dicit Abb. in cap. 1. de ſyndic. colum. fin. verſic. debet exprimere. Alexand. in conſil. 1. colum. 2. volum. 4. vbi dicitur, quod notarius debet exprimere nomina illorum, & vniuerſitatum ex hac cauſſa. In contrarium vero dicebatur, quod licet iſta cõmiſſio det formam, a qua non licet recedere, tamen multa in contrarium poſſunt adduci, de quibus in præſentibus limitationibus, per Felyn. in c. dilectus, de reſcriptis, præſertim, quia commiſſio † facta iudici in his, quæ de natura actus ve- 5
niunt, vel iuris exſiſtunt, certum ordinem non inducit, ad Bald. in l. bona fides. C. de rebus cred. ex quibus videtur, quod debeat ſtari aſſeruoni Caſſad. dum inquit, quod aut iudex proceſſit per modum contentioſæ iuriſdictionis, & tunc ſtandum eſt eius ſententiæ, quæ tranſiuit in rem iudicatam, pro qua & eius proceſſu præſumitur, ſiue lata ſit de præſenti, ſiue de antiquo, aut in præſentem, aut in abſentem, vt per Innocent. & Imol. dicentes iſtam eſſe communem. in cap. cum in iure. colum. 9. de offic. deleg. Felyn. in c. quoniam contra. colum. 25. verſ. 4. concluſum poſtquam ſententia, & colum. 23. verſ. 3. concluſ. de probat. aut iudex proceſſit per modum voluntariæ iuriſdictionis nõ exſiſtente contradictione, & tunc idem pro decreto iudicis præſumitur, vt per Anton. in d. c. quoniam contra, & ibi Felyn. in col. 28. in fin. & ſeq. verſi. 2. concluſ. præſertim, quando enuntiatur ſolemnitas in decreto, vt per eundem colum. 19. verſ. limita, ſeu declara, & verſic. etiam licet iſta ſimpliciter, & ibi Paul. ante. & verſ. 6 omnino Ang. Iaſ. in rubri. qui admitti, col. 3. Et quod iſta ſit communis, quod præſumatur pro decreto iudicis, & omnia ſolemnia, & neceſſaria interueniſſe, facit quod dicit Curt. in addit. ad Alexand. in l. ſciendum. colum. 9. verſic. puto, & verſic. ſed dic, quod etiam in dubio. & verſic. neque ob. d. l. ſi forte. & ibidem Iaſ. colum. 7. & ſequent. num. 29. verſic. 7. limita. & in l. 1. colum. 14. numero 50. in fin. verſi. niſi dixeris, quod illa regula iuncto verſic. colum. preceden. in 5. not. num. 49. de officio eius. Nec obſtant not. per Felyn. in d. c. cum a nobis, quia ipſemet ibidem in verſic. prima concluſ. ſe ipſum declarat, dum dicit, quod non creditur iudici in teſtem examinato, ſed bene creditur in decreto eius & ſententia, iuxta præmiſſa. Et ex his reſpondetur ad deciſ. ſupra in contrarium alleg. & ad Felyn. in c. ad aures. colum. 4. quia creditur iudici narranti verificatam eſſe narratiuam, quod legerit in ſtudio. Nec verum eſt, quod notarius tanquam ſuper narratis interfuerit, & ſibi credatur, per Felyn. in cap. quoniam contra, colum. decimanona, verſ. & 20 de probat. Nec obſtat, quod not. per Abb. in cap. primo, de ſyndic. & per Alexand. in conſil. 1. volum. 4. quia hic non agitur de vniuerſitate, nec de capitulo, cum præſertim hic interuenit ſigillum, Rot. ad deciſ. 9. de procur. in antiq. alias num. 132. & 391. & etiam notarius præſumitur de omnibus rogatus, Ægid. deciſio. 262. quia etiam ſi non adſunt teſtes, notario credendum eſt, ad deciſ. primam. de probat. in no. Nec refert, an Notarius, an Caſſad. loquitur, ad cap. deinde. de conuerſi. coniugat. Bald. in titul. de noua forma fideli. in verbo. ego. & in authent. ſi quando. in fin. C. de conſtit. pecun. Bart. in l. in teſtamento. ff. de auro & argent. legat. Cum etiam notarius, qui confecit inſtrumentum in prima perſona, poſſit etiam illud conficere in tertia perſona, vt habetur in d. cap. deinde. §. ſi cum ſimul. Et hanc vltimam partem tenuerunt Domini.

DECISIO DCCCLVL
De regula de annali.
SVMMARIA.

1 *Gratia, ſi neutri, ſuperueniens defectus prouenienti ex regula de annali, poteſt abſque alio nouo conſenſu canonizari.*

Contrarium tamen tenetur, vt nu. 8.

2 *Gratia ſuperueniens de ſtylo curiæ ſupplet defectum primæ gratiæ.*

3 *Actus ſine forma a lege, vel ſtatuto requiſita factus eſt ipſo iure nullus.*

4 *Excluſio & refutatio expreſſa, vel tacita per curſum tēporis eſt fortior, quam inutilis acquiſitio.*

5 *Defectus repudiationis beneficii poteſt purgari, & beneficium acquiri.*

6 *Ius eligendi ſi propter omiſſam formam ſit ad alium deuolutum, & alius eligat, tenet eius electio.*

7 *Conſenſus manifeſtus colligitur in actu inualido, ſicut fit de valido.*

9 *Gratia, ſi neutri, non eſt reſtitutio primæ gratiæ extinctæ, ſed noua dicitur gratia.*

10 *Conſenſus, qui ad actum tunc factum non operatur, nec etiam ad validitatē actus ſequentis poteſt operari, niſi de nouo præſtetur.*

COnchen. ſancti Michaelis inter Franciſcum de Mendozza, & Io. de Morillas coram Puteo: Ioan. Baptiſta
de Grimaldis fuit prouiſus de dicto beneficio, & demum
illud reſignauit, & fuit prouiſum Franciſco reſeruata pē-
ſione 50. ducat. Melchiori, videlicet 16. ſuper fructibus
ſancti Michaelis, & 34. ſuper alio beneficio, quod Fran-
ciſcus obtinebat, & Franciſcus obtinuit vigore dictæ ꝓ-
uiſionis duas ſententias contra Ioan. Morillas, & in ter-
tia inſtantia fuit datum per Dominum Ioan. Baptiſt. de
regula de annali, quia tempore prouiſionis Franciſci Io.
Morillas fuit annalis poſſeſſor, & de ſua annali poſſeſſio-
ne non fuerat facta mentio: & ideo Franciſcus obtinuit
gratiam, *ſi neutri*, cum narratiua ꝓuiſionis ex reſignatio-
ne d. Io. Baptiſtæ, & qualiter dicta prouiſio facta Franci-
ſco erat nulla propter regulam de annali, & ſupradicta
gratia, *ſi neutri*, in fauorem Franciſci prædicti. Poſtea cō-
tingit dubitari, ex quo prouiſio Io. Baptiſtæ non valuit,
cum eſſet facta in fauorem certæ perſonæ, videlicet Fran-
ciſci, & ſibi ius ex eo acquirere non potuit, & ſic ius re-
manſit penes Ioannem Baptiſtam reſignantem, *an defe-
ctus proueniens ex regula de annali potuerit per gratiam, ſi
neutri, ſuperuenientem abſque alio nouo conſenſu d. Io. Ba-
ptiſtæ ſuper dicta gratia validari, vt dicta gratia potuerit*
1 *canonizari.* Et dicebatur, quod † non requirebatur alius
conſenſus: nam ex quo ſemel conſenſus fuit præſtitus,
ſemper durauit. Et licet prouiſio Franciſci non eſſet bo-
na, tamen quælibet gratia poſtea ſuperueniens reualidās
primam gratiam vel conferens de nouo dictum bene-
ficium, videtur comprehendere dictam reſignationem,
2 & conſenſum ante præſtitum non reuocatum. Nam † de
ſtylo curiæ quælibet gratia ſuperueniens ſupplet defectū
primæ gratiæ, tanquam fuiſſet quædam confirmatio pri-
mæ gratiæ, vt videmus ſi in prouiſione ſit omiſſus defe-
ctus natalium, tamen per reformationem narrati defe-
ctus natalium, aut ætatis aut aliud quid ſimile ſuppletur,
& reualidatur prima gratia. Et dicebat, quod ſiue iſta re-
ſignatio facta per Ioannem Baptiſtam æquiparetur con-
tractibus, ſeu vltimis voluntatibus, vtrobique traditur
3 regula, quod † quando acquiſitio accepta, agnitio vel
aditio hereditatis legati, & bonorum poſſeſſio eſt nulla
propter defectum formæ ex lege communi vel particu-
lari, tunc iſte defectus per actum ſequen. poteſt purgari,
& ſecunda agnitio, & acquiſitio remanet perfecta & pu-
ra, *vt per Doctor. in l. fin. C. qui admitti.* vbi dicunt de bo-
norum poſſeſſione, quæ non fuiſſet formiter agnita, *&
idem dicunt in l. ſi poteſt. & in l. ſi quis heres. & in l. qui ſuper-
ſtitu. ff. de acquir hered.* vbi etiam dicunt, quod ſi in adi-
tione hereditatis defuncti forma non ſeruetur, & etiam
in optione legati, *l. 2. ff. de opt. legat.* tunc per ſequentem
aditionem, in qua ſeruatur forma, quæ deficiebat in pri-
ma, acquiritur hereditas, & legatum, *ita Moderni in l. 3. §.
ex contrario. & in l. ſi ex ſtipulatione. de acquir. poſſeſſ.* Item
dicebat, quod † fortior eſt excluſio, & refutatio expreſſa 4
vel tacita per curſum temporis, quam ſit inutilis acquiſi-
tio. Probatur, quia per prætorem penitus excluditur ex
iure ſuo, *l. 1. § decretalis, & §. quibus. ff. de ſucceſſ. edict. per
regulam ſupradictam.* Sed quando † quis expreſſe renun- 5
tiat beneficium ad integrum, poteſt purgari iſte defectus
refutationis, & illud acquirere, vt dicit *gloſſ. penult.* quæ
communiter approbatur in *cap. ſi tibi abſenti. de præbend.*
hic multo magis purgantur defectus, qui inerant in pri-
ma gratia, & acquiſitione beneficii, qui defectus modo
inducebat repudiationem expreſſam vel tacitam, vel an-
nullabat acquiſitionem & prouiſionem, *vt text. in c. licet.
de præbend. lib. 6.* vbi qui repudiat procuratorem, poteſt
durante voluntate mandantis pœnitere, & acceptare, &
gloſſ. fin. dicit, quod ſi electus renuat electionem, quod
in integrum poterat tollere illam repudiationem, & ad-
mitteretur, *ad not. per Ioan. Andr. poſt Imol. in c. quia propter.
de elect.* vbi ſi propter † omiſſam formam ſit ius eligendi 6
ad alium deuolutum, & canonici in eligendo præuene-
runt, tenet eorum electio; & maxime, quia in gratia, *ſi
neutri*, narrabatur, quod prouiſio ex reſignatione Ioan.
Baptiſtæ fuerat nulla propter regulā de annali, & omnes
defectus fuerant narrati, ergo Papa etiam ſuper omnibus
illis diſpenſat, *ad Imol. in c. venienti. de fil. presbyt. & in cap.
quia diuerſis fallaciis. de cler. coniu. Abb. in c. fraternitate.
de ſchiſma.* & eorum conſenſus fuerit per Ioan. Baptiſtam
præſtitus reſtitutioni, quæ non habuit effectum: tamen
ſufficit, quod cōſtaret de conſenſu, qui poſtea adaptatur
ad gratiam, ſi neutri, *allegabatur in ſimili Bart. in l. 1. ff. de
reb. eor. & in l. in teſtamento. ff. de fideic. liber. & in l. obſerua-
re. §. fin. vbi dicebatur eſſe caſus. ff. de offic. proconſul. & ta-
men deciſ. 122. in cauſſa. Vienen.* Domini etiam (licet Caſ-
ſad. ſub tit. de iure patronat. reuocat dictam deciſ. in du-
bium, hoc eſt, quia ibi loquitur de voluntate improbata
& conſenſu, qui dicitur ex actu, & canone improbatus,
qui eſt contra bonos mores naturales) non reuocant in
dubium, quin poſſit colligi † conſenſus manifeſtus in a- 7
ctu inualido, quia ſeruit poſtea actui valido, *vt in d. §. fin.*
In contrarium † vero dicebatur, quia quando Ioan. Ba- 8
ptiſta reſignauit, ius remanſit penes ipſum reſignantem,
& cum ſit reſignatio in fauorem certæ perſonæ videlicet
Franciſci cui acquiri nō potuit, & gratia, ſi neutri, ſi nul-
li, ſi tibi conſtiterit ius in beneficio competere, conferat
&c. Sed cum ius remanſit in reſignante, beneficium non
vacabat, ergo ſubiectabat gratia ſi neutri. Sed ad hoc re-
plicabatur, quod Papa dum narrat in reſignatione, ſiue
præmiſſo, ſiue alio quouis modo vacet, & per regulam de
annali ius remanſiſſet in reſignante, debet intelligi, quod
valet, quoad voluntatem reſignantis, quandocunq; poſ-
ſit acquirere reſignatio, vt ex gratia, *ſi neutri*: tamen alias,
quod Papa eſſet ignarus iuris an beneficium reſignatum
in fauorem certæ perſonæ vacet. Et vlterius, quod gra-
tia, *ſi neutri*, non capiat, dicebatur, quod gratia, *ſi neutri*,
non eſt reſtitutio, ſed conualidatio primæ gratiæ extin-
ctæ videlicet prouiſionis, & reſignationis Ioan. Baptiſtæ;
ſed † eſt noua gratia, quia diuerſæ naturæ, & formæ, *gloſſ.* 9
in c. ſic qui. verbo, ſpecialiter, de præbend. in 6. & quia verba
non ſunt apta ad nouam gratiam, *Bald. in l. 4. ff. de damn.
infect. in fin. princ. Rom. ſing. 762.* Et ſi dicatur voluntas Io.
Baptiſtæ, & ſic ſtante voluntate poterat vacare, & ex gra-
tia, ſi neutri, capere: quia non negatur, quod Papa potu-
erit facere, quod vacaret, attento dicto conſenſu, ſed de
voluntate Papæ non fuit priuare, ſed concedere in gra-
tia, ſi neutri, beneficium vacans, non autem per illam in-
ducere

ducere etiam vacationem ex præambulo conſenſu Ioan. Baptiſtæ. Et qui in conſenſu ſub conditione ſi acquiratur reſignatario, cum [illegible] in fauorem reſignatarii non aliis aliter, nec alio modo, deficiente conditione conſenſus extinguitur, *ad nos in l. demonſtratio. §. fin. ſ. de cond. & demonſt. Bald. per illum tex. in d. l. liberta. C. de oper. liber.* Et not[illegible] quod conſenſus adhibit. reſpectu certi actus, illo extincto extinguitur con[illegible]us, vt acceſ-
10 ſorium & renunt[illegible] *l. qui re[illegible] §. area[illegible] de ſ[illegible]* Et † quod conſenſus quoad actum [illegible] factum nõ operatur ad validitatem actus ſequentis, niſi de nouo præſtetur, notat. *in deciſ. 26. de conce. præb. in antiq.* Item per renuntiationem beneficium dicit ſemper vacare quoad ſuperiorem, qui poteſt illam admittere, *[illegible] quod adnoſ[illegible] cap. quod in dubiis de renunt.* vbi requiritur, quod ſi [illegible] facta in manibus non habentis facultatem reſignationem admittendi, vel illicite facta, & per ſuperiorē admiſſa: ſecus, quando fit in manibus Papæ, & [illegible] & conditionaliter, *vt hic.* Nam Papa illam admittit ſub dicta cõditione, *vt per Ant. in c. pridem. de p[illegible]* [illegible] in conſenſus in prouiſione fac. aper Io. Baptiſtam in fauorem Franciſci fuit limitatus, ſi reſeruarentur penſiones ſupradictæ: ſed per gratiam, *ſi neutri* non re[illegible]antur di[illegible] penſiones: [illegible] Franciſcus libere reſignauit beneficium abſque penſione, &c. Ergo conſenſus Io. Bapt. non ſe extendebat, & Papa non intellexit, quod reſignatio, & conſenſus Io. Baptiſtæ haberent hanc limitationem de penſione reſignanda. Ergo nec conſenſus reſignantis, nec voluntas adfuit in gratia, *ſi neutri*, & [illegible] hoc tentum vigore gratiæ, ſi neutri: nam ego ſententiam d[illegible] Franciſco ſuper gratia, ſi neutri, & Domini ſimiliter fecerunt, &c.

DECISIO DCCCLVII.
De ſenten. & re iud. & reſt. ſpol.

SVMMARIA.

1 *Sententia in poſſeſſorio lata eſt præferenda ſententiæ latæ in petitorio, vbi ambo in rem iudicatam tranſierunt. & num. 2.*

2 *Attentatorum iudicium ſapit naturam veræ poſſeſſionis.*

3 *Attentatorum iudicium cũ agitur non currunt fatalia.*

4 *Tempus fatalium non currit in petitorio, donec ex facto aduerſarii non eſt pa[illegible] in ſpolio.*

VIcentina. beneficii, ſeu Capellaniæ ſanctæ Luciæ, coram me Io. Buſquetus obtinuerat ſententiam ſuper petitorio contra Sigiſmundum Paregræ de anno 1529. a qua pro parte Sigiſmundi fuit appellatum, & cauſa appellationis commiſſa, & poſtea ſuſpenſo petitorio, & ſuper ſpolio pronuntiatum in fauorem Sigiſmundi contra Ioan. de ãnno 1530. & de menſe Ianuarii ãnni 1541. vterque prætendens ſuam ſententiam in rem iudicatam tranſiuiſſe, petebat executoriales, & negabat,
1 quod alteri deberentur. Mouebatur, quia † petitorium abſorbet poſſeſſorium, & ideo res iudicata in petitorio debet præferri, *Imol. in l. naturalis. § nil commune. colum. 2. Paul. col. 2. & fin. Alex. col. [illegible] & ſe[illegible] Abb. in c. paſtoralis. colum. 7. de cauſ. poſ. & pr[illegible] & A[illegible]and. in d. col. dicit iſtam communem. S[illegible] col. 2 [illegible] ol. 3.* & quia cum Sigiſmundus, non prorogauerit fatalia, eſt quod ſibi imputetur, *l. in. § illud. C. de temp. appell. A[illegible] ex. in conſil. 9. col. pen. vol. 1 & conſil. [illegible] vol. pen. verſic. hoc [illegible] detur in ſpecie. Aret. But. in c. ex ratione col. 4. de appel.* Contrarium tamen te-
2 nuerunt omnes Domini, & adducebatur, quod iudicium attentatorum ſapit naturam veræ poſſeſſionis, *Rot. deciſ. 113. tres ſententiæ. Abb. in c. bona. de appel* licet in modo proceden. attendenda ſint magis fauorabilia, *per gl. [illegible] primam in Clem. ſi[illegible] & lite pend. Abb. & alii, in d. c. bo-*
3 *na.* ſed dum iudicium attentatorum agitur, non currunt fatalia, *Rot. 445 in antiqui. & 1[illegible]2. in nou.* Ergo dicen. ita penden. poſſeſſorio. Item ob impedimentum, ne Sigiſmundus proſequeretur petitorium, ſed poſſeſſorium, ex cauſſatum ab ipſo Io. [illegible]tum per eum commi[illegible]um, ergo ſibi impedito culpa Io. non debe[illegible] fatalia, *Bald. [illegible] Moder. in l. [illegible] contra maiores. C. de in [illegible] reſt. & in c. ex ratione col. 3. verſ. contractus. de appella. & Iaſ. in d. l. contra maiores, & vltra allegata.* Domini fuerunt mo[illegible] hoc fundamento, quia poſt primam ſententiam in petitorio Sigiſmundus ſuſpendit petitorium. Stante ergo ſuſpenſione, non potuerunt contra Sigiſmundum currere fatalia. Nec [illegible] ſi dicatur, poſt tranſitum ſententiæ in rem iudicatam ſuper ſpolio, tranſire etiam ſententiam in rem iudicatam ſuper petitorio. Quia † reſpondetur, quod quo- 4
uſque non eſt pleniſſime paritum in ſpolio non cogitur quis inſiſtere in petitorio, nec ſibi tempus currit ex facto aduerſarii non parentis in ſpolio, *Bald. in [illegible] conſequenter. col. [illegible] de reſt. ſpol. Bart. [illegible] cet ſpoliator in non. & Moder. in c. ſtatuerunt. col. 3. de te[illegible].*

DECISIO DCCCLVIII.
De regreſſu

SVMMARIVM.

1 *Regreſſus vbi non valet remanet ius in reſignante, ſuper quo quis fundat tanquam de iure tertii, tenetur docere.*

MAgontin. canonicatus beatæ Mariæ ad gradus inter Dom. Philippum, & Marcum. dicebatur in ſupplicatione, quod Ia[illegible] reſignauerat in Corradum reſeruato ſibi regreſſu [illegible] prætendens locum fuiſſe regreſſui, reſignauerat in Philippum, & opponebatur, quod reſignatio regreſſus Iacobi non valuerat, quia tempore reſeruationis inciderat in cenſuras. Sed
quia † cauſſa erat coram me, ego dixi, quod ſi non valuit 1
regreſſus, ergo remanſit ius in reſignatione: non dixerat, quod aliter reſignare non intendebat, & ex quo reſignatio eſt in certæ perſonæ fauorem, quod Rot. pluries tenuit) quod reſignatio ſit conditionalis, videlicet ſi reſignatario poteſt acquiri, & ſibi, & reſignanti, quod reſeruare intendit. Et quod licet non diceretur in ſupplicatione, quod reſignabat in fauorem Corradi, quod tamen colligebat, quia dicebatur Corradum fuiſſe in poſſeſſione in qua exſiſtit, pacificam dimittendo. Et hoc Domini tenuerũt, quod ius remanſerat penes Iacobum. Sed quia Iacobus, quando reſignauit in Corradum etiam, quod habebat ius in beneficio vigore tertii regreſſus, Domini voluerunt, quod reſpectu tertii, Philippus Ceſſionarius doceret de iſto iure.

DECISIO DCCCLIX.
De iure emphyteutico.

SVMMARIVM.

1 *Mandatum factum apud acta præſente iudice, & mandante ſcribi in actis valet, & fidem facit ſine teſtibus: alias ſecus.*

VLixbonen. emphyteuſis contractus coram Dom.
Thoma, Domini tenuerunt, quod mandatum 1
factum apud acta ſine appoſitione teſtium non facit fidem, niſi aliter de ſtylo in illis partibus probetur. Et hoc dicit alleg. Pap. *18. col. 1. in fin. Anto. de But. in c. quoniam contra de prob. in 35. Bald. in rub. de fide inſtrum. col. 2. verſ. ſed dubitabatur, in. 4. Fel. in d. c. quoniam contra,* dicit, quod illa opinio eſt ſuſtentabilis. Sed quod Dominus ſuus tenet contrarium, & adducit aliquam opinionem Domini ſui: tamen Rota tenuit opinionem Lapi; quod teſtes non requiruntur in his, quæ de ſui natura ſunt de actis, vt ſunt litis conteſtatio, & ſimilia. Sed mandatum eſt contractus, & poteſt & ſolet extra iudicium fieri Sed ſequenti audientia fuit dictum, quod mandatum fuit factum apud acta præſente Iudice, & mandante ſcribi in actis. Et Domini fuerunt pro opinione Ant. & Fel. per diſtinctionem concordat opiniones *in d. c. quoniam contra. col. 10. in fin. verſ. conſuetudo, in eadem gl.*

DECISIO DCCCLX
De procurat.

S [illegible] V M.

[illegible] *debe* [illegible] *in eo ex* [illegible] *non debet*

IN [illegible] erant [illegible] ſtituti duo procu- [illegible] nondi [illegible] *bdum*, [illegible] v- n [illegible] ruiu [illegible] mandat licet B [illegible] *de* [illegible] cum libera, qui- [illegible] Domini teouerunt

1 † [illegible] m [illegible] ret. [illegible] end.nt B [illegible] qui voluit vnic [illegible] dare [illegible] quod qui [illegible] bet ſciret ſe pro- cu [illegible] on au [illegible] propter hoc [illegible] nus ſine [illegible] po [illegible] contra Bal. videtur etiam [illegible] ire Dec. *in* [illegible] enuit cum Aret. *in c. pendentiam. num.* 9. *de* [illegible] etiam Aret. *in l. eandem ff. de duobus re.* [illegible] quem tamen non vidi, ſed tantum alios ſup. ad [illegible] os.

DECISIO DCCCLXI.

[illegible] bus, [illegible] de præſumptionibus.

SVMMARIVM.

1 *Teſtes* [illegible] *conc* [illegible] *antiquis prob* [illegible]

PLacet [illegible] on. [illegible] or [illegible] ne reſpon- detur [illegible] n. C [illegible] norum deponebant [illegible] o [illegible] tu [illegible] ant [illegible] o- mites de Rub. [illegible] & ſic probant ſe [illegible] ex [illegible] od C [illegible] ites tunc poſſident, ſuper [illegible] non eſt [illegible] s. Sed etiam dicebatur, quod au [illegible] b co [illegible] p [illegible] ab a- uis audiuiſſe [illegible] nt, qui [illegible] pro [illegible] bant, quod Abbates Abba [illegible] lo a, de qua Camerarius non eſt Abbas, poſſide [illegible] nabatur [illegible] *audi- tus de auditu, &* [illegible] *publice* [illegible] *probetur primum ext* [illegible] *pro tem- pore primo po* [illegible] *antiquis, in* [illegible] Et allegabatur, quod cum fam [illegible] non probet in [illegible] qui [illegible] o [illegible] mi- nus teſtes auditus de au [illegible] *Abb.* [illegible] *Imol. in c.* [illegible] *§ 1. de teſt. Abb. poſt Io. And. in c. inter* [illegible] *de inſtrum.* Nam fama non facit plenam probationem, *ad not.* [illegible] *§ eiuſ* [illegible] *m, de teſtib. gl. in c. illud, de cleric. excom.* & ſecundũ aliquos, neque etiam ſemiplenam, *Do* [illegible] *in l. 2. ff. de excuſ. tut. Io. And. in addi. Spec. in titul. de noto. crim. in additione, quæ incipit, Alle* [illegible] *Abb. in c. ſuper eo. de conſang. & affinit.* cum fama ſit [illegible] lax, & [illegible] allegantur in [illegible] nendo ali- quam opinionem ad cuius reuocationem adducuntur, de quibus *in c. 1. §* [illegible] *uper quibus* [illegible] *de verb. ſign. & pro parte te. x. in c.* [illegible] *duo, 36. q. 6.* & ſi aliquando probaretur, de- beret [illegible] de his, quæ ſunt modici præiudicii, *& iuxta*

2 *c. cum cauſſam, & ibi not. de probat.* [illegible] men † Domini [illegible] nuerunt contrarium, quia licet nonnulli teneant, in poſ- ſeſſorio ſu [illegible] plenam prob [illegible] onem, *Bar. in l.* [illegible] *C. ubi in rem act.* [illegible] *& in l. 1. C. ſi momenta.* [illegible] *Moder. in l. admonendi de iureiur.* tamen Socin. recipit a- liam partem, quod primum extremum debeat plene probari? ſed etiam in antiq. ſufficiunt tres teſtes auditus de auditu, maxime concurrente fama, *l. ſi arbiter ubi Doctor. ff. de probat. l. 2. § idem* [illegible] *plu. Arcen.* [illegible] *poſt alios, in c. ap. licet ex quad* [illegible] *de teſtib.* imo in antiqu [illegible] mis, cum non ex [illegible] memoria, probaretur [illegible] *2. de probat.* [illegible] *colum. 2. in ſine. &* [illegible] *con.* [illegible] *146. ad* [illegible] *colum. 2. Cepol in c* [illegible] *ciuilis 11. inter conſil. Alex. in con.* [illegible] *18*

DECISIO DCCCLXII.

De procurat. alias de probat.

SVMMARIVM.

1 *Alle* [illegible] *ad centum annos ſufficit ab alia probatione,* [illegible] *adverſarium.*

IN [illegible] oram me. Martin [illegible] n. conſtituerat pr [illegible] anno 15 [illegible] dum quæ [illegible] ben [illegible] quorum que, bi [illegible] & proc [illegible] de ann [illegible] 15 [illegible] gnauerat [illegible] fauorem Martini C [illegible] ris, & Ioan. Bapt. Balda [illegible] & poſſ [illegible] quod [illegible] eſt [illegible] triginta ann [illegible] a die [illegible] tion [illegible] ad [illegible] dum quo Ca [illegible] b [illegible] ret [illegible] por [illegible] nationi, quo [illegible] ſignaui, ergo pr [illegible] re [illegible] ni, ergo ſi [illegible] lam probat, *ad Bar. communiter approbatum in* [illegible] *quide* [illegible] *ad l. Spadonem §* [illegible] *in l. qui duos. §* [illegible] *& ibi* [illegible] quis præ [illegible] talis præ [illegible] mtio non li [illegible] [illegible] quod non præ [illegible] au [illegible] quod pr [illegible] p [illegible] tur etiam An [illegible] n [illegible] Domini tenuerunt contrari [illegible] [illegible] tur [illegible] de cen [illegible] ne [illegible] pro [illegible] one, *ita B* [illegible] *de* [illegible] *Ang. in d. l.* [illegible] *quam* [illegible] *princ.* [illegible] *ibi gl. & ext. in* [illegible] *l. 2.* [illegible] *de* [illegible] *in prin. C. de ſacroſ. eccle.* [illegible] *ibi* [illegible] *ver.* [illegible] Et dicebatur, quod quando duo eodem t [illegible] re [illegible] unt mortui, & non conſtat quis primo, præſumitur [illegible] nior, & debilior. Sed in caſu noſtro non probatur [illegible] a mors, *ita Soc. in l. inter virum, de reb. dub.* Sed Domini prin- cipaliter fuerunt moti, quod Baldaſinus deberet probare mortem, quia Calaſora non fundat ſe principali [illegible] ta, ſed in inſtrumento procuræ, ad reſignandum, & in [illegible] ſignatione & Baldaſinus bene principaliter fundat [illegible] n morte excipiendo, ergo probare tenetur.

DECISIO DCCCLXIII.

De ſententia & re iudicata.

SVMMARIVM.

1 *Sententia lata poſt duas conformes nulliter latas dicetur prima, non* [illegible] *tertia.*

IN eadem Calaſora [illegible] duas ſententias ca- nizatorias ſin [illegible] lo: poſtea Baldaſinus produxit [illegible] titulum anteri [illegible] obtinuit euocationem d [illegible] rum duarum [illegible] Nunc Cala [illegible] ra pro [illegible] tulum Martini B [illegible] in caſu [illegible] ſign [illegible] anterior ti [illegible] dubi [illegible] ta, qu [illegible] nunc dabo in fauorem C [illegible] rit ter [illegible] prima [illegible] fuit [illegible] quod [illegible] prima, [illegible] con [illegible] rmar [illegible] tent [illegible] dicen [illegible] [illegible] con [illegible] quod [illegible] canoni [illegible] tul ant [illegible] prou [illegible] B [illegible] qui n [illegible] it ded [illegible] Et in ſi [illegible] me in vna C [illegible] V [illegible] m de Mend [illegible]

DEC [illegible]

De c [illegible]

S [illegible] M.

1 *Clauſula ſine pr* [illegible] *gratia exſpe* [illegible]

VIſdunen. canoni [illegible] Puteo: Gerardu Gaberti [illegible] V [illegible] nen. creatus in [illegible] a nonicum & con [illegible] P. [illegible] VII. cum cl [illegible] la, ſine t [illegible] ant [illegible] Apoſto [illegible] & [illegible] audita [illegible] p [illegible] ſequentium. Poſt am [illegible] to Clemente, N [illegible] V [illegible] den [illegible] Domi [illegible] m Vaſquere, obtinuit gratiam e [illegible] uam a Paulo M [illegible] derno

derno Pontifice, & fuit dictũ, quod illa clauſula, *ſine præiudicio, &c.* conſeruabat etiam gratias ex poſt concedendas. Sed fuit maius dubium, *an præſeruaret etiam gratias poſtea concedendas per Paulum eius ſucceſſorem?* Et dicebatur, quod non videtur de mente Pontificis conſideraſſe prædictas gratias futuri Pontificis. Et pro hac parte informabat dominus Antonius Gabriel. & Do. Hieronymus de Iuſtinis: non tamen breuioribus informationibus. Sed quia informationes ſunt longiſſimæ, hic non ſcripſi tura, ſed pro memoriali, quod Rota tenuit, excepto Domino Aquen. & me, quod illa clauſula præſeruaret etiam gratias exſpectatiuas, & mandatorum conceſſorum per Paulum eiuſdem Clem. ſucceſſorem.

Decisio DCCCLXV.

De ſolut. & procurat.

Summarium.

1 *Procurator ad lites non poteſt deputare œconomum, niſi habeat ſpeciale mandatum.*

Tiraſon. prioratus de Tudella. N. obtinuit tres ſententias conformes ſuper dicto prioratu, ſuper ſpolio attentato contra monitorium Grandimolen. & brachium ſeculare: & monaſterium poſtea obtinuit commiſſionem, quod parito per ipſum iudicato quoad poſſeſſionem & expen. (quia difficulter poteſt doctrie de paupertate) deputet œconomum in partibus, quod deductis victu & veſtitu, & neceſſariis monaſterii & monachorum, reliquum aſſignet capitulo de Tudella pro fructibus ſibi debitis, vſque quo fuerit integraliter ſatisfactum. In ſignatura erat, arbitrio Auditoris, & propterea
1 contingit dubitari, *an procurator ad lites diceretur habere ſufficiens mandatum ad petendum deputationem œconomi?* Et dicebatur pro parte monaſterii, quod ita: quia non eſt lege cautum, quod ſpeciale mandatum requiratur, *ad gloſ. in l. ſi quis mihi bona. §. iuſſum, in verbo, ſpecialiter. ff. de acquir. hered. & in c. qui ad agendum, in verbo, pacifici, de procur. lib. 6. in gl. in verbo, mandatum. ponit Specul. in tit. de procura.* Item arguit Alex. *in conſil. 133. colum. 1.* & quia videtur diuerſa materia a *c. Odoardus, & a c. peruenit,* quia dicta capitula ſunt inducta ꝓ clericis ſecularibus, & mortuo clerico extinguatur, ſiue ſint monachi, ſiue ſeculares & eorum monaſterium nunquam moritur. Item cum de perpetuo ſeu ſaltem de maiori præiudicio tractetur, ideo ſi pro clerico ſeculari requiritur ſpeciale mandatum, vt infra dicetur, multo magis hic debet requiri, & ſicut ſubuenitur ſecularibus cum dictis remediis, & particularibus, ita debet ſubueniri regularibus, & congregationi eorum. Quod autem requiratur ſpeciale mandatum ad deputandum dicta remedia, allegabatur Bellamer. *deciſ. 198. cum in d. § iuſſum.* conſiderabatur non ſufficere mandatum ad eadem, niſi dicat talem hereditatem. Et licet Bellam. loquatur in ceſſione bonorum, idem fuerat concluſum *in c. Odoardus, & in c. peruenit, coram D. Raynaldo in vna S. Andreæ.* Et ita deputatio œconomi ſapit malitiam. *dicto capitulo peruenit.* Ergo idem dicendum. Non obſtat quod cedens bonis incurrit infamiam, *vt per Bald. in l. ſinali. C. qui bon. ced. poſ. Modern. in §. final. Inſtitut. de actio.* quia etiam *cap. peruenit,* dabat quandam ſpeciem ſeruitutis, quod quis non ſit adminiſtrator bonorum ſuorum, qui forte potius vellet vendere & ſatisfacere, quam ita iuuari; & ſic in hoc fuerunt Domini. Voluerunt tamen, quod ſi pro parte monaſterii daretur cautio in vrbe ad ſoluendum fructus, ſeu illorum valorem, ſi capitulum non haberet ratam iſtam deputationem œconomi, quod deputaret talem œconomum.

Decisio DCCCLXVI.

De ſpolio exſecrabili.

Summaria.

1 *Spoliatus exſecrabilis venit reſtituendus.*

2 *Reſtituendus venit quicunque habens titulum coloratum ab eo, qui poteſt conferre.*

3 *Poſſidens duo incompatibilia non debet ſpoliari, & ſpoliatus debet reſtitui.*

Columbrien. Parochialis de Penna noua cõtingit dubitari coram Domino Thoma, *an exſecrabilis ſpoliatus veniat reſtituendus.* Et † dicebatur, quod non, quia eſt 1
penitus inhabilis, & perſona eius incerta, adeo quod ſicut non poteſt poſſidere, ita nec ad poſſeſſionem reſtitui, *ad gloſ. in c. quo iure. 8. diſtinct. ad not. in cap. decimas. de reſtit. ſpol. in 6.* item quia extrauagans, exſecrabilis, habet decretum irritans, quod inficit titulum, & poſſeſſionem, *allegabant Corſet. conſil. 16. & Car. d. c. quo iure. col. 3. verſic. infamia. & Rip. in c. 7. de reſtitu. ſpol.* Et quod non reſtituatur, eſt etiã *deciſ. Rot. 321. in antiq. & 16. in non.* Et ita moderno tempore fuit obtentum coram D. Aquen. *vt atteſtatur D. Sarnenſ. qui etiam tenuit in regula de annali q. 25. & 55. & de triennali. q. 10.* vbi adducuntur auctoritates ꝓ vtraq; parte, quæ ibi potuerunt videri. Tamen tempore meo in hoc caſu fuit tentum contrarium. Et primo poſt Alexandrum *in c. deferens. de præbend.* vbi ſpoliatus, qui duo incompatibilia obtinebat, fuit reſtitutus. Et licet dicatur, quod ibi forte illud euenit de facto, quia illud cap. non eſt factum principaliter ad decidendum illud, quod ille eſſet reſtituendus. tamen allegabatur text. *in cap. licet epiſcopus eodem titulo in 6.* vbi obtinens duo incompatibilia non poteſt per ordinarium vno ſpoliari, quia dicit text. aliqua diſpenſatio poſſit ſibi competere: ideo eſt citandus, ergo multo minus debet ſpoliari a priuato. Et hanc opinionem tenuit Oldr. *in conſil. 227.* & alii de quibus per Dominum Sarnen. *in dicta quæſtio. 10.* Item † quia quicunque, qui habebat titulum coloratum, videlicet ab 2
eo, qui poteſt conferre, *Abb. in cap. cum noſtris. colum. 1. fin. de conceſſ. præbend.* venit reſtituendus, ſed exſecrabilis poteſt habere titulum coloratum. Ergo &c. Nec refert, quod ſuus titulus eſt redactus ad non titulum, quia reſpondetur, quod iſtud eſt quoad ius tituli, non quoad colorem tituli: hinc videmus, quod limitatur regula de triennali, *vt per Sarnen in dict. quæſt. 10.* Quod non procederet ſi non haberet titulum coloratum. Nec obſtat *cap. ad decimas de decimis:* quia ibi poſſeſſio per illud *cap. impetitur,* quia etiam quoad poſſeſſionem ſpiritualium, & eius deſcendentium laici ſunt incapaces: *c. ip. cauſam. de præſcript.* Non obſtat *d. deci. 16. & 321.* quia fundatur in ratione, quia pars ſic diſpenſata prouenit ex accidenti: ideo præſumitur. Nam ratio text. *cap. licet,* demonſtrat contrarium, cum dicat, quod † poſſidens duo incompa- 3
tibilia non debet ſpoliari, quia poſſet ſibi competere aliqua diſpenſatio Item videmus, quod quando quis acceptat ratione gratiæ reuocatæ, reſtituatur, quia poſſet eſſe reualidata, *Caſſad. deciſ. 1. num. 14. de reſt. ſpol.* & tamen reualidatio prouenit ex accidenti, & fuit pluries tentum tempore meo, licet in deciſ. Caſſad. fuit ibi controuerſia, vbi non obſtante decreto irritanti appoſito in extrauaganti, *exſecrabilis,* quam refert Aretin. *in l. naturaliter. §. nil commune colum. 1.* quod non afficiat poſſeſſionem inſtrumentalem, fuerat tentum, quod decretum non afficiat, niſi ſit ſuper certo corpore beneficii, tamen hic videtur, quod afficiat, quia eſt in corpore iuris clauſum, *per cap. 2 de proba. lib 6.* Niſi dicamus, quod illa eſt extrauagans. Tamen illud obiectum de decreto remanſit indeciſum, tum quia in caſu noſtro non conſtabat de exſecrabilitate, quia exſecrabilis paſſus eſt ſuper illam diſcuti: ſecus ſi tantum tituli, & poſſeſſionis duorum incompatibilium eſſent producti. Ex aduerſo poſſet replicare, cum ero reſtitutus, docebo de diſpenſatione, & non diſtulit antea exſecrabilitatem. Sed etiam ſi exſecrabilis eſſet probata, aliqui tenuerunt, quod eſſet reſtituendus, *per ſupradicta:* ſed cum fuit reſponſum ad obiectum de decreto, videtur, quod ſi eſt paſſus diſcuti exſecrabilitatẽ, (quia imputatur ſibi, prout & illi, qui petiit diſcuti petitorium, & poſſeſſorium) ex petitorio conſtat dare de

non iure ſuo: ſed quando non eſt diſcuſſa exſecrabilitas, omnes fuerunt, quod admittatur ad probãdam exſecrabilitatem antequam ſpoliatus, qui dicitur exſecrabilis, ſit reſtitutus ad poſſeſſionem, qui fuerat per aduerſarium ſpoliatus.

Decisio DCCCLXVII.
De procurat. & de arbit.

Summaria.

1 *Mandatum ad comparendum, & compromittendum extenditur ad ſecundos, & ad vlteriores actus.*

2 *Securitas eundi & redeundi pro ineunda pace nõ intelligitur pro vna vice tantum, ſed quouſque durat tractatus.*

3 *Procurator conſtitutus ad appellandum poteſt primo, & ſecundo appellare.*

4 *Statutum de faciendo compromiſſum inter coniunctas perſonas debet intelligi etiam pro pluribus vicibus donec lis terminetur.*

5 *Solemnitas ſtatutaria non requiritur in actu de neceſſitate faciendo.*

ROman. hereditatis inter D. Iſabellam vxorem D. Iacobi de Ceſis, & D. Portiam ſororem d. D. Iſabellæ, & vxorem D. Petri Pauli de Ceruaria erat Dom. Sebaſtiano Prighino, & mihi vt arbitris commiſſa cauſſa, ſuper qua tamẽ feci pluries informari Rotam ſuper negotio principali, & demum mihi occurrit dubium, quia Portia fecerat mandatum ad comparendum pro terminandis differentiis, inter ipſam, & Iſabellam vertentibus, vt latius procurator compromiſerat, *an poterit ſecundo promittere?* Dicebatur, quod non, quia diſpoſitio hominis in primo actu verificatur, *l. Boues. §. hoc ſermone. de verb. ſign. l. dotis promiſſio. §. quod vulgo. ff. de collat. dot. l. matrimonia. ff. qui*
1 *& a quibus.* Tamen † quia in caſu noſtro fuit mandatum ad comparendum in iſta cauſſa, & differentia terminaretur, ſequitur, quod diſpoſitio hominis non ſolum extenditur ad primum actum, ſed ad ſecũdum, & tertium quouſque cauſſa noſtra expediatur, *ad Bald. in l. 1. ff. ad l. Iul. maieſt. Ioan. de Plat. in l. 1. C. de manu. lib. 11. Abb. in c. 2. in fi.*
2 *& Paul. & ibi Fel. col. penult. in 4. limit.* vbi inferunt † quod ſit ſecuritas eundi, & redeundi pro ineunda pace, non intelligitur data pro vna vice tantum, ſed quouſque durat tractatus, *Anton. de Butr. in conſil. 30. in 2. lib. & in cap. cum in col. 8. de conſtit.* Et dicit Bal. *in l. inuitus. in fi. C. de procur.*
3 quod procurator † conſtitutus ad appellandum poteſt non tantum primo, ſed ſecundo appellare, quia per primum non ſatisfit intentioni diſponentis, *Georg. Natta in Clem. ſæpe col. 62. de verb. ſign. Iaſ. in l. cum ſeruus. §. ſi quis a liberis. colum. fin. de leg. 1.* Et per iſtam rationem expreſſam, quod lis finiatur p compromiſſum, quod ſi ſemel exſpirauit, poterit iterum compromitti, *Rom. conſil. 504.* Item
4 quia † ſorores ex forma ſtatuti tenebantur ad compromittendum, & toties quouſque cauſſa terminaretur, *vt per Bald. in l. fideic. §. ſi quis dub. de leg. 3. Rom. d. conſ. 504. in princ. Bald. in l. qui per ſalutem. in fine ff. de iureiu. & ibi Rom. in fin. & Alex. ind. in l. veluti. §. hac vox ff. de eaed. Roman. in d. §. hoc interiectum. ff. de oper. no.* & ſi dicatur, quod licet Portia teneretur compromittere toties, quouſque differentiæ terminarentur, quod hoc poterat facere ex ſe abſque eo, quod mandatum intelligeretur factum, vt toties procurator poſſit compromittere, quoties opus fuerit ad differentiæ terminationem, ex quo per ſtatutũ toties Portia poterat cogi ad compromittendum. Ergo &c. *l. quod nouiſſime. ff. quod falſo tut. & ibi Bal. Io. Andr. in c. præterea. col. 2. de turp. & in regula bonafides, de reg. iur. in 6.* Nec eſt verum dictum Salyc. *in l. fi. C. de iud.* quod compromittens non cenſetur compromittere ex neceſſitate ex forma ſtatuti, niſi hoc ſit expreſſum. Nam Aretin. improbat *conſil. 24. colum. pen. verſic. 2. Abb. refert Ioan. Cro. in l. qui Romæ. §. duo fratres. in 17. colum. verſic. not. pro complemento. ff. de verb. oblig.* Occurrit & alia mihi difficultas, quia illæ mulieres, præſuppoſito, quod ſubiaceant ſtatutis Vrbis vna compromiſit, alia conſtituit procuratorem ad compromittendum ſine auctoritate propinquorum, & decreto iud. ſeu aduocati D. autem Gabrielius primo dicebat, quod ſtatuta Vrbis loquuntur tantũ in quatuor caſibus, donatione, quietatione, renuntiatione, & pactis de non petendo, & compromiſſum non eſt de iſtis. Ergo &c. Nec ſecunda pars ſtatuti dum incipit, contractus in genere, facit in contrarium, quia hoc compromiſſum nõ adfert ſaltem læſionem, cum ſit factum prout de iure. Vltimo dicebatur (& hoc principaliter mouit Dominos ad tenẽdum, quod dictum compromiſſum tenuerit,) quod cum ad cõpromittendum partes vigore ſtatuti cogerentur, ſuccedit, quod † ad faciendum actum neceſſario non 5
requiratur ſolemnitas ſtatutaria, *l. 1. § ſed ſi ff. de reb. eorum. & ibi Ant. in l. ſi tibi pecuniam, in 4. not. ff. ſi cert. petat.* vbi vult, quod qui facit actum ex neceſſitate, non ſubiacet ſtatuto ſimpliciter loquendo de faciente actum, Bal. *in l. ſi heres. ff. de act. emt. Alber. in 2. part ſtatut. incipien. ex pluribus oritur gloſ. pen. & ibi Rayn. & Bald. qui hanc communem dicunt, & Salyc. & Ang. in l. fin. C. de leg. tut.* vbi bona obligantur ſine ſolemnitate propter cauſſam neceſſariam. Et dicit Roman. *in conſ. 220. & 394.* quod licet vxor ſine ſolemnitate non poſſit quietari, tamen quietatio eſt neceſſaria. Item licet tutor non poſſit compromittere ſuper re, vel lite pupilli, *Ang. in l. Imperatoris. de pact. Paul. de Caſt. Alex. & Iaſ. in l. iuriſgentium. §. fin. ff. eod. tit.* tamen promittere poteſt ex neceſſitate ſtatuti, & Bald. & Angel. dicunt ita ſeruari in practica, *& ſequitur Alex. Paul. & Iaſ. in d. §. fin. & deciſ. 1. conſil. 532. Socin. 117.* Et propter huiuſmodi ſtatutum tenuerunt Domini, compromiſſum vt ſupra factum valere.

Decisio DCCCLXVIII.
De litigioſ. allegat. alias de homicidio.

Summaria.

1 *Alexandrinæ locus eſt, vbi probatur vulnus illatum ex cauſſa litis.*

Contrarium tamen eſt verius, quod imo præſumatur ex cauſſa alia non apparente. nu. 2. & deciſ. ſeq.

PLacen. cenſurarum coram me inter Franciſcum, & fratres de Scotis ex vna, & ex altera Iulium & fratres de Scotis, obtinuerunt contra Franciſcum, & fratres tres ſententias conformes exſecutoriales, & poſtea Camalatus procurator Franciſci, & fratrum iuit ad partes, animo tamen (vt deponebant teſtes) reuertendi ad curiam pro eadem cauſſa, nam reſtabat liquidatio fructuum. Item quia in ſententiis erat reſeruatum ius legitimæ, & Trebellianicæ Franciſco, & fratribus, & ſic lis non poterat dici in totum exſtincta, & Iulius & Camillus eius frater pluribus vulneribus in territorio Placentino affecerunt ſupradictũ procuratorem, & vnus teſtis erat præſens, dum vulnera infligerentur, fuit dubitatum, an vulnera dicerẽtur illata ex cauſſa litis. Et † domini dixerunt, quod ſic 1
& quod erat locus Alexandrinæ, & quod non habebat hæc materia difficultatem, & ab eodem menſe fuit difficilior caſus coram Domino Mordano in vna Vrbeuetan. Caſtri Caſtilionis inter D. Petrum Paulum ex vna, & D. Antonium de Sabellis ex altera. Nam Ioan. Franciſcus pater Antonii, q habebat litem cũ Gentile, qui erat actor Petri Pauli, ipſum Gentilem interfecit prope barcum, & non probatur, quod fuiſſet ex cauſſa litis, & ideo pro parte Antonii dicebatur, quod ſi aduerſarii volunt patrem ſuum incidiſſe in Alexandrinam, quod deberent probare homicidium fuiſſe ex cauſſa litis, *Bart. & Alex. in l. non ſolum. § ſed vt probari. ff. de oper. nou. nunt. Bart. in l. Fulcinius. § ſed cum hoc. ff. ex quib. cauſ. in poſ. eat. Felin. in capit. audito. colum. 2. & in ſcul. 7. conſtitutio de præſumt. & in cap. ſuper his colum. … & ſeq. verſic. 3. concl. de accuſ.* & quia debet præluſiſſe noua cauſſa, *Roman. in conſil. 133. in caſu propoſito dicendum eſt. colum. fin. verſic. vlt. nec præſumendum.*

Item

Item quia iſte qui intulit vulnera, obtinuerat rem iudicatam, & decretum exſecutorialium. Ideo non eſt veriſimile, quod fuerit ex cauſſa litis, ex quo erat victor ipſe
a homicida. Tamen † Domini tenuerunt contrariũ, quod in dubio præſumatur ex cauſſa litis, cauſſa alia non apparente, & illud, quod dicitur de pace facta, quod non præſumitur ex antiqua cauſſa, procedit, quando apparet, quod noua cauſſa ſuperuenit, *Rom. in conſil. 153. Bart. in l. aut facta. §. cum ea. ff. de pœnis. cum aliis, de quibus in l. ſi quis ſeruum. de verb. obligat.* & quia quando non apparet, niſi vna cauſſa, vt eſt cauſſa litis, præſumatur factum ex illa cauſſa, *l. quadam mulier. ff. de rei vend. & in l. nominatim. ff. de liber. & poſthum.* & quia cauſſa offendendi conſiſtit in facto, & pluralitas factorum, & actuum non præſumitur, *Ant. de Butr. & alii c. in præſentia. de proba.* & in dubio ſi non apparet de nouo, debet præſumi, *vt per Alex. & alios in locis ſupra allegatis.* Et hęc fuit cauſſa impulſiua, quæ non ſeruit ad caſum noſtrum. Secundo in Placen. coram me contingit dubitari, an Alexandrina vendicaret ſibi locum in offendente procuratorem, vel partem extra curiam? Et fuit obtentum, quod ſic, quia Alexandrina loquitur de proſequente litem in curia ſeu occaſione litis pendentis in curia, non tamen dicit, quod requirat, proſequentem litem in curia debere offendi in eadem, & illud, quod dicit, vt tacite, & ſecure permanere in curia poſſit, & cauſſas pertractare, tamen nõ infertur, quod ſi dum recedit, vel venit ad curiã, offenditur, quod Alexandrina non habebat locum, quod placet, quia extendit vſque ad Bullam in cœna Domini, quæ loquitur de offendente extra curiam. Alias ſequeretur, quod Alexandrina ſeruiret de vento, cum quis extra partes verbis, vel ſaltem ad quatuor milliaria poſſet offendere colligantes. Et ideo Alexandrina debet intelligi de offenden. extra curiam lite penden.

Decisio DCCCLXIX.

De eodem.

Summarium.

1 *Modicum temporis interuallum, ſeu alia noua cauſſa dependens a prima non excuſat a pœna Alexandrina.*

SEd in Vrbeuetan. etiam Domino Mohedano poſtea vt Ioan Franciſcus excuſaretur ab incurſu Alexandrinæ, fuit deducta noua cauſſa. Nam Gentilis, qui fuit interfectus, emerat omnia bona Ioan. Franciſci deuoluta ad Cameram apoſtolicam, propter rebellionem ipſius Ioan. Franciſci, quæ rebellio narrabatur in inſtrumento venditionis ſibi Gentili factæ per Cameram, & Pontificem. Et homicidium fuit per quinque diès poſt inſtrumentum venditionis commiſſum. Et vnus teſtis deponebat de publica voce & fama, & duo de auditu, quod homicidium fuerat ex cauſſa emtionis dictorum bonorum. Tamen ſi bona emta erant illa, ſuper quibus litigabantur, Domini fuerunt, quod adhuc locus erat Alexan-
1 drinæ, quia propter modicum † interuallum temporis inter emtionem & homicidium poteſt præſumi, quod Ioan. Franciſcus ignorat dictam cauſſam, *ad l. vnus. ff. de prob. Alexand. conſil. 103. volum. 1.* vbi vult, quod notitia probetur, *& conſil. 80. num. 9. vol. 4. Soc. conſil. 97.* Imo etiam ſi ſciuiſſet, idem dicen. eſt, quia lis præbuit cauſſam emtioni; nam ſi prætendiſſet ius, vt ſe liberaret a moleſtiis, non emiſſet. Et ſic verum eſt dicere, quod lis præſtitit occaſionem homicidio. Nam occaſio eſt, quę cauſſam remotam præbet præſcribendi, *in c. poſt tranſlationem. de renunt. Bart. in l. vxoris. ff. de aur. & arg. leg.* & Alexandrina loquitur etiam occaſione litis offendendo. Ergo &c. *ad Dec. in rub. C. qui admit.* Ergo non ſequitur, quod ex cauſſa emtionis: ergo ex cauſſa litis accidit: imo erat facilius ſibi litigare cum priuato emtore, quam cum Camera Apoſtolica. Et de cauſſa remota vide Ang. *conſil. 65. & 233. verſic. illud.* Domini tamen ſuper hoc nihil dixerunt Sed fuit dictum, quod informaretur, *an in emtione comprehenderentur alia bona, quam litigioſa?* quia tunc data ſcientia emtionis poſſet dici factũ ex cauſſa emtionis, & aliorum bonorum, de quibus non erat lis, & ſic quod non eſſet locus Alexandrinæ.

Decisio DCCCLXX.

De foro competenti.

Summarium.

1 *Auditor Cameræ dicitur habere iuriſdictionem inter præſentes in curia, qui alias non eſſent eius iuriſdictioni ſubiecti.*

COnchen. decimarum inter Martinum Xemenes Rectorem de Villanoua, & Marcum de Parada Rectorem de Pocaldera: agebatur coram Domino Thoma ſuper decima proueniente in territorio de Montegna, & partes erant præſentes in Curia, & ad inſtantiam Martini fuit monitus per Auditorem Cameræ Marcus ad reſtituendum fructus, quos percepit in territorio de Montegna Domino Martino. Et nihil fuit dictũ, quod Martinus ageret nomine ſuo, vel Eccleſię, & Dominus Auditor Cameræ pro Martino decreuerat remiſſoriam. Et fuit dubitatum, *an de iure valeat?* Et dicebatur, quod nõ, propter defectum iuriſdictionis A. C. qui in ſubditos nõ ſuos nullam habere videtur iuriſdictionem. Tamen quia cauſſa agitur inter curiales, & præſentes in curia, prout erant Martinus, & Marcus, ideo primo coram Domino Mohedano, & in ſecunda inſtantia coram D. Thoma fuit tentum † contrarium. Et hoc, quia habet iuriſdictionem 1
inter præſentes in curia quo ad ipſas perſonas, credita, & debita. Sed hic Martinus licet non dicat, quod agat nomine Eccleſiæ ſuæ, tamen non poteſt petere fructus decimarum, niſi quia decimæ debentur ſuæ Eccleſiæ. Et Marcus e contrario aſſerebat ad ſe ſpectare. & ſic hic agitur non ratione perſonarum, & debitorũ ipſorum Martini, & Marci, ſed ratione ſuarum Eccleſiarum, quibus prætendit decimas deberi. Quæ Eccleſiæ non ſunt ſub iuriſdictione A. C. & ſic poteſt inferri per rectores ita agendo perpetuum præiudicium Eccleſiis, & ſic Domini fuerunt pro nullitate.

Decisio DCCCLXXI.

De iudiciis.

Summarium.

1 *Abſentia aduerſarii ſufficit vt probetur poſt actum in abſentia factum.*

VRbeuetan. ſeu Tridentina coram Rauellen. pro magiſtro filiorum D. Antonii Gabrielis aduocati, fuit † dictum, quod ipſe non docto de abſentia 1
aduerſarii ſui ſeruauerat terminos, & teſtes iuuari, & examinari obtinuerat. Et quia prius non docuerat de eius abſentia, nec proceſſu, per audientiam contradictarum decerni obtinuerat. Sed poſt hæc omnino, quod proceſſus, & dicta teſtium ſubſliuebantur, ex quo hodie cõſtat, quod tempore, quo ſupradicta agebantur, vere aduerſa pars erat abſens. Et quod ſufficit poſt de hoc docere, prout dicit deciſ. noſtra de procur. quod producendo mandatum poſt ſententiam, ex quo conſtat, quod tempore ſententiæ erat procurator, facit dictam ſententiam valere.

Decisio DCCCLXXII.

De ſententia, & re iud.

Summarium.

1 *Abſolutoria actori, & poſſeſſori poteſt dari a moleſtiis ſibi de facto illatis.*

EGitanen. parochialis de Ponſalis: D. noluerunt, † quod 1
Petro de Orta actori, qui erat poſſeſſor, poſſit dari abſolutoria, niſi citatis ſua intereſſe putantibus, nam ordinarius erat mortuus. Et ideo ſi viueret, forſan de aduerſarii iure non conſtaret, quia licet regulariter abſolutoria detur tantum actori, & poſſeſſori, qui commiſit cauſſam ſuper moleſtiis, tamen forſan non poterat dari a moleſtiis de facto ſibi illatis.

DECISIO DCCCLXXIII.

De remiſſoria, & de ſequeſtrat. poſſeſſio.

SVMMARIVM.

1 *Remiſſoriam petens ad probandum ius patronatus debet ponere beneficium in ſequeſtro.*

LEgionen. parochialis de Villadella pro Petro de Poamer contra Petrum de Villareal, vbi poſſeſſor petebat remiſſoriam cum promiſſione de ſtando vnicæ ſententiæ, & pro remiſſoria ad probandum iuſpatronatus,
1 dederat teſtes. Domini voluerunt, † quod etiam poneret beneficium in ſequeſtro, alias ſibi non daretur remiſſoria, ex quo ſi non probaretur intentum ſuum, nec beneficium eſſe de iurepatronatus, ſententia & etiam ſequeſtrum daretur aduerſario. Et licet omittatur ſententia, ex quo poſſeſſor vult ſtare vnicæ ſententiæ, tamen non debet fraudari ſequeſtrum, quia ſi non daretur ſententia, obtineretur ſequeſtrum.

DECISIO DCCCLXXIV.

De reſt. ſpol.

CAlaguritan. coram Domino Paulo, fuerant Domini, quod ſola bulla exſpectatiuæ, imo etiam ſolus proceſſus fulminatus abſque acceptatione ſit coloratus titulus ad reſtituendum in ſpolio, quia qui eſt in poſſeſſione, & producit exſpectatiuam, videtur acceptaſſe, ex quo poſſeſſionem cepit. Nam & traditio poſſeſſionis factæ per exſecutorem habet vim prouiſionis.

DECISIO DCCCLXXV.

De ſententia excommun.

ROmana domus & bonorum inter Franciſcum, & Ferdinandum de Fontegha: Ferdinandus erat cenſuratus ab Auditore Cameræ ad inſtantiam Franciſci, & mihi commiſerat cauſſam nullitatis cenſurarum cum facultate abſoluendi prout de iure. Poſtea obtinuit aliam commiſſionem, quod abſolueretur ad effectum agendi tantũ, prout videretur mihi, & Domini noluerunt, quod etiam vigore breuis ſecundæ commiſſionis ipſum abſoluerem ad effectum agendi tantum niſi prius parito iudicato, quia fuit cenſura lata in curia, nam ſi eſſet in partibus, abſolueretur.

DECISIO DCCCLXXVI.

De ſententia.

NEapolitan. beneficiorum, quia regula eſt in beneficialibus, quod ſi non ſumus in ſpolio, ſed tantum in intruſione, Rota condemnat intruſum in fructibus perceptis a die motæ litis tantum, tamen ſi beneficium vacauit in curia, Rot. condemnat intruſum ad rem a die intruſionis propter text. *in cap. 2. de preben. in 6.* vbi prohibet cum decreto irritanti, nec alius quam Papa conferat vacan. in curia; ideo, qui ſe intrudit non habet aliquam excuſationem, quare condemnetur in fructibus a tempore intruſionis. Et ita fuit tentum in hac cauſſa Neapolitan. coram me, in qua intruſus non habet titulum, in actis, & idem ſi ab alio, quam a Papa habuiſſet titulum, propter dictum cap. 2. ſed ſi intruſus eſſet prouiſus a Papa ceſſarent ſupradicta, ideo crederẽ, quod debeat condemnari a die motæ litis tantum.

DECISIO DCCCLXXVII.

De appellatio.

PArmen. Caſtrorum pro Domina Aloyſia de Gonxa vxore Domini Sfortii de Santa Flore coram Domino Marſicano, parti aduerſæ fuerat præfixus terminus ad ſecundam, quæ appellauerat, & D. Marſican. repoſuerat cum intimatione, & notarius extenderat iuxta eorum formam, videlicet Dominus repoſuit, & nihilominus voluit, quod intimaretur huiuſmodi repoſitio parti aduerſæ, & dicta repoſitio non fuit intimata, & Domina Aloyſia non aliter appellando a dicta repoſitione, & non petendo ſe reponi propter dictam repoſitionem partis aduerſæ, petiit & obtinuit ſententiam a Domino Marſicano: dubitatum fuit, *an eſſet nulla, & inualida, & an poſſet ſubſcribi?* Et Domini dixerunt, illam validam, quia aut illa repoſitio cum intimatione eſt generalis, videlicet ſi intimata fuerit, & quouſque non fuit intimata, cum non ſit purificata conditio, effectum non poteſt operari: aut modulus iuxta extenſionem notarii vt ſupra notatur ex tunc cum non fuerat intimata, non afficiebat Aloyſiam quouſque ſibi non intimaretur, & ideo ipſi potuit valide ſententiam petere, & ſic Domini fuerunt, quod Marſicani ſententiam, vt valide per eum latam, ſubſcriberet.

DECISIO DCCCLXXVIII.

De præben.

SAnctiſſimus D.N. Paulus dum eſſet in minoribus, ceſſit Archipreſbyteratum Vrbeuetan. in fauorem Bernardini de Acqua Penden. reſeruato ſibi regreſſu per ceſſum, vel deceſſum, ſeu quamuis aliam dimiſſionem prædicti Bernardini. Deinde Bernardinus aſſecut' fuit aliud incompatibile beneficium, & ſic fuit locus regrediendi per priuationẽ quidquid eſt Cardinalis tacuit, & non fuit proſecutus ius ſuum regrediendi propter priuationem. Imo dictus Bernardinus ſemper remanſit in poſſeſſione: antequam mortuus eſſet dictus Bernardinus ſanctiſſimus D.N. tráſtulit huiuſmodi regreſſum in Cardinalem ſanctorum quatuor, & Cardinalis præfactus in Sebaſtianum Vlbaltero. Deinde mortuus eſt Bernardinus. & fuit facta prouiſio in Epiſcopum Vrbeuetan. vel Ludouicum ex parte Sebaſtiani. Contra prouiſum dicitur, quod fuit locus regrediendi per obitum Bernardini, ex quo regreſſus tam erat per obitum, quia ex quo erat ius regrediendi in tres euentus, potuit ex vſu ex illis propria auctoritate ſine iniuria ſuperioris remittere, vt dicitur de penſione per Alex. *in c. agato. 63. diſtin.* quod practicatur communiter in feudo, & priuatio feudi propter feloniam intelligitur ſi D. voluerit, *ad no. per Bal. in l. fi. C. de reu. don.* Item cum eſſet regreſſus ex tribus capitibus potuit eligere ex capite illo quem voluiſſet, & eſſet melius, *ad l. illud aut illud. ff. de conſt. iunt. pecun. & in l. vbi autem nõ apparet. §. qui illud. ff. de verb. obligat.* Propter has rationes fuit dubium prima Decembris, anno 1539. R.P.D. Ioan. Paulo cauſſam proponente, an cũ Papa habuerit regreſſum per ceſſum, vel deceſſum, vel aliam quamcunq; amiſſionem ſi ſciuit fuiſſe locum regreſſui, per aſſecutionem alterĩus beneficii incompatibilis, an potuit per illam vacatãonem dimittere regreſſus aſſecutionem, & exſpectare, quod ſit locus iterum regreſſui per deceſſum. Hoc dubium fuit difficile, & fuit tunc propoſitum in Rota. Et † omnes Domini vno excepto dixerunt, quod regreſſus fuit verifica- 1
tus in primo euentu per doctrin. *Bald. in l. inuitus. C. de procur. in fin. quem ſequitur Iaſ. in l. diuortio. §. quod in anno. ff. ſolut. matrimon. Felyn. in cap. 2. de conſt. facit l. bonee. §. hoc ſermone. ff. de verb. oblig. cap. non poteſt. de præben. lib. 6.* item poſtquam Bernardinus ſemel amiſit beneficium per aſſecutionem alterius, non potuit amplius vacare beneficium per obitum ſaltem illud, quod vis, aut ſaltem habebat, quia in prima vacatione conſumtus eſt primus regreſſus, *cap. mandato, & ibi Domin. & Philipp. de præbend. in ſexto.*

DECISIO DCCCLXXIX.

De præben.

DVo erant prouiſi de Aquilogien. Archidiaconatu cad. die, vnus a Papa, alter vero ab ordinario: prouiſus ab ordinario poſt ſeptimum diem poſt prouiſionem cepit poſſeſſionem. Fuit dubitatum, R. P. D. Raynaldo cauſſam proponente, quis ſit alteri præferendus, vel prouiſus a Papa, vel ab ordinario. Fuit tentum quaſi per oẽs, quod cum prioritas poſſeſſionis arguit prioritatem tituli, & prouiſionis, eſſet præferendus ille, qui prior poſſeſſionem acceperit, quamuis interim non appareat, quis titulus fuerit prius. Et hanc partem ſentit Calder. *conſil. 7. de præben. Stat. Bertran. in conſ. grat. & exſpect. in 1. parte.* nihil tamen ſuper hoc fuit deciſum.

DECISIO DCCCLXXX.

De ſolutionibus.

SVMMARIVM.

1 *Sententia lata contra vſufructuariam omniũ bonorum, vt ex venditione ipſorum bonorum ſolueret creditoribus, & legatariis, non valet.*

VIctoria quædam Placentina fuit ab eius marito relicta vſufructuaria omnium bonorum ſuorum: creditores, & legatarii actiones contra eam intentarunt, & in partibus fuit condemnata ad ſolutionem omnium præfatorum. Appellatio a prædicta, & cauſſa fuit commiſſa in Rota prima Februarii, 1539. coram Domino Baren.
1 Fuit tamen reſolutum, quod † ſententia contra vſufructuariam lata, quod ſolueret creditoribus, & legatariis per venditionem bonorum, non valeat, quia hoc debet eſſe ad inſtantiam heredis. Legatarius autem non potuit agere contra vſufructuariam omnium bonorum, prout fuit actum, & quod vſufructuaria fuit in debite cõdemnata in expenſis. Ratio eſt, quia heres adiens hereditatem, quaſi contrahit cum creditoribus, & legatariis, *l. apud Iulianum. §. fin. de bon. aut. iudi. poſſ. l. ex maleficiis. §. heres ff. de actio. & oblig.* & omnes actiones actiue, & paſſiue tranſeunt in heredem, *l. quotiens. § heres. ff. de hered. inſtit.* & contra vſufructuariam non eſt actio, *l. in vſufructu. ff. ad l. Falcidiam.*

DECISIO DCCCLXXXI.

De attentatis.

SVMMARIVM.

1 *Exſecutio facta in cauſſa appellationis, in qua pars aduerſa nihil releuans deduxit, non dicitur attentata.*

ROmana attentatorum inter Angelum de Anania, & Federicum della Palma, cum eſſet appellatum a mãdato decreto per Gubernatorem cõtra Angelum, & Dominus Raynaldus mandaſſet exſequi, niſi infra quatuor dies Angelus aliquid releuans produxerit, 25. Ianua. 1538.
1 Domini fuerunt in opinione, quod † licet facta fuerit exſecutio antequam Dominus Raynaldus declararet nihil releuans deductum fuiſſe, quod ex quo in veritate deducta per Angelum non releuabant, quod non eſſet attentatum: quia decretum intelligitur, ſi deduxerit, & probauerit: & ita Raynaldum intellexiſſe apparet, quia die ſequenti poſt factam exſecutionem mandauit, argenta conſignari Federico.

DECISIO DCCCLXXXII.

De diſmembratione.

SVMMARIVM.

1 *Villa cũ vniuerſitate poteſt inuitis hominibus diſmembrari, & alienari.*

TErraconen. iuriſdictionis inter capitulum, & vniuerſitatem, Papam Paulum intellexiſſe in confirmatione diſmembrationis dictæ villæ facta per clauſulam factam in Arce ſancti Angeli, & octo ex Dominis hoc habuerunt pro claro; & hi Domini etiam tenuerunt
1 pro † validitate diſmembrationis abſque conſenſu populi villæ, quia cum Papa voluit, cum ſit ſupremus Dominus, villam iurare fidelitatem capitulo, in hoc conſtat voluiſſe villæ præiudicare. Et fuit dictum informari, an regula de non tollendo iure quæſito, cui non erat derogatum, haberet locum in vniuerſitate. Aliqui Domini dixerunt, regulam adaptari ad iſtum caſum. Et pro parte capit. dicebatur, quod regula loquitur tantum in commiſſionibus, mandatis, & declamationibus. Et ſic non capiebat iſtam diſmembrationem: ſed dixerunt, omiſſo pro nunc, an regula caperet hunc caſum, etiam quod regula obſtaret dictæ confirmationi diſmembrationis cõſtare, quod capitulum primo habuit dominium villæ, & ideo ſi villa reuerteretur ad primum dominum, quod regula non obſtaret, & alii dixerunt. Quod ſi dictum Abb. & Iaſ. eſſet verum, quod hodie de conſuetudine vaſalli inuiti poſſent alienari, talis conſuetudo tollit, quod non ſit opus derogatæ regulæ. Itaque diſtuli ad Cal. & de menſe Octobris 1540. Domini fuerunt in opinione, quod regula haberet locum in caſu, in quo Dominus non poſſet alienare ſubditos ſine eorum cõſenſu, quia dicunt, quod eſt ius conſiderabile, ex quo requiritur eorum conſenſus. Ideo mandaui informari. Et 12. Nouembris Domini tenuerunt, villam potuiſſe in iſto caſu inuitis hominibus alienari, & fuerunt pro parte villæ dati articuli de timore ſcandalorum, ſi villa ſubiiceretur capitulo, ſed non probauit, & articulauit, quod capitulum poſſet eligere vnũ Brauilum in adminiſtratorẽ, qui poſſet male villam tractare. Sed teſtes dixerunt, quod capitulum ſolet prouidere. Et ſi vnus adminiſtrator facit contra villam, poteſt haberi recurſus ad capitulum, quod habet viros probos, & doctos. Sed quod non poſſit alienari villa ſine eorum conſenſu, *facit tit. de prohibit. feud. alien. per Feder. & de prohib. feud. alien. per Lothar. & de l. Corrad. in fin. & l. fin. C. de iur. emphyt.* Sed Domini dixerunt, quod ſi alienaſſet ſimpliciter, ꝙ licet ad ipſum appellarent, vt ad maiorẽ iudicem, & vt ab epiſcopo ad Archiepiſcopum, tñ hoc non faceret, ꝙ Archiepiſcopus poſſet impedire alienationẽ: ſed ſi reſeruaſſet quando alienauit, ſibi ſuperioritatẽ, eſſet res dubia. Et propterea pronuntiaui pro capitulo contra villam canonizando concordiam, vt conſtitit ex antiquo regiſtro, ꝙ non reſeruauit ſibi aliquam ſuperioritatem.

DECISIO DCCCLXXXIII.

De motu & proprio.

SVMMARIVM.

1 *Motus proprius non prodeſt niſi iis, qui in eo ſunt nominati.*

IN vna Romana Fallẽ. coram Domino Campegio Papa dedit motum proprium, † vt facta diuiſione per de- 1
putatos omnes, qui fuerant in domo Cardinalis dertuſen. ſoluerent parti vnius ex taxatis. Nam non profuit aliis, ex pluribus limitationibus, de quibus Abb. & Dd. *in c. vna ſententia. de appell.* ac inter alias dicunt, quod ſi vnus appellauit, aliis appellatio non prodeſt ignorantibus appellationem, & ignorantia præſumitur.

DECISIO DCCCLXXXIV.

De reſtitutione in integrum.

SVMMARIVM.

1 *Exſecutio trium conformium impediri non poteſt per reſtitutionem in integrum.*

ROmana Dotis inter Dominam Camillam, & alios de Gonzaga 21. Iunii, Domini voluerunt † reſtitu- 1
tionem in integrum non impedire exſecutionem trium conformium, ſed quod ſententia exſequeretur. Et Comes Iulius poſtea proſequeretur reſt. & ſi appareret, quod per contractum factum 27. menſis, fuerit receſſum a contractu facto die 26. ſuper quo latæ ſunt ſententiæ, Comes conſequeretur ſuum ius, etiam ſuper delegationibus. Voluerunt tamen deducendum eſſe id, quod clare appareret Dominæ Camillæ ſolutum, non obſtante condemnatione. Et Domini dixerunt eſſe relaxandos fructus officii Dominæ Camillæ ſequeſtratos, quia poſt tres eſt locus exſecutioni, & pro aliis, in quibus non ſunt tres, relaxaretur ſequeſtrum data cautione.

DECISIO DCCCLXXXV.

De regula reſeruationis.

SVMMARIA.

1 *Declaratoria regula reſeruationis officialium, non trahitur ad præterita.*

Item nec ad ea, quæ certam habuerũt interpretationem. num. 2.

SEgobien. parochialis de Clauſt. die 20. Octobr. 1536. inter Franciſcum de Miranda, & Gregoriũ de Ayala, quod licet regula declaratoria reſeruationis offi-
cialium † veniret per viam declarationis, tamen non tra- 1
hitur ad præterita, ne regula capiat beneficia, quæ vacarũt ante regulam. Quia dixit ipſos officiales in poſterum

cenſeri familiares. Ergo non loquitur de tempore ante
regulam; ſed quod in poſterum, & quod occurrentibus
vacationibus: ergo non de his, quæ iam vacatunt, & a-
lias intelligenda præiudicaretur multis, quibus erat ius
quęſitum, *vt per gloſſ. in cap. vltimo. de poſtul. prelat. in 6. in
verſic. de cetero. Felyn. in c. fin. de conſtit. col. 8.* Secundo li-
2 mita, † quod declaratoria non trahitur ad ea, quæ habu-
erunt certam interpretationem, & ſecundum illam iudi-
catum, prout erat ante regulam.

Decisio DCCCLXXXVI.

Expeditionis literarum.

Svmmarivm.

1 *Decretum de expeditione literarum a die acceptationis
debet præciſe intelligi, non autem poſt pacificam poſſeſ-
ſionem.*

1 IN eid. voluerunt, † decretum in gratia Franciſ. de Mi-
randa, quod a die acceptationis deberet infra ſex
menſes literas expedire &c. ſibi obſtare, non obſtante,
quod Camillus ſibi præferretur, vt Rotæ Auditor, & Mi-
randa habet ſine præiudicio Auditorum: quia Domini
replicarunt id non excuſare, quia Papa non dicit a die pa-
cificæ poſſeſſionis, vel cum cõſtiterit beneficia pertinere
ad Mirandam, vel alterum ſibi præferre: ſed ſimpliciter
a die acceptationis, & ita alias fuit tentum in vna Maio-
ricen. coram Domino Aragona.

Decisio DCCCLXXXVII.

De exemtionis a quarta parochialis.

Svmmarivm.

1 *Priuilegium exemtionis a quarta parte legatorum pa-
rochialis præſtãda, intelligitur ſolum de relictis ad cer-
tos vſus eccleſiæ exemtæ.*

IN cauſſa Burgen. priuilegiorum de menſe Maii, 1541.
propoſita, cum priuilegium Gregorii liberaret fratres
a pręſtando parochiali quartam partem legatorum. Et
1 nouem ex Dominis fuerunt, quod † tunc Gregorius li-
berat fratres, quando loquitur de relictis ad certos vſus
fratruum, non autem quando aliquid abſolute legatur
fratribus, & hoc in vltima parte priuilegii, ſed in anterio-
ri, dum dicit, quod in Eccleſia fratrum poſſint ſepeliri ibi
eligẽtes ſepulturam ſalua iuſtitia parochialis Eccleſiæ, ꝙ
iſto caſu non eximit fratres a præſtatione quartæ partis
legatorum eligentium ſepulcrum. Et ſic quod de relictis
ab eligentibus ſepulcrum in Eccleſia fratrum fratres te-
neantur ad quartam, & non de aliis relictis abſolute, vel
ad certos vſus. In contrarium fuit D. Mohed. & Put. ſen-
tientes pro liberatione in omnibus propter verba, quæ
abſolute leguntur. Sed alii replicabant, verbum, *abſolute*,
intelligi ad differentiam aliorum legatorum ad certos v-
ſus in priuilegio nominatos relictorum: ſed fratres etiã
dicebant, quod ſalua iuſtitia debet intelligi, quod ſi ratio-
ne ſepulturæ aliquid deberetur fratribus, de illo paro-
chialis haberet quartam partem, non autem de legatis
relictis. Et iterum cauſſa poſita Domini fuerunt.

Decisio DCCCLXXXVIII.

Eiuſdem cauſſæ.

IN eadem 8. Iunii 1541. Domini fuerunt, quod inſertio
mandati per generalem duobus fratribus ad concor-
dandum relicta in prima tranſactione non prodeſſet
capitulo, quia eſt inſertum, & eſt admittendum fratres
ad religionẽ, & non ad cõcordandum. Et narratiua, ꝙ e-
rant, niſi pro diſponendo loco, ꝙ maxime non ꝓbabant.

Decisio DCCCLXXXIX.

Eiuſdem cauſſæ.

IN eadem omnes Domini præter Dominum Moedan.
fuerunt, quod confirmatio in forma probanti, licet fa-
cta inſerta nõ haberent tempus nec ſubſcriptionem no-
tarii, tamen non refert, quia confirmatio habet tempus,
& ſumus in antiquis. Et licet fuiſſet negata copia fratri-
bus iurium extrahendorum, hæc non inducit nullitatem
extractionis.

Decisio DCCCXC.

De obligatione Camerali.

Svmmarivm.

1 *Procedi non poteſt ad cenſuras ex obligatione Camerali,
niſi prius extenſo inſtrumento obligationis.*

INter Illuſtr. Dominum Marchionem Palauicinum, &
Abbatem Portarium 1540. 22. Sept. Domini fuerunt, ꝙ
A. C. non potuerit procedere prout in obligatione in
forma Cameræ ad cenſuras contra Palauicinos, niſi prius
extenſo inſtrumento obligationis in forma Cameræ. Et
licet pars fuerit coram eo citata ad videndum extendi,
tamen † non fuit extenſum, & quia ſumus in vltimo poſt 1
feſta paſchalia, fuit dictum, quod fuerat extenſum.

Decisio DCCCXCI.

De legatis commutandis.

Svmmarivm.

1 *Clauſula, alias cauſſas pias, poſita in priuilegio commuta-
tionis, quem operetur effectum.*

FLorentin. legati pronuntiaui pro Vincentio de Mar-
tinis contra moniales S. Vincentii de Prato 6. Iulii,
1541. quia non conſtabat, moniales poſſe commutare re-
licta. Et licet poſtea oſtendiſſent facultatem Cardinalis
da Medicis, erat contra eas, quia priuilegium dicit de cõ-
mutatione voluntatis teſtatorum in alias cauſſas pias. Et
dum † dicit, in alias, conſtat loqui de relictis ad pias cauſ-
ſas etiam ſi ſimpliciter loqueretur. Domini tenuerunt
intelligi de relictis ad pias cauſſas.

Decisio DCCCXCII.

Probatio ſolutionis decimarum.

CÆſarauguſtan. decimarum 10. Maii, 1541. Domini te-
nuerunt, quod eſſet probatum factum, ꝙ incolæ de
Herrera colentes in territorio de Villar ſoluerunt deci-
mas rectori de Herrera. Et D. Raynal. Aquen. & Marſicã-
nus, & Mariſcottus, & Putens tenuerunt, quod ẽt proba-
retur de poſſeſſionibus poſtea acquiſitis, ex quo antiqua
vſus ita videtur declaraſſe. D. Mohed. tenuit contrarium
& Domini clerici, & D. Tho. de Thanis dixerunt, ſe velle
melius cogitare, & maior pars fuit contra rectorem.

Decisio DCCCXCIII.

De penſionibus.

HIſpalen. penſionis pro mercatoribus depoſitariis cõ-
tra Andream Corello de menſe Iunii, 1541. reſeruata
penſione in fauorem Alberti de conſenſu Andreæ poſ-
ſeſſoris, qui obligauit ſe in forma Cameræ: A. C. vigore
obligationis pronuntiauit cõtra Andream, præſtita cau-
tione de reſtituendo in euentum nullitatis penſionis. Et
tamẽ in cauſſa appellationis fuit pronuntiatum pro An-
drea. Et fuit dictum, eius ſententiam poſſe ſubſtineri, li-
cet non faciat mentionem de ſententia A. C. quæ ſolum
pronuntiauit Camillum incurriſſe in cenſuras, a quibus
tamen non abſoluit, ſed tantum dicit, eum non teneri ad
ſolutionem, & fuit dictum, quod licet reſeruatio Camilli
fuiſſet nulla ob taciturnitatem antiquæ penſionis, quod
tamen non ipſe, ſed poſſeſſor ad penſionem ſuper fructi-
bus debitam teneretur, quia in reſignatione non inter-
uenit fraus. Et dixerunt, quod Camillus non poſſet repe-
tere penſiones ſponte ſolutas, quia ſponte ſoluit debi-
tum, ſed poterit agere actione negotiorum geſtorum.

Decisio DCCCXCIV.

De cenſuris Alexandrinæ.

Svmmarivm.

1 *Probatio alia cauſſa quam in Alexandrina præſumetur,
ad euitandam eius pœnam, debet eſſe concludens.*

PLacen. cenſurarum de Scotis quoad Alexandrinam
vulnerato procuratore, fuit dubitatũ 28. Martii 1541.
an præſumatur vulneratio occaſione litis? Et quia Do-
minus Mohedanus habebat cauſſam ſimilem Vrbeuetã.
Caſtri, & tenimenti inter Ioan. Franciſcum de Sabellis
& Dominum Paulum Petrum. Nam Ioan. Franc. cum
litigaret cum Gentile, illum occidit. Et Domini fuerunt,
quod

quod ſi nõ conſtet, quod adeſſet alia cauſſa. quod præſu-
meretur ex cauſſa litis. Et cum ibi Io. Frãc. habuiſſet ſen-
tentiam, in fauorem tamen, ſi aliæ cauſſæ non demõſtra-
rentur, tenuerunt, ꝙ eſſet locus Alexandrinæ. Sed qa Io.
Franc. probauit famam homicidii, quia Gentiles emerat
bona tanq̃ confiſcata per Cameram ꝓpter rebellionem
Io. Franc. ideo ex hac cauſſa ibi fuit tentum, ꝙ non eſſet
1 locus Alexandrinæ. Sed in iſta mea Placentina nulla alia
additur cauſſa, & vnus teſtis dixerat, fuiſſe ex cauſſa litis,
& Alexandrina cõtentatur probabilib. argumentis. Ideo
pro Alexãdrina domini 27. Iunii fuerunt, ꝙ teſtes dicen-
tes, vulnera non illata ex cauſſa litis, ſed quia Amolinus
male dixit de vulnerantibus, non ſuffragaretur ipſis, quia
non probatur cauſſa maledicentiæ: & teſtes erant parti-
cipes criminum, & ſeruitores vulnerantium, & videban-
tur ſubornati. Ideo pronuntiauit, vulnerantes incidiſſe
in Alexandrinam: non tamen contra alterum fratrem,
qui non interfuit vulneribus, neq; apparet, quod manda-
uerit, aut ratum habuerit: & ſeruauit quatuor terminos
ad docendum, quare non inciderent in Alexandrinam.

Decisio DCCCXCV.

De exſpectatiuis.

Svmmarivm.

1 *Doctor in beneficialibus præfertur aliis non graduatis.*

CORduben. dimidiæ portionis inter Io. Morizam, &
Io. Alphonſi della Cordella de menſe Ian. 1541. licet
reſcriptum ad doctorandum dicat, votis iuratis, & non
conſtare de iuramento, quia tamen in doctoratu dicitur,
quod ſecundum Deum, & conſcientias eorum illum pro
ſufficienti approbarunt, ſatis eſſe dixerunt, maxime cum
præſumeretur iuramentum interueniſſe, & quia exſpe-
ctatiua erat in forma communi, non ſibi data propter
1 doctoratum. Et † ſic voluerunt, quod exſpectatiua iuua-
ret Io. Alphonſum, maxime cum in bona fide eſſet cedẽs
bene doctoratus, & quod præſumatur baccalaureatus.
ſed pronuntiaui pro eo, quia dedit de iure habilitationis.

Decisio DCCCXCVI.

De alienatione.

Svmmarivm.

1 *Alienans bona eccleſiæ inconſulto ſuperiore incidit in pœnam Paulinæ.*

HIporigren. parochialis præbendæ ſancti Victoris de
menſe Aprilis 1541. quia Io. Baptiſta dedit in emphy-
teuſin vnam petiam terræ pro decem ducat. quæ locari
ſolebat pro 26. inconſulto ſuperiore: fuit tentum, quod
eſſet priuatus ipſo iure beneficio propter Paulinam. Et
1 Domini dixerunt, quod me informarem, an eſſet Pauli-
na in illis partibus recepta, quod fuit probatum, & ſic
ſententia contra Ioan. lata.

Decisio DCCCXCVII.

Attentatorum.

Svmmarivm.

1 *Reſtitutus volens venire per viam exſecutiuam, debet docere de iure ſuo principali.*

CÆſaraugustan. Domini de menſe Febru. 1538. tenne-
runt, commiſſionem Roſſelli habentem quatuor in-
ſertas, & tandem præfixionem termini Villauerde, ad ve-
rifican. ſuas præinſertas, quo elapſo, & non docto, ſtent ac
ſi paritum eſſet iudicato, non intelligi de verificatione o-
mnium contentorum in præinſertis, in quibus fuit ad-
ductum etiam negotium principale. Sed de his, quæ de
ſui natura habẽt impedire exſecutionem, vt nullitas ſpo-
1 lii & attentatorum. Obſeruandum † enim eſſet, quod re-
ſtitutus ſi voluit venire per viam exſecutiuam, intellexiſ-
ſet, quod deberet doceri de negotio principali.

Decisio DCCCXCVIII.

De colluſione.

Svmmarivm.

1 *Colluſio impedit exſecutionem ſententiæ, eiuſque nullitatem inducit.*

IN eadem de menſe Nouembris 1539. Domini inclina-
bant, ꝙ † colluſio induceret nullitatem, & ſic impedi- 1
ret exſecutionem vnicæ ſententiæ obtentæ per Roſſellũ,
ſed hoc non fuit plene diſcuſſum. Sed dixerunt, quod et-
iam nõ parito iudicato, admitterem articulos ſuper col-
luſione, in qualitate colluſione probata, conſiderabitur
an inducat nullitatem. Et commiſſio Roſſelli de præfi-
xione termini probat, eum poſſe probare colluſionem
narratam; ac poſtea vltima Maii 1540. lectis teſtibus col-
luſoriis Domini fuerunt, quod videatur de bono iure, &
ex deductis: etſi Roſſellus habet bonum ius, exſequatur
rem iudicatam, alias reuocationem ſententiæ: & cauſſa
fuit concordata.

Decisio DCCCXCIX.

PLacentin. Caſtri Sarmati Domini per duas audientias
tenuerunt, quod exceptio D. Iacobi contra procura-
torem comitis Bartholomæi, quod eſſet minor, non pro-
deſſet ad annullandum proceſſum de partibus, niſi aliter
probetur minoritas: & quia iudices interlocuti ſunt, nõ
obſtantibus commiſſionibus procedendi ad vlteriora, &
a tacita reiectione, nõ fuit appellatum. Imo Iacobus no-
minauit dictum Chriſtophorum, vt procuratorem Bar-
tholomæi, licet modo acceptetur exceptio minoritatis,
quia iam videtur receſſiſſe. Et ita Domini bis de menſe
Maii 1542. tenuerunt.

Decisio CM.

De procuratoribus.

Svmmarivm.

1 *Scientia præſumta principalis ſibi nocet in præſumendo mandato.*

IN eadem tenuerunt præſumi Bartholomæum ſciuiſ-
ſe Chriſtophorũ, licet non cõſtaret de mandato bono,
ꝓcedere, quia Chriſtophorus arguit plura inſtrumen-
ta iurium, quæ producit in termino citationis factæ Bar-
tholomæo: & Chriſtophorus examinauit plures teſtes in
dicto proceſſu, & cauſſa erat grauis, & præſumta ſcientia
nocuit Bartholomæo, ac ſi Chriſtophorus fuiſſet eius le-
gitimus procurator. Et de menſe Nouemb. 1542. omnes
nemine diſcrepante fuerunt, ꝙ † iſta præſumta ſcientia 1
noceret Bartholomæo quoad totam cauſſam, & ſic Chri-
ſtophorus præſumatur eius procurator ad totã cauſſam:
& ſic pro validitate omnium geſtorum, & examinis te-
ſtium, in quibus conſiſtebat vis probationis, tenuerunt
pro validitate examinis facti per duos iudices per literas
ducales, nolentes requiſitis duob' aliis, poſſe procedere:
& circa intimationem factam illi iudici, vt ſingulis dieb',
& horis interſit, intelligitur de iuridicis ab hora comple-
toria, & a vigeſima vſque ad 23. prout alias in dicto pro-
ceſſu. Et incertitudo forte, quæ obſtat parti, non iudici,
de cuius præiudicio non agitur, ſed tantum de eius volũ-
tate, an vellet adeſſe cauſſæ, & ſic vnica monitio ſufficit.
Et videmus in iudicibus remiſſoriarum, quia vno mor-
tuo, ſemel alter procedit. Nec hoc eſt dicere, quod pro-
rogaretur iuriſdictio, quia omnes erant iudices. Sed an
coram duobus, ſiue aliis potuerit valide procedi.

Decisio CMI.

De ſuſpicionis allegatione.

Svmmaria.

1 *Iudex non poteſt allegari ſuſpectus, niſi cauſſa ſuſpicionis probetur, & nu. 4. & 6.*

Contrarium tamen videtur, nu. 2.

3 *Comparitio ſubſequens purgat ſuſpicionem iudicis præcedentem.*

5 *Proteſtatio an ſit contraria facto, vel ne, in iudiciis non attenditur.*

IN eadem de menſe Iulii tenuerunt, non eſſe literas du-
cales ſubreptitias, narrando Io. Iacobum vnum de iu-
dicibus abſentem, & mandantem, ideo poſſe per alios
procedi: licet enim non conſtaret de abſentia, tamẽ pars
dum dixit de abſentia, transfert onus probandi præſen-

tiam in aduerſarium. Et quia cum iudicibus requirentibus fuit dictum, eum ægrotaſſe. Et quis tertio non fuit oppoſitum in partibus: & quarto, quia iudices mandarunt requiri ad cautelam. Dum etiam dictũ fuit per Dominos de ſubreptione electionis Io. Vrbani, tenuerunt,
1 non † obſtantibus recuſationibus pro validitate proceſſus, quia eſt communis opinio Canoniſtarum, *c. cum ſpecialis de appel. & per Franc. & Dec.* quod non ſufficit allegari ſuſpicionem, niſi probetur, & appelletur. Et occurrit dubitari in Rota, ex eo quia tunc ciuitas Placen. erat ſub Duce Mediolani, & proceſſum erat ex literis ducalibus, & legiſtæ tenere videntur, ſufficere allogare ſuſpicionem, licet non probetur: ideo mandaui ſuper hoc informari. & 27. Nouembr. 1542. tenuerunt, † quod ſola alle-
2 gatio ſuſpicionis iudicis inducat nullitatem, maxime q̃a idem procurator Bartholomæi allegauit, & etiam proteſtatus fuit pluries, & petiit eligi arbitros, qui cognoſcerent de ſuſpicione, & iurauit ſuſpectum tamẽ D. Thom. de Thanis, & D. Iacobus Puteus, & D. Mariſcotus erant, quod per comparitiones plures Chriſtophori, non obſtante, quod in illis ſemper dixerit, circa conſenſum, vel
3 cum reſeruatione, quod † videatur receſſum a ſuſpicione, quia comparitiones ſunt voluntariæ, & contrariæ facto: alias iudicium claudicaret, quia ipſe inſtruxiſſet cauſſam pro parte ſua, & ꝓteſtando proceſſum aduerſarii faceret nullum. D. Fabius Accorambonius, Aquen. & Maceratenſis in contrarium: Mohed. non notauit, quia non erat reſolutus, & Sarnen. non fuit illa mane in Rota. Ideo iterum informato propoſui ſuper eiſdem, ſtante quod opinio legiſtarum ſit, quod ſola recuſatio iudicis annullet. D. Thomas, D. Puteus, & D. Marſicanus, & Do. Mohed.
4 fuerunt † pro validitate, principaliter ex tribus per Alex. *in § morte. col. 4.* vbi dicit eſſe cõmunem: quod ſi recuſans poſtea coram eodem iudice compareret, & nõ repellitur per iudicem, proceſſus valeret. Et intelligebant Domini hoc, etiam ſi in aliis actibus recuſans repetiit proteſtationem ſuſpicionis. Et quia ſecundo procurator recuſans Io. Vrbanum obtinuit per alios iudices eundem ſ. Ioannem, vt aſſiſteret iudicio. Et licet in eadem requiſitione proteſtetur non intendere conſentire, per hoc tamen eſt omnino contrarius facto. Et tertio, qua fuit oppoſitum, dictum procuratorem non audiendum tanquam contraria allegantem recuſando, & requirendo, iudices reiecerunt dictam exceptionem coram Iacobo, monendo ꝓ tali die ad probandum, q̃ eſt perinde ac ſi iudices eſſent iudices competentes; & Chriſtophorus tunc non appellauit, nec proteſtatus fuit. Alii quatuor D. Fabius Sarnẽ.
5 Aquen. & Maceraten. fuerunt in contrarium, quia † in iudiciis non attenditur, quod proteſtatio ſit contraria, allegando *Fel. in c. cum M. & Dec. c. ſoluit. in fin. de iud.* vbi plures allegat maxime, q̃ a toties ꝓſeruauit, licet teneant, ſolam primam proteſtationem ſufficere. Nec interlocutoria obſtat, quia proteſtatio, & ſi pręſeruat, tamen ſi non contradixit, videtur conſentire: nec dicta interlocutoria eiicit, niſi tacita, & propter contrarietatem 24. eiuſdẽ
6 anni 1545. d. Domini † permanſerunt in ſua opinione pro validitate, maxime *in d. § morte. col. 4. & D. Sarnen.* quia prius (licet nõ confirmando) fuit pro nullitate deciſum, & poſtea pro validitate, propter plures actus voluntarios Chriſtophori, & ſi citatus ad aliquem actum non comparuiſſet cum proteſtatione: tamen Sarnen. tenebat, quod proteſtatio iuuaret, & non ſumus tunc in deciſione Alexan. quia ſecus ſi non voluntarie, quia tunc dicebat procedere diſtinctionem Alex. & pro nullitate fuerunt D. Fabius Aquen. & Maceraten. non venit. & Domini commiſerunt mihi, & Sarnen. concordiam inter partes, qua excluſa, 11. Decemb. quinque fuerunt pro validitate, & 3. pro nullitate, perſiſtendo in ſuperius dictis.

DECISIO CMII.

De hereditatis diuiſione.

SVMMARIVM.

1 *Inſtitutus in re certa, an & quando habeatur loco heredis, vel legatarii, vide diſtinctionem.*

IN eadem reſolutione prout reſoluit D. Iacob. Puteus in cauſſa Parmen. bonorum inter D. Liniam Palauicinam, & heredes de Caſalibus, q̃ decretum continuerat hereditatem quouſque ſit adita, & in heredem ſecũdum, herede primo non adeunte, per aditionem tranſlata, quã faciliusadiuit: & quando heres cepit corporalem poſſeſſionem, illa ciuiliſſima operatur ſuum effectuum, & euanuit ſtatim, habita corporali. Vnde nõ poteſt dici, quod ciuiliſſima cauſſata per decretum per obitum primi trãſferatur in alium: ſed eſt quærendum de noua & ciuiliſſima poſſeſſione. Et iſta Sermati poſſeſſio ciuiliſſima mortuo Alberto fuit in Iacobum tantum tranſlata, licet teſtes dicerent, quod Iacobus & Bartholomæus inſimul poſſidebant, quia debet intelligi, quod Bartholomæus poſſideret iure familiaritatis, vel eſſet nulla propter decretum, & in cauſſa Sermati non ipſe, ſed Iacobus heres. Sed replicabat Gaſpar, quod Bartholomæus eſt heres in Sarmato pro medietate, & poſſeſſio Alberti continuatur in cauſſa. Et quia Albertus inſtituit Bartholomæum, & Ioannem, inſtitutis aliis heredibus, ipſi erant vniuerſales & æquales, quaſi partibus ſcriptis, & particulares res iure prælegati percepiſſe dicuntur, allegando *l. ex facto. de hered. inſtit. & ibi Bald. in ſum. & in primo not. Bal. & Simon.* Cum ergo vterque fuerit heres, vniuerſales & particulares res alter alteri reſtituere tenetur. Ergo poſſeſſio Caſtri pro parte feudataria fuit tranſlata. Et † Domini bis de menſe Ianuarii fuerunt in opinione, quod decretum iuuaret ſolum Iacobum pro parte, pro qua eſt vniuerſaliter inſtitutus. Et quia Franciſcus, & eius primogenitus erat inſtitutus in caſtro Sarmati; Bartholomæus & eius primogenitus in Gallenio ordine ſucceſſiuo: & deinde, quod omnia bona ęqualia diuiderentur inter Franciſcũ, & eius filios in ſtirpes. & Franciſcus mortuus eſt ante Albertum patrem eius, & teſtatorem, relictis ex ſe Iacobo, & aliis tribus filiis pro dimidia, & Bartholomæo in alias : & ſic Iacobus vnus filiorum Franc. & eius primogenitus licet debeat habere caſtrum Sarmati, tamen in eo eſt tantum heres in octaua parte, & ſic decretum continuerat ꝓ octaua, nam in alias partes dicitur haberi ius a ſuis coheredibus vniuerſalibus. Nec refert, decretum loq̃ui de herede, quia etiam filius inſtitutus in re certa non dicitur heres, ſed tertia ſpecies ſapiens de herede, & legatario, & decretum debet ad literam intelligi, vt in eo dicitur. Nec refert, quod propria auctoritate poſſit capere poſſeſſionem, quia videtur in informationibus, & in effectu Domini voluerunt ratione decreti Iacobum tantum poſſeſſionem habere octauę partis Caſtri Sarmati. Sed mihi occurrebat, teſtes probare Iacobum, & Bartholomæum poſt mortem Alberti poſſediſſe. Ergo quilibet pro dimidia, & ſic corporalis poſſeſſio ſuffragaretur. Sed obſtat, quia decretum inficit poſſeſſionem captam ab alio, quã ab herede, & nullius eſſe vult momenti: ergo reſiſtente decreto, non valuit, niſi pro octaua. Nec obſtat Bartholomæum non poſſe opponere de portionibus ſuorum fratrum, quia poteſt dare de infectione decreti ex iure tertii, & per ceſſiones. Et D. Franciſcus allegauit Dec. *in conſil. 254. Bar. in l. quid ergo. la ſeconda, de legat. 1. & l. mercca. § quidam Labeonis. ad Treb.* vbi dicitur, quod inſtitutus in re certa, ſi illa certa res abſorbet maiorẽ patrimonii, dicitur heres, & illa res certa venit in reſtitutione fideicommiſſi. Sed reſpondebatur, q̃ debebat cõſtare, Caſtrum Sarmati abſorbere maiorem partem hereditatis. Secundo, quia ambæ res certæ, in quibus filiæ fuerunt inſtituti, eſſent æquales, etiam ſi conſtaret, vt late in informationibus habetur, cum ſint loco heredis, & non proprie heredis. Et licet decretum loquatur in ſucceſſione iuris prætorii, quod datur ei, qui non eſt proprie heres,

tamen

tamen eſt loco heredis, ex diſpoſitione legis. Sed in caſu noſtro non eſt ex legis diſpoſitione, quæ habet illum pro legatario, ſed ex præſumta voluntate teſtatoris, ne teſtamentum reddatur eluſorium, *vt in locis præallegatis.* Hinc eſt, quod ex tali prælegato detrahitur Falcidia: quod non eſſet, ſi vere eſſet portio hereditatis, & in eo etiam non habet locum remedium, quod debet intelligi, niſi de propria hereditate. Et in hoc tres fuerunt contra Odericum.

DECISIO CMIII.

In eadem cauſſa.

SVMMARIVM.

1 *Naturaliter quis poſſidere non poteſt, alio reperto in poſſeſſione eiuſdem rei, vigore decreti, ſeu alicuius tituli colorati.*

ET quia teſtes probant de naturali poſſeſſione Bar-
1 tholomæi, & Iacobi, *an naturalis prodeſſet pro dimidia?* Omnes † Domini præter Thomam & Puteum fuerunt, quod non, propter infectionem decreti in poſſeſſione per alium capta: & quia non potuiſſet poſſidere ſine ſpolio, propter continuationem decreti excludentis delictum ſpolii, videtur, quod poſſedit partes aliarum iure familiaritatis licite, non ſpoliando ſuos fratres. Nec obſtat titulus heredis particularis, & ſic ceſſaret calumnia de qua in decreto, cum ceperit poſſeſſionem ex voluntate teſtatoris. Quia fuit dictum, ſatis eſſe, quod decretũ ſibi obſtet, quod non vult, legatarium capere poſſeſſionẽ. Et poſſet eſſe, quod res legata ſibi forte non deberetur: nec illa, in qua eſt inſtitutus heres particularis, vt propter Falcidiam, vel ob nullitatem teſtamenti, ſeu venientes ab inteſtato, quibus decretum voluit conſeruare poſſeſſionem. Et in ſequenti audientia Put. non ſe fundabat amplius in iſta voluntate teſtatoris, ſed in verbis decreti. Nec obſtat Iacobum ignoraſſe decretum, & ſic non poſſe dici propter illud voluiſſe poſſidere iure familiaritatis, quia erat publicum, & ipſe in proceſſu dicit, velle poſſidere ex decreto; & ſic ſi ignorauit virtutem decreti, debuit conſulere peritiores: & Iacobus non viuit: ergo non poteſt Odericus ſucceſſor interpretari, quod nõ habet ex decreto; ſed debemus interpretari, voluntatem huius voluiſſe ſe conformare cum diſpoſitione iuris etiam municipalis. ❡ Sed quia in decreto dicitur, quod nec per quemcunq; poſſeſſio poſſit apprehendi, præter heredem, alias ſit nulla, Thom. & Put. & etiam D. Mohed. fuit cum ipſis, quod decretum non inficit, niſi poſſeſſionem captam hereditate iacente, ita intelligendo hanc literam. Et dicta poſſeſſio fuit poſt aditam hereditatem capta. Sed alii quinq; erant in contrarium, quia quod ponitur de hereditate iacente, eſt magis dubium, cum maior ſit iniuria tunc apprehendere poſſeſſionem, quam poſt aditam. Et dictio, *neque*, ſtat implicatiue, implicando etiam hereditatem aditam: alias ſequeretur, quod ſi quis adiret, antequã caperet naturalem poſſeſſionem, incontinenti alter caperet decretum, & efficeret ſe poſſeſſorem hereditatis. Et quia nullitas decreti hoc caſu operatur, vt obiiciatur calumniis, mandaui iterum informari ſuper hoc. Et an etiam ſi ſolum operetur iacente iterum hereditate: agens enim ſpolio contra Iacobum ſuum aduerſarium videtur poſt aditam hereditatem cepiſſe Caſtrum, quod dicebatur per Comitem Gaſparem. ❡ Ad id, quod dixi de voluntate, quod ſicut decretum (vt dixi) non tranſiuit in particularem heredem, qui tamen habebat teſtatoris voluntatem, ita voluit, quod poſſit propria auctoritate capi poſſeſſio, quia tunc non eſſet ſuccurſum heredi vniuerſali, vt decretum voluit.

DECISIO CMIIII.

In eadem.

SVMMARIA.

1 *Poſſeſſio capta vigore decreti poſt aditam inficit poſſeſſionem captam hereditate iacente.*

2 *Inſtitutus in re certa etiam ſi dicatur ſpoliaſſe coheredes, dicitur ſine vitio ſpolii poſſidere.*

ET Domini ſuper dubio poſſeſſionis poſt aditã, fue- 1
runt, quod inficit poſſeſſionem captam hereditate iacente, quia decretum dicit, quod nullam recipit diſtinctionem, aut interpretationem, ſed literaliter obſeruetur. Cum ergo non loquatur in adita, non debemus ſupplere: nec dictio, *nec*, poteſt hic ampliare, ſtante, quod ad literam debet intelligi. Et etiam tenuerunt, quod Odericus nõ deberet probare, quod ceperit poſſeſſionem poſt aditam, quia habet ſuam intentionem fundatam, probando naturalem poſſeſſionem. Et Comes Gaſpar excipit de infectione decreti in vno caſu, quando iacente hereditate id probat. Nec obſtat, Iacobum debere plene probare primum extremũ poſſeſſionis, quia illud ꝓbat, & Comes Gaſpar excepit de caſu decreti. Sed quia eſſet delictum præſumere, naturalem fuiſſe pro partibus aliorum poſſidentium ex decreto, iure familiaritatis: reſoluerunt pro Iacobo, quod Rodericus eſſet reſtituẽdus ad medietatem, ſi aliud non deducit. ❡ Et dato dubio præſuppoſito poſtea 27. Nouemb. D. Puteus, & Aquenſis
tenuerunt, quod iure proprio, ex quo habet voluntatem 2
teſtatoris, & in re certa inſtitutus; & † etiam ſi fratres dicatur ſpoliaſſe, dicitur ſine vitio ſpolii poſſidere. *Iaſ. in l. non dubium.* Et propter titulum quem habebat in Sarmato ſolus, & in fratres. In contrarium, quod ſolum pro parte, pro qua erat heres vniuerſalis, Mohed. & Fabius intelligendo Iaſ. *vt per alios Doct.* quod non cadit propter voluntatem, in pœnam priuationis, de qua in illa l. Sed tamen non eſt bona ratio, quare contra eum non poſſit agi ſpolio, allegando *in ſimilibus Iaſ. conſil. 146. volum. 4.* In materia dicti decreti, licet loquatur in herede, & fideicommiſſario, & quod fratres non habuiſſent titulum in Sarmato, non autem debuerunt ſpoliari, quia ſaltem iure familiaritatis, alii fratres habebant titulum, vt heredes vniuerſales, licet teneantur reſtituere rem particularem heredi rei certæ. Et viſum fuit Dominis exſpectare alios Auditores, & 10. Martii, Dom. Puteus, & Aquen. fuerunt in prima opinione, & quod alii non poſſent agere ad ſpolium, quia contrauenerant voluntati teſtatoris, quia inſtituti in re certa poſſent capere poſſeſſionẽ, & poſſeſſio decretalis ſuffragatur contra alios non habentes teſtatoris voluntatem. Mohedanus & Fabius in contrarium per conſilium Iaſ. *de quo ſupra, & Pariſ. conſil. 54. volum. 3. colum. 5.* & Dominus Proſper, qui mutauit votum, fuit cum ipſis, & fuit dictum per Dominos exſpectari votum aliorum: & ſi quatuor ceſſat pro vna parte, haberem articulum pro reſoluto: ſi eſſent pro quolibet, exſpectaretur reditus Dom. Sebaſtiani: & in alia audientia Dominus Puteus & Peregrinus fuerunt cum Domino, & ſic tres pro quolibet, & in alia ſemper Mohedanus, Fabius, & Proſper fuerunt pro Gaſpare, pro alia Puteus, Peregrinus, & Aquen. Et cum poſtea veniſſent Sebaſtianus, & Thomas, Dominus Sebaſtianus fuit cum Clerico, quia, ex quo Iacobus habebat titulum in Caſtro, poterat nomine proprio poſſidere. Et Thomas inclinauit in hanc partem, & in alia ſe firmauit. Et ſic quinque ex Dominis pro Oderico, & ſecundum hanc opinionem Odericus ſucceſſor Iacobi debet reintegrari ad poſſeſſionem dimidiæ partis, in qua Iacob. fuit vniuerſaliter inſtitutus, & etiam alterius dimidiæ partis, pertinentis ad Barth. quia Albertus antiquus vocabat primogenitum. Sed Dominus Sebaſtianus dubitauit, an deberet videri petitorium, quia ſumus in fortalitio, & quia fructus ſpolii plus valebant, quam Caſtrum, & impoſſibile erat illos reſtitui. Et niſi guſtaretur petitorium ante purgationem ſpolii, cogeretur deſerere cauſſam. Sed quia ſumus coram cõmuni Domino, quoad fructus Rodericus contentabatur reſeruare in fine litis.

Decisio CMV.
In eadem.

CVm prætenderetur pro parte Alberti nullam prætenſionem fructuum pro ſe habere Iacobum, quia poſt particularem inſtitutionem Franciſcus & Iacob. erant primo inſtituti, & Barth. teſtator non inſtituit fratrem Iac. obtinentis primum locum mortuo patre Franciſco ante Albertum teſtatorem. Et quia dixit, *omnia bona mea diuidantur inter filios meos & eorum liberos*, & verbum, *diuidantur*, ſit verbum non commune, ſed obliquum. Sed ſi fuit reſpōſum, quod poteſt eſſe etiam commune, & etiam ſi eſſet obliquum, debet intelligi directū, ne teſtamentum fiat nullum, habens clauſulam, omni meliori modo, & ita 16. Maii, 1544. omnes Domini conſenſerunt, licet Proſper dubitaret.

Decisio CMVI.
De eadem.

Summarium.

1 *Citatio nec recognitio requiritur, vbi quis eſt in locum alterius ſuffectus.*

IN eadem 23. omnes Domini tenuerunt, quod teſtamentum Alberti eſſet in forma probanti, extractum
per filium notarium ex imbreuiaturis factis, data ſibi
per iudicem facultate, licet patris manus non appareret
fuiſſe recognita, nec fuerit facta citatio ſaltem genera-
1 lis: quia † nec recognitio, nec citatio requiruntur, quan-
do quis eſt ſuffectus in locum alterius. Et quia in antiquis 30. annorum, & longo tempore ligatum, & non oppoſitum, & Bartholomæus dixit, ſe velle eſſe heredem ex teſtamento.

Decisio CMVII.
In eadem.

DVbitatum eſt, *an actio ſpolii competens Iacobo, transiret in primogenitum ſolum ratione primogenituræ?* Et Odericus dicebat, quod ſic, quia remedium reintegrandæ eſt in rem ſcriptum. Ideo datur paſſim contra quemcunque poſſeſſorem, quando quis fuit ſpoliatus. Ideo & etiam actiue: Gaſpar replicabat dari paſſiue ratione poſſeſſionis poſt illam tentæ, quæ vt vitioſa tranſit cum vitio etiam ad tertium natum actiue, niſi ad Dominos rei effectæ vitioſæ. ❡ Et quia etiam inſtituti ab Alberto in Sarmato non erant Domini ob antiquum teſtamentum, ſed aliter dicuntur, propterea 4. Maii, 1544. omnes Domini fuerunt pro remedio reintegrandæ, vt in rem ſcriptum non tranſire in nouum ſucceſſorem ſpoliati, ſed teſtatoris Alberti, & quod eſſet opus conſtare de dominio ſucceſſoris, ideo videretur dominium. Sed Dominus Fabius dicebat, quod actio in rem ſcripta non daretur etiam illi, in quem tranſiret dominium, niſi etiam haberet rei poſſeſſionem: tamen Mohedanus, Fabius, Sebaſtianus & Aquen. erant in opinione, quod ex quo Odericus, & eius frater non ſucceſſerunt Iacobo ſpoliato, actio ſpolii proueniens d. Iacobo non tranſiret in ipſos, qui non ſunt eius ſucceſſores. In contrarium erat Puteus, & Thomas, quod ex cauſſa neceſſaria reſtitueretur Caſtrum, *ad not. in l. in iudicio, ff. famil. erciſ.* ſed id non fuit plene diſcuſſum. Et anno ſequenti diſcuſſa plene materia propter vacationem nouem dierum. Clauellen. Puteus, Peregrinus, Proſper, Thomas, & Aquen. fuerunt in opinione, quod remedium reintegrandæ, ſit perſonale, ſed in rem ſcriptum, & tranſeat in ſingularem ſucceſſorem ne dum paſſiue, vt omnes volunt, ſed etiam actiue: & ſic, quod dicta actio competens Iacobo tranſeat in eius primogenitum etiam quod non conſtet, quod fuerit eius heres, quia tunc eſſet clarum, & hic tranſiuit ratione dominii, quod habet primogenitus ob primogenituram: & ad quemcunque tranſit rei ſpoliatæ dominium, tranſit actio. Et licet actio quæſita mihi ſpoliato non tranſeat in meum ſingularem ſucceſſorem etiam ex neceſſitate & in fideicommiſſarium, illud intelligitur in actione mere perſonali: ſecus in imperſonalibus in rem ſcriptis. Sed Fabius & Sebaſtianus in contrarium.

Decisio CMVIII.
In eadem.

Summarium.

1 *Inſtantia in remedio reintegrandæ tranſit in ſingularem ſucceſſorem.*

AN inſtantia cœpta per Iacobum tranſeat in primogenitum in hoc caſu remedii reintegrandæ, die 20.
Nouembris, Domini fuerunt, † quod inſtantia tranſeat 1
in ſingularem ſucceſſorem ex cauſſa ❡ In eadem fuit dubitatum, *an iſta cauſſa habuerit aliquo tempore inſtantiam, quia procedebatur vigore compromiſſi, & compromiſſo non datur inſtantia*. Sed fuit dictum, cauſſam iudicialem propter literas Ducales dantes adiunctos ſurrogatos, licet diceretur primam inſtantiam peremtam per ſententiam latam per arbitros, etiam ſi ſit appellatum per lapſum biennii, *ad l. properandum*. Item dicebatur per ſententiam nullam, & etiam quod fuiſſet peremta inſtantia, durare acta probatoria.

Decisio CMIX.
In eadem.

Summarium.

1 *Princeps poteſt tollere ius quæſitum per ſententiam nondum executioni mandatam.*

ET dicebatur ſententiam ſublatam per literas Ducales volentes, illa non obſtante, produci. Et partes
dando mandatum videntur illi renuntiaſſe, & † tres 1
ex Dominis erant, quod licet Princeps non poſſit tollere dominium quæſitum de iure gentium per ſententiam, poteſt tñ tollere iudicatum, vt iuris poſitiui, quando ſententia non eſt executioni mandata; & ſic cū effectu ex ea non acquiſitum dominium. Et quia hic dicebatur, quod quia Bartholomæus vigore ſententiæ erat poſſeſſor, non requirebatur alia executio. Reſpondebatur Iacobum reclamaſſe, & ſic non fuiſſe poſſeſſorem pacificum. Sed replicabatur id non facere, quando ſententia non ſit ſortita effectum, & quod nō poterat reclamare ob compromiſſum iuratum, nec Princeps reuocādo ſententiam fecit mentionem de iudicato orto ex compromiſſo iurato, renuntiando appellationi: ideo non ſubſtulit quod ignorauit. ❡ Tertio declaratur non eſſe credendum literis Ducis, atteſtantis, non fuiſſe proceſſum; ſeruata forma ſuorum ſcriptorum. ❡ Et licet aliqui tenuerint contrarium, quod licet Doctores multi vellent idem poſſe Ducem Mediolani in ſuis terris, quod poteſt Imperator in ſuis terris Imperii, quod non creditur ipſis Doctoribus, niſi aliter ꝓbetur, licet pro hoc hincinde ſint opiniones: tamen, quia fuerunt producta multa decreta Ducalia narrantia factum proprium, & quod iudices contra formam ſui reſcripti proceſſerant, eſt ſtandum. Et Clemen. literis habet locum etiam in Imperatore, & Duce Mediolani. Et aliqui Domini voluerunt etiam in præiudicio tertii, vbi agitur de intereſſe Ducis. Et fuit dictum per maiorem partem, Ducem potuiſſe reuocare ſententiam, etiam parte non citata, quando proceditur extraiudicialiter. Et dicebatur renuntiatum ſententiæ faciendo de nouo diſcuti, non obſtante, quod aliquando, & in pluribus actibus voluntariis non fuerit oppoſitum, nec appellatum ab vlteriori proceſſu. Nec eſt verum, proceſſum fuiſſe ſolum in poſſeſſorio, & etiam ſi ita fuiſſet ſententia lata ſuper petitorio, quæ abſorberet poſſeſſorium, non debebat a parte procedi in poſſeſſorio iam abſoluto. Et pro hac tertia reſponſione fuerunt omnes Domini, 12. & 16. Ianuarii.

Decisio CMX.
Einſdem cauſſæ.

Summarium.

1 *Alienari prohibitum non venit in confiſcatione bonorum.*

In ea-

IN eadem 29. Ianuarii tenuerunt, ſententiam cōfiſcantem bona Iacobi aui Oderici ſibi non nocere, quia Sarmatū non eſt Iacobi, ſed ſucceſſiue pri... niti, & † prohibitum alienari, non venit in confiſ... Nec eſt verum Iacobum reum maieſtatis, ita vt eius filius pater Oderici ſit factus incapax Caſtri: quia licet dicat ſententia reuelaſſe verba Ducis, tamen non conſtat, quod reuelatio attulerit damnum, & infamiam Duci, & tunc non eſt crimen Maieſtatis. Et quia non dicitur, *an verba ſecreta reuelata ſint magni momenti?* non debuit eſſe, quia dixiſſet ſententia, & condemnaſſet in pœnam capitis: nec conſeruaſſet legitimam aſcendentium & deſcendentiū, vt fecit. Nec obſtat, confiſcationem operari quoad poſſeſſionem, quia tunc Iacobus erat ſpoliatus, & actio ſpolii non tranſit in fiſcum, quia ſequitur dominium, vt alias fuit concluſum, & fuit dictum, quod minus obſtant proclamationes volentes, quod prætendentes ius in bonis Iacobi comparerent intra tot menſes: quia ius in Caſtro non eſt in bonis Iacobi, ſed debitū primogenito. Et licet actio eſſet Iacobi, poſt condemnationem tamen ſtatim tranſit cum dominio ad primogenitum. Et bis iterum informati ſex ex octo fuerunt, quod eſſet renuntiatum ſententiæ, procedendo ad vlteriora, licet Mohed. & Sebaſtianus contra: ſed Mohed. non firmabat. ❡ Et id, quod dicitur, proteſtationem vnicam ſufficere pro conſeruatione iuris ſui, procedere videtur in extraiudicialib. ſecus in iudicialibus. Nec tenuerunt diſtinctionem partis aduerſæ, quod ſecus ſit in proteſtatione incompetentiæ iudicis, de qua Alex. *in §. matre, prout in caſu noſtro*, quia Dñi dixerunt, quod Alex. & Doct. faciunt tantum differentiā, an ſimus in iudicialibus, non tamen diſtinguunt iudicialia reſpectu incompetentiæ iudicis, ab aliis proteſtationibus iudicialibus. Et maxime fuerunt moti Domini propter ſententias latas de procedendo ad vlteriora, vtraque parte inſtante. ❡ Et pro parte aduerſa fuerunt producta 140. inſtrumenta, & plures teſtes recedendo a iudicato. Et ſi dicatur, procurator non potuit renuntiare: quia poteſt tacite negligendo, non appellando a proceſſu, & præſumitur ſcientia principalis de tot inſtrumentis, & iuribus, & de mandato poſt iudicatum ad procedendum, & ſic renuntiandum.

DECISIO CMXI.

In eadem.

SVMMARIVM.

1 *Incapax ſucceſſionis alicuius intelligitur de acquirendis, non autem de iam quæſitis.*

DVbitatum, *an decretum Ducale, quod ſibi credatur, valeret in criminalib. vt quod probaret narratiua delicti?* Non eſt ſecuta ſententia declaratiua: & ideo filii non eſſent effecti incapaces. ❡ Et ire Venetias, vbi erant rebelles, & cum eis conuerſari, non eſt in primo capite Ma-
1 ieſtatis, quod ſolum inhabilitat filios. Et † in Caſtro Sarmati non potuit filio præiudicare, cui per confiſcationē ius primogenituræ erat quæſitum, ſed ad acquirenda in futurum. Et ita omnes Domini, 30. Iunii, firmarunt.

DECISIO. CMXII.

De iure primogenituræ.

SVMMARIVM.

1 *Patruus, an & quando præferatur nepoti in ſucceſſione ex primogenitura proueniente.*

IN eadem 20. Martii, 1545. Mohed. Puteus, Fabius, & Peregrinus, quod Odericus eſſet præferendus. Nam
1 † aut ſumus in primogenitura proueniente ex inueſtitura, ſeu conſtitutione, ſtatuto, aut conſuetudine, & tunc patruus, videlicet, Barth. eſſet præferendus Iacobo eius nepoti, a quo Odericus prætendit ius. At vero ſumus in primogenitura cauſſata ex teſtamento aſcendentium, & tunc nepos præferebatur patruo. Dom. Aquen. non votuit: Romanus, Pighinas, & Proſper inclinabant etiā cum primo, & quia ex teſtamento clare conſtabat, quod ipſe teſtator voluit primogenitum, & omnes eiuſdem primogeniti deſcendentes præferri ſecundogenito, & eius deſcendentibus, mandaui informari ſuper dicto teſtamento. Et dicebatur, in dicto teſtamento conſtare de voluntate, & ita intelligenda eſſe verba teſtamenti, fuerunt in opinione Mohed. Puteus, Fabius, Thom. Aquen. contra Sebaſtianum. Et ita inclinabant: Proſper autem non fuit in Rota, nec Peregrinus, & ſic fuerunt, quod teſtator dixit, velle Albertum filium Iacobi ex Margaritha filia habere principaliter, & inſolidū caſtrum Sarmati. Et quod volebat, quod dict. Albertus, & quicunq; maior filius naſciturus ex eo, & quicunque maior natu reperiretur inter liberos ſuos ex eo deſcendentes, habeat principaliter & inſolidum, pleno iure dictum Caſtrum. Et clarum eſt primo obiiſſe Albertum, & quemcunque maiorem filium ex eo; Et ſic, quia Iacobus fuit primogenitus Alberti, prælatus Bartholomæo ſecundogenito Alberti, dubium erat, *an maior natu reſpectu Iacobi, quoad Albertum patrem, & auum reſpectiue, an vero Bartholomæus præferferretur, quia dixit, maior natu ex eo?* Gaſpar dicit, quod debet intelligi; ex eo, ſcilic. Alberto: ſed ſupradicti quinque Domini fuerunt in contrarium, intelligenda, ex eo, ſcilicet maiori naſcituro ex Iacobo filio Alberti, & ſic ex Franc. & ſic in Iacob. iuniore filio Franciſci. Quia ſecundum regulas communes verbum referri debet ad magis proximum, & ſic ad filium maiorem ex Alberto. Item, quia illa verba, *ex eo*, eſſent ſuperflua, quia teſtator dixit, *quod Albertus, & quicunque maior filius naſciturus, ex eo:* poſtea ſubiungit, *& quicunq; maior natu reperietur inter liberos ſuos ex eo deſcendentes.* Nam ſi iſtud vltimū, *ex eo*, intelligeretur ex Alberto, fruſtra bis fuiſſet appoſitum, & repetitum: quia ſi teſtator aliud intelligere noluiſſet, dixiſſet, *& quicunque maior natu reperietur inter liberos ſuos*, non repetendo, *ex eo*, & fuiſſet intellectus clarus: repetendo autem demonſtrat intellectum, *ex eo*, ſcilicet ex filio primo naſcituro. Et cum ad filium Alberti nondum natum non potuit teſtator habere affectionem, prætulit dictum Albertum alteri filio, ſcilicet Petro iam natu; & filium naſciturum maiorem ex Alberto prætulit aliis filiis Alberti, & eodem modo præferre voluit nepotem ex Alberto aliis ex identitate rationis, cauſſa conſeruandi maioritatem, & primogenituram in Caſtro, maxime cum dicit, vt memoria mea, mensque & honor retineatur in tempus. ❡ Et quod poſtea ſubiungit, *ſi Margaritha & Iacob. deceſſerint parentes Alberti, Albertus, & poſtea maior natu ex liberis ſuis habeat. &c.* verbum, *ex liberis ſuis*, non poteſt intelligi, niſi dicti Alberti, & quia dicit, *quod ſi decedit Albertus ſine filiis, tunc & eo caſu ſuccedat in totum maior alter frater ante*, arguit prætuliſſe Albertum, & omnes eius deſcendentes, maxime, quia repetit eundem ordinem faciendi alias ſubſtitutiones, & apparet prælatū eſſe Albertum Petro eius fratri iam nato, ad quem teſtator habebat affectum. Tamen prætulit filios Alberti nōdum natos Petro, vt ex ſubſtitutionib. apparet, & durante vna linea voluit ſuper Caſtrum ad illum pertinere, & in totum finita illa, & non antea, tranſire ad alteram. Et ſic eſt dicendum de linea primogeniti Alberti, & Albertus nepos videtur declaraſſe teſtamentum aui, faciendo primogenituram ad inſtar aui. Et licet ſit dubium, an heres poſſit declarare teſtatoris voluntatem, tamē quia voluntas apparet ex aliis, & declaratio oſtendit magnum colorem voluntatis, quam Albertus viuens potuit perſcrutari, ideo in alia audientia Dominus Romanus fuit cum aliis quinque, & Sebaſtianus remanſit ſolus, & Peregrinus fuit etiam pro parte Gaſparis.

DECISIO CMXIII.

Eiuſdem ſuper ſpolio.

SVMMARIVM.

1 *Iudicatum ſuper ſpolio poteſt exſequi, ſaluo iure in petitorio.*

1 BVrgen. prioratus de Tonar omnes Domini præter Puteum fuerunt, quod † prouiſio in fauorem Franciſci Cantoris eſſet ſimoniaca per reſignationem in eius fauorem, non obſtante, quod narret reſignare ex cauſſa infirmitatis, quia poterat reſignare ſimpliciter. Nec refert, quod ordinarius admittendo reſignationem dixiſſet, quod faciat, quod debet, & ſic non acquieuit reſignationi in fauorem tertii, quia incõtinenti eidem prouidit; & id non tollit animum reſignãtis in fauorem certæ perſonæ, & etiam ſine verbis; non alias, aliter nec alio modo intelligitur facta reſignatio in fauorem certæ perſonæ, & ſimoniacæ.

Decisio CMXXII.

De ſpolio.

Summarium.

1 *Titulus coloratus ſufficit ad ſpolii reſtitutionem.*

IN eadem (licet ſit ſimoniace) fuerunt, quod Lodeſin. eius ſubrogatus, quoad actionem ſpolii debeat reſtitui. Nam de ſequeſtro propter attentatum nullus du-
1 bitat. Sed pro reſtitutione Domini † dicebant Lodeſin. ſic habuiſſe titulum coloratum ordinarii, & ſubrogationem Papæ. Et licet titulus ordinarii fuit ſimoniacus in petitorio, docebit de diſpenſatione, & habet ſubrogationem Papæ, & poterit docere, quod ius remanens in reſignante ſimoniace vacauit per eius obitum, & capitur per clauſulas generales.

Decisio CMXXIII.

De cambiis.

Summaria.

1 *Pecunia in dubio non præſumitur data ad cambium, niſi aliter probetur.*

2 *Cambii nomine in dubio nõ præſumitur ſolutum, ſed pro credito, & ſorte principali.*

SVetana pecuniaria inter Franciſcum de Carauaial, & Petrum Sarmiente, & heredes Anſaldi de Grimaldis,
1 27 Octob. 1544. cum † fuiſſet reſolutum coram Marſicano, mercatores non poſſe petere intereſſe ob ſolutionem eis nõ factam in tempus, niſi probetur ſe omnes illas pecunias ſemper tenuiſſe ad cambium, ita vt neceſſario inferatur, ſi iſtas, de quib. agitur, habuiſſent, omnino dediſſent ad cambium. Mohed & Put. dixerunt iſtum articulum non eſſe amplius reuidendum, vt alias tempore maiorum in plena Rota fuit reſolutum, & ego id recordor. Sed Aquen. dixit, quod licet fuerit reſolutum, tamen ipſe cum Marſicano fuerat in contrarium, quia videbatur deciſio rigoroſa. Mohed. replicauit, quod fuit æquiſſima, & Puteus dixit ſe annotaſſe reſolutionem pro deciſione firmata. Ideo noluerũt amplius refricare in dubium. Et teſtes dicebant, quod licet Anſaldus eſſet diti ſſimus, inierat tamen ſocietatem cum aliis, cum ipſa ſocietas indigebat, nec ipſe indigenti tenebatur ſuccurrere, & ipſe indigens cepit ad cambia; & quod non requiritur proteſtatio, vel interpellatio contra curiales capientes ad cambium, ſed ſolum contra mercatores. Et voluerunt Domini 1. Iunii, 2000. ſoluta nõ poſſe retineri pro cambiis, ad dictũ Caſt.
2 *in l. 3. de eo, quod certo loco*, quod † Rota tenuit corã Marſicano, quia cambia non ſunt debita, & verba de credito intelliguntur de ſorte principali, etiam quoad inſtrumẽtum. D. Mohed. Peregrin. & Thom. fuerunt, quod cambia ſunt (vt ſupra) illicita, & de illis non intelligitur inſtrumentum loquens de damnis, & intereſſe liquidatis: ſed tantum cambia iſta non ſunt intereſſe. Pute. Fabeus, Roman. in contrarium: Aquen. non notauit, quod alias non eſt differentia ad intereſſe, vel cambium, cũm cambium proueniat, vt intereſſe lucri ceſſantis, vel damni emergentis: & licet ſint illicita propter iuramentum Carauaial, quod teneatur ſoluere, & petita abſolutione repetere. Et 8. Iunii omnes fuerũt, inſtrumentum facere ꝓ mercatorib. quia Carauaial promiſit tantum facere depoſitum, non autem conſignare mercatorib. Et poſtea propoſui, 22. Iun. an ſaltem deberentur cambia a die litis conteſtationis, vſq; ad diem ſortis ſolutæ. Et Dñi fuerũt, quod non, quia Paul. de Caſt. præſupponit moram: nam aliter non ageretur ad intereſſe. Tamen nõ vult intereſſe debiti, niſi vt ſupr. & concurrebat etiam æquitas. Idem enim fecerant mercatores intuitu Gitraleonis, cuius multas pecunias habuerunt, & 25. Iunii 1545. pronuntiaui pro Franciſ. de Carauaial contra mercatores.

Decisio CMXXIIII.

De permutatione.

Summarium.

1 *Poſſeſſio beneficii non probatur ex ſola nominatione rectoris.*

COnchen parochialis de Varaias inter Petrum Guerram, & Michaelem 22. Iunii, Domini † fuerunt poſ- 1
ſeſſionem Michaelis non probari ex eo, quod vocet ſe rectorem, & etiam quod decretũ Corredicæ diceret, quod in euentum, quod lis moueretur, contra Petrum ſuper beneficio de Fuenſalda, permutatio haberetur pro non ficta, & poſſent exſequi exſecutoriales ſuper Vicariis. Domini non intellexerunt, ita quod ex ſola motione litis eſſet locus decreto, vel quod beneficium euincerctur, vel ſaltem, quod ferretur ſententia cõtra Petrum: & Michaelem obtulit velle defendere, & produxit ſchedulam, in qua Petrus promittit non vti decreto in fauorem Pacheco, niſi poſt ſex menſes. Tenuerunt Domini dictam promiſſionem eſſe perſonalem, & nõ iuuari ſucceſſorem Petri, & Petrus docuit, quod erat reſeruatus alter regreſſus Balthaſari, & Michael replicabat, quod non cõſtabat de eius iure, quia non docet de vacatione beneficii reſeruato regreſſu. Sed quia non erat honeſtum, quod Petrus ſit inuolutus litibus vigore commiſſionis, fuit præfixus terminus Michaeli ad liberandum beneficium a litibus, & declarari nullum regreſſum Balthaſaris, alias pronuntiaretur pro Petro.

Decisio CMXXV.

De erectione Heremitorii.

Summarium.

1 *Literæ ſubreptitiæ dicuntur, vbi in eis non probatur narratiua.*

VLixbonen. erection. Heremitorii de menſe Februa. 1545. Domini fuerunt † in opinione, quod nõ pro- 1
betur, nautas & nauigantes exponere ſe periculis pro fide, & conuerſione infidelium: Id enim facit Rex, cui ipſi inſeruiunt pro ſalario, & lucro: Et ſic pronuntiaui literas erectionis ſubreptitias. Et poſt ſententiam fuit dictum, haberi decretum, quod non poſſit dari de ſubreptitione. Sed replicatur intelligi, præter quam in expreſſis, ſuper quibus Papa fundat intentionem ſuam. Sed quia poſſet reperiri via ad impugnandã huiuſmodi interlocutoriam, ideo de menſe Aprilis Domini pro maiori parte dixerũt intelligi debere, veris exſiſtentibus narratis, & maxime pro ea parte, ſuper qua Papa ſe fundat. Et ſi vera eſt narratiua, tunc in aliis non poſſit dari de ſubreptione: ſecus in iſto caſu, vbi probatur falſitas narratorum. Et diffinitiue pronuntiaui, nõ obſtante, ꝙ dederim reuerentiales appellanti a prima, & cauſſa appellationis fuiſſet cõmiſſa alteri, quia intelligitur, quatenus procurator appellauit a diffinitiua, & ego feci interlocutoriam.

Decisio CMXXVI.

De captura.

Summarium.

1 *Captura facta vigore ſuſpicionis fugæ non inducit attentatum.*

CArthaginẽſis Theſaurariæ de menſe Decemb. 1545. 1
tenuerunt capturam factam ſuſpicionis fugæ non inducere attentatum, quia non fit, vt ſoluatur, & ad effectum exſequendi, ſed vt caueat, &c.

Decisio CMXXVII.

De motu proprio.

SVMMARIVM.

1 *Motus proprius Pauli III. tranſlationis penſionum, comprehendit etiam penſiones tranſlatas antea.*

NOuarien. penſion. inter Io. Florentinum, & Iulium
1 Vetra. 22. Maii dixerũt, † eſſe rem claram, quod motus proprius Pauli Tertii tranſlationis penſionum capiat penſiones tranſlatas antea, & ita dicit iudicatum fuiſſe quo ad ſummam 150. etiam in cauſſis pendentib. Ergo neceſſario de pendentibus ante tranſlatis. Et fuerunt, quod ſi non probatur, quod priuilegium Leonis non ſit in vſu, quod præſumatur validum, & non ſit differentia inter ſtatutum, & priuilegium. Et quod ille qui impugnat, debet probare non fuiſſe vſu receptum.

DECISIO CMXXVIII.

In eadem.

SVMMARIVM.

1 *Compoſitio non ſoluitur etiam quod in prouiſione reſeruetur penſio excedens dimidiam.*

QVia ad inualidandum ſecundam penſionem dabatur de præcedenti, replicatur non conſtare fuiſſe
1 penſionem acceptatam. Et dicit † Thomas, quod quando in prouiſione reſeruatur penſio etiam excedens dimidiam, non ſoluitur compoſitio; ſed ſolum quando ex cauſſa reſignationis.

DECISIO CMXXIX.

De cenſuris.

SVMMARIVM.

1 *Abſolutus non dicitur, qui per triennium in cenſuris inſorduerit, ad effectum iuris ſui.*

MAguntin. Canonicatus 21. Decembris 1540. dictum fuit, alias in vna Rodonen. inter Dominum Mace-
1 raten. & Ioachinum fuiſſe reſolutum, quod † ille, qui inſorduerat per tres annos, non dicatur abſolutus, propter regulam loquentem de eo, qui inſorduit per annum. Ideo ſi Iacob. per reſeruationem regreſſus inſorduerat per triennium, non valeat niſi de caſib. regulæ dicatur, cum per tres annos inſorduerit. Sed poteſt dici, quod remanſerit ius reſeruatum in eo.

DECISIO CMXXX.

De indulto.

SVMMARIVM.

1 *Regula modificatoria indultorum, quem operetur effectum.*

VRbis Capellaniæ ad Præſepe Domini inter Guidonem, & Nicolaum tenuerunt, indultum Cardinalis non obſtare prouiſioni Papæ, cum Cardi-
1 nalis haberet ſolam inſtitutionem, propter regulam modificatoriam indultorum, quæ etiam quod procedat indultum, quia regula ſemper loquitur, concernit multo magis indulta concedenda, ſi modificat conceſſa, & ius patronatus laicorum, & clericorum, quæ ad fauorem reputatur laicorum, de quibus non intelligitur facultas conferendi beneficia iuriſpatronatus, quia intelligitur clericorum; & quia Cardinalis Franciſcus habebat indultum conceſſum Cardinali de Valle, quod habebat de mixto, tamen eſt dubium, quod tunc non loquitur de eccleſia ſanctæ Mariæ maioris. ¶ Et quia Nicolaus habebat indultum contra ſe, dictum fuit non audiendus in iudicio reſtitutionis, niſi refectis expenſis, *ex not. per Staphil. folio 162.* quia licet fuerit citatus primo perſonaliter, lata tamen fuit ſententia, Nicolao & eius procuratore abſente per contradictas: ideo non poteſt dici defenſus. Alii antiquiores in contrarium, dicentes, Rotam modernam non tenere cum Staphileo, & quod non audiatur apprehenſus perſonaliter, niſi parito etiam quoad poſſeſſionem. ¶ Et etiam Domini reſoluerunt, indultum de Valle, & Farneſii non nocere, quia in eccleſia ſanctæ Mariæ non habent de mixto, quod habetur pro laicali quoad derogationem. Aliqui tamen tenent contrarium, quia in hoc indulto videbatur referri ad mixtum, quia de eo loquitur ſolum ſimul, cum loquitur de aliis eccleſiis. ¶ Et dicta regula modificatoria non obſtat, quia loquitur de beneficiis ſpectantibus ad collationem inferiorum; quia licet iſtud ſpectet ad laicos, ſpectat etiam ad præſentationem capituli, & ſic ad inferiorem collatorem; & multo magis debet regula intelligi modificare in beneficiis laicorum, quibus fauetur magis.

DECISIO CMXXXI.

De compulſorialibus.

SVMMARIVM.

1 *Compulſoriales literæ, vt ligent, quid ſeruandum.*

PLacentin. Capellaniarum inter Epiſcopum & conuentum beatæ Mariæ, *an intra extra. Iu vigore compulſorialium decretarum, antequam Epiſcopus eſſet in cauſa, & commiſſiones capiant in generalibus maiora expreſſis, & ſic an clauſula, omnes, &c.* caperet Epiſcopum. Domini diuiſi: aliqui dicebant, quod licet executoriales intimari poſſint Epiſcopo lite pẽdente intruſo, cum capiat intruſos, & intrudendos ex ſui forma, tamen compulſoriales non faciunt contra illum, qui non eſt tempore decreti in cauſſa. Igitur de nouo citato Epiſcopo debent de cõmuni iura extrahi. Et in alia tres fuerunt pro defectu iuriſdictionis. Et quia Epiſcopus volebat abſolui a moleſtiis in- 1
timationis executorialium; & fratres, quod excommunicaretur, quia appellauit ab intimatione executorialiũ, & litem ſuſcepit. Ideo Domini vltima Aprilis dixerunt, quod [illegible] aretur ſententia, ſed de nouo decernerẽtur compulſoriales ad extrahendum iura. Et in noua extractione, quia procuratores Epiſcopi non acceptarunt facta diligentia de reperiendo, epiſcopus fuit citatus ad valuas eccleſiæ per affixionem originalis. Sed quia non dicebant, quod tempore diuinorum. Ideo Domini 4. Iulii, voluerunt, quia non erat citatio deuolutiua, quod non requiretur, quod tempore diuinorũ. Sed fuit maior difficultas, quia non dicitur, quod poſt ablationem originalis fuerit affix., & dimiſſa copia, *ad dec. 1. de fide inſtru. & 8. de dolo, & contuma.* Et licet Domini libenter ſaluaſſent extractionem geminatam, tamen voluerunt, vt dẽtur omnium rationes, vt ſuper hoc vltimo informaretur. Et fuerunt ſex, quod de iure non requiritur dimiſſio copiæ: vnus tamen dicebat verum, quando proceditur per edictum; ſecus per affixionem, allegando Bonif. *clem. 1. num. 14. de iud. & clem. cauſſam de elect.* alii tamen in contrarium. Nec refert dicere notarium, quod per modicum tempus ſteterint affixæ: quia non propterea dicitur, quod infra modicum tempus fuerint amotæ, quia eſſet arguere a contrario ſenſu verborum notarii. Et tempus, quod originalis debet ſtare affixa, eſt remiſſum arbitrio notarii; & poteſt intelligi, quod originales compulſoriales per modicum tempus, quæ vna cum citatione fuerũt affixæ, vel per modicum reſpectu totius diei, ſed debiti ad validitatem. Et quia fuerunt dicti procuratores citati, & Vicarius ſimiliter, fuit inclinatum pro validitate, & pro ſuſpenſione epiſcopi a diuinis, defendendo ſecum cauillationib. & quia fuit data cautio, non ſuſpendi.

DECISIO CMXXXII.

De gratiæ prælatione.

SVMMARIVM.

1 *Clauſula, ex nunc, prout ex tunc, quid operetur.*

PLacentin. portion. inter Gomeſium Ferdinandi, & Alphonſum de Puente de menſe Iunii, 1540. Domini fuerunt, † quod clauſula, *ex nunc, prout ex tunc,* nõ 1
operetur, niſi adſit prouiſio ſubexſecutoris. Et poſtea operetur, non obſtante intermedia acceptatione, & poſſeſſione Gomeſii, ſi gratia Gomeſii illam non ſuſpendit; vel propter veriſimilitudinem non ſit locus diligentiis, & Domini omnes præter Mohedanum de menſe Octob. 1542. dixerunt, gratiam Alphonſi præferendam, quia habebe clau-

bet clauſulas præſeruat uas a gratiis in futurum concedendis, & clauſulas pin ꝑiores, quod omnibus ſimiles, vel diſſimiles gratias hal entibus præſeratur;& quod non tenetur acceptare,& præferatur deſcriptio, quibus Gomeſius non præfertur. ¶ Et licet gratia Gomeſii ſit poſterior,tamen non obſtat,quia non facit mentionem de gratia Alphonſi,quæ requiritur, vt derogetur tali gratiæ habenti tales clauſulas præſeruatiuas. Et clauſula, *pro expreſſis* refertur ad principia; & non ad tales gratias. Et cũ ſit fortior, non eſt ſimilis ſecundum Dominos. Et ideo non procedit exceptio; quod ſit locus diligentiis.

DECISIO CMXXXIII.

De prouiſionibus.

SVMMARIVM.

1 *Prouiſio facta abſenti valet, & ſtat in ſuſpenſo, donec ratificetur.*

IN eadem licet procurator aſſertus Alphonſi acceptauerit, & notarius dicit ſe rogatum de mandato,omnes 1 Domini fuerunt pro validitate, quia † vltra atteſtationem notarii executor prouidit ipſi Alphonſo in perſonam procuratoris. ¶ Sed prouiſio facta abſenti valet, & eſt in ſuſpenſo,& annullat intermedias gratias, & potuit poſtea Alphonſus approbare. ¶ Et etiam ſi fuiſſet prouiſum falſo procuratori; poteſt ratificare: & etiam ſi non fuiſſet prouiſum, nunc poteſt prouideri, & intrat clauſula, *ex nunc.*

DECISIO CMXXXIIII.

In eadem.

VOluerunt præſumi præſentationem literarum Alphonſi,quia procurator petiit ſibi prouideri vigore literarum ſub tali data.

DECISIO CMXXXV.

In eadem.

DE menſe Maii 1541.quod indultum Epiſcopi Palentin.prorogatum poſt tempus non obſtaret,nec operaretur,vt noua prouiſio,quia nec Papa, nec pars hoc agebant,ſed tantum de prorogando.

DECISIO CMXXXVI.

In eadem.

SVMMARIVM.

1 *Citatio ad videndum prorogari fatalia, intelligitur de iuniori.*

1 DOmini omnes tenuerunt, quod † citatio ad videndũ prorogari fatalia inſtante Gomeſio, intelligatur de iuniori eſſionario Gomeſii,& non de antiquiori qui iã ceſſerat,maxime quia fuit proteſtatum non admitti pro iuniori,niſi docto de mandato,non obſtante, quod notarius dicat, Gomeſius principalis comparuit, & iunior erat in partibus, quia non dicit,quod nomine ſuo;& poteſt intelligi,vt procurator,& pro habente intereſſe.

DECISIO CMXXXVII.

De offic. Vicar.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Epiſcopi non poteſt deputare Vicarium perpetuum.*

BOnonien. Vicariatus inter Ioannem Mariam, & fratrem Ludouicum, extra Rotam, Sebaſtianus & ego 1 pronuntiaui, Vicarium † non potuiſſe deputare Vicarium perpetuum.

DECISIO CMXXXVIII.

De prælatione.

SVMMARIVM.

1 *Priuilegiatus contra priuilegiatum non vtitur priuilegio de iure communi: ſecus de iure ſpeciali.*

GErunden. Canonicatus inter Anto. Cordellam,& Sebaſtianum Bort, Domini fuerunt, priuilegium paraphrenariorum,vt ſecundum ordinem ipſi præferantur, non ſuffragari Ant.Cordella,quia licet ipſe ſit primo deſcriptus, vt ille,qui eius aduerſarium nominauit,tñ non præfertur,quia habet antelationem contra omnes,exceptis familiarib.deſcriptis, videlicet licet † priuilegiatus 1 non vtatur priuilegio contra pariter priuilegiatum,hoc eſt de iure communi,ſecus de iure ſpeciali ex ſpeciali priuilegio. Fuit datum de ſimoniaca nominatione,probando pecunias datas Anton. per Sebaſtianum; & ſic ſibi non iuuet,non obſtãte, quod diceret nolle vti nominatione, ſed breui, quia breue prouenit ex nominatione, & Dñi fuerunt,23. Martii, 1544. pro ſimonia propter vnum teſtem de viſu,& alios de fama. Et licet *glo. in c. veniens, de teſt.* dicat, quod non ſufficiat in probanda ſimonia, non tamen procedit, maxime vbi adſunt alia adminicula,vt auditus a Sebaſtiano,& Ant.& etiam voluerunt pecuniã poſtea datam incontinenti poſt nominationem, intelligi ex præcedenti pacto,& concordauerunt partes,&c.

DECISIO CDXXXIX.

De donationibus propter nuptias.

SVMMARIVM.

1 *Sententia ſi non valet in donatione propter nuptias,valet in dote,licet vnica actione tam donatio, quam dos petita eſſent.*

ROmana dotis inter Vincentium Albertinum, & Matthæos de menſe Octob. 1544. Domini † tenuerunt, 1 quod ſententia, etiam ſi adiudicaret donationem propter nuptias in totum, quæ nõ fuerat acquiſita vxori defuncti non ſolum quoad vſumfructum,cum eſſet in hoc nulla, verum etiam quoad proprietatem, teneret in dote, licet dos,& donatio eſſent petitę vnica actione,quia quot ſententiæ,tot capita. Nec refert,quod in vna ſumma ſententia vtrunq; contineat,quia in petitione ſunt diſtinctę propoſita,& ſentẽtia refert ſe ad petitionem, licet in ſententia vtrunq; reducatur in ſumma vna 150. & idem his reſolutum coram D.Thoma, & Domini fuerunt, quod ſi conſtaret de tacito conſenſu,& non haberet iuſtam cauſſam contradicendi,diceretur conſentire,tamen ſecundũ Dominos,etiam ſine cõſenſu Vincentii valet, fauore minoris. *Iaſ. in l.non ideo minus,in 2.limita.*

DECISIO CMXL.

De nullitate inſtantiæ.

SVMMARIVM.

1 *Tempus inſtantiæ,quod currit contra eam, quale intelligatur.*

IN eadem ſuper nullitate reſpectu inſtantiæ,an tempus inſtantiæ huius cauſſæ eſſet illud, de quo *cap. 5. lib. 5. de cauſ. exec. inſtru.* & † 29. Octobris, 1544. negatiue fuit 1 reſolutum,quia in primo libro ſtatutorum ſunt quatuor ſtatuta, vnum generale de executione inſtrumenti: aliud de apocha: aliud inſtrumentorum dotalium: aliud teſtamentum. Cum ergo iſtud vltimum ſtatutum loquatur de executione inſtrumẽtorum & apocharum, & nõ inſtrumentorum dotalium,& inſtrumentum ad illa non trahitur,de quibus ſunt particularia ſtatuta. Et poſito, quod dictum ſtatutum 5.in 5. lim. non vendicet ſibi locum in caſu noſtro,ſed ſtatutum, *c.79.de exec.inſtru. dota. & ſtatutum 81 de ſtat. exec.* dubitatum fuit, an ſententia eſſet nulla,quia nõ eſt ſecundum illorum formam proceſſum. Et reſolutum pro nullitate,quia pro parte Vincentii fuit dictum in commiſſionib. inſtantiam eſſe 10. dierum,& quod procederetur ſecundum formam ſtatutorum, & reformationum, & *c.5.lib.5.* & reformatio. Nec ſatisfacit ſtatutum, *c.79.lib.1.* dicens dari 20.dies ad probandum,quia per hoc non dicit inſtantiam eſſe dierum: & ſic apparet Vincentium voluiſſe procedere iuxta formam *d.c.5.* Et text.ita proceſſit dando mandatum executiuum, iuxta formam *d.c.5.* Et ſi voluiſſet procedere ſecundum formam *cap.79.* miſiſſet in poſſeſſionem, & ſecundum formam *d.c.5.* ſententia eſſet lata poſt ſententiam, quia tale ſtatutum præfigit tempus inſtantiæ, quod non faciunt priora,licet diceretur eſſe procedendum, *vt in cap.79. & 81.1.volum.*ita Vincent. proceſſit,quia licet non ſeruauit formam *c.79.*reſpectu dotis,tamen quoad donationem,

quæ erat minima pars,& illam non curauit: ſed quod reliquum petebat vigore teſtamenti relinquentis dotem ſuæ matri, *& c.81.de exſecu.te.lib.* licet dicat de modo exſecutionis in bonis defuncti,& non ſit ſeruatum,tamen ſubiungit,& fiat exſecutio realis,& perſonalis,contra debitorem,prout actor,& potuit actor emittere inſtrumentum excipi in bonis,& petere exſecutionem perſonalem, prout hic fuit conceſſa apodiſſa contra debitorem Matthæi. Sed ipſi reſpondent *c.09.* vbi declaratur modus exſequendi teſtamenta velle dare terminum 8. dierum ad ſatisfaciendum,& ita eſt intelligendum *c.81.* & dictus terminus non fuit datus.

Decisio CMXLI.

In eadem.

SVMMARIVM.

1 *Statuto ſtante,quod poſt annum non poſſit agi de nullitate,quo c. ... intelli... quando qui poſſit agere,& excipere non ... ante ... tuto.*

DVbitatum,an poſt annum poſſit dari de nullitate, pretendo ſta... ucendum tempus ... commiſſi. Et quia fuit datum de nullitate ratione donationis propter nuptias propter abdicationem proprietatis, non autem de nullitate ob non ſeruationem ſtatutorum in procedendo, Domini† fuerunt,quia ſtatutum dicit, poſt annum de nullitate agi non poſſit,quod tamen poteſt excipi. Et Doctores contrarium tenent... ſtatutum loquitur per verbum, *dicere*,quod eſt verbũ commune. Nec obſtant verba, *nullitatem aud ati...* quæ intelliguntur, ſi agendo,& ſonant etiam plura verba ... dum dicunt ... modo cauſſa ... agendo. ¶ Secundo dixerunt,quod ... Matthæo agere ... ſuper iſta nul... tat... quando ... proteſtatus eſt, quod non audiretur poſt annũ,ſtante ... o. Sed paſſus eſt agi,quod nunc non poteſt ... ponere,& quia iſto caſu Matthæi debeant etiam audiri agendo, ſi primo egerunt. Et non fuit oppoſitum de primo ſtatuto. Item dixerunt,quod ſi nullitas eſſet intentata cum appellatione,tunc poſt annum non poſſ... ag ... ſecus ſi principaliter de per ſe,& hoc dicebant de ... quens ſtatutum, quod eſt 158 *& 1.vol.* Et in effectu omnes Domini,ex ſupradictis voluerunt, quod Matthæi poſſint etiam poſt annum dare de nullitate agendo,& excipiendo,& quod iſtud ſtatutum illis non obſtat.

Decisio CMXLII.

Regula de annali.

SVMMARIVM.

1 *Ordo primæ partis regulæ de annali,quomodo ſeruandus.*

VAlentin.parochialis de menſe Nouembr.1544.circa primam partem regulæ de annali ... cando poſſeſſorem infra ſex menſes,tenuerunt, quod non ... factum,ex nota. Sed debere citari,quia ex hoc non ... citatus:nec poteſt procedi,niſi ipſo citato,& poteſt actorem pœnitere,& non citare.

Decisio CMXLIII.

In eadem.

SVMMARIVM.

1 *Poſſeſſor ad effectum regulæ de annali in prima eius parte non dicitur citatus,quando conſtituit procuratorem ſpecialem.*

QVod non dicitur citatus ad effectum dictæ regulæ, quando conſtituit procuratorem ſpecialem ad cauſſam, quia tempus non currit, niſi a die exſecutæ citatio-
1 nis,& alias poſſit labi ſine culpa actoris ignorantis conſtitutionem procuratoris,& acceptationem mandati,& non poterat procedere ignorato mandato, nec etiam per contradictas,cum non eſſet principalis citatus. Et an diceretur ſaltem citatus die quo productũ eſt mandatum,& ab illa die incipit tempus anni ad finiendam litem. Puteus,Thomas & Aquen.quod ſic,quia ex quo fecit ſpecialem procuratorem ad cauſſam motam, ... uendam ſuperaſtis beneficiis, per Vincentium d... citatione præfui... citatus & propter ſententiam ſat menti... quod currat non ... ag re. Mohedanus,Fabius,Peregrinus,Sebaſtian... in contrarium,quia cum non appareb at de bona v... la ex ... one,non poteſt a... citato, ſed ſolum ... tia ... commiſſæ. Ideo ... t procuratorem ... duxit mandatum,& proteſtatus fuit ... ici, ... tato,& etiam ſi comparuit ... principalis, di... cederetur, contra eum, qui nolebat, non dic... retur ... tus,vt ... ex hoc ſatis ... eum auocationi requi... tæ p... gulam,& minus circa tempus anni Iterumq; ... Aquen. fuit cum aliis quatuor,& ſolus Puteus,& ... h... lo contrarium,& ſic ... x ex octo, qui tunc eran... quod non ſi... ſatisfactum primæ nec ſecundæ parti. ... nuses Dominis adduxit rationem. ¶ Nam ſi ... abſurdum, quod per talem comparitionem,& obla... nem non curreret terminus cum tamen actor ex... ... ſcripturas poſſit exſpectare vltimam diem ... men non conceſſorum ſibi per regulam. Sed mihi ... tur poſſe reſponderi, quod ſi volebat id euitare, non ... b bat committere cauſſam. Vnde præcedens ratio ... eſt melior.

Decisio CMXLIIII.

In eadem.

SVMMARIVM.

1 *Regulæ de annali de citando poſſeſſore infra ſex menſes dicitur ... actum,ſi procurator citetur.*

LIcet regula †dicat de citando poſſeſſore infra ſex menſes,ſuſſicit citari procuratorem,& maxime ſpecialem. Tenentes cõtrarium dicebant, quod erat decretum pro forma,quod citetur poſſeſſor,& quod præſumatur citatus a die conſtitutionis procuratoris.

Decisio CMXLV.

De ſeruanda deciſ.402.in nouis.

GErunden. tenuerunt de menſe Decembr.1544. ſ... uari debere deciſ.402.in nouis, non obſtantibus contrariis deciſionibus Ægidii,& quod detur iuramentum iuxta formam deciſionis.

Decisio CMXLVI.

De facultate Aud.Rotæ.

SVMMARIVM.

1 *Auditor Rotæ in cauſſa appellationis poteſt procedere etiam non ſeruatis terminis.*

REdonen. penſionis inter Ioan.Baptiſtam de Parado & Thomam Fauorellum de menſe Febr.1545. ſicut valide proceſſit A. C. in obligatione Cameræ,nullis ... Bononiis, ... Audit. Rotæ in cauſſa ap... pellationis poſſe procedere,etiam non ſeruatis terminis maxime ſi commiſſio dicit de ... Aud Cam.

Decisio CMXLVII.

De nullitate vend... nis.

SVMMARIVM.

1 *Remiſſio cauſſæ ad Rotam per iudicem de partibus præſentibus,valida eſt.*

ROmana nullitatis venditionis officii per Alph... ſum,& Andream Ve... ... tud ... x de partib. remiſſ... ... ad eſſet legitime deuoluta,&q; ... Alph ... mandatum tñ exſecutiuũ fuerit b... ... tu,& ſ... ſtatũ officium,iuxta formã ... on... Et ... poſtea ſcripſerit, q regreſſet ... ad dom... ſcripſi... capite ſecutus formula formularũ ... alterare decret.iudicis factũ iuxta ... tna... om...

Decisio CMXLVIII.

In eadem.

SVMMARIVM.

1 *Proceſſus factus per iudicis Locumtenentem, præſumitur factus de conſenſu ipſius iudicis.*

D E C I S I O C M I L.

D E C I S I O C M L I I.

In ...

QVod in ... dicens, narrata ... intellig...

D E C I S I O C M L I I I.

D E C I S I O C M L V.

... tion bus.

D E C I S I O C M L V I.

D E C I S I O C M L V I I.

gratione, & ſex contra, ita ſe firmantes, vt non ſit opus vlterius deſuper inſtare.

DECISIO CMLXIII.

In eadem.

SVMMARIVM.

1 *Relictum per verbum, inſtituo, etiam poſitum inter legata, dicitur inſtitutio.*

1 PRopoſui, an relictum † per verbum, *inſtituo*, ſit inſtitutio vel legatum, attento, quod eſt poſita inſtitutio inter legata. Et dixerunt omnes Domini, quod eſſet inſtitutio, & teſtamentum validum de iure communi, vt in formationibus.

DECISIO CMLXIIII.

De prohibitione ſupplementi.

SVMMARIVM.

1 *Supplementum legitimæ prohiberi non poteſt a ſtatuto, ne p̄tatur.*

1 IN alia propoſui, *an eſſet valida reformatio prohibẽs ſupplementum?* Et † teutum, quod nõ ſubſiſtebat, vt facta Camerariis Peruſinis, & non a populo, & conſtat de Camerariorum poteſtate. Nec populus ſine auctoritate Papæ poſſet ſtatuere. ¶ Nec referre Vicelegatũ dediſſe ſibi poteſtatem, quia non apparet, quod ipſe poſſit ſtatuere, & minus dare aliis. Et dixerunt Domini, quod etiam ſi eſſet generaliter facta cõfirmatio ſtatutorum Peruſinorum per Papam, non intelligeretur iſtud ſtatutum confirmatum quoad præterita, quia tollit ius præteritum & quæſitum, quia pater obiit de anno 1514. & reformatio fuit de anno 1534. ideo non tollit ius ſupplementi quæſitum filiabus morte patris. ¶ Nec eſt verum, ſtatutũ velle, quod triginta Camerarii debeant eſſe concordes in concedendis ſtatutis, & facultate Vicelegati, ſed quod triginta debeãnt congregari: tandem, quia nolebant probare reformationem, & alia cauſſa, fuit concordatum.

DECISIO CMLXV.

De vnione.

SVMMARIVM.

1 *Clauſula, perinde valere, quid operetur.*

CAballicen. Prioratus de Muierina inter Capitolum Sancti Ægidii Nemacendiei, & Capitulum Sancti Agricoli Auignonen. 25. Aprilis, 1545. Domini fuerunt,
1 quod † vnio S. Agricoli ſuſpenderet vnionem S. Ægidii conceſſam, quia perinde valere narrabatur ſubſtantia gratiæ Sancti Ægidii, trahendo decreta pro expreſſis, ita quod omnia tollit.

DECISIO CMLXVI.

In eadem cauſſa.

SVMMARIVM.

1 *Regula de non tollendo iure quæſito, quo caſu procedat.*

ITem fuerunt, quod per dictam gratiam vnionis Sancti Agricoli non dicatur ita tolli ius quæſitum S. Ægidio, per primam vnionem, vt ſit locus regulæ de non
1 tollendo iure quæſito, quia habet locum, vbi ius quæſitum eſt firmum, & de præſenti. Nec obſtant verba vnionis, quod ſint iura vere quæſita in re, quia eſt per fictionem ante vacationem, ſub qua erat cõceſſa vnio. Sed voluerunt iuſtificare debere narratiuam vnionis Sancti Agricoli, & facta aliquali probatione, quia nihil pars aduerſa in contrarium probabat, expedire cauſſam, dando abſolutoriam, & primo remiſſoriam ſine retardatione proceſſus aduerſarii.

DECISIO CMLXVII.

De legitimatione.

SVMMARIA.

1 *Legitimatus non poteſt admitti ad bona fideicommiſſo ſubiecta ex teſtamento aui paterni vocantis natos ex legitimo matrimonio.*

2 *Intellige tamen & declara, vt inferius dicitur.*

BOnonien. hereditatis inter Andream Pupillum, & Antonium de Ferrariis, tenuerunt, quod † etiam ſi 1
Andreas eſſet bene legitimatus, non poſſet admitti ad bona ſubiecta fideicommiſſo ex teſtamento ſui aui paterni vocantis natos ex legitimo matrimonio præter vnum: quia teſtamentum eſt de iure gentium, & illi princeps non poteſt derogare ſine cauſſa. Et licet cauſſa præſumatur facta in Principe, vt in Comite Palatino habente ampliſſimam poteſtatem a Papa legitimandi, etiam quoad bona fideicommiſſo ſubiecta, vt habebat Malauiſius, tamen cauſſa debet exprimi. Sed hic nulla ſufficiens cauſſa exprimitur. Et quia in legitimatione facta per Campegios dicitur pro cauſſa, quia Ludouicus pater carebat prole legitima, tenuerunt Domini dictam cauſſam eſſe ſufficientem, quoad bona Ludouici, non autem quoad bona Iacobi patris ſubiecta fideicommiſſo vocante natos ex legitimo matrimonio. Et vnus ex Dominis dicebat per not. per Crot. *in* § *& quid ſi tantum.* quod filius in quandam conſequentiam poſſit legitimari, vt ſuccedat in ſubiectis fideicommiſſo, quia Princeps denegando actionem fideicommiſſariis, vt poteſt, ſic de iure communi bona remanebunt legitimato. Sed fuit reſponſum per conſilia, de quibus in informationibus, quod illud procederet, quando hoc non tenderet aperte contra voluntatem teſtatoris, vt quia vocaſſet ſimpliciter legitimos, & non dixiſſet, ex legitimo matrimonio natos. Sed omnes Domini fuerunt, quod iſta eſſet diſpenſatio, cum inter Ludouicum coniugatum, & matrem Ludouici nõ potuiſſet eſſe matrimonium. Et qood talis diſpenſatio non ſuffragaretur hoc caſu ad bona fideicommiſſo ſubiecta vocante natos ex legitimo matrimonio: Sed forte poſſet ſuccedere in emphyteuticis, ſi in illis non dicitur
† de natis ex legitimo matrimonio. Et quinta Decembr. 2
1544. iterum poſita cauſſa, Domini videbantur inclinare contra prædicta per conſilium Pariſ. *125. vol. 2.* vbi vult, quod Papa poſſit dare poteſtatem legitimandi, vt quis de poteſtatis plenitudine poſſet legitimare, & tunc valet legitimatio ad fideicommiſſa etiam ſine cauſſa. Et videbatur etiam idem in nato ex coitu coniugato ſeu adulterino, quia ſecundum aliquos dicitur potius diſpenſatio, q̃ legitimatio. Et pro hoc allegabatur Gozad. *conſil. 92. incip. ad demonſtrandum verba priuilegii oſtendere, principem voluiſſe dare facultatem legitimandi ſine cauſſa, nu. 13. verſi. & primo habent iſti.* Nec refert, quod eodem conſilio, *& num. verſic. 4. conſidero.* videatur facere differentiam inter legitimationem adulterini & naturalis, quia reſpondetur, quod idem met *in conſil. 42. nume. 32.* declaratur legitimationem adulterini etiam reſpectu ſubſtitutorum, valere ſine cauſſa. Sed aliqui ex Dominis dicebant, quod licet poſſit legitimari quoad ſubſtitutionem, tamen facultas non dicit quoad fideicommiſſum, inter quæ eſt differentia, *Decius in Rubr. de impub.* & etiam, quod nunc dicitur de emphyteuticis, mandauit iterum informari.

DECISIO CMLXVIII.

In eadem.

SVMMARIVM.

1 *Legitimatus ſuccedit in omnibus bonis patris defuncti, etiam fideicommiſſo ſubiectis, niſi ex pacto vel lege aliquid ſit in contrarium.*

ITem 27. Maii, 1547. propoſui, an ſtante ſtatuto prohibente, quod nullus poſſit capere poſſeſſionem bonorum hereditatis defuncti, vel quæ ipſe poſſidebat; & alio ſtatuto, quod heres incertus deberet per proclamationẽ citari. Et etiam præſuppoſito, quod tempore Ludouici patris Andreæ non conſtabat Andream legitimatum, an Andreas debeat reſtitui ad bona, quæ ſuus pater poſſidebat, & Antonius patruus occupauit; vel ſit facienda executio in bonis Antonii. Et Domini † tenuerunt in em- 1
phyteuticis potuiſſe capi poſſeſſionem per Antonium,

quia ſtatutum excipit caſum, quando lege pacto vel voluntate defuncti quis poteſt ingredi. Et fuit reſolutum, emphyteutica non deberi huic legitimato, ſed Antonio: ergo ex pacto emphyteutico, vel lege licuit. Sed contrarium tenuerunt in bonis paternis, quia in illis Andreas eſt bene legitimatus. Et idem dixerunt de ſubiectis fideicommiſſo, quia licet debeantur Antonio, tamen debet illam capere de manu heredis: ſecus in emphyteuticis. Et ideo voluerunt, dicta bona eſſe reſtituenda Andreæ, & ipſe poſtea reſtituet Antonio, quia Andreas poſtea forte poſſet dicere, quod non ſunt ſubiecta fideicōmiſſo, quia teſtamentum nullum vel fideicommiſſum exſpiraſſet. Et quod ſi fuerunt lite pendente alienata per Antonium, exſecutio fiat in bonis Antonii, & eius perſona; & tamen reſeruatur ius Andreæ contra poſſeſſores, & hoc vigore ſtatuti de alienationibus lite pendente. In alia vero Domini fuerunt in contrarium, quia ſtatutum prohibens capi poſſeſſionem, excludit alium volendo, quod heres poſſit capere pro parte, quia heres eſt. ❡ Nec refert poſt repertum Antonium non fuiſſe heredem Ludouici, ſed Andream naturalem, quia poſtea docuit legitimitatem. Satis enim erat, quod iure ordinario eſſet heres fratris non habentis liberos ex vxore: nec conabatur diuinare potuiſſe naturalem eſſe legitimatum, quia eſt caſus ſpecialis, & de legitimatione tunc non cōſtat. Item, quia ſtatutum de citando herede loquitur in creditore hereditatis petente ſatisfactionem. Et dixerunt æquitatem ſuadere hic, cum ſit reſolutum, emphyteutica, & fideicommiſſaria pertinere ad Antonium, iureq; propterea eſſet reſtitutio facienda, & etiam paterna apprehendit vt heres; & alienatio fuit facta vtiliter donando filias Ludouici patris, & ſatisfaciendo creditoribus. Sed quia illud venit in exſecutione, pronuntiaui 22. Iunii, emphyteutica, libellaria & fideicommiſſaria pertinere ad Antonium, declarando paterna pertinere ad Andream, reformando in hoc ſententias.

Decisio CMLXIX.
De procuratoribus.

SVMMARIVM.

1 *Procurator quando tacite conſtitutus intelligatur.*

OScen. & Iannen. parochialis de Aſtuero voluerunt, quod, ex quo acceptans habebat exſpectatiuam, quod
1 ex hoc videatur conſtitutus † procurator. Quia præſumtio inſtrumentorum habet locum in iudicialibus & concurrentibus aliis.

Decisio CMLXX.
De præceptoria.

SVMMARIVM.

1 *Præceptoria eſt de numero beneficiorum ad nutum ſuperiorum amouibilium.*

CÆſarauguſtan. præceptoriæ de Alambra inter Alphonſum Cerda, & Ferdinandum de Hæredia, dedi dubium, an præceptoria, de qua agitur, dicatur benefi-
1 cium ad nutum magni Magiſtri amouibile. Et fuit reſolutum coram Matiſcotto eſſe ad nutum beneficia dictæ religionis. Et Dominus Puteus annotauit dictam reſolutionem. Sed Hæredia dedit articulos, quod ab immemorabili Magiſter & cōuentus non ſunt ſoliti ſine cauſſa amouere. Et fuit dictum & deciſum pro amouibilitate, quia emittuntur tria vota, & Reuerendiſſimus Creſcentius dixit Papam nolle, quod declararetur valida amotio, niſi conſtaret fuiſſe cum aliis ſic ſeruatum ex aliquibus cauſſis.

Decisio CMLXXI.
Eiuſdem cauſſa.

SVMMARIVM.

1 *Litera ordinarii in concurſu cum Apoſtolico non faciunt fidem, etiam ſi prouiſio fiat a capitulo, vbi plures interueniunt.*

IN eadem 27. Iunii, 1544. omnes tenuerunt, deciſiones volentes, non credi literis ordinarii in concurſu cum
Apoſtolico, habere locum, etiam ſi prouiſio fiat a capitu- 1
lo, vbi plures interueniunt: Nam militat vna ex rationibus, quia voluit præſeruare ſuas nationes. Et in hoc fuerunt omnes præter Mohedanum & Sebaſtianum: & ideo fuerunt pro prouiſione Hærediæ Apoſtolica præferēda prouiſioni conuentus. ❡ Nec refert octo interueniſſe in plumbatione, quia vnus ex plumbatoribus tantum interuenerat in collatione. Et hoc arguit plumbationē non validam. Sed nihil ad datam, vt in plumbationibus non intromittendo ſe in datis, licet datas legant. Sed fuit facta difficultas, quia prior & duo procuratores nationis ſubſcribant collationi libere, vbi regiſtrantur. Et Cancellarius Magiſtri facit notando die prouiſionis. Sed fuit reſponſum, quod qui ſe ſubſcripſerunt, erant collatores; & etiam ſi examinarent, non probarent ſuper collatione per eos facta. ❡ Nec creditur Cancellario, nec ſecretario Epiſcopi, aut capitoli, & fuerunt poſtea examinati aliqui teſtes ſuper præſumtionibus validitatis datæ. Ideo 4. Iunii tenuerunt non præſumi ante datam, quia prima ſit inter præceptores illius prioratus, ſub quo vacat præceptoria, & facta prouiſione prioratus prior, & duo procuratores ſubſcribunt ſe in libro regiſtratoris prouiſionis; & ſequenti die proponitur omnibus linguis. Et iterum approbatur per caput linguæ, & procuratores linguarū, & fit magno Magiſtro, & annotatur poſtea per Vicecancellarium, & poſtea octo Baliui cum octo ſigillis, & per alias præſumtiones.

Decisio CMLXXII.
De translatione.

SVMMARIVM.

1 *Canonicus vnus pro capitulo aliis mortuis vel abſentib. poteſt agere ſine mandato, & defendere.*

SIluen translationis cathedralis inter capitulū Siluen. & Epiſcopum, 1. Iulii, 1545 abſolui capitulum a ſpolio contra capitulum Siluen. Et voluerunt, quod licet mortuis † & abſentibus canonicis, ſolus vnus pro capitulo 1
comparuerit abſque mandato, tamen illo Canonico petente ſententiam pro capitulo, poſſet dari, & Canonicus pro defenſione capituli admittetur.

Decisio CMLXXIII.
De liquidationibus.

SVMMARIVM.

1 *Fructus an ſint liquidandi in fauorem eius qui probat ſcripturarum amiſſionem.*

SAbinen. liquidationis fructuum inter Imperiam & ſorores de Vrſinis, & Maherbalem ac Vrſinum de Vrſinis, 1. Decemb. 1544. Domini † fuerunt, fructus li- 1
quidandos in fauorem Maherbalis, & Vrſini probata amiſſione ſcripturarum, dando fideiuſſores in mandato exſecutiuo, prout pluries fuit data in omnibus, etiam quod pars actori eſſet deperdita. Et quia in inſertis in exſecutorialibus ſeu mandatis exſecutiuis Rotariis loquatur, idem eſt de mandato decreto per Cardinalem propter amiſſionem ſcripturarum. Et licet dicatur non conſtare de tutela Hieronymi, conſtat, quod tutrix obtinuit ſententiam contra Io. Corradum, & veriſimiliter fuiſſet tunc oppoſitum.

Decisio CMLXXIIII.
In eadem.

CIrca liquidationem fructuum voluerunt, confeſſiones in articulis datis per procuratorem poſſe reuocari per heredes Ioan. Corradi, & quia legitima & Trebellianica debentur proportionabiliter, non debent impedire reſtitutionem fructuum, cū neq; ipſa legitima, nec Trebellianica ſint liquidata.

Decisio CMLXXV.
De oblatione.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Oblatio non exeat, quando creditor eſt paratus recipere ad bonum computum.*

CÆſarauguſtan. præceptoriæ de Villel inter Calauerani & Hieronymum de Lauaualleria 15. Iunii, 1546.
1 quod † Hieronymus non eſſet excuſatus per oblationes, quia receptores erunt parati recipere ad bonum computum, & quietare de acceptis, & quod non poſſet reuocare confeſſiones procuratorum, ex quibus conſtat integraliter non ſoluiſſe, quia in partibus non ratificauerat geſta eorundem procuratorum.

DECISIO CMLXXVI.

In eadem.

ETiam, q̄ non probetur de quadraginta annis, ſtaretur receptori propter integritatem, & perſonę qualitatem, & quia non agitur de qualitate ipſius receptoris, vt de tributorum receptorum Cæſaris & aliis officialibus, maxime coniunctis teſtibus, & quia non conſtat de ſolutionibus, niſi ex computis dicti receptoris.

DECISIO CMLXXVII.

Eiuſdem cauſſæ.

SVMMARIVM.

1 *Reſignatariis non ſoluentes ipſo iure incurrunt priuationem.*

1 IN eadem 22. Febr. 1546. tenuerunt, quod etiam † reſignatarii incurrant priuationem ipſo iure ob non ſolutionem, licet ſtabilimentum loquens de prouiſo per reſignationem non dicat, *ipſo iure*. Et hoc quia aliqua ſtabilimenta de non ſoluentibus dicant de priuatione ipſo iure. Ergo in reſignatione ipſa etiam, quod ſumus in pœnalibus reſpectu religionis, adeſt fauor, & ſtabilimentum reſignationis dicit pro ſupplemento, & ſi reſignans obiiſſet, & ſtabilimentum obitus eſt clarum, & vnum ſtatutum declaratur per aliud.

DECISIO CMLXXVIII.

In eadem.

ETiam quod Caſtellanus fuiſſet excommunicatus valore ſententię, quia non erat publicatus Cęſarauguſt. Et quod ex literis Clementis procedi poſſet, non exſpectatis 30. diebus.

DECISIO CMLXXIX.

In eadem.

SVMMARIVM.

1 *Suſpicionis allegatio poſt ſententiam poteſt a iudice reiici tanquam friuola.*

QVod allegatio ſuſpicionis non reddat ſententiā nullam;
1 quia † non ſolum Doctores volunt, quod iudex illam reiiciat dicendo, quod eſt friuola, ſed etiam q̄a fuit pluſquam notorie & notiſſime nulla, quia allegat ſuſpectum Caſtellanum, quia tota religio dicit, quod habet Hieronymum odio, & pro inimico, quia impetrauit a ſede Apoſtolica. Et tamen ſua impetratio eſt per reſignationem, qua paſſim conceditur, tum quia dicit litem alibi pendere, quod tamen eſt falſum. Sed dato, quod iudex debuiſſet dicere ſuſpicionem friuolam, tamen quando pars appellat, quia non eliguntur arbitri ſuſpicionum, iudex dedit appellationem, & illius cauſſas manifeſte friuolas, non obſtante allegatione ſuſpicionis, & appellationibus ob eam cauſſam interpoſitis, Domini fuerunt, q̄ ſententia ſit valida. Item quia per literas Clementis Caſtellanus poſt exſecutam dilationem potuerit procedere ad priuationem, non exſpectatis poſt monitionem triginta diebus, tamen ſuper hoc particulariter mandaui iterum informari. Et dato particulari dubio Domini dixerunt, quod literæ Leonis erant temporales pro debitis præteritis, & literæ Clemētis perpetuæ, videlicet etiam ꝓ debitis futuris. Et quod non ſolum innouando literas Leonis, ſed ampliando procedunt. Et quod literæ Pauli ita etiā intellexerunt literas Clementis. Et ſic fuerunt ſuper eiſdem, quod non ſit opus monere, & deinde exſpectare 30. dies antequam procedatur. Et fuit poſtea viſum præceſſiſſe 30. dies. Et æquitas videbatur pro religione propter trinas intimationes in loco de Villel, licet Domini duas habuerint pro bonis, & ſemper verbo aſſerebat, & hucuſque, quod agitur 6. annus, quo fuit contumax & 5. Maii tenuerunt eſſe contumacē, non ſoluendo in feſto S. Io. & cum ſit religioſus, qui tenetur viuere ſecundū ſtabilimenta, non debet de illis ꝓtendere ignorantiam, maxime ex eo, q̄ eſt notorium. Et Breue Pauli intimatū refert ſed ad ſtabilimenta. Et in Breue dicitur, in vacante ex cauſſa reſignationis debere fruct⁹ duorum annorum. Et ꝓſumuntur ſtabilimenta publicata, vt dicit̄ in ſtabilimentis, quod etiam non publicata remaneant in ſuo robore.

DECISIO CMLXXX.

In eadem.

SVMMARIVM.

1 *Vſus interpretatiuus quid ſit.*

TEnuerunt receptorem theſauri nō potuiſſe inſtare ad priuationem vigore mandati dantis facultatem petendi ſolutiones. Et hæ clauſulæ ſequentes ad petendū iuſtitiæ complementum, loquuntur ratione pręmiſſorū; quia tamen teſtes depoſuerunt de poteſtate inſtandi pro priuatione, & hoc de 40. ann. quia ſumus in interpretatiuo † vſu. Ideo vlt. Maii. 46. pronuntiaui pro Talauiera. 1

DECISIO CMLXXXI.

De probatione tranſſumti.

SVMMARIVM.

1 *Tranſſumtum antiquum carens citatione præſumitur factum cum ſuis ſolemnitatibus.*

CAualicen. reſponſionis grani inter Epiſcopum & capitulum, 6. Iulii, 1545. tenuerunt tranſſumtum † exſe- 1 cutiuum carens citatione antiquum vltra centum probare & præſumi ſolemnitatem. Sed dixerunt parte non opponente; & reſponſum fuit, quod non oppoſuit, quia nō fuit citata: & tunc, quia innotuit exceptio, ideo Domini tenuerunt tenutam eſſe reuocandam, vti nullam.

DECISIO CMLXXXII.

De ſtatuto.

SVMMARIVM.

1 *Statutum dans formam citandi non ligat forenſes.*

BOnon. ſeu Placen. pecuniaria inter Cornelium Bentiuolum, & Io. Bapt. Moronum. 15. Febru. 1546. quod ſtatutum † dans formam citandi non iuuat Moronum, 1 quia intelligitur de perſonis ſubiectis ſtatutis Bonon. & quia ibi agitur ſuper bonis Bonon. vel de cont. a ſtu ibi celebrato. Sed hic agitur de actione perſonali inter Moronum Mediol. & Cornelium Ferrarien. & de rapina cōmiſſa in agro Placen. & etiam reſcriptum erat ſubreptitium, dicendo procedi debere ſecundum formam ſtatutorum, quia Cornelius eſt Bonon. Et licet eſſet ſubreptitium, tamen intelligas dare iuriſdictionem parte nō opponente. Et reſponſum fuit, quod non oppoſuit, quia non fuit citata: & nunc quia innotuit, excipit. Ideo Domini tenuerunt tenutam eſſe reuocan. vt nullam.

DECISIO CMLXXXIII.

De regreſſu.

SVMMARIVM.

1 *Regreſſus non poteſt ſuſtineri, non dato aliquo titulo bono, vel malo.*

LVcen. Decanatus tenuerunt pro Reuerend. Burgen. contra Ludouicum de Torres, 24. Maii, 1546. quod ſi Cardinalis Cibo non † daret de aliquo ſuo titulo bono, 1 vel malo, per cuius reſignationem ſit ſibi reſeruatus regreſſus & acceſſus, etiam quod Gabriel reſignatarius cōſenſiſſet regreſſui, non ſubſiſteret, maxime, quia in ſupplicatione reſignationis narret titulum reſeruare. Ideo verificet prout idem tenuit Rota coram D. Ant. Aug. in vna Hiſpalen. de Gibrallien. & coram D. Mohed. in vna Mutinen. parochialis. Ideo pronuntiaui pro Reuerend. D. de Burges.

Decisio CMLXXXIV.
De canonizatione regreſſus.
SVMMARIVM.

1 *Regreſſus canonizari poteſt vigore commiſſionis ſuper beneficio.*

1 SAlamantinen. regreſſus Bonif. de Rabe 21. Maii, 1545. voluerunt, † poſſe canonizari regreſſum vigore cõmiſſionis ſuper beneficio, quia in effectu canonizãdo regreſſum, adiudicatur beneficium, & commiſſio erat ſuper bene impetrata, vt ob non ſolutionem: cautius tamen agẽdo mandaui fieri commiſſionem ſub colore reiterationis terminorum conſolidando iuriſdictionem ſuper priuatione, & canonizatione regreſſus.

Decisio CMLXXXV.
De poteſtate Vicelegati.
SVMMARIVM.

1 *Vicelegatus dans facultatem conferendi quæcunque beneficia comprehendit etiam cathedralem.*

1 SAlutian. Cantoriæ 28. Martii, 1546. q; † Vicelegatus dana facultatem conferendi beneficia in ciuitate & diœceſi Salutiarum comprehendit etiam Eccleſiam Cathedralem, quia in fauorabilibus appellatione quorumcunq; beneficiorum venit Cathedralis, & dignitas in ea, *c. quamuis. §. quamquam. de preb. in 6. Rot. 7. de offic. vic. in antiq. gloſ. c. ſi propter. in verbo, beneficio. de reſcript. in 6. & Clem. Auditor. in verb. beneficia. de reſcript.*

Decisio CMLXXXVI.
In eadem.
SVMMARIVM.

1 *Vicarius poteſt admittere reſignationes tanquam præparatorias ad collationem, ſicut conferre poteſt.*

QVod Vicarius poſſit admittere reſignationes, quia dabatur facultas circa exigentia ſpeciale mandatum in forma; & quia dabatur, quod poſſit audire cauſſas cri-
1 minales, & conferre beneficia, & reſignatio † eſt præparatoria ad collationem, & præparatoria veniunt in mandatis, *l. ad rem mobilem, & l. ad legatum. de procurat.* & veniunt acceſſoria, *l. quicunq. §. ſi ei, de inſtitut.* & de clauſula generali requiren. ſpeciale mandatum, vide gl. *in c. licet. in gl. ſi. de offic. vicar. in 6.*

Decisio CMLXXXVII.
In eadem.
SVMMARIVM

1 *Poſſeſſio tradita per capitulum habet vim prouiſionis.*

LIcet collatio Cantoriæ perueniſſet ſimul ad Epiſco-
1 pum & capitulum, ſi poſſet cõſtare, quod † ante prouiſionem Apoſtolicam Caoonici tolerauerint prouiſum per ſolum capitulum, dicuntur conſenſiſſe & prodeſſe poſſeſſ. ſibi traditam per capitulum habentem vim prouiſionis.

Decisio CMLXXXVIII.
De conſenſu.
SVMMARIA.

1 *Regula de extendendo conſenſu, quid contineat, & operetur.*

2 *Conſenſus duo ſi reperiantur in eodem libro, ſecũdus intelligitur referre omnia quæ in primo, niſi aliter appareat de diuerſitate.*

SAlamantin. Canonicatus prætendebatur conſenſum per Antonium Paleuauela nullum, quia non continebat nomina beneficiorum, nec erat annotata data ſupplicationis, nec dies, quo fuit miſſa ad regiſtrum. Et
1 obſtat regula de extendendo conſenſu, volens † in conſenſibus apponi diem, quo ſupplicatio mittitur ad regiſtrum, & ad Papam etiam fuit conſenſus miſſus ad corrigendum. Sed recedentes declararunt per ſententiam cõſenſum bene, & legitime extenſum, remittendo inſtrumentum conſenſus, vt prius ſtabat. Et Domini voluerunt, quod † quia præcedebat alter cõſenſus, 21. Septembris, ſuper beneficio, de quo agitur, cum reſeruatiooe fructuum, & alter conſenſus decima Maii, ſequen. in eodem libro; intelligatur, quod referat omnia, quæ in primo continentur conſenſu, prætérquam quod in primo
2 eſt reſeruatio fructuum, in ſecundo vero non, quia in ſecuodo dicit, quod ſimpliciter reſignat, & per verba iurauit vt ſupra præſentibus teſtibus, & vt ſupra. Et licet dicatur, quod iſtud, ſupra, reſpicit ſolum iuramentum, & teſtes replicantur, quod ſecundus conſenſus incipit, & 11. Maii, & ſic ſtãt non ex ſe, ſed continuatiue ad præcedentia. Et dicit, Antonius præſens; & non dicit, quis ſit iſte Antonius. Ergo voluit referre præcedentem. Et licet diceretur, quod erat expreſſio requiſita pro forma, tamen præter vnam formam dicitur ſeruatum, quia primus conſenſus cẽſetur incorporatus in ſecundo, præterquã in his, in quibus ſecundus expreſſe aliter ſe habet: nec ita pro forma requiritur, quod non poſſit per æquipollens impleri.

Decisio CMLXXXIX.
In eadem cauſſa.

ET ſi ſupplicatio ſit conditionalis, poteſt tamen ſimpliciter conſentiri. Nam reſeruationes fructuum, nominationes &c. ſunt in fauorem reſignãtis. N eſt opus noua ſupplicatione ſimplici, prout etiam t... periti idem dixerunt practicari.

Decisio CMXC.
De reſeruatione.
SVMMARIVM.

1 *Beneficia epiſcopi ante promotionem epiſcopatus an dicantur reſeruata.*

CAurien. beneficii Sancti Matthæi, dicebatur, *beneficia, quæ habent epiſcopi ante promotionem eſſe reſeruata per conſtitutionem ad regimen.* Nec eſt verum, quod habent huiuſmodi in titulum epiſcopi, vt voluit Rota 20. Decembris, 1538. tameo conſtitutio non loquitur de beneficiis habitis poſt promotionem, etſi dicantur affecta, quia commendantur Epiſcopo, quia & poſſunt dari in titulum cum diſpenſatione. Neque hic apparet Epiſcopum ante Epiſcopatum, vel poſt habuiſſe commendam, & Raynaldus Sarnen. Puteus, Aquen. Thomas fuerunt,
quod † beneficia non dicerentur reſeruata, quia non cõ- 1
ſtabat, quod ante promotionem. Et ſi poſt, eſt dubium *an in titulum?* Nec obſtat in quadam ſupplicatione nomine Epiſcopi narrare præcedentem commendam, quę poteſt denuo commendari; quia non apparet, epiſcopũ illam impetraſſe, & eſt ſimplex ſupplicatio, in qua cadit modica impenſa, & ita ex præſumtiooibus non debemus excludere poſſeſſorem. Alii quatuor clerici, Marſ. Mariſ. Boral. fuerunt in contrarium, quia non conſtabat de alio epiſcopi titulo. Et quia regulariter ſolet dari epiſcopis in commendam, & viſa cootradictione diſtuli, & fuit datum de lite, quia Domini voluerunt probare per literas epiſcopi. Licet enim confeſſio non noceat tertio, tamen quando fuit facta iſta confeſſio, non agebatur de præiud. tertii. Nec refert, quod non peruenerint literæ ad manus procuratoris, quia ſatis eſt, quod poſſit probari Epiſcopum citatum, per quam citationem introducitur lis, & exſecutio probatur per epiſcopi confeſſionem tempore, quo non agebatur de præiudicio tertii.

Decisio CMXCI.
De precibus.
SVMMARIVM.

1 *Canonicatus & præbenda cum dignitate poteſt capi vigore precum.*

AVguſtan. cuſtodiæ inter Quirinum, & Io. Corradum
tenuerunt † vigore precum poſſe capi Canonica- 1
tum & præbendam cum dignitate, vel officio, quæ reputantur ex principio Clementis pro voo. Nec obſtat, quod Quirinus in acceptatione Canooicatus dicit ſe conſummaſſe preces: quia intelligitur reſpectu Caonicatus & præbend. vt oon poſſit alium Canonicatum acceptare, nec

[illegible] ita Don mi ſexta [illegible]

D [illegible] CMXCIII

[illegible]

S [illegible]

Q [illegible]

[illegible]

D [illegible]

[illegible]

L [illegible]

[illegible]

H [illegible]

[illegible]

V [illegible]

[illegible]

C [illegible]

[illegible]

D [illegible]

[illegible]

I [illegible] 45. [illegible]

[illegible]

quod Laurentius habuerit notitiam fideicommiſſi, quod illi cenſetur renuntiatum, & non alias: & in eo, q habet ſuccedere ab inteſtato, niſi doceatur, q ſciuerit teſtamētum, præſumitur ignorātia, & maxime in Laurentio, qui erat infans tempore mortis patris, licet eſſet infra 14. annum tempore diuiſionis. Et maxime, quia tutores ſui nō fuerunt confirmati & teſtamentarii, ſed dati vt legitimi, & ſic præſupponendo, patrem deceſſiſſe ab inteſtato. Tamen contrarium dicebatur, quia ſciuit, q quidam procurator Vincentii petiit a tutoribus legatum a patre in teſtamento relictum. Et q reſpondebatur, q licet notarius dicat, q teſtamentum fuit productum, tū de productione non apparebat, & non arguebat ſcientiam Laurentii, ſed tutorum; & potuit eſſe productum ſolum particula legati. Ideo Domini reſidebant, q eſſet informādum ſup ſcientia Laurentii, quia ſi conſtat de ſcientia fideicōmiſſi tempore diuiſionis, volunt, quod ſit renuntiatum fideicommiſſo: alias ſecus, & 24. Aprilis voluerunt, quod daretur remiſſoria ad probandum ſcientiam. Non obſtat, q lis pēpenderit in partibus, & Laurentius poſitionibus concernentibus dictam ſententiam reſpondit; quia ſuper hoc in partibus non fuerunt examinati teſtes, & ita decretum. Et ita dicebatur, quod erat facta diuiſio inter fratres per compromiſſum, & tandē ſuper diuiſione laudatum; & quod Laurentius erat iuuenis, & illa ætas non curras; & dicebatur, q Notarius in inuentario dicit productum teſtamentum, ſed non dicit, quod facto fuerit productum nec integraliter, & cum clauſula codicillari.

DECISIO MVI.

In eadem.

SVMMARIA.

1 *Diſpoſitio l. prima. ff. ſi cui plus quam per leg. Falcid. cum concord. quo caſu intelligatur.*

2 *Cautioni locus non eſt, vbi eſt ab vtraq; parte contentio ſuper bonis.*

SVper identitate, & alienatione bonorum pro parte mulierum allegabatur inter alia, *tex. in l. 1. ff. ſi cui plus quam per leg. Falcid. & in l. fin. C. de peti. hered.* ſed Domini 1 † tenuerunt, quod illa iura loquuntur, quādo vtraq; pars fatebatur bona eſſe in hereditate defuncti, & quia heres teſtamentarius contendebat hereditatem defuncti ad ſe exſpectare: legitimus vero heres ad ſe. Sed hic Laurentius negat, iſta bona, ſuper quibus mulieres petunt ſatiſfieri, fuiſſe in hereditate Sebaſtiani, ſed dicit eſſe ſubiecta fideicommiſſo, & ſic in hereditate Antonii ſumens fideicommiſſum Sebaſtiani. Et ratio eſt, quia quando ambæ partes fatentur bona eſſe in hereditate ſiue teſtamentarius obtineat, ſiue le[gitim]us, omnino ab eo qui obtinuerit, legata debentur. Et ſic illis non infertur præiudicium, ſi [ſ]oluatur: ſed ſi bona ſunt ſubiecta fideicommiſſo, ſūt Laurentii, & non debebunt legata, nec legitima Sebaſtiani, non autem de omnibus bonis, quæ Sebaſtianus poſſidebat. Item quia tunc legitimantea ſuper eiſdem bonis 2 videntur ſe infringere, & ad inuicem contendere, † quo caſu non eſt locus cautioni, *Felyn. in c. cum ſuper col. 3. de re iud. in 3. limit.* Tamen vt cauſſa concordaretur, hoc nō propalaui Laurentio, quia nihilominus remittit concordiam, & valde conqueſtus [e]ſt [m]e præſente coram Sanctiſſimo, quod cauſſam ſuam non expediebam, nec remittere volebam ad cancellariam. Et inſtitit cum conditione pro eiuſdem auocatione: ſed retuli Sanctiſſimo materiā eſſe valde dubiam, & R. meam mandaſſe concordari, prout eſt verum. Tamen Domini fuerunt, quod Sebaſtianus bona fide alienauerit ignorans fideicommiſſum, & quod ſic ex dictis bonis non ſit factus locupletior, nec pretium exſtat, quod proportionabiliter diminuit legitimam, & hereditatem, quia dimiſſis bonis conſumtis & reſtantibus detrahitur legitima, ſecundum quod reſtat nunc in hereditate, non autem conſiderato valore hereditatis tempore mortis patris Sebaſtiani, ſed vt ex detractis bonis conſumtis per Sebaſtianum, quæ diminuerunt hereditatem; & per cōſequens rationabiliter dicit, quod mulier contra teſtamentum aliquid dicere non poſſit, quando poteſt conſequi legitimam. Ergo ſtatutum nihil aufert filiæ, quæ de iure communi petit ſupplementum legitimæ, & quia filia in caſu iſto fuit inſtituta, ergo ſecundum ius commune non poteſt impugnare rationabiliter legitimam Sebaſtiani. Quia Laurentius renuebat concordiam, & Simon heres inſtitutus a Sebaſtiano fratre Laurentii concordauerat cum Laurentio, & ſibi dimiſerat poſſeſſionem bonorum, quæ Sebaſtianus poſſidebat: Dedi dubium pendente lite, & dubitaui, cum Sebaſtianus fuerit debitor Laurentii cauſſa prætenſi fideicommiſſi *an bona, quæ aſſeruntur ſubiecta prætenſo fideicommiſſo, debeant reputari eſſe in hereditate d. Sebaſtiani, ita q de illis ſaltem debeat Hieronyma mater Sebaſtiani de legitima computata ſecundum vires hereditatis Sebaſtiani, & D. Camillæ de legato ſibi per Sebaſtianum eius marito facto, maxime data cautione Laurentio.*

DECISIO MVII.

De fideicommiſſo.

SVMMARIVM.

1 *Fideicommiſſum an inductum cenſeatur per clauſulam codicillarem. vide per totam deciſ.*

ITem bis de menſe Decemb. 1545. inſtante Camilla, & Hieronyma, propoſui, an Sebaſtianus poſthumus cenſeatur † grauatus fideicommiſſo, & Dom. Fabius mutauit votum, quod non. Et hoc per doctrinam Bald. *in l. Titius ff. de liber. & poſthum.* videlicet quod limitationes de quibus ſupra, non habent locum in magno fideicommiſſo, vt æqualitas ſeruetur inter filios. Sed reſpondebatur, quod Bald. ex alleg. per eum, non loquitur, vbi implicite, vel explicite ſit cogitatum de poſthumo: ſed hic fuit cogitatum propter verbum, *poſthumum*, & quia teſtator vidit poſthumum datum, de Aquen. tandem ſe reſoluit ſuper puncto, *an per clauſulam codicillarem ſit inductum fideicommiſſum?* Quod ſi ei videretur magis communis opinio ex duabus ſumtis limitationibus, quod ſic: tamen quia Sebaſtianus fuit interfectus & obiit morte repentina, æquior opinio ſit, quod non ſit inductum fideicommiſſum, vt ſeruetur æqualitas inter filios. Et quod ipſe vult ſtare cum hac æquitate. Sed pro fideicommiſſo fuerunt quinq;, videlicet Mohedanus, Peregrinus, Proſper, & Thomas. Et cum iſtis etiam fuit Sebaſtianus, quādo anno præterito cauſſa fuit votata, & ſic ipſo computato eſſent ſex Domini pro parte, quod inductum fuerit fideicommiſſum. Et in contrarium fuerunt quatuor, videlicet Marſican. Fab. Rom. & Aquen. ſed quia computatis votis nunc tantum præſentibus in curia, vna pars, quæ eſt pro fideicommiſſo ſuperat aliam in vno voto tātum, non expediui cauſſam ex iſto capite; maxime cum viderem, quod tres Domini variauerunt in votis per eos datis anno præterito, videlicet Sebaſt. Thom. Aquen. Et quia pars, quæ negat fideicommiſſum non vult concordiam, videbam alia, quæ ipſa eſſent releuantia, videlicet ſi conſtat, quod ipſe Laurentius ſciuerit teſtamentū præſens. Item & ſi ignorauit, an dicatur per tranſactionem receſſum a fideicommiſſo.

DECISIO MVIII.

De citatione.

SVMMARIVM.

1 *Citatio vnica ſufficit ad cauſſæ deuolutionem, eiuſque commiſſionem.*

IN vna Ebuſina decimarum inter epiſcopum, & [C]omites 19. Iunii, 1542. fuit reſolutum, citationem † contra officiales Montiſpolitani ſufficere. Et hoc fuit dictum, quod ſufficiebat ſola quoad primam citationem deuolutiuam cauſſæ, & commiſſionis citationis declarādæ vigore præſentium. Tamen cum aliæ ſubſequentes citationes totius proceſſus fuerint vigore dictæ commiſ-

ſionis dantis iuriſdictionem, & etiam dicitur commiſſio de citando in curia, & extra, quod congruit citationi vltra primam. Et quia cauſſa fuit defenſa pro parte particularium, Domini fuerunt ex benignitate, quod videretur de bono iure, & data fuit remiſſoria ſuper iure & poſſeſſione exigendi decimas.

DECISIO MIX.

De fructibus.

SVMMARIVM.

1 *Stylus vt valeat, debet probari per 40. annos, & plus, ata obſeruatus.*

IN cauſſa Burgen. fructuum ſuper excreſcentiam inter beneficiatos, & Ioannem Solanum, Domini dixerunt, quia pars non fuit aliter citata in partibus, ad probandum, & videndum iurare teſtes, quod citato eſſet minus
1 valida, † niſi probaretur ſtylus, & nõ probatur per 40. ſed maioris temporis. Et idem quia tamen fuit delegatum ſimplici clerico non conſtituto in dignitate, niſi probaretur ſtylus, & fuit probatus æqualiter ſuper vtroque. Et quia Domini dixerunt potius ex benignitate de minori tempore 40. iterum faciam verbum.

DECISIO MX.

De legitimatione.

SVMMARIVM.

1 *Sententia lata ſuper legitimatione facit ius inter alios.*

IN eadem 21. Aprilis 1542. partibus non informantibus
1 dixerunt Domini, ſententiam, quod † Ioannes ſit filius patrimonialis, inter alios ſuffragari, vt in ſententia ſuper legitimatione, quia facit ius & partibus informantibus dubitarunt aliqui de ſupradicta reſolutione. Maior tamẽ pars Dominorum fuit, quod probaret hoc caſu, vbi particulariter non agitur de filiatione patrimoniali, ſed incidenter, quia iſtæ qualitates adductæ in impetratione ſufficit, quod probentur ſemiplene, aduerſario nihil contrarium probante.

DECISIO MXI.

De ſententia.

SVMMARIA.

1 *Sententia non habens locum loci preſumitur ab ordinario lata in loco ſoliti tribunalis.*

2 *Sententia non probat ſi non conſtat de proceſſu, etiam quod dicatur lata in preſentem.*

ET dixerunt non referre, ſententiam latam ab officiali ordinarii in ciuitate Burgen. non habere lo-
1 cum loci, q̃a præſumitur lata per ordinarium in lo-
2 co ſoliti tribunalis. Et dixerunt, quod † nõ probaret ſententia, quia non conſtabat de proceſſu, etiam quod dicatur lata in præſentem, quo caſu probat ſecundum noſtrã deciſionem: quia replicatur, tantum fuiſſe latam præſentibus procuratoribus vtriuſq; partis nominando procuratores: & q̃ magis ſtl, non conſtito de mandatis. Et pluries tentũ eſt, quod licet notarius aſſerat fuiſſe productũ mandatum, non ſufficit, nec iudicium validitatis pertinet ad notarium, & eo opus eſt lo. extrahere proceſſum.

DECISIO MXII.

De matrimonio.

SVMMARIVM.

1 *Alimenta non debentur mulieri, vbi eſt lis ſuper matrimonio.*

VAlentin. matrimonii fuit data per Dominos remiſſoria ad probationẽ matrimonii 1. Iulii, 1542.
1 decernendo, † quod non debentur alimenta, quæ petebantur ab vxore, cum non conſtaret, quod hæc ſit vxor. Imo ſuper hoc eſt olim lis inter partes inter Gaſparem Torelli, & Marcum Maldonado.

DECISIO MXIII.

De præcedentia.

SVMMARIA.

1 *Poſſeſſio capta ſine alicuius praiudicio conſeruat ius aduerſarius eius præmiſſa proteſtatione.*

2 *Remiſſoria interdum datur ſpoliatori ad excuſandum ſpolium.*

IN Moliuitan. præcedentiæ inter Priorem Moliuitan. & Epiſcopum Moliuitan. per trinas conſ... Domini fuerunt pro remiſſoria, vt releuant ... abi-
tur, quod epiſcopo prædeceſſori moderni epiſcopi data
1 fuit † poſſeſſio ſine alicuius præiudicio, & quod pro parte prioris fuerit proteſtatum, licet ſemel, quod prout hoc non intelligeretur eſſe factum præiudicium pr... etiam quod poſtea prior non repetita proteſtation... rit paſſus epiſcopum ſedere in digniori loco, q... proteſtatio conſeruat ius prioris, probando tamen q... iſte locus dignior ſit locus prioris, non obſtante qu... duo teſtes dixerint ſententiam pro epiſcopo in partibus non producto proceſſu. Et quia aſſeritur ... magis non pro... diiudi... liter in his, ſed propo... in conſilio, & ſtatim capiuntur vota; ... non pote... ci, quod ex quo pependit in partibus cauſſa, non ſit dan-
2 da remiſſoria: & † interdum datur ſpoliatori ad excuſandum ſpolium: & non conſtat plene de primo extremo epiſcopi, quia eſt ſua poſſeſſio ſine præiudicio, ex ipſa conditione: & non eſt verificata conditio, quod non ad præiudicium, quod pertinet ad allegantem. Et verba, ſine præiudicio, allegabantur continere commodum patris, vt in materia proteſtationis, *Ioan. Fab §. conditionen, de verb. oblig.* & conditio patris ſtatim annullat, vel validat alia de futuro ſuſpendit, *l. conditio, quæ in præter. tum de verb. oblig.* nec ſit acquiſitio, niſi ſit euentus conditionis, *... oium. el 1. de reſt. ſpol. Aret. con... 2.*

DECISIO MXIV.

De teſtibus.

SVMMARIVM.

1 *Iuſpatronatus quomodo, & ex quibus teſtibus probentur.*

IN Aretin. parochialis ſancti Petri Panſano Domini
1 † fuerunt, quod non probaretur iuſpatronatus per teſtes, quorum vnus dicit audiuiſſe a maioribus & vnus tantum eſt ætatis annorum 55. tamen iſte nec alii dicunt vidiſſe aliquem præſentare, & requiritur, quod de iure probent per 40. annos, & vltra audiuiſſe a maioribus.

DECISIO MXV.

De mandato.

SVMMARIVM.

1 *Mandatum ad capiendas pecunias ad cambium, & conſentiendum penſioni, intelligitur ad lites.*

IN Aurien. parochialis ſancti Petri de la Roa inter Io. Aluarez & Petrum Ordinez, Domini fuerunt manda-
1 tum † ad capiendas pecunias ad cambium, & conſentiendum penſioni ſuper beneficiis, intelligi ad lites vt minus præiudiciale propter verba, *ad porrigendum quaſcunque petitiones, & fuerunt producta litera tollentes difficultatem.*

DECISIO MXVI.

In eadem.

SVMMARIVM.

1 *Citatio per affixionem copia, & originalis, an ſit nulla ex defectu teſtium.*

DIxerunt deuolutionem non bonam affixa copia, & nõ originali, ſed per ... ationem apparuit, quod fuit affixa originalis. † Sed fuit dubitatũ, cum notarius in executione præciſe nõ appoſuit teſtes, ſed dicit, quod effectus citationis fuit declaratus per nominationem ... liorum, ſed non dicit, quod iſti fuerunt ... pr... bus, & partibus informantibus, 1544. ... is Domini fu... quod ex defectu teſtium eſſet nulla.

DECISIO MXVII.

De executione rei iudicatæ.

SVMMARIVM.

1 *Reſtitutio ad poſſeſſionem, quæ dat occaſionem periculi de præſenti, eſt differenda.*

Colum-

COlumbrien. monaſterii de Riuiano inter Philippam
& Regem Portugalliæ impedientem exſecutionem
1 rei iudicatæ. Quarta Nouemb. 1545. voluerunt, † quod ſi
reſtitu·iò Philippæ ad poſſeſſionem parit generaliter pe-
riculum de præſenti, vt quia liberius viuat, & vitam inho-
neſtam ducat, & aliis monialib. in obſcœnis cõſentiat, vel
illas ad hoc inducat pro habendis fauoribus, quia reue-
niens ad caſum pro intereſſe etiam in articulo exſequu-
tiuo poſſit impedire reſtitutionem. Et idem ſi imminet,
ex reſtitutione magnum ſcandalum, & quod admitterem
Regem ad probandum iſta in curia tãtum, & breui tem-
pore, & non probata reſtitueretur Philippa ad poſſeſſio-
nem; & quod ſi probauerit, iterum non reſtituatur; ſed
videatur de guſtando negotium principale, *an Philippa
ſit digna Abbatiatu*, amouendo tamen Annam hoc caſu
a poſſeſſione, propter ſpolium, etiam quod Philippa non
eſſet reſtituenda, & procedendo per ſequeſtrum, nec ali-
ter de perſona, quæ regat monaſterium alendo moniales
& reliquos fructus conſeruando, & poſtea Papa manda-
uit ſuperſederi, & voluit, quod Nuntius Portugalliæ ſe-
crete ſe informaret de vita Philippæ, & tandem de ſcan-
dalo, & periculo reſtitutionis Philippæ.

DECISIO MXVIII.

De prouiſionibus.

SVMMARIVM.

1 *Reſtitutio beneficii per ſuperiorem habet vim prouiſio-
nis.*

ABulen. penſion. inter Petrum, & Villaroel, & Anto-
nium Eliam, & ſi noua prouiſio ſupplet publicatio-
1 nem in prouiſionibus vigore expectatiuarum, dubium
eſt, ex quo Epiſcopus habuit retentionem parochialis, an
talis retentio habeat vim nouæ prouiſionis. Et idem ſi
prouideatur per reſignationem, & poſtea impetretur
noua prouiſio, quia aperiretur via fraudis, & facile elude-
retur regula de publicandis.

DECISIO MXIX.

De reſeruatione.

SVMMARIVM.

1 *Beneficia ſubcollectorum non ſunt reſeruata, niſi officium
acceptauerint.*

CAlaguritan. Scolaſticæ oppidi del Grogno inter Frã-
ciſcum Laudamer de Scobar, & Michaelem Gome-
1 tii, 16. Iunii, 1546. Domini † fuerunt, non obſtantibus
allegatis deciſionibus; quod beneficia ſubcollectorum
non ſunt reſeruata; niſi officium acceptauerint, licet ſci-
ant ſe deputatos: & in eadem inclinabant, etiam ſi acce-
ptaſſent, & non exercuiſſent, & quod tempore deciſionũ
tenentium contrarium; non erant talia verba; tamen
mandaui de nouo informari, an ſit opus, quod exerceat
beneficium actu in ſubcollectore.

DECISIO MXX.

De probatione.

SVMMARIVM.

1 *Deputatus pro vno officio, vel ſeruitio nõ præſumitur illud
ſibi mutare, niſi contrarium probetur.*

MAioricen. parochialis de Tuchia inter electum Pa-
rentium Dominum Campegium, & Franciſcum
Mariona probante epiſcopo, quod Ioannes reſignãs ob-
iit in poſſeſſione, *an eluderetur hac probatio per teſtes Fran.
1 de poſſeſſione reſignatarii ex publica fama.* Domini † te-
nuerunt huiuſmodi nil facere, quia debuit eſſe mortuũ
in loco beneficii, & ordinarius ſciret: nec inſtrumentum
poſſeſſionis releuat, ſi non apparet de continuatione. Et
fuit facta coram notario, & teſtibus, ſecus ſi ordinarius il-
lam tradidiſſet, vel coram populi multitudine: & quod
non referat, quod Gaſpar fuit deputatus a reſignatario
pro capellano, qui prius ſeruiebat pro Ioanne. Teſtes e-
nim epiſcopi dicebant publicum eſſe, quod ſemper Ioan.
deſeruiuit pro reſignante, niſi conſtaret, quod aliquo
tempore deſeruierit pro reſignatario, quia tunc mutan-
do ſeruitium pro reſignante non noceret Franc. ſed hoc
non conſtat, ſed tantum de inſtrumentali deputatione
capellani, & poſſeſſione. Et in hoc erant omnes Domini
16. April. 1545.

DECISIO MXXI.

De nominatione.

SVMMARIVM.

1 *Nominatio de aliquo facta in aliquo beneficio non præſu-
mitur mutari, niſi contrarium probetur.*

FAuentin. & Firmian. beneficiorum inter Euangeli-
ſtam N. & vniuerſitatem Heremitarum ſancti Romu-
li, 28. Maii, 1546. voluerunt † nominationem factam 1
per Petrum Volen. poſſe alium coram notario nomina-
re, non eſſe conditionalem, ſed inducere reſeruationem
facultatis variandi. Et forte eſſet dubium, an poſſet va-
riare: ſed quia non conſtat, quod mutauit voluntatem,
intelligitur perſeueraſſe in eadem voluntate, & ſic, quod
nominatio ſubſiſtat.

DECISIO MXXII.

De regula de triennali.

SVMMARIVM.

1 *Regula de annali, vel triennali cum titulo procedente cõ-
ſeruat poſſeſſorem.*

ITem voluerunt, quod ſi Heremitæ probant poſt factã
vnionem triennio poſſediſſe, vel per annum pacifice,
excludant † Euangeliſtam per regulam de triennali, & 1
regulam de annali.

DECISIO MXXIII.

In eadem.

SVMMARIVM.

1 *Vnio facta per reſignationem in manibus Papæ, non re-
quirit derogationem indulti Cardinalis.*

ITem voluerunt, in vnione prædicta, non eſſe opus de-
rogari indulto Card. cum † ſit facta per reſignationem 1
in manibus Papæ, in qua non habet indultum locum
Card. & quia Heremitæ volunt ſe iuuare vnione, tãtum
ad vitam nominandi per Petrum, oportet, vt doceant
nominatum viuere, & cauſſa pro eis potuit expediri. Sed
quia in actis eſt ſupplicatio vnionis perpetuæ, videtur
melius non canonizare vnionem ad vitam, ſed abſoluere
Heremitas, & quia probarunt Heremitæ Renaldum vi-
uere ante ruinam Vrbis, & vnus dicit, quod fuit ille no-
minatus per Petrum, licet non concludenter, non impe-
dit ſententiam ferri pro Heremitis.

DECISIO MXXIIII.

De nullitate.

ROmana dotis inter Paulum Stenuanzano, & Iuliam;
Domini 13. Martii, 1542. commiſerunt, quod in ne-
gotio principali non procederetur pendente cauſſa nul-
litatis, quia eſt præiudicialis principali cauſſæ prout dixe-
runt eſſe, quia ſi iudicaretur ſententiam non bonam, re-
maneret res iudicata contra Paulum ſuper negotio prin-
cipali. Et voluerunt ſententiam capitolinam nullam, quia
citatio non fuit facta per Curſorem, & licet facta fuiſſet
per mandatarium Valentem iuxta formam ſtatutorum;
non eſt ſeruata forma ſtatuti in citatione minorum.

DECISIO MXXV.

De exſequutione ſententiæ.

SVMMARIVM.

1 *Sententia non condemnans reſtitutionem poſſeſſionis, non
poteſt exſequi contra intruſos.*

LEgionen. beneficii de Catamare inter Turonum, &
conuentum, 11. Octobr. 1547. Domini voluerunt,
† quod quia ſententia non condemnabat Alphonſum, 1
vt intruſum ad fructus, non poſſet exſequi contra Go-
meſium: virtus enim ſententiæ eſt nulla, quæ facit quod
exſecutoriales capiant intruſos lite pendente: vnde quia
ſententia non condemnat, quoad reſtitutionem poſſeſ-
ſionis, non poteſt exſequi contra intruſos.

Decisio MXXVI.
De publica fama.
Summarium.

1 *Publica fama non ſufficit ad condemnandum conuentum tanquam intruſum, in fructibus.*

ET voluerunt, quod licet publica fama ſufficiat ad cõdemnandum Alphonſum, vt intruſum in fructibus,
1 non ſufficit contra conuentum: ſed oportet contra Antonium plene probare ipſum intruſum, vt diceretur cõſtare, conuentum tunc non poſſediſſe: & inſtrumentum poſſeſſionis conuenti litem per aſſertum procuratorem dat, vt clarius probet conuentum ſe intruſiſſe lite pendente: alias ſecundum dominos non poſſet conuentus declarari, vt intruſus, & poſtea ipſe ſcilicet probauit, licet non plene: ſed probationes ſunt arbitrariæ, maxime propter odorem colluſionis.

Decisio MXXVII.
De nullitate.
Summarium.

1 *Conſuetudinis ſola probatio non ſufficit, vt laicus habeat iuriſdictionem in cauſſis prophanis clericorum, niſi probetur etiam priuilegium.*

PAriſien. nullitatis ſententiæ inter Ioan. Quintinum, & Ioan. de Spongi concluſum, 26. Octobr. 1541. non
1 † probare conſuetudinem, quod Præpoſitus Pariſien. laicus habeat iuriſdictionem in cauſſis prophanis clericorum propter iuuenilem ætatem eorum, quia requiritur immemorabilitas, & iudicatum pro nullitate, & defectu iuriſdictionis. Et poſtea Domini dixerunt, quod ſi allegaretur priuilegium apoſtolicum, & ad illud probandum immemorabilitas, & vſus ab immemorabili, & vltra hoc de fama priuilegii, remiſſoria eſſet releuans, vt laicus poſſet habere iuriſdictionem in cauſſis clericorũ ex priuilegio. Sed quia aperiretur via laicis prætendendi aſſertas conſuetudines, dixi Dominis, eſſe melius non reuocare ſententiam ex capite nullitatis, nec dare remiſſoriã: ſed videtur negotium principale. Et Domini laudarunt, & partes fuerunt contentæ, & fuit relaxatum ſequeſtrum data cautione: & data commiſſione ſuper negotio principali, vt in prima inſtantia. Domini voluerunt, quod etiam non refectis expẽſis, cum adhuc non conſtet de nullitate ſententiæ; & quando Rota mandat videri bonum ius, nunquam facit refici expenſas. Et dixerunt in eadem cauſſa iura proceſſus agitati in Britannia non eſſe in forma probanti, licet fuerint extracta in Britãnia ab originali a notariis rogatis, & tranſmiſiſſe Pariſium: tamen quando extrahuntur in ciuitate Pariſien. & mittuntur Romam, non extrahũtur a notariis illis rogatis, nec pars citatur ad videndum extrahi iura. Et dixerunt, quod ſufficit, quod ſint in forma probanti acta facta in ciuitate Pariſien. quia licet pars non fuerit citata ad videndum detrahi, ſunt tranſumtata a notariis de eiſdem rogatis, & ſic fidem faciunt.

Decisio MXXVIII.
De fori declinatione.
Summaria.

1 *Sententia lata ab alio iudice, quam ordinario debet ſuſtineri propter pactum compromiſſi.*

CRemonen. damnorum inter creditores, & epiſcopum Cremonen. citatis cõductoribus per edictum, etiam quod habuerint notitiam, & conſtituerint procu-
1 ratorem ad decliuandum iudicem. Domini quod † ſententia pro epiſcopo non eſſet nulla, licet diceretur in cõtractu, quod ſi orirentur aliquæ differentiæ inter eos, cõpromitterentur in partibus, & eſſet contractus in partibus in commiſſione etiam ea ratione, quia dicebatur de tali pacto faciendi compromiſſum. Et quia pactum intelligitur, quod fiat compromiſſum ſi orirentur differẽtiæ in aliis, quam expreſſis de ſoluenda penſione, & de nõ incidendo arbores, fuit expreſſe cautum, & obligatum in forma Cameræ: voluerunt tamen, quod deberet dari reſtitutio conductoribus conſtito de bono iure ad appellandum, cum fuerint impediti comparere in curia per mandata Principis pœnalia, & ſic videbimus cauſſam, prout in ſecunda inſtantia.

Decisio MXXIX.
De reſtitutione.
Summarium.

1 *Paupertatem allegans pro reſtitutione fatalium, illam probare debet.*

BRaccaren. Vicariæ de Terrados inter Didacum de Caſtro, & Didacum de Belſo, obtenta commiſſione reſtitutionis, conſtito de paupertate procuratoris aduerſus deſertionem fatalium, prout iuris fuerit, Domini di-
xerunt † non poſſe procedi ad exſequutoriales, niſi obtineatur commiſſio, & præfixio termini ad docendum de dicta paupertate. 1

Decisio MXXX.
De œconomo.
Summarium.

1 *Mandatum ad lites non ſufficit ad petendum deputationem œconomi.*

Intellige tamen, & declara, vt infra.

TIraſonen. prioratus ſancti Martialis inter Capitulum de Tutela, & monaſterium Grandimontem. Domini 9. Martii, 1541. fuerunt, quod mandatum ad li-
tes † non ſufficeret ad petendam deputationem œcono- 1
mi, & quod requireretur ſpeciale mandatum. Sed data cautione per procuratorem in curia de ſoluẽdo fructus, ſi monaſterium non ratificaret infra certum tempus, quod tunc deputaretur œconomus, prout poſtea venit. Et etiã mandatum ad lites non ſolent recognoſci, aliqui dixerũt eſſe verum, niſi opponatur. Iſtud tamen mandatum non eſt ſimpliciter ad lites, ſed ad petendum beneficium, *cap. pervenit*, vel ſimilis, quod non eſſet commodum, & honor monaſterii. Ideo dixerunt, quod recognoſceretur, & voluerunt ſufficere pro recognitione perſona notarii, & non manus. Et 17. Iunii omnes Domini fuerunt pro deputatione œconomi, præter Aquen. & Marſic. dicentes, quod eſſent contra, niſi prius dictum fuiſſet, ꝗ venirent mandata, non obſtante, quod capitulum de Tudela diceret cõmodum eſſe priuatum, qui conduxerunt ad vitandum fructus. Sed hoc non facit, quando monaſteriũ locans teneatur ad fructus, in quib. ſunt condemnati Capitulo, & ne cogatur mendicare, debent deputari œconomi. Nam ſi non erant pauperes, tanto magis non ſatisfiet per œconomos Capitulo de victu: nec illis eſſet vtile ſoluere, & repetere a cõductoribus, & quod ſi Tudela poteret, eaſdem actiones contra arrendatores, 6. Iulii reuocarent votum, nolentes reuocare œconomum, & quod abſolueretur ad beneplacitum, & tractaretur concordia.

Decisio MXXXI.
De noua prouiſione.
Summarium.

1 *Prouiſio cum clauſula importante quamcunque generalem reſeruationem, non capit parochialem vacantem per obitum familiaris Papæ.*

VAlentin. parochialis de Torren. inter Martinum Aſſenſi, & Martinum de Calafera, 26. Martii, 1543. propoſui, *an noua prouiſio Aſſenſi cum clauſula, quamcunque generalem reſeruationem importante, capiat parochialem vacantem per obitum familiaris Papæ?* Et
† dixerunt Domini, quod non ex ſtylo curiæ, niſi ſpe- 1
cialiter de illa detur. Et propoſui, an caperet aliam prouiſionem, cum clauſula de reſeruatione etiam in corpore iuris clauſa, quæ videtur maior, quam reſeruatio familiaris. Et dictum etiam videri includere alias: Dominus tamen Thomas dixit in notulis Ioan. nouiter eſſe repertum, quod niſi fiat generalis mentio de reſeruatione, & familiaritate Papæ, quod non veniat, nec cancellaria, nec

came-

camera daret in literis, ideo concluſerunt Domini, quòd nulla prouiſio capiat.

Decisio MXXXII.

In eadem.

Svmmarivm.

1 *Beneficium vacans per obitum protonotarii non participantis, non dicitur reſeruatum ratione familiaritatis Papæ.*

1 DIxerunt beneficium vacans per obitum protonotarii non participantis, non dici reſeruatum ratione familiaritatis Papæ, quia regula intelligitur de ſeptem protonotariis participantibus tantum. Et quod ita fuit concluſum in cauſſa Aurien. contra D. Iulium de Grandis coram Sarnen ſed Sarnen. non pronuntiauit, quia expectabatur declaratio Papæ.

Decisio MXXXIII.

De protonotario.

Svmmarivm.

1 *Protonotariatus eſt officiũ publicum, quod conferri poteſt in inuitum.*

TEntum fuit per dominos, creatum protonotarium cenſeri acceptaſſe, quia pro protonotariatu ſoluitur compoſitio centum ducatorum, & bulla etiam
1 gratis expedita requirit expenſam. Et † quia eſt officium publicum, quod poteſt conferri in inuitum: nam iſti protonotarii ſunt creati ad ſcribenda geſta Martyrum, & Sanctorum, & licet dicatur in protonotariatu, volumus autem, quod ſibi antequam inſignia protonotariatus ſuſcipiat, teneatur præſtare iuramentum fidelitatis: non tamen, quod propter hoc ſit gratia conditionalis, non autem ipſe protonotariatus. Et hoc 20. Nouembris, 1545.

Decisio MXXXIIII.

In eadem.

Svmmarivm.

1 *Decretum proceſſus per contradictas, & citatio ad videndum prorogari fatalia, quando nulla dicantur.*

1 FVit dictum decretum proceſſum † per contradictas, & citationem ad vidẽdum prorogari fatalia fuiſſe nulla, quia ad inſtantiam aſſerti procuratoris: nec Attilius illis vtendo dicitur ratificaſſe, cum erat procurator ſubſtitutus, qui non potuit ratificari: & ſi non potuiſſet, debebat expreſſe, non autem tacite, deciſ. 54. in nou. Nec refert fatalia poſſe prorogare ſine citatione, quia ſic viam citationis elegit. Et ſic quoad potuit voluit. Et ita fuerunt pro re iudicata in fauorem Calafera. Nec quod obſtaret nunc apparere, eius prouiſionem canonizatam nõ capere beneficium, & ſic ſententiam iniuſtam non debere exſequi: quia ex quo capit per gratiam, ſi neutri, vt pareatur expenſis mandarunt exſequutionem ſententiam: in alia tamen audientia, quia fatalia poſſunt prorogari ſine citatione, licet electa fuerit via citationis, & male. Domini tamen dixerunt, quod nõ eſſent pro deſertione, caſu quo aſſenſus oſtenderet meliora iura. Quia tunc cum appareret de iniuſtitiæ ſententia, non eſſet exſequenda, vt iniuſta, & admiſi aſſenſum ad oſtendendum de iniuſtitia ſententiæ, & de fortiori iure.

Decisio MXXXV.

In eadem.

Svmmarivm.

1 *Prouiſio cum clauſula generali, an comprehendat protonotarios tempore prouiſionis non declaratos familiares, ſed poſtea.*

ET quia poſtea emanauit declaratoria, Protonotarios creatos per Papam eſſe familiares, fuit dubitatum, an
1 prouiſio caperet, attento, quod tempore prouiſionis nõ emanauit declaratoria, & impetrans per obitum Protonotarii non potuit obtinere, quod Papa declararet eſſe familiares. Sed dicebatur, quod inerat in prima regula ita declarata poſtea per Papam, mandando ita ſeruare in cauſſis pendentibus. Sed replicabatur, quod non etiam in gradu appellationis. Ideo diſtulimus poſt facta natalia, & quia Domini poſt feſta fuerunt varii, diſtuli ad plenam Rotam.

Decisio MXXXVI.

In eadem de Parafrenariis.

Svmmarivm.

1 *Gratia per Papam vni Parafrenario, an intelligatur conceſſa perſonæ tantum, an vero corpori.*

DVbitatum, *an regula Pauli volens, quod ſui Parafrenarii gaudeant omnibus priuilegiis, quibus Parafrenarii Clementis, intelligatur de gratia † Pauli conceſſa vni Parafrenario Clementis habente, vt ſibi non obſtet regula de non vtendo duabus gratiis, vel de conceſſis tantum corpori Parafrenariorum.* Et dicebatur, quod gratia Pauli habet de gratiis conceſſis per Clementem, tam cõiunctim, quam diuiſim, ideo diſtuli cauſſam, vt clarius licet ſuper hoc ſit lata ſententia. 1

Decisio MXXXVII.

De profeſſione.

Svmmarivm.

1 *Diſpenſatio ſuper profeſſione per pœnitentiariã, an & quãdo dicatur valere.*

IN vna Bononien. hereditatis de Sucariis coram R. P. Dom. Ioanne Paulo 1546. inter Gabaldum Annibalem, & canonicos ſancti Petronii, & monaſterium ſancti Dominici, & alios, in qua † quodam Zangarius notarius 1
Bononien. anno 1504. in ſuo teſtamento inſtituit heredem Annibalem eius nepotem tunc exſiſtentem in monaſterio ſancti Saluatoris Bononien. & in cauſſa profeſſionis reliquit ſibi certam quantitatem, & reliquum aliis perſonis. Et Annibal poſſeſſionem fecit in dicto monaſterio, & cum literis pœnitentiaria exiuit monaſterium, perinde, ac ſi nõ fuiſſet ingreſſus monaſterium, nec profeſſus. Et fuit lata Bononiæ ſententia pro Annibale abſolutoria. Et Domini Auditores deducta cauſſa pro appellatione, & nullitate diſpenſationis, 24. Maii, 1546. habuerunt diſpenſationem pro nulla, quia Bulla pœnitentiariæ dicebat vocato Priore conſtito ſibi legitime de aſſertis, & Priorem fuiſſe vocatum non conſtabat, niſi ex narratiua iudicis, cui non creditur etiam, quod dicat ſibi conſtituiſſe per iuramentum partis, & aliis canon. Ioa. enim non ſufficit etiam, quod in literis diceretur: In quo conſcientiam tuam, ex quo prius dictum fuit, quod debebat legitime conſtare Alex. *conſ. 46. col. 2. 6. vol.*

Decisio MXXXVIII.

In eadem.

Svmmarivm.

1 *Diſpenſatio ſuper profeſſione a principio nulla, an, & quando poſſit reualidari.*

ET præſuppoſita nullitate fuit dubitatum, an ad præſens eſſet admittendus ad verificando contenta in literis pœnitentiariæ ad effectum reualidandi. Et non poteſt ex tunc, quia fuit nulla ex defectu iuriſdictionis, 1
quia non fuit ſeruata forma literarum. Et ſic non poteſt conualeſcere, & ſi vult probationem facere, vt ex nunc Rota declarat eum non eſſe aſtrictum religioni, & fuit dictum, quod literæ non erant decretæ Aud. Rot. 8. & Annibal inſtabat, quod declaratur non eſſe aſtrictum religioni, vt ſuccederet in hereditate iuxta formam teſtamenti.

Decisio MXXXIX.

In eadem.

Svmmarivm.

1 *Remiſſoria ad probandum, an ſit danda obtinendi diſpenſationem ſuper profeſſione religionis.*

Quod non, deciſ. ſeq.

QVarto Iunii eodem anno Domini dixerunt, non eſſe dandam remiſſoriam ad probandam narrata, quia monaſterium Sancti Dominici agebat remedio,

l.fina.C.de edi. ex teſtamento non cancellatur, & conſtabat de profeſſione Annibalis, & iudicium erat ſummariam adipiſcendæ poſſ. Ideo prætendebatur non admittendam longam indagationem. Cumque Domini inclinarent pro non remiſſoria, fuit replicatum per Annibalem iudicium poſſeſſionis fuiſſe factum, propter ſententiam latam.

Decisio MXL.

In eadem de Ægidiana.

Svmmarivm.

1 *Ægidiana non habet locum, vbi manifeſte conſtat de non iure agentis.*

BOnon. & Ægidia. impedire interiorem proceſſum, & fuiſſe cumulatum iudicium ſubreptionis literarum pœnitentiariæ. Ideo 9. Iulii iterum informaro Domini
1 † fuerunt pro non remiſſoria, quia non eſt cumulatum, vel intentatum petitorium principaliter, ſed potius per viam replicationis. Quia monaſterium S. Dominici, cum aget et remedio adipiſcendæ tanquam, quod eſſet locus ſubſtitutioni factæ de monaſterio per profeſſionem Annibalis, & Annibal dicit non eſſe aſtrictum religioni, & ſic non eſſe locum fideicommiſſo: replicauit monaſterium literas eſſe ſubreptitias ad effectum poſſeſſorii tuendi. Ideo nō alteratur natura poſſeſſionis. Et ad Ægidianam dicebatur, quod per Annibalem, & conſortes fuerat commiſſa cauſſa appellationum monaſterii, & illas ſunt proſequuti, & ſic videbatur renuntiatum Ægidianæ, & rei iudicatæ, non obſtante decreto irritante Ægidianam, quia pars, cuius reſpicit fauorem, poteſt renuntiare. Et ſecundo fuit dictum Ægidianam non obſtare, vbi conſtat de manifeſta, & expreſſa calumnia aduerſarii.

Decisio MXLI.

In eadem.

Svmmarivm.

1 *Remiſſoria non eſt danda ei, qui per aliquot tempus ſtando in profeſſione vult ſe ab ea abſolui.*

IN alia audiētia 20. Iunii fuit dictum, quod propter decretum irritans per tacitum factum proſequendi & cōmittendi cauſſam appellationis, non cenſetur renuntiatum, licet expreſſe potuiſſet renuntiari rei iudicatæ. Et Domini fuerunt, quod eſſet notorium grauamen. Sed antiqui dicebant, quod ex quo ſumus in remedio adipiſcendæ admitteretur ſolum probatio, quæ poſſet fieri in
1 continenti. Et demum † omnes fuerunt, quod quia per quinque annos fuit in monaſterio per profeſſionem, nō erant veriſimiles narratæ blanditiæ in facto propter quas ipſe dicit ſe admiſſum fuiſſe ad profeſſionem, & dicontur purgatæ 1540. & obtinuit literas pœnitentiariæ, 1530. Ideo omnes fuerūt pro non remiſſoria, & 28. Iunii fuit pronuntiatum monaſterium S. Dominici ponendum eſſe in poſſeſſione contra Annibalem, & Cardinalis ſancti Petronii, qui erant certi aduerſarii.

Decisio MXLII.

In eadem.

Svmmarivm.

1 *Subſcriptio notarii in locum alterius in dubio non intelligitur per ſubſtitutum.*

QVod ſubſcriptio notarii Ioan. Perez in locum Alphonſi dicebat Mohe. intelligi, quod non eſſet ſub-
1 ſtitutus, niſi probaret exerceri officia per ſubſtitutum, *vt in Rota.* vel niſi de ſtylo adhibeatur notarius ſciens latinum ad faciendam copiam, quam ſubſcripſit notarius ignorans latinum.

Decisio MXLIII.

In eadem.

Svmmarivm.

1 *Ratificatio generalis non comprehendit ſententiam nullam.*

1 QVod generalis ratificatio per collegium geſtorum, per procuratorem, non † comprehendit ſententiam nullam contra collegium latam, quæ non poteſt ratificari, vt ſententia, ſed in vim pacti: & ratificatio eſt generalis, per quam non eſt veriſimile intellexiſſe de ſententia contra ſe.

Decisio MXLIIII.

De reſtitutione.

Svmmarivm.

1 *Iuramentum perhorreſcentia poteſt præſtari poſt rem iudicatam ante exſequutionem.*

IN vna Parmen. prætenſæ reſtitutionis domus coram Ioan. Paulo inter Ioannem de Paſano, & Ioan. Franciſcum Alexandrinum dubitatum fuit, *an † & poſt rem iu-* 1
dicatam ante exſequutionem poſſit præſtari iuramentum perhorreſcentia. Et dixerunt, quod ſic, ex quo per innocētiam poteſt præſtari in quacunque parte iudicii.

Decisio MXLV.

In eadem.

TVſcan. ſpolii tenimenti inter eccleſiam Tuſcanellæ, & hoſpitale ſancti Spiritus, per ſolum præceptorem, vt principalem non venire hoſpitale præceptore mortuo, adhuc vacante præceptoria, & poſſet pronuntiari contra procuratorem d. litis.

Decisio MXLVI.

In eadem.

Svmmarivm.

1 *Procurator dominus litis effectus non poteſt per mortem reuocari.*

VIdebatur quod ſic, quia non agitur de titulo beneficii, nec de poſſeſſione: ſed de ſpolio tenimenti, quo vna eccleſia dicit inde ab alia ſpoliata, & ſic de re prophana, quod † talis procurator dictæ litis dominus effectus, 1
non eſſet per mortem reuocatus, ſed poſſet cum eo procedi ad ſententiam. Et ita de menſe Septembris, 1545. pronuntiaui in tertia ſuper fructibus, & expenſis dicti ſpolii: fuit extinctus ſuper primam.

Decisio MXLVII.

De regula de viginti.

Svmmarivm.

1 *Facultas legatorum non ſe extendit ad derogandam regulæ de viginti.*

IN vna bonorum coram Andrea de Scolis Domi. Thomas pronuntiauit pro Georgio quondam Gulielmi, quia fuit † tentum, quod facultas Legati non contine- 1
bat, quod poſſet derogare regulæ de viginti, & Papa per regulam reduxit facultates Legatorum, quo ad beneficia, ob diſpoſitionem iuris communis. Et licet Cardinalis Moronus, qui contulit Gulielmo derogando dictę regulæ, haberet facultates, quas habuit Cardinalis Cibo, dantes facultatem derogandi regulis, exceptis tribus: tamen fuit dictum coram Dom. Thoma, quod id non releuabat, quia dat Cardinali Morono facultates, quibus Cardinalis Cibo vtebatur, & vti poterat ad derogandum: nunc vero coram me petitur commiſſoria ad probandū Legatos fuiſſe in quaſi poſſeſſione derogandi.

Decisio MXLVIII.

In eadem cauſſa.

Svmmarivm.

1 *Proceſſus factus coram iudice compulſore, qui dicebat non eſſe merum exſequutorem, ſed mixtum, dicitur male extractus.*

CIuitatenſis erectionum capellaniæ inter Ioan. & capitulum Ciuitatenſe, 28. Iunii, 1542. concluſum fuit, quod ex † quo iudex compulſor fuit recuſatus, quia di- 1
cebat, quod non erat merus, ſed mixtus exſequutor, cum poſſit cogere teſtes, & admittere iuramentum ſuper recognitione, quod proceſſus eſſet male extractus.

Decisio MXLIX.

De ſolutione ſubſidii.

Svm-

Svmmarivm.

1 *Mandatum de manutenendo debet ei dari, qui eſt in poſſeſſione tempore motæ litis.*

PAlentin. impoſition. ſubſidii, &c. inter Capellanos, & Capitulum Palentin. Domini 9. Iulii, 1544. dede- 1 runt † mandatum de manutenendo in poſſeſſionem vtrique parti, in qua erant tempore motæ litis, & vt Capellan. inſeruiant, vt tunc faciebant, Capitulum ſoluat eis, vt tempore litis.

Deciſio ML.

De diſpenſatione.

Svmmarivm.

1 *Diſpenſationis inſtrumentum non facit fidem de proceſſu, & de narratis in eo.*

PLacenti. prioratus Beatæ Mariæ de Farro vltima mẽſis Nouembris, 1537. propoſiti cauſſam, *an diſpenſatio Comitis Tulsi Pardi egreſſus monaſterii eſſet bona, quia non apparebat de proceſſu.* Et pro validitate allegatur Felyn. *in capit. quoniam contra,* quia notarius dicit, quod interfuit omnibos, & ſingulis. Idque ſufficiebat ad iuſtificandum omnia narrata in ſententia, vbi dicitur, *vocato Priore receptis teſtibus, &c.* Sed replicabatur Felyn. & Dec. loqui, *quando particulariter notarius narrat vbi, quando, & quibus præſentibus narrata fuerunt facta:* & poſtea dicitur, *quibus omnibus præſens fuit, &c.* Et fuit dictum, quod narratiuæ proceſſus in ſententia non potuerint fieri, niſi diuerſis diebus. Et tamen notarius dicit, quibus omnibus interfui voa cum prænominatis teſtibus; quod eſt impoſſibile, quod illi duo teſtes diuerſis temporibus fueriot omnibus præſentes. Ideo intelligendum, quod fue- 1 runt præſentes narratis per iudicem, & † ſic quod inſtrumentum diſpenſationis non facit fidem de proceſſu, & de narratis in eo, niſi aliunde doceatur. Et Rota vigeſimaſexta Februarii, 1537. ſe reſoluit, diſpeoſationem factam in partibus per exſequotorem eſſe ſententiam declaratoriam, & ſic actum iudiciale non interuenit. Vnde Iulius actor volens diſpenſari, debet Priorem monaſterii citare, & reum qui poterat contradicere, & exſequutorem, vt iudicem. Et in reſolutione, *an præſumatur pro ſententia, 17. Martii, 1537.* Aragonia & Mariſcotus fuerunt pro validitate ſententiæ, Marcello exſiſtente ad balnea, & etiam quod præſumeretur regulariter, ceſſat præſumtio, quia ex inſpectione apparet de nullitate ſecundũ Dominos ipſos, quia in proceſſu dicitur, *vocato Priore, iuratis teſtibus, &c.* & iudex declarauit non eſſe aſtrictum religinni. Et dum dicit notarius, vna cum prænominatis teſtibus interfui, apparent omnia geſta, eodem contextu, cum noo ſit veriſimile diuerſis temporibus ſemper eoſdem teſtes habere. Et attende, Dominos voluiſſe proceſſum noo facere fidem, propter dictam inueriſimilitudinem. Et iterum Domini 11. Maii fuerunt in eadem opinione contra ſententiam ex facie ſententiæ, ex prædictis. Ideo Iulius produxit acta, quæ reſoluta fuerunt, non facere fidem, quia oon habent teſtes, & oon ſunt in principio inſtrumenti, nec erat integer proceſſus. Et producto integro proceſſu ex receptis dictis teſtiom, in quo erat pronuntiatum, proot in ſchedula dictum fuit, Auguſtinum aduerſarium Iulii probare negatiuam metus, vel purgationem.

Deciſio MLI.

De extractione.

Svmmarivm.

1 *Extrahens iura vigore compulſorialium non tenetur ſeruare dies, qui ſeruantur a Dominis Rotæ.*

BVrgen. præſtimoniorum inter Iacobum Cortellas, & Martinum 26. Iunii, 1544. concluſum io extractione 1 † iurium vigore compulſorialium nõ eſſe ſeruãdos dies, qui ſeruantur per Dominos Rotales ſic in exſecutione remiſſoriæ. Sed quod die Iouis ſi non eſt in hooorem Dei, & ſanctorum potius fieri exſequutio, & ſingulis diebus ius dicentibus compulſoriales generales, & mandamus in curia ſingulis diebus extra in iura ex regiſtro ſupplicatiooum, & alia.

Deciſio MLII.

De ſpolio.

Svmmarivm.

1 *Poſſeſſio ciuilis non perditur per mutationem tituli aduerſarii.*

IN vna Compoſtellan. prætenſi ſpolii inter collegium Compoſtellanum, & Alphonſum Villaden. Domini † voluerunt, quod Alphonſus, qui accepit in arrendam 1 beneficia Collegii, licet poſtea obtinuerit in titulum collegiales, non deſinant poſſidere ciuiliter ignorando titulum conductoris, licet exſecutor prouidendo citauerit intereſſe putantes.

Deciſio MLIII.

De exſecutione ſententiæ.

Svmmarivm.

1 *Exſecutio ſententiæ non debet impediri per viam reſtitutionis in integrum, nec per viam appellationis.*

TOletan. iuriſdictionis inter Cardinalem, & Collegium Compoſtellanum, & Scolarium de Alcala, quinque ex Dominis Mohed. Put. Fab. Pereg. & Thom. fue- 1 runt pro Cardinali, quod non retardaretur exſecutio ſententiæ, ita quod in decreta remiſſoria vniuerſitas non audiatur per viam reſtitutionis in integrum, cum nullũ verbum ſit in motu proprio reſtitutione in integrum: nec etiam audiatur per viam appellationis. Et caſu, quo admitteretur, vt io ſecunda inſtantia non retardaretur exſecutio propter verba motus proprii, quacunque appellatione remota importantia, ſed audiatur collegium, vel per viam ſupplicationis, vel recurſus ad Principem, vel querelam, vt etiam ſecundus motus proprius demõſtrat, dicens, quod eſt querela vniuerſitatis. Et licet ſit ſignata motu proprio, tamen ex corpore apparet, quod eſt ex querela vniuerſitatis. Et licet ſignatura ſit attendenda, an ſit motu proprio, tamen non tollit, quin poſſit Papa propter querelas moueri ad concedendum motu proprio, & det remiſſoriam vniuerſitatis volendo, quod ſi ſententia ſit exſequenda, videatur prout de iure, ergo ſi eſt videnda ex gratia Papę propter querelam factam nõ ſumus in caſu reſtitutionis, nec appellationis ſuſpendentium iudicatum. Nec refert non fuiſſe diſcuſſa merita partium, quia eſt pronuntiatum iuxta motum proprium emanatum per Papam auditis partibus pro bona pace, & Papa motus fuit, quia de iure communi epiſcopus habet iuriſdictionem in ſuos diœc.

Deciſio MLIIII.

De mandato.

Svmmarivm.

1 *Terminorum mala obſeruatio in beneficialibus non impedit validitatem actus.*

VEneti prioratus inter Leonem, & Gulielmum ſeruatis nulliter terminis ex defectu mandati, obtenta commiſſione narrata, ſeruando terminos ante præſentationes commiſſionis nullitatis, & in diſpoſitiua dictum fuit, conſtito, quod ante allegatam nullitatem acta fuerint valide ratificata, procedat, cum ratificatio præcederet præſentationem commiſſionis nullitatis, ſed oon ante allegatam nullitatem, Domini 22. Decembris, 1540. tenuerunt † pro validitate, quia mala obſerua- 1 tio terminorum io beneficialibus, quandoque poteſt reiterari.

Deciſio MLV.

In eadem.

Svmmarivm.

1 *Mulier adminiſtrando, vt tutrix non impeditur exigere ſuam dotem, quam non intelligitur obligare ſecus in viro.*

VEnetus ſeu ſalutiarum dotis pro Illuſtriſſimo Dom. de Ticmnis quon. Epiſcopo ſanctorum tenuerunt, quod non probaretur admiſſio, vt tutrix per dictam dotem relictam in teſtamento, licet ſoluerit pro funeralibus, & ſeruitoribus, vt exigeret credita, quia potuit, vt exſecutrix; & etiam ſi vt tutrix adminiſtraſſet, propter hoc non impediretur exactio dotis, ſub prætextu adminiſtrationis, *ſecundum Raynaldum, Mobedanum, Sarnen. Aquen. & Put.* quia non obligauit bona ſua, & tenuerunt
1 opinionem Neguſan. contra Soc. quod † licet vir adminiſtrando, vt tutor obliget ſua bona, ſecus tamen ſi cum muliere. Dominus vero Marſica. fuit cum opinione Soc. alii non votarunt, quia non bene viderant. Et dati fuerunt articuli, quod adminiſtrauit, vt tutrix.

DECISIO MLVI.

In eadem.

SVMMARIVM.

1 *Inſtrumentum confeſſionis dotis probat, ſi præcedat dotis promiſſio.*

1 AN inſtrumentum confeſſionis dotis factum, conſtante matrimonio, probet? Et coram Raynaldo in cauſſa Dominorum de Comitibus de Palaſtino fuit obtentum probare, ſi præcedat dotis promiſſio.

DECISIO MLVII.

De citatione.

SVMMARIVM.

1 *Citatio ad valuas eccleſiæ non eſt bona, niſi diceretur, vbi eſt populi multitudo, & hora diuinorum.*

CAſſalen. parochialis ſancti Victorii, 1540. de citatione exſecuta hora tertia, & non dicit hora diuinorum, an ſufficiat: quia iſta hora ſolent Miſſæ cantari, & non le-
1 git in eccleſia, ſed dicit ad valuas eccleſiæ. Et Domini † tenuerunt, quod citatio ad valuas non eſſet bona, niſi diceretur, quod vbi adeſſet populi multitudo, & quia etiam non dicit tempore diuinorum.

DECISIO MLVIII.

De concordia.

SVMMARIVM.

1 *Diſpoſitio c. ſi. de iud. lib. 6. quo caſu procedat.*

SAmoren. concordiæ inter Marianum Centis, & Ioan. Baptiſtam Corteſiam 19. Ianuarii voluerunt, quia *cap. fina. de iud. libro ſexto*, procedit in dependentibus a beneficialibus agendo de fructibus, aut penſione reſultante
1 ex obſeruatione concordiæ, quod † haberet locum dictum capit. fina. in cauſſa obſeruationis concordiæ, cuius obſeruantia non reſpiciebat maiorem, vel minorem obſeruationem: & ſic de pendentibus a beneficialibus, & ſic in 28. annis poterat eſſe in iudicio. Et aliqui dixerunt, quod ibi etiam daretur reſtitutio in integrum.

DECISIO MLIX.

De penſione.

SVMMARIVM.

1 *Clauſula, vt procedatur ad declarationẽ, prout iuris, non importat clauſulam proceſſus, ſine retardatione.*

GRanaten. penſionis inter Petrum de Rui. & Ioan. de Ceſpedes Decembris, 1540. voluere Domini, com-
1 miſſionem ſuper penſionis ſolutione dicentem, vt procedatur ad declarationem prout iuris, non importare clauſulam proceſſus ſine retardatione; & ſi pẽſio eſt nulla, non debet procedi. Et quando datur de regula, ſine retardatione, non poteſt audiri titularis agens de nullitate: ſed ſi ſciret, an poſſit declarari. Domin. Mariſc. dicit poſſe, & ſic declaraui.

DECISIO MLX.

De coniecturis.

SVMMARIA.

1 *Teſtari, an quis voluerit, vel ne, ex coniecturis colligitur, & deciſ. ſeq.*

2 *Verbum, relinquo, adiectum vniuerſitati bonorum alio non inſtituto, importat inſtitutionem.*

LIuien. hereditatis inter Dominam Iſabellam Liuinam & Ill. Portiam, & Liuiam coram me, & Sebaſtiano arbitris dubitatum, *an Panthaſilea voluerit teſtari, ex quo non valeret tunc teſtamentum, propter præteritionem filiarum ſine cauſſa, an vero voluerit codicillari, propter clauſulam codicillarem?* Et propoſito dubio in Rota vltima Ianuarii, 1541. Raynaldus, Sarnen. Puteus, & Thomas pro affirmatiua: Aquen. ſolus in contrarium, aliis infirmis. Et † dixerunt Domini hoc coniecturari ex numero ſeptem 1
teſtium ſolito in teſtamentis adhiberi. Et licet ex ſe non faciat, tamen adiuuat. Et quia aliqui teſtes dicunt, quod ante actum teſtamenti dixerat, quod volebat facere teſtamẽtum, & exheredare alias filias ſi poterat, quod proprie cadit in teſtamento. Et licet fuerit ante factum teſtamentum, tamen arguit voluntatem teſtandi. Et vocato notario, teſtes omnes dicunt, quod volebat teſtari, & notarius dicit fuiſſe vocatum ad conficiendum teſtamẽtum; & quod teſtator fuit interrogatus per matrem, vt faceret teſtamentum, & ipſe reſpondit ſe velle facere. Et ſic propter præcedentem interrogationem teſtandi, & quia † vſus fuit verbo, *relinquo*, quod adhibitum vniuer- 2
ſitati bonorum, alio non inſtituto, importat inſtitutionem, & ſic teſtamentum, *Bald. in l. quoties, C. famil. erciſcun. & l. illud. §. tractari. ff. de iure codicill.* quod quando reliquerit legata ab eo, cui bona reliquit, & Panthaſilea relinquendo bona Portiæ fecit alia legata, & non dixit præſtanda ab ipſa Portia. Ideo poteſt intelligi, & a ſuccedentibus ab inteſtato, & ne inteſtata decederet, veriſimile eſt voluiſſe teſtari.

DECISIO MLXI.

In eadem cauſſa.

SVMMARIVM.

1 *Teſtamentum nullum propter præteritionem filiorum, an poſſit ſuſtineri in vim condicillor. vide diſtinctionem.*

ET poſito, quod voluerit teſtari, & non valeat iure teſtamenti propter præteritionem, cauſſa non inſerta, videbatur valere iure codicillorum. Paulus de Caſtro, *l.* 1
proxime. de his, quæ in teſtam. delen. Sed reſpondebatur, quod aut voluit codicillari, & valet vt codicillus: aut eſt dubium, & tunc etiam non valet, vt teſtamentum, ſed valet vt codicillus, *Bal. in l. 1. in prin. de iure codicil. Ang. l. nec codicil. C. de teſta. Aret. Inſt. de vulg. in prin. col. 2.* vbi conſiderat dictos tres caſus, *Alexand. in l. verbis ciuilibus, col. 2. & Iaſ. reprobat Caſtren. l. 1. colum. 5. verſ. declara, vt per Bar. de verb. oblig.* alias ſequeretur, quod ſemper vbi non eſt clauſula codicillaris, valeret vt teſtamentum, & ſic eſſet fruſtratoria clauſula codicillaris. Et fuit dictum, *§. ex imperfecto. l. hac conſultiſſima*, non procedere vno filio præterito, vel exheredato, *Dec. conſ. 242.* vbi impugnat illud, quod dicebatur, clauſulam codicillarem non ſubintelligi in præteritione. Et dum ſupra allegaui Iaſ. *in l. 1. dic, quod idem dicit §. ſi quis in, & Salyce. ibi, col. 10. verſ. ſecundo infertur. & Alciat. col. 6. verſ. limit. iſtam concluſionem, & ibi Bal. nouell. Iaſ. l. nõ codicillum.* Et Domini multum cõſiderabant ęquitatem, etiam quod de rigore idem tenerent, alias filias ſine cauſſa exheredari, & notarium non voluiſſe dare teſtamentum in ſcriptis, arguens totaliter non fuiſſe teſtamentum, vel propter beneuolẽtiam, vel propter aliquos teſtes. Et propter aduentum D. Marſicani, & Mobedani, cum eſſemus vndecim, iterum propoſui. Et octo fuerunt, quod noluerit teſtari, & non cogitauerunt de codicillando, & ſic ſumus in caſu dubio, *vt loquitur Caſtren. in l. proxime.* Et Aquen. & Marſican. fuerunt in contrarium. Et ſecunda pars ponderabat ſupradicta, & æqualitatem ſeruandam inter filias, & quia proceditur per compromiſſum, & tenendo æquitatem etiam per duas audientias octo fuerunt pro affirmatiua, & duo pro negatiua.

DECISIO MLXII.

In eadem.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Procurator ad compromittendum lapſo tempore poterit iterum compromittere.*

DVbitatum, an procurator ad compromittendum, poterit lapſo tempore ſine nouo mandato iterum
1 compromittere, quaſi quod mandatum exſpiraſſet per primum. *ad not. in l. bonei. § hoc ſermone. de verborum ſignificatio. cum concordantib. ibi in apoſtilla per Barto. & Bald. l. ſi vt proponis, num. 19. de recep. arbit.* tenet pro prima vice. & Lanfr. *in tract. de arbit. colum. vigeſima, num. 15. de poteſt. prorogan. quod in prima,* & ſi dicitur de pluribus vicibus, intelligitur de duabus. *Lanfranc. tract. de compromiſſ. fol. 108. num. 101. tenet contrarium.* Quod dictum eſt Alexand. *conſil. 3. numer. 3. volum. 2.* procedere volens dictum Bald. quando fuit compromiſſum ex diſpoſitione ſtatuti, vel hominis. *Bald. in d. l. ſi vt proponis. Baptiſta de ſancto Blaſio de arb. fol. 115. colum. 2. & fol. 122. colum. 4. num. 214.* dicit, quod qui non poteſt tranſigere, poteſt compromittere in arbitrum, non in arbitratorem. Et informantibus partibus Rota ſe reſoluit, dicens, quod mandatum ad compromittendum pro terminatione litis, intelligendum eſt, quod pluries quouſque lites terminentur, vt in ſaluo conducto pro pace ineundo, & redeundo. Et quia ſorores compromiſerunt ratione ſtatuti, propter quod tollitur etiam alia dubitatio, *an mulier potuerit compromittere ſine conſenſu propinquorum, &c.* Quia de neceſſitate tenebatur compromittere. Et quando primus actus eſt initus, poteſt ſecundo loco. *l. hac condit. de conditio. & demonſtrat.* ſed primum compromiſſum fuit validum.

DECISIO MLXIII.

In eadem.

SVMMARIVM.

1 *Diſpoſitio §. ex imperfecto. l. hac conſultiſſima C. de teſta. quo caſu procedat.*

QVia §. *ex imperfecto*, non habet locum, niſi omnes filii non ſint honorati, & tres ſolum ſunt conteſtes,
1 de relicto facto Portiæ, non poteſt ſubſtineri codicillus: Et ita omnes tenuerunt. Sed quia alii teſtes etiam idem probabant, deuentum fuit ad præcedentes difficultates.

DECISIO MLXIV.

De literis ordinis.

SVMMARIVM.

1 *Literis Epiſcopi non ſui dicentis ſe promouiſſe de licentia Epiſcopi ordinarii, creditur, & ei ſtatur.*

VAlentin. de Pegho, *an valerent litera ordinis alterius Epiſcopi dicentis promouiſſe de licentia ſui Epiſcopi ex*
1 *literis ſub tali data, Felyn. in c. ſicut. de re iud.* quod ſufficit, ſed in contrarium idem Fel. in cap. Albericus. de teſtibus, quod non præſumitur licentia Epiſcopi abſentis a dicto loco, quia non potuit tunc interuenire per Epiſcopum, & nuncium, & Fely. *in cap. Albericus*, dicit credi perſonæ graui. Et ſic Domini fuerunt ſufficere dictam aſſertionem.

DECISIO MLXV.

In eadem.

SVMMARIVM.

1 *Legitimus quiſque præſumitur, niſi contrarium probetur.*

1 DIcebãt omnes, prçter vnũ ſcilicet Marcellum, quod, ſi aliquid nõ probaretur de illegitimitate, non † deberet probari, quod reperiatur legitimus, quia debet prçſumi excludendo delictum.

DECISIO MLXVI.

In eadem dẽ procuratore ad reſignandum.

SVMMARIVM.

1 *Vita reſignantis de tempore reſignationis probanda eſt per allegantem, & deciſ. 1074.*

AN debet probari conſtituentem procuratorem ad reſignandum eſſe viuum tempore † reſignationis, 1
cum nullus illum ignorauerit. Ex octo Dominis quatuor dicunt probandum eſſe, quod viueret, quia allegans reſignationem allegat reſignantem viuere; ergo probet, non obſtante regula præſumtionis vitæ centum annorum. Et ita Mohed. Neocaſtren. Mariſcan. Mariſcottus. In contrarium Sarnen. Maceraten. Sylueſter, & Aquen. ex regula præſumtionis vitæ; & in alia quod teneret probare vitam, fuerunt quinque Domini.

DECISIO MLXVII.

In eadem.

SVMMARIVM.

1 *Literis epiſcopi de clericatu collato in non ſuum ſubditũ de licentia ſui epiſcopi creditur.*

AN credatur literis † Epiſcopi de clericatu collato in 1
non ſubditum de licentia ſui Epiſcopi, cum ſolum cognoſcatur eius ſigillum & non manus. Pro negatiua Mohed. Marſican. quia Doctores & deciſio. Rotæ dicunt, quod creditur in pertinentibus ad ſuum officium, & ſic inter ſubditos prout non eſt; licet dicto caſu alii contrarium, quod deciſio vendicaret ſibi locum hoc caſu, quia nullum infertur præiudicium quando dantur ordinationes ante litem. Et in alia poſitione Raynaldi idem, & omnes præter Mohed. & Marcellum, fuerunt, quod probat, quia eſt in leuibus, & quia videtur habuiſſe effectum.

DECISIO MLXVIII.

In eadem.

SVMMARIVM.

1 *Exſpectatiua non capit beneficia affecta vel reſeruata.*

LIcet beneficia vacauerint ceſſante commenda, an dicatur generaliter affectum. Aliqui † quod ſic, quia 1
ſtante commenda titulus dormiuit in manibus Papæ, prout de beneficio reſignato in manibus Papæ, vt omnes erant, quod exſpectans non capit affectum etiam ſimpliciter, non obſtante Roman. *conſilio 333.* & quod nunquam fuit viſum exſpectantem capere affecta, vel reſeruata, vt in alia propoſui. Et Aquen. Syluester, Marſican. Mariſcott. tenuerunt exſpectatiuam non capere affectũ. Mohed. Sarnen. contra per rationes, de quibus in libris monialium.

DECISIO MLXIX.

In eadem.

SVMMARIVM.

1 *Agens probare debet contra poſſeſſorem veram vacationem, ceſſante commenda.*

PRopoſui, quis deberet probare veram vacationem in beneficio vacante ceſſante cõmenda? Mohed. Aquẽ.
Marſican. fuerunt, quod † probaret agens contra poſſeſ- 1
ſorem, & dicens ſe prouiſum ab ordinario debet probare vacationem cadentem ſub indulto ordinarii. ¶ Sarnen. Syluester contra, quia præſumitur beneficium libera collatio: ſed magis placet probare actorem contra poſſeſſorem.

DECISIO MLXX.

In eadem.

SVMMARIVM.

1 *Indultum loquens de vacationibus ceſſante commenda non comprehendit vacationes per reſignationem.*

INdultum Cardinalis dans de vacationibus per ceſſationem commendç, & in vacante apud ſedem: ſed quia excipiuntur vacantia per reſignationem in manibus Papæ, an hoc intelligatur, quando eſt facta reſignatio, & Papa vult prouidere: ſecus ſi commenda, quia indultum dat pro ceſſante commenda. Et poteſt replicari, quod licet ceſſet commenda, tamen nondum Papa prouidet, & beneficium vacat vt prius, & ſic per reſignationem in
manibus Papæ. Et Domini fuerunt, quod † vacatio per 1
reſignationem conſideratur, quando ſumus in vacante

apud ſedem, vbi non requiritur conſenſus, quando extra curiam; quia tunc Papa vult, quod etiam ſi vacat ceſſante commenda extra curiam, Cardinalis conferat. Et in hac non conſideratur principalis modus vacandi, ſed tantum vbi commẽda ceſſaret. Domini fuerunt contra vt in meis annotatiooibus.

DECISIO MLXXI.

In eadem.

SVMMARIVM.

1 *Priuilegium Cardinalis, quod conferat reſeruata, non trahitur ad exſpectantes.*

LIcet indultum dat ius conferendi reſeruata ac ſi reſeruatio non emanaret, exſpectans tamen in ſex mẽſibus, in quibus Cardinalis abſens propter regulam modificatoriam non prouidet, non acceptat reſeruata licet
1 habeat ad quamcunque diſpoſitionem Cardinalis: quia † Domini dicebant, quod illud, quod Cardinalis conferat reſeruatu, eſt in eius priuilegium: ideo non trahitur ad exſpectantes.

DECISIO MLXXII.

In eadem.

SVMMARIVM.

1 *Papa non poteſt auferre regulam modificatoriam indultorum in ſex menſibus, in quibus Cardinalis abſens non contulit.*

1 DOmini fuerunt, quod † Papa regulam modificatoriam indultorum in dictis ſex menſibus, in quibus Cardinalis abſens non contulit, non poſſit auferre, quia regula eſt tantum fauore exſpectan. & ſi ipſe non acceptat, Cardinalis vigore indulti poterit toto anno conferre.

DECISIO MLXXIII.

In eadem.

SVMMARIVM.

1 *Regreſſus etiam datur reſpectu iuris ſuperuenientis ex perſona reſignantis.*

VAlentin. de Pego, 538. voluerunt, etiam quod reſi-
1 gnans nullum habuiſſet ius regreſſus † reſeruatus, ſi tunc beneficium vacabat, quia mihi fuit viſum durum, quod ſibi daretur regreſſus, reſpectu iuris prouenientis ex perſona ſua. Sed Domini contrarium.

DECISIO MLXXIV.

In eadem.

SVMMARIVM.

1 *Reſignationem particulariter deducens vitam etiam tenetur probare.*

QVod licet Calaferra habuiſſet duas ſententias, poſſunt reuocari, ſi veniat ex vno iure reſignationis Martini, quæ reſignatio eſt canonizanda. Domini fue-
1 runt, quod † non ferretur ex prima ſententia, & 10. Auditores præſentes fuerunt, quod eius aduerſario incumberet onus probandi Martinum reſignantem viuere tẽpore reſignationis, non autem, quod Calaferra probat, eum tunc viuere, quia non particulariter deducit vitam, ſed reſignationem; & eius aduerſarius excipit de morte. Et dictum, quod ſit reus: Tamẽ noluit, quod ipſe probaret vitam.

DECISIO MLXXV.

De litigioſis.

SVMMARIVM.

1 *Vitium litigioſi tollens operatur, vt res litigioſa poſſit donari.*

FIrman. bonorum inter Camillum & Vincentinm di-
1 ctum, quod tollens vitium litigioſi operatur, vt res litigioſa poſſit donari, non autem ſupplet aliquem defectũ inſinuationis, ſed iuramentum ſupplet. Quod placuit D. Dominis 22 Decembris, 540. & quod ſupplet Dec. cõſi. 432. vel ſi fiat coram iudice maxime cum iudex interpoſuerit decretum. *Dec. in l. ſi. col. 1. C. qui admit. & conſi. 341. nu. 12. Alex. conſ. 157. 2. vol.*

DECISIO MLXXVI.

De identitate.

SVMMARIVM.

1 *Beneficii identitas ex quibus probari poſſit.*

COrduben. beneficii del Caſtro inter Bartholomæum Velaſio, & Ioannem Roderici, Domini † fuerunt ſa- 1
tis conſtare de identitate beneficii per impetrantem beneficium vacans per obitum Petri prima Decembris ex teſtibus, quod Petrus erat beneficiatus. Et licet dicunt, quod plures ſunt Petri eiuſdem matris, non tamen dicunt, quod alii ſunt beneficiari, quia tunc non eſſet probata identitas.

DECISIO MLXXVII.

In eadem.

SVMMARIVM.

1 *Regreſſus valet ſine expreſſione valoris in literis.*

VAlere regreſſum † licet in literis non eſſet expreſſus 1
valore, licet diceretur quod debet exprimi, quando in bullis prouiſionis non reperitur expreſſus. Sed dicitur contra, quia in regreſſu non exprimitur valor, & licet eſſet exprimendus, quando non eſt expreſſus in prouiſione, qui opponit non eſſe expreſſum in prouiſione, probare debet.

DECISIO MLXXVIII.

De legitima.

SVMMARIVM.

1 *Bona alienata & conſumta per heredem ignorantem fideicommiſſum, non impediunt detractionem legitima habito reſpectu ad bona quæ exſtant.*

AN bona paterna conſumta, & alienata per Sebaſtianum ignorantem fideicommiſſum ſibi debeant computari in legitimam. Et Domini † fuerunt, quod 1
quia Sebaſtianus bona fide alienauit ignorans fideicommiſſum, & non eſt factus locupletior, nec pretium exſtat, quod proportionaliter diminuatur legitima hereditas, & ex reſtantibus detrahatur legitima, non autem conſiderato valore hereditatis tempore mortis fratris. ¶ Quia Dominicus erat inſtitutus a Sebaſtiano fratre Laurentii concordauerat cum Laurentio & ſibi diuiſerãt poſſeſſionem quam Sebaſtianus poſſidebat, dedi dubium, an Sebaſtianus fuerit debitor Laurentii ex ea cauſſa fideicommiſſi, vt bona ſubiecta fideicommiſſo debeant reputari eſſe in hereditate Sebaſtiani, ita quod de illis ſatisfieri debeat legato Sebaſtiani in legitima computa ſecundum vires hereditatis, & Camillus delegato facto per Sebaſtianum eius matri maxime data cautione Laurentio.

DECISIO MLXXIX.

De penſione.

SVMMARIVM.

IN cauſſa Lamacen. penſionis 400. inter patrem Petrũ Abbatem de Penag. & Didacum puerum 4. Iunii, 1546.
Domini † voluerunt, quod per contractum matrimonii 1
eſſet penſio exſtincta, quando non eſt pro ſtipendio vt ſit Cãpanario & aliis officialibus & erat penſio data ex cauſſa reſignationis, & quia aderat commiſſio, quod procedatur ſine retardatione Abbas produxit ſupplementum continentem concordiam cum Didaco, quod Didacus reciperet propria auctoritate fructus quarundam terrarum loco penſionis, & ideo non eſt opus ſolutione cum ſibi ipſe ſoluat, & quia ſupplicatio non habebat conſenſum Didaci, Domini dixerunt, quod probata publica fama, quod concordia habuiſſet effectum daretur remiſſoria ſine ſolutione: quibus examinatis data fuit remiſſoria cum decreto, quod non exſequatur niſi iuxta formam concordiæ ſit ſatisfactum, aut primo ſatisfiat.

DECISIO MLXXX.

De reſtitu. in integ.

SVMMARIVM.

1 *Reſti-*

7 *Reſtitutio in integrum etiam petita nomine Eccleſiæ non impedit exſecutionem ſententiæ.*

IN vna Segobien. de Ædea Sogue inter Ioannem &
1 Alphonſum Dian. 12. Maii, 1544. fuit dubitatum, *an † reſtitutio in integr. petita non ſuo proprio nomine ſed nomine eccleſiæ impediat exſecutionem rei iudicatæ vnicæ ſententiæ contra Joannem Gometium?* Et Domini fuerunt pro exſecutione pro Alphonſo contra Ioan. Gometinm quod ad fructus, & expenſas, & data remiſſoria Ioannis nomine Eccleſiæ in fraudem ſpolii bonorum inter Annibalem, & Gaſparem de Brantulis, & Balthaſarem de Panutialibus petita reſtitutione in integrum pro minoribus, quia iam Rota voluit dare remiſſoriam ad probandam læſionem, & remiſſoria datur & improuiſo, & decreto Dominorum in menſe Octobris, 1545. fuit denegatum.

DECISIO MLXXXI.

De ſpolio.

SVMMARIVM.

1 *Remiſſoria etiam minoribus attentantibus eſt deneganda, niſi prius purgato vitio ſpolii.*

IN fauen. ſpolii bonorum inter Annibalem, & Gaſparem de Brãtulis & Balthaſarem de Panutialib. petitiua reſtitutione in integ. pro minoribus, qui attentauerant.
1 Rota † noluit dare remiſſoriam ad probãdum læſionem & remiſſoria datiua ex improuiſo ex decreto duorum 7. Octobris, 1545. fuit denegata.

DECISIO MLXXXII.

De ſententia ſuper ſpolio.

SVMMARIVM.

1 *Sententia ſuper ſpolio lata an imponat perpetuum ſilentium velne, ex quibus colligatur.*

IN Lucen. iuriſdictionis inter Decanum, & capitulum
1 & Ioãnem Suarem Epiſcopum fuit dubitatum, *an ſententia ſuper ſpolio habeat in fine perpetuum ſilentium, de & ſuper ſpolio, & iuriſdictione in totum, an intelligatur in totum ſuper ſpolio iuriſdictionis, & narratorum in ſententia tota, cum ſuperius loquatur de ſpolio.* Et reſolutũ fuit, quod ſolum ſuper ſpolio.

DECISIO MLXXXIII.

De eadem re.

SVMMARIVM.

1 *Succeſſor non reclamans de ſpolio facto per prædeceſſorẽ, intelligitur poſſidere.*

IN eadem 15. Martii, 1546. Domini voluerunt, quod ex quo prædeceſſor Epiſcopus cõmiſit ſpolium ſuper rebus pertinentibus ad Epiſcopatum, ſucceſſor de preſenti
1 ſubſtinens litem, & non reclamans poſſeſſ. per ſpolium anteceſſoris, dicatur poſſidere illam cum Epiſcopatu.

DECISIO MLXXXIV.

In eadem.

SVMMARIVM.

1 *Reſtitutio in ſpolio datur in priuilegiatis.*

VOluere, quod ſi aliqualiter conſtaret de electione, daretur reſtitutio Epiſcopo, & quod ſumus in ſpo-
1 lio, quia in † priuilegiatis, prout eſt Eccleſia, datur reſtitutio in ſpolio, & fuit data remiſſoria Epiſcopo ad probandum ſpolium.

DECISIO MLXXXV.

De feudo.

SVMMARIVM.

1 *Preces primariæ inſertæ in proceſſu fulminato an probẽt feudum.*

IN Leodien. Decanatus Sancti Ioannis inter Petrum Landulphi, & Balthenum de Corſinarinia intruſum, dubitatum, *an propterea feudum cadat ſub primariis precibus, quia dicit, non omne ſub Imperio.* Et teſtes Petri de auditu, quod habuerint locum; quod non fuit reſolu-
1 tum. Sed 15. Iunii Domini voluere, quod † primariæ preces inſertæ in proceſſu fulminato non probarent, nec obſtarent regulæ, quod tranſumtis ſigillo prælati, & natarii daretur fides: Tamen fuit dictum alias iudicatum, quod dicto proceſſu fulminato daretur fides, & reſolutum vt videantur regiſtra, & referatur Dominis.

DECISIO MLXXXVI.

De prouiſione Nuntii.

SVMMARIVM.

1 *Prouiſus a Nuntio debet probare beneficium eſſe infra taxam.*

IN vna Pamphilonen. beneficii Eccleſia Sancti Iacobi della Puenta della Reina fuit dictum ad deciſio. 348. 1
prouiſum † a Nuncio debere probare beneficium eſſe infra taxam, infra quam Nuntius licet ius conferendi ei competat, non poteſt conſerre reſeruata. Et diſtributiones computantur, vt dans de iure prouiſi per Nuntium, probet, quod beneficium non excedit 24. non vltra taxam 60. reſeruatorum, ſiue det de iure, ſiue, *vt dicebat Domin.* & multo magis, ſi de iure tertii; & fuit dubitatum, quis deberet probare beneficium non vacaſſe in menſe reſeruato.

DECISIO MLXXXVII.

De decimis.

SVMMARIVM.

1 *Spoliari nemo debet de facto, ſed præcedere debet citatio.*

IN vna Seguntin. inter Abbatem, & Beneficiatos de Medina & Ioannem Motela 9. Iulii, 1519. fuerunt Domini, quod eſſet ſpolium decimarum, quia etiam quod vnio fuiſſet facta ex cauſſa, tamen beneficiati non debebant ſpoliari poſſeſſione percipiendi decimas de fa- 1
cto, ſed præuia citatione. Et ita pronuntiaui ſuper ſpolio 29. Maii, 1541. & Morellus ceſſit ſpolio, & ſententia fuit lata.

DECISIO MLXXXVIII.

Abbatis ceſſionem.

SVMMARIVM.

1 *Identitas beneficii ex quibus probetur.*

IN Corduben. beneficii de Caſtro del Rio inter Bartholomæum Velaſco contra Ioannem Roderici de Puerto Carero 15. Nouembris, 1540. Domini fuerunt, quod † ſatis conſtaret de identitate beneficii, quia Ioan. 1
Roderici impetrauit beneficium vacans per obitum Petri Peres, & teſtes dicunt, quod Petrus Peres erat beneficiatus in illa Eccleſia, qui obiit; & licet dicant, quod ſint plures Petri Peres, tamen non dicunt, quod alii fuerint beneficiati. ¶ Et qualiter Bartholomæus dabat de iure tertii de regreſſu Epiſcopi, dato ſibi ad beneficium Petri Peres in dicta Eccleſia, vltra primum obiectum, quod non vacauit per obitum Petri conſentientis regreſſui, dicebatur, quod in bullis regreſſus non erat expreſſus valor; & quod debebat exprimi, quando in illis prouiſionibus non reperiretur expreſſus. Sed Domini fuerunt pro bono regreſſu, vbi non exprimitur valor; & etiam quod debeat exprimi, quia non eſt expreſſus in prouiſione, dicebat, quod Ioan. qui ſe opponit, debeat probare non eſſe expreſſum in prouiſione. Et ſic poterat confirmari ſententia abſolutoria per Bartholomæũ Velaſco, & illa confirmari.

DECISIO MLXXXIX.

De probando valore.

SVMMARIVM.

1 *Valorem beneficii quis probare teneatur.*

AStoricen. Parochialium & beneficiorum de menſe Octobris, 1540. Domini fuerunt, quod † Didacus 1
de Vagagratis deberet probare valorem beneficiorum acceptatorum videlicet ſub gratia, etiam quod eſſet ſucceſſor Ioan. Martini, quia Ioan. Martinus poſſedit; & ſic ſequitur, quod non teneatur iuſtificare titulum ſui prædeceſſoris: & voluerunt, quod Alphonſus tranſ-

ferret onus probandi in aduerſarium, quia reſignãs cùm non vidiſſet ſupplicationem reſignationis, in qua erant oppreſſi, ideo voluerunt etiam, quod ipſe fateri deberet eſſe talem valorem.

DECISIO MXC.

De regula de triennali.

SVMMARIVM.

1 *Poſſeſſor cum aliquo titulo colorato præfertur ſimplici poſſeſſori.*

PLacentin. Capellaniæ Benedictus de Quires veniebat ex reſignatione Chriſtophori, cuius fuerat prouiſus per obitum Antonii, & probatur Ant. poſſidere d. Capellaniam, licet Ioan. Roderici diceret ſe eſſe poſſeſſorem; & quod Benedictus non probat, quod Antonius poſſediſſet pacifice triennio, licet probaret, quod poſſe-
1 dit, & obiit dictus poſſeſſ. *ad alleg. Lap. 89.* Sed † replicatur, quod licet ipſe Ioan. ſit poſſeſſor, quod tamen iuſtificabat aliquo modo ſuum titulum, licet Benedictus probabat vacationem. Et licet non probat per obitum triennalis poſſeſſoris, ſufficit, ex quo Ioan. Roderici nihil probat in contrarium, & ita tenuerunt omnes Domini, 15. Ianuarii. 1541.

DECISIO MXCI.

De probatione.

SVMMARIVM.

1 *Eccleſiæ erectio ex quibus probari poſſit.*

OXomen. Capellaniæ de Siren. Domini 15. Octobris,
1 1539. voluerunt, non † probari erectionem Capellaniæ per narratiuam inſtrumenti poſſeſſionis Martini, nec per quietantias factas per collectorem de decimis ſolutis: tamen fuit dictum, quod ſi probaretur poſſeſſio Martini, diceretur ſatis probatam fuiſſe Capellaniam. Obſtat tamen, quod tunc erat lis. Sed quia pependit per 2. annos vt calumnioſa, eſſet videndum, an ſufficiat poſſeſſio Martini. Et fuit data remiſſoria, cuius probatio fuit habita pro releuanti, propter poſſeſſionem per 20. annos & licet poſſeſſori fuerit mota lis, tamen nihil fuit factum in lite per octodecim annos. Et fuit dictum per Dominos, quod licet poſſeſſio vitioſa non faceret ſtatum, tamen dabat odorem contra beneficiatos, qui non ſunt proſequuti litem, alio exſiſtente poſſeſſore. Et probat viſitatum beneficium & Capellaniam perpetuam, & pro tali reputabatur. Et licet teſtator reliquiſſet bona pro celebrandiis miſſis, non tamen pro erigenda Capellania. Verum quia arguebatur poſtea fuiſſe erectam, & quia in totum non quietati animus, volui, quod informaretur ſuper lite calumnioſa. Et 15 Ianuarii, 1541. pronunciaui canonizando prouiſionem Michaelis condemnãdo beneficiatos in fructibus a die motæ litis, nil dicendo ſuper bonis Capellaniæ.

DECISIO MXCII.

De re litigioſa.

SVMMARIVM.

1 *Beneficium quando & ex quibus litigioſum dicatur.*

SAlamantin. Sancti Petri de Azero & aliorum benefi-
1 ciorum 13. Iunii, 1537. Rota ſe reſoluit contra Ioannem Roderici, quod non eſſet lis, quia poſt commiſſionem cauſſæ ſupplicatio ſuæ reſignationis reperiebatur miſſa ad regiſtrum. Et in commiſſione dicitur, parochialem, & alia beneficia vnica ſupplicatione impetraſſe, intelligendo, quod impetrauit a Papa, quia in ſupplicatione narrat ſe auctoritate Apoſtolica fuiſſe prouiſum. Sed voluit maior pars, Clerici, Capiſucchus, Syluester, Marcellus, Mariſcottus, quod noceret. Quod ex aduerſo dicebatur, quod potuit prouideri per legatum per ſupplicationem; reſpondetur, quod verba de prouiſione auctoritate Apoſtolica intelligi debent de Papa; nec præſumitur multiplicatio titulorum. Nec obſtat, quod ſit modica impenſa, & quod alius potuit mittere ad regiſtrum dictam ſupplicationem; quia videtur calumnioſa, cum impetrans dicat, quod alium titulum produceret.

DECISIO MXCIII.

De ſuſpenſione.

SVMMARIVM.

1 *Gratia particularis non ſuſpenditur per gratiam generalem.*

IN eadem, 28. Iunii, 1538. poſui cauſſam, an gratia Beltrandi ſuſpenderat facultatem ad reſignan. & permutandum Franciſcum Oſerii. Et † Domini fuerũt, illã non 1
ſuſpendi vt conceſſam in fauorem certæ perſonæ. Nec eſt credibile, Papam voluiſſe ſub generalibus prægnantibus clauſulis derogare gratiis particularibus. Et voluerunt, quod licet gratia ſit per ceſſum, vel deceſſum, non intelligeretur per ceſſum, quando quis reſignauerit in manibus habentis facultatem in fauorem certæ perſonæ, & dabat de gratia Oſerii: nimis enim data eſſet, ſi quis reſignauerit beneficium, vt alteri prouideatur, & quod poſſit reſignare in fauorem certæ perſonæ; & quod gratia alterius capit tale beneficium ad huiuſmodi effectum reſignationis.

DECISIO MXCIV.

De materia obiectiua.

SVMMARIVM.

1 *Incompatibilitas debet concludenter probari.*

IN eadem 9. Iunii, tentum fuit † non ſufficere proba- 1
tionem ſanè ad probationem plurium incompatibilium, quia eſt materia obiectiua, quæ debet concludenter probari.

DECISIO MXCV.

De collatione.

SVMMARIVM.

1 *Diſpenſatus ad duo beneficia, an poſſit obtinere tertium ſaltem per viam permutationis.*

IN eadem tex. *c. ordinarii. §. in cont. de off. ord. in 6.* quod ſi diſpenſatio ad duo conferatur, tertio non valet collatio. Et ibi Franc. *in princ.* dicit idem in legato, ergo † idem 1
in collatione ex facultate permutandi. Et licet non habet locum in Papa, cuius collatio tenet ſi adipiſcatur poſſeſſio vltimi vacante primo, tamen etiam in legato pars dicebat, quod lex procedit ex facultate iuris communis, non autem ex facultate Papæ, & facultates permutandi habet, quod poſſent conferri quandocunque, quotcunque, & qualitercunque obtinenti; ergo etiam obtinenti parochiales. Sed poteſt eſſe dubium, an dicta prægnantia capiat obtinentem plures parochiales. Et mihi videtur, verba intelligi, quando Franciſcus reſignauerat beneficium in fauorem obtinentis quæcunque, &c. Non autem, quando alii reſignantes fuiſſent mortui, & ſic per reſignationem non potuit ius acquiri Franciſco, & remanſit penes reſignantem, quo decedente ante nouam prouiſionem Franciſci, ſubintrat gratia reſeruæ Bertrandi. & 26. Nouembris, 1540. poſtquam ſatis fuerat informatum, Domini fuerunt, quod cum Franciſcus eſſet diſpenſatus ad dictas parochiales vigore facultatis, potuit ſibi conferri tertia, etiam non faciendo mentionem de obtentis.

DECISIO MXCVI.

In eadem.

SVMMARIVM.

1 *Diſpenſatio ad ordines facta per Vicarium vrbis non requirit tantam ſubtilitatem.*

LIcet in ceteris clericatus non fuiſſet facta mentio de diſpenſatione: Vnde † fuit Vicarius ratione officii 1
præſumtine informatus: ſed id mihi non ſatisfacit: tamen Domini 20. Decembris, 1540. fuerunt, quod licet bulla Clericatus Franciſci non faciat mentionem de diſpenſatione ſua, quia tamen fuit facta a Vicario vrbis, & quia clericatus non debet concludenter probari, quia dicitur leue præiudicium, in hac non conſideratur tanta ſubtilitas.

DE-

Decisio MXCVII.
De familiaritate.

Svmmarivm.

1 *Familiaritas ex quibus teſtibus probetur.*

1 BRixien. Canonicatus, tentum fuit, probari † familiaritatem per teſtes de viſu deſcriptionis in Rotulo, ad effectum expediendi gratis: ſecus ſi ageretur de reſeruatione beneficii, vt per obitum familiaris.

Decisio MXCVIII.
De poſſeſſione.

Svmmarivm.

1 *Ætas probanda eſt per eum qui allegat.*

1 AStien. parochialis de Corneliano, Domini fuerunt, † quod Franciſcus eſt poſſeſſor, vt apparet ex inſtrumento ſuæ poſſeſſionis, vt Hieronymus, qui produxit poſſeſſionem narrando ætatem, teneatur illam probare alias pronunciaretur pro poſſeſſione.

Decisio MXCIX.
De priuatione.

Svmmarivm.

1 *Epiſcopus ignoranter conferens indigno, non dicitur priuatus facultate conferendi.*

IN ead. 25. Martii, 1541. etiam quod appareret de Clericatu & de prouiſione Reuerendiſſimi D. Epiſcopi ante clericatum, nihilominus valeret ſecunda prouiſio poſt
1 clericatum: neque † priuatus eſſet facultate confereodi parochialem, quia non ſcienter contulit indigno, nec per ſupinam ignorantiam, ſed iuxta rationes productas, cum ille eſſet Doctor & incederet in habitu clericali.

Decisio MC.
De nullitate ſententiæ.

Svmmarivm.

1 *Nullitas ex defectu iuriſdictionis oppeni poteſt excipiẽdo contra ſententiam iudicis delegati.*

IN Rauennaten. cluſæ inter heredes Laurentii Saluiati, & Ant. Gatum. 20. Decem. 1540. Domini fuerũt, quod
1 † Saluiati tenerentur iuſtificare tres ſententias, pro quarũ exſequutione inſtabant, producendo proceſſum, maxime, quando non conſtabat de iuriſd. Et non obſtat, quod dem. *vt calumniis.* nõ vult impedire exſecutionem, quia non procedit. Vbi de nullitate ex defectu iuriſdictionis quis opponere vellet, incipiendo, non agendo, quia in delegatis non præſumitur pro iuriſdictione. *c. cum in iure. de eff. deleg.* Et licet in cõmiſſione dicatur cauſſam pependiſſe corã iudicibus, non tamen dicit, quod eſſet boni iudicis. Sed remiſi cauſſam ad Cancellariam, quia Communitas Rauennaten. allegauit me ſuſpectum.

Decisio MCI.
De conſenſibus.

Svmmarivm.

1 *Præſtatio conſenſuum quando indicare dicatur talem fraudis præſumtionem, vt reſignatio non teneat.*

SAlamant. Theſaurariæ inter Didacum Obort. & Ludouicũ Arias, Domini omnes fuerunt, quod pręſtatio conſenſuum in Patauruela viro litigioſo nõ indicaret ta-
1 lem præſumtionem fraudis, vt reſignatio non teneat, dãdo conſenſum longo tempore poſt datam; maxime, quia primus cõſenſus fuit cum reſeruatione regreſſus & aliorum, & ſecundus forte poteſt intelligi purus ſine reſeruatione productorum, quia conſentit reſignationi ſimpliciter, non autem dicit iuxta formam ſupplicationis habẽtis reſeruationem, Didacus autem poſtea produxit declarationem regulæ de publican. vt ſex menſes currerẽt a die datæ ſupplicationis, & non conſenſus. Et licet fuiſſet dictum de concordia, Papa mandauit cauſſam expediri, & ita pronuntiaui contra Ludouicum.

Decisio MCII.
De profeſſione.

Svmmarivm.

1 *Profeſſionem certi ordinis quis probare teneatur?*

VAlentin. profeſſionis primo propoſui caſum ſuper mandatis monialium & inſtrumento quietantiæ, vbi appellantur ord. Prædicatorum, & partim bullarum Benedicti & Sixti & Maremagni & prouincialis, vbi dicuntur ſub cura & ſecundũ inſtituta prædicatorũ viuere. Et omnes præter d. Aquen. fuerunt, eas fuiſſe, & eſſe ordinis prædicatorum ex infra dicen. & poſtea diuiſi articulos, *vt infra*, & propoſui, *an monaſterium vel Beatrix ſit actrix ita vt habeat probare illas eſſe ordinis prædicatorum?* Et Domini non diſcuſſerunt hũc articulũ, quia tenebat, ꝙ † etiam 1
Beatrix eſſet actrix & teneretur probare moniales eſſe ordinis prædicatorum, ꝙ ſit probatum ex infra dicendis.

Decisio MCIII.
In eadem.

ET ſtringendo articulos in hac cauſſa mandaui informari ſuper mandatis tantum Monialiũ & inſtrumẽto quietantiæ, vbi dicuntur ordinis Præd. & Domini omnes præter d. Aquen. dicebant, quod licet illa ſint verba narratiua, ꝙ probãt, & ad alium effectum vltra illud, de quo agebatur in dictis inſtrumentis, quia ſunt producta per ipſas moniales, & ſunt propterea inſtrumẽta *ad deciſ. 283. in non.* Et quia ſunt confeſſiones monialium geminatæ in dictis pluribus inſtrumentis & diuerſo tempore, iterũ dicebant aliqui, quod erant verba mere narratiua, ſed aſſertiua & neceſſaria, vt in inſtrumento, vt agnoſcatur, qui ſint contrahentes. Vltimo ego dicebam, quod ſi iſta mãdata ſunt ad hanc cauſſam, quod licet ſint mere enuntiatoria, quod probant quo ad actum, de quo quæritur, quia videntur emiſſa ad hanc cauſſam. Non obſtat, ꝙ in quadã cõmiſſione pro parte Beatricis impetrata dicuntur moniales S. Auguſt. quia primo dnm dicit, quod dicãtur ordinis S. Aug. intelligitur reſpectu regulæ, quia ſunt de regula S. Aug. Secundo quia dicta commiſſio fuit impetrata per aſſertum procuratorem, & Beatrix illam ratam nõ habuit. Et in hoc fuerunt vltimo Domini 23. Ianuarii, 1540. quod enunciatiua probet. In hoc caſu reperi Anto. *conſ. 13. nu. 9. ſeu col. fi. in fi. limit.*

Decisio MCIV.
In eadem.

Svmmarivm.

1 *Religioſus dicens ſe viuere ſub certa regula vel ordine, debet probare.*

MAndaui poſtea informari ſuper alio articulo, an ex partibus bullarum Benedicti, Sixti, Maremagni & Prouincialis, vbi dicuntur ſub vna & ſecundum inſtituta ordinis Præd. viuere, quæ fuerũt producta pro parte monialium, probetur illas eſſe ordinis prædicatorum, attẽto quod in aliquibus dicuntur S. Aug. & Domini 16. Iunii,
1540. fuerunt, quod † probetur illas eſſe ordinis prędicatorum, tum quia dicuntur ſub cura, tum & fortius, quia dicuntur viuere ſecundum inſtituta prædicatorum. Nec placuit, quod dicuntur viuere ſub inſtitutis & ſecundum inſtituta prædicatorum, ſed eſt ſecundum inſtituta data monialibus per prædicatores, quia Domini intellexerũt, quod viuerent ſecundum eadem inſtituta ſecundũ quæ viuunt prædicatores. Et hoc, quia verbis iſte ſenſus magis mihi placet, & quia alia verba ſpecificãt ſenſum iſtum, vt eſt ſub cura, & mandata, & inſtrumentum, quæ dicunt ibi, *quod moniales dicuntur ordinis prædicatorum.* Nec obſtat, quod etiam dicuntur S. Auguſtini, & ordinis S. Auguſtini, quia illud intelligitur hoc eſt a primæua illorum inſtitutione: nunc autem non de regula S. Auguſtini vel de eius ordine quæritur, ſed de ordine prædicatorum ex modernis inſtitutionibus, quibus ipſe & prędicatores viuerent.

Decisio MCV.
In eadem.

Svmmarivm.

1 *Gubernationi alicuius ordinis commiſſum, & ſecundũ illius ordinem viuere, differunt.*

POſtea pro parte monialium fuit producta partita priuilegii conſtitutionum fratrum minorum,& aliorum ordinum Mendicantium, qua cauetur, quod quinque moniales commiſſæ fuerint gubernationi fratrum mi-
1 norum virtute alicuius indulti Apoſtolici, quod † non propterea intelligantur eſſe ordinis Prædicatorum factę. Sed hoc oſtendatur, vt moniales ſic commiſſæ gaudeant priuilegiis conceſſis & concedendis prædictis fratribus; quodque prælati ordinis exhibeant eiſdem monialibus de conſtitutionibus prædicti ordinis Minorum ea, quæ illis competere poſſunt. Ex hac autem partita inferebant moniales, quod, licet ſint ſub cura Prædicatorum, non tamen ſint eius ordinis. Sed Domini tenuerunt, quod iſta partita non tolleret probationes, de quibus ſupra, quod moniales non eſſent ordinis Prædicatorum. Et fuit concluſum propter mandata & inſtrumenta, in quibus appellantur Prædicatorum ordinis; & quia partita, de qua ſupra dicit, quod viuunt ſecundum inſtituta Prædicatorum. Et ad hanc partitam reſpondebant, quod dicit, quando moniales ſunt commiſſæ gubernationi, non autem quando curæ, & ſecundum inſtituta fratrum viuunt. Et poſſunt dicere, quod loquatur de monialibus alterius regulæ. Sed in caſu noſtro moniales, & Prædicatores ſunt de eadem regula ſcilicet S. Auguſtini. Ergo ſi moniales committuntur eorum curæ, & quod viuunt ſecundũ eorum inſtituta, efficiuntur eiuſdem ordinis. Secundo dicebatur, quod partita loquatur in minoribus, non autem in prædicatoribus. Nec refert, quod dicatur quod priuilegia fratrum minorum & Prædicatorum ſunt æquiparata, & ſic communicata, quia iſtud non eſt priuilegium fratrum, ſed monialium, quod afficiantur, vel nõ de cura ordinis, cui committuntur. Nec refert, quod dicitur de conſtitutionibus *quibus fratres, &c.* & ſic ſunt reſoluta eã quæ habentur in regiſtro ſuprãſcripto poſt carnis priuiũ, referendo ſe ad dicta teſtium.

DECISIO MCVI.

In eadem.

SVMMARIVM.

1 *Ordo mendicantiũ quid teneatur ſeruare ex diſpoſitione ſua regula.*

DEcimaquarta Maii, 1540. propoſui, dato quod moniales ſunt ordinis Prædicatorum, *an ſint mendicantes, & ad iſtum effectum, vt agnoſceretur, an profeſſio emiſſa infra annum probationis non teneret, iuxta ca. non ſolum. de reg.* Raynaldus, Clerici, Aquen. & Veral. fuerunt pro Beatrice, quod eſſent mendicantes, licet nõ ſint ex regula. Et ſic producta conſtitutio per moniales, ſi monaſteriũ non recipiatur, ſuberit prædicatori, niſi habeãt vnde ſe ſuſtentari poſſunt. Quia Doct. volũt, quod ſunt aliquę moniales mẽdicantes ordinis prædicatorum: ſed mille aliæ reperiuntur dicti ordinis mendicantium; ergo ſunt iſtæ. Iterum quia data cõſtitutio monialium potuerit eſſe poſt inductam mendicitatem; & ſic tempore quo prædicatores poterant habere in communi. Item quia eſt declaratũ in Capitulo apud Valentinum ſuper Bonifacii conſtitu-
2 tione, *vt in §. Item ſtatuimus & ordinamus.* vbi † declarat illos mendicantes, quod licet poſſeſſiones habeant, quia tamen non ſufficiunt pro victu, cõguntur mendicare. Et tales ſunt iſtæ moniales. Contrarium tenent Sarn. Mariſcottus, Put. Nam Syiueſter non votauit, Mohed. erat indiſpoſitus. Et hoc, quia ſola regulę cõſtitutio inducit mẽdicantes: ſed hoc ita eſt in iſtis monialibus, ergo, &c. Itaq; mandaui iterum informari. Et D. Mohed. & Thomas votarunt in ſequenti audientia, vbi omnes idem Domini, & Dominus Mohed. & Aquen. etiam fuerunt, quod eſſent mendicãtes. Sarn. non fuit in Rota: nam clarum eſt, quod ordo prædicatorum eſt mendicans. Et ita eſſe moniales etiam dicti ordinis. Ergo iſtæ ſunt mẽdicantes. Et totum contrarium ſtat in conſtitutione, cum ſint mille moniales, quæ recipiuntur ſub cura prædicatorum cum ſufficienti ſubſtentatione. Sed reſpondebatur, quod euanuit poſtquam ordo per priuilegium potuit habere proprium, vel quod debet intelligi iuxta conſtitutiones fratrũ, quod poſſint habere omnia alia, præterquam poſſeſſiones, & redditus annuos, ita quod iſta conſtitutio non dicit, quod habeant proprium, ſed quod non recipiantur ſub cura fratrum, niſi habeant proprium. Et quod fuit facta a fratribus, & ſic poſt ordinem. Videtur igitur mutare mendicitatẽ. Et omnes præter Sarn. qui non fuit in Rota & Marſie. qui erat in Francia, fuerunt, quod eſſent mendicantes. Et in hoc fuerunt 9. Auditores votum dantes, & ex hoc ſequitur reſolutio articuli, quod infra annũ Beatrix non poſſit profiteri, cum ſit de ordine mendicantiũ, *iuxta dictum c. non ſolum.* Et ſic, quod ſua profeſſio emiſſa infra annum non tenuit. Nunc reſtat diſcutere de tacita profeſſione, ex quo per plures annos, vt profeſſa dicitur manſiſſe in monaſterio.

DECISIO MCVII.

In eadem.

SVMMARIVM.

1 *Statutum mendicitatem inducens in fratribus, non habet locum in monialibus. Diſtingue tamen, & declara, vt deciſ. ſeq.*

SEd quia poſt moniales produxerunt rubricas conſtitutionum fratrum & ſororum, ex quibus conſtat plures eſſe conſtitutiones & diuerſas; & ita quod non poteſt dici, quod conſtitutiones fratrum capiant moniales: quia iſtud forte eſſet, ſi moniales non haberent plures conſtitutiones illis prouidentes in caſibus, in quibus conſtitutiones fratrum ipſis fratribus prouident. Et ſic quod cõſtitutiones fratrum inducentes illis mendicitatem inducunt etiam illam in monialibus. Ideo pro reſolutione iſtius articuli dubitaui, *ſi conſtat diuerſa eſſe volumina ſtatutorum factorum pro fratribus, & monialibus. Et vtrumq; volumen contineat ſtatuta concernentia ſtatutum & modum viuẽdi vtriuſq; per particularia ſtatuta, an ſtatutum interdicens proprium habere in fratribus, & mendicitatem inducens, vendicet ſibi locum in monialibus.* Et Domini octo 1
fuerunt, quod non, quia ſi fratres habent proprias conſtitutiones, & præſertim illam ſub titulo de domibus cõcedendis, in qua fratres prohibentur habere proprium in poſſeſſionibus, & redditibus, & moniales conſtitutionem ſub titulo eodem de conceſſione bonorum, in qua dicitur, nulla domus recipiatur ſub cura ordinis, niſi cum ſufficiẽte prouiſione in bonis temporalibus pro ſubſtentatione ſororum. Et ſic cõtrariatur conſtitutioni fratrum, cum iſtæ per conſtitutionem poſſint habere proprium, fratres poſſunt habere omnia præterquam poſſeſſiones, & redditus omnes: Ita etiam intelligitur cõſtitutio ſororum permittens proprium habere, quod poſſint habere, dum tamen non ſint poſſeſſiones, vel redditus annui. Reſpondebatur, quod mobilia, quæ non ſunt poſſeſſiones & redditus, ſunt habilia. Sed conſtitutio monialium non eſt de illis intelligenda, ſed de immobilibus. Secundo & clarius per aliam conſtitutionem ſororum ſub *c. 26.* vbi in fine dicitur, quod poſſeſſiones ſine conſenſu conuentus alienari non poſſint: ergo apparet, quod moniales poſſunt ex conſtitutionibus habere poſſeſſiones: quod ſecus eſt in fratribus. Et ſic iſti Domini fuerunt, quod cõſtitutiones moniales non faciãt ipſas mendicantes. Itẽ nec conſtitutiones fratrum, licet illæ prohibeãt habere propriũ, quia diuerſæ ſunt conſtitutiones fratrũ a cõſtitutionibus monialium. Ideo moniales non cogantur conſtitutionibus fratrum ineſſe. Et huic erat cõtrarium, quod dicitur ſimpliciter, quod iſtæ ſunt moniales ordinis prædicatorum mendicantes; & ideo ipſę tenerẽtur viuere ſecundũ regulam fratrũ. Alii vero Domini videlicet Raynaldus, & Mohed. erãt infirmi, & ego proponẽs cauſſam. Et tũc in vrbe 12. Auditores. Ego autẽ videns, ꝙ Domini ſe reſoluebãt, ꝙ ex cõſtitutionibus fratrum non capiuntur monialium

conſti-

conſtitutiones ex cauſis ſupradictis mādaui informari, an fratres ex ordine Prædicatorū ſint mēdicantes aliūde quam ex conſtitutionibus. Nam ſi ſolum cōſtitutiones haberent fratres mendicātes, quæ nō capiunt moniales, certe moniales non eſſent mendicantes aliunde, quam ex regula: & tamen non eſt vel ea approbatione ſeu diſpoſitione ſedis Apoſtolicæ & auctoritate, & moniales eſſent mendicantes, non per conſtitutiones, ſed quia aliunde ordo eſſet factus mendicans, licet proprium habere poſſet, tamen non deſineret eſſe mendicans. Et videbatur, quod maior pars Dominorum eſſet, quod non eſſent mendicātes ſimpliciter aliunde, quam ex ipſorum conſtitutionib. Sed aliqui dicebant, quod bene erant ea ipſis conſtitutionibus, ſed interueniente ſedis Apoſtolicæ approbatione ſuper dictis conſtitutionibus, quia ſolæ conſtitutiones non facerent mendicantes: & ideo dedi difficultatem, dato, quod moniales non ſint mendicantes ex ipſis fratrum conſtitutionibus, interueniente tamen dicta mendicitate, & approbatione ſedis Apoſtolicæ, *an ſint mendicantes*. In hoc dubio Sarnen. Syluẽſter, Mariſcan. Verallus, Puteus, fuerunt, quod non: & præcipuum eorum fundamentum fuit, quia ſi conſtitutiones fratruum faciunt fratres mendicantes, conſtitutiones autem ſororum non faciunt ipſas mendicantes, licet conſtitutiones fratrum ſint approbandæ, tamen nō debent facere moniales mendicantes, quæ ſub illis non cōprehenduntur, ſed tantum fratres. Nam confirmatio non extenditur ad non comprehenſa, vt ſunt fratres. Raynaldus vero, Aquen. Clerici, Mohed. & Thomas fuerūt in contrarium, quia ſedes Apoſtolica pro mendicantib. ſecundum ipſos approbauit totum ordinē Prædicatorum, non autem fratres tantum. Et fuit alias reſolutum, quod moniales erant ordinis Prædicatorum. Ergo & ipſæ ſunt mendicātes. Ad quod replicabatur, quod approbant quatenus continebant conſtitutiones, & ſic reſpectu fratrum. Sed cum Domini eſſent diuiſi, & maxime propter calores, cum hoc fuit 20. Iunij. 1540. & d. Mohed. infirmus, diſtuli cauſſam ad Calendas Octobris.

Decisio MCVIII.

In eadem.

Summarium.

1 *Conſtitutiones fratrum non ligant moniales ad mendicitatem, quando conſtitutiones ipſarum ſunt poſteriores conſtitutionibus fratrum.*

Et in illo tempore erat primo diſcutiendum ſuper 1 dicta difficultate, *an probetur, quod † conſtitutiones fratrum & ſororum emanauerint eodem tempore*, & tunc procedit ſuperior difficultas: ſi vero conſtitutiones ſororum emanaſſent poſt conſtitutiones fratrum, ſine dubio haberet minorem difficultatem cōtra moniales, quia fuit reſolutum, quod conſtitutiones fratrum non faciunt moniales mendicantes, quia moniales habent proprias conſtitutiones, quæ permittūt ipſis proprium. Sed tempore, quo fuerunt factæ cōſtitutiones fratrum, & a ſede Apoſtolica confirmatæ, moniales nō habebant proprias conſtitutiones fratrum: ergo illas comprehendere non debet. Verum, quia ipſæ moniales poſtea fecerunt conſtitutiones, quod liceat illis habere proprium, vnde tacite videntur fateri mendicitatem ante approbationem conſtitutionum fratrū illas comprehendentium, & ſic totus ordo tam maſculorum, quam fœminarum approbatus fuerit pro mendicante, ideo non deſinerent ipſæ mendicantes eſſe. Vnde primo erit informandum, an conſtet, vel præſumatur, quod conſtitutiones fratrum eſſent ante conſtitutiones ſororum, vel eodem tempore. Et de menſe Nouembris, ter Dom. Raynaldus, Sarnen. Aquen. Cleri, Verallus. Mariſcottus, & Thomas fuerunt, quod conſtitutiones fratrum eſſent ante conſtitutiones ſororum. Et hoc etiam tenuit Put. & fundamentum fuit, quod apparet de tempore conſtitutionum fratrum, quia fuerunt factæ a B. Dominico, & confirmatæ ab Honorio Papa tertio, quæ cōſtitutiones inducunt mēdicitatem, & ſic cōſtitutiones fratrum habent certum tempus, ſed de tempore conſtitutionum ſororum non apparet, ergo conſtitutiones fratrum habentes certum tempus debent comprehendere conſtitutiones monialium, vt dicimus de duobus inſtrumentis eiuſdem diei, quorum vnum habet horam, aliud vero non, *ad Soc.ad l. 2. ſol. mat. Dec. in ca. paſtoralis.* Nec mouebat Dominos, quod antequam fratres & moniales fieret per beatum Dominicum ordinis Prædicatorum, quod erant, prout ſunt, regulæ S. Auguſtini. Et veriſimile eſt, quod a principio habuerint conſtitutiones, quia dicitur, quod potuit etiam eſſe, quod habuerint, & vixerint tamen ſecundum regulam, cum de conſtitutionibus non appareat, vel ſint cōſtitutiones fratrum. Arbitrabatur tamen Puteus, quod cum non appareat de conſenſu monialium, nō potuerunt per conſtitutiones fratrum effici mendicantes, & arctioris regulæ, & ideo mandaui inſurmari, *vt ſupra*, Et Marcell. qui in audientia præcedenti non fuerat in Rota, propter indiſpoſitionem fuit poſtea in Rota, & noluit votare. Nam dixit, quod ex quo articulus fuerat votatus, quod volebat votare alij omnes fuerunt in primo voto.

Decisio MCIX.

In eadem.

Modo ad inſtantiam partis mando informari, dato, quod moniales eſſent mendicātes, nunquid poſtea per conſtitutiones ſuas, quibus permittitur illas propriū habere, licet non ſunt a ſede Apoſtolica approbatæ, deſierint eſſe mēdicantes. 21. Maij, Raynaldus, Syluẽſter, Clerici, Mariſcottus, Veraldus, Puteus, & Thomas, & cum iſtis videbatur conſentire Mohed. licet non votauit, quia propter infirmitatem non ſtuduit, tenuerunt, quod moniales ſint mendicantes, non obſtante conſtitutione, quod poſſint habere proprium, rationib. quas omitto. Nam omnia in informationib. habentur. Sarnen. & Aquen. dicebant, quod ſi communis reputatio eſt, quod ſint mendicantes, quod ipſe per conſilium Abbatis, etiam licet Lap. teneat contrarium, ſint mendicantes. Iterum Puteus, qui tenuit, quod ſint mēdicantes, dicit ex eo, quia ordo prædicatorum eſt mendicans, & præſupponimus ipſas talis ordinis: ergo mendicantes, & licet poſſident proprium, illa conſtitutio forte emanauit poſtquam effectæ erant mendicantes. Et conſtitutio quod habeant proprium, non facit illas non mendicantes. Sed quia primo fuerat informatum, bene debere circa hoc mandari informari, an conſtitutio fratrū poſſit illas mendicantes facere non mendicantes. Item, an ſint dare mendicantes aliunde, quam ex regula. Vidi ſummarium teſtium, qui non bene probant, quod moniales publicæ mendicātes, niſi vnus tantum, & ſi Aque. erat contra Dominam Beatricem.

Decisio MCX.

In eadem.

Summarium.

1 *Publica vox & fama cum alijs iudicijs probat profeſſionem infra annum probationis, vel ſaltem onus probandi contrarium transfert in partem aduerſam.*

Vigeſimaquinta propoſui dubium, poſito quod teſtes dicant, quod publice audiuerāt in ciuitate Valenti. quod emittat Beatrix profeſſionē infra annum probationis: alij quod a monialium confeſſore, qui dominam Beatricē ad profeſſionē admiſit: & alij a multis & diuerſis perſonis multoties: ſtantibus articulis & confeſſionibus monialium nūc dubitatur, an probatur, quod Beatrix emiſerit profeſſionem infra annum probationis, vel ſaltem onus probādi cōtrarium transferat in moniales. Et dicebatur, quod † nō probatur, quia ſola publica vox non probat, maxime, quia contra profeſ- 1

ſionem, & quia pnttit oriri poſt litem motam. Idem & de auditu a monialibus in Capitulo hoc nõ releuat.& in hoc erat Do. Aquen.& alij Raynaldus, Sarnen. Clerici, Brittonorien.& Puteus in cõtrarium, quia probationes ſunt arbitrariæ, vt conſtat ex toto cõfeſſionibus monialium, licet nunc reuocatis. Item, quia iſta profeſſio male poteſt probari ab aliis, quam a monialibus:& ſic dicitur difficilis probatio: quo caſu publica vox, maxime cum aliis indiciis probat, vel ſaltem transfert onus probandi contrarium in moniales,& in hoc condeſcendit Dominus Aquen. Mohedanus, Marſican. Mariſcottus, & Thomas erant infirmi. Et ideo mandaui iterum informari, cum ipſi erant in Rota: Thomas venit,& ipſe, & omnes alij fuerunt in eodem voto.

Decisio MCXI.

In eadem.

Svmmarivm.

1 *Remiſſoria in prima inſtantia non eſt danda cum retardatione expeditionis cauſſa, vbi ſummaria probatio requiritur.*

VLtima Ianuarij, 1541. Mohed. propoſueram caput tacitæ profeſſionis,& moniales petierunt remiſſoriam. Et Domini omnes, qui erãt præſentes Raynaldus, Mobed. Sarnen. Aquen. Brittorien. Puteus, & Thomas fuerunt, quod mãdetur in hac prima inſtantia, quia cum cauſſa pepẽderit in partibus, & quia volũt probare partem eorum, quorum eſt probatum,& reſolutum cõtrarium,& quia etiam ſi remiſſoria eſſet ad danda, non eſt danda in hac inſtantia, *vt ſupra*, & quia etiam cauſſa pependit in partibus,& ibi poſuerunt ſuas probationes facere,& quia moniales poſſident bona Beatricis, & quia Beatrix iam erat 33. annorum: ideo cauſſa non debet in longum protrahi, vt ſi iuris eſt, poſſit effici mater, vt deſiderat,& quia dicunt, ꝙ in cauſſa maioricatus cum N. fuit ita factum, tamen pars aduerſa hoc negat,& dicit, ꝙ fuit ſibi data in prima inſtantia vna remiſſoria,& eadem
1 pars petebat ſecundam. Domini voluerũt † in illa cauſſa, quod daretur remiſſoria. Et eadem die ſententia iterum propoſita nũ eſſet danda remiſſoria. Omnes etiam fuerunt, ꝙ non datur in hac prima inſtãtia, niſi in euentum, ꝙ detur ſine retardatione expeditionis cauſſæ. Sed moniales nolũt illam, niſi cum retardatione expeditionis cauſſæ quam hoc modo dare nolunt.

Decisio MCXII.

In eadem.

Svmmarivm.

1 *Moniales ſuſpenſæ & abſolutæ, ſed nondum rehabilitatæ, an poſſint admittere ad tacitam profeſſionẽ monialem.*

DIe 14. Februarij. 1541. quia Domini dixerunt, quod Beatrix emiſiſſet profeſſionem infra annum probationis,& ſic quod moniales eſſent ſuſpenſæ per *c. non ſolum, de reg. iur. in 6.* & ſic quod poſtea tacite emittere non potuerit, *vt ibidem dicitur*, ex quo Moniales erant ſuſpenſæ,& quia dicebant, ſe fuiſſe abſolutas, ergo ſuper abſolutione videndum, quia dicunt teſtes, quod ſingulo anno ſolent abſolui in feſtiuitatibus ſolemnibus etiam cenſuris: Sed non dicũt, quod iſtæ moniales Sanctæ Catharinæ de Senis fuerunt ſic abſolutæ: & ſic non videntur concludere: item Dominus Ioannes Melchior dicit, quod ipſe illas abſoluit, ſed non recordatur, de quo anno, menſe,& die,& ſic non videtur concludere. Tamen Domini non ſe omnino reſoluerunt, quod non probarent, ſed dixerunt, quia veriſimile eſt. quod quolibet anno ſaltem in Paſchate moniales fuerunt abſolutæ: & ideo
2 † hoc poſſet probari, quod daretur dubium, præſuppoſito, quod moniales fuerunt abſolutæ, an potuerunt tacite admittere Beatricem ad profeſſionem, cum non fuerint rehabilitatę *propter glo. in ver. ſuſpenſ. dict. c. non ſolum de reg. in 6.*

Decisio MCXIII.

In eadem.

Svmmarivm.

1 *Abſolutio a ſuſpenſione an poſſit fieri in foro pœnitentiali, vt poſſit etiam in foro foris, & deciſ. ſeq.*

PRopoſui pluries dubium, an fratres in eorum priuilegiis, vbi † dicitur quod poſſint abſoluere ab excom- 1
municatione, vt ſuſpenſione a iure vel ab homine illatis,&c. intelligantur poſſe abſoluere tantum in foro pœnitentiali quoad animam, an vero quoad etiam forum contẽtioſum,& ſic quod potuerunt abſoluere a ſuſpenſione, in qua incurrerant moniales, quia Beatricem infra annum ad profeſſionem admiſerunt, *ad c. non ſolum. de reg. in 6.* Et fuit tentum quod Papa dat illis facultatem abſoluendi etiam quoad hoc, vt dicantur habilitatæ,& pro hoc ponderantur verba, quæ ſunt in facultate, quæ in pluribus locis etiam per Io. Aloyſium Aduocatum monialium conſiderantur,& hoc tenuit Aquen. Maceraten. Marſican. Britonicen. Put. & Thom. In contrarium fuerunt Raymundus, Mohed. Mariſcottus, quia diſpenſationes iſtæ ſint ſtrictæ intelligendæ,& vt minus præiudicent diſpoſitioni iuris communis quoad ſit poſſibile, Sarnen. non notauit.

Decisio MCXIV.

In eadem.

Svmmarivm.

1 *Abſolutio a ſuſpenſione non comprehendit inhabilitatem.*

POſtea dedi ſingulis Dominis vota tertium ſuper abſolutione monialiũ. Et Domini omnes fuere, quod non probaretur, quod moniales fuerunt † abſolutæ 2
a ſuſpenſione, in quam incurrerant, admittendo Beatricem ad expreſſam profeſſionem infra annum probationis: nam dicti fratres bene dicunt ſe abſoluiſſe illas, ſed non recordantur de quo anno, menſe,& die, & ſic non concludunt, quia potuerunt abſoluere ante illarum inhabilitatem, propterea ſunt ſingulares. Alij teſtes, qui dicunt, quod credunt eas abſolutas, quia conſuetum eſt eas abſolui in feſtis ſolennibus, non probant, quia non valet probatio a communiter accedentibus, niſi in connexis, quando vero ſemper ſolet eſſe cum altero, ſemper vno probato, poteſt dicere etiam aliud connexum eſſe probatum. Ideo non dicunt, quod viderunt ſemper hoc fieri in omnibus monaſteriis, licet viderint in aliquibus, & aliquãdo. Vlterius dicebant Domini, ꝙ etiam ſi teſtes eſſent cõteſtes ſuper abſolutione a ſuſpẽſionibus, quod tamen forte non concluderent in caſu noſtro, quia non dicunt quod abſoluerint a ſuſpenſione cõtraria propter receptionem Beatricis: nec ipſi potuerint abſoluere ad hoc, vt rehabilitarent ad admittendum moniales, ſed ꝙ abſolutio intelligitur facta reſpectu anni, ex quib. aliter non conſtat, quod ſit facta ad aliud effectum.

Decisio MCXV.

In eadem.

Svmmarivm.

1 *Remiſſoria etiam in prima inſtantia dari poteſt ſine retardatione in his, quæ requirunt ſubitam expeditionem.*

VIgeſimaoctaua Martij, 1541. poſt ſumtam reſolutionem iterum propoſui, *an, quia moniales licet non plene ſuam probauerint abſolutionem, tamen plusquam ſemiplene probant, ad illam proban. & alia releuantia debeatur monialibus remiſſoria?* Et 10. Domini (nam ſolus Sylueſter erat abſens) fuerunt, † quod da- 1
retur in hac prima Inſtantia, vt etiam bis prius tenuerat Rota, niſi quod non poteſt dari ſine retardatione expeditionis cauſſæ.& reſoluta cauſſa darem remiſſionem, & poſt eadem audientia ſententia.

Decisio MCXVI.

In eadem.

Svmma-

Svmmarivm.

1 *Moniales admittentes ad profeſſionem infra annum probationis, an & quando excuſent ſe a ſuſpenſione.*

1 PRima Aprilis, 1541. propoſui, *an moniales habeant legitimam excuſationem etiam, quod admiſerant Beatricem ad profeſſionem infra annum probationis, vt non incurrerint ſuſpenſionem, de qua in cap. non ſolum. de regul.* Et hoc adhuc effectum, quia ſi nõ incurrant ſuſpenſionem, potuiſſent admittere ad profeſſionem Beatricem tacite poſt annum, & dicebatur, quod ſic, quia Petrus de Palude, & alij duo Theologi dixerunt, illas nõ eſſe mendicantes: ergo eas non ligat conſtitutio, *cap. non ſolum,* & opinio vnius Docto. excuſat. ❡ Item, ex quo cauſſa licet iniuſta, excuſat a dolo. Item, quia in Rota fuit difficultas, an eſſent ordinis Prædicatorum, & mendicantes, ergo iſtam debent probare iuſtam cauſſam litigandi. Licet omnes Domini tenuerint contrarium, quod poſſint mendicantes ſe excuſare, tamen aliqui ex canoniſtis dicunt dati moniales ordinis Prædicatorum mendicantium. ❡ Item debent conſulere peritos. Item non agitur de dolo, ſed de lata culpa, vt ſupra, admittẽdo ad profeſſionem infra annum. ❡ Item, non eſt credendum, quod moniales aſſerant ſe ignorare earum ſtatum, & conditionem.

Decisio MCXVII.

In eadem.

Svmmaria.

1 *Petitorium quibus ex cauſis ſuſpendi poſſit.*

2 *Conſtare de non iure in petitorio non dicitur, quouſque non ſit concluſum in cauſſa, & renunciatum probationibus.*

QVarta Aprilis, (quæ fuit penultima audientia ante feſta paſchalia: Nam vltima fuit ſexta die Mercurij, quia die Veneris fuit conſiſtorium publicum) moniales
1 ſuſpenderunt petitorium & 6. April. 1541. partibus informantibus propoſui, *an in caſu noſtro petitorium potuerit ſuſpendi?* Et † dicebatur, quod ſic: quia ante concluſum in cauſſa petitorium poteſt ſuſpendi. *clemen. vnica, de cauſ. poſſeſſ. & propriet.* & quia non dicitur conſtare
2 de non iure in petitorio, quouſque nõ ſit in cauſſa concluſum, aut renuntiatum probationibus. *cap. ſignificauerunt. de teſtibus, & ibi gloſſ. & Doct. in verbo, loquero, & Abbas colum. 2. Rot. deciſ. 16. de reſtitut. ſpoliat. in nou.* Reſpondetur pro parte Beatricis, quod nullum erat ſpolium, quia licet ipſa fuerat extracta ex monaſterio Sanctæ Catharinæ, & ſequeſtrata in aliud monaſterium lite pendente, & de mandato Papæ, quod non poteſt monaſterium Sanctæ Catharinæ dicere ſe ſpoliatum dict. Beatrice, propter dictum ſequeſtrum, vt moniales poſſint dici ſpoliatæ, *vt per Bald. Imol. Paul. & Moder. in ca. actorum. ff. de acquir. poſſeſſ. poſt Imol. in cap. in præſentia. de probation. traduut Docto. in cap. examinata. de iud.* Et quod adducebatur, vt principaliter diceretur, & diſputaretur non eſſe ſpolium, ſed vt demonſtraretur, quod moniales nunc calumnioſe intẽdunt inſtare ſuper ſpolio, vt differrẽt cauſſam in iſtis vltimis audientiis, & ante hoc tempus debuiſſent ſuſpendere petitorium, & non exſpectare in vltimis audientiis.

Decisio MCXVIII.

In eadem.

Svmmarivm.

1 *Petitorium ſuſpendi non poteſt cum apparet de manifeſta calumnia petentis ſuſpendi.*

ITem dicebatur, quod dato, moniales vere fuiſſent ſpoliatæ, quod tamen, ex quo lis pendet in Rota per quinque annos ſuper petitorio, quod nedum fuit inſtructum, ſed etiam reſolutũ, quod in eo moniales non habent ius, ſuper eo videlicet. Primo, ſuper poſſeſſione expreſſa: ſecundo, ſuper tacita denegata remiſſoria: & tamen voluit petitorium ſuſpendere, ex quo apparet de earum manifeſta calumnia, quo † caſu calumnia non 1
admittit ſuſpenſionem petitorij, *vt eſt text. in dict. capit. paſtoralis. de cauſ. poſſeſſ. & propriet. facit quod Imol. de calumnioſo inquit in c. poſt electionem. de praben. & Bald. in cap. 10. col. 2. de reſtit. ſpol. in verſi. & ideo.* Quod vt ſuper poſſeſſorio, & ante omnia cognoſcatur, eſt introductum in fauorem ſpoliati, cui fauori ſpoliatus poteſt renuntiare, cum patiatur cauſſam inſtrui ſuper petitorio, *& per gloſſ. in cap. ex conqueſtu. de reſti. ſpol.* Et ita ex capite præſumtæ calumniæ fuerunt octo ex Dominis, quod tunc in vltimis audientiis non debeat conſiderari iſta ſuſpenſio petitorij. Sed Marcellus dicebat, quod ſibi videbatur, quod debet poſſe ſuſpendi, quia nõ eſt clarum, monialibus non competere ius in petitorio, cum poſſent adhuc examinare, & dicere de iure ſuo, licet hucuſque non docuerint.

Decisio MCXIX.

In eadem.

Svmmarivm.

1 *Profeſſionis emiſſio an probari poſſit per teſtes de auditu, & de publica voce & fama.*

VIdentes moniales, quod erat reſolutum, quod ipſæ erant ordinis Prædicatorum, id eſt, mendicantium: ex quo veniebat inferendum, quod profeſſio emiſſa infra annum a Beatrice ideo non tenuit, quia ipſa fatebatur in ſuis articulis, quod in die S. Thomæ 1521. emiſerat profeſſionem, & quod ingreſſa fuerat in menſe Auguſti præcedenti. Reuocarunt omnes ſuas confeſſiones, & articulos datos per procuratorẽ, quia ex illis conſtabat, quod infra annum emiſerat profeſſionem. Et ideo † vltra alia adminicula ad probandum, quod Beatrix 1
infra annũ emiſerat profeſſionem, examinauit aliquos teſtes in curia, quorum primus dicit, *audiuiſſe a multis, & præſertim a Lucia famula Beatricis, quod emiſerat profeſſionem in die ſancta Thoma, 1521.* Secundus, *quod audiuit a ſorore ſeu moniali.* Tertius, *quod audiuit a Duce Calabriæ, a Regente Procur. Valentin. & a Beatrice, & a monialibus, penes quas nunc ſtat Beatrix, & ita publice a multis in Ciuitate Valentin.* Quartus, *quod audiuit multoties a diuerſis partibus a multis perſonis, quod infra ſex menſes emiſerat profeſſionem, & clandeſtine, & quod clandeſtine, & publice, & ſolemniter non vocatis conſanguineis, vt ſolet, & plures teſtes deponunt.* Quintus dicit, *quod audiuit a multis, & publice in Ciuitate Valen. quod moniales deceperant Beatricem, & alias etiam, quod deceperant, & quod hoc propter bona, & credit, & audiuit, quod ſi eſſet pauper, illam reiicerent a monaſterio, & quod maior pars Dominorum temporalium fuit alterata propter hoc, & credit, quod non habeant tantam deuotionem in dicto monaſterio quantam habebant antea.* Ex teſtibus vero pro parte monialium aliis examinatis, duo colligũtur, quod audiuerunt a monialibus, quod infra annum probationis profeſſionem emiſerat Beatrix, & quod moniales illam admiſerunt ad profeſſionem ſuis multis precibus, & vnus illorum, qui audiuit etiam a confeſſione Beatricis, & alter a confeſſore monialium, qui dicebat, quod fecerat, quod moniales, & Beatria renuntiarent tempori probationis, & ſic ipſæ illam admiſerunt: ergo firmantes in dicto teſtiũ cum aliis adminiculis, attenta reuocatione articulorum monialium, probant, quod Beatrix infra annum emiſerit profeſſionem. Et ſic Domini ſe reſoluerunt, quod ſic. De alio erit quærendum, an cum fratres mendicantes infra annum probationis nõ poſſunt emittere profeſſionem valide, hoc procedat in monialibus, cum alij teſtes dicebant, quod viderant aliquas ipſarum infra annum emittere profeſſionem, & valide. Et cum poſſit conſiderari, quod hæc viſa eſt valida profeſſio propter ratificationem, cum illæ moniales nunquam reclamauerunt, ſequitur quod poſſit pronuntiari in petitorio: imo quod ex quo præceſſerãt dictæ com-

miſſiones quoad ſuſpenſionem petitorij monialium, magis apparet de calumnia, cum in tanto termino maxime prius termino ſibi præfixo, nihil deduxerint. Vlterius poteſt dici, quod moniales renuntiauerint illi cõmiſſioni de ſpolio, & attentatis, ex quo poſt illam ſemper perſecutæ ſunt petitorium, ſcripturas, & teſtes ſuper illo producentes, & per plures annos informando, ita quod habent impedire, quamuis ſubſcribatur ſententiæ, de quo tamen pars non facit verbum, quod mihi occurrit, dum reuiderem acta.

Decisio MCXX.

In eadem.

Svmmarivm.

1 *Moniales mandantes non poſſunt efficere ſuis conſtitutionibus, vt non ſint mendicantes.*

PRopoſueram etiam ante prolationem ſententiæ quod oblitum fuerat notari, quod moniales mendicantes vigore conſtitutionum fratrum potuerint effici non mendicantes poſterioribus ipſarum monialium conſtitutionibus, quib. permittitur illis proprium habere: & licet pro parte monialium fuerit petitum, & ſuper hoc informaretur, tamen poſtea pars monialium noluit informare videns difficultatem eſſe modicæ con-
1 ſiderationis. Sed † pro parte Beatricis fuit informatum, quod bene moniales potuiſſent laxare ad arctiorem regulam tranſire, ſed non, vt de mendicantibus efficerentur non mendicantes, ita quod opus fuiſſet totum ordinem monialium conſenſiſſe in mutatione vitæ, non autem ſolum monaſteriũ ſanctæ Catharinæ, & quod non potuerint de mendicantibus effici nõ mendicantes ſuis conſtitutionibus, tenuerunt Domini.

Decisio. MCXXI.

In eadem.

Svmmarivm.

1 *Profeſſio nec tacita, nec expreſſa dici poteſt, quæ legitimo modo non eſt facta.*

1 ITem fuit allegatum, etiam quod moniales eſſent abſolutæ, quod licet Beatrix inciderat & ipſa in irregularitatem, & ſic non potuerat etiam ex perſona ſua efficere, vt iure habilitaretur, tamẽ non fuit hoc omnino diſcuſſum. Et tãdem expediui cauſſam pro Beatrice, quod non ſit legitime profeſſa, nec tacite, nec expreſſe.

Decisio MCXXII.

De iurepatronatus.

Svmmarivm.

1 *Epiſcopus vel eius Vicarius poſſunt ex cauſſa mutare voluntatem teſtatoris.*

FErdinandus quidam Terræ de Congoſto Aſtoricen. Dioc. condito teſtamento omnibus eius legatis ſolutis mandauit reſiduum bonorum ſuorum Capellæ S. Barth. vt celebrarẽtur omni hebdomada quatuor miſſæ, & reliquit patronos dict. Capellæ vniuerſitatem dicti loci del Congoſto, & rectorem eiuſdem parochialis pro tempore exſiſtentis, & queodam Aluarum Garſiam eius nepotem: deinde cum bona d. Capellæ diſſiparentur per voiuerſitatem d. Terræ, & rector eccleſiæ, ſeu eorum procuratores præſentauerint quẽdam Nicolaum Garſiam pro Capellano Vicario generali ab Aſtoricen. prædictus Vicarius citato Aluaro Garſia ſeruatis ſeruandis, dictam Capellaniam in titulum beneficij erexit, & bona relicta dictæ Capellaniæ applicauit ad dictam Capellaniam, prædictumq; Nicolaum Garſiam inſtituit: a quibus omnibus ad ſedem Apoſtolicam fuit appellatum ex parte Aluarij Garſiæ laici patroni. Dicebatur, *quod erectio, & prouiſio in fauorem Nicolai Garſia facta, erant inualidæ, quia non fuit ſeruata voluntas teſtatoris, nec Vicarius potuit de iure illam mutare, nec alterare.*

Fuit dubium, *an erectio Capellaniæ ſit rite facta.* Fuit reſolutum per maiorem partem plur bus contradicentibus, quod diſpoſitio epiſcopi non fuit contra volunta-
1 tem, quia † Epiſcopus ſeu eius Vicarius, ex quo voluntas teſtatoris iuxta clauſulam teſtamenti non erat adimpleta, potuit in cauſſam neceſſariam, vel vtilem mutare voluntatem teſtatoris, *Io. de Imol in l. 1. col. 2. ff. de cond. inſti. refert. & ſequitur Fel. in c. ſuper his de accuſ. col. 2.* Et licet eſſent verba in teſtamento poſita, quod Miſſæ dicerentur per Capellanos poſitos per patronos, tamen non mutabatur voluntas, ſed perpetuatur. *Bald. in l. ſi teſtamento. C. de teſtamen.* maxime, quando Capellania erat dotata, cum eſſent omnia bona relicta teſtatoris, vt cõſtabat ex puncto, *ad not. per Abbat. in cap. tertio, de eccleſ. ædific.*

Decisio MCXXIII.

De naufragio.

Svmmarivm.

1 *Communitas condemnari non poteſt ſuper geſtis per eius adminiſtratores, niſi conuocato conſilio ratificauerint.*

IN porta Neptuni fuit onerata barca Dominorum de Bonuiſiis, quæ vi vtorum fuit lata in inſula Silij, & intempeſtatis paſſa eſt naufragiũ. Omnes homines, poteſtas, & maſſarij acceperunt prædictum frumentum, & fuit facta diſtributio per Poteſtatem inter homines dictæ terræ. Agebatur cõtra communitatem terræ Silij, vt ſolueret frumeotũ, & omnia damna: fuit probata intentio, qualiter fuit facta diſtrihutio d. frumenti per poteſtatem, vt conſtat ex partitis certi libri Poteſtatis, & per teſtificationem teſtium, & fideiuſſionem factam a poteſtate tempore ſui receſſus, quod ſolueret partẽ frumenti, quam ipſe acceperat, ſi aliquando eſſet petita.

Fuit dubitatum, R. P. Domino Epiſcopo Rauellen. caoſſam proponen. 12. Fabruarij, 1540. *an ex partitis ex libro poteſtatis extractis, & per atteſtationem magiſtri nauis factam Neapoli inter alios, & per inſtrumentum fideiuſſionis heredis poteſtatis, & per teſtes in curia examinatis, appareat granũ, de quo agitur, fuiſſe receptum per communitatem, vt communitas damnari potuerit?* Fuit tentum, vt communitas non potuerit condemnari, nec apparet, quod ſuſceperit granum, quia per nullum genus probationis, & omnib. iunctis apparet, quod communitas aliquid egerit. Et bis aut ter fuit cauſſa prnpoſita, & 23. Ianuarij eiuſdem anni, fuit tentum quaſi per † omnes, quod 1
communitas non potuerit condemnari, de aliquo actu geſto per communitatem, niſi conuocatur conciliũ, vt requiritur, *Oldrad. in conſi. 65. & 66. fundatur hæc concluſio ex conſil. Paul. 86. & per no. & per Bar. in l. aut facta. §. fi. ff. de pœn. Iaſ. in l. ciuitas ff. ſi cert. pet. Abb. in c. dilecti. de ſimon nec obſtat, quod no. Anch. in conſil. 138. & Io. de Ana. in d. ca. dilecti Card. in clem. 1 de pœn.* quia loquitur, cum vniuerſitas eſſet facta ditior, tunc teneretur abſque hoc, quod eſſet conſilium conuocatum. Sed in caſu noſtro fuit probatũ deueniſſe ad actus particulares, nec etiam ſumus in actu ſucceſſiuo, in quo daret effectus, vt puta guerra, vel rebellio & ſic loquitur deciſ. Neapol. *376. nec obſt. doct. Flor. in l. 1. ff de incend. ruin. & naufrag.* quia loquitur in robaria. Sed hic fuit probatum, quod miniſtri frumenti dederunt licẽtiam tranſportandi frumentum iam deperditum. Nec etiam obſtat, quod no. *Bar. in l. ne quis. ff. de incen. rui. & naufrag.* Nam procedit, quando communitas reſtituere potuiſſet. *Bar. in l. 1. §. occaſione. ff. ad Silenia. facit conſi. Oldra. 315.*

Decisio MCXXIIII.

De appell.

Svmmarivm.

1 *Termini præfixio data procuratori ad appellandum, & proſequendum appellationem non valet, niſi quo ad ipſum principalem.*

FVit dubitatum in vna Bonon. parochialis de Monte maiore coram R. P. Dom. Marcoantonio, præſuppoſito, quod procurator in prima inſtantia non poterit cõmittere cauſſam appellationis, an præfixio termini

mini ſi ᵭta per iudicem a quo ad committēdum, & proſequendum appellationem, tenuerit, ut quod elapſo dicto termino, & cauſſa appellationis non commiſſa per principalem, ſententia tranſiuerit in rem iudicatam, 16. Ianuarij, 1542. per maiorem partem, licet aliquibus con-
1 tradicentibus, fuit † tentum, quod illa præfixio termini facta per iudicem procuratori, non valeat, quoad ipſum tantum: ſecus autem quoad ipſum principalem, quaſi talis præfixio ſit actus ſecundæ inſtantiæ, ad quem procurator non habebat mandatum, quia procurator conſtitutus in vna cauſſa, eo ipſo, quod eſt lata ſententia, deſinit eſſe procurator, ita quod non remanet procurator. *l. inuitus. & ibi gloſ. C. de procur. l. ſi actor. C. eodem*, quia proſequutio appellationis non eſt de appendirijs primæ cauſſæ. *Iaſ. in dict. leg. ſi actor. C. eodem.* Deinde cum ſit actus factus contra abſentem non citatum, eſt inualidus text. *in l. de vnoquoque. ff. de re ind.* Nec obſtat, quod dicit Roman. in cap. 1. de appella. quia intelligitur, quando talis præfixio termini ſit data appellanti legitimam perſonam habenti ad proſequendam appellationem. *ut not. per Doct. in l. procuratorem. § ſi ignorantes ff. mand.*

Decisio MCXXV.

De reſtit. ſpol.

Summarium.

1 *Reſtitutio debet fieri ad eundem ſtatum, & eſſe, quo quis reperiebatur tempore ſpolij.*

BOnon. ſpolij inter Dominam Iſabellam de Gonzaga ex vna, & Dominos de Pepulis ex altera parte: petebat Do. Iſabella de Gonzaga reſtitui ad alimenta, quæ percipiebat ex bonis ſibi relictis a marito tribus ſententijs latis in fauorem ipſius Iſabellæ: item petebat reſtitui ad bona feudalia, & reſtitutioni ſubiecta. Ex parte altera allegabatur, quod non poterat ad hæc bona reſtitutio fieri, quia in feudis ſuccedunt filij, & nepotes, licet teſtator aliud mandet, *cap. 1. de ſuc. feud.* quia non poterat de feudo teſtari. *c. 1. de prohi. feud. alie. per Lotha. & in c. 1. de prohi. feud. alie. per Fed.* nec ſuper his bonis poterat imponi aliqua ſeruitus. *l. ſi. C. de reb. alien. non alienan.* Et idem in Emphyteuſi, quæ non tranſit ad extraneos. *Doct. in l. etiam. ff. ſol. mat. Alex. in l. quod dicitur. § ſi autem. C. com. de leg.* ¶ Fuit dubium, 15. Nouembris. 1548. R. P. D. Epiſcopo Sarnen. cauſſam proponente, an alimenta, quæ vigore ſententiarum latarum reſtituentur D. Iſabellæ, percipi debeant, & poſſint per ipſam ſuper bonis emphyteuticis, vel fideicōmiſſo ſubiectis. ¶ Fuit † tentum, & reſolutum per omnes, quod reſtitutio debet fieri ad ſtatum, in quo erat tēpore ſpolij: quo tempore poſſidebat bona feudalia, & emphyteutica, & ſic reſtituitur ad hæc bona, quæ poſſidebat, quando fuit ſpoliata, cum ſit ſatis ſuſpenſum petitorium. Et dictum fuit, quod etiam tunc nō conſtabat ex actis, quibus aliqua bona fuerint feudalia ſeu emphyteutica, quia iura ſuper hoc producta concernunt petitorium, & ſic non probant in poſſeſſorio: imo nec in hoc iudicio poteſt conſtare per eandem rationem. Pro hoc eſt text. *in c. fin. de reſ. ſpol. num. 1. & Abb. in conſi. 467. colum. 11.* vbi ſi fœminæ agunt ſimplici poſſeſſorio acquirendę poſſeſſionis, non poſſunt impedire ſuo colore, quin bona ſint feudalia, quia tangit peritorium. Et in eadem cauſſa 7. Martij. 1546. fuit concluſum, quod hæc alimenta debent dari etiam in perpetuum. & ſi quidem alimenta prætenſa ſunt præſtanda, cum hic non fuerit actum iudicis officio, ſed iure actionis, *ad not. per Doct. in l. de alimentis. C. de tranſ.* & quia hic agebatur ſuper ſpoliatione alimētorum, erat neceſſarium, quod alimenta præterita reſtituantur, & vera eſt reſtitutio.

Decisio MCXXVI.

De literis, & ſigillo epiſcopi.

Summarium.

1 *Vita an ſit probanda per eum qui allegat.*

2 *Literæ epiſcopi ſolo ſigillo probant ordinationes etiam inter non ſubditos factas de licentia proprij epiſcopi.*

3 *Reputatio communis ſufficit ad probandum quem eſſe clericum.*

Promotio autem ſufficit per vnum teſtem probari.

PEr obitum Card. de Victoria vacauit parochialis eccleſia de Pago, Card. de Legia, Archiepiſcopus Valentin. ſeu eius Vicarius ad hoc ſpeciale mandatum habens contulit Martino de Blanda Illerden. Dioc. qui omni iuri ſibi competenti ceſſit, ſiue reſignauit in fauorem Martini de Calaferra: Io. autem Baptiſta de Baldachino, qui prætendebat ius ad prędictam parochialem, lite pendente inter eos allegauit, Martinum Blanda non eſſe clericum, & cum reſignaſſet ipſe in fauorem Martini de Calaferra, erat obligatus ad probandum, quod viueret reſignans tempore reſignationis. Ex parte contraria dicebatur, quod Martinus de Blanda erat promotus, & ad hoc fuerunt præſentatæ literæ promotionis, in quibus continebatur, quod Ludouicus Epiſcopus Aurien. de licentia epiſcopi Illerden. promouerat. Inſuper dum conſtat de reſignatione, non erat probādum aliud, quia quilibet præſumitur viuere, ſi pars aduerſa volebat probare contrarium ſibi incumbebat. Fuit dubium 13. Ianuarij, 1539. R. P. D. Ioan. Paul. cauſſam proponente, *an Martinus de Calaferra teneatur probare Martinum Blanda reſignantem viuere.* Rota † fuit varia, & diuerſa, 1
& vnā pars acceſſit in vno voto: altera in fauorem Martini, quod non teneretur probare vitam, quia non fundat intentionem ſuam in vita reſignantis. *ad no. per Bar. in l. ſiquidem. ff. ſolut. matr.* Secundum dubium eadem die 13. Ianuarij. 1539. fuit propoſitum, *an literis epiſcopi ſolo ſigillo recognito credatur quo ad ordinationes quas fecit in non ſubditos, & ſic ad ordinandum Martinum non ſubditum de licentia ſui ordinarij.* Et † omnes tenuerunt, 2
quod ſic, cum agatur de modico, præiudicio, exceptis R. P. D. Marſican. & Rauellen. tenentibus, quod propter *deciſ. 1. de prob. in non.* quæ videtur dicere, quod ſigillum Epiſcopi non faciat fidem inter non ſubditos, & ratio aliorum Dominorum fuit, quod cū in literis diceretur, quod ordinatio fuit facta de licentia ſui epiſcopi, & tempore actus potuit interuenire, præſumitur interueniſſe, *ad no. per Card. & Fel. in c. altera. de teſtib. idem Fely. in ca. ſicut nec. col. 4. de iud.* & quia † ad probandum, quod ali- 3
quis ſit clericus ſufficit communis reputatio. *in non. de eo, qui fur. ord. ſuſcep.* & ad probandam promotionem ſufficit vnus teſtis. *Bal. in l. licet. de teſtibus.* & ſolo ſigillo epiſcopi probantur ordines. *glo. in cap. inter quatuor, de cleric. & peregrin.*

Decisio MCXXVII.

De vacatione per commendam.

Summaria.

1 *Exſpectans non poteſt acceptare beneficium affectum per commendam, ceſſante commenda.*

2 *Beneficium affectum, & reſeruatum differunt.*

3 *Beneficia commendata dicuntur affecta taliter, quod proferror non poteſt ſe in eis intromittere.*

PArochialis Valent. de Pago erat commendata Cardin. Viz. ceſſauit cōmenda per obitum Cardin. Ioan. Baptiſta de Baldaſſinis virtute ſuæ gratiæ exſpectatiuæ acceptauit prædictā parochialem eccleſiam: Martinus de Calaferra, qui prætendebat ius ad illam dixit non poſſe acceptare, quia erat affecta, & beneficium ita vacans per commendationem, quod huiuſmodi poterat capi per exſpectatiuam. Fuit dubium propoſitum 16. Iunij. 1539. R. P. D. Io. Pauli cauſſam proponentem, *vtrum exſpectans potuit acceptare beneficia vacatura commendam, aut affecta per commendam, adeo quod illa affectio dicatur ex generali reſeruatione.* Fuit dictum per omnes, quod † exſpectans non potuit acceptare benefi- 1
cium affectum, nec capere per appoſitionem manus Pa-

pæ in omnẽ euentum, ſiue ſit commenda perpetua, ſiue temporale beneficiũ, & non voluit tenere conſi. Soc. 32. quod exſpectans potuit habere beneficium commendatum ceſſante cõmenda, quod conſ. Æne. de Falc. *in tract. de charit. ſubſid.* intellexit in cõmenda perpetua. Et volunt Gaſpar de Peruſ. *in tract. reſeruat. in 1. par.* ꝙ exſpectans non potuit capere, intellexit idem Æneas in commenda temporali, cum eſſet hæc diuerſitas, & dubitatio. Iterum 19. Octob. 1530. fuit propoſita in Rota, & omnes tenuerunt, exceptis duob. R. P. D. Macerat. & Rauellen. quod exſpectans non potuit capere beneficiũ affectum per commendã ceſſante commenda, per rationẽ communem, ꝙ exſpectans nõ poteſt acceptare reſeruatum. Duo autem de prædictis dicebant, quod verum erat in
2 reſeruatos ſecus in affecto, quia † aliud eſt beneficium reſeruatum, & aliud affectum: quia in reſeruato, & expreſſa diſpoſitio Papæ reſeruantis, quod non eſt in affecto, eo maxime, quod reſeruatio eſt odioſa, exſpectatiua autem fauorabilis. Et in odioſis commenda nihil inducit, & videtur, quod non incurrat exſecrabilitatẽ ſecundum practicam Rotæ, item quia regulæ Cancellariæ tantum diſponunt, quod exſpectans nõ accipit beneficium reſeruatũ, vel affectum ex generali reſeruatione, & quod affectio ex cõmenda nõ eſt ex generali reſeruatione. Et ita tenuerunt Rom. *conſi. 335. Soc. conſi. 72.* præualuit tamen maior pars, quæ fundatur in hoc, quia impetrans beneficium reſeruatum, vel affectũ tenetur facere mentionem de affectione. *Felyn. in c. in noſtra. corol. 5. de re-*
3 *ſcrip.* & beneficia † commendata dicuntur affecta, ita ꝙ inferior non poteſt ſe intromittere in eis. *ca. vt noſtrum. de appell. ſenet collect. in c. cum nobis. de elect. gl. in c. 1. ne ſede vacante. in prin. gl. de elect. lib. 6. Ale. in c. Cathanen. 60. diſt.* vbi dicit, quod manus appoſitione beneficium commendatum dicitur affectũ, vt inferior in eo nihil poſſet attentare, donec Papa per collationem plene prouiderit, *vt dicit Dec. d. c. noſtrum Rom. conſi. 330. Mil. in repert. ꝙ beneficium vacans reſeruatũ in ſi. idem Rom. in conſi. 335.* & Papa apponens manus demonſtrat, quod vult prouidere: ſed per commendam non [illegible] itur, quod durante commenda durat antiqua vacatio. *deciſ. 559. in antiq.* Et quando Papa vult, quod ſub literis includatur beneficium reſeruatum hoc exprimit. *Card. conſ. 9. Ph. [illegible] in c. 2. de reſcrip. lib. 6.* Et ita fuit deciſum.

DECISIO MCXXVIII.

De exſpectatiua.

SVMMARIA.

1 *Beneficium cadere ſub gratia, cui incumbat onus probandi.*

2 *Allegans gratiam conſumtam dicitur dare obiectum, quod debet concludenter probare.*

SÆpe & ſæpius fuit dubitatum per Dominos in Rota in Valentin. parochialis de Pago. Ioannes Baptiſta de Baldaſſinis poſſeſſor prædictæ parochialis acceptauerat vigore ſuæ exſpectatiuæ certum beneficium, & etiam accepit parochialem de Pago: dicebat Martinus prædictæ parochialis de Pago acceptationẽ nõ valuiſſe, quia iam antea aliam acceptauerat, & gratia erat conſumta, Ioan. Baptiſta negabat, quia acceptatio prima non valuit, quia beneficium acceptatum non cadebat ſub illa gratia.

Fuit dubium propoſitũ R. P. D. Puteo cauſſam proponente, cui incumbat onus probandi, an beneficium caderet ſub gratia, vel non. Domini 3. Februar. 1541 di-
1 uiſi fuerunt: Nam † quatuor ex Dominis dixerunt in fauorem Martini: in fauorem autem Io. Baptiſt. quod non teneatur probare, quod non cadit ſub gratia, fuerunt Aquen. Rauall. Marc. Anton. & Io Paulus tenentes, quod non tenetur probare quod beneficium non cadat ſub gratia, ſed Martinus. Ratio fuit, quia cum Io. Baptiſta ſit poſſeſſor, & reus, & Martinus, actor, qui vult venire, & expellere poſſeſſorem, debet probare intẽtionem ſuam per probationes cõcludentes, *ad not. in c. 1. in pra[illegible] de prob. l. cum hoc C. vnde legit. cum alia.* Et cum Martinus dicit poſſeſſionem rei, gratia ſua eſt conſumta, & dum vult probare, quod per acceptationem gratia fuit conſumta, non concludit, quia poteſt eſſe, quod beneficium non vacabat, vel non cadebat ſub gratia: puta quia vacabat in menſe ordinarij, vel acceptatio non fuit facta in tempore, & cum probatio non concludat, reus eſt abſoluendus. Secundo dixere, quod gratia ſua eſt conſumta, eſt dare obiectum, & † obiectum debet clare probari, 2
& non per præſumtionẽ. *Ægid. deciſ. 53.* Et ita inuentũ eſt notatum per Reuer. bon. mem. Card. Simonetam, qui fuit Auditor, & magnus practicus, *in deciſ. 262.* vbi hæc verba erant, *ita limitat aliam deciſ. quod ille, qui acceptauit, præſumitur, quod infra tempus acceperit, quod no multum* [illegible] *et ita limitatur deciſ. 19. de conc. prabend. in antiquatem dicit* [illegible] *ec. 4. de conceſ. praben. in non.* Sed Sanſ. Proſper Marſic. & Macerat. tenuerunt contrariũ, quod Ioan. Baptiſta debebat probare, quia Martinus iam probauerat conſumtionem per *dec. 8. de cauſ. poſſeſ. & propriet. in antiq. & per dec. 13. de conceſ. praben. in antiq. & per deciſ. 3. eod. tit. in nou. & per conſ. Gem. 105.* Et inſuper qui dixit, quod cadat ſub gratia, eſt fundamentum ſuæ intentionis, quod prima gratia eſt probanda, *per glo. in clem. fin. de reſ[illegible] l. cum qui. ſ. de prob* cum reus ſit actor in ſua exceptione. *l. 1. de excep. & Doct. in ca. cum in multis. de reſcr. lib 6. C[illegible] d. deciſ. de conc. prab. num. 4.* Sed Domini qui tenebant partem Baptiſtæ, dixerunt diſtinguendo, & ſic omnia concordabant: aut actor dicit reo prout in cauſſa nollra, gratia tua eſt conſumta, & tunc eſt vera opinio Ægid. propter rationes iam dictas, quia ita tenuit Rota, & practicauit prout eſt inuentum ſcriptum de manu Card. Simonetæ: aut reus dicit actori, gratia tua eſt conſumta, & probat per ſolam acceptationem, & tunc obtinet reus, & omnia ſupradicta præſumuntur ſic eſſe: & ſic loquitur dicta deciſ. & Doc. in locis præallegatis, quia per hoc eliditur probatio actoris: vnde dicitur non plene fundare intentionem per ſolam exſpectatiuam & ſic eliſi eneruantur.

DECISIO MCXXIX.

In eadem.

SVMMARIVM.

1 *Breue reſtitutorium primæ gratiæ intelligitur etiam reſtituere quoad regulam reuocatoriam, & de nouo concedere.*

PArafrenarijs a Papa Clemente ſeptimo fuit conceſſum per breue volentibus fauorem præſtare eiſdem, quod gratiæ eorum conceſſæ in eccleſiis, & Diœc. in ſpecie ſpecificatæ, ſuũ ſortirentur effectum, nõ obſtantib. quibuſcunq; gratiis, reſeruationib. facultatib. mandatis, indultis quibuſcunq; perſonis factis, exceptis S. R. Eccleſiæ Cardinalib. ex quibuſcunq; cauſſis exonerosis, & ſeruitiis, nõ obſtantib. conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, & Cancellariæ regulis, editis & edendis, ſic ſanctiſſimus D. Paulus Papa Tertius confirmauit, & de nouo conceſſit in omnibus, & per omnia, ſicut cõceſſerat Clemens Septimus, cum omnib. derogationibus, etiam quoad regulas Cancellariæ. Dubitatum fuit in vna Sabinen Canonicatus, & præben. quam petebat Henricus Parafrenarius Papæ Pauli canonizari, nũquid gratia aut mandatum de prouidendo Henrico cenſeatur reualidatũ per breue ſanctiſſimi D. Pauli Papæ, non obſtante regula reuocatoria eius, in medio exiſtẽs, ſicut etiã reualidata fuerunt mandata Parafrenariorum Papæ Clementis? Fuit † tentum per maiorem partem, ꝙ per 1
breue Pauli fuit reſtituta gratia ante, ſicut per breue Clementis nedum reſpectu aliarum gratiarũ poſtea cõceſſarum, verum etiã reſpectu regulæ reuocatoriæ poſtea emanatæ, quia breue confirmat primas gratias, & de nouo concedit. Vnde cum in noua conceſſione non requiratur

tatur expreſſa derogatio regulæ, valet iſtud breue in vim nouæ conceſſionis. Fuit etiam tentum per maiorem partem, quod vltimum iſtud breue non fuerit expeditum, & ſi pariſ gratiis fuerit nominatus dies, non requiritur alia expreſſio literarũ. Non obſtat, quod quatuor ex Dominis tenuerint, quod non valebant in reſtitutione primæ gratiæ propter regulam reuocatoriam: quia (vt apparet ex proœmio) tantum conſiderauit gratias poſtea conceſſas, non autem regulas: vnde opus eſſet, quod ſibi tanquam legi ſpecifice eſſet derogatum. Ratio maioris partis fuit, quia erat in breui poſita regula motu proprio. *de prab. lib 6.* nec etiam gratiæ in dubium reuocari debent, *ad not. per Bart. in l. conſtituentur §. codicilli. Decian conſil. 271. col. 3 & conſil. 323. col. 11.* maxime, quia regula reuocatoria erat, quod præſumitur facta adeo quod ignorabat imo bene ſciebat, & etiamſi ignoraſſet, eſſet fruſtratoria, & verba breuis nihil operarentur, contra *l. quoties. ff. de verbo oblig. & c. ſi Papa. de priuil. lib. 6.* & ſic fuit deciſum per maiorem partem, *vt dictum eſt.*

DECISIO MCXXX.

De gratiæ confirmatione.

SVMMARIVM.

1 *Clauſula reuocatoria annullat totam gratiam nedum quoad inſolita, & exorbitantia.*

CONceſſerat S. D. Clemen. Papa Septimus dum eſſet in arce ſancti Angeli ab exercitu Cæſareo detentus, Matthæo de Pengo gratiam ad parochialem S. Iacobi de Marcon. Conchen. diœc. cum pluribus clauſulis ſolitis, & inſolitis ad hoc, vt primo eius gratia exſpectatiua ſortiretur effectum: Franciſcus Lucas, qui prætendebat ius ad prædictam parochialem, dicebat, gratiam Matthæi eſſe inualidam, & ad probandum præſentauit breue Clemen. eiuſdem, in primo Conſiſtorio habito Viterbii Cal. Ianuarii anno ſede conſilio, & conſenſu S. R. Eccleſiæ Card. in quo motu proprio, & ex plenitudine poteſtatis reuocauit omnes gratias conceſſas, facultates, priuilegia quibuſcunq; perſonis dum eſſet in Caſtello S. Angeli tanquam inductus: imo vero coactus importune perſonarum ambitione fuit dubium, R. P. D. Paulo cauſſam proponente, 3. Februarii, 1542. an illa verba, de quibus in conſtitutione reuocatoria, videlicet importuna perſonarum ambitione, imo verius clarius demonſtrant, quod tota gratia, quę habet clauſulas inſolitas ſuper inductione, & coactione facta, vt in totum, & non in parte clauſularum inſolitarum reuocata 1 cenſeatur. Fuit † tentum per maiorem partem aliquibus contradicentibus, quod dicta gratia nedum quoad inſolita, & exorbitantia fuerit reuocata per clauſulam reuocatoriam, ſed etiam in totum: & ſic quod tota gratia fuerit reuocata per regulam reuocatoriam, ſed etiam ratio, quod Papa aſſerat, quod quaſi locutus conceſſerit, cum ponat cauſſam reuocationis, *ad not. per Bald. in l. cum qui. in princ. & in l. cum. ff. de tranſact. l. licet. de hered. inſtit.* item cum expreſſit coactionem fuiſſe cauſſam conceſſionis, non ſolum reuocauit regulas contentas in ipſis gratiis conceſſ. per importunitatem, ſed etiam ipſas literas continentes eaſdem clauſulas inſolitas, quia expreſſo continenti includetur ipſum continens, & contentum *ad cap. per exceptionem. de priuil. lib. 6.* & cum reuocantur omnia, & ſingula, literæ, gratiæ, & priuilegia, & indulta. Et hæc verba inducunt reuocationem in totum, *ad not. per gloſſ. in cap. vbi periculum, verb. quoque Cardin. & glo. in verbo, ſingulis. de electi. lib. 6. Felyn. in c. 2. col. 11. de reſcript.*

DECISIO MCXXXI.

De appell.

SVMMARIA.

1 *Appellari poteſt à ſententia Vicarii foranei ſeu deputati ad certam partem Prouinciæ ad epiſcopum, vel Archiepiſcopum: ſecus in Vicario generali, quia eſt vnum, & idem conſiſtorium.*

2 *Sententia Vicarii, vt valeat, ſufficit quod ſit in quaſi poſſeſſione iuriſdictionis.*

CAuſſa matrimonialis coram Dom. Vicario Epiſcopi Abulen. agitabatur inter Petrum de Auila, & Agnetam Panlora ex altera parte, ſuper reſtitutione prædictæ Agnetis eius vxoris a Vicario Abulen. fuit appellatum, & obiectum grauamen ad Archiepiſcopum Compoſtellan. Metropolitanum, & appellationem coram Vicario generali Archiepiſcopi Compoſtellan. in ciuitate Salamantin. exſiſtentem præſentauit: ipſe autem Vicarius auditis hinc inde partibus ſententiam in fauorem Petri, & contra prædictam Agnetam promulgauit, a qua per Agnetam, & eundem Archiepiſcopum Compoſtel. exſtitit appellatum. Et idem Archiepiſcopus candem commiſit cauſſam licentiato cuidam Miltano, qui ſententiam Vicarii generalis, Archiepiſcopi Compoſtellan. reuocauit, a qua ad ſedem Apoſtolicam fuit appellatum: tunc coram R. P. D. Sarneu. cui cauſſa fuit commiſſa, dicebat ſententiam in fauorem Agnetis eſſe inualidam, quia a Vicario generali Archiepiſcopi ad eundem Archiepiſcopum non poterat appellari, quia idem conſiſtorium, & tribunal: ex parte Agnetis fuit dictum, appellationem fuiſſe legitime interpoſitã, quia Vicarius prædictus non erat Vicarius generalis, ſed foraneus poſitus in epiſcopatu ſuffragan. ad cognoſcendum de appellationib. Epiſcopat[illegible], aut ſex ſuffraganeorum, vt Vicecancellarius generalis in ciuitate Compoſtellan. & quod erat conſuetudo conſtituendi iudices ad futuras appellationes. Fuit dubium 12. Febr. 1542. R. P. D. Epiſcopo Larnen. cauſſam proponente, *an a iudice appellationum Archiepiſcopi Compoſtellan. in ciuitate Salamantin. commorante poſſit appellari ad eundem Archiepiſcopum? Et ſuppoſito, quod potuerit, an in cauſa de qua agitur, ſufficeret Archiepiſcopum Compoſtellan eſſe in quaſi poſſeſſione decennali conſtituendi iudices ad futuras appellationes, maxime in diœceſi ſua ſuffraganea?* Fuit tentum, & reſolutum per omnes, quod † a Vicario poteſt appellari ad Archiepiſcopum, cum ſit deputatus ad certam partem prouinciæ Metropolitan. tantummodo ad cognoſcendum de appellationibus [illegible]torum Epiſcopatuum ſuffraganeorum, & ad actus futuros, id eſt, ad appellationes interponendas, & non eſt Vicarius generalis diœceſ. Compoſtellan. imo eſt alius Vicarius generalis diœceſ. & Prouinciæ Metropolitan. reſidens in ciuitate Compoſtellan vbi eſt ſedes Vicariorum, & ſic iſte Vicarius habetur pro foraneo, & ſic non facit vnum conſiſtorium cum Archiepiſcopo. *per not. per glo. Claud. Bonif. in clem. 2. de reſcript. Dom. in cap. Roman. 1. de offi. ord. lib. 6. Calder. in conſil. 502.* Nec obſt. quod appellatur Vicarius generalis; quia licet appelletur, in veritate tamen non eſt. Quoad ſecundam partem dubii, *an ad ſuſtinendum proceſſum factum inter duos colitigantes coram Dom. Vicario ſufficiat quaſi poſſeſſio Archiepiſcopi, tenendo illos Vicarios in diœc. Salamantin. & ſic in diœceſibus ſuffraganeis, & ad futuras appellationes.* Tenuerunt † etiam Domini, quod 2 licet hoc ſit contra ius, *vt in dict. cap. Romana.* hoc eſt verum, quando ageretur inter Epiſcopum, & Archiepiſcopum, quia non poſſet Archiepiſcopus ſe tueri minori tempore, quam quadraginta annos, inter alios autem, vt in cauſſa noſtra, ſufficit quaſi poſſeſſio, quia ſufficit bona fides, *ad cap. conſultationibus, de iure patronat.* & ille iudex communiter iudicatur pro iudice competenti. *l. Barbarius. & ibi Iaſ. ad fin. de offic. prætor.* ſtante ſcientia maxime, & patientia Epiſcopi, vt probatum eſt. Poſtea vero 24 Maii, 1542. fuit iterum propoſitũ hoc ſecundum dubium, & reſolutum eſt primo pro validitate proceſſus, quod ſufficit quaſi poſſeſſio habẽdi iudices in

diœc. ſuffraganei, *vt in c. querelam. de elect.* Et non obſt. quod *d. l. Barbarius*, non habet locum, quando ius reſiſtit: quia fuit dictum, quod in hac cauſſa ius non reſiſtebat, quia ſi iſta conſuetudo non poteſt eſſe ſine quaſi poſſeſſione, ſequitur, quod hæc quaſi poſſeſſio eſt probata a iure, qua ſtante poteſt vti poſſeſſione, & vti fructibus, quæ eſt vera poſſeſſio. Et cum cognitio inter partes ſit fructus quaſi poſſeſſionis, de neceſſitate eſt dicendum, quod proceſſus factus durante quaſi poſſeſſione etiam ante finitam præſcriptionem, ſit validus, licet ſi epiſcopus ſuffraganeus contradiceret ante finitam præſcriptionem, expelleretur Archiepiſcopus: vt diximus in præſentato ab eo, qui eſt in quaſi poſſeſſione præſentandi, cum in veritate non ſit verus patronus, quia valet præſentatio, *d. c. conſultationib. & d. c. querelam*, quamuis ſi ageretur contra patronos, veniret expellendus a quaſi poſſeſſione præſentandi. Ratio eſt, quia ius quod prohibet, ſedem epiſcopalem non eſſe in Archiepiſcopatu ſuffraganei, loquitur in Vicario generali ad totam diœc. ſecus in conſtituto in certa parte diœc. vel ad certos epiſcopatus, vt erat hic, *adnot. in clem. 1. de reſcript. Franc. in d. c. Romana. in c. non putamus. in verbo, officialis, de conſue. in 6.*

Decisio MCXXXII.

De exſpectatiua.

SVMMARIVM.

1 Exſpectatiua generaliter loquens capit etiam beneficium vacans per reſignationem in manibus ordinarii in menſe Apoſtolico factam.

1 FVit r. ſolutum per omnes Dominos in cauſſa canonicat. & præben. Calubrien. 17. Febr. quod † exſpectatiua capit beneficium vacans per reſignationem in manibus ordinarii in menſe Apoſtolico factam. Et fuit ratio, quæ mouit Dominos, quia exſpectatiua capit omnimodam vacationem in ipſa contentam, & ille caſus exceptus firmat regulam in contrarium. *l. quæſitum. §. denique, ff. de fund. inſtr. l. nam quod liquide ff. de pact. c. 2. de coniu lepro. hanc opin. tenet Æneas de Falc. id. in tract. reſeruat. 39. priu. in fi. & eſt deciſ. 196. in non.* Item cum exſpectatiua det beneficium vacans, per vacationem ſimpliciter apprehendit omnes modos vacationum. *glo. in c. cupientes. in princ. de elect. lib. 6. & c. ex parte. de offi. deleg. tenent Franc. & Doct. in c. ſuſceptum. de reſcrip. l. 6.*

Decisio MCXXXIII.

De integra portione.

SVMMARIVM.

1 Prouiſio Papæ capit beneficium renuntiatum in manibus Nuntii non habentis facultatem.

BIs fuit propoſitum in Rota videlicet 21. Ian. 1540. & 27. eiuſdem menſis, & anni. In cauſſa Aſtoricen. integræ portionis inter Garſiam Bernardi ex vna, & Ioa. Times ex altera: tale fuit factum in manibus Nuntii Apoſtolici in Hiſpania reſidentis non habentis facultatem recipiendi beneficia per reſignationem: fuit facta prouiſio apoſtolica in fauorem Garſiæ, qui prætendebat capere virtute clauſularum generalium, ſiue quouis modo etiam coram Notario publico &c. fuit dubium, *an prouiſio portionis, de qua agitur, in fauorem Garſiæ Bernardi per clauſulas generales reſignationis factæ de portione eadem in manibus poteſtatem ad id non habentis per procuratorem capiat beneficia. Rota ſemper diuiſa:* Tentum fuit
1 per aliquos, quod † prouiſio Papæ capiat beneficium renuntiatum in manibus Nuntii non habentis facultatem, quia licet ius non abdicetur a reſignante quouſque reſignatio ſit admiſſa, & facta prouiſio per ordinarium, vel alium habentem poteſtatem præſentandi, nihilominus Papa admittens, antequam reſignans mutauerit voluntatem, poteſt admittere illam, & prouidere. Neque priuilegium illius ſubiacet vitio ſubreptionis, quaſi non faciat mentionem de iure manente penes reſignantem. Nam tennit Rota, quod per illam implicitiuam, etiam Papa prouidens, dicens in prouiſione: etiam coram notario publico, & teſtibus videtur dicere, quod admittat reſignationem factam coram quocunque non habente poteſtatem etiam coram notario & teſtibus, quo caſu iam Papa intellexit, quod ius remanſerit penes reſignantem, & ſic ceſſat ſubreptio. Nec obſtat, quod dicitur procedere ſententia priuatiua lata, iuris ordine ſeruato, *vt dicit Imol. in c. quod in dubiis, de renunt.* quia fuit reſponſum, quod ſi reſignans non mutauit voluntatem, Papa ponit admittere, & prouidere, prouidendo videtur ſolemniter, & legitime priuare, *vt tenet deciſ. 1. de renunt. in deciſ. Biſig.* Et licet Papa dicat, quod intellexit, quod ius remanſit in reſignante, vult dicere, quod beneficium vacat propter reſignationem factam. Et hanc opinionem tenuerunt Ioan. Paul. & epiſcopus Rauellen. contrariam tamen partem tenuerunt Epiſcopus Sarn. & Maceraten. & Iaco. Put. quorum ratio fuit, quia Papa prouidet de beneficio vacante, & in veritate non vacat, quando ius remanſit in reſignante, *vt dictum eſt*, cui rationi fuerat reſponſum per R. P. D. Marcantonium, qui non habuit votum, quia proponebat cauſſam. Ratio fuit ex *deciſ. 1. & 2. de renunt. Biſig.*

Decisio MCXXXIV.

De ſpolio.

SVMMARIVM.

1 Reſtitutio ſpolii debet fieri, etiamſi non plene conſtet de quaſi poſſeſſione conferendi.

DOminus Ferdinandus de Mendoza fuit prouiſus de beneficio ſancti Laurentii ciuitate Tholetan. vacan. de menſe Iunii per Archidiaconum Tholetan. ſeu Vicarium ſpeciale mandatum ad hoc habentem, qui prætendebat ius collationis habere in beneficiis vacantibus in toto ſuo Archidiaconatu. de menſe prædicto Iunii de eodem beneficio fuit facta prouiſio Melchiori de Angueli per Archiepiſcopum Tholet. agitur ſuper ſpolio, quod ex parte D. Ferdin. fuit probatum, & ad colorandum titulum poſſeſſionis probatur per teſtes aliqualiter, licet non plene, Archidiaconum Tholet. eſſe in quaſi poſſeſſione conferendi beneficia vacantia in menſe Iunii in ſuo Archidiaconatu. Ex parte alterius dicebatur eſſe nullius momenti quaſi poſſeſſionem, cum ius commune ſibi reſiſteret, *ad c. ad decimas. de reſt. ſpol. lib. 6. & c. 1. de præſcript. eo tit. & ad deciſ. 4. in non. ad fin.* maxime, quia epiſcopus habeat fundatam intentionem ſuam de iure communi circa collationem, *vt 1. q. 1. c. reſign. c. decretum. c. omnes baſilic. 16. q. 7. iuxta deciſ. 448. in non.* Et quod erat neceſſaria concludens probatio, *ad c. 1. de præſcript. ad no. in c. cum perſona. §. quod ſi talis. de priuil. lib. 6.* 12. April. 1540. cauſſa pendente coram R. P. D. Aquen. fuit † tentum per omnes excepto Dom. 1
Marcoantonio, quod ex quo apparet de ſpolio, fiat reſtitutio. Etſi ad titulum reſiſtat ius commune, cum titulus ſit conceſſus ab Archidiacono pro colore, dictum fuit, quod ſufficit, quod ſit probatum, Archidiaconum eſſe in quaſi poſſeſſione conferendi in menſe Iunii, & hoc taliter qualiter licet non plene.

Decisio MCXXXV.

De collatione.

SVMMARIVM.

1 Statutum requirens certam ætatem ad beneficium obtinendum, extenditur etiam in permutatione.

STatutum erat obſeruatum ſine contradictione in fundatione beneficii del Coleon. Gerunden. diœc. quod tale beneficium daretur habenti legitimam ætatem: contingit, quod Hieronymus de Veua ex cauſſa permutationis per ordinariū fuit de tali beneficio prouiſus, legitimam non habens ætatem ſecundum ſtatutum in fundatione: Gerardus autem, qui prætendebat ius ad tale beneficium, dicens, collationem in prædictum

ctum Hieronymum factam, inualidam eſſe, quia non habebat legitimam ætatem. replicabatur, quod tale ſtatutum erat intelligendum in beneficio vacante per obitum, vel alium modum, non autem per permutationem. & ſic ſtatutum non extendebatur ad permutationem. & ſic ſtatutum fuit dubium 13. Octob. 1541. R.P.D. Io. Paulo cauſſam proponente, an conſtitutio requirens certam ætatem in eo, cui confertur, habeat etiam locum vbi ex cauſſa permutationis confertur. Fuit tentum, &
1 reſolutum, quod † prouiſio facta contra ſtatutum eſt nulla, & quod procedit etiam in beneficio ex cauſſa permutationis, & per hoc fuit allegat. dec. Caſſa. *de praben. 2. & deciſ. Ægid. 154. & ſic tenet Anch. in conſil. 50.* Iterum ergo fuit propoſita hæc cauſſa 17. Septemb. eiuſdem anni, & poſt longam diſpoſitionem fuit idem concluſum *per c. ſi eo tempore. de reſcrip. lib. 6. & c. & cu. de praeb. ben. eo. lib.* vbi tenet Domi. *nu. 2. 5.* & quod nec executor, nec etiam Papa conferens beneficium ſacerdotale non habenti legitimam ætatem, confert valide, imo collatio eſt nulla. *Barb. conſi. 33. inc. ſufficit pſalmiſta. col. 3. lib. 2. Roch. de iure patro. in verbo, honorificum. q. 4. verſi. quis autem dicatur in diuinis.* Item, quia collator non poteſt alterare formam collationis a principio fundatam, & ſi aliter confertur, eſt nulla collatio. *Felyn. poſt Calder. & Abb. in c. cum acceſſiſſent. col. 7.*

Decisio MCXXXVI.

De vnione.

SVMMARIVM.

1 *Vnio facta etiam per viam contractus poteſt reuocari.*

FEl. rec. Leo decimus conceſſit vnionem quinq; portionum in eccleſia Abulen. & eas dedit cuidam capitulo pro cantoribus, & hoc per Bullam: poſtea vero idem confirmauit per breue, & voluit, quod ſemper valeret in vim contractus facti inter ſedem apoſtolicam, & ipſum capitulum Abulen. vt ab eodem ei, nec ſucceſſoribus liceret recedere, nec contrahere. Vacauit portio in eccleſia in eadem, & ante vacationem per literas cancellariæ fuerunt reuocatæ omnes vniones, & portiones quibuſcunq; perſonis ſeu capitulis conceſſæ. de quarum vna fuit facta prouiſio N. de Surones, qui agit ſuper portione contra Didacum del caſtello, qui dicit nullam fuiſſe prouiſionem ex eo, quod portiones fuerant vnitæ, & exſtinctæ in menſe capitulari. Ex parte contraria dicebatur, quod illa vnio non habuit effectum, & quod erat in diminutione. Fuit tentum vltima Iunii, 1540. per o-
1 mnes, quod † ex quo non apparet, quod ſuppreſſio, vel vnio Papæ Leonis habuerit effectum, quia non conſtat de vnione facta in portione, de qua agitur, quæ vacauit, & dicitur vere vacaſſe, potuit de ea tanquam vacante legitime prouideri, non obſtante, quod videbatur contrarium, quia quando Papa contrahit, vt prælatus, tenetur obſeruare, & obligatur lege naturali. *text. & ibi Docto. in capit. 1. de praben. Bald. in l. digna vox. C. de leg. Innocen. in capit. innotuit. de indic.* vbi dicit, quod ſi Imperator reuocat omnes leges factas in priuilegium in vim contractus ſemper durat, & ſic fuit reſolutum per omnes Dominos: non inueni fundamentum in informationibus ad coloran.

Decisio MCXXXVII.

In eadem.

SVMMARIA.

1 *Incapax niſi doceat de diſpenſatione, non reſtituitur, vel ſaltem mandatum de diſpenſando. cum nu. 2.*

2 *Mandatum ſuperioris de diſpenſando ſufficit pro colore poſſeſſionis.*

DIcebatur, & omnino inſtabatur, quod Marcus non erat reſtituendus, quia in literis prouiſionis apoſtolicis ex ſua confeſſione conſtabat, quod patiebatur defectum natalium, licet in eadem prouiſione, quod ſecum erat diſpenſatum, dicebatur, & de diſpenſatione non conſtabat, licet produxerit mandatum de diſpenſatione per Sarnen. Et ſic quod obſtabat defectus natalium, quo ſtante erat deneganda reſtitutio, *ad cap. conſtitutio. de fil. presbyte. clemen. vn. de cauſſa poſſeſ. & propri. Caſſad. deciſ. 3. de reſtitutio. ſpolia.* ſicut † dicitur, 1
quod ſi quis poterat reſtitui, & datur de incapacitate ad duo beneficia, & ſic doceatur de titulo colorato, niſi doceat de diſpenſatione, non reſtituatur. *Rota deciſ. 371. in antiq.* Fuit dubium 3. Februarii, 1543. R. P. Dom. Epiſcopo Rauellen. cauſſam proponente, an is, quem conſtat pati defectum natalium, per eius confeſſionem, ſit reſtituendus ad parochialem? de qua agitur, qui etiam aſſerit cum eo fuiſſe diſpenſatum, & † in iſto caſu man- 2
datum pœnitentiariæ de diſpenſando dat colorem poſſeſſori, quia nemo dicitur priuari ſua poſſeſſione, niſi prius audiatur, *ad capit. licet epiſcopus. de praben. libro ſexto, ad not. per Alb. in capit. in literis. col. 3. de reſtitu. ſpoliato Alex. in cap, cum in iure, 8. diſtinct. col. 4. facit quod dicit Caſſad. deciſ. 1. de reſtit. ſpoliat.* quod pro colore poſſeſſionis ſufficit auctoritas ſuperioris mandantis diſpenſari abſque eo, quod probarentur mandata, & narrata, *in iit. deciſ. 393. ad fi. in nou. Paul. conſi. 153. Guido in quaeſt. parlamenti, quaeſt. 33.*

Decisio MCXXXVIII.

De ſpolio.

SVMMARIVM.

1 *Spoliatus nullum ius habens in re non eſt reſtituendus.*

AGebatur ſuper ſpolio in cauſſa Imolen. parochialis de Monicollo a quodam nomine Aloiſio Carbone, qui dicebat ſe fuiſſe ſpoliatum, & ad colorandum titulum productæ fuerunt literæ prouiſionis per obitum Cæſaris vltimi poſſeſſoris in fauorem Bernardini, qui quidem Bernardinus prædictam parochialem reſignauerat in manibus Vicarii generalis Imolen. cuidam nomine Tholomæo, & prædictus Tholomæus in manibus Papæ reſignauerat in fauorem Marci, & fuit facta prouiſio, & habuit bullam ſuper prouiſione. Ex parte Raphaelis de Curta prætendentis ius habere ad prædictam parochialem, fuit dictum, non ſufficere ad colorandum titulum, quia Bernardinus, & Tholomæus, a quibus dicebat ius habere Marcus prædictus, nullũ ius habebant in beneficio, quia Vicarius Imolen. mandatum ſpeciale non habuit ad reſignationem recipiendam, & ad conferendum, *vt conſtat ex facto,* quo ſtante erat res clara, ſpoliatum † nullum ius habere, & hac ratione non erat 1
reſtituendus, *ad deciſ. 17. Innoc. deciſ. 46. in antiq.* & titulus coloratus non poteſt dici, quoniam habetur ab eo, qui non habet auctoritatem dandi illum. *Lap. alleg. 16. & 103. Calder. in conſil. 13. de verborum ſignific. Deci. in l. fin. C. de edict. diui Adria. tollen. Staphil. in tract. de literis. fol. 178.* Et in hac dubitatione fuit dubium præſuppoſitum in Rota 16. Ianuarii, 1542. Et omnes Domini tenuerunt, quod prouiſio apoſtolica facta per reſignationem Tholomæi in manibus Papæ in fauorem Marci, ſufficit pro titulo colorato, licet ſit contra ius Tholomæi ex defectu facultatis Vicarii, qui prouidit ſibi Bernardino prædicto eius actori, ſeu prædeceſſori, quia concernit petitionem ad hoc ratione ſpoliantis, *ad l. meminerint. Cod. unde vi. & cap. in literis. de reſtit. ſpolia. cum materia.*

Decisio MCXXXIX.

De iuriſdictione.

SVMMARIVM.

1 *Commiſſio facta cum clauſula, dummodo ante aſſignationem termini ad articulandum litera ſunt expedita, valet ſi ſaltem probetur facta fuiſſe in termino.*

DVbitabatur in cauſſa Ciuitaten. Canonicatus, & præben. coram R. P. Domino Epiſcopo Rauellen. cum commiſſio iuriſdictionis eſſet conceſſa, dummodo

ante aſſignationem termini ad articulandom literæ ſint expeditæ, & terminus ad articulandum fuit aſſignatus 18. Decembris, 1531. an eſſet probandum, expeditionem eſſe factam ante terminum ad articulandum, an vero ſufficeret probatio, quod de menſe Maii, 1531. per ſcriptores apoſtolicos fuiſſet relatum, quod refereodarii, & computator teſtificati ſunt de menſe illo appoſuiſſe manum ad bullam, ad depoſitionem ſcriptoris, qui illam ſcripſit, & Summiſtæ, qui inciſit illam ad plumbum. Et per omnes Dominos fuit dictum 5. Iulii, 1538.
1 quod ſufficit † ad probandum, expeditionem ante terminum ad articulandum factam fuiſſe in menſe prædicto, & appoſitam eſſe in margine literarum expeditarum cum recognitione manuum officialium, & traditione ſibi Summiſtæ facta cum recognitione manus Card. tenentis plumbum, & eiuſdem Summiſtæ maxime ad transferendum onus probandi in aduerſarium, & ſecundum hanc reſolutionem cauſſa fuit expedita.

Decisio MCXL.

De re litigioſa.

SVMMARIVM.

1 *Lis per mortem vtriuſq; collitigantis ſuper beneficio dicitur finita.*

LIte alias per Card. Senen. tunc actorem contra quendam Martinum reum, & poſſeſſorem coram R. P. D. Epiſcopo Aquen. de & ſuper canon. & præb. Leodien. mota, & cauſſa iam inſtructa Card. mortuus eſt, & in eius ius fuit Martinus ſubrogatus: poſt mortem Card. docto de morte, & decreto poſſeſſu per audientiam contradictarum contra intereſſe putantes, ſententiam abſolutoriam reportauit, quæ in rem iudic. tranſiuit: deinde Io. quidam ius prætendens prætextu ſubrogationis in iure, & lite Card. Senen. quæ quidem ſubrogatio fuit facta poſt mortem vtrinſque, docto de morte Domini Martini coram R. P. D. Ioa. Paulo tanquam ſubrogato in loco Aqnen. in iure commiſſionis, licet iuriſdictio Aqnen. videatur finita, quia functus erat officio ſuo iudicandi per audientiam contra intereſſe putantes, abſq; eo quod Io. fecerit ſe in ius & locum Cardin. ſubrogari in lite, & ad proſequutionem admitti, in ſuum fauorem ſententiam reportauit atque exſequutioni mandauit contra Bernardinum Moronum ſucceſſorem D. Martini, & poſſeſſores, a quibus omnibus prædictus Bernardinns appellauit: Ioan. aotem petebat exſequutionem ſententiæ contra eum, & quemlibet intereſſe putantem: econtra vero Bernardinus obtinuit commiſſionem ſuper nullitatibus prædictæ ſententiæ, & inſtabat, quod omnia facta per D. Io. Paulum erant nulla ex defectu iuriſdictionis, quia tempore, quo fuit ſubrogatus ad litem, lis inter Cardi. & Martinum erat definita per ſententiam abſolutoriã latã in fauorem Martini, in cuius ius ſucceſſit Bernardinus.

Et inſuper, quod ſubrogatio non erat gratioſa, & per conſequens nunquam ſubſtinuit litem, *ad notata per Caſſad. deciſ. 1. vt lite pen. & deciſ. 11.* & per ſententiam abſolutoriam erat finita, *ad notat. per eundem Caſſad. vt lite pend. deciſ. 6.* qua exſtincta ius Martini remanebat ſolum firmum & radicatum, & non poterat per contradictas procedi, ſed erat neceſſaria citatio perſonalis, *ad c. fin. de elect. lib. 6. & cap. final. qui matrim. accuſ. poſſ.* & inſuper quod licet videretur, quod lis non erat finita, donec eſſet ventum ad exſequutiouem, & brachium ſeculare, *ad deciſ. 6. de cau. poſſeſſ. & propr. per Caſſad. num. 10.* Fuit tamen dubium propoſitum, 27. Octob. 1542. & ſuper hoc fuit tentum per omnes, qnod lis fuerit finita per rem iudicatam latam in fauorem rei poſſeſſoris, quando nihil remanet exſeqoendum, niſi ex re, quæ non ſubſtinet litem reſpectu beneficii: ſecus tamen eſſet ſi ſententia fuiſſet lata in fauorem actoris, quia tunc non eſt finita lis, cum reſtet aliquid ad exſequendnm. Et ſic loquuntur.
1 Contrarium † tamen fuit tentum, quod lis fuit finita per mortem Cardinalis, & Martini, qui erant collitigantes: neque mandatum de ſubrogando ſubſtinuit litem, quia licet ſubrogatio gratioſa potuiſſet ſnbſtioere mandatum de ſubrogando, tamen non ſubſtioet litem, quia iam nulla eſt lis, ſed eſt finita per mortem vtriuſque collitigantium, & non eſt ſubiecta lis ad quam auditor poſſit prorogare? Deinde Ioan. debuit appellare a ſententia Domini Aquen. ſaltem a die notitiæ, eo quod non fuit: nec de appellatione apparet: vnde ſententia tranſinit in rem iudicatam: & ſublata lite ſubrogatio fuit nulla, & ſic Ioan. ſi volebat redire ad cauſſam, debebat committere de nouo, & citare de nouo poſſeſſorem, & nouum indicium introducere, quod factum noo fuit. Vnde quicquid noui fuit factum per D. Ioan. Paulum, fuit nullum ex defectu iuriſdictionis, & citationis. Et ſic fuit concluſum, quia cum ſententia fuerit lata ab Aquen. contrarium a D. Ioan. Paulo eius ſubrogato non potuit pronuntiare, *ad c. inter monaſterium. de re iud. & ibi Felyn. col. 7.*

Dacisio MCXLI.

De regula de publicandis.

SVMMARIVM.

1 *Regula de publicandis obligat quemlibet ad ſui obſeruationem.*

CVm magna deliberatione, ſtudio & inſuper diſputatione fuit reſolutum in cauſſa Conchen. Archidiaconatus de Marcon. coram R. P. D. Marſican. inter Dom. Ludouicum de Torres ex vna, & Marcum de Polada ex altera, in fauorem prædicti Domini Lodouici, & Reuerend. Cardinalis, quod ſubiaceant, & teneantur ad † obſeruationem regulæ de publican. reſignationibus, 1
& principaliter ita tentum eſt propter auctoritatem Felyn. *c. ad aures. de reſcript. col. 7. verſi. 8. concluſ. & Caſſad. ſuper reg. deciſ. 38. & Dominus Sarnen. in regula. de publican. quaeſt. 12. & idem tenet Felyn. in cap. ſuper his. col. 13. de fide inſtr. & Rum. de maior. & obed. Dec. in l. 1. C. de mand. priuileg. Idem in cap. 1. in 11. col. de conſtit. Philip. Prob. in addit. ad Ioan. Monach. ca. fin. de reſcript. lib. 6. Hiero. & Abb. in tractat. de charit. ſubſid. q. 2.* & quia ſub conſtit. odioſis comprehenduntur *Card. Gem. in c. 1. colum. 2. de ſchiſmat. lib. 6. Anch. Ioan. And. & alii in c. nemo deinceps. de elect. lib. 6.* facit regula, volens, quod Card. non comprehendantur ſub reg. Cancel. editis poſt primam editionem, ergo a contrario ſub editis regulis ante primam editionem continebantur. Et in eiſdem regulis primæ editionis eſt poſita regula de publican. reſignationibus, & Rota non tenuit conſi. Abb. *29. & 297. nec conſi. Rom. 496. 498. nec Felyn. in cap. cum iure penitus. col. 11. verſi. 11. limit. de offi. deleg.*

Decisio MCXLII.

De ſolutionibus.

SVMMARIA.

1 *Remedium c. peruenit. de fideiuſſo. quo caſu loquatur, & intelligi debeat.*

2 *Bona alienabilia propter debita de iure ſunt vendenda.*

FVit reſolutum per omnes in cauſſa parochialis Ciuitaten. de alia, quod Ioan. de Anduran. qui petebat admitti ad *cap. peruenit. de fideiuſ.* habens domum alienam non admitteretur ad remedium text. quia † *cap. peruenit,* loquitur in fructibus beneficiorum. Cum autem clericus condemnatur, an habeat domum, debet vendere, & fructns, & expenſis ſatisfacere, & ita fuit 1
concluſum 9. Apr. 1540. cum † bona alienabilia propter 2
debita de iure ſiot vendenda, *ad not. ad l. a D. Pio. ff. de re iud. & in d. c. peruenit. & per to. ti. C. de exſequut. rei iud.*

Decisio MCXLIII.

De reuocatiooe.

SVMMARIVM.

1 *Vnio facta in augmentum cultus diuini non comprehenditur ſub regulis reuocationis vnionis.*

An

AN per regulam reuocatoriam Papæ Adriani eſſet reuocata vnio facta in augmentum cultus diuini, fuit dubium in vna Conchen. Præſtimonii vnionis de
1 Baltezarij, & 13. Octobr. 1542. fuit † tentum quaſi per omnes, quod vnio facta in augmētum cultus diuini non comprehendatur ſub regulis renocationis vnionis. Ratio principalis fuit, quia in diſpoſitione generali reuocatoria non eſt credendum, quod diſponens voluerit cōprehendere ea, quæ concernant augmentum cultus diuini. Et idem fuit tentum in vna Malautan. & idem tenuit Rota coram, R. P. D. Epiſcopo Rauellen. in vna Oxomen. vnionis parochialis ſancti Andreæ prioratus de logranno de anno 1533. Et adhuc in fortioribus terminis, quia ibi vnio erat pro augmento neceſſario dotis eccleſiæ. Et ratio fuit, quia ibi eccleſia de Bataxab. indigebat altero clerico ad inſeruiendum eccleſiæ, *ad no. in cap. quiſque. de vita & honeſt. cler.* Item, quia non eſt veriſimile, quod Papa voluit per reuocatoriam vnionum etiam perpetuarum reuocare vnionem factā ad augmentum cultus diuini, *ad notata in c. ex parte, de conſt. ca. fin. de reſcrip. lib. 6. Roman. in rep. auth. ſimiliter. C. de leg. fal. in ſpeciali ad regulam, in generali de reg. iur. lib. 6.* in generali ſermone non comprehenditur facta ad piam cauſſam. *Innoc. in c. relatum. el primo, col. 11 de teſt. Fel. in ca. ecclesia ſancta Maria. col. 30. de conſt.*

DECISIO MCXLIV.

De citatione.

SVMMARIVM.

1 *Sententia an & quādo ex defectu citationis ſit nulla, vide diſtinctionem.*

INnocent. *ſub tit. de dolo & contumac. deciſ. 402.* dicit, quod actor obtinuit cauſſam beneficialem in palatio apoſtolico committi: & quod reus veniens non citatus poſtea ſeruatis terminis ab ipſius actoris petitione abſolui debet cum diſtinctione, *ad deciſ. fina. in nouis,* videlicet, quod ſi reus ſtatim poſt receſſum actoris venerit, ſuperſederetur in cauſſa: ſi autem longe poſt diſceſſum recipiat iuramentum a procuratore, an ſciat, vel credat Dominum ſuum eſſe citatum, vel non: ſi iurat non eſſe citatum, datur ſententia abſolutoria ab impetratione actoris: alioquin ab inſtantia iudicij, qua ſtante dec. in cauſſa Valentin. parochialis de Pego, Io. Baptiſta de Baldachinis aduerſarius Martin. de la Cahorra commiſit cauſſam, & habuit decretum citationis contra intruſum quendam in parochiali eccleſia, & contra intereſſe putantes: Martinus venit ad cauſſam pro ſuo intereſſe coram eodem iudice, cum commiſſione ſine commune, & per audientiam contradictarum habuit ſentētiam contra prædictum Ioan. Baptiſtam, qui cauſſam commiſit. Poſtea vero venit Ioan. Baptiſta ad cauſſam, & dixit, ſententiam nullam ex defectu citationis. Martinus autem dicebat validam iuxta prædictam prouiſionem. Pars altera dixit, quod erat neceſſaria citatio contra ſe, *per deci. Ægid. 466. & 145. & 462. fuit dubium,* R. P. D. Puteo cauſſam proponente, 24. Iunij, 1545. *an ſententia lata in fauorem Martini ex defectu citationis ſit nulla?* ¶ Fuit
2 tentum quaſi per omnes, † quod ſeruaretur deciſ. prædicta abſque diſtinct. in fine deciſ. poſita, vbi de comparitione ſtatim, vel interuallo, & etiam ſine iuramēto loquitur, quia ita ſine diſtinct. ſeruatur. Et deciſ. Ægid. loquitur in alia cauſſa, videlicet, quando is, qui commiſit cauſſam, atteſtabatur ſe nolle illam ſequi, nec intimauit citationem reo in cauſſa, de qua agitur, & in caſu dictæ *deciſ. in nou.* exſequuta eſt dicta citatio, & cōmittens etiam conſtituit per procuratorem in actis. Ex quo apparet voluiſſe litigare, & cauſſam proſequi. In cauſſa præſenti proceſſum fuit per Rotam, ſed agebatur de retractione cuiuſdam ſententiæ Reuer. Marſicani, & vt retractaretur, vt aliqui dicebant, ita tenuerunt. Si autem eſſemus ante latam ſententiam, credo, quod aliter diceretur: & in caſu, de quo agitur, aliud eſſet de iure. Et fuit dictum, per aliquem ex Dominis, quod iſte caſus eſt longe diuerſus a caſib. deciſionum. Nam ibi is, qui fuit nominatus in commiſſione, veniebat ad cauſſam, & contra committentem accipiebat eandē, telum, & arma, quib. ipſemet vtebatur committens, nimirū ſi poſſet citatus procedere contra eum abſq; noua citatione. Sed hic is, qui venit ad cauſſam, nō erat nominatus in commiſſione, ſed erat de intereſſe putantibus, ideo videtur, ꝙ ſine noua citatione non poſſet procedi cōtra eum, maxime, quia, ſicut iſte non poſſet procedere cōtra iſtum venientem tanquā ſuum intereſſe putantē ſine noua citatione, ita nec iſte deberet procedere contra actorem ſine noua citatione. Et cum iſte caſus ſit diuerſus a caſib. dictarum deciſ. ideo ſtricte proceſſerunt: nam tempore Ægidij tenebatur vnum, & tempore nouarum deciſ. tentum eſt aliud, vt apparet *in d. deciſ. de dol. & contum.* pro fundamento poſita. Tamen Rota concluſit cum illis dec. de quib. in fi. ipſius. & cum viſum fuit, quod in hoc caſu, qui diuerſus eſt, & habet diuerſam rationem, vt ſupra, poſſet tenere cum dec. Ægid. neq; conſtitutio procuratoris facti per Io. Baptiſtam debet conſiderari, quia erat neceſſarium reſpectu nominati in commiſſione, qui potuiſſet venire ad cauſſam, & tenuerunt deciſ. Ægid. in hoc caſu.

DECISIO MCXLV.

De terminis obſeruandis.

SVMMARIVM.

1 *Obſeruatio quatuor terminorum ad docendū ſe paruiſſe exſecutorialibus, etiam in deliberatoria eſt attendenda.*

Imo etiam in declarationis negotio.

PRæeminentiarum cauſſa Archidiaconatus de Carmiplan. pendebat coram me inter Archidiaconum eiuſdem eccleſiæ, & alias dignitates: ſententia fuit lata in fauorem Didaci de Caſtello Archidiaconi Palentin. & cōtra Archidiaconum de Carion. & alias dignitates decretæ fuerunt literæ exſecutoriales in forma, quæ fuerūt intimatæ perſonaliter Gaſpari de Fuentes, & Archidiacono de Carion. 5. menſis Octobris, 1539. & obſeruatis quatuor terminis ad docendum ſe paruiſſe exſequntorialib. die 23. Ianuarij, 1540. fuit † dictum per Do- 1
minos, quod obſeruatio terminorum potuit ſeruari per Innoc. Trauam, & quia nō erat mala obſeruatio terminorum etiam in deliberatoria. Et hoc dicebant alij Domini attento, ꝙ ſumus poſt factum, quod hoc non debebat fieri paſſim, quia in vocatione in rigore ſecūdum eas licet indiſtincte loquatur, deberet forſan intelligi de prima vice, *iuxta regulam l. boues. §. hoc ſermone. ff. de verb. ſignifi.* & ſic in negotio principali tantum, non autem in negotio declarationis. Et licet hoc eſſet ſecurius, maior pars tenuit, quod talis obſeruatio terminorum ſit bona, etiā in rigore, quia Bulla in vocatoria loquitur indiſtincte. Item tenuerūt omnes, quod ſententia lata infra terminum 30. dierum fuit vera, propter formam traditam in exſecutionibus. ex quo apparet, quod ad dimittendam poſſeſſionem, vel non, aſſignatur terminus ſex dierum, & alij triginta dies dantur ad ſoluendas expenſas, & fructus, licet ratio fuit, quod infra ſex dies poteſt procedi ad declarationem, quia non dimittit poſſeſſionem. Ita elapſis triginta diebus reſpectu fructuū, & expenſarum poteſt procedi ad declarationem. Nec obſtat, quod d. fructus ex parte declarati, quod de conſuetudine curiæ non conſueuerunt declarari, niſi elapſis 30. diebus, quæ conſuetudo erat ſeruanda: ſic ſtylus, *ad caput. ex literis. de conſt. & ca. cum ſit. de crim. falſ.* & minime euenit, *ad l. minime. ff. de legibus.* quia fuit reſponſum. quod hoc non erat ſtylus, ſed quod partes cōſueuerunt petere declarationem ante 30. dies, niſi petiiſſent ob non omiſſam poſſeſſionem ſeruatis terminis, oportet declarari, & ꝙ tunc eſſet ſtylus, quando pars petiiſſet hos. Et ita non commi-

ſit infra triginta dies, quod Rota nunquam negauit, licet nunquam feciſſet declarationem ante triginta dies, & ſic fuit concluſum.

Decisio MCXLVI.

De inhabilitate.

Svmmaria.

1 *Sententia ſola ſine productione proceſſus non probat, & ita Rota obſeruat in latis extra curiam.*

2 *Probatio vnius teſtis legalis ſupplet inhabilitatem alterius.*

3 *Materia eſt intelligenda prout de iure præſumitur.*

AVguſtinus Francus acceptaſſe prætendebat parochialem Ceſenaten. montis acuti: alter vero acceptauit eandem & prætendebat acceptationẽ ſuam eſſe validam ex eo, quod Auguſtinus nõ potuit acceptare, quia tempore acceptationis erat condemnatus, vt homicida. Et ad hoc probandũ fuit præſentata ſententia condemnationis homicidiũ contra Aug. prædictum. Inſuper prædictum, quod per teſtes non erat acceptatio approbata, quia vnus ex teſtibus erat ipſemet Auguſt. qui teſtificatus eſt approbaſſe, eratq; in fauorem ceſſionarii, & per alterum teſtem tantum, qui excluſo Auguſtino erat inhabilis ad teſtificandum de ſuo facto proprio. Dubium fuit 16. Iunii 1539. coram R. P. D. Epiſcopo Rauellen. cauſſam proponente, *an acceptatio, & prouiſio vigore gratiæ exſpectatiuæ per Auguſtinum probetur in præiudicium alterius acceptantis.* Fuit tentum per
omnes, quod † ex quo non apparet de proceſſu per 1
quem eſt lata ſententia prædicta, non datur fides dictæ
ſententiæ, vt Aug. cenſeatur inhabilis tanquam homicida, quia Rota non ſtat ſententiis extra curiam latis, non viſis proceſſibus. Et inſuper quod Auguſtinus non ſit integer teſtis ad probandum acceptationem, & prouiſionem ſibi factam, quia ipſe ceſſit. Et videtur factum illud in fraudem, vt potuit teſtificari: & etiam, quia e[illegible] infamatus de homicidio: & ratio eſt, quia infamatus non poteſt teſtificari, *ad capit. teſtimonium. de teſtibus: cum vulga.* Item cedenti rem ad ipſum ſpectantem non eſt fides adhibenda. *Lanfranc. in cap. quoniam contra. de probat. verſic. teſtium. Rom. conſil. 382.* Poſt inſtatur iterum in
eadem cauſſa, quod † probatio vnius teſtis legalis ſup- 2
plet inhabilitatem alterius teſtis, *ad not. per Bald. in l. 1. col. 3. C. de teſtam. Rom. in conſil. 290. ad fin. Socin. 130. col. 1.* Maxime, quia hic agitur de tollenda ſubreptione. Fuit dubium 17. Iunii 1539. an ad tollendam ſubreptionem gratiæ annuæ prouiſionis, ſufficiat probare acceptationem, & prouiſionem narratam per vnum teſtem. Fuit dictum, quod non, etiam cum alio reprobato, ad curtandam ſubreptionem *deciſ. Ægid. 683.* Et videtur pro-
batum contrarium, quia † fuit intellecta materia, quæ 3
de iure præſumitur, niſi probetur exceſſus, vt ſentit eadem deciſ. & ſic ſecundum hanc ſolutionem fuit cauſſa expedita &c.

SECTIO IIII. LIBRI TERTII,

CONTINENS DECISIONES AVGVSTINI.

Decisio MCXLVII.

Vt lite pendente.

Svmmarivm.

1 *Attentare dicitur etiam ille, qui habet cauſſam ab altero ex litigantibus, etiam ex cauſſa permutationis.*

LIte pendente inter Epiſcopum Solis poſſeſſorem parochialis Huelamo Albericen. diœc. Et Epiſcopum Segobien. d. Epiſcopus Solis parochialem præfatam de cõſenſu Imperatoris dictæ parochialis aſſerti patroni, in manibus Ioannis Pogii tunc ſedis Apoſtolicæ Nuntii, in fauorem Ioannis Compuſano reſignauit, & Ioannes poſſeſſionem virtute dictæ reſignationis capit. Dubium fuit, *an dicta poſſeſſio capta a Ioanne, qui non erat in lite, tanquam attentata, ſit reuocanda?* Fuit per Dominos concluſum 15. Ianuarii 1546. coram R. P. D. Anto-
1 nio Anguſtino, quod ſic: quia etiam † tertius habens
cauſſam ab altero ex litigantibus attentat, *vt per glo. in c. non ſolum, in verſi. reducendum. de appel. lib. 6. Biſign. deciſ. 4. eod. tit.* etiamſi eſſet ex cauſſa permutationis. *Rota 3. in nou. vt lit. penden. & 3. in antiq. per text. in c. 2. vt lit. penden. in 6.*

Decisio MCXLVIII.

Reg. 26. vt commiſ. cauſ. literis non exped.

Svmmarivm.

1 *Regula 26. de literis expediendis habet locum etiam quando proceditur exſequutiue.*

FVit dubitatum in vna parochiale de Villa Eluen. diœc. an regula vigeſimaſexta, de literis expediendis haberet locum, quando proceditur exſequutiue. Et concluſum eſt per Rotam 6. Nouembris 1545. coram R. P. Domino Antonio Auguſtino, regulæ † eſſe locum ex ſui generalitate, *per not. per Sarnen. in dicta regula q. 9.* Tum quia, ſi locum habet, quando proceditur via ordinaria, vt eſt clarum, multo fortius, quando via exſequutiua, cum per eam ad exſequutionem poſtea deueniatur. Item, ne via fraudibus aperiatur, quia habentes regreſſus vel prouiſiones de beneficiis in curia vacantibus, quibus dantur commiſſiones via exſequutiua, nunquam expedirent literas, & nimium fraudarentur officiales, & Camera. Et quia capitu. *hi contra quos, vt lite pendente lib. 6.* habet locum in exſequutione Biſign. *vt lite penden.* Secundo adde, quod exſequutio requirit literarum expeditionem.

Decisio MCXLIX.

De appel. & de confeſ.

Svmmaria.

1 *Collatio facta poſt ſententiam priuatoriam ante terminum ad appellandum, an valeat.*

2 *Carceris effractor aufugiens, an cenſeatur & confiteri delictum, vbi late.*

3 *Canonicus propter crimen homicidii priuatus ipſo iure dicitur ab omni beneficio.*

DVm Andreas Caleſtanus carceratus propter ſcelera fuiſſet, & a Nuntio Apoſtolico Venetiis exiſtente, & in hoc caſu ſedis Apoſtolicæ delegato citatus ad ſententiam, die 25. Auguſti 1543. ad diem Iouis, & die 26. eiuſdem, idem Dom. Nuntius, vt delegatus, pronuntiauit, Andream propter eius crimina ſuis beneficiis priuatum eſſe. Demum 31. di. Epiſcopus Veronen. contulit parochialem de Lacozo vacantem per ſententiam priuatiuam latam contra Andream Nicolao Ormancto, a qua ſententia Andreas die prima Septembris, ad ſedem Apoſtolicam appellauit, & poſt appellationem die 3. Septembris, idem Andreas in manibus S. D. N. in fauorem Iulii Caleſtani reſignauit. Fuit dubitatum coram eodem Domino, *an pendente termino ad appellandum poſt ſententiam priuatiuam beneficiorum Epiſcopus Veronen. potuerit de iure conferre dictam parochialem Lacozo, quæ eſt in ſua diœceſi?* Et licet (vt arbiter) cauſſa fuerat concordata, tamen inter Dominos 2.
Decembris 1541. reſolutum † fuit, quod aut a ſenten- 1
tia appellare potuit, & collatio non valuit, etiamſi appellatio eſſet deſerta, *ad text. in capit. licet. de ſenten. excommunicatio. & capit. cum veniſſent. ſecundum primam lecturam.*

lecturam, de eo qui mit. in poſſeſ. cau. rei ſer. Doct. in l. 1. C. de bon. po ſecundum tab. quia idem de geſtis poſt appellationem, ad tex. in cap. non ſolum & ibi glo. in verſic. innouat de appel. in 6. Sed geſta poſt appellationem reuocantur. Ergo. &c. ¶ Et quia pendente lite nulla prouiſio per ordinarium fieri poteſt, vulg. cap. 1. vt lite penden. in 6 etiam ſi extra curiam fuerit, vt in d. c. 1. in verſic. vel alibi. & ibi glo. ¶ Aut non potuit appellari, & tunc collatio valuit etiam infra terminum ad appellandum, quia etiam hæc paria iudicantur. ¶ Sed tunc non fuit reſolutum, an Dominus Andreas priuatus ſuis beneficiis per ſententiam, poſtquam effractis carceribus aufugit, a dicta ſententia potuit appellare, vel non. Reſolui in negatiuam partem, quia
2 effractor carceris effugiens præſumtione iuris, & de iure confiteri videtur delictum. Bart. per illum textum in leg. reos ff. de cuſtod. reo. licet ille textus nõ probet ſecundum N colaum Boer. in ſecunda part. deciſio. 215. num. 22. & Franc. Rip. in l. admonendi. num. 166. & 170. de iureiuran. Videtur communis opinio vt per eundem, num. 9. & 30. & 7.15. num. 90. & ibi Curt. Iun. in d. l. admonendi. ff. de iureiuran. Felyn. in cap. nullus. extra de præſumt. ſed confeſſus appellare non poteſt. leg. 2. quando appell. non recip.
3 E ,&c. ¶ Tunc † ſequitur ſi canonicus priuatus ob hu ſmodi crimen exſtiterit, ipſo iure amittit ſtallum in horo, & locum in capitulo, & alia eidem pertinentia ſine dilatione, vt per Boer. deciſ. 206. col. 2. ¶ Tum etiam, quia ſi citatus peremtoria vltima citatione fugiat, appellare non poteſt. Bald. in l. ſi ideo. de euict. Angel. in leg. ex conſenſu. de appell. Alexan. in l. ſæpe. colum. 32. ff. de re iud. a fortiori aufugiens fractis carceribus, cũ iuris præſumtione, & de iure confiteatur delictum, & in terminis, quod appellare nõ potuit frangens carceres, tenet Hip. ng. 166. per doctri. Bald. in l. ſi quis adulter. poſt princip. C. ad legem Iuliam de adult. quod tamen intelligi debebat de carcerato iuſte, ſecus ſi iniuſte, vt per Bart. in l. vis eius. C. de probat. Alexan. in l. ſed ex mendis in fin. ff. ſi quis eum, qui in ius voca. eſt, vt exim. Boer. dict. deciſ. 215. num. 3 Rip. dict. leg. admonendi. num. 120. cum ſequen. ff. de iureiuran.

Decisio MCL.

De dilat. de reſtit. ſpoliat.

Summaria.

1 Remiſſoria non conceditur vbi de lite non conſtat.
2 Probatoria materia nunquam reſtringi debet.
3 Attentata probari poſſunt etiam li.. non exſiſtente, vigore remiſſoria.

FVit dubitatum in cauſſa Oxomen. Archipresbyteratus & parochialis de Triando, inter Ioannem de ...cta Maria actorem, & Didacum de Melgoſa aſſertum ſpoliatorem, an dict. Ioanni agenti ſpolio attentato, conſtito per teſtes, & alia, deberet remiſſoria concedi ¶ Et reſolutum coram eodem Domino Antonio Auguſtino, die 19. Decembris, 1545. & die 26. Martij, 1546. quod non,
1 quia † de lite non conſtabat. ¶ Nam commiſſio nomine ſpoliatoris per curſorem præſeruata, & citatio per aſſertum procuratorem ſpoliatoris petita fuit, neque de ſpolij probatione, cum tempore poſſeſſionis minime conſtabat de ſecundo extremo, etiã per coniecturas. ¶ Tum etia, quia eſt actor, per deciſ. Rot. in antiq. 334. Quamuis videatur obſtare, quia † ſi non conceditur, materia & facultas probatoria reſtringeretur, quæ nõ eſt coarctanda. l. generale. in prin. C. de rebus cred. l. quoniam. in fin. C. de heredi ¶ Tum etiam, quia ſi ad probandum ſpolium ali uando datur remiſſoria. Caſſad. de dilat. deciſ. 23. a fortiori ad probandum attentata, quæ magis ſunt odioſa. Cardin. in clemen. fin. de appell. lib. 6. ¶ Et † ideo Domini ſequuti Caſſad. conſi. de dilat. deciſ. 4. num. 5. virtute commiſſionis certum terminum præfixerunt ad probandum attentata, quo elapſo, & non docto de attentatis, iudex procedit. ¶ Et in eadem eiſdem anno, & die fuit etiam tentum, reo ſpoliatori non debere remiſſoriam concedi, ne cõfoueatur in ſua occupatione, cum ſonet in delictũ, cum eidem nec reſtitutio in integrum detur. l. auxilium. §. fi. ff. de minor. & alia ratione. de qua per Caſſad. de dilatio. deciſ. 1.

Decisio. MCLI.

De regreſ. & cauſſ poſſeſſ. & proprieta.

Summarium.

1 Prouiſus ab ordinario, & continuans eius poſſeſſionem anteriorem præfertur ei, qui venit vigore regreſſus.

REgreſſui locus fuit factus per mortem, ordinarius contulit beneficia, de quibus in regreſſu, Nicolao de militib. vlt. Septemb. qui poſt lucem diei ante ortum ſolis, cepit poſſeſſionẽ & eadẽ die poſſeſſionis in ortu ſolis Io. Dominicus de Sebaſtianis etiã cepit poſſeſſionem inſtrumentalem certa hora diei, virtute dicti regreſſus. ¶ Cauſſa fuit commiſſa, & poſtea obtentum mandatum de manutenendo, & ne ſcandala orirentur, & ſequerentur, Rota aduocauit ad ſe poſſeſſionem. Dubitatũ fuit in cuius fauorem dictorum beneficiorum poſſeſſio debeat relaxari. ¶ Et † deciſum fuit in Tiburtina beneficio- 1
rum coram prædicto die 24. Decembris, 1546. debere relaxari in fauorem Nicolai prouiſi ab ordinario, quia vera fuit prouiſio ab ordinario. Et cepit poſſeſſionem, fructus colligendo, & Vicarium ponendo, & dictã poſſeſſionem continuando, quæ ſunt vera ſigna poſſeſſionis, ad l. Titium. ff. de ſol. ¶ Non refragatur quod eadem die Dominico fuit data poſſeſſio inſtrumẽtalis cum adiectione horæ, quæ præſumitur antiquior. Caſſad. 2. de præben. & 4. ſuper reg. quia ex quo in poſſeſſione Nicolai hora fuit etiam appoſita, & conſtat per ſigna prædicta de vera eius poſſeſſione, Rota ſemper ſolita eſt iudicare, quia prior eſt illa, quæ eſt effectualis cum fructuum perceptione, vt per Sarnen. reg. de anna. quæ. 47. num. 2. ¶ Minus obſtat decretum irritãs in regreſſu appoſitum, quia cum debeant probari qualitates dicti regreſſus, & eius, in cuius fauorem tentum fuit, & alias, niſi iuſtificatis dictis qualitatibus, non poteſt aliquos operari effectus, vt Rota tenuit coram Dom. Antonio Auguſtino, die 18. Ianuarii. 1546. ad not. per Ioan. And. in cap. 1. colum. 1. verſi. vt ſuas. de lit. conteſt. in 6. Imo etiam conſtaret de non iure dicti Nicolai rei, tamen non iuſtificatis qualilitatibus regreſſus, nõ eſt a poſſeſſione amouendus, cum de iure actoris non conſtet, imo abſoluẽdus. leg. qui accuſare. C. de eden. leg. loci corpus. §. fin. ff. ſi ſeru. vind. Caſſad. deciſ. 3. num 5 de reſti ſpol. Nec decretum irritans aliquem de poſſeſſione etiam de facto tantum ſpoliat, ideo interim debet Nicolaus pacifice poſſidere, cum lis non tollat alicui poſſeſſionem, ad not. in cap. 1. vt lit. pend. in 6. Nec (credo) ante diſcuſſionem eſt reiiciendus, ad not. in c. licet Ep copus. de præb. in 6. ac ſequeſtrum in iſto caſu ad cuſtodiam appoſitum probat dictũ Nicolaum poſſeſſorem. l. intereſſe. ff. de acquiren. poſſeſſ. Sed poſtea cum in præſenti cauſſa propter poſſeſſionem Nicolai ſuſpectam, non conſtabat de eius poſſeſſione, & per conſequens de eius ſpolio, neque erant iuſtificandæ dictæ qualitates regreſſus, fuit tentum a Dominis die 18. Ianuarij, 1546. coram eodem, prædictum Ioannem Dominicum manutenendum in ſua poſſeſſione virtute regreſſus capta, & cauſſa fuit concordata.

Decisio MCLII.

De iurepatr. & de donationibus.

Summaria.

1 Iuſpatronatus an veniat in donatione vniuerſali omniũ bonorum iurium & actionum. Quod non. nu. 4.
2 Expreſſio facta per relationem cenſentur nominatim facta.

6 *Iuſpatronatus in conceſſione de omnibus bonis iuribus & aliis ?ibus trans'ertur ex communi.*

CVm die 14. Martij, 1536. Angelus Chriſtophori Petri de Lemmo donaſſet Franciſco Petro, Laurentio, & aliis in donatione nominatis, omnia bona ſua immobilia, iura & actiones, ſeruato ſibi vſufructu, & Capellam Sancti Nicolai dotaſſet, voluit donatarios, & ſucceſſores eorum, & gubernatores fraternitatis huiuſmodi Capellæ eſſe patronos. die 26. Nouemb. 1546. præfatus Franciſcus dedit, & ceſſit condonatariis videlicet Petro, Laurentio, & Baldo præſentibus omnia iura, & actiones, quę & quas haberet, & ſui poſſent habere, in, & ſuper quibuſcunq; bonis & rebus olim Angeli Chriſtophori, occaſione donationis, ſiue hereditatis, vel alia quacunque, cum omnibus & ſingulis honoribus debitis, & obligationibus dictorum iurium, & quæ ipſe donator eorum nomine feciſſet & obligaſſet, ſeruato ſibi iure in vna petia terræ. ❡ Et ideo fuit dubium, *an iuſpatronatus huiuſmodi Capellæ transeat in huiuſmodi donatione iurium, & actionum a Franciſco facta, vt ſupra, Petro, & Baldo con-*
1 *donatarius & compatronis?* Videbatur, quod † ſic. Nam non eſt dubium, quod in prima donatione ab Angelo facta comprehendebatur virtualiter, & expreſſe iuſpatronatus & ſecunda a Franciſco facta fuit, referendo ſe ad primam, ſed relatum eſt in referente, *l. aſſe toto. ff. de hered. inſtit. l. ſi ita ſcripſero. ff. de condit. & demonſtr.* Imo
2 expreſſio † facta per relationem videtur nominatim facta. *Pariſ. in conſi. 122. col. 2. vol. 1. & conſi. 5. in fin. vol. 3.* Ergo & in ſecunda trãſit iuſpatronatus, & maxime, quia ſecunda facta fuit cum omnibus, & ſingulis honoribus & debitis, &c. ❡ Et cum patronatus ſit ius honorificum, vt in eius diffinitione communiter approbata: ergo datur intelligi eſſe de mente Fanciſci, donare velle iuſpatronatus, vt illud etiam tranſiret in donatione a Franciſco facta. ❡ Item & alia ratione, quia donatio a Franciſco facta, fuit de omnibus iuribus & actionibus, quæ & quas habebat in, & ſuper quibuſcunque bonis cum honoribus, &c. propter virtutem donationis & hereditatis dicti Angeli ſibi factæ, ſaluo iure ſibi in vna petia terræ, ex quo videtur Franciſcus omnia alia transferre, & ſic iuſpatronatus, & maxime conſiderata verborum geminatione ſeu multiplicatione, *vt in terminis videtur caſum iſtum decidere Philip. conſil. 127. 1. vol. penult. colum.*
3 *verſi. ſed ad iſta.* Vbi dicit, quod † in conceſſione de omnibus iuribus actionibus & bonis alicuius facta transfertur iuſpatronatus, & quod eſt iſta communis opinio.
4 ❡ Tamen † prædictis nõ obſtantibus Rota duobus Dominis exceptis coram eodem die 14. Decembris. 1546. poſt aduocatorum & dominorum cauſſæ diſcuſſionem contrarium tenet. Primum per dictum Bald. *in leg. fin. penult. colum. num. 48. verſi. Item ſi dixi omnia iura. C. de edict. diui Adrian. tollen.* Vbi dicit, quod donans omnia iura, quæ habet, non videtur donare iuſpatronatus. Et eſt ratio, quia huiuſmodi donatio omniũ iurium eſt generalis, & reſoluitur in ſuas ſpecies *l. ſi cheredus. ff. de leg. 3.* Ergo &c. ❡ Tum etiã, quia ſi dono tibi fundum meum, in quo eſt Eccleſia, non venit Eccleſia, quæ non eſt eiuſdem rationis, & conditionis. *vt per Barto. dict. loco & Rota in ver. ipſe. deciſ. 15. quæſt. 25. num. 43.* ❡ Cum ergo iuſpatronatus ſit diuerſę rationis, & conditionis cum iuribus & actionibus, non venit in donatione eorum. *Firm. in tracta. de Epiſcop. 4. par. lib. 4. qu. 50. & nouiſſime Lambert. in tract. ſuo, in 1. & 2. part. lib. 4. quæſt. 9. 6 artic.* ❡ Non obſtant adducta in contrarium. Nam licet relatũ proprie ſit in referente, tamẽ illud intelligitur, quando referens ſimpliciter relatum refert: ſecus quando limitatiue, *vt in terminis noſtris*, quia licet hæc ſecunda donatio ſe referat ad primam, tamen limitatiue reſpectu iurium & actionũ, quorum appellatione, vt ſupra, non venit iuſpatronatus, tãquam diuerſæ conditionis. ❡ Minus obſtat ſecundum, quia, quamuis donatio iurium & actionum cum honoribus ſit facta, ex hoc non eſt tranſlatum iuſpatronatus, quia donatio non eſt vniuerſalis, quia diuerſitas continet in ſe honorem, *vt per Dec. in dict. cap. ex literis. de iurepatron.* ergo honor vniuerſitas non eſt, quia continens & contentum differũt. Ita Rot. *in verſi. ſpecies. deciſ. 15. quæſt. 14. num. 94.* ❡ Nec obſtat tertium de verborum geminatione, ſeu multiplicatione: nec quartum, quod omnia donare vellet Franciſcus, excepta illa petia terræ: quia his repugnat propria natura verborum, ſcilicet iurium, & actionum, quæ non comprehendunt iuſpatronatus, *vt ſupra dixi.* ❡ Multo minus obſtat, quod dicit Dec. *conſi. 129.* quorum vbi fuerunt conceſſa iura, iuriſdictiones, & bona, & nec conceſſio fuit generalis, dum de beneficio loquitur vniuerſaliter, *per legem bonorum, la ſecunda, de verborum ſignificatione, & idem dict. conſi. 129. expreſſe dicit in penult. colum.*

DECISIO MCLIII.

De dolo & contuma.

SVMMARIVM.

1 *Actor vel eius procurator poſt obtentam commiſſionem debet intra terminum de mandato ſiue alia citatione docere de iure ſuo: alias reus abſoluetur ab inſtantia iudicii.*

IOannes Vaz aſſertus procurator Stephani Madera nomine eiuſdem Madera cauſſam commiſit contra N. cum clauſula, *& omnes alios, &c.* vnius virtute Martinus Vigulo per ſuam procuratorẽ Ferdinandum Sezza coram Epiſcopo Sarnen. comparuit: pro parte Ferdinandi rei commiſſio fuit obtenta cum præfixione termini Ioanni Vaz ad docendum de mandato, quo elapſo, & non docto abſolueretur Ferdinãdus reus, ex quo de abſentia dicti Vaz procuratoris actoris conſtabat fuit dubitatum, an, elapſo termino in commiſſione expreſſo, & non docto de mandato aſſerti procuratoris actoris, ex quo erat abſens dictus procurator, actor debeat citari perſonaliter antequam abſoluatur reus. Et quamuis 12. Februarij 1546. in quadam Vlixbonen. parochialis de pœna furia coram eodem Domino Antonio Auguſtino fuerit a Dominis reſolutum, debere citari perſonaliter, ex quo erat abſens dictus procurator. Item quia Martinus Suguero comparens per procuratorem non erat nominatus in prima commiſſione, tum etiam quia non conſtabat citationem exſequutã contra Martinum: rurſus quia Martinus facile fraudem committere poſſet, quia ex quo non nominatus expreſſe in prima commiſſione, neque etiam citatus poſſet comparere, quando ſciuit, Ioannem Vaz procuratorem actoris eſſe abſentem, vt in hoc caſu, & obtinet abſolutionem
nullo contradicente: Tamen † iidem Domini in eadem 1
coram eodẽ, die 19. eiuſdem menſis, & anni, contrarium tenuere primo, quia ordinarium eſt obtenta commiſſione, quod procurator intra terminum de mandato doceat, quo non docen. reus abſolui poteſt ab iſta inſtantia *Caſſad. in reg. deciſ. 40.* etiam cum expenſarum condemnatione. *vt ibi. num 6.* ❡ Nec obſtat, quod reus non fuit nominatus in prima cõmiſſione: quia eſt expreſſum virtualiter per clauſulã generalem, *& omnes intereſſe putantes, &c.* ❡ Minuſq; obſtat nõ conſtare de exſequutione citationis contra Martinum reum conuentum: quia ex quo ipſe poſt obtentam primam commiſſionẽ ſuper dicta parochiali conſtituit procuratorem, & procurator comparuit, præſumitur dictus Martinus citatus, *vt per Rot. in nou. 403. num. 3.* quia præſumitur etiam obtinentem commiſſionem remanere in eadem voluntate, & ſic citaſſe omnes intereſſe putantes, *vt etiam numer 3* ❡ Nec habet nouere abſentia procuratoris actoris, quia ex eo, quia obtinuit commiſſionem, debet eſſe cautus cauſſam agitari debere in loco deſtinato in commiſſione, nec

ne, nec ab eo ſe abſentare, vel ſaltem dimittere ibi procuratorem, vt per Rot. d. deciſ. nu. 2. ¶ Multo minus obſtat ratio de fraude, quam committere poſſet reus citatus in comparendo, quando ſciret actorem vel eius procuratorem abſentem a curia: quia, ex quo eſt maior actoris, quam rei, per mea vul. & reus comparendo coram iudice, & maxime abſente actore, vel eius procuratore poſt iam multos menſes elapſos poſt abſentiam actoris, vel eius procuratoris, nõ videtur in fraudem hoc feciſſe, vt videtur Rota concludere, dicta deciſ. 402. num. 3. Et maxime quia ſi contrarium diceretur, eſſet in poteſtate actoris poſt citationem rei non comparendo, ſeu ſe abſentando, tenere reum in ſuſpenſo, & iura magis fauent reis, quam actoribus. Et ideo concluſum fuit prædicta die, & anno, Martinum Suguero abſolui debere ad inſtantiam iudicis. vt dict. deciſ. Rot. in nou. 402. num. 3. in fin. Et deciſ. Caſſad. de qua ſupra, procedit ſi peteret reus ſe abſolui a moleſtiis actoris: eſſet enim citandus non aſſertus procurator, ſed ipſe actor. ¶ Hic tamen petit ſe abſolui ab inſtantia iudicij, & moleſtiis procuratoris aſſerti, contra quem poſſet etiam procedi vigore obligationis, quam facit promittendo de rato ſub pœna ducentorum.

Deciſio MCLIV.

De ſucceſſionibus.

Svmmaria.

1 *A Caſibus in conditione poſiti an & quando cenſeantur diſpoſitiue vocati a teſtatore. vide latiſſime per totum. Vbi poſt longam diſputationem Rota tenet affirmatiuam, nu. 3. & 4.*

2 *Maſculinitatis ſola expreſſio non operatur, vt filii in conditione poſiti cenſeantur diſpoſitiue vocati, niſi etiam adſit ad plures gradus digreſſio.*

Licet quam plures tenuerint, maſculos in conditione poſitos, ad ſucceſſionem vocatos eſſe tacite ex teſtamento, quos ſequitur Cur. Sen. conſi. 51. num 20. cum ſequen. Curt. iunior l. 1. num. 14. C. de pact. Pariſ. conſi. 66. num. 6. & 30. & 53. num. 44. & 6. & 3. volum. limitando gloſſ. in l. Lucius. ff. de hered. inſtit. Tamen idem Pariſ. conſi. 44. num. 51 & conſi. 86. num. 16. & 32. volum 2. concludit contrarium, & dicit, quod pro hac parte eſt opin. communis. Iaſ. conſi. 232. vol. 2. Zaſ. concludit in tracta. de ſubſtitu. ca. 3. & Rota in quadam Romana Caſalis coram eodem. 8. Februarii. 1546. concluſit, quia ſatis eſt, quod verbum, maſculos, operetur, quod maſculi tantum excludant ſubſtitutum, & non quod fœminæ excludant a ſucceſſione ſubſtitutos, vel quod fœminæ excludantur. Soc. conſi. 104. num. pen. & num. 219. Sed fuit dubium nõ minimum, an teſtator digreſſus ad plures ſubſtitutionũ gradus ſit vſus verbo maſculinitatis, vel alias extantibus pluribus coniecturis. vt filij in conditione
1 poſiti cenſeantur vocati. Et videtur, quod ſic. Primo quia (vt dixi) eſt magna inter Doct. controuerſia, an poſiti in conditione ſint diſpoſitiue ex teſtamento vocati: & tunc ſi ſtant coniecturæ, ex quibus voluntas teſtatoris declaratur volentis eos vocare, videtur eos vocare, vt concludit Pariſ. conſi. 66. num. 52. & conſi. 6. per totum 3. vol. & conſi. 57. num 9. & 21. & conſi. 90. num. 15. & 16. vol. 2. Licet igitur gloſſ. in d. l. Lucius. non habeat locum ſtantibus coniecturis in contrarium, ex quibus etiam leuibus receditur a dicta glo. Aym. conſi. 62. Corn. in l. ab eo. C. de fideicommiſſ. & conſ. 146. vol. 2. Pariſ. dict. conſi. 57. num. 22. Aym. conſi. 62. tamen voluntas teſtatoris interpretatur ſecundum eius affectionem. l. Aurelius. §. Titius. ff. de lib. leg. l. cum auus. ff. de condi. & demonſtr. l. cum acutiſſimi. C. de fideicommiſſ. imo attenditur affectio iſta contra proprietatem verborum. l. ſi ſeruus plurium. §. fin. ff. de leg. 1. Soc. conſi. 26. col. 2. volum. 4. tunc ſi ſit affectio teſtatoris, quod voluit maſculos in conditione poſitos vocare ex teſtamento, ſatis demonſtratur ex digreſſione ad plures ſubſtitutionum gradus ſub verbo maſculinitatis ſæpius repetito, quia præſumitur expreſſiſſe, vel repetiiſſe ad cõſeruationem agnationis, vt in terminis tenet Pariſ. conſi. 57. nu. 10. Idem quando excluderet fœminas, vt in terminis tenet d. Aym. conſi. 62. num. 9. plura allegans. Idem quando filij eſſent inuicem ſubſtituti, ſi ſine liberis maſculis, & vltimo moriente extraneus. Pariſ. conſi. 5 num. 34. 3. vol. cum pluribus aliis, quæ videre poteris in d. cauſſa. Aym. conſi. 62. Iaſ. conſi. 232. vol. 2. quæ non curo tranſcribere. ¶ Videtur ergo ſtantibus coniecturis pro affirmatiua concludendum eſſe ex ſupradictis. Et finaliter tenuit Franciſ. Curt. Iun. in l. 1. col. 4. nu. 14. C. de pact. qui dicit ſæpe ſe conſuluiſſe. Et ita iudicatum fuiſſe & approbatum per conſilium Venetorũ, vt ibi comprobatur ratione. ¶ Nam quando ſunt diuerſi gradus ſubſtitutionis, ſiue liberis, &c. illi liberi ſecundi gradus ſub cõditione poſiti, videntur grauati. Ergo in antecedenti honorati præſumuntur, vt per Barto. in l. Centurio. num. 37. ff. de vulg. & pup. Alexand. conſil. 63. num. 8. & 9. volum 4. cum aliis quæ accumulat idem Soc. in l. cum filiofam. ff. de leg. 1. ¶ Tamen pro alia parte adducitur tantum vna ratio. Nam digreſſio ad plures ſubſtitutionum gradus, ſcilicet, vt poſt mortem omnium vltimo ſubſtitutus ſuccedat, non inducit reciprocum fideicommiſſum inter honoratos. Imol. in l. pater impuberis. verſi. vt per hũc tex. & ibi Pau. in verſi. pone vltimo. & Alexan. verſic. ex prædictis. ff. de vulg. Socin. conſi. 104. num. 8. Alexand. conſi. 11. num. 7. vol. 3. & pluribus aliis conſi. Ergo nec digreſſio ad plures gradus ſubſtitutionum faciet in conditione poſitos, eſſe vocatos tacite ex teſtamento: imo & ſi per digreſſionem ad plures gradus, & poſt omnium mortem, facta ſubſtitutione inter vocatos, eſſet fideicommiſſum reciprocum inductum, tamen, quando eſt facta inter poſitos in conditione, minime eſt inductum. Ita Io. de Imol. in l. centurio. num. 22. ff. de vulg. & pup. Raynu. in clem. diſpendioſam. extra de teſta. ſentit Salic. & ante eum Bald. in l. precibus. C. de impub. & ſub. Soc. conſi. 104. num. 9. & in l. heres. §. cum ita. ff. ad Treb. ¶ Ex his datur intelligi, per digreſſionem ad plures gradus, poſitos in cõditione non cenſeri ex teſtamento vocatos, vt in ſpecie tenet Pariſ. conſi. 86. num. 27. cum plurib. ſeq. & 44. num. 21. vol. 2. & plures alii, quos ipſe refert, & ſequitur in dictis locis. ¶ Nec obſtant adducta pro alia parte. Nam primo, & ſecundo fundamentis reſpondetur, quod, quamuis ex coniecturis recedatur a gloſſ. in l. Lucius, communiter approbata, tamen eſt neceſſe ex verbis teſtatoris eas apparere: nec ſufficit dicere, quod talis fuit teſtatoris mẽs, ſed quod voluntas in diſpoſitione tranſiuit. Bal. in l. vni. C. de his qui an. ap. tab. dum loquitur, ad fideicommiſſum conditionale tranſmittatur. quem ſequitur Soc. in l. heredes mei. §. cum ita. col. 3. verſi. aduerte tamẽ. ff. ad Trebell. & conſi. 6. num. 9. & conſi. 104. Alexand. & Iaſ. in l. 3. C. de lib. preter. Doct. in pluribus conſil. quos allegat Pariſ. eos ſequendo. conſi. 86. & 87. num. 16. num. 21. volum. 2. & 44. num. 25. eodem. & eſt text. in l. quoties. §. tantundem in l. quidam cum filium. ff. de hered. inſtit. Et quando, & ex quibus in materia noſtra appareat de voluntate teſtatoris, per dictum Pariſ. d. conſi. 86. nu. 20. cum plurib. ſeq. vol. 2. & 44. eod. vol. Aym. d. conſi. num. 6. & ſeq. ¶ Nec obſtat tertium de affectione teſtatoris coniecturata: quia non inducitur ex digreſſione ſola ad plures gradus, concludit Soc. in l. cum auus. col. pen. & vltima. ff. de cond. & demon. Pariſ. allegat plures alios conſi. 44. nu. 21. & 86. num. 27. 2. vol. ad effectum vt præſumantur ex teſtamento vocati: neque ex ſola expreſſione maſculinitatis. vt in d. conſi. tenet Pariſ. ¶ Verum eſt, quod ex his 2
duobus maxime ſimul iunctis forte viderentur in conditione poſiti ex teſtamento vocati, vt latiſſime & melius quam alii, tenet Nicol. Boer. in deciſ. 135. part. 1. num. 28.

3 ¶ Sed contrarium Rota tenuit ex ſupradictis. Nec etiam obſtat filias grauatas & dotibus certis eſſe contentas, quia ita videtur eas tacite excludere, ponendo maſculos in conditione, ſicut dotando filias: & tamen verbo maſculinitatis expreſſo, non videtur velle eos tacite vocare, vt ſupra. ¶ Minuſque ſi diceretur, quod fortior fuiſſet probatio erga filias, quam erga filios, cum maſculis non exſtantibus pater in præiudicium dotis filiarum non poſſet alienare, quod poſſet in præiudicium maſculorum, cum ab inteſtato ſuccedant, *arg. l. ſi. C. com. de leg.* quia reſpondetur, quod non eſt præſumendum, quia lex præſumit patrem optimum adminiſtratorē, & aliquando obliuiſcitur ſui, vt filios diuites relinquat, vt in die videmus, & ſi aliquando hoc pater facit, non eſt in conſideratione. *l. non ad ea. ff. de cond. & demonſtr. Socin. late conſi. 116. col. 7. verſi. iſta omnia ſunt.* ¶ Nec obſtat, quod in tota hereditate facta eſſet inſtitutio, & ab vltimo moriente facta ſubſtitutio. *vt late dict. conſi. Soc. 104. num. 9. qui allegat plura, ſentit Bart. in l. codicillis. num. 4. ff. de vſufructu leg. & Alex. late conſi. 22. num. pen. & fin. & conſil. 24. num. 5. vol. 4.* ita quod per conſequens cum vltimus moriens non ſit expreſſe & ſpecifice grauatus, in antecedente non videtur inſtitutus, vel honoratus, *vt in dictis locis.* Et quamuis in dicta cauſſa Romana Caſalis Rota iuſſerit concordari partes 12. Februarij, 1546. propter nimiam ſubtilitatem, quia de interpretanda voluntate coniecturata teſtatoris agebatur, in qua certa non poſſit dari regula, *vt Curt. Inn. conſi. 87. & Galia. in 1. centurio. verſic. 2. limita. num. 386. ff. de vulg.* ¶ Tamen † die
4 18. Martij, 1546. coram eodem Domino Rota vnanimiter concluſit tam ex omnibus ſupradictis coniecturis ſimul iunctis, quam ex verbis teſtamenti, quod pronepos poſitus in conditione, ſi nepos ſine filiis deceſſerit, *vt ſupra,* & inſtitutus & ſubſtitutus in teſtamento, cenſeatur tacite vocatus, & fundamentum, de quo in dicta cauſſa Romana Caſalis, vide ibi. Sed cauſſa ex alio capite deciſa eſt, propter non rectam confectionem inuentarij a filio eius, qui alienauit.

Decisio MCLV.

De attentatis.

Svmmarivm.

1 *Poſſeſſio capta vigore ſententiæ lata ante inhibitionem, & ſic lite pendente, an dicatur attentata, vide late diſtinctionem.*

VAcante quadam integra portione patrimoniali in Eccleſia Sancti Michaelis Lociſdelas, Burgē. Dioc. per obitum quondam Ioannis Martinen. extra Romanā Curiam, publico propoſito edicto a quodam Franciſco de Mena officiali Burgen. & prouiſore dictæ portionis, cui ſe oppoſuere Ioānes Lopes baccalarius, & quidam Ioannes Sanctus, qui dato termino peremtorio ad probandum, & poſtea teſtibus vtriuſque partis ad eorundem inſtantiam publicatis, & concluſa in cauſſa a dicto officiali & prouiſore, & maritus partibus ad ſententiam audiendam, cum ipſe Ioannes Sanctus non probaret qualitates ſuas neceſſarias, alium terminum a dicto prouiſore ad probandum petiit, aduerſario contradicente, cum idem prouiſor in cauſſa cōcluſiſſet. Tamen dato a dicto prouiſore alio termino Ioanni Sancto, a quo dictus Ioannes Baccalarius appellauit ad ſedem Apoſtolicam, & cauſſa commiſſa ab eius nuntio cuidam Ioanni Ferdinādo Canonico Burgen. & alijs, &c. decreta citatione, & inhibitione præſentata dicto officiali die 5. Martij. 1543. eodem die ante præſentationem dictus officialis & prouiſor declaranit in fauorem dicti Ioannis Sancti, qui accepit poſſeſſionem virtute dictæ ſententiæ.

¶ Non obſtante præfata declaratione dictus Canonicus delegatus ſeruandis reuocauit ſententiam præfati officialis tanquam attentatum, & dictam portionem Ioanni Lopez Baccalario adiudicauit & contulit, a qua dictus Ioannes Sanctus appellauit ad ſedem apoſtolicam, & cauſſam commiſit in Rota, fuit dubium, an pendente dicta cauſſa in Rota, & poſſeſſione capta a dicto Ioanne Sancto, poſſeſſio dictæ portionis ſequeſtrari debeat. Et † videtur, quod ſic. Primo, quia conſtat de attentatis, cum conſtet ex ſua petitione dictum Ioannem Sanctum non poſſediſſe a principio litis, & nunc poſſidere, per teſtes hoc vltimum probatur, & quod etiam ſufficeret per publicā vocē & famam probare, tum quia dictus Ioannes Sanctus ſuſtinet litem ſuper huiuſmodi attentatis, per quod probatur ſecundum extremum. Secundo, aut Ioannes Sanctus attentauit, & quia debent reuocari attentata, & tunc eſt iuſtum dictam portionem ſequeſtrari: aut non attentauit, & remanet poſſeſſio vacua, & tunc etiam eſt ſequeſtranda. 1

Nec dicatur, quod Do. Ioannes inceperit poſſidere poſt ſententiam in ſui fauorem latam, quoniam aut ante inhibitionem dicti delegati fuit eadem die lata, & eſt attentata, quia pendente termino ad appellandum, &c. iuribus vulg. aut poſt inhibitionem cœpit poſſidere, & tunc fortius, &c. *ca. non ſolum. de appellat. in 6.* Item etſi poſt rem iudicatam & exſequutoriales directas apprehenſa fuiſſet poſſeſſio, reuocaretur per viam attentatorum: niſi dictæ exſequutoriales intimatæ fuiſſent, & paruiſſet, vt per Sarnen. de Anna. *quæſt. 44. nu. 7. & de ſum. rog. collitigan. quæſt. 4.* licet intruſus non dicitur, vt ibi, & ita ſeruat Rota Caſſ. *6. de cauſſ. poſſeſſ.* & propterea videtur, quod portio ſit ſequeſtranda. Tamen, quod ſequeſtrari non debeat, facit, quia & ſi probaretur de poſſeſſione dicti Ioannis, tamen poſſidebat auctore prætorio, ſcilicet, per ſententiam dicti officialis, & ſic clare non conſtat de attentatis. Tamen, quia prius ſententiam tulit, & poſtea inhibitum fuit dicto officiali, & ordo ſcripturæ attenditur, ad notata per Dec. *in capit. Nicolao. in prin. de appell. Caſſad. de preben. deciſ. 9.* & maxime, quod probaretur, quod in Prouincia Burgen. adeſt conſuetudo, quod ſententia lata inter litigantes, is, in cuius fauorem eſt lata, mittitur in poſſeſſionem, vt Eccleſiæ deſeruiatur, & ne diutius vacet: coram eodem d. 29. Martij. 1546. concluſit, poſſeſſionem non ſequeſtrandam, ſed de iure vtriuſque diſcutiendum eſſe.

Decisio MCLVI.

De ſpolio.

Svmmaria.

1 *Poſſeſſio canonicatus vltima capta capitulariter, an ſit præferenda primæ traditæ ab Epiſcopo, & vno tātum canonico, ita quod vltimus ſpoliatus veniat reſtituendus. quod ſic. nu. 3.*

2 *Inſtrumentum non habens locum loci, fidem non facit.*

CVm poſt mortem Alphonſi Pequini Stephanus del Choro immiſſus eſſet in poſſeſſionem Canonicatus, & præbendæ Corduben. ab Epiſcopo Corduben. & vno ex Canonicis, & illam continuanit per aliquod tempus, demum & ſucceſſiue Ferdinandus Solier virtute cuiuſdam gratiæ exſpectatiuæ a Capitulo Corduben. in poſſeſſionem dicti Canonicatus miſſus etiam fuiſſet, d. Stephanus ſpoliauit Ferdinandum ſua vltima poſſeſſione. Fuit dubium, an Ferdinandus debeat reſtitui. Et † pro 1
negatiua videbatur. Primo, quia Stephanus prius poſſidebat, quam Ferdinandus. Tum quia poſſeſſio Ferdinandi non fuit ſibi tradita ab Epiſcopo, & Capitulo, vt requiritur. *Caſſa. 8. de cauſ. poſſeſſ. & propriet.* Tum etiam, quia fuit inter prædictos Stephanum & Ferdinandum actum, vt conſtitueret procuratorem ad renunciandum Canonicatum, de quo agitur, in fauorem Stephani, & quod ex nunc dimittebat dictum Stephanum in poſſeſſionem Canonicatus, & præbendæ. Tum etiam, quia in dorſo concordiæ præfatæ Notarius Can-

cellariæ

[illegible] iſta verba. Andreas Vala & Andreas de [illegible] enſerunt iſta ſormam ſupplicationis. Ex [illegible] batur Ferdinandum aliquo iure non eſſe fe-[illegible].

[illegible] tamen dictum fuit. Primo, quia duo extrema ad [illegible] cutionem Ferdinandi ſunt probata. Nec obſtat, quod Stephanus primo poſſideret, quam Ferdinandus & ſic poſſet ipſe Ferdinandus ſpoliare, quoniã poſſeſſio dicti Stephani, non [illegible] in conſideratione, ex quo non fuit tradita Capitulariter, vt requiritur in Canonicantibus, iuno. *in c. [illegible] v literis. extra. de reſt. ſpol. Caſſad. dec. ſ. 8. de cauſ. poſ. & propriet.* Sed dictum fuit ſibi traditam ab Epiſcopo & vno canonico. & quamuis Stephanus dicat, quod cęteri Canonici tunc eſſent excommunicati hoc non conſtat aliqualiter, & ſi conſtaret poterant Canonici [illegible] communicati tradere poſſeſſionem, quia eſt quid facti. Rota *in antiq. deciſ. 126. not. in c. ſignificauit. extra de eo. qui dux in matr.*

Nec patientia Canonicorum, quod Stephanus poſſideret, eſt in conſideratione quoniam requiritur, quod dicta poſſeſſio fuerit iuſtificata ex patientia Canonicorum ante poſſeſſionem dicti Ferdinandi, & non poſtquam Ferdinandus fuit miſſus in poſſeſſionem. *Caſſad. d. deciſ. 8. Rota in nouis. 150. Sarn. de annal. q. 49. Aym. conſ. 5. num. 17. Gom. conſ. 24. num. 7. [illegible] bonorum. ff. rem. rat. hab.* Quinimo nec poſſeſſio Stephani eſt in conſideratione, eum fuerit capta contra decretum irritans dictæ gratiæ reſeruam Ferdinandi, quæ erat ad primum beneficium vacaturum. *Caſſad. de reſtit. ſpol conſ. 2. numer. 5. & 6.*

Nec dicatur, quod gratia exſpectatiua erat ad primum vacaturum, & erat incerta de beneficio, & ſic decretum in ea appoſitum non inficiebat poſſeſſionem ab alio captam. Quoniam reſpondetur, quod ex quo dicta gratia venit verificanda ſuper beneficio, & in vna Eccleſia habetur pro certa. *cap. ex parte. in prin. extra. de offic. deleg. Caſſad. de reſtit. ſpol. deci. [illegible] & 2.* Et ita in vna Luca. Canonicatus & præbendæ de anno 1540. coram R. P. D. R[illegible] ita intelligendo quandam reſeruam Regnaldi [illegible], quæ erat vſque ad ſummam [illegible] ducatorum [illegible] in pluribus beneficiis, & diuerſi generis verificari [illegible]. Tum ex quo & a [illegible] de primo vocaturis abſque [illegible] acceptandi, quod dicebatur gratia ſpecialis, & d[illegible] ta vacatione, decretum in dicta gratia appoſitum, inficiebat poſſeſſionem tanquam gratia ſpecialis. ❡ Nec obſtat, quod dicitur, quod requiritur interceſſentia Epiſcopi [illegible] da pn[illegible]one Canonicatus, quia eſt verum [illegible] conſuetudine. Tum probarent dicendo, Epiſcopum interueniſſe in tradenda poſſeſſione capitulariter, vt in hoc Rota concluſit vltima Maij, 1546. [illegible] maxime in noſtro caſu, cum gratia exſpectatiua committatur capitulo, & tradat poſſeſſionem [illegible] Ferdinando, & ſic fuit bene tradita. ❡ Nec obſtat inſtrumentum dictæ cõcordiæ inter Ferdinandum, & Stephanum factum, quia inſtrumentum dictæ concordiæ non erat recognitum, & ſic ſidem nõ facit. *Rom. con. 1. 15. num. 16. verſi. ſuper quarto.* Item, quia factum [illegible] dicitur Ferdinando in carceribus exſiſtente &

2 ſic defecit locus loci, qui requiritur. *Rota in antiq. 38.* Ita in hac cauſſa concluſit Rota coram eodem die 21. Maij, 1546. & in dicta concordia non dimittebat Ferdinandus Stephanum pacificum poſſeſſorem: ſed Ferdinandus ſe obligauit ad conſtituendum procuratorem, ad renuntiandum Canonicatus, & præbendæ, & omni iuri ſibi in eis competenti, ſaluo beneplacito ſedis Apoſtolicæ. Et ita omnia referuntur ad beneplacitum ſedis Apoſtolicæ, & ſic ante eius aduentũ nihil eſt perfectum. *cap. ſuper eo. de condit. appoſ.* Quinimo nec nocet di[illegible] poſitio. *[illegible] ex conditionali Inſtit. de verbo. oblig.* Imo, & ante aduentum conditionis potuit Ferdinandus, etiam ſi iurasset, pœnitere *Sarnen in reg. de. infir reſig. 51.* ❡ Nec quamuis in concordia dicatur, quod Ferdinandus ex nunc dimittit poſſeſſionem, Steffanus eſt effectus poſſeſſor, quia illa verba intelliguntur, quod ſcilicet faciet procuratorem ad dimittendum poſſeſſionem Stephano, vel alias, quod referatur verificata conditione, ſcilicet beneplacito ſedis Apoſtolicæ, quæ verba referuntur ad omnia cõtenta in concordia, vt Rota coram eodem, 21. Maij 1546. concluſit, & interim (*vt dixi*) potuit Ferdinando pœnitere. ❡ Nec vltimum obſtat. Nam in dicta concordia non erant aliqui procuratores conſtituti, ſed Ferdinandus ſe obligauit ad conſtituendum procuratores, & ſic quamuis in dorſo ſupplicationis dicatur, quod illi conſenſerunt iuxta formam ſupplicationis, tamen cum non ſint in dicta concordia procuratores, non potuere ſe obligare, quia vltimum ſpolium eſt purgandum, *ad not. in c. fin. de ord. cog. vt Rota in præſenti concluſit 14. Maij, 1546.* Et † ita per hoc & alias fuit concluſum quinta Aprilis, & 16 Iulij. 1546. Ferdinandum [illegible] 3
ſtitui debere ad Canonicatũ cum eius annexis, & ad fructus, & diſtributiones dictorum canonicatuum, qui percipi potuerunt a Stephano a die intruſionis, & licet in diſtributionibus ſoleat fieri proteſtatio, tamen propter vim adhibitam ita fuit concluſum, *iuxta 4. eius deci. de reſt. ſpol. in nou. Caſſad. 1. de præben. un. 3.*

Decisio MCLVII.

De regreſſu.

Svmmarivm.

1 *Præferri quis debeat in beneficio inter duos ſuper eo contendentes, quorum alter venit ex regreſſu, alter vero ex prouiſione Apoſt[illegible] cum [illegible] n. 2 [illegible] veniens ex regreſſu præfertur.*

GVndiſaluus Martinez fuit [illegible] de beneficio Delpibralen. Hiſpa[illegible] [illegible] ignatione Franciſci de Ordace: In prouiſione [illegible] collatione huiuſmodi narrat Papa, Franciſcum de Pale[illegible] habuiſſe regreſſum ad dictum beneficium, & [illegible] factum fuiſſe per obitum Ioannis Sanctij poſſeſſoris, & per obitũ dicti Franciſci habentis regreſſum fuiſſe prouiſum Franciſcum de Orda, & poſtmodum dictus Orda reſignauit in fauorem dicti Gundiſalui. Tamen quidam Petrus Diaz de Torquenda obtinuit ſibi prouideri de dicto beneficio, qui Petrus de Torquenda reſignauit in fauorem Franciſci de Libera: mortuo poſtea [illegible] Franciſco Libera, Didacus Lazzo per mortem dicti Liberi obtinuit ſibi [illegible] ſede Apoſtolica prouideri de dicto beneficio. ❡ Fuit dubium inter Didacũ Lazzo, & Gundiſaluum Martinez, *quis melius ius in dicto beneficio Gibralenſi foueret.* Et † videtur attenta cauſſa, & ratione, 1
Didacum Lazzo præferri debere in dict. beneficio, quia verba regreſſus Franciſci de Palenzuela ad dictum beneficium verificari deberent, qualitercunque; clarum eſſet in iure. Et ita fuit deciſum in quadam [illegible], die 24. Maij 154[illegible] coram R. P. D. Ioanne Paulo, quod tamen non fuit factum [illegible] caſu [illegible]. Item, quia etſi in veritate eſſet [illegible] us factus dicto Franciſco de Palenzuela, tamen fructus fuerunt expreſſi ad 24. cum dicti fructus pluſquam octuaginta valere dicebantur, & ſi regreſſus non valet obſtan[illegible]. Item, quia in prouiſione dicti Gundiſalui Martinez fructus dicti beneficij fuerunt etiam expreſſi ad quinquaginta tantum, & ſic prouiſio fuit nulla. Nec o[illegible] quod D[illegible] Lazzo non habuit literas expeditas ſuæ [illegible] in poſſeſſione, & non agat ad canonizatio[illegible] ne gratia Gundiſalui canonizetur, ad hoc [illegible] ſufficit ſupplicatio. Tamen † his non obſtantibus, Rota die 9. 2
Aprilis 1546. in dicta cauſſa beneficij de Gibralen. Hiſpalenſis diœc. coram eodem concluſit, Gundiſaluum Martinez in dicto beneficio præferri debere [illegible] mo, quia ex quo gratia facta a Papa dicto Gundiſaluo per

ſeſignationem omnia fundantur in regreſſu Franciſci de Palenzuela, non tenetur aliter narrarumn ... care, ſed præſumuntur omnia vera. Et cum ſint de facto alieno, aduerſario incumbit onus probandi, rem aliter ſe habere. & aliter narrata præſumuntur vera eſſe, vulg. *cle. 1. cum glo. in ver. feciſſe. de probat. & ibi Card. 5 mo. & alii. Fel. late in cap. cum a nobis, in princip. de teſt. Lap. alleg. 3.* Nec pro alia parte adducta obſtant. Quia, quamuis gratia Gundiſalui fundetur in regreſſu Franciſci, & Franciſcus debeat docere de ſuo primario titulo, &c. Quia tamen regreſſus eſt de conſenſu, non requiritur alia iuſtificatio. Vel aliter reſpondetur, quod cum Gundiſaluus non tantum fundet ſe in regreſſu, & ſic in ſuo iure de præterito, verum etiam in iure de præſenti per verba appoſita in regreſſu, videlicet, tam in vim prioris, quam præſentis tituli, & vt verba regreſſus clare cantant, quæ verba fortaſſe nō fuerunt appoſita in alia cauſa Lucen. ideo non tenetur Gundiſaluus oſtendere de priori titulo Franciſci de Palenzuela. Item & Franciſco de Palenzuela non ſolum fuit reſeruatus in dicto beneficio regreſſus, verum & acceſſus & ingreſſus non habens aliquod ius de præterito. *Caſſad. deciſ. 1. de pec. num. 3. ibi, vide curiales cante, &c.* rurſus & falſum eſt, verum valorem no fuiſſe expreſſum in dicto regreſſu, nec hoc probatur. Nec facit ad rem, quod in Gratia Gundiſalui fructus fuerint expreſſi in quinquaginta cum valeant octoginta. Nam de ſtylo Cancellariæ tertia pars ſuppleri poteſt in bullarum expeditione, & poſtea ex æquitate Rota ſolet ſextam partem ſupplere.

DECISIO MCLVIII.

In eadem.

SVMMARIA.

1 *Contractum factum fuiſſe in fraudem quibus ex coniecturis probetur.*

2 *Fraus præſumpta ex quibus probari poſſit.*

QVoniam Hieronymus de Spannochiis creditor Ioannis Baptiſtæ mercatoris ſe obligauerat de ſtando libris dicti mercatoris quo ad ſibi debita pro & cōtra ſe: in libro fuit repertum, quaſdam merces a Ioanne venditas elam fuiſſe certo pretio Bartholomæo Ruſpuli duobus diebus ante fugam Ioannis. Hæſitatum eſt, *an Hieronymus non obſtante obligatione poſſit dicere venditionem fraudulentam, licet non ſimulatam, cum in veritate facta ſit in caſu iſto.* Quod ſecus eſſet ſi ſimulata eſſet, *vt per Barto. in leg. poſt contractum, colum. 2. num 4. ff. de donat. ſequitur ... conſi. 120. col. 4. verſ. 2. aduertendum eſt vol. 2.* quod ... ſine nimia controuerſia fuit reſolutum coram eodē die 21. May 1546. pro affirmatiua, ... Hieronymus non negat contractum factum, prout per libros probatur, ſed dicit in fraudem factum fuiſſe ... ideo non venit contra promiſſionem. Item ſi per publicum inſtrumentum conſtaret de venditione mer...um, poſſet fraudem allegare, *toto titulo, quæ in fraudem cred. §. item ſi quis in fraudem. Inſtit. de a...on.* Ergo & nunc fortius, quia conſtat de dicta ven...ione mercium per librum mercatoris, & maxi... part... nō opponente d. Hieronymo conatus ... probare. Ex illa ergo probatione poterit iud... ſententiam ferre. Nam ſi ſtante re iudicata ... victore, & non contradicente fuit admiſſ... probandum, ex illis poteſt iudex ſenten... *vt per Innoc. cap. cum Bertholdus. de re iud. ... cap. inter me. colum 8. ver. limita primo de re iud. ... per Iaſ. in leg. patre furioſo. col. 3 4. & de his ... ſui, vel alien. iuris.* ¶ Maior tamen fuit d... cauſa, an, ex quo omnia bona ſua ven... ctus Ioannes, & duobus diebus poſt ... aufugit, ... fraus præſumpta probata. Et † coram eodem ... May, 1546. fuit reſolutum pro negatiua, duabus ... onibus. Primo, quia licet fraus præſumatur ex actuum vicinitate. *Barto. in leg. poſt contractum, num. 5 verſic. 5. præſumitur. ff. de ... priuileg. cred.* maxime, quando ... *l. omnes. §. Lucius. ... quæ ... cred...* ... requiritur ſcientia emento... retractari ... poſitionem *l. ait prætor. §. ſi quis particeps ...* ... non fuit ſaltem concludenter probatum. ... Nam §. *Lucius,* procedit, quando bona omnia titulo lucratiuo ſunt alienata, *vt per Lud. Gomeſ. in §. item ſi quis in ... dem num. 18. Inſtit. de actio. quæ allegat plura.* nec ... in ciuitate arguit fraudem reſp... clementis, *argumento dict. §. ſi quis particeps.* Item, ſi fraus, quæ coniecturis huiuſmodi dicebatur percipi, ex aliis tollitur, *vt per ... in l. vi vim. num. 8. ff. de iuſt. & iu.* loquendo in materia criminali, a fortiori de confeſſione partis, quoniam nulla maior neque fortior probatio contra confitentem, quam propria ſua confeſſio. *leg. contra qui propriam. C. de non num. pec. c. quoniam. extra de probat.* ſed Dominus Hieronymus creditor confeſſus fuit vendituonem. Ergo, &c. Et quamuis emtor ſciret venditorem abſentare ſe in proximo velle, ex hoc non eſt in fraudem, quia præſumitur delictum *l. merito. ff. pro ſoc. ſed ſi maritus. ff. ... quib. Dec. conſi. 313. col. 3.* Eſt bene verum, quod eodem die fuit deciſum, quod, ex quo Hieronymus habebat omnia bona Ioannis Baptiſtæ hypothecata, in dicta hypotheca merces venales comprehenduntur, *vt ſentit late Dec in l. generaliter. §. vxori ff. de vſu leg. Ia. late referens opiniones Lan. in l. qui Romæ. §. Callimachus. num. 44 ff. de verb oblig.* quod precium ſuccedit loco mercium, & ſic ex illo debet Do. Hieronymo creditori ſolui. Sed quia hac actione non agit, alteri iudicio reſeruandum eſt.

DECISIO MCLIX.

De regreſſu.

SVMMARIA.

1 *Conſentiens ceſſioni iuris, litis, & cauſæ cenſetur etiam conſentire reſeruationi regreſſus in ſupplicatione contenti.*

2 *Contenta quando plura ſunt in inſtrumento vnum propter aliud cenſetur appoſitum.*

CVm Bernardinus Salinas tres ſententias conformes habe... per Canonicatu & præben. Oſcen. contra ... d... la Plena: poſtea ex conuentione ceſſit ... ſtæ in fauorem Martini, tantum reſeruata ſi... pe...one quadraginta ducat. auri de Camera ſolucn... rum ... to Martino, & ob non ſolutionem reſeru... ac...eſſu & regreſſu pro eodem Bernardino: & in eadem ſu...plicatione erat additum decretum, vt in caſu quo di...us Canonicatus ad quendam Petrum Gomez deuenerit, pēſiones ſoluerentur a dicto Gomez de fructibus dicti Canonicatus, & dictus Petrus Gomez ceſſit ... ri & cauſæ ſuper dicto Canonicatu in fauorem dicti Martini per quandam ſupplicationem. ¶ Verum ... adhuc re integra fuit facta quædam reformatio ad dictam ſupplicationem, quod reſeruaretur regreſſus per ceſſum, vel deceſſum, vel aliam quamlibet dimiſſionem vel amiſſionem pro dicto Petro Gomez, & conſenſus a tergo ſupplicationi fuit præſtitus a dicto Bernardino Salinas, hoc modo, Bernardinus Salinas & Martinus dela Plena, & Petrus Gomez cōſentire iuxta formam ſupplicationis, fuit dubium, *an ex eo, quod Bernardinus Salinas in ſupplicatione conſenſit ceſſioni iuris litis & cauſæ tantum in fauorem dicti Martini,* fuit viſus conſentire reſeruationi regreſſus dicti Petri Gomez in reformatione contenti, fuit † concluſum die ... Decembris 1545. & 15. Ianuarij. 1546. quod ſic. ¶ Primo quia relatum eſt in referente. *ſi ita ſcripſero. ff. de condit. & demon. Fra. l. aſſe toto. ff. de hered. inſtituen.* & ſic totus tenor ſupplicationis refertur conſenſui a tergo præſtito, maxime, quia & Bernardinus conſenſit. ¶ Item, ... diuerſis

...omentis eadem die coram eodem notario, ... plures eſſent conuentiones, præſumûtur cor-...ectæ vna propter aliam, *vt per Bartol. conſi. 161. & ... in capit. paſtoralis. colum. penult. verſic. ſunt etiam de reſcript. & Doctor. in leg. certi condi tio. §. ſi nummos. ff. ſi certi petat. & Belen deci. 12.* A fortiori, quando † plura ſub eodem continentur inſtrumento, vnum propter aliud cenſetur appoſitum. Rurſus, quia Bernardinus literas reſeruationis penſionis expediendo dixerat in eiſdem, vicibus geminatis penſionem ſibi perſoluendam eſſe a Martino, & in euentum regreſſus di... Petri a dicto Petro. Et cum expediuntur literæ cum aliquibus impenſis, præſumuntur a ſe eodem Bernardino expeditæ. *Bartol. & Alexand. in l. cum ſeruus. ff. de verb. obligat.* nec voluiſſet ipſe penſionem ſolui a Petro Gomez, niſi Dominus Petrus habuiſſet prius Canonicatum, & qui vult conſequens & cet. *vulga. l. illud. ff. de acquirend. hered.* & maxime cum in prima parte ſupplicationis habetur, quod ſimpliciter conſenſit, & ſic videtur omnibus eius partibus conſentire. *ad text. in leg. non eſt ferendus. ff. de tranſactio.* & quia non eſt alia cauſſa, quare dictus Petrus ſolutionem penſionis conſentiret in fauorem dicti Bernardini, niſi caſu, quo eſſet locus regreſſui. Tum quia dictus Bernardinus confeſſus fuit coram iudice recepiſſe a dicto Martino triginta ducatos, & a Petro quadraginta: & ſic verbo & opere ſibi præiudicauit, *ad vulg. l. Paulus reſpondit. ff. rem rat. hab. cum aliis quam pluribus.* ¶ Nec obſtat, quod dictus Bernardinus conſenſerit ceſſioni iuris, litis, & cauſſæ in fauorem Martini tantum, & ſic non conſentit directo regreſſui dicti Petri in illum euentum, & maxime, quia Notarius, qui ſcripſit, atteſtatur, dictum Bernardinum non conſenſiſſe in dicto decreto regreſſus: & ſi conſenſiſſet, fuiſſet dictum per notarium, vt eſt de ſtylo notariorum, & maxime teſti vnico in facto proprio etiam creditur, *vt per Paul. de Caſtr. in leg. quicunque a ſeru. in fin. C. de ſeru. fug.* ita & notario credebatur. Item, quia erat alter teſtis, qui deponebat, dictum Bernardinum decretis non conſenſiſſe. Quia ad omnia reſpondebatur. Nam Bernardinus ceſſit iuri, & cauſſæ in fauorem Martini tantum, non quod ipſe conſenſerit tantum in ſupplicatione reſpectu huiuſmodi ceſſionis, ſed ſimpliciter, & ita Rota interpretata eſt, & ita in omnib. contentis in ſupplicatione conſenſit ſaltem virtualiter. Neque notarij depoſitio facit: quia expreſſe non dicit, quod non conſenſit decreto conſenſus, & ſic deponit de percipientibus per intellectum, & ſic plus vt iudex, quam vt teſtis, cui non eſt credendum. *Ita facit ad not. per Bald. in l. ſolum. col. 1. C. de probatio. Imo. & Felyn. in cap. cum cauſſam 3. colum. num. 3. verſic. & per hanc fallentiam.* Quia imo nec notarius poteſt ex interuallo ſupplere circa ſubſtantiam actus partes concernentis, *vt per Bald. in leg. ſi librarius. ff. de regul. iur. & ibidem optime. 2. colum. verſic. Bartol. concludit. & leg. 3. verſic. 2. de fide inſtrumen.* Minus ergo poteſt notarius fidem facere de tunc geſtis concernentibus partes alias, quam ſcripta ſunt. Nec aliter teſtis probat, quia de auditu deponit, *ad vulg. capitu. cum literis. vbi Abb. & Felyn. de teſtam* facit vnum dictum ſingulare cui minime credendum eſt, *ad capit, licet ex quadam. vbi per omnes. de teſt.* ¶ Nec obſtat, quod an... regreſſum Petri haberet regreſſum ob non ſolutionem penſionis dictus Bernardinus. Nam ex quo capiendo Canonicatum Petrus eſt obligatus penſionem ſoluere Bernardino, per conſequens nihil perdit. quod ſecus eſſet, ſi Bernardinus virtute dicti regreſſus ob non ſolutionem præferretur Petro. & ita ſeruando æquitatem interpretabatur Rota. Tamen cauſſa fuit concordata.

DECISIO. MCLIX.

De obligatione in forma Cameræ.

SVMMARIVM.

1 *Exceptio non admittitur in obligatione camerali.*

Proſper quæſiuit, num admitteretur † exceptio ſi ſint multi contractus in obligatione Cameræ. Dictum, non admitti.

DECISIO MCLX.

De procuratoribus.

SVMMARIA.

1 *Penſio iuxta iuris communis diſpoſitionẽ & ſtylum fructuum medietatem excedere non debet.*
2 *Clauſula, dummodo talis penſio fructuum medietatem non excedat, conditionalem diſpoſitionem inducit.*
3 *Conditio formam ſubſtantialem importat.*
4 *Conditio impoſſibilis reputatur, quando penſio imponitur beneficio, quæ medietatem fructuum excedit.*
5 *Actum immediate facti propter vicinitatem cenſentur correſpectiui, & connexi.*
6 *Correſpectiua, & connexa eiuſdem iuris & rationis eſſe cenſentur.*
7 *Conditio impoſſibilis in forma mãdati adiecta ad omnia præcedentia refertur.*
8 *Confeſſio in libello, & precibus probat contra confitentem.*
9 *Iudex ſupplere debet, & reformare quod a partibus fuerit omiſſum, & male allegatum.*

Archidiaconus procuratorem ad conſentiendum in coadiutoriæ cum futura ſucceſſione conſtituerat. ¶ Et in mandato adiecerat, quod non obſtante dicta coadiutoria reſeruationi penſionis quinquaginta ducatorum conſentire poſſet dummodo penſio huiuſmodi medietatem fructuum Archidiaconatus, de quo agebatur, non excederet. Supplicatione ſuper coadiutoria expedita, & conſenſu reſeruationi quinquaginta ducatorum præſtito, apparuit, penſionem fructuum medietatem excedere. ¶ Ideoque conditor con... circa ... adiutoriam præſtitum, validum eſſe defendebat: reſeruationem autem dictæ penſionis inualidam remanſiſſe, ſequentibus rationibus allegabat. ¶ Primo, qui... con- 1
tra iuris communis diſpoſitionem & ſtylum penſionem medietatem fructuum excedere conſtabat. *Rebuff. in tract. de pacif. poſſ. nu. 116.* Archidiaconus vero fructus centum ducatorum non valere. ¶ Secundo, propter illa mandati verba, dummodo † talis penſio fructuum 2
medietatem nõ excedat: nam hæc verba conditionalia ſunt. *vide deciſ. 1 in nou. de condit. poſt. Bartol. in c. ip. quibus diebus. §. Terminus. de condit. & demonſtrat. & leg. 1. num. 17. eodem titul.* Conditio † autem formam ſub- 3
ſtantialem importat. *leg. prætor. de collat. bon. Alexand. & Iaſ. in leg. 2. §. prius. ff. de vulg. & pupill.* formæ autem ſubſtantialis omiſſio vitiat actum. *leg. cum hi §. ſi Prætor. de tranſact. l. Iulianus. ff. de condit. & demonſtrat. l. ... & 3. C. de condit. inſtit. cap. 1 & per totum. de condit. appoſ. Enerar. in loco de defec. formæ, multa exempla tradit,* nam iis nõ ſeruatis deeſſe conſenſum principalis, cuius nomine procurator conſenſerat reſeruationi pẽſionis ſecundum voluntatem principalis, quod humanas actiones tanquam clarius guberni... *leg. conſenſu. de action & obligation. ff. & l. in conditionibus de condit. & demonſt.* Idque maxime in mandatis ad conſentiendum principaliter præiudicialibus, vt ſunt coadiutoriæ reſignationes, penſionum reſeruationes obſeruandum eſſe. *Caſſad. deciſ. 1. de renunt. Gom. in regul. de infirm. reſign. quæſt. 13.* Impoſſibile † quoque eſſe dicebat, penſionem 50. ducatorum dicto beneficio impoſitam, medietatẽ fructuum 4
non excedere, quia non valeret, quare propter conditionis impoſſibilitatem vitiari actum impoſitionis 50. ducatorum. *l. impoſſibilis. de verb. obligat. & §. impoſſibilis. Inſtit. de inutil. ſtipulat.* quod etiam in conditione

nimium [illegible] locum habet, quia nimia difficultas
impoſſibilis cauſſa vocatur *l. cum ſeruus. §. conſtat. de leg.*
1. Aduerſarius autem dicebat, quod ſtante hoc funda-
mento, videlicet, quod impoſſibilis conditio vitiat a-
ctum, non ſolum debet vitiare reſeruationem penſio-
nis 50 ducatorum, ſed etiam coadiutoriam illi in eodem
mandato annexam. Namq; reſeruatio penſionis, & co-
adiutoriæ diuerſa ſunt, ex quibus non infertur. *l. Papi-
nianus exſule. ff. de mino. l. naturaliter. §. nihil commune. ff.*
5 *de acquir. poſſeſſ.* Tamen † cum eſſent actus ab eodem
immediate facti, hæc duo coniuncta, correſpectiuaque
cen[illegible] *l. ſi ventri. §. 1. ff. de priuil. credit. l. lecta. verſic. di-
cebam. vbi Doct. hoc notant. ff. ſi cert. per. l. patris & filii.
de vul[illegible] l. cum antiquitus C. de teſtam. l. heredes palam. §.*
6 *vno contextu. ff. de teſtam.* Porro [illegible] correſpe[illegible]iua, & con-
nexa eiuſdem iuris & rationis eſſe cenſentur, *ſecundum
Bald. in repet. l. petens. C. de pact. & l. actionum. ff. de neg. geſt.
cap. translato. de conſtit. l. plerumque. de adil. edi. l. D[illegible] o.
in dict. leg. lecta.* Quare cum conſenſus ci[illegible]ca penſionis
reſeruationem eſſet conditionalis, conditionalem quo-
que coadiutoriam eſſe neceſſe eſt: propterea condictio-
nem impoſſibilem vitiari & inualidam æque red[illegible] iuri-
7 bus ſupra allegatis. Nam † conditio impo[illegible]ilis in for-
ma mandati adiecta ad omnia præcedentia referri de-
bere contendebat, *argum. leg. qui balneum. vbi Alexan.
qui po. in pig. hab. ff. ad leg. 4. C. eodem. leg. 4. de adim. leg.*
¶ Quare ad coadiutoriam & r[illegible]eruationem penſionis
propter conditionem impoſſibilem, eſſe inualidam, ad-
debat etiam illud Papa iuxta t[illegible]norem mandati & ſup-
plicationis ſibi porrectæ co[illegible]diutorem deputaſſe, videli-
cet, quod Archidiaconu[illegible] p[illegible]incipalis poſſit conſentire
penſioni quinquaginta d[illegible]atorum, quæ medietatem
fructuum non exced[illegible]re[illegible] & cum huiuſmodi penſio me-
dietatem fructuum li[illegible]uide excedat, quia valor Archi-
diaconatus eſt exp[illegible] [illegible]ptuaginta, cum confeſſio
libello, & preci[illegible] pr[illegible]ſſa co[illegible] præiudicet. *l. cum
precum. & ibi B[illegible] vers. can.* Videtur enim in iu-
dicio facta & [illegible] probat gratiam non ſolum nul-
lam, ſed nec [illegible] quidem titulum tribuere, *ſecun-
dum [illegible] rien. quæſt. 33. ſub fine.* ¶ Quibus o-
ſtenſis Rota [illegible] mb[illegible] s. 1[illegible] 8. coram me in cauſſa
Ob[illegible] n. [illegible] ma[illegible]s, o[illegible] ſui rationem potius,
quam [illegible] ationem ſequatur, prudenter atque
c[illegible]giara [illegible] artinm [illegible] a verba mandati
in[illegible]rpr[illegible] *atutlu.* [illegible] *c. ro. aduoca. & tit.*
[illegible]t q[illegible] d ſun[illegible] us, [illegible] ¶ [illegible] iudex ſi quid a liti-
gatoribus, [illegible]ab[illegible] qui[illegible] gotiis aſſiſtunt, erratum fue-
rit, ſu[illegible] r[illegible]ormar[illegible] debet, quod ſciat legib. & iu-
ri pu[illegible]o conuenire. *d. tit. vt quæ deſunt aduoc. & cap.
[illegible]mem [illegible] vbi glo. in ver. aurandus. de poſt præl[illegible].* ¶ Re-
[illegible]t Rota dicta, verba reſeruationis penſi[illegible] [illegible]
quaginta ducatorum, dummodo non exceder[illegible] me[illegible]
tatem fructuum, non excedere, ſublato reprobatoque
omni exceſſu, adeo, quod ſic [illegible] poterat, vt quo [illegible]mpore
penſio imponeretur, facti eſſent fructus Ar[illegible]iacona-
tus ad centum, & tunc tota penſio recte eſſet impoſita:
& hic non quærebatur penſio tempore datæ, ſed facul-
tas imponendi: fructus au[illegible]m quotidie creſcunt & di-
minuuntur [illegible] *pretia rerum. ad [illegible] Falcid.* Supplicatio-
nem autem m[illegible] eſſe forn[illegible] at[illegible]ue conceptam vi-
debatur, quoni[illegible] mand[illegible] ve[illegible]bis non fuit conformis,
cum in ea [illegible]ruatio [illegible] onis quinquaginta ducato-
rum a procurator[illegible], [illegible]erendo, huiuſmodi
penſionem fru[illegible]em non excedere, & fa-
cultatem in [illegible] cr[illegible]atione cōceſſam pro-
curatori limi[illegible] datam [illegible], ſcilicet, dummodo me-
dietatem [illegible]m non [illegible]ederet. ¶ Vnde aliud du-
bium [illegible] eſt, vtr[illegible]m ſupplicatio e[illegible] ualida?
ſup[illegible] lu[illegible] m f[illegible] ſupplicationem [illegible] puram
cum [illegible]te non diſſimili mandato. ¶ [illegible]uare exi-
ſtente valida reſeruatione pe[illegible]nis quaten[illegible]
eſt, quatenus medietatem fructuum non c[illegible]
ret et[illegible]m conſenſus coadiutoriæ validus, & [illegible]
obiectiones vtriuſque datæ. [illegible] quamuis fo[illegible]
poſſet, quod conſenſus in coadiutoriam eſſ[illegible]
nalis & correſpe[illegible]iuus propter clau[illegible]m & [illegible]
tate reſeruandi & cet. *ſecundum Bart[illegible] in
condi. & demonſtrat. & ini[illegible] ſupra alle[illegible]ata.* R[illegible]
tamen huic obiectioni poſſet, quod c[illegible]ndiu[illegible]
Rota decidit in reſeruatione penſionis[illegible]
dietatem fructuum non exc[illegible]deret & it[illegible]d[illegible]
dum penſionem reducendam, quæ [illegible] at m[illegible]
ctuum nō excederet. ¶ Stante ergo l[illegible] ma[illegible] d[illegible]
ditione, ſtetiſſe validum & firmum c[illegible]onſenſu[illegible] per[illegible]
adiutoria prælibitum, d[illegible]ndum eſt.

D[illegible] [illegible]o MCLXI.

Deſiden[illegible] ſtrumentorum.

Svmmaria.

1 *O[illegible]cialis qualitas eſt probanda eo tempore quo actus c[illegible]
[illegible]ebratus fuit*

*Qualitas certo tempore requiſita poſtea ſuperueniens
non ſuffra[illegible]tur.*

3 *Suppli[illegible] [illegible] bata dicitur ex bullis, in quibus de
ea fit relatio.*

4 *Argumentum [illegible]ale[illegible] a te[illegible] bus ad i[illegible]rumen[illegible]*

5 *G[illegible]atus Pont[illegible]ficis, ne r[illegible] at[illegible] [illegible] n [illegible] in [illegible]
ter[illegible]gr[illegible] videtur de n[illegible] [illegible]c ere, [illegible] c[illegible]n[illegible]
m[illegible]re.*

6 *Regulæ Cancella[illegible] d[illegible] non iudicando i[illegible]xt[illegible] formam
ſupp[illegible]cationis, e[illegible] ſecundum l[illegible]terarū e[illegible]pe[illegible]em
non [illegible]bent locum circa probationem [illegible]iterarum
circ[illegible] [illegible]atia canonizationem.*

7 *Mediam etiam eligere in obſcuris tutius eſt, qu[illegible]m
indeciſam relinquere.*

SVpplicatione ſuper coadiutoria ap[illegible] d[illegible]cta [illegible]
cia, fuit ex aduerſo oppoſitum q[illegible] d n[illegible] [illegible] m [illegible]
faceret, quoniam eſſ[illegible] pl[illegible]ne r[illegible]ognita, *in [illegible] c[illegible]
tulum ſecundum, de [illegible]de inſtrument[illegible] & not. in r. per [illegible]
in Authent. ſi qu[illegible] d. cnmento. C. de edend.* [illegible]o-
que [illegible] n[illegible] manus datarij, & [illegible]liquorum officialium [illegible]ui 1
preces P[illegible]ici oblatas annotare, & ſubſcribere ſolent,
eſſet in [illegible]ma probandi recognita, & Ardinghellum,
qui eam da[illegible]uerat, tempore datæ fuiſſe Datarium pr[illegible]
con[illegible]et, contenta in ſupplicatione non probari, q[illegible]
quali[illegible] non præſumitur ni[illegible]i probetur. *leg. non ignor[illegible]
C. qui accu[illegible] non poſſ[illegible].* quæ etiam probari debet a[illegible]us
tempore competiiſſe. *l. in delictis §. ſi extraneus. de no-
xal. leg[illegible] Titius. de milit. teſtamen. Calc. conſi. 13. colum. 6.
num. 23.* Ideoque † qualitas certo tempore requi[illegible]ita 2
poſtea ſuperueniens non patrocinatur, *vt ibidem Calca-
neus probat.*

Ex patre producentis replicabatur, ſatis ſuperque
ſupplicationem recognitam videri, ex quo bullæ erant
expeditæ, præſertim, quia bullæ cum relatione ſu[illegible]-
plicationis expediri non poſſunt, niſi illa vere exſti[illegible]-
ſet, cui er[illegible] o[illegible] ſus præ[illegible]us, & iuxta formam man-
dati extenſus. quar[illegible] ſu[illegible]ice[illegible]t ad ſuppl[illegible]tionis f[illegible] 3
dem prædi[illegible]tam tanquam notor[illegible], *iuxt[illegible] in [illegible].
appellantis. de appe[illegible] Ioannes And. & D[illegible] o in cap.
cordi[illegible] eodem, in [illegible]x o, [illegible]. emtorem, in prin[illegible]p. de a[illegible]o.
emtio. [illegible] notorium [illegible] e[illegible].* P[illegible]ſ[illegible] uien n hoc
ponereiudi[illegible] ij. ſeipſo i[illegible] formam, *vt d[illegible] ar[illegible] in l[illegible].
Iulian. [illegible] ac[illegible]am.* Nam [illegible] val[illegible] te[illegible] inſ[illegible] 4
menta ar[illegible]um. *[illegible]n exercendis [illegible]. de fide inſtru-
mentorum. [illegible]c. [illegible]in cum veniſſent in ver. ic. teſti-
monia. de [illegible] Doct. in cap. cum Ioan. extra eodem.*
¶ Quant[illegible] aut[illegible]m fides teſtibus adhibenda [illegible]rit, ex ci[illegible]
cum[illegible]ant[illegible] iudex iudicare poteſt. Cumque argumen-
ta, ad quem modum probandi cuique rei ſufficiant, nul-

lo certo modo ſatis diffiniri poſſit. *l. teſtium fides. §. 1. ff.*
de teſtibus. ¶ Præterea & illud producens addebat, quod
3 Papa † in literis referendo alterius gratię dicta, vt in hoc
caſu, faceret illam denno, & aſſerere & confirmare vi-
detur, qnibus his, quæ ab eodem Pontifice ſacta ſunt,
ſtandum eſt, *ſecundum gloſſ. & Doct. in clem. 1. de probat.*
& in Authen. ſi quis aliquo documento. C. de eden. ¶ Nec
iis obſtare regulam Cancellariæ de non iudicando iuxta
formam ſupplicationum, ſed literarum expeditarum,
6 quæ † locum non habent, niſi qnando idcirco ſupplica-
tio producitur, vt canonizetur, non autem quoad fa-
ciendam fidem eorum, quæ in ſupplicatione continen-
tur, exhibetur, præſertim, cum authentica hoc caſu pro-
ponatur. *Caſſad. 2. de re iud. & 8. de reſtit. ſpol.* ¶ Qui-
bus non obſtantibus Rota prima Octobris. 1548. in eo-
dem decreuit, ſupplicationis recognitionem nec omni-
no negligi, nec minus curioſe, aut delicate per omnia o-
portere fieri, ſed leuiter, quãtum iudicantis religionem
viſum fuerit debere cognoſci. Itaque de plano ſufficien-
ter conſtat, Ardinbellum, qui ſupplicationem datauit,
tempore datæ fuiſſe Datarium, & eam manu ſua ſubſcri-
pſiſſe, *iuxta gloſſ. & Doctor. in capit. cum in iure peritus. de*
offic. delega. vbi Felyn. col. penult. & Doct. cap. 1. de iis qui
ordin. ſuſcep. & in cap. 2. de ſchiſmat. Alexan. conſi. 7. in 3.
colum. in fine. manum autem Datarij, id eſt, ſcripturam
ſeu rationem ſcribendi, aut characteres in primis reco-
gnoſcendam eſſe, tenent Docto. *in cap. 2. de fide inſtru-*
men. & in nouell. de inſtrum. fid. & caut. Mouit (& illud
notaui) quod ſupplicatio non fuerat regiſtrata, quæ et-
iam erat propter multas additiones aliqnantulum ſu-
ſpecta, & officialis qualitas, facultas, ſiue habilitas qui
ſupplicationem datam ſibi pdoponebatur, ex aduerſo
fuit negata. Quæ omnia purganda eſſe Rota non ob-
ſtante facti allegatione ad controuerſiam dirimendam,
mediam viam optima ratione ſequitur. Quod ſi quis
fortaſſe putet hoc durius Rotam conſtituiſſe, cogitet
longe conſtitui neutrum fieri, id eſt, vel ſupplicationem
ſtrictius recognoſci, aut cum ſuſpecta eſſet, ſine vlla diſ-
ficultate (cum reluctante aduerſario admitti non de-
beat) æquius eſſet, non poſſe ſuſtineri, *vt in l. Iul. & in*
l. ſi ita vulneratus. ff. ad leg. Aquiliam. Eligit itaque Rota
mediam viam, quæ in rebus difficilioribus ſemper fuit
tutiſſima. *l. antiqui. ſi pars hered. pet. ff. cap. cuſtos. de offi.*
cuſtod. & c. clericus. de vit. & honeſt. clerico. cum ſimil.

Decisio MCLXII.

De probationibus.

Svmmaria.

1 *Beneficium curatum a minore 25. annis non poteſt ſine diſpenſatione Apoſtolica obtineri.*
2 *Quintus poſſeſſor aut vltra ex cuius ceſſo iure quis venit, præſumitur habilis atque idoneus, præſertim ſi de contraria qualitate non ſit illi oppoſitum.*
3 *Ætatis defectus ex aduerſo obiectus videtur ſaltem ſemiplene probandus.*
4 *Habilitas & idoneitas prædeceſſoris poteſt probari in genere per publicam vocem, & famam: niſi ſuper ea eſſet lis introducta.*
5 *Ætas vbi requiritur pro fundamento intentionis, eſt plene probanda.*
6 *Succeſſor tenetur verificare titulum prædeceſſoris, quando prædeceſſor non deceſſit in pacifica poſſeſſione.*

CVm beneficium curatum a minore viginti qninque
1 annis ſine Apoſtolica diſpenſatione † obtineri non
poſſit, *cap. cum in cunctis. §. inferiora. de elect. & cap. præ-*
terea. de ætat. & qualitat. ex facto dubitatum fuit in qua-
dam coadiutoria Archidiaconatus de Viſlaultioſa Oui-
ten. ex quo ætas prædeceſſoris, ex cuius ceſſione reus ve-
niebat, fuerat expreſſe negata, *vtrum ætas 25. annorum*
prædeceſſoris eſſet a ſucceſſore probanda? quod autem pro-
banda nõ eſſet, illa ratio diecbatur, quod † quintus ſuc- 2
ceſſor, & vltra ex cuius iure ceſſo agebatur, ſemper ca-
pax, & idoneus atque habilis fuiſſe reputatur, niſi de ali-
quo defectu in contrarium probetur, prout in hoc caſu
huiuſmodi defectus oppoſitus non fuit, idcirco habi-
lem, & idoneum ætatis ratione quintum prædeceſſorem
reputandum eſſe, tenuerunt *ex alleg. Lapi. 89. Caſſad. 2.*
& 3. de cauſſ. poſſ. & prop. ¶ Præterea, quia † talis æta- 3
tis defectus ex aduerſo obiectus, videtur ſaltem ſemiple-
ne probandus, vel ſit aliqua præſumtio contraria, quod
ſecundum aliquos neceſſe eſt ſupplere talem defectum
in propriis habilitatibus. *Ægid. deciſ. 112. 116. & 134.*
Dicebatur † item ſufficere ſaltem probare habilitatem, 4
& idoneitatem in genere per publicam vocẽ & famam,
quia & ipſum titulum prædeceſſoris ſufficere quidã di-
cebant, dummodo ſuper eo non eſſet lis introducta, nec
de eo iudicatum ad effectum, vt onus probandi contra-
rium in aduerſarium transferatur, *ſecundum Spec. tit. de*
prob. §. 2. verſic. vtrum licet. num 3. ¶ Quibus non ob-
ſtantibus Rota decreuit quinta Octobris 1548. ætatem,
quia erat expreſſe negata, eſſe plene probandam, *per leg.*
cum te. C. de probat. vbi Docto. Nam quando ætas nega-
tur, illam affirmanti incumbit onus probandi. *ſecundum*
Bald. in cap. præſentia. nu. 34. de probat. præſertim, quan-
do quis petit ſe ad aliquid admitti, tanquam talis, & ex-
inde principaliter fundat ſuam intentionem, *vt ibi per*
Bald. & Felyn. num. 16. & per d. Bald. & Sal. in leg. cum te
minorem. C. de probat. poſt Ioannem Andr. in reg. in in-
fantibus. de reg. iur. in 6. l. non ignoras. C. qui accuſ. non poſſ.
maxime, quia hoc caſu is, qui ea ætate ſe fundabat, erat
actor, quo non probante reus abſoluitur, *iuxta regulam*
l. qui accuſare. C. de eden. & † quia is nunquam fuerat in 5
poſſeſſione Archidiaconatus, nec eius prædeceſſor de-
ceſſit in pacifica poſſeſſione, *ſecundum Caſſad. deciſ. 2. &*
3. de cauſſ. poſſeſſ. & propriet. Conſtabat autem nec præ-
deceſſorem nec collitigantem vnquam poſſediſſe. Con-
traria vero procedunt, cum prædeceſſor deceſſit in
poſſeſſione, vel aſſignatione, præſertim, ſi triennio pa-
cifice poſſederit. *Caſſad. vbi ſupra, Sarnen. reg. de trien.*
quæſt. 13.

Decisio MCLXIII.

De probationibus.

Svmmaria.

1 *In depoſitionibus ſuper articulis in iure conſiſtentibus cauſſa, vel facta ſunt aſſignanda, ex quibus concluſum eſt in articulo reſultare, vtputa cum de habilitate alicuius agitur.*
2 *Teſtis etiam non interrogatus de cauſſis ſcientia debet illas reddere in his, quæ ſine ſenſu non percipiuntur.*
3 *Legitimatio non præſumitur, neque matrimoniũ ad hoc vt beneficium alicui adiuuetur, niſi probetur.*
4 *Matrimonium de iure ciuili potius, quam concubinatus præſumitur.*
5 *Communis reputatio, & qualitatis quaſi poſſeſſio circa habilitatem ad beneficia obtinenda ſufficit.*
6 *Clericatus, & aliæ habilitates ad obtinendum beneficium præſumitur ex diuturnitate temporis, vel celebratione coram ſuo Epiſcopo.*
7 *Extraiudiciale examen aut teſtes ad futurã rei memoriam ſuper habilitatibus, & legitimatione probant ſi aliqua non vrgeat in contrarium ſuſpicio.*

PRoponebatur in eadem cauſſa Archidiaconatus
quæſtio huiuſmodi. *Teſtes depoſuerant ſimpliciter,*
Ferdinandum, de cuius habilitate erat controuerſia, eſſe
capacem, & idoneum non reddita ſuorum dictorum ra-
tione habilitatis huiuſmodi per communem reputationem.
Et ideo quærebatur, *vtrum ſtante hac communi habili-*
tatum reputatione, huiuſmodi teſtium dicta plene proba-
rent? Nam videtur non ſufficere talem depoſitionem.
¶ Primo, quia teſtes deponerent de materia iuris, vide-

licet de habilitate, & identitate, & habilitas in iure con-
1 ſiſtit, ideoque † neceſſario reddendas eſſe cauſſas facti in
communem ſenſum cadentes, ex quibus habilitas re-
quiſita a iure reſultaret, notabiliter declarat Felyn. *in ca.
cum cauſſam in princip. de teſtamen. Bald. l. de ætate. ff. de
minor. num 8. & 9.* cum ſcire ſit rem per cauſſam cogno-
ſcere: cauſſa autem ea eſt, quia deponunt in caſu, qui non
2 percipitur ſine intellectu, quo † caſu teſtis etiam non
interrogatus, tenetur reddere rationem dicti ſui, & cum
non reddiderit, non probat. *Felyn. in dict. capit. cum
cauſſam. el 1. col. 3. verſic. fallit ſecundo, & Cardin. conſil.
24. volum. 2. Felyn. vbi ſupra, ſequitur Bald. in leg. ſolam.
col. 2. num. 3. C. de teſtam.* Quoad ſecundum, quod non
ſufficeret probare patris legitimitatem per communem
reputationem, allegabantur deciſ. Rotæ *in antiqu. 343.*
3 vbi † dicitur quod legitimatio nō præſumitur, ſed pro-
bari debet ad hoc, vt beneficiū alicui adiudicetur, quia
neque contrarium præſumitur, *capitu. illud. de præſumt.*
quamuis ſecus eſt de iure ciuili. *l. in libera. ff. de rit. nupt.*
4 *gloſſ. in leg. in concubinatu. ff. de concubin. notat Alciat.
de præſumt. 5. reg. num. 2.* matrimonium † potius quam
concubinatum præſumi humanius eſt. *per l. merito. ff. pro
ſocio.* ¶ Quibus non obſtantibus Rota die 26. Octobris.
1548. iterum tenuit ſufficere talem depoſitionem, et-
iam extraiudicialem, cum nulla eſſet ſuſpitio illegitimi-
5 tatis in contrarium. Ideoque † viſum eſt communem
reputationem, & qualitatis quaſi poſſeſſionem ad habi-
litatem abunde ſufficere, *ſecundum Ioannem Andr. in ca-
pitu. exem. de lit. conteſt. in 6. & in cap. infantibus. de reg.
iur. poſt Bell. deciſ. 76. ante finem. Bald. in l. 2. C. de teſtam.*
6 Sed † perſona, de qua agitur, per octodecim annos cle-
ricus erat, & presbyter factus quotidie coram ſuo Epi-
ſcopo celebrauerat, & in ſpecie erat probatum per v-
num teſtem examinatum ad futuram rei memoriam, de
huiuſmodi legitimitate, *vt eſt deciſ. Rotæ in antiq. 343.*
Et aduerſo allegabatur obſtare. Nam licet ibi dicatur
debere probari legitimitatem, non tamen arctat ad cer-
tum modum. & etiam, quia per communem reputatio-
nem, ſeu per poſſeſſionem reputari poteſt, & in hoc ſe
7 firmat, *ad deciſ. 249. in antiquis.* Præterea † nec illud
quidem obſtat, quod teſtes deponant in caſu, qui non
percipitur ſine intellectu, & quia deponunt in materia
iuris, *vt ſupra dicebatur, iuxta not. per Barto. in l. de ætate.
num 8. & 9. de mino.* Nam hic ſufficiebat leuis & qualiſ-
cunque probatio legitimitatis, cum non eſſet ſuſpicio
in contrarium.

Decisio MCLXIV.

De fide inſtrum.

Summaria.

1 *Paria ſunt inſtrumentum & ſigillum non exſtare, vel non poſſe recognoſci, quantum ad plenam probationem attinet.*

2 *Sigillum inſtrumenti & notarii recognitio legalis neceſſaria eſt, ad hoc, vt inſtrumentum authenticum dici poſſit.*

3 *Diſpoſitio authent. ſi quis in aliquo. C. de eden. quo caſu limitetur.*

4 *Epiſcopo aſſerenti in his, quæ ſpectant ad eius officium, plena adhibetur fides inter ſubditos.*

5 *Temporis ratio habetur quo quis ordinatus eſt, non autem quod poſt euenit.*

PRopoſita fuerat in ſacro Auditorio huiuſmodi quæ-
ſtio, videlicet: Quidam volebat probare clericatum
ſui prædeceſſoris ordinati a 14. annis citra per literas
clericatus, ex cuius iure ceſſo veniebat. Dubitatum fuit,
*an literæ huiuſmodi, non recognito earum ſigillo nec Nota-
rio, fidem facerent de dicto clericatu & habilitate legitima-
tionis in eis per Epiſcopum promouentem narrata?* Pro
parte negatiua dubitationem faciebat communis do-
1 ctorum ſententia, quod † paria ſunt non eſſe, vel non
poſſe recognoſci. *l. inſtrumentum, de probat. & cap. 2 ex-
tra de fide inſtrum. vbi Felyn. & Oldrad. conſi. 1. nu. 3. & l.
aſſe toto. de hered. inſtit.* Quibus in locis tenent Docto.
ſigillum non recognitum pro ſigillo non haberi, *arg. l. 1.
ff. de his, quæ in teſtam. del.* veluti cum ſignum obliteratum
vel corruptum ſit. Nam, inquit lex, ſi ſigna pertur-
bata ſunt, non videtur ſignatum, ac ſi ſigillum non adeſ-
ſet: quod autem nullum eſt, recognoſci non poteſt, &
nullæ ſunt qualitates. *l. ſi. de coll. bon. in l. 1. de hered. inſt.*
verum † hinc dicebatur neceſſariam eſſe in caſu noſtro 2
ſigilli, & notarij recognitionem, vt videtur probari *in c.
1. de cler. pereg. & ibi Abb. num 2.* præſertim cūm inſtru-
mentum clericatus de diſpenſatione aſſerti ordinati,
qua ſemiplene illegitimum fuiſſe conſliterat, mentio-
nem fecerat, quo † caſu videbatur limitari *Auth. ſi quis* 3
in aliquo. C. de eden. qua intelligitur inſtrumentum re-
latum non probare, niſi quādo ſemiplena probatio pro
relato proponeretur. & ibi Doct. quæ limitatio videtur
habere rationem. ¶ Ex aduerſo replicabatur, Epiſcopo
aſſerenti ſe promouiſſe & appoſuiſſe ſigillum eſſe cre-
dendum, & hoc pro recognitione ſufficere, *vt tradit
Philip. Franc. & Domi. in d. c. 2. de offic. ordi. & Boer. de-
ciſ. 240. in 2. parte. col. 3.* ideoque videri ſigillum Epiſco-
pi recognitum. Rota autem attento, quia fuerat habitus
tentus & reputatus pro tali, reſoluit ſatis probare cleri-
catum & diſpenſationem in eo ſuper illegitimitate ab
Epiſcopo proponente narrata. Nam † Epiſcopo aſſe- 4
renti in his, quæ ſpectant ad eius officium, plena fides ad-
hibetur, præſertim inter ſubditos in rebus, in quib. non
prætendit intereſſe. *Rota in nou. s. 22.* præſertim, cum cle-
ricatus, & tituli recognitio ſaltem quo ad ſubſcriptio-
nem Epiſcopi promouentis proponeretur, vtpote de
ordinibus, vt in propoſita ſpecie exemplificatur a Ioan.
And. Card. & Abb. & aliis, *in ca. poſt ceſſionem. de probat.*
tametſi ſequatur in conſequentiam magnum præiudi-
cium. Nam † habetur ratio illius temporis ſimpliciter, 5
quo quis ordinatus eſt, nō autem attenditur, quod poſt-
ea inopinanter ex conſequentia magnum præiudicium
inferatur. *§. ſi. C. de natur. libe. Doc. in l. 2. §. item Labeo.
ff. ne quid in loco publico. & l. 1. ff. de vſufruct.* debet enim
ſemper ad primæuam naturam reduci, & ſecūdum eam
iudicari. Tum etiam, quia hic non agebatur de proba-
tione proprii tituli, ſed prædeceſſoris, & quidem ſ[illegible]
quo caſu Innoc. *in cap. innotuit. de eo qui fur. ord. ſuſcep.*
inquit, quod in probatione proprij tituli ſufficit com-
munis reputatio, æſtimatio, & bona fama & notitia Epi-
ſcopi ordinantis ad hoc, vt promotus non cogatur aliud
probare. Per quam deciſ. & illud confirmauit, quod cō-
ſtabat, pleniores probationes aduerſariorū culpa & dolo
in dolo impediri. Vnde minima coniectura ſufficit pro
clericatu. *Doct. in clem. cauſſam. de elect. Lanfranc. in ca.
quoniam contra falſam. de probat. Alexan. conſi. 53. & 66.
vol. 2. & conſi. 45. vol. 4.* Atque ita in quadam cauſſa Ar-
chidiaconatus de Villauitioſa Oueten. die 4. Iulij. 1548.
eodem Domino referente Rota iudicauit. ¶ Quantum
autem ad illegitimitatis caput, de quo in literis clericatus
fiebat mentio, placuit Rotæ, quod licet de illa aliter, quam
per narrationem Epiſcopi in literis non apparet, quo ca-
ſu tali aſſertioni regulariter, *vt ſupra retul.* non creditur.
d. Auth. ſi quis in aliquo. & ibi Docto. C. de eden. tamen e-
ius diſpenſatio per literas, de quibus fit mentio, probare
videtur, tum quia ſcripturæ ordinarij dolo, & facto ad-
uerſarij vſurpatæ atq; interceptæ fuerunt. Tum etiam,
quia legalitas & bona fama ordinantis probata propo-
nebatur, quo caſu iudicandum eſt pro Epiſcopo diſpen-
ſationem aſſerente. Neque enim veriſimile aliter eſſe E-
piſcopum huiuſmodi contra pœnas canonum canoni-
cum ordinaſſe *tex. in c. 1. & 2. de temp. ordin. in 6. & arg. l.
merito. ff. pro ſoc.* itaque idem quod ſupra, per Dominos
concluſum fuit.

Decisio

Decisio MCLXV.

De reſtit. ſpol.

Svmmaria.

1 *Iudicis auctoritas non excuſat ſpoliantem parte non citata.*

2 *Reg. iuſtè poſſidet qui auctore, intelligitur, quando iudex iuſte, & cum cauſſa cognitione, non cum de facto proceſſit.*

3 *Sententia contra proprietarium non nocet vſufructuario præſertim ſi prior in poſſeſſione ſit.*

4 *Scientia litis motæ inter proprietarium, & eum, qui conſtituerat vſumfructum, nocet vſufructuario ad effectum ſpolij.*

VSufructuarius petebat ſe in poſſeſſione domus re-
ſtitui vtroque extremo: ſpoliator ſe poſſidere an-
ctore prætore contendebat. *l. iuſte poſſidet. de acq.*
poſſ. c. qui petat rem. 3. q. 4. & l. 3. quod cum eo. quæritur
verum vitium ſpolij purgetur? Nam ſpoliatus ſequenti-
1 bus rationibus ſe opponebat. Primo, quia † auctoritas
iudicis nullũ ius tribuit ingrediendi poſſeſſionem, par-
te non citata, alioquin ingrediens per vim priuatur iure
ſuo, ſi quod habuit, *argum eorum, quæ notant Doct. in l. ſi*
quis in tantam. C. vnde vi. & glo. in l. iuſte poſſidet. ff. de ac-
2 *quir. poſſ. vbi Alex.* etiam ſi iudex ita voluiſſet. Nam † re-
gula, iuſte poſſidet qui auctore prætore, &c. ita demum
locum habet, quando iudex rite proceſſit, non quando
de facto. *Ita Doct. interpretãtur illam l. iuſte poſſidet.* Nam
quando iudex celeriter iudicat, non pro iudice, ſed pro
priuato habetur. Videtur enim fines ſuæ iuriſdictionis
excedere, qui aliter facit quam debet, & hic iam non fa-
cit. *argumento reg. qui ex timore. de regul. iur. c. pudenda.*
3 *24. q. 1. & l. non dubium. C. de leg. vbi Doct.* nec † ſenten-
tiam & exſecutoriales cõtra proprietarium obſtare non
debent, quia res inter alios acta, & iudex non præſumi-
tur decreuiſſe exſequutionem contra non citatum. *Pau.*
de Caſtr. in leg. cum filius. de verb. oblig. Alciat. de præ-
ſumt. reg. 3. præſumt 9. Præterea, quod ea ſententia & re
iudicata ſuper proprietate ius natum eſſe aduerſus ſpo-
liatum videbatur poſſeſſioni. *l. naturaliter. §. nihil com-*
mune. ff. de acquir. poſſ. ex diuerſis autem nihil infertur. *l.*
Papinianus exulis. ff. de minor. & l. inter ſtipulantem. §. ſa-
cram. de verb. oblig. ita in huiuſmodi ſpecie tenet Alexan.
in d. l. iuſte poſſidet. 1. col. de acq. poſſ. Quare licet ea ſen-
tentia dominium eſſet tranſlatum, non tamen potuit, &
quod prius poſſidebat ex accidenti titulo per regulam,
qui prior eſt in tempore, potior eſt in iure. *leg. quoties, de*
rei vindi. nihilominus die 4. Martij. 1548. voluerũt do-
4 mini in quadam Ro. domus, ſpoliatum † poſſeſſione v-
ſusfructus non eſſe reſtituẽdum, ſi probaretur litis pen-
dentia inter proprietarium, a quo fuerat ſibi conſtitutus
vſusfructus, & ipſum ſpoliantem. Et ita limitarunt di-
ctam regulam iuſte poſſidet. *de acquir. poſſ. & l. ſæpe. de re*
iud. Vbi Alex. nu. 4. & Fel in c. veniens. 2. de teſtib. & c.
ſuper de reſtitu. quod qui non patitur ſententiam ferri
contra poſſeſſorẽ alicuius rei vel iuris, amittit ius ſuum
ad eandem poſſeſſionem.

Decisio MCLXVI.

De confeſſis.

Svmmaria.

1 *Heres per aditionem hereditatis videtur approbaſſe non ſolum factum teſtatoris, ſed etiam eius conſcientiam exoneraſſe.*

2 *Confeſſio erronea poteſt reuocari, ſi de errore conſtiterit.*

3 *Conſtare dicitur aliquod, quando veritas eſt in contrarium.*

4 *Hereditas damnoſa non præſumitur adita regulariter: fallit tamen quandoque.*

5 *Hereditas damnoſa beneficio inuentarii ſine damno adiri poteſt.*

IN quadam Romana domus agebat quis ex iure ſib.
ceſſo, & in articulis poſuerat, quod Ioannes, per quem
erat ſibi ceſſio facta dict. domus, adiuerat hereditatem
Antonij, quæ confeſſio cum eſſet iudicialis per Ioan-
nem cedentẽ facta, præiudicabat ceſſionario, quoniam
dictus Antonius dictam domum alteri vendiderat. Vn-
de licet dicta domus probaretur eſſe Ioannis cedẽtis per
hereditatis aditionem, videbatur approbaſſe venditio-
nem ab Antunio factam. Nam † heres per aditionem 1
hereditatis non modo videtur approbare factam teſta-
toris, ſed etiam exornare illius conſcientiam. *leg. cum a*
matre. C. de rei vind. l. more. vbi Bart ff. de acquir. hered.
Dec. conſi. 280. & 272. Pariſ. conſi. 16. num. 75. volum. 2.
& cum litigans veniat ex donatione, & ceſſione Ioannis,
Ioan. autem adeundo hereditatem Antonij dicatur ap-
probaſſe venditionem per Antonium factam, hic ſei-
pſum in articulis, & poſitionibus excludit, quod cum
poſtea intellexiſſet, ad reuocationem confeſſionis con-
fugit, quam † tanquam erroneam reuocare voluit, vi- 2
delicet factam per falſam informationem habitam ab a-
liquo quaſi de facto alieno, cuius probabilis eſt error, &
ignorantia. *l. fin. ff. pro ſuo.* Ideoque reuocare poteſt. *leg.*
non fatetur, & ibi. Bar. ff. de confeſſ. Nam errantes non
conſentiunt. *l. ſed hoc ita. ff. de aqua plu. arcen. Bellam. de-*
ci. 3. & 24. Vnde dubitatum fuit, an confeſſio huiuſ-
modi reuocari poteſt. Ratio dubitandi fuit, quia quam-
uis confeſſio erronea facta coram ſuo iudice, regulariter
reuocari poſſit, fallit tamen ſi principalis confeſſus eſt de
allegato errore, quia conſtare debet. Conſtare † autem 3
tunc dicitur, quando eſt in contrarium veritas, *per nota.*
in l. confeſſionibus. ff. de interrogat. actio. & l. inde Nera-
tius. §. fin. ff. ad leg Aquil. quæ interdum teſtibus, inter-
dum inſtrumentis, quandoq; etiam ex antecedentibus,
& conſequentibus ex eiſdem actis concluditur. *Bellam.*
dict. deciſ. 3. & 440. Præſertim, quia non conſtabat di-
ctum Ioannem non adiuiſſe hereditatem. Nec † obſta- 4
re, quod hereditas eſſet damnoſa, & ſic non præſumere-
tur adita. Nam iura ad damnum euitandum dederunt
tempus ad maturius deliberandum. *ff. & C. de iure deli-*
ber. ne poſt deliberationem videatur quis hereditati da-
mnoſæ ſe immiſcuiſſe: alioquin præſumeretur quis ia-
ctare ſuum: contra, *l. cum de indebito. ff. de proban.* Quia
tamen hereditatem damnoſam quandoque quis acci-
pit. *l. fi. §. ex omnibus. C. de iu. delib.* maxime cum per di-
ctam *l. fi. §. ſin autem.* Beneficio † inuentarij ſine aliquo 5
periculo omnis hereditas etiam damnoſa adiri poteſt.
Quare Domini die 20. Februarij. 1546. tenuerunt, hu-
iuſmodi confeſſionem non eſſe reuocandã, cum de er-
rore conſtare plene nõ potuiſſet, & eum, qui erat ceſſio-
narius Ioannis, qui hereditatẽ Antonij adiuerat, ad pro-
bandam venditionem pro ſua parte, quia heres conſti-
tutus fuerat, communi calculo condemnarunt.

Decisio MCLXVII.

De donationibus.

Svmmaria.

1 *Confinium diuerſitas demonſtrat diuerſitatem rei.*

2 *Verba per notarium in inſtrumento ex ſe prolata parti; neque nocent, neque proſunt.*

3 *Poſſeſſio ſemel probata durare præſumitur.*

4 *Dominium per poſſeſſionem narratam & confeſſatam in inſtrumento ſaltem præſumtiue probari dicitur.*

DOnator aſſerebat ſe habere nonnulla mobilia, & immobilia tam materna, quam paterna hereditatis, de quibus etiam libere diſponere ſe poſſe diait, hereditatiſque bona omnia prædicta, vt ſupra Antonio, & Ioanni per publicum inſtrumentum donauit. ¶ Quo titulo donatarij poſſederunt domum quandam, de qua agebatur, quæ alias in bonis donantis tempore donationis fuiſſe non conſtabat, vt etiam patet per quædam verba in alio inſtrumento ante huiuſmodi donationis

inſtrumẽtum poſita,per quæ verba Archipresbyter do-
nat dictos 260.duc. in & ſuper bonis ſuis patrimonialib.
ſeu per eum acquiſitis vbicunque exſiſtentibus, & ſpe-
cialiter ſuperquadam ipſius donatoris domo, ſita in vr-
be in regione pontis,in parochia S. Statij della Tinta,cui
ab vno latere ſunt res Ioannes,&c. ❡ Ex quibus verbis
aduerſarius dicebat,domũ,de qua agitur, fuiſſe donan-
tis tempore prioris inſtrumenti, tum quia dicta verba
ſunt prolata per notarium dicentem, *quod archipresby-
ter donauit ſuper bonis ſuis,&c.* tum etiam,quia ex inſtru-
mento non apparebat aliquod verbum Archipresbyte-
ri,quo fateretur antea dictam domum tanquam ſuam
poſſediſſe,quia non dixerat ſe poſſediſſe, aut habere di-
ctam domum tanquam ſuam, aut quid ſimile eius do-
minium arguens,quia huiuſmodi pronomina, meum &
ſuum,ſigna,& notæ dominij ſunt.*l.non ſolum.§.meum de
rei vend.l. Quintus.§. Angerius.ff.de aur.& argen.l.Bart.*
1 *in l.certum.§.2.de confeſſ.* ❡ Præterea † non apparebat ex
verbis inſtrumenti, nec per fidem,aut alias demonſtra-
tiones,aut iuridice eſſe eandem domum de qua agitur.
Nam in quodam inſtrumento venditionis dictæ domus
per donatarios factæ diuerſi confines fuerant aſſignati,
de quibus veriſimile videbatur, non conſtare de aliqua
confeſſione, ſeu aſſertione donatoris, ad inferendum,
quod ante donationẽ huiuſmodi domum, de qua age-
batur,olim tanquam ſuam poſſediſſet, quod ex termi-
norum intimatione, & aſſignatione colligi ſolet, *argu-
mento l.forma.de cenſibus.* Nec obſtat, quod in eodem
inſtrumento poſt clauſulam ſuper inſertã ſcriptum ſit,
quod dictus Archipresbyter alias haberet habitationem
dictæ domus,quam de præſenti dictus Archipresbyter
2 tenet,quia iſta † verba omnia ſunt enuntiatiua per no-
tarium prolata, cum hic non dicat Archipresbyterum
protuliſſe,& aſſeruiſſe eam habitaſſe tanquam domum
ſuam,prout ſunt verba in fine inſtrumenti,actum in do-
mo habitationis,non autem in domo ſua. Verum, quia
verba prioris inſtrumenti concordabant cum dictis te-
ſtium aduerſarij,ſaluo,quod Archipresbyter poſſederat
quodam tempore ante donationẽ omnium bonorum
per eum factã dictam domum: ſed quod eam poſſedif-
ſet per plures annos ante eius obitum, ſunt verba prio-
ris inſtrumenti quod facit mentionem de dicta do-
mo,ſuper qua Archipresbyter conſtituit hypothecam,
quod fuerat confectũ ante tempus donationis omnium
bonorum. Simili quoque ratione oportet,quod depoſi-
tiones teſtium ad tempus ante donationem ſe referant,
3 & cum inſtrumento concordent, & † quia poſſeſſio ſe-
mel probata durare præſumitur.*l.ſi quis ex argentarius.§.
cogentur.& ibi Bar.de eden.* nec poſſeſſionis diuiſio,cum
eius commodo præiudicialis eſſe ſoleat.*Alexan.in l.pu-
blicati. C.de teſtam. & Alc.regul.2.de præſumt.22.num.1.
& ſeq.* ❡ Ideoq; Domini reſolucrunt die 24. Maij,1549.
in quadam Romana domus in hunc modũ de confinib.
& identitate domus eſſe melius videndum. Sed in cete-
ris tenuerunt probari poſſeſſionem domus. ❡ Et ſic ex
illa confeſſione inter alias ante donationem facta, Rota
voluit non propterea probari dominium, niſi præſum-
tiue. Et ideo donationem dictæ domus non intelligi fa-
4 ctam a dicto Archipresbytero. Nec † ſufficiebat hoc ca-
ſu allegare,quod ſaltem præſumtiue erat probatum do-
minium per poſſeſſionem dictæ domus narratã, & con-
feſſatam in inſtrumento prædicto,*ad not.per Alex.in l.
& ideo.ff. de verb.oblig.* Et quod hoc caſu releuetur ſal-
tem ab onere probandi,*ad conſil. Paul.de Caſt. 320. vol.
2.& Ang.in l.ſi alia.de pignor.* quia modici temporis pro-
babatur. Neque etiam,quod aduerſarij nullum aliud ius
prætendebãt in dicta domo, quam illud quod defende-
rent ex perſona Archipresbyteri, cui tanquam heredes
ſucceſſerunt. ❡ Vnde in neceſſarium antecedens dedu-
cunt ius,& poſſeſſionem dicti Archipresbyteri, *arg.l.3
ff.de iuriſd.om.iud.* quod actore non probante reus, & ſi
nihil præſtiterit, abſolueretur.*l.qui accuſare.C.de edend.*
Item tempora ſunt diuerſa quo actor, & reus fatentur,
Archipresbyterum dominum fuiſſe.

DECISIO MCLXVIII.

De legatis.

SVMMARIA.

1 *Filius nothus quis dicatur.*
2 *Filius naturalis quis etiam dicatur.*
3 *Spurius dicitur qui ex coitu lege nõ approbato natus eſt.*
4 *Statutum diſponens,quod ſpurij patri ex teſtamento,vel abinteſtato ſuccedant,non valet.*
5 *Filius natus ex ſoluto, & ſoluta etiam meretrice eſt capax bonorum patris etiam de iure ciuili.*

PAter filio naturali tantum duo millia nondum de-
cem,& nouem annorũ leg[a]uerat, cuius mater cum
aliis conſuetudinem habuiſſe dicitur, non tamen
publice,nec extra domum teſtatoris, ideo qui † nothus 1
dici poterit,nempe natus ex matre non vſque adeo cu-
ſtodita, vt loco vxoris haberetur: nam hoc caſu, vt ait
lex,parui refert,vxori,aut concubinæ quis leget, hæc e-
nim,niſi quoad dignitatem nihil differret ab vxore. *leg.
item le[g]ato.de leg.3.* quamuis Alciat.*lib.4.parerg.ca.* . in
hoc differre naturalem a notho, tradat. ❡ Quam diffe-
rentiam Palcotus de Nothis,ſpuriiſque filiis.*ca.18.num.
6.* confutat, cum vtriſque & legata & hereditates relin-
qui non ſit expreſſe prohibitum. Et quilibet capax ſuc-
ceſſionis dicitur,niſi expreſſe ſit prohibitus.*l.non minus.
ff.de hered.inſt.& Azo in ſumma eod.tit.& tit.de leg.in
prin.* Ex altera parte allegabatur non valere huiuſmodi
legatum, quia † filius naturalis non erat natus ex con- 2
cubina domi retenta, quæ ſola fuerat, & ex indubitato
effectu coniuncta,*vt voluit tex.in auth.licet,C.de natu.lib.
& in corpore vnde ſumitur,videlicet quibus mod.nat. effic.
ſui.§.diſcretus.* Ideoque non ſolum ab inteſtato,ſed etiam
ex teſtamento ſuccedere patri prohibentur.*auth.licet.C.
eodem*, quam opinionem Oldrad. defendiſſe dicebatur
*conſi.196 Bar.in l.fi.ff.de his quib.col.2. ver.quæro an iſtis
ſpuriis.* ❡ Vbi † ſpurium appellat eum qui ex coitu lege 3
non approbato natus ſit. Idem etiam Bar. *in l.teſtamenti
factio.in fin.ff.de teſtam.* tradit † non valere ſtatutum diſ- 4
ponens,quod ſpurij patri ex teſtamento, vel ab inteſta-
to ſuccedant.*quem ſequitur Nico in tract.de ſucceſ.ab in-
te.num.35.1.par.* Ex qua controuerſia propoſitum fuit
dubium,*an legatum prædictum huiuſmodi filio a patre re-
lictum,cum nouem,& decem annorum eſſet, & quod inte-
rim aleretur valeret. Et an ſaltem legatum loco alimento-
rum poſt decem,& nouem annos cederet?* Rota die a .De-
cembris,1548.reſoluit,filium † hunc ex ſoluto & ſoluta, 5
& meretrice etiam eſſe capacem bonorum patris, & le-
gatum huiuſmodi habetur etiam ſi aliunde quo al re ſe
poſſet habuiſſet. Idq; etiam de iure ciuili procedere ex-
preſſa ratione decreuit, quia non reperitur prohibitus,
& ſic voluit,quod ſi quis ex damnato coitu, aut nefario
natus non ſit,legati & ſucceſſionis capax intelligatur. *d.l.
non minus.de her.inſti.& Azo in ſumma eo. tit.* ex cuius
intentione cuilibet legati poteſt, & ita etiam per eum,*in
ſumma tit.de le[g].in prin.* quo etiam argumento,& eadem
ſpecie Pau. Caſtr. vſus eſt *in conſi 468.col.ſi.in 2.& Aym.
in conſi.166.vol.3.& Alc.lib.4.parerg.c. 5. quo argumento
vtitur Bar.in Nouel conſt.qui.mo.na.effi.ſui,in §.diſcretus.*
vbi duntaxat excluduntur a ſucceſſione filij ex damnato,
& nefario coitu orti: vnde nõ alij, quamuis ex improba-
to coitu nati.

Nec obſtat *d.auth.C.de nat.lib.* ſumta ex *d.§. diſcre-
tus*, quæ parum fideliter translata fuit Nam *d.auth.natu-
rales* duntaxat ad ſucceſſionem,admittit, non tamen in
§.diſcretus. Vnde translata eſt auth.iam dicta, licet com-
prehendat non ſolum naturales, verum etiam nothos,
argumentum eſt inſcriptio, ſiue titulus, qui ſcribitur de
nothis,

notæ, cum nũc in vulgata editione habeatur, *quibus mod. nat. effi. ſui*, quod Alc. a quo longe diſcrepat Palleotus, referens eo in loco Iuſtinianum, cuius mens tanquã legiſlatoris eſt ſequenda, naturales eos appellat, qui ex iuſto cõcubinatu editi eſſent: ceteros ſi qui huiuſmodi eſſent ex dictis excludit, reiecta nothorum, & naturalium differẽtia. *Paleot. in d. trac. c. 11. nu. 2. vſq. ad 6.* quamquam Alc. opinio defendi poſſe videretur. Nam ſi Iuſtinianus *in dicto §. diſcretus*. de naturalibus ex concubina tantum tractaret, imperfecte loqui videretur, cum de nothis ex ſoluto, & ſoluta natis mentionem non feceret, cum hic dumtaxat nothi accipiantur, qui ex complexibus illicitis damnatis, & nefariis nati ſint, quod abſurdũ eſt cum appareat Imperatorem perfecte, & diligenter illegitimorum materiã tractare voluiſſe. Nec error Guarnerii in transferenda dicta nouella a Græco in latinum nocere debet, vbi videtur non conuenire textui, nec reſpondere veritati originalis. *Doct. in auth. quod ſine. C. de teſtam. & in auth. ex cauſſa C. de lib. præt.* in quorum trãſlatione valde Guarnerium erraſſe conferimus, & recentiores in pleriſque locis notant. Ad conſ. Oldra. autem reſpondetur, ſatis eſſe, quod poſſit ſibi vindicare locum in nato ex nobili viro, & vili muliere, quorum ſunt plenæ hiſtoriæ, qui non ſuccedunt, *per tex. in l. 1. C. de natural. lib.*

DECISIO MCLXIX.

De tranſlatione.

SVMMARIA.

1 *Venditione hereditatis transferũtur in emtorem omnes actiones.*
2 *Tranſlatione generali veniunt etiam omnia ignorata iux. l. cum te C. de tranſ.*
3 *Paria ſunt ſcire, vel ſcire debere.*
4 *Mobilium appellatione etiam veniunt pecunia. Declara tamen, vt ibi.*
5 *In generali liberatione, ſeu tranſactione non veniunt dolo occultata ſine geſta.*
6 *Delictum ſine furandi animus non præſumitur ſi alia coniectura capi poteſt.*
7 *Tranſactio generalis non comprehendit poſtea reperta, & non occultata.*
8 *Dolus ex coniecturis, & circumſtantiis, quæ in negotio geſto continentur, colligitur.*
9 *Mulier tenetur actione furti ratione rerum poſt ſolutum matrimonium contrectarum.*

TEſtator legauerat Luciæ centum, & omnia mobilia domus, in qua habitabat: in reliquis Andream, & fratres eius inſtituit. Teſtatore autem in extremis laborante, dicta Lucia furtim extraxerat 380. ducat. ex arca teſtatoris; defuncto teſtatore, & Lucia legatum adepta 310. ſcut. & orta inter eos lite in ſpecie tranſactionis emit hereditatem prædictam a prædictis heredibus cum fructibus, & omnibus, & ſingulis iuribus actiuis, & paſſiuis in ampliſſima forma 300. ſcut. poſt huiuſmodi emtionem prædicti heredes prætendebant ſubtractam quantitatem 380 ſcutorum ſibi reſtitui, aduerſus quos Lucia ſequentibus rationibus ſe tuebatur. ¶ Primo, emtione
1 hereditatis prædictæ, per quam † omnia iura, & actiones hereditatis in eam transfuſæ ſunt. *l. emtor. C. de hered. vel act. vend.* Item quia ad ſedandam dictam litem, & quæ in futurum moueri ſpectabatur, fuit inter eos ſuper hereditariis rebus poſt natam litem tranſactum. ¶ Vnde videbatur comprehendi, & tranſigi quoque ſuper actione, quæ ad reſtitutionem dictorum trecentorum octuaginta ſcutorum competebat, ſiue ſit actio furti, ſiue actio rerum amotarum, quæ contra vxorem competit. Et hoc
2 verum eſt, quia † ſequuta generali tranſactione comprehenduntur omnia etiam ignorata, *l. ſub prætextu. Cod. de tranſact.* ſicuti reſcinditur tranſactio propter inſtrumenta de nouo reperta. *& ibi Paul. de Caſt.* vbi dat rationem, quia ſciuit, vel ſcire potuit, vel debuit omne damnum intendi ſub iſta tranſactione generali: ideo debet ſibi imputari. ¶ Et paria † ſunt ſcire, vel ſcire debere *l. penul. ad* 3
Mac. Doct. in l. qui non. ff. de reg. iur. poſt gloſſ. ¶ Secundo, quia teſtator etiã omnia mobilia domus legauerat, quorum † appellatione pecuniæ veniſſent. *Dec. conſil. 381. &* 4
472. teſtator. num. 3. ¶ Et ita Rota in cauſſa Rom. hereditatis. Nouemb. 1548 reſoluit, quod appellatione mobilium non venirent pecuniæ, niſi de pecuniis teſtator feciſſet mentionem; prout in caſu iſto in quo teſtator pecuniarum legando centum ſcuta Luciæ, & mobilia, cenſetur facere differentiam. Tamen mulier poterat dici excuſata a dolo, & non diceretur dolo occultaſſe dicta trecenta octuaginta ſcuta, ſed quod poterant eſſe ſua ſub nomine mobilium legatorum, & haberet pecuniam pro ſibi legato. ¶ Propterea non haberet locum limitatio Paul. de Caſt. *in d. l. ſub prætextu*, quod † in generali tranſactione 5
non veniant doloſe occultata. *argu. l. ſi quis rationes. & l. Aurelio. de lib. leg.* Et † animus furandi non præſumitur, 6
vbi alia coniectura capi poteſt. *l. merito. ff. pro ſoc. Alc. conſ. 129.* imo quælibet cauſſa inepta etiam læſionis excuſat a dolo, *Leguntur. §. poteſt. ff. de lib. cauſſ. arg. in l. plagia. C. ad leg. Flauiam de plag. Hip. conſi. 26. & 40. num. 1 & 77. alias conſil. nu. 22. vol. 1.* ¶ His non obſtantibus placuit Rotæ die 21. Nouembr. 1548. Luciam teneri ad reſtitutionem dictæ ſummæ trecentorum octuaginta ſcutorum, nec in legato mobilium, nec in emtione hereditatis, aut in tranſactione comprehendi, in † quæ veniunt poſtea reperta, & non 7
occultata; niſi conſtaret ſuper ſumma litem ante venditionem, ſeu tranſactionem fuiſſe motam, de qua non apparuit, & Luciam licet vxorem teſtatoris ad reſtitutionẽ actione furti teneri propter contrectationem poſt hereditatis aditionem factam. *ſecundum limitationẽ Pau. Caſt. communiter approbatam in d. l. ſub prætextu, & l. quicunq. tutoribus. ver. ſi de trãſa. l. & ibi Bar. in § qui per fallaciam.* Neque enim veriſimile eſt ſi partes de ſubtractione cogitaſſent, tranſegiſſe, habita præſertim ratione vtriuſque quantitatis ſubtractæ ſcilicet, & receptæ. ¶ Neque quicquam facere, quod hic erat iuſta cauſſa legati ſaltem coloratæ, quæ videtur excuſare, & ſic occultare voluiſſe non præſumebatur: quia reſpondetur, animum † occultandi, 8
qui ex coniecturis, & circumſtantiis cauſſæ, quæ in negotio geſto continentur, colligitur, *in l. dolum. C. de dolo.* vbi Doct. recte præſumi. Nam dicta Lucia ad inſtantiam fiſci criminaliter ſuper huiuſmodi furto examinata fuerat, quod prius negauerat; deinde confeſſa occultationẽ fuerat, quam dictis heredibus nunquam reuelauerat: & ſic actione furti, non actione rerum amotarum illa tenetur, quia poſt aditam hereditatem illam contractaſſe probatur. *l. 3. ff rerum amo.* vbi tex. vult, † mulierem, quæ poſt 9
diuortium eaſdem res cõtrectauerit, furti teneri, qui tex. præſupponit, vxorem eaſdem res conſtante matrimonio contrectaſſe; quo caſu rerum amotarum propter dignitatem matrimonii actio datur, *vt in toto tit. ff. rerum amo.* Item gl. *1. in d. l. 3* dicit quod hæc actio furti ex noua contrectatione conſtante matrimonio impeditur, licet dicatur, quod poſſit naſci. *l. ei qui. de fur.* & ideo cõtrectet quãtum velit, non oritur noua actio, vt ibi dicitur in gloſ. vbi ideo eſt, quia ſemel nata erat, ideo amplius naſci non poteſt. ¶ Hic autem ex prima contrectatione vxoris ſolum erat nata rerum amotarum: ſed ex noua contrectatione poſt ſolutum matrimonium *iux. l. 2. de diuor.* morte vel diuortio naſci actio furti poteſt, & etiam ſuccedere rerũ amotarum. ¶ Et ita fuit obtentum in hac cauſſa. Nã mulier poſt mortem mariti iterum pecunias contrectauerat, & nouo marito in dotẽ dederat; quo caſu noua cõtrectatio fuit, *iuxta Bartol. in l. ſi abducta Cod. de furt. l. ſi dominium. de furt.*

DECISIO MCLXX.

De clericis non reſidentibus.

SVMMARIA.

1 *Intruſus eſt malæ fidei poſſeſſor, qui non ſolum ad fructus perceptos, ſed ad percipiendos, vel qui percipi poterant, tenetur.*
2 *Diſtributiones quotidianæ non dicuntur fructus.*
3 *Iudicis officium implorari poteſt pro exſequutione ſententiæ.*
4 *Intruſus lite pendente condemnatus ad fructus perceptos non poteſt cogi ad ſoluendum vel reſtituendum quos non percepit ob non reſidentiam.*
5 *Proteſtatio in fructibus quibus caſibus neceſſaria atque vtilis eſt.*

PRæſuppoſita conſuetudine, quod fructus non dãtur,
niſi reſidenti certo tempore, fuit dubitatum in qua-
dam Placentin. canonicatus, & præbendæ, an di[illegible] fru-
ctus veniant in condemnatione eius, qui condemnatus
eſt in fructibus perceptis, ita vt poſſit cogi ad illos ſoluẽ-
dum, licet non fecerit debitam reſidentiam. Conſidera-
tum fuit pro parte affirmatiua, quod venirent tales fru-
ctus. ¶ Primo, quod Canonicatus, & præbenda, de qui-
bus agitur, non habent alios fructus, niſi illos, qui dantur
ratione reſidentiæ in certo anni tempore, qui vocatur, la
groſſa, & habent quotidianas diſtributiones, quæ dantur
dietim intereſſentibus. ¶ Vnde condemnatus in fructi-
bus debet intelligi de illis, qui veri ſunt fructus canonica-
tus, & præben. ſaltem la groſſa, qui percipi potuerunt, ſed
non fuerunt percepti tantum culpa poſſidentis. ¶ Secun-
do, quia poſt litem conteſtatam condemnatus ſe in-
truſerat in beneficium, quo caſu incipit eſſe malæ fidei
3 poſſeſſor, qui † tenetur non ſolum ad perceptos, ſed ad
percipiendos, *vt per Io. And. Butrium, Cardin. & alios in c. gratus de reſt. ſpol. & Abb. colum. 3. verſic. nunc venio ad ſecundum. Bart. in l. ex diuerſo ff. de rei vindic. Aret. conſi. 15. colum. 18. in princip.* & qui intrat in beneficium lite pen-
dente in dolo, & fraude eſt, deciſi. Rotæ *in nouu. 25.* pro-
pterea non excuſandus a percipiendis. ¶ Tanto magis,
quia ſecundum Caſſad. *deciſ. 7. de præbend. num. 3.* alias &
bis Rota voluit hoc caſu teneri ad reſtitutionem quoti-
dianarum diſtributionum, ex quo per condemnatum
ſtetit quominus reſederit, & int[illegible] fuerit. ¶ Nec obſtat,
quod condemnatus tantum erat in fructibus perceptis;
2 ſed † diſtributiones quotidianæ non computantur inter
fructus, nec fructus dicuntur. *Old. conſi. 118. Fely. in cap. ad aures colum. pen. de reſcrip.* ſicuti poſſet dici, quod non eſ-
ſet condemnatus ni[illegible] in perceptis & non in percipiendis,
quia licet non poſſint dici fructus ad effectum impetran-
di, tamen negari non poteſt, quod non ſint fructus, qui
percipi potuiſſent, ſi aliquis reſediſſet. ¶ Et quia ſe[illegible] ten-
tia refert ſe ad liquidationem, & condemnatus eſt debi-
tor perceptorum, & percipiendorum, licet in perci[illegible]-
3 dis actio non detur, competit tamen † iudicis [illegible]
gloſſ. Paul. Salyc. & Bald. in l. domum. C. de rei vindic. per Abb. in d. c. gratus de reſt. ſpol. quod officium iudicis poteſt
implorari in exſequutione ſententiæ. *Bart. in [illegible] a diuo Pio. §. ſententiam Romæ latam. ff. de re iud. & in [illegible] ff. de iuriſd. om. iud.* ¶ Quibus non obſtanti Rota die 8. Nouemb.
1548. in quadam Palen. pro Didaco de Renguaſco con-
4 tra Anton. de Alcoa. reſoluit, condemnatum † intruſum
li. penden. in fructibus canonicatus perceptis non poſſe
exigi in his, quos non percepit, quia non reſedit, ſed de-
beat fieri proteſtatio [illegible] parte obtinente ſe velle obtine-
re, ſcilicet, quod poſſidens reſideat, in diuinis interſit, aut
poſſeſſionem dimittat. Et hanc conſuetudinem Rota ali-
as ad inſtar veterum prætorum edicta interpretantium,
optima ratione decreuit, *arg. l. ius autem. ff. de iuſt. & iur.*
& introduxit ad effectum, vt quis teneatur ad fructus, &
quotidianas diſtributiones, vt de his proteſtatio fieret;
5 quæ quidem proteſtatio † ideo neceſſaria viſa eſt, quia iu-
re cautum non videtur, quod quis ratione canonicatus,
& præbendæ reſidere teneatur: Et ideo ceſſant argumen-
ta ex aduerſo ſupra facta.

DECISIO MCLXXI.
De minore.
SVMMARIVM.

1 *Iudicium cum minore, quando finitum dicatur.*

SEptima Octobris, Petrus Vorſtius Epiſcopus Aquen.
in Regien. inter Conſtantium & Iulium comites fra-
tres, omnes conſenſerunt, recte † iudicium aduerſus mi- 1
norem finitũ, & ſi curator nihil allegauerit, modo com-
paruerit.

DECISIO MCLXXII.
De ſententia.
SVMMARIVM.

IOannes Mohedanus Epiſcopus Rauellenſis in Vrbe-
uetana ſententiam [illegible] tertiam oportere eſſe manifeſtam 1
in ſingulis bonis, quæ adiudicantur ſi per inſtrumenta
colligi poſſit.

DECISIO MCLXXIII.
De remiſſione.
SVMMARIVM.

1 *Remiſſio pro infirmis, quando ſit danda.*

IOan. Paulus Tholomæus Decanus in Calaguritan. di-
midiæ portionis, quod non eſſet danda remiſſio pro in-
firmis, & ſenibus † in prima inſtantia alleg. Put. deciſ. 1
qua cauetur, vt ordinarius poſſit eos recipere, modo
ea legitime recipiantur ſi ſuperuixerint Thom. *alleg. 387.*
quod ante litem conteſtatam non fieret propter valetu-
dinarios remiſſio, quia exſpirat poteſtas Auditoris, quã-
uis propter defectum probationum videretur admittenda,
vt ille ſignificetur. Itaque poſt varias opiniones con-
cluſum eſt, vt daretur ſine ſuſpẽſione litis, ne fieret cauil-
latio. ¶ Sed aduerſarius petebat teſtes nominari: dubitatũ
eſt, *an teneretur.* Et Put. alleg. Bal. *in l. vlt. C. de edendo* [illegible]
qui aſſerit teneri, modo non timeatur ſubornatio.

DECISIO MCLXXIV.
Vicini.
SVMMARIVM.

1 *Puteus auget æſtimationem rei.*

PVteus probat æſtimationem [illegible] prædii venditi per vi- 1
cinos.

DECISIO MCLXXV.
De inhibitione.
SVMMARIVM.

1 *Inhibitio quando ſit deneganda?*

IDem in [illegible] ucana contra quendam † de Freſis in ca[illegible] 1
ratum propter obligationem Cameræ, quoniam poſt
appellationem confeſſus eſt dubium, & denegata eſt in-
hibitio.

DECISIO MCLXXVI.
De cuſtodia.
SVMMARIVM.

1 *Succeſſor quando poſſit ſe defendere ex iure prædeceſſoris.*

THomas de Tanis in Patauina cuſtodiæ aduerſus Baſ-
ſam, qui volebat per exſequutoriales prædeceſſoris,
quibus † paruerat intruſus, adipiſci poſſeſſionem, qu[illegible]
ſubrogatus in lites prędeceſſoris, qui poſſiderat per quin-
quennium.

DECISIO MCLXXVII.
De poſſeſſione.
SVMMARIVM.

1 *Manutenenda eſt prima quaſi poſſeſſio.*

FAbius Accorambonus in Bononiẽ. aquarum dice[illegible]
tur, quendam foraſſe alueum, & Legatum iuſſi[illegible]
turari, cum pacto non auocãdi [illegible] infra [illegible] menſem ca[illegible]
ante commiſſam, vt remaneret in eodem ſtatu. D[illegible]
eſt ab omnibus, vt animaduerteretur nu[illegible] eſſet recens a-
quarum deriu[illegible]tio, cum Leg[illegible]tus illud dec[illegible]rit.

DECISIO MCLXXVIII.
De iurepatronatus.

SV[illegible]

SVMMARIVM.

1 *Ius præſentandi, & ius patronatus differunt.*

1 PRoſper de ſancta Cruce † in quadam Calaguritana, num videretur eſſe recte probatum quendam eſſe ex patrimoniali propter aſſertionem patronorum, & an ex ſolutione aliquot annorum probetur patronatus. Et dictum eſt ex hoc non probari ius præſentandi.

DECISIO MCLXXIX.

De citatione.

SVMMARIVM.

1 *Sententia redditur nulla propter defectũ citationis, mandati, vel iuriſdictionis.*

PEregrinus Fabius, ſi citatio ad ſententiam exſequutam eſt perperam, puta ſi citatur per totam diem audientiæ, & ex eadem charta citatur die feriata per totum, atque † cum commiſſio emanaſſet, vt niſi nulla eſſet ſententia propter defectum citationis, vel mandati, vel iuriſdictionis, referatur hæc exceptio ad alienum, non ad dictum.

DECISIO MCLXXX.

De compenſatione.

SVMMARIVM.

1 *Compenſatio non fit de eo, quod cedens deberet propter condemnationem poſt ceſſionem.*

NOna Octobris Vörſtius in Aſtoricen. pro Veſga, dictum non debere compenſari, quod cedens deberet propter condemnationem poſt † ceſſionem factam cum eo quod prius ei debebatur.

DECISIO MCLXXXI.

De iure patronatus.

SVMMARIVM.

1 *Iuriſpatronatus quaſi poſſeſſio ex quibus actis probetur.*

RAuellen. in Eluen. prioratus Camelecen. inter Lucianum & Valerium, dicitur, quaſi † poſſeſſionem iuriſpatronatus eſſe quaſi probatam ex narratiua reſignationis. Item ex præſentatione anteceſſoris, qui per eam reſignationem venit. Sed dictum eſt, requiri vltra vnicum actum bonam fidem, quæ non præſumitur. Ideo titulus quærebatur, & producebatur capellæ, & palatii erectio. Sed dubitatur, *an eadem eſſet capella, & prioratus.*

DECISIO MCLXXXII.

De decimis.

SVMMARIVM.

1 *Succeſſor an teneatur ad decimas, & penſiones.*

IOan. Paulus Turritana contra Baſſam, qui accepit a Ioanne de Cardona reſignationem, & quærebatur, *num poſſit contra eum procedi propter non ſolutionem tertiarum ex decimis?* Et † dicebatur ſtricti iuris eſſe, vt tam in penſionibus, quam in decimis ſit in electione eius, contra quem velit agere. Sed non ſolet Rota procedere: neque hic apparebat eſſe aut decimas, aut penſiones, cum deberentur non a laicis, ſed ab his qui a laicis receperunt ex conſuetudine. *allegat. l. Imperatores. ff. de public.*

DECISIO MCLXXXIII.

De exceptione.

SVMMARIVM.

1 *Exceptio rei non tradita quando obiici poſſit.*

PVteus in Romana hereditatis de Cardell. proponitur diuiſio inter patrem, & duos filios. Item approbatio filiorum in duobus contractibus in quorum altero fideicommiſſi mentio fit, ſiue reciprocæ ſubſtitutionis inter illos, & eorum filios. Concluſum eſt, alias eſſe contractum cum effectu vltimæ voluntatis, non tamen probare actualem poſſeſſionem, quæ remãſerat penes patrem. Sed quoniam in ſecundo cõtractu renuntiatum erat exceptioni rei non traditæ, dubitatur; *num eadem exceptio opponi poſſet ab heredibus a quibus fideicommiſſum petebatur?* Rota diuiſa eſt. ¶ Nam duo fuerunt aduocati: tertius erat proponens, qui inclinare viſus eſt, cum imponatur aliquod nomen Auditoris maiorem partẽ efficientis, quæ † tenuit vt exceptio non pertineret ad reſtitutionẽ. Tres 1
Citramontani tenuerunt non poſſe obiici.

DECISIO MCLXXXIV.

De regreſſu.

SVMMARIVM.

1 *Regreſſus an probetur per clem. gratia. de reſtit.*

THanis in Calaguritana canonicatus pro R. P. Cabredo Vanno, vt † clemen. *gratia. de reſt.* haberet etiam 1
locum in regreſſu, vt perderetur: quod durum viſum eſt decidere. Et fuerunt variarum opinionum.

DECISIO MCLXXXV.

De omiſſione.

SVMMARIVM.

1 *Omiſſio nominis aut error non obſtat ſi de perſona conſtet.*

PEregrinus in Zamnren. contra d. de Vllar, contra quẽ erat proceſſum quaſi contra N. de Vlloa intruſum, & † citatus fuerat per edictum conſtito de non tuto acceſ- 1
ſu, permiſſum eſt, vt ferretur ſententia.

DECISIO MCLXXXVI.

De re iudicata.

SVMMARIVM.

1 *Commiſſio appellationis, quando ſit danda poſt tempus elapſum.*

IDem in Hiſpalen. contra Ioannem Vrbinam, qui fuerat condemnatus, & appellauerat, ſed non commiſerat in tempore, nec † poſt Regentem adiuerat, & Cardinalẽ, 1
aut Auditorem cum clauſula, ſi magis placet, quam tamẽ nunquam præſentauerat. Et permiſſum eſt, vt probaret per eum non ſtetiſſe.

DECISIO MCLXXXVII.

De liquidatione.

SVMMARIVM.

1 *Depoſitio vnius nummi an ſufficiat ad fructus non liquidatos.*

IOan. Suauis Reomanus comparet, *an dicatur paritum ſententiæ, ſi tradatur poſſeſſio ab alio occupata.* Item, *an ad fructus non liquidatos ſufficiat depoſitio vnius nummi ſi ſint † maxima æſtimationis?* Et reſponderunt ſufficere: tamen 1
viſum eſt propter defectum mandati, vt cautio præſtaretur cum ratihabitione.

DECISIO MCLXXXVIII.

De ceſſione bonorum.

SVMMARIVM.

1 *Ceſſio bonorum quando non admittenda.*

DVodecima Octobris Aquen. in Papien. contra Iacobum Belingerium ſpoliatorẽ, qui paſſus eſt tres ſententias, & deinde renuntiauit in tertium. Non † admiſſa 1
eſt ceſſio bonorum.

DECISIO MCLXXXIX.

De iurepatronatus.

SVMMARIVM.

1 *Præſentandi quaſi poſſeſſio extenditur ad vacationem per obitum.*

RAuellen. in Eluen. concluſum eſt, quaſi † poſſeſſionẽ 1
præſentandi, cum per reſignationem eſt prouiſum, extendi ad vacationem per obitum, ſi nemo alius eſt in quaſi poſſeſſione. Item ſi cõcurrat bona fides cum vnico actu, puta ex præſumto titulo.

DECISIO MCXC.

De ſtatuto.

SVMMARIVM.

1 *Statutum prohibens dici de nullitate poſt annum nõ excludit exſequutionis reformationem.*

IOan. Paulus in Tiburtina Caſtri Aſcularum, ſtatutum vt non poſſit † poſt annum dici ſententia nulla, nõ ex- 1
cludit, vt exſequutionis modus reformetur.

DECISIO MCXCI.

De aditione hereditatis.

SVMMARIVM.

1 *Hereditatis aditio quibus ex coniecturis probetur.*

PVteus in d. Romana ſuper eadem re, vnus ex tribus mutauit ſententiam, ſed & additum fuerat, an ille teneatur reſtituere, cum poſſeſſio illius filii non appareat, quaſi culpa eius adita non ſit. *l. cum ru. ff. de lega. 1.* ſed cum in ea conſtet de aditione, nihil ad rem. Dictum eſt, vt per
2 † coniecturas vrgentes argueretur immiſſio de qua alias forſan, &c.

DECISIO MCXCII.

De erectione.

SVMMARIVM.

1 *Erectio collegiata, an praeiudicet aliis.*

IDem Puteus in Salamantina praeeminentiarum inter Capitulum maius, & Eccleſiam Antoniam collegiatã,
1 quae † antea competebat ex matricis iure, vt campanarũ prima pulſatio, & officii inſtitutio vni eccleſiae maioris capituli propter tempus immemorabile erecta collegiatae competeret.

DECISIO MCXCIII.

De regreſſ.

SVMMARIVM.

1 *Regreſſus perditur per clem. gratia. de reſtit.*

1 THomas in d. Calaguritana omnes inclinabãt, *vt per clem. gratia.* perderetur regreſſus beneficii ſub eodẽ tecto, ſed non poſita eſt.

DECISIO MCXCIV.

De mandato.

SVMMARIVM.

1 *Mandatum de manutenendo non datur, niſi conſtito de quaſi poſſeſſione.*

1 FAbius in cauſſa Bonon. aquarum decretum reuocatũ eſt, vt mandatum † de manutenendo, vt vocant, non detur, niſi conſtito de quaſi poſſeſſione.

DECISIO MCXCV.

De concordia.

SVMMARIVM.

1 *Teſtis ſuſpectus quando dicatur ob confeſſionem peccatorum non factam in anno.*

IDem in Salaman. portionis petitum, vt cõcordaretur, cum alter poſſeſſionem multorum annorum haberet, alter ſententias duas propter conſenſum non probatum
1 eius, qui beneficium obtinebat in regreſſus impoſitione ex priuilegio conceſſo Hiſpanis: deinde † dictum eſt, *non probari teſtes ſuſpectos miles pauperes, qui peccata confeſſi non fuerunt eo anno,* deponentes de multorum annorum tempore, & ſub eadem verborum forma de priore lectione breuis.

DECISIO MCXCVI.

De ſubrogatione.

SVMMARIVM.

1 *Subrogatio quando dicatur recte facta.*

PEregrinus in Gonchen. Peſquera cum penſio deberetur cõmiſit, & citauit ſuper beneficio: deinde miſſo procuratore commiſit ſuper canonizatione regreſſus ob
1 non ſolutionem. Moritur † alter pendente lite hic ſubrogatus eſt: dictum eſt recte factum.

DECISIO MCXCVII.

De diligentiis.

SVMMARIVM.

1 *Diligentia in ſuis rebus ex quibus probetur.*

1 IDem Peregrinus in d. Hiſpalẽ. probatum † eſt diligentiam non fuiſſe in expedienda commiſſione exſpectãdi Pontificem, & occaſionem auocandi a Rot. quamobrẽ vigore vtentis decretae ſunt literae exſequutoriales.

DECISIO MCXCVIII.

De cautione.

SVMMARIVM.

1 *Cautionem ab eo qui non habet mandatum, non cogitur quis ſuſcipere.*

REm. in d. Compoſtel. non tenere ſuſcipere cautionem eius qui mandatum non habebat, niſi & eſſet cautum datis fideiuſſoribus, cum fructuum aeſtimatio † 1
magna eſſet, & ipſe ſenex.

DECISIO MCXCIX.

De mandato.

SVMMARIVM.

1 *Mandatum capituli ad lites non valet, & ſi nomina ſingulorum.*

ANton. Aug. in Legionen. exhibition. titulorum, valere mandatum capituli ad lites etſi nomina ſingu- 1
lorum canonicorũ expreſſa non ſint, reſponſum eſt contra *deciſ. 188. & 168. Bella deciſ. 132. in antiq.*

DECISIO MCC.

De ſubrogatione.

SVMMARIVM.

1 *Subrogatio non valet vbi aliqua fraus, vel dolus inueniri poteſt.*

DEcimaſexta Octobris, Aquen. in Callaguritana heremitorum, magna fuit contentio in hoc caſu: Frãciſcus Lupus intruſus † ceſſit Romae beneficium in Diaz, 1
ſed prius ceſſerat in manibus Poggii Nuntii, qui Petro Abbati Medinae contulit, & Petrus in manibus Epiſcopi ceſſit Lupo: Petrus eſt in poſſeſſione: dubitabatur, *num valuerit prima ceſſio cum eſſet litigioſum beneficium, ex quo ſequeretur, vt eſſet vitioſa Nuntii collatio:* Varia dicta ſunt de ſubrogandi collationibus. Item de his, quae eis ſuccedunt, litemque non eſſe inſtructam ante extinctionem.

DECISIO MCCI.

De exſequutione.

RAuell. in Vrbeuetana, exſequutionis ſententiae non ſatis firmae praefertur dos, & expenſae funerum, ac legata deducuntur nõ ex portionibus, ſed ante omnia cautio detur volente parte.

DECISIO MCCII.

De exſequutione alternatiua.

SVMMARIVM.

1 *Sententia valet, licet eius exſequutio ſit iniuſta, vel nulla.*

IOan. Pau. in dec. Tiburtina exſequutio dicebatur commiſſa alternatiue. Ideo exſequutio, ſiue ſit iniuſta, ſiue 1
nulla, ſententia valeret.

DECISIO MCCIII.

De noua creatione.

SVMMARIVM.

1 *Praeiudiciũ per nouam erectionẽ, quando dicatur fieri.*

PVteus in dec. Salaman. iterum dictum eſt, quãuis multis diſſentientibus, quae iure cathedralis competerent, non perire, ſed recte Io. Paul. dicebat, ſi non probaretur amplius habuiſſe maius capitulum, quam quod collegiatae potuiſſet competere, tunc † praeiudicium eſſe per cre- 1
ctionem collegiatę: ſed quoniam teſtificata nondum viſa erant, ampliatum eſt.

DECISIO MCCIV.

De poſſeſſione.

SVMMARIVM.

1 *Inſtrumentum poſſeſſionis cum certo die praefertur illi, quod non habet.*

FAbius in Bonon. numquid probaretur intereſſe alicuius ex eo, quod heres, aduerſus quem fuerat iudicium intentatum, diceretur attentari, ſi rurſus eſſet in poſſeſſione rerum illius, quas tertius poſſidebat. Item dictũ eſt, 1
inſtrumentum poſſeſſionis cum certo die facere, vt praeſumatur antea poſſeſſio, quam ille, qui non expreſſo die dicitur poſſidere.

DECISIO MCCV.

De prorogatione fatalium.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Prorogatio fatalium ex qua cauſſa ſit facienda.*

PEregrinus in Valentina S. Michaelis, ad proſequendã
appellationem datur annus, & ex cauſſa biennium. *ca.
cum ſit Ro. de app.* ex ſtylo Rotæ, ſi aliquid egerit intra an-
1 num. *Caſſad. 4. de app. Staphil. dub. 31.* ſed cum ſoleant dari
quatuor dies, neque petiit in tempore, neque intra annũ
aliquid egit, vt poſſit ipſam prorogationem petere, ſunt
relaxatæ exſequutoriales, quia non eſt iudicatum aliquid
feciſſe, quod litem concernat.

DECISIO MCCVI.

De deſerta appellatione.

IDem in Conchen. decimarum deſertam appellationẽ
ſubſtinuerant, vt videretur de iure, quoniam fuerunt
variæ ſententiæ.

DECISIO MCCVII.

De commiſſione.

SVMMARIVM.

1 *Exceptiones impedientes exſequutionem non impediunt
commiſſionem.*

DEcimanona Octob. in d. Regien. inter Camillum &
1 Catharinam, † exceptiones, quæ de iure impedirent
exſequutionem ſententiæ, non impediunt ſi commiſ-
ſum ſit, vt non alias reſtitutio concedatur, niſi petita
cautione. Vnde concluſum eſt, vt reformaretur prout
iuris fuerit.

DECISIO MCCVIII.

De exſequutione.

SVMMARIVM.

1 *Iudex neque exſequutor non poteſt nullitatem reſultan-
tem ex omiſſione ordinis validare.*

IOan. Paul. in d. Tiburtin. dictum eſt, & concluſum per
1 maiorem partem, neque iudicem neque exſequutorem
nullitatem validam efficere ſi omittant ordinem, *l. a diuo
Pio. §. in vend. de re iud.*

DECISIO MCCIX.

De poſitionibus.

IAc. Put. in d. Rom. confeſſio poſitionis in vna qualitate
non extenditur ad alios; puta poſſides domum, in qua
olim Titius, hodie Caius habitat. Neque obſunt in con-
trarium adducta, quia illis ſimpliciter reſpondetur, aut cũ
adiectione, dictam aut illam.

DECISIO MCCX.

De onere probandi.

THomas in Bono. hereditatis damnatus ad mortem
fecerat teſtamentum ante delictum, quod ſtatutum
Bononien. permittit etiam in carcere facere: dubita-
tur, an valeat prius ob ſtatutum, *& per l. ſi quis filio. §. initi-
um. de iniuſt. rup.* dictum eſt valere, modo manſerit in vo-
luntate: tractabatur de eo teſtamento, de quo Pariſ. *conſil.
46. volum. 3.*

DECISIO MCCXI.

De Ægidiana.

FAbius in Aſſiunen. *an Ægidiana habeat locum in ſpe-
liato damnato, vt non poſſit appellare?* Et deciſum eſt lo-
cum habere.

DECISIO MCCXII.

De ceſſionario.

SVMMARIVM.

1 *Fructus ante ceſſionem currentes debentur ceſſionario.*

1 IDem in Carthaginen. fructus ante ceſſionem curren-
tes mortuo cedẽte debentur ceſſionario, qui ad proſe-
quutionem ſpolii eſt ſubrogatus.

DECISIO MCCXIII.

De procuratore.

PEregrinus in Toletana mortuo procuratore intima-
tio fit ex vrbanitate: alias proceditur per cũtradictas,
vbi non eſt tutus acceſſus per edictum.

DECISIO MCCXIV.

De re incidentia.

SVMMARIVM.

1 *Reincidentia quando dicatur commiſſa.*

IDem in Palentina, fuerat capitulum excommunicatũ, 1
quia non tradiderat ſolam poſſeſſionem: permiſſum
fuerat, vt abſolueretur. Et concluſum, vt traderent: ipſi
metum iniecerunt notariis, ne quicquam agerent incõ-
ſulto conſilio regio, ex quo procurator poſſeſſionem pe-
tens nihil egit. Iuſſum eſt, vt iterum aggrauaretur, & ab-
ſolueretur cum reincidentia, niſi intra tres mẽſes poſſeſ-
ſionem ſe velle tradere declarauerint.

DECISIO MCCXV.

De fructibus pendentibus.

SVMMARIVM.

1 *Fructus etiam pendentes reſtituendi ſunt non obſtante
appellatione.*

IDem in Placentina caſtri Sarmatus; condemnatus quis
fuerat ad reſtitutionem rei, & † ad fructus perceptos: 1
appellauit in fructibus: recepta eſt appellatio: dubita-
tur, *anne extendatur ad fructus pendentes tempore appella-
tionis.* Omnes cenſuerunt partem rei eſſe, & reſtituendos,
quaſi futuros fructus. Obiectus eſt ſcrupulus ex opinio-
ne Alberic. *in l. fructus pendentes. de rei vindic.* qui dicit,
pendente lite perceptos partem non eſſe rei, licet initio
pendentes fuiſſent, ſed intellectum eſt vſque ad ſenten-
tiam.

DECISIO MCCXVI.

De commenda.

SVMMARIVM.

1 *Beneficium commendatum dicitur affectum.*

REomanus in d. Vaſconen. reſignatũ fuerat in Legati
manibus beneficium, & ab eo alicui commẽdatum,
dum viueret. Quæritur, *an poſſit ordinarius prouidere.* Et 1
dicebatur ita vacare, vt olim. *Caſſad. deciſ. 5. de priuil.* Et in
Pont. Rom. nemo dubitat affici beneficium, ſed in Lega-
to dicebatur, ordinarium concurrere.

DECISIO MCCXVII.

De ſequeſtratore.

IN Degon. ſiue Alber. citatus fuerat procurator ad ſen-
tentiam, & ad concordiam, ſeu ad concordandum de
ſequeſtro: victor nominat: alter petit poſtea, vt audia-
tur, quatenus ſint ſuſpecti nominati. Dictum eſt, vt com-
miſſio de ea re fieret, aut ex conſenſu partium nominen-
tur vtrique ſinguli.

DECISIO MCCXVIII.

De minore.

SVMMARIVM.

1 *Iudicium non valet contra minorem indefenſum.*

VIgeſimotertio Octobr.. Iquen. in d. Regien. contra
ſuperiores opiniones. Dictum eſt, iudicium non va-
lere contra minorem indefenſum, ſi curator nunquam 1
comparuit. Sed & dictum notarios omittere ſolere com-
paritiones. *alleg. deciſ. cerſ. 149.*

DECISIO MCCXIX.

De literis remiſſoriis.

SVMMARIVM.

1 *Literæ priuatæ loco reiſſiſoriæ pauperibus dari ſolent.*

RAuell. petebatur a quodam Cardinale, vt quoniam
interdictũ poſitum erat in diœc. propter parochia-
lem eccleſiam, quam † is ſuæ diœc. eſſe negabat, vt daren- 1
tur loco remiſſoriç literç priuatç Auditoris ad legatũ, &c.
Quod reſponſum eſt, pauperibus dari ſolere.

DECISIO MCCXX.

De alternatiua.

SVMMARIVM.

1 *Exſequutor an eligi poſſit alternatiue.*

IOan. Paul. in d. Tibur. confirmatum eſt, quod antea di-
cebatur, *exſequutionem non eſſe nullam.* In quo tamen
diuiſi fuimus: ſed de alternatiua negatum eſt a maiori par- 1
te eligere potuiſſe exſequutorem, aut iudicem; cum ita

dictum eſt, ſi aliunde ſatisfieri non poſſit, aut non ſatisfecerit, cum vtrunque deſideratur.

DECISIO MCCXXI.

De translatione.

IAcobus Puteus in Hiſpalen. Gabriel transferebat morienſ penſiones, vt in ſchedula, quam notarius cœperat legere, idque teſtibus probatur. Sed quod in ea contineretur ſchedula lacerata a notario, qui inde exemplũ ſumſit, non apparet. Dictum nihil poſſe peti, quod non probetur aliunde in ſchedula ſcriptum eſſe, & ſcribam male feciſſe.

DECISIO MCCXXII.

De diſpenſatione.

SVMMARIVM.

1 *Diſpenſatio ad diuerſa non trahitur ad coniuncta, ſed bene e contra.*

IDem in Gadicen. mortuo Toletano Epiſcopo exſpe-
1 ctatur † ſucceſſor in literis Callag. diſpẽſatio ad diuerſa non trahitur ad coniuncta, ſed contra trahitur.

DECISIO MCCXXIII.

De mercatore.

SVMMARIVM.

1 *Diſcedere an & quando quis poſſit a conuentione.*

REomanus Mantuan. Zuccarorum inter mercatores conuenerat, vt Vincentius ſumtus faceret, & eorum dimidium a Francisco extraneo Romæ peteret, cui ceteri piperarii ſatisfacerent, datæ literæ ſunt ad finem, vt ſoluerent ducenta Vincentio, cum ab eo peterentur: Fran-
1 ciſcus ſcribit ſeparatim: poſt aliquot menſes † a Vincentio interpellatus negat ſe paratum eſſe, vt daret: ſed tamẽ dedit Vincentii nomine, quæritur, an poſſit Vincentius a conuentione diſcedere. Variæ opiniones fuerunt, de quibus alias, &c.

DECISIO MCCXXIV.

De conſuetudine.

SVMMARIVM.

1 *Curator debet deputari etiam adulto, vt iudicium valeat.*

DIe 26. Octobris in d. Regien. multis rationib. quæſitum eſt, vt ſuſcitaretur conſuetudo deputandi curatorem maiori, ſi nullus eſt: curatore vero citato, alterutro
1 † non comparente, *an procedere poſſit communis opin. in Lcum & minores ſi aduerſ rem iudic.* Et concluſum eſt, vt dicta Doctorum intelligantur, cum neque curatorem habuit, neque is fuit citatus, neque alius deputatus. Item cum legitime impediebatur. Item cum defenſiones habebat. Item cum non proceditur ſummarie, vt hic, & ſine litis conteſtatione. Itaque ſententia nulla non aduerſus minores lata curatore ſemper citato, & ſingulis partibus iudicii, ſed poſſunt reſtitui.

DECISIO MCCXXV.

De liquidatione.

SVMMARIVM.

1 *Teſtibus deponentibus ſe rem conduxiſſe, creditur.*

RAuel. in Sorana Epiſcopi, tractabatur de liquidatione fructuum perceptorum, & teſtes producebãtur, qui conduxerant prædia, ſed ſeparata. Et Puteus ili-
1 cebat † non eſſe credendum iis, qui vt ſe liberarent, dixerunt ſe ſoluiſſe, quod contractum eſt, quamnis propter ſingularia eorum dicta efficiant ſemiplenam probationem, & partis iuramentum ſuppleat, quod deficit; tamen eis in confeſſione ſuæ conductionis fides adhibeatur.

DECISIO MCCXXVI.

De exſequutione.

IOan. Paul. in d. Tibur. exſequutio ſine citatione non eſt nulla, neque ſine cauſſæ cognitione.

DECISIO MCCXXVII.

De præſumtione fraudis.

SVMMARIVM.

1 *Fraus præſumta qua dicatur.*

IDem in d. Conchen. de lite omnes conuenerunt: Sed † 1
fraus præſumta eſt, cum ex nullo iure poterat beneficiũ ſoluere aduerſario penſiones, licet ipſe pecuniam accipere nollet. Et licet *dec. 2. de rer. permutat.* ad hoc iuuet, ampliatum eſt.

DECISIO MCCXXVIII.

De præſtimonio.

SVMMARIVM.

1 *Prouiſio facta ab ordinario de beneficio vacante in menſe apoſtolico ſede vacante, valet.*

REomanus in Salamãtina præſtimonii; mortuo quodam, ſede vacante in menſe ſub alternatiua Pont. reſeruat. dictum † eſt, recte fuiſſe prouiſum ab ordinario, etiam ſi vnus ex quatuor menſibus is eſſet: ſed ſi ante obitum, dubium fuit, *an prouiſio valuerit.*

DECISIO MCCXXIX.

De fructibus dotis.

SVMMARIVM.

1 *Dotis fructus ſoluendi ſunt per heredem etiam ante interpellationem exſiſtentes.*

DIe 30. Octobris, Petrus Vortius in Romana caſtrorũ de comitibus, cum quis promiſiſſet dotẽ annuatim dare, & poſt per multos annos deſciuiſſent, petebantur ab heredibus eius fructus dotis, qui æſtimantur Romæ ex ſtatuto in ſingulos centenos aureos ſeptem: quærebatur, *num etiam fructus dotis dotis hereditatis etiam ante interpellationem deberentur?* Reſponſum † eſt deberi, ſed reſti- 1
tui heredem poſſe ex generali clauſula, ſi qua mihi iuſta cauſſa videbitur.

DECISIO MCCXXX.

De ſolutione & delegatione.

SVMMARIVM.

1 *Solutio & delegatio poſſunt exſecutioni obiici.*

IDem in d. Regien. Num ſolutio & delegatio, quæ vim ſolutionis obtinet, obiici poſſit exſequutioni. Reſponſum † poſſe, quamuis cõmiſſa ſit cauſſa, vt nihil ſine cau- 1
tione recipiatur.

DECISIO MCCXXXI.

De æſtimatione fructuum.

SVMMARIVM.

1 *Æſtimatio dicitur eſſe arbitraria.*

RAuellen. in d. Sorana, cum duo teſtes de publica opinione æſtimationis fructuum teſtarentur quinquaginta non excedere, ceteri ſingulares coniuncti octuaginta efficerent: viſum † eſt, vt æſtimatio quæ arbi- 1
traria eſt, ſexaginta non excederet.

DECISIO MCCXXXII.

De reſtitutione ſpolii.

SVMMARIVM.

1 *Reſtitutio ſpolii eſt facienda, niſi graue oriatur ſcandalum.*

IOan. Paul. in Colnmbrien. ex ſententia, quamuis inutili, & a qua fuerat appellatum, Philippa fuerat monaſterio, cui præerat, ſpoliata † ex regis mandato cum tri- 1
bus ſententiis. Iuſſum eſt ſpoliatam reſtituendam: Rex oppoſuit ſe, & patronum & pacificatorem ſui regni paratum eſſe magnum præiudicium probare: conceſſum eſt a maiori parte, vt graue ſcandalum probare poſſit.

DECISIO MCCXXXIII.

De onere probandi.

SVMMARIVM.

1 *Probandi onus in aduerſarium quando transferatur.*

PVteus Riſtonorien. Polen. caſtri; quærebatur, num, qui caſtrum obtineret in Romandiola a Pontifi. Max. transferret onus probandi in eum, qui diceret † ad alium 1
dictum caſtrum quam ad Pont. pertinuiſſe. Et ex multis coniecturis cum Specul. qui affirmat totam Prouinciam Pontificis eſſe, tũ ex teſtibus, tum ex narratione aliquorũ diplomatũ, eius præſertim, qui proxime deceſſit ante litem: reſponſum eſt transferre.

De-

DECISIO MCCXXXIIII.
De diſpenſatione.

SVMMARIVM.

1 *Diſpenſatio pinguis quæ ſit, & de eius effectu.*

THomas in d. Calagur. diſpenſatio valde pinguis (vt vocant) legebatur: quinque tamen ad ſex menſes: tria vero ſub eodem tecto permittebantur, cum alius, de quo illic mentionem non fecerat, cœpiſſet cetera vacan-
1 tia. Et dictum † eſt potuiſſe aliud capere in locum eorum, quæ relinquebantur ex permiſſione Principis nimia. Item cum vniti illic mentio fieret, quod non erat vnitum, ſed erat vniendum: reſponſum eſt, id non obeſſe, vt cetera obtineret.

DECISIO MCCXXXV.
De regula de trien.

SVMMARIVM.

1 *Regula de triennali non impeditur ex fructuum controuerſia.*

IDem in Cæſarauguſtana contra Petrum Valeriū, concluſum eſt, quia poſt tres fere ſententias ceſſerat liti, &
1 poſſeſſioni, † cum de fructibus litem ſubſtinnit ter; & poſt triennium iterum agere volebat, quaſi lis exceptione triennii abſtuliſſet, reſponſum eſt, regulam non impediri fructuum controuerſia.

DECISIO MCCXXXVI.
De calumnia.

SVMMARIVM.

1 *Obligatio fideiuſſoria non tranſit ad heredes, vbi de calumnia conſtat.*

FAbius in Romana reſponſionis coram Aud. Cameræ, fuerat aduerſus quendam Decanum ratione Capituli proceſſum, qui fideiuſſorem dedit de ſiſtendo infra duos menſes; & citatus non comparuit nihil amplius ad-
1 uerſus eum, aut aduerſum quemuis alium: dictum † eſt, *mortuo fideiuſſore heredes conueniuntur, quaſi ſe in totum debitum teſtator obligaſſet.* Et cum calumnioſum hoc videretur, abſoluti ſunt.

DECISIO MCCXXXVII.
De commiſſione deperdita.

SVMMARIVM.

1. *Cauſſa eſt committenda de nouo, vbi primæ commiſſionis tempus elapſum eſt.*

PRoſper in Romana cenſus, cum duæ ſententiæ pro Rodolpho Card. eſſent pronuntiatæ. Commiſerat reus cauſſam, ſed de menſe conſtat non de die ex v-
1 nius teſtis, & libri eiuſdem relatione: dictum fuerat, † vt iterum appellationis cauſſa committeretur, quod quoniam diu neglectum fuerat, condemnandus videbatur.

DECISIO MCCXXXVIII.
De literis ordinarii, & Legati.

SVMMARIVM.

1 *Collatio ordinarii antiquior vno die collatione facta a legato, an ſit præferenda.*

REomanus in d. Vaſconen. ordinarii literæ cum teſti-
1 um nominibus afferebantur, quæ collationem vno die antiquiorem probarent, quam eam, quæ a Legato Auinionen. facta fuerat: quæſitum fuit, *num crederetur obſtare, deciſio 22. 3. 48. in nouis. 701. in antiq.* Reſponſum eſt, non credi ſi Legati literæ non eodem morbo laborarent, ſed teſtium ſubſcriptionem, & tabellionis manum deſiderari.

DECISIO MCCXXXIX.
De reſignatione.

SVMMARIVM.

1 *Simoniaca reſignatio ex quibus probatur.*

QVarta Nouembr. Aquen. in d. Calaguritana, dictum eſt, cum quis reſignat ſimpliciter, ſed reſignatarium in poſſeſſione relinquendo in qua eſt, cenſetur ſub ea conditione reſignaſſe. Idem ſi penſio impoſita fuerit a collatore in fauorem reſignantis. Sed & relata eſt vetus deciſ. † ſimoniacum iudicari, cum eadem die, & coram 1
eiſdem teſtibus, ac notario collatio fit. Quod clarum videtur, cum admittatur reſignatio, & petitio, dictum eſt etiam inſertum inſtrumentum inter eaſdem perſonas probare.

DECISIO MCCXL.
De fama publica.

SVMMARIVM

1 *Fama publica ſufficit ad probandam bonam fidem in præſentante.*

RAuel. in d. Eluen. ad bonam fidem in eo, qui probatur præſentaſſe, vt inducatur quaſi poſſeſſio iuriſpa- 1
tronatus, ſufficit fama publica, quamuis quatuordecim annos tantum probetur eam præcedere præſentationem: fama autem eſſe dicitur; aut iuris præſentandi, aut dotationis, & donationis.

DECISIO MCCXLI.
De ſequeſtro.

SVMMARIVM.

1 *Poſſeſſio ſequeſtranda eſt, vbi graue ſcandalum in reſtitutione ſpolii timetur.*

IOan Paul. in d. Colubrien. concluſum eſt ab omnibus aduerſus Annam ſpoliatricem procedi poſſe, vt excludatur, † ſequeſtrandam tamen poſſeſſionem quoad vi- 1
deatur, an probetur graue ſcandalum, an peccatum.

DECISIO MCCXLII.
De confeſſione.

SVMMARIVM.

1 *Confeſſio facta in literis impetrationis, quando noceat.*

IAcobus Puteus in Salaman. capellaniæ Albenſis, confeſſio † in literis impetrationis, in quibus narratur iuſ- 1
patronatus eſſe ex iuſta cauſſa, nocet.

DECISIO MCCXLIII.
De collegiata eccleſia.

SVMMARIVM.

1 *Cathedralia iura capituli non tolluntur per erectionem vnius collegiatæ.*

IDem in d. Salaman. Metinen. Iterum dictum, quamuis varie, quæ a Capitulo maiore ex longa conſuetudine 1
tenebantur, tanquam cathedralia iura, non tolli per vnam ex minoribus Eccleſiis collegiatam erectam.

DECISIO MCCXLIIII.
De regula de triennali.

SVMMARIVM.

1 *Reſtitutio in integrum non petita in tempore non datur.*

THomas Thauis in dicta Cæſarauguſtana; obiiciebat Valerius triennium ſibi impediri propter litem factam non concurriſſe: reſponſum † eſt, *per eum ſteтiſſe cum potuiſſet eaſdem modis agere, quibus hodie agit per reſt. in integr.* 1

DECISIO MCCXLV.
De iure præſentandi.

SVMMARIVM.

1 *Ius præſentandi non probatur ex certo ſubſidio dato alicui, tanquam patrono.*

PRoſper in Compoſtellana S. Cypriani, fama publica efficit ſemiplenam: item teſtis vnus ſemiplenā, dum- 1
modo de eadem re deponant: ſed qui deponunt de certo ſubſidio accepto, tanquam a patrono, non inferunt patronum habere ius præſentandi.

DECISIO MCCXLVI.
De electione.

SVMMARIVM.

1 *Lis quando finita dicatur per miſſionem in poſſeſſionem.*

PEreg. Salaman. Abbatiæ Metinen. miſſus in poſſeſſionem exſtinguit litē, niſi ſtatim ab aduerſario deferatur iudicium nullitatis, quod tamen non efficit litigioſum, niſi cum negotio principali & reſtitutorio commiſſum ſit, qui habet electionem conſcribendi literas, ſubrogando, *aut neutri*, &c. ſi moriatur non tranſmittit 1

ceſignationem ... in regreſſu Franciſci
de Palenzuela, non tenetur aliter narratiuam verificare,
ſed præſumuntur omnia vera. Et cum ſint de facto alie-
no, aduerſario incumbit onus probandi, rem aliter ſe
habere. & aliter narrata præſumuntur vera eſſe, vulg.
cle. 1. cum glo. in ver. feciſſe de probat. & ibi Card. Imo. &
alii. Fel. Luc in cap. cum a nobis, in princip. de teſt. Lap. al-
leg. 3. Nec pro alia parte adducta obſtant. Quia, quam-
uis gratia Gundiſalui fundetur in regreſſu Franciſci, &
Franciſcus debeat docere de ſuo primario titulo, &c.
Quia tamen regreſſus eſt de conſenſu, non requiritur a-
lia iuſtificatio. Vel aliter reſpondetur, quod cum Gun-
diſaluus non tantum fundet ſe in regreſſu, & ſic in ſuo
iure de præterito, verum etiam in iure de præſenti per
verba appoſita in regreſſu, videlicet, tam in vim prioris,
quam præſentis tituli, & vt verba regreſſus clare can-
tant, quæ verba fortaſſe nõ fuerunt appoſita in illa cauſ-
ſa Lucen. ideo non tenetur Gundiſaluus oſtendere de
priori titulo Franciſci de Palenzuela. Item & Franciſco
de Palenzuela non ſolum fuit reſeruatus in dicto bene-
ficio regreſſus, verum & acceſſus & ingreſſus non ha-
bens aliquod ius de præterito. *Caſſad. deciſ. 1. de pec. num.*
3. ibi, vide curiales cante, &c. rurſus & falſum eſt, verum
valorem non fuiſſe expreſſum in dicto regreſſu, nec hoc
probatur. Nec facit ad rem, quod in Gratia Gundiſal-
ui fructus fuerint expreſſi in quinquaginta cum valeant
octoginta. Nam de ſtylo Cancellariæ tertia pars ſupple-
ri poteſt in bullarum expeditione, & poſtea ex æquitate
Rota ſolet ſextam partem ſupplere.

Decisio MCLVIII.

In eadem.

Svmmaria.

1 *Contractum factum fuiſſe in fraudem quibus ex con-*
iecturis probetur.

2 *Fraus præſumta ex quibus probari poſſit.*

QVoniam Hieronymus de Spannochiis creditor Io-
annis Baptiſtæ mercatoris ſe obligauerat de ſtando
libris dicti mercatoris quo ad ſibi debita pro & cõtra ſe:
in libro fuit repertum, quaſdam merces a Ioanne ven-
ditas clam fuiſſe certo pretio Bartholomæo Ruſpuli
duobus diebus ante fugam Ioannis. Hæſitatum eſt, *an*
Hieronymus non obſtante obligatione poſſit dicere vendi-
tionem fraudulentam, licet non ſimulatam, cum in verita-
te facta ſit in caſu iſto. Quod ſecus eſſet ſi ſimulata eſſet, *vt*
per Barto. in leg. poſt contractum, colum. 2 num 4. ff. de do-
nat. ſequitur Ia. con ... col. 4 ver ... 2. aduertendum eſt.
1 *vol. 2.* quod ... fine ... controuerſia fuit reſolutum co-
ram eodem die ... 1. Maij 1546. pro affirmatiua, quod Hiero-
nymus ... contractum factum, prout per libros
probatur, ſed dicit in fraudem factum fuiſſe. Et ideo
non venit contra promiſſionem. Item, ſi per publicum
inſtrumentum conſtaret de venditione mercium, poſ-
ſet fraudem allegare, *toto titulo, quæ in fraudem cred. §.*
item ſi quis in fraudem. Inſtit. de action. Ergo & nunc
fortius, quia conſtat de dicta venditione mercium per
librum mercatoris, & maxime, quia parte nõ opponen-
te d. Hieronymus conatus eſt fraudem probare. Ex illa
ergo probatione poterit iudex ſententiam ferre. Nam ſi
ſtante ... dicata victus ſciente victore, & non contra-
dicente ... t admiſſus ad aliquod probandum, ex illis po-
teſt iudex ſententiam ferre, *vt per Innoc. cap. cum Ber-*
tholdus. de re iud. Felyn. in cap. inter me. colum 8. ver. limi-
... primo de re iud. & late per Iaſ. in leg. patre furioſo. col.
3. 4. & 5. de his qui ſunt ſui, vel alien. iuris. ¶ Maior ta-
men fuit dubium ... dicta cauſſa, an, ex quo omnia bo-
na ſua vendidit dictus Ioannes, & duobus diebus poſt-
2 ea aufugit, ſit fraus præſumta probata. Et ... coram eo-
dem die 28. Maij, 1546. fuit reſolutum pro negatiua,
duabus rationibus. Primo, quia licet fraus præſumatur
ex actuum vicinitate. *Barto. in leg. poſt contractum, num.*
5 verſic. 5. præſumitur. ff. de don. ...
priuileg. cred. maxime, omnibus ... *argum.*
l. omnes. §. Lucius. ... quæ in fraud. credito ... ex quo
requiritur ſcientia emenis ... tractari poſſe per diſpo-
ſitionem *l. ait prætor §. ſi quis particeps. ff. eod.* ... hic non
fuit ſaltem concludenter probatum. Ergo, &c. Nam §.
Lucius, procedit, quando bona omnia titulo lucratiuo
ſunt alienata, *vt per Lud. Gomeſ. in §. item ſi quis in frau-*
dem num. 18. Inſtit. de actio. qua allegat plura. nec actum
in ciuitate arguit fraudem reſpectu ementis, *argumento*
dict. §. ſi quis particeps. Item, ſi fraus, quæ coniecturis
huiuſmodi dicebatur percipi, ex aliis tollitur, *vt per Iaſ.*
in l. vt vim. num. 8. ff. de iuſt. & iu. loquendo in materia
criminali, a fortiori de confeſſione partis, quoniam nul-
la maior neque fortior probatio contra confitentem,
quam propria ſua confeſſio. *leg. contra qui propriam. C.*
de non num. pec. c. quoniam. extra. de probat. ſed Domi-
nus Hieronymus creditor confeſſus fuit venditionem.
Ergo, &c. Et quamuis emtor ſciret, venditorem abſen-
tare ſe in proximo velle, ex hoc non eſt in fraudem, quia
præſumitur delictum. *l. merito. ff. pro ſoc. l. ſed ſi maritus, §.*
fin. ff. qui & a quib. Dec. conſi. 313 col. 3. Eſt bene verum,
quod eodem die fuit deciſum, quod, ex quo Hierony-
mus habebat omnia bona Ioannis Baptiſtæ hypotheca-
ta, in dicta hypotheca merces venales comprehendun-
tur, *vt ſentit late Dec. in l. generaliter. §. vxori ff. de vſufr.*
leg. Iaſ. late referens opinionem Lan. in l. quis Romæ. § Ca-
limachus. num. 44 ff. de verb. oblig. quod precium ſuc-
cedit loco mercium, & ſic ex illo debet Do. Hieronymo
creditori ſolui. Sed quia hac actione non agit, alteri iu-
dicio reſeruandum eſt.

Decisio MCLIX.

De regreſſu.

Svmmaria.

1 *Conſentiens ceſſioni iuris, litis, & cauſſæ cenſetur etiam*
conſentire reſeruationi regreſſus in ſupplicatione con-
tenti.

2 *Contenta quando plura ſunt in inſtrumento vnum pro-*
pter aliud cenſetur appoſitum.

CVm Bernardinus Salinas tres ſententias conformes
habceret ſuper Canonicatu & præben. Oſcen. con-
tra Martinum de la Plena: poſtea ex conuentione ceſſit
iuri & cauſſæ in fauorem Martini, tantum reſeruata ...
penſione quadraginta ducat. auri de Camera ſoluendo-
rum a dicto Martino, & ob non ſolutionem reſeruato
acceſſu & regreſſu pro eodem Bernardino: & in eadem
ſupplicatione erat additum decretum, vt in caſu, quo
dictus Canonicatus ad quendam Petrum Gomez de-
uenerit, penſiones ... tur a dicto Gomez de fructi-
bus dicti Canonicatus, & dictus Petrus Gomez ceſſit iu-
ri & cauſſæ ſuper dicto Canonicatu in fauorem dicti
Martini per quandam ſupplicationem. ¶ Verum quia
adhuc re integra fuit facta quædam reformatio ad di-
ctam ſupplicationem, quod reſeruaretur regreſſus
per ceſſum, vel deceſſum, vel aliam quamlibet dimiſſio-
nem vel amiſſionem pro dicto Petro Gomez & con-
ſenſus a tergo ſupplicationis fuit præſtitus a dicto Ber-
nardino Salinas, hoc modo, Bernardinus Salinas & Mar-
tinus de la Plena, & Petrus Gomez cõſentiere iuxta for-
mam ſupplicationis, fuit dubium, *an ex eo, quod Bernar-*
dinus Salinas in ſupplicatione conſenſit ceſſioni iuris litis &
cauſſæ tantum in fauorem dicti Martini, fuit viſus con-
ſentire reſeruationi regreſſus dicti Petri Gomez in re-
formatione contenti, fuit ... concluſum die 17 De- 1
cembris 1545. & 15. Ianuarij. 1546. quod ſic. ¶ Primo,
quia relatum eſt in referente. *l. ſi ita ſcripſero ff. de condit.*
& demonſtr. ... l. a ... e toto. ff. de hered. inſtituen. & ſic totus
tenor ſupplicationis refertur conſenſui a tergo præſti-
to, maxime, quia & Bernardinus conſenſit. ¶ Item, in
diuerſis

tis eadem die, oram eodem notario,
es eſſent conuentiones, præſumũtur cor-
a propter aliam, *vt per Bartol. conſi. 161 &*
.paſtoral .colum.penult verſic. ſuas etiam. de
Do or in leg. certi conditio. §. ſi nummos. ff. ſi
petat. & Belen. dec 12. A fortiori, quando † plura
eodem continentur inſtrumento, vnum propter a-
cenſetur appoſitum. Rurſus, quia Bernardinus li-
re eruationis penſionis expediendo dixerat in eiſ-
d tibus geminatis penſionem ſibi perſoluendam
e a Martino, & in euentum regreſſus dicti Petri a di-
Petro. Et cum expediuntur literæ cum aliquibus
impenſis, præſumuntur a ſe eodem Bernardino expedi-
tæ. *Bartol & Alexand. in l. cum ſeruus. ff. de verb. obli-
gat.* nec voluiſſet ipſe penſionem ſolui a Petro Gomez,
iſi Dominus Petrus habuiſſet prius Canonicatum, &
i vult conſequens & cet. *vulg. a. l. illud. ff. de acquirend.
ered.* & maxime cum in prima parte ſupplicationis ha-
betur, quod ſimpliciter conſenſit, & ſic videtur omni-
bus eius partibus conſentire. *ad text. in leg non eſt feren-
dus. ff. de tranſactio.* & quia non eſt alia cauſſa, quare di-
ctus Petrus ſolutionem penſionis conſentiret in fauo-
rem dicti Bernardini, niſi caſu, quo eſſet locus regreſ-
ſui. Tum quia dictus Bernardinus confeſſus fuit co-
ram iudice recepiſſe a dicto Martino triginta ducatos, &
a Petro quadraginta: & ſic verbo & opere ſibi præiudi-
cauit, *ad vulg. l. Paulus reſpondit. ff. rem rat. hab. cum aliis
quam pluribus.* ❡ Nec obſtat, quod di us Be nardinus
conſenſerit ceſſioni iuris, litis, & cauſſæ in fauorem Mar-
tini tantum, & ſic non conſentit directo regreſſui dicti
Petri in illum euentum, & maxime, quia Notarius, qui
ſcripſit, atteſtatur, dictum Bernardinum non conſenſiſ-
ſe in dicto decreto regreſſus: & ſi conſenſiſſet, fuiſſet
dictum per notarium, vt eſt de ſtylo notariorum, & ma-
xime teſti vnico in facto proprio etiam creditur *vt per
Paul. de Caſtr. in leg. quicunque in fin. C. de ſeru. fug.* ita
& notario credebatur. Item, quia erat alter teſtis, qui de-
ponebat, dictum Bernardinum decretis non conſenſiſ-
. Quia ad omnia reſpondebatur. Nam Bernardinus
c it iuri, & cauſſæ in fauorem Martini tantum, non
uod ipſe conſenſerit tantum in ſuppl ationem reſpe-
u huiuſmodi ceſſionis, ſed implicite, & ita Rota in-
terpretata eſt, & ita in omnib. contentis in ſupplicatio-
ne conſenſit ſaltem virtualiter. Neque notarij depoſi-
tio facit: quia expreſſe non dicit, quod non conſenſit
ecreto conſenſus. & ſic deponit de per pientibus per
ntellectum, & ſic plus vt iudex, quam vt teſtis, cui non
ſt credendum. *Ita facit ad not. per Bald. in l. ſolum. col. 1
C. de probatio. Imo. & Felyn. in cap. cum cauſſam 3. colum.
num. 3. verſic. & per hanc fallentiam.* Quia imo nec no-
tarius poteſt ex interuallo ſupplere circa ſubſtantiam a-
s partes concernentis, *vt per Bald. in leg. ſ librarius.
regul. iur. & ibidem optime. 2. colum. verſic. Bartol.
cludit. & leg. 3. verſic. 2. de fide inſtrumen.* Minus er
oteſt notarius fidem facere de tunc geſtis concer
n us partes alias, quam ſcripta ſunt. Nec aliter te-
bat, quia de auditu deponit, *ad vulg. capitu. cum
vbi Abb. & Felyn. de teſt. im.* facit ſuum dictum
are cui minime credendum eſt, *ad capit, licet ex
na im, vbi per omnes. de teſt.* ❡ Nec obſtat, quod an-
am Petri haberet regreſſum ob non ſolutio-
p nſionis dictus Bernardinus. Nam ex quo ca-
ndo Canonicatum Petrus eſt obligatus penſionem
e Bernardino, per conſequens nihil perdit: quod
cus eſſet, ſi Bernardinus virtute dicti regreſſus ob non
utionem præferretur Petro. & ita ſeruando æqui-
m interpretabatur Rota. Tamen cauſſa fuit con-
ordata.

Decisio. MCLIX.

De obligatione in forma Cameræ.

Svmmarivm.

1 *Exceptio non admittitur in obligatione camerali.*

PRoſper quæſiuit, num admitteretur † exceptio ſi ſint
multi contractus in obligatione Cameræ. Dictum,
non admitti.

Decisio MCLX.

De procuratoribus.

Svmmaria.

1 *Penſio iuxta iuris communis diſpoſitionẽ & ſtylum fru-
ctuum medietatem excedere non debet.*
2 *Clauſula, dummodo talis penſio fructuum medietatem
non excedat, conditionalem diſpoſitionem inducit.*
3 *Conditio formam ſubſtantialem importat.*
4 *Conditio impoſſibilis reputatur, quando penſio imponi-
tur beneficio, quæ medietatem fructuum excedit.*
5 *Actus immediate facti propter vicinitatem cenſentur
correſpectiui, & connexi.*
6 *Correſpectiua, & connexa eiuſdem iuris & rationis eſſe
cenſentur.*
7 *Conditio impoſſibilis in forma mãdati adiecta ad omnia
præcedentia refertur*
8 *Confeſſio in libello, & precibus probat contra confiten-
tem.*
9 *Index ſupplere debet, & reformare quod a partibus fue-
rit omiſſum, & male allegatum.*

ARchidiaconus procuratorem ad conſentiendum
coadiutoriæ cum futura ſucceſſione conſtituerat.
❡ I t in mandato adiecerat, quod non obſtante dicta co-
adiutoria reſeruationi penſionis quinquaginta ducato-
rum conſentire poſſet, dummodo penſio huiuſmodi
medietatem fructuum Archidiaconatus, de quo ageba-
tur, non excedere. Supplicatione ſuper coadiutoria ex-
pedita, & conſenſu reſeruationi quinquaginta ducato-
rum præſtito, apparuit, penſionem fructuum medieta-
tem excedere. ❡ Ideoque conditor conſenſum circa co-
adiutoriam præſtitum, validum eſſe d ebat: reſer-
uationem autem dictæ penſionis nu ida r anſiſſe,
ſequentibus rationibus allegabat. ❡ Prim † con- 1
tra iuris communis diſpoſitionem & l p nſionem
medietatem fructuum exceder conſ abat *Reb in
tract. de pacifi. poſ. nu 116.* Archidiaconus ve o f u is
centum ducatorum non valere. ❡ Secundo, p pt ri-
la mandati verba, dummodo † talis pen o f um 2
medietatem nõ excedat: nam hæc ve cond ional a
ſunt. vide deciſ. *1 in non. de condit. poſt. Bartol in cap. qui-
bus diebus. §. Termilius. de condit. & demonſtrat. & leg. 1.
num. 17 eodem titul.* Conditio † autem formam ſub- 3
ſtantialem importat. *leg. prætor. de collat. bon. Alexand.
& I ſan leg. 2. §. prim. ff. de vulg. & pupil.* formæ autem
ſubſtantialis omiſſio vitiat actum *leg. cum hi §. ſi Prætor.
de t anſact. l. Iulianus ait. ff. de condit & demonſtrat. l. 2. &
3. C de condit inſtit. cap. 1. & per totum. de condit. appoſ.
Euerar. in loco de defec. forma, multa exempla tradit.* nam
iis n ſeruatis deeſſe cõſenſum pri cipalis, cuius nomi-
ne procurator conſenſerat reſeruationi pẽſionis ſecun-
dum voluntatem principalis, quod humanas actiones
tanquam clarius gubernet. *leg. conſenſu de action & ob-
ligation. ff. & l in conditionibus de condit. & demonſt.* Id-
que maxime in mandatis ad conſentiendum principali-
ter præiudicialibus, vt ſunt coadiutoriæ reſignationes,
penſionum reſeruationes obſeruandum eſſe. *Caſſad. de-
ciſ. 1. de renunt. Gom in regul. de infirm. reſi n. quæſt. 12.*
Impoſſibile † quoque eſſe dicebat, penſionem 50. duca- 4
torum dicto beneficio impoſitam, medietatẽ fructuum
non excedere, quia non valeret, quare propter condi-
tionis impoſſibilitatem vitiari actum impoſitionis 50.
ducatorum. *l. impoſſibilis. de verb. obligat ff. & §. impoſſi-
bilis. Inſtit. de inutil. ſtipular.* quod etiam in conditione

nimium ... locum ... quia nimia difficultas impoſſibilis cauſſa vocatur *locum ſeruum* ... *conſtat. de leg. 1.* Aduerſarius autem dicebat, quod ſtante hoc fundamento, videlicet, quod impoſſibilis conditio vitiat actum, non ſolum debet vitiare reſeruationem penſionis 50. ducatorum, ſed etiam coadiutoriam illi in eodem mandato annexam. Namq; reſeruatio penſionis, & coadiutoriæ diuerſa ſunt, ex quibus non infertur. *l. Papinianus exſuli ff. de mino. l. naturaliter. §. nihil commune. ff.*
5 *de acquir. poſſeſſ.* Tamen † cum eſſent actus ab eodem immediate facti, hæc duo coniuncta, correſpectiuaque cenſ ... *l. ſi neutri. §. 1. ff. de priuil. credit. l. lecta. verſic. dicebam ... Doctores hoc notant. ff. ſi certi. per. l. patris & filio. de vulg. ... cum antiquitus ... de teſtam. l. heredes palam. §.*
6 *vno contextu ... de teſtam.* Porro ... correſpe ... & connexa eiuſdem iuris & rationis eſſe cenſentur, *ſecundum Bald. in repet. l. petens. C. de pact. & l. nihil ff. de neg. geſt. cap. translato. de conſtit. l. plerumque. de adil. edict. Do ... in dict. leg. ... ita.* Quare cum conſenſus circa penſionis reſeruationem eſſet conditionalis, conditionalem quoque coadiutoriam eſſe neceſſe eſt: propterea conditionem impoſſibilem vitiari & inualidam æque reddi iuri-
7 bus ſupra allegatis. Nam † conditio impoſſibilis in forma mandati adiecta ad omnia præcedentia referri debere contendebat, *argum. leg. qui balneum. vbi Alexan. qui po. in pig. hab. ff. ad leg. 4. C. eodem. leg. 4. de adim. leg.* ¶ Quare ad coadiutoriam & reſeruationem penſionis propter conditionem impoſſibilem, eſſe inualidam, addebat etiam illud Papa iuxta tenorem mandati & ſupplicationis ſibi porrectæ coadiutorem deputaſſe, videlicet, quod Archidiaconus principalis poſſit conſentire penſioni quinquaginta ducatorum, quæ medietatem fructuum non excederet, & cum huiuſmodi penſio medietatem fructuum liquide excedit, quia valor Archidiaconatus eſt expreſſus ad ſeptuaginta, cum confeſſio libello, & precibus expreſſa conſtituti præiudicet. *cum precum. & ibi Bald. C. de libera. cau.* Videtur enim in iudicio facta: & idcirco probat gratiam non ſolum nullam, ſed nec coloratum qui ... tribuere, *ſecundum ... in ... quæſt. ... vbi ſine* ¶ Quibus obſtantibus ... 13. Decembris. 15 ... coram me in cauſſa Ob ... Arch ... natus ... potius, quam ... prudenter atque egregia ... verba mandati interpretata ... *adnoca ... & tit. ... ſuc. ...* iudex ſi quid a litigatoribus, vel ab ... erratum fuerit, ſupplere ... formar ... debet, quod ſciat legib. & iuri publico conuenire. *d. ... deſſuns aduoc. & cap. bona memor ... de poſt prælat.* ¶ Reſoluit Rota ... reſeruationis penſionis quinquaginta ducatorum, dummodo non excederet medietatem fructuum, non ... ſublato reprobatoque omni exceſſu, adeo, quod fie i poterat, vt quo tempore penſio impo ... ſſent fructus Archidiaconatus ad centum, & tunc tota penſio recte eſſet impoſita: & hic non quærebatur penſio tempore datæ, ſed facultas imponendi ... fructus ... in quotidie creſcunt & diminuuntur ... *et ... adleg. Falcid.* Supplicationem aut ... formatam atque conceptam videbatur, quoniam mandati verbis non fuit conformis, cum in ca ... penſionis quinquaginta ducatorum a procurat ... afferendo, huiuſmodi penſionem fructuum medietatem non excedere, & facultatem ... mandato ſuper reſeruatione ... procuratori limitatiue datam ... ſcilicet, dummodo non ... non ... de ... dubi ... inualida? ſup ... quo ... ſolutum ... cum facultate non diſſi ... mandato. ¶ Quare exti-

ſtente valida reſeruatione penſionis quatenus ... eſt, quatenus medietatem fructuum non ex ... ret etiam conſenſus coadiutoriæ validus, & ... obiectiones vtriuſque datæ. E ... quamuis fo ... poſſet, quod conſenſus in coadiutoriam eſſ ... nalis & correſpectiuus propter clauſulam, & ... tate reſeruandi & cet. *ſecundum Bartolan ... condi. & demonſtrat. & ... ſupra allegata.* ... tamen huic obiectioni poſſet, quod conditi ... Rota decidit in reſeruatione penſioni ... quat ... dietatem fructuum non excederet & ita ad ... dum penſionem reducendam, quæ m ... ctuum nō excederet. ¶ Stante ergo firma ... ditione, ſtetiſſe validum & firmum conſenſum ... adiutoria præſtitum, dicendum eſt.

Decisio MCLXI.

De fide inſtrumentorum.

Summaria.

1. *Officialis qui ... probandus eo tempore, quo actus celebratus fuit.*
2. *Qualitas certo tempore requiſita poſtea ſuperueniens non ſuffra ... tur.*
3. *Supple ... probata dicitur ex bullis, in quibus de ea fit relatio.*
4. *Argumentum valet a te ... ad ... rumen ...*
5. *G ... Pont ... reſe ... ſcrip ... deur de nouo ... con ... ma ...*
6. *Regulæ Cancellar ... de non iudi ... formam ſupplicationis, ſed ... literæ ... non habent locum circa probationem literarum ... circa gratias canonizationem.*
7. *Mediam viam eligere in obſcuris tutius eſt, quam ... indeciſam relinquere.*

Supplicatione ſuper coadiutoria apud ... ſecta, fuit ex aduerſo oppoſitum quod ... faceret, quoniam eſſet plene recognita ... *tulum ſecundum, de fide inſtrument. & not. ... in Authent. ſi quis aliquo documento. C. de edend.* ... 1
que † niſi manus datarij, & eliquorum officialium ... preces Pontifici oblatas annotare, & ſubſcribere ſolent, eſſet in forma probandi recognita, & Atdinghellum, qui cam datauerat, tempore datæ fuiſſe Datarium. non conſtitiſſet, contenta in ſupplicatione non probari, quia qualitas non præſumitur niſi probetur. *l. ... non ignorat. C. qui accuſar. non po ... ſſ.* quæ etiam probari debet actus tempore com ... *l. in delicto. §. ſi extraneus. de noxal. leg. ſi ... itis de milit. teſtamen. Calc ... num. 23* Ideoque † qualitas certo tempore requiſita 2
poſtea ſuperueniens non patrocinatur, ... *ibidem Calcaneus prob.*

... pars producentis replicabatur, ſatis ſuperque ſupplicationem ... fieri, ex quo bullæ erant exp ... præſ ... bullæ ... um relatione ſup ... nt, niſi illa vere exſtitiſſet ... tus, & iuxta formam man dati ... ſi ... ad ſupplicationis 5
dem ... tanquam notori, *iuxta ... in clem. appellanti de appe ... Ioannes Andr. ... in cap ... eodem, in ... emtorem, ir ... de atto. emtio ... quod ... ipſo ...* Poſt tamen in hoc ponere ... ſi ... ipſo informari ... *l. in leg. Iulian. ... am.* Nam ... bu ... inſtru- 4
menta ... *exercendis C ... de fide inſtrumentorum ... vent. ... in verſic. teſtimonia. d ... Doc. lo. in ... cap. cum Ioan. extra eodem.* ¶ ... nta aut ... teſtibus adhibenda erit, ex circum ... iudex iudicare poteſt. Cumque argumenta, ad quem modum probandi cuique rei ſufficiant, nullo certo

lo certo modo ſatis diffiniri poſſit. *l. teſtium fides. §. 1. ff. de teſtibus.* ¶ Præterea & illud producens addebat, quod
3 Papa † in literis referendo alterius gratię dicta, vt in hoc caſu, faceret illam denuo, & aſſerere & confirmare videtur, quibus his, quæ ab eodem Pontifice facta ſunt, ſtandum eſt, *ſecundum gloſſ. & Doct. in clem. 1. de prob. n. & in Authen. ſi quis abſque documento. C de eden.* ¶ Nec iis obſtare regulam Cancellariæ de non iudicando iuxta formam ſupplicationum, ſed literarum expeditarum,
4 quæ † locum non habent, niſi quando idcirco ſupplicatio producitur, vt canonizetur, non autem quoad faciendam fidem eorum, quæ in ſupplicatione continentur, exhibetur, præſertim, cum authentica hoc caſu proponatur. *Caſſad. 2. de re iud. & 8. de reſtit. ſpol.* ¶ Quibus non obſtantibus Rota prima Octobris, 1548. in eodem decreuit, ſupplicationis recognitionem nec omnino negligi, nec minus curioſe, aut delicate per omnia oportere fieri, ſed leuiter, quãtum iudicantis religionem viſum fuerit debere cognoſci. Itaque de plano ſufficienter conſtat, Ardinhellum, qui ſupplicationem datauit, tempore datæ fuiſſe Datarium, & eam manu ſua ſubſcripſiſſe, *iuxta gloſſ. & Doctor. in capit. cum in iure peritus. de offic. delega. vbi Felyn. col. penult. & Doct. cap. 1. de iis qui ordin. ſuſcep. & in cap. 2. de ſchiſmat. Alexan. conſi. 7. in 3. volum. in fine.* manum autem Datarij, id eſt, ſcripturam ſeu rationem ſcribendi, aut characteres in primis recognoſcendam eſſe, tenent Docto. *in cap. 2. de fide inſtrumen. & in nouell. de inſtrum. fid. & caut.* Mouit (& illud notaui) quod ſupplicatio non fuerat regiſtrata, quæ etiam erat propter multas additiones aliquantulum ſuſpecta, & officialis qualitas, facultas, ſiue habilitas qui ſupplicationem datam ſibi proponebatur, ex aduerſo fuit negata. Quæ omnia purganda eſſe Rota non obſtante facti allegatione ad controuerſiam dirimendam, mediam viam optima ratione ſequitur. Quod ſi quis fortaſſe putet hoc durius Rotam conſtituiſſe, cogitet longe conſtitui neutrum fieri, id eſt, vel ſupplicationem ſtrictius recognoſci, aut cum ſuſpecta eſſet, ſine vlla difficultate (cum reluctante aduerſario admitti non debuit) æquius eſſet, non poſſe ſuſtineri, *vt in l. Iul. & in §. ſi ita vulneratus. ff. ad leg. Aquiliam.* Eligit itaque Rota mediam viam, quæ in rebus difficilioribus ſemper fuit tutiſſima. *l. antiqui. ſi pars hered. pet. ff. cap. cuſtos. de offi. cuſtod. & c. clericus. de vit. & honeſt. clerico. cum ſimil.*

Deciſio MCLXII.

De probationibus.

Svmmaria.

1 *Beneficium curatum a minore 25. annis non poteſt ſine diſpenſatione Apoſtolica obtineri.*

2 *Quintus poſſeſſor aut vltra ex cuius ceſſo iure quis venit, præſumitur habilis atque idoneus, præſertim ſi de contraria qualitate non ſit illi oppoſitum.*

3 *Ætatis defectus ex aduerſo obiectus videtur ſaltem ſemiplene probandus.*

4 *Habilitas & idoneitas prædeceſſoris poteſt probari in genere per publicam vocem, & famam: niſi ſuper ea eſſet lis introducta.*

5 *Ætas vbi requiritur pro fundamento intentionis, eſt plene probanda.*

6 *Succeſſor tenetur verificare titulum prædeceſſoris, quando prædeceſſor non deceſſit in pacifica poſſeſſione.*

CVm beneficium curatum a minore viginti quinque
1 annis ſine Apoſtolica diſpenſatione † obtineri non poſſit, *cap. cum in cunctis. §. inferiora. de elect. & cap. præterea. de ætat. & qualitat.* ex facto dubitatum fuit in quadam coadiutoria Archidiaconatus de Viſlauitioſa Ouiten. ex quo ætas prædeceſſoris, ex cuius ceſſione reus veniebat, fuerat expreſſe negata, *vtrum ætas 25. annorum prædeceſſoris eſſet a ſucceſſore probanda?* quod autem probanda nõ eſſet, illa ratio dicebatur, quod † quintus ſuc- 2
ceſſor, & vltra ex cuius iure ceſſo agebatur, ſemper capax, & idoneus atque habilis fuiſſe reputatur, niſi de aliquo defectu in contrarium probetur, prout in hoc caſu huiuſmodi defectus oppoſitus non fuit, idcirco habilem, & idoneum ætatis ratione quintum prædeceſſorem reputandum eſſe, tenuerunt *ex alleg. Lapi. 89. Caſſad. 2. & 3. de cauſſ. poſſ. & prop.* ¶ Præterea, quia † talis æta- 3
tis defectus ex aduerſo obiectus, videtur ſaltem ſemiplene probandus, vel ſit aliqua præſumtio contraria, quod ſecundum aliquos neceſſe eſt ſupplere talem defectum in propriis habilitatibus. *Ægid. deciſ. 112. 116. & 134.* Dicebatur † item ſufficere ſaltem probare habilitatem, 4
& idoneitatem in genere per publicam vocẽ & famam, quia & ipſum titulum prædeceſſoris ſufficere quidã dicebant, dummodo ſuper eo non eſſet lis introducta, nec de eo indicatum ad effectum, vt onus probandi contrarium in aduerſarium transferatur, *ſecundum Spec. tit. de prob. §. 2. verſic. vtrum licet. num 3.* ¶ Quibus non obſtantibus Rota decreuit quinta Octobris 1548. ætatem, quia erat expreſſe negata, eſſe plene probandam, *per leg. cum te. C. de probat. vbi Doct.* Nam quando ætas negatur, illam affirmanti incumbit onus probandi, *ſecundum Bald. in cap. præſentia. nu. 34. de probat.* præſertim, quando quis petit ſe ad aliquid admitti, tanquam talis, & exinde principaliter fundat ſuam intentionem, *vt ibi per Bald. & Felyn. num. 16. & per d. Bald. & Sal. in leg. cum te minorem. C. de probat. poſt Ioannem Andr. in reg. in infantibus. de reg. iur. in 6. l. non ignoras. C. qui accuſ. non poſſ.* maxime, quia hoc caſu is, qui ea ætate ſe fundabat, erat actor, quo non probante reus abſoluitur, *iuxta regulam l. qui accuſare. C. de eden.* & † quia is nunquam fuerat in 5
poſſeſſione Archidiaconatus, nec eius prædeceſſor deceſſit in pacifica poſſeſſione, *ſecundum Caſſad. deciſ. 2. & 3. de cauſſ. poſſeſſ. & propriet.* Conſtabat autem nec prædeceſſorem nec collitigantem vnquam poſſediſſe. Contraria vero procedunt, cum prædeceſſor deceſſit in poſſeſſione, vel aſſignatione, præſertim, ſi triennio pacifice poſſederit. *Caſſad. vbi ſupra, Sarnen. reg. de trien. queſt. 13.*

Deciſio MCLXIII.

De probationibus.

Svmmaria.

1 *In depoſitionibus ſuper articulis in iure conſiſtentibus cauſſa, vel facta ſunt aſſignanda, ex quibus concluſum eſt in articulo reſultare, vt puta cum de habilitate alicuius agitur.*

2 *Teſtis etiam non interrogatus de cauſſis ſcientiæ debet illas reddere in his, quæ ſine ſenſu non percipiuntur.*

3 *Legitimatio non præſumitur, neque matrimonium ad hoc vt beneficium alicui adiunctur, niſi probetur.*

4 *Matrimonium de iure ciuili potius, quam concubinatus præſumitur.*

5 *Communis reputatio, & qualitatis quaſi poſſeſſio circa habilitatem ad beneficia obtinenda ſufficit.*

6 *Clericatus, & alia habilitatis ad obtinendum beneficium præſumitur ex diuturnitate temporis, vel celebratione coram ſuo Epiſcopo.*

7 *Extraiudiciale examen aut teſtes ad futurã rei memoriam ſuper habilitatibus, & legitimatione probant ſi aliqua non vrgeat in contrarium ſuſpicio.*

PRoponebatur in eadem cauſſa Archidiaconatus quæſtio huiuſmodi. *Teſtes depoſuerant ſimpliciter, Ferdinandum, de cuius habilitate erat controuerſia, eſſe capacem, & idoneum non reddita ſuorum dictorum ratione habilitatis huiuſmodi per communem reputationem.* Et ideo quærebatur, *vtrum ſtante hac communi habilitatum reputatione, huiuſmodi teſtium dicta plene probarent?* Nam videtur non ſufficere talem depoſitionem. ¶ Primo, quia teſtes deponerent de materia iuris, vide-

licet de habilitate, & identitate, & habilitas in iure con-
1 ſiſtit, ideoque † neceſſario reddendas eſſe cauſſas facti in
communem ſenſum cadentes, ex quibus habilitas re-
quiſita a iure reſultaret, notabiliter declarat Felyn. *in ca.*
cum c. iuſſam in princip. de teſtamen. Bald. l. de ætate. ff. de
minor. num 8. & 9. cum ſcire ſit rem per cauſſam cogno-
ſcere. cauſſa autem ea eſt, quia deponũt in caſu, qui non
2 percipitur ſine intellectu, quo † caſu teſtis etiam non
interrogatus, tenetur reddere rationem dicti ſui, & cum
non reddiderit, non probat. *Felyn. in dict. capit. cum*
cauſſam, el 1. col. 3. verſic. fallit ſecundo. & Cardin. conſil.
24. volum. 2. Felyn. vbi ſupra, ſequitur Bald. in leg. ſolam.
col. 2. num. 3. C. de teſtam. Quoad ſecundum, quod non
ſufficeret probare partis legitimitatem per communem
reputationem. allegabantur deciſ. Rotæ *in antiqu. 343.*
3 vbi † dicitur quod legitimatio nõ præſumitur, ſed pro-
bari debet ad hoc, vt beneficiũ alicui adiudicetur, quia
neque contrarium præſumitur, *capitu. illud. de præſumt.*
quamuis ſecus eſt de iure ciuili. *l. in libera. ff. de rit. nupt.*
4 *gloſſ. in leg. in concubin. in. ff. de concubin. notat Alciat.*
de præſumt. 5. reg. num. 2. matrimonium † potius quam
concubinatum præſumi humanius eſt. *per l. merito ff. pro*
ſocio. ¶ Quibus non obſtantibus Rota die 26. Octobris.
1548. iterum teouit ſufficere talem depoſitionem, et-
iam extraiudicialem, cum nulla eſſet ſuſpitio illegitimi-
5 tatis in contrarium. Ideoque † viſum eſt communem
reputationem, & qualitatis quaſi poſſeſſionem ad habi-
litatem abunde ſufficere, *ſecundum Ioannem Andr. in ca-*
pitu. exemt. de lit. conteſt. in 6. & in cap. infantibus. de reg.
iur. poſt Bell. deciſ. 76. ante finem. Bald. in l. 2. C. de teſtam.
6 Sed † perſona, de qua agitur, per octodecim annos cle-
ricus erat, & presbyter factus quotidie coram ſuo Epi-
ſcopo celebrauerat, & in ſpecie erat probatum per v-
num teſtem examinatum ad futuram rei memoriam, de
huiuſmodi legitimitate, *vt eſt deciſ. Rota in antiq. 343.*
Et aduerſo allegabatur obſtare. Nam licet ibi dicatur
debere probari legitimitatem, non tamen arctat ad cer-
tum modum. & etiam, quia per communem reputatio-
nem, ſeu per poſſeſſionem reputari poteſt, & in hoc ſe
7 firmat, *ad deciſ. 249. in antiquis.* Præterea † nec illud
quidem obſtat, quod teſtes deponant in caſu, qui non
percipitur ſine intellectu, & quia deponunt in materia
iuris, *vt ſupra dicebatur, iuxta not. per Barto in l. de ætate.*
num 8. & 9. de mino. Nam hic ſufficiebat leuis & qualiſ-
cunque probatio legitimitatis, cum non eſſet ſuſpicin
in contrarium.

Decisio MCLXIV.

De fide inſtrum.

Summaria.

1 *Paria ſunt inſtrumentum & ſigillum non exſtare, vel non poſſe recognoſci, quantum ad plenam probationem attinet.*

2 *Sigillum inſtrumenti & notarii recognitio legalis neceſſaria eſt, ad hoc, vt inſtrumentum authenticum dici poſſit.*

3 *Diſpoſitio authent. ſi quis in aliquo. C. de eden. quo caſu limitetur.*

4 *Epiſcopo aſſerenti in his, quæ ſpectant ad eius officium, plena adhibetur fides inter ſubditos.*

5 *Temporis ratio habetur quo quis ordinatus eſt, non autem quod poſt euenit.*

Propoſita fuerat in ſacro Auditorio huiuſmodi quæ-
ſtio, videlicet: Quidam volebat probare clericatum
ſui prædeceſſoris ordinati a 14. annis citra per literas
clericatus, ex cuius iure ceſſo veniebat. Dubitatum fuit,
an literæ huiuſmodi, non recognito earum ſigillo nec Nota-
rio, fidem facerent de dicto clericatu & habilitate legitima-
tionis in eis per Epiſcopum promouentem narrata? Pro
parte negatiua dubitationem faciebat communis do-
1 ctorum ſententia, quod † paria ſunt non eſſe, vel non
poſſe recognoſci. *l. inſtrumentum, de probat. & cap. 2 ex-*
tra de fide inſtrum. vbi Felyn. & Oldrad. conſi. 1. nu. 3. & l.
aſſe toto. de hered. inſtit. Quibus in locis tenent Docto.
ſigillum non recognitum pro ſigillo non haberi, *arg. l. 1.*
ff. de his, quæ in teſtam. del. veluti cum ſignum oblitera-
tum vel corruptum ſit. Nam, inquit lex, ſi ſigna pertur-
bata ſunt, non videtur ſignatum, ac ſi ſigillum non adeſ-
ſet: quod autem nullum eſt, recognoſci non poteſt, &
nullæ ſunt qualitates. *l. ſi. de coll. bon. in l. 1. de hered. inſti.*
verum † hinc dicebatur neceſſariam eſſe in caſu noſtro 2
ſigilli, & notarij recognitionem, vt videtur probari *in c.*
1. de cler. pereg. & ibi Abb. num 2. præſertim cùm inſtru-
mentum clericatus de diſpenſatione aſſerti ordinati,
qua ſemiplene illegitimum fuiſſe conſtiterat, mentio-
nem fecerat, quo † caſu videbatur limitari *Auth. ſi quis* 3
in aliquo. C. de eden. quia intelligitur inſtrumentum re-
latum non probare, niſi quãdo ſemiplena probatio pro
relato proponeretur. & ibi Doct. quæ limitatio videtur
habere rationem. ¶ Ex aduerſo replicabatur, Epiſcopo
aſſerenti ſe promouiſſe & appoſuiſſe ſigillum eſſe cre-
dendum, & hoc pro recognitione ſufficere, *vt tradit*
Philip. Franc. & Domi. in d. c. 2 de offic. ordi. & Boer. de-
ciſ. 240. in 2. parte. col. 3. ideoque videri ſigillum Epiſco-
pi recognitum. Rota autem attento, quia fuerat habitus
tentus & reputatus pro tali, reſoluit ſatis probare cleri-
catum & diſpenſationem in eo ſuper illegitimitate ab
Epiſcopo proponente narrata. Nam † Epiſcopo aſſe- 4
renti in his, quæ ſpectant ad eius officium, plena fides ad-
hibetur, præſertim inter ſubditos in rebus, in quib. non
prætendit intereſſe. *Rota in nou. 5. 22.* præſertim cum cle-
ricatus, & tituli recognitio ſaltem quo ad ſubſcriptio-
nem Epiſcopi promouentis proponeretur, vtpote de
ordinibus, vt in propoſita ſpecie exemplificatur a Ioan.
And. Card. & Abb. & aliis, *in ca. poſt ceſſionem. de probat.*
tametſi ſequatur in conſequentiam magnum præiudi-
cium. Nam † habetur ratio illius temporis ſimpliciter. 5
quo quis ordinatus eſt, nõ autem attenditur, quod poſt-
ea inopinanter ex conſequentia magnum præiudicium
inferatur. *§. fi. C. de natur. libe. Doc. in l. 2. §. item Labeo.*
ff. ne quid in loco publico. & l. 1. ff. de vſufruct. debet enim
ſemper ad primæuam naturam reduci, & ſecũdum eam
iudicari. Tum etiam, quia hic non agebatur de proba-
tione proprii tituli, ſed prædeceſſoris, & quidem ſexti,
quo caſu Innoc. *in cap. innotuit. de eo qui fur. ord. ſuſcep.*
inquit, quod in probatione proprij tituli ſufficit com-
munis reputatio, æſtimatio, & bona fama & notitia Epi-
ſcopi ordinatoris ad hoc, vt promotus non cogatur aliud
probare. Per quam deciſ. & illud confirmauit, quod cõ-
ſtabat, pleniores probationes aduerſariorũ culpa & dolo
in dolo impediri. Vnde minima coniectura ſufficit pro
clericatu. *Doct. in clem. cauſſam. de elect. Lanfranc. in ca.*
quoniam contra falſam. de probat. Alexan. conſi. 93. & 66.
vol. 2. & conſi. 45. vol. 4. Atque ita in quadam cauſſa Ar-
chidiaconatus de Villauitioſa Oueten. die 4. Iulij. 1548.
eodem Domino referente Rota iudicauit. ¶ Quantum
autem ad illegitimitatis caput, de quo in literis clericatus
fiebat mentio, placuit Rotæ, quod licet de illa aliter, quam
per narrationem Epiſcopi in literis non apparet, quo ca-
ſu tali aſſertioni regulariter, *vt ſupra retuli,* non creditur.
d. Auth. ſi quis in aliquo. & ibi Doct. C. de eden. tamen e-
ius diſpenſatio per literas, de quibus fit mentio, probare
videtur, tum quia ſcripturæ ordinarij dolo, & facto ad-
uerſarij vſurpatæ atq; interceptæ fuerunt. Tum etiam,
quia legalitas & bona fama ordinantis probata propo-
nebatur, quo caſu iudicandum eſt pro Epiſcopo diſpen-
ſationem aſſerente. Neque enim veriſimile aliter eſſe E-
piſcopum huiuſmodi contra pœnas canonum canoni-
cum ordinaſſe *tex. in c. 1. & 2. de temp. ordin. in 6. & arg. l.*
merito. ff. pro ſoc. itaque idem quod ſupra, per Dominos
concluſum fuit.

Decisio MCLXV.

De reſtit. ſpol.

Svmmaria.

Iudicis auctoritas non excuſat ſpoliantem parte non citata.

2 *Reg. iuſte poſſidet qui auctore, intelligitur, quando iudex iuſte, & cum cauſſa cognitione, non cum de facto proceſſit.*

3 *Sententia contra proprietarium non nocet vſufructuario præſertim ſi prior in poſſeſſione ſit.*

4 *Scientia litis motæ inter proprietarium, & eum, qui conſtituerat vſumfructum, nocet vſufructuario ad effectum ſpolii.*

VSufructuarius petebat ſe in poſſeſſionē domus reſtitui vtroque extremo: ſpoliator ſe poſſidere auctore prætore contendebat. *l. iuſte poſſidet. de acq. poſſ. c. qui petat rem. 3. q. 4. & l. 3. quod cum eo.* quæritur verum vitium ſpolij purgetur? Nam ſpoliatus ſequenti-
1 bus rationibus ſe opponebat. Primo, quia † auctoritas iudicis nullū ius tribuit ingrediendi poſſeſſionem, parte non citata, alioquin ingrediens per vim priuatur iure ſuo, ſi quod habuit, *argum eorum, quæ notant Doct. in l. ſi quis in tantam. C. vnde vi. & glo. in l. iuſte poſſidet. ff. de ac-*
2 *quir. poſſ. vbi Alex.* etiam ſi iudex ita voluiſſet. Nam † regula, iuſte poſſidet qui auctore prætore, &c. ita demum locum habet, quando iudex rite proceſſit, non quando de facto. *Ita Doct. interpretātur illam l. iuſte poſſidet.* Nam quando iudex celeriter iudicat, non pro iudice, ſed prō priuato habetur. Videtur enim fines ſuæ iuriſdictionis excedere, qui aliter facie quam debet, & hic iam non facit. *argumento reg. qui ex timere. de regul. iur. c. pudenda.*
3 *24. q. 1. & l. non dubium. C. de leg. vbi Doct.* nec † ſententiam & exſecutoriales cōtra proprietarium obſtare non debent, quia res inter alios acta, & iudex non præſumitur decreuiſſe exſequutionem contra non citatum. *Pau. de Caſtr. in leg. cum filius. de verb. oblig. Alciat. de præſumt. reg. 3. præſumt. 9.* Præterea, quod ex ſententia & re iudicata ſuper proprietate ius natum eſſe aduerſus ſpoliatum videbatur poſſeſſioni. *l. naturaliter. §. nihil commune. ff. de acquir. poſſ.* ex diuerſis autem nihil infertur. *l. Papinianus exuli ff. de minor. & l. inter ſtipulantem. §. ſacram. de verb. oblig.* ita in huiuſmodi ſpecie tenet Alexan. *in d. l. iuſte poſſidet. 1. col. de acq. poſſ.* Quare licet ex ſententia dominium eſſet translatum, non tamen potuit, & quod prius poſſidebat ex accidenti titulo per regulam, qui prior eſt in tempore, potior eſt in iure. *leg. quoties, de rei vindi.* nihilominus die 4. Martij. 1548. voluerūt do-
4 mini in quadam Ro. domus, ſpoliatum † poſſeſſione vſusfructus non eſſe reſtituēdum, ſi probaretur litis pendentia inter proprietarium, a quo fuerat ſibi conſtitutus vſusfructus, & ipſum ſpoliantem. Et ita limitarunt dictam regulam iuſte poſſidet. *de acquir. poſſ. & l. ſæpe. de re iud. Vbi Alex. nu. 4. & Fel. in c. veniens. 2. de teſtib. & c. ſuper de re indic.* quod qui non patitur ſententiam ferri contra poſſeſſorē alicuius rei vel iuris, amittit ius ſuum ad eandem poſſeſſionem.

Decisio MCLXVI.

De confeſſis.

Svmmaria.

1 *Heres per aditionem hereditatis videtur approbaſſe non ſolum factum teſtatoris, ſed etiam eius conſcientiam exoneraſſe.*

2 *Confeſſio erronea poteſt reuocari, ſi de erronea conſtiterit.*

3 *Conſtare dicitur aliquid, quando veritas eſt in contrarium.*

4 *Hereditas damnoſa non præſumitur adita regulariter: fallit tamen quandoque.*

5 *Hereditas damnoſa beneficio inuentarii ſine damno adiri poteſt.*

IN quadam Romana domus agebat quis ex iure ſibi ceſſo, & in articulis poſuerat, quod Ioannes, per quem erat ſibi ceſſio facta dict. domus, adiuerat hereditatem Antonij, quæ confeſſio cum eſſet iudicialis per Ioannem cedentē facta, præiudicabat ceſſionario, quoniam dictus Antonius dictam domum alteri vendiderat. Vnde licet dicta domus probaretur eſſe Ioannis cedētis per hereditatis aditionem, videbatur approbaſſe venditio-
nem ab Antonio factam. Nam † heres per aditionem 1
hereditatis non modo videtur approbare factam teſtatoris, ſed etiam exornare illius conſcientiam. *leg. cum a matre. C. de rei vind. l. more. vbi Bart. ff. de acquir. hered. Dec. conſi. 280. & 272. Pariſ. conſi. 16. num. 75. volum 2.* & cum litigans veniat ex donatione, & ceſſione Ioannis, Ioan. autem adeundo hereditatem Antonij dicatur approbaſſe venditionem per Antonium factam, hic ſeipſum in articulis, & poſitionibus excludit, quod cum poſtea intellexiſſet, ad reuocationem confeſſionis con-
fugit, quam † tanquam erroneam reuocare voluit, vi- 2
delicet factam per falſam informationem habitam ab aliquo quaſi de facto alieno, cuius probabilis eſt error, & ignorantia. *l. fin. ff. pro ſuo.* Ideoque reuocare poteſt. *leg. non fatetur, & ibi. Bar. ff. de confeſſ.* Nam errantes non conſentiunt. *l. ſed hoc ita. ff. de aqua pluu. arcen. Bellam. decis. 3. & 24.* Vnde dubitatum fuit, an confeſſio huiuſmodi reuocari poteſt. Ratio dubitandi fuit, quia quamuis confeſſio erronea facta coram ſuo iudice, regulariter reuocari poſſit, fallit tamen ſi principalis confeſſus eſt de
allegato errore, quia conſtare debet. Conſtare † autem 3
tunc dicitur, quando eſt in contrarium veritas, *per nota. in l. confeſſionibus. ff. de interrogat. actio. & l. inde Neratius. §. fin. ff. ad leg. Aquil.* quæ interdum teſtibus, interdum inſtrumentis, quandoq; etiam ex antecedentibus, & conſequentibus ex eiſdem actis concluditur. *Bellam. dict. deciſ. 3. & 440.* Præſertim, quia non conſtabat di-
ctum Ioannem non adiuiſſe hereditatem. Nec † obſta- 4
re, quod hereditas eſſet damnoſa, & ſic non præſumeretur adita. Nam iura ad damnum euitandum dederunt tempus ad maturius deliberandum. *ff. & C. de iure deliber.* ne poſt deliberationem videatur quis hereditati damnoſæ ſe immiſcuiſſe: alioquin præſumeretur quis iactare ſuum: contra *l. cum de indebito. ff. de proban.* Quia tamen hereditatem damnoſam quandoque quis accepit. *l. ſi. §. ex omnibus. C. de iu. delib.* maxime cum per di-
ctam *l ſi. §. ſin autem.* Beneficio † inuentarij ſine aliquo 5
periculo omnis hereditas etiam damnoſa adiri poteſt. Quare Domini die 20. Februarij. 1546. tenuerunt, huiuſmodi confeſſionem non eſſe reuocandā, cum de errore conſtare plene nō potuiſſet, & eum, qui erat ceſſionarius Ioannis, qui hereditatē Antonij adiuerat, ad probandam venditionem pro ſua parte, quia heres conſtitutus fuerat, communi calculo condemnarunt.

Decisio MCLXVII.

De donationibus.

Svmmaria.

1 *Confinium diuerſitas demonſtrat diuerſitatem rei.*

2 *Verba per notarium in inſtrumento ex ſe prolata parti, neque nocent, neque proſunt.*

3 *Poſſeſſio ſemel probata durare præſumitur.*

4 *Dominium per poſſeſſionem narratam & confeſſatam in inſtrumento ſaltem præſumtiue probari dicitur.*

DOnator aſſerebat ſe habere nonnulla mobilia, & immobilia tam materna, quam paterna hereditatis, de quibus etiam libere diſponere ſe poſſe dixit, hereditatiſque bona omnia prædicta, vt ſupra Antonio, & Ioanni per publicum inſtrumentum donauit. ¶ Quo titulo donatarij poſſederunt domum quandam, de qua agebatur, quæ alias in bonis donantis tempore donationis fuiſſe non conſtabat, vt etiam patet per quædam verba in alio inſtrumento ante huiuſmodi donationis

inſtrumētum poſita, per quæ verba Archipresbyter do-
nat dictos 260. duc. in & ſuper bonis ſuis patrimonialib.
ſeu per eum acquiſitis vbicunque exſiſtentibus, & ſpe-
cialiter ſuper quadam ipſius donatoris domo, ſita in vr-
be in regione pontis, in parochia S. Staiij della Tinta, cui
ab vna latere ſunt res Ioannes, &c. ¶ Ex quibus verbis
aduerſarius dicebat, domū, de qua agitur, fuiſſe donan-
tis tempore prioris inſtrumenti, tum quia dicta verba
ſunt prolata per notarium dicentem, *quod archipresby-
ter donauit ſuper bonis ſuis, &c.* non etiam, quia ex inſtru-
mento non apparebat aliquod verbum Archipresbyte-
ri, quo fateretur antea dictam domum tanquam ſuam
poſſediſſe, quia non dixerat ſe poſſediſſe, aut habere di-
ctam domum tanquam ſuam, aut quid ſimile eius do-
minium arguens, quia huiuſmodi pronomina, meum &
ſuum, ſigna, & notæ dominij ſunt. *l. non ſolum. §. meum de
rei vend. l. Quintus. §. Angerius. ff. de aur. & argen. l. Bart.*
1 *in l. certum. §. 2. de confeſſ.* ¶ Præterea † non apparebat ex
verbis inſtrumenti, nec per fidem, aut alias demonſtra-
tiones, aut iuridice eſſe eandem domum de qua agitur.
Nam in quodam inſtrumento venditionis dictæ domus
per donatarios factæ diuerſi confines fuerant aſſignati,
de quibus veriſimile videbatur, non conſtare de aliqua
confeſſione, ſeu aſſertione donatoris, ad inferendum,
quod ante donationē huiuſmodi domum, de qua age-
batur, olim tanquam ſuam poſſediſſet, quod ex termi-
norum intimatione, & aſſignatione colligi ſolet, *argu-
mento l. forma. de cenſibus.* Nec obſtat, quod in eodem
inſtrumento poſt clauſulam ſuper inſertā ſcriptum ſit,
quod dictus Archipresbyter alias haberet habitationem
dictæ domus, quam de præſenti dictus Archipresbyter
2 tenet, quia iſta † verba omnia ſunt enuntiatiua per no-
tarium prolata, cum hic non dicat Archipresbyterum
protuliſſe, & aſſeruiſſe eam habitaſſe tanquam domum
ſuam, prout ſunt verba in fine inſtrumenti, actum in do-
mo habitationis, non autem in domo ſua. Verum, quia
verba prioris inſtrumenti concordabant cum dictis te-
ſtium aduerſarij, ſaluo, quod Archipresbyter poſſederat
quodam tempore ante donationē omnium bonorum
per eum factā dictam domum: ſed quod eam poſſediſ-
ſet per plures annos ante eius obitum, ſunt verba prio-
ris inſtrumenti quod facit mentionem de dicta do-
mo, ſuper qua Archipresbyter conſtituit hypothecam,
quod fuerat confectū ante tempus donationis omnium
bonorum. Simili quoque ratione oportet, quod depoſi-
tiones teſtium ad tempus ante donationem ſe referant,
3 & cum inſtrumento concordent, & † quia poſſeſſio ſe-
mel probata durare præſumitur. *l. ſi quis ex argentariis. §.
cogentur. & ibi Bar. de eden.* nec poſſeſſionis diuiſio, cum
eius commodo præiudicialis eſſe ſoleat. *Alexan. in l. pu-
blicati. C. de teſtam. & Alc. regul. 2. de præſumpt. 22. num. 1.
& ſeq.* ¶ Ideoq; Domini reſoluerunt die 24. Maij, 1549.
in quadam Romana domus in hunc modū de conſ nih.
& identitate domus eſſe melius videndum. Sed in cete-
ris teneuerunt probari poſſeſſionem domus. ¶ Et ſic ex
illa confeſſione inter alias ante donationem factæ, Rota
voluit non propterea probari dominium, niſi præſum-
tiue. Et ideo donationem dictæ domus non intelligi fa-
4 ctam a dicto Archipresbytero. Nec † ſufficiebat hoc ca-
ſu allegare, quod ſaltem præſumtiue erat probatum do-
minium per poſſeſſionem dictæ domus narratā, & con-
feſſatam in inſtrumento prædicto, *ad not. per Alex. in l.
& ideo. ff. de verb. oblig.* Et quod hoc caſu releuetur ſal-
tem ab onere probandi, *ad conſil. Paul. de Caſt. 320. vol.
2. & Ang. in l. ſi alias. de pignor.* quia modici temporis pro-
babatur. Neque etiam, quod aduerſarij nullum aliud ius
prætendebāt in dicta domo, quam illud quod defende-
rent ex perſona Archipresbyteri, cui tanquam heredes
ſucceſſerunt. ¶ Vnde in neceſſarium antecedens dedu-
cunt ius, & poſſeſſionem dicti Archipresbyteri, *arg. l. 3
ff. de iuriſd. om. iud.* quod actore non probante reus, & ſi
nihil præſtiterit, abſolueretur. *l. qui accuſare. C. de edend.*
Item tempora ſunt diuerſa quo actor, & reus fatentur,
Archipresbyterum dominum fuiſſe.

DECISIO MCLXVIII.

Delegatis.

SVMMARIA.

1. *Filius nothus quis dicatur.*
2. *Filius naturalis quis etiam dicatur.*
3. *Spurius dicitur qui ex coitu lege nō approbato natus eſt.*
4. *Statutum diſponens, quod ſpurij patri ex teſtamento, vel ab inteſtato ſuccedant, non valet.*
5. *Filius natus ex ſoluto, & ſoluta etiam meretrice eſt capax bonorum patris etiam de iure ciuili.*

PAter filio naturali tantum duo millia nondum de-
cem, & nouem annorū legauerat, cuius mater cum
aliis conſuetudinem habuiſſe dicitur, non tamen
publice, nec extra domum teſtatoris, ideoque † nothus 1
dici poterit, nempe natus ex matre non vſque adeo cu-
ſtodita, vt loco vxoris haberetur: nam hoc caſu, vt ait
lex, parui refert, vxori, aut concubinæ quis leget, hæc e-
nim, niſi quoad dignitatem nihil differret ab vxore. *leg.
item legato de leg. 3.* quamuis Alciat. *lib. 4. parerg. ca. 1.* in
hoc differre naturalem a notho, tradat. ¶ Quam diffe-
rentiam Palconis de Nothis, ſpuriiſque filiis. *ca 18. num.
6.* confutat, cum vtriſque & legata & hereditates relin-
qui non ſit expreſſe prohibitum. Et quilibet capax ſuc-
ceſſionis dicitur, niſi expreſſe ſit prohibitus. *l. non minus.
ff. de hered. inſt. & Azo in ſumma cod. tit. & tit. de leg. in
prin.* Ex altera parte allegabatur non valere huiuſmodi
legatum, quia † filius naturalis non erat natus ex con- 2
cubina domi retenta, quæ ſola fuerat & ex indubitato
effectu coniuncta, *vt voluit tex. in auth. licet, C. de natu. lib.
& in corpore vnde ſumitur, videlicet qui. in mod. nat. effic.
ſui. §. diſcretis.* Ideoque non ſolum ab inteſtato, ſed etiam
ex teſtamento ſuccedere patri prohibentur. *auth. licet. C.
eodem*, quam opinionem Oldrad. defendiſſe dicebatur
*conſi. 196. Bar. in l. fi. ff. de his quib. col 2. ver. quæro an iſtis
ſpurius.* ¶ Vbi spurium appellat eum qui ex coitu lege 3
non approbato natus est. Idem etiam Bar. *in l. teſtamenti
factio. in fin. ff. de teſtam.* tradit † non valere ſtatutum diſ- 4
ponens, quod ſpurij patri ex teſtamento, vel ab inteſta-
to ſuccedant. *quem ſequitur Nico. in tract. de ſucceſ. ab in-
te. num. 35 . par.* Ex qua controuerſia propoſitum fuit
dubium, *an legatum prædictum huiuſmodi filio a patre re-
lictum, cum nouem, & decem annorum eſſet, & quod inte-
rim aleretur valeret. Et an ſaltem legatum loco alimento-
rum poſt decem, & nouem annos cederet?* Rota die 24. De-
cembris, 1548. reſoluit, filium † hunc ex ſoluto & ſoluta, 5
& meretrice etiam eſſe capacem bonorum patris, & le-
gatum huiuſmodi habetur etiam ſi aliunde quo alere ſe
poſſet habuiſſet. Idq; etiam de iure ciuili procedere ex-
preſſa ratione decreuit, quia non reperitur prohibitus,
& ſic voluit, quod ſi quis ex damnato coitu, aut nefario
natus non ſit, legati & ſucceſſionis capax intelligatur. *d. l.
non minus. de her. inſti. & Azo in ſumma eo. tit.* ex cuius
Intentione cuilibet legari poteſt, & ita etiam per eum, *in
ſumma tit. de leg. in prin.* quo etiam argumento, & eadem
ſpecie Pau. Caſtr. vſus eſt *in conſi. 465. col. ſi. in 2. & Aym.
in conſi. 166. vol. 3. & Alc. lib. 4. parerg. c. 5. quo argumento
vtitur Bar. in Nouel conſt. qui. mo. na. effic. ſui, in §. diſcretis.*
vbi duntaxat excludūtur a ſucceſſione filij ex damnato,
& nefario coitu orti: vnde nō alij, quamuis ex improba-
to coitu nati.

Nec obſtat *d. auth. C. de nat. lib.* ſumta ex *d. §. diſcre-
tis*, quæ parum fideliter tranſlata fuit Nam *d. auth. natu-
rales* duntaxat ad ſucceſſionem, admittit, non tamen in
§. diſcretis. Vnde tranſlata eſt auth. iam dicta, licet com-
prehendat non ſolum naturales, verum etiam nothos,
argumentum eſt inſcriptio, ſiue titulus, qui ſcribitur de
nothis,

notis, com nūc in vulgata editione habeatur. *quibus mod. nat. effi.ſns*, quod Alc. a quo longe diſcrepat Palleotus, referens eo in loco Iuſtinianum, cuius mens tanquā legiſlatoris eſt ſequenda, naturales eos appellat, qui ex iuſto cōcubinatu editi eſſent: ceteros ſi qui huiuſmodi eſſent ex dictis excludit, reiecta nothorum, & naturalium differētia. *Paleot. in d. trac. c. 11. nu ... vſq. ad 6.* quamquam Alc. opinio defendi poſſe videretur. Nam ſi Iuſtinianus *in dicto §. diſcretu.* de naturalibus ex concubina tantum tractaret, imperfecte loqui videretur, cum de nothis ex ſoluto, & ſoluta natis mentionem non fecerit, cum hic dumtaxat nothi accipiantur, qui ex complexibus illicitis damnatis, & nefariis nati ſint, quod abſurdū eſt, cum appareat Imperatorem perfecte, & diligenter illegitimorum materiā tractare voluiſſe. Nec error Guarnerii in transferenda dicta nouella a Græco in latinum nocere debet, vbi videtur non conuenire textui, nec reſpondere veritati originalis. *Doct. in auth. quod ſine. C. de teſtam. & in auth. ex cauſſa C. de lib. præt.* in quorum trāſlatione valde Guarnerium erraſſe conferimus, & recentiores in pleriſque locis notant. Ad conſ. Oldra. autem reſpondetur, ſatis eſſe, quod poſſit ſibi vindicare locum in nato ex nobili viro, & vili muliere, quorum ſunt plenæ hiſtoriæ, qui non ſuccedunt, *per tex. in l. 1. C de natural. lib.*

Decisio MCLXIX.

De tranſlatione.

Summaria.

1 *Venditione hereditatis transferūtur in emtorem omnes actiones.*

2 *Tranſlatione generali veniunt etiam omnia ignorata iux. l. cum te. C. de tranſ.*

3 *Paria ſunt ſcire, vel ſcire debere.*

4 *Mobilium appellatione etiam veniunt pecuniæ. Declara tamen, vt ibi.*

5 *In generali liberatione, ſeu tranſactione non veniunt dolo occultata ſine geſta.*

6 *Delictum ſine furandi animus non præſumitur ſi alia coniectura capi poteſt.*

7 *Tranſactio generalis non comprehendit poſtea reperta, & non occultata.*

8 *Dolus ex coniecturis, & circumſtantiis, quæ in negotio geſto continentur, colligitur.*

9 *Mulier tenetur actione furti ratione rerum poſt ſolutum matrimonium contrectarum.*

Teſtator legauerat Luciæ centum, & omnia mobilia domus, in qua habitabat: in reliquis Andream, & fratres eius inſtituit. Teſtatore autem in extremis laborante, dicta Lucia furtim extraxerat 380. ducat. ex arca teſtatoris; defuncto teſtatore, & Lucia legatum adepta 310. ſcut. & orta inter eos lite in ſpecie tranſactionis emit hereditatem prædictam a prædictis heredibus cum fructibus, & omnibus, & ſingulis iuribus actiuis, & paſſiuis in ampliſſima forma 300. ſcut. poſt huiuſmodi emtionem prædicti heredes prætendebant ſubtractam quantitatem 380 ſcutorum ſibi reſtitui, aduerſus quos Lucia ſequentibus rationibus ſe tuebatur. ¶ Primo, emtione
1 hereditatis prædictæ, per quam † omnia iura, & actiones hereditatis in eam transfuſæ ſunt. *l. emtor. C. de hered. vel act. vend.* Item quia ad ſedandam dictam litem, & quæ in futurum moueri ſpectabatur, fuit inter eos ſuper hereditariis rebus poſt natam litem tranſactum. ¶ Vnde videbatur comprehendi, & tranſigi quoque ſuper actione, quæ ad reſtitutionem dictorum trecentorum octuaginta ſcutorum competebat, ſiue ſit actio furti, ſiue actio rerum amotarum, quæ contra vxorem competit. Et hoc
2 verum eſt, quia † ſequuta generali tranſactione comprehenduntur omnia etiam ignorata, *l. ſub prætextu. Cod. de tranſact.* ſicuti reſcinditur tranſactio propter inſtrumenta de nouo reperta. *& ibi Paul. de Caſt.* vbi dat rationem, quia ſciuit, vel ſcire potuit, vel debuit omne damnum intendi ſub iſta tranſactione generali: ideo debet ſibi imputari. ¶ Et paria † ſunt ſcire, vel ſcire debere *l. penul. ad* 3
Mac. Doct. in l. qui non. ff. de reg. iur. poſt gloſſ. ¶ Secundo, quia teſtator etiā omnia mobilia domus legauerat, quorum † appellatione pecuniæ venirent. *Dec. conſil. 381. &* 4
472. teſtator. num. 3. ¶ Et ita Rota in cauſſa Rom. hereditatis, Nouemb. 1548 reſoluit, quod appellatione mobilium non venirent pecuniæ, niſi de pecuniis teſtator feciſſet mentionem; prout in caſu iſto in quo teſtator pecuniarum legando centum ſcuta Luciæ, & mobilia, cenſetur facere differentiam. Tamen mulier poterat dici excuſata a dolo, & non diceretur dolo occultaſſe dicta trecenta octuaginta ſcuta, ſed quod poterant eſſe ſua ſub nomine mobilium legatorum, & haberet pecuniam pro ſibi legato. ¶ Propterea non haberet locum limitatio Paul. de Caſt. *in d. l. ſub prætextu*, quod † in generali tranſactione 5
non veniant doloſe occultata. *argu. l. ſi quis rationes. & l. Aurelio. de lib. leg.* Et † animus furandi non præſumitur, 6
vbi alia coniectura capi poteſt. *l. merito. ff. pro ſoc. Ale. conſ. 129* imo quælibet cauſſa inepta etiam læſionis excuſat a dolo, *l. igitur. §. poteſt. ff. de lib. cauſſ. argu. in l. plagia. C. ad leg. Flaui. de plag. Hip. con. 1. 26. & 40. num 15. & 77. alias conſil. nu. 22. vol. 2.* ¶ His non obſtantibus placuit Rotæ die 21. Nouembr. 1548. Luciam teneri ad reſtitutionem dictæ ſummæ trecentorum octuaginta ſcutorum, nec in legato mobilium, nec in emtione hereditatis, aut in tranſactione comprehendi, in † quæ veniunt poſtea reperta, & non 7
occultata; niſi conſtaret ſuper ſumma litem ante venditionem, ſeu tranſactionem fuiſſe motam, de qua non apparuit, & Luciam licet vxorem teſtatoris ad reſtitutionē actione furti teneri propter contrectationem poſt hereditatis aditionem factam, *ſecundum limitatione Pau. Caſt. communiter approbatam in d. l. ſub prætextu, & l. quicunq. tutoribus. ver. ſi de trāſa. & ibi Bar. in §. qui per fallaciam.* Neque enim veriſimile eſt ſi partes de ſubtractione cogitaſſent, tranſegiſſe, habita præſertim ratione vtriuſque quantitatis ſubtractæ ſcilicet, & receptæ. ¶ Neque quicquam facere, quod hic erat iuſta cauſſa legati ſaltem colorate, quæ videtur excuſare, & ſic occultare voluiſſe non præſumebatur: quia reſpondetur, animum † occultandi, 8
qui ex coniecturis, & circumſtantiis cauſſæ, quæ in negotio geſto continentur, colligitur, *in l. dolum. C. de dolo.* vbi Doct. recte præſumi. Nam dicta Lucia ad inſtantiam fiſci criminaliter ſuper huiuſmodi furto examinata fuerat, quod prius negauerat, deinde confeſſa occultationē fuerat, quam dictis heredibus nunquam reuelauerat: & ſic actione furti, non actione rerum amotarum illa tenetur, quia poſt aditam hereditatem illam contractaſſe probatur. *l. 3. ff. rerum amo.* vbi tex. vult, † mulierem, quæ poſt 9
diuortium eaſdem res cōtrectauerit, furti teneri, qui tex. præſupponit, vxorem eaſdem res conſtante matrimonio contrectaſſe; quo caſu rerum amotarum propter dignitatem matrimonii actio datur, *vt in toto tit. ff. rerum amo.* Item gl. *1. in d. l. 3.* dicit quod hæc actio furti ex noua contrectatione conſtante matrimonio impeditur, licet dicatur, quod poſſit naſci. *l. ei qui. de fur.* & ideo cōtrectet quātum velit, non oritur noua actio, vt ibi dicitur in gloſ. vbi ideo eſt, quia ſemel nata erat, ideo amplius naſci non poteſt. ¶ Hic autem ex prima contrectatione vxoris ſolum erat nata rerum amotarum: ſed ex noua contrectatione poſt ſolutum matrimonium *iux. l. 2. de diuor.* morte vel diuortio naſci actio furti poteſt, & etiam ſuccedere rerū amotarum. ¶ Et ita fuit obtentum in hac cauſſa. Nā mulier poſt mortem mariti iterum pecunias contrectauerat, & nouo marito in dotē dederat; quo caſu noua cōtrectatio fuit, *iuxta Bartol. in l. ſi abducta Cod. de furt. l. ſi domeſtinum. de furt.*

Decisio MCLXX.

De clericis non reſidentibus.

Summaria.

1 *Intruſus eſt malæ fidei poſſeſſor, qui non ſolum ad fructus perceptos, ſed ad percipiendos, vel qui percipi poterant, tenetur.*

2 *Diſtributiones quotidianæ non dicuntur fructus.*

3 *Iudicis officium implorari poteſt pro exſequutione ſententiæ.*

4 *Intruſus lite pendente condemnatus ad fructus perceptos non poteſt cogi ad ſoluendum vel reſtituendum quos non percepit ob non reſidentiam.*

5 *Proteſtatio in fructibus quibus caſibus neceſſaria atque vtilis eſt.*

PRæſuppoſita conſuetudine, quod fructus non datur, niſi reſidenti certo tempore, fuit dubitatum in quadam Placentin. canonicatus, & præbendæ, an dicti fructus veniant in condemnatione eius, qui condemnatus eſt in fructibus perceptis, ita vt poſſit cogi ad illos ſoluendum, licet non fecerit debitam reſidentiam. Conſideratum fuit pro parte affirmatiua, quod venirent tales fructus. ❡ Primo, quod Canonicatus, & præbenda, de quibus agitur, non habent alios fructus, niſi illos, qui dantur ratione reſidentiæ in certo anni tempore, qui vocatur, la groſſa, & habent quotidianas diſtributiones, quæ dantur dietim intereſſentibus. ❡ Vnde condemnatus in fructibus debet intelligi de illis, qui veri ſunt fructus canonicatus, & præben. ſaltem la groſſa, qui percipi potuerunt, ſed non fuerunt percepti tantum culpa poſſidentis. ❡ Secundo, quia poſt litem conteſtatam condemnatus ſe intruſerat in beneficium, quo caſu incipit eſſe malæ fidei
1 poſſeſſor, qui † tenetur non ſolum ad perceptos, ſed ad percipiendos, *vt per Io. And. Butrium, Cardin. & alios in c. gratus. de reſt. ſpol. & Abb. colum. 3. verſic. nunc venio ad ſecundum. Bart. in l. ex diuerſo. ff. de rei vendic. Aret. conſi. 15. colum 18. in princip.* & qui intrat in beneficium lite pendente in dolo, & fraude eſt, deciſi. Rotæ *in nouis. 25.* propterea non excuſandus a percipiendis. ❡ Tanto magis, quia ſecundum Caſſad. *deciſ. 7. de præbend. num. 3.* alias & bis Rota voluit hoc caſu teneri ad reſtitutionem quotidianarum diſtributionum, ex quo per condemnatum ſtetit quo minus reſederit, & interfuerit. ❡ Nec obſtat, quod condemnatus tantum erat in fructibus perceptis;
2 ſed † diſtributiones quotidianæ non computantur inter fructus, nec fructus dicuntur. *Old. conſi. 118. Fely. in cap. ad aures colum. pen. de reſcrip.* ſicuti poſſet dici, quod non eſſet condemnatus niſi in perceptis, & non in percipiendis, quia licet non poſſint dici fructus ad effectum impetrandi, tamen negari non poteſt, quod non ſint fructus, qui percipi potuiſſent, ſi aliquis reſediſſet. ❡ Et quia ſententia refert ſe ad liquidationem, & condemnatus eſt debitor perceptorum, & percipiendorum, licet in percipien-
3 dis actio non detur, competit tamen † iudicis officium. *gloſſ. Paul. Salyc. & Bald. in l. domum. Cod. de rei vend. et Abb. in d. c. gratus. de reſt. ſpol.* quod officium iudicis poteſt implorari in exſequutione ſententiæ. *Bart. in l. a diuo Pio. § ſententiam Romæ latam. ff. de re iud. & in l. 1. [illegible] de [illegible] d. om. iud.* ❡ Quibus non obſtantib. Rota die 2[illegible]. Nou. [illegible]b. 1548. in quadam Palen. pro Didaco de Renguaſco con-
4 tra Anton. de Alcoa. reſoluit, condemnatum † intruſum li. penden. in fructibus canonicatus perceptis non poſſe exigi in his, quos non percepit, quia non reſedit, ſed debeat fieri proteſtatio a parte obtinente ſe velle obtinere, ſcilicet, quod poſſidens reſideat [illegible] diuinis interſit, aut poſſeſſionem dimittat. Et hanc conſuetudinem Rota alias ad inſtar veterum prætorum edicta interpretantium, optima ratione decreuit, *arg. l. ius autem ff. de iuſt. & iur.* & introduxit ad effectum, vt quis teneatur ad fructus, & quotidianas diſtributiones, vt de his proteſtatio fieret;
5 quæ quidem proteſtatio † ideo neceſſaria viſa eſt, quia iure cautum non videtur, quod quis ratione canonicatus, & præbendæ reſidere teneatur? Et ideo ceſſant argumenta ex aduerſo ſupra facta.

DECISIO MCLXXI.

De minore.

SVMMARIVM.

1 *Iudicium cum minore, quando finitum dicatur.*

SEptima Octobris, Petrus Vorſtius Epiſcopus Aquen. in Regien. inter Conſtantium & Iulium cotorum fratres, omnes conſenſerunt, recte † iudicium aduerſus minorem finitū, & ſi curator nihil allegauerit, modo comparuerit. 1

DECISIO MCLXXII.

De ſententia.

SVMMARIVM.

IOannes Mohedanus Epiſcopus Rauellenſis in Vrbe-uetana ſentētiam † tertiam oportere eſſe manifeſtam in ſingulis bonis, quæ adiudicantur ſi per inſtrumenta colligi poſſit. 1

DECISIO MCLXXIII.

De remiſſione.

SVMMARIVM.

1 *Remiſſio pro infirmis, quando ſit danda.*

IOan. Paulus [illegible]holomæus Decanus in Calagurritan. dimidiæ portionis, quod non eſſet danda remiſſio pro infirmis, & ſenibus † in prima inſtantia alleg. Put. deciſ. ex 1 qua cauetur, vt ordinarius poſſit eos recipere, modo poſtea legitimie recipiantur ſi ſuperuixerint. Thom. *alleg. 387.* quod ante litem conteſtatam non fieret propter valetudinarios remiſſio, quia exſpirat poteſtas Auditoris, quando propter defectum probationum videntur admittenda, vt ille ſignificetur. Itaque poſt varias opiniones concluſum eſt, vt daretur ſine ſuſpēſione litis, ne fieret cauillatio. ❡ Sed aduerſarius petebat teſtes nominari: dubitatū eſt, *an teneretur.* Et Put. alleg. Bal. *in l. vlt. C. de edi. n. 16.* qui aſſerit teneri, modo non timeatur ſubornatio.

DECISIO MCLXXIV.

Vicini.

SVMMARIVM.

1 *Puteus auget æſtimationem rei.*

PVteus probat æſtimationem † prædii venditi per vicinos. 1

DECISIO MCLXXV.

De inhibitione.

SVMMARIVM.

1 *Inhibitio quando ſit deneganda.*

ID min [illegible] na contra quendam † de Freris incarceratum propter obligationem Cameræ, quoniam poſt appellationem confeſſus eſt dubium, & denegata eſt inhibitio. 1

DECISIO MCLXXVI.

De cuſtodia.

SVMMARIVM.

1 *Succeſſor quando poſſit ſe defendere ex iure prædeceſſoris.*

THomas de Tanis in Patauina cuſtodiæ aduerſus Baſſam, qui volebat per exſequutoriales prædeceſſoris, quibus † paruerat intruſus, adipiſci poſſeſſionem, quaſi 1 ſubrogatus in lites prędeceſſoris, qui poſſiderat per quinquennium.

DECISIO MCLXXVII.

De poſſeſſione.

SVMMARIVM.

1 *Manutenenda eſt prima quaſi poſſeſſio.*

FAbius Accorambonus in Bononien. aquarum dicebatur, quendam foraſſe alueum, & Legatum iuſſiſſe obturari, cum pa[illegible]o non auo[illegible] d[illegible] [illegible]tra[illegible] [illegible] em cau[illegible] ante commiſſam, vt remaneret in eodem ſtatu. Dictum 1 eſt ab omnibus, vt [illegible] adu[illegible] teretur num eſſet recens aquarum d[illegible]io, [illegible] illud decr[illegible]uit.

DECISIO MCLXXVIII.

De iurepatronatus.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Ius præſentandi, & ius patronatus differunt.*

1 PRoſper de ſancta Cruce † in quadam Calaguritana, num videretur eſſe recte probatum quendam eſſe ex patrimoniali propter aſſertionem patronorum, & an ex ſolutione aliquot annorum probetur patronatus. Et dictum eſt ex hoc non probari ius præſentandi.

DECISIO MCLXXIX.

De citatione.

SVMMARIVM.

1 *Sententia redditur nulla propter defectũ citationis, mandati, vel iuriſdictionis.*

PEregrinus Fabius, ſi citatio ad ſententiam exſequuta eſt perperam, puta ſi citatur per totam diem audientiæ, & ex eadem charta citatur die feriata per to-
1 tum, atque † cum commiſſio emanaſſet, vt niſi nulla eſſet ſententia propter defectum citationis, vel mandati, vel iuriſdictionis, referatur hæc exceptio ad alienum, non ad dictum.

DECISIO MCLXXX.

De compenſatione.

SVMMARIVM.

1 *Compenſatio non fit de eo, quod cedens deberet propter condemnationem poſt ceſſionem.*

NOna Octobris Vörſtius in Aſtoricen. pro Veſga, dictum non debere compenſari, quod cedens deberet
1 propter condemnationem poſt † ceſſionem factam cum eo quod prius ei debebatur.

DECISIO MCLXXXI.

De iure patronatus.

SVMMARIVM.

1 *Iuriſpatronatus quaſi poſſeſſio ex quibus actis probetur.*

RAuellen. in Elucn. prioratus Camelecen. inter Lu-
1 cianum & Valerium, dicitur, quaſi † poſſeſſionem iuriſpatronatus eſſe quaſi probatam ex narratiua reſignationis. Item ex præſentatione anteceſſoris, qui per eam reſignationem venit. Sed dictum eſt, requiri vltra vnicum actum bonam fidem, quæ non præſumitur. Ideo titulus quærebatur, & producebatur capellæ, & palatii erectio. Sed dubitatur, *an eadem eſſet capella, & prioratus.*

DECISIO MCLXXXII.

De decimis.

SVMMARIVM.

1 *Succeſſor an teneatur ad decimas, & penſiones.*

IOan. Paulus Turriana contra Baſſam, qui accepit a Ioanne de Cardona reſignationem, & quærebatur, *num poſſit contra eum procedi propter non ſolutionem ter-*
1 *tiarum ex decimis?* Et † dicebatur ſtricti iuris eſſe, vt tam in penſionibus, quam in decimis ſit in electione eius, contra quem velit agere. Sed non ſolet Rota procedere: neque hic apparebat eſſe aut decimas, aut penſiones, cum deberentur non a laicis, ſed ab his qui a laicis receperunt ex conſuetudine. *allegat. l. Imperatores. ff. de public.*

DECISIO MCLXXXIII.

De exceptione.

SVMMARIVM.

1 *Exceptio rei non traditæ quando obiici poſſit.*

PVteus in Romana hereditatis de Cardell. proponitur diuiſio inter patrem, & duos filios. Item approbatio filiorum in duobus contractibus in quorum altero fideicommiſſi mentio fit, ſiue reciprocæ ſubſtitutionis inter illos, & eorum filios. Concluſum eſt, alias eſſe contractum cum effectu vltimæ voluntatis, non tamen probare actualem poſſeſſionem, quæ remanſerat penes patrem. Sed quoniam in ſecundo cõtractu renunciatum erat exceptioni rei non traditæ, dubitatur; *num eadem exceptio opponi poſſet ab heredibus a quibus fideicommiſſum petebatur?* Rota diuiſa eſt. ¶ Nam duo fuerunt aduocati: tertius erat proponens, qui inclinare viſus eſt, cum imponatur aliquod nomen Auditoris maiorem partẽ efficientis, quæ
† tenuit vt exceptio non pertineret ad reſtitutionẽ. Tres 1
Citramontani tenuerunt non poſſe obiici.

DECISIO MCLXXXIV.

De regreſſu.

SVMMARIVM.

1 *Regreſſus an probetur per clem. gratia. de reſcrit.*

THanis in Calaguritana canonicatus pro R.P. Cabredo Vanno, vt † clemen. *gratia. de reſc.* haberet etiam 1
locum in regreſſu, vt perderetur: quod durum viſum eſt decidere. Et fuerunt variarum opinionum.

DECISIO MCLXXXV.

De omiſſione.

SVMMARIVM.

1 *Omiſſio nominis aut error non obſtat ſi de perſona conſtet.*

PEregrinus in Zamoren. contra d. de Vllar, contra quẽ erat proceſſum quaſi contra N. de Vlloa intruſum, &
† citatus fuerat per edictum conſtito de non tuto acceſ- 1
ſu, permiſſum eſt, vt ferretur ſententia.

DECISIO MCLXXXVI.

De re iudicata.

SVMMARIVM.

1 *Commiſſio appellationis, quando ſit danda poſt tempus elapſum.*

IDem in Hiſpalen. contra Ioannem Vrbinam, qui fuerat condemnatus, & appellauerat, ſed non commiſerat
in tempore, nec † poſt Regentem adiuerat, & Cardinalẽ, 1
aut Auditorem cum clauſula, ſi magis placet, quam tamẽ nonquam præſentauerat. Et permiſſum eſt, vt probaret per eum non ſtetiſſe.

DECISIO MCLXXXVII.

De liquidatione.

SVMMARIVM.

1 *Depoſitio vnius numi an ſufficiat ad fructus non liquidatos.*

IOan. Suauis Reomanus comparet, *an dicatur paritum ſententiæ, ſi tradatur poſſeſſio ab alio occupata.* Item, *an ad*
fructus non liquidatos ſufficiat depoſitio vnius numi ſi ſint † 1
maxima æſtimationis? Et reſponderunt ſufficere: tamen viſum eſt propter defectum mandati, vt cautio præſtaretur cum ratihabitione.

DECISIO MCLXXXVIII.

De ceſſione bonorum.

SVMMARIVM.

1 *Ceſſio bonorum quando non admittenda.*

DVodecima Octobris Aquen. in Papien. contra Iaco-
bum Belingerium ſpoliatorẽ, qui paſſus eſt tres ſen- 1
tentias, & deinde renuntiauit in tertium. Non † admiſſa eſt ceſſio bonorum.

DECISIO MCLXXXIX.

De iurepatronatus.

SVMMARIVM.

1 *Præſentandi quaſi poſſeſſio extenditur ad vacationem per obitum.*

RAuellen. in Elucn. concluſum eſt, quaſi † poſſeſſionẽ 1
præſentandi, cum per reſignationem eſt prouiſum, extendi ad vacationem per obitum, ſi nemo alius eſt in quaſi poſſeſſione. Item ſi cõcurrat bona fides cum vnico actu, puta ex præſumto titulo.

DECISIO MCXC.

De ſtatuto.

SVMMARIVM.

1 *Statutum prohibens dici de nullitate poſt annum nõ excludit exſequutionis reformationem.*

IOan. Paulus in Tiburtina Caſtri Aſcularum, ſtatutum
vt non poſſit † poſt annum dici ſententia nulla, nõ ex- 1
cludit, vt exſequutionis modus reformetur.

DECISIO MCXCI.

De aditione hereditatis.

SVMMARIVM.

1 *Hereditatis aditio quibus ex coniecturis probetur.*

PVteus in d. Romana ſuper eadem re, vnus ex tribus mutauit ſententiam, ſed & additum fuerat, an ille teneatur reſtituere, cum poſſeſſio illius filii non appareat, quaſi culpa eius adita non ſit. *l. cum ru. ff. de lega. 1.* ſed cum in ea conſtet de aditione, nihil ad rem. Dictum eſt, vt per
1 † coniecturas vrgentes argueretur immiſſio de qua alias forſan, &c.

DECISIO MCXCII.

De erectione.

SVMMARIVM.

1 *Erectio collegiata, an praeiudicet aliis.*

IDem Puteus in Salamantina praeeminentiarum inter Capitulum maius, & Eccleſiam Antoniam collegiatã,
1 quae † antea competebat ex matricis iure, vt campanarũ prima pulſatio, & officii inſtitutio vni eccleſiae maioris capituli propter tempus immemorabile erecta collegiatae competeret.

DECISIO MCXCIII.

De regreſſ.

SVMMARIVM.

1 *Regreſſus perditur per clem. gratiae. de reſtit.*

THomas in d. Calaguritana omnes inclinabãt, *vt per*
1 *clem. gratiae.* perderetur regreſſus beneficii ſub eodẽ tecto, ſed non poſita eſt.

DECISIO MCXCIV.

De mandato.

SVMMARIVM.

1 *Mandatum de manutenendo non datur, niſi conſtito de quaſi poſſeſſione.*

FAbius in cauſſa Bonon. aquarum decretum reuocatũ
1 eſt, vt mandatum † de manutenendo, vt vocant, non detur, niſi conſtito de quaſi poſſeſſione.

DECISIO MCXCV.

De concordia.

SVMMARIVM.

1 *Teſtis ſuſpectus quando dicatur ob confeſſionem peccatorum non factam in anno.*

IDem in Salaman. portionis petitum, vt cõcordaretur, cum alter poſſeſſionem multorum annorum haberet, alter ſententias duas propter conſenſum non probatum eius, qui beneficium obtinebat in regreſſus impoſitione
1 ex priuilegio conceſſo Hiſpanis: deinde † dictum eſt, *non probari teſtes ſuſpectos miluum pauperes, qui peccata confeſſi non fuerunt eo anno,* deponentes de multorum annorum tempore, & ſub eadem verborum forma de priore lectione breuis.

DECISIO MCXCVI.

De ſubrogatione.

SVMMARIVM.

1 *Subrogatio quando dicatur recte facta.*

PEregrinus in Gonchen. Peſquera cum penſio deberetur cõmiſit, & citauit ſuper beneficio: deinde miſſo procuratore commiſit ſuper canonizatione regreſſus ob
1 non ſolutionem. Moritur † alter pendente lite hic ſubrogatus eſt: dictum eſt recte factum.

DECISIO MCXCVII.

De diligentiis.

SVMMARIVM.

1 *Diligentia in ſuis rebus ex quibus probetur.*

1 IDem Peregrinus in d. Hiſpalẽ. probatum † eſt diligentiam non fuiſſe in expedienda commiſſione exſpectãdi Pontificem, & occaſionem auocandi a Rot. quamobrẽ vigore vtentis decretae ſunt literae exſequutoriales.

DECISIO MCXCVIII.

De cautione.

SVMMARIVM.

1 *Cautionem ab eo qui non habet mandatum, non cogitur quis ſuſcipere.*

REm. in d. Compoſtel. non tenere ſuſcipere cautionem eius qui mandatum non habebat, niſi & eſſet cautum datis fideiuſſoribus, cum fructuum aeſtimatio † 1
magna eſſet, & ipſe ſenex.

DECISIO MCXCIX.

De mandato.

SVMMARIVM.

1 *Mandatum capituli ad lites non valet, & ſi nomina ſingulorum.*

ANton. Aug. in Legionen. exhibition. titulorum, valere mandatum capituli ad lites etſi nomina ſingu- 1
lorum canonicorũ expreſſa non ſint, reſponſum eſt contra *deciſ. 188. & 168. Bella deciſ. 132. in antiq.*

DECISIO MCC.

De ſubrogatione.

SVMMARIVM.

1 *Subrogatio non valet vbi aliqua fraus, vel dolus inueniri poteſt.*

DEcimaſexta Octobris, Aquen. in Callaguritana heremitorum, magna fuit contentio in hoc caſu: Frãciſcus Lupus intruſus † ceſſit Romae beneficium in Diaz, 1
ſed prius ceſſerat in manibus Poggii Nuntii, qui Petro Abbati Medinae contulit, & Petrus in manibus Epiſcopi ceſſit Lupo: Petrus eſt in poſſeſſione: dubitabatur, *num valuerit prima ceſſio cum eſſet litigioſum beneficium, ex quo ſequeretur, vt eſſet vitioſa Nuntii collatio:* Varia dicta ſunt de ſubrogandi collationibus. Item de his, quae eis ſuccedunt, litemque non eſſe inſtructam ante extinctionem.

DECISIO MCCI.

De exſequutione.

RAuell. in Vrbeuetana, exſequutionis ſententiae non ſatis firmae prefertur dos, & expenſae funerum, ac legata deducuntur nõ ex portionibus, ſed ante omnia cautio detur volente parte.

DECISIO MCCII.

De exſequutione alternatiua.

SVMMARIVM.

1 *Sententia valet, licet eius exſequutio ſit iniuſta, vel nulla.*

IOan. Pau. in dec. Tiburtina exſequutio dicebatur commiſſa alternatiue. Ideo exſequutio, ſiue ſit iniuſta, ſiue 1
nulla, ſententia valeret.

DECISIO MCCIII.

De noua creatione.

SVMMARIVM.

1 *Praeiudiciũ per nouam erectionẽ, quando dicatur fieri.*

PVteus in dec. Salaman. iterum dictum eſt, quãuis multis diſſentientibus, quae iure cathedralis competerent, non perire, ſed recte Io. Paul. dicebat, ſi non probaretur amplius habuiſſe maius capitulum, quam quod collegiatae potuiſſet competere, tunc † praeiudicium eſſe per ere- 1
ctionem collegiatę: ſed quoniam teſtificata nondum viſa erant, ampliatum eſt.

DECISIO MCCIV.

De poſſeſſione.

SVMMARIVM.

1 *Inſtrumentum poſſeſſionis cum certo die praefertur illi, quod non habet.*

FAbius in Bonon. nunquid probaretur intereſſe alicuius ex eo, quod heres, aduerſus quem fuerat iudicium intentatum, diceretur attentari, ſi rurſus eſſet in poſſeſſione rerum illius, quas tertius poſſidebat. Item dictũ eſt, 1
inſtrumentum poſſeſſionis cum certo die facere, vt praeſumatur antea poſſeſſio, quam ille, qui nõ expreſſo die dicitur poſſidere.

DECISIO MCCV.

De prorogatione fatalium.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Prorogatio fatalium ex qua cauſſa ſit facienda.*

PEregrinus in Valentina S. Michaelis, ad proſequendã appellationem datur annus, & ex cauſſa biennium. *ca. cum ſit Ro. de app.* ex ſtylo Rotæ, ſi aliquid egerit intra an-
1 num. *Caſſad. 4. de app. Staphil. dub. 31.* ſed cum ſoleant dari quatuor dies, neque petijt in tempore, neque intra annũ aliquid egit, vt poſſit ipſam prorogationem petere, ſunt relaxatæ exſequutoriales, quia non eſt iudicatum aliquid feciſſe, quod litem concernat.

DECISIO MCCVI.

De deſerta appellatione.

IDem in Conchen. decimarum deſertam appellationẽ ſubſtinuerant, vt videretur de iure, quoniam fuerunt variæ ſententiæ.

DECISIO MCCVII.

De commiſſione.

SVMMARIVM.

1 *Exceptiones impedientes exſequutionem non impediunt commiſſionem.*

DEcimanona Octob. in d. Regien. inter Camillum &
1 Catharinam, † exceptiones; quæ de iure impedirent exſequutionem ſententiæ, non impediunt ſi commiſſum ſit, vt non alias reſtitutio concedatur; niſi petita cautione. Vnde concluſum eſt; vt reformaretur prout iuris fuerit.

DECISIO MCCVIII.

De exſequutione.

SVMMARIVM.

1 *Iudex neque exſequutor non poteſt nullitatem reſultantem ex omiſſione ordinis validare.*

IOan. Paul. in d. Tiburtin. dictum eſt, & concluſum per
1 maiorem partem, neque iudicem neque exſequutorem nullitatem validam efficere ſi omittant ordinem, *l. a diuo Pio. §. in vend. de re iud.*

DECISIO MCCIX.

De poſitionibus.

IAc. Put. in d. Rom. confeſſio poſitionis in vna qualitate non extenditur ad alios; puta poſſides domum, in qua olim Titius, hodie Caius habitat. Neque obſunt in contrarium adducta, quia illis ſimpliciter reſpondetur, aut cũ adiectione, dictam aut illam.

DECISIO MCCX.

De onere probandi.

THomas in Bono. hereditatis damnatus ad mortem fecerat teſtamentum ante delictum, quod ſtatutum Bononien. permittit etiam in carcere facere; dubitatur, an valeat prius ob ſtatutum, *& per l. ſi quis filio. §. initium. de inoff. rup.* dictum eſt valere, modo manſerit in voluntate: tractabatur de eo teſtamento, de quo Pariſ. *conſil. 46. volum. 3.*

DECISIO MCCXI.

De Ægidiana.

FAbius in Aſſiunen. *an Ægidiana habeat locum in ſpoliato damnato, vt non poſſit appellare?* Et deciſum eſt locum habere.

DECISIO MCCXII.

De ceſſionario.

SVMMARIVM.

1 *Fructus ante ceſſionem currentes debentur ceſſionario.*

1 IDem in Carthaginen. fructus ante ceſſionem currentes mortuo cedẽte debentur ceſſionario, qui ad proſequutionem ſpolii eſt ſubrogatus.

DECISIO MCCXIII.

De procuratore.

PEregrinus in Toletana mortuo procuratore intimatio fit ex vrbanitate: alias proceditur per cõtradictas, vbi non eſt tutus acceſſus per edictum.

DECISIO MCCXIV.

De reincidentia.

SVMMARIVM.

1 *Reincidentia quando dicatur commiſſa.*

IDem in Palentina, fuerat capitulum excommunicatũ, 1
quia non tradiderat ſolam poſſeſſionem: permiſſum fuerat, vt abſolueretur. Et concluſum, vt traderent: ipſi metum iniecerunt notariis, ne quicquam agerent incõſulto conſilio regio, ex quo procurator poſſeſſionem petens nihil egit. Iuſſum eſt, vt iterum aggrauaretur, & abſolueretur cum reincidentia, niſi intra tres mẽſes poſſeſſionem ſe velle tradere declarauerint.

DECISIO MCCXV.

De fructibus pendentibus.

SVMMARIVM.

1 *Fructus etiam pendentes reſtituendi ſunt non obſtante appellatione.*

IDem in Placentina caſtri Sarmatus; condemnatus quis fuerat ad reſtitutionem rei, & † ad fructus perceptos: 1
appellauit in fructibus: recepta eſt appellatio: dubitatur, *num extendatur ad fructus pendentes tempore appellationis* Omnes cenſuerunt partem rei eſſe, & reſtituendos, quaſi futuros fructus. Obiectus eſt ſcrupulus ex opinione Alberic. *in l. fructus pendentes. de rei vindic.* qui dicit, pendente lite perceptos partem non eſſe rei, licet initio pendentes fuiſſent, ſed intellectum eſt vſque ad ſententiam.

DECISIO MCCXVI.

De commenda.

SVMMARIVM.

1 *Beneficium commendatum dicitur affectum.*

REomanus in d. Vaſconen. reſignatũ fuerat in Legati manibus beneficium, & ab eo alicui commẽdatum, dum viueret. Quæritur, *an poſſit ordinarius prouidere.* Et 1
dicebatur ita vacare, vt olim. *Caſſad. deciſ. 5. de priuil.* Et in Pont. Rom. nemo dubitat affici beneficium, ſed in Legato dicebatur, ordinarium concurrere.

DECISIO MCCXVII.

De ſequeſtratore.

IN Degon. ſiue Alber. citatus fuerat procurator ad ſententiam, & ad concordiam, ſeu ad concordandum de ſequeſtro: victor nominat: alter petit poſtea, vt audiatur, quatenus ſint ſuſpecti nominati. Dictum eſt, vt commiſſio de ea re fieret, aut ex conſenſu partium nominentur vtrique ſinguli.

DECISIO MCCXVIII.

De minore.

SVMMARIVM.

1 *Iudicium non valet contra minorem indefenſum.*

VIgeſimotertio Octobr. Aquen. in d. Regien. contra ſuperiores opiniones. Dictum eſt, iudicium non valere contra minorem indefenſum, ſi curator nunquam 1
comparuit. Sed & dictum notarios omittere ſolere comparitiones. *alleg. deciſ. corſ. 149.*

DECISIO MCCXIX.

De literis remiſſoriis.

SVMMARIVM.

1 *Literæ priuatæ loco remiſſoriæ pauperibus dari ſolent.*

RAuell. petebatur a quodam Cardinale, vt quoniam interdictũ poſitum erat in diœc. propter parochialem eccleſiam, quam † is ſuæ diœc. eſſe negabat, vt daren- 1
tur loco remiſſoriæ literæ priuatæ Auditoris ad legatũ, &c. Quod reſponſum eſt, pauperibus dari ſolere.

DECISIO MCCXX.

De alternatiua.

SVMMARIVM.

1 *Exſequutor an eligi poſſit alternatiue.*

IOan. Paul. in d. Tibur. confirmatum eſt, quod antea dicebatur, *exſequutionem non eſſe nullam.* In quo tamen diuiſi fuimus: ſed de alternatiua negatum eſt a maiori par- 1
te eligere potuiſſe exſequutorem, aut iudicem; cum ita

DECISIO MCCXXXIIII.

De diſpenſatione.

SVMMARIVM.

1 Diſpenſatio pinguis quæ ſit, & de eius effectu.

THomas in d. Calagur. diſpenſatio valde pinguis (vt vocant) legebatur: quinque tamen ad ſex menſes: tria vero ſub eodem tecto permittebantur, eum alius, de quo illic mentionem non fecerat, cœpiſſet cetera vacan-
1 tia. Et dictum † eſt potuiſſe aliud capere in locum eorum, quæ relinquebantur ex permiſſione Principis nimia. Item cum vniti illic mentio fieret, quod non erat vnitum, ſed erat vniendum: reſponſum eſt, id non obeſſe, vt cetera obtineret.

DECISIO MCCXXXV.

De regula de trien.

SVMMARIVM.

1 Regula de triennali non impeditur ex fructuum controuerſia.

IDem in Cæſaraugustana contra Petrum Valeriũ, concluſum eſt, quia poſt tres fere ſententias ceſſerat liti, &
1 poſſeſſioni, † cum de fructibus litem ſubſtinuit ter; & poſt triennium iterum agere volebat, quaſi lia exceptione trienniũ abſtuliſſet, reſponſum eſt, regulam non impediri fructuum controuerſia.

DECISIO MCCXXXVI.

De calumnia.

SVMMARIVM.

1 Obligatio fideiuſſoria non tranſit ad heredes, vbi de calumnia conſtat.

FAbius in Romana reſponſionis coram Aud. Cameræ, fuerat aduerſus quendam Decanum ratione Capituli proceſſum, qui fideiuſſorem dedit de ſiſtendo infra duos menſes; & citatus non comparuit nihil amplius ad-
1 uerſus eum, aut aduerſum quemuis alium: dictum † eſt, *mortuo fideiuſſore heredes conueniuntur, quaſi ſe in totum debitum teſtator obligaſſet.* Et cum calumnioſum hoc videretur, abſoluti ſunt.

DECISIO MCCXXXVII.

De commiſſione deperdita.

SVMMARIVM.

1 Cauſſa eſt committenda de nouo, vbi prima commiſſionis tempus elapſum eſt.

PRoſper in Romana cenſus, cum duæ ſententiæ pro Rodolpho Card. eſſent pronuntiatæ. Commiſerat reus cauſſam, ſed de menſe conſtat non de die ea v-
1 nius teſtis, & libri eiuſdem relatione: dictum fuerat, † vt iterum appellationis cauſſa committeretur, quod quoniam diu neglectum fuerat, condemnandus videbatur.

DECISIO MCCXXXVIII.

De literis ordinarii, & Legati.

SVMMARIVM.

1 Collatio ordinarii antiquior vno die collatione facta a legato, an ſit præferenda.

REomanus in d. Vaſconen. ordinarii literæ cum teſti-
1 um nominibus afferebantur, quæ collationem vno die antiquiorem probarent, quam eam, quæ a Legato Auinionen. facta fuerat: quæſitum fuit, *num crederetur obſtare, deciſio 22. 3. 48. in nouis. 701. in antiq.* Reſponſum eſt, non credi ſi Legati literæ non eodem morbo laborarent, ſed teſtium ſubſcriptionem, & tabellionis manum deſiderari.

DECISIO MCCXXXIX.

De reſignatione.

SVMMARIVM.

1 Simoniaca reſignatio ex quibus probetur.

QVarta Nouembr. Aquen. in d. Calaguritana, dictum eſt, cum quis reſignat ſimpliciter, ſed reſignatarium in poſſeſſione relinquendo in qua eſt, cenſetur ſub ea conditione reſignaſſe. Idem ſi penſio impoſita fuerit a collatore in fauorem reſignantis. Sed & relata eſt vetus deciſ. † ſimoniacum iudicari, cum eadem die, & coram 1
eiſdem teſtibus, ac notario collatio fit. Quod clarum videtur, cum admittatur reſignatio, & petitio, dictum eſt etiam inſertum inſtrumentum inter eaſdem perſonas probare.

DECISIO MCCXL.

De fama publica.

SVMMARIVM

1 Fama publica ſufficit ad probandam bonam fidem in præſentante.

RAuel. in d. Eluen. ad bonam fidem in eo, qui probatur præſentaſſe, vt inducatur quaſi poſſeſſio iuriſpa- 1
tronatus, ſufficit fama publica, quamuis quatuordecim annos tantum probetur eam præcedere præſentationem: fama autem eſſe dicitur; aut iuris præſentandi, aut dotationis, & donationis.

DECISIO MCCXLI.

De ſequeſtro.

SVMMARIVM.

1 Poſſeſſio ſequeſtranda eſt, vbi graue ſcandalum in reſtitutione ſpolii timetur.

IOan. Paul. in d. Colubrien. concluſum eſt ab omnibus aduerſus Annam ſpoliatricem procedi poſſe, vt excludatur, † ſequeſtrandam tamen poſſeſſionem quoad vi- 1
deatur, an probetur graue ſcandalum, an peccatum.

DECISIO MCCXLII.

De confeſſione.

SVMMARIVM.

1 Confeſſio facta in literis impetrationis, quando noceat.

IAcobus Puteus in Salaman. capellaniæ Albenſis, confeſſio † in literis impetrationis, in quibus narratur iuſ- 1
patronatus eſſe ex iuſta cauſſa, nocet.

DECISIO MCCXLIII.

De collegiata eccleſia.

SVMMARIVM.

1 Cathedralia iura capituli non tolluntur per erectionem vnius collegiatæ.

IDem in d. Salaman. Metinen. Iterum dictum, quamuis varie, quæ a Capitulo maiore ex longa conſuetudine 1
tenebantur, tanquam cathedralia iura, non tolli per vnam ea minoribus Eccleſiis collegiatam erectam.

DECISIO MCCXLIIII.

De regula de triennali.

SVMMARIVM.

1 Reſtitutio in integrum non petita in tempore non datur.

THomas Thanis in dicta Cæſaraugustana; obiiciebat Valerius triennium ſibi impediri propter litem factam non concurriſſe: reſponſum † eſt, *per eum ſte-* 1
tiſſe cum potuiſſet eiſdem modis agere, quibus hodie agit per reſt. in integr.

DECISIO MCCXLV.

De iure præſentandi.

SVMMARIVM.

1 Ius præſentandi non probatur ex certo ſubſidio dato alicui, tanquam patrono.

PRoſper in Compoſtellana S. Cypriani, fama publica efficit ſemiplenam: item teſtis vnus ſemiplenã, dum- 1
modo de eadem re deponant: ſed qui deponunt de certo ſubſidio accepto, tanquam a patrono, non inferunt patronum habere ius præſentandi.

DECISIO MCCXLVI.

De electione.

SVMMARIVM.

1 Lis quando finita dicatur per miſſionem in poſſeſſionem.

PEreg. Salaman. Abbatiæ Metinen. miſſus in poſſeſſionem extinguit litẽ, niſi ſtatim ab aduerſario defera- 1
tur iudicium nullitatis, quod tamen non efficit litigioſum, niſi cum negotio principali & reſtitutorio commiſſum ſit, qui habet electionem conſcribendi literas, ſubrogando, *aut neutri*, &c. ſi moriatur non tranſmittit

ſubrogatis electionem, ſi modo aliquod ex his ſequutum ſit.

Decisio MCCXLVII.

De alternatiua.

REom. in d. Salamantina Vaſiden. præſtimonii alternatiua non reſeruat alios menſes, quamuis dictum
1 ſit, vt non vtatur priuilegio aliorum. Itaque noua prouiſio iuuat, niſi regulæ derogetur.

Decisio MCCXLVIII.

De delegatione.

Svmmarivm.

1 *Delegationi non obſtat, non eſſe debitores ad quos eſt delegatum, modo appareat de conſtitutione ſoluendi.*

SExta Nouembris, Aquen. in d. Regien. delegatio tollitur per tranſactionem, præſertim cum non ignorare viderentur contrahentes. Sed & dixit Thomas, de-
1 legationi † non obſtare non eſſe debitores eos, ad quos eſt delegatum, modo ipſi conſtituerint ſe ſoluturos, *Affl. decis. Neap. 353. qui refert Aret. conſil. 5. dicentem communem.*

Decisio MCCXLIX.

De concordia.

RAuell. retulit Paulum Pontificem iuſſiſſe, vt transigeretur in omnibus litibus, quæ interponerentur ſuper poteſtate Nuntii, &c. cui fuerat denegata poteſtas conferendi vacantia locupletia per obitum. Et fuerat ſcriptum verbum mortis, quod fuerat deletum in originale.

Decisio MCCL.

De penſione.

Svmmarivm.

1 *Conſenſus eius qui beneficium tenet, requiritur in tranſlatione penſionis.*

IOan. Paul. in Illerden. in translatione penſionis neceſ-
1 ſe eſt, vt † conſentiat qui beneficium tenet. Item ſucceſſori beneficii intimari oportet literas. Sed ſi quis promiſit ſe ſoluturum, cum alias voluerit, & ſic velit; ac poſtea tranſtulit beneficium, *an exſpectetur vt litera intimentur ſucceſſori?* Minime, cum poſt mortem alter teneatur.

Decisio MCCLI.

De declaratoria.

Svmmarivm.

1 *Declaratoria tranſitis in rem iudicatam, quando reſcindi poteſt.*

PVteus in d. Hiſpalen. ſententia declaratoria ob non
1 ſolutionem ſi nulla fuerit penſio, quamuis tranſiuerit in rem iudicatam, reſcindi poteſt.

Decisio MCCLII.

De ſtatutis militiæ.

Svmmarivm.

1 *Optio militia Hieroſolymitana eſt communis omnibus linguis.*

IDem in Cæſarauguſtana alimentorum Milites Hieroſolymitani diuiſi ſunt in linguas octo, tres Galliæ, duas Hiſpaniæ, Italiæ vnam, item Hyberniæ, ac Germaniæ; Hiſpaniaque in citeriorem ac vlteriorem diuiditur: habet in vlteriori Caſtilliæ, & Luxitaniæ prioratus; in citeriori habuit olim Ampoſtanum, & Nauarrien. in Ampoſtan. eligitur Cathaloniæ prioratus, clauſis limitib. Dubitatur, nunquid optio militiarum, quæ antiquiori defertur, communis ſit, vt olim erat diuiſa & ex limitibus. Cõ-
1 cluſum eſt † non ſeparari. Ex ſententia tamen etiam ex ſeparatione ipſorum in permultis rebus magis probari.

Decisio MCCLIII.

De confeſſionis correctione.

Svmmarivm.

1 *Correctio confeſſionis admittitur, ſi ſint indicia erroris.*

IDem in Salamantina Alben. confeſſio correctionis per
1 remiſſoriam, vt error probetur, etiam in prima inſtantia cum cautione, vt vltimæ ſententiæ ſtetur, admitteretur, ſi eſſent indicia erroris.

Decisio MCCLIIII.

De remiſſoria.

THomas in Auinionen. remiſſoria in prima inſtantia cum ſimili cautione conceſſa, cum non fraude mittentis, ſed Nuntii retineretur vltra terminum & prorogationem termini, prouiſum eſt vt exſpectaretur per tres menſes, idem 16. Nouemb.

Decisio MCCLV.

De clem. gratiæ.

IDem in d. Calaguritana confirmatum eſt, vt ſi non in loco ſuperiorum, ſed aliud obtineretur, de quo nulla ſit mentio, *clem. gratia*, locus eſſet.

Decisio MCCLVI.

De ſignatura.

FAbius in Romana Palonum, ſignatura commiſit multa debere Interpretari ſingulis referendo: ſed & quod expreſſum eſt, non continetur ſub generali verborum compendio.

Decisio MCCLVII.

De violatione ſequeſtri.

Svmmarivm.

1 *Suſpicio delicti in fructibus colligendis, ex quibus colligatur.*

IDem legit quædam teſtimonia, quibus probari dicebatur violatum ſequeſtrum, ſed in eis tantũ dicebatur, actorem aduerſarii fructus collegiſſe, neque de ſcientia Domini conſtabat, cum ex reliquidatione inter dominum & auctorem non leuis ſuſpicio delicti eſſet: ſed con- 1
tractum eſt.

Decisio MCCLVIII.

De appellatione remota.

Svmmarivm.

1 *Clauſula, appellatione remota, quid operetur.*

PEregrinus in Hiſpalen. Donadii, ſiue donatiui, † clau- 1
ſula appellatione remota efficit, vt attentata non reſcindantur tanquam attentata: ſed cum ageretur de ea, quæ non eſſet appoſita ſciente principe, & maturo conſilio, ſed in vulgari & vendibili ſe ſcripto conqueſtus, cõtra reſponſum eſt. Ego retuli Franciſci opinionem *in c. paſtor. col. 4. de appell.* qui non male diſtinguit inter cauſſas a iure permiſſas.

Decisio MCCLIX.

De literis ſuſpectis.

Svmmarivm.

1 *Suſpicio literarum quid operetur.*

ROmanus in d. Vaſſionen. Maxima ſuſpicio literarum ordinarii efficit, vt Legati literæ præferantur. 1

Decisio MCCLX.

De decis. 311. in nouis.

Svmmarivm.

1 *Deciſio 311. in nouis, quo caſu intelligatur.*

IDem in Illerden. inter Ioannem Suarzem, & Ludouicum Maſſan. ab omnibus concluſum eſt, *deciſ. 311. in* 1
nou. locum non habere in beneficiis, quæ ab Epiſcopo & Capitulo conferri poſſint: ſecus in his, quæ ad ſolum Epiſcopum ſpectant.

Decisio MCCLXI.

De turpitudine.

Svmmarivm.

1 *Regula de literis habet locum etiam, quando proceditur exſecutiue.*

AVguſti. in Eluen. bullæ Terranea non ſufficit præſentatio ſententiæ, niſi conditio adimpleatur citata parte legitime. Item eum de iure multis commiſſionibus ſcriptum eſſet, vt procederetur, quamuis expenſæ veniant reficiendæ vſque ad ſententiam; facto depoſito poteſt proferri ſententia. Item † regula de literis habet 1
locum etiam non proceditur exſequutiue.

Deci-

Decisio MCCLXII.
De Simonia.

Svmmarivm.

1 Beneficium non confertur alleganti turpitudinem ſuam.

PRoſper in Tholetana. Notarius qui ſcripſerat inſtrumentum ſimoniacum, non auditur aduerſus contrahentem ex gratia, ſi neutri, quamuis criminoſis & infa-
1 mibus conferantur † beneficia: hic tamen repellitur, quod turpitudinem alleget ſuam.

Decisio MCCLXIII.
De ſententia mortuo reo.

Svmmarivm.

1 Mandante mortuo in beneficialibus exſpirat mãdatum.

DEcimatertia Nouemb. Aquen. in Tholetana Canonicatus, cum ſententia ferenda eſſet, reus defunctus eſt, eiuſq; procuratore reiecto, & aduerſus ſua intereſſe exiſtimantes abſolutoria lata, mortui heredes in receptis fructibus ante obitum & expenſis condemnantur, quo-
1 niam in beneficialib. mortuo mandante exſpirat mandatum. Poſtmodum cum repertum eſſet, illũ non eſſe mortuum, exſequutioni non mittitur ſententia, quia ipſe citatus non eſt ad ſententiam neque damnatus.

Decisio MCCLXIIII.
De citatione ad ſententiam.

Svmmarivm.

1 Citatus ad ſententiam a vicario Epiſcopi nunquam poteſt condemnari, niſi iterum citetur.

IDem in Carthaginen. decimarum & primitiarum, ci-
1 tatio † ad ſententiam in ſingulos dies iuridicos, ſed ſemel tantum, valuit ex cõſuetudine, ſed citatus ad ſententiam a Vicario Epiſcopi nunquam poteſt condemnari, niſi iterum citetur ad ſententiam.

Decisio MCCLXV.
De delegatione.

Svmmarivm.

1 Delegatio tollitur per tranſactionem factam a ſcientibus.

IDem in d. Regien. per tranſactionem factam a ſcien-
1 tibus tollitur † delegatio: ſed an omnes ſciuerint, fuimus diuiſi. Et ampliatum eſt, quod ſcientiæ coniectura erat pars pecuniarum exſoluta a delegato expreſſe, nõ tamen quaſi a delegato.

Decisio MCCLXVI.
De probatione ſemiplena.

IOan. Paulus in Parmen. incidenter dictum, in antiquis ſemiplena probatio ſufficit, niſi priuilegiata præſumtio obſit.

Decisio MCCLXVII.
De clauſula omnes.

Svmmarivm.

1 Clauſula, quod omnes, quid operetur.

IDem in Placen. denegationes fructuum contra Ferdi-
1 nandum Brauium. Dictum † quod clauſula, quod omnes, &c. ex ſubiecta materia, & ex ſupplicatione referri ſingulariter, non vniuerſaliter, ne ſequeretur abſurdum, capellanos præferri portionariis, aut nouos veteribus, ſtante præſertim Clementis declaratione, qui non tollebat ius quæſitum, cum nondum vacaſſent portiones, ex quibus illa detrahebantur.

Decisio MCCLXVIII.
De clauſula codicillari.

Svmmarivm.

1 Clauſula codicillaris quid operetur.

IDem in Forliuien. retulit veterem concluſionem fuiſ-
1 ſe, codicillarem † clauſulam filio præterito ignoranter inducere fideicommiſſum.

Decisio MCCLXIX.
De Statuto.

Svmmarivm.

1 Statutum Bononiæ in materia teſtamentaria quomodo intelligatur.

THanis in d. Bononien. Sex, in quibus proponens, fuimus in ea opinione, quod † ſtatutum Bono- 1
niæ non conſeruaret teſtamentum factum, ita vt nunquam irritum factum eſſet, ſed dediſſe teſtandi licẽtiam, ex quo ad confirmandum teſtamentum prius factum, erat voluntas declaranda, qđ aliud facere cœpiſſet, & prius corruerat, *ex l. ſi quis filio. § irritum. de iniuſ. rupt. l. Titius. de teſtam. milit. Aret. in § non tam. quibus mod. teſt. infirm.* quatuor tenuerunt ſtatutum conſeruare ſemper & efficere teſtabiles damnatos, ex quo niſi alio teſtamento non corruit prius. *l. ſi prius de legat. 3.*

Decisio MCCLXX.
De tranſlatione ex priuilegio.

PRoſper in Fauen. milites ſancti Petri ex priuilegio poſſunt transferre penſiones coram notario & teſtibus. Dubitatum, *an ſuperior aliquis requiratur, & an priuilegium notario, aut exſequutori oſtendi debeat?* Reſponſum eſt, fortaſſe debere, duobus tamen diſſentientibus.

Decisio MCCLXXI.
De obreptione ſublata.

Svmmarivm.

1 Cognitio de obreptione quando fieri poſſit.

IDem in Romana mercator, qui decoxerat, impetrauit, vt debita, duabus quintis partibus retentis, ſolue- 1
ret, neque id reſcriptum per obreptionem tolli poſſe. Creditor a Cardinali impetrauit, vt de ea re iudicium fieret, dato termino. Mercator ab eodem obtinuit, vt via iuris cauſſa cognoſceretur. Reſponſum eſt cognoſci de obreptione poſſe.

Decisio MCCLXXII.
De familiaritate.

Svmmarivm.

1 Familiaritas ex quibus probetur.

IN Gerunden. familiaritas non probatur ex generali dicto, argumentum verum ex ratione ſpeciali, quæ alio
pertineat. Item ſubſcriptio notarii Prouincialis non 1
recognita, non facit fidem, etiam ſi ab alio notario confirmetur, qui ſit recognitus a teſtibus. Sed neque notarius poteſt fidem facere de rebus geſtis coram ſubſtituto, niſi ex conſuetudine id teneat. Item Reg. 29. de literis expediendis ſolet derogari, dummodo ante terminum ad articulandum bene ſeruatum literæ expediantur, quamuis ſcribatur ante terminum ad articulandum tantum.

Decisio MCCLXXIII.
De iure patronatus per ſententiam.

Svmmarivm.

1 Iuſpatronatus magnatum præſumitur ex vſurpatione.

RAuellen. in d. Eluen. relatum eſt fuiſſe deciſum, iuſpatronatum magnatum præſumi ex vſurpatione & præſumtione eſſe. Itaque quamuis non probetur fama
modici temporis, eaque ex fundatione, non tamen ex eo 1
iuſpatronatus ex fundatione eſt. Itaque derogari poteſt per Pontificis reſcriptum.

Decisio MCCLXXIIII.
De probatione aſſerentis.

PVteus in d. Cæſarauguſtana militiarum, cum probetur, multos milites Terraconen. apud Celtiberos militias obtinuiſſe, qui dicit Celtiberos conſueuiſſe, & illic reciperentur, probare debet, item qui aſſerit reſcripto Principis factum eſſe, probet.

Decisio MCCLXXV.
De ſurrogatione.

Svmmarivm.

1 Regula 29. de literis expediendis, quo caſu non habeat locum.

FAbius in Cæſarauguſtana † regula 29. de literis expe- 1
diendis, non habet locum in commiſſione dependenti. Item non de quibuſcunque literis intelligitur: nam habens iam aliquas non effecit regulariter locum, ſed

etiam prætendens ſua intereſſe, & narrans perſonam iudicis, & reorum; & ſi taceat, de quo litigetur, rectè ſurrogari poteſt.

Decisso MCCLXXVI.

De lite.

Svmmarivm.

1 *Lis non inducitur ex ſolo mandato præſentato.*

PEregrinus in d. Salamantina Abbatię, ex ſolo manda-
1 to præſentato non inducitur lis, neque procurator
generalis ſine conſenſu, & ratihabitione domini ex liſe
efficit, vt cenſeatur beneficium acceptaſſe.

Decisso MCCLXXVII.

De noua prouiſione.

Svmmarivm.

1 *Antiquior in die prouiſus præfertur aliis.*

1 REomanus in d. Vaſſionen. inter duos nouas prouiſiones habentes, antiquior in die præferatur ceteris legati & ordinarii literis ſublatis.

Decisso MCCLXXVIII.

De terminis ſubſtantialibus.

Svmmarivm.

1 *Termini ſubſtantiales poſſunt minui, ſed non omitti.*

1 DIe 16. Nouemb. Rauellen. quatuor termini ſubſtantiales dierum numero minui poſſunt, omitti nequeunt, & ſi commiſſa ſit cauſſa, vt ſine eis iudicetur, *deciſ. 33. an non.* ſententia pendente concordia lata eſt nulla.

Decisso MCCLXXIX.

De impetratione reſcripti.

Svmmarivm.

1 *Remiſſoria etiam in prophanis non eſt deneganda.*

1 PVteus in Gadicen. ſeu Toletan. inter Ducem Alben. & Archiepiſcopum Toletanum. Et † non denegandam remiſſoriam in prophanis, etiam ſine indiciis: ſi articulis releuans eſt reſcriptum, præſumitur impetratum ab eo, cuius nomine literæ ſunt expeditæ, ſi ſit aliqua impenſa, licet dicatur, motu proprio conceſſum, & gratis expeditum.

Decisio MCCLXXX.

De præſcriptione.

Svmmarivm.

1 *Priuilegia cathedralis & collegiatæ, quando per præſcriptionem tollantur.*

1 IDem in d. Salamantina præeminentiarum, priuilegia † cathedralis, & collegiatæ præſcripta a Capitulo maiore, & Archipresbytero ſimul per ſuppreſſionem Archipresbyteri, & erectionem collegiatæ cum Abbate, qui & Eccleſiæ, & Clero præſit, tolluntur: ſecus ſi Capitulo maiori tantum competebant.

Decisio MCCLXXXI.

De poſſeſſione decimarum.

Svmmarivm.

1 *Præſumtio fit in præteritum ex coniecturis in præſens.*

FAbius in d. Pampilonen. decimarum teſtes deponebans de poſſeſſione tempore litis ſine initii relatione.
Item quidã de tempore ante litem. In compromiſſo dicebatur ſolitos recipere decimas, & non præſumendum
1 eſſe initium poſſeſſionis tunc fuiſſe. Ex † his enim coniecturis ad præterita præſumimus, niſi contrarium probetur, puta alio in poſſeſſione ante litem, aut poſt ea ſiſtẽte.

Decisio MCCLXXXII.

De colluſione.

IDem in Oxomen gratia conſumta eſt etiam ſi ſub conditione acceptet, ſi in poſſeſſione reperitur, & ſubſtinuit litem ac ſentẽtiam. Sed & colluſiſſe videtur, qui noluis defenſionibus vti optimis præſertim.

Decisio MCCLXXXIII.

De reſignatione.

Svmmarivm.

1 *Papa cenſetur admittere reſignationem cum conditione ſi legitime adhibeatur.*

REomanus in Segobien. Conſenſus minoris 24. an-
norum coram † Papa cenſetur, cùm cauſſæ cogni- 1
tione adhibitus. Namque approbatum fuit, quod Milis notat, minorem conſenſiſſe reſignationi cum cauſſæ cognitione: dubitatum tamen eſt, *an cenſeatur Pontificem admittere reſignationem cum conditione, ſi legitime adhibeatur?* Sed & dictum per procuratorem non poſſe, niſi eſſet legitime conſtitutus. Item conſenſum eius qui ius habebat, & gratiam pendere quo ad iterum minor conſentiat.

Decisio MCCLXXXIIII.

De coniecturis.

AQuen. in d. Regien. vicerunt coniecturæ, vt delegatio ſciretur, tum ea cauſſæ cognitione, tum ex conſenſu & ſcientia curatoris, tum ex nomine delegantis.

Decisio MCCLXXXV.

De fideicommiſſo.

Svmmarivm.

1 *Clauſula codicillaris poſthumo inſcienter præterito, operatur fideicommiſſum.*

IOan. Paulus Foroliuien. hereditatis, quinque fuimus in
opinione, in qua tenuerunt ſex aduerſus tres, *clauſu-
lam † codicillarem poſthumo inſcienter præterito, operari fi-* 1
deicommiſſum, tum ex verbo futuri temporis, tum quod filius matris poſthumo præferendus, tum quod ſuperuixit. Et homo factioſus integra valetudine fecerat teſtamentum, atque etiam occiſus eſt a ſocero. Duo propter æqualitatem conſeruandam, & mortem incogitatam contra fideicommiſſum tenuerunt: duo ampliarunt, qui poſtea cum aliis duobus tenuerunt. Ego motus ſum *ex l. 3. C. de mil. teſt. & l. 3. C. de iur. codicill. Thomas in d. Auinionen. vt ſupra.*

Decisio MCCLXXXVI.

De collegio.

PRoſper in Segob. de Parazzes abſentes, cum de præiudicio ipſorum agitur, vocantur: ſed cum ad priſtinum ſtatum, & meliorem redigitur collegium, qui in oppido ſunt, ac ceteri abſentes in eo vocantur.

Decisso MCCLXXXVII.

De mandato.

Svmmarivm.

1 *Poſſeſſio eſt iudicialiter probanda ad effectum mandati de manutenendo.*

IN d. Tiraſonen. petebat quis mandatum de manutenendo conſtito de poſſeſſione, cum adhuc principalis
non eſſet citatus; & repulſus eſt, quia de poſſeſſione prius 1
parte præſente, & iudicio introducta debet conſtare.

Decisio MCCLXXXVIII.

De ſequeſtro.

Svmmarivm.

1 *Sequeſtrum imponendum eſt non obſtante abſolutoria ab excommunicatione.*

IDem in Adrien. abſolutio non ſolet denegari his, qui
in Prouinciis excommunicantur: ſequeſtrum tamen
impoſitum in fructibus totius Eccleſiæ, quamuis de 1
iure percipiendi eos ageretur, & ſuper ſpolio fructuum, & iuriſdictionis Prioratus, permiſſum eſt, quamuis non erat imponendum, quia non ſuper beneficio. *Clem. 7. de ſeq. poſſ. & fruct.* mutantur tamen ſequeſtratores arbitrio iudicis, *Oldrad. conſ. 66.*

Decisio MCCLXXXIX.

De præſumtione.

Svmmarivm.

1 *Præſumtio eſt pro ſententia, donec contrarium probetur.*

DIe 20. Nouemb. Aquen. in d. Carthaginen. præſumitur pro ſententia, vt ſententia lata per Titium citata
parte per prouiſorem; & ſi acta cetera facta fuerint co- 1
ram Caio Vicario prouiſor ſit Titius.

Deci-

DECISIO MCCXC.

De ſolutione facta vxori.

IDem in Rom Caſalis. Vxori ſolutum conſentiente viro, ſi excedat quantitatem debitam vxori, cenſetur viri cauſſa ſolutum, qui ex alia cauſſa petebat.

DECISIO MCCXCI.

De fructibus dotis.

SVMMARIVM.

1 *Dotis fructus quando non debeantur.*

1 IDem in Regien. fructus † dotis non debentur poſt delegationem, quæ certis penſionibus erat conſtituta. Item cum tranſactum eſt.

DECISIO MCCXCII.

De protonotariatu.

SVMMARIVM.

1 *Conſenſus non requiritur in his, quæ ſpectant ad publicam vtilitatem.*

IOan. Paul. in Valentin. creatur Protonotarius & in reſpto dicitur, vt debeat iuramentum præſtare, *an ſi non conſtet præſtitiſſe, vtatur priuilegiis?* Reſponſum eſt 1 † vti poſſe, cum ea conditio ad inſignia gerenda referatur, & in iis, quæ ad vtilitatem publicam pertinent, non requiritur conſenſus.

DECISIO MCCXCIII.

De homicidio.

SVMMARIVM.

1 *Homicidium ex quibus probetur indiciis.*

1 IDem in Vrgellen. homicidium per teſtes de auditu ab ipſo homicida, & cum aliis coniecturis, in quibus omnes concurrunt, vtputa vulneribus fuga & morte, probatur.

DECISIO MCCXCIIII.

De diſpenſatione.

THomas in d. Calaguritana allegans diſpenſationem ad tria certa debet probare beneficium inter illa contineri.

DECISIO MCCXCV.

De triennali.

SVMMARIVM.

1 *Poſſeſſor triennalis non dicitur vbi aliqua ſupereſt citatio etiam contra alium facta.*

IDem in d. Cæſaraugustana Torrulbana ceſontum contra Petrum Vaterma pro Bartholomæo Fortuna: ſi quis citat aliquem, & deinde aduerſus alium intendit litem, & poſt tres annos lite extincta, dicit ſe poſſeſſo-
1 rem triennalẽ, an citatio prior ei noceat. Reſponſum † eſt nocere, niſi appareat de veriſimili errore, vt vnũ pro alio citaſſet, aut eum, qui Romæ citauerat, erat in Prouincia.

DECISIO MCCXCVI.

De quaſi poſſeſſione.

SVMMARIVM.

1 *Clericatus quaſi poſſeſſio ſufficit ad beneficium obtinendum: fallit tamen, vt hic.*

1 IDem in Placentina, quaſi poſſeſſio † clericatus ſufficit, & ſi literæ non extent: fallit in illegitimo, aut bigamo, alias infecto, niſi probetur diſpenſatio & ea non ſurreptitia, quod in eorum ſucceditur, non eſt neceſſe: ampliatum eſt.

DECISIO MCCXCVII.

De ſimonia.

PRoſper in d. Tholetana. Iterum dictum, *notarium rogatum de ſimonia eo inſtrumento non poſſe, ex eodem oſtendere nouum ius ſibi ſuffragari, ex mente cap. ex literis. de tranſ.*

DECISIO MCCXCVIII.

De ſucceſſore.

IDem in Senen. Mercator, qui in alterum locum ſucceſſit, tenetur ad onus & lucrum.

DECISIO MCCXCIX.

De renuntiatione.

SVMMARIVM.

1 *Legitima an peti poſſit per ſucceſſorem mulieris.*

IDem in Maceraten. Maritus promiſit pro vxore, vt ſoluta dote renuntiaret legitimę: dos non eſt ſoluta, quia idem maritus recuſauit cauere de cõſeruanda, an poſt vxoris mortem, qui ſucceſſit, poſſit † petere legitimam. 1
Reſponſum non poſſe.

DECISIO MCCC.

De re prophana.

SVMMARIVM.

1 *Prophana res quæ dicatur.*

IN d. Adrien. Remiſſoria in prophanis etiam ſine ſuſpenſione datur: prophana † autem appellatur etiam ſi 1
de iuriſdictione, & fructibus beneficii litigetur.

DECISIO MCCCI.

De nullitate.

SVMMARIVM.

1 *Nullitas ante omnia decidenda eſt.*

IDem in d. Elnen. de Villa, nullitas ante omnia deci- 1
denda eſt libere: ſed ſi poſt ceſſionem reuerentur acta, poteſt ad vlteriora procedi, refectis expenſis, aut facto depoſito.

DECISIO MCCCII.

De ſententia antiqua.

SVMMARIVM.

1 *Sententiæ antiquæ an credatur ſine proceſſu.*

IDem in Bononien. Paparonum: † ſententiæ antiquæ 1
ſine proceſſu creditur, niſi probetur proceſſum nullum, *Caſſad. deciſ. 6. de appellat.* Antiquum appellatum eſt 24. ann. ante litem.

DECISIO MCCCIII.

De fide inſtrum.

SVMMARIVM.

1 *Inſtrumento antiquo credendum exemplato coram iudice, & quinque notariis.*

PVteus in Parmenſi Vallium aduerſus Ducem Ferrarien. dictum eſt, inſtrumentum † antiquum exem- 1
platum coram iudice, & quinque notariis, & ſi de citatione non appareret, credendum. Antiquum appellauimus tunc 60. ann. ante litem, quæ ſ erat capta ante 26. ann. quamuis aliqui repugnauerint, *alleg. Prepoſit. Fel. in c. Albericus de teſtibus.*

DECISIO MCCCIIII.

De poſſeſſorio & petitorio.

FAbius in Bononien. Gozadinorum, intentatum poſſeſſorium & petitorium poteſt ante ſententiam variari, *deciſ. 9. an non. de cauſ. poſſ.*

DECISIO MCCCV.

De cuſtode.

PEregrinus in Romana pro Corteſiis, dictum, Cuſtodem, niſi in vacuam poſſeſſionem, non eſſe ponendum.

DECISIO MCCCVI.

De familiaritate.

RFomanus in Lamacen. probatur familiaritas ſcriptoris niſi probetur eodem tempore familiarem alterius fuiſſe.

DECISIO MCCCVII.

De remiſſoria.

SVMMARIVM.

1 *Iuſpatronatus familiæ potentis ex fundatione vel dotatione, an probetur per famam publicam.*

DIe 27. Nouembris in d. Elnen. dubitatum fuit, an danda eſſet remiſſoria volenti probare † iuſpatronatus regis ex fundatione vel dotatione per famam publicam immemorabilem, cum in regibus præſumatur vſurpatio, & conſtaret aliquot annos Pontificem libere contuliſſe. Vicit tamen maior pars.

Decisio MCCCVIII.

De donatione cauſſa mortis.

Svmmarivm.

1 *Donatum concubinæ poſt mortem matrimonii cauſſa acquiritur filio tantum quoad alimenta.*

1 IDem Rauellen. in Auximana, cum † donatio facta eſſet concubinæ abſenti & filio notho, & ante acceptationem matris matrimonii cauſſa poſt mortem donaſſet: deinde cum hac ſecunda in codicillis deceſſit, & mater conſenſit poſt mortem quæſitum, an filio præſenti omnia acquirerentur. Reſponſum, quo ad alimenta tantum acquiri. Sed & num cauſſa mortis dicenda eſſet poſterior donatio, vt ab imperito notario erat appellata, & an reuocari potuiſſet. Reſponſum cauſſa mortis non eſſe: ſed ſi prior ſacramento confirmata fuit. Videndum erat, *nunquid reuocari potuiſſet ante matris conſenſum.* Allegatum eſt, duos tantum teſtes præſumtionem facere donationis inter viuos.

Decisio MCCCIX.

De poſſeſſionis continuatione.

Svmmarivm.

1 *Poſſeſſio hereditatis defuncti ab herede in heredem continuatur.*

PVteus in Parmen. contra Liuiam Palauicinam, dictum vſum fuiſſe decreto Mediolanen. vel potius
1 Placentin. quo a defuncto in hereditate ab herede in heredem continuatur poſſeſſio, licet ipſa generaliter locuta fuerit, &c. An vero aduerſarius eodem iure vti poſſit. Videndum, num pari cauſſa ſit, nam neque iniquum ius obtinuit, neque aduerſus eundem obtinuit, vt retorqueri poſſit.

Decisio MCCCX.

De abſentia.

Svmmarivm.

1 *Abſentia quotuplex eſſe dicatur.*

IDem in Cæſaraugustana contra M. Paſq. dictum, qui
1 aſſerit abſentibus cibaria, & diſtributiones dari ſolere, probare debet, qua abſentia illi abſint, quia ius commune repugnat.

Decisio MCCCXI.

De gratia conditionali.

Svmmarivm.

1 *Conditionalis gratia ante euentum conditionis non afficit beneficium.*

FAbius in Terraconen. aduerſus Doriam; confirmatum, quod iterum erat concluſum, conditionalem
1 gratiam ante euentum conditionis, non † afficere beneficium, vt interea ab ordinario conferri non poſſit, *ſi proте, de reſcript. in 6. & Clem. 1. de conceſſio. prab.* etiam ſi adſit clauſula, ex nunc, prout ex tunc, & e contra, *Caſſad. 3. de praben.* ſecus ſi poſt euentum conditionis vacaſſet, *deciſ. 183. in nouis.*

Decisio MCCCXII.

De tranſlatione.

Svmmarivm.

1 *Penſio an & quando transferri poſſ.*

IDem in Rom. tranſlationis penſionis, cum penſio quadraginta cum poteſtate transferendi eſſet impoſi-
1 ta, & ob non ſolutionem penſionis priuatus eſſet beneficio; & ex concordia iterum renouata penſio fuerit, & ampliata ſine vlla transferendi poteſtate. Dictum eſt non poſſe transferri, tum quia eo tempore non ſolebat concedi, tum quia erat ampliata; nam priorem abolitam minime dubitandum eſt. Neque generalibus verbis reuiuiſcere tranſlationem, niſi narratum eſſet Pontifici ita factum, &c.

Decisio MCCCXIII.

De probatione poſſeſſionis.

REomanus in Terdonen. probatio poſſeſſionis perditæ fieri oportet ſciente domino & patiente.

Decisio MCCCXIIII.

De exſequutione.

AQuen. in d. Regien. dotis; iniquam aperte ſententiã non eſſe exſequendam. Itaque a delegationis tempore ad tranſlationem fructus non deberi.

Decisio MCCCXV.

De confeſſione.

IOan. Paulus in d. Vrgellen. confeſſio præſertim geminata, & extraiudicialis probat, quod vulnus infligens non eſt homicida, niſi mors ſequatur.

Decisio MCCCXVI.

De abſolutione.

IN Romana, abſolutio parte citata concedenda in cenſuris præſertim Vrbis, etiam ſi ad cautelam petatur in commiſſione.

Decisio MCCCXVII.

De moleſtationibus.

IDem in Caputaquen. commiſſio ſuper moleſtationibus beneficii ſufficit ad canonizationem, *Caſſad. 6. de reſcript.* Item qualitates beneficii non probatæ parte non opponente, cum conſtat de corpore, non obſunt, neque probatio ante diem certam pro menſis probatione.

Decisio MCCCXVIII.

De reſtitutione.

Svmmarivm.

1 *Iudicato quoad poſſeſſionem in cauſſa reſtitutionis non tenetur parere.*

DIe 2. Decembris, Aquen. in Illarden. omnes, duobus exceptis, conuenerunt cum Staphil. opin. vt in 1
cauſſa reſtitutionis ſignata, prout de iure, cum res iudicata per vnam ſententiam per contradictas, vt vocant, erat effecta, non teneretur parere iudicato, quo ad poſſeſſionem, maxime cum ante exſequutionem legitime petitam cauſſa reſtitutionis eſt introducta. Duo enim alii tenebant Alex. opin. Alex *in conſil. 62. volum. 6.* Idque ampliatum eſt.

Decisio MCCCXIX.

De errore calculi.

IDem in d. Regien. error calculi officit ſententiæ, cum in ipſa ſententia cognoſcitur, non etiam ſi ex actis deprehendatur.

Decisio MCCCXX.

De legitimitate.

THomas in d. Venetiarum legitimitatis; dubitatum eſt, an probaretur ſcientia filiæ, cum mater cum marito & Mæco ſimul habitaret, ac poſtea cum Mæco contraxerit, nam maritus tollebat ſuſpicionem habitationis. Item agebatur non de matrimonio, ſed de filiis & hereditate. *arg. c. ex tenore, qui fil. ſint legit*

Decisio MCCCXXI.

De tranſlatione penſionis.

Svmmarivm.

1 *Tranſlatio penſionis poteſt fieri per milites S. Petri coram Notario ſine oſtenſione priuilegii.*

PRoſper in d. Fauen milites S. Petri poſſe coram Notario, & teſtibus penſionẽ transferre ex Leonis reſcripto conſtat. Sed dubitatur, *num † qui coram Prælato feciſſet, & notario non oſtenſo priuilegio, poſſet.* Reſponſum 1
eſt poſſe, duobus diſſentientibus.

Decisio MCCCXXII.

De menſibus.

IDem in Auguſt. an ſex menſes dati Germanis, vt prouideant ii, ad quos pertinet, locum habeant in legatis. Reſponſum eſt non habere.

Decisio MCCCXXIII.

De prouiſione poſt priuationem.

IN Veron. ordinarius non potuit prouidere poſt ſententiam priuantem quendam beneficio intra terminum ad appellãdum, ſi modo appellari poterat, etiam

ſi appel-

ſi appellatio eſſet deſerta, *vt in Barchinonen. alias fuit deciſum.*

DECISIO MCCCXXIII.

De antiqua ſententia.

PVteus in Parmen. *vt ſupra in deciſ. 152.* Fabius in Bononien. Papazonum, præſumitur pro antiqua ſententia, vt aut mandatum, de quo in actis fuerit reiectum, aut aliud mandatum, aut ratificatio interuenerit, *Caſſad. 9. de procur.*

DECISIO MCCCXXIIII.

De mandato Capituli.

SVMMARIVM.

1 *Mandatum Capituli ad lites ſine ſigillo, & nominibus valet.*

1 REomanus in Corduben. mandatum ad lites Capituli ſine ſigillo, & nominibus nec numero maiori duarum partium, valet, ſed & ſtatur generalibus verbis, niſi contrarium probetur. Item excommunicati rei audiuntur.

DECISIO MCCCXXV.

De ſententia mariti.

SVMMARIVM.

1 *Maritus an compellendus ſit vxorem recipere, quæ ab ipſo diſceſſit propter eius ſæuitiam.*

DIe 4. Decembris Rauell. matrimonii. Mulier diſceſſerat a viro timore ſæuitiæ, abſolutus eſt, quia de ea non conſtabat, ſed cum cautione, ne male tractaretur: Maritus noluit cauere: Vxor ſine cautione redire cupit; quærebatur, *nunquid poſſit compelli maritus eam recipere,*
1 *& an id exſequutorio iudicio fieri poſſet?* Reſponſum † eſt non poſſe, niſi iterum moneretur ex noua commiſſione, quia prima monitio fuit cum clauſula, ſi ſenſiſſet ſe grauatum, compareat, quæ reſoluitur in citationem ſi compareat apud nos: Auditor tamen Cameræ vtitur reintegratione monitorii.

DECISIO MCCCXXVI.

De prælatione.

SVMMARIVM.

1 *Doctores plures ſi ſint, quis præferatur.*

IDem in Salamantina inter duos medicinæ Doctores
1 controuerſia erat, vter præcedere debebat alter Ferrariæ Doctor, alter Salamanticæ licentiam fuerat conſequutus, Ferrarien. licentiam poſtea quoque conſequutus eſt. Et cum vellet in corpus Doctorum cooptari, oppoſuit alter ſe quoque Doctorem appellari cupere & antiquiorem eſſe. Nec obeſſe, quod Ferrariæ Doctor fuiſſet, quoniam illis conſtitutionibus alienigenæ Doctores licentiam conſequutis cederent, ac ſi Ferrarien. Doctorem ſe dici cupit, vicebat alter. Sed quoniã quaſi Doctor admitti cuperet, ampliatum eſt. Accedebat, quod & doctior, & alterius præceptor Laurentius Alderetus eſſet. Item conſidero fieri potuiſſe, vt in examine publico, quod deerat, alter deficeret.

DECISIO MCCCXXVII.

De relatione.

SVMMARIVM.

1 *Commiſſionis reformationem pars poteſt petere, dum de ea conſtet in commiſſione aduerſarii.*

PVteus in Romana, cum non conſtaret de commiſſione appellationis, quia dicebatur in direptione Vrbis
1 deperdita, & exſtaret in commiſſione aduerſarii, aduerſus quam reformationem aduerſarius generalia oppoſuerat; quærebatur, *num poſſet vti ea reformatione, quatenus alterius mentio fieret?* Reſponſum poſſe.

DECISIO MCCCXXVIII.

De immemorabili.

SVMMARIVM.

1 *Immemorabile, per quos teſtes probetur, & quomodo.*

IDem in d. Salamantina præeminentiarum, quæſitum eſt, *num poſſet immemorabile tempus ante erectionem collegiatæ, ac poſtea ante litem probari per teſtes, anno 1540. examinatos, cum erectio fuiſſet anno 1480. lis mota anno 1520.* Nam recepta erat Franci opinio *in cap. 1. de præſcri. in 6.* eam per teſtes maiores quinquaginta annis probandam, qui de viſu poſſeſſionem quadraginta annorum, & de auditu a maioribus etiam deponerent. Reſponſum † eſt 1 alteram poſſe, alteram non poſſe. Sed & diſtinguendum eſt in rebus præſcriptis, *vt antea dictum eſt.*

DECISIO MCCCXXIX.

De conſtituto in carcere.

SVMMARIVM.

1 *Conſenſus an poſt mortem mandantis præſtari poſſit.*

IDem in Ouaten. cum in carceribus conſtitutus literas cum libellis ſupplicibus ad amicum miſiſſet in hæc verba: Peto a te vt libellum a Referendario, & Datario offeras, & quaſi procurator ex mandato miſſo conſenſum præſtes meæ reſignationi, cum mandatum non appareret præter id, quod poſt duos annos moriẽs fecerat: quærebatur, *num ex illo conſenſus poſt mortem præſtari poſſet.* Neque dubium erat, ſi mandatum eſſet miſſum, aut ſi ex 1 literis conſenſus præſtari potuiſſet, quia recte factum eſſet, *ex deciſ. Sarnen. in reg. de infirm. & de publican.* Sed quoniam ex nouis Pauli regulis a die mandati viginti dies connumerantur, contra ab omnibus, duobus exceptis, itum eſt.

DECISIO MCCCXXX.

De conſenſu.

FAbius in Cæſarauguſtana conſtat, penſionem ſine cauſſa imponi non poſſe. Quidam cum animum vertiſſet Cardinalem ſimpliciter cedere poſt cõſenſum Chirographum acceptum, & literas conſcriptas. Sed ante præſentationem, vt reformaretur ceſſio, obtinuit, addens, vt quoniam res eſſet integra, non aliter Cardinalis cedere cogitabat, quam ſi ille illi penſionem præſtaret, ſi vellet vti conſenſu præſtito tam illorum, quam Cardinalis: quærebatur, † *num conſenſus Cardinalis ad reformationem extenderetur?* Reſponſum eſt mutari poſſe voluntatem ante Chirographi præſentationem.

DECISIO MCCCXXXI.

De filiatione.

SVMMARIVM.

1 *Filius præſumitur eſſe mariti.*

IDem in Vicentin. dubitabatur, *num probaretur Nicolaum Marci mariti filium eſſe, cum quibuſdam teſtibus* 1 *probaretur eum cum alio ingredi ſolitum eodem fortaſſe tempore, neque de habitatione conſtaret?* Sed reſponſum eſt, mariti filium præſumendum, quem teſtes aliquot iurabant.

DECISIO MCCCXXXII.

De ſpolio.

REomanus in Calaguritana. Num ſpolium probaretur Eccleſiæ, & Monaſterii, quod imperfectum manebat, cum Virgines in domum conductam a populo eſſent deductæ, & per ædificium ad Eccleſiam, vt ſacras preces funderent, accedebant. Negabatur enim ab aliquibus poſſeſſio, quod tantiſper eo eſſent deductæ, quoad monaſterium conſtitueretur, ſed contra plerique, quod teſtes de quotidianis precibus in templo facerent mentionem.

DECISIO MCCCXXXIII.

De probatione ætatis.

IDem in Segobien. quærebatur de ætate pueri. Et teſtes de infantili ætate deponebant. Cum enim ſe de conſenſu partis maiorem dixiſſet, teſtimoniis non eſt delatum: quoniam eſſent ſingulares, neque de multorum annorum differentia ageretur.

DECISIO MCCCXXXIIII.

De probatione mortis.

AQuen. dici mortis probatio ex duorum teſtium ratione, ſi ſimul coniuncta, cum alter ſe annotaſ-

ſe diem, alter ſepeliſſe diceret, & vterque a die conueniret.

DECISIO MCCCXXXV.

De fideiuſſore.

SVMMARIVM.

1 Procurator dicitur eſſe idoneus fideiuſſor.

1 IDem in Ro. dubitabatur, *num procurator eſſet idoneus fideiuſſor?* Reſponſum eſt illum eſſe idoneum. Sed & qui condemnatus eſt ad expenſas, fideiuſſorem dedit quo ad omnia, non dubium erat non teneri fideiuſſorem.

DECISIO MCCCXXXVI.

De clericatu.

THomas in dicta Placentina, non teneri ſucceſſorem probare clericatum, ſi conſtabat diſpenſatum in bigamia, & poſſediſſe plura beneficia, *argumento. deciſ. Lap. 89.*

DECISIO MCCCXXXVII.

De ignorantia.

IDem in d. Calaguritana, allegans ignorantiam reuocationis vnionis non audiatur propter notitiam præſumtam, vt conſequeretur beneficium.

DECISIO MCCCXXXVIII.

De ſubreptione.

PRoſper in d. Romana mercatoris, commiſſio non dicitur ſubreptitia cum adiectione clauſulæ, vt pro expreſſis habeantur.

DECISIO MCCCXXXIX.

De literis.

IDem literarum appellatione in dicta regula de literis expediendis venit forma breuis.

DECISIO MCCCXL.

De reſtitutione.

NOna Decembris, Aquen. in dicta Regien. ante petitam exſequutionem reſtitutio impedit, ne exſequatur, niſi in commiſſione diceretur, vt prius cautio præſtaretur.

DECISIO MCCCXLI.

De adulterio.

THomas in d. Venetiarum, ex publica fama adulterii, & longa cohabitatione in ætate, quæ doli capax eſt, & vno teſte dicente, ſe vidiſſe filiam in eodem cubiculo cum matre & adultero pernoctantes, præſumitur ſcientia filiæ, quæ cum adultero contraxit in præiudicium filiorum, neque ignorantia iuris excuſat.

DECISIO MCCCXLII.

De reuocanda reſignatione.

IDem in Imolen. poſt porrectionem ſupplicationis, & ſi ſtricto iure cenſeatur quis reſignaſſe, tamen ante conſenſum præſtitum poteſt reuocari.

DECISIO MCCCXLIII.

De legatis piis.

IDem in d. Bononien. ex teſtamento nullo legata pia debentur, ſed an iure municipali videndum.

DECISIO MCCCXLIIII.

De ſocietate.

SVMMARIVM.

1 Solutum vel ceſſum ex cauſſa ſocietatis, quando præſtet liberationem, vel non.

PRoſper in d. Senen. inter mercatores conuenerat, vt ſocietas diſſolueretur, & vt ſingulis ſortes ſex millium redderetur deductis debitis ſingulorum. Item ne interea, & qui magiſter ſocietatis erat, magnum pondus æris alieni noceret, placuit, vt Sigiſmundus tria millia intra tres menſes ſolueret, aut ſaltem deponeret. Item idem reciperet in ſe multorum ſua fortaſſe de cauſſa debitorum nomina: euenit, vt Sigiſmundo minus ex pacto ſubſtitueretur cum oneribus, & lucris ſocietatis & laudi, excepto, quod 1400. Sigiſmundo ex oneribus propriis, reliqua 4600. debita ex ſorte minime præſtarentur, quæſitũ
1 eſt, num † illa tria millia, item nomina debitorum, quæ
ex poſteriori conuentione onere Sigiſmundi ceſſarent, minus ſoluere cogeretur, *an ab eis liber eſſet.* Reſponſum eſt a quatuor liberum non eſſe, tres contra, tum qui propoſuerat quæſtionem.

DECISIO MCCCXLV.

De clauſula, quorum tenores, &c.

SVMMARIVM.

1 Clauſula, ſtatum & merita, quid operetur.

IDem in d. Romana mercatorum, iterum quæſiuit, *num illa clauſula, ſtatum & merita cauſſæ pro expreſſis habente, efficeret, vt derogaretur, & res, quæ tolleret iuriſdictionem, aut gratioſum reſcriptum?* Reſponſum † eſt, id non 1
tolli, tum quo ad iuriſdictionem, *argum. Felyn. in cap. ceterum. de reſcrip. fallen. 7.* tum ne id ablatum cenſeatur, quod ſi expreſſum eſſet, non concederetur.

DECISIO MCCCXLVI.

De ſumtibus litis.

IN d. Eluen. ſumtus litis propter nullitatem proceſſus ſolui debent, vſque ad diem liberæ ceſſionis nullitatum, etiam ſi antea cœperit ſeruari proceſſus.

DECISIO MCCCXLVII.

De dilationibus in ſpolio.

SVMMARIVM.

1 Dilationes non dantur cum de ſpolio tractatur.

IDem in d. Oxom. dilationes † cum de ſpolio tractatur, 1
non dantur, tum quia actori ſpoliato non conceduntur, quia actor eſt; tum quia reo ſpoliatori denegari debent, quia foueretur delinquens, itaq; recte terminus petitus eſt, intra quem doceret de ſpolio. Quod ſi alia perſona interuenerit, dari poterant, ſi modo is, qui peteret dilationem, eſſet citatus.

DECISIO MCCCXLVIII.

De translatione.

SVMMARIVM.

1 Iuſpatronatus transfertur in donatione vniuerſali.

IDem in d. Aretin. iuſpatronatus transfertur † in dona- 1
tione vniuerſitatis, ſed an qui donat iura & actiones, quas habet in bonis, & hereditate Angeli, cenſeatur quid vniuerſum donare, videndum.

DECISIO MCCCXLIX.

De ratione concurſus.

RAuellen. in d. Salaman. quatuor tenuerunt, quod diceretur ſtatuto in honore aſſequendo magiſtri, Doctoris, aut licentiati poſſe ſe alium opponere. Idem in incorporatione extendendum. Tres contra, cum valde differret, non Doctorem Doctori ſe opponere.

DECISIO MCCCL.

De dominio.

SVMMARIVM.

1 Dominium non probatur per inſtrumentum fidelitatis aduerſus alium dominum.

PVteus in d. Britonor. inſtrumenta † fidelitatis vnius 1
non probant dominium aduerſus alium dominum, ſed contra eum, qui iurauit. Item neque inueſtitura aut locatio, aut alius actus dominii per inſtrumentum ſi authenticum eſſe probetur, recognitione, aut comparatione probare.

DECISIO MCCCLI.

De ſolutione penſionis.

FAbius in d. Cæſarauguſtana, ſucceſſor tenetur penſionem ſoluere, ſi apparet qualitercunque titulus eius, ob quem penſio poſita eſt.

DECISIO MCCCLII.

De annali poſſeſſore.

REoma. in d. Lamacen. annalis poſſeſſor excluditur motu proprio.

DECISIO MCCCLIII.

De illegitimitate.

SVMMARIVM

1 Matrimonium illegitimitatis præſumtionem excludit.

Vndeci-

1 VNdecimo Decembris Fabius in d. Vicentin. matrimonium † excludit præſumtionem illegitimitatis. Itaque neque adulterium, nec turpis vita matris, neque prætenſio patris, neque habitatio ſeparata, neque ſterilitas longa, neque incertitudo temporis natiuitatis, neque teſtes negantes obiiciunt, ſed conſtat fuiſſe matrimonium. Item conuictus tempore, quo prægnans erat, & partum edidit, obſtetrix & nutrix vocatæ, & ſatisfactæ, publica fama, & coniecturæ adſunt, quibus coniecturis reſpondetur. Nam inæqualitati gradus pulcritudo, & amor præſertim, turpis vita, cauſſam dedit, eadem, & inæqualitas ſeparatæ domui, incertitudini longum tempus, teſtibus teſtes.

DECISIO MCCCLIIII.

De reſtitutione aduerſus tranſactionem.

SVMMARIVM.

1 *Læſio enormiſſima debet eſſe ad reſcindendam tranſactionem.*

REomanus in Romana, mulier petebat reſtitutionem aduerſus tranſactionem, quod pro 152. iugeribus re-
1 ceperat 11. quaſi eſſet apertiſſime † læſa, cui denegata eſt; quoniam enormiſſima requiritur aduerſus tranſactionem, vt fieri poterit, & 21. iugerum fructus alterius, præſertim agri excedant fructus 152.

DECISIO MCCCLV.

De appellatione.

IDem in Toletana appellans a ſententia declaratoria. Item ab ea quæ ſi quuta eſt, licet appellet eodem nomine, ab vtraque dicitur appellaſſe.

DECISIO MCCCLVI.

De venditionis pretio ſingulis iugeribus conſtituto.

SVMMARIVM.

1 *Menſura requiritur in venditione bonorum ſingulis pretio conſtituto.*

THomas in Rauen. Titius vendidit fundum Scianum 108. iugerum pretio in ſingula iugera conſtitu-
1 to nummorum 12. quæſitum eſt, num menſura requiratur. Et ab omnibus requir. dictum eſt, ſaltem ad pretii declarationem, quæ tamen exceptio ſola mihi placebat; nam venditionem eſſe perfectam opinantur relati a Puteo, eſt controuerſia inter quatuor iuriſconſultos magni nominis fuiſſe etiam cum pretium vnicum eſſet conſtitutum. Et Pariſ. atque Bart. Socin. non requiri, Dec. & Curt. iun. requiri reſponderunt, *Pariſ. conſ. 64. vol. 1. Soc. 42. lib. 2. Dec. 500. Curt. 132.* omnes tamen conſentiunt, Oldrad. diſtinctionem veram eſſe, vt a corpore diſtinguamus, an a iugeribus incipiatur.

DECISIO MCCCLVII.

De abſentibus contra ſtatuta collegii.

SVMMARIVM.

1 *Abſens non poteſt retractare quæ geſta ſunt a collegio: ſecus ſi præſens, & in carceribus detentus.*

PRoſper in d. Segobien. abſentes qui non ſolent vocari etiam in arduis, non poſſunt contradicere, ſi publicum collegii commodũ reſpiciatur, & ſi priuate lędatur:
1 ſed ſi quis præſens carceribus teneretur, & is nũquam ratum habuerit, poſſunt omnia conuelli.

DECISIO MCCCLVIII.

De exſequutione non obſtante reſtitutione.

AQuen. in d. Illerden. cum eſſet præfixus terminus rectori petenti, vt cauſſas probaret petendi, neque probaret, exſequutio non eſt deneganda, licet regulariter impediat.

DECISIO MCCCLIX.

De reſtitutione poſt quadriennium.

SVMMARIVM.

1 *Reſtitutio poſt quadriennium in beneficialibus an detur.*

DEcimoſexto Decembris Thomas in d. Cæſarauguſtana Torralba Caſonum, incidit quæſtio, *an conſtito*
1 *de bono iure detur reſtitutio poſt quadriennium in beneficialibus.* Et Puteus retulit controuerſiam fuiſſe olim indeciſam quinque maiorum opinionem tenentium ſemper dari, quatuor non dari, niſi ex cauſſa.

DECISIO MCCCLX.

De clauſula ſtatum.

PRoſper in d. Romana reuocatum eſt, quod antea dicebat, commiſſionem ſubreptitiam fuiſſe, nam ponderatum eſt non ſolum ſtatum, ſed & merita pro expreſſis habita.

DECISIO MCCCLXI.

De ſocietate.

IDem in d. Senen. iterum vocatum eſt, vt antea, vel difficultatem maiorem efficiebat, quod Sigiſmundi chirographũ oſtendebatur, qui poſt conuentionem ſoluerat partem pecuniarum ſocietate diſſoluta.

DECISIO MCCCLXII.

De mandato de manutenendo.

SVMMARIVM.

1 *Mandatum de manutenendo quando ſit dandum.*

IN Tiburtin. denegatum eſt mandatum retinendę poſſeſſionis, cum non conſtaret poſſeſſionem vacuam eſ- 1
ſe captam, licet exſtaret inſtrumentum poſſeſſionis captæ, ſed aduerſarius probare paratus erat plenam fuiſſe poſſeſſionem.

DECISIO MCCCLXIII.

De donatione iurium.

SVMMARIVM.

1 *Donatio iurium & actionum non comprehendit iuſpatronatus.*

IDem in Aretina. *An donatio ſucceſſoris, qui iura, & actiones ſuper bonis, & hereditate donauit, eſſet vniuerſa-* 1
lis, & iuſpatronatus contineret. Reſponſum eſt particularem eſſe, & non continere, duobus exceptis.

DECISIO MCCCLXIIII.

De recognitione iurium.

RAuellen. licet non ſoleant per comparationem inſtrumenta coram nobis recognoſci, tamen vno teſte, & ſacramento opitulante ſatisfiet.

DECISIO MCCCLXV.

De ſtatuti interpretatione.

IDem in Salamantina ſtatutum præferens licentiatos Doctoribus ſtrictiſſime intelligendum, vt non aduerſus Doctores in variis facultatib. aduerſus antiquiores, neque in corporationem extendatur.

DECISIO MCCCLXVI.

De dominii probatione.

SVMMARIVM.

1 *Dominium ex quibus probetur.*

PVteus in d. Britonorien. cum ſubſcriptiones diuer- 1
ſorum eiuſdem manus eſſent, non eſſe primum inſtrumentum placuit, neque locationem vnam atque alteram dominium probare, niſi & antiquæ, & multæ, & effectum fuiſſent conſequutæ, *argum. c. inter dilecta de fide inſtrum.*

DECISIO MCCCLXVII.

De ſtatuto de continuanda poſſeſſione.

IDem in dicta Parmen. contra Liuiam dictum diuerſum eſſe Placentinum ſtatutum, quo dicit adita hereditate in poſſeſſionem transferri, a Mediolan. in quo eſt, vt continuetur a defuncto in hereditatem, & ab ea in heredem.

DECISIO MCCCLXVIII.

De remiſſoria ad probandum infame genus.

FAbius in Hiſpalen. remiſſoria conceſſa eccleſiæ Hiſpalen. vt probaret infame genus cuiuſdam, qui impetrauerat mandatum retinendæ poſſeſſionis non integre præſtitum.

DECISIO MCCCLXIX.

De regula de publican.

SVMMARIVM.

1 *Regula de publicandis, quæ requirat.*

1 IDem in Tranen. regula de publican. tria requirit, vt poſſeſſio non capta neque continuata, vt in poſſeſſione deceſſerit reſignans. Item publicatio, itemq; cum non conſtet de morte in poſſeſſione, non eſt locus regulæ.

DECISIO MCCCLXX.

De poſſeſſione.

SVMMARIVM.

1 *Poſſeſſio quibus mediis probetur, adipiſcatur & ſequeſtretur.*

REomanus in dicta Terden. Colonus facta traditione non nocet poſſeſſioni Domini, *iuxta l. quamuis. §. 1.*
1 *de acq. poſſ. vbi Bar. & l. 3. §. quod in ſeruis.* Neque alius cœpiſſe dicitur, niſi coloni eiiciantur, *l. peregre. §. vlt. de acq. poſſ. Dec. conſil. 103. & 400.* Itaque poſſeſſio capta probabatur, & Capellanorum deputatio, qui dicuntur ſe antea alii deſeruiſſe: ſed quia ſupradicta obſtabant recte a Ioanne Paulo factum, vt poſſeſſio ſequeſtraretur, quia hic non recte alius attentando poſſeſſionem ceperat. Neque obeſſe reſignationem poſſidentis, quia poſſeſſionem in reſignatarii vtilitatem tantum ceſſit poſſeſſioni, manente detentatione.

DECISIO MCCCLXXI.

De compromiſſo.

IDem in Romana compromiſſum ab hoc die in 15. non interpretatur a die notitiæ: ſecus, ſi ſimpliciter diceretur.

DECISIO MCCCLXXII.

De remiſſoria.

SVMMARIVM.

1 *Iuſpatronatus ex quibus probetur.*

DVodecimo Decembris Rauellen. in d. Eluen. denegabatur remiſſoria ei, qui negauerat regem eſſe in quaſi poſſeſſione præſentandi, volentique fundationem
1 probare per teſtes † cum conſtaret ſeptuaginta annos Pontificem prouidiſſe: neque enim immemorabile tempus probari poterat. Sed ſi priuilegium Vrbani oſtenderetur, quo iuſpatronatus conceditur etiam in monaſteriis, quæ maiores ædificarunt, tunc dandam, vt probaretur ædificaſſe.

DECISIO MCCCLXXIII.

De præſcriptione.

PVteus in d. Salamantina, quod caput & membra ſimul præſcripſerunt ablato capite, & alio dato ſine eo non potuit poſtea bona fide præſcribi.

DECISIO MCCCLXXIV.

De obreptione.

IDem in Parmen. Vallium, decretum Ducis Mediolan. vt eius, aut ſuperiorum reſcriptum non poſſit obreptione impugnari, non extenditur ad præconis, aut alterius Nuntii verba, etiamſi de Ducis ſcientia dicere dicant.

DECISIO MCCCLXXV.

De poſſeſſionis continuatione.

IDem in d. Parmen. iterum dictum eſt diuerſum eſſe continuare poſſeſſionem, & adita hereditate poſſeſſorem eſſe heredem.

DECISIO MCCCLXXVI.

De paritione.

FAbius in Hiſpalen. Pontificum priuilegiis, iuſta cauſſa non parendi fuit, quoniam poſſeſſio eſſet infecta, ac a cenſuris liberaret remiſſoria danda.

DECISIO MCCCLXXVII.

De declaratione dominii contra emphyteutam.

SVMMARIVM.

1 *Declaratio voluntatis domini requiritur, vt emphyteuta cadat in commiſſum poſt biennium.*

1 IDem in Salamantina ſpolii, cum conſtet † requiri declarationem voluntatis domini, vt in commiſſum incidat emphyteuta poſt biennium. Item qui penſionem debet, dubitabatur, nunquid per epiſtolam declarari poſſet. Et quoniam incertum erat quo tempore fuiſſet deſcripta, & conſtabat illis diebus mortuum debitorem, variatum eſt, ſed Puteus dubitabat, *num requireretur, vt in vita perueniret eo, quo ferebatur.* Contra alii, quoniam ſimplex teſtatio ſufficeret, *Dec. conſ. 146.*

DECISIO MCCCLXXVIII.

De ſequeſtro, & re iudicata.

SVMMARIVM.

1 *Sententia iniqua non eſt exſequenda.*

REomanus in Vrcellen. poſt rem iudicatam in poſſeſſorio decretum fuit interpoſitum, vt res apud ſequeſtratorem manerent, quoad petitorium concluderetur: ſin minus, exſequeretur: poſtea ſententia nulla iudicata eſt, & ab ea appellatum, quærebatur violato ſequeſtro, num ſententia eſſet exſequenda. Reſponſum † eſt, 1 iniquam ſententiam exſequendam non eſſe æquius eſt. Itaq; videndum, cui ius competeret, ſequeſtro non ſublato, ſed reparato.

DECISIO MCCCLXXIX.

De reſcripto reſtitutorio.

SVMMARIVM.

1 *Reſcriptum quando obreptitium dicatur.*

AQuen. in Legionen. ſi rei iudicatæ mentio non fiat in reſcripto reſtitutorio, obreptitium dicitur: res autem iudicata ſucceſſoribus prodeſt.

DECISIO MCCCLXXX.

De ſententia.

IDem in d. Brixien. ſententia declarata pronuntiata, ac lata licet non dicatur lecta, tenet.

DECISIO MCCCLXXXI.

De indulto.

IOan. Paul. in Abbelen. indultum legati Pontificis, non ordinarii manus quo ad reſeruata.

DECISIO MCCCLXXXII.

De commiſſione.

AQuen. in Conchen. commiſſa cauſa ſuper officio, & beneficio per obitum N. de N. Vaca. ſi non probaretur vtrumque, ſed alterum per obitum eius vacaſſe, quærebatur, *num iuriſdictio nulla eſſet.*

DECISIO MCCCLXXXIII.

De remiſſoria.

PRoſper in Auguſten. data eſt remiſſoria ad probandum diem prouiſionis Legati contra Apoſtolicentam ſine aliis indiciis, quam manus Cardinalis.

DECISIO MCCCLXXXIIII.

De regula de non iudicando.

SVMMARIVM.

1 *Supplicatio ad appellandum eſt admittenda, vbi ex nouiter deductis conſtat de non iure aduerſarii.*

IN d. Aretina in prima inſtantia reus, & poſſeſſor ſuccubuerat ſententia aduerſus ſe lata, & poſſeſſione ſequeſtrata. In ſecunda petebat ſe abſolui, quia ex nouiter deductis conſtabat de non iure aduerſarii, præſertim, quod literis nō confectis ſupplicationem obtulerat. Cui regula de non iudicando oppoſita eſt: quærebatur, *num exſpectandus eſſet, qui ſupplicationem produxerat, vt diplomata deſignarentur.* Reſponſum † eſt inſpiciendum eſſe, 1 an id ſolum obeſſet. Nam iniquum erat, vt bonam cauſſam tam leui de cauſſa perderet, cum præſertim appellando ſententia eſſet reſcindenda.

DECISIO MCCCLXXXV.

De ceſſione.

IDem in Oſcen. B. poſt tres ſententias aduerſus M. & P. ceſſerat liti iuri, & cauſſæ, ſed M. & P. obligarunt: ſed B. ſoluere penſionem quadraginta: in ſupplicatione exſtabat decretum, vt cum M. non ſolueret, P. ſuccederet in onere, & honore, cui antea ex M. ceſſione ius competebat: quærebatur, num ceſſio B. cum dictione, tātum, excluderet conſenſum illius decreti. Reſponſum eſt iuxta

ſupplica-

ſupplicationis formam conſenſiſſe B. vt a tergo ſcriptum erat.

Decisio MCCCLXXXVI.
De beneficio vacante.

Vigeſimotertio Decemb. Aquen. in d. Concben. repertum eſt vacan. quod magis ad portionem erat referendum, quia plures ſunt. Item erat in commiſſione rebuſque aliis.

Decisso MCCCLXXXVII.
De vltima audientia.

RAuellen. in vltimo auditorio neque articuli admittuntur, neque teſtes publicantur, neque articuli iuris proponuntur.

Decisio MCCCLXXXVIII.
De clauſula in ſupplicatione.

Summarium.

1 Clauſularum diuerſarum in ſupplicatione effectus.

1 PVteus in d. Legionen. in alternatiuis ſupplicationibus clauſulæ ad vtrunque referuntur. Itaque perinde valere, ſi neutri, ſi nulli, &c. ad vtrumque referuntur. Sed ex quacunque clauſula concedi perinde Thanis teſtatus eſt.

Decisio MCCCLXXXIX.
De publiciana.

Summarium.

1 Publiciana an detur aduerſus dominum.

IDem in Parmen. Vallium propter cauſſarum Parmen. & Placentin. auocationem, cupiebat poſt ſententiam partes audire. Itaque de publiciana dubitabatur, *num*
1 *aduerſus dominos daretur.* Et reſponſum † eſt alias concluſum non dari de inſerto inſtrumento, & exemplato a notariis, qui recognoſcebantur per comparationem aliorum inſtrumentorum recognitorum. Fabius dixit in inſtrumentis antiquis tempus litis debere numerari: neque enim in teſtibus, qui præſumuntur ex lite mota audiuiſſe, locum habet; ſed & publicam famam, quæ de re, quæ liti acceſſoria eſt, qualitercunque probari antiqua inſtrumenta non recognoſci. Ego comparationem ad authentica, aut recognita fieri Rauellen. ſententiam in certam feren.

Decisso MCCCXC.
De remiſſoria.

FAbius in d. Hiſpalen. iterum remiſſoria conceſſa, æquitatem quinque tribus ſummum ius tuentib. Nam & ſpoliaſſe, & non paruiſſe mandato poſſeſſorio conſtabat: neque reſcriptum de ſpolio, aut attentatis loquebatur, aut de iis, qui non iudicati eſſent infames: ſed fructibus interea datis, & obligatione vnius ſententiæ conceſſa eſt, ne cenſuris oneraretur.

Decisso MCCCXCI.
De regula de publican.

Summarium.

1 Regulam de publicandis obiiciens, quid probare teneatur.

1 IDem in d. Tranen. regulam de publica. obiiciens † probare tenetur mortem reſignantis in poſſeſſione, & præſertim cum alter ſe poſſeſſionem aſſequutum oſtendat.

Decisio MCCCXCII.
De fideiuſſoribus.

Summarium.

1 Fideiuſſores quando liberati dicantur.

REomanus in d. Mantuana Zuccarorum Vincentius ſe excuſabat, quoniam literas non ſe obligandi animo conſcecerat: ſed ne Piperarii diſcederent, aſſeruit, fideiuſſores cœptos exig. repereram expreſſe id ponderare *auth. ſi quando. C. de conſt. pec. Rot. in antiq. 7. 4. Caſſad. 4. de*
1 *prob. vltima de iure patro.* Itaque † licet in ſuam perſonam Vincentius obligaſſet, fideiuſſores tamen ceſſis actionibus liberantur, *l. qui mandatum, l. idemque. §. ſi cui mand.* Ita aſſeruit Aquen. alias concluſum periculo Piperariorum eſſe, quia iam ante reuocauerat.

Decisio MCCCXCIII.
De abſolutoria.

Summarium.

1 Abſolutoria poteſt dari etiam pro minore decem annorum.

IN Neobien. abſolutoria pro actore dari poteſt. Item 1
pro minore decem annor. cuius mandatum inutile erat ſine iudicis, aut tutoris auctoritate.

Decisso MCCCXCIIII.
De termini præfixione.

Summarium.

1 Appellari a repoſitione termini poteſt.

IDem in Leodien. Ioannes egerat aduerſus Natalem, Gentilis, & Arnoldus acceſſerant pro intereſſe, cum nullus quicquam probaret: Natalis obtinuit committi, vt tempus præfigatur, alias abſoluatur: a tempore appellatum, & repoſitum eſt poſt quinquennium: vult Natalis abſolui, Arnoldo mortuo, & Gentili cedente. Reſponſum † eſt poſſe, ſi modo appellauerit a repoſitione. 1

Decisio MCCCXCV.
De remiſſoria.

OCtaua Ianuarii Aquen. in d. Carthaginen. Iterum dictum dandam remiſſoriam, & ſi aliquorum inſtantia illic, & hic fuiſſet probatum, decimas minutiarum ſolutas: probari enim poterat dolo, aut metu exactas.

Decisio MCCCXCVI.
De indulto.

Summarium.

1 Verbum, alioquin, quid operetur.

IOan Paulus in d. Abuleu. conceſſum erat Epiſcopo, & Cardinali indultum, vt etiam ſi beneficium reſeruatum eſſet, prouiderent, dummodo noua prouiſio expediretur Romæ, alioquin prouiſio eſſet nulla: dicebatur
† verbum, alioquin, non efficere prouiſionem conditio- 1
nalem, ſed effectum prouiſionis poſtea annullari.

Decisio MCCCXCVII.
De fide inſtrumentorum.

Summarium.

1 Exemplo ſeu tranſumto, quomodo fides adhibenda.

PVteus in d. Parmen. Vallium adhibita fides eſt inſtrumento tranſumto, coram quinque notariis ante annos ſexaginta ante litem, & poſt triginta, licet deeſſet
citatio in tranſumtando, & in legalitate adhibenda illis 1
notariis. Concluſum & collegii notariorum regien. cum oppidum Ducis aduerſarii eſſet. Nam inſertum reperiebatur in alio authentico, & propter antiquitatem nō poterat recognoſci, & comparatio qualiſcunque facta fuerat aliquorum inſtrumentorum. Neq; obeſſe, quod narrationi aduerſarii in inſtrumento adeo antiquo non eſſet fides adhibita. Nam in illis agitur de ſubſtantia præſumenda, hic de ſolemnitate.

Decisio MCCCXCVIII.
De reſcripto ſubreptitio.

THomas in d. Thiraſonen. non dicitur ſubreptitium reſcriptum, licet non dicatur beneficium vnitum, ſi de vnione lis erat, & litis mentio facta eſt.

Decisso MCCCXCIX.
De ſecundi extremi probatione.

Summarium.

1 Teſtis vnus de fama, alter de auditu ſufficit ad ſecundum extremum probandum.

FAbius in Vrgellen. ſufficit ad ſecundum extremum
ſpolii vnus † teſtis de ſama publica, alter de auditu ab 1
ipſo cum ſubſtentatione litis, ſed tamen dictum, vnum teſtem de auditu ab ipſo non efficere ſemiplenam: duos tamen efficere plenum.

Decisio MCCCC.
De probatione: & remiſſoria.

IDem in Aquen. ad priuationem ob violatam concordiam requiritur plena probatio. Itaque neque nomen retentum, neque poſſeſſio, niſi probetur nolle rem tradere, danda igitur remiſſoria.

DECISIO MCCCCI.

De expeditione literarum.

Peregrinus in d. Conchen. an reſcriptum concordet cum ſupplicatione a peritis quærendum, & dubitabatur, an petens duo valoris cuiuſcunq; octuaginta, poſſet expedire valoris cuiuſcunque 180. cum ſoleat tertia pars augeri, nam fieri poterat, vt alterum decem, alterum 170. valeret. Allegabatur Pucii Cardin. nota. quod & cuiuſcunque 24. non poterat expedire alterum 24. alterum 15. ſed caſus erat diuerſus, quoniam illis fraus fiebat.

DECISIO MCCCCII.

De ceſſione litis.

REomanus in Cæſarauguſtana, cum Archiepiſcopus cum canonicis, a Capitulo litigaret, maior pars eorum ceſſerunt liti: alii eiecti ſunt. Quærebatur, *num petere poſſent ſe manuteneri.* Reſponſum eſt poſſe, neque obeſſe ceſſionem, cum lis cum ſingularibus quoque eſſet mota. Item procurator Archiepiſcopi, qui aliam litem eſſe dicebat, tamen generale mandatum ſuſcepiſſet, & præſentaſſet, licet proteſtatus ſit ſe ad eam ſolam cauſſam acceptare.

DECISIO MCCCCIII.

De erroris notarii correctione.

IN d. Tiburtin. erratum erat in poſſeſſionis inſtrumento, & December pro Septembre ſcriptum: notarius attulerat notam, ex qua corrigeretur teſtes, eam non recognoſcebant, ſed notarius manū & fidem agnoſcebant. Item rei veritatem, reſponſum eſt poſſe corrigi errorem.

DECISIO MCCCCIIII.

De remiſſoria.

SVMMARIVM.

1 *Remiſſoria dari poteſt ad probandum famam priuilegii.*

DIe 11. Ianuarii. Rauell. in d. Eluen. quærebatur, num ad probādum famam priuilegii vna cum fama fun-
1 dationis, & dotationis, dari poſſet remiſſoria. Et reſponſum dari poſſe, ſed verendum eſſe, ne non calumnioſe peteretur, cum diceretur ipſum habere.

DECISIO MCCCCV.

De ignorantia reſeruationis.

IOan. Paulus in d. Abulen. non excuſat ignorantia beneficii reſeruati, ſi in menſe Pontificis vacauit, aut ſi familiaris fuit pro multo tempore, neque antiquo. Item neque officium Palatinum, niſi ex priuilegio tantum.

DECISIO MCCCCVI.

De reſignatione, regula de infir. & Alexandrina.

PVteus in d. Oueten. per porrectionem ſupplicationis cenſetur quis reſignaſſe ſi per ſe, aut per procuratorem legitime conſtitutum id fiat: & ante conſenſus præſtationem variare licet: neque literæ ſine eo expediri poſſunt. Sed ſi quis ita ſcripſerit, vt porrigantur literæ, ex mandato adhibeatur conſenſus, neque ex ea ſcriptura præſtabitur conſenſus, neq; ea alio mandato poſt, quód per viginti dies non ſuperuixit: quod enim in regulá dicitur, vt ſi quis infirmus reſignauerit, & per viginti dies nō ſuperuixit conſenſui. Idem per Clementem & Paulum extenſum eſt ſi volens reſignauerit, & infirmus conſenſerit: neque conſenſus, & mandati differentia exſiſtet. Alexandrina autem de conſenſu poſt obitum intelligenda, cum multo ante porrecta ſit ſuppplicatio per ipſum, aut per procuratorem legitimum.

DECISIO MCCCCVII.

De teſtibus.

THomas in Cuſentina, módica nominis differentia cum de corpore teſtium conſtet, non vitiat teſtimonia.

DECISIO MCCCCVIII.

De diſtributionibus quotidianis.

SVMMARIVM.

1 *Diſtributiones quotidianæ, quæ ſint.*

FAbius in Segobien. fructus portionis præſtabantur tam aliis, qui ſingulis diebus vna tātum hora adeſſent, 1
quam iis qui ſingulis horis, quærebatur; *Num eſſent quotidianæ diſtributiones.* Dicebam vnius horę non eſſe, quia id, quaſi reſidentiæ in eccleſia cauſſa dare ſolet, *vt eſt communis apud Ioannem Anan. ca. ad deliberandum. de iud. c. Caſſad. deciſ. 8. de cler. non reſiden.* Sed & dubitari ſolet apud Card. *cle. 2. de ætate & qualita.* num valeat conſuetudo, vt ita diſtributiones præſtentur a ceteris, variatum eſt, atq; ampliatum. Rauel. vero aſſerebat, Cordub. & Sclam. exceptis, in quibus præſtimonia erant annexa, in ceteris omnes fructus ex diſtributione in Hiſpania conſtare, idque videri cum vel Toletana ſacerdotalia 24. æſtimarentur: neque dubitari, qui in diſtributiones deducerentur, 1
ſed opinioni ſolere, vt quod iis qui adeſſent.

DECISIO MCCCCIX.

De teſtibus in retinen. an in recuperan.

IDem in Acerracen. Paludum, quæſitum eſt, an teſtes in retinendæ exemti probent in recuperandę poſt ſententiam latam. Reſponſum eſt non probare cum ad diuerſa tendant.

DECISIO MCCCCX.

De dilationibus.

REomanus in d. Cæſarauguſtana dilationes dantur procuratori generali, ſed interim retineātur in poſſeſſione in qua exſiſtunt.

DECISIO MCCCCXI.

De regula de exten. conſen.

IDem in Zerdonen. allegabatur reſignatio; dicebatur, conſenſum non fuiſſe extenſum infra tempus. Replicatum eſt motu proprio Pauli extēſum, petebatur exhiberi: dicebam id ad expeditores pertinere; ſed ne iuſtitia denegaretur, oſtenderetur.

DECISIO MCCCCXII.

De edendo.

IN Oſcen. cum ex originali ſupplicatione non producta cum conſenſu a tergo diceretur, Re. conſenſiſſe decreto, & ea inſtrumento non ita clare conſtaret: viſum eſt, vt cogeretur producere.

DECISIO MCCCCXIII.

De oblatione debiti.

SVMMARIVM.

1 *Oblatio quando non releuet.*

DIe 15. Ianuarii Ioan. Pau. in Cæſarauguſtana, oblatio ſine effectu parato aduerſario pecuniæ partem reci- 1
pere, non releuat.

DECISIO MCCCCXIIII.

De ſcientiæ probatione.

SVMMARIVM.

1 *Scientia teſtamenti ex quibus probetur.*

IDem in d. Foroliuien. ſcientia teſtamenti, vt videatur 1
ei renuntiaſſe, non probatur ex mentione probationis in inuentario, neq; ex tutela vſque ad vigeſimum annum, niſi conſtet legata ſoluta, & ea de cauſſa in inuentario non deſcripta.

DECISIO MCCCCXV.

De ſcientia menſis reſeruati.

IDem in d. Abulen. ſcientia menſis reſeruati, licet ex regula Cancellariæ pendeat, tamen præſumitur ex publica eius notitia.

DECISIO MCCCCXVI.

De dilatione ad partes.

THomas in Palentina dilationes non concedantur ei, qui venit ad cauſſam, quamuis vt generalis procurator, & quamuis duplici iure aduerſarius contendat.

DECI-

Decisio MCCCCXVII.
De pacifica poſſeſſione.

1 IDem in d. Salamantina dubitabatur, num lis efficeret beneficium vſque ad quartam ſucceſſionem, vt poſſet obiici pacifica poſſeſſio prædeceſſoris de qua re referebantur veteres deciſ. aduerſus Gomes. *q. 31. & 61.* ſed in ſpecie propoſita calumnia apparebat eius, qui cum ipſe reſignaſſet de valore, & lite opponebat.

Decisio MCCCCXVIII.
De teſtamento, & clauſula codicillari.

Summarium.

1 Forma neglecta teſtamentum non poteſt ſuſtineri etiam in vim clauſula codicillaris.

1 IDem in d. Bonon. forma faciendi teſtamentum † neglecta inficit actum, neque clauſula codicill. efficit vt legata tanquam ex codicill. debeantur, ſi ex ſtatuto datur, & teſtamento, & vltimæ voluntati forma: Bononiæ tamē expreſſa legata deberi cautum erat.

Decisio MCCCCXIX.
De ſtylo.

PRoſper in Senen. aduerſus Piſanum Cardinalem dictum eſt, vt probato ſtylo mittendi rotulas a Cardin. ad mercatores, qui non reperiantur, præſumitur exſolutio.

Decisio MCCCCXX.
De attentatorum reſtitutione.

Summarium.

1 Penſio quando attentata dicatur.

1 IDem in Giennen. penſio, quæ ſine retardatione, ſub conditione tamen debeatur, ſi † accepta eſt, dicitur attentata: ſed cum altera manu retinenda, altera danda eſt, æquitas ſuadet, vt conſtito eam deberi non reſtituatur, nec ob id ſententia reuocetur.

Decisio MCCCCXXI.
De fraude probanda ab obiiciente.

Summarium.

1 Fraus eſt ab allegante, & obiiciente probanda.

RAuell. in Romana, cum conſtaret, Alexandrum ob iniuriam ante quinquennium vindicta non recte ſumta, iterum recognita, nihil tale verentem occidiſſe, vt cum is beneficium, quod multo ante obtinebat, porrecta ſupplicatione fratri reſignaſſet, & conſenſum paulo ante præſtitiſſet, impetrato ſacerdotio ſi conſtaret eo animo reſignaſſe, & commiſſa cauſſa, ſi conſtaret nō fuiſſe fraudem adhibitam, de fraude quæſitum eſt, & † ab obiiciente probanda, qui tum poſſeſſione alterius fratris excluditur, tum regreſſu tertii, tum etiam quod vel poſt delictū reſignari poteſt. 1

Decisio MCCCCXXII.
De ſtatuto Vrbis de nullitate.

Summarium.

1 Ius vulneratum per peremtionem inſtantia per eiuſreſtitutionem non ſanatur.

1 PVteus in Romana dotis, vt de nullitate intra annum iudiretur, alias nullatenus audiatur, lite † & inſtantia peremta ius inficitur, neque reſtituta inſtantia ſanatur.

Decisio MCCCCXXIII.
De ſpolii probatione.

FAbius in Aſſinnaten. Iudicis arbitrio relinquendum, an probetur ſpolium, cum teſtes negantes plures ſunt affirmantibus.

Decisio MCCCCXXIV.
De dubiis in cauſſis.

PEregrinus in Toletana. Ad Auditorem pertinere dubia diceres: ſed in tertia audiendos, qui aliquid non deductum deducere velint. Idem obiicientes remiſſoriæ audiendos.

Decisio MCCCCXXV.
De regreſſu.

REmanus in Ariminen. Qui ex duplici reſignatione regreſſum obtinuit, tenetur iuſtificare priorem titulum, niſi de nouo regreſſus oriatur.

Decisio MCCCCXXVI.
De conſenſu.

Summarium.

1 Conſenſiſſe decreto, quando quis dicatur.

IN d. Oſcen. Bernardum conſenſiſſe decreto, vt in euentum non ſolutionis P. intraret, tum ex coniunctione notæ a tergo ſupplicationis, in qua eſt iuxta formam, &c. tum ex obligatione de ſoluenda penſione, tum ex conſenſu denegato ad prius ius, tum ex pecunia acceptata; tum etiam quia ipſi ſoli lucrum acquireretur in damnum. 1

Decisio MCCCCXXVII.
De fide inſtrum.

IDem in d. Algaren. Copiæ inſertæ in inſtrumento non adhibetur fides, niſi ſit eiuſdem notarii, liret inſtrumētum ſit per compulſum extractum.

Decisio MCCCCXXVIII.
De reſignatione.

Summarium.

1 Fraus non præſumitur in reſignatione etiam intra menſem facta, niſi probetur.

DIe 18. Ianuar. Rauellen. in d. Roman. Dubitationem faciebat motus proprius Pontificis quo beneficium adiudicaret Eccleſiæ Lateran. declarans fraudem commiſſam ſi intra menſem reſignauit. Sed † iudicatum eſt recte reformatum, vt ſi conſtaret non fuiſſe fraudem adhibitam, via iuris non ſecluderetur. Itaque poſſeſſione probata Pompeii fratris, & Pauli conſenſu, vel porrectione per ipſum, aut per procuratorem fraudem nullam eſſe, cum præſertim ſoleant quocunq; tempore reſignationes admitti. 1

Decisio MCCCCXXIX.
De remiſſoria.

IDem in d. Eluen. Data eſt remiſſoria ad probandū famam antiquiſſimam fundationis, & dotationis, & priuilegii antiqui, niſi eſſet non vſu ſublatum.

Decisio MCCCCXXX.
De publicana, & præſcriptione.

Summarium.

1 Poſſeſſio eius qui fuit ſemper in mala fide cum poſſeſſione bona fides non coniungitur ad præſcribendum.

PVteus in d. Parmen. Vallium Publiciana non datur contra dominum, poteſque obiici per viam exceptionis, neque † coniungi poteſt ad præſcribendum poſſeſſio eius qui ſemper fuit in mala fide cum eo qui fuit in bona fide, quia ab initio dubius non præſcribitur. 1

Decisio MCCCCXXXI.
De remiſſoria.

Summarium.

1 Sententia nulla terminis non ſeruatis.

FAbius in d. Aquen. Poteſt ſimul remiſſoria ſine retardatione, & ſententia ferri: ſententia † autem eſt nulla terminis ſubſtantialibus non ſeruatis. Neque commiſſio quæ iubet, vt reiterentur ſanat, niſi dicatur præfixo termino loco terminorum cedendum. Itaque eſt reuocanda ſententia. 1

Decisio MCCCCXXXII.
De declaratione.

IDem in d. Salamantina Declaratio animi, vt incidat in commiſſum, aut vt priuetur ob non ſolutionem debet eſſe clara, & aperta, & quæ conſtet in vita fuiſſe, neq; literis facile credendum.

Decisio MCCCCXXXIII.
Remiſſoria.

Summarium.

1 Remiſſoria dari poteſt ad probandum iuſpatronatus.

PEregrinus io d Mediolanen.licet quis probauerit vltimum ſtatutum præſentationis iuriſpatronatus aliquorum tanquam ſingularium,& velit probare eoſdẽ
1 eſſe patronos tanquam vniuerſos, dabitur † remiſſoria cum ab eis ſit præſentatus.

DECISIO MCCCCXXXIV.

De re iudicata confirmanda.

SVMMARIVM.

1 *Res iudicata poteſt peti confirmari non autem tolli.*

1 AQuen.In d.Carthaginen.ſententia, quæ tranſiuit in rem iudicatam † poteſt confirmari, non vero per ſententiam tolli: neque petens confirmationem ei renuntiat.

DECISIO MCCCCXXXV.

De compulſoria.

SVMMARIVM.

1 *Extractio iurium quomodo facienda.*

1 IOannes Paulus in Inuenarien.tres primi dicebant non recte iura deſumta, cum citatio non recte exſequuta fuiſſet,cum veriſimiliter potuiſſet ad notitiam peruenire;ceteri contra ęquitate moti,cum procuratores adfuiſſent,& non inepta allegaſſent,modo non acta & ſententiæ fuiſſent extractæ.Thom.citauit Ægid.dicentem,quæ de prouinciis afferentur ſolere male abſtrahi.

DECISIO MCCCCXXXVI.

De manutentione.

THom. in Bono. contra Parentum: dictum nouuendam poſſeſſionem neque reſtituendam ei, qui cũ plenam cepiſſet, non præſeuerauit,licet non iure videatur alter eam aſſequutus.

DECISIO MCCCCXXXVII.

De reſtitutione.

PRoſper in Compoſtellana: petebat reſtitui in poſſeſſionem qui conduxerat. Dicebatur in alio inſtrumento confiteri alii ceſſiſſe, ſed quoniam alius pro alio ſcriptus eſſet,ampliatum eſt num de reſignatione conſtaret.

DECISIO MCCCCXXXVIII.

De manutentione.

SVMMARIVM.

1 *Poſſeſſio vitioſa dicitur propter decretum irritans.*

IN d. Tiburtin.petebat Ioannes ſe tueri in poſſeſſione, quã propter regreſſum fuerat adeptus vltima Septemb. in ortu ſolis.Nicolaus poſt lucem diei,& ante ortum ſolis ex inſtrumento dicebat ſe poſſidere.Dictum eſt,Io.tuen-
1 dum,cum † altera eſſet vitioſa propter decretum irritãs, & inſtrumentum ſuſpectum, neque teneri ad iuſtificandum omnia,niſi cum de ſpolio ageretur.

DECISIO MCCCCXXXIX.

De ſententia abſolutoria.

IDem in d.Neobien.non poteſt ſententia ferri, vt cum clericali caractere fuerit inſignitus,in poſſeſſionẽ mittatur,ſed abſolutoria contra intereſſe putantes a moleſtationibus,& exactionibus dari poteſt.

DECISIO MCCCCXL.

De ſententiæ antiquæ exſequutione.

DIe 27. Ianuarii, Ioannes Paulus in Cauallicen. petebatur exſequutio ſententiæ ante centum annos latæ,vel ſaltem, vt ex literis exſequutionis, & ex Chirographo Epiſcopi appareret ipſum fuiſſe in poſſeſſione percipiendi certa tributa a Capitulo. Reſpõſum eſt non probari: nam ſententiæ exſequutio potuit iuſta de cauſſa differri, & chirographum Epiſcopi erat teſtis domeſticus.

DECISIO MCCCCXLI.

De iuriſpatronatus probatione.

IDem in Barchinonen. probatur iuſpatronatus quo ad præſentes ex collatione ordinarii cum mentione præſentationis: ſed an probatio patronatus hoc modo cenſeatur eſſe ex fundatione,& dotatione. Puteus dicebat in priuato præſumi, quidam contra. Itaque ampliatum eſt.

DECISIO MCCCCXLII.

De reſtitutione poſt quadriennium.

SVMMARIVM.

1 *Reſtitutio non datur regulariter poſt quadriennium, fallit,vt hic.*

THomas in d.Cæſarauguſt. Ciſonum: confirmata eſt deciſio vetus in cauſſa Aſtoricen.de qua Gom. *in c.1. de in int.reſt.in 6.* vt † poſt quadriennium non detur reſtitutio,niſi ex enormiſſima læſione, aut ignorantia læſionum,quæ oritur ex ſententia,aut eccleſia. Neque obeſt, quod de matrimonio dicitur, quia hoc remitti per partes poteſt. 1

DECISIO MCCCCLXIII.

De ignorantia.

IDem in d. Callaguritana non dicitur ignorare regulam,ſi probatur aduerſus eum in alia cauſſa fuiſſe productum.

DECISIO MCCCCXLIV.

De mercatore,& vſura.

IDem in Siccesan.Rota ſequi ſolet Paulum Caſtren. *in l.3. ff. de eo quod certo loco.* Vt mercatores non poſſint petere vſuras,aut lucrum, niſi probetur paratas habuiſſe merces.

DECISIO MCCCCXLV.

De regula de conſenſibus.

PRoſper in d. Hiſpal. eum regreſſus, & reſeruatio ſint gratiæ,conſenſus partis non requiritur, niſi ob regulam,aut ob cleri Hiſpalen.priuilegium,ſed ſufficiant cõſenſus facti,puta porrectio ſupplicationis,aut acceptatio beneficii.

DECISIO MCCCCXLVI.

De manutentione.

SVMMARIVM.

1 *Poſſeſſio quando ex officio ſit ſequeſtranda.*

IN d.Tiburtin.probatur,licet ſummarie de poſſeſſione anteriori,& continuatione, licet ex titulo infecto ordinarii:ex aduerſo de poſſeſſione poſteriori ex regreſſu cum decreto irritante: datum fuerat mandatum, ſed id poſtea fuerat repoſitum, & timebatur tumultus. Dictum eſt † poſſeſſionem ſequeſtrandam ex officio,quia 1
alterius infecta,alterius momentanea erat poſſeſſio.

DECISIO MCCCCXLVII.

De ſententiæ exſequutione.

IDem in d.Albarẽ.tempore direptionis Vrbis Solis obtinuerat committi cauſſam, vt feriis non obſtantibus poſſet auditor ſolus cognoſcere, & pronunciare in cauſſa,in qua fuerat cõcluſum,de quo non apparebat. Poſtea poſt ferias eſt pronuntiatum,ab alio ſubſcripta ſententia: quæſitum eſt,num eſſet exſequutioni demandanda: reſponſum,videndum prius,an iuſta eſſet.

DECISIO MCCCCXLVIII.

De Vicario poſt mortem Epiſcopi.

IDem in Iacen. mortuo Epiſcopo geſta coram Vicario ignorante eius mortem, quem opinio. hominum iuuabat, tenent, vt etiam in reuocatione requiritur intimatio.

DECISIO MCCCCXLIX.

De gratiarum diuerſarum coniunctione.

RAuellen.in Tudertin.inter prouiſum a Legato,& ab Apoſtolico controuerſia erat. Ille habuerat literas Legati ſine teſtibus in quibus erat clauſula, ex quacunq; perſona.Item literas eiuſdem diei cum teſtibus,in quibus erat quouis modo vacet. Reſponſum eſt a maiori parte coniungendas.

DECISIO MCCCCL.

De ſubreptione conſenſus.

SVMMARIVM.

1 Con-

1 *Conſenſus ex quibus eliciatur.*

PVteus in d. Salamantina Bulla erectionis in collegiatã non eſt ſubreptitia, licet in ea cleri maioris non capituli mentio fiat, & conſenſus † ex electionibus ſequutus, & ex teſtibus male examinatis elicitur. Neque obſtat curialis dignitas Archipreſbyteri. 1

DECISIO MCCCCLI.

De reſeruatione fructuum.

FAbius in d. Segobien. Variatum valde eſt, diſtributiones ne eſſent, an fructus in reſeruatione venirent, an non, quæ ob vnius horæ præſentiam dabantur, cũ aliud genus eſſet diſtributionis in ſingulis horis, viſumque eſt concordari, de quo ſupra 11. Ianuarii, 1546. coram eodem.

DECISIO MCCCCLII.

De dubio, an ſit in mala fide.

PEregrinus in d. Tholetana, in diſcordia partium factũ eſt, vt de voluntate omnium dubium daretur, *an probaretur dubitaſſe Beatricem, & an dubium eſſet in mala fide.*

DECISIO MCCCCLIII.

De melioramentis factis ab ignorante.

REomanus in Romana domus. Data erat in tres perſonas patris & filii, & nominandi, cum onere impediendi in refectione ſumtus trecenta. Poſtea a patre genero data eſt, qui refecit melius, neque probatur ſcientia ipſius contractus. Reſponſum eſt deductis trecentis cetera canonicen ſoluenda.

DECISIO MCCCCLIV.

De ſententia nulla, & lapſu fatalium.

VIgeſimonono Ianuarii Puteus in Oueten. Canonicatus, ſententia nulla propter leuem nullitatem, puta, quod vnus ex procuratoribus non fuit citatus, qui ſemel tantum comparuit, cum alii fuiſſent proſequuti, excuſat a lapſu fatalium, ſi inſtitit, & proſequutus eſt cauſam.

DECISIO MCCCCLV.

De approbatione reprobati.

IDem in Cæſarauguſtana compromiſſi, qui ſemel reiicit probationes aduerſarii poſtea probare eas poteſt.

DECISIO MCCCCLVI.

De notario lacerante originale.

IDem in d. Hiſpalen. Non creditur notario, qui dicit ſe laceraſſe originale, cum poſtea aliud agnoſcat, neque condemnatio obſtat, cum ſit abſolutus a pœna falſi, licet ob lacerationem ſit extraordinaria pœna punitus. Tamen eadem ſententia continere, vt ſtetur originali.

DECISIO MCCCCLVII.

De ſequeſtri violatione.

FAbius in Sabinen. Non probatur violatio ſequeſtri ex liberatione actoris, quia ante ſequeſtrum fuerat conſtitutus.

DECISIO MCCCCLVIII.

De reſignatione.

IDem in d. Salamantina. Probato conſenſu reſignatarii reſignatio tenet, quamuis ſit conditionalis, neq; probetur conſenſus conditionalis. Cetera vt in Hiſpal. Proſper die 27. Item ex ſcientia præſenti & non contradictione præſumitur ſemper duraſſe.

DECISIO MCCCCLIX.

De reſtitutione in integ. parito iud.

PEregrinus in Lucen. Iterum dubitatum eſt de veritate dicti Staph. *fol. 162.* An, qui venit per reſtitutionem poſt ſententiam latam, per contradictum ſit audiendus, non parito iudicato, &c. Et ampliatum eſt.

DECISIO MCCCCLX.

De regula reuocatoria exſpectatiuarum.

IDem in Taruiſina creatus in Canonicũ, & a Pontifice confirmatus, licet exſpectet præbendam, non cenſetur reuocatus, per regulam Pauli. Anni 1540. quia eſt gratia mixta & illa reuocat exſpectatiuas.

DECISIO MCCCCLXI.

De inhibitione.

SVMMARIVM.

1 *Sententia eſt nulla ſi iudex non paruerit inhibitioni.*

REomanus in Cæſarauguſtana ſi iudex non paruerit inhibitioni, ſententia † eſt nulla. Sed ſi conſtet inhibitionem ſurreptitiam, & de bono iure coram vtroque iudice ſubſcribi poteſt ex noua commiſſione. 1

DECISIO MCCCCLXII.

De fide inſtrum.

IDem in d. Aſſiſi. Recognitio iurium curatoris bonorũ nocet & creditoribus & inſtrumẽta extrahi poſſunt ex protocollo non citata parte coram iudice.

DECISIO MCCCCLXIII.

De iudicio ſpolii.

IOan. Paul. in Vlixbonen In caſu ſpolii non venit cauſſa principalis, ſed econtrario, neque datur iuriſdictio ex malo proceſſu aduerſarii, ſed ſententia lata ſuſtinetur conſtito de bono iure, &c.

DECISIO MCCCCLXIV.

De iudice & notario.

SVMMARIVM.

1 *Iudici non creditur neque notario in præiudiciũ partis. Declara tamen vt hic.*

IN Biſign. Non creditur † iudici in præiudicium partis, quod poſt inhibitionem ſententiam tulit, niſi appareat rei veritas. Item notario extrahenti proceſſum, non citata parte, &c. Inhibitio per procuratorem aſſertum fieri poteſt. 1

DECISIO MCCCCLXV.

De poſſeſſione.

SVMMARIVM.

1 *Auctoritate propria an quis poſſit ingredi poſſeſſionem.*

PRima Februarii Aquen. in Mediolanen. Valde dubitatum eſt, nunquid liceat propria † auctoritate ingredi fundum. Et videbantur diſtinguere, an ex contractu, an alias liceret. Item an cum iudice, an ipſi ſoli. Itẽ an inuenti ſint alii in fundo, an vacans erat? Sed ampliatum eſt. 1

DECISIO MCCCCLXVI.

De probatione ſolutionis.

IDem in d. Cæſarauguſtana. Probatur debitum ex eo libro, ex quo ſolo probantur ſolutiones. Itaque licet ſit receptionis debitorum religionis, quia is tertius eſt vtraque ex parte, fidem facit.

DECISIO MCCCCLXVII.

De abſolutoria.

THomas in d. Bonon. Volebat quis cedere ſpolio ac poſſeſſorio, alter ſententiam ferri ſuis expenſis cupiebat, vt excuſaretur ſi victus eſſet in petitorio a ſequeſtro. Dixit poſſe abſolutoriam fieri: ſed melius eſſe, vt ceſſione contentus eſſet.

DECISIO MCCCCLXVIII.

De reſtitutione.

IDem in Cæſarauguſtana Ciſonum. Conſtito de bono iure non licuit reſtitui poſt quadriennium ex ignorantia iuris competentis ex facto venientis, puta quia non vidit ſupplicationem aduerſarii, neque enormiſſima læſio admiſſa eſt ex vnius ſacerdotii amiſſione.

DECISIO MCCCCLXIX.

De reſciſione ſententiæ.

IDem in Vlixbonen. ſententiæ latæ ob indebita nõ ſunt reſcindendæ, quamuis victor teneatur rationem reddere, cum id petitum non ſit.

Decisio MCCCCLXX.

De regreſſu ſine conſenſu.

PRoſper in d. Hiſpalen. conceſſum eſt priuilegium clero Hiſpalenſi, vt regreſſus ſine conſenſu non valeant: quærebatur, vtrum ſatis eſſet ſi tacite adhibitus eſt veluti alius faciens, ex quo eliceret conſenſus. Reſponſum eſt ſcandalis, & vitioſis impetrationibus conſultum.

Decisio MCCCCLXXI.

De ſtatuto.

Svmmarivm.

1 *Statutum dans formam actus gerendo an debeat praciſe obſeruari.*

IDem in d. Segobien. dubitatum eſt, vtrum ſtatutum
1 dans formam rei gerendæ, quæ tamen ſit per partes mutata, de ea nulla mentione facta, videatur actum aliter factum reuocaſſe? Vide Oldrad. *conſi. 259.* ſed de incarceratione reuocando actum factum, nihil plene concluſum, &c.

Decisio MCCCCLXXII.

De fide notarii.

IN d. Oſcen. non eſt adhibita fides notario, diceoti non conſenſiſſe decreto ſcripto per eundem, licet diceret ſe aliter ſcriptum fuiſſe, oeque eius ſubſtituto eius morte confirmanti. Magis dubitatum circa ius tranſlatum in N. antequam pecunia deponeretur. Ideo concordia iuſta eſt.

Decisio MCCCCLXXIII.

De dignitate.

PVteus in d. Salaman. Dignitas ruralis dicitur, quæ non eſt vrbana, neque id vitiat reſcriptum.

Decisio MCCCCLXXIV.

De ſubſcriptione.

IDem in d. Ouiten. pluribus ootariis ſubſcribentibus ſe quicquam non eſſe facturos, creditur.

Decisio MCCCCLXXV.

De conſuetudine.

IDem in d. Salaman. variatum eſt, num conſuetudo ſiue præſcriptio cum bona aut mala fide eſſet, ſi capitulum maius Mutinenſe cum Abbate collegii erecti cõtinuauit præeminentias annis quadraginta, quas ante erectionem obtinnerit cum Archipreſbytero: nam videbatur non fuiſſe in mala fide continuantes. Item priuilegiũ amiſſum per oon vſum & conſuetudinem bonam fidem non requirere. *alleg. eſt conſ. Oldrad. 23.*

Decisio MCCCCLXXVI.

De conſenſu.

FAbius in d. Salamantina iterum concluſum ſcientiam aut conſenſum oon requiri, cum de contrario non appàret in regreſſu.

Decisio MCCCCLXXVII.

De citatione.

IDem in Lucen. ſi citatus ad certum tempus cum commemoratione comparet, & illo die accuſat contumaciam, non eſt introducta citatio, licet poſt multos dies cetera fient ſine alia citatione, licet intra Vrbem vſus contradictarum æquior eſt.

Decisio MCCCCLXXVIII.

De pacifico poſſeſſore.

IDem in Conchen. non eſt pacificus poſſeſſor, qui corã iudice laico conueniebatur ſuper ſpolio. Idque non prodeſt ſucceſſori, licet Aduerſarius, neque ſpoliatus ſurrogatus ſit.

Decisio MCCCCLXXIX.

De probatione per famam.

PEregrinus in d. Toletana, concurrentibus famis contrariis æquo modo probatis eodem loco & tempore Beatrix efficitur dubia, *vt Bartol. ait in l. ſi poteſt.* cuius opinio a nemine reprehenditur, niſi ab his qui negant id fieri poſſe, de quo poſtea.

Decisio MCCCCLXXX.

De fide inſtrum.

REomanus in Bononien. caducitatis, creditur inſtrumento filii notarii, qui ex inſtrumentis paternis id deſcripſit, licet primum inſtrumentum productum ſit imperfectum, cum non conſtet ex eo extractum.

Decisio MCCCCLXXXI.

De priuilegio.

IOannes Paulus in Lucen. datum eſt priuileginm captũ Odo. ad expenſas ei, qui in integrum reſtituebatur poſt tres & vnicæ ſententiæ ſe obligauerat & ſuccubuerat, licet poſt tres dari non ſolent.

Decisio MCCCCLXXXII.

De prouiſione Nuncii.

IDem in Barchinon. cum non conſtet de præſentatione aut reclamatione patroni, valet prouiſio Nuntii ſi non habeat accepta beneficia iuriſpatronatus.

Decisio MCCCCLXXXIII.

De legatis.

THomas in Romana Legatum relictum filiabus fratris cum ad nubiles annos peruenerint, ex benigna interpretatione ad tempus ouptiarum interpretamur.

Decisio MCCCCLXXXIV.

De monitorio.

IDem in Ruggien. monitorio cum clauſula, ſi ſenſerit, *quod non potuit liber decerni, &c.* non efficit, vt poſſit damnari, niſi ob contumaciam declarari.

Decisio MCCCCLXXXV.

De fideicommiſſo.

Svmmarivm.

1 *Nepos poſitus in conditione non poteſt reuocare alienationem fideicommiſſi.*

IN Romana Caſalis. Teſtator deceſſit quinque filiis & duabus filiabus relictis, filiis & poſthumis maſculis, hereditatem, filiabus dotem, eiſdem & nepotibus habitationem reliquit: filios inuicem ſubſtituit, ſi ſine liberis maſculis: quærebatur, vtrum † nepos fuodum a pa- 1
tre alienatum reuocare poſſet? Reſponſum receptum eſſe filios poſitos in conditione non cenſeri vocatos. *gloſſ. in l. Lucius. de hered. inſtitut.* Nec obeſſe, quod diceretur, ſi ſine filiis maſculis. Contra Pariſi. *conſi. 44. in 2. vol. licet contra ſenſerit 66. in 3.* de ceteris coniecturis videndum.

Decisio MCCCCLXXXVI.

De pœna priuationis.

IOan. Paulus in d. Cæſarauguſtana. Imponebatur pœna priuationis ipſo iure non ſoluentibus iura debita Arario, & alio capite priuationis tantum venientibus ex reſignatione. Quinque viſum eſt declarari hoc per illud, tum fauore religionis, tum quod adderet, vt oihilominus omnia eodem pacto fiercot: tres contra, *argumento l. Sancthio.*

Decisio MCCCCLXXXVII.

De regula.

IDem in d. Calaguritana, non ferenda eſt ignorantia reg. quæ prodncta fuit contra, licet in alia parte ipſius ei non noceat.

Decisio MCCCCLXXXVIII.

De fide inſtrumentorum.

PRoſper in d. Segobien. dicebatur non eſſe omnes vocatos, cum conſtaret plures eſſe, neq; de abſentia longiori aut legitima apparet. Reſponſum eſt iuxta Soc. *conſi. 148.* quod inſtrumentum probet.

Decisio MCCCCLXXXIX.

De penſionis oneribus.

IDem in Vicen. quia penſio impooi non poteſt tacendo veteres, redacta, & confirmata fuit quædam Soderini: ſed dubitabatur, an teneretur ad onera contribuere cum

non eſſet libera. Reſponſum eſt ad ordinaria non teneri, ſed ad extraordinaria. In his autem eſſe recentes exactiones laicorum, & ſi ante penſionem cœptas.

Decisio MCCCCXC.
De locatione.

IDem in d. Compoſtellana. Locatio facta a procuratore cenſetur facta nomine Domini, & ſi eius mentio non fieret, niſi multis coniecturis aliud appareret; & quia eodem die fit locatio quo alteri abſenti prouiſum eſt.

Decisio MCCCCXCI.
De citatione.

IN Vlixbon. Marius aſſerens ſe eſſe procuratorem Titii obtinuit committi cauſſam contra Seium & omnes intereſſe putantes, & in exſequutione nominandos: Sempronius aſſerens ſe citatum obtinuit committi vt terminus præfigeretur Mario abſenti ad docendum de mandato, quo elapſo condemnaretur in expenſis & lis nulla declararetur. Alleg. Caſſad. de ſurrog. collat. dicere huiuſmodi ſententias ferri poſſe. Reſponſum eſt Marium eſſe citandum perſonaliter, aut de citationis exſequutione docendum.

Decisio MCCCCXCII.
De poſitis in conditione.

IDem in d. Romana, concurrentibus pluribus coniecturis filii poſiti in conditione cenſentur vocati, licet ſinguli non ſufficiant, cum multi ſint gradus cum repetitione maſculorum, & in tranſuerſalibus, item omnia bona ſemper data & ab vltimo ipſi grauati eſſent. Item teſtator expreſſit vt vltimus filius aut nepos aut pronepos inſtitutus aut ſubſtitutus vt ſupra poſſet extendere ſubſtitutionem tranſuerſalium, ſed propter iuris difficultatem concordari iuſſum.

Decisio MCCCCXCIII.
De mandato.

RAuell. in Cæſarauguſtana, ſententia lata apparuit aliud mandatum cum ſoleat ſubſtineri, cum nullũ prius fuerat: quærebatur, an ſubſtitutio facta vigore prioris inualidi ſubſtineretur? Reſponſum minime.

Decisio MCCCCXCIV.
De appellatione.

PVteus in d. Parmen. Vallium non poteſt appellare auctor a tertia ſententia contra emtorem, cum ante concluſionem venerit.

Decisio MCCCCXCV.
De teſtibus.

FAbius in d. Pampilon. Teſtibus ſuſpectis tum ex conſanguinitate tum ex minus veriſimili depoſitione nõ eſt credendum, aliis contrarium probantibus.

Decisio MCCCCXCVI.
De penſionis augmento.

PEregrinus in Romana penſionis odio priuationis augeri ſolet penſio.

Decisio MCCCCXCVII.
De citatione.

REomanus in d. Aug. Citari poteſt principalis, licet procuratorem conſtituerit & comparere debet aut mittere procuratorem, *ad deciſ. 21. in ter regula.*

Decisio MCCCCXCVIII.
De iure tertii.

DIe 18. Febrnarii, Rauellen. In Romana domus, cum requiratur Domini voluntas ad declarandum velle agere ad priuationem ob non impletam conditionem locationis, tertius non poteſt excludere conductorẽ perpetuum, vbi in penſione & emphyteuſi dictum eſt.

Decisio MCCCCXCIX.
De poſſeſſione continuata.

IDem in d. Patauina poſſeſſio continuata eius, qui reſignauit reſeruatis fructibus & poſſ. Tum ex reſeruatione Pont. Tum ex derogatione ſtatutorum, licet non perceperit eos poſt ſcientiam aduerſariorum. Itaq; bis recte pronuntiatum manutenendum.

Decisio MD.
De terminis ſeruandis.

IDem in Illerden. Terminus coram Aud. Cam. ad confitendum debitum, & ad videndum ſe excommunicari ſeruatis per aſſertum procuratorem ſeruandis, quia non eſt loco interloquutoriæ, ſed pronuntiationis diffinitiuæ, vel habentis vim diffinitiuæ, licet fuerit repoſitum ab vtraque parte, licet ante declarationem ratificetur, non deſinit eſſe male ſeruatus: niſi oſtendat mandatum. Sed habita ratione cauſſæ relictum eſt, vt videretur iuſta.

Decisio MDI.
De tranſlatione penſionis.

Summarium.

1 *Probatio ex clauſula, vel priuilegio, ad quem pertineat.*

PVteus in d. Hiſpalen. tranſlatæ fuerant male penſiones vigore priuilegiorum, & clauſulæ transferendi, in quibus ex ordine videbatur, Titium eſſe multo poſteriorem, cum ex priuilegio, & tantum poſſet, & ille excederet diem: Quærebatur, *num probatio ex clauſula, vel ex priuilegio ad Titium pertineret:* Reſponſum † eſt, cum 1
appareret Titium oſtendiſſe, illum poſſe, quod petebat, transferre, ad aduerſarios pertinere, vt dicerent illud priuilegium eſſe conſumtum. Sed cum Paulus ſcripſiſſet, ad ſingulas penſiones eam qualitatem pertinere, verba ſcripti ſignificabant poſſe quamlibet quantitatem excedi, modo non ſinguli non excederent: de mente tamen dubitatur.

Decisio MDII.
De teſtibus.

IDem in Romana Iulius egerat contra Pamphilam & Iuliam, & examinatis teſtibus cũ interrogatoriis examinarentur: Dictum eſt, negari non ſolere ante didicita teſtificata. Sed hoc caſu cõſtare Iulium teſtes examinaſſe, & ex eo aliquid effluxerat. Itaq; articulos dari poſſe, interrogatoria dari non poſſe.

Decisio MDIII.
De ſententia.

IDem in Gerund. Pol Cum conſtaret exſequutionis literas vidiſſe Seium & mandato poſtea producto, licet ante ſit declaratus, quam de legitima intimatione appareat, non eſt reuocanda. Nam & ſententia ſubſtinetur, cum poſt eam conſtat habuiſſe mãdatum illum procuratorem.

Decisio MDIV.
De nullitate.

FAbius in d. Aquen. cum de nullitate non ſatis appareret, cum terminus eſſet præfixus loco ſubſtantialium, arbitrio iudicis decidendam eſſe controuerſiam.

Decisio MDV.
De fide inſtrumentorum.

IDem in Adrien. Inſtrumentum publicum non recognitum neque ob antiquitatem alia ratione mutatum; item quod non ſit in vſu, non facit fidem. Item ſtatutũ, vt ſiquis ſe licentiauerit ſponte, & abierit, magis recipit interpretationem, vt ſine licentia & animo redeundi magis, quam animo non redeundi abierit. Item preſbyter nec admittitur vt Diaconus, vbi ordinum diſtinctio eſt.

Decisio MDVI.
De appellationibus.

PEregrinus in d. Gerunden. Cum videretur ſtetiſſe per appellantem, ne intra tempus commiſſio extraheretur, tamen, quia poſtea fuerat proceſſum in cauſſa, & iura producta erant, viſum eſt, vt de illius modica cognitione videatur.

Decisio MDVII.

De iure patronatus.

IDem in Meliten. Sententia inter patronos non nocet aduerſar.o ad iuſpatron.

Decisio MDVIII.

De ſpolio.

REomanus in d.Vaſſen.Probabat quis ſe poſſediſſe aliquot annos,ac poſtea captam eſſe poſſeſſionem ab aduerſario,de cuius continuatione non conſtabat, ſed & poſt inſtrumẽtum factus eſſet ſe poſſeſſorem: dictum eſt reſtitui non poſſe,ſed ſtare debere aduerſarium io poſſeſſione,& ſententiam in petitorio proferendam cum ſequeſtro.

Decisin MDIX.

De confeſſione.

IDem in d.Romana melioramentorum,confeſſio facta coram Principe poteſt reuocari conſtito de errore: neque error probatur ex ignorantia pręſumta,aut ex his rebus,quæ poſſunt confeſſis eo occurrere.

Decisio MDX.

De conductore vectigalium.

IDem in Viterbiẽ. Creditor in certa ſumma municipii conduxerat vectigalia in quinquennium, & in id tempus quo ad deductis trecentis in annos ſingulos paria faceret;poſt annos tres locauit in id tempus,in quo ipſe retinere poterat mille quingentos Calẽdis proximis ſoluẽdos,ſed ea cum conditione,vt ſi in minori ſumma creditor eſſet,quod calendis Ianuarii conſtare debebat, quod excederet,reſtitueretur locatori:atque idem creditor atque conductor municipii cum poſtea neque pecunia ſoluta eſſet,neque rationes redditæ municipii, & poſterior conductor biennio vſus fructibus vectigalium ac poſtea rationibus appareret ducẽta reliqua eſſe in nomine municipii;petebat creditor illam ſummam ex eo, quod erat reliquum:replicabatur ſtatim eſſe magna ex parte reſtituendam,cum maioris ſummæ eſſet creditor. Triplicatũ eſt in cõuentione de ea ſumma ſenſiſſe, quæ ab initio debebatur. Nobis contra viſum eſt,quia non erat credendũ ob duorum annorum lucrum,conductorem voluiſſe tãtum pecuniam ſoluere:ſed propter facti obſcuritatẽ ampliatum eſt.

Decisio MDXI.

De monitione.

IOan.Paulns in d.Cæſarauguſtana. Cum ad priuationẽ ob non ſolutionem vigore ſtatutorum religionis requirantur tres monitiones, ac duæ in perſonam eius factæ conſtarent,de tertia dubitatum eſt, quod bis in circa fuerat quæſitus neque repertus. Item eius coloni item & de vnius conſtabat nuntio factis : non viſum eſt ſtatuto ſatisfactum.

Decisin MDXII.

De ſtatuto.

IDem in Bononien.Cor. Bentiuolis genere Bononiẽſis.Sed propter maiorem crimen exſul, vel potius abſens citatus fuerat ex vi ſtatuti Bon.& reſcripti per edicta. Dictum eſt vtrique rei non eſſe locum. Nam in reſcripto narratum erat eſſe Bononien.& domicilium & bona habere,& ſtatutum in lite ratione bonorum procederet etiam ſi lis non erat, nec ipſe domum habere, ſed prædia ruſtica.

Decisio MDXIII.

De mandato.

IN d. Iacen. Mandatum ad reſignandum ſimpliciter, aut ad permutandum in fauorem perſonæ procuratori bene viſę coram Vicario ſecunda permutatione ſublinetur.

Decisin MDXIV.

De acceptatione.

IDem in Leodien. ſupplicationis coadiutoriæ ſumtus efficit vt præſumatur acceptaſſe in vita. Item quando eſt appellatum nec conſtat de proceſſu poteſt procedi vt in prima,ſi in commiſſione eſt,quam & quas,vel cum toto negotio.

Decisio MDXV.

De acceptatione.

Summarium.

1 *Monitorum ignorans an habeatur pro monito.*

DEcimanona Februarii Ioannes Paulns in d. Cæſarauguſtana. Dubitatum eſt, an † ille,qui videbatur non ſciuiſſe ſe moneri, haberetur pro monito? Et diuiſi ſumus, cum non conſtaret monitionis exemplum relictum. 1

Decisio MDXVI.

De penſione ſuper pluribus beneficiis.

IDem in Panor.Penſio erat impoſita quinquaginta in pluribus beneficiis: mortuo grauato beneficia diuiſa ſunt,iniquum erat pro numero beneficiorum penſionem diuidere,ſed pro æſtimatione ſingulorum. Non igitur potuit vnus, qui vnũ obtinet,licet pingue, declarari ob non ſolutionem non facta æſtimatione.

Decisio MDXVII.

De inhibitione.

THomas in Brixien.Inhibitio poſt tres ex qualicunq; commiſſione efficit,vt attentata dicãtur, quæ poſtea fiant,licet parti non iuridice fuerit inhibitum.

Decisio MDXVIII.

De ſtatuto Bonon.

IDem in d. Bononien. Statutum B. permittens damnatis teſtari iuxta illud ſtatutum refertur ad omnes partes illius ſtatuti, in quibus illa forma eſt, vt ſecundum ius commune habiles teſtari poſſent contra ſolum Puteum.

Decisio MDXIX.

De locatione.

PRoſper in d.Compoſtell. Variatum eſt, *an cenſeretur facta locatio nomine eius,cuius referat,an eius cuius fructus debentur.*

Decisio MDXX.

De abſolutoria.

IN d.Leodien Cum in ſecunda inſtantia non conſtet de prima ſententia & proceſſu, & nihil fuerit deductum pro victore,non poteſt ferri abſolutoria, niſi in commiſſione ſit,quam & quas;aut procedat vt in prima,licet ſit cum negotio principali, quia intelligitur de negotio appellationis.

Decisio MDXXI.

De calumnia.

IDem in d. Vlixbonen.Cum conſtaret Semproniũ fuiſſe citatum ad Titii requiſitionem ex mãdato. Itẽ Martium aſſertum procuratorem ante multos menſes tunc diſceſſiſſe, nulla ſuſpicio eſt calumniæ, quia Sempronius liberari poſſit hac lite.Itaq; abſoluendus eſt ab inſtantia, quamuis duodecima Februarii contra.

Decisio MDXXII.

De citatione.

IDem in Eluen.Ex monitorio decreto contra intruſos & fructuum,& poſſeſſionis occupatores, moniti fuerãt aliqui ſacerdotes, vt deſeruirent nomine Epiſcopi Eluenſis:ipſi dixerunt ſe nolle;dictum eſt non poſſe declarari,cum neque poſſeſſio neq; fructus detinentur: dubitatum tamen eſt de eo cuius nomine ſeruiebant. Sed quia neque perſonaliter monitus & decretum erãt cum clauſula ſi ſenſerit,magis placuit vt cenſeretur eſſe citatus & termini conſeruarentur in negotio principali.

Decisio MDXXIII.

De confeſſione.

PVteus in d.Parm. Caſalis. Confeſſio procuratoris non conſtito de errore ratificata facto ipſo non poteſt reuocari. Sed dubitatum eſt, *an cenſeretur Dominus omnium qualitatum certior factus.*

De-

Deciſio MDXXIV.

De matrimonio.

FAbius in d. Vicentin. dubitabatur, *an in ſententia lata ſuper matrimonio deberet filius nominari legitimus.* Et quia lis erat mota ſuper tranſactionibus mulieris, quę dicebat ſe vxorem & illum filium, conceſſum, vt nominaretur.

Deciſio MDXXV.

De lite.

PEregrinus in Gebennen. Dubitabatur ne quis vellet litem mouere in prouincia, qui Romæ litigabat, volebat ad eam rem vti inſtrumentis hic productis: dictum eſt, vt darentur cum cautione non vtendi eis durāte lite in alio iudicio.

Deciſio MDXXVI.

De familiaribus.

IDem in Caleraten. Inter familiares deſcriptos præfertur præſens abſenti. Sed doctor abſens eis præfertur: Is autem gradus non probatur inſtrumento, quod teſtibus caret, licet haberet doctores examinis.

Deciſio MDXXVII.

De compromiſſo.

REomanus in Hiſpal. petebatur pœna decem a fiſco, quia contradictum fuerat laudo ab vno qui abſens fuerat, licet vocem alteri reliquiſſet, de cuius nomine abſentis apparebát. Item fuerat appellatum ante confirmationem Sedis Apoſtolicæ in dubio contra fiſcum.

Deciſio MDXXVIII.

De citatione.

RAuell. in Aurien. Citatio concepta in perſonam alicuius & Titii procuratoris valet, licet ignoraretur exſequutio, in quem facta ſit, ſi cōſtet eſſe exſequutum. Item ſubſtituens cenſetur acceptare.

Deciſio MDXXIX.

De locatione.

IDem in d. Illerden. Locatio facta in triennio ſub certa conditione, quæ nō eſt ſuo tempore adimpleta, ſi poſſeſſio & fructus capti ſint duorum annorum, in 3. cenſetur etiam ab eis percepiſſe, niſi probetur proteſtatum eſſe, aut prohibitum.

Deciſio MDXXX.

De ratificatione.

PVteus in d. Parm. Variatum eſt, *num ratificatio re ipſa facta cenſeatur cum omnibus qualitatibus.*

Deciſio MDXXXI.

De iuramento calumniæ.

IDem in d. Paudana, Gub. Officium, quod velo leuato procedat, non excludit, quem iurare debere de calumnia, ſi petatur.

Deciſio MDXXXII.

De diuiſione.

IDem in d. Cæſarauguſtana. Religionis recte probata diuiſione, communio debet dilucide probari.

Deciſio MDXXXIII.

De lite.

Svmmarivm.

1 *Lis per quem actum dicatur?*

1 FAbius in d. Legionen. & Tamoren. Surrogatio in lite in impetratione facta per obitum efficit; vt † licet defunctus tantum citauerit literis non expeditis cum clauſula confecta, cenſeatur lis, licet non conſtet de mandato eius, qui exſequutus eſt. Neque regula de ſurrogan. loquatur in ſurrogatione gratioſa, &c. ſed collitigantis aduerſarii.

Deciſio MDXXXIV.

De exceſſu vltra dimidiam.

REomanus in Conchen. Non probatur exceſſus vltra dimidiam ex articulis aduerſarii, in quibus ipſe dicit plus vel minus, vt per teſtes declarabitur, qui tamen id dicunt, &c. Sed ſi probaretur Caſſad. *deciſ. 18. de emt.* eſſet ſeruanda contra communem, neque iureiurando neque ſcientia releuante.

Deciſio MDXXXV.

De correctione.

Svmmarivm.

1 *Diſpoſitio l. ſicut. C. de præſcrip. 30. vel 40. an. dicitur hodie correcta per c. vlt. de præſcript.*

IDem in d. Auinionen *l. ſicut.* † *C. de præſcript. 30. vel 40. annorum*, eſt correcta per cap. *vltimum. de præſcript. & Rot. ſ tenere ſolet, in quo Barto. & ceteri variant. vt refert Bald. de præſcript. 2. part. quæſt. 13.* Itaque non poteſt obiici triginta aut quadraginta annorum præſcriptio, ſi conſtet de actione & debito præſertim a 3. cuius non eſt, *vt deciſ. Tholoſ. 74.* 1

Deciſio MDXXXVI.

De mutatione ſtatus.

IDem in Paduana, non cenſetur ſtatus eius, quem non conſtat ex eo capite fuiſſe ſortitum effectum. Ita fit, vt qui impetrauit ex ordinaria vel Apoſtolica auctoritate, & poſtea noua prouiſione vſus eſt, non recte probet ſtatum ex ordinaria tantum.

Deciſio MDXXXVII.

De ſtatuto.

IOan. Paulus in Hiſpalen. ſtatutum Hiſpalen. de reiiciendis & reconciliatorum libris, intelligitur de reconciliatis ob hæreſin, non ob ſuſpicionem, præſertim ſine pœnitentia publica, ſed & diſpenſatio abſtergit omnem maculam.

Deciſio MDXXXVIII.

De Auditoris poteſtate.

IDem in d. Panor. Non potuit Auditor ſuper validitate & exſequutione procedere, licet vtrumq; committere coniunctim & diuiſim, niſi conſtaret iuxta impoſitum.

Deciſio MDXXXIX.

De remiſſoria.

THomas in d. Romana legati, reiecta eſt petitio remiſſoriæ non releuantis; quoniam conſtabat, rem, quæ petebatur, ſolutam ſaltem ex parte, quæ ſola debebatur. Item a filia eſſe legatum renuntiatum, & propterea, quæ alias dicta ſunt non releuant.

Deciſio MDXL.

De regula de publican.

PRoſper in Leodien. regula de Publican. Requirit & poſſeſſionem & continuationem, neq; ſufficit litem mouiſſe.

Deciſio MDXLI.

De ſententia exſequenda.

IN Romana centum florenorum, licet ſentētia exſequi ceperit, tamen ſi dubitaretur a iudice de eius iuſtitia, nō eſt in totum exſequenda. Cum itaque apparet A. C. in mille cōdemnaſſe, poſtea calculatores in Rota electi ducenta deberi dixerunt, licet inchoata ſit exſequutio in mille relaxari.

Deciſio MDXLII.

De probatione primi extremi.

IDem in Oxomen. Non viſum eſt primum extremum probari per vnum teſtē de viſu, qui erat ſuſpectus propter aliam litem cum aduerſario, & aliū de auditu, quo ad reputationem, & de viſu in Eccleſia & duobus de auditu per literas, &c. Item qui viderunt articulos, non ſunt reiiciendi.

Deciſio MDXLIII.

De derogatione.

IOan. Paulus in d. Cæſarauguſt. Vltimum ſtatutum religionis propter generale procemium derogat cetera etiam in vacanti & mortuario, licet in ea mentio ſiat de debitis poſt adeptam poſſeſſionem contractis.

Deciſio MDXLIV.

De electione exſequutoris.

IDem in Auguſten. Variatum eſt, *num qui exſequutorē elegerat nominationis imperialis, cum in ipſa nominatione alius eſſet exſequutor ex reſcripto Pont. facere potuiſſet*, quod licet ad Imp. dirigeretur, tamen nominatis poteſtas dabatur.

Decisio MDXLV.

De ceſſione attentatorum.

Summarium.

1 *Aqua vt citius curreret ad inferius molendinum, ſi aliquid ſit fabricatum, eſt remouendum.*

THomas in Tiburtina. Dubitabatur, *num qui ceſſerat attentatis, teneretur reſtituere hac damna ex riuo priuato?* Nam machina quædam molendinaria ab inferiore dicebatur ædificata; altera eſt a ſuperiore vicino. Et lite inchoata ſepem fecerat ſuperiori, quo aqua citius flueret, atque ita ad eandem machinam multitudo concurrebat, quia prior aqua vtebatur, & ſi inferiori impedi-
1 mento eſſet. Reſponſum † eſt, ſepem ſubuertendam eſſe, & ſi ea ſublata aqua nihilominus flueret in machinam, ita quod ſimiliter multitudo concurreret, alter conqueri non poſſet, cum alter ſuo iure eſſet vſus, ſed ſi ſublata ſepe aqua conſiſteret, eſt damnum reſarciendum.

Decisio MDXLVI.

De publicatione.

PRoſper in N. decreta remiſſoria, ſi teſtes hic examinandi ſunt. Idem in d. Leodien. Nō tenetur ad publicationem acceptationum, qui intra tempus trium menſium conſtitutum nouit exſpectatiues reuocatas. Quia regula, quæ id cogit facere durantibus exſpectatiuis, durat in Pont. mortuo, ait in Col. Vbald. *in tract. de ſucc. ab inteſtato, par. 2. verſ. 3. principaliter, nu. 15.*

Decisio MDXLVII.

De filio notho.

IDem in Regien. Sacerdos octogenarius filium nothū heredem inſtituit in codicillis, in quibus ita ſcriptum erat: *Theſeo filio ſuo legitimo & naturali legauit.* Item *Theſia matri Theſei decem:* Quærebatur *ſi neque teſtatoris filius probaretur, neque eius legitimus & naturalis, an eſſet credendum, illum fuiſſe ſuum filium?* Et dictum eſt, quod ſic, quia ex coniectura perſonarum credendum demonſtrationis cauſſa fuiſſe, & quem filii loco amabat, filium appellaſſe, eundemque legitimum, & naturalem, qui eſſet ex viro & vxore.

Decisio MDXLVIII.

De decreto.

PVteus in d. Parmen. Viſum eſt minus ſubtili ratione de magna hereditate contendi, *vtrum decreto vti poſſet, quo pacto alter vnus eſſet, &c.* Cum de vtriuſque partis iniuſtitia dubitaretur, viſum, vt concordia tractaretur.

Decisio MDXLIX.

De calumnia.

FAbius in d. Oxomen. Quis ſub conditione acceptauit, ſed poſtea litem ſubſtinuit, & poſt ſententiam retinuit poſſeſſionem. Dictum eſt, vt ſi ſciens id fecit, videatur quo iure alter vſus fuerat, cum de calumnia ſit dubitandum.

Decisio MDL.

De negligentia.

IDem in Terden. Si nō motu proprio dicitur, cum (ſicut accepimus) poteſt de obreptione dici, & eum illic fit negligentia notarii: Dictum eſt factum eſſe, quominus conſenſus in libris Cameræ ſcriberetur, ac poſtea appareret partis negligentia, qui recognoſci neglexerunt mandata. Remiſſum eſt ad expeditores vt recognoſcerent, an omnia recte conſtarent.

Decisio MDLI.

De fraude.

RAuell. in d. Rom. Conſtat de non fraude reſignantis, ſi probatum eſt de matrimonio egiſſe eo tempore. Item de poſſeſſione tradita.

Decisio MDLII.

De ſententia.

IDem in d. Cæſarauguſtana ſubſtinetur ſententia quo ad videatur de iure claro & liquido aduerſarii, quod in aliis alioquin factum eſt.

Decisio MDLIII.

De diſpenſatione.

IDem in Oueten. Aluarus ſolis Oueten. Dicebatur diſpenſatus propter illegitimitatem ob Sebaſt. in Legion. ſede vacāte de licentia Oueten. & capituli, qui poſtea triginta annis clericus æſtimatus eſt. Dicebatur illa non teneri demonſtrare: Sed quia fatebatur in quibuſdam reſcriptis cum eo auctoritate Apoſtolica diſpenſatum, & poſtea cepiſſe ordinem, reiectæ ſunt priores literæ.

Decisio MDLIV.

De priuilegiis.

FAbius in Abulen. Priuilegia quo ad perſonarum qualitates inſpiciuntur tempore datæ: ſed in caſu eorum quo ad deligendum, ac cetera monitoria tempore vacationis ſecus eſt, reprobando conſi. *Gemin. 113. & Gem. in c. ſtatutum. in ſi. de reſcript. in 6.*

Decisio MDLV.

De poſſeſſione.

IDem in d. Conchen. Iterum tentum eſt, *violentam poſſeſſionem excludi ab alleg. Lap. & regula de annа. & triénn. Caſſad. deciſio. 5. de reſtitut. ſpoliat.* neque eſt legitime probatum, ſi modicus exceſſus poſſit ſubuertere probationem.

Decisio MDLVI.

De fructibus.

PEregrinus in d. Conchen. Vnus ex ſociis ſuo nomine & ſociorum conduxit fructus, ſi non probatur alios ſocios habere, eoſque præſentes, qui per ſe tractent ea negotia, poteſt idem petere in ſolidum omnia. *Iaſ. l. ſi vnus. de pact.*

Decisio MDLVII.

De protocollo.

DEcanus in Romana tranſumti: Licet credatur, cogi poſſe partem per notarium, qui perdidit protocollum, vt exhibeat inſtrumentum, quod ei dedit; tamē, cum diceretur quis duo teſtamenta fecilſe, & poſterius detineretur a parte, petebatur prius ex actis notarii defuncti tranſcribi, quod tamen magna ex parte a teſtatore cancellatum erat, licet a notario ſubſcriptum. Dictum eſt, quod fidem non faceret non eſſe tranſcribendum, ſed cum literis confirmari poteſt ſententia.

Decisio MDLVIII.

De dotatione.

THomas æqualitas inter filias non eſt de neceſſitate ſeruanda. Item pater, qui dotat computādo legatum certum, non videtur ex bonis propriis dotare, licet alias contra Pariſ. *conſ. 30. vol. 3.*

Decisio MDLIX.

De appellatione.

IDem in Bonon. Si dicatur in ſententia bene prouocatum & reclamatum, licet non conſtet de appellatione in ſcriptis, ſubſtinetur ſententia. Item ſatis conſtat de abſentia eius, qui ſcriptum fecit alibi, neque poſt eam ſcriptam præſens fuit.

Decisio MDLX.

De vitio ſpolii.

IDem in Lucen. Si Epiſcopus ſucceſſor vtatur his rebus, quibus de iure communi vti poteſt, non ſucceſſit in vitio; neque neganda eſt reſtitutio, niſi a die præſentationis exſequutorialium lapſum ſit quadriennium.

Decisio MDLXI.

De beneficio.

Fabius

FAbius in d. Gerunden. Licet Eccleſia collegiata ſit in diœc. non tamen, qui exſpectat beneficium in diœc. poteſt acceptare illic.

DECISIO MDLXII.

De gratiis.

IDem in d. Abulen. Inſolitæ gratiæ in arcę collatę a Clemente reuocatæ fuerant: Sed quid ſi velit quis vti altera parte non inſolita, dubitandum eſt.

DECISIO MDLXIII.

De mandato poſſeſſorio.

PEregrinus in d. Romana terreni petebatur mandatũ, vt teneretur in poſſeſſione is, a quo fuerat auocata per iudicem, & relaxata in fauorem aduerſarii, neque ab ea capta. Et quia ille fuerat perperam miſſus, negatum eſt; ſed iuſtum eſt, vt ſequeſtretur, niſi conſtaret de poſſeſſorio iuxta alterius.

DECISIO MDLXIV.

De procuratore.

REomanus in Penen. Licet Caſſad. dicat deciſ. 2. *de appell.* per litis & cauſſæ ceſſionem reuocatum cenſeri procuratorem; dubitatum eſt, circa fructus, & expenſas, cum poſſit condemnari, *an appellare poſſit.* Et variatum. Agebatur autem nõ de ceſſione litis in aduerſarium, ſed in alium qui litem ſubſtinebat.

DECISIO MDLXV.

De mandato de manutenendo.

IN Placentin. Commiſſum fuerat, vt mandaretur iudicibus, qui erant in poſſeſſione, quibus fuerat inhibitũ, vt in poſſeſſione conſiſterent: Quærebatur, *num ſtatim nulla re verificata poſſet mandari.* Reſponſum eſt, videri mandatum de manutenendo, concedi nulla re verificata, & poſſe id fieri, cum nullum eſſet præiudicium, & in cõmiſſione neque conſtito, neque prout iuris eſſet.

DECISIO MDLXVI.

De ſtatuto.

IOan. Paulus in d. Tiburtina obiiciens ſtatutum litis deciſorium, vt puta, ne poſt annum dicatur de nullitate, non tenetur recipere litis ordinatorium; at certe modo eſſet procedendum.

DECISIO MDLXVII.

De terminis.

IDem in d. Troiana. Termini euulſi eſſe dicebantur & teſtes deponere terminos fuiſſe poſitos vt in inuentario: Quærebatur, *num vulgari ſcriptura eſſet ſtandum, quia Lucius inter monachos & moniales iuſſit, & illos deſcripſerat?* Dictum eſt non eſſe credendum, ſed quatenus teſtes ad id ſe referant, videndum.

DECISIO MDLXVIII.

De calumnia.

IDem in Lucen. Licet remiſſoria ad ſpolium raro concedatur, *vt Caſſad. notat deciſ. 23. de dilat.* tamen nõ excluditur ſuſpicio calumnię, vt in Epiſcopo ſucceſſore, qui vſus eſt ordinaria iuriſdictione, in qua prædeceſſor tamquam ſpoliator erat damnatus, ſed exſequuta ſententia.

DECISIO MDLXIX.

De teſtamento capite damnati.

THomas in d. Bononien. Teſtamentum conditum fuerat intra carceres, cum intra duas horas eſſet capite moleſtandus, qui fratrem occiderat, quia ſtatuto Bonon. continetur, vt damnati poſſint teſtari ſecundum formam ſtatutorum. Obiiciebatur, quod neque coram ſacerdote parochiano, neque cum aliis ſolemnitatibus, quas anguſtia temporis, & loci, item ius apparitorum exceſſerat, de quibus conſtabat, data eſt huic teſtamento fides.

DECISIO MDLXX.

De regreſſu.

IDem in Calaguritana. Licet quis habebat regreſſum, cui renuntiauit, aut vti non potuit, non impeditur ordinarius prouidere; & vbi requiritur capituli cõſenſus in collatione, ſufficit ſi in poſſeſſione adhibeatur antequam ius alteri quæratur.

DECISIO MDLXXI.

De Cardinalibus.

PRoſper in d. Brixien. Concilio Lateran. Prohibentur Cardinales habere beneficia minoris ducentorum, quo excipiebantur regreſſus; ſed vt interpretatum eſt eorum, qui in eo ſacerdotio erant. Nam hodie habere non poſſunt. Sed quæſitum eſt, cum Gambara obtinuiſſet ante promotionem, & in promotione retentio fuiſſet conceſſa. Nec obeſt conciliis exemplum, quod generalis retentio ſufficeret, & ampliatum eſt.

DECISIO MDLXXII.

De poſſeſſore quadragennario.

IN Burgen. Vacante patrimoniali beneficio quadragenarius, & baccalarius ſe oppoſuerunt, & cum ab interloquutoria appellatum, & cauſſa commiſſa, ac iudici inhibitum, ac poſt vtriuſque iudicis ſententiam conſtaret, poſſeſſorem quadragenarium eſſe: Quærebatur, *num poſſeſſio eſſet ſequeſtranda, vtpote lite pendente acquiſita?* Dubitationem faciebat, quod in vitio poſſeſſor non fuiſſet, quod ex petitione ſuſpicabatur. Sed quia aperta eſt via ad oſtendendum, viſum eſt, vt de iure vtriuſque partis cognoſceretur.

DECISIO MDLXXIII.

De conditione, ſi ſine filiis.

IDem in d. Romana, ex multis coniecturis colligitur, & ex verbis teſtamenti, quod pronepos, qui tamen in cõditione ſi nepos ſine filiis deceſſerit, fuit poſitus, inſtitutus a teſtatore videbatur. Ab omnibus acceptatum eſt, vt neque poſiti in conditione vocati cenſerentur, neque potuerit fundus alienari, niſi in legitima & trebellianica fortaſſe, *vt in 12. Februarii.*

DECISIO MDLXXIV.

De procuratore.

RAuel. in N. dubitatũ eſt, *num procurator effectus Dominus litis poſſit ſubſtituere, non facta mentione, quod eſſet Dominus?* Et variatum eſt.

DECISIO MDLXXV.

De confeſſione.

PVteus in d. Oneten. Canonicatus. Cum antea damnatus eſſet Aluarus Solis propter confeſſiones, quibus dicebat ſibi auctoritate Apoſtolicá diſpenſatum, neque ab ordinario promotum, conſtito, quod eodem tempore cum errore correxerat, fides adhibita eſt literis clericatus.

DECISIO MDLXXVI.

De præſcriptione.

IDem in d. Salamantina. Si de Abbatia contentio fuit, & ſeditioſa ita vt nemo poſſideret, non currit præſcriptio.

DECISIO MDLXXVII.

De pacifico poſſeſſore.

FAbius in d. Salamantina. Variatum eſt, *num, quia ingreſſus fuerat poſſeſſionem, dum lis non eſſet finita ex iure ante litem reſignationis, & detentatione vtcumq; reſtituta reſignanti, diceretur eſſe pacificus, vt eius triennalis poſſeſſio a ſucceſſore allegetur?*

DECISIO MDLXXVIII.

De ſequeſtro.

PEregrini in d. Romana terreni horti, vt nõ ſequeſtretur poſſeſſio, procurator confeſſus eſt ſe poſſidere: dictum eſt non ſufficere, quia reuocari poſſit, ſed oſtendendum alio pacto.

DECISIO MDLXXIX.

De ſpolio.

REomanus in Ceſenaten. Tribus ſententiis a Nicolao Vbaldino, & poteſtate Anconitano optimis iudicibus latis fuerat iudicatũ, vt duo fratres pro ſpolio Maluetiorum a fratre illorum illato duo millia ſolue-

rent;fratres dicebant ſe neque heredes neq; tam magnæ ſummæ detentores,quod per ſeparationẽ fieri optabant: excluſi ſunt,quia probatur fratres bona habuiſſe poſt diuiſionem viuo fratre factam,& licet appellarentur heredes,ſeu bonorum detentatores,inſolidum erant damnati 22.Martii.1546.

DECISIO MDLXXX.

De cautione.

SAlamantina, non tenetur quis præſtare cautionem, niſi petatur.

DECISIO MDLXXXI.

De poſſeſſorio.

IDem in d.Patauin. Licet iuriũ denegatio videatur eſſe ſpolium,tamen agere poteſt retinendæ, qui ad iudiciũ venit,& ſi dari poteſt mandatum tenẽdi in poſſeſſione ciuili quæ animo retinetur. *c.querelam.de reſt.ſpol. Dec.c. Tholoſ.c.vno,repugnante Puteo.*)

DECISIO MDLXXXII.

De incola.

IDem in d.eſt in Terraconen. Vt Vicarius Epiſcopi eſſet incola.

DECISIO MDLXXXIII.

De mandato de prouidendo.

PVteus In Vrgellen. Mandatum de prouidendo cum decreto irritanti,non ligat Pontificis manus ante acceptationem.

DECISIO MDLXXXIV.

De actore contraria allegante.

IDem in Meſſanen. Actor nonnunquam contraria dicens auditur,vt cum de ſtatu dubio alicuius agitur. Itaque,qui petit teſtamentarium tutorem dari,non videtur in omnibus teſtamentum reprobare.

DECISIO MDLXXXV.

De nullitate.

IDem in d.Romana dotis,ſeu nullitatis, cũ præfixus eſt a ſtatuto terminus,infra quem dici poteſt de nullitate, alias lis,& cauſſa peremta eſt, & is nullatenus audiatur, non poteſt ex eodem ſtatuto de nullitate dici, licet niſi terminus præfigeretur,poſſet.

DECISIO MDLXXXVI.

De ſubreptione.

FAbius in d.Bonon.Caſtilionum fuerat impoſitum ſilentium ſuper poſſeſſione,quia tradita fuerat, & cum de fructibus contenderetur, impetratum fuit reſcriptũ, vt prius de proprietate cognoſceretur: dubitatum fuit, *an eſſet ſubreptitium,quia non narrabat quot annis ex ſpolio ſumſiſſet,ſed id non obeſſe dictum fuit, cum Princeps ignoraſſet fructus deberi,&c.*

DECISIO MDXXXVII.

De exſequutione ſententiæ.

IDem in Aſtoricen.Sententia lata pro Capitulo contra A.qui ante litem in B.reſignauerat, & poſtea tanquam procurator poſſederat, non poteſt exſequutioni mãdari contra C.quia D reſignatario B. obtinuit poſſeſſionem, quia res inter alios acta aliis non nocet.

DECISIO MDLXXXVIII.

De coadiutore.

PEregrinus in Toletana canonicatus in coadiutoria, cum clauſula, *& ſi non exercueris.* Item cum quomodocunque vacet, non requiritur cõſenſus eius, qui datur in coadiutorem, & poteſt poſt mortem acceptari, licet mandatum fuerit conditionale, vt non alias penſio,& reſignatio imponi poſſit;nam id impetratum eſt: videndũ, cum non obſit huic prouiſioni indultum.

DECISIO MCLXXXIX.

De ceſſione.

REomanus in d.Auionenſ.Ceſſio ſine cauſſa nõ valet, ſed cum ex cauſſa donationis abſenti fit, requiritur ratificatio antequam fuerit reuocata. *Pariſ.conſ.77.vol.2.* tamen non ex obligatione generali reuocatã cenſetur. Itẽ *an potuit per obitum cedentis ratificari.*

DECISIO MDXC.

De lapſu fatalium.

IDem in d.Cæſarauguſtana,ſententia nulla excuſat a lapſu fatalium,ſi pro appellante eſſet ſubſcribenda, neq; iudiciũ criminale obfuit in eo qui ſuccubuit, & poſtea non eſt proſequuta.

DECISIO MDXCI.

De conſenſu.

IDem in Meliten. Non ſolũ,qui fideiuſſit pro euictione,ſed qui promiſit releuare indemnem fideiuſſorem, cenſetur conſentire alienationi ſi ſciens fecit.

DECISIO MDXCII.

De decimis.

THan.in Vrb.Decimæ de iure Parochiano debentur, niſi probetur ab immemorabili tempore per alios perceptas.

DECISIO MDXCIII.

De collega.

IDem in dicta Cæſarauguſtana,ſi iudex dicat ſe de conſil.aliquid male feciſſe, non debent collegæ plecti, niſi conſtet eos conſilium dediſſe neque notarii aſſertioni ſtatur.

DECISIO MDXCIV.

De legitimatione.

PRoſper in Regien. Qui petit legitimari aliquem, vt filium ſuum, cenſetur poſtea cum ei in teſtamento legat,& filium appellat,ea conditione donaſſe, ſed contrarium apparet.

DECISIO MDXCV.

De exſequutorialibus.

IN d.Romana. Seu Florentio a permiſſum eſt, vt contra mercatores citato procuratore domino litis exſecutoriales dentur extra curiam,cum ſententia iudicis, & calculatoris concordare videatur, & fuerit exſequutio in Vrbe incepta.

DECISIO MDXCVI.

De poſſeſſore bonæ fid.

IOan.Paulus in d.Forliuien. Poſſeſſor bonæ fidei,qui res ſubiectas fideicommiſſo alienat,tenetur ad pretium ſi in rem ſuam vertit alias nullam.

DECISIO MDXCVII.

De forma.

IDem in vna Auguſtin. Princeps dãdo formam nominati per ſe, vt exſequatur nominatio, non tollit aliam rationem exſequendi,quam Pontifex omnibus nominatis per eum dedit.

DECISIO MDXCVIII.

De concordia.

THomas in Rauen. Vallium,concordia, quæ cũ duabus partibus, & tribus erat facienda, non ſufficit ſi cum maiori parte probetur facta.

DECISIO MDXCIX.

De Nunrio.

IDem in d.Leodien. Poteſtas data Nuntio in Vngaria, in Bohemia,& extenſa in terris Ferdinandi Regis, & vbi Rex fuerit,& in Germaniã, niſi eum Rex, & Nuntius in ea fuerint.

DECISIO MDC.

De remiſſoria.

PRoſper in. Vercellen. Conceſſa eſt remiſſoria contra Capitulum ad probandum pecuniam fabricæ apud quoſdam canonicos remanſiſſe.

DECISIO MDCI.

De mora.

IDem in d.Senen. Nemo dicitur eſſe in mora,qui interpellatus non eſt, & ignorantia pupilli non prodeſt ad lucrum.

Decisio MDCII.

De regreſſu.

IDem in d. Brixien. Variatum eſt cum Concilio Lateranen. quo prohibetur commendari Cardinali beneficia 200. prohibentur regreſſus, quos ante promotionem habebant, & tunc cum ceteris fuerant vacare declarati. ſine declaratione concilii dubitationem fecit de eis. *331. an non.*

Decisio MDCIII.

De attentatis.

IN d. Oxomen. Petebat remiſſoriam ſuper ſpolio attentato ſine titulo poſſeſſionis, dicebatur conſtare litem nullam fuiſſe a ſpoliatore ante contractum motam, quia commiſſio nomine ſpoliatoris per Curſorem præſentata, & citatio per aſſertum procuratorem petita: ſpolii vero probationem, quia de ſtatuto tempore poſſeſſionis non conſtabat neque de extremo eſſent ſatis coniecturæ; itaque denegandam.

Decisio MDCIV.

De probatione intruſionis.

IDem in Sabin. Intruſio per duos teſtes ex publica voce, & fama, quorum alter erat viginti annorum, ex litis ſubſtentatione ſatis probatur.

Decisio MDCV.

De iureiurando.

RAuell. in d. Sabin. Iuſiurandum defertur in reb. non grauibus ob probationes non ſatis plenas.

Decisio MDCVI.

De vacatione.

PVteus in Salamantina præeminen. Dum Abbatia vacat antiqua, ſi vacans eſt ob ſeditiones, non poteſt Capitulum maius cum Abbate implere præſcriptionē, reſque dicitur eſſe grauis cum de perpetuo iudicio, & præiudicio agitur.

Decisio MDCVII.

De pacifico poſſeſſore.

FAbius in d. Salamantina portionis; Petrus, qui ex iure ante litem cepit poſſeſſionem, non collitiganti vitioſe lite pendente inter alios, dicitur pacifice poſſidere, quo ad alleg. Lap. Nam & attentatio, & ſpolium ab eo, aduerſus quem fit, reuocari petendum eſt. *Gom. qu. 11. & 41. de trien. qua tamen 41. qu. falſa viſa eſt. c. abſente, §. ſi hi contra quos, vt li. pen. in 6.* Semel autem vitioſum, aut attentatum ſemper dicitur in vitium durare, quoad eos, quibus tunc ius oritur, ſecus quo ad non ſubrogatos.

Decisio MDCVIII.

De derogatione.

PEregrinus in d. Toletana contra F. Peſ. dictum in derogatione generali indultorum Cardinaliū non contineri ordinarios, neque eum, qui reualidari ſuam iurauerat.

Decisio MDCIX.

De obitus probatione.

RAuell. in d. N. Viſum eſt non probare obitū in menſe Octobris, cum vnus teſtis diceret, poſt feſtū ſancti Michaelis die ſecunda, alter mēſe Octobris, ſed noctu alius infra feſtum ſancti Michaelis.

Decisio MDCX.

De reſtitutorio remedio.

PVteus in Vrbeuet. Reſtituēdi ſunt quocunque pacto titulus in profanis, in eccleſiaſticis requiritur.

Decisio MDCXI.

De cantoribus.

FAbius in Burg. Poſſunt impediri, qui cātant in Capellis, ſi obſtrepāt cantibus in principali parte eccleſiæ.

Decisio MDCXII.

De extenſione.

IDem in Abulen. Nō poteſt Archiuium notas confectas extra vrbem extendere, aut publicare.

Decisio MDCXIII.

De conferendi quaſi poſſeſſione.

REomanus in d. Patauina. Si probetur quaſi poſſeſſio conferendi a canonicis, licet non probaretur eſſe collegiatam Eccleſiam contra ordinarium, ſatis eſt; concurrunt tamen multa ſigna collegiatæ.

Decisio MDCXIV.

De renouatione.

THomas in d. Bonon. S. Bartholomæi, dubitatum eſt mutata Eccleſiæ forma, & per partes reædificata, *an dicatur a fundamentis renouata.*

Decisio MDCXV.

De abſolutione.

IN d. Cluen. Non licet abſoluere ad beneplacitum pendente cauſſa nullitatis ſine commiſſione.

Decisio MDCXVI.

De teſtibus.

IDem in Romana Caſalis, duo teſtes de viſu, duo de auditu, quod Caſale fuit in bonis teſtatoris, quorum duo erant propinqui, plene probant; ſed per iuſiurandum ſupplendum parte præſertim non opponente. Item teſtamento producto non opus eſt quærere, *an cum illo teſtator deceſſerit.*

Decisio MDCXVII.

De Auditore.

IOannes Paulus in d. Zamoren. Ex commiſſione, vt procedat auditor tanquam ex exſequutoribus datis in bulla, ſi quis contradicat, non licet decernere mandatum ingrediendi poſſeſſionem in præiudicium ſpolii.

Decisio MDCXVIII.

De nullitate.

IDem in d. Tiburtina. Licet de nullitate ſit ante omnia cognoſcendum, ſi de ea non appareat, non debet iudicari ſententiam validam, quo ad cetera cognoſcatur, quæ ad iuſtitiam pertinent.

Decisio MDCXIX.

De ſpolio.

THomas in d. Columb. Licet probetur ſpolium, niſi de ſecundo extremo conſtet, aut niſi fuerint citati ſpoliatores, aut poſſeſſores, non poteſt præiudicari ad reſtituendum.

Decisio MDCXX.

De Nuntii poteſtate.

IDem in d. Leodien. Poteſtas Nuntii Hungariȩ non extenditur ad totam Germaniam, niſi cum Rege præſente, aut ipſo ſolo in Germania conſtito aliquid contracti alias intra dictam.

Decisio MDCXXI.

De teſtibus.

IDem in d. Bonon. Teſtes deponentes de teſtamenti ſerie debent tot numero eſſe, quot requiruntur in teſtamento: cetera ſupplentur in articulo neceſſitatis.

Decisio MDCXXII.

De regreſſu.

PRoſper in d. Brixien. Iterum dubitatum eſt, cum in retentione beneficiorum, cum quis promouetur ad Cardinalatum, *an debeat fieri mentio Concilii Lateranen. &c. ad regreſſ. validandos.* Et maior pars dicit, quod debet.

Decisio MDCXXIII.

De excep. non num. pecu.

IDem in d. Rom. releuationis. Exceptio non numeratæ pecuniæ obiici poteſt, cum eodem contextu delegatio, & confeſſio mutui facta ſit, quia eadem facultate præſumitur deceptus.

Decisio MDCXXIV.

De ſequeſtro.

IDem in d. Tiburtina. Decretum regreſſus non inficit poſſeſſionem quoad iudicem, niſi iuſtificatis narratis.

Ideo ſequeſtrum non relaxandum, cum altera pars poſſeſſionem anteriorem continuatam cum titulo probauerit, licet commiſſio ſit tanquam vnius exſequutorum, *vt in Zamoren. Io. Paulus.*

DECISIO MDCXXV.

De monitorio.

IDem in d Eluen. Monitorium cum clauſula ſi ſenſerit, &c. eſt reintegrandum, vt procedatur ad declarationem; neque eodem tempore reintegrandum, & declarãdum, quia intimatio requiritur.

DECISIO MDCXXVI.

De locatione.

R. Auell. in d. Illerden. Qui percepit fructus initio anni, licet in fine aliqui non ſint percepti ante mortem locatoris, tenetur ad totum pretium, niſi probet in poſſeſſione non fuiſſe.

DECISIO MDCLXXVII.

De valoris probatione.

IDem in d. Eluen. Probatio valoris ſimilis in prouiſionibus prædeceſſ. non excuſat a regula de exprimẽdo verò valore: neque requiritur, quod ante & poſt probetur, ſed decem annorum probãdus, conceſſaq; eſt remiſſoria aduerſus, &c. qui æſtimat 200. vt probaretur de 250. licet ſuperiores, & inferiores prouiſiones eſſent ſimiles, quia medio tempore bellum nocuerat.

DECISIO MDCXXVIII.

De tutore.

PVteus in d. Illerden. Non recte aduerſus tutorẽ teſtamentarium intenditur iudicium motum. Item mater tutrix debet ſuſcipere adminiſtrationem a iudice.

DECISIO MDCXXIX.

De regreſſu.

FAbius in d. Tranen. Petebat quis ſe abſolui a moleſtia illata ab eo, qui recte prouiſus fuerat, niſi ei obeſſet alterius regreſſus, dicebatur, *teneri iuſtificare narrata, ſed aut etiam patrem ſuum eſſe patronum.* Et quoniam ex eo ad regreſſum obtinẽdum nihil irrepſerat, permiſſum eſt, cum præſertim ſine ea narratione, & tamen potuiſſet obtinere, & hodie poſſet alter expedire.

DECISIO MDCXXX.

De reiudicata.

PEregrinus in d. Giennen. Cum alias rem iudicatã, niſi conſtaret eſſe iniuſtam, exſequi oportere diceretur, & cum valde eſſet vtriuſque partis obſcurum ius: dictũ eſt, vt exſequeretur cum cautione de reſtituendo vni ex tribus aduerſariis.

DECISIO MDCXXXI.

De procuratore.

REomanus in Rhodien. duabus ſententiis obiectum, procuratorem ſubſtitutum a ſubſtituto poſt litem conteſtatam fuiſſe, & cum id fieri non licere, clarum eſſet. Sed cum aliud mandatum r[illegible]retur, in quo is erat procurator ex mandato, ex aduerſo ſubſtituit, licet miniſtri ſcripſerint, latius referendo illud mãdatum, in quo fuerat ſubſtitutus.

DECISIO MDCXXXII.

De caducitate.

IDem in d. Bonon. Caducitatis non debet inſtrumentũ recte a filio cõſcriptum cum nota patris, in qua deerat dies, & pretium, conſiteri, ſed credendum ex alia nota deſcriptum. Videndum tamen, *an ſit alia exceptio, ad quod ſpecialis compulſoria dari non poſſint.*

DECISIO MDCXXXIII.

De ſtatuto.

R. Auell. in d. Salamantina. Statutum loquens in cautione in dubio intelligitur a procuratore, aut alio pro eo præſtanda ſi eorum mentio fiat.

DECISIO MDCXXXIV.

De dilatione.

IDem in d. Turritana, dilationes procuratori generali dantur, cum nouum ius, aut noua perſona interuenerunt, ſed cum exſequutio petitur, non dantur: remiſſoria vero ad fructus liquidandos facile conceditur: ſed dubitatur, *cum quis id, in quo obtinuerat ſententiam, petebat, an dilatio alteri daretur.* Et dictum eſt dari, ſed melius facti ſi reuocatis per errorem procuratoris geſtis, exſequutio peteretur, neque videretur rei iudicatæ renunciatum.

DECISIO MDCXXXV.

De iureiurando.

IDem in d. Bononien. Iuſiurandum, cum plus quam ſemiplene eſt probatum, in ſupplementum deferri poteſt mulieri, & in graui quantitate. *Nicol. 26. deciſ. 85. vbi pleriſque.*

DECISIO MDCXXXVI.

De remiſſoria.

IDem in Melphiten. Remiſſoria dari poteſt vtriq; parti ad fructus liquidandos. *Put. in d. Rom. nullitatis.* Obiiciebantur vtriq; variæ nullitates, & obiectiones tituli, quod quiſque iuris, &c. iuſſum eſt cõcordari cognito iure vtriuſque partis.

DECISIO MDCXXXVII.

De iuramento calumniæ.

IDem in d. Paduana iniuriarum cum procurator repeterit in alia petitione actoris allegationes ſuperiores, nõ cenſetur repetiſſe petitionem iuramenti de calumnia Domino intentatam, duobus contradicentibus.

DECISIO MDCXXXVIII.

De relatione.

FAbius in d. Rom. Cum Pontifex iubet alium, vt ſe informet, & referat, non tenetur partes citare. Cum vero ex relatione exſequitur, tenetur: ſed relata vera nouiſſe, is qui oppugnat, probare tenetur, præſertim cum poſſeſſionem petat.

DECISIO MDCXXXIX.

De regula de impet.

IDem in d. Cæſarauguſt. & Illerden. regula de impetran. certo modo extendit reg. de ann. & de ſubrogan. & loquitur de pacifico poſſeſſore, licet non annali.

DECISIO MCXL.

De iurepatronatus.

PEregrinus in Barchinonen. Ex centum annorum poſſeſſione iuriſpatronatus præſumitur titulus fundationis, niſi ad id tempus aliorum preſentationes locum habuerint. Nam non poterit immemorabilis poſſeſſio prodeſſe.

DECISIO MDCXLI.

De derogatione.

IDem in d. Taruiſin. Licet in ſupplicatione mentio fiat derogationis indultorum Card. intelligitur de gratiis, vt vocãt, pro venturis, hoc eſt, Card. vel Epiſcopis Card. conferantur conceſſis. Quod apparet ex coniunctione familiarium. Itaque ſupplicatio non continet Bullæ remittendæ. Neque obeſt, etiam ſi a nobis, &c.

DECISIO MDCXLII.

De reiudicata.

SVMMARIVM.

1 *Diſpoſitio l. is a quo. de re iud. quo caſu limitetur. cum deciſ. ſequen.*

IDem in d. Giennen. *l. is a quo. de re iud.* non † habẽt lo- 1
cum, cum quis contra plures obtinet rem iudicatam, in quibus eſt poſſeſſor, & vult vni cauere de reſtituendo, *ſed c. ſuſcita. de in integ. reſtit.* cum quis per iniuſtam reſtitutionem auditur ex iudicum benignitate.

DECISIO MDCXLIII.

De eadem materia.

REomanus in d. Auinion. *d. l. is a quo.* non habet locũ in poſſeſſione vacante; neque in duobus intereſſe,

nec

nec cum poſſeſſore collitigante: multo minus ſi vnus tãtum agit contra depoſitarium, qui ius tertii obiicit. Cui ſatis per cautionem conſulitur, præſertim cum per ſequeſtrum poſſideat. Vitandum itaque num in poſſeſſione fuerit ius aliquod ceſſum.

DECISIO MDCXLIV.
De iudice.

IOan. Paulus in d. Cæſarauguſtana iudex, qui ignorat ſe declaratum partibus quoq; ignorãtibus, recte pronuntiat. Et vide alleg. Lap. 1.

DECISIO MDCXLV.
De ſubreptione.

THomas in d. Bon. conceſſio iuriſpatronatus, ſi narratum eſt ſe eccleſiam ædificaturum, & tamen erat ædificata, cenſetur ſubreptitia.

DECISIO MDCXLVI.
De teſtibus.

PRoſper in Bononien. Ferri. teſtes deponentes de non ſolutione vectigalis, quorum maxime intereſt vectigal non eſſe, non faciunt fidem.

DECISIO MDCXLVII.
De ſpolio.

IN d. Corduben. licet probetur duos ſimul poſſidere, & alter eiiciatur, & alter in poſſeſſione exſiliat, recte ſpolio agitur, niſi conſtet alium prius cepiſſe poſſeſſionem, & tenuiſſe.

DECISIO MDCXLVIII.
De literis Clementis.

IOan. Paul. in d. Cæſaraug. Clementis literæ, quæ innouando literas Leonis, iubent poſt citationem procedi poſſe aduerſus religionem, intelliguntur etiam non exſpectatis 10. dieb. de quibus Leo ſcripſerat. Item recuſatio friuola non requirit mentionem expreſſam, cum nõ admittitur: ſed & ſi appelletur ob recuſationem iudicis ad quẽ, debet ſententia recuſari: ſi iuſta fuerit, cõfirmari.

DECISIO MDCXLIX.
De reſtitutione.

THomas in Lucen. deneganda eſt reſtitutio poſt quadrienuium, niſi conſtet legitime de impedimentis.

DECISIO MDCL.
De vacatione.

PRoſper in d. Brixien. per promotionem ad Cardinalatum vacant beneficia maiora dignitatis, puta & parochiæ, *vt per Abb. in c. eccleſia. de elect.* quicquid recentiores dixerint.

DECISIO MDCLI.
De regreſſu.

IN Hiſpalen. Ioannes ex cauſſa retroceſſionis conſenſit regreſſui acceſſui, & ingreſſui Franciſci, per cuius obitum impetrat Fer. is cedit in Gom. qui per obitum Ioan. impetrat, qui cedit in alium Ferdinandum, in cuius locum ſubrogatus eſt Didacus. Obiicit Gom. Franciſci regreſſum ex ſola ſupplicatione non eſſe verificatum, & dictum eſt, quia acceſſus quoque eſſet, & tam prioris, &c. ſatis eſt ipſam ceſſionem Gom. oſtendere cum conſenſu.

DECISIO MDCLII.
De obligatione Camerali.

IDem in Rom. vend. hered. obligationi in forma Cameræ obiici poteſt exceptio non traditionis, ſed qui fatetur partem rei fuiſſe traditam, tenetur probare aliam non traditam.

DECISIO MDCLIII.
De Trebellianica.

IDem in Romana Caſalis Trebellianica prohiberi poteſt expreſſe, ac tacite etiam liberis primi gradus, ſed per adiectionem in ſubſtitutione reſtitutionis omnium bonorum non cenſetur prohibita, licet ſi diceretur tota atque integra aliud dicendum eſſe, ait in Centurio, *Curt. iun. conſil. 16.*

DECISIO MDCLIIII.
De ſtatuto Bononiæ.

RAuellen. in d. Bononien. ſtatutum Bononien. vt aduerſus inſtrumẽta, non excedatur teſtibus ſupra certam quantitatem, non habebit locum in ſolutione facta Romæ, & habitatione.

DECISIO MDCLV.
De calumnioſa remiſſoria.

PVteus in d. Granopol. remiſſoria calumnioſa reiicienda eſt. Itaque contra probationes per tres ſententias confirmatas, reiectus eſt qui non plene ſumum videbat.

DECISIO MDCLVI.
De penſione.

FAbius in d. Cæſaraug. Veritum eſt, *num noceat ſucceſſori penſio admiſſa ex cauſſa ceſſionis tertii, ſi non conſtat cedentem ius illud obtinuiſſe, aut effectum habuiſſe.*

DECISIO MDCLVII.
De appellatione.

PEregrin. in d. Giennen. ſi ob negligentiam partis ante præſentatam commiſſionem appellatio fuerit deſerta, commiſſio nullam tribuit iuriſdictionem, ex quo fit, vt non dicatur renuntiatum rei iudicatæ per iura producta admiſſa per iudicem appellationis, aut locus ſit Clem. *ſi appellationem.*

DECISIO MDCLVIII.
De reſignatione.

ROmana d. Terdonen. Clem. regula, vt conſenſus præſtiti, & in mandatis poſiti intra certum tempus extendantur, alias reſignatio nulla eſſet: non tamen beneficium vacabat neque prohibebatur, quia Pontifex diſpenſare poſſit, & ex iuſſu eius extendi. Sed dubitabatur, *num eſſet obreptum Principi, & fraus adhibita.* Et cum id aliis iudici in literis eſſet commiſſum, credendum eſt, recte eum feciſſe.

DECISIO MDCLIX.
De intimatione.

RAuellen. in Aſtoricen. cum ad declarationem ob non paritionem literarum exſequutorialium requiratur perſonalis intimatio, tamen quia hac de cauſſa litigabat, vt ex exſequutione apparet, ſatisfactum viſum eſt, ſi in eccleſia de qua agitur, & in cathedrali, & domi ſuę publicatæ ſunt literæ, & affixæ.

DECISIO MDCLX.
De Archiuio.

PVteus in d. Britonor. ſcripturæ ex Archiuio productæ debent eſſe publicæ, & recognitæ, aut ex libris recognitis ſupradictæ: niſi inter ſubditos loco Archiuii agatur, nec creditur iudici, aut notario compulſori.

DECISIO MDCLXI.
De tranſactione.

IDem in Senen. tranſactione facta inter fratres eſt turpem perſonam ab alio fratre herede inſtitutam, conuenit, vt poſt mortẽ eius perſonæ bona fratris ad alios peruenirent: dubitabatur, an valeret tranſactio, quaſi votum captandæ mortis eſſet, aut contra bonos mores, reſponſum eſt licere mihi de portione mea, quam cõfeſſus ſum in die mortis tranſigere, *Pariſ. conſ. 26. vol. 2.*

DECISIO MDCLXII.
De reuocatione.

IDem in dicta Salamantina, licuit collegiatæ, & agere, & interrumpere præſcriptionem ſine Abbate, cum vel negligens, vel colluſor eſſe probetur, neq; ius tertii prodeſt reſtitutionem petenti.

DECISIO MDCLXIII.
De gratia, quod ſi neutri.

PEregrin. in d. Toleta. contra Peſcheram dictũ, cum non conſtaret de contradictione capitali intra ſex menſes, & in cõfeſſo eſſet ipſum poſſidere ex gratia,

quod ſi neutri, poſt ſex menſes non obeſſe, quod de conſenſu Capituli non conſtaret.

DECISIO MDCLIIII.
De iuriſdictione.

IDem in d. Giennen. a maiori parte dictum eſt, nullam eſſe iuriſdictionem iudicis ad quem, ſi ante præſentatam appellationem fuit appellatio deſerta: confirmare tamen poſſe ſententiam, & decernere deſertam eſſe appellationem: nec videri auocatorium reſcriptum, vt ſubreptio obeſſe poſſit, cum exſpiret Auditoris iuriſdictio lata ſententia, neque obeſſe cetera, quia cum appellatione committitur negotium principale, attenta nullitate, neque ad genus neceſſaria. Vide dec. Ægid. 100.

DECISIO MDCLXV.
De ſequeſtro.

REomanus in dicta Aninionen. licet ad relaxationem ſequeſtri, & ad traditionem depoſiti requireretur citatio eorum, qui tunc litigabant, tamen ex quadraginta annorum cautione præſtita depoſitariis ſatis erat cautum.

DECISIO MDCLXVI.
De iurepatronatus.

IDem in d. Placent. clericus ſupprimi cutanetat ſuum beneficium, & canonicum creari ex bonis patrimonialib. ad dimidiam partem, cui Pontifex conceſſit, vt ipſe, & heredes, & primogeniti eorũ præſentare poſſent: dictum eſt, iuſpatron. in donatione mixtum in præſentatione laicorum eſſe ex priuilegio. Vidẽdum eſt, *an id priuilegium pinguius eſſet, quam id, cui derogari ſoleat.*

DECISIO MDCLXVII.
De confirmatione.

IOan. Paul. in d. Cęſaraugustana. Clemens Pontifex cõfirmanit vetera decreta Pontificum in religionis fauorem lata, poteſtatemque conceſſit, vt quamuis iam eſſet procurator generalis Romæ, item ab eo in Caſtellanum amplius deriuatum eſt, vt quoad pœnas, & cenſuras in eas expreſſas exſequi poſſent, dubitatumque de priuationis pœna. Et dictum eſt, quia in illis eſſet expreſſa poſſeſſio.

DECISIO MDCLXVIII.
De remiſſoria.

PRoſper in d. Segobien. ratione mali exempli denegata eſt remiſſoria quibuſdam religioſis iuris cõtra Abbatem Parceæ.

DECISIO MDCLXIX.
De præſcriptione.

IDem in d. Calaguritana, contra præſcriptionem centum annorum, totidem annorum præſcriptio obiici debet in decimis.

DECISIO MDCLXX.
De concilio Lateran.

IN d. Sabinen. num Concilium Lateranen. locum habeat in regreſſibus. Item in familiaribus tempore reſignationis. Item in ſex menſibus a pacifica poſſeſſione.

DECISIO MDCLXXI.
De obitus probatione.

RAuellen. in d. N. dubitabatur, *an in Septembre, vel Octobre menſibus mortuus quis eſſet?* Vnus teſtis dicebat poſt duos dies poſt feſtum ſancti Michaelis, & ita teg. Octob. alius circa feſtum ſancti Michaelis, alius in menſe Octobris noctu, alius ſe referebat ad literas Cardinalis, quæ dicebant prima Octobris, & ita concordatis viſum eſt mortuum eſſe prima Octobris de nocte, quia præcedit ſecundam.

DECISIO MDCLXXII.
De publicatione.

IOan. Paul. in Maioric. non ſufficit publicatio reſignationis in alio loco, quam vbi eſt eccleſia, vel in vicino illo, aut in ea regione, neq; dubitatio capellani, aut poſſeſſio capta iuuat, niſi habuerit effectum cũ continuationẽ.

DECISIO MDCLXXIII.
De antiquitate.

IDem in Veſcen. narratiuæ antiquæ creditur, aut ſexaginta, aut 100. annorum: antiquum dicetur præſertim ſi effectum eſt, quod narratur per aduerſarium fateri videatur. Namque impetrauerat quis emphyteuſin poſt obitum alterius emphyteutæ, cuius locationi opponebat poſtea non eſſe acceptam emphyteuſin.

DECISIO MDCLXXIIII.
De clauſula conſtituti.

IAcobus Puteus in Vrbeuetana, vtens clauſula conſtituti, debet probare conſtituentem tunc poſſidere.

DECISIO MDCLXXV.
De acceptatione.

IDem in Vreellen. moritur, quis quinta Octobr. nocte, fiunt funeralia ſexta, acceptat exſpectans ſeptima Nouembris: poſt menſem dicitur acceptaſſe, & poſt triginta in primam diem, a die notitiæ præſumtæ.

DECISIO MDCLXXVI.
De expenſis.

THomas in Placent. non cogitur quis expenſas non moderatas ſoluere.

DECISIO MDCLXXVII.
De vacatione.

FAbius in Oueten. vbi numerus non eſt certus clericorum, ſed patrimoniales admittuntur, non eſt opus probare vacationem beneficii.

DECISIO MDCLXXVIII.
De acceptatione.

FAbius in d. Cæſaraugustana Cardinales non habent tempus limitatum ad acceptandum, & facto dicuntur acceptare; & ſubrogatio efficit, vt beneficium tanquam litigioſum non potuerit conferri.

DECISIO MDCLXXIX.
De paupertate.

PEregrinus in Hiſpal. filius diuitis non probat paupertatem ex eo, quod filius eſt, vt fructus, & expenſæ reſeruentur in fine litis, cum præſtiterit cautionem.

DECISIO MDCLXXX.
De teſte.

IDem in Placentin. teſtis abſentaturus, qui habet ſimilem aut eandem cauſſam, & alias fuit reiectus, eſt examinandus, ſaluis exceptionibus, & ad partem ponendum teſtimonium, in quo tamen diuiſi fuimus.

DECISIO MDCLXXXI.
De articulis.

IDem in Veron. articuli qui obiiciunt crimina eius, de cuius iure opponitur, ſunt admittendi ſine inſcriptione obligationis, aut alterius extraordinariæ, neque eſt locus *c. ſuper his, de accuſ.*

DECISIO MDCLXXXII.
De iuriſdictione.

IDem in Giennen. valde difficilis articulus viſus eſt, an habeat iuriſdictionem iudex ad quem, cum ante commiſſionem fuit deſerta appellatio, & poſtea fuerit deſerta appellatio, & poſtea fuerit proceſſum: ſed ante concluſionem oppoſitum de re iudicata: datæ tamen ſunt literę exſequutoriales cum cautione.

DECISIO MDCLXXXIII.
De præſentatione.

REomanus in d. Mediola. probatum erat aliquos præſentaſſe, ſed vt ſingulos, aut vniuerſos ignorabat teſtes dicebant ad vniuerſos pertinere; obtinuerat quis a conſulibus vniuerſitatis, conceſſa eſt remiſſoria, vt probaret ad vniuerſos pertinuiſſe, & ipſos conceſſiſſe conſulibus, & in vltimo ſtatu præſentaſſe, vt vniuerſos, ſed videndum tamen ex conſuetudine eſſe iuſpatronatus.

DECISIO MDCLXXXIIII.
De cenſuris.

IN Aurien. cauſſa commiſſa ſine præiudicio legitimæ exſequutionis ſuper nullitate cenſurarum ob penſionem non ſolutam, poteſt cogi notarius tranſportare regiſtrum.

Decisio MDCLXXXV.
De reuocatione.

IDem in d. Leodien. reuocatio procuratorum debet intimari parti, antequam conſenſus præſtetur, licet conſtet de reuocatione, & intimatione, ſi de tempore non conſtet: nihil agitur, & præſertim cum inſtrumentum ſit eiuſdem diei.

Decisio MDCLXXXVI.
De re iudicata.

PVteus in d. Cæſarauguſtana, poſt rem indicatam, cõſultum eſt, ſi appareret quicquam amplius deberi, quam reſeruatum erat, eius ratio haberetur.

Decisio MDCLXXXVII.
De archiuio.

IDem in d. Britonorien. Archiuium eius de cuius intereſſe agitur, non habet auctoritatem debitam.

Decisio MDCLXXXVIII.
De iudicio.

THomas in Caurien. qui conſenſerit in iudicium, vt de aliqua re cognoſceretur, non poteſt tãquam rem nouiter deductam dilationes petere, ſed an ex ſubreptitia commiſſione conſenſiſſe dicatur. Videndum videtur num auocatoria commiſſio eſſet die ſeq.

Decisio MDCLXXXIX.
De paupertate.

IDem in Lucen. paupertas, niſi maxima ſit, propter quã impeditur, fuit, ne impetraret reſtitutionem intra quadriennium: prodeſt tamen ſi conſtat de læſione, hoc eſt, de iure eius.

Decisio MDCXC.
De ſententia.

FAbius in dicta Romana de Palumbis, ſententia pro Ambroſia, & monaſterio lata, & confirmata poſt trãſactionem Ambroſiæ in aliud monaſterium eiuſdem ordinis non inutilis eſt.

Decisio MDCXCI.
De ſequeſtro.

IDem in Racchonat. ſi lite pendente quis poſſeſſionem ingrediatur, poteſt aduerſarius petere, vt poſſeſſio ſequeſtretur.

Decisio MDCXCII.
De matrimonio.

PRoſper in Valentina, fuerat ſeparatum matrimonium propter frigiditatem viri, & ante ſeparationem ex famula vir liberos ſuſcepit, ac poſtea cum eadem contraxit: dubitabatur *num liberi legitimarentur, ac ſi de matrimonio conſtitiſſet*. Et de famulæ ſcientiæ non obſtare ſeparationem dictum eſt.

Decisio MDCXCIII.
De terminis.

PEregrinus in Vien. licet terminus ad dicendum contra iura producta male ſeruatur, ſed recte ſeruatur terminus ad dicendum contra producta, nihil amplius quærendum.

Decisio MDCXCIIII.
De remiſſoria.

REomanus in d. Parmien. remiſſoriæ ad aliud iuſpatron. probandum, cum quis tempus immemorabile probauit, non dantur ſine ſuſpicione vſurpationis.

Decisio MDCXCV.
De appellatione.

IN d. Hiſpal. ſi ſententia tranſiuit in rem iudicatam ante ſubſcriptionem, neq; aliquid valde vrgens non conſideratum allegatur, non eſt dandus locus appellationi, interloquutoriam ſubſcribendi.

Decisio MDCXCVI.
De exceptione.

IOan. Paulus in Placentina Salis, cum enuntiatum eſt compulſationi, non poteſt exceptio opponi, præſertim non liquida.

Decisio MDCXCVII.
De conſuetudine.

PRoſper in d. Calaguritana, conſuetudo præſcriptione decem annorum tollitur; ſed cum in alterius præiudicium eſt præſcriptio, cum id homines in legem coniungere nequeant.

Decisio MDCXCVIII.
De citatione.

IN Gerunden. Ioannes Quin. citatio A. & intereſſe putantibus, vel potius citatione impetrata deceſſit relictis procuratoribus, Ioannes Coroninus procurator citat, ac monet procuratores, vt acceptent, neque docet citatum Ioannem: dubitabam, num poſſet abſolui, reſponſum eſt deciſio. 402. in nou. approbatum a Petro contra Ægid. id permittere.

Decisio MDCXCIX.
De attentatis.

IDem in d. Oxomen. denegata eſt ad probandum ſpolium attentatum, cum non conſtaret de lite, neque de titulis tempore poſſeſſionis, neque aſſertio communis ſucceſſoris, qui narrat ad inſtantiam ſufficit.

Decisio. MDCC.
De dilationibus.

RAuellen. in d. Oſcen. non ſolent dari dilationes in materia exſequutiua, ſed ipſo facto, cum exſequutoriales ſunt intimandæ, item ſubrogatio.

Decisio MDCCI.
De alienationis prohibitione.

PVteus in Rom. domus prohibita alienari, & in pœnã relicta pleno iure ad proximum agnatum, non poteſt ab eodem proximo alienari.

Decisio MDCCII.
De abdicatione.

FAbius in d. Bon. citari debuit poteſtas Ciuiten. cui præiudicium fiebat in abdicatione Caſtri, licet quia communis eſt, Informatio non neceſſe ſit.

Decisio MDCCIII.
De probatione.

PEregrinus in dicta Barchinonen. dubitatum eſt, cum probatio præſentationis anterioris, quã eſt eius, quæ in memoriale dicitur probata, noceat titulus fundationis præſumtus, cum poſſet ex reædificatione eſſe, aut ex ſucceſſione: dicitur quod non, vltima Maii, 1546. coram eodem.

Decisio MDCCIIII.
De poſſeſſione.

REomanus in d. Terdonen. ſi non conſtat de confirmatione poſſeſſionis per deputationem capellani, non acquiritur poſſeſſio.

Decisio MDCCV.
De exſequutione.

RAuellen. in dicta Bononien. Iudæorum, condemnatus Simon, & exſequutio commiſſa fuit in bonis mobilibus, & immobilibus propriis, deinde in communibus: volebat poſtea in communi domo exequi ſententiam: dictum eſt, *citandos alios dominos, vt fieret exſequutio, an alia bona eſſent*.

Decisio MDCCVI.
De hereditate.

PVteus in dicta Parmen. Caſalis, petiit Liuia ſe aſſociari in omnibus bonis paternis, in quibus poſſeſſio propter decretum Placentiæ, eſt continuata in heredem: aſſociata eſt in quatuor prædiis: deinde petiit, eo quia in parte bonorum perturbatur, vt committeretur, vt auocata poſſeſſione ea traderetur: & ſimpliciter, & tradita

poſſeſſio Caſtri tantum: reſponſum eſt vigore decreti vltimo loco traditam fuiſſe poſſeſſionem, quæ poſtea perturbata fuit.

DECISIO MDCCVII.
De archiuio.

IDem in Briton. copiæ antiquæ ex archiuio alterius prouinciæ non plena, ſed antiqua fides adhibetur.

DECISIO MDCCVIII.
De præſcriptione.

IDem in dicta Salamantina, non currit præſcriptio ſede vacante, etiam in inferioribus eccleſiis, quoad res magni præiudicii, licet agi poſſit per capitulum.

DECISIO MDCCIX.
De exſequutore.

FAbius in d. Salamantina, exſequutor habet iuriſdictionem in aliis rebus, quæ concernunt iuriſdictionem, ſed *an faciat poſſeſſorem litigioſum? dubitauit 77.* Item requiritur, vt velit ius dicere.

DECISIO MDCCX.
De ſuſpenſione exſequutionis.

SVMMARIVM.

1 *Exſequutio ſententiæ ſuſpendi poteſt.*
Quod limita, & declara, vt ibid.

PEregrinus in d. Lucen. ſolemne dubium fuit, an poſt rem iudicatam per contradictas vnica ſententia lata, & reſtitutione petita, ſuſpenderetur exſequutio. Atque omnes tenuimus generalem † eſſe regulam ſuſpendi, 1 *Doct. in §. condemnatum. l. 4. de re iud. Pariſ. conſil. 100. vol. 5. num. 80.* niſi quadriennium ſit lapſum, *c. 1. de in int. reſt. lib. 6.* ſi vero poſt petitionem exſequutionis reſtitutio petita ſit, variatum eſt, licet Alex. *conſil. 42. & 223. in 4. vol. poſt Bald.* ſenſerit exſequendum. Sed in reſtitutione propter bonum ius, quod in beneficialibus ex gratia conceditur, variatum fuit, licet Abb. & Ioan. And. *in cap. ſuſcitatum. & in conſil. 3. volum. 1.* id ſenſerit, ex quo præfixio termini ad verificandum narrata, non iuuat, niſi quo ad bonum ius ſi in ipſa inſtantia productum ſit, ex quo calumnioſe petita reiicitur. Veteres variarunt, an eſſent attentata, quæ poſt reſtitutionem fierent, *vt decıſ. 379.* non quæ ante, *vt etiam per Caſſad. prima, vt lit. penden. deciſ. 446. in nou.* Sed Staphil. diſtinguit, vna ſit, an plures per contradictas; an parte præſente obtentum ſit, *fol. 162.* vbi illud ſine dubio dicitur factum in contumacia, vt per edictum, aut alias vocatum audire appellantem a die notitiæ, de quo vide *deciſ. 59. in nouis.* & vide Bald. *in l. 2. de in integ. reſt. poſt vide infra 594.*

DECISIO MDCCXI.
De exſpectatiuis.

IDem in d. Calciaten. regula de prælatione exſpectantium, de Doctoribus, & magiſtris, & requirit lecturam, intelligitur in medicis, & Philoſophis, *vt glo. & Staphil. intelligunt.*

DECISIO MDCCXII.
De prælatione.

REomanus in d. Mantuan. conuenit inter Pipetarios & Thom. vt res, de quibus agebatur, deponerētur in Tecla iudicatum eſt Piperarium præferēdum eſſe: dubitabatur, an poſſint excludi, ſi probaretur eos contrauenıſſe? reſponſum, non poſſe, non obſtan. cōſ. Anch. 360. qui in re non dubia loquitur.

DECISIO MDCCXIII.
De mandato.

IOannes Paulus in d. Cæſarauguſtana, receptor habens mandatum a religione ad petendum debita, non habet ad petendum priuari ob debita.

DECISIO MDCCXIIII.
De probatione.

THom. in Sueſſa. mercatores debent plene probare ſe nō lucratos ob illas pecunias, & teſtes de damnis certis loqui, *Doct. in l. 3. in fi. de eo quod certo loco.*

DECISIO MDCCXV.
De reuocatione.

IN Leodien. non permiſſum eſt ſententiam reuocare, de qua non conſtabat, niſi per inſertionem in inſtrumento appellationis cum inſertione notarii actuarii, licet conſtaret de proceſſu vſque ad concluſionem, neque in fructibus condemnari, quo ab alio percipiuntur.

DECISIO MDCCXVI.
De reſtitutione.

IDem in d. Salamantina, reſtitutio ab eccleſia, aut vniuerſitate petita impedit exſequutionem, ſed cum ſæpius petita eſt, & quadriennium lapſum ſæpius, neque quicquam noui deductum, præſumitur calumnioſa. De impedimentis tamen videndum.

DECISIO MDCCXVII.
De emphyteuſi.

IOannes Paulus in d. Viſen. extenſio emphyteuſis, etſi debeat fieri cum eiſdem ſolemnitatibus, tamen præſumitur in antiquis interueniſſe, niſi contrarium appareat ex inſtrumento, in quo erant conſcribenda.

DECISIO MDCCXVIII.
De reſeruatione.

IDem in d. Viſen. ſi non conſtat de acceptatione officii ſubcollectoris, licet teſtes deponant de auditu, ac variis præſumtionibus, non probatur reſeruatio ex eius morte, *Put. de prab. 12. Caſſad. de verb. ſign.*

DECISIO MDCCXIX.
De vnione.

THomas in Farfenſ. Parro. ſeu Vrbeuetana vnione facta duarum Eccleſiarum in diuerſis diœc. quarum altera, vt minor alteri accedat, maior Antiſtes prouidebit, neque requiritur conſenſus alterius Lup. *alleg. 8.* ſecus ſicut æque præſentiales. Et ita intelligitur per Vbal. *ſimuls tract. cap. 10.*

DECISIO MDCCXX.
De remiſſoria.

PRoſper in d. Segobien. conceſſa eſt remiſſoria ad probandum ſpolium ante metum, & perpetuam mutationem, cuius in dicta erat metus, & adhibita ad temporalem mutationem.

DECISIO MDCCXXI.
De ſucceſſione.

IDem in d. Regien. excluſus eſt a præſcriptione eius, qui tanquam ſpurius teſtatoris erat inſtitutus, cum ipſe legitimus & naturalis alterius eſſet, vtpote mala fide et iuris errore, & obſtare.

DECISIO MDCCXXII.
De inſtantia.

IN Placentin. dubitabam, *num iudicium conſentiret cum procuratore eius, qui poſt mandatum productum ceſſerat liti & cauſſa, vel an per audientiam contradictarum citari deberet?* Reſponſum eſt inſtantiam peremtam videri, ſed vtroque modo citandum & terminos reiteran.

DECISIO MDCCXXIII.
De reſtitutione.

IDem in dicta Salamantina, reſtitutio ſæpius petita non datur cum a iudice ſemel repellitur, niſi ex nouis cauſſis. Idem videbatur aliquibus, ſi a iudice ob temporis lapſum daretur; aut non datur poſt quadriennium, & ſi pro enormiſſima læſione alleget de ſubiectione, cum nō tanti interſit, vtrum ſubiiciatur Epiſcopo, an Abbati, de impedimentis iterum videndum.

DECISIO MDCCXXIIII.
De iudice.

FAbius in d. Salamantina, *acta coram iudice incompetenti, aut coram competenti minus ſufficienter facta, non nocent?* ſed propter ineptitudinem actoris, variatum eſt, quæ valerent in caſu propoſito.

DECISIO MDCCXXV.
De indulto.

Perep.

PEreg in d. Taruiſ. dubitatum eſt, *nam indultum Cardinalis cenſeretur perpetuo renocatum ex regula inter exſpectantium regulas competentis.* Et pleriſque viſum non cenſeri ipſas regulas, durantibus exſpectatiuis.

DECISIO MDCCXXVI.

De extenſione conſenſus.

IDem in d. Terdonen. cum Pontifex cõmiſiſſet alicui, vt videret, *an narrata vera eſſent, & iuberet extendi conſenſum, iſque inſſerit?* credendum eſt, eum cetera recte feciſſe, ſed cum litis mentio facta non ſit, videndum an valde obſit.

DECISIO MDCCXXVII.

De valore.

RAucll. in eadem Eluen. obiiciebatur exceſſiuus valor, ex quo factum eſſe locum dicebatur poſtea impetranti, & remiſſoria decernebatur ad valoris probationem. Opponebatur non fuiſſe locum ſecundæ impetrationi, quia in ea aſſerebatur iuſpatron. Imper. eſſe, quod contra apparuerat. Sed quia noua prouiſio erat ipſiuſmet Imper. reſponſum eſt id ſatis eſſe, cum de præſentationis dubitatione affirmaret cum regulis infectiuis.

DECISIO MDCCXXVIII.

De nuntii poteſtate.

PVteus in d. Lamacen. nuntius non poteſt admittere reſignationes in certas perſonas. Ideo neque conſenſus præſtare poſſunt poſt literas, vt in vrbe, ſed de cõſenſu conſtare debet tempore literarum.

DECISIO MDCCXXIX.

De excluſione.

IDem in d. Briton. dictum eſt, Leonelli excluſiſſe Roucrellam multitudine probationum, & ſi non videretur plene probaſſe, neque a remiſſoria expulerit.

DECISIO MDCCXXX.

De citatione.

FAbius in d. Bonon. in conceſſione non requiritur citatio, ſed in exſequutione.

DECISIO MDCCXXXI.

De ſpolio.

IDem in Sarmat. in iuriſdictionis ſpolio requiritur tituli color, quia ius commune repugnat: ſed niſi euidẽter conſtet eo non titulum eſſe redactum qualiſcunq; ſufficit, præſertim inter priuatos: videndum tamen Inno. *in cap. bona. de poſtul. prel.* qui ait, in remedio recuperandæ allegantem precarium probare debere, licet in corporalibus cenſeatur poſſeſſio precaria.

DECISIO MDCCXXXII.

De noualibus.

PEregrinus in d. Burgen. Laicus qui probauit immemorabilem poſſeſſionem fructuum, & decimarum, cum cenſeatur ante concilium cepiſſe, non debet a noualibus abſtinere. Nec obſtat cap. *tua. de dec.* cum ibi de ſolis decimis dicatur.

DECISIO MDCCXXXIII.

De minore.

Inem in d. Lucen. a maiori parte concluſum eſt ex ſolo bono iure minori non concedi reſtitutionem, niſi per ſupplicationem, quæ non impedit exſequutionem. Ideo ſi allegatur aliquid aliud, quod reſtitutionem mereatur, ſubſtinendum. Si vero terminus elapſus eſt, neq; aliud appareat, relaxandum.

DECISIO MDCCXXXIIII.

De indulto.

IDem in Len. indulto Cardinalis non videtur obeſſe creatio in Canonicum cum confirmatione Vicarii, & Pontificis, quia Pontifex non expreſſe derogauit indulto, & prima creatio erat inutilis, quia ſine Epiſcopo, & confirmatio Vicarii ſine mandato ad vacatura, neq; obeſt cauſſa Taruiſina, vbi agebatur de reuocatione exſpectatiuarum odioſa.

DECISIO MDCCXXXV.

De præſentatione.

IOan. Paulus in Aretina confirmauit ſententiam ante latam, cum ſolum obiiceretur Patronis, quod non ſimul præſentauerit, quod in ſucceſſorib. non requiritur.

DECISIO MDCCXXXVI.

De hypotheca.

THomas in Romana pro N Hiſpan. dictum in pecunia, ſeu pactione militiarum cadere hypothecam, licet ipſi milites non obligentur, ideo emtori hypothecarium præferri.

DECISIO MDCCXXXVII.

De iudice.

IDem in d. Cæſarauguſtana iudices, qui conſilium dederunt non poſſunt declarari, cum ſine teſtibus notariis fides ſit producta.

DECISIO MDCCXXXVIII.

De penſione.

PRoſper in Vicen. penſionis damnum paſſo a titulario ratione penſionum ſatisfieri ei debet.

DECISIO MDCCXXXIX.

De condemnatione.

IDem in Pacen. non poteſt condemnari in fructib. perceptis, cum abſolutoria datur etiam victori.

DECISIO MDCCXL.

De exſequutione.

IN Carpen. ſententia, de cuius actis non conſtat eſſe exſequutioni mandata, licet & obſit Ægid. quia ſuper ſpolio.

DECISIO MDCCXLI.

De ſententia.

IDem in d. Vaſionen. Sententia canonizans gratiam Vicelegaticum inde ſequuti, licet quo ad tempus gratia excludi videatur, quia ſine teſtibus, tamen nihil obeſt, quin poſſit, ceſſio quoq; poſſeſſionis excludit calumnioſam ſuſpenſionem petitorii.

DECISIO MDCCXLII.

De mandato.

IOan. Paulus in Compoſtellanen. Licet ſoleat admitti mandati præſentatio poſt ſententiam, vt proceſſus valeat, ſi tamen poſt ſententiam mandatum confectum eſt reiicitur.

DECISIO MDCCXLIII.

De citatione.

THomas in Tholetana. Citatus fuit quis ſuper non ſolutione proceſſ. in eam cauſſam tantum acceptauit: ſententia ſuper regreſſu nulla eſt, ſed iniquum eſt, vt propter non ſolutionem viginti quinque penſionis beneficium valoris quadringẽtorum auferatur, ſed ſatis eſſet, ſi augeretur penſio in 40.

DECISIO MDCCXLIV.

De ſimonia.

PRoſper in S. Andreæ. *Concordia ſimoniaca ſaluo beneplacito Sedis Apoſtolicæ facta eſt, & effectum ſequuta ſine beneplacito, nulla eſt, neq; inſtrumentum, in quo conditio omiſſa eſt, debet corrigi.*

DECISIO MDCCXLV.

De intimatione.

IDem in Senen. intimatio, vt reddat ſcripturas, debet fieri procuratori ſpeciale mandatum habenti, neque ſatis, ſi ad lites mandatum habet.

DECISIO MDCCXLVI.

De loco loci.

IN d. Corduben. inſtrumentum, in quo deeſt locus loci, niſi id conſuetudine vſurpatum ſit, non facit fidem 758. *in antiq.* Conditio ſaluo beneplacito, & alia conditio reciproca in concordia referuntur ad omnia verba concordiæ, licet in eis ſit, vt tunc poſſeſſio dimittatur pacifica, & procuratores conſtituantur ad cedendum iuri, liti & cauſſæ.

Decisio MDCCXLVII.

De impedimentis ſequeſtri.

IN dicta Salamantina impedimenta ſeqneſtri Abbatiæ, & bonum ius excuſat Abbatem, quo minus ptorogauerit fatalia aut quadriennium, & ita teſtituetur, ſi ea probata ſint. Sed de Clero & populo tatione coniuncta poſtea videndum erit. Concurrat autem in Abbate læſio non modica iuriſdictionis. Item impedimenta, quia fructibus caruit: item quia defenſor eſt ceterorum, ſed & vnica ſententia eſt, quæ tranſiuit in rem iudicatam, & remiſſoriæ deperditæ ſunt, & apud alium iudicem conſtat de bono iure.

Decisio MDCCXLVIII.

De libris mercatoris.

Inem in Romana, Pannorum, qui ſe obligauit fidem adhibere libris mercatotis, in quibus apparet de die & pretio venditio. non poteſt obiicere venditionem fuiſſe ſimulatam, ſed fraudulentam poteſt.

Decisio MDCCXLIX.

De exſequutore.

FAbius in dicta Salamantina, exſequutor merus poteſt eſſe ſimplex clericus, ſed mixtus, vtputa ſi cum clauſula, *vocatus vocandis, aut amoto illicito detentore*, aut tunc requiritur qualitas, *cap. ſtatutum. de reſcript. in 6.* videndum eſt tamen, num expreſſe cenſeatur minus habilis datus.

Decisio MDCCL.

De remiſſoria.

PEtegrinus in d. Brixien. denegata eſt temiſſoria in cauſſa matrimonii, cum tantum peteretur aduerſarius teſtes in prouincia examinatos, quibus nihil fuerat obiectum, & quorum didicita teſtificata.

Decisio MDCCLI.

De venditione.

Idem in Senen. venditio facta ita, vt dominium transferretut, niſi ſoluto integro pretio, ſi interim pata partis ſolutæ reſtituatut, videtur diſceſſum ab emtione, neque videtut grauiter læſa Eccleſia ob fructus pecuniæ illius temporis, qno apud venditorem fuit, cum præſertim adminiſtratores ſæpe coofirmauerint.

Decisio MDCCLII.

De lite.

REomanus in d. Terdonen. mentio litis non requiritut, cum lis eſt ſuper poſſeſſione tantum. *Caſſad. 4. vt lit. pend.*

Decisio MDCCLIII.

De exſpectatiua.

Idem in d. Tullen exſpectatiua eſt conſumta, cum ſcienter id acceptatut. *Rom. conſil. 329.* in quo non habet locum, vt ſine vel ordinario menſe, vel in terminis ſanctionis, non cõſtat autem acceptatione ex noua prouiſione, item ex reſignatione.

Decisio MDCCLIIII.

De mandato.

RAuell. in Oſcen. dederat quis mandatum ad opponendum exceptiones declaratorias, & ſic videretur ad ſuſcipiendum cauſſam non conſtabat fuiſſe acceptum. dictum eſt parte ab initio legitime citata non inutile proceſſum.

Decisio MDCCLV.

De remiſſoria.

PVteus in dicta Brittonorien. remiſſoria, de qna non conſtabat eſſe releuantem, non eſt daoda, ne ſimul ſententia alteri & alteri temiſſoria, niſi de partium conſenſu.

Decisio MDCCLVI.

De electione.

Idem in Salamanti. variatum eſt, *num maius capitulum tantum, an ſimul cum collegiata Eccleſia eligere deberent Abbatem metu ex verbis ſex tum rescripti.*

Decisio MDCCLVII.

De ceſſione.

FAbius in d. Sarnen. ceſſio poſſeſſionis vnius ex fratribus ceteris poſſidentibus, & ipſo poſt non quieſcente, non tollit quin antea in poſſeſſorio, quam in petitorio etiam contra eum ſit iudicatum, titulus quoque coloratus ſufficit in iuriſdictionalibus.

Decisio MDCCLVIII.

De ſententia.

Idem in Romana Palonun. ſententia pro Monacha lata iuuat Monaſterio, cum bona acquiruntur, *Bald. in Auth. cauſſam. C. de epiſ. & cler.*

Decisio MDCCLIX.

De dote.

Idem in Ruin. dotis, contra conſ. *Socin. 126. & 180.* denegata eſt remiſſoria ad probandum adminiſtrationem tutelæ, vt fieret retentio dotis debitæ ab heredibus mariti, *vt per Neguſ. de pigno. par. 5. in prima membro, num. 41.*

Decisio MDCCLX.

De indulto.

PEregrinus in d. Taruiſen. Iterum variatum, *num indulta Cardinalium, vbi non ſunt ordinarii tolluntur per regulam inter exſpectantes poſita perpetuo, an ad tempus quo durant exſpectatiua ad eas perſonas, quæ exſpectant illo tempore, an ad omnes?*

Decisio MDCCLXI.

De regreſſu.

IOan. Paul. in Lucen. dictum eſt, vt verificaretur ius nominatum in regreſſu qualitercunque, licet nona Aprilis coram me in Hiſpalen. propter ea verba, *tam vigore præſentium, quam prioris tituli contra.*

Decisio MDCCLXII.

De religione.

Idem in Bononien. de Zuccariis aduerſus apoſtatas, dictum ſolere narrari cauſſam diſcedendi a religione, eaſque committi ſolere aliquibus iudicibus cognoſcendas, qui ſi non iudicialiter procederent, eſſent ii religioni reſtituendi, neque præſumitur pro ſententia, & exſequutione commiſſorum.

Decisio MDCCLXIII.

De exſequutione.

THomas in Burg. ſpe concordiæ dilata exſequutione remiſſoriæ cõceſſum eſt tempus ad proſequendum.

Decisio MDCCLXIIII.

De fumo.

Idem in d. Oueten. ex actis in alia cauſſa inter alios legitime factis, & quæ victoriam dederunt, poterit fumus elici ad remiſſoriam.

Decisio MDCCLXV.

De præſcriptione.

PRoſper i dicta Regien. *in præſcriptione a pupillo incoata inducuntur tempora pupillaris ætatis, in quibus ipſe degeret?*

Decisio MDCCLXVI.

De reuocatione.

IN d. Vaſionen. Narrat quis ſe non credere beneficium vacaſſe per obitum Agati, cum prius ab Epiſcopo poſtea a Vicario collationem impetraſſet, quibus vti non poterat, niſi beneficium vacaſſet per eius mortem: quærebatur, *num reuocata confeſſione audiri poſſet?* Reſponſum poſſe, cum periurio perpetrato non amiſerit beneficium iam collatum, & cum poſſeſſionem adeptus fuiſſet.

Decisio MDCCLXVII.

De ſententia.

Idem in Neap. appellans, qui de ſententia, & appellatione docuit, & terminum præfixit aduerſario, etiam ſi per contradictas ad producendum acta ſatis dicitur probaſſe ſententiam iniuſtam, *Gui. q. 20. Alex. in c. vt debit. u. de appell. in fi.*

Deci-

[illegible]

Decretum … MDCC…

[illegible]

Idem in Bononien. ſeu Ferrarien. donatio inter virum & vxorem morte confirmatur, & non eget inſinuatione, ſi e[illegible] iurata. Idem Sacramentum efficit, vt vim habeat donationis confeſſio dotis dubitatur, an poſſet, vtrunque præſtare Sacramentum reſponſum eſt.

D e c i s i o MDCCCIX.

De Sacerdote.

S v m m a r i v m.

1 *Conſecratus Romæ non dicitur in aliena Eccleſia conſtitutus.*

FAbius in d. Andr. Diaconus in alia Eccleſia inſtitutus Sacerdos prohibebatur in maiorem recipi, vt Sacer-
1 dotem, quærebatur, num qui Romæ eſſet † conſecratus prohiberetur? Reſponſum non prohiberi, cum nō ſit in alia Eccleſia conſtitutus. Item qui conſtaret ſeruiſſe, vt Diaconum petebat reſtitutionem ad id munus, quod eſt conceſſum, cum Sacerdos eo vti poſſit.

D e c i s i o MDCCCX.

De regreſſu.

Idem in dicta Salamantina del Azogul. clauſula irritās in regreſſu ob non abſolutionem non inficit poſſeſſionem, niſi poſt ſententiam declaratoriam, licet in aliis inficiat.

D e c i s i o MDCCCXI.

De indulto.

Idem in d. Carthaginen. dubitatur, *num vtens indulto Cardinalis abſentis teneretur probare de licentia abſentem eſſe?* Et decreto abſentem creatum, & poſtea plura eſſent priuilegia conceſſa, in aduerſarium reiectum eſt onus probandi.

D e c i s i o MDCCCXII.

De Procuratore.

PEregrinus in d. Palentina licet per legitimum procuratorem fuerit ſupplicatio præſentata conſenſus, non poteſt præſtari poſt obitum per eum procuratorem, qui non vſus eſt mandato in vita, licet in mandato conſentiat reſignans.

D e c i s i o MDCCCXIII.

De iure quæſito.

Idem in Britton. Legatus Bononiæ poſt reuocatas facultates contulit. Item ordinarius ſuo iure. Poſt hæc legato reſtitutæ ſunt facultates cum confirmatione geſtorum, dictum eſt, iure quęſito alterius non eſſe derogatum.

D e c i s i o MDCCCXIIII.

De diſpenſatione.

Idem in d. Compoſtellana. Lis mota ſopita fuit per ceſſionem, & non perſequutionem ſurrogata per triginta annos, deinde datus eſt ei coadiutor, & cum coadiutore poſt obitum litigatur, probatum que eſt illum filium Sacerdotis. Idemque beneficium obtinuiſſe, quærebatur num ex longa poſſeſſione præſumitur diſpenſatio, & an hæc poſſeſſio fuerit pacifica, dictum eſt ad cauſandum præſumtionem diſpenſationis, *argum. Caſſad. ſ. vt lit. non conteſt. Gom. in reg. de trien. quæſt. 61.*

D e c i s i o .MDCCCXV.

De renuntiatione.

REomanus in d. Auximana renuntians opulentæ hereditati, ob partum lucrum non cenſetur ſine dolo facta, ex quo iureiurando non firmatur. Sed & renuntiatio de qua agebatur, videbatur eſſe potius liberatio fideicommiſſi debiti.

D e c i s i o MDCCCXVI.

De declaratione.

Idem in d. Padua. declaratus ſemel debet oſtendere abſolutionem. Sed an probetur declaratio ex literis brachii ſecularis videndum.

D e c i s i o MDCCCXVII.

De præſumtione.

PRoſper in d. Poluceſtr. præſumtio eſt pro iuriſdictione Epiſcopi in iure communi fundata, quæ facit, vt deponentes de viſitatione præferantur deponentibus de exceptione.

D e c i s i o MDCCCXVIII.

De poſſeſſione.

S v m m a r i v m.

1 *Poſſeſſio continuata probatur per teſtes deponentes percepiſſe vinum & oleum.*

AVguſtinus in Cluſina poſſeſſio capta pro nomine, cuius ratificata per ipſum poſt duos menſes, niſi medio tempore fuerit per alium capta, reſtitui debet. Probatur autem continuata † poſſeſſio ex teſtibus deponen- 1
tibus percepiſſe vinum & oleum, &c. Inſtrumento ratificationis, & poſſeſſionis continuatæ menſis, quibus alter poſſederat, obtinuerat mandatum de manutenendo, & fructus eius vigore decretum eſt, vt purgatis attentatis reſtitueretur.

D e c i s i o MDCCCXIX.

De eodem.

Idem in d. Galaſquen. citatio exſequuta perſonaliter, prout in ea copia quæ oblata, non diſplicuit.

D e c i s i o MDCCCXX.

De confeſſione procuratoris.

IOannes Paulus in d. Tiburtina. reuocari poteſt confeſſio procuratoris in eodem iudicio poſt ſententiam exſequutoriam, ſed & acceptatio mandati coram quibuſcunque iudicibus ſtipulanti præſente procuratore, licet apud acta ſit, generale cenſetur.

D e c i s i o MDCCCXXI.

De remiſſoria.

Idem in d. Bononien. non eſt concedenda remiſſoria ad probanda, quæ erant cognoſcenda ab eo iudice, qui cognouit de profeſſione, neque impediendum iudicium poſſeſſorium.

D e c i s i o MDCCCXXII.

De permutatione.

THomas in Florent. relata eſt controuerſia diſputatā *per Sarnen. q. 3. de publican.* deciſa, poſtea per duodecim Auditores, vt non habeat locum regula in permutantibus, quod Sarnen. annotauit.

D e c i s i o MDCCCXXIII.

De penſione.

Idem in Getunden. penſionariis non tenetur ad penſionem, ſi multis annis nullos fructus percepit, neque percipere ſperat, & ſi expreſſum ſit in ſupplicatione, intelligitur de vno atque altero anno.

D e c i s i o MDCCCXXIIII.

De reſtitutione.

IDem in d Corduben cum conſtet Ferd. eſſe reſtituendum, & latis exſpectatum ſit, & quotidie aliquid, vt probetur iudicium ex aduerſo producatur. Viſum eſt, vt ſententia ferretur, licet eodem die aliquid produceretur, quod an ſit releuans poſtea videatur.

D e c i s i o MDCCCXXV.

De [illegible]em.

IDem in d[illegible] Ch[illegible]na [illegible] Rugien. Epiſcopus eſſet purgatis attentatis re[illegible]ituendus [illegible], attentatis facto depoſito, in euentum liquidation[illegible] [illegible]m eſt non ſatis eſſe, ſi aduerſarius velit, quam primum liquidare attentata.

D e c i s i o MDCCCXXVI.

De impoſitionis ſolutione.

IDem in d. Calaguritana conſuetudo erat, vt impoſitio totius cleri, qui ſub Archipresbytero eſt, ſolueretur tribus patronis. Ita vt harum & Briones tertiam partem, ceteri ceteras ſoluerent. Lite ſuper hac [illegible] mota, impoſitio quartæ a Pontifice eſt Cæſari conceſſa ex nouo cenſu diſtributa, cuius exſequutores iuſſerunt ex nouo cenſu ſolui, quærebatur num mandatum, & ſententia ex-

ſequutorum eſſent attentata, cum de lite pendente fuiſſent admoniti. Reſponſum eſt, quando ipſimet, qui litem allegant, litem mouiſſent, non eſſe audiendum.

DECISIO MDCCCXXVII.
De auocatione.

RAuell. in d. Tullen. confirmatum eſt, quod de concluſione dicebatur, quod eſſet ſubreptitia auocatio, neque obeſſe clauſulam ſtatum cauſſæ, quia intelligeretur de non expreſſis.

DECISIO MDCCCXXVIII.
De penſione.

IDem in d. Vulterrana penſio debetur a Pontifice aſſignato, licet nulli ſint fructus percepti, quia imponi poteſt percipiendi onus reale.

DECISIO MDCCCXXIX.
De ſubiectione.

PVteus in Canonicatus ducalis onus inunitarum rerum Epiſcopo debitarum, non probat eccleſiam Epiſcopo ſubditam, quo ad alia, aut eius diœceſes eſſe.

DECISIO MDCCCXXX.
De eodem.

IDem in d. Oſce. Valde dubitatum eſt, *num poſſent Clerici cœlibes extendi conſenſum contra reg. Cler.*

DECISIO MDCCCXXXI.
De reſignatione.

SVMMARIVM.

1 *Procurator reſignantis inhibitione non efficit litem reſignatario.*

FAbius in d. Salaman. portionis per reſignationem reuocatur procurator, *vt tenet Rota 376. in nouiſ. Rom. conſi. 374. Bertrand. 250. vol. 2. contra Gnid. queſt. 547.* Neque obeſt, quod non conſtet tunc de acceptatione, cum poſtea ſequuta eſt, & nihil poſſit medio tempore aduerſus reſignatarium nouari, *arg. cap. ſi tibi abſenti. de praben.*
1 *in 6.* Itaque † procurator reſignantis inhibitione non efficit litem reſignatario. Videndum tamen de appellatione extraiudiciali.

DECISIO MDCCCXXXII.
De indulto.

PEregrinus in Taruiſana. Poſito, quod fuerit reuocatum indultū perpetuo per regulam Clementi, quod non ſatis firmiter maiori parte videbatur, an reualidatio indulti, vel potius inhibitio, vel concordia noceant creato, reſponſum eſt nocere.

DECISIO M[illegible]C[illegible]CXXXIII.
De lite[illegible]s.

IDem in d. Toletana. Literæ non ſunt committendæ propter conditionem manda[illegible] ſuper Pont. non reiceretur, & videbatur reiecta, ſi non erat conſueta. Petebat enim quis, vt liceret ſibi imponere penſionem etiā ſuper quotidianis, & cum clauſula transferendi.

DECISIO MDCCCXXXIV.
De acceptatione.

REomanus in Calagurita. Canonicatus, dictum non eſſe in vſu priuilegium ſcripturarum, vt poſſint etiā in menſe ordinarii acceptare n[illegible]n reſeruati.

DECISIO MD[illegible]CCXXXV.
De teſtibus.

RAuellen. in V[illegible]lterrana pendente quæſtione ſuper penſionibus non ſolutis, non licet teſtes ſuper reductione penſionis examinare.

DECISIO MDCCCXXXVI.
De poſſeſſore.

IDem in N. Reus & poſſeſſor poteſt dare de iure tertii claro etiam per ſupplicationem *Caſſad. ſecundo de re iudic.*

DECISIO MDCCCXXXVII.
De acceptatione.

PVteus in [illegible]chinon. regula de veriſimili notitia non habet locum in acceptatione, neq; in noua prouiſione vigore gratiæ exſpectatiuæ. Sed dubitabatur, *num acceptatio facta beneficii vinentis innaretur noua prouiſione facta die obitus, in quo ampliatum eſt.*

DECISIO MDCCCXXXVIII.
De beneficiis.

IDem in Fulginaten. petita ſunt duo beneficia, alterum viginti quatuor, alterum quinquaginta quinque, cum poteſtate augendi ſeu minuendi. Dicebant expeditores, alterum ex eis augere non poſſe, nobis viſum eſt alterum poſſe, vtrumq; non poſſe. Diuiſio enim eo pertinet, vt alteri detrahi, alteri addi poſſit.

DECISIO MDCCCXXXIX.
De ſimonia.

IDem in d. Melphien. maiori parti viſum eſt, vt ſimoniacus eſſet contractus, cum ſub vno pretio, & fructus, & collatio beneficiorum eſſent comprehenſi, licet aliquibus videretur iniquum, vt qui pecuniam dediſſet, ex fructibus eſſet ſpoliatus & omnia perderet.

DECISIO MDCCCXL.
De teſtibus.

FAbius in d. Pampilonen. Viſum eſt veriſimilius deponere teſtes, qui diſtinguunt rationem in paſturis, non in prædiis, quorum fines aſſignant.

DECISIO MDCCCXLI.
De remiſſoria.

PEregrin. in d. Palentina. Petebatur remiſſoria ad probandum procuratorem cœpiſſe in vita mandatis aliquid ageret, qui poſt mortem conſenſerit: ſed qoia calumnioſa petitio videbatur additum eſt, vt teſtes nominaret com res eſſet in curia geſta.

DECISIO MDCCCXLII.
De præſentatione.

IDem in Barchinonen. Poſſeſſio iuris præſentan[illegible]i centum annorum non probatur ex inſtrumentis prouiſionum, de quorum effectu non conſtat, cum antea conſtet alios præſentaſſe. Ceterum de poteſtate [illegible]icarii, de præſentatione, de reſignatione illic denuntiata creditur propter antiquitatem.

DECISIO MDCCCXLIII.
De poſſeſſione.

IDem in Sadicen. poſſeſſio pacifica tolerantia non tollitur per moleſtiam poſtea illatam, ex non cauſſa ſimil. ſed locus eſt conſi. Anchar. 117.

DECISIO MDCC[illegible]XLIIII.
De ceſſione.

REomanus in d. Cæſaraugu[illegible] lite mota inter Capitulum, & ſingulares perſonas cum Archiepi[illegible]copo, Capitulum ceſſit liti duobus exceptis, quos Antiſtes Sacerdotis mouit, quorum alter neque pro[illegible]c[illegible]ionem fecerat, neq; reſtituendos in priſtinum ſtatum.

DECISIO MDCCCXLV.
De teſtium examinatione.

IDem in Eluen. citatio omiſſa ad videndum iurare teſtes, nullum efficit teſtium examen. Sed [illegible] cum interrogatoriis facſte ex noua commiſſione fides adhibetur.

DECISIO MDCCCXLVI.
De [illegible]eſeruatione.

IOannes Paulus in Cal[illegible]guritana licet prohibetur ſi[illegible]entia ſubcoll[illegible]ctoris [illegible] Nuntio, quia non probatur exercitio off[illegible]cii, non viſum eſt eſſe reſerua[illegible] eius beneficia, *Rota 207. in nouis & ſupra. 96. & Put. de probat. 17. Caſſad. de verb. ſign. primum.*

DECISIO MDCCCXLVII.
De pupillo.

PRoſper in Regi[illegible]n. Mala fides tutoris non nocet pupillo, quo ad præſumtionem incoatam.

DECISIO MDCCCXLVIII.
De remiſſoria.

IDem in dicta Segobien. Si poſt vim & metum fecerunt ſtatuta, & ab eis non eſt appellatum, neque ſuper reſciſſione

ſciſſione cauſſa commiſſa, non eſt remiſſoria ad probandum metum concedenda.

Decisio MDCCCXLIX.

De reſtitutione.

AVg. in d. Corduben. reſtitutio ad canonicatum, & præbendam comprehen. annexa. Item ius ſpolio violento fructuum diſtributiones, quæ percipi potuerũt a die intruſionis debentur, ſolcat fieri proteſtatio, quod ad diſtributiones.

Decisio MDCCCL.

De iuriſdictione.

IDem in dicta Calagurıtana. Ex breui lite pendente impetrato, & eius narratiua minime tribuitur iuriſdictio, quo ad iudices delegatos, & ſubdelegatos veritate alterius breuis.

Decisio MDCCCLI.

De fideicommiſſo.

IOan. Pau. in Calaguritan. Fideicommiſſum poſt teſtamentum relictum poteſt per teſtes probari, licet non ſint omni exceptione maiores, neque eſſe prohibentur. Et licet ſimiliter deponant, neque de cauſſis iuſſis fideicommiſſo relinquendo conc udenter deponant.

Decisio MDCCCLII.

De iudice.

THomas id. Cæſaraug. Conceſſum eſt, vt declarentur iudices, qui noluerunt ſuperſe[illegible], licet ſæpius eſſent admoniti, & exſpe[illegible], quamuis non ſatis legitime de eorum contumacia conſ[illegible].

Decisio MDCCCLIII.

De calumnia.

PRoſper in dicta Aug. licet poſt decretum & remiſſoriam teſtes ſint examinati, & citatus aduerſarius ad ſententiam poteſt iterum peti, neque calumnia præſumitur, ſi iuſto errore ductus eſt.

Decisio MDCCCLIIII.

De conceſſione.

IDem in Vlixbonen. quarta cannnica portio debetur Epiſcopo, is autem poteſt capitulo, aut alii concedere.

Decisio MDCCCLV.

De mandato.

AVguſtinus in Illerden. mandatum pupilli cum conſenſu tutoris, & decreto iudicis eccleſiaſtici valet, non vero cum patris tantum. Item in exſpectatiua in forma pauperum, non tenetur probare ſe nulla beneficia obtinere, neque acceptationem in tempore, cum ſatis ſit, ſi de menſe obitus conſtat, & de die acceptationis ſequenti menſe.

Decisio MDCCCLVI.

De reſtitutione.

IDem in dicta Salamantina populo non datur reſtitutio propter connexationem, niſi probetur cauſſa eius indiuidua cum Abbat. Item non eſt eius enormiſſima læſio ſi non præſentent in ſingulis eccleſiis Parochiani, *Socin. conſil. 260.*

Decisio MDCCCLVII.

De ſubdito.

PEregrinus in d. Briton. Variatum eſt, *an renalidatio poteſtatis legati ad non ſubditos extenderetur, & an ſubditus diceretur, qui inhibitionem aut monaſterium, aut ſacerdotium haberet.*

Decisio MDCCCLVIII.

De exſequutione.

REomanus in dicta Mantuana. Licet Reuer. impediat exſequutionem trium ſententiarum, tamen ſi liquido conſtet ipſum non rem petere, ſed pretium quo redimit mores, videndum eſt, *an cito probari debitum poſſit.*

Decisio MDCCCLIX.

De alternatiua.

RAuellen. in d. Seguntina data remiſſoria ad probandum acceptationem alternatiuæ, cum non conſtaret eum vſum epiſcopum, ſed dubitatum eſt, *an etiam litera requirerentur.*

Decisio MDCCCLX.

De fructibus.

IDem in Barchinonen. viſum eſt, quo ad reg. de non exprimendo, fructus non eſſe, quo præſentibus in ciuitatem dantur, licet diſtributiones non ſint, ſed ampliatum eſt.

Decisio MDCCCLXI.

De ſententia.

IDem in Rom. Legati ſententia, quæ iubet ſtare contractui renuntiatio eſt, & ea quæ abſoluit a petitis non differunt.

Decisio MDCCCLXII.

De acceptatione.

PVteus in Parmen. Cum conſtaret Liuiam intra decennium acceptaſſe poſſeſſionem caſtri captam vigore decreti Mediolan. continuans poſſeſſionem in heredem, licet alio ſtatuto declaratum ſit locum non eſſe ei decreto poſt decennium, cum non conſtet poſt eius in curia eſſe Caſtri non ſubdit, non viſu[illegible] eſt L[illegible] in vtraque.

Decisio MDCCCLXIII.

De conſtituto.

INem in Placent. Conſtitutum ſuper re incerta non eſt, cum quis licet pro pauca quantitate, conſtitutus fuerat omnium bonorum.

Decisio MDCCCXLIIII.

De remi[illegible]oria.

FAbius in d. Pampilon. Propter multitudinem teſtium exſecutorum in prouincia ſuper re petitorio, licet aduerſario datum ſit remiſſoria, ex qua probatur ſpolium, denegata eſt remiſſoria, quæ tunc fuit petita.

Decisio MDCCCLXV.

De ſententia.

INem in Romana penſionis. Sententia lata in maiori ſumma multarum penſionum, cum non conſtet de exceptione non eſt nulla, ſed in penſionibus debitis reformatur.

Decisio MDCCCLXVI.

De reſignatione.

IDem in d. Salamantina. Ex libro Bachodi probatur data commiſſionis ex inſertione, & inhibitione verbali, de præſentatione ante reſignationem non conſtabat, viſum eſt maiori, reſignantem non præiudicaſſe reſignatario, ſi poſtea præſentata fuit ante acceptationem reſignatarii.

Decisio MDCCCLXVII.

De atte[illegible]tatis.

Peregrinus in Salamantina Abbatiæ. Lis quo ad attentata exſpirat per rem iudicatam, dum ea exſe[illegible]itur manet res litigioſa. Itaque electio, & [illegible] eſt mala, ſed ex noua prouiſ one, quæ habet clauſu[illegible] infectiue c[illegible]. cauſſa abſque nulla fuit iuuatur, niſi [illegible] fuiſſet poſſeſſio [illegible] perceptione [illegible] ctuum, quæ eſt componetur clauſula, [illegible] non extendenda.

Decisio MDCCCLXVIII.

De retroceſſione.

R[illegible] in dicta Abulen. Ex inſtrumento conſenſ[illegible]nis non probatur retroceſſio, ſed ex ſ[illegible]one, & literis, licet non ſoleat dari, niſi poſt literas.

Decisio MDCCCLXIX.

De ſeparatione.

PRoſper in d. Valentina. Separato matrimonio propter [illegible]ditatem vnius, non vtriuſque licentia contrahen[illegible] cum aliis, ſecus ſi propter ſcandalum, aut propter maleficium

Decisio MDCCCLXX.

De metu.

Idem in Segobien. Viſum eſt purgatum metum per ſtatutum, & commiſſionem, in quibus nihil de ſtatuto, licet committerentur appellationes, & conſtaret appellatum nomine vnius tantum, & licet is eſſet procurator.

DECISIO MDCCCLXXI.

De dilatione.

AVguſtinus in Oxomen. Licet dilationes dentur ante terminum ad articulandum bene ſeruatur. Si tamen admiſſus eſt quę poſtea, & docuit de intereſſe poſt ſex mẽſes, cum petitur concluſio non ſunt petendæ: quia calumnioſe videbitur, præſertim prope ferias.

DECISIO MDCCCLXXII.

De petitione.

Idem in d. Alboren. Petitio cõcepta nomine partis ſubſcripta ab aduocato, & data notario, vt intimetur, inſerta inſtrumento intimationis facit fidem contra eum, ſed quia notarius dixit, *Titius qui hoc nomine ſe dixit appellare*: videndum, num ſua confeſſione iuguletur.

DECISIO MDCCCLXXIII.

De reſtitutione.

IOan. Paulus in d. Tiburtina. Coniungitur patris, & filii tempus ad reſtitutionem intra quadriennium petendum. Item ſcientia præſumitur ex exſequutione ſententiæ in caſtro tempore bellorum, & pellis adducuntur. Canon. reintegrandæ poſt mille annos datur. Vide Caſſa. *6. de reſtit. ſpol.* in quo ſemper in Rota vacatum eſt.

DECISIO MDCCCLXXIV.

De remiſſoria.

Idem in d. Bonon. Petebatur remiſſoria ad probandum religionis profeſſionem, quia opponebatur nõ tenuiſſe dictum, cum perſeuerantia probaretur aliquot annorum cenſeri conſenſiſſe, ſi minus exſpectandum eſſe, licet de immittendo heredem in poſſeſſionem.

DECISIO MDCCCLXXV.

De eadem.

Idem in d. Calaguritan. Conceſſa eſt remiſſoria ad probandum acceptationem, & exſequutionem officii ſub collectoris.

DECISIO MDCCCLXXVI.

De eadem.

THomas in Gerunden. Dicebatur conſuetudo eſſe in Cathalonia, vt miles mortua vxore dotem retineret. Et licet inſtrumentum dotis de reſtituendo aperte caneret conceſſa eſt remiſſoria, vt probaret ſtante etiam ſimili inſtrumento.

DECISIO MDCCCLXXVII.

De exemplatione.

PRoſper in Vlixbonen. Exemplum exempli non facit fidem, ſi prius exemplum non ſolemniter tranſcriptum, licet poſterius recte antiquitas exempli cum effectu ſequuto omnem ſolemnitatem farit.

DECISIO MDCCCLXXVIII.

De remiſſoria.

Idem in Mutinen. Denegata eſt remiſſoria ad exſequutionem ſimoniæ per obiectiones teſtium in prouincia exſecutorum.

DECISIO MDCCCLXXIX.

De intruſo.

AVguſtin. in d. Eluen. permiſſum [illegible], vt declaret capitulum, qui moniti vt def[illegible] nomine Gombaii, dixerunt, ſe velle pro[illegible] ſeruire in eccleſia. Ille autem pro quo ſeruieban[illegible] declaratus, quia nõ probatur intruſus, *vt ſu[illegible] ar. cont.*

DECISIO [illegible]DCCCLXXX.

[illegible]iptura.

Idem in d. Alb[illegible]en. viſum eſt verba notarii, cum dixit, apparu[illegible]m ſe ita appellari præiudicare, tum quia produxit [illegible]turas per ſe facientes, tum quia ex aliis coniecturis apparebit eum eſſe.

DECISIO MDCCCLXXXI.

De compromiſſo.

Idem in d. Auinionen. compromiſſum exſpirat [illegible]nio, concordia autem ſeu tranſactio obeſt in rebus tranſactis.

DECISIO MDCCCXXXII.

De alternatiua.

RAuellen. in d. Seguntina · alternatiue debent literæ expediri, tum quia gratia eſt, tum quia additur dummodo regula de menſibus ordinariis non vtaris, tum etiam quia ſupplicationi extra vrbem, *vt 77. dixit.*

DECISIO MDCCCLXXXIII.

De iuriſdictione.

PVteus in d. Parmen. Quæſita poſſeſſione caſtri quæritur eius iuriſdictio. *Pariſ. conſ. 16 vol. 4.*

DECISIO MDCCCLXXXIV.

De ſubditis.

PEregrin. in d. Briton. Maiori parti viſum eſt in ſubditis legatione annumerandum clericum, & Abbatem. Item reualidationem facultatum legati Bono. ad non ſubditos extendi.

DECISIO MDCCCLXXXV.

De reſignatione.

REomanus in d. Segob. Propter confeſſionem eius, qui auctor fuit reſignationis, & permutationis, non ei permiſſum ratione ætatis filii ei impugnari.

DECISIO MDCCCLXXXVI.

De remiſſoria.

Idem in Mediolan. permiſſa eſt remiſſoria, licet videretur in conſtitutione non fuiſſe ſeruatum ordinem, *cap. vlt. de elect. in 6.* quia præſentatione factum remanebat, neque oberat de deuolutione, quod allegabatur, cum ſic conſtaret de præſentatione.

DECISIO MDCCCLXXXVII.

De beneficio.

RAuellen. in Lucana, & ſi quis per generales clauſulas vellet capere beneficium tenetur menſem exprimere, *vt alias deciſum eſt coram Proſpero 28. Iunii, 1546. Put. 9. in reg. de menſe 4.*

DECISIO MDCCCLXXXVIII.

De [illegible]equutione.

PVteus in Ilerden. inhibitio facta procuratori, & eidem reſignatario, vt procuratori, non impedit quominus ab[illegible]veniens poſſit ab alio exſequutionem rei iudicatæ petere.

DECISIO MDCCCLXXXIX.

De precario.

Idem in Parmen. Poſſeſſio in corporalem præſumitur precaria, ſed quem conſtet ex decreto poſſidere cœpiſſe negat precarium. Item in titulum oſtendat.

DECISIO MDCCCXC.

De reſtitutione.

FAbius in Compoſtellana cum in permutantibus non ſoleat admitti reſeruatio regreſſus, & p[illegible]nſionis Mandatum conceſſum fuerat cum clauſula non aliter, & negligentia notarii conceſſum, deinde cum iterum eſſet petitum ſine regreſſu interea coram ordinario permutaret. Sed poſtea compertum eſt ex ſimplici ceſſione reſeruatum regreſſum, & bullas expeditas. Quærebatur, *an conſtito de illis duobus mandatis præſumeretur fraudem adhibitam, & remiſſa ſunt ad expeditores?*

DECISIO MDCCCXCI.

De eodem.

Idem in Compoſt. in exſequutione edicti dicebatur publicatas literas, viſum eſt literas eſſe. Item deerant nomina teſtium, & quia dicebatur in audientia publica admiſſum eſt.

DECISIO MDCCCXCII.

De tranſlatione penſionis.

Peregri-

PEregrinus in d. Godieen. Agebatur de nullitate tranſlationis penſionis, & cum ſine retardatione eſſet cauſſa commiſſa, aduerſarius facto depoſito obtinuit, vt non relaxaretur ſine cautione, quod cum eſſet generaliter reformatum non obſtantibus, viſum eſt, vt ſpecialiter reformaretur.

DECISIO MDCCCXCIII.

De prælatione.

IDem in d. Caluaté. Verus familiaris præfertur ſcriptori Apoſtolico, & militi S. Petri, licet per priuilegium verus ſit. Item antiquior nuntius antiquo, vtpote cum priuilegio poſtea eſſet conceſſa, ſed & diligẽtior in acceptatione, & noua prouiſione, & qui diligentior ſuit in lite mouen. Et ex aliis omnibus excluſus eſt Doctor, ſcriptor, & miles ex voto maioris partis.

DECISIO MDCCCXCIV.

De reſtitutione.

IOan. Paulus in Tiburtina. Tẽpus quadriennii lapſum in vita patris, aut in maiori ætate filii, non dubium eſt tollere reſtitutionem, ſi partem in vita patris, partem in maiori. Idem, ſed ſi initum ſit pro tempore in minore ætate dubitatum eſt, & magis inclinabant, vt non competeret. Cum vero totum in minori ætate dubitatur, *num in minore ætate, an poſtea poteſt peti reſtitutio?* Sed omni caſu conſtabat ex capite ignorantiæ, aut impedimenti peti poſſe, *& in c. 1. de reſt. in integ. lib. 6.* poſt minorem ætatem exſpectandum.

DECISIO MDCCCXCV.

De familiaritate.

PRoſper in N. licet probetur familiaritas, non probato, quod eſſet continuus commenſalis non competit Cardinali prouiſio, vt puta in conſiliario Cardinalis Toletani.

DECISIO MDCCCXCVI.

De reſtitutione.

IDem in Glaſquen. Conceſſum eſt, vt non pareat rei iudicatæ reſtitutioni petitæ ex reſcripto propter celerem cauſſæ expeditionem, puta intra tres menſes a die exſequutionis citationis.

DECISIO MDCCCXCVII.

De eodem.

IDem in d. Mutinen. Regula de annali habet tres partes contra Sarn:n. A primo ſolet derogari de nomine, & cognomine poſſeſſionis. Secunda eſt de intra ſex menſes. Tertia, vt intra annum ſententiam obtineant.

DECISIO MDCCCXCVIII.

De reſignatione.

SVMMARIVM.

1 *Beneficia litigioſa non poſſunt conferri, niſi a Pontifice.*

AVguſtinus in d. Albaracinen. pendente lite, reſignat litig. in manibus Imperatoris, & ex præſentatione
1 eiuſdem Seius ingreſſus poſſeſſionem, cum † beneficia litigioſa conferri non poſſint ab aliis, quam a Pontifice, non dubium attentaſſe Seium aduerſus collitigantem.

DECISIO MDCCCXCIX.

De reſtitutione.

IDem in Carpen. Ægidiana. In omnibus Eccleſiæ locis locum habet, neque poteſt dici in vſu non eſſe, neque ob terminorum obſeruationem omiſſam dicitur ſententia nulla, niſi probetur ſolitos ſeruari. Item ſi officia ſint manualia non competit reſtitutio.

DECISIO MDCCCC.

De præparatoriis.

IDem in Rom. panni obligatio de ſtando libris facta in præparatorio tenet in aliis iudiciis.

DECISIO MDCCCCI.

De ſtatuto.

IOan. Paulus in d. Tiburtin. Dubitatum num ſtatuta Romana Tiburtin. obligarent, & cum id oſtenderetur ex quibuſdam ſtatutis Romanis, quibus Tiburtinorum mentio fieret, viſum eſt id non probari, cum poſſent ipſi quod placuiſſet ſcribere, non tamen non ſubditos obligare.

DECISIO MDCCCCII.

De prouiſione.

THomas in Conchen. Non viſum eſt ſine ſcrupulo, vt qui mentionem fecit prouiſionis, ſed cenſeretur intellexiſſe de ea, quæ apud acta exſiſteret, etiam cum non collitigante.

DECISIO MDCCCCIII.

De acolytis.

IDem in Placent. Acolyti beneficia ſunt reſeruata ad regimen, item ex regula Pauli ſunt continui commenſales familiares.

DECISIO MDCCCCIV.

De gratia.

IDem in Placẽtina. Viſa eſt gratia ſubreptitia cauſſa nomine alterius dignitatis erectæ erigendæ ponitur ſine eius mentione.

DECISIO MDCCCCV.

De remiſſoria.

PRoſper in d. Segobien. Excluſi ſunt omnino a remiſſoria monachi, cum non conſtet eos de iniuriis, de motu proprio ſtat, & ante, & poſt fuiſſe conqueſtos.

DECISIO MDCCCCVI.

De eadem.

AVguſtinus in Burg. Denegata eſt remiſſoria ad probandum vſum antiquum celebrandi officia in capella alta, & ſonora voce cum impedimento maioris capituli, & ad probandum non impedire in ſecunda inſtantia, cum viſum ſit æquius eſſe, vt alio tempore cauerent arbitrio capituli.

DECISIO MDCCCCVII.

De reſignante.

IDem in Reatina. Probatur reſignans integros fructus, reſignatarium dimidiatos percipere, petebatur reſtitutio aduerſus eum qui eum, impetraſſet, ob non derogatum iuſpatronatus dimidios fructus percipiebat, & non probatum eſſet de conſenſu reſignatarii percipere reſtitut. eſt.

DECISIO MDCCCCVIII.

De reſidentibus in ciuitate.

RAuell. in Barchinonen. Confirmatum eſt, quod alias placuerat, vt fructus qui debentur reſidentibus in ciuitate non intelligantur ad excluſionem ob reg. veri valoris.

DECISIO MCCCCCIX.

De immiſſione.

PVteus in d. Parm. Viſum eſt, vt quoad iuriſdictionem tantum immittendus eſſet in poſſeſſione, de mero iure & imperio conſiderandum.

DECISIO MDCCCCX.

De appellatione.

FAbius in d. Salanã. Licet de appellatione dubitatũ ſit, tamen placebat ſatisfeciſſe, procuratorem cum mandatum inſertum intimaſſe, vt parte non petente originale quoque produxiſſe.

DECISIO MDCCCCXI.

De poſſeſſione.

REomanus in Vrbeuetan. Poſſeſſio capta a reſignatario non continuata ſaltem per mẽſem non cenſetur publicata.

DECISIO MDCCCCXII.

De inſtantiis.

RAuellen. in N. & N. Dictum eſt in prouincialibus cauſſis ſex menſes in prima inſtantia, in ſecunda quatuor, in tertia tres dies ſeruari ſolere, licet mandatum miſſum eſſet præſens, cum aliæ ſcripturæ requirantur,

ſed arbitrio iudicum longius quoque cōcedi iuxta cauſſarum qualitatem. Item aliarum inſtantiarum diſcuſſionem. Sed in vltimis nihil ſolet dubitabile proponi, quod non quicunque domi conſiderauit, atque iudicet ipſe, quod ſibi faciendum videatur, & potius remittatur Kalen. Octōbris.

DECISIO MDCCCCXIII.

De ſententiæ reſciſſione.

ITem ſententia nō ſolet reſcindi tumultuarie, neq; inaudita parte iudicandum, vltimuſque dies facillimis cauſſis antea in totum decifis dictus eſt, in quibus nihil habet, quod dicat cōdemnandos ex quo neque ſcripturę admittuntur, neque publicantur teſtes, neque vlli dilationi, aut tergiuerſationi locus eſt.

DECISIO MDCCCCXIV.

De exſequutione.

AVguſtinus in d. Salamantina. Licet fuiſſet concluſum, & Abbati reſtitutio daretur conſlito de bono iure, & impedimentis. Item populo ſi ſtatim coniunctionem Caſtrum oſtenderet, cum tamen pro Abbate teſtium quarta depoſitio inter alias producta fui[illegible], ex quibus de bono iure apparebat, licet minus ante probaretur cum inter alios. Item cum teſtes in Vrbe æſtimati de coniunctione. Item ſcriptura in alia cauſſa producta de iure, & coniunctione populi. Item ex aliis de ſequeſtro, ex his omnibus coniecturis permiſſum eſt, vt exſequutio retardaretur, &c.

SECTIO V. LIBRI TERTII,

CONTINENS DECISIONES THANI.

DECISIO MDCCCCXV.

De gratiæ impetratione. die Martii, 27. Auguſti. 1532.

SVMMARIVM.

1 *Literas dari Cardinalibus conſuetum eſt motu proprio.*

FVIT expeditio per Cameram, in qua corā Sanct. interfuerunt Reuerend. de Cæſis R. D. Datar. R. P. Lambertus Corrector Do. Ioan, Vnidel Abbreuiator, & Blaſius ſecretarius, & proponendo R. D. Datario ſuper gratia facta Reuerend. de Farneſio, qui Papæ de quodam beneficio ſupplicauerat, & ſupplicatio erat ſignata per fiat vt petitur, & ſuper ea literas expedierat. Cum ſecundo expediret ſuper eadem gratiam, *ſi neutri*, vigore clauſulæ, ſed cum dictam ſecundam bullam per Cameram expediuiſſet, motu proprio fuit mandatum abſcindi plumbum, non obſtan. quod per Cameram eſſet conſuetum
1 pro Cardinalibus dari † literas motu proprio, licet impetratio fuerit ad ſupplicationem, ea ratione, quia illud habet locum in prima expeditione, & ad vacatura, non in ſecunda de iam vacante ad excludendum ius tertii.

DECISIO MDCCCCXVI.

De eodem.

SImile petebatur pro alio oratore in Francia, vbi conſueuit largius procedi. Tamen & Francigenę denegatum eiſdem rationibus.

DECISIO MDCCCCXVII.

De eodem.

SVMMARIVM.

1 *Verbum forſan, quando in ſupplicatione admittatur.*

IN eodem Regno orator, qui o[illegible]tinuit ſibi de certo modo vacan. prouideri in ſupp[illegible] c[illegible]t [illegible]auſula reſtrictiua, & deuolutio detur d[illegible] ſue in literis, in quibus non diſpoſitiue [illegible] dubita[illegible] ue da[illegible]atur dicendo, forſan tanto temp[illegible]mod[illegible] ut mandatum caſſari ver-
1 bum † forſan. [illegible] autem allegaretur bo. me. Sanctorum quatuor ſolitum concedere, fuit dictum, quod poterat dari quando narrabatur intruſus, ſed non vbi non narrabatur.

DECISIO MDCCCCXVIII.

De literis ſubreptitiis.

ORator cui tanq[illegible] [illegible] eficio erat fa[illegible] gratia, cum in literis diceretur ſcholaris, & fieret gratia, cum fuerit cleri[illegible] li charactere [illegible] ſignitus, tanquam ſubreptitiæ, & non concordantes cum ſupplicatione nō fuerunt expeditæ, licet aliqui dixerint, quod ita principio dixiſſet ſe ſcholarem pariformiter gratiam obtinuiſſet.

DECISIO MDCCCCXIX.

De differentia inter Cancellariam & Rotam.

DIfferentia eſt inter Rotam, & Cancellariam in vacantibus per mortem eius, qui deceſſit ſupplicatione ſignata, ſed literis non expeditis. Nam Rota tenet, quod beneficium vacat per mortem habentis ſupplicationem ſignatam, quia per eam eſt facta gratia. Cancellaria contrarium, ſed vacat eo modo quo prius. Et ideo cum fuerit cuidam prouiſum de vacan. in Curia, qui literis non confectis deceſſit in partibus, & per eius obitum apud ſedē. Tamen literæ iuxta ſtylum Cancellariæ comprehendebant primum modum vacandi, & dab[illegible]r [illegible]ſpoſitiue de reſeruato, & de vacan. in curia, & fuerunt literæ per Cancellariam, expeditæ. Moti ſunt Domini, vel quod dicta additio fuerit erronea, vel referatur ad aliam variationē non expreſſam in ſuppl[illegible]atione. Et ſic modus expreſſus fuit datus non obſtante clauſula.

DECISIO MDCCCCXX.

De impetratione per obitum.

IN ſupplicat[illegible]n[illegible] or[illegible] or impetrauerat certum beneficium per ob[illegible]tum Iuliani, in literis exprimebat per obitum Lauren[illegible] et habebat in clauſulis poſſe mutare nomen, tam[illegible]t, ei conceſſum, quia conſtabat de corpore beneficii, & etiam illud nō erat variatio, nec etiam cognomen defuncti.

DECISIO MDCCCCXXI.

De Decanatu.

ORator impetrauerat ſimpliciter Decanatum, in literis exprimebat, quod erat dignitas, non tamen principalis curata, & electiua, nec habebat in ſupplicatione clauſulam qualitatis, quod fuerunt ei negatæ, & mandatum, quod reformaretur.

DECISIO MDCCCCXXII.

De contento pro continente poſito.

ALter qui impetrauerat Parochialem in collegiata, & literæ erant, & Parochiali collegiata, & ſic de contento pro continente. Fuit dictum, quod erant bonæ, quia veniebat ex reſignatione, & in conſenſu erat de dicta Parochiali collegiata, licet videatur contra, *cap. fin. de præbend.*

DECISIO MDCCCCXXIII.

De fructibus perceptis indebite.

QVidam narrauerat ſe certo tempore poſſediſſe, & percepi[illegible] fru[illegible]us indebite, & petebat ſibi de nouo prouideri, fuerunt negatæ literę, & mandatum, quod obtineret rehabilitationem propter fructus perceptos, vide Ioan. And. *in add. ad Specu. in tit. de diſpen. §. dicendum in verb. ſupradictas.*

De-

Deciſio MDCCCCXXIV.

De penſione.

ERat reſeruata penſio cum duobus decretis annullatiuis, literæ erant de penſione ſimplici ſine decreto fuit mandatum, quod literæ non expedirentur, licet aliquis dixerit, quod alia pars poterat expedire ad partes dicta decreta, tamen cum fuerit penſio reſeruata limitata, & qualificata, fuit concluſum, *vt ſupra.*

Deciſio MDCCCCXXV.

De eodem.

ERat datus exſecutor in eadem Eccleſia, in qua beneficium penſione oneratum exſiſtebat. Fuit dictum quod poterat per Cameram dari ſecus per Cancellariam, & maxime, quod erat alter cum eo.

Deciſio MDCCCCXXVI.

De regreſſu.

FVerunt etiam negatæ literæ cuidam, qui in reſeruatione regreſſus pro conſenſu dabat inſtrumentum notarii, & extenſum de mandato præſidentium, & clericorum Cameræ, quia contra regulam Sanctiſſimi Domini ſuper extenden. conſenſibus.

Deciſio MDCCCCXXVII.

De reſignatione.

ALter qui reſignauerat reſeruatis ſibi fructibus, & regreſſu, & prouiſus vigore reſignationis huiuſmodi poſſidebat, petebat, cum conſenſus ſuper reſeruatione prędicta eſſet deperditus, literas expediri cum conſenſu abſque eo, quod de illo conſtaret. Fuit mandatum R. Domino Datario, quod concordaret cauſſam, & faceret reſignatarium, vel conſentire, vel retrocedere beneficium.

Deciſio MDCCCCXXVIII.

De ſupplicatione.

IN ſupplicatione non erat diſpenſatio retinendi Parochialem, vna cum obtentis ponebatur in literis, & fuit denegata, quia non concordabat cum ſupplicatione.

Deciſio MDCCCCXXIX.

De prouiſione.

Svmmarivm.

1 *Iudex vnus ſaltem diœceſis nominandus eſt in literis.*

OCcurrit etiam mihi dubitari, quod cum mandaretur prouideri oratori de Parochiali, in qua narrabatur intruſus, & forma literarum erat prout debet eſſe vocato dicto intruſo, & aliis qui fuerint vocandi. Tamen iudices qui dabantur erant in curia, & beneficium in partibus & ſic contra ſtatutum. *de reſcr. c. p. in 6.* cui non derogabatur, & ſibi vindicat locum in prædictis, & eſt deciſ. *Rotæ ... in nou.* Habui recurſum ad R. D. Lambertum correctorē, qui retulit, quod bo. me. Sanctorum quatuor dabat tales
1 literas per Cameram, ſi ſaltim vnus iudex nominatus in eis eſſet in diœceſi: & ſic ego aptaui literas apponēdo vnū iudicem, & videtur, quod poſſit ſtare. Nam ſi orator ibit coram iudice in diœceſi, nihil eſt, quod obſtet, nec pars poteſt conqueri, & obſeruatur ſtatutum, ſi autem ibit coram alio, omnia erūt nulla propter decretum appoſitum *in d. c. ſtatutum*, & imputetur ei.

Deciſio MDCCCCXXX.

De eodem.

Svmmarivm.

1 *Diſpenſatio ipſo iure venit vbi impedimentum perpetuum eſt.*

ITem prouidebatur religioſo de prioratu regulari, qui forſan erat hoſpitale, & tamen committebatur ſecundum Clem. *quia contingit. de relig. Dom.* cum expreſſione, quod dictus Prioratus erat ſolitus teneri per ſeculares, & in literis ita exprimebatur, & conferebatur præfato regulari cum diſpenſatione illum retinendi. Dubitabatur, quia diſpenſatio non erat in ſupplicatione. Tamen multi dixerunt, quod ex eo quod per ſupplicationē conſtabat, quod orator erat regularis, & erat impeditus impedimento perpetuo, tunc veniebat diſpēſatio ipſo iure, ſecus ſi impedimentum fuiſſet temporale. 1

Deciſio MDCCCCXXXI.

De eodem.

IN eadem erat derogatio priuilegiorum & ſtatutorum in literis derogabatur ſtatutis hoſpitalis in Saxia, a quo dictus prioratus dependebat. Dubitaui etiam ſuper his, nunquid poſſit dari. Dixerunt quod ſic, cum in ſupplicatione fieret mentio dicti hoſpitalis. ſecus etiam ſi in indiuiduo in literis dixiſſet, ſtatuto tali quo caueri dicitur, quod quia tunc non licuiſſet per derogationem generalem quam habebat ſtatutum.

Deciſio MDCCCCXXXII.

De iuſtificatione.

ITem orator habebat in clauſulis cum aduocatione cauſſæ, & exſtinctione litis, quæ clauſula eſt ſolita iuſtificari quoad cedentem tantum, vel quatenus non ſint alii colligantes, tamen cum non eſſet iuſtificata in ſupplicatione, vt dixi, dubitaui, *an deberet iuſtificari in literis.* Fuit dictum, quod non, quia per ſe intelligebatur quoad expreſſos tantum, & ideo ſi ex eorum forma non conſtabat de alio colligante, non erat opus alia iuſtificatione.

Deciſio MDCCCCXXXIII.

De Abbate.

ITem pro præſenti fuit dictum, quod non requirebatur iuramentum nec munus benedictionis in Abbatem.

Deciſio MDCCCCXXXIV.

De graduatis, die Martii, octaua Octobris. 1537.

FVit expeditio Cameræ generalis in Caſtro coram ſanctiſſimo, in qua iiſdem interuenientibus & proponē. Reuerend. de Cæſis, oratori aſſerenti ſe graduatum, erat data diſpenſatio de quarto incompatibili. & quia in literis tacebat gradum, fuit mādatum, quod exprimeret, alias denegarentur.

Deciſio MDCCCCXXXV.

De reſignatione.

ERat datus regreſſus ad præpoſituram reſignatam, & acceſſus ad Canonicatum, & præben. obten. per reſignatarium, & ſic ad beneficium nō reſignatum. Fuit dubitatum ex quo, quia tempore datæ dicebatur, quod Sanctiſſimus non erat ſolitus ſimiles acceſſus concedere nec minus reperiebatur de eo nota in libro Datarii quoad compoſitionem. Ideo videbatur extortus præter mentē ſuæ ſanctitatis, & tamen ... & ſignatus per Caſatanum, tamen fuit mandatum, quod Bulla expediretur, ſed componeret cum Datario, vel doceret ſe compoſuiſſe, quia ſignatura erat ſufficiens.

Deciſio MDCCCCXXXVI.

De literis reſignationis.

Svmmarivm.

1 *Beneficium reſignatum literis non confectis vacat, vt prius.*

QVædam in Barchinon. In qua de vacante apud ſedem prouiſus in calce ſupplicationis habebat, & de conſenſu Cardinal. Cortnuen. quatenus cadat ſub indulto, prouiſus eodem menſe reſignauerat, & in reſignatione habebat derogationem indulti prædicti Reuerendiſſ. ... tunc fuit dubitatum, *an modo in literis reſignationis teneretur apponere conſenſum prædicti Reuerendiſſ. vel declarare quod beneficium non erat ſub indulto, in quo Domini fuerunt varii.* Ideo Bulla fuit remiſſa ad Reuerendiſſ. Dom. Lambertum, quod aptaret, eo maxime, quia cedebatur literis non confectis, & non dabatur de primo modo vacā. de quo dari debet, quia fuit dictum, quod tam per Cancellariam, quam per Cameram beneficium, quod reſignatur literis non confectis vacat, vt prius, & de primo modo diſpoſitiue eſt dandum in literis, non obſtan. deciſ. Rotæ. neſcio, an ſit deciſio. 38. in 1

non. Pro ſtylo facit dictum Compoſtel. *in c. conſtit. de reſc.* quod literæ ſunt loco tituli, ergo ſine literis non habetur titulus.

Decisio MDCCCCXXXVII.
De clauſula inſolita.

PRouiſus de vacante apud ſedem in Caſtro cum clauſula inſolita, ac derogatione regulæ de ſubrogan. in corpore, non repetita in clauſulis ad preces cuiuſdam militis dubitabatur, *an literæ dari deberent attentis præmiſſis.* Et quod bo. me. Card. Sanctorum quatuor literas prædictas ad biennium, & vltra retinuerat, & eas noluit expedire, vota Dominorum dependebant a gratia, & voluntate Papæ, & Papa remiſit pro iuſtitia. Et Domini reſponderunt, quod attento, quod ſignatura erat ſufficiens, retineri non poterat, ſed per Cameram ſatis eſt, quod aliquid ſit in corpore, licet non repetitum in clauſulis, & ideo fuit mandatum expediri, licet videretur, quod gratia fuerit obtenta per importunitatem, quo caſu conſenſus concedentis non arguitur, ſed potius diſſenſus, *gl. in c. audacter, 8. q. 1.*

Decisio MDCCCCXXXVIII.
De ſupplicatione.

ERat reſeruata penſio de conſenſu Franciſci Archiepiſcopi Sarzanen. Et in literis dicebatur Franciſci Epiſcopi Zadien. fuit dubitatum, quia ſupplicatio erat debilis, nec habebat clauſulas prægnantes, nec habebat cognomina, tamen fuit maodatum dari, quia conſtabat de errore, & de corpore conſentientis, & eius vero conſenſu.

Decisio MDCCCCXXXIX.
De capellania.

Summarium.

1 *Verbum qualitatis non ſupplet ordinem, ſed electionem.*

PRouiſio de Capellania vacan. per reſignationem in 12. anno conſtituto cum derogatione fundationis, & regula qualitatis. In literis eiſdem dabatur diſpenſatio retinendi dictam Capellaniam, quatenus eſſet preſbyteralis. Fuit dubitatum, quia de diſpenſatione præterea in ſupplicatione nullum verbum, qualia poterat prouiſus exprimere, quod erat preſbyteralis, licet vnus Do-
1 minorum dixerit, quod † verbum qualitatis non ſupplet ordinem, ſed electionem, & ſententiam, & poterat dari dicta diſpenſatio, quia habebat prædictam derogationem fundationis.

Decisio MDCCCCXL.
De errore nominis.

ORator, qui impetrauerat per obitum Ioannis & in literis dicebat per obitum Iuliani, fuerunt negatæ literæ, non obſtante, quod in proxima Camera alteri in ſimili caſu fuerint conceſſæ. Quia ibi conſtabat de corpore, cum eſſet certa Parochialis. Hic autem interpretabatur portio in Eccleſia Toletan. in qua multæ ſunt, & poterat de facili Papa decipi. Ideo [illegible]it dictum, quod probaret, & doceret de vacatione portionis prædictæ.

Decisio MDCCCCXLI.
De diœceſi.

QVidam erat prouiſus de Parochi[illegible]i, ſiue diœceſi, & cedebat, & in ceſſione exprim[illegible]b[illegible]t diœceſim. Alias fuit dubitatum, & mandatum parti, qu[illegible]d probaret d[illegible] tā diœceſim, quam cum per teſtes probaſſet, fuerunt ei literæ expeditæ.

Decisio MDCCCCXLII.
De reſignatione.

REſignans reſeruatis fructibus & regreſſ[illegible] cum [illegible]eſignatarius vigore reſignationis po[illegible] c[illegible], & reſ[illegible]ās reſeruationem ſuam, expedire non po[illegible]t, quia conſenſus erat tempore deprædationis vrbis deperditus, & plu-ries inſtitiſſet pro exp[illegible]ditione ſine conſenſu, attento caſu, & in proxima Camera fuit mandatum R. Domino Datario, quod componeret. Q[illegible]i retulit non compoſuiſſe, ſed tractaſſe prædictam concordiam. Fuit dictum, quod concluderet, alias darentur literæ ſine conſenſu attento caſu fortuito prædicto, & quod ſupplicatio ſuper qua reſignationem expedierat, erat cum dicta reſeruatione, & mādatum erat repertum eo modo conditionatum.

Decisio MDCCCCXLIII.
De exſecutore.

TRes exſecutores in literi[illegible] omnes erant in Eccleſia, in qua beneficium erat. Ideo fuit dubitatum, licet in proxima Camera fuerint datæ literæ ei qui vnum in Eccleſia, & alterum extra habebat Et fuit dictum, quod nō multum importabat, tamen non erat iuridicum, & Cancellaria non dabat. Ideo fuit mandatū, quod haberet votum Reuerendiſſimi Anconitani.

Decisio MDCCCCXLIV.
De reſignatione.

REſignans reſignabat præpoſituram, & ex cauſſa reſignationis reſeruabatur ei regreſſus per ceſſum, vel deceſſum, & omnes fructus, ac cuidam alteri poſt obitum reſignantis certa penſio cum regreſſu in euentum non ſolutionis, & inualidari, ac in alios [illegible]uentus prædictos. Ideo penſionarius in literis vigore di[illegible]æ clauſulæ euentu. prædict. extendebat etiam regreſſum per ceſſum, vel deceſſum. Fuit dictum, quod non poterat, tum quia ſignatura nō dabat, tum etiam quod fuiſſet ei datus ſine cauſſa, & quod Papa cogitauit ei prouidere de pē[illegible]ione, & valide, non regreſſum concedere.

Decisio MDCCCCXLV.
De priuilegiis ſcriptorum.

FVit dictū ſuper priuilegiis, & ex emtionibus ſcriptorum, quod exemtiones non dantur, ſed ſcriptores vtuntur prima, & generali cōceſſione. Quo vero ad comitatum, [illegible] protonotariatum, quod Reuerendiſſimus de Cæſis excogitaret.

Decisio MDCCCCXLVI.
De reſignatione.

PRou[illegible]s reſignat certa beneficia, & præſtimonia expreſſa, & [illegible]nde dicit, ac reliquum in Parochiali de N. & con[illegible]nſus in Camera erat modo præmiſſo in Parochiali de N. reſignatarius in literis N. exprimebat, & ſuper N. huiuſmodi illud diuerſificando capiebat tria beneficia, & literæ erant expeditæ, & in Rota productæ, quæ ad Cameram remiſit ad corrigendum. Fuit mandatum, quod informarent pro prima.

Decisio MDCCCCXLVII.
De eodem.

Summarium.

1 *Litera de gratia facta ab inferiori non debent dari diſpoſitiue, ſed aſſertiue.*

PRouiſus per legatum in partibus reſignabat, & vigore clauſulæ, *neutri*, orator [illegible]xpediebat literas cum admiſſione ce[illegible]ionis alterius. Fuit dubitatum, quia ad iuſtificandum conceſſionem cedentis produc[illegible]bat quendam quinternium, in quo erant ſupplica[illegible] præfati [illegible] qui non erat ſubſcriptus, nec aliquo publico teſtimonio comprobatus. Tamen quia probauit per teſtes fide dignos, qui r[illegible]cognouerunt ſcriptorem, & depoſuerunt eundem fuiſſe deputatum ad regiſtrandum gratias dicti legati, fuerunt expeditæ, ſed non diſpoſitiue, ſed aſſertiue fui[illegible] [illegible]a mentio de conceſſione prædicta. Et fuit dictum, quod nunqua[illegible] in literis † debet dari diſpoſiti- 1
ue de gratia facta ab inferiore, ſed aſſertiue modo præmiſſo.

De-

dictæ [illegible]
qu[illegible]
exp[illegible]

Decisio MDCCCLXI[illegible]

PRiorſus [illegible]
[illegible]
regi[illegible]
tum [illegible]
pedi[illegible]
[illegible] dan [illegible]
[illegible]
po.e.late,c *priuilegium* [illegible]
de conſti.

Decisio MDCCC[illegible]

De coadiut[illegible]

COadiutoria ſuper [illegible]
ctorum quatu[illegible]
eſſ[illegible] ſummi[illegible]
ſi e[illegible] peditæ B[illegible]
per Cameram & [illegible] nouo.

Decisio MDCCCCLX[illegible]

PR[illegible] qui exp[illegible]
do reig[illegible]
vacand[illegible]
non erat bonus [illegible]
gnationem ipſi[illegible]

Decisio MDCCCCLXV[illegible]

SCriptoribus Ap[illegible] notarius [illegible]
[illegible] forma [illegible]

Decisio MDCCCCLXVIII.

De reſeruat[illegible]

[illegible] Vit exp[illegible] ditio bo. me. [illegible] Sanc[illegible] Reuerendiſſimum Dominum D[illegible]
Bl[illegible]
ſeruationis penſi[illegible]
cri iuxta eorum priuilegia [illegible]
& noluerunt approbare p[illegible]

Decisio MDC[illegible]IX.

D[illegible]

PRouiſo per [illegible]
narium vigo[illegible]
te, [illegible]
[illegible]
breue, quod [illegible]

Decisio MDCCCCLXX

D[illegible]

PRoſi[illegible]
ſu ob non [illegible]
legia milit[illegible]
Para[illegible]
priu[illegible]egia

Decisio MDCCC[illegible]

De c[illegible]

[illegible] Vit exp[illegible]
[illegible]

Decisio MDCCCC[illegible]

D[illegible]

I[illegible]
[illegible]

Decisio MDCCCCLXXI[illegible]

Z[illegible]
[illegible]

Decisio MDCCCCLXXIII.

A[illegible]
[illegible] at de [illegible]

Decisio MDCCCCLXXV

MOrtan[illegible]
ſis [illegible]
at ſi [illegible]
ſin, q[illegible]

Decisio MDCCCCLXXV[illegible]

F[illegible] No-
ta[illegible]

Decisio MDCCCCLXXVII.

SA[illegible]
[illegible]

Decisio MDCCCCLXXV[illegible]

A[illegible]
[illegible]

Decisio MDCCCCLXXIX.

Z[illegible] Sancti [illegible]
[illegible] Parochia de
[illegible]

Decisio MDCCCCLXXX

Palentin.

PAlentin. penſio 20. Ducatorum ſuper fructibus dimidiæ portionis Eccleſiæ beatæ Mariæ oppidi Vallis dictæ Palentin. Diœceſis, quæ medietatem fructuum non excedit cum regreſſu per nullum, vel deceſſum ad dictam dimidiam portionem. Cuius fructus 24. & ſic tanquam ſibi ipſi contraria, & repugnans fuit reiecta, cum non poſſit ſtare, quod fructus ſint 24. & dimidia aſcendat ad 24.

Deciſio MDCCCCLXXXI.

De derogatione.

TRiden. Prouiſio Parochialis Eccleſiæ per obitum extra Curiam cum derogatione regulæ de idiomate dubium fuit, quia prædicta derogatio, quæ erat in literis, non erat in ſupplicatione, ſed erat poſita in non obſtantibus. Et aliqui dixerunt, quod non obſtante, & derogatio confunduntur. Tamen omnes tenuerunt contrarium, quia apparet, quod ſpecifice derogetur dictæ regulæ. Fuit poſtea expedita per Reuerend. Do. Ioan. Vinchel, quia ſatis erat ſpecifica, ſi ponebatur in non obſtante. Licet non veniat per regulam generalem, non obſtantibus.

Deciſio MDCCCCLXXXII.

De penſione.

TRanſlatio penſionis 16. Ducatorum ſuper beneficio de Tudela dubium, quia transferens ſuper beneficio de Rochetene, & non de Tudela, ſuper quo fuerat penſio reſeruata, cum facultate transferendi, & videbatur aliquibus, quod eſſet error manifeſtus, & ideo expediatur ex eo, quod idem transferens dictum beneficium de medio temere reſignabat: Tamen, quia de illo de Tudela ſuper quo penſio erat verbum nullum, ideo videbatur quibuſdam aliis, quod literæ non poſſent expediri, ſed remiſſæ fuerunt ad primam, & interim melius informando die 11. Auguſti expeditæ fuerunt.

Deciſio MDCCCCLXXXIII.

De variatione nominis.

BVrgen. Prouiſio trium Eccleſiarum certo modo vacan. pro Martino de Meno familiari Scriptoris Apoſtolici fuit dubitatum, quia in ſupplicatione non Martinus, ſed Petrus nominabatur, fuit dictum, quod oportebat, quod doceretur, quod dictus Martinus expeditionem ſollicitaſſet, & fuit remiſſa ad d. Lambertum die 12. Auguſti, iterum fuit propoſita, fuit dictum, quod examinarentur præfatus ſcriptor tunc Dominus ſuus.

Deciſio MDCCCCLXXXIV.

De penſione.

VRbis caſſationis pẽſionis mille ducatorum pro Reuerendiſſimo de la Valle dubitatur, quia non dabatur ſchedula iuxta ſtylum, ſed relatio ſumta ex libro, in quo notantur conſiſtorialia, ſed quia conſtabat Sanctiſ. de veritate, fuit mandatum expediri.

Deciſio MDCCCCLXXXV.

De expeditione.

FIrman. Regreſſus ad Eccleſiam firman. pro Reueren. de Saluiatis per deceſſum vltimi poſſeſſoris expedita ſuper relatione Conſiſtorii, vt proxime de mandato Sanctiſ.

Deciſio MDCCCCLXXXVI.

De vnione.

NOuarien. Commenda, & vnio ad vitam de vacan. per obitum extra Curiam in menſe reſeruato, dubium erat, quia in ſupplicatione non erat, quod expedirentur literæ in forma gratioſa, nec erat derogatio regulæ de vnionibus committendis. Et aliqui dixerunt, quod dicta regula non habebat locum in vnionibus ad vitam, ſed in perpetuis tantum, tamen omnes dixerunt contrarium, quod regula ſibi vindicat locum in vtroque caſu. Tamen fuit mandatum expediri ex eo, quia vnio prædicta erat addita in ſupplicatione manu referendarii non ſcribentis ſupplicationem, quo caſu dixerunt, quod dictæ conditiones factæ ex certa ſcientia per referendarios important, quod ſuper his dentur literæ in forma gratioſa.

Deciſio MDCCCCLXXXVII.

De mutatione.

GErunden. Mutatio vnius collationis, & extenſio ad tertiam in mutatione. Cum narraretur prima gratia erat erratum in data, ideo literæ erant remiſſæ ad corrigendum parte citata, quia nihil fuit in contrarium allegatum, & conſtabat de errore, fuerunt literæ correctæ.

Deciſio MDCCCCLXXXVIII.

De correctione.

SArlaten. Commenda Archidiaconatus Sarlaten. in Eccleſia Sarlaten. per reſignationem vacan. petebat etiam dictas literas corrigi, & dicere Archidiaconatum Sarlaten. in Eccleſia Petragoric. non erat verbum Diœc. in ſupplicatione, ſed erat clauſula, quod quatenus Archidiaconatus præterea eſſet in Eccleſia Petragoricen. poſſit exprimi. Vt quia fuit productum mandatum in quo reſignabatur Archidiaconatus Petragoricen. Fuit mandatum corrigi iuxta tenorem mandati, qui per reſignationem vacabat.

Deciſio MDCCCCLXXXIX.

De eodem.

COmmẽda monaſterii certo modo vacan. cum ceſſione alterius ex eo, quia aliud monaſterium in cõmendam obtinebat, petebatur literas corrigi in eo, quod dicebatur, quod monaſterium obtentum erat in commendam. Et diceretur, quod obtinebat in titulum, & hoc fuit conceſſum. Petebatur inſuper, quod in narratiua poneretur, quod Rex Chriſtianiſſimus ſcripſit pro eo, & erant literæ Regis eiuſdem, qui ſuper his ſcribebat, licet aliquibus videretur, quod parui momenti foret, tamen Sanctiſſimus noluit, cum literæ Regis eſſent longe poſt datã literarum. Et ſic non fuit narratiua correcta.

Deciſio MDCCCCXC.

De eodem.

HIſpal. Perinde valere ſuper exſpectatiua ad tres collationes pro Bernardo de Saluiatis cum derogatione regulæ de non acceptando literas non expeditas, petebatur, literas prædictas corrigi quo ad dictam regulam, cum ſimiles literæ pro eodẽ eſſent correctæ. Dicebatur, quod iſtæ perinde erant ſub alia data, & ideo ex diuerſis non inferri. Petebatur enim, quod corrigerentur in narratiua datæ male replicatæ in corpore, quia gratia erat rationi congrua, in qua de ſtylo prima data bis nominatur, & nominabatur diuerſo modo, primo vno modo, ſecundo alio. Fuit concluſum, quod daretur ſupplicatio, quę non producebatur.

Deciſio MDCCCCXCI.

De annexis.

Svmmarivm.

1 *Annexa perpetuo veniunt ipſo iure.*

CAurien. Prouiſio Parochialis certo modo vacan. petebatur in literis apponi annexa per viam correctionis. Et quia erat in ſignatura verbum annexum, fuit dictum, quod ſi erant annexa † perpetuo ponerentur, & veniebant ipſo iure. 1

Deciſio MDCCCCXCII.

De præſentando.

OScen. Erat reſeruatum ius præſentandi vniuerſitati de Alatremiten. Oſcen. Diœc. ad certam portionem graduatum in ſacra pagina petebatur literas corrigi, & reſtringi ad Doctoratus gradum. Et licet videretur, quod gratia minueretur, tamen ne fieret præiudicium Rectori, & quia literæ concordabant cum ſupplicatione, & quia in eorum arbitrio non præſentare niſi Doctorem, ideo non fuerunt correctæ.

DECISIO MDCCCCXCIII.

De plumbi abſciſſione.

SAlamantin. Regreſſus ad Canonicatum, & præbendam Eccleſię Salamantio. pro Antonio Palenxota petebatur abſcindi plumbum, dictaſque literas deleri, tanquam eſſent expeditæ ſuper ſumto defectiuo, quia in ſupplicatione originali erat de dicto regreſſu addita clauſula in fine, quod literæ expedirentur de regreſſu pro Ferdinando duntaxat, quæ clauſula nō fuerat primo regiſtrata. Tamen ſuper ſumto ſine dicta clauſula erat expeditus regreſſus pro Antonio Palenzota. Demum cum eſſet quæſtio ſuper his, & ſupplicatio habita eſſet pro bona, & ſumtum pro defectiuo fuit mandatum, dictas literas deleri & caſſari, non obſtante, quod dicebatur, quia erat abſens, & citatio facta de eo ad hunc actum eſſet antiqua, quia erat die quinta Maii, & quod pendebat cauſſa criminalis, quo caſu alias fuit ordinatum in expeditione ſuperſederi. Tamen his non obſtantibus fuit mandatum abſcindi plumbum, & deleri.

DECISIO MDCCCCXCIV.

De regiſtratione.

VRbis. Perinde valere ſuper erectione montis fidei. Data huius Bullæ præcedebat datam Bullæ principalis, quod erat abſurdum. Ideo fuit dictum, quod corrigeretur, & quia regiſtrum aſſerebatur deperditum, fuit mandatum iterum regiſtrari.

DECISIO MDCCCCXCV.

De ſuſpenſione.

HIſpalen. Prouiſio de primo vacaturo Canonicatu, & præben. Eccleſię Hiſpal. cum ſuſpenſione gratiarum latiſſime extenden. in literis erant ſuſpenſi etiam acceſſus, & regreſſus. In ſupplicatione erat ſuſpenſio in genere ſine mentione regreſſus. Ideo fuit mandatum, quod literæ corrigerentur, & diceretur, citra acceſſus & regreſſus prout fieri conſueuit.

DECISIO MDCCCCXCVI.

De nominatione.

FVllen. Erat exſpectatiua expedita in generali expeditione pro eo, qui nominatus erat a milite S. Petri. Verum, quia nominatio erat poſt datam Bullæ per quatuor menſes, orator fecerat corrigere minutam, & poterat nominari ſperans loco nominatus ex iſtis. Vnde pars inſtabat, quod literæ corrigerentur, & reducerentur ad primam formam. Et ita fuit mandatum.

DECISIO MDCCCCXCVII.

De expeditione.

SVMMARIVM.

1 *Literæ in forma poſſunt expediri ſuper quolibet verbo ſupplicationis.*

QVidam noluit expedire extra expeditionem literas perinde valere ego dubitaui, quia in ſupplicatione non erat, quod poterat ſub dicta forma expediri. Fuit dictum, quod poterant ſuper quolibet verbo ſupplicationis expediri † literæ in forma, perinde valere, etiã quod ſupplicatio non habeat. 1

DECISIO MDCCCCXCVIII.

De derogatione.

IN gratia, *ſi neutri*, derogabatur regulæ de annali in totum attenta lite. Tamen ex narratis conſtabat, litẽ non eſſe, quia narrabat orator commiſiſſe cauſſam literis non confectis. Dictum quod non erat bene, quia quotieſcũq; inferretur lis in literis, nō debet derogari dictæ regulę, cui derogatur attenta lite, & non alias.

DECISIO MDCCCCXCIX.

De conceſſione. Romæ, die 12. Auguſti. 1535.

FVit expeditio coram Sanctiſſ. Domino eiſdem interueni. fuit propoſita ꝓuiſio Cordub. in qua orator impetrauerat in Diœceſi, tamen literæ etiam de eodem in Ciuitate, fuerunt datæ expeditæ attento, quod vacatio erat apud ſedem, & perſona erat nota, & de dicto beneficio alteri prouiſum non fuerat, vt fidem fecit Datarius. Eo ſic ſciente licet eſſet dictum, quod de iure non deberet dari, *vt eſt gloſſ. in capitu. accepimus. de ætat. & qualitat.*

DECISIO MM.

De reſeruatione penſionis.

EGiptimen. Orator prouidebatur de Canonicatu, & præbenda in Eccleſia Egiptimen. cum reſeruatione penſionis 20. Ducatorum, quæ medios fructus non excedebat in fauorem alterius, modo cum vellet expedire prouiſionem, & virtute clauſulæ minuendo, vellet minuere fructus vſque ad 24. fuit dictum, quod non poterat, quia erat repugnantia, quod fructus eſſent 24. & penſio 20. & non excederet medios fructus.

DECISIO MMI.

De exceptione.

SVMMARIVM.

1 *Archidiaconatum excipiendo, cenſentur excepta annexa perpetuo.*

CAuicen. Prouidebatur de omnibus vacantibus per obitum Ioannis, quod apud ſedem, & in ſpecie de Canonicatu Cauicen. & Parochiali de Larrigal. Sed excipiebatur Archidiaconatus eiuſdem Eccleſiæ Cauicen. vna cum dicta Parochiali annexis perpetuo. Ideo orator petebat ad eius vitam annexionem hanc diſſolui, attenta mente Sanctiſ. quæ erat ei prouidere de omnibus beneficiis, & in ſpecie de Canonicatu, & præbenda ac Parochiali prædicta. Tamen fuerunt negatæ literæ, quia de diſſolutione puta in precibus nullum verbum, & excipiendo † Archidiaconatum dicuntur excepta annexa perpetuo. 1

DECISIO MMII.

De commiſſione aſſertiua.

SVMMARIVM.

1 *Contentum negatur pro continente.*

SAlamantio. Quidam impetrauerat Parochialem de Perignos Salamantin. Diœceſ. eiuſdemque, vel ſimplex beneficium ceſſerat literis non confectis. Ceſſionarius expediuerat literas ſuper ſimplici ſeruitorio in Eccleſia Parochiali de Perignos diſpoſitiue dicendo, quod de ſimplici ſeruitorio fuerat auctori ſuo prouideri conceſſum, & in Rota prætendebat probaſſe, quod ſimplex ſeruitorium prædictum habebat curam animarum certis menſibus alternatim, & quod in eo loco non erat alia Parochialis. Tamen quia literæ erant remiſſæ ad corrigendum fuit dictum, quod daretur conceſſio ſuo auctori aſſertiue, & non diſpoſitiue. Vnde, quod eius auctor aſſerebat, ſibi de ſimplici ſeruitorio prouideri c[illegible]um, illudque reddebat in eius fauorem, & ſic in R[illegible] teneretur probare, vel iuſtificare eſſe comprehenſum in prima ſupplicatione, quia alias negatur contentum † pro continente. *argum. cap. fin. de præben.* Iterum propoſita die 17. Martii, fuit idem ordinatum, quod omnino darentur aſſertiuæ. 1

DECISIO MMIII.

De expeditione per obitum.

SAlaman. Literæ expeditæ per obitum vigore clauſulæ poſitæ in ceſſione, etiamſi per obitum ad inſtantiam partis remiſſæ ad corrigẽdum, & quod daretur de ceſſione, & non per obitum fuit conceſſum, quia ſupplicatio erat ſufficiens, & pars fuerat citata, & nihil dixerat niſi de breuiate temporis ad dictum contra.

DECISIO MMIV.

De regreſſu.

PAlentin. Habens regreſſum de tempore Iulii miſerat literas ad plumbum temporis Leonis in forma, rationi congruit. In quibus cum eſſet ſchedula roſa, & literæ non erant alter expeditæ, petebatur iterum expediri ſub nomine Clementis, fuit dictum, quod obſtabat regula, & quod fuerat negligens, licet econtra allegaret dili-

diligentiā, & quod literæ erant plumbatæ. Vode Papa dixit, eum dare regreſſum de nono.

Decisio MMV.

De derogatione.

AVicen. Habens derogationem regulæ de annali latiſſime, quia dicta derogatio erat inſolita, & poſita in loco ſuſpecto fuerunt literæ retentæ, & poſitæ in expeditione, in qua attenta ſignatura poſtquam erant cum dicta clauſula, fuit mandatum expediri, & alia ſimilis miſſa ad plumbum.

Decisin MMVI.

De prouiſione.

LEgion. Tres prouiſiones pro Garſia Hubralena prouiſio per reſignationem, in quibus pro conſenſu dabat inſtrumentum Notarii, fuerunt reiectæ vigore de præſtan. conſenſu nuper editæ.

Decisio MMVII.

De exſpectatiua.

HIſpalen. Salamantin. & Vigellen. Etiam valet ſuper exſpectatiua prioris Vrbis remiſſa ad corrigendum, quia in ea non erat derogatio regulæ, de non acceptando literis non confectis. Quæ derogatio fuerat ei caſſata in expeditione ſuper inualiditate gratiæ ſuæ, & in parte, in qua narrabatur gratia cum data ſimili, literis huiuſmodi remiſſis & quia nullus producebat ſupplicationem, & Domini eſſent in voto, attenta prima correctione, quod priori teneretur ad probandum. Vnde pro eius parte dabatur ſupplicatio cum ſimili derogatione, ſed ſub poſteriori data fuit dictum, quod daretur copia parti.

Decisio MMVIII.

De expeditione.

FArren. Gubernium fuit expeditū per breue pro Reuerendiſſimo Rauennaten. Fuit, quod daretur ſub plumbo iuxta formam Breuis.

Decisio MMIX.

De regreſſu.

BVrgen. Regreſſus ad Collegiatam Eccleſiam Abbatiam nuncupatam de Caſtro Zeni Burgen. Diœc. pro Sanctiſ. n[illegible] in minoribus conſtituto in forma rationi congruit.

Decisio MMX.

De derogatione.

CRemonen. Prouiſio Capellaniæ ad Altare Sancti Ioannis Baptiſtæ in Eccleſia Sancti Lucæ Cremonen. cum derogatione iuriſpatronatus in forma remiſſa per Rotam, quia io ſupplicatione erat data derogatio iuriſpatronatus in totum latiſſime attenta lite. In literis dabatur conditionaliter de lite, & alias in forma fuit dictum, quod non poterat dari, quia petitum oon fuerat.

Decisio MMXI.

De regreſſu.

PAlentin. Regreſſus ad Canonicatum Eccleſiæ Palentin. per deceſſum de conſenſu petebat addi, erat per ceſſum ſupplicatio, erat ſufficiens, & conſenſus ſuperuenerat, & poſt fuit dictum, quod daretur.

Decisio MMXII.

De præceptoria.

DErtuſen. Prouiſio præceptoriæ Domus Sancti Ioannis Hieroſolymitani cum derogatione priuilegiorum latiſſime fuit dubitatum, quia in prioribus dabatur oratori poſſeſſori de noua prouiſione, in qua dicta derogatio ſolet dari, & in ea habebat verbum ſimplicis, cuius vigore literæ petebantur expediri. Fuit ordinatum, quod vocaretur procurator ordinis coram Reuerendiſſimo D. Datario.

Decisio MMXIII.

De extenſione exſpectatiuæ.

BRacaren. Palafrenarius petebat expediri literas ſuper reualidatione, & extenſione exſpectatiuæ. Dubium erat attenta generali reuocatione gratiarum, *an poſſit expediri*. Tamen quia in ſupplicatione habebat, quod poſſet acceptare, literis non expeditis, fuit dictum quod expedirentur ſuper derogatione prædicta.

Decisio MMXIV.

De derogatione.

Svmmarivm.

1 *Ius quæſitum poteſt auferri impetranti inter prouiſionem, & reformationem.*

AVrien. vnio de vacan. Apud ſedem cum derogatione iuriſpatronatus fuit dubitatum, quia dicta derogatio dabatur per reformationem, quæ non erat dotata, ſed ſub priori data erat manus b. o. me. Sanctorum quatuor, quod Datario non dabatur, fuit reiecta huiuſmodi gratia, quia poſſet auferri † ius quæſitum impetranti inter prouiſionem, & reformationem. 1

Decisio MMXV.

De reformatione.

TVronen. ſimilis vnio, in qua erat ſimilis reformatio ſuper menſe vacationis, quia in ſupplicatione dicebatur de menſe Octobris præteriti, in reformatione erat loco præteriti, præſentis, & non data fuerunt literæ expeditæ, quia dicta reformatio erat ſignata in ſignatura Papæ, & conſtabat de errore euidenti. Et ita placuit.

Decisio MMXVI.

De reualidatione gratiæ.

VIrdun. Reualidatio gratiæ exſpectatiuæ quo ad tres collationes remiſſa ad corrigendum per Rotam, in qua petebantur apponi certa verba appoſita in ſupplicatione, & pars contentabatur. Ideo fuerunt appoſita.

Decisio MMXVII.

De aſſaſſinin.

LVcen. Beneficia quorundam, qui arguebantur de aſſaſſinio non eſſe in Bullam Alexandri prohibentis collitigantes vulnerari, & de incompatibilitate plurimorum, & de presbyteri odio non dabantur conferri impetranti cum decreto, quod reſignationes per delinquentes factæ cenſerentur factæ in fauorem, & admouerentur reſignatarii a poſſeſſione. Fuit ordinatum minutam dari abbreuiatori, vt aptetur ad ſtylum. Iterum propoſita die 17. Martii. 1534. fuit ordinatum, quod darentur verba ſupplicationis.

Decisio MMXVIII.

De reſignatione, die Martis, 17. Martii. 1534.

FVit expeditio coram Sanctiſſ. in Beluedere, vbi interfuerunt Reuerendiſſimus de Cæſis, Reuerend Dom. Vinchel. Datarius Reuerendiſſ. Dom. Auditor Cameræ Thomas de Prato Epiſcopus Viſionen. & Blaſius Secretarius Lucen. aſſaſſinii pluries propoſita, in qua agebatur de priuatione, & ſupplicatio habebat prout de iure. Erat poſtmodum reformata, quæ dicebat, quod quatenus cōſtaret de reſignatione in fraudem, quod admonerentur reſignantes, & reſignatarii, & inficiebatur reſignatio facta, & fienda. Fuit ordinatum, quod darentur verba ſupplicationis, poſtquam ſupplicatio erat ſignata. Vide ſupra die 22. Auguſti.

Decisio MMXIX.

De mutatione ſituationis.

SAlamantin. Frater Felix de Prato reſignauerat in Parochiali de N. loci Baldi, & mutabat ſituationem, & ſupplicatio habebat, tamen literæ erant remiſſæ per Rotam, quia dicebatur, quod conſenſus erat limitatus ad ſituationem certam, dato, quod ſupplicatio eſſet lata. Fuerunt dictæ literæ remiſſæ ad Reuer. D. Ioan. Vindel. Datarium.

Decisio MMXX.

De extenſione.

HIſpalen. Reualidatio, & extenſio exſpectatiuæ, cum derogatione de non acceptando literis non confectis, remiſſæ etiam per Rotam, quia in ſupplicatione non erat dicta derogatio, fuit dictum, quod poterat per Cameram dari, ſed non in præiudicium tertii. Ideo ſi beneficium vacabat ante expeditionem, quod per alium fuit acceptatum nihil habebat, ſi vero poſt nihil referebat. Ideo fuit ordinatum, quod partes docerent vacationem.

DECISIO MMXXI.
De ceſſione per obitum.

TIraſonen. Prouiſus de Canonicatu, & præbenda Tiraſonen. vacan. in menſe reſeruato dabatur diſpoſitiuæ per obitum Nicolai de Siles, remiſſæ fuerunt per Rotam, quia ſupplicatio erat ſimplex, reſignatio ſeu ceſſio habebat in clauſulis quancunque generalem reſeruationem importante etiam diſpoſitiue non obſtante Regula, & poſſe exprimere nomina defunctum. Tamen fuit dictum, quod non poterat dari dicta reſeruatio diſpoſitiue contra regulam, & derogatio poſita in ſupplicatione reſpiciebat aliam regulam. Videlicet, de exprimendo modo, in Cancellaria fuit iterum propoſita die 9. Iulii. 1534. & oſtenſum, quod dicta regula non obſtabat, quia erat Clementis, & gratia erat Leonis. Ideo quod expediretur.

DECISIO MMXXII.
De remiſſione.

SAlamantin. De Palarios rubios remiſſa per Rotam fuit propoſita die 22. Auguſti præteriti. Vide ibi, modo dabatur noua Bulla cum eiſdem defectibus, qui erant in remiſſa. Fuit dictum, quod diceretur per verbum *aſſeruerur*, vt erat ordinatum in prima remiſſa, vide ibi.

DECISIO MMXXIII.
De derogatione.

AVrien. Vnio de vacan. apud ſedem, & derogatione iuriſpatronatus erat dubium, quia dicta derogatio dabatur per reformationem non datatam, erat mortuus bo. me. Sanctorum quatuor, qui datari non debebat. Tamen fuit dictum, quod poterat eſſe acquiſitum ius alteri, & quod non erat bona, & ſic reiecta. Iterum propoſita die 9. Iunii. 1534. & expedita, quia orator petebat, vel quod daretur pro priori data prout dicebat ſupplicatio, vel daretur de tempore, quo fuit Datarius Caſettanus, cum in ſupplicatione fuiſſet eius manus videlicet Iozan. Datarius.

DECISIO MMXXIV.
De reſeruatione.

VAlentin. Reſeruabantur duæ penſiones ſuper certis beneficiis in Eccleſia Valentin. cum derogatione conſtitutionum ſynodalium, & ſtatutorum Eccleſiæ dubitaui, quia in ſupplicatione in derogatione procurata erat appoſita iſta clauſula. Vnde attento, quod pro filiis patrimonialibus legitimis, & naturalibus, & non ex indulto Apoſtolico, de quo in his non habebatur mentio, fuit dictum, quod peterentur alias non darentur.

DECISIO MMXXV.
De litigioſis.

AGrigentin. Literæ per viam ſi neutri ſeu perinde valere narrantes regulam de annali ſiue primam, & vltimam partem, & in derogatione dicebatur non obſtan. voluntate priore, fuit dictum, quod informaretur pro prima, & citaretur pars, quia erat materia litigioſa.

DECISIO MMXXVI.
De impetratione.

SAncti Flori. Impetrabatur Parochialis in Diœceſi Sancti Flori ſiue alterius. Dictum verbum erat caſſatum, & literæ expediebantur in Diœceſi Caluaren. fuit dictum, quod poterat, dato quod iuſtificaret per literas officialium Sancti Flori, quod in eorum Diœceſi nõ erat ſimilis Parochialis.

DECISIO MMXXVI.
De eadem.

MAclouicen. Similis impetratio in Diœceſi Maclouicen. ſiue Maleaceen. aut alterius erat deletum Maleaceen. & alterius, & relictum verbum Maclouicen. cõſtabat & corporis ſituatione, & dependen. quia erat Prioratus, tamen vt in proxima, quod non erat bona.

DECISIO MMXXVII.
De exſpectatiuæ extenſione.

SAlamantin. Extenſio exſpectatiuæ, quod familiari fuit dictum, quod expedirentur propter generalem reuocationem, per aliquos tamen Reuerend. propone aliter videbatur, ideo fuit dictum, quod informaretur ad primam.

DECISIO MMXXVIII.
De mutatione nominis.

PAlentin. Prouiſus de portione in Eccleſia beatæ Mariæ oppidi Valliſoleti Palentin. Diœc. per obitum Roderici de Arnoiid. Quia in ſupplicatione dicebatur Antonii de Atrois, & non Roderici, & ſic mutabatur nomen, fuit dictum, quod informaret, & doceret, quod tempore impetrationis nullus in dicta Eccleſia eſſet Portionarius nomine Antonius de Atrois. Die prima Decembris. 1534. Iterum propoſita, & quia in ſupplicatione erat caſſatum nomen, & non conſtabat de corpore fuit reiecta.

DECISIO DMMXXIX.
De errore temporis.

PAnormit. Orator vigore conſuetudinis Eccleſiæ optauerat meliorem præbendam, & obtinuerat literas nouæ prouiſionis, ſed in literis dicebatur de præſenti mẽſe Februarii, & ſupplicatio erat datata die 22. Februarii. In precibus dicebatur de menſe præterito mẽſe Februarii. Fuit dictum quod doceret de optione, ex qua poterat conſtare de errore.

DECISIO MMXXX.
De indulto.

CAlaguritan Indultum vtenii prærogatiuis ſcriptorum pro eo, qui expedierat literas exſpectatiuæ ſine dictis prærogatiuis fuit dictum, quod erat bonum, nec comprehendebatur in generali reuocatione, de qua ſupra.

DECISIO MMXXXI.
De derogatione.

OLocen. Habens derogationem iuriſpatronatus in totum attenta lite in ſupplicatione, & in literis narrabatur moleſtia facti inter Patronos coram iudicibus ſecularibus, & petebatur dicta derogatio, fuit dictum, quod deleretur, vel narraretur lis, vel alias non erat bona.

DECISIO MMXXXII.
De tranſlatione penſionis.

TOletan. Literæ ſuper tranſlatione penſionis reſeruatæ Sanctiſ. Domino in minoribus conſtituto pro Reuerendiſſimo de Cæſis de rationibus etiam eum tangentibus in dimiſſione facta per aſſumtionem eiuſdem fuit mandatum expediri.

DECISIO MMXXXIII.
De eodem.

PVblicata comitatus pro D. Iacobo Corteſio, quia aderat certa clauſula, quam Papa aliis denegauit fuit pro demandatum expediri, attento quod habebat iuſtam cauſſam.

DECISIO MYXXXIV.
De ſeparatione ſeu diſmembratione.

SVMMARIVM.

1 Clau-

1 *Clauſula in forma rationi congruit, quæ vult prouideri literis non expeditis.*

2 *Exprimi non poteſt, quod ineſt tacite contra atteſtationem Papæ.*

3 *Expreſſam gratia ea omnia cenſentur, quæ ex verbis percipi poſſunt.*

DIe Martis nona Iunii, 1534. Expeditio generalis coram Sanctiſſ. Dom. noſtro in Palatio eiuſdem, quibus ſupra præſentibus Cæſarauguſtan. Leo commendauit monaſterium B. Mariæ de Rota Ciſtercien. ordinis Cæſarauguſtan. Diœc. vacan. apud ſedem per diſſolutionem vnionis de eo factæ per Iulium menſe Archiepiſcopali Cæſarauguſtan. Reuerend. de Triuultiis ſub data octauo Idus Martii, Anno 7. & deinde ſub data 6. Nou. Iulii. Anno 8. Idem Leo atteſtatur, quod nõ intellexit cauſſas, propter quas vnio prima fuerat facta, & quod ſi eas intellexiſſet alteri nõ diſmembraſſet. Ideo dixit, & mandauit ita iudicari. Succeſſiue idem Reue. expediuerat literas ſuper commenda ſua cum narratiua cauſſarum vnionis huiuſmodi, in forma rationi congruit, quæ literæ tunc erant remiſſæ ad corrigendum per Reuerẽdiſſimum Cæſarenum iudicem in cauſſa. Et de pluribus dicebatur ma-
1 le expedita. Primo, propter † clauſulam in forma rationi congruit, quæ voluit prouideri vbi literæ non ſunt expeditæ, ſed in caſu noſtro oſtendebantur aliæ literæ ſuper eadem gratia, & data expeditæ per Leonem ſine narratiua cauſſarum huiuſmodi, & ſic dicebatur, quod literæ expediri non poterant. Secundo, quia expreſſum fuit Cæſarauguſtan. tantum. Sed quod cauſſæ exprimi potuiſſent in literis erat propter clauſulam ſupplicationis, quæ dicebat, quod tenor vnionis exprimi poſſet. Et ſic vigore dictæ clauſulæ exprimebatur, quod cum conſtaret expreſſe, quod Leo atteſtabatur, quod eas non intellexit, dice-
2 batur, quod contra eius atteſtationem non poterat † exprimi illud, quod tacite ineſt. Tertio, ſic ſucceſſor & ſic Clemens non poterat atteſtari Leonem intellexiſſe illas cauſſas eidem narratas implicite contra expreſſam atteſtationem Leonis 4. quod licet vigore dictæ clauſulæ tenor vnionis, &c. potuiſſet exprimi cauſſa vnionis, tamen non ſequebatur, quod fuerint expreſſę. Et ideo Leoni qui atteſtabatur, quod eas non intellexit erat credendũ. Ex aduerſo dicebatur regulam non obſtare, quia ſi literæ tempore Leonis erant expeditæ, & imperfectæ, quod deerat poterat ſuppleri per Clementem in forma rationi
3 congruit. Idem quod in gratia omnia dicantur † expreſſa, quæ ex verbis ipſius percipi poſſunt, & quæ etiam alias virtualiter colliguntur argumento notatorum, & relatorum *in cap. tranſlato. de conſtitut. colum. 1. & 2. & Fely. in addi. ad decretum. colum. 3. Bald. in l. ad probationem. l. 1. C. de probat.* Ad contrariam atteſtationem Leonis dicebatur, quod ſpectabat ad iudicem iudicare non ad expeditores tamen Sanctiſ. Dominus noſter propter contrariam atteſtationem Leonis, & clauſulas dictæ ſupplicationis mandauit, quod cauſſa concordaretur quæ gratia præualeat, ſed expeditorum erat literas cum precibus concordare, & ſic vota maioris partis erant, quod literæ eſſent bene expeditæ.

DECISIO MMXXXV.

De errore temporis.

TRiraſonen. Literæ prædictæ erant etiam remiſſæ, & pluries propoſitæ alias de menſe Martii. Sed tunc fuit erratum, quia iudicatæ ſecundum regulam Clementis, & gratia erat Leonis. Vide ſupra in expeditione de menſe Martii.

DECISIO MMXXXVI.

De quæſtione criminali.

SAlaman. Literæ Fratris Felicis remiſſæ, & pluries propoſitæ, quia pendebat coram Auditore Cameræ quæſtio criminalis ſuper eis, fuit dictum, quod ſuperſederetur in correctione.

DECISIO MMXXXVII.

De correctione.

CRacouien. Literæ ſi neutri remiſſæ ad corrigendum de eo, quia in eis non retinebatur narratiua ſupplicationis, in qua erat, quod orator fuerat priuatus, & per ordinarium gratificatus. Fuit dictum, quod debebat iuſtificare titulum, & dare aliquem titulum, & fuit allegata deciſio Rotæ *in nou. 238.* quæ non multum facit.

DECISIO MMXXXVIII.

De ſituationis mutatione.

ABulen Prouiſio Parochialis Eccleſiæ de Vibella vacan. de menſe reſeruato 7. Ianuarii per obitum in partibus remiſſa ad corrigendum, quia in ea mutabatur ſituatio, nomen, & cognomen defuncti, & dicebatur, quod eius fructus non excedebant 24. fuit dictum, quod propter clauſulas poterat mutare ſituationem nomen & cognomina, ſed non fructus, quia fuerat ei caſſata clauſula augendi, & conceſſum prouideri in ſupplicatione de tribus beneficiis, quorum omnium fructus in ſimul 324. & ſic expediendo ſuper vno vtique augebat, & clauſula erat caſſata. Fuit ordinatum, quod ponerentur etiam alia beneficia.

DECISIO MMXXXIX.

De eadem.

IN eadem perinde valere expeditum, quod Parochialis prędicta non de Ianuarii, ſed Februarii menſe variauerat, fuit dictum, quod fuerat male expeditum propter regulam, quæ requirit ſpecificam mentionẽ menſis in quo vacaret, cum fuerit expreſſus Ianuarius non poterat dici Februarius.

DECISIO MMXL.

De impetratione.

SVMMARIVM.

1 *Canonicatus non poteſt eſſe ſine præbenda.*

TOletan. Orator qui impetrauerat Canonicatum expediuerat literas Canonicatus, & præbendæ. Fuit dictum, quod erant bonæ, quia deprimebantur fructus, & ſic non poterat eſſe † Canonicatus ſine præbenda, & 1
venit acceſſorie de iure, *Felyn. in cap. cum M. de conſtit. colum. 7.*

DECISIO MMXLI.

De reſignatione.

PAlentin. Prouiſio de Canonicatu Eccleſiæ Valen. vacan. per reſignationem fuerunt denegatæ literæ, quia conſtabat, quod ex eadem reſignatione alios Canonicatus ſimiles aſſequutus fuerat, & reſignans in ſupplicatione, & extenſione conſenſus licet haberet duos reſignabat vnum erat dubia materia, quia reſignabat quos obtinebat, ſed de quibus per obitum N. ei fuerat prouiſum. Et cum orator expediuiſſet primo ſuper vno modo vellet expedire ſuper alio fuit denegatum. Præſertim quod mãdatum erat limitatum ad vnum licet ſupplicatio, & conſenſus fuiſſet præſtitus alternatiue.

DECISIO MMXLII.

De regiſtratione.

CAchalanen. Prouiſio per obitum familiaris Cardinalis de conſenſu fuit dubitatum, quia literæ expediebantur modo tempore quo conſtabat eundem Cardinalem iam defunctum. Fuit dictum quod non referebat, & poterant expediri, quia etiam non requirebatur amplius eius conſenſus, & dicti conſenſus non regiſtrantur, ſed remanent in manibus expeditum ſine regiſtratione.

DECISIO MMXLIII.

De derogatione conſtituum.

PAlentin. Prouiſus de vacante per reſignationem. Cum derogatione Statutorum & Conſtitutionum etiam Synodalium latiſſime cum expreſſione earum de verbo ad verbum, deprimebat quandam Conſtitutionem particularem per quam fuit dictum, quod denega-

batur auctoritas Sedis Apoſtolicę. Et ideo abſciſſum plũbum, licet aliqui voluerint, quod vigore ſupplicationis poſſent expediri. Tamen non fuit viſum, quod darentur in præiudicium Sedis Apoſtolicæ.

DECISIO MMXLIV.

De penſione.

SVMMARIVM.

1 *Beneficium poteſt grauari penſione etiam ſine conſenſu patroni.*

AStoricen. Penſionarius exprimebat beneficiũ grauatum penſione, cum eſſet de iure patronatus, de quo verbum nullum in ſupplicatione fuit dictum, 1 quod literæ erant ſubreptitiæ, non quod tale † beneficiũ etiam ſine conſenſu patroni grauari non poſſet, *vt per Ant. de Butr. in c. propoſuiſti.* De filiis presbyterorum, ſed quia Papa non intellexit.

DECISIO MMXLV.

De vacantia per obitum.

VIennen. Commẽda de officio vacan. per obitum extra Curiam fuit dubitatum, quia in ſupplicatione quidam reſignabat dictum officium, & erat clauſula ſine præmiſſo ſiue abo quouis modo ſiue per obitum talis. Et ſic literæ expediebantur per modum conditionaliter petitum diſpoſitiue abſque narratiua reſignationis. Fuit dictum quod per conditionaliter petitum dabatur diſpoſitiue, & econtra. Et ita fuerunt expeditæ, & datæ, & habeo apodiſſam Reuer. D. Caſeta[illegible]n.

DECISIO MMXLVI.

De regula de præſtando conſenſu.

TAronen. Reſeruatio medietatis fructuum reſeruati per Papam in prouiſione abſque conſenſu, & derogatione regulæ de præſtan. conſenſu. Fuit dictum, quod dicta regula vindicabat ſibi locum tam in penſionibus, quam reſeruationibus, ſed per Papam poterat ſuppleri, & ſic de voto omnium, cum reſeruatio fuerit facta in vacan. & de certa ſcientia. Fuit dictum, quod literæ darentur.

DECISIO MMXLVII.

De penſione, die prima Decembris. 1534. fuit expeditio coram Sanctiſ. Domino Noſtro Paulo Tertio.

MEdiolanẽ. Penſio trium millium Ducatorum ſuper monaſterio Claræuallis pro Reuerendiſſimo de Cibo propoſita eo præſente, tamen quia Sanctiſ. Dominus Noſter commiſit Auditori Cameræ, & Reuer. Piſauren. quod concordaretur.

DECISIO MMXLVIII.

De eleemoſinaria.

COmmendæ eleemoſinariæ vacan. per ceſſationem cõmendæ cum ceſſionibus conceſſionum, & in prima conceſſione dicebatur aſſertiue, quod fuerat conce[illegible]um prouideri de conſenſu Reuerendi[illegible]mi Cardinalis de Cæſarinis ad cuius collationem [illegible]abat, & dabatur conſenſus eiuſdem Reuerendiſſimi Cardinalis de anno vndecimo poſtquam eſſ[illegible] mon[illegible]rio, ad cuius Abbatis collationem [illegible] dicta ele moſynaria. In quo Cardinalis att[illegible] ſe aliis con[illegible]iſſe, & quantum opus eſſet de no[illegible]entiebat, ſ[illegible] d[illegible]m, quod conſenſus non erat [illegible]s, & tacite veni[illegible]bat, & ſic tempore quo idem Cardinalis non habebat Iuſ. *iacet lex fin. ff. quorum bonor.* Iustordinatum, quod daretur ad aſſertionem partis, quam aſſertionem probabit ex poſt in Rota.

DECISIO MMXLIX.

De prouiſione.

CÆſarauguſtan. Prouiſio Canonicatus, & præbendæ Eccleſiæ Compoſtellan. vacante per obitum apud ſedem cum decreto, quod prouiſio oratori facta valeret, & alteri facta, & facienda, eſſet nulla. Et quia dictum decretum videbatur diſcordare a ſupplicatione, ideo erat remiſſa per datam ad corrigendum, fuit [illegible]natum, quod D. Vindel videret, & quatenus diſcordaret a ſupplicatione reduceretur.

DECISIO MML.

De ſurrogatione.

TRiden. Subrogatio in iure d[illegible]functi pro col[illegible]itigante fuit dubitatum, quia in precibus erat ceſſit, & orator in literis omiſſa narratiua ceſſionis capiebat per obitum defuncti. Reuer. Dom. Lambertus dicebat, quod poterat fieri vigore clauſulæ, quod vltimus, & veris vacationis modus exprimi poſſit non obſtante regula. Tamen ce[illegible]ri dixerunt contrarium, & fuit reiecta, quia ſupplicat[illegible] o dicebat talis orator cedere intendit, quod & ſic [illegible]p[illegible] intelligebat cedentem viuere, & non mortuum, & ſic gratia erat ſubreptitia.

DECISIO MMLI.

De eadem.

COnchen. Similis, quæ erat prouiſio de certo modo vacan. cum derogatione regulæ de ſurrogan. & ſupplicatio ſolam habebat ceſſionem fuit dictum, quod non erat bona, quia in ceſſionibus paſſim derogatur, in prouiſionibus nequaquam.

DECISIO MMLII.

De clauſula rationi congruit.

SAlaman. Regreſſus ad Parochialem de Panguera Salaman. Diœc. pro Sanctiſ. Domino noſtro in forma rationi congruit, fuit propoſita, quia videbatur abſurdũ, quod Papa atteſtaretur in facto ſuo, tamen fuit dictum, quod erat bona.

DECISIO MMLIII.

De correctione, die 16. Februarii. 1535. Expeditio.

CÆſarauguſtan. Monaſterũ beatæ Mariæ de Rucre Ciſternen. ordinis Cæſarauguſtan. [illegible]œc. fuit alias propoſita coram [illegible] Lrec Clemẽ[illegible] die nona Iunii. 1534. E[illegible] hic prout [illegible]aior pars dominorũ inclinabat, quod literæ [illegible] bene expeditæ & non deberent corrigi, & ad ibi di[illegible]t ad [illegible]tum, quod cum e[illegible]t conceſſum in ſupplicatione [illegible]uod [illegible]or vnioois poſſet exprimi, poterat [illegible] nor vni[illegible]d[illegible], pſa v no pro parte, & in totum ad [illegible]tum [illegible]itoris narrari, tamen Sanctiſ. Dominus noſter [illegible]aul[illegible]otus eiſdem argumentis, quibus idem Clemens tunc motus fuerat commiſit Reu. D. Datario ſuo, q[illegible]o[illegible]concordaret omnino Reuerendiſſimũ de Triuultiis Principalem, & Archiepiſcopum C[illegible]ſarauguſtan.

DECISIO MMLIV.

De diuiſione ſiue diſmembratione.

COrtonen. ſiue Saonen. f[illegible]e. Leo Decimus. Monaſterium beatæ Mariæ ord[illegible]nis Sancti Benedicti Cortonen. Diœc. [illegible]as Monaſterio b[illegible]atæ Mariæ de P[illegible] dicti ordinis Congregationis montis Oliueti Saonen. Diœc. vnitum de Montis generalis, & diffinitorum Congregationis conſenſu per ſpecialem procuratorem præſtito ad preces Siluii Cortonen. tunc ſui Datarii diſſoluit, & diſmembrauit ſub Dat. Romę. 1514 Septimo Calend. Aprilis, Anno 2. quæ literæ erant per Rotam remiſſę ad corrigendum ſub eo prætextu, quod mandatum, cuius vigore fuerat facta dicta diſmembratio, non eſſet ſufficiens. Verba mãdati. *Et inſuper Prioratus, & alia quæcunq, membra ſeu beneficia ſecularia vel regularia ab eade Congregatione, & ordine, ſui q, Monaſteriis, & membris qualitercumq, dependentibus, & ad [illegible] am o[illegible] ationem, & ordinem, ſuaq, monaſteria [illegible] membra ſpe[illegible] antia, & pertinentia, aut vnita, & incorporata [illegible]mpliciter valore cauſſa permutationis, vel forſ in al[illegible] quæc[illegible] unq, concordiis fiendis, & ſuper nonnullis literi[illegible], quæ litibus, ſeu cauſſis per eoſdem coiſt[illegible] inente, vel cont[illegible] a eos qualitercumq, mouen. aut motis in ſuiſo em quorumcumque, prout eiſdem Syndico, & procuratoribus [illegible]debitur, & placuerit, & viſum fuerit expedire reſignandum, litiſque, & cauſſa cedendum, & re-*

& renunciandum. Ex quib. verbis dicitur eſſe datã facultatem ad litigioſa ſolummodo, & hic non erãt huiuſmodi. Ergo, &c. Item quemadmodũ loquitur de Prioratib. & aliis debet intelligi aliis in ſimilibus, & inferiorib. non maiorib. expreſſis, & ſic non de monaſteriis, *ad noſtr c. ſeden, de reſer.* Item ꝙ non loquitur de perpetuo vnitis prout erat monaſteriũ, de quo agitur, & maior pars Dominorum erat, quod literæ eſſent malæ expeditæ, & deberet abſcindi plumbũ. Tamen quia pars ex aduerſo non erat audita licet citata fuit dictum, quod videretur commiſſio circa remiſſionẽ literarum audiretur pars, & proponeretur ad primã. Item de menſe Maii propoſita expedita, niſi pro parte Epiſcopi Cortou. dictũ fuerit de recompenſa.

Decisio MMLV.

De derogatione.

CAlag. literæ prouiſionis per obitum extra curiam in vna Calagur. iterũ facultates pro familiari Scriptoris fuerunt propoſitæ corã Sanctiſ. ex eo, quia in derogationib. quas cum effectu habebat in ſupplicationibus, tamẽ quia in extenſione derogabatur nouis conſtitutionibus, & ſtatutis factis contra libertatem Eccleſiaſticã, & in opprobriũ ſedis, ideo, quia videbatur ex derogatione ipſorum, quod tacite approbarentur, & haberetur eorũ conſideratio. Ideo fuerunt expeditæ, ſed remiſſæ ad R. D. Io. Vindel. qui videret, & diceret, quid ſibi videretur.

Decisio MMLVI.

De acceſſu.

MIliten. erat reſeruata penſio in fauorem Iacobi Renat. ſuper fructib. Monaſterii Sanctorum Heliæ, & Gilareti Militen. Diœc. ex ceſſione ſua per bo. me. Cardinalem de Valle, & ſucceſſores ſuos, ſub pœnis, & cenſuris abſque acceſſu ob non ſolutionem, vel reductionem, ſeu inualiditatem ipſius, aut tentationem reductionis prædicti. Et dicta reformatio erat ſignata abſque eo, quod res eſſet integra, vel de conſenſu ſoluere debentis, modo a nobis petebantur literæ ſuper dicto acceſſu cum narratiua reſeruationis penſionis prædicti. Et quia videbatur inſolitum expedire acceſſum ſine penſione fuerunt propoſitæ, & dicebatur, quod erant inſolitæ, & præter ſtylum ſignaturæ. Item quod acceſſus in iſto caſu ob non ſolutionem penſionis, requiritur conſenſus debentis ſoluere, vel de〈r〉og〈atio〉 regulæ ſic in eius acceſſorio. Aliqui tamen dixerunt, quod ſignatura erat data licet male. Ideo fuit ordinatum, quod dar〈ent〉ur prædictus acceſſus de nouo ex nunc, & de con〈ſ〉enſu penſionarii, qui non recuſabat modo conſentire. Et ſic literæ fuerunt portatæ ad R. D. Ioa. Vinchel, vt concordarent partes.

Decisio MMLVII.

De derogatione.

Summaria.

1 *Clauſulam generalem, non obſtan. non derogare regula habenti decretum.*

2 *Derogatum legi habenti decretum tunc intelligitur, quãdo Papa intelligit, & derogat.*

PErinde valere ſuper exſpectatiua ſuper derogatione regulæ de antelationibus, & pars inſerebat tenorem regulæ, cui derogabat per literas. Ex aduerſo dicebatur, quod literæ fieri non poterant, quæ duæ erant regulæ loquentes de antelationibus. Et in dubio præſumebatur, quod Princeps conceſſiſſet derogationem illiſque erat minus præiudicialis, quam alterius in præiudicium tertii. Item prima regula non habebat decretum, & regula ſecunda habebat clauſulas proteſtationis,
1 & decretum, adeo, quod per † clauſulam generalem non obſtan. non erat derogatum regulæ, quæ habebat, *allegabatur Rom. conſil. 451. circa finem*, quibus videbatur, quod imo Petrus ſimpliciter petendo non obſtan. intelligitur petere derogationem illius, quæ obſtat, & lædit, non illius, quæ non lędit. Item quod gratia erat facta mo-
2 tu proprio. Item quod intelligitur eſſe derogatum † legi habenti decretum, quando Papa intelligit, & derogat. Et ſic apparet de voluntate ſua derogante legi habẽte decretum. Ideo fuit dictum, quod veniebat derogatio dictæ regulæ. Sed limitatio reſpectu certorũ verborum, quæ fuerunt in ſupplicatione, & de clauſula ante ferri, quo ad ſeruandas gratias. Et derogatio dictæ regulæ nihil aliũd in effectu, quam antelatio, quæ dari non poterat, niſi quo ad ſecundas gratias.

Decisio MMLVIII.

De propoſitione literarum.

FVerunt propoſitæ certæ literæ ex eo ſolum, quod eas recepimus ex manibus partium non plumbatas, vt moris eſt. Tamen fuit dictum, quod darentur, ſi concordabant cum ſupplicatione.

Decisio MMLIX.

De communicatione.

PErinde valere ſuper communicatione priuilegiorũ ſcriptorum pro Scriptore dubium faciebat, quia in fine ſupplicationis erant addita hæc verba, vnde. Et literæ expediantur de exſpectatiua ad tertiam collationem, & tertium beneficium, non tamen reſeruatum ſeu affectũ, nec in mentibus ordinariorum abſque eorum conſenſu, cum prærogatiuis ſupradictis duntaxat, ex quibus verbis videbatur reſtricta tota ſupplicatio. Et quod dicta communicatio priuilegiorum vigore dictæ re〈ſt〉itutionis non poterat dari. Tamen Papa & expeditores intuitu perſonę dederunt, & r〈e〉ſpectu, quod erat ſolita cõcedi dicta communicatio, & quod dicta additio erat facta erronea, & non ad propoſitum.

Decisio MMLX.

De correctione.

SEnonen. Commenda Prioratus de Segres Senonen. Diœc. Vacon. per obitum extra curiam dubium erat, quia in ſupplicatione non erat Senonen. prout in literis, ſed Pariſien. dicebatur, quare fuerunt propoſitæ, & verbum Diœceſis erat craſſatum. Tamen pro expeditione ad docendum, quod conſtabat de corpore, producebatur quædam atteſtatio facta in patribus, quod talis Prioratus non erat in Diœc Pariſien. & quod defunctus talem Prioratum tempore ſui obitus poſſidebat. Fuit ordinatum, quod haber〈e〉tur informatio aperta, ſi impetrãs poſſidebat, quo caſu darẽtur literæ cum mutatione Diœceſis, alias non, quia dando eas contra poſſeſſorem oriretur lis, & literæ cum aliqua nota, quare remitterentur corrigendæ.

Decisio MMLXI.

De priuatione.

LIteræ de certo modo vacan. in genere fuerunt propoſitæ, quia in ſupplicatione orator petebat de vacan. per dolum & fraudem ſeu certo modo, & in fine ſupplicationis erant addita verba, *& literæ expediantur de priuatione in forma iuris, & prout de iure.* Vnde videbatur tota ſupplicatio reſtricta, & quod non poſſit dari, niſi priuatio in forma. Tamen fuit dictum, quod dicta reſtitutio reprobatur, ſolum quoad priuationem, quæ petebatur, & non vacationem certo modo.

Decisio MMLXII.

De ſubrogatione.

SVbrogatio in iure defuncti fuit reiecta, quia in precibus, licet 〈eſ〉et clauſula ſubrogationis, tamen quia narrabat colligantem viuere non poterat expedita per mortem illius, quem Papa non intellexit, nec intelligere potuit eſſe mortuum, cum ei narraretur, quod viuebat, *vt dictum eſt*, fuit poſtmodum expedita, quia habuit ſupplicationem ſufficientem duplicat, ſub eadem data.

Decisio MMLXIII.

De correctione, die 19. Maii, 1535.

Summarium.

1 *Verba, prout ei placuerit, & viſum fuerit, reducuntur ad arbitrium boni viri.*

FVit expeditio coram Sanctiſſimo Domino noſtro, vbi interfuerunt Reuerend Sermoneta Reuerendiſ. de Gimetris, & Reuerendiſſ. de Cæſis, & alii. Conchen. erant literæ diſmembrationis Leonis Decimi, vnionis cuiuſdam monaſterii de Freneto vniti monaſterio de Pia Sarnen. diœceſ. de conſenſu Abbatis, & congregationis Montis Oliueti, quæ literæ fuerunt de menſe Februarii propoſitæ, & tota difficultas erat in mandato, cuius vigore erat facta diſmembratio. Et fuit concluſum, quod erat inſufficiens. Primo, quia videbatur data poteſtas concordandi, & cedendi, quod litigioſa tantum. Item in mãdato non erat aliquod verbum, propter quod procurator poſſit reſignare monaſteria. Item in mandato erat data
1 ei poteſtas, † prout ei placuerit, & viſum fuerit. Et dicebatur, quod iſta verba ad arbitrium reducebantur boni viri. Item erat mandatum monaſterii, & particularis, de cuius intereſſe principaliter agebatur, *argumento not. in conſil. 332. per Roman. conſil. 35. per Federicum de Senis.* Et ſic fuit concluſum, quod literæ erant male expeditæ. Verum quia ex aduerſo dicebatur, quod fratres ex ceſſione huiuſmodi habuerunt recompenſam, & ſic propterea videbantur ſaltem tacite approbaſſe diſmembrationem dictam. Ideo literæ fuerunt miſſæ Reuerendiſſ. Simonettæ, qui audiret partes, & ſi coram eo deduceretur, & probaretur aliqua recompenſa literæ corrigerentur, alias abſcinderetur plumbum tanquam perperam, & male expedit.

DECISIO MMLXIIII.
De fructuum expreſſione.
SVMMARIVM.

1 *Exprimere fructus, quos vult quis poteſt in gratia ſi neutri.*

COnchen. ſi neutri pro Ioanne Morillas ſuper Parochiali ſancti Michaelis Conchen. cuius fructus 60. Secũdum communem æſtimationem, dubitabatur, quia in ſupplicatione nulli erant fructus expreſſi, ſed habebat clauſulam augendi, vel minuendi, quantum opus fuerit, regula non obſtan. dicebatur, quod propterea poterat exprimere quos voluerat. Ex aduerſo replicabatur, quod id, quod non erat non poterat augeri. Et ſic cum duæ eſſent regulæ, vna quæ vult, quod fructus exprimantur alias gratia ſit nulla, altera, quod per clauſulam augendo, vel minuendo poteſt augeri vſque ad tertiam partem, & non vltra, deberet intelligi de ſecunda regula non de prima. Tamen his non obſtantibus fuit dictum, quod pote-
1 rat exprimere † quos voluerat, quia eramus [illegible] gratia ſi neutri, & ſic in ſecunda gratia, in qua largius procedi conſueuit, quam in prima. Et conſtabat de mente Papæ, qui voluerat ei dare beneficium cuiuſcunque valoris, tamen erat aliud, quod orator non iuſtificauerat titulum ſuum. Ideo fuit dictum, quod iuſtificaret titulum ſuum, vel inficeret, & de infectione daretur citra perceptionem fructuum, quia narrabat ſe poſſidere.

DECISIO MMLXV.
De familiaritate.

SAlamantin. prouiſio vnius ex tribus portionibus perpetuis ſeruitoriis beneficiis nuncupatis Parochialis eccleſiæ per tres Doctores regi ſolitę loci de Palatios Rubios Salamantin. diœceſ. per obitum quon. Franciſci de Bonauilla dubitabatur, quia in precibus prouidebatur de Parochi[illegible], & non de portione, tamen fuit dictum, quod cum haberent totum poterant habere partem, & eã accepiſſe. Et fu[illegible]t ordinatum, quod diceretur pro prima. Item q[illegible] in ſupplicatione erat, quod orator erat familiaris San[illegible]mi fuit dictũ, quod poneretur, & quod omitti non poterat.

DECISIO MMLXVI.
De translatione

FAciens tranſlationem penſionis cum poteſtate transferendi petebat caſſari dictam facultatem, quia non habebat in ſupplicatione, nec in conſenſu erat remiſſa ad corrigendum per Auditorem Cameræ, & fuit correcta.

DECISIO MMLXVII.
De reſeruatione.

MIles ſancti Petri cui erat reſeruata penſio 150. ducatorum vigore priuilegiorum militum, illam tranſtulit & habebat ſupplicationem deſuper ſignatam per Catartanum dubitabatur, quia videbatur approbari dicta priuilegia, quæ nunquam fuerunt in vſu etiam tempore Clementis. Et fuit per Reuerendiſ. de Triuultiis facta fides, quod Clemens nunquam voluit, quod ſuper his priuilegiis coram eo, dum erat in minoribus iudicaretur. Et ſic fuit abſciſſum plumbum.

DECISIO MMLXVIII.
De reiectione.

HAbens nouam prouiſionem in priorib. in literis expediebat per viam ſimplicis fuerunt reiectæ.

DECISIO MMLXIX.
De tranſlatione.

PEnſionarius habens facultatem transferendi illam, in articulo mortis tranſtulit coram notario, & teſtibus, & pro conſenſu dabat inſtrumentum publicum, fuit reiecta, quia obſtabat regula Sanctiſſimi nouiter edita de extenden. cõſenſibus infra certum tempus. Iterum propoſita ſub die 17. Iulii, & expedita.

DECISIO MMLXX.
De expreſſione.

PErinde valere ſuper expreſſione fructuum, erant enim in primis literis expreſſi 26. in perinde valere, erant vſque ad mille, & habebat in ſignatura augendo, vel minuendo vſque quantum opus fuerit, & in ſeda expeditione regula non obſtante fuit data, & expedita.

DECISIO MMLXXI.
De reſeruatione.
SVMMARIVM.

1 *Familiares ſuos Papa indiſtincte excipit.*

SI neutri pro collitigante dubitabatur, *an per clauſulam generale reſeruationem importan. ex quauis cauſſa preterquam per obitum apud ſedem poſſit conditionaliter dari familiaritas Papæ?* Videbatur dicendum quod ſic, quia exceptio firmat regulam. Si enim excipiebatur tantum reſeruatio in corpore, ergo omnes ab ea videbantur conceſſa, tamen fuit deciſum in contrarium, *& allegabant con. Ægid. num. 9.* Et quia reſeruatio familiaris Papæ eſt magis effecta ſanctitati, ſiue quia vacatio apud ſedem patet, quia in indultis Reuerendiſſimorum Cardinalium Papa excipit † familiares ſuos indiſtincte, & in vacantibus in 1
Curia vult conſenſum Cardinalium, ſed in familiaribus ſuis, vt dictum eſt indiſtincte vult prouidere, & ſi literæ fuerunt reiectæ.

DECISIO MMLXXII.
De correctione.

PRouiſus narrabat beneficium eſſe iuriſpatronatus, & literæ erant aliquo modo, volebat eas corrigi, & tolli dictam narratiuam, & corrigere ſupplicationem poterat, quia dicebat, & quatenus ſit de iurepatronatus id exprimi poſſit. Et ſic quia poterat exprimere, & omittere fuit dictum, quod tollerentur.

DECISIO MMLXXIII.
De forma rationi congruit.

PRouiſus tempore Clementis expediebat literas ſuas in forma rationi congruit. Sub data ſupplicationis ſignatæ tempore Pauli, in qua erat, quod literę poſſent expediri in forma rationi congruit. Tamen fuit dictum, quod licet ſupplicatio haberet, erat præter, & contra ſtylum dare aliam datam coronationis.

DECISIO MMLXXIV.
De ceſſione.

Prouiſus

PRouiſus de canonicatu vacan. per ceſſionem, cuius fructus, 24. dubitabatur, quia in ſupplicatione dicebatur fructus 40. & ſuper his reſeruabatur penſio 20. qui medios fructus non excedunt, fuit dictum, quod dari non poterant. Tamen Cardinalis voluit, quod darentur, & quod penſionarius ſi intendebat litigare, litigaret cum prouiſo.

Deciſio MMLXXV.
De regiſtratione.

INdultum pro bo. me. Sanctorum quatuor erat plumbatum, & non expeditum petebatur, quod regiſtraretur, modo fuit dictum, quod aptaretur in forma, & expediretur.

Deciſio MMLXXVI.
De titulo.

EXtra Cameram dubitabatur, nunquid eccleſia Metropolitana eſſet danda in titulum Diacono Cardinali. Quidam dicebant, quod nõ, & maxime, quia erat aſcriptus ad illum ordinem, quem relinquere non poterat ſine voluntate Papę, nec poterat effici presbyter Cardinalis, ſine Papa. Tamen fuit expedita in titulum adueniente ætate legitima. Vnde in adminiſtrationem vſque ad 27. & deinde in titulum, quia licet non poſſit tranſire ad titulum presbyteralem ſine Papa, poterat tamen offerri presbyter, & habere titulum, & dabantur in exemplum multi Cardinales, qui habebant eccleſias cathedrales in titulum, & tamen erant presbyteri Cardinales, & poterant habere duas, & tres in titulum. Et fuit expedita Bulla pro Reuerendiſſimo Tranen. de epiſcopatu Parmen. cum retentione Tranen. & montis piloſi in titulum expedit pro Reuerendiſ. de Borbonio eccleſiam Senonen. qui erat presbyter Cardin. cum retentione eccleſiæ Ladauren. in titulum, adeo quod vtriuſque verus præſul exſiſteret, & pro Reuerendiſſimo de Farneſio nepote Sanctiſſimi Domini noſtri fuit expedita eccleſia Auinionen.

Deciſio MMLXXVII.
De vnione, die 27. Iulii, 1525.

FVit expeditio generalis coram Sanctiſſimo Cæſaraugustan. perinde valere pro menſe Cæſaraugustan. cui alias per Iulium fuit vnitum monaſterium Beatæ Mariæ de Ruere, quod per Leonem. fuit diſmembratum, & ſucceſſiue per eundem Leonem reintegratum dictæ menſæ. Item perinde valere petebatur, quod literæ reintegrationis vltimo dictæ valerent, ac ſi in eis eſſet, quod cauſſæ vnionis corã eodem Leone, & Iulio eſſent legitime probatæ. Item, quod ſi idem Leo eas memoriter retinuiſſet, vtique nõ diſſoluiſſet de quibus verbis nihil aliud in ſupplicatione erat, niſi quod Leo acceperat cauſſas ex fide digna relatione. Item habebat clauſulam in fine, quod omnia penitus contraria tollerentur, & viriba perſiſterent, cuius vigore quærebatur obtinere dictas literas tanquã eis proprias, tamen omnes dixerunt, quod vigore dictæ clauſulę nõ poterat fieri dicta expreſſio. & maxime quod Iulius vniendo fecerat ad ſupplicationem partis ex cauſſis inibi expreſſis, quas pars probare tenetur, & modo quod darentur literæ, quod cauſſæ tunc fuiſſent plene probatæ, cum non eſſent, eſſet dicere mendacium, & grauarent aliam partem, & exonerarent impetrantem ab onere probandi de veritate cauſſarum, & ſic fuerunt de conſenſu omnium dictæ literæ datæ Reuerẽdiſſimo Domino Caſertano, vt apparet illas iuxta tenorem ſupplicationis.

Deciſio MMLXXVIII.
De licentia.

SVMMARIVM.

1 Motus proprius Papæ in data tollit ius concurrentis.

LIcentia abſentandi a Roman. Curia pro Reuerendiſſimo de Borbonio motu proprio dubitabatur, quia licet preces eſſent formatę motu proprio ſignatura erat fiat, vt petitur abſque clauſula motu proprio. Tamen fuit dictum, quod pro Cardinale darentur maxime in caſu permiſſo, in quo nulli poterat inferri iniuria, ſecus ſi eſſemus †in prouiſionibus de vacan. quia tunc tolleretur ius concurrentis in data, *per text. in cap. ſi a ſede. de præb. in 6.* 1

Deciſio MMLXXIX.
De commenda.

SAlamantin. commenda Parochialis eccleſiæ de quadramito, & illi forſan annex. præſtimonii, ſeu præſtimonialis portionis, nec non perpetui beneficii ſacriſtiæ nuncupari per obitum Cardin. Caualacen. pro quodam Gulielmo Caſſadoro, literæ erant expeditæ per bo. me. Card. Sanctorum quatuor, & remiſſæ ad corrigendum per Rotam. Vnde Ioanni Clerici ſubrogato Marrelli obſtabat, quia in precibus Papa motu proprio ſolum eidem commendari mandauerat dictam Parochialem habebat in literis, quod ſi eſſet parochialis, vel præſtimonium, vel portio exprimi, & inuocation. & nuncupation. & annexorum vigore dictæ clauſulæ capiebat parochialem, & præſtimonium, vel portionem tanquam eidem Parochiali annexa, fuit dictum, quod non poterat capere niſi vnicum, quod maluerit, & ſi alia ei erant annexa perpetuo veniebant, ſin autem minime. Et ſic fuit mandatum.

Deciſio MMLXXX.
De facultate transferendi.

ARet. Penſionarius, qui habebat facultatem transferendi tranſtulit in articulo mortis, & conſenſus pręcedebat datam per dies, & de eo dabatur publicum inſtrumentum, non autem erat in libro Cancellariæ, aut Cameræ prout eſt de ſtylo, fuit in Camera præterita propoſita, & reiecta, quia fuit dictum, quod obſtabat regula modo dixerit, quod regula non vendicabat ſibi locum in penſionibus, & quod conſenſus procederet, data non erat inconueniens, quia data trahitur ad conſenſum, & ſic expedita, tamen ſi regula conſideretur, & ſic expedita, tamen ſi regula conſideretur res eſt dubia.

Deciſio MMLXXXI.
De impetratione.

ORaton. qui in forma iuris impetrauerat eccleſiã collegiatam, expediebat ſuper Archipresbyteratu eiuſdem eccleſiæ, fuit dictum, quod poterat, quia erant literæ commiſſæ, & erat procedendum parte iurata adeo, quod non videbatur, quod ei fieret iniuria, & de iure priuandus veniebat.

Deciſio MMLXXXII.
De monitorio.

MOnitorium pœnale de vacan. in menſe reſeruato fuit datum, quia docuit de reſignatione per teſtes.

Deciſio MMLXXXIII.
De reſignatione.

PErinde valere ſuper derogatione de antelationibus fuit propoſitum, die 16. Ianuar. 1535. Et dictum tunc, quod daretur, cum limitatione quoad ſeruandas gratias, vide ibi modo cum proponeretur de nouo Reuerend. D. Caſertanus fuit in eodem voto, & allegauit inconueniens, quod reſultat ex contrario, videlicet, quod gratia, ſiue per qua expeditur dictum perinde valere, eſt pro pluribus perſonis, quarum quælibet poterit expedire aliud perinde valere ſuper regula anteferri in ſecundis gratiis. Et ſic omnes illæ perſonæ habebant derogationem regulæ. Item habebant antelationem, & erant prælati abbreuiatores referendarii, & prælati domeſtici Papæ, qui non cõprehenduntur in regula, nec eſt præſumendum, quod tunc fuerit de mente concedentis illis derogari, & ſic nõ fuit vlterius proceſſum.

Deciſio MMLXXXIIII.
De abſciſſione plumbi.

Decisio MMXCIIII.

De ceſſione.

BVllæ acceſſus pro Sanctiſſimo ad Parochialem de Tindaſſa Toletan. Diœc. per ceſſum vltimi poſſeſſoris ex cauſſa ceſſionis factæ in manibus fe. re. Iulii ſecundi ſub data Quinto Idus Iulii, anno ſeptimo. Diſtabant duo, primo, quod Papa atteſtaretur in facto proprio in fauorem ſui. Item quod erat quinto Iulii, quoad primum dubium, quod non erat inconueniens, quod atteſtaretur in ſuo facto, quoad ſecundum, quod pendebat a voluntate ſuæ ſanctis. Et aliqui dixerunt, quod poterat eſſe, quod per expeditionem huiuſmodi ſuppримeretur ius tertii. Ideo non fuit expedita, ſed reſeruata ad primam.

Decisio MMXCV.

De regiſtratione.

LIteræ Sixti pro fratribus ſanctæ Sabinæ, quibus, vt dicebatur erat abſciſſum plumbum per caſum, & non reperiebantur regiſtratæ, petebatur, quod mandarentur regiſtrari, fuit dictum, quod informaretur, an eſſent in poſſeſſione eorum, quæ continebantur in bulla, vel iuſtificarent expeditionem dictæ Bullæ? die 24. Martii in expeditione generali fuit dictum de poſſeſſione, ideo fuit mandatum, quod regiſtrarentur.

Decisio MMXCVI.

De reſeruatione.

LIteræ reſeruationis annuæ penſionis mille ducatorum, videlicet ſancti Ginclii de Griſello, & quinquaginta ſuper Sanctæ Crucis Auellen. monaſteriorum fructibus pro Franciſco de Soderinis, per Reuerendiſſimum de Rodulphis perſoluen. ex eo, quia bo. me. Ioannes Cardinalis Hoſtienſ. ceſſerat regimini eccleſiæ Vicentin. in fauorem eiuſdem de Rodulphis, cum reſeruatione alterius penſionis mille ducat. ſuper dicta eccleſia de conſenſu eiuſdem Reuerendiſſimi de Rodulphis, quia conſenſus dabatur per inſtrumentum, & quia pars non fuerat audita, neque iudicata fuit ordinatum, quod vocaretur ad primam.

Decisio MMXCVII.

De eodem.

LIteræ reſeruationis penſionis nonaginta ducatorum pro Nicolao Cortetio ſuper Archidiaconatu eccleſiæ Semouicen. aſſignatæ in prouiſione conſenſus, vt dicebatur, fuerat præſtitus, ſed non extenſus, nec reperiebatur, & aſſerebatur, quod orator erat in poſſeſſione percipiendi. Ideo fuit ordinatum, quod doceret de perceptione, ſeu poſſeſſione ſua, & de conſenſu prædicto coram Datario, & quod expedirentur ſine conſenſu.

Decisio MMXCVIII.

De translatione.

TRanslatio penſionis annuæ 37. ducatorum facta per militem ſancti Petri vigore priuilegiorum in fauorem Reuerendiſſimi de Grimanis fuit reiecta, quia priuilegia prædicta non erãt vſu recepta, quoad translationem huiuſmodi. Et fuit dictum, quod fe. re. Clemens inhibuerat etiam pronũtiari in Rota ſuper priuilegiis prędictis in caſu ſimili.

Decisio MMXCIX.

De expreſſione.

LIteræ perinde valere ſuper expreſſione certi pacti omiſſi in reſeruatione annuæ penſionis ſuper eccleſia Callien. cum derogatione Concilii Lateranen. nouiſſime celebrati, ſignatura erat ſufficiens, tamen quia ſignata per Cardinalem non per Papam, ideo propoſitæ, tamen fuit mandatum expediri poſtquam conceſſæ erant.

Decisio MMC.

De regreſſu.

REgreſſus ad Archidiaconatum in eccleſia Eſten. per deceſſum vltimi poſſeſſoris ex cauſſa ceſſionis dubitabatur, quia in ſupplicatione dicebatur, quod cedens intendebat reſignare reſeruatis regreſſu infraſcripto, in clauſulis dicebatur, & de regreſſu prædicto in euentus prædicti, tamen in corpore, nec alibi apparebat de aliquo regreſſu, *vtrum quia erat mandatum, & conſenſus præſtitus iuxta tenorem mandati, in quo dabatur regreſſus ob non ſolutionem, & deceſſum vltimi poſſeſſoris, ideo fuerunt pro expeditione attento conſenſu, & quod obtinenti non fiebat iniuria?*

Decisio MMCI.

De confirmatione.

COnfirmatio priuilegiorum pro collegio ſcriptorum de tempore Clementis, anno quarto fuit dictum ab aliquibus, quod multæ lites ex confirmatione huiuſmodi orirentur, ideo non fuerunt expeditæ, ſed reſeruatæ ad primam.

Decisio MMCII.

De prouiſione.

COmmenda Parochialis eccleſiæ pro conſtituto in 13. vſque ad 18. & deinde prouiſio dubitabatur, quia intitulabatur. Ideo fuit dictum per Dominum Lambertum, quod non poterat fieri, & ordinatum, quod reducerentur.

Decisio MMCIII.

De extenſione, die Martii, 14 Maii, 1526.

EXpeditio generalis, reſeruatio penſionis mille ducatorum ſuper fructibus, &c. monaſteriorũ ſancti Geneſii, & ſanctæ Crucis Parmen. & Eugubium diœceſis pro Franciſco de Soderinis, de conſenſu Illuſtriſſimi de Triuultiis per publica documenta ea eo, quod quon. Cardinalis de Soderinis ceſſit regimini adminiſtrationis eccleſiæ Vicentin. in fauorem eiuſdem de Triuultiis ſub data Non. Aprilis, anno primo, Sanctiſſimi Domini Pauli tertii, & inſtrumentum conſenſus, quod producebatur erat ſub data Romæ, die 22. Februarii, 1524. in quo Illuſtriſſimus de Triuultiis conſentiebat reſeruationi dictæ penſionis, & promittebat habere confirmationem a Sanctiſſimo, tunc contra expeditionem videbatur obſtare regula Clementis, & Pauli de extendendis conſenſibus, & de expediendis literis per publica inſtrumenta, quibus ex aduerſo reſpondebatur, quod regula Clementis non vindicabat ſibi locum in caſu noſtro, cum eſſent mortuæ regulæ, & tractabatur de gratia Pauli. Item quod regula Pauli non obſtabat, quia ſecunda regula, quæ expeditionem prohibet, loquitur tantum in reſignatione, & ceſſionibus non in penſionibus. Et ſic aliqui fuerunt pro penſionis expeditione, aliqui vero contra, quia dictus conſenſus erat antiquus de tempore Clementis, & regulari debebat ſecundum regulam Clementis. Item quod regula Pauli, prima videlicet comprehendebat penſiones, ſine dubio, & ſecunda cum eſſet facta ad obuiandum fraudibus, licet ex verbis non poſſet dici, quod vendicaret ſibi locum in penſionibus, tamen ex mente regulæ dicebatur, quod comprehendebantur in ea. Et ſic licet regula eſſet exorbitans, & pœnalis, tamen quia ratio eſſet expreſſa fieri extenſionem ad penſiones, non ratione extenſionis, ſed comprehenſionis attenta ratione. Stantibus igitur votis dubiis, fuit dictũ, quod erat bonum, quod materia concordaretur. Et ſic fuit mandatum Reuerendiſſimo de Chiuelus vna cum Datario, quod concordaret.

Decisio MMCIIII.

De vacatione per obitum.

COmmenda canonicatus, & præbendæ Tullen. vacan. per obitum apud ſedem pro bo. me. Cardinali de Medicis motu proprio, vt alias fuit dictum dubitabatur, quia ſupplicatio erat ſignata per conceſſum, licet eſſet facta ſeu formata motu proprio, & habebat in clauſulis, quod expedirentur literæ motu proprio,

vt alias fuit dictum, quod Camera conſueuit dare Cardinalibus etiam non petentibus motu proprio, tamen quia Cardinalis erat mortuus, & erat pars, quæ contradicebat fuit ſimiliter ordinatum, quod literæ darentur Reueren. Datario, vt concordaret cauſſam.

Decisio MMCV.

De acceſſu.

ACceſſus ad Parochialem eccleſiam de exceſſa Toletan. diœceſ. pro Sanctiſſimo Domino noſtro ex cauſſa ceſſionis de tempore Iulii propoſita in præcedenti Camera, & eiſdem rationibus non expedita, ſed remiſſa ad Reuerend. D. Datarium, vt ſe informaret, an poſſet alicui auferre, & de eius mandato poſtea expedita, ſub die 28. Martii, 1536.

Decisio MMCVI.

De coniunctione.

MAndatum ad collationem Abbatiſſæ, & conuentus beatæ Mariæ Lexomen. & ſancti Auguſtini in forma, quod erat expeditum, & petebatur, quod corrigeretur ordo, & loco ſancti Auguſtini diceretur ſancti Benedicti, attento, quod non erat in Ciuitate Lexomen. monaſterium monialium ſancti Auguſtini fuit dictum, quod doceret, & quod corrigeretur mandatum, alias non.

Decisio MMCVII.

De clauſula generali.

COmmenda Archidiaconatus eccleſiæ Toletan. vacan. per obitum apud ſedem pro bo. me. Cardinali, de modicis dubitabatur, quia in ſupplicatione dabatur Canonicatus, & ponebatur clauſula generalis, omnia alia, & ſingula vigore eiuſdem, licet dicebatur, quod non poterat exprimere maiora expreſſis, tamen fuit dictum, quod clauſula erat pinguis, & quod capiebat omnia in eadem vacatione.

Decisio MMCVIII.

De derogatione.

PRouiſio Parochialis eccleſiæ de Aldea Vacan. per reſignationem pro filio, cuius pater eandem Parochialem ante quinque annos ante editam Bullam fe. rc. Clementis Septimi contra filios presbyterorum, obtinuerat cum derogationibus regalibus, remiſſa per Rotam ad corrigendum, quia videbatur, quod derogatio eſſet minus generalis, & derogaretur dictæ conſtitutioni Clementis contra eius mentem fuit ordinatum, quod videerat eum Reuerendus Dom. Lambertus, qui retulit in ſequenti expeditione bene expeditas, tamen fuerunt ſeruatæ ad primam, & die quarta Iulii expeditæ.

Decisio MMCIX.

De termino.

FVerunt propoſita multa de tempore Leonis, & Adriani, quæ fuerunt portata in vltima die termini, & poſt terminum conſeoſum per Sanctiſſimum de anno ad expediendum literas ſuper gratiis præfatorum Pontificum. Et fuit ordinatum, quod expedirentur.

Decisio MMCX.

De penſione cum facultate transferendi.

PEnſio 20. ducatorum ſuper fructibus eccleſiæ Parochialis Sancti N. Piſanen. diœceſ. cum facultate transferendi per Bartholomæum de Barcheriis dubitabatur, quia literæ concordabant cum ſupplicatione, ſed nō dabatur conſenſus cum facultate transferendi. Ideo dicta clauſula non videbatur danda, ſed delenda. Tamen quia conſtabat, quod reſignatarius conſtituerat procuratorem ad vtrumque videlicet, ad conſentiendum reſeruationi penſionis, & facultati transferendi, & producebatur mandatum. Item ex pacto idem principalis habuerat literas prædictas cum facultate huiuſmodi pro intimatis, & ſic ſatis eſt viſum expeditoribus, quod conſenſus eiuſdem interuenerit ſaltem tacitus, & ſic fuit expedita, non obſtante, quod aliquis Dominorum ſentiret contrarium.

Decisio MMCXI.

De variatione loci, die vigeſima tertia Maii, 1536.

SVMMARIA.

1 *Verba debent aliquid operari.*

2 *Actus non debet reddi eluſorius contra mentem concedentis.*

FVit expeditio generaliter mandabatur prouideri Petro de Medina abbreuiatori de Parochiali de la Sierpe Salamantin. diœceſ. literæ erant expeditæ Sanctorum quatuor, & remiſſa per Rotam ad corrigendum ex eo, quia in ſupplicatione impetrabatur Parochialis loci de la Sierpe Segobien. non Salamantin. diœceſ. Et ſic videbatur, quod in duobus diſcordaretur. Primo, quia non dicebatur de la Spina. Secundo, quia mutabatur diœceſis, ex aduerſo dicebatur, quod illud dello Spinar, quod fuerat æquiuocum propter titularem, quæ dicebatur dello Spinar, ſed Parochialis erat loco de la Sierpe, & ſic ſituatio erat recta, quoad diœceſin, allegabantur clauſulæ ſupplicationis, in quibus erat repilogata Salamantin. diœc. Et dicebant, quod fuerant impetratæ duę Parochiales, videlicet Parochialis de Zambriel, & della Sierpe Segobien. & Salamantin. diœc. fuerat caſſata Parochialis de Zambriel. Et conſtabat in ſumto, producto & relicta de la Sierpe, & vbi debebat caſſari diœceſis Segobien. fuit caſſata Salamantin. tamen propter clauſulam in ſupplicatione appoſitam, quæ erat talis, videlicet & quatenus dicta Parochialis de Zambriel dictæ Salamantin. diœceſ. ſit Parochialis de la Sierpe annexa, vel vna alteri exprimi poſſit. Et quia videbatur, quod Papa voluerat vnam concedere, quia eius † verba debent 1
aliquid operari, *capitu. ſi Papa. de priuileg. libro 6.* Et ne † actus reddatur eluſorius contra mentem concedentis, 2
argumento eorum, quæ dicit Felyn. in capitu. Rodulphus, de reſcript. colum. 3. fuerunt tanquam bene expeditæ relaxatæ.

Decisio MMCXII.

De titulo.

CÆſarauguſtan. literæ reſeruatione penſionis 250. ducatorum ſuper Cantoria de Pilari pro Franciſco de Zambien. ex ceſſione ſua, etiã quod ſibi nullum ius competeret literæ erant commiſſæ per Auditorem Cameræ ſub eo prætextu, quod per dictam clauſulam, etiam quod ſibi nullum ius competeret, & quod pẽſio eſſet ſine cauſſa, quæ non ſolet dari præſertim cum clauſula ad ſucceſſores, in ſupplicatione erat clauſula ad longum, quod liceret oratori fateri ſibi nullum ius competere, & exprimere titulum nullum, & defectiuum. Fuit vnus, qui dixit, quod dicta clauſula poterat, & debebat referri in prouiſione, quando diſponebatur de titulo non de penſione, omnes tamen alii in contrarium. Quia expeditorum erat videre quæ conceſſa erant, & ita concedere. Item, quod ſi expedita in vna bulla prouiſio, & penſio prout erat ſolitum antiquitus fieri, vtique narrando titulum nullum, in prouiſione reſultaret penſio ſine cauſſa, & fuiſſet data. Item quod liceret oratori exprimere titulum cedentis, quia de titulo ceſſionarii non dubitabatur. Tamen dixerunt, quod ſeruaretur ad primam, & informaretur iterum propoſita, die quarta Iulii, 1536. & variatum fuit, & dictum, quod debebat dari aliquis titulus.

Decisio MMCXIII.

De dilatione.

PEnſio 24. ducatorum libera, & exemta ex cauſſa reſignationis de conſenſu, quæ erat a tergo literarum, & vt eſt moris, literæ erant remiſſæ per Auditorem Cameræ, quia diſcordabant non ſupplicatione, ſed a manda-

mandato, quia mandatum erat ad conſentiendum penſioni ſimpliciter, pars allegabat vltra dictum mandatum literas mandantis, quæ dicebantur eſſe penes procuratorem, qui erat abſens, & ſic fuit conceſſa dilatio ad producendum eas. Iterum propoſita ſub die quarta Iulii, & dictum quod corrigatur.

Decisio MMCXIIII.
De conſenſu.

Literæ reſeruationis penſionis ex caſſatione alterius, & conſenſus erat a tergo, per Cancellariam, tamen ſupplicatio non reperiebatur, & erat Regenſis, quod fuerat perquiſita, erat prima penſio expedita, conſenſus, vt dixi, erat in Cancellaria, ſed dicti conſenſus non recipiuntur, niſi viſa ſupplicatione. Ideo fuit votata pro expeditione.

Decisio MMCXV.
De clauſula gratificationis.

Literæ perinde valere ſuper clauſula gratificationis, orator petebat dictam clauſulam extendi, prout verba pati videbantur. Ideo propoſita, & quia Domini non erant informati, reſeruata pro prima, & dictum, quod informaretur, iterum propoſita, & reſoluta, quod dentur verba ſupplicationis.

Decisio MMCXVI.
De correctione.

Mandatum in Francia pro ſecundo, videlicet & ſi pro alio ſcripſerimus, petebatur corrigi, & dari clauſula, ſi pro alio non ſcripſimus. Fuit dictum, quod minus dabatur. Item eſt illud minus aliqua ratione petebatur, & aliqui fuerunt in voto, quod non darentur, tamen fuit ordinatum, quod corrigerentur.

Decisio MMCXVII.
De motu proprio.

Literæ prouiſionis canonicatus, & præbendæ eccleſiæ Aſſanen. motu proprio familiari Sanctiſſimi erat difficultas, quia in ſupplicatione non Aſſanen. ſed Baſſanen. dicebatur, & ſic mutabatur diœceſis: fuit dictum, quod attento, quod gratia erat motu proprio, & ſi docebatur, quod defunctus alium nō obtinebat, quam iſtum, quod darentur docto, vt dixi.

Decisio MMCXVIII.
De augmento.

Literæ cōmendæ plurimorum pro Illuſtriſſimo Campegio vacan. per obitum familiaris ſui valoris centum ducatorum dubitabatur, quia volebat valorem augere, & erat in ſupplicatione etiam caſſatum vſque ad quamcunque ſummam, & ſic videtur conſtare de mente concedentis non velle, quod augeretur, tamen attento, quod nulli poterat fieri præiudicium, & quod dicta clauſula erat deleta erronee, & familiaritas dabatur diſpoſitione, fuit dictum, quod expedirentur.

Decisio MMCXIX.
De correctione.

Salamantin. de Palarios rubios, alias expeditio remiſſa ad d. Lambertum, & Reuerendiſſimum de Triuultiis petebatur modo corrigi, & aliqui erant pro correctione, aliqui non, quia cum fuiſſet expedita, in expeditione non debebat mutari. Fuit mandatum concordari.

Decisio MMCXX.
De exſecutione.

Noua prouiſio pro Nicolao de Palenzola ſuper Archidiaconatu de Alaua Salamant. diœc. dabatur ſupplicatio, in qua non de Archidiaconatu, ſed de portione, & de canonicatu non per obitum nominati in ſupplicatione, ſed per exſecutionem alterius impediebantur, fuerunt miſſæ ad R. D. Lambertum, vt videret.

Decisio MMCXXI.
De regreſſu, die quarta Iunii, 1536.

SVMMARIVM.

1 *Incluſio vnius non facit venire incluſionem alterius diuerſi in mandatis.*

Fuit expeditio generalis. Literæ regreſſus ad Canonicatum Eccleſiæ Toletan. per obitum Bartholomæi pro R. Dom. Balthaſare de Piſtoia remiſſæ ad corrigendum per Rotam ad Ioan. Paulum ſub eo prætextu, quod conſenſus præſtitus in reſeruatione regreſſus huiuſmodi non eſſet ſufficiens, cum fuerit præſtitus per procuratorem vigore mandati, in quo nō erat facultas conſentiendi reſeruationi regreſſus, ſed erat tantum mandatum generale ad compromittēdum, cōcordandum, cedendum, & conſentiendum reſeruationi cuiuslibet penſionis annuæ, & regreſſui in euentum non ſolutionis, & ſic per 1
† incluſionem vnius dicebatur, quod non veniebat incluſio alterius diuerſi in mandatis, præſertim quæ ſtricte intelliguntur, tamen pro Balthaſare dicebatur, quod ſub generalitate concordandi veniebat facultas conſentiendi regreſſui. Et ita partes fuerunt interpretatæ, cum conſenſus fuerit præſtitus etiam ſuper regreſſu. Item ad confirmationem, & robur præmiſſorum oſtendebatur ſupplicatio dicti Bartholomæi, qui poſtmodum cedebat canonicatum prædictum reſeruata ſibi penſione 500. ducatorum, pro cuius validitate idem Bartholomæus voluit facere mentionem regreſſus prædicti, & habere conſenſum præfati Balthaſaris, & ſic arguebatur, quod idem Bartholomæus conſenſiſſet regreſſui. Vnde eius vigore habuerunt conſenſum pro bono. Tamen quia illi, qui erant contra expeditionem non viderunt dictam ſupplicationem. Ideo fuit reſeruata pro prima, fuit expedita die 12. Decemb. conſtito, quod dicta ſupplicatio Bartholomæi ex poſt habuerit effectum.

Decisio MMCXXII.
De extenſione diſpenſationis.

SVMMARIVM.

2 *Veniens certo modo, vel per priuationem, per modum odioſum venit.*

Burgen. extenſio diſpenſationis de non promouendo pro oratore, qui Parochialem obtinebat, & fuerat ei amputata manus, literæ erant remiſſæ ad corrigendum per Rotam. Videlicet Ioannis clerici ſub eo prætextu, quod in ſupplicatione dicebatur, quod manus fuerat ei caſualiter amputata, & in calce ſupplicationis erat expoſitum, & cum expreſſione, quod manus fuerat oratori caſualiter amputata. Et ideo petebatur, quod dicta verba verba ponerentur in literis. Ex aduerſo dicebatur, quod in bulla caſus qui fuerat, exprimebatur ad longum, & id ex narratis reſultabat, & non erat de ſtylo, quod alias poneretur in bulla, exempli gratia derogatur regulæ de viginti, quia reſignans eſt abſens, hic non ponitur in literis in regula de annali attenta lite, hic etiam non ponitur, ſed ſatis eſt, quod comprehendatur ex narratis, vel iudicetur, quod ita ſit. Item dicta verba videbantur appoſita de mente Papæ ad excludendum caſum, quæ per viam iuſtitiæ, vel ob ſua demerita manus fuiſſet ei amputata. Item quod eramus circa obtentum non in obtinendi, & pro eo, qui longo tempore ante poſſederat. Ide[illegible] cebatur, quod dictus caſus fuerat in alia expreſſus [illegible] & Papa diſpenſauerat, ſed ad tempus. Et ideo aliqu[illegible] torquebant contra literas dictam præſumtionem [illegible] cet, quod quando Papa intellexit ad longum, non ded[illegible] diſpenſationem, niſi temporalem, ſed quando in genere dedit ad vitam, fuit dictum ex præmiſſis, quod bulla expediretur viſo titulo aduerſarii, quia dicebatur, quod aduerſarius † veniebat certo modo, vel per priuationem, qui eſt modus odioſus, ſi vero alium coloratum titulum, reſeruarentur ad primam.

Decisio MMCXXIIII.
De reſeruatione penſionis.

REſeruatio penſionis ſex ducatorum cum facultate
transferendi, literæ erant remiſſæ per Auditorem
Cameræ ex eo, quia conſenſus non erat extenſus cum
facultate transferendi, tamen quia ſupplicatio erat ſuf-
ficiens, & mandatum erat etiam ſufficiens, & procurator
conſenſerat, iuxta formam ſupplicationis ſub data tali,
&c. fuit dictum, quod literæ erant bene expeditæ, &
quod pars debebat facere corrigere conſenſum, & non
literas.

Decisio MMCXXIIII.
De mutatione in collatione.

NArbonen. mandatum in Francia ad collationem
Abbatis de gratia Narbonen. orator petebat muta-
re diœceſin, quia per errorem dictum monaſterium fue-
rat dictum, quod erat in Narbonen. cum in veritate eſſet
in Carcaſſonen. & non Narbonen. Et ita docuit per te-
ſtes, & fuit mutata.

Decisio MMCXXV.
De derogatione.

Svmmaria.

1 *Derogatio priuilegiorum populi Romani non ſolet dari,
niſi ex certa ſcientia.*
2 *Præſentatio clerici habet vim electionis.*
3 *Diſputandum non eſt de mente, vbi verba ſunt clara.*

NOua prouiſio ſuper Capellania ſanctæ Luciæ in Ba-
ſilica beatæ Mariæ maioris de vrbe pro eo, qui ha-
buit collationem a Capitulo, cum derogatione priuile-
giorum etiam diſponen. quod beneficia Vrbis non, niſi
oriundis, conferri poſſint pro Hieronymo clerico Vol-
teranen. diœceſ. literæ erant remiſſæ per Rotam Io. Pau-
lo ad corrigendum ex duobus. Primo, quod in ſupplica-
tione dicebatur, quod canonici, & Capitulum præſenta-
1 runt in literis, quod contulerunt. Item eſt poſita † dero-
gatio priuilegiorum populi Romani, & non ſolet dari,
niſi ex certa ſcientia. Dicebatur quoad primum, quod
2 † præſentatio clerici habet vim electionis, *cap. cum autem.
de iurepatronat.* Et in ſupplicatione eſt, quod tenor ſup-
plicationis poſſit exprimi. Ideo poteſt narrari, quod ora-
tor electus fuit, prout erat in veritate quoad derogatio-
3 nem, quod non erat † diſputandum de mente, quando
verba erant clara, & cum derogatio ſit in ſupplicatione
ad longum cum verba latiſſime exten. potuit, & debuit
dari in Bulla, tamen pars non informauerat licet fuerat
citata, fuerunt literæ reſeruatæ pro prima, quæ fuit dies
12. Decembris, & expeditæ.

Decisio MMCXXVI.
De expeditione, die 12. Decembris,
anno 1536.

Svmmaria.

1 *Literæ ſub plumbo dari poſſunt, & debent ſuper qualibet
ſignatura Papæ.*
2 *Breue habetur loco ſupplicationis.*
3 *Veritas & æquitas debent ſeruari coram Principe.*
4 *Papa poteſt cogere partes ad concordiam.*

FVit expeditio generalis Teruiſin. Reuerendiſſimus de
Piſanis, cui per Sanctæ me. Clementem ſeptimum
fuerat data in adminiſtrationem eccleſia Taruiſin. & ha-
bebat breue ſuæ ſanctitatis, de die 23. Iulii, in arce ſancti
Angeli, de capienda poſſeſſione, in quo narrabatur pro-
uiſio dictæ eccleſiæ, ſeu adminiſtratio facta eidem Illu-
ſtriſſimo Cardinali, & demum de eadem eccleſia erat ei
prouiſum in vrbe veteri de menſe Ianuarii cum clauſula,
ſine præiudicio prioris prouiſionis, petebat literas pro-
uiſionis huiuſmodi expediri ſub data breuis. Cui expedi-
tioni ſe opponebat Camillus Rubeus, in fauorem cuius
erat per eundem Clementem reſeruata penſio 700. du-
catorum, ſuper fructibus dictæ eccleſiæ, tanquam vacan.
ſoluen. per ſucceſſores etiam motu proprio ob bene me-
rita, & in remunerationem laborum ſub die 15. Iulii, in
eadem arce, & ſic biduum poſt breue Reuerendiſſimi Pi-
ſani pro expeditione pro Illuſtriſſimo, pro qua inſtaba-
tur, dicebatur plura. Primo allegabatur, quod ſuper qua-
libet ſignatura Papæ, vel ſuper breui ipſius poterant, &
debebant dari † literæ ſub plumbo. Item fundabat ſe ſu- 1
per quadam extrauagante Iulii per Clementem innouat,
qua cauebatur, quod in monaſteriis cōſiſtorialibus, quia
multoties conſiſtoria differuntur, ſignarentur ſupplica-
tiones, & demum expedita ſchedula conſiſtorii ſub ea da-
rentur literæ ſub data ſupplicationis. In qua extrauagan-
te Papa atteſtatur, quod ſuæ intentionis exſiſtit, quod per
talem ſignaturam nihil quæratur, ſed tantum ſeruiat pro
data. Ideo inducebatur pro penſionario propter dictum
decretum, quia in ea Reuerendiſſimus de Piſanis ſe fun-
dare non poterat. Tamen aduocati Reuerendiſſimi re-
torquebant dictam extrauagantem contra eum ſuper
expeditione, & allegabant Rotam reſolutam fuiſſe in
hoc, quod † breue haberetur loco ſupplicationis. Ideo 2
ſub eius data petebatur literas expediri, & quod effectus
earum diſputaretur ex poſt, quod ſolum poteritis ſpecu-
lationis erat, an poſſint expediri. Et dicebant etiam &
pars fatebatur Rotam reſolutam, quod de rigore iuris
poterant, ſed ex æquitate non debebant, & in hoc ſe fun-
dabat pars, quod coram Principe debebat ſeruari † veri- 3
tas, & æquitas excluſo rigore, *l. Æmilius. C. de minori-
bus. c. ad petitorem. de accuſ. argum. l. ſi ſeruum. §. ſequitur.
de verbo. obligat. Bald. in capit. 1. de no. for. fid. §. fina. in fine,
ſupra quod videbatur de æquitate ſcripta intelligi ad not. in
l. prima, C. de leg. cum ſimil.* Item allegabatur contra ex-
peditionem regula Sanctiſſimi, quæ prouidet, quod ſu-
per gratiis prædeceſſoris, ſuper quibus literæ expeditæ
non ſunt, dentur literæ in forma congruit, & cum in cauſ-
ſa huiuſmodi præſupponebatur, quod literæ fuiſſent ex-
peditæ tempore Clementis, debebant iterum expediri a
ratione ceſſante, cui reſpondebam, quod vigore regulæ
ſuper quolibet omiſſo verbaliter poterant de nouo lite-
ræ expediri, vota fuerunt, quod cum Sanctiſſimus Do-
minus noſter in hac cauſſa nihil habeat facere, niſi atte-
ſtari de facto prædeceſſoris, non poterat ſuper breui, in
quo erat prouiſio, & quia in iſta materia producebantur
etiam literæ Reuerendiſſimi Piſani ſcriptæ dominio Ve-
netorum, in quibus ipſi fatebātur penſionem huiuſmo-
di impoſitam ſuper eccleſia ſua. Item quod fuerat toto
tempore Clementis, arguebatur contra eum. Pro eius
parte dicebatur, literas huiuſmodi non probare conſen-
ſum, & patientiam ſuam ei non obſtare. Item contra eum
erat commiſſio ſanctitatis ſuæ ſignata, per quam man-
dabatur, quod teneretur docere de ſua prouiſione, alias
quam per narratiuam breuis. Vnde ſtantibus præmiſſis,
& dubietate caſus Sanctiſſimus ex voto omnium com-
miſit, quia idem Reuerendiſſimus dicebat penſionem
exceſſiuam, quod penſio huiuſmodi minueretur ad ter-
tiam partem fructuum. Verum quia ex hoc poterat ite-
rum oriri lis, ideo fuit determinatum, quod reducere-
tur ad quingentos Ducatos, & data poteſtas Reuerendiſ-
ſimo de Cęſis, qui referat partibus eam eſſe mentem San-
ctiſſimi pro concordia, & maxime, quia fuit allegatum,
quod Cardinalis erat vir bonus, & diſciplinatus, *ut in-
quit Bald. in tracta. ſi quis. colum. ſecunda*, & non conue-
niebat de eorum varietate diſputare, & † Papa poteſt 4
partes cogere ad concordiam, *cap. cum eius. de electio* &
fuit dictum, quod alias ſuper breui poteſt dari tantum
ſub plumbo eiuſdem tenoris, quod eſt generale in omni-
bus gratiis.

Decisio MMCXXVII.
De reſeruatione regreſſus.

Svmmaria.

1 *Argumentum ſumendum eſt potius de conſenſu non caſ-
ſato, quam de caſſato.*
2 *Iniuria nemini fit per remiſſionem, niſi in dilatione tem-
poris.*

3 Man-

3 *Mandatum generale de reſignatione non comprehendit etiam facultatem conſentiendi.*

4 *Conſenſus quandocunque interuenit valet.*

LIteræ reſeruationis regreſſus pro Domino Balthaſare de Pi ota, ad canonicatum eccleſiæ Toletan. ex ceſſione ſua de cõſenſu Bartholomæi de la Coria, vt miſſæ per Rotam ſub eo prætextu, quod mandatum vigore, cuius dicebatur conſenſus præſtitus non erat ſufficiens, fuerunt aliæ propoſitæ, & reſeruatæ ad Cameram, & vltra tunc dicta quæ videantur, dicebantur, quod Rota iudicauerat mandatum non eſſe ſufficiens, quia literas remiſerat, quia erat præſentata commiſſio, quæ habebat, quod conſtito, quod dictum mandatum non eſſet ſufficiens, imo literæ arbitrio Dominorum de Rota remitterētur, & ex eo, quod Rota remiſerat vigore ſufficientis mandati videbatur factum. Item reperiebatur protocollum Notarii iam defuncti, in quo erat extenſus conſenſus, etiam quoad regreſſum, & deceſſum præteriti Bartholomæi iuxta formam literarum, ſed erat caſſatus. Ideo

1 ſi debeamus arguere, debemus ſumere † argumentum potius ex conſenſu non caſſato, quam caſſato. Reſpondebatur quoad remiſſionem de Rota, quod Rota de facili remiſit, & non iudicauit ſuper mandato, quia nemi-

2 ni in remiſſione iniuria fit, niſi in dilatione temporis. Et ſic, quod propterea non con bat de inſufficientia mandati. Ad illud de conſenſu caſſato non conſenſus, ſed capiunt pro nota, & cum pr habe t upplicationem concordant cum mandato, & tunc extendunt, prout erat in protocollo. Et ad id quod protocollum fuerat caſſatum, conſtabat reſponſum ex caſſatura, qui iam notarius qui deceſſerat atteſtabatur caſſaſſe, qui erat poſitus in libro reſignationum generalium Cameræ apoſtolicæ, qui liber non reperiebatur propter caſum vrbis.

5 Ideo dictum † mandatum videbatur generale, & nō comprehendere etiam facultatem conſentiendi reſeruationi regreſſus, *text. in l. quaſitum, fundum, ff. de fun. inſtru. & inſtrum. lega.* Et quod verba ſequentia in mandato videlicet, & ad conſentiendum penſioni, & regreſſui in euentum non ſolutionis erant poſita ad reſtringendum generalitatem mandati, ſed ad augendum vel declarandum, & non debebant contrarium eius, ad quod erant appoſita operari. Item negari non poterat us præmiſſis, quod res non eſſet dubia, an ex dicto mandato, vel dictum mandatum eſſet ſufficiens. Ideo ſi verum erat, quod ex poſt idem Bartholomæus ceſſiſſet canonicatui, & præbendæ prædictis, faciendo mentionem de dicto regreſſu, velletque ſuſpenſionem ipſius, & fuerit vſus dicta ſupplicatione, in qua erat ſuſpenſio regreſſus huiuſmodi, ꝙ videretur tacite ratificaſſe vel declaraſſe per prius ſe dediſſe poteſtatem conſentiendi regreſſui huiuſmodi,

4 quia † conſenſus quandocunque interuenerit valet, *Car. Flor. conſil. 62. Abb. in cap. cum Vaſ. de his quæ fiunt a maior. Cap. Bar. in l. ſi quis. §. iuſtum. ff. de acquir. here.* Et ſic literæ fuerunt remiſſæ tanquam bene expeditæ, cum etiam pro literis præſumatur, *argumen. l. cum precibus. C. de probatio.*

Deciſio MMCXXVIII.

De prouiſione.

SVMMARIA.

1 *Forma non eſt ſtatuta ordinario, quomodo fiat eius prouiſio, vnde quomodocunque conſtet de eius voluntate valet.*

2 *Verba ſupplicationis melius eſt eſſe fruſtratoria, quam quod lædant tertium.*

VAlentin. prouiſio Parochialis eccleſiæ de Pego Valentin. diœc. pro Iuliano Mellello aſſerenti Cardinali Leodien. cui collatio, & prouiſio dictæ Parochialis ſpectat ratione ordinariæ collationis de ea ſibi prouidiſſe, vel quod prouideretur voluiſſe in forma rationi congrui. Dubitabatur, quia nulla prouiſio Cardinalis oſtendebatur, ſed tantum certus præſumtus conſenſus Cardinalis, qui eidem Iuliano ſcribebat, quod volebat, quod prouideretur ei, prout latius ſcribebat vni alteri procuratori ipſius Reuerendiſſimi. Item ſupplicatio erat in forma nouæ prouiſionis, & narrabat prouiſionem, vel conceſſionem prouiſionis proceſſiſſe. Et tamen literæ dicunt Cardinalem voluiſſe, quod prouideretur, ſuper quo vota erant varia. Nam aliqui dicebant poſſe eo modo, quo petebantur expediri, quia cum in ſupplicatione eſſet conceſſum prouideri, quæ verba in ordinario non habent locum, quia ipſe non ſignat pro ſupplicatione, nec mandat prouideri, ſed prouidet. Ideo vt dicta verba aliquid operentur, dicebatur poſſe dici de eo earum voluiſſe, quod prouideretur. Adducebatur etiam, quod in ordinario nō eſt ſtatuta † forma, quomodo fiat eius pro- 1
uiſio; ideo quomodocunque conſtet de eius voluntate dicitur prouiſionem factam etiam per ſolam patientiam Cardinalis, *in capit. literas. de ſupplen. neglig. Prælat.* aliqui dicebant, quod non debebant dari, quia præiudicabant tertio, qui ex poſt impetrauerat, & quia illæ literæ Cardinalis non probabant conſenſum, *argumen. l. fundi venditor. ff. de acquiren. poſſ. & ibi per Paul. de Caſtro, & Bal. in l. ſi vt proponis col. 2. C. quomodo, & quando iudex.* vbi dicit, quod voluntas perfecta. Ideo fuit dictum, quod darentur † verba ſupplicationis, & quod non eſſet de ſtylo, 2
quia melius erat, quod eſſent fruſtratorie appoſita, quam tertium læderent, *ad capit. ſuper eo. de offic. delegat. & ibi Bald.*

Deciſio MMCXXIX.

De iuramento.

VIcentin. penſionis lis propoſita, quia in litera erat penſio libera, & exemta. Ideo fuit alias dictum, quod corrigerentur modo, quia allegabatur, quod principalis volebat ſtare ſuper hoc iuramento partis, fuit dictum, quia penſionarius erat abſens, quod ſi reliquiſſet procuratorem cum facultate deferendi iſtud iuramētum, quod deferretur, alias impedirentur.

Deciſio MMCXXX.

De commenda per obitum.

SVrrentin. commenda monaſterii ordinis Sancti Auguſtini per obitum extra curiam pro Nicolao Caſſano obſtabat, quia in ſupplicatione erat de beneficio ſeculari Abbatia nuncupata, & nullum erat verbum regularitatis. Tamen quia dicebatur gratiam ei ſe factam ex certa ſcientia Sanctiſ. Ideo fuit propoſita. Quia alias expediri non poterat contra regulam Sanctiſ. *num. 41.* vt credo contra capitu. *cum de beneficio. & præben. libro ſexto. & conſil. 7. Calder. num. 28. eodem titu.* Sanctiſ. dixit, quod plumbarentur, & darentur R. D. Datario, qui concordaret.

Deciſio MMCXXXI.

De correctione.

HIſpalen. penſio 35. ducatorum pro Garſia de Grabaren. cum facultate transferēdi in perſonam per eum nominatam, & eligendam, literæ erant expeditæ de tempore Iulii, & petebatur, quod corrigerentur iuxta tenorem ſupplicationis, loco verborum vnam perſonam, ponerentur, vnam vel plures prout erat in ſupplicatione, non obſtante, quod eſſent antiquæ, & mortuus eſſet Garſias. Tamen fuit dictum, quod poterant corrigi, quia vbicunque poteſt dari, perinde valere poteſt fieri correctio. Sed in caſu noſtro poteſt, & poſſet dari, niſi obſtaret, & ſic poſſunt corrigi, quia nil obſtat, cum regula non loquatur in correctione.

Deciſio MMCXXXII.

De clauſula motu proprio.

PRouiſio motu proprio de vacan. apud ſedem dubitabatur, quia ſupplicatio erat ſignata per fiat, vt petitur. Licet eſſet formata motu proprio, & haberet clauſulam, quod literæ expedirentur motu proprio: Tamen

fuit dictum, quia ſignatura non reſpondebat, quod non darentur, licet Sanctorum quatuor olim Summiſta dediſſet ſine difficultate.

Decisio MMCXXXIII.

De litigioſis.

PRouiſio Parochialis Eccleſiæ quatuor ducatorum. Dubitabatur, quia in ſupplicatione ſolum fructus erant 24. & licet haberet clauſulam augendo, nō habebat derogationem regulæ. Et quia Camera multoties ſupplet, fuit dictum, quod ſi erat litigioſa, non fieret ſuppletio, alias fieret.

Decisio MMCXXXIIII.

De ceſſione, die decimaquinta Maii, 1533. fuit expeditio coram Sanctiſ.

LEgionen. Commenda Prioratus Sancti Michaelis de Scaluda ordinis Sancti Auguſtini Legionen. Diœceſis vacan. per ceſſionem Commendæ Epiſcopi vicen. ſub data 16. Calen. Februarii, anno primo Leonis remiſſę per Rotam quia eſt ſumtum, & non conſtat de conſenſu, & quia pars, quæ erat pro literis, non erat citata niſi eodem die, & non potuerat informare. Ideo remiſſa ad primam Cameram.

Decisio MMCXXXV.

De reualidatione, & mutatione.

Summarium.

1 *Literæ non expediuntur poſt reuocationem exſpectatiuarum.*

GEbennen. reualidatio literarum exſpectatiuæ, & mutatio collectionis earundem pro Andrea Carello de tempore Leonis, expeditæ per Clementem in forma rationi congruit, vt moris eſt, quibus alias fuit abſciſſum plumbum, vt atteſtabatur bo. me. Sanctorum quatuor tunc Summiſtæ, qui eo non obſtante illas iterum plumbari fecit, ſed non expediuit, pars fatebatur abſciſſum plumbum. Sed ſub eo prætextu, quod in eis poſita derogatio ſtatuti Ducis Sabaudiæ, quæ derogatio in ſupplicatione non erat. Ideo dempta derogatione dicebat ſupplicationes ſuas non eſſe inutiles, ſed debere ſibi in aliquo ſuffragari, & petebat ſibi dari Bullam iuxta tenorem ſupplicationum. Reſpondebatur, quod plumbum fuerat abſciſſum non ſolum ex cauſſa præmiſſa, ſed generaliter per Clementem erat mandatum eas caſſari, & deleri per ſuū motum proprium. Iterum dixit Reuerendiſſimus de Ceſis, quod dictæ literæ non poterant expediri, quia poſt
1 reuocationem exſpectatiuarum non expediuntur † literæ ſuper eis, & conſtabat exſpectatiuas tam Leonis, quam Adriani fuiſſe reuocatas. Ideo Clemens non potuit expedire literas exſpectatiuarum Leonis ſtante reuocatione. Fuit concluſum propterea, quod non expedirentur. Dicebatur inſuper, quod videbatur quædam fraus, qui orator erat Hiſpanus habens exſpectatiuam in Hiſpalen & Abul. extenſionem in Corduben. & mutationem, *vt dicebatur in Giennen. & falſo loco Giennen. fuerat poſita Gebennen.*

Decisio MMCXXXVI.

De derogatione ſtatuti de optando.

Summarium.

1 *Clauſula generalis remouet obſtantias perpetuas non temporales.*

LVcan. perinde valere ſuper derogatione ſtatuti de optando. Dubitabatur, quia in ſupplicatione eſt ſola derogatio ſtatutorum generalis, nullius ſtatuti in ſpecie
1 habita ratione fuit dictum, quod erat bona, quia † clauſula generalis remouet obſtantias perpetuas non temporales, *Ioan. Cald. conſi. 1. de reſcrip.* Item dictum ſtatutum requirit ſpecialem derogationem, quæ cum poſita non fuerit imputetur, quia non fuiſſet denegata.

Decisio MMCXXXVII.

De prouiſione vnius per obitum.

NArnieten. prouiſio Canonicatus, & præbendæ eccleſiæ Raueten. per obitum vnius cui erat commiſſum, prouideri etiam per obitum apud ſedem alterius, qui fuerat familiaris bo. me. Sanctorum quatuor dubitabatur, quia non docebatur de conſenſu Cardinalis. & conceſſio de prouidēdo facta pro vno erat limitata, prout de ſtylo, & conſenſu Cardinalis Sanctorum quatuor, qui defunctus amplius conſentire non poterat, nec ſua intererat, non requirebatur conſenſus. Tamen fuit replicatum, quod ſi alteri prouiſum fuiſſet ex poſt de conſenſu dicti Cardinalis, auferebatur ei ius quæſitum. Ideo, quia pars offerebat ſe probaturam per teſtes conſenſum huiuſmodi, quod illud probat.

Decisio MMCXXXVIII.

De tranſlatione oſſium parentum.

ZAmoren. indultum transferendi oſſa parentum a monaſterio beatæ Mariæ, de monte Merata, ordinis ſancti Hieronymi, ad locum alibi conſtruendum ad libitum oratoris, cum ſeparatione bonorum, & iocalium valoris quinque millium ducatorum, & redditum 150. ducatorum, annuatim a primo monaſterio, & applicatione dictorum iocalium, & dotis loco conſtruendo per oratorem, dubitabatur, quia literæ expediebātur in forma gratioſa, & literæ ſuper ſignatæ erant ſufficientes, tamen quia materia videbatur ſcrupuloſa, & ſupplicationes ſignatæ erant per præoccupationem, & non ſcienter, fuit dictum, quod abſcinderetur plumbum.

Decisio MMCXXXIX.

De tranſlatione penſionis.

HIſpalen. tranſlatio penſionis 150. ducatorum facta a milite ſancti Petri iuxta priuilegia militibus conceſſa, erat deſuper ſupplicatio ſignata manu Papæ. Verum, quia licet caueretur in priuilegiis militum, tamen nunquam fuerunt in vſu, quod hæc materia videbatur nimiū præiudicialis pro habentibus ſoluere penſiones. Ideo fuit ei ſimiliter abſciſſum plumbum.

Decisio MMCXL.

De regreſſu.

ZVmoren. & Hiſpalen. regreſſus pro Balthaſare de Piſtoia ad plura per eum ceſſa in Zamoren & Hiſpalen. reſpectiue Diœceſibus de conſenſu. Dubitabatur, quia in ſupplicatione, ſiue in ſumto eſt expreſſum diœc. Zamor. & [illegible]. Verum quia in ſumto dicitur Zamoren. & reſpectiue Diœc. videbatur, quod per errorem capientis ſumtum. Et ita in libro fuerit omiſſa Hiſpalen. diœceſ. quia conſenſus concordabat, & in ſupplicatione D. Balthaſar docuit de ſua prima prouiſione ad cautelam. Et ideo fuit concluſum, quod expediretur.

Decisio MMCXLI.

De regreſſu.

VIrdunen. literæ perinde valere ſuper penſione [illegible] ducatorum, reſeruata ſuper m[illegible] ſan[illegible] Michaelis, de ſancto Michaele ordinis ſancti Benedicti Virdunen. diœc. in quibus, quod ſuper eodem monaſterio erant aliæ penſiones, & regreſſus ad illud, ſi Franciſcus epiſcopus Hoſtien. viuente commendatario premoreretur, reſeruaretur Iuliano epiſcopo Zamoren. mentio facta non fuerat, literæ [illegible]iſſæ per Rotam, quia de regreſſu prædicto in [illegible]ne nulla mentio, ſed quando expeditæ fuerunt tunc viſum poſſe expediri. Quia dabatur conſenſus presbyteri Epiſcopi Zamoren. & non videbatur, nec erat nota litis pendentia. Sed modo in expeditione fuit dictum, quod conſenſus ex nunc presbyteri Epiſcopi non inualidabat literas, neque preces, in quibus de ea non fiebat mentio. Item quod dictus Epiſcopus iam antea ceſſerat, & ſic modo ſua non intererat, verum quia pars allegabat ſe fuiſſe in poſſeſſione percipiendi, per 14. annos penſionem prædictam, ex æquitate fuit mandatum ſuperſederi, vt melius concordaretur.

Deca-

DECISIO MMCXLII.
De ſeruitorio.

SVMMARIVM.

1 *Præſentia ſanctiſſimi multa ſupplet, quæ abbreuiatores ſupplere non poſſunt.*

Cluſit. ten. perpetui ſimplicis ſeruitorii in Parochiali Eccleſia Sancti Martini vacan. per obitum extra Curiam de præſenti menſe Octobris, ſub data 4. Idus Octobris, anno 1. Dubitabatur, quia in ſupplicatione dicitur de menſe Septembris, vel Octobris vltimi elapſi. Et Cancellaria prout faciebat id nolebat dare. Item dicebatur, quod aſtringebatur per regulam ad exprimendum mentem, cuius regulæ orator derogationem petierat, & fuerat ei caſſata. Item quod Papa facilius de... vacationem ante videlicet de Octobri præterito, ex quo ... erat annus, quam de præſenti in quo erat. Et quo ad Septembrem, quod non erat ... enſis Papæ, ideo ei præiudicium non fiebat. Tamen quo ad Cancellariam fuit replica-1 tum, quod Camera largius procedit, & præſentia Sanctiſſ. multa ſupplet, quæ abbreuiatores ſupplere non poſſunt. Et quia in ſupplicatione erat, quod poſſet exprimere mentem vltra m... nſis ſpeci...catos beneficium erat 24. pro perſona nota, vid. familiari Reuerendiſſimi de Simonetta, cui Papa ſcienter d...d...rat, & quo ad d...rogationem menſis, quæ di...cb...tur caſſata, qu... ... ca non pon... ... tor in literis, nec p...tebatur, imo præmi... ...s non ...bſtantibus fuit expedita.

DECISIO MMCXLIII.
De reſignatione.

COmmenda Prioratus non Conuentualis vacan. per reſignationem ex eo, quod dictus Prioratus dependet a monaſterio per Reuerendiſſimum Cardinalem obtento, fuit petita derogatio indulti Cardinalis de Bononia ad effectum reſignationis huiuſmodi, quæ fuit conceſſa, prout apparet in ſignatura, & de ſtylo non derogatur in reſignationibus. Et quia prædictus Reuerendiſſimus de Bononia, non obtinet dictum Monaſterium, prout per errorem fuit expreſſum in ſupplicatione. Sed Reuerendiſſimus de Turnone, prout in Bulla exprimitur, dicebatur di...am derogationem oratori ſuffragari, ſuit ... ...uod pote... mutare nec ... præteritum in reſignation...us, in quibus, vt dictum, non fuiſſet derogatum.

DECISIO MMCXLIIII.
De penſione.

1 PEnſio ſex ducatorum tempore Adriani, quæ plumbari non poterat, ſtate regula cum ſit extra tempus. Verum quod ſollicitator in tempore conceſſo ad expediendum literas Adriani illam deſerat, & plumbata non fuit tunc, quia non dabat ſupplicationem, quam non reperiebat, modo quod reperta fuit, & conſtabat de diligentia, fuit mandatum plumbari.

DECISIO MMCXLV.
De reſignatione cum derogatione, die vigeſima, menſis Iunii, 1537. fuit expeditio generalis.

BErgomen. prouiſio Canonicatus, & præbendæ Eccleſiæ Bergomen. vacan. per reſignationem cum derogatione regulæ de 21. ... propoſita, & reiecta, quia dato, quod ſupplicatio eſſet ſufficiens, tamen dicta derogatio fuerat data contra mentem concedentis, & Papa propter inaduertentiam, vel alias imo Clemens mandauit tunc deleri conſenſum, & literas ſuper ſupplicatione prædicta non expediri, & ita fuit ordinatum in expeditione facta de menſe Septemb. 1535. coram Paulo modo inhærendo ordinationi prædictæ, idem concluſum fuit.

DECISIO MMCXLVI.
De prouiſione portionis.

Alamantin. prouiſio vnius ex tribus portionibus ſeruitorus nuncupat, cui cura imminet animarum vacan. per obitum extra Curiam Salam. dicæ. loci de Palarios rubios Bulla fuit ſæpius propoſita, & alias mo... prædicto aptata. Dubium ... t. quia orator non portionem, ſed integram Parochialem impetrauerat, tamen expediebat ex parte, *allegabatur deciſio ... ſub tit. de præben. num...* In qua dicit, quod Papæ int... ... fuit aliquid conferre, *... per Abb. in cap. ſina. de præben.* tamen quia ſæpius fuerat propoſita, & ... ...ant ... a ora... ... duæ conformes, fuit remiſſa ad Reuerendiſſimum de Iacobatiis pro Concordia.

DECISIO MMCXLVII.
De ceſſione.

SVMMARIVM.

1 *Veriſimile non eſt Italum gratis ceſſiſſe ea alienigenam.*

LEginnen. Commendæ Prioratus de Scalida per ceſſionem commendæ ſub Data 16. Calendas Februarii, anno primo, Leonis, remiſſæ per Rotam, quia erat ſimul tum, & non conſtab... de conſenſu, & multa allegaban-tur contra ... ...pediti...onem. Primo, quia non erat veriſi-1 mile, quod cedens, qui erat I... ... ceſſiſſet gratis in Hiſpanum, & alienigenam. Secundo, idem cedens præſente eodem oratore ceſſerat in fauorem alterum. Tertio erat facta diligentia de re quirendo conſenſu prædicti in Cancellaria, & Camera Apoſtolica, vt conſtabat per fidem Notariorum, & non reperiebatur. Ex aduerſo quo ad primum reſpondebatur, quod in his non certus erat locus coniecturæ. Cum Bulla eſſet expedita in ſimp... ceſſione erat præſumtio literarum, quæ tollebat præſumtionem primam quoad ceſſionem, ſecundo loco factam, reſpondebatur, quod non præiudicabat veritati, ſi primo erat f... in fauorem alterius, nec præſe... tia illius ei non nocebat, vel ſi nocebat, hoc ſpectabat ad iudicem iudicare non ad expeditores. Tertio, quo ad diligentias factas eſſe probatum conſenſum per teſtes apud acta etiam examinatos. Et quia Auditor miſit teſtes ad videndum erat vnus, qui recte probabat, & alter etiam præſumtiue. Idem teſtes aduerſarii probabant in genere illud idem videlicet ceſſionem in fauorem orato... ...ctam. Sed dicebatur ſu... ... conditionalem non puram, ex quorum dictis arguebatur, quod ... ſ... o facta fuerat. Ideo ſtante præſumtione Eccle...arum tandiu per 24. annos, antea expeditarum conſideratis ca...bus fortuitis, qui ab eo tempore circa fuerunt. Item quod Notarii tunc retinebant aliquando conſenſus prius, & eos non ponebant in libris. Ideo fuit dictum, quod illa Bulla remitteretur tanquam vere expedita.

DECISIO MMCXLVIII.
De acceptatione.

NOua prouiſio pro eo, qui acceptauit de facto poſt reuocationem literarum ſuarum in forma mandati de prouidendo, & poſſedit etiam de facto citra tamen præſcriptionem fructuum. Dubitaui propter illa verba, *de facto*, quæ non erant in ſupplicatione, quia tamen habebat clauſulam per quam concedebatur, quod poſſet exprimere cauſſas infectiuas, & annullatiuas proprii tituli. Ideo fuit data & expedita.

DECISIO MMCXLIX.
De vacatione.

PErinde valere, ſi beneficia comprehenſa in literis vaccot per conſtitutionem exſecrabilis, vel alio quouis 1 modo pro eo, qui impetrauerat per aſſaſſinium, & ſuper priuatione huiuſmodi expediuerat literas ſupplicatio erat ſufficiens. Tamen dubitabatur, quia in ſupplicatione narrabatur aſſaſſinium, & dicebatur conſtito de præmiſſis procedat. Et in fine ſupplicationis erat additum, & de priuatione in forma iuris, & prout de iure. Ideo dicebatur, quod omnia erant data ſub eadem conditione,

videlicet ſi conſtaret de aſſaſi[illegible] alias derogata. Tamen fuit d[illegible]tum contrarium, quod conſtito referebatur ad delictum narratum, & poſtea fundabatur ſiue præmiſſo, ſiue alio, & quod [illegible]timus vacationis modus exprimi poſſit. Et illa verba, *& de prouiſione n[illegible]orma iuris, & prout de iure*, limitabant prouiſionem tantum eo modo, & non cetero. Ideo fuit dictum, quod expediretur.

DECISIO MMCL.

De ceſſione, die 26. Februarii, 1538. fuit expeditio generalis per obitum Reuerendiſſimi de Cæſis Proponen.

PEnſio 26. Ducat. ex cauſſa ceſſionis pro Ioanne Benedetto Iampedio literæ fuerant expeditæ de anno primo, vt conſtat nobis per inſertionem earum in proceſſu authentico, & recognito. Idem conſtabat per ſolutionem annatæ factam in Camera, orator tunc petebat literas a Sanctiſ. in forma proui ſion[illegible] nouæ, quia originales erant deperditæ, & pariter [illegible]egeſtum earundem in Sacco, & deprædationem [illegible]rbis, & ſupplicationem conformem cum [illegible]teris, fuit viſum, quod expediretur, ne grauaretur propter amiſſionem huiuſmodi duplici impenſa.

DECISIO MMCLI.

De acceſſu.

SVMMARIA.

1 *Supplicationes reſignationum non faciunt aliquam mentionem de procuratore.*

2 *Stylus non dicitur eſſe in contrarium cum caſus non accedit.*

ACceſſus ad Canonicatum, & præbendam Eccleſiæ Clemen. per obitum vltimi poſſeſſoris ex cauſſa ceſſionis literæ fuerant remiſſæ per Rotam. ex eo, quia in acceſſu huiuſmodi interuenerunt tria mandata. Primum videlicet Baldeli Dide[illegible] reſignantis ſimpliciter ſub die vltimo Februarii, 1534. in fauorem nepotis. Secundum die ſequenti prima Martii, nepotis ad retrocedendum in fauorem Patrui reſeruato acceſſu præcedente. Et tertium eiuſdem Patrui eodem momento cum eiſdem teſtibus, & Notario ad conſentiendum acceſſui huiuſmodi, quorum mandatorum datæ ad aſſertionem pa[illegible] exprimebantur in literis, contra quas tria etiam dicebantur. Primum, quod datæ huiuſmodi poſſiunt ex[illegible] in ſupplicatione verbum nullum. Secundum, quod erat contra ſtylum hactenus vſitatum, quod ponerentur datæ mandatorum in literis. Tertium, quod ex hoc tollebantur aduerſarii, quia in Rota erat r[illegible] ſolutum, quod ex vicinitate mandatorum huiuſmodi præſumebatur dicta reſignatio, & acceſſus prouenire ex pacto, & ſic, quod eſſet ſimoniaca, vnde per expreſſionem datæ huiuſmodi vitium prædictum cenſebatur purgatum, & ſic contra impetrantem. Quibus ra[illegible]onibus reſpondebatur, quod dato, quod in ſupplicatione non eſſet verbum, quod importaret expoſitionem datæ, tamen poterant exprimi, &
1 patebat a ſimili, quia in omnibus ſupplicationibus † reſignationum ſemper dicitur ta[illegible]is reſignat, & non fit de aliqua mentio de procuratore. Tamen in literis dicitur ad longum per talem procuratorem ad hoc ſpecialiter conſtitutum. Et ſic vbi exprimitur, & nomen procuratoris, & mandatum videtur, quod poſſit etiam exprimi pars mandati, videlicet, *Data*. Ad ſecundum quod non
2 ſit de ſtylo, dicitur, quod non eſt etiam † ſtylus in contrarium, cum caſus non acciderit. Ad tertium de ſimonia reſ[illegible]batur, quod partes inter ſe nihil fecerunt, ſed con[illegible]ut procuratores ad faciendum in manibus Sanctiſ. ſ[illegible]per dicebatur, quod erat materia ſcandaloſa, quia f[illegible] omnes reſignationes, & ceſſiones, quæ veniunt de pa[illegible]ibus ſunt huiuſmodi & [illegible] compoſiti[illegible]s ſuas, quæ ſi reuocarentur in dubium vtique [illegible] Curiæ Vota Dominorum [illegible] propter ſcandalum huiuſmodi. Et ſic dictum, quod erat bonum facere prouiſionem generalem, & Bulla huiuſmodi interim retinerentur [illegible] reſolutione. Fuit iteratio propoſita die 15. Octobris, 1538. & [illegible] dimiſſum, quod concordetur.

DECISIO MMCLII.

De concordia.

SVMMARIA.

1 *Clauſula quatenus ſit licita, & honeſta ponitur, quando P[illegible] pa[illegible] non [illegible]dit.*

2 *Iudex quærit de ſurreptione, non expeditore.*

COnfirmatio concordiæ inter M[illegible]th[illegible] Ioſie ex v[illegible]na & quondam H[illegible]onymo[illegible] B[illegible] [illegible]tore[illegible] Petri de Ribec[illegible], per q[illegible] M[illegible]th[illegible] expenſas præfato Petro in cauſſ[illegible] & ſi po[illegible] præfato [illegible]onymo ſcuta 4[illegible] [illegible]vol[illegible] rebat, literæ huiuſmodi erant rem[illegible] per Rotam tria quæ tri[illegible] ſim[illegible] r dicebantur. Primo, q[illegible] d in[illegible] erant duæ clauſulæ apponi ſolitæ. Prima videlicet [illegible] nus concordia ſit licita, & hon[illegible]ſta. Secundo, quia les concordiæ conſueuerūt ſignari ad ſupplicationem vtriuſque partis, & non vnius, & quod Petrus id velet non docebatur. Tertio, quia ſub eadem data erat [illegible]plicatio ceſſionis ſine mentione concordiæ. Et i[illegible]la ſupplicatio ſecunda, in qua fiebat mentio de concordia non faciebat mentionem de al[illegible], & ſic ſubreptitia videbatur.
Ex eo dicebatur, quo ad † clauſulam quatenus ſit licita, 1
& honeſta, quod iſta clauſula ponitur, quando in genere dantur ſeu confirmantur pacta, quæ Papa non vidit, ſed quando illa vidit non apponitur. Tertio quoad dictam clauſulam, vide[illegible] ad ſup[illegible]licationem vtriuſque partis dicebatur, q[illegible] pura, & [illegible] ſic iu[illegible] debebat dari [illegible] ratqno ad verba[illegible] Petr[illegible] dicebatur, [illegible] inſtrom[illegible] partes q[illegible] [illegible] de [illegible] n nos deben vi[illegible] ſi concordant, cum ſupplicatione expedita. Et non quærere de ſubreptione, de quo quærit † iud[illegible] non expeditore. Fuit di- 2
ctum, quod non erat neceſſaria, nec debebat poni ſi non erat in ſupplicatione, tamen quod hoc caſu Bulla expediretur in [illegible]rma commiſſoria, id eſt, quod committeretur non in forma gratioſa, prout erat expedita, quo ad reliqua, quod omnia ſtarent dummodo committerentur.

DECISIO MMCLIII.

De correctione ſignaturæ.

NVcerin. mandabatur prouideri de pluribus Capellanis in diuerſis partibus, & petebatur, quod [illegible] teræ corr[illegible]erentur, quia dictæ Capellaniæ [illegible] in Parochialibus, ſed erant Rectoriæ de per[illegible] nuncupat. Et ſignatura erat ſufficiens [illegible] rat antiqua, videlicet Idus Octobris, [illegible] Clementis. Ideo reſeruata ad expeditionem generalem, fuit dictum, quod corrigerentur, iuxta tenorem ſupplicationis.

DECISIO MMCLIIII.

De indulto transferendi oſſa maiorum.

ZAmoren indultum transferendi oſſa maiorum ſuorum, cum dote annua 150. ducatorum, & iocalibus valoris quinque millium ad locum per oratorem, iam ferè conſtitutum poſtquam tot liter[illegible] fuit completum, literæ huiuſmodi coram Sanctiſ. fuerant alias propoſitæ. Sed tunc petebatur, quod transferrentur ad locum ad libitum oratoris, & fuerunt reiectæ vt ſcandaloſæ, tamen ex poſt obtinuerunt reformationem a Sanctiſ. in plena ſignatura, quæ eſt ſufficiens. Tamen fuerunt reſeruatæ ad expeditionem. Et de voto omnium expeditæ.

Deci-

Decisio MMCLV.

De correctione.

[illegible] in iure pro Sanctiſſ. tunc in minoribus [illegible] ex ceſſione ſuper Porochiali de Peraffe Toletan. Diœc. [illegible] erant expeditæ de tempore Iuliani quibus tamen non fuit appoſita derogatio regulæ de idiomate, modo Reu[erendiſſ]imus Sanctorum quatuor. In quem San[ctiſſ]imus [illegible] ſtulerat regreſſum [illegible] competentem ad docendum de iure ſuo, petebat, quod corrigerentur, & apponeretur derogatio huiuſmodi, & ſupplicatio erat ſufficiens. Tamen quia materia erat [illegible] gioſa, & ex voto Reuerend. Dom. Lamberti fuit reſe[ruata], & propoſita in expeditione huiuſmodi fuit dictum, quod melius erat dare per literas perinde valere, quam per viam correctionis. Si tamen alter [illegible] et idem Reuerendiſſimus quod daretur totum [illegible] quod vellet, quia dari poteſt de iure. Sed primus modus videbatur melior & [illegible]dicus.

Decisio MMCLVI.

De commenda.

SEgobien. Commendæ plurium beneficiorũ pro Frãciſco Solis M[illegible] S[illegible] bi de Spara exceſſione bo. me. Sanctorum quatuor dubitabatur, quia nuper dicta beneficia erant quinque Parochiales, quæ omnes [illegible] Frãciſco commendabantur, & in literis dicebatur, quo ad vixerit. Fuit dictum, quod darentur ad ſex menſes a die habitæ pacificæ poſſeſſionis iuxta ſtylum.

Decisio MMCLVII.

De literis ſi neutrum.

LIteræ ſi neutri pro Antonio de Palenzola ſuper portione Eccleſiæ Salamantin. quam Franciſcus [illegible] eadem Diœceſi obtinebat fuerunt retentæ, & reſeruatæ ad expeditionem generalem, quia in ſupplicatione non dicebatur per eius obitum portionem vacaſſe. Et ſic erat generalis, & incerta. Tamen idem expediuerat fere ſimiles per Cancellariam, & petebat alias expediri per Cameram, contra quas tria dicebantur Primo de incertitudine huiuſmodi Secundo, quod in literis Cancellariæ narrabat litem inter N. & Petrum Nicolai & in Camera dicebat inter ſe, & quendam Hiſpanum. Tertio, quod in literis Cancellariæ narrabat titulum præambulum in Camera non. 4. quia dabatur ei generalis reſeruatio etiam in corpore iuris clauſa in Cancellaria, & in Camera petebat etiam per obitum Petri aud. apud ſedem, & ſic dicebatur non debere expediri. Quo ad incertitudinem oſtendebatur commiſſio cauſſæ, quæ certificabat corpus portionis, & quemadmodum dederat Cancellaria, quod daret etiam Camera. Quo ad mutationem collitigantis, quod clauſula ſupplicationis erat ſufficiens. Quo ad titulum, quod virtualiter in literis Cameræ erat idem cum dicebatur, quod quilibet collitigantium ad ſe de iure ſpectare aſſerebat, quo ad generalem reſeruationem in corpore iuris, quod etiam habebat per obitũ apud ſedem in alia, ſi neutri. per eum ante impetrati, quam producebat modo ad iuſtificandum literas ſuas, vt corrigerentur cum ſi neutri non viderat & petebat copiam, & res videbatur dubia. Fuit dictum, quod daretur copia parti, & ſeruaretur ad primam. Fuit propoſita die 15. Octobris. 1528. Et quia pars fuit citata hora tarda reſeruata, & remiſſa ad expeditores.

Decisio MMCLVIII.

De variatione nominis ſuper penſione.

PEnſio quadraginta ducatorum ex cauſſa reſignationis nuper factæ ſuper fructibus Parochialis Eccleſiæ Sancti Petri Mirapicen. Diœc. de conſenſu dubitabatur, quia in ſupplicatione dicebatur, quod dicta Parochialis eſt Montis Albani nõ Mirapicen. & ſic mutabatur Diœc. tamen allegabatur error, quia conſenſus præſtitus, & mandatum dicunt de Mirapicen. non de Montis Albani. Fuit dictum, quod darentur ſi conſenſus concordaret.

Decisio MMCLIX.

De derogatione regulæ de annali.

Summarium.

1 *Intelligi debet generaliter qui loquitur generaliter.*

PErinde valere cum derogatione regulæ de annali in totum fuit dubitatum, quia ſignatura dicebat. Et cum derogatione regulæ de annali quatenus opus ſit. Erat crux, deinde ex [illegible] en. vnde orator dicebat regulam non eſſe limitatam. Vnde non eſt limitanda per expeditores. Et qui generaliter loquitur, generaliter † intelligi debet. 1
Reſpondebatur quo ad limitationem, quod ſatis erat limitata per caſſaturam. Et fuit dictum, quod darentur iuxta ſtylum, vel quo ad primam partem.

Decisio MMCLX.

De eodem.

PErinde valere cum derogatione regulæ ſuper penſione alias reſeruata tempore Clementis ſuper fructibus Prioratus Sancti Bernardi ordinis Sancti Auguſtini, in quibus non fuit dictum, quod Prioratus dependebat a præpoſitura Montis Iouis dicti ordinis. Item quod Prior pro tempore ſoluebat certum onus Præpoſito præfato, videlicet ducatos quinque. Super facto huiuſmodi erant duæ ſupplicationes in quarum prima erat, quod poſſet exprimi dependentia. In ſecunda non eſt de onere nihil, in vtraque tamen fuit dictum attento, quod onus erat perpetuum, & quod ſupplicationes poterant coniungi [illegible] dependentia exprimi, quod poteſt exprimi etiam di[illegible] onus annexum pro validitate penſionis prædictæ.

Decisio MMCLXI.

De commenda per obitum, die 16. Octobris. 1538. fuit expeditio generalis.

Summarium.

1 *Literæ poſſunt ad veritatem rei geſtæ probandam quandocunque interuenire.*

COmmenda Parochialis Eccleſiæ del Gro pro quon. Epiſcopo Salamantin. ad biennium vacan. per obitum apud ſedem cum decreto, quod omnes prouiſiones anteriores, & commendæ de ea etiam anteriores factæ eſſent nullæ, & quod poſſet capi poſſeſſio poſſeſſore non citato, nec poſſit propterea dari de ſpolio cum derogatione regulæ de non tollendo ius quæſitum, & atteſtatione, quod prima hora vacationis Papa illam eidem Epiſcopo commendauerat. Dubitabatur ex pluribus. Primo, *quia expediebatur Bulla pro mortuo, quia tunc dictus Epiſcopus obierat.* Secundo, *quia habebat multas clauſulas inſolitas.* Tertio, *quia in corpore, & in clauſulis petebatur commenda ad vitam, & tamen in additionibus clauſularum erat additum, & de commenda ad triennium.* Et ſic iſta vltima additio videbatur per totum præter mentem concedentis præſtita, quia datauerat eam Epiſcopus Baſqnen. qui fuit Datarius poſt annum, & vltra. Et data ſupplicationis & ſuper ea reſeruabatur penſio quinquaginta ducatorum pro filio ſuo. Quibus omnibus reſpondebatur quo ad mortuum, quod hoc non erat inconueniens, & ſingulis diebus tam Cancellaria, quam Camera expediunt [illegible] pro mortuis, & optima ratione, quia gratia eſt facta per ſignaturam, tamen eius probatio requirit literas, quæ † poſſunt ad veritatem 1
rei geſtæ quandocumque interuenire. Quo ad ſecundum de clauſulis inſolitis, dicebatur, quod erant ſolitæ attenta temporis qualitate, & perſonæ. Nam ſupplicatio erat data in Caſtro Sancti Angeli tempore direptionis vrbis, quo tempore multa non concedenda conceſſa fuerunt. Item erant de perſona grata, & accepta, & bene merenti de ſede Apoſtolica. Et qui alias habebat indultum ad omnia in ſua Diœceſi ad inſtar Cardinalium. Et pro iuſtificatione oſtendebatur aliæ quædam ſupplicationes,

inquibus erant fere eædem clauſulæ pro eodem Epiſcopo, in quibus erat manus bo. me. Sanctorum quatuor antiquioris, & ſic oſtendebatur Papam tunc ſignaſſe, & conceſſiſſe, ex certa ſcientia. Quo ad tertiam de commenda annali, vel triennali Balucoregien. aduerſarius aſſerebat ſe non informaſſe, nec habuiſſe tempus. Ideo fuit remiſſa ad expeditores, qui ſine Papa expedirent, vel concordarent die vltima Nouembris pro concordia.

Decisio MMCLXII.

De commenda.

Svmmarivm.

1 *Gratia Papæ conſueuit eſſe perpetua.*
2 *Literæ ambitioſæ ſunt reſtringendæ.*
3 *Succeſſor non poteſt declarare mentem ſui prædeceſſoris mortui.*

ERat ſupplicatio, in qua commendabantur plura ſimpliciter ſine præfixione temporis Epiſcopo Salamantin. nec minus dicebatur ad vitam, ſed ſimpliciter, commendamus, & commendari mandamus, & in clauſulis erant verba infraſcripta, videlicet & de commenda præmiſſa etiam cum quibuſuis obtentis, & obtinendis, etiam vt præmittitur, vel conditionaliter, ita vt liceat prædictis ſaltem ad annum a die habitæ poſſeſſionis pacificæ, &c. Rota remiſerat ſumtum huiuſmodi & quærebat, an vigore dictæ ſupplicationis, vel clauſularum poſſet expediri commenda ad vitam, vel ad annum. Dicebatur ad vitam, quia ſignatura erat generalis, erat generaliter intel-
1 ligenda. Et præſertim quia † gratia Papæ conſueuit eſſe perpetua. Item a fortiori ſi Papa conferat Prioratum manualem ex confirmatione ipſius, de manuali efficitur perpetuus, *vt per Abb. in capitu. ad noſtram. de confirmat. vtili, vel inutili.* Item quod clauſula ſupplicationis erat alternatiua, & quod in alternatiuis erat alteratio impetrantis, *vt per Felyn. in capitu. inter ceteras. de reſcript. colum. ſecunda. verſicul. Fallit quarto.* Tamen fuit concluſum contrarium, quia ſupplicatio ſimpliciter loqueba-
2 tur, & non dicebat ad vitam, & † literæ ſunt ambitioſæ, & reſtringendæ. *capitu. quamuis. de præbend. lib. ſexto.* Item conſuetudine impetrantis, quia oſtendebantur plures ſupplicationes, vt erat in cauſſa præcedenti eiuſdem impetrantis, quæ ad annum impetrauerat. Ideo quod ex conſuetudine ipſius voluerunt, quod intelligeretur ad annum, & quo ad alternatiuam, cum eſſe-
3 mus poſt eius obitum non poterat † ſucceſſor declarare mentem ſic prædeceſſoris, *vt eſt gloſſ. not. in l. idem. præcipimus. §. ſi plures. ff. de rei vindic.* Et ſic fuit remiſſa ad Rotam de voto maioris partis expeditorum ad annum.

Decisio MMLXIII.

De infectione tituli.

PErinde valere ſuper literis acceſſus pro Epiſcopo Vicen. ad Prioratum de Scaleta ordinis Sancti Auguſtini Legionen. Diœceſ. expediri in quibus dixerat, quod Prioratum huiuſmodi obtinebat, & omiſerat narrare litem, modo vult, quod literæ prædictæ valeant ac ſi eſſet dictum, quod non obtineret ſed ius prætenderet, & narraret litem pendentem, & volebat etiam exprimere, quod idem orator per prius ceſſerat in fauorem alicuius, & modo tam ipſe, quam idem alter cedebant in fauorem Philippi, per eius ceſſum, vel deceſſum reſeruabatur ſibi regreſſus ſiue acceſſus. Et ſic vult inficere titulum ſuum primum. Pro validitate ſui acceſſus ſiue regreſſus dicebatur. Primo pro expeditione, quod poterat narrare litem, quia in ſupplicatione erat clauſula, quod litigioſi. Ex qua narratiua reſultabat neceſſario, quod poterat etiam dicere, quod non obtinebat contra prius dicta ſed ius prætendebat, & quod poſſet inficere titulum ſuum dabatur reformatio ad ſupradictum acceſſum, quæ erat impetrata pro parte Philippi reſignatarii, qui habint reformationem, [illegible] poſſet exprimere titulum ſuum, etiam de facto [illegible] ſſe, & in omnibus & per o [illegible] ut in prima ſupplicatione. Et ſic dicebatur qu [illegible] reformati [illegible] debebat eſſe communis, qui ſi aliter eſſ [illegible] quereretur abſurdum videlicet quod Philippus [illegible] prouiſionem ſuam, & diceret hodie Prioratum [illegible] Et cedent ſ [illegible] on expediret ſuper reformation [illegible] pſe diceret hodie, quod & iam non concordarent [illegible] ſent diuerſarum datarum, quibus ex aduerſo r [illegible] nd batur, quo ad [illegible] em fatendo poſſe exprimere li [illegible] non omittere narratiuam primo factam, & qu [illegible] d poterit inficere ſuum titulum, præſertim narrantes ſ [illegible] prius reſignaſſe in fauorem alterius modo dare [illegible] ceſſus [illegible] ne cauſſa, cum non haberet ius, [illegible] per [illegible] nem ſitam [illegible] et excluſum. Ratificabatur ad hoc, quod p [illegible] erat de nouo acquiſiuiſſe. Tamen quia materia erat [illegible] oſa, & antiqua, & tractaretur de gratia Leonis, licet haberet mandatum expediendi fuit remiſſa ad expeditores, qui die vltima Nouembris dicerent, quod poterat dicere, quod non obtinuerat narrando litem, ſed quo ad narrando ceſſionem alterius, & ſic inficere titulum, quod non poterat. Et ita determinatum die 20. Februarii. 1539.

Decisio MMCLXIV.

De acceſſu cum derogatione Regularum.

Svmmarivm.

1 *Acceſſus reſeruati, qui non erant de conſenſu, vel bono iure non valerent.*

PErinde valere ſuper literis acceſſus pro San [illegible] iſ. alias in minoribus [illegible] tuto expeditis ſuper canonicatu, & præbenda Eccleſiæ Calien. in quib. non fuit facta mentio Conſtitutionis Leonis, & Adriani. Quibus reſpondebatur, quod [illegible] es acceſſus reſeruati, qui non erant 1 de conſenſu, vel ex bono iure non volebat modo ſuppleri, & quod daretur derogatio di [illegible] arum derogationũ, habebat vnam reformationem, in qua dabatur derogatio [illegible] nium regularum latiſſime exten. Pars ex aduerſo non erat citata. Ideo reſeruata. Et remiſſa ad expeditores. Die vltima Nouemb. fuit dictum, quod vigore reformationis darentur omnes regulæ Clementis, ſed non Leonis, nec Adriani.

Decisio MMCLXV.

De literis ſi neutri.

Svmmarivm.

1 *Supplicatio debet aliquid operari.*

LIteræ ſi neutri pro oratore ſuper Archidiaconatu Eccleſiæ Calaguritan. orator impetrauerat [illegible] quam de vacan. per reſignationem, quæ in veritate non erat, & vigore clauſulæ narrata lite inter duos extraneos, petebat gratiam ſuam expediri, aſſerendo, quod ſua † ſuppli- 1 catio debebat aliquid operari. Tamen, quia pars non erat citata, fuit remiſſa ad expeditores. Die vlt. Decembris, quod capiantur vota ſingularium in domo.

Decisio MMCLXVI.

De ſcholaſtica vacan.

Svmmarivm.

1 *Conſenſus datus poſt mortẽ reſignantis tunc valet quando reſignans perſtiterit in eadem voluntate, cum in impedito caſu, vel aliquo impedimento potius oſtendatur diſſenſus, quam conſenſus.*

PAlatin. Prouiſio Scholaſticæ vacan. per reſignationem in manibus S. V. ſupplicatio concordabat, tamen reſeruata, quia erat dubium de conſenſu, quia licet conſenſu

ſenſus eſſet a tergo literarum, tamen dicebatur, quod erat præſtitus poſt mortem per annum, & vltra. Nam reſignans erat notarius & conſtituit procuratorem ad reſignandum, de quo mandato ipſemet rogatus erat, & repoſuit in capſa, poſt mortem infra annum fuit tranſumptatum dictum mandatum, cuius vigore fuit præſtitus † 2 conſenſus datus poſt mortem, an valeat, & trahatur retro, quod hoc habet locum reſignante perſiſtente in eadem voluntate. Sed impedito caſu, vel aliquo impedimēto, vt in caſu noſtro potius oſtendebatur diſſenſus quam conſenſus. Ideo vna pars petebat literas remitti ad Clericos Cameræ, qui iudicarent de conſenſu, vt alias factum aſſerebatur. Tamen quia vnus ex clericis habebat intereſſe in cauſſa non fuerunt ad eos remiſſæ, ſed iniunctum onus impetranti, vt iuſtificaret conſenſum ſuum coram Reuerend. de Farneſio, coram quo produxit tres teſtes, qui deponebant, quod reſignans ægrotans dixerat, quod nihil vacabat per eius mortem. Tamen expeditores die vltima Nouembris remiſerunt ad Reuerendiſſimum de Iacobatiis pro concordia.

Deciſio MMCLXVII.

De portione integra per literas ſi neutri.

Literæ ſi neutri ſuper integra portione Eccleſiæ Palentin. pro Antonio Palenzola alias propoſita in expeditione præcedenti, quia pars citata fuerat hora tarda. Ideo remiſſa ad expeditores, quod capiantur vota ſingulariter, an poſſit dari per obitum Petri Andreæ, ſimpliciter expedita, & dentur clauſulæ generales prout in ſupplicatione, ſed non deueniatur ad ſpeciem. Die vero 20. Februarii. 1539.

Deciſio MMCLXVIII.

De reſignatione.

Svmmarivm.

1 *Indultorum in derogatione debet fieri expreſſio de reductione, vnione, & ſuppreſſione præmiſſis, niſi in oratore ſit iuſta ignorantia*

PErinde valere ſuper prouiſione Prioratus B. Mariæ de Verallis ordinis S. Benedicti vacan. per reſignationem, in quibus literis non erat facta mentio, quod per ante Eccleſia Election. a qua dictus Prioratus dependebat, erat de regularitate ad ſecularitatem reducta, cum vnione omnium Prioratum ab ea dependentiunm. Cum primum per ceſſum, vel deceſſum vacauerint, & ſic petebatur, quod literæ valerent ac ſi eſſet dictum de reductione vnione, & ſuppreſſione præmiſſis, ſupplicatio habebat derogationem priuilegiorum & indultorum Eccleſiæ Elnen. a qua Prioratus dependebat. Et ſic aliqui 1 dicebant, quod in derogatione † indultorum poterit dicta expreſſio fieri. Tamen vota omnium fuerunt, quod de rigore iuris expediri non poſſet. Tamen quod de æquitate attento, quod dicta reductio, & ſuppreſſio non erat in partibus publicata tempore expeditionis prouiſionis huiuſmodi, quod orator erat in iuſta ignorantia, & quod literæ expedirentur.

Deciſio MMCLXIX.

De regreſſu.

Svmmaria.

1 *Regreſſus non poſſe ſuſpendi ex tribus demonſtratur, vt ibid.*

2 *Surrogatio non debet habere plus iuris, quam habeat ille in cuius locum ſurrogatur.*

3 *Clauſulæ ſupplicationis erunt ſufficientes, & caſus erit dubius non clarus.*

FVit expeditio generalis coram Sanctiſ. Subrogatio pro Magdalena de Conſtal ſuper Abbatia monaſterii monialium S. Petri de Marticomenta Tullen. Diœc. ex ceſſione Alexiæ etiam de Conſtel, cum narratiua tam litis antiquæ ſuper regimine dicti monaſterii inter dictam Alexiam cedentem, & quandam Nicolam, & concordiæ ſequutæ, quam etiam litis nouæ ſuper inualiditate cuiuſdam regreſſus eidem Nicolæ Apoſtolica auctoritate reſeruati ſine ſitu, & conſenſu dictæ Alexiæ, & non ſuſpenſione dicti regreſſus, & omnium aliorum ſine conſenſu, & ex cauſſa onéroſa reſeruatorum literæ erant remiſſæ per Rotam, contra quas dicebantur tria. Primo, quod non poterat fieri mentio litis antiquæ cum concordia & ſententia terminatæ per plures annos. Et dato quod poſ- 1 ſit fieri, non poterat ſuſpendi † regreſſus huiuſmodi ex tribus primo, quia contra mentem concedentis, ſecundo quia contra ſtylum ſignaturæ, tertio contra naturam ſubrogationis. Quod eſſet contra mentem concedentis aſſerebatur conſtare. Quia idem Leo reſpondebat, quod illam ex certa ſcientia confirmauerat, & deinde etiam dedit literas in forma Breuis, in quibus atteſtabatur, quod dicta ſuſpenſio erat facta contra mentem ſuam, & reualidabat illam, ſecundo contra ſtylum ſignaturæ, quia ſemper in ſimilibus ſuſpenſionibus conſueuit reſtringere contra acceſſus, & egreſſus, & [illegible] os non ſuſpendere, 2 tertio contra naturam ſubrogationis, quia ſubrogatio † non debet habere plus iuris, quam ille in cuius locum ſubrogatur. Sed iſto caſu Magdalena, quæ ſubrogatur in lite Alexiæ, & lis eſt ſuper regreſſu, qui ſi ſuſpenditur, vtique plus iuris habebit, quam habebat ſubrogatus. Item dato, quod poſſit ſuſpendi, debebant apponi quædam verba, quæ erant in ſupplicatione, videlicet, quod ceſſio Nicolæ fiebat in fraudem, & dicebatur, quod iſta aſſertio iuſtificabat ſuſpenſionem huiuſmodi, ideo debebat apponi precibus. Ex aduerſo reſpond. quo ad narratiuam litis, quod clauſulæ erant ſufficientes & ſimiliter quo ad ſuſpenſionem huiuſmodi. Et ad illud, quod erat contra mentem ratione Breuis, quod non erat expeditorum videre Breue, quod emanauerat multo poſt datam ſupplicationis. Sed ſpectabat ad iudicem. Quo ad ſtylum etiam dicebatur, quod ſimilis regreſſus ſine ſitu, & conſenſu ſuſpendebatur quo ad naturam ſubrogationis, quod illud procedit in dubio non in caſu claro, prout eramus, præſertim quod in ſimilibus ius noſtrum non venit ex iure prædeceſſoris aut cedentis, ſed ex gratia concedentis. Quo ad verba dimiſſa de fraude dicebatur, quod apponi non debebant, quia ex narratis reſultabat fraus, quod ſatis erat. Inducebatur, quod erant verba appoſita conditionaliter, & poterant omitti ratione maioris expreſſionis, & verificationis. Domini inclinabant, quod vtraque poſſet narrari vno eorum excepto. Item ſuſpen- 3 di † regreſſus poſtquam clauſulæ ſupplicationis erant ſufficientes, ſed quod deberent apponi illa verba ſupplicationis de fraude, quia per illa videbatur Papa motus ad ſuſpendendum. Fuit tamen dictum, quod cauſſa erat magnæ importantiæ, & ideo ſeruaretur ad primam.

Deciſio MMCLXX.

De correctione literarum.

Svmmaria.

1 *Literæ originales vbi non habentur regiſtrantur, & in plena audientia corriguntur.*

2 *Correctio literarum facta ante vacationem beneficii eſt mala.*

TVllen. gratia exſpectatiua pro nominato a milite S. Petri in prima expeditione, quæ fuerat Calen. Maii. 1525. dicebat nominans ex iſtis, & nominatio fuerat facta 10. Auguſt. eiuſdem anni, & die 21. Fulminatio. Vnde dictæ literæ fuerunt per tunc Summiſtam correctæ, & loco nominationis exiſtis fuit additum nominari ſperas. Vnde de anno 1533 coram Clemente dictæ literæ fuerunt remiſſæ ad corrigendum. Et cum non haberentur 1 † originales, quæ fuerunt reſtitutæ. Fuit commiſſum.

Decisio MMCLXXVII.

De acceſſu & regreſſu.

SVMMARIVM.

1 *Reſignatio facta ſuper reſeruato dicitur eſſe nulla.*

1 ACceſſus, & regreſſus ex cauſſa ceſſionis ad Canonicatum, & præbend. Eccleſiæ Auguſtan. cum narratiua, quod reſignans primo in partibus eoſdem Canonicatum & præbend. in manibus ordinarii reſignauerat, tamen † reſignatio erat nulla, quia erant reſeruati, ex ad-
1 uerſo dicebatur, quod orator erat Protonotarius Apoſtolicus, & ſoluerat penſionē, de quibus in ſupplicatione verbum nullum, ſed erat quod poſſet exprimi titulus oratoris, vigore cuius clauſulæ idem orator exprimebat alias fuit dictum, quod debebat dare, quia ex ceſſione ſua prima ipſe perdiderat, & ſi modo daretur, ei daretur ſine cauſſa. Ideo, &c. item propoſita, & allegabatur deciſio Rotæ *3. de renuntiat. Biſign.* Fuit dictum, quod informaretur pro prima.

Decisio MMCLXXVIII.

De conſenſu, die vigeſima tertia Iunii. 1539.

SVMMARIVM.

1 *Papa quando prouidet, & alteri reſeruat non eſt neceſſarius alicuius conſenſus.*

FVit expeditio generalis coram Sanctiſſ. reſeruatio medietatis fructuum Parochialis Eccleſiæ Sancti Sixti Lucan. Diœc. pro Nouallo in prouiſione facta de dicta Parochiali Dominico Centurione, de cuius conſenſu cum facultate dubitandi dubitabatur, quia de conſen-
ſu non docebatur, Fuit dictum, quod quando Papa † pro- 1
uidet. & alteri reſeruat, non eſt neceſſarius. Item quod eo, quod prouiſus acceptauit prouiſionem cum dicta reſeruatione videtur conſentire, & quando acceptauerit probabatur, quia in ſupplicatione erat decretum, quod prouiſus non poſſet de dicta Parochiali concordare, niſi de conſenſu Horatii, & cum ipſe concordauit, voluit conſenſum præfatum, & Horatius conſenſit præſente dicto Dominico concordiæ per eum fiendæ, & conſtabat publico inſtrumento, & ita fuerunt literæ expeditæ.

Tertiæ Partis Deciſionum Diuerſorum Auditorum Rotæ Romanæ, Finis.

INDEX LOCVPLETISSIMVS MATERIARVM,

Quæ in Tertia Parte Deciſionum Rotæ Romanæ continentur.

ABBAS fideiubens pro Illuſtri perſona accepta obligatione ab eo in forma Cameræ de conſeruando ſe indemnem cum hypotheca bonorum ſuorum, vtrum eo aſtus ſoluere poſtea petere poſſit executionem in bonis dicti Illuſtris. dec. 544. lib. 3. num. 2.

Abbas monaſterij vbi menſam non habeat ſeparatā a menſa Capituli, & Monachorum, vbi ſucceſſerit erectio Cōmendæ ratione illius Monaſterij, an & commendatarius ea conditione viuere debeat, & ob id bona habere communia cum monaſterio, dec. 257. lib. 3 num. 3.

Abbati ſi lis moueatur ratione Abbatiæ, & contra eum ſententia ab aduerſario fuerit obtenta. & ſuper eadem Abbatia ſuper indicium ſequeſtrum obtenta etiam res iudicata vna cum executorialibus, & reliquis requiſitis capta iterum poſſeſſione per Abbatem ſpoliatum, hæc dicuntur haud dubie attentata, dec 92 lib 3. nu 1.

Abbatis aut prioris cōuentualis maior, & potior eſt licentia conceſſa Vicario Compulſori, quam clauſtralis prioris, deciſ. 449 lib. 3 num. 5.

Abbatis & commendatarij, non ratione poſſeſſionis bonorum monaſterij, fit comparatio, ſed perceptionis fructuum & in eo, quod vterque alienare non poſſit proprietatem, dec 257. lib 3 nu 5.

Abbreuiatores periti in negotiis ſupplices libellos concernentibus mandato Rotæ ab illud rotibus ſæpe conſulantur, dec. 592 lib. 3 num. 3.

Abbreuiatura reperta in protocollo notarij, qui dicitur eſſe rogatus ſine teſtibus, & ſine anno facit, vt dicatur non eſſe factum in forma probanti, dec. 284 lib 2 nu. 1.

Ablatum per legem contemplatione alterius partis, eidem acquiritur, deciſ 823 lib. 3 num 1.

Abſens non ex cauſſa vrgenti, & neceſſaria, non poteſt frui priuilegio eorum, qui neceſſario dicuntur abeſſe, ad hoc, vt familiaritas non interrumpatur, deciſ. 213. lib. 3. num. 3.

Abſens non poteſt retractare, quæ geſta ſunt a collegio: ſecus, ſi præſens, & in carceribus detentus, dec. 1357. lib. 3. nu. 1.

Abſente parte ſi proponatur conſtitutū coniunctum dotalibus inſtrumentis, an ius acquirat eidem ac ſi præſens fuiſſet, vel requiratur ſubſequens ratificatio ſtipulatio, licet per notarium eius nomine interuenerit, dec 310. lib. 3. nu. 2.

Abſenti beneficiū conferri poteſt, & ſufficiens eſt ipſius ſubſequens ratihabitio, deciſ. 586. lib 3. num. 6

Abſenti animo acquiri poteſt per amicum, ſubſequente acquiſitionis ratificatione, deciſ. 403. lib. 3. nu. 6.

Abſentia biennij, vel triennij interpolata, cum aliquando comparuerit abſens in Curia ca depoſitione teſtium probata nō præſumi facit animum non reuertendi, & ſic non adimit priſtinam familiaritatem, dec. 213 lib. 3 nu. 4.

Abſentia a Curia ſi in dubium ponatur impetrantis beneficium, ex eo facile diſſolui poteſt, quod gratis facta fuerit expeditio, quæ haud dubie præſentiam arguere poteſt eum pro abſentibus nunquam detur gratis pro familiari, dec 213 lib 3. nu 2.

Abſentia aduerſarij ſufficit, vt probetur poſt actum in abſentia factum, deciſ. 871. lib. 3. num. 1.

Abſentis Cardinalis agentes ſi inſtiterint pro examinatione Cardinalis affectuati iam ad profeſſionem parari cauſſa captandi aeris ſalubrioris ratione valetudinis curandæ, & iuriſdictio dicatur auditoris ad tale examen non extendi, verum hoc non obſtante ad examen procedi poſſit, deciſ. 222. lib 3 num. 1

Abſolutio facta in partibus non plene ipſo facto narrato ex commiſſione Pontificis, an ſit valida habenda, deciſio 207. lib 2. num 1.

Abſolutio ab excommunicatione, in qua quis ſtetit per triennium, non ſuffragatur ad effectum caſuum regulæ, dec. 830. lib 3. nu. 1.

Abſolutio a iuramento appoſito in contractu quid operetur, dec. 800 lib. 3. nu. 3 & 6.

Abſolutio a ſuſpenſione non comprehendit inhabilitatem, dec. 1114. lib. 3. nu. 1.

Abſolutio facta parti aduerſæ per ſubreptitias literas, vtpote in quibus narrata non fuere narranda, non citato cuius intererat, eſt ſuperuacua, dec. 506. lib. 3. nu 4.

Abſolutio facta per modum impoſitionis in foro pœnitentiali prodeſt illi, qui fuerat cenſuris innodatus, deciſ. 573 lib. 3 nu. 3.

Abſolutio a ſuſpenſione an poſſit fieri in foro pœnitentiali, vt poſſit etiam in foro fori, dec. 1113. lib. 3 nu. 1. & dec. ſeq.

Abſolutio a iuramento verum patroniis Vicario concedi poſſit parte aduerſa non citata, dec. 547. lib. 3 nu. 1 & nu 7

Abſolutio a iuramento non ſuffragatur illi, qui poſt lapſum termini illam impetrauit, dec. 786. lib 3. num. 1.

Abſolutio a iuramento non impedit exſecutionem obligationis cameralis, deciſ. 787. lib. 3 nu 1 & dec. 799. nu. 1.

Abſolutio in foro pœnitentiali facta, res dicitur eſſe, quæ difficillime probari poteſt, deciſ 573. lib 3. nu 4.

Abſolutio a pœnitentiario facta, quæ apparet extenſa in ſcriptis, non eſt de iis, quæ ſunt difficilis probationis, deciſ. 620. lib. 3 num. 4.

Abſolutoria nō eſt ei deneganda, qui eam petit ſuis expenſis in iudicio præterito; ſecus in futuro, dec. 762. lib. 3. num. 1.

Abſolutoria poteſt dari etiam pro minore decem annorum, deciſio 1393. lib. 3. nume. 1.

Abſolutoria actori, & poſſeſſori poteſt dari a moleſtiis ſibi de facto illatis, deciſ. 872. lib. 3. num. 1.

Abſolutoria tertia danda eſt parti ſi contra eam nil fuerit probatoriæ ductum, quod eidem efficere poſſit, dec. 553 nu. 3.

Abſolutoria datur actori poſſeſſori reo nihil probante, dec. 807. lib 3 nu. 1.

Abſolutoriam ſi petat vna partium, & altera canonizatoriam quid ſit agendum, dec. 581. lib 3 nu 1.

Abſolutum ſe probans in partibus vigore Bullæ Cruciatæ, vtrum præiudicare poſſit aliis exſpectantibus, cum & ipſe ſit exſpectans, dec. 573 lib 3 nu. 2.

Abſolutus a iuramēto poteſt excipere de non numerata pecunia, & onus probādi numerationem in aduerſarium transferre, deciſ. 800. lib 3. n. 1 Intellige, & declara, ib. vt nu. 5.

Abſolutus non dicitur, qui per triennium in cenſuris inſorduerit, ad effectum iuris ſui, dec. 929. lib. 3 nu. 1.

Acceptans ceſſionem, & reſeruationi conſentiens penſionis, notorio exiſtente iſto conſenſu, præſumitur pariter regreſſui conſenſum attribuiſſe, & acceſſui, cum videatur ceſſionem reliquis omnibus qualitatibus concurrentibus acceptaſſe, dec. 89. lib. 2. num. 4.

Acceptans & cedens nulla neceſſitate cogente, ſed ſua ſponte, idque in fauorem nouæ poſſeſſionis ſibi haud dubie præiudicium parit. dec 652. lib 2. nu. 5

Acceptans beneficium eccleſiaſticum vigore exſpectatiuæ, quod acceptare non poterat, gratiæ conſumtionem ſibi parit, nec per ſententiam cauſſæ deciſionem exſpectare tenetur, ſed poſſeſſionis facere ceſſionem, dec. 3 lib. 2. nu 1.

Acceptans beneficium vigore exſpectatiuæ, quod non poterat acceptare, gratiam conſumit ſi ſtatim, quod ſciuit fuit in mora, deciſ. 6. lib. 2. nu. 1.

Acceptās beneficium religionis vtrum omnibus legibus religionis ſe cenſeatur obligare, dec. 496 lib. 3. nu. 3.

Acceptatio beneficij, an vere cadat ſub exſpectatiuam, vel non, cum non quæritur poſſeſſio, tamen non ob id impeditur, dec. 510. lib. 3 num. 8.

Acceptatio beneficij ex quibus coniecturis & adminiculis probari poſſit, deciſ. 690. lib. 3. num. 1.

Acceptatio in genere, & in ſpecie ſimul, an coram eiſdem notario & teſtibus de vacantis eodem die fieri poſſit, deciſio 300. lib. 3 num. 3.

Acceptatio vigore exſpectatiuæ facta in manibus ordinarij, qui alteri prouidit, & per ſuum Vicarium tradidit poſſeſſionem, an tribuat titulum ſaltem coloratum in ſpolio, dec. 126 lib. 3 nu. 1.

Acceptatio beneficiorum per procuratorem facta includit etiam captura poſſeſſionis, & omnium iurium, & præeminentiarum, dec.310.lib 3.nu.2.

Acceptatio & nominatio ſub certo die facta Diœceſeos comprobata inſtrumẽto, quod authenticũ præſupponitur, non ſufficiens eſt ad totentum aſſequendum, ea quo coram alio notario talia poſſint fieri inſtrumenta pro beneplacito exſpectãtis vacantiis pinguibus, & ſic fraus committi, in præiudicium gratiarum per alios in ſimili caſu nominationis expeditarum, deciſ.249. lib. 3 num.4.

Acceptatio etiam facta cauſſa nominationis Diœceſeos coram Archiuii notario, prout fit de conſuetudine, nõ adimit fraudis, quæ nihilominus cõmitti poteſt ſuſpicionem, dec.205.p.3.lib.3.nu.2.

Acceptatio vbi facta fuerit alicuius beneficii præſupponendum eſt nominationem Diœceſis, in qua eſt beneficium ipſum præceſſiſſe, dec.228.lib.2.nu 2.

Acceptatio facta in præſentia notarii archiuiani licet fiat ex ſolita conſuetudine, non tamen tollit omnino fraudis latentis ſuſpicionem, dec.196 lib 2.nu.2.

Acceptatio adminiſtrationis etiam coram notario publico archiui facta in forma, & modo conſuetis non obſtat quin fraudis ſuſpicio ſubſiſtere poſſit, deciſio 126. lib 2. num 1.

Acceptatio ſola an ſit ſufficiens conſummare gratiam, ſi ſit facta coram amicis, dec 815. lib 3 num 1.

Acceptatio beneficiorum vacantium [illegible] ſieri poſſit non tantum vacato uni, [illegible] liminitatiue, & diſpenſatiue, dec [illegible] 1.2. num. 7.

Acceptationes, quæ apud notarium publicum archiui ſunt regiſtratæ, patent omnibus, & publicæ ſunt, earumque copia petentibus omnibus datur mod[illegible] aliquod intereſſe prætendant, deciſio 528.lib 2.nume.3.

Acceptationes beneficiorum vacantium ex conſuetudine Curiæ ſolent fieri in genere non expreſſis, nec Diœceſi, nec nominibus beneficiorum, quæ poſt modum etiam poſt decem annorum decurſum deduci poſſunt ad ſpeciem, & notarii dant etiam inſtrumentum in ſpecie, deciſ 193. lib. 3.num.6.

Acceptationes in Curia in genere fieri ſolent non in ſpecie, deciſio 185. lib. 2. nume. 6.

Acceſſu, & regreſſu reſeruato, ſi fiat retroceſſio beneficii, an de ſimoniaco contractu ſuſpicio suboriri poſſit, deciſ.289. lib. 3.num 1

Acceſſu rum parti ad pro remedio iuris ſuccurritur facta inſinuatione per edictum, dec.132 lib 2.nu 3

Accuſatio & inquiſitio, tam condemnatio etiam ſequitur in eo, qui dicitur reconciliatus, vel hæreticus ad hoc, vt inhabilis reddatur ad beneficia Hiſpalenſis Eccleſiæ ſecundum formam [illegible] ſtatuti, & ideo non comprehendit ſponte confeſſos, neque non accuſatos, neque nondum inquiſitos dec.58 lib.3.nu.1.

Acta continentia tractatum de regula de valore ſi ſpoliatus valorem verum non in literis expreſſerit, an officiant reſtitutioni in integrum per eum petitæ, deciſio 610. lib. 3 num.2. Et an huiuſmodi regulæ in ſpolii caſu procedere poſſe dicantur, nume. ſequent.

Acta iudicis fidem faciunt etiam ſine teſtibus deſcriptis a tabellione publico, deciſ 15 lib. 1.num 2.

Acta etiam deperdita nõ præſumi poſſunt eſſe pro ſententia, a qua fuit facta appellatio, dec 684 lib 3 nu 2.

Actio quæſita in alienatione rei eccleſiaſticæ immobilis, an remitti poſſit ſine ſolemnitatibus alias a iure requiſitis, deciſ.209.lib. 2 num.1.

Actio finium regundorum verum ſeparata ſit ab ea, quæ eſt poſſeſſoria, an in idem concurrant in hoc caſu, de quo agitur, eoque ſtante cauſſæ appellationis cohæreat cauſſa proprietatis principalis, & ob id efficiatur appellabilis excludatque Ægidianam, dec 214 lib.3 nu 4.

Actio parti quæſita, an remitti poſſit ſine ſolemnitatibus a iure requiſitis in alienatione rei eccleſiaſticæ immobilis, deciſ.233.lib 3. num 5.

Actio Eccleſiæ quæſita a præceptore, an poſſit amitti in præiudicium ſucceſſorum in beneficio, deciſio 284. lib. 3. num. 1.& nume.6.

Actio ſi contra plures inſtituta fuerit, ſed termini non ſeruati ratione omnium, aut ſenteraii omnium nomine verum ſententia ob id nulla reddatur, deciſio 250. lib 2. num.1.

Actio ſpolii competit ſucceſſori, vel heredi in his, quæ defunctus reperiebatur poſſidere tempore mortis, deciſio 913.lib.3. nume 1.

Actis in partibus ventilatis diligenter inſpectis ſi teſtem pluta depoſuiſſe in Curia appateat quoad quædam recipitur, [illegible] quoad quædam reiicitur, vt ſuſpectus, dec 559 lib. 3. num 3.

Actis deperditis quæri poteſt, an de nullitate ſententiæ vna partium cauſſam [illegible] ſit, an ſpolii, deciſio 602. libro 3. nume.5.

Actis caſu, aut incuria deperditis [illegible] partium ea in iudicio teneatur exhibere, deciſio 665 lib.3.nu.1.

Actor vt valide agat in iudicio de legitimitate ipſius perſonæ conſtare debet, deciſ. 636. lib 3 num 3

Actor ſi ſpoliatus fuerit etiam ſuſpenſo petitorio, venit reſtituendus ante omnia, deciſ. 240 lib 2.num.5.

Actor vel eius procurator poſt [illegible] bretam commiſſionem debet intra terminum de mandato ſine alia citatione docere de iu[illegible] ſuo: alias reus abſoluetur ab inſtantia iudicii, dec 1153 lib 3.nu 1.

Actor ſuper ſpolio agẽs nihil ſi probet, an ſibi remiſſoriã petenti ea debeat ad partes concedi, dec.395 lib 3.nu 1.

Actor fundamentum ſuum plene & neceſſario probare debet, deciſio.498. lib.3. nume. 1

Actor quis vt reus, an ſimul & ſemel idque in eadem cauſſa eſſe poſſit, ib.nu.3.

Actor habens gratiam cum certa data appoſita, ſi gratia aduerſæ partis habeat incertam, præſumitur actoris anterior, idque ratione certitudinis, deciſio.193. lib.3 nume.5.

Actor ſpoliatus vbi fuerit ſuſpenſo petitorio, an de ſpolio agi poſſit, & peti in integrum reſtitutio, deciſio 286 libro 3. nume 1.

Actor verum informare ſolum ex inſpectione manualis deperdito regiſtro, aut eo nõ apparente poſſit, deciſio 62. libro 3. numero 1.

Actor apprehendens poſſeſſionem rei etiã per ſententiam ſibi adiudicatæ, non obtentis ſuper ea executorialibus, dicitur attentare, dec.33 lib.3 nu.13.

Actor ſcientiam habens de rei procuratore, citare debet illum non procedere ad contradictas, quia præſumitur calumnioſe agere illo non citato, & ſententiam per ſimiles artes extorſiſſe, vnde & ſententia, & proceſſus tanquam attentata ab eo, veniunt reiicienda, deciſio 90. lib. 3. nume. 3

Actore nihil probante reus nullo modo conſtringi poteſt, vel ad minimam etiam probationem inducendam, deciſio 248 lib 2. num 2.

Actore plene probante ſuam gratiam, debet reus etiam plene probare ſuam exceptionem, dec 748 lib.3.nu.1.

Actore nihil probante non poteſt conſtringi ad aliqualem etiam vel minimam probationem reus, immo ex iuris regula venit abſoluendus, deciſio 294. lib 3 nume 2.

Actori ſemper facti incumbit probatio, vel aſſerti, & non reo, idque locum habet etiam, in nominatione, deciſio.188 lib.2.num 2

Actori ſemper incumbit onus probandi nominationem diœceſis factam poſt prouiſionem, quando illa nominatio præiudicare prouiſo etiam Apoſtolico, deciſ. 93. lib 3 num.3

Actus geſti a canonicis, cum fundati ſint in iure communi, præſumuntur capitulares, niſi probatio deducatur in contrarium, deciſ. 533.lib 3 nu [illegible]

Actus poſſeſſorios exercẽs poſt motam litem, & factam inhibitionem in cauſſa beneficiali ſibi præiudicium facit, deci 374 [illegible] 3. num.4.

Actus poſſeſſorii, vt ſolutio pro inciſione lignorum [illegible], & paſcuis pecorum, ſi fiant agentibus prælati prætendentis poſſeſſionem locorum, in quibus tal[illegible] fuere, an probent poſſeſſionem, deciſ.358. lib 3 num.3.

Actus poſſeſſorius, vt ſuſtineatur, qui in controuerſiam deducitur præſumitur iuris ſictione [illegible] præceſſiſſe, deciſio 37 lib 3. num 1.

Actus [illegible] ab vtraq. parte litigante de poſſeſſione fieri poſſunt, licet vna illarum [illegible] nomine poſſideat, deciſ.33 [illegible] lib.3.num 4.

Actus non debet reddi eluſor[illegible] contra mentem concedentis, deciſio [illegible] lib 3. nume 2.

Actus tutorio nomine faciens matrona non dicitur poſſidere vt conſtitut[illegible] etiam eo per ratificationem approbato, deciſ 326 lib.3. num.

Actus vt valeat pro eo in dubio eſt ſemper facienda interpretatio, deciſio 675 lib 3.nume. 5.

Actus iuriſdictionalis non dicitur nullus, & inualidus ex inſtantia conditionali, deciſ. 614 lib 3 nu 2.

Actus poſſeſſorii vt facere gratias tanquam dominus, pœnam infligere contumacibus, terminos [illegible] ſtatuere & [illegible], cum iure familiaritatis aliquando [illegible], & exercere poſſint, non ſtatim de poſſeſſione habita fidem facere ſolent, deciſ.113 p 3 lib. 3 num.4.

Actus ſi oſtendit vnum eſſe con[illegible] procuratorem, & a reſignante, & reſignatario, vt certiores eſſent de conuentis, non caret ſuſpicione ſimoniæ. dec [illegible] 10. 503. lib 3 nume 4.

Actus immediate facti propter vicinitatem cenſentur correſpectiui, & conuexi, deciſio 1160 lib.3 nu.5

Actus ſine forma a lege, vel a ſtatuto requiſita factus eſt ipſo iure nullus, deciſ.856 lib. 3 num 5

Actus facti nomine alicuius in capitulo, qui tamen non capitulariter cœpit poſſeſſionem, an oſtendant habitum pro canonico, & ad canonicatum admiſſum, deciſ.333 lib. 3 num.3.

Actus facti in locis remotis ab ea parte, quæ iuſte poſſidet per partem aduerſam prætendentem de poſſeſſione, cum præſupponatur ignorantia partis iuſte poſſidentis, non præiudicant, vt poſſeſſionem ſuam ob id amittere dicatur, deciſio 210 lib. 2.num 9.

Actus poſſeſſorii celebrati a parte, non præiudicant

dicant parti aduerſæ, ita vt eam priuent ſua poſſeſſione, dec. 10. lib. 2. nu. 4.
Ad cauſſarum deuolutionem appellationis intimatio, vt de iure requiritur, pari modo, & procuratorii (quam partem appellationis dicunt Doctores) intimatio eſt neceſſaria, dec. 2. lib. 1. nu. 1.
A decreto exſecutorialium aliquando etiam licitum eſt parti appellare, deciſ. 101. lib. 2. num. 2.
Ad deuolutionem cauſſarum in beneficialibus, vt appellationis intimatio requiritur, ita etiam procuratorii, quæ pars dicitur appellationis, dec. 24. lib. 2. num. 1.
Ad excludendam malam fidem de ſcientia ſcripturæ fit probatio ex præſumtione, dec. 293. lib. 2. num. 2.
Ad gratiam gratis expediendam quæ requirantur, & an atteſtatio Vicecancellarii ſufficiat, dec. 170. lib. 2. nu. 3.
Adipiſcendæ remedium habet annexam cauſſam proprietatis, & requirit titulum, deciſ. 713. lib. 3. nu. 4.
Aditio hereditatis doceri non poteſt, niſi in actis producatur, dec. 655 lib. 3 nu. 2.
Aditio hereditatis ſi de iure nulla ſit in gratiæ impetratione non eſt neceſſe eius, vel vllius, vt mentio fiat, dec. 313 lib. 3 num. 4.
Adiudicatio in ſolutum obtenta per partem, quæ habet hypothecam anteriorem facit illam non tanquam heredem poſſidere, ſed tanquam creditorem, deciſio 315. lib. 3 num. 2.
Adminiſtrās per eoſdē agentes, per quos prius adminiſtrauit plebaniam quam tamen reſignauit fructuſque in ea percipiens, an ob id dicatur habere ius adhuc in dicta plebania, dec. 555. lib. 3. nu. 1.
Adminiſtrationis bonorum modus, & forma facile oſtendit, an tutorio nomine bona, an proprio poſſideantur, deciſio 501. lib. 3. nume. 2.
Admiſſus ad litem pro ſuo intereſſe, ſi producatur, & tandem decennio ſuperſedeat, an poſtmodum ſtante illo beneficio ad ordinarium collatio deuoluatur, dec. 76 lib. 2. num. 1.
Aduerſarius litis olim poſſidens Caſtrum cum nunc ab altera parte poſſideatur, teſtib. deponētibus de poſſeſſione in præſens poſſidentis, an dici ob id poſſit fuiſſe ſpoliatus, dec 18 lib. 3. num. 5.
Aduerſarius pauper ſi expenſæ pro literis, vel bullis expediendis nil ipſi fuerint commodi allaturæ, non debet pro illarum expeditione moleſtari, ne in vanum laboret, & & fruſtra faciat expenſas, deciſ. 119 lib. 3. nume. 2.
Aduerſæ partis de calumnia ſi conſtet, quæ litem fautoribus protelauit longo temporis tractu contra partem ob inopiam imbecillem declaratoriæ relaxatio fieri poteſt, vt in hoc caſu, dec. 77. lib. 2 nu. 7.
Ædificans ex priuilegio contra alios priuilegiatos, recentius priuilegium, & clauſulis validioribus magisq; prægnantibus munitum, præualere debet, dec. 530 lib. 3 nu. 1.
Ægidiana conſtitutio, quæ prohibet appellationem in poſſeſſorio, in Curia Romana in certis caſibus ſeruatur, ib. nu 7.
Ægidiana conſtitutio, an in interlocutoria, vel diffinitiua ſententia habeat locum, dec. 19. lib. 2 nu 6. Et quid, ſi daretur aliquod remedium reparabilis præiudicii, ibid.
Ægidiana conſtitutio in omni poſſeſſorio vetat fieri appellationem, dec 19 lib. 2. num. 1. Limitatur niſi notorie ſententia lata fuerit iniqua, ibid.
Ægidiana conſtitutio etiam in quolibet poſſeſſorio appellationem fieri vetat, deciſ. 112. lib. 1. num. 4.
Ægidiana non habet locum, vbi manifeſte conſtat de non iure agentis, deciſ. 1040. lib. 3 num. 1.
Ægidiana conſtitutio vetans appellare poſſeſſorio conſtito, quod ſimus in ordinatorio, an habeat locum, dec. 195 lib. 2 nu. 1.
Ægidiana conſtitutio non eſt ſtatutum vrbis Romæ, & ideo non extenditur ad loca non immediate ſubiecta eccleſiæ Romanæ, ibi. num. 2.
Ægidiana conſtitutio nondum promulgata in toto dominio ſtatus eccleſiaſtici nō impedit appellationem, dec. 181 lib. 2 nu 4.
Ægidiana non procedit in ſecunda inſtantia, vel in cauſſa appellationis, deciſ. 113. lib 1 num 1.
Ægidiana conſtitutio vtrum poſſit extendi ad iura ordinaria locorum, ita vt illorum vim reddat irritam, dec. 187 lib 3. nu. 1.
Ægidiana vt locum habere poſſit, & tempus cœpti iudicii, & late pariter ſententiæ venit conſiderandum, ipſiuſque tandem extenſio conſtitutionis, ad loca eccleſiæ Romanæ mediate ſubiecta, deciſio 182. lib. 3. num 5.
Ægidiana conſtitutio in poſſeſſorio prohibet appellationem, dec. 662 lib. 3 nu. 3.
Æquiparatio Abbatis, & commendatarii procedit in eo, quod fructus alienare poſſunt, ſed non bona monaſterii, dec. 222. lib. 2. num. 3.
Æquitas non permittit, etiam inſtante parte aduerſa, vt procurator qui acceptauit per tranſmiſſum mandatum, qui præſumitur cauſſæ ſecretā ſcire examini ſubiiciatur in præiudicium mandatarii principalis, deciſ. 125 lib 2. nu. 2.
Æſtimatio dicitur eſſe arbitraria, dec. 1231. lib. 3. num. 1.
Ætas probanda eſt per eum qui allegat, deciſ. 1098. lib. 3. nu. 1.
Ætas vbi requiritur pro fundamento intentionis, eſt plene probanda, deciſ. 1162. lib. 3. num. 5.
Ætatis defectus ex aduerſo obiectus viderur ſaltem ſemiplene probari, deciſ. 1162. lib. 3. num. 3.
Affirmatiuam ſcilicet conformes eſſe omnino, vide num. ſeq. ex deciſ. Rot. eiuſq; rationem, ibi. dec. 487. lib. 3 nu 3.
Agat pars ſiue ſpolii ſimplici, ſiue nullitatis, & iniuſtitiæ, actis non exſtantibus vtrum in decuſſas veniat expenſas condemnanda prioris iudicii, dec. 684 lib 3. nu. 5.
Agens inſtrumento ad mutui petitionem, ſi opponantur exceptiones, & ſi debitum non eſt liquidum opponi exceptio non poteſt, dec. 324 lib 3. nu. 7.
Agens tanquam ceſſionarius Epiſcopi, an ſit audiendus ex quo alias agitatum inter eos iudicium corā Vicario vrbis extet, ex quo fatetur creditum retroceſſiſſe ipſe ceſſionarius, dec. 401 lib 3. nu. 1.
Agens probare debet contra poſſeſſorem vetam vaca annem ceſſante commoda, deciſ. 1069. lib. 3. nu. 1.
Agēs & obtinens, vt procurator alicuius non prohibetur nomine proprio contra eundem, & contra eandem perſonam agere, dec. 569. lib 3. nu. 5.
Agens de attentatis ad probationem validitatis ſui regreſſus vtrū teneatur ſuum terminum iuſtificare, dec. 702. lib. 3 nu. 4.
Agentes, ſi ſine in loco antiquo de cuius poſſeſſione, controuerſia exſiſtit, vbi tamē non habent mandatum de acquirenda poſſeſſione, cum id omnino requiratur, non arguitur de habita poſſeſſione, deciſ. 210. lib. 2 num. 5.
Agentes in locis exercentes actus poſſeſſorios pro ſuo principali de quibus eſt controuerſia, vbi non conſtiterit de eorum mandato ad poſſeſſionem acquirendam tranſmiſſo, cum id neceſſario requiratur non acquirunt poſſeſſionem iſtorum locorum ſuo principali, dec 236. lib. 3. nu 4.
Agere volenti vis executiua remiſſoria data aduerſario retardat proceſſum, dec 668 lib. 3. nu. 2. & nu. 4.
Agitur vbi de recognitione vetuſti inſtrumēti annorum 80 Rota non requirit cognitionem, de qua in l. comparationem. C. de fide inſtr. dec 683. lib 3 nu 1.
Alexander Sextus, & Leo Decimus regula ſua promulgata annullarunt gratias eorū, qui ſe falſo dicebant familiares prælatorum, ad hoc, vt gratias expedirent ſupplicationes, & bullas apoſtolicas ratione beneficiorum conceſſās, dec. 162. lib. 1 nu 2.
Alexander Sextus, & Leo Decimus Pont. Max. per extrauagantem exſec [illegible] iuandā, annullant gratias obtentas familiaribus prælatorum Curiæ Romanæ, deciſ. 172. lib. 2 num. 1.
Alexandrinæ locus eſt, vbi probatur titulus illatum ex cauſſa litis, dec. 868 lib 3. nu. 1.
Alienans contra pactū factum a teſtatore rem aliquam, cadit a commodo contractus, deciſ. 21. lib. 3 nu. 1.
Alienans bona eccleſiæ inconſulto ſuperiore incidit in pœnam Paulinæ, deciſ. 896. lib 3. num. 1.
Alienari prohibitum non venit in confiſcatione bonorum, dec. 910. lib 3. nu 1.
Alienatio rei poſt iudicatum facta ab actore, valida eſt tanquam facta de re non litigioſa. Limita tamen, dec. 103 lib. 2. num 20. & num. ſeq.
Alienatio rei, quæ litigioſa prætenditur poſt rem iudicatam, tanquam facta ab actore de re non amplius litigioſa valida eſt, deciſ. 31 lib. 3 num 10.
Alienatio facta bonorum ab aliquo, qui crimen ſtatuit perpetrare ne confiſcentur, in fraudem fiſci facere dicitur, & contractus eſt omnino nullus, ſicq; ad fiſcum reuertuntur cuius in præiudicium alienata fuerant, dec 179 lib. 2. nu 4.
Alienatione facta contra prohibitionem defuncti teſtatoris, ſtante pacto de non alienando bona mobilia vel etiam hypothecando vtrum id in præiudicium creditorum fieri poſſit qui creditis ſui tantum prætendunt hereditatis excuſſionem, deciſ. 92. lib 2. num 1.
Alienatione prohibita domus per teſtatorem, & caſu, quo alienaretur deueniat in proximiorem ſuum concurrente gradu ſuum paritate, quæ admittatur ad poſſeſſionem domus, ea contra voluntatem teſtatoris alienata, dec. 82 lib 3. nu 1.
Alienatione facta contra voluntatem vltimam teſtantis excidunt heredes a commodo contractus, nec poſſunt, quod amiſerunt per redemtionem recuperare, ibid. num 1.
Alieno de facto vbi agitur non tam graues, & ponderoſæ requiruntur probationes, deciſ. 671 lib. 3 nu. 1.
Alimenta non debentur mulieri, vbi eſt lis ſuper matrimonio, dec. 1018. lib 3 nu 1.
Alimentis per iudicem decretis perſonæ in religione votū conſtitutæ etiam eatundem ſumma venit taxanda, vt quid, & quantum annuatim ad eam prouenire poſſit, & debeat manifeſtum reddatur, dec 144. lib 3 num. 1.
Allegās gratiam conſumtam dicitur dare obiectum, quod debet concludenter probare, dec. 1118 lib 3. nu. 1.
Allegata derogatio iuris patronatus eſt deducenda, & probanda aliasq; non releuat, deciſ. 154 lib 3. nu. 7.
Allegatio contra perſonas iuratas, quæ teſtamentum ſubſcripſerūt reddere videtur teſtamentū de falſo ſuſpectum, & ideo multum eſt ponderanda. dec 199. lib. 3 nu 2.
Allegatio vnæ ſola vſque ad centum annos ſufficit abſque alia probatione & transfert onus probandi mortem in aduerſarium, dec. 762 lib 3 nu. 1
Allegatio Lapi in materia poſſeſſionis triennalis procedit etiam ſi poſt obitum primi beneficium fuit pluries reſignatū, dec. 779.

lib.3.n.1. Et etiam quod Epiſcopus nō contrauenerit viſitare, nu.2. Imo etiam ſi de infectione tituli, & poſſeſſionis præcedentis appareat, ib nu 4.

Allegationi Lapi eſt locus, vbi quis poſt regreſſum poſſedit, per triennium beneficium, dec.814.lib.3.nu.1.

Alternatiua conceſſa ordinario per indultum, an per ſtatutum ſpeciale eccleſiæ, in qua alternatiua concceſſa eſt, poſſit eneruari per contrariam collationem, deciſio 12. lib.3. num 1.

Alternati[illegible] ſtitut citatio, quæ enarrato membro cum aliud ſubinſert per voculam, vt, aut ſine exempli cauſſa ad audiendum ſententiam, vel aut ſine ſuſpendendi a diuinis, &c. dec.275.lib 3 nu.2.

Alternatiua cōceſſa a Sanctiſſimo ordinario, ſi fuerit, an ante literarum expeditionem valide, vacantia beneficia poſſit conferre, dec.251.lib.2.num 1.

Amiſſa omni poſſeſſione litigantis alicuius in cauſſa beneficiali, non tamen parti aduerſæ acquiritur animo non exiſtente eidem acquirendi, dec.97 lib.2.nu 6

Amiſſam poſſeſſionem alicuius beneficii vigore trium conformium ſententiarū contra beneficium aliquem prolatarum, & ſic rei iudicatæ, ſi recuperare contentus, qui eo beneficio antea fruebatur interdicto recuperandæ, nil poteſt obtinere, ex quo re illa fuit priuatus, licet non recte, dec 104.lib. 3 num 3.

Animi qualitas conſiderari ſolet in confectione inuentarii, dec 692 .lib.3 nu.2.

Animum acquirendi nō habenti nulla fit inuito acquiſitio, dec.14 lib 2 nu.5.

Animum mutandæ poſſeſſionis non requiritur neceſſario declarare, niſi noua cauſſa ſuperueniente, dec.[illegible] lib 3 nu.3.

Animus ſi probatus ſit, & voluntas poſſidendi tanquam heredes, nec conſtet de voluntate poſſeſſionis mutandæ ratione creditoris quid operetur, dec 254.lib.2 nu 2.

An in regreſſibus procedat Concilium Lateranenſe conceſſis Cardinalibus poſt Concilium ad beneficia minoris valoris ducatorum, 200. dec.29.lib 1.nu 1.

Annexa & patriæ ſi fuerint inſeparabilia non poſſunt pro parte acceptari, & pro parte repudiari, dec.276 lib 2.nu.1.

Annexa parochiali ſuæ qua ſpoliatum ſe dicit aliquis cum non ſint notoria, non [illegible] cit illi probare per duos teſtes de publica voce, & fama deponentes, ſed [illegible] probatione veniunt deducenda, decis 57.lib 3. num.2.

Annexa perpetuo veniunt ipſo iure deciſ.1,91. lib 3 num.2.

Annexio non probatur per duos teſtes, de fama etiam ad obtinendum ſuper ſpolio nomine eccleſiæ, cui dicuntur beneficia annexa, neque confeſſio Decani, & duorum canonicorum præiudicat capitulo, deciſ.52. lib.1 num 1.

Annexio ſi non conſtet in cauſſa ſpolii, niſi de fama, & per duorum teſtium depoſitionem requirit vlteriorem probationem, dec.119. lib 2.num.1.

Annorum trium curſus nō facit eum longum tempus dici nō poſſit, ve cauſſa dicatur habita pro derelicta, dec.129.lib.2.nu 2

Annum habens ad committendam cauſſam, licet citatus non compareat, ſibi in nihilo officit cum ius ſuum ſaluum ſibi remaneat, ideo non eum arctant reuerentiales datæ, dec 314.lib 2 nu.3.

Anteceſſor ordinarius bona eccleſiæ alienare non poteſt ex motu proprio Pauli Quarti, dec 612.lib.3.nu.3.

Anterior Pontificis voluntas per ſubſcriptionem videtur immutata, dec.367 lib 3 nu 3.

Antiqua eſſe inſtrumenta ex quibus priuilegium commonſtrari poſſit, deciſ.625 lib.3. num.2.

Anterioritatis ſuſpicio, an tolli poſſit per acceptationes, & nominationes in ſpecie factas quoad beneficia acceptata per alios mandatarios, dec.300.lib.3.nu 1.

Antiquior Doctor non ſemper præfertur ratione creationis, ſed ratione loci habetur conſideratio, vt hoc caſu, de quo agitur, Salamantini Doctores Ferrarienſibus præferuntur etiam antiquioribus, deciſ.125.lib. 3 num 1.

Antiquior in die prouiſus præfertur aliis, dec. 1277 lib 3 nu 1.

Antiquior poſſeſſor ratione ſuæ poſſeſſionis tanquam meliori iure nixus eſt teſtificabilis, & ſpolium ſecundo admiſſum eſt purgandum, dec 535 lib.3.nu 3.

Antiquo poſſeſſore habente poſſeſſionem ante litem motam, & parte aduerſa poſſidente tempore litis pendente, an poſſeſſionem quam pro nūc habet dicitur ille antiquus poſſeſſor, attentatam liceat appellare, dec. [illegible].lib 3 nu.1.

Apocha vna producta in iudicio altera non recognita vtrum fidem faciat vt valide per eam debitum probari poſſit, an vtriuſque productio requiratur, deciſio 253 lib.2 numero 1.

Apocha ſeu cedula ſine die, menſe & anno, vtrum creditum aſſertum probare poſſit, dec 548.lib 3 nu 3.

Apocha ſeu cedula, quæ ſcripta dicitur a muliere ea id negante, ſi ſit ſatis recognita, an ex hoc ſufficienter actu matrimonium probetur, poſito, quod præcipuum probationis fundamentum in illa recognitione ſit collocata, dec.444.lib 3 n [illegible] & [illegible].

Apocha ſeu cedula non pōt dici fa[illegible] in fraudem illius rei, quæ non exiſtit in rerum natura, dec.505.lib.3.nu.5.

Apocha ſacerdotis ſi ſit faciens de abſolutione non eſt ſcriptura mere priuata, ſed publica, vtpote facta ab officiali ad id deputato, deciſ. [illegible] 3 lib 3 nu.6.

Apocha cum [illegible] confeſſionis receptæ ſeu numeratæ dotis, vna cū teſtium depoſitione, vtrum probet confeſſionem de recepto ad præiudicium creditorum, ibid.

Apocha ſeu cedula cō[illegible]ſtoria de recepto non requirit neceſſario trium teſtium ſubſcriptionem, idque eo vel maxime, vbi ſcripturā priuata conuenit cum inſtrumento publico, dec 515.lib 3 nu 1 & 2.

Apoſtilla facta a notario, & recognita pro legitime extenſa, & quidem a rogato, probat etiam non facta ſubſcriptione ab eodē notario rogato, dec 32 lib 3 nu 3.

Apoſtilla ſeu additio facta teſtamento, ſeu potius contractui, ab eo qui de tali contractu non fuit rogatus vtrum probet in iudicio nec ne, dec.319 lib 3.nu 1.

Apoſtol[illegible] prouiſio de beneficio curam animarum habente aliquando cum prouiſione [illegible] de latere concurrit. & vtra præualeat non apparentibus teſtibus de auiditatione, dec.[illegible].lib 1 nu 1.

Apoſtolicarum executor literarum ordinarius eſt Cameræ auditor, & ideo vi conſtitutionis Eugenianæ, quæ cuſtales exercet, poteſt etiam ſine ſpeciali commiſſione litigantes coram ſe excommunicationis vinculo ſtante contumacia innodare, dec.co2. lib 3 nu.2.

Apparente captam poſſeſſionem beneficii ab aliquo non conſtito de anteriori poſſeſſione alterius præſumitur continuaſſe & ſpoliatus fuiſſe ab alio, deciſio 567.lib.3.numero.3.

Apparente ſupplicatione, quæ indicat regreſſum factum conſentiente ſummo Pontifice, omnis tollitur ſimoniaci contractus ſuſpicio, dec 687.lib.3.nu 4

Appellans in vno non dici poteſt appellare in alio ratione petitorii & poſſeſſorii, quæ reipſa differre dignoſcentur, deciſ 4 [illegible] num 3.

Appellans nō proſequens appellationem ſibi præiudicat, dec.381.lib.3 nu 3.

Appellans ſi ſtatus ſe ab ea appellatio interponatur proceſſu non auditur, deciſ 43 lib.3. num 2.

Appellans vehementer contumax, an priuari poſſit per brachium ſeculare, etiam tempore vacantium, vel feriarum, deciſ.111 lib. 2.num 2.

Appellans licet contumax, audiri tamē debet a die habitæ notitiæ, non aliter, ib nu.3.

Appellans paſſus labi tempus anni in nihil faciendo, nec cauſſam appellationis committendo de ſtylo curiæ Rotalis, & iuri etiam communis facit appellationem eſſe deſertam, dec.290.lib.2 nu 4.

Appellare parti, vbi de iniquitate ſententiæ conſtat, an ſit licitum, deciſio 112 lib 1 numero.2.

Appellari poteſt a ſententia Vicarii foranei, ſeu deputati ad certam partem Prouinciæ ad Epiſcopum, vel Archiepiſcopum: ſecus in Vicario generali, quia eſt vnum, & idem conſiſtorium, dec 1131 lib 3.nu 1.

Appellari poteſt aliquando ad cautelam, etiam ſi pars nondum ſe iam pro certo, ſe grauatam, idque in futurum cautarum, deciſ. 391 lib 3.nu 5.

Appellari non poteſt a ſententia etiam in ſui fauorem lata, ſtante obligatione de ſtando vnicæ ſententiæ, dec.644.lib.3 num.1. Contrarium tamen, & verius tenetur, ibidem, num 3.

Appellatio commiſſa ab interlocutoria, vel diffinitiua lata ſuper aliquo incidenti facit, vt negotium principale ſit omnino diuerſum a cauſſa appellationis, dec.309.lib. 3 num 3.

Appellatio a decreto executorialium ſi non friuola, ſed iuſta, ex ipſa nullitate ſententiæ ſuſpendit negotium executiuum, dec.197. lib 2 num 1

Appellatio non habens concomitantem inhibitionem nō eſt impeditoria iudicii, nec illud ſuſpendit, dec.266.lib.3 nu 6

Appellatio a decreto executorialium quamuis ſit interlocutoria, vbi tamen vim nacta eſt diffinitiuæ, ſuſpendit negotium executiuum, licet alias mere interlocutoria non ſuſpendat, dec.218 lib.3 nu 3.

Appellatio facta cum clauſula, & alias [illegible] meliori modo, quid operetur in caſu [illegible] ratæ cum, dec.656.lib.3 nu 1.

Appellatio a decreto executorialium [illegible] do in ſuſpenſo detinet executionem ipſam, dec.204.lib.3.nu 2.

Appellatio a decreto executorialiū, ſeu cauſſa nullitatis commiſſa, an in ſuſpenſo tenere poſſit ipſam executionem, dec.208 lib.3. n.1. iuſta ſi fuerit appellatio a decreto executorialiū, vtpote facta ab eo, qui vere fuit grauatus, omnimodo ſuſpendit negotium executiuum, dec.208.lib.3 nu 2.

Appellatio & oppoſitio litis introductionem præſuppoſuit factam per procuratorē etiam prætenſum in abſentia principalis, deciſ. 227 lib 2.nu 3.

Appellatio vnius ex litis conſortibus, vt proſit aliis, quid opus ſit, dec 77[illegible] lib.1 nu 1.

Appellatio ſi interponatur præſente procuratore non requiritur intimatio appellationis, dec 24.lib 2 nu 3.

Appellatio ſi non proſecuta fuerit ab appellante [illegible] ſententiam [illegible] tem [illegible] dec 9[illegible] lib.2 nu 4

Appellatio [illegible] interlocutoria [illegible] ſuſpendit, nec impedit iudicem quo minus procedat ad vlteriora [illegible] [illegible] [illegible] dica [illegible] nu 4

Appellatio ſi fiat coram notario extraneo non aute[illegible] cauſſæ vertentis habitis etiam teſtimonialibus literis d[illegible] facta appellatione, præſuppuo [illegible] ſe clandeſtina, & [illegible] ſolenat, d[illegible] numero 1.

Appellatio a decreto executoriali, & commiſſio nullitatis, an in ſuſpenſo tenere poſſint ipſam executionem, deciſ. 197. lib. 2. num. 4.

Appellatione remota, aut non permiſſa, ſententiæ etiam iniquæ tranſeunt in rem iudicatam dec. 37. lib 2 nu. 4.

Appellatione non proſecuta a parte, manet firmum, quod per ſententiam diffinitum fuit, dec. 508. lib 2 nu. 2.

Appellatione ſubſiſtente ab ſententiam latam, an ſuperſedendum in cauſſæ expeditione veniat, poſſitque impediri ratione tertii de intereſſe prætendentis, deciſ. 346 lib. 3 num 2

Appellatione facta inſta, & legitima omnia poſt ipſam etiam iudicialiter acta in eadem geſta dignoſcuntur, dec. 197. lib 2 nu 2.

Appellationis cauſſa cum negotio principali non raro coincidit, ita vt vnum & idem eſſe dicantur, dec. 427 lib 3. nu 1.

Appellationis cauſſa & nullitatis licet per Rotam ſæpe committantur in vna eademque commiſſione, pronunciatio tamen ſuper nullitate frequenter ſubticetur, nec ob id adnihilatur proceſſus, dec. 42 lib 3 nu 4.

Appellationis cauſſa cum negotio principali non raro coincidit, ita vt vnum & idem eſſe dicantur, dec 427. lib. 3 nu 1.

Appellante tacente an actio ipſius ſaltem contemplatione, ad alium iudicem quã coram quo in præſens agitur deuoluatur, deciſ. 22. lib 1 num. 5

Aqua vt eius decurreret ad inferius molendinum, ſi aliquid ſit fabricatum, eſt remouendum, dec. 1345. lib. 3 nu 1.

Arbitri quamuis atteſtentur non ex toto conualuiſſe, ſi tamen domo egrediatur recedit a lecto, & munia publica exerceat, dicitur reconualuiſſe ex toto, & pro ſano habetur, dec. 337. lib. 3. nu 5

Arbitri intra quod tempus ſint nominandi, & eligendi & caſu, quo iudex ſiniſtre de electoribus ſuſpicatur quo caſu ipſe eligere poteſt, dec. 511. lib. 3. nu. 3.

Archidiaconus Senior dicens in inſtrumento reſignationis reſeruare ſibi vocem in Capitulo, & Stallum in choro, cum conditione aliter id dici poſſit non probat ob id vocis prærogatiuam, de qua agitur, deci. 333. lib. 3. num 2.

Archiui bulla inhibens notariis nõ deſcriptis in matricula archiui eiuſdem, cõficere inſtrumenta ſtatuensque pro falſis habẽdos non archiuiſtar notarior inſtrumenta conficiẽtes, non debet intelligi in inſtrumentis a notario nõ archiuiſta conſcriptis graſſante contagio peſtilentiæ, dec. 67. lib 2 n. 1.

Archiuiſtarum relationi ſtat Rotale tribunal, vt in aliis multis, ita in iis quæ ad acceptationes beneficiorum contingunt iunctis aliis tamen probationib. de iure requiſitis, dec. 318. lib. 3. nu. 1.

Argumentum ſumendum eſt potius de conſenſu nõ caſſato, quam de caſſato, dec. 1127. lib. 3. num. 1.

Argumentum valet a teſtib. ad inſtrumenta, dec. 961 lib 3. nu. 4.

Arrendamenta maiorũ tuentur ex ſolita conſuetudine malam expreſſionem valoris beneficii in ſupplicationibus factam, dec. 577. lib 3. nu. 2.

Articulatæ famæ & probantes, an veriſimiles dici poſſint ob partis vnius emanatam cõfeſſionem, dec. 329 lib. 3 nu. 1.

Articuli calumnioſe dari dicuntur ſi in cauſſa ſemel producti antea, reproducuntur ad cauſſæ protelationem eidem iudici, dec. 24. lib. 3. num 2.

Articuli dati ſi pariant nõ modicam ſuſpicionem fraudis, non eliciunt remiſſoriam, deciſ. 540. lib. 3. nu. 5.

Articuli in curia non in partibus dandi ſunt in quibus præcipua cauſſæ fundamenta cõſiſtunt, dec. 221. lib. 3. nu 4.

Articuli alias propoſiti calumnioſe ſuper iiſdem, habita teſtium diſpoſitione per examinationem iudicis, ſtante nullitate commiſſionis, an impedire poſſint ſententiæ ſubſcriptionem, dec 95 lib 2 nu. 2.

Articuli mere obiectiui, licet probent contra illum contra quem articulantur, nullũ tamen ex illis ius reſultat articulanti aduerſario, dec 176 lib 3 nu. 2.

Articuli alias in cauſſa tãquam calumnioſi reiecti, non debent iterato in cauſſæ ventilatione proponi dec. 120 lib 1 nu 1

Articuli licet releuent in cauſſa, tamen ſi ſint obiectiui non obſunt agenti, deciſ 177 lib. 2. num 1

Articuli ad probandam legitimam poſſeſſionem beneficii, an in ſpolio veniant admittendi, non purgato ante ſpolio, dec. 356. lib. 3 num. 4.

Articuli calumnioſe dati animo differendi litem, & cauſſam protelandi, & repetiti bis terue, reprobatorii ſunt, & non admittuntur in cauſſa matrimoniali, deciſ 94. lib 3 num 5.

Aſſecuratores, vel fideiuſſores ſibi intimatione facta debent in primis ſoluere, & poſtea litigare contra principales, & debita repetere, dec. 651. lib 1. nu. 1

Aſſerens ſe confidentia partem aduerſam habere beneficium illam probare confidentiam tenetur, dec 161 lib 3 nu 4.

Aſſerens ... pronotariorum habitum, & reputatum pro tali, et locum eius aſſerit probatum, dec ... 5. lib. 3 nu 2.

Aſſerens ſe bona ... nomine depoſita, non acquirit poſſeſſionem eorum quorum nomine depoſitum; conſiderat illis nõ habita vnquam antea rei iſtius ſtabilis poſſeſſione, dec. 467. lib. 3 nu 2

Aſſerens ſe familiarem Vicecancellarii hoc fine, vt gratis gratiæ expediat, cum lictus nõ verus ſit familiaris, incidit in pœnam extrauagantis Alexandrinæ, & Leoninæ. & eſt de facto excommunicatus, deciſio 175. lib. 3. num. 1.

Aſſerens ſtatim depoſitum factum idque apud acta, liberatur ita vt parti diuerſæ nõ ... contra eam actio admittatur, dec 278. lib. 2. nu. 3.

Aſſertio teſtis deponentis ſe Vicarium deputatum a parte principali ſpoliata, pro qua depoſuit in adminiſtratione Caſtri ſuper quo eſt litigium, & ſibi in hac commiſſione adminiſtrationis factam ſubſcriptionem patentium literarum ab vtraque parte, & ſpoliatore, & ſpoliata, præcipua eſt pro poſſeſſione confirmanda illius partis, quæ illi Vicarium commiſit, contra ſpoliantem, deciſ. 511. lib. 3 nu. 7.

Aſſertus procurator & theſaurarius, cum non ſint nobiles perſonæ, & egregiæ deponentes de facto, an cauſſent nihilominus bonã fidem, dec. 191. lib. 2. nu. 3.

Aſſignatio dotis eccleſiæ in teſtamento facta, an ſequatur naturam vltimæ voluntatis, dec. 388. lib 3. nu. 2.

Aſſiſtere quis poteſt capitulo, vt vocem det conſultiuam, nec ob id dicitur vocandi habere ius, dec. 357 lib. 3 nu. 4.

Attẽtare dicitur etiam ille, qui habet cauſſam ab altero ex litigantibus, etiã ex cauſſa permutationis, dec 1147. lib. 3. nu. 1.

Atteſtaſſe non poſſit quiſpiam dici cum nulla ipſi lis cum aduerſario quopiam interceſſit, cum attentata litem præſupponant, deciſ. 576 lib 3. nu. 7.

Atteſtaſſe partem aſſerẽti, & ſuper ea cauſſam committenti cum inhibitione, opponi poteſt commiſſio alia ad docendum de attentatis prætenſis, dec. 530 lib 3. nu 4.

Attentata facta in partib. ob non idoneã præſtitã cautionem, an ſint nulla, & ob id cenſuræ etiam illatæ, dec. 418. lib 3 nu 1.

Attentata probari poſſunt etiã lite non exiſtente, vigore remiſſoriæ, dec 1150. lib. 3. n 3.

Attẽtata a parte quomodo poſſint cõſtare in caſu iuridice ..., dec. 618. lib. 3. nu. 1.

Attentata, an dici poſſit poſſeſſio tempore litis pendentis capta, dec 451 lib. 3 nu 2.

Attentata, an dici poſſit poſſeſſio tempore litis pendentis capta, dec 451. lib 3 nu 1.

Attentata poſt appellationem in cauſſa dotis ſunt purganda, cum impoſitione perpetui ſilentii, dec. 755 lib. 3. nu. 1.

Attentatis non remotis non fit progreſſus ad negotium principale de iure, deciſ 421. lib. 3. num 1.

Attentatorum iudicium ſapit naturam veræ poſſeſſionis, dec. 857 lib 3 nu. 2. & 3.

Attentatorum iudicium cum agitur non currunt fatalia, ib.

Attentatorum reuocationẽ petens poſt biennium non auditur, dec. 738. lib. 3 nu 1. Declara tamen, vt nu ſeq.

Auditor Cameræ poteſt procedere contra quoſcunque etiam non ſubditos eccleſiæ ratione ſui ſalarii, & expenſarum, dec. 847. lib. 3 num 1.

Auditor Cameræ Apoſtolicæ iudiciariæ in cauſſa procedens, non præmiſſa partis citatione, licet declaratione dei alteri partium, ea penitus eſt nulla, dec. 36 lib. 2. nu. 3.

Auditor Cameræ Apoſtolicæ & Gubernator Vrbis, an inhibere poſſint Auditoribus Rotæ ne pendente criminali cauſſa in ciuili procedant vlterius, dec 59 lib 3 nu 1.

Auditor Cameræ Apoſtolicæ, an ſine commiſſione ſibi ſpecialiter facta poſſit in cauſſis beneficialibus alicui prouidere, dec. 149. lib. 1 num 2.

Auditor Cameræ eſt literarũ Apoſtolicarum ordinarius executor, ib nu 3.

Auditor Cameræ Apoſtolicæ. & Gubernator Vrbis vtrum poſſint facere inhibitionem Auditoribus Rotæ de non procedendo in cauſſa ciuili pendente criminali, dec. 121. lib. 2 num 2.

Auditor Cameræ dicitur habere iuriſdictionem inter præſcriptos in curia, qui alias non eſſent eius iuriſdictioni ſubiecti, deciſ. 870. lib 3. num 1.

Auditor Cameræ, ſi damnet partem ad certam quantitatem, reddendamque rationem adminiſtrationis, eaque ſententia per aliam eidemque ſecundam ſuit confirmata, an etiã tertia accedente confirmatoria priorum, cum modificatione tamen ſummæ, faciat ſententias, & illas non dici conformes deciſ. 487. lib. 3 num 2

Auditor Cameræ nõ autem iudex remiſſoriæ debet articulos admittere in partibus, dec. 737. lib. 3. nu 2.

Auditor datus licet non ſit ſacerdos, ſi tamen eſt in ætate habili ad ſacerdotium, ita vt ſtatim potuerit ordinari, ſufficit, dec. 269. lib. 2 num 5.

Auditor datus ſi non ſit ſacerdos, cum id videatur requiri inhabilis tamen ætate ad ſacerdotium, ita vt ſtatim promoueri poſſit, nihil obſtare videtur de non habito ſacerdotii gradu requiſito, deciſio 347. lib. 3. numer. 3.

Auditor de ſcripturis, & inſtrumentis eorumque ſubrogatione proponere non poteſt iis non obſtantibus, dec 550. lib 3. nu 2.

Auditor geſtus actus in vim colligere ex mandato Rotæ iuberur ad faciliorem in dicendo dam cognitionem cauſſæ, & deciſionem, dec. 443. lib. 3 nu. 2.

Auditor Rotæ in cauſſis appellationis poteſt procedere etiam non ſeruatis terminis, deciſ 946 lib 3 nu. 8

Auditoris Cameræ Apoſtolicæ vtrum iuriſdictio eo vſque protendatur, vt ſequeſtrare poſſit, dec. 97. lib 2. nu

Auth res quæ C communia de lega. an locum habeat in contractu alienationis ex cauſſa dotali, dec 92. lib 2 nu 5.

Auctoritate propria, an quis poſſit ingredi poſſeſſionem, dec 1465 lib. 3 nu 1.

B.

Baldi opinione ſit adhuc perdurare dictum, quoadvſque executionis decreta effectus in totum, & plene fuerit adimpletus, dec 146 lib 3 nu.2.

Barchinonæ exiſtens Nuncius Sedis Apoſtolicæ facultatem ex ſpeciali indulto Pontif. Max habet, & in aliis Regnis Hiſpaniarum conferre cum poteſtate legati de latere, decis.142 lib.4.nu 4.

Bar.in l.item in illo ff.de conſt.pec melius loquitur, quam in l item. ff.de ſolutio. decis. 820 lib.3. num 2.

Bene vel male quis fuerit punctatus iudicium ſpectat ad præpoſitum, deciſio 432. lib.3. num 7.

Beneficia vacantia per obitum protonotarii qui neſcit ſe eſſe protonotarium, tamen dicuntur reſeruata, cum illud ius protonotariatus etiam acquiratur ignorāti, dec. 373 lib.3 num.2.

Beneficia protonotariorum ſunt reſeruata etiam antequam aſſumāt inſignia protonotariatus, & præſtetur iuramentum fidelitatis, dec 105 lib 2.nu 1.

Beneficia commendata dicuntur affecta taliter, quod inferior non poteſt ſe in eis intromittere, dec 1127.lib.3.nu.3.

Beneficia quæ & qualia complecti dicātur ſub regula reuocatoria, dec.33[illegible] lib.3 nu 13

Beneficia hæretici poſſunt tanquam vacantia ante ſententiam declaratoriam impetrari, dec.[illegible] lib 3 nu.3.

Beneficia conferendi ſi habeat Vicarius facultatem, poteſt conferre etiam ſi ſuus [illegible] eius reſignet in manus Summi Pont[illegible], poſito, quod ignoret factā reſig[illegible], & talis collatio tenet ex ſententia [illegible], dec.122 lib 3 num 2.

Beneficia vacantia in curia comprehe[illegible] ſub regula d[illegible] petrandis ben[illegible] hatium præ[illegible]orum, dec 409.lib 3.nu.2.

Beneficia aliqua electiua reperiuntur, quorum confirmatio non ad ordinariū ſpe[illegible] loci, ſed præpoſitum, vel Archiepiſcopum, idq; ea conſuetudine, dec.424 lib.3.nu.10.

Beneficia litigioſa non poſſunt conferri, niſi a Pontifice, dec.1[illegible]98.lib 3.nu.2.

Beneficia ſubcollectorum non ſunt reſeruata, niſi officium acceptauerint, decis. 101 lib. 3.num.2.

Benefi[illegible] epiſcopi, ante promotionē epiſcopatus, [illegible] dicantur reſeruata, decis 590 lib 3.num 1.

Beneficia non vacantia non conferuntur, dec 728 lib 3.num.2.

Beneficia coniunctim, & diuiſim ſpectantia ad collationem ordinarii, & Capituli ad ſe trahunt conceſſionem alternatiuæ, & regulam reſeruatoriam euacuant, dec.12.lib.3. num [illegible].

Beneficiati vnius eccleſiæ, quæ vnita eſt cū altera, vtrum cogi poſſunt ad ſeruitia eccleſiæ vnitæ, dec 578 lib 3 nu 2.

Beneficiatorum in eccleſia admiſſio ad integras, an ſit valida, vel ne, ex quibus colligatur, dec 695 lib.3 nu 1.

Beneficii verum valorem non exprimens, an veniat excuſandus a regula Cancellariæ, & pœna in ea cōtentis de non exprimente verum valorem, &c. dec 185.lib.3.nu.1.

Beneficii identitas, ex quibus probari poſſit, dec 1076 lib 3 nu 1.

Beneficii [illegible] poſſeſſionem vigore regreſſus, habita tantum ſupplicatione ſine literarum expeditione, an incidat in p[illegible] extrauagantis Iulii ſecūdi, dec [illegible] 9 l[illegible] n.1.

Beneficii collatione vigore ſupplic[illegible] obtenta, ſi ante liter[illegible] [illegible] ſunctus fuerit ſupplicās, be[illegible] habetur pro va[illegible] ante, dec 4[illegible] lib 2 nu 1.

Beneficii valor verus in eo con[illegible] ſit, vt penſione detracta, quod reliquum eſt, ad [illegible] reductum taxam legitimi valoris cōſtituat, dec.284.lib 2 nu.3.

Beneficiis exiſtente de iure patronatus, ſi fiat permutatio de eadem ſine conſenſu interuentu patronorum, an ſubſiſtat permutatio facta, vt non infringatur, decis 195. lib. 2.num.1.

Beneficium permutatum cum alio reſeruato regreſſu exiſtens de iurepatronatus, ſi fiat illa permutatio, & reſeruatio regreſſus ſine cōſenſu patronorum, verum quod factum eſt, validum & ſtabile eſſe poſſit, an tanquam nullum veniat reſcindendum, decis.209 lib. 3 num 1.

Beneficium poteſt grauari penſione etiā ſine conſenſu patroni, dec 2044.lib 3.nu 1.

Beneficium ſi eſt de iure patronatus debetur potius proximiori agnato inſtituentis, quā extraneo ſtante paritate qualitatum, & hereditate, idque præſumpta mente fundatoris ve[illegible], dec.227 lib 2 nu 2.

Beneficium quando & ex quib. litigioſum dicatur, dec [illegible] 2 lib 3 nu 1

Beneficium reſignan[illegible] vtrum in illo amplius ius al[illegible] quod ei competat, decis 565. lib 3. nu 2

Bene[illegible] cadere ſub gratia cui incumbat onus probandi, dec [illegible] lib 3 nu 1.

Beneficium [illegible] commendatum ep[illegible], & per eum tenend[illegible] [illegible] ſ[illegible] regulæ de infirmis, q[illegible] commenda eſt perpetua, & non temporalis, dec.[illegible] lib 3 nu 1

Beneficium vacans per obitum protonotarii non partic[illegible], non d[illegible] [illegible] a[illegible] lib 3 num 1

Benefi[illegible] Odoardus refragatur ſ[illegible] quo ad al[illegible] enta, dec.[illegible]

Bene[illegible] ſpectari[illegible] [illegible] pr[illegible] gratiæ ex[illegible] ſpectatiuæ, dec. [illegible]

Beneficium [illegible] ve. reſeruatum [illegible] ſuſpicitur, dec.7[illegible] nu [illegible]

Beneficium ſpectan[illegible] ad collationem Cardinalis de cre[illegible], quod ſolus Papa conf[illegible]

Beneficium vacan[illegible] [illegible] lapſum temporis deuolutum dicatur, decis. 774. lib. [illegible] num 1

Beneficium commendatum prælatus concedens ſ[illegible] commendam ſibi de eo factam ce[illegible], dec 501 lib 3 nu 1

Beneficium reſeruatum ratione protonotariatus verum inducat notorium non iuris, partis, quæ tale beneficium obtinuit, ita vt impediat executionem obtentam contra aduerſarium per iudicatum, & executoriales, dec 441.lib 3 nu 3

Beneficium cap Odoardus, de ſolut cum ſimilibus non ſuffragatur doloſis, dec.841 lib.3. num 2.

Beneficium reſignatum literis non confectis vacat, vt prius, dec 1936 lib 3 nu.1.

Beneficium reſignatum in manibus Papæ per conſequentiam dicitur de iis, quę vocantur reſeruata, dec 315 lib 3 nu 1.

Beneficium litigioſum, an dicatur reſeruatum poſito, quod Papa conferens tale beneficiū tollat litigium, dec.409 lib 3.nu 5.

Beneficium non poſſidens non poteſt valide conſenſum præbere ad penſionem ſuper eodem beneficio conſtituendam, decis.567 lib.3 num 2.

Beneficium affectum, & reſeruatum differūt, dec 1127 lib 3 nu 2.

Beneficium litigioſum, an dicatur, ſi [illegible] lis[illegible] cauſſæ cum decreto citationis non executione aliqua ſecuta, dec 12.lib.2.nu 1.

Beneficium reſeruatum quare nō deuoluatur ad ordinarium, ſed ad ſolum Papam, decis. 774 lib 3.nu.8.

Beneficium hæretici dicitur ipſo iure vacare in partibus, vbi delictum fuit commi[illegible], dec.728.lib.3.nu.2.

Beneficium vacans in menſe pontificio, ſi a Legato Apoſtolico confertur id conferre dicitur non tanquam ordinarius, ſed vt delegatus, dec 148 lib 3.nu.2.

Beneficium curatum a minore 25 annis non poteſt ſine di[illegible] penſatione Apoſtolica obtineri, dec 1162.l[illegible] 3 nu.1.

Beneficium vacans per reſignationem in[illegible]dam, an dici poſſit, [illegible] ea fuerit c[illegible]lis, videlicet [illegible] ruata cer[illegible] penſione ſuper eodem beneficio, dec 567.lib.2 nu.1.

Beneficium commēdatum dicitur affectum, [illegible] lib.3 num.2.

Beneficium non confertur allegantti turpitudinem ſuam, dec 1262 lib 3 n[illegible]

Beneficium an acceptari poſt factam prouiſionem poſſit, antequam inſtr[illegible] ent. & literæ ſuper eo fuerint expeditæ, dec.[illegible] lib. 3 num 1

Beneficium de iure patronatus eſſe poteſt variis de cauſis, vt pote, vel ex [illegible], præſumptione, aut priuilegio, decis [illegible] lib. 3 num 4

Beneficium conceſſum [illegible] laci aliqui per del[illegible] bate[illegible], non tenetur [illegible], niſi [illegible] tum, idque locum hab[illegible] titulari poſſ[illegible] ote, [illegible] hoc caſu, decis[illegible] lib 3 num. 2

Benefi[illegible] in principi[illegible] lattiſſime eſt interpretādum, dec [illegible] 7 [illegible] nu 1.

Benefic[illegible] [illegible] tiones tenen[illegible] [illegible] cauſa [illegible]

Bona [illegible] inuim [illegible] ſit ad [illegible] [illegible] aretuli [illegible]

Bon[illegible] [illegible] monoſtan[illegible] [illegible] miſſum [illegible] denatione [illegible] [illegible] ad bona [illegible]

Bona ſubiecta fideicommiſſo [illegible] nitur, an irritent [illegible] [illegible] nim in teſta[illegible] nto, dec.6[illegible]4 lib [illegible] 2.

Bona omnia [illegible] [illegible] de, ex[illegible] inter eas diuidi, ſecundum [illegible], dec [illegible] 3 nu 2.

Bona, quę p[illegible] [illegible] ante promotionem [illegible] nō propterea [illegible] ſe, cū præſumptio eſt [illegible] vero [illegible] ponat, dec. 82 lib 3 nu 8.

Bona omnia ante erectionem præp[illegible] ſitu[illegible] ſi fuerūt m[illegible] tamquam [illegible] præpoſitus poſſidet quam quæ monaſterium, ſecuta poſtm[illegible] dismembra[illegible] monaſterio quæ iam fuerunt [illegible] erectione præpoſituræ ill[illegible] non tam [illegible] conſtet, vel in dubio quæ ex [illegible] res veniat probanda poſſeſſio illorum a nouo titulari dec 218 lib 3 nu 2.

Bona fid[illegible] s maximæ inter eos [illegible] exerceri debet, cum ea præcipue inter eos attendatur, dec 508 lib 3 nu 7

Bona peterr filius adhuc ſuperſtite p[illegible], an liceat de iure, & honeſtate, decis. 398 lib 3. num.2.

Bona patrimonial a poſſunt in [illegible] talem transferri a parte equitis Hieroſolymitano ante rel[illegible] ingreſſum, dec.436. lib 3 num 6

Bona alienab[illegible] propter debita de iure ſunt vendenda, dec.1[illegible] lib.3 nu 2

Bona reperta apud epiſcopum mortuum extra eccleſiam litigioſa [illegible] veniam [illegible] iure aſſignanda, eccleſiæ ne ſuæ, an heredibus, de[illegible] nu.1.

Bon[illegible] requiritur in eo, qui ſibi ius præſent[illegible], & cum ex decreto per exhib[illegible] inſtrumentorum eſt neceſſe, dec. [illegible] 3 nu 3.

Bonæ fidei maxime videtur eſſe conuenicus, vt au

ut antequam quis diſſoluat id, in quod obligatus eſt, primo præmittantur calculationes, & ſubductiones rationum, ibid.
Bonorum ius quoad menta fauentes attentata in eorum fauorem reuocentur, dec. 574 lib. 3 num. 3.
Brachium ſeculare ſi implorerit non alias impetrata commiſſione præfixionis termini, efficit proceſſum eſſe nullum, deciſ. 108. lib. 2. num 4.
Breue Apoſtolicum eximens canonicos a iuriſdictione Epiſcopi ſui, quod proſecutione attentatorum prætenſorum, deciſ. 638. lib 3 num 3
Breue eximens canonicos ab ordinarii iuriſdictione, an faciat eam deuolui ad ipſum Capitulum, dec. 638 lib 3. nu 5.
Breue habetur loco ſupplicationis, deciſ. 226. lib 3. num 2.
Breue reſtitutorium primæ gratię intelligitur etiam reſtituere, quoad regula reuocatoriā, & de nouo concedere, dec 1149 lib 3 n 1.
Breue ſurreptitium vbi prætenditur, vt ei probet iuriſdictionem, dec 638 lib [illegible] nu [illegible].
Bulla papalis etiam priuilegiis conceſſis per ſedem apoſtolicam derogare poteſt, deciſ. 474. lib 3. nu. 2.
Bulla Adriani Sexti reuocatoria regreſſuum omnes voluit regreſſos reuocatos, præter quam eos, de quorum bono iure conſtat, & habito conſenſu partis prouiſæ, dec. 16. lib 3. num 2.
Bulla Adriani Sexti omnes re[illegible]greſſus in beneficialibus præterquam ex cauſa boni iuris emanatos effectualiter reuocauit, deciſ. 89. lib 2 num 2
Bulla Archiuii contra notarios non deſcriptos in Archiuio non procedit, quando quis fuit rogatus tempore magnæ peſtis, dec. 4[illegible] lib 2. num 1.
Bullæ Apoſtolicæ non tanto derogant indultis etiam Cardinalium de collatione licee ordinaria conceſſis, dec. 127. lib. 3. nu 1.
Bulla Apoſtolica expedita in alicuius fauorē, debet intelligi de valida, non autem caſſata, quę eſt penitus nulla, cum caſſatio actum annullationem inducat, deciſ. 149. lib. 3 num 4.
Bullæ Apoſtolicæ licet diſcordent a ſupplici libello, non propterea remitti debent ad corrigendum, cum illa correctio nihil releuet, dec. 285 lib 2 nu. 2.
Bulla Pauli 4 Pontificis omnes, & quaſcunque alienationes & conceſſiones reſcindit, dec. 62[illegible] lib 3 num 4.
Bulla Apoſtolica impetrata cum patenter diſcordat a ſupplici dato libello, ius canonizatum nō cēdetur admo lum bonum, non expreſſis omnibus in bulla requiſitis ratione conſenſus partis, dec[illegible] lib 3 no. 3.
Bulla Archiuii contra notarios nō deſcriptos in archiuio, non procedit quando quis fuit rogatus tempore magnæ peſtis, dec 74. lib. 2. num 1.
Bulla Clementis Papæ, an habeat locum, tam in obtentis beneficiis, quam in poſtea obtinendis, dec. 496 lib 3 nu. 1.
Bulla Innocentii ſeruanda eſt, vbi eſt contentio de iuriſdictione inter capitulum & Epiſcopum donec totum negotium terminetur tam in petitorio, quam poſſeſſorio, deciſ 7[illegible] lib 3 nu 1
Bulla impoſitionis ſubſidii prorſus non ſoluentes, debet intelligi ſecundum ius commune, de his qui poſſidet, dec [illegible] lib 3 n 1.
Bullæ Leonis Decimi quæ [illegible] ſupplicantibus libellis in ſpecie, vel indiuiduo [illegible] n qua [illegible] cognominum ſupplicationum fieri mentionem, an derogat induita conceſſi, in quo nō fuerit obſeruata Leonina hæc conſtitutio, dec. 1[illegible] lib 3 nu
Bulla Leonis Decimi, bona ſtabilia clericorū vel [illegible] alium concedit heredibus eorum in [illegible] Apoſtolici præiudicium, deciſ 2[illegible] lib 2 num. 2.
Bulla narratiua continens conſenſum, & contractum in translatione penſionis in fauorem perſonæ alicuius inter conſentientes nominatæ vel nominandæ, debet eſſe legitima, & valida, nullamq; perpeti caſſationē, dec. 149 lib. 3 nu
Bulla Pauli Quarti concernens alienationes, & cōceſſiones loquitur in rebus, quæ nunquam vacant, & quæ immobilia ſunt, vel & mobilia, & non extenditur ad prouiſiones officiorum, ſeu beneficiorum, cum ea quotidie vacent, dec. 62[illegible] lib 3 nu 9
Bulla Pontificia exiſtente qua iubet Epiſcopum in criminibus clericorum, & canonicorum procedere debere cum conſenſu Capituli, ſi lis ſit orta inter Epiſcopum, & Capitulum, a quo proceſſus contra criminoſos canonicos inſtitui debeant, dec. 618 lib. 3 num 1.
Bulla prouiſionis ſpecialiter factæ derogare verum ſtatuto dicatur eccleſiæ in qua beneficii prouiſio facta eſt dec. [illegible]0 lib. 3 nu. 1.
Bulla, quæ iubet epiſcopum in criminalibus nil ſine cōſenſu Capituli ſui ſtatuere in ſuos canonicos, conformis eſt iuri communi, dec 618 lib. 3 num 3.
Bulla ſummi Pontificis, non ſucceſſoris ſuorū in præiudicium quippiam ſtatuere poſſit ita vt contra facta comprehendat, deciſ. 8[illegible] lib 1 num 2.
Bulla vt probet nudi in integra illius verba recitari neceſſe, ib nu. 2.
C.
CAdauere mortuo reperto, an ſufficiat probatio per pu[illegible]am vocem & famam de tortore [illegible]ctore, dec. 4[illegible] lib [illegible] o 4.
Calculum facere differt ab eo, quod & computum facere, cum in illo primo ponatur veræ rationes dati, & accepti, licet in computo de rationibus aliquando dubitetur, dec. 672. lib. 3. num 4.
Calumnia, an adimatur ob idſi de filiis extra matrimonium natis pars, quæ id in præiudicium famę mulieris aſſerit, per iuramentum deponere velit, dec. 120 lib 3 nu 2.
Calumnia præſumpta, an poſſit petitam a parte remiſſoriam ad partes, in ſuſpenſo tenere, an penitus impedire, dec. 294. lib 3 nu 1
Calumnia petentis remiſſoriam ex eo manifeſte patet, quod diu agitato in partibus negotio ſuper eo articulo etiam in curia ſuper eodem contouc[illegible] mouetur, dec 479. lib. 3 num 4.
Calumniosé vbi ad partes remiſſoria petitur quibus indiciis, & argumentis conſtare poſſit, dec 56[illegible] lib 3. nu 5
Cambii in negotio certis ſi reperiantur ancipitis intellectus, an conſuli debeant de iis periti mercatores, dec. 4[illegible]8 lib 3. nu 1.
Cambii nomine in dubio non præſumitur ſolutum, ſed pro credito, & ſorte principali, dec. 923 lib. 3 nu. 2.
Camera Apoſtolica vigore cuiuſdam extrauagantis Pauli Tertii in ſpoliis, habet ius ſuccedendi, dec 580. lib 3 nu 1.
Camera ſi raro congregetur ipſius votum expectari nō debet in ſententiæ prolatione, quæ inſtant a partium vrgetur, vt ad tenorem literarum proferatur, & hoc caſu ſufficit approbatio per ſummiſta factam, deciſ. 497. lib 3. nu 4.
Cameræ Apoſtolicæ Auditor Iudex in cauſa conſtitutus non poteſt impedire ſi appellerit ad conſeſſum Rotalem, quo ad illud tribunal cauſa decidenda deuolui poſſit, cum ſententia ab eo lata poſſit a Rota reuocari, [illegible] fuerit ſubortalut [illegible] de attentatis, dec 79 lib 3 nu 1.
Cameræ Apoſtolicæ nomine fere nunquam capi poteſt poſſeſſio in beneficio ſine ipſius vitio, dec 556 lib. 3 nu. 6.
Canonici qui in tertio Eccleſiæ pro lege ſer[illegible]uantur etiā appellatione in poſſeſſionem admittuntur contra conſtit. [illegible], dec. 422. lib 3. nu 7
Canonicatum habens ſi impetret parochialem exprimendo fructus non legitime, vti ū reuocatur ob non verificatos fructus regula de valore, dec 5[illegible]8 lib 3 nu 2.
Canonicatus Eccle[illegible] ſi b en an includantur in alternatiua, aut ſint de reſeruatis, & cadant ſub ſtatutum, de quo in cauſa, dec 13. lib. 3. num 2.
Canonicatus poſſeſſio capta a Camera non capitulariter, an tata habenda, dec 636 lib 3 num. 1.
Canonicatus non poteſt eſſe [illegible] præbenda, dec 2040 lib 3 nu.
Canonicatus per ſubſtitutum ab aſſerto procuratore vti vio acceptari poſſit, deciſ 557. lib 3 num 2.
Canonicatus & præbenda cum dignitate poteſt capi vigore precum, dec. 991. lib 3. nu 1
Canonici ſcribētes nomine capituli parti ſpolium allegantis, vt conſentiat diſmembrationi annexationem parochiali, non præiudicare poſſunt hoc facto ſuo capitulo, nec per id ſpolium admiſſum probatur, dec. 57. lib 3 num 3.
Canonicus ſi propter conceſſam facultatem reſignandi habeat poteſtatem acceptandi reſignationes, idque per literas collationis conſtet, ſatis [illegible]na eſſe dicitur, reſignatio, deciſ. 278. lib. 3. num 2.
Canonicus vnus pro capitulo aliis mortuis, vel abſentibus poteſt agere ſine mandato, & defendere. dec. 672. lib. 3 nu 1.
Canonicus propter crimen homicidii priuatus ipſo iure [illegible] ab omni beneficio. deciſ. [illegible]49. lib. 3 nu. 3.
Canonizatio regreſſus ſi petatur, nec agitur de p[illegible]one beneficii, poteſt procedi in cauſa non citato principali, modo comparent procurator, dec. 234 lib 2 nu 3.
Canonizatio nouæ prouiſionis, ad id, vt parti commodum [illegible] tat, expedienda eſt per literas ſuper huiuſmodi prouiſionibus de [illegible] Curiæ expedi [illegible] ſoluta, deciſ. 9[illegible] lib. 3. nu. 1.
Canonizatio gratiarum ſi neutri, in fauorem tam litium prælatorum emanatarū non [illegible] fiunt non replicatur, vel etiam penitus omiſſis omnibus ante deductis, & diſputatis, dec. 146 lib 3 nu 4.
Canonizatio regreſſus to effectu in ſe priorationem non continet præ[illegible] t[illegible]ione pen[illegible] [illegible] dec [illegible] lib 3 nu 5
Canoni[illegible] [illegible] ob[illegible] parti poſſit, & declaratoriæ conceſſio [illegible] partis actricis ob non paritionem [illegible] partis aduerſæ, dec [illegible]1 [illegible] 3 nu 1.
Cantoria an ſit [illegible] manualis vel dignitatis, ex quibus [illegible] gitur, dec. 727. lib 3 nu 2.
Capacitas [illegible] decari debet tempore reſignationis, adeo, quod licet reſignatarius poſtea efficiatur capax, [illegible] facta ea clauſula, & non alias [illegible] lo modo, non con[illegible], dec 6[illegible] t nu 2.
Cappellanis conceſſa [illegible] Archiepiſcopum aliqui ſi ſit cum ſalario & emolumentis, vbi vergi in damnum [illegible], poteſt per ſucceſſorem Archiepiſcopum eidem adimi, de[illegible] 3 nu. [illegible]
Cappellania cum [illegible]ario, & emolumentis, an ad eitam prouiſi concedi poſſit, dec. 5[illegible]0. lib. 3 num [illegible]
Cappellanus ad celebrandum poteſt ſubſtitui prouiſo nondū habili ob ætatis defectum ſi ita in fundatione fuerit cōſtitutum, dec. 442 lib 3 nu 5.
Capi[illegible] heredes qui prætendunt compenſationem a tege, [illegible] poſſint contra adminiſtratorem [illegible] etiam Cardinalem pro [illegible] ne [illegible] pennant ad curandum [illegible], dec. 591 lib. 3 nu 1.
Cap[illegible] etiam in duob[illegible] canonici [illegible] lib 3 nu 4.
Cap[illegible] haueit [illegible] facta

electione, & ſubſecuta confirmatione ordinarii, quæ ex defectu iuriſdictionis inualida eſt, perſona electa pertinaciter in adminiſtratione perſiſtit, dec. 140 lib. 2. nu. 3.
Capitulum ſecundum de clericis pugnantibus in duello, quomodo ſit intelligendum, & de mutilantibus membris, vel penitus abſciſſis, vel ſecuta occaſione, deciſ. 51. lib. 3. num. 6.
Capitulum epiſcopo contradicente habente dimidiam, non poteſt alteri conferre, deciſ. 783. lib. [illegible] 8.
Capitulum [illegible] de reſt. in integ. lapſum quadriennii æquiparat aliis cauſis ex quib. reſtitutio excluditur, dec. 276. lib. 3 nu. 3.
Cap. primum, de clet. pug. in duello, reddit inhabilem etiam laicum ad obtinenda beneficia, dec. 63. lib. 1 num. 2.
Capta poſſeſſio per ſubrogatum poſt mortem illius qui mortuus eſt in poſſeſſione, & poſt ſententiam latam ratione intereſſe prætendentium, & intimationem executorialium factarum interim, an dici debeat attentata, dec. 472. lib. 3 num. 1.
Captura facta vigore ſuſpicionis fugæ non inducit attentatum, dec. 926. lib. 3 nu. 1.
Caput illud deductum in cauſa, quod ſententia non ſit conformis libello fragile eſt, & nullius momenti, dec. 510 lib. 3 nu 1.
Carceratio facta cum conſenſu capituli ab ordinario, cum litigent inſimul, nõ præſumitur, niſi probetur, dec 618 lib 3. nu 4.
Carceris effractor aufugiens, an cenſeatur, & confiteri delictum, vbi late, deciſ. 149. lib. 3. num. 2.
Cardinalibus vt ordinariis quædam competunt iure proprio, quædam iure alieno, tanquam indulta, quæ ex liberalitate ſua illis concedit Papa, qui & per regulam reuocatoriam admittit indulta relictis iis, quæ iure proprio habent, dec 551. lib. 3. nu. 12.
Cardinalis ab attentatis nõ excuſatur habente eius gratiam clauſulam, dummodo tempore datæ præſentium nõ ſit alteri ius quæſitum, &c dec. 561. lib. 3 nu 5
Cardinalis habens monaſterium in commendam ante erectionem præpoſituræ, & illud poſſidens, qui facta erectione fiat præpoſitus, continuans quoad bona præpoſituræ aſſignata prius habitam poſſeſſionem, ex mutatione tituli facta vtpote cum ex commendatario factus fuerit præpoſitus nõ requiritur noua acquiſitio poſſeſſionis, dec. 438 lib 3. nu 9.
Cardinalis acceptans beneficium ita vt gratia familiaris non poſſit canonizari, cui ex fauore fuit poſtea beneficium collatum, non nocet per geſta a ſe ante præſtitum conſenſum dicto familiari, dec. 538. lib. 3. nu. 2.
Cardinales nõ gaudent indulto qui nũquam fuerunt in curia, dec. 1953. lib. 3. nu. 1
Cardinalis gratia obtenta ius ſuum a ſe ſine conſenſu Papæ abdicare non poteſt, deciſ. 358 lib. 3. num 3.
Cardinales ordinarius, poſt inhibitionem factam lite pendente de nõ procedendo contra canonicos ſuos, ſi carceribus includat canonicum, & alios beneficiatos ſuæ eccleſiæ, an dicatur ob id attentaſſe, dec. 418. lib. 3 num 2.
Cardinalium familiares deſcripti in matricula ſi inter eos non reperiatur deſcriptus qui ſe dicit familiarem, an ob id non ſit habendus pro familiari, dec 416. lib. 3. nu. 2.
Carentia pecuniæ iuſtum imo iuſtiſſimum eſt impedimentum ad ſuperſedendum in lite iam cœpta, dec 225 lib 3. nu. 5.
Caſſatione facta concordiæ prælatorum de transferendo penſionem in fauorem perſonæ nominandæ ſi noua ſuperueniat voluntas conſenſus, aut ratificatio antiqui, an dicatur caſſatio obſtare placitis innouatis, dec. 244. lib 3 nu. 3.
Caſſatura gratiæ, ſeu indulti ſemper præſupponit ſignaturam factam a Sanctiſſimo præceſſiſſe, deciſio 302. lib. 3 numer. 1
Caſtellania ſolita ad vitam concedi non ob id dicitur alienatio, licet exiuerit de menſa eccleſiæ, dec. 622. lib. 3. nu. 10. & nu. 12.
Caſtrum tutorio nomine ſuſceptum vtrum vigore inſtrumenti dotalis propria auctoritate poſſit recipi ad poſſeſſionem nomine proprio contra heredem, deciſio 254. lib. 2. num 1.
Caſus mixtus ſub ſimplici nequaquam continetur, dec. 117 lib 1 nu 3.
Caſus mixtus vtrum ſub duplicib. contineatur in regulis, quæ exorbitantes ſunt, & odioſa, dec. 265 lib. 2. nu. 2.
Caſus mixtus vtrum ſub ſimplici contineatur, dec. 70 lib. 2. nu. 1.
Caſus mixtus vtrum ſub ſimplici contineatur, dec 70 lib 2 num. 2.
Caſus omiſſus a regula de [illegible]. habetur pro omiſſo, & relinquitur diſpoſitioni iuris communis, dec. 738 lib. 3. nu. 1.
Caſus omiſſus in pœnalibus habetur pro omiſſo, dec 698 lib. 3. nu 3.
Caſus omiſſus remanet in diſpoſitione iuris communis, dec. 21. lib. 2 nu. 2.
Caſus clarus, & qui diſputatione non indiget non etiam de neceſſitate informationem requirit, dec 654. lib. 3 nu. 3.
Caſus in quo iudex a quo, & iudex ad quẽ pari paſſu ambulant, nec inter ſe differre dicuntur, dec. 217 lib. 2. nu. 4.
Caſus in quo ſentẽtia per appellationem non ſuſpendatur, dec. 37 lib 2 nu. 3.
Caſus vbi multum præiudicialis non eſt, imo ſauorabilis, conſuetudo ſeruari debet licet de irrationabilitate notetur, deciſ. 245. lib. 3. num. 5.
Cathedralis iura capituli non tolluntur per erectionem vnius collegiatæ, deciſ. 1243 lib 3. num. 1.
Cauallieriatus quomodo probetur ex filii pecuniis non patris emtus fuiſſe, deciſ. 419. lib. 3 num 9.
Cauſa beneficialis quæ dicatur, & quæ profana ad effectum termini ſubſtantialis ſeruandi, dec. 766. lib 3 nu. 1.
Cauſa ciuilis exiſtens præiudicialis criminali facit negotium ſuſpendi, ita vt debeat in ea ſuperſederi vſq. ad magis vrgentis expeditionem, dec. 267 lib. 3 n 2.
Cauſa falſa expreſſa non debet vitiare, niſi ſit expreſſus etiam error iuris, deciſ. 603. lib. 3. num 8.
Cauſa tam appellationis quam nullitatis, aliquando æque principaliter, & non incidenter in cauſæ commiſſione cõſideratur, dec. 33. lib 3 num. 6.
Cauſa cognita a Rota computus ratione, vel cambii æquum non videtur, vt electio fiat mercatorum ad declarationem calculationis dec. 430. lib. 4. nu. 2.
Cauſa ſubſiſtente propter quam debeat fieri relaxatio ſequeſtri, cũ cautione etiam ſimpliciter, nam data cautione fieri relaxatio aliquando poteſt, dec. 29 lib. 3. nu. 2.
Cauſa appellationis, quando committitur, & nullitatis, vtraque cenſetur æque principaliter commiſſa, dec 42 lib. 3. nu. 1.
Cauſa pecuniaria penſionis annuæ cõtrouerſa Cardinalium duorũ ſi ab vna parte prætendatur nullitas ſententiæ vtrum a Rota ad ſignaturam Cardinalium referri poſſit. dec. 182. lib. 2. nu. 1.
Cauſa appellationis vbi in pendenti eſt, non poteſt de iure ad vlteriora procedi, neq. ad ſententiæ executionem perueniri, dec. 108. lib. 2 nu. 3.
Cauſa reſtitutionis in integrũ, an ex hoc iuſte petatur, quod per abſentiam procuratoris, & ſubſtitutorum negligẽtiam in non defendendo cauſam, ſententia contra partem fuerit lata, dec. 67. lib 3 nu. 2.
Cauſa attentatorum prætenſa, & principale negotium purgat, & conſeruat priuilegii vigor, vt ius deductum optime dicatur probari, deciſio 530. lib. 3. numero 7.
Cauſa ciuilis ex incidenti materias diffamatorias vtpote ex concubinatu maritali prodeuntes, an reiicere poſſit, deciſ. 81. lib 3. num 1.
Cauſa de futuro ſi eſt ſeparata ab illa quæ fuit de præterito, vtrũ ſtatutum vtramq; comprehendat, dec. 259 lib 1. num. 3.
Cauſa appellationis deſerta, & cauſæ nullitatis, & corporatum videntur deſertæ, deciſ. 43. lib. 3. num. 3.
Cauſa in commiſſione ſi committatur cõtra Abbatiſſam ſuper re concernente conuentum, vel monaſterium, haud dubie etiam complectitur negotium ceterarũ monialium eiuſdem loci dec 248. lib. 1. nu 2.
Cauſa requiſita in aliquo actu debet plene probari: alias aſſerenti non creditur, deciſ. 855 lib 3 num 4
Cauſa litigioſa iuriſdictionis in qua proceſſum fuit per contradictas, an appellabilis ſit, & in ea lapſa dicantur fatalia, ſtante pronuntiatione ſuper ſpolio facta, a qua fuit appellatum, & omnibus iudicii actibus cum inhibitione, & 14. annorum decurſu interuenientibus, dec. 182 lib 3 nu. 1.
Cauſa dicitur deſerta, ſi infra annum appellans nihil aliud fecit, niſi commiſſionẽ præſentauit, & terminum ſeruauit ad videndum prorogari fatalia, dec 108. lib. 1. nu. 1.
Cauſa reſtitutionis in integrũ ex lapſu temporis deſerta nulliter petitur, dec. 490 lib. 3. num 2.
Cauſa nullitatis ſi deſerta fuerit, prout & appellationis, an ideo lis pro finita habeatur, dec. 101. lib 2 num 5.
Cauſa eſt committenda de nouo, vel primæ commiſſionis tempus elapſum eſt, dec 1237. lib. 3. num 1
Cauſa aliquando dicitur deuoluta inuito appellato in præiudicium appellantis, dec. 28. lib. 2. num 3.
Cauſa poſſeſſionis, an mutari poſſit ex alia ratione, quam ſi diminuatur ex prima cauſa hereditaria, dec. 156 lib 1. nu. 5.
Cauſa ſemel appellabilis facta vtrum ſemper appellabilis perduret, non obſtante Ægidiana conſtitutione, quæ in poſſeſſorio appellationem non admittit, deciſ. 201. lib. 2. num 1.
Cauſa noua & nouus iudex, an impediantur ex præfixione terminorum antea a priori iudice, idque in cauſa veteri datorum, necne, dec 186 lib. 2. nu. 5.
Cauſa nullitatis ſi deſerta non fuerit, lis nequaquam eſt extincta, dec. 101. lib. 2. nu. 1.
Cauſa criminalis, an ciuili præiudicet, ita vt in ea procedi vlterius per iudicem non poſſit, niſi prius terminata criminali, ex quo procurator comparens in cauſa criminali non ſit ſufficienti & pleno mandato munitus, dec. 133 lib. 2. nu. 1.
Cauſa in curia vertente per remiſſoriam fieri poteſt, vt iuramentum calumniæ in partib. deferatur, dec. 181. lib 2. nu 1.
Cauſa in laudo expreſſa falſa exiſtente, an ob id laudum adnihiletur, deciſ. 603. lib. 3. num. 2.
Cauſæ commiſſio ſi fiat nomine vnius, & obtineatur in fauorem alterius vtrum per id proceſſus in nihilum recidat, deciſ. 34. lib. 2. num. 1.
Cauſæ in Rota commiſſæ per Eugenianam conſtitutionem poſſunt ad Aud. Cameræ Apoſtolicæ tribunal deuolui, deciſ. 90. lib. 3. num. 1.
Cauſæ longa diſcuſſione indigentes ob maturiorem deliberationem a Rota in tempus opportunum magis reiici ſoleant, deciſ. 453 lib 3. num. 1.
Cauſæ expeditio, an in fauorem vnius partis fieri poſſit non expeditis bullis a parte aduerſa, & an veniat expectãda ea expeditio, dec. 119. lib 3 nu. 1.
Cauſæ maxime dotales commiſſæ in publica

audientia Rotali poſſunt etiam committi, vt priuatim domi ab Auditore ponderentur ſine Rotæ participatione, & cognoſcantur, dec. 461. lib. 3. nu. 6.

Cauſſæ etiam ſine regiſtro expediri poſſunt, actis originalibus prælustratis, præſumtione certa nō apparere regiſtrum culpa retardantis proceſſus expeditionem, deciſ. 21. lib. 2. num. 1.

Cauſſæ diuerſæ licet appareant, criminalis tamen ciuili præiudicare poteſt, deciſ. 29. lib. 2. num. 2.

Cauſſæ ciuiles & criminales ſi ita ſe habeant in incompatibilitate, quod criminalis abſorbeat ciuilem, an vna alteri præiudicet ex Doctorum quorundam opinione, deciſ. 25. lib. 1. num. 2.

Cauſſam poſſeſſionis a principio validam nemo præſumitur velle mutare ex cauſa inualida ſuperueniente, dec. 314. lib. 3. nu. 1.

Cauſſis ex quibus vnio eccleſiarum eſt inſtituta non ceſſantibus vnio ceſſare non debet, dec. 578. lib. 3. nu. 3.

Cauſſis inter diuerſas perſonas exiſtentibus, licet vna criminalis ſit, alia ciuilis, vna per aliam non impeditur, deciſ. 133. Limitatur quando incompatibiles ſunt, ita vt vna alteram abſorbere poſſit, dec. 133. lib. 2. nu. 3.

Cautio ſi præſtari debet, eam cōditionem admittit, vt probet ius ſuum, qui cautionem ſibi dari petit, dec. 625. lib. 3. nu. 3.

Cautio ab eo qui in poſſeſſione nō eſt, an fructuum nomine exigatur, & præſtetur, dec. 386. lib. 3. num. 3.

Cautione præſtita a parte veniunt inhibitiones moderandæ, maxime cum illa præſtita ſit in vim commiſſionis aduerſariorum, deciſ. 412. lib. 3. nu. 1.

Cautionem ab eo, qui non habet mandatum, non cogitur quis ſuſcipere, deciſio 119. lib. 3. num. 1.

Cautioni locus non eſt, vbi eſt ab vtraque parte contentio ſuper bonis, deciſio 1006. lib. 3. num. 2.

Cedere iura hereditaria acquiſita nemo poteſt, niſi addita prius hereditate, dec. 30. lib. 2. num. 4.

Cedens beneficio ſine reſerua penſionis, tamen ex hoc non conſtare dicitur id factum ad conſumendam gratiam acceptationis, & expectatiuæ, dec. 311. lib. 3. nu. 2.

Cedens beneficium litigioſum cum facultate litem proſequendi ſi is, cui ceſſa lis fuit, neglexit literas expedire, nec litem proſequi, idque 40. annorum ſpatio, ex tanti temporis lapſu lis præſumitur extincta, & habetur pro derelicta, ita vt pars aduerſa dici poſſit eſſe in pacifica poſſeſſione, neq. ſucceſſores eius ad tituli probationem tenentur prædeceſſoris, dec. 44. lib. 3. nu. 1.

Cedens incontinenti, nec vlterius fructus percipiens teſtatur petit videtur iniquae eunde morbus, dec. 208. lib. 2. nu. 4.

Cedens iura acquiſita in hereditate, idque ſine ſolemnitatibus requiſitis per Paulinam veteram alicuius talis ſit rellio momēti, & valoris, dec. 30. lib. 2. nu. 1.

Cedens beneficium in alium, cuius ius eſt nullum, & inefficax ex defectu incidenti in ſuam expectatiuam etiam nuliter cedit, dec. 170. lib. 3. nu. 1.

Cedens iura ſua, quæ habere dicitur in beneficio per impetrationem non ſeruatis contentis in regula de impetranda, inhabilis redditur ad obtinendum beneficium, deciſ. 22. lib. 3. nu. 2.

Cedenti beneficium, & ius, quod in eo habet in fauorem certi, non debent licet mitti in fauorem ipſius relaxari executoriales, cum poſt iuris ſui abdicationem ſua nihil intereſſe videatur, dec. 220. lib. 1. nu. 2.

Cedula conſcripta ab vno prætenſorum coniugum, an probet matrimonium contractum, dec. 413. lib. 3. nu. 2.

Cedula mulieris manu conſcripta, ad matrimonio probando ſufficienter recognoſci debet, ibid. nu. 4.

Cedula accepta a iudice tempore promulgationis ſententiæ ab vna partium, nec immediate data ad regiſtrandum notario, an reddat ſententiam nullam, deciſ. 347. lib. 3. num. 1.

Cedulam appellatoriam lapſo termino præfixo exhibens, ſibi imputare debet, ſibique ob moram præiudicat, dec. 269. lib. 3. nu. 2.

Cenſualem domum, ſi quis fecerit, eam haud dubie facit obligatam, dec. 92. lib. 2. nu. 4.

Cenſum conſtituens ſuper domo prohibita alienari ex pacto facto per teſtatorem, an cenſeatur ob id domum alienaſſe, deciſ. 21. lib. 3. num. 2.

Cenſuræ a iudice factæ ad præiudicium partis etiam contiuētis ſunt ipſo iure nullæ ex iuriſdictionis defectu, dec. 149. lib. 2. nu. 1.

Cenſuræ poſt interpoſitam appellationem latæ verum validæ dici poſſint, deciſ. 386. lib. 3. num. 2.

Cenſuræ & attentata renouari poſſunt, niſi aliquid a parte aduerſa in contrarium adferatur, dec. 398. lib. 3. nu. 1.

Cenſurarum Apoſtolicarum tenore literarum emanatarum timore ſi teneant antea a ſe in iudicem depoſita teſtes, de ſubornatione non dubiam inducunt ſuſpicionem, deciſ. 251. lib. 3. num. 2.

Cenſuras vt excommunicationes tenere non poteſt in cauſſis beneficialibus ſine commiſſione ſpeciali Cameræ Apoſtolicæ Auditor, & ideo monitorio facto parti denominandae, & non patentem tanquā contumacem ſi flagello excōmunicationis feriat, cenſuræ ex defectu iuriſdictionis nullæ ſunt, nec obſunt parti cenſuris moleſtatæ, dec. 102. lib. 3. nu. 1.

Cēſus ſuper domo impoſitus ſi redemtus fuerit decet in actis conſtare debet, & an ob id contra pacta quid fuerit attentatum, quæ alienationem vetabant, dec. 21. lib. 3. nu. 3.

Cētenaria & immemorabilis poſſeſſio habere dicitur cuiuſcunque priuilegii vim ex deciſione Rotali, dec. 254. lib. 3. nu. 12.

Certitudo dierum poſitione adnotata præualere facit prærogatiuam incertitudini nominationis ſine die factæ, dec. 302. lib. 3. n. 4.

Ceſſans in ſolutione ſemeſtre, & eo plus vtrum ſe excuſare poterit nomine moræ tanquam minus diuturnæ, dec. 609. lib. 3. nu. 3.

Ceſſat reſeruatio, & inutilis eſt per prouiſionem factam a Papa, dec. 512. lib. 1. nu. 3.

Ceſſio beneficii alias facta, an poſſit extorquere relaxationem executorialium in fauorem partis cedentis, dec. 220. lib. 2. nu. 2.

Ceſſio actionis facta ſuo creditori non eſt bona, licet aliās conſtet alium eſſe ſuum creditorem quam per ceſſionem cedentis, deciſ. 62. lib. 1. num. 1.

Ceſſio facta cum reſerua regreſſus, & acceſſus, mortuo illo, cuius ceſſio facta fuit in fauorem, an veniat cedentis regreſſus, & acceſſus canonizandus, ſtante prouiſione facta per Papam in alium, deciſio 34. lib. 3. nume. 2.

Ceſſio bonorum, quando nō admittenda, deciſ. 113. lib. 3. nu. 1.

Ceſſi ſi facta fuerit per iuris abdicationem ab aliquo, non tamen ob id præſupponitur etiam ab eodem factam ceſſionem nomine expenſarum in lite factarum, deciſ. 203. lib. 2. nu. 2.

Ceſſio vbi facta fuerit a parte, mandati ad litigandum dati fit reuocatio in cauſſa beneficiali, dec. 17. lib. 2. nu. 1.

Ceſſio fructus continens, facta poſt monitorii executionem abſenti procuratoris nomine Ceſſionarii, an validam reddat ſententiam latam cōdemnatoriam fructuum, dec. 296. lib. 1. nu. 1.

Ceſſio conditionalis, ſcilicet quoad poſſeſſionem ſi qua eſſet, & ſi probaretur poſſidere ſpoliantem in caſu reſtitutionis nulla eſt, cum nihil proſit ſpoliato, deciſio 626. lib. 3. num. 4.

Ceſſio etiam validatur in totum pro modico dato, dec. 50. lib. 2. nu. 3.

Ceſſionarius poteſt acceptationē ad ſpeciem deducere, licet per cedentes fuerat ante ceſſionem ſub alia die ad ſpeciem deducta, deciſ. 782. lib. 3. nu. 1.

Ceſſionarius non habens ius in ſpolio ſi de eo agatur, & non producens actionem ceſſionis efficit ſententiam reddi nullam, deciſ. 280. lib. 2. nu. 2.

Ceſſione notoria exiſtente inſimul cum penſionis reſeruatione fit præſumtio conſenſum de regreſſu antea interueniſſe, deciſ. 16. lib. 3. num. 3.

Ceſſione præambula, an dicatur ſemper reuocatum mandatum factoribus de fructuum perceptione factum, dec. 155. lib. 3. nu. 3.

Ceſſione facta in tertium beneficii, ſi quis fuerit ſtipulatus, an acta tanquam attentata veniant purganda, dec. 460. lib. 3. nu. 2.

Ceſſiones implicatæ, & multiplices factæ in beneficio, maxime ſolita eſt ſuboriri iudicis ſuſpicio de colluſione, vt ſuper petitis veniat ſuperſedendum, deciſio 553. lib. 3. num. 3.

Ceſſum habens beneficium lite pendente ſuper eo qui literis ceſſionis non expeditis venit ad cauſſam vigore commiſſionis limitata ſolita clauſula, quod donec expediantur literæ non cenſeatur lis, an debeat obtinere, dec. 576. lib. 3. nu. 2.

Citata vniuerſitate ſi non adſit Maſſarius, vel Vicarius, cum plena poteſtate citatio inualida eſt, dec. 188. lib. 3. nu. 3.

Citata pars ſi fuerit ad conſtituendos procuratores pro certa hora, non amplius venit inquirendum apud acta an fint conſtituti, necne, dec. 325. lib. 3. nu. 3.

Citatio nec recognitio requiritur, vbi quis eſt in locum alterius effectus, deciſ. 906. lib. 3. num. 1.

Citatio vnica facta per negligentiam vnius, & non per duos pro repetitione principalia non releuat etiam ſubſecuta affixione ad valuas, dec. 258. lib. 2. nu. 4.

Citatio cantra intereſſe ſe habere in cauſſa prætendentes non eſt arctatoria, ſed monitoria, ita vt liceat tali modo citato in iudicium venire ſi velit, nec illo non comparente illi præiudicium infertur, dec. 545. lib. 3. num. 2.

Citatio non facta ad domum habitationis citandi, an valida ſit, & obliget citatum, dec. 68. lib. 3. num. 3.

Citatio facta decreto iudicis, & cum diligentia, licet nō ad domum habitationis, valet, & rata habenda eſt, ib. nu. 4.

Citatio dicens ſiue principalem ſuſpendi a diuinis, facit ipſo facto aliquem ſuſpendi debere, non autem declarari ſuſpenſum alioquin inutilis eſt, dec. 275. lib. 3. nu. 7.

Citatio per affixionem copiæ, & originalis, an ſit nulla ex defectu teſtium, deciſ. 1016. lib. 3. num. 1.

Citatio generalis complectens omnes actus, qui in cauſſæ proſecutione de iure requiruntur etiam ſi ad omnes actus ſpecifice fiat deductio, & numeratio, valet, & rata habenda eſt. dec. 231. lib. 2. nu. 5.

Citatio originalis per edictum ſufficit, quod ſit affixa in valuis eccleſiarum, & dimiſſa copia, dec. 773. lib. 3. nu. 1.

Citatio ad videndum, & audiendum ſententiam declaratoriam, ſiue principalem ſuſpendi a diuinis ob non paritionem monitorii cum incerta ſit, nulla eſſe dicitur, dec. 3. lib. 4. nu. 6.

Citatio particularis ad videndum recitari, & declarari proceſſum nullum, an ſit inualida, ibid. nu. 7.

Citatio quæ fuit exſecuta poſtea quam lata fuit ſententia, an ob id dici debeat, & reuera ſit nulla, dec. 5 s. lib. 3. n. 2. Et quod ex tali

citatione exſecuta poſt latam ſententiam ſub ſequi ſulcat inconueniens, vide ibid. num.ſeq.

Citatio ad valuas Eccleſiæ non eſt bona, niſi diceretur, vbi eſt populi multitudo, & hora diuinorum, dec.1057.lib.3.nu.1.

Citatio decreta contra intereſſe putantes ſe habere ſi non additum in citatione nominandos, an valeat, dec 553.lib 3 nu.6.

Citatio facta ad inſtantiam heredis cum beneficio legis, & inuentarii oſtendit non eſſe heredem fideicommiſſarium, deciſ.506.lib. 3.num 4.

Citatio vnica ſufficit ad cauſſæ deuolutionẽ, eiuſque commiſſionem, dec.108. lib.3 nu 1.

Citatio ad videndum prorogari fatalia, intelligitur de iuniori, dec 936.lib.3.nu 1

Citatio alternatiua dicitur verbi gratia, ſi fiat ad audiendum ſententiam declaratoriam, ſiue principalem ſuum ſuſpendi a diuinis, quia nõ paruit monitorio tanquam incerta, dec 232.lib 2.nu.2.

Citatio ſi fiat communitati cuidam, aut eius nomine Maſſario, vel Vicario, qui non ſint tales, nec habẽt facultatem a communi ad lites aut negotia gerenda, tanquam non bene facta non obligat Communitatem, dec.500.lib 3 nu 1.

Citatio ſi dicat principalem ſuſpendi a diuinis debere, an ſuſpendi de facto debeat, vel ſaltem declarari ſuſpenſus, deciſ. 232. lib. 2. num 5.

Citatio vltra mandatum procuratoris partium omnino requiritur, dec.4.lib 3.nu.2.

Citatio non omnia debet nomine citationis notari, ſed aliquando intimatio dicitur. & amittit nomen, & naturam citationis, dec. 188 lib 3.nu.2.

Citatio partis ad Valuas Curiæ, vel eccleſiarũ, non facta alia intimatione, verum impediat, validitatem proceſſus, deciſ. 258. lib. 3 num 1.

Citatio exſecuta nunquam tamen producta vbi circumducta fuerit, pro non facta habetur, nec arctat terminum minimeque proſecutionem interrumpit, deciſio 11.. lib.2. num 1.

Citatio verum valida ſit habenda, quæ non ad domum habitationis citandi facta fuerit, dec.123 lib 2 num 5.

Citatio ad actum perſonaliter facta remouet obſtaculum notitiæ dandæ, deciſ. 758. lib. lib. 3.num 3.

Citatio in cauſſa priuationis, ſi prima fuerit, incipere debet a principali, deciſ. 265. lib.3. num 1.

Citatio in partibus exſecuta contra procuratorem facultati cũ ablatione copiæ eſt bona, dec. 761.lib 3 nu 1.

Citatio facta reo ad videndam reſponderi de Apoſtolis non comparente eodem, fit progreſſus ad reuerentiales, deciſio 334.lib. 3. num.2.

Citatio facta in cathedrali eccleſia cum affixione copiæ, & ad domũ non inuento perſonaliter citato, ſi lecta ſit in Eccleſia non autem ante domum cum affixio copiæ, & originalia loco lectionis, quæ omnimodo requirebatur ſuccedat valida de iure cenſetur, & ligat citatum, dec 27.lib.2.nu.1.

Citatio facta contra partem ex exſecutione compulſorialium generalium per affixionem non dimiſſa copia, an valeat, dec 260. lib 3. num.5.

Citatio, quæ fit ad cauſſam vbi facta fuerit alia, quæ poſtmodum fiunt per contradictas etiam non comparente citato potius iſtę fiunt citationes ex vrbanitate, quam neceſſitate, ibid.nu.2.

Citatio de aliquo facta parochiano non perſonaliter apprehenſo etiam diligentia non apparẽte inquiſitionis factæ, valida eſt, dec. 19 lib.1.num.1.

Citatione facta ad conſtituendum procuratores pro exſecutione cõpulſorialium non intimato proceſſu principali, an valeat proceſſus, dec.355.lib 3 num.1.

Citationes quę fiunt in partibus poſt primam citationem ſimiles dicuntur illis, quæ fiunt in Curia per contradictas, deciſio 260. lib. 2.num 3.

Citationibus in illis, quæ per contradictas fiunt, vt non relinquitur copia affixa in Curia, ita nec in ſecundis, quæ in partib.fiunt, cum cardinalibus per contractas aſſimilentur, dec 332.lib.3 nu. 4.

Citationis ex defectu omnia acta redditur nulla præſertim, vbi de priuatione beneficii agitur in quo actu neceſſario venit principalis citandus, dec 277.lib.3.nu.5.

Citationis exſecutio in partibus facta probata inſtrumento tabellionis habito in præſentia triuo teſtium, quorum duo nomina dare recuſarunt, an fidem faciat, dec.36.lib. 2.num.1.

Citationi ex defectu haud dubie ſentẽtia nulla dici debet, vt pote, quę ignorantia aduerſarii præſuppoſita elidat proceſſum, deciſ. 574 lib.3.nu 10.

Citationis originalis affixio ad valuas non dimiſſa copia neq; prælecta citato, an vigeat citatum, dec.325.lib.3.nu.6.

Citatus ſi non perſonaliter apprehendatur ſtante commiſſione per citationem, vt id fieret, ex quo de iure ad reſidentiam citatus tenetur, valida eſt citatio etiam forma eiuſdem non obſeruata, dec.75 lib.2.nu.1.

Citatus habens notitiam citationis, & non comparens tanquam contumax ſibi præiudicium parit, dec.128.lib 2 nu.3.

Citatus vt compareat intra decendium primo die comparens ſatisfecit citationi, dec. 644.lib.3 nu 4.

Citatus primo ad cauſſam ſi deinde nõ comparens citetur per contradictas id vrbanitatis eſt, & voluntatis non neceſſitatis, dec. 332.lib 3.nu 2.

Citatus habens notitiam citationis, & non comparens, tanquam contumax ſibi præiudicium parit dec 128.lib.2.nu 3.

Citatio perſonaliter tantum vigore compulſorialium in iorum exactione, nec citatos ad cauſſam vtrum procedi contra talẽ poſſit per contradictas, & cõtra eum ferri ſententia, dec.16 lib.3 nu.1.

Citatus per edictum poſſeſſor, vbi conſtat de non tuto acceſſu, an brachium ſeculare decretum ſit relaxandum, dec.45 lib.3.nu 1.

Citatus per edictum, vel ad domum, vel ad locum, in quo cauſſa ventilatur, ad ſentẽtiam audiendam, & facta intimatione, incipit currere terminus appellationis a die intimationis ſententiæ, non ſcientiæ habitæ. dec.45 lib 3.nu.6.

Citatus ad iurium exactionem tantum, nec vlterius citatus ad cauſſam, cõdemnari non poteſt de iure, præſuppoſito, quod licet habeat notitiam de iurium extractione, potuit tamen ignorare cauſſam contra ſe ita- ctari: ideo vlterior citatio requiritur ad id, vt per ſententiam condemnari poſſit, deciſ. 36.lib.3.nu 3.

Citatus ad ſententiã a Vicario Epiſcopi nunquam poteſt condemnari, niſi iterum citetur, dec.1264.lib.3 nu 1.

Ciuili cauſſæ verum per criminalem præiudicetur quo minus in ea procedi poſſit in iudicio, dec 25.lib.1.nu.1.

Ciuilis cauſſa verum criminali præiudicet. ita vt vna alteram ſuſpendat, & vice verſa, dec 528 lib.2 nu 1.

Ciuilis cauſſa impediri aliquando poteſt per criminalem, ita vt ea ſuſpenſa non vlterius, niſi illa prius expedita procedi poſſit, deciſ. 74 lib.3.nu.1.

Clauſula ſine retardatione, quamvim habeat, & quos producat effectus, deciſio 85. lib. 2.num.3.

Clauſula generalis remouet obſtantias perpetuas non temporales, dec.2136.lib.3.nu 1.

Clauſula quatenus ſic licita, & honeſta ponitur quando Papa pacta non vidit, dec 2252. lib.3 num 1.

Clauſula quouis modo vacet, verum capiat beneficium vacans in curia, de quo nõ fuit facta mentio ſtante clauſula, quamcunque generalem reſignationem, deciſio 341. lib. 3.num 1.

Clauſula vniuerſalis ipſumque in omni iure & ad omne ius, quod illi quomodolibet competebat, in præſupponat litẽ ante narratam, dec.592.lib.2.nu 3.

Clauſula vendidit, & ceſſit poſita a notario in inſtrumento, an præſupponat vere venditionem præceſſiſſe. dec.289 lib.2.nu.2.

Clauſula domum, vendidit, ceſſit, tradidit, &c. poſt multarum rerum venditionem poſita tanquam generalis ad omnia ſcilicet res, & bona cum referatur, omnib etiam accommodari debet ib nu 3.

Clauſula ſine præiudicio aliorum. &c. parum refert ſiue in principio, ſiue in fine gratiæ ponatur cum ſatis præſupponatur de ſcientia voluntatis Sanctiſſimi, deciſ.676. lib.3. num.3.

Clauſula, præterquam acceſſus, & regreſſus, appoſita in reſcripto Papæ, quid operetur, dec 799 lib.3 nu.1.

Clauſula in inſtrumentis coadiutoriam apponi ſolita, locum habet quando aduerſa pars litteras gratiæ ſuper coadiutoria impetratas dicit eſſe ſubreptitias, decis 29 lib. 2 num.2.

Clauſula in mandato poſita ſi ſanctitati ſuæ placuerit non pleonaſmo facto Pontifici efficit elidi intentionem partis, & per conſequens prętenſam penſionem nullam, dec.670 lib 3.nu 5.

Clauſula in mandato poſita iuxta formã ſupplicationis ſignatæ, vel ſignandæ quos pariat effectus, dec.126.lib 3 nu.7

Clauſula non aliter, nec alio modo quid operetur, dec.153 lib 2 nu 1.

Clauſula, ſine vitio ſpolii, in breui poſita, quid operetur, dec 696.lib 3 nu 2.

Clauſula, perinde valere, quid operetur, deciſ. 963.lib 3 nu 1.

Clauſula, ſine præiudicio ſimilia mãdata proſequentium, non trahitur ad confeſſiones futuras, dec 243.lib.3.nu 1. Contrarium tamen eſt verius, ib nu 2.

Clauſula, & ſine præiudicio aliorum, &c. inſerta gratiæ per ſignaturam an totam gratiam ita reſtringat, vt non obſit gratiæ aduerſarii, dec.670.lib.3.nu 1.

Clauſula realem & actualem accipiandi poſſeſſionem in mandato procuratorio ad acceptandum beneficia poſita quid operetur dec.462.lib 3 nu 1.

Clauſula caſſationis conſenſus apparens ex ſupplicatione nominationis alicuius perſonæ an arguat per durationem priſtinæ voluntatis, dec 470.lib 3.nu.1.

Clauſula appellatione remota operatur in reſcriptis per contradictas, & ſimilibus, qui non emanant ex certa ſcientia, deciſ. 71 lib. 1 num.1.

Clauſula & non alias, aliter vel alio modo, quid in huiuſmodi reſignationibus in fauorem alicuius factis operetur, dec.146.lib. 1.num.3.

Clauſula appellatione remota in reſcriptis commiſſionis cauſſæ, licet exſecutionẽ non impediat, tamen nõ habet locum in reſcripto emanato per viam querelæ, deciſ.3. lib 2.num 1.

Clauſula in ſubrogatione poſita, vt nomina, qualitates, &c vti ſolent abbreuiatores in extenſione bullarum ad reſeruationes, de quibus hoc caſu, dec.583 lib 3.nu 6.

Clauſula ſi quis. poſita in monitorio non habet vim citationis, vel potius in eam nõ reſoluitur, vbi monitorium decretũ fuit cum cauſſæ cognitione, dec 551.lib.3.nu 4.

Clauſula reſeruationis octo menſium ſublata vire-

ſi regularum exſpectatiuarum, neutiquam dicitur interemta, niſi fulminatis proceſſibus ſuper iiſdem gratiis exſpectatiuis, dec. 6. lib 1. num 2.

Clauſula in mandato poſita, & quaſcunq; res ſuo nomine facere, ſufficiens reddit mandatum tam ad agendum, quam defendendũ, dec. 324. lib 3 nu. 2.

Clauſula ad lites mandato procuratorio inſerta ipſius perfectionem producit, ibidem, num. 3.

Clauſula, quacunq; reſeruatione non obſtante, quid operetur in breuibus appoſita per Pontificem, dec. 187 lib. 2. nu. 2.

Clauſula ex cuiuſcunq; perſona in nouis prouiſionibus quando dicatur vacare, deciſ. 10. lib. 2. num. 2.

Clauſula ſine præiudicio exſpectantium, præſeruat etiam gratias exſpectatiuas ſucceſſuris, dec. 864. lib. 3. nu. 2.

Clauſula retrotractiua & annullatiua ex nunc prout, ex tunc, quid operetur in decretis irritantis, ratione prouiſionis beneficiorũ, dec 253 lib 2. nu 1.

Clauſula, & alias prout iuſtum fuerit procedatur, quã vim habeat, & an reſtringat uerba præcedentia, dec. 225 lib 2 nu 1.

Clauſula omnibus modis, melioribus modis, quam vim in tranſlatione poſſeſſionis habere dignoſcatur, dec. 467 lib 3. nu. 7.

Clauſula gratificationis poſita in gratia alicuius Cardinalis itiner facultatem ſecit illam anteriorem aliis impetrantis, deciſio 422. lib. 3 num. 3.

Clauſula quouſq; ſuperuixerint maſculi, appoſita in ſtatuto, quid operetur, deciſ 960. lib. 3 num 2.

Clauſula reuocatoria annullat totã gratiam nedum quoad inſulta, & etſi obſtantia, deciſ 13 lib. 3. nu 1.

Clauſula ſine præiudicio in fine poſita, an refeватur ad omnia præcedentia, dec. 661. lib. 3 num 4.

Clauſula gratificationis obtenta ab vna partium per prælationem etiam illegitimo, ſtante legitimitate partis aduerſæ, deciſ. 38. lib 2. num. 1.

Clauſula reuocatoria exſpectatiuarũ de ſpolio agenti non afficit, & conſequenter tribuit vim tituli colorati, dec 75 lib 1 nu 5.

Clauſula obligationis in forma Cameræ ſuam ſpecialem habet renunciationem, dec. 6, 8. lib. 3. num. 4.

Clauſula dummodo Cardinali conſentiat, præſeruat ius Cardinalis, dec. 422. lib 3 nu 5.

Clauſula, alias cauſas pias, poſita in priuilegio commutationis, quem operetur effectum dec. 891 lib 3. nu. 2.

Clauſula, ex nunc, prout ex tunc, quid operetur, dec 932. lib 3 nu 1.

Clauſula, de cetero, &c. ſupponit id quod futurum eſt cum verificatione præteritorum, dec 110 lib 2 nu. 3.

Clauſula codicillaris quid operetur, dec 1268. lib 3 num. 2.

Clauſula in mandato procuratorio poſito ad conſentiendũ reſeruationi penſionis quid operetur nõ interueniente auctoritate ſuperioris, de qua in commiſſione. deciſ 670. lib. 3 num 5.

Clauſula in literis appoſita, quod poſſit propria auctoritate apprehẽdi poſſeſſio a principali alio ceſſante in ſolutione penſionis, vtrum proſit principali, dec. 277. lib. 3 nu. 6.

Clauſula poſita in regula de menſe etiam ſi quæuis alia generalis reſeruatio, &c. quid operetur, & an per eam conſtet Papam voluiſſe dare beneficium licet reſeruatum, deciſ. 175. lib. 3. nu 3.

Clauſula in reſignando appoſita non alias, & non alio modo, niſi cum reſerua talis penſionis, &c. nihil prodeſt reſignanti ſtante nullitate penſionis, reſignatario licet acceptante, quia talis etiam acceptatio annihilatur, dec. 112. lib. 3. nu. 3.

Clauſula, omneſque alios, in citatione poſita, an extẽdi poſſit ad vniuerſitatem, quæ perſonaliter citari, tanquam perſona uõ vera, ſed ficta, & repræſentata non poteſt, dec. 25. lib. 3. num. 2.

Clauſula litis expreſſiua poſita in inſtrumẽto ſupplicationis omnia præcedẽtia intelligitur declarare, dec. 387. lib. 3. nu. 3.

Clauſula appellatione remota operatur in reſcriptis per contradictas, & ſimilibus qui non emanant ex certa ſcientia, deciſ. 71. lib. 2 num 1

Clauſula, dico ſentẽtiam nullam, & ſi qua eſt, appello, quam vim habeat, deciſio 33. lib. 3. num 7.

Clauſula quam & quas, inſerta commiſſioni quid operetur hoc caſu in ſimplici ſpolio, dec. 684. lib 3. nu 3.

Clauſula quod omnes quid operetur, dec. 126. lib. 2 num 2.

Clauſula codicillaris poſthumo inſciente præterito, operatur fideicommiſſum, deciſ. 125 lib 3 num. 1

Clauſula appellatione remota quid operetur, dec 1258 lib 3 nu 1.

Clauſula, ſtatum & merita, &c. quid operetur, dec 1345 lib. 3 nu 2.

Clauſula, quacunq; reſeruatione non obſtante, quid operetur in breuibus appoſita per Pontificem, dec. 187 lib 2 nu 2.

Clauſula quouis modo, an extendatur ad beneficia vacantia in curia per obitum, non facta mentione eiuſdem in ſpecie, contra regulam generalem reſeruatiuam, deciſ. 26 lib. 2. num 1.

Clauſula reſeruatoria beneficiorũ protonotariorum ſedis Apoſtolicæ, an extẽdatur ad protonotarios etiam familiares Cardinalium, dec 7. lib. 2. nu 1.

Clauſula, dummodo talis pẽſio fructuum medietatem non excedat, conditionalem diſpoſitionem inducit, dec 1160 lib. 3. nu 2.

Clauſulæ codicillari, quæ ſuit poſita in fine teſtamenti ſi quis renunciauit, an poſſit petere fideicõmiſſum nihilominus ex codicillis, tempore dependentibus a teſtamento, deciſ 556 lib 3 nu 4.

Clauſulæ ex cuiuſcunq; perſona capit beneficium vacans ex perſona alterius, quoniam gratia non eſt ſurreptitia, vt hic, quod fuit narratum alias ſibi prouiſum, per obitum eius, & dubitabatur de iuribus illius penſionis, & propoſito Papa concedebat cum iſta clauſula, & ſic noua prouiſio ſit nulla, dec 36. lib 1. nu. 6.

Clauſulæ, ſolo facis qui petis, quod ſtatim reſtiturus es, vel compenſationis an impedire poſſint executionem rei iudicatæ, dec. 324. lib 3 nu. 1.

Clauſulæ quantumcunque inſulitæ appoſitæ a Notario minus practico in inſtrumento literarum prouiſionis factæ, non dicuntur naturam beneficii immutare, deciſ 177. lib. 3 num 3.

Clauſulæ regularum exſpectatiuarum a Paulo Tertio conceſſarum, de particularibus etiam reſeruationibus, prout ſunt mãdata de prouidendo, quæ pinguer etiam exſpectatiuæ vocitantur, intelligi debent, dec. 7. lib. 1. num. 3.

Clauſulæ, non obſtante, & quorum tenore, ita ſunt potentes, vt illorum vigore aliis conſtitutionibus derogari poſſit, deciſ. 88 lib. 2. num 4.

Clauſulæ quouis modo, & ſimiles, apponi ſolitæ in acceptatione beneficii vacantis per obitum, tunc demum operantur in cõmodum acceptantis, cum vacat beneficiũ non in menſibus reſeruatis, ſed ordinariis, deciſ. 475 lib. 3 nu. 7.

Clauſulæ ſiue pinguiores, ſiue minus pingues non immutant vim, & naturã gratiæ cum intentio, & remiſſio non pariat differentiã, dec. 635 lib 3 nu. 5.

Clauſulæ amplæ in reſeruatione poſitæ mentionem reſeruationis facientes variis in locis, cum ea præcipue clauſula, ſeu quouis alio modo, quid operentur, deciſio 383 lib. 3. num 3

Clauſulam generalem, non obſtan. derogare regulæ habenti decretum, deciſ. 1057. lib. 3. num. 2.

Clauſularum diuerſarum in ſupplicatione effectus, dec. 1388 lib 3. nu. 1.

Clementina cauſſam de electionibus, requirit omnimodo, vt parti, cuius intereſt, tenor citationis prælegatur, vel porrigatur ſcriptura authentica, vel copia eiuſdem ſi fuerit, & ita, dec. 194. lib. 2. nu. 1.

Clericali charactere inſignitus ab Epiſcopo no ſuo diœceſano, an ſibi obſit in caſu præſtimonii, ita vt rata ſit diſpenſatio, dec. 675. lib. 3. num 1.

Clericatus, & aliæ habilitates ad obtinendum beneficiũ præſumitur ex diuturnitate temporis, vel celebratione coram ſuo Epiſcopo. dec. 1165. lib. 3. nu. 6.

Clericatus quaſi poſſeſſio ſufficit ad beneficium obtinendum: fallit tamen, vt hic, deciſ. 22, 6 lib 3 nu 2.

Clericatus non probatur ex reputatione teſtibus deponentibus non de reputatione per publicam vocem, & famam, ſed de propria reputatione, dec. 150. lib 3. nu 2.

Clericatus illegitimi non probatur per ſolam habitus delationem, ſed per diſpenſatiuam, & per literas, dec 80 lib 3 nu. 1.

Clericatus ex teſtium relatione de communi fama, & reputatione probatus, an proſit iſti clerico, dec. 63 lib. 3 nu. 1.

Clericatus licet ex communi reputatione non probetur, vbi eiuſdem probatio non requiritur, habet tamen contra ſe præſumtionẽ, dec. 26 lib. 2 nu. 2.

Clericatus vtrum ſufficienter probari poſſit per publicam reputationem multorum, & famam, dec. 124. lib. 2. nu 1.

Clerici de bonis Eccleſiæ ſine licentia teſtari non poſſunt. dec. 380 lib. 3 nu. 6.

Coactio vtrum fieri aliquãdo poſſit parti per teſtium ad curiam productionem etiamſi longe abſint, dec. 219. lib. 2. nu 1.

Coadiutor non debet admitti ad coadiutoriã litigioſam, niſi titulis primo eius iuribus productis, an releuantia ſint, ſtante ſuſpicione calumniæ, dec. 241 lib. 3 nu. 1.

Coadiutoria conceſſa cum ſpe futuræ ſucceſſionis, cum clauſulis ampliſſimis, an obiici poſſit quippiam de ſurreptione, deciſ. 652. lib. 3. num. 1.

Coadiutoria effectum ſuum non nanciſcitur neq; exerceri poteſt antequam coadiutor ingrediatur poſſeſſionem, deciſio 283, lib 2. num. 2.

Coadiutoria etiam de præſenti ſubſiſtit ante ingreſſum coadiutoris in poſſeſſionẽ cum ſpes ſuperſit eam in futurum adipiſci poſſe, ibid. num. 3.

Coadiutoria ſi concedenda alicui ſit in beneficio quæ, & qualis ætas requiratur, cuique eius probatio incumbat, deciſio 197. lib. 2. num. 1.

Coadiutoria, quæ futuram ſucceſſionem continet conceſſa per indultum, an derogationem aliquãdo indulti admittere poſſit, deciſ. 6 lib 3. nu. 1.

Coadiutoria beneficiorum nõ poteſt proprie dici reſignatio, licet formã reſignationis repræſentet, dec 10. lib. 3. nu. 3.

Codicilli ſeptem annis poſt teſtamentũ conditum producti ſi fuerint, vtrum locus ſit diſpoſitioni, l. ſi C. de iure codicill. dec. 556. lib. 3 nu. 5.

Codicilli cõfirmantes teſtamentum, cui pars dicitur renunciaſſe, an illi prodeſſe poſſint, dec 205 lib. 3. nu 4.

Codicilli diuerſo tempore facti a teſtamento, faciunt vt is, qui petit hereditatem iure directo non excludatur a petitione eiuſdem ex nouis codicillis, dec 556. lib. 3. nu. 3.

Codicilli vltimo facti, an robur tribuant fideicommiſſo, ib. Et an ex ſubſtitutione facta in codicillis vltimus dicatur inductũ fideicommiſſum in fauorem prætendentis in bonis de quibus agitur, deciſ.627 lib.3 nu.1. & nu.ſeq.

Codicilli nomi continentes reuocationem legati, nouamque inſtitutionem, & alia quædam ſimilia, ita vt diuerſi ſint a primis etiam noua ex eis ſic ordinatis oritur diſpoſitio, dec.556.lib.3.nu.7.

Cogitare nemo poteſt aliquẽ poſt biennium moriturum, & ſe heredem relicturum cum mors certiſſima ſit, hora autem incerta, deciſ.505.lib.3.nu.3.

Cognitio de obreptione, quando fieri poſſit, dec.1272.lib.3 nu.1.

Cognitio nullitatis aliquando non eſt præiudicialis rationi executiuæ, cũ per eam non retardetur, dec.226.lib 3.nu.3

Collatio beneficii reſeruati ſi fiat ab Ordinario, & alicui per Vicelegatum vigore facultatum ſibi conceſſarum conferatur, vtra collatio præferenda, dec.633.lib.3 nu.1.

Collatio beneficii, quod de iure patronatus rata validaque eſt, poſito, quod patronatus ſuum præbeat aſſenſum, deciſ.366. lib. 3 num 5.

Collatio beneficii facta criminoſo, non enormi crimine notato, valida eſt, & tenet etiam cum non ſit inhabilis ob crimen leue, deciſ. 30 lib.3.nu.5.

Collatio de beneficio alterius Diœceſani, quod fuit vnitum ad aliud beneficium in ea Diœceſ. ſpectat ad collationem meam, neque teneor requirere conſenſum illius alterius Epiſcopi, alterius Diœceſ. licet fuiſſe ſecus ſi eſſent vnita iouicẽ, vel æque principaliter, dec 40.lib.1.nu.1.

Collatio beneficii facta poſt priuationem intra terminum ad appellandum eſt nulla etiamſi poſtea non fuerit appellatum, deciſ. 834.lib.3 nu.1.

Collatio canonicatus & præbendæ in Eccleſia numerata non valet, niſi ſit appoſita clauſula, non obſtante numero. contra deciſio. Ægyd.13 de conceſſin.præben.deciſ.771 lib. 3.num.1.

Collatio Cardinalis facta vigore induli de beneficio vacante apud ſedem habet vim conſenſus, dec.784 lib.3 nu 1.

Collatio facta per obitum, quæ tamẽ fieri debebat per reſignationem, non poteſt ſuſtineri, licet vacatio per obitum interuenerit, dec.830.lib 3.nu.1.

Collatio facta poſt ſententiam priuatoriam ante terminum ad appellandum, an valeat, dec.1149 lib.3 nu.1.

Collatio ordinarii aliquot vno die collatione facta a legato, an ſit præferenda, dec. 1238.lib 3 nu.1.

Collatio Papæ de beneficiis facta vacantibus, per obitum familiaris Cardinalis ex communi regula inualida eſt, probata familiaritate, nec ſeruatis in prædicta regula contentis.dec.95 lib.3.nu.2.

Collatio Papæ infra ſex menſes datos Cardinalibus ad conferendum, non valet, deciſ. 1002 lib 3.nu.1.

Collatio ſi non ſit ſimplex & libera, impedit quominus ſententia reſtitutoria impetrari poſſit, & dubium parit de ſufficienti titulo, dec.178.lib.2.nu.1.

Collatio præpoſituræ, vel Abbatiæ. quæ membrum eſt ſeu gratia monaſterii congregationis Caſſinenſis prouiſio titulum adminiſtratoris potius dat, quam titularis veri poſſeſſoris, ita vt ad nutum poſſit amoueri, dec 177.lib 3 nu.1.

Colluſio impedit executionem ſententiæ, eiuſque nullitatem inducit, deciſ.898 lib 3. num.1.

Colluſio fraus, & periurium, an ex hoc probentur quod procuratores partium ſimul in eadem domo cohabitent, ſimulque eadem menſa communi fruantur, deciſ.528. lib.3.num.4.

Collatione beneficii facta, & adhuc iure acceptandi pendente, an irrita ſit prouiſio ita, vt ne partium etiam conſenſu poſſit validari, dec.366 lib.3.nu 1.

Colluſio nõ poteſt probari in perſona ipſius, qui tempore latæ ſententiæ non erat procurator, licet poſtea procuratorium habuerit mandatum, dec.528.lib.3.nu.5.

Colluſio prætenſa, & allegata in matrimonio, & famæ pariter contrariæ ſolum teſtibus poſſunt comprobari, dec.24.lib.3.nu.2.

Colluſio ſi facta fuit de qua fama eſt, an validitatem ſententiæ prolatæ infringat, deciſ. 329.lib. 3.nu 2.

Colluſio qualis eſſe debeat procuratorũ partium litigantium, vt impedire ſententiam poſſit in vnius fauorem latam, dec.600.lib. 2 num.1.

Colluſione probata in cauſſa matrimoniali famæ cõtrariæ, ao probari poſſit per multitudinem teſtium, vel per teſtes ſaltem, qui pro veriſimilibus habentur, deciſ 240. lib. 3.num.2.

Colonus mortuo domino transfert poſſeſſionem in alium per conſtitutum, dec.463.lib. 3.num.7.

Colonus aut inquilinus eſſe deſinens per obitum locatoris, ſed ſimplex detentor, nõ poteſt per actum fictum transferre in alium poſſeſſionem, dec.457.lib.3.nu.3.

Coloratus titulus ab eo concedi dicitur, qui cum conferendi habeat auctoritatem, dec. 75 lib 1.nu 2.

Commenſis Cardinalis habens indultum Papæ cum clauſula præterquam per reſignationem in manibus Papæ factam, non poteſt conferre beneficium ceſſatione vnione, vel commẽda, facta ex reſignatione in manibus Papæ, dec.39.lib.1.nu 1.

Commenda temporalis, ſcilicet ad ſex menſes ſi data ſit, poteſt ordinarius ad beneplacitum eam auferre, & alii de ea prouidere. ſecus in perpetua, dec 290.lib.3.nu.2.

Commenda parochialis obtenta per indultum ante obitum paucis diebus reſignari poteſt in perſonam benemeritam, & gratam, vt in indulto, ſubiacetque regulæ de infirmis, cum non pro temporali ſed perpetua ipſa commenda habeatur, dec.80.lib. 3.num.1.

Commenda per indultum habita cum libera collatione cui placuerit, & diſpoſitione de fructibus, ac ſi in titulum obtinuiſſet, ſubiacet regulæ de infirmis, & eius ceſſio valida eſt in commodum ceſſionarii.ib.nu.2.

Commenda data ordinario vigore indulti vtrum per regulam de infirmis in benemeritam perſonam aut familiarem domeſticum transferri poſſit, dec.138.lib.2.nu.1.

Commenda alia temporalis dicitur, & alia perpetua, ib nu 2.

Commenda acceptata vigore gratiæ a Cardinali cum in ea ius iam habeat quæſitũ perfecte, non poteſt a ſe abdicare ſine conſenſu ſuperioris, dec 422.lib 3.nu 7.

Commenda perpetua titulus apoſtolicus dici poteſt, dec.765.lib.3.nu.5.

Commendatarius non capiens poſſeſſionem commendæ intra annũ ea negligentia non amittit ius ſuum, ibid. Declara tamen, & limita niſi præcedat præfixio termini, deciſ. 827.lib 3 nu.1.

Commendatarius ſi poſſideat omnia bona beneficii, vel monaſterii cuius eſt commendatarius facta diſmembratione ratione præpoſituræ nouiter erectæ, an conſeruetur poſſeſſio prout prius, deciſio 222.lib.2. num.1.

Commendatarius ſi æquiparetur Abbati, & Abbas nõ ſolus poſſideat, ſed vna cum fratribus vtrum, & commendatarius inſimul cum fratribus dicatur poſſidere, ibidem, num.2.

Commendatarius Abbas cuiuſdam monaſterii etiam eſt in numero prælatorum Curiæ Romanæ, dec.346 lib 3.nu.2.

Commendatarius prælatus illuſtriſſima perſona, vt Cardinalis, an omnia bona monaſterii, quod in commendã habet poſſideat, dec.257.lib.3.nu.1 & nu.3.

Commendatarius nõ poſſidet, nec dicitur habere titulum ad effectum regulæ de triennali, dec.765.lib.3.nu.21. Declara tamen, ib. vt num.ſeq.

Commendatum prælatus concedens familiari præſumitur commendam ſibi de eo factam ceſſiſſe, dec.361.lib 3.nu.1.

Commiſſa cauſſa ſpolii, & attentatorum priuſquam ad negotium principale perueniatur videndum eſt quomodo ſe habeat ſpolium cum attentatis, dec 641 lib.3 nu.1.

Commiſſio ad aliquem doctorandum debet ad vnguem ſeruari, deciſ.855.lib 3.num.1 & num.4 in fi.

Commiſſio appellationis, quando ſit danda poſt tempus elapſum, dec.1186.lib.3 num.1. Limita tamen, & declara, ib. vt nu 5.

Commiſſio, an ſurreptitia dici poſſit, & ob id annullanda, quod in ea quorundam articulorum narratio dicatur fuiſſe prætermiſſa, dec 173 lib.3 nu.5.

Commiſſio ſi dicat parte legitime citata, nec conſtet de vlla facta citatione parti, procurator tamen generalis multo ante commiſſionem conſtitutus compareat, an valeat, quod agitur, dec.248 lib 3 nu.3.

Commiſſio noua ſi non ſiat ſtante, quod ad vlteriorem executionem procedi nõ poſſit, & iudex tum ad aggrauatoria, cenſuras & ſecularis brachii implorationem progrediatur, vtrum id liceat, deciſio 1 1. lib 2 nume.3.

Cõmiſſio ſi fiat iudici, vel auditori, vt in cauſſæ ventilatione, vel deciſione procedat ſine aliqua terminorum obſeruatione, id ita intelligendum eſt, vt tamen termini ſubſtantiales obſeruentur, dec.8.lib.2.nu 1.

Commiſſio ſpecialis tribuens iuriſdictionem iudici ad procedendum in cauſſa ad ſententiæ confirmationem, vel informationẽ prædeceſſoris iudicis valida eſt, deciſ.192.lib.2. num 1.

Commiſſio præfigens terminum de nullitate ſententiæ, quam vim habeat illa non probata per partem, ib nu 2.

Commiſſio conceſſa nomine officii nõ autem proprio, facit iuris tamen fictione ſubſtitutum ſubſtituti eandem eſſe perſonam cum principali, & primario ſubſtituto. ita vt cauſſam effectualiter ſibi delegatam expedire poſſit, dec.206.lib.2 nu.2.

Cõmiſſio, in qua narratur, quod omnes commiſſiones tam partis aduerſæ, quam arctiſita fuerint productæ, vt ſtarent, ac ſi eſſent ſignatæ ſine præiudicio legitimæ executionis, ſi tamen de eo non conſtet Pontifici non releuatur ab ſurreptione, dec.259. lib.3.num.4.

Commiſſio impetrata literis non expeditis facit beneficium litigioſum quoad cõmittentem, dec.90 lib 3 nu.1.

Commiſſio in actis cum clauſula ſine retardatione ſolutionis, quid operetur, deciſ.563 lib.3.nu.1.

Commiſſio, ſi habeat clauſulam cõtra abbatiſſam omneſque alias moniales, an ſit generalis, & nullam penitus excludat, dec.215. lib.2 num 2.

Commiſſio ſi fiat contra Abbatiſſam ratione rei ſpectante ad monaſterium, an dicatur etiam extendi ad reliquas moniales, ibid. num.3.

Commiſſio, ſi contineat clauſulam legitime citata parte, & tamen non conſtet de facta citatione, ſed de ea præſumatur tantum ex comparitione procuratoris, an validetur ea eo, ita vt rata omnia acta remaneant habenda, ibid.num.4.

Com-

Commiſſio impetrata [illegible] de nouo ad [illegible], an [illegible] ſtitutionem, cum reſerua fructuum & [illegible] enlatum [illegible], idque [illegible] paupertatis, [illegible] & calumnioſa, deciſ. [illegible] lib. [illegible] num [illegible]

C[illegible] ſuper [illegible] tutione impetrata alicui [illegible] bendæ, vigore [illegible] formium ſen[illegible] arum alicui ablatæ eſſet, [illegible] inſtitutio fieri non poſſit: niſi in [illegible] gratia [illegible] ſ. [illegible] Bartol. in l. ab ho[illegible] quod ſimpli[illegible] ff. [illegible] quibus [illegible] dec 18 lib 1 n [illegible].

Con[illegible] ſubreptione ſurrog[illegible] tionis nō facta [illegible] de [illegible] egreſſu, an da[illegible] poſſit [illegible] ure tertii non aga[illegible]

C[illegible] parte poteſt, [illegible] habi[illegible] ma pe [illegible] ſterent ne [illegible] næ exſecutionis, dec 412. li[illegible]

Co[illegible] terarum expedi[illegible] onem nō [illegible] litigi ſum reſpectu il[illegible] con[illegible] qui commit[illegible] titur, dec 18 lib. 2 n 1.

Comm[illegible] ſignat[illegible] arbitrio intelligenda eſt, [illegible] iuxta ſtylum Rotæ, deciſ. 641. lib. 3 num 1

Commi[illegible] ſecunda appellationis non habēs [illegible] primam, quæ [illegible] tinebat [illegible] ſine retardatione penſionis, [illegible] pedit eius vigorem, [illegible] de ſententiæ nullitate non penſionis veniat decer[illegible]nendum, dec 183. lib 3 num

Commiſſio facta iud[illegible] in hi[illegible] quæ de natura actus veniunt, vel iuris exiſt[illegible] certum ordinem non inducit, dec 855 [illegible] num 5

Commiſſi[illegible] ab vno Pontifice non aſtringit ſucceſſorem ad eam ratam habendam, cum id, quod prædeceſſor conceſſit, ſucceſſor denegare poſſit, dec. 246 lib 2 num 1.

Commiſſio appellationis infra decem dies impedit, ſententiam tranſire in rem iudicatam, dec. 790 lib. 3 num. 1.

Commiſſio appellationis, & nullitatis ſententiarum, an cum negotio principali aliquādo concurrere poſſit dec 33 lib 3 num. 2.

Commiſſio gene[illegible] alis eſt, quando in eam cadit clauſula, in cauſa, & cauſis, deciſ. 274. lib. 3 num. 4.

Commiſſio cauſæ ſimplicis tantum ſpol[illegible], quand[illegible] commi[illegible] dic[illegible] tur, dec [illegible] n. 2.

Commiſſio ſi dicat he[illegible] tatem [illegible] tā, [illegible] ditur, quem pariat effectum, d. 65 lib 3 n 3.

Commiſſio nullitatis ſententiæ ſi non p[illegible] diceret executioni, an omnia acta a ſuſpenſione retardentur, ita vt procedi ad executionem non poſſit, dec. 263. lib. 3 num. 4.

Commiſſio cauſæ dans proceſſum ſummarium, ſi ſit principalis, ſeruit etiam in [illegible] is inſtantiis: ſecus ſi dependens, dec. 785. lib. 3. num 1.

Commiſſio impugnatoria ipſius gratiæ coadiutoriæ, an dari poſſit, dec. 652 lib. 3. num 4.

Commiſſio data, in qua narratur, cauſam appellationis fuiſſe opportuno tempore cōmiſſam, ſi fuerit ex ſuperueniente caſu fortuito amiſſa, de ea tamen facta conſtet, audiri debet appellans, dec [illegible] lib 3 num 6.

Commiſſio data pro facienda abſolutoria, ſi integre fuerit ſatisfactum, vel id beneplacitum auditoris, ſecuta ſolutione, non poteſt abſolutoria impediri, dec 217 lib 3 n. 2.

Commiſſio ſi fiat de viciſſitudinaria, aut iterata citat[illegible] nec, ſi pars eam non facit per negligentiam, ſibi præiudicium parit, dec. 32. lib. 3. num. 6.

Commiſſio ſi clauſulam contineat cum facultate, ſi quid exſequendum fuerit, Auditor exſequatur, ita debet intelligi, vt non enerue t auxilium appellationis, quod omnino tenet in ſuſpenſo ipſam executionem, dec 118 lib. 3 num. 5.

Commiſſio ſi dicat, ſi quid ſit exſequendum, ante omnia exſequatur, & attentata reuocentur [illegible] qualiter, vtrum prius de executione, an attentatorum cognitione veniat incoandum, dec. 415 [illegible] b 3 num

Commiſſio præſentata, [illegible] in ſuſpicionem venit ſub[illegible] tion[illegible] mpe[illegible] cognitionem validitatis, vel inualiditatis iam latarum an[illegible] ſent[illegible], dec. 59 lib 3 num [illegible]

Commiſſio [illegible] ba continens, procedatur, pro[illegible] ali[illegible] ſtum fue[illegible] arbitralis, [illegible] verb[illegible] omnia [illegible] edentia teſtium [illegible] tur, dec. a[illegible] nu[illegible]

Commi[illegible] o, & [illegible] um eſſ[illegible] um an exſequantur ſuam ſuper c[illegible] de non deſertionis appellationis, dec. [illegible] lib num 1

Commi[illegible] ſa [illegible] dummodo ant[illegible] aliis [illegible] termini a[illegible] lit[illegible] expedita, valet [illegible] ſacta [illegible] termino, d[illegible] lib [illegible]

Comm[illegible] onc lap[illegible] qui tum na de [illegible] ea [illegible] terap[illegible] termi[illegible] parti a[illegible] du[illegible] prosec[illegible] appellatione non, obſt[illegible] d[illegible] executi[illegible] ea, nis [illegible] de de f[illegible] co[illegible] appellatione, dec. [illegible] lib num [illegible]

Commi[illegible] conditionalis, dans int[illegible] diſtinctionem ſuper vn[illegible] a [illegible] ſa vel ſup[illegible] alia, p[illegible] non poteſt extendi ad [illegible] amque, lec [illegible] lib num 3

Commi[illegible] operceita tion [illegible] impetrata ab [illegible] non [illegible] ſ[illegible] Ctop[illegible] in poſſeſſionem dec [illegible] 2 n

Comm[illegible] præſentata per non [illegible] ato tem, cum teſtium exa[illegible] tuto acceſſu, q[illegible] nod[illegible] procurator per princ[illegible] tione eorum, quæ g[illegible] ſiſtente principali an[illegible] Curato, & tamen valet, e[illegible] uorem pupilli ratificatio, [illegible] non ſunt nulla, dec. 121 lib [illegible]

Commiſſione ſubſiſtente, de qua in [illegible] an veniant teſtes examinandi, dec 181 [illegible] num. 1

Commiſſione obtenta de nullitate ſententiæ & reſtitutione in integrum aut [illegible] de nullitate [illegible] cognoſcendum. Limita & intell[illegible] ge, [illegible] nu[illegible] ſeq dec, [illegible] lib [illegible] num

Commiſſione in alium [illegible] a priori v[illegible] ttum ſadicet mu[illegible] inducat [illegible] pars ad [illegible] ad [illegible] expenſas in facta[illegible] onem teneatur, dec [illegible]

Commiſſione [illegible] ab [illegible] ium. [illegible] ſine retard[illegible] tur, in tecced[illegible] appel[illegible] a nullitatis ſen[illegible] ne, & [illegible] na, [illegible] ſuper [illegible] quo membro [illegible] nu[illegible] tias [illegible], dec 185 lib 3 num 5

Commiſſione udi[illegible] facta de exſequendo, li cet dictum fuerit d[illegible] nullitate, [illegible] tamen præfixus fuerit terminus ad [illegible] m proban dam, & non proberur, procedi [illegible] poteſt ad vl teriora, dec. 208 li[illegible] 3 num. [illegible]

Commiſſione facta ratione cauſæ appellationis, & nullitatis vtraque æque cenſ[illegible] principaliter commiſſa, ita quidem vt [illegible] appellationis inſtantia nullitatis adhuc in ſuo robore perſiſtat, deciſio. 108. lib. 2. num 1

Commiſſiones dantur aliquando in Curia, quæ auocant a quibuſcunque iudicibus, cauſas concernentes cert[illegible] hypothecas ad tribunal Auditoris [illegible] ameræ Apoſtolicæ, dec 307. lib 3 num 1

Commiſſionis vigore ſi conceſſis antea priuilegiis, etiam quibuſcunque in ſpecie derogetur de litium determinatione per Religionem Hieroſolymitanam facienda, adiecta clauſula quorum tenore, non obſtant priuilegia, quin cauſæ vertentes, eiuſdemque deciſio ad Curiam Romanam, & Rotale tribunal deuolui poſſit, dec. 102. lib. 3. num. 5.

Commiſſionis præſentatio cum ſignatura vbi de aſſ[illegible] conſtitit[illegible] non antea tamen facta fide, nil ad nullitatum probationē adiumenti afferre poteſt dec 108. lib 2. nu. 3

Commiſſionis reformatione[illegible] m pars poteſt petere, dum de ea conſtet in commiſſione aduer[illegible] ſari dec 132 lib [illegible] nu n. 1.

C[illegible] mm[illegible] ſe uſſam, & obtinens decerni citati[illegible] n[illegible] mante cauſæ proſecutionē [illegible] nonne eo tis dicatur pendere, [illegible] d eius præiudicium habetur p[illegible] dec. 28. lib 2. num. 2.

C[illegible] beneficio, cuius [illegible] de [illegible] mod[illegible] toliamen [illegible] 280 lib 3 [illegible]

C[illegible] cauſſam [illegible] obtinuit [illegible] au[illegible] iudicatam, d[illegible] lib [illegible] ou[illegible] 4.

Comm[illegible] ns [illegible] contra [illegible] nem, eoq; [illegible] & intrudendo in exſecutio[illegible] n[illegible] tati[illegible] ub iudice pro[illegible] m[illegible] tum poſt [illegible] m, eius alius ucceſſ[illegible] cis nho [illegible] tante ciat[illegible] ſſaſ[illegible] dicenda, [illegible] amen ad ſe ctu [illegible] nu[illegible]

Commo[illegible] um [illegible] ex c[illegible] llis, an præſumat[illegible] d [illegible] ob hoc [illegible] ent[illegible], præ[illegible] rum [illegible] ou[illegible] am [illegible] probaue[illegible] t, ſta[illegible] am, quo [illegible] ſot par[illegible] te, [illegible] num [illegible]

Com[illegible] duin [illegible] ce[illegible] one nullum reperitūs, [illegible] ſitate cogente, in ta[illegible] ſſ [illegible] putare debet dec. [illegible] um

C[illegible] in [illegible] eſt pce totum nihil habe[illegible] poſſeſſorio, dec 4[illegible] 3. lib. [illegible]

[illegible] repuratio, & qualit[illegible] quaſi poſ[illegible] ſeſſ[illegible] em ad beneficia obu[illegible] lib 3 num. 5.

Communitas [illegible] vel veriſimil ter timens adu[illegible] em intr[illegible] aturum [illegible] ante intimation[illegible] m illa conſt[illegible] ptoca aio[illegible] ad comparendum ſ[illegible] intimatione, pactum [illegible] omnia [illegible] ab ea facta, & facienda habere, dec. 2[illegible] lib 3. num 3

Com[illegible] unitas [illegible] od[illegible] non poteſt ſuper g[illegible] ſpe[illegible] ad [illegible] niſtratores, niſi conuoc[illegible] nihilo tat[illegible] cauerint, dec. 1123 lib. 3. nu[illegible]

[illegible] tas, vt ad geſta vel actus teneatur, [illegible] vt communicato ci[illegible] quæ facta ſunt fecile probetur, [illegible] num 3.

Co[illegible] bona, quæ ab aduerſariis p[illegible] di[illegible] occupata cum petitio[illegible] ſ[illegible] pe[illegible] ante ab[illegible] ante purgatum ſpolium, & ſeſe [illegible] expenſas debeat audiri, deciſ. 626. lib [illegible]

Communitas [illegible] tata ad ſuſcipiendum in ſe litem, & a[illegible] dum conſentire quatu[illegible], quæ com ſi obligata ſa[illegible] ſucced[illegible] te eſſe ao poſſit in contumaciam condemnari, dec. 182. l 3 n 1. [illegible] nmu[illegible] ex for[illegible] obligationis tene[illegible] batu[illegible] litem in ſe ſuſcipere, & facere conſen[illegible] te quamcunq; perſonam, & ſi de hoc hat [illegible] mun[illegible] intimatio, quæ peccet forma, non poteſt a[illegible] declarationem decreti in præiudicium eius deuenire, dec. 210 lib. 3. num [illegible]

Communitet in gratia: ſi expeditione apponi ſolita clauſula, [illegible] ſit appoſita, cauſæ inſectiuæ, & annu[illegible] priorís gratiæ habentur pro expreſſis, ita vt in literis exprimi poſſint, dec 166 lib 3 num. 4.

Comparatio literarum, & agnitio manus ſcribentis apocham non ſufficiunt in recognitione ſchedulæ priuatæ dec. 127. lib 3 nū 4.

Comparens ad informandum non ſemper ob id mādatum de procura dicitur acceptare,

ſtante, quod alius iam nominatus acceptarit, & non neceſſario in omni informante procuratio acceptata requiritur ex quotidiano ſtylo Curiæ, dec. 76. l[illegible] 3 num. 4.
Compareus in iudicio pro informationibus faciendis, non propterea dicitur mandatu de procura acceptaſſe, dec. 234 lib. 2. num. 4
Comparente procuratore generali ante commiſſionem conſtituto, vtrum poſſit [illegible] in illa procedi, a[illegible] ob non ſolutam p[illegible] citatione princi[illegible] niationem fuit p[illegible] dec. 234 lib. 2. num. 1
Comparitio ſub [illegible] iudicis præcedentem, dec [illegible]
Comparitio p[illegible] neglecta, an [illegible] non [illegible] dium, poſt [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] num. 4.
Comp[illegible] num. 4.
Compen[illegible] poſt [illegible] non admitti [illegible] 3 [illegible]
Compenſatio [illegible] tur, excep[illegible] tamen [illegible] mittenda, ib. num.
Compenſatio non fit [illegible] beret propter [illegible] ſionem, dec. 118. lib [illegible]
Compenſatio [illegible] executionem habere [illegible] lib [illegible] num.
Compenſ[illegible] exceptio [illegible] ceptioni rei iudicatæ, [illegible] rat cum exceptione, [illegible] Bal. dec. 124 lib. 3 num.
Competio de non compe[illegible] parti de beneficio [illegible] gratia ſi neu[illegible] canon[illegible] pro tunc [illegible] præ[illegible] tenſa, vt attent[illegible]
Contrariu[illegible] numero immediate ſub [illegible] lib. 3. num. 4.
Compl[illegible] non [illegible] pro[illegible] uiſione referne [illegible] dium, dec. 928 li[illegible]
Compoſitio in cont[illegible] poteſt, vna part[illegible] cipali mandatum [illegible] faciendum, deciſ. 441 lib. 1 num. 1
Compromiſſum & laudum, an obſt[illegible] agenti mandato [illegible] tantum facto, promiſſo autem iuris, & facti, dec. 6[illegible] lib. 3 num. 1.
Compromiſſum factú de rebus Eccl[illegible] æ abſq. Pontificis maximi conſenſu, & [illegible] fieri non poteſt, maxime vbi [illegible] de futura alienatione. dec. 6[illegible] lib [illegible]
Compulſor vt quis eſſe p[illegible] de ſubſtantia officii non eſt, vt ſit in di[illegible] conſtitutus, dec. 449 lib. 3 num. 3.
Compulſor non neceſſario [illegible] tem, & ideo poteſt tale cadere [illegible] in monachum, non autem cla[illegible] 433. lib. 3. num. 2
Compulſoriales literæ ſpeciales, vel [illegible] tæ ad inſt[illegible] & validitatem in[illegible] dam, vbi nil [illegible] nequaquam ſunt [illegible] concedendæ, d[illegible] lib. 3 num. 1.
Compulſoriales paſſim decantur, licet non conſtet, an ſint releuantes necne, quando ſunt generales, dec. 647 lib. 3 num. 2
Compulſoriales generales poſſunt decerni tempore feriarum, diebus tamen iuridicis, dec. 718. cum ſeq. lib. 3 num. 5.
Compulſoriales literæ, vt ligent, quid ſeruandum. decil. 911. lib. 3 num.
Compulſoriales cu[illegible] aliquot dec[illegible] tur ad [illegible] in [illegible] dec [illegible] 41 [illegible] num. 1.
Compulſoriales [illegible] ad ſecu[illegible] ſcripturarum [illegible] luctarum in [illegible] cor[illegible] m alio iu[illegible] ice, [illegible] m Auditore [illegible] num
Comp[illegible] em partem [illegible] non p[illegible] [illegible] d e [illegible]
Comp[illegible] s, mer[illegible] ators pa[illegible] apocha um an ven[illegible] num. 1.
C[illegible] lat[illegible] & [illegible] ac [illegible] od di[illegible] [illegible]
C[illegible] fieri, [illegible] & præ[illegible] num. 1. [illegible] prout [illegible] [illegible] gratia [illegible]
C[illegible] capita [illegible] va[illegible] [illegible] ra [illegible] ab [illegible] tatum [illegible] tur [illegible]
[illegible] non [illegible] na[illegible] 5
[illegible] cone[illegible] ioue præ[illegible] beatu, [illegible] de [illegible] Apoſto[illegible] m [illegible] apali [illegible] ta[illegible] tah[illegible] da [illegible]
C[illegible] fidem [illegible] tu [illegible] m pæ[illegible] petra[illegible], dec [illegible]
Concei[illegible] q[illegible] d [illegible] rentatæ tam[illegible] cauſ[illegible] ull[illegible] & ipſæ cen[illegible] [illegible] ulla [illegible] 3 num. 5 [illegible] officium ne cei[illegible] it, [illegible] num. 2.
C[illegible] ſeſſione, cauſis [illegible] eſſe nullas, [illegible] conſiſtorialiter ſunt factæ, de[illegible]
Conc[illegible] cenſetur reuocata ex [illegible] lut terminum in interloqu[illegible] ia cum mandato ad vl[illegible] ce lendi, dec. 468 lib. 3 num. 6.
C[illegible] ſi hæc verba cunti[illegible] di lcerdat, & termi[illegible] modice autſam cer[illegible] rate, & non confirmando, vel [illegible] ſententiam, antea ab alio [illegible] atam, dec. 199. lib. [illegible] num. 3.
Concordata [illegible] utoritat comprehendunt, non aut[illegible] oces d[illegible] lib. 3 nu. 2.
C[illegible] cau[illegible] ex occo[illegible] deduct[illegible] bus & [illegible] uſque partis, deciſ. [illegible] 63 lib. 3. num[illegible]
Concordia [illegible] oc [illegible] tum tranſm[illegible] n[illegible] ex parte [illegible] ſta cauſa eſt quod [illegible] ille iudicato, [illegible] non [illegible] denegari, dec [illegible] num. 1.
Conco[illegible] ia de [illegible] ne pe[illegible] conſenſu [illegible] Apoſtolicæ [illegible] eſt & in effectum [illegible] num. 2.
Concordia f[illegible] vmbr[illegible] Apoſtolicæ id [illegible] dep[illegible] Pont[illegible] ecdi, cum ne[illegible] p[illegible] gati decretis [illegible] num. 2
Concor[illegible] pe[illegible] [illegible] num[illegible]
Co[illegible] & [illegible] p[illegible] cie[illegible] nas, [illegible] num[illegible]
Co[illegible] dia, & [illegible] an [illegible] 14 [illegible]
Conciſ[illegible] nat[illegible] etiam [illegible] cat in [illegible] qu[illegible] ne[illegible] ncur[illegible] n, ocx[illegible] dior eſt [illegible] 422. [illegible]
C[illegible] ambri li[illegible] qui [illegible] ps[illegible] toris [illegible] mbium pro[illegible]
Co[illegible] & tan[illegible] ſa ua libi[illegible] rem [illegible] vt quo[illegible] traſe[illegible] bonorum [illegible] actio, quæ de d[illegible] dec. [illegible]
Condemnatio ad ben[illegible] certam q[illegible] atem ratione admi[illegible] ſe le conſtito [illegible] bono[illegible] miniſtratorum, dec. [illegible] lib. 3 num
Condemn[illegible] pars & q[illegible] non [illegible] oneat [illegible] dec. [illegible]
Condemnatio in e[illegible], de quo hic, no[illegible] cam [illegible] poenitentiam, [illegible] buſtionem deno[illegible] at, & ideo verb[illegible] cond[illegible] nati, in literis gratiæ poſitum, p[illegible] eniſſimi roboris [illegible] neceſſam [illegible] cat diſpenſationem, & ideo non ligatur impetrans ſtatuto, de quo in præſenti, deci[illegible] lib. 3. num. 6.
Condemnatio ratione expenſarum per reuocatoriam non ſemper facienda eſt in præiudicium [illegible], pro cuius partibus ſtaut iura, dec. [illegible] 3.
Conde[illegible] tres conformes ſententias, petens ſe in integrum reſtitui, vtrum ad beneficii fruitionem poſſit iterum admitti, idq; fructuum, & expenſarum ratione, cum paruerit iudicato, quo ad poſſeſſionem, & obtulerit omnium fructuum beneficiorũ, & bonorum ceſſionem, reſeruato tamen ne egeat, dec. 2[illegible] num. 1.
Conditio [illegible] non vitiat d[illegible] quæ alt[illegible] dec. [illegible] 14 lib. 3 n[illegible]
Conditio formam ſubſtantialem [illegible] portat, dec. 1050. lib [illegible] num. 3
Conditio imp[illegible] ibi is in forma mandati adiecta ad omnia præcedentia refertur, num. [illegible] ibid.
Conditio imp[illegible] ſſibilis reputatur, [illegible] uando pe[illegible] [illegible] imponi[illegible] r beneficio quæ medietatem fructuum excedit, num. 4. ibid.

Conditio

Conditio appoſita contra [illegible] tenus re[illegible]enda. dec [illegible]

Condi[illegible] tu perm[illegible] ſeru [illegible] regreſſ [illegible] ſa [illegible] tius permuta[illegible] non poſſit [illegible] ab eo, [illegible] licatur, [illegible] lib 3. num [illegible]

C[illegible]it onal s gratia ante euentum conditionis non afficit beneficium, dec.131 lib 3. num [illegible]

Con[illegible]ionis appoſitio, an te[illegible] poſſit penſionem nullam ea non [illegible], [illegible] lib [illegible] num.1.

Conductor finita locatione perſeuerans [illegible] tamen in caſale, tanquam conductor, ſi recognoſcat dominam proprietatis [illegible] recognitionis ac[illegible] poſſeſſionem, [illegible] lib [illegible] num 1.

Con[illegible] mortuo locato[illegible] recognoſceus [illegible] dominos, cum illa [illegible] proprietatem reſpiciat, non poſſeſ[illegible], non per illam recognitionem parit [illegible] poſſeſſionis tranſlationem, dec 46[illegible] lib [illegible]

C[illegible] perſiſtente in dom[illegible] funct[illegible] recogniti[illegible] locationis nom[illegible], utrum [illegible] iſtius recognitionis [illegible] poſſeſſionem [illegible] mittendi, [illegible] 4 [illegible] lib.3 num 2.

C[illegible] vt le beneficium quendam Cathedralem [illegible] ordinarium [illegible], quod [illegible] confirmare, vt hoc ca[illegible], de[illegible] lib.3 num 14.

Conſ[illegible] errores [illegible] inhab[illegible] itantur ad [illegible], qui d[illegible] Santbenett, deciſ. 55 lib. [illegible] num.2.

Confeſſio per voces teſtis depoſitionem non poteſt ſufficienter probari, deciſ. 98 lib. [illegible] num 2.

Confeſſio matris habens adiunctam declarationem ſe poſſediſſe, ſe. non vnc filii in totum aut accipienda eſt, aut repudianda, [illegible] 184 lib.3. num.4.

Confeſſio prædeceſſoris non præiudicat illi, qui [illegible] iphus iure venit [illegible] cauſſam, ſed proprio iure [illegible], cum ipſi fuerit per obitum de beneficio prouiſum, dec.4[illegible] lib.3. num 5.

Confeſſio partis [illegible] ſcientia etiam ignorantiam [illegible], utrum ſibi præiudicialis exiſt[illegible], dec. 36. lib [illegible] num 4.

Confeſſio de [illegible] dotis a marito conſtante matrimonio emanata, cum [illegible] debet notorie dec 4[illegible] lib [illegible] num 2.

Confeſſio facta in [illegible] perſonæ, etiam quod effectus realis reſultet, non egred[illegible] perſonam, dec.777 lib 3 num [illegible]

Confeſſio beneficiati per vim iuramenti facta de valore beneficii [illegible] vergere poſſit in aliquod præiudicium ſ[illegible] ccedentis in eodem beneficio, dec.12[illegible] lib 2. num 1.

Confeſſio facta per verbum credebar, quem [illegible] effectum, & non ad præiudicium ſucceſſoris aliquid, ita vt obtenta ab eo gratia ſit nulla, dec.125. lib 2. num.2.

Confeſſio etiam iudicialis patris in materia hæreſis non nocet filio, dec.1001. lib 3. nu.1.

Confeſſio procuratoris non nocet domino ſuper iudicio ſpolii, dec 736. lib.3. num.1.

Confeſſio erronea poteſt reuocari, ſi de erronea conſtiterit, dec.1166. lib 3. num. 2.

Confeſſio numerationis pecuniæ in contractu appoſita, debet intelligi facta tempore celebrati contractus, & non ante, dec.812. lib.3 num 2.

Confeſſio dotis receptæ continens anticipatam ſolutionem, quæ non præſumitur, ſuſpicionem fraudis parit, præſertim ſi agatur de magna quantitate, dec.485. lib.3 num. 4.

Confeſſio facta a procuratore nomine partis in iudicio, ſi incontinenti reuocetur releuat, ſecus [illegible] pec[illegible] ſtrium interuallum fiat reuocatio, dec.313. lib 3. num. 3.

Confeſſio in carceribus facta, & ita non in iudicio releuare non videtur, vt ex ea fundamentum ſolidu capi poſſit, [illegible] 15[illegible] lib 2 n 2.

Confeſſio [illegible] tam in literis impetrationis, quando noceat, dec 1[illegible] lib [illegible], num.1.

Confeſſio extraiudicialis mulieris duabus teſtibus probata an matrimonii validitatem declaret, nec ne, dec 43[illegible] lib [illegible] num [illegible]

Confeſſio mar[illegible] defuncti, qui adhuc viuens atteſtatu[illegible] fuerat ſe matrimoniu cum muliere contraxiſſe, quæ nunc ob id in ius vocatur, ſuffi[illegible] ad [illegible] probandum, deciſ 291. lib [illegible] num [illegible]

Confeſſio in [illegible] ſecretibus coram Gubernatore [illegible] de ſ[illegible] utione pec[illegible] facienda, aut fidei[illegible] ſſorem dando, ſi non ſit producta in iudicio a[illegible] roſit dec [illegible] lib 3 num. 1

Confeſſio in libello & [illegible] ius probat confitentem, dec [illegible] num 8.

Con[illegible] de [illegible] ſoluta penſione [illegible] ctaabilo, qui [illegible] beneficio ob[illegible] ſolu[illegible] neglec am, ſi non [illegible] iter fa[illegible] uncta excuſatione, ſcilicet quod ſolueri[illegible] qua[illegible] decimas, quæ debebant recomp[illegible] in le[illegible] non notoriam iuris [illegible] ientiam & ideo iudicatur reſtitu[illegible] de b[illegible] e, dec 16[illegible] b 3 num [illegible]

Confidentia primata, aut [illegible] altem de eo conſtitit de reſt tutione beneficio[illegible] tutu in confidentiam reſignatorum recuper[illegible] ta ſanitate, [illegible] tem [illegible] vacant per o[illegible] e ut beneficia, & non per reſignationem [illegible] & ideo [illegible] alet prouiſio [illegible] narium [illegible] confidentia poſſiden te [illegible] lib [illegible] num.

Confidentia per exc[illegible] tionem oppoſita ſufficienter eſt proban[illegible] dec 66[illegible] num 3.

Confinium diuerſitas [illegible] rat [illegible] tatem [illegible], [illegible] ec 1167 lib.3 nu [illegible]

Confirmatio tutorum [illegible] prædefuncto filiabus pupillis datorum, an impe[illegible] poſſit a parte aduerſa prætendente ſ[illegible] hæred[illegible] ate matris ipſius prædefunctæ, dec[illegible] lib 3 num 2.

Confirmatio ſubſequens electionem, cum ordi licet voto facta, inutilis eſt non [illegible] te legitima ætate ad talem gradum requiſitaſſus, quæ electa & confirmata fuit, dec. 140. lib [illegible] num 1.

Confirmatio obtenta, licet nulla ex defectu iuris [illegible], quo emanauit, an excuſet a pœn[illegible] de q[illegible] riæ, de [illegible] in [illegible] & [illegible], v[illegible] d. dec.83. lib 3. num.

Confirmatio concordiæ poteſt peti per vnam partem tantum, quando [illegible] um, [illegible] ſedis Apoſtolicæ delegato, dec[illegible] 810. [illegible] num [illegible]

Confirmatio quælibet habet [illegible] intellectam tacite cla[illegible] ulam quatenus petita [illegible] ita fuerint, & honeſta, [illegible] ec [illegible] 82 lib [illegible] num [illegible]

Confirmatio adm[illegible] tionis conceſſæ ab Ordinario cum [illegible] facta dicatur, & non ſub condi[illegible] one, ad [illegible] omnem iuris defectum, & [illegible], deciſ.612 lib. 3. numero 14.

Confirmationis prætexto habitæ, pœnæ non raro legibus irrogatæ remouentur, deciſ[illegible] lib.1 num.3.

Confirmatorias tres habens cum literis executorialibus, quoad poſſeſſionem, fructibus perceptis ab alio, [illegible] non ad eum beneficium de quo litigatur, perueniat, ſi [illegible] fructuum ratione, & victus beneficium aduerſarii vna cum honeſta pecunia ad eum transferri debent, dec 172 lib.3. num.1.

Confitens articulãdo ſe fructuum perceptione vſum quidem, non tamen a[illegible] nouam prouiſionem, prouiſio non poteſt dici ſurreptitia, dec 85. lib.3 num.5.

Confitens in ſui incommodum in re magni momenti, & plurimum præiudiciali non auditur, dec.55 lib.3 num 5.

Confitens debitum decimarum cum qualitate ſe ſoluendi in pecunia, cum eadem qualitate eadem confeſſio a decimante acceptari debet [illegible] de iure petere non [illegible] 6.

Confi[illegible] lam pro[illegible] an [illegible] quantum [illegible] ad tuc [illegible] uenda [illegible] teſtantis, deciſ. 298 lib. [illegible] num [illegible]

Confitens in commiſſione quadam proceſſus ſpolii, & committens cauſam contra partem aduerſam & iterato in ſupplicatione nouæ prouiſi[illegible] confitens, ex quo tamen reuoc[illegible] fuerint per procuratorem facta confeſſiones etiam non habentem ſpeciale mandatum a[illegible] endum, non præiudi[illegible] 5.

Confi[illegible] prouocatorias [illegible] uellunt, vt in[illegible] beneficiatem pa[illegible] ad [illegible] eccleſiaſtica beneficia debet fieri [illegible] eo, qui eſt in ordine clericus, [illegible] num 1.

Conformis triplex ſententia lata in ſpolio, & brachii ſecularis decreta, ſcilicet vbi fuerit contra partem nunquam parere volentem, & ſumme contumacem, [illegible] dici adimit benignitatem, & iuris ſuadet rigorem exerce[illegible] ec [illegible] 7 lib 3 num [illegible]

Confuſio in proceſſu vbi timetur ciuilis materia a diſtro[illegible] one eſt in coandum, deciſio. 619. lib 3 num [illegible]

Congregatio Montis Caſſinenſis ordinis Sancti Benedicti circa beneficia [illegible] congregationem pertinentia Cardin[illegible], & aliis prælatis in commendam [illegible] de Apoſtolica conceſſa, eſt priuilegiata, deciſ. 864. lib [illegible] num 3

Coniectura, quæ capitur ex confeſſione fru[illegible] percepto [illegible] in familiam [illegible] conuerſos, an ducat ratorio nomine perceptos, dec 310 lib [illegible] num.4.

Coni[illegible] uræ de [illegible] pecuniari[illegible] prælumentes [illegible] Bullis Pontificis [illegible] bottæ, cum [illegible] ut, nec in publicam [illegible] la relatæ, parum [illegible] tendam probationem, [illegible] numero [illegible]

Coniecturæ admittuntur in recuperatione manus alicuius ſer be[illegible] is, [illegible] alias conſtare non poteſt de[illegible] 5 [illegible] num [illegible]

Coniunctæ perſonæ [illegible] prætendant de intereſſe in cauſa, an debeant [illegible] cti, dec. [illegible] lib [illegible] num.1

Coniunctæ perſonæ, [illegible] tates [illegible] nilitatem ſororis prob[illegible] & [illegible] ue in ſi neraten [illegible] ctiam [illegible] tes in [illegible] a[illegible] trim[illegible], de [illegible] fa[illegible] um, dio[illegible] exaudiri, & [illegible] m[illegible] a cone[illegible] dec [illegible] 14 [illegible] 3 num.2.

Coniuncti in ſecundo [illegible], ad[illegible] poſſunt cum diſpenſ[illegible] matrimonium contrahere, dec [illegible] 04. lib.3 [illegible]

Coniunctis perſonis ad ca[illegible] lam admiſſis ratione ſui [illegible] ſe [illegible] prætendentibus pro coniuncta perſon[illegible] debeat iur[illegible] tum calumniæ offerri, [illegible] ibus extra Curiam ſtante remi[illegible] ne ad iudices partium [illegible] la, deci[illegible] 6 [illegible] 3. num.

Coniunctus non venit admitten[illegible] pro coniuncto, licet prætend[illegible] quando habet procuratorem [illegible] tis conſtit[illegible] ad cauſæ tutelam [illegible] p[illegible] am, de[illegible] 12. lib 1 num 2 [illegible], & contrariam ex Rotæ opinione vide num ſeq ibid.

Conquerentes per [illegible] eias, & alia iudicia de aduerſariorum potentia, an [illegible] ſint audiendi dec.611 lib.1 num 2

Conquiſita a clerico [illegible] m[illegible] tunt de bonis eccleſi[illegible] is [illegible] comparata, dec.38 [illegible] num 1.

Conſangu[illegible] a [illegible] eſt deponens ſtatim poſt obitum matri[illegible] acceſſiſſe ad condolendum, [illegible] dei[illegible] on[illegible] e poſt tres dies, ob modicum [illegible] in [illegible] oris diuortu[illegible] onteſte[illegible], dec [illegible] 44. lib. 3. numero.

Conſanguinei [illegible] conſanguinitatis [illegible] conſangu[illegible] ſunt [illegible], quia habetur ratio [illegible], dec. 267 lib. [illegible] num. 1.

Conlec[illegible] Romæ non [illegible] Eccleſiæ inſtitutus [illegible].

Conſ[illegible] quando quis dicatur, dec. 142 [illegible].

Conſequi quo[illegible] poteſt [illegible] fruſtratorie, & [illegible] debet per obliquum dec. 591 lib. [illegible] num.

Conſenſus trahitu[illegible] datæ ſupplicationis [illegible] ne beneficiorum d[illegible] 42 lib. [illegible] num.

Conſenſus partis in [illegible] tione inualidata [illegible] non [illegible] poſtea præſt[illegible] non ſanat ſubie[illegible] nem [illegible] habitę mandati impetratæ dec. 586 lib. 3 num. 3.

Conſenſus, quandocunque interueni[illegible], valet, dec. 12[illegible] lib. 3 num. 4.

Conſenſus præſtitus ob benefici[illegible] nem reuocari poteſt cum p[illegible] ſic reſigna[illegible] lib. [illegible].

Con[illegible] pet[illegible] quem [illegible], ubi denuo [illegible] tur, d[illegible] num. 1.

Conſenſu[illegible] ſecundus [illegible] in primo, niſi al[illegible] appareat de diuerſitate dec. 588 lib. 3 num. 2.

Conſenſus præſtitus per procuratorem quem operetur effectum, dec. [illegible] 58 lib. [illegible] num. 1.

Conſenſus Capituli in conceſſione [illegible] facta ab Ordinario, & ſic diutu[illegible] neceſſarius eſt obſ[illegible], quod per [illegible] hiſtrationis conceſſione[illegible] transferatur, de[illegible] 22 lib. [illegible] nu[illegible].

Conſenſus in literarum expeditione, [illegible] alternatiua, & [illegible] obtentatu[illegible], & qualis requiratur, dec. [illegible] num.

Conſenſus præſtitus ſemel an poſſit reuocari, dec. 45 lib. 3 num. 8.

Conſenſus in reſignatione antea præſtitus & poſtea reuocatus [illegible] reſignatariis [illegible] gnante, an ſit validus dec. [illegible] 58 [illegible].

Con[illegible] greſſus ex cauſa [illegible], d[illegible] lib. [illegible] num. 1.

Conſenſus [illegible] lido, ſicut fit de val[illegible] do, [illegible] lib. 3 num.

Conſenſus ſolum [illegible] gnatario, ſi [illegible] roductus [illegible] libere, & pure factus fuerit, dec. [illegible] lib. [illegible] num. 1.

Conſenſus in his, in quibus quis poteſt contradicere, ſemper requiritur, dec. 699. lib. 3 num. 2.

Conſenſus non requiritur in his, quę ſpectant ad publicam vtilitatem, dec. 1 92. [illegible] nu. 1.

Conſenſus an poſt mortem mandantis [illegible] præſtare poſſit, dec. 1379 lib. 3 num. 1.

Conſenſus ex quibus elicia[illegible]tur, dec. 145 lib. 3. num. 1.

Conſenſus eius qui beneficium tenet, requiritur in tranſlatione penſionis, dec. 125 lib. [illegible] num. 1.

Conſentiens ceſſioni iuris, litis, & cauſſæ cenſetur etiam conſentire te[illegible] ſus in ſupplicatione contenti, dec. [illegible] lib. 3 num. 1.

Conſeruatores dati ad [illegible] endum, & conſeru[illegible] dum priuil[illegible] um [illegible] Decimu[illegible] neceſſum, ad habe[illegible] maxime in perſonas, quibus [illegible] de Apoſtolica prouiſum, dec. 164 lib. 3 num. 1.

Conſeruat[illegible], qua[illegible] reſtringendæ, dec. 171 lib. 2 num. 2.

Conſilium [illegible] municatum in ſpolio ad[illegible] tendo p[illegible] Ciuitatem, vel communitatem aliquam, an p[illegible] ſtes de viſu, auditu, credulitate, famam publicam, [illegible] per-

cept[illegible], & ſimilia prob[illegible] valde poſſit, dec. [illegible]

[illegible] volumine, con[illegible] debere [illegible]

Conſtitu[illegible] tio [illegible] abunde [illegible]

Conſtitu[illegible], vel non n[illegible], nam partium probat [illegible]

Conſtitu[illegible] quod, quando vel tas eſt [illegible] num.

Con[illegible] lite ſal[illegible] tunt, dec. [illegible]

[illegible] non dicitur, niſi in [illegible]

[illegible] non dici[illegible]

& [illegible] tionibus, dec. [illegible] lib. 3 num. [illegible]

Con[illegible] de ſubſiſtent[illegible]

Conſtitu[illegible] nonnon[illegible] declaratione [illegible] accedendum [illegible] num. 4.

Conſtitu[illegible] de [illegible] ceptatione, [illegible] lis, mandatum tamen proc[illegible] ceptam [illegible] ptendam [illegible] cipale, dec. [illegible] num.

Con[illegible] vacantiam cum [illegible] lus poteſt ex[illegible] na excom[illegible] dinit[illegible]

Conſtitu[illegible] te matrimonium [illegible] ſta [illegible]

C[illegible] Car[illegible] [illegible] articul[illegible] [illegible] audi[illegible], ita quidem, et [illegible] quidem ad obiec[illegible] tum [illegible] cedatur, dec. 17[illegible] lib. [illegible]

Con[illegible] bo[illegible] tore ex actis illius, qui [illegible] tud[illegible], non venit contidetan[illegible] dec. 46[illegible] lib. [illegible] num. 3.

Conſ[illegible] to de [illegible] iudici de non pro[illegible], nequaquam eſt facienda, dec. 12[illegible] num.

C[illegible] libertate, idque vel ſemel, [illegible] ſcribitur in ea ius patronatus cum aliquo titulo, ubi ſpeciali indulto Pontificis, dec. [illegible] lib. [illegible] num. 6.

Conſ[illegible] conditionalem, ſi non appareat conditionem eſſe ſecutam, eatenus nihil poteſt acquiri, deciſio. 384 lib. 3 num. 3.

Conſtituens Capellanum principalis, qui ſuo nomine poſſideat, curamque animarum exerceat, hoc actu beneficii acquirit poſſeſſionem, [illegible] rem, propter poſſeſſionis continuationem, dec. [illegible]74 lib. 3 num. 2.

Conſtituens ſe nomine alte[illegible] poſſidere in contractu venditionis agno[illegible] alii competere proprietatem, dec. [illegible] num. 6.

Conſtituens ſe nomine mulieris [illegible] dete in euentum reſtitutionis dotis, [illegible] ente caſu mortis, ratum eſt, ac ſi [illegible] poſt [illegible] caſum mortis, dec. 556 li[illegible] nu. 2. Li[illegible] hoc & intellige, [illegible] latius [illegible].

Conſtitui procuratores ad cauſas, [illegible] pen-

Con[illegible]

Con[illegible]

C[illegible] [illegible] quando conſtitui[illegible] ip[illegible] ſe[illegible] lib. 3 num.

Con[illegible] in inſtrumento [illegible] al quid in[illegible] tem [illegible] pe[illegible] poſſit, dec. [illegible] num.

Conſtitutum [illegible] probare poſſeſſionem [illegible] turis de[illegible]

Conſtitutum [illegible] primum extremum in ſp[illegible] dec. [illegible] num. 1.

Conſuet[illegible] laicus habeat [illegible] in cauſſis profanis clericorum, [illegible] præbetur etiam priuilegium, dec. 12[illegible] lib. 3 num. 1.

Conſuetudo in inſtrumentis matrimonialium, ſi diuerſa ſit pro locorum diuerſitate, probanda eſt ab illo, qui eam allegat, dec. 234 lib. 3 num.

Conſuetudo ſoluendi decimas, etiam de fructibus col[illegible] in altena parochia, & etiam de noualibus, eſt attendenda, dec. 554 lib. [illegible] num.

Conſuetudo aliquando ius valida eſt, [illegible] legis, & ſtatuti obtinet [illegible] 219 lib. 2 num. 4.

Conſuetudo contra [illegible] ordinem [illegible] non probatur in [illegible] dec. 2[illegible]

Conſuetu[illegible] eſſe, quod decima perſonal[illegible] per teſtes venit probanda, dec. [illegible] 3 num. 1.

Conſ[illegible] & olim vſus notarii in exten[illegible] inſtrumentorum non [illegible] cum in his ſtylus [illegible] attendatur [illegible] lib. 3.

C[illegible] rationabilis etiam [illegible] pro[illegible] bata ita ſe habe[illegible], qua [illegible] inſtrumentis ſine teſtibus loco & die adh[illegible]

ſit ſeruanda, dec. 245 lib. 3. num. 2.
Conſuetudo & ſtylus loci ſeruandus eſt, deciſ. 705. lib. 3 num. 4.
Conſuetudo non omnis ſeruanda eſt, & præſertim ea, quæ irrationabilis eſſe dignoſcitur, & ea eſt per quam fides inſtrumentis, ſine interuentu teſtium datur, d. 216. lib. 2. n. 1.
Conſuetudo aſſerta ex temporis immemorabilitate per aſſerentem probanda eſt, deciſ. 492. lib. 3 num. 7.
Conſuetudine ſi inoleuerit libris ordinatis ſine ſubſcriptione teſtium credi, ea ſeruanda eſt in fauorem actus, ne annulletur, dec. 103. lib. 2. num. 4.
Contenta quando plura ſunt in inſtrumento vnum propter aliud cenſetus appoſitum, dec. 1159 lib. 3 num. 1.
Contentum negatur pro continente, deciſio. 1002. lib. 3 num. 1.
Contextu eodem ſecuta actuum vicinitas arguit partes inter ſe antea conueniſſe, & contractus Simoniaci inducit ſuſpicionem, dec. 501. lib. 3 num. 3.
Contra intruſos etiam procedi ſolet litis pendentia adhuc vigente, quamuis longo tempore fuerint poſſeſſores, dec. 572. lib. 3. nu. 3.
Contra inhibitiones, an dicatur attentaſſe, qui ſuam probet cõtinuaſſe poſſeſſionem, dec. 574. lib. 3 num. 1.
Contra libertatem eccleſiæ ſemel adeptam, in qua prætendebatur ius patronatus non præſcribitur, niſi ſpeciali indulto Papa alicui conferat in ea ius patronatus cum titulo, dec. 254. lib. 3 num. 9
Cõtractum factum fuiſſe in fraudem, quibus ex coniecturis probetur, d. 1158 lib. 3. num. 1.
Contractus locationis vbi vi fluminis duodecim culturæ deperdantur, non admittit defalcationem in grano promiſſo per conductorem pro rata deperditarum culturarum, d. 159 lib. 3 n. 4. Et quid ſi hoc caſu fuerit contractus emphyteuticus, ibid nu. ſeq.
Contractus compatibiles eius ſunt naturæ, vt ex ſecundo non tollatur primus, dec. 363. lib. 3. num. 2.
Contractus ſi celebretur etiam cum procuratore aſſerto non adimit cõtrahenti bonam fidem, maxime ſi a fide dignis poſſit iuſtificari, dec. 291. lib. 2 num. 1.
Contractus emphyteuticus a contractu locationis, qua ratione diſcerni poſſit, dec. 539. lib. 3 num. 7.
Contrarietas teſtium deponẽtium ex vna parte de parata facta in alueo fluminis certo loco ex altera negantium, nec de loco paratæ conuenientium, vt ea non ſit admittenda, nec ad factæ probationem, decis. 447 lib. 3. nu. 1.
Contrarietas opinionum inter Doctores ad habita diſtinctione ſaluatur, dec. 465 lib. 3. num. 8.
Cõtrarii teſtes dicuntur, ſi vnus deponat ſchedulam recepiſſe manu certi cuiuſdam ſcribentis, alius aliam fuiſſe foliam album tantum, & ideo reprobantur, nec valent in recognitione apocharum priuatarum requiſita. dec. 52 lib. 3. num. 6
Contrarium & qualiter limitari hoc intelligique debeat, vide num. immediate ſequen. dec. 475. lib. 2. num. 4.
Contrarium vide num ſeq. idque ob neglectum appellationis proſequendæ. dec. 459. lib. 3. num. 3.
Controuerſia exiſtente de poſſeſſione iura a partibus pro ſe facientia producenda ſunt, & meliora iura producenti aſſignanda eſt poſſeſſio, dec. 585 lib. 3 num 3.
Controuerſia suborta, vel dubio potius de eccleſia, vtrum iuris ſit patronatus, an libera, præſumendum eſt pro libertate, niſi in contrarium patronatus probetur non obſtante aliqua facta quondam præſentatione, dec. 589. lib. 3 num. 1.
Controuerſia de ratione, & diœceſi ſuborta identitatem aſſerens eam probare debent, dec. 350. lib. 3. num. 2.
Cõtrouerſia ſi de literarum expeditione proviſionalium, & reſeruatorialium inter partes fuerit ſuborta, non dicitur fieri remiſſio ad earundem expeditores, cum id petiendo non vacet, ſed conſulendi peritiores, dec. 84. lib. 3. num. 6.
Contumace parte exiſtente non tamen impeditur, quin die habitæ notitiæ appellando debeant audiri, dec. 45 lib. 3. num. 4.
Contumacia partis ſi notoria ſit, adeo vt non pareat vnquam Apoſtolicis literis, etiam tribus ſententiis de ſpolio in contrarium habitis tenegatur ex mandato Principis ſecularis, tanquam brachii executorialis parere iudicato, ſit ſententiæ executio, non diſputatur, breue in fauorẽ partis aduerſæ impetratæ ſubreptitiæ ſint necne, d. 110. l. 3. n. 3. num. 3
Contumacia rei in non parendo iuſſibus iudicantis non debet eſſe nocumento ipſi actori, dec. 1. 2. lib. 2 num 9.
Contumaciæ partis in gratiam etiam aliquando Auditor dubium in vltima inſtantia proponit dec. 560 lib. 3 num 1.
Conueniſſe partem cum notario in præiudicium aduerſariorum collitigantium cum graue admodum ſit delictum prima fronte, nec in dubio venit præſumendum, dec. 48 lib 3 num 3.
Conuentio ſiue concordia a partibus in cauſa beneficiali inita roborata clauſula beneplacito Sedis Apoſtolicæ legitima eſt, nec vllo modo de ſymoniaco contractu argui poteſt dec 682. lib. 3 num 1.
Conuentionalis præſcriptio, aus longi temporis decurſa contra defunctum, obeſt etiam minori, dec. 504. lib 3. num 8.
Connectus & commiſtio in tinello non eſt de ſubſtaut a probationis aliquem eſſe familiarem prælati, dec. 610 lib. 2 num. 10
Copia data de teſtium publicatione ante annus 20. facta, ſi non apparet teſtium publicatio, an realiter facta præſupponatur, ad effectum, vt de nouo poſſint, vel debeant, vel non poſſint alii teſtes examinari, deciſ. 78. lib. 3 num 1.
Copia citationis etiam non petita eſt offerenda. Et debet dari ſumptibus mandatoris citari Secus tamen in executorialibus, deciſ. 62 lib. 3 num. 1.
Copia teſtium productorum in ſecunda inſtantia ſi copioſe in depoſitione abundet in, qui prima inſtãtia de facto teſtati ſunt, dubium aliquando iudici facere poteſt, deciſ. 50 lib. 3 num 6
Copiæ ſtandum eſt, quando ipſa originalia ſunt penes aduerſarium ſi ipſe recuſat oſtendere originalia ipſa, vel nõ permittit, quod formiter extrahi intur, dec 49 lib. 1. num. 1.
Copiæ & inſtrumenta, & acta, an probationẽ indicant de non traditione rerum in controuerſia poſitarum, dec 312. lib 3 num 1.
Copia, ſi ſit penes aduerſarium originale ipſum. ex ſententia Bartoli, & Iaſonis, fides a ſi. bebit dr bet, dec. 160. lib. 2. num. 2.
Copula, &, cum æque principaliter membra orationis copulat, quos producat effectus, dec 33 lib. 1 num 8.
Copula æque principaliter copulans cauſſam appellationis, & nullitatis quid operetur, dec 101. lib. 2. num 7.
Correctorium vbi eſt ſtatutum iuris communis, etiam eſt odioſum, & ob id minus extendendum, dec 660. lib. 3. num 5.
Correctio confeſſionis admittitur, ſi ſunt indicia erroris, dec. 2 3. lib 1 num 1.
Correſpectiuitas nulla in retroceſſione ſi appareat, interueniſſe actus Symoniacos dici non poteſt, ſtante quod nulla etiam acceſſerit pactio, dec. 289. lib. 3. num. 4.
Correſpectiuitas quando, & ex quibus inducta cenſeatur, d 97. lib. 3 num. 1.
Correſpectiua, & connexa eiuſdem iuris & rationis eſſe cenſentur, dec. 1160. lib. 3. numero 6.
Corrupti teſtes vaſallique eius pro quo teſtificantur, nec omnino excepti nec maiores nõ ſunt habiles ad teſtificandum, dec 254. lib. 3. num. 8.
Creditori vero ſi per debitorem ceſſio fiat, an ea ſimulata præſumatur, dec 42. lib. 2. nu. 1.
Creditori ſi fiat ceſſio a debitore in liquido conſtet de debito, præſumitur ceſſionem eſſe ſimulatam, dec. 50 lib. 2. num 1.
Creditum aſſertum mercatorum, an ex libris eorum, vel inſtrumento publico debeat probari, dec 515 lib 1. num. 4.
Creditum perſonale, quod nullam habet annexam hypothecam iam ſolutum, vtrum repeti poſſit tanquam indebitum, dec. 548. lib. 3 num 4.
Creditum aureorum centum non eſt huiuſmodi, vt eius cauſſa poſſeſſio domus in creditore debeat transferri, quæ multo maioris valoris eſt, dec 457. lib 3 num. 5
Creditum antiquum eſt præferendum creditori nouo, dec. 362. lib 3 num 1.
Creditum ſecutum ſine facto heredis poſtea inſtituti liberat eum ſuſpicione fraudis, deciſ. 505 lib. 3 num 4
Crimen degradatione, aut ſuſpenſione dignum non eſt pugna per duellum commiſſa, dec. 98 lib 2 num 6.
Criminoſus, vt inhabilis ad beneficia reddatur, non ſimpliciter accipi debet, ſed pro eo, qui enormi crimine, vt homicidio, & ſimili eſt notatus, non pugna per duellum prouocatorium commiſſa, vt hoc caſu, deciſ. 98 lib. 2 num 5.
Criminoſus etiam notorius non inquiſitus, nec condemnatus iudicialiter, non dicitur inhabilis ad habenda beneficia, ſecus in inquiſito, & condemnato, dec. 30 lib. 3 num 6.
Criminoſus ad quodcunque beneficium ex notoriis criminibus inhabilis efficitur, deciſ. 3 lib. 3 num. 3.
Cupiens procedi in cauſa, in qua vigore cõmiſſionis ad vlteriora procedi non licet, niſi effectualiter ſolutis expenſis debet facere taxam expenſarum, & illas ſoluere, non ille cui ſunt reficiendæ expenſæ, deciſ. 137 lib 3 num 1.
Curator debet deputari etiam adulto, vt iudicium valeat, dec. 1124 lib 3 num 1.
Curia Romana teſtes etiam ex longo diſſitis prouinciis acciri Romam iubet, vbi timor ſubortus eſt ſubornationis, vel etiam ſuſpicio facta calumniæ, dec 24 lib 3 num. 7
Curia de ſtylo obſeruat ſignatam gratiam ad inſtantiam procuratoris, de voluntate principalis eſſe ſignatam, licet abſentis, dec 586. lib. 3 num 9
Curia Romana ex inueterato vſu conſuetudine approbata confirmato in cauſis quantumcunque grauibus ſolet remiſſorias concedere, dec 251. lib. 3 num 3.
Curiales citationes, quę dicuntur fieri per cõtradictas habent ſimilitudinem cum illis, quæ in partibus haut poſt primam citationem factam, dec 312 lib. 1 num 3.
Curiæ ſtylus eſt non exſequi ſententias in partibus latas, niſi cognita re iudicata, deciſio. 381 lib 3. num 1.
Curiæ ſtylo obſeruatur literas ſub die obitus, qui beneficium tam impetratum obtinuerat expediri, dec. 518. lib. 3. num 3.
Curſor præſentans commiſſionem iudici ſi pars illa non vſa fuerit ad dicendum contra, inhibendo, nec citando, nec ſuper priora ſententiæ nullitate pronunciet iudex, quæ fiunt aut facta ſunt, inualida exiſtunt, dec 101. lib 3 num 1.
Curſores Apoſtolici facta diligentia de reperiendo procuratore, eo non reperto, citationis copiam poſſunt affigere eius ædibus quam ſi non habet, ſit citatio per contradictas in acie Campi Floræ, deciſ. 335. lib. 3. num. 1.
Curſores ſi referant, vel vnica vice procuratorem reperiri non poſſe, per id abſentia eius

de ſtylo curiæ ſatis ſufficienterque eſt probata, dec. 262. lib. 2. num. 2.
Curſus annorum 18. & ſic diuturnus, articulos non tam alias propoſitos efficere dicitur reprobatorios in cauſa matrimoniali, nec vacare calumnia proponentes iudicatur, dec. 94. lib. 4. num. 1.

D

DAnda vtrum ſit remiſſoria parti ad iuſtificandum penſionem valde reſeruatam, dec. 669. lib. 3. num. 3.
Data literarum ſi contineat mandata de prouidendo quibuſdam cum clauſula, quod poſſint acceptare literis non expeditis, & in diœceſi per eos eligenda, non nominata diœceſi, an acceptatio ſit valida habenda, dec. 295. lib. 3. num. 2.
Data retentione pro melioramentis non poteſt dari poſſeſſio, niſi ipſis effectualiter ſoluta, dec. 111. lib. 2. num. 2.
Datarius iungere ſolet ſupplicationibus clauſulam, præterquam per obitum [illegible] peratur, vt quouis modo capi poſ[illegible] ſe antea [illegible] iam per obitum oſtendat, dec. 624. lib. 3. n. 5.
Datarius gratis cur inſerat clauſulam, ſine præiudicio ſimiles gratias proſequentium, dec. 685. lib. 3. num. 4.
Dato mandato in actis de ſtando vnicæ ſententiæ, & teſtibus examinatis terminoque etiam dato, an remiſſoria concedi poſſit, dec. 93. lib. 3. num. 1.
Debilitatio membri non inducit irregularitatem ſed mutilatio, & abſciſſio, deciſ. 115. lib. 2. num. 1.
Debita contracta pro neceſſitate perſonæ eccleſiaſticæ in digniate conſtitutæ, an tedduntobligatum ſucceſſorem, dec. 43. lib. 2. num. 1.
Debiti confeſſio non ſtatim facit, vt procedi ad vlteriora liceat, ſtante eo, quod nuliter & male fuerit proceſſum, deciſio. 3 [illegible] lib. 3. num. 2.
Debito liquido exſtante vigore apodiſſæ opponi poteſt ad eundem in præiudicium debentis, dec. 314. lib. 5. num. 2.
Debitor vbi opponit cõtra creditorem agens non tenetur ad probationes, dec. 640. lib. 3. num. 3.
Debitor creditori officium hypothecare poteſt cum pacto redimendi, dec. 44[illegible] lib. 3. n. 1.
Debitorum cedentis creditori ſi ſit liquidum, & certum, valet ceſſio, alias eſt inutilis, & argui poteſt de ſimulatione, deciſio. 41. lib. 2. num. 4.
Debitum ſi contractum fuerit cauſa neceſſitatis vſus in perſonam collati, an per ſucceſſorem veniat diſſoluendum, deciſ. 23. lib. 2. num. 1.
Decanus & aliquot Canonici, licet ſint domum capitularē ingreſſi cum inſtrumento poſſeſſionis, [illegible] mentio capitulariter traditæ, per ingreſſum illum non probatur poſſeſſio, dec. 3. lib. 3. num. 2.
De cetero clauſula adiecta in declaratione Papali hoc modo ſupplicantem fuiſſe, & eſſe familiarem, & de cetero habendum, & iudicandum pro tali, non extenditur ad futura, ſed ad præterita, tum hic vſque fuerit vſque ad prouiſionem talis, non quod in futurum erit familiaris talis, ſtante incertitudine, & mobilitate eorum, quæ futura ſunt, dec. 195. lib. 3. num. 5.
Decedens in poſſeſſione, qui dicitur ceſſiſſe in alium, an præiudicet ceſſionario ſuo, cum nulla dicatur illa ceſſio ex non ſubſecuta translatione poſſeſſionis, deciſio. 535. lib. 3. num. 4.
Decedente aliquo, qui non expediuit [illegible]teras beneficii, dicitur vacare per obitum, deciſ. 37. lib. 1. num. 1.
Decendium quod de iure datur ad appellandum quando currere incipiat, vtrum a die intimationis ſententiæ, an vero a die notitiæ, dec. 111. lib. 2. num. 5.
Decimæ an in fructibus ſolui debeant, vel pecunia numerata, & vtrum de illis fiat tranſactio, dec. 381. lib. 3. num. 2.
Decimarum ſolutionem abnegans ex immemorabili conſuetudine eam probare tenetur, dec. 471. lib. 3. num. 1.
Decipitur nequaquam permutans cum altero beneficium, vbi ſibi conſtat eſſe litigioſum, quod acceptat permutando, dec. 682. lib. 3. num. 4.
Deciſio 311. in nouis, quo caſu intelligatur, deciſ. 1260. lib. 3. num. 1.
Deciſiones duæ Rotales in antiquis, aſſerentes fidem extractis ſ[illegible]plicationibus ex regiſtro Summi Ponti[illegible]cis non adhiberi, in deſuetudinem abiere, quia quotidie contrarium in tribunali Rotæ, & tota curia Romana obſeruatur per praxim iuridicam iudicum, & cauſſidicorum, deciſ. 219. lib. 3. num. 5.
Declarandus vtrum ſit aliquis ob non paritionem monitorii, alias per iudicem decreti, dec. 5[illegible] lib. 3. num. 2.
Declaratio Papæ ſuper beneficio conferendo lite pendente perdurante, an adimat alteri iam ius quæſitum, deciſio. 187. lib. 2. num. 1.
Declaratio ſuſpenſionis in diuinis ob non paritionem monitorii, habet vim executiuæ, & ideo non poteſt procedi huiuſmodi facta declaratione tempore feriatum, deciſ. 231. lib. 2. num. 4.
Declaratio in his quæ pendent a futuro euentu, eſt neceſſaria ad ea acceptanda, dec. 698. lib. 3. num. 4.
Declaratio voluntatis domini requiritur, vt emphyteuta cadat in commiſſum poſt biennium, dec. 15[illegible] lib. 3. num. 2.
Declaratio Papæ ſimplex differt a noua diſpoſitione, quæ tranſit in vim exſpectatiuæ, dec. 51. lib. 1. num. 6.
Declarationi Papali de familiaritate ſupplicantis, vtrum regula de non tollendo iure quæſito derogare poſſit, & ſic obeſſe parti aduerſæ, ſtante, quod lite pendente fuerit facta, dec. 195. lib. 3. num. 6.
Declaratoria cum denuntiatione non probat factam excommunicationem ad infringendam iſtiuum depoſitionem, deciſ. 279. lib. 3. num. 2.
Declaratoria aliquando ſine vlteriori citatione lata, an ſit de iure nulla, deciſ. 15. lib. 2. num. 3.
Declaratoria regula reſeruationis officialium, non trahitur ad præterita, deciſ. [illegible]85. lib. 3. num. 1. Item nec ad ea, quæ certam habuerunt interpretationem, ibid. num. 2.
Declaratoria ob non paritionem executorialium poſita, quod inhibitio facta fuerit per alium iudicem, vt [illegible] efficaciter parti petenti dari poſſit, dec. 29. lib. 2. num. 2.
Declaratoria mera probans familiaritatem, & mere gratis inter ſe plurimum differunt, dec. 190. lib. 2. num. 3.
Declaratoria tranſita in rem iudicatam, quãdo reſcindi poteſt, dec. 125. lib. 3. num. 2.
Declaratoria, an relaxari poſſit aliquando ob non paritionem executorialium, deciſ. 77. lib. 2. num. 1.
Declaratoria ſummi Pontificis facta, dum lis adhuc pendet, num dici poſſit adferre præiudicium alicui, cui ius fuerit iam quæſitum, dec. 190. lib. 2. num. 1.
Declaratoria mera verborum dubiorum non infringitur lite pendente per regulam de non tollendo iure quæſito, deciſ. 195. lib. 3. num. 7.
Declaratoria mera verborum in dubio poſitorum, omnia eludit potenter, quæ ex aduerſo opponi poſſunt, & ita nec lis, nec regula obſiſtere, de qua agitur ad infirmandum vlla poteſt, dec. 190. lib. 2. num. 4.
Declaratoria ob non paritionem executorialium, vbi de nullitate ſententiæ ex defectu mandati agitur, an veniat relaxanda, dec. 2. lib. 3. num. 2.
Declaratoria ferri poteſt contra partem, quæ ſub prætextu concordiæ, quam tamen reuera recuſat, differt ſolutionem, dec. 4[illegible] lib. 3. num. 8.
Declaratoria iſtius regulæ, quod tempus currat a die reſignationis, & non conſenſus, non habet locum quando præſtatur [illegible] ſenſus poſt mortem, ideo hodie eſt fr[illegible]ta regula, dec. 103. lib. 1. num. 1.
Decreto irritante interpoſito in reuocatione facultatis acceptandi reſignationes noua prouiſio non tenet, dec. 283. lib. 3. num. [illegible]
Decretum executorialium, an vim ob[illegible]at diffinitiuæ ita vt ab huiuſmodi decret[illegible] interpoſita in ſuſpenſo ipſam teneret poſſit executionem, dec. 228. lib. [illegible] num. 1.
Decretum irritans appoſitum indulto non inficit neque titulum, neque poſſeſſionem poſſidentis ex collatione Epiſcopi, ex quo non contingebat certum [illegible] beneficium, neque erat notorium, [illegible]
Decretum irr[illegible] tantum inficit n[illegible], ſed etiam poſſe[illegible]nem, contrarium [illegible] cecidit Rota, dec. 142. lib. 2. num. 2.
Decretum irritans promul[illegible]atum [illegible] iuſſu Sanctiſſimi, aut Superioris ad id [illegible] habentis non extenditur ad nouas prouiſiones, cum tantum referatur ad præte[illegible]a, non autem futura, dec. 247. lib. 2. n[illegible]
Decretum appoſitum indulto, & non [illegible] certo corpore non in[illegible]cit poſſeſſ[illegible]m, neque titulum, dec. 72. lib. 1. num. [illegible]
Decretum regulæ [illegible]o mentionem inficit [illegible]lum poſſeſſionis, ita, vt vigore exſpe[illegible] gratiæ, neque per ſe neque [illegible] procuratorem princip[illegible] acq[illegible] poſſit, eo perſiſtente, [illegible]
Decretu[illegible] cita[illegible]tio ad [illegible] pr[illegible] rogat[illegible], quando nulla dicantur, dec. 1[illegible]4. lib. 3. num. [illegible]
Decretum irritans inficit titulum & poſſeſſionem, idque per ſe ſolum, dec[illegible] lib. 1. n. 3.
Decretum Rotale volens præ[illegible] fructibus poſſeſſionum cautionem, non poteſt litigare cõtra non poſſidentē, d. 386. l. 3. n. 4.
Decretum irritans p[illegible]tum in mandato prouiſionis, & factum in nominatione verum promotioni Papali obſiſtat, dec. 300. lib. 3. num. 5.
Decretum de expeditione literarum a die acceptationis debet præciſe intelligi, non autem poſt pacificam poſſeſſionem, dec. 836. lib. 3. num. 1.
Decretum irritans in gratia poſitum, an & qualiter officiat beneficiato, qui non paruit conditionibus gratiæ inſertis, dec. [illegible]32. lib. 3. num. 5.
Decretũ executorialium, an habeat vim diffinitiuæ, ita vt appellatio ab ea interpoſita ſuſpendat executionem, dec. 1081. lib. 1. n. 1.
Decretum executorialium cum per illud videatur pronuntiatum ſuper cauſa appellationis, & ita negotium [illegible]diffinitum, habet vim diffinitiuæ, dec [illegible] lib. 3. num. 2.
Deducta in informationibus ab vna partium [illegible]en modo, vt inuoluant materia, quæ aliter ſe in facto habet, quid ſit agendum, deciſ. 1017. lib. 3. num. 1.
Deductæ in actis informationes facile ſuſpicionem de colluſione iudici parere poſſunt, dec. 6[illegible]0. lib. 3. num. 2.
Defectus repudiationis beneficii poteſt purgari, & beneficium acquiri, d. 816. lib. 3. nu. 5.
Defectus iuriſdictionis iudicis, & non ſufficiens mandatum procuratoris ſententiam, & geſta reſcindunt, & reddunt penitus nulla, dec. 566. lib. 3. num. 2.
Defe[illegible]tus ſi nonquam declarauit ſe fuiſſe ſpoliatum, an ſucceſſor ob id videatur ius agēdi de ſpolio amiſiſſe, dec. 390. lib. 3. num. 2.
Delegatio ſolitioni per tranſactionem factam a ſcientibus, dec. 1265. lib. 3. num. 17.
Delegationi non obſtat, nõ eſſe debitores, ad quos eſt delegatum, modo appareat de cõſtitutione ſoluendi, dec. 1248. lib. 3. num. 2.

Deli-

Delibetatio rei poteſt fieri per iudicem, cum ſibi conſtat de ſolutione in partibus facta, dec 949. lib. 3 nu. 2.

Deliberatus conſenſiſſe interceſſiſſe actui arguitur ex iuramenti interpoſitione, facitque ratificationem impugnari nullatenus poſſe, dec 493 lib. 3 nu. 4.

Delictum ſine furandi animus non præſumitur ſi alia coniectura capi poteſt, dec. 869. lib. 3. nu. 6.

Delictum per confeſſionem extraiudicialem quoad effectum pœnæ ordinariæ non probatur, licet quo ad alios effectus, dec. 4. lib. 3 num. 4.

Delictum ſi venit in actionem, quod habet tractum ſucceſſiuum tunc communitas tenetur etiam non communicato conſilio, d. 790 lib. 3. nu 4.

Deperdiri actis, qui ſe ſuper illis fundare vult, ea, vt producat, neceſſe eſt, deciſ. 662. lib 3 num 6.

Deponens pecuniam conſtitutus in militia ordinis Hieroſolymitani apud montem, reſeruatis ſibi fructibus eu ſine, vt filio naturali cedat proprietas ſe defuncto, non religionis Hieroſolymitanæ erãt pecuniæ, ſed filii naturalis, dec. 389 lib. 3 nu. 1.

Depoſitarom pecuniarum ad reſtitutionem vtrum is tenetur, qui eas habuit ſic conſignatas ſub pacto, & conditione iſtis non adimpletis, dec. 686. lib. 3 nu. 1.

Depoſitio teſtis, quæ nihil, quo ad rem commodi adfert iuanis eſt, & fruſtratoria, d. 594. lib 3 num. 3

Depoſitio per teſtem de literis famæ, & non de fama mortis nihil probat, dec. 679. lib. 3. num 7.

Depoſitio teſtium de ætate mendax, & varia, reddit ſuſpectos eos, idque in probatione longæ conſuetudinis, ante cuius probationem, ætatis vt præcedat probatio eſt neceſſe, dec. 471. lib 3. nu 3.

Depoſitio vnius nummi, an ſufficiat ad fructus non liquidatos, dec. 1187 lib 3. nu. 1.

Depoſitio teſtium inualida eſt, quæ dicit de iure lignandi, & paſcendi partis, in cuius fauorem depoonit, non facta mentione ſcientiæ vel ignorantiæ partis aduerſæ, deciſ. 97. lib 3. num. 2.

Depoſitio vnius teſtis de viſu & alterius de auditu, cui iungatur aſſertio viri religioſi de contracto inter duos matrimonio, an idipſum ſit ſufficienter per talium depoſitionem comprobatum. dec 189 lib. 3 nu. 1.

Depoſitio teſtium de reparatione articulantes, an probet in cauſſa matrimonialis conſanguinitatem, dec 333 lib 3 nu. 1.

Depoſitum metu excommunicationis fulminatæ, & cenſurarum factum, an veniat reſtituendum, dec. 257 lib. 2 nu. 1

Depoſitum factum pecuniæ de quo ſit acceptatio per notarium nõ facta apocha, aut ea nõ comparente, vtrum ſufficienter probetur, dec. 278 lib. 2. nu. 1.

Depoſitũ factum pecuniæ, de quo ſit acceptatio per notarium, non facta apocha, aut ea non comparente, vtrum ſufficienter probetur, dec 278. lib. 2. nu. 1.

Depoſitum factum nomine mulieris, idque in cauſſam dotis, non præſupponitur depoſitum pro ſoluẽdis creditis hereditaris mariti prædefuncti, ſed creditrix earum ipſa mulier dicenda, & habenda eſt, deciſio. 225. lib. 3. nu. 2.

De prima diſpẽſatione nõ eſt facienda mentio quando ambo tendũt ad diuerſos effectus, dec. 120 lib. 1. nu. 1.

De Principis voluntate ſatis conſtare videtur ſi in vna regula voluerit derogarũ, ſimiliter, & in alia in eius memoriam habuiſſet, dec. 26 lib. 1. nu. 1.

Deputatus pro vno officio, vel ſeruitio non præſumitur illud ſibi mutare, niſi contrarium probetur, dec 1120 lib. 3. nu 2.

Deputatus ad negocia nomine partium, cum ſubſcriptione vtriuſque, cuius deputationis non adeſt originale, ſed extractum, aut ſolum copia, an ex ea fides fieri poſſit aliis iũcti probationibus, dec. 301. lib 3. num. 4.

De remiſſoria ad probandum infame genus, dec. 1368. lib. 3. nu 1.

Derogans priuilegio Pontifex non facta ſibi in ſupplicatione mentione regulæ de non tollendo iure quæſito, an valida ſit talis derogatio, dec. 492 lib. 3. nu. 3.

Derogatio indulti ſi per ſubreptitias fuerit literas impetrata non valet, deciſio. 130 lib. 2. num 2.

Derogatio indulti in coadiutoria cum ſpe ſucceſſionis, an requiratur, deciſ. 10. lib. 3. num. 1.

Derogatio priuilegiorum populi Romani nõ ſolet dari, niſi ex certa ſcientia, deciſ. 1125. lib 3 num. 1.

Derogatio indultum Cardinalium nõ requiritur in coadiutoria cum futura ſucceſſione, dec. 46 lib. 2. nu 1.

Derogatio de regula de annali non poteſt dari poſt prouiſionem factam ab ordinario, & ius prouiſo quæſitum, dec. 831. lib. 3. nu. 1.

Derogatum l. habenti decretum, tunc intelligitur, quando Papa intelligit, & derogat. d. 2 5 lib. 3 nu 2.

Deſcriptio facta in libris mercatorum iuſſu patris pecuniarum ſub nomine filii, an eas probet ob id ad filium pertinere, dec. 456. lib. 3 num 1

De ſententiæ reuocatione, quãdo agitur, pars ſi ao ſiri velit de iure eſt audienda, dec. 421. lib 3 num 2.

Deſerta appellatio dicitur ex eo, quod infra annum patium cauſſa de qua cõtrouerſia eſt non expeditioni mandatur, nõ conſtito de aliquo legitimo impedimento dec. 161 lib. 2. num 2.

Deſertam ob appellationem lata ſententia in cauſſa vnionis an ſit nulla, dec 142 lib 3. n. 1.

Deſponſationem factam ante nullam per verba de futuro deponens teſtis in vno interrogatorio, in alio aute euangelium per ea, quæ de futuro ſunt, cum parua ſit temporis intercapedo, an ob id contrarius ſibi dici teſtis debeat, ita vt dictis ipſius veniat derogandum, dec. 196. lib. 3. nu 3.

De ſtylo curiæ Romanæ eſt breuia Apoſtolica non expediri in cauſſa beneficialis conceſſionis, niſi regiſtrata ſupplicatione, dec. 188. lib. 2. nu 4

Detentor ignorans vacare poſſeſſionem, non poteſt habere animum eam acquirendi, d. 463 lib. 3. nu. 9.

Detentor nudus non poteſt per conſtitutionem, aut aliud factum transferre poſſeſſionem, dec 463. lib 3. nu 2.

Detrimentum eccleſiæ emergens notabile, & cultus diuini diminutio, ſunt cauſſæ vrgentes diſſoluendæ vnionis ſtitutæ inter eccleſias, dec. 578. lib. 3. nu. 4.

Deuolutio nouam non inducit vacationem, dec. 774 lib 3 nu. 2.

Dicens ſe alterius nomine poſſidere, aut verius poſſeſſionem cœpiſſe, ſi de eius mandato non cõſtiterit inualida eſt poſſeſſio, & nullo modo propter hanc inhabilitatem probari poteſt, dec. 92. lib. 3 nu. 3.

Dicens ſe ſpoliatum antequam de ſpolio ſagere poſſit, debet illud probationibus legitimis in iudicio clare deducere, d. 57. lib. 3. n. 1.

Dicens ſe tenere, & poſſidere non ob id infert ad conſiliatum dotale, nec ex hoc acquiritur poſſeſſio propria, apparente de contrario per actus ſubſecutiuos vtpote tutoris, dec. 345 lib. 3. nu. 3.

Dicens ſe credere tantum eſſe valorem beneficii, an verificari poſſit etiam in vno, d. 64. lib 3. num. 1.

Dici in mora fuiſſe non debet is, qui probabiliter credit a ſuei ſatum ſuum nihil probate, dec. 625 lib 3 nu 3.

Dicitur in poſſeſſione deceſſiſſe non obſtante reſignatione, & ceſſione facta in alium, qui non reuocauit in ceſſione procuratores & factores ſuos ad fructuum perceptionem antea conſtitutos, dec. 535. lib. 3. n. 8.

Dicto, poſt tempus immediatum an ſignificet, dec 310. lib. 3 nu. 6.

Dictio forſan quam vim habeat, & an clauſa generalitate inducit quid ſpecificũ magis, & expreſſum, dec 64 lib. 2. nu 2.

Dictio ſeu, vt aliquando alternatiue in oratione ponitur, ita non raro copulatiue, vel augmentatiue, vt hoc caſu, d. 232 lib 2. n. 4.

Decus celebrationis actus eſſe poſitum in inſtrumento, aliud eſt ab eo, quod dici incoi ſacraſit relationis de actu celebratu, deciſ. 245. lib 3. nu. 4.

Dictio alibi quam vim habeat, & quod determinet hoc caſu, dec. 124 lib 1 nu. 4.

Dies citationis computatur in termino ad articulandum, dec. 763. lib 3 no. 1

Dies traditæ poſſeſſionis ſi capitularis fuerit, eam capitulariter factam arguere poteſt. d. 3. lib. 3 nu. 4.

Differentia eſt inter feudum antiquum, & nouum ex paterna prouiſione acquiſitum, dec 22. lib 3 nu 5.

Differunt concordata ob publicam vtilitatẽ, & indulta, quæ vtilitatis priuatæ eſſe dignoſcuntur, dec 10. lib. 3 nu 4.

Difficilis quæ probationis eſſe dicũtur, an per publicam famam probari poſſint, dec. 613. lib. 3. nu 1.

Difficilis probationis quæ ſunt, an ex fama ſufficienter probari poſſint, dec. 666. lib 3. num 2.

Difficultates multiplices in cauſſa graui emergentes, & dubia poſſunt aliquando reſtringi, dec. 464 lib. 1 nu 4.

Differunt inter ſe penſionis neceſſaria, & voluntaria translatio, dec. 118 lib. 2. nu 2.

Dilatio petita pro informatione habenda ex partibus, an concedi debeat agenti in cauſſa contra reum, dec. 193. lib. 2. nu 1.

Dilationes ad partes an ſint dandæ, & terminus ſeruãdus ad videndum admitti, aduerſario inſtãte de ſuorum admiſſione articulorum, dec. 10. lib. 1 ou 2.

Dilationes dantur ad partes pro inſtructione principal s, procuratore eorum in curia exiſtente non habente ſpeciale mandatum ad omnia, ſed tantum generale, d. 1 5 lib. 3. n 1.

Dilationes niſi infra terminum ad articulandũ propoſitum petantur amplius non conceduntur, dec. 49. lib. 2. nu. 1.

Dilationes etiam aliquando dantur actori inuſitato more, dec. 414 lib 3. nu 1.

Dilationes non dantur cum de ſpolio tractatur, dec. 134. lib 3 no. 1.

Dilationes non dantur procuratori, quando citatio eſt bene executa in partibus, d. 839. lib. 3 nu. 1.

Dilationes ordinarie a partibus petuntur, vt factis præparatoriis inſtructiores & promtiores ad probãdum ius ſuum accedere poſſint, dec. 142. lib. 2 nu. 2.

Dilationum conceſſio, an aliquando denegari poſſit petenti, dec 9. lib. 1. nu. 2.

Diligentia in ſuis rebus ex quibus probetur, dec. 1197. lib. 3. nu. 1.

Directus heres, quomodo quis probari poſſit, & quomodo fideicommiſſarius, deciſ. 306. lib. 3. num. 1.

Diſcedere, an & quando quis poſſit a cõuentione, dec. 1223. lib. 3 nu. 1.

Diſcordia de conferendo inter ordinarium, & Capitulum nondum ſopita, ordinario habente ius prouidendi, Capitulum ſubrogandi canonizabuntur literæ non facta mentione, nec prouiſionis, nec ſurrogationis, dec. 134. lib. 3 nu. 3.

Diſpenſatio ad regreſſum ob impedimẽtum apoſtaſiæ tatis probata dicitur per verificationem nouæ prouiſionis de facto, dec. 702. lib 3. nu 1.

Diſcuſſio de bono iure dum fit in multiplici,

& intricata ceſſione interim ſequeſtrum ad beneficiũ redditus, & fructus venit approbandum, dec. 555 lib. 3. nu. 4.
Diſmembratio facta a monaſterio, & præpoſituræ noua facta erectio in fauorem commendatarii, qui remanet præpoſitus, non adimit poſſeſſionis prioris confirmationẽ, nec adimit titulum prius obtentum, d. 257. lib. 1. num. 2.
Diſſimiles gratiæ per Papam obtentæ vtrum reddantur per clauſulam anteferri, vel non. dec. 661. lib. 3. nu. 5.
Diſpenſatio obtenta vigore ſupplicationis valida eſt, etiã non expeditis literis de diſpenſatione fidem facientibus, dec. 11. lib. 3 nu. 1.
Diſpenſatio obtenta licet fuerit a parte, ſi tamen probatum fuerit ab aduerſa parte per ſubreptionem impetratam nulla eſt, & nihil prodeſt diſpenſato, dec. 44. lib. 3 nu. 2.
Diſpenſatio vtraq., & prima, & ſecunda ſi per ſubreptionem fuerint obtentę nullam vim habent. dec. 12 a lib. 3 nu. 2.
Diſpenſatio ſuper profeſſione a principio nulla, an & quando poſſit reualidari, dec. 1038. lib. 3 num. 1.
Diſpenſatio, in qua narratum eſt, quod erant coniuncti in ſecundo, & non fuit dictum, quod erat in duplici, eſt ſubreptitia, licet ſit ſecus in indulto conceſſo ad diſpenſandum dec. 117. lib. 1. nu. 1.
Diſpenſatio ſuper profeſſione per pœnitentiam, an & quando dicatur valere, deciſ. 1037. lib. 3. num 1.
Diſpenſatio in cauſſa matrimoniali, quando habeatur pro ſubreptitia, dec. 70. lib 2. nu 1.
Diſpenſatio ipſo iure venit, vbi impedimentũ perpetuum eſt, dec. 1950 lib 3 nu. 1.
Diſpenſatio pinguis, quæ ſit, & de eius effectu, dec. 1234. lib. 3. nu. 1.
Diſpenſatio in matrimonio coniunctorum, an concernat materiam profanam, vel ſpiritualem, dec. 604. lib. 3. nu 5.
Diſpenſatio non ab ordinario obtenta, ſed alio epiſcopo, non debet ſi ſint clauſulę, quę ad omnia in diſpenſatione poſita referantur, dec. 6[illegible]. lib. 3 nu 2
Diſpenſatio ad ordines facta per Vicariũ verbis non requirit tantam ſubtilitatem, dec. 1096. [illegible] 3. nu 1.
Diſpenſatio ad diuerſa non trahitur ad coniuncta, ſed bene econtra, dec 1222. lib. 3 n 1.
Diſpenſatio in cauſſa matrimoniali, quando pro ſubreptitia habeatur, dec. 7[illegible] lib. 2. nu 1
Diſpenſatione etiam ſubreptitia, licet non probata non præiudicatur parti diſpenſatæ, & præſumi ut ſtante nullitate probationem bonum ius habere, dec 44 [illegible] 3 nu. 4.
Diſpenſatione obtenta vigore ſupplicationis libelli, non neceſſario requiritur expeditio literarum diſpenſationem comprobantium, vbi aliunque liquet de diſpenſatione dec 85. lib 2. num 1.
Diſpenſatione a Principe obtenta ſi de ſecunda [illegible] obtinenda, [illegible] quæ in prima conceſſa ſuerit, mentio vera vt iſtat eſt neceſſe, alias non valet, quod ag[illegible], & præſumitur de ſubreptione, dec. 47 [illegible] b 2. nu. 1.
Diſpenſationem obtentam in matrimonio inter coniunctos contracta ſi negetur, an iſta ea temporis diuturnitate, & ſcripturis probari poſſit, dec. 604. lib. 3 nu 3.
Diſpenſationem vbi con[illegible] per obreptionem obtentam cum odioſa ſit, nullius penitus eſt momenti, dec. 117. lib 1 nu 2.
Diſpenſationis inſtrumentum nõ facit fidem de proceſſu, & de narratis in eo, deciſ 1050. lib 3 num. 1.
Diſpenſatum reſignatorem fuiſſe ut adducat parochiales, vtrum reſignatarius probare teneatur dec 669 lib. 3 nu 4
Diſpenſatus ad duo beneficia, an poſſit obtinere tertium ſaltem per viam permutationis, dec 1095. lib 3. nu. 1.
Diſpenſatus ad plura beneficia obtinenda, poteſt in eis ab executore inueſtiri. deciſio 848. libro 3. num. 1.
Diſponentis intentio potiſſimum ex cauſſa finali manifeſte apparet, deciſio. 642. lib. 3. num. 2.
Diſpoſitio auth. ſi quis in aliquo. C. de edend. quo caſu limitetur, dec. 1164. lib. 3. nu. 3.
Diſpoſitio c. ſi. de iud lib. 6. quo caſu procedat. dec. 1058 lib. 3 nu 1.
Diſpoſitio aliqua generalibus verbis prolata, vtrum etiam ad iurata extendi poſſit, dec. 8. lib. 1. num. 3.
Diſpoſitio §. ex imperfecto. l. hac conſultiſſima. C. de teſtam. quo caſu procedat. d. 1063. lib. 3. num. 1.
Diſpoſitio l. licet. C. de præſc. 30. vel 40. an dicatur hodie correcta per c. vlt. de præſcr. dec. 5 5 lib 3 nu. 1.
Diſpoſitio l. is a quo, de re iud. quo caſu limitetur, dec. 1642. lib 3 nu. 1. cum dec. ſeq.
Diſpoſitio, quando per verba præſentis temporis ſuum non operetur effectum, trahitur ad futurum, dec 84 1 lib 1 nu. 4.
Diſpoſitio iuris ciuilis qua ſtatutum eſt filios per ſubſequens matrimoniũ legitimari confectis dotalibus inſtrumentis, multis exiſtentibus filiis legitimis, & naturalibus locum non habet, dec 60. lib 2. nu. 1.
Diſpoſitio iuris ciuilis, qua ſtatutum eſt filios per ſubſequens matrimonium legitimari confectis dotalibus inſtrumentis multis exiſtentibus filiis legitimis, & naturalibus locum non habet, dec 70 lib. 2. nu 1.
Diſpoſitio l. primæ ff. ſi cui pluſquam per leg. falcid. com concur. quo caſu intelligantur, dec. 1-06 lib 3 nu. 1.
Diſpoſitio c. ſi tibi abſenti, de reſign. quo caſu loquatur, dec. 7-0 lib 1 nu 2.
Diſputandum non eſt de mẽte, vbi verba ſunt clara, dec. 2125 lib. 3. nu 3
Diſtinctio, quæ ſit inter magnas, & modicas expenſas ex Doct. eiuſdem Sarn contra cõmunem ſeruatur a Rota, dec. 8 lib 2 nu. 3.
Diſtributiones quotidianæ, quæ ſint, d 1408. lib. 3 num 1.
Diſtributiones quotidianæ non dicuntur fructus, dec. 1170. lib [illegible] nu 2.
Dioceſis ſunt in. eſſe, remittere. non reuocare mandatum, & deinde reuocare, dec. 557. lib 3. nu.
Diuerſitas inſtrumentorum ſuper eodem negotio productorum nequaquam conſuetudinis approbationem inducere poteſt, d. 2[illegible] lib 2 nu 4.
Diuerſitas ſcripturarum diuerſum ius non producit ſtaute ratione, & reſidentiitate, d. 156 lib. 3. nu. 6
Diues quis, & pauper diuerſo reſpectu dici poteſt. dec 426. lib. 3 nu. 1.
Diuerſitate rerum venditarum ſubſiſtente, de vno ad aliam inferri poteſt, dec. 289 lib. 2. num 4.
Diuiſim & coniunctim iam ſuper attentatorum cognitionem, & proceſſum quando in per negotii principalis determinationem ſi commiſſio detur, an per id probata ſuſficienter ſit iuriſdictio dec 1[illegible] 3 lib 3. nu. 4
Docens de ſtatu aliquo poſſeſſionis ſuę teſtibus in ipſi poſſeſſione te tuenda, dec. 641. lib. 3 nu. 5.
Doctor in beneficialibus præfertur aliis non graduatis. dec. 895 lib. 3. nu. 1.
Doctoratus honorem adipiſci non poteſt infamis ob condemnationem pub[illegible] iuſtigationis inſidens aſino ex more Hiſpaniæ, dec 161 lib. 2. nu 2.
Doctoratus cum rigoroſo examine præfertur familiari Papæ non deſcripto, dec. 845. lib. 3 num. 1.
Doctores vbi loquuntur in caſu teſtamenti, vbi filius eſt præteritus, aliud eſt ab eo, quod eſt in teſtamento vbi filius præterit matrem, dec 485. lib 3. nu 3.
Doctores plures ſi ſint, quis præferatur, deciſ. 1326 lib 3. nu. 1.
Doctrina etiam approbata Doctoris repugnans regulis iuris communis, ſtricte venit intelligenda, dec. 467 lib 3. nu. 5.
Doctrina Ant. Butr in c. dilectus, de offic deleg. intelligitur habere locum in magnis dominis, in quibus præſumitur patronatus ius potius vſurpatum, quam quod ex dotatione habeant vel fundatione, deciſ. 5. lib. 2. num 1.
Doli facis exceptio ad idem tendit cũ compenſatione, & iuſcum compenſatione cõfundit, dec 324. lib. 3. nu. 6.
Doloſe mendacium exprimens ratione valoris beneficii ad eiuſdem prouiſionem inhabilis efficitur, etiã annuit vnua prouiſione obtenta: ſecus ſi non fuerit facta talis expreſſio cum dolo, dec. 541 lib 3 nu. 6.
Doloſum exiſtere ſpolium admiſſum in cauſa beneficiali, ex quo probari poſſit, d 260. lib 3 num 3.
Dolus ex coniecturis, & circumſtantiis, quæ in negotio geſto conueniunt, colligitur, d. 1169 lib. 3 nu. 3.
Domini temporales ex indulto, & priuilegio Põtificis poſſunt decimarum eccl[illegible]aſticarum perceptione frui. dec 66[illegible] 3. nu. 1
Dominium per poſſeſſionem narratam, & cõfeſſatam in inſtrumento ſaltem pe[illegible] lumtiue probare dicitur, dec. 1167. lib 3 nu 4
Dominium ex quibus probetur, dec. 1368 lib 3. num 1.
Dominium domus, & proprietas, an permaneat apud eum qui eam alteri fecit conſulem, dec. 21. lib. 3. num. 4.
Dominiũ domus ad ſe pertinere probare volens audiendus eſt, eoque non probato iudicium fertur pro poſſeſſore, d. 4[illegible] lib 3 n 3.
Dominium non probatur per inſtrumentum fidelitatis aduerſus alium dominum, dec. 135 lib. 3 nu. 1.
Dominus aliquando etiam præſumitur facta a ſuo procuratore ignorare, nihil ſubiit præſumtio de quadam, vt dici ſolet, auiſatione. dec. 293. lib 2 nu. 4.
Dominus ce[illegible]ns bona alieni, retinere an poſſit naturalem poſſeſſionem per colonũ, niſi ſſe [illegible], d [illegible] 35 lib 3 nu. 13.
Domus cõceſſa eccleſiæ in emphyteuſim mortuo concedente, ſi conductor non facit per ſedem Apoſtolicam locationem rõ[illegible] ſucceſſor facto mãdato de euacuanda domo, ius iſti videtur quæſitum, deciſ. 615 2. num 2.
Domus eccleſiæ conceſſa in emphyteuſim [illegible] tectorẽ prædefunctum ſi conductor [illegible] eam per ſedem Apoſtolicam locati [illegible] confirmari, cadit a locatione, dec. 262 lib 3. num 2.
Donare nemo poteſt, quod ſuum nõ eſt, & eo maxime regioni aſtrictus, d. 416 lib. 3 n. 9.
Donatio facta eccleſiæ nõ ſem[illegible] pu[illegible] ad ba[illegible] præſeruandi competere dec 6[illegible] nu. 4.
Donatio iurium, & actionum non comprehendit iuſpatronatus. dec 1363 lib. 3 nu 1.
Donatum cõcubinæ poſt mortem matrimonii cauſſa acquiritur [illegible] o tantum quoad alimenta. d e 1 o l b 3 nu. 1.
Dominii præſcriptio per ſubrogationem illius, quę eſt 3 ann vi ſtatuti inducta in caſu pupillaris ætatis, dec 504 lib 3 nu. 9.
Donatum [illegible] facta fuerit, quomodo debeat probari, dec. 440 lib. 3. nu. 1.
Dotis cauſſa ſi dicatur alienarũ alias prohibitum per teſtatorem alienati, an is actus releuet a pœna in cõtractu appoſita, cum res ſic fauorabilis ipſa dos, dec. 21 lib. 3 nu. 6.
Dotis nomine caſtrum ſi dicatur eſſe poſſeſſum vigore conſtituti, de quo per inſtrumẽtum dotale apparet, & fiant poſtmodum actus nomine tutorio, vtrum proprio nomine capta poſſeſſio dici poſſit, dec. 268. lib. 2. num 1.
Dotis cauſſa a re iudicata etiam appellari poteſt, maxime ſi in ſententia dotis mentio facta non fuerit, dec. 461. lib. 3 nu 2.

Dotis

D [illegible] ſpolatione [illegible] [illegible] &, [illegible] [illegible] ſuo [illegible] [illegible] admittantur, [illegible]

D [illegible] res factæ [illegible] vacant [illegible] ſi [illegible] cedunt [illegible] [illegible] ſucheſ [illegible] de [illegible]

D [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] præcip [illegible]

[illegible]

D [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ſubreſſe [illegible] & co [illegible] in parte [illegible] præſtat, & habetur [illegible] nu.

Duo [illegible] partes circa a. po [illegible] per conſuetu rat adiuni poteſt [illegible] nu.

Dubitatio [illegible] eius debe ante eſſe qua [illegible] tea uo [illegible] diſſoluta [illegible] neceſſ [illegible] parte actoris [illegible] dec. [illegible] lib. [illegible] nu.

Du [illegible] privilegio nullo eſt [illegible] [illegible] poſita ſunt ver [illegible] & clara, uec [illegible] etiam nulla ſuperuacantes, d. [illegible] nu.

Dubitatione a partibus propoſitæ, ſi ita deducantur, vt in ijs omnino conueniant ipſæ partes, tel [illegible] dubitatiuum nulla licet pôt, dec. [illegible] lib. [illegible] nu.

Dubitatiua [illegible] pro opponente iudicate potius conuenit, dec. 49. lib. [illegible] nu. 5.

Dubium pendens [illegible] actorum inſpectionem, & examinationem, dec. [illegible] 1 [illegible] nnu. [illegible]

D [illegible] poſitam comp [illegible] varia capi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] lib. [illegible] dec. 485 [illegible] nu.

D [illegible] facto ſubortu, an p [illegible] attificationem [illegible] partis præſentis [illegible] abſente, & [illegible] [illegible] ſufficienter toll [illegible] poſſe, deciſ. [illegible] lib. 3. num. 2.

Dolum ſolutis pecuniis cutu [illegible] fuerint [illegible] totis, ſi veritatur verum ex libris [illegible] inſpectis id diſſolui poſſit, dec. 616. lib. 3. n. 1.

Duelli ſola pugna non conſiſtit de clericatu pugnantis, non facit ad beneficium adminiſtrationé inhabilem ipſum pugnanté, nec crimen adeo enorme eſt, vt inhabilitatem illam inducere poſſit, dec. 51. lib. 3. nu. 3.

Duellum in laico non eſt crimen, quod inhabilitatem patiat, cū non ſit crimen graue, vt homicidium, & ſimilia, dec. 30. lib 3 num. 4.

Duobus tantum canonicis exiſtentibus vtrū [illegible] datam fuiſſe poſſeſſionem beneficij vacantis priuatim ſufficiat dec. 646. [illegible] n [illegible]

Du[illegible]bus de poſſeſſione beneficij cótendentib. & [illegible] que petente mandatum de manutenendo, an probans anteriotitatem [illegible] poſſeſſione veniat alteri præferendus, dec. 374. lib 3 num. 1.

Du[illegible] ex vel triplex pro Pontificis beneplacito Cardinalibus ratione iuris confirmandi in beneficijs indultum concedi ſolet, dec. [illegible] 37. lib. [illegible] num.

E.

E [illegible] la [illegible] eſt lec [illegible], & in [illegible] one ſupellectilis litigioſæ transfert onus p[illegible]

band in partem [illegible] aduerſa [illegible] tem, de [illegible] [illegible] [illegible]

Fo [illegible] a conc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dec. 5 [illegible]

Ec [illegible] rop [illegible] non [illegible] tur damn [illegible], a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] d [illegible] b. [illegible] 3

E [illegible] & [illegible] quibus probari poſſit, dec. [illegible]

E [illegible] ina parte [illegible] eſt de [illegible] [illegible] liberat [illegible] incumbat pro [illegible] [illegible] [illegible] p [illegible] [illegible] dec. [illegible] nu.

E [illegible] [illegible] co [illegible] affirmatio [illegible], ne [illegible] tantum ter [illegible] & [illegible] [illegible] [illegible] contumacé [illegible]

Edi [illegible] pro [illegible] partis nem procu [illegible] [illegible] poſitiones [illegible] fact [illegible] haud d [illegible] & [illegible] proceſſus iudicia [illegible] [illegible] nu. 4.

E [illegible] [illegible] non poteſt procedi eadem [illegible] ſeu [illegible] eadem [illegible] ua [illegible] tendum eſt, d. [illegible]

Electio & poſſeſſio [illegible] non prætendunt [illegible] tanquam at [illegible] [illegible] decil. 19. lib 3. num. [illegible]

Electio Abbatiſſæ etiam concordi voluntate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pro [illegible] per ſuſceptionem obtenta & con [illegible], au [illegible] ſtatus nulla, deciſ. 1. lib. [illegible] nu. [illegible]

El [illegible] legitime facta, & ne mala, peni [illegible] de iure nulla, etiam [illegible] compareant nominati procuratores ſubſtituci [illegible] ad defendendam [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] nem a pa [illegible] petitam, dec. [illegible] lib. [illegible] num. 5.

Electio alicuius in canonicum haud du [illegible] dici [illegible] ex [illegible] actibus, qui dicuntur capitulares, dec. [illegible] lib. 2. nu. 4.

Elec [illegible] per [illegible] orum non eſt facienda, vbi nō eſt caſus ta [illegible] in quo neceſſario requiratur artis pericia dec. 4 [illegible] lib. [illegible] nu. 3.

El [illegible] per procuratores an p [illegible] bent poſſeſſionem ca [illegible] pitulariter ſu [illegible] ca [illegible] [illegible] & tam ſufficienter iuſtiſ [illegible] dec. [illegible] lib. [illegible]

Electione [illegible] ad [illegible] gnitatem, ac [illegible] quæ ita confirmat [illegible], licet [illegible] dict [illegible] ctum iuriſdictioni [illegible] [illegible] temporales per [illegible] tantus locum habet, cauſatiuæ, de elec [illegible] dec. [illegible] lib. 3 nu. [illegible]

Emens rem litigioſ [illegible] [illegible] [illegible] de euictione venditor [illegible] [illegible] conſentio rata dicatur eſſe, & valida, dec. 681. lib. 3. num. 3.

Emphatica vis que ſit in clauſula actus ſcripturis, dec. 77. lib. 2. nu. 4.

Emphyteuta poteſt propria auctoritate expelli ob canonis non factam ſolutionem per biennij, aut triennij [illegible] otam. dec. [illegible] lib. 2. nu. 1. Limitatur idipſum in domino [illegible] lib. num. ſeq.

Emphyteuta propria auctoritate, an poſſit [illegible] expelli ob id quod ceſſatum ſit a ſolutione canonis domino deb[illegible] biennij, aut trién[illegible] [illegible] lib. dec. 58. lib. 2. nu. 1.

Emtio domus facta ex pecunia clerici defuncti per quendam ta[illegible]quam procuratorem, vtrum cenſeatur in fauorem Cameræ facta, an vero heredum clerici prædict[illegible], dec. 27. lib 2. nu. 1.

Epiſcopatus & Abbati[illegible] ratione taxationis in iure æqu[illegible] paran[illegible] de[illegible] 4. lib. 3. nu. 1.

Epiſcopatus cum [illegible] leant conſiſtorialiter cóferri, quia requirunt maturam conſultationem, & æquiparatio [illegible] fiat epiſcopatuum, & Ab[illegible]atiarum, an ca hac collatio [illegible] taferri debeat, & de Abbatiis vacantibus

conſ[illegible] [illegible] aliter pro [illegible] lib. [illegible] Limitatio [illegible] & [illegible] Rota deciſum, vide [illegible]

Epiſ [illegible] [illegible] tur ab exſpe [illegible] lib [illegible] [illegible] [illegible] lib. d [illegible] [illegible] 6, lib 3. n [illegible]

Ep [illegible] oallerent [illegible] [illegible] ad eius [illegible] ena [illegible] ſides [illegible] ſub [illegible] [illegible] 4. lib. [illegible] nu. 4.

Epiſcopum non [illegible] vltra ſuum poſſe [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ſententia conce [illegible] da prælu [illegible] lib. 3. nu. 4.

Epiſcop [illegible] [illegible] [illegible] ex cauſa n [illegible] [illegible] luntatem [illegible] otis, dec. 1221. lib. 3. n [illegible]

Epiſc [illegible] [illegible] poſſit [illegible] um ſubſtituere cum [illegible] aliuin dilue [illegible] ſtituend, dec. 331. lib. [illegible] num. 3.

Epiſ [illegible] pus ignorat [illegible] ter conferens indignu, nó [illegible] prius [illegible] [illegible] conferendi, dec. [illegible] [illegible] nu. [illegible]

Epiſcopus deputans Vicar [illegible] cum [illegible] facultate, v [illegible] lum [illegible] toget [illegible] bellecontingat, & inte [illegible] in [illegible] p [illegible] pat [illegible] ligne [illegible] n manibus Papæ [illegible] ad [illegible] um noui epiſcopi non cóſti [illegible] [illegible] [illegible] gratione, poteſt officium [illegible] [illegible] alium loco ſui ſubſtituere, vt [illegible] lib 3. nu.

Epiſc [illegible] [illegible] [illegible] te [illegible] am prouiſionem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tinoris bene [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cum aliquod geoeretur [illegible] 2. nu 3.

Epiſcopus ecclesiæ pauper [illegible] ipſe ex priuato diu [illegible] timonio multi [illegible] nibus fun [illegible] [illegible] e muneribus [illegible] [illegible] [illegible] potius ex ſono [illegible] m eccleſi [illegible] [illegible] ideoque ad ſuos heredes po [illegible] tra [illegible] ſtere, nec quicquam [illegible] [illegible] de iure [illegible], dec. 582. lib 3. num. [illegible]

Epiſcopus tanquam ca[illegible]on[illegible]cus [illegible] eſt abſens, non [illegible] vocan[illegible] in capitulo dec. [illegible] 83. lib. 3 n[illegible]

Æquius tamen eſt, [illegible] filia h[illegible]eat duas tertias, & nouerca vnam tantum, dec. [illegible] lib 3. nú. 2 &

Erectio collegiatæ, an præiudicet aliis, d. 1192. lib. num. [illegible]

Error notarii inſcribendo non debet de iure p[illegible] præiudicare, dec. [illegible] lib. [illegible] nu.

Er [illegible] no[illegible] [illegible] in proceſſu [illegible], vt annul[illegible] et proc[illegible] [illegible] [illegible], ſed imputatur iucuriæ part[illegible], quæ di[illegible] gentius quo[illegible] [illegible] [illegible] ſicabat, inſpicere debeb[illegible] [illegible]

Er[illegible] [illegible] tranſlatione, [illegible] ſi appareat, quid faciendum ratione petitionis ſoluendæ, d. [illegible] lib 3 nu 2

Eſſe in quaſi poſſeſſione votádi, & habere votum non ſunt idem ſtrica, ſed p[illegible] [illegible] d[illegible] ferunt, ſicut aliud e[illegible] [illegible] & ius habere p[illegible] ſentandi, dec. [illegible] lib. num 3. Et an conſenſus tacit[illegible] [illegible] p[illegible] ſſit prodeſſe reſignatario, dec 4[illegible] 5 lib 3 nu. & ſeq. Et quom[illegible] do vocula [illegible] [illegible] ſit acc[illegible] pienda quibuſve applicanda, dec [illegible] lib. [illegible] n. [illegible] nu ſeq.

Euentual[illegible] te & non effect[illegible] in ſupplici porrecto libello, vbi mentio facta [illegible] de iure patronatus non [illegible] poſſeſſionem factam, quod beneficium ſit tale, dec. 197. lib. 3 num 3.

Eugeni[illegible] conſtitutio fauorabilis eſt, & pro tutela curialium, dec. [illegible] lib. 2. nu 4.

Euictio in venditione al[illegible] [illegible] poſſit cum ſecuritate em[illegible] [illegible] conſenſus præbeat [illegible] [illegible] in re emendæ dantus a [illegible] præcedente, d. 199. lib. 3. nu.

Euicti[illegible] ob contumaciam patris, quæ ob[illegible] [illegible] de intereſſe ſuo, [illegible] interellato [illegible] ontumaci teneatur, d. [illegible] lib. 3 nu.

Euidens vtilitas eccleſiæ [illegible] appareat [illegible]

locati [illegible] ſolemni[illegible] ceſſariæ,dec. 62.lib.3.n. 7.
Exa[illegible] non videtur [illegible] conjecturis acquieſcere ſolet, [illegible] 444 [illegible] nu.1
[illegible] committere notario in pa[illegible] liceat cum plures teſtes præſentes [illegible] qui examinari poſſint, d. 429 lib. [illegible] num 1.
Examen teſtium ſenum, & valetudinariorum remiſſ[illegible] ad partes ſi improbè admittit[illegible] poteſt ip[illegible] ad [illegible] examini aut aduocatum, id[illegible] ipſius ſumnb. dec. 611.lib 3 nu 5
Examen ſuper [illegible] penſioni[illegible] non [illegible] alt[illegible] quando [illegible] Rotali [illegible] fieri poteſt,dec.212 [illegible]
Examinari teſte[illegible] mercantes [illegible] perit[illegible] probarunt, [illegible] rum opinionem [illegible] 58. [illegible]
Examinati teſtes [illegible] aduerſæ repet[illegible] corum [illegible] procuran[illegible] 64 [illegible]
Examinatio [illegible] facta a parte, [illegible] interrogato[illegible] cum ſine illis fieret examinat[illegible] non poſſit fidem nullam facit,cum ſit contra æquitatem,& ius,dec 217 lib.3.nu.
Examinatio teſtium facta in partibus de mala vita,& fama mulieris nõ eliditur per deponentes mulieres de contraria pro muliere, [illegible] qua agitur cum facile decipi,vt fœminæ potuerint, & factum ignorare dec.18[illegible] lib 3 num 1
Examinatio coram iudice [illegible] incompetenti [illegible] qui nõ habeat poteſtatem recipiendi teſtes ſuper negotio Principali, [illegible] ſuper recognitione ſcripturarum,non dicitur formiter examinatus,dec 62[illegible] lib. [illegible] nu
Examinatus etiam parte aduerſa non citata, & ſine articulis [illegible] dicitur tali examini ſubiectus, ibid.
Examinatio teſtium facta ſine interrogatoriis contra proteſtationem partis prætendentis de intereſſe ſuo, an ſit releuans, dec.527 lib.3. num 9.
Examinatio ſuper idiomate debet fieri, dum quis vult admitti ad beneficium extra patriam,dec.919 lib 3 nu.1
Examinatio in concurſu teſtibus prævalet depoſitio illorum qui & numero, & probationibus prævalent.dec [illegible] lib.3.nu 16.
Exceptio non numeratæ pecuniæ opponi nõ poteſt, vbi eſt agnitio debiti præcedentis, d[illegible] lib 3 num 3 Declara tamen,vt ibid.
Exc[illegible]tio rei non traditæ, quando obuet poſſ[illegible] dec 11[illegible] lib 3 nu.1.
Exceptio nullitatis non excuſat violationem ſequeſtri, dec 709 lib 3.nu.2.
Exceptio ſubreptionis gratię poſt rem iudicatam nõ admittitur ad effectum impediendæ executionis,dec 11[illegible] lib 1.nu.1.
Exceptio non numeratæ pecuniæ poteſt per ſtatutum tolli dec 787 lib [illegible] no 2.
Excep[illegible] compenſationis & dolo facis concurrunt,aliquando & mutuo ſe confundũt. dec.2[illegible] lib.2.nu 4.
Exceptio de reuidendis computis, an opponi poſſit ante reſtitutionem factam ex [illegible] pacti dec.476.lib 3.nu.1.
Exceptio non admittitur in obligatione cameráli,dec.1159.lib 3 nu 1.
Exceptio rei iudicatę vbi nulla eſt obſiſtere nõ poteſt, re iudicata nulla exiſtente, dec [illegible] lib 3.num 1.
Exceptio compenſationis non poteſt impedire executionem rei iudicatæ, [illegible] clare doceatur de crédito compenſando, d.708. lib. 3.num.1.
Exceptio iuriſdictionis ab epiſcopo, ex quib. probari poſſit,d.c.750.lib 3.no 1.
Exceptio dolo facis cum petis, quod ſtatim es

vigore pacti reſtituturus, verũ impedimento [illegible] quo minus fiat executio,dec.257.lib. 2.num.1.
Exceptio compẽſationis poſt rem iudicatam, & elapſum terminum datum opponi non poteſt,dec 25[illegible] lib 2.nu 1.Limitatur & intelligitur in debito nõ liquido,ſecus in liquido,ib nu.ſeq
Exceptio [illegible] ratione non clericatus [illegible] literatum,an poſſit referri, deciſ. 64[illegible] lib 3.n[illegible] 1.Taliſque exceptio vbi non ex [illegible] ſed ex actis probatur,quid operetur, ibid.nu.ſeq.
Exceptio commiſſi adulterii poſt mortem v[illegible] que coniugati inualide proponitur nil [illegible] in vita, [illegible] mortem obiecta d[illegible] non poſſint,viui ſe tueri turibus,& ratio[illegible] contrarium [illegible] haud dubie va[illegible] pro dote non reſtituenda ina[illegible] lib.3 nu
Pa[illegible] ne[illegible] atæ pecuniæ ab[illegible] non pote[illegible] lib [illegible]
[illegible] propoſitæ a teſtibus ſi eo[illegible] reddat [illegible] ſpec[illegible] ad [illegible] examen ſent[illegible] ſupponen[illegible] dec 4[illegible] 1 lib.3.nu 1.
Exceptiones plu[illegible] patienti teſti fides non ha[illegible] nec probare deſiderata per depoſitionem in actis, poteſt,dec [illegible] 3 nu 4
Exceptiones impedientes executionem non impediunt commiſſionem,d [illegible] lib.3.n[illegible]
Exceptioni non numeratæ pecuniæ ea facilitate [illegible] qui confitetur ſe recepiſſe,dec [illegible] lib 3 nu 1.
Ex[illegible] piens de collatione pars contr[illegible] videndum eſt [illegible] de cuius bono iure conſtet,dec.66[illegible] nu [illegible]
Excludere ſeipſum an [illegible] literas ceſſi[illegible] ſibi factæ ſe non expedi[illegible] fatetur,dec [illegible] 6 lib 3 nu 1.
Excludere [illegible] aduerſarium ad excluſionem neceſſario requiritur [illegible] adferat probationes eſt neceſſe,dec 45[illegible] lib 3.nu.2.
Excluſio filiæ dotatæ ſtantib[illegible] maſculis non habet locum ſi maſculi nolint [illegible] non poſſint ſuccedere,dec. [illegible] 4 [illegible] lib [illegible] n.5.
Excluſio & refutat[illegible] expreſſa, vel tacita per curſum temporis eſt fortior,quam inutilis acquiſitio dec.85[illegible] lib.3 nu 4.
Excommunicati omnia acta in iudicio producta ſunt ipſo iure nulla,& in ipſius redũdant præiudicium.dec.172.lib.2.no 6.
Excommunicatio an ante conceſſam exſpectatiuam fuerit facta an vero poſt,ſed ante accept[illegible] ionem in beneficialibus, ſolet Rota conſiderare,d[illegible] 5 [illegible] lib 3 nu.1.
Excommunicatus ob non factam ſolutionẽ & ex certis cauſis ab ſolutus, an poſſit ad petitionem partis aduerſæ denuo cenſuris eccleſiaſticis innodari,dec.295 lib 3.nu 1
Excommunicatus ob non ſolutionem penſionis non auditur,niſi prius effectualiter,& ad plenum decurſas iam diſſoluat penſiones,dec.2[illegible] 3.lib.3 nu.3.
Excommunicatus ob non paritionem monitorii tãquam contumax ſi compareat, poſtea & ſatisfaciat expenſas,abſoluitur a cẽſura irrogata, ſtãte eo quod integre ſoluat, cum conditio diuiſionem perpeti non poſſit,dec.155 lib 3.nu.1.
Excommunicatus per ſententiam iniuſte, & præter æquitatem, ſub prætextu non paritionis monitorii abſolui poteſt cũ expenſæ refici poſſint ab eo,& ita reddit inualidam ipſam ſententiam,& penitus nullam,deciſ. 159.lib 3 nu.6.
Excommunicatus ob non ſolutionem penſionis non abſoluitur ad effectum agendi,niſi pareat,dec.788.lib.3.nu.1.
Excommunicatus in proceſſu cauſæ ſi cenſura illata [illegible] vigore extrauagantium Al[illegible] 2. & Leonis, quia fal[illegible] relatione [illegible] expe[illegible] auditur, [illegible] ipſam [illegible] ſunt nulla, deciſio. 366. lib. [illegible] num

Excuſatio de non expreſſo [illegible] valore,ex ſtylo Rotali [illegible] conditionum requirit ex[illegible] prædeceſſorum beneficii [illegible] dani fructuum, tum [illegible] iuncta [illegible] ber eſſe publica vox,[illegible] 185 lib [illegible] num
Excuſatio ſpoliantis quod ordina[illegible] to cœperit poſſeſſionem non v[illegible] iudice ex capi[illegible] nda eſt,dec 2[illegible]
Execut[illegible] ante Pontificis benepla[illegible] tatio eum illicita ſit, & præſupp[illegible] ſtendi debet ab aſſertore,dec.[illegible]
Executio ſententiæ non debet i[illegible] ped[illegible] viam reſtitorionis in inte[illegible] nec per [illegible] appellationis,d[illegible] c 1 53 [illegible] no 1
Executio prop[illegible] cambiorum [illegible] ſi concedatur, vtrum ean[illegible] cogatur,an pro tota ſumma qua[illegible] bitam prætendit exſpectare, dec [illegible] num 1
Executione ſententiarum ſul[illegible] ſcem[illegible] piam partis aduerſæ [illegible] on [illegible] poſſeſſorio opus eſt,dec 5[illegible]
Executor ante literarum [illegible] expeditionem habet iuri[illegible] bitu, non [illegible] actu, quia ſignata [illegible] ne dicitur collata gratia [illegible] expeditionem literarum [illegible] tam dicitur accipere,dec 2[illegible] lib [illegible] tearium vel potius limitat[illegible] num. immediate ſequenti ibid
Executorem dicens teſtame[illegible] cui in confidentiam beneficii [illegible] ſigna[illegible] & poſtmodum repetierat an [illegible] hoc [illegible] mentis arguatur,dec [illegible] nu
Executo[illegible] relaxandæ veniut [illegible] certas [illegible] non debent [illegible] ret[illegible] qui non [illegible] in cauſa [illegible] de co [illegible] mentio fuit [illegible] dec.151.lib.3.num.
Executoriales vigore commiſſionis impetratæ intuitu, dum ca[illegible] pendet appellationis,nullæ ſunt,dec [illegible] nu 2.
Executori[illegible] es dicuntur nihil conſtito productum eſſe a re[illegible] ad ſus defenſionem in actis, dec 491 [illegible] nu.
Execu[illegible] ius de[illegible] ens, & intimatia prima [illegible] pa[illegible] penſionis,us [illegible] ſecundatum non fuerit,poterit ad d[illegible] tionam procedi, vſque ad auxilium b[illegible] ſecularis,dec. [illegible] 7 lib 3.nu.2.
Executorialium literarum vigore,ſi qui[illegible] ſeſſionem capiat tam vacuam quam [illegible] nemine contradicente ſineque vllo [illegible] violento attentata dicitur nequaquam,ſed iuſta,dec.52.lib.2.nu.2
Executorialium vigore facto mãdato de capienda poſſeſſione beneficii,ea capi tamen non poteſt,niſi iuſta fuerit,dec [illegible] lib 3.n 5.
Executorialium a decreto appellatio commiſſa,an impediat negotium executiuum dec.111.lib 3 nu 1.
Executorialium literarum vigore ſi quis poſſeſſionem capiat,tam vacuam quam plenã nemine contradicente ſiue qua vllo actu violento attentata dicitur nequaquam,ſed iuſta,dec.51.lib.2 nu 2.
Executorialium intentio verum legit[illegible] facta ſit quomodo conſtare poſſit [illegible] lib.3.nu 1.
Executorialium ſuſpenſio,& exec[illegible] tionis,ne intimentur ſit per ſumm[illegible] lu[illegible] tionem,vel expenſarum in litis proceſſu factarum,dec 32.lib.3 nu.2.
Exemplares vbi ſunt cauſæ, & matura indigentes deliberatione, non niſi ſæpius ventilatæ a Rota deciduntur,dec.475 lib. [illegible] nu.1.
Exemplo ſen tranſumpto, quomodo fides adhibenda,dec.1397.lib 3.nu.1.
Ex[illegible] curs[illegible] facta in cauſa appellationis,in qua pa[illegible] aduerſa nihil releuans deduxit,non dicitur attentata,dec.881.lib 3.no [illegible]
Exſeq[illegible] tio obligationis cameralis impedire poteſt per depoſitũ, facta ſtatim [illegible] [illegible] non

[illegible] nō numeratæ pecuniæ, vel alterius ſimi[illegible] exceptionis, dec. [illegible] lib [illegible] nu. 1.

E[illegible] testium conſo[illegible] impediri non p[illegible] teſtificationem in integrum dec [illegible] 4 [illegible] nu. 1.

E[illegible] ſententiæ ſuſpendi poteſt dec. [illegible] num [illegible] Quod limita, & declara, vt [illegible]

E[illegible] es imperiales, an poſſint [illegible] vendere [illegible] ſe ſine aliquo conſenſu capituli, dec. [illegible] nu 1.

E[illegible] ſe nequaquam [illegible] qui præ[illegible] teneconcanoni[illegible] po[illegible] patium, nec [illegible] procurato-rem, qui non ſit canonicus [illegible] pr[illegible] præiudicet hac negligentia, dec [illegible] lib 3 nu 12.

E[illegible] caussæ, cui incumbat in [illegible] in integrum [illegible] b. 3 nu. 1.

E[illegible] m ſubſecutum in perſonam [illegible] de beneficii poſſeſſione ob [illegible] onem, & nō factam dimiſſionem [illegible] ſione habita ſit pro nunc controuer[illegible] probatum per depoſitionē teſtium de [illegible] & fama. ſicut [illegible] facit de eadē [illegible] ſeſſione, licet violenter capta, dec. 257. li. [illegible] n. 2.

E[illegible] quaſi poſſeſſione [illegible] [illegible] an aſtringatur ad [illegible] em [illegible] litatem priuilegii præt[illegible], de[illegible] nu.

E[illegible] ded[illegible] [illegible] rum vera eſt [illegible] dec [illegible] b. 3 n [illegible]

Ex[illegible] ans a iure conſtitutio [illegible] quens in ac-qui rentibus beneficia, nō debet attendi [illegible] ſus ſuum iam quæſitum continu[illegible] ntes, dec. 32 lib 3 nu. 5.

Exorbitans & maxime odioſa eſt. [illegible] C. de [illegible] s, & ideo reſtringenda eſt [illegible] lib [illegible] num 12.

Exſpectans non poteſt acceptare beneficium aſſe[illegible] tum per commendam, etſi ante com-menda. [illegible] c 1127. lib 3. nu

[illegible] ſpectās poteſt [illegible] pere beneficium, quod va-cat [illegible] ute commenda, licet [illegible] clem [illegible] p[illegible] appoſitio[illegible] manus Papæ, d 808. lib 3 nu.

Exſpectantes vigore ſuæ exſpectatiuæ nō poſ-ſunt capere, nec bene[illegible] [illegible] et rata, nec ea quæ iuris dicon[illegible] e [illegible] natus, nec alia quæ ſimil[illegible] ſunt naturæ ex vi priuilegiatū, vel indultorum, dec. [illegible] 3. nū. 18.

Exſpectatiua non cap[illegible] beneficia affecta, vel reſeruata 1068 lib 3 no. 1.

Exſpectatiua generaliter loquens capit etiam beneficium vacans per reſignationem in manibus ordinarii in menſe Apoſtolico fa-ctam, dec. 1132. lib 3 nu. 1.

Exſpectatiua vtrum tantum procedat in pe-titorio omiſſa cauſſa poſſeſſorii, dec. 1286. lib. 3. nu. x.

Exſpectatiua gratia conceſſa alicui, qui poſtea ob fideiuſſionē ab Aud. Cam. fuit excom-municatus, vtrum ob cenſuram illam vitie-tur, vbi a[illegible] c acceptatio nem fuit celuratus, dec 573 lib. 3. nu. 1.

Exſpectatiua, quæ eſt reuocata, titulum patit non verum, ſed talem, qui dici poteſt colo-ratus, dec. 137. lib 3 nu. 2.

Exſpectatiua ſua in vigore perſiſtente reuoca-tio ſit regulæ octo menſium in cauſſa col-lationis præbendarum dec. 4 lib 1. n.

Ex[illegible] pectatiuæ ſi ſuo effectu deſtituantur, ita & [illegible] egulæ propter exſpectatiuas ſuis viribus pri uantur, dec. 63. lib. 2. nu 4.

Exſpectatiuæ gratia vtrum etiam ad reſe[illegible] u a-[illegible] & ad menſes ordinariorum, etiam d[illegible] or-d[illegible] ii conſenſu pretendatur, dec. 170 lib. 3. num. 3.

Exſpectatiuæ ſucceſſor loco regulæ 8. men-ſium, vtrum [illegible] ard na[illegible] o[illegible] natus, ſed eos illæſos dimittant, d. [illegible] 7. lib. 3 nu. 12.

Exſp[illegible] ticatum vigore gratiarum, an priui-le[illegible] pio [illegible] Ap[illegible] ce[illegible] m[illegible] icantur extendi a[illegible] are[illegible] beneficiatum tam ſec[illegible] lati[illegible] regula[illegible] ium, dec 1 lib 2 num. 1.

Exſpecta[illegible] m eccleſiaſticū bene[illegible] poſt [illegible] teris ſuper hoc nondum [illegible] expeditis, d [illegible] lib 2 u

Exſpecta[illegible] [illegible] & mandat de[illegible] ndo [illegible] obtento, beneficiu acceptatio, an [illegible] ſit literis [illegible] ndū p[illegible] [illegible] ſe[illegible] os cap[illegible], dec 6 lib 1 nu. 1.

Ex[illegible] ordinario in ſu[illegible] D[illegible] c[illegible] in indul[illegible] de alternatiua na-[illegible] menſibus beneficiorum col [illegible] on[illegible] facere poſſit, dec. 281 [illegible] nu 4.

Exſpectat[illegible] conceſſio, & mandat[illegible] poſte[illegible] d[illegible] obten[illegible] ſumant lite. [illegible] acc p[illegible] id [illegible] non [illegible] ta, dec 9. li [illegible]

[illegible] ſpe[illegible] s ge[illegible] aliter [illegible] am [illegible] ali, amiſſionem p[illegible] perpetuum [illegible] dec [illegible] lib [illegible] nu [illegible]

Ex[illegible] ta[illegible] c[illegible] ſi [illegible] a [illegible] o C[illegible] n[illegible] m ſie[illegible] en[illegible] ten[illegible] t[illegible] omen[illegible] ura in bollis A[illegible] oſto dec. 272. [illegible] 3 nu. 3

Ex[illegible] gratiæ [illegible] ex [illegible] [illegible] me[illegible] effic[illegible] ent [illegible] [illegible] ncent pe[illegible] [illegible] m [illegible] & Leonis X. [illegible] ll nt, vel ab[illegible] pa[illegible] [illegible] one & in att[illegible] mittis, d

Ex[illegible] rum an[illegible] conſenſum præſt[illegible] ex[illegible] num 1. &

Exp[illegible] reationis vltime facta ſub [illegible] ſe[illegible] , deuertitatem in [illegible] nis haud dubie dem[illegible] de[illegible]

Expedit omnibus [illegible] breuium, p-laratum conſent[illegible] & in eodem patien[illegible] plumbo ſit ex-peditio, an & [illegible] contentum præbuiſ-ſe præſupponi poſſit, dec 84 li[illegible] 3 nu 4

Expeditis executorialibus literis poſt latam ſententiam, & rem iudicatam, earumque executorialiū pa[illegible] aduerſæ facta intima-tione, non poteſt opponi de gratiæ iam ca-nonizatæ obreptione, ita vt executio im-pediri [illegible], de[illegible] lib 3 nu. 1.

Expeditioni[illegible] ex regula de im-petrand[illegible] beneficio vaca[illegible] per obitum fa-mil Cardi[illegible] de familiaritate facta p[illegible] Cardinalem ca[illegible], quo per expedi-tione[illegible] natue quæ omnium ſupe riorum eſt [illegible] dec [illegible] lib 3 no 4.

Expeditis lenitimo ordine, & modu [illegible] petere poteſt pars, vt ſententia iuxta ea-rum tenorem ſer[illegible], deciſio. 497. lib [illegible] num. 1.

Expenſæ iurantis paup[illegible] tem taxātur ad n-[illegible] m, ac ſi [illegible] ſecus in Cardina-[illegible], dec [illegible]

Expenſæ [illegible] io partibus facti ſi non ſolutæ fuerint, an ob id lis dicatur [illegible] ſuo robore perman[illegible] vt alia [illegible] decreta lite pendente debean[illegible], [illegible] nihilominus exſendat, dec. 10. 146. [illegible] b. 3. num. 1

Expen[illegible] reficiendæ veniunt factæ in [illegible] vſque ad [illegible] ationem, vbi nedum [illegible] tus [illegible], [illegible] oſtant 5 per id quod fuerit [illegible] in[illegible] caussæ appel-lationis a ſententia, dec. 21 lib. 1. nu. 2.

Expenſæ ante omnia ſolui non debent deſc[illegible] taa[illegible] tione poſt [illegible] tentiam, co[illegible] miſſa cau[illegible] ſecus ſi latæ ſunt tres ſententiæ conformes, dec. 778 lib. 3 num 1

Expenſæ [illegible] ſi proceſſus a parte actoris dica-tur in partibus nullus, & ſententia, an [illegible] ab al[illegible] a parte veniunt refundendæ, d. 13c. lib. 3. nu. 1

Expenſæ ſi nullæ pro literarum expeditione fuerint factæ [illegible] priuilegi-um interueniente, de [illegible] b. 3. nu x

Expen[illegible] rum condemnat[illegible] quoad regiſtrum inte[illegible] de ducat[illegible] de Ca[illegible] ellariæ, etiam ſi ſi[illegible] & quæ a teſtes, & alia o-mnia de ducatis de carolinis, dec. 760 lib. num. 1.

Expe[illegible] tum[illegible] atione muta lis [illegible] eſt ad eam, qu[illegible] eſt a[illegible] i lis licet ad [illegible] am tanquā pri[illegible] palem [illegible] centa, & ideo aliam re-[illegible] diffinitiuam ſententiam, deciſ. 146. li[illegible] 4.

Expen[illegible] facere an teneatur pars, aut in tu-[illegible] unitate, antequam [illegible] fideicommiſſi proce-d[illegible] 4 [illegible]

Ex[illegible] cenſentur, [illegible] ex [illegible] 34 lib. 3. nu. 3

E[illegible] quan[illegible] & [illegible] dec. [illegible] 7.

Ex[illegible] fetur uoniſ-[illegible]

Ex[illegible] ta, vt ſupplicatione [illegible] p[illegible] icationem, [illegible] n

Ex[illegible] qu[illegible] eſt tacita contra [illegible] lib. 3 nu 2.

Ex[illegible] nem be-[illegible] p[illegible] bi. vni cum ſeruentibus va-c[illegible] in ſpec[illegible] prent, an per aliū p[illegible] m præuen[illegible] ur, d[illegible] lib 3 nu 1.

Exte[illegible] ta per[illegible] tetu[illegible] incipis vim [illegible] tur, [illegible] vt prouiſi[illegible] ta tam-p[illegible] in[illegible] no habeatur, deciſio 19. lib 2. n

Ext[illegible] ſio v[illegible] non recepta[illegible] ncipis placi-t[illegible] nvlum deduci pot[illegible] dec. 12. lib. num 8.

Ext[illegible] terras ec[illegible] le[illegible] non admittitur, niſi [illegible] [illegible] e[illegible] ius, [illegible] ne[illegible] ia e[illegible] c[illegible] offi, q[illegible] m[illegible] vicini[illegible] iaudo id fuerit [illegible] bietuat [illegible] m, d. 424 li[illegible]

Ext[illegible] & [illegible] imenta quædam ſimplicia pro[illegible] & copiæ ex[illegible] [illegible] nis, an p[illegible] obeat p[illegible] n[illegible] lib. 2. nu. 2.

Ext[illegible] me[illegible] tum iun-c[illegible] d[illegible] [illegible] en[illegible] [illegible] dec. 44 lib [illegible] nu 1.

Extra[illegible] Apoſtol[illegible] de[illegible] an[illegible] ut authenti[illegible] ita vt ſid in iu[illegible] o acere poſſint, d. z. 9. lib 1 num 1.

Extract[illegible] tum quomodo facienda, d. 1135. li[illegible] 3 nu 1

Extrahens [illegible] vigore compulſorialium non tenetur ſeruare dies qui ſeguantur a Domi-n[illegible] Rotæ, dec [illegible] b. 3. nu. 1

Extraiudiciale examen aut teſtes ad futuram rei memoriam ſuper habilitatibus, & le-gi[illegible] atione [illegible] baot, ſi aliqua non vrgeat in contrarium [illegible] pici[illegible], dec. 1161 lib 3 nu 7.

Ex[illegible] heus h[illegible] exe[illegible] a diſpoſitione l. ſi. C. de cod. licet nuo pe[illegible] querat vitium teſta-menti [illegible], de[illegible] lib 3 nu 1.

Ex[illegible] reus heres [illegible] ſibi vnam v[illegible] m, an [illegible] alſi [illegible] am re[illegible] ite, vide diſtin-c[illegible] ne[illegible], dec. 7[illegible] lib. 3 nu 1

Extranſ[illegible] ationis [illegible] penſionibus menſ translatiēis colligi [illegible] eſt ad fundan-dam intentionem tranſ[illegible], dec. 118. lib. [illegible] num. 3.

Extrauagans Iohan[illegible] de quaſi[illegible], odioſa eſt ni-mis, & ideo reſt[illegible] ngenda, dec. [illegible] 69 lib. 3. n. 2.

Extrema habilitas [illegible] ent, id quæ referenda eſt ſubſcriptio [illegible] dec 391. lib. 3. nu. 4.

F

Facta diligentia de principali inueniendo [illegible] per vnum & non per duos, an va-leat [illegible], dec 525 lib 1. nu 4.

Facta [illegible] b[illegible] cum clauſula, & clauſulis non aliter nec alio modo, vtrum

ſimplex veniat dicenda, vel conditionalis, d[illegible] lib.3.nu.[illegible]

Facta reſignatione ab aliquo in fauorem certæ perſonæ, ſi prouiſio non fiat in eam præſupponitur non ratificaſſe reſignationem, nec [illegible] velle valere, dec.96. lib.3.nu.4.

Fa[illegible] probationes contra [illegible] eſſe præcedent[illegible] rum reſignatario [illegible] poſſint, dec.49[illegible] nu.4.

Facta [illegible] veraciter facta [illegible] tem [illegible] priuato, vel [illegible] concedi, vel [illegible] [illegible] ſocietati, & [illegible] dec.15 [illegible] 3.

Fa[illegible] aduerſa [illegible] procurator [illegible] dominus [illegible] quominus [illegible] fit in cauſa [illegible] non [illegible] inſtructiones [illegible] compa[illegible] dictum [illegible] [illegible] ſtum impe[illegible] [illegible] m ceptum, d[illegible] 25 lib.[illegible] nu.4.

Fa[illegible] omne poſt inhibitione[illegible] manan[illegible] a pa[illegible] [illegible] attentatum, dec[illegible] lib.3 num.8.

Factum iuref[illegible] non inducit obligationem [illegible] conſen[illegible] partis accedat, d.6[illegible] lib.3.nu.1

Facultas [illegible] quæ collata [illegible] in acceptatione [illegible] nihilo minus fiat [illegible] reſignationis, an ob [illegible] inualida ſit, dec[illegible] lib.3.nu.1.

Facultatem habens a Po[illegible] acceptandi reſignationes ſi ill[illegible] reuocata & [illegible] nihilominus acceperit, & prouide[illegible] verum ſymoniacum ſit, quod [illegible] geſtum, d.[illegible]83. lib.3.nu.4.

Facul[illegible] ceſſa [illegible] Cannonico per [illegible] [illegible] exiſtente illo in quaſi poſſeſſi[illegible] [illegible] facultatis, an de ea facultate neceſſari[illegible] ſcientia, aut de ea præſumatur, quo[illegible] publicè & per multos annos exercuerit hanc facultatem, de[illegible] 320. lib.2.nu.4.

Facultas inh[illegible] data in cõmiſſione quamuis non [illegible], ſtante tamen [illegible] ſibi præiudicio ius [illegible] tribuere [illegible], dec.29 lib.2.nu.3.

Facult[illegible] [illegible] calumniam [illegible] partium in iudicio contributæ denegari poſſit, dec.[illegible]4 lib.[illegible] nu.9.

Facultas vtrique competens in laudo ferendo inſolidum, facit vt vnus vicem duorum supplere poſſit, dec.[illegible] lib.3 nu.[illegible]

Facultas concedi an poſſit per remiſſoriam examinādi mulieres, & honeſt[illegible] perſ[illegible]nas, ſenes, & infirmos in partibus, dec[illegible] lib.3.num.1.

Facultas legatorum non ſe extendit ad derogandum regulæ de viginti, dec.1047.lib.3. num.1.

Facultas per modum indulti conceſſa Cardinalibus legatis ratione derogationis [illegible] regulæ de viginti, an per conſuetud[illegible] [illegible] decennio obſeruata [illegible] Et quid, ſi conſtet de placito [illegible] & huic per conſuetud[illegible] contrari[illegible] poſſit etiam ſpatium, vel decennij aut 40. annorum. dec.29 lib.2.nu.2

Fallentia Soc. in regula 4[illegible]3. tenetur in Rota, dec.85 lib.1.nu.1.

Falſa demonſtratio, in qua vnum pro alio demonſtratur, verum nocere demonſtranti. d.12 lib.2.nu.2.

Fama colluſionis, etiam per teſtes quam plures probata eneruatur per famā de matrimonio, quę pluribus multo teſtib. fuit aſſerta ad fauorem mulieris, & bonæ fidei eiuſdem ac prolis etiam legitimationem, dec.236.lib.3.nu.2.

Fama ex quibus, & quot teſtibus probari dicatur. dec.731 lib.3.nu.1.

Fama quam dicit teſtis originem natam fuiſſe ex miſſoria epiſtola, quia inepta eſt talis origo, vtpote non emanata a maiori populi parte ridicula eſt, dec.679.lib.3.nu.3.

Fama per vnum probari deponentem de ea valide non poteſt, c[illegible] m ad [illegible] ſemiplenam probationem inducendam in criminalibus, & grau[illegible] [illegible]

Fama publica ſuffic[illegible] ad proban[illegible] bonam fidem in pr[illegible] dec.140 lib.3.nu.1

Famæ contrariæ, & inter ſe pugnantes ratione concubinatus an pr[illegible] ſufficienter po[illegible] ex [illegible] indic[illegible] [illegible] tud[illegible] [illegible]um. dec.[illegible]9.lib.3.nu.8.

Famil[illegible] vt beneficii collati [illegible] per g[illegible] expediat facilius [illegible] eritas [illegible] eſt ex Alexandr. & Lennin ac excommunicatus, & gratia eſt ſurreptitia, d[illegible] 2.nu.1

Familiarem [illegible] cuius prælati per depoſitionem teſtium an ſufficienter probetur, dec.416 lib.3 nu.1.

Familiares ſuos Papa indiſtinctè excipit. deciſ.[illegible] lib.3 nu.1.

Familiares Papæ poſſunt expedire literas gratis de mandato, dec.849.lib.3 nu.1.

Familiares veri [illegible] qui dicuntur per reſignationem, dec[illegible] lib.3 nu.2.

Familiares [illegible] Cardinalium, qui reperiuntur deſcri[illegible] in libris expenſarum [illegible] hoc [illegible] diei poſſunt familiares, d.619 lib.3.num.1.

Familiari reſignantis prouiſum ſi fuerit non arguit ob[illegible] contra [illegible] tereceſſiſſe, ſtante eo maxim[illegible] quod ſit [illegible] ad[illegible] & bene meritus perſona, d[illegible] 93 lib 3.

Familiaritas, ex quibus probetur, d[illegible] lib.3 num.1.

Fami[illegible] tas vera, an ex [illegible] vel quotidiana conſuetudine aut [illegible] ad ſuſtentationem neceſſariis ſubminiſtratis argui poſſit, dec 145 lib.2.nu.1.

Fam[illegible] aritas ſi non conſtet, niſi poſt pe[illegible] tum ſuſpenſum poſſeſſio eſt reſtituibilis, d.61.lib.2 nu.3.

Familiaritas Papæ narr[illegible] eſt pro[illegible] da, ſi literæ non ſint expeditæ gratis, ſed taxatæ, dec.8[illegible] lib.[illegible] nu

Familiaritas Card[illegible] non probatur ex eo, quod te[illegible] vnus [illegible] habuiſſe aliquem cameram in pal[illegible] Card. & expẽſis victus, alter fu[illegible] erectum ſtabuli, quod temporis certitudinem affirmatori non adducat[illegible] quadrimeſtre ad hoc tempus retinatam [illegible] cohabitationis cum prælato, idque ad minimum, deciſio.378.lib.3. num.1.

Familiaritas Papę ad effectum validitatis gratię ſuffici[illegible] ſemiplene probari: ſecus, ſi ageretur de reſeruatione beneficii vacantis per obitum familiaris, dec.832.lib.3.n.1.

Familiaritas probatur per teſtes dicẽtes, quod daban[illegible] pecuniæ pro victu, prout aliis familia[illegible] qui commedebant in tinello, dec.54.lib.1.nu.1.

Familiaritas ex quibus teſtibus probetur, dec.1[illegible]97.lib.3 nu.1.

Falſus in iudicio, quod ſibi obſiſtere poteſt, vbi tamen veritas eſt in contrarium ea eũ lædi, tur nequaquam, dec 606 lib 3 nu 3.

Fatalia, quando in primo anno prorogantur, non datur ſecundus annus, & lapſus quatuor dierum ſufficit, vt ſententia tranſeat in rem iudicatam, nec eſt mora modici temporis, præſertim ſi conſtat de bono iure, d.107.lib.1 nu 1

Fatalia verum lapſa dicantur poſt lapſum ſeſquianni poſt factam appellationem, & cõmiſſionem parte etiam citata, deciſ.181.lib.2.num 1.

Fatuitas partis allegata ab illis, qui prętendũt intereſſe [illegible] cauſa matrimoniali, an imp[illegible] diat tem[illegible] pretenſam [illegible] curatore partis, quæ de fatuitate notatur nõ [illegible] ſtitu notorie de fatuitate, nec ex probata negatiue, dec.124.lib.1.nu 1

Fauore ætatis infantia acquirenda poſſeſſione verum [illegible], cum in ea animus, & conſe[illegible] [illegible] interpretatio, & [illegible] lib.[illegible] num.7.

Fauore partis appellantis introd[illegible] dem odium [illegible] nequaquam ſunt ret[illegible] dec 281 [illegible]

Fauoris pu[illegible] pa[illegible] in benefi[illegible] nil im[illegible] iure [illegible] dec.38 [illegible]

Feluri [illegible] caſu loquat[illegible] dari poſſit, d[illegible] ne La[illegible] ligen[illegible]

[illegible] ex tempore [illegible] figi poteſt [illegible] eſt appe[illegible] probatio [illegible] poteſt [illegible] decre[illegible] ob maximam part[illegible] am, dec[illegible] nu 1

Feudatarius [illegible] vaſallū alienan[illegible] feudum d[illegible] ignorantie de con[illegible] priuari poteſt [illegible] ceſſerit, dec 93 [illegible] nu 4.

Feudum cum ex diuiſione [illegible] aliud ſit an[illegible] aliud [illegible] na prouiſion[illegible] filius heredi[illegible] dec 93.lib.2.nu. Et hæc d[illegible] nione A[illegible] parum in præ[illegible] releuat [illegible]

Fideic[illegible] miſſari[illegible] ante reſtitutionem [illegible] m[illegible] rem ed. C. decd A[illegible] nu 2.

Fi[illegible] bio non[illegible] poſſideſe [illegible] fideicommiſſ[illegible] ſtet de [illegible] eidem ab herede [illegible] d[illegible]

Fi[illegible] com[illegible] heres ante reſtitutionem nu[illegible] bonis, dec[illegible]

Fi[illegible] are tamen p[illegible] d[illegible] elta[illegible] quæ l[illegible] enuntiatiuum [illegible] fideicommiſſo [illegible] ionem, vel præſcriptio[illegible] [illegible] modis, dec 674 lib 3 nu.[illegible]

Fideicommiſſo inter [illegible] per diu [illegible] cenſetur [illegible] ſi de eo veriſimiliter p[illegible] notitiam, d.10[illegible]5. li[illegible]

Fideicommiſſum an inductum cenſeatur per clauſulam codicillarem, vide per totam, 100 lib 3.nu.1

Fideicommiſſum an in dubio ex clauſula codicillari probari poſſit, dec.674.lib.3.n[illegible]

Fideiuſſores, quando liberati dicantur [illegible] lib.3.num.1.

Fideiuſſores principales, ſi metu excõmunicationis, vel aliarum cenſurarum depoſitum ſummæ petitæ a creditore fecerũt, an repetere poſſint per cõmiſſionẽ datam de nullitate cenſurarum latarum, deciſ. 334. lib. 3. num 2.

Fideiuſſoribus agentibus tanquam principali, an poſſit opponi except[illegible] compenſationis, quæ eneruat rem iudicatam, deciſ.324. lib.3.num.5.

Fides facta per ſubſtitutum non probat, vbi manus principalis requiritur, dec. 693.lib. 3.num 1.

Fides facta de familiaritate alicuius per ſchedulam Vicecancellarij ſubſcriptam cum formalitate verborum Gratis p[illegible] literis expeditione literarum appoſita, non ſufficiens eſt ad veram familiaritatem de qua agitur, & quæ requiritur in gratia ſi neutri probandum, adhoc ne incidat in cẽſuras extrauagantis Alex & Leo. & c. dec[illegible]5. lib 3.nu 3.

Fides aliquando adhibetur inſtrument[illegible] ſine die, loco, & teſtibus celebratis, ita vbi vetere conſuetudine, quamuis videatur hæc conſuetudo irrationabilis, vbi caſus inſtrumento comprehenſus eſt fauorabilis, vt matrimonii pugnan approbatio, & filiorũ pariter legitimitatis dedu[illegible] tio, dec.145 lib 3.num

Fides ſupplicationibus extractis ex regi[illegible]

Pontifice

Pontific [illegible] ſtata, vbi regi- [illegible] ſer principat- [illegible] & honorati, a- [illegible] nu. 4.

[illegible] poſſit, ſi ad nar- [illegible] apucharitur, & [illegible] nes, ſtante quod iu [illegible] ratione N- [illegible] lib. 1 nu. 1

[illegible] ſub plumbo emanatis al- [illegible] Cardinal. concedent- [illegible] ſub forma breuis [illegible] peruirionis be- [illegible] m- [illegible] concedentib. adhibetur, dec. 4 lib. 1 num. 2.

Fides in totum adhiberi non debet teſtib. non omni exceptione maioribus, & iis præſertim, qui de- [illegible] ex affectu, dec. 45 lib. 3 nu. [illegible]

Fides teſtis integerrima eſſe debet quando de [illegible] banda f [illegible] qui occulto committitur, dec. 4 [illegible] lib. 3 nu. 1

Fides teſtium licet diminuta ſit non tamen omnino facit ob id teſtem repelli a teſtimo- [illegible], dec. 4 [illegible] lib. 3 nu. 1.

F [illegible] propter maſculos cenſentur [illegible] dec. 8 [illegible] lib. [illegible] nu. 2.

F [illegible] in depoſitionem in mulie- [illegible] ſauo [illegible] ne probetur, etiam mul [illegible] per adu [illegible], quæ dubium [illegible] aduet [illegible] ſatio [illegible] teſtium ſati. canda, dec. 23 lib. [illegible] nu. [illegible]

Fi [illegible] o nó p ob [illegible] depo [illegible] teſtis in [illegible] poſſeditſe do [illegible] patris p [illegible] dec. 523. lib. 3. nu. 3.

Fili & nepote [illegible] de hæreſi damnator [illegible] a Hiſpalen [illegible] beneficiati non poſſunt ex ſtatuto, dec. 104. lib. 2 num. 1

Filii hæreticorum tanquam nati [illegible] ſanguine infecto verum ſub ſtatutum illud cadant, dec. 104. lib. 2. nu. 3. Et an natian [illegible] ſer labatur in hæreſes, dec. 104. lib. 2 nu. 4 & nu. ſeq.

[illegible] & deſcendens [illegible] ex linea paterna, quam materna vſque ad [illegible] ab hæreticis, vel rec [illegible] tatum ca- nonicatus acc [illegible] habendas in quadam Eccleſia non [illegible] a reſeruaſ penſionis ob [illegible] tur, deciſ. 259. lib. 2. nu. 1.

Filii, vel nepotes hæreticorum, aut eorum, qui per reconciliatio [illegible] per [illegible] eorum antea inhabilium, an contineantur ſub ſtatuto, ſi ſponte regreſſi fuerint aut reconciliati eorum parentes, deciſio. 1 [illegible] num. 1.

Filio ſpurio abſenti verum acquiri per patrem poſſit poſſeſſio alicuius officii eo nó oſtenſo, dec. 554. lib. 1 nu. 5.

Filius electus domo paterna, vna cum matre a fratribus primi matrimonii [illegible] menti dotalis vigore debeat reſtitui ad ta ſum, in quo erat mater tempore quo fuit electa, herede matris exiſtente, deciſio. [illegible] lib. 3. num. 1.

Filius nothus, quis dicatur, deciſio. 1168. lib. 3. num. 2.

Filius naturalis quis etiam dicatur, deciſ. 1168. lib. 3 num. 2.

Filius ex ſecunda vxore natus in domo, quæ in quæſtionem incidit repertæ a prioris matrimonii filiis, ſi ibi remanſerit poſt deceſſum patris triennium, & vltra, verum [illegible] hoc triennium decurſu aliquem dicatur ſtatutum acquiſiuiſſe, ita vt ad eum veniat reſtituendus. dec. 543 lib. 3 nu. 1.

[illegible] huiuſmodi ſtatus a filio acquiſitus haud dubie venit conſiderandus, dec. 545. lib. 3 nu. 2. & num. ſeq.

Filius co [illegible] non eſt habilis ad beneficia obtinenda ſtante tic ſtatuto loci, in quo eſt beneficium, dec. 44. lib. 3 nu. 5.

Fil [illegible] an [illegible] quam pa [illegible] tur in hæreſim, an dicatur ex ſangui [illegible] creatus, & [illegible] len [illegible] & nha [illegible] ad [illegible] datur, deciſ. [illegible]

Fi [illegible] us matri [illegible] exteriens in teſtamento condit in quo extraneum in [illegible] tuit herede [illegible] n [illegible] ſtatim, & incontinenti impugnet teſtamentum [illegible] ex quo [illegible] non officit nec annullat teſtamentum [illegible], dec. 48 [illegible] lib. 3. nu. [illegible]

Filius natus poſt teſtamentum pa [illegible] quando [illegible] dicitur, [illegible] 4 & dec [illegible] 3 nu. 1

Fi [illegible] to, & [illegible] eſt capax b [illegible] tam [illegible], dec. [illegible] nu.

Fi [illegible] us præſumitur eſſe mariti, dec [illegible] lib num. 1

Fines mandati [illegible] exceſſi, ha [illegible] pecunias a [illegible] arunde [illegible] ob- ligatus, dec [illegible] lib. 3 nu. [illegible]

Finis [illegible] ſeſt, vt per eas paupe [illegible] & [illegible] ene meritorum [illegible] Cancellariæ Apoſto [illegible] uetur, dec. 1 [illegible] b [illegible] nu. 4

Finis [illegible] ndati [illegible] excedamr [illegible] raturium [illegible] mandatum, d [illegible] nu.

Finis [illegible] appareat, qu [illegible] ſen- te [illegible] 3 nu.

Fiſc [illegible]

[illegible]

Fœminæ [illegible] ve teſtato [illegible] po [illegible] plementum legitimæ, [illegible] num.

Forma iuramenti præſt [illegible] ſentan [illegible] horem, ita non tato [illegible] nem faci [illegible], dec. 51 [illegible] u 4

Forma in c [illegible] u [illegible] fuerit, non [illegible] co- præd [illegible] cau- tum non [illegible] copiam [illegible] ebe- [illegible] c. 26 [illegible] b. 2. nu.

Forma non eſt ſtatuta ordinatio quomodo fiat eius prouiſio, vnde quomodocunque conſtet de eius voluntate valet, [illegible] 28 lib. 3. num. 1

Forma appellationis ne [illegible] ſta aut non [illegible] ſeruata, appellati [illegible] nullac [illegible], ne [illegible] unis vllam [illegible] appellato parti deu [illegible] tionem, dec. 2 [illegible]

Forma in actu [illegible] requiratur no pr [illegible] actu, per id quod forma omnino [illegible] dicitur æquipollere, dec. 1 [illegible] 4

Forma appellationis nó ſeruata [illegible] cam [illegible] eius reddit nullam, dec. 28 lib. [illegible]

Forma in citatione ſeruata a [illegible] requirendo eo prin [illegible] palt, vel [illegible] etiam nó [illegible] copia [illegible] eſt citatis non comparentibus, dec. 332. lib. 3. num. 5.

Forma in declaratione non ſerua [illegible] ſiciat iniuſtam eſſe declaratione [illegible] & omnia ex eo ſecuta reuocanda tan [illegible] nulla, dec. 386. lib. 3. nu. 1

Forma tamen & ſty [illegible] ſle hoc caſu, de quo agitur non ſeruatur, poſito quod monitio

cui [illegible] aritum fuit, non ſit de eſſentia a- [illegible]

Formalis [illegible] ratione [illegible] in perſona [illegible]

Formalis, & [illegible]

F [illegible] nudus miniſter eſt, & [illegible]

[illegible]

[illegible] heredem [illegible]

[illegible]

F [illegible] es præd [illegible]

[illegible]

Fr [illegible] in here [illegible]

[illegible] daretur mul- [illegible]

[illegible]

[illegible] dictum [illegible] po- te [illegible], dec. 4 [illegible] nu.

Frau [illegible] ex q [illegible] b [illegible] dec. 11 [illegible] lib. [illegible]

F [illegible] nt non obſtante [illegible] nu. 1

Fructus [illegible] etiam ſunt ex [illegible] cui con- [illegible] &c. de- [illegible]

[illegible] pali, & male [illegible] em haben- [illegible] huc caſu [illegible], dec. 689. lib. 3 [illegible]

F [illegible] non debere [illegible] mala fide [illegible]

Fructus percepti [illegible] teſtes de viſu, & auditu pub [illegible] 590 lib. 3. num. 7.

Fructus vt plurimum domin [illegible] ſequuntur, de [illegible] 389 [illegible] nu. 2

Fructus percipiens, prædia elocans, & ſimiles actus poſſeſſorios exercens in beneficio parochiali, non ex hoc veram probare poſſeſſionem poteſt, quæ potius ex actibus contri-

C c

tinuitatis ſolet probari, quale eſt Curiæ exercitium, dec. 74 lib. 3 nu. 3.
Fructus an ſint liquida in ſauorem eius, qui probat ſcripturarum amiſſionem, deciſio. 971 lib. 3. nu. 1.
Fructus, & crediti nomẽ, clarum ad pecunias intelligitur pro commoditate earum, non autem [illegible] lib. 3. num. 1.
Fructus ante ceſſionem currentes debentur ceſſionario, dec. [illegible] lib. 3 nu. 1.
Fructus [illegible] beneficii, qui & quales debentur [illegible]
Fructuum [illegible]
Fructuum percept[illegible] in caſu [illegible] dec. 89 lib. 3. nu. 2.
[illegible]
Fumus magn[illegible] tione del[illegible] probat[illegible]
Fund[illegible] an ſit [illegible]
[illegible] dignoſca[illegible]

Generale [illegible] cella [illegible] dubie [illegible]
Gen[illegible]
Genus per ſpec[illegible] g[illegible] dec. 28[illegible]
Geſtatus actum [illegible] tur nihil [illegible] cedi [illegible] lib. 3 num. 5.
Geſta per V[illegible] tur an ſi [illegible] palem ſubſi[illegible] lib. 3 num. 1.
Geſta pro ſe, & [illegible] conſta[illegible] ficantur [illegible] tes [illegible]
Geſta eſ[illegible] habent [illegible] datum [illegible]
Gel[illegible] 202 lib. 3. nu. 3.
Geſta per procuratorem aſſertum [illegible] ſub nomine principalis, non nocent [illegible] cipali, ex quo incontinenti a die in[illegible] cationis omnes ius, ſi quo[illegible] habebat [illegible] acſcit poſſeſſionem in ſauorem aduerſarii

ce[illegible] tamen cum proteſtatione, dec. 232. lib. [illegible] num. 4.
Geſta per procuratorem aſſertum nomine [illegible] nullo modo præiudici[illegible] vel poſſunt [illegible] lib. 3 num. [illegible]
Gloſſa in l. ſi C. ſi aduerſus in integrum reſtit. [illegible] indiſtincte concludit [illegible] in integrum reſtitutionem, deciſio 27 lib. 3 num. 1.
Gradus primus, & ſecund. in linea inæquali an ſit [illegible] de iure humano, [illegible] eam conſiderationem, deciſio 746. lib. 3. num. [illegible]
Gratia, neutri non capit beneficium vacans te[illegible] dec. 824 lib. 3 num. 1.
Gratia, ſi neutri, ſuperueniens defectui prouenientes [illegible] de annali poteſt abſq; [illegible] canonis [illegible] num. 1 [illegible] non tamen tenetur, ibid. vt num. 8.
[illegible] ſuperueniens de ſtilo C[illegible] ſupplet [illegible]
[illegible]
Gratia, [illegible] de beneficio vacante in curia [illegible]
[illegible] ſub[illegible] ſignata, quæ [illegible] ſecura formam ac[illegible]
[illegible] in integrum plene dedu[illegible] ablatum beneficium, [illegible] reſtituatur in[illegible] dec. [illegible] 4 lib. 3 num. 1.
Gratia conceſſa [illegible] nominatione [illegible] beneficiis [illegible] b. 3 nu. 1.
Gratia, ſi neutri hab[illegible] gratiæ [illegible] ſanitatis Vicecancel[illegible] familiaritate dicta [illegible] improbatas, dec. 138. lib. [illegible]
Gratia [illegible] non poſſit cannonizari contra in[illegible] accedente, qui ius melius [illegible] admiſſo pro ſuo intereſſe, dec. 187 [illegible]
Gratia [illegible] petratis beneficium ſolitum [illegible] & non regulares, an ſit va[illegible]
Gratia nõ [illegible] ſubreptitia valore beneficii [illegible] poteſt ſupplicatio non expreſſo dec. 802 lib. 3 nu. 2.

Gratia, ſi neutri [illegible] Tertium, quam [illegible] nibus, dec. [illegible] lib. 2 nu. [illegible]
Gratia, ſi neutri [illegible] ſuperueniat ſecus [illegible]
Gratia ſi neutri, vbi canoni [illegible]
[illegible]
Gratia habens [illegible] hora[illegible]
Gratia conceſſa [illegible] beneficio [illegible] de valore cap. [illegible] non deducta p[illegible] ſione, cum Papa non p[illegible] dare [illegible] 184 lib. 2 nu. [illegible]
Gratia non [illegible] ad [illegible] tionem non poteſt [illegible] randæ, dec. [illegible]
Gratia [illegible]
Gratia [illegible] nullitate [illegible] vigore [illegible]
[illegible]
Gratia Papæ mandat [illegible]
[illegible]
Gratia [illegible] nu. 6.
Gratia [illegible] impediat re[illegible] a parte [illegible]
Gratia [illegible] ad vacant. & vaca[illegible] conceſſa ad vacan[illegible] 3 nu. 5.
Gratia Papæ [illegible] eſſe perpetua, dec. [illegible] 3 nu. 1.
Gratia conceſſa per Principem in ſpecie adimens ſtatuto dubiu nunc ad[illegible] de ſtatuti valid[illegible] ate poteſt ortum, [illegible] receptione [illegible] tacita veritate, dec. 70. lib. 3 nu[illegible]
Gratia ea ſi dictionis [illegible] ſubreptitia licet nõ ſit facta mẽtio de mandato [illegible] Eccleſiæ, ſed tantum de capitulo, dec. 38. lib. 3. nu. 1.
Gratia per Papam vni paraſrenario, an intelligatur conceſſa perſonæ tantum an vero corpori, dec. 105 [illegible]
Gratia ſi puta exiſt. [illegible] ablata conditione non venit teſt[illegible] lib. 2 nu. 1
Gratia conceſſa reg. de non prop. & gratis expedita cum aliqua tamen expen[illegible] a præſumitur acceptata per ipſum, deciſio 43. lib. 3. num. 1.
Gratiæ duplex ſuper vno, & eodem b[illegible] eodem temporis tractu cadere ita[illegible] valeat, non poteſt, ſed præualet ea, quæ eſt magis valida, dec. 566 lib. 3. nu. 2.
Gratia in ſubreptitia dicatur non facta mentione in ea eorum, quæ ad id [illegible] de. 422. lib. 3 nu. 1.
Gratia [illegible] ſignata per Papam perfecta [illegible] conditionaliter accedente [illegible] requiſito principalis [illegible] nu. [illegible] dec. 425. lib. 3 nu. 4.
Gratia [illegible] ceſſa alicui, qui in ſpecie non [illegible] nõ [illegible] 100. 3, an ſit ſubreptitia, deciſ. [illegible] num. 1.
Gratia prima rat[illegible] ficata non cenſetur [illegible]

alium obtēta eſt gratia per ſignaturam ſtabilita, ib nu 5.

Gratia obtenta in poſſeſſorio concomitantibus tribus literis exſecutorialibus, & aliis vſque ad brachium ſeculare incluſiue, reliquas omnes gratias dicitur obfuſcare, ibid. num 4.

Gratia non exprimens verum beneficii valorem in ſupplicatione oblata, facta reſignatione, an de nullitate notari poſſit, dec. 300. lib 2 num. 1.

Gratia obtenta ſi fuerit ſecūda, nulla facta de prima mentione, an de ſubreptione notari poſſit, & ob id inualidi effectus cenleri, dec. 144 lib 2 nu 1.

Gratiæ conceſſæ priuatum fauorem ſpectātes illi conceſſæ dicuntur, qui ea uti volet, dec. 366 lib 3 nu. 4.

Gratiæ duæ ſi in vno, & eodem ſupplici libello comprehendantur, mutationis vna, extenſionis alia, nō ob id tamen dicitur mixta vtraque gratia, ſed ſimplex, & eadem eſt ratio in plurib. gratiis eadem ſupplicatione obtentis, dec. 265 lib 2 nu 5.

Gratiæ a Pontifice conceſſæ ex priuilegio ceteris aliorum gratiis præferuntur, dec. 676. lib 3 nu. 3.

Gratiæ conceſſio impetrata per ſupplicem libellum, an ea ſola ipſius exhibitione perficiatur licet informis dicatur, deciſio. 306. lib 3 num 2

Gratiæ multum pingues veroſimiliter a Principe non præſumuntur conceſſæ, nīn per impoſitionē tacita veritate, & narratis non narrandis, & habentur pro ſubreptitiis, deciſ. 169 lib 2 nu. 1

Gratiæ licet ante ſæpius denegatæ in Curia nō rato cōceduntur etiam nō facta mentione caſſationis, nec denegationis, dec. 215.

Gratiæ du eſt cōcurrant, quarū vna pinguior eſt, alia tenuior, vtra earum debeat præcedere, dec 358 lib 3 nu 2.

Gratiæ non impediuntur quominus effectus ſuos conſequantur, etiamsi ſub falſa relatione valoris literæ gratiarum fuerint expeditæ, dec. 3(?)n lib. 2 nu. 2.

Gratiæ duarum partium ſibi aduerſantium in exſpectatiua beneficiorum, an ſimiles eſſe poſſint, dec. 661 lib 3 nu 1.

Gratiam acceptās tenetur probare, licet præſumatur in tempore acceptaſſe, deciſ 836. lib. 3. num. 1.

Gratiam ſuam dicens anteriorem gratia ſui aduerſarii ob ius quæſitum, an obſit parti aduerſæ, dec 501 lib 3 nu. 2.

Gratiarum diſſimulatio vtriuſque partis de beneficii iure ſibi competenti prætendentis, an ex clauſulis inſertis ſolitis ſufficienter apparere poſſit, dec 682. lib. 3. nu. 2.

Gratias multum pingues non præſumitur Papa facere, niſi reſpectiue conſiderata qualitate gratiam petentis, ratione familiaritatis alicuius Cardinalis, deciſio. 160. lib. 3. num. 2.

Gratioſa ſubrogatio in beneficio tribuit etiam ius, quoad capiendam poſſeſſionem, dec 455. lib. 3. nu 2.

Gratis expediens gratiam ſi neutri, ſub falſa narratione familiaritatis alicuius Cardinalis nullam reddit gratiam, & incidit in pœnas per Alexandrinam Leoninamque extrauagantem irrogatas, deciſio. 166. lib 3. num. 2.

Grauaminis continui illatio, & petiti iuris adminiſtratio ſubtracta, cauſſas ex priuilegio indulti inappellabiles, & ad maius tribunal a priori abſtractum deducit, deciſ 101. lib. 3. num. 6.

Gubernationi alicuius ordinis commiſſum, & ſecundum illius ordinē viuere, differunt, dec. 1105. lib. 2 nu 1.

Gubernator tempore adminiſtrationis incepte habens bona, ſi deponant teſtes de eius paupertate, an probent, deciſ. 426. lib. 3 num 2.

H.

HAbens gratiam ex conceſſione Sanctiſſimi exſpectatiuam ad tres ſpecificatas Diœceſes, & ad tres alias ſacul atem etiam accep andi, prior gratia, an obſtet ei ob incertitudinem non ſpecificatarum Diœceſium, dec 17 lib 3 nu 1.

Habens procuratorem in partibus ad acceptandum quæcunq; beneficia cadentia ſub ſuam exſpectatiuam, non poteſt acceptare ea, quæ ante impetrationem exſpectatiuæ vacantia fuere, dec. 232. lib. 2. nu. 2.

Habens gratiam acceptandi ſi acceptatum beneficium ceſſit alteri, vtrum de nouo poſſit acceptare aut conſumta ſit gratia, deciſ. 311. lib 3. num. 1.

Habēs notitiam citationis, & tamen tempore aſſignato non comparens ſibi præiudicat, dec 68 lib. 3. nu. 5.

Habens commiſſionem reſtitutoriam in qua narratum fuit de iure competenti, vt valorem beneficii exprimat eſt neceſſe, deciſ 112. lib 2 num 2.

Habilitas, & idoneitas prædeceſſoris poteſt probari in genere per publicam vocem, & famam: niſi ſuper ea eſſet lis introducta, deciſ 1162 lib. 3 nu 4.

Habilitates probatæ per teſtes de auditu, & reputatione licet plene non ſint, probant, tamen inhabilitate aliquando, dec. 81. lib. 2. num. 4

Habilitates, ſi legitimi probauerint per Diaconum etiam quod non ſacer, per proprium epiſcopum, ſed per alium dicentem habere licentiam a proprio Epiſcopo, dec lib. 1. nu 1

Heredes in teſtamento nominati aliquando ſoli ſibi dicuntur, aliquā & alteriam extra dec 4 lib. 3 nu 1

Heredes vocati in teſtamento intelliguntur, de his, quamuis in vniuerſum non ſuccedant

Heredes pacto de non alienando, nec hypothecando contrauenientes eo amplius tenuari non poſſunt, dec. 94. lib. 2 nu 2

Heredibus mariti prædefuncti pro dotis euitanda reſtitutione a relictæ viduæ heredib. repetita vtrum exceptio commiſſi adulterii competere poſſit ſtante eo, quod maritus criminis ignarus de vxore nunquā fuerit conqueſtus, dec lib 3 nu 1.

Heredibus mariti vtrum exceptio adulterii commiſſi ab vxore competat ad id, vt dotem non reſtituere teneantur heredibus vxoris dotem repetentibus, deciſio. 86 lib 2. nu. 1. Et quid ſi heredes fuerint ignorantes de commiſſo adulterio, deciſ. 86. lib. 2. nu. 2. & nu. ſeq.

Heredis appellatione non venit particulariter inſtitutus, niſi id ex præſumpta mente teſtatoris proficiſcatur, dec. 400. lib. 3. nu. 1.

Hereditas damnoſa non præſumitur adita regulariter: fallit tamen quandoque, deciſ. 1166. lib. 3. nu. 4.

Hereditas adita ab ea, quæ non eſt inſtituta, obtenta gratia ſubrogationis per ſacram pœnitentiariam non facta mentione aditionis, an ſit ſubreptitia cauſſa iſtius taciturnitatis, dec. 113. lib 3. nu 1

Hereditas poteſt ſi damnoſa beneficio inuentarii ſine damno adiri, deciſio. 1166. lib. 2. num 5.

Hereditatem prætendens, ſi incompetenti agat actione, & incongruis remediis attentaſſatus dicitur aduerſariis quæſitum, dec 474. lib. 3. nu 3.

Hereditatis aditio quibus ex coniecturis probetur, dec 1191 lib 3 nu. 1.

Heres per aditionem hereditatis videtur approbaſſe non ſolum factum teſtatoris, ſed etiam eius conſcientiam exoneraſſe, deciſ. 1166 lib. 3 nu. 1.

Heres inſtitutus a teſtatore, qui præteriit matrem, quando incidat in pœnam. l. fin. C. de codicillis, dec. 688. lib. 3. nu. 3.

Hæreſin propria voluntate, & ſic ſponte confeſſus, filios habens beneficia ipſis conferri non impedit, ſtante ſtatuto filios hæreticorum admitti nuſquam ad beneficia debere, cum nō reconciliatorum ſit in numero habendus, ſed pœnitentium, deciſ 105. lib. 2 num 1.

Hæreſin ſponte abiurans, & confitens, nō dicitur hæreticus, nec reconciliatus, & ob id non comprehenditur ſub ſtatuto vetans dari beneficia hæreticis reconciliatorum, aut hæreticorum Eccleſiæ Hiſpalenſis, dec 38. lib. 3 num. 2.

Hæretici beneficia ipſo iure dicuntur vacare poſt commiſſum crimen, deciſio 707 lib. 3 num 2.

Hieroſolymitana religio habens priuilegium determinandi cauſſas incidentes inter ſuos milites, litigans cum Religione ſi non ſit eius miles, vel ſubditus, tamen ſi ſe voluntatie ſubiec ſit Religioni, ab eaq. fuerit acceptatus, an ab ea ad Curiam appellare poſſit, deciſ 101 lib 3 nu 4.

Hieroſolymitana Religio bona decedentium militum applicat Religioni, deciſio 3 lib. 3 num. 1.

Hieroſolymitani fratres tria ſubſtantialia profitentur, vt ea ex religione ideo pecunias ſi quas habēt ſecularibus transferre non poſſunt, deciſio. 43. lib. 1 nume 2

Hiſpalenſis Eccleſiæ ſtatutum vetans ſiuos reconciliatorum, v hæret ſ ita ea beneficia non comprehendit ſponte confitentes etiam in tempore gratiæ, deciſ. 5 lib 3 num. 1.

Homicidium ex quibus probetur indiciis, dec 493 lib. 3 nu 1.

Homines in ſpec e. indu duo habentes indultum, de acceſſione Summi Pontif. ſi in ſupplici po bello non ſit mentio, an per id ſufficienter derogetur, deciſ 88. lib 1 num. 8.

Homo centum poſſe annis viuere præſumitur, vt plurimum niſi de morte doceatur, deciſ. 687 lib. 3 nu 1.

Hoſpitale in titulum, vel commendam etiam laico dari poteſt, idque ex conſuetudine cuius memoria non exſtat, deciſio. 116. lib. 3. num 3.

Hoſpitale prælato eccleſiaſtico in quærendis æquiparatur, dec 3 b 2. nu 3.

I.

IAcente hereditate non dicitur vacans poſſeſſio, dec 463 lib 3 nu 1

Idem ſi non concordent in poſitione oppidi in quo gratiæ dicuntur expeditæ, deciſ. 537. lib. 3 nu. 1 & nu. ſeq

Identitas corporum prætenſa in bonis Epiſcopi poſſeſſis ab Eccleſia, per heredes aduerſarios probari debet, deciſio. 582. lib 3. num 6

Identitas beneficii ex quibus probetur, deciſ. 1088 lib 3 num. 1.

Identitas beneficii in controuerſiam vocata, an per teſtes de publica voce & fama deponentes probari poſſit, deciſio 479. lib. 3. num 3.

Ignorantia alicuius de vita perſonæ, quæ poſſet ſuperſtes infringere teſtamentum debet ſaltem rumore mortis, & publica fama, deciſ. 671. lib. 3. nu. 1.

Ignorantiam ad eludendam, vel potius ad ſcientiam conuincendam de morte, vel vica perſonæ, quæ prætenta infringeret teſtamentum, an ſit ſufficiens coniunctio ſanguinis, dec 66 l 3. nu 1.

Illegitimitas prætenſa ratione ſucceſſionis in Baronia, ſi per errorem procuratoris appareat cadere in aliam perſonam, quam in eam, quæ eius cauſſa inhabilis dicitur ad ſucceſſionem in Baronia officit nequaquam principali, deciſio. 368. lib. 3 nume 1.

Illegitimitas eſt infamia, intereſtque partis

ab illa eiuſque iudicio liberari, dec 352. lib. 3 num. 4.

Illegitimo non ſufficit probare, quod inceſſit in habitu, ſed debet probare ſe diſpenſatum ad clericatum per literas: vide deciſio. tertiã, infra incip. Hiſpalen. canonicatus clericatus illegitimi. vel vlterioris habentis præſcriptionem contra ſe, probatur etiam ex communi opinione, deciſio 47 lib. 1. num. 1.

Immemorabilis per quos teſtes probetur, & quomodo dec. 132 lib. 3 nu. 1.

Immitti in poſſeſſionem rerum ſtabilium nemo debet ſine mandato Superiorum, & ante cauſæ cognitionem, deciſio. 167. lib. 3. num. 9.

Impediente aduerſa parte, ne originalia producantur in iudicio ad partis ſuæ præiudicium, copiæ eo caſu ex ipſis originalibus extractæ iuuant, & loco originalium inſtrumentorum cum eodem effectu habentur, dec 124. lib. 3 nu. 3.

Impedimentum quod [illegible] facit, vt ſuſpendatur cauſa actio & cœptum iudicium, donec omnimodo auferatur, deciſ. 206. lib. 2. num. 3

Impeditis, & valetudinariis ad hoc, vt iure [illegible] & de quæſitis deponant mittunt notarios ad domum, Illuſtrib. vero perſonis examinandis mittitur ipſe iudex ex decreto tribunalis Rotal[illegible], ſi fuerint in loco præſentes, ſi vero abſentes, & notarius mittitur, idque iuncto ſocio interprete, dec. 236. lib. 1. num. 4.

Impenſæ in expediendis literis factæ, an præſumere faciant, præceſſiſſe mandatum [illegible] doct. Sarn. licet alia concurrant, decis. 7 lib. 2 num 2.

Impetrans priuilegium tenetur etiam qualitates eodem priuilegio expreſſas iuſtificare, dec. 665 lib. 3. nu 5.

Impetrans beneficium cum expreſſione valoris multo minoris, cuius in re veritate [illegible], appoſita tamen clauſula in ſupplicatione augendo, vel minuendo vſq; ad verum valorem verum verus valor ſibi obſiſtat, deciſ. 541 lib. 3 nu 1.

Impetrari poteſt declaratoria contra non parentem executorialibus, deciſio 420. lib. 3. num 1.

Impetrans ſi quis beneficium, & in impetratione veram taxam ſubticuerit, licet in excuſationem adducat quæ dubium [illegible] poſſint, an veniat poſt priuationem reſtituendus, dec. 42 lib. 2. nu 1.

Impetratio facta cum expreſſione, quod beneficiũ eſt de iurepatronatus forſan ex fundatione, vel dotat õe debet iuſtificari, quia verbum forſan, non tollit p[illegible] onem, de qua in deciſ. Caſtad. 7 de iurepatr. deciſ. 28. lib. 1. num. 1.

Impetratio beneficii, tanquam vacantis facta antequam ille, in cuius fauorem [illegible] ſit teſtatus regreſſus, notitiam habuerit, an valeat, dec. 77[illegible] lib. 3 num. 1. & num. ſeq vſque in finem

Impetrationis tempore ſi abſens fuerit impetrans beneficium, an ipſi talis abſentia obeſſe poſſit, & ob id deſinat familiaritas, vel ſit interrupta, quæ requirebatur continua in talis beneficii impetratione, poſtq; que gratia iſtius cauſſa tãquam ſubreptitia notari, dec. 213 lib 3. nu 1.

Impubes verum in præſentia ſui legitimi curatoris ordinaria auctoritate conſtituti, & cum eiuſdem licentia & auctoritatis interueniente, procuratores ad beneficiorum acceptationes conſtruere poſſit, deciſ 3 9. lib. 3 num. 1.

Imputari debet pacificus poſſeſſor triennalis ſibi ipſi, quod committendo cauſ[illegible] m effecerit beneficiũ litigioſum, & hoc facto beneficio regulæ de triennali ſemetipſum priuarit, dec. 280 lib. 3 nu. 2.

[illegible] adiutoria cum ſpe futuræ ſucceſſionis, an ſit neceſſe indultis derogare, deciſ 82. lib. 2. num 1

Inæqualitas magna in permutatione arguit dolum, & fraudem, deciſio. 995. lib. 3. nume 1.

Incapax niſi doceat de diſpenſatione, non reſtituitur, vel ſaltem mandatum de diſpenſando, deciſio. 1137. lib. 3. num. 1. cum nume. 2

Incapax ſucceſſio[illegible] alicuius intelligitur de acquirendis, non autem de iam quæſitis, dec. 911. lib. 3 nu 1.

Incapax alicuius iuris tenetur oſtendere titulum ad obtinẽdum executoriales in poſſeſſorio dec. 713 lib. 3 nu 3.

Incerta citatio non poteſt legitima cenſeri, nec afficit citatum tanquã alternatiua, neque ſuper ea ferri poteſt vlla ſententia, dec. [illegible] 3. lib. 1 num. 3.

Incertus libellus in iudicio admittitur, vbi incertitudo non dependet ex facto, & v. [illegible] libellum offerẽtis, & pars nihil in contrarium opponat, dec 2[illegible]5 lib. 3 nu. 3.

Incl[illegible] non facit [illegible] alterius diuerſis in mandatis, deciſ. 1121. lib. 3 num. 1.

In caſibus exceptis, an ſtari debeat confeſſioni iſtius qui tacet ceſſionem, deciſio. 50 lib. 2. num 2.

Incedens in publica proceſſione, vt Archipresbyter, faciens ſequeſtrũ in loco Archipresbyteratus vtrum horum actuum mediod [illegible] at Arch presbyter, deciſ. 446. lib 3 num 1

In cauſſa, & [illegible] hæc clauſula inſerta com[illegible] non tribuit, cui directa eſt commiſſio, deciſio 281. lib. 3. num 2.

In eod[illegible], vt ſupra dec. [illegible] 2 ratione ſpe futuræ ſucceſſionis derogatio indulti eſt neceſſaria dec 8[illegible] lib. 2. nu 1

Incolæ a decimarum præſtatione Fratribus Cœleſtinis debitarum, n[illegible] berantur ob id, quod in laudo inſ[illegible] earum mentio non [illegible] facta, dec. 423. lib. 3. nu 4.

Incolæ ad ſolutionem decimarum nõ tenentur rei gioſit, quando in quaſi poſ[illegible] ſint non ſolutionis, idq; a tempore immemorabili, dec 423. lib 3 nu 6.

Incompatibilia plura poſſidens beneficia non familiaris, ſed execrabilis dicitur, & eius [illegible] contra talem facta tanquã indignum ad gratiam ſine [illegible] eſt releuatoria, & probat contra eundem, deciſio. [illegible]6. lib. 3. num 1.

Incompatibilitas debet concludenter probari, dec 1094 lib 3. nu. 1.

Inc[illegible] actus facti ſemper correſpectiui cenſentur, & [illegible] in cauſſa beneficiali plurimum ſu[illegible], dec. [illegible] lib 3. nu 5

In depoſitionibus ſuper articulis in iure conſiſtentibus cauſſa vel facta ſunt aſſignanda, ex quibus concluſum, deciſio. 1123. lib. 3. num. 1.

Indulta in fauorem in odium, nequaquam de iure veniunt retorquenda, deciſio. 2 lib. 1. num. 1.

Indulto prouiſorio ad omnes menſes in beneficiis conſentiens, magis præſupponitur alternatiuæ conſentiſſe, [illegible] quod fauorabilior ſit prouiſionis indulto, deciſ. 84 lib. 3 nu 5.

Indultum habitum per prælatum de conferendo, an præiudicet ſummo Pontifici ſi c[illegible] um etiam perſiſtere in ſuo vigore adhuc ipſo indulto, deciſio 116. lib 2. num. 1.

Indultum conceſſum Regi Scotiæ non comprehendit beneficia vacantia in octo menſibus poſtea reſeruatis, etiam ſtante clauſula cum conditione ampliatiua etiã in menſibus ordinariis conceſſis, deciſio. 795 lib 3. num. 1

Indultum de conferendo conceſſum alicui prælato in cauſa beneficiorum verum extendatur ad omnes menſes, an ſolum ad eos, qui alternatiui dicuntur, deciſ. 214. lib. 2. num. 1.

Indultum datum Cardinali de prouidendo de beneficiis vacantibus per obitum familiaris Cardinalis, ſi etiam ordinarius loci fuerit, accedente, quod vere, & non [illegible] & omni fictione remota ponatur in indulto, quod prouidere poſſit, an ob id ſi conferat teneat collatio, dec 118. lib. 3 nu. 1.

Indultum non dat poteſtatem conferendi, illam non habenti, ſed tantum to[illegible] impedimenta releuatiuum, & conferuat [illegible] ſi poſſeſſionem, in qua quis erat ſibi, deci [illegible] 3. lib 3 num 3.

Indultum concedens Cardinalibus ius libere diſponendi de omnibus b[illegible] ad eos iure ordinario ſpect[illegible] non obſtante regula octo menſium [illegible] ius illi dicitur conſe[illegible] ad [illegible] reuocatoriam nihil autẽ [illegible] de nouo d[illegible], dec 757. lib 3. nu 7

Indultum conceſſum Can[illegible] de conferendo beneficia in Diœceſi [illegible] ordinarii in omnibus menſibus, [illegible] alte [illegible] um, non bene conſtito de conſenſu [illegible] que, an ſit validum habendum, dec [illegible] b 3. num 1.

Indultum confirmationis beneficiorum Cardinalium conceſſum, ſi præſupponatur reuocatum vigore regularum reuocatoriarũ, an faciat impetrantis petitionem canonizandam, dec. 414 lib [illegible] nu 1.

Indultum loquens de vac[illegible] ibus ceſſante commenda [illegible] comprehend[illegible] vacationes per reſignationem, deciſ. 10 [illegible] lib 3 num 1.

Indultum habens collationis benefic[illegible] vacante eo per reſignat[illegible] p[illegible] dens alicui de illo debeat cum conſenſu habentis indultum, dec. [illegible]2. lib 3 nu 3.

Indultum nihil operatur vbi non præcedit iuris conferendi [illegible] poſſeſſio, deciſ 783. lib. 3 num 4.

Indul[illegible] reſignationem factam in manibus Sa[illegible] hilatur, & vacatio bene[illegible] ſubſequitur, deciſ 52. lib. 3. num 1.

Indultum ſimpliciter conceſſum non comprehendit Prælatum habentem vnam tantum vocem in capitulo, dec. 783 lib. 3 num. 1 & nu 5 & 7.

Infamia non infertur, vbi a iudice imponitur pœna mitior ordinaria, deciſio 298. lib. 3. num 6.

Infans ſi paternam donationem non acceptauit, an id in ſui præiudicium vergat, ſpoliatus a fratribus primi matrimonii, quib[illegible] eſt veterinus, ibid.

Infans filius, an poſſit etiam dici in infantili ætate aliquem ſtatum acquirere, qui poſſit venire in conſiderationem, cum ſtatus eius ſimilis ſit ei, qui rem dormiens peterit, dec. 524 lib. 3 nu. 2 & 3

Inficitur tarum gratia per regulam, de valore ob autem perſona, quæ ob id inhabilis redditur nequaquam, prout facit regula de annali, dec 541 lib 3. nu. 10.

Infirmitas tempore reſignationis ex quibus probari poſſit, dec. 955 lib. 3 nu 1.

Informatio datorum articulorum ſi fieri debeat in proceſſu probationum veriſimilitudinum contingentium pro remiſſoria, etiam parte non inſtante, an fieri debeat retractati[illegible] & aliorum punctorum, & reſolutorum ad examinationem procedi, dec. 111. lib. 3 num. 1.

Informationibus non datis omnibus Auditoribus ſæpe ſuperſedetur in cauſſæ concluſione, dec. 359. lib 3. nu. 1.

Intra menſem vacationis acceptare debent, vt in Bulla continetur, id ſi neglexerit, nulla eſt poſtmodum ſubſequens acceptatio, dec. [illegible] lib 3. nu 4

Ignorantia earum, quæ antea fuere geſta, an

impediat ratificationem, dec.491 lib.3.nu.2. & nu.1.
Ignorantia iuris ſui deducendi ex abſentia vtilitate functionibus prætenſa, vtrum ſemper excuſet, dec.464.lib.3 nu.5.
Ignorantia de litis ingreſſu, & prolatione ſententiarum non debet officere ignorāti parti, nec cedere in præiudicium ſui iuris, dec. 32.lib 3 nu 5.
In generali liberatione, ſeu tranſactione non veniunt dolo occultata ſiue geſta, dec. 1169. lib.3 num.5.
Ignorantia, quæ prætenditur per tertium ratione caſſationis Bullæ paulo ante conceſſæ, an releuet, dec.149 lib 3 nu.5.
Ingerens ſe ſtatim habita noua prouiſione administrationi cum fructuum perceptione incidit in pœnam Capituli auaritiæ, & ob nimis celerem actum, & properanter geſtū ius, ſi quod habebat, perdit, dec.85.lib 3 n.9.
Ingredi poſſeſſionē beneficii, qui vult per generales clauſulas non amplius capere per reſignationem, dec.624.lib 3.nu.8.
Inhabilis nemo dicitur ad beneficiū propter infamiam, niſi in ſententia hoc expreſſe dicatur, dec.698.lib 3.nu 5.
Inhabilitas ad beneficia obtinenda vtrum ex prouocatione ad pugnam oriri poſſit, dec. 98.lib.2.nu 1.
Inhabilitas ad beneficia eccleſiaſtica obtinenda, an argui poſſit ex pugna in duello commiſſa, dec. [illegible] lib. [illegible] nu.1.
Inhabilitas ad beneficia eccleſiaſtica obtinenda, an argui poſſit ex pugna in duello commiſſa, dec.23 lib 3 nu 1.
Inhabilitas non poteſt aliquem grauare non inquiſitum de crimine neque condemnatum, dec.96 lib.2 nu 7.
Inhibitio de non ædificando prope monaſterium ad ſpatium cannarum 300. an valida ſit contra priuilegiatos præcedentibus priuilegiis, & recentioribus, deciſ.330 lib. 3.num 2.
Inhibitio de non moleſtando contraria priori inhibitioni de nō ædificando, quid operetur in fauorem recenter priuilegiatorum contra antiquitus priuilegiatos, ibidem, num 3.
Inhibitio parti agenti vtrū extra Curiam contra reum dari poſſit, atq; per vim commiſſionis, dec.264.lib.2.nu.1.
Inhibitio ne procedatur in cauſa ciuili pendente criminali, a ſuperiori iudice non debet fieri ſine prævia cauſæ cognitione, dec. 59.lib.1 nu 3.
Inhibitio petēti procuratori, an extra Curiam debeat concedi, vel denegari vigore cōmiſſionis, cauſæ actionem [illegible], quæ ex ordinario Curiæ a ſtylo non ſoleat denegari, dec. 388.lib 3 nu 38.
Inhibitio quando ſit deneganda, dec 1175.lib. 3 num.1.
Inhibitione ſi aliquid in partibus machinari poſſe procuratorem ſit ſubnata ſuſpicio, quamuis ſit præter morem, & ſolitum Curiæ ſtylum, denegari poteſt, deciſio.338 lib. 3 num 2.
Inhibitione facta de iure vlterius nihil fieri debet commiſſionis reſumatione nondum obtenta, dec.22.lib 1 nu.3.
In huiuſmodi conceſſione ſi addatur dictio clauſularis libere conferre quid operetur, dec.21.lib.2 nu.3.
Inique appoſitum ſequeſtrū venit ſtatim reuocandum, præſertim non tantum ſententia lata ſuper attentatis, quæ propriе diffinitiua dici non debet, dec.467 lib.3 nu 3.
Iniquitas decreti vbi notoria eſt, licet exequuti, locus eſt repetitioni pecuniæ tanquam indebitæ exactæ, & ſolutæ, de 170.lib.3.n 2.
Iniuria nemini fit per remiſſionem, niſi in dilatione temporis, dec.1127 lib 3.nu 2.
In literarum expeditione non capieſſo beneficii legitimo valore beneficiis ſubſequitur vacatio, dec.123.lib.1.nu.2.
In lite non exiſtens nec poſſeſſionem alicuius beneficii habens ab aliquo litigāte, ſed per ſe, non dicitur attentaſſe, neque vtrum aliquod tali poſſeſſioni inciſe poteſt, deciſ.97. lib 2.num.4.
Innocentiana cōſtitutione decretum fuit Auditores Rotæ procedere poſſe contra citatum, citatione etiam nulliter executa, modo conſtiterit citationis notitiam ad citatum peruenisse, dec.36.lib.3.nu 2.
Innocentianæ conſtitutionis vigorem cum in qualibet parte iudicii iuramentum perhorreſcentiæ præſtari poſſit, habet locum in eo, vt procedatur in curia, nō in partibus a curia longe remotis, dec 61.lib 2 nu 1.
Inobedientib.iudici pœna per declaratoriam irrogari poteſt potiſſimum ſi compoſitionem a iudice propoſitam reſpuere temerario auſu perſeuererit, dec.441.lib.3 nu. 6.
Inofficioſum dicitur teſtamentum a matre vno filio in ſolidum inſtituto aliis in vita exiſtentibus tacite præteritis, ib [illegible] pro validitate teſtamenti talis, cum rumpi poſſit per querelā, dec.179 lib.2 n 4 & nu.ſeq.
In poſſeſſorio etiam ſine commiſſione ſtantibus terris procedi poteſt, deciſio. 261.lib.2. num 3.
Inquiſitio diligens per vnum, vel alterū diem, ſi fiat a curſoribus pro procuratore partis reperiendo & dicatur abeſſe ab vrbe, ſic citatio ad valuas domus habitationis ſi certa fuerit, ſin minus, per contradictas in Campo Flore affixas exequendus, dec. 262.lib.2. num [illegible].
Inſerta ſi fuerit inhibitio ipſi commiſſioni in partibus factæ, an probent, [illegible] quod ſententia executi[illegible] inſerta faciat fidem dec. [illegible] lib [illegible] 3.
Inſertum an præſumptionem aliquam iudici facere poſſit, cum ſi [illegible] probationes ſemiplenas inducant, dec. [illegible] lib.1.nu 4.
Inſertum quamuis non probet plene, inducit tamen præſumptionem probatoriam, & ſemiplenam etiam aliquando probationem inducit, dec.24.lib 2.nu 4.
Inſtantia calpurate dicitur lata ſententia, dec. 314.lib.3.nu.1.
Inſtantia in remedio reintegrandæ tranſit in ſingularem ſucceſſorem, deciſio.908 lib.3. num 2.
Inſtantia appellationis ex decurſu temporis lapſa, an adhuc duret inſtantia nullitatis, dec.42 lib 3 nu 2.
Inſtantia reſtitutionis in integrum inualida eſt elapſo quadriennio poſt [illegible] cauſæ commiſſionem, dec [illegible] lib 2.nu.11.
Inſtitutio facta per ordinarium in beneficio, quod eſt de iurepatronatus non citata parte eſt nulla dec.166.lib 3 n[illegible].
Inſtitutiones continuatæ ſpatio 40 ab ordinario ad præſentationem patronorum nō productis licet præſentationib. probat legitime iurispatronatus poſſeſſionem, contineret quod in literis ordinarius eos vocet patronos dec. [illegible]76 lib.3.nu 1.
Inſtitutio facta per ordinarium nō citata parte aduerſa, vel etiam procuratore, qui ſe oppoſuit, eſt nulla, & venit data poſſeſſio hoc caſu ſequeſtranda, dec.227.lib 2 nu 7.
Inſtitutio præſentati ab ipſa vniuerſitate, vel communitate facta ab Ordinario, an corroboret prætenſum ius præſentandi, deciſ. 680 lib 3 nu 5.
Inſtitutus in re certa etiamſi dicatur ſpoliaſſe coheredes, dicitur ſine vitio ſpolii poſſidere, dec 904.lib.3 nu.1.
Inſtitutus tempore quo petiit hereditatē iure directo, ſi tamen ſciat nouos codicillos eſſe conditos, an ſibi præiudicet hac ſcientia, licet non plene probata per partē aduerſam, dec 556 lib.3.nu.8.
Inſtitutus in re certa, an & quando habeatur loco heredis, vel legatarii, vide diſtinctionem, dec.902.lib 3.nu.1.
Inſtrumenta acceptationum, & nominationum deducta in folio non correſpondenti qualitatibus [illegible] [illegible]ibus [illegible] cis deputati [illegible] fraudis par[illegible] propter [illegible] [illegible] [illegible], quæ ad onus nominati [illegible] poteſt, & fictam faciunt nominati [illegible], dec [illegible]0.2.9. lib.3. num 5.
Inſtrumenta etiam [illegible] iux commune confecta ſi tamen [illegible] ſint recognita non ſunt probatoria dec.28[illegible] lib 3 nu [illegible]
Inſtrumenta per partes [illegible] corroborata [illegible] matrimonii contracti, an fidem faciant etiam præſente parte aduerſa, & patiente vxorem [illegible] dici, quam eſſe negabat, dec [illegible]9.lib 3.nu 2.
Inſtrumenta noua literarum compulſorialium, an non legitime extracta ex eo probentur, quod Monachus Abbatis, cuiuſdam Vicarius extiterit compulſor, deciſ. 433 lib 3.nu.1.
Inſtrumenta acceptationum non regiſtrata in libris, ſed ſolis extenſa, facile occultatori [illegible] præiudicium partis, deciſio 126.lib 4. num.3.
Inſtrumenta acceptationū, & nominationum extenſa in folio, neque libro [illegible] omiſſa, [illegible] [illegible] fraudis ſ[illegible], & ſi[illegible] plurimum [illegible] contra [illegible] derogare [illegible] vel maxi[illegible], quod habeb[illegible] modum adnecceſſitandum, dec.196.lib.2.nu 4.
Inſtrumenta producta in [illegible]
[illegible]
Inſtrumenta [illegible] ſolennia non ſunt, nec [illegible] de vtilitate [illegible]
[illegible]
dec.91 lib.3.nu 2.
Inſtrumenta acceptationum nominationum Diœceſanorum, an [illegible] expedire, dec.[illegible]26 [illegible] nu [illegible]
Inſtrumenta [illegible] generalem [illegible] gerenda, dec.63 [illegible] 3.nu.4.
Inſtrumenta aliquo [illegible] nondum regiſtrata [illegible] negotio ſuperſedeat, dec.16[illegible] lib 3 nu [illegible]
Inſtrumenta etiam [illegible] Archiuii detenta ſi multas habeant ſuſpiciones, ac poſſint in controuerſiam vocari, dec.1 249. lib 3.nu 1.
Inſtrumenta licet valde antiqua, non præſupponunt tamen tempus immemorabile, deciſ.214.lib.2 nu.1.
Inſtrumenta duo ſi ſint quorum alterum alterius contemplatione eſt factum, ſicque correſpectiuum ſi ſecundum expediri non poteſt, neque primum valet, deciſio.479. lib 3 num [illegible]
Inſtrumenta acceptationum debent non in folio extēdi, quia facile occultari poſſunt, ſed in [illegible] in quo aliæ acceptationes deſcribi [illegible], [illegible] & de his reſcindatur, dec 305 lib 3.nu 4.
Inſtrumenta atteſtantia [illegible] non ſufficiunt, cum non clare de vocibus datis appareat, dec.631 lib.3 nu 3.
Inſtrumenta antiqua, non [illegible] tamen producta, an ſint in forma probanti, & [illegible] tollant probationes alias factas, ſine inſtrumento, dec 214.lib 2 nu.1.
Inſtrumenta tempus exceptionis non denotantia in actu controuerſo deſeruiendo parum aut nihil proſunt, deciſio.287.lib. 3.num.2.

Inſtrumenta producta ſub diuerſa data duo, confeſſione aduerſarii accedente qua nominatur aſſiduatus ille recognoſcens, an probent poſſeſſionem translatam in maternas recognitas dec 536 lib.3.nu.3.

Inſtrumentis vigore non canonizati, an poſſit inhiberi Auditori Rotali ab Auditore Cameræ Apoſtolicæ, vt pendente cauſa criminali ſuper credeat in cauſſa ciuili vna ex altera dependente, dec.240 lib 3.nu 1.

Inſtrumenti productio, ſi te tes nō ſufficienter deponunt, vel probant, coadiuuare poteſt inſufficientiam eorundem ad plenam facti deductionem, dec.22 lib 2 nu 4.

Inſtrumenti vigore facta confeſſio de recepto non tamen facta traditione, idque ſub ſpe futuræ traditionis, an obſit confitenti, dec. 312.lib 3 nu.2.

Inſtrumentis ſi appareat nullos alios actibus electionum interueniſſe, quam canonicos, probantur actus capitulariter geſti, deci 513 lib 3.nu.8.

Inſtrumentis antiquis ſi probatū fuerit contra teſtes deponentes de viſu & auditu, beneficium eſſe iuriſpatronatus, ... non obſtante eo, quod multis annis patroni, qui prætendunt iuspatronatus non præſentarunt, præſumitur pro libertate beneficii, dec.220 lib.2 nu 2.

Inſtrumentis ſi probari poteſt ſuper iuspatronatus conſeſſis reſeruatū patrono ius conferendi durante vita, non releuat prouiſio Papæ in contrarium facta cum non præſumatur Papa patroni iuri præiudicare velle, dec 442 lib 3 nu 2.

Inſtrumentis probationis incendii ... difficilis ... dec 489 ... 3. num.3.

Inſtrumentis ſtantibus pro parte, & teſtibus de vero titulo, & ita ... oneratibus, vtrum probetur conſuetudo, dec 241. lib.2 num.1.

Inſtrumento antiquo credendum exemplato coram iudice, & quinque notariis, dec 1503. lib 3.num.1.

Inſtrumento referenti creditur, licet de relato non conſtet, quando in referenti clare apparet de eo, quod quæritur, deciſio. ...09.lib 3 num.1.

Inſtrumento, quādo ad mutui petitionem agitur, exceptiones dantur, & ſic debitum minus eſſe liquidum arguitur, dec.110.25 lib. 2.num 6.

Inſtrumento poſſeſſionis ſi fuerit probatum Decanū vna cum ſeptem canonicis ingreſſum domum capitularem celebrato capitulo, tamen ob id nō obtinetur de iure poſſeſſio, deciſ.79 lib 2.num.2. Et quid in huiuſmodi caſib valeat longo vſu obſeruata conſuetudo, dec.79.lib 2.nu 3.

Inſtrumentorum multiplicis ceſſionis coadunatio, & productio vtrum illis vigorem reſtituat habitæ ex curſu temporis pro derelicta, & eam faciat reuiuiſcere, deciſio. 69.lib. 3.num 4.

Inſtrumentorum vigore etiam maxime authenticorum conſuetudo non probari poteſt contra ius inducta, deciſ 241 lib 2.nu.2. Limitatur vbi inſtrumenta non ſola adducuntur, ſed cōiuncta cum legitima teſtium depoſitione, ib nu ſeq.

Inſtrumentorum vis, & robur tum probationū fides ex diuturnitate temporis, & lapſu multorum annorum debilitatur, deciſ 504. lib 3 num.11.

Inſtrumentum reſignationis Archidiaconatus in quo ſæpius mentio fit vocis, & loci in Capitulo, & ſtalli in Choro competētis Archidiacono, an probet priuilegium vocis, dec.355 lib 3.nu 2.

Inſtrumentum dotis, in quo eſt pactum cōſtituti verum probet verum titulum legitimæ poſſeſſionis in Caſtro, vel hereditate prætēſa, dec.221 lib 3.nu 1

Inſtrumentum donationis ſeu diuiſionis factum a patre, quo aſſignat filiis ex prima vxore certa bona, & naſcituris ex alia ſecunda omnia reliqua bona præſentia, & futura, an ſit validū pro nato filio ex ſecundo matrimonio, ita vt eiectus a fratrib. e domo, in qua natus eſt, veniat reſtituendus agens de ſpolio, dec.524 lib 3.nu.1.

Inſtrumentum dotale mulieris ducatorū aurí de Camera mille, an probet iuſtum titulum mulieris prætendentis exaō de poſſeſſione Caſtri, dec 252 lib 3 nu.1

Inſtrumentum reſignationis ſi multorū diſtet interſtitiis annorum a data literarum collationis prætenditur eſſe falſum, deciſ. 278 lib.3.nu 1

Inſtrumentum non continens diem, & horam quibus fuit celebratum, non eſt probatorium, poſitione quod etiam non interuenerint, nec conſtet qua ratione fuerit confectum, ib.nu 2.

Inſtrumētum originale inhibitionis vna cum inſerta cōmiſſione non probatis illis tenus inſertis, nullum obtinet vigorem, deciſ.14. lib 1 num 3.

Inſtrumētum poſſeſſionis cum certo die præfertur illi, quod non habet, dec.1204.lib 3. num 1

Inſtrumētum dotale continens in ſe pactum coſtituti, ſi nullum reputetur, & ſit. & pactū conſtituti in eo contentum, etiam nullum ſit, neceſſe eſt, ex regula, acceſſorium ſequitur naturā ſui principalis, dec.215 lib 3.n.5.

Inſtrumentum non habens locum loci, fidem non facit, dec 1156 lib.3 nu.1.

Inſtrumentum fidem faciens de diſpenſatione duorum continens atteſtationem religioſi, & confeſſionem vnius partis, etiamſi non ſit productum, an probet, deciſ. 0. lib 3 nu.1.

Inſtrumentum laudi extenſum a notario, ita vt iuxta ... videatur notata, & obligata ſub forma Cameræ, quam fidem faciat, dec 658.lib 3 nu.1.

Inſtrumentum dotis argnens Caſtrum datum pro dote cū facultate ingrediendi illius propria auctoritate, appoſito pacto conſtituti, & huius vigore ſi non admittat domina patrem prætendentē de hereditate Caſtri, quę dicit ſe ſpoliatam, cum videatur cōtinuata poſſeſſio pro Domina, vtrum confirmet legitimam poſſeſſionem, deciſio. 225. lib.3 nume.3.

Inſtrumentum dotis confeſſatę, & non numeratæ non probat titulum poſſeſſionis prætenſæ in hac cauſſa, deciſio 221 lib 3.num 1. Limitationem iſtius collige ex num. ſeq ib. num.3.

Inſtrumentum venditionis, ſi non contineat rei venditæ traditionem vtrū per illud probari poſſit ex integro dicta vend. tio, deciſ. 292.lib.3 nu.1.

Inſtrumētum probans archidiaconum interueniſſe actui capitulari vna cum canonicis non ob id probat vocem, habere in Capitulo, cum ex eo ſolo actu non acquiratur quaſi poſſeſſio dandi votum, deciſ 357.lib. 1.num.2.

Inſtrumentum acceptationis in quo mandatarius acceptat beneficia vacantia, & vacatura in Diœceſibus nominatis, an ſint authentica, ita vt proſint acceptanti, dec.193. lib.3.num 7.

Inſtrumentum diuiſionis celebratum, legitimum heredem, & verum, vbi de herede dubium ſubortum fuerit, facile demonſtrat, dec 279.lib.2.nu.1.

Inſtrumentum fidem faciens de duplici acceptatione in ſpecie quoad Diœceſes, an releuanter probet de facta nominatione ante promiſſionem, dec.196.lib.2.nu.1.

Inſtrumentum continens tantum confeſſionem dotis receptæ, non officit tertio, qui prætendit in bonis ratione crediti ſoluti cauſſa fideiuſſionis, ſed requiritur probatio actualis numerationis, ad hoc vt dos in bonis mariti deducatur ante creditorum ſolutionem, dec.144.lib 3.nu.3.

Inſtrumentum vnum a notario cōfectum, de quo ſuſpicio eſt falſificationis, an præſupponat alia conſequenter ab eo facta etiam de falſo notari poſſe, deciſio.2 5.lib 2.nu.

Inſtrumentum quibus pacta apponuntur, vt plurimum conditionalia eſſe dicuntur, deciſ.672.lib.3.nu 5.

Inſtrumētum licet alias reuocatum, magnum tamen aliquando præbet certis in caſibus ad cauſſam adminiculum, vt hoc præſenti, dec. 590 lib.3 nu 6.

Inſtrumentum confeſſionis dotis probat, ſi præcedat dotis promiſſio, deciſio.1 56.lib. 3 num.1.

Inſtrumentum, in quo eſt pactum conſtituti ratione dotis, an iuſtum titulum afferre poſſit, dec.104.lib 2 nu 1.

Intellige, & limita ſi e auſula apponatur, vbi ſe ſentiat grauatum comparens, & negās, deciſ.251.lib 3 num.3.& ...

Intelligi debet generaliter qui loquitur generaliter, dec 215.lib.3 nu.1.

Intentio partis agentis, an poſſit probari ſi teſtes quidē de adminiſtratione ſuorū bonorum, per quendam tertium ...ta 15 annorum ſpatio, alii 20.alii vero 25. deponāt, dec.450.lib 3 n 1.

Intentione partis non ſatis fundata ex productione regiſtri, vtrum requirant pleniorem actorum coram iudice exhibitionem, dec. 607.lib 3.nu 4.

Intentionem ſuam ſatis probans ex parte ſui contrarium probare volentem aſtringit ad probationem requiſitam, deciſio.60 lib. 3.num 3

Interdicti ... ædæ exceptio dominii non admitti ... inconueniens probetur, deciſ.74 ... n 8.

Interdictum. vnde vi, ſi a partibus fuerit intētatū, poteſt appellatio procedere ex dicto Pauli Caſtrenſis. deciſio.201. lib 2 num.4. Limita hæc, & vide intellectum eius, ibid. num ſeq.

Interdictum Saluianum competit contra bona teſtatoris cauſſa recipere legatum relictæ non ſolutæ, dec 679 lib 3 num.4 Idque ſiue res legata ſit in quātitate. ſiue in certo corpore, ſiue diuiſa in plures præſtationes, ibi. num ſeq.

Interpellatio, quæ induci videtur per iuramentum ſi facta fuerit, ſtatutum quod dicitur in caſu proprio intelligi & vero, ad illum neuuquam extendi poteſt, dec. 8. lib. 3.num.7.

Interpoſita appellatio ex iuſta cauſſa a decreto exſecutorialium. retardat negotium exſecutiuum, dec.218.lib 3 nu.1.

Interrogatoria nō dantur cum notorium eſt fieri examen teſtium ad inſtantiam cenſuris eccleſiaſticis innodati, deciſio.217.lib.3. num.4.

Inteſtatus decedere an dicatur, de cuius conſtet diſpoſitione in fauorem filii multo ante obitum facta, dec.389.lib 3 nu 5

Intimatio exſecutorialium, niſi fiat corā multitudine exiſtenti in loco publico ſtetu, & inter celebrationem ſacrorum eſt nulla, dec.105 lib 2.nu 1.

Intimatio exſecutorialium facta vniuerſitati ſufficit ſi ea, qua potuit diligentia, ſit facta, dec.715 lib.3.nu.1.

Intimatio monitorii, an ex eo dicatur nō eſſe legitime facta, quod non fuerit lectum, & affixum monitorium ad valuas Eccleſiæ, aut loci publici, neque copia ibidem dimiſſa, dec. 02.lib.3.nu 1.

Intimatione non facta cauſſa in præiudicium appellantis deuoluitur, appellati tamen de conſenſu, dec.24.lib 2.nu.6.

Intimatione nullatenus facta, cauſſa in præiudicium appellantis ex appellati voluntate deuoluitur, dec 2.lib.2.nu. 6.

Intruſi lite pendente obtenta ſe iudicata per pattem

partis aduerſam, & execũtorialis de iure co-
gitur ſtant, vt pareant iudicato, deciſio 441.
lib 3.nu 1.
Intruſio vt probetur non eſt ſufficiens atteſta-
tio facta per literas ex partibus allatas, de
quarum viſu deponant teſtes, nec ſimul vi-
ſus inſtrumenti poſſeſſionis illius, qui dice-
batur intruſus, ſed requiritur iſtius produ-
ctio in actis, & eiuſdem recognitio ad hoc,
vt intruſio perfecte probetur, deciſ 171 lib.
3 num.1
Intruſus in beneficio reſeruato eſt cõdemnan
dus in fructibus a die intruſionis, deciſ. 792.
lib 3.num.1.
Intruſus eſt malæfidei poſſeſſor, qui non ſo-
lum ad fructus perceptos, ſed ad percipien-
dos, vel qui percipi poterant, tenetur, deciſ.
1170 lib.3.nu 1.
Intruſus de contumacia non paritionis mo-
nitorialium notatus & conuictus, abſolua-
tur nequaquam, niſi refuſis expenſis con-
tumacibus, dec.102 lib.3.nu 4
Intruſus lite pendente condemnatus ad fru-
ctus perceptos non poteſt cogi ad ſoluen-
dum, vel reſtituendum, quos non percepit
ob non reſidentiam, dec.1170 lib 3 nu 4.
Intruſus in poſſeſſionem ante ſubrogatum a
defuncto non poteſt diminuere ius quæſi-
tum ſubrogato cum intruſio ſit contra de-
cretum, & ideo careat omni effectu iuriſdi-
ctionis, nec ob id habeatur in cõſideratio-
ne, dec. 72.lib 3 nu 3.
Intruſus poteſt moneri ſub pœna excommu-
nicationis, vt ieg . . . . tem admit-
tat ad ſibi inte debitam poſſeſſionem, dec.
124.lib 1 nu.4.
Intruſus verũ per declaratoriam impeti poſſit
eo tempore, quo lis de beneficio, in quo eſt
intruſus eſt in pendenti, deciſio. 355. lib. 3.
num s.
Inualida vtrum dicenda veniat ſubrogatio ex
eo, quod in ea nulla fuerit facta mẽtio ſpe-
cialis reſeruationis iuxta modum reſerua-
tionum Cancellariæ, dec.583.lib 3 nu 2
Inualida eſt reſignatio, quæ fit de beneficio,
quod eſt iuris patronatus, cum ſubiicerut
hoc Pontifici, qui præſumitur non velle de-
rogare iuri patronorũ, dec.203.lib 3 nu 3.
Inualida exiſtente reſignatione non abdica-
tur ius nec poſſeſſio a reſignante, & ob id a-
ctio ſpolii durat perpetuo, deciſio 565.lib.3.
num 13.
Inualiditas regreſſus, an probetur ex verbis
poſitis in regreſſu, dec.540 lib.3 nu.1.
Inualidum aſſerens regreſſum ſubrogatus te-
netur verificare ad hoc, vt el iat, quod dici-
tur attẽtaſſe, & contra ſuae, quod pars gra-
tiæ ſit dictæ ſubrogationis, deciſio.502.lib.3.
num 3.
Inuentarii ob non confectionem vtrum reſti-
tutio in integrum peti poſſit, deciſ.648. lib.
3.num 5
Inuentarium ſe non habere, vel non eſſe alle-
legans non excuſatur ab ipſius confectio
ne, dec.751 lib 3.nu 2.
Inuentarium non probat hereditatis aditio-
nem, dec.691 lib 3.nu.2.
Inuentus in eccleſia, in qua eſt beneficium, de
cuius cõtrouerſia ratione poſſeſſionis ver-
titur, expellere voliens aduerſarium, an
per hunc actum concurrente aliqua noto-
rietate poſſeſſionis iſtius violenti, probe-
tur ſufficienter poſſeſſio, deciſio.109. lib.3,
num 2.
Inuito creditore aliud pro alio ſolui non po-
teſt. dec 643.lib 3.nu.3.
Inuitus ad pecuniæ receptionem cogitur pro
domo, quæ ſubiacet reſtitutioni, deciſ.643.
lib 3.num. 4.
Irritans decretum ad ſpecificatas ſolum non
ad genericas numerationes ita, vt proſit ex-
tenditur dec.300.lib.3.nu.6.
Iſta verba forte de iurepatronatus augmenta-
tiua non reſtrictiuæ hoc caſu poſita digno-
ſcuntur, dec 64.lib. 2.nu.3.
Iterato admitti ad in integrum reſtitutionem
in ea iſſa beneficiali, an poſſit in cõtrarium
ſi reputaue it rem iudicatam, conſulto de
eius bono iure.dec.264 lib.3 nu.1.
Iudex procedens per cẽſuras eccleſiaſticas non
parito per procuratores monitorio man
dato iudicis emanato, de ſtylo Curiæ debet
citare procuratores iterato, ad videndum
ſe ſubiici cenſuris, & excommunicari, alias
quæ facta ſunt, omnia irritantur, deciſ.117.
lib.3 nu.2.
Iudex decernens executoriales docto a parte
de proſecutione appellationis intra termi-
num præfixum ſibi, tacite videtur innuere
appellationem eſſe deſertam, & ſic firma
manet ſententia tanquam diffinitiua, dec.
235 lib 3 nu 4
Iudex das executoriales, & eadem die admit-
tens articulos ad probandum proſecutio-
nem appellationis, an hoc facto nullitas
actorum argui poſſit, ib.nu 5.
Iudex vtramque habens iuriſdictionem, licet
ſubrogatus in locũ alterius iudicis, decer-
nendo executoriales tacite videtur pro-
nunciare de non proſecuta appellatione,
dec.22 lib 3.nu 2.
Iudex ſi admittat tertium petẽtem ſe admitti
ad cauſſam ratione ſui intereſſe, transfertur
ad ipſam litem, dec. . lib 2.nu 4.
Iudex pœnã poteſt parti cõminari, quæ etiam
ipſo facto incurratur in euentum non pro-
bationis.dec.212.lib.2.nu.5.
Iudex procedens ad vlteriora etiam neque ad
ſeculare brachium non præfixo termino
parti nulliter iudicat, & facta reſcinduntur,
dec.43 lib. nu 1.
Iudex habens iuriſdictionem in negotio exe-
cutiuo tanquam ſubrogatus, & ſimiliter
in negotio appellationis in alterius locum
ſubſtitutus, ſi eadem die, qua decreuit exe
cutoriales, etiã admittat articulos ad pro-
bandum executionem appellationis, nul-
lum dicitur partem grauare, deciſ.218.lib.3.
num 2.
Iudex deponens aliquem prætendere ſe gra-
uatum per aliquam interlocutoriam, ſi id
ſimpliciter fiat, abſq; eo, quod dicatur eum
intimatione, an requiratur intimatio, ibid.
num.3.
Iudex in cauſſa ſi pronunciauit nõ tamen ſub-
ſcripſerit ſententiam, an alios iudex ſub ge-
nerali, vel ſpeciali commiſſione ſubſcribere
poſſit, dec 157. lib.2 nu 1.
Iudex ferens ſententiam circa ea, ſuper quibus
non habet iuriſdictionem pronunciandi
idque ſtantibus feriis nulliter pronunciat,
dec 25 . lib.3 nu 5.
Index non poteſt allegari ſuſpectus, niſi cauſſa
ſuſpicionis probetur, dec.901.lib.3 nu.1.&
nu.4 6. Contrarium, ib.nu.2.
Iudex ſupplere debet, & reformare, quod a
partib fuerit omiſſum, & male allegatum,
dec.1160.lib.3.nu.9.
Iudex ſi admittat tertium petentem ſe admit-
ti ad cauſſam ratione ſui intereſſe transfer-
tur ad ipſam litem.dec.71 lib.2.nu.4.
Iudex ſententiam quando fert ex ſecunda in-
ſtantia, id patet ex verbis ipſius ſententiæ,
dec.399.lib.3.nu.5.
Iudex nouus, & cauſſa noua præſumi, an poſ-
ſit, cui ante acta, & tertia vice committun-
tur diſcutienda, & ideo termini ante præ-
fixi veniant conſiderandi, dec.191.lib.3.n 4.
Iudex cui inhibitum eſt virtute commiſſionis
habentis ſignaturam, cõſtito de aſſertis de-
bet ſuperſedere, dec.22.lib.2.nu.1.
Iudex non raro alus rationibus quam teſtium
dictis ad litem decidendam moueri poteſt,
dec 77.lib.2.nu 8.
Index nõ habita noua commiſſione, an ex al-
legatis, & probatis ad vlteriora progredi
poſſit, & decernere executionem, deciſ.33.
lib.3.nu.3.
Iudex habens facultatem manutenẽdi, ſi pro-
cedat ad condemnatoriam quoad præteri-
torum fructuum reſtitutionem, modum
dicitur excedere præſcriptum, deciſ. 386.
lib.3 nu.6.
Iudex vnus ſaltem diœceſis nominandus eſt in
literis.dec 1 29 lib 3.nu.1.
Iudex quærit de ſubreptione, nõ expeditores,
dec 231.lib 3 nu 2.
Iudex alteri decedenti ab officio ſuffectus, vi-
gore cõmiſſionis factæ iudici, cui fuit ſub-
rogatus, iuriſdictioni ipſius etiam ſubroga-
tur, nec promotio prioris iudicis ad Cardi-
nalatum facit iuriſdictionem expirare, de-
ciſ.552.lib 3.nu 4.
Iudex poteſt ex officio teſtes interrogare, dec.
86 lib.2 num 2.
Iudex ſemel ſuo functus officio in confeſſio-
ne canonizationis vtrum ad conceſſionem
declaratoriæ progredi poſſit. dec.231 lib 3.
nu 2 Et vtrum via executiua progredi poſ-
ſit ſuper poſſeſſorio ad declaratoriam, ibid.
num ſeq.
Iudex & notarius poſſunt accedere ad loca ex
commiſſionis vi, vbi ſunt ſenes, & mulieres
ad eos examinandos, & quoſcuoque impe-
ditos de iure & facto, dec 171 lib.3.nu.3.
Iudex an habeat iuriſdictionem de nullitate
ſententiæ antea latæ cognoſcendi, ſtante
commiſſione cũ prædictis, antequã realis
fuerit facta executio, dec.263 lib.3 nu 2.
Iudex neq; exequutor non poteſt nullitatem
reſultantem ex commiſſione ordinis validare,
1208 lib 3.nu 1.
Iudex per monitoriũ ſi partis intimet de excõ-
municatione neq. perſonaliter citet ad au-
diendam latã excommunicationem, præ-
iudicat parti ob non paritionem de ſtylo
Curiæ, dec.116 lib 2 nu.2.
Iudex a quo, non poteſt ad vlteriorem execu-
tionem progredi ſine termini præfixio-
ne, dec .42 . . . 3.
Iudex termino dato iuris appellanti, poteſt a-
lium terminũ etiam largiri ipſo apoſtolis,
dec.334 lib 3.nu.1.
Iudex ſi ad vlteriora progreditur non citato
procuratore partis aduerſæ, poſtquã lis eſt
introducta nulliter procedit, & ideo poſſeſ-
ſio capta a parte non eſt reſtituibilis, ſed ſe-
queſtranda, dec.266.lib 3 nu. 8.
Iudex a quo, & iudex ad quem in non paucis
dicuntur aliquando conuenire, deciſ.246.
3 num 6.
Iudex habita commiſſione de reali executio-
ne facienda vtrum habeat iuriſdictionem
de nullitate ſententiæ cognoſcendi, deciſ.
226 lib.2 nu 1.
Iudex aliquando ad ſententiæ prolationem a-
liis rationibus quam ex dictis teſtium in
cauſſæ ventilatione prolatorum, moueri
poteſt, dec 2.lib 3 nu 7.
Iudicandum in fauorem eccleſiæ quæ detinet
bona defuncti epiſcopi heredibus nõ pro-
bantibus patre ex patrimonio defuncti, de-
ciſ.582.lib.3 nu 3.
Iudicato ſi pars non paruerit, an debeat audi-
ri, in reſtitutione in integrum petita, ſi aſſe-
rat ſe concordiam iniuiſſe cum parte ad-
uerſa, & quantum per ſe fieri poterat requi-
ſita a ſe impleta, fuiſſe deceptum tamen a
ſuo procuratore, qui colluſit cum aduerſa-
rio, dec.528.lib.3.nu. 2.
Iudicato quoad profeſſionem in cauſſa reſti-
tutionis non tenetur parere, deciſ.1318. lib.
3 num.1.
Iudicatum ſi ſit natum filium ex defuncto, &
muliere petente alimenta inſtituto alio he-
rede nõ nominatim exheredato, nec inſti-
tuto puero ſecundum regulas iuris, teſta-
mentum eſt nullum, nec dicitur hæres qui
eſt in tali vltima voluntate inſtitutus, & li-
cet prætendat de iure poſſe teſtamentum
ſuſtineri, interim illa ſtante probatione ali-
menta mulieri debent præſtari, dec.284 lib.
3.num.4.
Iudicatũ ſuper ſpolio poteſt exequi, ſaluo iu-
re in petitorio, dec 913 lib 3 nu.1

Iudice recuſato ob ſuſpicionē electis arbitris ſi nihilo minus bis non obſtantibus ad vlteriora procedat, & ſic appellatio fiat, a lata ſententia omnia nulliter acta dignoſcuntur, dec. 295. lib. 2. nu. 1.

Iudici non creditur neque notario in præiudicium partis, ib. Declara tamen vt hic, deciſ. 1464. lib. 3. nu. 1.

Iudici orta ſuſpicione cauſſam calumnioſe agi ob non apparitionem regiſtri, & ita ob protelationem cauſſæ poteſt idem iudex mandare, vt cauſa ex inſpectione iurium originalium expediatur, deciſio 62. lib. 3. num. 2.

Iudici atteſtanti de iuſtitia ſuæ ſententiæ non ſtatur, dec. 855. lib. 3. nu. 2.

Iudicialiter venit audiendus coadiutor, qui arguitur calumniari, conſtito de contrario, ex eo vel maxime, quod offerat ſe ſtare velle vnicæ promulgationi ſententiæ, ſi hoc idem ſe facturos polliceantur aduerſarii, dec. 241. lib. 3. num. 1.

Iudicibus per viam remiſſoriæ in partibus aſſignatis, an noui articuli produci poſſint, dec. 494. lib. 3. nu. 1.

Iudicis arbitrio nominari, & deputari ſequeſtrator poteſt ad inſtantiam, præſuppoſito quod ab actore eliciat ſequeſtratores conſtitui, dec. 148. lib. 2. nu. 1.

Iudicis officium implorari poteſt pro exſequutione ſententiæ, deciſio 1170. lib. 3. nume. 3.

Iudicis ſolo nutu & conceſſione obtenta licentia de capienda poſſeſſione non transfertur poſſeſſio, dec. 569. lib. 3. nu. 1.

Iudicio pendente ſuper remiſſione computorum, virum teneatur debitor ad reſtitutionem officii, poſito quod non ſit debitor in tanta ſumma quantus eſt valor datione in ſolutum, dec. 465. lib. [illegible] nu. 4.

Iudicis iuriſdictio, ſi non extendatur ad cauſſam appellationis, an etiam in caſu non attingat negotium principale, deciſ. 299. lib. 3. num. 4.

Iud[illegible]s mandato ſi fieri debeat diligentia de inquirendo principali, vel eius procuratore per citationem, ea facta, & iis non comparentibus affixio ad valuas eccleſiæ cathedralis fieri debet, dec. 262. lib. 2. nu. 4.

Iudicis decretum, an interponi poſſit die feriat[illegible], vide diſtinctionem, deciſio 957. lib. 3. num. 1.

Iudicium cum minore quando finitum dicatur, dec. 1171. lib. 3. nu. 1.

Iudicium rerinendæ non impeditur cumulatione in petitorio, quominus probationes fieri poſſint, dec. 743. lib. 3. nu. 1.

Iudicium idem de actione ad rem competente, quod de re ipſa habetur, deciſio [illegible] lib. 3. [illegible]tium 5.

Iudicium nõ valet contra minorem indefenſum, dec. 1218. lib. 3. nu. 1.

Iudicium executiuum omnia alia iudicia retinet in ſuſ[illegible], caſu ita, [illegible]ter in illis hoc non exſecutio agatur [illegible] 226. lib. 2. nu. 2.

Iulius Tertius dec[illegible] gnaturam, vt regula octo men[illegible] aiet vſque ad [illegible]minationum [illegible], deciſ. 510. lib. 3. num. 3.

Iura ſi producta fuerint ea quibus probetur ſententiam non ita fuiſſe proferendā pro ut fuit, oſtendunt haud dubie collationem iuſti ceſſiſſe, & ob id talis non mandabitur exſecutioni ſententia, deciſio 600. lib. 3. num. 3.

Iura producta poſt rem iudicatam, & dati articuli præſupponunt rei iudicatæ renunciatum, dec. 58. lib. 2. nu. 1.

Iura vltimo loco producta ſæpe in proceſſibus ſunt conſideranda cum illa vt plurimū diſſoluant difficultates, deciſio 563. lib. num. 6.

Iura no recognita ante ſententiam fidē faciunt ſi pars nihil opponat, dec. 151. lib. 3. nu. 1.

Iura meliora adducens, niſi inhabilitate impediatur iuris ſui tanquam potioris in aduerſæ partis præiudicium canonizationem meretur, dec. 14. lib. 3. nu. 1.

Iuramento ſi pœna non apponatur quo quis confirmat ſe velle parere conditioni, illis non impletis tempore conſtituto adhuc poſſunt ab eo impleri, dec. 125. lib. 3. nu. 6.

Iuramentum deſcribentis matriculam familiarem, vel non alicuius prælati, deciſ. 619. lib. 3. num. 4.

Iuramentum ſi præſtetur de implenda conditione retrotrahitur in fauorem partis in cauſſa ſtudiorum, dec. 161. lib. 2. nu. 4.

Iuramentum perhorreſcentiæ poteſt præſtari poſt rem iudicatam ante exſequutionem, dec. 1044. lib. 3. nu. 1.

Iuramentum præſtitum a Canonicis de non caſſando ſtatuto a ſe facto non ligat, gratia expreſſa Papæ ſuperueniente derogatoria ſtatuti, dec. 492. lib. 3. nu. 11.

Iuramentum ex quo vim litis conteſtationis naniſcitur, præſcriptionis interruptionem indubitanter producit, deciſio 88. lib. 1. num. 1.

Iuramentum perhorreſcentiæ, licet in vim Bullæ Innocentianæ poſſit præſtari in quacunque parte litis, & conualidentur acta in eum, non tamen validantur geſta in partibus, quia talis bulla non ſeruit, niſi quoad geſta coram Auditoribus Rotæ, dec. 17. lib. 1. num. 1.

Iuramentum ſi interponatur in probatione valoris fructuum beneficii an releuet, & tribuat addat probationi requiſitæ, dec. 46. lib. 3. num. 4.

Iuranti ſibi non conſtitiſſe de factis codicillis, an ob id fides debeat adhiberi, maxime probata longa abſentia illius [illegible] [illegible]lium depoſitiones, captiuitate, & vitæ curſu in militia peracto, dec. 556. lib. [illegible] nu. 14.

Iure alteri quæſito in ſpiritualibus non procedit reſtitutio petenti, dec. 42. lib. 2. nu. 2.

Iure crediti poſſidentem n[illegible] ceſſ poliare, aut de tali prætendentem, niſi eo ſatis ſufficienterque cautio, dec. 320. lib. 3. nu. 4.

Iure directo an[illegible] a hereditatem ſi ſciebat [illegible] eos quos nunc produxit agere, [illegible] obliqua via agere poſſit, [illegible] 59. lib. [illegible]

Iure [illegible] exi[illegible]te ſiue bono, ſiue malo, re[illegible]us tamen & reſeruatio habetur in ali[illegible] conſideratione, dec. 34. lib. 3. nu. 1.

[illegible] nouam expediendi ſupplicationem pendente certum eſt, alium in gratia præferri nō poſſe ipſi qui tale ius tanquam ſibi iam quaſi quæſitum nactus videtur, dec. 514. lib. 3. num. 5.

Iure ſpoliati exiſtente probatorio, & bono, deque eius bonitate probato, ſententia in fauorem ſpoliati ferenda eſt, deciſ. 5. lib. 3. num. 4.

Iure non pleno exiſtente partis de acceſſu habito prætendentis, acceſſus tamē ob id non eſt inualidus, dec. 34. lib. 3. nu. 4.

Iuripatronatus, an aliquādo etiam quippiam derogari poſſit per recentem prouiſionem, dec. 9. lib. 1. nu. 1.

Iuri quæſito, an ſufficienter dicatur derogatū facta in ſpecie derogatione vigore motus proprii, dec. 639. lib. 3. nu. 2.

Iuris boni ſcientia ſi a parte ſit ſpoliati, etiam eo non exiſtente capitulari reſtitutionem eidem parit in integrum, dec. 89. lib. 2. nu. 5.

Iuris communis vigore nō poteſt ſequeſtrum fieri ante ſententiam diffinitiuam, & adiudirātem, ſecus ſecundum ſtylum Rotæ, dec. 469. lib. 3. nu. 5.

Iuris communis vigore præpoſito comperit facultas corrigendi leui ſaltem correctione ſubditos clericos ſuæ eccleſiæ, deciſ. 432. lib. 3. num. 1.

Iuris communis vigore vtrum in cauſſis poſſeſſoriis procedi poſſit, tēpore feriarum ſine commiſſione, dec. 274. lib. 3. nu. 5.

Iuris fictione Papa concedēs priuilegium committi præſentandi ad beneficia, tribuerum videtur iuspatronatus, dec. 4074. lib. 3. [illegible]

Iuriſpatronatus, ſi ſit beneficium non poteſt dici reſeruatum, nec per exſpectatiuam acceptari, dec. 441. lib. 3. nu. 4.

Iuris præſumtionem contra ſe habens, debet ius ſuum clare probare, quod præcedit, dec. 381. lib. 3. nu. 4.

Iuriſpatronatus quaſi poſſeſſio ex quib. actis probetur, dec. 118. lib. 3. nu. 2.

Iuris tertii deducti ad obſoſextionem non facit probatio non perfecta, deciſio 5. lib. 3. num. 2.

Iuris verbum cum latiſſimum ſit, etiam comprehēdit litem ex eo, quod ab lite actio præſupponatur, quæ in ius cadit, dec. 292. lib. 3. num. 4.

Iuriſdictio cognoſcēdi de attētatis vnius partis, an dari poſſit ei ab alia ſua attētata nondum fuerint purgata, dec. 173. lib. 3. nu.

Iuriſdictio conſeruatorum congregationis Montis Caſſinenſis non extenditur ad perſonas priuilegiatas, eo maxime, quia conſeruationes odioſæ ſunt, & ob id ſtricte interpretandæ, dec. 165. lib. 3. nu. 4.

Iuriſdictio præpoſiti qualis ſit in puniendo abſente Oeconomo, & an eneci [illegible] ſimpliciter vti poſſit, dec. 606. lib. 3. nu. [illegible]

Iuriſdictio licet in totum non dicatur deuoluta ad Capitulum, ſi quid fiat, nō debet dici attētatum, ſed potius nullum, & ſuſtum, dec. 638. lib. 3. nu. 6.

Iuriſdictione non exiſtente valida [illegible] monta [illegible] ſta ſint nulla, etiam producta pro ar[illegible] [illegible] uſiturandis, dec. [illegible] lib. 3. nu. 2.

Iuriſdict[illegible] ordinarius, vel œconomus non habent ante expeditionem literarum conceſſionis in actu, ſed ſolum in habitu, deciſ. 273. lib. 3. nu. 2.

Iuriſdictionem leniter corrigēdi eler eos ſibi ſubiectos habet præpoſitus beneficio prælaturæ, dec. 432. lib. 3. nu. 5.

Iuriſdictionem habens cognoſcendi, quod ſententia prius lata ſit nulla, nō tamen eam poteſt exercere, niſi cum effectu prius partum fuerit rei iud. dec. 463. lib. 3. nu. 2.

Iuriſdictionem concedens commiſſio cognitionis nullitatis ſententiæ, cum duab. præinſertis, ſi earum non fiat mentio inſeriatum, de nullitate arguitur, & eſt ſubreptitia, dec. 259. lib. 3. nu. 2.

Iuriſdictionis æque ex defectu ac citationis ſententia incidit in vitium nullitatis, deciſ. 275. lib. 3. num. 8.

Iurium recognitio vulgaris, & conſueta non ſufficit, vbi de præiud[illegible] eo te[illegible] agitur, ſed requiritur loci appoſitio, & datæ, pro maiori cautela, dec. [illegible] lib. 3. nu.

Iurium prætēſa amiſſio, & actorum inter partes quem effectum operetur, dec. 588. lib. 3. num. 1.

Ius aliquod ante præſtitum conſenſum in beneficio reſignato, an minori cōpetere poſſit dec. 579. lib. nu. 14.

Ius alteri quæſitum annullat penitus prætenſum ius illius, qui ſe dicit ſubrogatum, etiam Cardinalatus honore licet ſiuatur ex reſtrictione clauſulæ in gratia appoſitæ dūmodo tempore datæ præſentium nō ſit alteri ius quæſitum, dec. 561. lib. 3. nu. 7.

Ius acquiri dicitur per viam monitorii intimati parti prætendenti de confirmatione locationis ipſi intimanti, deciſio 323. lib. 3. num. 1.

Ius alteri ſi quæſitum fuerit ſpiritualibus reſtitutionem annullat, deciſio 125. lib. 2. nume. 2.

Ius beneficii habens ſi læſus fuerit, an veniat in integrū reſtituendus cum in beneficialibus ius bonum non debeat perire, dec. 229. [illegible] 2. num. 1.

Ius confirmandi æſtimari non adeo magni ſolet ex eo, quod ab electione ipſa pęcuia dependet, dec. 484. lib. 3. nu. 7.

Ius commune, non tollit actionem, & debitum

cum pupillo, licet currere poſſit aliquando præſcriptio, dec.504 lib.3.nu.13.
Ius conuocatu recognitione ſchedulæ, aut apochæ priuatæ requiritur teſtes, qui præſentes fuerint tempore quo dicta apocha fuit conſcripta, dec.527 lib 3.nu.2.
Ius bonum ſpoliati ſi apparet reſtituendus eſt prius in poſſeſſione, etiam eo non exiſtente in capitulari, dec.26.lib.3 nu.4.
Ius confirmandi competēs ut ordinatio qualiter dicatur reuocatum, deciſio.537 lib.3. nu. 4.
Ius extenſum difficillius tollitur, quam comprehenſum dec.84 lib.3.nu 2.
Ius in ſimul cum titulo in beneficialibus dicitur penitus amitti per ceſſionem factam in alium, maxime ubi illa ceſſio fuerit ſimplex, & non ea conditione, deciſio 535 lib 3. num.10.
Ius eligendi ſi propter omiſſam formam ſit ad alium deuolutum, & alius eligat, tenet eius electio, dec.856.lib 3 nu 4.
Ius in beneficio habere ſufficit, licet non ſit in poſſeſſione ad validum efficiendum cōſenſum cauſſa penſionis, dec 678 lib 3 nu.2.
Ius omne, & integre in beneficialib deductum cenſetur, in quibus iuxta formam communis ſemper ſummarie procedi ſolet, & ideo in huiuſmodi inconueniens non eſt, quod in hue petatur alius titulus cum ratione ab eo, quā qui deductus, & diſputatus fuit, dec.117 lib 2.nu 3.
Ius omne, an intelligatur deductum, vel ne in cauſſa appellationis, ex commiſſione, & articulis, & alia actis facile cognoſci poteſt, dec.764.lib 3 nu.2.
Iuſpatronatus an veniat in donatione vniuerſali omnium bonorū iurium, & actionum. Quid non dec 1152 lib.3.nu 2.& nu 4.
Iuſpatronatus familiæ potentis ex fundatione, vel donatione, an probetur per famam publicam, dec.13 7 lib.3 nu.2.
Iuſpatronatus quod allegatur in prouiſione beneficii nō ſufficit, quod allegetur, ſed debet etiam effectualiter probari, dec.189.lib. 3.num.2.
Iuſpatronatus aliquando patronis competit, ut vniuerſitati, & collegio, aliquādo ut particularibus, dec.451 lib 3.nu.1.
Iuſpatronatus prætenſum ea depoſitione teſtium, de præſentatione facta a tēpore immemorabili, deductum ex viſu, auditu, & relatione maiorū veterum ſufficienter comprobetur, dec.254 lib.3.nu 1.
Iuſpatronatus quomodo, & ex quibus teſtibus probetur, dec.1014 lib 3 nu.1.
Iuſpatronatus ex dotatione, vel fundatione in beneficialibus, an oretum præſupponatur, dec 64 lib.2 nu 1.
Iuſpatronatus in conceſſione de omnibus bonis iurib & actionibus, transfertur ex communi, dec.1152.lib.3 nu 1.
Iuſpatronatus præſentandi, an per tempus cuius non extat memoria in cōtrarium probari poſſit, dec 214.lib.2 nu 2.
Iuſpatronatus non probatur ea publica voce, & fama, cum non ſumus in antiquis, deciſ. 481.lib 3 nu 2.
Iuſpatronatus in dubium vocatum aſſertum a patrono a tempore immemorabili actum præſentandi ea noua reædificatione, & dotatione, vt reacquiri, ita probari poteſt, dec.243 lib 3 nu.3.
Iuſpatronatus prætendens debet de iure ſibi competenti docere per inſtrumenta, vel teſtes, aut ſimiles probationes, deciſio.621.lib. 3.num 3.
Iuſpatronatus ex fundatione, aut dotatione productum vigore præſentationis alicuius, non habetur in conſideratione, cum ſit, q non habuerit effectum, dec 174.lib.3.nu.2.
Iuſpatronatus magnatum præſumitur ex ſuper patione, dec 1273 lib 3 nu.1.
Iuſpatronatus ex quibus probetur, deciſ.1372. lib.3.nu.2.
Iuſpatronatus in beneficio tanquam dominus loci prætendēs ex immemorabili tempore præſentationis facta a dominis illius loci, in qua eſt beneficium, an infringere poſſit ſententiam latam in forma probantis iurepatronatus probato, dec 241 lib 3 nu 1.
Ius plenū competere in beneficiis ſciens prælatus, an poſſit ſine ſimoniæ ſuſpicione familiaris ſui in huiuſmodi beneficio penſionis reſeruare, dec.361 lib 3 nu 2.
Iuſpatronatus aliud eccleſiaſticum eſt aliud ſeculare, dec 376 lib.3 nu 1.
Iuſpatronatus etiam ex ſola dotis collatione acquiri poteſt, dec.382 lib 3 nu 2.
Iuſpatronatus nulliter deductum fuiſſe, vbi fuerit probatū partis aduerſæ in fauorem determinatur expeditio, dec 532 lib 3 nu.1.
Iuſpatronatus transfertur in donatione vniuerſali, dec 1348 lib 3 nu.1.
Ius partis, quæ prætendit de reſeruatione regreſſus, ſi bonum non ſit, verum impediat acceſſum quominus valideur, dec 102. lib. 2 num.2.
Ius præſentandi, quando & ex quibus probatum eſſe dicatur, dec 717 lib 3.nu.1.
Ius præſentandi non probatur ex certo ſubſidio dato alicui tanquam patrono, deciſio. 1141 lib 3 nu 1.
Ius quæſitum poteſt auferri impetranti inter promiſſionem, & reformationem, dec.1014. lib 3 num 1.
Ius quæſitum via iudiciaria, & de iure ciuili facile poteſt a principio tolli, deciſio.639.lib. 3.num 5.
Ius quæſitum vbi eſt mere ſpeciale, non habet locum regula, de non tollendo, &c. dec 492. lib.3.nu 9. Quæ etiam regula, vt locum habeat neceſſarium eſt, verius quæſitum etiam ſit vere cum effectu ib nu ſeq
Ius ſubrogationis prætendens, debet contra poſſeſſorem nouiter prouiſum illud opponere, vt videatur ex collatione quodam melius, & præſtantius ſit ad cauſſæ executionem, dec.280 lib 2.nu 4.
Ius ſuperueniens de nouo lite iam conteſtata, an elidatur per ſententiam diffinitiuam iam latam, dec.296 lib 2 nu.1
Ius ſpoliati beneficiis ſi euidenter deductum in proceſſu appareat, efficit in eius fauorē dictas antea executoriales relaxari, deciſ.25. lib.3.num 4.
Ius remanet apud reſignantem, qui vult reſignare cum penſio eſt inualida, quod a reſignante facto Papæ abdicare non poteſt, dec.112. lib 3 nu 4.
Ius quod aliquis habet in re cedi in alium poteſt, & a ſe abdicari ſine aſſenſu, & licentia ſuperioris in profanis, ſecus in beneficialib. ib d.num 5.
Ius tertii allegatū in lite, vt iuſtam motiuam faciat, venit clare deducendum, dec.4 lib.3. num 5.
Ius teſtificandi competere prætenditur aliquādo, vel ex titulo patronatus, fundationis, donationis, aut contractus, vel ſimiliū, dec 621.lib 3.nu 2.
Ius teſtificandi competent iure familiaritatis, & cuiuſdam facultatis non facit ex eo eius poſſeſſionem aſſequi, ib no.4.
Ius tertii non perfecte probatum obſuſcatur ſi contrariæ partis probatio plena fuerit, & non generica, ſed ſpecialis, deciſio 5. lib.3. num.3.
Ius tranſmittendi declarationem ſpolii aliud eſt a iure tranſmiſſionis actionis de ſpolio, dec 390.lib 3.nu 3.
Ius vetus in capitulo ſi quis habere aliquem prætendat, de ipſo in ſupplicatione non ſi facta mentio fieri debet neceſſario, deciſ.560. lib 1 nu.2.
Ius vulneratum per peremtionem inſtantiæ, per eius reſtitutionem non ſanatur, deciſio. 1422.lib.3.no 2.
Iuſta de cauſſa petens ſe admitti ad reſtitutionem in integrum, ſi fuerit probata, admittitur per titulum ſi ſæpius in integrum reſtitui poſtul dec.264 lib 3 nu 2.
Iuſta appellatio videtur ſi pars grauatū ſe eſſe credit ex eo, quod iudex eadem die qua decreuit executoriales, etiam admiſit articulos in cauſſa appellationis, deciſio.226 lib. 3 num 3.
Iuſtam cauſſam habens & honeſtam, ſi non paruit iudicato, et tamen nō obſtante audiri debet in petitis, dec 1:8 lib 3 nu 7
Iuſtificata ſat gratia, & ſufficienter ex teſtib. examinatis deducta, quæ concernit coadiutoriam, remiſſoria petita ab aduerſario, non eſt releuans, ſecus ſi non ſatis fuerit iuſtificata, dec 652 lib 3 nu.5.
Iuſtum impedimentum etiam dicitur carentia pecuniæ ad cauſſæ tutelam ſuſcipiendam, dec 206 lib.1.nu.5.

L.

LÆſio enormiſſima debet eſſe ad reſcindendam tranſactionem, deciſ.1354.lib. 3 num 1
Læſus minor in reſignatione beneficii ſine cōſenſu tutoris facta, in integrum reſtitui poteſt, dec 579 lib.3.nu.9.
Laici patroni in præſentatione cum iuramento facta variare poſſunt collegialiter congregari, dec.513 lib 3 nu 2.
Laicus an ex pugna duelli criminoſus dicatur, efficiturne ob id ad beneficia inhabilis ipſo iure, dec 23.lib 3.nu 3.
Laicus ex duello facto non redditur ad beneficia eccleſiaſtica inhabilis, deciſio 30.lib 3. num.2.
Laicus an ex pugna duelli criminoſus dicatur effici, & ob id ad beneficia inhabilis ipſo iure dec. 3 lib.3 nu.4.
Laicus propter duelli certamen cum efficiatur criminoſus, ipſo iure redditur ad beneficia inhabilis, non obſtante gratia beneficia releuantis, dec.94 lib 2.nu 4.
Lapſus 30. annorum non ſolum litem pro derelicta haberi allegat, ſed etiam omnes actiones ceſſas eneruat, vt plane præſcribantur, & penitus etiam extinguantur, dec 89 lib 3 nu 3
Lapſus annorum quatuor, & decem, & vltra, concurrente appellationis deſertione, ex quo infra annum cauſſa non eſt expedita, & nō conſtito de legitimo impedimento præſupponit lapſum fatalium, deciſio.112.lib 3. num 2.
Lapſus ſex annorum in beneficio iuris patronatus poſt eius erectionem, ſi eo tempore nullius ſiat præſentatio a patrono, aut ſpectat, ius conferendi poteſtas ad Papam deuoluitur, dec 442 lib 3 nu 1.
Lata ſententia per contradictas, quæ tranſiit in iudicatum decretis etiam executorialibus inſque intimatis, ex quo aſſixa fuit copia vna cum originali, nec tamen facta intimatione in loco, vbi confluit multitudo tempore celebrationis ſacrorum, executorialium intimatio fieri non debet, dec.336. lib.3.num.1.
Lata vna ſententia pro reo ſi poſtmodum alia feratur prioris reuocatoria pro actore non ponitur ſequeſtrum, dec 112 lib 1.nu 3.
Lata ſententia a qua fuit appellatum, per datam ſchedulā intra decem & quinque dies, non poteſt ſuccurri appellanti ob lapſum decendii, dec 249 lib.3 nu 1
Lata in teſtamentis facienda eſt interpretatio in fauorem heredum inſtitutorum, deciſio. 480.lib 3.nu 2.
Lata ſententia in fauorem a qua ſit eſt appellatum, vbi tamen repetitur non prorogata fatalia, & lapſus ſit diuturnus multorum annorum curſus, proceditur ad executionem vigore commiſſionis nō dicto iure termino de proſecuta appellatione, deciſ.491. lib 3.num.1.
Lata ſi fuerit ſententia contra formam reſcripti verum notorie ſit dicenda nulla, deciſ. 662.lib.3 nu 4.

Lata ſententia in partibus, & per Romle tribunal confirmata vtrum admittat reformationem, vel moderationem, deciſio.587. lib.3.num.2.

Latæ ſententiæ, quæ in rem iudicatam tranſierunt vtrum proſint poſſeſſori, contra quem agitur tãquam alienam domum poſſidentem, dec.566 lib.3.nu 2.

Latiſſimæ & pingues ſunt gratiæ, quæ clauſulas quouis modo vacet, & quantumcunq; generalem reſignationem, in ſe continet, dec.141 lib 3.nu.3.

Latius in ſecundo examine quam in primo ſi teſtis deponat, vbi tamen ſecundo adducta implicite, in primo adductis continentur, non dicitur a ſeipſo teſtis diſſidere, dec.176. lib.3.num.2.

Lando nullo exiſtente ſpoliatus agere contra ſpoliatorem poteſt, dec.603 lib 3 nu 4.

Laudum nõ impedit ſolutionem decimarum cum quotã fructuum reſpicit, non ſpeciem eorundem, dec.423 lib.3 nu 3

Laudum latum ordinarii auctoritate vtrum eccleſiæ ſuæ præiudicare poſſit, ita vt cadat a ſua poſſeſſione, dec 603 lib 3 nu.6.

Laudum in decimarum comprobatione, an ſuffragetur, vel obſtitat, deciſio. 424. lib.3. num 1.

Laudum licet validum tamen non poteſt ferri in præiudicium eccleſiæ, deciſio.628.lib. 3 num 1.

Laudum ab arbitris duobus ferẽdum, an poſſit vno defuncto ab altero ferri, qui ſuperſtes eſt ex conuentione facultate attributa, dec.391.lib 3.nu.1.

Legatario hypothecaria competit, & vtile Saluianum interdictum, deciſio.674 lib. 3 num 4.

Legatum eccleſiæ ſuæ factum a teſtatore poteſt prælatus repudiare, dec 284 lib.3 nu.8. Limita & intellige, vt nu ſeq ſubiecit, quando per eundem remittitur a ſibi vel legatum per quem etiam fuit facta conquiſitio, dec. 284.lib 3 nu 9.

Legatus Apoſtolicus, an in partib ſuper duabus parochialibus diſpenſare poſſit, deciſ. 269.lib 3.num 5

Legatus vel Nuncius Apoſtolicus deſtinatus ad Principem, cui ſubſunt diuerſæ prouinciæ cum poteſtate conferendi ad quæ loca declinare contigerit, an poterit in omnib. prouinciis iſti Principi ſubiectis conferre, dec.142.lib.3 nu 1

Legitima an peti poſſit per ſucceſſorem morientis, dec 1295 lib 3 nu 1.

Legitima appellatio fieri contumacis ſi nõ ſit notoria iudici, ſufficit illud ratificare ad quod præfixus eſt terminus. & cauſa a rigore iuris ordinarie obſeruari ſoliti, expediri poteſt, dec 45 lib.3 nu 7.

Legitimantur filii per ſubſequens matrimonium etiam ſine inſtrumentis dotalib non extant his legitimis, & quamuis etiam iure canonico nõ requirantur dotalia etiam in terris Imperii, tamen quoad ſucceſſionem ſeruatur ius ciuile, deciſio. 65. lib 1. num.8.

Legitimatio filiorum ſi ſecundum iura canonica fiat non requiruntur dotalia inſtrumenta, dec.60 lib.1.nu.2.

Legitimatio non præſumitur, neq. matrimonium ad hoc, vt beneficium alicui adiudicetur, niſi probetur, dec.1163.lib.3 nu.3.

Legitimatus ſuccedit in omnibus bonis patris defuncti, etiam fideicõmiſſo ſubiectis, niſi ex pacto, vel lege aliquid ſit in contrarium, dec.968 lib 3 nu.1.

Legitima reſpondetur propoſitionibus per verbum docere legitime, &c. deciſ. 509. lib. 3.num 1.

Legitime literarũ expeditiões factas ex Summiſtarum relatione iudici conſtare poteſt, dec 488 lib.3 nu 1.

Legitimo facta modo ſubrogatio naturalem denotat continuationem non nouam acquiſitionem, deciſio. 472. lib 3. num 5.

Legitimo priuatus modo pro recuperanda poſſeſſione vtrum agere poſſit interdicto recuperandæ, dec 18.lib.1.nu.4.

Legitimus quiſque præſumitur, niſi contrarium probetur, dec.1065.lib.3.nu 1.

Legitimus non poteſt admitti ad bona fideicommiſſo ſubiecta ex teſtamento aui paterni vocantis natos ex legitimo matrimonio, dec.967.lib.3.nu.1. Intellige tamen & declara, vt inferius dicetur, ibid.

Leo Decimus item omnes voluit regreſſus reuocatos qui nõ ex cauſſa onecroſa originem traxiſſent, dec 89.lib.1.nu.3.

Leonina bulla de qua ſupra comprehendit, etiam facta Pontificum ſucceſſorum deciſ. 15 lib 3 nu 2.

Lex finalis C.de codicillis, eiuſque diſpoſitio procedit, vbi vitium teſtamenti viſibile eſt ex ipſius inſpectione, deciſio. 688. lib. 3. num 2.

Lex finalis C de codicillis, quæ docet agẽtem ab initio modum agendi declarare debere vtrum de iure canonico procedat, dec.464. lib 3.num 6

Lex finalis.C de codicillis, exorbitans eſt, & rigoroſa, & ideo reſtringenda, præſertim vbi agitur de priuando aliquo iure ſibi competenti, in quo etiam ſtrictius procedi ſolet, dec.594 lib 3 nu 5.

Lex conſtituens nullum eſſe teſtamentum filii, quo matrem præterit, debet intelligi petente matre, vt annulletur, alias valet, deciſ 483 lib 3 nu.6.

Lex per diuerſas. C. mandati. loquens in venditione habere locum etiã dicitur in qualibet ceſſione facta ex cauſſa onetoſa, dec.41. lib.2 num.2.

Leuioribus in poſſeſſionibus mãdatum. quod ſit, poteſt iuuari ex præſumtionib. ſine adminiculo teſtium, dec 5 lib. nu.2.

Libello ſupplici ſi gratia ſecũdario fuerit impetrata, quæ erat canonizata, tacito de prima gratia limitata, an vitium ſubreptionis inteſſe poſſit dec.91 lib 3.nu 2.

Limitata gratia dicitur ea, quæ ſub conditione conceditur cum clauſula, ſi & quatenus cõſenſus accedat maioris partis, &c. vt hoc caſu dec 91 lib 3.nu.2.

Libellus incertus admittitur in iudicio, quã do nulla fit oppoſitio a parte aduerſa, ſtante eo, quod incertitudo nõ procedat ex facto, & voluntate libellantis, deciſio 232.lib. 2.num 3.

Liber rationum non probat, in parte contra ſcribentes, & in parte illorum derogare poteſt probationi, ſed aut omnino probat, aut improbat in totum, deciſio. 276. lib.2. num.4.

Liber copiſtæ memoriæ cauſſa iuuandæ conſcriptus, in iudicio fidem non facit, cũ non ſit ad ſcribendum authentice & effectualiter deputatus, dec.35.lib.2 nu.1

Liber non deputatus ad ſcribendum, ſed memoriæ cauſſa iuuandæ ſaltem comparatus, in iudicio fidem nullatenus facit, deciſ.14. lib 1.num 1.

Liber notarii ſcriptus a diuerſis, tamen apud eum aſſeruatus, vtrum aliquam cõtra eum ex illa diuerſitate manentem pariat ſuſpicionem falſitatis, dec.588.lib 3.nu.2.

Libera ſit eccleſia necne, quando dubitatur, allegari poteſt centenaria præſcriptio, quæ omnem tollit dubietatem ſi fuerit probata, dec.254.lib 3 nu 11

Liberũ & immune eſſe acquiſitum a religioſis Hieroſolymitanis equitibus, an debeat intelligi a cenſu, & oneribus etiam quod alienare poſſint inconſultis religionis ordinibus, dec.416.lib 3.nu 5.

Libri annatarum, & perceptionis fructuum beneficii controuerſi variantes in quantitate, fidem plenam non faciunt valoris beneficii ad amuſſim, ſtante quod decurſus annorum multiplicatis, & diuturnus, cum pro temporum qualitate varietateq; etiam fructuum quantitas, & redditiuum alterari, vel ad minus, vel ad maius facile poſſit, dec. 185.lib.3.nu.3.

Libri calculatoris rationum domeſticarum cum non ſunt integri, vtpote in quibus aliquorum menſium rationes, & computa deſiderantur, non obſunt aſſerenti ſe familiarem prælati alicuius ratione reſeruationis prætenſæ in beneficio iure familiaritatis, dec.619.lib 3 nu.5

Libri annatarũ ſi probent de recepto per certam ſummam ſolutam non probant beneficii valorem ob id, cum ſucceſſu temporis accretio valoris facile fieri poſſit, deciſ.124. lib.3.num 2.

Libri mercatorum in præiudicium tertii probant nequaquam etiam in fauorem dotis, quę prętenditur ex iis probari numeratam, cum talis probatio non ſit ſufficiens, deciſ. 544 lib 3 num 4.

Libris mercatorum ratione partitarum, & extractorum, quod adhibeatur fides qualiter ſit intelligendum, deciſio. 284. lib. 3. nume. 4

Licentia celebrandi conceſſa videtur fruſtratoria ſi ex literarum oſtenſione illa penderet promotionis ad ſacerdotium, dec.675 lib 3 num.3

Licentiato an poſſit conditio præfigi de ſtudendo ſeſquianno adhuc, antequam Doctoretur, & ſuper eo recipi ab eo iuriſiurandi interpoſitio, dec 1 lib.3.nu

Licet facultates legatorum fuerint reuocatæ, & moderatæ, nihilominus ſi legati vſi ſunt ſuis prioribus facultatibus, prout vtebantur ante reuocationẽ ſpatio decem annorum, valent geſta per eos, & etiam abſque tanto tempore, ſi aliquãdo reuocatio non fuiſſet recepta, dec 32.lib 1.nu

Licet mãdatum reuocaretur per mortem naturalem, & ciuilem, videlicet per ceſſionem in beneficio, ſi fiat ceſſio poſt litem conteſtatam tenet ſententia quoad expenſas, & fructus præſertim ſi cedens remanſit in detentatione, vt hic, dec.55.lib 1.nu.1.

Licet ad intimandum appellationem extraiudicialem requiratur ſpeciale mandatum, tamen non requiritur indiuiduum & ſufficit mandatum ad acceptandum beneficia in illa diœc. & pro illis appellandum, deciſ. 56 lib.1 nu 1

Licet ſententia prima eſſet lata pro reo ſpoliato ante executionem, tamen ſecunda, quæ fuit lata per ſpoliantem, eſt exſequenda propter Æquitatem dianam, concurrentibus tamen pluribus, de quibus in hac cauſſa, dec. 112.lib.1.nu.1.

Limitata gratia prima, & certis terminis circumſcripta diuerſa haud dubie ab ea eſt, quæ plenam concedit petenti adminiſtrationem, dec 144.lib.2 nu

Limitatur ibi pſom numero ſequenti in cartlote publico non notario intelligendum, dec.16.lib.2.nu.2.

Liquidatio commiſſa ſub nomine officii non autem proprio, an faciat ſubſtitutum eſſe eandem perſonam cum ſubſtituente, deciſ. 151.lib.2.num 2.

Liquidationis fructuum etiamſi Vicario per iudicem committatur qui habet etiam facultatem ſibi in caſu abſentiæ ſubſtituendi, ſi per Vicarii eiuſdem ſubſtitutum fiat, an teneat, & proceſſus valideatur, deciſ.106.lib. 3 num.

Lis de filiatione ſuborta hominis ſtatum concernit dec 404.lib 3 nu 2.

Lis non dicitur pendere cum reſignatario, qui nõ fuit ſubrogatus quoad litem, etiã quod procurator generalis comparuerit ad cauſſam ad hoc, vt reſignatarius dicatur colligans, dec 98 lib 1 nu.8.

Lis dicitur extincta ſi poſtquam quis fuit admiſſus pro intereſſe per id quod non fuit proſequutus litem ſi ius productum non erat

[illegible] bonũ, vt ordinarii cõtinuo remancant impediti, dec. [illegible] lib. 1. nu. 1.

Lis oborta de pẽſione ſi adhuc pendet, & idonea præſtita cautio in forma depoſiti pro [illegible] titate arbitrio Rotæ deſ[illegible] luendis attent[illegible] tiis iam [illegible] datis facta fuerit procedi [illegible] lite [illegible] poteſt ſine ella retardatione [illegible] onis, dec. [illegible] 06 lib. 3 nu. 1.

[illegible] e per lapſum triginta annorum non proſe[illegible] etiam ſuper ea literis expeditis babet [illegible] pro derelicta, ita vt pars aduerſa dicatur eſſe in pacifica poſſeſſione, deciſ. 10. [illegible] 2 num. 1.

Lis agitata olim ſuper [illegible] deicommiſſo, an præſupponat aduerſam partẽ, de ea ſcientiam habuiſſe cum ignorantiam prætendat, dec. 636 lib. 3 nu. 1.

Lis olim per ſententiam latam extingui poteſt, dec. [illegible] lib. 2. nu. 2.

Lis ex lapſu longi temporis, an haberi debeat pro dere[illegible] icta, dec. 1[illegible] lib. 2. n[illegible]

Lis [illegible] ice nulla ſit [illegible] ter ceſſionarium, & cedentis aduerſarium durante tamen priori generaliter [illegible] ubi [illegible] tutus d[illegible] citur ceſſionarius a[illegible] tem cœptam a ſuo cedente, deciſio 576. lib. 3 num. 6.

Lis per quem actum dicatur, deciſio 1535 lib [illegible] num [illegible]

Lis non inducitur ex ſolo mandato præſentato, dec. 12[illegible] lib. 3 nu. 1.

Lis an per ſententiã finiatur, [illegible] uæ tranſiuit rem iud[illegible] catam, dec. [illegible] lib [illegible] nu [illegible]

Lis quando finita dic[illegible] ur [illegible] m[illegible] em in poſſeſſionem [illegible] lib. 3 [illegible]

Lis per m[illegible] [illegible] tis ſuper beneficia [illegible] lib. [illegible] num.

Lite inter duos exiſtente in cauſſa beneficiali interueniente tertio ratione ſui intereſſe, per vim commi[illegible] ionis eiuſdem citato tantum actore, vtru[illegible] is etiam exiſtat reſpectu rei non c[illegible] tat. dec. 71 lib. 2. nu. [illegible]

Lite pendente priuileg[illegible] um exemtionis quid operet[illegible] a[illegible] ontifice parti concelſum, dec. 638 lib. 3 nu. 4.

Lite ſuper beneficio, vel canonicatu pendente verum ab vna partium, cum quodam certo fieri poſſit permutatio ibid. Et an tali caſu inſtrumentum tal[illegible] ſubſiſtat de iure abſque alia ſcientia ſummi Pontificis, dec. 673. lib. 3. n[illegible] & nu. ſeq.

Lite pendente [illegible] per beneficio eccleſiaſtico pars, an poſſit ſuſpendere petitorium, deciſ. 495 lib. 3. nu. 1.

Lite ſuper matrimonio pendente decernuntur mulieri alimenta, et commod[illegible] us litis expenſas tolerare poſſit, deciſio. 146. lib. [illegible] num 3.

Lite pendente cauſſa locationis domos factæ a iam defuncto dicitur extincta locatio, dec. 457 lib. 3. nu. 1.

Lite nulla exiſtente, & ſubrogatio ad litem, vt nulla ſit neceſſe eſt, deciſio 576. lib. 3 nume. 4.

Lite ex diuerſis cauſſis orta, cui incũbat laudi, vel contrauentionis probatio, dec. 640. lib. 3. num. 2.

Litem pendere ſuper reſtitutione bonorum aliud eſt, & aliud ſuper iure directo cõtrouerſiam moueri, dec. 468 lib. 3. no. 1.

Litem eſſe ſuper decimis aliud eſt ab eo, quod lis ſit ſuper modo decimarum, deciſ. 381. lib. 3 num. 5.

Literæ ſi reperiantur expeditæ ſub plumbo concedentes menſes alternatos, & aliæ per breue, concedentes collationem in omnibus menſibus de eadem d[illegible] ta, ſtandum eſt literis ſub plumbo per rationes bic poſitas, dec. 48 lib. 1. num. 1.

Literæ de Diaconatu fidem facientes [illegible] probãt ſufficienter, nõ conſtito, quo[illegible] il[illegible] e qu[illegible] dedit [illegible] dines eſſet Epiſcopus, aut [illegible] nod [illegible] tem [illegible] centiam conferendi ab epi[illegible] habeat, deciſio. 63. lib. 3 nu. [illegible] mitati & intelligi qualiter tales exceptiones, vt timulæ

ſint re[illegible] cendæ, deciſio [illegible] lib [illegible] num & num. ſeq.

Literæ d[illegible] grati[illegible] cta ibi [illegible] ſetio [illegible] n debent dari [illegible] poſitiue, [illegible] ſtatiue, deciſio 194 lib. 3 num [illegible]

Literæ in act[illegible] pe[illegible] du[illegible] [illegible] non poſſunt e[illegible] nominari, imped[illegible] [illegible] as, qu[illegible] d vſque per tempus congruum literæ expedi[illegible] ri poſſint, dec. 147. lib [illegible] u

Literæ ſubrogati expeditæ poſt mortem ſubrogantis nõ minuunt ius in beneficio iam tranſlatum, com[illegible] lud a die datę veniat c[illegible] ſiderandũ, & ſemper vigeat in perſona ſubro[illegible] at[illegible] dec. 47 lib. [illegible] nu. 4.

Literæ [illegible] tæ ſecti expenſarum aut œconomi familiarium, & domeſticarum expenſarum [illegible] ione [illegible] ſtium affirma[illegible] ione, aliquem eſſe fa[illegible] iarem Cardinalis p[illegible] re poſſunt ſufficienter, dec. [illegible] 19 [illegible] 3 nu. 2.

Literæ expeditæ n[illegible] n facta me[illegible] one vocis in [illegible] p[illegible] [illegible] ræ enſæ, [illegible] otius nullæ quam ſubrep[illegible] æ lu[illegible] d cen[illegible] æ, dec. 36 lib. 3 nu. 4.

Literę originales, vbi non [illegible] abentur regiſtrantur, & in plen[illegible] audient[illegible] a corriguntur, dec. [illegible] 70 [illegible] nu 1

L[illegible] [illegible] np[illegible] atæ [illegible] eurie, [illegible] non contineant [illegible] at one [illegible] c[illegible] arum in cu[illegible] latarum per Rotam in[illegible] valent, & ſunt ſubreptitiæ, [illegible] e at[illegible] lib. [illegible]

L[illegible] tæ [illegible] u[illegible] expedit[illegible] em[illegible] ie ent[illegible] de al[illegible] nat ua c[illegible] litione Car[illegible] [illegible] & [illegible] dinarii, ſani[illegible] [illegible] a nera [illegible]

[illegible]

Li[illegible] æ Ap[illegible] [illegible] ib [illegible] g s a[illegible] [illegible] ex [illegible] ind[illegible] aut [illegible] te[illegible] quæ in forma b[illegible] um con[illegible] doot it, [illegible] um

Literæ p[illegible] uat[illegible] [illegible] em[illegible] [illegible] tæ p[illegible] iuperib. dari ſolent dec. 2[illegible] n[illegible] 1.

Literæ in forma poſt int[illegible] expediri ſape q[illegible] bet verbo ſupplicationis, deciſio 19[illegible] lib [illegible] num 1.

Literæ ſubreptitiæ dicuntur, vbi in eis nõ probatur narratiua dec. 924 lib. 3 nu. 1

Lit[illegible] æ procuratori miſſæ a ſuo principali, an poſſint eſſe tales, vt ex illis poſſit [illegible] iei man[illegible] tum [illegible] en[illegible] am remiſſoriam, dec. 247 lib. 3

Literæ vel [illegible] m [illegible] publico notario ſcripta, vel [illegible] & ſig[illegible] [illegible] vt [illegible] munt non tamen [illegible] certæ entibus ac ad actum t[illegible] no[illegible] io, an probent & iis potius, quam teſtibu[illegible] e[illegible] epurationem de ponentibus ſit fides adhibenda, dec. 3[illegible] lib. 3 num 2.

Literæ epi[illegible] copi ſolo ſigillo probãt ordinationes etiam inter nõ ſubditos factas de licentia propria epiſcopi de[illegible] 1126. lib. 1. nu. 1.

Literæ coll[illegible] onis ſigillo reſignant[illegible] [illegible] matæ alus concurrentib[illegible] tatis fidem de facta [illegible] ſignatione faret [illegible] cuoror dec. 2[illegible]

Literæ ordinat[illegible] [illegible] neur[illegible] [illegible] ni apoſt[illegible] o non faciunt fidem [illegible] etiamſi pro[illegible] o ſiat a capl[illegible] l[illegible] , vbi plures interuenerunt, dec. 97[illegible] lib [illegible] um

Literæ per ſubreptionem expeditæ, vel [illegible] brentæ in iudicio nihil probant, deciſio [illegible] 1 num 2

Literæ poſſunt ad veritatem rei geſtæ probandam quandocunque interuenire, dec. 1161 lib. 3 nu. 1.

Literæ non expediuntur poſt reuocationem exſpectatiuarum, dec. 2[illegible] 3 lib. 3 nu. 1.

Literæ ſub plum[illegible] dari po[illegible] unt, & debent ſuper qualibet ſignatura Papæ, deciſ. 1126. lib. 3 num. 1.

Literarum ſubreptio ex eo vel maxime probatur quod [illegible] Principi p[illegible] tacitam veritatem ſit impo[illegible] tum, vel fa[illegible] t narrationem, dec. 207. lib. 3 num. [illegible]

[illegible] tera[illegible] [illegible] expedi[illegible] [illegible] fides ex præſumtione datur, niſi probatio adferatur in contrariũ, dec. 379. [illegible] 3 nu. 3.

Literas recte eſſe expeditas, & rite fidem facere iudici ſol[illegible] ſtiunt ſummulæ, deciſ. 331. lib. 3 num 7

Literas dati[illegible] ardinal[illegible] [illegible] conſuetum eſt motu pro[illegible] io dec. [illegible] li[illegible] n. 1.

Lit[illegible] [illegible] e [illegible] p[illegible] n[illegible] i di en[illegible] ſe promouiſ[illegible] ſe [illegible] licentia e[illegible] iſcopi ordinarii creditur, & ei ſtatur, d[illegible] [illegible] 64 lib. 3 nu. 1.

Literis ex[illegible] [illegible] rial[illegible] bus parti aduerſe intimatis poſt leui[illegible] iam & rem iudicatam, vtrum opponi poſſi[illegible] de[illegible] [illegible] tione[illegible] atæ canonice[illegible] tæ a[illegible] [illegible] um impediendi executionem, dec. [illegible] lib. [illegible] t.

Literis gratiæ [illegible] li[illegible] e[illegible] ptum [illegible] ratas pro ſa[illegible] m[illegible] a [illegible] io [illegible] as, ita vt obtenta gratia non dicatur [illegible] breptitia, dec. [illegible] li[illegible] nu [illegible]

Literæ co[illegible] inat[illegible] quan[illegible] & quare credatur eũ agitur de prol[illegible] atione iuris patronatus dec. [illegible] lib. 1 num. 1.

Lit[illegible] [illegible] iclaus[illegible] inſeripta ſi poſtquam clericali charactere ex nunc, prout ex tunc, qui [illegible] epe[illegible] [illegible] dec. 649 lib. [illegible] u. 4.

[illegible] tis epi[illegible] [illegible] de [illegible] a [illegible] collatio io non ſuum ſubdit[illegible] [illegible] ut e[illegible] copi c[illegible] ditur, dec. 1[illegible]

[illegible]

Lit[illegible]

[illegible] ſpoli actu[illegible] [illegible]

Lit[illegible] con[illegible] [illegible] ga[illegible] ri, qui ad b[illegible] [illegible] ſub[illegible] [illegible]

Litis exp[illegible] [illegible] procurat[illegible] pa[illegible] cu[illegible] [illegible] abeſſ[illegible] a cu[illegible] [illegible] & [illegible] gno[illegible] [illegible] ntrum tel[illegible] [illegible] us eiſ. [illegible] lite vocatas, d[illegible]

[illegible] n[illegible] me, ad catur ſu[illegible] og[illegible] tis [illegible] is, qu[illegible] be e[illegible] n[illegible] ll[illegible] [illegible] ſub[illegible] r ga[illegible] li[illegible] ante, quod in narratiua litis n[illegible] li[illegible] [illegible] e[illegible] [illegible] nu 1

Locantes officium, & a c[illegible] io[illegible] ie[illegible] ipeni[illegible] [illegible] dem eſſe præſum[illegible] [illegible] 334. lib. 3. num

Locati[illegible] domus q[illegible] æ ced[illegible] r in euidentem vtilit[illegible] m[illegible] [illegible] e conſummatione Se[illegible] [illegible] æ de [illegible] r[illegible] iorti communis [illegible] ſt[illegible] & [illegible] ta ſ[illegible] mp[illegible] habenda eſt, non obſtante ſ[illegible] aulioa co[illegible] tutione, deciſ. 115. lib. 1 num 3.

Locatio cum fine [illegible] u[illegible] us, alias a iure v[illegible] [illegible] olitis facta, valida e[illegible] [illegible] m eius, io cuius fa[illegible] em[illegible] [illegible] a ſunt[illegible] [illegible]

Locat[illegible] nus, [illegible] ce[illegible] eccl[illegible] æ [illegible] te[illegible] [illegible] ca ſ[illegible] [illegible] a ſe mea[illegible] to ſ[illegible] o de[illegible] [illegible] d[illegible] ucceſſore prædefunct[illegible] nu 4

Locatio valida, [illegible] e[illegible] [illegible] at ianuſ[illegible] itit debet poſſeſ[illegible] [illegible] [illegible] iou 1.

Locatio facta ante e[illegible] nem præpoſituræ, ced[illegible] inſembrat[illegible] e[illegible] mona[illegible] [illegible] cæ[illegible] [illegible] io[illegible] bus, an, [illegible] ſior iam e[illegible] ſ[illegible] p[illegible] poſitura, ut cerra bona attributa fuere,

poſſeſſionem pro monaſterio, dec. 258. lib. 3. num. 1.

Locatio ſeu conceſſio terrarum a Commodatario in emphyteuſim data pro certa quantitate, vel numero ſtariorũ grani, an trãſeat ad ſucceſſores, de[illegible]39. lib. 3. nu. 1.

Locatio quamuis facta ad longum tempus, vbi tamen fuerit facta pro [illegible] annua æquiualente [illegible] ſtibus, remiſſionem pro rata patitur caſu fortuito ſuperueniente, dec. 339 li. 3. nu 8.

Locationis recognitionem factam fuiſſe tempore finitæ locationis aſſerens, eam probare tenetur, dec. 36 lib. 3. nu 1.

Loci diſtantia facile ex verſimili habitam vacationum notitiam parere poteſt, dec. [illegible] lib. 3 num. 2.

Loci ſtatuta in quo eſt cõtrouerſia in ordinatoriis veniunt ſeruanda, deciſio 182. lib. 3. num. 8.

Locum tamen nõ habet id ipſum nullitate ex defectu iuriſdictionis caulata, deciſ. [illegible] lib 2. num 4.

Locus loci an ſit de neceſſitate ponendus in inſtrumento [illegible] gationis cameralis, deciſ. 70 [illegible] b. 3 num. 1.

Locus verum ſit regulæ de triennali reſpectu alicuius tituli colorati, deciſio 572. lib. 3. num. 1.

Locu[illegible]to non poſitus, & to[illegible] uen ute, neq, ſig llo n[illegible] rnb torium inſtrumento [illegible] e ogitu notarij, d[illegible]

Loc[illegible] p ach æ co[illegible] ſcſſ rix de [illegible] tur, vt [illegible] gitur [illegible]

Lo[illegible] cenſ[illegible] ſſet, an t[illegible] poral [illegible] ciua, [illegible] ſpos, acceptatio eorum non [illegible] præcil dec. 181. lib. 2 nu. 1

M.

Maiestibus reſtitutio etiam læſis non datur, niſi de bono iure docto, dec. 43 lib. 3 [illegible]

Maior dum [illegible] conemus, [illegible] punire poſſit abſurdum eſt, [illegible] lib 3 num [illegible]

Maioritas & proximitas reſpectu teſtantis venit conſideranda vbi agitur de [illegible] a teſtatore vel [illegible] contra ſuam vltimam voluntatem, & decreti [illegible] alienata, deciſio. [illegible] lib 2 num. 2.

Maius lumen de neceſſi[illegible] nbſuſ at minus, dec [illegible] 2 nu. 3.

Mala & lubrica vita mulieris notoria, & manifeſta temp[illegible] li[illegible] pendentiæ alimenta non d[illegible], dec [illegible] 3 [illegible]

Mala [illegible] exclu ſa ab alimentis, quæ [illegible] in bonis mariti prædefuncti, dec [illegible]

Malef[illegible] ſuſpenſi pe[illegible] em n [illegible] cum ea [illegible] dictionum [illegible] m ſuccubuiſſe, deciſio. 689. lib 3. nu 2.

Male expreſſo valore [illegible] in [illegible] ſupplicatione, non [illegible] trare ſi in ſecunda fuerit expreſſus bene, [illegible] ciſ. 54 lib. [illegible]

Malitia [illegible] tionem, [illegible] bi non [illegible] eſt, [illegible] nequaquam dilato deciſ [illegible]

[illegible] in beneficialibus exſpirat [illegible] de [illegible] lib 3 nu 1.

[illegible] procurat [illegible] vel negotio[illegible] nu [illegible] aut liter [illegible] vel ali[illegible] nu 8

[illegible] ſua in ſe pacta continen[illegible] omnibus & [illegible] uation [illegible] ſunt [illegible] moniaca, deciſ. 489. num 2.

Mandata co[illegible] m die confe[illegible] coram [illegible] & teſtibus in tranſlatione ben[illegible] non plene informato Pontifice, [illegible]

mẽ beneplacito ſit reſeruatio propter cõſpectiuitem [illegible] induc[illegible] ſuſpicionem ſimoniæ, ibid. Quæ tamen ſimonia propter frequentiam [illegible] ent[illegible] in eam toleranda, vel potius excuſanda venit, dec 10. 45 lib. 2. num 5

Mandata duo da prouidendo inter ſe paria ſi reperiuntur, præfertur ille qui maiorẽ adhibuit diligentiam, dec. 852. lib. 3. nu. 1

Mandata de prouidendo ſi expedita fuerunt ante vacationem beneficiorum, quorum cõtrouerſia eſt, verũ transferant onus probandi in aduerſarium, deciſio. 186. lib. 3. num. 2.

Mãdata vt plurimum ſtricte ſunt accipienda, ſeruata tamen forma mandati, deciſ. [illegible] num 2.

[illegible] ta [illegible] reſpectiua, quæ inter ſe habent pa[illegible] ceſſione cu reſeruatione penſionis, in beneficialibus ſimoniam inducũt, dec. 243. lib. 2. nu 2.

Mandatum vbi [illegible] ad reſignandum libere, & ſimpliciter, & tamẽ actus ſubſecutus oſte[illegible] dat regreſſum, & penſioni reſeruatio[illegible] em, potius factum, quam dictum attẽdi debet, dec 5[illegible]3 lib. 3 num. 6

Mandatarius [illegible] translationi penſionis conſentiens ſibi præiudicet, deciſio 32. lib 2. num 2.

Mandati procuratorii cõtextus docere poteſt de mente conſtituentis, & an ſint in eo poſitæ clauſulæ acceſſoriæ, vel æque principales, deci 10 462 lib. num 5

Mandato non [illegible] procuratore ad agendum, an [illegible] ſolidum [illegible], an ve[illegible] veniat [illegible] dec 3[illegible] nu

Maudato [illegible] examinent ſuper vita, & mo[illegible] vel [illegible] partibus per [illegible] Apoſtol cum an per [illegible] impediat [illegible] per Rotam [illegible] exe[illegible] habea[illegible] ſupra examinatione non obſtante, deci [illegible] 114 l[illegible] 3. num.

Mandato emanante ad [illegible] in maioribus Vicar [illegible] literas ad id facultatem habentis tert[illegible] perſonæ in mandato nominatæ, tal[illegible] reſignatio facta vigore talis mãdati, an tanquam ſimoniaca ſuſpecta ſit habend[illegible] dec. [illegible] lib 3 nu 1

Mandato exiſtente doloſo etiamſi P[illegible] eſſet petitum conceſſurus, & [illegible] ver[illegible] facti, tamen vitio non [illegible] datum, dec 130 lib 2. nu 4.

Mandato procuratorio generali [illegible] ſtente ad omnia beneficia non [illegible] poteſt ſolum ad beneficia accep[illegible] vigore exſpectatiuæ, dec 4[illegible] li[illegible]

Mãdata ſuſpenſiua vbi [illegible], & certa, ſuper eis literæ denegari non poſſunt, deciſ. 2173 lib. 3. nu.

Mandato de pro[illegible] conceſſo, an beneficium accep[illegible] poſſit literis nondum capeditis, [illegible] nu 1

Mandatum [illegible] ens dicatur ex eo, quod ſol[illegible] eodum datum ſit, non ad [illegible] 24. lib. 3. nu 2.

Ma[illegible] um de ſuperſedendo ſi fuerit obten[illegible] verum per id deſerta appellatio, & cur[illegible] fatalium excuſentur deciſio, 2[illegible]7. lib. 2. num. 1.

Mãdatum factum parti de ſuperſedendo propter abſentiam [illegible] per reditum, eli[illegible] ditur & vis [illegible] ga ta regula, ceſſante cauſa [illegible] effectus, ibidem, nume [illegible]

Manda[illegible] factum de ſuperſedendo in cauſa n[illegible] ueniente citati ne partis ad[illegible] u[illegible] intradicendum, vtrum curſum fatal[illegible] impedire poſſit, deciſio. 29 [illegible] b. 2. n[illegible]

M[illegible] atum cap[illegible] ad lites ſine ſigillo, & [illegible] m[illegible] ut valet, [illegible] b. 3 n[illegible] 1.

M[illegible] atum [illegible] ur procur[illegible] ad acceptandam [illegible] ooem, no[illegible] tam [illegible] atur ad delinquen[illegible], dec. 1[illegible] b. 2. nu. 2.

Ma[illegible] m de manutenendo quãdo ſit dan[illegible], dec 1362 lib 3. nu. 1.

Mãdatum ad comparendum, & contendum extenditur ad [illegible], & [illegible] itores actus, dec. 8[illegible] lib 3.

Mandatum quod ad [illegible] liandu[illegible] ſupponitur habere cu[illegible] pu[illegible] arguat, quod in mãdatum nu[illegible] der debet, dec. 28 [illegible] b. 2. n[illegible]

Mandatum de prouidendo [illegible] cum cl[illegible] ſula, ex nunc, prout [illegible] nunc ſiue bene [illegible] ue male omnino eſt exſequendum [illegible] lib. [illegible] num 1

Mandatum factum apu[illegible] ce, & mandante [illegible] m [illegible] facit ſine teſtibus. [illegible] cus, dec[illegible] 3 num [illegible]

Mandatum ſuperior[illegible] pro [illegible] ore [illegible] d [illegible] 3. num [illegible]

Mandatum [illegible] manuten[illegible] de[illegible] eſt iu po[illegible] ne tempo[illegible] m [illegible] 1049 lib. 3. nu

Mandatum c[illegible] m libera fa[illegible] n[illegible] ſit in eo exp[illegible] um [illegible] ip otum, non debet inte[illegible] 3 num. 1.

Mãdatum ad expiendas pecun[illegible] & conſentiendum penſ[illegible], int[illegible] lites [illegible] nu

Mandatum de manu[illegible] nendo pl[illegible] nior[illegible] bat o[illegible] em quam[illegible] n[illegible] odag[illegible] ua, de [illegible]

[illegible] no ecleſiæ, [illegible] debet, v[illegible]

la[illegible] in [illegible] tare [illegible] ec. 3 [illegible]

Maodatu[illegible] cum c[illegible] ale eſt & [illegible] ad omnia beneficia acce[illegible] da, [illegible] 462. lib 3. num

Manda[illegible] cura[illegible] um [illegible] man[illegible] d[illegible] re[illegible] m[illegible] cum [illegible] tra[illegible] E[illegible] quem hoc ca[illegible] ius be[illegible] ide[illegible], an apud reſignantem, an re[illegible] ta[illegible] dec. 31 lib 2. nu. 2.

Mandatum de ſubrogando differt ab [illegible] grat[illegible] a ſubr[illegible] atione, cum non poſſit huc dici ſubrogatio, tanquam non in effectum deducta & ideo nulla, deciſ. 476. lib 3. num 6.

Mandatum de manutenendo, ſpoliatori an etiam poſſit concedi ſi poſſidet no[illegible] r eq[illegible] hoc conſtet, idq, quoad [illegible] ullam fuerit deciſ. dec. 482 lib 3 nu. 2.

Mandatum ſi continens reſignationem fieri debere in m[illegible] unq[illegible] poteſtatem h[illegible] uor[illegible] certæ perſonæ non c[illegible] moniacu[illegible] ide[illegible] membri ad id[illegible] hab[illegible] dec. 96. lib 3 nu.

Mandatu[illegible] generale [illegible] omnes, & ſingulas cauſas non [illegible] eritas modo & præſentes complectitur, ſed ad futuras etiam protendi dignoſcitur, dec. 65. lib. 2 nu. 1

Mandatum de prouidendo, & gratioſa p[illegible] ſio, & differunt ita ius diuerſum prod[illegible], dec. 240 lib. 2. nu. 4.

Mandatum ad lites non ſufficit ad petendam d[illegible] p[illegible] œconomi, deciſio. 20[illegible] lib. 3 num. 1

Madatum [illegible] tum procurato[illegible] ad ca[illegible] poſſ[illegible] n cenſetur datum &c[illegible] ſu[illegible] m, n[illegible] antam ad eam, quæ [illegible] ten[illegible] m[illegible] ndatum ad delinqu[illegible] dat[illegible] procuratori, deci[illegible] 3. n[illegible]

[illegible] procuratoris ſubſtituendis in[illegible] a generaliter in cauſis, & [illegible] t ni[illegible] inter talem, & ta[illegible] n[illegible] um ſubſt[illegible] uentis, vt poſſ[illegible] facere, quæ ipſe poſſet, eſt ſuffic[illegible] appellan[illegible] um,

appellandum, & etiam ad appellationem [illegible] dam, dec 61 [illegible] nu.1.
Mandatum procurat[illegible] ſi ſit generale, quod habet, etiam dat[illegible] antequam fuerit citatio exsecuta poſt cauſæ õmiſſionem. dilationes petitas concedi impedit, dec.164. lib.2.nu.2.
Mandatum de prouidẽdo ipſis exſpectatiuis, præſtantius & pinguius habetur, dec 6.lib. 1 nuo 3.
Mandatum procuratorium, licet [illegible] apparet [illegible], ſi tamen aliunde c[illegible] nſtet ſufficit ad cauſæ tractationem, & q[illegible] ſine ratificari poſſunt, dec.200 lib 3 nu 2.
Mandatum ad omnes, & ſingulas cauſſas comprehendit etiam futuras, licet conſtituens cauſſas de præſenti haberet cum diſtinctione, tamen dec 57 [illegible] nu.1
Mandatum ſi ſit capteſſe apprehendendi quę cunque beneficia, & dicitur mandatum apprehendendi poſſeſſionem, & beneficia tẽ acceptandi, dec.452 lib 3 nu.4.
Mandatum procuratorium per ceſſionem iterum factam reuocatur, & reddit ſententias nullas, dec.32. lib.[illegible] nu 1
M[illegible] atum ad colloquendum, & tractandum, non intelligitur ad concludendum, d[illegible] 16. [illegible] nu.1.
Mandatum procuratorium etiam literis, & a [illegible] modis fieri poteſt, deciſio. 426 li[illegible] nu [illegible]
Ma[illegible] referẽs ſe ad mon[illegible] orium in quo [illegible] cauſſa con[illegible] [illegible] ſufficiens, dec.5[illegible] lib [illegible].num 6.
Mandatum procuratoris ſi ſit generale, [illegible] habet, etiam datum antequam [illegible] citatio exſecuta p[illegible] cauſſę comm[illegible] nec dilationes concedi petitas impedit, dec 164. lib 2 nu.2
Mandatum de prouidendo pinguis dicitur exſpectatiua, dec 59 lib.2.nu.3
Mandatum de manutenendo decretum, ſed nondum re[illegible], vbi fuerit an inhibitio fieri poſſit, dec 194 lib 3 nu.1.
Mandatum generale de reſignatione non cõprehendit etiam facultatem conſentiendi. dec 1127 lib [illegible] no 3
Mandatum procuratoris expirat per tranſitum ſententiæ in rem iudicatam, dec.797. lib.3. num 2.
Mandatum [illegible] productum ad conſentiendum [illegible] priorem voluntatem arguat pr[illegible] palis in tertiu fauorem nomi[illegible] prælatum & [illegible] inter collegium idque poſt factam collationem, dec.244.li. 3 num.4
Mandatum de manutenendo non datur, niſi conſtito de quaſi poſſeſſione, dec.1193.lib 3. num.1.
Mandatum non eſt ſimonia, cum ex quo datũ eſt ad reſignandum in manibus, cuiuſcum que ad id poteſtatem habentis, decis.146. lib.2 num 4.
Mandatum de prouidendo comprehendit etiam collationem epiſcopi vt canonici, dec. 783.lib.3.nu.2.
Mandatum ſi fiat ſub pœna excommunicationis vtrũ ſit neceſſe ſemper apponere clauſulam ſi ſenſeris te grauatum, dec.224.lib 2. num 3.
Mandatum capituli ad lites nõ valet, ſi nomina ſingulorum canonicorum expreſſa non ſint, dec.[illegible] lib 3.nu.1.
Mandatum procuratori factum ad intimandum exſecutoriales, & petendum fructus ſequeſtratos, & demum ad intrandum poſſeſſionem, præſuppoſita obtentam debere eſſe ad [illegible] omnia exſequenda licentiam, dec.[illegible] lib.2 nu 4.
Manus e contumax volens nunquã permittere, vt apponatur ſequeſtrum, ſignaliſſimus eſt quouis rigore, dec 65 l[illegible] b.[illegible] nu.4
Manutenendi eſt prima quaſi poſſeſſio, dec. 877.lib.3.num.1.
Maritus fructuum dotalium dominus non ſit tantum venit per ſententiam cond[illegible] mundus quæ domina eſt ipſius prop[illegible] ſup quam nullo modo prætendere maritus poteſt, dec 261 lib 3 nu.4.
Maritus [illegible] bonis paraphernalibus vxoris ex forma ſtatuti non poteſt habere, o[illegible] vſumfructum, de[illegible] lib 3.nu 2.&[illegible]
Maritus an [illegible] impellendus ſit vxorem recipere, [illegible] ab [illegible] diſc[illegible] fuit propter e[illegible] ſæuitiam, dec [illegible] 3 nu 1
Maſcul[illegible] ne poſiti, an & quando cenſeātur diſpoſ[illegible] vocati a teſtat[illegible] re vide latiſſime pe[illegible] tú. V[illegible] longam iſ putat[illegible] R[illegible] tenet affirmatiuam, dec. 1154 lib [illegible] nu 1 .& 4.
Maſculinis tiſ[illegible] ex[illegible] non operatur, vt ſi[illegible] in conditione p[illegible] cenſeantur diſpoſitiue vocati, o[illegible] etiam ad [illegible] ad plures gradus digreſſio [illegible] 11 4 lib [illegible] num [illegible]
Maſculus ex[illegible] fœminan[illegible] ex ſtatuti, ſi non adeat h[illegible] ſed [illegible], [illegible] ſin [illegible] ad h[illegible] dum beneficium ex ludendi fœminam deciſio.[illegible] num 6 Declara tamen.& di[illegible] b nu [illegible] 9
Mater [illegible] ad[illegible] eam non acceptantis cum [illegible] quæ [illegible] tatibus, non d[illegible] ut etiam ſpa[illegible] enn tutorium mini[illegible] tum ac [illegible]
Mater tenens in [illegible] ſic [illegible] oportune, [illegible] ſtra[illegible] pro [illegible] [illegible] extr[illegible] bia exiſtente filio infanti, dec [illegible] num
Mat[illegible] prætérita a filio in teſtament[illegible] nu[illegible] ſatur[illegible] amentum, [illegible] quod [illegible] impugnauerit [illegible] mentum, dec 4[illegible] nu.1 Et quod ſit [illegible] m etiam matre non declarante ex opinione [illegible] Doctorum recepta, d.4[illegible] 3. lib.1.nu 2.& ſeq
Mater examinata alias in cauſſa, de qua agitur haud dubie præſuppouit ſcientiam filii de [illegible] quam ignorare prætendit, decis.633. [illegible] m 3
Mat[illegible] ſuperuixit, & non impugnauit [illegible] in quo fuit prætérita, an lib[illegible] ibid [illegible] 4.
Materia turpem præ[illegible] ſpeciem ferens ob turpitudinem [illegible] ndatur a R[illegible] ta ad [illegible] cord[illegible] d[illegible] li[illegible] u 8
Materia [illegible] ture præſumitur [illegible] 42 [illegible]
Matrimonii [illegible] ſta, quo[illegible] d[illegible] bium vertitur, ſi [illegible] onat & quidem de v[illegible] aminat[illegible] in ſecundo exa[illegible] la[illegible] dependat [illegible] an antea, non ob[illegible] ſecu[illegible] gn[illegible] ta [illegible] tes [illegible] re propterea dici poſ ſi, dec 196 [illegible] num 1
Matrimonium valid[illegible] cum in arduum cadat, & maxime [illegible] ſtabile plerunque ex teſtium depo[illegible] tione dependet, dec.41[illegible] 3.num.
Matrimonii litigio pendente facta ſeparatione inter virum, & [illegible] em, an vxoris fratres tanquam ex hoc intereſſe prætendentes ad cauſſam debeant tuendam admitti, ſtante ſuſpicione colluſionis inter vxoratos, dec. 112.lib.3.nu.1
Matrimonium præſumtum inducitur etiam ſine tractu decem annorum, dec 66.lib.1.nu 2.
Matrimonium illegitimitatis præſumtionem excludit, dec.115[illegible] lib.3.nu 1
Matrimonium neg[illegible] tum eſſe contractum per verba de præſenti, ex parte m[illegible] an poſſit per teſtium depoſitiones probari [illegible] 420 lib 3 nu 1
Matrimonium præſumtum inducitur [illegible] ann. [illegible] partu, dec 66 l[illegible] b nu [illegible]
Matrimonium decitur [illegible] potius, [illegible] quam concubinatus præſumi[illegible] t, dec.116 [illegible] b.3.nu 4
Matrona nobilis regens [illegible] liam [illegible] ædes vnà cum marito, adminiſtrans, & colligẽs fructus, & parti adverſæ poſtea ſe[illegible] miniſtrans ſub [illegible] puto fac[illegible] cum a[illegible] ctu h[illegible] ca[illegible] dicitur poſſi-der[illegible] lib [illegible]
Ma[illegible] bona ſua alicui ex [illegible] eam [illegible] tionem confir[illegible] impellere [illegible] conſungere [illegible] donatum reuocare, & [illegible] pugnare, dec. 5[illegible] 3 nu
Ma[illegible] poteſt [illegible] que terũ gerer[illegible] quamu[illegible] per [illegible] bona adminiſtrentur de[illegible] 45 [illegible]
Medi[illegible] gere in [illegible] eſt, quam tem[illegible] deciſam re inquere, d[illegible] lib [illegible]
Medi[illegible] deponentes non in totum conualuiſſe ægrum, ſed ægre [illegible] re negotia [illegible], & inutiles actus [illegible] exercere, probant [illegible] quam [illegible] in totum non dicatus patientem c[illegible] ualuiſſe. dec 263 lib [illegible] nu 5.
Melioramentorum [illegible], quæ a conductore perc[illegible] non cenſentur inter fructus te[illegible] tr, d[illegible] nu 6.
Melioramentorum f[illegible] quo a parte incontinenti [illegible] ditur, dec [illegible] b 1 nu 3.
Mendaci[illegible] omni[illegible] communi d[illegible] quo ad impetrata, non quo ad impetra[illegible] 12.
Mens [illegible] illum, qui aliquo iuſt[illegible] colore obtin[illegible] beneficium, d. 761 [illegible] 3 nu.
Mens & intent[illegible] ſtamenti ex [illegible] tborum [illegible] ſolet, [illegible] lib.3. num
[illegible] non conſtat, quod [illegible] o, dec. 4[illegible] n[illegible] 4.
M[illegible] in benefi[illegible] reſervatis de[illegible] lib
Menſis cap[illegible] de[illegible] in [illegible] t, [illegible] m [illegible] lib [illegible] & 2.
Menſura requiritur in venditione [illegible] non rum [illegible] conſtituto, dec 1156 lib 3 nu 1.
Menti[illegible] onatur ſi non fiat a permutante bene[illegible] od eſt tale, non valet tal[illegible] p[illegible] mu[illegible] 03.l[illegible] 3 nu.
Menti[illegible] n ſia in [illegible] t[illegible] u[illegible] tcõ clu[illegible] qui illud [illegible]
Menti[illegible] in ſubſtitut one [illegible] deb[illegible] venire intel[illegible] gen[illegible] nu 2.
Ment[illegible] rogatione oppon[illegible] poteſt de nullitate, [illegible] 2 nu.3.
Mer[illegible] declaratoria a mera gratia [illegible], d.495 lib. num.8.
Mercatores noſtri tem[illegible] ta[illegible], nec a publico [illegible] priuilegio fe[illegible] libris contra [illegible] rum fides adhibeatur. decis.144. lib. nu.
Mer[illegible] huiuſmodi ſty[illegible] & conſuetudo, non probatur, n[illegible] eapr[illegible], & tem[illegible] & [illegible] de ſic ſtylus [illegible] ſit, dec 508 lib. 3 num.4. & ſeq
Mercatorum ex conſuetudine, qualiter vſus pecuniæ [illegible] applicadus ſtante mandat[illegible] ten[illegible] habente, ſorte valere [illegible] poſſibile [illegible] ggio dec. 508.lib 3 nu 2
Miles religionis qui nonquam [illegible] lymitanæ eius priuilegiis in ſu[illegible] en[illegible] ſtui non poteſt. dec [illegible] lib [illegible]
Minor etiam abſque [illegible] conſenſu, aut curatoris [illegible] conditionem [illegible] ctiorem, dec [illegible] nu.4.
Minor & [illegible] etiam poſt [illegible] pſum quadriennii [illegible] in integrum poſſint, dec. 2[illegible] lib.2 [illegible] m 4.
Minor [illegible] acceptatione reſignati benefi[illegible] a ſtringere illi formæ, quæ ipſi non eſt neceſſaria, dec.579.lib.3.nu.13.

Minor etiam in rebus ſibi vtilibus conſentire nõ poteſt, vbi his aliquod fuerit onus coniunctum, dec 57[illegible] lib 3. nu.10.

Minor in actu acquirendi conſentire poteſt, dummodo omnibus cõputatis ipſe in nullo lædatur, dec 579. lib 3 nu.11.

Minor 20. annis, an co[illegible] poſſit ad teſtes producendos adeundum ob ſuborias ſuſpiciones falſitatis, & calumniæ vel admoneri, & ei perſuaderi de eorũ productione pro veritatis indagatione, dec. 251. lib. 3 nu.1.

Minori & priuilegiatis perſonis reſtitutio in integrum etiam poſt lapſum quadriennij conceditur, dec 2[illegible]6 lib. [illegible] nu.6.

Minus habilis etiam aliquando [illegible]dmittitur, & magis habili præfertur, præſertim [illegible] beneficium ſimplex, & non curatum, d[illegible] 43[illegible] lib.[illegible] num 2.

Minus potentia trahuntur per ea, quæ maioris ſunt potentiæ, dec [illegible] lib.3. nu.5

Mitioris ſententiæ ratione Rota decreuit [illegible] appellantem in poſſeſſorio ſimul & in [illegible] torio appellare poſita clauſula rebusque a[illegible] liis, dec 4[illegible]3 lib.[illegible] nu 4.

Mobilium appellatione, an etiam veniunt [illegible] cuniæ. D. clara ta[illegible]co, vt ibi, dec. 1169 lib 3. num.4

Modicum temporis internallum, ſeu alia noua cauſſa dependens a prima non excuſat a pœna Alexandrinæ, dec [illegible]69 lib.3 nu 1

Modificatoria regula inſequens regulam reuocatoriam ind[illegible] tum ius confirmandi retinet illæſum ex vi inris communis, quod Papa nullatenus ſolet attingere, dec 537. lib. 3 num.17.

Momentanea acq[illegible] ſtio ſorti non eſt in conſideration[illegible] de[illegible] lib.[illegible] nu.5

Monachus [illegible] priore degens cui ſub pr[illegible]te[illegible] prouiſum, an agere ſpolio poſſit, ſciens bu[illegible] implicis ſignaturis expeditas d[illegible]c.558 li[illegible] nu 1.

Monachus deponẽs, vel mutuans pecuniam, actionem ſibi pro iis acq[illegible]t. & monaſterio, eamque remittere poteſt, dec. [illegible] 5 lib. num 5.

Monachus clauſtralis Vicari[illegible] Abbatis exiſtẽs vtrum beneficiatus eſſe p[illegible] dec 449 lib.3. num.1 Impugnati articul[illegible] quand[illegible] a parte cone[illegible] tur[illegible] vt celerior [illegible] cauſſæ expeditio ſequatur, dec. 449 lib 3. nu 2

Monachus recipiendo p[illegible] nias mutuatas, actionem queſi[illegible] monaſterio remittere poteſt, dec. 2[illegible] 4. lib.3 nu 6

Monaſterienſis eccle[illegible]a Cathedralis in Weſtphalia vigore ſtatuti non admitti in canonicos, niſi nobiles, & eos quidem equeſtres, dec. 495 lib 3 nu[illegible]

Monaſterij collatio [illegible] facta fuit cum derogatione conſiſtorialitatis, an probetur per id eſſe conſiſtoriale, dec. 5[illegible] lib.3. nu.5.

Monaſterium eſſe conſi[illegible]toriale aliud, an ſit ab eo ſolere de eo conſiſtorialiter prouideri, maxime vno iſtorum ab alio pendente, dec. 540. lib.3. nu. 6

Monaſterium licet ſit conſiſtoriale, de eo tamen non conſiſtorialiter prouideri poteſt, dec. 5[illegible] lib.3. nu.5.

Monaſterium quaternis [illegible] prouiſum nõ conſiſtorialiter [illegible] prouiſiones tales nequaquam ad effectum [illegible] fuerunt, [illegible] poſſe non c[illegible] ſtorialiter de [illegible] b.3 nu.4.

[illegible] ſterium [illegible] prætendens a[illegible] poſſeſ[illegible] m a parte aduerſa, vt[illegible] in locis remotis longe a monaſte[illegible] c[illegible] orum, ſua n poſſeſſionem amit[illegible] dec[illegible] 558. lib. [illegible]

[illegible] ad profeſſio[illegible] [illegible] onit, an & [illegible] one, decis[illegible] num[illegible]

[illegible] mandantes non poſſ[illegible] ſuis con[illegible] ſtitutionibus, vt non [illegible] antes, dec 1120. lib.3 nu 1.

Moniales ſuſpectæ & ab[illegible] non dũ re[illegible] hab[illegible]litatæ an poſſint admittere ad tacitam profeſſionem monialem, de[illegible] 1112. lib.3. nu.1.

Monitorij reintegratio, ſi non fuit poſt quatuor terminorum obſeruati[illegible] neni, an ſententia ſit ob id nulla dicenda poſito, quod proceſſum fuerit ad declaratoriam, dec. 241. lib. 3 num 1.

Monitorij copia, ſi lecta non fuerit nec data parte relinquenda, imputare ſ[illegible] debet pars rea ſi non legatur, vel dimittatur apud eam, nec ſe excuſare poteſt vbi ſpecialiter, & expreſ[illegible] monitu[illegible] uerit de deſiſtendo ab occupatione, & det[illegible]ntione, tum [illegible] per[illegible] ceptione bene [illegible] litigioſi ad ſe notitiam monitorij non perueniſſe: ideo nõ comparens in contumaciam excommunicari poteſt, dec. 202. lib.3 nu 2.

Monitorio ſtante & ſententia an dicatur perita adæquatio taorum, an etiam medietas bonorum, d[illegible] lib.3 nu[illegible]

Monitorio non parent, ſi excommunicetur ob contumaciam, & comparens poſtea abſoluatur, an [illegible] eius nomine factus ſit validus, dec [illegible] nu 1

Monitorium reintegrare, & ſuſpenſum eſſe a diuin[illegible] ob non partem [illegible] monitorij [illegible] mutuo repugnant & ideo concedere [illegible] poſſunt, dec 574. lib [illegible] nu.2.

Monitorium bene intimatum ſi fuerit part[illegible], & non paruerit, habet locum declaratoria [illegible] ſit præiudicium, dec 194. lib.2 nu 1

Monit[illegible] um factum pendente cauſſæ commi[illegible] tione ſub pœna excom[illegible]unicari [illegible] clauſula ſi ſenſ[illegible] ſe grauatum, non i[illegible]pedit progreſſum, dec [illegible] b 3 nu 4.

Monitorium ignorans an habeatur pro monito dec 5[illegible] lib.3.[illegible]u.1

Monitorium [illegible] a p[illegible]te[illegible] de reſtitutione beneficiorum, quæ a[illegible] ugit a[illegible] c[illegible] denter ſatis proba[illegible] antea [illegible] tam [illegible] tionem n[illegible] cooſidentiam, decis[illegible] 163. lib[illegible] num 4.

Monitorium ab Auditore Ca[illegible]e[illegible]æ, impetratum contra [illegible] in fo[illegible]ma [illegible] Cameræ, quod habet clauſulam, & [illegible] habet citationis, idque [illegible] edito dictæ clauſulæ. Contrarium vide num 4. dec[illegible] 551 lib[illegible] num

Mora & retardatio facta in traditione [illegible] eſt [illegible] iuſtum eſſe debitorem, cui [illegible] talis mor[illegible] [illegible] ceſſit, dec. 312. lib[illegible]

Mores inculpati, & bona vita, [illegible] gens adminiſtratio lubricam an[illegible] m & to[illegible] nenelis ætatis incontinen[illegible] m [illegible] quentes, reſtitutione in [illegible] n[illegible]entur, quia gaudent plus A[illegible] p[illegible] peccatore pœnitentiam a[illegible] nte, quam [illegible] er nonaginta nouem i[illegible], qui non indigẽt pœnitentia, dec. 124 [illegible] nu 2.

Mors duorum vi[illegible] per ſeditionem eueniens præſu[illegible] niorem primo, poſt iuniorem ad[illegible] iu[illegible] nem in mari percuſſiũ obuiſſe, [illegible] num 2.

Mortuus q[illegible] habebat beneficium nunc per eius obitum vacans, quod reſignauerat a Capitulo, cuius ſit eiuſdem collatio, decis. 134. lib.3. num.2.

Mortuo Epiſcopo ſupellex eius an debeatur eccleſiæ, & ſucceſſori an vero heredib. prædefuncti. Et quid ſi heredes doceat bona, & ſupellectilem talem nõ ex redditibus eccleſiæ, ſed bonis patrimonialibus parata, dec 583. lib 3. nu.2.

Mos [illegible] ania vt Epiſcopi ſinguli [illegible] [illegible] otum eccleſiæ ſuæ nomine ha[illegible] perſcribi, & confici iſteum cotali[illegible] tent, dec. 582. lib.3 nu.12.

[illegible] an [illegible] ius, vt Rota conſuleret abbreuiato[illegible] [illegible] o clauſularum exactione ob[illegible] [illegible], dec. 612 lib.3.n[illegible]

M[illegible] quæſti[illegible] ne parti ſuper intruſione, & ſpolio benefic[illegible] [illegible]mpa[illegible] eat [illegible] ſp[illegible] tor, & cedat in fa[illegible]em [illegible] ſarij po[illegible] onem, neque vltem [illegible] comparcat, [illegible] proteſtatione, aduerſarium, cui ceſſit, nihil prætend[illegible] p[illegible], & [illegible] ſeculare [illegible] eat [illegible] ceſſerit neque [illegible] [illegible] l b[illegible] num.1

Motus proprius in [illegible] ſpolij [illegible] habere poſſit non habita co[illegible] nis factæ ipſi ſpoliato, [illegible]

Motus pr[illegible]prius vt ſcripturæ, & ei [illegible] poteſt a[illegible] [illegible] modo impugnari, d[illegible]

Motus pro[illegible]us ſi mul[illegible] o[illegible] ote tempo[illegible] cedat grati[illegible] m, de qua du[illegible] ium [illegible] in proce[illegible] patum aut n[illegible] il di[illegible] re, dec 16[illegible] lib 3 nu[illegible]

Motus proprius [illegible] translationum [illegible] comprehen[illegible] tt[illegible] translatas ant[illegible]a, dec. 953 lib[illegible]

Motu pr[illegible]prius Papæ datat[illegible] ius tentis, de[illegible] nu 1

Motus proprius Pontificis confirmans [illegible] litatem alicuius prodeſt [illegible] que ni[illegible] peti[illegible] tione bene[illegible] tur conſi[illegible] mationem, & validitatem [illegible] lib 2 nu 2.

Motus proprius non pr[illegible]deſt ni[illegible] is, q[illegible] fuit nomina[illegible] ec. 883 lib.3 nu 1 [illegible] in [illegible] præiud[illegible] cum n[illegible] cogi, neque aſſi[illegible] c, neque et[illegible] tiue depe[illegible] per[illegible] ſacramentum [illegible] qui in mar[illegible] [illegible] com[illegible] an[illegible] moni pr[illegible] c, d ex[illegible] num.3

M[illegible] excludi [illegible] pro pat[illegible] aduc[illegible] men [illegible] ium[illegible] 3. num.[illegible]

Mulier legataria [illegible] ma[illegible] ad le[illegible] tum [illegible] uem p[illegible] et de eiu[illegible] e in ca[illegible] n ben[illegible] ſis petitoriis, decis 6[illegible]4 lib.3.

M[illegible], an [illegible]gere poſſit Saluiano in [illegible] a [illegible]egata ſibi a marito relicta, dec. [illegible] 3 n[illegible] 3

[illegible] t V[illegible]ar [illegible] conſtituens in Caſtro [illegible] dicatur id proprio, [illegible] tutorio nomine liberorum, vel heredum poſſidere, dec.3[illegible] 3. num 2.

Mulier probans maritum poſſediſſe bona, in quibus prætendit legata, & nunc poſſidere aduerſarium, haud dubie poteſt Saluianum interdictum intentare, dec. 674. lib 3 nu 2.

Mulier tenetur actione furti ratione rei poſt ſolutum matrimonium contrectatarum, dec. 1169 lib.3. nu 9.

Mulier adminiſtrando vt tutrix non impeditur exigere ſuam dotem, quam non intelligitur obligare, ſecus in [illegible] ito, d[illegible] lib.3. nu.[illegible]

Mulier peten[illegible] & obtinens reuocare ſequeſtrũ factum in bonis mari[illegible] dotis ſuæ ratione, & [illegible] liorum tanquam heredum, etiam coram iudice laico, nõ ob id dicitur quidpiam atten[illegible] taſſe, pendente lite ſuper matrimonio [illegible] hereditate, coram iudice eccleſiaſtico, [illegible] lib 3. nu.2.

Multæ clauſulæ in corpore gratiarum reperiuntur ad ſingula membra relatæ, quæ cauſa breuitatis ſæpe in ſignatura cõmittuntur, dec. 676. lib 3. nu.7

Multitudo errant[illegible] ium an patrocinet[illegible] ea vt duobus contra pacta facta per [illegible] dum a[illegible] [illegible] em veniam pœnæ relaxationem mereantur, dec [illegible] n[illegible]

Multiplicat[illegible] ſupplicationum ſi dubium [illegible] negotio controuerſio, an part[illegible] etiam [illegible] cultatem ante dationis, ſtante [illegible] rei[illegible] um, ita vt repeti denuo debeat ad[illegible] dam recognitionem ſupplicationum [illegible] is productorum dec. 156. lib.3 n[illegible]

Multorum teſtium ſingularium dep[illegible] ſepara[illegible]

poſſunt, ex indulto [illegible] poſſunt in locis, [illegible] ſuos [illegible] examinari, dec. [illegible] lib. 3. nu. [illegible]

Oblationes, & [illegible] iuris communis diſ[illegible] ordinem [illegible] ſuperuenient [illegible] ingen[illegible]a, dec. 103. lib. [illegible] nu. 4.

Oeconomus decretus habet facultatem locandi bona [illegible] tam aliis, quam ſibi, modo dolus malus non interueniat, dec. 3[illegible] [illegible] nu. [illegible]

Officiales, & adminiſtratores vniuerſitatis [illegible] poſſunt tanquam perſonæ publicæ, & omn[illegible] [illegible] nota[illegible] [illegible] lib. [illegible]

Officij [illegible] qualitas eſt probanda [illegible] tempore quo [illegible] celebratus fuit, dec. [illegible] l. [illegible] nu.

Officij C[illegible] alis venditio ſine conſenſu ſummi Pontificis non valet, maxime ſi fuerit ſimulata, dec. 614. lib. 3 num 5.

Offerens fructuum perceptorum ceſſionem, & omnium ſuorum beneficiorum reſignationem, tamen ne egeat, & patere cui iudicatu [illegible] bus ſententiis antea condemnat[illegible], an debeat vigore capituli [illegible] [illegible] [illegible] dec. 78. lib. 2. nu. 1.

O[illegible] [illegible] luminis minoris fit per lumen maius, & ex hoc [illegible] ſimil [illegible] Papæ exclu[illegible] a clauſula reſeruatoria familiares Cardinalium, dec. [illegible] lib. 3. nu. 3.

Oliu[illegible] in plantatio [illegible] ogata in locum vitium, & frumenti, an faciat ad priores & [illegible] [illegible] tas decimas Religionis obligati [illegible] colas [illegible], dec. 4[illegible] lib. 3. nu. 2.

Omiſſio nominis aut error non obſtat ſi [illegible] [illegible] dec. [illegible] 3. nu.

Omiſſo poſſe[illegible] [illegible] procedi p[illegible] per [illegible] [illegible] tur expenſæ, detur que ca[illegible] fructibus dec. 66 [illegible] lib. [illegible] nu.

Onerandus vi[illegible] [illegible] probatione non eſt, qui teg[illegible] pro ſe habet [illegible] lib. [illegible] nu. [illegible]

Onus probandi, literas [illegible] pe[illegible] [illegible] ſubreptitium, incumbit ei, qui dat de iure tertij, & fundat ſe in data literarum. dec. [illegible] 20 lib. [illegible] nu.

Onus probandi fructus perceptos poſt reſignati[illegible] [illegible] ad partem percipientem ſpectet, dec. [illegible] 5 [illegible] 3. nu. 1.

Oppidanus [illegible] eſt minorem annis quatuordecim ſine tutoris autoritate ben[illegible] reſign[illegible] poſſe, tamen cum cauſæ cognitione, dec. [illegible] 9. lib. 3. nu. 8.

Opponi hodie poteſt contra tres conformes latas [illegible] [illegible] lib. [illegible] nu. 1.

Oppoſitio facta c[illegible] [illegible] ſingulares ratione [illegible] [illegible] a p[illegible] [illegible] [illegible] 43 [illegible] num. 1.

Oppoſitio appel[illegible] [illegible] ob non conceſſum terminum facta per procurat[illegible] an impediat iudicem procedere ad vlteriora, dec. 266. lib. 3. nu. 5.

Oppoſitio nullitatis ſententiarum antea latarum, ſi fiat a parte ſpol[illegible] ante [illegible] [illegible] in prioribus proceſſibus [illegible] non habetur in conſideratione, dec. 22[illegible] lib. 3. nu. 5.

Oppoſitum huius vide & limitationem, cum adhuc eius [illegible] poſſit ratione expenſarum in lite factarum, & reſeruata p[illegible] [illegible] dec. 220 lib. 3. nu. 3. & ſeq.

Ordinaria via agens, & non executoria non retardat proceſſum, vel ſuſpendit, deciſ. 168. lib. 3. nu. 5.

Ordinarij prouiſio, quando per Papæ prouiſionem, tanquam anterior non infringatur. dec. 127. lib. 1. nu. 5.

Ordinarij mãdato ſpolians ſi fuerit admiſſus ad poſſeſſionem, vtrum id mãdatum ipſum a commiſſo ſpolio excuſet, dec. 223. lib. 2. num. 4.

Ordinarij literis teſtimonialibus ſine teſtium ſubſcriptione licet non credatur, hoc tamen venit intelligendum in grauibus, cum [illegible] ſit in leuioribus negotiis in quibus [illegible] obſtat. dec. 3[illegible] lib. 3. nu. 4.

Ordin[illegible] confirmatio non [illegible] liberum exeu[illegible] [illegible] a tertius electione [illegible] dec. d. 484 lib. 3 nu. 3.

Ordinario conceſſa alternatiua a San[illegible] [illegible] mo, an tribuat poteſtatem [illegible] [illegible] beneficia, mundum [illegible] per [illegible] poteſtate expeditus, dec. [illegible] num.

Ordinario [illegible] [illegible] conferendo, Apoſtolica prouiſione [illegible] dec. 10 lib. 2. nu. 11.

Ordinarius conc[illegible] bi per ſummum Pontificem alter[illegible] [illegible] muris [illegible] non facta [illegible] [illegible] e, beneficia [illegible] [illegible] poſſit conſe[illegible], dec. 4 lib. [illegible]

Ordinarius [illegible] [illegible] an poſſit e[illegible] [illegible] familia [illegible] [illegible] excludi[illegible] [illegible] ſucceſſio[illegible] dec. 66[illegible] nu.

[illegible] dinarius ſucce[illegible] præt[illegible] [illegible] conceſſione [illegible] [illegible] fuit a Sanct[illegible] [illegible] fuiſſ[illegible] o[illegible] [illegible] & [illegible] dioc[illegible] [illegible] ſpo[illegible] [illegible] [illegible] tam odio [illegible] num [illegible]

Ordinarius [illegible] indul[illegible] [illegible] [illegible] dec. [illegible] 1 [illegible]

[illegible]

[illegible] ordinar[illegible] [illegible] beneficij [illegible] betur ex [illegible] in gradu, qui non [illegible] dec. 2[illegible] lib. 3. nu. 2.

Ordinarius, & Capitul[illegible] [illegible] [illegible] dec. [illegible] [illegible] vacantis beneficij [illegible] canonizandum O[illegible] [illegible] te, [illegible] prouinci[illegible] ad Capitulum ſpectet, deciſ. [illegible] lib. 3. nu. [illegible]

Or[illegible] a ſubditis ſuæ d[illegible] [illegible] ſtat [illegible] q[illegible] [illegible]

Ordin[illegible] Epiſcop[illegible] [illegible] præ[illegible] de [illegible]

O[illegible] [illegible] annal[illegible] quomodo ſe[illegible] [illegible]

Ordo mendic[illegible] [illegible] ex diſpoſitione ſuæ [illegible], de[illegible] 26. lib. 3. num. 1.

Originale inſtrumentum [illegible] [illegible] probationum eſt producendum [illegible] dum præſumitur [illegible] [illegible] cauſa [illegible] d. 710 lib. [illegible] num.

Originalia de teſtium publicatione habita ſi per plures dies fuerint [illegible] manibus [illegible] mantis, arguunt de [illegible] & faciunt [illegible] formantem ſuſpectum, dec. 78. lib. 3. nu. 3.

P

PAcificus dici non poteſt, qui cõmiſit cauſam contra vnum tanquam intruſum, qui non erat, licet errauerit in nomine [illegible] perſonæ, quia error non dicitur ſib[illegible] ſuffragari, ex quo hab[illegible]bat animum committendi [illegible] dec. 89 lib. 2. nu. 1.

Pacta dec[illegible] [illegible] [illegible] & [illegible] non reſtitu[illegible] [illegible] agitur in æſtimatione autem [illegible] [illegible] dec. 14. [illegible]

Pactis ſtatutis [illegible] [illegible] eo, quod cla[illegible] [illegible] ſubbeneplacito [illegible] Apoſtolic[illegible] [illegible] dec. [illegible] lib. [illegible] 2.

Pactum appoſitum contr[illegible] [illegible] ſ pars ipſius non

immento contractus dici debet, deciſ. 614. [illegible] n. 4 & [illegible]

P[illegible] [illegible] inſtrumento ſe remiſſio com[illegible] [illegible] & ab eo diuidi non [illegible] dec. [illegible] nu. 5.

[illegible] m, vt alienans rem do[illegible] [illegible] do ex donatæ, applica[illegible] [illegible] cum iſta pæna conueni[illegible] ſit, vtrum ſufficit vt alienans [illegible] incurrat pœnam legalem, d. 12. [illegible]

P[illegible] [illegible] relatos de mutua penſionum [illegible] ipſo facto [illegible] nõ [illegible] am de ſupplicatione [illegible] 14 [illegible] nu.

P[illegible] [illegible] [illegible] um, vt [illegible] [illegible] redes aliquos p[illegible] [illegible] poſſeſſio hereditatis, d. [illegible]

Pactum factum de remiſſione rationum, & comp[illegible] creditor[illegible] per debito[illegible] [illegible] [illegible] non teneatur, dec. 46[illegible]

Pa[illegible] tractus [illegible] inſtrumentum [illegible] ſcripturam non hat, & [illegible] P[illegible] de Caſt dec. ſ 34. [illegible]

P[illegible] [illegible] ignationem fa[illegible] [illegible] vacat, & ſe [illegible] [illegible] ſequitur [illegible]

Papa [illegible] collationem beneficiorum [illegible] mentibus al[illegible] [illegible] emane[illegible] at [illegible] dec. 4. lib. [illegible]

[illegible] ſequi am modificand[illegible] [illegible] bus, in quibus [illegible] non conſuluit, deciſ. 1072. [illegible]

Pap[illegible] [illegible] concedere [illegible] tet etiam [illegible] non penitus excludat, vt in hoc caſu, deciſ. 516. lib. 3. num. 4.

Papa [illegible] aliquando expreſſe ſtatuto cõ[illegible] [illegible] a præ[illegible] [illegible] lib. 3. nu. 1.

P[illegible] [illegible] condam[illegible] [illegible] di[illegible] [illegible] torum m[illegible] [illegible] buit e[illegible] [illegible] 3 num. 4.

Papa [illegible] ſtam p[illegible] [illegible] ſi atte[illegible] d[illegible] [illegible] non [illegible] literam [illegible] [illegible] 3. num. 1.

Papa [illegible] alienam nattaor[illegible] aliquem fuiſſe & [illegible] & de cetero hab[illegible] [illegible] & [illegible] eandem [illegible] ſic. & eſſe [illegible] tempus beneficij vacãtis, de quo [illegible] nu. 4.

Papa ex[illegible] [illegible] & [illegible] proprio ſi recon[illegible] ad beneficiorum collatio[illegible] [illegible] gratiam [illegible] nu. 4.

Pa[illegible] [illegible] [illegible] ſe [illegible] per [illegible] prouidere, etiam [illegible] per [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dat[illegible] bus, [illegible] & ij qui [illegible] [illegible] imperat [illegible] ratæ ab eo [illegible] non præſumitur gratiam velle [illegible] talibus etiam diſpenſare. [illegible] nu. 6.

Papa [illegible] concedit [illegible] [illegible] gentes in præiudicium alicuius Cardin[illegible], dec. 422. lib. 3. num. 2.

Papa ad vim narratorũ in ſupplicatione moueri dicitur ad concedendum, ideo ſi imponatur et non valet [illegible] conceſſio [illegible] tenta per ſurrepti[illegible]

Papa aliquando mor[illegible] exc[illegible] dec[illegible] tis non ea concedit q[illegible] impetrari, & concedi [illegible] nu. 2.

Papa ſi prouideat alicui de benefi[illegible], quod dicitur eſſe de iurepatr. cum clauſu[illegible] toria, quia ius non [illegible] ex fundatione, vel dotatione [illegible] illis, qui præten[illegible] fecit [illegible] caſu, quo ſi poſſeſſio ipſis non [illegible] tur, d. 160. lib. 3. num. 2.

Papa poteſt cogere partes ad cõcordiam, d. 2126. lib. 3. nu. 1.

Papa dubium declarans per clauſulæ ad[illegible] onem, non prætend[illegible] tur præiu[illegible] iuri alterius iam quæſito de[illegible] num. 3.

Papa ſi facta fuerit ei libera [illegible] natio ab ha[illegible] beote indu[illegible] poteſt [illegible] dere non obſtant indulto [illegible] lib. num. 2.

Papa expreſſe diſpenſans cum [illegible] tam valet ad commodum ſupp[illegible] d. [illegible] lib. 3. nu. 3.

Papa ob nimia ampl[illegible] facultates [illegible] ſoribus conce[illegible] Legati [illegible] reuocatoria vi[illegible] dec. 4[illegible] num. 4.

Papa expreſſe dero[illegible] quorum [illegible] nizari dec. 43[illegible]

Papa dubium dec[illegible] ctionem [illegible] le iuri alterius [illegible] a. n. m.

Papa ſuper familiari [illegible] tis pendentiæ, [illegible] tum teneri [illegible]

Papa vult capiti [illegible] fit, an beneficium ad [illegible] ctei vel alterius cuiuſdam dec. [illegible] lib. 3. num. 6.

Papa non præſumitur velle gratiam concedere excommunicationi ſubiacenti [illegible] & de famoſo crimine notatis [illegible] diſpenſare, dec [illegible] lib. 2. nu.

Papa al[illegible] factas, & in [illegible] tum, d[illegible] vel latius, d[illegible]

Papa non præ[illegible] uatis ne non [illegible] eccleſia dicatur, d[illegible]

Papa g[illegible] a benefic[illegible] concedit non Datarius, d[illegible]

Papa non cenſetur vel[illegible] gare [illegible] to vim [illegible] quantumcunque derogatio fuerit ampliſſima, dec. 119. lib. 3. nu. 1.

Papa ſi donet pecun[illegible] curiali [illegible] culpa, an dicatur [illegible] facto quid [illegible] idem Apoſtolici ſiſet, dec. 2[illegible] lib.

Papa quando prouidet & [illegible] eſt neceſſarius alius [illegible] deciſio 227. lib. tertio, num. primo.

Papa poſſeſſionem alias legitimam [illegible] decretum inficere poteſt, deciſio [illegible] lib. 3. num. 8.

Papa non præſumatur per teut erroras [illegible] indultorum Cardinalibus ordinariis velle auferre ius cõfirmandi in beneficiis, decis. 484. lib. 3. nu. 6.

Papa defectum conſenſus in reſignatione requiſitū ſupplere non poteſt, dec. 45[illegible] lib. 3. num. 11.

Papa non præſupponitur velle penſionis reſeruationem concedere non clerico, dec. 649. lib. 3. nu. 3.

Papa non tam decipitur præcipue in collatione beneficiorum reſeruatorum, quæ ſi fecit reſeruata, & reſignatio eſt inualida nõ conſ[illegible] dec. [illegible] nu. 6.

Papa poteſt C[illegible] concedere priuilegium [illegible] præſentandi ad certa beneficia [illegible] eſſet [illegible] vel dotator, deciſio 4[illegible] lib. [illegible] num. 1. an hoc priuilegium ex[illegible] ad beneficia vacantia in menſi[illegible] tuatis [illegible] tuatoria 8. menſi[illegible]

Papa [illegible] ordinario collationem [illegible] deatur lib. in [illegible] beneficiorum reſer[illegible]

Papa [illegible] tate de beneficio tur ſpa[illegible] præiudicio eſt conce[illegible] tum eſt [illegible] vm [illegible] rum concedere velle, dec. 110 [illegible] lib. 2. numero 2.

Papa cenſetur admittere reſignationem cum conditione, ſi eg[illegible] tune adhibeatur, d. [illegible] lib. [illegible]

Papa [illegible] penſans cum filio aut nepote [illegible] de hæreſi, [illegible] habenda ben[illegible] & ob id [illegible] non poteſt, dec [illegible]

Papa [illegible] ſucceſſor [illegible] tolerat [illegible] derogate [illegible]

P[illegible] poteſtatem [illegible] ablegato [illegible] dec. 142. lib. [illegible] nu. 4.

Papæ conſt[illegible] primam [illegible] concesſit [illegible] dec. y[illegible] lib. [illegible]

Papa [illegible] tum fuiſſet [illegible] & b[illegible] obreptitiam & nullam [illegible] coniectura aut non conceſſ[illegible] ma orationem difficultatem, ex [illegible] beneficio ſequitur vacat[illegible] dec. 156. lib. [illegible]

Papæ poſtquam innotefcat [illegible] facta beneficii, licet inualida fit dec [illegible] bitabatur, & conferens beneficium tac[illegible] ſtu vacare, & admittit [illegible] ſiſcedit que prouiſio noua cuius vig[illegible] ſtituitur, eſſectur, dec. 28 [illegible] lib. [illegible] nu. 2.

Papæ menatio non videtur eſſe [illegible] priuilegio tanquam [illegible] beue merita [illegible] licet aliud ſuper tali beneficio litteras impetrauit, quæ obid non ritte dicuntur expeditæ, dec. 406. lib. 3. num. 1.

Papæ declarationi ſtatur in approbatione facta [illegible] contra vera, vbi [illegible] opponitur a parte aduerſa, dec. [illegible] lib. 3. num. 2.

Papæ declarationi ſuper Acolytatus [illegible] & familiaritate domeſticalis perſonæ & Vicecancellarii [illegible] alterum [illegible] quæſito obſiſtere poteſt, dec. 191. lib. 3. nu. 3.

Papam non præſumitur velle auocatoria gratia per nouas præiudicare, neque prouiſionibus per nouas gratias & prouiſiones, dec. 676. lib. 3. nu. 3.

Papam eccleſiæ non præſumitur [illegible] gratiam velle præiudicare, vt ipſius bona ad extraneos heredes per vltimas voluntates eiuſ[illegible] eorum transferri concederet, d. 380. lib. 3. nu. 4.

Par[illegible] tato flumine an nouaſit, vel an quæ [illegible] facta, & alueita quomodo deducatur, dec. 395 lib. 3. nu. 1.

Patara [illegible] flumine neſciente [illegible] vel [illegible] fluminis, non [illegible] tab. eſt [illegible] lib. 3 nu. [illegible]

Par[illegible] parte aduerſa [illegible] tionem publicæ [illegible] habetem iuriſdictionem ibidem, an po[illegible]

demolitio ad ſuarum parietum pouiter e[illegible] tecti rum protectionem, d. 44[illegible] lib. 3. nu. 4.

Parta tont ſecte, eliceat de[illegible] dec. [illegible] lib. 3. num.

Pars [illegible] inſtrumentum, & ſigillum num. es[illegible] fare, vel non poſſe rec[illegible] gnoſc[illegible] quo[illegible] plenam præſentationem attroet, dec. 14[illegible] nu. 1.

Parma, & P[illegible]centia [illegible] immediate [illegible] tectæ ſunt [illegible] Eccleſiæ Romanæ, dec. [illegible] lib. 2. nu.

Parochiale, vel a [illegible] beneficii [illegible] per Legat[illegible] non po[illegible] ſib[illegible] ſiditio con[illegible] prætent[illegible] tur [illegible] d. 148. lib. [illegible]

Paro[illegible] per proiſionem vorus in alin[illegible] & alte in transferente eadem die [illegible] p. æſtimenium, ita [illegible] inter [illegible] attatem prouiſio[illegible] ſummi [illegible] nom [illegible] lib. 1.

Pars e[illegible] decreni [illegible]

Pars adu[illegible]

Pa[illegible]

Pa[illegible] facta

Pars a[illegible] appellat[illegible] ipſe [illegible] dec. 190. lib. 2. nu.

[illegible] montaco, & [illegible] 2. nu. 3.

Pa[illegible] nationem per [illegible] nouem menſium, vt [illegible] lib. 3. nu. 3.

Pars [illegible] fauorio prouiſio [illegible] ſdu[illegible] dec. [illegible] non probato pet[illegible] incontinenti de ſuo bono [illegible] nu. 6.

Pars [illegible] iudicem, & ab eo appellauit non tenetur [illegible] magis pars [illegible] quo ſi prius intimatio repetitur ibid [illegible]

Pars tantum appel[illegible] poſſeſſorio tãtũ ſententia [illegible] poſſit ratione petitorii, dec. 495. lib. 3. nu. 2.

Pars petens ad probandum concludenter ante a deducta, ſpatium dictum aliquot, puta [illegible] mantea non probauit, habitis enim aliquot ſecundo indultis diebus, [illegible] debet petere non ſibi ceſſit, dec. 2[illegible] lib. 3. nu. 2.

Pars principalis litigans legitime citati dicitur, dummodo ad procuratores ſpeius cui cõmiſſum fuit mandatũ procuratoriũ citatio fiat, ſi perocmiſſe, dec. 200. lib. 2. num. 4.

Pars ſi petat attentata per aduerſarium renouari, non auditur, niſi prius a ſe attentatis plane purgatis, dec. 126. lib. 2. nu. 2. Limitationem iſtius ea deciſione Rotæ, vide n. ſeq. lib. 2. num. 3.

[illegible] recipiens ſimpliciter ſine pro[illegible] præiudicium parte, d. 127. [illegible]

Pa[illegible] ad agendum conſtitutas [illegible] præſumitur geſta per procurat[illegible] nomine tabellio, dec. [illegible] 395. lib. [illegible]

Pars de lucro habendo tractans, & non de damno

ſeparatim factæ nõ ſufficiunt ad matrimonii validitatem comprobandam, dec. 431. lib. 3 num 3.

Mutatio inſtantiæ non ſemper de neceſſitate diuerſitatem cauſſæ producit, dec. 246. lib. 3 num. 5.

Mutatio ſi fiat ſimul & ſemel in eandem ſupplicationem cum extenſione, vtrum locus ſit regulæ, de fraudibus obuiandis, dec. 265. lib 3. num 1.

Mutilatio membri non inducit irregularitatem, ſed abſciſſio totalis, ita vt celebrari nõ poſſit, nec cauſſat inhabilitatem ad beneficia. dec. 51. lib. 3. nu 5.

Mutua cauſſarum inter ſe concurrentium cõnexio actionem vnius ſuſpendit, & alteram ſuo curſu terminari efficit, deciſio 74. lib. 3. num. 3.

N

NArrans in Bulla gratiæ ſe eſſe familiarem alicuius prælati, quibus ex indulto ſit collatio beneficiorum, non ſufficit probare familiaritatem ex atteſtatione literarum prælati ſubſcriptarum, & ſigillatarum, ſed requiritur neceſſario, & concludenter vt probet saltem ad minus quadrimeſtre commenſali: in ciuella eiuſdem prælati, dec 147. lib. 3. nu 1.

Narrãs in ſupplicatione omnes defectus nullis tacitis ſi Papa diſpenſet, etiam per verba generalia valet diſpenſatio. Sed falſa narrans per doloſam expreſſi[illegible] vitiat gratiam, & reſcriptum [illegible] roboris, & valoris, licet fuerit Ap[illegible] benignitate obtentum, dec. 87 lib. 3 nu. 2.

Narrans de bono iure ſuo in commiſſione, vt ius alterius partis excludat, illud probare debet deducto etiam valore beneficii, d. 46. lib 3. nu 2.

Narrans in ſupplici libello ſe clericum, cum ſit laicus, an per reſignationem beneficiũ eccleſiaſticum habere poſſit, deciſio 516. lib. 3. num. 1.

Narrans in ſupplicatione ſe laicum cum ſit clericus, hac falſitate narrationis non excluditur a beneficii impetrati confirmatione, dec. 518 lib. 3. nu 5.

Narrata in noua prouiſione ſatis eſt, vt verificentur de facto ad obtinendam nouã prouiſionem, dec. 691 lib. 3. nu 1.

Narrata ſi ratificata nõ fuerint in gratia prout de iure requiritur, gratia nequaquã venit canonizanda, dec. 297 lib 2. nu. 5.

Narrata omnia fuiſſe in ſupplici exhibito Põtifici libello conſtat ex clauſula quorum tenores, &c. dec. 682 lib. 3 nu 2.

Narratio defectus primæ gratiæ ſi in ſpecie nõ fiat, reddit ſecũdo impetratam inualidam, cauſſa ſubreptionis, quæ in talibus præſupponitur tacita veritate interueniſſe, non narrato de cenſura excommunicationis, qua eſt innodatus, dec. 164. lib. 3 nu. 1.

Narratiua vacationẽ in mente reſeruato continens, illius narratiuæ vi expeditæ literæ nõ pariunt effectum, niſi prius fuerint verificatæ, dec. 593. lib. 3. nu. 3.

Narratiua gratiæ ſi per ſubreptionem habita fuerit, aut facta, penſionem conſecutam facit in nihilum redigi ob vitium illud ſubreptionis, dec. 140. lib. 3. nu. 1.

Narratiua tanquam pars gratiæ debet probari, dec. 655. lib 3. nu 3.

Narratiua generali exiſtente potius attẽdenda eſt diſpoſitiua, dec. 592. lib 3. nu 2.

Naturalis poſſeſſio eſt de iure conſiderabilis, & venit in reſtitutionem in integrum, non tamẽ ſine gratiæ canonizatione ſuper hoc impetratæ, dec. 204. lib. 3. nu. 4.

Naturaliter quis poſſidere non poteſt, alio recepto in poſſeſſione eiuſdem rei, vigore decreti, ſeu alicuius tituli colorati, deciſ. 903. lib. 3. num. 2.

Neceſſarium nõ eſt in actu nullo ex ſui natura ſemper adeſſe debere partis declarationem, quando lex vlterius procedit declarando, dec. 483 lib. 3. num 7.

Negatiua aſſerta Equitem Hieroſolymitanũ non geſtaſſe habitum, nec crucem, probari per negantem debet, dec. 496 lib 3. nu 5.

Negatiua a proponente comprobari debet, d. 289 lib. 2. nu. 5.

Negotium arduum decidendum, ſi offeratur iudici, & reſtum pognam intercedat ocularis inſpectio per iudicem fieri poteſt, interimque ſuſpendi dilatorie ipſa deciſio, dec. 428. lib. 3 nu. 3.

Negotium, quod in iure non verſatur, ſed in facto, an de iure communi defendi poſſit, d. 432. lib. 3. nu. 8. Limitari vnico verbo, Bullæ iuriſdictionem præpoſiti durum eſt, & contra ius commune, & naturam talis dignitatis, dec. 432. lib. 3 nu 9.

Nemo iudex in propriæ cauſſæ determinatione eſſe debet, ex trita legum, & vulgaris iuris determinatione, dec. 101. lib. 3. nu. 7.

Nemo ad ſpolium admittendum licet conſtitutus ſit procurator, præſumitur habere mandatum, cum id delictum cõtineat, etius executio nu[illegible] in mandato contineri poteſt, dec 232. lib 2 nu 3.

Nepos po[illegible] dece[illegible] aui natos, an propriis nepos dici poſſit, dec 3[illegible] 3 nu. 3.

Nobilitas perſonæ, & familiaritas alicuius magni prælati, vt eſt C[illegible]dinalis, quæ multũ att[illegible] id tutius gratiæ, aliquando exprimitur in ſupplicatione hoc fine, vt gratia expediatur, dec. [illegible] nu [illegible]

[illegible] ex[illegible] creatorum ipſius filii naturalis, cõ[illegible] pecunia fuit depoſi[illegible], an ſuſſic[illegible] ad [illegible] pecunias præ[illegible] po[illegible] d. 405. [illegible] nu 2.

Nominatio de aliquo facta in [illegible] qu[illegible] beneficio non præſumitur mutata, niſi contrariũ probetur. dec 1021 lib 3 nu. 1.

Nominationem primam lo[illegible]tam eſſe effectam, quis teneatur probare, dec. 10[illegible]3 lib. 3 num 1.

Nominationis gratiam habens, ſi non faciat electionẽ Diœceſis, in qua futura eſt nominatio in Camera, & Cancellaria Apoſtolica coram notario, & teſtibus nõ caret fraudis ſuſpicione, dec. 203 lib. 3 nu 3.

Nomine proprio poſſidens vtrum cauſſam poſſeſſionis mutare poſſit, ita vt iure crediti poſſidere valeat, dec. 545 lib 3. nu. 3.

Nomine tutorio poſſidens mulier an poſtea proprio etiam nomine, vigore dotalis inſtrumenti fructus [illegible] & ſtabilia poſſidere poſſit, dec. 1[illegible] nu. 1.

Nominis & tituli, [illegible] non fiat mentio indulto, ſi tamen perſo[illegible] notorie ſit illuſtris, vt hoc caſu, ſufficit, de[illegible] 3. nu. 3.

Nominis in ſpecie, vel indiuiduo habentis indultum ex conceſſione ſummi Pontificis, ſi in ſupplici porrecto libello nõ fiat mentio, an per id ſufficienter indulto derogetur, d. 38. lib 2. nu. 1.

Non conſtito quo tempore facta ſit diuiſio, vel quamdiu poſt diuiſionẽ durauerit poſſeſſio quoad titulum diuiſionis, non poteſt conſtare de ſufficienti poſſeſſione, dec 480. lib. 3. nu. 2.

Non excuſatur quis a mala expreſſione valoris propter ſchedulas decimarum, & arrendamentorum, niſi concurrente fama, & præcedentibus prouiſionibus, dec. 125. lib. 2 num 1.

Non poſſidens, & actor vbi de contrauentione non conſtat, vtrum de ea docere debeat, an pars rea, dec. 640 lib. 3 nu. 1.

Non poſſidens poſſeſſioni renuntiare nõ poteſt, cum ſua nullitet intereſt, deciſ. 48. lib. 3. num. 3.

Non requiritur ſolemnitas in ſucceſſione hereditatis omnino adita, neque in conceſſione inducitur aditio, dec. 67. lib 1 nu. 1.

Notarii error parti ob negligentiã propriam non paruum præiudicium parit, deciſ. 134. lib 2 nu. 3.

Notarij appellantes in inſtrumento, teſtamento, apoſtillis, & ſimilibus ſcripturis pro defuncto conſectis vanitem, quæ non prætenditur eſſe vera, an ex hoc ap[illegible] probetur matrimonium, dec [illegible]04 libro 3. nu. 1

Notarii error in [illegible] cud[illegible] non debet præiudicare parti, quæ ea præſumtione habetur pro obſequenti conditionibus datis, dec. 155. lib. 3. nu 2.

Notarii relationi ea auctoritate Baldi in aut. C. de fid. inſtr. an ſemper ſit credendum, & id quomodo intelligatur, deciſio. 15. libro 1. num. 1.

Notario vtrum hæc verba, ſeruatis ſeruandis, liceat interpretari ad propriam ſuum ſenſum, dec 646. lib. 3. nu 7.

Notario fides in his adhibetur, in quib a partibus eſt rogatus, non in illis, quæ incidenter eueniunt, dec 284. lib. 3. nu. 5.

Notario fidem faciẽti de data, ſeu expeditione, vt publicæ perſonæ credendum eſt, dec. 558. lib. 3. num. 4.

Notarium de falſitate ſuſpectum aliud eſt ab eo, quod ſit [illegible] falſitatis, vtpote inquiſitus de commiſſa falſitate, deciſ. 319. lib. 3. num. 3.

Notarius licet fidem non faciat de partis præſentia ob id non eſt dicenda abſens fuiſſe, d. 304 lib. 3. nu. 3.

Notarius non poſito die, teſtibus & anno in protocollo cum ea mem[illegible] non poſſit, ca[illegible] apponit in extenſo, dec 189. lib. [illegible] num. 2.

Notar[illegible] aut [illegible] apocham priuatam in eius recep[illegible] de iure cõmuni requi[illegible] nu 3.

Notarius [illegible] pecunias, de qu[illegible] cõtrouer[illegible] depoſitas [illegible] ius, aſſ[illegible] in[illegible] habetur, & plene prob[illegible], deciſio. [illegible] lib. 2. num. 1.

Notarius ſubſcribens ita eſt, ego [illegible] Notarius, cum non ſoret rogatus [illegible] tamen facit non vt publ[illegible] inſtrumentũ, ſed vt priuat[illegible] ſcriptura, dec. [illegible]

Notarius [illegible] de inſtrumen[illegible] ſimonia [illegible] non poteſt opponere de ſimonia, dec. 80. lib. 1. num. 1.

Notarius ſi dixerit, talis imauit dextera [illegible] ſcriptum, an ſufficiat ad probationem facti iuramenti per teſtes, dec 7[illegible] b. 2. nu[illegible]

Notarius de [illegible] ſimoniaco [illegible] non poteſt opponere con[illegible] vigore [illegible] turpitudinis propriæ eſſe deiectus, deciſio 13 lib. 2. num. 1.

Notarius rogatus atteſtans vidiſſe mandatum abolitum ſub certa die ſcriptum per notarium rogatum, licet ſit error in actu abolitionis, cauſſat tamen bonam fidem, de[illegible] lib. 2. num. 2.

Notarius poſtquam fuit ſuſp[illegible] inquiratur officio iudi[illegible] præiudicat parti, ſecus ſi non fuerit inquiſitus, ſed ſola ſuſpicione notatus, dec 25 lib 2. nu. 3.

Notarius a tergo bicris dicens poſſeſſionem captã ſeruatis ſeruandis, an ſufficiat ad fidem faciendam ex or Capitulariter captã, dec 646. lib. 3 n 5 Quæ quidem verba ſeruatis ſeruandis, cum iuris ſint verba prolata a Notario, fidem non faciunt, ib. nu ſeq.

N[illegible] ſi tũ rogatus fuerit ad extẽſionem, & promulgationem ſententiæ an reddatur ob id nulla tanquã de ea non legitime conſtiterit, dec. 347 lib 3. nu. 2.

Notarius non rogatur de actu, ſubſcribens tamen, & ſigillo muniens inſtrumentum non adductis teſtibus, aliam tamen probationem certam adiiciens an probet, dec. 10[illegible] lib 2. nu 2.

Notitiam habens contentorum omnium in teſtamento, e[illegible] omnia approbans non tamẽ tenetur eis vti, quæ ſibi præiudicium adferre poſſunt, dec. 126. [illegible] nu. 4.

Notorie ſi nõ conſtet nõ dari re partis ſpoliatæ beneficio, & in alium collato ab non ſolu-

tionem factam debitæ penſionis, ſi ſubductis calculis præſuppoſito, quod ſit debitor, paratus ſit ſoluere, venit reſtituendus poſſeſſioni priſtinæ, dec.175 lib.2.nu.1.

Notorii ſtyli vigore ſi quis pro ſe habeat regulam ad probandum inualiditatem [illegible] ſus, obtinere debet, niſi in contrarium aliæ exceptiones a parte aduerſa probentur, dec.540 lib.3 nu 8.

Noua prouiſio ſi impetretur, quæ nihil habet commune cum prima gratia, non inficitur ex errore primæ ob non participatum erroſem, dec 541 lib.3 nu.9.

Noua prouiſio operatur in futurum, non autem in præteritum, dec 63 lib.3 nu.7.

Noua prouiſio obtenta in reſignatione beneficii facta, an ſuffragetur prouiſo, ita vt poſſit obtinere poſſeſſionem, dec.235 lib.2.n 1.

Noua prouiſio de quibus fructibus percipiendis, aut perceptis facta intelligi debeat, dec. 11.lib.2.nu.2.

Noua prouiſio beneficii etiam nouam expeditionem literarum requirit, decil.[illegible] lib.3 num.13.

Noua prouiſio ſeparata penitus a prima, & non gratiæ nomine, & effectu dunatur d. 5, lib.3 nu.

Noua prouiſio, vbi gratioſa non fuerit, [illegible] mandatum ſolum de prouidendo non auxiliatur petenti dec 11 lib.1.nu 5.

Noua prouiſio præ[illegible] ſuppoſito, quod non [illegible] ſubreptitia, dat titulum coloratum, & [illegible] ſpoliatum reſtitui poſſe, dec.[illegible] lib 3 nu [illegible]

Noua capita in Rota proponi poſſunt ad impugnationem donationis [illegible] reuocati in dubium ſeu el [illegible], [illegible] lib.3 num.4

Noua cauſſa dici ſolet, [illegible] nouæ [illegible] confirmandam [illegible] d. 220 lib 2.nu 2 [illegible] & intelige, dec.229. lib 2.nu.3 & ſeq.

Noua commiſſio ne conceſſa, vel impetrata non poteſt petentibus dilationem eadenegari. d. 103.lib 2.nu.2.

Noua lis emergens, vel ſuperueniens ratione alterius, quæ nunc vertitur, aliam requirit, & diuerſam a veteri diſcuſſionem, dec 630.lib. 3.num.5.

Nouatio facta non præſumitur, niſi fuerit expreſſa, d.163.lib [illegible] nu 4

Nouercæ plus [illegible], quam filiæ [illegible] ab ipſa amoueri. & filiæ [illegible]. Secundum alios tamen [illegible], dec [illegible] 56.lib 3.num.1 2 & ſequen.

Noui codicilli ſi idem continent qu[illegible] vbi [illegible] nouus dici debet [illegible] te, ſed temporis ſolum data [illegible] ſ, dec.550.lib.3.nu 5.

Nouis probationibus ſuperuenientibus conceditur in integrum reſtitutio in cauſſa beneficiali, dec.2[illegible] 2.lib 3.nu 2.

Nouum articulum de nouo matrimonio inducens poſt lapſum 18 anno[illegible] quo de primo matrimonio lis agitatur tanq[illegible] tolitur & neutiquam calumnia vacare dici[illegible], dec 94.lib.3.nu 3.

Nubiles filiæ in quarum fauore lata eſt ſententia proteſtans eorum legi[illegible] mationem, facilius matrimonio clocantur, deciſ.310 lib 3. num.1.

Nulla vbi eſt reſignatio in effectu, null[illegible] ius a ſe reſignans abdicare poteſt, deci[illegible] lib.3 nu 3

Nullitas ſententiæ, vt ex citationis defectu, ita etiam iuriſdictionis dependet, dec [illegible] lib. 3.num.1.

Nullitas actuum ex citationis defectu ita procedit, vt in beneficialib. vbi agitur de præiudicio beneficii nullo modo [illegible] citatione principalis procedi poſſit, dec. 22[illegible] lib.2.n.2.

Nullitas iuriſdictionis virum [illegible] ex hoc, q ſententia tempor[illegible] ſuerit lata ſine commiſſione, dec.[illegible] lib [illegible] num.2.

Nullitas ſi allegetur, probari debet ab ipſo termino & doceri, antequã ad vlteriorẽ executionẽ in cauſſa procedatur, d.102.li.2.n 2.

Nullitas iuriſdictionis ex eo argui poteſt, quia tempore ferrarum, cum lata ſit ſententia ſine commiſſione, non lædit partem, d.2[illegible]4. lib.3.num.3.

Nullitas penſionis, an poſſit cauſſari ex eo, quod in conſtitutione non dicantur narrata, quæ veniebant narranda, dec.215 lib. 2 num 1.

Nullitas ex defectu iuriſdictionis opponi poteſt excipiendo contra ſententiam iudicis delegati, dec 110 lib.3.nu.1.

Nullitas ante omnia decidenda eſt, dec. 1301. lib.3.num.1.

Nullitate reſignationis non obſtante ſi reſignans patitur frui poſſeſſione reſignatariu, non poteſt de præſuppoſito ſpolio agere, nec ſuper eo venit audiendus, dec.507.lib.3. num [illegible]

Nullitate executionis in ſuo robore permanente, lis n[illegible] poteſt dici [illegible] ada[illegible] p[illegible] dec.33[illegible] 4

Null[illegible] cauſſ[illegible] fuerit an & appella [illegible] in eade fuerint commiſſ[illegible] ne [illegible] nu.5.

N[illegible] compulſorialium [illegible] metito tenetur [illegible] dec 417 lib 3.nu 2.

N[illegible] cauſſa [illegible] deſ[illegible], lis non dicitur [illegible] 1.9.

N[illegible] cauſſa [illegible] pars eſt elao [illegible] per[illegible] lib.

Nullitatis cauſſa, & appellationis c[illegible] miſſa, & vigore ſpeci[illegible] præſtito [illegible] cendum de [illegible] llitate, quæ [illegible] ad vlteriora procedi [illegible] valida ſint babenda, dec.204 [illegible] 3 num 1

Null[illegible] cauſſa ſententiæ, & penſionis commiſſa, auſertur [illegible] commiſſione app[illegible] procedi [illegible] ne retardatione [illegible] ionis, cum alia, quæ dicebat [illegible] dicio legitim[illegible], [illegible] lib.3. num.4.

Nulliter exa[illegible] tempore [illegible] in reniſſoria [illegible], probatione [illegible] in excommuni, ſemel malus præſumitur malus, niſi aliud appareat, dec.98 lib.3 n[illegible] 1

Nullo exiſtente periurio, conſequenter, & nulla neceſſaria requiritur abſolutio, d 54[illegible] lib 3 nu 8

Nullum quod [illegible] primario, & per ſe, ſeu de ſui natura, reualidationem non admittit, cum de non ente ad ens naturaliter in iure non fiat progreſſus, dec. [illegible] lib 3 nu.[illegible]

Nullum quod per ſe ex [illegible], reualidari nõ poteſt, dec. 1[illegible] lib 2.nu.3

Nullus tenetur [illegible] quod ſibi neſcit competere, dec.325 lib 3.nu 1.

Numeratio dotis conſtare debet aſſerta, ne in præiudicium generetur creditoribus, d 505. lib.2.num.1

Numeratio dotis non probatur per confeſſionem mariti de recepta, facta tempore matrimonii [illegible] ſtantia, imo præſupponitur fraus, vel [illegible] donatio, dec.485 lib.3 nu.1.

Nunt[illegible] imperatoriam Maieſtatem mitti ſolet [illegible] 40. annos a ſede Apoſtolica, d. 44 [illegible] nu 3.

Nun[illegible] facultates non ſe extendunt ad G[illegible], dec.996.lib.3 num 1.

Nun[illegible] prouiſio de beneficio valoris 24. ducatorum valida eſt, dec.745.lib.3 nu 1.

Nuntius non poteſt conferre canonicatum in cathedralibus vacantem per obitum, licet poſſit per reſignationem, dec [illegible] lib.3 nu.[illegible]

Nuntius Apoſtolicus beneficia cõferens quorum collatio ad eum per indultum Apoſtolicum ſpectat, ab eo facta, tamen inualidæ eſt, etiam facultate ſibi conceſſa notoria exiſtente, niſi producatur, & hoc non facto, cauſæ controuerſentes ſuper tali beneficio ſuſpenduntur, neq; executioni poſſunt vllatenus mandari, dec 73 lib 3 nu.1.

Nuntius Apoſtolicus ſi prouideat alicui de beneficio contra alium, cui Papæ fuit de eodem prouiſum, & literas ſuper hoc expediri faciat ſcriptas a Notario legali, & fide digno, & omnibus qualitatibus, quæ in legitimo Notario requiruntur vallato, non tamen ad negotium ſpecialiter rogato, an per hoc prior per Papam prouiſo præiudicetur, dec 163 lib.1.nu.1

O

Obiecta contra teſtamentum, & notarios ſuper eos rogatos, vim probationem ex eo reſultantem diminuere dicantur, dec 299 lib.3.nu.1.

Obiectiuę materiæ ſi deducantur coram iudice ab aliqua partium ea debent concludenter vt probari, dec. 26.lib [illegible] nu.5

O[illegible] qu[illegible] non re[illegible], decil.1413 lib 3. num 1

O[illegible] latio nũ exeat, quando cr[illegible] eſt paratus recipere ad bonum con[illegible], dec.975.lib. 3.num.1.

Oblatio ſchedulæ camb[illegible] pro ſ[illegible] bonorum decu[illegible] elicere poteſt [illegible] actionem ad productionem mandari, [illegible] ad [illegible] dec 476. lib 3.nu.4.

O[illegible] ſoluendo, [illegible] velle præſumi [illegible]

Oblig[illegible] Cameræ propter, ſi in [illegible] per Aud[illegible] Camera, de [illegible] quam ſuo ordinario iudice, dec.6[illegible]

O[illegible] dup[illegible] habet iuramen[illegible] lib.3 nu 4.

Obligatio [illegible] non tranſit ad heredes, vbi de calumnia conſtat [illegible] 236 lib.3.n.1.

Obligationem bene[illegible] exiſt nõ tam [illegible] neculis deductis verum apparere poſſit, dec 6[illegible]

Obſeruatio terminorum facta contra vnum Capellanũ, tanquam principalem ex multis, & procuratorem, qui tamen non erat procurator, vtrum litteræ aratoria pro obſeruante, dec.303 lib.3.nu 2.

Obſeruatio quatuor terminorum ad deſtruendum ſit parum [illegible] cauſſi [illegible] deliberatoria eſt attende[illegible] Imo etiam in declaratiuis negotio, deciſio.1445.lib.3. num 1.

Obſtaculum reg[illegible] x[illegible] menſium per cõceſſionem [illegible] ratiuæ remouetur, vbi ordinarius ha[illegible] in omnibus menſibus vacantes præbendas conferendi ex ſpeciali indulto, dec.251 lib 2.nu 3.

Obtenta teſtium publicatione iam [illegible] annor. ſpatio elapſo, an [illegible] haberi debe[illegible], vt in poſterum teſtes amplius examini ſubiici nõ debeant, dec.156.lib 2.nu 1

Obtenta ſecunda gratia non facta mentione de prima, ſurreptitia eſt, & extenditur talis ſubreptio non ſolum ad priuilegia, ſed etiam ad quaſcunque conceſſiones, & maxime ad gratias beneficiorum, dec 91. lib 3. num 3

Obtinens nomine proprio decretum exſecutorialium, cum inhibitione [illegible] actus iuridicos exercens ſecuta teſtione mand[illegible] toque de [illegible] ratificatione, proceſſus an ex obl[illegible] aduerſarii ob factam ceſſionem dici poſſit nullus, & ob id debeat con[illegible] expenſas, d[illegible] lib.3.nu.

Ob[illegible] ex capite [illegible] val[illegible] dum de ig[illegible] quod ſerit habere, debet docere, deciſio 5[illegible] num 6.

Octogenarii teſtes, qui ad Curiam addu[illegible] non poſſunt

in confirmatione concordiæ talis penſio nis cauſſa initæ inter partes principales, derogatoriæ prædeceſſoris Pontificis mētio nulla facta fuerit, dec. 244. lib 3 num. 1.

Penſionis tranſlatio in eum, qui communi opinione in acceptatione penſio. reputabatur pro clerico, cum ex aduerſo probatum fuerat, longe poſt clericum ordinatum, non valet, & de iure extinguitur. deciſ. 119. lib. 3 num. 1. Quod limita, & intellige, niſi eſſet detectum non eſſe clericum, quo caſu non poteſt in eum transferri penſio: clerico enim putatiuo, de cuius clericatu non cōſtat, niſi per communem reputationem, poteſt penſio dari, & beneficium, & pro obtinendo beneficio ſufficit communis reputatio, licet vere clericum non eſſe appareat, num. ſeq. ibid.

Per ceſſionem iuriũ mandatum procuratorum antea factum etiam ſpeciale in odiũ recidit, etiam cum ſententiarum antea latarum nullitate, dec. 10[illegible] lib. 2. num 1.

Per contradictae procedutur, vbi ſæpe monitur principalis, etiā per literas poſt lapſum aliquot menſium non comparet, vel non reſpondet, dec. 112 lib [illegible] num. 1.

Periurium verum ſi admittatur in contractibus faciat delinquentem [illegible] idere ab omni commodo contractus. dec. [illegible] 92. lib. 2. numero 7.

Permutatio beneficiorum in aliud membrũ incidit ab eo [illegible] conceſ [illegible] ceſſum, & penſionis reſeruationem, deciſio. [illegible] 3. lib. 3. num 7.

Permutatio facta ante reſeruationem Papalem non poteſt dici facta in fraudem, deciſ. 917. lib 3 num 1.

Permutatio in beneficii, quod iuris eſt patronatus, vbi inter duos celebretur, inualida cenſetur, non interueniente conſenſu patronorum ius præſentandi in eo habentium, dec. 205. lib 3 num 1.

Permutatione facta Epiſcopatus ex indulto Sedis Apoſtolicæ, vtrum alicui prælato penſio ſtatui poſſit: transferenda in tertiũ, tanquam perſonam abqitam bene meritam, iuxta b. neplacitum, deciſ. 149. lib. 3. num 2.

Permutationes, & reſignationes ſine conſenſu patronorum non valere, intelligi debet [illegible] reclamantibus, de[illegible] 3 num 3.

Perpetuæ commendæ cenſetur, quæ ita in ordinar [illegible] teſtate, vt ſæcul [illegible] habeat liberam eam reſignandi, vel ſibi reſeruandi, dec. 138. lib. [illegible] 3.

Perſona etiam in Archiepiſcopali dignitate conſtituta ſpolium cōmittens in pupillum, & ſub prætextu Cameræ vigore breuis fructus percipiens ad eorum totalem reſtitutionem tenetur, & ſimul pro admiſſo ſpolio punitur, ſtante quod cauſſa pupillorum de iure ſit fauorabilis, deciſ. [illegible] lib. 3. num. 2.

Perſonalibus in actibus præſcriptio currit de iure communi ſpatio annorum triginta, vel quadraginta, dec 504. lib 3 num. 2.

Petitorii cauſa opponi non poteſt, niſi plene, & in totum ante ſpolium admiſſum ſit purgatum, dec 249. lib. 2. num 1.

Petitorii ſtante ſuſpenſione, & commiſſione præſentata, an noui articuli producti venian admittendi ratione expectatiuæ, deciſ. 240 lib 2 num. 2.

Petitorium ſemper poteſt ſuſpendi vſque ad concluſionem in cauſſa, etiam quod ſpoliatus periſſet diſcuti petitorium, & obtinuerit commiſſionem, quod ſuper vtroque procedatur, & licet quando conſtet de bono iure ſpoliantis, notorie non poſſit ſuſpendi, tamen non dicitur conſtare de bono iure, niſi poſt concluſionem, dec. 76. lib. 2 num [illegible]

Petitorium ante cauſſæ concluſionē aliquando ſuſpenditur, & poteſt fieri eo ſuſpenſo ad poſſeſſorium regreſſus, dec. 9. lib. 2. nu. 1.

Petitorium quando de bono iure ſpoliantis conſtiterit, an ſuſpendi poſſit, deciſ. 9. lib 2. num. 2.

Petitorium quibus ex cauſſis ſuſpendi poſſit, dec. 1117 lib. 3 num 1.

Petitorium ſuſpendi non poteſt, cum apparet de manifeſta calumnia petentis ſuſpendi, dec 1118 lib. 3. num 1.

Plene non iuſtificans intentionem ſuam vtrũ etiam in tertia inſtantia remiſſoriam petere poſſit, dec 651 lib 3 num 2.

Plumbatæ literæ, vel Bullæ concernentes alternatiuam, vtrum ex forma commiſſionũ correctionem admittant, dec. 84. lib. 3 nu. 1.

Plu. alitas inſtrumentorum, & diuerſitas notariorum vxorem prædefuncti nominantium tollit fraudis ſuſpicionem ratione p̄tenſi matrimonii, dec. 30. lib. 3 num 2.

Pluribus litigantibus non neceſſario in acto proceſſus habetur reſpectus nominum propter [illegible] eum appellatiua actui ſufficienter ſubſeruire poſſit, dec 210. lib. 2 nu 2.

Plurimi teſtes de poſſeſſione deponentes, & ſic habiti pro conteſtibus ex præſumptione ſunt tales re vera, ſi omnino ſint integri, & omni exceptione maiores, deciſ 480 lib. 3. num 6

Pœna Alexandrinæ non applicatur patri no mariti ſeudi, dec 812 lib 3 num 1.

Pœna conuentionalis non facit ceſſare pœnam legalem, dec 92 lib [illegible] num 8.

Pœna remiſſa, & non exſecuta inducit infamiam iuris non facti dec. 161. lib 2. num. 3.

Pœna apposita in contractu emphyteuticali [illegible] ſufficiens, aut [illegible] tenti [illegible] legalis veniat infligenda, dec 92 lib. 2 num 6

Pœnæ certæ commutatio fieri poteſt parti, quæ ſe probatorum obtulit articulo, de quibus [illegible] oria a iudice, q[illegible] pſin facto neutratur in euentum non factæ probationis, dec. 24 lib 3 num 8.

Pœna conuentionalis a partibus apposita in contractu non elidit pœnam legalem, ſed mutuo aliquando concurrunt, dec. 21 lib. 3 num. 8

Pœnitentiarii approbati, vt ſunt illi, qui ſunt in pœnitentiaria Apoſtolica, præſ[illegible] iuramentum de bene exercendo ſuum officium, fidem faciunt etiam ſine præſcriptis, & teſtibus, dec 680 lib. 3. num 5.

Pœnitentiarius dicens ſe abſoluiſſe a peccatis, ſed non a pœnis & cenſuris, fidem facit aduerſus eum, qui dicit ſe plene abſolutum, dec 62[illegible] lib. [illegible] num 5.

Pont[illegible] ſi motus dicatur ad gratiæ conceſſionem faciendam ob familiaritatem Cardinalis etiam Vicecancellarii multo magis dicetur, & facilius ad id perduci eum proprius ſit familiaris ſiue [illegible], ſupplicans ob gratiam prædictam, ex quo conſequitur gratiam non poſſe culpari, tanquā per ſubreptionem [illegible] obtenta, dec. 162. lib 3 num 4.

Pontifex maximus reuocatis Nunciis Apoſtolicis a prædeceſſoribus ablegatis cenſetur & facultates illis conceſſas reuocare, dec 448 lib 3 num 2.

Pontifex ſummus nullam reſignationem admittit, niſi conſtet de mente ipſius reſignātis, vt patet in eius ſignatura, quæ tamen habet conditionem, quatenus ſupplicantes in eadem voluntate perſiſtant, dec. 453 lib. 3. num 4.

Pontifex in [illegible] maxime arduis vtitur vt plurimum conſilio Cardinalium, nec ſine eis aliquid in huiuſmodi ſtatuit, deciſ. 584. lib. 3 num 9.

Pontifex ſummus facilis eſſe ſolet ad gratiarum conceſſionem per reſignationem obtentarum, dec. 269 lib 2. num. 2.

Pontifex ex narratis aut concedit, vel denegat, ſæpiſſime inſiſtens veſtigiis prædeceſſorum Pontificum, dec 244 lib 3 num 2.

Pontifice maximo volente Archidiaconatui canonicatum, qui primo vacaret, quiqua ab Archidiacono acceptatus fuerit intra menſem a vacatione, vt [illegible] ſi alteri ſit prouiſum per talem canonicatum, præiudicium generetur Archidiacono, dec [illegible] lib. 3. num. 2.

Pont[illegible]ficis in ſpecie narrata non poſſunt dici alteri [illegible], dec. 682. lib 3 num. 6

Pontificis voluntas, & intentio, quæ, & qualis ſit ratione conditionum, & decretorum [illegible] tis in gratia appoſitarum, dec ſ. 632. lib. 3. num. 6.

Porrectio fructuum minimæ quantitatis facit gratiam ſubreptitiam, in eadem de [illegible] lis non ſiat mentio, dec 41 lib 2 num 1.

Poſitio detegens tur[illegible] tudinem dicitur [illegible] noſa dec. 49 lib 3 num 2.

Poſſediſſe ſtatim ſe a teſtiant a morte [illegible], an & naturaliter, & ciuiliter poſſeſſionem adepta probari poſſit, dec 545 [illegible] num [illegible]

Poſſeſſio legitima, an probari poſſit per ſupplicationem gratiæ, vbi de ea non effectualiter affirmat[illegible], ſed euentualiter fit mentio, dec 18[illegible] num 2.

Poſſeſſio capta per procuratorem, etiam ad [illegible] mandatũ ſpec[illegible] habentem, ſi per [illegible] [illegible] non acceſſerit [illegible] ratificatum, non eſt in conſideratione habenda, dec 116. lib 3 num 1.

Poſſeſſio capta non eapulſ[illegible] non eſt penitus nulla dec 5[illegible] lib. 3 num [illegible] & 4.

Poſſeſſio [illegible] dicitur [illegible] cum tam in naturali quam ciuili habet, dec [illegible] 7 lib [illegible] num. 2.

Poſſeſſio [illegible] nomine adepta non vigore inſtrumenti [illegible], vtrum partis aduerſæ teſtium poſtul[illegible] 3. de [illegible] ri pe[illegible] annullet dec [illegible] lib. 3 num 1.

Poſſeſſio propria auctoritate [illegible] beneficii, an tanquam attentata reuocari poteſt dec. 51 lib 2 num. 2.

Poſſeſſio cent[illegible] annorum probabiliter deducta [illegible] habet, & [illegible] tendi [illegible] per eum ex collatione Papæ, d[illegible] lib [illegible] num 8.

Poſſeſſio [illegible] ſola, & [illegible] ad quemcunque transferri, cum [illegible] ipſo dicatur transire, [illegible] 97 lib. 2 num. 3.

Poſſeſſio capta al[illegible] tiam poſſidente tribuit ius, & electio facta per capitulum inter quod & alium [illegible] ad [illegible] & illius [illegible] prehend[illegible], reuocanda qui debet [illegible] ountate, deciſ 96. lib. [illegible] num.

Poſſeſſio adepta [illegible] quæ vitioſa eſt, cũ ſit ſemper vitioſa, [illegible] ad quemcunque [illegible], dec 14 lib. 2. num 2. Contrarium decidit Sarnen [illegible] in regula de [illegible], ibid.

Poſſeſſio danda e[illegible] opinione [illegible] melioratione [illegible], dec. 26. lib. 2. num. 2.

Poſſeſſio partis, quæ attentata dicitur vtrum poſſit [illegible] tum poſſit, idque ad petitionem p[illegible] aduerſæ, quæ etiam attentaſſe dicebatur, dec [illegible] lib 3 num 1.

Poſſeſſio non capta, [illegible] parte, an reſtituibilis ſit, dec 79. lib 2 num. 1.

Poſſeſſio beneficii ceſſat a parte in manus Regiæ non [illegible] ceſſa non eſt reintegratione [illegible] executoriali in [illegible] ma obſeruata, dec 441 lib 3 num 5.

Poſſeſſio an ſtante [illegible] appoſitione appellationis procuratoris partis aduerſæ ſit attentata, & per conſequens non reſtituibilis, ſed per ſequeſtrum ſuſpendenda, dec 266 lib. 3 num 1.

Poſſeſſio non capitularis [illegible], an ſit reſtituibilis in fauore [illegible] ſtante [illegible] tudine ſecretæ collationis, dec. 9 lib. 3. num [illegible]

Poſſeſſio ex præcedenti locati [illegible] capt[illegible] pendente, vtrum ſit [illegible] tabilis, d[illegible] lib 3 num 1.

Poſſeſſio attentata vtrum reſtituibilis ſit, an veniat ſequeſtranda, dec 12[illegible] lib 2 num [illegible]

Poſſeſſio capta propria auctoritate a ſpoliato reſtituibilis non eſt, quando agitur de canonicatu, cuius traditio poſſeſſionis ſpectat ad Capitulum, ſecus eſt in parochialibus, & aliis beneficiis alterius generis, dec. 137 lib. 2 num 3.
Poſſeſſio ſubſequuta non completa conditione nihil prodeſt, dec. 384 lib. 3. num. 5.
Poſſeſſio capta tempore litis pendentis ſi momentanea fuerit, non valet, nec habetur in vlla conſideratione, dec 48 lib 3 num. 2.
Poſſeſſio capta per commiſſarium ſtante citatione, & inhibitione partis dicitur attentata, dec. 917. lib 3 num. 1.
Poſſeſſio vbi de ſpolio eſt manifeſtum, & eo quidem per violentiam in ſpoliatum admiſſo, tamen capta propria auctoritate nō petita executione, an ſit reſtituibilis, dec. 137. lib. 3 num. 1.
Poſſeſſio alicuius rei, ſiue ſecularis, ſiue beneficialis ſine animo nequaquam acquiritur, ibid dec. 155. lib. 2. num 3.
Poſſeſſio capta vigore rei iudicatæ, vel trium conformium, poſt intimationem executorialium, non ſeruatis quatuor terminis, reuocatur ſaltem per viam nullitatis, ſi non per viam attentatorū, dec. 758. lib 3 n 3 & 4.
Poſſeſſio capta virtute executorialium, licet regulariter dicatur attentata, tamen quando aduerſarius non contradixit, non poteſt dare de attentatis, dec. 93 lib. 1 num. 1.
Poſſeſſio naturalis licet aliquando ad ſe transferat ciuilem, tamen in detentione, quæ eſt meri facti, non videtur idem poſſe operari, dec 463 lib 3. num 4.
Poſſeſſio capta ſine alicuius præiudicio conſeruat ius aduerſarii, eius præmiſſa protestatione, dec. 1234. num 1.
Poſſeſſio capta a parte lite pendente vitioſa eſt, [illegible] tanquam non [illegible]ficata, neque per ipſam partem, neq. per eius procuratorem, dec. 155 lib. 1 num. 1.
Poſſeſſiones decreto irritanti promanans, an reſtituibilis ſit necne, dec. 515 lib 3 num 6.
Poſſeſſio ſequeſtranda eſt, vbi graue ſcandalum in reſtitutione ſpolii timetur, deciſio. 5241 lib. 3 num 1.
Poſſeſſio eſt iudicialiter probanda ad effectū mandati de manutenendo, d. 1287. lib 3 n. 1.
Poſſeſſio tradita per capitulum habet vim proviſionis, dec 987 lib 3 num. 1.
Poſſeſſio attentata, an veniat per ſequeſtrum ſuſpendenda, dec. 126 lib 2 num 1.
Poſſeſſio [illegible] non perdit per mutationem tituli aduerſarii dec. 1052. lib. 3 num 1.
Poſſeſſio quibus modis probetur, adipiſcatur & ſequeſtretur, dec. 1370 lib. 3. num 1.
Poſſeſſio hereditatis defuncti ab herede in heredem continuatur, dec. 1309. lib. 3. num. 1.
Poſſeſſio beneficii capta per procuratorem nomine principalis cum mandati generalis ratificari debet per principalem, alias eſt nulla dec. 437. lib. 3. num. 3.
Poſſeſſio ſemel probata durare præſumitur, dec. 1367. lib. 3 num 3.
Poſſeſſio reſtituibilis in beneficio, an ſit, quæ vacauit per obitum familiaris Cardinalis [illegible] regula de impetrando, dec 61. lib. 3 num. 1.
Poſſeſſio ſimul vna cum titulo ex decreto [illegible] inſeruntur, ibid. num 2.
Poſſeſſio probata per vnum teſtem de viſu aliquando elicit mandatum de manutenendo, dec. 375. lib. 3 num. 1.
Poſſeſſio [illegible] conſiderabilis licet ſit, & veniat in reſtitutione, in tanto aliquando tamen eius conſideratio nulla habetur, niſi gratia canonizata dec. 18. lib. 1. num 5.
Poſſeſſio licet probata ſit ex actibus poſſeſſionis, nō tamen ob id ſequitur, quod ſit probatum certitudinaliter, quo nomine capta aut habita ſit poſſeſſio, dec 310 lib. 3 num 3.
Poſſeſſio capta vigore decreti poſt aditam inficit poſſeſſionem captam hereditate in[illegible] dec 904 lib. 3. num. 2.
Poſſeſſio canonicatus vltima capta capitulariter, an ſit præferenda primæ traditæ ab epiſcopo, & vno tantum canonico, ita quod vltimus ſpoliatus veniat reſtituēdus, quod ſic, dec. 1156. lib 3. num. 1. & 3.
Poſſeſſio capta vigore breuis, vbi alius non reperitur poſſidere, eſt manutenenda, dec. 696 lib. 3. num. 1.
Poſſeſſio in beneficialibus non conſideratur, ſed legitima, & vera inſtitutio, eaq; de præſenti, dec. 678. lib. 3. num 3.
Poſſeſſio canonicatus in ſpolio capta auctoritate propria non eſt reſtituibilis, dec. 166. lib. 2. nu. 1. Et quid in poſſeſſione tali in beneficio parochiali, non autem canonicatu capta, ſit ſtatuendum, ibid. num. ſeq.
Poſſeſſio quando ex officio ſit ſequeſtranda, dec. 1446. lib 3. num. 1.
Poſſeſſio capta ex ceſſione intruſi alicuius in beneficio, vtque dicitur attentata, dec. 456. lib. 3. num 5.
Poſſeſſio prætenſa, an ſit reſtituibilis ſtantibus inſtrumentis, & ſcripturis de facta locatione fidem facientibus, deciſio. 210. lib. 2. num. 1.
Poſſeſſio vt reſtituibilis ſit petenti, quod & quale tempus requiratur, dec. 65 lib 3 nu. 5.
Poſſeſſio ex ipſa quid dicitur ſeparatum a titulo ipſo, & iure beneficii, dec 512 lib. 3 n 4.
Poſſeſſio obtenta vigore ſubrogationis vtrum debeat dici attentata, dec. 576. lib 3. num 2.
Poſſeſſio continuata probatur per teſtes deponentes percepiſſe vinum & oleum, dec. 1818 lib 3 num. 1.
Poſſeſſio capta vigore ſententiæ latæ ante inhibitionem, & ſic lite pendente, an dicatur attentata, vide late diſtinctionem, dec 11[illegible] lib. 3 num. 1.
Poſſeſſio eius qui fuit ſemper in mala fide cū poſſeſſione bonæ fidei non coniungitur ad præſcribendum, dec 1430. lib 3 num. 1.
Poſſeſſio non vacans beneficii, vt a prælato attentata non poteſt apprehendi, ita neque apud eundem remanere nequit, neque tradi aduerſario, ideoque bene poteſt ſequeſtrari, dec. 469. lib. 3. num. 6.
Poſſeſſio ex depoſito alterius nomine acquiritur, quādo antea ille alter poſſidebat, aut quādo aliquis contractus præceſſit, ex quo poteſt fingi facta tranſlatio poſſeſſionis, dec. 467. lib 3 num 3.
Poſſeſſio vitioſa dicitur propter decretum irritans, dec 1438 lib 3 num 1.
Poſſeſſio capta lite pēdente fecit reuocari recepta, & attentata, ſtante quod poſſeſſio fuerit ſolum momentanea, deciſ. 113. lib 2. num 1.
Poſſeſſio capta tam ex priori titulo, quā ex ſupplicatione regreſſus aliquando poteſt, dec. 369 lib 3. num. 3.
Poſſeſſio non quæſita, nec per apprehenſionem partis principalis de ea prætendentis, nec procuratoris ad id negotium deputati, facit non interrumpi poſſeſſionem partis aduerſæ vere poſſidentis, deciſio. 115 lib. 3. num 6.
Poſſeſſio beneficii etiam litis pendentia adhuc in vigore exiſtente capi poteſt, vbi reſignatio ante litem facta fuerit, dec. 445 lib. 3 num. 1.
Poſſeſſio proviſi ab Ordinario ab initio fuiſſe vitioſa dicitur, & infecta, quod in reſeruato beneficio capta fuerit, licet capitulariter, dec. 633. lib. 3 num. 3.
Poſſeſſio ſequeſtratur non tato, antequam in petitorio fiat progreſſus, dec. 66 lib 3. nu. 2.
Poſſeſſionem ſuam confirmans vigore conſtituti, non dicitur alium qui præcedit de ea ſpoliare, dec. 345 lib 3. num. 4.
Poſſeſſio hoc beneficii capta medio breuis Apoſtolici facit articulos admitti alias ob prætenſum ſpolium denegatos, dec. 356. libro 3. num. 5.
Poſſeſſionis acquiſitio fieri nullo modo poteſt, niſi accedat conſenſus animi & voluntatis, & ideo, vt animo hoc conſtet ratificatio omnimoda eſt neceſſaria, d. 320. l. 3 nu 3.
Poſſeſſionis infectæ ſi fiat mentio in prouiſione non purgatur vitium, & tubas eidem datur, dec 633. lib. 3. num. 2.
Poſſeſſor non dicitur qui fundat ſe in iure tertii, dec. 720. lib. 3 nu 1.
Poſſeſſor tempore rei iudicatæ excipere poteſt de regula de triennali, cum ipſa ſolum poſſeſſores tueatur, dec 564. lib 3 num 2.
Poſſeſſorium retinendę, an prius intentari debeat, quam petitorium, & poſſeſſorium ſimul, dec 740. lib 3 num 1.
Poſſeſſor triennalis non dicitur, vbi aliqua ſupereſt citatio, etiam contra alium facta, dec 1295. lib 3 num. 1.
Poſſeſſor cum aliquo titulo colorato præfertur ſimplici poſſeſſori, dec. 1090 lib 3 nu. 1.
Poſſeſſor ad effectum regulæ de annali primæ eius parte non dicitur citatus, quando cōſtituit procuratorem ſpecialem, deciſ. 945. lib 3 num 1.
Poſſeſſorii actus geſti per prælatum in locis, de quibus lis mouetur ratione poſſeſſionis non obſunt monaſterio, nec illud ſua poſſeſſione priuare, non conſtito de ſcientia monaſterii, eo magis ſi facti tales actus fuerint in locis longe diſtitis a monaſterio, & ſylueſtribus, ex quo non difficulter prætendi ignorantia a monaſterio poteſt, dec. 138. lib 3 num 1.
Poſſeſſorio vbi agitur, ſufficit coloratus titulus ex ſuperioris auctoritate, dec. 452. [illegible] 3.
Poſſeſſorium, an abſorbeatur a petitorio, pulcerrima eſt di[illegible]ctio, dec. 713. lib. 3 num 2.
Poſſeſſorium iunctum proprietati facit, vt Ægidiana conſtitutio non poſſit ſuum ſortiri effectum, dec. 101 lib 2 num 13
Poſſidens in præſens non p[illegible] præſumitur ante a[illegible] temporibus poſſediſſe, deciſ. 369 lib 3 num. 3
Poſſident non proprio nomine, ſed alieno, vt pote prædeceſſi, mutare ſibi cauſam poſſeſſionis non poteſt, dec. 268. lib. [illegible] num 2
Poſſidens ex retractione & non ex retroceſſione ſubſiſtente illa retractione ſibi facta, non habet locum regula de publicando, dec 87. lib. 3 num 4.
Poſſidens duo incompatibilia non debet ſpoliari, & ſpoliatus debet reſtitui, dec 266 lib. 3 num 3.
Poſſidente nemine, & iacente hereditate, & dum vacua eſt poſſeſſio, ille qui deſiit eſſe colonus, rei inſiſtendo tran ſferre poteſt poſſeſſionem, dec 457 lib 3 num 4.
Poſſidere ſi quis ſe dicat, non ex hoc ſolo probatur poſſeſſio, ſtante eo, quod actibus contrariis demonſtret, vt ſi pro tutela actus geſti in facto appareant, qui propriam infringunt poſſeſſionem, dec. 368 lib. 2 nu 3.
Poſſidere pro herede differt ab illo, quod eſt pro creditore poſſidere, quorum vnam ſaltem a prætendente de poſſeſſione venit declarandam, dec. 315 lib. 3. num. 3.
Poſſidere quis poteſt tanquam heres, & ſucceſſiue etiam tanquam creditor, nec ſpoliari poteſt ſine cauſa, dec. 345. lib 3. num 6.
Poſſidere ſi quis dicatur, & fructus percepiſſe tempore reſeruationis penſionis, verum ſufficiens id ſit ad validandam poſſeſſionē, dec 563 lib. 3 num. 5.
Poſſidere ex retroceſſione, & reſeruatione plurimum inter ſe differunt dec 142. lib. 2 n 4.
Poſt cauſæ deciſionem pars principalis, an ad expenſarum teneatur refuſionem parti aduerſæ, an vero procurator ad id, qui cauſæ defenſionem ſuſceperat, ſit obligatus, dec. 200 lib 2 num 1.
Potens habere titulum ad duas parochiales ſolio tituli vigore valide conſenſum præſtare valet penſioni, dec. 678. lib. 3 num. 5.
Poteſt tamen extraiudicialiter Auditor pro meliori informatione negotii mercatorū placita in huiuſmodi negotio requirere, dec. 438. lib. 3 num. 5. & ſeq.
Præceptor vel prælatus in actione quæſita eccleſiæ

mao [illegible] tenetur, quæ facti ſui, [illegible] Bul[illegible] cōſ[illegible] [illegible] queſtie, dec 14 [illegible] num

Pars licet abſens etiam lon[illegible] habens no-titiam ſententi[illegible] per intimationem [illegible] totaliter con[illegible] [illegible] ap[illegible] honeſtis perſ[illegible] tacitur [illegible] præiudicium pariat, dec[illegible] lib 3 num 5

Pars non ſeruans contenta in regul[illegible] modo [illegible] excuſſione [illegible] regule Pau[illegible] omnino [illegible] ha[illegible] controu[illegible] eſt ob[illegible]tendum, dec.13 lib.2 num.

Pars ea[illegible] non tenetur, [illegible] apud acta fiunt, ne ſibi præ[illegible] inde aliq[illegible] genere eius, dec [illegible] lib [illegible] num 2.

Pars vt conſtituat pr[illegible] non vl-terius inq[illegible] debet apud acta [illegible] ſtatum, [illegible] num 5.

Pars ad declarationem procedens cont[illegible] ad uerſarium, ſi non conſtat notorie de [illegible] tuit, an releuet, dec 44 [illegible] num 1.

Pars aduerſa, contra quam [illegible] ad par-tes, vel extra curiam petitur, [illegible] in Curia, ibi conuenienda e[illegible] & [illegible] extra curiam de[illegible] pet[illegible] de-c[illegible] num.2.

Pars [illegible] reſtitui [illegible] integ[illegible] an ſeruare [illegible] & [illegible] tionem vſque [illegible] quod pr[illegible] probata, de[illegible]

Pars volens [illegible] in quæd[illegible] & non illam ad [illegible] vllum habere, [illegible] dotali danda eſt [illegible] 461. [illegible] num.5.

Pars recipiens pecuniam pro l[illegible] expenſis a parte aduerſa ſoluend[illegible] non [illegible] dicantur ſolutæ, vbi tamen ſimpliciter rece-pit facta quietatione ſine proteſtatione ſi-bi præiudicat, dec [illegible] lib 3 num 3

Pars conuicta, & condemnata ad reſtituendā poſſeſſionem, & fructus, & ve relaxaret [illegible] mna, & [illegible] hoc [illegible] faciat, ſed li-tem calumniæ ſe vlterius ſuſtinet, vt contu-max puniri [illegible]

Pars iudicato non parent, & contumax licet tolere[illegible] fauorem tamen faci[illegible] licet etiam [illegible] præ-ſertim in caſu [illegible] deciſ 626 lib 3. num. 5 & 6.

Pars volens probare contrariam omnium eo-rum quæ ab adu[illegible] deducuntur, obti-nere debet remiſſoriæ relaxationem, maxi-me ſi adhuc ſit intra tempus probationis, dec.625 lib 3.num 4.

Pars quæ prætendit teſtes contra ſe adductos, pati exceptiones, licet ſpoliatrix ſit, tamen venit ſi petat audienda, deciſ 590. lib 3. num.9.

Pars obitum in reſeruato menſe non probās, verum ex aliis clauſulis capere beneficium poſſit, ita vt gratia ipſius veniat canonizan-da, dec.593 lib.3.num.2.

Pars ſi in ſuſpicionem venit cauſſam protrahere, vt defatiget aduerſarium in petitis non eſt audienda, dec.418.lib.3 num 2.

Pars, quæ petiit examinari teſtes vſque ad nu-merum 40. vtrum debeat eſſe contenta, ſi ſufficiat numerus 30 maxime ſi materia ar-bitraria fuerit, dec.664.lib.3.num 4.

Pars tanquā periura, & colludens cum procu-ratore aduerſarii a iudicio eſt omnino re-pellenda, dec 538.lib.3. num.3.

Pars habens in actis breue, ac literas expedi-tas cum derogatione priuilegii partis ad-uerſæ, non eſt amplius executio retardan-da, dec.551 lib.3. num.2.

Pars probare volens aliter ſe ſtylum habere, quam eſt Curiæ, et concedendum eſt, deciſ. 58[illegible] lib 3.num.5

Pars recuſans iudicem ſimulque ab eius pro-[illegible] appellans legitima [illegible] cauſſa, [illegible] iudex proge[illegible] [illegible] 3 num

Pars [illegible] recuſans iudicem, & poſt [illegible] ab eodem, an [illegible] eum [illegible] [illegible] conſuluiſſe, ibi num 2

Pars poteſt [illegible] iudicio petere [illegible] in cauſſa noua vertat, niſi pr[illegible] aditio cohibeatur, deciſ [illegible] lib 3 num 4

Par[illegible] poſt terminum ſibi aſſignatum, po[illegible] dec 44 lib [illegible]

Pa[illegible] aut [illegible] admitti [illegible] ducat neceſſe eſt, d[illegible] num 4

Par[illegible] in cauſſa contra ſe d[illegible] remedium appella-t[illegible] eſt, dec 137 lib [illegible]

Pa[illegible] negotio attentauit, nō po[illegible] iudice, vt attentata per ad-uer[illegible] occurrit, niſi propter p[illegible] att[illegible] ſufficienter pu[illegible] dec 65 lib. [illegible] Limitationem huius, & contra-[illegible] latius, nu[illegible] lib 3 nu[illegible]

Pa[illegible] in præſen[illegible] tanquam in [illegible] futurum [illegible] quod [illegible] a ſeruari a [illegible]

Par[illegible] la-[illegible] & [illegible] pati[illegible] debet, & [illegible] non [illegible] rogo[illegible] tora-d[illegible] debet [illegible] ſi cau[illegible] quæ ſ dam nominatos, omn[illegible] ſua com-muni [illegible] ac cedente al quo & [illegible] intereſſe ſuo, & durante comm[illegible] ſpecialem, an poſſ[illegible] partem [illegible] interim iſtius inter-eſſati nomine rade[illegible] cauſſa, ſibi dari dilationes, [illegible] ppoſito, quod [illegible] actore in negotio ſe gerat, dec.[illegible] lib. [illegible]

Pars aduerſa nolens dari dilationes acteri, nō debet dare nouam commiſſionem, cum ea [illegible] dilationes non poſſint [illegible] aduerſa parte exiſtente [illegible] bid num [illegible]

Pars aduerſa ſpoliatum aſſerens, volens cedere a[illegible] & [illegible] rium pro[illegible] eundo procurato-rem partis [illegible] principalis iam de-functæ, iam domin[illegible] litis effectum qui diffugiat litem, adducta excuſatione de impedimento non habitæ pecuniæ, nec copia inſtrumentorum ob nondum con-firmatos tutores, nō debet audiri, niſi ſub-latis impedimentis, præſuppoſito, quod ipſa fuerit in cauſſa, quo minus confirma-rentur dati tutores in teſtamento, dec.225 lib 3 num.3.

Pars vna litigantium [illegible] vt in euentum, quo ſibi prouiſum fuerit de beneficio æ-qualis valoris cum præſtimonio, de quo li-tigium eſt, admittat reſignationem, con-trahit ſimoniace, idque conuentionaliter, & ideo ob id, tanquam ſimoniaca poteſt puniri, dec.123.lib 3.nu.1. Et huiuſmodi reſi-gnatio realis, an vero conuentionalis, ſit habenda, num ſeq ibid.

Pars habens prouiſionem beneficii parochia-lis per reſignationem ſibi factam, & ex cauſſa permutationis, cuius vigore poſſeſ ſionem pariter apprehendit iam ab annis plus minus decem, & octo non conſtito, li-cet de continuatione poſſeſſionis, ex quo tamen non apparet de contradictorio, nec, quod alius fuerit in poſſeſſione, ex tam longo temporis decurſu præſumitur bo-num ius, & longa poſſeſſionis continuatio, vnde etiam bonus titulus habitus arguitur, dec.102.lib 3.num.5.

Pars citata pro exhibitione interrogatorio-rum [illegible] cita-tationis con[illegible] eſt, & [illegible] bene facit eam con[illegible] num 2.

Pa[illegible] aſſere[illegible] & [illegible] caſtrū pro d[illegible] tum [illegible] nomine, qu[illegible] hæc dicenda [illegible] poſ ſe[illegible] dec [illegible] lib [illegible] num 1.

Pa[illegible] depoſitis cauſ-ſam [illegible] tenetur ad ſuam defen[illegible] tepeſtate, deciſ. 662. lib. 3. num [illegible]

Pars præſ[illegible] iudici commiſſionem ad pro-ceden[illegible] confirmatione v-[illegible] omiſſa, an dicatur indui[illegible] iudicium, ita vt tenea-tur [illegible] expenſas in vſque factas, deciſ.a 46. lib [illegible] num 2

Pars ad duas eccleſias curatas obtinēda quid debeat docere ratione diſpenſationis præ-tend[illegible] dec [illegible] lib 3 num.5.

Pars [illegible] gratia ſi neceſſe, in qua non erat [illegible] familiaritas prælati, ſeu Vicecancellar[illegible] an ſibi præiudicet, dec.160. lib 3 num [illegible]

Pars [illegible] ſe probare velle in omnibus de-cur[illegible] debitam partē a ſurrſæ depoſitione, & ſtetit per aduerſa-rium, q[illegible] receperit [illegible] omnia in forma probata, non eſt immunis a [illegible] brachii ſecularis, de[illegible] num [illegible]

Pars p[illegible] poſſe procedere executi-uere obtenta commiſſione, verum id poſ-ſit quando pendeat iudicium poſſeſſoriū, de[illegible] lib [illegible] num 1.

Parte, quæ de[illegible] prætendit, nihil affe-ren[illegible] ad victoriam progreditur, dec. 490. lib [illegible] num.

Parte non informante, & graui exiſtente ne-gotio Rota decidere non facile ſolet, de-ciſ [illegible] 3 num 1

Partes vtraque [illegible] matrimonio diſſentientes, ona[illegible] per nullitate eiuſdem remiſ-ſionem petit, altera ſuper eius validitate [illegible] militer remiſſionem dari poſtulat, quæ il-larum illam debeat impetrare, dec.224 lib. 3 num 3.

Pa[illegible] non rite informare in voce poſſunt, [illegible] dubium nullum in iudicio pro-ponant, dec. [illegible] lib.3 num 1.

Par[illegible] in iud[illegible] ſuper poſſeſſione Abb[illegible] pendet ab ar-bitrio iud[illegible] categorium primo ve-niat diſcu[illegible] dec.131. lib.3 num 1.

Partes verum d[illegible] contra ſententiam p[illegible] ſubſcriptionem impedire, aſſerendo ſe vlterius velle audiri, dec 95. lib. 2 num 1

Partis ſi ſpecialia commiſſionis vigore impo-[illegible] ad docend[illegible] nullitatibus præſ-[illegible] nullo decurſo, & non probata procedi poteſt ad [illegible] confirmationem ſenten-tiæ, & formationem, dec 186 lib 2 num 2.

Partis [illegible] ſi teſtes in longinquo poſiti fue-[illegible] dari poteſt, vt teſtes ad Curiam transferri patiatur, nō autem ad id per vim, aut ius cogi, dec 219 lib 2 num.2

Partis vbi plene ſatisfactum non fuit, non po-teſt [illegible] abſolutio in foro pœnitentia-li, dec 64 lib 3 num 4

Partibus concordi voto conſentientibus in ſententiæ ſubſcriptionem, non adimpleta ea concordia contra pactum ſub ea factum ab vna partium [illegible] debeat in fauorem al-terius ſententia ſubſcribi, deciſ. 26 lib. 3 num 2.

Partibus volentibus de contractu inter ſe ce-lebrato fieri publicum inſtrumentum, ſit, vt eo modo [illegible] aut non dum ta[illegible] a ſcriptura, contr[illegible] non habeatur perfe-ct[illegible] dec [illegible] lib 2 num.2

Partibus ne[illegible] formationibus cō-[illegible] poteſt concludi, deciſ 208.lib 3 num 1

Particulariter institutum non eſſe heredem ex verborum proprietate multi Doctores concludere, dec 4 lib num.

Partis vnius procuratore informare iudicem, vel auditorem recuſante, fieri poteſt [illegible] poſitio cum informatione partis aduerſæ, dec.337 lib.3 num.1.

Partis citatio de neceſſitate requiritur ad id, vt quando teſtes deponere debent eum iuramento videant eos iurare. dec 1. lib 1 n 4

Partita in libris mercatorum deſcripta [illegible] fidem faciunt & valide probant, dec.1 5.lib. 2. num.4.

Partita vna ad aliam relata illa non exiſtente, ea quæ ſupereſt, venit attendenda, dec. 86. lib.3 num.3.

Partita ſi non faciat mentionem pecuniarum ſcilicet, quod non poſſint amoueri ex bancho, niſi inueſtiantur in re immobili [illegible] rint alio ſine impenſæ, repeti non poſſunt, dec.184 lib 3 num.3.

Partitæ debiti, & crediti plures [illegible] debent in totum acceptari ad [illegible] faciendā aliter non releuant, dec [illegible]

Patentes prædeceſſorum beneficii [illegible] niſi ex patria conſuetudine valorem beneficii in ſcriptis offerre ſolitorum, [illegible] faciant aliqualem de valore beneficii, [illegible] non totalem, fidem etiam aliquam facere [illegible] de valore, de quo eſt quæſtio, dec.128 lib 3.num.3.

Partium compoſitio ita fieri poteſt, [illegible] canonizatoria vni detur, alteri abſolutio ab expenſis concedatur, dec.517 lib 3 num [illegible]

Partium vna variis actibus impedire conanti quo minus altera referat, in alterius fauorem ob detectam fraudem iudicatur, decis 51.lib 3 num.8.

Partium altera conquerente de non plena audientia ab expeditionibus literarum ſuper earundem correctione, aut approbatione, ad dies aliquot negotium differri poteſt, & ſuſpendi expeditio, dec 50 lib.3 num 1.

Partium litigantium inſtantiæ importunæ faciunt aliquando cauſſam remitti, dec.621. lib 3.num 1.

Pater adoptiuus extraneus non habens filium in poteſtate non ſuccedit filio in hereditate, dec 21.lib 2.num 1

Pater adoptiuus extraneus, qui non habet filium adoptiuum in poteſtate non ſuccedit, dec 78 lib 1 num 1

Patientia partis prætendentis ſe ſpoliatam iuncta cum taciturnitate, & [illegible] contradictione aduerſarii, facit opinari iudicem partem carere bono iure, dec 56 lib 3 num 4.

Patronatus ius ſi non conſtet competere his qui præſentarunt, [illegible] prouiſio Pontificis contraria effectum ſortiatur, non præiudicatur illis præſentantibus omnino, decis 680. lib.3 num 6.

Patroni ſecundo in actu præſentandi iurantes, ſe non variaſſe, non ſunt periuri, cum præteritum reſpiciatur, non quod ſit in præſenti, dec 547.lib.3.num.6.

Patroni accumulatiue an variate poſſint ex forma iuramenti præſtiti facile dignoſci poteſt, & etiam an veniant a iuramento abſoluendi, dec 513 lib 3.num 5.

Patroni conſtituto procuratore ad præſentandum cum iuramento ratos ſe habituros, quæ per eum geſta fuerint [illegible] reuo[illegible] tes mandatum, an poſſint his non obſtantibus præſentato iam aliquo [illegible] procuratore, alium præſentare, dec 1[illegible] lib.3 num

Patroni non reuocando mandatum [illegible] procuratori per ſecundam præſentationem, non ſunt periuri, cum non reuocent, vt nec mandatum ſit nec præſentationem, ſed adaugent per ſecundam, quod [illegible] contra formam iuramenti a ſe præſtiti, decis 547. lib.3 num.4.

Patroni aſſerentes ius ſibi competere præſentandi a tempore immemorabili vbi ab [illegible] nis centum alios ab illis dominus ius præſentandi [illegible] habuiſſe inſtrumenta probetur, a[illegible] iſta probatum abeſſe poſſit, dec [illegible] lib 3 num 4.

Patroni [illegible] amantes, ſcientes, & patientes, vno præſentantes per ob[illegible] ignatam [illegible] videntur man[illegible] dec. [illegible] lib. num.4

Patroni non impugnantes ſeſe [illegible] ſus in b[illegible] videtur, [illegible] e, ſi tamen [illegible] in p[illegible] nare, [illegible] bi præiudicant, dec 20 [illegible] b 3 num

Patroni ſi per [illegible] an [illegible] in 4 nō præſentarunt in be[illegible] fic. q[illegible] eſt de iure patronatus, an ex hoc ſibi præiudicent, decis 254 lib.3 num.1.

Patronus ex[illegible] eps in poſſeſſione iuris patronatus licet non ſit patronus, eius tamen præſentationes ſunt bonæ, dec.2. lib 3 num 5

Patronus exiſtens in poſſeſſione conferendi, & iuris patronatus, licet vere non ſit, & realiter patronus, tamen ab eo factæ præſentationes val[illegible] nec de iure caſſari poſſunt, dec 2[illegible] a num.3.

Patronus an [illegible] iuramentum præſtitum variare poſſit, dec 4 1[illegible] b num.

Patronus ignorans de reſeruato regreſſu, & permutatione, & [illegible] expreſſe, nec tacite conſenſum præbens, cum de [illegible] occulta diuinare non poſſe dicatur, poſtea validare fa[illegible] non poteſt, [illegible] 198 l[illegible] num 2

Patronus rel[illegible] vſumfr[illegible] in omni aſſignat [illegible] in beneficio durante [illegible], poteſt [illegible] aſſignare ex omnibus [illegible] uatis Re[illegible] inſtituto pro [illegible] e, dec 442 lib 3 num 3.

Patronus an & quando præſ[illegible] ſucceſſion[illegible] primogenit[illegible] ra pr[illegible] te dec 912 lib [illegible] num.1

Paulina conſtitutio an contra ius commune ſpecialem [illegible] cat modum e[illegible] ſtimat[illegible] ius locationis, etiam ſtante euidenti vtilitate Eccleſiæ, dec 2 [illegible] lib [illegible] num 6.

Paulus Quartus Pont. Max prohib[illegible] ſuppli cationes, regreſſus, & penſionum [illegible] a lienis beneficii [illegible] ex[illegible] edit, dec.4[illegible] n.3.

Paupertas Eccleſiæ ſi eſt notoria & [illegible] nitus propius, & bonis Epiſcopi ſit fama certa, facit ſuſpicari poſſe bona [illegible] poſt mortem Epiſcopi non habentis [illegible] um Eccleſiæ, potius præſum[illegible] ex bonis patrimonialibus, quam Eccleſiæ, dec.572. lib.3. num 7.

Paupertatem allegans pro reſtitutione fatalium, illam probare debet, dec 1 29 l.3.n.1.

Paupertatem allegans eam haud dubie probare tenetur, [illegible] lib 1 num 2

Pecuniæ in bancho poſitæ ſint ad rerum immobilium emptionem alias in vſus conuerti non poſſunt, dec 135.lib 2.num 3.

Pecuniæ depoſitæ in bancho ad inueſtiendum in re immobili non poſſunt alio fine impendi, dec [illegible] 4. lib. num 2.

Pecunia non poteſt dici inueſtita, ſi non perduret inueſtitura eiuſdem ex temporis, & actus modicitate, dec. 84 lib 3.nu 1.

Pecuniæ religionis depoſitæ in banchum, eo fine, vt in ſtabilium emptionem conuertantur, non poſſunt ad alios effectus expendi, nec reſtitui emtori, ſed illud ſtabile remanere emtum penes emtorem pro religione, dec.135.lib 3 num [illegible].

Pecuniæ regiſtratæ, in libris mercatorum cuius fuiſſe præſumantur, an patris, vel filii, qui erat pupillus, & nequaquam induſtrioſus, dec.419 lib 3 num 1.

Pecuniæ propriæ non autem alienatæ, prout ſunt [illegible] corum, transeunt ad heredes poſt mortem, dec.380.lib.3 num.3.

Pecuniæ numeratæ a theſaurario regis, verum ob [illegible] gis eſſe præſumantur, vt pecuniæ a theſaurario Card. numeratæ ipſius Card. dicantur ex præſumtione, dec.5[illegible]9.lib 3 n.2.

Pecuniæ in dubio eius fuiſſe præſumuntur qui eas ſoluit, dec.599.lib 3 num 3.

Pecuniæ poſitæ in bancho eo fine [illegible] in præ[illegible] [illegible] nem conuertantur, & non aliud [illegible] vſum conuertantur reſ[illegible] primi effectus ex[illegible] utionem, [illegible] lib.2.num [illegible].

Pecuniæ præpoſitæ ſi [illegible] eius, qui eas ex[illegible] a [illegible] ita eſt, nec ali[illegible] opponere comp[illegible] on m,d. [illegible]

Pendente cauſſa [illegible] progreſſus ad [illegible] liquet [illegible] co[illegible] in cauſſam app[illegible] 228 l[illegible] 4

Penſio [illegible] præ[illegible] in f[illegible] neulo [illegible] prælat pe[illegible] itan[illegible] repetitam, vt [illegible] de [illegible] lib 2.num 1

Penſio ex facultate transferri [illegible] poteſt, de[illegible] num

Penſio [illegible] in beneficio ſine man[illegible] gen poteſt [illegible] 2

Penſio an, & [illegible] in [illegible] ad ſucceſſores, vide d[illegible] lib 3 num 1.

Penſio per contra [illegible] non dicatur exſtin[illegible] a, dec [illegible]

Penſio etiam nulla eſt ſoluen[illegible] fiat ſine retardatione dec. [illegible]

Penſio [illegible] ata turi commun[illegible] & [illegible] n de [illegible]

Penſio [illegible] elet[illegible] ex [illegible] prædece[illegible] e [illegible] ſtua, an [illegible] nonu[illegible] le[illegible] & [illegible] dec. 83.l[illegible]

Penſio [illegible] dem de [illegible] translatus [illegible], an in [illegible] apen[illegible] ratione [illegible] ipſius [illegible] & ad uer[illegible] n.1.

Penſio al[illegible] cellaria [illegible] ibid. num 2.

Penſio [illegible] ſuum [illegible] dari habito [illegible] ad [illegible] ſſum, non autem ad [illegible] n [illegible]

Penſio an & quomodo transferri poſſit, deciſio. 1312 lib 1 num 1

Penſionarius obtenta penſione in beneficio non ordinatus antea clericali ordine poſt habitam penſionem, cuius [illegible] facta fuit vera, eliſa rep[illegible] tatione de cl[illegible] tu, facit vt penſio non ſit rata habenda, deciſ 20.lib 3 num 1.

Penſionarius titularis, & qui ſolo nomine eſt penſionarius, nullos fructus percipiendo, annullata penſione de æquitate in nihilum plane tenetur, dec 271.lib.2 num.2.

Penſione annullata vtrum teneatur pars, quæ recepit ſolutionem ad earundem reſtitutionem, dec.271 lib.2.num.1.

Penſionem pro expenſis factis aſſignare ſuper beneficio, res eſt prorſus illicita, decis 670. lib.3 num 4.

Penſionem recipiens ſine prærua aliqua proteſtatione, ſcientiam litis præſuppoſuit, & ius in ea quæſitum remiſiſſe videtur, decis 270.lib.2.num.2.

Penſionem non ſoluens beneficio ſuo impoſitam, ſi non eſſet priuatus, poteſt de nouo priuari, & alteri conferri, & hoc ſtante, cum ius nullum habeat, non eſt reſtituendus, dec 167.lib 3.num.2.

Penſionem reſeruatam ſuper duabus parochialibus [illegible] ex indulto diſpenſatorio Sedis Apoſto[illegible] aſſerens ad probationem talium aſſertorum eſt obligatus, dec. 678. lib [illegible] num

Penſion[illegible] tio licet facta de menſe Septem[illegible] tamen integra paga currens [illegible] ſeſt[illegible] tis debetur translatori [illegible] num 1.

Penſionis nullitas, an ex ea probari poſſi[illegible] in c[illegible]

[illegible]eſiæ non poteſt præiudicare, ſecus in acquirenda, dec 284 lib 3 n [illegible].

Præceptoria eſt de numero beneficiorum ad nutum ſuperiorum amouibilium, dec 970. lib 3 num. 1.

Prædefuncto quæ obfuere etiam impediunt ſubrogatum, cum ſubrogatus ſapere naturam debeat eius, in cuius locum ſubrogatur, dec. 64 lib 3 num 6

Prædicatorum religio, quæ non conſueuit ex particularibus fratribus ſuis alimoniam præſtare, an ad ſumptus litigantis in particulari pro ſui iuris tutela ad litis impenſam obligetur, dec. 17 lib 3 num 1.

Prædium habitum ex cauſa venditionis, vel res aliqua immobilis a prælato, vel eccleſia, vt non poteſt ſine ſolemnitatibus requiſitis alienari, ita & actio ad illud competens eodem modo, ab eodem prælato prætermiſſis dictis ſolemnitatibus cedi non poteſt in præiudicium eccleſiæ, deciſ. 233 lib 1 nu. 4 limitationem eius vide ibid n. 9.

Prædium, cum ſine ſolemnitatibus a iure requiſitis alienari non poſſit, ita nec actus eiuſdem prædii nomine competens ſine ſolemnitatibus remitti non poteſt, dec 209 [illegible] 2. num. [illegible]

[illegible] quis debeat in beneficio inter duos [illegible] contendentes, quorum alter veniat ex regreſſu, alter vero ex prouiſione Apoſtolica [illegible] ex [illegible] præ[illegible] tur, dec [illegible] num. 1 &

Præfixo termino [illegible] parti ad docendum de nullitate ſententiæ, ſi [illegible] ab ea non fuerit ſeruatus, nec [illegible] de nullitate, ſibi imputet [illegible], dec 2 9. lib. 3 num. 2.

Præfixo termino de nullitate docenda, ex non docta non amplius pars auditur, dec 490. lib. 3 num 2.

Præiudicare poteſt in rebus quærendis ipſe prælatus ſuæ eccleſiæ, quantumcunq; ipſi eſſet quæſita actu, ſecus in iam quæſitis, dec. 233 lib 4 num 6

Præiudiciali non exiſtente criminali cauſa ipſi ciuili, poteſt [illegible] ſubſtituto facta de procedendo a [illegible] iudice, & nihilominus procedi in ciuili, non obſtante dicta inhib[illegible] dec. 24 lib 3 num 3.

Præiudi[illegible] nouam [illegible], quando dicatur fieri, [illegible] num. 1.

Prælaturæ ſi ſit [illegible] alicuius monaſterii, facit, vt prouiſo potius titulus cenſeatur adminiſtratoris, quam titularis poſſeſſoris, dec. 178 lib. 2. num. 2.

Prælatus non exprimens verum valorem beneficii, ſi alleget detrahendam penſionem antiquam, & ſic poſſe conſtare de vero valore, hoc dicto nil releuat, cum veniant tali caſu conſideranda onera perpetua, quæ deduci poſſunt, non ad tempus appoſita, dec 185. lib. 3. num 4.

Prælatus vigore ſubrogationis in locum defuncti, & medio breuis de obtinenda poſſeſſione cauſam apprehendens, an ſine vitio ſpolii dicatur acceptare litigioſo exiſtente beneficio, & reſeruationem habente regreſſus, dec. 500 lib. 3. num 2.

Prælatus in iis, quæ acquirere poteſt in ſe[illegible] ſuā, facere in præiudicium eccleſiæ poteſt, dec. 30 lib 2. num 2.

Prælatus habilis reputatus nedum ad penſionem obtinendam, ſed ad quælibet beneficia, licet ſuper obiecta inhabilitate [illegible] dicatur habere diſpenſationem, præſumitur tamen legitime, & virtute eius vigore induliti diſpenſatus, dec 109 lib. 2 num. 2.

Prælatus vigore breuis Cameralis, & impetratæ ſubrogationis mortui, qui habebat beneficium, ſuper quo erat reſeruatus regreſſus, non facta mentione reſeruationis, nec ſicut motæ, vbi poſſeſſionem apprehendit, ſibi præiudicat, & dicitur attentare, deciſ. 489. lib. 3. num. 1.

Prælatus an repudiare poſſit legatum ex teſtamento, ex quo eſſe quæſitam actionem cōſtat ex opinione Iaſonis, dec [illegible] lib 2. nu 4

Prælatus ante præfixum con[illegible] in fauorem tertii, an dicatur beneficium, ſeu commendam acceptaſſe dec 5[illegible] lib [illegible] num 1

Prælatus ex ſtatutis ſuæ religionis, ſi obligatus ſit dare in cōcilio computa priori, præſumitur de eo eſt, quod apud eum reperiantur ſcripturæ contractuum in cauſis religionis factorum, dec 293 lib 2. num 5.

Prælatus habens dimidiam poteſt conuocare capitulum, & congregare ad electionem, dec. 783 lib 3. num 9

Præparatorius actus ad electionem non eſt diuerſus ab actu capitulari, dec 536 lib 3 nu 9

Præpoſitū ſe in inferiore ſedet in choro velle conuicere, vetro [illegible] non eſt, dec 630 lib 3 n[illegible]

Præpoſitus eccleſiæ in omnes clericos ius habet tanquam ſuæ iuriſdictioni ſubiectos, [illegible] num 1

Præpoſitus [illegible] cum punctatore concurrente [illegible], ibid num 4.

Præpoſitus ſuccedit aliquando in locum Ar[illegible], & eius vtitur prærogatiuis, dec. 41. lib 3 num 4

Præpoſitus litem habent cum Capitulo, & cū aliquibus canonicis in particulari, [illegible] tentia [illegible] in eius fauorem, [illegible] dici debeat, vel contra ca[illegible], dec 445 [illegible]

Præ[illegible] pro herede non poteſt dici, qui eo tempore quo poſſidet mater adhuc habet [illegible], dec 23 lib 3 n[illegible]

Præſcribi poteſt poſſe [illegible] diuiſionis, el titulo pro herede dec 4[illegible] num

Præſcribi contra pupillum nullo modo poteſt dec [illegible] lib. 3 num 2.

Præſcriptio ſtatutaria non dicitur [illegible] præſcriptionis [illegible] annorum niſi id expreſſe per ſtatutum caueatur, dec 5[illegible]4. lib 3 num 5.

Præſcriptio annorum quadraginta non impedit in integrum reſtitutionem ſtante ignorantia, idque tam in rebus eccleſiæ, quā [illegible] locum habere dignoſcitur, deciſ 3[illegible] lib 2 num 2.

Præſcriptio ſtatutaria ex lapſu annorum decem, & ſex, an proſit præſcribenti, dec 504. lib 3 num 2.

Præſcriptio [illegible] ſtatutorum, an efficaciter [illegible]

Præſcriptio [illegible] defunctum currit etiam [illegible] ſuccedentem in hereditate [illegible] num 7

Præſcriptio quod fieri [illegible] præſentibus illis, contra quos præſcribitur communis eſt Doctorum opinio, limitatur tamen in diuerſis domiciliis diuerſarum prouinciarum, dec. 480. lib 3. num 5.

Præſcriptio ſtatutaria, quando obſtare dicatur agenti virtute inſtrumenti, d. 726 l 3 n 1.

Præſcriptio in titulo pro herede fieri non poteſt legitime, niſi prædefuncto eo, decurſus agitur hereditate, concurrente bona fide præſcribentis, dec. 5[illegible] lib 3. num. 6.

Præſcriptione annorum quadraginta com pleta adhoc quadriennium datur ad petendum reſtitutionem in integrum ſubſiſtente ignorantia, dec. 39 lib 2. num. 2.

Præſcriptionis exceptio, verum litis dici poſſit ingreſſum impedire, an vt ex non diſcuſſa, in negotio principali procedi non poſſit, dec. 643 lib. 3 num. 4. & 7.

Præſens in curia reſignatarius, an ex illa præſentia præſumatur acceptatio beneficii reſignati ante ipſorum in alium commiſſum, dec. 535. lib 3 num 1

Præſens pars aduerſa ſi fuerit in curia, debet ibidem conueniri, eidemq; fieri inhibitio per procuratorem non in partibus, prout fuerat petitum, dec 338. lib. 3. num 3.

Præſentandi ius competens aliquibus tanquā vniuerſitati, an ſuperueniente ioram[illegible]nto, poſtmodum variare poſſint, d. 3[illegible]. lib. 3 nu. 2.

Præſentatio de [illegible] in beneficio vacante [illegible] præſuppo- nat dec [illegible] facta dicatur ab [illegible], vtrum ius patronatus [illegible] 14 lib [illegible] n. 4. electi habere vim electionis [illegible]

Præſentationis [illegible] ad ius patronatus inducendum de[illegible] eſſe [illegible], d. 694. l.

Præſentatus tanquam patronus contra alium quia Papa [illegible] poſtea, vtrum ſi doceat de quali [illegible] iuris patronatus præſentatū debeat obtinere, dec. 680. lib 3 nu 1.

Præſentia ſane [illegible] multa ſupplet, q̄ abbreuiatore [illegible] poſſunt, d [illegible]

Præſentia mulieris ſi non probetur, quæ dicitur contraxiſſe tempore atteſtationis, de qua deponitur, non videtur matrimonium cōtractum probari, dec 20[illegible] lib 3. num. 1.

Præſertim vbi ex talis fac[illegible] dicatur de iure communi competere, d. 6[illegible] nu. 2. & ſeq.

Præſtat [illegible] conſenſum quando indicate [illegible] catur talem fraudis præſumptionem, vt reſignatio non teneat, dec [illegible] lib 3. num. 1.

Præ[illegible] dationem [illegible] datam in [illegible] paraphernalibus [illegible] ex forma ſta[illegible] exigere poteſt d[illegible] lib. 3. num. 5.

Præ[illegible] vacantis in [illegible] reſeruatio vtrum per decretum cameræ [illegible] ſine [illegible] poſſit, dec 19 lib [illegible]

Præſ[illegible] non poteſt filium matrem, ſi eam vi[illegible] in teſtamento prætermiſſe, deciſ. 666. l[illegible] num

Præſumi teſtes omnes [illegible] teſtes, in præſcriptione [illegible] niſi omnino de [illegible], dec. 480 [illegible] n. 7.

Præſu[illegible] calum [illegible] inſtanti, onu[illegible] ſententiā [illegible]

Præ[illegible] ſententia, donec contrarium probe[illegible] lib. 3. num.

Præſumi [illegible] ſi fuc[illegible] denegandæ fa[illegible]tas probandi, dec. 212 lib. 2 num 6

Præſu[illegible] præſens [illegible] 280 lib 3. [illegible]

Præſumtiones & coniecturæ quid in caſu difficili probationis operentur, dec. 613 lib. 3. num 2.

Præſumtioni quæ oritur ex ſententia, ſtādum eſt donec con[illegible] probetur, deciſ. [illegible] lib. num

Præſ[illegible] probetur [illegible] hu[illegible] libro[illegible] in [illegible] appareat ſcripturis [illegible] pro quo præſumitur, deciſ. 10. lib 3 num.

Præſ[illegible] ſſo a parte aduerſa d[illegible], non ubi [illegible] te ſine, dec [illegible] num 5.

Præſuppoſito per inſtrumentum ſi[illegible] cento fieri nequa[illegible] præſcriptionem [illegible] non obſtante inſtrumen[illegible] lib. [illegible] n. 3.

Præſuppoſito quod [illegible] vacans ac vacans [illegible] conductor [illegible] in ea perſeuerat eam occupare, & in alium transferre, dec 463. lib. 3 num

Præſuppoſito denu[illegible] tate teſtamenti [illegible] præ[illegible]tionis [illegible] hereditas petenda debeat, an ex dicto [illegible] Adriani, an vero ex clauſula codicillari, deciſ. 464. lib. 3 n. 2.

Prætendens ſe ab alio deceptum qui nondum erat procurator [illegible], cui [illegible] dicit ſe decept[illegible] contra deceptorem agere poteſt ſine [illegible], cui non poſtea factus eſt procura[illegible], dec. [illegible]8 lib. 3. num. 8.

Prætendens gratiam anteriorem prou[illegible] aduerſarii, cui eſſe[illegible] facta, [illegible] la, vtrum debeat obtinere, deciſ 470 lib. [illegible] num 1.

Prætendens rationem breuis apoſt[illegible] h[illegible] de q[illegible] cont[illegible] de [illegible] probent [illegible] num. 2.

Prætendere [illegible] impl[illegible] as conditiones, non

poteſt reſignans quas ipſe voluit, [illegible] præſens fuit acceptare reſignatario, & ipſo pariter conſentiente, dec. [illegible]9 lib 3. num 6.

Prætenſi patroni, vt beneficium iuris patronatus doceant, ſi producunt præſentationem ex longo decurſu annorum centum viginti octo plus, vel minus, annorum, & inſtitutionem factam, non tamen per id probant, ſi non deducta fuit præſentatio, & inſtitutio ad effectum, dec. 169. lib 3 nu. 3

Prætenſum vbi fuerit, ſententiam in rem iudicatam tranſiuiſſe, ex iuriſdictionis defectu, an nulla dici poſſit, ita vt ſint relaxandæ executoriales, dec. 191. lib. 3 num 1

Præter teſtes de acceptatione beneficii facta, ſi appareat prouiſio, ea venit ad maiorem probationem inſpicienda, decıſ. 383. lib 3. num. 2.

Prætextu ſolius ſupplicationis gratiæ, ſi neutri, a parte productæ, vtrum articulantes mere obiectiue veniant admittendi, ſtante eo, quod datum [illegible] de regula de non iudicando, dec 17[illegible] 3. num 1

Praxis quotidiana obſeruat concedi gratias ſæpius antea denegatas, nulla facta mentione, vel denegationis, vel caſſationis, ex [illegible] de voluntate, & aſſenſu gratiam concedentis, dec. 244 lib. 3 num. 6.

Preces primariæ inſertæ in proceſſu fulminato, an probent ſeudum, dec 1[illegible]85 lib. 3. nu. 1.

Prima ſupplicatio nulla, & inualida, vni⁹ partis præſentatione exhibita, non propterea prætendit ab alia iam præſentatam eſſe expeditam, dec. [illegible]54 lib 3 num 6

Prima relatio curſorum de abſentia procuratoris diligenter inquiſiſſet eius eſt vigoris, vt de abſentia ſatis conſtare dicatur, dec. 335. lib 3. num [illegible]

Primæuo iure monaſteria omnia natura ſua fuere electiua, eorumque confirmatio ſpectabat ad ſuperiorem, dec 5[illegible]4 lib. 3. n. 5 & [illegible].

Princeps narrato negotio, vt ſe habet in rei veritate facilior redditur, aut difficilior ad concedenda, vel negaoda petita, propter, & perſonæ ſupplicantis qualitate, decıſ. [illegible]0 lib 3 num. 4

Princeps poteſt tollere ius quæſitum per ſententiam nondum exequutioni mandatã, dec [illegible]09. lib 3. num. 1.

Principale primum poſt acceſſorium in actionem, tanquam incidens deducendum eſt, ita quidem, vt agere volens contra filios, primo cauſſam tractet matrimonialem, & qu[illegible] abſo[illegible]uta alia facile terminari poteſt, dec. 18. lib. 3. num 4

Principalis dans mandatum procuratori ad poſſeſſionem capiendam beneficiorum ſibi conferendorum, dat etiam facultatem, vt collatione facta ſtatim id ex equatur nomine beneficii licet non expreſſo, dec. 452. lib 3 num. 2.

Principalis qui mandauit non eſt neceſſe formam mandati obſeruare ſed ſubſtitutum, cũ ab ipſius facultate acta dican[illegible]ur dependere, dec [illegible] lib [illegible] num. 6.

Principalis ſi perſonaliter citatus fuerit, aut eius procurator ad comparendum [illegible] tiam non comparentibus ſubſcribi poteſt, dec. 14[illegible] lib [illegible] num 3

Pri[illegible] lauſtrali ſubest Abbati, & tãtum clau[illegible] [illegible] 44[illegible] lib 1 num. 4.

Priuata ep[illegible] mi[illegible]ua non probat ordinar[illegible] e, ni[illegible] cau[illegible] bentem, dec 619. lib. 3 n 8.

P[illegible] ati libreu[illegible] m, an probent depoſitam p[illegible] variaſque ſummas apud alium, d[illegible] li[illegible] num. 1.

P[illegible]tio beneficii ipſo facto contingit, & iu[illegible] vigore [illegible] bi penſionis ſolutio vltra ter minum conſtitutum fuerit protagata, dec. 277 lib [illegible] num. 4.

Priuatio [illegible] neficii poteſt reuocari per viam attentati, dec. 834. lib. 3. num. 1. [illegible] al[illegible] o priuatione, ſeu executione, quæ fit citra factum hominis num. 3.

Priuatione antecedente fit ex neceſſitate, vt canonizatio impediatur, eam que penitus interimit, dec. 265. lib 3 num. 2.

Priuatum vbi fuerit flumen videndum eſt, cuius ſit terrenum, circa quod parata eſt conſtructa, vt conſtare poſſit, an propria poſſit auctoritate demoliri talis parata, dec. 447 lib 1 num 3.

Priuatus ab omnibus beneficiis non intelligitur priuatus a regreſſu, niſi de eo fiat expreſſa mentio, dec 698. lib 1 num 1 & 3.

Priuatus beneficiis ob hæreſin, an dicatur priuatus etiam iis, quæ alibi reperiuntur, quam vbi fuit ſententia lata, dec. 707. lib. [illegible] num. 1.

Priuilegia Auditoris Cameræ apoſtolicæ ampliſſima ſunt ratione cenſurarum inhibitionum, correctionum, & ſimilium, & quotidiano vſu in curia per praxim exercentur, dec 1[illegible] lib 3 num. 3.

Priuilegia ſcriptorum dum loquuntur de beneficio reſeruato intelliguntur de regulari beneficio tantum, dec 4[illegible] lib [illegible] num 1.

Priuilegiatus contra priuilegiatum non vtitur priuilegio de iure communi: ſecus de to[illegible] ſpeciali, dec. 938 lib 3 num. 2

Priuilegiis ſtantibus & indultis de cognitione cauſſarum per ſe, an incidente litigio veniat negotium vigore priuilegiorum & indultorum ſuper hoc habitorum remittẽdum, an non obſtantibus iis in Romana curia cognoſci de eo, vel etiam determinari poſſit, dec. 101. lib 3 nu 1

Priuilegiis a Pontifice conceſſis, ſi per derogationem etiam in forma ampliſſima productam derogetur, non tamen id extenditur ad illa priuilegia, vel indulta, quæ in contractum iuramento firmatum proceſſere, dec. 46 lib [illegible] num. 1.

Priuilegium alicui conceſſum, an extendatur ad perſonas non ſub priuilegio [illegible] tentas, dec 1[illegible]1 lib 2 num [illegible]

Priuilegium Papæ ſi eſt v[illegible] re alternatiuum [illegible] tion[illegible] regulæ, ord[illegible] menſi[illegible]m [illegible] pro[illegible] ord nar[illegible] conferente, vt [illegible] pro[illegible] ſio, dec. 65[illegible] lib 3 [illegible]um 2.

Priuilegium [illegible]on[illegible]s decimarum datum ordini[illegible] ual[illegible] familiæ, non iuuat reſpectu col[illegible] pa[illegible]rii, dec. 590 lib 3. num 1.

Priuilegium exemptionis a quarta parte legatorum parochialis præſtanda, intelligitur ſolum de rectis ad certos vſus eccleſiæ exemtæ dec 187 lib [illegible] num 1.

Priuilegium conceſſum alicui, non obſtantibus ſtatutis, operatur [illegible]tiam in ſtatutis, quæ poſt f[illegible]ctam conceſſionem interuenerunt, dec. [illegible]43 lib 3 num. 3.

Probabilem cauſſam vollitaris committendæ ſi habeat pars, & ſuccumbat, excuſatur a lapſu fatalium, dec. 490. lib. 3 num 4

Probabili eſſe in ignorantia. & ignorare reipſa plurimum differre, dec 605. lib. 3. num 3.

Probans non tamen perfecte non poteſt ius tertii alterius obfuſcare, dec. 81. lib. 2. nu. 2. Et quomodo hęc procedant, num. ſeq. ibid.

Probant ſe decennio in loco Epiſcopi habitaſſe, licet non ſui ordinatis, præſumitur ibi habitationem firmam contraxiſſe, decıſ. 675. lib. 3 num. 6.

Probans poſſeſſionem patris ſui ſuſpenſo petitorio, vtrum illi obſtent ſententiæ contra illum latæ in fauorem patris aduerſæ, decıſ. 595. lib 3 num 2.

Probandi onus in aduerſarium quando trãſferatur, dec. 1233 lib. 3. num 1.

Probari conſenſus dici non poteſt ad ea, quæ ſunt denegata, cum priuationem prælapponunt & ſunt nulla, dec. 290 lib. 3. num 1.

Probari validum eſſe ſi debeat inſtrumentum publicum, non locus tantum, ſed locus loci apponi debet, quia tali caſu appoſitio a Re[illegible] omnino requiritur, maxime vbi teſtes continuo inter ſe non conuenerunt, circa locum ipſum, de quo eſt controuerſia, dec. [illegible]27 lib. 3 num 2.

Probata familiaritate alicuius Cardinalis ab eo, qui gratiam conatur impetrare, imo ipſius [illegible] tificis, non ob id ſit, gratis Bullarum expeditio, aut etiam dictarum gratiarum, niſi apponatur gratis, de mandato, dec. 162. lib 3 num 5.

Probatio ex clauſula, vel priuilegio, ad quem pertineat, dec 105 lib 3. num 1.

Probatio hæc, an indefinita ſit, ſcil. prob[illegible] quendam tertium bona ſua adminiſtra[illegible] ſi non addatur omnia, dec 4[illegible] lib 3. num 3.

Probatio per ſamam publicam, an ſufficiat [illegible] probandum obitum in menſe reſeruato, dec. 60[illegible] lib [illegible] num. 1

Probatio calumniæ ex eo, vel maxime apparet, quod cum diu fuerit ſuper probat[illegible] articuli controuerſi litigatum, nihil [illegible] probatum, proi[illegible]itat ſe adhuc pars in [illegible]turum probare velle, dec 128 [illegible] num [illegible]

Probatio non denegatur ſæpe, ſe[illegible] bene modus pr[illegible]bandi, dec 222 lib. 2. num [illegible]

Probati[illegible] art[illegible]culorum contra [illegible]orum nulli partium vnquam denegatur [illegible] udsec, ſed mo[illegible]us probandi frequen[illegible] & improbatur & dene[illegible]atur, de[illegible] [illegible]4[illegible] lib [illegible]um 10.

Probatio per inſert[illegible]m de [illegible] dato app[illegible]llantis. ſi conſiteri[illegible], an [illegible]egitima, dec 2 lib 1 num [illegible]

Probatio ſuper ſtylo al[illegible] cuius [illegible] inter diuerſas perſonas ſufficit, de[illegible] num 1.

Probatio tendens contra Papæ att[illegible] non eſt vllo modo admittenda, [illegible]7. lib 3 num 2.

Probati[illegible] pro herede requirit [illegible] am ſiliationis pr[illegible]bationem illius [illegible] poſſedi[illegible] herede, iuncto q[illegible] d etiam ſufficient[illegible] ducatur, dec [illegible] num. 2.

Probatio [illegible] non ſufficit, vbi agitur de d[illegible] quæ in dub[illegible]um venit, d[illegible] 4[illegible] b[illegible] um

Prob[illegible]tio [illegible] tamen ſufficiẽs in part[illegible] lefe[illegible] ment im in ſupplementum tal[illegible] emplexæ probationis, dec [illegible] lib [illegible] num 3.

[illegible] p[illegible]licæ conditionat teſtem v[illegible] [illegible] conuenientem in facto, dec. 96. [illegible] m 4

Probati[illegible] habilitati[illegible], aut diſpẽſationis nullæ, poſt ipſum triginta annorum in cauſa o[illegible] releuat, nec præiudicare poteſt parti d[illegible]ſpenſatæ, quæ de inhabilitate notatur, dec 44 lib. 3. num. 6.

Probatio etiam inter alios acta de proceſſu vna citatione perfecto ex ſtylo cõſueto partium, probatorius eſt, & effectualiter eſt validus, dec 9 lib 3. num. 2.

Probatio ſcientiæ, quæ actus eſt neceſſarius, teſtes ſingulares, alias non admitti ſolitos admittit, ita vt fidem in ea facere poſſint, dec. 270. lib 2. num. 2.

Probatio primi extremi, vbi eſt facienda in cauſſis, ſumenda ea eſt ea probatione vera, non autem præſumta, dec. 547. lib. 3. num 3.

Probatio vnius teſtis legalis ſupplet inhabilitatem alterius, dec. 1146. lib 3 num 2.

Probatio alius cauſſæ, quam in Alexandrina præſumitur, ad euitandam eius pœnam, debet eſſe concludens, deciſio. 904. lib. [illegible] num. 1.

Probationes factæ a tertio ſuper mala fama mulieris prætendentis alimenta in bonis defuncti cõtra heredem mariti, an proſint ipſi heredi, ita vt ad penſã[illegible] alimenta præſtanda non obligetur, deciſio. 184 lib. 3. num. 1.

Probationes conditutæ per teſtem de viſu, & multos alios de auditu, & fama, accedentes inſtrumento, matrimonium in fauorem legitimationis filiorum probant, dec. [illegible]45. lib. 3 num. 3.

Probationes deſumtæ ex teſtibus nulliter factæ, ſecuta ſententia, an eam reddant nullam, dec 432. lib. 3. num 1.

Probationes factæ de mala fama mulieris, [illegible]on impediunt alimenta ſubminiſtrari ex bonis ma-

bonis mariti ſtante, quod ſuper iis probationibus uo odum fuerit iudicatum, deciſ. 183 lib 2. num. 2.

Probationes producendæ ad iuris prætenſi alicuius tertii obfuſcationem plenæ eſſe debent ad id, vt illud elidant, dec. 8. lib 3. nu. 1.

Probationes vbi de iure non veniunt admittendæ, nec eas iudex debet admittere, dec. 236 lib 3. num. 7.

Probationes in promtu habens, ratio meliorameutoeum factorum in domo ante litem motam, an medietatem ipſius domus debeat obtinere, dec. 650. lib 3. num. 1.

Probationes teſtium ſubſiſtere dicuntur, & beoe procedere, quando optime deponūt, dec. 234. lib. 3. num. 4

Probatoria materia nunquam reſtringi debet, dec. 1150 lib. 3. num 2.

Procedendum in cauſſa ante integram actorum exhibitionem a parte factam, non eſt præcipue fundata intentio partium in actis regiſtratis, quæ ſi andiri velior, ab iis omnino exhibendæ ſunt, deciſ. 583 lib. 3. num 4.

Procedi non poteſt ad cenſuras ex obligatione camerali, niſi prius extenſo inſtrumento obligationis, dec. 890. lib. 3. num. 1.

Procedi expenſis non ex integro ſolutis non poteſt ad vlteriora ſ.a ite ſic commiſſione, & ideo earum neceſſario taxa eſt primario facienda nec valet depoſitum de ſoluendo, ſed effectualis ſolutio expenſarum fieri debet, antequam procedatur, dec. 230 lib. 3. num 1.

Proceſſibus nondum fulminatis regulæ exſpectatiuæ locum non habent, dec. 63. lib 2. num 2.

Proceſſibus nondum fulminatis regulæ de non acceptando robore ſolito deſtitutæ, faciunt beneficii poſſeſſionem acceptare non poſſe, dec. 7. lib 1. num. 2.

Proceſſu in partibus ſuper cauſſam matrimonii habito, de cuius nullitate prætendebatur, a qua partium expenſæ veniant refundendæ, præſuppoſito eundem proceſſum validum eſſe declaratum, deciſ. 162. lib. 2. num 1.

Proceſſu in partibus inſtituto ab actore, ſi nil opponatur, quia nemo compareat pro rei defenſione, an geſta valeant, dubitatur, deciſ. 106. lib 3. num 4.

Proceſſus ſi in eo deficiat ſolemnitas citationum, an ſit de iure nullus, & an vnica citatio in ipſius principio facta, ſit ſufficiens, quod ſic, dec. 83. lib. 2 num 1. Idque ratione ſtyli in loco obſeruari ſoliti, in quo agitatus fuit proceſſus, ibid. num ſeq.

Proceſſus ad declarationem fieri poteſt, non obſtantibus exceptionibus partis, ſi ante in variis inſtantiis fuerint reiectæ, deciſ. 325. lib 1 num 1.

Proceſſus factus per iudicis Locumtenentem, præſumitur factus de conſenſu ipſius iudicis dec. 948 lib. 3 num. 1.

Proceſſus iudiciarius in cauſſa portionis in partibus habitus non ſtante legitima iuriſdictione, eſt penitus nullus, ideoque regiſtrata in eodem proceſſu facere fidem Curiæ nullo modo poſſunt, deciſ. 33. lib. 2. num. 2.

Proceſſus ad declaratoriam vtrum fieri poſſit, & ad exſecutionem ſententiis, antea latis non exiſtentibus conformibus, dec. 48. lib 3. num. 1.

Proceſſus ſi non ſit in forma probanti, nec vigore compulſorialium legitime deductus, nullus an dici poſſit, dec 530. lib. 3. num. 5.

Proceſſus in partibus habitus vnica ſaltem interueniente citatione, an validus ſit habendus, an contra, dec. 9. lib 3. num. 1.

Proceſſus factus coram iudice compulſare, qui dicebat non eſſe merum exſequutorem, ſed mixtum, dicitur male extractus, dec. 1048 lib. 3 num 1.

Proceſſus fulminatorius aliquando permittitur antequam literæ ſint regiſtratæ, dec. 831. lib. 3. num. 1.

Procurator ad lites non poteſt deputare œconomum, niſi habeat ſpeciale mandatum, dec. 1863 lib 3 num 1.

Procurator ad compromittendum lapſo tempore poterit iterum compromittere, dec. 1. 62. lib 3 num. 1.

Procurator partis ſententiam latam de nullitate taxaute, vtrum exſecutoriales veniant ſuſpendendæ, vel non relaxandæ, deciſ. 23. lib 3. num. 1.

Procurator agens per annum, & vltra ſine obſeruatione productioneque mandati debet condemnari ſuo principali ad expenſas ſi & in quantum fuerit damnum paſſus, & hoc ratione ſui intereſſe, deciſ. 143. lib. 3. num. 1.

Procurator ſubſtitutus de cuius mandato nō conſtat, ſi faciat inſtrumentum, in cuius principio non ponat indictionem, & reliquas ſolemnitates, an per id minus probatorium dicatur inſtrumentum, dec. 288 lib. 2. num 1.

Procurator ſi ob cauſſam a parte, quæ eum antea conſtituerat, reuocatur, proceſſus interim factus, redditur nullus, dec 32. lib. 3. num 4.

Procurator ſibi poſſeſſionem principalis acquirere non poteſt, cum animus acquirendi in poſſeſſionibus maxime ſoleat ſpectari, qui in procuratore agente, & tractante alterius negotia non præſupponitur, deciſ. 113. lib. 3 num. 4

Procurator habens generale mandatum ſolum, ſi diu litem ſuſtinuit, & compulſorialibus literis ad partes decretis comparuit, hoc actu cenſetur ſpeciale mandatum habuiſſe, dec. 2. 8. lib 2 num 5.

Procurator partis, ſi legitime citetur, tantum valet, ac ſi principalis perſonaliter citetur, & rata citatio babenda eſt, deciſ. 32. lib. 3. num. 7.

Procurator comparens, & appellans vtrum inſtare poſſit, ne ſententia lata ſubſcribatur, dec 145 lib 2 num. 1.

Procurator conſtitutus ad appellandum poteſt primo, & ſecundo appellare, deciſ. 867. lib. 3. num. 3.

Procurator partis, nec offerens cautionem de rato duorum millium ducatorum petens pro nullitate matrimonii remiſſoriā, cum non habeat mandatum ad illam cauſſam non auditur, dec. 24. lib. 3 num 4.

Procurator generali habito mandato, quod ante exſecutiuum decretæ citationis fuit datum poſt commiſſionem cauſſæ, ſi petat dilationem ad partes pro informatione principalis debet audiri. dec. 135 lib 3. nu. 5.

Procurator dominus litis effectus non poteſt per mortem reuocari, deciſ 1046. lib. 3 nu. 1.

Procurator litis dominus effectus, vbi citatur allegans pro defenſione cauſſæ ſibi non eſſe pecunias in præſens, nec adhuc haberi poſſe ob nondum decretam tutelam, & carere etiam ſcripturis, an ſit audiendus, quominus comparere & agere teneatur, dec. 206 lib 2. num 2.

Procurator licet commiſſa cauſſa contra dominum ſuum in Rota, & eo monito coram Auditore Cameræ dederit mandatum coram eodem Auditore Cameræ, cum poſtmodum actor citari feciſſet in Rota potuit procedi in Rota per contradictas non citato procuratore, dec 60. lib 1 num. 1.

Procurator qui acceptauit ad effectum ſubſtituendi tantum non poteſt examinari in cauſſa, neque debet poni ad partem, deciſ. 39 lib. 2. num. 1.

Procurator quando tacite conſtitutus intelligatur, dec. 969. lib. 3. num. 1.

Procurator alicuius quis præſumitur, penes quem cauſſæ inſtrumenta reperiuntur, & iura actoris, dec. 2. lib 1. num 5.

Procurator informando in cauſſa non videtur acceptaſſe mandatum, alia ſunt clara, tamen ſcias, quod d... ... Lauenſ. Sarranen. etiam Peregr. no Fab. n tenuerunt, quod quando ei conſtat procuratorem talem habuiſſe regiſtrum a notario, ſatis probatur eum acceptaſſe, deciſ. 58. lib 1. num. 2.

Procurator dicitur eſſe idoneus fideiuſſor, dec. 1333. lib 3 num. 1.

Procurator ſi opponat cauſſa non conceſſionis termini pro ratiſatione abſentis principalis, dicitur litem conteſtari, dec. 266. lib. 3. num. 4.

Procurator partis aduerſæ non appellans inſra decendium, facit locum parti collitiganti ad ſententiæ exſecutionem petendam, dec. 439. lib 3 num. 1.

Procurator non habens mandatum, faciens actus iudiciarios coram iudice, an præiudicet parti, cuius dicitur eſſe procurator, dec. 255 lib 2. num. 2.

Procurator reſignantis inhibitione non efficit litem reſignatario, dec 1131 lib 3 num 1.

Procurator conſtituens a parte ad proſecutionem cauſſæ, præſupponit ratificationem geſtorum factam a conſtituente, deciſ. 295. lib. 1 num 4.

Procurator ſi cedat officio relictis duob. ſubſtitutis non acceptantibus, vtrum in. partis per id præiudicialiter lædatur, dec. 127. lib 2. num 1.

Procurator acceptans ad effectum ſubſtituendi, an poſſit in cauſſa examinari negatiue, dec 133 lib 2. num 1

Procurator conſtitutus ad tertiam inſtantiam poteſt citari pro exſecutorialibus decernendis, dec 854 lib 3. num 2.

Procurator is præſumitur, penes quem iura principalis reperiuntur, deciſ. 24. lib. 2. num. 5.

Procuratore non habente mandatum ad acceptandum, vtrum proceſſus ob id nullus dicatur, dec. 258 lib. 2. num 3.

Procuratore alicuius eligente capitulariter, an ſequiratur alia electio a principali, dec. 526. lib 3. num 11

Procuratore cauſſante pro taciturnitate ignorantiam litis, & ſententiæ latæ principali ſuo abſenti tenetur ad litis expenſas. dec. 32. lib 3 num 8.

Procuratore conſtituto ad acceptandum beneficia vigore gratiæ exſpectatiuæ, ſimulq; ad capiendam poſſeſſionem, reuocata exſpectatiua, an poſſit dici verus poſſeſſor iſte principalis ob iſtam reuocationem, dec. 437. lib. 3. num 1.

Procuratore domino litis effecto per obitum partis principalis, cuius nomine conſtitutus fuerat procurator, cum ita cum an in cauſſa procedi poſſit, dec. 123 lib 3 num. 2.

Procuratore in actis conſtituto ad cauſſæ defenſionem coniunctim pro coniuncto non admittitur, dec 100. lib. 2. num. 3. Limitationem huius vide ex ſententia Card. Hoſtien. in ſumma, deciſ. 200. lib. 2. num. 3. & ſeq.

Procuratorem conſtituens non ſuffragantem cauſſæ, & officium ſuum etiam monitum non exſequentem, ſibi imputare debet, nec reſtitutionem in integrum meretur, deciſ. 67 lib 3. num. 5.

Procuratorem conſtituens, ex veriſimili præſuppoſitur litis notitiam habuiſſe, deciſ. 77. lib. 2. num 2.

Procuratorem ſi pars ad agendum, vel defendendum conſtituat de litis ingreſſu habere ſcientiam huius actus vigore argui poteſt, dec. 206 lib 2. num. 3.

Procuratori domino litis effecto allegant impedimenta, quominus agere poſſit, eorum probatio incumbit, vt audiatur, dec. 200. lib. 2. num 3.

Procuratoribus conſtitutis non comparentibus, nec altercantis cauſſæ patrocinium, vel defenſionem ſuſcipientibus, vtrū prin-

cipalis pars veniat poſtea audienda, ita vt in integrum reſtitui poſſit ob non partitionem iudicati, dec 156.lib.2.num.1.

Producta reſignatio ſimplex literis expeditis abſq; literis reſeruatoriis, an validam reddat reſignationem, nec ne, dec.379.lib.3.n.2.

Productio Bullæ Pontificiæ in qua Papa conferend beneficium, quod dicitur iuris patronatus tale illud aſſerat, & pro iſta vice decipiet, cum ſimplex narratiua ſit, & de facto aſſerto, nec faciat mentionem fundationis, vel dotationis non probat ius patronatus, dec 169.lib 3 num.4.

Profeſſione tacita, nec expreſſa dici poteſt, quæ legitimo modo non eſt facta, dec.1112. lib 3.num 1.

Profeſſionē certi ordinis quis probare teneatur, dec 1102 lib 3.num 1.

Profeſſionis emiſſio an probari poſſit per teſtes de auditu, & de publica voce & fama, dec 1119.lib 3 num.2.

Prohibitio minoris facta de venditione [illegible] ſolemnitatibus, non impedit venditionem, dec 276.lib.3 num.8.

Prohibitum ſi ſit ordinario, ne ſolus delinquentes clericos corrigat, & etiam illud prohibitum cenſetur, per quod ad correctionem peruenitur, vt eſt carceratio hoc caſu, dec 118 lib 3.num.6.

Prohibitum vbi eſt aliquid obtinere. cenſetur & illud prohibitum. per quod ad id perueniri poteſt, dec 128 lib 3 num 2.

Prohibitum ſi ſit obtinere beneficium, etiam cenſetur prohibitum eā adipiſci, quia ad id perducere dignoſcuntur, & ſic principali prohibito, & eius acceſſorium prohibitum cenſetur, dec 559.lib 3.num 2.

Prolata ſententia aduerſus aliquem mulctā continentem pecuniariam, & irrogantem ſimul infamiam, non conſtito de cauſa ſententiæ, de infamia conſtare non poteſt, dec.123. lib.3.num 3.

Promiſſio de ſtando vnicæ ſententiæ, quomodo intelligenda, dec 844. lib 3 num 2.

Promittens aut fideiubens pro Oeconomo, cui fructuum adminiſtratio Epiſcopatus commiſſa eſt in triennium, an ipſo triennio teneatur, dec 363.lib 3.num.1.

Pronuntiatio tacita nullitatum arguitur ex eo, quod cum præfixus fuerit terminus de iis probādis, tamen in eo nulla nullitatum eſt facta mentio, dec.136 lib 2 num.4.

Pronuntiatum ſi nondum fuerit ſuper ſem partis prætendentis de nullitate aliarum, quæ petuntur, probationibus notoriis non exiſtentibus, interim alimenta minime ei ſunt deneganda, dec 184.lib 3 num 3.

Prolatæ res, quæ dicantur, decil. 1300 lib. 3. num.1.

Properans nimium, ius quod habere prætendit, amittit, & in capitulum auaritiæ incidit, dec.140.lib 2 num.5.

Properans nimium ſe ingerendo importune ius, ſi quod habet, amittit dec. 1.lib.1 num 6.

Propoſitiones aliquando licet non ſint omnino concludentes, vrgentes tamen eſſe poſſunt, & ob id conſiderabiles, dec.619.lib.3. num.3.

Proprie dicitur actus factus capitulariter, & eſſe capitularis, cum agitur de electione facienda a canonicis recte, & iure congregatis, dec 533.lib.3. num 5.

Proprietatis exceptio, vt cum ſpolio eſt coniuncta, ita regreſſus nullitas cum attentatis, dec.5 . 1.lib.3 num.7.

Prorogatio in regreſſibus Cardinalium circa minoris valoris beneficium quam ducentorum ducatorum Concilii Later. an requiratur. Et quomodo id ſit intelligendum, an præteritorum, an vero futurorum ratione, dec 20 lib.2.num.2.

Prorogatio regulæ de triennali, an proſit actori, dec.977 lib 3 num 1.

Prorogatio fatalium ex qua cauſa ſit facienda, dec.1205.lib.3.num.1.

Prorogatione iterato conceſſa quadrimeſtris ad productionem mandati auctæ penſionis, ſi adhuc non producatur, an poſſit regreſſus petitus cauonizari, dec. 476.lib 3. num 3.

Prorogationem vel diſpenſationem habuiſſe quis poteſt conditionum, & temporis in gratia appoſitorum, licet pro nunc non appareat, dec.632 lib 3.num 4.

Proteſtatio & intimatio procuratori facta, vbi tutus denegatur acceſſus, an releuet, decis 535.lib 2 num.1.

Proteſtatio & intimatio, vbi tuta non conceditur acceſſio ad perceptionem portionis, facienda eſt principali, vt portionem dimittat, ibid.num.2.

Proteſtatio an ſit contraria facto, vel ne, in iudicio non attenditur, dec.901.lib 3 num.5.

Proteſtatio facta, ſi a iudice fuerit reiecta non eſt releuatoria, dec.403.lib 3 num 2.

Proteſtatio in fructibus quibus caſibus neceſſaria atque vtilis eſt, decil 1170 lib.3.num.1.

Proteſtatio in cauſa [illegible], an procuratori vel principali fieri debeat, ibid.nu.2.

Tutus ſi non acceſſus detur, remedium iudicis implorandum venit, faciendaque citatio ex contor [illegible] intimatio, dec 11.lib 1 n 3.

Proteſtatio facta, & intimatio procuratori ſpeciali a poſt nodum condemnato portionario, an releuet eundem in reſtitutione, exceptionum, dec.12 lib 1 num.1.

Proteſtatio [illegible], ut examinentur teſtes prius ſuper articulis, quā ſuper interrogatoriis, vtrum releuet, decis. 511 lib 3 num 5.

Protocollum verum ſufficiat ad [illegible] in correctione extenſi inſtrumenti [illegible], in quo clauſulæ generales non probe præappo nuntur extenſæ, dec 56 lib 3 num 8.

Protonotariatus eſt officium publicum, quod conferri poteſt in iouitum, dec.1033. lib 3 num.1.

Protonotariorum beneficia per obitum vacantia ſedis Apoſtolicæ reſeruata ordinario vim adimunt ea conferendi, decis.356. lib.3.num 2.

Prouiſio Ordinarii per teſtium depoſitionem, vt probetur ante data, & facta pariter ante Nuntii Apoſtolici prouiſionem, nec eliſit remiſſoriam, ſi ea conceſſa nulla releuatio ſit probandarum, ex inualiditate collationis ordinarii, dec.129 lib 3.num.4.

Prouiſio de beneficio facta alicui vacante per obitum ad [illegible] ſucceſſionem ſtante eo, quod in beneficiis non detur ſucceſſio, dec [illegible] lib [illegible] num.3.

Prouiſio de beneficio, nunquam recognito inducit titulum coloratum, & impedit reſtitutionem in integrum, dec 181.lib 3 nu.1.

Prouiſio ordinarii cum prior eſt tempore vigore expectatiuarum, & regulæ reſeruatoriæ octo menſium, præualet etiam prouiſioni Papali tanquam poſteriori, decis.172. lib.2 num 4.

Prouiſio Pontificis de beneficio aliud eſt a diſpenſatione, quæ habilitat ad habendam prouiſionem in beneficio, quod eſt iuris patronatus, dec.254.lib.3 num 5.

Prouiſio in quā ſubintrat ſimoniacus aliquis contractus inhabilem reddit prouiſum, & eſt de iure nulla, dec.105.lib 3.num.1.

Prouiſio noua prodeſt, & conualidatur ex conceſſione Pontif. vbi non vergit in præiudicium alterius, dec 293.lib 3 num.7.

Prouiſio apoſtolica de beneficio, quod eſt iuris patrona. non præſupponit illud non eſſe iuris patronatus, cum talis prouiſio ad petitionem patronorum, vel præſentationem potuerit a Pontifice fieri nulla iuris dictorum patronorum, cum obiectione, dec 220 lib 2 num 3

Prouiſio cum clauſula generali, an comprehendat protonotarios, tempore prouiſionis non declaratos familiares, ſed poſtea, dec.1035.lib.3.num.1.

Prouiſio Pontificis de beneficiis alicui facta ipſius qui antea reſignauerat in confidentiam exiſtens infirmus, ſed reconualeſcens tandem ex alia infirmitate decedens, an ſit bona contra reſignatarium, dec. 337. lib.3. num 2.

Prouiſio facta abſenti valet, & ſtat in ſuſpenſo, donec ratificetur, dec.935 lib.3.num.1.

Prouiſio ſi fiat de beneficio per priuationem quem titulum producat, & an prouiſio cedat in vtilitatem prouiſi, decis. 180. lib. 2. num 1

Prouiſio facta nominato vigore clauſulæ generalis a Nuntio Apoſtolico in Portugallia, ſub titulo, quod beneficium ſit iuris patronatus, idque ad patroni præſentationem, ſi oſtendat ſibi ius competere idem nominatus, cui hæc prouiſio facta eſt, & indebite ſe moleſtari a poſſeſſore, impeditur aduerſæ parti abſolutoriæ conceſſio, dec 197 lib.3.num 2.

Prouiſio noua ſufficit, etiam ad titulum coloratum, & licet impetrata ſit etiam poſtea, quam prouiſus ab Ordinario amiſit poſſeſſionem, dec 633 lib.1 num 2.

Prouiſio etiam recenter facta tanquam noua emanata cum non eſt gratioſa, vipure, quod eſt mandatum ſi & quatenus idoneus reperiatur, qui cupit ſibi prouideri nō ſubſecuto effectu non prodeſt prouiſo, & eſt ipſo iure nulla, cum ſit plane conditionalis, dec 83 lib.3.num.8.

Prouiſio noua verum gratiam conſumat, facta ante acceptatione de beneficio ceſſo in alterius fauorem, dec 255.lib num 1.

Prouiſio nomine proprio facta obligat ſolutioni promittentem, alius licet conſociis creditum diſſoluere nequeuntibus, decis. 636 lib 3 num.5.

Prouiſio facta per exſecutorem Papæ, retrotrahitur ad diem datæ mandati de prouidendo, dec 866.lib 3 num 1.

Prouiſio Papæ capit beneficium renuntiatum in manibus nuntii non habentis facultatem, dec 1133 lib 3 num 1.

Prouiſio beneficiorum licet aliquando ſpectet ad inferiores, ius tamen confirmandi ſpectat ad ordinarium, vel Archidiaconum, præpoſitum, aut ſimiles prælatos, dec. 537.lib.3.num 19.

Prouiſio facta ab ordinario de beneficio vacante in menſe apoſtolico ſede vacante, valet, dec.1227.lib.3 num 1.

Prouiſio noua habens datam poſteriorem, non nocet ob id antea prouiſo, dec 193.lib. 3 num 8.

Prouiſio nouiter obtenta narrato nullos fructus perceptos ſubſecuta confeſſione, poſtmodum in articulis dans contraria, vtrum ob id ſit ſubreptitia, dec 83.lib 3 num.2.

Prouiſio beneficii vacantis per obitum non datur, niſi petenti, & magnis precibus, dec. 835 lib 3 num.1.

Prouiſio cū clauſula importante quamcunq; generalem reſeruationem, non capit parochialem vacantem per obitum familiaris Papæ, dec.1031.lib 3 num 1.

Prouiſione duorum de eodem beneficio facta vacante per obitum, ſi reus concludenter probet de antenoritate incumbit actori probatio ad ſui defenſionem, dec 30.lib 3. num 4.

Prouiſionem ſi vnus habeat ab Ordinario, & gratiam a Papa, in qua narrauit beneficium vacaſſe menſe reſeruato, & ſic actor alius per collationem a ſuo generali factam, & nouam prouiſionem a Papa, & ſic reus & poſſeſſor, vtrum debeat obtinere, dec. 593.lib 3.num 2.

Prouiſionem habens per obitum prædeceſſoris, non poteſt dici ſucceſſor, cum in beneficialibus ſucceſſio nullo modo detur, dec. 64.lib 3.num.4.

Prouiſionibus criminoſis pars aduerſa non tenetur reſpondere, dec.749.lib 3 num 1 Item

necris,

…ecijs, ex quibus pars [illegible] in p[illegible]nium, [illegible] num.

Prouiſione facta [illegible] con-feſſio [illegible] notorium [illegible] nem promouet, p[illegible] uiſione facta ex [illegible] decur[illegible] annoru[illegible], dec. [illegible] num. 4.

Prouiſionis literæ productæ [illegible] fuerint non probant, dec. [illegible] num. 1.

Prouiſus ab ordinario, & continuans eius poſſeſſionem anteriorem præfer[illegible], qui re[illegible] vigore regreſſus, dec. 115 lib. 3 num. [illegible]

Prouiſus a Papa non debet mo[illegible] longū tempus, antequam capiat, ne bona fide occupantium poſſeſſionem inficiat, deciſ. 512. lib. 3. num. 6.

Prouiſus a Papa præferendus eſt in poſſeſſorio prouiſo ab ordinario ſaluo iure in peti[illegible] dec. [illegible] 23 lib. [illegible] num. 1.

Prouiſus veniens ex [illegible] ceſſu, & prouiſ[illegible] ordinarii præfertur prouiſo auctoritate apoſtolica, dec. [illegible] lib. [illegible] num. 1.

Prout de iure, clauſula in ſignatura appoſita [illegible] refertur ad omnia contenta in commiſſione, dec. 6[illegible] lib. 3 num. 6.

Proximiores ab inteſtato vtrum debeant mitti in poſſeſſionem, ſtantibus atteſtationibus de [illegible] de [illegible] partis aduerſ[illegible], & [illegible] motus Sanctiſſimi, dec. [illegible] lib. [illegible] num. 2.

Pr[illegible] quomodo, & de quib[illegible] hoc caſu [illegible] teſtatoris, deciſ. [illegible] num. 1 & [illegible]

Publica vox & [illegible] probat [illegible] num. 1.

Publica voce, & fama ſi probetur poſſeſſio per depoſitionem vnius teſtis, alio accedente de viſu, & tertio pariter interueniente de auditu, ſtante continua [illegible] per partis prætendentis procuratorem, concurrente Regio mandato [illegible] de [illegible] a poſſeſſione, & [illegible] ſimul iunctis, non inualide vere dicitur probari poſſeſſio, dec. 10[illegible] lib. 3 num. 3.

Publicæ ſunt, omnibuſque patent acceptationes, quæ fiunt apud notarios arch[illegible] & præualent illis, quæ apud alios notarios fiunt, dec. 567 [illegible] num. 3.

Publica fama non [illegible] ad condemnandum [illegible] tanquam intruſum, in fructibus, dec. 1026 lib. 3 num. 1.

Publicatio teſtamenti, & eiuſdem apertio ob [illegible] idem recidunt, imo inter ea non modica conſtituitur differentia, dec. 351. lib. 3 num. 1.

Publicationem teſtium, de qua controuerſia eſt, ob non comparationem copiæ fidem de publicatione habita facientis, ex eo potiſſimum argui poteſt, quod conſtet de informatione ſuper dictis teſtium, quæ ſine publicatione eorundem fieri non poteſt, dec. 78. lib. 3. num. 2.

Publice & palam exercens facultatem conferendi beneficia præſumitur eam legitime adeptus, dec. 173. lib. 3. num. 6.

Publiciana an detur aduerſus dominum, dec. 1389 lib. 3. num. 1.

Pugnans in duello etiam ad ſui tutelam prouocatus, vtrum incapax ſit ob id eccleſiaſticorum beneficiorum, dec. 4. lib. 3 num. 2.

Pugnans in duello vtrum ad eccleſiaſtica beneficia inhabilis reddatur, decidit Rota in partem affirmatiuam. Limitatur, vt intelligi debeat in clerico in ſacris conſtituto, deciſ. 94 lib. 2. num. 2.

Pugnans in duello etiam debilitatus oculo, ſi mors non ſequatur, neque mutilatio membri, non efficitur inhabilis, omiſſa diſtinctione quando prouocauerit, dec. 64 lib. 1. num. 1.

Punctus iam ſemel deductus in cauſæ ventilatione, & in fauorem partis reſolutus, non debet iterum propon[illegible] mat[illegible] denuo inſtituat[illegible] num. [illegible]

Puta [illegible] non dicitur [illegible] vel alterius dependet 42 [illegible] lib. 3 num. 6.

Puteus auget æſtimationem rei, dec. 1174 lib. 3. num. 1.

Q

Quadriennium lapſus poſt cauſæ commiſſionem in integrum reſtitutionis in[illegible] impedit [illegible] non amplius peti poſſit, dec. [illegible] lib. [illegible] num. 1.

Quad[illegible] curſu lapſo conceſſo reſtituendum [illegible] reſtitutio in vanum [illegible] licet [illegible] de bono iure fides fiat iudi[illegible] dec. [illegible] num. 5.

Quadriennium lapſus dici non poteſt, niſi poſt habitam ſcientiam læſionis [illegible] reſtitutionis petit [illegible] dec. 648 lib. [illegible]

Qu[illegible] lapſo quo[illegible] iure dari ſolet aduerſum rem iudicatam [illegible] ex[illegible] iam con[illegible] iure ex probationibus de [illegible] num. 1.

Qu[illegible] ne[illegible] ter vxorem & agnatos, ſi pendente, an inter [illegible] viduæ & filio eius ali[illegible] quod [illegible] de [illegible] num. 1

[illegible] non [illegible] dec. [illegible] num. [illegible]

Quando procurator generalis [illegible] ſci[illegible] ens, ſtatim debet renunciare, deciſ. [illegible] lib. 2. num. [illegible]

Quando conſtat de bono i[illegible] tantis, [illegible] no [illegible] proc[illegible] dec. [illegible]

[illegible] tore, [illegible] vtrum [illegible] ad iuramentum [illegible] in litem, & ſupplementum plenæ probationis, dec. [illegible] lib. 1. num. 1.

Qu[illegible] poſſeſſio [illegible] præſ[illegible] eſſe [illegible] quibus medijs poſſit dignoſ[illegible] 680 li[illegible] 3. num. 1.

Quibus cum clauſulis inſtrumentum [illegible] inter matrem, & [illegible] celebratum, [illegible] iure [illegible] dec. 65[illegible] num. 1.

Qu[illegible] ex cuius ceſſu in[illegible] dec. [illegible]

Quin[illegible] teſtis, in cuius numeratione [illegible] doti eſt ſuſpecta, dec. [illegible] 3 num. [illegible]

Quittantia facta per notarium legalem, accedentibus teſtibus [illegible] & [illegible] dignis, ſtante etiam quod procurat[illegible] tebatur receptam a ſe quantitatem erat campſor, licet clara ſint adminicula, tamen non plene probāt factam numerationem, cum non ſint adminicula extra rem qualia ex Doctorum opinione requiruntur, dec. 286 lib. 2. num. 1.

Quod omnibus notiſſimum eſt, in dubium reuocari non debet, dec. 428. lib. 3. num. [illegible]

Quotidiani quæ ſunt vſus, nulla videntur [illegible] digere diſpenſatione, dec. 458. lib. 3. num. [illegible]

R.

Raro aut nunquam in iure accidit, vt actus reſpiciens commodum alicuius alium infringat, ſi pars id non declaret, ac conueniatur, dec. 566. lib. 3 num. 6.

Raro euenientia eius ſunt naturæ, vt ſub regulas non cadant, vt hoc caſu præſenti, deciſ. 484. lib. 3. num. 12.

Ratificatio generalis non comprehendit ſententiam nullam, dec. 1043. lib. 3. num. 1.

Ratificatio an valida ſit actus, ſi præſentans commiſſionem non ſit primo procurator conſtitutus, & fecerit decerni proceſſum per contradictas, iuncta teſtium examinatione ſuper non [illegible] acceſſu, tandemq; per principalem iuniorem 14. annis procurator conſtitutus, & decid[illegible] in fauorem pupilli [illegible] num. 1.

Ratificatio [illegible] anteà conſenſ[illegible] iuramentum [illegible] nulla amplius ve[illegible] dine poſſit, non reſtituat, deciſ. 4[illegible] num. [illegible]

Ratificatio vbi ea tantum con[illegible] quæ geſta ſunt an[illegible] procurat[illegible] non eſt p[illegible] num. 4.

Ratificati[illegible] quando non eſt [illegible] iuſta [illegible] qua[illegible] at principal[illegible]

Ratificatio de qua in [illegible] num. [illegible]

[illegible] deponentem d[illegible] mandato [illegible] poſſeſſionis partis præcedentis [illegible] deciſ. [illegible] lib. [illegible] num. 1.

Ratificatio nullo modo poteſt [illegible] a nobi[illegible] dec. 564 lib. 3 num. [illegible]

Ratifica[illegible] inter partes [illegible] ſuſpicionem tollit, reuocari non pot[illegible] dec. 93 lib. 3 num. 5.

Ratificatio fa[illegible] per minorem [illegible] concer[illegible] eſt valida [illegible] dec. [illegible] num. [illegible]

Ra[illegible] annum [illegible] debet principio poſſeſſionis acceptatæ [illegible] poſſeſſio, dec. 41 [illegible] lib. 3 num. 4.

Ratificati[illegible] non p[illegible] ſi fieri, ſi quo [illegible] tam lando intercedente [illegible] præiudiciō fue[illegible] dec. 6[illegible]

Rati[illegible] partis non [illegible] in his, quæ [illegible] proceſſus, dec. [illegible]

Ra[illegible] ex eo, quod non [illegible] reſignatio in fa[illegible]

Rati[illegible] in ipſo negotio, de quo [illegible] fuit, dec. [illegible] num. 2.

Ratio eadem [illegible] poſt [illegible] quadriennii [illegible] nec aduerſus [illegible] num. 4.

[illegible] num.

Ratio [illegible] an [illegible] num. [illegible]

Recon[illegible] in [illegible] beneficium, an [illegible] poſito, quod de [illegible] iudicio non agatur dec. 425. lib. 3 num. [illegible]

Real[illegible] habilitatem ad ben[illegible] non [illegible] admiſſa [illegible] num. 2.

Re[illegible] tore [illegible] cauſam defendi[illegible] duos ſubſtitutos, [illegible] non acceptant, præiudicant [illegible] & impediunt [illegible] per [illegible] nem, dec. [illegible] lib. [illegible] num. 1.

Reclamantibus neq[illegible] quam patronis in permutatione beneficij, quod eſt iuris patronatus, imo præſentat[illegible] ne [illegible] præſ[illegible] permu[illegible] nem vel reſignationem [illegible] beneficij [illegible] quo habent ius patron[illegible] dicatum permutatione [illegible] reſignata [illegible] dec. 2[illegible]9 lib. 3 num. 2.

Recognitio inſtrumenti [illegible] an fieri debeat per teſtes de [illegible] viſu, quod ſcilicet fuerint [illegible] & videtur in [illegible] ptum eaten[illegible] diſtingue locum [illegible] apocha, non in ali[illegible] entis, in quibus [illegible] non requiruntur, ſed notitia manus ſcribentis, vel

coparatio ſcripturæ, quæ fu[illegible] bar, [illegible] num. 4.
Reco[illegible] per teſtes [illegible] pterint [illegible] teſtium oon [illegible] tata, [illegible] mentum [illegible] dicatur, dec. [illegible] lib. 3. num. 4.
Recog[illegible] o facta a con[illegible] dom[illegible] [illegible]
Recognitio aſſi[illegible] dominas [illegible] dec. [illegible]
Recogn[illegible] prom[illegible] dec. 46. lib. [illegible] num.
Reco[illegible] nualepo[illegible]
[illegible]
Reconciliati[illegible] non p[illegible] dec. [illegible] num.
Reco[illegible]
Red[illegible] verbum, [illegible]
Reformat[illegible]
Re[illegible]
Re[illegible] [illegible] perſ[illegible] uitet[illegible]
Reg[illegible] a & acta [illegible] probation [illegible] lib. num. 6.
Re[illegible] non faciunt p[illegible] fidem, n[illegible] t de or[illegible] na. dec [illegible] num. 1.
Reg[illegible] ſtata comm[illegible] tribus celebrato [illegible] nul- [illegible] tionem [illegible] ens, nec [illegible] m facere [illegible] iudi- cio [illegible] na
Re[illegible] onunp[illegible] teco, qu[illegible] perditum [illegible] tum per[illegible] tun in manu [illegible] partis [illegible] um oon [illegible]
Re[illegible] p[illegible] ctum cuius n[illegible] ppa- [illegible] deper[illegible] te po[illegible] dec 2[illegible] lib. 3. num.
Re[illegible] ut [illegible] validus ſit[illegible]
Re[illegible] n debe[illegible] bſtan e x- [illegible] cetetatu non a[illegible] [illegible] te gnatione, & [illegible] latione ſe- [illegible] 41. lib. [illegible] num. [illegible]
[illegible] reſpectu iuris ſuperue- [illegible] perſona reſignantis, dec. [illegible] 3. lib. [illegible] num. 1.
Re[illegible] in beneficio per Pontificis promo- tionem collato, & per [illegible] familiaris [illegible] ante partis ſibi regr[illegible] ſſum [illegible] te gratiæ r[illegible] entantis, an validus [illegible] ec. 311. lib. 2. num. 1.
Regreſſus non poteſt ſuſtineri, non [illegible] ato ali- quo titulo bono, vel malo [illegible] lib. 3. num. 2.
Regreſſus ob non factam deb[illegible] penſionis ſo- lutionem, an [illegible] adaeri [illegible] debeat, conſtito de violatione ſequeſtri, d[illegible] 2. num. [illegible]
Regreſſus perditur per clem. gratiæ, de reſcit. dec. 1193. lib. 3. num. 1.
Regreſſu non poſſe ſuſpendi, ex tribus demõ- ſtratur verbis dec. 2169. lib. 3. num. [illegible]
Regreſſus ſecundus eſt nullus, ſtan[illegible] primo [illegible] propter defectum intention[illegible] dec. [illegible] lib. [illegible] num. 2. & 3.
R[illegible] us, & reſeruatio perſi[illegible] pro parte [illegible] dum nondum fuit reſu[illegible] capé- [illegible] dec. [illegible] 3. lib. 2. num. [illegible]
R[illegible] ab vna partium [illegible], vtrum
[illegible]
[illegible] certo modo non com [illegible] p[illegible] aueruti prius, & [illegible] ceſſionarium illos, qui [illegible] certo modo, quando ceſſi- [illegible] ius a pluribus, dec. [illegible] lib. 2. num. 1.
Regula de annali annull[illegible] tentiam, & brahium ſeculare, [illegible] gore capta eſſe [illegible] tur, d[illegible] num. 1.
Regula de [illegible] locum [illegible] ndo procedit [illegible] num. 1.
Regula de menſe [illegible] ad [illegible] fraudes [illegible] committerentur, dec. [illegible] lib. num. [illegible]
Regula de anna[illegible] erata, vtrum præiudi- [illegible] partes in [illegible] beneficiali conſtituto quod aſſerta attentata fuerint calumn[illegible] ſa, dec. 66. lib. 2. num. 1.
Regula auctionis ad quam quantitatem [illegible] auctiones in beneficialibus extendat, [illegible] num. 3.
Re[illegible] dex [illegible] atur [illegible] quom[illegible] da, [illegible] 3. num. [illegible]
R[illegible] non [illegible] cum io[illegible] per reſignationem, dec. [illegible]
Reg[illegible] toria indultoram, quemo- pere [illegible] dec. 91. lib. 3. num.
Regula [illegible] ationum d[illegible] ſtatuto exclu- dente [illegible] minas, dec. [illegible] lib. 3. nu[illegible]
Regu[illegible] dolo factis, in poſſeſſorijs n[illegible] tur, [illegible]

tur, cum ex ali[illegible] in iur[illegible] ci[illegible] 41 lib 3 nu[illegible]

Regula [illegible] alt[illegible] ex f[illegible] uat cont[illegible] lib 3 num 1

Regula de [illegible] in pe-tra[illegible] num

Regula [illegible], quo ca-[illegible] dec. 964 [illegible]

Regula [illegible] an aliquando traus fieri poſ-ſit, dec [illegible] lib 1 num. 3

Regula [illegible] patronos laicos non obſtante iuramento poſſe variare cumulatiue, deciſ. 147 [illegible] num 1

Regula reuocatoria indultorum Ordinariis, & Cardinalibus conceſſorum, an perdat in-dulta quod præſeruat ius confirmandi Or-dinariis conceſſum, deciſ [illegible] lib [illegible] num 1. Eadem regula quem[illegible] poſt [illegible] fuerit edita, num. ſeq. ibid.

Regula reuocatoria, [illegible] tantum de iure confe-rendi, & præſentandi [illegible] mentionem, non includit ius [illegible] quod longe diuerſum eſt a iure præſentandi, & con-ferendi, dec. [illegible] lib 3 num 15

Regula octo menſium non obſeruata, facile quilibet [illegible] ſupplicationibus ex a-liena reſignatione [illegible] nullum ius habe-bat, & per generales clauſulas beneficia [illegible] non ſine fraude quod fieri non debet, dec. 47 lib 3 num 1.

Regula de annali, & triennali cum titulo, p[illegible] cedente, [illegible] floremi, dec 1 [illegible] 1 [illegible] num 1.

Regula de non tollendo [illegible] to, an Pa-pæ decl[illegible] lationē [illegible] ac etiam ad reſeruatio-nes, tam ſpeciales, quam generales exten-datur, dec. 1[illegible] lib 3. num 3

Regula de publicandis, quæ requiratur, dec. 1369. lib 3. num 1.

Regula reſeruatoria octo menſium, an habeat locum contra Papæ priuilegium conceſ-ſum de præſentando in vim patroni, deciſ. 411. lib 3 num 1

Regula præſtationis conſenſus oſtendit, Pa-pam exteriſſ[illegible] denegare poſt dies 3 a tempore millis[illegible] applicat [illegible] ad regiſtrum propter fraudes, quæ admitti ſolent, ibid. num. 7

Regula Pauli Tertii reſeruans beneficia Pro-tonotarii [illegible] ſi procedat in Pro-tonotariis etiam familiaribus Cardina-lium, dec. 111. lib 3 num. [illegible] bus id familiaribus cum alit [illegible] ſiſſet de [illegible] tur, veniat intelligendum, deciſ. 13. lib. 2. num 2.

Regula de triennali an poſſit obſiſtere ei, qui in decurſu proceſſus obtinuit rem iudica-tam dec. 564 lib 3 num 1

Regula de non tollendo iure quæſito non procedit vbi iuris effectus ſuſpenditur, ſe-cus vbi omnino tollitur, deciſ. 492. lib. 3. num. 8.

Regula de annali non ſeruata, vtrum præiudi-cet parti in cauſa beneficiali conſtituto, quod aſſerta attentata fuerint calumnio-ſ[illegible], dec. 66. lib 2. num 1.

Regula habens decretum irritans ioficit titu-lum, & poſſeſſionem, dec. 779 lib 3. num. 3.

Regula de triennali habet etiam locum in perpetua commenda, d. 765. lib 3 nu. 1. & 3

Regula de annali non habet locum in proui-ſa de adiutorio, dec. 767. lib. 3 num 1.

Regula qua tenetur diſpenſationes non ſuf-fragari literis eiuſdem non expedites, non ſemper locum dicitur habere, & deciſ. Caſ-tad dec. 85 lib. 2. num. 2.

Regula de publicandis non procedit in reſi-gnatione facta tempore Clementis, dece-dente reſignante poſt Clementem, deciſio. 794. lib. 3. num. 1.

Regula hæc cum ſit odioſa, & contra diſpoſi-tionem iuris communis ſtricte venit intel-ligenda, dec. 73 lib. 2. num. 5.

Regula de triennali [illegible] 1 [illegible] 1 [illegible] ſubm[illegible] 458. lib 3 num 1

P[illegible] a [illegible] na [illegible] expe[illegible] ſi [illegible] ua Cam [illegible] 458. lib 3 num 1

Regula de annali non habet locum in benefi-[illegible] iuſpatronatus ſi accedat conſenſus patronorum, dec [illegible] lib. 3 num. 1.

Regula de publicandis non habet locum in reſignante moriente poſt obitum Clemen-tis, dec. [illegible] 6 lib [illegible] num. 1.

Regula de triennali non poteſt quis ſe iuuare iure ceſſo [illegible] habebat proroga-tionem regulæ, dec [illegible] 98 lib 3. num. 1.

Regula de annali procedit, & annullat geſta, [illegible] a non ſeruata, etiamſi non feratur ſen-tentia dec 435 [illegible]

Regula reſeruatoria octo menſium, vtrum lo-[illegible] habeat [illegible] expectatiuarum, vbi nu[illegible] fuerint expe[illegible] ante [illegible]

Regula octo menſium [illegible] expectatiuis, hunc in fine [illegible], [illegible] et eam, do-nec [illegible] in expe[illegible] atum [illegible] no pau[illegible] b[illegible]. & be-ne merit[illegible] prouideatur, deciſ. 272. lib 2. num 1 & [illegible]

Regula de annali beneficiis vacantibus per o[illegible] Cardinal[illegible] lit. quin po[illegible] per [illegible] polio, dec. 99 lib. 3 nu[illegible]

Regula de menſe [illegible] vacatione beneficiorum qua [illegible] quando habeat locum, deciſ. 53. lib. 2. num 1.

Regula [illegible] Protonotari[illegible] reſeruat [illegible] am be-nefi[illegible] Protono[illegible] q[illegible] familiares [illegible] intelligi[illegible] tamen in verbis familiaribus decis[illegible] 1[illegible]4 lib 3. num [illegible]

Regula Pauli Tertii Pont. Max non compre-hendit Illu[illegible] Card propter excellen-tiam pertinnarum, cum [illegible] c alis fieri mentio, & in [illegible] ctio collationum, & [illegible] oc, prout Nuntii ipſi, deciſio 14 [illegible] num. 2.

Regula dicens diſpenſationes non ſuffragari diſpenſato, ante expeditionem literarum diſpenſatoriarum non habet locum, vbi alias de ipſa diſpenſatione conſtitit [illegible] ex [illegible] ſuper regulis Cancellariæ, de-ciſ. [illegible] num [illegible]

Regula quat[illegible] men[illegible] m quos pat ac eſſe-ctus dec [illegible] 2 n[illegible]

Regula de ſub[illegible] ndis [illegible] igat [illegible] ibet ad iuſ ob[illegible] ua[illegible] n, [illegible] m[illegible]

Regula de impetr[illegible] ſit beneficiis [illegible] m an habeat locum in beneficio [illegible] to, de-ciſ. 589 lib. 3. num. 1.

Regula declaratoria an tollat [illegible] æſitum parti, & præiudicet ordinario [illegible] ius in-dultum, dec. 117 lib. 2. num. 1

Regula de concedendo conſenſu, quid conti-neat, & operetur dec. 933. lib. 3 num. 1.

Regula de triennali non tuetur ſpoliatorem, licet habuerit ſententiam pro ſe, quin poſ-ſit dari de ſpolio tanquam potenti, dec 518. lib. 3 num. 2.

Regula octo menſium reuocatoria, an durantibus expectatiuis locum habere poſſit, nulli ſi exſtiterint expectantes, deciſ. 127. lib 2 num. 1.

Regula 52. de literis expediendis habet locum, etiam quando procedatur executiue, de-ciſ. 1142. lib. 3 num 1.

Regula reuocatoria facultatis expreſſe ioficit factas collationes, dec. 75. lib. 2. num 4.

Regula de certo modo impetrando beneficia Pauli Tertii Pont. Max. refertur ad futu-ram beneficiorum collationem, cum per dictionem de certo loquatur, non ad præ-teritum ante regulæ promulgationem, de-ciſ. 82. lib. 3. num 2.

Regula etſi tuis vni teſti affirmanti maiorem fidem adhiberi, quam mille per negatiuam deponentibus, dec. 285 lib. 3 num 1.

Regula quod ex [illegible] nullo transferatur, ta-men po[illegible] p[illegible] ocedit in profanis, vbi in-[illegible] ue[illegible] quæ eſt alienatio poſ-ſ[illegible] per[illegible] a voluntate tradentis, dec [illegible] 5 lib [illegible] num. 1.

Regula [illegible] cum mutationibus ita in extenſ[illegible] ibus in ſ[illegible] licibus libellis ſpec[illegible] minari debe[illegible] neceſſe ad quā dirigitur exſp[illegible] ua, an obſit haben[illegible] ex-ſpectatiuas [illegible] ammodo ſpecificatas, dec. 170. lib 3 num.

Regula eſt, vt monaſteriis excedentibus valo-rem duc[illegible] d[illegible] ecotorum [illegible] de Ca-mera prouiſio Conſiſtorialiter fiat, deciſ. 5[illegible] 3 num

Regula de annali verum tueri poſſit eum, qui non [illegible] ſatisfecit conditionibus in gratia ſua appoſitis, dec 632. lib. 3 num 2

Regula de impetrando certo modo, an ante factam ipſius in [illegible] uria publicationem poſ-ſit actorem ad obtentionem beneficii in-habilitare, dec 121 lib. 2. num 2.

Regula de triennali tuetur etiam malæ fidei poſſeſſorem, dec. [illegible]65 lib 3 num. 4.

Regula de ann[illegible] tempus illius non currit, quando [illegible] ſit impeditus [illegible] ſ[illegible] cto aduerſa-[illegible] ec[illegible] lib 2. num 1

Regula [illegible] ſi um tol[illegible] per regulam ex-[illegible] nte p[illegible] quod ſalmi[illegible] na[illegible] p[illegible] eſt [illegible] lib. 3 [illegible]

Regulæ [illegible] cellariæ [illegible] non [illegible] uepe[illegible] nouam proui[illegible] nem [illegible] n[illegible] menſium, quibus alias fuit facta prouiſio, licet inualida, dec 7[illegible] lib 3. num 1

Regulæ quæ [illegible] deſuetudinem [illegible] mel abiere, amplius reuiuiſcere non poſſunt, deciſ. 69. lib 2. num 5.

Regula ſemel in deſuetudinem abeuntes, cum re[illegible] cere denuo [illegible] veteri vigore de[illegible]

Regulæ de non tollendo iure [illegible] ito, ſi non fuit d[illegible] ne a[illegible] pe-dia Apoſtolicam con[illegible] loca-tionis factæ in præ[illegible] dentis de mi[illegible] q[illegible] fecit locationem, dec 482 [illegible] num 1

Regulæ dic[illegible] ſufficienter [illegible] ogatam, ſi fuit derog[illegible] m loquentis illo [illegible] poſito, addit[illegible] clauſula, [illegible] claus[illegible] ontraria, & præſertim conſtabat de [illegible] Papæ, quod pariter derogaſſet de [illegible] lib. 2. num 1.

Regulæ Alexan[illegible] &[illegible] fe-[illegible] num Pont[illegible] gratias, & poſſeſſione [illegible] abe[illegible] non adh[illegible] m p[illegible] beneficiorum ut literis fiet[illegible] dec [illegible] lib. 2. num 1.

Regulæ Pauli Tertii Pont. conceſſæ [illegible] ſpectatiuis non ſolum [illegible] exſpectatiuis, [illegible] nde [illegible] ribus [illegible] quæ [illegible] ſunt man[illegible] qu[illegible] etiam pro-d[illegible] ſtratæ fuerunt literæ mo-d[illegible] as, [illegible] bus ex [illegible] iuris te[illegible] dec 6[illegible] lib 2. num 16.

Regulæ quæ deb[illegible] na[illegible] tantibus ex-ſpectat[illegible] m h[illegible] lib 1 num 4. dantis d[illegible] ndo, dec [illegible] lib 1 num 4.

Regulæ de annali de [illegible] ndo poſſeſſore infra ſex menſes, dicit [illegible] ſi procura-tor citetur, dec 644. lib 3 num 1.

Regulæ Cancellariæ de non iudicando iuxta formam ſupplicationis, ſed ſecundum con-tentum literarum expeditionem, non habent locum circa probationem literarum, ſed circa gratiæ canonizationem, deciſ. 1[illegible] lib. 3. num. 6.

Regulæ declaratoriæ quo ad Protonotarios non dicuntur tollere ius quæſitum, deciſ. 106 lib. 1 num 1

Regulæ exorbitantes, & odioſæ non compre-hendunt neque implicibus caſus mixtos, dec. 540. lib. 3 num. 2.

Regulam de publicandis officiis quid pro [illegible] tenearur, dec. 3 [illegible] lib. 3 num. 1

Regularis Canonicus sine licentia speciali sui superioris non potest idoneus esse, vt concedat compulsoriales, dec. 41 [illegible] lib. 1 num. 3.

Regulariter præsumitur [illegible] contraria fuerit probatum [illegible]

Regulariter non dandas [illegible] compulsoriales, notum est [illegible] ad probandum delictum, dec [illegible] num. 4.

Regularum C[illegible] Apostolicæ, si derogatio fiat aliqua, [illegible] speciem & etiam individua producatur, est necesse, dec [illegible] lib. 2. num. 1

Rei iudicatæ censetur renunciatum patiendo, quod post illam producantur iura, & [illegible] tur articuli, licet fuit dictum generaliter [illegible] tra, quia debuit appellare ab vlteriori processu, dec. [illegible] 4. lib. 1 num. 2.

Rei iudicatæ parendo condemnatus ad [illegible] qualem [illegible] admittitur habito [illegible] personæ, & loci, dec. [illegible] 8. lib. 2. num. [illegible]

Reincidentia, quando dicatur commissa, dec. 1124. lib. 3 num.

Relatio fac[illegible] actorum [illegible] peti debet [illegible] noueter [illegible] dictum non potest constare, [illegible] mam, dec [illegible] lib. 3 num. 1.

Relatione facti deductis rationum [illegible] prætendentium ex mandato [illegible] facienda est [illegible]

Relaxatio remissoria sine retardatione [illegible] debet ad [illegible] non [illegible] cursiua, sed [illegible] securiua progrediatur, dec [illegible]

Relictum per [illegible] tum inter legata, dicitur [illegible] lib. 3 num. [illegible]

Religio Hierosolymitana an [illegible] qui pecunias [illegible] in fauorem [illegible] tanquam [illegible] eodem facto depositas [illegible] eas sibi vendicare possit, decis. 425 [illegible] num. 1.

Religio Sacra Hierosolymitanæ militiæ obtinuit priuilegium a Sede Apostolica, quod de omnibus querelis, quæstionibus, litibus, & caussis, tam super beneficiis, quam aliis, debeat cognosci per magnum Religionis magistrum, & conuentum [illegible] idque in num [illegible] dec. [illegible] lib. 3 num. 2

Religio fratrum Prædicatorum præsupposito, quod in particulari fratribus suis aliquam [illegible] ex obligatione non [illegible] an etiam ad [illegible] Huius af[illegible] norum consensu Auditorum ex sent[illegible] decisoria [illegible] approbata, [illegible] Et [illegible] in simili casu alias [illegible] Domini [illegible] toribus fuerit decisum, dec [illegible]

Reli[illegible] persona [illegible] affirmet vigore [illegible] [illegible] quandam sine solemnitate [illegible] ponente [illegible] oblatum, [illegible] cullas [illegible] vino [illegible] adderetur cum solem[illegible] pa[illegible] non fieri [illegible] ione, sed intelligatur de ipsis [illegible] bus quæ sponsalia contra [illegible] tunque sol[illegible] scilicet da triplicem [illegible] conuocatione amicorum, & [illegible] eorum ad nuptias, [illegible] dec. 19[illegible] num 4.

Re[illegible] census [illegible] ordine, debet probare, dec. 1104. lib. 3. num. 1.

Remedium [illegible] quatus, & [illegible] intelligi debeat, dec. 1142. lib. 3 num. 1.

Rem[illegible] dium l. fin. C. de edict. Diui Adr. tol. com[illegible] etiam [illegible] curatori agenti ad instan[illegible] [illegible] in testamento, in [illegible] prætenta, decis. 464. lib. 3. num. 1.

Remissio caussæ ad Rotam per iudicem partibus præsentibus, valida est, dec. 947. lib. 3. num. 1.

Rem[illegible] non [illegible] non [illegible] dec. [illegible] 4

Remissio [illegible] quando [illegible] danda, dec. [illegible] lib. 3 num.

Remissio literarum non constito de consensu partium, an [illegible] possit, dec. 84. lib. 3 num.

Remissoria tanquam ex [illegible] sententia [illegible] 14 [illegible] num. 5.

Remissoria [illegible] & aliquot mensibus [illegible]

[illegible]

Remissoria [illegible] beat ad probandum li[illegible] bertatem E[illegible] posito, quod prob[illegible] [illegible] ecclesiæ de iure patronatus, dec [illegible] 8 lib. 3 num. [illegible]

Remissoria etiam in profanis non est denegandam, dec. [illegible] lib. 3. num. 1.

Remissoria non datur parti petenti, quæ calumniose [illegible] profert, dicens, de excessiuo valore beneficii, quam fuerat deductum probare velle, dec. 328. lib. 3 num. 1.

Remissoria [illegible] ex alio, quam prætenso fumo [illegible] possit, non obstante suspicione partis aduersæ de non bene deductis, quæ probatione requirebantur dec. 435. lib. 1 num. 1.

Remissoria, an dari possit [illegible] qui etiam duas conformes contra se reportauit sententias, dec. 213. lib. 2. num. 1.

Remissoria non est danda ei, qui per aliquot tempus, stando in professione vult se ab ea absolui, dec. 1041 lib. 3 num. 1.

Remissoria ad probandum, an sit danda obtinenti dispensationem super professione religionis, dec. 1039. lib. 3. num. 1. Quod nota dec. seq.

Remissoria etiam minoribus attentantibus est deneganda, nisi prius purgata vi sint spolii, d[illegible] lib. 3. num. 1.

Remissoria data vtraque pars a iudice cogi potest vt [illegible] ve fiet promulgationi sententiæ dec 17 lib. 3. num. 1.

Remissoria impetrata, & per decretum concessa in caussa matrimoniali a coniunctis personis de interesse prætendentibus, si nō fuerit per ipsas coniunctas personas expedita, an releuet, dec. 283. lib. 3. num. 1.

[illegible]

Remissoria non con[illegible] constat [illegible]

Rem[illegible] [illegible] leg[illegible] num. [illegible]

Rem[illegible] in prima [illegible] fama [illegible] l. b. [illegible]

Rem[illegible] in prima [illegible]

Remi[illegible]

[illegible] ad [illegible] quia agitur [illegible] interim [illegible] lib. 3 num. [illegible]

Remissoria [illegible] per pat[illegible] commissione, dec. [illegible]

Re[illegible] ad probandum [illegible] petita an ven[illegible] dec. 6[illegible] lib. 3 num. 1.

Remi[illegible] aliquando ad probationem [illegible] prod[illegible] orum in [illegible] dicto faciendum, & [illegible] prol. [illegible] pariter in forma [illegible] dec [illegible] lib. 3. num 3.

Re[illegible] fuit [illegible] sine retardatione caussæ [illegible] dum reperitur noua prouisio, dec [illegible] lib. 3 num. 1.

Remissoria interdum datur spoliatori ad excusandum spolium, dec. 1011 lib. 3 num. 2.

Renunciatio licet fiat possessionis beneficii per mandatum procuratorium, hoc tamen non obstante impeditur lis, nec retardatur processus, dec. 35 lib. 1 num. 1.

Renuntiatio facta in instrumento transactionis, an generaliter præiudicet, etiam vbi constet de enormissima læsione, decis. [illegible] 42. lib. 3 num. 2.

Renunciatio non semper comprehendit certiorationem, nisi exprimatur, dec. 658 lib. 3. num 5.

Renunciatio facta in instrumento transactionis quem parere effectum dicatur, dec. 7[illegible] lib. 3. num. 1.

Renuntiationem generalem extendens notarius in laudo, ita debet extendere, vt [illegible] in laudo comprehensas con[illegible] alias non valet, nec caret [illegible] ne, dec 658. lib. 3 num 6.

Reperitur in iure nullibi, de monasteriis [illegible] uidendum asse consistorialiter, dec. 584. lib. 3. num 6.

Repertis bonis multis inter supellectilia defuncti Episcopi signatis signo ecclesiæ aliis autem multis non signatis, secundi generis haud dubie non censentur ex bonis ecclesiæ, dec. 572. lib. 3 num 4.

Repeti testes si petat expensis suis pars cum interi[illegible] tera

interrogatoriis [illegible] ceden[illegible] lib [illegible]

Re[illegible] datur [illegible] [illegible] amat [illegible]

Re[illegible] dicitur [illegible], ad [illegible] fuit quæſita ex opinione falon[illegible] 3 n[illegible].

Re[illegible] commun[illegible] ſuffic[illegible] gnem eſſe cler[illegible] de[illegible]

Re[illegible] prione pro hered[illegible] & [illegible] ſcribens non [illegible] teret, [illegible] menti fa[illegible] nem [illegible] tem p[illegible] lib 3 num. 4.

Res inter alios acta [illegible] bet, dec. 48[illegible] lib [illegible] no[illegible]

Res dubia ali[illegible] oando c[illegible] miſſiuis, ab [illegible] fuerint veracium eſſe [illegible] 9. lib 3. nu. 1.

Re[illegible] eccle[illegible] alien[illegible] requi[illegible] [illegible] valida, & [illegible]

R[illegible] am in hoc [illegible]

R[illegible] par[illegible], & [illegible] lib 3 nu. 5

R[illegible] canoni[illegible] lus[illegible] edi[illegible]

R[illegible] ter. [illegible] tum probabile dec 4[illegible] nu 2.

Re[illegible] ne pa[illegible], & admittit volun. 2. [illegible] tionem, dec. 458 lib [illegible]. 4.

Re[illegible] confirmari, nō autem tolli, dec. 1434 l[illegible] 3 nu. 1.

Reſcriptum quan[illegible] obrep[illegible] um dic[illegible] dec 1379 lib. 3. nu 1.

Reſcriptum vitium ex eo, quod non [illegible] ſimp[illegible] citer gratioſum [illegible] ad [illegible] tes debeat dici ſub[illegible] repetitium, dec [illegible] lib 3 n[illegible].

Reſcriptum habens cl[illegible] non obſtante regula Cancellariæ & aliis ſimi[illegible] qui [illegible] petetur, preſertim cum mentem conceden[illegible] tis oſtendat, dec. 639 [illegible] 3 nu. 4.

Reſcriptum ex non plen[illegible] tione narratorum verum ſubrepti[illegible] tium dici debe[illegible], maxime nulla facta mentione ratificationis principalis, ibid.

Reſeruatio aliquandò penſionis liberalior facienda eſt cedenti, [illegible] qualit[illegible] te reſpecta, & loci vbi victualia caro pretio venu[illegible] proponuntur, dec 2[illegible] lib 3 nu 3.

Reſeruatio penſionis, ſiue eius exactio, ſi ea conditione fuerit conceſſa, vbi de clericatu conſtet ſuper[illegible] neceſſario requiritur, vt ſe clericum doceat antequam ad[illegible] quod prætendit actionem inſtituere poſſit, d 654. lib 3. nu 6.

Reſeruatio penſionis vigore conſenſus [illegible] vtriuſq; prælati requirit præſuppoſito, quod prætendant de intereſſe conſenſum, d [illegible]. lib. 3. nu. 3.

Reſeruatio titulum inficiēs, & penſionem durat, donec prouiſus a Papa apprehēdat prouiſionem aut ante poſſeſſionem moriatur, vel alteri beneficium reſignet, dec. 512 lib [illegible] num. 2.

Reſeruatio aufertur per nouam prouiſionem, & vitiū pariter expectatiuæ per eandem emendatur, dec 510. lib 3. nu. 7.

Reſeruatio ſæpius enunciata & repetita nō poteſt impediri per regulas reſeruatiuas Cancellariæ, dec. 583 lib. 3. nu. 4.

Reſeruatio non concludens ei deduci poteſt ex priuilegio, conſuetudine, vel præſcriptione, ad effectum libertatis eccleſiæ probandum, quæ dicitur eſſe iuriſpatronatus, dec. 519. li. 3. num 2.

[illegible]

Re[illegible] ſignans an poſſit [illegible] re[illegible] ſeruare regreſſum [illegible] lib [illegible] nu 2.

Reſignans beneficium & non amp[illegible] poſſidere aſſerens [illegible] tamen [illegible] enodationis iure ſubit [illegible] tiam, 376 lib 3 nu 3.

Reſignans etiam poſtea[illegible] ſuppl[illegible] ſignando, an præ[illegible] tentia prioris placiti [illegible] duci vel voluntatis, fuit tentum, quod [illegible], dec 128. lib. 1. nu 2.

Contrarium decidit Caſſado dec. 1. de [illegible] iud [illegible] 1[illegible] no 2.

Re[illegible] ans in ſ[illegible] tertem [illegible] catus, [illegible] præſentationem patronorum etiam [illegible] illud beneficium, & [illegible] ſionem per tert[illegible] m, an is poſſi[illegible] reſignantia licet null[illegible] ad cauſſam ex quali[illegible] litate reſignatio[illegible], dec 36 lib [illegible] nu 2.

Reſignans cum cl[illegible] non aliter, nec alio modo reſeruansq; ſibi fructus regreſſ[illegible], & licet per triennium maneat in poſſeſſion reſignatarius, non [illegible] præiudicat per regulam de triennali, dec 979. lib 3. nu. 1.

Reſignans vbi de ſtatu [illegible] tem inſit, & de inter eſſe adhuc cauſſæ prætendit, non videtur procuratorem reuoca[illegible] ſententia lata & citatio facta ſubſiſtere poſſunt, dec. 17. lib 2. num. 2.

Reſignans ſi moriatur in poſſeſſione, & a die factæ reſignationis poſt aooos etiam viginti fuerit in poſſeſſione, arguit factam ſibi retrocesſionem, dec. 129. lib. 3. nu 3.

Reſignans in fauorem alterius, qui poſtmodū etiam reſignauit nondum intercedente cōſenſu prioris reſignatarii verum valida ſit ſecunda reſignatio, dec. 425 lib. 3 nu. 1.

Reſignans cū clauſula non aliter, nec alio modo prætendens ſe reſignaſſe cum conditione reſeruæ penſionis, & regreſſu, ſi notarius faciat inſtrumentum de pura reſign. an obſit, qui dicit ſe reſignaſſe cum conditione, d. 479 lib. 3 nu. 1.

Reſignans non ideo menſem apponit, quod præſupponatur ſemper ſcientiam, in hoc caſu ipſius Pontificis, dec. 624 lib. 3. nu 7.

R[illegible] ſignatarius [illegible] ſe cipe[illegible], & [illegible] poſſit prætendere [illegible], ec[illegible] Q[illegible] eius [illegible] q[illegible] falſus reſignatio [illegible] negoti[illegible] probandum eſt, ibid. [illegible] eq.

[illegible] orem alicui in reſeruando ſibi [illegible] & [illegible] titulo [illegible] cauſæ [illegible] em [illegible] pularitet, non ta[illegible] liter cap[illegible], deciſio. 5 3 lib. 3. num 1.

Reſignans [illegible] debet exprimere in re[illegible] reſignet in fauorem talis [illegible] bi. [illegible] dec [illegible]

R[illegible] fauorem lterius pure, ſimpliciter [illegible] bus, non commi[illegible] ſimoniam, dec. 509 lib. [illegible] n 1.

Reſignante bonorum ius habente, nō requiruntur clauſulæ acceſſoriæ in literis reſignationis, qualis eſt clauſula quouis modo, &c d. 475 lib 3 nu 3.

Reſignans ſimpliciter non poteſt [illegible] is, cum procurator [illegible] pertinaciter ſu[illegible] more in fructuum perceptione, & priſtina ſibi commiſſa rerum [illegible] adminiſtratione, v[illegible] ue [illegible] reſignauerit, com[illegible] n [illegible] in [illegible] perſeuerare dec. 99. [illegible]

R[illegible] uis con[illegible] præſſ[illegible] ſi [illegible] bene [illegible] d[illegible] imobiſcum, & [illegible] ſed conuentionalem [illegible] 1 nu 1.

R[illegible] ſo [illegible] ipſo iure ſideu[illegible] prius [illegible] dec [illegible] 3 nu. 5.

[illegible] ſignatarius def[illegible] capiens p[illegible] em contra intruſum lite pendente, verum ibi [illegible] arat, dec. 145. lib 3 num. 1.

R[illegible] medie, nō a facta ſibi [illegible] loco, & [illegible] & [illegible] ſtitu[illegible] reſer[illegible] man[illegible] datum e[illegible] m, d[illegible] num 2

Reſignatarius tempore reſignationis non exiſtens capax, licet poſtea capax fiat non habeb[illegible] beneficium [illegible] Pontificis cōſenſus accedat, dec [illegible] nu 1

Reſignatari[illegible] teris, & capta poſſeſſione, a[illegible] ſtrumento [illegible] quod a[illegible] non p[illegible], ſed ſub con[illegible] reſignaſſe ei [illegible] one [illegible] per reſignatari[illegible] dec 4[illegible] num [illegible]

Reſignatarius facta [illegible] te, [illegible] & intra [illegible] tempore [illegible] vel [illegible] decurſus [illegible] num 2.

Reſignatarius [illegible] reſignare tertio eo tempore, qu[illegible] ex non p[illegible] conſenſu [illegible] modum habuit in beneficium [illegible] ſide reſignat, dec. [illegible] 25. lib 3. num 2.

Reſignatarius intruſus dici non poteſt, nec is, qui gratiolam habet ſubro[illegible] atque in [illegible] co talibus res inter alios acta obeſſe nequit, dec. 545 lib. 3 nu 4.

Reſignatio Archidiaconatus vacantis per obitum facta, an ea hoc ſubreptitia dici poſſit, quod cum Archidiaconus talis in Capitulo vocem h[illegible] beat, null[illegible] de hoc in reſignatione fuerit facta mentio, decil[illegible] lib. 3. num 1

Reſignatio facta de beneficio reſ[illegible] ſibi valida penſione cum clauſu[illegible] & non alias aliter, non conualidatur, etiam ſi reſignans acceptet, poſtea [illegible] ſionē & illam exi[illegible] dec. [illegible] lib 1 nu. 2.

Reſignatio facta ſuper reſeruato dicitur eſſe nulla, dec [illegible] lib 1 nu. 1.

Reſignatio per procuratorem facta, ſine man-

data cum nulla ſit, verum per ſubſequens mandatum poſſit validari, dec.586 lib [illegible] n.1.
Reſignatio libere facta ordinario, [illegible] us Vicario non in fauorem certæ perſonæ, non poteſt dici ſimoniaca, dec.90.lib.3.nu 1.
Reſignatio facta in fauorem certæ perſonæ, non autem ſimpliciter, dicitur ſimoniaca, dec.921.lib.3.num.1.
Reſignatio facta longo ante tempore, quam fiat reſeruatio non præſupponit pacta, quæ ſimoniam inducunt, dec. [illegible] 45 lib 2.nu.3.
Reſignatio facta a reſignante nondum pleno iure adepto an ſit nulla, vel potius ſubreptitia, dec.425.lib.3.nu 3.
Reſignatio in fauorem abſentis pronepotis minoris facta, aliter reſignare non prætendentis ſine conſenſu ipſius minoris vtrum conſiſtat, dec.579.lib.3.nu.7.
Reſignatio non eſt perfecta, niſi vbi reſignantis conſenſus fuerit a reſignatario obiectus, d. 503.lib.1 nu.2.
Reſignatio beneficii vigore mandati facta mandato exiſtente ad libere reſignandum, an ſimoniaca dici poſſit, dec.[illegible] lib. 2 nu 1.
Reſignatio vtrum nulla fuerit ex eo quod penſio non fuerit valide reſeruata, deciſ. 369.lib 3.num.
Reſignatio facta a poſſeſſore, & in beneficio ius habentis per aliam reſignationem admiſſa eſt, licet iuris adeptio in ſecunda reſignatione non fuerit publicata, deciſio. [illegible] lib 3 num.2.
Reſignatio facta in confidentiam mortuo reſignatario non reuocatis iis in perſonā, in quam reſignatur, antea ſtatuta, venit in conſiderationem iſta taciturnitas, & [illegible] non probat, ſaltem non [illegible] eſſe dicitur p[illegible] cui reſignatio facta fuit, dec.461 lib [illegible] nu.6.
Reſignatio inualida al[illegible] poteſt per p[illegible] uiſionem nouam vigore [illegible] ipſius [illegible] valida reddatur, dec [illegible] lib.2 nu.2.
Reſignat[illegible] notoria, ita [illegible] de validitate eius dubi[illegible] bo[illegible] ri poſſit noua prouiſionis commiſſio ſuffragari per uſu non poteſt, dec 278.lib 3.nu.1.
Reſignatio in confidentia facta & conualeſcentia, cum ſub ſpecie pactorum fiat argui poteſt de ſimonia, [illegible] ec.261 lib.2 nu.2.
Reſignatio habens decretum [illegible] ans efficit, & titulum & poſſeſſionem, deciſio.241.lib. 2 num 3.
Reſignatio benefic[illegible] facta in præſentia epiſcopi, vel ordinarii loci, an poſſit de ſimonia argui, dec.146.lib 2 nu 1. Et q[illegible] reſignatione facta in fauorē certæ [illegible] in ma[illegible] ſit ſtatuendum, dec[illegible] 46.lib.2. num 2.
Reſignatio quæ fit in manibus habentis facultatem admittendi limitata eſt. dec.565.lib.3. num [illegible]
Reſignatio facta ab aliquo de beneficio cum reſeruatione annuæ penſionis, quæ de iure eſt nulla, an poſſit ſubſiſtere, deciſ.153.lib.2. num.1.
Reſignatio & retroceſſio, cum pactis intercede[illegible] us eodem die, & loco facta, an arguant ſimoniacum contractum, d.289 li.3.n.3
Reſignatio quamuis nulla, facta per procuratorem conſtitutum, facit tamen vt per eam dicatur abdicatio facta a poſſeſſione, ſtante, quod paſſus fuerit reſignatarium poſſidere cum fructuum perceptione, deciſio.507.lib. 3 num.1.
Reſignatio facta poſtquā aduerſarius fuit beneficii annalis poſſeſſor, ao teneat, & veniat talis poſſeſſio annalis pondaraoda, d.347. lib. [illegible] num. 4.
Reſignatio facta ſub conditione o[illegible] ta. [illegible] us p[illegible] [illegible] poſſeſſ. ſi[illegible] te reſignantis, non ac[illegible] uiſit po[illegible] cum vllam reſignatarius, quæ nullum coloratum tribuat, dec. [illegible] 3.nu.4.
Reſignatio penſionis, vbi de nullitate ei[illegible] dem per ſententiam eſt decretum, idque vigore iuris, ſi de facto acceperit, in quem reſignatio facta eſt, nullius eſt valoris, deciſ [illegible] 2.lib 3 num.1.
Reſignatio facta in fauorem nō cenſeri an ſimpliciter fiat, vel cum clauſula, nec aliter, nec alio modo, cum vtraque ſit conditionalis, dec 422.lib.3.nu.2.
Reſignatio vbi fit in fauorem certæ perſonæ, regreſſus propter caſum nunquam intrat, ibid.nu.3
Reſignatione facta in manibus ipſius, qui prætenditur habere facultatem admittendi reſignationes, incontinenti ſi prouideatur de eodē beneficio reſignato familiari reſignātis, cum vicinitas actuum appareat, arguit pacta interceſſiſſe, & ob id præſupponitur ſimoniaca hæc re[illegible] gnatio, dec 24 [illegible] lib 2.n 1.
Reſignatione ſtante vtrum reſignatarius poſſit iure [illegible] prio proſequi [illegible] io ſpoli [illegible] tum per reſignationem, & reportare ſententiam ſuper ſpolio in fauorem contra torturum lite pendente, dec [illegible] 75. lib 2.nu.1.
Reſignatione facta in manibus haben[illegible] facultatem acceptandi reſignationem, ſi ſtatim [illegible] rouiderit vni ex fam[illegible] liaribus reſign[illegible] tis, an dicatur ob id committi ſimonia.d 293 lib. [illegible] nu 1.
R[illegible] ſignationem particulariter deducēs ipſam etiam tenetur probare, deciſio. 1074 lib.3 num.1.
Reſignationis factæ [illegible] igore omnis amittitur poſſeſſio, ideoque ſi [illegible] lium ſuperueniat, detentatio ſolum dicitur amitti, dec 97.lib. 1.num.5.
Reſignationis medio, an omnis poſſeſſio amittatur, dec 14.lib.1 nu.4
Reſignator permittens reſignatarium poſſidere ex eo, quod p[illegible] tet, valere reſignationē, ea detecta eſſe n[illegible] ni eius patientia, vi poſt ex falſa cauſa non [illegible] bi præiudicat, d.507. li[illegible] 3 nu.3.
Reſtituendus venit quicunque habēs titulum coloratum ab eo, qui poteſt conferre, d 866. li[illegible] nu.2.
Reſti[illegible] in integrum an debeat para, ſi dolo ſubſtitutorum procuratorum non fuerit partium iudicatum, deciſio 156.lib.2.num 4
Contrarium deciſum fuit per Rotam ob malam electionem factam in perſona ius ſibi competere prætendentis, ibid num.ſeq.
Reſtitui ante omnia venit ſpoliatus, & maxime antequam articuli ad valorem beneficii probandum admittantur, deciſio. 186.lib 3.num.3.
Reſtitutio non datur ſine titulo colorato, dec. 209 lib 3 nu.1.
Reſtitutio in integrum, poteſt peti aduerſus ſententiam nulliter latam in petitorio, dec. 838.lib.3.nu.1.
Reſtitutio in integrum poſt iudicatum, an cōpetat non minori, neque priuilegiato, dec. 276.lib.3 nu 1.
Reſtitutio procuratori decreta ob paupertatē impedit executionem ſententiæ, dec.439. lib 3 nu 2.
Reſtitutio an fieri debeat rerum, & conuentorum obſeruatio præſtari, antequam debitor audiatur vlterius, in fauorem creditorum, dec 465 lib.3.nu.3.
Reſtitutio in ſpolio ſeu ſpolii purgatio fit quatuor modis quoad poſſeſſionem, quoad expenſas, quoad fructus, & vltimo quoad damna, & intereſſe, dec.626.lib.3.nu.3.
Reſtitutio in integrum ex contractu, quando competat parti eam prætendenti, vel non, dec.629.lib.3 nu.2.
Reſt[illegible] utio beneficii per ſuperiorem habet vim prouiſionis, dec 1018.lib.3.nu 1
R[illegible] utio [illegible] u integrum etiam poſt iudicatū fit ſæpius in beneficialibus iure bono e[illegible] enter a parte illis, qui illam petit, dec.272.lib. 1.num.2.
Reſtitutio in ſpolio violento de iure nūquam impediri poteſt nec debet, dec 643 lib.3 n.2.
Reſtitutio ob factum alienum facilius dari ſolet, quam proprium, dec.639.lib.3.nu.6.
Re[illegible] ad poſſeſſionem quæ dat occaſio[illegible] n[illegible] culi di præcedit eſt differend[illegible] d. 10[illegible] u.1
Reſtitutio ad poſſeſſionem, quæ ab initio nulla fuit, & [illegible] iure reprobat[illegible], nulla etiam dari poteſt, & debet, dec 633 lib.3.nu.4.
Reſtitutio in integrum etiam petita nomine eccleſiæ non [illegible] pedit executionem ſenten[illegible] dec.1[illegible] l[illegible] num.1.
Reſtitutio ad poſſeſſionē an fieri debeat, [illegible] fit vigore re[illegible] iudicatæ aliquo non cuſti[illegible] te ſuam gratiam, nec de bono iure ſuo docente, dec 150.lib.2.nu.1.
Reſtitutio in integrum non petita in tempore non datur, dec.1244.lib 3.nu.1
Reſtitutio debet fieri ad eundem ſtatum, & [illegible] ſe, quo quis reperiebatur tempore ſpolii, [illegible] 1125 lib 3 nu.1.
Reſtitutio poſt quadriennium in beneficialib. an detur, dec 1339 lib 3.nu 1
Reſtitutio in integrum datur etiam po[illegible] quadriennium ex cauſa conſtet tamen de [illegible] no iure, etiam in beneficialibus, dec.83 [illegible] b. 3 num.1.
Reſtituti [illegible] ſpolii debet fieri etiam ſ[illegible] n[illegible] conſtet, de quaſi poſſeſſione co[illegible] 1134.lib.3.num 1.
Reſtituti[illegible] in integrum non ſem[illegible] minori, dec.17[illegible] lib 2.nu.2.
Reſtitutio in ſpolio datur in priuilegia[illegible] 10[illegible] 4.lib 3 num.1
Reſtitutio non datur regulariter poſt [illegible] ennium, fallit vt hic, dec.1442. lib 3 [illegible]
Reſtitutio in integrum in [illegible] lio etia[illegible] ecclibus adue ſus tres c[illegible] formes [illegible] ſecus in pet[illegible] ſo, dec 846.l[illegible] u 2.
Reſtit[illegible] io aduerſ[illegible] p[illegible] annor. datur be[illegible] tiæ, & illud pro[illegible] eſſet lapſum quadrien[illegible] dec [illegible] num.1.
Reſtitutio ſpolii eſt facien[illegible] ſi graue oriatur ſcandalum [illegible]
Reſtitutio in integrum [illegible] us rem iudicatam, an ſæpius [illegible] poſſit. [illegible]
Reſtitu[illegible] in int[illegible] m [illegible] tiam poſt [illegible] annos ignorantia datur ex ſenten Bald.d.39. li[illegible] nu [illegible]
Reſtitutio in [illegible] tegrum ablatæ poſſeſſionis vigore [illegible] iudicatæ [illegible] tuta gratia ex actis non apparente, an fieri poſſit, deciſio 18 lib. 1.num.1.
Reſtitutio, vt aduerſus lapſum quadriennium non datur itetato, ita nec aduerſus rem iudicatam, cum æquiparatio fiat per Doctores lapſus quadriennii cum aliis cauſis a quibus reſtitutio excluditur, ib nu 3.
Reſtitutione in integrum cōmiſſa aduerſus rē iudicatam, etiam nō paſſim rei iudicatæ, an ſuper hoc pars debeat audiri præterquam ad expenſas litis, dec.110.lib.3.nu.4.
Reſtitutus volēs venire per viam executiuam, debet docere de iure ſuo principali, d. 907. lib 3 nu.1.
Reſtitutus plene ad beneficium in cōſequentiam adipiſcitur, & poſſeſſionem fructuum, & omnium, quæ per ſententiam eidem fuerant paulo ante ademta, eo tamen poſito, quod prius ſuam gratiam iuſtificet, deciſio. 104 lib.3.nu.2.
Retroceſſio facta reſeruato ſibi acceſſu, & [illegible] greſſu vtrum contractum ſimoniacum præſupponat, d.243. lib.2. nu.1.
Retractatio non fit in beneficiis in præiudicium iuris medio tempore alteri quæſiti, d. 633 lib.3.nu.6
Reuerſētiales dantur actori, vbi appellantia reo termini ab eo [illegible] ce propoſita ad reſpondendum cauſ[illegible] Apoſtolorum non fuerit obſeruata, dec a[illegible] b.2.nu 1.
Reuerentiales ex deciſione Rotali non attētae ad tempus to. dict. & ideo ipſarum cauſa executoriales non veniunt decernendæ, ibid.nu.2.
Reuerſus antea abſens, ſi hoſpitetur in hoſpitio, &

[illegible]

Rota ex [illegible] Æ[illegible] di nam conſt[illegible]utionem [illegible] ſecunda ſententia, [illegible]

Rota appellationis [illegible] mittit, & nullitatis, [illegible] litate non pronunciatur ſed [illegible] ne, vel male appellatum, dec. 30 [illegible] lib 2. nu. 3.

Rota mâdans deputatis executoribus, vt poſſeſſionem capiat, vtrum capta firma, & rata habenda ſit, etſi [illegible] tulanter capta fuerit, dec. 646. lib 3 nu [illegible]

Rota ab expeditoribus literarum Cameræ, quid in correctione earundē de illegitimitate, vel ſuſceptione notatorum ſit faciendum, exp[illegible]ſcari ſolet, dec. 466. lib. 3 nu 2.

Rota Romana per obſeruationem obtinet, vt nō niſi expeditis literis habens mandatum de prouidē in beneficii poſſeſſionem accipiare poſſit, dec. 59 lib. 2. nu. 6.

Rota differentiam ponit inter concordata emanata ad publicam vtilitatem, & indulta, quæ priuatorum commodis accommodātur, dec 84. lib 2. nu. 2.

Rota Romana vtrum opinionum ſuarum [illegible] quando mutationem fieri patiatur. dec. 126. lib 1 num. 2.

Rota et [illegible] contra Cardinalem attentantem ſ[illegible] A[illegible] tia reſignata in tertium eum re[illegible] regreſſus ponit ſequeſtrum, dec 469. [illegible] num 2.

Rota [illegible] auditores contraria exiſtunt [illegible] ſæpe mutat opiniones, dec. 674. lib [illegible] num 6.

Rota tamen contrarium de ſtylo Curiæ obſer-

[illegible]

Scient[illegible] adulterio comm[illegible] one ea adhuc ſupe[illegible] conuenta inan[illegible] ponant, dec 13. lib 3 nu. 3

Scientia requiritur illorum [illegible] principali, arti, ideo in [illegible] pulloriſſimum [illegible] de procur[illegible] conſtitutione eſt [illegible] d. 325. [illegible]

Scien[illegible] ſtæ reſignationis præſupponitur vtraque parte per exhibitionem ſup[illegible] libellorum, [illegible] non præſuppon[illegible] ni[illegible] eorundem conſtare dicatur, d[illegible] 282. lib [illegible] nu. 2.

Scientia teſtamenti ex quibus probetur, decis. 1414 [illegible] nu. 2.

Sen[illegible] partis aduerſæ ſubſiſtente, [illegible] prorogari debent, quod non fiat, ſciens ſibi imputare debet, ſi ea labentur in ſui præiudicium, dec 287 [illegible] 2 nu. 3

Scientiam rei iudicatæ, vbi non habuerit p[illegible], ſ[illegible] tantummodo litis, non poteſt arg[illegible] tam de ſcientia ſententiæ, deciſio. [illegible] 2. num. 4.

Scripta per notarium, qui de falſitate [illegible] tur non poſſunt dici eſſe talia, niſi [illegible] falſitates alias commiſſa [illegible] conuictus, & condemnatus, dec. 319. lib [illegible] nu. 2.

[illegible]

Secu[illegible] robur pri[illegible] grauæ [illegible] dec. [illegible] lib [illegible]

Secut[illegible] eadem [illegible] dec. 10. [illegible] lib 3.

[illegible]

Sent[illegible] depoſition[illegible] dec. 263. li.

[illegible]

Sent[illegible] non tollit [illegible]

Sent[illegible]

Sent[illegible] & tunc condemnans,

eadem poteſt ali[illegible] deducere, vt in præſenti abſolutt in [illegible] rationum adminiſtrationi, ib.nu.5
Sententia Cameræ Apoſtolicæ Auditoria improbatur certis caſibus, nec firmari, nec infirmari poteſt, dec. 384. lib. 3. nu. 2.
Sententia cum [illegible] lec[illegible] decretione vtrum teſtium publicationẽ requirat, dec. 254. lib. 3. nu. 6.
Sententia contra proprietarium non nocet vſufructuario, præſertim ſi prior in poſſeſſione, dec. 1165. lib. 3. nu. 3.
Sententia lata ſine iuriſdictione eſt ipſa nulla, dec. 399. lib. 3. nu. 1.
Sententia antequam feratur iuxta tenorem literarum a Summiſta approbatarum, & Camera Apoſtolica, dubium carum cauſ[illegible] in Rota venit proponendum idque ex opinione quorundam Rotæ Audito[illegible]m, licet a[illegible] contrarium ſenſerit, dec. 497 [illegible]
Sententia eſt nulla, ſi iudex non paruerit [illegible]bitioni, dec. 1461. lib. 3. nu. 1.
Sententia iuſta re[illegible] exiſtente, quæ præſupponitur eſſe iniuſta, vtrum omnimodo confirmanda, dec. 643. lib. 3. nu. 4.
Sente[illegible] qu[illegible]ndo ex defectu ci[illegible]tionis [illegible], vide diſtinctionem, dec. 1144. lib. 3. [illegible]
Sententia petitorium reſpiciens [illegible] uorem lata alia eſt ab ea quæ in cõtrarium lata eſt ratione aliter [illegible] tum in vna eademq; perſona nomine [illegible] uerſorum eſſe[illegible], dec. 466. [illegible] 8.
Sententia nulla terminis non ſeruatis, dec. 1431. lib. [illegible] nu.
Sententia [illegible], vt valeat [illegible], quod ſit in quaſi poſſeſſione [illegible], dec. 1131. lib. 3. nu.
Senten[illegible] contra poſſeſſorem, ſi ſequeſtrũ fiat ab actore, [illegible] nomine dati duo ſequeſtratores eadem conditio ten offerenda eſt, vt & ipſe committet ſequeſtratores ne cauſſæ [illegible] patrocinus defraudetur, qui iudicis arbitrio etiam inuito actore poſſunt conſtitui, dec. 100. lib. 3. nu. 1.
Sententia tempore feriarum lata, quæ exceſſit negotium exequtionum nulla [illegible] cum [illegible] feriis ip[illegible] derogat[illegible], quod ſine ſpeci[illegible] commiſſione fieri non debet, deciſ. 250. lib. 3. nu. 4.
Sententia ſ[illegible] per monitorium fuerit proceſſum, & compareat negans monitorium, an ſit valida, vel de iure annulletur, dec. 224. lib. [illegible] nu. 2.
Sententia lata per mortem delegantis non eſt nulla, cum per decretum [illegible] conſtet manifeſte perpe[illegible] ctionem etiam non exequuta ca[illegible] in citatione, dec. 52. lib. [illegible] num.
Sententia ſola ſine productione proceſſus non probat, & ita Rota obſeruat in latis extra Curiam, dec. 1146. [illegible] 3. nu. 1.
Sententia p[illegible] & prætenſi ſtem [illegible]ctus, an obſtent quominus ſententiæ duæ in fauor[illegible] latæ veniant confirmandæ, dec. 162. lib. [illegible] nu.
Sententia in cuius promulgatione non cõſtat de rogitu notar[illegible] ipſ[illegible] nulla, d. 289. lib. 2. num. 1.
Sententia ſi non valet in don[illegible]ione propter nuptias, v[illegible] in dote, [illegible] donatio, [illegible] dos petita eſſent, deciſ. 939. lib. 3. num. 1.
Sententia in fauorem inſtituti heredis lata cum reſeruatione legitimæ minori, & heredibus eius, an valeat, dec. 464. lib. 3. nu. 5.
Sententia nondum ſubſcripta non intelligitur tranſiiſſe in rem iudicatam, dec. 705. lib. 3. nu. 1. 2. & 3.
Sententia in ſcriptis eſt pronuntianda, alias nulla dicitur, ibid.
Sententia ſcripta [illegible] ſchedula relata per iudicẽ ſolet ſuſtineri. Limita tamen & declara, vel [illegible] dec. [illegible] lib. 3. nu. 3.
Sententia vigore commiſſionis lata exiſtente clauſula in commiſſione contra talem Monialem, Abbatiſſam, omneſq; alios an ſit nulla ex iuriſdictionis defectu, ex eo quod clauſulæ pars omneſque alios non ſit apta comprehendere moniales, tanquam faciẽtes cõuentũ, & [illegible]ſitatẽ, d. 248. lib. [illegible] nu. 1.
Sententia vtrum in nihilum [illegible] dat [illegible] prolata ab eo de cuius iuri[illegible] perfectione dubium eſt ſuſpectum, deciſ. [illegible] lib. 2. num. 1.
Sententia lata contra partem ob non paritionem monitorii, quod ſuſpenda[illegible] executione diuinorum, vtrum ex defe[illegible] citationis annul[illegible] ex eo, quod d[illegible] alternatiua, dec. 232. lib. 2. nu. 1.
Sententia lata contra [illegible] non impedit altam f[illegible] in fauorem illius cui potentiue [illegible] patrocinatur, de[illegible] nu. 2.
Sententia ſuper [illegible] lata an [illegible] perpetuum ſilẽtium, vel ne, ex quibus colligatur, dec. [illegible] 82. lib. 3. nu. 1.
Sententia non condemnans reſtitutionẽ poſſeſſionis non poteſt exequi co[illegible], dec. 1[illegible] lib. 3. nu. 1.
Sententi[illegible] lata ſup[illegible] legitimatione facit ius inter alios, dec. 1[illegible] nu. 1.
Sententi[illegible] inter alios lata ali[illegible] non p[illegible] iudicat, ſpeciale tamen eſt [illegible] noceat [illegible] etiam [illegible] pend[illegible] de[illegible] nu.
Sententia [illegible] parentem [illegible] per [illegible] ſeſſi[illegible] in imp[illegible] inte[illegible] tionem, dec. [illegible] nu. 1.
Sententia lata poſt duas con[illegible] liter [illegible] dicitur [illegible] autem tertia d. 263. [illegible] nu.
Sententia in partis præſentia lata ſupplet vim [illegible] omnis in [illegible] tio re[illegible] vtilitatæ, d. 274. lib. [illegible] num.
Sententia lata in contumaciam partis non præ[illegible] partis præſentiam, cum præſen[illegible] po[illegible] ib [illegible]
Sententi[illegible] iudice quali [illegible] de[illegible] propter pactum cõpro[illegible]alli, dec. [illegible] nu. 1.
Sententia no[illegible] executi[illegible] mandata lit [illegible] nitus caſtu[illegible], de[illegible] nu. [illegible] 14.
Sententia quæ tran[illegible] litem caſtu[illegible], cum rei co[illegible] cum parete non poſſ[illegible]
Sententi[illegible] per [illegible] tutum lata in reconciliatos, vel eorum [illegible], aut nepotes, debet eſſe in f[illegible]ma probanti, alioquin non releuat, d. 58. lib. 3. nu. 2.
Sententia lata contra aliquem continens pœnam pecuniariam, & [illegible] ſtigationẽ publicam cum [illegible] Aſini, quæ infamiam irrogat, an reddat inhabilem ad gradum [illegible] consequendum, cum ſit d[illegible] doctoratus, dec. 125. lib. 3. nu. 2.
Senten[illegible] quæ tranſiuit in rem iudicatam, vtrum impediat informationem penitam de nouo ad partes per procuratorem habentẽ generale mandatum [illegible], & ob id dilationes debeant concedi, deci. 60. 164. lib. 2. num. 1.
Sententia quæ attentata eſſe præſupponitur propter factas inhibitiones an veniat renocanda, dec. 137. lib. 2. nu. 1.
Sententia an poſſit ferri, & procedi per cõtradictas contra nunquam antea citatum ad cauſſam, licet fuerit perſonaliter citatus in extractione iurium, idque vigore compulſorialium, dec. 106. lib. 2. nu. 1.
Sententia lata a iudice habet commiſſionem ſpecialem per quam ei data fuit iuriſdictio valida eſt non obſtante, quod de nullitate prioris non fuerit ab eo pronunciatum, dec. 199. lib. 3. nu. 1.
Sententia quæ ob non proſecutionem fatalium tranſiuit in rem iudicatam an faciat executoriales relaxari, dec. 205. lib. 2. nu. 1.
Sententia lata in fauorem partis, quæ tranſiuit [illegible] iudicatam, & conceſſis exec[illegible] [illegible] declar[illegible] iniuſta [illegible] ob non [illegible] ſententia [illegible] de notorio in[illegible] ctus [illegible] cedentes vna cum dicta ſententia annullentur, dec. [illegible] lib. [illegible] nu. 1.
Sententi[illegible] dicitur nulla propter defectum citationis, mandati, vel iuriſdictionis, d. [illegible]9. lib. 3. nu. [illegible]
Sententia per [illegible] promolgata, vbi de[illegible] ſententia partis condemnatæ non cõſtat, appe[illegible] per [illegible] b[illegible] & au[illegible] entia eidem conced[illegible], deciſio [illegible] lib. [illegible] num. 1.
Senten[illegible] etiam [illegible] rem partis lata ex non proſ[illegible] tranſ[illegible] in iudicatã, dec. [illegible]
Sente[illegible] contra vnam [illegible] ter [illegible] & [illegible] per de[illegible] exec[illegible] an e[illegible] [illegible] necdenda [illegible], dec. [illegible]
Sententi[illegible] lat[illegible] cõ[illegible] ſuper[illegible] reuoc[illegible] de[illegible] valida [illegible] 54. [illegible]
Sen[illegible] probat, ſi [illegible] conſtat [illegible] ceſſ[illegible] quod dicatur lata [illegible], dec. [illegible] nu. 2.
Sen[illegible] oportet eſſe clara. [illegible] 2. lib. [illegible] nu.
Sententia ſi continet hæc duo partem a[illegible] nis eſſe [illegible] ſum, & tertia[illegible] an [illegible] tor[illegible], vtrum contra[illegible] contineat, dec. 321. lib. 2. nu.
Sententia etiam in parti[illegible] lata poſt iudicis [illegible] em eſt [illegible] nulla [illegible] pſa Rotali deci[illegible]one, dat [illegible] nu [illegible] taeue [illegible] Alex. 6 [illegible] ſententiam poſſe confirmari [illegible] fue[illegible] ter lata ob iudi[illegible] ſcuſatum, dec. [illegible] nu. 3.
Se[illegible] lata[illegible] nec aliquid a[illegible] ſed priuat[illegible] in dec[illegible], dec. [illegible] lib. 3. num.
Sententiæ tres conformes contra partem latæ, [illegible] fuerint pare[illegible] iudicatæ, dimit[illegible] do poſſeſſionem, an poſſit per viam reſtitutionis in integrum [illegible], 46. li. 3. n. 1.
Sententia reſtitutori[illegible] lata in fauorem partis, quæ ſe prætendi[illegible] ſpoliatam non obſeruata commiſſionis forma, id eſt, non ſoluit prius [illegible] fructibus, & expenſis, & non plene ſpolio purgato nulla eſt, & ob id reuocanda, deciſ. 626. lib. 3. nu. 2.
Sententia quæ notorie iniuſta eſt non poteſt tranſire in rem iudicatã, dec. 427. lib. 3. n. 2.
Sententia prolata ab vno Auditore in Rota ab alio poteſt eo vita functo ſubſtituto ex commiſſione etiam generaliter facta, ſine noua interueniente commiſſione, deciſ. 118. lib. 3. num. 1.
Sententia quæ ob lapſum fatalium tranſiuit in rem iudicatam, vtrum poſſit executioni mandari, dec. 257. lib. 2. nu. 3.
Sententia valet, licet eius executio ſit iniuſta, vel nulla, dec. 1201. lib. 3. nu. 2.
Sententia lata pro Capella, & Capellanis, & nomine Capellæ licet non facta fuerit proprio nomine, tenet, dec. 303. lib. 3. nu. 4.
Sententia vna lata contra poſſeſſorem, ſequeſtratur beneficium ſecus ſi ſit in fauorem, d. 744. lib. 3. nu. 4.
Sententia etiam in fauorem minoris lata ob defectum legitimationis perſonæ redditur nulla, dec. 720. lib. 3. nu. 1. Idque magis, ſi ob falſam expreſſionem ætatis, ib.
Sententia in poſſeſſorio lata eſt præferẽda ſententiæ latæ in petitorio, vbi ambo in rẽ iudicatam tranſierunt, dec. 857. lib. 3. n. 1. & 2.
Sententia reſtitutionis in integrum aduerſus præſcriptionem lata cum conditione, quatenus opus ſit, an valeat, diſtingue poſtere, d. 417. lib. 3. nu. 1.

Sententia

Sententia obtenta in fauorem ex iure [illegible] extincto, vtrum valide admittat ſequeſtrum, dec. 634. lib. 3. nu. 2.
Sententia lata, quæ prætenditur nulla, an ex codicillis confirmari poterit in fauorē partis codicillis ioniſtentis, dec. 605. lib. 3. nu. 1.
Sententia licet nulla, iuſta tamen vbi fuerit, confirmari poteſt, dec. 605. lib. 3. nu. 2.
Sententia iniqua non eſt exequenda, d. 1378. lib. 3. nu. 1.
Sententia quæ per contradictas tranſiuit in rem iudicatam in ſpolio poteſt reuocari, d. 595. lib. 3. nu. 1.
Sententia lata in poſſeſſorio, quæ tranſiuit in rē iudicatam, an ex ſubrogatione poſt ſententiam producta poſſit ſuſtineri, dec. 280. lib. 2. nu. 1.
Sententia aliquando tam ex defectu iuriſdictionis, quam citationis nulla dici poteſt, d. 452. lib. 2. nu. 6.
Sententia vbi in iudicatum tranſiuit ob non proſequutam appellationem, vtrum parti appellanti obeſſe poſſit, dec. 208. lib. 3. nu. 4.
Sententia licet nulla, cōfirmatur tamen quando de eius iuſtitia conſtet, deciſio 116. lib. 1. num. 1.
Sententia an impediri vel ſuſpendi poſſit per partem aduerſam prætendentem alia articulare, & petentem ob id vlterius audiri, d. 24. lib. 3. num. 1.
Sententia ſine probationibus prolata de iure nulla cenſetur iniuſta, & neutiquam executioni mandanda, dec. 77. lib. 3. nu. 6.
Sententia lata per vnum Auditorē poteſt per alium in vim generalis commiſſionis ſubrogatum ſubſcribi, dec. 23. lib. 1. nu. 1.
Sententia executorialibus literis inſerta fidē omnino facit: quod an locum habeat in caſu, vbi de probanda commiſſione agitur eo fine, vt beneficiū reddatur litigioſum, dec. 54. lib. 1. nu. 4 & 5.
Sententia, quæ prætenditur tranſiſſe in rē iudicatā, an ea iuriſdictionis defectu de nullitate argui poſſit, & ob id executoriales datæ veniant relaxandæ, deciſio 186. lib. 2. num. 1.
Sententia lata contra intruſum ſuperueniente iure patris tertiæ probatorio effectualiter ad fauorem illius, etiam alia ſententia ferri poteſt nō obſiſtēte prima aut aliquod impedimentum afferente, deciſio 87. lib. 2. num. 2.
Sententia vbi nulla extiterit, executoriales literæ nullatenus ſunt relaxandæ, deciſ. 96. lib. 2. num. 1.
Sententia inſerta executorialibus fidem faciente, ex eo actis de eet veritate apparēte poſſit ab auditore ſubſcribi, dec. 477. lib. 3. n. 2.
Sententia lata poſt inhibitionem emanatam vigore commiſſionis aduocatoriæ, & ſubreptitia neque habentis iuriſdictionem de iure eſt attentata, & ex ſtylo Curiæ tenetur quamuis de iure ſperni poſſit, dec. [illegible] 4. lib. 2. numero 1.
Sententiis tribus latis, ſi non pateat pars tanquam contumax, quæ de commiſſo ſpolio notatur, procuratoribus licet non comparentibus benigne an contra eā agi ob contumaciam debet, dec. 527. lib. 2. nu. 2.
Sententia lata etiam in fauorem non proſecuta per appellationem tranſit in rem iudicatam, dec. 101. lib. 2. nu. 1.
Sententia poſt iudicem recuſatum, vtrum pro valida debeat haberi, an penitus adnihilari, dec. 162. lib. 2. nu. 2.
Sententia ex quo de eius iuſtitia nullum initiatur dubium, licet nulla fuerit declarata poteſt confirmari. ib. nu. 3.
Sententia an ex hoc nulla prætendatur, quod neque in prima, neque in vltima commiſſione a iudice ſuper nullitatibus fuerit pronunciatum, dec. 186. lib. 2. nu. 3.
Sententiæ duæ conformiter latæ vim obtinēt rei iudicatæ nec tertia ob id requiritur, nec impedimentum aliquod Ægidiana conſtitutio producere poteſt, deciſio 37. lib. 2. num. 1.
Sententiæ latæ contra procuratorēm qui deſiit eſſe procurator, ſunt nullæ, dec. 797. lib. 3. num. 1.
Sententiæ tres etiam conformes latæ in petitorio contra coadiutores non adimunt ius vni coadiutorum, qui non fuit citatus, & ob id ignorans dici, & haberi debet, dec. 211. lib. 2. nu. 1.
Sententiæ latæ in partibus in fauorem beneficiati a maiore parte Capituli, reuocantur ſi non fuerit admiſſus ab ordinario iuxta formam ſtatutorum, dec. 415. lib. 3. nu. 1.
Sententiæ quæ dicuntur nullæ ob defectū iuriſdictionis, & mandati, ſi poſtea ratificentur per vltimum, & ſufficienter plenū mandatum, vtrum poſſint reualidari, dec. 566. li. 3. num. 3.
Sententiæ latæ tres etiam conformes contra primum coadiutorem, in cuius ius ſucceſſit alter non eneruant ius ſecundi, eo non citato & inſcio cum potuerit primus pœnituiſſe, & colluſiſſe cum aduerſario, & idem permiſiſſe contra ſe ferri ſententias, d. 519. lib. 3. nu. 2.
Sententiæ executio vtrum fieri debeat, pro poſſeſſione adipiſcenda poſt datam de refundendo [illegible] cautionem, vel ſatiſdationem, dec. 16. lib. 2. nu. 1.
Sententiæ antiquæ, an credatur ſine proceſſu, dec. [illegible] lib. 3. nu. 1.
Sententiam habens in contrarium, omnes ſoluit expenſas, tam intra, quam extra Curiam in litigio factas, & pars actoris, quæ alimenta petit nulla amplius habere debet, ſe quieſcere, dec. 146. lib. 3. nu. 5.
Sententiam ſi tulit contumax fictus, auditur appellans, dec. 125. lib. 3. nu. 2.
Sententiam tam latam vtrum quis in ſui fauore ratificare poſſit, nec ne, deciſ. 566. lib. 3. num. 7.
Sententiis duabus etiam habitis fauorabilib. quando decernitur ſequeſtrum, dec. 634. lib. 3. num. 2.
Sequeſtra cum odioſa ſint frequenter veniunt reuocanda dec. 97. lib. 2. nu. 1.
Sequeſtra ſi fiant a iudice, qui non habet auctoritatem ſequeſtrandi cum odioſa ſit ſequeſtratio veniunt reuocanda. d. 29. li. 3. n. 1.
Sequeſtrator deputatus, vbi de eo fuerit orta ſuſpicio ſiniſtra, remouendus eſt, deciſ. 494. lib. 3. nu. 3.
Sequeſtrator dari poteſt in ſecunda inſtantia ad inſtantiam rei, cum eius procurator non nominauerit in prima, ex quo perſonas nocitas hab. bat, dec. 77. lib. 1. nu. 1.
Sequeſtro appoſito poſt latam ſententiam accedente conſenſu iudicis de inhibitione facienda in partibus, an poſſit peti declarari inhibitionem illam ſine præiudicio ſequeſtri alias appoſiti, dec. 546. lib. 3. nu. 1.
Sequeſtro pars grauanda non eſt in prima inſtantia cum id regulariter ſit prohibitum, dec. 634. lib. 3. nu. 4.
Sequeſtrum ob cauſſam cum cautione data relaxari poteſt, dec. 16. lib. 1. nu. 2.
Sequeſtrum cuius rei cauſſa potiſſimum veniat parti petenti concedendum, vel non, dec. 454. lib. 3. nu. 2.
Sequeſtrū ob contemptum iudicis non ſolū fit, ſed ēt ob animæ periculum, & publicā eccleſiæ vtilitatem, ideo talib. caſibus non expectatur prolatio diffinitiuæ, d. 469. li. 3. n. 7.
Sequeſtrum ante prolationem diffinitiuæ, ex iudicis officio apponi poteſt, d. 466. li. 3. n. 4.
Sequeſtrum commiſſiones, & ſententia cōtra partē aliquā decreta poſſunt verba obtinere partis aduerſæ, quæ eidē nequaquā noceant, vt enūciatiue prolata, dec. 526. lib. 3. n. 2.
Sequeſtrum imponendum eſt nō obſtante abſolutoria ab excommunicatione, dec. 1280. lib. 3. num. 2.
Seruitus beneficio per præſcriptionem longi temporis vtrum induci poſſit, d. 254. li. 3. n. 5.
Seu, dictionū ſemper alternatiue ſumitur, ſed aliquando etiam ponitur copulatiue, vel augmentatiue, vt in prælibato caſu, dec. 275. lib. 1. nu. 6.
Si quis dicat, de ſententia etiam nullam, & ſi qua eſt appello cauſſa nullitatis æque principaliter conſideratur, dec. 101. lib. 2. nu. 6.
Si resignans poſt reſignationem ſpolietur, & deinde attentando [illegible] ſuum ſpoliatorem, & demum reſignatarius intret, nō dicitur attentare, ſed efficitur pacificus poſſeſſor adeo, quod poſt eius mortem erat locus alleg. [illegible] dec. 9. lib. 1. nu. 1.
Sigillum inſtrumenti, & notarii recognitio legalis neceſſaria eſt, ad hoc, vt inſtrumentorū authenticum dici poſſit, dec. 1164. li. 3. nu. 2.
Signatura gratiæ non raro monetur exemplo ſuperiorum, vel prædeceſſorum officialium ad aliquid concedendum, vel denegandum, dec. 244. lib. 3. nu. 3.
Signatura gratiæ intimari ſolet concedendo, vel denegando, dec. 215. lib. 2. nu. 1.
Signatura gratiæ ipſo tempore reſtitutionis, vel poſt iudicatum ex benignitate, aliquando concedit reſtitutionem, dec. 272. lib. 3. n. 7.
Signatura gratiæ facultatem dandi articulos in partibus, in cauſſa alias in Curia agitata concedere poteſt, itaque Auditoribus libero arbitrio etiam attribuere, d. 256. lib. 3. n. 8.
Similitudinem gratiarum ſufficit in corpore, quæ negocium principale concernit in aliis, licet ſint diſſimiles, dec. 685. lib. 3. nu. 5.
Simonia non inducitur licet in mandato dicatur, cum habeant intentionem reſignā [illegible] fauorem talis, cōſtituto eum procuratorem meo nomine libere reſignandi in manibus Papæ, vel Legati, dec. 79. lib. 2. nu. 2.
Simonia inducitur propter mandata correſpectiua eodem die facta de reſignatione, & regreſſu, dec. 81. lib. 1. nu. 1.
Simonia admiſſa ratione beneficii litigioſi ab vna partium, an ob id alia etiam ad beneficia reddatur inhabilis, dec. 145. lib. 3. nu. 1.
Simonia realis commiſſa, & obiecta, an reſcindat ſententiam [illegible] latam, d. 411. lib. 3. nu. 1.
Simoniaca [illegible] alicui obiecta, qui de ea antequam obiiceretur abſolutus fuit a Papa, non impedit rata eſſe, quæ ab eo geſta fuerunt, dec. 411. lib. 3. nu. 3.
Simoniaca dicitur reſignatio facta in vim mandatorum correſpectiuorum eodem die factorum, dec. 81. lib. 1. nu. 1.
Simoniaca reſignatio, ex quibus probetur, d. 1239. lib. 3. nu. 1.
Simoniacus cōtractus, qui realis dicitur. quomodo ſuſpicionem iudici pariat, quod fuerit inductus, dec. 192. lib. 2. nu. 2.
Simoniam vtrum omnis reſeruatio regreſſus præſupponere dicatur, dec. 687. lib. 3. num. 1.
Simoniaco conuentualem committens efficitur incapax ad alia beneficia obtinenda, licet epiſcopus cum eo diſpenſare poſſit, dec. 83. lib. 1. nu. 1.
Simplex narratiua, & ea quidem de facto alieno, nihil releuat, dec. 174. lib. 2. nu. 3.
Simplex negligentia an non appellando intra decendium ſuffragatur aliquando procuratori, non item dolus malus, d. 459. li. 3. n. 4.
Simplex beneficiatus penitentiarius peccatoris abſoluti, & portionarius eiuſdem eccleſiæ cuius eſt pœnitēs beneficiatus fidem faciens de abſolutione ſuſpectus eſt, ſecus eſt in pœnitentiario Apoſtolico, quia nō deliguntur, niſi perſonæ egregiæ probatæ, vt paulo ante. dec. 620. lib. 3. nu. 5 & 6.
Simplex ius habere in duab. parochialib. & ex indulto Apoſtolico, ſeu per diſpēſationem obtinere diuerſa ſunt, d. 678. li. 3. nu. 3. reſignatio nulla præſupponit amplius in reſignante reſeruationem fructuum, & poſſeſſionis repente omnibus abſolute translatis in reſignatarium, dec. 555. lib. 3. nu. 1.
Simplicia corpora vel extracta extra originalia inſtrumenta, iſtis apud aduerſam partē exiſtentib. vtrum fides ſit adhibenda, d. 124. li. 3. n. 12.

…ſignant,& ſic non vlterius poſſi… cõtinuans in poſſeſſione de… vel quadriennio retroceſſiſſe præ… itur,dec.87.lib.3.nu 3.

Societas facilius & frequentius in mobilibus quam in immobilibus contrahi ſolet, dec. 637.li.3.n.2. Et in immobilibus ſolũ,quando veniat intelligendum ſtatutum,vide ib. nu ſeq.

Socius vendere volens ad id,vt poſſit effectualiter perſici venditio tenetur ſocii voluntatem requirere,& conſenſum, dec.660 lib.3. num 4.

Sola ſupplicatione impetrata gratia,ſi producta fuerit in iudicio poſſeſſorio, treſque eius vigore habitæ conformes ſententiæ, literæque exſecutoriales ſubſecutæ, vſque ad brachiũ exſecutionem incluſiue fuerunt, eiuſdẽ certa dubiũ omne gratiæ interueniſſe partis conſenſu ratificationem eſt cenſendum,dec.91.lib.3.n.6.

Sola ſignatura ſtante vtrum œconomus impedito epiſcopo ordinario ſeu cœtatione delictoroni poſſit beneficia collata confirmare literis non expeditis,dec.273.lib.3 n.1.

Sola mandati procuratorii productione litis conteſtatio non præſumitur inter partes.d. 5.lib.2.nu.1.

Sola ſignatura ſupplicis libelli, gratiæ adimpletionem demonſtrat,dec.69 lib.2.nu.2.

Solis ex inſtrumentis non ſit comprobatio introductæ conſuetudinis, ſed etiam ex teſtibus,dec 287.lib 3.nu.5.

Solemnitas iudiciaria, an in carceratione etiam requiri videatur, cum periculum ſit in mora,& metus ſubſit delinquentem fugam capere poſſe,dec 612.lib 3 nu.3.

Solemnitas ſtatutaria non requiritur in actu de neceſſitate faciendo,dec.867.lib.3 nu.5.

Soluens fructus in quos fuit condemnatus timore brachii ſecularis ex parte, exempli gratia aureos centum cũ proteſtatione iuris ſui conſeruandi illo docto ad reſtitutionẽ eorum aduerſarius venit condemnandus, dec.232.lib 3.nu 5.

Soluens reliquum vigore pacti in venditione propoſiti actionem ſibi quærit, ita vt dominii tranſlatio amplius retardari nõ poſſit,dec.233.lib 3.nu.3.

Soluentis pecuniæ,vt plurimum in caſu dubio eſſe præſumuntur,dec.616.lib.3.nu.3.

Soluentis pecuniæ, vt plurimum in contentione poſitum, an releuet in probatione dotis numeratæ, vel notet colluſionem, d. 440.lib 3.nu.2.

Solutio aliquibus facta nomine alicuius prælati, an dicatur tanquam negotiorum geſtoribus, & factoribus facta fuiſſe, au ſimpliciter,dec.141.lib.3.nu.1.

Solutio decimarum an recompenſari debeat cum penſionibus decentis, quarum cauſſa lis concitata eſt,dec.164.lib.3 no 2.

Solutio & delegatio poſſunt executioni obiici,dec.1210 lib.2 nu.1.

Solutio facta vnica numeratione,non differt ab ea, quæ eſt facta pluribus vicibus, d.739. lib.3.num 3

Solutionem pẽſionis, aut depoſitionem eiuſdem,ſi pars in curia procuratori partis aduerſæ habenti ſpeciale ad id mandatum ſe facturam an offerat,debet eam facere oblationem cum proteſtatione damnorum, & intereſſe, ad effectum,vt poſſit abſolui,nec fiat progreſſus,vſque ad brachium ſeculare,dec.49 lib.3 nu.2.

Solutum vel ceſſum ex cauſſa ſocietatis,quando præſtet liberationem,vel non,dec.1344. lib.3.num.1.

Sororis filius qui non eſt de agnatione patroni, an poſſit habere collationem beneficii ex præſentatione patroni ſtante conditione,quod debeat eſſe de agnatione præſentandus,& habilis ætatis ad celebrandũ ipſo habili non exiſtente ob minorem ætatem, dec.442.lib.3.nu.4.

Spacium temporis in compulſorialibus ad iurium productionem appoſitum non ſolum conceditur partium fauore, ſed etiam notariorum,dec 644.lib.3.nu.3.

Speciale mandatum,an requiratur ad hoc, vt procurator appellãtis per extraiudicialem appellationem poſſit negotiũ deuoluere, dec.23.lib.2.no.1.

Speciali procuratori ſi fiat proteſtatio a parte agente,& intimatio, non autem principali ipſi ad effectum, & dimittat poſſeſſionem, an releuet actorem,dec.72.lib.3.nu.1.

Specialis commiſſionis vigore, ſi alteri iudici fiat cauſſæ controuerſæ commiſſio, & terminus præfigatur de docendo prioris iudicis ſententiam eſſe nullam,ſi is terminus labatur ſine eo, quod nullitas probetur poteſt ſecũdus iudex priorem ſententiam, aut ratificare,aut infringere, dec.191.lib.3.nu.2.

Specialiter quæ articulari debent, ſi non eo modo,quo requiritur,fuerint deducta non proſunt articulanti,dec.236.lib.3.nu.3.

Specifica mentio fieri debet Diœceſis, in qua vacat beneficium, & ad quam exſpectatiua extenditur tam in motationibus quam in extenſionibus in ſupplicatione,dec.173.lib. 2.num.1.

Spirituales fructus percipi ab aliquo dicũtur, qui adminiſtrationem officii, vel dignitatis exercet,temporales vero,qui prouentus annuos in ſua commoda conuertit, dec.83. lib.3.nu 4.

Spiritualia nõ acquiruntur traditione rei,& pendent a conſenſu Papæ,dec.565.lib.3.nu.12.

Spolians nõ auditur,niſi ſpolio purgato cum reſtitutione poſſeſſionis, fructuum & damnorum, vſque ad vltimum quadrantem, dec.473.lib 3.nu.1.

Spolians an audiri poſt tres latas debeat in petitorio reſeruatis fructibus,& expenſis in finem litis,dec 260.lib 3.nu.8.

Spolians aliquem & vigore breuis poſſeſſionem capiens, condemnatur in fructus perceptos,& tenetur ad reſtitutionem,dec.158. lib 2.num.2.

Spolians licet ſciat ſpoliatum non habere ius in beneficio,non tamen debet ſibi propria auctoritate ius dicere,dec.525 lib.2.no 3.

Spoliantes an a dolo excuſari poſſint, ex quo quælibet iuſta cauſſa talem producat excuſationem,dec 260.lib.3.nu.4.

Spolians ſciens ſibi ius competere contra ſpoliatum,etiam ſcire debet,quod ius propria ſibi auctoritate dicere non debeat,nec poſſidentem ſua priuare poſſeſſione.ib.nu.5.

Spoliari nemo debet de facto, ſed præcedere debet citatio,dec.1087.lib.3.nu.1.

Spoliator qui in contrarium tulit ſententiam ſtatim cedendo,vtrum ſibi reſeruare poſſit ius in re principali,dec.605.lib 3.nu.1.

Spoliator nõ poteſt agere de ſpolio, niſi prius eo purgato,dec.473.lib.3 no.4.

Spoliatum ſe prætendens a nono poſſeſſore de nouo ſpolio agere debet, non veterem actionem, quæ in ipſum tranſlata nõ fuit, innouare,dec 280.lib.2.nu 3.

Spoliatum ſe prætendens beneficii poſſeſſione,& fructibus ob non ſolutionem penſionis,quam multis annis non fecit, vt ex ꝓpria confeſſione, etiam iuramento vallata cõſtat,non ſit reſtituendus,poſito, quod ſub pœna priuationis beneficii ea annuo decurſu nuo ſoluta fuerit facta de eodem beneficio priuatio,dec.167.lib.3.nu.1.

Spoliatum ſe aſſerẽs, & idem in iudicio de ſpolio agens,ſi probare ſufficienter non poteſt poſſeſſionem,qua ſe aſſerit ſpoliatũ, in vanum laborare dicitur,& a iudice non auditur,dec.9.lib.3.nu.2.

Spoliatus exſecrabilis venit reſtituendus,dec. 866.lib.3.nu.2.

Spoliatus non probans poſſeſſionem, qua ſe dicat ſpoliatum nihil efficere, quod validũ ſit poteſt,dec 143.lib.2 nu 2.

Spoliatus antequam in cauſſa procedatur ad omnia venit reſtituendus, d.178.lib.2.nu.4.

Spoliatus confitens ſpolium in commiſſione quadam, & committens cauſſam cõtra aduerſarium, & pariter accedente alia cõfeſſione ſupplicationis nouæ prouiſionis, tamen omnibus cõfeſſionibus reuocatis per procuratorem, etiam ſpeciale mandatum non habentem ad reuocandum, ſtante generali, in poſſeſſione ſibi non præiudicat, dec.115 lib 3 nu.7.

Spoliatus ſi ſub certis conditionibus conuenit cum ſpoliante, vtrum ad earum obſeruationem de iure teneatus.d.473.lib.3.nu.2.

Spoliatus an poſt tres ſententias conformes latas in petitorio veniat audiendus de iure reſeruatis fructibus,& expenſis vſque ad finem litis,dec 283.lib 2.nu.1.

Spoliatus ante omnia eſt reſtituendus ad euitandam dilationem diutius in ſpolio perſiſtendi,dec.356.lib 3 nu.4.

Spoliatus a poſſeſſione capta vigore tranſumpti ſupplicationis tantum, eſt reſtituendus, dec.789 lib 3 nu.1.

Spoliatus nullum ius habens iure non eſt reſtituendus,dec.1138.lib.3.nu.1.

Spolii admiſſi tempus a quo die currere incipiat,dec.678.lib.3.nu.7.

Spolii in cauſſa mandatum de manutenendo ſpoliator an petere iure poſſit, interim dũ cauſſa diſcutiatur,dec 482.lib.3.nu.1.

Spolio vtrum agere poſſit reſignatarius cõtra prouiſum a Capitulo cum ſpoliatus ſua reſignatione, ſtante ſibi antea facta cum regreſſu reſeruato, & fructib. in perſona tum defuncti, non ceperit poſſeſſionem Capitulariter,dec.522.lib.3.nu.2.

Spolio agere poteſt contra intruſum,qui nulliter reſignauit, maxime vbi in reſignatione fuerit clauſula non aliter,nec alio modo illis conſtitutionibus ſuo effectu priuatis, dec.516.lib.3 nu 6.

Spolio probato ſit condemnatio ſemper a die intruſionis,dec.190.lib 3.nu 5.

Spolio agere poteſt reſignans contra reſignatarium,qui vbi nulliter facta eſt reſignatio, nõ tamen reſtituit poſſeſſionem reſignanti. dec.57.lib 3 nu.4.

Spolio ſi agatur & petatur remiſſoria ſuſpicio eſt ne ad prolongationem remiſſoria petatur, quo diutius ſpolium ſuũ tueatur ſpoliator,dec.479.lib 3.nu.5.

Spolio non purgato nõ poteſt in cauſſa ipſius ad vlteriora fieri progreſſus, niſi liquidatis & fructibus,& expenſis,dec 396 lib.3.nu.1.

Spolio exiſtente doloſo, vbi ſpolianti de iure non conuenit beneficium, auditur ſpoliatus etiam latis tribus conformibus ſententiis,223.lib.2.nu.2.

Spolio agens recte admodum agit ſi probet a ſe captam fuiſſe poſſeſſionẽ, & in ea aliquo tempore pacifice vixiſſe,dec 363.lib 3 nu.3.

Spolio exiſtente doloſo poſt tres conformes latas non auditur ſpolians in petitione dilationis expenſarum, vſque ad finem litis, dec 260 lib.3.no 2.

Spolio probato vtrum ſpoliator excipere poterit contra ſpoliatum de notorio non iure petenti reſtitui ob non expreſſum verũ valorem beneficii,dec.610.lib 3.nu.1.

Spolio cum agitur abſurdum eſſet recurrere ſoco pro fructuum liquidatione ad iuramentum cum ſit nulla per teſtes liquido regreretur,ꝙ eſt res mali exẽpli,d.597 li.3.n.2.

Spoliũ ẽt aliquãdo bona fide fieri an poſſit,d. 190.lib 3 n.4. ſi prætendatur ea incidẽti,acto principaliter de matrimonii inualiditate, vtrũ de ſpolio ſit agendũ ſuſpẽſa cauſſa matrimoniali ex eo,ꝙ omnis ſpoliatus ante omnia de iure veniat reſtituẽdus,d.18 li.3 n.1

Spolium,an poſſit turbationis pallio velari ex eo,ꝙ ſpoliator dicatur antea poſſediſſe ea, ꝙ per ſpolium ſibi vendicauit,d.590.li.3.n.8.

Spolium admiſſum antequam vlterior fiat in actu iudiciario progreſſus omnino purgãdum eſt per ſpoliatorem,dec.589.lib.3.nu.1.

Spolium verû ex relatione teſtium, qui literas ex parte [illegible] atteſtantur [illegible] liantis principis [illegible] ſufficienter [illegible] betur, dec. [illegible] nu. 1.

Sponte h[illegible] ſtatuto vnum continetur, & [illegible] poteſt, dec. [illegible] lib. 2 nu. 2.

Spuri[illegible] illegitimitaté non debet impedi[illegible] commodû ipſius a pa[illegible] integre conſequatur, decil. 389. lib. [illegible] num. 4.

Sp[illegible] ex [illegible] non appro[illegible]

Stab[illegible] licet non plene [illegible] propter vigore ad u[illegible] dec. [illegible] nu. 1.

Stabilimento quo [illegible] gionis Hieroſoly[illegible] conceditur ſint fratribus, vt bona per ipſos acquiſita [illegible] durante po[illegible] deam, dec. 416 lib [illegible] Limita hoc, & [illegible] ge, lib. [illegible] numero [illegible] & leq.

Stabilimentis re[illegible] gionis [illegible] tur aliquando [illegible] dec. [illegible] lib. [illegible]

Statuæ etiam non a[illegible] manſuræ, an venia [illegible] vide d[illegible]

Status etiam [illegible] derari [illegible] num.

Statuti [illegible] derogans [illegible] ni, de [illegible] n. 4.

Sta[illegible] n. & ap[illegible] chis priuati [illegible] ſecum [illegible] 3 num. 5.

Statutaque prohibent ap[illegible] in quibus d[illegible] eſt [illegible] appellare, ſo[illegible] ſeruanda in curia Romana, dec. 181. [illegible] nu.

Statutaria præſcri[illegible] annorum decé & ſex, nô [illegible] pupil[illegible] anium contra omnem præſcriptionem [illegible] communi, dec. 504. lib. 1. nu. 4.

Statuti derogatio nô [illegible] ſiceatur tanquâ ſubreptitia, ſi de expreſſa Pontificis côceſſione conſtet, dec. 148 [illegible] nu. [illegible]

Statuti derogati[illegible] per [illegible] tus eccleſiæ ad [illegible] partis, quæ prætendit de ſuo intereſſe, ſi appareat expreſſe de voluntate Pont[illegible] de[illegible] gatoriæ, nec poteſt notari [illegible] exceptione [illegible] tio laborans, dec. 87. lib. 3. nu. 2.

Statuto ſi vis pr[illegible] inſtrumento [illegible] dimator nullam vtudem facere poſſit [illegible] fit in futurum momenti, [illegible] inſtrumenti [illegible] probatio nulla de interpoſitione iuramenti habita fie[illegible] poteſt, dec. 8. lib. 2. nu. 4.

Statuto ſtante, quod poſt annum non poſſit agi de nullitate, quo caſu intelligatur: & quando quis poſſit agere, & excipere, non obſtante ſtatuto, dec. [illegible] 41. lib. 3. nu. 1.

Statuta in forma probanti eſſe dicûtur, quando originalia ſubſcripta ſunt a Notario, & habêt faciem antiquitatis, licet manus notarii ob nimiam antiquitatem non recognoſcatur, dec. 382 lib. 3 nu. 1.

Statuta antiqua multum ex teſtium côfirmatione validantur per depoſitionem vetuſtis obſeruantiæ, dec. 382 lib. 1. nu. 2.

Statutum loquens de filiis, & nepotibus hæreticorum, an ob ſui generalitatem complectatur, & filios, & nepotes poſt mortê auorum progenitos, dec. 38. lib. [illegible] nu. 4.

Statutum toſſos actionê quoad petitionem adæquationis vtrum etiam tollat actionem principalem, quoad bona, dec. 398. lib. 3. num. 2.

Statutum vrbis loquens [illegible] generali, vtrum etiam bona mobilia complectatur, decil. 637. lib. 3. num. 1.

Statutum vrbis mentionem pacti faciens, de non diuidendo rem, nili certo tempore de[illegible] curſo, an extendatur ad caſum, in quo nullum pactum interceſſit, deciſio. 660. lib. 3. num. 1.

Statutum dans formam actui gerendo, an debeat præciſe obſeruari, dec. 47 lib. 3 nu. 1.

Statutum Bononiæ in materia teſtamentaria quomodo intelligatur, dec. 1[illegible]6. lib. 3 nu. 1.

Statu[illegible] ſtans [illegible] reconciliatos, non extendi[illegible] ſpeclot, dec. 999 lib. 3. nu. 1.

Statutum con[illegible] tantum [illegible] eſt, non d[illegible] recipi in ean[illegible] cos, [illegible] ex ordine n[illegible] eſſet, niſi per Papam app[illegible] dec. 45. lib. 3 nu. 6.

Statutum vires inſtrumentorum, & ſidem probat onum tollere poteſt, debet tamen [illegible] dec. 1[illegible]4. lib. 3. nu. 10.

Stat[illegible] Parmæ & [illegible] vetat appel[illegible] [illegible] quibus, & ius commune ad[illegible] commodum appellandi, decil. [illegible] num.

Statutum quæ facere poſſit, & an debitum tollere [illegible] præiudicium [illegible] & [illegible] ipſum pro[illegible] auctoritatis, decil. [illegible] lib. 1 nom. 6.

Sta[illegible] reintegrans fœminas ab inteſtato de [illegible] maſculis, an poſſit reintegrare [illegible] dec. [illegible] lib. 3. nu. 1.

Statu[illegible] approb[illegible] [illegible] in curiu [illegible]

St[illegible] 481 lib. [illegible] n. 4.

Statu[illegible] formas con[illegible] teſta[illegible] lum, dec. [illegible] b. 3 nu. 1.

[illegible] & tempo[illegible] lib. 1. num. 6 [illegible] in ſententiis, & [illegible] vero diſtinguo [illegible]

Statutum mendicitatem inducens [illegible] bus, non habet locum in monialibus. Diſtingue tamen & declara, dec. [illegible] 3. num. 1. & deinceps.

Statutum etiam [illegible] Eccleſiæ [illegible] exorbitans a iure, nô dum vt odioſum odio [illegible] 3. nu. 4.

Statutum articulans de donatione non comprehendit donationem ob cauſſam, ibi[illegible] num.

Statutum comprehendens deſcen[illegible] ex linea materna, & per quod [illegible] dio prægrauatur [illegible] eſt, dec. [illegible] lib. 2 num. 4.

Statutum annullans donationes, vt o[illegible] comprehêdit donationes ob cauſſam, ita etiam ſtatutum de reſeruationibus non ext[illegible] ditur ad reſeruationem factam ob cauſſam, ibid. nu. 6.

Statutum dans formam citandi non ligat forenſes, dec. 982 lib. 3 nu. 1.

Statutum eccleſiæ ſi nô admittat recôciliatorum natos, aut hæreticorum ad beneficia, an valeat in præiudicium talium recôcilia tot[illegible], ita, vt ob id incapaces reddâtur, dec. [illegible] 58 lib. 3. nu. 1.

Statutum de faciendo compromiſſum inter coniunctas perſonas debet intelligi etiam pro pluribus vicibus, donec lis terminetur, dec. 867 lib. 3 nu. 4.

Statutum requirens certam ætatem ad beneficium obtinendum extenditur etiâ in permutatione, dec. 1135. lib. 3. nu. 1.

Statutum ſpeciale alicuius loci, an per ſuperuenientia generalis ſtatuti totius prouinciæ infringi poſſit, ita vt in irritum decedat, dec. 191. lib. 2. nu. 1.

Statutum quod libris mercatorum credatur, eſt inductiuum peccati, dec. 651. lib. 3 nu. 1.

Statutum quod vetat acceptationem, & iuris acquiſitionem in beneficio fieri per filios & nepotes reconciliatorum, an liget Epiſco[illegible], qui obtinuit diſpenſationem licet fuerit filius combuſti, dec. 328. lib. 3 nu. 1.

Statutum aliquando i[illegible] in [illegible] d[illegible] & [illegible] probatam, ex[illegible] 8 lib. num. 8.

Statutum l[illegible] appellatione locum habe[illegible] non decdorius, decil. [illegible] lib. [illegible] num.

Statutum [illegible] & nepotes hæreticorum, [illegible] cum nô procreati ad [illegible] nepotes eorum, qui ſua ſponte nemini [illegible] regenie reconciliati fuere, [illegible] nu.

Statutum [illegible] locum non habeat neceſſario [illegible] requirit [illegible] rogationem, [illegible] nu. 1.

Statutum d[illegible] quod [illegible] patri ex teſta[illegible] ſuccedant, non valet, dec. [illegible] lib. 3 nu. 4.

Stylus, quod parte citata in termino probatorio [illegible] ad videndum iurare teſtes [illegible] dec. 956. lib. 3 n. 1.

Stylus [illegible] vbi [illegible] inſtrumentum [illegible] tenere inſtrumenti ſine teſtibus, [illegible] & hora confe[illegible] eſt pr[illegible] dec. 40 lib. 3 n. 3.

Sty[illegible] non [illegible] contractum cum [illegible] non ac [illegible] 2.

Stylus, [illegible] teſtes tuerit in [illegible] probato[illegible] eſt pr[illegible] decil. 996 lib.

Stylus [illegible] 40 [illegible] & [illegible] nu.

Sty[illegible] po[illegible] & [illegible] impoſitione [illegible] rat [illegible] conſentium [illegible] lib. [illegible] nu.

St[illegible] debet [illegible]

Sty[illegible] vbi ad [illegible] eſt [illegible] cauſa [illegible] reintegr[illegible] 2.

Stylus [illegible] interceden[illegible] t ſtem d[illegible] regulis [illegible] dec. [illegible] 3.

Stylus curiæ el[illegible] aliquid infra annum conceditur [illegible] cauſſa appellationis, [illegible] tamen intra annum fatalibus [illegible] locum conceſſio [illegible] dec. [illegible]

Stylus cur[illegible] dec. 461 lib. 3 nu. 4.

Stylus curiæ [illegible] aſſeria [illegible] tempus [illegible] deſe[illegible] tam concedi, dec. [illegible]

Stylus R[illegible] Ægidi[illegible] inſtantia [illegible]

Stylus curiæ R[illegible] monitorii [illegible] lib. 3 nu.

Stylus [illegible] duas aut [illegible] datas eadem [illegible] & deinde [illegible] hoc die expediat aliam [illegible] pore pinguiorem, dec. 14 lib. 3 n. [illegible]

Sublata cauſſa excommunicationis, ſcilicet ſolut[illegible] pecuni[illegible] pro [illegible] bus aliquis [illegible] tur, & [illegible] excommun[illegible] lata cauſſa [illegible] effectu [illegible] nu. 5.

Subornati teſtibus [illegible] mento teſti per potentiâ patris [illegible] bat [illegible] veriſimilius [illegible] matrum contra [illegible] comprobatione rationem concubinatus ſubortarum, deciſio 229. lib. 3 nu. 2.

Subreptitia eſt gratia, cum Papæ perſuaſum fuerit, ſupplicantem habere mandatû, cum nullum habentis, nec habeat in præticas, dec. 5[illegible] lib. 3 n. 2.

Subrogatio in ius admittit vim regularis ſoppedi-

Ff

[illegible] is, atque receſſio, & ſubrogatio ſimplex, dec 541 lib. 3 nu 2 & nu ſeq
Subrogatio [illegible] conſtet, niſi in quadam narratiua in actis deducta, vtrum valida dici poſſit, dec. 549 lib 3. nu. 3.
Subrogatio, quæ per Papam fieri ſolet plerunque ſit ſub cōditione quatenus beneficium non eſt litigioſum, ibid.
Subrogatio fructuum alterius generis, vel ſpeciei a prioribus non præ[illegible] t liberationem ſolutionis decimarum, decil. [illegible] 3 lib. 3. num 5.
Subrogatio licet anterior, an nulla ſit ſubrogato poſteriori oſtendente be[illegible] ſuum [illegible] pliciter eſſe reſeruatum, dec. 588 [illegible] 3 nu [illegible]
Subrogatio quando dicatur recte [illegible] d[illegible] 190. lib. 3. nu. 2.
Subrogatus illi, qui de ſpolio agebat, an ge[illegible] nem tanquam uniuſmiſſam de ſpolio continuare poſſit, dec 383 lib. 3 nu. 1
Subrogatus ſapit naturam eius, in cuius locum ſubrogatur, dec. 11 lib. 2. nu.
Subſcriptio notarii in locum alterius in libro non intelligitur per ſimilitud[illegible]m, dec 104. lib [illegible] nu. 2.
Subſequens [illegible] animum poſſi[illegible] ete præten[illegible] dei [illegible] tacite demonſtrat, [illegible] on [illegible] n [illegible] alio ſit geſtus, dec. 32 [illegible] 3 nu. 2
Subſiſtente nullitate executi[illegible] nis [illegible] facta ſit, ſit nequaquam dicitur finita, dec. [illegible] b 2. nu 4.
Su[illegible] ſtitutus a Vicario [illegible] ſcopi habente fa[illegible] tate ſubſtit[illegible] eſt ex ſe iure [illegible] Vicario [illegible] & inc[illegible] p[illegible] tum poſſun[illegible] per ſ[illegible] & [illegible] poſtica dubitaretur de iure [illegible] ſuiſſet appo[illegible] [illegible] pro[illegible] eſſus [illegible] ppoſ[illegible]m, dec. 116 li. [illegible]
Succedens in iure alterius [illegible] torcæ contraq[illegible] [illegible] antea fuerunt prolatæ, vt[illegible] d capiat [illegible] dec 2[illegible]
Succedens ab inteſtato, an te[illegible] m probare vitæ [illegible] mortis [illegible] præ[illegible] dec. 666 l[illegible] 3 nu. 4.
Succeſſor in iure alicuius d[illegible] eſt acceptationem gener[illegible] e ducere, etiamſi conſtet de noua pro[illegible] ne, dec. 828 [illegible] nu 1.
Succeſſor non [illegible] laimans de ſpolio [illegible] prædeceſſorem, intelligitur [illegible] dec 083 lib. 3 nu. 1
Succeſſor pu[illegible] dentis peruēdent[illegible] pac[illegible] [illegible] aliqu[illegible] vtrum [illegible] are poſſit regula de triennali, deci 97 lib. [illegible]
[illegible] ctoris m[illegible] conductori domus [illegible] continuanda, [illegible] dec. [illegible]
Succeſſor [illegible] dentis [illegible] um, an poſſ[illegible] regula de trie[illegible] le[illegible] ione [illegible] dec 14 lib 2 nu 1
[illegible] non p[illegible] eſt decl[illegible] entem ſui prædeceſſ[illegible] dec [illegible] 3 nu.
Succeſſor an te[illegible] tur ad decim[illegible], & penſiones [illegible] dec 11 2 lib 3 n[illegible]
Succeſſo[illegible] poſſit [illegible] defendere ex iure præd[illegible] dec [illegible] nu.
Succeſſ[illegible] tur habe[illegible] pr[illegible] eant a[illegible] decedentis, dec [illegible] 1 [illegible] num
Succeſſor non poteſt præiud[illegible] um gener[illegible] ex conſeſſione p[illegible] ceſſoris etiam in iureiurando interpoſita [illegible] benefici, dec [illegible] lib [illegible] nu
[illegible] quam [illegible] atum, vt [illegible] p[illegible] ator [illegible] a. a[illegible] nem [illegible] ſtum eſt per [illegible] nda iudicandi [illegible] co[illegible] 19, dec [illegible] lib 3 [illegible]
Sufficiens m[illegible] procurator[illegible] habeat impeditur proceſſus [illegible] itur nullum [illegible] ob defectum [illegible] ndari, dec. [illegible] 4 [illegible]

Sufficienter probata per famam requiruntur in caſibus, qui ſunt difficilis probationis, deciſio 679. lib 3. nu. 1 Et an per teſtes huiuſmodi fama latis dicatur poſſe probari, ibid num ſeq.
Sufficientia inſtrumētorum ad probationem quomodo deducatur dec 631. lib 3 nu. 1.
Suffraganei noua prouiſio non di[illegible] ur, quæ ſolu[illegible] titulum tribuat, non poſſeſſionem, deciſ. 63 [illegible] 3 nu [illegible]
Summa [illegible] beneficia [illegible], cū [illegible] formas co[illegible] ſtitutionis ſit [illegible] ſemper omnem [illegible] electione ad [illegible] am facien[illegible] te [illegible] n præ[illegible] acouen[illegible] [illegible] ad[illegible] cto canon za [illegible] iudicis vlla mutatione, deciſio 24 [illegible] nu 1
Su[illegible] vacant[illegible] bene[illegible] ab ordinari[illegible] capa[illegible] nomine Ca[illegible] [illegible] in ſpolii tanquam [illegible] dec. 356 lib. 3 num
Summus P[illegible] conceſſione talium [illegible] m a[illegible] ex coniectura [illegible] n co[illegible] [illegible] eſſetu[illegible] c 4 [illegible]
Sum[illegible] eſſeſ[illegible] ad gra[illegible] gnationem facta [illegible] cunque, d[illegible]
Su[illegible] [illegible] on [illegible]
[illegible] Supplicatio [illegible] per illam [illegible] ſtetur [illegible] lib 3 nu 2.
S[illegible] nō poteſt [illegible] petatur, dec. 924. lib. [illegible] nu 1.
S[illegible] d [illegible] tega [illegible]
[illegible] mentionem [illegible] e malo [illegible] ad [illegible] tum, dec. 1[illegible] mittas mutatione [illegible] l [illegible] ſione, an faciat [illegible] cum [illegible] ſolutione octo menſium, dec 34[illegible] lib 3 nu 1.
Sup[illegible] libellus duas gratias continet [illegible] mutationis, alium extendit onus [illegible] gratia poteſt eſſe ſimplex & non mixta, deciſ 540. lib 3 num 3.
Supplicans [illegible] narratiua, & ſupplic libello n[illegible] aream ali[illegible] Cardinalis, & falſo, & iſtius vigore p[illegible] videatur [illegible] per Papam, prouiſio nulla eſt ex regulis Alexan. Sexti, & Leonis X. Pontificum familiarum fictorum impetratas gratias annihilantib. dec. 170 lib. 2. nu. 1.
Supplicatio ſi non incontinenti ad regiſtrum mittatur, cum de ſtylo Curiæ ſit breuia non [illegible], niſi regiſtrata ſupplicatione, in[illegible] nem parit ratione nominationis diœceſis, de qua in hac cauſa, deciſ. 193. lib. 3. num. 4.
Supplicationes reſignationum non faciunt a[illegible] quam mentionem de procuratore, deciſ. 3[illegible] lib. 3. nu. 1.
Supplicatio vna & eadem numero admittit diuerſas literarū expeditiones diuerſis temporibus, & formis conceptas, deciſ. 514. lib. 3. num. 4.
Supplicatio debet aliquid operari, deciſ. 2165. lib 3 num 1.
Supplicatio per partem oblata continens beneficii prouiſionē ad iuris ſui oſtenſionem, vtrum abſolutoriam cauſæ quaerere poſſit, deciſ. [illegible] lib. 3. nu. 1
Supplicatio, in qua apparet quædam abraſio literarum non caret ſuſpicione fraudis ac doli, dec. [illegible] lib 3. nu 14.
Suppl[illegible] io iuris fictione ſub ea data fingitur expedita, ſub cuius datæ tempore rep[illegible]tur

[illegible] receſſa, [illegible] ad ap[illegible] [illegible] uiter dedu[illegible] nu [illegible]
Sup[illegible] icon[illegible] ce[illegible] ionis non peri[illegible] gatio ad a[illegible] one[illegible] eiſ [illegible] nu 1.
Supplicatio in qua d[illegible] reſerua[illegible] tur, [illegible] n [illegible] neat [illegible] b [illegible] ſerua[illegible] fa[illegible] eſſe [illegible] maioru pr[illegible] e 4 l [illegible]
Sup[illegible] [illegible] ca[illegible] d [illegible]
Suppl[illegible] ex [illegible] tx [illegible] dicu[illegible] h[illegible] ccentia, [illegible] rat[illegible] pe[illegible] m ſunt ma[illegible] tunt expenſas [illegible] e d[illegible] u [illegible] teobten[illegible] p[illegible] cu[illegible] ſuum ſine ca[illegible] tx [illegible] 91. [illegible] n [illegible]
Suppl[illegible] in [illegible] x du[illegible] un[illegible] ret[illegible] nt [illegible]
S[illegible] ext[illegible] v[illegible] tar [illegible] te[illegible] c[illegible] ſ[illegible] & tandu[illegible] l [illegible]
S[illegible] ex[illegible] P[illegible] quæ[illegible] de [illegible] ur,
Suppl[illegible] non m[illegible] de[illegible] lo[illegible] mo[illegible] & [illegible] an[illegible] tieut [illegible]
Suppl[illegible] hæc verba, non [illegible] ere poſſe nominan[illegible] exprimendis [illegible] d[illegible] o alibi ve[illegible] [illegible] 3 nu 5
Subre[illegible] etpoſſe ex eo, quod in [illegible] Acolytatu eius, per [illegible] obitum beneficium vacaueras, ſtante quod [illegible] lite pendente declarauit ſuæ intel[illegible] ſuiſſe conferre petentibeneficium [illegible] poſito quod defunctus fuerit Acolytus, d[illegible] lib 3. nu 2.
Subreptio literarum apoſtolicarum gratiam canonizatam confirmantium clara eſſe debet [illegible] opponatur, alioquin nil prodeſſet earum exceptio opponenti, dec. 110 lib. 3 n. 2.
Subreptionis vitium tollitur, quando concedens ſaltem in genere ſcire potuit, quod tacite ineſt, dec. 622 lib. 3. nu. 13.
Subrogans alium ad litem proſequendum, an præſupponat ob id totaliter etiā beneficium ipſi litigioſum ceſſiſſe, dec. 69. lib 3. n 2.
Subrogatio aliquando ius dat in ſtatu & terminis defuncti principalis, ita, vt actio ſpolii competens defuncto, etiam ad ſubrogatum transferatur, dec 190 lib 3. nu. 1.
Subrogatio nō debet habere plus iuris, quam habeat ille, in cuius locum ſubrogatur, dec. 2169 lib 3 nu 2.
Subrogatio ſpolii alias clauſulas requirit, alias ſubrogatio ad litem, dec. 357 lib. 3 nu. 2.
Subrogatio alia gratioſa eſt, alia rigoroſa, vt alia quoad litem, dec. 456. lib 3 nu 5.
Subrogatio tollit impedimenta attētationis, taliter ac ſi poſſeſſio fuiſſet a prædeceſſore continuata in ſubrogatū, dec 472. lib. 3 n 2.
Subrogatio, an excuſet prælatum etiam maioris auctoritatis, vt Cardinalem, ab attentatis, ideoque ſequeſtrum ſit reuocandum non obſtante partis aduerſæ inhibitione, deciſ. 561. lib 3 nu 2.
Subrogatio ad litem, ſi non fuerit expreſſa, an poterit

poterit ſuſſ[illegible] ſe ſubrogatū, dec. 176 li[illegible]

Subrogatione [illegible] ſubrogans ſ[illegible] tas non ob[illegible] dec[illegible] nu. 8.

[illegible]

Subrogatus ad [illegible] qui erat cui fuit ſubrogatus, dec. 1064. [illegible] num. 5.

Subrogatus etiam gratioſ[illegible] & poſſeſſionem cap[illegible] pendente, an dicatur attentare, dec[illegible] lib. num. 4.

Suſpectum eſſe al[illegible] in conſcriptione [illegible] publicæ ſcript[illegible] eſt [illegible] dec. 285[illegible]

[illegible]

Suſpicio literarum quid operetur d[illegible] lib. [illegible] num. 1.

Suſpicionis allegati[illegible] dice ſerici tanq[illegible] vols, d[illegible]

TAcita ratifica[illegible] aliq[illegible]ndo [illegible] gnoris, non aut[illegible] poſſ[illegible] ſpectu conſtitui [illegible] cher, lib. 2. num. 4.

Talique exten[illegible] non eſt [illegible]enda, [illegible] ſeu protoco[illegible]

Taxa qualis [illegible] ad hoc, [illegible] conſiſtorial[illegible], dec. 424. li[illegible] nu. 1.

Taxa bonorum controuerſorum in fauo[illegible] vorum partis facta a iudice, ad probes p[illegible] ſeſſorium intentatum, & obtentum, deciſ. 595. lib. 3. nu. 5.

Taxatio alimentorum mulieri præſtādorum in bonis mariti prædefuncti, fieri debet ſecundū liquidationem, & poſſibilitatē bonorum hereditariorum, dec. 227. lib. 3. nu. 1.

Taxatio alimentorum, vbi facta fuerit, ſi tamen nondum de iis decretū fuerit promulgatum, pro nunc adhuc non dicuntur deberi, ſtante etiam reſolutione facta illas deberi, dec. 231. lib. 3. nu. 2.

Taxatio beneficii, ſi contineat gratiam ſi neutri, & poſtmodum in ſupplicatione non verificetur, redditur ſubreptitia, & in conſequentiam nulla, dec. 160. lib. 3. nu. 3.

Taxatio monaſterii ad certam quantitatem facta in Camera Apoſtolica, an arguat prouiſionem, de conſiſtoriali eſſe faciendā ex concilio Lateranenſi, dec. 540. li. 3. n. 4.

Taxatione aliorum facta, antequam ad illorum ſolutionem procedatur, citāda eſt pars, quę ea cōferre debet, ad relaxandum executoriales alias decretas, & ad videndum alimenta decerni, decis. 231. lib. 3. num. 1.

Tempore familiaritatis, ſi ea præſupponatur, an obtinuerit beneficium defunctus, vt veniat probandum, dec. 383. lib. 3. nu. 1.

Tempus fatalium non currit in protonot[illegible]

[illegible] ex fa[illegible] non eſt paritum in ſpol[illegible] nu. 4.

[illegible] plus minus in non pro[illegible] rem habitam pro dece[illegible] lib. nu. 1.

Temp[illegible] ex [illegible] tem ſu[illegible] ad partes decretis compa[illegible] præſupponit [illegible] ſtit [illegible] habuiſſe[illegible] agendum, & [illegible] geſta cum en[illegible] non po[illegible]ſunt, dec. [illegible] nu. 4.

Temporis ra[illegible] [illegible]

Tem[illegible]

[illegible]

Tem[illegible] dare [illegible] nō con ſideratur, ſed ip[illegible]us euentus, [illegible] lib. 3. num. 5.

Termini nō poſſunt in tantum omitti [illegible] ſi commiſſio dicat terminis non ſ[illegible], & terminos ad cōtraria iura producta factus fuerit pro termino ad dicēdū contra producta, dec. 24. lib. 3. nu. 1.

Termini præfixo data a iudice parti ad docēdum de [illegible] appellationis [illegible], elapſa fuerit, nec de ea [illegible]ſufficienter doctum fuerit, procedi citra aliarum [illegible] cenſurarum ad dexterum brachiu ſęcularis poteſt, dec. 45. lib. 3. nu. 2.

Termini ſeruati ad docendum ſe pareniſſe literis, impediunt excommunicationem, ſed non petitionem penſionis, dec. [illegible] lib. 3. [illegible]

Termini præfixio data procuratori ad appellandum, & proſequendum appellationem non valet, niſi quoad ipſum principalem, dec. 1124. lib. 3. nu. 1.

Termini ſolutionis ſummæ ſatis honeſtæ [illegible] dividi per curſum triennii ſolet a Rota, dec. 614. lib. 3. nu. 2.

Termini ſubſtantiales poſſunt minui, ſed non omitti, dec. [illegible] lib. 3. nu. 1.

Termini qui dantur ad docendum ſe paruiſſe literis, ſunt de ſtylo curiæ, dec. [illegible] lib. 3. n. 2.

Terminis in articulando ſeruatis non dantur dilationes ad partes, deciſ. 495. lib. 3. num. 1.

Terminis non ſeruatis contra [illegible] tendunt intereſſe [illegible] ratis, an [illegible] ſententia d[illegible] nulla, dec. [illegible] lib. 3. nu. 8.

Termino ſtatuto in reſcripto ſi iungatur [illegible] & alimentorum, facile docetur non eſſe [illegible] in [illegible] beneuolentia, ſæpius eo termino [illegible] deciſ. 648. lib. 3. nu. [illegible]

Termino [illegible] mala obſeruatio in beneficialibus [illegible] validitatem actus, deciſ. [illegible]

Termino [illegible] procuratori pro informādo principa[illegible] & [illegible] iudex [illegible] dec. 166. lib. 3. nu. 1.

Terminus [illegible] præſtanda alimenta [illegible] pendente [illegible] ad iudice propter [illegible] & de nouo alimenta [illegible] præteritas decreta fuerit [illegible] quoad ſumptus litis [illegible] deciſ. 31. lib. [illegible]

[illegible]

Terminus [illegible] ſiue [illegible] ſit nominata [illegible]

Terminus [illegible] tus [illegible] teus permaneat [illegible]

Teſtamentum in quo [illegible] ob id e[illegible] nullum [illegible] codicillorum, vide diſtinctionem, de[illegible]

Teſtamentum præſ[illegible] perfectum, [illegible] vel vitæ matris præterita, dec. [illegible]

Teſtamentum in quo [illegible] facta mentio, [illegible] fideicommiſſ[illegible] ipſius teſtat[illegible]

Teſtamentum [illegible] iuris ſol[illegible] aperiri poteſt, dec. 151. [illegible]

Teſtamentum in quo teſtator vocat vxorem, an iuſta teſtium depoſitiones atteſtātes de matrimonio, quod per aduerſarios negatur contractum, dec. 271. lib. 3. nu. [illegible]

Teſtamentum in quo filius comm[illegible] eſt inſtitutus heres, & nominatim [illegible] fine cauſſa, de iure communi non valet, deciſ. 183 lib. 2 nu 3.

Teſtari, an quis voluerit, vel ne, ex coniecturis colligitur, dec. 1060 lib. 3 nu 1. & dec ſeq.

Teſtamentum penes ſe [illegible] inens præſumitur omnium [illegible] teſtament [illegible] illo conſortorum notitiam [illegible] habere, eaque approbaſſe, [illegible] 326. lib. 3 nu. 3.

Teſtator, ſi decreuerit hereditatem ſuam deferri ad agnatos ſui agnominis, & [illegible] deferentes, haud dubie cenſe[illegible] ille eſſe excluſos cognatos, vt hoc e ſu, deciſio [illegible] lib. 2. num 5.

Teſtator qualiter diligit grauatum, eo modo & heredes grauati cenſetur diligere, pari modo quo odio proſequitur alienantem, eodem & heredes eius proſequi arguendum eſt, dec. [illegible] lib 3. no 4.

Teſtator, ſi alienationem prohibeat [illegible] uius domus in hereditate rel[illegible] ex ea per [illegible] dem facta, in cauſſa eſt, vt ad [illegible] ipſius teſtatoris res alienata deuolu[illegible] dec. 93 lib. 2 nu 1.

Teſtator pari affectu [illegible] le lion s præſ[illegible] cur [illegible] alequi grauat [illegible] lem [illegible] nantem, quo heredi her[illegible] modo pari odio alie[illegible] tem, & he[illegible] ſuo etiam herede, de[illegible]

Teſtatore [illegible] voluiſſe [illegible] tom in inſtitu[illegible] extraneos [illegible] non eſt veroſimil. de[illegible] 4 [illegible] 3 nu

Teſte vnico deponente de [illegible] tudine [illegible] di poſſeſſion[illegible] concurrent [illegible] pro[illegible] fides adhibet poſſ[illegible]

Teſtes de loco, in quo [illegible] examinati [illegible] aſſiet [illegible] modicum aggrauen[illegible] ndem facere non d[illegible] 2 nu 1.

Teſtes ſi careant omni [illegible] veriſſimi [illegible] eos poſſe probari, decil 112 lib. 2 num 2. Et q[illegible] tur de quodam præiudicio [illegible] num 3.

Teſtes fidem facientes a morte teſtatoris litigantes partes de heredit[illegible] e[illegible] [illegible] & [illegible] d[illegible] ſſe inſimul a[illegible] & quod pars pro qua principaliter deponunt [illegible] prætendebat ſe ſpoliatam [illegible] gratias, & pœnas inſeruit [illegible] dis, nil cura vaſal[illegible] obedientia, & ſi nil [illegible] actus poſſ[illegible] exercuit tan[illegible] probe [illegible] poſſeſſionem [illegible] 215 lib [illegible] nu. 1

Teſtes deponentes vnam partium ſc. ſpoliantem ab omnibus communiter [illegible] poſt [illegible] deceſſum teſtat[illegible] eamdo[illegible] nam, & pa[illegible] on[illegible] tus [illegible] & quod vicarios poſuerit in d[illegible] loco. fruct[illegible] perceperit, & quod tenuerit & poſſederit dictum [illegible] omnibus ſtantibus, & p[illegible] ſufficiunt [illegible] modo [illegible] io aſſerta fuerit. de lucta, ibid. num 2.

Te[illegible] examinatum ad probationem faciendam ex locis deducendi ſunt, vbi [illegible] fama, de qua agitur pot[illegible] etiam longe a curi[illegible] mori ſtante p[illegible] ſſibiliter & amplis redditibus pro cuius fauore futura eſt depoſitio [illegible] cum ex [illegible] militibus talis prouatio fieri debeat, dec. 241 lib. 3 num 11.

Teſtes aſſertam fa[illegible] hantatem deponentes eſſe legitimam, [illegible] defectum patiantur ali[illegible] uem, [illegible] vt plene non probent, & adducant [illegible] duo [illegible] attestantes, de fam[illegible] ad ſupplementum probationis, an [illegible] producenn, dec 142 lib. 3 nu

Teſt[illegible] duo conteſtes depon[illegible] es d[illegible] tia [illegible] audit[illegible] relationis poſſ[illegible] gatione[illegible] fidentes, & [illegible] voce [illegible] fama, [illegible] obare [illegible] cc. 33 [illegible] nu. 4.

T[illegible] ſemel examinati [illegible] d[illegible] ſitione re-

quiſiti[illegible] in cauſſa, verum [illegible] partis [illegible] de nou[illegible] deb[illegible] iis [illegible] nari, de[illegible] lib [illegible] n[illegible]

Teſtes ne examinentur [illegible] tec[illegible] rem plene conſtare debet, de d[illegible] nu. 3

Teſtes de habilitate a[illegible] cuius ad beneficia ex communi repu[illegible] one depo[illegible] tes, an probent in fauorem part[illegible] qua producantur, dec. 4[illegible]

Te[illegible] es non om[illegible] exceptio[illegible] maiores [illegible] multas exce[illegible] fidem n[illegible] faciunt f[illegible] qu[illegible]

Teſtes ex[illegible] mio [illegible] us ſuper [illegible] fama [illegible] one, [illegible] u tam [illegible] u qua [illegible] an [illegible] lu ſint [illegible] idem nul[illegible] lem [illegible] cerint [illegible]

T[illegible] es in ca[illegible] [illegible] tores ſunt [illegible] [illegible] imo[illegible]

[illegible]

Teſtes ca[illegible] in ma[illegible] ardu[illegible] iquet [illegible] b[illegible] etiam ſu[illegible] ionibus [illegible] muni D[illegible] o um ſententia ad deponen[illegible] um cogi [illegible] poſſunt ita pari [illegible] pars n[illegible] n poteſt cogi ad illos producendo[illegible], dec 219. lib 2 nu 3.

Teſtes deponentes, de confidentia & conualeſcentia, an eam ſufficienter probẽt, ſi ſint ex auditu, dec. 263 lib. 2 nu. 1

Teſtes duo atteſtantes ſe ab vna partium audiuiſſe de confidentia quibus duo alii accedunt, de publica voce & fama ſatis ſufficienterque eam probare dicuntur, decil 262. lib. 2 num. 3.

Teſtes vtrum ſine interrogatoriis præmiſſis examini poſſint ſubiici, deciſio. 182. lib. 3. num. 1.

Teſtes deponentes de duello alicuius verum probent quantũ ad offuſcationis effectum iuris tertii affirmatiue, dec. 81. lib 2 nu. 1.

Teſtes in loco ſuſpecto, vbi tutus acceſſus non datur, an poſſint examinari in præiudicium partis, dec. 292 lib. 3 nu 2.

Teſtes ad curiam etiam ex remotis partibus adducendi ſunt aliquando, & [illegible] non quamplures, ſaltem aliquot, ex quorum [illegible] veritas elici poſſit de famis [illegible] controuerſis, vtique eorũ depoſitione m[illegible] ti [illegible] ſuppletione remiſſoria poteſt concedi, [illegible] lib. 3. nu 6.

[illegible] eſt deponentes quãtum fieri poteſt a men-

[illegible]

[illegible] nates [illegible] ne [illegible] pore ac[illegible] ucatur [illegible] oſtendet poſt [illegible] eali ut line [illegible] lib 3. nu 1.

Teſte[illegible] udo corr[illegible] [illegible] m[illegible], niſi reuocẽt, quæ [illegible] dec [illegible] lib. [illegible] 2.

Te[illegible] ptione maiores, ſed ali[illegible], non in totum, ſed ali[illegible] es aliquando haberi ſolet,

T[illegible] a notario ſcriptũ quam [illegible] om[illegible] ſſa fuiſſe ſcribi, quæ d[illegible] an [illegible] pieio ex hoc iudici ſubnris poſſit eſſe ſubornatos, deciſio 103. lib. 3 num 1

Teſtes ſubornatos deponentes ob nõ modicã iis datam pecuniam, ſi ſingulares ſint & varient, inualide probant, dec 3[illegible] 4 lib. 3. nu 5.

Teſtes examinati ad probandam iniectionem illius qui ſententiam in ſui fauorem obtinuit, neceſſario debent eſſe iurati, & vtrum ſufficiat atteſtatio notarii de depoſitione teſtium cum iuramento, dec 2 lib 3 nu. 3.

Teſtes, ſi deponant fructus perceptos a conductore, vel emphyteuta, nõ æquiualere penſioni impoſitæ propter melioramẽta facta a conductore remiſſio debet fieri pro rata partis terrarum vi fluminis irruẽtis [illegible] tarum, dec 539 lib. 3 nu 5.

Teſtes deponẽtes de auditu in con[illegible] in duelli ex relatione partis vulnerat[illegible], an probẽt, dec. 51 lib 3. nu 1.

Teſtes concludentes ſe nõ [illegible] ne recordari eorum, de quibus eſt qu[illegible] tio, inutiles ſunt, & ſuperuacanei, dec[illegible] lib 2 nu. 4.

Teſtes de poſſeſſ[illegible] actib multorum de poſſeſſione [illegible] dentium deponentes, quomodo, & p[illegible] quo probent, dec 320 li. 3 n. 1.

Teſtes deponentes de mixta concertatione per duellum, an probent in præiudicium iuris tertii ad eius offuſcationem dec. 5 lib. [illegible] n[illegible]

T[illegible]

Teſtes ſi examinari debeant etiam cum [illegible] interrogatoriis [illegible] aduerſæ, nullitet examinantur ſi fiat [illegible] durante [illegible] communicati dec. [illegible] nu. [illegible]

Teſtes ſuper valore beneficii examinati ſunt ſuſpecti ſententia fortus [illegible] qui tales teſtes produxit, dec. [illegible] nu. [illegible]

Teſtes aliqui a ſeniculis concurrentibus, an probent [illegible] habuiſſe [illegible] iam de facto prædictis, qui a parte [illegible] aduerſa [illegible] ob abſentiam diuturnam [illegible], dec. [illegible] 4. lib. 3. nu. 2.

Teſtes in partibus quando nulliter examinati qui deponunt [illegible] a parte pro qua deponunt, an [illegible] ante nullitatem examinationis, dec. [illegible]

Teſtes non recte examinati, ſi tamen ea quæ deponunt [illegible] poſſint de iure communi, depoſita habentur in conſideratione, dec. 412. lib. [illegible] nu. 1.

Teſtes qualificati [illegible] nobiles, & ſacerdotes nõ debent excludi, dec. [illegible] nu. [illegible]

Teſtes an reputentur qui ante rite examinati fuere, ſed nimis recte dec. [illegible] lib. [illegible] nu. 1.

Teſtes nihil concludentes, [illegible] concludentes, [illegible] ſuo, probant [illegible] n. 4.

Teſtes ſinguli [illegible] deponentes [illegible] pugnæ, in [illegible] tentibus [illegible] teſtium, [illegible] fuſſi [illegible] d. 4.

Teſtes deponentes [illegible] verum etiam ad [illegible] intentionem [illegible] parte [illegible] carue inſtrumentum [illegible] one [illegible] renti, dec. 303. lib. [illegible] nu. 1.

Teſtes ſi de eorum [illegible] timor ortus ſit, an repeti debeant, aut alii ab illis examinari, dec. 46. lib. 3. nu. 1.

Teſtes in curia examinati [illegible] inquiſiti fuere fidem non faciunt [illegible] ſunt omni exceptione maiore [illegible]

Teſtes deponentes de reputatione [illegible] quod fuerit reputata dom [illegible] & patrona, & non faciunt [illegible] dem ſione abſolutidominii [illegible] eminentia, dec. 31. lib. [illegible] nu. 3.

Teſtes ad curiam [illegible] tur de ſubornatione, [illegible] nu. 4.

Teſtes de ſcientia deponentes [illegible] cõſuetudinis ex [illegible] ſua item particulari, ut [illegible] dec. 287. lib. 3. nu. 1.

Teſtes deponentes de actibus poſſeſſoriis [illegible] de inciſione lignorum, & [illegible] & ſimilibus, cum ſolutione [illegible] cauſa prætendenti de poſſeſſione nõ probant per hoc acquiſitam poſſeſſionem, dec. 210. lib. 2. nu. 1.

Teſtes ſi probent aliquem pro clerico reputatum nõ eſt id ſufficiens, cum vera probatio ſit præferẽda illi, quę fit per reputationem, dec. 91. lib. 1. nu. 1.

Teſtes deponentes de confidentia, & reſignatione ex eo, quod dicunt ſe ab ipſomet reſignatario audiuiſſe licet ſint de auditu probant dec. 342. lib. 3. nu. 1.

Teſtes petito termino ad probandum tam de familiaritate quam execrabilitate, ſi non probẽt proceſſum ſicut põt ad cauſę expeditionem, dec. 216. lib. 3. nu. 1.

Teſtes de auditu auditus concurrente ſama in antiquis probãt poſſeſſorium, & ſufficiunt tres, dec. 861. lib. 3. nu. 1.

Teſtes deponẽtes de actibus poſſeſſoriis quales ſunt ſcindere ligna, paſcolare in terris de quibus controuertitur, ſoluere agentibus patris, quæ prętẽdit de poſſeſſione, de quorum tamen mandato non conſtat, nec minus de ratificatione prædeceſſoris, nõ probant poſſeſſionem, dec. 97. lib. 3. nu. 1.

Teſtes deponentes qui etiã ſunt conteſtes aliquando nihil releuant, dec. 341. lib. 1. nu. 2.

Teſtibus contrariis exiſtentib. in cauſis, quæ [illegible] tota ex teſtium depoſitione de [illegible] det, [illegible] agendum [illegible] lib. [illegible]

Teſtibus deponentibus in ſuo [illegible] ex auditu [illegible] ce, & [illegible] an ex [illegible] pu [illegible] ben [illegible] inhabilem præ [illegible] quod [illegible] norme in laico, ſecus in [illegible] de [illegible] nu. 1.

Teſtis [illegible] ſuper recognitione manus alicuius [illegible] ibentis, an credatur deciſio. [illegible] lib. [illegible]

[illegible] conſiſtat ad [illegible] effecta, & [illegible] ca. [illegible] au duel [illegible] an h [illegible] qu [illegible] de rep [illegible] tano [illegible] ant, & [illegible] clericatus [illegible] nu. 1. [illegible] concur [illegible] & [illegible] habitum [illegible] ante duell [illegible] an eſſet adhi [illegible] dec. [illegible] lib. 2. nu. 1.

Teſtis [illegible] examinatus [illegible] contra eundem examinari ſuper [illegible] vel aliis ſimilib. reformatis [illegible] contra alium, dec. [illegible] depon [illegible] coduali [illegible]

[illegible]

pro regiſtro [illegible]

Teſtis prætenſus [illegible] ob hon [illegible] de quo tamen non conſtat, niſi per [illegible] in cõtumaciam latam [illegible] quam [illegible] demnatus, poſtea abſolut [illegible] de [illegible] tione fides facta eſt per Auditorem Cameræ non impeditur teſtari, dec. 145. lib. [illegible] nu. [illegible]

Teſtis, ſi deponat ſe ſtatim quidpiam fuiſſe & pars aduerſa probet poſt triduum factum, non ob id teſtis arguitur de falſo, cum modicum diſtans nihil diſtare videatur, deciſ. 167. lib. 2. nu. 2.

Teſtis, qui quadriennio neque confeſſus fuit, vel communicauit, ut ſuſpectus reiicitur, dec. 339. lib. 3. nu. 2.

Teſtis etiam non interrogatus, de cauſis ſcientię debet illas reddere in his, quę ſuo ſenſu non percipiuntur, dec. 1163. lib. 3. nu. 2.

Teſtis ſuſpectus quando dicatur ob cõfeſſionem peccatorum non factam in anno, dec. 1195. lib. 4. nu. 1.

Teſtis patronus ipſius, pro quo deponit non eſt omni exceptione maior, poteſt tamen in probationes dominii adiungi, deciſ. 439. lib. 3. nu. 2.

Teſtis qui aſſociauit aliquem ad actum præiudicialem ipſi reo quem aſſociauit, & vidit ſuitque præſens validiſſimæ probat, & videtur omni exceptione maior concurrentibus [illegible] qualitatibus, dec. [illegible] lib. [illegible]

Teſtis deponens [illegible] auditu in quaſi poſſeſſione colla [illegible] beneficii, nihil probat, d [illegible]

Teſtis de [illegible] de [illegible] tione acta aliquoties a [illegible] Archidiacono cõtradicente Archiepiſcopo, [illegible] quaſi poſſeſſio probari ſufficienter non potuerit requiſita ſcientia & patientia Archiepiſcopi, non pro [illegible] de iure quæſito Archidiacono, deciſ. [illegible] lib. 3. nu. 1.

Teſtis ſemel alias in pari cauſa examinatus, ſi nũc iterum deponat, & aduerſa pars illum [illegible] ant. [illegible] non obſtante, [illegible] omni exceptione maior, [illegible] probant ipſius depoſitiones, deciſ. [illegible]

Teſtis etiam [illegible] ſponte deponens non [illegible] non probat, poſito etiam quod non [illegible] ſit, & extraiudicialiter [illegible] dec. [illegible] lib. [illegible] nu. 2. & 3.

Teſtis [illegible] de auditu [illegible] non eſt releuans, d [illegible] lib. [illegible] nu. 6.

Teſtis alias [illegible] examinatus, qui nunc [illegible] examinatus [illegible] nunc depo [illegible] abeunt pro [illegible] dec. 169. [illegible] nu. [illegible]

Teſtis [illegible] de fama [illegible] de auditu [illegible] ad [illegible] probandum, dec. [illegible]

Teſtis [illegible] ad deponit, an poſſit [illegible] deponere, [illegible]

[illegible]

Teſtium [illegible] ſufficit [illegible] ocl [illegible] Auditor [illegible] talibus [illegible] debent, d [illegible]

Teſtium [illegible] ideo [illegible] bate [illegible] dec. [illegible] lib. 3. nu. 4.

Teſtium examinatio [illegible] neceſſaria, & de ſubſtantia [illegible] interrogatoriis [illegible], dec. 128. lib. 2. nu. [illegible]

Teſtium qualitates ex [illegible] ſe fid [illegible] & [illegible] omnis depoſitione [illegible] ntentes [illegible] omni exceptione [illegible] tres, de [illegible]

Teſtium vnus [illegible] deponens [illegible] liaritatem eſſe & [illegible] reputatione [illegible] nulliaritate [illegible] pro [illegible] ducant effect [illegible] dec. [illegible] nu. [illegible]

Teſtium depoſitio [illegible] communi opinione reputa [illegible] habetur pro clerico [illegible] plena, nec [illegible] interueniente [illegible] probare [illegible] lib. [illegible] nu. 1.

[illegible] probat [illegible] ex bene, & ſcr [illegible] deponit [illegible] improbatio econt [illegible] defe [illegible] tate, dec. 85. [illegible] 3. nu. [illegible]

ff

Teſtium multitudo noniter producendorum iuncta depoſitione teſtium in antiquos remiſſoria examinatorum, an probet veriſimilitudinem famam concubinatus ſubortam, dec. 256 lib 3 nu. 1.

Tituli duo commendæ vnus ab ordinario collatus, & prouiſio noua, non tamen faciunt titulum coloratum in caſu ſpolii, dec. 190 lib. 3 num 1.

Titulum [illegible] petat canonizari pars [illegible] in inſtantia [illegible], tempore recedens ab inſtantia cauſæ, & appellationis ſecun[illegible] iudicis, haud dubie expenſas [illegible] quam mutationem iudicii inducens refundere tenetur, deciſio. 246. lib. 3. nu. 2.

Titulum habens poſſeſſionis in ea præferendus eſt, titulum non habenti, ita vt actos poſſeſſorios exercens ſine tituli adeptione dicatur potius iure familiaritatis [illegible] cere, quam aduerſa pars titulum habens, deciſ. 215. lib. 3. nu. 6.

Titulus bonus itemque ius bonum [illegible] ſumitur ex decem & octo annorum pacifica poſſeſſione, licet de titulo [illegible] a poſſeſſione reugoās nihil probetur, dec. 14 [illegible] lib [illegible] nu 5

Titulus innumerabilis habitus ab aliquo æquiparatur omni priuilegio etiam Papali quantumcunque amplo, dec. 214 lib [illegible] nu [illegible]

Titulus item quis dicitur. Titulus ad A[illegible] dota in omnib. benefactoribus dicitur habere locum, dec. [illegible] 24. lib 3. nu 2

Titulus habitus liberat titularem a ſolutione, dec. 48 lib. 2 nu 4.

Titulus coloratus datur per gratiam ſeu [illegible] cartam, dec. [illegible] lib 1 nu 1.

Titulus probandus eſt aliunde [illegible] m per ſententiam in petitorio [illegible] pe[illegible] rio vult ob[illegible] dec. 72 [illegible] lib 3 n[illegible]

Titulus [illegible] here[illegible] probe[illegible] teſt om copia relatio omnium [illegible] quæ ad id de iure requiruntur, [illegible] d præſcribendum hoc titulo, de[illegible] 480 lib [illegible] n 8.

Titulus aliq[illegible] probat[illegible] ex diu[illegible] ne fractum, an [illegible] de do[illegible] mo d[illegible] mus quondam fratris prædefuncti, decis. 459 lib. 3. num 1.

Titulus immemorabilis poſſeſſus ab a[illegible] quo [illegible] intelligitur, produci [illegible] cu[illegible] nleunque priuilegii quantocunque, an [illegible] etiam Papalis [illegible] que[illegible] nq, et an v[illegible] luerit titulū libere alle[illegible] poſſit, dec 1 [illegible]

Titulus ſaltem coloratus præ[illegible] a [illegible] poſſit, qui a patr[illegible] rationib. & turribus toeri poſſunt, dec 638 lib 3 nu [illegible]

Titulus p[illegible] o here[illegible], an probetur per teſtes ca[illegible] am [illegible] petitorio, & reproduc[illegible] in poſſeſſorio ad con[illegible] man[illegible] am poſſeſſionis [illegible] probationem & ſucc[illegible] onem deciſ. 5[illegible] lib. 3 nu [illegible]

Titulus [illegible] d ſpo[illegible] ſtitutionem, dec. [illegible] 2.

Titulus leg[illegible] ex imm[illegible] morabili poſſeſſione p[illegible] amitur, dec. [illegible] lib 3 nu [illegible]

T[illegible] ura clericus a primi[illegible] a penſionario in quem in [illegible] morti[illegible] lata[illegible] penſio beneficii, poſt acceptationem penſionis ſumatur, idque per [illegible] probationem conſtet, reddit penſionem nullam, tanquam [illegible] tam a non clerico, quod eſt [illegible] ra canonicas conſtitutiones, dec. 108 3. num [illegible]

Tractatus permutationis cum licentia ſuperioris eſt licitus in cauſa beneficiali, deciſ. 673. lib 3. nu 3

Transferens ſi non habeat facultatem transferendi, niſi in perſonam eccleſiaſticam eo non obſeruato, vtrum penſio ſtatuta ob id ſit nulla, de[illegible] 54 lib 3 nu. 4

Tranſlatio penſionis poteſt fieri per milites ſancti Petri coram Notario ſine oſtenſione priuilegii [illegible] lib 3 nu. 1.

Tranſlatione generali veniunt [illegible] omnia ignorata, iux. l. cum te C. de tranſ. dec[illegible] lib. [illegible] num.

Tranſlationis forma mentem transferentis indicans ſoborta hoc caſu dubia facile eliditur, dec 48 lib 2 nu. 3.

Teſtamentum antiquum carens citatione præſumitur factum cum ſuis ſolemnitatibus, dec. 98. lib 3 nu 1.

Triennio elapſo non facta ſolutione penſionis neque reſtituto officio ex pacto vigeri poteſt exſecutio maxime ſi obligatio interuenerit in forma Cameræ, dec [illegible] 2 lib 3 n 2

Trimeſtre ſuperſedetur aliquando ad partis inſtantiam, quæ probaturam ſe dicit velle obiecta aduerſarii, dec. [illegible] lib. nu 4.

Tutores dati pu[illegible] lis an impediri poſſint, quo m[illegible] nus [illegible] neutur, deciſ. 2 [illegible] lib [illegible] 2 n [illegible]

Tutor [illegible] nomine poſſidē[illegible] quædam bona ma[illegible] pacifice, an ex c[illegible] duc[illegible] & Caſtrum eo nomine, de quo c[illegible] ueſtia poſſe liſſe, an nomine proprio pro ſua dote, dec 3 [illegible] 1 lib nu 1.

Tutorios actus [illegible] ns [illegible] mine filiorum, & ex officii neceſſitate ibi tamen præiudicare non tenetur in ſuo iur[illegible], dec[illegible] lib. 3. num. 5.

Tutus acceſſus ſi dene[illegible] ad citat[illegible] poſſeſſore brachium [illegible] implorat[illegible] [illegible] mm ſionem exſecutoria[illegible] n, [illegible] a num. 1.

V

VAcans beneficium [illegible] tempore re[illegible] natio[illegible] acet [illegible] uius mo[illegible] vacet, eius [illegible] & relic[illegible] tum, videlicet [illegible]

Vacante præbenda [illegible] nol[illegible] itaſt equeſt [illegible] ca [illegible] mile[illegible] Apoſtolico confirm[illegible] ca ſu[illegible] c. 4 [illegible] nu 4.

Vacante [illegible] etiam per reſignationem inualidam [illegible] rum noua prou[illegible] ſuffragetur, dec 24 [illegible] 2 nu 2.

Vacantiæ beneficiorum [illegible] Ap[illegible] Apoſtoli[illegible] & [illegible] m Sa[illegible] D[illegible] 4

V[illegible] um, quod per in[illegible] nem [illegible] um eſt. ide [illegible] a ſuccedens non eſt rele[illegible] ec 28[illegible] lib nu. 3.

V[illegible] poſitiue narratur, regula octo menſium, vel de exprimendo menſe locum habet, dec. [illegible] 2 lib 3 nu 6

Vac[illegible] per obitum, & prouiſio per reſignationem an comprehendantur ſub clauſula q[illegible] uis modo & cuiuſcunque perſonæ, dec[illegible] lib 3 nu. 1

Vacatione diuturna detur facta reſignatione, vbi ſtatim ſuccedit prouiſio, facis non præſumi de ſimonia commiſſa, deciſio 293. lib. 3. num.

Vacation[illegible] beneficii per obitū exprimi diſpoſitiue eſt impoſſibile, dec. 475. lib. 3. nu 4.

Valetudinarii teſtes ad depoñēdum requiſiti, & [illegible] randum iudicis mandato domi ad hoc mi[illegible] s officialibus iuris conſtitutioni ſatiſfacere poſſunt, quod idē in Illuſtrib. perſonis, & aliis impeditis graui impedimēto locum habet, dec. 256 lib 3 nu. 2.

Valetudine graui preſſus ſi per mandatum procuratorium reſignationem beneficiorū faciat in coniunctā perſonam, vel nepotem valetudine priſtina tandem recuperata, & inhibitione nouiter, aut reuocatione mandati facta, an valida perſiſtat reſignatio necne, dec. 128 lib. 1 nu. 1.

Valida penſione præſuppoſita quoad ſe, quid operetur eam exigendi oppoſita exceptio rationeſolutionis faciendæ, dec. 654. lib. 3. num. [illegible]

Valida verum ſit reſignatio cum reſeruatione fructuum an pupillo non plene conſtito de deputatione curatoris ad acceptandum & conſentiendum, dec 579 lib 3 nu 4

Valide ſibi regreſſu reſeruato, ſi pars reſignet non aliter, nec alio modo, vbi regreſſus ſit nullus & inualidus, omne ius permanet pen[illegible] antea, perinde [illegible] ſi non reſignaſſet [illegible] lib. no 6.

Val[illegible] re[illegible] artam [illegible] b[illegible] s, ſi ea vti renuat admit[illegible] ur is [illegible] ceſſor gratia f[illegible] it conceſſa [illegible] ec [illegible] 6. lib 3 nu [illegible]

Validi[illegible] tis aut inualiditatis regreſſus p[illegible] bation vi[illegible] pat[illegible] um po[illegible] incumbere, dec. 540 li[illegible] nu [illegible]

Validus con[illegible] ſus interceſſiſſe maioris præſu[illegible] ur [illegible] commodum [illegible] us concernunt [illegible] dec [illegible] lib. 3 no 1.

Valo[illegible] beneficii non de[illegible] ſolum expl[illegible] [illegible] one annatæ, quia tunc penſio [illegible] lucru ſed ration[illegible] totius conuum[illegible] r. ta ip a[illegible] ſione, ad [illegible] oc, vt Papam qua itas beneficii, q[illegible] od confert latere [illegible] oop[illegible] ilit [illegible] id[illegible] m habito reſ[illegible] ctu perſonæ cui confertur, de[illegible] e 5[illegible] lib. 3 nu 5

Valor veru[illegible] beneficialium reddi[illegible] n[illegible] im [illegible] tria [illegible] tur, primo pe[illegible] c[illegible] p[illegible] e [illegible] ne dec[illegible] ium, ſecundo [illegible] att[illegible] nd[illegible] m[illegible], tertio per publicam vocem & fama[illegible], dec[illegible] li[illegible] num. 1.

Valor beneficii exce[illegible] lens q[illegible] n[illegible] ratem a[illegible] t[illegible] gens ſummam quin[illegible] u[illegible] rum exſpectatiuam excludit, d[illegible] num. 4

V[illegible] t[illegible] uum & taxatio ben[illegible] [illegible] rob[illegible] ex[illegible] nſi[illegible] ne pra[illegible] od [illegible] um [illegible] n[illegible] am p[illegible] l[illegible]

V[illegible] u[illegible] x quibus prob[illegible] u

Va[illegible] dehet [illegible] u[illegible] rga[illegible] t[illegible] inu[illegible] d[illegible] nu

Val[illegible] an[illegible] tenditu[illegible], de[illegible] n[illegible]

V[illegible] pt exſecu[illegible] t[illegible] in m[illegible] a [illegible] uſſicaliam nō de[illegible] m[illegible] il[illegible] e[illegible] ia rerum [illegible], deciſ. 332 lib. 3. n[illegible]

Va[illegible] ut vorit, & [illegible] tantiſſimis iudicibus [illegible] c [illegible] p[illegible] ienda ſint ad dedu[illegible] n[illegible] tum, de quib. eſt con[illegible] 1[illegible] ia, [illegible] ar[illegible] nu 2.

Vaſa [illegible] tu[illegible] ga Eccleſiæ cui ſint at[illegible] ec[illegible] rtun heredibus. an [illegible] cc[illegible] iæ dq[illegible] e an ea teſtium depoſition [illegible] 1 1 [illegible] 2. lib 3 nu. 4

V[illegible] t iudic[illegible] o[illegible] l cauſis agitur derogand[illegible] n[illegible] uc[illegible] rt[illegible] e eſt facienda ſali caſu n[illegible] re[illegible] ti[illegible], dec 537. lib. 4. nu. 20.

Vbi [illegible] nc pis con[illegible] tat voluntate ratione derogatio[illegible] clauſulæ alicuius, vt in vna ſic, & in a[illegible] pari modo cenſetur derogatum, ſi de eis memoria Principi exſiſtat, dec. 27. lib. 2. num. 2.

Vendens domum, & promittens de euictione lite mota, ipſius domus cauſſa ad defenſionem tenetur emtori, dec. 455 lib 3 nu. 2.

Vendens partem prædii, & non tradens, facta ſolutione ad eam tenetur, aut ad reſtitutionem integram preti tempore con[illegible] ctus ſoluti, dec 233. lib 3. nu. 8.

Venditio mobilium, & locatio immobilium facta a prætendente poſſeſſionem, & alia quæuis conuentio, licet non ſubſequatur effectus, animi tamē ſunt haud occulti indices, dec. 301 lib. 3 nu. 3.

Venditio facta a minore, & locatio ab Eccleſia, ſine ſolemnitate ex voluntate cōfirmatur, dec. 262. lib. 3. nu. 9.

Venditio plurium rerum cum pacto conſtitutu, an probet cenſus factam reſignationem, dec. 289. lib. 2. nu. 1.

Venditio medietatis prædii, ſi fiat recepti ſolutione in partem pactum, quod reliqua ſolutione nondum facta non debeat transferri dominium in emtorem, ſis obligatorium, ita, vt effectuari debeat, deciſio. 23 lib. 3 num 2.

Venditione hereditatis transferuntur in emtorem omnes actiones, deciſio. 1169. lib. 3. num 1.

v Venditio

Veniens ex ceſſione, & petens ad partes dilationes vtrum eas debeat obtinere. præſertim, cum ſit perſona noua in iudicio, deciſ. 641. lib. 3. nu. 1.
Veniens ex cauſſa ceſſionis nouiter ad cauſſam, & conced... adie: ſaſo dilationes cōditionabiter ... ipſi liceat interim articulos ſuos proponere, teſteſque examinare, fruſtra id & concedit, & pet..., cum dilationum conceſſio ſecum p... ctus iudicij ... ſuſpenſionem de neceſſitate trabat, in dilatoriis omne iudicis officium conquieſcat, dec. 16... lib. 3 nu. 1.
Venitus certo modo, vel per priuationem, per modum odioſum venit, dec. 1122. lib. 3. nu. ...
Vera ... narratio ſi fiat Principi, facit vt vel facilius, vel difficilius pro re..., & perſonæ qualitate gratiam petitam, aut concedat, aut abneget, dec. 17... lib. 1 nu. 9.
Vera probatio per literas clericatus, in quibus appatet, quod quis fuit ordinatus poſt aſſignatam ſibi penſionem præfertur putatiuæ, quod tempore aſſignationis habetur pro clerico, dec. 50. lib. 1 nu. 1.
Verba in mandato indecentia diſpoſit... in alia ſunt ab aliis quæ inducunt facultatem diſponendi, dec. 393 l... nu. 1.
Verba mercatorum, v... on ſunt veriſimilia non probant contra tertium, licet in ſuis libris repertiantur conſcripta, decil 393. lib. 3 unin
Verba regulę de exprimēdo menſem, modum vacationis reſpiciunt, non modum narrationis, dec 47... lib. 3. nu. 5
Verba duplicatoria obligationem non inducunt, dec. 697. lib. 3. nu. 2.
Verba ſupplicationis melius eſt eſſe fruſtratoria, quam quod lædant tertium, deciſ. 2128. lib. 3. num. 2.
Verba per notarium in inſtrumento ex ſe prolata parti neque nocent, neque proſunt, deciſ. 1167. lib. 3. nu. 2.
Verba, prout ei placuerit, & viſum fuerit, reducuntur ad arbitrium boni viri, dec. 1... 63. lib. 3 nu. 1
Verba in literis cambij contenta. nō poſſibili ſantaggi, qualiter ſint intelligēda, & quam viam habeant, dec. 458. lib. 3 nu. 2.
Verba ſpectantia ad ius confirmandi in regula reuocatoria i... ſdultorū, qualiter veniant accipienda, vel ſtricte, vel late, idq. ex vi verbi ſpectantia & ex ſubiecta materia, deciſ. 573 lib. 3. nu. 16.
Verba laudi ad ſimoniam, & cōfidentiam declarare poſſint interceſſiſſe, dec. 446. lib. 3. num. 2.
Verba clauſulæ quomodolibet competentia ſunt aſſertiua, dec. 557. lib. 3 nu. 1.
Verba hęc ad monitionem partis, in monitorio polita, vt declarent, an velint acceptare, necne, potius ſunt de vrbanitate Rotæ, quā de neceſſitate, dec. 156 lib. 2 nu. 5.
Verba ordinarii, & non ordinatiis, poſita in regula reuocatoria indultorum, quomodo ſint intelligenda, dec. 484 lib. 3 nu 4.
Verba ad id expreſſo cōſenſu accedente, intelliguntur, quod acceſſit, dec. 75. lib. 1. nu. 1.
Verba beneficiorum & iurium eorundem in mandato procuratorio poſita præcedentia reſpiciunt, & ſic gratiam exſpectatiuam, ſi de illa principaliter fuerit datum mandatum, dec. 642. lib. 3. nu. 6.
Verba regulæ de triennali antiquas lites penitus extinguentes, ob variam dominorum interpretationem ex deciſione Rotali negliguntur, dec. 57. lib. 3 nu 4.
Verbalis oblatio pecuniarum etiam non realis non releuat, vbi ipſa præſens pecunia requiritur, dec. 609. lib. 3. nu. 4.
Verbum heres pro filiis capitur etiam iis non ſuccedētibus ex ſententia Speculatoris, dec. 400. lib. 3. nu 6.
Verbum heres licet proprie non intelligatur, de fideicommiſſario, lata tamen interpretatione, & fideicommiſſarium complectitur, & maxime vbi agitur de ſuſtinenda validitate conditi teſtamenti, vel cuiuslibet alterius actus dec. 50... lib. 3 nu 1
Verbum obtinere, ſignificat plene, & cum poſſeſſione, dec 20 9. lib. 3 ...
Verbum, alioquin, quid operetur, deciſ. 1396. lib 3 num 1.
Verbū interim in exſpectatiuis denotat temporalem habendam gratiam exſpectatiuatum, dec. 12... lib 1 nu 1.
Verbū apprehendi in mandato procuratorio poſitum potiſſimum refertur ad poſſeſſionem beneficii ... apiendam, deciſio. 452. lib. 3. num. 5
Verbum heres large accipitur aliquando pro fideicommiſſario, non tamen ita debet accipi in conficiendo libello, & actione inſtituenda, dec 474 lib 3 nu 1.
Verbum ...detur dicitur eſſe dubitatiuum, deciſ. 15. lib 2 nu 5
Verbum conferendi in beneficialibus aliquādo comprehendit, & confirmandi facultatem, dec. 484 lib. 1. nu. 9.
Verbum quādo p... eſt referri ad plures actus, debet referri ad pr... um, quando primus conſumit effectum, dec. 4... 4 lib 3. nu. 2.
Verbum ... nquo, adiectum vniuerſitati bonorum mali... in inſtrumento ... portat inſtitutionem, dec 1... 60 lib 3 ...
Verbum ... an, quando in ſupplicatione admittatur, dec 1917 lib 3 nu 1.
Verificatis verificandis ab vna partium tenetur pars aduerſa ad verificationem reſignationis in ſuorum fauorem factam, dec. 678. lib 3 nu. 6.
Verificatis atteſtatis coram iudice exſecutore habente plenam poteſtatem quid agendum, dec 659 lib 3 nu 2.
Veroſimile non eſt Italum gratis ceſſiſſe in alienigenam, dec. 1147 lib 3 nu. 2.
Veritas, & æquitas debent ſeruari coram Principe, dec 2126 lib 3. nu. 1.
Veroſimile non eſt ſcuta 4800. & ſic ſatis magnam quantitatem fuiſſe num... in cauſſam dotis abſque fide de recepto, deciſ. 483 lib. 3 num. 7.
Vero valore non expreſſo per reſignatarium in reſignatione per Papā admiſſa ... ex ipſius reſignatarii perſona, niſi in ſupplicatione eſſet expreſſus verus valor, vel talis, qui cum augmento, quod ſolet dari, aſcenderet ad verum valorem. & probatetur, quod literæ eſſent expeditæ ex interuallo. dec. 123. lib. 1 nu 1
Vero valore non expreſſo beneficii in prima gratia ab vna partium, an ubi id tale beneficium inhabilis dici debeat, ita, vt noua prouiſio ipſi prodeſſe non poſſit, deciſ. 541 lib. 3. num. 5.
Verus familiaris quiſpiam dici poteſt prælati, licet non comedat in tinello, & non ſit deſcriptus in libro rationū domus, & expenſarum, & ideo huiuſmodi libri non ſunt de ſubſtantia probationis requiſitæ familiaritatis, dec 619 lib. 3. num. 6 & num. 10. idque maxime ... errore ſcribentis, & multa omittentis in huiuſmodi libris frequenter accidere ſolent, nu ſeq
Vi fluminis ſi aliqua pars terrarum in emphyteuſin, vel locationem datarum. & ea quidem præſtantior demerſa fuerit, an emphyteutæ diminuatur quantitas ſoluendorum Starinorum frumenti, maxime ſi ſucceſſit in locum eius, cui primo facta eſt emphyteuſis, vel locatio, & verum detalcatio pro rata culturarum duodecim deperditarum fieri de iure debeat, deciſio. 539. lib. 3. nume 2.
Vi literarum aliquando penſio dicitur poſſe annullari, idque vbi ex literarum verba ... tantum oritur, retardatque ſolutionem, dec. 649. lib. 3 nu. 3.
Vi appellationis cauſſa ad eos terminos perducitur, in quibus erat ante litem conteſtatam, dec. ... lib. 3. nu. 3.
Via certa in exordiis litis deligenda eſt, a qua amplius deinceps nō eſt licitum facere diſceſſum etiam ante litem conteſtatam, dec. 50... lib. 3 nu 6.
Vicarii ... teſt moniales de facto alieno, videlicet ſubſtitu... atteſtantes, non probant, dec ... lib 3 nume. 5. Limita niſi conſuetudine ... confirmatum talibus literis credi, qua ſtante ... conſuetudo eſt probanda, ... num. 10.
Vicarii geſta po.t reſignationem eccleſiæ, an valeant, dec. 33 lib 1 nu 1.
Vicarius atteſtans de ... alieno per ſubſtitutum ſuum licet expeditam fidem nullatenus facit dec 105 lib. 3. nu. 5.
Vicarius deputatus ab ordinario etiam cum facultate ſubſtituendi loco ſui in caſu abſentiæ, ſi ordinarius reſignet Epiſcopatum libere in manu Sanctiſſimi, verum prius, quam veniat ſucceſſor & ſibi innotuerit de reſignatione facta, non ſolum ſibi deputatum poſſit officium exercere, ſed incidente caſu ... abſentiæ vigore ſibi factæ deputationis ab ... qui ceſſit, alium etiam loco ... ſubſtituere poſſit, deciſ. 119. lib. 2 num. 1.
Vicarius cui facultas collationis beneficiorū data eſt, poteſt conferre etiam poſt re... tiationē factam ab Epiſcopo, ſi eam ignoret effectualiter exſecutioni mandatam ex ſententia F... lin. in cap. Abbat. ſſa de electio... ptis, ibid num. 2. Contrarium ſenſit Calderinus ... de re iud. dec. 159. lib. 2. num. 5. & num. ſeq.
Vicarius omnia poteſt, quæ Abbas, qui eum ... ſubſtituit, d... ſ. 433. lib. 3. nu ...
Vicarius, ... compulſor ... concedit legi... mam ... habere poteſtatem eas concedendi, dec 417 lib 3 nu 2.
Vicarius Epiſcopi non poteſt deputare Vicarium perpetuum, dec. 93... lib. 3. nu. 1.
Vicarius poteſt admittere reſignationes tanquam præparatoriaad collationem, ſicut conf... e poteſt, dec 986 lib. 3 nu 1.
Vicelegatus dans facultatem cōferendi quæcunque beneficia comprehendit etiam cathedralem, dec. 84 lib 3 nu. 1.
Victum & veſtitum ... miniſtratum per Cardinalem alicui ... teſtes probent, an per hoc familiaritas ... ſufficienterque probata dicatur ſtante eo quod teſtes dicunt audiuiſſe, & ſcire, & eſſe publicam vocem. & famam talem a ... Cardinali, vt reliquos cōſiliarios pecun... annuatim pro victu & veſtitu habere, dec. ... 5 lib 3 nu 1.
Vide negatiuam numero ſequent. ſcilicet in Curia articulos deducendos eſſe, & deinde ad partes tranſmittendos, deciſio. ... lib. 3. num 2.
Videndum eſt quis tempore mortis reſignantis duorum litigantium ... mutuo ſpol... o aſſicient ... poſſideat, eo fine, vt de legitima poſſeſſione conſtare poſſit, dec 535 lib. 3 n. 7.
Videndum eſt de bono iure, quando cognitio atteſtatorum omnino dependet a negotio principali, dec 5... 3 lib 3 nu. 2.
Vigore mandati ad cōſentiendum penſionis reſeruationi non poteſt præſtari conſenſus ſuper ſupplicatione, in qua ſit facultas trāsferendi, licet conſentire poſſit aliis clauſulis ſupplicationis per Papam conceſſis, dec. 35 lib. 1. nu 2.
Vigore inſtrumenti cuiuſdam ſacta electio in perſonam alicuius, an dici poſſit capitulariter facta maxime eodem inſtrumento non exiſtente amplius dec. ... lib 3 nu 6.
Vi la... te vniuerſitas ... non poteſt ... ... lib 3 num. 1 & nu 5 ... cuius cum vniuerſitate, nu. 4 & ... Quamuis contrarium dicatur, ibi nu. 2.
V... ... poteſt inuiſi homini... ... de ... 98 lib. 3 num 1

Vis inhibitionum cum in partibus pleruinq; ignorari ſoleat, ita vt plerumq; earum prætextu ad ea progreſſus fiat, quæ minime licent, nouo inſtrumento declaratorio oſtenditur ex placito Dominorum Auditorum, dec. 546 lib. 3. nu. 2.

Vis iſtius clauſulæ non aliter, nec alio modo, in reſignatione, quæ & qualis eſſe dicatur, dec. 96 lib. 3 nu 3.

Vita an ſit probanda per eum, qui allegat, dec. 1126 lib. 3 nu 1.

Vitioſa poſſeſſio aduerſæ partis nõ interrumpit poſſeſſionem antiquam, nec eam amittit facit in præiudicium veri poſſeſſoris, dec. 115 lib. 3 num 1.

Vitium teſtamenti quoad effectum diſpenſationis l. ſi. C. de codic. debet conſiderari, an ſit viſibile, vel ne, dec. 747. lib 3 nu. 1.

Vitium litigioſi, tollens operatur, vt res litigioſa poſſit donari, dec. 1073 lib. 3 nu. 1.

Vitium litigioſi an tráſeat in tertium, qui habeat cauſam ab aliquo ex litigantibus, ita vt iuuari non poſſit regula de triennali, decis. 572. lib. 3 nu. 1.

Vna & altera ſupplicatione non derogante omnibus neceſſariis poteſt exhiberi tertia ad ad effectus deſideratos adipiſcendos, decis. 514. lib. 3. nu. 1.

Vna partium informante, in cuius fauorem videtur inclinare Rota, propoſitio iterato fieri per Auditorem poteſt cum vtriuſque partis informationibus, deciſio. 609. lib. 3. num. 1.

Vnica prouiſio conſiſtorialiter facta de monaſterio, quæ per Bullam apparet, vtrum Conſiſtorialiter talem debere ſemper fieri prouiſionem oſtendat, deciſ. 540. lib 3 nume. 7.

Vnio vt plurimum cenſetur odioſa, iurique communi aduerſari, ideo reſtringenda, decis. 557. lib. 3 nu 3.

Vnio antiquiſſima eccleſiarum, tempore annorum ducentum & vltra, præſupponit vtilem fuiſſe, & eſſe, & propterea ſeruanda eſt, dec. 578 lib. 3. nu. 5.

Vnio vitio accuſari poſſet in eccleſiis vnitis, ſi paucitas clericorum vtriuſque eccleſiæ ad diuinorum adminiſtrationẽ incommodum præſtaret, dec. 542. lib. 3. no. 6.

Vnio, quæ adhuc in vigore eſt, non poteſt dici diſſoluta, dec. 642. lib. 2. nu 3.

Vnio inſtituta iam a ducentis annis, vt amplius, non ita obſeruari poteſt, vt in ea aliquid mutationis, vel ſcandali oriatur, deciſ. 596. lib. 3 nu. 1.

Vnio facta in augmentum cultus diuini non comprehenditur ſub regulis reuocatoriis vnionis, dec. 1143. lib. 3. nu 1.

Vnio facta per reſignationem in manibus Papæ nõ requirit derogationem indulto Cardinalis, dec. 1033 lib. 3 nu. 1.

Vnio facta etiam per nouũ contractum poteſt reuocari dec 1136. lib. 3. nu 1.

Vnio in cauſa beneficiali diuerſarum Diœceſium quomodo fieri debeat, & quomodo ſi per iudicio aliquo ſuum ſortiatur effectum, dec. 15. lib. 2. num 1. Et quid in vnione tranſſitiua hoc caſu ſtatuendum, dec. 15.

Vnionem præcipue, & principaliter cauſſa Decimarũ factã verba vnionis declarare poſſunt, dec. 842. lib. 3 nu 2.

Vnica Eccleſia ſentiens ſe grauari ab ea, cui vnita eſt, alia via quam vnionis reſcindendæ agere debet, maxime ſtante antiquitate vnionis ducentorum annorum, dec. 578. lib. 3 num. 6.

Vniuerſitate perſonaliter citata cum perſona nõ vera, ſed ficta ſit, vtrum vigore commiſſionis contra eam poſſit procedi, deciſ. 96. lib 2 nu 2 Quod limitatur ex eo, quod indefinite ſint verba prolata, dec 96. lib. 2. nu. 3 & nu. ſeq.

Voces datæ in electione quomodo effectum ſortiantur, dec. 631. lib. 3. nu. 2.

Vocula alias, eſt ſimilium repetitiua, dec. 382. lib 3. num. 5.

Voluntas enixa prodeſſe cupienti quibus fauet, quid in poſſeſſionis tranſlatione per confeſſionem recognitionis in dominum operetur, dec 467. lib. 3. no. 4.

Voluntas ex longi temporis concurſu, & conſenſu præſumitur, dec. 51 lib 2. nu. 3

Voluntas ex longi temporis concurſu, vt conſenſus præſumitur, dec. 51. lib 2. nu. 3

Voluntas teſtatoris ſi notoria ſit proximitas in ſuo potius venit conſideranda, quam in grauatio ex communi, deciſio 22. lib. 3. nume. 5.

Voluntas, & conſenſus innouantis poſt gratiæ caſſationem ſi non eſt notorius, aut non probari poſſit, etiam gratia obtenta ſurreptitia ea haud dubie habenda eſt, dec. 244. lib. 3. nu 7.

Votis Auditorum variis exiſtentibus in re exemplari litigioſa non ita facilis affirmatio dari ab iiſdem ſolet, deciſio. 315 lib. 3. nu. 2.

Votis Auditorum ad æqualitatem tendentibus, de cõcordia inter partes ineunda, conſultatio ſolet de cõſuetudine proponi, dec. 302. lib 3 nu. 5

Votum Summiſtæ de literarum legitima expeditione, an ſufficiens ſit ad ſententiã promulgandam, an vero requiratur totius Cameræ iudicium, dec. 497. lib. 3. nu. 2.

Vſus & obſeruantia obtinuit, vt fratres Hieroſolymitani bona patrimonialia ſua ſibi referuent, & de iis arbitrio ſuo diſponant, dec 436. lib. 3 nu. 7.

Vſus interpretatiuus quid ſit, deciſio 980. lib. 3 num. 1.

Vtili dominio prius exiſtente apud alium conferens Ordinarius, & Caſtellaniam ad vitam non lædit hoc facto Eccleſiam, nec inde damnum aliquod dicitur ſentire, dec. 622. lib. 3. nu. 11.

Vt nec etiam fraudem admittere dicitur, ſi procuratorem in cauſſa reſignatarium reſignans principalis conſtituat, dec. 624. lib. 3. num. 1. & nu. ſeq.

Vtra partium, an actrix, vel rea ſi deperdita acta cauſſæ præſumantur, ad earum exhibitionem teneatur, dec. 627. lib. 3 nu. 7.

Vulneratus in oculo in pugna duelli, an ſit inhabilis ad beneficia, & an pugna duelli crimen enorme dici debeat, deciſio. 51. lib. 3. num 2.

Vulnus per pugnam illatum oculo, an præſupponat membri mutilationem, & ob id inducat inhabilitatem ad beneficia, deciſ. 51. lib 3 num. 4.

Vxor defuncto coniuge permanens in domo non dicitur mutare cauſſam poſſeſſionis, dec. 380. lib 3. nu 2.

Vxori relictæ a marito vſufructuariæ debentur alimenta in bonis mariti etiam post mortem [illegible] rum, deciſio. 994. lib. 3. nume. 1.

Indicis Tertiæ Partis Deciſionum Rotæ Romanæ, Finis.

VA1 15:1262